

אורח חיים א

הקדמת המחבר • השכמת הבוקר א: • השכמת הבוקר ב': • השכמת הבוקר ג': • השכמת הבוקר ד': • השכמת הבוקר ה': • נטילת ידים שחרית א': • נטילת ידים שחרית ב': • נטילת ידים שחרית ג': • נטילת ידים שחרית ד': • נטילת ידים שחרית ה': • ציצית א': • ציצית ב': • ציצית ג': • ציצית ד': • ציצית ה': • תפילין א': • תפילין ב': • תפילין ג': • תפילין ד': • תפילין ה': • ברכת השחר א': • ברכת השחר ב': • ברכת השחר ג': • ברכת השחר ד': • ברכת השחר ה': • ענין ברכות התורה א: • ענין קדיש א: • קריאת שמע א: • קריאת שמע ב: • קריאת שמע ג: • קריאת שמע ד: • קריאת שמע ה: • תפלה א: • תפלה ב: • תפלה ג: • תפלה ד: • תפלה ה: • נשיאת כפים א: • נשיאת כפים ב: • נשיאת כפים ג: • נשיאת כפים ד: • נשיאת כפים ה: • נפילת אפים א: • נפילת אפים ב: • נפילת אפים ג: • נפילת אפים ד: • נפילת אפים ה: • ענין קדושה דסידרא א: • קריאת התורה א: • ענין קריאת התורה ג: • ענין קריאת התורה ד: • ענין קריאת התורה ה: • בית הכנסת א: • בית הכנסת ב: • בית הכנסת ג: • בית הכנסת ד: • בית הכנסת ה: • 1:

הקדמת המחבר

השכמת הבוקר א:

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב
אות יג
אות יד
אות טו

השכמת הבוקר ב':

השכמת הבוקר ג':

אות א
אות ב
אות ג
אות ד

אות ה

השכמת הבוקר ד':

אות א

אות ב

אות ד

אות ה

אות ו

אות ז

אות ח

אות ט

אות י

אות יא

אות יב

אות יג

אות יד

אות טו

אות טז

אות יז

אות יח

אות יט

השכמת הבוקר ה':

אות א

אות ב

אות ג

אות לד

אות ה

אות ו

אות ז

אות ח

אות ט

אות י

אות יא

אות יב

נטילת ידים שחרית א':

נטילת ידים שחרית ב':

אות א

אות ב

אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב
אות יג
אות יד
אות טו
אות טז

נטילת ידים שחרית ג:

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה

נטילת ידים שחרית ד:

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב

ציצית א':

ציצית ב':

אות א
אות ב

אות ג
אות ד
אות ה
אות ו

ציצית ג:

אות א
אות ב
אות ג
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב
אות יג
אות יד
אות טו
אות טז
אות יז
אות יז
אות יח
אות כ
אות כא
אות כב
אות כג
אות כד
אות כה
אות כו

ציצית ד:

ציצית ה:

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו

אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב
אות יג
אות יד
אות טו
אות טז
אות יז
אות יח
אות יט
אות כ
אות כא
אות כב
אות כג
אות כד
אות כה
אות כו
אות כז
אות כח
אות כט

ציצית ז:

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב

תפילין א':

תפילין ב:

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב

תפילין ג':

תפילין ד':

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז

תפילין ה':

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב
אות יג
אות יד
אות טו
אות טז

אות יז
אות יח
אות יט
אות כ
אות כא
אות כב
אות כג
אות כד
אות כה
אות כו
אות כז
אות כח
אות כט
אות ל
אות לב
אות לג
אות לד
אות לה
אות לו
אות לז
אות לח
אות לט
אות מ
אות מא
אות מב
אות מג
אות מד
אות מה

תפילין ו' :

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב

אות יג
אות יד
אות טו
אות טז
אות יז
אות יח
אות יט
אות כ
אות כא
אות כב
אות כג
אות כד
אות כה
אות כו
אות כז
אות כח
אות כט
אות ל
אות לא
אות לב
אות לג
אות לד
אות לה
אות לו
אות לז

תפילין ז':

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב
אות יג

ברכת השחר א':

ברכת השחר ג:

אות א

אות ב

אות ג

אות ד

אות ה

אות ו

אות ז

אות ח

אות ט

אות י

אות יא

אות יב

אות יג

אות יד

אות טו

אות טז

אות יז

אות יח

אות יט

אות כ

אות כא

אות כג

אות כד

אות כה

אות כו

אות כז

אות כח

אות כט

אות ל

אות לא

אות לב

אות לג

אות לד

אות לה

אות לו

אות לז

אות לח

אות לט

אות מ

אות מא

אות מב
אות מג
אות מד
אות מה
אות מו
אות מז

ברכת השחר ה:

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב
אות יג
אות יד
אות טו
אות טז
אות יז
אות יח
אות יט
אות כ
אות כא
אות כב
אות כג
אות כד
אות כה
אות כו
אות כז
אות כח
אות כט
אות ל
אות לא
אות לב
אות לג
אות לד

אות לה

אות לו

אות לז

אות לח

אות לט

אות מ

אות מא

אות מב

אות מג

אות מד

אות מה

אות מו

אות מז

אות מח

אות מט

אות נ

אות נא

אות נב

אות נג

אות נד

אות נה

אות נו

אות נז

אות נח

אות נט

אות ס

אות סא

אות סב

אות סג

אות סד

אות סה

אות סו

אות סז

אות סח

תפלה:

אות סט

אות ע

אות עא

אות עב

אות עג

אות עד

אות עה
אות עו
אות עז
אות עח
אות עט
אות פא
אות פב
אות פג
אות פד
אות פה
אות פו
אות פז
אות פח
אות פט
אות צ
אות צא
אות צב
אות צג
אות צד
אות צה
אות צו
אות צז
אות צח
אות צט
אות ק

ענין ברכות התורה א

ענין קדיש א:

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא

קריאת שמע א

קריאת שמע ב:

קריאת שמע ג:

אות א

אות ב

אות ג

אות ד

אות ה

אות ו

אות ז

אות ח

אות ט

אות י

קריאת שמע ד:

אות א

אות ב

אות ג

אות ד

אות ה

אות ו

אות ז

אות ח

אות ט

אות י

אות יא

אות יב

אות יג

אות יד

אות טו

אות טז

קריאת שמע ה:

אות א

אות ב

אות ג

אות ד

אות ה

אות ו

אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב
אות יג
אות יד
אות טו
אות טז
אות יז
אות יח
אות יט

תפלה א

תפלה ג:

אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו

תפלה ד:

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב
אות יג
אות יד
אות טו
אות טז
אות יז

אות יח

אות יט

אות כ

אות כא

אות כב

אות כג

אות כד

אות כה

תפלה ה:

אות א

אות ב

אות ג

נשיאת כפים א

נשיאת כפים ב:

אות א

אות ב

אות ג

אות ד

נשיאת כפים ג:

אות א

אות ב

אות ג

אות ד

נשיאת כפים ד:

אות א

אות ב

אות ג

אות ד

אות ה

אות ו

אות ז

אות ח

נשיאת כפים ה:

אות א

אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב
אות יג
אות יד
אות טו
אות טז
אות יז
אות יח
אות יט
אות כ
אות כא
אות כב
אות כג
אות כד
אות כה
אות כו
אות כז
אות כח
אות כט
אות ל
אות לא
אות לב
אות לג

נפילת אפים א

אות א

נפילת אפים ד:

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה

אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב
אות יג
אות יד
אות טו
אות טז
אות יז
אות יח
אות יט
אות כ
אות כא
אות כב
אות כג
אות כד
אות כה

נפילת אפים ו:

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט

ענין קדושה דסידרא א

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה

קריאת התורה א:

אות ב

אות ג

ענין קריאת התורה ג:

אות א

אות ב

אות ג

אות ד

אות ה

אות ו

אות ז

אות ח

ענין קריאת התורה ד:

אות א

אות ב

אות ג

אות ד

אות ה

ענין קריאת התורה ו:

אות א

אות ב

אות ג

אות ד

אות ה

אות ו

אות ז

אות ח

אות ט

אות י

אות יא

אות יב

אות יג

אות יד

אות טו

אות טז

אות יז

אות יח

אות יט

אות כ

אות כא

אות כב
אות כג
אות כד
אות כה
אות כו
אות כז
אות כח
אות כט
אות ל
אות לא
אות לב
אות לג
אות לד
אות לה
אות לו
אות לז
אות לח
אות לט
אות מ
אות מא
אות מב

בית הכנסת א

בית הכנסת ב :

בית הכנסת ג :

בית הכנסת ד :

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח

בית הכנסת ה :

אות א
אות ב

אות ג
אות ד
אות ה
אות ו
אות ז
אות ח
אות ט
אות י
אות יא
אות יב
אות יג
אות יד
אות טו
אות טז
אות יז
אות יח
אות כ
אות כא
אות כב
אות כג
אות כד
אות כה
אות כו
אות כז
אות כח
אות כט
אות ל
אות לא
אות לב
אות לג
אות לד
אות לה
אות לו
אות לז

בית הכנסת ו :

אות א
אות ב
אות ג
אות ד
אות ה
אות ו

[אות ז](#)
[אות ח](#)
[אות ט](#)
[אות י](#)
[אות יא](#)
[אות יב](#)
[אות יג](#)
[אות יד](#)
[אות טו](#)
[אות טז](#)
[אות יז](#)
[אות יח](#)
[אות יט](#)
[אות כ](#)
[אות כא](#)
[אות כב](#)
[אות כג](#)
[אות כד](#)
[אות כה](#)
[אות כו](#)
[אות כז](#)
[אות כח](#)

הקדמת המחבר

הקדמה מבעל המחבר זכר צדיק וקדוש לברכה, אשר כתבה בעצמו:

הפעם אודה את ה' אשר עד כה עזרני מה אדבר והוא אמר ועשה מי כה' אלהינו וכו', מקים מעפר דל מאשפות ירים אביון כמוני, לקרבני לאור צח ומצחצח כזה, אור האורות, צח הצחצחות מי יספר שבחו, מי יספר תהלתו וגם כי ידוע שכל הלשונות של שבח ותהלה, כבר הרגלו העולם לכתבם על מאן דהוא, אך המעיין בספריו הקדושים בעין האמת, ונבון יוסיף לקח לשום עין עיונו בדברי אלה אשר חנני ה' בכחו, המבארים בספרים האלה, יבין וישפיל וידע כי כל השבחים והתהלות והגדלות שכתבתי עליו, זכרונו לברכה, עדין לא הגעתי לקרסלי שבחי תהלתו, כי שגבה מעלתו וגדלתו ותקפו עד אין סוף ואין תכלית, מה שאין הפה יכול

לְדַבֵּר וְהִלֵּב לְחַשֵּׁב וּבֹחֵן לְבוֹת הוּא יוֹדֵעַ, שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ בְּעֶצְמִי מְעוֹט עָרְכִי
עָלַי, כִּי מִי אֲנֹכִי כִּי בָאתִי עַד הַלּוֹם, לְחַבֵּר סִפְרִים, וּבִפְרֹט דְּבָרִים כְּאֵלוֹ
הַעוֹמְדִים בְּרוֹם רוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, הַפּוֹתְחִים שְׁעַר לְכָל דּוֹפְקֵי בִּתְשׁוּבָה,
הַחֲפָצִים לְצֵאת מִחֹשֶׁךְ לְאוֹר, לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים.
וְאִם אֲמַנְסָם עִתָּהּ בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ, חַבּוּר סִפְרִים אֵינֹו בְּכָלֵל גְּדֻלָּה וְחֻשְׁיבוּת,
וְהַלּוֹאִי שֶׁלֹּא יֵהָא לְבַזְיוֹן, לְלַעַג וּלְקִלְס, כְּאֲשֶׁר רַבּוּ עִתָּהּ הַמְתַּלּוֹצְצִים
מִסִּפְרִים חֲדָשִׁים, וּבְטָרָם יִתְקַרְבוּ אֵלֵיהֶם לְהַפְיֵט בָּהֶם אִם טוֹב וְאִם רַע,
וְיִתְנַכְּלוּ אֵלֵיהֶם מִקְדָּם בְּנִכְלֵי עֲרַמְיָמוּת וְחַבִּילוֹת חַבִּילוֹת שֶׁל לִיצְנוּת
וּמְכַנְיָם לְהֶם שֶׁם לְגַנְאִי [וּמָה הַמְכַנֶּה שֶׁם לְחַבְרוֹ אֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא
(ב"מ נח.), הַמְכַנֶּה שֶׁם לְסִפֵּר, שְׁמַדְבֵּר דְּבָרֵי תוֹרָה, דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים
וְכוּ', עַל אַחַת כְּפָה וְכְפָה! וְאֵין לְהֶאֱרִיךְ בְּזָה כְּאוֹן עַל כָּל פְּנִים אֵין חַבּוּר
סִפְרִים בְּכָלֵל גְּדֻלָּה וְחֻשְׁיבוּת בְּעִתִּים הַלְלוּ, אֶדְ אֶף-עַל-פִּי-כֹן נִמְצְאִים
כְּשָׂרִים וְתַמְיָמִים בְּכָל דוֹר וְדוֹר עִתָּהּ גַּם עִתָּהּ, אֲשֶׁר הוֹלְכִים בָּתָם בְּטַח,
וּבְמוֹשֵׁב לִיצִים לֹא יִשְׁבוּ, אֲשֶׁר עָלֵיהֶם תַּטֹּף אִמְרֵי אֱמֶת, כְּמִים קָרִים עַל
נֶפֶשׁ עֵיפָה, יִבְקָשׁוּ כְּכֹסֶף וְכַמְטָמוֹנִים יַחֲפָשׂוּ דְבָרֵי אֱמֶת וְצָדִק, הַמִּיִּסְדִּים
עַל אֲדָנֵי פֹז, עַל דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, זְכוּרֹנָם לְבָרְכָה :

וְאֲנִי בְּעֵינַי יוֹדֵעֵתִי כִּי לֹא הִגַּעְתִּי לְמִדָּה זוֹ, לֹא מִיָּנִיָּה וְלֹא מִקְצָתָהּ, לְחַוּוֹת
דְּעִי אֶפְלוּ לְפָנַי קַל שֶׁבִּקְלִים וְהַפְּחוֹת שֶׁבְּפָחוֹתִים, אֶדְ זֹאת אוֹדָה וְלֹא אֲבוֹשׁ
וְהֶאֱמַת אֲגִיד וְלֹא אֶכְחַד, וּבִרְאֵשׁ הוֹמִיּוֹת אֶקְרָא בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בְּעִיר
אִמְרֵי אִמֵּר, וְאֲדַבְּרָה בְּעִדּוֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ, שֶׁכְּשֶׁם שְׁאֲנִי קָטָן
בְּעֵינַי מִצַּד עֶצְמִי, כְּאֲשֶׁר בּוֹחֵן לְבוֹת הוּא יוֹדֵעַ, כֹּן יִקְרָה נֶפֶשִׁי מִצַּד מַעֲלַת
קְדֻשַׁת הַמְּשֻׁפָּיעַ עָלַי חֲכָמָה וּבִינָה וְדַעַת, הוּא כְּבוֹד אֲדוֹנָי, מוֹרִי, הָרַב
הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, הָרַב הָאֱמֶת, זְכָר צְדִיק לְבָרְכָה וְאִם אִמְרֵתִי אֶסְפְּרָה כְּמוֹ
אֶפֶס קֶצֶה מֵאֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי, לֹא תִסְפִּיק הָאֶרֶץ לְהַכִּיל אֶת כָּל
דְּבָרֵי. בְּמָה אֶקְדָּם ה' אֶכְפֹּף לְאֱלֹהֵי מְרוֹם רַבּוֹת עֲשִׂיתָ אֶתָּה ה' אֱלֹקֵי
נִפְלְאוֹתֶיךָ וּמַחֲשָׁבוֹתֶיךָ אֵלֵינוּ אֵין עָרוֹךְ אֵלֶיךָ אֲגִידָה וְאֲדַבְּרָה עֲצָמוֹ מִסִּפֵּר :

וְהִנֵּה מֵהוּת הַסִּפֵּר וּמַעֲשָׂהוּ יִרְאֶה הַרוֹאֶה בְּעֵינָיו שֶׁכָּלוּ מִיִּסָּד וּמִסִּדָּר עַל כָּל
הַהֲלָכוֹת שֶׁבְּאֶרְבָּעָה חֲלָקֵי שְׁלֹחַן עָרוֹךְ, כִּי כֹן צְוִיתִי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ, לְחַשֵּׁב
וּלְעֵין בְּכָל הַלְכָתָא וְהַלְכָתָא עַד שְׁיֵאִיר ה' עֵינַי לְחַדֵּשׁ בָּהֶם אֵיזָה חֲדוּשׁ וְכָל
מָה שֶׁזְּכַנִּי ה' יִתְבָּרַךְ לְחַדֵּשׁ בָּהֶם, הַכֹּל מִיִּסָּד עַל-פִּי הַהַקְּדָמוֹת וְהִיִּסוּדוֹת
שֶׁקִּבְּלֵתִי מִרְבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, זְכָר צְדִיק וְקְדוֹשׁ לְבָרְכָה, הַמְּבַאֲרִים
בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם, לְקוּטֵי מוֹהֲרֵי"ן א' וּב' וְלַפְעָמִים הוֹצֵאתִי אֵיזָה
הַקְּדָמוֹת נוֹרָאוֹת מֵהַמַּעֲשִׂיּוֹת הַנּוֹרָאוֹת שֶׁסִּפֵּר, הַמְּבַאֲרִים בְּסִפֵּר "סִפּוּרֵי
מַעֲשִׂיּוֹת" כִּי אִם אֲמַנְסָם רְמָזֵי הַמַּעֲשִׂיּוֹת שֶׁגָּבוּ מִדַּעַתְנוּ, כִּי גָאוּ הַמִּים נַחַל
אֲשֶׁר לֹא נוֹכַל לְעֵבֵר, אֶף-עַל-פִּי-כֹן ה' יִתְבָּרַךְ חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וְהֶאֱרִי עֵינַי
לְמַצָּא בָּהֶם לַפְעָמִים אֵיזָה דְּבָרִים נִפְלְאִים, כְּאֲשֶׁר יִרְאֶה הַמַּעֲיָן בְּעֵינָיו
בְּהֲלָכוֹת תְּפִלּוֹת הַלְכָה ה וּבְהֲלָכוֹת בְּרָכוֹת הַשְּׁחַר הַלְכָה ג וּבְשִׁאֲרֵי מְקוֹמוֹת
וְלַפְעָמִים לְקִטְטֵי אֵיזָה הַקְּדָמוֹת מִסִּפֵּר הָא"ב וְכָל הַהַקְּדָמוֹת שֶׁהוֹצֵאתִי
מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְכָל מָה שֶׁעֲזָרְנִי ה' יִתְבָּרַךְ לְחַדֵּשׁ בָּהֶם, בְּכָלֵם הֶאֱרִי ה'
עֵינַי לְמַצָּא אוֹתָם בְּאֵר הַיֵּטֵב בְּפִסּוּקֵי תַנ"ךְ וּבְמֵאֲמֵרֵי רַז"ל, בְּגִמְרָא
וּמִדְּרָשִׁים וְסִפְרֵי הַזְהַר הַקְּדוֹשׁ וְכַתְּבֵי הָאֶרֶץ ז"ל, עַד שֶׁהֶאֱרִי ה' עֵינַי

להכניס אותם בדרך פרד"ס לתוך דיני המצות על-פי סדר הלכותיהם המבארים בארבעה חלקי שלחן ערוך וקויתי לה' אשר עיניך תראינה נפלאות ברב המקומות מה גדלו מעשי ה' מאד עמקו מחשבותיו, כי על פי דברים האלה המבארים בספרים האלה יוכל כל אדם להבין ולהשפיל מרחוק גדלות נוראות ונפלאות כל מצוה ומצוה וכל דין ודין מפרטי המצוה ואפלו הדינים שבין אדם לחברו, המבארים בחשן משפט, אשר אין איש שם על לב להבין מהם רמזים ודרכים לעבודת ה' ותברך ובחסדי ה' באלו הספרים ירוה את נפשו הצמא לשמע דברי ה' :

כי זה ידוע שכל התורה וכל הדינים וההלכות שבכל חלקי התורה, מכלם צריכים להוציא עצות ודרכים ורמזים להתקרב אליו ותברך באמת וכמבאר בדברי רבנו זכרוננו לברכה בהתורה "חדי רבי שמעון" בסימן סא (לקוטי א), שמכל הלמודים שהאדם לומד צריכים להוציא משפטי הנהגות ישרות וכו', עין שם אבל לאו כל אדם זוכה לזה, ובעזרת ה' וישועתו הנפלאה, באלו הספרים פתחתי שער קצת למצא דרכים אמתיים בכל למודי התורה הקדושה וברב המקומות אינם בדרך רמז ודרוש לבד, כי אם כך הוא אמיתת הענין על-פי סוד פונת המצוה ובאור דברי אלה לא יספיקו המון יריעות לבארים, אך המשפיל באמת, יבין מעט דברי אלה פשישים על לבו היטב להדברים הנאמרים בספרים אלה ובספרי רבנו :

והנה אם אמנם ידמה להקורא לפום ריהטא בכמה מקומות, אשר הארכתי למעניתי וכפלתי ושלשתי הדברים בכמה וכמה מקומות דע, ידידי המעין, כי גם זאת מעם ה' צבאות יצאה, אשר הפליא עצה, הגדיל תושיה, כי המשים לב לעין באמת בדברי רבנו זכרוננו לברכה, העמקים מכל עמקות שבעולם ורחבה מני ים, אשר אין ערוך אליהם ואחר כך ישים לב היטב לדברי אלה אשר חנני ה' לחדש ולבאר בהם, יבין היטב כי לפי עצם העמקות אשר בדברים האלה, עדין לא יצאתי ידי חובת הבאור, אפלו במקומות שהארכתי מאד, מכל שכן בשאר מקומות שהייתי מקצר ועולה כי דע, שכל הדברים שגלה רבנו זכרוננו לברכה, הם הקדמות חדשות לגמרי [אם אמנם כלם בנויים ומיסדים על כל מצות התורה המקבלות בידינו מכבר, עם כל זאת הם הקדמות חדשות לגמרי] וכלם הם עצות ודרכים נפלאים להתקרב על ידם להשם ותברך כל אחד ואחד ממקום שהוא ועקר הכוונה לקימם בפשיטות כפי מה שיצאו מפיו בתמימות ופשיטות, אבל מעצם גשמיות גופנו ועכירת שכלנו, קשה וכבד מאד להכניס בלב האדם תמימות ופשיטות הדברים האלה, כי דעת כל אדם נוטה אחרי חכמות של העולם, שרבו מעקמין את הלב מנקודת האמת לאמתו בפשיטות ובתמימות, בפרט כי באמת לאמתו התמימות ופשיטות של דברי רבנו זכרוננו לברכה, עמק עמק מאד, עמק עמק מי ימצאנו ויש בכל דבר ודבר שגלה הוא זכרוננו לברכה תלי תליון של הלכות, מעינות תהומות יוצאים בבקעה ובהר, כי כל דבריו הם כמעין הנובע, כאשר יראה הרואה מעט דמעט במקומות אשר חנני ה' למצא דברים נפלאים ונוראים וכונות כמה מצות בדבור אחד שגלה רבנו זכרוננו

לְבָרְכָהּ, כְּגוֹן בְּהַתּוֹרָה "שֶׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וְאֲנָחָה" [בְּסִימָן כג בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא] שֶׁהוּא דְבוּר אֶחָד, לְחֹטֵף הַיָּגוֹן וְאֲנָחָה לְתוֹךְ הַשִּׁמְחָה, כְּמִבְאֵר שֵׁם וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֲזָרְנִי וְהַאִיר עֵינַי לְמִצָּא עַל פִּי הַקְדָּמָה זֹאת דְּבָרִים נִפְלְאִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה, כְּאֲשֶׁר יֵרָאֶה הַרְוָאָה בְּאֵבֹן הָעֶזֶר בְּתַחֲלֹתוֹ וְכֵן בְּכִמָּה מְקוֹמוֹת. וְאִף-עַל-פִּי-כֵן עֶקֶר הַכּוֹנֵה כְּפִשׁוּטוֹ לְהַתְגַּבֵּר לְחֹטֵף הַיָּגוֹן וְאֲנָחָה לְתוֹךְ הַשִּׁמְחָה, דִּהְיֵנוּ לְהַפְדָּ כֹּל מִיָּנִי עֲצָבוֹת לְשִׁמְחָה, כְּמִבְאֵר שֵׁם בְּמְקוֹמוֹ, אֲבָל זֶה הָעֲנָן בְּפִשְׁיטוֹת לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַתְגַּבֵּר עַל כֹּל מִיָּנִי עֲצָבוֹת וְלְהַפְדָּ הַכֹּל לְשִׁמְחָה, קָשָׁה וְכָבֵד מְאֹד לְהַכְנִיס בְּלֵב הָאָדָם וְהוּא יִתְבָּרַךְ עֲזָרְנִי לְהַרְחִיב הַדְּבוּר בְּזָה, וְלְהַרְאוֹת וּלְגַלּוֹת שְׂבִיזָה תְלוּי קִיּוּם כֹּל הַתּוֹרָה, כִּי שִׁמְחָה הִיא הַנִּקְדָּה שֶׁל כֹּל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת וְכוּ', וְעַל-יָדֵי הַרְחִיב הַדְּרוֹשׁ בְּזָה, יְכוּלִין לְרְאוֹת מֵרְחוֹק עֵצָם מַעֲלַת הַשִּׁמְחָה וְכִמָּה וְכִמָּה צָרִיכִין לְהַתְחַזֵּק לְהַפְדָּ הָעֲצָבוֹת לְשִׁמְחָה וְתִכֵּן הַכּוֹנֵה הוּא לְזָכוֹת לְקִיּוּם עֲצָה זֹאת בְּפִשְׁיטוֹת וּלְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְזָכוֹת לָזֶה :

וְכֵן בְּשִׂאָרֵי עֲצוֹת וּדְרָכִים נִפְלְאִים שֶׁגִּלָּה הוּא זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָהּ, כְּמוֹ הַתּוֹרָה "וְאִיָּה הִשָּׁה לְעֹלָה" בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן יב, שֶׁהָעֲצָה הַמְבֻאָרֶת שֵׁם עֲמָקָה מְאֹד, הֵינּוּ שֶׁהַפִּשְׁיטוֹת וְהַתְּמִימוֹת שֶׁל הָעֲצָה וְהַדְּרָךְ הַזֶּה עִמָּךְ מְאֹד וְצָרִיכִין לְהַרְחִיב הַדְּבוּר בְּזָה הַרְבֵּה וּלְדַבֵּר מִזָּה בְּכִמָּה לְשׁוֹנוֹת. וּבְחִסְדֵי הוּא הַאִיר עֵינַי וּמְצָאתִי שְׂדֵרְךָ עֲצָה זֹאת מְרֻמָּז בְּמְקוֹמוֹת הַרְבֵּה בְּתוֹרָה, כְּמִבְאֵר בְּהַלְכוֹת "גְּבִיַת חוֹב מֵהִיתוּמִים", אֲשֶׁר הַמְשַׁכִּיל יְכוּל לְהַבִּין מִדְּעֵתוֹ דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, שֶׁכֹּל הַתּוֹרָה מְלֵאָה מִדְּרָךְ וְעֲצָה זֹאת וְכֵן בְּהַתּוֹרָה "אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי", בְּסִימָן רפב, הַמּוּבָא בְּהַלְכוֹת הַשְּׁכָמַת הַבִּקְרָה הַלְכָה א וְכֵן בְּעֲנָן הַרְצוֹן וְהַשְׁתַּוְקוּת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שֶׁבְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה צָרִיכִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה, עַד שְׂנִזְכָּה לְהַכְנִיס אוֹתָם בְּלֵב הָאָדָם לְקִיּוּם בְּפִשְׁיטוֹת וּבְתְּמִימוֹת, כִּי זֶה הָעֶקֶר, כִּי לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֶקֶר אֲלָא הַמְעַשֶּׂה, הוּא עַל כֹּל אֵלֶּה הַהִכָּרַח לְהַאֲרִיךְ בְּרַב הַמְקוֹמוֹת, כְּדִי לְהַסְבִּיר הָעֲצָה בְּפִשְׁיטוֹת, כְּדִי שְׂיָבִיא תִלְמוּד זֶה לְיַדֵי מַעֲשֶׂה וְגַם מִצַּד הַחֲדוּשִׁים בְּעֲצָמָם, כִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָהּ, הֵם עֲמָקִים וּרְחִיבִים מְאֹד. וּבְכֹל תּוֹרָה וְתוֹרָה יֵשׁ כְּמָה וְכְמָה הַקְדָּמוֹת וְעֲנִינִים וְחֲדוּשִׁים נִפְלְאִים בְּכֹל הַחֲדוּשִׁים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ פָּקַח עֵינַי לְחַדֵּשׁ בָּהֶם, כֹּלֵם קְשׁוּרִים וּמְהַדְּקִים בְּקִשְׁרִים הַרְבֵּה בְּדְבָרֵינוּ הַנּוֹרָאִים וְהַקְדוּשִׁים וּבְכֹל מְקוֹם שֶׁמִּתְרַחֵב הַדְּרוֹשׁ וְהַחֲדוּשׁ שֶׁחֲדָשְׁתִּי בְּעֶזְרַת הוּא יִתְבָּרַךְ, בְּכֹלֵם צָרִיכִין לְחַזֵּר בְּכֹל פְּעַם לְכֹל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָהּ, בְּכֹלֵם מְחַלְקִים וּפְרָטִים הַרְבֵּה מְאֹד וְכִאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מִפִּי הַקְדוּשׁ זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָהּ, שֶׁאָמַר, עַל הַחֲדוּשִׁים שְׁלִי שְׂאִין מִי שְׂיָבִינָם הֵיטֵב, מִחֲמַת שֶׁצָּרִיכִין לְזַכֵּר הֵיטֵב מְאֹד אֶת דְּבָרֵי תּוֹרָתוֹ הַקְדוּשָׁה וְלְהִיזוֹת בָּקִי בְּכֹל חֲדָרָיו, וּפְרָטָיו וְדִקְדוּקָיו וְעַל-כֵּן הַכְּרַחְתִּי בְּכִמָּה מְקוֹמוֹת לְהַאֲרִיךְ וּלְהַרְחִיב הַדְּבוּר וּלְחַזֵּר עֲנָן אֶחָד כְּמָה פְּעָמִים, אוֹלֵי יִכְנַס בְּלֵב הַמַּעֲיֵן תִּכֵּן הַכּוֹנֵה הָאֱמִתִּית לִידַע הַחֲדוּשׁ עַל בְּרִיו וְהָעֶקֶר שְׂיָבֹא עַל -יָדֵי זֶה לְיַדֵי מַעֲשֶׂה, לְהַתְעוֹרֵר עַל-יָדֵי זֶה לְקִיּוּם דְּבָרֵינוּ זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָהּ, בְּפִשְׁיטוֹת, לְקִיּוּם הַהַקְדָּמָה שֶׁהוּצָאתִי מִדְּבָרֵינוּ רַבְּנוּ זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָהּ, אֲשֶׁר עָלֶיהָ בְּנִיתִי הַבְּנִין הַהוּא, כִּי מְאֹד עֲמָקוֹ מְחֻשְׁבוֹתָיו :

וְזֶה בְּרוּר וְיָדוּעַ לְכָל מְשֻׁכֵּל, שֶׁבְּכָל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּמְצָא בְּסִפְרֵי קְדוּשִׁים חֲדוּשִׁים וּבְאֹרִים בְּאֲרִיכוֹת גְּדוֹל הֵן בְּגִמְרָא פִּירוּשׁ תּוֹסְפוֹת הֵן בְּסִפְרֵי קַבְלָה וּפְרָדִ"ס [פִּירוּשׁ רִמְזוֹ דְרוּשׁ סוּד], כְּמוֹ בְּסִפְרֵי הַש"ךְ עַל הַחֲשׁוֹן-מִשְׁפָּט, אוֹ בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת -וּתְשׁוּבוֹת בְּדֶרֶךְ אֲרֶכָה מְאֹד, אוֹ בְּסִפְרֵי הָאֲרִי"ל, שֶׁכָּל דְרוּשׁ וְדְרוּשׁ מִתְרַחֵב וְהוֹלֵךְ מְאֹד וְעַל פִּי רַב הַדְרוּשׁ שֶׁבְּסוּף מְקָשֶׁר מְאֹד לְהַדְרוּשׁ שֶׁלִּפְנֵי כַּמָּה וְכַמָּה דְפִין וּמִי שֶׁבָּקִי הֵיטֵב בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, מִבֵּין שֶׁכִּמְעַט כָּל הַסֵּפֶר עֵץ חַיִּים וּפְרִי עֵץ חַיִּים הֵם דְרוּשׁ אֶחָד גְּדוֹל, כְּמוֹ-כֵן בְּכָל מְקוֹמוֹת הַבָּאִים בְּאֲרֶכָה כְּאֵלֶּה, חֲלִילָה לְהַמְעִין לְהַתְבַּהֵל וּלְפַחַד אִידָא אֶפְשָׁר לְתַפֵּס בְּמַח וְשֶׁכָּל דְרוּשׁ אֶרֶךְ מְאֹד כְּזֶה, כִּי עַל זֶה נֶאֱמַר (מַשְׁלֵי יז, כד), "וְעֵינַי כָּסִיל בְּקֶצֶה הָאֲרָץ", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם, עֵין שָׁם אֲבָל הַחֶכֶם אוֹמֵר, הַיּוֹם אֶלְמֹד מְעַט וּמְחַר מְעַט וְכוּ', כְּמִבְּאֵר שָׁם בְּפִירוּשׁ רַש"י, עֵין שָׁם וְזֶה הָעֵנָן צְרִיכִין בְּנֵי הַנְּעוּרִים לִידַע מְאֹד, וְחוּבָה עַל מוֹרִיָּהּם וְרַבִּיהֶם לְהוֹדִיעַם זֹאת לְבָל יִתְבַּהֲלוּ וַיִּפְחָדוּ כָּל מְדְרוּשׁ אוֹ חֲדוּשׁ אֶרֶךְ, רַק יִשְׁמְעוּ עֵינֵיהֶם וְלִבָּם עָלָיו כְּסֹדֶר מְעַט מְעַט וַיִּקְשְׁרוּ בְּתַחֲלָה עֵנָן אֶחָד עַד שֶׁיִּבְיֵנוּ אוֹתוֹ קֶצֶת, וְאַחַר כֵּן יִלְכוּ לְהֵלֵךְ כְּסֹדֶר בְּהַדְרָגָה מִחֲדוּשׁ לְחֲדוּשׁ, וּמִעֵנָן לְעֵנָן עַד שֶׁיִּגְמְרוּ עֲמוּד אוֹ דֶף אֶחָד וְכוּן יִלְכוּ כְּסֹדֶר בְּכָל פַּעַם מְעֵנָן לְעֵנָן בְּלִי בְּהִלָּה וּבְלִבּוֹל וְאִזּוֹ יְבוֹאוּ עַל מְקוֹמָם בְּשָׁלוֹם וַיּוֹכְלוּ לְהִבִּין אֶפְלוֹ דְרוּשׁ אֶרֶךְ מְאֹד, אֶפְלוֹ מִי שֶׁאִינוּ מְפַלֵּג בְּיוֹתֵר. וְהַכְּרַחֲתִי לְהַזְכִּיר זֹאת כָּאֵן, מִחֲמַת שֶׁבְּסִפְרֵינוּ תִּהְיֶה-לְאֵל הָאֲרִיכוֹת מִצּוֹי בְּהֵם מְאֹד בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, עַל-כֵּן בְּאִתִּי לְהַזְכִּיר אֶת הַמְעִין לְבָל יִבְהַלּוּהוּ רַעֲיוֹנָיו, רַק יֵלֶךְ כְּסֹדֶר בְּהַדְרָגָה מְעֵנָן לְעֵנָן, וְאִזּוֹ יֵלֶךְ לְבִטָּח דְרָכּוֹ, וְאִזּוֹ אִם יִשִּׁים לְבוֹ הֵיטֵב יִבִּין שֶׁכָּל מָה שֶׁנִּרְאָה לְאֲרִיכוֹת דְּבָרִים, הַכָּל נֶצְרָךְ אֶל בְּאוּר הָעֵנָן מְאֹד, כִּי בְּאֵמֶת בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת מָה שֶׁנִּדְמָה לְאֲרִיכוֹת הוּא רַק בְּהַשְׁקָפָה רֵאשׁוֹנָה קִדְּם שֶׁמְשִׁימִין לֵב לְהִבִּין הָעֵנָן הֵיטֵב לְאֲשׁוּרוֹ, אֲבָל אַחַר כֵּן כְּשֶׁמְסַתְּפִלִין לְהֵלֵךְ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר וּמְשִׁימִין עֵינָיו וְלְבוֹ אֶל הַדְּבָרִים הַנֶּאֱמָרִים שָׁם עַד שֶׁמְבִינִים אוֹתָם הֵיטֵב, אִזּוֹ רוֹאִים שֶׁכָּל הַדְּבָרִים שֶׁחֲזַרְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים חִסֵּר עֲדִין הַרְבֵּה מָה שֶׁהָיוּ צְרִיכִין עוֹד לְבַאֵר יוֹתֵר, כִּי בְּעֶזְרַת ה' יֵשׁ בְּסִפְרֵים אֵלוֹ בְּרַב הַמְּקוֹמוֹת דְּבָרִים עֲמָקִים הַרְבֵּה, כִּי יְסוּדוֹתָם בְּהַרְרֵי קִדְּשׁ עַל פִּי הַהַקְדָּמוֹת הַנּוֹרְאוֹת שֶׁגִּלָּה רַבְּנוּ הַגְּדוֹל וְהַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא זָכָר צְדִיק לְבָרְכָה, אִין שְׁעוֹר וְאִין קָץ לְהַעֲמִקוֹת שֵׁישׁ בּוֹ עַד אִין סוּף וְתַכְלִית כְּאֶשֶׁר יִבִּין כָּל חַד כְּפּוּם מָה דְמִשְׁעַר בְּלִבִּיהָ, מִי שֶׁחֲפֵץ בְּהֶאֱמֶת לְאֵמַתּוֹ (וְאִין כָּאֵן מְקוֹמוֹ לְהָאֲרִיךְ בְּזֶה, וּמְעַט מְבַאֵר בְּמְקוֹמוֹת אַחֲרִים) רֵאָה חַיִּי"מ עַרְךְ מַעֲלַת תּוֹרָתוֹ וּסְפָרִיו סִי' שִׁמ-שִׁצָא. שִׁיְהָרִין קְצו-רִיא), עֵין שָׁם) וְעַל-כֵּן גַּם אֵלוֹ הַחֲדוּשִׁים שֶׁחֲנִנִי ה', שֶׁהֵם כָּלֵם בְּנוֹיִים עַל דְּבָרֵי הַקְדוּשִׁים בְּכָלֵם יֵשׁ בְּהֵם עֲמָקוֹת מִחֲמַת שֶׁכָּלֵם הֵם כְּמוֹ פִּירוּשׁ וּבְאוּר עַל דְּבָרֵי הַקְדוּשִׁים זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה, אֲבָל בְּאֵמֶת יִדְעֵתִי בְּנַפְשִׁי שֶׁעֲדִין לֹא נִגְעֵתִי בְּדְבָרֵי אֶפְלוֹ פְּחוֹת מְסָפָה מִן הַיָּם :

וְה' אֱלֹקִים אֵמֶת יִנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ הָאֵמֶת כְּאֶשֶׁר בּוֹחוֹן לְבוֹת יוֹדַע צְפוֹן לְבִי וּמִחֲשַׁבְתִּי שֶׁכָּל תְּשׁוּקָתִי הוּא רַק לְנִקְדַּת הָאֵמֶת בְּרוּךְ אֱלֹקֵינוּ אֲשֶׁר טוֹב גִּמְלָנוּ וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֵמֶת אֵלֶּה וְכֵאֵלֶּה יוֹסֵף עֲמֻנּוֹ וַיִּזְכֹּר חֲסָדֵי אָבוֹת וַיִּתֵּן לִיעֲקֹב אֵמֶת וַיְקִים מְהֵרָה (תְּהִלִּים פֶּה, יב), אֵמֶת מְאֲרָץ תִּצְמַח עַד יוֹכוֹן

בְּחֶסֶד כֶּסֶף דָּוָד, וַיֵּשֶׁב עָלָיו בְּאַמֶּת בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן כֹּן יִהְיֶה רְצוֹן:

השכמת הבוקר א:

יְתַגַּבֵּר כְּאֵרִי לְעֵמֶד בְּבִקְרָה לְעִבּוּדַת בּוֹרְאוֹ שְׂיִהֵא הוּא מְעוֹרֵר הַשַּׁחַר הַגִּי'ה
שׁוֹיֵתִי ה' לְנִגְדֵי תְמִיד זֶה כָּלֵל גְּדוֹל בְּתוֹרָה וְכו':

אות א

כִּי אֵיתָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (בְּסִימָן רַפ"ב) שְׁכַשְׁאָדָם מִתְחִיל לְחַפֵּשׂ עֲצָמוֹ
וְרוֹאֶה שֶׁהוּא רְחוֹק מְאֹד מִהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, וְהוּא מְלֵא חֲטָאִים וּפְגָמִים
הַרְבֵּה, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא רְחוֹק מְטוֹב, אֲזִי הוּא צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא
בְּעֲצָמוֹ אֵיזָה טוֹב אֵיךְ אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא עָשָׂה אֵיזָה טוֹב מִיָּמָיו וְאִף שֶׁהוּא רוֹאֶה
שֶׁגַם מְעַט הַטוֹב שֶׁעָשָׂה הוּא מְלֵא פְצָעִים, כִּי מְעַרְבַּב בְּפִסְלֵת הַרְבֵּה, אִף-עַל
פִּי-כֹן אִי אֶפְשָׁר שְׂאִין בּוֹ אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה עַל כָּל פְּגָמִים וְכֹן יְחַפֵּשׂ וְיִמְצֵא
בְּעֲצָמוֹ עוֹד אֵיזָה טוֹב וְאִף שֶׁזֶה הַטוֹב גַּם כֹּן מְעַרְבַּב בְּפִסְלֵת הַרְבֵּה, אִף-עַל-
פִּי-כֹן עַל כָּל פְּגָמִים יֵשׁ בּוֹ אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה וְכֹן יְחַפֵּשׂ וְיִמְצֵא בְּעֲצָמוֹ עוֹד
אֵיזָה נִקְדוֹת טוֹבוֹת וְעַל-יְדֵי זֶה שֶׁדָּן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת וּמוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ
נִקְדוֹת טוֹבוֹת עֲדִין, אִף-עַל-פִּי שֶׁעָשָׂה מַה שֶׁעָשָׂה וּפְגָם מַה שֶׁפָּגַם, עַל-יְדֵי
זֶה הוּא יוֹצֵא בְּאַמֶּת מִכֶּפֶר חוֹבָה וְנִכְנַס בְּכַף זְכוּת בְּאַמֶּת, וְעַל-יְדֵי זֶה יָכוֹל
לְזַכּוֹת לְתַשׁוּבָה וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים ל"ז) וְעוֹד מְעַט וְאִין רְשַׁע וְכו', עַל-יְדֵי
אוֹתוֹ הָעוֹד מְעַט שְׂשֵׁם אֵינוֹ רְשַׁע, עַל-יְדֵי זֶה וְהַתְּבוּנָת וְכו', עֵינֵי שָׁם. וְעַל-
יְדֵי זֶה יָכֹל לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ וְאֲזִי יָכֹל לְהַתְּפַלֵּל, וְזֶה בְּחִינַת (שִׁם קַמ"ו)
אֲזַמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי עַל-יְדֵי הָעוֹד מְעַט שְׂמוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי זֶה יָכֹל
לְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת לַה', וְעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין נְגוּנִים, כִּי הַנְּגוּנִים נַעֲשִׂין עַל-יְדֵי
שְׂמִבְרָרִין רוּחַ טוֹבָה מִן רוּחַ נִכְאָה וְכו' וְזֶהוּ 'אֲזַמְרָה' דִּיקָא, בְּחִינַת נְגוּנִים
וְכו' וְכֹן צָרִיכִין לְדוֹן אֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת אֶפְלוֹ רְשַׁע גְּמוּר צָרִיכִין לְחַפֵּשׂ
וּלְמַצֵּא בּוֹ אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה וְכו' וְכו' עֵינֵי שָׁם, וּמִי שֶׁיָּכוֹל זֹאת לְמַצֵּא נִקְדָּה
טוֹבָה אֶפְלוֹ בְּפוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל הוּא יָכוֹל לְהִיּוֹת חֲזוֹן וְלְהַתְּפַלֵּל לְפָנֵי הָעֵמוּד
וְכו', עֵינֵי שָׁם וְדַע שֶׁכָּל אֶחָד מִצְדִּיקֵי הַדוֹר בּוֹנֵה מִשְׁכָּן שְׂמֵשֶׁם מְקַבְּלִין
תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן הַבַּל פִּיָּהֶם שְׂאִין בּוֹ חֲטָא בְּשִׁבִיל זֶה הֵם מִתְחִילִין מִן
וִיקָרָא וְכו', עֵינֵי שָׁם וְזֶה הַצְדִּיק שֶׁיָּכוֹל לְלַקֵּט כָּל הַטוֹב שֶׁנִּמְצָא בְּכָל אֶחָד,

הוא יודע כל הבחינות שיש בענן זה של המשפנות הנ"ל שבזוין הצדיקים
שמשם מקבלין התינוקות הכל פיהם שאין בו חטא וכו' וכו', עין שם כל
זה היטב:

אות ב

וזה בחינת התעוררות השנה, כי כשאדם רואה שרחוק מהשם יתברך
וכו', זה בחינת שנה, שהיא אחד מס' במיתה, וכשמחפש ומבקש ומוצא
בעצמו איזה נקדה טובה עדין ומחיה ומשמח את עצמו ומעורר את עצמו
לעבודת השם יתברך על-ידי זה, זה בחינת התעוררות השנה, וזה בחינת (תהלים ב')
ה' מה רבו צרי רבים וכו', הינו הצרים של הנפש שהם
החטאים והפגמים של כל אחד, שזה עקר צרות האדם, וכשהם מתגברים
על האדם ח"ו, אזי הם רוצים להפיל אותו לגמרי ח"ו, כאלו אין לו עוד
שום תקנה ח"ו, וזהו (שם), "רבים אומרים לנפשי אין ישועתה לו
באלקים סלה" ואזי הוא בבחינת שנה כנ"ל וזהו (שם), "אני שכבתי
ואישנה" כי זה בחינת שנה כנ"ל, אבל באמת האדם אסור ליאש עצמו,
וצריך להתגבר לעורר משינתו על-ידי המעט טוב שמוצא בעצמו עדין
כנ"ל וזהו (שם), "הקיצתי כי ה' יסמכני", שאני מתגבר ומתעורר
משינתי, כי איני מיאש עצמי עדין כי ה' יסמכני, כי הנקדה טובה שאדם
מוצא בעצמו, זה בחינת אלקות, כפיכול, כי כל הטוב מאתו יתברך, כי
אורייתא וישראל וקוב"ה כולא חד, נמצא כשיש בישראל איזה נקדה
טובה, דהינו איזה מצוה או דבר טוב, זה הטוב הוא אחדות גמור עמו
יתברך, כי (תהלים קמ"ה) טוב ה' לכל, וכמו שפתיב (שם ל"ג), "טעמו
וראו כי טוב ה'", כי כל הטוב שנמצא בכל מקום שהוא הוא הכל ממנו
יתברך וזהו (שם ב'), "כי ה' יסמכני", הינו הנקדה הטובה שאני מוצא
בעצמי, שהוא בחינת אלקות בחינת טוב ה' לכל, זה הוא סומך אותי
וימקיץ אותי מהשנה ואזי (שם ב') לא אירא מרבות עם אשר סביב שתי
עלי, כי טוב איני מתגרא מהם אף-על-פי שהם כמה רבות פגמים
וחטאים שעומדים עלי להפילני ח"ו, כי מאחר שאני מוצא בעצמי עוד
איזה נקדה טובה, על-ידי זה אני מתעורר מהשנה, ועל-ידי זה אני נכנס
באמת לכף זכות ועל-ידי זה אזכה לתשובה וכו' כנ"ל, כי כל הרע נדחה
מפני מעט הטוב שמוצא בעצמו ומחיה ומרים את עצמו בזה, כי מעט מן
האור דוחה הרבה מן החשך, כידוע וזהו בחינת (שם קל"ט) הקיצתי
ועודי עמד, על-ידי העוד מעט וכו' שלי, דהינו הנקדה טובה כנ"ל בחינת
אזמרה לאלקי בעודי כנ"ל וזהו "ועודי עמד", הינו העוד מעט שלי שהוא
עדין עמד כנ"ל, על-ידי זה "הקיצתי", כי זה בחינת התעוררות השנה

אות ג

וְזֶה בְּחִינַת (שם נ"ז) עוֹרָה כְּבוֹדֵי עוֹרָה הַנֶּבֶל וְכִנּוּר אֲעִירָה שְׁחַר, הֵינּוּ שְׂצָרִיד הָאָדָם לְהִתְעוֹרֵר אֶת עֲצָמוֹ מִשְׁיִנְתּוֹ וּמִנִּפְלִיתוֹ, וְעַל-יְדֵי מָה יִתְעוֹרֵר אֶת עֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׁמוּצָא בְּעֲצָמוֹ עֲדִין וְזֶהוּ, "אֲעִירָה שְׁחַר", כִּי הַנְּקֻדָּה טוֹבָה הִיא בְּבְחִינַת שְׁחַר, בְּבְחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א') שְׁחַרָה אֲנִי וְנֶאֱוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם, כִּי מִחֲמַת שְׂזֵאת הַנְּקֻדָּה מְעַרְבֶת בְּפִסְלַת הַרְבֵּה וּבְפִגְמִים הַרְבֵּה שְׁפָגַם זֶה הָאָדָם, עַל-יְדֵי זֶה נִדְמָה שֶׁהִיא שְׁחַרָה, כִּי מִנְחַת בְּקֻדְרוֹת וּבְשִׁחְרוּת, ח"ו, אֲצֵלוֹ. אֲבָל כְּשֶׁדָּן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת וּמְעוֹרֵר וּמוּצָא בְּעֲצָמוֹ הַנְּקֻדָּה טוֹבָה כְּנ"ל, אֲזִי הִיא אוֹמֶרֶת שְׁחַרָה אֲנִי וְנֶאֱוָה אֵל תִּרְאֵנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ וְכוּ', כִּי אֵין הַשְׁחַרוּת מְשָׁלִי וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שֶׁם כִּי הַנְּקֻדָּה טוֹבָה בְּעֲצָמוֹ שֵׁישׁ אֲצֵל הָאָדָם אֲפֵלוֹ אֲצֵל פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל הִיא נֶאֱוָה וְיָפָה מְאֹד, רַק שֶׁהַשְׁחַרוּת חוֹפָה עָלֶיהָ, אֲבָל כְּשֶׁמְעוֹרְרִין אוֹתָהּ הִיא אוֹמֶרֶת, שְׁחַרָה אֲנִי וְנֶאֱוָה, אֵל תִּרְאֵנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, כִּי מֵצַד עֲצָמֵי אֲנִי נֶאֱוָה עַד מְאֹד וְזֶה בְּחִינַת מָה שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מִדְרַשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים א') שְׁחַרָה אֲנִי בְּמַעֲשֵׂה הָעֶגְל, וְנֶאֱוָה אֲנִי בְּמַעֲשֵׂה הַמְּשָׁכָן, הֵינּוּ אָף-עַל-פִּי שֵׁישׁ לִי חֲטָאִים הַרְבֵּה וְנִתְרַחַקְתִּי מְאֹד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְזֶה בְּחִינַת מַעֲשֵׂה הָעֶגְל שֶׁכּוֹלֵל כָּל הַחֲטָאִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי (חוֹלִין ה'), כָּל הַמוֹדָה בְּעִבּוּדָה זָרָה כְּאֵלוֹ כּוֹפֵר בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה, אָף-עַל-פִּי-כֵן וְנֶאֱוָה אֲנִי בְּמַעֲשֵׂה הַמְּשָׁכָן, הֵינּוּ בְּחִינַת מְעַט טוֹב שְׂאֲנִי מוּצָא עֲצָמֵי עֲדִין, כִּי יִתְכַף אַחַר מַעֲשֵׂה הָעֶגְל נִצְטוּי עַל מְלֶאכֶת הַמְּשָׁכָן עַל-יְדֵי שְׁנִתְרַצָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְיִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי מֹשֶׁה שֶׁמָסַר נַפְשׁוֹ עֲלֵיהֶם וְהִתְפַּלֵּל בְּעַדָם, כִּי מֹשֶׁה הָיָה יָכוֹל זֹאת לְמַצָּא נְקֻדָּה טוֹבָה אֲפֵלוֹ בְּהַפְחוֹת שְׁבִפְחוֹתִים, כְּמַבְאָר בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל כְּמָה פְּעָמִים (רפ"ב ח"א פ"ב ח"ב), וְעַל-יְדֵי זֶה הָיָה יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם אֲפֵלוֹ כְּשֶׁפָּגְמוּ בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה בְּמַעֲשֵׂה הָעֶגְל, אָף-עַל-פִּי-כֵן מְצָא בָּהֶם נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְעַל-כֵּן אָמַר מֹשֶׁה (שְׁמוֹת ל"ב), "לָמָּה ה' יַחְרָה אַפָּךְ בְּעַמֶּךָ וְכוּ'", כִּי הוּא מְצָא הַטוֹב שֶׁבָּהֶם וְאֲזִי נִדְחָה הָרַע לְגַמְרֵי כְּנ"ל, וְעַל-כֵּן אָמַר, "לָמָּה ה' יַחְרָה אַפָּךְ בְּעַמֶּךָ", כִּי הָרַע אֵינוֹ נִחָשֵׁב כְּלָל כְּנִגְדַּ מְעַט הַטוֹב שֵׁישׁ בָּהֶם עֲדִין וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִתְרַצָּה לוֹ וַיִּנָּחֵם עַל הָרַעָה וְכוּ' וְאִז לְמַד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְמֹשֶׁה סִדֵּר תִּפְלָה וְסִדֵּר לְפָנָיו י"ג מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים וְזֶהוּ (שֵׁם), "וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל טוֹבֵי וְכוּ'", שֶׁלְמַדוֹ וְגִלָּה לוֹ כָּל הַטוֹב שֶׁלוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל, כְּדִי שֵׁיַדַע שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ טוֹב לְכָל תְּמִיד וַיְכוּלִין לְעוֹרֵר הַטוֹב בְּהַגְרוּעַ שְׁבִגְרוּעִים וְלִהְכַנְיִסוֹ בְּכַף זְכוּת וְלִהְחַזִּירוֹ בְּתִשׁוּבָה וְזֶה בְּחִינַת י"ג מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים, בְּחִינַת (שֵׁם) ה' ה' אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֲרָךְ אַפִּים וְכוּ', שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֶא רַחֲמִים

וטוב לכל ומאריך אף לצדיקים ולרשעים, כי הוא מטה כלפי חסד ודן את הכל לכף זכות ומוצא נקדה טובה אפלו בפושעי ישראל ועל-ידי זה מכריע אותם לכף זכות פני"ל. וזהו בחינת (שם) נוצר חסד לאלפים, שבחינת החסד, דהינו מה שהוא יתברך מטה כלפי חסד ודן לכף זכות ומוצא נקדה טובה וכו' פני"ל, זה החסד נוצר וממתיק לאלפים, הינו אף-על-פי שיש פגגד זה אלפים ורבבות פגמים שפגם אותו האדם, אף-על-פי-כן מעט הטוב שמוצא על-ידי החסד פני"ל דוחה הכל פני"ל ועל-ידי זה (שם) נושא עון ופשע וכו', כי על-ידי זה נכנס באמת לכף זכות וכו' פני"ל:

אות ד

ואז כשנתרצה השם יתברך למשה על-ידי שמצא טוב בכל ישראל אפלו אחר מעשה העגל פני"ל, כי משה היה פלו טוב בבחינת (שמות ב') ותרא אותו כי טוב הוא, ועל-כן היה לו פח תמיד למצא הטוב בכל אחד אפלו בהפושעי ישראל פני"ל ועל-ידי זה נתרצה השם יתברך פני"ל, ואזי צנה להם על מלאכת המשכן שיביא כל אחד נדבת לבו למלאכת המשכן, כי היה מעורר הטוב שבכל אחד, וכך אחד כפי הטוב שהיה לו הביא נדבת לבו הטוב למלאכת המשכן, כי המשכן נבנה מפל הטוב שנתברר מפל אחד מישראל, שזהו בחינת (שמות כ"ה) זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן ותולעת שני וכו' שהביא כל אחד ואחד כפי הנקדה טובה שלו כי זהב וכסף ונחשת ותכלת וכו' הם בחינת הגונן עילאין, שהם בחינת הטוב שיש בכל אחד מישראל, שזהו בחינת ישראל אשר בך אתפאר, שהם כלולים מגונן סגיאין, הינו הנקדות טובות שיש בכל אחד מישראל נקדה טובה אפלו בהפחותים שבהם מה שאין בחברו, כמבאר במקום אחר (ל"ד ח"א) והשם יתברך מתפאר בהם פני"ל וזה בחינת הגונן היו בבית המקדש והמשכן בחינת זהב וכסף וכו' שהביא כל אחד מנדבת לבו הטוב, כי שם היו כלולים כל הנקדות טובות, שהם בחינת גונן עילאין שיש בכל אחד מישראל, ועל-כן אחר מעשה העגל שאז הצרך משה לחפש ולמצא הנקדות טובות שיש בכל אחד מישראל פני"ל, על-כן אז דיקא נצטוו על מלאכת המשכן, כי המשכן נבנה מזה מנקדות טובות הנ"ל פני"ל וזהו, שחרה אני-במעשה העגל, ונאוה אני-במלאכת המשכן הינו בנקדות טובות שאני מוצא בעצמי, שהם בחינת מלאכת המשכן פני"ל וכן מובן בדברי רבנו הנ"ל, שעל-ידי הטוב שמוצאין בכל אחד מישראל, על-ידי זה נבנה המשכן ועל-כן זה שייכול למצא כל הטוב שיש בישראל שהוא בחינת חזן פני"ל, הוא יודע כל הבחינות שיש בענן המשכן של כל אחד מהצדיקים הנ"ל, עין שם כי עקר בגנו המשכן הוא על-ידי זה, על-ידי

הטוב הנ"ל וּבְזָה מְקַשְׁרִים הַיֵּטֵב דְּבָרֵי רַבְּנוּ הַנִּיל, עֵין שָׁם הַיֵּטֵב:

אות ה

וְזֶהוּ (תהלים נ"ז), "עוֹרָה כְּבוֹדֵי עוֹרָה וְכוּ", וְעַל-יָדֵי מָה אוֹכֵל לְהַתְּעוֹרֵר?
עַל-יָדֵי 'אֲעִירָה שְׁחַר', עַל-יָדֵי מָה שְׁאֲנִי מְעוֹרֵר הַשְּׁחַר, הֵינּוּ הַנְּקֻדָּה טוֹבָה,
שְׁהִיא בְּחִינַת שְׁחַר, בְּחִינַת שְׁחָרָה אֲנִי וְנֶאֱוָה, עַל-יָדֵי זֶה אוֹכֵל לְהַתְּעוֹרֵר
מְשִׁינְתִּי וְנִפְלֵתִי וְכוּ כִּנּוּי לְזֶהוּ בְּחִינַת עוֹרָה הַנִּבֵּל וְכוּ, כִּי עַל -יָדֵי זֶה
נַעֲשֶׂין נְגוּנִין בְּחִינַת אֲזַמְרָה לְאֶלְקֵי בְּעוֹדֵי כִּנּוּי ל:

וְזֶה מְרָמֵז בְּדְבָרֵי הַשְּׁלַחַן עָרוּךְ יִתְגַּבֵּר כְּאִרִי לְעַמֵּד בְּבִקֹּר לְעַבְדַּת בּוֹרְאוֹ,
שְׁהָאֲדָם צָרִיךְ לְהַתְּגַבֵּר וְלְהַתְּעוֹרֵר מְשִׁינְתּוֹ וְנִפְלֵתּוֹ, וְעַל-יָדֵי מָה יִתְעוֹרֵר,
עַל-יָדֵי שְׁיָהָא הוּא מְעוֹרֵר הַשְּׁחַר, הֵינּוּ כִּנּוּי לְשִׁיעוֹרֵר הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת, שְׁהֵם
בְּחִינּוֹת שְׁחַר, בְּחִינַת אֲעִירָה שְׁחַר וְעַל-יָדֵי זֶה יִתְעוֹרֵר מְשִׁינְתּוֹ וְנִפְלֵתּוֹ
וְכוּ, כִּנּוּי לְזֶהוּ בְּחִינַת לְעַמֵּד בְּבִקֹּר, כִּי עֵקֶר הַהַתְּעוֹרְרוֹת מֵהַשְּׁנָה הַנִּיל
הוּא עַל-יָדֵי בְּחִינַת (זוהר מקץ ר"ג) בְּקֹר דְּאֲבָרְהָם אִישׁ הַחֶסֶד, דְּהֵינּוּ עַל-
יָדֵי שְׁמִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד וְדָן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת כִּנּוּי לְעַל-כֵּן הָיָה אֲבָרְהָם
מְגִיר גְּרִים, כִּי הָיָה מְטָה כְּלָפֵי חֶסֶד וּמִצָּא נְקֻדָּה טוֹבָה בְּכָל אֶחָד, וְעַל-יָדֵי
זֶה קָרַב הַכֹּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּנּוּי לְזֶהוּ שְׁנִסְמָךְ הַהַגִּי"ה שְׁוִיתִי ה' לְנִגְדֵי
תְּמִיד, הֵינּוּ שְׁתַּמִּיד אֲנִי מְשִׁים וּמְשׁוּהָ ה' לְנִגְדֵי עֵינַי, כִּי אֶף-עַל-פִּי שְׁאֲנִי
רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן ה' לְנִגְדֵי תְּמִיד בְּכָל מְקוֹם, כִּי אֲנִי מוֹצֵא
בְּעֲצָמֵי נְקֻדָּה טוֹבָה כִּנּוּי לְזֶהוּ פְּרוּשׁ הַפְּסוּק (תהלים ט"ז) "שְׁוִיתִי ה' לְנִגְדֵי
תְּמִיד כִּי מִימִינִי בַּל אֲמוּט", הֵינּוּ שְׁתַּמִּיד אֲנִי מְשִׁים ה' לְנִגְדֵי אֶפְלוֹ
בְּמִדְרָגוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת ח"ו, כִּי (שם) מִימִינִי בַּל אֲמוּט, כִּי עַל-יָדֵי בְּחִינַת
יְמִין, בְּחִינַת אֲבָרְהָם, בְּחִינַת חֶסֶד, עַל-יָדֵי זֶה בַּל אֲמוּט, בְּבְחִינַת (שם)
צ"ד) אִם אֲמַרְתִּי מְטָה רַגְלִי חֶסֶד ה' יִסְעֵדְנִי, כִּי עַל-יָדֵי חֶסֶד, הֵינּוּ
שְׁמִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד וְדָן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת וּמוֹצֵא בְּעֲצָמוֹ אֵיזָה נְקֻדָּה טוֹבָה
עֲדוֹן, עַל-יָדֵי זֶה יְכוֹל לְמַצֵּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, וְעַל -יָדֵי זֶה לֹא יְמוּט
לְעוֹלָם וְזֶהוּ (שם), "בְּרוֹב שְׂרָעֲפֵי בְּקִרְבֵי תִנְחוּמֵיךָ יִשְׁעֲשְׂעוּ נַפְשִׁי", הֵינּוּ
כְּשֶׁרוֹב הַמְּחַשְׁבוֹת מְבַלְבְּלִין אוֹתִי וְרוֹצִין לְהַפִּיל אוֹתִי ח"ו, עַל-יָדֵי רַבּוּי
הַפְּגָמִים וְכוּ, אֲזִי 'תִּנְחוּמֵיךָ יִשְׁעֲשְׂעוּ נַפְשִׁי', דְּהֵינּוּ מָה שְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
מְנַחֵם אוֹתוֹ בְּמָה שְׁעוֹזֵר לוֹ לְמַצֵּא אֵיזָה נְקֻדָּה טוֹבָה בְּעֲצָמוֹ, וְזֶהוּ נְחֻמָּתוֹ
וּבְזֶה מְשַׁעֲשַׁע נַפְשׁוֹ וְכוּ כִּנּוּי ל:

אות ו

נמצא שעקר בחינת התעוררות השנה הוא על-ידי הנקודות טובות שמוצאין בעצמו אפלו כשהוא, ח"ו, במדרגה התחתונה מאד וכו' כנ"ל, ועל-ידי-זה נעשין נגונים וכו' כנ"ל. כי בלילה שהוא זמן השנה, אזי השכינה מבררת ברורים פיזוע וזה מרמז על הנ"ל שכשמתגבר בחינת השנה על האדם אזי צריך לבקש ולחפש למצא בעצמו נקודות טובות, ועל-ידי זה יתעורר משינתו כנ"ל וזה בחינת (שם עז) אצורה נגינתי בלילה עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי, שבלילה וחשך בחינת שנה אז עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי, שאני מחפש ומבקש הרוח טובה בחינת נקדה טובה, ועל-ידי זה נעשין נגונים כנ"ל בחינת אצורה נגינתי בלילה וכנ"ל ועל-ידי זה שמתגבר להתעורר משינתו על-ידי הנקודות טובות שמוצא בעצמו כנ"ל, על-ידי זה עקר תקון התפלה, כי עקר התפלה הוא רק כשזוכה למצא בעצמו הנקודות טובות, בבחינת אצורה לאלהי בעודי כנ"ל וזהו בחינת סדר התפלה שבתפלה אומרים קרבנות וקטרת, שהם בחינת ברורים שמוצאין ומבררין נקודות טובות אפלו מבחינת בהמיות מתכלית העשיה פיזוע, כי זה עקר בחינת הקרבן להעלות מבהמה לאדם וזה בחינת קטרת שהיו בהם חלבנה, דהינו שמבררין ומוצאין הטוב אפלו בפושעי ישראל בבחינת חלבנה, וכמו שלמדו רבותינו זכרונם לברכה מזה (כריתות ו' ע"ב), כל תפלה שאין בה מתפלת פושעי ישראל אינה תפלה, (א) כי עקר התפלה בבחינת קטרת על-ידי שמבררין ומוצאין נקודות טובות אפלו בפושעי ישראל בבחינת חלבנה כנ"ל וזה בחינת י"א סמני הקטרת, הינו יו"ד סמנים חוץ חלבנה, זה בחינת עשרה מיני זמרה שהם נעשין על-ידי שמבררין ומוצאין הטוב שבפושעי ישראל בבחינת חלבנה כנ"ל:

אות ז

וכשאנו אומרים פרשת הקרבנות כאלו הקרבנים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, כל העוסק בתורת עולה כאלו הקריב עולה וכו' (ב) כי עקר תקון הקרבנות הוא בבחינת הדבור להעלות מדומם צומח חי למדבר, כי הנקודות טובות כשעולין ממקום שעולין ממדרגות התחתונות העקר הוא שיעלו לבחינת דבור, כי מתחלה כשאין נתברר ונפר הטוב מחמת הרע שחופה עליו, אזי הוא בבחינת אלם שאין לו דבור, בבחינת (תהלים ל"ט) נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכו', וכשמגליו את הטוב כנ"ל אזי עקר התגלות הטוב ועליתו הוא בחינת הדבור וזה בחינת (שיר השירים ב') יונתי בחגי הסלע בסתר המדרגה, זה בחינת הנקדה טובה שהיא בחינת יונה תמה שתמימה עם בן זוגה ואינה מנחת אותו לעולם

וכו', כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מדרש שיר השירים ד') כי הנקדה טובה שיש בכל אחד אפלו בהפחות שבפחותים היא דבוקה תמיד עם השם יתברך לעולם בכל מקום שהיא, וכשהיא נופלת ח"ו בעמקי הקלפות המקיפין אותה מכל צד בחינת יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה בתכלית ההסתרה, אזי השם יתברך אומר לה (שם), "הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי קולך ערב ומראיך נאוה", כי אף-על-פי שאתה בסתר המדרגה, אף-על-פי-כן אתה בעצמך נאוה מאד בבחינת שחרה אני ונאוה כנ"ל, ועל-כן תגלה את עצמך ותראה את מראיך, כי עדין אתה נאה, כי הנקדה טובה נאוה תמיד, ועל-כן 'הראיני את מראיך השמיעני את קולך', הינו שתגלה ותמצא מראות יפי הנקדה טובה, ועל-ידי זה השמיעני את קולך כי על-ידי זה זוכין לדבור, כי אז יכולין לדבר להדות ולהלל להשם יתברך, כי מקדם לא היה יכול לדבר כלל כנ"ל וזהו בחינת (שם ח') היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני ופרש רש"י, 'היושבת בגנים', בין האמות וכו', הינו בחינת הנקדות טובות, שהם יושבים ומנחים בין האמות, שהם התאוות רעות ופגמים וכו', שהם בחינת או"ה כמובא במקום אחר (סימן לו ח"א) והשם יתברך מתאנה לקולם וזהו חברים מקשיבים לקולך השמיעני, כי השם יתברך מתאנה שיתגלו הנקדות טובות וישמיעו את קולם בזמר והלל להשם יתברך כנ"ל וזה בחינת הקרבו שמעליו הנקדות טובות לבחינת מדבר כנ"ל ועל-כן העוסק בתורת עולה כאלו הקריב וכו', כי עקר תקונו הקרבו הוא בבחינת הדבור

אות ח

וזה בחינת (מגילה ג') כהנים בעבודתם ולוים בדוכנם וישראל במעמדם, כי עקר תקונו הקרבו, שהוא למצא ולברר הנקדה טובה מתוך הפסלת מבחינת הבהמיות, הוא על-ידי הפהן איש החסד, כי על-ידי שמטה כלפי חסד ודן לכף זכות, על-ידי זה מוצאין נקדות טובות בכל מדרגות התחתונות, שזהו בחינת הקרבנות כנ"ל, ועל-כן כל תקוני הקרבו נעשין על-ידי הפהן איש החסד, שהוא בחינת אברהם, כמו שכתוב (תהלים ק"י), "אתה כהן לעולם" וכנ"ל ועל-ידי זה נעשין נגונים כנ"ל וזה בחינת לוים בדוכנם שהיו מנצחים בשיר על הדוכן בשעת הקרבת הקרבו, כי על-ידי בחינת הקרבו הנעשה על-ידי הפהן איש החסד, שזהו בחינת שמבררין ומוצאין טוב על-ידי שמטין כלפי חסד, על-ידי זה נעשין נגונים כנ"ל וישראל במעמדן שהיו עוסקין בתורה, זה בחינת הדבור שעל-ידי זה היו מעלים הטוב להדבור, שזה עקר עליתו כנ"ל, ועל-כן היו אנשי המעמד קורין בפרשת בראשית (תענית כ"ו) ובפרשת האזינו כי מעשה בראשית

עָקְרוּ עַל-יְדֵי בְרוּר הַטּוֹב, בְּבַחֲיִנַת וּבִטְוִיבוֹ מְחַדָּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית וְזֶה בְּחִינַת כִּי טוֹב הַנֶּאֱמָר בְּכָל שְׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, כִּי קִדְּם תִּקְוֹן
מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית נֶאֱמָר (בְּרֵאשִׁית א'), "וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְהוֹ וְבָהוּ וְחֹשֶׁךְ" זֶה
בְּחִינַת הַתְּגַבְרוּת הָרַע שְׁחוּפָה עַל הַטּוֹב, וְהַתְּקוּן הָיָה עַל-יְדֵי בְּחִינַת (שֵׁם)
וְרוּחַ אֱלֹהִים מֵרְחֹפֶת-דָּא רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַטּוֹב, כִּי כָל
הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׂמוּצָאִין בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, זֶה בְּחִינַת הַתְּנוּצָצוֹת מְשִׁיחַ,
כִּי עָקֵר הַטּוֹב הוּא מְשִׁיחַ, בְּחִינַת מֹשֶׁה, בְּבַחֲיִנַת (רוּת ג') וְהָיָה בַּבֶּקֶר אִם
יִגְאָלֶךָ טוֹב יִגְאֵל וְעַל-יְדֵי בְּחִינַת רוּחַ אֱלֹהִים, רוּחַ טוֹבָה, בְּחִינַת רוּחוֹ שֶׁל
מְשִׁיחַ, עַל-יְדֵי זֶה עָקֵר קִיוֹם וּבִנְיָן הָעוֹלָם וְעַל-יְדֵי זֶה, עַל-יְדֵי הַנְּקֻדּוֹת
טוֹבוֹת שְׂמוּצָאִין מִתּוֹךְ תְּהוֹ וְבָהוּ וְחֹשֶׁךְ, עַל -יְדֵי זֶה (בְּרֵאשִׁית א') "וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר וְכוּ' ". וְאֵזִי (שֵׁם), "וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וְהַחֹשֶׁךְ וְכוּ' ", כִּי עַל -יְדֵי הַנְּקֻדָּה טוֹבָה נִכְנַס בְּאֵמַת לְכַף זְכוּת וְאֵזִי נִתְּגַלָּה
הָאוֹר וְנִבְדֵּל וְנִפְרַשׁ הַחֹשֶׁךְ מִן הָאוֹר הָרַע מִן הַטּוֹב וְכוּ' וְכוּ' .ל. נִמְצָא, שֶׁעָקֵר
מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית עַל-יְדֵי שְׂמוּצָאִין וּמְבַרְרִין הַנְּקֻדָּה טוֹבָה כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת
(עֵיין בַּהֲקַדְמַת הַתִּיקוּנִים) צִיּוּרָא דְמִשְׁכָּנָא כְּצִיּוּרָא דְעוּבָדָא דְבְּרֵאשִׁית,
כִּי הַמְשָׁכָן הוּא גַם כֵּן מִבְּחִינַת הַטּוֹב שֶׁנִּתְּבַרֵר וְכוּ' כְּנִ"ל, וְעַל-כֵּן הָיוּ
עוֹסְקִים אֲנָשֵׁי הַמַּעֲמָד שֶׁהָיוּ עוֹמְדִין עַל הַקְּרִבְנוֹת בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, כִּי
הַקְּרִבָּן הוּא בְּבַחֲיִנַת מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּר הַטּוֹב וְכוּ' כְּנִ"ל
וְעַל-כֵּן הָיָה הַקְּרִבָּן נַעֲשֶׂה בְּמִשְׁכָּן אוֹ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי הַמְשָׁכָן וְהַבֵּית
הַמִּקְדָּשׁ הֵם גַּם כֵּן נִבְנִים עַל-יְדֵי בְּרוּר הַטּוֹב וְכוּ' כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים
ג') הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה הַנֶּאֱמָר בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְזֶה בְּחִינַת פְּרִשְׁתַּת הָאֲזִינוֹ שֶׁהָיוּ
קוֹרִין אֲנָשֵׁי הַמַּעֲמָד, כִּי פְּרִשְׁתַּת הָאֲזִינוֹ הִיא הַשִּׁירָה שֶׁהַבְּטִיחַ מֹשֶׁה רַבְּנוּ,
שֶׁעַל-יְדֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לֹא תִשְׁכַּח הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם ל"א) וְעַנְתָּה
הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְכוּ', שֶׁאֶפְלוּ בְּתַכְלִית הַהִסְתַּרְתָּה בְּחִינַת (שֵׁם) וְאֲנֹכִי הַסְתַּר
אֶסְתִּיר תִּהְיֶה הַשִּׁירָה לְעַד, כִּי הַשִּׁירָה מֵרְמֹזֵת שֶׁאֶפְלוּ אִם יִשְׂרָאֵל רְחוּקִים
מְאֹד מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּתַכְלִית הַהִסְתַּרְתָּה, אָף-עַל-פִּי-כֵן הֵם קְרוּבִים אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ, כִּי עַדִּין נִמְצָאִים בָּהֶם אֶפְלוּ בַּהֲפָחוּתִים נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְכוּ' לְזֶה
בְּחִינַת (שֵׁם ל"ב) כִּי חֶלֶק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב וְכוּ' יִמְצָאֵהוּ בְּאָרֶץ מִדְבָּר, שֶׁאֶפְלוּ
בְּאָרֶץ מִדְבָּר וּבִתְהוֹ מוּצָאִין חֶלֶק ה' עִמּוֹ, הֵינּוּ בְּחִינַת נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, שֶׁהֵם
בְּחִינַת חֶלֶק ה' עִמּוֹ וְכוּ' וְעַל-כֵּן קוֹרִין בְּפְרִשְׁתַּת הָאֲזִינוֹ עַל הַקְּרִבְנוֹת וְכוּ' לְ,
כִּי עַל-כֵּן נִקְרְאת פְּרִשְׁתַּת הָאֲזִינוֹ שִׁירָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, "וְעַנְתָּה הַשִּׁירָה וְכוּ' ",
כִּי מִהַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת הַנִּ"ל שְׂמוּצָאִין בְּאָרֶץ מִדְבָּר וּבִתְהוֹ וְכוּ' כְּנִ"ל, מִזֶּה
נַעֲשֶׂה שִׁירָה וְנִגּוֹן כְּנִ"ל וְאַחַר אֲמִירַת הַקְּרִבְנוֹת וּקְטֹרֶת, שֶׁהֵם בְּחִינַת
שְׂמִבְרִין וּמוּצָאִין נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת אֶפְלוּ בַּמְדְּרָגוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת מְאֹד כְּנִ"ל
אַחַר כֵּן אוֹמְרִים פְּסוּקֵי דְזִמְרָה, כִּי עַל-יְדֵי הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת הַנִּ"ל, עַל-יְדֵי
זֶה נַעֲשִׂין נִגּוּנִים, בְּחִינַת אֲזִמְרָה לְאֱלֹהֵי בְּעוּדֵי, 'אֲזִמְרָה' דִּיקָא כְּנִ"ל וְזֶה
בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַזְּמִירוֹת וְהַנְּגוּנִים שֶׁנַּעֲשִׂין עַל-יְדֵי
שְׂמִבְרִין וּמוּצָאִין נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁבַּמְדְּרָגוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן
אוֹמְרִים בְּתוֹךְ פְּסוּקֵי דְזִמְרָה פְּסוּקֵי אֲזִמְרָה לְאֱלֹהֵי בְּעוּדֵי הַנִּ"ל וְכוּ' לְ:

אות ט

ואחר כך אומרים ברכת קריאת שמע ומברכין להשם יתברך על חדוש מעשה בראשית שמחדש בטובו בכל יום תמיד, זה בחינת מעשה המשכן שנבנה מהטוב הנ"ל פנ"ל, כי ציורא דמשכנא כציורא דעובדא דבראשית פנ"ל ושם עקר תקון התפלה, כמו שכתוב (ישעיה נ"ו), "כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים נאם ה' אלהים מקבץ נדחי ישראל וכו'" כי עקר בנן בית המקדש הוא על-ידי שהשם יתברך מקבץ נדחי ישראל על-ידי שמוצא גם בהנדחים והאבדים נקדות טובות ומקבץ אותם אל הקדשה ועל-ידי זה הטוב שיתקבץ בעת ביאת הגאל במהרה בנמינו, על-ידי זה יהיה בנן בית המקדש בחינת החר הטוב הזה פנ"ל. ושם עקר תקון התפלה פנ"ל, כי עקר התפלה הוא רק על -ידי זה, על-ידי הטוב שמוצאין פנ"ל ועל-כן קדם התפלה אומרים קרבנות ופסוקי דזמרה, דהינו שמבררין הנקדות טובות וכו' ומזה נעשה גוונים וזמירות פנ"ל ואחר כך בונין מזה משכן, ששם עקר תקון התפלה וזה בחינת ברכות קריאת שמע, שהם בחינת היכלות דקדשה, בחינת משכן, בחינת בית המקדש, שהם הם היכלות דקדשה, ועל -כן אומרים אז, ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, כי ציורא דמשכנא כציורא דעובדא דבראשית פנ"ל ומשם, מבחינת המשכן, מקבלין התנוקות הבל פיהם שאין בו חטא. וזה בחינת קריאת שמע, בחינת (דברים ו') ושננתם לבניך וכו' ולמדתם אותם את בניכם לדבר בם וכו', כי עקר בחינת קריאת שמע הוא מבחינת הטוב שנתברר פנ"ל, ועל-ידי זה נתיחד קדשא בריך הוא ושכינתיה על-ידי העלאת מ"ן, שמתפארת השכינה, כבכול, חזי במה ברא קאתינא לגבך וכל זה על-ידי מה שמוצאין נקדות טובות אפלו בפושעי ישראל, כי זה בחינת העלאת מ"ן להעלות הקדשה מעמקי עמקי הקלפות ובזה מתפארת ביותר ויותר, כי זה עקר כבוד השם יתברך, כמו שכתב רבנו ז"ל כמה פעמים, כמו שכתוב בזהר (יתרו דף ס"ז), כד אתי יתרו דידקא כדון איסתלק ואיתייקר שמא דקוב"ה עילא ותתא כי דיקא כשנתרומומו ונתעלו הנקדות טובות שהיו מנחים למטה מאד בזה דיקא מתפארת השכינה, כבכול, ביותר ועל-ידי זה נתיחד קוב"ה ושכינתיה בחינת ה' אלהינו ה' אחד כידוע וזה בחינת (שמות כ"ו) והיה המשכן אחד, שנכללין כל הנקדות טובות באחדותו יתברך ואז מתחילין להתפלל התפלה של י"ח ומתחילין, אדני שפתי תפתח וכו' כי על-ידי כל הנ"ל, על-ידי זה דיקא יכולין להתפלל על-ידי שמוצאין הטוב ועושין משכן וכו' פנ"ל ואז יכולין לפתח פה לדבר, כי זה עקר עלית הטוב שיעלה לבחינת דבור ועל-כן מבקשין על זה אדני שפתי תפתח וכו' :

אות י

וְזֶה בְּחִינַת לְבִישַׁת בְּגָדִים שְׁצָרִיךְ לְאַחוֹז הַמְּלָבוֹשׁ בְּצַד יְמִין וּלְעוֹלָם יִגְבִּיר הַיְמִין עַל הַשְּׂמָאל כִּי הָעֶקֶר תְּלוּי בְּבְחִינַת יְמִין, דְּהֵינּוּ עַל-יַדֵּי שְׂמֵטָה כְּלָפֵי חֶסֶד וּמוֹצֵא בְּעֶצְמוֹ אֵיזָה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְעַל-יַדֵּי זֶה מִתְעוֹרֵר מֵהַשְּׂנָה כְּנִ"ל וְעַל-יַדֵּי זֶה נַעֲשֶׂין לְבוֹשִׁין לְהַלְבִּישׁ אֶת נַשְׁמָתוֹ שֶׁהִיְתָה עֲרָמָה עַד עֲכָשְׁיוֹ כֹּל זְמַן שֶׁלֹּא נִתְגַּלָּה הַטּוֹב בְּעַת שֶׁהָיָה בְּבְחִינַת שְׁנָה וְזֶהוּ בְּחִינַת בְּרַכַּת מְלָבִישׁ עֲרָמִים שְׂמֵבְרָכִין בְּשַׁחֲרִית, כְּמוֹבָא, כִּי עַל-יַדֵּי הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁנִּתְגַּלְּיוּ, שֶׁהֵם בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה מ"ט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּדָד אֶתְפָּאֵר, כִּי בְּהֵם מִתְפָּאֵר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל, כְּנִ"ל, עַל-יַדֵּי זֶה נַעֲשֶׂין לְבוֹשִׁין בְּחִינַת בְּגָדֵי פָּאֵר בְּגָדֵי כְּבוֹד, וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית וּתְפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת לְבוֹשִׁין דְּנִשְׁמָתָא, בְּחִינַת (זוֹהַר בְּרֵאשִׁית כ"ג) כִּי הוּא כְּסוּתָהּ לְבַדָּה הוּא שְׂמֵלְתוֹ לְעוֹרוֹ-דָּא צִיצִית וּתְפִלִּין שֶׁהֵם נַעֲשֶׂין מֵהַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁמִּתְבָּרְרִין בְּלִילָה בְּבְחִינַת הַנִּ"ל, כְּמוֹבָן בְּסַפְרֵים נִמְצָא, שֶׁעֶקֶר בְּחִינַת לְבוֹשִׁין, בְּחִינַת בְּגָדֵי פָּאֵר כְּלָלִיּוֹת הַגְּוֹנִין, נַעֲשֶׂין מִבְּחִינַת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁמִּתְבָּרְרִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַגְּוֹנִין כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן (סִימָן ב' ס"ד) צְרִיכִין לְהַגְבִּיר הַיְמִין בְּשַׁעַת לְבִישָׁה, כִּי כָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת יְמִין עַל-יַדֵּי שְׂמֵטָה כְּלָפֵי חֶסֶד, שֶׁעַל-יַדֵּי זֶה מוֹצֵא נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְכוּ', וְעַל-יַדֵּי זֶה נַעֲשֶׂין לְבוֹשִׁין כְּנִ"ל:

אות יא

וְכָל בְּרַכַּת הַשַּׁחַר מְרַמֵּז עַל זֶה שֶׁמִּשְׁבַּח לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁעָזְרוּ לְמִצָּא בְּעֶצְמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת כְּדֵי שְׂיִתְעוֹרֵר מִשִּׁינְתּוֹ וּנְפִילְתּוֹ וְזֶהוּ בְּחִינַת הַנוֹתֵן לְשִׁכּוּי בִּינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, כִּי הַנְּקֻדָּה טוֹבָה הִיא בְּחִינַת יוֹם, וְהָרַע הוּא בְּחִינַת לַיְלָה וְחֻשְׁךְ, וְעַל-יַדֵּי שֶׁמוֹצֵא הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְאַזִּי נִבְדַּל הָרַע וְאַזִּי מִבְּדִיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה וְזֶה בְּחִינַת לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וְכוּ', וְזֶה בְּחִינַת שֶׁלֹּא עֲשִׂנִי גוֹי וְכוּ', כִּי אִם לֹא הָיָה מוֹצֵא בְּעֶצְמוֹ הַנְּקֻדָּה טוֹבָה הָיָה יָכוֹל לְפוֹל לְגַמְרֵי חַ"ו, וְהָיָה נַעֲשֶׂה גוֹי חַ"ו, וְעֲכָשְׁיוֹ עַל-יַדֵּי שֶׁנִּתְעוֹרֵר וְנִתְחַזַּק עַל-יַדֵּי? שֶׁעֲזָרָה? הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְמִצָּא בְּעֶצְמוֹ נְקֻדָּה טוֹבָה כְּנִ"ל, עַל-כֵּן הוּא מוֹדָה וּמְשַׁבַּח לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁלֹּא עֲשִׂנִי גוֹי וְזֶה בְּחִינַת פְּקֻחַ עוֹרִים, מִתִּיר אֲסוּרִים, זֶקֶף כְּפוּפִים כִּי מִתְחַלֶּה בְּעַת שִׁינְתּוֹ וּנְפִילְתּוֹ הָיָה בְּבְחִינַת עוֹר הַמְּגֻשֵׁשׁ בְּאַפְלָה, וְהָיָה בְּבֵית הָאֲסוּרִים מִמֶּשׁ וְהָיָה כְּפוּף וְכוּ', וְעֲכָשְׁיוֹ עַל-יַדֵּי הַנְּקֻדָּה טוֹבָה שֶׁמִּצָּא בְּעֶצְמוֹ עַל-יַדֵּי שֶׁפְּקַח ה' אֶת עֵינָיו, עַל-יַדֵּי זֶה נִתְרַ מֵאֲסוּרֵיוֹ וְנִזְקָף מִכְּפִיפְתּוֹ וְכוּ', כִּי עַל-יַדֵּי זֶה זוֹכָה בְּאַמֶּת לְצֵאת מִכַּף

חובה לכף זכות ולשוב בתשובה כנ"ל וכן שאר הברכות כלם מרמזין על זה וזהו שמסים, הנתן ליגעף כח, שנתן לו כח בתודע? עיפתו? הגדולה שיוכל עדן להתעורר משינתו וזהו, המעביר שנה מעיני וכו' וכנ"ל וכל זה על-ידי החסד כנ"ל וזהו שחותם הגומל חסדים טובים, כי הכל על-ידי החסד בחינת (זוהר מקץ ר"ג ע"א) בקר דאברהם על-ידי שמטה כלפי חסד כנ"ל:

אות יב

וזה בחינת ד' פרשיות שקלים בחינת צדקה, כי צדקה זה בחינת חסד לאברהם שעשה צדקה וחסד עם כל העולם, שעל-ידי זה יכולין למצא הנקודות טובות כנ"ל וזה בחינת (ישעיה מ"א) צדק יקראהו לרגלו, שעל-ידי צדקה יכולין לקרא את הטוב שנופל במדרגה התחתונה, בבחינת רגלין בבחינת (רות ג') ותגל מרגלותיו ותשכב וכן מרמז בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (בסימן י"ז) שעל-ידי צדקה מעוררין הטוב שנעלם ונסתר במקומות הרחוקים מהשם יתברך וזה בחינת שקלים של נדבת המשכן, כי המשכן נבנה מבחינת הטוב שנתלקט וכו' כנ"ל:

ואחר כך קורין פרשת זכור בחינת מלחמת עמלק, כי על-ידי זה שמוצאין הטוב כנ"ל, על-ידי זה נכנע עמלק שהוא תקף הסטרא אחרא שמתגבר, ח"ו, להפיל את החלושי כח שב ישראל כאלו אין להם תקוה עוד ח"ו, בבחינת (דברים כ"ח) ויזנב בך כל הנחשלים וכו' ואתה עניף ויגע וכו' שרוצה לזנב את הנחשלים, דהינו חלושי כח להפילם למטה ח"ו, שזהו בחינת ויזנב בך וכו' אבל כשזוכין למצא בעצמו הנקודה טובה אפלו בעת נפילתו ח"ו, על-ידי זה נכנע עמלק, ועל-כן אחר פרשת שקלים, שהוא בחינת התעוררות הטוב כנ"ל, קורין פרשת זכור, כי על-ידי זה מכניעין את עמלק כנ"ל:

ואחר כך קורין פרשת פרה, שהוא בחינת תשובה, בחינת (מדרש רבה פרשת חוקת) תבא אמו ותקנח על בנה, כי על-ידי הנקודות טובות שמוצאין, על-ידי זה נכנע הרע בחינת עמלק ועל-ידי זה? זוכין? באמת לתשובה כנ"ל וזה בחינת (זוהר חוקת דף ק"פ ע"ב) פרה אדמה תמימה אדמה, דא דינא קשיא תמימה, דא דינא רפיא דהינו כשהוא בבחינת דינא קשיא שמתגבר הרע ח"ו, שזה בחינת דינא קשיא ח"ו, אזי צריך לרפות הדין על-ידי שמוצא בעצמו איזה נקודה טובה עדן וזה בחינת (במדבר י"ט) אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול כי הנקודה טובה היא בחינת יונה תמה שאין בה שום מום, כי היא נאה ויפה, בחינת שחרה אני ונאנה וכו' כנ"ל וזה בחינת (פיט פרשת פרה) מטהר טמאים ומטמא

טהורים, כי זאת הבחינה מה שדן את עצמו לכף זכות ומוציא בעצמו נקדות טובות, זאת הבחינה מטהרת טמאים ומטמא טהורים, כי מי שהוא במדרגה התחתונה צריך דוקא למצא זכות בעצמו כדי שלא יפול לגמרי ח"ו, ועקר טהרתו ותשובתו על-ידי זה דיקא פני"ל, אבל מי הוא טהור פשיחזיק עצמו במדרגת הטוב בודאי נפגם על-ידי זה, כי יפול לגדלות ח"ו, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה אפלו כל העולם פלו אומרים לך צדיק אתה היה בעיניך כרשע על-כן אמרו, כרשע, ולא רשע גמור ח"ו, כי אסור להחזיק עצמו לרשע גמור ח"ו, רק אדרבא, כשנדמה לו שהוא רשע גמור ח"ו, ואפלו אם האמת הוא כך ח"ו, אף-על-פי-כן צריך לחפש ולבקש למצא בעצמו נקדה טובה לבל יהיה, ח"ו, רשע גמור פני"ל ועל-ידי זה נטהר וזוכה לתשובה פני"ל וזה בחינת מטהר טמאים ומטמא טהורים פני"ל:

ואחר כך קורין פרשת החדש, כי זה בחינת קדוש החדש, בחינת מלוי הלבנה מפגימתה, כי זה ידוע שפשישראל הם, ח"ו, במדרגה פחותה, זה בחינת פגם הלבנה קטרוג הירח, שמשם באים כל הפגמים והחטאים ח"ו, ועל-כן פשיאיש ישראל מתעורר ומוציא בעצמו נקדה טובה ועל-ידי זה חוזר בתשובה פני"ל, זה בחינות מלוי הלבנה מפגימתה, בחינת קדוש החדש, כי עקר קדוש החדש הוא על-ידי בחינת הנ"ל, כי בתחלת החדש בעת שרואין את הלבנה לקדש אותה בבית דין אזי היא קטנה ודקה מאד מאד, ואזי היא רק בבחינת נקדה, הינו בחינת נקדה טובה הנ"ל שהיא בחינת שחרה אני ונאוה וכו' פני"ל, הינו כשהלבנה היא בתכלית המעוט בסוף החדש אזי צריכין כל ישראל לחפשה ולבקשה עד שמוצאין עדי ראיה איזה נקדה קטנה מהלבנה ואזי מקדשין את החדש בבית דין שהוא בחינת תקון ומלוי הלבנה, כי על-ידי בחינת הנקדה לבד, בחינת נקדה טובה שזוכין למצא בתכלית המעוט, על-ידי זה נתתקנין ונכנסין באמת לכף זכות וכו' פני"ל, שזהו בחינת תקון ומלוי הלבנה מפגימתה וכו' פני"ל ועל-כן אומרים הבית דין וכל ישראל מקדש מקדש (ר"ה כ"ד), כי על-ידי הנקדה לבד נתקדשין וכו' פני"ל, על-ידי שדנים לכף זכות וזה בחינת שכלם אומרים מקדש מקדש, דהינו שעל-ידי דבריהם מעלין את הלבנה מבחינת פגם ומעוט לבחינת תקון ומלוי, שזהו קדשתה על-ידי הנקודת אור לבד שראו מהלבנה וזהו בעצו בחינת הנ"ל, כי על-ידי קטרוג הירח נתמעטה ואז נתן לה השם יתברך את הכוכבים להפיס דעתה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מדרש רבה פ"י) ומובא בפרוש רש"י, כי הכוכבים מרמזין על בחינת הנקדות טובות שנמצאין בכל אחד מישראל שעל ידם נכנסין לכף זכות באמת על-ידי שדנים אותם לכף זכות פני"ל, בבחינת (דניאל י"ב) ומצדיקי הרבים ככוכבים וכו' ומצדיקי הרבים, הינו צדיקי הדור שדנים את הכל לכף זכות, ועל-ידי זה נכנסין אפלו פושעי ישראל באמת לכף זכות פני"ל וזהו בחינת כוכבים, בחינת ומצדיקי הרבים ככוכבים פני"ל, כי הכוכבים הם בבחינת נקדות, כי זה הפסוק ומצדיקי הרבים מדבר שם בסוף דניאל לענין הנ"ל, כמבאר שם יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים והרשיעו רשעים וכו' (שם) והמשפילים יזהירו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים ככוכבים וכו' הינו שבעקבות משיחא בסוף

הקֶחַ שְׂאֵז יִתְגַבֵּר חַיִּי, הַסְטֵרָא אַחֲרָא כְּיָדוּעַ, וְאִזּוּ יִהְיֶה גְדֹל הַבְּרִיר וְהַצְרוּף
בְּחִינַת יִתְבַרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצְרְפוּ רַבִּים כּוֹי, וְאִזּוּ יִהְיֶה עֶקֶר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי
בְּחִינַת הַנִּי"ל, עַל-יְדֵי מְצַדִּיקֵי הַרַבִּים, הֵינּוּ עַל-יְדֵי הַצַּדִּיקִים שְׂיָדוּנוּ אֶת
הַכֹּל לְכַף זְכוּת וְיִמְצְאוּ נִקְדוֹת טוֹבוֹת אֲפֵלוּ בְּהַפְחוּתִים מְאֹד מְאֹד, שְׂזָהוּ
עֶקֶר עֲבוֹדַת הַצַּדִּיקִים וְעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא יָבֵא מְשִׁיחַ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, כִּי זֶה
בְּחִינַת מְשִׁיחַ וְכוֹי כְּנִי"ל וְזָהוּ, "וְהַמְשָׁכִילִים יִזְהִירוּ וְכוֹי וּמְצַדִּיקֵי הַרַבִּים
כְּפּוֹכְבִּים וְכוֹי". כִּי עֶקֶר הַתְּקוּן וְהַגְּאֻלָּה בְּקֶחַ הָאֲחֵרוֹן יִהְיֶה עַל-יְדֵי בְּחִינָה
זוֹ, עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת הַנִּי"ל, שְׁהֵם בְּחִינַת פּוֹכְבִּים וְכוֹי כְּנִי"ל
וְזָהוּ בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ח) הַלְלוּהוּ כֹּל כְּכֹבֵי אֹר, כִּי עַל-יְדֵי הַנִּקְדוֹת
טוֹבוֹת, שְׁהֵם בְּחִינַת פּוֹכְבִּים הַמְּאִירִים, עַל -יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְהוֹדוֹת וּלְהַלְלֵל
לְהַי, בְּבְּחִינַת אֲזַמְרָה לְאַלֵּהֵי בְּעוֹדֵי כְּנִי"ל וְזָהוּ בְּחִינַת שְׁנַתָּן לְהַלְבֵּנָה אֶת
הַפּוֹכְבִּים לְהַפִּיס דְּעֵתָהּ, כִּי עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַפּוֹכְבִּים, שְׁהֵם בְּחִינַת הַנִּקְדוֹת
טוֹבוֹת כְּנִי"ל, עַל-יְדֵי זֶה נִתְתַּקֵּן פְּגָם הַלְבֵּנָה כְּנִי"ל :

וְזָהוּ בְּחִינַת קִימַת חֲצוֹת, שְׂצַרִּיכִין לְשַׁבֵּר תְּקוּף הַשְּׁנָה עַל -יְדֵי הַנִּקְדוֹת
טוֹבוֹת הַנִּי"ל בְּבְּחִינַת (שֵׁם נ"ז) עוֹרָה כְּבוֹדֵי עוֹרָה הַנֶּבֶל וְכוֹנֹר וְכוֹי וְזָה
בְּחִינַת (בְּרֻכּוֹת ג') כְּנֹר שֶׁל דָּוִד שֶׁהָיָה מְנַגֵּן עַל-יְדֵי רוּחַ צְפוֹן, בְּחִינַת רוּחַ
טוֹבָה, נִקְדָּה טוֹבָה הַצְפוֹן וְטָמִיר אֲפֵלוּ בְּתַכְלִית הַשְּׁנָה, אֲפֵלוּ בְּמַדְרָגָה
פְּחוּתָה בְּבְּחִינַת (תְּהִלִּים ל"א) מֶה רַב טוֹבָדָּ אֲשֶׁר צִפְנָתָּ, וְאַלּוּ הַנִּקְדוֹת
טוֹבוֹת מְנַשְׁבִּין בְּכְנֹר שֶׁל דָּוִד, כִּי עַל-יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין נְגוּנִים כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן הָיָה
מְנַגֵּן מְאֵלֵיו עַל-יְדֵי זֶה כְּנִי"ל. וְעַל-יְדֵי זֶה מִתְעוֹרְרִין מִהַשְּׁנָה בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה
בְּתַקְוָה הַשְּׁנָה וְכוֹי כְּנִי"ל וְזָה בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם שְׁנֵאמַר בְּפָרָשָׁה (שְׁמוֹת
י"ב), "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם וְכוֹי", כִּי פָּרַשַׁת הַחֲדָשׁ, הֵינּוּ קְדוּשַׁת הַחֲדָשׁ הַיָּא
מְצוּהָ רֵאשׁוֹנָה שְׁנֵצְטוּוּ בָּהּ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת יְצִיאַת מִצְרַיִם, כִּי עֶקֶר הַגְּאֻלָּה שֶׁל
יְצִיאַת מִצְרַיִם הָיָה עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַנִּי"ל, בְּבְּחִינַת (יַחֲזַקְאֵל ט"ז) וְאֶעֱבֹר
עָלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֶךָ, הֵינּוּ שֵׁיִשְׂרָאֵל הֵיוּ מְלַכְלָכִים, כִּי הֵיוּ
בְּבְּחִינַת מ"ט שְׁעָרֵי טְמֵאָה כְּיָדוּעַ וְהַשֵּׁם יִתְבַרַךְ רַחֵם עֲלֵיהֶם וּמְצָא בָּהֶם
נִקְדוֹת טוֹבוֹת אֲפֵלוּ בְּתַקְוָה טְמֵאָת מִצְרַיִם שֶׁהַתְּגַבְּרָה עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ
רְבוּתֵינוּ זְכוּרֹנִם לְבָרְכָהּ (מְדַרְשׁ תְּהִלִּים קי"ד), בְּשִׁבִיל ד' דְּבָרִים לְבַד
נִגְאָלוּ זֶה בְּחִינַת נִקְדוֹת טוֹבוֹת שְׂמֵצָא בָּהֶם הַשֵּׁם יִתְבַרַךְ אֲפֵלוּ בְּמִצְרַיִם
וְעַל-יְדֵי זֶה נִגְאָלוּ. וְזָהוּ, "וְאֹמַר לָךְ בְּדַמְיֶךָ חַיִּי בְּדַמְיֶךָ חַיִּי", אֲפֵלוּ בְּתַקְוָה
הַדְּמִים וְהַלְכְלוּכִים אֶף-עַל-פִּי-כּוֹ, חַיִּי, כִּי גַם שֵׁם יְכוּלִין לְמַצָּא נִקְדוֹת
טוֹבוֹת כְּנִי"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִגְאָלוּ כְּנִי"ל וְעַל -כֵּן מְצוּהָ רֵאשׁוֹנָה שְׁנֵצְטוּוּ
יִשְׂרָאֵל הָיָה פָּרַשַׁת הַחֲדָשׁ, כִּי זֶה בְּחִינַת קְדוּשַׁת הַחֲדָשׁ עַל-יְדֵי נִקְדָּה לְבַד
כְּנִי"ל, שְׂזָה עֶקֶר גְּאֻלַּת מִצְרַיִם וְגְּאֻלָּה אַחֲרוֹנָה, בְּחִינַת קְבוּצַת נְדַחֵי יִשְׂרָאֵל
וְכוֹי כְּנִי"ל בְּרוּךְ הַשֵּׁם לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת י"א) פְּחָצוֹת הַלְיָלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מְצָרִים , פְּחָצוֹת דִּיקָא , כִּי הַחֲצוֹת הַלְיָלָה אֲזוּ מִתְעוֹרָר הַנִּקְדָּה טוֹבָה בְּבְחִינַת רוּחַ צָפוֹן הַמְנַשֵּׁב בְּכַנּוֹר שֶׁל דָּוִד כְּנִ"ל וְעַל -כֵּן נִמְשָׁךְ הַרוּחַ טוֹבָה , הַנִּקְדָּה טוֹבָה , מְצַפּוֹן דִּיקָא , כִּי מְצַפּוֹן תִּפְתַּח הַרְעָה (יִרְמִיָּה א') וּמִשָּׁם דִּיקָא נִמְשָׁךְ הַרוּחַ טוֹבָה , הַנִּקְדָּה טוֹבָה מְצַפּוֹן דִּיקָא , כִּי מְצַפּוֹן תִּפְתַּח הַרְעָה (יִרְמִיָּה א') וּמִשָּׁם דִּיקָא נִמְשָׁךְ הַרוּחַ צָפוֹן רוּחַ טוֹבָה הַמְנַשֵּׁב בְּכַנּוֹר שֶׁל דָּוִד וּמִנֶּגֶן , כִּי זֶה עֵקֶר מַעֲלַת הַטּוֹב הַיּוֹצֵא מִתּוֹךְ תִּקְוָה הָרַע וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא כְּנִ"ל וְעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא נֶעֱשִׂין נְגוּנִים כְּנִ"ל וְכַמּוֹבָא בְּסִפְרֵים שְׂיִתְרוֹן הָאוֹר מִן הַחֹשֶׁךְ דִּיקָא כְּיָדוּעַ . כִּי בְּחֲצוֹת אֲזוּ הַשְּׂכִינָה , כְּבִיכּוֹל , בְּתַכְלִית הַמַּעוּט כְּיָדוּעַ וְאֲזוּ הֵיא בְּבְחִינַת נִקְדָּה לְבַד וְאֲזוּ הוּא הַתְּגַבְרֻת הַשְּׁנָה , וְאֲזוּ דִּיקָא צָרִיךְ כָּל אַחַד מִי שְׁנוֹגַע יִרְאֵת ה' בְּלִבּוֹ לְהַתְּגַבֵּר בְּהַתְּגַבְרֻת גְּדוֹל מְאֹד לְהַתְּעוֹרָר מִהַשְּׁנָה אֲזוּ וְזֶה בְּחִינַת שְׁמִתְעוֹרְרִים מִתְּקוֹף הַשְּׁנָה וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא עַל-יְדֵי נִקְדָּה טוֹבָה לְבַד וְכוּ' כְּנִ"ל וְאֲזוּ הוּא בְּחִינַת יְצִיאַת מְצָרִים כְּנִ"ל . וְזֶה בְּחִינַת פְּסַח שְׁחַמֵּל וְדַלַּג הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל בְּתֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּנִגְפוֹ אֶת מְצָרִים , וְזֶה בְּחִינַת שְׁהֵם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו לְקַט וְהַצִּיל אֶת הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת , שְׁהֵם בְּחִינּוֹת יִשְׂרָאֵל , בְּחִינּוֹת (שְׁמוֹת ד') בְּנֵי בְּכָרִי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין בְּכוֹרֵי מְצָרִים , מִבֵּין תִּקְוָה הַסְטֵרָא אַחֲרָא , שְׁזֶה הָיָה עֵקֶר גְּאֻלַּת מְצָרִים כְּנִ"ל , וְעַל-כֵּן הָרֵאשׁוֹן שְׁגִלָּה סוּד חֲצוֹת הָיָה אַבְרָהָם אָבִינוּ , עָלָיו הַשְּׁלוֹם , בְּעֵת שְׁנִלְחָם עִם הַמְּלָכִים וְהַצִּיל אֶת לוֹט , כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית י"ד) , "וַיַּחֲלַק עֲלֵיהֶם לְיָלָה וְכוּ" , כִּי עֵקֶר בְּחִינּוֹת חֲצוֹת , דְּהֵינּוּ לְשִׁבְרֵי תִקְוָה הַשְּׁנָה , לְשִׁבְרֵי הַלְיָלָה וְהַחֹשֶׁךְ עַל -יְדֵי הַנִּקְדָּה טוֹבָה כְּנִ"ל , זֶה נֶעֱשֶׂה רַק עַל-יְדֵי בְּחִינַת אַבְרָהָם אִישׁ הַחֶסֶד , עַל-יְדֵי שְׁמִטָּה כְּלָפִי חֶסֶד כְּנִ"ל , כִּי אַבְרָהָם רָדַף אַחֲרֵי הַמְּלָכִים לְהַצִּיל אֶת לוֹט בְּשִׁבְלֵי הַנִּקְדָּה טוֹבָה שְׁהֵיהָ בְּלוֹט וְעַל-כֵּן , אֶף-עַל-פִּי שְׁלוֹט הָיָה רָשָׁע , מְסַר אַבְרָהָם נַפְשׁוֹ בְּשִׁבְלֵי לְהַצִּילוֹ בְּשִׁבְלֵי הַנִּקְדָּה טוֹבָה שְׁהֵיהָ בּוֹ , כִּי מִמֶּנּוּ יֵצְאָה רוּחַ שְׂנֵי צֵא מִמֶּנָּה דָּוִד-מְשִׁיחַ , שְׁהוּא וְשׁוֹרֵשׁ הַנִּקְדָּה טוֹבָה כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן עֵקֶר כְּוִנַּת הַמְּלָכִים הָיָה לְהַרְגֵם אֶת לוֹט , כִּי כָּל כְּוִנַּת הַסְטֵרָא אַחֲרָא הוּא לְהַתְּגַבֵּר עַל בְּחִינַת הַנִּקְדָּה טוֹבָה חַיִּי , אֲבָל ה' לֹא יַעֲזֹבָנָה בְּיָדָם וְנָתַן כַּח לְבַחֲבִינַת אַבְרָהָם , בְּחִינַת חֶסֶד , לְהַצִּיל אֶת לוֹט עַל-יְדֵי הַנִּקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בּוֹ וְעַל-יְדֵי זֶה הָרַג אֶת הַמְּלָכִים , כִּי עַל -יְדֵי שְׂדָנִים לְכַף זְכוֹת וּמוֹצָאִים הַנִּקְדָּה טוֹבָה אֶפְלוּ בְּרָשָׁעִים , עַל-יְדֵי זֶה נִכְנַע הַסְטֵרָא אַחֲרָא , כִּי הָרַע נִדְּחָה מִפָּנָי מַעֲט הַטּוֹב כְּנִ"ל :

וְזֶה שְׁכָתוֹב בְּזֵהר חֲדָשׁ, הַיּוֹשֵׁבֶת בְּגָנִים וְכוּ' לַעֲנִן קִימַת חֲצוֹת, עֵינֵי שָׁם וּמְפָרֵשׁ שָׁם, 'הַיּוֹשֵׁבֶת בְּגָנִים', בְּגִנוֹתָא וְטִנוּפָא דְהָאֵי עֲלָמָא שְׁפִילָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם, הֵינּוּ כְּנִי"ל שְׂאֵף-עַל-פִּי שְׂאָדָם בְּמִדְרָגָה הַתְּחִתוֹנָה, בְּגִנוֹתָא וְטִנוּפָא, אָף-עַל-פִּי-כֵן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַמְלָאכִים וְנִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שְׂבָגוּ עֲדוֹן מִקְשִׁיבִים לְקוֹלוֹ, בְּחִינַת חֲבֵרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלָךְ, שְׁזָהוּ עֲצָמוּ בְּחִינַת קִימַת חֲצוֹת כְּנִי"ל וְעֵינֵי לַעֲיֵל שְׁהִבְאִתִּי פְסוּקָא זֶה, הַיּוֹשֵׁבֶת בְּגָנִים, שְׁנֶאֱמַר לַעֲנִן הַנִּקְדָּה שְׂיֵשׁ בְּכָל אֶחָד שְׁמוֹנַחַת בְּמִקּוֹם שְׁמוֹנַחַת, עֵינֵי שָׁם וְעַתָּה עַל-פִּי דְבָרֵי הַזֵּהר חֲדָשׁ הַנִּי"ל מְבֹאֵר הָעֲנִן הַיֵּטִב:

אות טו

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁהַפְּלִיגוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה בְּעֲנִן הַיְדִיעָה לִידַע לְכוֹן חֲצוֹת אִימַת כְּדֹאִיתָא בְּבָרְכוֹת (דף ג'), וְדוּד מִי הוּא יְדַע חֲצוֹת אִימַת מְכַדִּי מוֹשֶׁה לֹא יָדַע וְכוּ'? אֵלֶּא דְדוּד, כְּנֹר הָיָה תְלוּי וְכוּ', הֵינּוּ כִּי עֶקֶר הַגְּאֻלָּה בְּכָלל וּבַפְּרָטִיּוֹת גְּאֻלַּת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד תְלוּי בִּידִיעָה וְהַשְׁגָּה זֹאת לְכוֹן הַיֵּטִב נִקְדוֹת חֲצוֹת לִילָה, דְהֵינּוּ כְּשִׁמְתַגְבֵּר תִּקְוָה הַשְּׁנָה עַל נֶפֶשׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי וְרוֹצֵה לְהַפִּילוֹ לְגַמְרֵי חַיִּים, עַל-יְדֵי רַבּוּי עֲוֹנוֹתָיו וְקִלְקוּלָיו עַד שְׁכַמְעַט כְּמַעַט יִפּוֹל לְגַמְרֵי, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, אֲזִי דִיקָא יֵאִיר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָלָיו בְּחִסְדּוֹ שְׂיִזְכִּיר אֶת עֲצָמוֹ בְּהִנְקָדוֹת טוֹבוֹת שֶׁבּוֹ וַיַּחֲיֶה אֶת עֲצָמוֹ כְּנִי"ל, שְׁזָהוּ בְּחִינַת קִימַת חֲצוֹת שְׂאֵז הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא כְּלֵיוֹת נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּתַכְלִית הַקְּטָנוֹת וְהַמְעוֹט וְאֵז הִיא צוֹעֶקֶת בְּקוֹל מֵרָחֵק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבְחִינַת (תהלים מ"ב) כְּאֵיל תִּעְרַג וְכוּ', בְּחִינַת (ירמיה ל"א) קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי תִמְרוּרִים וְכוּ' וְאֵז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְעוֹרֵר רַחֲמָיו וּמִמְשִׁיךְ חוּט שֶׁל חֶסֶד וְכוּ', כְּמוֹכֵן כָּל זֶה בְּכַתְּבִים וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עִם כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת, שְׂבָכַל פְּעַם מְתַגְבֵּר עָלָיו בְּחִינַת הַשְּׁנָה הַנִּי"ל עַד שְׁכַמְעַט כְּמַעַט וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, וְאֵז דִּיקָא צְרִיךְ לְחַפֵּשׁ נִקְוֹדָתוֹ הַטּוֹבָה כְּנִי"ל בְּבְחִינַת (תהלים צ"ד) אִם אֲמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חֶסֶד הִ' יִסְעֵדֵנִי בְּרוֹב שְׂרָעִפֵי בְּקִרְבִּי תִנְחוּמִיךָ יִשְׁעֶשְׂעוּ נִפְשִׁי, שְׂכָל זֶה הוּא בְּחִינַת הַלְמוּד הַקְּדוֹשׁ שֶׁל אֲזַמְרָה הַנִּי"ל, שְׂדִיקָא כְּשִׁמְגִיעַ בְּדַעְתּוֹ לְקִטְנוֹת גְּמוּר, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, עַד שְׂרוּצָה לֹאֵר מָטָה רַגְלִי, חַיִּים, אֵז דִּיקָא חֶסֶד הִ' יִסְעֵדֵהוּ עַל-פִּי הַנִּי"ל לְעוֹרְרוֹ מִשְׁנִיתוֹ וְלְהַחְזִירוֹ, שְׁזָהוּ בְּחִינַת קִימַת חֲצוֹת מְמֹשׁ, שְׂאֵז הוּא תַכְלִית הַקְּטָנוֹת וְאֵז דִּיקָא הוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת מְנַפְּלָתוֹ עַל-יְדֵי בְּחִינַת אֲזַמְרָה לְאֶלְקִי בְּעוֹדִי כְּנִי"ל וּבְזֶה תְלוּי הַגְּאֻלָּה בְּכָלל וּבַפְּרָט כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן הִיְתָה גְּאֻלָּה הַרְאֵשׁוֹנָה בְּחֲצוֹת דִּיקָא וְכֵן גְּאֻלָּה הַאַחֲרוֹנָה שְׂאֵנוּ מְקוּיִם בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ תְהִיָּה עַל-יְדֵי בְּחִינַת חֲצוֹת, עַל-יְדֵי הַכְּשָׁרִים וְהִירָאִים עוֹמְדִים בְּכָל לִילָה בְּחֲצוֹת, שְׂעַל-יְדֵי זֶה הֵם מְמַשִּׁיכִים עַל עֲצָמָם בְּחִינַת קְדֻשַׁת חֲצוֹת לִילָה שְׂאֵז מְתַעוֹרֵר חֶסֶד גְּדוֹל,

שְׁעַל-יָדַי זֶה זֹכֵינׁ לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם תְּמִיד בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה
שֶׁבְּחֻצוֹת לַיְלָה, לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם בְּחִינַת זֹאת תְּמִיד, דְּהִינּוּ שֶׁבְּכָל עֵת
שְׂרוּצִים לְהַפִּיל עֲלֵיהֶם שְׁנָה וְקִטְנוֹת גְּדוֹל מְאֹד, אֶפְלוּ אִם מִפִּילִים אוֹתָם
כְּמוֹ שֶׁמִּפִּילִים חִיו, אֶפְלוּ אִם עָבַר עָלָיו מֵה שֶׁעָבַר, אָף-עַל-פִּי-כֵן יִתְעוֹרֵר
תְּמִיד דִּיקָא מִתּוֹךְ תִּקְוָה הַקִּטְנוֹת בְּבְחִינַת קִימַת חֻצוֹת הַנִּי״ל, דְּהִינּוּ עַל-יָדַי
בְּחִינַת הָעוֹד מְעַט טוֹב שֶׁמוּצָא בְּעֶצְמוֹ וְכַנִּי״ל וְעַל-כֵּן מִשָּׁה לֹא יָדַע עֲדֵין לְכוֹן
הֵיטֵב חֻצוֹת אֵימַת, כִּי אִז הָיָה עֲדֵין קִדְּם מִתּוֹן תּוֹרָה וְלֹא הָיָה עֲדֵין
אֲתְעוֹרוֹתָא דְלִתְתָּא, כִּי לֹא הָיָה עֲדֵין כָּל כֶּף צְדִיקִים שֶׁעָמְדוּ בְּחֻצוֹת וְעָסְקוּ
בְּתוֹרָה מִחֻמַּת שְׁהֵיָה קִדְּם מִתּוֹן תּוֹרָה וְעַל-כֵּן הָיָה קִשָּׁה לְכוֹן הֵיטֵב נִקְדַּת
חֻצוֹת וְאֶפְלוּ לְמֵאן דְּאָמַר שְׁגָם מִשָּׁה יָדַע אֲבָל לֹא הָיָה יָכוֹל לְדַבֵּר בְּזֶה כָּל
כֶּף וְהָיָה מִתְיָרָא עֲדֵין שְׁמָא יִטְעוּ וְכוּ׳, כִּי עֲדֵין לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַמְשִׁיךְ
הָאָרְהָ זֹאת בְּאֲתַגְלִיָּא מִחֻמַּת שְׁהֵיָה קִדְּם מִתּוֹן תּוֹרָה אֲבָל דְּוֹד הָוָה יָדַע, כִּי
כְּנֹר הָיָה תְלוּי לְמַעְלָה מִמַּטָּתוֹ, וְכַח הַכְּנֹר נִמְשָׁךְ מִהַתּוֹרָה, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי
אֲדומו״ר ז״ל כִּי הַכְּנֹר שֶׁל דְּוֹד הָיָה שֶׁל חֲמֵשׁ נִימִין כְּנֹגֵד הִי חוּמְשֵׁי תּוֹרָה
וְהוּא הָיָה מְעוֹרְרוֹ מְשִׁינְתּוֹ עַד שֶׁיָּדַע לְכוֹן הַשְּׁעָה וְהַנְּקִדָּה שֶׁל חֻצוֹת, כִּי דְּוֹד
הוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ שֶׁעוֹסֵק תְּמִיד בְּתִקּוֹן נְפִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לְעוֹרְרָם מְשִׁינְתָם
עַל-יָדַי בְּחִינַת הַנִּי״ל, עַל-יָדַי הַנְּקִדוֹת טוֹבוֹת שֶׁמוּצָא בְּכָל אֶחָד וּמְלַמֵּד לְכָל
אֶחָד וּמְאִיר בְּלִבּוֹ שְׁיִוִּכַל לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעֶצְמוֹ נְקִדוֹת טוֹבוֹת תְּמִיד
כְּדֵי לְעוֹרְרוֹ מְשִׁינְתּוֹ וּנְפִילְתּוֹ שֶׁלֹּא יִפֹּל לְגַמְרֵי חִיו, וְהַעֲקֵר לְכוֹן בְּעֵת
שֶׁכְּמַעַט כְּמַעַט יִפֹּל חִיו, אִז דִּיקָא יֵאִיר בּוֹ בְּחֻסְדּוֹ לְהַצִּילוֹ וּלְעוֹרְרוֹ בְּבְחִינַת
(תְּהִלִּים ל״ז) כִּי יִפֹּל לֹא יוֹטֵל וְכוּ׳, בְּחִינַת (שֵׁם) צוּפָה וְכוּ׳ הִי לֹא יַעֲזֹבֵנוּ
בְּיָדוֹ, בְּבְחִינַת (דְּבָרִים ל״ב) כִּי יִרְאֶה כִּי אֲזַלְתָּ יָד וְאֶפֶס עָצוֹר וְעִזּוֹב וְכוּ׳
וְאָמַר וְכוּ׳ רְאוּ עֵתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְכוּ׳ וְכָל זֶה בְּכַח הַתּוֹרָה שֶׁכָּבֵר קִבְּלָנוּ
עַל-יָדַי מִשָּׁה רַבָּנוּ וְעַל-יָדַי כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁהָיוּ עַד הַנָּה שֶׁפָּרְשׂוּ לָנוּ דְרָכֵי
הַתּוֹרָה הֵיטֵב. וְעַל-כֵּן דְּוֹד הָוָה יָדַע חֻצוֹת אֵימַת עַל-יָדַי הַכְּנֹר הַנִּי״ל, כִּי
הָיָה יוֹדַע נְגוּן, (שְׁמוּאֵל א׳ ט״ז) כִּי כָּל הַלְמוּד הַקְּדוֹשׁ הַנִּי״ל לְחַפֵּשׂ הַטוֹב
וּלְהַחֲיוֹת אֶת עֶצְמוֹ עַל-יָדַי זֶה, כָּל זֶה הוּא בְּחִינַת נְגוּנִים קְדוֹשִׁים הַיּוֹצְאִים
מִכְּנֹר שֶׁל דְּוֹד בְּחִינַת אֲזַמְרָה דִּיקָא כְּנִי״ל, בְּחִינַת עוֹרָה וְכוּ׳ הַנִּבֵּל וְכְנֹר
אֲעִירָה שְׁחַר כְּנִי״ל וְעַל-יָדַי זֶה זָכָה דְּוֹד לִידַע לְכוֹן נִקְדַּת חֻצוֹת הַנִּי״ל שֶׁבְּזֶה
תְלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה בְּכָל־לִיּוֹת וּבְכָרְטִיּוֹת עַל כָּל נְפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי דְּוֹד
הוּא מְשִׁיחַ שֶׁעַל יָדוֹ תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁהִיא גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה שְׂאִין
אֲחֵרֶיהָ גְלוּת וְהַעֲקֵר עַל-יָדַי בְּחִינַת זְמִירוֹת וְנְגוּנִים הַנִּי״ל, בְּבְחִינַת (שׁׁב
כ״ג) מְשִׁיחַ אֶלְקֵי יַעֲקֹב וְנִעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל, הִינּוּ עַל-יָדַי בְּחִינַת אֲזַמְרָה
הַנִּי״ל. בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְהָבֵן הַדְּבָרִים הֵיטֵב, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְבַאֵר הַכָּל
רַק כָּל אֶחָד כְּפִי מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו כָּל יָמֵי חַיָּו בִּימֵי נְעוּרָיו וּבִימֵי זְקֻנּוֹתוֹ
יָכוֹל לְהַחֲיוֹת אֶת עֶצְמוֹ תְּמִיד עַל-פִּי כָּל דְּבָרֵינוּ אֵלֶּה שֶׁמְבַאֲרִים קִצַּת
אֲמַתַּת הָעֵצָה וְהַלְמוּד הַקְּדוֹשׁ שֶׁל אֲזַמְרָה לְאֶלְקֵי בְּעוֹדֵי שְׁהִזְהִירוֹ
אֲדומו״ר ז״ל מְאֹד מְאֹד לִילֵךְ בּוֹ, אֲשֶׁרִי שְׂיֵאֲחִז בּוֹ :

השכמת הבוקר ב' :

יתגבר כארי לעמד בבקר שיהא וכו', הינו שצריך שיקום בזריזות בלי עצלות, וזה בחינת אמונה, כמו שאמר רבנו (בספר המדות אות זריזות) שזריזות הוא בחינת אמונה, כי בליילה האמונה בין בקליפות ובבקר נתגדלה ונתעוררה האמונה, על-כן צריך לקום מן השנה בזריזות לחזק עצמו באמונה כדי לבנות ולגדל את האמונה וזהו שיהא הוא מעורר השחר, הינו בחינת אילת השחר, בחינת מלכות, בחינת אמונה וזה בחינת שבירת תאות ממון, שעל-ידי זה יכולין להעלות הנפשות ולהמשיך תורה, כמו שכתוב בהתורה "אשרי העם-השגחה" (בסימן י"ג), עין שם, כי בכל יום ויום צריכין לקבל את התורה חדש, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (דברים י'), אשר אנכי מצוה היום, בכל יום יהיו דומין בעיניך בחדשים (ספרי שם) וקבלת התורה הוא על-ידי שמעלין את הנפש ומחדשין אותה, כמבאר שם וזה נעשה על-ידי שבירת תאות ממון כנ"ל, שזה בחינת התעוררות השנה בזריזות, בחינת אמונה כנ"ל, כי תאות ממון הוא בחינת כפירות, בחינת לילה, בחינת חשך אנפין חשוכין, בחינת עצבות ועצלות, בחינת מיתה, בחינת שנה, שהיא אחד מס' במיתה (ברכות נ"ז) וצריך שיהא לו התגברות לשבר את השנה, שהיא בחינת מיתה, בחינת תאות ממון ואזי יוכל לחדש נפשו ולהעלותו להמשיך תורה ואזי כשמשבר את השנה, את תאות ממון, אזי אדרבא, השנה היא טובה לו דיקא, כי על-ידי השנה מחדש נפשו, בבחינת (איכה ג') חדשים לבקרים רבה אמונתך. וכן על-ידי הממון מחדש נפשו על-ידי משא ומתן באמונה, שהוא בחינת שנה, כמו שכתוב בהתורה "אשרי העם-זרקא" (בסימן ל"ה) וזה פרוש "עד מתי עצל תשכב מתי תקום משנתך", הינו עד מתי תשכב ותישן בעצלות, מתי תשבר את השנה, שאז אדרבא, על-ידי השנה יתחזק מוחו ויתחדש נפשו כנ"ל, וזהו מתי תקום משנתך הינו שיהיה לה תקומה שיקום ויתרומם נפשו על-ידי השנה וכשזוכה להעלות נפשו על-ידי שבירת השנה, על-ידי זה עושה יחוד קוב"ה ושכינתיה וזהו שיהא הוא מעורר השחר לעורר אילת השחר לזווג וזה פרוש יתגבר כארי, הוא בחינת לקוטי הנפשות להעלותם, כמו שכתב רבנו בהתורה "אשרי העם" (סימן י"ג), בחינת אריתי מורי עם בשמי, ועל-ידי זה ממשיכין השגחה שלמה על-ידי שנתקרבין להכח הראות על-ידי התורה וזהו (תהלים ט"ז), "שויתי ה' לנגדי תמיד", הינו שהשגחתו עלינו תמיד וזה שכתוב (סימן א' ס"ג) שראוי לכל ירא שמים שיהא מצר ודואג על חרבן בית המקדש, כי כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ב"ב דף ס' נמצא, על-ידי שמצר ודואג על הבית המקדש, זה בחינת בנינו ובנין בית המקדש הוא בחינת בנין הדעת, שעל-ידי זה יכולין להעלות נפשות כנ"ל, כמבאר בסימן י"ג הנ"ל, עין שם וזה בחינת קימת חצות שמשברין השנה, שהוא בחינת תאות ממון ומתאבלין על ירושלים וחרבן בית המקדש ועל-ידי זה בונין אותו ועל-ידי בחינת בנין בית המקדש, על-ידי זה יכולין ללקט הנפשות ולהעלותן ועל-כן חצות ממתיק דינים, כי משברין את השנה, שהיא בחינת מיתה בחינת

כפירות פני"ל, כי כל זמן שיש עבודה זרה וכו' (ספרי פרשת ראה) ועל-ידי קימת חצות מקימין את האמונה וממשיכין חסדים. וזה שאמר רבנו (בסימן קמ"ט) שחצות מסגל כמו פדיון, כמו פדיון דיקא, כי הפדיון הוא בחינת צדקה שמשבר תאות ממון וממתיק הדינים וכן חצות הוא שבירת השנה, שהוא בחינת תאות ממון פני"ל, שעל-ידי זה ממתיקין דינים פני"ל:

ג':

הבוקר

השכמת

אות א

יתגבר כארי לעמד בבקר שיהא הוא מעורר השחר:

על פי התורה "ויסב אלהים", עין שם (בסימן ס"ב) מבאר שם שיש חלוק בין הקשיות, כי יש קשיא שיוכל האדם להבין תרוץ על קשיא זו על זה נאמר (אבות פ"ב), ודע מה שתשיב וכו' כי האמת מה שהגביל השם יתברך לשכל האנושי שיוכל להבין הוא מצוה גדולה לחדד השכל להבין הדבר על בוריו ועל זה נאמר ודע מה שתשיב לאפיקורוס אבל יש קשיא שאינו באפשרי לשכל האנושי להבין תרוץ על קשיא כזו רק לעתיד לבא יתגלה התרוץ אסור לאדם לעין בהם וכל מי שסומך על שכלו ומעין בה, על זה נאמר (משלי ב'), " כל באיה לא ישובו" כי על קשיא כזו אסור לסמוך על שכלו, רק להעמיד על אמונה ואפלו אלו הקשיות שיש עליהם תשובה לפעמים נסתמו שבילי השכל ואינו יודע להשיב ונזרקה בו אפיקורסית וכו' וזאת האפיקורסית היא לכל אחד לפי בחינתו יכול להבין בין רב למעט, כי צריך לעבד את ה' בשני יצרון וכו' ובאמת אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם שמלא כל הארץ כבודו והקב"ה עומד בשעת התפלה ושומע התפלה, ודאי היה מתפלל בהתלהבות גדול והיה מדקדק מאד לכוון את דבריו ובשביל שהאדם אינו יודע זאת ידיעה בלב שלם, בשביל זה אינו מתלהב כל כך ואינו מדקדק כל כך וכו' וכל זה נמשך מהסתרת הידיעה מבחינת מחלקת, בחינת (הושע י') חלק לבס, בחינת הקשיות שבאין על-ידי שנסתמו שבילי השכל עד שאינו יודע להשיב על אפיקורסית שבלבו והתקון לזה המחלקת שבלב הוא ללמד פוסק, שעל - ידי זה זוכה לשלום וכו' ועל-ידי זה יזכה לבטל הקשיות שבלבו וזוכה

לְהַתְפִּיל בְּלֵב שְׁלֹם בְּבַחֲיַנֵּת בְּכָל לִבְבָּךְ - בְּשֵׁנֵי יִצְרִיךָ (ברכות נ"ד) וְזֶהוּ (תהלים קי"ט), " אֹדְדֶךָ בַּיָּשָׁר לִבְבִּי בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה וְכוּ' " , עֵינֵי שָׁם אֲבָל הַקְּשִׁיּוֹת שָׁאִין עֲלֵיהֶם תְּרוּץ , אֲסוּר לַעֲנוֹ בָּהֶם רַק לְחֹזֵק אֶת עֲצָמוֹ בְּאִמוּנָה . וְכִשְׁיֵשׁ לוֹ אִמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת יוֹכֵל לְהִיּוֹת עַל-יָדֵי אֲכִילָתוֹ ? חוּד קוֹב"ה וְשִׁכְנִיתִיהּ וְכוּ' , כִּי הַבְּרוּר שֶׁל הַמַּאֲכָלִים הוּא עַל-יָדֵי אִמוּנָה וְכוּ' וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת וְקִשּׁוּטֵי אִמוּנָה , הֵינּוּ לְקֶרֶב דְּוָקָא הַמְרַחֲקִים וְכוּ' וְלִזֶּה צְרִיכִין לְהַעֲלוֹת נְצוּצֵי הַדְּבּוּר וְאִזְ הוֹפֵךְ אֶת עֲצָמוֹ הַדְּבּוּר וּמְלַקֵּט שְׂאֵרֵי נְצוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה מִן הַקְּלָפוֹת וְכוּ' וְלְהַעֲלוֹת נְצוּצֵי הַדְּבּוּר צְרִיךְ לְתַעֲנִית וְכוּ' , כִּי עַל-יָדֵי תַּאֲוֹת אֲכִילָה וְשִׁתִּיהּ , שֶׁהֵם רָאשֵׁי הַתַּאֲוֹת כְּשִׁמְתַּגְּבְּרִים ח"ו , הֵם מְמַשְׁיכִין אֶת הַדְּבּוּר לְגִלוֹת מְצָרִים וְכוּ' וְאִזְ צְרִיכִין לְדַבֵּק אַחֲרֵי הַקְּדוּשָׁה שְׁלֵא יִינָקוּ וּדְבִקוֹת אַחֲרֵי הַקְּדוּשָׁה הוּא עַל-יָדֵי הַתַּעֲנִית וְכוּ' , גַּם כִּי עַקֵּר כָּל הַדְּבָרִים הֵן הַהֲתַחֲלָה כִּי כָּל הַהֲתַחֲלוֹת קְשׁוֹת וְכוּ' וְכוּ' , וְאִזְ כְּשֶׁנִּתְדַבְּקִין אַחֲרֵי הַקְּדוּשָׁה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַקְּלִפוֹת לְכַנֵּס לְשֵׁם וְלִינֵק וְאִזְ נִתְגַּלִּין הַפְּנִים שֶׁל הַקְּדוּשָׁה וְכוּ' כְּדֵי לְהוֹצִיא בְּלַעַם מִפִּיהֶם וְכוּ' וְאִזְ פּוֹנִים כָּל הַרְחוֹקִים לְאוֹמַנֵּת יִשְׂרָאֵל , בְּבַחֲיַנֵּת (צַפְנִיָּה ג') אִזְ אֶהְפּוֹךְ אֶל כָּל הָעַמִּים שֶׁפֶה בְּרוּרָה 'אֶהְפּוֹךְ' דִּיקָא , שֶׁהַשִּׁפָּה בְּרוּרָה , בְּחִינַת הַדְּבּוּר שֶׁנִּתְבָּרַר מִבִּינֵיהֶם , הוּא הוֹפֵךְ פְּנֵיו אֶל הָעַמִּים כְּדֵי לְלַקֵּט מֵהֶם שְׂאֵרֵי נְצוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה וְאִזְ נִתְקַיֵּם , " לְקַרְא כָּלֵם בְּשֵׁם ה' וְכוּ' " . וְזֶהוּ בְּחִינַת קְשׁוּטֵי הָאִמוּנָה כְּנ"ל וְזֶהוּ (סבא מִשְׁפָּטִים) עוֹלִימְתָא שְׁפִירְתָּא דְלִית לָהּ עֵינִין וְכוּ' נִפְקֵת בְּצַפְרָא וְאֶתְכַסִּיא בִּימָמָא , כִּי הָאִמוּנָה מִתְחַדְּשֵׁת אֲצֵל הָאָדָם בְּכָל בִּקְרָה בְּבַחֲיַנֵּת (אִיכָה ג') חֲדָשִׁים לְבַקְרִים רַבָּה אִמוּנְתָךְ וּמִתְכַסִּיא בִּימָמָא מִחַמַּת טְרִדַּת עֶסְקֵי הָעוֹלָם נִתְכַּסָּה הָאִמוּנָה וְכוּ' וְאִזְ הָאִמוּנָה הִיא מְמַלְצֵת עַל הַרְחוֹקִים לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּקְרַב אוֹתָם וְכוּ' וְזֶהוּ (בְּרַאשִׁית מ"ד), " וַיִּגַּשׁ אֱלֹוֵי יְהוָה " - דָּא תְּקוּבוּתָא דְמִלְכָא בְּמִלְכָא וְכוּ' . (זוהר ויגש) " כִּי כְּמוֹךְ כְּפָרְעָה " , מַה פָּרְעָה גּוֹזֵר וְאִינוּ מְקַיֵּם וְכוּ' , אִף אֶתָּה גּוֹזֵר וְאִינְךָ מְקַיֵּם כִּי הַצְּדִיק מְבַטֵּל וְכוּ' , עֵינֵי שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב :

אות ב

וְזֶה בְּחִינַת יִתְגַּבֵּר כְּאֵרֵי לְעַמּוּד בְּבַקְרָה שְׁיֵהָא הוּא מְעוֹרֵר הַשַּׁחַר , כִּי הָאִמוּנָה הִיא בְּחִינַת מְלָכוֹת שְׁנִקְרָאת שַׁחַר , בְּחִינַת אֵילַת הַשַּׁחַר כְּיָדוּעַ , כִּי עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הָאִמוּנָה הוּא בְּבַקְרָה , בְּבַחֲיַנֵּת חֲדָשִׁים לְבַקְרִים רַבָּה אִמוּנְתָךְ , שְׁזֶהוּ בְּחִינַת נִפְקֵת בְּצַפְרָא , כְּמַבְאֵר לְעִיל בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וּבְשִׁבִיל זֶה נִקְרָאת הָאִמוּנָה שַׁחַר כְּנ"ל וְעַל-כֵּן צְרִיךְ כָּל אֶחָד לְהַתְגַּבֵּר כְּאֵרֵי וְלְהַשְׁתַּדֵּל מְאֹד שְׁיַעֲמוּד בְּבַקְרָה הַשִּׁכְּם קִדְּם עֲלוֹת הַשַּׁחַר כְּדֵי שְׁיַעֲסוֹק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה , לְהַעֲלוֹת וְלְהַשְׁלִים לְגַדֵּל אֶת הָאִמוּנָה הַקְּדוּשָׁה , שְׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׁיֵהָא הוּא מְעוֹרֵר הַשַּׁחַר , בְּחִינַת (תהלים נ"ז) אֶעִירָה שַׁחַר , הֵינּוּ שְׁיִזְכָּה עַל-יָדֵי

עבודתו קדם אור היום לעורר השחר, שהוא בחינת האמונה, שצריכה להגדילה ולהשלימה עד אור היום, שאז עקר עלייתה ושלמותה בבחינת חדשים לבקרים וכו', בחינת נפקת בצפרא פנ"ל ועקר שלמות העבודה הוא להתגבר מאד לעמד בכל לילה בחצות הלילה, כמבאר בזהר הקדוש בכמה וכמה מקומות מגדל האזהרה שמחויב כל מי שנגע יראת ה' בלבו לעמד בחצות לילה דוקא, כי עקר שלמות האמונה הקדושה הוא על-ידי שמבטליו ומשבריו ומבערין מדעתו שני מיני קשיות וכפירות הנ"ל, שהם הקשיות שאי אפשר להשיב עליהם שום תשובה ותרופה, כי עליהם נאמר, "כל באיה לא ישובו". וצריכין לסמוך רק על אמונה לבד וכנ"ל ועוד יש קשיות שאפשר לישיבם וכו' וגם אלו הקשיות לפעמים נסתמו שבילי השכל ואי אפשר לישיבן ואלו הקשיות הם לכל אחד ואחד לפי בחינתו, לפי השכל של כל אחד ואחד. והתקון לזה לזכות לפתח את הדעת ולגלות שבילי השכל הוא על-ידי למוד פוסקים וכו' פנ"ל ואז זוכין לשלום ונתבטל המחלקת, שהם בחינת כפירות ואפיקורסית וזוכין לדעת להשיב על אפיקורסית שבלבו וכו' פנ"ל ובשביל זה צריכין להתגבר לקיום בחצות לילה, כי יום ולילה שהם בחינת אור וחשך, הם בחינת דעת וכסילות, שהוא הסתרת הידיעה, כמבאר בדברי רבנו ז"ל בהתורה "דרשו וכו'" (סימן ל"ז), שהדעת הוא בחינת אור והכסילות בחינת הסתרת הידיעה הוא בחינת חשך, כי החשך נמשך מחשפת הדעת, שהוא הסתרת הידיעה, שמשם נמשכין אלו הקשיות הנ"ל כי איתא בזהר, כד פריש ליליא גדפהא אזי מסתתמין תרעין דגן עדן ונימוסי גרדונין נפקין בעלמא ועלמא איתנהיג על ידא דמטרוניתא, הינו כי בלילה אז מתגבר החשך, שהוא העדר הדעת, שהוא סתימת תרעין דגן עדן, שהם בחינת שבילי השכל ואז נימוסי גרדונין נפקין בעלמא, שהם בחינת הדינים והקלפות שעקר אחיזתם בכפירות וקשיות הנמשכין על-ידי הסתלקות הדעת בלילה, שהוא בחינת סתימת תרעין דגן עדן כידוע וכנ"ל וכדין עלמא אתנהג על-ידא דמטרוניתא, שהוא בחינת המלכה הקדושה, שהוא בחינת האמונה הקדושה, כי בלילה, בעת החשך, הסתלקות הדעת, אז צריכין להתחזק רק באמונה לבד, שהיא בחינת מלכות, בחינת מטרוניתא הנ"ל וזה בחינת ואמונתך בלילות, וכמובא בדברי רבנו ז"ל במקום אחר עין שם (בסימן ל"ה) וזהו בחינת השנה שבלילה, כי בלילה אז נמשך החשך בעולם ועקר החשך נמשך מהחשך העליון, שהוא בחינת עמק המשג, בחינת (תהלים יח) ישת חשך סתרו, שהם בחינת הקשיות שאי אפשר לישיבן ואי אפשר למצא עליהם תרופה בעולם הזה בשום אופן. שאלו הקשיות הם בחינת חשך המסתירין התגלות אלקותו ויתברך וזה החשך אי אפשר לסלק על-ידי שום דעת כי אם על-ידי אמונה לבד פנ"ל, כי אי אפשר למצא תרופה על אלו הקשיות וצריכין לסמוך רק על אמונה לבד פנ"ל וזהו בחינת שנה של לילה, כי שנה הוא בחינת הסתלקות הדעת. ואז בשעת שנה נכנס הדעת לתוך אמונה ונתחדש שם בחינת חדשים לבקרים רבה ואמונתך, כמבאר בדברי רבנו ז"ל בהתורה "אשרי העם וכו'" (בסימן ל"ה), עין שם הינו בשעת חשפת לילה, דהינו כשמתחילין לשלוט בעולם אלו הקלפות והכפירות והקשיות שאי אפשר לישיבן, שהם בחינת חשפת לילה, אז

צָרִיכִין לְשָׁנָה, שֶׁהִיא תִּקּוּן וְנִיחָא לְמַחִין, כִּי אִזְ צָרִיכִין לְסַלֵּק דַּעְתּוֹ
לְגַמְרִי, שְׂזָהוּ בְּחִינַת שְׁנָה, הַסְּתַלְקוּת הַדַּעַת וְלִסְמֹךְ רַק עַל אֲמוּנָה לְבַד,
שְׂזָהוּ עֵקֶר בְּחִינַת שְׁנָה שְׁמִסְלָקִין אִזְ הַדַּעַת לְגַמְרִי וְסוּמְכִין רַק עַל אֲמוּנָה,
שֶׁהוּא בְּחִינַת קְבֻלַּת עוֹל מַלְכוּת שְׁמַיִם שְׁמִקְבְּלִין עַל עֲצָמֵן קִדְּם הַשְּׁנָה עַל-
יְדֵי קָרִיאת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה, שֶׁהִיא אֲמוּנַת הַיְחוּד, כִּי בְּשַׁעַת שְׁנָה נִכְנָסִין
הַמַּחִין לְתוֹךְ אֲמוּנָה, כִּי כְּנֻגְד אֱלוֹ הַקְּשִׁיּוֹת שְׂאֵי אֶפְשָׁר לִישָׁבֵן, שֶׁהֵם בְּחִינַת
תִּקּוּף הַחֲשָׁד שֶׁל לֵילָה, שֶׁם צָרִיכִין לְסַלֵּק דַּעְתּוֹ לְגַמְרִי בְּבְחִינַת שְׁנָה מִמֶּשׁ
וְלִסְמֹךְ רַק עַל אֲמוּנָה לְבַד :

אות ג

וְזָהוּ בְּחִינַת קִימַת חֲצוֹת, כִּי אָף-עַל-פִּי שֶׁהַשְּׁנָה הוּא תִּקּוּן גָּדוֹל לְהַמַּחִין,
כִּי נִתְחַדְּשִׁין עַל-יְדֵי הָאֲמוּנָה בְּשַׁעַת שְׁנָה כְּנִ"ל, אָף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיכִין לְזָהַר
לְקוּם בְּחֲצוֹת לֵילָה, כִּי הַלֵּילָה, שֶׁהוּא הַחֲשָׁד, הַעֲדָר הַדַּעַת, כְּלוּלָה מִשְׁנֵי
חֻלְקִים, שֶׁהֵם, חֲצוֹת לֵילָה הָרֵאשׁוֹן וְחֲצוֹת לֵילָה הַשְּׁנִי, כְּמוּבָא, שֶׁהֵם כְּנֻגְד
שְׁנֵי הַקְּשִׁיּוֹת הַנִּ"ל כִּי חֲצוֹת לֵילָה הָרֵאשׁוֹן אִזְ הַחֲשָׁד וְהַדִּין גָּדוֹל בְּיִתְרָה,
כִּי אִזְ נִמְשָׁד הַחֲשָׁד מִבְּחִינַת הַקְּשִׁיּוֹת שְׂאִין עֲלֵיהֶם תְּשׁוּבָה, שְׂאֵלוֹ הַקְּשִׁיּוֹת
הֵם בְּחִינַת תִּקּוּף הַחֲשָׁד, כִּי אִי אֶפְשָׁר לִישָׁבֵן וְעַל-כֵּן אִזְ צָרִיכִין שְׁנָה, שֶׁהוּא
הַסְּתַלְקוּת הַדַּעַת, כִּי אִזְ צָרִיכִין לְסַלֵּק דַּעְתּוֹ לְגַמְרִי וְלִסְמֹךְ רַק עַל אֲמוּנָה,
שְׂזָהוּ בְּחִינַת שְׁנָה כְּנִ"ל, אֲבָל בְּחֲצוֹת לֵילָה אִזְ נִמְתַּק הַדִּין וְאִזְ נִסְתַּלְקִין
מִן הַדַּעַת אֱלוֹ הַקְּשִׁיּוֹת הַנִּ"ל וְאִזְ צָרִיכִין לְקוּם וְלַעֲסֹק בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה וְעַל-
יְדֵי זֶה מִמְשִׁיכִין הַדַּעַת וּפּוֹתְחִין שְׁבִילֵי הַשְּׂכָל כְּדֵי לְזַכּוֹת לְדַעַת שְׁלֵם לִישָׁב
וְלַהֲבִין תְּרוּץ עַל אֱלוֹ הַקְּשִׁיּוֹת שְׂאֶפְשָׁר לִישָׁבֵן כְּנִ"ל וְזָהוּ (תַּהֲלִים קִי"ט),
"חֲצוֹת לֵילָה אֲקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךְ" עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךְ
דִּיקָא, כִּי קִימַת חֲצוֹת לַעֲסֹק בְּתוֹרָה כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת וְכוּ' כְּנִ"ל, זָהוּ
בְּחִינַת לְמוּד הַפּוֹסְקִים הַנִּ"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִמְשִׁיכִין הַדַּעַת לִישָׁב אֱלוֹ
הַקְּשִׁיּוֹת שְׂאֶפְשָׁר לִישָׁבֵן, שְׂזָהוּ זוֹכִין עַל-יְדֵי עֲסֹק הַתּוֹרָה בְּחֲצוֹת כְּנִ"ל
וְכְמוּבָא בְּזָהַר הַקְּדוֹשׁ וּבְדַבְּרֵי רַבְּנֵי ז"ל (סִימָן קמ"ט), שְׁעַל-יְדֵי קִימַת
חֲצוֹת וְעַל-יְדֵי שְׁעוֹסְקִין אִזְ בְּתוֹרָה, עַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁד הַדַּעַת הִינוּ כְּנִ"ל, כִּי
אִזְ בְּחֲצוֹת לֵילָה הַשְּׁנִי נִמְתַּק הַדִּין וְאִין הַחֲשָׁד נִמְשָׁד אִזְ רַק מִבְּחִינַת
הַקְּשִׁיּוֹת שְׂאֶפְשָׁר לִישָׁבֵן, רַק שְׁנִסְתַּמּוּ שְׁבִילֵי הַדַּעַת שְׂזָהוּ בְּחִינַת חֲשֻׁפַת
לֵילָה וְעַל-כֵּן צָרִיכִין אִזְ לַעֲסֹק בְּתוֹרָה כְּדֵי לְפַתַּח שְׁבִילֵי הַדַּעַת, כְּדֵי לְזַכּוֹת
לְדַעַת שְׁלֵם בְּאוֹר הַיּוֹם, כְּדֵי לְהַעֲלוֹת וּלְגַדֵּל אֶת הָאֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת בְּעִלוֹת
הַשַּׁחַר שְׂאִזְ הִיא נְשַׁלְמַת בְּבְחִינַת נִפְקַת בְּצַפְרָא, שְׂזָהוּ בְּחִינַת שְׂיָהָא הוּא
מְעוֹרָר הַשַּׁחַר כְּנִ"ל :

אות ד

וְזֶהוּ שְׁנִסְמָךְ שֶׁם בְּשִׁלְחוֹן עָרוֹךְ, שְׁוִיִּיתִי ה' לְנִגְדֵי תַמִּיד זֶה כָּלֵל גְּדוֹל בְּתוֹרָה, כִּי אֵין דּוֹמָה יְשִׁיבַת הָאֲדָם וּתְנוּעוֹתָיו וְכוּ'. כַּמְבָאָר בְּשִׁלְחוֹן עָרוֹךְ (סִימָן א' ס"א), הֵינּוּ שְׁצָרִיכִין לִידַע וּלְהֶאֱמִין שְׁמֵלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ וְהוּא יוֹשֵׁב וְעוֹמֵד וְכוּ' תַמִּיד לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקַּב"ה וְכוּ' כִּי זֶה זּוֹכִין עַל-יְדֵי שְׁמַעוֹרְרִין הַשְּׁחָר עַל-יְדֵי קִימַת חֲצוֹת שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִמְּשִׁיכִין הַדַּעַת וְכוּ' כַּנִּי"ל עַד שְׁזוֹכִין לִידִיעָה שְׁלֵמָה שְׁמֵלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ לְהַתְעוֹרְרוֹת הַשְּׁחָר, כִּי הָא בְּהָא תִּלְיָא כַּנִּי"ל, כִּי זּוֹכִין לִידִיעָה שְׁלֵמָה בְּלֵב שְׁלָם שְׁמֵלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ עַל -יְדֵי הַדַּעַת שְׁמַמְשִׁיכִין עַל-יְדֵי קִימַת חֲצוֹת, שְׁהוּא בְּחִינַת לְמוֹד הַפּוֹסְקִים, בְּחִינַת חֲצוֹת לִילָה אֲקוּם 'לְהוֹדוֹת לָךְ', עַל מְשִׁפְטֵי צְדָקָה כַּנִּי"ל וְזֶהוּ לְהוֹדוֹת לָךְ בְּחִינַת אוֹדָה בִּישָׁר לֵב בְּלִמְדֵי מְשִׁפְטֵי צְדָקָה הַמְּבָאָר בְּהַתוֹרָה הַנִּי"ל, שְׁזֶה זּוֹכִין עַל-יְדֵי חֲצוֹת כַּנִּי"ל וְקִימַת חֲצוֹת, זֶהוּ עֵקֶר בְּחִינַת הַתְעוֹרְרוֹת הַשְּׁחָר הַנֶּאֱמָר בְּשִׁלְחוֹן עָרוֹךְ כִּי הָעֵקֶר לְקוּם בְּחֲצוֹת וְגַם מִי שְׁאִינוּ יָכוֹל לַעֲמֹד בְּחֲצוֹת, כְּשֶׁמִּתְגַּבֵּר עַל כָּל פְּנִים לַעֲמֹד קִדְּם אֹר הַיּוֹם לַעֲסֹק בְּתוֹרָה וְעַבּוּדָה, עַל-יְדֵי זֶה פּוֹתַח שְׁבִילֵי הַשְּׁכָל וְכוּ' לְפִי בְּחִינַתוֹ כַּפִּי עַבּוּדָתוֹ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה זּוֹכִין לְדַעַת בְּלֵב שְׁלָם שְׁמֵלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, כִּי נִסְתַּלְקִין הַקְּשִׁיּוֹת הַנִּי"ל כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ לְזֶה שְׁוִיִּיתִי ה' לְנִגְדֵי תַמִּיד וְכוּ', דְּהֵינּוּ לְדַעַת שְׁמֵלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, כִּי הָא בְּהָא תִּלְיָא כַּנִּי"ל. כִּי עֵקֶר הַתְעוֹרְרוֹת הַשְּׁחָר הוּא בְּשִׁבִיל תַּקּוּן הַתַּפְּלָה, כְּדֵי לְזַכּוֹת לְהַתְפַּלֵּל בְּשַׁחְרִית בְּכּוֹנָה גְּדוֹלָה בְּלֵב שְׁלָם, כִּי עַל-יְדֵי הַתְעוֹרְרוֹת הַשְּׁחָר שְׁעוֹסְקִין אַז בְּתוֹרָה וְעַבּוּדָה, עַל-יְדֵי זֶה נִפְתָּחִין שְׁבִילֵי הַשְּׁכָל וְזוֹכִין לְבַטֵּל הַקְּשִׁיּוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסִית. וְאַז זּוֹכִין לְדַעַת שְׁלָם שְׁמֵלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׁוִיִּיתִי ה' לְנִגְדֵי תַמִּיד וְכוּ' כַּנִּי"ל וְעַל-יְדֵי זֶה שְׁיֻדְעִין בְּלֵב שְׁלָם שְׁמֵלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, עַל-יְדֵי זֶה זּוֹכִין לְהַתְפַּלֵּל בְּכּוֹנָה גְּדוֹלָה, כִּי כְּשִׁיּוּדַע שְׁהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹמֵד עָלָיו בְּשַׁעַת הַתַּפְּלָה וְשׁוֹמֵעַ וּמְאֲזִין וּמְקַשֵּׁב כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁיֻצָא מִפִּיו אַזִּי בּוֹדָאֵי יִתְלַהֵב מְאֹד בְּתַפְּלָתוֹ וַיִּדְקַדֵּק מְאֹד לְכוּן דְּבָרָיו, כַּמְבָאָר לְעִיל וְלִידִיעָה זֹו בְּלֵב שְׁלָם שְׁמֵלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ זּוֹכִין עַל-יְדֵי קִימַת חֲצוֹת, שְׁהוּא בְּחִינַת הַתְעוֹרְרוֹת הַשְּׁחָר כַּנִּי"ל נִמְצָא, שְׁקִימַת חֲצוֹת מְסַגֵּל לְתַפְּלָה בְּכּוֹנָה וְכוּ' מוּבָן בְּכּוֹנַת הָאֲרִיִּי ז"ל שְׁקִימַת חֲצוֹת הוּא תַּקּוּן וְהַכְנָה

אות ה

ועל-כן אסור לאכול קדם התפלה ובההר (ויקהל ד' רט"ו ע"ב) ובכתבים מחמיר מאד מאד שאפלו כשקם בחצי הלילה אסור לאכל ולשתות עד אחר התפלה וכל האוכל ושותה אז, נחשב פלוני ומנחש, רחמנא לצלן עין שם לא פאשר רבו עתה המתפרצים בעם לשתות קדם התפלה עד שנעשה אצלם כהיתר ותולין עצמן באילן גדול, מה שמצאו קצת צדיקים שהיו חולים גדולים ושתו קדם התפלה, כי היו מכרחים לזה. והם מתדמים אליהם כקוף בפני אדם ומעקמין את עצמן אחריהם וממלאים כרסם בשתיית קאווי קדם התפלה עד שנמצא גם קצת שאוכלין גם כן קדם התפלה, אוי להם, אוי לנפשם, כי הוא אסור חמור מאד, כמבאר בדברי רבותינו זכרונם לברכה (ברכות י") ובפרט בההר הקדוש ובכתבים ואין לנו לדמות עצמנו לצדיקים גדולים אשר רוח אחרת אתם, ובפרט שהיו חולים גדולים וגם כי רב הצדיקים לא נהגו כך ורבונו הקדוש ז"ל ספר שמעולם לא שתה אפלו מים קדם התפלה, אף-על-פי שמדיו השלחן ערוך מותר לשתות מים, אף-על-פי-כן הוא לא שתה אפלו מים קדם התפלה נחזור לעניננו שעל פי הנ"ל מבאר קצת ענין האסור לאכל ולשתות קדם התפלה, כי מבאר בהתורה הנ"ל שתקון האמונה הוא על-ידי שמעלין נצוצי הדבור וכו', שזה זוכין על-ידי התענית וכו', כי על-ידי תאות אכילה ושתיה אזי מתגברין הקלפות, שהם בחינת שרי פרעה וממשיכין את הדבור לתוך בחינת מצר הגרון ואינו יכול לדבר שום דבור לפני השם יתברך וכו' והתקון לזה הוא תענית, שעל-ידי שמרעב את עצמו, על-ידי זה ממשיך מימי החסדים ללחלח מצר הגרון, לקיים, "קרא בגרון אל תחשיך וכו'" (ישעיה נ"ח) ועל-ידי זה נתתקן האמונה בשלמות וכו', כמבאר שם כל זה היטב, עין שם ועל-כן אסור לאכל ולשתות קדם התפלה, כי צריכין להרעב עצמו קדם התפלה שזהו בחינת תענית שעות שבכל יום מרעיבין עצמן ומתענין קדם התפלה ועל-ידי זה ממשכין הארה מבחינת תענית לדבק אחורי הקדשה כדי להוציא הדבור ממצר הגרון, כדי לקשט האמונה הקדושה המתחדשת בכל בקר, כדי לזכות לדבור של התפלה בשלמות, כי התפלה היא בחינת אמונה כידוע, שהיא נשלמת על-ידי תקון הדבור, כי עקר התפלה הוא בדבור דוקא ושלמות הדבור הוא על-ידי שמרעב עצמו בתענית. ומשבר תאות אכילה כנ"ל ובשביל זה צריך כל אחד מישראל להתענות ולהרעב עצמו על כל פנים קדם התפלה שאז אסור גדול מדינא לאכל ולשתות כנ"ל, כי צריכין בכל יום קדם התפלה להרעב עצמו להמשיך בחינת תענית כדי לתקן הדבור של התפלה, שהוא בחינת תקון וקשויטי האמונה וכו' כנ"ל, כמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם גם כי התענית שמדבק אחורי הקדשה, זהו בחינת כח ההתחלה שחוזרין פניו בכל פעם אל ההתחלה לקבל כח מההתחלה, שהוא עקר, כי כל ההתחלות קשות, כמבאר היטב בהתורה הנ"ל. וכמבאר בסופו שם שבשביל זה צריכין להשתדל להתחיל בכל פעם מחדש ולא תהיה העבודה ישנה אצלו, כי עקר כח העבודה הוא כפי ההתחלה ועל-כן צריך להתחיל בכל פעם מחדש, כי אולי לא היתה התחלתו בהתחלה כראוי, על-כן צריך להתחיל עתה וכן בכל יום ובכל פעם, עין שם. ועל-כן בכל בקר קדם התפלה צריכין להתענות לבלי לאכל קדם התפלה כדי

להוציא הדבור ממצר הגרון וכו' פני"ל על-ידי שחוזרין אל ההתחלה, שהיא בחינת דבקות אחורי הקדשה, שחוזרין בכל פעם אל האות הראשון, כמבאר שם, עין שם וזה צריכין בבקר, כי בכל יום ויום בבקר צריכין להתחיל לעסק בעבודת ה' מחדש בבחינת חדשים לבקרים וכו' כאלו לא התחיל עדין מעולם כולל וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (דברים ו'), "אשר אנכי מצוה היום" בכל יום ויום יהיו בעיניך כאלו היום (ספרי שם) וכן דרשו על פסוק (דברים כ"ז), "הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם וכו'", שבכל יום יהיה דומה בעיניך כאלו היום באת עמו בבית (פירש רש"י שם) נמצא, שבכל יום צריכין להתחיל מחדש, על-כן אסור לאכל קדם התפלה בבקר, שהוא בחינת תענית, שעל-ידי זה ממשיכין האור של פח ההתחלה ועל-ידי זה זוכין להתחיל בכל בקר מחדש
פני"ל:

השכמת הבוקר ד'

יתגבר פארי לעמד בבקר שיהא הוא מעורר השחר שויתי ה' לנגדי תמיד
וכו' :

אות א

על פי התורה "מישראל דסכינא וכו'" בסמן למ"ד, עין שם כל התורה והכלל, כי צריך כל אדם לבקש ולחפש מאד מאד אחר רבי אמת הגדול במעלה מפלגת מאד שיוכל להאיר בו השגת אלקות, כי השגות אלקות אי אפשר להשיג כי אם על-ידי כמה צמצומים וכו', שהם בחינת סבובים והקדמות, כמו המלמד שלומד עם התינוק וכו' וכל מה שהוא קטן במעלה ביותר וכל מה שהוא חולה ביותר, הוא צריך רופא גדול ביותר, דהינו רבי גדול ביותר שיהיה גדול במעלה כל כך עד שיוכל לרפאות אותו גם כן ויוכל לסבב עמו גם כן עד שיכניס בו השגות אלקות, שזה עקר התכלית וכו' ומבאר שם שאלו הצמצומים, שהם בחינת ההקדמות וכו' שעל ידם באים להשגות אלקות, הם בחינת חכמה תתאה, בחינת מלכות, בחינת שערות, בחינת (תיקון ע') שיעורין דאתון דאורייתא, בחינת (שם קי"ג) שער אוקמא (שם קי"א), שער אבעגולא, בחינת (שיר השירים

א(י) שְׁחֹרָה אָנִי וְנֹאֵה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת אַבְרָהָם תִּקְוֵן שְׁחֹרֵית וְכוּ' וְצָרִיכִין לְהַחֲיוֹת אֶת הַמַּלְכוּת וְכוּ' עַל-יְדֵי אֹר הַפְּנִים הַמַּאִיר בְּשֵׁלֶשׁ רִגְלִים וְכוּ' וְלַפְעָמִים נּוֹפֶלֶת הַמַּלְכוּת, הִיא בְּחִינַת ד' לְהַד' מַלְכוּת, שֶׁהֵם חֲכָמוֹת חֲצוֹנִיּוֹת וּמִי יוֹכֵל לְסַבּוֹל אֶת קוֹל הַצְּעָקָה כְּשֶׁנּוֹפֶלֶת הַמַּלְכוּת בִּינֵיהֶם, בְּחִינַת (קהלת ט"ו) זַעֲקַת מוֹשֵׁל בְּכִסְיָלִים, שֶׁהַכִּסִּיל רוֹצֵה לְהַתְּחַכֵּם וְכוּ'. וְצָרִיכִין לְחַתְּכָה מֵהֶם בְּבְחִינַת חֲתֹכוּ לַד' וְזֶה עַל-יְדֵי הַחֹסֵד שֶׁמִּתְגַּלֶּה עַל-יְדֵי הַתּוֹכָחָה וְכוּ', עֵינֵי שֶׁם כָּל זֶה הֵיטֵב:

אות ב

וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה בְּכָל בִּקְר שְׁאֵז בְּשְׁחֹרֵית עוֹלָה אֵילַת הַשְּׁחַר, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲלִיּוֹת עֲמוּד הַשְּׁחַר, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת-חֲכָמָה תַּתְּאָה הַנִּי"ל שֶׁנִּקְרָא שְׁחַר, כִּי הוּא מְצַמֵּם הָרְאוֹת שֶׁכָּל הַשְּׁגוֹת אֱלֻקוֹת עַל-יְדֵה וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְהַתְּגַבֵּר מְאֹד לְעַמֵּד בְּבִקְר הַשְּׁפָם כְּדִי לְעַסֵּק בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה כְּדִי שֶׁיִּגְדֵּל וְיַעֲלֶה וְיַעֲרֹר בְּחִינַת הַשְּׁחַר הַנִּי"ל, בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתְּאָה הַנִּי"ל, בְּבְחִינַת (תהלים נ"ז) עוֹרָה כְּבוֹדִי וְכוּ' אָעִירָה שְׁחַר כְּדִי שֶׁיִּזְכֶּה לְבְחִינַת הַשְּׁגַת אֱלֻקוֹת לְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ אֲשֶׁר לְכַף נּוֹצְרֵנוּ, כִּי כָּל אָדָם מְכַרְח שְׁיָבֵא לָזֶה, כִּי רַק בְּשִׁבִּיל זֶה בָּא לְעוֹלָם. וְכָל הַעוֹלָמוֹת נִבְרָאוּ רַק בְּשִׁבִּיל זֶה בְּגִין דִּישְׁתַּמּוּדְעוֹן לִי:

וְזֶה בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה, כִּי עֵקֶר הַשְּׁנָה נִמְשָׁךְ מִחֲמַת שְׁזֵאת הַבְּחִינָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת מַלְכוּת הַשֶּׁכֶל הַתְּחִתּוֹן הַנִּי"ל, הִיא סְמוּכָה לְחֲצוֹנִים כִּי הִיא מְדַרְגָּה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁל הַקְּדוּשָׁה כְּיָדוּעַ, עַל-כֵּן לַפְעָמִים הִיא נּוֹפֶלֶת אֲלֵיהֶם כְּנִי"ל, דְּהֵינּוּ שְׁנוֹפֶלֶת לְתוֹךְ בְּחִינַת הַד' מַלְכוּת שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲכָמוֹת חֲצוֹנִיּוֹת, שֶׁהֵם רוֹצִים לְהַמְשִׁיךְ זֶה הַשֶּׁכֶל אֲלֵיהֶם לְהַתְּגַבֵּר עַל-יְדֵי זֶה הַשֶּׁכֶל בְּחֲכָמוֹת חֲצוֹנִיּוֹת שֶׁלֵּהֶם וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֶׁם וְאֵזִי צָרִיכִין שְׁנָה, הֵינּוּ כָּל זְמַן שֶׁיִּכּוֹלִין לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם זֶה הַשֶּׁכֶל בְּקְדוּשָׁה שֶׁיּוֹכֵל לְסַבֵּב עַל יָדוֹ לְבֹא לְהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹת הוּא מְצוּה גְדוֹלָה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִמוֹ כְּפִי מֵה שֶׁיּוֹכֵל כָּל אֶחָד לְפִי עֵרְפוֹ, אֲבָל כְּשֶׁהַשֶּׁכֶל מִתְּחִיל לְפוֹל וּמִתְּגַבְּרִים עָלָיו בְּלְבוּלִים שְׁזֵה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַנִּי"ל שֶׁבְּחִינַת הַחֲכָמוֹת חֲצוֹנִיּוֹת, שֶׁהֵם הַד' מַלְכוּת רוֹצִים לְהַתְּגַבֵּר לְהַמְשִׁיךְ זֶה הַשֶּׁכֶל אֲלֵיהֶם אֵז צָרִיכִים לִישׁוֹן, שֶׁהוּא הַסְּתַלְקוֹת הַדַּעַת, דְּהֵינּוּ לְסַלֵּק דַּעַתוֹ לְגַמְרֵי וּמִשָּׁם עֵקֶר בְּחִינַת הַשְּׁנָה וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַת שְׁנָה הַנִּשְׁמָה, שֶׁהִיא הַשֶּׁכֶל, בָּאָה בְּתוֹךְ אֲמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (איכה ג'), "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ" כִּי אֵז צָרִיכִים לְסַלֵּק הַשֶּׁכֶל לְגַמְרֵי וְלְסַמֵּךְ רַק עַל אֲמוּנָה לְבַד וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַת שְׁנָה סְטָרָא דְמוֹתָה שְׁלִיט, כְּמוֹבָא בְּזֹהַר הַקְּדוּשׁ (וישב קפד ע"ב), כִּי אֵז מְסַתְּלֵק הַחַיִּים שֶׁנִּמְשָׁךְ מֵאוֹר הַפְּנִים וּמִתְּגַבְּרִים בְּחִינַת הַד' מַלְכוּת שֶׁהֵם סְטָרָא דְמוֹתָה. וְאֵז עֵקֶר הַקִּיּוּם עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, עַל-יְדֵי שְׁקוּרִין קָרִיאת שְׁמַע שֶׁעַל הַמָּטָה בְּכּוֹנָה,

שְׁהִיא בְּחִינַת אֱמוּנָה, כִּי בַעַת שְׁחֻכְמוֹת חֲצוֹנִיּוֹת שֶׁהֵם כָּל כָּל מִינֵי
בְּלִבוֹלִים שֵׁשׁ לְכָל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם וְכָל הַמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת וְזָרִים וְהִרְהוּרִים
וְרַעִיוֹנִים רָעִים שֶׁכֻּלָּם נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת הַקְּלָפוֹת שֶׁהֵם הַד' מַלְכִּיּוֹת, שֶׁהֵם
חֻכְמוֹת חֲצוֹנִיּוֹת כְּשֶׁהֵם מִתְחִילִים לְהִתְגַּבֵּר עַל הַשָּׂכָל אֲזִי צְרִיכִין לְסַלֵּק
הַעֵת לְגַמְרֵי וְלִסְמָךְ עַל אֱמוּנָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׁנָה שֶׁהוּא הַסְּתַלְקוֹת הַדַּעַת
שֶׁאִז בָּאָה הַנְּשֻׁמָּה בְּתוֹךְ אֱמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמִקּוֹם אַחֵר (ח"א סִימָן לַה)
וְאִף-עַל-פִּי שֶׁהַשְּׁנָה הִיא טוֹבָה גְּדוֹלָה, אֲבָל צְרִיכִין לְהִתְגַּבֵּר שֶׁלֹּא יִישָׁן יוֹתֵר
מִדָּאִי. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְהִתְגַּבֵּר כְּאִרִי לְעַמֵּד בְּבִקּוֹר לְשַׁבֵּר הַשְּׁנָה וְלַעֲסֹק
בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה כְּדִי לְחַתֵּךְ וּלְהַעֲלוֹת אֶת הַמַּלְכוּת ח"ת מֵהֵם כְּדִי לְזַכּוֹת עַל-
יְדֵי זֶה לְהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת כְּנ"ל וְזֶה, "שְׁוִיתִי ה' לְנִגְדֵי תַמִּיד", שֶׁיִּזְכֶּה לְהַפִּיר
אֶת הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, דְּהֵינּוּ שֵׁשִׁיג אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְרָךְ עַד שֶׁיִּשְׁוֶה אוֹתוֹ יְתַבְרָךְ
לְנִגְדּוֹ תַמִּיד וְלֹא יִשְׁכַּח אוֹתוֹ כְּרַגְע:

אות ד

וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק הַזֶּה (תהלים טז), "שְׁוִיתִי ה' לְנִגְדֵי תַמִּיד". הֵינּוּ הַשְּׁגוֹת
אֱלֻקוֹת כְּנ"ל, "כִּי מִימֵינִי בַל אֲמוּט", כִּי עַקֵּר בְּנִין הַמַּלְכוּת חֻכְמָה תִּתְּנָה
הַנִּי"ל הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת יָמִין שֶׁהוּא חֶסֶד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, כִּי עַל-יְדֵי
הַחֶסֶד קוֹצְרִין אוֹתָהּ מֵהַד' מַלְכִּיּוֹת וּמַעֲלִין אוֹתָהּ אֶל אוֹר הַפְּנִים שֶׁבְּשֵׁלֶשׁ
רְגָלִים שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמַחַת הַלֵּב עַל-יְדֵי הַמְּצוֹת שֶׁעוֹשִׂין בְּכָל הַשְּׁנָה וְכוּ',
עַיִן שָׁם וְזֶהוּ יְכִי מִימֵינִי בַל אֲמוּט, הֵינּוּ עַל-יְדֵי בְּחִינַת יָמִין שֶׁהוּא חֶסֶד,
עַל-יְדֵי זֶה 'בַּל אֲמוּט' עַל-יְדֵי זֶה לֹא אֲמוּט וְלֹא אֶפּוֹל בְּשִׁכְלִי אֲלֵיהֶם, ח"ו,
לְבְּחִינַת חֻכְמַת חֲצוֹנִיּוֹת, ח"ו, רַק אֲזַכֶּה לְהַעֲלוֹת שִׁכְלִי עַד שֶׁאֲזַכֶּה עַל יְדוֹ
לְהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁוִיתִי ה' לְנִגְדֵי תַמִּיד כְּנ"ל. וְזֶהוּ (שם),
"לִכֵּן שְׁמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי" שְׁמַח לְבִי, זֶה בְּחִינַת שְׁמַחַת הַלֵּב שֶׁל הַמְּצוֹת
שֶׁעוֹשִׂין שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אוֹר הַפְּנִים שֶׁבְּשֵׁלֶשׁ רְגָלִים שֶׁמִּשָּׁם חִיוֹת הַמַּלְכוּת,
שֶׁהִיא בְּחִינַת כְּבוֹד, בְּחִינַת מְלֶכֶת הַכְּבוֹד וְזֶהוּ, "לִכֵּן שְׁמַח לְבִי", שֶׁהוּא אוֹר
הַפְּנִים שֶׁל שְׁלֹשׁ רְגָלִים, בְּחִינַת לֵב שְׁמַח יִיטִיב פְּנִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם וְעַל-
יְדֵי זֶה "וַיִּגַּל כְּבוֹדִי", שֶׁנִּמְשָׁךְ שְׁמַחָה וְחִיוֹת לְהַמְלָכוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבוֹד,
וְעַל-יְדֵי זֶה (שם) "אִף בְּשָׂרִי יִשְׁכּוֹן לְבַטַּח", שֶׁהוּא בְּשָׂר הַגּוּף, כִּי בְּשִׁבִיל
זֶה נִבְרָא הָאָדָם שֶׁיִּבְטַשׁ גּוּפוֹ עַל-יְדֵי עֲמַל וַיִּגְיַעַה בְּתוֹרָה וּמְצוֹת כִּי אָדָם
לְעַמֵּל יוֹלֵד זֶה עֲמַל תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (סְנַהֲדָרִין
צ"ט) כִּי צְרִיכִין לְעַמּוֹל בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה וְלִקְדָּשׁ וּלְטַהַר עַצְמוֹ כָּל כּוֹף עַד
שֶׁיִּזְכֶּה לְהֵאִיר גַּם בְּגוּפוֹ הָאֲרוֹת מֵהַשְּׁגַת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְרָךְ, כִּי הַצַּדִּיק הַגְּדוֹל
הָאֲמִתִּי מְסַבֵּב עִמָּנוּ בְּסִבּוּבִים נוֹרָאִים כְּאֵלֶּה וּבְצַמְצוּמִים נִפְלְאִים כְּאֵלֶּה
עַד שֶׁיֵּאִיר בְּנוֹ הַשְּׁגַת אֱלֻקוֹת גַּם בְּעוֹדֵינוּ בְּגוּפֵינוּ כְּדִי שֶׁיִּגְיַע גַּם לְהַגּוּף
הָאֲרָה מְזֶה, כִּי זֶה עַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת לְהוֹדִיעַ גַּם לְהַגּוּף מִכָּל הַהָאֲרוֹת

וההשגות שהנשמה משגת, כמו שכתוב בהתורה "חותם בתוך חותם" (סימן כב) וזהו בחינת אף בשרי ישפן לבטח, שגם בשר הגוף ישפן לבטח על-ידי שיזכה בחייו בעודו בגופו להפיר את בוראו על-ידי הצדיק האמת שהאיר בו השגות אלקות וכנ"ל וזהו (שם), "כי לא תעזב נפשי לשאול", נפש הוא בחינת מלכות כידוע הינו בחינת חכמה תתאה הנ"ל וזה כי לא תעזב נפשי לשאול שלא יפול חלקי המלכות שלי, בחינת חדושי תורה שלי שהוא בחינת נפשי לא תעזב לשאול ח"ו, שהם החכמות חצוניות, שהם הסטרא אחרא והקלפות שחותרים להתגבר בכל עת על נפש האדם שהוא שולו שצריך לבא על ידו להשגות אלקות וכנ"ל, אבל אני בטוח כי לא תעזב נפשי לשאול כי לא תתן חסידך לראות שחת (שם) 'חסידך' זה בחינת הרבי, הצדיק האמת העוסק בתקונו שבזכותו וכחו אני בטוח כי לא תעזב נפשי לשאול כי לא תתן חסידך שהוא הרבי הצדיק האמת לראות שחת כדי שהוא לא יראה השחת שלא יצטרך לראות ולהסתכל לשם בכל עת להעלותינו משם כי אם ח"ו, אהיה בשאול ושחת בודאי יהיה הצדיק הרבי האמת מסתכל שם בכל עת בצער גדול כדי להעלותינו משם כי הוא עוסק בתקוני בכל עת ועל-כן בזכותו וכחו אני בטוח כי לא תעזב נפשי לשאול כדי שלא תתן חסידך, שהוא הצדיק האמת, לראות שחת וכנ"ל וזהו (שם), "תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך" שתודיעני האורח והדרך לבא לחיים אמתיים להמשיך חיות להחיות את בחינת המלכות ח"ת הנ"ל, שהוא על-ידי אור הפנים שבשלש רגלים, שהוא בחינת שמחת הלב, בחינת שבע שמחות את פניך וכו' כנ"ל:

אות ה

וזה בחינת קימת חצות שצריכין להתגבר מאד לקום בחצות לילה להתאבל מאד על חרבן בית המקדש ועל-ידי זה עקר עלית המלכות מן החצונים והקלפות הנ"ל כידוע בכונות, כי כשמתאבל על חרבן בית המקדש כאלו עוסק בבנינו, כי כל המתאבל וכו', זוכה ורואה בשמחתה (תענית ל) ועל-ידי זה ממשיך על עצמו קדשת הבית המקדש ששם עקר אור הפנים שממשיכין בשלש רגלים שהיו צריכין לעלות אל הבית המקדש לראות את פני ה' כדי לקבל אור הפנים, כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל נמצא, שעקר אור הפנים בבית המקדש ועל-כן צריכין לקום בחצות ולהתאבל מאד על חרבן בית המקדש ועל-ידי זה יזכה לפי בחינתו לראות בשמחתה ולהמשיך על עצמו משם חיות מאור הפנים שמאיר שם להחיות בחינת המלכות, בחינת חכמה תתאה כדי לזכות להשגות אלקות וכנ"ל וזה שמזכירין עלית רגלים בתקון חצות במזמור (תהלים מב), "כאיל תערג", כמו שכתוב, "ולה אזכרה וכו' כי אעבור בסך אדום עד

בית אלהים" שהוא מה שהיו עולין ברגל לבית המקדש, כמו שפרש רש"י שם וזה בחינת ג' פעמים פנים שמזכירין שם, כמו שכתוב שם, "מה תשתוחחי נפשי וכו' כי עוד אודנו ישועת פניו וכו'" וכן שלש פעמים פגוד שלש פעמים בשנה שהם השלש רגלים שהיו עולין בהם לקבל אור הפנים פנ"ל ועל-כן צריכין לעסק בתורה בחצות כי כל אות ואת של התורה הקדושה כלם הם שעורים וצמצומים קדושים להשיג אלקותו ותברך על-ידי זה כמו שכתוב שם ועל-ידי התורה שעוסקין אז בלילה נמשך עליו חיט של חסד ביום כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (חגיגה יב) ועל-ידי החסד הזה קוצרין וחותרין את המלכות ובונים אותה בשלמות בעלית השחר בבחינת (ישעיה ט"ז) והוכן בחסד כסאו פנ"ל בהתורה הנ"ל וכמוכן

אות ו

ועל-כן צריכין לזעוק מרה ולצעוק מאד בחצות על חרבן בית המקדש וכו' כדי לשתף עצמו עם השכינה ועם כל המצטערים בצרתה אשר אי אפשר לסבול קול הזעקה והצעקה שיש שם פשנופלת המלכות ביניהם, כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל ומי יכול לסבול את קול הצעקה וכו', עין שם. ועקר הצעקה צריכין לצעק ביותר על הסתלקות הצדיקים האמתיים שעסקו להכניס בנו השגת אלקות ונשארו יתומים ואין אב, כי צריכין לבקש ולחפש מאד אחר צדיק אמת כזה פנ"ל, על-כן צריכין לבפות ולזעוק מאד מאד לפני השם ותברך על זה ביותר שיחוס וירחם עלינו ויחזיר לנו העטרה ליושנה, שיחזר וישלח לנו מהרה צדיקי אמת שישתדלו בתקונותינו ויאירו בנו השגות אלקות להביאנו אל התכלית הטוב אשר לכך נוצרנו אשר אי אפשר לזכות לזה כי אם על-ידי הצדיק האמת הגדול במעלה מאד מאד שיש לו כח לרפאות חולים מדכאים בחלי הנפש כמונו היום בעקבות משיחא, כאשר יודע כל אחד בנפשו וכנ"ל:

אות ז

כי צריכין לנדד שנה מעיניו ומעפעפיו תנומה לשוטט לבקש ולהרבות בתפלה ותחנונים שיזכה למצא הצדיק האמת שיוכל לרפאותו ולהכניס בו השגת אלקות כדי להציל את נפשו מני שחת, כמו שצ'עק על זה שלמה המלך, עליו השלום בספר משלי (קפ"ו) כמו שכתוב, "אל תתן שנה לעיניך ותנומה לעפעפיך", הנצל כצבי מיד וכצפור מיד יקוש וזה על-ידי שיבקש עד שימצא את הצדיק המנהיג האמת שיקרבהו להשם יתברך, כמו שכתוב שם במקרא הקודם הסמוך לזה, "עשה זאת איפא בני והנצל כי באת בכף רעידך לך התרפס ורהב רעידך". ופרש רש"י, הרבה רעים שיתפללו עליך לפניו, הינו צדיקי אמת שהם נקראים אחים ורעים להשם יתברך שצריכין להכניע את עצמם באסקפה הנדרסת ונרפסת לבקשם בכל תמצית כחו עד שיזכה למוצאם (וכעין שפירש רש"י שם על 'לך התרפס', עיין שם) וזה שכתוב שם בסמוך, "מעט שנות מעט תנומות מעט חבוק ידים לשכב ובא כמהלך ראשך ומחסורך כאיש מגן" שצריכין למעט בשנה ותנומה כדי לבקש הצדיק האמת שנקרא מהלך ואיש מגן כי הצדיקים נקראים מהלכים על שם שהולכים מדרגא לדרגא תמיד, כמו שכתוב (זכריה ג'), "ונתתי לך מהלכים בין העומדים וכי" וגם נקרא הצדיק איש מגן, כי הוא מגן לכל החסים בו, וזהו מעט שנות מעט תנומות וכי עד אשר תזכה שיבא כמהלך ראשך, ופרש רש"י, דברים שאפה רש מהם ומחסרך יתמלא וכי, הינו כל הדברים שאפה רש מהם וכל מה שחסר לך בגשמיות ורוחניות הכל יבא לך מהרה כמהלך וכאיש מגן הינו כפי מעלת הצדיק שתזכה למצא שנקרא מהלך ואיש מגן, כמו-כן יבא לך כל מחסורך וראשך, דהינו הדברים שאפה רש מהם, כי כל החסרונות נתמלאים על-ידי הצדיק, כי הוא ממשיך כל השפעות בגשמיות ורוחניות על -ידי שמכניס ידיעת אלקותו בהנלוים אליו, שעל-ידי זה נתמלאים כל החסרונות, כמו שכתוב (נדרים מ"א), "דעת קניית מה חסרת" ועל-כן צריכין לשבר השנה ולקום בחצות לילה לאונן ולקונן ולבכות ולצעק מאד על חרבן בית המקדש ותוקף מרירות הגלות בגוף ונפש, ומכל שכן וכל שכן לבכות ולצעק מאד על הסתלקות הצדיקים שקשה כפלים כחרבן בית המקדש, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה. אשר כל הצרות, רחמנא לצלן, אנו סובלים על-ידי זה, כמו שכתוב (ישעיה נ"ז), "הצדיק אבד ואין איש שם על לב כי מפני הרעה נאסף הצדיק" על-כן כל מי שחס על נפשו צריך לצעק מאד שיזכה גם עתה למצא רבי ומנהיג אמתי שיוכל להכניס בו ידיעת אלקותו יתברך, שעל-ידי זה יתמלאו כל החסרונות ויתבטלו כל הצרות ויתתקן הכל:

בגדים :

לבישת

הלכות

אות ח

וְזֶה בְּחִינַת לְבִישַׁת הַמְּנַעְלִים שְׁצָרִיךְ לְנַעַל שֶׁל יָמִין תְּחַלֶּה וְלִקְשֹׁר שְׁמָאל תְּחַלֶּה (שלחן ערוך סימן ב' ס"ד) וְלִמְדוֹ מִתְּפִלִּין, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבַרְכָּה, כְּתִפִּילִין כֶּדֶּ מְנַעְלִים (שבת ס"א) כִּי הַמְּנַעְלִים הֵם שְׁמִירָה לְרַגְלֵינוּ כִּי הַרְגְּלֵינוּ צָרִיכִין לְשָׁמֵר בְּיוֹתֵר לְהַעֲלוֹתָן מִהַחֲצוֹנִים הַסְּמוּכִים אֲלֵיהֶם, כִּי הַרְגְּלֵינוּ הֵם בְּחִינַת חֲכָמָה תְּתַאֵה, בְּחִינַת תְּכֵלִית הַצְּמֻצוּמִים הַנִּי"ל שְׁצָרִיכִין לְחַתְּכוֹ מֵהַדִּי מְלַכְיֹת וְלְהַעֲלוֹתָן לְבְּחִינַת אֹר הַפְּנִים שֶׁבְּשֵׁלֶשׁ רְגְלִים פְּנִי"ל וּמִשָּׁם נִמְשָׁכִין בְּחִינַת מְנַעְלִים שֶׁהֵם שׁוּמְרֵינוּ אֶת הַרְגְּלֵינוּ מִהַחֲצוֹנִים וְזֶהוּ, כְּתִפִּילִין, שֶׁהֵם אֹר הַפְּנִים כִּיְדוּעַ, כֶּדֶּ מְנַעְלִים, כִּי מִשָּׁם נִמְשָׁךְ בְּחִינַת הַמְּנַעְלִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁמִירָה לְרַגְלֵינוּ (ועיין כֹּל זֶה בְּאַרְיֵכוֹת בְּהַלְכוֹת חֲלִיצָה הַלְכוֹת ד') וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְנַעַל שֶׁל יָמִין תְּחַלֶּה, כִּי עֶקֶר הוּא בְּחִינַת יָמִין שֶׁהוּא חֶסֶד שְׁעַל-יָדֵינוּ זֶה קוֹצְרֵינוּ אוֹתָהּ מֵהֵם וּבִנְיָן אוֹתָהּ פְּנִי"ל וְעַל-כֵּן בְּקִשְׁיָה שְׁמָאל תְּחַלֶּה כְּמוֹ תְּפִלִּין שְׁקוֹשֵׁר שֶׁל יָד בְּשְׁמָאל תְּחַלֶּה, כִּי קִשְׁיֵינוּ הֵשֵׁל יָד בְּשְׁמָאל תְּחַלֶּה זֶה מְחַמֵּת שְׂאֵי אֶפְשֵׁר לְקַבֵּל הַחֶסֶד כִּי אִם עַל-יָדֵינוּ תִּזְכָּחַהּ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּבָה שָׁם, עַיִן שָׁם. וְתִזְכָּחַהּ הוּא בְּחִינַת גְּבוּרָה, בְּחִינַת שְׁמָאל וְזֶה בְּחִינַת יָד כְּהָה, עַיִן שָׁם, בְּחִינַת הַתִּזְכָּחַהּ שֶׁהִיא לְפַעְמִים בְּדָרֶךְ בְּזִיוֹן שְׁמִיכָהּ פְּנִי, כְּמוֹ שְׁכַתּוּבָה בְּעֵלִי (שמואל א' ג') שֶׁלֹּא הוֹכִיחַ אֶת בְּנָיו וְלֹא כְּהָה בָּם, כִּי תְּפִלִּין הֵם מַחִין, הֵם עִיר הַמְּשַׁכֵּת הַשִּׁגָּת אֶלְקוֹת הַנְּאָמֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שְׁעִקְרָה הוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין כִּיְדוּעַ לְמַבִּין דְּבָרָיו, כִּי תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְשֶׁל יָד הֵם בְּחִינַת חֲכָמָה עֵילָא וְחֲכָמָה תְּתַאֵה וְזֶה בְּחִינַת שְׁחָרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין, בְּחִינַת שְׁחָרוֹת הַנִּי"ל בְּתוֹרָה הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְקִשֵׁר שֶׁל יָד תְּחַלֶּה בְּשְׁמָאל בְּיָד כְּהָה כִּיְדֵינוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת הַתִּזְכָּחַהּ, שְׁעַל-יָדֵינוּ זֶה נְתַגְלָה הַחֶסֶד, שְׁעַל-יָדֵינוּ זֶה קוֹצְרֵינוּ אֶת הַמְּלָכוֹת חֲכָמָה תְּתַאֵה הַנִּי"ל:

הַלְכוֹת   הַנְּהַגָּת   בֵּית   הַכֶּסֶּא :

אות ט

וְעַל-כֵּן אָסוּר לְקַנֵּחַ בְּיָמֵינוּ (שלחן ערוך סימן ג' ס"י) מִפְּנֵי שְׁקוֹשֵׁר בְּהַ תְּפִלִּין, כִּי חֲכָמוֹת חֲצוֹנִיּוֹת שְׁעַל יָדָם נִמְשָׁכִין כְּפִירוֹת הֵם נִקְרָאִים קִיא צוּאָה בְּלֵי מְקוֹם, כִּי הַמְּאָכֵל מְחִיָּה אֶת הָאָדָם וְעַל-יָדֵינוּ זֶה מְאִיר פְּנֵינוּ כְּשֶׁאוֹכֵל בְּקִדְשָׁה כְּמוֹ שְׁכַתּוּבָה, "וַיֹּאכֵל וַיִּשְׁתֶּה וַיִּיטֵב לְבוֹ", כְּמוֹ שְׁכַתּוּבָה בְּמְקוֹם אַחֵר (סימן י"ט). וְעֶקֶר הַחִיּוֹת בְּחִינַת הָאָרֶת פְּנִים שְׁמִקְבָּלִים עַל-יָדֵינוּ הַמְּאָכֵל הוּא עַל-יָדֵינוּ רִוְחָנוֹת הַמְּאָכֵל, שֶׁהוּא הַטוֹב שֶׁבְּמְאָכֵל, שֶׁרַק זֶה מְחִיָּה אֶת הָאָדָם בְּבְחִינַת כִּי לֹא עַל הַלְחָם לְבָדוּ יְחִיָּה הָאָדָם כִּי עַל כָּל

מוצא פי ה' יחיה האדם אבל גשמיות המאכל שנאחז בו הרע נעשה פסלת גמור ונדחה לחוץ, כי הוא בחינת חכמות חזוניות כפירות, שהם קיא צואה פני"ל ועל-כן (ברכות י"ד), הרוצה לקבל עליו עול מלכות שמים שלמה, שהיא בחינת ח"ת הנ"ל, הוא בחינת מלכות פני"ל, יפנה ויטל ידיו וכו', יפנה לדחות המותרות, שהם בחינת חכמות חזוניות פני"ל. ואחר כך יטל ידיו במימי החסד להמשיך החסד הנ"ל, שעל ידי זה חותכין המלכות ומטהרין אותה מהם (ועיין מזה בהלכות סוטה הלכה ד') ואחר כך יניח תפלין ויקרא קריאת שמע ויתפלל כי כל זה הוא בחינת תקוני התפלה שבשחרית, שכל התקונים, שהם התעוררות השנה, ויפנה ויטל ידיו. וציצית ותפלין וקריאת שמע ותפלה הכל בשביל עלית המלכות כידוע, שהיא בחינת חכמה תתאה הנ"ל, שזהו בחינת אברהם תקן שחרית כמו שכתוב בהתורה הנ"ל ועל-כן אין מקנחין בימין מפני שקושר בה תפלין, שהם אור הפנים שמשם עקר החיות של המלכות שעולה ונטהרת מהם פני"ל. ועל-כן אסור לפנות מזרח ומערב (סימן ג' ס"ה) מחמת שהוא נגד ירושלים ששם הבית המקדש, ששם עקר אור הפנים וכנ"ל:

אות י

וזה בחינת חנכה, כי הדלקת נר חנכה הוא בחינת המשכת השגת אלקות על-ידי הצמצומים שמשם עקר הדלקת כל האורות והנרות דקדושה, בחינת לאנהרא שרגין ולאדלקא בוצינין, שזהו בחינת תפלין מחין שהם עקר השגות אלקות שאומרים אז ושמן הטוב תריק על שבעה קני המנורה וכו', כי המשכת השגת אלקות על-ידי הצמצומים זה בחינת שנמשך שמן הטוב, שמן משחת קדש, שזהו בחינת הדעת הקדוש לתוך כלים וצמצומים, שהם השמן והכלי והפתילה שבהם נתלה האור שנמשך מבחינת השגת אלקות שמשם כל האורות, כי הוא אור כל האורות, כמו שכתוב (תהלים כ"ז), "ה' אורי וישעיי" וזהו בחינת תקף הנס של חנכה, כי אז עמדה מלכות יון הרשעה להשפיעם תורתך ולהעבירם וכו', כי מלכות יון הרשעה זה עקר בחינת חכמות חזוניות, שהם חכמת יון, מחמת שהם עסקו בזה ביותר להמשיך החכמות חזוניות בעולם כידוע, שזה עקר התגברות מלכות הרשעה שהוא בחינת הד' מלכיות על מלכות דקדושה פני"ל. ועל-כן היתה אז עת צרה גדולה, כי רצו להשפיע התורה לגמרי על-ידי התגברות החכמות חזוניות שהם הפך התורה, כי התורה והמצוות הם בחינת שעורים וכלים להמשיך על ידם השגת אלקות פני"ל והם רצו להשפיע התורה והמצוות על ידי התגברות חכמות חזוניות, שהם בחינת מלכות הרשעה של הד' מלכיות שהתגברו על מלכות דקדושה,

שהוא חכמה תתאה הנ"ל כמו עכשיו בעונותינו הרבים שמתגברים האפיקורסים ורוצים להמשיך חכמות חזוניות בעולם ולהשפיע התורה לגמרי, כמו שרואין בחוש שכל מי שנמשך אחר דרפיהם הוא פורק עול לגמרי ומגלח זקנו ופאותיו ושונה יין נסך, עד שפורק עול לגמרי, רחמנא לצלן, אבל השם יתברך ברחמיו המרבים הקדים רפואה למכה ועשה עמנו נס גדול ונפלא אז בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול עד אשר לא די שהכניעו והפילו מלכות יון הרשעה מפלה גדולה, אף גם על-ידי תקף הנס המשיכו אור נפלא בעולם לדורות שיהיה לנו כח על-ידי זה להמשיך אור הנ"ל כל אחד בביתו, דהינו אור השגות אלקות על-ידי הצמצומים הנ"ל, שזהו בחינת תקון המבאר שם בהתורה הנ"ל שכל מה שהחולה גדול ביותר הוא צריך רבי גדול ביותר שיהיה אמן וחכם כזה, שיוכל לעשות צמצומים נפלאים שיאיר גם בו השגת אלקות כנ"ל ובחינה זאת נמשכת עלינו בחנכה על-ידי הצדיקים הגדולים המפלגים במעלה שתקנו להדליק נר חנכה, שעל-ידי זה יש כח להמשיך בחינת הארה הנ"ל על כל אחד בביתו אפלו אם הוא כמו שהוא, כי מבאר בכונות חנכה שענין חנכה הוא שממשיכין האור הנפלא שכולל כל היחודים שממשיכין אותו למטה, הינו למטה מעשרה טפחים, כי בשבת ויום טוב מדליקין נרות של מצוה, כי אז הוא עקר עלית המלכות חכמה תתאה הנ"ל שהוא בחינת נר מצוה שאז מחמת קדשת שבת ויום טוב נופלים הקלפות, שהם בחינת ד' מלכיות ומלכות דקדשה עולה מביניהם ואז מאירה באור גדול, שזהו בחינת הדלקת נרות שבת ויום טוב שמדליקין אותה במקומה בעת עלייתה, אבל בחנכה ההדלקה היא בדרך נס נפלא, כי אז אין לה עליה כל כך, כי הם ימי החול, כי אז אין מתבטלים הקלפות, שהם הד' מלכיות לגמרי כמו בשבת ויום טוב ואף-על-פי-כן אנו מדליקין הנר הקדוש הזה שכולל כל היחודים, שהוא בחינת המשכת השגת אלקות על-ידי הצמצומים, הינו בחינת הנ"ל שהצדיקים הגדולים מאד ממשיכין תקונים נפלאים כאלה עד שמאירין בחינת השגות אלקות על-ידי הצמצומים גם למטה בדיוטא התחתונה מאד, שהוא בחינת למטה מעשרה טפחים שמעולם לא ירדה השכינה לשם (סוכה ה') ועתה על-ידי תקף הנס מדליקין שם דיקא הנר חנכה הקדוש והנורא, שהוא בחינת המשכת השגת אלקות על-ידי הצמצומים למטה למטה להאיר בכל אחד מישראל לכל מי שרוצה לקבל אפלו אם הוא הגרוע שבגרועים, אפלו החולה הגדול ביותר בחלי הנפש על-ידי רבוי עונותיו להאיר גם בו הארה מהשגת אלקות על-ידי גדל כח הצדיקים הגדולים שממשיכין תקף הנס של חנכה בעולם, שעל-ידי זה אפלו בבחינת ימי החול שאין יכולין עדין להעלות בשלמות בחינת המלכות חכמה תתאה הנ"ל, אף-על-פי-כן ממשיכין האור של השגת אלקות על-ידי הצמצומים למטה אפלו במדרגה התחתונה, כי מגדל כחם יכולים להאיר אפלו במדרגה התחתונה כי מגדל כחם יכולים להאיר אפלו בהקטנים במעלה מאד ולרפאות אפלו החולים הגדולים ביותר, שזהו בחינת הדלקת נר חנכה למטה מעשרה טפחים וכנ"ל וזה בחינת (תהלים כ"ג) גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי, בחינת (מיכה ז') כי אשב בחשך הי אור לי, שממשיכין

האור של השגות אלקות למטה בעמק החשך, בבחינת גיא צלמות להאיר להנמוכים מאד מאד שיגיע גם אליהם הארה וידיעה מאלקותו יתברך שמו כדי לרפאותם ולתקנם ולהשיבם אליו:

אות יא

וזה בחינת הפלוגתא שבין בית שמאי ובית הלל (שבת כ"א), שבית שמאי אומרים, פוחת והולך ובית הלל אומרים, מוסיף והולך, כי בית שמאי לטעמיה, כי אמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם ל"א), שמאי היה קפדן ועל-ידי זה היה מרחק הגרים מלהתגיר ודחפם באמת הבנון, אבל הלל על-ידי גדל ענותנותו קרבם ברחמים, אף-על-פי שלא היו הגונים להתקרב ואמרו דברים זרים ושגעון ללמדם כל התורה כשעומדים על רגל אחת וכו', אף-על-פי-כן לא דחפם וקרבם בחכמתו וענותנותו הנפלא ועל-כן בית שמאי שהיו תלמידי שמאי שמגדל צדקתו וקדשותו לא היה יכול לסבל את הרחוקים המלכלכים בחטאת נעוריהם וכיוצא בהם, על-כן אמרו, פוחת והולך, כי בית שמאי ובית הלל שניהם מודים שצריכים להוסיף ולהרבות אור בכל יום שבא אחריו, כי בודאי הנס של ימי חנכה שדלק הנר שלא היה בו להדליק כל אחד יום אחד ודלק שמונה ימים, בודאי כל יום שבא אחריו הנס גדול ונפלא ביותר ועל-כן בודאי צריכין אור גדול ביותר בכל יום שבא אחר כך, אך בית שמאי סוברים שמחמת זה בעצמו מחמת גדל האור שנמשך בכל יום ביותר, מחמת זה בעצמו פוחת והולך, כי אין הרשעים והרחוקים כדאי להשתמש עם זה האור וכעין שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מדרש רבה פי"ב) שראה הקב"ה שאין העולם כדאי להשתמש עם האור של ז' ימי בראשית ועמד וגנזו לצדיקים וכו', על-כן הם סוברים שגם עתה כשהצדיקים משיגים אור גדול צריכים להעלים האור וכל מה שמשיגים יותר ויותר צריכים להעלים האור יותר ויותר כדי שלא יהנו ממנו הרשעים והרחוקים כנ"ל, שזהו בחינת פוחת והולך, אבל בית הלל שהם מתלמידי הלל שהיה עוסק לקרב הרחוקים מאד, על-כן אזלי לטעמייהו ואומרים, מוסיף והולך, כי אדרבא כל מה שהצדיקים ממשיכין אור גדול ונוסף ביותר ויותר, כמו-כן צריכין להאיר בהעולם יותר ויותר להאיר לכל באי עולם כדי לקרב כל הרחוקים מאד מאד להאיר בהקטנים והנמוכים מאד לרפאות כל החולים הגדולים ביותר, רחמנא לצלן, כי כמו שכל מה שהחולה גדול ביותר צריך לבקש לעצמו רבי הגדול ביותר כנ"ל כמו-כן הרבי והצדיק כל מה שמגיע למעלה גדולה יתרה ביותר, הוא צריך להאיר גם בהקטנים והנמוכים ביותר כי זה עקר מעלתו וגדלתו לקרב הרחוקים ביותר, שזהו עקר גדלת השם יתברך וכבודו, כמו שכתוב במקום אחר (ח"א סימן י')

כי אף-על-פי שבודאי צריכים להעלים האור הגדול, ובפרט כשמגיעים למעלות והשגות גדולות ועצומות, בודאי בהכרח להעלים ולגנוז האור, כי אין עולם כדאי להשתמש בהם, אך אף-על-פי-כן הם עושים תחבולות כאלה ומתקנים תקונים כאלה ומלבישים האור בלבושים וצמצומים נפלאים כאלה עד שמאירים גם בהקטנים במעלה מאד פני"ל ועל-ידי זה הם מוסיפים והולכים ומאירים האור למטה בכל יום ויום יותר ויותר בבחינת מוסיף והולך, כי מעלין בקדש ולא מורידין (ברכות כח) וקשה וכי יעלה על הדעת להוריד הקדשה ח"ו, אך זהו בחינת הנ"ל שיש צדיקים, שהם גדולים במעלה באמת, אך מעוצם קדשתם אינם יכולים לסבול העולם ועל-כן על-ידי תקף קדשתם הם מרחקין ומורידין ח"ו, איזה אנשים מחמת שכועסים עליהם מחמת שאינם יכולים לסבול מעשיהם המגונים, אבל השם יתברך אינו חפץ בזה, כי חפץ חסד הוא ורוצה שהצדיקים ירחמו על ישראל תמיד ויקרבו אותם אפלו אם הם כמו שהם ואפלו אם הוא עצמו יתברך בכעס גדול עליהם מחמת מעשיהם הרעים הוא רוצה שהצדיקים יתפללו עליהם ויקרבו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על פסוק (שמות ל"ג), "וימשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה" מחמת שחטאו כל כך, אמר השם יתברך, אני בכעס ואתה בכעס אם כן מי יקרבו וכו', כמובא בפרוש רש"י שם וכן מצינו בכמה נביאים וצדיקים שהשם יתברך בעצמו קבל לפנייהם וספר להם גדל צערו, כביכול, שיש לו מעונות ישראל המרבים וכשהם חזקו דבריו ולא המליצו טוב על ישראל הקפיד עליהם מאד, כמו שמצינו בהושע הנביא, (עין פסחים פ"ז) ובאליהו שאמר (מלכים א' י"ט), "קנא קנאתי וכו', שאמר לו, "ואת אלישע בן שפט תמשח לנביא תחתיך" ופרשו רבותינו זכרונם לברכה (יל"ש הובא בפירוש רש"י), שאמר לו אי אפשרי בנבואתך על שאתה מקטרג על ישראל. כי השם יתברך רוצה רק שימליצו טוב על ישראל וירחמו על ישראל אפלו על הגרועים לקרב כלם אליו יתברך כמו משה רבנו עליו השלום, שמסר נפשו על ישראל ואמר (שמות ל"ב), "ואם אין מחני נא וכו'" וזה בחינת מעלין בקדש, שכל מה שמגיעין ובאין בקדש יותר ויותר ולא מורידין, דהינו שיזקרו שלא יהיו מורידים הנפשות על-ידי גדל קדשתם, דהינו שלא יגיעו לכלל קפידא על ישראל מחמת גדל קדשתם והשגתם את השם יתברך שמחמת זה אינם יכולים לסבול את הגרועים עד שכועסים עליהם עד שיכולים להוריד אותם ח"ו, שזהו בחינת פוחת והולך שאמרו בית שמאי וכנ"ל, כי לא כן הוא, כי צריך להיות מעלין בקדש ולא מורידין, כי כל מה שמגיע למעלה יתרה והשגה גדולה ביותר, צריך להתחכם ולעשות צמצומים חדשים בתחבולות נפלאות עד שיכולים לקרב נפשות רבות יותר ויותר ולרפאות אפלו הגרועים והחולים מאד מאד פני"ל, שכל זה הוא בחינת נר הנכה שמדליקין למטה מי טפחים ועל-כן צריך להיות מוסיף והולך פני"ל:

אות יב

ועל-כן היה הנס של חנכה על-ידי הפהנים, כי הפהן הוא בחינת חסד, בחינת אברהם, שעל-ידי זה חותכין את המלכות מהד' מלכות ומחייין אותה מאור הפנים שמאיר בשלש רגלים כנ"ל ועל-כן נקרא חנכה על שם חנכת בית המקדש שהיה בימים ההם, כי עקר אור הפנים הוא בבית המקדש שלשם עולין ברגלים לקבל אור הפנים כנ"ל, שזהו בחינת חנכה להחיות המלכות מאור הפנים כדי לזכות על -ידי זה להשגת אלקות, שזה עקר הדלקת נר חנכה כנ"ל:

אות יג

וזה בחינת (משלי ט) כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחת מוסר כי מבאר שם בהתורה הנ"ל שעל-ידי התוכחה מתגלה החסד, שעל-ידי זה נתתקן המלכות ח"ת, שעל-ידי זה זוכין להשגות אלקות, עין שם כי על-ידי החסד חותכין אותה מהד' מלכות ומחייין אותה מאור הפנים וכו'. וזהו, "כי נר מצוה ותורה אור" וזה בחינת השגת אלקות על -ידי הצמצומים שמשם כל האורות והדלקת כל הנרות הקדושים כנ"ל, שזהו בחינת נר חנכה כנ"ל וזה זוכין על -ידי ודרך חיים תוכחת מוסר, הינו על-ידי תוכחת מוסר בחינת תוכחה הנ"ל, שעל-ידי זה זוכין לחסד כנ"ל שעל -ידי זה יכולין להחיות את המלכות כנ"ל וזהו ודרך חיים תוכחת מוסר' שעל-ידי תוכחת מוסר ממשיכין חיים להחיות המלכות חכמה תתאה הנ"ל, שעל-ידי זה זוכין להשגת אלקות, על-ידי הצמצומים, שהוא בחינת כי נר מצוה ותורה אור כנ"ל וזהו שמכנה את המצוה בשם נר והתורה בשם אור, כי אף-על-פי שהתורה והמצוה שניהם, הם בחינת צמצומים להשגת אלקות כנ"ל, אבל גם בענין הצמצומים והשכליים יש גם כן כמה וכמה בחינות, כי צריכין להאיר משכל לשכל ומצמצום לצמצום כמובן שם ועל-כן התורה לגבי המצוה היא בבחינת אור לגבי נר, כי צריכין כמה וכמה צמצומים ושכליים כדי לזכות להשגות אלקות שם בחינת אור ונר שמאירין, אשרי הזוכה להם:

אות יד

וְזֶה בְּחִינַת מִצּוֹת בְּקוֹר חוֹלִים, כִּי צָרִיכִין לְבַקֵּר אֶת הַחוּלָה וּלְהַסְבִּיר לוֹ פְּנִים, דְּהִינוּ מֵה שֶׁבָּנִי אָדָם נִכְנָסִין אֶצְלוֹ וּמִפְּקָחִין עַל עֶסְקִיו וְעוֹשִׁין לוֹ כָּל צָרָתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּשִׁלְחוֹן עֲרוֹף (יוֹרֵה דַעַה סִימָן שֶׁלִּי"ה ס"ח) שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הָאֶרֶת פְּנִים כִּי אֵין מִסְתִּירִים פְּנֵיהֶם מִמֶּנּוּ וְאֵינֶם נִטְמָנִים בְּבִתְיָהֶם רַק בָּאִים אֵלָיו וְעוֹשִׁין לוֹ צָרָתוֹ וּמְדַבְּרִין עַל לְבוֹ, שֶׁכָּל זֶה בְּחִינַת הָאֶרֶת פְּנִים וְעַל-יְדֵי זֶה מִמְּשִׁיכִין עָלָיו חֵיוֹת מִבְּחִינַת הָאֶרֶת פְּנִים שֶׁלְמַעַלָּה שֶׁמִּשָּׁם עֵקֶר הַחֵיוֹת לְהַחִיּוֹת אֶת הַחוּלָה בְּבְחִינַת בְּאוֹר פְּנֵי מְלָךְ חַיִּים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן שִׁכְיָנָה לְמַעַלָּה מֵרֵאשִׁיתוֹ שֶׁל חוּלָה (שֶׁבַת י"ב) כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, "ה' יִסְעֲדֵנוּ עַל עֲרֵשׁ דָּוִי כָּל מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֶת וְכוּ" הִינוּ בְּחִינַת הַנִּי"ל שֶׁדִּיקָא מַחְמַת שֶׁהוּא חוּלָה, עַל-כֵּן נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר הַשְּׁכִינָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אוֹר הַצְּדִיק הָאֵמֶת שֶׁמִּשְׁגִּיחַ עַל כָּל הַחוֹלִים וּבִפְרָט עַל הַחוֹלִים בְּיוֹתֵר, שֶׁהֵם בְּבְחִינַת כָּל מִשְׁכָּבוֹ נִהְפֵּךְ בְּחֵלּוֹ שֶׁעֲלֵיהֶם מִפְּקָח בְּיוֹתֵר לְהַמְשִׁיךְ לָהֶם רְפוּאוֹת לְהַחִיּוֹתָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת בְּאִפְסוֹ שִׁיּוּכָל לְהַאִיר בָּהֶם הַשְּׁגוֹת אֶלְקוֹת כְּנִי"ל, כִּי זֶה עֵקֶר גְּדֻלַּת הַצְּדִיק וּמַעַלְתּוֹ שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל לְרַפְּאוֹת הַחוֹלִים בְּיוֹתֵר וְעַל-כֵּן דִּיקָא מַחְמַת שֶׁהוּא חוּלָה וְכָל מִשְׁכָּבוֹ נִהְפֵּךְ וְכוּ', מַחְמַת זֶה דִּיקָא הַשְּׁכִינָה לְמַעַלָּה מֵרֵאשִׁיתוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת אוֹר הַצְּדִיק, כִּי הַצְּדִיקִים הֵם שִׁכְיָנָתוֹ שֶׁל מְקוֹם וְזֶהוּ בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית י"ח) "וַיֵּרָא אֵלָיו ה'" - לְבַקֵּר אֶת הַחוּלָה, כִּי דִיקָא מַחְמַת שֶׁהוּא חוּלָה וְצָרִיכִים לְבַקְרוֹ, עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא "וַיֵּרָא אֵלָיו ה'", בְּחִינַת הַשְּׁגוֹת אֶלְקוֹת שֶׁזוֹכִין הַחוֹלִים עַל-יְדֵי אוֹר הַצְּדִיק, שֶׁהוּא הַשְּׁכִינָה וְכִנִּי"ל:

וְזֶה בְּחִינַת חֲנֻכָּה וּפּוּרִים שֶׁהֵם בְּחִינַת מִצּוֹת בְּקוֹר חוֹלִים, כִּי הֵם יָמִים קְדוּשִׁים וְטוֹבִים מְאֹד וְאָף-עַל-פִּי-כֵן הֵם בְּיָמֵי הַחוּל, כִּי אֵינֶם אֲסוּרִים בְּמַלְאָכָה וְהֵם בְּבְחִינַת הַנִּי"ל, בְּבְחִינַת הָאֶרֶת הַשְּׁגוֹת אֶלְקוֹת עַל הַחוֹלִים בְּיוֹתֵר עַל-יְדֵי גְדֻלַּת כַּח הַצְּדִיק שֶׁיּוּכָל לַעֲשׂוֹת כָּלִים וְצִמְצוּמִים נִפְלְאִים כְּאֵלָה וְכוּ' כְּנִי"ל וְהוּא כְּמוֹ לְמַשַּׁל כְּשֶׁהָאָדָם בְּרִיא בְּוֹדָאֵי אֵין הַמְּלָךְ בָּא אֶל הָאָדָם לְהַרְאוֹת לוֹ פְּנָיו, רַק כָּל מִי שֶׁרוּצֵה לְקַבֵּל פְּנֵי הַמְּלָךְ וּלְהַתְעַדָּן מֵאוֹר פְּנָיו הוּא צָרִיךְ לְנַקוֹת וּלְטַהֵר עֲצָמוֹ יָפֵה וּלְקַשֵּׁט עֲצָמוֹ כְּרֵאוֹי וּלְשַׁקֵּד עַל דְּלִתֵי הַמְּלָךְ וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵת רוּאֵי פְּנֵי הַמְּלָךְ שֶׁיִּקְבְּלוּ רְשׁוֹת שֶׁיִּכְנָס וּלְעֲשׂוֹת כָּל הַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁיִּכְיָם לָזֶה עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְבֵא לְפָנֵי הַמְּלָךְ כְּפִי מְדַרְגָּתוֹ אִם לְכַנֵּס לְחֹצֵר הַמְּלָךְ אוֹ לְבֵית אוֹ לְהִיכָל וְכוּ' כְּדִי שֶׁיֵּאִיר בּוֹ הַמְּלָךְ פְּנָיו הַמְּאִירוֹת, אֲבָל כְּשֶׁאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי הַמְּלָךְ חוּלָה וּמִטַּל עַל עֲרֵשׁ דָּוִי, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, אֲזִי כְּשֶׁנִּתְעוֹרְרִין רַחֲמֵי הַמְּלָךְ לְהַחִיּוֹתוֹ מֵאוֹר פְּנָיו, אֲזִי מְכַרְחַח הַמְּלָךְ לִילָךְ אֶצְלוֹ לְבֵיתוֹ לְהַאִיר בּוֹ פְּנָיו וּלְהַחִיּוֹתוֹ וְזֶה בְּחִינַת שִׁכְיָנָה לְמַעַלָּה מֵרֵאשִׁיתוֹ שֶׁל חוּלָה וְכִנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת חֲנֻכָּה וּפּוּרִים שֶׁהֵם מוֹעֲדִים קְדוּשִׁים שֶׁנִּתְּנוּ לָנוּ לְהַחִיּוֹתָנוּ כִּיּוֹם הַזֶּה בְּיָמֵי הַגְּלוּת הַפָּר שֶׁכְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל נִקְרָאת חוּלָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ בְּבְחִינַת סְמְכוּנֵי בְּאִשְׁשִׁישׁוֹת רְפָדוּנֵי בְּתַפּוּחִים כִּי חוֹלַת אֶהְבָּה אֲנִי וּמַעֲצָם חֲלִינֵנוּ הַכְּבֹד אֵין אָנוּ יְכוּלִים

לעלות ולראות ולהשתחוות לפניו בשלש פעמי רגלינו לכנס לביתו הקדוש שהוא הבית המקדש לקבל אור הפנים, כי מפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו וכו' ואין אנו יכולים וכו' על-כן חמל עלינו בעל הרחמים ברחמיו העצומים והוסיף לנו שני הימים הקדושים האלו, שהם חנכה ופורים שתקנו לנו הצדיקים הגדולים, שהם אנשי כנסת הגדולה, כדי להמשיך לנו אור הפנים לתוך ביתינו בתקף גלותינו שיזכה כל אחד בביתו בחנכה להדליק נר חנכה, שהוא בחינת אור הפנים, בחינת (תהלים קד) להצהיל פנים משמן, שזהו בחינת השגת אלקות כנ"ל וכן בפורים כל אחד ממשיך על עצמו בחינת קבלת התורה שמקבלין אז בכל שנה בתקף הגלות בבחינת (אסתר ט) קימו וקבלו, ועל-כן חנכה ופורים הם בבחינת רגליו, (כי הם בחינת נו"ה שהם בחינת רגליו, כידוע). וזהו בחינת מצות בקור חולים שהמצוה ברגליו, הינו בחינת הנ"ל שהשם יתברך מרחם עלינו והולך לבקרנו ומאיר לנו פניו הקדושים בתקף גלותינו שאנו חולים כאלה כאשר יודע כל אחד בנפשו והוא ברחמיו מבקרנו ומחיה אותנו באור פניו הקדושים על-ידי קדשת הימים הקדושים האלו שנתן לנו, שהם חנכה ופורים, שהם מועדים קדושים בימי החול, שהם בחינת ימי הגלות, שאז אין בנו כח לעלות אליו לבית המקדש לקבל מאור הפנים, רק הוא יתברך ממשיך לנו אור הפנים לתוך ביתינו כדי להחיותנו על-ידי הצדיקים הגדולים האמתיים שבכל דור שהם עוסקים בתקוננו, שהם משתדלים ביותר להחיות החולים ביותר וכנ"ל:

אות טו

וזה בחינת מה שמסבבין העניינים בחנכה לקבל מעות חנכה, זה בחינת הארת פנים מלמעלה שהשם יתברך מאיר פניו לנו לתוך ביתנו כנ"ל, כי אי אפשר לקבל אור פני מלך חיים כי אם על-ידי הצדקה, כמו שכתוב (תהלים יז), "אני בצדק אחזה פניך" ועל-כן ברגלים שצריכין לעלות לרגל לבית המקדש לקבל אור הפנים, על-כן צריך איש כמתנת ידו להביא עולת ראיה, כמו שכתוב (דברים ט"ז), "ולא יראה את פני ה' ריקם וכו'" אבל ברגלים שצריכין לעלות לבית ד' לקבל אור הפנים צריכין להעלות הקרבן, שהוא נדבת לבו בחינת צדקה וצריכין לטרוח בו להעלותו לבית ה', אבל בחנכה באים העניינים לתוך הבית, שהם מאנין תבירין דיליי (זוהר יתרו דף פו) שבהם שכנית אור פניו, כמו שכתוב (ישעיה נז), "אשפן את דכא" ועל-כן כשהשם יתברך אוהב את אחד ורוצה להאיר לו פניו שולח לו עני לזכות בו, כמו שכתוב בזהר הקדוש (יתרו דף פו), מאן דקדשא בריך הוא רחים ליי שדר ליה דזרונא מסכנא ועל-כן בחנכה, שאז הוא בחינת שהשם יתברך מאיר פניו לתוך ביתנו, על-כן ברחמיו שולח

לְנוּ הָעֲנִיִּים לְתוֹךְ בֵּיתֵנוּ כְּדֵי לְזַכּוֹת בָּהֶם כְּדֵי לְקַבֵּל עַל יָדָם אֹרֶחַ הַפְּנִים
שְׂמַאִיר אֶז לְתוֹךְ בֵּיתֵנוּ וְכַנִּ"ל:

אות טז

וְהִנֵּה עֲנִין מְחַלֶּקֶת בֵּית שְׂמַאִי וּבֵית הַלֵּל הַנִּ"ל בְּעֲנִין הַהִתְקַרְבוֹת הַנִּפְשׁוֹת
הַרְחוֹקוֹת מֵאֵד מֵאֵד, שְׂאִין רְאוּי מִן הַדִּין לְקַרְבֵּן שְׂבִית שְׂמַאִי אֹמְרִים,
פּוֹחַת וְהוֹלֵךְ לְהַעֲלִים הָאֹר מִהֵן שְׁלֵא יִתְקַרְבוּ וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים מוֹסִיף
וְהוֹלֵךְ, כִּי צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת כְּלִים וְצִמְצוּמִים כְּאֵלֶּה בְּאֶפֶן שְׂיֻכְלוּ לְהֵאִיר גַּם
בָּהֶם אֹרוֹ יִתְבַּרְךָ כְּדֵי שְׂיִתְקַרְבוּ גַם הֵם וְכַנִּ"ל הִנֵּה עֲנִין מְחַלֶּקֶת זֹאת, זֶהוּ
בְּחִינַת כָּלֵל הַמְּחַלֶּקֶת שְׂבִיכָל דוֹר עַל הַצְּדִיקִים הַשְּׁלֵמִים הָעוֹסְקִים לְקַבֵּל
נִפְשׁוֹת הַרְחוֹקִים לְהַשִּׁים יִתְבַּרְךָ שְׂרַבִּים מֵאֵד קָמִים עֲלֵיהֶם וְגַם רַבִּים
מְגֻדוּלֵי הַצְּדִיקִים חוֹלְקִים עֲלֵיהֶם מִחֲמַת שְׂמִדַּת הַדִּין מִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם. וְעַל-
יְדֵי זֶה נִכְנָס בְּלִבָּם טִינָא עַד שְׂנִדְמָה לָהֶם כְּאֵלוֹ אֵינוּ מִתְנַהֵג כְּרְאוּי
וְחוֹלְקִים עֲלָיו כְּאֵשׁ כְּבֵר הָיָה לְעוֹלָמִים בְּרוּב הַדּוֹרוֹת וּבְפֶרֶט בְּיַמֵּינוּ
בְּעֻקְבוֹת מְשִׁיחָא שְׂנִתְרַבָּה הַקְּטוּרָא בֵּין הַתְּלִמִּידֵי חֲכָמִים מֵאֵד וּבִיּוֹתֵר
עַל רַבְּנוּ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא זְצוּק"ל עַל אֲשֶׁר מָסַר נִפְשׁוֹ מִנְּגִיד וְעַסֵּק כָּל יָמָיו
לְרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל עַל כָּל הַרְחוֹקִים לְקַרְבָּם לְהַשִּׁים יִתְבַּרְךָ וְזֶה בְּחִינַת
מְחַלֶּקֶת שֶׁל הַשְּׂבִטִים עַל יוֹסֵף הַצְּדִיק, כִּי יוֹסֵף הוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק שְׂעוֹסֵק
לְקַרֵב לְהַשִּׁים יִתְבַּרְךָ עַל-יְדֵי שְׂמוֹסִיף וְהוֹלֵךְ הָאֹר בְּכָל יוֹם, כִּי עוֹשֶׂה בְּכָל
פְּעַם צִמְצוּמִים וְכִלִּים נִפְלְאִים בְּאֶפֶן שְׂיֻכְלוּ לְהִתְקַרֵב כָּל מִי שְׂיִרְצֶה
בְּעוֹלָם וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא יוֹסֵף, בְּחִינַת מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ כַּנִּ"ל וְהַשְּׂבִטִים אָף-
עַל-פִּי שְׂכָלִים קְדוּשִׁים, כִּי הָיוּ כְּלָם צְדִיקִים גְּדוּלִים חֲלָקוֹ עֲלָיו בְּשִׁבְלֵי זֶה
וְכַנִּ"ל וְזֶה בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית ל"ז) וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו וְדָרְשׁוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה (מִדְרַשׁ רַבָּה) שְׂהָיָה מְגִיר גְּרִים, (כְּמוֹבָא בְּדִבְרֵי
ז"ל ח"א סִימָן רַכ"ח) וְזֶה (שֵׁם), "אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף" הֵינּוּ שְׂיֻסֵּף
הַלֵּךְ בְּדָרְךְ אָבִיו יַעֲקֹב וְהָיָה עוֹסֵק גַּם כֵּן לְגִיר גְּרִים וּלְקַרֵב נִפְשׁוֹת
הַרְחוֹקוֹת, כִּי כָּל מֵה שְׂאֲרַע לִיעֲקֹב אֲרַע לְיוֹסֵף, שְׂזֵהוּ פְרוּשׁ אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
יַעֲקֹב יוֹסֵף, כְּמוֹ שְׂפִרְשׁ רַש"י שֵׁם שְׂכָל מֵה שְׂקַבֵּל מִשֵּׁם וְעֵבֶר מָסַר לוֹ. וְכָל
מֵה שְׂאֲרַע לִיעֲקֹב אֲרַע לְיוֹסֵף וְכוּ' וְכָל זֶה נִסְמָךְ לְפָסוּק מְגוּרֵי אָבִיו, שְׂהוּא
מֵה שְׂהָיָה יַעֲקֹב מְגִיר גְּרִים וְתַכְף נִסְמָךְ אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, שְׂפִרְשׁוּ
שְׂמָסַר לוֹ כָּל חֲכָמָתוֹ כַּנִּ"ל, הֵינּוּ כַּנִּ"ל כְּמוֹ שְׂיַעֲקֹב גִּיר גְּרִים עַל-יְדֵי עֲצָם
חֲכָמָתוֹ שְׂהָיָה יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת צִמְצוּמִים כְּאֵלֶּה עַד שְׂיֻכְלוּ לְרַפְּאוֹת הַחוֹלְלִים
בִּיּוֹתֵר, כְּמוֹ כֵּן הָיָה יוֹסֵף הַצְּדִיק עוֹסֵק בְּזֶה תָּמִיד, כִּי יַעֲקֹב מָסַר לוֹ כָּל
חֲכָמָתוֹ, כִּי עָקַר הַחֲכָמָה הוּא לְהַכְנִיס הַשְּׂגוּת אֱלֻקוֹת בְּעוֹלָם לְהוֹדִיעַ לְבָנָי
הָאֲדָם גְּבוּרוֹתָיו וְכוּ' וְזֵהוּ בְּחִינַת (שֵׁם) יוֹסֵף בֶּן שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רוּעָה
אֶת אָחִיו בְּצֹאן, רוּעָה צֹאן זֶה בְּחִינַת מְנַהֵג הַדּוֹר שְׂנִקְרָא בְּכָל מְקוֹם בְּשֵׁם

רועה צאן. וְזֶהוּ, "בֵּן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה וְכוּ'" שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה בְּגִימָטְרִיאָ טוֹב כַּמּוּבָא, הֵינּוּ שְׁיֹסֵף הָיָה טוֹב לְכָל וְהָיָה כְּלוּ טוֹב וְעַל-יָדַי זֶה הָיָה יְכוּל לְקָרֵב הַכָּל, כִּי מֵצָא בְּהַגְרוּעַ שִׁבְגֵּרוּעִים נִקְדוֹת טוֹבוֹת וְעַל-יָדַי זֶה קָרַב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ. וְזֶהוּ (שֵׁם), "וְהוּא נָעַר אֶת בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת בְּנֵי זֶלְפָּה וְכוּ'". שֵׁהִם בְּנֵי הַשְּׁפָחוֹת, הֵם בְּחִינַת מִשְׁפָּחוֹת הִירוּדוֹת שִׁבְיַשְׂרָאֵל שֶׁהָיָה מוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ אֲלֵיהֶם בְּיוֹתֵר כְּדֵי לְקָרֵב וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָאִים הָרְחוּקִים בְּנֵי בִלְהָה וּבְנֵי זֶלְפָּה, זֶה רָמַז שֶׁנֶּאֱחָז בָּהֶם בְּיוֹתֵר הַבְּעַל דָּבָר וְחִילוּתוֹ שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת בְּנֵי בִלְהָה, בְּחִינַת בִּלְהוֹת אֶתְנַךְ וְכוּ' (יַחְזָקָאֵל כ"ח) וּפְרַשׁ רַש"י שֵׁם, שְׂדִים, הֵינּוּ חִילוֹת הַיֶּצֶר הָרַע, שֶׁהֵם שְׂדִים וְקִלְפוֹת, שֶׁהֵם מִבְּהֵלִים וּמִבְּלָבָלִים וּמְרַשְׁיָעִים אֶת הָאָדָם וְזֶה בְּחִינַת בְּנֵי זֶלְפָּה, בְּחִינַת זֶלְעָפָה אֲחֻזְתָּנִי מְרַשְׁיָעִים (תַּהֲלִים קי"ט), כִּי חִילוֹת הַיֶּצֶר הָרַע הֵם, בְּחִינַת בִּלְהוֹת וְזֶלְעָפוֹת וְכָל הַנְּמַשְׁכִּים אַחֲרֵיהֶם נִקְרָאִים בְּנֵי בִלְהָה וּבְנֵי זֶלְפָּה וְהַצְדִּיק הַגָּדוֹל, בְּחִינַת יוֹסֵף, עוֹסֵק עַמְהֶם וּמוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ אֲלֵיהֶם כְּדֵי לְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ וְזֶהוּ, "וְהוּא נָעַר אֶת בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת בְּנֵי זֶלְפָּה וְכוּ'" וּפְרַשׁ רַש"י, שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה נְעוּרוֹת וְכוּ' כִּי הַצְדִּיק הָאֵמֵת בְּעֶצֶם חֻכְמָתוֹ מוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ אֲלֵיהֶם כָּל כָּךְ עַד שֶׁנֶּדְמָה כְּאִלוֹ עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה נְעוּרוֹת, כִּי מְדַבֵּר עַמְהֶם שִׁיחַת חֲלִין וְאוֹכֵל וְשׁוֹתָה עַמְהֶם וּפְעָמִים מְטִיל וּמְשַׁחֵק עַמְהֶם וְכָל כּוֹנְתוֹ כְּדֵי לְקָרֵב עַל-יָדַי זֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ וְכַמּוּבָן בְּדַבְּרָיו ז"ל בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת (ח"א סִימָן ס' ח"ב סִימָן ע"ח) כַּמָּה וְכַמָּה הַצְדִּיק מוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ אֶל הָעוֹלָם שְׂכָל זֶה נֶחֱשֵׁב אֲצִלוֹ מַעֲשֵׂה נְעוּרוֹת, אֲבָל כּוֹנְתוֹ רְצוּיָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ לְבַד בְּשִׁבִיל לְקָרֵב הָרְחוּקִים מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ שְׂאֵי אִפְשָׁר לְקָרֵב כִּי אִם עַל-יָדַי זֶה וְזֶהוּ בְּחִינַת וְהוּא נָעַר אֶת בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת בְּנֵי זֶלְפָּה וְכוּ' :

אות יז

וְעַל-כֵּן נִקְרָא יוֹסֵף, בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית ל) אֶסָף אֱלֻקִים אֶת חֲרַפְתִּי שֶׁמֵּאֲסָף וּמְבַטֵּל כָּל הַחֲרָפוֹת וּבּוֹשׁוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי מַחְזִירִם בְּתִשׁוּבָה וּמְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ וְזֶה בְּחִינַת (שֵׁם) יוֹסֵף ה' לִי בֵּן שָׁעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא יוֹסֵף, הֵינּוּ שֶׁהַצְדִּיק עוֹסֵק תְּמִיד לְהוֹסִיף וּלְקָרֵב נְפְשׁוֹת חַדְשׁוֹת בְּכָל פְּעַם וּמְבַקֵּשׁ תְּמִיד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ עַל זֶה, בְּחִינַת יוֹסֵף ה' לִי בֵּן אַחֵר, שְׁיֹסֵף ה' לוֹ בְּכָל פְּעַם תְּלַמִּיד חַדָּשׁ שֶׁנִּקְרָא בֵּן, כִּי כָּל הַמְּלַמֵּד בֵּן חִבְרוֹ תּוֹרָה כְּאִלוֹ יִלְדוֹ (סַנְהֶדְרִין צט) וְהוּא מְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ תְּמִיד לְהוֹסִיף וּלְקָרֵב חַדְשִׁים בְּבְחִינַת יוֹסֵף ה' לִי בֵּן אַחֵר וְעַל-כֵּן וַיִּשְׂרָאֵל אֶהָב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו, כִּי בֵּן זְקוּנִים הוּא לוֹ שֶׁאֶהָב אוֹתוֹ בְּשִׁבִיל זֶה מְאֹד, כִּי הוּא חָפֵץ בְּזֶה לְרַחֵם עַל הַכָּל וְלַעֲשׂוֹת תַּחְבּוּלוֹת לְקָרֵב הַכָּל וְזֶהוּ, "כִּי בֵּן זְקוּנִים הוּא לוֹ" זָקוֹן זֶה בְּחִינַת רַחֲמִים גְּדוֹלִים מְאֹד" בְּחִינַת זָקוֹן מְלֵא רַחֲמִים, בְּחִינַת תְּלִיסַר ת"ד, שֶׁהֵם

רחמים גדולים מאד, הינו שקבל ממנו כל השלש עשרה מדות של רחמים, שהם בחינת זקן כנ"ל, שעל ידי זה הוא מרחם על הכל ומקרב כלם וזהו שתרגם אנקלוס, כי בן זקונים, כי בר חפים הוא לי, בר חפים ודאי, כי צריכין לזה חכמה גדולה חכמה נפלאה חכמה עמקה מאד מאד כדי שיוכל לעשות כלים וצמצומים כאלה שיוכל לקרב נפשות רחוקות כאלה חולים כאלה ולהכניס בהם השגות אלקות וכנ"ל וזה (שם), "ועשה לו כתנת פסים" שפרשו כלי מילת שיש בה גונון יפים, בחינת כרפס ותכלת, הינו מחמת שראה שעוסק בה לקרב נפשות רחוקות, על-כן עשה לו לבושים נפלאים שיש בהם גונון יפים ונפלאים בחינת כתנת פסים, הינו בחינת צמצומים נפלאים, שהם בחינת כלים ולבושים כדי שיוכל להמשיך על ידם השגת אלקות אפלו להרחוקים מאד וכנ"ל, כי בחינת הצמצומים הנ"ל, שהם בחינת חכמה ותבונה הנ"ל, הם כלולים מכל הגונון, שהם כלל כל הפלים והלבושין של הקדשה שעל ידם משיגין אלקותו ותברך, כמו שכתוב בזהר הקדוש כמה פעמים, דאיהי כלילא מכל הגונון:

אות יח

וזה שקלם (שם ל"ז), "והנה אנחנו מאלקים אלומים בתוך השדה" שפרשו, קשרים, הינו בחינת צמצומים הנ"ל שהם בחינת קשרים, כי הצמצום בחינת קשר, הינו שכלם היו עוסקים בזה, שהיו מאלמים אלומים ועושים קשרים וצמצומים כדי למשך על ידם השגת אלקות, אבל הצמצומים והכלים של יוסף הצדיק עלו על כלם, בבחינת (שם) והנה קמה אלומתי וגם נצבה וכו', שהקשר והצמצום שלו קמה וגם נצבה לעד ולנצח. (שם) "והנה תסובינה אלומתיכם ותשתחוין לאלומתי", שכלם צריכין לקבל ממנו השגות אלקות על-ידי הצמצומים הנפלאים שעשה בחכמתו העמקה על-ידי שעסק לקרב נפשות תמיד, שעל-ידי זה זכה שאפלו הצדיקים הגדולים שעוסקין בזה להשיג השגות אלקות על-ידי הצמצומים גם הם צריכין לקבל ממנו, כי שלו עולה על כלם בבחינת (משלי ל"א) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה, שנאמר על הצדיק האמת הגדול ביותר העוסק לעשות כלים ולבושים ולהמשיך תורה בחכמה אמתית כזאת עד שיוכלו להתקרב הכל להשם ותברך, שזהו בחינת השבת של אשת חיל וכו' (שם), בחינת דרשה צמר ופשתים, שהם בחינת כלים ולבושים להשגת אלקות וכו' וזהו בחינת היתה כאניות סוחר ממרחק וכו' ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וכו' שבתקף חשכת ליל הגלות של נפשות ישראל היא נותנת להם טרף וכו' וכן הולך וסובב כל השבח הקדוש הזה וזה בחינת נודע בשערים בעלה, שהם בחינת

שְׁעוּרֵי דְאִתְּוּוֹן דְּאוֹרֵי תָא, הֵינּוּ בְּחִינַת צְמֻצוּמִים הַנִּיל שֶׁהוּא מִמְּשִׁיךְ
בְּחֻכְמָתוֹ, עַל יָדָם נוֹדַע הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, בְּחִינַת נוֹדַע בְּשַׁעֲרֵים בְּעֵלְהָ
וְכוּי וְזֵהוּ, "פִּיָּה פְתַחַה בְּחֻכְמָה וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (סוּטָה מ"ט), זֶה הַלּוּמֵד תּוֹרָה עַל מְנַת לְלַמְדָּה, הֵינּוּ כְּנִיל,
שְׁמַלְמֵד תּוֹרָתוֹ לְאַחֲרֵים לְקַרְבָּם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזֵהוּ, "צַפְיָה הַלִּיכּוֹת
בֵּיתָה", שְׁצוּפָה הַלּוּד בֵּיתוֹ אֵיךְ יִתְנַהֵג לְעוֹלָם בְּאִפְן שֶׁלֹּא תִכָּבֵּה גֵרוֹ לְעוֹלָם
וְעַד שִׁיְהִיָּה נִשְׂאָר הַשְּׂאֲרַת חֻכְמָתוֹ לְדוֹרֵי דוֹרוֹת לְנֶצַח כִּי "וְלָחֶם עֲצָלוֹת לֹא
תֹאכְל", כִּי לַחְמוֹ וְתוֹרָתוֹ אֵינּוּ לָחֶם עֲצָלוֹת ח"ו, כִּי הִיָּה זָרִיז מְאֹד מְאֹד
בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן קָמוּ בְּנֵיהָ וַיִּאֲשְׁרוּהָ, הֵם הַתְּלַמִּידִים שֶׁנִּקְרְאוּ
בְּנֵים שֶׁקָּרְבָּם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ "בְּעֵלְהָ וַיְהַלְלָה", זֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ מְסַכֵּים עַל זֶה, כִּי חָפֵץ בָּזֶה שֶׁיִּקְרַב כָּלֵם אֱלֹיו, כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא
וְעַל-כֵּן רַבּוֹת בְּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאִתְּ עֲלִית עַל כְּלָנָה וְכַנִּיל:

אות יט

וְזֵהוּ (בְּרֵאשִׁית ל"ז), "וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים מְשַׁתְּחָוִים
לִי" שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הֵם בְּחִינַת מְשַׁפִּיעַ וּמְקַבֵּל, בְּחִינַת שֶׁכַל עֲלִיוֹן וְשֶׁכַל תַּחְתּוֹן,
בְּחִינַת הָרַב וְהַתְּלַמִּיד, כִּי הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא הָרַב, נִקְרָא "שֶׁמֶשׁ", כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב
(קֵהֶלֶת א'), "וַיִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (
קְדוּשִׁין ע"ב), עַד שֶׁלֹּא שֶׁקָּעָה וְכוּי וְהַיָּרֵחַ בְּחִינַת הַתְּלַמִּיד שֶׁמְקַבֵּל הָאוֹר
מִרְבוֹ כְּמוֹ הַלְּבָנָה מִהַחֶמֶה וְאֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים, זֶה בְּחִינַת הַנְּפֹשׁוֹת
הַרְחוּקוֹת שֶׁמְקַרְבִּים אוֹתָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהֵם נְפֹשׁוֹת קְדוּשׁוֹת מְאֹד, אֵךְ
הֵיוּ תַחֲלָה בְּעַמְקֵי הַקְּלָפוֹת וְעָלוּ מִשָּׁם בְּבְחִינַת אֶחָד עֶשֶׂר סְמָמֵי הַקְּטָרֶת,
שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים, בְּחִינַת (דְּנִיָּאל יב) וּמְצַדִּיקֵי הָרַבִּים
כְּכוֹכָבִים וְכָלֵם מְשַׁתְּחָוִים לִי, כִּי הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל מִמְּשִׁיךְ שְׁכָלִיוֹת כְּאֵלָה עַד
שֶׁכַל הַגָּדוֹלִים וְהַקְּטָנִים וְכָל הַרְחוּקִים רוֹצִים לְהִתְקַרֵּב וְכָלֵם צְרִיכִים
לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, כִּי כָּבֵד מִבְּאֵר לְעִיל שֶׁגַם בְּהַצְמָצוּמִים בְּעֲצָמָן יֵשׁ בְּחִינַת שֶׁכַל
עֲלִיוֹן וְשֶׁכַל תַּחְתּוֹן, כִּי יֵשׁ בָּהֶם כְּמָה וְכְמָה מְדַרְגוֹת וַיֵּשׁ בָּהֶם בְּחִינַת רַב
וְתַלְמִיד שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ וְכוּי וְכָלֵם צְרִיכִים לְהַכְנִיעַ וְלְהַשְׁתַּחֲוֹת וְלְהַתְּבַטֵּל לִפְנֵי
הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל בְּיֹתֵר בְּחִינַת יוֹסֵף, כִּי הוּא מְכַנֵּס הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת בְּכָלֵם
וְכַנִּיל:

השכמת הבוקר ה':

יתגבר פארי לעמד בבקר שיהא הוא מעורר השחר:

אות א

על פי התורה "תקעו תוכחה" בלקוטי תניינא סמן ח', עין שם כל התורה מרישא לסיפא והיוצא לנו משם בקצור לעניננו, שעקר התקון הוא על-ידי הצדיק הבעל כח גדול שיכול להתפלל תפלה בבחינת דין כמו פנחס בעת שהיה מעשה זמרי וכו', כי כל הקלקולים ח"ו, הם על-ידי בחינת והנחש היה ערום וכו', שעל-ידי זה מתגבר תאות נאוף שהוא על-ידי קלקול המוח, כי הדעת שבמחשכלול משלשה מחין הוא בחינת ג' מחיצות פרוסות בפני התאווה הזאת, אך כשהסטרא אחרא יונק מהרחמנות, שהוא הדעת וכו', אזי נקטן הדעת וכו' ומשם התגברות התאווה הזאת ח"ו, ואז התפלה בבחינת דין והסטרא אחרא רוצה לבולעה ח"ו, ואזי צריכין בעל כח גדול שיוכל להתפלל תפלה בבחינת דין וכו' ועל-ידי זה נעשין גרים ונתרבה כבודו יתברך, שעל-ידי זה נמשך נבואה וכו' ועל-ידי זה מתברר המדמה, שעל-ידי זה מתבררת האמונה להאמין בחדוש העולם שעקרו נתגלה על-ידי מתן תורה שאז זכו כל ישראל לרוח נבואה וכו' ועל-ידי אמונה זוכין לחדוש העולם של לעתיד בבחינת (תהלים צ"ב) להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות, בבחינת (איכה ג') חדשים לבקרים רבה אמונתך וחדוש העולם הוא בבחינת ארץ ישראל, שהוא לגלות השגחה וכו' ועל-ידי זה נמשך השיר חדש של נפלאות וכו' שהוא בבחינת הקול המשקה את הגן, שעל-ידי זה מתגבר מזונא דנשמתא, שהוא בבחינת ריח, בבחינת יראה על מזונא דגופא וכו', בבחינת (בראשית כ"ה) וידו אוחת בעקב עשו וכו', עין שם כל זה היטב היטב, כי נורא הוא מאד:

אות ב

וכל זה הוא בבחינת התעוררות השנה, שהוא בבחינת תחית המתים, בבחינת חדוש העולם, כמו שמברכין בכל יום על התעוררות השנה, 'המחזיר נשמות לפגרים מתים' כי עקר בבחינת התעוררות השנה נמשך בשרשו מכל

בחינת התקונים הנ"ל, כי השנה הוא על-ידי התמעטות המחין ובלבולים שנמשך מבחינת והנחש היה ערום (א) שפרוץ אחר המוח על-ידי חטא אדם הראשון וכו', שכל אדם צריך ללחם הרבה עם המחשבות שבמח לבררם מאחיזת הנחש היה ערום ומחמת זה צריכין לשנה, שפשהמח מתבלבל, שהוא על-ידי מלחמה זאת, אזי צריכין לישן שהוא נחיא למחין ואז סטרא אחרא שריא על ידוהו, כי עקר התגברותו הוא על-ידי הסתלקות המחין פני"ל ואז עקר התקון על-ידי הפעל פח הנ"ל שיכול להתפלל תפלה בבחינת דין וכו', שעל-ידי זה מוציא כל הדעת והמחין וכו' מהסטרא אחרא ונתגלו מימי הדעת בבחינת כי מלאה הארץ דעה כמים לים מכסים וכו', (ב) שזהו בבחינת התעוררות השנה על-ידי שהוציאו הדעת מהסטרא אחרא ונתגלה מימי הדעת, בבחינת כי מלאה הארץ דעה כמים לים מכסים וכו', שזהו בבחינת התעוררות השנה על-ידי שהוציאו הדעת מהסטרא אחרא וחזר למקומו בהתחדשות נפלא בבחינת חדשים לבקרים וכו' ועל-כן עקר תקון השנה הוא על-ידי קריאת שמע שעל המטה שצריכין לקרותה בכונה גדולה כמו שכתוב בכונת האר"י ז"ל, (ג) כי קריאת שמע שעל המטה הוא בבחינת תפלה, בבחינת דין, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ה'), כל הקורא קריאת שמע על מטתו כאילו אויזו חרב פיפיות ביזו והעקר לקשר עצמו לצדיקי הדור, בבחינת בעלי פח הנ"ל שיכולים להתפלל תפלה בבחינת דין ועל-ידי זה יוכל להתגבר לקום בחצות, כי עקר קימת חצות הוא על-ידי פח הצדיקים הנ"ל שיכולים להתפלל התפלה בבחינת דין שמשם נמשך ההוא שלהובא דאשא דבטש בגדפוהי דתרנגולא וכו' (זוהר ויקרא דף כ"ז), שהוא בבחינת גבורות שעל-ידי זה קמים בחצות ומקוננים על חרבן בית המקדש וכל הקינות הם בבחינת תפלה, בבחינת דין, כי בכיה וקינות הם בבחינת דינים, על-כן טוענים שם הרבה עם השם יתברך ועושים פלילות עמו יתברך, כמו שכתוב (ישעיה ס"ג), "למה תתעינו ה' מדרךך תקשיח לבנו מיראתך וכו' איה קנאתך וגבורתך המון מעיד ורחמיך אלי התאפקו" וכן הרבה וזה שאומרים אחר כך (תהלים כ"ד), "ויבא מלך הכבוד וכו'" כי על-ידי התפלה בבחינת דין הנ"ל שהוא תקון המוח, בבחינת התעוררות השנה פני"ל, על-ידי זה מוציאין מהסטרא אחרא כל הדעת וכל הרחמנות וכל הנפשות והנצוצות שבלע וכו' עד שעושין בעלי תשובה וגרים וכו', שזהו בבחינת מה שכתוב בכונות (ד) שבחצות לילה הראשון בעת השנה אזי בבחינת המלכות יורדת בעולמות התחתונים, בעמקי הקלפות, לברר ולהעלות משם כל הנפשות והנצוצות שנפלו וירדו לשם וכו', עד שבחצות לילה היא שואגת כאיל תערג וכו', הינו כל הנ"ל כי הכל נעשה על-ידי עבודת הצדיקים בעלי פח הנ"ל, שהם בבחינת (שם ק"ג) גבורי פח עושי דברו וכו' ועל-ידי אלו הנפשות וכו' שעולין, על-ידי זה נתרבה כבודו יתברך מאד וכו' ועל-כן אומרים תכף אחר הקינות שהם בבחינת התפלה בבחינת דין פני"ל, אומרים אחר כך (שם כ"ד), "שאו שערים ראשיכם וכו' ויבא מלך הכבוד וכו'" כי אז עקר התגלות כבודו על-ידי שקמים בחצות על-ידי ההוא שלהובא דאשא דבטש בגדפוהי דתרנגולא וכו' ואומרים הקינות על חרבן בית המקדש, שכל זה נמשך מהתפלה בבחינת דין של בעל פח הנ"ל שעל-

יְדֵי כָּל זֶה מְתַרְבֶּה וּמִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ וְעַל-כֵּן מִתְפַּלְלִין אַז עַל זֶה הִרְבֵּה
וְיִבֵּא מְלֶכֶךְ הַכְּבוֹד' כַּמָּה פְּעָמִים וְזֶהוּ, "מִי זֶה מְלֶכֶךְ הַכְּבוֹד וְכוּ" שְׂאִין לוֹ
פְּרוּשׁ כָּלֵל מֵהוּ עֲנִין הַשְּׂאֵלָה הַזֹּאת? וּמִי הוּא הַשּׂוֹאֵל? וּמִי הוּא הַמְּשִׁיב?
אֲךָ הַכֹּל הוּא עֲנִין הַנִּי"ל שֶׁהַסְטֵרָא אַחֲרָא, בְּחִינַת הַנְּחֹשׁ הִיָּה עָרוּם, מִתְגַּבֵּר
בְּכָל פֶּעַם מְאֹד לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי שְׂרוּצָה לִינֵק
מִהַדְעַת וּמִתְגַּבֵּר בְּתַאֲוָה הַנִּי"ל וּמִבְטֵל וּמִבְלַבֵּל הַתְּפִלָּה, וְכוּ' שֶׁכֵּל זֶה הוּא
בְּחִינַת הַעֲלָמַת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּמוֹ שֶׁעַל-יְדֵי הַתְּקוּן הַנִּי"ל שְׂמוּצִיאִין
מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא חִיּוּתָהּ וְכוּ' נִתְרַבֶּה וְנִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, כֵּן לְהַפֵּךְ חִיּוּ,
כְּשֶׁהָיוּ הֵם מִתְגַּבְּרִין הִיָּה מִתְעַלֵּם כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ וְעַל-כֵּן אַחַר הַצּוֹת
שְׂמִתְחִילִין לַעֲסֹק בְּתְקוּן הַנִּי"ל עַל-יְדֵי גְבוּרֵי כַח הַנִּי"ל, אֲזִי אוֹמְרִים, "שְׂאוּ
שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם", שֶׁהֵם הַשְּׁעָרִים וְהַפְּתָחִים שֶׁל הַבַּיִת
הַמְּקֻדָּשׁ, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַשְּׁעָרִים וְהַפְּתָחִים שֶׁבְּדַעַת הָאָדָם, שֶׁכֵּלם יִהְיוּ
נִפְתָּחִין, וְיִבֵּא בָּהֶם מְלֶכֶךְ הַכְּבוֹד שֶׁיִּתְגַּלֶּה אֶלְקוּתוֹ וּכְבוֹדוֹ בְּעוֹלָם בְּכָלֵל
וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּמַח וּבְלַב כֹּל הָאָדָם, שֶׁכֵּלם יִפְרִיּוּ וְיִדְעוּ אֵת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ וְאֲזִי
תִּכְף שׂוֹאֵל מִי שְׂשׂוֹאֵל, שֶׁהֵם הַמְּחַשְׁבוֹת הַרְעוּת וְהַזְרוּת שֶׁבְּלַב הָאָדָם
הַנִּמְשָׁכִין מִמְּקוֹם שְׂנֵמֶשְׁכִין מִבְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ג') וְהַנְּחֹשׁ הִיָּה עָרוּם הַנִּי"ל,
שֶׁפִּתָּה לְאָדָם וְחוּהָ וּלְכָל הַכְּרוּכִים אַחֲרָיו חִיּוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֶהֱרַק הַקְּדוֹשׁ
(בְּרֵאשִׁית ד' נב), וְיִ לְחוּיָא קְדָמָא דְקָטִיל לְאָדָם וּלְכָל דְרִין דַּאֲתִין
אַבְתְּרִיהָ וְהֵם שׂוֹאֵלִים (תְּהִלִּים כד), "מִי זֶה מְלֶכֶךְ הַכְּבוֹד", כִּי נִדְמָה לָהֶם
שֶׁכְּבֹר הַעֲלִימוּ כְּבוֹדוֹ לְגַמְרֵי עַד שְׂאִי אֶפְשָׁר לְגַלוֹתוֹ שְׂיִבֵּא בְּדַעַתְנוּ וּבְלַבְנוּ
וּבְכָל הָעוֹלָם. וְאֲזִי מְשִׁיבִין לָהֶם מִיָּד (שֵׁם), "הִ' עֲזוּז וְגִבּוֹר הִ' גְּבוּר
מִלְּחָמָה", "עֲזוּז וְגִבּוֹר' דִּיקָא, גְּבוּר מִלְּחָמָה' דִּיקָא, שְׂמִזְכִּירִין עֲתָה רַק
תִּקְף גְּבוּרְתוֹ וְעֲזוּזוֹ, הִינּוּ בְּחִינַת גְּבוּרֹת וְתוֹקֵף הַתְּפִלָּה, בְּבְחִינַת דִּין
וּגְבוּרָה הַנִּי"ל שֶׁל הַבְּעֲלִי כַח כְּנִי"ל שֶׁהֵם מוֹסִיפִין כַח בְּגְבוּרָה שֶׁל מַעֲלָה, כְּמוֹ
שְׂאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה, (ה') כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם קח), "יְבֹאֲלֵהִים
נַעֲשֶׂה חֵיל" הִינּוּ שֶׁעַל-יְדֵי עֲזוּז גְבוּרַת הַתְּפִלָּה הַנִּי"ל, עַל-יְדֵי זֶה עֶקֶר גְבוּרַת
הַמְּלַחְמָה בְּחִינַת ד' גְבוּר מִלְּחָמָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מוֹצִיאִין מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא
כֹּל חִיּוּתָהּ, כֹּל הַנְּפֹשׁוֹת וְכוּ', שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מְתַרְבֶּה וּמִתְגַּדֵּל וּמִתְגַּלֶּה כְּבוֹדוֹ
יִתְבָּרַךְ מְאֹד לְעִין כֹּל וְעַל-כֵּן אוֹמְרִים תִּכְף אַחַר כֵּךְ עוֹד הַפֶּעַם וְיִבֵּא מְלֶכֶךְ
הַכְּבוֹד', עַד שְׂמִסִּימִין בְּפְרוּשׁ, 'ה' צְבָאוֹת הוּא מְלֶכֶךְ הַכְּבוֹד סֵלְה' כִּי בְּוִדָּאִי
יְגַמֵּר אֵת שְׁלוֹ וְיִתְגַּלֶּה כְּבוֹדוֹ לְעִין כֹּל וְהַכֹּל עַל-יְדֵי בְּחִינַת עֲזוּז וְגִבּוֹר וְכוּ',
עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין וּגְבוּרָה הַנִּי"ל:

אות ג

וְעַל-יְדֵי הַכְּבוֹד נִמְשָׁךְ נְבוּאָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה שֶׁכְּלוּל מִכָּל הַעֲשָׂרָה
מִדְּרָגוֹת שֶׁל נְבוּאָה וְכוּ', שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְבָּרַר הַמְּדַמָּה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עֶקֶר

התגלות האמונה הקדושה וזהו בחינת עסק התורה שצריכין לעסק אחר חצות, שאז עקר הזמן המבחר לעסק בתורה, כמובא (ו) כי עסק התורה אז זה בחינת המשכת רוח נבואה הנ"ל, כי כל המדרגות של נבואה כלולים בתורה פני"ל ועל-ידי התורה, בחינת נבואה, זוכין לאמונת חדוש העולם, שעל-ידי זה זוכין לבחינת חדוש העולם של לעתיד, שהוא בחינת (תהלים צ"ב) להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות, בחינת (איכה ג') חדשים לבקרים רבה אמונתך וכו', כמו שמבאר שם וזה נעשה בכל יום, כי אור הבקר בוקע וזורח בכל יום אחר חשכת לילה על-ידי כל התקונים הנ"ל, כי כמו שהוא בכלליות בענין חדוש העולם שנקרא יום שנמשך על-ידי תקון האמונה בלילה בגלות שדומה ללילה, שעל-ידי שישאל מן הזקין את עצמו באמונה בתקף חשכת לילה שהוא הגלות והכל בכת הצדיקי אמת, בעלי כח הנ"ל על-ידי זה זוכין לחדוש העולם וכו' פני"ל וכמו כן נעשה בפרטיות בכל יום שעל-ידי התקונים הנ"ל שממשיכין על-ידי קימת חצות ועסק התורה אז וכו', שעל-ידי זה מתרבה כבודו וזוכין לאמונה, על-ידי זה מאיר אור הבקר, שהוא בחינת חדוש העולם, שהוא בחינת בקר שממש נמשך אור בקר בכל יום, שכל זה הוא בחינת להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות, בחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך שנאמר על חדוש העולם וכפשוטו נאמר על לילה ובקר ממש, כי שניהם אחד וכנ"ל וכל אחד מישאל כפי מה שזכה להתקרב לצדיק האמת הבעל כח הנ"ל ולעסק בכחו בתקונים הנ"ל לקום בחצות וכו' פני"ל, כמו-כן יזכה לאור בקר, לבחינת חדוש העולם ואז יגיד חסדו וטובו יתברך שגמל עמו וכו', בחינת להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות וכו' פני"ל:

אות לד

ועל-ידי זה נמשך השיר חדש הנ"ל בחינת (תהלים צח) מזמור שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה וכו' ומשם כל השירות ותשבחות שאומרים בבקר בתפלת שחרית, כי כל השירות ותשבחות של עכשיו נמשכין מקול השיר שיתער לעתיד. וזה בחינת (איוב לח) ברן יחד ככבי בקר, בחינת הרנות והתשבחות שנתעוררין בכל יום בבקר שנמשך מהבקר של לעתיד שהוא בחינת חדוש העולם וכו' שנמשך על-ידי התפלה בבחינת דין פני"ל וזהו (שם), "ויירעו כל בני אלהים" כי כל זה נמשך על-ידי בחינת בני אלהים, שהוא בחינת דין וגבורה דקדושה, הינו על-ידי הצדיקים גבורי כח הנ"ל שיכולים להתפלל תפלה בבחינת דין, שעל-ידי זה נתעורר השיר של לעתיד שממש הוא בחינת ברן יחד ככבי בקר וכנ"ל:

אות ה

וְזֶהוּ, יִתְגַבֵּר כְּאָרִי לְעַמֵּד בְּבִקְרָה וְכוּ' יִתְגַבֵּר דִּיקָא, כִּי צָרִיךְ הַתְּגַבְרוֹת גְּדוֹל לָזֶה, כִּי עֵקֶר הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה נִמְשָׁךְ מִגְּבוּרוֹת מִבְּחִינַת הַתְּפִלָּה, בְּחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח כְּנִ"ל. וְזֶה שֵׁיחָא הוּא מְעוֹרֵר הַשְּׁחַר, בְּחִינַת (תהלים נו) עוֹרָה כְּבוֹדֵי עוֹרָה הַנִּבְּל וְכוּנֹר אַעֲיָרָה שְׁחַר, הֵינּוּ לְעוֹרֵר הַנְּגוּן הַנִּ"ל שְׁמִזְמוּרַת אֵילַת הַשְּׁחַר בְּבִקְרָה עַל-יָדֵי כַח הַצְּדִיקִים הַנִּ"ל, עַל-יָדֵי שְׁהִם מְגֻלִים כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹרָה כְּבוֹדֵי עוֹרָה הַנִּבְּל וְכוּנֹר אַעֲיָרָה שְׁחַר, אֲשֶׁרִי אֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֶלֶק בָּזֶה. וְהַעֲקָר עַל-יָדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצְדִיקֵי אֲמַת בְּאֲמַת לְאֲמַתוֹ בְּשִׁבִיל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, לֹא בְּשִׁבִיל כְּבוֹד עֲצָמוֹ, חִ"ו:

אות ו

וְזֶה בְּחִינַת נְטִילַת יָדַיִם שְׁחֲרִית כְּשֶׁקָּם מְשִׁינְתוֹ, כִּי הַפִּיִם טְהוֹרִים שֶׁל הַנְּטִילָה נִמְשָׁכִין עַל-יָדֵי בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הַדַּעַת שְׁנִמְשָׁךְ עַל-יָדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְּחִינַת דִּין הַנִּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת (ישעיה יא) כִּי מְלֹאָה הָאָרֶץ דַּעַת אֵת ה' כְּפִיִם לִים מְכַסִּים וְכוּ' וּמִשָּׁם נִמְשָׁכִין הַפִּיִם הָאֵלוֹ שֶׁל הַנְּטִילָה כְּשֶׁקָּם מְשִׁינְתוֹ. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְטַל אֵת הַיָּדַיִם דִּיקָא, כִּי עֵקֶר הַכַּח וְהַחֲזִיק צָרִיכִין לִיתֵן לְהַיָּדַיִם כְּדֵי שְׁהִם יִתְגַבְּרוּ עַל הָעֵקֶב דִּסְטָרָא אַחֲרָא, בְּבְּחִינַת וְיָדוֹ אוֹחֲזֵת בְּעֵקֶב עֵשׂוֹ וְיָדוֹ דִּיקָא, כִּי עֵקֶר הַתְּקוּן עַל-יָדֵי הָאֲמוּנָה בְּחִדוּשׁ הָעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת יָדַיִם, בְּחִינַת (ישעיה מח) אֶף יָדֵי יִסְדָּה אֶרֶץ וְיִמִּינֵי וְכוּ' וְעַל-כֵּן נִקְרָאת הָאֲמוּנָה, בְּחִינַת יָדַיִם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שמות יז), "וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה וְכוּ'" כִּי עֵקֶר הָאֲמוּנָה לְהֶאֱמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁבְּרָא הָעוֹלָם יֵשׁ מֵאִין, בְּחִינַת יָדַיִם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב, "אֶף יָדֵי יִסְדָּה אֶרֶץ וְיִמִּינֵי וְכוּ'" וְלְהֶאֱמִין בְּהַתּוֹרָה וּמִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁצָּרִיכִין לַעֲשׂוֹת בְּיָדַיִם וְעַל-יָדֵי זֶה זֹכִיךְ לְהַנְּגוּן הַנִּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת יָדַיִם, בְּחִינַת (שמואל טז) וַנִּגַּן בִּידוֹ וְטוֹב לָךְ וְעַל-יָדֵי כָּל זֶה מְקַבְּלִין כַּח יָדֵי יַעֲקֹב לְהַכְנִיעַ עֵקֶב עֵשׂוֹ בְּבְּחִינַת וְיָדוֹ אוֹחֲזֵת בְּעֵקֶב עֵשׂוֹ וְיָדוֹ דִּיקָא כְּנִ"ל וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ עַל-יָדֵי מִימֵי הַדַּעַת שְׁנִתְגַּלָּה עַל-יָדֵי הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנִּ"ל שְׁבָהֵם אָנוּ מְטַהְרִין אֵת הַיָּדַיִם אַחֲרֵי הַשְּׁנָה וְעַל-כֵּן מְטַהְרִין אֵת הַיָּדַיִם דִּיקָא וְכוּ' וְכְנִ"ל:

אות ז

וְזֶה בְּחִינַת יָאֵר צִיִּיט, שֶׁהוּא הַיּוֹם שְׁמַת בּוֹ אָבִיו אוֹ אִמּוֹ, שְׁאוּמְרִים אָז קִדְיֵשׁ (שֶׁלֶחַן עֲרוּךְ יוֹרֵה דַעַה סִימָן שַׁעִי"ו סִי"ה בֵּרַמ"א) וּמִתְעַנֵּין בּוֹ (שֶׁלֶחַן עֲרוּךְ אוֹרַח חַיִּים סִימָן תַּקְס"ח ס"ח), כִּי אָז עוֹסְקִין הַבְּנִים לְתַקּוֹן וּלְהַעֲלוֹת נַפְשׁ אַבְיָהֶם וְאִמָּם שְׁמַתוֹ (ז') וְהַמִּיתָה הִיא בְּחִינַת שְׁנָה (ח') וְכַשְׁמִתְקַנְיָם וּמַעֲלִין אוֹתָם זֶה בְּחִינַת תְּחִיַּת הַמֵּתִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה, בְּחִינַת (דְּנִיָּאל י"ב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדַמַּת עֶפֶר יִקְיָצוּ בְּחִינַת וּמְקִים אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפֶר וְעַל-כֵּן בְּרַכַּת מַחִיָּה הַמֵּתִים מִתְּחִילִין, אֲתָה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדָנִי כִּי עֶקֶר תְּחִיַּת הַמֵּתִים הוּא בְּחִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם הוּא עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין הַנִּי"ל, שְׁזָהוּ בְּחִינַת אֲתָה גְבוּר וְכוּ' (וְכַמְבָּאָר בְּמָקוֹם אַחֵר (ט') שֶׁבְּכָל הַתְּפִלוֹת צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ כַּח הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין הַנִּי"ל שֶׁהוּא בְּרַכַּת אֲתָה גְבוּר וְכוּ') וְעַל-כֵּן אוּמְרִים אָז קִדְיֵשׁ, כִּי קִדְיֵשׁ הוּא שְׁבַח נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד, כְּמוֹבָא, כִּי תִבֵּר כָּל גּוֹזִיזִין דְּפִרְזֵלָא וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֵהָר הַקָּדוֹשׁ (תְּרוּמָה דף קכט) כִּי הַקִּדְיֵשׁ נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַשִּׁיר שִׁיתַּעַר לְעֵתִיד וְעַל-כֵּן מִתְּחִילִין בּוֹ, בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְּרַעוּתִיָּה", הִינּוּ בְּחִינַת אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שְׁאַנּוּ מֵאֲמִינִים שְׁבָרָא הָעוֹלָם כְּרַצוֹנּוֹ "וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתִיָּה", שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד שְׁאֵז יִגְלֶה מַלְכוּתוֹ לְעֵין כָּל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (זְכַרְיָה י"ב), "וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא וְכוּ'". וְזָהוּ, אֲמֵן יְהִי שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי וְלְעַלְמֵי עֵלְמֵיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וְכוּ' לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא", שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת הַשִּׁיר שִׁיתַּעַר לְעֵתִיד הַנִּי"ל שֶׁהוּא לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא וְכוּ' וְעַל-כֵּן אוּמְרִים הַבְּנִים הַשְּׁבַח הַנוֹרָא הַזֶּה בְּשִׁבִיל נַפְשׁ אַבְיָהֶם וְאִמָּם לְהַעֲלוֹתָם וּלְתַקְנָם, כִּי עֶקֶר תַּקּוּנָם הוּא בְּבְחִינַת תְּחִיַּת הַמֵּתִים חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שְׁזָה נִתְעוֹרֵר עַל-יְדֵי שְׁבַח הַנוֹרָא שֶׁל הַקִּדְיֵשׁ שֶׁהוּא שִׁיר הַנִּי"ל שֶׁל לְעֵתִיד, שֶׁהוּא הַאֲשֵׁר הַמְּקוֹנָה, כִּי אָז יִפְרִיּוּ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וַיִּדְעוּ מַה שֶׁפָּעְלוּ יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים וְהַצְּדִיקִים בְּעִבּוּדָתָם, אֲשֵׁרִי הַמְּחַכָּה לְזֶה:

אות ח

וְעַל-כֵּן מִתְעַנֵּין בַּיּוֹם הַיָּאֵר צִיִּיט, לְהַכְנִיעַ מְזוֹנָא דְּגוּפָא עַל-יְדֵי הַתְּעַנִּיּוֹת, כִּי עַל-יְדֵי כָּל הַנִּי"ל זֹכִינן לְהַכְנִיעַ מְזוֹנָא דְּגוּפָא לְגַבֵּי מְזוֹנָא דְּנַשְׁמָתָא, כְּמַבְאָר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל, עֵין שֶׁם הַתּוֹרָה הַנִּי"ל מִתְחַלְתּוֹ לְסוּפּוֹ וְאֵז תַּבִּין דְּבְרִינוּ,

אות ט

ועל-כן נוהגין זאת בכל שנה ביום שמת בו אביו או אמו, כי תקופות השנה שמסבב השם יתברך ומקיף הגלגלים בכל שנה הוא בחינת תקופות הימים, (י) כי כמו שבכל יום יש יום ולילה ערב ובקר, כמו-כן בכלליות השנה יש קיץ וחרף, שהם בבחינת יום ולילה כי בחרף הלילות ארפים ונחשב לגבי קיץ לבחינת לילה והקיץ שבו הימים ארפים הוא בבחינת יום לגבי החרף וכמו שפתיב (תהלים ע"ד), "לך יום אף לך לילה וכי אתה הצבת גבלות ארץ קיץ וחרף אתה יצרתם" וכל סבוב השנה הוא בבחינת סבוב היום והלילה ערב ובקר, שהוא בחינת חשכת הגלות שדומה ללילה ואור הגאולה, שהוא בחינת בקר, בחינת כלליות העולם הזה שנקרא לילה כנגד חדוש העולם, שהוא בחינת עולם הבא, שהוא בחינת אור יום כמובן למשפיל, שכל הנ"ל הם בבחינה אחת. ועל-כן כשמסבב שנה על נפש המת צריכין הבנים לעסק בתקונו בגמר השנה שהוא בחינת סבוב לילה ויום, שבהם נעשה בחינת תקון של חדוש העולם, שהוא בחינת אור יום שפא אחר חשכת לילה על-ידי שהתחזקו באמונה בכל תקוף החשך של הלילה, שהוא בחינת הגלות, בחינת העולם הזה, שזה המת שהיה בעולם הזה ועכשיו הוא צריך לעלות למקומו לכל הבחינות הנ"ל, שהם בחינת אור כנ"ל, ועל-כן אז עוסקין הבנים בתקונו על-ידי הקדיש וכי וכנ"ל גם בכל שנה ושנה יש ראש השנה שאז עקר כל התקונים וכמבאר היטב בהתורה הנ"ל כי מראש השנה נמשכין התקונים הנ"ל על כל השנה פלה ועל-כן בכל התחלת שנה של נפש המת, שהוא ביום היאר צייט, צריכין לעסק בתקונים הנ"ל

אות י

כי על הבנים חל התקון, כי עקר הוא הדעת דקדשה שצריכין לתקנו על-ידי בחינת הנ"ל והדעת הוא בחינת רחמנות שנמשך מאב לבן, כמו שמבאר שם על מאמר רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבה וירא פרק נ"ד), עד פאו רחמי האב על הבן וזהו (ישעיה ל"ח), "אב לבנים יודיע אל

אמתד" כי הדעת והרחמנות הם בחינה אחת כנ"ל ועל-כן ה"בן דיקא עוסק בתקון אבותיו, כי הוא צריך לתקן הדעת הנמשך מאב לבן שמשם נולד שהכל נתקן על-ידי בחינת הנ"ל, שעל-ידי זה זוכין להנגון והשיר של חדוש העולם שהוא עקר התקון, שבשביל זה בא האדם לעולם ובשביל זה עקר החיוב והמצוה להשאיר בנים אחריו, הכל בשביל תקון הדעת הנ"ל, שהוא תקון האמונה שמתבררת מדור לדור בבחינת (תהלים קי) ועד דור דור ודור אמונתו, בחינת (שם קמה) דור לדור ישבח מעשיך וכו', בחינת (שם קי"ט) לדור ודור אמונתך פוננת ארץ, שעקר קיום העולם מדור לדור, בחינת פוננת ארץ ותעמד, הוא רק בשביל ברור האמונה שמתבררת מדור לדור, בחינת לדור ודור אמונתך וכנ"ל ברוך ה' לעולם, ואמן:

אות יא

וזהו מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ט"ו), כל הנפנה ונוטל ידיו ומניח תפלין וקורא קריאת שמע ומתפלל כאלו קבל עול מלכות שמים שלמה הנפנה, ודוחה המותרות זה בחינת הכנעת ובטול מזונא דגופא, שמשם כל המותרות ונוטל ידיו, זה בחינת נטילת ידים הנ"ל על-ידי מימי הדעת ומניח תפלין זה בחינת דעת ומחין שזוכין עכשיו על-ידי הצדיק הנ"ל שהוציא הדעת מהסטרא אחרא וכו' כנ"ל וקורא קריאת שמע, זה בחינת תקון האמונה שנעשה על-ידי זה כנ"ל, ומתפלל, כי עכשיו הוא תקון התפלה בשלמות, כי אחר כך, אחר שהכרח להתפלל בבחינת דין כדי להוציא הדעת מהסטרא אחרא כנ"ל, אחר כך מתקן תקון התפלה בתקונו, שהוא בחינת רחמים ודעת, שזה עקר תקון התפלה כנ"ל, כי עקר התפלה להמשיך חסדים, לעורר בחינת חדוש העולם, בחינת עולם חסד יבנה לעורר השיר של חסד שיתער אז, שזהו בחינת רבוי השירות ותשבחות שאומרים בשעת התפלה וכנ"ל ואזי הוא מקבל עול מלכות שמים שלמה בודאי, כי על-ידי שמשך בחינת התקון של חדוש העולם כנ"ל, על-ידי זה מתגלה מלכותו וממשלתו וכו' בשלמות, כי עקר התגלות מלכותו יתברך יהיה אז, כמו שכתוב (זכריה יד), "והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא וכו'" וכתוב (תהלים צז), "ה' מלך תגל הארץ" "ה' ימלך לעולם ועד" (שמות טו), וכן הרבה שנקאמר על התגלות מלכותו לעתיד, ומשם אנו ממשיכין קבלת עול מלכות שמים שלמה עתה כפי עבודתנו שהכל בשביל זה להמשיך עלינו קדשת חדוש העולם בזה העולם המעשה דיקא, שעל-ידי זה יזכה כל אחד כפי חלקו להשיר וכו' של חדוש העולם, שהוא חלקו לעולם הבא:

אות יב

ועל-כן היה עקר יציאת מצרים בחצות, כמו שכתוב שם (י"א), "בחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים" כי עקר יציאת מצרים היה על-ידי מטה משה ואהרן, שהם בחינת תפלה, בבחינת דין, בחינת (שמות ז') והשליך לפני פרעה יהי לתנין וכו' כנ"ל על-כן היה עקר יציאת מצרים בחצות הלילה, כי אז מתעורר פח התפלה בבחינת דין כנ"ל וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ג'), מכדי משה לא ידע חצות אימת דוד היכי ידע? אלא דוד סימנא הוי ליה, כי כנור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד וכו', כי בימי משה עדין לא נשלם בשלמות התקון של התפלה בבחינת דין הנ"ל. ועל-כן היה עדין אחריה גלות ועל-כן לא היה יודע עדין לכוון היטב בחינת חצות אימת שנמשך מהתפלה הנ"ל כנ"ל, אבל דוד הוא משיח, שהוא יזכה לזאת התפלה בתכלית השלמות, שעל-ידי זה תהיה הגאולה שלמה שאין אחריה גלות, שזהו בחינת (תהלים מה) חגור חרבך על ירך גבור וכו' עד עמים תחתיך יפלו בלב אויבי המלך וכן הפסוק (שם ק), "מטה עוזך ישלח ה' מציון וכו'" שמביא שם בהתורה הנ"ל לענין התפלה הנ"ל נאמר עקרו על דוד משיח, שעליו נאמר (שם), "נאם ה' לאדוני שב לימיני עד אשית איביך הדום לרגליך מטה עוזך וכו'" כי הוא יגמר הגאולה בשלמות, כי הוא יושב לימין השם יתברך, עד ישית אויביו הדום לרגליו וכו' ועל-כן דוד השיג זמן חצות שהוא מתעורר על-ידי התפלה הנ"ל כנ"ל, וזהו בעצמו מה שכתוב שם, דוד כנור היה תלוי למעלה ממטתו וכיון שהגיע חצות לילה רוח צפונית מנשבת בו והיה מנגן מאליו, הינו בחינת הנגון הנפלא המבאר שם שהוא נמשך על-ידי התפלה כמו שכתוב שם ועל-כן הוא מתעורר על-ידי רוח צפונית דיקא, שהוא בחינת גבורות, בחינת התפלה, בבחינת דין הנ"ל ומשם היה יודע דוד חצות אימת, כי עקר בחינת חצות, שהוא בחינת התעוררות השנה, שהיא בחינת הגאולה, כי הגלות נקרא שנה "חשכת לילה". והגאולה נקרא התעוררות השנה, כמו שכתוב (שם ע"ח), "ויקץ כישן ה'", כל זה נמשך על-ידי התפלה בבחינת דין הנ"ל, שזה הכח מתעורר בחצות לילה כנ"ל, שממש מתעורר קול הנגון הנ"ל בכנור של דוד על-ידי רוח צפונית דיקא ועל-כן על-ידי זה דיקא היה ידוע חצות אימת והיה קם ועוסק בתורה, כי הכל בחינה אחת כנ"ל:

נטילת ידים שחרית א' :

כְּשֵׁיקוּם יטל יָדָיו וְכוּ', עַיִן בַּמַּאֲמָר הַמִּתְחִיל, וּבְיוֹם הַבְּכוּרִים בְּסִימָן נ"ו
כִּי יֵשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּחִינַת מַלְכוּת וְכוּ', עַיִן שָׁם :

כִּי בַלְיָלָה הַמַּלְכוּת בְּגִלוּת, כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַמַּלְכוּת עַל-יְדֵי אַרְיכוֹת יָמִים,
הֵינּוּ בְּחִינַת דַּעַת, בְּחִינַת חֲסָדִים וּבְלִילָה דִּינִים מִתְגַּבְּרִין וְעַל-כֵּן אֵז
הַסִּתְרַת הַדַּעַת וְעַל-כֵּן הַמַּלְכוּת נִתְקַטְנָה אֵז וַיּוֹרְדַת בֵּין הַתְּחַתּוּנִים, כִּי
עֵקֶר הַדַּעַת מְקַבְּלִין מֵהַיָּדִים בְּבְחִינַת מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שְׁמַיִם, בְּבְחִינַת (איכה
ג) נִשְׂאָ לְבַבְנוּ אֶל כַּפַּיִם וְכוּ' וּבְלִילָה אֵין רוּחַ הַדּוֹפֵק מְנַשֵּׁב כָּל כָּד וַתְּנוּעַת
הָאֲבָרִים כְּבָדִים בְּלִילָה וּמַחְמַת זֶה מִתְגַּבֵּר אֵז הַעֲצָבוֹת רוּחַ, בְּבְחִינַת (
תהלים ל) בְּעָרֵב יָלִין בְּכִי. וְעֵקֶר הַהִתְגַּבְּרוֹת הוּא עַל הַיָּדִים, כְּמַבְאָר שָׁם
בְּחִינַת עֲצָבוֹן יָדִים וְכוּ' וְעַל-כֵּן בַּפֶּקֶר שָׂאז מִתְחַדֵּשׁ הַרוּחַ וְחוֹזְרִין וְנִבְרָאִין
כָּל הָאֲבָרִים וְאֵז נִתְבַּטַּל הַעֲצָבוֹת רוּחַ בְּבְחִינַת (שם) וְלִבְקֹר רִנָּה וְחוֹזֵר רוּחַ
הַדּוֹפֵק לִילָד כְּסֻדָּר בְּכָל הָאֲבָרִים וְהַעֵקֶר בְּהַיָּדִים, עַל-כֵּן צָרִיךְ לְטַהֵר אֶת
הַיָּדִים דִּיקָא, כִּי שָׁם הַתְּגַבֵּר בְּיוֹתֵר הַעֲצָבוֹת רוּחַ כְּנִ"ל וְכֵן לְהַפִּיךְ עֲתָה
נִמְשָׁךְ לְשֵׁם הַקְּדוּשָׁה בְּיוֹתֵר, עַל-כֵּן צָרִיךְ לְקַדְּשׁם וּלְטַהֵרָם. וְהַטְּהָרָה הוּא
בְּמַיִם, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲסָדִים בְּחִינַת דַּעַת (א) וְאֵז עַל-יְדֵי זֶה יְכוּל לְבַנוֹת אֶת
הַמַּלְכוּת, כִּי עֵקֶר בְּנִין הַמַּלְכוּת מֵהַיָּדִים בְּבְחִינַת (שיר השירים ב') שְׁמֵאלוֹ
תַּחַת לְרֵאשִׁי וַיִּמְיֵנוּ וְכוּ', הֵינּוּ עַל-יְדֵי רוּחַ הַדּוֹפֵק שֶׁבֵּלֵב שֶׁנִּמְשָׁךְ אֶל הַיָּדִים
עַד שֶׁיְכוּלִים לְנִשְׁאֵם אֶל הַשְּׁמַיִם וּמִשָּׁם מְקַבְּלִין דְּבוּרִים בְּבְחִינַת מַחְלֶקֶת
לְשֵׁם שְׁמַיִם כְּנִ"ל, שֶׁזֶה בְּחִינַת הַדַּעַת שֶׁעֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַמַּלְכוּת עַל-יְדֵי זֶה
כְּנִ"ל וְזֶה פְּרוּשׁ (ברכות טו), כָּל הַנִּפְנָה וְנוֹטֵל יָדָיו וַיִּמְנִיחַ תְּפִלִּין וְקוֹרָא
קְרִיאַת שְׁמַע כְּאֵלוֹ קִיבֵל עוֹל מַלְכוּת שְׁמַיִם שְׁלֵמָה, כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַמַּלְכוּת
עַל-יְדֵי שֶׁמְכַנְיַעִין אֶת הָרַע וְהַקְּלָפוֹת הַנֶּאֱחָזִין בְּקַדְּשָׁה וְזֶה שֶׁכְּתֹב רַבְּנוּ שָׁם
שֶׁהַעֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַמַּלְכוּת לְהוֹכִיחַ וּלְיִסֵּר אֶת הָעַם כְּדֵי לְגַרֵּשׁ אֶת הָרַע
וְהַקְּלָפוֹת וְזֶה בְּחִינַת (משלי כה) הַגּוֹ סִיגִים מִכֶּסֶף וְכוּ' הַגּוֹ רָשָׁע לְפָנָי מְלֻךְ
וַיְכוּן בְּחֶסֶד כְּסָאוֹ "בְּחֶסֶד" דִּיקָא. כִּי עַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ הַדַּעַת, שֶׁהוּא
בְּחִינַת חֶסֶד כְּנִ"ל וְזֶה שֶׁצָּרִיכִין לְטַל הַיָּדִים בְּשֵׁתֵי פְּעָמִים קֹדֶם הַנְּקִיּוֹת
וְאַחַר כָּד, כִּי אֵי אֶפְשֵׁר לְגַרֵּשׁ אֶת הָרַע כִּי אִם עַל-יְדֵי הַדַּעַת, כְּמַבְאָר שָׁם
וְעַל-כֵּן צָרִיךְ קֹדֶם לְטַהֵר אֶת הַיָּדִים כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ דַּעַת בְּחִינַת אַרְיכוֹת
יָמִים וְעַל-יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְגַלוֹת הַהִסְתְּרָה, הֵינּוּ לְגַרֵּשׁ וּלְבַטֵּל הַקְּלָפוֹת
הַמַּעֲלִימִין וּמִסְתְּרִין אֶת הַקְּדוּשָׁה וּמְזַהֵר בְּעֲצָמוֹ נִמְשָׁךְ אַרְיכוֹת יָמִים בְּחִינַת
דַּעַת, כְּמַבְאָר שָׁם וְזֶה בְּחִינַת נְטִילַת יָדִים שְׁנֵית אַחַר כָּד כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ דַּעַת
וְאַרְיכוֹת יָמִים זֹכִיךְ עַל-יְדֵי שֶׁמְגַרְשִׁין וּמְפָנִין אֶת הָרַע כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת
הַנְּחַת תְּפִלִּין אַחַר כָּד, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁמְטַהֲרִין אֶת הַיָּדִים אֵזִי יְכוּלִין לְנִשְׁאֵם
בְּבְחִינַת (דברים לב) כִּי אֶשָּׂא אֶל שְׁמַיִם יָדֵי, בְּחִינַת (תהלים קלד) שָׂאוּ
יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וְנִמְשָׁךְ מֵהַיָּדִים דַּעַת לְתוֹךְ הַמַּחִין כְּנִ"ל. וְנַעֲשֶׂה מְזֶה בְּחִינַת
תְּפִלִּין, שֶׁהֵם מַחִין וְהֵם בְּחִינַת חַיִּים וְאַרְיכוֹת יָמִים כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (מנחות מד), הַמְנִיחַ תְּפִלִּין, זֹכֶה לְחַיִּים וְזֶה פְּרוּשׁ (שם
כד), "מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וּמִי יִקּוּם בְּמִקּוֹם קֹדֶשׁוֹ", הֵינּוּ מִי יְכוּל לְזַכּוֹת
לְדַעַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַר ה' וּמִקּוֹם קֹדֶשׁוֹ, הֵינּוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת

דעת (שם) נקי כפים ובר לבב, כי על-ידי בר לבב הוא נקי כפים, בחינת (איכה ג) נשא לבבנו אל כפים ועל-ידי זה יוכל לעלות בהר ה' לזכות לדעת, בחינת (דברים לב) כי אשא אל שמים ידי, בחינת מחלקת לשם שמים פנ"ל וזה בחינת חסד, גבורה, תפארת, שעולה ונעשה ממנו חכמה בינה דעת. (ב) וזה שכתוב בשלחן ערוך (אורח חיים סימן ד' סעיף ג') שאסור לגע קדם הנטילה אל הפה והחטם והעיניים והאזניים, שהם בחינת שבעת הנרות המקבלין אור הפנים, הינו השכל. והקבלה הוא מהידיים וכשהידיים טמאות יכולין לקבל להפך ח"ו, מאחר שקבלתם מהידיים פנ"ל ואחר כך קורין קריאת שמע שהיא קבלת עול מלכות שמים שזוכין על-ידי מה שנפנה ונטל ידיו והניח תפלין פנ"ל וזה בחינת התגלות ההסתרה, כמו שכתוב, "ה' אלקינו ה' אחד" שאפלו בכל ההסתרות כלם מקבלין חיות ממנו ולית אתר פנוי מיניה וזה שכתוב בזהר הקדוש (עקב דף רעג) וצריך לארכא בד' דאחד, הה"ד (דברים י"ז), "למען יאריך ימים על ממלכתו". הינו פנ"ל שעקר קריאת שמע שהוא ד' דאחד הוא בחינת המשכת אריכות ימים שהוא הדעת לתוך המלכות וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות טו), כל הנפנה ונטל ידיו ומניח תפלין וקורא קריאת שמע כאלו קבל עול מלכות שמים שלמה כי כל זה הוא בחינת שלמות המלכות פנ"ל וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ומסקו שם, שנחשב גם כן כאלו טבל, כי זה בחינת טבילה בחינת מקוה, בחינת דעת עליון וחסדים גדולים, שזה עקר שלמות המלכות פנ"ל, כמבאר שם, עין שם, עין היטב בהתורה "ויביום הבפורים" הנ"ל ותבין הדברים, כי כל זה נכתב בקצור ואי אפשר להבין היטב הדברים כי אם אחר העיון בהתורה הנ"ל :

נטילת ידיים שחרית ב' :

ענין נטילת ידיים בשחרית בעת שמתעורר משינתו על פי מה שאמר רבנו ז"ל בסיומן רנ על שאלת ההוא אובי טמא (ברכות נט) מאי גוהא בשעיה שהקדוש ברוך הוא זוכר את בניו שהן שרויין בצער בין האמות אזי מוריד שני דמעות לים הגדול וקולן נשמע מסוף העולם ועד סופו עין שם, כי עקר כל היסורים שיש לאדם ח"ו, הוא רק מחסרון הדעת, כי מי שיש לו דעת ויודע שהכל בהשגחה מהשם יתברך אין לו שום יסורים ואינו מרגיש שום צער וכו' ועקר הצער של ישראל בגלות הוא רק מחמת שנפלו מהדעת ותולין בטבע ובמזל ח"ו, ומחמת זה יש להם צער וזה מחמת שהם שרויין בין העובדי פוכבים ולמדו מהם וכו' ובאמת ישראל הם למעלה מהטבע, רק כשהם חוטאים ח"ו, אזי וכו' וכשהקב"ה רוצה להושיע את ישראל מגלותם אזי ממשיך עליהם השגחה מסוף העולם, כי לעתיד יבטל הטבע

לְגַמְרֵי וְלֹא יִהְיֶה רַק הַשְּׁגָחָה לְבַד, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (ישעיה נא), "כִּי הַשָּׁמַיִם
כְּעָשָׂן נִמְלָחוּ וְכוּ"י הֵינּוּ שִׁיתַּבְטֵל הַטֶּבַע שֶׁהוּא עַל פִּי מַעֲרַכַת הַמַּזְלוֹת וְכוּ'
וְאִזּוֹ יִהְיוּ יִשְׂרָאֵל לְמַעַלָּה וְעַל-כֵּן גַּם עֵתָה כְּשֶׁהִשֵּׁם יִתְבַּרְךָ רוּצָה לְהַפִּיל אֶת
הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּלְהַגְבִּיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל לְמַעַלָּה, אִזִּי מִמְּשִׁיךְ עֲלֵיהֶם הַשְּׁגָחָה
מִסוּף הָעוֹלָם שָׂאזּוֹ לֹא יִהְיֶה רַק הַשְּׁגָחָה. וְעַל-יַדֵּי זֹאת הַשְּׁגָחָה נִתְעַלִּים
יִשְׂרָאֵל וְנַעֲשֶׂה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב וְזֶהוּ בְּשַׁעֲהַ שְׂזוֹכֵר וְכוּ', עֵינֵי שָׁם :

אות א

וְכַשְׁנִסְתַּלַּק הַדַּעַת הַנִּ"ל, דְּהֵינּוּ שְׂאִין יוֹדְעִין, ח"ו, שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק
בְּהַשְּׁגָחָה מִהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ לְבַד וְסוֹבְרִין שִׁישׁ טֶבַע ח"ו, זֶה בְּחִינַת שְׁנָה שֶׁהִיא
הַסְתַּלְקוֹת הַדַּעַת, בְּחִינַת לִילָה וְחֻשְׁךְ, כִּי עֵקֶר הָאוֹר יוֹם הוּא בְּחִינַת דַּעַת
כְּמוֹבָא (א) הֵינּוּ כִּי הָאוֹר הוּא רַק הֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, כְּבִיכּוֹל, בְּבְחִינַת (תהלים
כז) ה' אוֹרִי וְיִשְׁעִי, בְּחִינַת (שם קיח) אֵל ה' וְיִאֶר לָנוּ וְזֶה עֵקֶר הָאוֹר הַשְּׁמֶשׁ,
בְּחִינַת (שם פד) כִּי שֶׁמֶשׁ וּמִגֵּן ה' צְבָאוֹת, הֵינּוּ כְּשִׁיּוֹדְעִין שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ
מִנְהִיג הָעוֹלָם בְּהַשְּׁגָחָה לְבַד זֶה עֵקֶר הָאוֹר, כִּי עֵקֶר הָאוֹר בְּכָל מְקוֹם
שֶׁנִּמְצָא אוֹר כְּמוֹ אוֹר הַשְּׁמֶשׁ וְכִיּוֹצֵא הוּא רַק אוֹר הֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, כְּבִיכּוֹל,
שֶׁמֵאִיר לָנוּ כְּנִ"ל וְכַשְׁנוֹפְלִין ח"ו, מִזֶּה הַדַּעַת וְתוֹלִין בְּטֶבַע, ח"ו, זֶה בְּחִינַת
הַסְתַּלְקוֹת הָאוֹר וְאִזִּי הִיא בְּחִינַת לִילָה וְחֻשְׁךְ ח"ו, וְזֶה בְּחִינַת (ישעיה יג)
חֻשְׁךְ הַשְּׁמֶשׁ בְּצִאתוֹ וְכוּ', בְּחִינַת (יואל ב') שֶׁמֶשׁ וְיָרַח קִדְרוּ וְכוּ' וְכִיּוֹצֵא
בְּפִסּוּקִים כְּאֵלוֹ וְכָלֵן נֶאֱמָרוּ עַל זְמַן הַגְּלוּת, הֵינּוּ כִּי בְּגִלוּת נִחְשָׁב כְּאֵלוֹ
נִחְשָׁךְ אוֹר הַשְּׁמֶשׁ, כִּי הַגְּלוּת נִמְשָׁל לְלִילָה, כְּמִבְּאֵר בְּפִרוּשׁ רִש"י, (ב) הֵינּוּ
כִּי בַעַת הַגְּלוּת שֶׁנִּמְשָׁךְ רַק מִחֲמַת שְׁתוֹלִין בְּטֶבַע ח"ו, וְאִזִּי חֻשְׁךְ הַשְּׁמֶשׁ
בְּצִאתוֹ כִּי תִכַּף כְּשִׁתוֹלִין בְּטֶבַע ח"ו אִזִּי נִסְתַּלַּק הָאוֹר מִהַשְּׁמֶשׁ וְכִאֵלוֹ
נִחְשָׁךְ הַשְּׁמֶשׁ מִמֶּשׁ, כִּי בְּאֵמַת אֵין לְהַשְּׁמֶשׁ אוֹר כָּלֵל רַק מִהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ
כְּנִ"ל. וְעַל-כֵּן הַגְּלוּת נִמְשָׁל לְלִילָה וְחֻשְׁךְ, כִּי עֵקֶר הַגְּלוּת הוּא רַק מִחֲמַת
שְׁתוֹלִין בְּטֶבַע ח"ו, וְאִזִּי הוּא בְּחִינַת לִילָה וְחֻשְׁךְ, הַסְתַּלְקוֹת הָאוֹר כְּנִ"ל,
וְזֶה בְּחִינַת שְׁנָה הַסְתַּלְקוֹת הַדַּעַת לִידַע שֶׁהַכֹּל בְּהַשְּׁגָחָה, שְׂזֵהוּ עֵקֶר הָאוֹר
וְכוּ' כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַת שְׁנָה סְטָרָא דְּמִסְאָבָא שְׂרִיא עַל בַּר נֶשׁ וְהָעֵקֶר עַל
הַיָּדִים כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּזֵהֵר הַקְּדוּשׁ (וישב קפד ע"ב), כִּי עֵקֶר הַסְטָרָא אַחֲרָא,
הֵם בְּחִינַת הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים כִּיּוֹדְעֵי שְׂיִנְיָקְתָם רַק מִבְּחִינַת כְּפִירוֹת, שְׂזֵה
עֵקֶר שֶׁרֶשׁ הַיָּצָר הָרַע שֶׁנִּקְרָא אַל אַחַר כְּפִירוֹת, כְּמוֹבָא, (ג) הֵינּוּ כְּשִׁתוֹלִין
בְּטֶבַע ח"ו, שֶׁמֶשֶׁם עֵקֶר יִנְיָקַת הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וְהַסְטָרָא אַחֲרָא וְעַל-כֵּן
בְּשַׁעַת שְׁנָה הַסְתַּלְקוֹת הַדַּעַת כְּנִ"ל. וְאִזּוֹ מִתְגַּבֵּר ח"ו, בְּחִינַת הָעוֹבְדֵי
כּוֹכְבִים, בְּחִינַת תִּקְוָה הַגְּלוּת שֶׁנִּמְשָׁל לְלִילָה וְשְׁנָה שְׂיִנְיָקְתָם מִבְּחִינַת
הַתְּגַבְּרוֹת הַטֶּבַע כְּנִ"ל וְזֵהוּ בְּחִינַת סְטָרָא דְּמִסְאָבָא דְּשְׂרִיא עַל בַּר נֶשׁ וְעַל-
כֵּן עֵקֶר תִּקְוֹן הַשְּׁנָה בְּקִדְשָׁה הוּא עַל-יַדֵּי אֱמוּנָה, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל

(סימן לה), הינו בשעת הסתלקות הדעת, בחינת שנה, דהינו כשרואה אדם שדעתו מבלבל ואינו בשלמות ואינו יכול לידע ולהבין שהכל בהשגחה מהשם יתברך לבד כמו עכשיו בגלות בין העובדי פוכבים שנדמה ללילה וחשך שמתגברת חכמת הטבע בעולם ח"ו, אזי מחיב כל אחד מישראל להשליך ולסלק דעתו לגמרי ולהתחזק את עצמו באמונה לבד, להאמין באמונה שלמה שהכל בהשגחה לבד ואין שום טבע בעולם כלל וזהו בחינת תקון השנה על-ידי אמונה, הינו בשעת שנה פנ"ל צריכין לכנס לתוך בחינת אמונה לסמוך על אמונה לבד מאחר שנסתלק הדעת כמו עכשיו בגלות שאנו צריכין תמיד להתחזק באמונה לבד מאחר שעדין לא נתגלה הדעת בשלמות לידע באמת שהכל בהשגחה, על-כן צריכין לסלק דעתו ולסמוך על אמונה לבד בבחינת (תהלים צב) ואמונתך בלילות ומחמת שבלילה בשעת השנה, הסתלקות הדעת מתגברת חכמת הטבע ח"ו, שהוא בחינת חשך פנ"ל, בבחינת (בראשית טו) ותדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה וכו' שהראהו תקף הגלות, הינו בשעת שנה ותדמה הסתלקות הדעת מתגברין תקף הגלות שיניקתן מבחינת התגברות הטבע פנ"ל וזהו סטרא דמסאבא דשריא על בר נש בשעת שנה פנ"ל, על-כן תקף כשמתעורר משינתו צריך לטל ידיו במים, כי עקר סטרא דמסאבא שריא על ידיו דבר נש, כמו שכתוב בזהר הקדוש (שם), כי הידים הם בחינת שמים-אש ומים יד ימין ויד שמאל, בחינת כי אשא אל שמים ידי, כמובא בדברי רבנו במקום אחר (בסימן נו). ושם עקר אחיזת הסטרא אחרא, בחינת חכמת הטבע, בחינת ידים, כי הם תולין במערכת השמים שהוא בחינת ידים. ועל-כן עקר התגברות הסטרא אחרא בשעת שנה, שהיא בחינת הטבע, הוא בידי דיקא פנ"ל, כי הידים הם כ"ח פרקין כנגד כ"ח אתון שבמעשה בראשית שבהם נבראו שמים וארץ, בחינת (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים ועל-כן עקר הכנעת הסטרא אחרא, שהם העובדי פוכבים דעלמא, בחינת חכמת הטבע שמשם התגברותם פנ"ל, עקר הכנעתם הוא רק על-ידי הידים דקדשה פשוטין להרים אותם אל הדעת וזה בחינת (שמות יז) והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וכו' הנאמר במלחמת עמלק, כי עמלק הוא כלליות כל העובדי פוכבים והסטרא אחרא בחינת ראשית גוים עמלק ועמלק היה כופר בעקר ותלה הכל בטבע ח"ו, והיו מחשבין השעות באיצטרוולוגאה שלהם, כמו שמובא בפרוש רש"י (ה) וכמובא בדברי רבנו ז"ל (ו) ועל-כן עקר הכנעתו על-ידי הרמת הידים שמרימין הידים כ"ח פרקין שבידיים אל הראש, בבחינת שאו ידיכם קדש, (ו) הינו שמגביהין הידים כ"ח פרקין אל הדעת לידע שהכל בהשגחתו יתברך, כי השם יתברך ברא הכל על-ידי כ"ח אתון שבמעשה בראשית, שהם בחינת כ"ח פרקין פנ"ל ואזי מגביהין בחינת השמים שהם גם כן בחינת ידים פנ"ל לשרשם שבדעת לבחינת כ"ח אתון הנ"ל, כי הכל ברא השם יתברך בכ"ח אתון והוא מתייה ומקיים השמים וכל צבאם והארץ וכו', בהשגחתו לבד ואין שום טבע ומערכת השמים כלל ואזי נכנע עמלק והסטרא אחרא פנ"ל וזה בחינת (שם) ויהי ידיו אמונה עד בא השמש, כי עקר הכנעת עמלק על-ידי אמונה בהשגחת השם יתברך שנמשך על-ידי

הַרְמַת הַיָּדִים כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַת שְׁנֵה הַסְּתַלְקוֹת הַדַּעַת שָׂאז הוּא בְּחִינַת
הַתְּגַבְרוֹת הַטְּבַע ח"ו, וְאִז שׁוֹרָה סִטְרָא אַחְרָא עַל בַּר נֶשׁ, עַל-כֵּן עֶקֶר
אֲחִיזְתָּהּ בַּיָּדִים כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן תִּכְפֹּף כְּשִׁמְתָעוֹרֵר מִשְׁנֵתוֹ צָרִיף לְטַל יָדָיו בְּמִים
שְׁהִם בְּחִינַת מִימֵי הַדַּעַת, מִימֵי הַחֹסֵד, בְּבַחֲינַת (יִשְׁעִיהָ יֵא) כִּי מְלֵאָה
הָאֲרָץ דַּעָה אֶת ה' כַּמִּים לִים מְכַסִּים, הִינּוּ שְׁעַל-יָדֵי הַנְּטִילָה מִמְּשִׁיכִין מִים
טְהוֹרִים מִימֵי הַדַּעַת מִבְּחִינַת עֲלָמָא דְאֲתֵי שָׂאז תַּמְלָא הָאֲרָץ דַּעָה כַּמִּים
לִים וְכוּ'. וְאִז יִדְעוּ הַכֹּל שֶׁהַכֹּל רַק בְּהַשְׁגָּחָה לְבַד, כִּי יִתְבַּטֵּל הַטְּבַע לְגַמְרֵי
וְגַם עֲכָשׂוּ בְּכָל עֵת שְׁצָרִיכִין יְשׁוּעָה וְטְהָרָה לְהַנְצִיל מִתְּקַף הַסִּטְרָא אַחְרָא
שְׁיִנְיָקָתָם מִבְּחִינַת חֲכָמַת הַטְּבַע, אִזִּי מִמְּשִׁיכִין הַשְׁגָּחָה מִסּוּף עוֹלָם כַּנִּי"ל
בְּמֵאָמֵר הַנִּי"ל. וְזֶה בְּחִינַת מִים שֶׁל הַנְּטִילָה שְׁמִמְשִׁיכִין מִימֵי הַדַּעַת מִסּוּף
הָעוֹלָם מִבְּחִינַת עֲלָמָא דְאֲתֵי שְׁתַּמְלָא הָאֲרָץ דַּעָה וְכוּ' וְזֶה בְּחִינַת מְקוּהָ
שְׁהִיא בְּחִינַת עֲלָמָא דְאֲתֵי כַּדוּעַ, (כִּי מְקוּהָ בְּגִימְטְרִיא קַנ"א, בְּחִינַת בֵּינָה
עֲלָמָא דְאֲתֵי כַּמּוּבָא), (ח) בְּחִינַת (יִרְמִיָּה י"ד) מְקוּהָ יִשְׂרָאֵל ה' מוֹשִׁיעוֹ
בְּעַת צָרָה כִּי כָל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרֵין הֵם רַק מִהַעֲדָר הַדַּעַת, מִבְּחִינַת חֲכָמַת
הַטְּבַע כַּנִּי"ל דְּהִינּוּ שָׂאִין יוֹדְעִין ח"ו, שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה וְכוּ' וְזֶה עֶקֶר הַטְּמָאָה
כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן הִישׁוּעָה מִהַצָּרָה וְהַטְּהָרָה מִהַטְּמָאָה הוּא עַל-יָדֵי מְקוּהָ,
שְׁהוּא בְּחִינַת עֲלָמָא דְאֲתֵי, בְּחִינַת מִימֵי הַדַּעַת, בְּחִינַת כִּי תַמְלָא הָאֲרָץ
דַּעָה כַּמִּים וְכוּ', כִּי עַל-יָדֵי שְׁנִכְנָסִין לְמְקוּהָ וְסוֹתְמִין הָעֵינִים מִחִיזוּ דְהֵאִי
עֲלָמָא וְנִתְעַלְסִים וְנִתְכַּפְּסָה שֶׁם בְּתוֹךְ מִימֵי הַמְּקוּהָ, שְׁהוּא בְּחִינַת מִימֵי הַדַּעַת,
בְּחִינַת עֲלָמָא דְאֲתֵי, עַל-יָדֵי זֶה הוּא נִכְלָל בְּתוֹךְ בְּחִינַת הַדַּעַת בְּבַחֲינַת
הַשְׁגָּחָה, כִּי סוֹתָם עֵינָיו מִחִיזוּ דְהֵאִי עֲלָמָא שְׁמִתְגַּבֵּר הַטְּעוֹת שֶׁל חֲכָמַת
הַטְּבַע שְׁמִשֶׁם בָּאִים כָּל הַצָּרוֹת וְכָל הַטְּמָאוֹת, שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִפְגְּמִין הָעֵינִים
שְׁשִׁרְשָׁם וְחִיּוּתָם מִבְּחִינַת עֵינֵי ה', שְׁהִם בְּחִינַת הַשְׁגָּחָה כַּמּוּבָן בְּמֵאָמֵר
הַנִּי"ל וְכַשְׁנוֹפְלִין מִהַדַּעַת וְסוֹבְרִין שְׁיֵשׁ טְבַע ח"ו, זֶה בְּחִינַת פְּגָם הָעֵינִים
וּמִזֶּה בָּאִין כָּל הַצָּרוֹת וְכוּ' כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְסוֹתוֹם אֶת עֵינָיו לְגַמְרֵי
מִחִיזוּ דְהֵאִי עֲלָמָא וְלֵהִיּוֹת מִתְעַלְסִים וְנִכְלָל בְּתוֹךְ הַמְּקוּהָ, שְׁהִיא בְּחִינַת
הַדַּעַת שֶׁל עֲלָמָא דְאֲתֵי שָׂאז יִתְגַּלֶּה הַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּעוֹלָם וְיִתְבַּטֵּל הַטְּבַע
לְגַמְרֵי וְעַל-יָדֵי זֶה מִמְּשִׁיךְ הַשְׁגָּחָה מִסּוּף הָעוֹלָם מִבְּחִינַת הַמְּקוּהָ וְעַל-יָדֵי
זֶה בָּא לוֹ יְשׁוּעָה לְכָל מֵה שְׁצָרִיף, בְּחִינַת מְקוּהָ יִשְׂרָאֵל ה' מוֹשִׁיעוֹ בְּעַת
צָרָה וְכוּ'. וְזֶהוּ בְּחִינַת הַנְּטִילָה שֶׁל שְׁחָרִית שְׁמִמְשִׁיךְ מִים טְהוֹרִים
שְׁנִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת מְקוּהָ וְעַל-יָדֵי זֶה מְטַהֵר אֶת יָדָיו, שְׁהִם בְּחִינַת כ"ח
פְּרָקִין, בְּחִינַת כ"ח אֲתוּוֹן שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, שְׁעֶקֶר הַפְּגָם שֶׁל בְּחִינַת
חֲכָמַת הַטְּבַע שְׁמִתְגַּבֵּר בְּשֵׁנָה בְּלִילָה וְחִשָּׁף נוֹגַע בְּהֵם דִּיקָא כַּנִּי"ל, כִּי עַל-
יָדֵי חֲכָמַת הַטְּבַע פּוֹגֵם בְּכ"ח אֲתוּוֹן הַנִּי"ל וְתוֹלָה בְּמַעֲרַכַת הַשְּׂמִים ח"ו,
כַּנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת הַטְּמָאָה שְׁנִנְאָחוּ בְּהַיָּדִים דִּיקָא בְּשַׁעַת הַסְּתַלְקוֹת הַדַּעַת,
דְּהִינּוּ בְּשַׁעַת שְׁנֵה כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן מְטַהֵרִין אוֹתָם עַל-יָדֵי מִימֵי הַדַּעַת נִמְשָׁכִין
מִבְּחִינַת עֲלָמָא דְאֲתֵי וְכוּ' כַּנִּי"ל:

אות ב

ועל-כן קדם הנטילה אסור לגע בידיו להשבעה נקבים שיש בהראש, דהינו לשני עיניו ושני נקבי החטם ולפיו ולשתי אזניו (שולחן ערוך סימן ד' סעיף ג'), כי הז' נקבים אלו הם בחינת דעת, כמובא בדברי רבנו במקום אחר (בסימן כא). ואלו הז' נקבי הראש הם בבחינת (זכריה ד') שבעה אלה עיני ה' המה משוטטות בכל הארץ, בחינת דעת, בחינת השגחה. ועל-כן אסור לגע בהם בידיו קדם הנטילה כדי שלא לפגם הדעת הקדוש של בחינת השגחה על-ידי הזמא של חכמת הטבע הנאחזת בידיים בעת שנה פני"ל ועל-כן עקר שליטת של חכמת הטבע שמסתכלין רק על מערכת שמים הוא בלילה, כי נקראים חושים בכוכבים, כי חכמת הטבע הוא בחינת לילה וחשך, כי עקר האור הוא השגחת השם יתברך לבד פני"ל:

אות ג

ועל-כן צריך לקום בחצות הלילה לשבר השנה לשבר בחינת החשך והלילה, שהוא בחינת תקף הגלות הנמשל ללילה, הינו חכמת הטבע שמשם עקר הגלות והחשך פני"ל. וצריך כל אחד מישראל להתעורר מהשנה בחצות כדי לשבר ולבטל חכמת הטבע על-ידי שמשבר את השנה וכו' פני"ל ועל-כן כשקמים בחצות אז מתאבלין על הגלות שגלו ישראל מארצם, כי עקר הגלות על-ידי חכמת הטבע, שהוא בחינת לילה ושנה פני"ל ו על-כן אז הזמן לתקן זאת:

אות ד

ועל-כן הגאולה הראשונה שהיא יציאת מצרים שכולל כל הגאולות, כי כל הגליות מכונים בשם מצרים כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר בסימן ד', על-כן התחילה הגאולה בחצות הלילה, כמו שכתוב (שמות יא), "בחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים" כי עקר כל הגאולות, בפרט גאולת מצרים היה על-ידי בחינת הנ"ל הנאמר במאמר הנ"ל על-ידי בחינת השגחה שהמשיך השם יתברך מסוף העולם מעלמא דאתי, כי אז ביציאת מצרים היה שדוד המערכות ובטול הטבע, כי אז גלה השם יתברך השגחתו על-

יְדֵי הַמוֹפְתִים נוֹרְאִים שְׁעֵשָׂה אֲזוּ וּבִטֵּל הַטְּבַע וְכֹל זֶה הָיָה עַל-יְדֵי בְּחִינַת
עֲלָמָא דְאֲתִי, כִּי מִסְטָרָא דִּיּוּבֵלָא נִפְקוּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה,
בְּחִינַת עֲלָמָא דְאֲתִי כְּדוּעָה (י) וְעַל-כֵּן הָיְתָה הַגְּאֻלָּה בְּחֻצוֹת הַלְּיָלָה דִּיקָא,
דְּהִינּוּ שְׁשִׁבְרָא אֶת הַלְּיָלָה וְהַחֲשָׁד, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲכָמַת הַטְּבַע, וְגַלְתָּה הַשְּׁגָחָה
בְּעוֹלָם וְעַל-יְדֵי זֶה הָיָה עֶקֶר הַגְּאֻלָּה כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (שֵׁם) וּמֵת כָּל בְּכוֹר
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְסַח ה' וְכוּ' וְהִצִּיל בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל כִּי בְּכוֹר הוּא רֵאשִׁית
בְּחִינַת דְּעֵת, בְּחִינַת (מִשְׁלֵי א') רֵאשִׁית דְּעֵת, הִינּוּ שֶׁהַכְּנִיעַ הַדְּעֵת שֶׁל
הַסְטָרָא אַחֲרָא, שֶׁהִיא בְּחִינַת חֲכָמַת הַטְּבַע וְהַגְּבִיר אֶת הַדְּעֵת שֶׁל הַקְּדוּשָׁה
בְּחִינַת הַדְּעֵת שֶׁל הַשְּׁגָחָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת (שֵׁם ד') בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל, הִינּוּ
הַדְּעֵת שֶׁל אֲמוּנַת הַהַשְּׁגָחָה שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכִין זֶרַע קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל, כִּי יִשְׂרָאֵל
הֵם לְמַעַל מֵהַטְּבַע כְּנִ"ל, כִּי הֵם נִמְשָׁכִין מִשָּׁם בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית טו) הַבֵּט
נָא הַשְּׁמִימָה וּסְפוֹר הַפּוֹכְבִים וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זֶרַעַךְ וְכוּ' וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרִים לְבָרְכָה (מִדְּרַשׁ רַבָּה שֵׁם) שֶׁהַגְּבִיחוֹ לְמַעַל מִן הַשְּׁמַיִם וְכוּ' נִמְצָא,
שֶׁזֶרַע יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁכִין לְמַעַל מֵהַטְּבַע, כִּי עַל-פִּי הַטְּבַע כְּפִי מַעְרַכְתָּ הַשְּׁמַיִם
לֹא הָיָה אֲבָרָהּ אֲבִינוּ, עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, רֵאשִׁית לְהוֹלִיד, רַק עַל-יְדֵי שְׁאֵמֶר לוֹ
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, צָא מֵאֲצִטְגִּינּוֹת שְׁלֵף וְהַגְּבִיחוֹ לְמַעַל מִן הַשְּׁמַיִם, הִינּוּ
לְמַעַל מֵהַטְּבַע, עַל-יְדֵי זֶה זָכָה לְהוֹלִיד בְּחִינַת (שֵׁם) כֹּה יִהְיֶה זֶרַעַךְ נִמְצָא,
שֶׁזֶרַע יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁכִים בְּשֵׁרָשָׁם מִבְּחִינַת לְמַעַל מֵהַטְּבַע. וְזֶה בְּחִינַת בְּכוֹרֵי
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִצִּיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהֵמִית בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם בְּחֻצוֹת הַלְּיָלָה, לְהַכְּנִיעַ
וּלְשַׁבֵּר וּלְבִטֵּל הַדְּעֵת שֶׁל חֲכָמַת הַטְּבַע וּלְהַגְּבִיר הַדְּעֵת שֶׁל הַשְּׁגָחָה, שֶׁהֵם
בְּחִינַת בְּכוֹרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּנִ"ל:

אות ה

וְזֶה בְּחִינַת (שֵׁם יד) וַיַּחֲלַק עֲלֵיהֶם הַנֶּאֱמָר בְּאֲבָרָהּם בְּעֵת שְׁרָדֵף אֶת
הַמְּלָכִים, כִּי אֲבָרָהּם גָּלָה הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם וְעַל-כֵּן עֶקֶר קִיּוּם
תּוֹלְדוֹת הַשְּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ הוּא עַל-יְדֵי אֲבָרָהּם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שֵׁם ב), "יֵאֲלָה
תּוֹלְדוֹת הַשְּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ בְּהַבְּרָאָם-בְּאֲבָרָהּם (בְּרֵאשִׁית רַבָּה שֵׁם), כִּי הוּא
גָּלָה הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם שְׁעֶקֶר קִיּוּם הָעוֹלָם הוּא עַל-יְדֵי זֶה וְעַל-כֵּן
הָיָה לוֹ כַּח לְאֲבָרָהּם לְחַלֵּק אֶת הַלְּיָלָה דְּהִינּוּ לְשַׁבֵּר אֶת הַלְּיָלָה, שֶׁזֶה בְּחִינַת
בְּטוּל הַטְּבַע, בְּחִינַת קִיּוּם חֻצוֹת כְּנִ"ל. וְאִזּוֹ הַכְּנִיעַ אֶת הַד' מְלָכִים, שֶׁהֵם
בְּחִינַת ד' מְלָכִיּוֹת, כְּמוֹבָא. (יא) כִּי עֶקֶר הַכְּנַעְתָּם עַל-יְדֵי בְּטוּל הַטְּבַע כְּנִ"ל
וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שְׁפָגִם בְּמָה שְׁאֵמֶר (שֵׁם טו), "בְּמָה אֲדַע כִּי אִירְשְׁנָה", נִגְזַר
עַל-יְדֵי זֶה הַגְּלוּת כִּי פָּגַם בְּהַדְּעֵת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה, כִּי עֶקֶר הַדְּעֵת
הוּא בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה וְהַשְּׁגָחָה זֶה בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּבְחִינַת (דְּבָרִים יא)
תִּמְיֵד עֵינַי ה' אֶלְהִיךָ בָּהּ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב רַבֵּנוּ בְּמִקּוֹם אַחֵר (יב) וְעַל-כֵּן עַל-
יְדֵי שְׁפָגִם בְּהַדְּעֵת וּפָגַם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה, עַל-יְדֵי זֶה (

בראשית טו), "ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשיכה גדולה נופלת עליו" שהראהו תקוף הגליות, שהם בחינת תרדמה, בחינת חשך שעקר התגברותם על-ידי חכמת הטבע, על-ידי פגם השגחה פנ"ל:

אות ו

וזה בחינת אכילת מצה ואסור חמץ, כי מצה זה בחינת דעת, בחינת מחין דגדלות, בחינת השגחה שזה עקר הדעת. וחמץ זה בחינת מחין דקטנות, בחינת אלקים, בחינת דינין, פמובא בכונות (יג) זה בחינת חכמת הטבע שמשם עקר הדינים והצרות ח"ו, פנ"ל, כי הטבע בגימטריא אלקים, פמובא (יד) שמשם אחיזת הדינים פנ"ל, כי חמץ זה בחינת (תהלים עג) כי יתחמץ לבבי וכו', שזה נאמר על הקשיות שנופלין להאדם על הנהגת השם יתברך, שזהו בחינת חכמת הטבע שמשם כל הכפירות והקשיות, אבל מצה זה בחינת דעת, בחינת אמונת ההשגחה, שזה עקר הדעת פנ"ל כי מצה על שם שיצאו בחפזון ולא הספיק בצקם של אבותינו להתחמץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא וגאלם, שנאמר (שמות יב), "ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגות מצות כי לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם" (טו) כי היה להם אמונה בהשגחת השם יתברך ועל-כן לא הכינו להם שום צדה ויצאו בחפזון נמצא, שמצה הוא בחינת דעת של אמונת ההשגחה, שזה עקר גדולת דעת כשזוכין להתגלות אלקות לראות ולידע שהכל בהשגחתו יתברך לבד וזה בחינת חפזון, כי חפזון זה בחינת למעלה מהזמן שדלג על הקץ והוציאם בחפזון גדול בלי שום זמן רק ברגע אחת ובשעה קלה באו מרעמסס לסכות ונתקבצו יחד בשעה קלה שש מאות אלף מכל ארץ מצרים, כמו שפרש רש"י על פסוק (שם יט), "ואשא אתכם על כנפי נשרים" שכל זה הוא בחינת למעלה מהזמן, הינו כי הגביהם למעלה מהזמן, שזהו בחינת השגחה שהוא למעלה מהטבע למעלה מהזמן ועל-ידי זה יצאו בלי שום זמן, בלי שום הכנה, רק בשעה קלה, כי עקר הגאולה היה על-ידי התגלות ההשגחה שהיא למעלה מהזמן, בחינת חפזון, כי חפזון זה בחינת זריזות שהוא מדה טובה מאד, בחינת אמונה, בחינת בטול השנה שבא על-ידי עצלות, בחינת (משלי יט) עצלה תפיל תרדמה וכמובא במקום אחר בדברי רבנו (טז) שזריזות הוא בחינת אמונה, עין שם וזה בחינת זכרון, בחינת (שם יג) זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים וכו' וכמו שכתוב (דברים טז), "למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך וכו'" כי איתא בדברי רבנו בסוף מאמר "ואלה המשפטים" המדבר מאמונה (בסימן ז') שזכרון הוא בחינת אמונה, כי עקר השכחה הוא מבחינת הזמן וכו' וכשיודעין ומאמינים

בְּאֵמֶת שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק עַל פִּי הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מֵהַזְּמַן, אֲזִי אֵין שִׁיבָה בְּחִינַת שְׂכָחָה כָּלֵל וְכוּ', עַיֵן שֶׁסָּם וְהִבֵּן וְזֶה בְּחִינַת זְכָרוֹן הַנְּאֻמָּר אֲצֵל יְצִיאַת מִצְרַיִם, בְּחִינַת זְכוּר אֶת הַיּוֹם וְכוּ' לְמַעַן תִּזְכֹּר וְכוּ', כִּי בִיְצִיאַת מִצְרַיִם נִתְגַּלָּה הַשְּׁגָחַתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּנִי"ל, שֶׁזֶה בְּחִינַת זְכָרוֹן לְמַעַלָּה מֵהַזְּמַן לְמַעַלָּה מֵהַטָּבַע, בְּחִינַת חֶפְזוֹן, בְּחִינַת זְרִיזוּת שֶׁהוּא מְחִיָּה הַמּוֹחִין וְהַדַּעַת, שֶׁעֵקֶר קִיוּמוֹ הוּא כְּשִׂיבָה עַיִן וּמֵאֲמִינִים בְּהַשְּׁגָחָה. וְזֶהוּ בְּחִינַת מִצָּה עַל שֵׁם הַחֶפְזוֹן וְכוּ' וְכוּ' כְּנִי"ל:

אות ז

וְזֶה בְּחִינַת שְׁבֵת הַגְּדוֹל שְׁקוֹרִין לְשְׁבֵת שְׁלֹפְנֵי פְּסַח שְׁבֵת הַגְּדוֹל עַל שֵׁם הַנֵּס וְכוּ', (יז) כִּי עֵקֶר הַנֵּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁהָיוּ בִיְצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁשִּׁיבָה הַמַּעֲרָכוֹת וּבִטְלָה הַטָּבַע וְגַלְּהַ הַשְּׁגָחַתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת שְׁבֵת שֶׁהוּא עַל־מֵא דְאֵתִי שֶׁכָּלוּ שְׁבֵת, שֶׁמִּשְׁם מִמְּשִׁיבַי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל, הַהַשְּׁגָחָה מִבְּחִינַת סוּף הָעוֹלָם וְכוּ', בְּבְחִינַת קַץ בָּא הַקָּץ וְכוּ', כְּמִבְּאֵר שֵׁם בְּמֵאֵמֶר הַנִּי"ל נִמְצָא, שֶׁעֵקֶר יְצִיאַת מִצְרַיִם נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת שְׁבֵת, שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא וְעַל-כֵּן גַּם פְּסַח נִקְרָאת שְׁבֵת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא כג), "וַיִּסְפְּרָתֶם לְכֶם מִמַּחֲרַת הַשְּׁבֵת" דְּהֵינּוּ פְּסַח, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָּה (מִנְחוֹת סה), כִּי עֵקֶר תִּקְוָה הַנֵּס שֶׁל פְּסַח נִמְשָׁךְ מִשְׁבֵּת כְּנִי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת הַשְּׁבֵת שְׁלֹפְנֵי פְּסַח שְׁקוֹרִין אוֹתוֹ שְׁבֵת הַגְּדוֹל עַל שֵׁם הַנֵּס, כִּי כָּל הַנֵּסִים שֶׁל יְצִיאַת מִצְרַיִם נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת שְׁבֵת כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן נִקְרָא גְּדוֹל עַל שֵׁם הַנֵּסִים שֶׁנִּקְרָאוּ בְּחִינַת גְּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מַלְכִים ב' ח'), "סִפְרָה לִי אֶת הַגְּדוֹלוֹת שֶׁעָשָׂה אֱלֹהֵינוּ" כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב רַבּוֹנוּ שֵׁם בְּמֵאֵמֶר הַנִּי"ל עַל מֵאֵמֶר הַנִּי"ל, וּמוֹרִיד שְׁנֵי דְמַעוֹת לַיָּם הַגְּדוֹל, עַיֵן שֵׁם:

אות ח

וְזֶה בְּחִינַת (פִּסְחִים ב') אוֹר לְאֶרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹדֵקִין אֶת הַחֲמֵץ לְאוֹר הַיָּר וְקָרִי הַתֵּנָא לְאוֹרְתָא אוֹר לִישְׁנָא מֵעַלְיָא וְכוּ' כִּי עֵקֶר בְּדִיקַת הַחֲמֵץ וּבְעוֹרוֹ הוּא בְּחִינַת בְּעוֹר, בְּחִינַת הַטָּבַע מֵהָעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲמֵץ כְּנִי"ל וְכִשְׁנִתְבַּטַּל הַטָּבַע וְנִתְגַּלְּהַ הַהַשְּׁגָחָה זֶה בְּחִינַת בְּטוּל הַחֲשָׁךְ וְהַלְּלָה כְּנִי"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת תִּקְוָה הַגְּלִיּוֹת הַנִּמְשָׁךְ מִבְּחִינַת חֲכָמַת הַטָּבַע כְּנִי"ל, כִּי

כְּשֶׁנִּתְגַּלֶּה הַשְּׂגָחָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּעוֹלָם אֲזִי אֵין שׁוּם חֲשֵׁךְ כָּלֵל, כִּי עֶקֶר הָאוֹר
הוּא הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, כְּבִיכּוֹל, כְּנִי"ל וְאֲזִי לִילָה פִּיּוֹם יְאִיר כּו', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב ( )
תהלים קלט), "גַּם חֲשֵׁךְ לֹא יִחְשִׁיךְ מִמֶּךָ וְלִילָה פִּיּוֹם יְאִיר כְּחֹשֶׁךְ
כְּאוֹרָה" כְּמוֹ שֶׁיְהִי לְעֵתִיד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (זְכַרְיָה יד), "וְהָיָה לְעֵת עָרֵב
יְהִי אֹר" כְּמוֹ שֶׁאֲנִי מְבַקְשִׁים (בהגדה של פסח), "תְּאִיר כְּאוֹר יוֹם
חֲשֻׁכָת לַיְלָה" כִּי עֶקֶר הַחֲשֵׁךְ שֶׁל לַיְלָה הוּא מִבְּחִינַת חֲכָמַת הַטְּבַע שֶׁהִם
הֵם עֶקֶר הַחֲשֵׁךְ וְאֲמוּנַת הַהֲשָׁגָה זֶה עֶקֶר הָאוֹר וְכַנִּי"ל, וְעַל-כֵּן הַלַּיְלָה שֶׁל
בְּדִיקַת הַחֲמִץ בְּטוֹל הַטְּבַע, קָרָא הַתַּנָּא אֹר לִישְׁנָא מְעַלְיָא ע"ש בְּטוֹל
הַטְּבַע שֶׁהוּא בְּחִינַת הַחֲמִץ שֶׁבוֹדֵדְקִין בְּאוֹתוֹ הַלַּיְלָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הַלַּיְלָה
בְּבְחִינַת אֹר, בְּחִינַת (תהלים קלט) לַיְלָה פִּיּוֹם יְאִיר וְכו' כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן קָרָא
הַתַּנָּא אֹתוֹ הַלַּיְלָה אֹתוֹ

אות ט

וְזֶה בְּחִינַת (שמות יב) לֵיל שְׁמוֹרִים, שֶׁמִּשְׁמֵר מִן הַמַּזִּיקִים, (יט) כִּי עֶקֶר
הַמַּזִּיקִים הֵם מִבְּחִינַת חֲכָמַת הַטְּבַע, שֶׁהוּא בְּחִינַת דִּינִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים מַזִּיקֵי עַלְמָא וְאִז בְּלֵיל יְצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁהָיָה בְּטוֹל הַטְּבַע
בְּלַיְלָה דִּיקָא כְּדִי לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל בְּחִינַת לַיְלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמַת הַטְּבַע,
עַל-כֵּן אוֹתוֹ הַלַּיְלָה הוּא מִשְׁמֵר מִכָּל הַמַּזִּיקִין וּמְכַל הַדִּינִים, כִּי אִז נִתְגַּלֶּה
הַשְּׂגָחָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְבַּטְּלִין כָּל הַהַזִּיקוֹת וְכָל הַדִּינִים כְּנִי"ל:

אות י

וְזֶה בְּחִינַת מְלוּי הַלְּבָנָה, בְּחִינַת (ישעיה ל') וְהָיָה אֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה
כְּאוֹר שְׁבַע יָמֵי בְּרֵאשִׁית וְכו' שֶׁיְהִי לְעֵתִיד לְבֹא כְּשִׁיִּתְגַּלֶּה הַשְּׂגָחָתוֹ
יִתְבַּרֵּךְ בְּעוֹלָם כִּי אִז יִתְבַּטֵּל חֲשֻׁכָת לַיְלָה וְאִז תִּתְמַלֵּא הַלְּבָנָה מִפְּגִימָתָהּ,
כִּי פָּגָם וּמַעוֹט הַלְּבָנָה זֶה בְּחִינַת חֲשֻׁכָת לַיְלָה שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמַת הַטְּבַע,
שְׁזֶה עֶקֶר אַחִיזְתָּם, כִּי כָּל אַחִיזְתָּם הוּא מִבְּחִינַת פָּגָם הַלְּבָנָה כִּיזְדוּע (כ)
וְלְעֵתִיד תִּתְמַלֵּא הַלְּבָנָה וְיִתְבַטֵּל הַחֲשֵׁךְ, כִּי יִתְבַטֵּל הַטְּבַע וְתִתְגַּלֶּה
הַהֲשָׁגָה, וְאֲזִי, 'לַיְלָה פִּיּוֹם יְאִיר' וְזֶה בְּחִינַת וְהָיָה אֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר
הַחֲמָה וְכו' כְּנִי"ל. וְעַל-כֵּן פָּרְשֵׁת קְדוּשַׁת הַחֹדֶשׁ הוּא מְצוּה רֵאשׁוֹנָה שֶׁנֶּצְטוּוּ
יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּשַׁעַת הַגָּאֻלָּה, כִּי עֶקֶר הַגָּאֻלָּה, שֶׁהוּא בְּטוֹל הַטְּבַע, זֶה

אות יא

וְזֶה בְּחִינַת (פסחים ה), אֵין בְּעוֹר חֲמִץ אֶלָּא שְׂרָפָה כִּי (יחזקאל טו),
”מֵהָאֵשׁ יֵצְאוּ וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם”, כִּי הַשְּׂגָחָה וְהַטֵּבֵעַ הֵם בְּחִינַת יוֹם וְלַיְלָה
אוֹר וְחֹשֶׁךְ כַּנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת מְאוּרֵי אוֹר וּמְאוּרֵי אֵשׁ, כִּי מְאוּרֵי אֵשׁ שׁוֹלֵטִין
בְּשַׁעַת הַסְּתַלְקוֹת מְאוּרֵי אוֹר, דְּהֵינּוּ בְּלִילָה וְחֹשֶׁךְ (וכמבואר מזה במקום
אחר בדברי רבינו ז"ל במאמר ”בראשית-לעיני כל ישראל” בסימן ס"ז
בלקוטי תנינא) כִּי הָאֵשׁ זֶה בְּחִינַת תִּקְוָה הַדִּין שְׁנִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַטֵּבֵעַ כַּנִּי"ל,
וְעַל-כֵּן בְּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הָאֵשׁ בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת עַל-יְדֵי אָדָם הָרֵאשׁוֹן,
כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (פסחים נד) זֶה רָמַז עַל בְּחִינַת הַטֵּבֵעַ
שְׁנֵת־עֲלָם הַשְּׂגָחָה, כִּי הַטֵּבֵעַ זֶה בְּחִינַת (דברים ח) כָּחִי וְעֹצֵם יְדֵי עֲשָׂה לִי
וְכוּי כְּמוֹ הָאֵשׁ שֶׁעָקַר בְּרִייתוֹ הָיָה עַל -יְדֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם, וְעַל-כֵּן מִשֵּׁם
עָקַר אַחִיזַת הַטֵּבֵעַ, שֶׁהוּא תִקְוָה הַדִּין, וְעַל-כֵּן מִבְּדִילִין עָלָיו בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת,
כִּי שֵׁם עָקַר בְּחִינַת הַהִבְדָּלָה וְהַפְּרוּר, כִּי עָקַר אַחִיזַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע
הוּא מִבְּחִינַת הַטֵּבֵעַ שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵשׁ כַּנִּי"ל וְעַל-יְדֵי שְׁאֵנוּ מִבְּדִילִין עָלָיו
עַל-יְדֵי זֶה אָנוּ מְבַרְרִין הַטוֹב וּמְכַנְיְעִין הַרַע הַנִּיֶּאֱחָז בְּהָאֵשׁ בְּבְחִינַת הַטֵּבֵעַ
וְנִכְלָל גַּם הָאֵשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת הַטֵּבֵעַ בְּקַדְשָׁהּ, כִּי בְּאִמְתָּ גַם הַטֵּבֵעַ הוּא
הַשְּׂגָחָה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ מְנַהֵיג אֶת הַטֵּבֵעַ כְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ
וְכִשְׁמֵאֲמִינִים וְיִוְדָעִים שֶׁהִכֵּל בְּהַשְּׂגָחָה וְגַם הַטֵּבֵעַ הִיא הַשְּׂגָחָה, אֲזִי נִכְלָל
גַּם הָאֵשׁ בְּקַדְשָׁהּ וְזֶה בְּחִינַת בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ שֶׁמְבַרְכִין בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת
בְּשַׁעַת הַבְּדִלָה. שְׁמֵאֲמִינִים שֶׁהִכֵּל מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְגַם הָאֵשׁ בְּחִינַת הַטֵּבֵעַ
בְּרָא גַם כֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, כִּי גַם הַטֵּבֵעַ הִיא הַשְּׂגָחָה כַּנִּי"ל וְאֲזִי נִכְלָל
הַכֹּל בְּקַדְשָׁהּ וְזֶה בְּחִינַת תִּקּוּן עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע כַּנִּי"ל וְאֲזִי עַל-יְדֵי זֶה
דִּיקָא הֵם נוֹפְלִים בְּבְחִינַת מֵהָאֵשׁ יֵצְאוּ וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם, כִּי עָקַר אַחִיזַתָּם
מִבְּחִינַת הָאֵשׁ, בְּחִינַת הַטֵּבֵעַ וְכִשְׁנִתְגַּלְגַּלָּה שְׁגָם הָאֵשׁ, בְּחִינַת הַטֵּבֵעַ, הוּא
מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי זֶה בְּעֶצְמוֹ הֵם נִכְנָעִים וְזֶה בְּחִינַת בְּעוֹר חֲמִץ עַל-יְדֵי
הָאֵשׁ, כִּי אֲזִי נִתְגַּלְגַּלָּה הַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֲזִי יוֹדָעִים שֶׁהִכֵּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ
וְאִפְלוּ הַטֵּבֵעַ בְּחִינַת הָאֵשׁ הַכֹּל בְּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד וְאֲזִי הַחֲמִץ, בְּחִינַת
חֲכָמַת הַטֵּבֵעַ, בְּחִינַת אַחִיזַת הַעוֹבָדֵי כּוֹכָבִים, נִכְנָע וְנִתְבַּטַּל עַל-יְדֵי שְׂרִשׁוֹ
דִּיקָא, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי הָאֵשׁ, כִּי מֵהָאֵשׁ יֵצְאוּ וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם כַּנִּי"ל:

ועל-כן בכל השנה מתר החמץ רק בפסח צריכים לאכל מצה וחמץ אסור ואסורו חמור מאד אפלו במשהו, (כא) כי בפסח, שהוא יציאת מצרים, צריכים רק לאכל מצה, שהוא בחינת השגחה וביחינת החמץ, שהוא בחינת הטבע, צריכים עכשיו לבער לגמרי בבל יראה ובל ימצא, כי באמת גם הטבע בעצמה היא גם כן השגחת השם יתברך כנ"ל, אבל מאחר שהתגברו פרעה ומצרים אז עלינו מאד וכפרו בה' ואמרו, "מי ה' וכו', (שמות ה'), על-כן אי אפשר לצאת ממצרים כי אם על-ידי התגלות ההשגחה מאד מאד כמו שהיה בשעת יציאת מצרים שגלה השם יתברך השגחתו בעולם בהתגלות גדול מאד, כי עשה עמנו אותות נוראות ועל-כן צריכים אז בפסח לאכל רק מצה ולא חמץ, שהוא בחינת הטבע, רק מצה, שהוא בחינת השגחה, כי מחמת תקוף הגלות שהיה במצרים, שכולל כל הגליות אי אפשר לצאת משם כי אם על-ידי התגלות ההשגחה לבד וביחינת הטבע, שהוא החמץ, צריך לבער לגמרי בבל יראה ובל ימצא, כי על-ידי בחינת הטבע הם יכולים להתגבר ולא יהיה אפשר לצאת מחמת גדל אחיזתם שנתאחזו אז מאד בישראל, אבל מאחר שאוכלים מצה, שהוא בחינת השגחה, שבעת ימים, אזי אחר כך הותר החמץ, כי מאחר שכבר יצאנו ממצרים ונתגלה הדעת של השגחה על-ידי אכילת מצה, אזי אחר כך יכולים לאכל גם החמץ שהוא בחינת הטבע, כי על-ידי גדל התגלות ההשגחה יודעים האמת שגם הטבע הוא השגחה, כי השם יתברך ברא הכל ומנהיג ברצונו הכל, על-כן יכולים לאכל חמץ גם כן אבל בתחלה בשעת יציאת מצרים אי אפשר לאכל חמץ כלל, כי אז מחמת גדל אחיזתו כנ"ל אסור להזכיר שם טבע כלל שלא יתאחזו ביותר ולא יוכלו להגאל חיו, אבל אחר כך שכבר יצאנו מהם ונתגלה ההשגחה אזי יודעים שגם החמץ בחינת הטבע הכל בהשגחתו יתברך ועל-כן הותר החמץ אחר הפסח כנ"ל. וזהו בחינת מה שכתוב בזהר הקדוש (כב) שמאחר שקבלנו המצה, שהיא אסותא, יכולים אחר כך לאכל החמץ, הינו כנ"ל שאחר שנתגלה ההשגחה יכולים לאכל החמץ גם כן, כי נתגדל הדעת ויודעים שגם הטבע היא השגחה באמת כנ"ל ועל-כן לא הותר החמץ עד אחר קריעת ים סוף שהיה בשביעי של פסח, כי אז היה עקר מפלת מצרים ואז היה ביותר ויותר התגלות ההשגחה מאד מאד על-ידי קריעת ים סוף ונסים הרבה שהיו אז ועל-כן אז נכנע ונתבטל חכמת הטבע, שמשם אחיזת העובדי פוכבים מאד, כי כלם נבהלו אז מאד על-ידי התגלות ההשגחה שהיה אז מאד, כמו שכתוב (שמות טו), "אז נבהלו אלופי אדום וכו'" ומגדל התגלות ההשגחה אז נתגלה שגם באמת הטבע היא השגחה. ועל-כן אחר שביעי של פסח הותר החמץ וכו' כנ"ל:

אות יג

כי קריעת ים סוף הוא בחינת מה שאמר רבנו ז"ל שם במאמר הנ"ל על מאמר "ומוריד שני דמעות לים הגדול", דהינו שממשיך השגחה להכניע את העובדי כוכבים, שהם בחינת ים, כמו שכתוב (ישעיה נ"ז), "והרשעים פים נגרש" ואזי נעשין נסים ונפלאות, שהם בחינת גדול, כמו שכתוב (מלכים ב' ח'), "ספרה לי את הגדולות וכו'", עין שם וזה בחינת קריעת ים סוף שאז היה התגלות ההשגחה מאד כנ"ל ועל-ידי ההשגחה היה הנס שהמשיך בחינת ההשגחה לבחינת ים שמרמוז על העובדי כוכבים ואז נבקע הים, הינו כי קריעת ים סוף הוא בשני בחינות ושניהם אחד, כי זה תלוי בזה, כי קריעת ים סוף מרמוז שנבקע ים החכמה שלמעלה ונתגלה הדעת, שהוא בחינת השגחה, כי זה עקר הדעת כנ"ל ועל-ידי זה בעצמו נבקע הים שלמטה, שמרמוז על העובדי כוכבים דעלמא, שהם פים נגרש, שכלם נבקעו ונשברו ונתבטלו וישראל עברו בתוך הים ביבשה, כי לא יכלו המים שהם העובדי כוכבים, לשלוט על ישראל מאחר שנתגלה ההשגחה כנ"ל בבחינת ומוריד שני דמעות לים הגדול הנ"ל, (כי פרעה התגבר על-ידי ב' אותיות אלו שהם מ"י אותיות י"ם ועל-כן אמר (שמות ה') מ"י ה' אשר אשמע בקולו פמובא בכתבי האר"י ז"ל) (כג) ועל-כן עקר הכנעתו שנתגלה ההשגחה על-ידי קריעת ים סוף בבחינת ומוריד שני דמעות. דהינו השגחה לים הגדול כנ"ל:

אות יד

וזהו בחינת שאלת הבור, שמצוה שישאל הבור, מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות כי צריכים אז בליל פסח לישאל דיקא קשיות מה נשתנה כדי להשיב על זה עבדים היינו וכו' דהינו שהשם יתברך עשה עמנו נסים וגלה השגחתו יתברך בעולם ועל-ידי קשיא זו של מה נשתנה. על-ידי זה מכניעין ומבטלין ומתרחצין כל הקשיות של חכמת הטבע, כי על-ידי זה מגלין ההשגחה כנ"ל ועל-כן צריכין דיקא לישאל קשיות מה נשתנה בליל פסח כדי לבטל על-ידי קשיא זו כל הקשיות של המחקרים שבאים מחכמת הטבע כי על-ידי קשיא זו נתגלה ההשגחה ונתבטל לגמרי כל הקשיות שלהם ועל-כן דברה תורה כנגד ארבעה בנים ששואלין קשיות מה נשתנה הנ"ל כי הד' בנים הם כנגד ד' מלכיות פמובא (כד) כי כל הד' מלכיות שהם כלל כל הגליות שכלם מתגברים רק על-ידי בחינת חכמת הטבע כנ"ל כמבאר במאמר הנ"ל וכלם נכנעים ונתבטלים על-ידי שאלת הד' בנים שעל-ידי זה נתגלה השגחה כנ"ל ועל-ידי זה נתבטלין כל הד' מלכיות שהם כלל כל הגליות כנ"ל וזהו מה נשתנה הלילה הינו שהקשיא

מה זה יהיה שבלילה שמרמז על הגליות בחינת הטבע יהיה התגלות
ההשגחה כל כך, והתרוץ עבדים היינו וכו' ולא יכלנו לצאת משם כי אם
על-ידי התגלות ההשגחה לבד והיה מההכרח לבטל אז הטבע לגמרי ועל
-כן היה הנס בלילה דיקא כדי להכניעם בשרשם להפוך הלילה ליום כי
בטל הטבע לגמרי ואז נתהפך לילה ליום בחינת (תהלים קלט) לילה כיום
יאיר וזה עקר הנס שיתבטל הטבע בחינת לילה לגמרי כנ"ל על-כן היה
הנס בלילה דיקא כנ"ל:

אות טו

וזה בחינת טבילת כלים כי הכלי שניצא מרשות העובדי כוכבים צריכים
לטובלן במקוה שיהיה ראוי שיאכל בו הישראל (שולחן ערוך יורה דעה
סימן ק"כ סעיף א') כי העובדי כוכבים שהם בחינת הטבע זה עקר
הטמאה כנ"ל וכשהכל ברשותם אינו יכול לצאת לרשות ישראל אל
הקדשה כי אם על-ידי טבילה במקוה שהוא בחינת השגחה בחינת דעת
בחינת (ישעיה יא) כי מלאה הארץ דעה כמים וכו' כנ"ל כי מאכל ישראל
צריך להיות בקדשה גדולה מאד. ועקר קדשת האכילה הוא על-ידי הדעת
שהוא התגלות ההשגחה וזה בחינת אכילת מצה בפסח שמגלין ההשגחה
על-ידי האכילה דיקא על-ידי שאוכלין מצה כנ"ל כי אדם הראשון פגם
באכילת עץ הדעת טוב ורע ועץ הדעת טוב ורע זה בחינת חכמת הטבע
ששם מערב טוב ורע. והוא דעת דסטרא אחרא פגם הדעת דקדשה ועקר
הפגם היה על-ידי האכילה כי עקר תקון האכילה הוא על-ידי אמונה
דיקא בבחינת (תהלים לו) ורעה אמונה פמובא במקום אחר (בסימן
ס"ב) כי כשאינו אוכל בקדשה, על-ידי זה נפגם הדעת שהוא בחינת
השגחה ונופל לטעות של חכמת הטבע, כמו שפתיב (דברים ח'), "פן
תאכל ושבעת ורם לבבך ושכחת את ה' אלהיך וכו' ואמרתי בלבבך כחי
ועצם ידי עשה לי וכו'" דהינו שתולה בטבע ח"ו, כאלו הפרנסה בכחו
ועצם ידו ואינו מודה בהשגחה וזה בחינת כחי ועצם ידי, בחינת פגם
הידיים הנ"ל פגם כ"ח פרקין דידיים כ"ח אתון של מעשה בראשית וזהו (שם)
"וזכרת את ה' אלקיך כי הוא הנותן לך כ"ח וכו'" הינו כי באמת
הכל בהשגחת השם יתברך שברא הכל בכ"ח אתון של מעשה בראשית
כנ"ל והוא משגיח בכל עת ונותן כ"ח, 'כ"ח' דיקא כנ"ל, כי השם יתברך
משגיח ומקים העולם על-ידי כ"ח אתון של מעשה בראשית כנ"ל ועל-כן
צריכין ישראל לקדש את מאכלם מאד וזה בחינת כמה וכמה מצות
התלוים במאכל ומשנה, כי עקר התגלות ההשגחה תלויה בקדשת
המאכלים וכנ"ל וזהו (שם ח'), "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על
הארץ הטובה וכו'" הינו שתברך את ה' אחר האכילה, שתדע שהכל מאתו

בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבַּרְךָ וְזָהוּ, "עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה" כִּי אָרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא בְּחִינַת הַשְׁגָּחָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שֵׁם יֵא), "תִּמְיֵד עֵינַי הִ' אֶלְקִיךָ בְּהִ" כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת אֲכִילַת מֶן, בְּחִינַת (שְׁמוֹת טז) הַנְּנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁהִיא יוֹרֵד בְּהַשְׁגָּחָה לְבַד דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ וְכִמְהָ נְסִים נַעֲשׂוּ בּוֹ וְכִשְׂמֵאֲמִינִים שֶׁהַפְּרָנְסָה הַכֹּל בָּא מֵהֵשֶׁם יִתְבַּרְךָ בְּהַשְׁגָּחָתוֹ לְבַד בְּלִי שׁוּם דְּרָךְ הַטְּבַע כְּלָל, כִּי הוּא הַנוֹתֵן כִּ"ח וְכוּ' כְּנִ"ל, זֶה בְּחִינַת אֲכִילַת מֶן, בְּבְחִינַת לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה אֶלָּא לְאוֹכְלֵי הַמֶּן (כה) וְעַל-כֵּן בְּתַחֲלַת הַתְּקָרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׂמִים, דְּהֵינּוּ בְּפִסְחַ בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם הֵם צְרִיכִים לֶאֱכֹל מִצָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחִין וְדַעַת, בְּחִינַת מֶן, (כו) כִּי עַל-יְדֵי אֲכִילַת מִצָּה בְּפִסְחַ נִמְשָׁךְ דַּעַת גְּדוֹל וְיוֹדְעִין שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה לְבַד וְעַל-יְדֵי זֶה עֶקֶר הַתְּקָרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׂמִים וְכוּ' כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן הַכְּלִי שֶׁהִיא בְּרִשׁוֹת הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים, שֶׁהֵם מְסֻטְרָא דְּמִסְאָבוּתָא, כִּי הֵם תּוֹלִין בְּטְבַע שְׂמִשָּׁם עֶקֶר אַחֲזִיזַת הַדִּינִים וְהַסְטְרָא אַחְרָא וְעַל-כֵּן אֵין הַכְּלִי רָאוּי לְסַעֲדַת יִשְׂרָאֵל כִּי אִם עַל-יְדֵי טְבִילָה בְּמִקְוָה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה יוֹצֵא הַכְּלִי מִבְּחִינַת טְבַע לְבְּחִינַת דַּעַת, בְּחִינַת הַשְׁגָּחָה, בְּחִינַת עֲלֵמָא דְאַתִּי, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מִקְוָה וְכוּ' כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת הַכְּשֵׁר כְּלִים (בַּמְדַּבֵּר לֹא) "כֹּל דְּבַר אֲשֶׁר יָבֹא בְּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בְּאֵשׁ כִּי מֵהָאֵשׁ יֵצְאוּ וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֶם וְכוּ' " וְכְנִ"ל כִּי מֵאַחַר שֶׁכָּבַר נְבִלַע הָאִסוּר, שֶׁהוּא הַטְּמֵאָה, בְּכָלִי, שֶׁכֵּל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַטְּבַע, דְּהֵינּוּ כְּפִירוֹת שְׂמִשָּׁם נִמְשָׁכִין כֹּל הַטְּמֵאוֹת וְכֹל הָאִסוּרִים וְכִשְׂכָּבַר נְבִלַע הָאִסוּר בְּכָלִי אֵין לוֹ טְהָרָה כִּי אִם עַל-יְדֵי הָאֵשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂרֵשׁ הַטְּבַע וְכוּ' כְּנִ"ל, כִּי מֵהָאֵשׁ יֵצְאוּ וְכוּ' וְכְנִ"ל, אֲבָל כְּשֶׁעֲדִין לֹא נְבִלַע הָאִסוּר בְּכָלִי רַק שְׂיֵצְא מִרְשׁוֹת הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים, דְּהֵינּוּ שְׂיֵצְא מִדַּעַתוֹ וּרְשׁוֹתוֹ, כִּי עֶקֶר בְּחִינַת רְשׁוֹתוֹ שֶׁל אָדָם הוּא הַדַּעַת שֶׁהוּא קוֹנֵה כֹּל הַחִפְצִים תַּחַת רְשׁוֹתוֹ בְּבְחִינַת (נַדְרִים מֵא) דַּעַת קְנִיַת מֵה חֲסֻרְתָּ וְכוּ', כִּי עֶקֶר הָאָדָם הוּא הַדַּעַת וְעַל-כֵּן כְּשִׁיּוֹצֵא הַכְּלִי מִרְשׁוֹת הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים, הֵינּוּ מִרְשׁוֹת דַּעַת הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַטְּבַע וְכוּ' כְּנִ"ל, אֲזִי דִי לוֹ בְּטְבִילָה בְּמִקְוָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲלֵמָא דְאַתִּי שְׂמִשָּׁם מִקְבְּלִין וּמִמְשִׁיכִין בְּחִינַת הַשְׁגָּחָה, לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל בְּחִינַת הַטְּבַע, שְׁעַל-יְדֵי זֶה יוֹצֵאִין מִטְּמֵאָה לְטְהָרָה, מִרְשׁוֹת הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים לְרְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם לְמַעְלָה מֵהַטְּבַע וְכוּ' כְּנִ"ל:

אות טז

וְזֶה בְּחִינַת הַיִּין שֶׁל דִּי פּוֹסוֹת, כִּי הַיִּין כָּלוּל מִשְׁנֵי בְּחִינּוֹת, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רְבוּתֵינוּ זְכוּרִים לְבִרְכָה (יוֹמָא עו), זְכָה נַעֲשֶׂה רֵאשׁ לֹא זְכָה נַעֲשֶׂה רֵשׁ הֵינּוּ כְּשִׁזּוֹכִין נִתְרוֹמֵם הַדַּעַת עַל-יְדֵי הַיִּין וְעֶקֶר הַדַּעַת הוּא הַתְּגַלּוֹת הַהַשְׁגָּחָה דְּהֵינּוּ שְׁנִתְגַּלָּה בְּיוֹתֵר הַדַּעַת שֶׁל הַהַשְׁגָּחָה עַל-יְדֵי שְׁתִּיַת הַיִּין כְּשִׁזּוֹכִין בְּחִינַת זְכָה נַעֲשֶׂה רֵאשׁ, אֲבָל אִם אֵינּוּ זוֹכָה הוּא לְהַפִּךְ כִּי נַעֲשֶׂה רֵשׁ וְאֵין

עני אלא מן הדעת (כז) ומשם עקר העניות ממש דהינו כשאין לו הדעת של השגחה, שהוא עקר הדעת, משם בא עניות, בחינת (בראשית ג) בעצבון תאכלנה, שהוא בחינת דחקות ועניות שבא על-ידי פגם אכילת עץ הדעת טוב ורע, שהוא בחינת חכמת הטבע כנ"ל, כי הטבע הוא בחינת חשד ולילה, בחינת פגם הלבנה כנ"ל שמשם עקר העניות כידוע (כח) ושני בחינות אלו כלולים ביין, כי היין מביא שנה וזה בחינת הטבע, שהוא בחינת לילה ושנה כנ"ל ולהפך כשזוכין, אזי היין מעורר מהשנה בבחינת (שיר השירים ז') וחכך פיין הטוב דובב שפתי ישנים, דהינו שייך הטוב מסטרא דטוב מעורר מהשנה, שזה בחינת הדבור, כי בשעת שנה אזי נסתלק הדבור ועל-ידי היין הטוב נתעורר מהשנה ונמשך הדבור שבא מהדעת כידוע, (כט) בחינת דובב שפתי ישנים (ל) וזה בחינת השגחה, שהוא בחינת התעוררות השנה כנ"ל ומחמת שהיין כלול משני הבחינות, מבחינת דעת, בחינת השגחה, שזה בחינת יין המשמח, בחינת עלמא דאתי, בחינת (תהלים ק"ד) ויין ישמח וכו' וזה כשזוכה כנ"ל ואם לא זכה הוא בבחינת יין המשכר שמערב הדעת וטועה בחכמת הטבע ח"ו, שזה בחינת שנה וכו' כנ"ל על-כן צריכין לשמר את היין מאד מפגע עובדי כוכבים יותר מכל הדברים שבעולם, כי שום דבר אינו נאסר במגע עובדי כוכבים, רק היין נעשה נסך על-ידי מגע עובדי כוכבים, כי תכף כשנוגע העובדי כוכבים ביין וסתם נגיעה היא בידים, אזי נמשך היין לבחינת טבע, שהוא בחינת עובדי כוכבים דעלמא מחמת שהיין כלול משני הבחינות כנ"ל, על-כן העובדי כוכבים, שהם בחינת טבע, הם יכולין לטמא את היין בנגיעתם ביד, כי נמשך מיד לבחינת טבע ועל-כן אינו ראוי לישראל שהם למעלה מהטבע וכל מאכליהם ומשקיהם צריך להיות קדש, שעל-ידי המאכל והמשקה יומשך הדעת של השגחה כנ"ל ועל-כן עקר הפגם של היין הוא על-ידי נגיעתם וסתם נגיעה היא בידים, כי עקר הפגם הדעת של השגחה היא על-ידי פגם הידיים פגם כ"ח פרקין דידיים, שהם כנגד כ"ח אתון של מעשה בראשית וכו' כנ"ל וידי עובדי כוכבים הם בהפך מזה והם בבחינת (בראשית כ"ז) הידיים ידי עשו, בחינת הטעות של הטבע, שהוא בחינת כחי ועצם ידי כנ"ל. ועל-כן היין נפגם על-ידי עובדי כוכבים וכנ"ל ואזי נעשה נסך זה בחינת טעות של חכמת הטבע, שהוא בחינת שנה וזה בחינת נסך, בחינת (ישעיה כ"ט) כי נסך הי רוח תרדמה וכו', שזה נאמר שם על החושים בפוכבים הטועים במערכת השמים וכנ"ל ועל-כן בעת גאלת מצרים, שאז נתגלה ההשגחה, אז הוא מצוה לשפות ד' כוסות של יין, כי אז היין הוא בחינת זכה נעשה ראש, כי עכשיו בליל פסח נתרום הדעת ונתגלה ההשגחה ביותר על-ידי היין, כי השם יתברך המשיך השגחה ושר את הלילה והשנה בבחינת (שמות יא) כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים. ואזי היין בחינת יין המשמח ויכולין לדבר ולספר ביציאת מצרים בלילה הזה על-ידי היין, בבחינת דובב שפתי ישנים וכנ"ל וזה בחינת (ברכות לה) אין אומרים שיר אלא על היין, כי כל השירות-----הם נמשכין מבחינת עלמא דאתי שאז יתער שיר בעלמא, כמו שכתוב בזהר הקדוש (לא) בבחינת אז ישיר משה ישר' לא נאמר, אלא "ישיר" מפאן שעתידי לשיר לעולם הבא, (לב) כי עקר

השירה מבחינת עולם הבא שאז ישיר משה וכו', כי אז יתער שיר בעלמא ומשם נמשכין כל השירות לעולם הזה שמשוררין ומזמרין על הנסים, כי כל הנסים נעשין על-ידי שהשם יתברך ממשיך בחינת השגחה מסוף העולם מעולם הבא לזה העולם כנ"ל, ואזי כשנעשה הנס, אנו ממשיכין גם כן בחינת שירה מעולם הבא לזה העולם וזה בחינת כל השירות של הנסים ועל-כן אין אומרים שיר אלא על היין, (לג) כי אז היין נכלל בקדשה בבחינת דעת של השגחה וזה עקר בחינת השיר שממשיכין בחינת השגחה, שזהו בחינת השיר של הנס לזה העולם ועל-כן אומרים השיר על היין וכנ"ל. וזה בחינת ד' פוסות יין של פסח כנגד ד' מלכיות, כי כשנכלל היין בקדשה בבחינת השגחה, על-ידי זה נכנעין כל הגליות של כל הד' מלכיות, שעקר כחם הוא על -ידי הטבע כנ"ל ועל-ידי ההשגחה שנתגלה על-ידי הדעת שנמשך על-ידי ה' פוסות יין, על-ידי זה נתבטלים כלם וכו' וכנ"ל:

נטילת ידים שחרית ג:

ענין נטילת ידים אחר השנה, על פי התורה "כי תצא למלחמה" בלקוטי תנ"ך בסיומן פ"ב עין שם כל התורה:

אות א

והכלל לענינו, כי יש בחינת כסדר ושלם כסדר, שהם בחינת (תהלים קלט) אחור וקדם צרתני וכו' בחינת אדם וחוה א' ב' ותשר"ק, כי אדם הוא בחינת הוי' במלוי אלפין בגימטריא מ"ה, שהוא בחינת כסדר, בחינת קדם, בחינת א"ב כסדר וחוה הוא בחינת הדבור, בחינת ולילה ללילה יחוה, בחינת מלכות פה וכו', בחינת תשר"ק שלא כסדר, בחינת אחור וכו'. וזה שאנו רואים שלפעמים הולך לאדם שלא כסדר, זה נמשך מבחינת שלא כסדר הנ"ל, על-ידי שמחלק בחינת שלא כסדר מבחינת כסדר ועקר הפגם הוא על-ידי גדלות שאומר, אנה אמלוד, שבזה הוא מחלק בחינת חוה-מלכות לעצמו ומפריד אותה מהקדוש ברוך הוא ואזי אינה בשלמות כי עקר חיותה מ"ה, הינו השכל, שהוא בחינת כסדר, כי שלמות כל הדברים אינו אלא כשהם מיחדים ומקשרים בו יתברך, שאז

מקבלין ממונו יתברך חיות בשלמות ורחיות הוא המוחין וכו', בחינת חכמה כ"ח מ"ה, שהיא עקר החיות, בחינת החכמה תחיה, בחינת מ"ה חיינו מה פחינו וכו' ומ"ה הוא אדם וכו'. נמצא, זאת הבחינה חנה-מלכות כשהיא מקשרת לאדם לבחינת מ"ה, הינו להקדוש ברוך הוא, אזי יש לה שלמות וכו'. וזהו, "לה' הארץ ומלאה וכו'" ואזי הולך לו להאדם כסדר, כי באתר דאית דכר נוקביה לא אדכר תמן (זוהר חוקת קפג). נמצא, כי בחינת חנה שלא כסדר, נתבטלים על-ידי האדם כסדר ובחינת כסדר נקרא יו"ד, שהמלכות הנקרא דליות לית לה מגרמה פלום והקב"ה ממשיך לה חיות החכמה הנקרא יו"ד וזה יוד ואו דלת וזהו, "אחור וקדם צרתני ותשת עלי כפיד" אל תאמר 'כפיד' אלא 'כפיד', הינו יוד גימטריא כף וכשחלק את הד' לעצמו וממשיך לעצמו חיות מפנה אזי נעשית לו שלא כסדר וכו' ועל-כן הולך לו שלא כסדר, כי הוא בתוך בחינת שלא כסדר, הינו מלכות חנה תשר"ק. ועל-כן פשרוהא אדם שהולך לו שלא כסדר ידע שיש לו גדלות, הינו אנא אמלוך, יעשה תשובה וישפיל את עצמו ויהיה בחינת מ", כמו שכתוב (שמות טז), "ונחנו מה" ואזי נחזר חנה לבחינת אדם, לבחינת מ"ה ונעשה כסדר וכו', ועקר התשובה הוא בחדש אלול וכו', עין שם כל זה היטב:

אות ב

וזה בחינת נטילת ידים שחרית בקומו משינתו, כי יום ולילה הם בחינת אדם וחנה, בחינת כסדר ושלם כסדר וכו', כי אור יום הוא בחינת אדם שהוא חכמה, כי האור הוא בחינת חכמה ודעת, כמבאר בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (בסימן לז) וכמו שכתוב (קהלת ב), "כיתרון האור מן החשך כן יתרון החכמה וכו'" ולילה הוא בחינת חנה-מלכות, בחינת ולילה ללילה יחנה וכמבאר בזהר הקדוש (א) ומובא לעיל בהלכות השכמת הבקר (הלכה ג') שבלילה תרעין דגן עדן סתימין, שהיא בחינת הסתלקות הדעת ועלמא אתנהיג על ידא דמטרוניתא, שהיא בחינת מלכות וכנ"ל ועל-כן בלילה דינא שלטא, כמבאר בזהר הקדוש (ב) כי כל הדינים נמשכין מבחינת שלא כסדר, שהיא בחינת דינים שמשם כל היסורים ח"ו שהם שלא כרצון האדם שהיא בחינת שלא כסדר, כי שלא כסדר הוא בחינת חשכת לילה כמו האדם ההולך בחשך שאז הולך שלא כסדר, כי אינו יכול לכוון הדרך הישר. ואז יוכל להפשל באבן וכיוצא, אבל באור יום אז רואה הדרך והולך כסדר נמצא, שיום ולילה הם בחינת כסדר ושלם כסדר, בחינת אדם וחנה וכו' ועל-כן בלילה, שאז שולט בחינת שלא כסדר ובחינת כסדר, שהיא החכמה, שהיא אור, יום נסתלק על-כן צריכין אז לישן והשנה הוא בחינת בטול, כי פשרוהא האדם

שְׁהַדְעַת מִתְבַּלְבֵּל וְאִין הַדְעַת מִיִּשְׁב כְּרֹאזִי וְאִז יִכּוֹל לְהַתְגַּבֵּר בְּחִינַת הַדִּינִים הַנֶּאֱחָזִין בְּבְחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר, כִּי כְּשֶׁהַדְעַת דְּקֻדְשָׁה בְּשִׁלְמוֹת אִז נִתְבַּטַּל בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר לְבְּחִינַת כְּסֻדָּר כְּנִי"ל, כִּי בְּאַתֵּר דְּאִית דְּכֹר נִוְקְבָא לֹא אֲדַכֵּר תַּמּוֹן וְכְנִי"ל אֲבָל בְּלִילָה שְׁאִז הַדְעַת מְסֻתְלֵק וְאִז מִתְגַּבֵּר חִי"ו, בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר שְׁמִשָּׁם אַחִיזַת הַדִּינִים חִי"ו, אִזִּי צְרִיךְ הָאֲדָם לְסַלֵּק דְּעֵתוֹ לְגַמְרֵי כְּאֵלוֹ אִין לוֹ שׁוּם דְּעַת כְּלָל וְיִבְטַל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת שְׁנָה שְׁמִכְרָחִים לִישׁוֹן בְּלִילָה בְּעַת שְׁאִין הַדְעַת בְּשִׁלְמוֹת כְּנִי"ל שְׁאִז יִוֹכַל חִי"ו, לְהַתְגַּבֵּר בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר כְּנִי"ל, עַל-כֵּן צְרִיכִין לִישׁוֹן לְסַלֵּק דְּעֵתוֹ לְגַמְרֵי וְלִבְטַל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, לְהִרְאוֹת שְׁבְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר, שְׁהוּא בְּחִינַת הַגּוּף, אִין לוֹ שׁוּם חִיּוֹת כִּי אִם עַל-יַדֵּי הַשֶּׁכַּל וְעַכְשָׁיו אָנוּ מְסַלְקִין הַשֶּׁכַּל לְגַמְרֵי וְנִשְׁאָר הַגּוּף כְּאֲבָן דּוֹמָם בְּלִי חִיּוֹת כִּי אִם בְּצִמְצוּם גְּדוֹל מְאֹד וְאִז בְּשַׁעַת הַשְּׁנָה נִתְחַדֵּשׁ הַשֶּׁכַּל וְנִתְחַזַּק יוֹתֵר. וְאִז כְּשֶׁמִּתְעוֹרֵר מְשִׁינְתּוֹ חוֹזְרִים אֵלָיו הַמַּחֲיִין מְחַדְּשִׁים וְאִז חוֹזֵר וְנִתְחַזַּק גּוּפוֹ, כִּי עֵקֶר חִיּוֹת הַגּוּף הוּא עַל-יַדֵּי הַנְּשֻׁמָּה. וְהַנְּשֻׁמָּה וְהַגּוּף הֵם (ב) בְּחִינַת כְּסֻדָּר וְשְׁלֵא כְּסֻדָּר, כִּי גּוּף וְנִשְׁמָה הֵם (ב) בְּחִינַת אִישׁ וְאִשָּׁה כְּפִדּוּעַ, בְּחִינַת אֲדָם וְחַוָּה, בְּחִינַת אֹר וְחֻשָׁף חֲכָמָה וְסִכְלוֹת, כְּמוֹבָא בְּהַתּוֹרָה "דְּרִשׁוּ ה' וְעֲזֹז" (בְּסִימָן לז) וְאִין לְגוּף שׁוּם חִיּוֹת כִּי אִם עַל-יַדֵּי הַנְּשֻׁמָּה, עַל-כֵּן בְּלִילָה, שְׁאִז אִין הַדְעַת בְּשִׁלְמוֹת, אִז צְרִיכִין לְסַלֵּק הַדְעַת לְגַמְרֵי וְלִבְטַל עֲצָמוֹ מִמֶּשׁ, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת שְׁנָה, כְּדִי שְׁלֵא יִתְגַּבֵּר בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר כְּנִי"ל:

אות ג

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמִּתְעוֹרֵר מְשִׁינְתּוֹ אִז צְרִיךְ לְטַל יַדָּיו בְּמִים, כִּי הַמִּים הֵם בְּחִינַת דְּעַת, בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה יא) כִּי תִמְלֵא הָאָרֶץ דְּעָה אֶת ה' בְּמִים לִים מְכֻסִּים כִּי אָנוּ צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ מִימֵי הַדְעַת כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת כְּסֻדָּר, כְּדִי לִבְטַל הַזְּהֻמָּה הַנֶּאֱחָזִי בְּהִידִים שְׁאֲחִיזְתָּהּ בְּבְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר, כִּי כָּל אַחִיזַת הַקְּלָפוֹת הוּא בְּבְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר כְּשֶׁאִינוּ מְקַבְּל חִיּוֹת בְּשִׁלְמוֹת מִבְּחִינַת כְּסֻדָּר, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת חֲשֻׁכַת לִילָה וְשְׁנָה שְׁאִז נִשְׁאָר הַגּוּף, שְׁהוּא בְּחִינַת לִילָה, בְּלִי חִיּוֹת מִהַשֶּׁכַּל, שְׁהוּא בְּחִינַת יוֹם וְאִז הַסְטֵרָא אַחֲרָא שְׁאֲחִיזְתָּהּ מִשָּׁם, מִבְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר, נֶאֱחָזִי בְּהִידִים דִּיקָא, כִּי כָּל עֵקֶר הַתִּקּוּן הַנִּי"ל שְׁיִהְיֶה נִתְחַבֵּר וְנִכְלָל שְׁלֵא כְּסֻדָּר בְּבְּחִינַת כְּסֻדָּר, זֵהוּ נִכְלָל בְּבְּחִינַת יוֹד, שְׁהוּא בְּבְּחִינַת כָּף, בְּחִינַת יָדִים, בְּחִינַת אַחֲוֹר וְקָדָם צְרִתְנִי וְתִשַׁת עָלַי כְּפִיךְ כְּנִי"ל שְׁזֵהוּ בְּחִינַת אֵל תֹּאמֶר יָדִיךְ אֵלָא יוֹדִיךְ, כְּמוֹבָא עַל פְּסוּק, "פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ" כִּי כְּלָלוֹת הָעוֹלָם נִגְדַּת הַשֶּׁם יִתְבַּרְךְ הוּא בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר, כִּי הַשֶּׁם יִתְבַּרְךְ הוּא מְרוֹמָם וּמְנִשָּׂא מְכָל הָרוּחָנִיּוֹת וְכָל הָעוֹלָמוֹת הֵם בְּבְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר נִגְדוּ, כִּי כָּל הָעוֹלָמוֹת מִתְנַהֲגִים עַל-יַדֵּי בְּחִינַת מְלָכוֹת, כְּמוֹבָא בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וּמְלָכוֹת הוּא בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר כְּנִי"ל וְזֵהוּ בְּחִינַת (

ר"ה כז) בַּתְּשָׁרִי נִבְרָא הָעוֹלָם. 'תְּשָׁרִי' הוּא בְּחִינַת תְּשָׁרִי"ק, 'שְׁלֵא כְּסֻדָּר',
 בְּחִינַת מַלְכוּת כְּנִ"ל. וְעַקֵּר בְּרִיאַת הָעוֹלָם הוּא בְּגִין דִּישְׁתַּמּוּדְעוֹן לִיה (ג)
 כְּדִי לְזַכּוֹת לְדַעַת שְׁלֵם הִינּוּ לְדַעַת אוֹתוֹ וְתַבְרָךְ, שְׁזָהוּ עַקֵּר אֲמַתַּת הַדַּעַת
 וְרַק זֶה נִקְרָא דַעַת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (דְּבָרִים ד), "וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹת אֶל
 לְבַבָּךְ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים וְכוּ", הִינּוּ שְׁעַקֵּר הַבְּרִיאָה הַיְתָה כְּדִי לַחֲבֵר
 שְׁלֵא כְּסֻדָּר בְּבְחִינַת כְּסֻדָּר, לְהַעֲלוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת לְשָׁרְשׁוֹן שְׁיַחְזוֹר וְיִתְבַטֵּל
 בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת, נֶגְדַּ בְּחִינַת כְּסֻדָּר,
 שֶׁהוּא הַדַּעַת, שֶׁהוּא יְדִיעַת אֱלֻקוֹתוֹ, שְׁזָהוּ עַקֵּר הַתְּכַלִּית וְהַשְּׁאָרָה
 שְׁיִשְׁאָר סוֹף כָּל סוֹף וְהַכֹּל יִתְבַטֵּל נֶגְדַּ זֶה, אֲבָל לְזַכּוֹת לְזֶה, לַחֲבֵר וּלְהַעֲלוֹת
 כָּל הָעוֹלָמוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר, לְשָׁרְשׁוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּסֻדָּר, שֶׁהוּא
 הַחֲכֵמָה וְהַדַּעַת הַנִּ"ל, זֶה אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת כִּי אִם בְּעוֹלָם הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה עַל
 יְדֵי עֲשִׂית הַמַּצּוֹת וְקִיּוּם הַתּוֹרָה וְכְלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה נִכְלָלַת בְּיָדִים שֶׁהֵם כְּלִי
 הַמַּעֲשֵׂה, בְּחִינַת (דְּבָרִים ז') הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָן. וְזֶהוּ בְּחִינַת (שֵׁם ט') וְשָׁנִי לַחוֹת
 הַבְּרִית עַל שְׁתֵּי יָדַי, כִּי כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׁנֵי לַחוֹת הַבְּרִית,
 הִיא כְּלוּלָה בְּשְׁתֵּי יָדַי, שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּלִי הַמַּעֲשֵׂה, כִּי הַיָּדִים מוֹשִׁיטִין כָּל
 דָּבָר לְמָקוֹם שְׁצָרִיכִין אוֹתוֹ, כֵּן בְּכְלָלִיּוֹת הָעוֹלָם עַל-יְדֵי בְּחִינַת יָדַי, שֶׁהֵם
 כְּלִי הַמַּעֲשֵׂה, בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה, עַל-יְדֵי זֶה לּוֹקַחִין אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת,
 שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר. וּמַעֲלִין אוֹתָן וּמוֹשִׁיטִין אוֹתָם לְהֵשֵׁם יְתַבְרָךְ
 שְׁיִהְיוּ נִכְלָלִין בְּשָׁרְשׁוֹן בְּבְחִינַת כְּסֻדָּר וְעַל-כֵּן אֵיתָא בְּזֵהר (ד) שְׁבִשְׁעַת
 הַסְּתַלְקוֹת ר' אֱלִיעֶזֶר הַגְּדוֹל הַגְּבִיּהַ שְׁתֵּי יָדָיו וְאָמַר, וּוי לַתְּרִין תּוֹרוֹת
 דִּיסַתְלַקוּ מֵעֲלָמָא וְכוּ' כִּי שְׁנֵי הַיָּדִים הֵם בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת
 תּוֹרָה שְׁבִכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פִּה וְכוּ' ל. וְעַל-כֵּן עַקֵּר הַמַּשְׁכַּחַת הַקְּדוּשָׁה הוּא
 עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת הַיָּדִים. וְזֶהוּ בְּחִינַת נְטִילַת יָדַי שְׁחָרִית, כִּי מַחֲמַת שְׁבַעַת
 הַשְּׁנָה נִסְתַּלַּק הַחַיּוֹת וְאִזְ הַסְּטָרָא אַחְרָא, שְׁאַחֲזִיזָהּ בְּבְחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר,
 נֶאֱחָזֵת בְּהַיָּדִים דִּיקָא, כִּי הִיא כְּרוּכָה אַחַר הַקְּדוּשָׁה תְּמִיד וּמַחֲמַת שְׁעַקֵּר
 הַקְּדוּשָׁה לְכָלוֹל כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּשָׁרְשׁוֹן, דְּהִינּוּ לְכָלוֹל בְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר
 בְּבְחִינַת כְּסֻדָּר, הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַיָּדִים כְּנִ"ל, עַל-כֵּן הַסְּטָרָא אַחְרָא
 דֹּאזְלָה בְּתַר פְּרוּדָא תְּדִיר וְרוּצָה לְהַתְּגַבֵּר תְּמִיד לְהַפְּרִיד ח"ו, בְּחִינַת שְׁלֵא
 כְּסֻדָּר מִבְּחִינַת כְּסֻדָּר, עַל-כֵּן הִיא נֶאֱחָזֵת בְּהַיָּדִים דִּיקָא שְׁשֵׁם עַקֵּר
 הַקְּדוּשָׁה וְהֵם עַקֵּר הַכְּלִים שְׁעַל יָדָם יְכוּלִין לְקַשֵּׁר וּלְהַעֲלוֹת בְּחִינַת שְׁלֵא
 כְּסֻדָּר לְבְּחִינַת כְּסֻדָּר, עַל-כֵּן הֵם נֶאֱחָזִים שֵׁם בְּיֹתֵר וְעַל-כֵּן תִּכְף כְּשַׁעוּמִד
 מִשְׁנָתוֹ צָרִיךְ לְטַל יָדָיו בְּמִים תִּכְף לְהַמְּשִׁיךְ מִימֵי הַדַּעַת כְּדִי לְהַמְּשִׁיךְ
 בְּחִינַת כְּסֻדָּר, כְּדִי לְגַרֵּשׁ אֶת הַסְּטָרָא אַחְרָא הַנֶּאֱחָזֵת מִבְּחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדָּר
 כְּנִ"ל וְזֶהוּ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (שַׁבַּת קט), בַּת מְלָךְ הִיא
 וּמַקְפֹּדֶת וְכוּ' כִּי הַקְּלָפָה נִקְרָאת בַּת מְלָךְ בּוּדָאִי, מַחֲמַת שְׁנֶאֱחָזֵת מִפְּגָם
 הַמַּלְכוּת כְּשֶׁחוֹלְקִין בְּחִינַת מַלְכוּת לְעַצְמוֹ וְאוֹמְרִים אֲנָא אֲמְלוּךְ, שְׁאִז
 נַעֲשֵׂה הַכֹּל שְׁלֵא כְּסֻדָּר, שְׁמִשְׁם אַחֲזִיזַת הַדִּינִים וְהַקְּלָפוֹת וְכוּ' ל. וְעַל-כֵּן
 נִקְרָאת בַּת מְלָךְ כְּנִ"ל:

ועל-כן אסור קדם נטילה לגע בידיו בעיניו ואזניו וכו' (שלחן ערוך סימן ד' סעיף ג') כי כל אלו הם נקבי הראש והמח וכל הז' נקבים אלו הם בחינת המשכת הדעת שנמשך דרך ז' נקבים אלו, שהם בחינת שבעת הנרות, כמבאר במקום אחר (סימן כ"א) ועל-כן קדם נטילה אסור לגע בהם בידיו כדי שלא יתגבר בחינת שלא כסדר על בחינת כסדר, שהוא בחינת הדעת, בחינת ז' נקבי המח על-ידי הזוהמה הנאחז בהידיים, שהם כלי המעשה, שאחיותו מבחינת שלא כסדר ועל-כן צריכין לטהר ולקדש תחלה את הידיים במים, שהם בחינת המשכת מימי הדעת ואז יכולין להרים הידיים לה' ולכלול הכל בבחינת כסדר, בבחינת (תהלים קלד) שאו ידיכם קדש, כי על-ידי המשכת הדעת נכלל הכל בבחינת כסדר, שהוא בחינת חכמה ודעת כנ"ל, כי החכמה נקרא קדש כידוע (ה) וזהו בחינת קימת חצות או על כל פנים קדם עלות השחר, כדי לחבר לילה ביום בתורה ותפלה, כדי לחבר ולכלול מדת לילה ביום, הינו לכלול בחינת שלא כסדר, שהוא בחינת לילה, בבחינת כסדר שהוא בחינת יום, שהוא עקר עבודת האדם להעלות ולכלול כל העולמות בשרשן וכנ"ל:

וזהו (שם), "הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות" 'העומדים' וכו' בלילות' דיקא, כי עקר התקון על-ידי זה, על-ידי שקמים בלילה לעסק בתורה ותפלה, שעל-ידי זה כולל לילה ביום שלא כסדר בבחינת כסדר, שזהו עקר תקון כל העולמות כנ"ל וזהו שנסמך, "שאו ידיכם קדש וברכו את ה'" 'שאו ידיכם' דיקא, כי להעלות ולחבר ולכלול לילה ביום שלא כסדר בבחינת כסדר, זה נעשה על-ידי הידיים דיקא, שהם כלי המעשה, בחינת כלליות התורה, שהם מגביהין כל העולמות לשרשן בבחינת שאו ידיכם קדש וברכו את ה', בחינת (דברים לב) כי אשא אל שמים ידי, שזהו בחינת הרמת ידים הנאמר בזהר הקדוש, כי כלליות העולמות הם כלולים בידיים, בבחינת (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים ועל-כן עקר הקדשה בידיים, שעל-ידי שמקימין התורה והמצוות שכלולים בידיים, שהם כלי המעשה, על-ידי זה מגביהין כל העולמות, שהם בחינת שלא כסדר ומעלין אותן ומושיטין אותם לשרשן, להשם יתברך לבחינת כסדר, שהוא בחינת חכמה שנקרא קדש כידוע וזהו "שאו ידיכם (ו) קדש" כנ"ל ועל-כן הוא נקשר יפה לפסוק הקדם, שהוא, "הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' העומדים בלילות" וכנ"ל:

וְזֶהוּ בְּחִינַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה, בְּחִינַת תְּקִיעַת שׁוֹפָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה, כַּמְבָּאָר בְּפִנוּת (ז) שֶׁבְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא בְּחִינַת שָׁנָה וְעַל-יְדֵי הַשׁוֹפָר, הוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה, כִּי בְּתִשְׁרֵי נִבְרָא הָעוֹלָם, (ח) שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת שְׁלֹא כְּסֻדָּר, בְּחִינַת תִּשְׁרִ"ק כַּנִּ"ל וְאִז כְּשִׁמְתְּעוֹרֵר בְּחִינַת שְׁלֹא כְּסֻדָּר, אִז צְרִיכִין בְּחִינַת שָׁנָה לְבַטֵּל עֲצֻמוֹ לְגַמְרִי, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת הַשָּׁנָה שֶׁל לַיְלָה כַּנִּ"ל, כִּי אִז בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל עֶשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה וְעִקַּר הַתְּשׁוּבָה הוּא לְשׁוּב מְגִדְלוֹת וְלְהַשְׁפִּיל עֲצֻמוֹ וְלְהַרְגִישׁ שְׁפִלוּתוֹ וּפְחִיתוּתוֹ בְּאִמָּת, כִּי עִקַּר הַתְּשׁוּבָה הוּא הַהֲכָנְעָה וְהַשְׁפִּלוּת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת ז'), טוֹבָה מִרְדּוֹת אַחַת בְּלִבּוֹ שֶׁל אָדָם יוֹתֵר מִמֵּאָה מְלָקוֹת וְכוּ' וְכֻמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִיכָה ז'), "וְעוֹבֵר עַל פְּשַׁע לְשֹׂאֲרִית" - לְמִי שֶׁמְשִׁים עֲצֻמוֹ כְּשִׁירִים (רֵאשׁ הַשָּׁנָה יז) נִמְצָא, שֶׁעִקַּר הַתְּשׁוּבָה הִיא עֲנוּה וְשְׁפִלוּת, כִּי כָּל הַחֲטָאִים נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת שְׁלֹא כְּסֻדָּר כְּשִׁמְחֻלְקִין אוֹתָהּ לְעֲצֻמוֹ, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי גְדֻלוֹת, כִּי מֵהֶם אַחִיזֵת כָּל הַדֵּינִים, שֶׁמִּשָּׁם אַחִיזֵת יֵצֵר הָרַע וְהַקְּלָפוֹת שֶׁמֵּהֶם כָּל הַחֲטָאִים וְכֵן מְבָאָר בְּסִפְרֵים (ט) שֶׁעַל-יְדֵי גֵאוּהָ בְּאִין כָּל הַחֲטָאִים חִ"ו כִּי כָּל הַמִּתְגַּאֵה כְּאֵלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה (סוּטָה ד') וְכָל הַמּוֹדָה בְּעֲבוּדָה זָרָה כְּאֵלוֹ כּוֹפֵר בְּכָל הַתּוֹרָה (חוּלִין ה'). נִמְצָא, שֶׁעַל-יְדֵי גְדֻלוֹת בְּאִין לְכָל הַחֲטָאִים חִ"ו, כִּי עַל -יְדֵי גְדֻלוֹת הוּא מְחַלֵּק בְּחִינַת שְׁלֹא כְּסֻדָּר מִבְּחִינַת כְּסֻדָּר כַּנִּ"ל, שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַחֲטָאִים כַּנִּ"ל וְעַל-כֵּן עִקַּר הַתְּשׁוּבָה עַל כָּל הַחֲטָאִים הוּא שְׁפִלוּת, שֶׁיִּשְׁיֵם עֲצֻמוֹ כְּעִפְר לְדוֹשׁ וַיִּרְגִישׁ שְׁפִלוּתוֹ וְרַחוּקוֹ מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁפִּיל עֲצֻמוֹ וַיִּשְׁבֵּר לְבוֹ לִפְנֵי הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מוֹחֵל לוֹ הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים נ"א), "לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹקִים לֹא תִבְזֶה" וְכֻמוֹ שֶׁכְּתוּב, "וְעוֹבֵר עַל פְּשַׁע לְשֹׂאֲרִית", לְמִי שֶׁמְשִׁים עֲצֻמוֹ כְּשִׁירִים כִּי עַל-יְדֵי הָעֲנוּה וְהַשְׁפִּלוּת וְעוֹשֶׂה עֲצֻמוֹ כְּמָה. כְּאִין וְאַפְס, עַל-יְדֵי זֶה הוּא חוֹזֵר לְבְּחִינַת כְּסֻדָּר, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִ"ה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְבַּטְּלוּ כָּל הַדֵּינִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַחֲטָאִים כַּנִּ"ל וְעַל-כֵּן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם רֵאשׁוֹן לְעֶשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה, יוֹם רֵאשׁוֹן לְבְּרִיאַת אָדָם הָרֵאשׁוֹן, אִז צְרִיכִין בְּחִינַת שָׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּטוּל שְׁמִיבְטָלוּ עֲצֻמוֹ לְגַמְרִי כְּאֵלוֹ אִין לוֹ שׁוּם דַּעַת, רַק צוֹעֲקִין לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וּמְמַלִּיכִין אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת גְּמוּר בְּלֵי שׁוּם חֲכָמוֹת, כִּי בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה נִבְרָא אָדָם וְחִוָּה שְׁרֵשׁ מִבְּחִינַת כְּסֻדָּר וְשֶׁלֹּא כְּסֻדָּר כַּנִּ"ל וְהֵם הָיוּ צְרִיכִין לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת עַל-יְדֵי עֲבוּדָתָם, דְּהֵינּוּ לְכָלוֹל בְּחִינַת כְּלָלוּת כָּל הָעוֹלָמוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹא כְּסֻדָּר, בְּבְּחִינַת כְּסֻדָּר, לְכָלוֹל בְּחִינַת חִוָּה בְּאָדָם וְאִז הָיָה נִעֲשֶׂה הַכָּל כְּסֻדָּר וְהָיָה מִתְנַהֵג כָּל הָעוֹלָם כְּסֻדָּר בְּלֵי שׁוּם יְסוּרִים וְדֵינִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹא כְּסֻדָּר כַּנִּ"ל, אֲבָל הֵם פָּגְמוּ בְּחֲטָאִים וְעַל-יְדֵי זֶה הִפְרִידוּ בְּחִינַת שְׁלֹא כְּסֻדָּר מִבְּחִינַת כְּסֻדָּר כִּי עִקַּר חֲטָאִים הָיָה עַל-יְדֵי בְּחִינַת גְּדֻלוֹת, בְּחִינַת אֲנָא אֲמֵלוּךְ, שֶׁזֶּהוּ הָיָה עִקַּר הַסִּתֵּת הַנִּחַשׁ הַקְּדָמוֹנִי, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב'), "כִּי יוֹדַע אֱלֹקִים כִּי בְּיוֹם אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וּנְפַקְחוּ עֵינֵיכֶם וְהֵייתֶם כְּאֱלֹקִים וְכוּ'" וְכֻמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּא פֶּרֶק י"ט) שֶׁאֲמָרָה לָהֶם, כָּל אֲמֵן שׁוֹנָא בְּנֵי אֲמֵנוֹתוֹ, כִּי מִן הָעֵץ אָכַל וּבְרָא אֶת הָעוֹלָם וְכוּ', הֵינּוּ שֶׁהַכְּנִיס בָּהֶם קִנְיָה וְתֵאוּהָ לְמֵלוּךְ וְלְהַתְּגַאוּת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, "וְהֵייתֶם כְּאֱלֹקִים יוֹצְרֵי עוֹלָמוֹת" כְּאוֹמֵר, לְמָה לָכֶם לִהְיוֹת נִכְנָעִים וּבְטָלִים תַּחֲתָיו, הֲלֹא אִם תֵּאכְלוּ מֵעֵץ הַדַּעַת תִּהְיוּ בְּעֲצַמְכֶם

אלקים ומלך כמותו!! שכל זה הוא בחינת אָנָא אַמְלוּךְ הַנִּיל, שְׁרוּצָה לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת מַלְכוּת לְעַצְמוֹ חִיו, וְעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה הַכֹּל שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר, כִּי הוּא בְּתוֹךְ בְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר וְעַל-כֵּן בְּאַמְת נִגְזַר עֲלֵיהֶם מִיתָה לְדוֹרוֹת, כִּי פָּגְמוּ בְּבְחִינַת כְּסֻדֵּר, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמָה, שְׁמֶשֶׁם כָּל הַחַיּוֹת, בְּחִינַת הַחֲכָמָה תְּנַחִיָּה, בְּחִינַת מִ"ה חַיִּינוּ וְכוּ' וְהֵם פָּגְמוּ בְּזֶה וְהַפְּרִידוּ עֲצָמוֹן מִבְּחִינַת כְּסֻדֵּר, מִבְּחִינַת חֲכָמָה, מִבְּחִינַת מִ"ה, שֶׁהוּא עֵקֶר הַחַיּוֹת כַּנִּיל, עַל-כֵּן נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם מִיתָה הַפֶּךְ הַחַיִּים וְעַל-כֵּן גָּרְמוּ שֶׁנַּעֲשֶׂה הַכֹּל שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר, שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּל הַדֵּינִים וְהַגְּזָרוֹת שֶׁנִּגְזְרוּ עַל הָעוֹלָם עַל-יְדֵי חֲטָאִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם, (י) "בְּעַצְבוֹן תֵּאֲכַלְנָה וְקוֹץ וְדַרְדַּר תִּצְמִיחַ לָךְ וְכוּ'" וּפְרָשׁ רש"י, כְּשֶׁתִּזְרַעְנָה חֲטִים הִיא מְצַמַּחַת לָךְ קוֹץ וְדַרְדַּר וְכוּ', שֶׁכֵּל זֶה הוּא בְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר שֶׁגָּרְמוּ עַל-יְדֵי חֲטָאִים שֶׁהִיָּה בְּחִינַת גְּדֻלוּת, בְּחִינַת אָנָא אַמְלוּךְ, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה הַכֹּל שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר, עַל-יְדֵי שֶׁהַמְשִׁיכוּ עֲלֵיהֶם בְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר עַל-יְדֵי חֲטָאִים וְכוּ' כַּנִּיל וְלֹא דִי שֶׁלֹּא תִקְנוּ אֶת הָעוֹלָם וְלֹא הָעָלוּ וּבְרָרוּ אֶת הָעוֹלָם מִבְּחִינַת הַדֵּינִים הַנֶּאֱחָזִין בְּבְחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר וְלִכְלוֹל הַכֹּל בְּבְחִינַת כְּסֻדֵּר, שֶׁזֶה הִיוּ צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת וּלְתַקֵּן בַּיּוֹם הַזֶּה שֶׁנִּבְרָאוּ בוֹ, כִּי בְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָא אָדָם וְחֹהָה כְּדִי לְהָרִים כָּל הָעוֹלָם לְשֵׁרְשׁוֹ לְכָלוֹל כְּלָלִיּוֹת הָעוֹלָם שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר בְּבְחִינַת כְּסֻדֵּר כַּנִּיל וְלֹא דִי שֶׁלֹּא תִקְנוּ זֹאת אִף גַּם קִלְקְלוּ בְּזֶה מֵאִד עַל-יְדֵי חֲטָאִים וְכוּ' כַּנִּיל וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַסֵּתֶת הַנֶּחֱשׁ הִיָּה מִתְחַלֶּה לְחֹהָה, כִּי חֹהָה הִיא בְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר, שְׁמֶשֶׁם מִשְׁתַּלְשֵׁל אַחִיזוֹת הַקְּלָפוֹת. וְעֵקֶר הַתְּקוּן הוּא שִׁיתַּבְטֵל בְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר לְבְּחִינַת כְּסֻדֵּר, שִׁיְהִיָּה נִכְלָל וְנִתְבַּטֵּל בְּחִינַת חֹהָה לְאָדָם וְהוּא הַתְּגַבֵּר עַל חֹהָה, בְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר לְהַסִּיתָה כְּדִי לְהַפְּרִיד חִיו בְּחִינַת חֹהָה מֵאָדָם שִׁיתַּגְּבֵר חִיו בְּחִינַת חֹהָה בְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר עַל בְּחִינַת אָדָם כְּסֻדֵּר עַד שֶׁהָאָדָם יַעֲשֶׂה רְצוֹן חֹהָה כְּדִי לְהַגְבִּיר בְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר חִיו, וְכַנִּיל אֲבָל אַחֵר כְּדִי עֲשׂוּ תִשׁוּבָה מִיַּד וְהִתְחִילוּ לְתַקֵּן הַכֹּל, אֲבָל הַתְּקוּן לֹא יוֹגֵמַר עַד הַסּוּף, עַד שִׁיבֵא מְשִׁיחַ צְדֻקְנוּ, כְּמוֹבֵא (יא) :

וּבְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה אָנוּ צָרִיכִין לְתַקֵּן זֹאת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אִזּוּ נִבְרָאוּ וְהִיוּ צָרִיכִין לְתַקֵּן זֹאת וְקִלְקְלוּ בוֹ כַּנִּיל וְעַל-כֵּן אָנוּ עוֹסְקִים בְּעַבֻדְתֵּינוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּר לְתַקֵּן זֹאת, כְּמוֹבֵא בְּכּוֹנוֹת (יב) נִמְצָא, שֶׁעֵקֶר הַתְּקוּן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא לְהַשְׁתַּדֵּל לְחַזֵּר וּלְתַקֵּן שִׁיְהִיָּה הַכֹּל כְּסֻדֵּר לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה עַל כָּל חֲטָאֵיו שֶׁנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר מִבְּחִינַת גְּדֻלוּת. וּלְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ בְּבִטּוֹל גְּמוּר כְּדִי לְהָרִים כָּל הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא אִזּוּ שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר, לְחַזֵּר וּלְכֻלְלוֹ בְּבְחִינַת כְּסֻדֵּר וְכַנִּיל וְזֶהוּ הַבְּחִינַת הַשָּׁנָה שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה הַמוֹבֵא בְּכּוֹנוֹת דֹּאפִיל דוֹרְמִיטָא עֲלֵיהּ וְכוּ', כִּי הַשָּׁנָה הוּא בְּחִינַת בִּטּוֹל, כִּי יֵשׁ בְּחִינַת כְּסֻדֵּר וְשֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲכָמָה וּמַלְכוּת אָדָם וְחֹהָה וְצָרִיכִין לְבַטֵּל בְּחִינַת חֹהָה לְבְּחִינַת אָדָם לִידַע שֶׁכֵּל הָעוֹלָם הַמִּתְנַהֵג עַל-יְדֵי בְּחִינַת מַלְכוּת, בְּחִינַת חֹהָה, הַכֹּל נִמְשָׁךְ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לְבַד, כִּי לֹא הַמְּלוּכָה וְהַכֹּל כָּאִין וְאִפְסֵי נִגְדוּ יִתְבָּרַךְ וְכָל דִּיִּירֵי אֶרְעָא כֹּלָא חֲשִׁיבִין וְכוּ' (יג) וְזֶה הַדַּעַת מְצוּה גְּדוּלָה לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהִתְנוּדַע, כִּי זֶה עֵקֶר חַיּוֹת הָאָדָם וְכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלָם וְעַל-יְדֵי זֶה חוֹזֵר הַכֹּל כְּסֻדֵּר כַּנִּיל, אֲבָל בְּעַת שְׁרוּצָה לְהַתְּגַבֵּר בְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר, שֶׁהוּא בְּחִינַת דֵּינִים, דְּהִינוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁאִזּוּ נִבְרָא הָעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁלֹּא כְּסֻדֵּר, וּבוֹ חֲטָאוּ אָדָם וְחֹהָה

וכו' פנ"ל, שעל ידי זה גרמו בחינת שלא כסדר שיתגבר ח"ו, על-כן צריכין אז לבטל עצמו לגמרי בבחינת שנה, דהינו לסלק ולבטל דעתו לגמרי פאלו אין לו שום דעת כלל, רק להמליך אותו יתברך באמונה ובתמימות גמור בלי שום חכמות, שכל זה עקר עבודתנו בראש השנה ויום הכפורים שאנו עוסקין רק לגלות מלכותו בלי שום חכמה, כי אנו מסלקין דעתנו לגמרי ומבטלין עצמנו לגמרי, שזהו עקר עבודתנו באלו הימים הנוראים שאז עוסקין כל ישראל בתפלות ותחנונים ובשירות ותשבחות של ספר תהלים ושארי מיני בקשות ותחנונות וסליחות ופיוטים וכו', שכל זה הוא בחינת תמימות ופשיטות בלי חכמות כלל, כי אנו מגלין מלכותו יתברך בתמימות לבד בלי שום חכמות וזהו בחינת השנה של ראש השנה שנעשה אז כמבאר בכונות ומבאר שם שהשנה היא שמסתלקין המחין מזעיר אנפין למעלה וכו' ואז נמשכין המחין והחיות לבחינת מלכות שלא על-ידי זעיר אנפין, כי אם על-ידי בינה אימא עלאה בעצמה וכו' ואחר כך על-ידי השופר נמשכין לו מחין חדשים שנתחדשו על-ידי השנה ואז נתעורר מהשנה ואז ננסרת המלכות וכו', עין שם, הינו שהשנה הוא בחינת הסתלקות המחין שמסלקין המחין בכונה שלא יתאחו בהם בחינת שלא כסדר, בחינת גדלות, שהעקר הפגם בהמחין, כמובא בכתבי האר"י ז"ל (יד) שפגם הגדלות הוא במחין ועל-כן גאון בגימטריא י"ה, שהם המחין, עין שם כי עקר פגם הגאון הוא שאומר, אגא אמלוך. ובאמת עקר חיות המלכות הוא על-ידי החכמה, כי החכמה תחיה וכו', כמבאר שם בהתורה הנ"ל וצריכין להעלות המלכות לשרשה בבחינת והיתה לה' המלוכה לידע, שכל העולמות וכל אשר בהם, שהם בחינת מלכות פנ"ל, הכל נברא ומתנהג רק על-ידי מלכותו יתברך לבד אשר בכל משלה. ועל-כן צריכין לבטל עצמו נגדו יתברך ולהיות בעיני עצמו כלא ממש בבחינת ונחנו מ"ה, כי עקר החיות הוא בחינת מ"ה, בחינת מ"ה חיינו פנ"ל, אבל פשיט לו גדלות ואומר, אגא אמלוך ורוצה להמשיך המלכות לעצמו וכל זה מחמת שמתגאה בדעתו ונדמה לו שכבר השיג איזה שכל והוא למדן או מקבל וצדיק עד שראוי לו למלוך ולהשתרר. נמצא, שרוצה להפוך את הסדר לחלק המלכות לעצמו פאלו יש לו כח ודעת להחיות את המלכות, שעקר חיותו מהחכמה ורוצה להמשיך בחינת החכמה לתוך בחינת שלא כסדר ולהגביר בחינת שלא כסדר על כסדר ח"ו, כי בודאי אי אפשר לו להמשיך בחינת מלכות לעצמו כי אם על-ידי חכמה, שהוא חיות המלכות ועל-כן זה שמתגאה ואומר אגא אמלוך, הוא פוגם בהמחן והחכמה שרוצה להמשיך המח לתוך מלכות דסטרך אחרא שהוא גאות ועל-כן בעת שלא נמתק עדין בחינת שלא כסדר, דהינו בראש השנה בתחלתו, צריכין לבטל ולסלק המח לגמרי כדי שלא יתאחו בו בחינת שלא כסדר, בחינת דינים וכו' פנ"ל ועל-כן מבטלין עצמן לגמרי ובשעת הבטול, שהוא בחינת שנה, דהינו שאין אנו משתמשים בשום חכמה, אזי אנו נכללין למעלה מחכמת אדם, כי על-ידי תמימות ופשיטות ואמונה עולין למעלה מהמחן והחכמה, כמבאר במקום אחר בדברינו (טו) ואז אנו ממליכין אותו יתברך בתמימות בלי שום חכמות, שזהו בחינת שנמשכין המחין והחיות להמלכות שלא על-

יְדֵי זְעִיר אֲנָפִין, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמַת אָדָם, כִּי עֵקֶר הָאָדָם הוּא בְּחִינַת זְעִיר אֲנָפִין בְּיָדוּעַ, (טז) כִּי עֵכָשְׁיוּ אָנוּ מְגַלִּין מַלְכוּתוֹ בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כִּי אִם עַל-יְדֵי הַבְּטוּל לְבַד, שֶׁאֵז נִכְלָלִין לְמַעְלָה לְמַעְלָה בְּבְחִינַת בֵּינָה אִימָא עֲלָאָה, שֶׁהוּא כְּלָלוּת שֶׁל שְׁלֹשׁ רֵאשׁוֹנוֹת וּמִשָּׁם נִתְגַּלָּה מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאַחַר כֵּן עַל-יְדֵי הַשׁוֹפָר נִמְשָׁכִין מֵחִין חֲדָשִׁים וְנִתְעוֹרְרִין מִהַשְּׁנָה, כִּי עַל-יְדֵי הַשְּׁנָה וְהַבְּטוּל, עַל-יְדֵי זֶה זֹכֵכִין אַחַר כֵּן לְמַחִין גְּדוּלִים וְאֵז נִנְסֵר הַמַּלְכוּת וְנִעֲשֶׂה פְּרָצוּף שְׁלֵם וְכוּ'. כִּי אַחַר כֵּן כְּשֶׁזֹּכֵכִין לְמַחִין דְּקִדְשָׁה אֵז נִתְגַּלָּה מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְעֵין כָּל בְּדַעַת שְׁלֵם, כִּי זֹכֵכִין לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַמַּחִין רַק בְּשִׁבִיל הַתְּגַלּוּת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ שֶׁהוּא הַיּוֹצֵר הוּא הַבוֹרָא וְכוּ' וְאֵז נִמְתָּק בְּחִינַת שְׁלֵם כְּסֻדֵּר וְנִכְלָל בְּבְחִינַת כְּסֻדֵּר, בְּבְחִינַת בְּאַתֵּר דְּאִית דְּכָר נִוְקְבָא לֹא אֵדְכָר תַּמּוֹן, כִּי הִיא בְּטֵלָה אֲצֵלוּ כִּי בָעַת שֶׁהַמַּחִין בְּשִׁלְמוֹת בְּקִדְשָׁה אֵין מִתְיָרְאִין מִבְּחִינַת שְׁלֵם כְּסֻדֵּר מֵאַחַר שִׁיּוּדְעִין שֶׁהַכֹּל מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד שֶׁאֵז נִתְבַּטַּל בְּחִינַת שְׁלֵם כְּסֻדֵּר לְגַמְרֵי וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה הוּא עַל-יְדֵי קוֹל שׁוֹפָר, כִּי הַקּוֹל הוּא בְּחִינַת מ"ה הוּי' בְּחִינַת כְּסֻדֵּר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּתַקוּנִים, (יז) הוּי' בְּקוֹל וְדַבּוּר בְּאָדָם, שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּסֻדֵּר וְשְׁלֵם כְּסֻדֵּר, כִּי קוֹל מְעוֹרֵר הַכּוֹנֵה, שֶׁהֵם הַמַּחִין וְזֶהוּ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרִים לְבִרְכָה (ראש השנה כט), תְּקִיעַת שׁוֹפָר חֲכָמָה וְאִינָה מְלֹאכָה כִּי קוֹל שׁוֹפָר הוּא בְּחִינַת חֲכָמָה, בְּחִינַת מ"ה, בְּחִינַת קוֹל מְעוֹרֵר הַכּוֹנֵה שְׁבַמַּח, כִּי הַקּוֹל אֵין בּוֹ תְּפִיסָא וְאֵין יְכוּלִין לְהַבִּין מִחֲבִירוֹ שׁוּם דְּבַר עַל-יְדֵי הַקּוֹל לְבַד, כִּי הַקּוֹל הוּא בְּחִינַת מ"ה, בְּחִינַת כַּח הַחֲכָמָה לְבַד, כִּי עֵכָשְׁיוּ אָנוּ מִמְשִׁיכִין רַק בְּחִינַת הַקּוֹל לְבַד, שֶׁהוּא בְּחִינַת מ"ה כְּסֻדֵּר כְּדֵי לְהַגְבִּיר בְּחִינַת כְּסֻדֵּר וְאַחַר כֵּן עַל-יְדֵי הַקּוֹל נִבְנָה הַדַּבּוּר, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת הַתְּפִלָּה, בְּחִינַת מַלְכוּת וְזְכוֹרִנוֹת וְשׁוֹפְרוֹת שְׁאוּמְרִים בְּרֵאשֵׁי הַשְּׁנָה אַחַר תְּקִיעַת שׁוֹפָר :

וְעוֹד הִיָּה לִי כְּמָה דְּבָרִים בְּזֶה וְלֹא נִכְתָּב בְּזַמְנוֹ וְנִשְׁכַּח, חֲבַל עַל דַּאבְדִּין, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְחֹזֵר וְלִמְצֵא כָּל הָאֲבֹדוֹת, וְלֹא נִאֲבַד עוֹד שׁוּם דְּבַר וְדַבּוּר כְּבוֹר סִיד שְׁאִינוּ מֵאֲבַד טְפָה (יח) אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן :

נטילת ידים שחרית ד:

על-פי התורה "ויאמר בעז אל רות" בסימן ס"ה, עין שם כל התורה היטב והכלל, שהאדם צריך תמיד להסתפל על התכלית שהוא פלו טוב פלו אחד, ששם מתבטליו כל היסורים וכל הצרות שבעולם, כי הכל לטובה, אך אי אפשר להסתפל על התכלית הזו כי אם בסתימו דעיניו מחיזו דהאי עלמא לגמרי וכו' ועל-כן מוטבע בנפש האדם כשיש לו יסורין גדולים ח"ו, הוא סותם ועוצם עיניו בחזקה מאד וכו' כדי לברח אל התכלית וכו', עין שם כל זה היטב אך אחר כך כששב מהבטול חוזרים ומתגברים היסורים ביותר מבתחלה. כמו שני אנשים שנלחמים זה עם זה שפשע אחד רואה וכו' אך אחר כך מקרין ומתבטליו היסורים על-ידי התורה ששואבין על-ידי היסורים, על-ידי שנתבטל אל התכלית, שעל-ידי זה מאיר הזריחה של הרשימו לתוך המחין ומקבל תורה על-ידי השמחה, שהוא כלי לקבלת התורה, שעל-ידי זה מכבין צמאון הנפש, שהוא בחינת יסורים, בבחינת (ישעיה נה) הוי כל צמא לכו למים וכו', עין שם כל זה באר היטב. ואז יכולין להתפלל כראוי ולעשות אחד מכל התפלה וכו' וכו',
עין שם היטב:

אות ב

וזו בחינת נטילת ידיים שחרית, כי השנה הוא בחינת בטול אל התכלית בסתימא דעיניו ומשם שרש השנה, (כמובא בהתורה "ויחי מקץ זכרון" סימן נ"ד) שבשעת שנה מתדבקין בעלמא דאתי, שהוא בחינת בטול וכן בהתורה "כי מרחמם ינהגם" סימן ז' על מאמר רבותינו זכרונם לברכה, והיה רבי אליעזר ישן, מובן גם כן ששנה, הוא בחינת בטול בחינת עין לא ראתה, עין שם, כי עקר השנה שהשם יתברך מפיל על האדם הוא בשביל בחינות הנ"ל המבאר בתורה הנ"ל, דהינו כדי לברח בכל פעם מהדינים והיסורים שכלם נמשכין מבחינת בלבול הדעת, כמובא בדברינו במקום אחר (א) ומחמת שהאדם בא לזה העולם רק בשביל המלחמה ללחם מלחמת ה' עם התאוות והבלבולים ולדבק מחשבתו בהשם יתברך תמיד, על-ידי זה המחין מתנגעים בכל פעם ועל-כן הטביע השם יתברך בנפש אדם שפשהבלבולים מתגברין ביותר והמחין מתנגעים שיפול עליו שנה שהוא סתימות העינים ובטול המחין, הינו שיסתום עיניו ויבטל מחו ודעתו לגמרי, שזהו בחינת בטול הנ"ל, הינו בטול אל התכלית הטוב ושם מתבטליו כל הבלבולים, שהם בחינת כלל כל הדינים והצרות והיסורים והמניעות, כי כלם מתבטלים על-ידי הבטול אל התכלית כנ"ל ומשם נטבע השנה על כל אדם ועל כל הברואים ועל-כן באמת מי שזוכה יכול להשיג בשעת שנה דברים גבוהים מאד מחמת שאז הוא בבחינת בטול אל האור אין סוף יתברך שמו ועל-ידי זה משיג, מה שפשיג כמובא בהר

הַקְדוּשׁ (פִּרְשֵׁת וַיִּקְהַל דָּף קצ"ה) עַל פְּסוּק, "מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וְכוּ" וְעַל-
כֵּן כְּשֶׁקָּמִים מִהַשְּׁנָה צְרִיכִין לְטַל יָדָיו בְּמִים, כִּי כְּשֶׁקָּמִים מִהַשְּׁנָה זֶה בְּחִינַת
שְׁחוּזָר מִהַבְּטוּל וְאֵזִי רוּצִים הַדְּינִים, שֶׁהֵם הַבְּלָבוּלִים, שְׁמָהֵם כָּל
הַטְּמָאוֹת הֵם רוּצִים לְהַתְגַּבֵּר יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כְּמַבְאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְאֵז
צְרִיכִים לְהַתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר לְבַטְלֵם עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁמְמַשִּׁיכִין מֵהַרְשִׁימוּ וְכוּ'
שֶׁהוּא בְּחִינַת מִים כְּנִי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת נְטִילַת יָדַים בְּמִים תַּכְף כְּשֶׁקָּמִים
מִהַשְּׁנָה כִּי אֵז כְּשֶׁקָּמִים מִהַשְּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁחוּזָרִים מִהַבְּטוּל, אֵז
צְרִיכִים תַּכְף וּמִיד לְהַמְשִׁיךְ מִימֵי הַתּוֹרָה כְּדֵי לְגַרֵשׁ רוּחַ הַטְּמָאָה הַשּׁוֹרָה
עַל הַגּוּף וְעַקֵּר עַל הַיָּדַים, דְּהֵינּוּ כַּחוֹת הַדִּין וְהַבְּלָבוּלִים הַעוֹמְדִים וְאוֹרְבִים
וְשׁוֹרִים עַל הַגּוּף בְּשַׁעַת הַבְּטוּל, שֶׁתַּכְף כְּשִׁיחֹזֵר הַדַּעַת מִהַבְּטוּל יִהְיוּ
נֶאֱחָזִים בּוֹ יוֹתֵר וְכִנִּי"ל וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְזַהֵר לְגַרְשׁם תַּכְף כְּשֶׁעוֹמְדִים
מִהַשְּׁנָה עַל-יְדֵי הַטְּהָרָה בְּמִים שֶׁעַל -יְדֵי זֶה מְמַשִּׁיכִין טְהָרָה וְקִדְשָׁה
מִימֵי הַתּוֹרָה שֶׁנִּמְשָׁכִין מֵהַרְשִׁימוּ שֶׁל הַבְּטוּל שֶׁמְבַטְלִין הַיִּסּוּרִים
וְהַדְּינִים כְּשֶׁשָּׁבִין מִהַבְּטוּל וְכִנִּי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה שֶׁצְרִיכִין
לְקַבֵּל בְּכָל יוֹם וְיוֹם, שֶׁהוּא הַתְּחַדְּשׁוֹת הַמּוֹחִין שֶׁנִּמְשָׁכִין בְּכָל יוֹם בְּבְחִינַת
חֲדָשִׁים לְבִקְרִים (ב) וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה (דְּבָרִים ו'),
"אֲשֶׁר אֲנִי מְצֹנֵף הַיּוֹם" שֶׁיִּהְיוּ דְּבָרֵי תּוֹרָה בְּכָל יוֹם בְּעֵינֵיךָ כְּחֲדָשִׁים (סְפָרִי שֵׁם)
נִמְצָא, שֶׁבְּכָל יוֹם צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ קְבֻלַּת הַתּוֹרָה
מִחֲדָשׁ, הֵינּוּ כְּנִי"ל, כִּי עַל-יְדֵי הַשְּׁנָה הוּא בְּחִינַת בְּטוּל וּמִשֵּׁם צְרִיכִין לְקַבֵּל
הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה כְּדֵי לְבַטֵּל הַדְּינִים וְהַטְּמָאוֹת וְכוּ' הַרוּצִים לְהַתְגַּרְוֹת אֵז
דִּיקָא בְּיוֹתֵר וְכִנִּי"ל וּמִי שֶׁזֹּכֵה לָזֶה בְּשִׁלְמוֹת לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה חֲדוּשִׁים
אֲמַתִּיִּים בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁרֵי לוֹ אֵד אֶפְלוּ שְׁאָר בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁאֵינָם זֹכִין לָזֶה
צְרִיכִין עַל כָּל פְּנִים לְהַתְגַּבֵּר לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה בְּבִקְרָה בְּהַקִּיצוֹ מִשְׁנֵתוֹ, כְּמַבְאָר
בְּכָל הַסְּפָרִים לְעַמֵּד בְּאֲשַׁמְרַת לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה (ג) כְּדֵי לְכַבּוֹת עַל -יְדֵי זֶה
צְמָאוֹן הַנֶּפֶשׁ, דְּהֵינּוּ לְגַרֵשׁ כָּל הַיִּסּוּרִים וְהַדְּינִים וְהַסְּטֵרָא אַחֲרָא וְכָל מִינֵי
בְּלָבוּלִים עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁמְקַבְּלִין מֵהַרְשִׁימוּ וְעַל-כֵּן בְּאֲמַת אֶפְלוּ מִי
שֶׁאֵינּוּ זֹכֵה לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה מִמֶּשׁ, צְרִיךְ עַל כָּל פְּנִים לְהַתְגַּבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם
לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה בְּחֶשֶׁק חֲדָשׁ וְחִיוֹת חֲדָשׁ וַיְהִיָּה בְּעֵינָיו כְּחֲדָשִׁים מִמֶּשׁ, כִּי זֶהוּ
גַם כֵּן בְּחִינַת הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה, כְּמַבְאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר, (ד) הֵינּוּ כְּנִי"ל וְזֶהוּ
כָּל בְּחִינַת צִיצִית, וְתַפְלִין וְקַרְיָאֵת שְׁמַע וְתַפְלָה, שֶׁכֻּלָּם הֵם בְּחִינַת
הַתְּחַדְּשׁוֹת הַמּוֹחִין שֶׁנִּמְשָׁכִין עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם שֶׁכָּל זֶה נִמְשָׁךְ
מִבְּחִינַת הַזְּרִיחָה וְהַרְשִׁימָה שֶׁל הַבְּטוּל אֶל הַתְּכֻלִּית, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁנָה
וְכִנִּי"ל:

וְזֶה בְּחִינַת תְּקוּף הַיָּסוּד שֶׁל חֲנֻכָּה עַד שְׂזָכִינוּ לְמִצְוֵה חֲדָשָׁה לְהַדְלִיק נֵר חֲנֻכָּה
בְּבֵיתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה, כִּי הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה מְדַלְּקִין מֵהַזְרִיחָה שֶׁל הַרְשִׁימוּ
הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַבְּטוּל אֶל הַתְּכָלִית שֶׁמֶשֶׁם כָּל קַבְּלַת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, שֶׁהֵם
בְּחִינַת כָּל כָּל הָאִוֵּרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, בְּחִינַת כִּי נֵר מִצְוֵה וְתוֹרָה אֹר, עַל-יַדֵּי
זֶה מִבְּטָלִין כָּל הַצְּרוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא שְׂמָהֶם יְנִיקַת מַלְכוּת עוֹבְדֵי
כּוֹכָבִים, כִּי מַלְכוּת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים עֲמֻדָה עַל יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁפִּיחַם תּוֹרַתְךָ וְכוּי',
כִּי יִדְעוּ שֶׁעֵקֶר הַהֲתַגְבְּרוֹת כְּנֻגָדִים הוּא עַל-יַדֵּי הַתּוֹרָה כְּנִי"ל, עַל-כֵּן רָצוּ
לְהַשְׁפִּיחַ הַתּוֹרָה חִי"ו, אֲבָל הַצְּדִיקִים שֶׁבְּאוֹתוֹ הַדּוֹר, שֶׁהֵם מִתְּתִיחֵהוּ כְּהוֹן
גְּדוֹל וּבְנָיו, בְּטָלוּ עֲצָמָם בְּתְכָלִית הַבְּטוּל אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַשְׁלִיכוּ נַפְשָׁם
מִנֻּגָד וּמִסְרוּ נַפְשָׁם בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת בְּטוּל, כִּי זֶהוּ עֵקֶר הַעֲצָה
הַגְּדוֹלָה הָאֲמִתִּית בְּכָל הַצְּרוֹת חִי"ו, שֶׁעוֹבְרִין עַל יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵלִיּוֹת אוֹ מֵה
שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֲדָם בְּפִרְטוּיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹן, שְׂאִין שׁוֹיִם עֲצָה נְכוֹנָה לְבָרַח
מֵהֶם כִּי אִם עַל-יַדֵּי הַבְּטוּל אֶל הַתְּכָלִית, דְּהֵינּוּ לְסִתּוּם עֵינָיו בְּחֻזְקָה
וְלַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ כְּיִשׁוֹן וּלְבַטֵּל עֲצָמוֹ בְּתְכָלִית הַבְּטוּל כְּאִלוֹ אִין בּוֹ שׁוֹיִם הַרְגָּשָׁה
כָּלֵל, רַק לְדַבֵּק וּלְבַטֵּל מִחֲשַׁבְתּוֹ אֶל הָאֹר הָאִין סוּף יִתְבָּרַךְ וְזֶה יָכוֹל כָּל
אֲדָם לַעֲשׂוֹת כְּאִשֶׁר שֶׁמֵעֵתִי מִפִּי הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֶף-עַל-פִּי שְׂאִינוּ יָכוֹל לְזַכּוֹת
לְבְטוּל בְּשִׁלְמוֹת כְּמוֹ גְּדוֹלֵי הַצְּדִיקִים הַשְּׁלֵמִים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יָכוֹל כָּל אֲדָם
לְבַטֵּל עֲצָמוֹ אֵיזָה שְׁעָה אִם יִרְצֶה בְּאֲמַת וְעַל-יַדֵּי הַבְּטוּל יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּנּוּ
הַיִּסוּרִים וְהַצְּרוֹת אֲדָם אַחַר כֵּן יָכוֹל לְהִיּוֹת שֶׁיִּתְגַּבְּרוּ יוֹתֵר חִי"ו, וְצָרִיךְ
לְהַתְּגַבֵּר לְבַטֵּלֵם עַל-יַדֵּי חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה, אוֹ עַל-יַדֵּי עֵסֶק הַתּוֹרָה בְּחֻשָּׁק
חֲדָשׁ וְכִנּוּ"ל:

אות ד

וְעַל-כֵּן עֵקֶר קַבְּלַת הַתּוֹרָה הִיָּה עַל-יַדֵּי בְּחִינָה זֹאת, עַל -יַדֵּי שֶׁהֵיוּ תְּחִלָּה
בְּצָרָה גְּדוֹלָה בְּמִצְרַיִם עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וּבְטָל עֲצָמוֹ בְּתְכָלִית הַבְּטוּל,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (במדבר יב), "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנִיו מְאֹד וְכוּי" שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת
תְּכָלִית הַבְּטוּל, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנָוָה אֲמִתִּית וְעַל-יַדֵּי הַבְּטוּל הִיָּה בְּטָל כָּל
הַצְּרוֹת וְגַאֲל אוֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם וּמִכָּל הַטְּמָאוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא וּמִבְּחִינַת
הַבְּטוּל הִיָּה הַמְּשִׁיךְ לָנוּ אִשׁ הַתּוֹרָה לְגַרְשׁ הַסְטָרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת שֶׁלֹּא
יִתְגַּבְּרוּ בְּיוֹתֵר אַחַר כֵּן כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן הוֹכְרָחוּ לְבָרַח מִמִּצְרַיִם מִחֲמַת שֶׁהִיָּה
קֹדֶם קַבְּלַת הַתּוֹרָה. וּבְמִצְרַיִם לֹא הִיָּה אֲפָשֶׁר לִיתֵן הַתּוֹרָה, כִּי הִיָּה מִלְּאָה
גְּלוּלִים, (ו) עַל-כֵּן בְּאֲמַת הִיָּה קִשָּׁה וְכִבֵּד מְאֹד לְצֵאת מִמִּצְרַיִם, כִּי בְּכָל
פְּעַם שֶׁבְטָל מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹ וְהָאִיר עַל יִשְׂרָאֵל בְּחִינַת בְּטוּל, כִּי הוֹדִיעַ לָהֶם
שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וְהָאִיר עֲלֵיהֶם אֹר הָאִין סוּף וְלִמְדָם לְהַתְּדַבֵּק וּלְהַתְּבַטֵּל אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, אֲדָם כָּל מֵה שֶׁבְטָל אֶת עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר, הַתְּגַבְּרוּ הַמִּצְרַיִים בְּיוֹתֵר
וְהַכְּבִידוּ אֶת לְבָם בְּיוֹתֵר מִחֲמַת שֶׁהַבְּטוּל צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּרָצוּא וְשׁוֹב וְכוּי

פנ"ל, כי אז היה קשה להמשיך תורה בכל פעם, אך בחמלת ה' עשה עמנו נסים ונפלאות גדולות ונראות עד שהאיר על ישראל הארה גדולה ועצומה מאד בליל שמונים, כמו שפתוב (שמות יב), "ועברתי בארץ מצרים וכו'", ותרגומו, ואתגליתי וכמובא בכונות (ז) עד שמגדל ההארה נפלו ומתו כל בכורי מצרים שהיו אורבים להתגרות ולהתגבר על-ידי זה דיקא, כי לא היו יכולים לסבול אפלו מרחוק התנוצצות האור הגדול הזה, כי אז בחמלתו האיר עלינו אור גדול מאד כל הלילה הקדושה הזאת, שהוא ליל שמונים עד שנתבטל כח הסטרא אחרא, שהוא בחינת מלכות מצרים אז מאד וכנ"ל ואז ברחו ישראל תכף, כי הוכרחו לברח מחמת שבהכרח שישובו מהבטול אף-על-פי שנמשך הרבה ואז יוכלו המצרים להתגבר ביותר פנ"ל ועל-כן הוכרחו לברח מחמת שלא היה באפשר אז עדין להמשיך תורה אחר כך לבטלם על-ידי התורה פנ"ל. ועל-כן באמת רדפו מצרים אחר כך כשהוגד לפרעה כי ברח העם (ח) כי אף-על-פי שנתבטל ונכנעו פרעה ומצרים באותו הלילה מאד, אף-על-פי-כן אחר כך התגבר מחדש מאחר שלא היה עדין קבלת התורה לבטלו בשלמות על-ידי התורה, כי עקר בטולים לגמרי בשלמות הוא על-ידי התורה שממשיכין אחר כך מהרשימו של הבטול וכנ"ל. ואז לא היה אפשר עדין לקבל התורה, על-כן התגבר והכביד לבו ורדף אחריהם עד היס, על-כן היו אז באמת בסכנה גדולה מחמת שהתגבר אז ביותר ויותר ולקח את כל חילו שש מאות רכב בחור, שהם כלל כל הכחות של הסטרא אחרא והדינים, רחמנא לצלן, כמובא, (ט) כי אז אחר הבטול מתגברין יותר ויותר פנ"ל אבל השם יתברך בחמלתו חמל עלינו בזכות אבות ובכחו של משה ובקע מים מפניהם בזכות קבלת התורה שעתידין לקבל, שהוא בחינת מים פנ"ל ועל-ידי זה ברחו המים הגשמים מפניהם ועברו בתוך הים ביבשה והמצרים נטבעו בהם והכל בכח התורה שעתידין לקבל, שהיא בחינת מים וכנ"ל:

אות ה

ועכשיו בגלותנו הארץ הפיר הנה שהוא קשה יותר מגלות מצרים ומכל הגליות כמובא, (י) כי על הגלות הנה נאמר (איכה א'), "ותרד פלאים" וכן בכל מקום שמדברים הפסוקים וחז"ל מזה הגלות, כלם מפליגים בעצם אריכות ומרירות זה הגלות, כמבאר במדרשים ולפי אריכות מרירת הגלות לא היה אפשר לסובלו לולא ה' שהיה לנו שהקים רפואה למכה שכבר זכינו לקבלת התורה במעמד הר סיני וגם עכשיו אין דור יתום והשם יתברך שולח לנו צדיקים גדולים ונראים שממשיכין עלינו בחינת הארת אור האין סוף ומלמדים אותנו להתבטל אליו יתברך בכל פעם

וּבְפֶרֶט בְּעֵת צָרָה, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, וְהֶעֱקַר מֵהַ שְׂמִמְשִׁיכִין לָנוּ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה נִפְלְאִים מְאֹד שֶׁבְּזֶה הֵם מְחִיִּין אוֹתָנוּ וְנוֹתְנִין לָנוּ כַּח לַעֲמֹד כְּנֶגְדָם וּלְבִטְלָם כְּשֶׁמִּתְגַּבְּרִים וּמִתְגַּרְסִים אַחַר כָּךְ בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי בְּכָל פְּעַם מִבְּטָלִין אוֹתָם עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁכָּבֵר זְכוּנוֹ לְקַבְּלָהּ עַל-יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, וְעַל-יְדֵי הַחֲדוּשִׁים הַנִּפְלְאִים שֶׁחֲדָשׁוּ הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים שֶׁבְּכָל דּוֹר בְּבַחֲיַנֵּת (תְּהִלִּים קִיט) זֹאת נִחְמְתִי בְּעֲנִי כִּי אֲמַרְתֶּךָ חֲיִיתָנִי וְכַנִּיל:

אות ו

וְזֶה בַּחֲיַנֵּת הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה שֶׁמִּתְתַּיְהוּ וּבְנֵינוּ וְכָל הַצְּדִיקִים שֶׁבְּאוֹתוֹ הַדּוֹר זָכוּ לְבִטּוֹל הַנִּיל בְּשִׁלְמוֹת עַד שֶׁהִמְשִׁיכוּ אַחַר כָּךְ גְּדוּלָה מֵהִרְשִׁימוּ הַנִּיל, שֶׁהוּא בַּחֲיַנֵּת קַבְּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁעַל -יְדֵי זֶה הִתְגַּבְּרוּ עַל מַלְכוּת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הַרְשָׁעָה וְכַנִּיל. וּמִגְדֹּל הַהֶאֱרָה הַזֹּאת זָכוּ לְהִמְשִׁיךְ לְדוֹרוֹת הָאֶרֶץ גְּדוּלָה בְּכָל שָׁנָה בְּיָמֵים הָהֵם בְּזִמְנוֹ הַזֶּה וְקִבְּעוּ לָנוּ שְׂמִנַּת יָמֵי חֲנֻכָּה אֱלוֹ וְתִקְנוּ לְהַדְּלִיק בָּהֶם נֵר חֲנֻכָּה, שֶׁזֹּאת הַהַדְּלָקָה הַקְּדוּשָׁה הוּא בַּחֲיַנֵּת הַמְּשַׁכֵּת הָאוֹר וְהַזְּרִיחָה שֶׁל הִרְשִׁימוֹ מֵהַבִּטּוֹל שֶׁמִּשָּׁם קַבְּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְגַּבְּרִין כְּנֶגְדַּת כָּל הַקְּמִים עֲלֵינוּ שֶׁמִּתְגַּבְּרִין בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּכָל פְּעַם כְּדָרְךָ שְׁנֵי אֲנָשִׁים הַנִּלְחָמִים זֶה בְּזֶה כַּנִּיל, אֲבָל עַל-יְדֵי בַּחֲיַנֵּת קַבְּלַת הַתּוֹרָה מֵאוֹר הִרְשִׁימוֹ הַנִּיל, שֶׁהוּא בַּחֲיַנֵּת הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה, עַל-יְדֵי זֶה מִתְגַּבְּרִים עֲלֵיהֶם כַּנִּיל וְעַל-כֵּן הֵם שְׂמִנַּת יָמֵי חֲנֻכָּה כְּדִי לְהִמְשִׁיךְ הָאֶרֶץ קַבְּלַת הַתּוֹרָה מִשְׁרָשָׁה, שֶׁהוּא בַּחֲיַנֵּת יוֹם הַשְּׂמִינִי, שֶׁהוּא בַּחֲיַנֵּת בִּינָה (יֵאָדָּם שֶׁכָּלוּל מִגִּי רֵאשׁוֹנוֹת שֶׁשָּׁם נֶאֱחָז וְנִתְפָּס אוֹר הַזְּרִיחָה שֶׁל הִרְשִׁימוֹ, כִּי בִּינָה לְבָא, שֶׁהוּא בַּחֲיַנֵּת שְׂמִחָה, בַּחֲיַנֵּת (תְּהִלִּים ד') נִתְּתָה שְׂמִחָה בְּלִבִּי, שֶׁהוּא כְּלִי לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה שֶׁנִּמְשָׁךְ לְתוֹךְ זֶה יָמֵי הַבְּנֵן, שֶׁהֵם בַּחֲיַנֵּת הַזֶּה מְדוּת, שֶׁהֵם בַּחֲיַנֵּת כָּלֵל הַתּוֹרָה, בַּחֲיַנֵּת (מִשְׁלֵי ט') חֲצַבָה עִמּוּדִיהָ שְׂבַעָה כְּדוּעָה,)

אות ז

וְזֶה בַּחֲיַנֵּת חִלּוֹם פְּרָעָה שֶׁתְּקוּנוֹ עַל-יְדֵי יוֹסֵף שֶׁפָּתַר אוֹתוֹ שֶׁקוֹרִין זֹאת הַפְּרָשָׁה בְּיָמֵי חֲנֻכָּה, כִּי פְּרָעָה רָאָה בְּעֵת שָׁנָה שֶׁנִּמְשָׁךְ מִבַּחֲיַנֵּת בְּטוֹל כַּנִּיל, רָאָה אִזּוֹ אֵיךְ שְׂבַע פְּרוֹת הָרְעוֹת בּוֹלְעִים שְׂבַע פְּרוֹת הַטּוֹבוֹת וְכוּ', שֶׁהוּא

בְּחִינַת הַתְּגַבְרוּת הָרַע עַל הַטּוֹב, הֵינּוּ הַתְּגַבְרוּת הַזֵּי מִדּוֹת רְעוּת עַל זֵי
הַמִּדּוֹת הַטּוֹבוֹת עַד אֲשֶׁר (בְּרֵאשִׁית מֵא,) "וַתִּבְאֵנָה אֶל קַרְבְּנָהּ וְלֹא נֹדַע
כִּי בָאוּ אֶל קַרְבְּנָהּ" כִּי כָּל כֶּדֶף מִתְּגַבְרַת הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא בְּכָל פְּעַם עַד שְׂרוּצָה
לְהַשְׁפִּיחַ אֶת הָאָדָם בְּכָל פְּעַם כְּאִלוּ לֹא רָאָה טוֹב מְעוֹלָם, אָף-עַל-פִּי
שְׁבַתְחֵלָה בְּעַת הַבְּטוּל רָאָה רַק אֶת הַטּוֹב שֶׁהֵם בְּחִינַת זֵי פְרוֹת הַטּוֹבוֹת,
אֲדָרְאָה שְׁתַּכְּף אַחֲרַי כֶּדֶף סְמוּךְ לְהַקִּיצוֹ, דְּהֵינּוּ כְּשִׁמְתַחִיל לְשׁוּב מִהַבְּטוּל
חוֹזְרִים וּמִתְגַּבְּרִים אַחֲרַי כֶּדֶף שְׁבַע פְּרוֹת הָרְעוּת שֶׁהֵם הָרַע שְׂאוֹרֵב וּמִתְגַּבְּרָה
וּמִתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר אַחֲרַי כֶּדֶף וְכַנִּ"ל וְזֶה שֶׁנִּסְמַךְ הַתְּגַבְרוּת הַפְּרוֹת רְעוּת לְהַקִּיצוֹ
כְּמוֹ שְׁכַתּוּב שֶׁם וּמְרֵאִיָּהוּ רַע וְכוּי' וְאִיקָץ וְכוּן בְּכָל הַפְּרָשָׁה הֵינּוּ כַּנִּ"ל.
וְתִקּוּנוֹ עַל-יְדֵי יוֹסֵף שְׁזָכָה לְתַכְלִית הַבְּטוּל בְּשִׁלְמוֹת כְּרֵאוּי בְּבְחִינַת (שֵׁם
מַט) בֶּן פּוֹרְתַי יוֹסֵף בֶּן פּוֹרְתַי עָלֵי עֵין עוֹלָה עֵין, שְׂיֹסֵף, בְּחִינַת הַצְּדִיק
הָאֵמֶת, עוֹלָה עַל הָעֵין, כִּי הוּא סוֹתֵם עֵינָיו מִחִיזוֹ דְּהָאֵי עֲלֵמָא לְגַמְרֵי וְאֵין
לוֹ שׁוּם הַסְּתַכְּלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם אֲפִלּוּ כְּהֶרֶף עֵין וְעַל-כֵּן נִקְרָא עוֹלָה עֵין, כִּי
הוּא עוֹלָה עַל הָעֵין וּמוֹשֵׁל עָלָיו, כִּי מִי שֶׁיֵּשֶׁ לּוֹ הַסְּתַכְּלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם כְּפִי
הַסְּתַכְּלוֹתוֹ כֵּן הוּא תַּחַת הָעֵין, כִּי הָעֵין מוֹשֵׁל עָלָיו מֵאַחֲרַי שְׁנִמְשָׁךְ אַחֲרַי
עֵינָיו, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (סוֹטָה ט') עַל כְּמָה שֶׁהִלֵּךְ אַחֲרַי
עֵינָיו, שְׂזָהוּ בְּחִינַת (בַּמִּדְבָר ט"ו) וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם
שֶׁלֹּא תִהְיֶה הָעֵין רוֹאָה וְהַלֵּב חוֹמֵד שׁוֹלְטִין עָלָיו, (יֵד) רַק הוּא יִתְגַּבֵּר עַל
הָעֵין וְהַלֵּב וְיַעֲלֶה עֲלֵיהֶם וְיִמְשַׁל בְּהֶם בְּבְחִינַת 'עוֹלֵי עֵין' שֶׁלֹּא יִהְיוּ לוֹ שׁוּם
הַסְּתַכְּלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם שְׂזָהוּ בְּחִינַת יוֹסֵף שְׁנִקְרָא 'עוֹלֵי עֵין', וְעַל-כֵּן הוּא
מְבַטֵּל כָּל הַחֲרָפוֹת וְהַבּוֹשׁוֹת, שֶׁהֵם כָּלֵל הַתְּאֻוֹת הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא, בְּבְחִינַת
(בְּרֵאשִׁית ל') אֲסַף אֱלֻקִּים אֶת הַחֲרָפְתֵי. וְעַל-כֵּן זָכָה יוֹסֵף לְתַכְלִית הַבְּטוּל
בְּשִׁלְמוֹת וְעַל-יְדֵי זֶה פִּתַר וְתַקֵּן חִלּוּם פְּרַעָה וְהַגְּבִיר הַטּוֹב עַל הָרַע שְׁבַע שְׁנֵי
הַשְּׁבַע עַל שְׁבַע שְׁנֵי הָרַעֵב וְזֶה בְּחִינַת (שֵׁם מו) וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל עֵינָיִךְ
'יָדוֹ' דִּיקָא, בְּחִינַת קְבֵלַת הַתּוֹרָה שְׁמַקְבְּלִין מֵהַרְשִׁימוֹ, שְׁעַקֵּר הַקְּבֵלָה עַל-
יְדֵי בְּחִינַת יָדִים, בְּבְחִינַת (דְּבָרִים ט') וְשִׁנִּי לַחֹת הַבְּרִית עַל שְׁתֵּי יָדַי,
בְּחִינַת כְּתוּבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֻקִּים הַנֶּאֱמָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּ"ל עַל מֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ
זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (תַּעֲנִית לֵא), וְכָל אֶחָד מֵרֵאָה בְּאֶצְבָּעוֹ, כִּי עֵקֶר הַתַּקּוּן הוּא
עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שְׁמַקְבְּלִין אַחֲרַי כֶּדֶף כַּנִּ"ל וְהַתּוֹרָה מְגִינָה עַל הָעֵינִים שְׂאֵפִלוּ
כְּשִׁחוֹזְרִין מִהַבְּטוּל לֹא יִתְגַּבְּרוּ הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא, כִּי נוֹפְלֵת עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה
בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים יט) מִצּוֹת ה' בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם וְזָהוּ, "וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ
עַל עֵינָיִךְ" 'יָדוֹ' דִּיקָא 'עֵינָיִךְ' דִּיקָא וְכַנִּ"ל, הֵינּוּ שְׂאֵפִלוּ כְּשִׁחוֹזְרִין מִהַבְּטוּל,
שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּתִיחַת הָעֵינִים, אָף-עַל-פִּי-כֵן לֹא יִהְיֶה לָהֶם כַּח לְהַתְּגַבֵּר
עוֹד, כִּי יִתְבַּטְּלוּ עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה וְכַנִּ"ל, כִּי הַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים אֲפִלוּ
כְּשִׁחוֹזְרִים מִהַבְּטוּל וּפּוֹתְחִין אֶת הָעֵינִים אֵינָם מְסַתְּכָלִים חִ"ו עַל הַבְּלִי
עוֹלָם הַזֶּה, רַק שׁוֹמְרִים עֵינֵיהֶם עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שְׁמַקְבְּלִין מִהַבְּטוּל כַּנִּ"ל.
וְעַל-יְדֵי זֶה מִתְבַּטְּלִין כָּל הַדֵּינָיִם וְהַצְּרוֹת וְכָל הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא וְזָהוּ בְּחִינַת
יוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל עֵינָיִךְ וְכַנִּ"ל :

וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית שֶׁהִם תִּקּוּן הַלְבוּשִׁין, שֶׁהִם בְּחִינַת הַכְּלִים שֶׁל הַמַּחִין, כִּי צָרִיכִין תְּחִלָּה לְתַקֵּן וּלְזַכֵּךְ מְאֹד אֶת הַכְּלִים שֶׁהִם הַלְבוּשִׁים כְּדֵי שְׂיֻכְלוּ לְקַבֵּל אֹר הַזְּרִיחָה שֶׁל הַרְשִׁימוּ מִהַבְּטוּל אֶל הָאֵין סוּף וְלֹא תֵעָבֵר וְלֹא תִשְׁכַּח מֵהֶם, כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפִנְיָמִיּוֹת נִפְשׁוֹ הוּא מְשִׁתַּקֵּק וּבוֹעֵר מְאֹד מְאֹד לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ מִחֲמַת שְׂבִפְנִימִיּוֹת הוּא מְסַתְּפֵל בְּכָל עֵת אֶל הַתְּכֵלִית, שֶׁהוּא אֹר הָאֵין סוּף שְׂמִשָּׁם שָׂרְשׁוֹ וְרוּצָה לְהִדְבִּק וּלְהַכְלִיל שָׁם, אֲדָּ מִחֲמַת שְׂבִפְחִינָה זֹאת הוּא תָּמִיד בְּבְחִינַת וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׂוֹב. וְכִשְׁהוּא בְּחִינַת וְשׂוֹב אֵין הַכְּלִים שֶׁל הַמַּחִין, שֶׁהִם בְּחִינַת הַלְבוּשִׁין, יְכוּלִים לְקַבֵּל אֹר הַזְּרִיחָה מִשָּׁם וְעַל-כֵּן אֵין לוֹ בְּמָה לְקַרֵּר הַצְּמָאוֹן שְׂלוֹ וְאִז עַל-פִּי רַב נִשְׁכַּח מִפְּנֵי לְגַמְרֵי וְעַל-כֵּן הֵי צָר הֶרַע וְחִילוּתֵיו מִתְגַּרִּין בְּיִשְׂרָאֵל בְּיוֹתֵר מִחֲמַת שְׂרוּאֵין שְׂרוּצָה לְבָרַח בְּכָל פְּעַם אֶל הַתְּכֵלִית, בְּפֶרֶט בְּהַתְּלַמֵּידי חֲכָמִים הַכְּשָׁרִים הַחֲפָצִים וּמְשִׁתַּקֵּקִים בְּיוֹתֵר אֶל הַתְּכֵלִית שְׂבִהֶם מִתְגַּרֵּה בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה (סוּכָה נב), הֵינּוּ מִחֲמַת בְּחִינַת הַנִּי"ל כְּנִי"ל, כִּי יֵשׁ בְּעֵנָן זֶה שֶׁל בְּחִינַת בְּטוּל וְהַסְתְּפָלוּת אֶל הַתְּכֵלִית כְּמָה וְכְמָה אֲלָפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת בְּחִינּוֹת וּמִדְּרָגוֹת בֵּין כָּל אֲדָם וְאֲדָם וְאֲפִלוּ בְּאֲדָם אֶחָד בְּעֵצְמוֹ יֵשׁ כְּמָה שְׂנוּיִין בֵּין כָּל זָמַן וְעַת וְעַל-כֵּן צִיצִית הוּא מְצוּה רֵאשׁוֹנָה בְּבִקָּר, שְׂתִכְף בְּבִקָּר בְּהַקִּיצוֹ מִשְׁנָתוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּטוּל אֶל הַתְּכֵלִית, תִּכְף צָרִיכִין לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּצִיצִית לְהַמְשִׁיךְ אֹר הַצִּיצִית, לְתַקֵּן בְּחִינַת הַמְּלָבוּשִׁים, שֶׁהִם בְּחִינַת הַכְּלִים כְּדֵי שְׂיֻכְל לְקַבֵּל אֹר הַזְּרִיחָה שֶׁל הַרְשִׁימוֹ מִן הַבְּטוּל כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת (במדבר טו) וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מְצוֹת ה' וְכוּ', כִּי אֹר הַצִּיצִית בְּשָׂרְשָׁם נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַסְתְּפָלוּת אֶל הַתְּכֵלִית שְׂמִשָּׁם שָׂרְשׁ כָּל הַתּוֹרָה כְּנִי"ל. וְזֶה בְּחִינַת תְּכֵלֵת שְׂבִצִיצִית, כִּי תְכֵלֵת בְּחִינַת הַתְּכֵלִית, כְּמַבְאָר (בְּסִימָן י"ח) וְעַל זֶה נֶאֱמַר, "וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ", שְׂעַקְרוּ נֶאֱמַר עַל הַתְּכֵלִית, הֵינּוּ שְׂצָרִיכִין לְרֵאוֹת וּלְהַסְתְּפֵל מְאֹד עַל הַתְּכֵלֵת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּכֵלִית כִּי תְכֵלֵת דּוֹמָה לֵים וְכוּ' עַד כְּסֵא הַכְּבוֹד (טו) שְׂשָׁם שׁוֹרָה כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרְךָ, בְּחִינַת אֹר הָאֵין סוּף, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּכֵלִית וְזֶהוּ (שם), "וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתֶם זְנִים אַחֲרֵיהֶם" דְּהֵינּוּ שְׂלֵא יִסְתְּפֵל מִן הַצַּד עַל הַבְּלִי עוֹלָם הַזֶּה, רַק יִכּוֹן רְאִיתוֹ וְהַסְתְּפָלוּתוֹ אֶל הַתְּכֵלִית לְבַד, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּכֵלֵת כְּנִי"ל וְעַל -יְדֵי זֶה מִמְשִׁיכִין אֹר מִהַתְּכֵלִית לְתַקֵּן בְּחִינַת הַמְּלָבוּשִׁים, שֶׁהִם הַכְּלִים, כְּדֵי שְׂיֻכְלוּ לְקַבֵּל אֹר הַרְשִׁימוֹ כְּנִי"ל שְׂמִשָּׁם כָּל הַתּוֹרָה כְּנִי"ל וְזֶה, "וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מְצוֹת ה'" כִּי כָּל הַמְּצוֹת, שֶׁהִם כָּלֵל הַתּוֹרָה, נִמְשָׁכִין מֵאֹר הַרְשִׁימוֹ

ועל-כן הקשו כל התורה לתפלן, כמו שכתוב (שמות יג), "ולזכרון בין עיניך", למען תהיה תורת ה' בפיך, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין לה) כי אור הרשימו מן הפטול הנ"ל הוא בחינת תפלן שהם עקר הדבקות להשם יתברך, שהם עקר אור הזריחה של הרשימו כמובן בכמה מקומות (טז) וזה בחינת כל התורה והמצות שנמשכין משם, כמבאר בהתורה הנ"ל על מאמר רבותינו זכרונם לברכה, וכל אחד מראה באצבעו וכו', עין שם וציצית הוא בחינת תקון הלבושין, שהם הפלים, כדי שיהיו הפלים זכים ויוכלו לקבל אור הרשימו ולא תעבר מהם כי אם היה האדם זוכר היטב אור הזריחה של הרשימו הזאת שמאירה בכל אדם בכל יום לכל אחד לפי מדרגתו, בודאי היה דבוק בהשם יתברך תמיד, אך מחמת גשמיות ועכירת הפלים אינו יכול לקבל אפלו אור הרשימו ועל-ידי זה עוברת ונשפחת ממנו, על-כן צונו להתלבש בציצית בכל יום כדי לזכור הפלים והלבושים, כדי שיוכלו לקבל אור הרשימו, שהיא כלל מצות התורה וזהו, "וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' וכו'" כי על-ידי ציצית, שהם בחינת תקון כלי המחין, על-ידי זה נקשרת היטב הזריחה של הרשימו במח וזוכרין אותו יתברך היטב, שזהו בחינת כלל מצות התורה שיוצאין משם כנ"ל וזהו בחינת סמיכת ציצית ותפלן שישראל לובשין בכל יום טלית ותפלן, כי תפלן הם בחינת אור הזריחה של הרשימו כנ"ל. וציצית הם בבחינת תקון הפלים והלבושין כדי שתהיה הרשימו נקשרת בהם ולא תעבר מהם בבחינת "למען תזכרו", בחינת וראיתם אותו וזכרתם וכו' כנ"ל ועל-כן ציצית קדם לתפלן, כי תחלה צריכין לתקן ולזכור הפלים כדי שיוכלו לקבל אור הזריחה של הרשימו ואחר כך ממשיכין הזריחה של הרשימו, שהם בחינת תפלן, שהם עקר הדבקות בו יתברך שנמשך מאור הזריחה הנ"ל ועל-כן מצות תפלן גם כן בעינים, כמו שכתוב (שמות יג), "ולטוטפת בין עיניך" כי עקר אור התפלן נמשך על-ידי תקון העינים, על-ידי הסתכלות העינים אל התכלית שמשם ממשיכין אור הזריחה של הרשימו הנשאר משם, שמשם אור הגדול של התפלן וכנ"ל:

אות י

ועל-כן המצוה בתכלת שהוא התחברות שחור ולבן כידוע (יז) וכמו שכתוב במקום אחר (סימן י"ח), הינו בחינת כלל התורה שהיא בחינת אש שחורה על גבי אש לבנה, (יח) כי כל התורה נמשך משם מבחינת הסתכלות אל התכלית, שהיא בחינת תכלית שמצוה לראותו תמיד, כמו שכתוב, "וראיתם אותו וזכרתם" וכנ"ל:

אות יא

וְזֶה לְשׁוֹן מִצְוָה שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַתְּחִבּוּרֹת, מְלֻשׁוֹן צוֹתָא וְחִבּוּר, (יט) כִּי עַל-
יָדֵי כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה מִמִּצְוֹת הַתּוֹרָה מִצְוֹתֵינוּ וּמִקְשָׁרֵינוּ וּמִחִבְרֵינוּ אֹר
הַזְרִיחָה שֶׁל הַרְשִׁימוּ אֶל כָּלֵי הַמַּחִין, שְׁעַל-יָדֵי זֶה מְקַשְׁרֵינוּ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ
וְלִהְפֹּד עֲבָרָה חִיו, הוּא לְשׁוֹן חֶלֶף וְעֵבֶר, שְׁעַל-יָדֵי הָעֲבָרָה חִיו, חוֹלֵף וְעוֹבֵר
מִמֶּנּוּ אֹר הַרְשִׁימוּ הַזֵּאת וְעַל-כֵּן מִצְוָה גּוֹרֶרֶת מִצְוָה וְעֲבָרָה גּוֹרֶרֶת עֲבָרָה,
(כ) כִּי עַל-יָדֵי הַמִּצְוָה מְקַשְׁרֵינוּ וּמִחִבְרֵינוּ לְעֲצֻמוֹ אֹר הַזְרִיחָה שֶׁל הַרְשִׁימוּ
הַנִּי"ל, שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִתְקַשֵּׁר וְנִתְדַבֵּק לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ וְעַל-יָדֵי זֶה נִמְשָׁכִין עָלָיו
בְּכָל פַּעַם אֹר קִדְשֵׁת שְׁאֵר הַמִּצְוֹת וְזוֹכִין לְקִיּוֹם, כִּי כָּל הַמִּצְוֹת נִמְשָׁכִין
מִשֵּׁם וְכֵן לִהְפֹּד בְּעֲבָרָה חִיו, כִּי עַקֵּר קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל הוּא לְזָכוֹת לְהַתְּכָלִית
הַנִּי"ל, הֵינּוּ לְהַתְּקַשֵּׁר וְלִהְפֹּד בְּאֹר הָאֵין סוֹף עַל-יָדֵי קִדְשֵׁת הַתּוֹרָה
וְהַמִּצְוֹת שֶׁנִּמְשָׁכִין מִהַזְרִיחָה הַנִּמְשָׁד מִשֵּׁם, אֲשֶׁרִי הַמִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל עֵת
לְהַמְשִׁיד עַל עֲצֻמוֹ אֹר הַזְרִיחָה הַזֵּאת, אֲשֶׁרִי לוֹ וְהַבְּחִירָה חֲפְשִׁית בְּכָל
אָדָם, כִּי בְּכָל אָדָם מְאִיר בּוֹ אֹר הַזְרִיחָה הַזֵּאת, כִּי אֶפְלוּ בְּמַדְרָגוֹת
הַתְּחִיבּוּת מְאִיר אֹר הָאֵין סוֹף, כִּי אֹר הָאֵין סוֹף אֵינּוּ נִפְסַק לְעוֹלָם,
וְכַמוֹכֵן בְּכַתְבֵי הָאֵרִיז"ל (כא) שְׁאֶפְלוּ בְּתַכְלִית הָעֲשִׂיָה מְלַבֵּשׁ בְּחִינַת קו
הַמְּאֹר הַנִּמְשָׁד מְאִיר סוֹף, עֵינֵי שֵׁם רַק שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם גְּדוֹל וּבְלַבּוֹשִׁים רַבִּים
מְאֹד אֲבָל כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמוֹ בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ יָכוֹל לְדַבֵּק אֶת
עֲצֻמוֹ מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, כְּמוֹ שֶׁאָמַר אֲדוֹמוֹ"ר ז"ל בְּכַמָּה וְכַמָּה לְשׁוֹנוֹת
בְּכַמָּה וְכַמָּה מְקוֹמוֹת. (כב) וְעַל זֶה נֶאֱמַר, (כג) "אֲשֶׁרִי אִישׁ שֶׁלֹּא יִשְׁכַּחֵךְ
וְיָבֵן אָדָם יִתְאַמֵּץ בְּדוֹ" כִּי צָרִיכִין הַתְּאַמְּצוֹת וְהַתְּחִיבּוּת גְּדוֹל מְאֹד לְזֶה וְכָל
מִי שֶׁהוּא בְּמַדְרָגָה נְמוּכָה בְּיוֹתֵר צָרִיךְ לְהַתְּחִיב וְלִהְתְּאַמֵּץ בְּזֶה יוֹתֵר
וְיוֹתֵר, כִּי גַם בְּתַקֵּף הַחֲשָׁד בְּגִיָּא צְלָמוֹת יָכוֹלִין לְהַמְשִׁיד עַל עֲצֻמוֹ אֹר
הָאֵין סוֹף עַל-יָדֵי שְׁיִסְתּוֹם עֵינָיו וְיִבְלָה עֲצֻמוֹ אִיזָה שְׁעָה בְּבַחֲינָה הַנִּי"ל וְעַל
זֶה נֶאֱמַר (תהלים כג), "גַּם כִּי אֵלֶךְ בְּגִיָּא צְלָמוֹת לֹא אִירָא רַע כִּי אֲתָה
עִמָּדִי" וּכְתִיב (שם קלט), "גַּם חֲשָׁד לֹא יַחֲשִׁיד מִמֶּךָ וְלִי לָהּ כִּיּוֹם יֵאִיר
כְּחֶשֶׁךְ כְּאֹרֶה" וּכְתִיב (מיכה ז), "אֶל תִּשְׁמַחֵי אֹיְבֹתַי לִי כִּי נִפְלַתִי קִמְתִּי
כִּי אֲשַׁב בְּחֲשָׁד ה' אֹר לִי" וְהֵבֵן הַיֵּטֵב לְמַעֲשֵׂה:

אות יב

וְזֶה בְּחִינַת צָמֵר וּפְשָׁתִים, שְׁעָקֵר הַבְּגָדִים הֵם שֶׁל צָמֵר וּפְשָׁתִים, (עֵינַי מִנְחוּת לֹט) וּמֵהֶם עָקֵר הַצִּיצִית, כִּי עָקֵר הַבְּגָדִים נַעֲשׂוּ אַחֵר חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, כִּי מִקֹּדֶם כָּתִיב (בְּרֵאשִׁית ב'), וַיְהִי שְׁנֵיהֶם עֲרֻמִּים וְכוּ' וְאַחֵר כָּד (שֵׁם ג'), "וַיַּעַשׂ ה' לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוּת עוֹר וַיִּלְבְּשֵׁם" וּמִשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַמְּלַבּוּשִׁים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי מִקֹּדֶם הָיוּ יְכוּלִים לְכַלּוֹל וּלְהִתְבַּטֵּל בְּאוֹר הָאֵין סוּף בְּכָל עֵת בְּנִקְל וּלְהִמְשִׁיךְ הָאוֹר מִשָּׁם בְּלִי לְבוּשִׁים עָבִים רַק בְּלְבוּשִׁים זָכִים וְצָחִים מְאֹד בְּבְחִינַת כְּתָנוּת עוֹר (כַּד) כִּי קֹדֶם הַחֲטָא הוֹשִׁיבוּ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּגֵן עֵדֶן לְעַבְדָּה וּלְשִׁמְרָה (כַּה) שְׂיִזְכָּה שָׁם לְהִתְעַנֵּג עַל ה' לְחַזוֹת בְּנֵעַם ה' לְהַכְלִיל בְּאוֹרוֹ הָאֵין סוּף בְּרֵצוּא וְשׁוּב בְּכָל עֵת בְּלִי יִגִיעָה וּלְהִמְשִׁיךְ הָאוֹר מִשָּׁם עַל-יְדֵי לְבוּשִׁים זָכִים מְאֹד, בְּחִינַת כְּתָנוּת אוֹר, כִּי זֶה הָיָה עָקֵר יוֹשִׁיבוֹ שָׁם בְּגֵן עֵדֶן, כִּי שָׁם מִתְעַנְּגִים עַל ה', כִּי גֵן עֵדֶן הוּא בְּחִינַת בְּטוּל הַנִּי"ל, וּמִשָּׁם מִמְּשִׁיכִין הָאוֹר וְנִרְשָׁם בְּבְחִינַת הֲגֵן שֶׁהוּא מְקוּם זָךְ מְאֹד שֶׁשָּׁם יְכוּלִין לְקַבֵּל בְּקִלּוֹת אוֹר הַזְּרִיחָה שֶׁל הַבְּטוּל הַנִּי"ל וְכַמְבֹאֵר בְּסוּף הַתּוֹרָה הַנִּי"ל, שְׁזֶה בְּחִינַת גֵן עֵדֶן, בְּחִינַת מִשְׁה וְאַהֲרֹן, עַיִן שָׁם כִּי הֲגֵן עֵדֶן הוּא בְּחִינַת הַשְׁדָּה הַקְּדוּשָׁה הַמְּבוֹאֶרֶת בְּתַחֲלַת הַתּוֹרָה הַנִּי"ל שֶׁשָּׁם גְּדֻלִים כָּל הַנְּשָׁמוֹת וְכוּ', שְׁזֶה שִׁיךְ לְעֵנֶן בְּטוּל הַכְּתוּב שָׁם, כִּי הֲגֵן עֵדֶן הוּא הַשְׁדָּה אֲשֶׁר בֵּרְכוּ ה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (זוהר בְּרֵאשִׁית דף קכח) כִּי עָקֵר תִּקּוּן הַנְּשָׁמוֹת שֶׁבְּשְׁדָה הוּא שְׂיִזְכּוּ לְהַכְלִיל בְּאוֹר אֵין סוּף וּלְהִתְעַנֵּג עַל ה', שְׁזֶה עָקֵר תְּכִלִּיתֵנוּ, עָקֵר תְּעַנּוּג עוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא שֶׁעֲשׂוּע גֵן עֵדֶן, שֶׁהוּא עוֹלָם הַנְּשָׁמוֹת וּמִתְחַלֶּה קֹדֶם הַחֲטָא הָיָה יְכוּל לְזַכּוֹת לְזֶה בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ וּבְשִׁבִיל זֶה הוֹשִׁיבוּ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ שָׁם לְעַבְדָּה בְּפִקּוּדֵי דַעֲשֵׂה וּלְשִׁמְרָה בְּפִקּוּדֵי דְלֹא תַעֲשֵׂה (זוהר בְּרֵאשִׁית דף כז) דְּהֵינּוּ שֶׁהָיָה צְרִיךְ רַק לְקַיֵּם וּלְשַׁמֵּר אֶת הַתּוֹרָה, שֶׁעַל -יְדֵי זֶה הָיָה יְכוּל לְהַכְלִיל בְּאֵין סוּף וּלְהִמְשִׁיךְ הָאוֹר מִשָּׁם בְּלִי הִתְעַבּוֹת הַלְבוּשִׁים, רַק בְּבְחִינַת כְּתָנוּת אוֹר כְּנִי"ל, אֵד עַל-יְדֵי הַחֲטָא, אָדָם בִּיקֵר בַּל יִלִּין (תַּהֲלִים מַט) וְנִתְגַּרֵּשׁ מִגֵּן עֵדֶן וַיִּשֶׁם ה' אֶת הַכְּרוּבִים וְאֶת לֵהט הַחֲרֵב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשַׁמֵּר אֶת דָּרֶךְ עַץ הַחַיִּים, (בְּרֵאשִׁית ג) שֶׁהֵם בְּחִינַת נְטוּרֵי תַרְעָא שְׂאֵין מְנִיחִין לְכַלּוֹל בְּקִלּוֹת בְּאוֹר הָאֵין סוּף שֶׁשָּׁם עָקֵר הַחַיִּים הַנְּצַחִיִּים, כִּי מִבְּלִבְלִין הַמְּחַשְׁבָה בְּכַמָּה מִיְגֵי הַסְּתוֹת וּבְלְבוּלִים שֶׁנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינַת הַלֵּהט הַחֲרֵב הַמִּתְהַפֶּכֶת וְכוּ' וְאִז צְרִיכִין יִגִיעָה גְדוּלָה קֹדֶם שֶׁנִּכְלָלִין שָׁם וְאִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל הָאוֹר מִשָּׁם כִּי אִם עַל-יְדֵי הִתְלַבְּשׁוֹת בְּכַמָּה לְבוּשִׁים וְצִמְצוּמִים בְּבְחִינַת כְּתָנוּת עוֹר שֶׁמֵהֶם נִשְׁתַּלְשְׁלוּ וְנִתְהַוּוּ הַלְבוּשִׁים גְּשָׁמִיִּים וְהֵם עָקֵר הַתִּקּוּן, כִּי בְּלִי תִקּוּן הַלְבוּשִׁים אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל שׁוּם אוֹר כְּפִדּוּעַ. וְעַל-כֵּן הַסְּטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת כְּרוּכִים בְּיוֹתֵר אַחֵר הַמְּלַבּוּשִׁים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרֵכוֹת ו'), הֵינִי מְאִינִי דְרַבְּנָן דְּבִלּוּ מְנִיחֵהוּ, מִחֲמַת שֶׁעַל יְדָם עָקֵר הַמְּשַׁכֵּת הָאוֹר, עַל-כֵּן הֵם כְּרוּכִים שָׁם, כִּי הֵם כְּרוּכִים תְּמִיד לְקַלְקֵל חַיּוֹ בְּחִינַת הַתִּקּוּן שֶׁעַל יְדוֹ נִמְשָׁךְ וְנִתְגַּלֶּה אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ וְגַם כִּי הַלְבוּשִׁים סְמוּכִים אֲלֵיהֶם, כִּי הַלְבוּשִׁים הֵם חוּץ לְאָדָם וְהֵם בְּבְחִינַת הַחֲשֵׁמ"ל שֶׁסְמוּךְ לְבְחִינַת נְגִה, כְּפִדּוּעַ, (כו) כִּי הַלְבוּשִׁים הֵם הַמְּפַסְיָקִין בֵּין הַקְּדוּשָׁה וּבֵין הַקְּלָפָה עַל-כֵּן הֵם כְּרוּכִים אַחֲרֵיהֶם, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְשַׁמֵּר הַמְּלַבּוּשִׁים מְאֹד מְאֹד :

וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית, שֶׁהֵם תְּקוּן הַמְּלַבּוּשִׁים, שְׁעַל-יָדַי זֶה עֵקֶר קִבְּלַת הָאוֹר
מֵהֲרָשִׁימוֹ מֵהַבְּטוּל וְכַנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת צֶמֶר וּפְשָׁתִים שְׁאֲסוּר לְחֻבֵּרָם יַחְדָּיו
שֶׁלֹּא בַּמָּקוֹם מְצוּה כָּמוֹ שֶׁפָּתוּב (וַיִּקְרָא יט), "לֹא תִלְבַּשׁ שְׁעִטָּנוּ צֶמֶר
וּפְשָׁתִים יַחְדָּיו גְּדִילִים תַּעֲשֶׂה לָּךְ וְכוּ" כִּי צֶמֶר שָׂרְשׁוֹ נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת
הַבְּטוּל הַנִּי"ל הַמְּבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל, דְּהֵינּוּ כְּשֵׁיט לְאָדָם יִסּוּרִין וְצָרוֹת
חִי"ו, אֲזַי סוּתִים עֵינָיו וְכוּ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת בְּטוּל אֶל הַתְּכָלִית שֶׁשֵּׁם כָּלוּ טוֹב
וְשֵׁם מִתְּבַטְּלִין כָּל הַיִּסּוּרִים וְהַדְּיָנִים וְכוּ וְזֶהוּ בְּחִינַת צֶמֶר, שֶׁהוּא בְּחִינַת
תְּקוּנֵי דִיקְנָא, בְּחִינַת (תַּהֲלִים קי"ח) מִן הַמְּצַר קָרָאתִי יָהּ וְזֶהוּ תַּהֲלִים
קִיט) חֲשַׁבְתִּי דְרָפִי וְאֲשִׁיבָה רַגְלִי אֶל עֲדוּתֶיךָ, הֵינּוּ שְׁלֹפֵי עֵצִים הַהֲתַלְהָבוֹת
וְהַתְּשׁוּבָה הַגְּדוּלָה הַזֹּאת הִיא אֲפֹשֶׁר שֶׁיִּתְגַּרוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר חִי"ו, וְיִרְצוּ לְהַפִּיל
אוֹתֵי חִי"ו, עַל-יָדַי זֶה וְכַנִּי"ל עַל-כֵּן אָמַר, "חֲשַׁבְתִּי דְרָכִי וְאֲשִׁיבָה רַגְלִי אֶל
עֲדוּתֶיךָ" שֶׁאֲנִי מַחֲשֵׁב דְרָפִי בְּכָל יַעַת וּבְכָל יוֹם וּבְכָל שְׁעָה מֵהַתְּכָלִית מִכָּל
הָעוֹלָם הַזֶּה וְהַבְּלִי וְלִפִּי חֲשַׁבּוֹנִי וּמַחֲשַׁבְתִּי בּוֹדָאֵי אֲנִי מִתְּלַהֵב בְּכָל יַעַת
לְבַטֵּל עֲצָמִי לְגַמְרִי, אֶךְ חֲלִילָה וְחֲלִילָה שְׁאֲפוּל מְזָה נְפִילָה כָּל שֶׁהוּא חִי"ו,
כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה שֶׁאֵינּוּ עוֹלָה בְּיָדִי, רַק וְאֲשִׁיבָה רַגְלִי אֶל עֲדוּתֶיךָ, לְנַחֵם
וְלְהַחֲיוֹת עֲצָמִי עַל-יָדֵי הָעֲדוּת, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה שֶׁקִּבְּלָנוּ וְלְהַזְהִיר לְבָלִי לְצִאת
עַל כָּל פְּנִים חִי"ו, מִדְּרָפִי הַתּוֹרָה בְּפִשְׁטוּת וְכַנִּי"ל וְזֶהוּ (שם), "חֲשַׁבְתִּי וְלֹא
הִתְמַהֲמַהְתִּי לְשֹׁמֵר מְצוֹתֶיךָ" שֶׁתִּכְף אֲנִי מְזַרְזוּ עֲצָמִי בְּזִרְיוֹת גְּדוּל מְאֹד
לְשֹׁמֵר מְצוֹתֶיךָ בְּפִשְׁטוּת עַל כָּל פְּנִים, כִּי מַחֲמַת שֶׁהֵם מִתְּגַרְסִים אֲזַ בְּיוֹתֵר
כַּנִּי"ל, עַל-כֵּן צָרִיכִין לְהַתְּגַבֵּר לְהַזְדַּרֵּז מְאֹד בְּזִרְיוֹת גְּדוּל נֶגְדָם לְשֹׁמֵר
מְצוֹתֶיךָ וְתִבְרָךְ וְכַנִּי"ל וְזֶהוּ (שם), "חֲבָלֵי רְשָׁעִים עוֹדוֹנֵי תוֹרַתְךָ לֹא
שָׁכַחְתִּי" כֹּאן מְפָרֵשׁ וּמְבֹאֵר הַיֵּטֵב כָּל עֲנָן הַנִּי"ל שֶׁהֵם מִתְּנוּעְדִין עֲלָיו
וּמִתְּגַרְסִים בּוֹ בְּיוֹתֵר מַחֲמַת בְּחִינַת גְּדֹל הַהֲשִׁתַּקְּקוֹת בְּחִינַת בְּטוּל הַנִּי"ל,
שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲלָקִי ה' אֲמַרְתִּי וְכוּ כַּנִּי"ל וְזֶהוּ, חֲבָלֵי רְשָׁעִים עוֹדְנֵי,
שֶׁהֲרָשָׁעִים, שֶׁהֵם הַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת מִתְּנוּעְדִין וּמִתְּגַרְסִים בִּי בְּיוֹתֵר
מַחֲמַת הַנִּי"ל, אֲבָל 'אֲנִי תוֹרַתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי', כִּי אֲנִי מַחֲיָה עֲצָמִי בְּכָל יַעַת
עַל-יָדֵי הַתּוֹרָה שֶׁמְקַרְרֵת הַצְּמָאוֹן וּמְשַׁבֵּרֵת אוֹתָם כַּנִּי"ל וְזֶהוּ (שם)
"חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם לְהוֹדוֹת לְךָ עַל מִשְׁפָּטֶי צְדָקָה" כִּי כָּל דְּבָרֵינוּ
הַמְּבֹאֲרִים בְּכָל הַהֲלָכָה הַזֹּאת, הַכָּל סוּבֵב וְהוֹלֵךְ עַל עֲנָן קִימַת חֲצוֹת שְׁאֲז
הוּא הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה שְׁנִמְשָׁךְ בְּשָׂרְשׁוֹ מִבְּחִינַת שְׁשִׁבִין וְחוֹזְרִין מֵהַבְּטוּל
וְכַנִּי"ל. וְאֲזַ הַסְטֵרָא אַחֲרָא רוֹצֶה לְהַתְּגַבֵּר בְּשָׁנָה גְּשָׁמִיית, שֶׁהִיא סְטֵרָא
דְּמוּתָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת סְטֵרָא דְּמַסָּבָא דְּשָׂרְיָא עַל יָדוֹי כַּנִּי"ל. וְאֲזַ צָרִיכִין
לְהַתְּגַבֵּר לְהַתְּעוֹרֵר מֵהַשְּׁנָה בְּזִרְיוֹת וְלָקוּם בְּחֲצוֹת וְלַעֲסֹק בְּתוֹרָה וְעַל-יָדֵי
זֶה מִמְּשִׁיכִין כַּח הַתּוֹרָה שְׁנִמְשָׁךְ מֵאוֹר הַזְּרִיחָה שֶׁל הַרְשִׁימוֹ וְעַל-יָדֵי זֶה
עוֹמְדִים כְּנֶגְדָם וּמְכַנְיָעִים אוֹתָם כַּנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם
לְהוֹדוֹת לְךָ עַל מִשְׁפָּטֶי צְדָקָה שְׁנִסְמָךְ לְפָסוּקִים אֵלּוּ הַמִּתְּחִילִים חֲלָקִי ה'
שְׁמִדְבָרִים מַעֲנִין הַתְּנוּצָצוֹת שֶׁל הַבְּטוּל הַנִּי"ל שֶׁצָּרִיכִין לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ רַק
עַל-יָדֵי הַתּוֹרָה שֶׁזֶה בְּחִינַת חֲצוֹת לַיְלָה אֶקוּם לְהוֹדוֹת לְךָ עַל מִשְׁפָּטֶי צְדָקָה
כַּנִּי"ל :

הַלְכוֹת נְטִילַת יָדַיִם שְׁחֲרִית הַלְכָה ה' נְכַלל בְּהַלְכוֹת הַשְּׁכָמַת הַבִּקְרָה הַלְכָה
ה' :

ציצית א':

ציצית של צמר ופשתים פוטרין בכל מיני בגדים חוץ משל צמר לפשתים ופשתים לצמר בזמן הזה דליכא תכלת, משום בלאים ויש אומרים שאין לעשות ציצית של פשתן כלל והכי נהוג (שולחן ערוך אורח חיים סימן ט' סעיף ב')

עין מאמר המתחיל, מאי חזא דאזיל להיכא דמידליה מיניה בסימן כט, עין מה שכתוב שם, שצריך לשמר מאד את הבגדים מכתם ולכלוף ושיהיו נקיים, כמו שכתוב (קהלת ט), "בכל עת יהיו בגדי לבנים" כי הבגדים הם בחינת מלכות, בחינת (תהלים כד) מלך הכבוד וכו' ואזי השכינה בבחינת (ישעיה סג) מדוע אדום ללבושך, בחינת דם נדות וזה בחינת פגם העברות הפאים משס"ה גידין ולתקן אותן צריך לתקן דוקא תקון הפללי, בחינת ברית, בחינת פנשר יעיר קנו שמעורר המחין ונמשך משם לבנונית לכל השס"ה גידין וכו'. ונתלבנין העונות בבחינת (שם א') אם יהיו חטאיכם פשנים פשלג ולבינו ואם יאדימו פתולע בצמר יהיו, בחינת לשון של זהורית שמלבין העונות כו', עין שם היטב:

וזה בחינת ציצית, כי הפלל שצריך לשמר מאד את הבגדים שלא יתאחזו בהם החצונים, כי דרךן להאחזו בהבגדים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ו'), הני מאני דרבנן דבלו מנייהו, כי הם מדרגה התחתונה והחצונה של הקדשה ושם דרךן להאחזו ועל-כן נפרים ונרשמים בהם כל הפגמים של כל העונות ח"ו, וכן להפך כל המצות הם נרשמים גם כן בהבגדים כי על-ידי המצות נעשה מהם חלוקא דרבנן, שהם לבושים וכסויים להנשמה שלא יתאחזו בה, כי כשהלבושים נקיים הם שמירה גדולה, כמבאר במקום אחר (סימן קכז) ועל-כן צריך לשמר מאד את הבגדים כנ"ל, ועל-כן צותה התורה על ציצית שהם תלויים בהבגדים, כי ציצית הם שמירה להבגדים שלא יתאחזו בהם החצונים ועל-ידי זה נשמר כל התורה פלה הן מצות עשה הן מצות לא תעשה, כי בה נרשם הכל כנ"ל וזה שכתוב (במדבר טו), "וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' כנ"ל כי על-ידי הציצית מרים המחין ונמשך מהם לבנונית לכל השס"ה גידין, בבחינת (קהלת ט') בכל עת יהיו בגדי לבנים 'בגידין' דיקא, כמו שכתוב שם, כי ציצית הם בחינת תקון הפללי, בחינת (דברים לב) פנשר יעיר קנו נשרא דא רוחא, זה בחינת ציצית בחינת מארבע הרוחות בואי הרוח, שהם בחינת ד' ציצית, כמו שכתב רבנו (בסימן ח') וזה שכתב רבנו (בסימן ז') שציצית הם שמירה לניאוף וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קנג), 'בכל עת יהיו בגדי לבנים', זה ציצית וכנפי הציצית הם בחינת כנפי נשרים, בחינת (שמות יט) ואשא אתכם על

כַּנְפֵי נְשָׂרִים וְעַל יָדָם מְעִיר הַמַּחִין וְנִמְשָׁךְ מֵהֶם לְבִנוּנִית אֶל הַשֵּׁס"ה גִּידִין וְזֶה בְּחִינַת ל"ב חוּטִין שֶׁל הַצִּיצִית, נְשָׂרִים הֵם בְּחִינַת הַמְשָׁכַת הַלְבָנוּנִית הַנִּמְשָׁךְ מִן הַלֵּב לְכָל הַשֵּׁס"ה גִּידִין, כִּי כָּל הַגִּידִין תְּלוּיִין בְּלֵב וַיִּזְנְקִים מִשָּׁם וְעַל-יָדֵי שְׂמָרִים אֶת הַמַּחִין, עַל-יָדֵי זֶה נִמְשָׁךְ הַלְבָנוּנִית מִן הַמַּחֵ אֶל הַלֵּב וְשָׁם נֶעְכָּר הַדָּם וְנַעֲשֶׂה חֶלֶב כִּי הַלֵּב הוּא בְּחִינַת בֵּינָה לְבָא (א) שֶׁהִיא יָאֵם לְבֵינָה' (ב) וְהוּא מְקוֹם הַחֲזָה וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ הַלְבָנוּנִית בְּחִינַת נֶעְכָּר וְנַעֲשֶׂה חֶלֶב וּמִשָּׁם הַצִּיצִית בְּחִינַת ל"ב חוּטִין דִּיקָא לְבָנִים וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה בְּחִינַת בְּגָדִים לְבָנִים כַּנ"ל בְּחִינַת טְלִית לָבָן וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיה א') אִם יֵאָדְיִמוּ כְּתוּלַע כְּצֶמֶר יִהְיוּ, כְּצֶמֶר דִּיקָא בְּחִינַת צִיצִית שֶׁל צֶמֶר, וְזֶה בְּחִינַת תְּכַלֵּת שֶׁהוּא מְרָמֵז שֶׁהַדָּם נֶעְכָּר וְנַעֲשֶׂה חֶלֶב כִּי תְכַלֵּת הוּא הַתְּחַבְּרוּת שְׁחוּר וְלָבָן (ג) וְשְׁחוּר הוּא בְּחִינַת דָּם נְדוּת, כְּמוֹ שֶׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבִרְכָה (נְדָה כ), הַאי שְׁחוּר אָדוּם הוּא וְכוּ'. וְהַתְּכַלֵּת מוֹרָה שֶׁכְּבָר נִתְעַכָּר הַדָּם וְנִתְהַפֵּךְ הַשְּׁחָרוֹת לְלָבָן. וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית שֶׁל צֶמֶר וּפְשָׁתִים, כִּי הַבְּגָדִים הֵם בְּחִינַת מַלְכוּת וְעֵקֶר בְּנִינָה וְתַקּוּנָה עַל-יָדֵי חֶסֶד וְדִין וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית שֶׁל צֶמֶר וּפְשָׁתִים, כִּי צֶמֶר הוּא בְּחִינַת חֶסֶד, בְּחִינַת לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית שְׁמֵלֶבִין עֲוֹנוֹת וּפְשָׁתִים הוּא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יַחֲזַקָא ל ט'), "וְגִבְרִיאֵל לְבוּשׁ בְּדִים" (עֵיין שֶׁבֶת נה) וְעַל-כֵּן סִתְּם בְּגָדִים הָאֲמוּרִים בְּתוֹרָה הֵם צֶמֶר וּפְשָׁתִים (מִנְחוֹת לט), כִּי עֵקֶר בְּנִין וְתַקּוּן הַבְּגָדִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת מַלְכוּת הֵם מְצֶמֶר וּפְשָׁתִים דְּוָקָא, שֶׁהֵם חֶסֶדִים וְגְבוּרוֹת כַּנ"ל :

וְזֶה בְּחִינַת אֲסוּר שֶׁעֲטָנָה צֶמֶר וּפְשָׁתִים יַחְדָּיו, כִּי עֵקֶר הַתַּקּוּן הוּא כְּשֵׁישׁ הַכְּרָעָה וְשָׁלוֹם, דְּהֵינּוּ כְּשֵׁישׁ כֹּחַ לְהַמְתִּיק הַגְּבוּרוֹת וְלְהַפְּכוֹ לְחֶסֶדִים בְּבְחִינַת דָּם נֶעְכָּר וְכוּ' וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה מֵהֶם בְּחִינַת דְּעַת [וְזֶה שֶׁאַמְר רַבֵּנוּ (חֶלֶק א' סִימָן נו) שֶׁהַשָּׁלוֹם תְּלוּי בְּדְעַת, כִּי הַדְּעַת הוּא בְּחִינַת הַתְּחַבְּרוּת שְׁנֵי הַפְּכִים שֶׁהֵם חֶסֶד וְגְבוּרָה] שֶׁעַל יָדוֹ עֵקֶר בְּנִין וְתַקּוּן הַבְּגָדִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת מַלְכוּת כַּנ"ל, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יָדֵי צִיצִית, שֶׁעַל יָדָם נִתְרַוָּם הַמַּחִין וְנִמְשָׁךְ לְבִנוּנִית לְתוֹךְ הַגִּידִין לְהַמְתִּיק הַגְּבוּרוֹת וְהַעֲקָר עַל-יָדֵי תְכַלֵּת, כִּי עֵקֶר הַכֹּחַ לְהַמְתִּיקָם עַל-יָדֵי תְכַלֵּת, כִּי צְרִיךְ לְהַמְתִּיקוֹ בְּשֶׁרֶשׁוֹ וְהוּא בְּחִינַת תְּכַלֵּת שֶׁהֵם כּוּרְסִיא דְּדִינָא, (ד) וְעַל יָדָהּ הַמְתַּקְתּוֹ, שֶׁהִיא גַם כֵּן בְּחִינַת תְּכַלֵּת, שֶׁהוּא הַתְּחַבְּרוּת שְׁחוּר וְלָבָן, הֵינּוּ הַכְּרָעָה וְשָׁלוֹם בֵּין חֶסֶד לְדִין וְעַל-כֵּן כְּשֵׁישׁ תְּכַלֵּת שֶׁל צִיצִית אִזּוּ יֵשׁ הַכְּרָעָה וְשָׁלוֹם בֵּין חֶסֶד וְדִין, בֵּין צֶמֶר וּפְשָׁתִים, וְאִזּוּ נִשְׁלָמִין הַבְּגָדִים עַל יָדוֹ, אֲבָל כְּשֶׁאִין תְּכַלֵּת שֶׁל צִיצִית אֲסוּר לְלַבֵּשׁ צֶמֶר וּפְשָׁתִים יַחְדָּיו, כִּי הַחֲצוֹנִים נֶאֱחָזִים בְּהַבְּגָדִים וְעֵקֶר כֹּחַם וַיִּנְיָקְתָם כְּשֶׁאִין שָׁלוֹם וַיֵּשׁ מִחֻלְקָת, כְּמוֹ שֶׁפְּתַב רַבֵּנוּ (חֶלֶק א' סִימָן סב) שֶׁעֵקֶר יִנְיָקְתָם מִמִּחֻלְקָת שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲכִירַת הַדְּעַת הַפֶּה הַשָּׁלוֹם וְזֶהוּ אֲסוּר שֶׁעֲטָנָה, אֲבָל כְּשֵׁישׁ צִיצִית מִתֵּר שֶׁעֲטָנָה כַּנ"ל וְזֶה דְּוָקָא כְּשֵׁישׁ תְּכַלֵּת שֶׁהוּא בְּחִינַת הַכְּרָעָה, אִזּוּ מִתֵּר שֶׁעֲטָנָה בְּצִיצִית כַּנ"ל, אֲבָל בְּזָמַן הַזֶּה דְּלִיכָא תְכַלֵּת, כִּי אִין בְּנוּ כֹחַ בְּזָמַן הַגְּלוּת לְהַפְּדֵי הַגְּבוּרוֹת לְחֶסֶדִים לְהַלְבִּין הָאֲדָמִימוֹת, וְעֵקֶר הַצִּיצִית שְׁלָנוּ הֵם רַק צִיצִית לְבָנִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁמִירָה שֶׁלֹא יִתְאַחֲזוּ בְּנוּ יוֹתֵר, עַל -כֵּן בְּזָמַן הַזֶּה שֶׁאִין תְּכַלֵּת אֲסוּר כְּלָאִים בְּצִיצִית, כִּי אִין בְּנוּ כֹחַ לְהַכְרִיעַ וְלַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם מִחֻמַּת שֶׁאִין תְּכַלֵּת, מִחֻמַּת שֶׁאַנְחֵנוּ בְּגְלוּת כַּנ"ל וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַצִּיצִית שְׁלָנוּ הֵם רַק שֶׁל צֶמֶר כְּמוֹ שֶׁמְסִיק הַרמ"א (סִימָן ט' סֵעִיף ב') כִּי דִי לָנוּ לְהַפְּקִיעַ עֲצָמָנוּ לְהַמְשִׁיךְ

לבנונית לעצמנו שלא יתאחזו יותר, אבל אין בנו פח עדין להפוך את הגבורות לחסדים, כי ציצית של פשתן אינו נוהג רק בזמן שהיה תכלת שאז יש הכרעה ושלום פני"ל:

וזה, בחינת ה' [חמשה] קשרים כפולים שיש בהציצית, הם בחינת ה' חסדים וה' גבורות שמהם נבנים הבגדים שהם בחינת מלכות והנה היוצא מכל הנ"ל שציצית הם בחינת תקון הכללי, בחינת שמירת הברית, וזה שאמר רבנו במקום אחר (חלק א' סימן ז') גם כן שציצית הם שמירה לניאוף, ועל-כן יש בהם ל"ט פריכות, זה בחינת שמירת הברית, שהוא בחינת וא"ו, בחינת תוספת קדשה, כמו שאמר רבנו במאמר "אני ה' הוא שמי" (בסימן יא) וזה שכתוב בציצית (במדבר טו), "והייתם קדושים לאלקיכם" והוא"ו הוא בחינת טל אורות, כמו שם והם בחינת הל"ט פריכות והייג חליות הם בחינת הוא"ו (ה) ושעור האורך הוא י"ב אצבעות רמז שעל-ידי זה שזכה לתקון הכללי נכלל נשמתו בי"ב שבטי י"ה, שזה הוא על-ידי תקון הכללי, כמו שכתב רבנו (בסימן לו) ועל-ידי ציצית, שהם תקון הבגדים, בחינת תקון הכללי אז הדבור מתר ואז יכולין לדבר דבור המתקבל ועל-כן עקר התפלה בעטיפת ציצית, ועל-כן למד הקב"ה את משה סדר התפלה בעטיפת ציצית, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה יז), מלמד, שנתעטף הקב"ה בטלית ולמדו למשה י"ג מדות, כי י"ג מדות הם בחינת תקוני דיקנא, בחינת צמר, בחינת מן המצר קראתי, בחינת טלית של צמר, וזה פרוש (תהלים ק"ב), "תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפוך שיחו" הינו על-ידי עטיפת ציצית שהוא לבוש השכינה שהי עניה בגלותא, כמו שכתוב בזהר הקדוש, (ז) על-ידי זה לפני ה' ישפוך שיחו בתפלה, כי על-ידי זה יכולין לדבר פני"ל:

ועל-כן צריך לדקדק ביותר שיהיו הבגדים נקיים בשעת התפלה (ח) כי כשהבגדים נקיים הוא בחינת תקון הכללי. ואז יוכל לדבר דבור המתקבל וזה שכתוב בספרים, שמי שלבוש שעטנז אין תפלתו עולה, כי שעטנז הוא בחינת פגם הבגדים ואזי אין יכול לדבר דבור המתקבל פני"ל:

ציצית ב':

ענין ציצית על-פי מה שאמר רבנו נ"י, בלקוטי תנינא סימן י"ב על פסוק " ויאיה השה לעולה", עין שם היטב:

אות א

והכלל, שגם מקומות המטנפים ובתי עבודה זרה גם הם מקבלים חיות מהבורא יתברך שמו ואף-על-פי שכבודו יתברך שמו רחוק משם, בבחינת (ישעיה מב) וכבודי לאחר לא אתן, עם כל זה הם מקבלים חיות מבחינת מאמר סתום, שהוא בראשית, שהוא בחינת כבוד עליון, שהוא סתום ונעלם בתכלית ההסתרה, ומשם הם מקבלים חיות וכשאדם נופל לשם חיו, אזי כשמתחיל לבקש ולחפש איה מקום כבודו זהו תשובתו ותקונו, כי חוזר ועולה אל הכבוד העליון הנ"ל שהוא איה מקום כבודו שמשם המקומות הנ"ל מקבלין חיות מגדל ההסתרה. ועכשיו הוא חוזר ומדבק עצמו לקדשה זו ומקבל חיות משם ועולה על-ידי זה, עין שם היטב וזה נחשב לקרבן עולה שמכפר על הרהור הלב שהוא בחינת לבי סחרחר על-ידי קלפת נגה וכוי ועל-ידי בחינת איה מקום כבודו הנ"ל שמבקש ומחפש שם במקומות אלו, על-ידי זה נתתקן ונתכפר כנ"ל ונעשה מזה בחינת קרבן עולה, בבחינת ואיה השם לעולה וזה בחינת (סוף התקונים ב), בראשית ברא תיש, הינו השם לעולה שנעשה מבחינת בראשית שהוא מאמר סתום, בחינת איה וכוי כנ"ל, עין שם כל זה היטב:

אות ב

וזה בחינת ציצית שהם תקונו הבגדים, שמירה מן הקלפות, כמובא, (א) הינו כי הבגדים הם בחינת הכבוד, כי ר' יוחנן קרא למאניה מכבודתא (שבת קג) וכמו שאמר רבנו נ"י, במקום אחר (ב) וכל בחינת הכבוד של כל היו"ד מאמרות פלם מקבלים מבחינת מאמר העליון שהוא בראשית מאמר סתום שמשם נמשך חיות אפלו למקומות החצונים כנ"ל, ועל-כן מתקנים הבגדים, שהם בבחינת כבוד על-ידי הציצית, שהם בחינת הכבוד העליון, בחינת בראשית מאמר סתום, שזה בחינת ציצית של צמר כבשים שהם יוצאים מבחינת ואיה השם לעולה, כי צמר כבש ושה הם יוצאים מבחינה גבוה מאד כמובא בכתבים, (ג) בבחינת (דניאל ז) ושער ראשיה כעמר נקי ובחינה זו היא בחינת איה פנדע (ד) ומשם בחינת הציצית הנעשין מצמר, שהם בחינת שערות, בחינת ושער ראשיה כוי כנ"ל, הינו שהם בבחינת מאמר העליון הנ"ל, ומחמת שהוא בחינת מאמר סתום, על-כן הארתם רק בבחינת שערות שהם סתומים, והארתם בצמצום גדול מאד בחינת מאמר סתום ואלו הציצית מתקנין הבגדי כבוד, כי כל בחינת

הַכְּבוֹד מִקְבָּלִין מִשֵּׁם כְּנִ"ל וְהֵם שְׁמִירָה מִן הַקְּלָפוֹת וּמִתְקַנְיֵן הַרְהוּר הַלֵּב, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בַּמִּדְבָּר טו), "וַיִּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וְגו' וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם וְכוּ" כִּי עֵקֶר תִּקּוּן הַרְהוּר הַלֵּב הוּא עַל-יַדֵּי בְּחִינַת אֵיחָה שְׁמִשָּׁם הֵם מִקְבָּלִין חַיּוֹת, וְעַל-יַדֵּי זֶה בְּעֶצְמוֹ נִתְתַּקְּנִין, וְזֶהוּ בְּחִינַת אֵיחָה שְׁמִשָּׁם הֵם בְּבִחִינַת וְאֵיחָה הַשָּׂה לְעוֹלָה כְּנִ"ל. וְזֶה שְׁכָתוּב, "וַיִּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם אֶל כָּל מִצְוֹת ה' וְגוּ" כִּי כָּל הַמִּצְוֹת כֻּלָּם תִּלְוִינָן בְּזֶה, כִּי הַצִּיצִית הֵם בְּבִחִינַת מֵאֲמֵר הָעֲלִיּוֹן בְּרֵאשִׁית, שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל הַמֵּאֲמָרוֹת שֶׁהֵם כְּלָלִיּוֹת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁהַצִּיצִית הֵם סְבִיב הָאֲדָם בְּד' רוּחוֹתָיו לְתַקּוּן בְּחִינַת וְנִגְה לֹו סְבִיב, כְּמוֹ שְׁמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ נִ"י, הַנִּ"ל, (ה) (גַּם אֵיחָה) (ו) שְׁצִיצִית כְּנִגְדָה נִגְה), גַּם הֵם בְּד' רוּחוֹת זֶה רִמְזוּ עַל בְּחִינַת אֵיחָה וְכוּ' שְׁכָשְׁנוּפֵל הָאֲדָם חַ"ו, לְמִקּוֹמוֹת כְּאֵלוֹ, רַחֲמָנָא, שְׁאֵז הוּא מְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ אֵיחָה וְכוּ' וְזֶהוּ תִקּוּנוֹ כְּנִ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת הַד' רוּחוֹת שֶׁבָּהֶם הַצִּיצִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמִחָפֵשׁ וּמְבַקֵּשׁ בְּכָל צַד מִד' רוּחוֹת הָעוֹלָם אֵיחָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי הַצִּיצִית הֵם בְּבִחִינַת אֵיחָה שְׁעַל-יַדֵּי זֶה בְּעֶצְמוֹ נִתְתַּקְּנֵן כְּנִ"ל וְזֶהוּ רִמְזוּ הַצִּיצִית בְּד' רוּחוֹת שֶׁבְּכָל צַד שְׁפֹנָה מוּצֵא שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עַל-יַדֵּי הַצִּיצִית שֶׁהֵם בְּחִינַת אֵיחָה, כִּי בְּחִינַת אֵיחָה הוּא תִקּוּנוֹ וּבְזֶה בְּעֶצְמוֹ נִמְצָא אֱלֹו הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ כְּנִ"ל :

אות ג

וְעַל-כֵּן מִתֵּר לְכַנֵּס בְּצִיצִית לְבֵית הַכֶּסֶא (שוֹלַחַן עָרוֹךְ סִימָן כֹּא סְעִיף ג') וְאֵיחָה (ז) שְׁזֶה בְּחִינַת וּמְלָכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, הֵינּוּ כְּנִ"ל, כִּי הַצִּיצִית הֵם בְּבִחִינַת הַכְּבוֹד עֲלִיּוֹן, בְּחִינַת אֵיחָה כְּנִ"ל שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁךְ חַיּוֹת אֶפְלוֹ לְמִקּוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים וְעַל-יַדֵּי זֶה בְּעֶצְמוֹ נִכְנָעִין כְּנִ"ל, כִּי עַל-יַדֵּי בְּחִינַת צִיצִית שֶׁהֵם זְכָרוֹן וְסִימָן לְזָכַר בְּהַבּוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ וְשִׁגְם בְּמִקּוֹמוֹת הַנִּ"ל מוּשְׁלָת מְלָכוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי אֵין לָהֶם חַיּוֹת אֶלָּא מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ וְעַל-כֵּן מְחַפֵּשִׁין וּמְבַקֵּשִׁין בְּכָל צַד אֵיחָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ כְּנִ"ל, שְׁזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת צִיצִית, בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית מֵאֲמֵר סְתוּם שְׁמִשָּׁם חַיּוֹתֶם כְּנִ"ל נִמְצָא, שְׁחוּזָרִים וּמִדְּבַקִין עֲצָמָן בְּעֶצֶם הַקְּדָשָׁה שְׁמִשָּׁם הֵיוּ מְקַבְּלִים חַיּוֹת וְזֶהוּ הַכְּנָעָתָם כִּי חַיּוֹתֶם הוּא רַק מִהַסְתַּתְּרַת הַקְּדָשָׁה וְהַעֲלָמָתָהּ בְּתַכְלִית הַהַסְתַּתְּרָה, אֲבָל תִּכְף כְּשִׁיּוֹדְעִין שֵׁישׁ שֵׁם קְדָשָׁה וּמְחַפֵּשִׁין וּמְבַקֵּשִׁין אֵיחָה וְכוּ' כְּנִ"ל, אֲזִי תִכְף חוּזָרִין אֶל הַקְּדָשָׁה וְהֵם נִכְנָעִין וְזֶהוּ שְׁמוּבָא בְּסַפְרִים עַל הַדִּין שְׁמִתֵּר לְכַנֵּס בְּצִיצִית לְבֵית הַכֶּסֶא שֶׁהוּא בְּחִינַת וּמְלָכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, כִּי עַל-יַדֵּי הַצִּיצִית שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁךְ חַיּוֹת אֶפְלוֹ לְמִקּוֹמוֹת הַנִּ"ל, וְעַל-כֵּן מִתֵּר לְכַנֵּס בָּהֶם לְשֵׁם כְּנִ"ל, כִּי עַל-יַדֵּי זֶה בְּעֶצְמוֹ נִכְנָעִין, כִּי מְלָכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה כְּנִ"ל, עַל-כֵּן צִיצִית הִיא מְצוּה שְׁאֵין בְּגוּפָה קְדָשָׁה (מַגִּילָה כו),

אות ד

וזהו בחינת ציצית של צמר ופשתן שהם עקר הציצית, כי עקר הציצית הם של צמר שהיא בחינת איה הששה לעולה כנ"ל, כי צמר כבשים הם בחינה עליונה מאד כנ"ל ופשתן הוא להפך, כי פשתן הוא בחינת מדרגה התחתונה מאד, כמו שכתוב (ח) בקין שהביא מן הגרוע, דהינו פשתן ומחמת זה בעצמו נעשה מפשתן גם כן ציצית, כי בפשתן, שהוא מדרגה התחתונה שמשם יניקת החצונים בחינת קין, שם דיקא מלבש חיות גבוה מבחינה העליונה, דהינו בחינת מאמר סתום כנ"ל נמצא, שגם פשתן מקבל חיות מבחינת צמר שהיא בחינת מאמר סתום כנ"ל ועל-כן נעשה מהם גם כן ציצית שהם בחינת מאמר סתום כנ"ל וזהו בחינת אסור שעטנז צמר ופשתן יחדיו, כי אף-על-פי שבאמת גם פשתן שמשם יניקת החצונים גם הם מקבלין חיות מבחינת צמר כנ"ל, עם כל זה עקר קבלתם הוא מן ההסתרה והעלמה, שהקדשה נעלמת ונסתרת שם בבחינת מאמר סתום כנ"ל, אבל אסור לגלות הקדשה שם שלא ליתן להם יניקה יותר מאד ח"ו, ועל-כן אסור לחבר צמר עם פשתן, כי צריך שיהיה חיות של בחינת פשתן שמקבל מבחינת צמר בהסתרה והעלמה כנ"ל, אבל בציצית מתר כלאים, כי אדרבה, על ידי ציצית נכנעין החצונים ונתגלה הקדשה שגם בהחצונים היה חיות גבוה מאד ועל-כן מתר שם לערב צמר ופשתן יחדיו, כי באמת שניהם אחד שחיותם מבחינת מאמר סתום, שהוא בחינת ציצית כנ"ל, רק שלא במקום מצות ציצית כנ"ל שאז אין הכנעתם ויש להם שליטה עדין, על-כן צריך שלא לחבר צמר עם פשתן כנ"ל כדי שלא ליתן להם חיות יותר מדאי, כי צריך שיהיה חיותם בבחינת מאמר סתום, דהינו שבחינת צמר, שהיא בחינת איה, יהיה סתום ונעלם ונסתר מבחינת פשתן שמשם יניקת החצונים, אבל במקום מצות ציצית שאז נכנעין החצונים כנ"ל, אזי חוזר פשתן עם הצמר ונתחברין יחדיו, כי שניהם בחינה אחת

כנ"ל:

אחת

בחינה

שניהם

אות ה

וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁמֵתֵעֶטְפִין בְּיוֹם הַכֹּפֶר בְּטִלְיַת מִבְּעוֹד יוֹם. (שלחן ערוך סימן יח סעיף א' ברמ"א), כִּי כִּפְרַת יוֹם הַכֹּפָרִים הוּא בְּחִינַת צִיצִית שֶׁהִם בְּחִינַת אֵיהּ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ שְׁאוּמְרִים בְּיוֹם הַכֹּפָרִים בְּכָל הַקְּדוּשׁוֹת, כִּי יוֹם הַכֹּפָרִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת כֶּתֶר, בְּחִינַת אֵיהּ, בְּחִינַת בְּרָאשִׁית מְאֹמֶר סְתוּם שְׁכוּלָל כָּל הַיּוּ"ד מְאֹמְרוֹת, כִּי יוֹם הַכֹּפָרִים כְּלָלִיּוֹת יוּ"ד יָמֵי תְּשׁוּבָה, שֶׁהִם בְּחִינַת יוּ"ד מְאֹמְרוֹת. וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת הַתְּשׁוּבָה וְהַכִּפָּרָה שֶׁל יוֹם הַכֹּפָרִים עַל -יְדֵי בְּחִינַת אֵיהּ, שְׁעַל-יְדֵי בְּחִינָה זוֹ יוֹצֵאִין וְעוֹלִין מִכָּל הַקְּלָפוֹת וְנִתְּכַפְּרִין כָּל הָעוֹנוֹת בְּבְחִינַת אֵיהּ הַשָּׁה לְעוֹלָה כְּנִ"ל שְׁנִתְּגַלָּה בְּיוֹם הַכֹּפָרִים שְׁאֵז נִרְאָה אֶפְרוֹ שֶׁל יִצְחָק לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹבָא, (ט) דְּהֵינּוּ בְּחִינַת וְאֵיהּ הַשָּׁה לְעוֹלָה כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן אֵז מִתְּעַטְפִין בְּצִיצִית כָּל הַיּוֹם כְּלוּ, כִּי כָּל זֶה הוּא בְּחִינַת צִיצִית שֶׁהִם בְּחִינַת אֵיהּ הַשָּׁה לְעוֹלָה כְּנִ"ל. וְזֶהוּ בְּחִינַת טִלְיַת שֶׁל רְצוֹן שְׁנִתְּעַטֵּף הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְסִדֵּר י"ג מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים לְפָנֵי מֹשֶׁה (ראש השנה יז), כִּי הַצִּיצִית הִם בְּחִינַת אֵיהּ שֶׁשֵּׁם רַחֲמִים וְרְצוֹן וְכִפָּרָה, כְּמוֹבָא (י) (י) וְכְנִ"ל:

אות ו

וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁקִבְעוּ פְּרִשֶׁת צִיצִית בְּקִרְיַת שְׁמַע (עיין ברכות יב) וְגַם לֹקְחִין הַצִּיצִית בְּשַׁעַת קְרִיעַת שְׁמַע (שלחן ערוך סימן כד סעיף ב'), כִּי זֶה עֶקֶר הַקְּרִיַּאת שְׁמַע לְהוֹדִיעַ וּלְגַלוֹת כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְזֶה בְּחִינַת שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכוּ' וּבְאֶחָד מִמְּלִיכִין אוֹתוֹ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה וּבְד' רוּחוֹת שֶׁזֶה בְּחִינַת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְאֵנוּ מְאָרִיכִין בְּד' דְּאֶחָד שֶׁלֹּא תִדְּמָה לְרִישׁ חִ"ו, כִּי כְּבוֹדֵי לְאַחַר לֹא אֵתֵן וְהֵנָּה מְאַחַר שְׁמֹגְלִין שֶׁהִשֵּׁם אֶחָד הוּא וְלֹא אַחַר, מַעֲתָה יִפְלֵא מֵאִין מְקַבְּלִין חִיּוֹת בְּתֵי הָעֵבֶדָה זָרָה וְכַדּוּמָה, עַל-כֵּן אֵנוּ אוֹמְרִים תִּכְּפֹךְ בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, לוֹמֵר שְׁמִלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה וּמְבָרַךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וָעֶד אֶפְלוּ בְּתַחֲתִית מְדוֹר הַקְּלָפוֹת, רַק שֶׁהִם מְקַבְּלִין מִבְּחִינַת מְאֹמֶר סְתוּם כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן אוֹמְרִים בְּחֻשָּׁאֵי, כִּי בְּוֹדָאֵי זֶהוּ סוּד גְּדוֹל מְאֹד וְאֶסוּר לְהַרְהֵר בְּזֶה הַרְבֵּה, מִכָּל שֶׁכֵּן לְדַבֵּר, כִּי זֶהוּ דְּבַר נֶעְלָם וְנִסְתָּר מְאֹד, כְּמוֹבָא שֶׁם בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ נִ"י, וְזֶהוּ בְּחִינַת צִיקֵי קִדְרָה תִּאֲמַר יֵשׁ לָהּ גִּנְאֵי לֹא תִאֲמַר וְכוּ' (פסחים נו), הֵינּוּ שְׁמַרְגִּישִׁין קִדְשָׁה גְבוּהָה בְּמִקוּמוֹת הַחֲצוֹנִים, בְּחִינַת צִיקֵי קִדְרָה שֶׁהוּא מְאֹכֵל מִבְּשָׂם, אֵךְ שֶׁהוּא אֶצֶל אֲנָשִׁים נְמוּכִים, וְזֶהוּ, תִּאֲמַר יֵשׁ לָהּ גִּנְאֵי לֹא תִאֲמַר יֵשׁ לָהּ צַעַר, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר בְּזֶה, כִּי בְּוֹדָאֵי הוּא גִּנְאֵי לוֹמֵר שֵׁשׁ שֵׁם קִדְשָׁה וְאִם לֹא תִאֲמַר יֵשׁ לָהּ צַעַר, כִּי בְּוֹדָאֵי בְּאֶמֶת גַּם הֵן מְקַבְּלִין חִיּוֹת מִהַקְּדָשָׁה כְּנִ"ל וְעַל -כֵּן הֵבִיאוּ לָהּ בְּחֻשָּׁאֵי שֶׁבְּסוּד מְגַלִּין שֶׁגַם הִם מְקַבְּלִין חִיּוֹת מִפְּנֵי יִתְבָּרַךְ רַק הוּא בְּבְחִינַת סוּד, בְּבְחִינַת מְאֹמֶר סְתוּם כְּנִ"ל. וְזֶהוּ שְׁמוֹבָא (יא) שְׁאוּמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּחֻשָּׁאֵי כְּדֵי

שלא יתגברו בנו הם, כי באמת זה בעצמו הכנעתם מה שאנו יודעין שהם מקבלין חיות ממנו יתברך כנ"ל ועל-כן אנו צריכין לשמר מהם שלא יתגרו בנו מאחר שזה הכנעתם (וזהו שמובא (יב) שברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד כנגד בחינת נגה, הינו כנ"ל) ועל-כן ביום הכפורים אומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד בקול רם, כי אז נתגלה בחינת איה ואז הוא באמת הכנעתם כי כול שתא אית ליה רשו בר מיום הכפורים ואז נתכפרין כל העונות ונתבטלין כל הקלפות ועל-כן אזי מפרסמין בקול רם ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, דהינו שקדשתו יתברך מברך לעולם אפלו במדור הקלפות, כי גם הם היו מקבלין חיות ממנו יתברך, כי עכשיו אין זה גנאי כלל מאחר שנכנעו עתה, כי בכל השנה הוא גנאי קצת, כביכול, לדבר מזה כנ"ל, אבל עכשיו שנכנעו מפרסמין בקול רם ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, דהינו שגם שם מברך שם כבודו יתברך כנ"ל ועל-כן שיך ציצית לקריאת שמע, כי כל זה הוא בחינת ציצית

ציצית ג:

ענין ציצית על-פי המאמר "תקעו בחדש שופר וכו'" המתחיל בתחלת ספר לקוטי מוהר"ן תנינא עין שם כל המאמר מתחלתו לסופו וקצת הקדמות היוצאים משם בקצור הם, כי איש הישראלי נברא שיהיה לו ממשלה על המלאכים וכו' וצריך שיהיה לו כח לעמד בממשלה זו שלא יתקנאו המלאכים וירצו לדחפו ח"ו, והעצה על זה לאחז בכסא כבודו יתברך, שהוא בחינת שרשי נשמות ישראל, בבחינת מאחז פני כסא וכו' ועקר הם המפרסמים, שהם עקר שרשי נשמות ישראל וכו' ויש מפרסמים של שקר שעקר גדולתם הוא רק על-ידי עזות וכו' ולזה צריכין לבחינת בנין ירושלים, דהינו לתקן שלמות היראה שבלב וזה על-ידי שמתקנין ג' התאוות, שהם תאוות ממון ואכילה ומשגל, שהם בחינת ג' משמרות הוי הלילה וכו', שכל אלו הג' תאוות מקלקלים היראה שבלב והתקון שלהם הוא על-ידי הדעת שנמשך בשלש רגלים, שעל-ידי זה הדעת זוכין לתקון ולצאת מפגם ג' תאוות אלו וזה בחינת קרואי מועד אנשי שם, כי ג' התאוות הנ"ל הם בחינת אנשי שם וכו' ועל-ידי זה שמתקנין ג' תאוות אלו על-ידי השלש רגלים, שעל-ידי זה נשלם היראה שבלב, על-ידי זה נברא מלאך שמשפיע נבואה, בחינת המלאך הגואל וכו' ועל-ידי זה נגאלת ונפדית התפלה מן הגלות וזוכין לתפלה בשלמות, שהיא בחינת דבר ה' ואזי זוכין לרפואה בלי שום דאקטורים רק על-ידי דבר ה' יכולין להתרפאות בכל דבר שבעולם אפלו על-ידי לחם ומים וכו' וזה בחינת התנוצצות משיח וכו', אך שיש ג' עבודות רעות המפסידין עבודת התפלה

וְהִם עֲבוּדָה זָרָה, דְּהִינּוּ פָּגַם אֲמוּנָהּ, וּגְלוּי עֲרִיזוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, דְּהִינּוּ כְּשִׁמְבֹזִין בְּנֵי אָדָם וְעוֹבְרִין עַל אֵל תְּהִי בּוֹ לְכָל אָדָם (אבות פד) וּכְשִׁיּוֹצְאִין מִגֵּי עֲבוּדוֹת אֵלּוּ זֹכִין לְתַפְלָה וְאִזּוּ כָּל הַמְּלֹאכִים וְכָל הַפּוֹכְבִים תַּחְתּוֹ וְכוּ' וְעַל-יַדֵּי זֶה יָכוֹל לְאַחֵז עֲצָמוֹ בְּשֶׁרֶשׁ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם יוֹצְאִים מִכֶּסֶּא הַכְּבוֹד וְכוּ' כְּנִ"ל וְאִזִּי כְּשִׂאוֹחֲזִים בְּבַחֲיִנַת כֶּסֶּא הַכְּבוֹד אִזִּי יִכּוֹלִין לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי מִי שֶׁמְדַבֵּר מִחֲבֵרוֹ זֶה בְּחִינַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהוּא יוֹמָא דְדִינָא, כִּי הוּא דָן אֶת חֲבֵרוֹ וְצָרִיךְ לְזַהַר מְזֵה מְאֹד, כִּי הַמְשַׁפֵּט לְאֱלֹהִים הוּא, כִּי רַק הוּא לְבַדּוֹ יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לְדוֹן אוֹתָנוּ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ דָן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, כִּי אֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (ש ש פב), אֵל תִּדְּוִן אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְמִקְוָמוֹ, וּמִי הוּא שֶׁיָּכוֹל לְהִגִּיעַ לְמִקְוָם חֲבֵרוֹ, כִּי אִם הוּא יִתְבָּרַךְ לְבַדּוֹ שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאִין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ מְקוֹם אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ וְעַל-כֵּן הוּא לְבַדּוֹ יָכוֹל לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם לְכַף זְכוּת, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים וְאִנּוּ רוֹאִין רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּמָה שֶׁקָּבַע אֶת רֹאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם הַדִּין בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁאִזּוּ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ מִתַּחַרְט, כְּבִיכּוֹל, וְאָמַר, הִבִּיאוּ עָלַי כַּפָּרָה עַל שֶׁמַּעֲטַתִּי אֶת הַיָּרֵחַ וְעַל-יַדֵּי זֶה יֵשׁ לָנוּ אִזּוּ פִתְחוֹן פֶּה לְבֹא לְפָנָיו בְּחֻטְאֵינוּ וּלְהַתְחַרְט מֵהֵם וְכוּ'. וְזֶה (תהלים צג), "לְבִיתְךָ נֶאֱוָה קֹדֶשׁ ה' לְאַרְךָ יָמִים", כִּי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים, כִּי הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְיִוֹדַע מְקוֹם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי אֶף-עַל-פִּי שֶׁמִּצִּינוּ מְקוֹמוֹת שֶׁהֵיָה בָּהֶם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, כְּגוֹן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, אִין הַכְּנִיָּה שֶׁנִּתְצַמְצַם שֶׁם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ ח"ו, כְּמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה (מלכים-א, ח'), "הֵן הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלָלוּךָ וְגוּ'" רַק מִחֲמַת שֶׁהִיוּ שֶׁם דְּבָרִים נְאִים, כִּי בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הֵיָה צִיּוּרָא דְעוֹבְדָא דְבִרְאשִׁית וְצִיּוּרָא דְגֹן עֵדֶן, עַל-כֵּן הַמְּשִׁיךְ לְשֶׁם קֹדְשָׁתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל הוּא יִתְבָּרַךְ אִין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ רַק הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְעַל-כֵּן הוּא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין, כִּי הוּא מְקַיֵּם, אֵל תִּדְּוִן אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְמִקְוָמוֹ כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת לְבִיתְךָ נֶאֱוָה קֹדֶשׁ, הִינּוּ שֶׁהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ הַמְּשִׁיךְ רַק קֹדְשָׁתוֹ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ מִחֲמַת שֶׁהִיוּ שֶׁם דְּבָרִים נְאִים, אֲבָל הוּא יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ אִין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ רַק הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְעַל-כֵּן ה' לְאַרְךָ יָמִים, הִינּוּ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהוּא יוֹמָא אֲרִיכְתָא כְּנִ"ל וּמִי שִׂאוֹחֵז בְּבַחֲיִנַת כֶּסֶּא הַכְּבוֹד, בְּבַחֲיִנַת שְׂרָשֵׁי הַנִּשְׁמוֹת, הוּא גַם כֵּן בְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, בְּבַחֲיִנַת (שמואל א ב) וְכֶסֶּא כְבוֹד יִנְחִילֵם כִּי לֵה' מִצּוּקֵי אֲרָץ וַיִּשֶׁת עֲלֵיהֶם תִּבְּל, הִינּוּ עַל-יַדֵּי בְּחִינַת כֶּסֶּא הַכְּבוֹד, עַל-יַדֵּי זֶה הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּחִינַת וַיִּשֶׁת עֲלֵיהֶם תִּבְּל וְעַל-כֵּן הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה כְּנִ"ל וְעִין שֶׁם הַיֵּטֵב כָּל זֶה:

וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית, כִּי צִיצִית הִם בְּבַחֲיַנַת פֶּסַח הַכְּבוֹד שֶׁרָשִׁי הַנְּשָׁמוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מִנְחוֹת מַג), תִּכְלַת דְּוִמָּה לִים וְיִם דְּוִמָּה לְכֶסֶף הַכְּבוֹד וְכוּ' כִּי הַנְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל פֶּסַח הַכְּבוֹד הִם בְּבַחֲיַנַת לְבוּשֵׁין דְּמִלְכָּא, כְּבִיכּוֹל, כִּי פֶּסַח הַכְּבוֹד וּבְחִינַת לְבוּשֵׁין הִם בְּחִינָה אַחַת, כְּמוֹבָא, (א) כִּי ר' יוֹחָנָן קָרָא לְמֵאנִיָּה מִכְּבוֹדָתָא (שֶׁבַת קִיג) וְזֶה בְּחִינַת פֶּסַח הַכְּבוֹד שֶׁמְכַסִּין עַל כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרְךָ שֶׁזֶה בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַעוֹלָמוֹת שֶׁכְּלוּלִין בְּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינַת לְבוּשֵׁין דְּמִלְכָּא, בְּחִינַת פֶּסַח הַכְּבוֹד כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן צִיצִית הִיא כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר טו), "לִמְעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי. "כִּי כָּל הַתְּרִי"ג מִצְוֹת כְּלוּלִין בָּהּ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מִנְחוֹת מַג), כִּי זֶה עֵקֶר כְּלָל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה כְּדֵי שֶׁעַל -יְדֵי הַמִּצְוֹת נוֹכַל לְבֹא לִפְנֵי פֶּסַח כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרְךָ, דְּהֵינּוּ לְהַתְאַחֵז בְּכֶסֶף כְּבוֹדוֹ כְּדֵי שִׁיְהִיָּה לָנוּ מְמִשְׁלָה עַל הַמְּלֹאכִים כְּנִ"ל, וְזֶה כְּלוּל בְּמִצְוֹת צִיצִית שֶׁהוּא חֲלוּקָא דְרַבְּנָן בְּחִינַת לְבוּשֵׁין דְּמִלְכָּא, שֶׁהֵם בְּחִינַת פֶּסַח הַכְּבוֹד כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן הַתְּחִלַּת הָעֲבֹדָה בְּכָל יוֹם הִיא מִתְחַלֶּת מִמִּצְוֹת צִיצִית שֶׁמְקִימִים מִיַּד בְּקוּמוֹ בַּבֶּקֶר, וְכֵן תְּחִלַּת חֲנוּךְ הַקֶּטָן מִתְחִיל מִצִּיצִית, כִּי תִכְף מְחַנְכִין הַקֶּטָן בְּמִצְוֹת צִיצִית קִדְּם לְשָׂאֵר מִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, כִּי הָאָדָם כְּשֶׁמִּתְחִיל בְּעֹבֹדָתוֹ ה' שֶׁעֵקֶר הַכּוֹנֵה לְבֹא לְהַתְּכַלִּית, דְּהֵינּוּ שִׁיְהִיָּה לוֹ מְמִשְׁלָה עַל הַמְּלֹאכִים שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָא הָאָדָם כְּנִ"ל, וְעַל-כֵּן מִתְחִילִין מִצִּיצִית שֶׁעַל-יְדֵי זֶה אוֹחֲזִין בְּכֶסֶף כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרְךָ וְזֶה בְּחִינַת אַחִיזַת הַצִּיצִית, בְּחִינַת מֵאֵחָז פְּנֵי פֶּסַח כְּנִ"ל וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָנוּ כַּח לְעֶסֶק בְּעֹבֹדָתוֹ ה' עַד שֶׁנִּזְכָּה שִׁיְהִיָּה לָנוּ מְמִשְׁלָה עַל הַמְּלֹאכִים, כִּי אֵין לָהֶם כַּח לְדַחֲפוֹ מֵאַחַר שֶׁכָּבַר נֶאֱחָז בְּכֶסֶף כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרְךָ עַל-יְדֵי צִיצִית כְּנִ"ל:

אות ב

וְלֶאֱחֹז בְּכֶסֶף כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרְךָ צְרִיכִין לְשָׁמֵר הִירָאָה שְׁבֵלֵב, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּנִין יְרוּשָׁלַיִם וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי תִקּוּן ג' תְּאֻוֹת הַנִּ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת ג' מְשֻׁמְרוֹת שֶׁל הַלְלִיָּה שֶׁנִּתְּקַנְיָן עַל-יְדֵי הַדְּעַת שְׁנִמְשָׁךְ בְּג' רְגָלִים וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּקּוּן הִירָאָה שְׁבֵלֵב בְּבַחֲיַנַת (בַּמִּדְבָּר טו) וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְזֶה בְּחִינַת הַל"ב חוּטִין שֶׁבְּצִיצִית כִּי הֵם מִתְּקַנְיָן אֶת הִירָאָה שְׁבֵלֵב, כִּי עַל-יְדֵי הַצִּיצִית נִשְׁמָר הַלֵּב מִפְּגַם הַתְּאֻוֹת הַנִּ"ל בְּבַחֲיַנַת וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְגו'. וְעַל-יְדֵי זֶה נִשְׁמָר הִירָאָה שְׁבֵלֵב כְּנִ"ל, כִּי עַל-יְדֵי חוּטֵי הַצִּיצִית נִמְשָׁךְ הַדְּעַת שְׁבֵלֵב רְגָלִים לְתִקּוּן ג' תְּאֻוֹת הַנִּ"ל הַתְּלוּיִם בְּלֵב, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת צִיצִית כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן אֵין צִיצִית נוֹהֲגִין בְּלִילָה אֶלָּא בַּיּוֹם (מִנְחוֹת מַג), כִּי הַלְלִיָּה זֶה בְּחִינַת חֻשָׁךְ, בְּחִינַת פְּגַם ג' הַתְּאֻוֹת הַנִּ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת ג' מְשֻׁמְרוֹת שֶׁל הַלְלִיָּה כְּנִ"ל וּבְכָל יוֹם וְיוֹם צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הַדְּעַת מִשְׁלֹש רְגָלִים הַנִּ"ל לְתִקּוּן ג' מְשֻׁמְרוֹת שֶׁל הַלְלִיָּה בְּחִינַת ג'

תאווה הנ"ל וזה בחינת אור יום שהוא בחינת אור הדעת שנמשך בכל יום
 מגי רגלים פנ"ל, כי הרגלים נקראים יום טוב, ועקר אור יום הוא בחינת
 טוב, בבחינת וירא אלהים את האור כי טוב, (ב) כי האור הוא בחינת
 חסד, בחינת דעת שנמשך מבחינת ג' רגלים מבחינת יום טוב שמתקן ג'
 תאווה הנ"ל, שעל-ידי זה מאיר היום ונדחה החשך של לילה שהוא בחינת
 פגם ג' תאווה הנ"ל וזה זוכין בכל יום על-ידי שעוסקים בתורה בלילה,
 דהינו על-ידי שקמים בחצות לילה ועוסקים בתורה, כי כל אחד צריך
 לקום בחצות לילה כדי לשבר את הלילה לשבר ג' משמרות הנ"ל, כי חצות
 הוא בחינת נקדה האמצעית של הלילה תקף חשפת לילה וכשמשברין את
 הלילה וקמים בחצות על-ידי זה משברין ומבטלין כל בחינת הג' משמרות
 הנ"ל, שהם בחינת ג' התאווה פנ"ל ועל-כן עוסקים אז בתורה כדי
 להמשיך הדעת לתקן ג' תאווה הנ"ל ועל-כן אז בחצות מתאבלין על חרבן
 בית המקדש, כי עקר הדעת נמשך מבית המקדש כמו שאמרו רבותינו
 זכרונם לברכה (ברכות לג), כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש
 בזמיו וכמובא בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים (ג) ועל-כן בשלש רגלים
 צריכין לעלות לבית המקדש כדי להמשיך משם הדעת לתקן ג' תאווה
 הנ"ל, ועל-כן בחצות הלילה שהוא פלליות הלילה ואז עוסקים לתקן ג'
 תאווה הנ"ל שהם בחינת ג' משמרות של הלילה, על-כן עוסקים אז בבנין
 בית המקדש, כי מתאבלין אז על חרבן בית המקדש ועל-ידי זה זוכין
 לראות בבנינו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תענית ל) נמצא,
 שעל-ידי שמתאבלין על חרבן בית המקדש על-ידי זה עוסקים בבנינו ועל-
 ידי זה ממשיכין אז הדעת לתקן ג' משמרות, בחינת ג' מדות הנ"ל. ועל-
 ידי זה זוכין בבקר לאור יום שנמשך מאור הדעת שנמשך בכל יום מגי
 רגלים פנ"ל בבחינת (חגיגה יב) כל העוסק בתורה בלילה מושכין עליו
 חוט של חסד ביום, וחסד הוא הדעת, כמובא במקום אחר כמה פעמים,
 (ד) כי זוכין בבקר לאור יום שהוא אור הדעת הנמשך מבחינת יום טוב
 משלש רגלים על-ידי שקמים בחצות ומשברין שלש משמרות הנ"ל שהם
 בחינת ג' מדות פנ"ל:

ועל-כן תכף בבקר ממשיכין זה האור של הדעת על-ידי חוטי הציצית,
 שהם בחינת חוט של חסד הנ"ל שנמשך בבקר על-ידי עסק התורה בלילה
 על-ידי ששוברין את הלילה, שהוא בחינת ג' מדות הנ"ל ועוסקין בתורה
 בלילה להמשיך הדעת מבית המקדש, על-ידי זה זוכין בבקר לחוט של
 חסד בחינת חוטי הציצית שעל ידם מקבלין אור הדעת משלש רגלים
 פנ"ל, כי ציצית הם בבחינת רגלים, בבחינת (תהלים פה) צדק לפניו יהלך
 שזהו בחינת ג' רגלים שאז הולכין לעלות לרגל, כמו שכתוב (שמות כג),
 "שלש פעמים בשנה יראה וגו'". שזה בחינת צדק לפניו יהלך וישם לדרך
 פעמיו, כמובא במקום אחר וזה בחינת ציצית, בחינת (איוב כט) צדק
 לבשתי וילבשני זה בחינת שמנה חוטים שיש בכל אחד מהציצית. וכל
 חוט צריך להיות שזור ואין שזירה פחות משתים כמו שלמדו רבותינו
 זכרונם לברכה (מנחות לח) מפסוק, "הכנף פתיל וכו'" נמצא, שבכל אחד
 מהציצית יש י"ו חוטים, דהינו שמנה חוטים שזורים כנגד הימים שיש
 בשלש רגלים שהם י"ו ימים, כי פסח שבועה ימים ושבעות יום אחד וחי

יְמֵי הַחֵג בְּבַחֲיִנַת (קהלת יא) יֵתֵן חֶלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם לְשִׁמְנָה שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֹנִים לְבִרְכָה (עירובין מ) עַל רְגָלִים, וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַצִּיצִית הֵם שְׁמֹנֶה
חוּטִים כִּנְגַד שְׁמוֹנֵת יְמֵי חֵג הַסְּפֹת שֶׁהוּא הַמְּסַפֵּר הַמְרַבֵּה בִּיִּתְרָה שֶׁל יְמֵי
הַרְגָלִים וְנִכְלָל בְּתוֹכָם גַּם כֵּן שִׁבְעַת יְמֵי הַפֶּסַח וְיוֹם הַשְּׁבִיעוּת, גַּם שְׁמֹנֵת
יְמֵי הַסְּפֹת הֵם הָאֲחֵרוֹן שֶׁבְּרִגְלִים כִּנְגַד יַעֲקֹב שֶׁכָּלוּל מִכָּל הָאָבוֹת (ו) כִּי
אִז בְּסִפּוֹת נִשְׁלַם הָאֲרֵת שֶׁל כָּל הַגֵּי רְגָלִים וְהוּא כָּלוּל מִכָּלם וְעַל-כֵּן יֵשׁ
שְׁמֹנֶה חוּטִים בְּהִצִּיצִית וְכַנִּ"ל :

אות ג

וְזֶה בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם שְׁנֹזֶכֶר בְּפֶרֶשֶׁת צִיצִית, (ז) זֶה בְּחִינַת הַשְּׁלֵשׁ
רְגָלִים שֶׁהֵם כָּלם זְכָר לִיצִיאַת מִצְרַיִם, כִּי עֵקֶר יְצִיאַת מִצְרַיִם הוּא עַל-יְדֵי
בְּחִינַת חֲצוֹת, בְּבַחֲיִנַת (שְׁמוֹת יא) כְּחֲצוֹת הַלֵּילָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם,
דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי שְׁמֵשֶׁבֶרִין הַגֵּי מִשְׁמֵרוֹת גֵּי מִדּוֹת רְעוּת הַנִּ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת
חֲשֵׁכַת לַיְלָה, שֶׁהֵם עֵקֶר גְּלוּת מִצְרַיִם שֶׁהוּא גְלוּת שֶׁל הַסְּטָרָא אַחֲרָא
שְׁמֵתִגְבֵּר עַל הָאֲדָם בְּגֵי מִדּוֹת הַנִּ"ל שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל הַתְּאֻוֹת וְעַל-יְדֵי בְּחִינַת
חֲצוֹת שְׁמֵשֶׁבֶרִין אֵת הַלֵּילָה עַל-יְדֵי זֶה יוֹצֵאִין מִגְּלוּת מִצְרַיִם מִגְּלוּת גֵּי
מִדּוֹת הַנִּ"ל בְּבַחֲיִנַת כְּחֲצוֹת הַלֵּילָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם כַּנִּ"ל, וְזוֹכִין
לְבַחֲיִנַת שְׁלֹשׁ רְגָלִים, שֶׁהֵם זְכָר לִיצִיאַת מִצְרַיִם וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְאוֹר
הַצִּיצִית, שֶׁהֵם לְבוּשֵׁין דְּמַכְסֵּיִן עַל הָאֲדָם לְהַצִּילוֹ וּלְשַׁמְרוֹ מְגֵי מִדּוֹת
הַנִּ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת פְּגָם הַלְּבוּשֵׁין, בְּבַחֲיִנַת (יחזקאל טז) וְאֵת עָרוֹם וְעָרְיָה,
הַנֶּאֱמָר בְּגְלוּת מִצְרַיִם, דְּהֵינּוּ כְּשִׁמְנָחִין חִ"ו, בְּפָגָם גֵּי מִדּוֹת הַנִּ"ל, שֶׁזֶּה
בְּחִינַת גְּלוּת מִצְרַיִם כַּנִּ"ל אִז הַנְּשִׁמָּה עֲרַמָּה חִ"ו, בְּחִינַת וְאֵת עָרוֹם וְעָרְיָה,
בְּבַחֲיִנַת כִּי הִיא כְּסוּתוֹ לְבִדָּה הִיא שְׁמֵלְתוֹ לְעוֹרוֹ, דָּא צִיצִית וּתְפִלִּין בְּמָה
יִשְׁכַּב בְּגְלוּתָא, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ (תיקונים דף צא), הֵינּוּ
כְּשִׁשׁוֹכְבִין בְּגְלוּת חִ"ו, דְּהֵינּוּ פְּגָם הַגֵּי מִדּוֹת הַנִּ"ל אִז נֶאֱמָר, בְּמָה יִשְׁכַּב?
בְּגְלוּתָא, כִּי אִז הוּא בְּבַחֲיִנַת עָרוֹם וְעָרְיָה כַּנִּ"ל, כִּי גֵי מִדּוֹת אֱלוֹהִים
בְּבַחֲיִנַת פְּגָם הַכְּבוֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת לְבוּשֵׁין, כִּי ר' יוֹחָנָן קָרָא לְמֵאנִיָּה
מְכַבְּדוֹתָא (שבת קי"ג), כִּי הַגֵּי מִדּוֹת אֱלוֹהִים הֵם נִקְרָאִים אֲנָשִׁי שֵׁם, כְּמוֹ
שְׁמֵבְאָר בְּמֵאָמֶר הַנִּ"ל וְהֵשֵׁם הוּא הַכְּבוֹד בְּבַחֲיִנַת (תהלים עב) וּבְרוּךְ שֵׁם
כְּבוֹד וּבְחִינַת (שם כט) הָבוּ לֵה' כְּבוֹד שְׁמוֹ וְאֱלוֹהֵי הַתְּאֻוֹת הַנִּ"ל הֵם פּוֹגְמִין
חִ"ו, הֵשֵׁם וְהַכְּבוֹד, כִּי נִקְרָאִים אֲנָשִׁי שֵׁם כַּנִּ"ל, כִּי הֵמָּוֶן נִקְרָא כְּבוֹד, כְּמוֹ
שְׁכֵתוֹב (בראשית לא), "וַיִּמְאַשֶּׁר לְאַבְיֵנוּ עֲשֵׂה אֵת כָּל הַכְּבוֹד הַזֶּה" בְּבַחֲיִנַת
(עירובין פו) רַבִּי מְכַבֵּד עֲשִׁירִים נִמְצָא, שְׁשָׂרֵשׁ מְמוֹן בְּכְבוֹד. וְכַמוֹבָא
בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּמִקּוֹם אַחֵר (ח) וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי תְּאֻוֹת מְמוֹן פּוֹגְמִין
בְּכְבוֹד, וְכֵן תְּאֻוֹת נְאוּף בְּכְבוֹד, כִּי אֵין בְּשֵׁת אֱלָא בְּמִקּוֹם עֲרִיִין (ט) וְעֵקֶר
הַכְּבוֹד עַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית, כְּמוֹבָא בְּמִקּוֹם אַחֵר, (סימן יא) וְכֵן תְּאֻוֹת

אֲכִילָה פּוֹגֵם בְּכָבוֹד בְּבַחֲיַנַּת שְׁלַחַן מְלָכִים מְלֶדֶד הַכְּבוֹד, כְּמוּבָא גַם כּוֹן
בְּמִקּוֹם אַחֵר כָּל זֶה (סִימָן ס"ז) וְעַל-כֵּן הֵם פּוֹגְמִין בְּהַלְבוּשֵׁין, שְׁהֵם בְּחִינַת
כְּבוֹד כְּנִ"ל, וְעַל-כֵּן נֶאֱמַר בְּגִלוֹת מְצָרִים שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבוֹד כְּנִ"ל, וְעַל-כֵּן
נֶאֱמַר בְּגִלוֹת מְצָרִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַגִּי' תְּאוּת כְּנִ"ל הַפָּדֵה הַגִּי' רְגָלִים, שְׁהֵם
בְּחִינַת יְצִיאַת מְצָרִים כְּנִ"ל, עַל-כֵּן נֶאֱמַר אַז, 'וְאַתָּה עָרוֹם וְעָרְיָה', בְּחִינַת
בְּמָה יִשְׁכַּב? בְּגִלוֹתָא כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן בְּבִקְרָ שְׁאֵז מְאִיר יוֹם בְּחִינַת אֹר הַדְּעַת
שֶׁל גִּי רְגָלִים בְּחִינַת יְצִיאַת מְצָרִים שְׁמְאִיר בְּכָל יוֹם, עַל-כֵּן אַז זֹכִין
לְלִבוּשֵׁין דְּקִדְשָׁה שְׁהֵם לְבוּשֵׁי הַצִּיצִית, שְׁהֵם מְכַסִּין עַל פְּגָם הַתְּאוּת
הַנִּ"ל, כִּי הֵם בְּחִינַת הָאוֹר הַנִּמְשָׁד מְשַׁלֵּשׁ רְגָלִים כְּנִ"ל, ד) וְעַל-יְדֵי הַשְּׁלֵשׁ
רְגָלִים שְׁמִתְקַנֵּין הִירָאָה שְׁבֵלֵב, עַל-יְדֵי זֶה נִבְרָא הַמְּלֶאֶךְ הַמְּשֻׁפָּע נְבוּאָה,
בְּחִינַת הַמְּלֶאֶךְ הַגּוֹאֵל אוֹתִי מִכָּל רָע וְכוּ' וְעַל-יְדֵי זֶה זֹכִין לְתַפְלָה שֶׁהוּא
דְּבַר ה' וְכוּ', עַיִן שֶׁם שְׁלֵשׁ רְגָלִים שְׁמְאִירִין לְתַפְלָה, זֶה בְּחִינַת תְּלַת גּוֹנִין
דְּעֵינָא וּבַת עַיִן, כִּי גִי רְגָלִים הֵם כְּנִגְדֵי שְׁלֵשָׁה אָבוֹת, שְׁהֵם בְּחִינַת תְּלַת גּוֹנִין
דְּעֵינָא וְהַתְּפִלָּה הִיא בְּחִינַת מְלָכוּת דְּוֹד שֶׁהוּא בְּרָגֵל רְבִיעִי שֶׁהִיא בְּחִינַת
בַּת עַיִן, כְּמוּבָא (י) זֶהוּ בְּעֵצְמוֹ בְּחִינַת הַמְּלֶאֶךְ הַגּוֹאֵל שְׁנִמְשָׁד מֵהַגִּי' רְגָלִים
כְּנִ"ל, כִּי הַמְּלֶאֶךְ הוּא בְּחִינַת הַשְּׂכִינָה כְּמוֹ שֶׁאֱמַר רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁם בְּסוּף
הַמְּאָמֵר הַנִּ"ל שֶׁהִיא בְּחִינַת מְלָכוּת. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי בְּחִינַת זֶה הַמְּלֶאֶךְ עֵקֶר
תְּקוּן הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא גַם כּוֹן בְּחִינַת מְלָכוּת כְּנִ"ל, וְזֶהוּ בְּחִינַת הַדִּי' צִיצִית,
בְּחִינַת תְּלַת גּוֹנִין דְּעֵינָא וּבַת עַיִן, בְּחִינַת וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ הַנֶּאֱמַר בְּצִיצִית, (יא)
כִּי עֵקֶר הָאֵרֶת הַגִּי' רְגָלִים הוּא לְהָאִיר בַּבַּת עַיִן בְּבַחֲיַנַּת מְלָכוּת שֶׁהִיא
בְּחִינַת ד', שְׁעֵקֶר עֲלִיתָה הִיא בְּגִי' רְגָלִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתַב רַבֵּנוּ בְּמִקּוֹם אַחֵר (יב)
בְּסִימָן ל) וְזֶה בְּחִינַת הַדִּי' צִיצִית, כִּי עַל-יְדֵי הַשְּׁלֵשׁ רְגָלִים שְׁהֵם תְּלַת גּוֹנִין
דְּעֵינָא הַמְּאִירִין בַּבַּת עַיִן, עַל-יְדֵי זֶה יוֹצְאִין דִּי' צִיצִית, שְׁהֵם בְּחִינַת מְלָכוּת,
בְּחִינַת ד', כְּמוּבָא, וְכִנִּ"ל:

אות ה

וְעַל-כֵּן עֵקֶר תְּקוּן הַתְּפִלָּה הוּא בְּצִיצִית, כִּי הַצִּיצִית נִמְשָׁכִין מֵהַגִּי' רְגָלִים
שְׁמְאִירִין בַּבַּת עַיִן בְּבַחֲיַנַּת תְּפִלָּה כְּנִ"ל, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא יְכוּלִין
לְאַחֵז בְּכֶסֶף הַכְּבוֹד, כְּמַבְאָר בְּמִאָמֵר הַנִּ"ל, כִּי תְּלַת גּוֹנִין דְּעֵינָא וּבַת עַיִן,
שְׁהֵם בְּחִינַת גִּי' רְגָלִים שְׁמִתְקַנֵּין אֶת הַתְּפִלָּה, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת דִּי' צִיצִית כְּנִ"ל,
הֵם בְּחִינַת שְׁלֵשָׁה אָבוֹת וְדוֹד, שְׁהֵם בְּחִינַת דִּי' רְגָלִי הַכְּסָא, כְּמוֹ שֶׁאֱמָרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, עַל-כֵּן עַל-יְדֵי זֶה אוֹחֲזִין בְּכֶסֶף כְּבוֹדוֹ כְּנִ"ל:

אות ו

גם ציצית מתקנין גי' עבודות שפמפסידין עבודת התפלה, שהם, עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים כמו שדדשו רבותינו זכרונם לברכה (תנא דבי אליהו רבא פרק כו סעיף יט ושם נמצא תן מגזל תן מגלוי עריות תם משפיכות דמים תדא"ר פרק כ"ו) "לדרתם"- לדור-תם, תם מן העבודה זרה, תם משפיכות דמים וזה בחינת תם ולא תתורו אחרי לבבכם זו מינות, הינו עבודה זרה ואחרי עיניכם, זה זנות, הינו גלוי עריות נמצא, שציצית מציל מעבודה זרה וגלוי עריות, וכן מצילין גם כן הציצית, שהם תקון, הלבושין משפיכות דמים התלויים בפגם הבגדים, שהם בחינת טלית אדום הנאמר בעשו שהיה שופד דמים שנאמר בו (בראשית כה), "ויצא הראשון אדמוני פלו כאדרת שער" ופרש רש"י, כטלית וכנזכר זה לענין אחר בדברי רבנו ז"ל (בסימן ח') ועל-כן הפוגם בציצית נאמר עליו (ירמיה ב'), "גם בכנפיך נמצאו דם נפשות אביונים נקיים", כמובא בדברי רבותינו זכרונם לברכה (שבת לב) כי פגם הציצית פגם הבגדים הוא בבחינת שפיכות דמים בבחינת (ישעיה סג) מדוע אדום ללבושך. וכמובא בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (יד) אבל ציצית הוא תקון הבגדים, בחינת טלית לבן הפד טלית אדום של עשו הנ"ל. ועל-כן ציצית מציל משפיכות דמים, כי אז אינו עובר על אל תהי בז לכל אדם (אבות פד) שזהו בחינת שפיכות דמים פנ"ל בבחינת (שם) איזהו מכבד המכבד את הבריות ועל-כן ציצית, שהם עקר תקון הלבושין, שהם בחינת כבוד פנ"ל. ואזי הוא מכבד ואזי הוא בודאי מכבד את הבריות ונצול מלעבור על אל תהי בז לכל אדם נמצא, שציצית מצילין מגי' עברות הנ"ל, כי ציצית הם תקון התפלה, ועל-כן ציצית מסגל לרפואה כמו שאמר רבנו ז"ל במקום אחר (בסימן ז'), כפרומז בפרשה (בראשית מח), "הנה בנדך יוסף בא אליך" שזה בחינת הציצית, כמבאר בפרי עץ חיים ועל-ידי זה "ויתחזק ישראל", כי על-ידי הציצית זוכין לתפלה, שהיא בחינת דבר ה' פנ"ל ועל-ידי דבר ה' זוכין לרפואה מן השמים על-ידי כל דבר שבעולם, אפלו על-ידי לחם ומים בבחינת וברך את לחמך וגו' והסרתני מחלה וכוי, (שמות כג) בחינת בכל מתרפאין חוץ וכוי, כמבאר כל זה במאמר הנ"ל, עין שם :

אות ז

נמצא, שעל-ידי ציצית נמשך האור מגי' רגלים לתקון גי' מדות הנ"ל, שזה בחינת יציאת מצרים ועל-ידי זה זוכין לתפלה לדבר ה' ועל-ידי זה יכולין לאחז בכסא כבודו שרשי נשמות ישראל, שזה בחינת ציצית וכוי פנ"ל ואזי כשזוכין לאחז בכסא כבודו, אזי יכולין לעשות ראש השנה שהוא

יומא דדינא, דהינו לדון את כל העולם ברחמים לכף זכות, כמו השם יתברך שדן את הכל ברחמים מחמת שהוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו וכו', כמבאר היטב במאמר הנ"ל, עין שם היטב וכמובא כל זה למעלה וזה עקר בחינת הציצית, שהם תקון הלבושין כדי לזכות לאחז בבחינת פסא הכבוד פנ"ל כדי לדון את כל העולם ברחמים לכף זכות וכו' פנ"ל כי המלבושים הם הם דנים את האדם בבחינת (תהלים צג) ה' מלך גאות לבש וכו' הנאמר על יום ראש השנה כשהקב"ה יושב על פסאו לדון את העולם, כמו שכתוב שם "נכון כסאך מאז" וכמובא שזה המקרא נאמר על ראש השנה יומא דדינא (טז) שאז לובש השם יתברך לבושי גאותו לדון את כל העולם, כי הלבושין הם בבחינת דינים והם דנים את כל באי עולם, כמובא בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (סימן כט) בבחינת צדק לבשתי וצדק הוא דינא דמלכותא וכו', עין שם וכפי תקף הדין ח"ו, של בחינת הלבושין היו יכולים ליקוד עלמא ח"ו, כי לא יצדק לפניך כל חי ועל-כן אנו צריכין לתקן המלבושין על-ידי הציצית, שהם בבחינת פסא הכבוד פנ"ל, שעל-ידי זה נעשין בבחינת מקומו של עולם, כי מי שאחז בבחינת פסא הכבוד הוא בבחינת מקומו של עולם, כמבאר היטב שם במאמר הנ"ל, ואז יכולין לדון את הכל ברחמים לכף זכות בבחינת (אבות פרק ב) אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו וכו' כמו השם יתברך כשלוש לבושי גאותו בראש השנה לדון את העולם בראש השנה, הוא דן את ישראל ברחמים גדולים, כי ראש השנה הוא חסד גדול שקבע יום הדין בראש חדש בעת שהשם יתברך בעצמו אומר, הביאו עלי כפרה וכו', עין שם כל זה היטב כי הוא יתברך מקומו של עולם ואין העולם מקומו ויודע מקום של כל אחד ואחד ועל-כן דן את כל ישראל ברחמים גדולים וכו', עין שם וזה בחינת ציצית שתולין בבגדים, שעל-ידי זה אחזין בבחינת פסא הכבוד פנ"ל, ואזי הם בבחינת מקומו של עולם ויכולין לדון את הכל לכף זכות כמו השם יתברך, כביכול, כי ציצית הם בבחינת מקומו של עולם כי הם תלויים בארבע כנפות כנגד ארבע רוחות העולם, הינו שכל הארבע רוחות העולם, שהם כלל המקום של העולם כלו, כלם יוצאים מבחינת ציצית, שהם בחינת מקומו של עולם, כי הם בבחינת פסא הכבוד פנ"ל וזה עקר בחינת ציצית, שהם מעלין ומקבצין ומקשרין את בחינת המקום של כל אחד ואחד לבחינת למעלה מן המקום, שהוא בחינת מקומו של עולם ששם שרש המקום של כל אחד ואחד ועל-ידי זה דנים את הכל לכף זכות מחמת שיודעין את מקומו:

כי איתא בדברי רבנו ז"ל בהמעשה הנוראה של הז' בעטלירש המובא בספר המעשיות ומובא שם בספור המעשה של הבעטליר החמישי שהיה בעל חטוטרת מענין מעט מחזיק את המרבה והמובן שם קצת, כי בחינת מעט מחזיק את המרבה הוא קרוב לבחינת למעלה מן המקום, ויש כמה בחינות בענין מעט מחזיק את המרבה זה למעלה מזה וכל בחינת מעט מחזיק את המרבה הוא עדין במקום, אבל הוא סמוך קצת לבחינת למעלה מן המקום עד שיש בחינת מעט מחזיק את המרבה והוא סמוך מאד לבחינת למעלה מן המקום עד ששם יוצאין לגמרי מבחינת מקום לבחינת למעלה מן המקום, ועל-ידי בחינה זו יכולין לבא להאילן אשר תחותוהי תטלל כל חיות ברא ובענפיהי וכו' (טז) אשר זה האילן עומד למעלה מן המקום לגמרי, עין שם היטב כל זה הענין הנפלא והנורא מאד וציצית הם בבחינת מעט מחזיק את המרבה, ומעלין את האדם מבחינת מקום לבחינת למעלה מן המקום לבחינת פסא הכבוד, בחינת מקומו של עולם ששם נמתק הכל ברחמים כנ"ל, בבחינת (שמות יט) ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי כנפי נשרים דא כנפי מצוה בחינת (דברים לב) כנפך יעיר קנו על גוזליו ירחף שאנו אומרים קדם עטיפת הציצית ועל-ידי זה, על-ידי כנפי נשרים כנפי מצוה, ואביא אתכם אלי, שקירבנו אליו השם יתברך מבחינת מקום לבחינת מקומו של עולם, בחינת למעלה מן המקום כי רבותינו ז"ל דרשו (יז) על פסוק זה, "ואשא אתכם וכו'", שזה נאמר על יציאת מצרים ביום שבאו מרעמסס לסכות היו מאה ועשרים מיל ובאו ביום אחד וזה בחינת למעלה מן המקום, שזהו בחינת קפיצת הארץ, בחינת ויפגע במקום הנאמר בייעקב שדלג על המקום, (יח) ועל-כן פגע במקום ביום אחד, כי יעקב היה יכול לעלות לבחינת למעלה מן המקום וזהו בחינת קפיצת הארץ וזה בחינת ואשא אתכם על וגו' הנ"ל, שהגביהם למעלה מן המקום, ועל-כן באו ביום אחד מרעמסס לסכות וזה נעשה על-ידי בחינת ציצית, בבחינת ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא וגו' שהם כנפי מצות כנ"ל:

אות ט

ועל-כן ציצית מקבץ נדחים מארבע כנפות הארץ מכל המקומות אשר נדחו לשם, כי כל אחד מהנדחים נדחה ונפל למקום שנפל מחמת מקומו, כי מקומו גרם לו בבחינת (אבות פרק ב) אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו כנ"ל והשם יתברך, שהוא מקומו של עולם כנ"ל ויודע מקום כל אחד ואחד, הוא דן את הכל לכף זכות, כי יודע שמקומו גרם לו ואזי כשהשם יתברך רוצה לרחם עליו ברחמיו המרבים, הוא מעלה אותו מן המקום ההוא לבחינת למעלה מן המקום ושם נמתק ונתתקן הכל,

כְּמוֹבָא לְעִיל (יט) וְזֶה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, כִּי תְּשׁוּבָה קֹדֶמָה לְעוֹלָם, (כ) כִּי תְּשׁוּבָה הִיא בְּבְחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם, בְּבְחִינַת כְּסֵא הַכְּבוֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, בְּבְחִינַת (יומא פז) גְּדוּלָה תְּשׁוּבָה שְׂמַנְעַת עַד כְּסֵא הַכְּבוֹד כִּי הַמְּקוֹם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד גּוֹרֵם לוֹ הַתְּרַחֲקוּתוֹ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי הַמְּקוֹם הוּא בְּחִינַת תִּקְוָה הַעֲשִׂיָה, תִּקְוָה הַצְּמָצוּם שְׂמֻשָּׁם עֶקֶר אַחֲזִיזְתָּם כִּי־דוּעַ (כא) וּמִי שֶׁרוּצֶה לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צָרִיךְ תְּמִיד לְבַקֵּשׁ אֶת ה' בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם וּלְקַשֵּׁר וּלְהַעֲלוֹת בְּחִינַת הַמְּקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם לְמְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, דְּהֵינּוּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאִזּוֹכָה לְעַבְדֵי ה' בְּאַמֶּת וְאִין שׁוֹם מְקוֹם שְׂיִמְנַעְנֵנוּ וְכְמוֹבָא זֶה בְּמְקוֹם אַחֵר בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (סִימָן ל"ג) וְאֶפְלוּ מִי שֶׁנִּפְּלַל לְאִיזָה מְקוֹם לֹא טוֹב בְּחֻטְאֵיו, וְאֶפְלוּ אִם נִפְּלַל לְמְקוֹם שְׂנִיפַל, לְמְקוֹם נְמוּדָ וּמְגֻשָּׁם וּמְלַכְלָךְ מְאֹד ח"ו, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ שְׂיִזְכּוֹר בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם שְׂשֵׁם יֵשׁ מְקוֹם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל-כֵּן אִין שׁוֹם נְפִילָה בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי גַם מֻשָּׁם יוֹכֵל לְחַזֵּר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם מְכַל הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר נִדְּחַ לְשָׁם בְּבְחִינַת (דְּבָרִים ד') וּבְקִשְׁתָּ מֻשָּׁם אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ, מֻשָּׁם דִּיקָא, מְמַקְוֵם אֲשֶׁר הוּא שָׁם, כְּמוֹבָא בְּשֵׁם הַבַּעַל שֶׁם טוֹב ז"ל. (כב) וְזֶהוּ בְּחִינַת צִיצִית, שֶׁהִם בְּבְחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם, בְּחִינַת כְּסֵא הַכְּבוֹד, בְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, הֵינּוּ שְׂצִיצִית בְּשֵׁרֶשֶׁם הִם בְּבְחִינַת מַעַט לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם וְכִנ"ל וְעַל-כֵּן גַּם לְמַטָּה הַצִּיצִית הִם בְּבְחִינַת מַעַט מְחִזִּיק אֶת הַמְּרֻבָּה, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (זְכַרְיָה ח), "וְהַחֲזִיקוּ עֲשָׂרָה אַנְשִׁים מְכַל לְשׁוֹנוֹת הַגּוֹזִים בְּכַנָּף אִישׁ יְהוּדֵי וְאָמְרוּ לָכוּ וְנִלְכָה עִמָּכֶם וְכוּ" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכַרְוָנָם לְבִרְכָה (שַׁבָּת לב) שְׂעִתִּידִין שְׂיִאֲחִזּוּ שְׂבַע מְאוֹת אַנְשִׁים בְּכַנָּף אֶחָד מֵהַד' כְּנָפוֹת שֶׁל צִיצִית נִמְצָא שֶׁהוּא בְּבְחִינַת מַעַט מְחִזִּיק אֶת הַמְּרֻבָּה, וְעַל-כֵּן דִּיקָא בְּהַכַּנָּף יוֹכֵלוּ לְהִתְאַחֵז שְׂבַע מְאוֹת אַנְשִׁים שֶׁהוּא בְּחִינַת מַעַט מְחִזִּיק אֶת הַמְּרֻבָּה וְעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא יֹאמְרוּ לָכוּ וְנִלְכָה עִמָּכֶם לְהִתְקַרֵּב לָהּ, כִּי עַל-יְדֵי צִיצִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַעַט מְחִזִּיק אֶת הַמְּרֻבָּה כְּשֶׁאוֹחֲזִין בָּהֶם יְכוּלִין לְעַלּוֹת מֵהַמְּקוֹם לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם, שְׂעַל-יְדֵי זֶה נִתְקַרְבִּין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְכוּ" כִּנ"ל בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת יט) וְאִשָּׁא אֶתְכֶם עַל כַּנְּפֵי נְשָׂרִים וְאָבִיא אֶתְכֶם אֵלַי וְכוּ" וְכִנ"ל, וְעַל-כֵּן הַצִּיצִית מְקַבֵּץ הַנְּדָחִים מְאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ, בְּבְחִינַת וְהִבִּיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מְאַרְבַּע כְּנָפוֹת וְגו' שְׂאִזּוֹ אוֹחֲזִין בְּהַצִּיצִית, כִּי הַצִּיצִית, שֶׁהִם בְּבְחִינַת כְּסֵא הַכְּבוֹד, בְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, הִם דְּנִים אֶת הַכֶּלֶךְ לְכַף זְכוּת אֶפְלוּ הַנְּדָחִים מְאֹד בְּעוֹנוֹתֵיהֶם הַרְבִּים, וְאִזּוֹ הִם מְרִימִים וּמְקַבְּצִים כָּל הַנְּדָחִים מִמְּקוֹמָם שְׂנִדְּחוּ לְשָׁם לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם לְבְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁם יֵשׁ מְקוֹם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד אֶפְלוּ שֶׁל הַנְּדָחִים וְשֶׁם נִמְתַּק וְנִתְקַן הַכֶּלֶךְ, כִּי שָׁם דְּנִים הַכֶּלֶךְ לְכַף זְכוּת כִּנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם, שְׁאֵז נִשְׁאַם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כַּנְּפֵי נְשָׂרִים וְקָרְבָּם אֱלֹו, דְּהֵינּוּ שֶׁהִגְבִּיהֶם לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם, כִּי זֶה עֵקֶר בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם לְצֵאת מִן הַמִּצְרַיִם וְהַדְּחוּק, שְׁזֶה בְּחִינַת הַמָּקוֹם שֶׁהוּא תְּכֵלֶת הַצְּמֻצוֹם, שְׁשֵׁם הוּא בְּחִינַת מִצְרַיִם וְדַחֵק, כִּי בְּבְחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם אֵין שִׁיךְ שׁוֹם מִצְרַיִם וְדַחֵק כָּלֵל, רַק לְמַטָּה בְּבְחִינַת מְקוֹם שֵׁם שִׁיךְ מִצְרַיִם וְדַחֵק, וְעַל-כֵּן כָּל הַיְסוּרִין מְכַנִּים בְּשֵׁם צָרוֹת, רַחֲמָנָא לְצָלוּ, כִּי עֵקֶר הַיְסוּרִים בָּאִים מִבְּחִינַת הַצְּמֻצוֹם שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמָּקוֹם שְׁשֵׁם שִׁיךְ מִצְרַיִם וְדַחֵק שְׁמִשֵׁם בָּאִים כָּל הַיְסוּרִים, כִּי כָּלֵם בָּאִים מִבְּחִינַת צְמֻצוּמִים שֶׁהֵם בְּחִינַת דִּינִים כְּפִדוּעַ (כַּד) וְעַל-כֵּן כְּשִׁיּוֹצְאֵין מֵהַצָּרָה וְהַיְסוּרִים נִקְרָא הִרְחָבָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים ד), "בְּצַר הִרְחַבְתָּ לִּי" וַיְכַמּוּ שֶׁנֶּאֱמַר (שִׁם קִיח), "מִן הַמִּצְרַיִם קָרָאתִי וְגו' עֲנֵנִי בְּמִרְחַב" כִּי עֵקֶר הַיְשׁוּעָה עַל-יְדֵי הַמִּתְקַת הַדִּין הִיא בְּחִינַת הִרְחָבַת הַצְּמֻצוֹם, הוּא בְּחִינַת שִׁיּוֹצְאֵין מִן הַמָּקוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת צְמֻצוֹם לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם, שְׁשֵׁם בְּחִינַת הִרְחָבָה, כִּי אֵין שִׁיךְ שֵׁם שׁוֹם דַּחֵק כָּלֵל מֵאַחַר שֶׁאֵין שֵׁם שׁוֹם מְקוֹם כָּלֵל, רַק הוּא לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם כְּנִ"ל. וְזֶה בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם, כִּי מִצְרַיִם הִיא עֲרוֹת הָאָרֶץ (כַּה) מְקוֹם טָמֵא מְאֹד, נִמְצָא, שְׁזֶה הַמָּקוֹם שֶׁל מִצְרַיִם גּוֹרֵם לְחֻטָּא, וְעַל-כֵּן נִקְרָא מִצְרַיִם, כִּי הוּא בְּחִינַת מִצְרַיִם וְדַחֵק, כִּי כָּל מְקוֹם שֶׁהוּא רְחוּק בְּיוֹתֵר מִן הַקְּדוּשָׁה, הוּא בְּחִינַת צְמֻצוֹם יוֹתֵר בְּבְחִינַת מְקוֹם, בְּבְחִינַת עֲשִׂיהַּ בְּיוֹתֵר, כִּי הַמָּקוֹם שֶׁיֵּשׁ בוֹ קְדוּשָׁה הוּא סְמוּךְ לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם לְבְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכָל מְקוֹם שֶׁהוּא מְגֻשֵׁם בְּיוֹתֵר שֵׁם בְּחִינַת מִצְרַיִם וְדַחֵק בְּיוֹתֵר, כִּי כָּל מַה שֶׁנִּתְרַחַק בְּיוֹתֵר מִבְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, נִתְרַחַק בְּיוֹתֵר מִבְּחִינַת מַעַט מְחִזִּיק אֶת הַמְרָבָה וְנִגְבֵּל יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּשֵׁם מְקוֹם וְעֲשִׂיהַּ וְשֵׁם שִׁיךְ מִצְרַיִם וְדַחֵק בְּיוֹתֵר וְשֵׁם אַחִיזַת הַסְטֵרָא אַחֲרָא בְּיוֹתֵר שֶׁאַחִיזַתָּם בְּבְחִינַת גְּבוּל הַמָּקוֹם בְּחִינַת עֲשִׂיהַּ שֵׁם עֵקֶר הַמִּצְרַיִם וְהַדַּחֵק כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת מִצְרַיִם שֶׁהוּא מְקוֹם טָמֵא עֲרוֹת הָאָרֶץ וְכַנִּ"ל, וְעַל-כֵּן נִקְרָא בְּשֵׁם מִצְרַיִם לְשׁוֹן מִצְרַיִם וְדַחֵק כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן כְּשֶׁהוֹצִיאָם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִמִּצְרַיִם נִשָּׂא אוֹתָם עַל כַּנְּפֵי נְשָׂרִים מִרְעַמְסִס לְסִכּוֹת בַּיּוֹם אֶחָד, שְׁזֶה בְּחִינַת שֶׁהִגְבִּיהֶם לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם כְּנִ"ל, כִּי זֶה הָעֵקֶר יְצִיאַת מִצְרַיִם, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁהִגְבִּיהֶם לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם, עַל-יְדֵי זֶה יֵצְאוּ מִגְּלוֹת מִצְרַיִם שֶׁהוּא תִקְוֵה הַמָּקוֹם הַנִּגְבֵּל בְּיוֹתֵר בְּגְבוּל וְצְמֻצוֹם תִּקְוֵה הָעֲשִׂיהַּ כְּנִ"ל וְעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא נִתְקַרְבוּ אֱלֹו יִתְבָּרַךְ בְּבְחִינַת וְאִשָּׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְּפֵי נְשָׂרִים וְאָבִיא אֶתְכֶם אֵלַי, כִּי עֵקֶר הַתְּקַרְבוֹת אֱלֹו יִתְבָּרַךְ כְּשֶׁזּוֹכִין לְצֵאת מִבְּחִינַת מְקוֹם לְבְּחִינַת כְּסָא הַכְּבוֹד לְבְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם שְׁשֵׁם נִמְתַּק וְנִתְקַן הַכֹּל וְכַנִּ"ל:

אות יא

וְזֶה בְּחִינַת סְפִירַת הָעֵמֶר שֶׁמִּבְיָאִין עֹמֵר שְׁעוּרִים תִּכְפֹּף בְּיוֹם שְׁנֵי שָׁל פֶּסַח וְאַחַר כֶּד סוּפְרִין שְׁבַע שְׁבָתוֹת מִי"ט יָמִים כְּדֵי לְצַאת עַל-יַדֵּי זֶה מְטַמְּאֵת מְצָרִים, כִּי הִנֵּפֶת הָעֵמֶר שְׁעוּרִים בְּכָל הַשָּׁשָׁה קְצוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה וּבְדֵי רֵיחוֹת שֶׁהֵם כָּלֵל גְּבוּל הַמָּקוֹם זֶה בְּחִינַת שְׁמַעְלִין וּמְקַשְׂרִין, בְּחִינַת הַמָּקוֹם, בְּחִינַת הוֹי קְצוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם לְמָקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּי שְׁעוּרִים, זֶה בְּחִינַת הַצְּמָצוּם שֶׁל כָּל הַדֵּינִים, כְּמוֹבָא בְּסִפְרֵים וְזֶה בְּחִינַת עֹמֵר שְׁעוּרִים לְשׁוֹן מְדָה וְצְמָצוּם וְזֶה בְּחִינַת מָקוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת צְמָצוּם כְּנִ"ל וְעַל-יַדֵּי הִנֵּפֶת הָעֵמֶר שְׁעוּרִים בְּכָל הַשָּׁשָׁה קְצוֹת בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ עַל-יַדֵּי זֶה מְקַשְׂרִין וּמַעְלִין אֶת הַמָּקוֹם אֶת בְּחִינַת הוֹי קְצוֹת וְאֵת כָּל הַצְּמָצוּמִים לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם, כִּי זֶה בְּחִינַת כָּל מַעֲשֵׂה הַקְּרִבְנוֹת שֶׁהִיא בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּבְּחִינַת מַעַט מַחְזִיק אֶת הַמְרָבָה שֶׁשָּׂרְשׁוֹ מִבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (אבוֹת פָּרָק ה), עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמְשַׁתְּחָוִים רוֹחִים וְלֹא אָמַר אָדָם לְחַבְרוֹ צַר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאֵלֶּיךָ בִּירוּשָׁלַיִם כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וִירוּשָׁלַיִם וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְקִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים שֶׁשָּׁם כָּל הָעֵשָׂר קְדוּשׁוֹת הֵם סְמוּכִים בְּיוֹתֵר לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם, וְעַל-כֵּן הֵם בְּבְּחִינַת מַעַט מַחְזִיק אֶת הַמְרָבָה, וְעַל-כֵּן אֵין שׁוּם מָקוֹם צַר בִּירוּשָׁלַיִם וְכַנִּ"ל וְהַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁקְדוּשׁוֹ בְּיוֹתֵר שֶׁם הִיא בְּיוֹתֵר בְּחִינַת מוֹעֵט מַחְזִיק אֶת הַמְרָבָה, בְּחִינַת עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמְשַׁתְּחָוִים רוֹחִים, וּבֵין שְׁנֵי בְּדֵי הָאָרוֹן הִיא עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּחִינַת מַעַט מַחְזִיק אֶת הַמְרָבָה, כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל עֲמָדוֹ בֵּין שְׁנֵי בְּדֵי הָאָרוֹן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (כז) עַל פְּסוּק, "גִּשְׁוּ הִנְהִי" (יְהוֹשֻׁעַ ג) וּפְרַשׁ רַש"י, צְמָצַם אֶת כָּלֵן בֵּין שְׁנֵי בְּדֵי הָאָרוֹן זֶה אֶחָד מִן הַמָּקוֹמוֹת שֶׁהַחֲזִיק מַעַט אֶת הַמְרָבָה :

אות יב

כִּי אֲבָן שְׁתִּיָּה שֶׁהִיא בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ מְשֵׁם הוֹשְׁתַּת הָעוֹלָם (כז) וּמְשֵׁם נִתְפָּשֵׁט הַמָּקוֹם שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְהִנְקָדָה שֶׁל הָאֲבָן שְׁתִּיָּה הוּא בְּתַכְלִית הַמַּעְלָה שֶׁל בְּחִינַת מַעַט מַחְזִיק אֶת הַמְרָבָה, כִּי שָׁם בְּאוֹתוֹ הִנְקָדָה כָּלוּל הַמָּקוֹם שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, כִּי הָאֲבָן שְׁתִּיָּה סְמוּדָה לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם שֶׁמְשֵׁם יֵצֵא נְקֻדּוֹת הָאֲבָן שְׁתִּיָּה שֶׁהִיא נְקֻדּוֹת מָקוֹם הָעוֹלָם, בְּחִינַת (שְׁמוּאֵל א ב) וַיֵּשֶׁת עֲלֵיהֶם תִּבֵּל, הֵינּוּ הָאֲבָן שְׁתִּיָּה שֶׁמְשֵׁם הוֹשְׁתַּת הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן יַעֲקֹב כִּשְׁהִלְדָּה לְחָרוֹן פָּגַע בְּמָקוֹם הַהוּא שֶׁהוּא בְּמָקוֹם נְקֻדַּת הָאֲבָן שְׁתִּיָּה מָקוֹם קִדְשׁ קְדוּשִׁים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (סנהדרין צה) שֶׁהִיא לוֹ קְפִיצַת הָאֶרֶץ שֶׁם דִּיקָא שְׁזָה בְּחִינַת לְמַעְלָה מִן

הַמְקוֹם כַּנִּי"ל וְשֵׁם נִכְלָלוּ י"ב אַבְנֵים בְּאֶבֶן אַחַת כְּשֶׁשָּׁכַב בַּמְקוֹם הַהוּא, שָׁזָהוּ בַּחֲנִינָת מַעֲט מַחֲזִיק אֶת הַמְרֻבָּה נִמְצָא, שֶׁבֵּית הַמְקַדָּשׁ הוּא בַּבְּחִינָת לְמַעְלָה מִן הַמְקוֹם בַּבְּחִינָת מַעֲט מַחֲזִיק אֶת הַמְרֻבָּה וְעַל-כֵּן שֵׁם בְּבֵית הַמְקַדָּשׁ הִיָּתָה סִנְהֶדְרִין גְּדוֹלָה יוֹשֶׁבֶת וְדָנָה אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, כִּי הִם הָיוּ יְכוּלִים לָדוֹן אֶת כָּל הָעוֹלָם לְכַף זְכוּת כְּמוֹ שֶׁנֶּצְטוּוּ הַסִּנְהֶדְרִין עַל זֶה, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב, "וְהִצִּילוּ הָעֵדָה" כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה (כט) וְעַל-כֵּן עֶקֶר מְקוֹם הַמְשַׁפֵּט הָיָה שֵׁם בְּלִשְׁכַּת הַגְּזִית, כִּי שֵׁם בְּבֵית הַמְקַדָּשׁ יְכוּלִים לַעֲלוֹת לְבַחֲנִינָת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם עַל-יַדֵּי נִקְדַּת הָאֶבֶן שֶׁתִּיָּה כַּנִּי"ל, שֶׁעַל-יַדֵּי זֶה יְכוּלִין לָדוֹן אֶת הַכָּל לְכַף זְכוּת כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן צְוִתָּה הַתּוֹרָה (דברים יז), "לֹא תִסּוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לָךְ וְכוּ' מִן הַמְקוֹם הַהוּא" יְמֵן הַמְקוֹם הַהוּא דִּיקָא, כִּי הַמְקוֹם גּוֹרֵם בַּבְּחִינָת (שם יב) וְהִיָּה הַמְקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה', כִּי זֶה הַמְקוֹם דִּיקָא בְּחַר ה', כִּי הוּא סְמוּךְ לְבַחֲנִינָת לְמַעְלָה מִן הַמְקוֹם וְשֵׁם עֶקֶר הַמְשַׁפֵּט וְהַדִּין, כִּי אֵין מִי שֶׁרְאוּי לָדוֹן אֶת הָעוֹלָם כִּי אִם מִי שֶׁיְכוּל לַעֲלוֹת וּלְהַתְקַשֵּׁר לְבַחֲנִינָת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁשֵׁם דְּנִין הַכָּל לְכַף זְכוּת וְכוּ' כַּנִּי"ל וְזֶה הָיָה דִּיקָא בְּבֵית הַמְקַדָּשׁ וְכוּ' כַּנִּי"ל:

אות יג

וְזֶה בַּחֲנִינָת הַקְּרֻבָּנוֹת, כִּי עֶקֶר בַּחֲנִינָת הַמְקוֹם הוּא מַחֲמַת חֶסֶד הַדַּעַת וְכָל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ דַּעַה בְּיוֹתֵר הוּא סְמוּךְ בְּיוֹתֵר לְבַחֲנִינָת לְמַעְלָה מִן הַמְקוֹם, כְּמוֹבֵן בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (בלקוטי תנינא ס"א) עַל פְּסוּק, "אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶּתִיךָ", עֵין שֵׁם וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, חֵס וְשָׁלוֹם, שֶׁאֵז נִכְנַס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה (סוטה ג'), וְעַל-כֵּן אֵז נוֹפֵל בְּיוֹתֵר תַּחַת הַמְקוֹם הַגִּשְׁמִי וְעַל-כֵּן תִּקְוֵנוּ הָיָה בְּבֵית הַמְקַדָּשׁ עַל -יַדֵּי שֶׁהָיָה מְבִיא בְּהֶמָּה לְקַרְבָּן, כִּי הַבְּהֶמָּה הִיא הָעֵדֶר הַדַּעַת וְזֶה בַּחֲנִינָת מְקוֹם וּבְבֵית הַמְקַדָּשׁ הָיוּ מַעֲלִין אֶת הַבְּהֶמָּה, שֶׁהִיא בַּחֲנִינָת הָעֵדֶר הַדַּעַת, בַּחֲנִינָת דִּין וְצִמְצוּם, בַּחֲנִינָת מְקוֹם לְבַחֲנִינָת לְמַעְלָה מִן הַמְקוֹם, כִּי בְּבֵית הַמְקַדָּשׁ יְכוּלִים לַעֲלוֹת מִבַּחֲנִינָת מְקוֹם לְבַחֲנִינָת לְמַעְלָה מִן הַמְקוֹם כַּנִּי"ל, וְעַל-כֵּן בֵּית הַמְקַדָּשׁ הָיָה גְבוּהָ מִכָּל הָאֲרָצוֹת כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב, (דברים יז), "וְקִמַּתְּ וְעָלִיתְּ אֶל הַמְקוֹם וְגו'" כִּי הֵבִית הַמְקַדָּשׁ הוּא בַּבְּחִינָת מְקוֹמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם, בַּבְּחִינָת לְמַעְלָה מִן הַמְקוֹם וְכָל הָאֲרָצוֹת מְקוּמָם שֵׁם בְּבֵית הַמְקַדָּשׁ, כִּי כָּלם יוֹצְאִים מִשָּׁם מִנְקַדַּת הָאֶבֶן שֶׁתִּיָּה כַּנִּי"ל, כִּי אָדָם עַל-יַדֵּי שְׁלֵמוֹת דַּעַתוֹ, שָׁזָה עֶקֶר גֶּדֶר הָאָדָם, (לא) יְכוּל לַעֲלוֹת לְבַחֲנִינָת לְמַעְלָה מִן הַמְקוֹם וְזֶה הָיָה עֶקֶר בְּרִיאַת אָדָם הִרְאִשׁוֹן שֶׁנִּבְרָא מִמְקוֹם הֵבִית הַמְקַדָּשׁ (לב) וְהַכְּנִיסוֹ לְגוֹן עֵדוֹן בַּחֲיָיו וְהִגּוֹן עֵדוֹן שֵׁם עוֹמֵד עַץ הַחַיִּים אֲשֶׁר מִזוֹן לְכוּלָא בִּיהַ תַּחוֹתוֹהִי תַטְלַל וְגו' וּבְעֵנְפוֹהִי יִדְרוּן וְגו', שֶׁזֶה הָאֵילָן הַקְּדוֹשׁ הוּא בַּבְּחִינָת לְמַעְלָה מִן הַמְקוֹם וְדָרְךְ שֵׁם עוֹלִין מִמְקוֹם לְבַחֲנִינָת לְמַעְלָה מִן הַמְקוֹם,

כמוֹבא בַּמַּעֲשֵׂה הַנִּיל וְעַל -כֵּן כָּל הַנְּשָׁמוֹת עוֹלִין אֶל כֶּסֶף הַכְּבוֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם כַּנִּיל דְּרַךְ הַעֵץ חַיִּים, כַּמּוֹבָא וְכַנִּיל וְאָדָם הָרֵאשׁוֹן כְּשֶׁנִּבְרָא, שֶׁהָיָה מַעֲלָתוֹ גְּבוּהָ, הָיָה נִכְנָס בְּגוֹן עֵדוֹן בְּחַיּוֹ וְאִם לֹא הָיָה חוֹטֵא לֹא הָיָה מִיָּתֶהּ בְּעוֹלָם וְהָיָה יָכוֹל לַעֲלוֹת אֶל כֶּסֶף הַכְּבוֹד שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּחַיּוֹ דְּרַךְ עֵץ הַחַיִּים שֶׁעוֹמֵד שָׁם בְּגוֹן עֵדוֹן וְכַנִּיל נִמְצָא, שֶׁאָדָם הָרֵאשׁוֹן הָיָה יָכוֹל לַעֲלוֹת לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם וְזֶה גִּדְר הָאָדָם שֶׁהוּא הַדְּעַת וְכַנִּיל וְעַל-יְדֵי חֲטָאוֹ אָדָם בִּיקָר בַּל יִלּוֹן נִמְשָׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ (תהלים מט) וְנִתְרַחַק מֵהַגּוֹן עֵדוֹן וְנִפְּל מִן הַדְּעַת הַזֶּה וְאִז נִפְּל תַּחַת הַמְּקוֹם וְזֶה גִּדְר הַבְּהֵמָה שֶׁהִיא הָעֵדֶר הַדְּעַת, שֶׁזֶה עֵקֶר גְּבוּל הַמְּקוֹם וְכַנִּיל וּמִשָּׁם בָּאִין כָּל הַחֲטָאִים, כִּי הַמְּקוֹם גּוֹרֵם לְכָל אֶחָד כַּנִּיל כִּי כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהִתְנַסּוֹת וּלְהַצְטַרֵּף וּלְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן בְּמְקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם וְאִם אֵינּוּ מִתְגַּבֵּר חֵס וְשָׁלוֹם, לְטַהֵר וּלְקַדֵּשׁ אֶת מְקוֹמוֹ וּמִדְּרַגְתּוֹ בְּאֲשֶׁר הוּא שָׁם, אֲזִי יוֹכֵל לְבַא לְיַדֵּי חֲטָאִים עַל-יְדֵי מְקוֹמוֹ וְכוּ' וְכַנִּיל וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי תְּשׁוּבָה שֶׁמִּגַּעַת עַד כֶּסֶף הַכְּבוֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם כַּנִּיל וְזֶה בְּחִינַת הַקְּרִיבָה בְּהֵמָה שֶׁמְקַרִּיבִין בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מַעֲלִין אֶת הַבְּהֵמָה, שֶׁהִיא הָעֵדֶר הַדְּעַת בְּחִינַת מְקוֹם, לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם, לְמְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, לְהַשִּׁים יִתְבָּרַךְ. וְזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן וְכַנִּיל כִּי עֵקֶר בְּחִינַת הַקְּרִיבָה לְהַעֲלוֹת מִבְּחִינַת בְּהֵמָה לְבְּחִינַת אָדָם, בְּבְּחִינַת (ויקרא א) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרֶבֶן לֵה' מִן הַבְּהֵמָה וְכוּ', כַּמּוֹבָא בְּמְקוֹם אַחֵר, (לג) דְּהֵינּוּ לְהַעֲלוֹת מִבְּחִינַת מְקוֹם לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם שֶׁשָּׁם נִמְתָּק וְנִתְכַפֵּר הַכֹּל כַּנִּיל:

אות יד

וְאִזִּי כְּשֶׁהָאָדָם חוֹטֵא חֵס וְשָׁלוֹם, וְאִזִּי הוּא נוֹפֵל תַּחַת הַמְּקוֹם כַּנִּיל, אֲזִי אִין לֹא מְקוֹם בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי צָר לוֹ הַמְּקוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּקוֹן (בראשית ד), "הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה והייתי נע ונד בארץ וכו'" כִּי נוֹפֵל חֵס וְשָׁלוֹם, בְּבְּחִינַת צְמָצוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקוֹם וְשָׁם הַמִּצַּר וְהַדְּחָק, בְּחִינַת גְּלוּת מִצָּרִים שֶׁהָיָה עַל חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, כִּי נִפְּלָתוֹ אַחֵר הַחֲטָא חֵס וְשָׁלוֹם, הוּא מֵהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ, כִּי קָדָם הַחֲטָא הָיָה בְּבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם וְהָיָה בְּבְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם נִמְצָא, שֶׁכָּל מְקוֹמוֹת הָעוֹלָם הָיוּ כָּלֵם אֲצִלוֹ וְעַכְשָׁיו אַחֵר שֶׁחֲטָא שָׂאז נוֹפֵל אֶל תַּחַת הַמְּקוֹם, אֲזִי אִין לֹא מְקוֹם בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי נוֹפֵל אֶל תַּחַת בְּחִינַת הַמִּצַּר וְהַדְּחָק כַּנִּיל, כִּי הָאָדָם אִין לֹא מְקוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל וְכָל הַחַיּוֹת וְהַבְּהֵמוֹת וְכוּ', כָּלֵם יֵשׁ לָהֶם מְקוֹם לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּעוֹלָם הַזֶּה הַגִּשְׁמִי וְהָאָדָם אִין לֹא מְקוֹם כָּלֵל בְּעוֹלָם, כִּי הוּא בְּבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם כַּנִּיל וְאִם זֹכָה וְעוֹמֵד בְּמִדְּרַגָּה זוֹ עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים אֲזִי הוּא בְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאִין הָעוֹלָם

מקומו, ואזי כל המקומות משעבדים תחתיו וכל המקומות תאבים אליו שיהיה אצלם, כי הוא יכול להעלות כל המקומות לבחינת למעלה מן המקום שזה עקר התכלית, אבל כשהאדם חוטא חס ושלום, אזי כלם מגרשין אותו ממקומם בבחינת הן גרשת אותי וכו', כי אין לו מקום אצלם כלל כנ"ל רק השם יתברך מקים את האדם בעולם ברחמיו עד שישוב בתשובה שהוא בחינת למעלה מן המקום כנ"ל, שאז חוזר למעלתו וכו' כנ"ל וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קידושין פב), לא ראית שועל חנוני וכו' והם מתפרנסין שלא בצער ואני שנבראתי לשמש את קוני וכו', אלא שהרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי הינו שכל החיות והעופות יש להם מקום דירה ופרנסה בעולם שלא בצער, והאדם הוא נע ונד בעולם ויש לו צער גדול וקשה לו למצא מקום פרנסה ודירה בעולם, וכל זה מחמת שהרעותי את מעשי וכו', שעל-ידי זה צר לו המקום וכו' :

אות טו

נמצא, שעקר הקרבן בבית המקדש הוא שעל-ידי זה מגביהין ומעלין מבחינת מקום לבחינת למעלה מן המקום וכו' כנ"ל וזה בחינת הנפת העמר בששה קצוות שהיה בבית המקדש כנ"ל, כי שעורים הוא מאכל בהמה שהוא העדר הדעת בבחינת מקום, כי שעורים הם בבחינת כל הצמצומים, שזה עקר בחינת מקום כנ"ל, ועל-כן על-ידי שמניפין עמר שעורים בכל הו' קצוות בבית המקדש עם הקרבנות שהיו מקריבין אז בשעת הנפת העמר, על-ידי זה מעלין את כל בחינת המקום לבחינת למעלה מן המקום כנ"ל ועל-כן על-ידי זה דיקא יוצאין מטמאת מצרים, כי עקר זוהמת מצרים היה מחמת המקום כנ"ל, כי שם במצרים הוא בחינת תוקף העשיה גשמיות המקום המגשם והנמוך ביותר כנ"ל, ועל-כן מקום מצרים בעצמו הוא טמא כנ"ל ועל-כן נקרא מצרים כנ"ל ועל-ידי הנפת העמר מגביהין כל המקומות לבחינת למעלה מן המקום כנ"ל, ועל-ידי זה יוצאין מטמאת מצרים שבא מחמת המקום וכו' כנ"ל :

וזה בחינת ספירת העמר, שסופרין הימים לעמר כדי לצאת על-ידי זה מזוהמת מצרים, כי כל מעשה אדם הם בזמן ובמקום ושם עקר אחיזת הסטרא אחרא, אבל השם יתברך הוא, כביכול, למעלה מהמקום, למעלה מהזמן ושם בבחינת למעלה מהמקום למעלה מהזמן הוא כלו טוב ואין שם אחיזת הסטרא אחרא כלל ושם נמתק הכל וזה שכתב (תהלים קלט), "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנד אשא כנפי שחר וכו' אנה אלך מרוחך ואנה מפניך אברח וכו'" הינו שדוד המלך, עליו השלום, ספר בשבח גדלת הבורא יתברך, ואמר שאין שום מקום לברח ולהתיאש ח"ו,

מהשם יתברך, כי אין שום מקום שלא ימצא בו השם יתברך ח"ו, כי הוא יתברך מקומו של עולם, וכל המקומות שבעולם הם אצלו, ועל-כן בכל מקומות שבעולם ובכל המדרגות התחתונות יכולין למצאו יתברך, כי המקום בכללו הוא מהשם יתברך שהוא מקומו של עולם ומחיה את כל המקומות והמדרגות שבעולם, ואחר כך הזכיר מבחינת למעלה מהזמן ואמר (שם), "גלמי ראו עיניך ועל ספרך כולם יכתבו ימים יוצרו ולו אחד בהם" הינו שכל הימים שנוצרו הם אצלו יתברך אחד וזהו, 'ולו אחד בהם', שאצלו יתברך כלם אחד, כי הוא יתברך, כביכול, למעלה מהזמן ושם כלו חד בחינת יום שכלו ארוך שכלו טוב, וזה 'ולו אחד בהם', זה יום הכפורים (תנא דבי אליהו רבא-פא), כי איתא בדברי רבנו ז"ל בספר הא"ב החדש (אות ת' תשובה סימן א') שיום שהאדם עושה תשובה הוא למעלה מהזמן וכן יום הכפורים הוא למעלה מהזמן. וזהו 'ולו אחד בהם' בחינת למעלה מהזמן שכל הימים הם אחד, וזה בחינת יום הכפורים שהוא למעלה מהזמן כנ"ל, כי תשובה הוא בחינת למעלה מהמקום, בבחינת כסא הכבוד כנ"ל ולמעלה מהזמן כנ"ל ועל-כן אחר הנפת העמר, שהוא בחינת שמעליו ומקשריו בחינת המקום לבחינת למעלה מן המקום, אז מתחילין לספר הימים, כי למעלה מהזמן אין שיך מנין וספירה ועל-כן כשברא השם יתברך את העולם, ואז ברא מקום וזמן אז ספר את הימים, כמו שכתוב, (לד) "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד ויהי ערב וגו' יום שני וגו'" כי אי אפשר להיות בריאת העולם כי אם בזמן ובמקום, שזה בחינת ספירה, כי שם שיך ספירה ומנין, כי למעלה מהזמן והמקום כלו חד, (וכמו שכתוב מזה קצת במקום אחר) (לה), ועל-כן סופרין הימים לעמר כדי להעלות ולקשר בחינת הזמן, שהוא בחינת ספירה ומנין כנ"ל, לבחינת למעלה מהזמן, למעלה מהמקום, כי אין הדין נמתק אלא בפשרו ועל-כן על-ידי עמר שעורים, שהוא בחינת כל הצמצומים, בחינת מקום כנ"ל, על דיקא מגביהין את בחינת מקום וכן על-ידי הספירה שזה עקר בחינת הזמן כנ"ל, על-ידי זה מעליו את הזמן לבחינת למעלה מהזמן, ועל-כן סופרין את הימים לעמר, כי עקר הוא הנפת העמר, שהוא בחינת שמגביהין את המקום לבחינת מקומו של עולם כנ"ל, כי זהו העקר לטהר את המקום, כי המקום הוא ותקף העשיה כנ"ל, כי הזמן היא בדיקות יותר מן המקום, כי הזמן אינו נתפס ועל-כן העקר הוא המקום, שהוא בחינת עשיה ביותר, שזה גורם לחטא ח"ו, כשאינו זוכה לעמד בנסיון במקומו כנ"ל. ועל-כן כשמטהרין את בחינת המקום על-ידי הנפת העמר ועל-ידי זה עולין לבחינת למעלה מן המקום, על-ידי זה ממילא עולין ונתקשרין כל הימים לבחינת למעלה מן הזמן, ועל-כן סופרין הימים לעמר, כי טהרת הימים, דהינו לקשרם לבחינת למעלה מן הזמן, הוא על-ידי הנפת העמר, שעל-ידי זה נתקשרין לבחינת מקומו של עולם ששם עקר התקון כנ"ל, כי עקר לטהר את המקום לקשרו לבחינת מקומו של עולם וכו' כנ"ל, על-ידי זה עולין הימים גם כן כנ"ל:

אות טז

וְזֶה מְרִמּוֹ בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל בְּמֵאמֶר הַנִּי"ל בְּמָה שְׁאֵמֵר עַל פְּסוּק (תהלים
צג), "לְבִיתְךָ נֶאֱוָה קִדְשׁ ה' לְאוֹרְךָ יָמִים" שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל
עוֹלָם (לז) וּמָה שֶׁצִּמְצַם שְׂכִינְתּוֹ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הוּא רַק מַחֲמַת שְׁהִיּוֹ שֵׁם
דְּבָרִים נְאִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי צִיּוּרָא דְמִקְדָּשָׁא כְּצִיּוּרָא דְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית
וּכְצִיּוּרָא דְגֵן עֵדֶן, (עיין הקדמת התיקונים (לח), עַל-יְדֵי זֶה הַמְּשִׁיךְ לְשֵׁם
קִדְשָׁתּוֹ, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְכוּי וְעַל-יְדֵי זֶה ה' לְאוֹרְךָ
יָמִים, כִּי עַל-יְדֵי זֶה הוּא יָכוֹל לָדוֹן אֶת הָעוֹלָם בְּרַחֲמִים וְעַל-כֵּן הוּא יִתְבָּרַךְ
יָכוֹל לַעֲשׂוֹת רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹמָא אֲרִיכְתָא וְכוּי, עֵינן שֵׁם כִּי רֵאשׁ הַשָּׁנָה
הוּא יוֹמָא אֲרִיכְתָא, זֶה בְּחִינַת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן, שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹם שְׁכָלוֹ
אֲרוּךְ, וְעַל-כֵּן נַעֲשֶׂה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה מְשַׁנֵּי יָמִים יוֹם אֶחָד, בְּחִינַת יוֹמָא
אֲרִיכְתָא, שְׁזֵה בְּחִינַת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן, כִּי בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׂאֵז דָּן אֶת הָעוֹלָם
בְּרַחֲמִים, כִּי הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְיִוָּדַע מְקוֹם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאֵזִי מַעְלָה
כָּל אֶחָד מִמְּקוֹם הַמְּצַר לוֹ לְבְּחִינַת הֶרְחָבָה לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִהַמְּקוֹם
בְּבְּחִינַת מִן הַמְּצַר קָרָאתִי וְכוּי עֲנֵנִי בְּמֶרְחֵב, שְׁזֵה אוֹמְרִים בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה
קִדְשׁ תִּקְיַעַת שׁוֹפָר, כִּי זֶה עֵקֶר הֶרְחַמְנוּת לְהֶרְחִיב לְכָל אֶחָד מִמְּקוֹם הַמְּצַר
לוֹ, שְׁזֵה בְּחִינַת שְׁעוֹלִין מִבְּחִינַת מְקוֹם לְבְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם וְכוּי
כְּנִי"ל וְאֵז נַעֲשֶׂה יוֹמָא אֲרִיכְתָא בְּחִינַת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן, כִּי כְּשֶׁמַּעְלִין בְּחִינַת
הַמְּקוֹם לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם מִמִּילָא עוֹלָה הַזְּמַן לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן, כִּי הַמְּקוֹם
נְמוּךְ יוֹתֵר כְּנִי"ל:

אות יז

וְעֵיכ סוֹפְרִין מִי"ט יָמִים זֶה בְּחִינַת מְלוּי הַלְּבָנָה מִפְּגִימְתָּה בְּחִינַת (ישעיה
ל) וְהִיא אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה וְאוֹר הַחֲמָה 'וְהִיא' שְׁבַעַתִּים וְכוּי שֶׁהוּא
שְׁבַעַת פְּעָמִים שְׁבַעַת מִי"ט כִּי פָּגַם הַיָּרֵחַ וּמַעוּטָה זֶה בְּחִינַת מַעוּט וְצִמְצוּם
הַמְּקוֹם הַפֶּךָ בְּחִינַת לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם כִּי מַעוּט יָרַח הִיא עַל הַקְּטָרוֹג
שְׁאֵמֵרָה אִי אֶפְשָׁר לְשַׁנֵּי מְלָכִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכֶתֶר אֶחָד וְעַל-כֵּן אֵמֵר לָהּ לְכִי
מַעֲיִטִי וְכוּי:

אות יז

ועל-כן סופרין מ"ט ימים זה בחינת מלוי הלבנה מפגימתה, בחינת (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים וכוי שהוא שבעה פעמים שבעה מ"ט, כי פגם הירח היה על הקטרוג שאמר, אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד ועל-כן אמר לה לכי ומעטי וכוי אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד (חולין ס) זה בחינת מעוט וצמצום המקום כאלו המקום צר להחזיק שני מלכים בכתר אחד, כי למעלה מהמקום אין שני שום דחק כנ"ל ושם יש מקום לכל אחד ועל-כן אמר לה, לכי ומעטי את עצמך. כי מאחר שמקטרוגת ומעוררת בחינת צמצום המקום כנ"ל, על-כן בהכרח שתתמעט כי בבחינת מקום צריכים להתמעט, כי שם יש מצר ודחק, אבל קדם הקטרוג היו שני המאורות הגדולים זה בחינת למעלה מהמקום, ששם יכולים להיות שניהם גדולים כי אין שם צמצום המקום וכנ"ל, ועל-ידי מעוט הירח, שהוא בחינת התגברות, בחינת מקום, משם אחיזת הסטרא אחרא וכוי ומשם עקר חשבת לילה על-ידי מעוט הירח, כי קדם מעוטה היה (תהלים קלט) לילה כיום יאיר, וחשבת לילה זה עקר פגם הנאחז בבחינת הזמן, כי העולם הזה שהוא בזמן נמשל ללילה, והעולם הבא, שהוא יום שכלו ארוך למעלה מהזמן, הוא נמשל ליום, נמצא שעל-ידי מעוט הירח נמשך אחיזת הסטרא אחרא שאחיזתם במקום ובזמן, הינו שנתמעט הדעת שאין מבינים לקשר ולהעלות המקום והזמן לבחינת למעלה מהמקום והזמן כמו שהיה קדם המעוט שהיה פלו חד, ועל-כן בימי העמר שאז מעלין ומקשרין המקום והזמן למעלה וכוי כנ"ל, שעל-ידי זה יוצאין מטמאת מצרים, אז ממלאין פגימת הלבנה, ועל-כן סופרין מ"ט ימים שזה בחינת מלוי הלבנה וכוי

אות יח

וזה בחינת שבע שבתות, כדי שכל יום מזי ימי בראשית יהיה נכלל בשבת, כי שבת הוא בבחינת למעלה מהזמן, למעלה מהמקום, בבחינת וברכתו מכל הימים וקדשותו מכל הזמנים, ששבת הוא מברך ומרום למעלה מכל הימים והזמנים, ועל-כן דרשו רבותינו זכרונם לברכה פסוק (תהלים קלט), "ולו אחד בהם", על שבת גם כן, כמובא בפרוש רש"י שם, שזה בחינת למעלה מהזמן כנ"ל וכן שבת הוא בבחינת למעלה מהמקום,

וְאִזּוּ מִקְשָׁרֵינוּ וּמַעְלִין כָּל הַמְקוֹמוֹת לְבַחֲנֵינָה לְמַעַלָּה מִהַמְקוֹם, בְּבַחֲנֵינָה (שמות יז) אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, כִּי כָּל אֶחָד קוֹנֵה שְׁבִיתָה בְּמִקְוֹם שְׁשֻׁבָת, כִּי הַמְקוֹם שְׁעוֹמֵד בּוֹ כְּשִׁמְגִיעַ יוֹם הַשְּׁבִיט נִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשַׁת שַׁבַּת בְּבַחֲנֵינָה (שם ג) כִּי הַמְקוֹם אֲשֶׁר אֶתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קִדְשׁ הוּא, כִּי הַמְקוֹם נִתְקַדֵּשׁ וְעוֹלָה וְנִתְקַשֵּׁר בְּבַחֲנֵינָה לְמַעַלָּה מִן הַמְקוֹם, כִּי בְּשַׁבַּת עוֹלִין כָּל הָעוֹלָמוֹת מִמְקוֹמָן לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה וְזֶה בַּחֲנֵינָה (שבת קיח) כָּל הַמַּעֲנֵג אֶת הַשְּׁבִיט נוֹתֵנִין לוֹ נִחְלָה בְּלֵי מִצְרַיִם, זֶה בַּחֲנֵינָה לְמַעַלָּה מִן הַמְקוֹם שָׁאִין שָׁם שׁוֹם מִצֵּר וְדַחַק כְּנִ"ל, שְׂזָה בַּחֲנֵינָה נִחְלַת יַעֲקֹב שְׁנֵאָמַר בּוֹ (בראשית כח), "וּפְרָצְתָּ יָמָה וְקִדְמָה וְכוּ" כִּי הִיָּה לְמַעַלָּה מִהַמְקוֹם, בְּבַחֲנֵינָה (שם) וַיִּפְגַּע בְּמִקְוֹם כְּנִ"ל וְכֵן הִיָּה לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן, בְּבַחֲנֵינָה (שם) וַיִּלֶּן שָׁם כִּי בָּא הַשֶּׁמֶשׁ שָׁלָא בְּעוֹנְתָהּ, זֶה בַּחֲנֵינָה לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּמִקְוֹם אַחֵר (בלקוטי תניינא סימן עט), כִּי יַעֲקֹב הִיָּה בְּבַחֲנֵינָה לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן, וְזֶה בַּחֲנֵינָה שַׁבַּת כְּנִ"ל :

(יט) וְזֶה בַּחֲנֵינָה סְעֵדָה שְׁלִישִׁית שֶׁל שַׁבַּת שֶׁהִיא בְּשַׁעַת הַמִּנְחָה, שֶׁהִיא כְּנֹגֵד בְּבַחֲנֵינָה יַעֲקֹב, (מו) שְׁעַל-יָדַי זֶה זֹכֵיךְ לְנִחְלָה בְּלֵי מִצְרַיִם שֶׁהוּא נִחְלַת יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָה לְמַעַלָּה מִהַמְקוֹם כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן אִזּוּ הוּא הַסֵּתֵלְקוֹת מִשָּׁה רַבֵּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וְאִזּוּ מִתְגַּלָּה רַעְוָא דְרַעְוִין, כִּי מִשָּׁה רַבֵּנוּ וַיַּעֲקֹב אָבִינוּ הֵם בַּחֲנֵינָה אַחַת כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּזוּהַר הַקִּדּוּשׁ, (מא) כִּי זֶה בַּחֲנֵינָה קְבוּרַת מִשָּׁה, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁהִיָּה בְּבַחֲנֵינָה לְמַעַלָּה מִהַמְקוֹם בְּבַחֲנֵינָה (דברים לד) וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ, כִּי הוּא לְמַעַלָּה מִהַמְקוֹם, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (ספרי שם) עַל קְבוּרַת מִשָּׁה, עֲלִיוֹנִים נִדְמָה לָהֶם לְמִטָּה תַּחְתּוֹנִים נִדְמָה לָהֶם לְמַעַלָּה, (מא) שְׂזָהוּ בַּחֲנֵינָה לְמַעַלָּה מִן הַמְקוֹם, וְעַל-כֵּן לֹא נוֹדַע מְקוֹמוֹ אִיָּה, וְעַל-כֵּן אִזּוּ הוּא עֵת רַצוֹן גְּדוֹל בְּשַׁבַּת בְּמִנְחָה, כִּי לְמַעַלָּה מִהַמְקוֹם, בַּחֲנֵינָה מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, שָׁם הוּא רַצוֹן גְּדוֹל וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים, כִּי דָנִים אֶת הַכֹּל בְּרַחֲמִים לְכַף זְכוּת וְכוּ" כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן אִזּוּ בְּשַׁבַּת בְּמִנְחָה כְּשִׁאֲמְרִים וְאֲנִי תַפְלְתִי וְכוּ" עֵת רַצוֹן אִזּוּ מִתְעַטְפִּים בְּצִיצִית, כִּי צִיצִית הֵם בְּבַחֲנֵינָה לְמַעַלָּה מִהַמְקוֹם, שְׁעַל-יָדַי זֶה נִמְשָׁךְ רַצוֹן גְּדוֹל כְּנִ"ל וְזֶה בַּחֲנֵינָה צִיצִית שֶׁל צֶמֶר שֶׁהֵם מְרַמְזִים עַל רַחֲמִים גְּדוֹלִים וְרַצוֹן גְּדוֹל מְאֹד, בַּחֲנֵינָה טְלִית לָבָן שֶׁנִּתְעַטֵּף בּוֹ הַקְּבִיָּה וְסִדֵּר לְפָנָי מִשָּׁה יִיג מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים (ברכות יז) וְזֶה בַּחֲנֵינָה (דניאל ז') לְבוּשִׁיהָ כְּתֹלַג חוּר וְשַׁעַר רֹאשֶׁיהָ כְּעֶמֶר נֶקֶא, שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁכִין אֲוֹרוֹת הַצִּיצִית כְּמוֹבָא, (מב) שֶׁהֵם בַּחֲנֵינָה רַחֲמִים גְּדוֹלִים, כִּי צִיצִית הֵם בְּבַחֲנֵינָה כְּסֵא הַכְּבוֹד מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם שְׁעַל-יָדַי זֶה נִמְשָׁךְ רַחֲמִים וְרַצוֹן גְּדוֹל כְּנִ"ל וְזֶה בַּחֲנֵינָה (שם) חוּזָה הוּיָת עַד דִּי כְּרַסוּן רַמִּיּוֹ וְעֵתִיק יוֹמִין יִתִּיב לְבוּשִׁיהָ כְּתֹלַג חוּר וְכוּ", כִּי הַצִּיצִית תִּקּוֹן הַלְבוּשִׁין הֵם בְּבַחֲנֵינָה כְּסֵא הַכְּבוֹד וְהֵם דָּנִים הַכֹּל לְכַף זְכוּת בְּרַחֲמִים גְּדוֹלִים כְּנִ"ל וְזֶה בַּחֲנֵינָה (ישעיה א) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלַּג יִלְבִּינוּ וְאִם יִאֲדִימוּ כְּתוֹלַע כְּצֶמֶר יִהְיוּ, בַּחֲנֵינָה חוּט שֶׁל תַּכְלֵת הַמְלָבִין עוֹנוֹת בַּיּוֹם הַכְּפוּרִים, (מג) כִּי הַצִּיצִית הֵם בְּבַחֲנֵינָה מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְדָנִים אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, וְעַל-יָדַי זֶה נִמְחָלִין כָּל הָעוֹנוֹת וְכוּ" כְּנִ"ל :

אות כ

ועל-כן בתחלת יום הכפורים מתעטפים בציצית תכף, כי עקר החסד והרחמים של מחילת עונות הוא על-ידי הציצית ששם מקום כל אחד ועל-ידי זה דנים הכל לכף זכות ומוחליו עונותיהם וכו' פנ"ל:

וזה בחינת שלש עשרה חליות שבציצית כנגד שלש עשרה מדות של רחמים פנ"ל וזה בחינת (שמות לג) הנה מקום אתי, הנאמר בעת שרצה השם יתברך להתעטף בציצית לסדר לפני משה י"ג מדות של רחמים, ומזה הפסוק 'הנה מקום אתי', למדו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבא פרק ס"ח), מפאן שהקב"ה מקומו של עולם ואין העולם מקומו, כי הא בהא תליא, כי על-ידי שהוא יתברך, בביכול, מקומו של עולם, על-ידי זה נמשכין כל המדות של רחמים מחמת שיודע מקום כל אחד ואחד פנ"ל, וזה בחינת עטיפת ציצית, שהם בבחינת מקומו של עולם וכו' פנ"ל:

אות כא

וזה בחינת הקשרים והכריכות של הציצית כדי לסתור ולשבר ולהמתיק כל הקשרים של הסטרא אחרא, כי המקום שהוא בחינת עשיה, בחינת צמצום, בחינת חמר גשמי, זה בחינת קשר שנתקשר הדבר ונתצמצם כל כך עד שנעשה חמר גמור ועל-כן חמר לשון קשר, כמו שכתוב, רבי שמעון היה דורש מקרא זה כמין חמר ופרש רש"י, כמין קשר, כמובא (מד) כי החמר, שהוא בחינת המקום, הוא בבחינת קשר ומשם מבחינת המקום, בחינת צמצום, בחינת קשר, משם נמשכין כל הקשרים של הסטרא אחרא שמי שאינו נשמר מהם הוא נלכד, ח"ו, בקשריהם אשר הם קושרים עליו בכל יום, בבחינת (תהלים קמ) וחבלים פרשו רשת וכו', כי בכל מקום שהאדם נלכד ח"ו, באיזה חטא או מכשול, זה בחינת קשר, בבחינת אסירי עני וברזל, (מה) וזה בחינת אסור, שכל העברות נקראים אסור לשון קשר, (מו) כי על-ידי זה נתקשר ח"ו, בצפריים האחוזות בפת, רחמנא לצלן, וצריך לבקש מהשם יתברך לצאת מקשריהם וזה בחינת הקשרים והכריכות של ציצית שיש בהם כמה קשרים כפולים וכריכות על כריכות כדי לסתור ולהמתיק ולבטל על-ידי זה כל הקשרים והכריכות שלהם, כי ציצית הוא בבחינת מקומו של עולם, ושם כל המקומות של העולם, שהם בבחינת קשרים, בחינת חמר פנ"ל, ועל-כן שם נמתק הכל וכנ"ל וכל מי שנלכד ח"ו, באיזה מקום שהוא, אפלו במדרגה התחתונה מאד ששם

נתקשר ח"ו, בכמה מיני קשרים עד שנדמה לו שאי אפשר לצאת משם מחמת רבוי הקשרים שנתקשר ונכרך שם מאד, רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן על-ידי הציצית שהם מקומו של עולם ושם כל השרשים של כל הקשרים שבעולם, שהם בבחינת מקום, בחינת חמר פני"ל, וזה בחינת רבוי הקשרים והכריכות שיש בציצית, ועל-כן שם נמתק הכל כל מיני קשרים וכריכות של הסטרא אחרא שבעולם הכל נמתק ונתבטל על-ידי הכריכות והקשרים של הציצית, שהם בבחינת מקומו של עולם, כי אין הדין נמתק אלא בשרשו וכו' וכנ"ל ועל-כן הם ל"ט כריכות, בחינת ט"ל אורות היוצאים משלש אותיות ראשונות של השם, שהם בחינת ג' אבות, בחינת שלש רגלים, כמובא, (מז) שמשם יוצאין הציצית פני"ל, כי ט"ל אורות הם בחינת קדשת שבת הפך ל"ט מלאכות של ימי החול שהם זוהמת הנחש, כמובן בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (חלק א' סימן יא) כי ל"ט מלאכות הם בחינת זוהמת הנחש שמשם נמשכין כל החטאים, שהם בבחינת קשרים של הסטרא אחרא פני"ל, כי כל הל"ט מלאכות הם בבחינת קשרים, כי המלאכה היא בחינת קשר וצמצום, בבחינת (נחמיה ג') ותקשר כל החומה עד חציה ושבת היא בחינת למעלה מהמקום פני"ל, ואז נתבטלין כל הל"ט מלאכות שהם בחינת קשרים, בחינות צמצום, בחינת גשמיות המקום פני"ל ועל-כן ל"ט מלאכות ממשכין גמרינו (שבת מט), ששם היו כל הל"ט מלאכות, כי ל"ט מלאכות שהיו במשכן היו בבחינת ט"ל אורות הנ"ל, כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (סימן יא) ועל-ידי ל"ט מלאכות המשכן נמתקו ונתבטלו כל הל"ט מלאכות שהם זוהמת הנחש, שהם בחינת צמצומים, בחינת מקום, כי המשכן, שהוא בחינת הבית המקדש, היה בחינת למעלה מן המקום, בבחינת מעט מחזיק את המרבה פני"ל, כי שם במשכן היה הארון שהוא בבחינת מעט מחזיק את המרבה פני"ל וזה בחינת ל"ט כריכות שבציצית כדי לבטל כל הכריכות והקשרים שלהם על-ידי ל"ט כריכות שבציצית, שהם בחינת ט"ל אורות, שהם בחינת מקומו של עולם פני"ל וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ויקרא פרשת כא), עשה אדם חבילות חבילות עברות ועשה כנגדן חבילות חבילות של מצות, כי העברות ח"ו, הם בחינת חבילות וקשרים וצריכין לעשות כנגדן חבילות של מצות כדי לסתור קשריהם לעשות כנגדן חבילות של מצות כדי לסתור קשריהם על-ידי החבילות והקשרים שבקדשה וזה בחינת הכריכות והקשרים של הציצית פני"ל:

וְאִין חֲלִיא פְּחוֹת מַגִּי, (מח) כִּי עֵקֶר הַקֶּשֶׁר שֶׁל הַקְּדוּשָׁה הוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת (קהלת ד) וְהַחוּט הַמְּשֻׁלָּשׁ לֹא בְּמַהֲרָה יִנְתַּק, וְהוּא כְּלוּל מִכָּל הַגִּי אָבוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ רַגְלִים, וְהוּא בְּחִינַת עֲנָף עֵץ עֲבוֹת, אִין עֲבוֹת פְּחוֹת מַגִּי (מט) וְזֶה בְּחִינַת סְכוּת שֶׁהוּא הַרְגֵּל הַשְּׁלִישִׁי, בְּחִינַת יַעֲקֹב שֶׁאֵז נוֹטֵלִין דִּי מֵינִים וְאוּגְדִין וְקוֹשְׁרִים גִּי מֵינִין בְּיַחַד, וְשָׂזָה בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, בְּחִינַת יַעֲקֹב כְּנִ"ל, וְהֵם מְאִירִין לְהַאֲתָרֵג שֶׁהוּא בְּחִינַת בֵּת עֵין, (נ) שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִשְׁלָמִין הַדִּי מֵינִים וְזֶה בְּחִינַת דִּי צִיצִית שֶׁיֵּשׁ בְּהֵם חֲלִיּוֹת וְכָל חֲלִיָּה הִיא גִי כְּרִיכוֹת וְכְנִ"ל וְלִ"ט כְּרִיכוֹת וְהִי קֶשֶׁרִים כְּפוּלִים, שֶׁהֵם עֶשֶׂר קֶשֶׁרִים וְכָלֶם בְּיַחַד הֵם עוֹלִין מִ"ט כְּנֶגֶד מִ"ט יָמֵי הָעֹמֶר, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְלוּי הַלְּבָנָה עַל-יָדֵי שְׁמַעְלִין וּמְקַשְׁרִין הַמְּקוֹם וְהַזְּמַן לְמַעְלָה כְּנִ"ל, שָׂזָה בְּחִינַת צִיצִית וְכוּי

אות כג

וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית שֶׁל פְּשֵׁתוֹן, כִּי פְּשֵׁתוֹן הוּא בְּחִינַת דִּינִים, בְּבְּחִינַת (יחזקאל ט) וְהָאִישׁ גְּבָרִיאֵל לְבוּשׁ בָּדִים, שֶׁהוּא פְּשֵׁתִים וְהוּא בְּחִינַת קִין שֶׁהֵבִיא מִפְּרִי הָאֲדָמָה, שֶׁהוּא זֶרַע פְּשֵׁתוֹן שֶׁהֵבִיא מִן הַגְּרוּעַ, שֶׁרָאָה חוֹב לְכָל אֶחָד (נא) נִמְצָא, שֶׁפְּשֵׁתוֹן הוּא בְּבְּחִינַת דָּן לְכָף חוֹב, בְּחִינַת דִּינִים, וְעַל-יָדֵי מְצוֹת צִיצִית, עַל-יָדֵי הַחוּט שֶׁל צֶמֶר שֶׁהוּא הַחוּט שֶׁל תְּכֵלֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד, בְּחִינַת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, עַל-יָדֵי זֶה נִמְתַּק גַּם בְּחִינַת הַפְּשֵׁתִים לְדוֹן אֶת הַכָּל לְכָף זְכוּת עַל-יָדֵי שְׂיֹדְעִים מְקוֹם שֶׁל כָּל אֶחָד כְּנִ"ל:

אות כד

צִיצִית הֵם עַל-יָדֵי בְּחִינַת הַשְּׁלֹשׁ רַגְלִים שֶׁמְאִירִים בְּבְּחִינַת הַמְּלֶאֶךְ וְכוּי, כִּי צִיצִית הֵם בְּבְּחִינַת מְלֶאֶךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת יְצִירָה, כְּמוֹבָא, (נב) בְּבְּחִינַת (תהלים לד) חוֹנָה מְלֶאֶךְ הִי סְבִיב לִירְאִין וְיַחֲלִצֵם, שָׂזָה בְּחִינַת צִיצִית שֶׁהֵם סְבִיב הָאֲדָם, כְּמוֹבָא, (נג) כִּי הֵם בְּבְּחִינַת מְלֶאֶךְ שֶׁנַּעֲשָׂה עַל-יָדֵי הִירְאָה שֶׁנִּשְׁלָם עַל-יָדֵי שְׁלֹשׁ רַגְלִים, שְׁעַל-יָדֵי זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה וְכוּי כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת נוֹי צִיצִית שְׁלִישׁ גְּדִיל וְבוֹי שְׁלִישִׁים עֲנָף (שלחן ערוך סימן יא סעיף יא), כִּי יֵשׁ בְּהַצִּיצִית גִּי שְׁלִישִׁים כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ רַגְלִים שֶׁמְשֵׁם מְאִירִין הַצִּיצִית כְּנִ"ל, וְעַל-כֵּן שְׁלִישׁ גְּדִיל וְבוֹי שְׁלִישִׁים עֲנָף,

כִּי עֵקֶר הַקְּשָׁרִים וְהַפְּרִיכוֹת, שֶׁהֵם גְּדִיל, הֵם בְּבַחֲיֵנֶת יַעֲקֹב כְּנִ"ל, שֶׁהוּא שְׁלִישֵׁי לְאַבּוֹת וְכוּ', כִּי עֵקֶר הַקְּשָׁר שֶׁל הַקְּדוּשָׁה הוּא בְּבַחֲיֵנֶת שְׁלֹשָׁה, בְּבַחֲיֵנֶת עֲנָף עֵץ עֲבוֹת וְכוּ' וְכַנִּ"ל:

אות כה

"וְהַפְּשֻׁתָּה וְהַשְּׁעוּרָה נּוֹפְתָה כִּי הַשְּׁעוּרָה אָבִיב וְכוּ'" (שמות ט) פְּשֻׁתָּן וְשְׁעוּרִים הֵם בְּחִינָה אַחַת, בְּחִינַת דִּינִים כְּנִ"ל, בְּחִינַת מְקוֹם, כִּי עֵקֶר בְּחִינַת הַמְּקוֹם הַגִּשְׁמִי הוּא בְּחִינַת צְמֻצוּמִים וְדִינִים כְּנִ"ל, וְעַל-כֵּן הַפְּשֻׁתָּה וְהַשְּׁעוּרָה נּוֹפְתָה, זֶה בְּחִינַת דִּינִים כְּנִ"ל, בְּחִינַת צְמֻצוּמִים, בְּחִינַת מְקוֹם כְּנִ"ל, כִּי עֵקֶר בְּחִינַת הַמְּקוֹם יוֹצֵא מִבְּחִינַת הַפְּאֵת הָאוּרוֹת זֶה בְּזֶה כְּפִדּוּעַ וְכַמוּבָא בְּכַתְּבִים (נד) כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת נּוֹפְתָה, בְּחִינַת הַפְּאֵת הָאוּרוֹת, שְׁזֶה בְּחִינַת מְקוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם הַוַּי"ה בְּהַפְּאָה שְׁעוּלָה מְקוֹם כְּפִדּוּעַ, (נה) בְּחִינַת צְמֻצוּמִים וְדִינִים כְּנִ"ל נִמְצָא שְׁפֻשְׁתָּן וְשְׁעוּרִים הֵם בְּבַחֲיֵנֶת מְקוֹם וְכוּ' כְּנִ"ל, וְעַל-יְדֵי הַנִּפְתָּ עֹמֵר שְׁעוּרִים וְעַל-יְדֵי סְפִירַת הָעֹמֵר, עַל-יְדֵי זֶה מְרִימִין בְּחִינַת הַמְּקוֹם וְהַזְּמַן לְשֵׁרְשׁוֹ לְבַחֲיֵנֶת לְמַעְלָה מִהַמְּקוֹם, לְמַעְלָה מִהַזְּמַן וְשֵׁם נִמְתַּק הַכֹּל וְכוּ' כְּנִ"ל עַד שְׁזוֹכִין עַל-יְדֵי זֶה לְיוֹם הַחֲמִשִּׁים, שֶׁהוּא חֵג הַשְּׁבוּעוֹת זְמַן מִתָּן תּוֹרַתְנוּ, שְׂאֵז יִשְׂרָאֵל לְמַעְלָה מִהַמְּלֹאכִים עַל-יְדֵי קַבְּלַת הַתּוֹרָה חֲמֻדָּה גְּנוּזָה שְׁלֹא נִתְּנָה לְמַלְאכִים כִּי אִם לָנוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים ח), "מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּתֶּנָּה הוֹדֵד עַל הַשָּׁמַיִם וְכוּ'" וְאֵז אָנוּ אוֹחֲזִין עֲצָמֵנוּ בְּבַחֲיֵנֶת כְּסֵא הַכְּבוֹד, שְׂרָשִׁי הַנְּשֻׁמוֹת, מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, שְׁזֶה בְּחִינַת יוֹם הַחֲמִשִּׁים, בְּחִינַת חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בִּינָה, בְּחִינַת יוֹבֵל עֲלֵמָא דְאַתִּי שֶׁהִיא בְּחִינַת אִם לְבִינָה וְאַמָּא מְקַנְנָא בְּכוּרְסִיא (נו) וְאֵז בְּשְׁבוּעוֹת עוֹלִין עַד הַדִּיקְנָא עַד בְּחִינַת עֵתִיק כְּפִדּוּעַ, (נז) כִּי אֵז מְאִירִין תְּלִיסֵר תְּקוּנֵי דִיקְנָא שֶׁהֵם בְּחִינַת י"ג מִדּוֹת הַתּוֹרָה, כְּפִדּוּעַ, שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁכִין אֹר הַצִּיצִית, שְׁעַל-יְדֵי זֶה אָנוּ אוֹחֲזִין בְּכֵסֵא הַכְּבוֹד וְיֵשׁ לָנוּ כַּח לְעַמֵּד בְּמִשְׁלָה זֹו עַל הַמְּלֹאכִים שְׂאֵנוּ זוֹכִין בְּשְׁבוּעוֹת עַל-יְדֵי קַבְּלַת הַתּוֹרָה, וְעַל -יְדֵי מִצְוֹת צִיצִית, שֶׁהֵם בְּד' כְּנִפּוֹת, שֶׁהֵם בְּבַחֲיֵנֶת שְׁעָרוֹת, בְּבַחֲיֵנֶת (דניאל ז) וְשַׁעֵר רֵאשִׁיהַ כְּעֹמֵר נִקָּא, בְּבַחֲיֵנֶת כְּסֵא הַכְּבוֹד, בְּחִינַת תְּכֵלֶת וְכוּ' כְּנִ"ל, עַל-יְדֵי זֶה נִמְתַּקוּ בְּחִינַת דִּינִים הַנֶּאֱחָזִין בְּהַבְּגָדִים בְּבַחֲיֵנֶת פְּשֻׁתָּן, כִּי עוֹלִין וְנִתְּקִשְׁרִין לְבַחֲיֵנֶת מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, שְׁזֶה בְּחִינַת כְּסֵא הַכְּבוֹד, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְתַּק הַכֹּל וְכוּ' וְכַנִּ"ל נִמְצָא, שֶׁבְּשְׁבוּעוֹת שְׂאֵז נִמְתַּק בְּחִינַת עֹמֵר שְׁעוּרִים בְּשְׁלֵמוֹת וְכֵן אֵז עֵקֶר הַמְּשָׁכַת אֹר הַצִּיצִית שֶׁהוּא כָּלֵל קִיּוֹם הַתּוֹרָה כְּנִ"ל, נִמְצָא שֶׁנִּמְתַּק אֵז הַפְּשֻׁתָּה וְהַשְּׁעוּרָה, שֶׁנִּמְתַּק בְּחִינַת וְהַפְּשֻׁתָּה וְהַשְּׁעוּרָה נּוֹפְתָה, שְׁמִרְמֵז עַל כָּלֵל הַדִּינִים הַנֶּאֱחָזִים בְּזְמַן וּבְמְקוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת צְמֻצוּמִים, כִּי עַל-יְדֵי שְׁבוּעוֹת, שֶׁהוּא קַבְּלַת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת צִיצִית, עַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְבַחֲיֵנֶת

לְמַעַל מִהַמְּקוֹם, לְמַעַל מִהַזְמַן וְכַנ"ל כִּי הַפְּסוּק 'וְהַפְּשֹׁתָהּ וְהַשְּׁעוּרָה' הַנִּי"ל מְרַמֵּז עַל מִצְוֹת עֹמֵר שְׁעוּרִים, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ לְבִרְכָה (מִנְחוֹת סח) מִפְּסוּק זֶה שֶׁהַעֹמֵר בָּא מִשְּׁעוּרִים נֶאֱמַר כֹּאן, "אָבִיב קְלוּי בֹאשׁ וְכוּ", וְנֶאֱמַר לְהֵלֵן, "כִּי הַשְּׁעוּרָה אָבִיב וְכוּ":

אות כו

שִׁיב לְעֵיל :

מְלוּי פְּגִימַת הַלְּבָנָה הוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַמְּקוֹם לְהַעֲלוֹת בְּחִינַת הַמְּקוֹם לְבְּחִינַת לְמַעַל מִן הַמְּקוֹם וְכוּ' כַּנ"ל וְזֶה שֶׁכָּתַב שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְיוֹדֵעַ מְקוֹם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַל-כֵּן קָבַע בְּרַחֲמָיו יוֹם הַדִּין שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁהוּא תְּקוּן פְּגִימַת הַלְּבָנָה וְכוּ', עֵינֵינוּ שָׁם הֵיטֵב, כִּי דִּיקָא בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁאֵז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִתְחַרֵּט עַל שֶׁמַּעֲט אֶת הַלְּבָנָה וְעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ תְּקוּן בְּכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ לְפְּגִימַת הַלְּבָנָה, וְתְּקוּן פְּגִימַת הַלְּבָנָה הוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַמְּקוֹם לְעֲלוֹת לְבְּחִינַת לְמַעַל מִן הַמְּקוֹם כַּנ"ל נִמְצָא, שֶׁבְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, שֶׁהוּא תְּקוּן פְּגִימַת הַלְּבָנָה, מֵאִיר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת לְמַעַל מִן הַמְּקוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, בְּחִינַת תְּקוּן לְכָל הַחֲטָאִים וְכוּ' כַּנ"ל בְּאַרְיֵכוֹת, וְעַל-כֵּן הוּא חֹסֵד גָּדוֹל שֶׁקָּבַע יוֹם הַדִּין בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ בְּעַת תְּקוּן פְּגִימַת הַלְּבָנָה, כִּי אֵז מֵאִיר בְּחִינַת לְמַעַל מִן הַמְּקוֹם כַּנ"ל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עָקַר הַתְּקוּן כַּנ"ל, כִּי עַל-יְדֵי זֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ דָּן אֶת הַכָּל בְּרַחֲמָיִם כְּפִי מְקוֹמוֹ בְּבְּחִינַת אֵל תְּדִין אֶת חֲבֵרָךְ עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְמְקוֹמוֹ וְכַנ"ל, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְכוּ', כִּי גַם תְּקוּן פְּגִימַת הַלְּבָנָה הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת לְמַעַל מִן הַמְּקוֹם וְכַנ"ל:

ציצית ד:

מֵה שְׁמִתְעַטְפִּין בְּצִיצִית כְּעֵטִיפַת הַיִּשְׁמַעְיָאִלִּים, הוּא עַל-פִּי הַמֶּאֱמָר "וְרֵאִיתִי מִנּוֹרֹת זָהָב" (בְּסִימָן ח'), מְבֹאָר שָׁם שֶׁצִּיצִית הִיא בְּחִינַת הַיָּרֵחַ הַנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי אֲנָחָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַהוּא טִייעָא שֶׁהוּא סוּחַר יִשְׁמַעְיָאֵל, בְּחִינַת כִּי שְׁמַע ה' אֵל עֲנִיךְ שֶׁמִּמֶּנּוּ תוֹצֵאוֹת הָרוּחַ הַחַיִּים, בְּחִינַת ד' צִיצִית, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת סוּחַר, בְּחִינַת (קהלת א) סוּבֵב סוּבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְכוּ',

עֵינַי שָׁם וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית כְּעֻטֵּיפַת הַיְשָׁמְעָא לִים דִּיקָא, כִּי צִיצִית הִם בְּבַחֲיַנְתָּ הָרוּחַ חַיִּים, שֶׁהוּא בְּחִינַת סוּחַר יִשְׁמַעְאֵל כַּנִּי"ל, וְעַל-כֵּן נִמְכָּר יוֹסֵף לְיִשְׁמַעְאֵלִים, כִּי יוֹסֵף הוּא בְּחִינַת צִיצִית, כַּמּוּבָא בְּפָרִי עֵץ חַיִּים עַל פְּסוּק, "הִנֵּה בְנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ", שֶׁהוּא סוּד צִיצִית, עֵינַי שָׁם וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְפָרוֹד הַחוּטִין, כִּי הַצִּיצִית הִם בְּחִינַת הָרוּחַ חַיִּים הַנִּמְשָׁךְ מֵאַרְבַּע רוּחוֹת שֶׁמֶשֶׁם הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת הַד' יְסוּדוֹת שֶׁמֵהֶם אַחֲזוֹת כָּל הַמִּדּוֹת, שֶׁשָׁם נֶאֱחָזִין כָּל הַרְשָׁעִים בְּהִרְעָ שֶׁל הַמִּדּוֹת, וְעַל-יְדֵי קִדְשָׁת מִצְוֹת צִיצִית זוֹכִין לְשַׁרְשׁ הַד' יְסוּדוֹת שֶׁבְּקִדְשָׁה, שֶׁהֵם ד' אוֹתִיוֹת הוּי"ה, וּמְפָרִידִין הַרְעָ מֵהַד' יְסוּדוֹת, וְעַל-יְדֵי זֶה מְשַׁפְּלִין הַרְשָׁעִים עַדִי אֲרָץ, כַּמּוּבָא שָׁם בְּמֵאמֶר הַנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁמְפָרִידִין הַחוּטִין שֶׁל הַצִּיצִית כְּדִי שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יִתְפָּרְדוּ כָּל פְּעֻלֵי אָוֶן, כָּל הַרְשָׁעִים הַנֶּאֱחָזִים בְּהִרְעָ שֶׁל הַד' יְסוּדוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֵשׂוֹ אִישׁ שַׁעִיר, כַּמּוּ שֶׁכְּתוּב שָׁם, וְזֶהוּ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מִנְחוֹת מ"ב) שֶׁצָּרִיךְ לְפֻרְדָּן, כִּי צוּצִיתָא דְאַרְמָאִי וּפְרִשׁ רַשִׁי, כְּשַׁעֲרוֹת שֶׁל נְכָרִים וְכוּ', כִּי הַצִּיצִית הִם בְּחִינַת שַׁעֲרוֹת וּמְכַנְיַעִין עֵשׂוֹ אִישׁ שַׁעִיר שֶׁהוּא כָּלוּ כְּאֲדָרְתָ שַׁעֲרָ כְּטַלִּית וְכוּ', כַּמּוּ שֶׁכְּתוּב שָׁם וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שֶׁמְפָרִידִין הַצִּיצִית, כִּי צוּצִיתָא דְאַרְמָאִי מְפָרִידִין אַחֲזוֹת עֵשׂוֹ אִישׁ שַׁעִיר, שֶׁאַחֲזוֹתוֹ בְּשַׁעֲרוֹת כַּנִּי"ל, שֶׁמֶשֶׁם אַחֲזוֹת כָּל הַרְשָׁעִים, כִּי עַל-יְדֵי הַצִּיצִית נִפְרָדִין הַרְשָׁעִים וְנוֹפְלִים בְּבַחֲיַנְתָּ (תְּהִלִּים צ"ב) כִּי הִנֵּה אוֹיְבֵיךָ יֵאָבְדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל פְּעֻלֵי אָוֶן, בְּבַחֲיַנְתָּ מְשַׁפְּלִין רְשָׁעִים עַדִי אֲרָץ רַאשֵׁי תְבוּבוֹת, אַרְמִי"ע וְכוּ', כַּמּוּ שֶׁכְּתוּב שָׁם בְּמֵאמֶר הַנִּי"ל, עֵינַי שָׁם:

צִיצִית ה:

עֵינַי צִיצִית עַל-פִּי הַתּוֹרָה "תִּקְעוּ גִי" בְּלִקוּטֵי תַנְגָּא בְּסִימָן ח', עֵינַי שָׁם כָּל הַתּוֹרָה הַיֵּטֵב מִתְחַלְתָּה לְסוֹפָה:

אוֹת א

וְזֶה בְּחִינַת צִיצִית, כִּי צִיצִית הוּא בְּחִינַת הַחוּט שֶׁל חֶסֶד שֶׁנִּקְלַע וְנִשְׁזָר מִן הַעֵי"ב נִימּוֹן שֶׁעֲלֵיהֶם יִתְנַגֵּן הַשִּׁיר שֶׁל חֶסֶד שִׁיתַעַר לְעֵתִיד, שֶׁזֶהוּ הַקּוֹל הַמְשֻׁקָה אֶת הַגֶּן, שֶׁשָׁם גְּדִלִים כָּל הַיְרָאוֹת וְכָל הַרִיחוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי הַקּוֹל הַזֶּה דִּיקָא יָכוֹל הַמוֹכִיחַ לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִקְלַק לְבַתּוֹכְהוֹתוֹ,

אֲדַרְבָּא, יִתְּנוּ וַיֹּסִיף רִיחַ טוֹב בְּנִשְׁמַתְם עַל-יְדֵי תוֹכַחְתּוֹ בְּקוֹל הָזָה, שְׁזָהוּ
בְּחִינַת הַתּוֹכַחָה שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁהוֹכִיחַן עַל מַעֲשֵׂה הָעֶגְלָה, שְׁעַל -יְדֵי תוֹכַחְתּוֹ
הוֹסִיף וְנָתַן בָּהֶם רִיחַ טוֹב, בְּבְחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א) נְרַדִּי נָתַן רִיחוֹ 'עֲזוּב'
לֹא נֶאֱמַר אֲלָא 'נָתַן' וְכוּ' (שַׁבַּת פַּח), עַיִן שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב וּמְחוּט שֶׁל חֶסֶד
הָזָה נִמְשָׁךְ אֹר חוּטֵי הַצִּיצִית הַקְּדוּשִׁים, כִּי חוּטֵי הַצִּיצִית בְּכֻלָּם עוֹלִים
ע"ב, כְּמוֹבָא, כִּי הֵם ל"ב חוּטִין שֶׁכָּל חוּט כָּפוּל מִשְׁנַיִם, כִּי צְרִיכִין לְהִיּוֹת
שְׁזוּרִין וְשְׁנֵי פְעָמִים ל"ב הוּא ס"ד, וְהַשְׁמָנָה חוּטִים בְּעֶצְמָם ס"ה עוֹלָה
ע"ב כְּמִנְיָן חֶסֶד הַנִּי"ל, שֶׁנִּקְלַע וְנִשְׁזָר מֵע"ב נִימִין, שְׁהֵם בְּחִינַת (
הַסְטְרִינִיס) שְׁעֲלִיָּהֶם יִתְנַגֵּן הַשִּׁיר שֶׁל חֶסֶד שֶׁל לְעֵתִיד כְּנִי"ל, וְכִמְבָאָר
בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל, עַיִן שָׁם כִּי צִיצִית הֵם בְּבְחִינַת תּוֹכַחָה שְׁמוֹכִיחִין אֶת הָאָדָם
שְׂיָקִים מְצוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ וְלֹא יִתּוֹר אַחַר תְּאֹת לְבוֹ וְעֵינָיו, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב
בְּצִיצִית, "וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מַצּוֹת ה' וְעִשִׂיתֶם אוֹתָם וְלֹא
תִּתּוֹרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְכוּ'" (בַּמִּדְבָּר טו) וְכִמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם
לְבַרְכָּה (מִנְחוֹת מַג), לְפִי שֶׁתְּכַלֵּת דּוֹמָה לָיִם וְיָם דּוֹמָה לְרָקִיעַ וְרָקִיעַ דּוֹמָה
לְכֶסֶף הַכָּבוֹד וְכוּ', נִמְצָא שֶׁהַצִּיצִית נִתְּנָה כְּדִי לְהַזְכִּיר וּלְהוֹכִיחַ אֶת הָאָדָם
שֶׁלֹּא יִתּוֹר אַחַר לְבוֹ וְעֵינָיו, רַק יָקִים אֶת כָּל מַצּוֹת ה' וְכוּ', הֵינּוּ כְּנִי"ל, כִּי
חוּטֵי הַצִּיצִית הֵם בְּבְחִינַת הַחוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת קוֹל
הַמוֹכִיחַ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא יָכוֹל לְהוֹכִיחַ וּלְהוֹסִיף רִיחַ טוֹב בְּהַנְּשָׁמוֹת וְכוּ'
כְּנִי"ל :

אות ב

כִּי צִיצִית הֵם בְּבְחִינַת כְּנוֹר שֶׁל דָּוִד, כְּמוֹבָא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ וּבְתַקוּנִים תַּקוּן
יו"ד וְזָהוּ בְּחִינַת מַכְנֵף הָאֲרָץ זְמִירוֹת שְׁמַעְנֵנוּ, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (
סִימָן ח' לִיקוּטֵי א) 'מַכְנֵף הָאֲרָץ' דִּיקָא, שְׁהֵם בְּחִינַת כְּנָפֵי הַצִּיצִית, מִשָּׁם
דִּיקָא הֵם כָּל הַזְּמִירוֹת וְהַשִּׁירוֹת, בְּחִינַת זְמִירוֹת שְׁמַעְנֵנוּ, כִּי חוּטֵי הַצִּיצִית
הֵם בְּחִינַת הַחוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל שְׁעֲלִיָּהֶם יִתְנַגֵּן הַשִּׁיר הַנִּי"ל, שְׁמַשָּׁם
נִמְשָׁכִין כָּל הַזְּמִירוֹת וְהַשִּׁירוֹת, כִּי גַם כָּל הַזְּמִירוֹת וְהַשִּׁירוֹת וְהַנְּגוּנִים שֶׁל
עֲכָשׂוֹ כָּלֶם נִמְשָׁכִין מֵהַשִּׁיר הַנִּי"ל שֶׁהוּא שִׁיר שֶׁלְעֵתִיד שְׁיִתְנַגֵּן עַל הַחוּט שֶׁל
ע"ב נִימִין הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת חוּט שֶׁל צִיצִית כְּנִי"ל :

אות ג

וְזֶהוּ בַחֲנִינֵת תְּכֵלֶת שְׁבַצִיצִית, כִּי תִכְלֵת כּוֹרְסִיָּא דְדִינָא, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּזֶהר
הַקְּדוֹשׁ, כִּי עֵקֶר הַחוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת קוֹל הַנְּגוּן שֶׁלְעֵתִיד
כְּנִי"ל, שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת חוּט שֶׁל צִיצִית כְּנִי"ל, נִמְשָׁךְ מִבַּחֲנִינֵת הַתְּפִלָּה, בְּבַחֲנִינֵת
דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח, כְּמִבְּאֵר הַיֵּטֵב בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְזֶהוּ בַחֲנִינֵת תְּכֵלֶת
שְׁבַצִיצִית שֶׁהוּא כּוֹרְסִיָּא דְדִינָא, בַחֲנִינֵת הַתְּפִלָּה, בְּבַחֲנִינֵת דִּין הַנִּי"ל,
שְׁמֵשׁ עֵקֶר הַצִּיצִית, שֶׁהֵם בַחֲנִינֵת הַחוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל כְּנִי"ל וְזֶה בַחֲנִינֵת (
מְשָׁלִי לֹא) עוֹז וְהִדָּר לְבוּשָׁה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן, 'עוֹז וְהִדָּר לְבוּשָׁה' זֶה
בַחֲנִינֵת צִיצִית שְׁנִמְשָׁכִין עַל-יָדֵי הַתְּפִלָּה בְּבַחֲנִינֵת דִּין שְׁנִקְרָאת מִטָּה עוֹז,
שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִגְדָּל כְּבוֹדוֹ וְהִדָּרוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב שֶׁם וְזֶהוּ 'עוֹז וְהִדָּר
לְבוּשָׁה', דְּהִינוּ צִיצִית כְּנִי"ל, עַל-יָדֵי זֶה 'וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן', זֶה רִמּוֹז עַל
בַחֲנִינֵת הַנְּגוּן הַנִּי"ל שִׁיתַּעַר לְעֵתִיד בְּיוֹם אַחֲרוֹן שְׁאֵז יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ
וְלִשְׁוֹנְנוּ רִנָּה וְזֶה הַנְּגוּן הוּא בַחֲנִינֵת צִיצִית, וְעַל-כֵּן עַל-יָדֵי צִיצִית, בַחֲנִינֵת
עוֹז וְהִדָּר לְבוּשָׁה, עַל-יָדֵי זֶה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן, כִּי יִזְכֶּה לְהַשִּׁיר שְׁלֵעֵתִיד
שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת שְׁחוֹק וְשִׂמְחָה, בַחֲנִינֵת (תֵּהִלִּים קִכּו) אֵז יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ
וְכוּי כְּנִי"ל וְזֶה בַחֲנִינֵת (שֵׁם צֶג) ה' מְלֻךְ גְּאוֹת לְבֶשׁ לְבֶשׁ ה' עוֹז וְכוּי לְבוּשׁ
עוֹז זֶה בַחֲנִינֵת צִיצִית שְׁנִמְשָׁךְ עַל-יָדֵי הַמִּטָּה עוֹז כְּנִי"ל, וְעֵקֶר אֹר הַלְּבוּשׁ
הַזֶּה יִתְגַּלֶּה לְעֵתִיד כְּשִׁיתְגַּלֶּה מַלְכוּתוֹ, בַחֲנִינֵת ה' מְלֻךְ גְּאוֹת לְבֶשׁ לְבֶשׁ ה'
עוֹז, כִּי אֵז בְּמַלְכוֹ לְעֵתִיד יִתַּעַר הַשִּׁיר הַזֶּה, שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת לְבוּשׁ עוֹז, בַחֲנִינֵת
צִיצִית, בַחֲנִינֵת חוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל כְּנִי"ל:

אות ד

וְעֵקֶר הַצִּיצִית הֵם לְתַקּוֹן הַבְּגָדִים, כִּי שָׂרֵשׁ הַצִּיצִית, שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת הַנְּגוּן
הַנִּי"ל, בַחֲנִינֵת הַחוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל, נִמְשָׁךְ מִבַּחֲנִינֵת הַתְּפִלָּה בְּבַחֲנִינֵת דִּין
הַנִּי"ל, שְׁעַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְרוּחַ נְבוּאָה וְעַל-יָדֵי זֶה מְתַקְּנִים וּמְבַרְרִים
הַמְּדַמָּה, וְעַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה, וְעַל-יָדֵי הָאַמוּנָה נִתְגַּלֶּה חֲדוּשׁ
הָעוֹלָם, כִּי חֲדוּשׁ הָעוֹלָם אֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין בְּשִׁכּוֹל כִּי אִם בְּאַמוּנָה לְבַד וְכוּי
וְעַל-יָדֵי הָאַמוּנָה יִהְיֶה חֲדוּשׁ הָעוֹלָם לְעֵתִיד וְאֵז יִתַּעַר הַשִּׁיר הַזֶּה, שֶׁהוּא
שִׁיר שֶׁל נְפִלְאוֹת, שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת חוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל, שֶׁהוּא שָׂרֵשׁ הַצִּיצִית
כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן עַל-יָדֵי חוּט הַזֶּה שֶׁהוּא חוּטֵי הַצִּיצִית שְׁנִמְשָׁכִין בְּשָׂרְשׁוֹן
מְבַרְרִין וְתַקְּוִין הַמְּדַמָּה, עַל-יָדֵי זֶה מְתַקְּנִים אֶת הַבְּגָדִים וְהַלְּבוּשִׁים, כִּי כָּל
הַבְּגָדִים וְהַמְּלַבּוּשִׁים נִמְשָׁכִין מִבַּחֲנִינֵת הַמְּדַמָּה, שֶׁהוּא בַחֲנִינֵת לְבוּשׁ הַשִּׁכּוֹל,
וְעַל-כֵּן כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם יָכוֹל לְהַתְּדַמּוֹת לְאָדָם אַחֵר עַל-יָדֵי שְׁנוּי מְלַבּוּשָׁיו עַד
שְׁיִטְעוּ בּוֹ וְלֹא יִכִּירוּהוּ, כֵּן יָכוֹלִין עַל-יָדֵי הַמְּדַמָּה לְטַעוֹת לְשֵׁנוֹת אֶת הַשִּׁכּוֹל,
לְהַפְּךָ אֶת הַשִּׁכּוֹל מִסְּבֵרֵת הָאֱמֶת לְסִבְרָא שֶׁל שְׁקֵר עַד שְׁאִין מְכִירִין אֶת
עֵצָם אֱמֶתֵת הַשִּׁכּוֹל הָאֱמֶת, כִּי הַמְּדַמָּה כְּשִׁאִינוּ מְבַרְרִין הוּא מְלַבֵּישׁ וּמְסַתֵּיר
אֶת הַשִּׁכּוֹל, עַד שְׁאִין מְכִירִים אֶת עֵצָם הַשִּׁכּוֹל הָאֱמֶת, כִּי הַמְּדַמָּה הוּא לְבוּשׁ

השכל כנ"ל, ועל-כן צריכין להתגבר מאד לברר את המדמה, כי עקר שלמות האמונה הקדושה הוא על-ידי ברור המדמה, כמבאר היטב בהתורה הנ"ל, ועל-כן צריכין להשתדל מאד לחפש ולבקש מהשם יתברך לזכות להתקרב לצדיק אמת שיש לו בחינת רוח הקדש, כדי שיזכה על ידו לאמונה שלמה שהוא יסוד הכל, כי עקר ברור המדמה, שעל ידו זוכין לאמונה שלמה, הוא על-ידי בחינת רוח הקדש רוח נבואה כמו שכתוב שם, עין שם, שכל זה נמשך מבחינת התפלה בבחינת דין של הבעל כח כמו שכתוב שם, עין שם, וכשזוכין לברור המדמה, שעל-ידי זה זוכין לאמונה, על-ידי זה זוכין לשיר של חסד הנ"ל, שמשם נמשכין הציצית כנ"ל, ועל-כן תולין הציצית בבגדים לתקן את הבגדים, כי הבגדים הם בבחינת כח המדמה שהוא לבוש השכל כנ"ל:

אות ה

כי מבאר בסוף התורה הנ"ל על פסוק, "ליום חגנו" שכל התארים והשבחים שאנו משבחין ומפארים אותו יתברך הם בבחינת המדמה, כי בפנימיות השכל הוא יתברך מרום ונעלה מכל התארים והשבחים ועקר כל השבחים והתארים הם רק בבחינת המדמה וכו', עין שם וכל התארים והשבחים שהם בבחינת המדמה, כלם הם בבחינת לבושין דמלכא, בחינת (תהלים קד) הוד והדר לבשת, שכל התארים והשבחים שמשבחין ומפארים ומכבדים ומגדלים את שמו יתברך, שזהו בחינת הוד והדר, זהו בחינת לבושין, בחינת הוד והדר לבשת, כי ר' יוחנן קרא למאני מכבודותא (שבת קיג) נמצא, שהלבושין הם בחינת כבוד, הינו בחינת הכבוד וההדר והשבח שמכבדים ומשבחים ומפארים אותו יתברך בשבחים ותארים, שכל זה הוא בבחינת כח המדמה, כל זה הוא בחינת לבושין שהם נקראים כבוד כנ"ל, ועל-כן על-ידי השבחים והתארים שהם בבחינת המדמה, מעלין את כל העולמות, כי כלליות כל העולמות הם בחינת לבושין, בחינת לבוש השכל כנ"ל, וכל הבגדים הגשמיים נמשכין מבחינת המדמה שהוא לבוש השכל כנ"ל ועל-כן על-ידי אור הציצית שנמשך מבחינת הצדיק האמת שהוא בעל כח גדול, שעל-ידי תפלתו בבחינת דין מברר המדמה, שעל-ידי זה זוכה לשיר של חסד הנ"ל שמשם שרש הציצית כנ"ל, על-כן על-ידי הציצית הללו אנו מתקנין את הבגדים שנמשכין מבחינת המדמה, כדי שזוכה בכח הזה לברר גם אצלנו את בחינת כח המדמה, שהוא בחינת הבגדים כדי שזוכה לאמונה שלמה, כדי שזוכה להאמין בשלמות ביהודו ואחדותו יתברך ובחדוש העולם וכו', שזהו יסוד הכל וכמבאר במקום אחר בדברי רבנו ז"ל (סימן ז') שציצית מסגל לאמונה, עין שם וכן מבאר בתקוניים תקון יוד ה' קשרים לקבל

שָׁמַע יִשְׂרָאֵל לִקְבֹּל ה' נִימִין דְּכִנּוּר דְּדוּד וְכוּ', וְעַל -כֵּן קִבְּעוּ פְּרִשֵׁת צִיּוּת בְּקִרְיַת שְׁמַע, (עֵינִין בְּרִכּוֹת יב), וְעַל -כֵּן לִוְקַחִין הַצִּיּוּת בְּשַׁעַת קִרְיַת שְׁמַע (שִׁלְחוּ עֵרוּךְ סִימֵן כַּד סַעִיף ב') כִּי צִיּוּת תִּקּוּן הַבְּגָדִים, תִּקּוּן הַמִּדְמָה, הֵם בְּחִינַת אֲמוּנָה, כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה הוּא עַל-יְדֵי בְרוּר הַמִּדְמָה כַּנִּ"ל, וְעַל-כֵּן כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה תְלוּיָה בְּצִיּוּת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בַּמִּדְבָּר טו), "וַיִּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וַיִּזְכְּרֶתֶם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וְכוּ" כִּי עֵקֶר קִיּוּם כָּל הַתּוֹרָה תְלוּיָה בְּאֲמוּנָה שֶׁהוּא יְסוּד הַכֹּל, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תַּהֲלִים קִיט), "כָּל מִצְוֹת אֲמוּנָה" וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מַכּוֹת כַּד), בְּאֵי חֲבִיקוּק וְהֵעֲמִידוּ עַל אַחַת, וְצַדִּיק בְּאֲמוּנָתוֹ יִחְיֶה? :

אות ו

וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּחִלַּת קִבְּלַת עוֹל תּוֹרָה וּמִצְוֹת הוּא עַל-יְדֵי צִיּוּת, כִּי הַתִּינּוֹק כְּשֶׁמִּתְחִילִין לְחַנְכוֹ בְּמִצְוֹת, הַמִּצְוָה רֵאשׁוֹנָה שְׁמַחְנִיכִין אוֹתוֹ הִיא מִצְוֹת צִיּוּת, וְכֵן בְּכָל יוֹם בְּבִקְרָה כְּשֶׁקָּמִים מִשְׁנַתּוֹ הַמִּצְוָה רֵאשׁוֹנָה שְׁמַחְנִילִין לְקִיּוּם הִיא צִיּוּת, כִּי צִיּוּת הוּא בְּחִינַת תִּקּוּן וּבְרוּר הַמִּדְמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּקּוּן הַבְּגָדִים, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְבַּרְרָה הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא יְסוּד וְשֵׁרֶשׁ כָּל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת כַּנִּ"ל, כִּי בְּכָל יוֹם בְּבִקְרָה יוֹצְאִין אוֹר הַצִּיּוּת, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַחוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת (תַּהֲלִים צב) לְהַגִּיד בְּבִקְרָה חֶסֶד וְאֲמוּנָתָהּ בְּלִילוֹת, כַּמְבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּ"ל וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח כַּנִּ"ל, וְזֶהוּ בְּחִינַת קִיּוּם חֲצוֹת לֵילָה לְאוּנוֹ וּלְקוּנוֹ עַל חֲרָבּוֹ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּלְהַתְגַּבֵּר לְעַסֵּק בְּתוֹרָה, כִּי קִיּוּם חֲצוֹת לְהַתְאַבֵּל עַל חֲרָבּוֹ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, זֶה בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין הַנִּ"ל שֶׁל הַבַּעַל כַּח, כִּי אֵלּוּ הַקָּמִים בְּחֲצוֹת נִקְרָאִים גְּבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ וְכוּ', כִּי עֵקֶר הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה בְּחֲצוֹת לֵילָה, נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת גְּבוּרוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת קוֹל הַתְּרַנְגוּל שֶׁנִּקְרָא גְּבוּרָה, שֶׁנִּמְשָׁךְ מֵהַחוּץ שֶׁלְהוֹבֵא דְאִשָּׁא דְבַטִּישׁ בַּגְּדוּפוֹהִי כִּיְדוּעַ, שֶׁכָּל זֶה נִמְשָׁךְ מֵהַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח, שְׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְקוֹל הַשִּׁיר הַנִּ"ל וְעַל -כֵּן בְּחֲצוֹת לֵילָה נִמְשָׁךְ הָאֲרָה מִקוֹל הַשִּׁיר הַזֶּה שֶׁנִּמְשָׁךְ מֵהַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת כְּנוּר שֶׁל דְּוּד שֶׁמִּנְגֵן מֵאֲלִיו בְּחֲצוֹת עַל-יְדֵי רוּחַ צְפוֹנִית שֶׁמִּנְשָׁב בּוֹ (בְּרִכּוֹת ג) רוּחַ צְפוֹנִית זֶה בְּחִינַת גְּבוּרוֹת מִשֵּׁם מִנְגֵן מֵאֲלִיו כְּנוּר שֶׁל דְּוּד, כִּי עֵקֶר הַשִּׁיר שֶׁל כְּנוּר שֶׁל דְּוּד נִמְשָׁךְ מֵהַשִּׁיר הַנִּ"ל שֶׁנִּמְשָׁךְ מֵהַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ צְפוֹנִית וְכַנִּ"ל, וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי זֶה נִתְעוֹרְרוּ מִן הַשְּׁנָה בְּחֲצוֹת לֵילָה, כִּי הַשִּׁיר הַזֶּה נִמְשָׁךְ מִתְּקוּן וּבְרוּר הַמִּדְמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁנָה וְעַל-כֵּן יֵשׁ לוֹ כַח לְעוֹרֵר וּלְהַקִּיץ מִן הַשְּׁנָה, כִּי עֵקֶר הַתְּגַבְּרוֹת הַשְּׁנָה, הוּא רַק מִחֲמַת הַמִּדְמָה שֶׁאֵינּוּ מְזַכָּר וּמְבָרָר כְּרֵאוּי, אֲבָל מִי שֶׁזוֹכֶה לְבָרַר הַמִּדְמָה כְּרֵאוּי, אֵין צְרִיךְ לְהַרְבוֹת בְּשְׁנָה וְגַם מַעֵט הַשְּׁנָה שֶׁלוֹ הוּא בְּקִדְשָׁה גְדוּלָה וְעַל -כֵּן

על-ידי כּנור של דוד שּׁמַנְגֵן מֵאֲלִיו על-ידי רוח צפֹנִית כּנ״ל, שְׁכַל זֶה הוּא
בְּחִינַת בְּרוּר הַמְדָּמָה, על-ידי זֶה נִתְעוֹרְרִין מִהַשְׁנָה, כִּי על-ידי בְּרוּר
הַמְדָּמָה נִתְבַטֵּל הַשְׁנָה וְאִז עוֹמְדִין מְשִׁינְתוֹ וּמְקוֹנְנִין על חֲרָבֵן בֵּית
הַמְקֻדָּשׁ, וְעַל -ידי הַקִּינּוֹת על חֲרָבֵן בֵּית הַמְקֻדָּשׁ מְקַבְּלִין כַּח מִהֲתַפְּלָה שֶׁל
הַבַּעַל כַּח, שֶׁהוּא בְּבַחֲינַת דִּין, כִּי הַקִּינּוֹת על חֲרָבֵן בֵּית הַמְקֻדָּשׁ זֶהוּ בְּחִינַת
תַּפְּלָה, בְּבַחֲינַת דִּין, כִּי הָאֲבָלוֹת וְהַקִּינּוֹת הֵם בְּחִינַת דִּין כִּידוּעַ, וְגַם כָּל
לְשׁוֹן שֶׁל הַקִּינּוֹת הוּא בְּדָרְךְ וּכְפֹחַ וְתַרְעוּמוֹת, כְּבִיכּוֹל, עַל שֶׁהִכָּה אוֹתָנוּ כָּל
כֶּד וְהַחֲרִיב אֶת בֵּית מְקֻדָּשֵׁנוּ וְהַגְּלִינוּ בֵּין הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְכוּ', כִּמוֹ שֶׁאָנוּ
אוֹמְרִים שֶׁם, "אֵיךָ קִנְאַתְךָ וְגִבּוֹרַתְךָ וְכוּ', לָמָּה תִתְעִינוּ ה' מִדְּרָכֶיךָ וְכוּ',
הַמָּאֵס מְאַסְתָּ אֶת יְהוּדָה וְכוּ', מִדּוּעַ הִפִּיתָנוּ וְכוּ', לָמָּה לְנַצַּח תִּשְׁכַּחֲנוּ,
זְכוֹר ה' מָה הָיָה לָנוּ" וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה שְׁכַל לְשׁוֹנוֹת כְּאֵלוֹ הֵם בְּחִינַת
תַּפְּלָה, בְּבַחֲינַת דִּין, שֶׁהִיא בְּחִינַת תַּפְּלַת פְּנִיחַס שְׁעֵשָׂה פְּלִילוֹת עִם קוֹנוֹ,
כִּמוֹ שֶׁפְּתוּב שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל, כִּי אָנוּ צָרִיכִין לְהִתְאַבֵּל עַל חֲרָבֵן בֵּית
הַמְקֻדָּשׁ וְחֲרָבֵן בֵּית הַמְקֻדָּשׁ, זֶהוּ בְּחִינַת פְּגָם וְחֲרָבֵן הַדַּעַת, כִּי כָּל מִי שֵׁישׁ
בּוֹ דַּעַה כְּאֵלוֹ נִבְנָה בֵּית הַמְקֻדָּשׁ בְּיָמָיו כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם
לְבָרְכָה (בְּרֻכּוֹת לֵג) וְכִמוֹבֵּא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל כְּמָה פְּעֻמִּים, כִּי מְחִיצוֹת
הַבַּיִת הַמְקֻדָּשׁ הֵם בְּחִינַת מְחִיצוֹת הַדַּעַת, בְּחִינַת מְחִיצוֹת פְּרוּסוֹת שֶׁל
הַמַּחֲיוֹן הַמְגִינִים בְּפָנֵי תַאֲוֹת נְאוּף, וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים הַתְּגַבְּרָה הַסְטֵרָא
אַחֲרָא, בְּחִינַת וְהִנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם וְכוּ', עַד שֶׁגִּרְמָה חֲרָבֵן בֵּית הַמְקֻדָּשׁ שֶׁהוּא
פְּגָם הַדַּעַת, וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לָזֶה תַּפְּלָה שֶׁל הַבַּעַל כַּח שֶׁהִיא בְּבַחֲינַת דִּין,
וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לָקוּם בְּחִיצוֹת לְהִתְאַבֵּל וּלְקוֹנֵן עַל חֲרָבֵן בֵּית הַמְקֻדָּשׁ, כִּי
הַקִּינּוֹת הֵם בְּחִינַת תַּפְּלָה, בְּבַחֲינַת דִּין כִּדִּי לְקַבֵּל מִהֲתַפְּלָה שֶׁל הַבַּעַל כַּח
הַנִּי"ל שֶׁהִיא בְּבַחֲינַת דִּין, כִּדִּי לְהוֹצִיא מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא כָּל הַחִיּוֹת שֶׁבַּלְעָה,
בְּבַחֲינַת (אִיּוֹב כ) חֵיל בַּלַּע וּיְקִיאוּנוּ וְכוּ' כִּדִּי לְתַקֵּן הַדַּעַת וְכוּ' וְאִז עוֹסְקִין
בְּתוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת רוּחַ נְבוּאָה, כִּי כָּלִילוֹת הַתּוֹרָה כְּלוּלָה בִּי
הַדְּבָרוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת י' מִדְּרָגוֹת שֶׁל נְבוּאָה כִּמוֹ שֶׁפְּתוּב שֶׁם, כִּי על-ידי
הַתַּפְּלָה בְּבַחֲינַת דִּין הַנִּי"ל, זוֹכִין לְבְּחִינַת רוּחַ נְבוּאָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶסֶק
הַתּוֹרָה אַחַר חֲצוֹת לַיְלָה וְכָל זֶה כִּדִּי לְבַרֵּר הַמְדָּמָה כּנ״ל, וְעַל-כֵּן הוּא דָּבָר
גָּדוֹל לְעֶסֶק בְּתוֹרָה בְּלַיְלָה דִּיקָא, כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה אֵין
אָדָם זוֹכֵה לְכַתְּרָה שֶׁל תּוֹרָה אֶלָּא בְּלַיְלָה, וְכִמוֹ שֶׁפְּתוּב (אִיכָה ב') "קוּמִי
רוּנִי בְּלַיְלָה", כִּי עֶסֶק הַתּוֹרָה הוּא בְּשִׁבְלֵי בְּרוּר הַמְדָּמָה, כִּי הַתּוֹרָה
הִיא בְּחִינַת עֲשֵׂרֵת הַדְּבָרוֹת, בְּחִינַת רוּחַ נְבוּאָה, שְׁעַל-ידי זֶה מְבַרְרִין
הַמְדָּמָה כּנ״ל, וְעַל-כֵּן עֶסֶק הַתּוֹרָה הוּא בְּלַיְלָה, כִּי לַיְלָה הִיא בְּחִינַת
מְדָמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁנָה, וְאִז צָרִיכִין לְבַרֵּר הַמְדָּמָה עַל -ידי הַתּוֹרָה,
שֶׁהִיא בְּחִינַת רוּחַ נְבוּאָה כּנ״ל, וְעֶסֶק הוּא אַחַר חֲצוֹת לַיְלָה שְׁאִז נִתְעוֹרֵר
כּנור שֶׁל דוד על-ידי הַרוּחַ צְפוֹנִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשִּׁיר הַנִּי"ל, שְׁנִמְשָׁךְ עַל-
ידי הַתַּפְּלָה בְּבַחֲינַת דִּין וְכוּ' כּנ״ל שֶׁזֶהוּ עֶסֶק בְּחִינַת בְּרוּר הַמְדָּמָה כּנ״ל
וְעַל -כֵּן אִז הַזְּמַן לְעֶסֶק בְּתוֹרָה כִּדִּי לְבַרֵּר הַמְדָּמָה, כִּדִּי לְזַכּוֹת לְאִמוּנָה
שְׁלֵמָה, בְּחִינַת וְאִמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת כּנ״ל וְעַל-ידי זֶה זוֹכִין שֶׁיְהִיָּה נִמְשָׁךְ
הַחוּט שֶׁל חֶסֶד, בְּבַחֲינַת לְהַגִּיד בְּבִקְרַח חֶסֶד וְאִמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת, כִּמוֹ שֶׁפְּתוּב
שֶׁם וְעַתָּה מָה נִמְלָצוּ דַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה שֶׁאָמְרוּ, כָּל הָעוֹסֵק
בְּתוֹרָה בְּלַיְלָה מוֹשִׁכִין עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בַּיּוֹם, שְׁנֵאמַר, "יוֹמָם יִצְוָה ה'

בַּהֲנַשְׁמוֹת פְּנִי"ל, כִּי עֵקֶר הַתּוֹכְחָה צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּבַחֲיַנַת הַשִּׁיר שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל, דְּהֵינּוּ לְהַטּוֹת כָּל־פִּי חֶסֶד, שֶׁהוּא בַּחֲיַנַת אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי בְּעוֹדֵי הַנְּאֻמָּר בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (בְּסִימָן רפ"ב), עֵינִי שָׁם כָּל הָעֵנָן, שְׁצַרְיָךְ הָאָדָם לְמִצָּא בְּעַצְמוֹ אֵיזָה זְכוּת וּנְקֻדָּה טוֹבָה וְכֵן בַּחֲבֵרוֹ, בַּחֲיַנַת וְעוֹד מְעַט וְאִין רָשָׁע וְכוּ', שְׁעַל-יָדֵי זֶה הוּא נִכְנָס בְּאַמֶּת בְּכַף זְכוּת וְיָכוֹל לְזַכּוֹת לְתַשׁוּבָה, עַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לְהוֹכִיחַ אֶפְלוֹ אֶת עַצְמוֹ צְרִיךְ לְדַקְדֵּק מְאֹד שֶׁלֹּא יִפִּיל אֶת עַצְמוֹ חִיו, יוֹתֵר עַל-יָדֵי תּוֹכְחוֹת, שֶׁלֹּא יַחְלִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ וְנִשְׁמָתוֹ, עַל-יָדֵי שְׂיִזְכֹּר רַק אֶת מַעֲשָׂיו הָרָעִים עַד שְׂיִוָּכַל לִפְלֹל לְגַמְרֵי חִיו, עַל-כֵּן צְרִיךְ לְדַקְדֵּק לְהַטּוֹת כָּל־פִּי חֶסֶד לְחַפֵּשׁ לְמִצָּא בְּעַצְמוֹ עַל כָּל פְּנִים אֵיזָה נְקֻדָּת טוֹבוֹת וְהַתּוֹכְחָה תִּהְיֶה בְּדַרְךְ חֶסֶד לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְבַטּוֹחַ בְּרַחֲמָיו הַעֲצוּמִים שְׂיֵשׁ אֶצְלוֹ חֶסֶד כְּזֶה שֶׁגַּם כָּל מַעֲשָׂיו הָרָעִים יִכּוֹלֵן לְהַתְּהַפֵּךְ לְזָכוּת אֶפְלוֹ אִם הִרְבָּה לִפְשָׁע מְאֹד מְאֹד יָמִים וְשָׁנִים הִרְבָּה, אַף-עַל-פִּי-כֵן חֶסְדֵי ה' כִּי לֹא תִמְנֶנּוּ וְלֹא כָלוּ רַחֲמָיו לְעוֹלָם, כִּי עַם ה' הַחֶסֶד וְהִרְבָּה עִמּוֹ פְדוּת וְכוּ' וְהַכֹּלֵל, שְׁעֵקֶר הַתּוֹכְחָה תִּהְיֶה בְּאִפְּן שְׂיַחֲזֵק אֶת עַצְמוֹ שְׂיִזְכֶּה לְהַתְּעוֹרֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַתְּחִיל מַעֲתָה לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְלֹא שְׂיִקְלַקֵּל חִיו, יוֹתֵר עַל-יָדֵי תּוֹכְחָתוֹ שְׂיִפֹּל חִיו, יוֹתֵר, שְׂיִזְכֶּה נִמְשָׁךְ מַחֲמַת שְׂנַחֲלֻשֶׁת נִשְׁמָתוֹ וְכוּ' פְּנִי"ל וְתּוֹכְחָה כְּזֹאת אִין זוֹכִין כִּי אִם עַל-יָדֵי צְדִיקֵי הַדּוֹר שֶׁהֵם בְּבַחֲיַנַת מוֹשֶׁה שְׂזוֹכִין לְבַחֲיַנַת שִׁיר שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל :

וְזֶהוּ בַּחֲיַנַת צִיצִית הַקְּדוּשִׁים שֶׁזָּכְנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּדִי לְזַכֹּר מִצּוֹתָיו וְשֶׁלֹּא נִתּוֹר אַחַר לַבְּנוּ וְכוּ', שְׂיִזְכֶּה בַּחֲיַנַת תּוֹכְחָה פְּנִי"ל, כִּי עַל-יָדֵי צִיצִית, שֶׁהוּא בַּחֲיַנַת חוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל, עַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְבַחֲיַנַת הַתּוֹכְחָה שֶׁל הַצְּדִיקֵי אֲמָת, שֶׁהֵם בְּבַחֲיַנַת מוֹשֶׁה, שְׁעַל-יָדֵי תּוֹכְחָתָם נוֹתְנִין רֵיחַ טוֹב בְּהַנְּשָׁמוֹת בְּבַחֲיַנַת נְרָדִי נִתֵּן רִיחוֹ שֶׁאֶפְלוֹ הַמַּעֲשִׂים רָעִים נִתְּהַפְּכִין לְזָכוּת וְנוֹתְנִין רֵיחַ טוֹב פְּנִי"ל וְעֵקֶר רֵיחַ הַטּוֹב שֶׁל הַתּוֹרָה וּמִצּוֹת נִרְגָּשׁ בְּהַבְּגָדִים, שֶׁהֵם בַּחֲיַנַת לְבוּשֵׁין שֶׁל הַנְּשָׁמָה, בַּחֲיַנַת חֲלוּקָא דְרַבָּנָן, וְעַל-כֵּן עַל-יָדֵי הָעֵבְרוֹת חִיו, נַעֲשִׂים בְּגָדִים צוּאִים חִיו, וּבְגָדִים צוּאִים זֶה בַּחֲיַנַת רֵיחַ רַע שֶׁל הַמַּעֲשִׂים רָעִים שֶׁהֵרִיחַ נִמְשָׁךְ בְּהַבְּגָדִים דִּיקָא, כִּי כְּפִי עֲבוּדָתוֹ שֶׁל אָדָם כֵּן הַלְּבוּשִׁים שֶׁלוֹ לְטוֹב אוֹ לְהַפֵּךְ, וְעֵקֶר הוּא הֵרִיחַ פְּנִי"ל, שְׁעַל-יָדֵי מַעֲשִׂים רָעִים חִיו, הַלְּבוּשֵׁין שֶׁלוֹ מַעֲלִין רֵיחַ רַע, בַּחֲיַנַת בְּגָדִים צוּאִים פְּנִי"ל וְלְהַפֵּךְ עַל-יָדֵי מִצּוֹת צִיצִית שֶׁהֵם תִּקּוּן הַבְּגָדִים, עַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְבַחֲיַנַת תּוֹכְחָה הָרְאוּיָה הַנִּי"ל, שְׁעַל-יָדֵי זֶה הַבְּגָדִים וְהַלְּבוּשֵׁין מַעֲלִין רֵיחַ טוֹב בְּבַחֲיַנַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) "וְרֵיחַ שְׁלֵמוֹתֶיךָ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן" וְזֶה שְׁדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבָרְכָה (תַּנְחוּמָא ב' מ') "וְרֵיחַ שְׁלֵמוֹתֶיךָ" רֵיחַ הַמִּצּוֹת הַתְּלוּיּוֹת בְּבְגָדִים כְּגוֹן צִיצִית וְכוּ', כִּי צִיצִית הוּא בְּבַחֲיַנַת תּוֹכְחָה הַטּוֹבָה הַנִּי"ל, שְׁעַל-יָדֵי זֶה מַעֲלָה רֵיחַ טוֹב, וְעֵקֶר הֵרִיחַ בְּבְגָדִים שֶׁהֵם הַלְּבוּשֵׁין הַנַּעֲשִׂין כְּפִי עֲבוּדָתוֹ פְּנִי"ל, שְׂיִזְכֶּה בַּחֲיַנַת "וְרֵיחַ שְׁלֵמוֹתֶיךָ" דִּיקָא פְּנִי"ל וְזֶהוּ (תַּהֲלִים מַה), "מִוֹר וְאַהֲלוֹת קָצִיעוֹת כָּל בְּגָדֶיךָ" "בְּגָדֶיךָ דִּיקָא, כִּי הַבְּגָדִים מַעֲלִין רֵיחַ טוֹב עַל-יָדֵי הַתּוֹרָה וְהַמִּצּוֹת פְּנִי"ל וְזֶהוּ שְׁדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבָרְכָה (בַּמְדַרֵּשׁ רַבָּא פֶּרֶק י'), אֵל תִּקְרִי "בְּגָדֶיךָ" אֵלָּא "בְּגִידוֹתֶיךָ", כָּל הַבְּגִידוֹת שֶׁלָּךְ מַעֲלִין רֵיחַ טוֹב, הֵינּוּ פְּנִי"ל. זֶהוּ בַּחֲיַנַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א') "נְרָדִי נִתֵּן רִיחוֹ" יַעֲזֹב לֹא נֶאֱמַר אֵלָּא "נִתֵּן" (שַׁבַּת פ"ח וְעֵינִי י' בַּתּוֹרָה), שֶׁגַּם

המעשים רעים והבגידות מעליו ריח טוב פני"ל וזהו, אל תאמר בגדתיך אלא בגידותיך כי בגדתיך ובגידותיך, שניהם אחד, כי דיקא על-ידי בחינת ריח הטוב של בגדתיך, שזהו על-ידי בחינת ציצית שהוא עקר תקון הבגדים, על-ידי זה דיקא גם כל הבגידות מעליו ריח טוב, כי הציצית הם בחינת החוט של חסד הנ"ל, שעל-ידי זה העונות נתהפכין לזכיות וזוכין לבחינת נרדי נתן ריחו, שגם המעשים רעים יעלו ריח טוב פני"ל וזהו בחינת חוט של צמר שהיה מלבין עונות ישראל ביום הכפורים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יומא לט). 'חוט' דיקא, כי הוא בחינת חוטי הציצית, בחינת חוט של חסד הנ"ל, שעל-ידי זה העונות נתהפכין לזכיות, בבחינת נרדי נתן ריחו פני"ל וזהו (ישעיה א), "לכו נא ונוכחה יאמר ה' אם יהיו חטאיכם וכו' ואם יאדימו פתולע כצמר יהיו". שמשים למדו רבותינו זכרונם לברכה שהיו תולין חוט ביום הכפורים וכו' וזהו, "לכו נא ונוכחה" דיקא 'ונוכחה' זהו בחינת תוכחה, כי רק השם יתברך יכול להוכיח אותנו ברחמים, כי הוא מוכיח אותנו בבחינת התוכחה של משה הנ"ל, שעל-ידי זה זוכין לתשובה שלמה, עד שהעונות נתהפכין לזכיות, בבחינת חוט של חסד הנ"ל, שזהו בחינת ואם יאדימו פתולע כצמר יהיו, שהוא בחינת חוטי הציצית פני"ל וכן הצדיקים המתדבקים במדותיו, ויודעים חסדי השם יתברך הם לבד יכולים להוכיח, כי הם מוכיחים בבחינת התוכחה הנ"ל, שעל-ידי זה מוסיפין ריח טוב וכו' פני"ל:

אות ח

וזהו מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה יז), מלמד, שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח צבור וסדר לפני משה י"ג מדות של רחמים וכו', כי י"ג מדות של רחמים שגלה השם יתברך למשה אחר חטא העגל, זהו בחינת שגלה לו השם יתברך דרכי טובו ורחמיו וחסדיו המרוגבים שהוא מוחל עונות ברחמיו וחסדיו, בחינת נושא עון ופשע וכו' ועל-כן גלה לו מעטף בציצית, כי חוט של ציצית הוא בחינת חוט של חסד הנ"ל, שעל ידו מחילת כל העונות, עד שהעונות נתהפכין לזכיות ונותנין ריח טוב פני"ל, וזהו שמתעטפין בציצית ביום הכפורים בכניסתו, כי עקר סליחת עונות הוא על-ידי בחינת ציצית, שהוא בחינת חוט של חסד הנ"ל:

אות ט

נמצא, שְּׂצִיצִית היא בְּחִינַת חוּט שֶׁל חֶסֶד, שֶׁהוא בְּחִינַת הַקּוֹל הַמְּשַׁקָּה אֶת הַגֶּן שֶׁשָּׁם גְּדָלִים כָּל הַרְיָחוֹת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (בראשית כז) הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב, וְעַל-כֵּן נֶאֱמַר בְּיַעֲקֹב (שם), "רָאָה רִיחַ בְּנֵי כְּרִיחַ שְׂדֵה וְכוּ'", כַּמְבֹאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְוֶה וְעֵתָהּ בֵּא וּרְאָה נִפְלְאוֹת ה', כִּי שָׁם בְּמַקוֹמוֹ בְּהַפְרָשָׁה הַנִּלְוֶה, מְבֹאָר בְּבִאּוֹר שֶׁהַרִיחַ הַטּוֹב שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל-יְדֵי קוֹל יַעֲקֹב הַנִּלְוֶה, זֶה הַרִיחַ נִתְגַּלָּה בְּבִגְדֵי דִיקָא, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת צִיצִית שֶׁהִם תִּקּוּן הַבְּגָדִים עַל-יְדֵי הַחוּט הַנִּלְוֶה כַּנִּלְוֶה, וְזֶהוּ שֶׁכֶּתֵב שָׁם אַחַר שֶׁאֱמַר 'הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב וְכוּ'', נֶאֱמַר, "וַיִּרַח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו וְכוּ'" 'רִיחַ בְּגָדָיו דִּיקָא, כִּי עֶקֶר הַרִיחַ שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל -יְדֵי בְּחִינַת קוֹל יַעֲקֹב הוּא בְּבִגְדֵי, בְּבְחִינַת וְרִיחַ שְׁלֵמוֹתֶיךָ וְכוּ', כִּי קוֹל יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת חוּט שֶׁל חֶסֶד שֶׁהוּא חוּט שֶׁל צִיצִית, שֶׁהוּא תִקּוּן הַבְּגָדִים, שֶׁהִם בְּחִינַת חֲלוּקָא דְרַבָּנָן לְבוּשֵׁין דְנִשְׁמַתָּא, שְׁנוֹתָן בְּהִם רִיחַ טוֹב וְכוּ' כַּנִּלְוֶה:

אות י

כִּי הַבְּגָדִים שֶׁלְבַשׁ יַעֲקֹב אִזּוֹ הֵם הָיוּ בְּגָדֵי אָדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁעָשָׂה לָהֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אַחֲרֵי הַחֲטָא, (עיין פרקי דרבי אלעזר פרק כד), כְּמוֹ שֶׁכֶּתוּב (בראשית ג), "וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּישֵׁם" וּמֵאֵלוֹ הַבְּגָדִים שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְאָדָם, מִשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַבְּגָדִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְכָל הַבְּגָדִים שֶׁבְּעוֹלָם כְּלוּלִים בְּמִצְוֹת צִיצִית שֶׁתְּלוּיָהּ בְּבִגְדֵי, שֶׁהוּא חֵיוֹת וְשֶׁרֶשׁ וְתִקּוּן כָּל הַבְּגָדִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אַחֲרֵי הַחֲטָא עָשָׂה לָהֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּגָדִים שֶׁהִם בְּחִינַת צִיצִית, שֶׁהִם כְּלָלִיּוֹת הַבְּגָדִים דְקָדְשָׁה, כִּי עֶקֶר תִּקּוּנָם עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַבְּגָדִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת צִיצִית, כִּי אָדָם הָרֵאשׁוֹן פָּגַם בְּאַכִּילַת עֵץ הַדַּעַת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הִגְבִּיר מְזוֹנָא דְגוֹפָא, שֶׁכָּל זֶה נִמְשָׁךְ עַל - יְדֵי בְּחִינַת (שם) וְהִנְחָשׁ הָיָה עָרוּם, שֶׁהִתְקוּן לָזֶה הוּא עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כֶּת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ קוֹל הַנִּלְוֶה הַמְּשַׁקָּה אֶת הַגֶּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶת קוֹלָךְ שֶׁמַּעֲתִי בְּגֶן וְאִירָא הַנֶּאֱמַר שָׁם וְזֶהוּ שֶׁמְדַקְדָּק עֵתָהּ הֵיטֵב סִיּוּם הַפְּסוּק (שם), "כִּי עָרוּם אָנֹכִי וְאַחְבָּא" הֵינּוּ שֶׁאֱמַר אָדָם הָרֵאשׁוֹן, כִּי עָרוּם אָנֹכִי עֵתָהּ, כִּי עֲכָשׁוּ אַחֲרֵי הַחֲטָא הַרְגִישׁ שֶׁהוּא עָרוּם, כְּמוֹ שֶׁכֶּתוּב (שם), "וַיִּדְעוּ כִּי עָרוּמִים הֵם" כִּי מְקַדָּם לֹא הָיוּ צָרִיכִין לְמַלְבוּשִׁים כְּלָל, כְּמוֹ שֶׁכֶּתוּב (שם ב), "וַיְהִי־וַיִּשְׁנִיחֵם עָרוּמִים וְכוּ'" כִּי קָדָם הַחֲטָא שֶׁעָדִין לֹא נִפְגַּם הַדַּעַת הָיוּ יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת בּוֹרְאֵם יִתְבָּרַךְ בְּפִנְיֵימִיּוֹת הַדַּעַת וְלֹא הָיוּ צָרִיכִין לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי לְבוּשִׁים דִּיקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבָחִים וְתַאֲרִים הַבְּאִים עַל-יְדֵי הַמְדַמָּה, כִּי הָיוּ מְפִירִים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַיִן בְּעִינֵי, כְּמוֹ שֶׁיְהִיָּה לְעֵתִיד וְכוּ', שִׁיקִּים, "וְהָיוּ

עיניך רואות את מוריד ולא יכנף עוד מוריד" (ישעיה ל'). שלא יצטרך להתלבש, כביכול, בכנפי הלבושים, אבל אחר החטא שפגמו בדעת ונתגרשו מגן עדן, ואין יודעין דרך עץ החיים, עתה עקר התקון על-ידי בחינת מלבושים, שצריכין להתקרב אליו יתברך דרך פמה לבושין, שהם בחינת השבחים והתארים, שצריכין דיקא לסלק הדעת ולהתחזק באמונה שלמה, ולהרבות בדבורי אמונה, שהם כל השירות ותשבחות ותפלות ובקשות שאנו אומרים, כי עכשיו אי אפשר להתקרב להשם יתברך כי אם על-ידי אמונה, שהוא על-ידי ברור המדמה שהוא בחינת לבושין כנ"ל, ואלו הלבושין נתתקנין על-ידי הציצית, שהם בחינת הקול המשקה את הגן כנ"ל וזהו (בראשית ג'), "את קולך שמעתי בגן", זה בחינת ציצית כנ"ל וזהו ששים, "כי ערום אנכי", 'ערום דיקא, כי עכשיו אני צריך לבושים כנ"ל, על-כן חמלת עלי בחסדיך והמשכת עלי אור הציצית שהוא בחינת הקול הנ"ל, בחינת את קולך שמעתי בגן וכו' ואז אחר החטא שעסק השם יתברך לתקנם עשה להם לבושים בחינת ויעש ה' אלקים וכו' וילבישם, הינו שהמשיך עליהם אור הציצית, שהם עקר תקון הלבושים דקדשה, כי עקר תקונם על-ידי ציצית שהוא בחינת הקול המשקה את הגן, שעל-ידי זה נמשך הריח הטוב ונכנע מזונא דגופא, שהוא בחינת עקב עשו, ואלו הבגדים לבש יעקב אז, כי יעקב תקן חטא אדם הראשון, כי שופריה דייעקב מעין שופריה דאדם הראשון (בבא מציעא פד), כי הוא המשיך הקול הנ"ל, בבחינת הקול קול יעקב, שעל-ידי זה העלו הבגדים ריח טוב, בחינת וירח את ריח בגדיו וכו', ועל-ידי זה הכניע ובטל את מאכלי עשו, שהם בחינת מזונא דגופא, והביא הוא מטעמים לאביו כאשר אהב מפקודין דעשה ולא כאשר שנה מפקודין דלא תעשה, כי מאכלי יעקב הם בחינת מזונא דנשמתא שהגביר אז על מזונא דגופא, כי יעקב זכה להגביר הריח הטוב על-ידי הקול קול יעקב, בחינת ראה ריח בני כריח שדה וכו' כנ"ל:

אות יא

וזה בחינת (בראשית ט), "ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם", דא ציצית, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תיקונים יח) וכמובא בדברי רבנו ז"ל (סימן ז'), כי נח שתה מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה (שם) ואיתא בזהר הקדוש שפגם נח היה בבחינת הפגם של חטא אדם הראשון, כי חטא אדם הראשון היה בחינת הפגם המבאר בהתורה הנ"ל, שלפעמים הסטרא אחרא יונקת מן הרחמנות והדעת, שזהו בחינת והנחש היה ערום וכו', עין שם, שזהו בחינת חטא אדם הראשון שהיה על-ידי והנחש היה ערום, כמבאר בתורה, שאז מתגבר מזונא דגופא, כי

כְּשֶׁמְכַנְיַעִין וּמְבַטְלִין מֵהַדְּעָת אַחֲזִיזַת הַסְטֵרָא אַחֲרָא בְּחִינַת וְהַנְחֹשׁ הִיָּה עָרוּם, עַל-יַדֵי הַתְּפִלָּה בְּבַחֲזֵינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח, נִתְּתֶקֶן הַכֹּל עַד שֶׁזֹּכִין לְהַגְנוּן הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת חוּט שֶׁל צִיצִית, שֶׁעַל -יַדֵי זֶה זֹכִין לְרִיחַ הַבְּגָדִים, בְּחִינַת מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא וְכַנִּי"ל וְלַהֲפֹךְ כְּשֶׁאֵין זֹכִין לְתַקּוֹן וְלַהֲכַנְיַע בְּחִינַת אַחֲזִיזַת וְהַנְחֹשׁ הִיָּה עָרוּם, אַז מִתְגַּבֵּר, חִ"ו, מְזוּנָא דְגוּפָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲכִילַת עֵץ הַדְּעָת טוֹב וְרַע, וְאִז כְּשֶׁאֵין זֹכִין לְתַקּוֹן זֹאת עַל -יַדֵי הַתְּפִלָּה בְּבַחֲזֵינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח, אִזִּי הַמְדָּמָה אֵינוֹ מְבַרֵר, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת זוּהַמַּת הַנְחֹשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּלִבּוֹל הַמְדָּמָה, כַּמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְנַח אָף-עַל-פִּי שֶׁהִיָּה צַדִּיק גְּדוֹל, אָף-עַל-פִּי-כֵן עֵדִין לֹא זָכָה לְתַקּוֹן חֲטָא אָדָם הָרָאשׁוֹן, כִּי אֵיתָא שֶׁנַּח לֹא הַתְּפִלָּל כְּרָאוּי עַל בְּנֵי דוֹרוֹ, כַּמְבָּאָר בְּזֶהֱרַק הַקְּדוֹשׁ מַעֲנֵן נַח וְאַבְרָהָם וּמִשֶּׁה, שֶׁנַּח לֹא הַתְּפִלָּל כָּלֵל, וְאַבְרָהָם הַתְּפִלָּל עַל דוֹרוֹ, אֲבָל לֹא כַּמִּשֶׁה שֶׁמָּסַר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל וְכוּ', עֵין שָׁם, וְעַקֵּר הַתְּפִלָּה שֶׁל הַצַּדִּיק הַגְּדוֹל, שֶׁעַל-יַדֵי זֶה מִתְּקַן הַכֹּל, הִיא הַתְּפִלָּה בְּבַחֲזֵינַת דִּין הַנִּי"ל, שֶׁעַל-יַדֵי זֶה הוּא מוֹצִיא מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא כָּל חַיּוּתָהּ וְכוּ', עַד שֶׁנִּתְּתֶקֶן הַכֹּל כַּנִּי"ל, שֶׁלֹּאֵת הַתְּפִלָּה צְרִיךְ הַצַּדִּיק מְסִירַת נַפְשׁ מְאֹד, וְעַל-כֵּן נִקְרָא זֶה הַצַּדִּיק צִיר נֶאֱמָן לְשׁוֹלְחָיו עַל שֶׁהוּא מוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, וְנַח לֹא מָסַר נַפְשׁוֹ כַּמִּשֶׁה, וְלֹא זָכָה לְהַתְּפִלָּה בְּבַחֲזֵינַת דִּין הַנִּי"ל, עַל-כֵּן לֹא הִצִּיל אֶת בְּנֵי דוֹרוֹ וְלֹא הוֹצִיא מִיַּמֵי הַדְּעָת מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא עַל-יַדֵי זֶה בָּא מִבּוֹל וְשִׁטָּף אֶת הָעוֹלָם, כִּי לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל מִים הַזְּדוּנִים שֶׁהוּא הַסְטֵרָא אַחֲרָא הָרוּצָה לְשִׁטָּף אֶת הָעוֹלָם חִ"ו, וְלַהּוֹצִיא מִשָּׁם מִיַּמֵי הַדְּעָת, זֶה נַעֲשֶׂה עַל -יַדֵי הַתְּפִלָּה בְּבַחֲזֵינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִטָּה עוֹז, שֶׁעַל-יַדֵי זֶה הוּא קָרִיעַת יָם סוּף, בְּחִינַת (תַּהֲלִים עַד) אֶתָּה פּוֹרְרֵת בְּעֶזְךָ יָם שֶׁבְּרַתְּ רֵאשֵׁי תַנִּינִים עַל הַמַּיִם וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, עֵין שָׁם, וּמַחְמַת שֶׁנַּח לֹא מָסַר נַפְשׁוֹ וְלֹא הַתְּפִלָּל הַתְּפִלָּה בְּבַחֲזֵינַת דִּין, עַל-יַדֵי זֶה לֹא תַקּוֹן בְּשִׁלְמוֹת הַכַּח הַמְדָּמָה כַּנִּי"ל, וְעַל-כֵּן הִיָּה הַפְּגָם שֶׁלוֹ עַל-יַדֵי הַיִּין שֶׁשָּׂתָה וְנִשְׁתַּכַּר בּוֹ:

אות יב

כִּי יִין מְבִיא שִׁנָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת כַּח הַמְדָּמָה, וְעַל-כֵּן יִין יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵי כַּחוֹת, בְּחִינַת זָכָה-מְשֻׁמָּח, לֹא זָכָה-מִשְׁמָמוֹ (יוֹמָא עוֹ), בְּחִינַת יִין הַמְשֻׁמָּח וְיִין הַמְשֻׁכָּר, כִּי הַשְּׁכָרוֹת שֶׁל יִין זֶה בְּחִינַת בְּלִבּוֹל הַמְדָּמָה, שֶׁעַל-יַדֵי זֶה מְדַבֵּר דְּבָרֵי שְׁטוּת וְשִׁגְעוֹן, שֶׁזֶּהוּ נִמְשָׁךְ מֵהַמְדָּמָה שֶׁהוּא מְבַלְבֵּל כִּידוּעַ. וְעַל-כֵּן יֵשׁ בְּהֵינָן שְׁנֵי כַּחוֹת הַנִּי"ל, בְּחִינַת זָכָה וְכוּ' כַּנִּי"ל. וְהַעֲקָר כְּפִי תַקּוּן הַבְּרִית, כְּמוֹבָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל בְּמַקּוֹם אַחֵר וְעַקֵּר תַקּוּן הַבְּרִית הוּא עַל-יַדֵי הַתְּפִלָּה בְּבַחֲזֵינַת דִּין הַנִּי"ל שֶׁל הַבַּעַל כַּח, שֶׁעַל-יַדֵי זֶה מוֹצִיא מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא כָּל חַיּוּתָהּ כָּל הַדְּעָת וְכוּ' שֶׁבְּלַעָה וְחוֹזְרִים וְנִתְּתֶקֶנִים הַמַּחִין שֶׁהֵם

המחיצות פרוסות בפני פגם הברית ועל-ידי זה זוכה לתקון הברית כמו שכתוב שם ואז על-ידי התפלה הנ"ל, שהוא בחינת תקון הברית, על-ידי זה המדמה מברר ומתקן ואז פשוטה יין, הוא בבחינת זכה-נעשה ראש, זכה-משמחו, בחינת יין המשמח, כי נתרומם דעתו על-ידי היין וזוכה לשמחה, שהוא בחינת השיר והנגון הנ"ל שנמשך על-ידי ברור המדמה שמשם כל השמחות, בחינת (תהלים צ"ב) עלי עשור ועלי נבל וכו' כי שמחתני ה' בפעלך וכו' ועל-כן אין אומרים שיר אלא על היין (ברכות ל"ה) והכלל, כי היין הוא בבחינת שנה, בחינת פח המדמה, כי טבע היין שמביא שנה ומתגבר פח המדמה, שזהו בחינת השכרות שנסתלק דעתו על-ידי שתית היין כמו בשעת שנה ונשאר רק המדמה ועל-ידי זה מדבר דברי שטות על-ידי בלבול המדמה, כי ברוב בני אדם המדמה אינו מברר ועל-ידי זה מדבר דברי שטות ושגגון בשעת השכרות כמו האדם בשעת שנה, שמבלבל אותו המדמה בבלבולים, שהם החלומות המבולבלים של רב בני אדם, שהם באים מבלבול המדמה בשעת שנה, אבל הצדיק שזוכה לתקן המדמה פנ"ל, אזי גם החלומות שלו ברורים צודקים ואמתיים בבחינת חלום על-ידי מלאך, כי הוא זוכה לרוח הקדש בחינת רוח נבואה שמברר המדמה ועל-כן בשעת השנה בעצמו הוא מקבל בחינת רוח הקדש, שזהו בחינת חלום על-ידי מלאך, כי החלום הוא בחינת נבואה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות נו) בחינת (במדבר י"ב) בחלום אדבר בו ולהפך מי שאינו זוכה לברר המדמה נאחזים פמה בלבולים בהמדמה ועל-ידי זה מבלבלים הסטרא אחרא והקלפות אותו בשעת שנה בחלומות מבלבלים, בבחינת חלום על-ידי שד שנמשך על-ידי בלבול המדמה, שהוא בחינת זיהמת הנפש וכו', כמו שכתוב שם. ועל-כן היין שמביא שנה ודמיון יש בו שני בחינות אלו שמי שזוכה לברר המדמה אזי היין בקדשה בבחינת ברור המדמה, שהוא בחינת יין המשמח, כי על-ידי ברור המדמה זוכין לאמונה, שעל-ידי זה זוכין להנגון הנ"ל, שהוא בחינת שמחה, בחינת עלי עשור ועלי נבל וכו' כי שמחתני ה', כי משם כל השמחות פנ"ל אבל כשאין המדמה מברר אזי היין בבחינת בלבול המדמה, שהוא שכרות ממש, בחינת יין המשכר פנ"ל וזהו בחינת (ישעיה י"ט) כהתעות שכור בקיאו, כי טבע השכור שנותן הקאות, כי כשהיין בקדשה שהוא נמשך מהתפלה בבחינת דין של הבעל כח, אזי הסטרא אחרא מכרחת ליתן הקאות בבחינת (איוב כ') חיל בלע ויקיאנו להקיא כל הדעת וכל הקדושות שבלעה וכו', כמו שכתוב שם, אבל כשאין היין בקדשה אז הוא בעצמו מכרח ליתן הקאות:

ועל-כן נח שלא זכה להתפלל בבחינת דין פנ"ל, על-כן כשבא אל היין נשתכר בו, כי לא נתברר המדמה בשלמות, שעל-ידי זה היין בבחינת יין המשכר, כי שכרות הוא בלבול המדמה פנ"ל ועל-כן היה התקון על-ידי בחינת ציצית, כמו שכתוב, "ויקחו שם ויפת את השמלה" דא ציצית פנ"ל, כי ציצית הוא בחינת חוט של חסד, שהוא בחינת השיר והנגון הנ"ל שנמשך מברור המדמה פנ"ל, ועל-כן על-ידי זה תקנו פגם נח שפגם בהמדמה על-ידי השכרות, כי הם המשיכו בחינת תקון המדמה על-ידי הציצית שנמשכין מבחינת תקון המדמה פנ"ל:

אות יד

וזהו בחינת יין של נסכים שעליהם אומרים שיר, כי אין אומרים שיר אלא על היין, כי כל הקרבנות הם בחינת ברור המדמה, כי הקרבנות באים מבהמות ועופות, שהם בחינת המדמה, כי הבהמה יש לה כח המדמה שהוא כח הבהמיות, כמובא בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (סימן נ"ד) ועל-כן מביאין בהמה לקרבן כדי לברר המדמה, כי מבחינת המדמה משם נמשכין כל העונות, כמבאר במקום אחר. ועל-כן צריכין להביא בהמות לקרבנות כדי לתקן ולברר המדמה ועל-כן מביאין אז יין לנסכים ואומרים עליהם שיר, כי היין הוא בבחינת שנה, בחינת מדמה ועל-ידי היין לנסכים, שהוא יין דקדשה, על-ידי זה נתתקן המדמה בשלמות, שעל-ידי זה זוכין לשיר שלעתיד פנ"ל שמשם נמשכין כל השירות פנ"ל, שזהו בחינת השיר שאומרים על היין דיקא, כי עקר השיר על-ידי ברור המדמה, שהוא בחינת יין פנ"ל:

אות טו

וזהו בחינת כוס יין של קדוש ושל ברכת המזון ושל הבדלה שכל זה הוא בחינת אין אומרים שיר אלא על היין כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לה) כי עקר קדשת שבת ויום טוב הוא על-ידי התגלות האמונה שנתגלה אז בתוספות אור גדול כי שבת הוא בחינת אמונה בחדוש העולם. שזהו עקר הקדוש שאומרים ויכלו שמעידין שהשם יתברך ברא את העולם בששת ימי המעשה ושבת בשבת וכן יום טוב הוא גם כן בחינת

שַׁבַּת שְׁמַעִיד עַל חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, כִּי כָּל הַיָּמִים טוֹבִים הֵם זְכוֹר לִיצִיאַת מִצְרַיִם וְאִזּוּ בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם נִתְגַּלָּה אֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם לְכָל בְּאֵי עוֹלָם עַל-יְדֵי הַנְּסִיּוֹת וְהַנְּפִלְאוֹת וְהַאֲוִתוֹת נוֹרְאוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמְעוּ וְלֹא נִרְאוּ מֵעוֹלָם אֲשֶׁר עָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם וְקָרִיעַת יַם סוּף וּמִתֵּן תּוֹרָה וְכוּ' וְכוּ' נִמְצָא, שֶׁשַּׁבַּת וַיּוֹם טוֹב מוֹרִים עַל חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שֶׁזֶה עֵקֶר הָאֱמוּנָה, שֶׁבְּזֶה תְּלוּי עֵקֶר הַיְהוּדוּת, עֵקֶר קִדְשׁתּוֹת יִשְׂרָאֵל וּמִי שְׁכּוֹפֵר בְּזֶה חִיּוּ, כָּל שֶׁהוּא, הוּא אֶפִיקוֹרוֹס גָּמוּר וְאִין לוֹ חֵלֶק בְּאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא בְּתוֹרַת מֹשֶׁה. (וְאִין לְהֶאֱרִיךְ בְּזֶה כִּי מִגִּדְל גְּנוּתָם שֶׁל הָעוֹסְקִים בְּסִפְרֵי שֵׁסוּדִים בְּנוֹי עַל-פִּי סִבְרַת הָאֶפִיקוֹרְסִים וְהַכּוֹפְרִים הַמְּפָרְסְמִים שְׁכּוֹפְרִים בְּזֶה, יִמַּח שְׁמֵם וְזָכָר,) (כְּמוֹ אֲרִיסְטוֹ הֵינּוּ הַכּוֹפְרִים הַמְּפָרְסְמִים וְחִבְרִיו, יִמַּח שְׁמֵם), וְאִיךְ יַעֲלֶה עַל הַדַּעַת לַעֲסֹק בְּסִפְרֵי הַמְּבִיאִים סִבְרוֹתָיו הָרַעוֹת וְהַזְרוֹת מֵאַחַר שֶׁהוּא הוּא הָאֶפִיקוֹרוֹס וְהַכּוֹפֵר הַגָּמוּר הַכּוֹפֵר בְּתוֹרַת מֹשֶׁה וּבְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת כָּל אֱלוֹ הָעוֹסְקִים בְּאֵלוֹ הַסִּפְרֵי יוֹצְאִים מִן הַדַּת לְגַמְרֵי בְרִיךְ רַחֲמָנָא דְשִׁיזְבִין) וְעַל-כֵּן בְּשַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב שֶׁעֵקֶר קִדְשָׁתָם עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הָאֱמוּנָה שֶׁנִּתְגַּלָּה אִזּוּ, שֶׁזֶה עֵקֶר הַקִּדְשָׁה, עַל-כֵּן אִזּוּ אוֹמְרִים שִׁיר עַל הַיָּיִן שֶׁהוּא בְּחִינַת הַקִּדּוּשׁ, כִּי בְּשַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב נִדְחָה זוֹהַמַּת הַנְּחַשׁ וְאִזּוּ הַמְּדַמָּה מְבָרַר וּמְתַקֵּן וְאִזּוּ הַיָּיִן בְּקִדְשָׁה בְּבִחִינַת יָיִן הַמְּשִׁיחַ וְאִזּוּ נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַיָּיִן, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַדְמָה, בְּחִינַת אֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁזֶה עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת קִדְשָׁת שַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב וְעַל-יְדֵי הָאֱמוּנָה זוֹכִין לְשִׁיר הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַקִּדּוּשׁ, שֶׁהוּא גַם כֵּן בְּבִחִינַת הַשִּׁיר שְׁאוֹמְרִים עַל הַיָּיִן דִּיקָא כְּנִי"ל:

אות טז

וְזֶהוּ בְּחִינַת כּוֹס שֶׁל בְּרַכַּת הַמְּזוֹן, כִּי אֲנוּ צָרִיכִין לְהַעֲלוֹת וּלְבָרַר אֲכִילְתָנוּ שֶׁיְהִיָּה בְּבִחִינַת מְזוֹנָא דְנִשְׁמַתָּא, שֶׁזֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי הַשִּׁיר הַנִּי"ל כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן עֵקֶר בְּרַכַּת הַמְּזוֹן הוּא עַל-יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ח), "וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ וּבִרְכַּת אֵת ה' אֱלֹקֶיךָ עַל הָאֶרֶץ הַטּוֹבָה וְכוּ'" כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא עַל-יְדֵי כַח מַעֲשֵׂיו בְּחִינַת בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים וְכוּ', אָמַר ר' יִצְחָק לֹא הָיָה צָרִיךְ לְהַתְחִיל אֵת הַתּוֹרָה וְכוּ', כְּמִבְּאֵר כָּל זֶה שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל, עֵינֵי שֶׁם וּמִבְּאֵר שֶׁם שֶׁאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְחֲדוּשׁ הָעוֹלָם לְעֵתִיד הֵם בְּחִינַת אַחַת שֶׁמִּשֵּׁם נִתְעוֹרַר הַשִּׁיר הַנִּי"ל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְגַּבֵּר מְזוֹנָא דְנִשְׁמַתָּא וְעַל-כֵּן אַחַר הָאֲכִילָה שְׁאֲנוּ צָרִיכִין לְבָרַר הָאֲכִילָה שֶׁתְּהִיָּה בְּבִחִינַת מְזוֹנָא דְנִשְׁמַתָּא, עַל-כֵּן אֲנוּ מְבָרְכִין אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל הָאֶרֶץ הַטּוֹבָה שֶׁהוּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַל-יְדֵי זֶה אֲנוּ מְמַשִּׁיכִין עֲלֵינוּ קִדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְעוֹרַר הַשִּׁיר שִׁיתַּעַר לְעֵתִיד כְּשִׁיחַדֵּשׁ אֵת עוֹלָמוֹ בְּבִחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֶׁם וְעַל-יְדֵי הַתְּעוֹרוֹת הַשִּׁיר הַזֶּה זוֹכִין לְהַגְבִּיר מְזוֹנָא

דְּנִשְׁמַתָּא עַל מְזוּנָא דְגוּפָא וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְבַרְךְ בְּרַכְתּוֹת הַמְזוּזוֹן עַל כּוּס יַיִן, בְּבַחֲיִנַת אֵין אוֹמְרִים שִׁיר אֶלָּא עַל הַיַּיִן, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְעוֹרֵר הַשִּׁיר הַנִּי"ל כְּדִי לְזַכּוֹת לְבַחֲיִנַת מְזוּנָא דְנִשְׁמַתָּא כִּי אִם עַל-יַדֵּי הַיַּיִן דְקָדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּר הַמְדַמָּה, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה זֹכִין לְאַמוּנָה וְעַל-יַדֵּי זֶה נִתְעוֹרֵר הַשִּׁיר הַנִּי"ל

אות יז

וְעַל-כֵּן יַעֲקֹב אָבִינוּ כְּשֶׁהֵבִיא הַמְטַעְמִים לְאָבִיו, שְׁרָצָה לְהַגְבִּיר בְּחִינַת מְזוּנָא דְנִשְׁמַתָּא, בְּחִינַת רֵיחַ כְּנִי"ל, עַל-כֵּן כְּתִיב (בְּרַאשִׁית כז), "וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתֶּה" וְאִז דִּיקָא (שם), "וַיִּרְחַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו" כִּי עַל-יַדֵּי הַיַּיִן דִּיקָא נִתְעוֹרֵר הַשִּׁיר הַנִּי"ל בְּבַחֲיִנַת אֵין אוֹמְרִים שִׁיר אֶלָּא עַל הַיַּיִן, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה נִתְעוֹרֵר הַרֵיחַ טוֹב, שֶׁהוּא מְזוּנָא דְנִשְׁמַתָּא כְּנִי"ל:

אות יח

וְעַל-כֵּן חֶסֶם שְׁקִלְקֵל בְּשַׁעַת הַשְּׂכָרוֹת שֶׁל נַח, כִּי חֶסֶם הוּא בְּחִינַת הַיִּצָּר הַרַע, זוּהֵמַת הַנְּחָשׁ שְׁרוּצָה לְהַתְגַּבֵּר בְּשַׁעַת הַשְּׂכָרוֹת דִּיקָא, בְּשַׁעַת בְּלָבוּל הַמְדַמָּה, שֶׁהוּא זוּהֵמַת הַנְּחָשׁ שְׁמַשֵּׁם עֶקֶר אַחֲזִיזְתּוֹ, עַל-כֵּן כְּשֶׁהַקִּיץ נַח מֵיִינוּ וַיִּדַע אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקֶּטָן, כִּי יָדַע כָּל כּוֹנְנָתוֹ עַד הַיָּכֹן הַדְּבָר מְגִיעַ, שְׁכָל כּוֹנְנַת הַסִּטְרָא אַחֲרָא כְּדִי לְהַגְבִּיר זוּהֵמַת הַנְּחָשׁ, בְּלָבוּל הַמְדַמָּה, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה ח"ו, נִתְבַּלְבְּלָה הָאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה כְּדִי לְהַתְגַּבֵּר עַל אֲרֵץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת אַמוּנַת חַדוּשׁ הָעוֹלָם וְעַל-כֵּן בְּאַמַּת הַיְתֵה אֲרֵץ יִשְׂרָאֵל כְּבוּשָׁה תַּחַת יַד כְּנַעַן כְּמָה וְכְמָה שְׁנַיִם שֶׁהוּא מְזַרְעוֹ שֶׁל חֶסֶם, עַל-כֵּן נַח שֶׁהֵבִין כָּל זֹאת בְּחִינַת (שם ט') וַיִּדַע אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקֶּטָן, עַל-כֵּן קָלַל אֶת חֶסֶם (שם) אֲרוּר כְּנַעַן עֶבֶד עֶבְדִּים יִהְיֶה לְאָחִיו 'עֶבֶד' דִּיקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְגַּבְרוֹת הַשְּׁנָה הַבָּא מִבְּלָבוּל הַמְדַמָּה, כִּי עֲשָׂרָה קַבִּין שְׁנָה יִרְדּוּ לְעוֹלָם ט' נְטִלוּ עֶבְדִּים (קְדוּשִׁין נט), הַיְנוּ שְׁנַח קָלַל אוֹתוֹ בְּמָה שְׁקִלְקֵל וּפְגָם שִׁיְהִי נִמְשָׁךְ עָלָיו הָעֲבָדוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׁנָה, בְּחִינַת בְּלָבוּל הַמְדַמָּה שְׁנִמְשָׁךְ מִזוּהֵמַת הַנְּחָשׁ שְׁנִתְקַלַּל, "אֲרוּר אַתָּה", שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֲרוּר כְּנַעַן, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּזֵהר הַקְדוּשׁ, שֶׁהֵם בְּחִינָה אַחַת, עֵין שָׁם, וְזֶהוּ (שם), "בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי שָׁם וַיְהִי כְּנַעַן עֶבֶד לְמוֹ" בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי שָׁם,

שִׁמְמוֹנוּ יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם מִיַּחַדִּים שְׂמוֹ תְּמִיד וּמְגַלִּין אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ
וּמֵאֲמִינִים בְּחִדוֹשׁ הָעוֹלָם, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַל-כֵּן לָהֶם
מְגִיעַ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן, "וַיְהִי כִנְעַן עֶבֶד לְמוֹ", שֶׁכִּנְעַן יִכְנַע וַיִּתְבַּטֵּל
לְפָנֵיהֶם, הֵינּוּ שֶׁהִתְנַבֵּא שְׁעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל בְּנֵי שָׁם לְכַבֵּשׁ אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
מִתַּחַת יָד כִּנְעַן וַיִּכְנַעוּ יִפְּלֵ לְפָנֵיהֶם וַיְהִי עֶבֶד לָהֶם, שֶׁכָּל זֶה הִפְךָ כְּוִנַּת חָס
שֶׁרָצָה לְהַגְבִּיר הַמְּדָמָה הַמְּבַלְבֵּל כְּדֵי לְהַתְגַּבֵּר ח"ו, עַל קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמוֹנַת חִדוֹשׁ הָעוֹלָם שֶׁנִּמְשָׁךְ מִבְּרוּר הַמְּדָמָה כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן
קָלְלוּ בְּמָה שֶׁפָּגַם שָׁבוּ בְּעֲצָמוֹ תִּדְבַק הַזְּהָמָא, בְּחִינַת עֲבָדוֹת וְשִׁנָּה, וַיִּשְׂרָאֵל
יִכְבְּשׁוּ אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִיָּדוֹ וַיִּגְלוּ אֱלֻקוֹתוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, בְּחִינַת בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי שָׁם,
כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם שְׁעֵתִיד לְשִׁמּוֹר הַבְּטָחָתוֹ לְזָרְעוֹ לְתַת לָהֶם
אֶת אֶרֶץ כִּנְעַן וְכו', הֵינּוּ כְּנִ"ל כִּי קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הֵיא בְּחִינַת בְּרוּר
הַמְּדָמָה שֶׁהוּא הִפְךָ זוּהָמַת חָס וַיִּכְנַעוּ, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲבָדוֹת וְשִׁנָּה הַרְבֵּה
הַבָּא מִבְּלָבוֹל הַמְּדָמָה הַנִּ"ל, הֵינּוּ שֶׁהִתְנַבֵּא שֶׁלֹּא תִתְקַיֵּם מַחְשַׁבְתּוֹ הַרְעָה
שֶׁל חָס שֶׁהוּא הַיֵּצֵר הָרַע וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא, כִּי עֵתִידִין יִשְׂרָאֵל בְּכַח מְשִׁיחַ
רַבְּנוֹ לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיִּגְלוּ הָאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה לְכָל בְּאֵי עוֹלָם וְכְנִ"ל:

אות יט

וְזֶה בְּחִינַת הַעֲשָׂרָה קְשָׁרִים שֶׁבְּכָל אֶחָד מֵהַצִּיצִית, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הַעֲשָׂרָה
הַדְּבָרוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲשָׂרָה מְדָרוֹת שֶׁל נְבוֹאָה שֶׁהוּא בְּרוּר הַמְּדָמָה,
שֶׁעַל-יָדֵי זֶה נִתְתַקְּנוּ הַבְּגָדִים, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר בְּחִינַת הַצִּיצִית כְּנִ"ל:

אות כ

וְזֶה שְׂאִיתָא בְּזָהָר וּבְכַתְּבֵים שְׁצִיצִית הֵם כְּנֶגֶד פְּסוּקֵי דְזִמְרָא, עֵין שָׁם
שְׁחוּשָׁב אֵיךְ מִתְקַנֵּין וּמְעַלִּין הַד' עוֹלָמוֹת בְּעוֹבְדָא וּבְמַלּוּלָא, וּמְבָאָר שָׁם
שְׁצִיצִית כְּנֶגֶד עוֹלָם הַיֵּצֵרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה וְכו', עֵין שָׁם, כִּי
צִיצִית הֵם בְּחִינַת הַחוּט שֶׁל חֹסֶד הַנִּ"ל שֶׁעָלִיו יִתְנַגֵּן הַשִּׁיר וְהַנְּגוּן שֶׁלְעֵתִיד,
שֶׁמֶשׁ כָּל הַזְּמִירוֹת וְהַשִּׁירוֹת וְכו' כְּנִ"ל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה:

אות כא

ועל-כן הם ארבע ציציות כנגד ארבע אותיות הויה, שהוא בחינת שיר פשוט כפול משלש מרבע שעולה ע"ב, שהוא בחינת השיר שלעתיד, שהוא בחינת חוט של חסד, שהוא בחינת חוטי הציצית כנ"ל, כי מצות ציצית הוא בבחינת פשוט כפול משלש מרבע, כי מתחלה לוקחין ד' חוטין פשוטים, זה בחינת שיר פשוט, ואחר כך מכניסין אותו לתוך הכנף וכופלין אותו, זה בחינת שיר כפול, אחר כך קושרין אותו וכורכין אותו ואזי הם משלשין בחינת שלישי גדיל ובי שלישי ענף וזהו בחינת שיר משלש, וכן צריכין לעשות בכל הארבע כנפות, ועל-ידי הארבע ציציות שבארבע כנפות, נמשך בחינת שיר מרבע נמצא, שבמצות ציצית מרמז בחינת שיר פשוט כפול משלש מרבע, כי משם שרש הציצית כנ"ל:

אות כב

וזה בחינת הט"ל כריכות שהם עולין ה' אחד, כמובא, כי עקר הציצית הוא בשביל להמשיך שלמות האמונה, שהוא בחינת ה' אחד, כי זה עקר האמונה, וכמובא בתקונים שציצית הוא בחינת אמונת היחוד, בחינת שמע ישראל וכו' כנ"ל:

אות כג

ועל-כן הציצית הם ל"ב חוטין, זה בחינת כלליות התורה שמתחלת בב' דבראשית ומסיימת בלמ"ד, כי ציצית הוא בחינת אמונה, שהוא כלליות התורה מבראשית עד לעיני כל ישראל, ועל-כן מתחלת התורה, "בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ" להודיע שעקר התחלת ויסוד קיום כל התורה הוא על-ידי האמונה בחדוש העולם שמאמינים שהשם יתברך ברא את השמים ואת הארץ יש מאין המחלט, שזהו יסוד כל התורה כלה, בחינת (מכות כד) בא חבקוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה,

בְּחִינַת (תהלים קיט) כָּל מִצְוֹתַי אֲמוּנָה כִּנּוּי לַזֶּה זֹכִיךְ עַל-יְדֵי הַצִּיצִית
כִּנּוּי, וְעַל-כֵּן הֵם לִיב חוֹטִים כְּנֹגֵד כְּלָלוֹת הַתּוֹרָה מִבִּי דְבַר אֲשֵׁית עַד לִי
דְלַעֲיִנִי כָּל יִשְׂרָאֵל וְכִנּוּי:

אות כד

וְהִנֵּה מִבְּאֵר לַעֵיִל, שְׁעַל-יְדֵי צִיצִית מִמְּשִׁיכִין בְּחִינַת תּוֹכְחָה הַטּוֹבָה שֶׁל
הַמּוֹכִיחַ הָרְאוּי וְכוּי כִּנּוּי לַזֶּה בְּחִינַת (בראשית כ') הִנֵּה הוּא לָךְ כְּסוּת
עֵינַיִם וְכוּי וְאֵת כָּל וְנוֹכַחַת, כְּסוּת עֵינַיִם זֶה צִיצִית, שֶׁהוּא תִּקּוּן הַמְּלָבוֹשׁ
וְהַכְּסוּת, בְּחִינַת כִּי הוּא כְּסוּתָהּ לְבַדָּה דָּא צִיצִית כְּמוֹ שְׁכַתוּב בְּאֵהָר הַקָּדוֹשׁ
(תיקונים צא) וְזֶהוּ, 'כְּסוּת עֵינַיִם', כִּי צִיצִית הֵם בְּחִינַת עֵינַיִם, כִּי עַל שֵׁם
זֶה נִקְרָאִים צִיצִית לְשׁוֹן מִצִּיץ מִן הַחֲרָכִים, כְּמוֹ שֶׁפִּרֵּשׁ רַש"י שֵׁם בְּפִרְשֵׁת
צִיצִית וְכַמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה, "וְאֵלֶּה הַמְּשֻׁפְּטִים אֲמוּנָה" (בסימן ז'), עַיִן שֵׁם
וְזֶהוּ, "הִנֵּה הִיא לָךְ כְּסוּת עֵינַיִם", זֶה צִיצִית כִּנּוּי, עַל-יְדֵי זֶה וְאֵת כָּל
וְנוֹכַחַת, זֶה בְּחִינַת תּוֹכְחָה, כִּי עַל -יְדֵי צִיצִית זֹכִיךְ לְתוֹכְחָה הַטּוֹבָה שֶׁל
הַמּוֹכִיחַ הָרְאוּי כִּנּוּי. וְזֶהוּ (שם), "וּלְשָׁרָה אָמַר הִנֵּה נִתְּתִי אֵלֶיךָ כְּסָף
לְאֶחִיד הִנֵּה הוּא לָךְ כְּסוּת עֵינַיִם וְכוּי" כִּי לְקִיחַת שָׂרָה לְבֵית פְּרָעָה וּלְבֵית
אַבְיִמֶלֶךְ, זֶה סוּד בְּחִינַת הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח, שֶׁהוּא בְּבְחִינַת דִּין
שֶׁהַסְּטָרָא אַחֲרָא רוּצָה לְבָלוֹעַ אוֹתָהּ, אֲבָל עַל-יְדֵי כַחוּ הַגְּדוּל שֶׁל הַבַּעַל כַּח,
עַל-יְדֵי זֶה הַתְּפִלָּה עוֹמֶדֶת בְּצוּאָרָה שֶׁל הַסְּטָרָא אַחֲרָא וְאִזִּי מְכַרַחַת
הַסְּטָרָא אַחֲרָא לִיתֵן הַקְּאוֹת לְהַקִּיא וּלְהוֹצִיא כָּל חִיּוּתָהּ שֶׁבְּלַעָה מִן
הַקְּדוּשָׁה, בְּבְחִינַת (איוב כ') חֵיל בָּלַע וּיְקִיאָנוּ מִבִּטְנוֹ יוֹרִישָׁנוּ אֵל וְכוּי,
כְּמַבְאָר שֵׁם הֵיטֵב בְּהַתּוֹרָה הַנִּיֵּל וְזֶה בְּחִינַת לְקִיחַת שָׂרָה לְבֵית פְּרָעָה
וְאַבְיִמֶלֶךְ, שֶׁהוּא מְקוֹם הַסְּטָרָא אַחֲרָא, שֶׁרָצוּ לְכַבֵּשׁ לְעַצְמָן אֵת הָאִשָּׁה
יְרָאת ה', שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה, וְכָל זֶה הָיָה מְחַמַּת תְּאוֹת נְאוּף
שֶׁהַתְּגַבְּרָה בָּהֶם שֶׁנִּמְשָׁךְ מִזִּיּוּחַמַת הַנְּחָשׁ עַד שֶׁרָצוּ לְשַׁלוֹט גַּם עַל הַצְּדָקָת
שָׂרָה אִשָּׁה יְרָאת ה' לְהַטִּיל בָּהּ זִוְהָמָא ח"ו, אֲבָל שָׂרָה הִיָּתָה צְדָקָת גְּדוּלָה
מְאֹד וְהִיָּתָה בַּעֲלַת כַּח גְּדוּל, עַד שֶׁאַפְּלוּ כְּשֶׁשַׁלְטוּ בָּהּ הַדִּינִים עַד שֶׁנִּלְקַחָה
לְבֵיתָם אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַתְּגַבְּרָה בְּכַחַת הַגְּדוּל עַד שֶׁלֹּא יָכְלוּ לְשַׁלוֹט בָּהּ כָּלֵל,
אַדְרָבָה, הִיא שְׁלֹטָה בָּהֶם וְהִבִּיא עֲלֵיהֶם מְכּוּת גְּדוּלוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שם),
"וַיִּנְגַע ה' וְכוּי" וְהוֹצִיָּאָה מֵהֶם נְצוּצוֹת קְדוּשׁוֹת הַרְבֵּה שֶׁבְּלַעוּ מִקְּדָם
מִהַקְּדוּשָׁה, בְּבְחִינַת (קהלת ט') עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לִרְעוֹ לֹו כְּמוֹבָא,
שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח, שֶׁהוּא גַם כֵּן בְּחִינַת
זוֹ מִמַּשׁ שֶׁהֵם רוּצִים לְבָלַעָה, אֲבָל עַל-יְדֵי גְדוּל כַּחוּ שֶׁל הַבַּעַל כַּח אֵין יְכוּלִים
לִינַק מִמָּנָה, אַדְרָבָה, הֵם מוֹצִיאִים מִהַסְּטָרָא אַחֲרָא, עַל-יְדֵי זֶה כָּל נְצוּצוֹת
הַקְּדוּשָׁה שֶׁבְּלַעוּ וְכוּי כִּנּוּי, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא בְּחִינַת אִשָּׁה יְרָאת ה', כְּמוֹ
שְׁכַתוּב (משלי לא), " אִשָּׁה יְרָאת ה' הִיא תִתְהַלָּל". וְכַמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה "יִסֵּב

אַלְקִים" (בסימן ס"ב) מְקַרָּא זֶה עַל עֲנֵן שָׁרָה שְׁנִלְקַחָה לְבֵית פְּרָעָה, שְׁעַל-
יְדֵי זֶה הוֹצִיָּאָה מִשָּׁם כָּל נְצוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה, בְּחִינַת תְּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יְדִיהָ וְכוּ',
עַן שָׁם. וְזֶהוּ, "הִנֵּה נָתַתִּי אֶלְפִי כֶסֶף לְאַחִיד", זֶה בְּחִינַת הַנְּצוּצוֹת
הַקְּדוּשִׁים שֶׁהוֹכְרָחוּ לְהוֹצִיא וּלְהַחְזִיר אֶל הַקְּדוּשָׁה, לִיתֵן לְאַבְרָהָם כֶּסֶף
וּרְכוּשׁ וְהוֹן רַב, שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת נְצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁהוֹכְרָחוּ לְהַקְיָא
וּלְהוֹצִיא וּלְהַחְזִיק אֶת הַקְּדוּשָׁה עַל -יְדֵי זֶה דִּיקָא שְׂרָצוּ לְשִׁלוֹט בְּשָׂרָה וְכוּ'
כְּנִ"ל, כִּי הִיא בְּבְחִינַת הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח שְׁמוּצִיָּאָה מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא
כָּל נְצוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה וְכוּ' כְּנִ"ל וְעַתָּה מַחְבֵּר וּמֵיִשָּׁב הַמְקַרָּא הֵיטֵב סוֹפּוֹ
לְרֵאשׁוֹ, כִּי עַל-פִּי פְּשׁוּטוֹ אֵין מֵיִשָּׁב כָּלֵל פְּרוּשׁ הַמְקַרָּא הַזֶּה, כִּי מֵה שְׂיִכּוֹת
יֵשׁ עֲנֵן כְּסוּת עֵינַיִם לְהֶאֱלֹף כֶּסֶף, וְגַם רִשִׁי ז"ל בְּעֶצְמוֹ דָּחַק עֶצְמוֹ מְאֹד
בְּפִרוּשׁ הַמְקַרָּא הַזֶּה, כַּמְבַּאֵר לְמַעַן שָׁם, אֲבָל עַתָּה עַל-פִּי הַנִּי"ל מְבַאֵר
הֵיטֵב קֶשֶׁר הַמְקַרָּא הַזֶּה, כִּי עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח
שֶׁהִיא מוֹצִיָּאָה הַקְּדוּשָׁה מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא, שֶׁהִיא בְּחִינַת לְקִיחַת שָׂרָה לְבֵית
אַבְיִמֶלֶךְ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה הוֹצִיָּאָה כָּל נְצוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה מִשָּׁם, עַל-יְדֵי זֶה זֹכִין
לְבְּחִינַת חוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת צִיצִית, שְׁעַל-יְדֵי זֶה יְכוּלִין
לְהוֹכִיחַ כְּנִ"ל וְזֶהוּ, "וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֶלְפִי כֶסֶף לְאַחִיד" שֶׁהוֹכְרָחֵתִי
לְהוֹצִיא הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים הַכְּלוּלִים בְּכֶסֶף וְזֶהוּ, (כַּמְבַּאֵר בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ
ז"ל בְּמִקּוֹם אַחֵר סִימָן נ"ו) וּלְהַחְזִיר אֶל הַקְּדוּשָׁה לְאַבְרָהָם, "הִנֵּה הוּא
לֵךְ כְּסוּת עֵינַיִם", זֶה צִיצִית, כִּי עַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ בְּחִינַת הַחוּט שֶׁל חֶסֶד
הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת צִיצִית כְּנִ"ל וְזֶהוּ, וְאֵת כָּל וְנוֹכַחֵת", כִּי עַל-יְדֵי זֶה
זֹכִין לְבְּחִינַת הַתּוֹכַחָה הַטּוֹבָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹכַחָה שֶׁל מֹשֶׁה וְכוּ'
כְּנִ"ל:

אות כה

וְזֶה בְּחִינַת (אסתר ח') וְהַעִיר שׁוֹשֵׁן צְהֵלָה וְשִׁמְחָה וּמְרֻדְכֵי יֵצָא מִלְּפָנֵי
הַמֶּלֶךְ בְּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְחוּר וְכוּ', כִּי גְדוּלַת מְרֻדְכֵי, שֶׁהוּא הַנֵּס הַגְּדוֹל
וְהַנּוֹרָא מְאֹד שֶׁל פּוּרִים, הַכֹּל הָיָה עַל -יְדֵי בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל
הַבַּעַל כַּח, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מְכַנְיַעִין אֶת עַמְלֵק, שֶׁהוּא הַמֶּן הַרְשָׁע, יַמַּח שְׁמוֹ,
כַּמְבַּאֵר שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת קְרִיעַת יַם סוּף וּמִלְחַמַּת עַמְלֵק
וְכוּ', עַן שָׁם וְעַל-כֵּן הָיָה עֶקֶר הַנֵּס עַל-יְדֵי שְׁנִלְקַחָה אֶסְתֵּר לְבֵית הַמֶּלֶךְ,
כִּי לְקִיחַת אֶסְתֵּר לְבֵית אַחֲשֵׁרוּשׁ, זֶהוּ בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל
הַבַּעַל כַּח הַנִּי"ל, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת לְקִיחַת שָׂרָה לְבֵית אַבְיִמֶלֶךְ וּפְרָעָה כְּנִ"ל, רַק
שָׁם הָיָה רַק לְפִי שְׁעָה קְלָה, כִּי אִזּוֹ לֹא הָיָה קְטָרוּג וְדִין גְּדוֹל כָּל כַּף כְּמוֹ
בִּימֵי אַחֲשֵׁרוּשׁ בְּקוּם עֲלִינוֹ אָדָם בְּלִיעַל הַמֶּן הַרְשָׁע, יַמַּח שְׁמוֹ, שֶׁהוּא
עַמְלֵק, שֶׁהוּא זִוְהַמַּת הַנְּחָשׁ בְּעֶצְמוֹ, אֲשֶׁר הֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ לֹחֵם עִמּוֹ
תְּמִיד בְּשָׁבִיל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שְׁמוֹת יז), "מִלְחָמָה לֵה' בְּעַמְלֵק מִדּוֹר

דִּוּר" וּמַחֲמַת תִּקְוָה הַדִּין שֶׁהַתְּגַבְּרָה זֹה־הַמַּת הַנְּחַשׁ מְאֹד שֶׁהוּא הֶמֶן הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, כְּנִ"ל, עַל-כֵּן הוֹכְרָחָה אֲסֵתֵר שֶׁתְּהִיָּה נִתְפָּסֶת לְבֵית הַמֶּלֶךְ וְגַם הוּא לֹא נִגַּע בָּהּ, כְּמוֹבֵא בְּתַקּוּנִים וּבְגִדּוּל כְּחֵה הוֹצִיָּאָה מִהֶסְטֵרָא אַחֲרָא כָּל הַקְּדוּשׁוֹת וְהַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, עַד שֶׁהֶסְטֵרָא אַחֲרָא, שֶׁהוּא הֶמֶן וּבֵיתוֹ, נִפְלוּ בְּמַפְלָה שְׁאִין לָהּ תִּקּוּמָה וְנָתַן כָּל בֵּיתוֹ וּרְכוּשׁוֹ לְמַרְדְּכֵי הַיְהוּדִי, שְׁכַל זֶה הָיָה עַל-יְדֵי הַצְּדָקָת אֲסֵתֵר הַמַּלְכָּה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (אֶסְתֵּר ח'), "וַתִּשָּׂם אֲסֵתֵר אֶת מַרְדְּכֵי עַל בֵּית הֶמֶן" וְעַל-יְדֵי זֶה עָלוּ כָּל נְצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים הַמְּלַבְּשִׁים בְּהַעֲשִׁירוֹת שֶׁהָיָה כְּבוֹשׁ אֶצֶל הֶסְטֵרָא אַחֲרָא אֶצֶל הֶמֶן וּבֵיתוֹ, יִמַּח שְׁמֵם, כְּלָם חֲזָרוּ וְעָלוּ אֶל הַקְּדוּשָׁה לְמַרְדְּכֵי הַיְהוּדִי, שְׁכַל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כֹּחַ שֶׁעֲמֻדָּה בְּבֵית הַבְּלִיעָה שְׁלֵהֶם, שְׁעַל-יְדֵי זֶה הוּא מַפְּלֵת הֶמֶן עֲמֶלֶק כְּנִ"ל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת לְקִיחַת אֲסֵתֵר לְבֵית הַמֶּלֶךְ כְּנִ"ל לְעֵנֶן שָׂרָה, וְעַל-כֵּן הָיָה הַנִּס עַל-יְדֵי נְדוּד הַשְּׁנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם ו'), "בְּלִילָה הַהוּא נְדָדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ". שְׂאֵז הַתְּחִיל עֵקֶר תִּקְוָה הַנִּס, כִּי נְדוּד הַשְּׁנָה זֶה בְּחִינַת בְּרוּר הַמְּדַמָּה, כִּי כִשֶׁהַמְּדַמָּה מְבַרֵּר הַיֵּטֵב אִין צְרִיכִין לִישׁוֹן, כִּי עֵקֶר הַשְּׁנָה הוּא בְּשִׁבִיל לְבַרֵּר הַמְּדַמָּה, אֲבָל כִּשֶׁהַמְּדַמָּה מְבַרֵּר אִין צְרִיךְ שְׁנָה, וְעַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין הַנִּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת לְקִיחַת אֲסֵתֵר לְשֵׁם כְּנִ"ל, עַל-יְדֵי זֶה נִתְבַּרֵּר הַמְּדַמָּה, כְּמִבְּאֵר בְּתוֹרַת הַנִּ"ל כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן הָיָה אֵז נְדוּד הַשְּׁנָה, שֶׁזֶה נִמְשָׁךְ מִבְּרוּר הַמְּדַמָּה כְּנִ"ל וְעַל-יְדֵי זֶה הָיָה תִּקְוָה הַנִּס, כִּי עֵקֶר הַנִּס שֶׁל פּוּרִים הוּא לְהַכְּנִיעַ עֲמֶלֶק שֶׁהוּא עֵקֶר הַכְּפִירוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת, כְּמִבְּאֵר בְּמַקּוֹם אַחֵר (לִיקוּטֵי תַנִּינָא סִימֵן יט), וּלְגַלּוֹת אֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, כְּמִבְּאֵר בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (שֵׁם) עַל פְּסוּק, "וַיְהִי יָדְיוֹ אֱמוּנָה" הַנֶּאֱמַר בְּמַלְחַמַת עֲמֶלֶק, שֶׁעֵקֶר מַפְּלַת עֲמֶלֶק הוּא עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-כֵּן הָיָה עֵקֶר מַפְּלַת הֶמֶן-עֲמֶלֶק, עַל-יְדֵי נְדוּד הַשְּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּר הַמְּדַמָּה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלְּהָ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה כְּנִ"ל, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר מַפְּלַת עֲמֶלֶק וְהֶמֶן כְּנִ"ל, וְעַל-יְדֵי כָּל זֶה זוֹכִין לְאוֹר הַצִּיצִית כְּנִ"ל וְזֶהוּ (שֵׁם ט), "וּמַרְדְּכֵי יָצָא מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת" זֶה בְּחִינַת צִיצִית שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן תְּכֵלֶת, שֶׁהֵם עֵקֶר תִּקּוּן וְנוֹי כָּל הַמְּלַבְּשֵׁי כְבוֹד, הֵינּוּ שְׂאֵז נִתְגַּלְּהָ עַל מַרְדְּכֵי אוֹר הַצִּיצִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת לְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְחוּר וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין הַנִּ"ל, עַל-יְדֵי זֶה הוּא מַפְּלֵת הֶמֶן, וְנִתְגַּלְּהָ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְכוּ', עַד שֶׁזוֹכִין לְחוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת אוֹר הַצִּיצִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת לְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְחוּר וְכוּ' כְּנִ"ל וְזֶהוּ (שֵׁם), "לִיְהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְכוּ', וְהָעִיר שׁוֹשֵׁן צָהֳלָה וְשִׂמְחָה" בְּחִינַת תִּקְוָה הַשִּׂמְחָה שֶׁל הַפּוּרִים, כִּי עֵקֶר הַשִּׂמְחָה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת חוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת לְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְכוּ', בְּחִינַת צִיצִית כִּי הַחוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּ"ל, הוּא בְּחִינַת הַנְּגוּן שֶׁלְעֵתִיד, שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַשִּׂמְחוֹת כְּנִ"ל וְזֶהוּ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה (מַגִּילָה יג), אֲסֵתֵר חוּט שֶׁל חֶסֶד מְשׁוּךְ עֲלֵיהֶם, כִּי זְכָתָה לְחוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּ"ל כְּנִ"ל :

אות כו

וְזֶהוּ בְּחִינַת סְעֻדַת פּוּרִים שְׂאֵז מְצֻנָה לְאָכַל וּלְהִרְבּוֹת בְּסְעֻדָּה, כִּי עַל-יְדֵי בְּחִינַת חוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל נִתְתַּקֵּן הָאֲכִילָה בְּקִדְשָׁה, כִּי זֹכִין שֶׁתְּהִיָּה הָאֲכִילָה בְּבְחִינַת מְזֻזָּא דְנִשְׁמַתָּא עַל-יְדֵי הָרִיחַ הַטּוֹב שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַנְּגוּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת חוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת מְרַדְּכִי, כִּי עַל שֵׁם זֶה נִקְרָא מְרַדְּכִי עַל שֵׁם רִיחַ הַטּוֹב, בְּחִינַת מֵר דְרֹר שֶׁהוּא רֹאשׁ לְכָל הַבְּשָׂמִים וְהָרִיחוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ל'), "וְאֵתָה קַח לָךְ בְּשָׂמִים רֹאשׁ מֵר דְרֹר" וְכֵן אֶסְתֵּר נִקְרְאֶת הַדְּסָה, בְּחִינַת הַדָּס שֶׁמַּעֲלָה רִיחַ טוֹב, כִּי הֵם זְכוּ לְהִמְשִׁיךְ בְּחִינַת הַחוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּי"ל, שֶׁהוּא קוֹל הַנְּגוּן הַנִּי"ל הַמְשֻׁקָּה אֶת הַגּוֹן, שֶׁמִּשָּׁם כָּל הָרִיחוֹת כְּנִי"ל, כִּי עַל-יְדֵי הַקּוֹל הַמְשֻׁקָּה אֶת הַגּוֹן נִכְנַע הַמֶּן-עַמְלֵק שֶׁהוּא זִוְהַמַּת הַנְּחָשׁ, בְּחִינַת עֶקֶב עֲשׂוֹ, כִּי אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָּה (חוּלִין קַלֵּט), הַמֶּן מִן הַתּוֹרָה מִנִּין? שֶׁנֶּאֱמַר, "הַמֶּן הָעֵץ וְכוּ" נִמְצָא, שֶׁהוּא עֶקֶר זִוְהַמַּת הַנְּחָשׁ שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי אֲכִילַת עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע וְהַכְּנַעְתּוֹ וּמִפְּלֵתוֹ עַל-יְדֵי הַקּוֹל הַנִּי"ל הַמְשֻׁקָּה אֶת הַגּוֹן, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת פְּסוּק אֶת קוּלָךְ שֶׁמַּעֲתִי בְּגוֹן וְאִירָא, שֶׁנִּסְמָךְ בְּפִרְשָׁה לְפִסּוּק הַמֶּן הָעֵץ, כְּמַבְאֵר שֵׁם, כִּי בְּחִינַת אֶת קוּלָךְ שֶׁמַּעֲתִי וְכוּ', שֶׁהוּא בְּחִינַת הַקּוֹל הַנִּי"ל הוּא תְּקוּן אֲכִילַת עֵץ הַדְּעַת, וְעַל-יְדֵי זֶה נוֹפֵל הַמֶּן שֶׁאֲחִיזְתּוֹ מִשָּׁם, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְזֻזָּא דְגוּפָא, וְזֹכִין לְבְּחִינַת מְזֻזָּא דְנִשְׁמַתָּא, שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַקּוֹל הַנִּי"ל שֶׁמִּשָּׁם גְּדִלִים כָּל הָרִיחוֹת כְּנִי"ל, שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי מְרַדְּכִי וְאֶסְתֵּר הִיא הַדְּסָה שֶׁנִּקְרְאִין עַל שֵׁם הָרִיחַ הַטּוֹב כְּנִי"ל:

אות כז

וְזֶהוּ בְּחִינַת (אֶסְתֵּר ט') וְרַבִּים מַעֲמֵי הָאֶרֶץ מִתְּהִדִים וְכוּ', דְּהִינוּ שֶׁנִּתְגַּיְרוּ גֵרִים הַרְבֵּה, כִּי כָּל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנִּי"ל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין גֵרִים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, עֵין שָׁם:

אות כח

וְעַל-כֵּן הַגֵּרִים שֶׁמִּתְגַּיְרוּן הֵם בָּאִים תַּחַת כְּנִפֵי הַשְּׂכִינָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּנִפֵי מְצֻנָה, דְּהִינוּ צִיצִית, כִּי צִיצִית הֵם בְּחִינַת הַחוּט שֶׁל חֶסֶד הַנִּמְשָׁךְ מֵהַתְּפִלָּה

שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנִּי"ל שֶׁמִּשָּׁם הַגָּרִים וְכַנִּי"ל בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל, עֵינֵי שָׁם:

אות כט

וְזֶה בְּחִינַת הַסְּמִיכוֹת שֶׁל כָּל סֵדֶר שֶׁלַח לָךְ שֶׁשָּׁם כְּתוּבָה פְּרִשְׁת צִיצִית
בְּסוּפָה, כִּי הַמְּרַגְלִים פָּגְמוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם
שֶׁמִּשָּׁם עֵקֶר הַנְּגוּן הַנִּי"ל, אָבֵל מֹשֶׁה רִבְּנוּ בְּגֹדֶל כַּחוֹ הַנִּי"ל זָכָה לְפַעוּל אֶצֶל
הַשָּׁם יְתַבְּרָךְ עַד שֶׁמַּחֲלָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, "וַיֹּאמֶר ה' סַלַּחְתִּי כְּדַבְּרְךָ"
וְאִזִּי חוֹזֵר וְנִמְשָׁךְ בְּחִינַת הַנְּגוּן הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת נְרָדִי נִתְּנוּ רִיחוֹ, בְּחִינַת
סְלִיחַת עֲוֹנוֹת נִי"ל, וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ מִיַּד לָזֶה פְּרִשְׁת נְסָכִים, דְּהֵינּוּ לְנִסְךְ יִין
עַל הַקְּרִבָּנוֹת וְאִז עֵקֶר הַשִּׁיר, כִּי אֵין אֹמְרִים שִׁיר אֶלָּא עַל הַיִּין, שֶׁהוּו
בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הַשִּׁיר וְהַנְּגוּן הַנִּי"ל שֶׁאֹמְרִים אוֹתוֹ עַל הַיִּין דִּיקָא, שֶׁהוּא
בְּחִינַת תְּקוּן וְיִרְרוֹר הַמְּדַמָּה, בְּחִינַת יִין הַמְּשַׁמַּח כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ לָזֶה
פְּרִשְׁת חֲלָה שֶׁהוּא בְּחִינַת בִּיאַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר טו),
"בְּבוֹאֲכֶם אֶל הָאֶרֶץ וְכוּ" שְׁנִתְחַיִּיבוּ תִכְף בְּכַנִּיסְתֶּם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ
שֶׁפִּרְשׁ רַשִׁי שָׁם, כִּי עֵקֶר הַנְּגוּן הַנִּי"ל נִמְשָׁךְ עַל-יַדֵּי בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
כְּנִי"ל, שֶׁהוּא תְּקוּן הַמַּאֲכָל וְהַמְּזוּן לְהַכְנִיעַ מְזוֹנָא דְּגוּפָא וְכוּ כְּנִי"ל, שֶׁהוּו
בְּחִינַת חֲלָה לְתַקּוֹן הַמַּאֲכָל לְתַקּוֹן חֲטָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן שֶׁחֲטָא בְּאֲכִילָה
וְהַגְּבִיר בְּחִינַת מְזוֹנָא דְּגוּפָא וְהַתְּקוּן עַל-יַדֵּי חֲלָה שֶׁחֲיָבִין בְּכַנִּיסְתוֹ לְאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל דִּיקָא שֶׁמִּשָּׁם הַנְּגוּן הַנִּי"ל. וְכַמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה ( )
יִלְקוּט שְׁמַעוֹנֵי סִימָן לַב), הִיא קְלֶקְלָה חֲלָתוֹ שֶׁל עוֹלָם לְפִיכָךְ תִּפְרִישׁ חֲלָה,
נִמְצָא, שֶׁחֲלָה הוּא תְּקוּן חֲטָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן, הֵינּוּ תְּקוּן פְּגָם הָאֲכִילָה, פְּגָם
מְזוֹנָא דְּגוּפָא וְכַנִּי"ל, כִּי עַל-יַדֵּי שֶׁמִּפְרִישִׁין חֲלָה זֹכִין שִׁיְהִיָּה הַלְּחָם שֶׁהוּא
הַמְּזוּן בְּבְחִינַת מְזוֹנָא דְּנִשְׁמָתָא בְּבְחִינַת אֲכִילַת הַצְּדִיקִים, בְּחִינַת (מַשְׁלִי
יג) צְדִיק אוֹכֵל לְשׁוֹבַע נִפְשׁוֹ, וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ אַחַר כָּךְ פְּרִשְׁת קְרִבָּן עֲבוּדָה זָרָה
שֶׁהוּא תְּקוּן פְּגָם הָאֲמוּנָה, כִּי עֵקֶר הַנְּגוּן הַנִּי"ל נִמְשָׁךְ עַל-יַדֵּי תְּקוּן הָאֲמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה כְּנִי"ל וְאַחַר כָּךְ נִסְמָךְ פְּרִשְׁת מְקוּשָׁשׁ מֵעַנְיָן קְדָשׁת שְׁבַת קְדָשׁ
וְכִלּוּל מִכָּל הַיָּמִים וְהַזְּמַנִּים הַמְּקַדְּשִׁים שֶׁכֻּלָּם בְּבְחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הָאֲמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה וְכַנִּי"ל וְאַחַר כָּךְ נִסְמָךְ פְּרִשְׁת צִיצִית כִּי כָּל זֶה כָּלּוּל בְּמַצּוֹת צִיצִית
נִי"ל וְזֶה שֶׁכְּתוּב אֲדוּמוּר ז"ל (בַּסִּימָן קַע"ז לְקוּטֵי מוֹהַר"ן א') שֶׁוַיֹּאמֶר ה'
סַלַּחְתִּי כְּדַבְּרִיךָ רָאשֵׁי תְּבוֹת כּוּסִי, כִּי הַצְּדִיקִים יְכוּלִין לְסַלַּח עֲוֹנוֹת עַל-
יַדֵּי שְׁתִּיתָם יִין, עֵינֵי שָׁם, הֵינּוּ כְּנִי"ל, כִּי הוּא מִמְּשִׁיךְ עַל-יַדֵּי שְׁתִּיתָ יִין
בְּחִינַת תְּקוּן וְיִרְרוֹר הַמְּדַמָּה, שֶׁעַל-יַדֵּי זֶה נִמְשָׁךְ הַנְּגוּן הַנִּי"ל, שֶׁעַל-יַדֵּי זֶה
נִמְשָׁךְ סְלִיחַת עֲוֹנוֹת וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ אַחַר פְּרִשְׁת זֹאת פְּרִשְׁת נְסָכֵי יִין
וְכַנִּי"ל:

הַלְּכוֹת צִיצִית הֵלְכָה ו' נִכְלָל בְּהַלְּכוֹת נְטִילַת יְדֵים שְׁחֵרִית הֵלְכָה ד':

אות א

על-פי התורה "תקעו תוכחה" הנ"ל (בה' השכמת הבוקר הלכה ה')
יתבאר ענין ציצית והנה כָּבֵר בְּאַרְנוֹ קִצַּת עֵנָן צִיצִית על-פי התורה הנ"ל
בהלכות ציצית הלכה ה' וְשֵׁם מְבֹאֵר גַּם כֵּן עֵנָן הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה וְקִימַת
חצות על-פי זה, וכאן נאמרו וְנִשְׁנֵנוּ בְּשִׁבְלֵי דְבָרִים שְׁנֵתְחַדְּשׁוּ בָהֶם, והנה
מְבֹאֵר שֶׁם שְׁצִיצִית הֵם בְּחִינַת הַחוּט שֶׁל חֶסֶד שְׁנִמְשָׁךְ על-ידי הַתְּפִלָּה
בְּבַחֲיַנַּת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח וְכוּ', עֵינָן מְשֵׁם בְּאַרְיֵכוֹת עֵתָה עֵינֵתִי וּמְצַאֲתִי
בְּחֶסֶדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעֵנָן צִיצִית על-פי התורה הנ"ל עוד כִּמָּה דְבָרִים כִּהְמָה:

אות ב

כי מְבֹאֵר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל בְּאוֹת וַאֲיוֹ שְׁעֵנָן הַתְּקוּנִים הַנִּעֲשִׂים על-ידי
הַתְּפִלָּה בְּבַחֲיַנַּת דִּין וְכוּ', הֵם בְּחִינַת רְפוּאָה שְׁנִמְשָׁךְ על-ידי סְלִיחַת עֲוֹנוֹת
וְכוּ' שְׁזוֹכִין על-ידי הַתְּפִלָּה הַשְּׁלֵמָה שְׁמֵתְפַלְּלִין הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל
בְּתוֹסְפוֹת שְׁכָנִים הַרְבֵּה, כי על-ידי שְׁנֵתְנוֹסֵף אֶל הַקְּבוּץ עוֹד שָׂכֵן מִיִּשְׂרָאֵל
שְׁמֵתְפַלְּלֵם עִמָּהֶם על-ידי זה מְתַרְבֵּין הַבְּתִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל הַתְּפִלָּה עַד אֵין
קֶץ וְכוּ', כי ג' אֲבָנִים בְּנוֹת שֵׁשׁ בְּתִים ד' כ"ד ה' ק"כ וְכוּ' וְכוּ' עַד מָה
שָׂאִין הֵפֶה יָכוֹל לְדַבֵּר וְכוּ', עֵינָן שֶׁם הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב מָה שְׁפָתוֹב שֶׁם בְּזָה על
פְּסוּק, "וַיִּבֶל יֹאמֶר שָׂכֵן חֲלִיתִי וְכוּ'" נִמְצָא, שֶׁהַתְּפִלָּה בְּתוֹסְפוֹת שְׁכָנִים
שְׁמֵתְרַבֵּין על יְדֵה בְּתִים הַרְבֵּה בְּלִי שְׁעוֹר הִיא בְּחִינָה אַחַת עִם הַתְּפִלָּה
בְּבַחֲיַנַּת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנִּי"ל, כְּמוֹבֵן לְמַעַן שֶׁם וַיֵּשׁ לְבָאֵר קִצַּת בְּזָה, כי
מְבֹאֵר שֶׁם שְׁעַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבַחֲיַנַּת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח הוּא מוֹצִיא
מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא כָּל הַדַּעַת וְכָל הַתְּפִלוֹת וְכָל הַנְּצוּצוֹת וְהַנְּפִשׁוֹת וְכוּ'
שְׁבִלְעָה הַסְטֵרָא אַחֲרָא תַּחֲלָה בְּבַחֲיַנַּת חֵיל בִּלְע וּיְקִיאֵנוּ וְכוּ' וְעֵתָה נוֹכַח
לוֹמֵר שְׂאֵלוֹ הַנְּפִשׁוֹת שְׁהוֹצִיא הַבַּעַל כַּח הִזָּה מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא הֵם הֵם

הנפשות הנתוספים אל הקבוץ הקדוש בבחינת תוספות שכנים הנ"ל שעל ידיהם נתרבין ונתגדלין הבתים של הקדשה מאד מאד, כי בתחלה כשהיו אלו הנפשות נבלעין בין הסטרא אחרא בודאי היו רחוקים מתפלה, ועכשיו כשהוציא אותם הבעל כח הנ"ל מהסטרא אחרא, אזי הם מתקרבים אל הקדשה ונתוספים אל הקבוץ הקדוש של ישראל העוסקים בתפלה בכונה ונעשים שכנים אליהם, שעל-ידי זה מתרבין הבתים עד אין חקר וכיו' עד שעל-ידי זה נכנסין ונתכנסין לתוך אלו הבתים כל שאר הנפשות הנדחים הרחוקים מאד מאד, שהם בחינת (איכה ד) תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות וכיו', כמבאר בדברינו בזה כמה פעמים, עין שם וכל זה הוא בחינת ציצית, כי ציצית הוא בחינת קבוץ נדחים, בחינת (ישעיה יא) ונפוצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ שבשביל זה מקבצין הציצית ולוקחין אותם בידיים אצל והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ, הינו כי קדשת מצות ציצית נמשכת מהבעל כח הנ"ל שיכול להתפלל תפלה בבחינת דין, שעל-ידי זה ממשיך כל התקונים הנאמרים שם, שזהו בעצמו בחינת התפלה של תוספת שכנים וכיו' כנ"ל כי ציצית מקבץ נדחים מארבע כנפות הארץ שזהו בעצמו בחינת התפלה בתוספת שכנים הרבה שעל-ידי זה מתקבצין כל הנדחים לתוך רבוי הבתים מאד שנעשין על-ידי אלו השכנים בבחינת (תהלים קמו) בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס וכנ"ל, כי כל הנדחים מתכנסין לתוך רבוי הבתים הנ"ל שמהם נבנית ירושלים עיר הקדש (וכמבאר בדברינו מזה במקום אחר):

אות ג

כי על-ידי קבוץ הנפשות הנ"ל אל הקדשה נעשין לבושין קדושים בבחינת (ישעיה ס) שאי סביב עיניך וראי כלם נקבצו באו לך חי אני נאם ה' כי כלם כעדי תלבשי וכיו', הינו בחינת ציצית שמקבץ נדחים, שהם עקר הלבושין הקדושים וזהו בחינת (שם נב) עורי עורי לבשי עווד ציון, כי הלבושין קדושים בחינת ציצית נעשין על-ידי המטה עוז שהיא התפלה בבחינת דין של הבעל כח, שהיא בעצמו בחינת התפלה בתוספות שכנים, שעל-ידי זה מתקבצים כל הנדחים, שזהו בחינת ציצית כנ"ל ועל-כן באמת אמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת לב) על פסוק, "והחזיקו עשרה אנשים מכל לשונות הגוים בכנף איש יהודי וכיו'" שעל-ידי מצות ציצית זוכין שיתאחזו בו מכל העי' לשונות להתקרב להשם יתברך, כי ציצית היא בחינת קבוץ נדחים, שהיא בחינת הנפשות של בעלי תשובה והגרים שמתגירין על-ידי התפלה בבחינת דין הנ"ל, כמו שכתוב שם על פסוק, "מבטנו יורישנו אל וכיו'", עין שם וזה שנסמך מקרא, "אשר יחזיקו עשרה אנשים וכיו' בכנף וכיו'" למקראות שלמעלה שמדברים שם

שְׁהַגְרִים יִתְּסְפוּ עַל קְבוּץ יִשְׂרָאֵל לְהִתְפַּלֵּל עִמָּם יַחַד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם בְּזִכְרֶיהָ סִימָן ח', "וַיֵּאָשֶׁר יְבֹאוּ עִמָּיִם וְכוּי' וְהִלְכוּ יוֹשְׁבֵי אַחַת אֶל אַחַת לֵאמֹר נִלְכָה הַלּוּף לְחִלּוֹת אֶת פְּנֵי ה' וּלְבַקֵּשׁ אֶת ה' צְבָאוֹת אֵלֶיךָ גַּם אֲנִי וְכוּי'" וְאַחֵר כֶּף נִסְמָךְ מִיַּד, "בְּיָמַי הִהְמָה אֲשֶׁר יִחְזִיקוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים וְכוּי' בְּכַנְף וְכוּי'", הֵינּוּ כְּנִ"ל, כִּי תוֹסְפוֹת גְּרִים בְּחִינַת שְׂכָנִים אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ לְהִתְפַּלֵּל וּלְחִלּוֹת עִמָּהֶם אֶת פְּנֵי ה', הוּא בְּחִינַת צִיצִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲשֶׁר יִחְזִיקוּ מִכָּל לְשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִם בְּכַנְף וְכוּי' כְּנִ"ל, וְעַל-כֵּן נִסְמְכוּ זֶה לָזֶה וְכְנִ"ל:

אות ד

וְעַיִן מַה שֶׁכָּתַבְתִּי בְּהַלְכוֹת פְּרִיָה וְרַבִּיָה הַלְכָה ו' עַל-פִּי עֲנִין הַנּוֹרָא הַזֶּה שֶׁל תוֹסְפוֹת הַשְּׂכָנִים אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ, עַיִן שָׁם בָּאוֹת י"ב י"ג מִבְּאֵר שָׁם שְׁעַל-יָדֵי זֶה יְכוּלִין לְצֵאת רַבּוּי הַבְּרִיתוֹת שֶׁהִתְחַיֵּב כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי אִין לָךְ מִצְוָה שְׁלֵא נִכְרַתוּ עֲלֶיךָ מ"ח בְּרִיתוֹת שֶׁהוּא בְּרוּךְ בְּכָל לְבָרּוּךְ בְּפֶרֶט וְכוּי' לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת, כְּמִבְּאֵר בְּסוּטָה בְּפֶרֶשֶׁת "אֵלוּ נֹאמְרִים" בְּדָף ל"ז ע"ב, עַד שֶׁמִּסְקוֹ שָׁם, שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הִתְחַיֵּב אֶת עַצְמוֹ מִצַּד הָעֲרָבוֹת בְּעַד ת"ר אֲלָפִים וְכוּי' מִיִּשְׂרָאֵל אֲלָפִים אֲלָפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת בְּרִיתוֹת, כְּמִבְּאֵר שָׁם בְּסוּף הַסֵּנִיא עֲרַבָא וְעֲרַבָא דְעֲרַבָא אִיפָא בְּיַנְיָהוּ, וְעַיִן שָׁם בְּתוֹסְפוֹת וּבְהַגְהוֹת רש"ל עֲצָם רַבּוּי רַבּוֹת הַבְּרִיתוֹת, וּבִאֲרָנוּ בְּהַלְכוֹת פְּרִיָה וְרַבִּיָה הַנִּ"ל, שֶׁכָּל זֶה זוֹכִין לְקַיֵּם וּלְצֵאת יָדֵי חוֹבוֹת הָעֲרָבוֹת עַל-יָדֵי שְׁמִקְרָבִין נֶפֶשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁכֵן, אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ, שְׁעַל-יָדֵי זֶה מִתְרַבֵּים הַבְּתִיִּים עַד אִין חֶקֶר יוֹתֵר וְיוֹתֵר מֵעֲצָם רַבּוּי הַבְּרִיתוֹת הַנִּ"ל, וְכָל זֶה זוֹכִין עַל-יָדֵי צִיצִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְבוּץ נְדָחִים, בְּחִינַת תוֹסְפוֹת הַשְּׂכָנִים הַנִּ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת ד' חוּטִין שֶׁכָּל אֶחָד מֵהַצִּיצִית שְׁכוּפְלִין אוֹתָם וְנִעְשִׂין ח', וְכָל אֶחָד מֵהַחוּטִין צָרִיךְ שִׁיְהִיָה שְׁזוֹר וְעַל-כֵּן הֵם י"ו, (כְּמִבּוֹאֵר בְּכוּוֹנוֹת מִזֶּה), וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת הַבְּרִיתוֹת הַנִּ"ל, כְּמִבְּאֵר בְּהַגְמָרָא הַנִּ"ל בְּעֲנִין הַבְּרִיתוֹת וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, ת"ר בְּרוּךְ בְּכָל לְבָרּוּךְ בְּפֶרֶט וְכוּי' לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת הַרִי פֶאן ד', ד' וד' הַרִי פֶאן ח', ח' וְח' הַרִי ט"ז וְכֵן בְּסִינֵי וְכוּי', וְכָל זֶה מְרַמֵּז בְּמִצְוֹת צִיצִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְבוּץ נְדָחִים מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ עַל-יָדֵי הַד' צִיצִיּוֹת שֶׁבְּאַרְבַּע כְּנָפוֹת הַטְּלִית כְּנִ"ל, כִּי בְּכָל אֶחָד מֵהַצִּיצִית מְרַמֵּז בְּחִינַת הַבְּרִיתוֹת הַנִּ"ל, שֶׁבְּתַחֲלָה הֵם ד', בְּחִינַת ד' חוּטִין שֶׁבְּצִיצִית, ד' וד' הַרִי פֶאן ח', בְּחִינַת כְּפִילוֹת הַד' חוּטִין שֶׁנִּעְשִׂין ח', ח' וְח' הַרִי י"ו בְּחִינַת שְׁזִירַת הַחוּטִין שֶׁנִּעְשִׂין י"ו כְּנִ"ל וְגַם הַצִּיצִית הֵם מְשֻׁלְשִׁין בְּכַמָּה בְּחִינּוֹת, כִּי צָרִיכִין שִׁיְהִיָה שְׁלִישׁ גְּדִיל וְכוּי' שְׁלִישֵׁי עֲנָף, וְכֵן בְּכָל חֲלִיאָה הוּא ג' כְּרִיכוֹת, וְכֵן צָרִיכִין לְתוֹתָם בְּתוֹךְ שְׁלֹשׁ אֲצָבָעוֹת, כִּל זֶה הוּא בְּחִינַת מַה שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבָרְכָה שָׁם שֶׁכָּל אֵלוּ הֵי"ו בְּרִיתוֹת נִשְׁנוּ בְּסִינֵי וְכֵן

בְּעֲרָבוֹת מוֹאֵב וְכוּי נִמְצָא, מִיַּח בְּרִיתוֹת עַל כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה וְכוּי, נִמְצָא שִׁיּוֹ בְּרִיתוֹת הַנִּי"ל הֵם מְשֻׁלְּשִׁין כְּנִי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶּׁהֲצִיטָה, שֶׁהֵם יִיּוֹ כְּנִי"ל, הֵם מְשֻׁלְּשִׁין בְּכַמָּה בְּחִינּוֹת כְּנִי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶּׁהֲצִיטָה עוֹלָה תִּיר כְּנִי"ל תִּיר אֶלֶף נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּכּוֹנּוֹת וְכֵן הֵם כְּנִי"ל תִּיר אֶלֶף עִם הַחֲלִיּוֹת וְהַקְּשָׁרִים, כְּמִבְּאֵר בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (מִנְחוֹת מַג), כִּי כָּל זֶה הוּא עֵינָן הַנִּי"ל שֶׁל הָעֲרָבוֹת שֶׁמִּסְקוֹ שֶׁם שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הִתְחַיֵּב בְּאֶלְפִים וְרַבּוֹת בְּרִיתוֹת כְּמִסְפֵּר תִּיר אֶלֶף פְּעָמִים תִּיר אֶלֶף וְגו' אֶלְפִים וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת וְחֲמֵשִׁים וְצָרִיכִין לְכַפֵּל עוֹד מִיַּח פְּעָמִים כָּל הַנִּי"ל וְלִמִּיד עֲרַבָּא דְעֲרַבָּא צָרִיכִין לְכַפֵּל עוֹד תִּיר אֶלֶף וְכוּי בְּכָל הַנִּי"ל, וְעֵינָן שֶׁם בְּהִלְכוֹת פְּרִיָּה וְרַבִּיָּה הַנִּי"ל שֶׁם בְּאֲרָנוּ קָצֵת בְּעֵינָנוּ זֶה, וְכָל זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְצִיאַת כִּי אִם עַל-יְדֵי תוֹסֵפוֹת שְׂכָנִים קְדוֹשִׁים הַנִּי"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת קְבוּצָה נְדָחִים, שֶׁזֶּה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַצִּיטָה הַקְּדוֹשִׁים כְּנִי"ל, וְעַל-כֵּן הֵם תִּיר אֶלֶף כְּנִי"ל תִּיר אֶלֶף גַּם כְּנִי"ל תִּיר אֶלֶף מִיִּשְׂרָאֵל וְגו' אֶלְפִים וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת וְחֲמֵשִׁים שְׂעוּלִים גַּם כְּנִי"ל תִּיר אֶלֶף, כִּי גו' אֶלְפִים וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת וְחֲמֵשִׁים עוֹלָם בְּדֶרֶךְ כָּל יִיג וְתִיר אֶלֶף הֵם בְּבְחִינַת תִּיר, סְכוּם הַכָּל עוֹלָה תִּיר אֶלֶף, כִּי תִיר אֶלֶף מִצּוֹת, שֶׁהֵם כָּל הַתּוֹרָה, הֵם בְּחִינַת כָּל נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁכָּל מְשֻׁלְּשִׁים בְּתוֹרָה כְּנִי"ל, וְכָל זֶה כָּל הַמִּצְוֹת צִיטָה שֶׁעוֹלָה תִּיר אֶלֶף כְּנִי"ל כָּל הַבְּחִינּוֹת הַנִּי"ל, כִּי הֵם כָּל הַלְלוֹת מְכָל הַבְּרִיתוֹת הַנִּי"ל שֶׁנִּכְפְּלִים ד' וּד' ח' וְח' וְכוּי וּמְשֻׁלְּשִׁין וְכוּי וְעוֹלָם תִּיר אֶלֶף עַד שֶׁכָּל הַלְלוֹת מְכָל הָאֶלְפִים וְרַבּוֹת רַבּוֹת בְּרִיתוֹת הַנִּי"ל שִׁיּוֹצְאִין יַי"ח עַל-יְדֵי תוֹסֵפוֹת שְׂכָנִים כְּנִי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְבוּצָה נְדָחִים מֵאַרְבַּע כְּנִי"ל הָאֶרֶץ שֶׁזוֹכִין עַל-יְדֵי מִצְוֹת צִיטָה כְּנִי"ל:

אות ה

וְזֶה בְּחִינַת טְלִית קָטָן וְטְלִית גָּדוֹל, כִּי בְּתַחֲלַת הַיּוֹם לּוֹבְשִׁים בְּבֵיתוֹ טְלִית קָטָן שֶׁהוּא בְּשִׁבִיל עֲצֻמוֹ לְזָכוֹת עַל-יְדֵי אֱלוֹ הַצִּיטָה שֶׁל הַטְּלִית קָטָן לְקַשֵּׁר עֲצֻמוֹ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְלְתוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה וְלְכָל נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר מִצְוֹת צִיטָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר טו), "וַיִּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וַיִּזְכַּרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וְכוּי לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתֵי וְכוּי". וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכָה שֶׁהוּא בְּעֲצֻמוֹ יוֹכֵל לְהִיּוֹת שָׂכֵן אֶל הַקְּבוּצָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁמִּתְכַּנְּסִין וּמִתְקַבְּצִין בְּכָל יוֹם בְּבֵיתֵי כְּנִי"ל וּבֵיתֵי מְדַרְשׁוֹת לִיחַד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וְלְהַתְפַּלֵּל כְּרַאוּי, וְאַחַר כֵּן הוֹלֵךְ לְבֵית הַכְּנִי"ל וּלְבֵית הַמְּדַרְשׁ וְזוֹכָה לְהִיּוֹת שָׂכֵן אֲלֵיהֶם, וְעַל-יְדֵי זֶה מִתְעַטֵּף שֶׁם בְּטְלִית גָּדוֹל שֶׁמִּתְפַּלֵּל בּוֹ, כִּי אִזּוֹכָה בְּכָל הַקְּבוּצָה הַקְּדוֹשָׁה לְעוֹרֵר רְחוּקִים מֵאֵד לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קְבוּצָה נְדָחִים מֵאַרְבַּע כְּנִי"ל הָאֶרֶץ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁמְקַבְּצִין הַצִּיטָה בְּיָדֵים בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה אֶצֶל וְהַבִּיאָנוּ לְשָׁלוֹם כְּנִי"ל, הֵינּוּ כִּי בְּתַחֲלָה

על -ידי הטלית קטן קרב את עצמו אל הקבוץ הקדוש שיזכה להתוסף עליהם בחינת שכן טוב פני"ל, ואחר כך בבית הכנסת כשכבר נעשה שכן טוב אליהם זוכה בכלל הקבוץ לקבץ ולקרב עוד כמה רחוקים שיהיו נעשים שכנים לצאת ידי חובת הערבוב לקיים ללמוד וללמד לשמור ולעשות וכו' פני"ל, שכל זה זוכין על-ידי הטלית גדול שמעטפין בו בבית הכנסת בשעת התפלה שאז עקר בחינת קבוץ נדחים בחינת והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ שמקבצין אז הציצית מהטלית גדול הינו, פני"ל:

אות ו

וזהו (תהלים קה), "לאמר לך אתן את ארץ כנען חבל נחלתכם" כי עקר קבוץ כל הנדחים הוא לארץ ישראל ולירושלים, כמו שכתוב (דברים ל'), "אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך וכו' והביאך אל הארץ הטובה וכו'" וכן אנו מבקשים בכל יום, "וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ לארצנו" והעקר לירושלים שכל בנינה מבחינת רבוי הפתים הנ"ל (כמבואר במקום אחר ומובא לעיל מזה) שלשם מתכנסים כל הנדחים בבחינת (תהלים קמז) בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס, ועקר הקבוץ לשם הוא על-ידי בחינת ציצית פני"ל, כי ציצית קלועים ושזורים, שהם בחינת חבל דקדשה, בחינת יעקב חבל נחלתו, כי הם כלולים מכל תרי"ג מצות, שהם בחינת כלליות נפשות ישראל פני"ל וזהו בחינת לאמר לך אתן את ארץ כנען חבל נחלתכם, 'חבל' דיקא, כי חבל נחלת ארץ ישראל נתן ליעקב חבל נחלתו על-ידי מצות ציצית, שהוא בחינת חבלים דקדשה שעל-ידי זה מתקבצין כלם לארץ ישראל בחינת והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ ותוליכנו מהרה קוממיות לארצנו שאוחזין אז הציצית וכנ"ל:

אות ז

ועל-כן קרח שהיה שכן רע, כי עליו אמרו רבותינו זכרונם לברכה (במדרש רבא פרק יח), אוי לרשע אוי לשכנו כי חלק על משה והקבוץ הקדוש שלו ורצה לחלק מהם בחינת ויקח קרח-ואיתפליג קרח, ופגם מאד בבחינת תקויו הנפלא הנעשה על-ידי תוספת שכנים הנ"ל, (כמבאר

מִזֶּה בְּמִקּוּם אַחֵר וּלְעִיל בְּהִלְכוֹת פְּרִיָּה וְרִבְיָה הַנִּיל עַל פְּסוּק, "בְּסוּדָם וְכוּ'
וּבִקְהֵלם וְכוּ'", עֵינֵי שָׁם, עַל-כֵּן פָּגַם בְּמִצְוֹת צִיצִית דִּיקָא, כִּי הִלְבִּישׁוּ
בְּטִלְיֹתוֹת שֶׁכֵּלֶן תִּכְלֶת וְכוּ' (בַּמְדַּרְשׁ רַבָּא שָׁם) כִּי כָּל פָּגְמוֹ הָיָה בְּעֵינָיו זֶה
שֶׁל תִּקּוּן הַצִּיצִית שֶׁהוּא לְהוֹסִיף שְׂכָנִים טוֹבִים עַל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ לְקַשֵּׁר
יַחַד הַחֵבֶל הַקְּדוֹשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְהוּא פָּגַם בָּזֶה פְּנִיל, עַל-כֵּן חָלַק עַל מִצְוֹת
צִיצִית דִּיקָא וְכַנִּיל:

אות ח

וְזֶה בְּחִינַת פְּרִשְׁת שְׁקָלִים, "כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ'" וְהַדָּבָר
תְּמוּנָה מְאֹד שֶׁהַמְּנִין מְסַכֵּן שְׂיֻכַּל לְשִׁלוֹט הַנֶּגֶף עַל-יְדֵי זֶה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה, לְמָה צָוָה לְמִנּוּתָם וְשִׂיתָנוּ שְׁקָלִים כְּפָר נֶפֶשׁ, לֹא
יִכְתוּב לֹא ה' וְלֹא ו', לֹא יִמְנָה אוֹתָם כָּלֵל, וְיִכְבֵּר הַרְגִישׁוּ בָּזֶה הַמְּפָרְשִׁים
בָּזֶה, אֵד עֵקֶר הַמְּנִין שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא בְּבַחֲינָה הַנִּיל בְּשִׁבִיל לְהַרְבוֹת
וּלְהַגְדִּיל בְּחִינַת הַתְּפִלָּה עַד אֵין קֶץ וְחִקָּר עַל-יְדֵי תוֹסֶפֶת נֶפֶשׁ עַל נֶפֶשׁ
שְׁנַתוֹסְפִין עַל-יְדֵי הַמְּנִין, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְרַבֵּין הַבְּתִים הַקְּדוֹשִׁים בְּכָל פְּעַם
בְּלִי שְׁעוֹר פְּנִיל, עַל-כֵּן הִזְהִירָם לְמִנּוּתָם עַל-יְדֵי הַשְּׁקָלִים דִּיקָא וְלֹא יִמְנָה
אוֹתָם כִּדְּכָפְשׁוּטוֹ שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּהֶם נֶגֶף שְׁשׁוּלֵט עַל-יְדֵי הַמְּנִין, כִּי יִשְׂרָאֵל
עִם קְדוּשַׁת הַם לְמַעַלָּה מִהַמְּנִין, כִּי הֵם נִכְלָלִין בְּכֵלֶם בְּמִקּוּר הָאֲחֻדוֹת, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב, "אֲתָה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ, וְעֵקֶר
הַמְּנִין וְהַחֲשׁבוֹן הוּא אֶצֶל הַעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים, שֶׁהֵם בְּבַחֲינַת רַבּוּי, בְּבַחֲינַת (
קֵהֶלֶת ז') בִּקְשׁוֹ חֲשְׁבוֹנוֹת רַבִּים וְכְמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י, עֲשׂוּ הִיָּה לוֹ שֵׁשׁ
נֶפֶשׁוֹת וְנִקְרָאִים נֶפֶשׁוֹת לְשׁוֹן רַבִּים וַיַּעֲקֹב הִיָּה לוֹ שִׁבְעִים נֶפֶשׁ וְנִקְרָאִים
כָּלֵם נֶפֶשׁ אֶחָד, אֲבָל בְּאֲמַת מַחֲמַת זֶה שֶׁכָּל נֶפֶשׁוֹת יִשְׂרָאֵל חֲשׁוּבִים נֶפֶשׁ
אֶחָד, מַחֲמַת זֶה דִּיקָא צָרִיכִין שִׁישְׂרָאֵל יִתְרַבּוּ מְאֹד כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל מָה
שִׁישְׂרָאֵל מִתְרַבֵּין יוֹתֵר מִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ וְשִׁמוֹ יִתְבַּרֵּךְ יוֹתֵר, בְּבַחֲינַת (מַשְׁלִי
יֵד) בְּרוּב עִם הַדְּרַת מְלֶךְ וְנִכְלָלִין יוֹתֵר בְּאֲחֻדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּבְשִׁבִיל זֶה צָוָה
לְמִנּוּתָם לְגִלוֹת רַבּוּי מְסַפֵּר נֶפֶשׁוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם ת"ר אֶלֶף וְיוֹתֵר כִּדְּי
לְהַגְדִּיל שְׁמוֹ וְכְבוֹדוֹ יִתְבַּרֵּךְ עַל-יְדֵי זֶה לְפָרְסָם וּלְהוֹדִיעַ לְבְנֵי הָאָדָם
גְּבוּרָתוֹ שֶׁנִּמְצְאִים ת"ר אֶלְפִים נֶפֶשׁוֹת הַמִּיַּחֲדִים שְׁמוֹ תְּמִיד וְנִכְלָלִין
בְּאֲחֻדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲבָל תִּכְף כְּשִׁמוֹנִים אֶת יִשְׂרָאֵל יָכוֹל לְהַתְּעוֹרֵר קְטָרוּג
וְהַתְּגָרוֹת הַסְּטָרָא אַחְרָא, ח"ו, שֶׁאֲחִיזְתֶּם בְּבַחֲינַת רַבּוּי וּמְנִין וְחֲשָׁבוֹן,
בְּבַחֲינַת בִּקְשׁוֹ חֲשְׁבוֹנוֹת רַבִּים עַד שֶׁאֲפָשֵׁר שֶׁתְּתַגַּבֵּר סְטָרָא דְמוֹתָא ח"ו,
כִּי יֹאמְרוּ, מָה אַתֶּם מִתְּפָאֲרִים בְּרַבּוּי הַחֲשָׁבוֹן שֶׁלְכֶם, הֲלֹא אָנוּ מְרַבִּים
יוֹתֵר בְּכַפְלֵי כְּפָלִים, כִּי כָּל אוֹמָה וְאוֹמָה מֵהֶם מְרַבָּה יוֹתֵר בְּמִסְפַּר הַנֶּפֶשׁוֹת
מִיִּשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ז'), "כִּי אַתֶּם הַמְּעַט מִכָּל הָעַמִּים" וְעַל-כֵּן
יֵשׁ חֲשֵׁשׁ שֶׁהֵם יִתְגַּבְּרוּ ח"ו עַל-יְדֵי הַרַבּוּי שֶׁלָּהֶם וְיִתְגָּרוּ בְּמִנּוּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל

ויקטרגו עליהם על -ידי זה עד שתוכל לשלוט הנגף שהוא סטרא דמותא ששם אחיזתם, על-כן צוה שלא למנות את ישראל כי אם על -ידי השקלים כפר נפשם שצוה שיתנו בשביל המשכן, שהוא בית התפלה, בחינת (ישעיה נה) כי ביתי בית תפלה וגם כי עקר השקלים נתנו בשביל האדנים שהיו מאה, שהם בחינת מאה ברכות כמובא, שהם בחינת כלל התפלה, הינו כי על -ידי זה שמונין אותם על-ידי השקלים שנותנין בשביל הקמת המשכן, שהוא בחינת הקמת התפלה שכל הבתים המרבים מאד הנבנין על-ידי תוספת נפשות ישראל כנ"ל, כלם כלולים במשכן ובית המקדש שכלול מכל בתי התפלה הנ"ל (וכמבואר בזה במקום אחר), על-ידי זה נעשה, על-ידי המנין תקון נפלא מאד עד שהסטרא אחרא אינם יכולים להתגרות ולקטרג ולהתגבר על ישראל מחמת עצם רבויים שהם מרבים הרבה ממנין ישראל בפשיטות, כי עתה על-ידי השקלים שנתנו בשביל המשכן שהוא בית התפלה, על-ידי זה כל הנפשות מתחדין ונצטרפין יחד בבחינת רבוי הצרופים הנ"ל, שכל מה שנתנוסף נפש נתרבין הצרופים בלי שעור, (כמבואר לעיל ובהלכות פריה ורביה הנ"ל ביאור ענין זה, עין שם) עד שהצרופים של ת"ר אלף נפשות אין הפה יכול לדבר והלב לחשוב, כמובן למעין בחשבון הנ"ל, ואזי בודאי כל העי עובדי כוכבים מתבטלין בבטול גמור כנגד רבוי הבתים הנעשין על-ידי נפשות ישראל שמצטרפין בצרופים הנ"ל, על-ידי השקלים שנתנו בשביל תקון בתי התפלה כנ"ל, ועל-כן אין להם שום כח לקטרג, כי כל רבויים של העובדי כוכבים נחשבים כאין וכאפס נגד עצם רבוי הבתים של ישראל הנ"ל בבחינת (ישעיה מ"ו) כל הגוים כאין נגדו מאפס ותהו נחשבו לו, כי העובדי כוכבים הם בבחינת עלמא דפרודא ואין להם שום יחוד וצרוף ועל-כן הם נקראים נפשות רבים כנ"ל, אבל ישראל גוי אחד כל מה שהם מתרבין הם מתחדין ומצטרפין בצרופים הרבה מאד הנ"ל ונקללין יותר במקור האחדות ששם מקור החיים, כמו שכתוב (תהלים לו), "כי עמך מקור חיים" ועל-ידי זה הם נצולין מסטרא דמותא בבחינת (שמות ל') ולא יהיה בהם נגף בפקוד אותם, כי אין הרבוי של העובדי כוכבים יכול להתגבר על מנין של ישראל שהוא מעט נגדם, כי על-ידי רבוי הצרופים הנ"ל שנעשין על-ידי השקלים שנתנו בשביל בתי התפלה וכו' כנ"ל, על-ידי זה כל רבויים של העובדי כוכבים נתבטלין כאין וכאפס נגדם וכנ"ל:

אות ט

ועל-כן צריכין ליתן מחצית השקל דיקא ולא שקל שלם, להורות שכל אחד מישראל צריך לחברו להצטרף עמו בצרופים הנ"ל, כי כל אחד מישראל בעצמו הוא רק בחינת מחצית ואין לו שלמות כי אם על-ידי

שְׁנֵצֶטְרֵף לַחֲבֵרוֹ, שְׁעַל-יָדַי זֶה נַעֲשִׂין רַבּוּי הַצְּרוּפִים הַנִּי"ל שֶׁהֵם תִּקּוּן הַמִּנְיָן כַּנִּי"ל, גַּם מַחְצִית הַשֶּׁקֶל הוּא עֲשֶׂרָה גֵרָה, כִּי עֲשָׂרִים גֵרָה הַשֶּׁקֶל, כִּי אֵין קִדְשָׁה פְּחוּתָה מֵעֲשֶׂרָה וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כָּלוּל מֵעֲשָׂר קִדְשוֹת שֶׁבְּאַרְצָ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינַת אֵין עֵדָה פְּחוּתָה מֵעֲשֶׂרָה (מַגִּילָה כג), שְׁעַל כֵּן אֵין אוֹמְרִים דָּבָר שֶׁבְּקִדְשָׁה בְּפָחוּת מֵעֲשֶׂרָה, כִּי הַקִּדְשָׁה הִיא תִּמְיֵד בְּבַחֲיִנַת עֲשֶׂרָה כִּידוּעַ וְעַל-יָדַי זֶה עֵקֶר בְּחִינַת קִדְשַׁת הַצְּרוּפִים הַקְּדוּשִׁים הַנִּי"ל, כִּי עֵקֶר הַתְּחִלַּת הַצְּרוּפִים שֶׁל בִּתְּי הַתְּפִלָּה צָרִיף לְהַתְּחִיל לְפָחוּת מֵעֲשֶׂרָה כְּדִי שְׂיוּכְלוּ לוֹמַר דָּבָר שֶׁבְּקִדְשָׁה, כִּי אֶכֶל בִּי עֲשֶׂרָה שְׂכִינְתָּא שְׂרִיא וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁנִּתְּוֹסֵף עוֹד נֶפֶשׁ אַחַת וְכָל נֶפֶשׁ כָּלוּל מֵעֲשָׂר אָזִי נִכְלָל עֲשָׂר בְּעֲשָׂר וְעֲשָׂר בְּעֲשָׂר, וְעַל-יָדַי זֶה נַעֲשִׂין עֲצָם רַבּוּי הַצְּרוּפִים הַנִּי"ל, כִּי כָּל כַּח הַצְּרוּף לְצָרֵף הַנֶּפֶשׁוֹת שֶׁמִּתְּפַלְּלִין בְּכוּנָה לְצָרְפָם בַּצְּרוּפִים הַנִּי"ל, הוּא עַל-יָדַי כַּח הָעֲשָׂר קִדְשוֹת שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַצְּרוּפִים הַקְּדוּשִׁים וְזֶהוּ בְּחִינַת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל שֶׁהוּא עֲשֶׂרָה גֵרָה וְצָרִיכִין תִּמְיֵד לְצָרְפוֹ לַחֲבֵרוֹ כַּנִּי"ל וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת עֲשָׂרִים גֵרָה הַשֶּׁקֶל, שֶׁהֵם בְּבַחֲיִנַת עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַכֹּף בְּסַפְרֵי קִבְלָה, שֶׁהֵם עֲשֶׂרָה קִדְשוֹת מִתְּתָא לְעִילָא וְעֲשֶׂרָה מֵעִילָא לְתַתָּא, שְׁעַל-יָדַי כָּל הַקְּדוּשׁוֹת הָאֵלוֹ מִתְּיַחֲדִין וּמִצְטָרְפִין נֶפֶשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בַּצְּרוּפִים הַרְבִּים הַנִּי"ל וְכָל זֶה נִמְשָׁף בְּכַח הַבַּעַל כַּח הַגְּדוֹל שֶׁמִּתְּפַלְּל תְּפִלָּה בְּבַחֲיִנַת דִּין, שֶׁהוּא בְּבַחֲיִנָּה אַחַת עִם הַתְּפִלָּה שֶׁל רַבּוּי הַנֶּפֶשׁוֹת וְכוּי הַנִּי"ל וְזֶה מְרָמֵז בְּסוּד בְּתִיבַת גַּר"ה, שֶׁהוּא בְּגִימְטְרִיא יִצְחָק, שֶׁהוּא בְּגִימְטְרִיא פִּינְחָס, כַּמּוּבָא, כִּי יִצְחָק הוּא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבַחֲיִנַת דִּין הַנִּי"ל שֶׁעֲקָרָה נַעֲשֶׂה בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת פֶּחַד יִצְחָק, כַּמּוֹ שֶׁפְּתוּב שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְזֶה בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת פִּנְחָס, כִּי עֵקֶר הַתְּפִלָּה בְּבַחֲיִנַת דִּין הוּא בְּבַחֲיִנַת פִּנְחָס בְּחִינַת וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיַּפְּלֵל, כַּמּוֹ שֶׁפְּתוּב שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל:

אות י

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (שֵׁם יג) שְׁעַל-יָדַי הַשֶּׁקֶלִים מִפִּילִין הָמוּ-עֲמֵלֵק, כִּי כָּבֵד קִדְמוֹ שֶׁקְּלִיהֶם לְשֶׁקֶלִיף, כִּי עֵקֶר מִפְּלַת הָמוּ עֲמֵלֵק הוּא עַל-יָדַי הַתְּפִלָּה בְּבַחֲיִנַת דִּין, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה הַנִּי"ל שֶׁל רַבּוּי נֶפֶשׁוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּקּוּן הַשֶּׁקֶלִים, כַּמּוֹ שֶׁפְּתוּב בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל, שְׁעַל-יָדַי הַמַּטָּה עוֹז, בְּחִינַת קְרִיעַת יַם סוּף, שֶׁהִיא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה, בְּבַחֲיִנַת דִּין, עַל-יָדַי זֶה הָיָה מְלַחֲמַת עֲמֵלֵק, עֵינֵי שָׁם, כִּי כָּל הַתְּגַבְּרוֹת עֲמֵלֵק הָיָה לְגַרֵשׁ וּלְרַחֵק חַיִּו, מִהַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ אֶת הַנֶּפֶשׁוֹת הַחִלוּשׁוֹת שֶׁבִּישְׂרָאֵל בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרִים כה) וַיִּזְנֵב בָּךְ כָּל הַנִּחְשָׁלִים אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עֵינֶיךָ וַיִּגַע וְכוּי, וְכַמּוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (תְּנַחֲמוּא תְּצַא אוֹת יי) שֶׁכָּל מְלַחֲמָתוֹ הָיָה עַל אוֹתָן שֶׁהָיָה הָעֵנֶן פּוֹלָטוֹן וְעַל-כֵּן הַכְּנַעְנוֹת וּמִפְּלַתוֹ הָיָה עַל-יָדַי הַתְּפִלָּה בְּבַחֲיִנַת דִּין הַנִּי"ל, שְׁעַל-יָדַי זֶה מוֹצִיאֵין הַנֶּפֶשׁוֹת מִהַסְטְרָא

אַחֲרָא וּמוֹסִיפִין אוֹתָם עַל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ וְכוּי כְּנִ"ל, שֶׁכֵּל זֶה הוּא בְּחִינַת
שְׁקָלִים כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן הָיָה מִפְּלֹתוֹ עַל-יְדֵי הַשְּׁקָלִים וְכְנִ"ל:

אות יא

וְזֶה שֶׁדִּקְדָּקָה אֶסְתֵּר וְאַמֶּרָה, "לֵךְ כְּנוֹס אֶת כָּל הַיְּהוּדִים וְכוּי" (אסתר ד')
'כְּנוֹס' דִּיקָא וְכֵן אַחֲרַיִךְ כְּדָּ פְתִיב כְּמָה פְּעָמִים לְשׁוֹן כְּנִיסָה וְקְבוּץ, כְּמוֹ
שְׁפָתוֹב (שם ח'), "לְהַקְהֵל וְלַעֲמֹד עַל נַפְשָׁם" וּכְתִיב (שם), "נִקְהָלוּ
הַיְּהוּדִים וְכוּי" וְכֵן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (מגילה ב'), זְמַן קַהֲלָה
לְכָל הוּא כִּי עָקַר הַנִּסּ שֶׁל פּוֹרִים שֶׁהוּא מִפְּלֹת הַמֶּן עֲמָלֵק הָיָה עַל-יְדֵי
הַכְּנִיסָה וְהַקְּבוּץ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְרַבֵּין הַבְּתִים שֶׁל הַתְּפִלָּה עַד אֵין חֶקֶר עַד
שְׁנֵת-כְּנִסוֹ לְתוֹכָם כָּל הָרְחוּקִים וְכָל הַנִּדְחִים כְּנִ"ל, שֶׁכֵּל זֶה הוּא הַפֶּךְ
מִחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן נִפְל מְאֹד עַל-יְדֵי זֶה וְכְנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (שם)
וּמְרַדְכִי יֵצֵא מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְכוּי, בְּחִינַת תְּכֵלֶת
שְׁבַצִּיצִית, שְׁעַל-יְדֵי זֶה הוּא קְבוּץ נִדְחִים שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה הַנִּ"ל, שְׁעַל
-יְדֵי זֶה הָיָה מִפְּלֹת הַמֶּן-עֲמָלֵק כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן כְּשֶׁרָצָה הַמֶּן לְהַתְּגַבֵּר עַל
יִשְׂרָאֵל אָמַר (שם ד'), "יֵשְׁנוּ עִם אֶחָד מִפְּזָרִים וּמִפְּרָדִים בֵּין הָעַמִּים וְכוּי" מִפְּזָרִים
וּמִפְּרָדִים דִּיקָא שְׁיִשְׂרָאֵל הֵם מִפְּזָרִים וּמִפְּרָדִים בֵּין הָעַמִּים וְאֵי אֶפְשָׁר
לְקַבֵּץ וְעַל-יְדֵי זֶה רָצָה לְהַתְּגַבֵּר עַל יִשְׂרָאֵל ח"ו, כִּי עָקַר מִפְּלֹתוֹ עַל-יְדֵי
הַקְּבוּץ כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן אֶמְרָה אֶסְתֵּר, "לֵךְ כְּנוֹס אֶת כָּל הַיְּהוּדִים וְכוּי" 'כְּנוֹס'
דִּיקָא

אות יב

וְזֶה שְׁפָתוֹב בְּשִׁלְחוֹן עָרוּךְ סִימָן תר"צ שֶׁמְצֹוֹה לְחַזֵּר אַחֲרַיִךְ רַב עִם בְּקָרִיאת
הַמְּגִלָּה וְאַפְלוּ אִם יֵשׁ לוֹ מֵאָה אֲנָשִׁים וְכוּי, כִּי עָקַר תִּקְוָה הַנִּסּ שֶׁל פּוֹרִים
שֶׁהוּא מִפְּלֹת הַמֶּן עֲמָלֵק, הוּא עַל-יְדֵי הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּי כְּנִ"ל
וְעַל-כֵּן כָּל מָה שֶׁמִּתְקַבְּצִין וְנִתְוַסְפִּין אֲנָשִׁים רַבִּים יוֹתֵר בְּשַׁעַת קְרִיאת
הַמְּגִלָּה, שֶׁהוּא פְּרָסוּם נִיסָא, מִתְגַּדֵּל הַנִּסּ בְּיוֹתֵר וְנִמְשָׁךְ מִפְּלֹת הַמֶּן-עֲמָלֵק
בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּי, כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁעָקַר קְרִיאת הַמְּגִלָּה וּפְרָסוּמִי נִיסָא וְכָל
הַמְּצוֹת שֶׁל פּוֹרִים הוּא שְׁנֻזָּכָה עַל-יְדֵי זֶה לְהַפִּיל אֶת קְלַפֵּת הַמֶּן עֲמָלֵק
בְּכָל דּוֹר וְדוֹר בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בְּכָל אָדָם בְּפְרָטִיּוֹת, וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב בְּמְגִלָּה

בְּפִרוּשׁ (שם ט"ו), "וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל דּוֹר וְדוֹר מִשְׁפָּחָה
וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וְעִיר וְכוּ' וְעַל-כֵּן מִצְוָה רַבָּה לְהַשְׁתַּדֵּל לְשִׁמּוּעַ
הַמְּגִלָּה מִהַקְּבוּץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַיּוֹתֵר גָּדוֹל וְכַנְי"ל:

תפילין א':

הלכות תפילין הלכה א':

הַקֶּלֶף שֶׁל תְּפִלִּין צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְעוֹר בְּהֵמָּה חַיָּה וְעוֹף הַטְּהוֹרִים, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב "לְמַעַן וְכוּ'", מִמִּין הַמֵּתֵר לְפִיךָ וְכוּ'

עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַאִי מֵאֵן דְּאֵזִיל לְמִינְסָב אִיתְתָּא" (בסימן כ"ט), עֵינַי שֶׁם כָּל
הַתּוֹרָה וְעַל פִּי הַתּוֹרָה "תְּפִלָּה לְחַבְּקוּק" (בסימן י"ט), עֵינַי שֶׁם.

כִּי הַתְּפִלִּין הֵם תְּקוּן הַדַּעַת, כִּי הֵם בְּחִינַת מַחִין וְהֵם בְּחִינַת תְּקוּן הַכְּלָלִי,
הֵינּוּ תְּקוּן הַבְּרִית, כִּי תְּקוּן הַדַּעַת הוּא תְּקוּן הַבְּרִית. וְעַל-כֵּן עָקֹר הַתְּפִלִּין
הֵם זְכוּרֵי יְצִיאַת מִצְרַיִם, כִּי יְצִיאַת מִצְרַיִם הֵם בְּחִינַת תְּקוּן הַבְּרִית,
תְּקוּן הַדַּעַת, כִּי בְּמִצְרַיִם הָיָה בְּחִינַת פְּגָם הַבְּרִית, פְּגָם הַדַּעַת, כְּמַבְאָר כַּמָּה
פְּעָמִים. וְעַל-כֵּן נֶאֱמַר כְּשֶׁהָיָה בְּגָלוּת מִצְרַיִם (יחזקאל ט"ז): "וְאָעֲבוֹר
עָלֶיךָ וְגו' וְאֵת עָרוֹם וְעָרְיָה", כִּי הָיוּ עָרְמִים בְּלִי בְּגָדִים מִחַמַּת שֶׁלֹּא הָיָה
אֵז תְּקוּן הַכְּלָלִי, שֶׁהוּא תְּקוּן הַבְּגָדִים. וְזֶה שֶׁכָּתוּב שֶׁם בְּסוּמָךְ: "וְאָעֲבוֹר
עָלֶיךָ וְאָרְאֶךָ מִתְּבוּסָסֶת בְּדַמְיֶךָ" כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה, כִּי מִחַמַּת זֶה הָיְתָה
עָרוֹם וְעָרְיָה מִחַמַּת שֶׁהָיוּ מִתְּבוּסָסֶת בְּדַמְיֶךָ, שֶׁהוּא בְּחִינַת דָּם נְדוּת,
בְּחִינַת אָדוּם לְלְבוּשֶׁךָ שֶׁהוּא קְלָקוּל הַבְּגָדִים. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְתַקְּנָם וּלְגַאֲלָם נֶאֱמַר (שם): "וְאֹמַר לְךָ בְּדַמְיֶךָ חַיִּי וְכוּ'", הֵינּוּ
בְּחִינַת (נדה ט"ו) דָּם נֶעְכָּר וְנַעֲשֶׂה חֵלֶב, שֶׁהִיא בְּחִינַת חַיִּים, כִּי הוּא חַיִּי
הַתֵּינוֹק, בְּחִינַת (משלי כז) וְדִי חֵלֶב עֲזִים לְלַחֲמֶךָ וְכוּ' וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ,
הַדָּם נִתְּלַבֵּן עַל-יְדֵי שְׁמֵרִים הַמַּחִין. וְהַמַּחִין הֵם הַחַיִּים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(קהלת ז'): "הַחֲכָמָה תַּחֲיֶה וְכוּ'", הַפֶּךָ קְלָקוּל הַבְּגָדִים עַל-יְדֵי כְּתָמִים,
בְּחִינַת דָּם נְדוּת, שֶׁהוּא סִטְרָא דְּמוּתָא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם
לְבָרְכָה (שבת קיג): תְּלַמִּיד חָכָם שֶׁנִּמְצָא רַבֵּב עַל בְּגָדוֹ חֵיב מִיתָה, כִּי הֵם
בְּאִים מִשֵּׁם"ה גִּידִין, שֶׁהֵם הַשֵּׁם"ה לֹא תַעֲשֶׂה שְׂמֵשׁ סִטְרָא דְּמוּתָא. וְעַל-
כֵּן נֶאֱמַר שֶׁם תְּכַף אַחֵר הַפְּסוּק "בְּדַמְיֶךָ חַיִּי" הַנִּ"ל: "וְאֵלֶּבְשֶׁךָ וְאֵנְעֵלְךָ
וְכוּ'", כִּי עַל-יְדֵי שֶׁנֶּעְכָּר הַדָּם וְנַעֲשֶׂה חֵלֶב נִתְּתַקֵּן הַלְּבוּשִׁים כְּנִ"ל.

וְעַל-כֵּן שׁוֹתֵין בְּלִיל יְצִיאַת מִצְרַיִם אֲרַבַּע כּוֹסוֹת שֶׁל יַיִן בְּבְחִינַת (יומא עו)
זָכָה נַעֲשֶׂה רֹאשׁ, כְּמַבְאָר שֶׁם (סימן כט), עֵינַי שֶׁם. וְהֵם אֲרַבַּע כּוֹסוֹת כְּנֶגֶד

אַרְבָּעָה בַּגְּדֵי לָבוֹן שֶׁפָּהוּ גְדוֹל לּוֹבֵשׁ בַּיּוֹם הַכְּפוּרִים שְׂאֵז הַדָּם נֶעְכָּר וְנִעְשָׂה חֶלֶב בְּבַחֲיַנַּת לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית שֶׁמִּלְבִּין עֲוֹנוֹת, עַיִן שָׁם. כִּי הַבְּגָדִים לְבָנִים הֵם אַרְבָּעָה לְהוֹרוֹת שְׂנֵת־תִּקּוֹן הַמַּחִין שֶׁהֵם אַרְבָּעָה, דְּהֵינּוּ חֲכָמָה וּבִינָה וְהִדְעַת נְחֻלָּק לְשִׁתִּים, שֶׁהֵם חֲסָדִים וּגְבוּרוֹת וְאֵז נִעְשָׂה מֵהִדְעַת דְּבוּר, שֶׁהוּא כָּלוּל חֲסָדִים וּגְבוּרוֹת מֵאִשׁ וּמַיִם. וְזֶה שֶׁכְּתוּב שָׁם, שְׁעַל-יַדֵּי תִקּוֹן הַכְּלָלִי, שֶׁהוּא תִקּוֹן הִדְעַת יְכוּלִים לְדַבֵּר. וְכַנֶּגֶד זֶה הֵם אַרְבָּעָה פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל תַּפְּלִין כַּנֶּגֶד אַרְבָּעָה בַּגְּדֵי לָבוֹן הַנִּי"ל, כִּי הַתַּפְּלִין הֵם תִּקּוֹן הַכְּלָלִי כַּנִּי"ל.

וְזֶה בַּחֲיַנַּת שִׁין שֶׁל שְׁלֹשָׁה רֵאשִׁין וְשִׁין שֶׁל אַרְבָּעָה רֵאשִׁין. כִּי כְּשִׂיָצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם מִבְּחִינַת פָּגַם הַבְּרִית הַצָּרְכוּ לְסַפֵּר שְׁבַעָה שְׁבֻעוֹת כַּנֶּגֶד שְׁבַעָה יָמִים נְקִיִּים שֶׁל נְדָה, כִּי יֵצְאוּ מִבְּחִינַת דָּם נְדוּת כַּנִּי"ל. וְעַל-כֵּן הֵם שְׁבַעָה כַּנֶּגֶד שְׁבַעָה נְקִבֵי הַמַּחֵ, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁבַעַת הַנִּירוֹת שֶׁצָּרִיכִין לְתִקּוֹן אוֹתָן אַחַר כֶּךָ כְּשִׁמְרִימִין אֶת הַמַּחִין כַּנִּי"ל. וְכַנֶּגֶד זֶה הֵם שְׁבַעַת יָמֵי אֲבֵלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּדֵּי לְהַמְשִׁיךְ הַמַּחִין שֶׁנִּסְתַּלְקוּ בְּשַׁעַת מִיתָה, כִּי עֶקֶר הַמִּיתָה הוּא הַסְתַּלְקוֹת הַמַּחִין, כִּי הַחֲכָמָה תַּחֲיָה כַּנִּי"ל. וְזֶה בְּחִינַת שְׁבַעָה יָמִים שֶׁצָּרִיךְ לְסַפֵּר הַטָּמֵא מֵת כַּנִּי"ל. וְזֶה בְּחִינַת הַשְּׁבַעָה רֵאשִׁין שֶׁל הַשִּׁינָיִן שִׁין שֶׁל שְׁלֹשָׁה רֵאשִׁין וְשִׁין שֶׁל אַרְבָּעָה, כַּנֶּגֶד שְׁבַעָה נְקִיִּים כִּדֵּי לְתִקּוֹן הַמַּחִין כַּנִּי"ל. וְעַל-כֵּן הֵם נְחֻלְקִין לְשְׁלֹשָׁה וּלְאַרְבָּעָה, כִּי כֶּךָ הֵם נְחֻלְקִין הַמַּחִין, כִּי מִתְחַלֶּה קֶדֶם שְׁנִכְנָסִין לְפָנִים הֵם שְׁלֹשָׁה וְאַחַר כֶּךָ כְּשִׁנְכָנְסִין לְפָנִים אֵזִי הִדְעַת נְתַחֲלֵק לְשָׁנִים וְנִעְשִׂין אַרְבָּעָה. וְזֶה שְׁמַצִּינוּ שְׁנִחֲלִקִין גַּם כֵּן הַשְּׁבַעַת יָמֵי אֲבֵלוֹת לְשְׁלֹשָׁה וּלְאַרְבָּעָה, כִּי שְׁלֹשָׁה יָמִים הָרֵאשׁוֹנִים יֵשׁ לָהֶם דִּינִים חֲמוּרִים יוֹתֵר (יּוֹרֵה דְעָה סִימָן שַׁ"ג סַעִיף א'). וְכֵן שְׁבַעָה יָמִים שֶׁל מֵת צָרִיכִין הַזָּאָה שְׁלִישִׁי וּשְׁבִיעִי. וְכֵן שְׁבַעָה יָמִים נְקִיִּים שֶׁל נְדָה שְׁלֹשָׁה יָמִים הָרֵאשׁוֹנִים חֲמוּרִים יוֹתֵר לְעַנְוֵן כְּתָם (שֵׁם סִימָן קצו סַעִיף י'), כִּי הַמַּחִין נְחֻלְקִין גַּם כֵּן כַּנִּי"ל, וְעַל-כֵּן בְּשְׁלֹשָׁה יָמִים הָרֵאשׁוֹנִים הַדִּין שֶׁל כָּל אֶחָד מֵהַנִּי"ל חֲמוּר בְּיוֹתֵר, כִּי אֵז עֲדִין לֹא הִתְחִילוּ הַמַּחִין לְהִתְתַּקֵּן כָּלֵל, אֲבָל אַחַר כֶּךָ כֶּבֶר נִמְשָׁכוּ הַמַּחִין בְּהַשְׁלֹשָׁה יָמִים וְהֵם קְרוּבִים לְכַנְס, עַל-כֵּן אַחַר כֶּךָ אֵינּוּ חֲמוּר כָּל כֶּךָ :

וְהֵנָּה מִכָּל הַנִּי"ל שֶׁתַּפְּלִין הֵם בְּחִינַת תִּקּוֹן הַכְּלָלִי, שֶׁהוּא תִקּוֹן הַבְּרִית. וְעֶקֶר תִּקּוֹן הַבְּרִית הוּא עַל-יַדֵּי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ (סִימָן י"ט), וְכֵן עַל-יַדֵּי הַתַּפְּלִין נִתְתַּקֵּן הַדְּבוּר שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ וְכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י: "וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת", כְּתַרְגוּמוֹ: וְיִהְיוּ לְשִׁנוּנִין, שֶׁכָּל הָרוּאָה אוֹתָם מְדַבֵּר בְּהִנָּס. נִמְצָא, שְׁעַל יָדָם נִתְתַּקֵּן הַדְּבוּר שְׁמוּדִים וּמִשְׁבַּחִין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁזֶה בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ :

וְעַל-כֵּן עֶקֶר תִּקּוֹן הַתַּפְּלִין הוּא עַל-יַדֵּי עוֹר, כִּי הַקֶּלֶף הוּא שֶׁל עוֹר וְכֵן הַבְּתִים הֵם שֶׁל עוֹר וְאִם עֲשָׂאֵם מְזַהֵב פְּסוּלִים. כִּי עֶקֶר שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ הוּא עַל-יַדֵּי לְשׁוֹן תַּרְגוּם, עַל-יַדֵּי שְׁמַעֲלִין הַטּוֹב שְׁבַתְרָגוּם, וְזֶה בְּחִינַת עוֹר, כִּי הָעוֹר הוּא בְּחִינַת נְגָה, כִּי הוּא מְעַרְב טוֹב וְרַע, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּרְגוּם כַּנִּי"ל, כִּי תַרְגוּם הוּא גַם כֵּן בְּחִינַת נְגָה, כְּמִבְּאֵר שָׁם. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְכַתֵּב תַּפְּלִין עַל הָעוֹר וְכֵן לְתַקְּנָם עַל-יַדֵּי עוֹר כִּדֵּי לְהַעֲלוֹת הַטּוֹב שְׁבַנְגָה לְלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כִּדֵּי לְהַשְׁלִים הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ לְקִיָּם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת וְתַרְגוּמוֹ,

ויהוון לשנונין פני"ל. ועל-כן צריד לכתבם ולתקנם במיו המתר דוקא, כי מיו המתר הוא בחינת תרגום, בחינת נגה שמשם מעלין הטוב לשון הקדש, אבל מינים האסורים הם בחינת הרע של השבעים לשונות שצריד להכניעם דיקא, כמבאר שם בבחינת ימוטו עליהם גחלים, עין שם.

וזה שדקדקו רבותינו זכרונם לברכה ותלאו הדיון שצריד להיות ממיו המתר לפיד, המתר לפיד דיקא, כי זה בחינת אכילה דקדשה שצריד להעלות ולהאיר האותיות שבדבר ההוא על-ידי האכילה, שזהו בחינת שלמות לשון הקדש, כמבאר שם בהתורה תפלה לחבקוק. ועל-כן אסרה התורה לאכל דברים האסורים, כי הם בחינת הרע של שבעים לשון פני"ל שם אין יכולין להאיר ולהתנוצץ האותיות, רק הדברים שהתירה תורה, שהם בחינת תרגום, הם נתתקנים ומאירין האותיות שבהם על-ידי האכילה שמעלין הטוב שבהם פני"ל. ועל-כן צריכין התפלין גם כן להיות ממיו המתר לפיד דיקא פני"ל. ועין בהתורה "תפלה לחבקוק" מעגן שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום, שם מבאר שעל-ידי זה שזוכין לשלמות לשון הקדש, על-ידי זה זוכין שתהיה אכילתו ותענוגיו רק מהתנוצצות האותיות שיש בדבר שאוכל וזה עקר תקון האכילה בקדשה, עין שם:

ב:

תפילין

אות א

מצות תפילין על-פי המאמר "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש וכו'", עין שם בסיומן ל"ד היטב כל המאמר. והכלל, שעל-ידי הנקדה הקדושה, שהיא אור האהבה הקדושה השורה בבחינת צדיק, בבחינת יסוד שנתגלה ומאירה על-ידי הפה, בבחינת פי ידבר חכמות, על-ידי זה מאירה אל האהבות הנפולות הפאין משבירת כלי החסד שנפלו אל בחינת הלב ומשברין את הלב, ועל-ידי אור הנקדה הנ"ל נתקשרין וחוזרין אל הקדשה ונתבטלין כל האהבות הנפולות וזאת הנקדה צריכין לקבל בגי בחינות מניה וביה, דהינו על-ידי שמדברין בינו לבין קונו, וגם צריכין לקבל כל אחד מחברו, בבחינת ומקבלין דין מן דין, כי יש אצל כל אחד

מישראל בחינת נקדה טובה שאין בחברו, והיא בחינת צדיק נגד חברו וצריך לקבל ממנה, וכל אלו הנקדות צריכין לקבל מנקדה הכללית, שהיא אצל צדיק הדור, שהוא שרש נשמת ישראל, עין שם היטב והנקדה הנ"ל היא בבחינת מלאפוס, שהוא בחינת יסוד והיא בחינת הרחב פיף ואמלאהו והיא בכמה בחינות שהם יו"ד וי"ו, דהינו מלאפוס, דהינו הצדיק וכלל ישראל, וכן בחינת פי ידבר וכו' והגות לפי תבונות, הם גם כן בחינת י"ו וכן כלליות התורה וכו', עין שם:

אות ב

זה בחינת תפלין שמצותן כנגד הלב לשעבד בזה תאוות ומחשבות לפני לעבודתו יתברך שמו דהינו לבטל כל אהבות הנפולות והשבורות על-ידי אור התפלין שהם בחינת אור הנקדה הקדושה השורה אצל ברית שלום, כי תפלין נקראין אות, כמו שכתוב (דברים ו') וקשרתם לאות על ידך וכו', דהינו בחינת ברית שם אור הנקדה הנ"ל, וזהו בחינת קשירת התפלין, קשירה ממש, שמקשרין התפלין שהם בחינת אור הנקדה אל הזרוע שמאל שהוא כנגד הלב, ושמאל הוא בחינת גבורות שממש אחיזת הסטרא אחרא, דהינו החרפות והאהבות השבורות השורין על הלב, כי שירתן היה מחמת רב הגבורות שהיה בהם, ועל-ידי שמקשרין אותן אל אור הנקדה נתתקנין כנ"ל ועל-כן קשירתן בימין שם אור האהבה הקדושה נשרשת, ועל-כן נתנו רבותינו זכרונם לברכה עקר חשיבות של התפלין לימין כמו שאמרו (ברכות סב) שימין יש לה חשיבות מפני שקושר בה תפלין, כי עקר התפלין הם בבחינת ימין בבחינת חסד בחינת אור האהבה הקדושה השורה אצל בחינת ברית שהיא בחינת תפלין כנ"ל, כי עקר התפלין נעשין על-ידי בחינת הנקדה העולה באור היום על-ידי עסק התורה ותפלה בלילה כמובא בפונות עין שם, הינו כי אמרו רבותינו זכרונם לברכה (חגיגה י"ב) כל העוסק בתורה בלילה חוט של חסד נמשך עליו ביום, והחסד הזה זהו בעצמו אור הנקדה הנ"ל ועל-ידי זה נעשה בחינת תפלין כנ"ל, וזהו בחינת קשר של יד שהוא יוד, דהינו בחינת הנקדה הנ"ל, שהוא בחינת יוד כנ"ל, כי יוד של הקשר הנ"ל, יוצאת על-ידי הארת בחינת היסוד ששם אור הנקדה כנ"ל, וזאת היוד היא סמוכה אל הלב ביותר, כי עקר הארת התפלין שמאירין אל הלב היא רק בבחינת זאת הנקדה שהיא קשר של יוד, כי באמת אורות התפלין הם אורות גדולים מאד מחין גדולים, אך מהם משתלשל ומתצמצם משכל עליון לשכל תחתון בכמה בחינות, עד שנתצמצם אור הנקדה בבחינת יוד שהיא קשר של יד שמאיר אל הלב כנ"ל, וזהו בחינת שחרות של תפלין בבחינת נקדה שחורה כמובא כי עקר תקון בחינת הנשברים על-ידי צמצום האור

כּמוּבָא כּי שְׁבִירְתָּן הָיָה עַל -יְדֵי בְּחִינַת רַבּוּי אֹר, וְעַל-כֵּן הַתְּפִלִּין שֶׁהֵם בְּחִינַת אוֹת בְּחִינַת יְסוּד שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֹר הַמְּתַקֵּן הַכֹּלִים הַנִּשְׁפָּרִים כְּפִדּוּעַ, וְעַל-כֵּן תַּחֲלַת יְצִיאַת הַתְּפִלִּין הוּא בְּמִצַּח, שֶׁשֵּׁם יוֹצֵא הָאֹר הַמְּתַקֵּן בְּחִינַת הַשְּׁבִירָה כְּפִדּוּעַ, וְעַל-כֵּן עֶקֶר יְצִיאָתָן מִבְּחִינַת שְׁעָרוֹת כּמוּבָא שֵׁם בְּכּוֹנוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת צְמָצוּם הָאֹר שֶׁזֶה עֶקֶר הַתְּקוּן כַּנִּ"ל וְכּמוּבָא, וְעַל-כֵּן הֵם שְׁחוּרִים כּי שְׁחוּרוֹת הוּא בְּחִינַת צְמָצוּם הָאֹר, בְּחִינַת שְׁעָרוֹת שְׁחוּרוֹת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֹר הַנִּקְדָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁכַל תַּחֲתוֹן בְּחִינַת נִקְדָּה שְׁחָרָה שְׁמֵאִירָה עַל-יְדֵי הָאֲרַת הַמַּח שֶׁאֵזי מֵאִירָה הַנִּקְדָּה הַנִּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּבוּר, בְּבְּחִינַת פִּי יַדְבֵּר חֲכָמוֹת, וְאֵזי מֵאִירָה אֶל הַלֵּב כַּנִּ"ל, וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין

אות ג

וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל עוֹר בְּהֵמָה וְחִיָּה וְעוֹף, כּי הָאֱהָבוֹת הַנִּפְּלוֹת הַנִּ"ל הֵם בְּחִינַת אֱהָבוֹת הַבְּהֵמִיּוֹת שֶׁגַּם הֵם יֵשׁ לָהֶם תְּאוֹוֹת אֵלוֹ וְעַל-כֵּן מֵהֶם דִּיקָא עוֹשִׂין תְּפִלִּין, דְּהֵינּוּ שְׁמַעְלִין אוֹתָן וּמְקַדְּשִׁין אוֹתָן בְּקִדְּשַׁת תְּפִלִּין, כּי צְרִיכִין עֲבוּד לְשִׁמָּה וְצָרִיד שְׁיֵאמַר בְּפֶה שְׁעוֹשָׂה לְשֵׁם קִדְּשַׁת תְּפִלִּין, וְעַל-יְדֵי זֶה אֹר הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה מֵאִיר אֶל בְּחִינַת הָאֱהָבוֹת הַנִּפְּלוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּהֵמִיּוֹת, דְּהֵינּוּ לְהַעוֹר הַנִּ"ל וְאֵזי חוֹזְרִין אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְאֵזי נַעֲשֶׂה מֵעוֹר בְּהֵמָה וְחִיָּה תְּפִלִּין שֶׁהֵם קִדְּשׁ, כּי חוֹזְרִין אֶל הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת קִדְּשׁ, וְעֶקֶר קִדְּשַׁתָּם עַל-יְדֵי הַכְּתָב, כּי אוֹתִיּוֹת הַכְּתָב הֵם בְּחִינַת אוֹתִיּוֹת הַדְּבוּר, שֶׁעַל יָדָם נִתְּגַלָּה אֹר הַנִּקְדָּה כַּנִּ"ל בְּבְּחִינַת פִּי יַדְבֵּר וְכוּ', כּי תְּפִלִּין הֵם בְּבְּחִינַת עוֹבְדָא, וְשֵׁם צְרִיכִין לְקַבֵּל בְּחִינַת הַנִּקְדָּה בְּעוֹבְדָא, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי אוֹתִיּוֹת הַכְּתָב, כְּמוֹ שֶׁמְקַבְּלִין אֹר הַנִּקְדָּה בְּבְּחִינַת מִילּוּלָא עַל-יְדֵי אוֹתִיּוֹת הַדְּבוּר שֶׁל תּוֹרָה וְתַפְּלָה וְיִרְאַת שְׁמַיִם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב שֵׁם, כּי הַכְּתָב שְׁכוֹתְבִין עַל הַקֶּלֶף זֶהוּ בְּעֲצָמוֹ בְּבְּחִינַת נִקְדָּה שְׁמֵאִירָה לְבְּחִינַת שְׁלִמְטָה מִמֶּנָּה, כְּמוֹ אֹר הַנִּקְדָּה שֶׁהִיא בְּחִינַת צְדִיק וְרַבִּי שְׁמֵאִירָה אֶל בְּחִינַת שְׁתַּחֲתִּיּוֹ, דְּהֵינּוּ אֶל לֵב חֲבֵרוֹ אוֹ לְבוֹ, כּי אֵיתָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁהַכְּתָב שְׁכוֹתְבִין בְּדִיו עַל הַקֶּלֶף, שֶׁהוּא בְּחִינַת אִשׁ שְׁחָרָה עַל גְּבִי אִשׁ לְבָנָה, הוּא בְּחִינַת רַב וְתַלְמִיד, שְׁמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁחוּרוֹת, דְּהֵינּוּ מְדַרְגָּה הַתַּחֲתוֹנָה אֶצֶל בְּחִינַת הָרַב, דְּהֵינּוּ אֶצֶל מְדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה, הוּא בְּחִינַת הַתַּחֲלַת הַמַּחִין, בְּחִינַת לְבוֹנוּנִית אֶצֶל מְדַרְגָּה הַבִּי שְׁלִמְטָה הַיְמָנָה, עֵין שֵׁם (בְּסִימָן קצ"ב) וְזֶהוּ בְּחִינַת כְּתִיבַת הַתְּפִלִּין שֶׁעַל-יְדֵי אֹר הַנִּקְדָּה, שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת הַכְּתָב, וְעַל-כֵּן הֵם שְׁחוּרוֹת כַּנִּ"ל, עַל-יְדֵי זֶה מֵאִיר הַקֶּלֶף שֶׁהוּא הָיָה מִתַּחֲלָה בְּהֵמִיּוֹת בְּחִינַת אֱהָבוֹת הַנִּפְּלוֹת, וְעַכְשָׁיו נִתְּקַשֵּׁר לְאֹר הַנִּקְדָּה וְנַעֲשֶׂה קִדְּשׁ, דְּהֵינּוּ תְּפִלִּין שֶׁהוּא מְצוּה שֵׁישׁ בְּגוֹפָה קִדְּשָׁה, וְעֶקֶר הַקְּדוּשָׁה עַל-יְדֵי אוֹתִיּוֹת הַכְּתָב כַּנִּ"ל וּבְכֻלָּל הַפְּרָשִׁיּוֹת בְּכֻלָּל

הם בחינת מחיו, וצריכין לגונן בביתם לקבל אורם בבחינת פמה צמצומים, ומשם מקבלין אור הנקדה בבחינת יוד פני"ל, וזה בחינת השערות שמוציאין מן התפלין להורות שאין יוצא אור התפלין לחוץ רק בבחינת שערות, שהם בחינת צמצומים, כמו שתחלת אור התפלין ממקום שהם יוצאין הם יוצאין על-ידי בחינת שערות פני"ל, כמו כן אין אנו יכולין לקבל הארתן כי אם בחינת שערות, בחינת צמצום האור פני"ל, שזה עקר התקון פני"ל וזהו בעצמו בחינת כריכת הפרשיות בשערות פני"ל:

אות ד

וזה בחינת תפלין של ראש ותפלין של יד והם בחינת ג' מיני תפלין, דהינו של ראש וקשר של דלי"ת, שהוא גם כן בחינת תפלין פמובן בכונות האר"י ותפלין של יד והם כנגד ג' בחינות הנקדות הנ"ל, כי הנקדות הם ג' דהינו נקדה הכללית של צדיק הדור ונקדה שמקבלין ישראל בכללן זה מזה בבחינת ומקבלין דין מן דין ונקדה שמקבלין כל אחד ואחד מניה וביה וזהו בחינת ג' מיני תפלין הנ"ל, כי של ראש זהו בחינת הצדיק ונקודת הצדיק בערך הג' נקדות הנ"ל הוא בחינת ראש ומחיו וכלם מקבלין ממנו, והוא נקרא "ראש" בני ישראל בחינת רבי, כי עקר בחינת רבי שנקרא צדיק הדור, הוא בבחינת הנקדה הנ"ל שכלם מקבלין ממנו וזהו בחינת תפלין של ראש פני"ל ומשם יוצא הארה ומאיר נקדה הנ"ל שהוא בחינת קשר של ד', שהיא בחינת מלכות, בחינת כלל ישראל שמתקשרים ומאירין זה בזה, ועל-כן זאת הנקדה מאירה בבחינת קשר כי עקר הארתה על-ידי התקשרות שמתקשרין כלל ישראל ומאירין זה לזה פני"ל וזהו בחינת ד' מחנות ישראל עקר הד' היא היוד שהיא קוצו של דלי"ת, שהיא בחינת נקדה הנ"ל, פמובא ויש לרמוז כי הד' היא יו"ד ובי' ווי"ן, הינו בחינת נקדה הב' הנ"ל שמקבלין הארה זה מזה נמצא, שזאת הנקדה הב' שכלל ישראל מאירה בבחינות, כי כל אחד צריך להאיר בלבבו, שזה בחינת יו"ד ווי"ן, כמו שכתוב שם במאמר הנ"ל וגם צריך להאיר בלב חבירו שהוא גם כן בחינת וי"ו ועל-כן מרמוז נקדה הזאת בבחינת ד' שהיא יו"ד ובי' ווי"ן פני"ל, דהינו שמאירה בב' לבבות ללב ובלב חבירו פני"ל, אבל נקדת צדיק הדור הנ"ל שהיא בבחינה של ראש מאירה בבחינת שין של תפלין שיש לה ג' ראשין כנגד ג' הנקדות הנ"ל, כי צדיק הדור הוא כלול מכלם מכל ג' הנקדות הנ"ל ואחר כך נמשך הארת נקדה הג' שמקבל כל אחד מניה וביה, וזהו בחינת תפלין של יד שמשם מאיר הנקדה בבחינת יוד שהוא קשר של יד שהיא מאירה ללב, כי היא כנגד הלב ועל-כן היא כנגד הלב פני"ל וכלליות אלו הג' נקדות הם שם שי"ן דלי"ת יו"ד,

שָׁזָה הַשֵּׁם בִּיסוּד שֶׁס שׁוֹרָה הַנִּקְדָּה פְּנִי"ל, כִּי אֵלוּ הֵגִי נִקְדוֹת הַנִּי"ל שְׁאֲנוּ צְרִיכִין לְקַבֵּל מִכֻּלָּם בְּכֻלָּל גַּם הֵם מְקַבְּלִין זֶה מִזֶּה פְּנִי"ל וּמִשְׁתַּלְשָׁל הָאֲרָתָם מִזֶּה לָזֶה פְּנִי"ל וְגַם בְּפִרְטוּיּוֹת בְּכֻלָּ נִקְדָּה יֵשׁ בְּחִינַת גִּי הַנִּקְדוֹת הַנִּי"ל, כִּי הַנִּקְדָּה הַמְאִירָה לְמָה שְׁלֹמֶטָה, דְּהֵינּוּ אֵל הַלֵּב לְבַחֲנִינַת בִּינָה דְבִרְיָאָה הִיא בְּחִינַת נִקְדָּה הַתְּחַתּוֹנָה בַּמְדְרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה פְּנִי"ל, כִּי כִּד הוּא סֹדֵר כָּל הַהָאֲרוֹת כִּידוּעַ וְהִיא בְּחִינַת חֲכָמָה תַּתְּאָה שְׁצִרְיָכָה לְקַבֵּל מִבְּחִינַת שֶׁרֵשׁ הַנִּקְדָּה, דְּהֵינּוּ חֲכָמָה עֲלָאָה בְּבַחֲנִינַת פִּי יְדִבֵּר חֲכָמוֹת, בִּי חֲכָמוֹת, עֲלָאָה וְתַתְּאָה פְּנִי"ל נִמְצָא, שֶׁהַנִּקְדָּה, שֶׁהִיא בְּחִינַת יו"ד, כְּלוּלָה מִשְׁנַיִם, דְּהֵינּוּ מִבִּי יוּדִין, יו"ד עֲלָאָה וְיו"ד תַּתְּאָה פְּנִי"ל וְהַמְשַׁכֵּת הַהָאֲרָה שְׁנִמְשָׁךְ מִיו"ד עֲלָאָה לְיו"ד תַּתְּאָה, מִנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה לַתְּחַתּוֹנָה, זֶהוּ בְּחִינַת נִקְדָּה הָאֲמֻצָעִית, כִּי זֶה יְדוּעַ שְׁכָלְלִיּוֹת הַמְדְרָגוֹת הֵם גִּי בְּחִינַת רֹאשׁ תוֹךְ סוּף, שֶׁהֵם בְּחִינַת בִּי יוּדִין הַנִּי"ל וּבְאֲמֻצָע וִי הַמְשַׁכֵּת הַהָאֲרָה הַנִּי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת גִּי הַנִּקְדוֹת הַנִּי"ל, כִּי נִקְדַּת צְדִיק הַדוֹר הַנִּי"ל הִיא בְּחִינַת רֹאשׁ מַחִין פְּנִי"ל, בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה הַנִּי"ל וְנִקְדָּה שְׁכָל אֶחָד מְקַבֵּל מִנִּיָּה וּבִיָּה, זֶה בְּחִינַת נִקְדָּה הַתְּחַתּוֹנָה, שֶׁהִיא סְמוּכָה אֵל הַלֵּב וּמְאִירָה לְשֵׁם וְהַמְשַׁכֵּת הַהָאֲרָה מִנִּקְדָּה עֲלִיּוֹנָה לַתְּחַתּוֹנָה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי כָלְלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי שְׁנִקְשָׁרִין וְנִכְלָלִין זֶה בְּזֶה וּמְאִירִין זֶה לָזֶה, עַל-יְדֵי זֶה יָכוֹל לְקַבֵּל הָאֲרָה נִקְדָּה הַתְּחַתּוֹנָה מִנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה, דְּהֵינּוּ שֶׁהַנִּקְדָּה שְׁאֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטוּיּוֹת מְקַבְּלֵת מִנִּקְדוֹת הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא אֲצֵל צְדִיק הַדוֹר, כִּי בְּוֹדָאֵי כָּל אֶחָד וְאֶחָד, בְּפִרְט הוּא רְחוּק מְאֹד מִצְדִיק הַדוֹר וְאִי אֲפֻשֵׁר לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ רַק עַל-יְדֵי כָלְלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי זֶה נִמְשַׁכֵּת הַהָאֲרָה וְאִזּוּ יָכוֹל לְקַבֵּל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, בְּפִרְט גַּם כֵּן וְזֶהוּ בְּחִינַת הַמַּעֲלָה שֵׁישׁ כְּשֶׁנִּמְצָאִים רַב עִם יִשְׂרָאֵל אֲצֵל הַצְדִיק שְׁאִזּוּ עֵקֶר הַקִּבְלָה מִן הַצְדִיק שְׁדוֹרֵשׁ בְּרַבִּים, 'בְּרַבִּים' דִּיקָא, כִּי עַל-יְדֵי רַבִּים יֵשׁ לָהֶם כַּח לְקַבֵּל הָאֲרָתוֹ הַגְדוּלָה וְאִזּוּ יָכוֹל גַּם כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְקַבֵּל, כִּי נִשְׁתַּלְשָׁל הַהָאֲרָה עַל-יְדֵי כָלְלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל וְזֶהוּ בְּחִינַת גִּי מִיְנֵי תַפְלִין הַנִּי"ל, שֶׁהֵם תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ וְתַפְלִין שֶׁל יָד, שֶׁהֵם בְּחִינַת יו"ד עֲלָאָה וְיו"ד תַּתְּאָה, נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה וְנִקְדָּה הַתְּחַתּוֹנָה פְּנִי"ל וּבְאֲמֻצָע נִמְשַׁכֵּת הַהָאֲרָה עַל-יְדֵי רְצוּעוֹת שֶׁל רֹאשׁ, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַמְשַׁכֵּת הָאוֹר מִשֶׁל רֹאשׁ לְשֶׁל יָד, כְּמוֹבֵן בְּכּוֹנוֹת, וְיֵשׁ בָּהֶם קֶשֶׁר שֶׁל רֹאשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּקַשְׁרוֹת וְכָלְלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁמְאִירִין זֶה לָזֶה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ הַהָאֲרָה מִנִּקְדָּה עֲלָאָה לְנִקְדָּה תַּתְּאָה פְּנִי"ל וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתַּפְלִין הֵם רַק בִּי דְּהֵינּוּ תַפְלִין שֶׁל רֹאשׁ וְתַפְלִין שֶׁל יָד כִּי הָעֵקֶר הוּא רַק נִקְדָּה עֲלָאָה וְתַתְּאָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת בִּי יוּדִין הַנִּי"ל וְנִקְדָּה הָאֲמֻצָעִית הוּא רַק הַמְשַׁכֵּת הָאוֹר מִזֶּה לָזֶה פְּנִי"ל, וְעַל-כֵּן אֵין בָּהּ פְּרָשְׁיוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת מַחִין, כִּי עֵקֶר הַמַּחִין רְמוּזִין בְּבִי הַיּוּדִי"ן הַנִּי"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲכָמָה עֲלָאָה וְחֲכָמָה תַּתְּאָה פְּנִי"ל וְכֵן בְּעֵינֵן הַנְּאָמֵר בְּמֵאֵמֵר הַנִּי"ל, הָעֵקֶר הוּא בִי הַנִּקְדוֹת הַנִּי"ל, דְּהֵינּוּ לְדַבֵּר עִם צְדִיק הַדוֹר וְכֵן לְדַבֵּר בֵּינּוּ לְבִין קוֹנּוֹ, שְׁזֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, וְגַם צְרִיכִין לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בִּירְאֵת שְׁמִים כְּדִי לְהַכֵּל בְּכֻלָּם פְּנִי"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ הָאוֹר, אֲבָל הָעֵקֶר הוּא בִי הַנִּקְדוֹת הַנִּי"ל, וְעַל-כֵּן אֵין מְרָמֵז מַחִין, דְּהֵינּוּ פְּרָשְׁיוֹת בְּנִקְדָּה הָאֲמֻצָעִית, כִּי מָה שְׁמִקְבְּלִין זֶה מִזֶּה הוּא רַק הָאֲרָה בְּעֲלָמָא, כִּי הַנִּקְדָּה הַזֹּאת מְקַבְּלִין אֲפֻלוּ מִמֵּי שֶׁהוּא לְמִטָּה מִמֶּנּוּ בַּמְדְרָגָה רַק שְׁאֵף-עַל-פִּי-כֵן צְרִיךְ לְקַבֵּל מִנִּקְדָּתוֹ, כְּמוֹבֵן שֵׁם וְגַם

יכולין לקבל הארה מחברו אף-על-פי שאין חברו מכון ומעורר מחו
להאיר בו רק מהנקדה בעצמה שמתעוררת ממקום שהיא אצל חברו
ומאירה בו, מאחר שהוא רוצה לקבל ועל-כן הוא רק בחינת הארה לבד
בלי מחין גמורים, אבל עקר קבלת אור הנקדה בבחינת מחין הוא בבי
הנקדות הנ"ל שמקבל מצדיק הדור, שהוא ראש ומח הדור, וכן מה
שמקבל מניה וביה שעקר הקבלה כשמוכון דעתו ומעורר מחו ומדבר
בהתעוררות שאז מאיר בו הנקדה בשלמות:

אות ה

וזהו בחינת שין של ג' ראשים שין של ד' ראשים, כי הנקדה הנ"ל כלולה
מבי נקדות הנ"ל, וגם נקדה הכללית של צדיק הדור שכוללת כל הג'
נקדות הנ"ל, היא גם כן כלולה מבי, כי בודאי גם זאת הנקדה יש לה שרש
למעלה בחינת נקדה עליונה הנ"ל כי אפלו נקדה הכללית של צדיק היא
רק בחינת נקדה התחתונה בערך הצדיק, כי הלואי שנהיה יכולים לקבל
ממנה, אבל מבחינת מח של הצדיק, בחינת נקדה העליונה אי אפשר
לקבל נמצא, שיש להצדיק בחינת ד' נקדות, דהינו נקדה העליונה שבו
ונקדה התחתונה שכלולה מג' נקדות שמאירין לישראל הנ"ל וזהו בחינת
שין של ד' ראשין בערך הצדיק בעצמו ושין של ג' ראשין בערך ישראל
שמקבלין אור ג' הנקדות הנ"ל:

אות ו

ועל-כן תפלין של ראש בגלוי ותפלין של יד בהצנע תחת הבגדים, כי תפלין
של ראש הוא בחינת זה שמדברין עם הצדיק שכל דבריו באתגליא ודורש
ברבים, אבל תפלין של יד הוא בחינת זה שמדברין בינו לבין קונו שזה
נעשה בסתר ובהצנע:

אות ז

וְכַלְלִיּוֹת ב' הַשִּׁינִין הֵם ז' רָאשֵׁין בְּחִינַת יְסוּד, שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבָּת, שֶׁהוּא יוֹם הַשְּׁבִיעִי, כְּמוֹבָא, שֶׁזֶה בְּחִינַת מְלֶאכֶת שֶׁשָּׁם הִנְקָדָה כְּנִ"ל, שֶׁהוּא יוֹד עַל וִי"ו, בְּחִינַת זֵין, בְּחִינַת זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וְכוּ', כְּמוֹבָא וְעַל-כֵּן שַׁבָּת לֹא זָמַן תְּפִלִּין (מְנַחוֹת לו), כִּי שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב הֵם עֲצָמָן אוֹת, דִּיקָא בְּחִינַת בְּרִית שֶׁשָּׁם הִנְקָדָה וּבְשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב מְאִירָה הִנְקָדָה מְעַצְמָה מְחַמַּת קְדוּשַׁת הַיָּמִים בְּעֲצָמָן, כִּי זֶה עֵקֶר קְדוּשַׁת שַׁבָּת בְּבְחִינַת הִנְקָדָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹבָא וְגַם יוֹם טוֹב מְקַבֵּל מִשַּׁבָּת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֶהֱרַק הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-כֵּן בְּשַׁבָּת עוֹלִין כָּל הָעוֹלָמוֹת אֶל הַקְּדוּשָׁה בְּכַנִּיסַת שַׁבָּת, שֶׁזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הָאֲרַת הִנְקָדָה הַנִּ"ל, שֶׁהִיא בְּחִינַת שַׁבָּת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְקַשְּׂרִין כָּל הַשְּׁבִירוֹת אֶל שְׂרֵשׁ נְקֻדָּתָם וְנִתְתַקְּנִין וְזֶה בְּחִינַת לַעֲגַל שַׁבָּת, כִּי אִזּוֹ נִתְבַטְּלִין אֲהָבוֹת הַנְּפוּלוֹת וְזוֹכִין לַעֲגַל שַׁבָּת, בְּחִינַת אֲהָבוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, בְּחִינַת אִזּוֹ תִתְעַנֵּג עַל ה' וְעַל-כֵּן שַׁבָּת לֹא זָמַן תְּפִלִּין כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת ג' סְעֻדוֹת שֶׁל שַׁבָּת כְּנֻדָּ ג' נְקֻדּוֹת הַנִּ"ל:

אות ח

וְעַל-כֵּן תְּפִלִּין צָרִיף לְנֶהֱג בָּהֶם קְדוּשָׁה וְאַסוּר לְכַנֵּס בָּהֶן לְבֵית הַכֶּסֶא (שֶׁלְחַן עֲרוּף סִימָן ל"ז סְעִיף ג') וְאַסוּר לְנֶהֱג בָּהֶם קְלוֹת רֹאשׁ וְצָרִיכִין גּוּף נָקִי דִּיקָא שְׁלֵא יִפִּיחַ בָּהֶן (שָׁם סְעִיף ה'), כִּי תְּפִלִּין הוּא בְּחִינַת אוֹר הִנְקָדָה הַקְּדוּשָׁה כְּנִ"ל שֶׁהִיא בְּחִינַת שַׁבָּת כְּנִ"ל וְשַׁבָּת קְבִיעָא וְקִימָא, הֵינּוּ שְׁבִיחַת שַׁבָּת, בְּחִינַת נְקֻדָּה הַקְּדוּשָׁה הַנִּ"ל הִיא קְבִיעָא וְקִימָא בְּקְדוּשַׁתָּה תְּמִיד וְאִינָה מְשַׁתַּנֵּי וְאִינָה יוֹצֵאת לְחוּץ לְעוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְצֵאת בָּהֶן לְחוּץ, דֵּהֵינּוּ לְמִקּוּמוֹת שְׂאִינָם נְקִיִּים וְכִיּוּצָא, כִּי הֵם בְּחִינַת אוֹר הִנְקָדָה הַקְּדוּשָׁה בְּעֲצָמָה שֶׁהִיא קְבוּעָה בְּקְדוּשָׁה לְעוֹלָם בְּבְחִינַת שַׁבָּת, בְּחִינַת שְׁבִיחָה וְקְבִיעוּת וְאִינָה יוֹצֵאת לְחוּץ לְעוֹלָם, בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת טז) אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, וְעַל-כֵּן לִיָּלָה לֹא זָמַן תְּפִלִּין, כִּי זֹאת הִנְקָדָה הַשּׁוֹרָה אֶצֶל בְּרִית הַמִּתְגַּלָּה בְּבְחִינַת תְּפִלִּין כְּנִ"ל, אִינָה מְאִירָה לְחוּץ כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת מְלָכוּת, דֵּהֵינּוּ עַל-יְדֵי הַדְּבוּר בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים מט) פִּי יִדְבֵר חֲכָמוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם בְּמֵאמָר הַנִּ"ל, כִּי עֵקֶר הָאֲרַת הִנְקָדָה לְתַקּוֹן הַכְּלִים הַנִּשְׁבָּרִים, כְּמִבְּאֵר שָׁם וְתַקּוּנָם עַל-יְדֵי בְּחִינַת כְּלִים חֲדָשִׁים, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַדְּבוּר דִּיקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוּת פֶּה, כִּי הַדְּבוּר הוּא בְּחִינַת כְּלִי הַשִּׁפְעַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, הֵינּוּ בְּחִינַת כְּלִים לְתַקּוֹן הַנִּשְׁבָּרִים כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן בְּלִיָּלָה שְׂאִזּוֹ בְּחִינַת מְלָכוּת דְּקְדוּשָׁה בְּעוֹלָמוֹת הַתְּחַתּוֹנִים לְבָרַר בְּרוּרִים, כְּמוֹבָא, עַל-כֵּן אִי אֶפְשָׁר שְׂאִיר אִזּוֹ הָאֲרַת הַתְּפִלִּין, דֵּהֵינּוּ אוֹר הִנְקָדָה הַנִּ"ל, כִּי הִנְקָדָה אִינָה יוֹצֵאת לְחוּץ כְּנִ"ל, רַק בְּיוֹם שְׂאִזּוֹ עוֹלָה הַמְּלָכוּת עִם

כָּל הַבְּרוּרִים אֶל הַקְּדוּשָׁה וְאִזִּי מֵאִיר אֹר הַנִּקְדָּה וְנִעְשִׂין תַּפְלִין כַּנִּ"ל, כִּי
אֹר הַנִּקְדָּה מֵאִירָה רַק עַל -יְדֵי בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת בְּבְחִינַת פִּי יְדִבֵּר חֻכְמוֹת
וּמְלָכוֹת פָּה כַּנִּ"ל:

אות ט

וְזֶה בְּחִינַת ג' תַּפְלוֹת שֶׁמִּתְפַּלְלִין בְּכָל יוֹם, דְּהֵינּוּ שְׁחֲרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית,
כְּנִגְדַּבְּחִינַת ג' הַנִּקְדוֹת הַנִּ"ל, כִּי הַנִּקְדוֹת מֵאִירִין עַל-יְדֵי בְּחִינַת תַּפְלָה
בְּבְחִינַת פִּי יְדִבֵּר וְכוּ', כַּמּוּבָא שָׁם, כִּי ג' הַנִּקְדוֹת הַנִּ"ל הֵם בְּחִינַת נִקְדָּה
עֲלָאָה וְנִקְדָּה תַּתְּאָה וְנִקְדָּה הָאֲמֻצָּעִית הַמְּשַׁכֵּת הַהָאָרָה מֵעֲלִיוֹנָה
לְתַתְּיוֹנָה וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁחֲרִית, מְנַחָה וְעֶרְבִית, כִּי שְׁחֲרִית וְעֶרְבִית הֵם
בְּחִינַת נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה וְתַתְּיוֹנָה, שְׁהֵם בְּחִינַת יוֹם וְלַיְלָה, תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ
וְתַפְלִין שֶׁל יָד, כַּמּוּבָא וּמְנַחָה הִיא בְּחִינַת נִקְדָּה הָאֲמֻצָּעִית הַפּוֹתַחַת
וּמְשַׁכֵּת הַהָאָרָה מֵעֲלָאָה לְתַתְּאָה, כַּמּוּבָא בְּהַלְכוֹת תַּפְלַת הַמְּנַחָה,
שֶׁמְנַחָה הוּא בְּחִינַת פֶּתַח, שֶׁהוּא בְּאֲמֻצָּע בֵּין ב' הַנִּקְדוֹת כַּנִּ"ל, וְעַל-כֵּן אֵין
קְרִיאַת שְׁמַע בְּמְנַחָה רַק בְּשְׁחֲרִית וְעֶרְבִית, כִּי עֶקֶר הַנִּקְדוֹת הֵם רַק ב'
עֲלָאָה וְתַתְּאָה, שְׁהֵם בְּחִינַת תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ וְתַפְלִין שֶׁל יָד, וְעַל-כֵּן יֵשׁ בָּהֶם
פְּרָשִׁיּוֹת בְּחִינַת מַחִין וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁחֲרִית וְעֶרְבִית שְׁהֵם בְּחִינַת נִקְדָּה עֲלָאָה
וְתַתְּאָה, וְעַל-כֵּן יֵשׁ בָּהֶם קְרִיאַת שְׁמַע בְּחִינַת מַחִין, אֲבָל מְנַחָה הוּא רַק
בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הַהָאָרָה, שְׁזֶה בְּחִינַת קֶשֶׁר שֶׁל תַּפְלִין, שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָּה
הָאֲמֻצָּעִית שֶׁאֵין שָׁם פְּרָשִׁיּוֹת כַּנִּ"ל וְעַל-כֵּן אֵין בְּמְנַחָה קְרִיאַת שְׁמַע גַּם כֵּן
כַּנִּ"ל לְעֵנֶן קֶשֶׁר שֶׁל תַּפְלִין, כִּי מְנַחָה הִיא בְּבְחִינַת קֶשֶׁר שֶׁל תַּפְלִין, שֶׁהוּא
בְּחִינַת לָאָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת דִּינִים, כִּי יִצְחָק תִּקַּן תַּפְלַת הַמְּנַחָה, שֶׁהוּא
בְּחִינַת דִּינִים, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כז) וְתִכְהִינּוּ עֵינֵינוּ מֵרֵאוֹת, שְׁזֶה בְּחִינַת
לָאָה, בְּחִינַת (שָׁם כט) וְעֵינֵי לָאָה רְכוּת, כִּי תוֹקֶפֶא דְדִינָא דְמְנַחָה הוּא
בְּחִינַת אַחִיזַת עֵשׂו, בְּבְחִינַת וַיִּשְׁלַח לַעֲשׂו מְנַחָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּלִקְוִטֵי
תַּנְיִנָא, וְלָאָה הִיא בְּחִינַת דִּין הַקֶּשֶׁה שֶׁל עֵשׂו, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרִים לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּא פָּרָק ע) שֶׁלָּאָה הִיְתָה רֵאוּיָה לַעֲשׂו אֲלָא
שֶׁעַל-יְדֵי בְּכִיָּתָה נִצְלָה מִמֶּנּוּ נִמְצָא, שֶׁלָּאָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת קֶשֶׁר שֶׁל תַּפְלִין,
הִיא בְּחִינַת תַּפְלַת הַמְּנַחָה, שְׁזֶה בְּחִינַת נִקְדָּה הָאֲמֻצָּעִית כַּנִּ"ל וְעַל-כֵּן כָּל
תַּקּוּנֵי הַתַּפְלָה בְּשְׁחֲרִית, כִּי שְׁחֲרִית הוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁהוּא
הָעֶקֶר, כִּי כָּל ג' נִקְדוֹת כְּלוּלוֹת בָּהּ כַּנִּ"ל, כִּי אֲבָרְהָם תִּקַּן שְׁחֲרִית,
וְאַבְרָהָם הוּא בְּעֵצְמוֹ בְּחִינַת אֹר הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת חֻסָּד,
בְּחִינַת אֲבָרְהָם, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קי) אֲתָה כָּהֵן לַעֲוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם
וְעַל-כֵּן עֶקֶר תַּקּוּנֵי הַתַּפְלָה בְּשְׁחֲרִית שְׁאִז מִתַּפְלִין בְּתַפְלִין וּמֵאִירִיכּוּן
בְּיוֹתֵר בְּתַפְלָה, כִּי עֶקֶר הַנִּקְדָּה מֵאִיר בְּשְׁחֲרִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֻסָּד

אות י

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּצַבּוּר שְׁעֵקֶר הַתְּפִלָּה הוּא בְּצַבּוּר דְּוָקָא, כִּי אֵין צַבּוּר פְּחוּת מִיּוּד וְכַשְׁיֵשׁ יוּד אֶז מְאִיר אֹר הַנִּקְדָה הַקְדוּשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת יוּד, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב שָׁם וְעַל-כֵּן אֶז אֹמְרִים קְדוּשָׁה, כִּי אֵין דְּבָר שֶׁבְּקְדוּשָׁה בְּפָחוּת מִיּוּד (מְגִלָּה כג), כִּי הַנִּקְדָה נִקְרָאת קְדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב שָׁם עַל פְּסוּק "וְגוֹי קְדוּשָׁה". וְהוּא בְּחִינַת יוּד וְעַל-כֵּן אֵין דְּבָר שֶׁבְּקְדוּשָׁה בְּפָחוּת מִיּוּד. וְזֶהוּ בְּחִינַת גִּי קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה בְּחִינַת גִּי הַנִּקְדוּת הַכּוּל שֶׁהִם נִקְרָאִין קְדוּשָׁה כִּנּוּי וְזֶה בְּחִינַת חֲזָרַת הַתְּפִלָּה עַל -יְדֵי הַשְּׁלִיחַ צַבּוּר, כִּי הַשְּׁלִיחַ צַבּוּר הוּא בְּבְחִינַת צְדִיק הַדּוֹר שֶׁהוּא כְּלוּל מִכָּל הַצַּבּוּר וְהוּא בְּבְחִינַת נִקְדָה הַכְּלִית, שֶׁכָּל הַנִּקְדוּת מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ וְכַמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (חֵלֶק א' סִימָן רפ"ב) שֶׁהַשְּׁלִיחַ צַבּוּר כְּלוּל מִכָּל הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שְׁיֵשׁ בְּכָל הַצַּבּוּר, וְעַל-כֵּן מִתְחַלֵּה מִתְּפִלָּתוֹ בְּלַחֵשׁ כָּל אֶחָד בְּפִנֵּי עַצְמוֹ כְּדֵי שֶׁכָּל אֶחָד יִקְבַּל מְנִיָּה וּבִיָּה וְעַל-יְדֵי שְׁמִתְּפִלָּתוֹ בְּצַבּוּר נִכְלָלִין זֶה בְּזֶה וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, וְכֵלָם כְּאֶחָד מְקַבְּלִין מִבְּחִינַת נִקְדָה הַכְּלִית, דְּהֵינּוּ חֲזָרַת הַתְּפִלָּה עַל-יְדֵי הַשְּׁלִיחַ צַבּוּר, שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָה הַכְּלִית, וְעַל-כֵּן חוֹזֵר הַתְּפִלָּה, כְּדֵי שְׁיֵאִיר לְכָל הַנִּקְדוּת, כִּי נִקְדָה הַכְּלִית צְרִיכָה לְהֵאִיר לְכָל הַנִּקְדוּת, וְכֵלָם צְרִיכִין לְקַבֵּל מִמֶּנָּה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב שָׁם, וְאַזִּי בְּחֲזָרַת הַתְּפִלָּה אֹמְרִין קְדוּשָׁה גִי פְּעָמִים קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה, דְּהֵינּוּ כְּלָלוּת כָּל הַגִּי נִקְדוּת כִּנּוּי:

אות יא

וְזֶהוּ בְּחִינַת אֲסוּר הַחֲמוּר שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבִטּוּלָה חִיּוּ, עַל-פִּי מַה שְׁפָתוֹב לְעֵיל שֶׁהַנִּקְדָה הַשּׁוֹרָה אֶצֶל הַבְּרִית שְׁלוֹם הִיא קְבוּעָה בְּקְדוּשָׁה תְּמִיד וְאֵינָה יוֹצֵאָה לַחוּץ וְגַם אֵינָה מְאִירָה לְמַטָּה כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת מַלְכוּת פָּה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב לְעֵיל, וְעַל-כֵּן הַטָּפָה הַקְדוּשָׁה שְׁיִוְצָאת מִן הַיְסוּד, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֹר הַנִּקְדָה הַקְדוּשָׁה הַכּוּל, אֲסוּר לְהוֹצִיאָה לַחוּץ כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת מַלְכוּת, דְּהֵינּוּ בֵּת זֹגוּ וְאֶז נַעֲשֶׂה מְזֶה תִּקּוּן גָּדוֹל, דְּהֵינּוּ תִּקּוּן הַשְּׁבִירוֹת כִּנּוּי, כִּי כָּל הַזּוּגִים הַקְדוּשִׁים לְבָרַר וּלְתַקֵּן בְּחִינַת הַכְּלִים

הנשברים, כמובא ועל-כן עקר הזיוג בשבת שאז מאירה הנקדה פני"ל, אבל כשח"ו, מוציא הטפה לבטלה ח"ו נמצא, שח"ו, ממשיך אור הנקדה שביסוד לחוץ, וכאלו מחרים את העולם, שנותן להם יניקה ח"ו, מבחינת אור הנקדה בעצמה שנמשכת לחוץ והוא מחדש שבירת כלים, כמובא בכתבי האריז"ל כי לא די שאינו מתקן הכלים הנשברים על-ידי אור הנקדה הקדושה כי אם, אדרבה, שחוזר וממשיך אור הנקדה לחוץ וחוזרים הכלים להשתבר מאחר שאין כלים לקבל האור ועל-כן אמרו שהוא כאלו עוקר מזלו ח"ו, כי ח"ו, עוקר הנקדה שהיא עקר שרש חיותו, ועל-כן אמרו שאין מועיל לו תשובה, כי אי אפשר לו לשוב, כי להיכן ישוב? מאחר שפגם בהנקדה בעצמה, כי כל זמן שנשארה הנקדה קיימת מועיל תשובה, אבל זה שפגם בהנקדה בעצמה וכאלו עוקר נקדתו ח"ו, להיכן ישוב, אבל באמת אף-על-פי-כן אין דבר שעומד בפני התשובה, וכמובא בכל הספרים שאף-על-פי-כן אם יעשה תשובה יתפטר לו בודאי, אך עקר תשובתו הוא רק על-ידי צדיק הדור, שהוא בחינת נקדה הכללית שמשם מקבלין כל הנקדות, וזה מאחר שפגם בנקדה שלו בעצמה, על-כן מרחק לקבל אור הנקדה מחדש, וזה אי אפשר כי אם על-ידי צדיק הדור שהוא שרש כל הנקדות ועל-כן יש לו כח להאיר לו הנקדה מחדש, כי שם שרש כלם פני"ל וכן מובן בדברי רבנו במאמר "בפחצרות" (סימן ה') על פסוק, "אזן שומעת תוכחת חיים" שעקר תקון ענין זה הוא על-ידי צדיק הדור, עין שם והנה מאחר שמן הדין אין מועיל לו תשובה, ואף-על-פי-כן יש לו תקנה אם הוא מתחרט ומתחנן לפני המקום ברוך הוא פני"ל וכמובא הנה זה הוא רק חסד חנם מלפניו יתברך שיקבל בתשובה מי שאין ראוי לקבל וזהו בעצמו תקונו, כי כשזוכה לעורר רחמי השם יתברך עליו לקבלו בתשובה, נמצא שהוא מעורר ומגלה חסד חדש לגמרי מה שלא היה מעולם, כי החסד אשר מעולם אינו נתן לכפר לו מאחר שאין מועיל לו תשובה, כי מה שמועיל תשובה לכל החטאים הוא רק מצד החסד, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ילקוט שמעוני ב' שנה), שאלו למדת הדין וכו', ומאחר שלזה אין מועיל תשובה, נמצא שהחסד אשר מעולם שהוא מחייב שיועיל תשובה לכל החטאים אינו מועיל לו מאחר שאמרו שאין מועיל לו תשובה ובאמת כך ראוי לו מאחר שפגם בהנקדה, והנקדה הוא אור החסד ומאחר שפגם באור החסד אין לו תשובה, כי שם פגם, על-כן כשהשם יתברך רוצה לרחם עליו הוא עושה עמו חסד חדש שלא היה מעולם, כי עתה הוא יתברך מחדש חסדו לתקן ולמחל אפלו על זה העון גם כן, וזה הוא עקר תקונו, מאחר שעתה בהכרח נמשך חסד חדש פני"ל, ועל-ידי זה נתתקן, כי חוזר לקבל נקדה חדשה על-ידי החסד החדש, כי הנקדה הוא חסד פני"ל, ומאחר שנמשך עתה חסד חדש, על-ידי זה בעצמו מקבל אור הנקדה, שהיא חסד וזהו תקונו והבן:

אות יב

ועקר זה בתקון בשלמות הוא רק על-ידי משיח שיבא במהרה בימינו, כי משיח יבא לתקן זה החטא ביותר, כמובא בספרים, בבחינת (ישעיה יב) ונפוצות יהודה יקבץ, שיקבץ כל הנדחים והנפזרים בארבע כנפות הארץ, שזהו תקון ענין זה כמובא, כי משיח הוא בחינת אור החסד הקדוש המתקן הכל, בבחינת (תהלים יח) ועושה חסד למשיחו וזה בחינת (ישעיה נט) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביצקב, ולשבי פשע דיקא, שהם השבים על חטא הנ"ל שנקרא (שם נז) ילדי פשע זרע שקר וכמו שכתוב בכונות שמקרא זה מדבר בתקון ענין זה, ולהם דיקא יבא הגאל צדק, כי כל תקונם על ידו דיקא כנ"ל, וכשיבא ויתקנם אז יחזר ויאיר בהם הנקדה שהיא כלולה מגי נקדות כנ"ל וזהו (שם נט), "ואני זאת בריתי אותם וכוי רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך" הינו בחינת הנקדה השורה אצל ברית אצל ברית שלום ששם בחינת רוח הקדוש כמו שאמר רבנו זכרנו לברכה וזהו דברי אשר שמתי בפיך כי הוא מתגלה בפה כנ"ל, "לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך וכוי", הינו בחינת גי נקדות, שהם בחינת ראש, תוף, סוף כנ"ל, שהם בחינת גי מדרגות מאב לבן ולבן הבן, שכל אחד מקבל מן העליון ועליון מעליון וכנ"ל, שכל הגי נקדות קשורות זו בזו כנ"ל, וכלם יאירו ויתגלו על-ידי משיח כנ"ל וזהו, "אמר ה' מעתה ועד עולם" כי גאלה האחרונה היא לעולם ועד וזה שאומרים אחר כך קדשה דסידרא, דהינו גי קדשות, שהם גם כן בחינת הנקדה שכלולה מגי נקדות כנ"ל:

תפילין ג':

ענין תפילין על-פי המאמר המתחיל, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וכוי, המדבר מהעלאת היראה (סימן ט"ו), המתחיל, מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז הוא צריך להעלות היראה לשרשה, דהינו לדעת ובמה מעליון? על-ידי משפט שישפט את עצמו וכוי וכשזוכין לדעת זוכין לבחינת תורה שבנגלה, שהיא בחינת סיני ועל-ידי תורה שבנגלה זוכין לתפלה שהיא בחינת חסד לאברהם, ועל-ידי תפלה במסירת נפש זוכין לתורה שבנסתר, שהוא אור הגנוז משבעת ימי בראשית, עין שם כל זה היטב:

וכל זה הוא בחינת תפילין, כי עקר התפילין הוא להעלות היראה לשרשה, כי תפילין הם בחינת יראה פיזוע, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנחות לה), וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך אלו תפילין וכוי גם תפילין הם בחינת מחין ודעת, הינו להעלות היראה לשרשה

שְׁבִדְעַת וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד וּתְפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, כִּי תִפְלָה שֶׁל יָד הִיא בְּחִינַת יְרָאָה, בְּחִינַת יָד כֶּהָה וּתְפִלִּין שֶׁבְּרֹאשׁ הִיא בְּחִינַת שְׂרָשׁ הִירָאָה שְׁבִדְעַת, בְּחִינַת רֹאשׁ וּמַחִין וְהִדְעַת הַנִּי"ל הוּא בְּחִינַת תּוֹרָה כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל תְּפִלִּין, שֶׁהֵם תּוֹרָה, וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת שְׁמַע שְׂאוּמְרִים בְּתְפִלִּין, שֶׁהוּא תּוֹרָה, וְעַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְתִפְלָה וְזֶהוּ שְׂמֵת־פְּלִין בְּתְפִלִּין וְעַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְאוֹר הַגְּנוּז, זֶה בְּחִינַת אוֹרוֹת הַמְּקִיפִין שֶׁנִּתְגַּלִּין עַל-יָדֵי הַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁבְּנִסְתֵּר, בְּחִינַת אוֹר הַגְּנוּז, וְזֶה בְּחִינַת שֵׁן שֶׁל גִּ' רֹאשֵׁין שֵׁין שֶׁל ד' רֹאשֵׁין, זֶה בְּחִינַת אוֹר הַגְּנוּז שֶׁהִיא אוֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים, בְּחִינַת ז' רֹאשֵׁין הַנִּי"ל:

כִּי רַב הַמְּאֻמְרִים שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל שֶׁנֶּאֱמָרוּ בְּאוֹתָן הַזְּמַנִּים כֻּלָּם נֶאֱמָרוּ עַל תְּפִלִּין, כִּדְ נִשְׁמַע מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּפִרוּשׁ וְאִף-עַל -פִּי שְׁכָל מְאֻמֵּר כְּלוּל מִכָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, אִף-עַל-פִּי-כֵן בְּיַחְוֹד הִיְתָה כּוֹנֵנָתוֹ בְּכַמָּה וְכַמָּה מְאֻמְרִים שֶׁנֶּאֱמָרוּ אַז עַל מִצְוֹת תְּפִלִּין:

וְעַקֵּר אוֹר הַתְּפִלִּין זוֹכִין עַל-יָדֵי קִימַת חֲצוֹת וְעוֹסְקִין בְּתּוֹרָה, וְעַל-יָדֵי זֶה חוֹט שֶׁל חֶסֶד נִמְשָׁךְ בַּיּוֹם (חֲגִיגָה יב) וְעַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְתִפְלִין, כְּמוֹבֵן בְּכּוֹנֵנוֹת קִימַת חֲצוֹת זֶה בְּחִינַת הַעֲלָאָת הִירָאָה לְשִׂרְשָׁה עַל-יָדֵי בְּחִינַת מִשְׁפָּט, כִּי קִדְּם חֲצוֹת אוֹמְרִים וְדוּי עַל הַחֲטָאִים, זֶה בְּחִינַת מִשְׁפָּט שֶׁשׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ עַל כָּל מֵה שֶׁעָשָׂה, וְאַחַר כֵּן מִתְאַבְּלִין עַל חֲרָבֵן בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּקוּן הַמִּשְׁפָּט כִּי חֲרָבֵן בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ, הוּא פָּגַם הַמִּשְׁפָּט, כִּי מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט הָיָה בְּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ וּכְשֶׁנֶּחְרַב נֶאֱמָר (קֹהֶלֶת ג), "מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הִרְשַׁע" כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (וַיִּקְרָא רַבָּא פְּרָק ד'), כִּי בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ הָיָה כְּלוּל מִכָּל הַבְּחִינּוֹת הַנִּי"ל, כִּי שֵׁם מְקוֹם הִירָאָה בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם יְרָאָה שְׁלֵם (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָק נ') וְגַם הוּא בְּחִינַת דְּעַת, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה), הֵינּוּ הַעֲלָאָת הִירָאָה לְדְעַת עַל-יָדֵי הַמִּשְׁפָּט שֶׁהָיָה שֵׁם בְּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ בְּלִשְׁפַת הַגְּזִיַּת שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבֵין שֵׁם בֵּית דִּין הַגְּדוֹל לְעִשׂוֹ"ת מִשְׁפָּט לְמִטָּה לְבִטּוֹל הַדִּין שֶׁל מַעֲלָה וְשֵׁם מְקוֹם הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים יז), "עַל-פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר

על-פי המאמר "בחצרות וקול שופר" בספר לקוטי מוהר"ן הראשון (בסימן ה'), עין שם כל המאמר פלו, כי חייב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם וכו' (סנהדרין לו) ואיך יודעין בין קדם גזר דין לאחר גזר דין על-ידי המצות שאנו עושין בשמחה ודוקא כשעושין אותן בשמחה גדולה כל כך עד שאין רוצין שום שכר עולם הבא בשבילם, אלא הוא רוצה שיזמין לו הקדוש ברוך הוא מצוה אחרת בשכר מצוה זאת, בבחינת (אבות פרק ד') ששכר מצוה מצוה, כי הוא נהנה מהמצוה בעצמה וזהו החלוק שפין נבואת משה רבנו לבין נבואת שאר נביאים וכו', כי זה שעושה המצוה בשביל עולם הבא הוא בבחינת נביא באספקלריא שאינה מאירה וכו', אבל זה שעושה המצוה בשמחה מהמצוה בעצמה, שאינו רוצה בשום שכר עולם הבא, רק שעולם הבא שלו בהמצוה בעצמה, זה בחינת אספקלריא המאירה וכו', וזה בחינת (דברים כד) ביומו תתן שכרו, שיהא שכרו מהמצות בעצמן וכו' וזהו (מכילתא), זכרהו מאחד בשבת, הינו שמחת ותענוג עולם הבא, שהיא בחינת שבת, ירגיש בששת ימי המעשה, שהם בחינת מעשה המצות שבהם נבראו עולם שנה נפש וכו' ועקר השמחה הוא בלב, ואי אפשר ללב לשמח אלא עד שיסיר עקמימיות שבלבו שיהא לו ישרות לב, ואז יזכה לשמחה, כמו שכתוב (תהלים צו), "ולישרי לב שמחה". ועקמימיות שבלב מפשיטין על-ידי רעמים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות נט), לא נבראו רעמים אלא לפיט עקמימיות שבלב ורעמים הוא בחינת קול שאדם מוציא בלח בתפלתו, ומזה נעשה רעמים, כי איתא בזהר (פנחס רלה), כד נפיק האי קלא ואערא בעבי מטרא אשתמע קלא לברייתא ודא אינון רעמים ועקר הרעמים הם מגבורות, כמו שכתוב (איוב כו), "ורעם גבורותיו מי יתבונן" והגבורות הם בחינת כח וגבורה שאדם מוציא הקול בלח גדול, והקול הזה פוגע בעבי מטרא, הינו בחינת מחין שמשם יורדין טפין טפין, כמו שכתוב בזהר (שם), באר מים חיים ונוזלים מן לבנון מן לבונא דמוחא וכשפוגע בעבי מטרא אזי אשתמע קלא לברייתא, הינו בחינת רעמים וכו' וזה בחינת קול מעורר הכונה, וזהו בחינת קול השופר, דא שופר של איל, אילו של יצחק, בחינת ורעם גבורותיו וזהו (תהלים פט), "אשרי העם יודעי תרועה וכו'", שיפגע הקול במח, בחינת עבי מטרא וכו', אבל צריך לפנות את המחין מחכמות חצוניות וממחשבות זרות מחמץ שלא יחמיץ את חכמתו בחכמות חצוניות ובתאוות כדי וכו', גם ישמר יראתו וכו' וזהו (שבת נו), ירד גבריאל ונעץ קנה בים וכו' ועקר לשמר מחו שלא יחמיץ וזהו (תהלים סח), "גער חית קנה" כדאיתא בזהר (פנחס רנא), קנה חית תשבר ותעשה ממנה הא, ותעשה מחמץ מצה, הינו שלא תחמיץ חכמתך וזהו, גער' לשון מריבה, דצדיקיא עבדין מצותא וכו', הינו כשתשמר את חכמתך שלא יכנוס בו חכמות חצוניות, שלא תהרהר בהרהורים רעים, שהם בחינת קנה דסטרא אחרא כנגד קנה חכמה, קנה בינה דקדושה, על-ידי זה תנצל מחמץ שהוא סטרא דמותא וכו' ותאמין שכל מצותא ומריבה שיש בין הצדיקים השלמים אין זה אלא כדי

שִׁיגְרוּשׁוֹ סִטְרוֹן אַחֲרָנִין וְזֶה פְּרוּשׁ (מִשְׁלֵי טו), " אֲזֵן שׁוֹמֵעַת תּוֹכַחַת חַיִּים
בְּקֶרֶב חֲכָמִים תִּלְוִין ", לְשׁוֹן תְּלוּנָה וּמְרִיבָה. כְּשֶׁאֲתָה שׁוֹמֵעַ מְרִיבוֹת שְׁבִין
הַצְּדִיקִים, תִּדְעַ שְׁזֶה מִשְׁמִיעִין אוֹתָךְ תּוֹכַחָה עַל שְׁפָגְמַת בִּטְפֵי מוֹחַד, שְׁעַל
זֶה נֶאֱמַר (שֵׁם ב), " כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיִגּוּ אַרְחוֹת חַיִּים " שְׁאֲתָה
דְּבוּק בְּסִטְרָא דְּמוֹתָא בְּחִינַת חֲמִץ וְכוּ', וּבּוֹדָאֵי אִם לֹא הָיָה נֶפֶס מוֹחַד
לֹא הָיָה נִשְׁמַע לָךְ מְרִיבוֹת שְׁבִין הַצְּדִיקִים, וְאִין הִמְרִיבָה אֶלָּא בְּשִׁבְלֵךְ
כְּדֵי שְׁתָּשׁוּב מִמּוֹת לְחַיִּים, מִחֲמִץ לְמִצָּה וְכוּ' וְכוּ', עֵין שֵׁם כָּל זֶה הֵיטֵב
וְתִדְעַ שְׁצָרִיד לְשִׁתְּף הַגְּבוּרוֹת בְּחֻסְדִּים שְׁמֵאלָא בִּימִינָא וְכוּ', אִיהוּ בְּזָקִיפוּ
וְאִנּוּ בְּשׁוֹפְלִין, זֶה בְּחִינַת יִשְׁמַח הִי בְּמַעֲשָׂיו יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֵשׂוֹ, וְכוּ', עֵין
שֵׁם כָּל זֶה הֵיטֵב (וּכְבֵר שְׁמַעְתִּי בְּפְרוּשׁ מִפִּי רַבְּנּוּ ז"ל שְׁזֶה הַמֶּאֱמָר עִם
כְּפֹה מֵאֲמָרִים הַסְּמוּכִים שְׁנֶאֱמָרוּ בְּאוֹתוֹן הַזְּמַנִּים כָּלֵם מְדַבְּרִים מִסוּד
כְּנֻנוֹת תְּפִלִּין, עַל-כֵּן חוֹבָה עָלֵינוּ לְחַתֵּר וּלְבַקֵּשׁ לְמִצָּא בּוֹ אִיזָה רְמִזִּים
מִבְּחִינַת תְּפִלִּין, וְהִי הַטּוֹב יִרְחַם לְהַאִיר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה וְיַצִּילֵנוּ
מִשְׁגִּיאוֹת וְיִשִּׁים בְּלַבְּנוּ דְּבָרֵי אֲמָת):

אות ב

כִּי תִפְלִין הֵם בְּבְחִינַת רְעָמִים, בְּחִינַת תְּקוּן הַמַּחִין וְכוּ', שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִפְשֵׁט
עֲקָמִימִיּוֹת שְׁבִלָב וְזוֹכִין לְשִׁמְחָה כְּנִ"ל. וְזֶה בְּחִינַת הַשְּׁמִחָה שֶׁל תְּפִלִּין, כְּמוֹ
שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת לַה), רַבָּה הוּא חֲדֵי כוֹלָה יוֹמָא,
אֲמַר, תְּפִלִּין קָא מִנְחָא כִּי תִפְלִין הֵם בְּבְחִינַת שְׁמִחָה כְּנִ"ל, וְעַל-כֵּן הֵם
כְּנֻגָד הַלָּה בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ח') שִׁימְנֵי כְּחוֹתֵם עַל לְבָבְךָ וְכוּ' כְּדֵי לְפִשֵׁט
עֲקָמִימִיּוֹת שְׁבִלָב, כְּדֵי לְזַכּוֹת לְשִׁמְחָה בְּחִינַת וּלְיִשְׁרֵי לֵב שְׁמִחָה כְּנִ"ל, כִּי
הַתְּפִלִּין הֵם בְּבְחִינַת רְעָמִים, בְּחִינַת כְּדֵי נִפְיָק הָאֵי קָלָא וְאֵעֲרָא בְּעֵבֵי מְטְרָא
כְּדִין אֲשֶׁתְּמַע קָלָא לְבְּרִיָּתָא וְדָא אֵינּוּ רְעָמִים וְכוּ', כִּי עֵקֶר הַתְּפִלִּין נֶעֱשִׂין
עַל-יָדֵי הַתּוֹרָה שְׁעוֹסְקִין בְּלִלָה, דְּהֵינּוּ עַל-יָדֵי שְׁקָמִים בְּחֻצוֹת לִילָה
וְעוֹסְקִים בְּתוֹרָה וְכוּ', כְּמוֹבָא בְּכַתְּבִים וְקִימַת חֻצוֹת זֶה בְּחִינַת רְעָמִים,
בְּחִינַת קוֹל שׁוֹפֵר, בְּחִינַת רַעַם גְּבוּרוֹתֵינוּ מִי יִתְּבוּנָן, שְׁזֶה בְּחִינַת (זֶהֲרַר
וַיִּקְרָא כג) הָאֵי שְׁלֵהוּבָא דְּאֶשָׁא דְּבִטִישׁ בְּגַדְפוּהִי דְּתִרְנַגּוּלָא וְכִדִּין קֵאֲרִי
וְכוּ' וְזֶה בְּחִינַת (אִיּוֹב לַח) מִי נָתַן לְשִׁכּוּי בִּינָה וְכוּ' נִמְצָא, שְׁקוֹל הַתְּרַנְגּוּל,
שְׁעַל-יָדֵי זֶה קָמִים בְּחֻצוֹת, הוּא בְּחִינַת קוֹל הַנִּי"ל הַיּוֹצֵא מִגְּבוּרוֹת, בְּחִינַת
רַעַם גְּבוּרוֹתֵינוּ מִי יִתְּבוּנָן, בְּחִינַת מִי נָתַן לְשִׁכּוּי בִּינָה כְּנִ"ל וְעַל-יָדֵי זֶה
קָמִים בְּחֻצוֹת וְעוֹסְקִים בְּתוֹרָה, וְזֶה בְּחִינַת כְּדֵי נִפְיָק הָאֵי קָלָא וְאֵעֲרָא
בְּעֵבֵי מְטְרָא, שְׁהֵם הַמַּחִין, כִּי אֲזֵ בְּחֻצוֹת אֲזִי הוּא עֵקֶר תְּקוּן הַמַּחֵ, כְּמוֹבָא,
שְׁאֲזֵ עֵקֶר הַזְּמַן הַמְּסַגֵּל לְהַשִּׁיג סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְזֶה בְּחִינַת קוֹל הַשׁוֹפֵר, כִּי
שׁוֹפֵר הוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשִּׁינָה, בְּחִינַת עוֹרוֹ יִשְׁנִים מִתְּרַדְּמִתְכֶם
כְּמוֹבָא, שְׁזֶה בְּחִינַת קִימַת חֻצוֹת שְׁמֵתְעוֹרְרִים מִהַשִּׁנָּה עַל-יָדֵי קוֹל

הַתְּרַנְּגוּל שֶׁשָּׂרְשׁוֹ מְגִבּוּרוֹת בְּחִינַת הָאֵי שְׁלֵהוּבָא דְאִשָּׁא, שְׂזָה בְּחִינַת קוֹל
הַשּׁוֹפָר שֶׁהוּא גַם כֵּן בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשִּׁינָה, שְׂזָה בְּחִינַת רְעָמִים, בְּחִינַת
רְעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבוֹנֵן, בְּחִינַת מִי נִתֵּן לְשִׁכּוּי בִּינָה וְכוּ' כְּנִ"ל, וְאִזִּי נִפְיֵק
הָאֵי קָלָא וְאֵרָא בְּעֵבֵי מְטָרָא, הִינּוּ בְּמַחִין, כִּי אִזִּי הַמַּחַ זֶדְ וְצְלוּל, וְאִזִּי
עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְבִנְיָן בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ, שְׂזָה בְּחִינַת דַּעַת כְּמוֹבָא בְּמִקּוּם
אַחַר, כִּי אִזִּי עֵקֶר תְּקוּן הַמַּחִין בְּחִינַת עֵבֵי מְטָרָא, כִּי עֵבֵי מְטָרָא זֶה בְּחִינַת
הַגֵּן עֵדֶן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בִּישְׁעֵיהָ (קִפִּיטִיל ה'), "עַל הָעֵבִים אֲצוּהָ מֵהַמַּטִּיר
עָלָיו מְטָר" וּפְרָשׁ רַש"י תְּרַכְתִּיו מִגֵּן עֵדֶן, עֵינֵי שָׁם נִמְצָא, שֶׁעֵקֶר בְּחִינַת עֵבֵי
מְטָרָא הֵם בְּגֵן עֵדֶן, כִּי שָׁם עֵקֶר תְּקוּן הַמַּחִין הֵם בְּחִינַת (בְּרָאשִׁית ב') נֶהָר
הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן וְכוּ' וְכִשְׁעוֹמְדִים בְּחִצּוֹת אִזִּי נִחְשָׁב כְּאֵלוֹ יוֹשֵׁב בְּגֵן עֵדֶן,
כְּמוֹבָא בְּזֵהר, שְׂאִזִּי נְחִית קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא לֹא שְׂתַעֲשַׁע עִם צְדִיקָא בְּגִנְתָּא
דְּעֵדֶן וְכוּ', וּמִי שֶׁעוֹמֵד אִזִּי וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה מִתְחַבֵּר עִם אוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת שֶׁבְּגֵן
עֵדֶן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ, (וַיִּקְרָא יג) וְאִזִּי זוֹכֵה לְבְּחִינַת עֵבֵי
מְטָרָא בְּחִינַת מַחִין שֶׁהֵם מְאִירִין בְּגֵן עֵדֶן דִּיקָא, בְּחִינַת וְעַל הָעֵבִים אֲצוּהָ
וְכוּ' הַנֶּאֱמָר עַל אֲדָם הָרִאשׁוֹן כְּשֶׁנִּתְגַּרְשׁ מִגֵּן עֵדֶן וְכוּ' כְּנִ"ל נִמְצָא כְּשֶׁקָּמִים
בְּחִצּוֹת עַל-יְדֵי קוֹל הַתְּרַנְּגוּל זֶה בְּחִינַת רְעָמִים, בְּחִינַת כַּד נִפְיֵק הָאֵי קָלָא
וְאֵרָא בְּעֵבֵי מְטָרָא וְכוּ', וְעַל-יְדֵי זֶה יוֹצֵא אוֹר הַתְּפִלִּין בְּבִקְרָא כְּמוֹבָא, כִּי
עֵקֶר הַתְּפִלִּין הֵם עַל-יְדֵי בְּחִינַת חֲצוֹת, שְׂאִזִּי הַרְג ה' כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְקַדְּשׁוּ בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂזָה עֵקֶר בְּחִינַת תְּפִלִּין, בְּחִינַת (שְׁמוֹת
יג) קְדָשׁ לִי כָּל בְּכוֹר וְכוּ', כִּי בְּכוֹר הוּא רִאשִׁית בְּחִינַת דַּעַת, בְּחִינַת רִאשִׁית
דַּעַת, וְעַל-יְדֵי שֶׁהִכָּה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם הַכְּנִיעַ הַדַּעַת דְּסִטְרָא
אַחֲרָא בְּבְחִינַת גַּעַר חֵית קִנָּה, 'חֵית קִנָּה' זֶה בְּחִינַת עֲשׂוֹ חֲזִיר הַיַּעַר, כְּמוֹ
שֶׁאֲמָרוּ רַז"ל (בְּרָאשִׁית רַבָּא פָּרָק סה), שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּכוֹר דְּסִטְרָא אַחֲרָא,
כִּי שָׂרוֹ שָׁל עֲשׂוֹ הָיָה שָׂרוֹ שָׁל מִצְרַיִם, כְּמוֹבָא, וְעַל-כֵּן הַשְּׂתַדֵּל יַעֲקֹב לִיקַח
הַבְּכוֹרָה מֵעֲשׂוֹ כִּדִּי לְהַכְנִיעַ הַדַּעַת דְּסִטְרָא אַחֲרָא שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּכוֹר,
בְּחִינַת רִאשִׁית דַּעַת כְּנִ"ל וְעַל-יְדֵי שֶׁהִכָּה ה' כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם וְהַכְּנִיעַ הַדַּעַת
דְּסִטְרָא אַחֲרָא, וְאִזִּי נִתְגַּבֵּר הַדַּעַת דְּקְדָשָׁה בְּחִינַת בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת (שְׁמוֹת
ד') בְּנֵי בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל וְאִזִּי נִתְקַיֵּם, "גַּעַר חֵית קִנָּה" כְּנִ"ל, וְאִזִּי יֵצְאוּ
יִשְׂרָאֵל מִחֲמִץ לְמִצְהָ בְּחִינַת קִנָּה חֵית תִּשְׁבֵּר כְּנִ"ל, וְזֶה בְּחִינַת וְלֹא יִרְאֶה
לְךָ חֲמִץ וְכוּ' הַנֶּאֱמָר בְּפָרְשַׁת קְדָשׁ לִי כָּל בְּכוֹר שֶׁהִיא פְּרִשָׁה רִאשׁוֹנָה
שֶׁבַתְּפִלִּין, זֶה בְּחִינַת גַּעַר חֵית קִנָּה כְּנִ"ל, שְׂזָה בְּעֲצָמוֹ בְּחִינַת הַרִיגַת בְּכוֹרֵי
מִצְרַיִם, שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּכוֹר דְּסִטְרָא אַחֲרָא, בְּחִינַת עֲשׂוֹ וְכוּ' וְאִזִּי נִתְקַדְּשׁוּ
בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת דַּעַת דְּקְדָשָׁה, שְׂזָה בְּחִינַת קְדָשׁ לִי כָּל בְּכוֹר, בְּחִינַת
תְּפִלִּין כְּנִ"ל, וְכָל זֶה הָיָה בְּחִצּוֹת הַלְּיָלָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם יא), "בְּחִצּוֹת
הַלְּיָלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם וּמֵת כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְכוּ'" כִּי עֵקֶר
בְּחִינַת תְּפִלִּין נֶעֱשִׂין עַל-יְדֵי בְּחִינַת חֲצוֹת וְכוּ' כְּנִ"ל:

אות ג

כי תפלין הם בבחינת קול הנ"ל שהוא יוצא מגבורות מבחינת יראה וכו' וזה בחינת (בראשית כז) הקול קול יעקב, כי יעקב הוא בחינת תפלין פמובא, כי יעקב כלול מחסדים וגבורות, וזה בחינת קול הנ"ל שהוא יוצא מגבורות וצריך לשתף הגבורות בחסדים פנ"ל, וזה בחינת קול יעקב שהוא זרע יצחק, שהוא כלול מחסדים וגבורות כידוע, ועל-כן בתחלה מניחין תפלה של יד ואחר כך של ראש, כי תפלה של יד מניחין בזרוע שמאל שהוא בחינת גבורות שמשם יוצא הקול בחינת רעם גבורותיו פנ"ל, והאי קלא אערא בעבי מטרא, שזה עקר בחינת תפלין, בחינת מחין, בחינת באר מים חיים ונוזלים מן לבנון, מן לבונא דמוחא, שזה עקר בחינת תפלין כידוע, ועל-כן נזכר 'ולא יראה לך חמץ', בתפלין, זה בחינת גער חית קנה, שזה בחינת תקון המחין, שזה עקר בחינת תפלין פנ"ל, וזה בחינת ד' פרשיות שבתפלין, כי צריך לתקן המלח בחינת עבי מטרא, גם צריך לשמר את היראה וכו', ומוחא חכמה, ויראה הוא דבר המסור ללב, פמובא במקום אחר (לקויטי תנינא סימן א'), ובינה לבא ומשם יוצא הקול שכלול מחסדים וגבורות, כי צריך לשתף הגבורות בחסדים, וזה בחינת ד' פרשיות שבתפלין שהם בחינת חכמה ובינה, חסד וגבורה, הינו פנ"ל:

אות ד

ועקר לשמר מחו מחמץ, בחינת גער חית קנה, לגער במחשבות רעות וכו' ולעשות מריבה עמהם לגרשם, שלא יתקרבו למשכנא דקדשה וצריך להאמין שכל המריבות שבין הצדיקים השלמים אין זה אלא בשבילך וכו', שזה משמיעין אותך תוכחה על שפגמת בטפי מוחך, ובדאי אלו לא היה נפגם מוחך, לא היה נשמע לך המריבה שבין הצדיקים ואין המריבה אלא בשבילך כדי שתשוב ממנות לחיים, מחמץ למצה וכו' וזהו, "אזן שומעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין וכו'" פנ"ל במאמר הנ"ל וזה עקר בחינת תפלין, שהם תקון המלח, לזכות לחיים על-ידי מצות תפלין כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנחות מ"ד), המניח תפלין זוכה לחיים, שניאמר, "ה' עליהם יחיו" כי תפלין הם בחינת תקון המחין לזכות לידע ולהאמין, כי אלו ואלו דברי אלהים חיים, הינו לבלי לשמע כלל המריבות והמחלקת שיש בין הצדיקים האמתיים, כי מאמינים כי אלו ואלו דברי אלהים חיים, אף-על-פי שאי אפשר להבין זאת בשכלנו, כי זה אוסר וזה מתיר וכן שאר מיני מחלקת, אף-על-פי-כן מאמינים, כי באמת אלו ואלו דברי אלהים חיים וזה בחינת תפלין שהם שכל גבה מאד מאד,

בְּחִינַת מְקִיפִים, שְׁזָה בְּחִינַת הַשְּׂכָל שֶׁל הַמַּחְלָקֶת דְּקִדְשָׁה שֵׁישׁ בֵּין צַדִּיקֵי אֲמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱלוֹ וְאֱלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג זֶה הַשְּׂכָל וְזֶה בְּחִינַת שִׁיׁן שֶׁל גִּי רֵאשִׁין שִׁיׁן שֶׁל דִּי רֵאשִׁים, זֶה בְּחִינַת שְׂכָלוֹ חָד וְאֱלוֹ וְאֱלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים, כִּי שִׁיׁן שֶׁל דִּי רֵאשִׁים זֶה בְּחִינַת שְׁהַחֲסָדִים וּגְבוּרוֹת הֵם נִתְחַלְקִין לְשְׁנֵי מַחִין, וְשִׁין שֶׁל גִּי רֵאשִׁים, זֶה בְּחִינַת שְׁהַחֲסָד וּגְבוּרָה הֵם נִכְלָלִין יַחַד וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם דְּעַת בְּחִינַת מַח אֶחָד, וְכָל הַמַּחְלָקֶת הֵם מִבְּחִינַת חֲסָדִים וּגְבוּרוֹת, כִּיְדוּעַ נִמְצָא, שֶׁבְּתַפְלִין עַל-יְדֵי הַשִּׁיׁן שֶׁל גִּי רֵאשִׁים וְשִׁיׁן שֶׁל דִּי רֵאשִׁים אָנוּ רוֹאִים שְׂכָלוֹ חָד כִּי הַחֲסָדִים וּגְבוּרוֹת שְׂמֵתְחַלְקִין לְשְׁנֵי מַחִין שְׁזָה בְּחִינַת שִׁיׁן שֶׁל דִּי רֵאשִׁים כְּנִי״ל הֵם בְּאֲמֶת מַח אֶחָד, שְׁזָה בְּחִינַת שִׁיׁן שֶׁל גִּי רֵאשִׁין כְּנִי״ל רַק שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג זֹאת, כִּי שִׁיׁן שֶׁל דִּי רֵאשִׁין הוּא בְּבְחִינַת מְקִיפִין קֹדֶם שְׁנִכְנָסִין הַמַּחִין לְפָנִים, כְּמוֹבָא בְּפִתְבִּים, הִינּוּ שְׁזָה הַמַּח וְהַדְּעַת שֶׁל בְּחִינַת מַחְלָקֶת דְּקִדְשָׁה שְׁזָה בְּחִינַת שִׁיׁן שֶׁל דִּי רֵאשִׁין כְּנִי״ל הוּא בְּבְחִינַת מְקִיפִין, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג זֶה הַדְּעַת, כִּי הוּא דִּרְכֵי הִי כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז״ל בְּמָקוֹם אַחֵר (בְּסִימָן נ״ו) וְזֶה בְּחִינַת רְעָמִים וְכוּ׳, עֵינֵינוּ שֶׁם וְהַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים הָאֲמִתִּיִּים צָרִיכִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם זֶה הַדְּעַת הַגְּבֵה מְאֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחְלָקֶת דְּקִדְשָׁה כְּנִי״ל בְּשֶׁבִיל לְגַרֵשׁ סִטְרֵין אַחֲרָנִין וְכוּ׳, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ בְּמֵאֵמֵר הַנִּי״ל כִּי לְקָרֵב הָרְחוּקִים מְאֹד מְאֹד שְׂפָגְמוּ בִטְפֵי הַמַּח שְׂעֲלִיהֶם נֶאֱמַר, ״כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיִגוּ אַרְחוֹת חַיִּים״ כִּי פָגְמוּ בִטְפֵי הַמַּח, שֶׁהוּא בְּחִינַת חַיִּים, וְעַל-כֵּן קִשָּׁה לָהֶם לָשׁוּב לְאַרְחוֹת חַיִּים, אָבֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים וְחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נְדַח, וְעַל-כֵּן שׁוֹלַח לָנוּ צַדִּיקִים גְּדוֹלִים וְנוֹרְאִים מְאֹד, וְעַל-יְדֵי הַדְּעַת הַגְּבֵה שֶׁל בְּחִינַת מַחְלָקֶת דְּקִדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקִיפִין, עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא הֵם מִתְקַנְיִן וּמְחַזְרִים בְּתִשׁוּבָה אֶפְלוֹ אֱלוֹ הָרְחוּקִים שְׂפָגְמוּ בִטְפֵי הַמַּח, כְּמִבְּאָר בְּפִרוּשׁ בְּמֵאֵמֵר הַנִּי״ל, וְאִין הַמְרִיבָה אֶלָּא בְּשֶׁבִילָךְ כִּי שְׂתִּשׁוּב מִמְּוֹת לְחַיִּים וְכוּ׳, כִּי לְכַאוּרָה הֵם יְכוּלִין לְהִתְרַחֵק עַל-יְדֵי זֶה, עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקֶת שְׂבִין הַצַּדִּיקִים, כִּי אִין יוֹדְעִין אִיךָ לְהִתְקַרֵב וְקִשָּׁה לָהֶם קִשְׁיוֹת עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקֶת, נִמְצָא שֶׁיְכוּלִין חַיִּים, לְהִתְרַחֵק יוֹתֵר עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקֶת, אָבֵל בְּאֲמֶת הַמַּחְלָקֶת דְּקִדְשָׁה זֶה דִּיקָא תְּקוּנָם, כִּי בְּאֲמֶת רֵאוּי לָהֶם לְהִתְרַחֵק מִלְּשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, כִּי עֲלִיהֶם נֶאֱמַר, ״כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן״ אָבֵל תִּכְף כְּשֶׁמְרַגְּשִׁין זֹאת וְרוֹאִין וּמְבִינִים שְׂמֵרְחֻקִים אוֹתָם, וְכְמוֹ שְׂכַתֵּב רַבְּנוּ ז״ל שֶׁם, וּבְיָדָי אֱלוֹ לֹא הִיָּה נִפְגָּם מוֹחָד לֹא הִיָּה נִשְׁמַע לָךְ הַמְרִיבוֹת שְׂבִין הַצַּדִּיקִים וְאִין הַמְרִיבָה אֶלָּא בְּשֶׁבִילָךְ, וּבְזֶה מְשֻׁמֵּעִין אוֹתָךְ תּוֹכַחָה עַל שְׂפָגְמַת בִטְפֵי מוֹחָד, שְׂעַל זֶה נֶאֱמַר, ״כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְכוּ״, עֵינֵינוּ שֶׁם נִמְצָא, שְׂבִזָּה בְּעֶצְמוֹ מְשֻׁמֵּעִין אוֹתָךְ תּוֹכַחָה, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי זֶה הוּא תְּקוּנָם, כְּשֶׁרוֹאִין בְּעֶצְמוֹ שֶׁנִּשְׁמַע לְאַזְנֵיהֶם הַמַּחְלָקֶת שְׂבִין הַצַּדִּיקִים הַשְּׂלֵמִים, וְאַזִּי הֵם מְבִינִים שְׂמֵרְחֻקִין אוֹתָם מִהַקְדְּשָׁה, וְאַזִּי הֵם מִתְחִילִים לָרַחֵם עַל עֶצְמוֹ מִסְתַּפְּלִים בְּעֶצְמוֹ הֵיכֵן הֵם בְּעוֹלָם, שְׂפָגְמוּ כָּל כַּד עַד שְׂמֵרְחִיקִין אוֹתוֹ וְאַזִּי הַהִתְרַחֲקוֹת הוּא תְּכִלִּית הַהִתְקַרְבוֹת, כִּי בְּאֲמֶת לְאֲמֶתוֹ אִין שׁוּם דְּבַר שֶׁיַּעֲמֵד בְּפָנֵי הַתִּשׁוּבָה, וְאַף-עַל-פִּי שְׂכַתוֹב כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְכוּ׳, וְאִיתָא בְּזֵהר שְׂאִין מוֹעִיל תִּשׁוּבָה עַל פָּגַם טְפֵי הַמַּח, אַף-עַל-פִּי-כֵן בְּאֲמֶת לְאֲמֶתוֹ מוֹעִיל תִּשׁוּבָה וְכְמוֹבָא בְּכָל סְפָרֵי מוֹסָר, וְכְמוֹ

שְׁשִׁמְעֵתִי מִפִּי רַבְנוּ ז"ל בְּפִרוּשׁ, רַק מַחֲמַת שְׁפָגַם כָּל כֶּד, עַל-כֵּן הוּא צָרִיךְ לְהִתְנַסּוֹת וּלְהִצְטַרֵּף וּלְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה שֶׁל הַתְּרַחֲקוּת הַזֹּאת, דְּהֵינּוּ שְׂיִרְחִיקוּ אוֹתוֹ כָּל כֶּד בְּכָל מִינֵי הַתְּרַחֲקוּת, דְּהֵינּוּ שְׁכּוֹתְבִין עָלָיו שְׂאִין מוֹעִיל תְּשׁוּבָה וְכוּ'. וְכִשְׁהוּא פְּתִי וְסָכֵל וְאֵינוּ מְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ שֶׁלֹּא לְאֲבֹד אֶת עוֹלָמוֹ ח"ו, אֲזִי מוֹצֵא פְּטוּר לְעֲצָמוֹ לְהִתְרַחֵק מִן הַתְּשׁוּבָה מֵאַחַר שְׁכָבֵר נִכְתָּב עָלָיו שְׂאִין מוֹעִיל לוֹ תְּשׁוּבָה ח"ו, אֲבָל מִי שְׁחוֹשֵׁב בְּאַמְתָּ עַל הַתְּכַלִּית שְׁלוֹ וַיֵּשׁ לוֹ רַחֲמָנוּת עַל עֲצָמוֹ, אֲזִי אֶף-עַל-פִּי שְׂרוּאָה כָּל מִינֵי הַתְּרַחֲקוּת שֶׁבְּעוֹלָם וְאֶף-עַל-פִּי שְׁכָתוֹב עָלָיו שְׂאִין מוֹעִיל לוֹ תְּשׁוּבָה אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵין מִסְתַּכֵּל עַל זֶה כָּלָל, אֲדַרְבָּא, יֵשׁ לוֹ רַחֲמָנוּת יוֹתֵר עַל עֲצָמוֹ, כִּי אֶף-עַל-פִּי-כֵן מָה יֵהָא בְּסוּפוֹ וּמָה יַעֲשֶׂה לְיוֹם פְּקֻדָּה, וּמִי שְׂאֵינוּ רוֹצֵה לְהִטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ שֶׁלֹּא לְאֲבֹד אֶת עוֹלָמוֹ ח"ו, כָּל מָה שְׂמוֹצֵא וְרוֹאֵה שְׂמִרְחִיקוּן אוֹתוֹ יוֹתֵר, הוּא מְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ יוֹתֵר וְצוֹעֵק אֵל ה' יוֹתֵר וְיוֹתֵר מֵעוֹמְקָא דְלִבָּא, עַד יִשְׁקִיף וַיֵּרָא ה' מִשְׁמַיִם, כִּי בְּאַמְתָּ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ חֲפָץ חֶסֶד הוּא, וְאֵין שׁוֹם דְּבָר שְׂיַעֲמַד בְּפָנֵי הַתְּשׁוּבָה וְכִמוֹ שְׂמַצִּינוּ כְּבָר בְּכַמָּה וְכַמָּה רְשָׁעִים גְּדוֹלִים שְׂפָגְמוּ בִטְפֵי הַמַּח וְכִפְרוּ בְּעֵקֶר וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן נִתְקַבְּלוּ בְּתְשׁוּבָה, וְאֲזִי כְּשִׁזְכָּה לְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה וְשָׁב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֶף-עַל-פִּי שְׁנֵדָמָה לוֹ שְׂמִרְחִיקוּן אוֹתוֹ כְּנִי"ל, אֲזִי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ מְרַחֵם עָלָיו וְנִתְקָרֵב עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא, עַל-יְדֵי שְׂעַמֵּד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה שֶׁל הַתְּרַחֲקוּת כְּנִי"ל וְהֵבִן וְזֶהוּ בְּעֲצָמוֹ בְּחִינַת מַחֲלֶקֶת דְּקֻדְשָׁה הַנִּי"ל שְׂיֵשׁ בֵּין הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִיִּים שְׁבְּאַמְתָּ לְאַמְתוֹ עַל-יְדֵי זֶה הַדְּעַת דִּיקָא הֵם מְקַרְבִּין וּמְשִׁיבִין מִמּוֹת לְחַיִּים אֶת אֵלוֹ שְׂפָגְמוּ בִטְפֵי הַמַּח כְּנִי"ל בְּמֵאֲמָר הַנִּי"ל, אֵדךְ מִי שֶׁהוּא פְּתִי וְסָכֵל כְּסוּס כְּפָרֵד אֵין הֵבִין, אֲזִי מִתְרַחֵק יוֹתֵר עַל-יְדֵי זֶה, עַל-יְדֵי שְׂרוּאָה מַחֲלֶקֶת שְׁבִין הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִיִּים כְּנִי"ל, אֲבָל מִי שְׂיֵשׁ לוֹ מַח בְּקֻדְקֻדוֹ אֲזִי שׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת חַיִּים עַל-יְדֵי זֶה שְׂשׁוֹמֵעַ הַמְּרִיבוֹת שְׁבִין הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִיִּים, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב בְּמֵאֲמָר הַנִּי"ל בְּחִינַת אֲזוֹן שׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקָרֵב חֲכָמִים תְּלִין וְכוּ' כְּנִי"ל, כִּי רוֹאֵה עַל-יְדֵי זֶה גְּדֹל הַתְּרַחֲקוּתוֹ מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, שְׁנִתְרַחֵק כָּל כֶּד עַד שְׁנִשְׁמַע לְאַזְנוֹ הַמְּרִיבוֹת שְׁבִין הַצַּדִּיקִים, וְנִזְכָּר עַל-יְדֵי זֶה גְּדֹל הַפָּגַם שְׂפָגַם בִּטְפֵי הַמַּח, כִּי אִם לֹא הָיָה נִפְגָּם מִחוּ לֹא הָיָה שׁוֹמֵעַ הַמְּרִיבוֹת וְכוּ' כְּנִי"ל, וְאֲזִי מִתְחִיל לְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ מֵאַחַר שְׂרוּאָה וּמִבֵּין גְּדֹל הַתְּרַחֲקוּתוֹ מֵהַקֻּדְשָׁה, וְאֲזִי נִתְקָרֵב עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא, כִּי בְּאַמְתָּ הַמַּחֲלֶקֶת שְׁבִין הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִיִּים הוּא בְּאַמְתָּ רַק בְּשִׁבִיל לְקָרֵב וּלְהִשִּׁיב אֶת הַרְחוּקִים מִמּוֹת לְחַיִּים וְכוּ', כְּמוֹ שְׂאֵמַר רַבְנוּ שֵׁם, וְאֵין הַמְּרִיבָה אֶלָּא בְּשִׁבִילָהּ, כְּדִי שְׁתְּשׁוּב מִמּוֹת לְחַיִּים וְכוּ':

וְאִזִּי כְּשִׁמְאָמִין זֹאת שְׁבִאָמַת אֱלוֹ וְאֱלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים וְאִין הַמְרִיבָה אֶלָּא בְּשִׁבִילוֹ וְכוּ' כַּנִּי"ל, שְׁזָה בְּחִינַת תְּקוּן הַמֶּלֶךְ וְעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא נַעֲשִׂין רְעָמִים, כְּמוֹבֵן בְּמֵאמָר הַנִּי"ל אִזִּי נִפְשֵׁט עַל-יְדֵי זֶה עֲקֻמִּימִיּוֹת שְׁבִלְב, כִּי כָּל הָעֲקֻמִּימִיּוֹת שְׁבִלְב, וּבִפְרָט מִי שְׁפָגַם חַי"ו, בִּטְפֵי הַמֶּלֶךְ שְׁאִזִּי נִפְגָּם מֵחוּ וְאִזִּי נִתְעַקֵּם לְבוֹ בְּכִמָּה מִינֵי עֲקֻמִּימִיּוֹת בְּלֵי שְׁעוֹר וְעָרְךְ שְׁנִתְעַקֵּם וְנִפְתַּל לְבוֹ בְּכִמָּה מִינֵי פְתוּלִים וְעֲקֻמִּימִיּוֹת וְכָל אֱלוֹ הָעֲקֻמִּימִיּוֹת שְׁבִלְב בְּחִינַת לְבֵי סְחָרְחָר הֵם בְּחִינַת מַחְלֶקֶת דְּסִטְרָא אַחְרָא, בְּחִינַת (הוֹשַׁע י") חֶלֶק לָבָם, כִּי הַסִּטְרָא אַחְרָא הִיא בְּבִחִינַת מַחְלֶקֶת, כְּמוֹבֵא בְּמָקוֹם אַחֵר (לְקוּטֵי הַלְכוֹת א' סִימָן ס"ב) וְזֶה הַמַּחְלֶקֶת שֶׁל הַסִּטְרָא אַחְרָא בְּחִינַת עֲקֻמִּימִיּוֹת שְׁבִלְב שְׁרָשׁוּ בְּכִמָּה מִינֵי הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת מִבְּחִינַת מַחְלֶקֶת שְׁבִקְדָּשָׁה וְכְשִׁמְאָמִין שְׁמַחְלֶקֶת שְׁבִקְדָּשָׁה שְׁיֵשׁ בֵּין הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים כְּלוּ חֵד, כִּי אֱלוֹ וְאֱלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, אִזִּי נִמְתַּק וְנִתְבַּטַּל כָּל מִינֵי מַחְלֶקֶת שֶׁל הַסִּטְרָא אַחְרָא שְׁרָשׁוּ מִמַּחְלֶקֶת שְׁבִקְדָּשָׁה וְאִזִּי שׁוֹמַע תּוֹכַחַת חַיִּים מְכַל מִינֵי עֲקֻמִּימִיּוֹת שְׁבִלְב שֶׁהֵם רוֹצִים לְהַרְחִיקוֹ מִהַקְדָּשָׁה וְהוּא מִבֵּין עַל-יְדֵי זֶה בְּעֶצְמוֹ גִּדְּל הַפָּגָם שְׁלוֹ וְשָׁב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּמְרַחֵם עַל עֶצְמוֹ מְאֹד מְאֹד עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא, עַל-יְדֵי הָעֲקֻמִּימִיּוֹת שְׁבִלְב, כִּי כָּל מֵה שְׁתַּמְעָקֵמִין לְבוֹ יוֹתֵר בְּעֲקֻמִּימִיּוֹת יוֹתֵר הוּא רוֹאֶה וּמִבֵּין עַל-יְדֵי זֶה בְּיוֹתֵר גִּדְּל הַפָּגָם שְׁלוֹ שְׁפָגַם כָּל כֶּךָ עַד שְׁנִתְעַקֵּם לְבוֹ כָּל כֶּךָ וְאִזִּי מְרַחֵם עַל עֶצְמוֹ בְּיוֹתֵר וְנִתְקַרֵּב עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי כְּמוֹ שְׁמֵאָמִין שְׁכָל הַמַּחְלֶקֶת שֶׁל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַכֹּל בְּשִׁבִיל תְּקוּנוֹ, כִּי בְּאֵמַת אֱלוֹ וְאֱלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים וְהַמְרִיבָה הִיא רַק בְּשִׁבִילוֹ, כְּמוֹ כֵּן צְרִיכִין לְהֵאָמִין שְׁכָל מִינֵי עֲקֻמִּימִיּוֹת שְׁבִלְב בְּנֹדָאֵי יֵשׁ לוֹ שְׁרָשׁ בְּקְדָּשָׁה, כִּי שְׁרָשׁוּ בְּמַחְלֶקֶת שְׁבִקְדָּשָׁה כַּנִּי"ל וּבִנְדָאֵי הָעֲקֻמִּימִיּוֹת שְׁבִלְב שֶׁהִיא הַתְּרַחֲקוּת כְּאֱלוֹ רוֹצִים לְהַרְחִיקוֹ חַי"ו, בְּאֵמַת הוּא תְּכָלִית הַהִתְקַרְבוּת, כִּי הַהִתְרַחֲקוּת הוּא תְּכָלִית הַהִתְקַרְבוּת, כִּי עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא יִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-יְדֵי שְׁרוּאָה עַל-יְדֵי זֶה גִּדְּל הַתְּרַחֲקוּתוֹ מִהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ וְכָל מֵה שְׁרוּאָה יוֹתֵר עֲקֻמִּימִיּוֹת שְׁבִלְב הוּא שׁוֹמַע בְּכָל פֶּעַם עַל-יְדֵי זֶה תּוֹכַחַת חַיִּים שְׁמִשְׁמִיעִין אוֹתוֹ עַל-יְדֵי זֶה תּוֹכַחַה עַל שְׁפָגַם בִּטְפֵי הַמֶּלֶךְ, כִּי אִם לֹא הָיוּ לוֹ כָּל כֶּךָ עֲקֻמִּימִיּוֹת וְאִזִּי שָׁב בְּתִשׁוּבָה עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא, כִּי מְכַל מִינֵי עֲקֻמִּימִיּוֹת שְׁבִלְב שׁוֹמַע תּוֹכַחַת חַיִּים וְכוּ' כַּנִּי"ל וְאִזִּי נִפְשֵׁט עַל-יְדֵי זֶה עֲקֻמִּימִיּוֹת שְׁבִלְב עַל-יְדֵי בְּחִינַת רְעָמִים כַּנִּי"ל, דְּהִינּוּ עַל-יְדֵי שְׁיִזְדַּע שֶׁהַמַּחְלֶקֶת שְׁבִין הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים הוּא בְּשִׁבִילוֹ וְכוּ', שְׁעַל-יְדֵי זֶה זּוֹכֶה לְהִבִּין שְׁכָל הָעֲקֻמִּימִיּוֹת הוּא כְּדִי לְהַזְכִּירוֹ וּלְהַרְאוֹת לוֹ גִּדְּל הַפָּגָם שְׁלוֹ, כְּדִי שְׁיִזְכֶּה לְשׁוֹב עַל-יְדֵי זֶה וְכוּ' כַּנִּי"ל. וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין, בְּחִינַת שִׁין שֶׁל גִּי רְאשִׁים, שִׁין שֶׁל דִּי רְאשִׁים, שְׁזָה בְּחִינַת אֱלוֹ וְאֱלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים וְכוּ' כַּנִּי"ל:

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין עַל עוֹר בְּהֵמָה, זֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים סח) גַּעַר חַיִּת קִנְיָה, חַיִּת קִנְיָה זֶה בְּחִינַת בְּהֵמִיּוֹת וְעַל-יָדֵי שְׁלֹקֶחִין עוֹר בְּהֵמָה וּמַעֲבָדִין אוֹתוֹ לְשֵׁם תְּפִלִּין וְכוּתָבִין עָלָיו פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל תְּפִלִּין עַל-יָדֵי זֶה מְכַנְיְעִין בְּחִינַת בְּהֵמִיּוֹת, בְּחִינַת חַיִּת קִנְיָה עַל-יָדֵי קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בִּינָה דִקְדוּשָׁה, שְׁזָה בְּחִינַת הַקְּנָה שְׁכוּתָבִין בּוֹ בְּתִפְלִין, שֶׁהוּא בְּחִינַת קִנְיָה חֲכָמָה וְכוּי דִקְדוּשָׁה. וְזֶה בְּחִינַת הַכְּתָב שֶׁהִיא בְּחִינַת (יִלְקוּט שְׁמַעוֹנֵי רַפ) אֵשׁ שְׁחָרָה עַל גְּבִי אֵשׁ לְבָנָה, זֶה בְּחִינַת כֹּד נִפְיָק הָאֵי קָלָא וְאֵעֵרָא בַעֲבֵי מְטָרָא שֶׁהִם לְבוֹנֵי דְמוֹחָא וְזֶה בְּחִינַת אֵשׁ שְׁחָרָה עַל גְּבִי אֵשׁ לְבָנָה, כִּי הַקּוֹל הַיּוֹצֵא מִגְּבוּרֹת זֶה בְּחִינַת אֵשׁ שְׁחָרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּבוּרֹת כִּידוּעַ, וְהַקּוֹל הַיּוֹצֵא מִגְּבוּרֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵשׁ שְׁחָרָה, פּוֹגַע בַּעֲבֵי מְטָרָא, שֶׁהִם לְבוֹנֵי דְמוֹחָא, וְזֶה בְּחִינַת אֵשׁ שְׁחָרָה עַל גְּבִי אֵשׁ לְבָנָה וְאֵזִי נַעֲשִׂין הַתְּפִלִּין הַנַּעֲשִׂין מֵעוֹר בְּהֵמָה בְּבְחִינַת כְּתָנוֹת אוֹר בְּאֶלֶף, שְׁזָה בְּחִינַת תְּפִלִּין, שֶׁהִם בְּחִינַת אוֹר הַפְּנִים, בְּחִינַת (בָּבָא מְצִיעָא פָּרָק ד') שׁוּפְרִיָּה דִינַעֲקָב כְּעִין שׁוּפְרִיָּה דְאָדָם שֶׁהִיא קָדָם הַחֲטָא שְׂאֵז הִיא מְאִיר אוֹר הַגְּנוּז מִזֵּי הַיָּמִים, שְׁזָה בְּחִינַת כְּתָנוֹת אוֹר בְּאֶלֶף וְזֶה בְּחִינַת הַדְּעַת שֶׁל מַחְלֶקֶת דִקְדוּשָׁה הַנִּי"ל, בְּחִינַת אֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, וְזֶה בְּחִינַת תּוֹרָתוֹ שֶׁל ר' מְאִיר שֶׁהִיא כְּתוּבָה כְּתָנוֹת אוֹר בְּאֶלֶף כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּא פָּרָק ט"ו), כִּי ר' מְאִיר הִיא מְאִיר עֵינֵי חֲכָמִים בְּהִלְכָה, וּמִפְּנֵי מַה לֹא קָבְעוּ הַלְכָה כְּמוֹתוֹ? שֶׁלֹא עֲמְדוֹ חֲבָרִיו עַל סוּף דְעֵתוֹ שֶׁהִיא אוֹמֵר עַל טִמְאָה טְהוֹר וּמְרָאָה לוֹ פְּנִים וְהִיא מְטַהֵר אֶת הַשְּׂרָץ בַּק"ו טַעֲמִים (עֵרוּבֵין יג) נִמְצָא, שֶׁר' מְאִיר הִיא לוֹ הַדְּעַת וְהַשְׁגָּה שֶׁל בְּחִינַת מַחְלֶקֶת דִקְדוּשָׁה, בְּחִינַת אֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים אֶף-עַל-פִּי שְׁזָה מְטַמְּא וְזֶה מְטַהֵר וְכוּי וְעַל-כֵּן הִיא אוֹמֵר עַל טִמְאָה טְהוֹר וְכוּי וְעַל-כֵּן בְּאֵמֶת לֹא עֲמְדוֹ עַל סוּף דְעֵתוֹ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג זֶה הַדְּעַת כָּלָל וּמַחֲמַת זֶה בַּעֲצָמוֹ הִיא כְּתוּבָה בְּתוֹרָתוֹ כְּתָנוֹת אוֹר בְּאֶלֶף, כִּי כְּתָנוֹת עוֹר זֶה בְּחִינַת מַחְלֶקֶת כִּידוּעַ שְׁנִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת עֶץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, כִּי כְּתָנוֹת עוֹר זֶה בְּחִינַת הַבְּדִלָה כִּידוּעַ, שְׁזָה בְּחִינַת מַחְלֶקֶת, אֲבָל עַל-יָדֵי הַדְּעַת שֶׁל בְּחִינַת מַחְלֶקֶת שֶׁבְּקְדוּשָׁה שְׂיִוְדָעִים וּמֵאֲמִינִים שְׂאֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים אֵזִי נִמְתָּק כָּל מִינֵי מַחְלֶקֶת וְאֵזִי נַעֲשֶׂה בְּחִינַת כְּתָנוֹת אוֹר בְּאֶלֶף, כִּי זֶה הַדְּעַת הוּא בְּחִינַת אוֹר הַגְּנוּז מִזֵּי יָמֵי בְּרֵאשִׁית, שְׁזָה בְּחִינַת שִׁין שֶׁל ג' רָאשִׁין וְשֶׁל ד' רָאשִׁין, שֶׁהִם ז' רָאשִׁין, בְּחִינַת שְׁבַעַת יָמֵי בְּרֵאשִׁית שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג זֶה הַדְּעַת כָּלָל, כִּי הוּא צָפוֹן וְגְנוּז לְצַדִּיקִים וְכוּי כְּנִי"ל, וְעַל-כֵּן ר' מְאִיר שְׁזָכָה לְזֶה הַדְּעַת שֶׁל בְּחִינַת מַחְלֶקֶת שֶׁבְּקְדוּשָׁה כְּנִי"ל, עַל-כֵּן הִיא כְּתוּבָה בְּתוֹרָתוֹ כְּתָנוֹת אוֹר בְּאֶלֶף כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין עַל גְּבִי עוֹר שְׁעוֹשִׂין מִבְּחִינַת כְּתָנוֹת עוֹר, בְּחִינַת כְּתָנוֹת אוֹר וְכוּי כְּנִי"ל וְעַקֵּר הַתְּפִלִּין נַעֲשִׂין עַל-יָדֵי עוֹר בְּהֵמָה דִיקָא, כִּי תְּפִלִּין הִם מַחִין גְּבוּהִים מְאֹד בְּחִינַת אוֹר הַגְּנוּז, בְּחִינַת מַחְלֶקֶת שֶׁבְּקְדוּשָׁה כְּנִי"ל, וּמִי שְׂרוּצָה חַי"ו, לְכַנֵּס לְהַבִּין זֶה הַדְּעַת, בְּוִדָאֵי לֹא יָשׁוּב וְלֹא יִשְׁיֵג אַרְחוֹת חַיִּים, כִּי יִהְיֶה נִכְשָׁל מְאֹד, כִּי עַל זֶה נֶאֱמָר, "בְּמוֹפְלָא מִמָּד אֶל תִּדְרוֹשׁ וְכוּי". כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג זֶה הַדְּעַת כְּנִי"ל וְצָרִיךְ לְסַמֵּךְ עַל אֲמוּנָה לְהֶאֱמִין בְּצַדִּיקֵי אֲמֶת אֶף-עַל-פִּי שִׁישׁ בִּינֵיהֶם מְרִיבָה וּמַחְלֶקֶת, כִּי בְּאֵמֶת אֵלוֹ וְאֵלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים וְכוּי כְּנִי"ל, וְעַל-כֵּן תְּפִלִּין נִכְתָּבִין עַל גְּבִי עוֹר בְּהֵמָה דִיקָא, זֶה בְּחִינַת בְּנֵי אָדָם שְׁעָרוּמִים בְּדְעַת וּמְשִׁימִין עֲצָמוֹן כְּבֵהמָה, שְׁצָרִיכִין לְשׁוּם עֲצָמוֹן כְּבֵהמָה

לְסַלֵּק דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי כְּאֵלוֹ אֵין לוֹ שׁוּם דַּעַת כְּלָל וְלִסְמוּךְ רַק עַל אֲמוּנָה כְּנִ"ל
וְאִזִּי נִזְדַּכְּדַּךְ מֵחוּ עַל-יְדֵי זֶה וְזוֹכָה לְבַחֲנֵינָת תְּפִלִּין שְׁהֵם נַעֲשִׂין מְעוֹר בְּהֵמָה
דִּיקָא וְאִזִּי נִפְשֵׁט עַקְמִימִיּוֹת שְׁבֻלְבוּ, כִּי כְּשֶׁרוּאָה אָדָם שֵׁישׁ לוֹ עַקְמִימִיּוֹת
שְׁבֻלְבוּ בְּפֶרֶט, כְּשֵׁישׁ לוֹ חִ"ו, עַקְמִימִיּוֹת הֶרְבֵּה בְּלָבוּ, אִזִּי הוּא צָרִיךְ לְסַלֵּק
דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי כְּאֵלוֹ אֵין לוֹ שׁוּם דַּעַת כְּלָל, וַיִּלְךְ רַק בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת לְבַד,
וְאִזִּי זוֹכָה אַחַר כֵּךְ לְדַעַת גְּדוֹל מְאֹד וְזֶה בַּחֲנֵינָת תְּפִלִּין, שְׁהֵם מַחֲיִין גְּבוּהִים
מְאֹד שְׁנִכְתְּבִין עַל עוֹר בְּהֵמָה דִּיקָא וְעַל יָדָם נִפְשֵׁט עַקְמִימִיּוֹת שְׁבֻלְבוּ וְכוּ'
כְּנִ"ל:

אות ז

וְאִזִּי כְּשֶׁנִּפְשֵׁט עַקְמִימִיּוֹת שְׁבֻלְבוּ עַל-יְדֵי תְּפִלִּין, שְׁהֵם בַּחֲנֵינָת רַעְמִים, אִזִּי
זוֹכָה לְשִׁמְחָה כְּנִ"ל וְזֶה בַּחֲנֵינָת הַשְּׂמֻחָה שֶׁל תְּפִלִּין כְּנִ"ל וְזֶה בַּחֲנֵינָת זְכָרָהוּ
מֵאַחַד בְּשַׁבָּת, שְׁפִרְגִישִׁין תַּעֲנוּג עוֹלָם הֵבֵא, שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָת שַׁבָּת, בְּהַמְצִיחָה
בְּעֶצְמָהּ בְּשַׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, דְּהִינּוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּמַעֲשֵׂה הַמְצוֹת וְכוּ' כְּנִ"ל
וְזֶה בַּחֲנֵינָת תְּפִלִּין, כִּי תְּפִלִּין הוּא בְּשִׁבְלֵי לְהַמְשִׁיךְ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שַׁבָּת בְּשַׁשֶּׁת
יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, כִּי תְּפִלִּין הֵם נִקְרָאִים אוֹת בַּחֲנֵינָת שַׁבָּת, כִּי בְּשַׁבָּת אֵין מְנִיחִין
תְּפִלִּין, כִּי הֵם עֲצָמָן אוֹת רַק בַּחוּל שְׁאֵנוּ צָרִיכִין לְהַתְקַדֵּשׁ בְּקְדוּשַׁת שַׁבָּת
אִזִּי אֵנוּ מְנִיחִין תְּפִלִּין וְאִזִּי מְמַשְׁיכִין וּמְקַבְּלִין הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שַׁבָּת גַּם בְּיָמֵי
הַחוּל וְזֶה בַּחֲנֵינָת הַנִּ"ל, הִינּוּ כִּי עַל-יְדֵי הַתְּפִלִּין זוֹכִין לְשִׁמְחָה כְּנִ"ל וְאִזִּי
הוּא בַּחֲנֵינָת זְכָרָהוּ מֵאַחַד בְּשַׁבָּת, שְׁמַמְשִׁיכִין תַּעֲנוּג עוֹלָם הֵבֵא, בַּחֲנֵינָת
שַׁבָּת, גַּם בְּשַׁשֶּׁת יָמֵי הַחוּל עַל-יְדֵי הַשְּׂמֻחָה שֶׁל הַמְצִיחָה בְּעֶצְמָהּ שְׁזוֹכִין עַל
-יְדֵי הַתְּפִלִּין וְכוּ' כְּנִ"ל שִׁין שֶׁל גִּי רֵאשִׁים, שִׁין שֶׁל דִּי רֵאשִׁים, שְׁהֵם זִי
רֵאשִׁין, הֵם בַּחֲנֵינָת זִי קוֹלוֹת שְׁאֵמֵר דָּוָד עַל הַמִּים, שְׁהֵם בַּחֲנֵינָת עֲבֵי מְטָרָא,
שְׁזֶה בַּחֲנֵינָת תְּפִלִּין וְכוּ' כְּנִ"ל וְזֶה בַּחֲנֵינָת קוֹל הִי חוֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ וְדָרְשׁוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה מְזֵה, שְׁהִיָּה הַקּוֹל נַחֲקֵק בְּאֵשׁ שְׁחַרְהָ עַל גְּבֵי אֵשׁ
לְבָנָה, כִּי הַקּוֹל פּוֹגַע בַּמַּח, שְׁזֶה בַּחֲנֵינָת אֵשׁ שְׁחַרְהָ עַל גְּבֵי אֵשׁ לְבָנָה כְּנִ"ל:

תפילין ה':

עֲנִין מְצוֹת תְּפִלִּין שֶׁל יָד וְשֶׁל רֵאשׁ וּצְרִיכִין לְהִיּוֹת שֶׁל עוֹר בְּהֵמָה טְהוֹרָה
דִּיקָא וּלְכוֹתְבָן עַל הַקְּלָף, וְעֲנִין הַרְצוּעוֹת וְהַמַּעֲבָרְתָא וּשְׁאָר פְּרִטִיָּהֶם

אות א

על-פי המעשה הנוראה מאד של השבעה בעטלירש הנדפס בספר ספורי מעשיות, עין שם בדף צ"ו, מענן הבעטליר הראשון שהיה עור שבא אצל החתן והפלה על החתונה אחר החפה ואמר להם שנותן להם מתנה לדרשה שתהיו זקנים כמוני וכו', שתחיו חיים ארבים כמוני, ואתם סוברים שאני עור, באמת אין אני עור כלל, רק שכל העולם פלו אינו עולה אצלי כהרף עין וכו', כי אני זקן מאד, ואני עדין יניק לגמרי (הינו יונג) ולא התחלתי עדין לחיות כלל, ואף-על-פי-כן אני זקן מאד וכו', ויש לי הסכמה על זה מהנשר הגדול וכו', עין שם כל זה היטב היטב ואם עיני שכל לך, תבין מרחוק מה מאד עמקו מחשבותיו, ואי אפשר להאריך בזה כלל והחפץ באמת יראה ויבין משם גדלות השם ותברך וגדלת הצדיקים האמתיים הגדולים גדל מעלתם שזכה כל אחד ואחד כפי מה שהתפאר בעצמו שם, כי כל מה שמבאר שם שספר כל אחד הוא ענן ההתפארות של איזה צדיק גדול ונורא מאד מאד שהתפאר בעולמות עליונים במקום שהתפאר שזכה בזה העולם למה שזכה, אשרי לו, אשרי חלקו, למשל בענן שיתבאר לפנינו, שהתפארו הזקנים, וכל אחד ספר מה שזכר מזכרון הראשון וכו' הקטן שבכלם גבה מאד מאד מה שאי אפשר להכניס במח עצם גדלותו ותקף קדשותו, כגון שאחד התפאר שזכר מה שנעשה עמו בעת שחתכו את טבורו, ראה והבו והיבט, הנמצא בזה אפלו חד בדרא שיוכל להתפאר כזה שיזכר ויקדש גופו וחומריו כל כך עד שיזכה לזכר מה שנעשה עמו אז בתחלת הלידה כשיצא לאויר העולם בעת שחתכו את טבורו, וזה הקטן שבכלם, וממנו תראה מעלת קדשת הזקן הקדוש השני שהיה בעיניו לשחק מעלת הזקן הראשון ואמר כמתמיה, זאת היא מעשה ישנה אני זוכר זאת המעשה, אבל אני זוכר גם כשהיה נר דולק, ופירשה הנשר הגדול אחר כך, שזהו שזכר גם מה שנעשה עמו בעת שהיה בבטן אמו שהיה נר דלוק על ראשו, כמבאר שם והנה מעלת זה השני על הראשון יכולין להבין קצת מרחוק אף-על-פי שאנו רחוקים מזה מאד מאד, כי החלוק הגדול שיש להאדם בין קדם שיצא לאויר העולם בין אחר כך מבאר בדברי רבותינו זכרונם לברכה בגמרא (נדה ל') ומדרשים ובהר הקדוש, כי בעת העבור כשהוא במעי אמו אז נר דולק על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו וכיון שיצא לאויר העולם מיד בא מלאך וסטרו על פיו ושוכח הכל, ועל זה אמר איוב (איוב כט), "מי יתנני פירחי קדם כימי אלקי ישמרני וכו'". כמבאר בדברי רבותינו זכרונם לברכה (שם), וכל עבודת האדם שיזכה לידע ולהשיג מה שידע

מתחלה בעת שהיה נר דלוק על ראשו שאז היה מסתכל באור הגנוז משבעת ימי בראשית, שבו היה האדם צופה מסוף העולם ועד סופו כמובא, ועתה ראה והבין והבט כמה גדלה מעלת הזקן השני על הראשון כגבה שמים על הארץ וכו' וכן הגי' על הבי' וכן פלם שהקטן שבהם גבה מאד מאד עד שאין נמצא כמותו כי אם יחיד בכמה דורות, ואף-על-פי-כן כנגד הבי' הגבה ממנו נחשב כנקדה, וכן הבי' נגד הגי' וכו' וכו', וכן להלן להלן, עד זה שהתפאר שהיה תינוק אז לגמרי, שהוא הבעטליר העור בעצמו שאמר שזוכר כל אלו המעשיות והוא אינו זוכר כלום וכו', עין שם, כי זה כלל גדול ומבאר ומובן בדברי רבותינו זכרונם לברכה ובכתבי האר"י ז"ל שאפלו המדרגה הגבה שבמדרגות אעפ"כ כנגד המדרגה הגבה עוד יותר נחשב הכל כנקדה בעלמא כנגדה, כמו שכתוב בזהר הקדוש (תקונים ע' ד' קכג) אפלו כ"ע אוכמא הוא קדם עלת העלות וכו' וכל אלו הגדולות והנפלאות מבארים במעשה של יום א', וכן בכל יום ויום מבארים כמה דברים נפלאים שהתפאר כל אחד, כגון ביום הבי' בענין החיים טובים וכן בשאר הימים, בענין מעט מחזיק את המרבה, ובענין הזוג צפרים הקדושים שהוא יכול לחברם יחד וכו' וכו', פקח עיניך וראה למה האדם יוכל לזכות בזה העולם שילודי אשה יוכלו לזכות לדברים גבוהים כאלה שהשם יתברך בעצמו מתפאר בהם, (ועין עוד בדברינו באה"ע הלכות אשיות שם דברנו גם כן קצת מענין המעשה הקדושה של יום הששי מענין כח הידים, עין שם) ורבינו הנזיר ז"ל ידע מכלם וידע לספר המעשה הנעשה במקום שנעשה מכלם, ובאמת אמר על עצמו בעת שספר המעשה הזאת שאם לא היה יודע בעולם כי אם זאת המעשה היה גם כן חדוש גדול מאד, ואין להאריך יותר בזה כאן, (עין למטה בסוף הדרוש מה שהובא שם מהירושלמי כתובות לענין נפלאות הזכרון של הזקנים הנ"ל):

אות ב

נחזר לענייננו, והנה מבאר שם שאמרו שכל אחד יספר מעשה ישנה מה שהוא זוכר מזכרון הראשון וכו' וספר הזקן הראשון שביניהם שהוא זוכר גם כשתכחו התפוח מן הענף, דהינו בעת שחתכו את טבורו וכו', והבי' ספר שזוכר גם כשהיה הנר דולק, דהינו מה שנעשה עצמו בעת העבור שהיה נר דולק על ראשו וכו', והגי' ספר שזוכר גם בעת שהתחיל להתרקם הגוף וכו', והדי' ספר שזוכר גם בעת שהיה מוליכין הגרעין לנטוע הפרי, דהינו כשנמשכה הטפה בעת הזיוג, והה' ספר שזוכר גם את החכמים שהיו ממציאים את הגרעין, דהינו שזוכר גם כשהיה עדין במח וכו', והו' והז' והח' זכרו גם את המראה והטעם והריח קדם שנמשך על הפרי שהוא

בְּחִינַת נֶפֶשׁ רוּחַ נִשְׁמָה וְכוּ', וְהַתִּינוּק, שֶׁהוּא הַבַּעַטְלִיר הָעוֹר בְּעֶצְמוֹ, שֶׁמִּסְפָּר כָּל זֶה אָמַר שֶׁזֹּכֵר לְאוֹ כְּלוּם, כִּי הוּא לְמַעַלְה מִן הַכָּל וְזֹכֵר אֶפְלוּ מֵה שֶׁהוּא קֹדֵם מִנֶּפֶשׁ רוּחַ נִשְׁמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵין וְכוּ', עַיִן שֶׁם כָּל זֶה הֵיטֵב, וְאִם תִּרְצֶה לְהַבִּיט בְּעַיִן הָאֱמֶת, תִּרְאֶה מִרְחוֹק פְּלֹאוֹת ה', אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמַע וְלֹא נִרְאֶה כְּזֹאת מִימֹת עוֹלָם:

אות ג

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין, כִּי תְּפִלִּין הֵם בְּחִינַת זְכָרוֹן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת יג), "וּלְזָכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ", וְלְזָכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ דִּיקָא, כִּי עֵקֶר הַזְכָּרוֹן הוּא תְּלוּי בְּתַקוּן הָעֵינַיִם דִּיקָא כְּמוֹכָן בְּהַמְעָשָׂה הַנִּי"ל שֶׁזֶה הָעוֹר שֶׁהִיָּה עוֹר לְגַמְרֵי מַחִיזוֹ דְּהָאֵי עֲלֵמָא שְׁלֵא הִיָּה לוֹ שׁוּם הַסְּתַפְּלוּת כְּלָל בְּזֶה הָעוֹלָם עַד שֶׁזָּכָה שֶׁכָּל הָעוֹלָם לֹא הִיָּה עוֹלָה בְּעֵינָיו אֶפְלוּ כְּהַרְף עַיִן, שֶׁזֶה עֵקֶר תְּקוּן הָעֵינַיִם זָכָה לְתַכְלִית שְׁלֵמוֹת הַזְכָּרוֹן שֶׁאֵין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו, כְּמַבְאָר לְעֵיל, שֶׁזֶה הָעוֹר הִיָּה זֹכֵר יוֹתֵר מִכָּלם וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֶׁם בְּהַמְעָשָׂה הַנִּי"ל נִמְצָא, שֶׁעֵקֶר הַזְכָּרוֹן תְּלוּי בְּעֵינַיִם, וְכֵן מַבְאָר בְּהַתּוֹרָה "וַיְהִי מִקֶּץ זְכָרוֹן" (סִימָן נ"ד), שֶׁהָעֵקֶר הַזְכָּרוֹן תְּלוּי בְּעֵינַיִם, עַיִן שֶׁם וּמַבִּיא שֶׁם זֶה הַפְּסוּק, "וּלְזָכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ" עַיִן שֶׁם כִּי תְּפִלִּין הֵם בְּחִינַת מַחִין דְּגִדְלוּת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת זְכָרוֹן דְּקִדְשָׁה, כִּי הַזְכָּרוֹן הוּא בְּחִינַת דַּעַת וּמַחִין, כְּמַבְאָר בְּהַתּוֹרָה "דַּרְשׁוּ ה'", (בְּסִימָן ל"ז) וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְשֶׁל יָד שֵׁשׁ בְּשֵׁנֵיהֶם שְׁמֵנָה פְּרָשִׁיּוֹת ד' בְּשֶׁל רֹאשׁ וּד' בְּשֶׁל יָד, כְּנֶגֶד הַשְּׁמֵנָה זְקֵנִים קְדוּשִׁים הַנִּי"ל שֶׁהֵם בְּעֵלֵי הַזְכָּרוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין וְלְזָכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ כְּנִי"ל, כִּי יְדוּעַ בְּכּוֹנוֹת שֶׁתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ הֵם בְּבְחִינַת דְּכוּרָא וּתְּפִלִּין שֶׁל יָד הֵם בְּבְחִינַת נְקִבָּא, וְכִלְלוּיֹת הַתְּפִלִּין הֵם בְּבְחִינַת מַחִין דְּעֵבֹר ב' דְּגִדְלוּת וְזֶהוּ בְּחִינַת הַזְקֵנִים הַקְּדוּשִׁים הַנִּי"ל שֶׁזָּכוּ לְמַחִין גְּדוּלִים כָּל כֶּף עַד שֶׁכָּל אֶחָד זָכָה לְזָכֵר וּלְהַשִּׁיג יוֹתֵר אֶת הַהִתְחַלָּה מֵה שֶׁנַּעֲשָׂה עִמּוֹ מִקֹּדֵם בְּהַהִתְחַלָּה וְכָל מֵה שֶׁהַשִּׁיג יוֹתֵר הִיָּה זֹכֵר וּמַשִּׁיג הַהִתְחַלָּה קְדוּמָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר כְּמַבְאָר לְעֵיל וְהֵנָּה הֵם ח' זְקֵנִים וְנַחֲלָקִים לְשֵׁנֵי פְּעָמִים ד', כְּנֶגֶד שְׁתֵּי פְּעָמִים ד' פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁבְּשֶׁל יָד וְשֶׁל רֹאשׁ, כִּי ד' זְקֵנִים הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁהַתְּפִלָּה הִתְחַלָּה בְּזָכְרוֹן שֶׁלָּהֶם כָּל עֵינַיִם הִיָּה מֵה שֶׁנַּעֲשָׂה עִם הַיָּלֵד בְּמַעֲי אִמּוֹ מֵעַת יְצִיאַת הַטְּפָה עַד חֲתִיכַת הַטְּבוּר כְּשִׁיוֹצָא לְאוֹר הָעוֹלָם, דְּהֵינּוּ שֶׁאֶחָד הַתְּפִלָּר שֶׁזֹּכֵר בְּעַת שֶׁהוֹלִיכוֹ אֶת הַגְּרָעִין לִיטַע הַפְּרִי שֶׁהוּא הוֹלֵכֵת הַטְּפָה וְכוּ', וְהֵב זָכֵר הַתְּחִלַּת רְקוּם הַפְּרִי וְהֵב זָכֵר בְּעַת שֶׁהִיָּה נֵר דוֹלֵק, שֶׁהֵם כָּל יְמֵי הָעֵבֹר. וְהֵב שֶׁהוּא הָאֲחֵרוֹן זָכֵר עֵקֶר גִּמְרֵ הַיָּלֵד שֶׁהוּא חֲתִיכַת טְבוּרוֹ שֶׁאֵז הַתְּחִלַּת בִּיאָתוֹ לְזֶה הָעוֹלָם, (אֵלוֹ הַד' נִכְתְּבוּ בְּכָאן מִמְעַלְה לְמַטָּה, בְּהַפְּסוּק מִמֵּה שֶׁנִּכְתְּבַת בְּסִפְרֵ הַמַּעֲשִׂיּוֹת וְזֶה מַחֲמַת שֶׁהַכְּרַחֲתֵי עֲתָה לְהַתְחִיל מִן הַרְבִּיעִי, עַל-כֵּן עַל-פִּי רְהִיטַת הַלְשׁוֹן נִתְּהַפֵּךְ הַסֵּדֵר, וְהַכּוֹנֵה אַחַת) נִמְצָא,

שְׁכַל אֱלוֹ הַדִּי סְפוּרִים הוּא בְּנִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוּ מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה עִם הַיּוֹלֵד אֶצֶל אִמּוֹ, וְעַל-כֵּן אֱלוֹ הַמַּחִין וְהַשְּׂגוֹת אֱלוֹ שֶׁהַשִּׁיגוֹ הַדִּי זְקֵנִים אֱלוֹ הֵם בְּבַחֲיַנְתּוֹ מַחִין דְּנוֹקְבָא, שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתּוֹ ד' פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד שֶׁהֵם מַחִין דְּנוֹקְבָא כַּנִּי"ל, וְאֱלוֹ הַבַּחֲיַנּוֹת שֶׁסָּפְרוּ אֱלוֹ הַזְּקֵנִים הַדִּי הֵם בַּחֲיַנְתּוֹ אֹר, מִים, רְקִיעַ, הַנְּאֻמֵר בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ וּבַכְּוֹנּוֹת, כִּי בַתְּחִלַּת יִצְיַאת הַטֶּפֶה, שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתּוֹ זֶה שֶׁסָּפַר שְׂזוֹכֵר בְּעַת שְׁהוֹלִיכּוֹ הַגְּרָעִין וְכוּי', זֶה בַּחֲיַנְתּוֹ אֹר, כִּי עֲדִין אֵין לָהּ שׁוּם צִיּוֹר, וְאַחַר כֵּן בְּעַת שֶׁהִתְחִיל לְהִתְרַקֵּם בְּשַׁעַת הַתְּחִלָּתוֹ הוּא בַּחֲיַנְתּוֹ מִים וְאַחַר כֵּן בְּשִׁנְתְּהוּיָהּ הַיּוֹלֵד בְּכָל יָמֵי הַעֲבוּר, זֶה בַּחֲיַנְתּוֹ רְקִיעַ כַּיְדוּעַ, וְאִזּוֹ כְּשֶׁנִּגְמַר בַּחֲיַנְתּוֹ רְקִיעַ הוּא יוֹצֵא לְאוּרֵי הָעוֹלָם וְנוֹלָד, וְכָל זֶה הוּא בַּחֲיַנְתּוֹ תְּפִלִּין, שֶׁהֵם בַּחֲיַנְתּוֹ עֲבוּר וְלִידָה, שֶׁזֶּהוּ בַּחֲיַנְתּוֹ יִצְיַאת מִצְרַיִם כַּיְדוּעַ, וְהַדִּי זְקֵנִים הֵרָא שׁוֹנִים כָּל סְפוּרָם הוּא מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה מִקְּדָם שֶׁיִּרְדֶּה הַטֶּפֶה בְּמַעֲי אִמּוֹ, כִּי הֵם סָפְרוּ שְׂזוֹכְרִים כְּשֶׁהִיָּה הַטֶּפֶה עֲדִין בְּמַח הָאֵב, וְהַמְרָאָה טַעַם וְרוּחַ, שֶׁהֵם בַּחֲיַנְתּוֹ נֶפֶשׁ, רוּחַ, נְשָׁמָה, שֶׁמִּשָּׁם הַתְּחִלַּת הַמְּשַׁכֵּת הַמְּחַשְׁבָה שֶׁנִּמְשַׁכֵּת מִמְּקוֹם שֶׁנִּמְשַׁכֵּת מֵעִילָה לְעוֹלָם, מֵעוֹלָם לְעוֹלָם, מִשְׁכָּל לְשְׁכָל, שֶׁהֵם בַּחֲיַנְתּוֹ נְשָׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ עַד שִׁנְתְּהוּיָהּ הַמְּחַשְׁבָה שֶׁעַל יָדָהּ הַתְּהוּוֹת הַטֶּפֶה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַיּוֹלֵד, וְכָל אֱלוֹ הַדִּי בַּחֲיַנּוֹת כָּלֵם אֶצֶל הָאֵב אֶצֶל בַּחֲיַנְתּוֹ דְּכוּרָא כַּנִּי"ל, עַל-כֵּן הֵם בְּבַחֲיַנְתּוֹ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁהוּא מַחִין דְּדְכוּרָא כַּנִּי"ל, כִּי הַתְּפִלִּין נִמְשַׁכִּין מִבַּחֲיַנְתּוֹ תְּקוּנֵי דִיקְנָא כַּיְדוּעַ, שֶׁזֶּהוּ בַּחֲיַנְתּוֹ זְקֵנִים שֶׁבְּקִדְשָׁהּ הַנִּי"ל, שֶׁכָּלֵם הֵם בְּבַחֲיַנְתּוֹ תְּקוּנֵי דִיקְנָא קְדִישָׁא, שֶׁמִּשָּׁם עֶקֶר הַזְּקֵנָה דִּקְדוּשָׁה, בַּחֲיַנְתּוֹ הַדְּרַת פְּנֵי זָקֵן כַּיְדוּעַ וְעֶקֶר קְדוּשַׁת הַמַּחִין שֶׁל הַתְּפִלִּין מִמְּשִׁיכִין מֵהַזָּקֵן הָעֲלִיּוֹן וְהַגְּדוֹל שֶׁבְּכָלֵם שֶׁהוּא הַיְנִיק שֶׁבְּכָלֵם שֶׁהוּא הַבַּעֲטָלִיר הָעוֹר שֶׁהִיָּה תִינּוֹק לְגַמְרֵי וְכוּי' כַּנִּי"ל, כִּי מִמֶּנּוּ עֶקֶר קְדוּשַׁת הַזְּקֵנָה וְכָל הַח' זְקֵנִים, שֶׁהֵם בַּחֲיַנְתּוֹ הַח' פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁבַתְּפִלִּין, כָּלֵם מְקַבְּלִים מִזֶּה הַזָּקֵן הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא הָעוֹר הַנִּי"ל, אֲבָל בַּחֲיַנְתּוֹ הַמַּחִין שֶׁלוֹ בְּעַצְמוֹ אֵי אֶפְשָׁר לְהִתְלַבֵּשׁ אֶפְלוֹ בַּפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁבַתְּפִלִּין, וְעַל-כֵּן אֵין שׁוּם פְּרָשָׁה כְּנִגְדוֹ, כִּי הוּא גְּבֵה מִהַכֹּל וְשֶׁרֶשׁ הַכֹּל, שֶׁמִּמֶּנּוּ מְקַבְּלִין כָּל הַמַּחִין שֶׁל הַתְּפִלִּין שֶׁהֵם בַּחֲיַנְתּוֹ כָּל הַזְּקֵנִים שֶׁבְּקִדְשָׁהּ כַּנִּי"ל, כִּי הוּא נִכְלָל בְּאֵין סוּף כַּנִּי"ל, וְעַל-כֵּן מַח שֶׁלוֹ אֵינוֹ נִקְרָא בְּשֵׁם זָכְרוֹן כָּלֵל שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתּוֹ תְּפִלִּין כַּנִּי"ל, כִּי הוּא אָמַר שְׂזוֹכֵר כָּל זֶה וְאֵינוֹ זוֹכֵר כָּלֵל, הֵינוּ שְׂאֵף -עַל-פִּי שְׂזוֹכֵר הַכֹּל, כָּל מַה שֶׁהֵם זוֹכְרִים, כִּי הוּא כָּלוּל מִכָּלֵם וְכָלֵם מְקַבְּלִים מִחַ וְזָכְרוֹן שֶׁלָּהֶם רַק מִמֶּנּוּ, אֶף-עַל-פִּי -כֵּן מַח שֶׁלוֹ אֵי אֶפְשָׁר לְכַנּוֹתוֹ בְּשֵׁם זָכְרוֹן כָּלֵל, כִּי הוּא גְּבֵה מִזָּכְרוֹן וְשֶׁרֶשׁ הַזָּכְרוֹן, כִּי נִכְלָל בְּאֵין סוּף, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, וְעַל-כֵּן אֵינוֹ מְרַמֵּז בְּשׁוּם פְּרָשָׁה, כִּי הוּא גְּבֵה מִהַכֹּל וְשֶׁרֶשׁ הַכֹּל

ועקר המחין של התפלין הם בחינת חיות דקדשה שזוכין על-ידי התפלין, כי המחין הם החיים כמו שכתוב (קהלת ז'), "החכמה תחיה" וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנחות מד), המניח תפלין זוכה לחיים, שנאמר, "ה' עליהם יחיו" וכמובא בפנות שתפלין הם בחינת ג' שמות, אהיה הויה אהיה שעולים חיים, שהם המחין, עין שם, כי המחין של התפלין נמשכין מבחינת תקוני דיקנא קדישא כמובא בפנות שהם כלליות הזקנים הקדושים הנ"ל ששרשם מהזקן העליון הנ"ל, שהוא העור הנ"ל שהתפאר שהוא חי חיים ארכים באמת, כי הוא זקן מאד ועדין הוא יניק מאד ולא התחיל עדין לחיות כלל ואף-על-פי-כן הוא זקן מאד וכל זמן העולם אינו עולה אצלו כהרף עין וכו', והנה האמנם דברים אלו הם דברים שכיסם עתיק יומין ולית מחשבה תפיסא בהם כלל, ולא איתא אינש על יבשתא די יכול למפשר פשרא דנא ורזא דנא להחויא, אף-על-פי-כן מאחר שבחמלת ה' על עמו כבר יצאו דבריו אלו מפיו הקדוש ונצטירו בכתב ונדפסו בספר, ראוי לנו לחתר למצא בהם איזה רמז הנוגע למעשה באפן שנוצה להתעורר משינתנו אשר זה היתה פונתו הקדושה באלו המעשיות שספר כדי לעורר מהשינה את כל בני אדם שישנים את ימיהם וכו', כמבאר בהתורה "פתח ר' שמעון" (בסומן ס') ושם תראה ותבין גדולות נוראות ספורי מעשיות הללו, כי הם בחינת מעשיות של שנים קדמוניות, בחינת עתיק, בחינת הדרת פנים שכל השבעים פנים של תורה נמשכין מהם וכו', עין שם היטב:

אות ה

והנה עקר פונת דברים הנ"ל לענין מעשה, הוא מה שראיתי ושמעתי מפי רבנו ז"ל בעצמו כמה פעמים, שהיה חי חיות חדש בכל פעם, כאשר שמעתי ממנו כמה פעמים שאמר, אני חייתי היום חיים שלא חייתי מעולם חיים כאלו. וכן שמעתי עוד פעמים אחרים שדבר הרבה מענין החיים שהכל נקרא חיים אצל העולם וכו', וגם חיי צער יש חלוקים הרבה וכו', עין שם בהשיחות, אבל באמת עקר החיים הוא חיים ארכים אמתיים, שהוא בחינת החיים ארכים של העור הנ"ל, שהוא חי חיים ארכים באמת, כי התפאר שהוא זקן מאד ועדין הוא יניק מאד ולא התחיל עדין לחיות כלל, כי זה עקר החיים פשמתחילין לעבד את ה' בכל פעם מחדש כאלו לא התחיל עדין בעבודתו כלל וכמו שכתוב (דברים ו'), "אשר אנכי מצוה היום" ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (ספרי שם), בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, שלא יהיו בעיניך כדיוטגמא ישנה שאין אדם סופנה, אלא בכל יום יהיו כחדשים. וכמו שכתוב (שם כז), "הסכת ושמע ישראל היום הזה נהייתה לעם לה' אלקיך" ודרשו רבותינו זכרונם

לברכה (הובא בפרוש רש"י), בכל יום יהיו בעיניך כאלו היום נכנסת עמו
בברית, וכמו שראיתי מרבנו ז"ל פעמים אין מספר שאף-על-פי שבשעה
הקודמת התפאר עצמו בגדולות ונוראות וגלה תורה נפלאה אשר לא
נשמע כזאת כדרך, ואחר כך בשעה שאחריה ראינו אותו שרוי בצער גדול
וכמה פעמים פרש צערו ושיחתו לפנינו מעמק הלב, שהוא מצטער מאד
איך זוכין להיות יהודי, כמי שלא הריח מעולם ריח עבודת ה', ומי שלא
ראה זאת אי אפשר לציר לו בכתב ענין זה, וכבר מבאר מזה מעט בשבחי
הנדפסים, ובכל פעם היה רגיל לומר שעכשיו אינו יודע כלל, כלל לא
וכו' אף-על-פי שבשעה הקודמת גלה מה שגלה והתפאר שהשיג מה
שהשיג מה שאי אפשר לגלות, אף-על-פי-כן תכף אחר כך היה אומר
שאינו יודע כלום הכלל, שמעולם לא עמד על מדרגה אחת, רק היה הולך
בזריות בכל פעם מדרגא לדרגא ברום מדרגות העליונות והגבוהות,
ואפלו כשהגיע למה שהגיע וכו', עדין לא נתקררה דעתו בזה וכו', ואין
להאריך בזה כאן ויתבאר במקום אחר וזה עקר החיות באמת כשזוכין
להתחיל בכל פעם מחדש בעבודת ה' שהוא עקר החיים באמת, כמו
שכתוב (דברים ל'), "כי הוא חייך" והעקר עבודת ה' שיהיה עבודתו בכל
פעם מחדש ולא יפל לזקנה של הסטרא אחרא שלא תזקן עבודתו אצלו
ח"ו, וכמו שהזהיר רבנו ז"ל על זה ואמר שאסור להיות זקן, הן צדיק
זקן, הן חסיד זקן, זקן אינו טוב וכו', כמבאר בהשיחות הקדושות
שנדפסו אצל הספורי מעשיות, הינו כי צריכים להתחיל בכל פעם מחדש.
וזהו עקר החיים ארפים של הזקן דקדשה שהוא העור הנ"ל, כי היה זקן
מאד ויניק מאד, הינו שכל מה שזקן ביותר ונכלל בזקנה דקדשה ביותר,
שהוא בחינת עתיק דעתיקין, כל מה שנכלל שם יותר היה יניק יותר, כי
השיג בכל פעם שעדין הוא רחוק מאד מהשם יתברך, כי לגדולתו אין
חקר, ועל-כן כל מה שנכלל בזקנה דקדשה יותר, ראה והשיג שעדין לא
התחיל לחיות כלל, עד שזכה לחיים ארפים הנ"ל ששם נכלל הזקנה
והינקות יחד שאי אפשר להשיג זאת כלל וזה בחינת תפלין שנמשכין
מהזקן הנ"ל, שהוא שרש התפלין מחין פנ"ל, שהם בחינת חיים פנ"ל,
בחינת (שם ד') ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כלכם היום, שנאמר
על תפלין פידוע, כי זה עקר התפלין מחין כדי לזכות על ידי מצות תפלין
לחיות חיות חדש דקדשה, לחדש כנשר ימיו, להתחיל בעבודתו יתברך
בכל פעם מחדש ולא יפל לזקנה דסטרא אחרא שלא תהיה עבודתו בעיניו
כישנה, אלא חדש ממש כאלו לא התחיל מעולם כלל, כי באמת אפלו מי
שהוא צדיק גדול מאד וטרח ויגע שנים הרבה בעבודתו יתברך אף-על-פי-
כן לפי חדוש מעשה בראשית שבכל יום עדין לא התחיל כלל, כי השם
יתברך עושה חדשות בכל עת, כמו שכתוב, "ובטובו מחדש בכל יום תמיד
מעשה בראשית". ואין יום דומה לחברו, כי הוא יתברך מחדש נפלאות
חדשות בכל עת ובכל שעה, וכמבאר בכתבי האר"י ז"ל, שאין יום דומה
לחברו ואין שעה דומה לחברתה, ובכל רגע ורגע נשתנים עלית העולמות
וסדרן ומעמדן והנהגתם בשנויים נפלאים ונוראים עד אין חקר, וכל
המשת חיותם הוא כפי עבודת האדם בעולם הזה שבו תלוי הכל מראש
ועד סוף, ועל-כן צריך בכל פעם לעבד את השם יתברך מחדש, כפי חדוש

מעשה בראשית שבכל העולמות שצריכין עכשיו, וכפי התגלות גדלת הבורא יתברך שצריכין לגלות עכשיו, כי יום ליום יביע אומר ולילה לילה יחווה דעת, שבכל יום ובכל לילה ובכל עת ובכל שעה נתגלה גדלתו יתברך בדרך הכרה וידיעה חדשה שלא היה מעולם, ועל-כן צריכין להתחיל בכל פעם בעבודתו מחדש בבחינת בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, וזה עקר החיות, בחינת חיים ארפים הנ"ל וכמבאר בדברי רבנו ז"ל, שעקר אריכת ימים, בחינת חיים ארפים, הוא שצריכין לראות בכל יום שוב אחר כך להאריך את היום בתוספת קדשה ודעת, כי היום בתחלתו כשבא להאדם הוא קצר מאד וצריכין לראות להרחיבו ולהאריכו בתוספת קדשה בכל פעם וכן בכל יום ויום צריכין לראות שכל יום יהיה ארוך יותר מחברו בתוספת קדשה וטהרה וכו', (כמבאר בהתורה "פתח ר' שמעון" בסומן ס' לקוטי א') וזה עקר אריכת ימים בחינת ימים ארפים, הינו להתחיל בכל פעם מחדש בעבודה חדשה בתוספת מרבה, כי כל עבודה שעבד עד הנה צריכין לשפח לגמרי ולהתחיל עתה מחדש כנ"ל ועל-ידי תפלין זוכין לזה כנ"ל וזה עקר מצות תפלין שפניחין בכל יום כדי לזכות לחיים בחינת ואתם הדבקים כנ"ל, הינו לזכות לחיים ארפים הנ"ל, לחדש חיותו דקדשה בכל עת, להתחיל בכל פעם מחדש וזה עקר המחין והחיים הנמשכין מהזקן העליון הנ"ל שמשם שרש התפלין כנ"ל, שחי חיים ארפים הנ"ל, ששם נכלל הזקנה והינקות יחד, שזה בחינת (תהלים קג) תתחדש כנשר נעורכי, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מובא בפרוש רש"י שם), הנשר הזה כשמזקין וכו', הינו שכל מה שמזקין יותר הוא מחדש חיותו יותר ומתחיל בכל פעם מחדש ביותר, ומתחיל לחיות בכל פעם מחדש, ועל-כן היה לו הספמה מן הנשר הגדול דיקא, כי חיות כזה הוא בחינת תתחדש כנשר כנ"ל, ומשם בחינת התפלין, שהם בחינת החיים הנ"ל כנ"ל:

אות ו

כי עקר התפלין הם התנוצצות המחין בפנים, שהוא בחינת אור הפנים שנמשך מבחינת תקוני דיקנא קדישא, שהוא עקר הדעת פנים פידוע, שהוא בחינת זקן דקדשה הנ"ל כנ"ל. ותקוני דיקנא הם בחינת ייג מדות של רחמים, ועקרום הוא בחינת כבישת פעס להמתיק הדין והחרון אף, שזהו בחינת ארך אפים שזה העקר ועל-כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין קיא) על פסוק, "וימהר משה ויקד ארצה וכו'", מה ראה? ארך אפים ראה כי עקרו של הייג מדות, שהם תליסר ת"ד שגלה לו השם יתברך אז, העקר הוא בחינת אריכת אפים, שהוא בחינת כבישת פנים, ועל-כן נתלהב משה על-ידי מדה זו דיקא וכמבאר בענין מעלת אריכת

אֲפִים בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (בְּסִימֵן קנ"ה, עֵינֵן שָׁם) בְּמֵאמֶר הַמִּתְחִיל, עֲצָבוֹת
הִיא מִדָּה רַעָה מְאֹד וְכוּ', עֵינֵן שָׁם כָּל הָעֵנֵן עַד הַסּוֹף, כִּי הוּא דֶרֶךְ נִפְלָא
לְעִבּוּדַת הַבּוֹרָא, וְאִם תִּסְתַּכֵּל וְתַעֲנֵן שָׁם הֵיטֵב, תּוּכַל לְקַבֵּל מִשָּׁם עֲצוֹת
נִפְלְאוֹת וְהַתְחַזְּקוֹת גְּדוֹל מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרַךְ וְהַכֶּלֶל, שְׂאֵדָם
צָרִיךְ לְהַתְדַבֵּק בְּמִדּוֹתָיו שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, כְּמִבְּאֵר בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם
לְבִרְכָה וּבְכָל הַסְּפָרִים, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לִרְאוֹת שְׂיִהְיֶה לוֹ מִדַּת אֲרִיכַת אֲפִים,
דְּהֵינּוּ שְׂיִאֲרִיךְ אִפּוֹ עַל כָּל דָּבָר וְלֹא יִכְעַס וְלֹא יִקְפִיד עַל שׁוּם דָּבָר וְלֹא
יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם מְנִיעָה וּבִלְבוּל בְּעִבּוּדָתוֹ, הֵן מְנִיעוֹת וּבִלְבוּלִים וְעַפּוּבִים
וְיִסּוּרִים שְׂיֵשׁ לוֹ מִבְּנֵי הָעוֹלָם, כְּגוֹן מֵאֲבִיו וְחוֹתָנוּ וְאֲשֵׁתוֹ וְקֵרוֹבָיו אוֹ
מִשָּׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם, כְּאֲשֶׁר יִדּוּעַ וְרוֹאֵין בְּחוּשׁ, שֶׁבְּכָל פֶּעַם שְׂאִיזָה אָדָם כָּל
שֶׁהוּא רוֹצֵה לְכַנֵּס בְּעִבּוּדַת ה' לְהַתְחִיל לְהַתְפַּלֵּל בְּכּוֹנֵה וְכוּ' וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה,
תִּכְרַף יֵשׁ לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת בְּלִי שְׁעוֹר, וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהִיּוֹת עוֹז כְּנִמְר וְכוּ'
וְגִבּוֹר כְּאֲרִי לְעִשׂוֹת רַצוֹן אֲבִיו שְׁבַשְׂמִים, לְהַתְגַּבֵּר כְּנִגַּד כָּל הַמְּנִיעוֹת וְלַעֲבֹר
עֲלֵיהֶם, וּלְבָלִי לְהַסְתַּכֵּל עֲלֵיהֶם כָּלֵל, וּלְהַתְחַזֵּק מְאֹד לְעִשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ,
לְעִסֵּק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה בְּכּוֹנֵה וּבְכַח וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת אֲרִיכַת אֲפִים לְבַל יִהְיֶה
לוֹ קֶצֶר רוּחַ חַיּוֹ, לְהַפְסִיק עִבּוּדָתוֹ חַיּוֹ, עַל-יַדֵי הַמְּנִיעוֹת וְהַיִּסּוּרִים שְׂיֵשׁ
לוֹ מֵהֶם, רַק יִחַזֵּק עֲצָמוֹ וְיִאֲרִיךְ אִפּוֹ עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם
מְנִיעָה כָּלֵל, וְכֵן אֲפֵלוֹ הַבְּלָבוּלִים שְׂיֵשׁ לוֹ מֵעֲצָמוֹ מֵהַתְּאֻוֹת
וְהַמְּחַשְׁבוֹת רְעוֹת וְזָרוֹת רוֹדְפִין אוֹתוֹ בְּכָל עֵת וּבְכָרֵט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה וְיֵשׁ
לוֹ יִסּוּרִים גְּדוֹלִים מֵהֶם, הָעֶקֶר הוּא בְּחִינַת אֲרִיכַת אֲפִים הַנִּי"ל שֶׁהוּא
בְּחִינַת אֱמוּנָה, כְּמִבְּאֵר שָׁם שְׁעִקֵר בְּחִינַת אֲרִיכַת אֲפִים זֹכֵין עַל-יַדֵי
אֱמוּנָה, הֵינּוּ שְׂיִהְיֶה לוֹ אֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ וּבְצַדִּיקִים וּכְשָׂרִים
אֲמִתִּיִּים, וְיִתְחַזֵּק בְּעִבּוּדָתוֹ וְלֹא יִפֹּל מִשׁוּם דָּבָר וְלֹא יִכַּפֵּת לִי וְלֹא תִקְצָר
רוּחוֹ מִשׁוּם בְּלָבוּל מֵהַשְׁהַבֵּעַל דָּבָר מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ בְּלָבוּלִים וְחִלְיִשׁוֹת
הַדַּעַת כְּאֵלוֹ אִפְסַת תִּקְוָה חַיּוֹ, מִחֲמַת הַמַּעֲשִׂים רְעִים וְהַפְּגָמִים שְׁפָגַם עַד
הֵנָּה, כִּי צָרִיךְ לְבָלִי לְהַסְתַּכֵּל עַל כָּל זֶה כָּלֵל, כְּמִבְּאֵר בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
וּבְדַבְרֵינוּ כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים בְּעֵנֵן זֶה עַד הֵיכֵן הָאָדָם צָרִיךְ לְהַתְחַזֵּק, כִּי
אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאִיךְ שֶׁהוּא אֶף-עַל-כֵּן אֵין יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְכָל
בְּעֲצָמוֹ כְּמָה פְּעָמִים בְּלִי שְׁעוֹר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵין יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְכָל
הַיָּמִים אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאָדָמָה הוּא צָרִיךְ לְהַתְחַזֵּק לְהַתְחִיל בְּכָל פֶּעַם
מִחֲדָשׁ וְאֵל יִפֹּל לְזַקְנָה דְּסִטְרָא אַחְרָא כָּלֵל, כִּי כָּל הַנִּפְּלוּת שְׁבַעוֹלָם הֵם
מִבְּחִינַת זַקְנָה דְּסִטְרָא אַחְרָא, שְׁנִדְמָה בְּעֵינָיו שְׁכָר נִזְקוֹן בְּחִטָּאֵין
וּבְמַעֲשָׂיו שְׁרָגִיל בְּהֵם, עַד שְׂאֵי אֲפֶשֶׁר לוֹ לְצַאת מֵהֶם בְּשׁוּם אִפּוֹן חַיּוֹ,
וּבְאֲמַת הוּא צָרִיךְ לִידַע וּלְהֵאֲמִין שְׁבָכֵל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה יֵשׁ כַּח
בְּיַד הָאָדָם לְהַתְחַדֵּשׁ וּלְהִיּוֹת נַעֲשֶׂה בְּרִיָּה חֲדָשָׁה מִמֶּשׁ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ
עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בְּכָל עֵת וְאֵין יוֹם וְאֵין שְׁעָה דּוֹמָה לַחֲבֵרוֹ וְכוּ' כְּנִי"ל, עַל-כֵּן
צָרִיךְ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ וּלְהַתְחִיל בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, וּלְפַעְמִים גַּם
בְּיוֹם אֶחָד צָרִיכֵין לְהַתְחִיל כְּמָה פְּעָמִים, כְּמִבְּאֵר בְּמִקּוּם אַחֵר, וְאֲפֵלוֹ אִם
יִהְיֶה כֵּךְ זְמַן אַרוּךְ יִהְיֶה אִיךְ שְׂיִהְיֶה, בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה צָרִיךְ לְהַזְכִּיר אֶת
עֲצָמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ וּלְשַׁכַּח לְגִמְרֵי כָּל מֵה שְׁעֵבֵר עַד הֵנָּה וּלְהַתְחִיל מֵעַתָּה
מִחֲדָשׁ מִמֶּשׁ כָּל מֵה שְׂיִוְכַל, וְאֵל יִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּלָבוּל וְחִלְיִשׁת הַדַּעַת כָּלֵל,
וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת אֲרִיכַת אֲפִים, שְׂצָרִיךְ לְהֵאֲרִיךְ רוּחוֹ לְעֵבֵר עַל כָּל

הבלבולים והמניעות ולבלי להסתכל על שום דבר ולא יכפת לי שום דבר, ואל ירד לבבו ולא תקצר רוחו מפל מה שעובר עליו, רק יתחזק בהשם יתברך בכל מה שיוכל, כי השם יתברך מלא רחמים בכל עת, וחסידי ה' לא תמנו ולא כלו רחמיו לעולם וכבר דברנו מענין זה כמה פעמים, אבל ענין כזה צריכין לחזר כמה פעמים בלי שעור, כי הוא חידו, כי כל התרחקות רב העולם מהשם יתברך ואובדים מה שאובדים, חיים נצחיים ואמתיים, רבם ככלם הוא רק מחמת חלישת הדעת מה שנופלין בדעתם, מחמת שרבים התנסו כמה פעמים שהתחילו קצת בעבודת ה' ואחר כך נפלו למה שגפלו, כל אחד לפי נפילתו רחמנא לצלן, ועל-ידי זה התיאשו עצמן מלהתחיל עוד, וקצתם נתעוררו קצת עוד הפעם והתחילו מחדש או פעמים, אבל אחר כך כשראו שאף-על-פי-כן נפלו אחר כך, על-כן נתיאשו בעצמן, מאחר שראו שזה כמה שרצו להתנסות ולכנוס בעבודת ה' ונפלו למה שגפלו, רחמנא לצלן, על-כן נדמה בעיניהם שנשנתה גבורתם להתחיל עוד מעתה, אבל באמת כל זה הוא מעשה הבעל דבר בעצמו, שהוא בחינת זקן דסטרך אחר, כי נקרא מלך זקן וכסיל (קהלת ד') שהוא רוצה להפיל את האדם לידי זקנה ותשות כח חיו, כאלו כבר נזקן בחטאיו ובמעשיו עד שאי אפשר להשתנות עוד, ובאמת לא כן הוא, כי בכל יום האדם הוא ברירה חדשה וכמו שאנו מברכין בכל יום על נטילת ידיים ושאר הברכות שלא עשני גוי ועבד ואשה וכו', שכתבו הפוסקים הטעם שהוא מחמת שהאדם נעשה בכל יום כברירה חדשה, כמבאר בשלחן ערוך וכן ברפת הנותן ליעף כח מברכין על התחדשות המחין והחיות בכל יום, כמובא בפגנות, ועל-כן האדם צריך לזהר מאד לבלי לפל לזקנה דסטרך אחר הנ"ל, רק להתחזק להתחדש בכל עת כנ"ל, ויהיה דומה בעיניו בכל יום ובכל שעה כאלו היום נולד וכאלו היום מקבל התורה מחדש, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, בכל יום יהיו בעיניו כחדשים כנ"ל, שכל זה הוא בחינת ארץ אפים, שמאריך אפו על כל דבר מניעה ובלבול שבעולם ועובר על הכל ומתחזק בכל פעם בעבודתו וכו' כנ"ל ומדה זאת של ארץ אפים הוא עקר בחינת תקוני דיקנא שהוא בחינת זקן שבקדשה שהוא זקן באמת, כי הוא חי חיים ארכים באמת, כי הוא מתחיל לחיות בכל פעם מחדש, ורק זה הוא בחינת זקנה דקדשה, בחינת חיים ארכים כנ"ל, כי כשנופל לזקנה דסטרך אחר דהינו שניזקן עבודתו אצלו, ומפל שכן כשנופל מעבודתו חיו, מחמת שנדמה לו שניזקן בחטאיו כל כך עד שאי אפשר לו לשוב חיו, זקנה כזאת, רחמנא לצלן, הוא עקר קצור ימים, כמבאר בדברי רבנו ז"ל שזקנים כאלו, שאינם מוסיפים חיות ותוספת עבודה וכו' בכל עת, נקראים קצר ימים שבע רגז וכו', (עין בהתורה "וביום הפכורים" בלקוטי תנ"א סימן ד'):

אות ז

הַכָּלל שֶׁכָּל אָדָם שְׂרוּצָה לְחַשֵּׁב עַל תְּכֵלִיתוֹ הָאֲחֵרוֹן צָרִיךְ לְזַהֵר מְאֹד לְבָלִי לְהִיּוֹת זָקֵן כָּלֵל, דְּהֵינּוּ שְׂלֵא יִפֹּל לְזַקְנָה דְסִטְרָא אַחְרָא חֲסִיד הוּן חֲסִיד הוּן שְׂאָר כָּל אָדָם אֲפֵלוּ הַפְּחוֹת שְׂבִפְחוֹתִים כְּפִי מַה שְּׂהוּא צָרִיךְ לְזַהֵר מִלְּפֹל לְזַקְנָה הַנִּי"ל, כִּי אֲפֵלוּ צְדִיק גְּדוֹל אֲסוּר לוֹ לְהִיּוֹת זָקֵן בְּעִבּוּדָתוֹ, אָף-עַל-פִּי שְׂזָכָה לְעִבּוּדָה שְׂלֵמָה בְּמִדְרָגָה גְּבֵהָ, אָף-עַל-פִּי -כֵּן צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לְעֵלוֹת מִדְרָגָא לְדְרָגָא וּלְהִתְחִיל בְּכָל פְּעַם מִחֻדָּשׁ, כִּי זֶה עֵקֶר הַיְהוּדוֹת לְהִתְחַזֵּק לְעֵלוֹת בְּכָל פְּעַם מִדְרָגָא לְדְרָגָא, כְּמוֹ שְׂשִׁמְעֵתִי מִפִּי רַבְּנֵי זִ"ל בְּעֵת שְׂהִתְחִיל לֹמֵר הַתּוֹרָה ט' תְּקוּנִין וְקִירִין אֲתִמְסְרוּ לְדִיקְנָא (בְּסִימָן כ' לְקוּטֵי א'), שְׂאָמַר אַז בְּזֶה הַלְּשׁוֹן, מִי שְׂרוּצָה לְהִיּוֹת אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי, דְּהֵינּוּ שְׂיִלְךָ מִדְרָגָא לְדְרָגָא, אִי אֲפִשֵּׁר לוֹ כִּי אִם עַל-יַדִּי אֲרָץ יִשְׂרָאֵל וּמְכַלֵּל דְּבָרֵינוּ אֲנִי שׁוֹמְעִין שְׂאִין נִקְרָא אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי בְּאַמֶּת, כִּי אִם כְּשֶׂהוּלְכִין מִדְרָגָא לְדְרָגָא וְזֶה זֹכִין עַל-יַדִּי אֲרָץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ', עֵינן שָׂם בְּהַתּוֹרָה ט' תְּקוּנִין וְקִירִין הַנִּי"ל וְזֶה עֵקֶר חַיִּים אֲרַכִּים, בְּחִינַת הַתּוֹרָה שְׂנִקְרָאת חַיִּים כְּשִׂמְתְּחִילִין בְּכָל פְּעַם מִחֻדָּשׁ וְכוּ' כְּנִי"ל וְכֵן לְהַפְּדָ אֲפֵלוּ מִי שְׂעָשָׂה מַה שְׂעָשָׂה וְעֵבֶר מִה שְׂעֵבֶר, אָף-עַל-פִּי -כֵּן אֲסוּר לוֹ לְהִיּוֹת זָקֵן חֲסִיד, וְהוּא צָרִיךְ לְזַהֵר בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר מִבְּחִינַת זַקְנָה הַנִּי"ל, שְׂלֵא יִבֵּא לְיַדִּי שׁוּם יְאוּשׁ חֲסִיד, שְׂלֵא יֵאמֵר בְּלָבוּ שְׂכָבֶר נִזְקֵן חֲסִיד, בְּמַעֲשָׂיו וְכוּ', עַד שְׂאִי אֲפִשֵּׁר לוֹ לְהִשְׁתַּנּוֹת חֲסִיד, רַק יִתְחַזֵּק לְהִתְחִיל בְּכָל מַה דְּאֲפִשֵּׁר וְיַעֲשֶׂה מַה שְׂיֻכַּל דְּבַר קָטָן אוֹ דְּבַר גְּדוֹל, אֲפֵלוּ אִם לֹא יֻכַּל לֹמֵר כִּי אִם דְּבוּר אֶחָד מִמֶּשׁ בְּתַפְלָה אוֹ בְּהַתְּבוּדוֹת, אוֹ לְלַמֵּד מְעַט דְּמַעַט, עַל כָּל פְּנִים יַעֲשֶׂה מַה שְׂיֻכַּל וְיִתְחַזֵּק וּיְחִיָּה אֶת עֲצָמוֹ בְּמַעַט דְּמַעַט שְׂזֹכָה עֲדִין לִגַּע בְּקִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, כִּי עַל כָּל פְּנִים אֵיךְ שְׂהוּא בְּנֻדָּאֵי הוּא עוֹשֶׂה כְּמַה מְצוֹת בְּכָל יוֹם, כִּי אֲפֵלוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים מְצוֹת כְּרַמּוֹן, וְצָרִיךְ לְמַצָּא בְּעֲצָמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וּלְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פְּעַם, וְכַמְבַּאֵר בְּתוֹרָה "אֲזַמְרָה לֵאלֹהֵי בְּעוּדֵי, (בְּסִימָן רפ"ב), כְּמוֹבָא בְּדְבָרֵינוּ כְּמַה פְּעָמִים וּלְהִתְחַזֵּק לְהִתְחִיל בְּכָל פְּעַם מִחֻדָּשׁ וְאֵל יֵאבֹד אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי חֲסִיד, וְכָל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַד עֲשֶׂה, וְהַעֲקֹר הוּא בְּחִינַת אֲרִיכַת אֲפִים הַנִּי"ל, שְׂיִהְיֶה לוֹ אֲרִיכוֹת אֲפִים הַרְּבֵה מְאֹד בְּלֵי שְׁעוֹר, שְׂהוּא בְּחִינַת אֲרִיכַת הַרוּחַ, הֵינּוּ לְהַאֲרִיךְ רוּחוֹ, לְהַמְתִּין וּלְיַחַל לִישׁוּעַת ה' וּלְבָלִי לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּלָבוּל וּמְנִיעָה כְּנִי"ל:

אות ח

וְזֶהוּ בְּחִינַת אֲרָךְ אֲפִים לְצְדִיקִים וְלְרִשְׁעִים (ב"ק נ") שְׂהַצְדִיקִים צָרִיכִים לְמַדָּה זֹו שֶׁל אֲרָךְ אֲפִים, שְׂהוּא בְּחִינַת זַקְנָה דְּקִדְשָׁה, בְּחִינַת אֲרִיכַת יָמִים וְשָׁנִים, בְּחִינַת חַיִּים אֲרַכִּים הַנִּי"ל, דְּהֵינּוּ שְׂלֵא לְפֹל לְזַקְנָה דְסִטְרָא אַחְרָא

ח"ו, שלא תהיה עבודתו זקנה וחלושה אצלו, רק לחדש פנשר נעוריו בכל פעם, ובכל יום יתחיל מחדש בתוספת קדשה ועבודה ולא יעף ולא יגע לעולם, ולא יתבלבל משום דבר, שזהו בחינת אריכת אפים, כי לפעמים נתיגע העובד את ה' מחמת שכבר סבל כמה יסורים וכו', ועל-ידי זה יכול לפל לבחינת זקנה דסטרא אחרא ותשות כח ח"ו, על-כן צריך להתחזק מאד במדת ארץ אפים הנ"ל כל ימי חייו להאריך אפו ורוחו על כל היגיעות והקבדות ולהתחיל בכל פעם מחדש וזה בחינת ארץ אפים לצדיקים, וכן יש בחינת ארץ אפים לרשעים, שגם הרשעים, השם יתברך מאריך להם אפו כל ימי חייהם כדי שישובו, כמו שכתוב, "עד יום מותו תחכה לו אם ישוב וכו'" על-כן צריכים גם הרשעים בעצמן להתחזק במדה זאת של ארץ אפים שלא יבלבל אותם רשעותם מלשוב להשם יתברך, ולא ירד לבבם ולא יהיה נחלש דעתם מרובי העונות שלהם, בפרט אם התחילו כבר איזה פעמים ונפלו מזה וכו', אף-על-פי-כן יבטחו בחסדו הגדול ויאריכו אפם ורוחם על כל מה שעובר עליהם ויתחזקו בכל פעם להתחיל מעתה מחדש אולי יזכה מעתה לרחם על עצמו, לעזב דרכו ומחשבותיו שמקדם ולא יהיה זקן וחלוש כח בעיני עצמו לעולם, כי עקר התשובה הוא בבחינת התחדשות החיות בכל עת שצריך לחדש ימיו שעברו בחשך בבחינת (איכה ה') השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם נמצא, שהכל צריך בחינת מדת ארץ אפים הנ"ל וזהו ארץ אפים לצדיקים וארץ אפים לרשעים כנ"ל ושאר כל המדרגות של כל שאר בני אדם שבעולם כלם נכללים בהם, כי כל קיום עבודתם וחיותם הוא על-ידי מדה זאת של אריכת אפים הנ"ל כנ"ל:

אות ט

וכל זה מקבלים כח מבחינת הזקן דקדשה שהוא העור הנ"ל, שהוא בחינת זקן שבזקנים, סבא דסבין שזכה לזקנה דקדשה כזה עד שאמר שהוא זקן מאד ויניק מאד וכו' וכנ"ל שממנו מקבלים כל הצדיקים כח להתחזק בעבודתם לחדש כחם ועבודתם בכל פעם ועל-ידי אלו הצדיקים הגדולים שמתחילין בכל פעם מחדש ואפלו כשמגיעים למדרגה הגבה שבמדרגות, אפלו למדרגת בני עליה הגדולים, אף-על-פי-כן אינם מסתפקין עצמם בזה, רק הם אומרים, מי יודע מה שיש עוד להשיג? ומתחילין בכל פעם מחדש וכמו ששמעתי מרבינו ז"ל הרבה בענין זה, כמבאר במקום אחר עד שבאים בכל פעם להשגות חדשות נפלאות ונוראות וכו' וכו', על-כן בכל הצדיקים האלו בכל הנהגה יכולין להתחדש בכל פעם אלו הנופלים, כמו ששכיח עתה הרבה בחשך הגלות הנהגה שהתגברה הסטרא אחרא והבעל דבר מאד על כל הרוצה להתחיל לעסק

בעבודת ה' ומפילים אותו בכל פעם כל אחד ואחד כפי מה שמפילים אותו ח"ו, רחמנא לצלן, וצריכים לחזק אותם ולהחיותם בכל פעם בשבעה משיבי טעם שלא יתאשו עצמן לעולם ויתחילו בכל פעם מחדש כנ"ל וכל זה הכח מקבלין מצדיקים הנ"ל, כי כל מה שהחולה גדול ביותר צריך רופא גדול ביותר, כמבאר במקום אחר (סימן ל'), כי מחמת עצם כחם והשגתם של אלו הצדיקים הנ"ל שהתחילו בכל פעם מחדש והשיגו בכל פעם יותר ויותר גדלת חסדי ה' איך הוא יתברך חושב מחשבות בכל עת לבל ידח ממנו נדח וכו', על-ידי זה יש להם כח להמשיך חיות והתחזקות חדש לכל הנופלים לחזקם ולעוררם בכל פעם שלא יפלו משום דבר לעולם, רק יאריכו אפם ורוחם על הכל ויאמינו בה' ובכח הצדיקים אמתיים, כי לא אפסו חסדיו לעולם ויתחזקו להתחיל להתקרב להשם יתברך מחדש בכל פעם בכל מה שיכול וכו' וכנ"ל כי בכח אלו הצדיקים שהתחילו בכל פעם מחדש שאפלו פשהגיעו למדרגה הגבה שבמדרגות, שנדמה שאין מעלה גדולה מזו ואשר באמת הוא מעלה ומדרגה נפלאה ונוראה מאד שכמה צדיקים גדולים ונפלאים לא זכו לזה והם אף-על-פי שהגיעו לזה ויותר ויותר וכו' וכו', אף-על-פי-כן לעולם לא היו מסתפקים בזה וחשבו מחשבות בכל פעם להתחיל מחדש, אף-על-פי שלא היו יודעים עוד שום שם של מדרגה הגבה יותר, אף-על-פי-כן היו אומרים מי יודע מה שיש עוד וכו' וכמו ששמעתי מרבנו ז"ל, שפעם אחת היה מצטער מאד לפני ואמר, איך זוכין להיות יהודי וכו'? והיה בעיני לפלא גדול, מחמת שזה סמוך גילה נפלאות ונוראות וכו' ענה ואמר, מי יודע מה שיש עוד להשיג וכו'? כי הלא מעולם לא עלה על דעתי לבקש ולכסף להגיע להשגה כזאת ולמדרגה כזו, על-כן מי יודע גם עתה מה שיש עוד וכו'? וכן היה דרכו לעולם כל ימי חייו וכו' ואי אפשר להאריך ולספר מזה כן נמצא, שיש צדיקים גדולים כל כך שאפלו פשמגיעים למדרגה הגבה שבמדרגות שנדמה שאין מדרגה גבה מזו, אף-על-פי-כן הם מתגעגעים ומבקשים ומחפשים ומתחילים מחדש לגמרי, כי מי יודע מה שיש עוד, אף-על-פי שהשגתם ומדרגתם של עתה באמת גבה מאד, אף-על-פי-כן הם אומרים, הלא השם יתברך אין סוף, ומי יודע מה שיכולים בזה העולם להשיג עוד? על-כן הם מתחילים בכל פעם מחדש עד שבאמת באים למדרגה גבה עוד יותר ואחר כך אומרים, מי יודע מה שיש עוד ומתחילים עוד מחדש וכו' וכן לעולם על-כן בכח הצדיקים אלו יש תקנה לכל הנופלים ואין שום יאוש בעולם כלל, כי אף-על-פי שנדמה לו שמירידה כזאת אי אפשר לו לעלות ח"ו, אף-על-פי-כן מי יודע גדלת חסדי ה', כי יש חסד כזה אצלו יתברך שגם משם יכולין לעלות וכן אפלו אם ח"ו, נפל עוד כמה וכמה פעמים בלי שעור, אף-על-פי-כן כל תנועה שהוא רוצה לנשאות עצמו בכל פעם לעלות מנפילתו וכל צעקה וצעקה שצועק אפלו בשאול תחתיות גם כן אינו נאבד לעולם וכמו שאמר רבנו ז"ל שאפלו קול צעקה משאול תחתיות אינו נאבד והיה איך שיהיה אחר כך, כי השם יתברך ותורתו הוא אין סוף ואין תכלית וכמו שאין עליה בעולם לפי גדלתו, כי גבה מעל גבה וכו' וגבוהים עליהם וכו' וכנ"ל, כמו כן אין ירידה בעולם, כי בכל הירידות ח"ו, יש ירידה גרוע יותר ומאחר

שֵׁשׁ יְרִידָה גְרוּעַ מִזוֹ חִיו, צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק לְבָלִי לִפְלֵי יוֹתֵר חִיו, וְעַקֵּר הִתְחַזְּקוֹת הוּא בְּכַח הַצְּדִיקִים הַנִּי"ל שֶׁלֹּא עִמְדוּ לְעוֹלָם וְעָלוּ בְּכָל פְּעַם יוֹתֵר וְכוּ' כִּנּו"ל, כִּי זָכוּ לְהַשִּׁיג, שֶׁכִּמוֹ שֶׁאֵין עֲלֵיהָ לְעוֹלָם, כְּמוֹ כֵּן אֵין יְרִידָה לְעוֹלָם שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְעֵלוֹת מִשָּׁם, כִּי בְּאִמַּת הַכֹּל אֶחָד, כִּי כָּל מִה שֶׁהַצְּדִיק עוֹלָה לְמַדְרָגָה גְבוּהָ יוֹתֵר הוּא מַשִּׁיג יוֹתֵר חֲסִדֵי ה', שֶׁזֶהוּ עַקֵּר גְּדֻלַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי מִדָּה שֶׁל חֲסֵד נִקְרָא גְּדֻלָּה כִּידוּעַ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, "לֵךְ ה' הַגְּדֻלָּה", שֶׁהוּא חֲסֵד כִּידוּעַ נִמְצָא, שֶׁמִּדַּת חֲסֵד נִקְרָא גְּדֻלָּה, עַל-כֵּן כָּל מִה שֶׁמַּשִּׁיגִים יוֹתֵר גְּדֻלַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מַשִּׁיגִים יוֹתֵר חֲסִדֵי יִתְבָּרַךְ, כִּי חֲסִדֵי יִתְבָּרַךְ זֶהוּ עַקֵּר גְּדֻלָּתוֹ כִּנּו"ל וְעַל-כֵּן אֵלוֹ הַצְּדִיקִים שֶׁאֵינָם עוֹמְדִים לְעוֹלָם וְעוֹלִין בְּכָל פְּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר וּמַשִּׁיגִים בְּכָל פְּעַם בְּיוֹתֵר גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ גְּדֻלַּת חֲסִדֵי, עַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְהַשִּׁיג שֶׁאֵין שׁוּם יְרִידָה וּנְפִילָה בְּעוֹלָם וְאֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי מַשִּׁיגִים בְּכָל פְּעַם חֲסִדִים כְּאֵלוֹ שֶׁהֵם עַקֵּר גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הַכֹּל יְכוּלִין לְעֵלוֹת וְזֶה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּהַתּוֹרָה "מִיִּשְׂרָאֵל דְּסָכִינָא" (בְּסִימָן ל"ו) שֶׁצָּרִיכִים דִּיקָא צְדִיק הַגְּדוֹל בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל מִה שֶׁהַחוּלָה גְּדוֹל בְּיוֹתֵר, הוּא צָרִיךְ רוּפָא גְּדוֹל וְדַאקְטִיר גְּדוֹל בְּיוֹתֵר, הֵינּוּ כִּנּו"ל כִּי כָּל מִה שֶׁהַצְּדִיק גְּדוֹל בְּיוֹתֵר הוּא יְכוּל לְהַגְבִּיחַ בְּיוֹתֵר אֶפְלוֹ הַנוּפְלִים מְאֹד עַד שֶׁבְּכַח הַצְּדִיקִים הַנִּי"ל אֵין שׁוּם נְפִילָה וְיְרִידָה שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְעֵלוֹת מִשָּׁם בְּכַח אֵם יִזְכֶּה לְהֶאֱמִין וּלְהִתְקַרֵּב אֵלֵיהֶם וְכִנּו"ל וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת אֲרִיכַת אֶפְסִים הַנִּי"ל, בְּחִינַת אֶרֶךְ אֶפְסִים לְצְדִיקִים וְאֶרֶךְ אֶפְסִים לְרַשָּׁעִים שֶׁאֵלוֹ הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה בְּחִינַת צְדִיקִים, צָרִיכִים לְהֶאֱרִיךְ רוּחָם שֶׁלֹּא תִקְצֵר רוּחָם וְלֹא תוּפְסַק תּוֹסֶפֶת רוּחָם וְחִיּוּתָם מִחֲמַת גְּדֻלַּת עֲלִיָּתָם וּמַדְרָגָתָם הַגְּבוּהָ שֶׁזָּכוּ, כִּי אֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיכִים לְהֶאֱרִיךְ רוּחָם עוֹד וּלְהִסְתַּכֵּל לְהַגִּיעַ לְמַדְרָגָה גְבוּהָ עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר וּלְהִתְחַיֵּל מִחֲדָשׁ וְכוּ' כִּנּו"ל וְאֵלוֹ הַקְּטַנִּים בְּמַעֲלָה וְאֶפְלוֹ הַרַשָּׁעִים הַנוּפְלִים לְרַשְׁעַת גְּמוּר חִיו, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כָּל זְמַן שֶׁהַנְּשָׂמָה בְּקִרְבּוֹ, כָּל זְמַן שֶׁיְכוּל לְזוּז עוֹד בְּאֶבֶר אֶחָד, צָרִיךְ לְהֶאֱרִיךְ אֶפְסוֹ וְרוּחוֹ לְצַפּוֹת לִישׁוּעָה תְּמִיד וּלְהִתְגַּבֵּר לְהִתְחַיֵּל בְּכָל פְּעַם מִחֲדָשׁ בְּכָל מִה שֶׁיְכוּל יְהִי אִיךְ שֶׁיְהִי, כִּי אֵין שׁוּם תְּנוּעָה שֶׁל קְדָשָׁה וְלֹא שׁוּם אֲנָחָה וְצַעֲקָה וְכִסּוּפִין דְּקָדְשָׁה וְכוּ' נֶאֱבָד כָּלֵל לְעוֹלָם, כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם ה'.

אות י

וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲרִיכַת אֶפְסִים הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמַּחִין וְהַחִיּוּם חֲדָשִׁים שֶׁמַּמְשִׁיכִין עַל-יְדֵי מְצוֹת תְּפִלִּין מִהִזְקָנִים שֶׁבְּקָדְשָׁה שֶׁמְקַבְּלִים מִהִזְקָן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא הָעוֹר הַנִּי"ל:

אות יא

וְזֶהוּ בְּחִינַת מַעְבְּרֵתָא שֶׁל תְּפִלִּין שְׁשֵׁם עוֹבְרִים הֶרְצוּעוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַעְבֵּר יב"ק, כַּמּוּבָא בַּפְּנוּנוֹת, כִּי הֶרְצוּעוֹת הֵם בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הַמַּחֲיִן שֶׁל הַתְּפִלִּין שֶׁהוּא בְּחִינַת אֹר הַפְּנִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת י"ג תְּקוּנֵי דִיקְנָא, בְּחִינַת אָרְךְ אִפִּים הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן רְצוּעָה בְּגִימַטְרִיא ש"ע, בְּחִינַת ש"ע נְהוּרִין שֶׁל אֹר הַפְּנִים, כַּמּוּבָא, הֵינּוּ כִּי הֶרְצוּעוֹת הֵם אַרְיכוֹת זֶה בְּחִינַת אָרְךְ אִפִּים, שְׁמַמְשִׁיכִין עַל עֲצֻמֵּן בְּחִינַת אַרְיכַת הָרוּחַ שֶׁהוּא בְּחִינַת אָרְךְ אִפִּים שֶׁהוּא אֹר הַפְּנִים שְׁמַמְשִׁיכִין עַל-יַדֵּי הֶרְצוּעוֹת וְעַל-יַדֵּי זֶה נִמְתַּק וְנִתְבַּטַּל בְּחִינַת רְצוּעָה בִּישָׂא שֶׁהוּא רְצוּעָה לְאַלְקָא חַיִּבִּיא שְׁמִשָּׁם כָּל הַיְסוּרִים וְהַדִּינִים ח"ו, וְעַל-יַדֵּי בְּחִינַת אָרְךְ אִפִּים שְׁמַמְשִׁיכִין עַל-יַדֵּי אַרְיכַת הֶרְצוּעוֹת הַנִּמְשָׁכִין מֵאֹר הַפְּנִים שֶׁהֵם הַתְּפִלִּין מַחֲיִן, עַל-יַדֵּי זֶה עוֹבְרִים עַל כָּל הַיְסוּרִים וּמִמְתִּיקִין אוֹתָם וְאִין לָהֶם כַּח לְבַטַּל וְלִמְנוּעַ מִעֲבוּדַת הַבוּרָא יִתְבַּרְךְ, כִּי זֹכִיךְ לְבְּחִינַת אַרְיכַת אִפִּים הַנִּי"ל, דְּהֵינּוּ לְהַאַרְיָךְ רוּחוֹ עַל כָּל דְּבַר וְלֹא תִקְצַר רוּחוֹ מִשׁוּם יְסוּרִים וּמִנִּיעוֹת שְׁבַעוּלָם כָּלָל, רַק הוּא עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וְעַבּוּדָה וְכוּ' כַּנִּי"ל עַד שְׁזוּכָה לְעַבֵּר עֲלֵיהֶם וּלְבַטַּלָם, כִּי עַל-יַדֵּי בְּחִינַת אַרְיכַת אִפִּים שְׁאִינוּ מְסַתְּפֵל עֲלֵיהֶם כָּלָל, עַל-יַדֵּי זֶה נִתְבַּטְּלִים מִמִּילָא, כִּי כָּל הַיְסוּרִים וְהַמִּנִּיעוֹת אֵינָם בָּאִים כִּי אִם בְּשִׁבִיל נִסְיוֹן וּכְשֶׁהוּא חִזַּק בְּדַעְתּוֹ וּמֵאַרְיָךְ רוּחוֹ וְאִינוּ מְסַתְּפֵל עֲלֵיהֶם כָּלָל, עַל-יַדֵּי זֶה נִתְבַּטְּלִים מִמִּילָא לְפָנָיו וְעַל-כֵּן אַרְיכַת הֶרְצוּעָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת אֹר הַפְּנִים, בְּחִינַת אַרְיכַת אִפִּים הַנִּי"ל, עַל-יַדֵּי זֶה נִתְבַּטַּל בְּחִינַת רְצוּעָה בִּישָׂא שְׁמִשָּׁם כָּל הַיְסוּרִים, כִּי הַכֹּל נִמְתַּק וְנִתְבַּטַּל עַל-יַדֵּי בְּחִינַת אַרְיכַת אִפִּים הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּתַקַּת הַדִּינִים, בְּחִינַת כְּבִישַׁת כַּעַס וְדִין כַּנִּי"ל. וְזֶה בְּחִינַת מַעְבְּרֵתָא שֶׁל תְּפִלִּין שְׁשֵׁם עוֹבְרִים הֶרְצוּעוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַעְבֵּר יב"ק, כַּנִּי"ל כִּי יב"ק הוּא בְּגִימַטְרִיא הוּי אֱלֻקִּים, כַּמּוּבָא זֶה בְּחִינַת בַּה' אֶהְלֵל דְּבַר, בְּאֵלֵהִים אֶהְלֵל דְּבַר שֶׁהוּא בְּבְחִינָה הַנִּי"ל שְׁצָרִיכִין לְהַכִּיר אוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו תְּמִיד בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בַּעֲקוֹ ח"ו, בֵּין בְּעֲלִיָּה בֵּין בִּירִידָה, שְׁזֶה בְּחִינַת בַּה' אֶהְלֵל וְכוּ', בְּאֵלֵהִים אֶהְלֵל וְכוּ' כַּמּוּבָא בְּהַתּוֹרָה "מִי הָאִישׁ הֶחֱפֵץ חַיִּים וְכוּ'" (בְּסִימָן ל"ג) וְזֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת בְּק"י בְּהִלְכָה הַמּוּבָא בְּהַתּוֹרָה "קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" (בְּסִימָן ו'), עֵינַי שָׁם, שְׁכַתְּבַת שָׁם שְׁכַל מִי שְׁרוּצָה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהִלְכָה, בְּקִי בְּרְצוּא, בְּקִי בְּשׁוּב, בְּקִי בַּעֲיִיל, בְּקִי בְּנִפְיָק, בְּחִינַת אִם אֶסַּק שְׁמַיִם שָׁם אֲתָה וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הַנֶּדָּה וְכוּ', עֵינַי שָׁם, הֵינּוּ שְׁצָרִיכִים לְרְאוֹת לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךְ תְּמִיד בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, בֵּין בְּעֲלִיָּה בֵּין בִּירִידָה וְאַפְלוֹ אִם הוּא בְּשְׁאוֹל תַּחֲתִיּוֹת גַּם מִשָּׁם יָכוֹל לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךְ בְּבְחִינַת וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הַנֶּדָּה וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת אַרְיכַת אִפִּים הַנִּי"ל, לְהַאַרְיָךְ רוּחוֹ תְּמִיד כָּל יְמֵי חַיָּו יִהְיֶה אִיךְ שְׁיִהְיֶה לֹא יִפֹּל מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם וְיִתְחִיל תְּמִיד לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו כַּנִּי"ל וְכֵן לֹא יַעַף וְלֹא יִגַּע לְעוֹלָם אֶפְלוֹ אִם זָכָה לְעֲלִיָּה גְדוּלָה

לְמִדְרָגָה גְבוּהָ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יִדַע שְׁגָם בְּשִׂמְיִם נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲיִנַת אִם אָסֵק שְׂמִיִם שֵׁם אֲתָה, שְׂאֵף-עַל-פִּי שֶׁנִּדְמָה לוֹ שְׁעָלָה לְשִׂמְיִם, עֲדִין הוּא צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ, כִּי גַם בְּשִׂמְיִם נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ בְּהַתּוֹרָה "כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה" (בְּלִקּוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן פ"ב) וְכוּ', שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת אֲרִיכַת אֲפִיס הַנִּי"ל שְׁזוֹכִין עַל-יְדֵי מְצוֹת תְּפִלִּין כְּנִי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת מַעְבְּרָתָא, בְּחִינַת מַעְבֵּר עֵי שֵׁם יב"ק, כִּי יב"ק הוּא אוֹתִיּוֹת בְּק"י, בְּחִינַת בְּקִי בְּרָצוּא בְּקִי בְּשׁוֹב וְכוּ' כְּמוֹ שְׂאֵמֵר שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ שֶׁבְּחִינַת בְּקִי הַנִּי"ל הוּא בְּחִינַת יב"ק, עֵינן שֵׁם בְּסוּף וְגַם יְבֻק בְּגִימַטְרִיא הוּי אֱלֹהִים, בְּחִינַת בְּה' אֶהְלֵל בְּאֱלֹהִים אֶהְלֵל וְכוּ' כְּנִי"ל, הֵינּוּ בֵּין בְּמִדַּת הֶרְחָקִים וּבֵין בְּמִדַּת הַדִּין, בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בַּעֲקוֹ, בֵּין בְּעֲלִיָּה בֵּין בִּירִידָה, תְּמִיד צָרִיכִין לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְהֶאֱרִיךְ רִיחוֹ לְבַל יִפֹּל וְלֹא יִגַע וְלֹא יִתְבַטֵּל מִתְּשׁוּקָתוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם וְכָל זֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי הַתְּפִלִּין שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲרִיכַת אֲפִיס הַנִּי"ל שְׂמֵאֲרִיךְ רִיחוֹ עַל הַכֹּל וְכוּ' כְּנִי"ל שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הֶרְצוּעוֹת אֲרָכוֹת הַעוֹבְרִים בְּמַעְבְּרָתָא שְׁעַל-יְדֵי זֶה עוֹבְרִים עַל הַכֹּל, עַל כָּל הַיְסוּרִים וְהַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלוֹלִים הַנִּמְשָׁכִין מֶרְצוּעָה בִּישָׂא כְּנִי"ל וְנִתְבַטֵּל הַכֹּל כְּנִגְדוֹ עַל-יְדֵי בְּחִינַת אֲרִיכַת אֲפִיס הַנִּי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת (שְׁמוֹת ל"ד) וַיַּעֲבֵר ה' עַל פְּנָיו, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מַעְבְּרָתָא, כִּי אִז כְּשֶׁעָבַר ה' עַל פְּנָיו, אִז גָּלָה לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ י"ג מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שֶׁהֵם תְּלִיסֵר תְּקוּנֵי דִיקָנָא וְשֵׁם נֶאֱמַר, "וַיִּמְהַר מִשָּׁה וְכוּ'" שֶׁרָאָה אֶרֶץ אֲפִיס, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין כְּנִי"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה עוֹבְרִין עַל הַכֹּל וְזוֹכִין לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְזֶהוּ בְּחִינַת מַעְבְּרָתָא, בְּחִינַת וַיַּעֲבֵר כְּנִי"ל, כִּי אִז כְּשֶׁעָבַר ה' עַל פְּנָיו וְגָלָה לוֹ י"ג מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שֶׁהֵם תְּלִיסֵר ת"ד, אִז גָּלָה לוֹ בְּחִינַת אוֹר הַתְּפִלִּין, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם בְּפִרְשֵׁה זֹאת, "אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל טוֹבֵי וְכוּ' וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲוֵרֵי" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרָכוֹת ז'), זֶה קָשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין, כִּי עֶקֶר הַתְּפִלִּין נִמְשָׁכִין מִשֵּׁם מְבַחֲיִנַת תְּקוּנֵי דִיקָנָא, שֶׁהֵם י"ג מִדּוֹת הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶרֶץ אֲפִיס הַנִּי"ל כְּנִי"ל:

אות יב

וְעֶקֶר אֲרִיכַת אֲפִיס זוֹכִין עַל-יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת אָמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל עַל פְּסוּק, "וַיִּמְהַר מִשָּׁה וְכוּ'", עֵינן שֵׁם (בְּסִימָן קנ"ה) וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין, כִּי פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁבְּתְּפִלִּין מְדַבְּרִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאָמוּנָה, כִּי עֶקֶר שְׁתֵּי פְּרָשִׁיּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת הוּא מַעֲנִין יְצִיאַת מִצְרַיִם וּבִיאַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם (שְׁמוֹת י"ג), "זְכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצִאתֶם מִמִּצְרַיִם וְכוּ' וְהָיָה כִּי יְבִיאֲכֶם ה' אֶל אֶרֶץ וְכוּ'" וְכֵן פְּרָשֵׁה שְׁנֵי מִתְחַלֵּת (שֵׁם), "וְהָיָה כִּי יְבִיאֲכֶם וְכוּ'" כִּי עֶקֶר הַתְּפִלִּין הֵם בְּחִינַת אֲרִיכַת אֲפִיס שְׁזוֹכִין עַל-יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּנִי"ל שֶׁהוּא הַפֶּךְ מִצְרַיִם, שֶׁהִיא מְלָאָה

גלולים ועבודה זרה, שהוא הפך אמונה ועל-כן כשהיו במצרים נאמר בהם (שם ו'), "ולא שמעו אל משה מקצר רוח", שלא יכלו להתקרב להצדיק, שהוא בחינת משה ולשמע אליו מחמת קצר רוח שהוא הפך אריכת אפים הנ"ל, שעל-ידי זה עקר ההתקרבות להשם יתברך ולצדיקים אמתיים, כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל וכנ"ל כי עקר אריכת אפים זוכים על-ידי אמונה שהיא בחינת ארץ ישראל כנ"ל, שזהו בחינת תפלין כנ"ל. ועל-כן ב' פרשיות שניות מדברים מאמונה שהוא שמע ישראל, שהוא אמונת היחוד ופרשת והיה אם שמוע שמדברת גם כן מקבלת עול מצות ובטול העבודה זרה, שהוא בחינת חרון אף הפך אריכת אפים, כמו שכתוב שם (דברים י"א), "השמרו לכם וכו' וסרתם ועבדתם אלהים אחרים וחרה אף" נמצא, שכל הד' פרשיות של תפלין מדברים מיציאת מצרים, שהוא בחינת עבודה זרה, בחינת חרון אף, קצר רוח לזכות לצאת משם ולבא לארץ ישראל, שהוא בחינת אמונה, בחינת אריכת אפים, כי זה עקר בחינת התפלין כנ"ל ועל-כן סיום פרשה אחרונה שבתפלין הוא (שם), "למען ירבו ימיכם וימי בניכם" הינו אריכת ימים, שהוא בחינת חיים ארכים שזוכין על-ידי התפלין שהם בחינת ארץ אפים אריכת הרוח שמשם אריכת ימים, כי עקר החיים על-ידי רוח הנשימה, על-ידי בחינת אריכת רוח, בחינת ארץ אפים וכמבאר לעיל שארץ אפים הוא בחינת זקן דקדשה, בחינת חיים ארכים כנ"ל ועל-כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים קי"ג), הרתחון חיו אינם חיים, כי הרתחון, שהוא בחינת קצר רוח הפך אריכת אפים, על-כן חיו אינם חיים, כי עקר החיים מבחינת אריכת הרוח שהוא בחינת ארץ אפים כנ"ל:

אות יג

ועל-כן צריכין לקשר התפלין ביז שמאל, שהוא בחינת יד כהה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, כי עקר התפלין, שהם בחינת ארץ אפים להמתיק ולבטל בחינת יד כהה שמשם כל היסורים והמניעות ח"ו, שצריך להאריך רוחו בבחינת אריכת אפים הנ"ל ולעבר על הכל כנ"ל שלא יהיה לו קצר רוח ח"ו, שהוא בחינת רוח נכאה מי ישאנה (משלי י"ח) רק נאריך רוחו על הכל, שזהו בחינת תפלין, בחינת אריכת אפים, על-ידי זה נמתק בחינת יד כהה כנ"ל:

אות יד

וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית י"ב), "וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאֶרֶץ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ וְכוּ" הִינוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁנִסְמָךְ לְפָסוּק, "וַיָּמַת תָּרַח בְּחָרָן" כִּי רִשִׁי פִּרַשׁ שָׁם עַד כָּאן חֲרוֹן אָף שֶׁל מָקוֹם וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ לָזֶה מֵה שֶׁצִּוְּהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְאַבְרָהָם שֶׁיֵּלֵךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי עַל-יְדֵי זֶה יִמְתִּיק וַיִּבְטַל הַחֲרוֹן אָף, כִּי עַל-יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זֹכִיךְ לְבַחֲיַנְתָּ אֶרֶץ אֲפִים שֶׁהוּא הַפֶּדֶת הַחֲרוֹן אָף כִּנ"ל, כִּי אַבְרָהָם רָאָשׁ לְמַאֲמִינִים וְעַל-כֵּן הוּא הָיָה הָרֵאשׁוֹן שֶׁנִּתְגַּלָּה לוֹ קִדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כַּמּוֹבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשָׁה תְּקִיל בְּתִיקְלָא עַד דַּאֲתַגְלִי לֵיהּ, כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא בְּחִינַת אֱמוּנָה, בְּחִינַת אֲרִיכַת אֲפִים

אות טו

וְזֶהוּ בְּחִינַת (שְׁמוֹת י"ג) קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר פֶּטֶר לִי כָּל רֶחֶם בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא הַתְּחִלַּת פְּרִשָׁה רֵאשׁוֹנָה שֶׁבְּתַפְּלִין, כִּי עֵקֶר הַתְּפִלִּין נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת קִדְשַׁת בְּכוֹרִים שֶׁהוּא הוֹלְדָה הָרֵאשׁוֹנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הוֹלְדָה כִּידוּעַ, שֶׁמִּחַמַּת זֶה צְרִיכִין לְקִדְשׁ הוֹלְדָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁהוּא הַבְּכוֹר, כַּמּוֹ שֶׁפְּתוּב שָׁם, "וַיְהִי כִּי הִקְשָׁה פְּרַעַה לְשַׁלְּחֵנוּ וְכוּ" עַל-כֵּן אֲנִי זֹכֵר וְכוּ וְכַל זֶה כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ קִדְשַׁת הוֹלְדַת הַמַּחִין שֶׁהוּא עֵקֶר הַהוֹלְדָה, דְּהִינוּ שֶׁיִּזְכָּה לְחִדּוּשׁ חַיּוּתוֹ וּמַחוּ בְּכָל עֵת כְּאֵלוֹ הַיּוֹם נוֹלַד כִּנ"ל, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר בְּחִינַת חַיִּים אֲרַכִּים, שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלִּין כִּנ"ל וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְתַן הַבְּכוֹר לְכַהֵן אוֹ לְפָדוֹתוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי הַכַּהֵן הוּא בְּחִינַת זְקוֹן דְּקִדְשָׁה, בְּבַחֲיַנַּת (תְּהִלִּים קל"ג) כַּשֶּׁמֶן הַטוֹב עַל הָרֵאשׁ יוֹרֵד עַל הַזָּקוֹן זְקוֹן אֶהְרֹן וְכוּ, בְּחִינַת תְּמַנְיָא תְּקוּנֵי דִיקְנָא דְכִהְנָא רַבָּא כִּידוּעַ וְזֶהוּ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרִים לְבִרְכָה (שֶׁבַת קנ"א), "וְשֶׁמֶן עַל רֵאשֶׁךָ אֵל יַחְסֹר", אֵלוֹ תְּפִלִּין שֶׁבְּרֵאשׁ כִּי עֵקֶר הַתְּפִלִּין נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת כַּשֶּׁמֶן הַטוֹב עַל הָרֵאשׁ וְכוּ זְקוֹן אֶהְרֹן וְכוּ כִּנ"ל וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שְׁנוֹתָנִים הַבְּכוֹר, שֶׁהוּא הוֹלְדָה הָרֵאשׁוֹנָה לְכַהֵן, עַל-יְדֵי זֶה מִמְשִׁיכִין קִדְשַׁת הוֹלְדַת הַמַּחִין וְהַחַיּוּת שֶׁיִּזְכָּה לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּכָל עֵת כְּאֵלוֹ הַיּוֹם נוֹלַד, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר בְּחִינַת תְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַמַּחִין וְחַיִּים אֲרַכִּים שֶׁמְקַבְּלִים מִהַזָּקוֹן דְּקִדְשָׁה הַנִּי"ל שֶׁאֲמָר שֶׁהוּא זְקוֹן מְאֹד וְעַדֵּן לֹא הַתְּחִיל לְחַיּוּת כָּלֵל כְּאֵלוֹ נוֹלַד הַיּוֹם, כִּי צְרִיךְ לְהַתְּחִיל בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ כִּנ"ל וְזֶה בְּחִינַת מְשִׁיחַ שֶׁנֶּאֱמָר בּוֹ (תְּהִלִּים ב'), "אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶתִיךָ" כִּי מְשִׁיחַ יִזְכָּה לְבַחֲיַנָּה זֹאת בְּשִׁלְמוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת חַיִּים אֲרַכִּים הַנִּי"ל שֶׁבְּכָל עֵת יִתְחִיל לְחַיּוּת מִחֲדָשׁ כְּאֵלוֹ נוֹלַד הַיּוֹם, בְּחִינַת אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶתִיךָ, כִּי מְשִׁיחַ יִשְׁיג בְּחִינַת לְמַעְלָה מִהַזָּמַן, כַּמּוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל עַל פְּסוּק זֶה, "אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶתִיךָ", עַיִן שָׁם, כִּי בְּחִינָה זֹאת שֶׁהַתְּפָאֵר הָעוֹר הַנִּי"ל

שְׁהוּא זָקוּן וַיִּנִּיק וְכוּי וְכָל הָעוֹלָם אֵינוֹ עוֹלָה אֶצְלוֹ בְּהַרְף־עֵינַי וְכוּי, כָּל זֶה הִיא בְּחִינַת לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת חַיִּים אֲרַכִּים שְׂיִזְכֶּה מְשִׁיחַ, בְּחִינַת (תְּהִלִּים כ"א) חַיִּים שְׂאֵל מִמֶּדֶד נִתְּתָ לּוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם, כִּי דָוִד הוּא מְשִׁיחַ וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁם שָׂרֵשׁ נִשְׁמַת מְשִׁיחַ, כְּמוֹבֵא שֶׁשָׂרֵשׁ מַלְכוּת מְשִׁיחַ הוּא בְּבְחִינַת קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין וְכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִימָן נ"ד), שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (שְׂמוּאֵל א' כ"א) וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדוֹנֵי צְרוּרָה בְּצְרוּר הַחַיִּים, הַנֶּאֱמַר בְּדוֹד שֶׁהוּא מְשִׁיחַ 'צְרוּר הַחַיִּים' זֶה בְּחִינַת קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת חַיִּים כְּנ"ל, בְּחִינַת חַיִּים אֲרַכִּים הַנִּ"ל כְּנ"ל:

אות טז

וְזֶהוּ בְּחִינַת רְצוּעָה שֶׁל רֹאשׁ שֶׁיּוֹרְדָת מִהַקֶּשֶׁר עַד הַטְּבוּר, כִּי קִדְשֵׁת הַתְּפִלִּין הוּא מִבְּחִינַת הַזְּקֵנִים שֶׁזָּכוּ לְקִדְשׁ מַחֵם כָּל כַּף עַד שֶׁזָּכְרוּ מֵהַ שְׂנַעֲשֶׂה עִמָּם מִתְּחִלַּת הַהוֹלָדָה בְּעַת שְׂחַתְכוּ אֶת הַטְּבוּר כְּנ"ל, כִּי עֶקֶר גִּמְרַ הַהוֹלָדָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין, בְּחִינַת קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רֶחֶם וְכוּי, הוּא חֲתִיכַת הַטְּבוּר וְעַל-כֵּן נֶאֱמַר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם (בִּיחֻזְקָאֵל ט"ז), "וּמוֹלְדוֹתֶיךָ בְּיוֹם הוֹלְדָת אוֹתְךָ לֹא כָּרַת שֶׁרֶךְ וְכוּי" הֵינּוּ שְׂקָדִים שֶׁיִּצְאֻהוּ הֵיוּ דוֹמִים לְוֹלָד אֲשֶׁר בְּמַעֲי אִמּוֹ 'וְלֹא כָּרַת טְבוּרוֹ וְכוּי' עֵינַי שֶׁם (קִפִּיטִיל ט"ז), כִּי עֶקֶר הַתְּפִלִּין הוּא בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם, בְּחִינַת הוֹלָדָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲתִיכַת הַטְּבוּר כְּנ"ל, כִּי אֶף-עַל-פִּי שֶׁשָּׂאֵר הַזְּקֵנִים זָכְרוּ עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר כְּנ"ל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵי אֶפְשֶׁר לְגַלּוֹת עֲלֵינוּ הַקִּדְשָׁה בְּחוּץ כִּי אִם קִדְשֵׁת מִחַ הַזָּקֵן שֶׁזָּכַר תְּחִלַּת הַהוֹלָדָה שֶׁהוּא חֲתִיכַת הַטְּבוּר, שֶׁהוּא עֶקֶר בְּחִינַת הַתְּפִלִּין שֶׁמְדַבְּרִים מִהַהוֹלָדָה, בְּחִינַת קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר וְכוּי כְּנ"ל וְהִלּוּאֵי שְׂנִיזְכֶּה לְקַבֵּל קִדְשֵׁתוֹ, אֲבָל קִדְשֵׁת שְׂאֵר הַמַּחִין שֶׁל שְׂאֵר הַזְּקֵנִים אֵינָם מִתְּגַלִּין לְחוּץ כָּלֵל, רַק כָּל אוֹרָם נְעֻלְמִים רַק בְּפִרְשִׁיּוֹת שְׂגוּנָזִים בְּפָנִים בְּתוֹךְ הַבְּתִים, וּמִשָּׁם מְקַבְּלִים קִדְשֵׁתָם בְּדֶרֶךְ הַעֲלָמָה וְהַסְתֵּר, כִּי קִדְשֵׁת הַזְּכָרוֹן שֶׁלָּהֶם מְאֹד נְעֻלָּה מֵאֲתָנוּ, כְּמוֹבֵן לְמִשְׁכִּיל:

אות יז

ורצועה אחת נמשכת עד הלב, כי הרצועה הוא בחינת האור שפמשיכין מבחינת אריכת אפים הנ"ל ועל-כן צריכין להמשיכה עד הלב, להכניס בחינת אריכת אפים שהוא כבישת כעס, בתוך הלב שלא יקפיד כלל אפלו בלב, שזה עקר בחינת אריכת אפים כמו שאמר רבנו ז"ל על עצמו שזכה לבחינה זאת בארץ ישראל שיהיה לו אריכת אפים כזה שלא יהיה בלבו שום צד כעס וקפידא אפלו על השונא הגדול שלו שעושה לו כל היסורים, אף-על-פי-כן אין לו בלב עולו עליו שום שונא וקפידא וזה עקר בחינת אריכת אפים. ועל-כן צריכין להמשיך הרצועה עד הלב להכניס בחינת אריכת אפים בלב כנ"ל, דהינו שלא יקפיד ולא יכפת ליה שום דבר אפלו בלב: כנ"ל:

אות יח

וזה בחינת מה שמשבח השם יתברך את כנסת ישראל (שיר השירים ז') שררד אגן הסהר יחסר המזג ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין לא) על השבעים סנהדרין שהיו יושבין בעגול כלבנה וכו' שררד זה בחינת רצועה של תפלין שיורדת מהקשר של ראש עד הטבור שנמשכת מבחינת מלכות דוד משיח שהוא חי וקיים, שהוא בחינת קשר של ראש כנ"ל. שמשם נמשכת הרצועה עד הטבור, שהוא בחינת שררד אגן הסהר, בחינת שבעים סנהדרין, שהם כנגד שבעים פנים לתורה שדוד יושב בראשם, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (מובא בפרוש רש"י) על פסוק, "יושב בשבת תחכמוני ראש וכו'" (שמואל ב' קפיטיל כ"ג) כי כל השבעים סנהדרין, שהם בחינת שבעים פנים לתורה, כלם מקבלים מדוד משיח שכל חיותו מבחינת הזקנים הנ"ל, שהם בחינת תקוני דיקנא קדישא, בחינת הדרת פנים, בחינת ספורי מעשיות של שנים קדמוניות, שכל השבעים פנים של תורה נמשכין מהם, כמבאר בהתורה "פתח ר' שמעון" (סימן ס'), עין שם שעל-ידי זה נתעוררין מהשנה שהוא הסתלקות המחין, ועל-ידי בחינת הזקנים הנ"ל, בחינת ספורי מעשיות הנ"ל, על-ידי זה נמשכין כל השבעים פנים של תורה ונתעוררין מהשנה, שזהו בחינת השבעים שנים שחי דוד המלך, עליו השלום, ועל-כן היה ממעט בשנה מאד, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סכה כ"ו) שמעולם לא ישן דוד שיתין נשמי, כי היכי דלא ליטעום טעמא דמותא, כי השנה היא אחד מששים במיתה שנמשכה על-ידי חטא אדם הראשון על-ידי שאכל מעץ הדעת טוב ורע ופגם בעץ החיים שהוא בחינת אור התפלין, כמובא, כי תפלין הם בחינת חיים, בחינת עץ החיים, שנאמר בו (בראשית ג'), "ואכל וחי לעולם" ועל-ידי שפגם בזה נגזר עליו מיתה לדורות ובאמת אחר החטא המיתה והשנה הם טובה גדולה, כי אם לא חטא אדם היה זוכה

לְחַיִּים אֲמֵתִיִּים שֶׁהוּא חַיִּים נֶצְחִיִּים, חַיִּים אֲרָכִים בְּעוֹדוֹ בְּגוּף, דְּהֵינּוּ שְׁבַע עוֹדוֹ בְּגוּף הִיא יְכוּל לְהִיּוֹת נִכְלָל בְּאֵין סוּף לְעוֹלָם בְּרָצוּא וְשׁוּב וְלַחֲיוֹת חַיִּים אֲרָכִים, דְּהֵינּוּ לְחַדֵּשׁ חַיּוֹתוֹ לְעוֹלָם בְּבַחֲיִנַת הַתְּחַדְּשׁוֹת הַחַיּוֹת שֶׁל הַזָּקֵן הַעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא הָעוֹר הַנִּי"ל שְׁחֵי חַיִּים אֲרָכִים, שֶׁהוּא זָקֵן תְּמִיד וַיִּנִּיק תְּמִיד וְכוּ' כַּנִּי"ל, אָבֵל אַחַר שֶׁחֲטָא וְאָכַל מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע וְנִטְרַד מִגֵּן עֵדֶן וְנִתְאַחַז בְּגוּפוֹ זִוְהֵמַת הַנְּחֹשׁ בְּחִינַת מִשְׁכָּא דְחוּנְיָא, עַל-כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְחַיּוֹת בְּגוּפוֹ חַיִּים אֲרָכִים לְעוֹלָם וְאֵי אֶפְשָׁר לְזָכוֹת לְחַיִּים נֶצְחִיִּים כִּי אִם עַל -יְדֵי הַמִּיתָה, שֶׁהִיא טוֹבָה גְּדוֹלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שֵׁם א'), "וְהֵנָּה טוֹב מְאֹד זֶה הַמּוֹת" (בְּרֵאשִׁית רַבָּא פ"ט) כִּי עַל-יְדֵי הַמִּיתָה, שֶׁהִיא שְׁנָה, יִתְחַדֵּשׁ מַחוּ וְאֵז יִזְדַּכֵּךְ וַיִּתְחַדֵּשׁ גּוּפוֹ וְחַיּוֹתוֹ וְאֵז יִקּוּם בְּתַחֲיָה בְּגוּף זָךְ וְצַח שְׁנִזְדַּכֵּךְ וְנִתְבָּרַר לְגַמְרֵי מְזִוְהֵמַת הַנְּחֹשׁ וְאֵז יִזְכֶּה לְקַבֵּל מַחִין חֲדָשִׁים בְּבַחֲיִנַת תְּפִלִּין עֵץ הַחַיִּים, שֶׁהֵם בְּחִינַת חַיִּים אֲרָכִים שְׂיִזְכֶּה אֵז, דְּהֵינּוּ שְׂיִזְכֶּה אֵז לְחַיּוֹת לְעוֹלָם חַיִּים כְּאֵלוֹ שֶׁבְּכָל עֵת יִתְוַסְּפוּ לוֹ חַיִּים וּמַחִין, עַד שֶׁכָּל מָה שְׂיִזְקִין יוֹתֵר יִזְכֶּה לְהִתְחַיֵּל לְחַיּוֹת מְחַדֵּשׁ יוֹתֵר, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַחַיִּים שֶׁל הַזָּקֵן הָעוֹר הַנִּי"ל, שֶׁזֶה עֵקֶר בְּחִינַת חַיִּים נֶצְחִיִּים שְׂיִזְכּוּ מִי שְׂיִזְכּוּ לְעֵתִיד לְבָא, כִּי תַעֲנוּג תְּמִידֵי אֵינוֹ תַעֲנוּג וְאֵינוֹ נִקְרָא חַיִּים בְּאַמֶּת כִּי אִם כְּשִׂזְכִּין לְחַיּוֹת חַיּוֹת חֲדָשׁ בְּכָל עֵת וְזֶה עֵקֶר בְּחִינַת חַיִּים אֲרָכִים, חַיִּים נֶצְחִיִּים שְׂיִזְכּוּ הַצְּדִיקִים לְעֵתִיד אַחַר תְּחִיַת הַמֵּתִים, הֵינּוּ בְּחִינַת הַנִּי"ל. שְׂיִזְכּוּ לְחַדֵּשׁ חַיּוֹתָם בְּכָל עֵת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין כַּנִּי"ל:

אות יט

וְגַם עֲכָשְׁיוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה שְׂזִזְכִּין הַצְּדִיקִים עוֹבְדֵי ה' בְּאַמֶּת לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם חַיִּים נֶצְחִיִּים הַנִּי"ל עַל-יְדֵי תוֹרָה וְתַפְלָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אָף-עַל-פִּי שֶׁכָּל מְגַמְתֶּם לְחַיּוֹת תְּמִיד חַיִּים אֲרָכִים הַנִּי"ל, לְחַדֵּשׁ חַיּוֹתָם בְּתוֹסַפֶּת קְדֻשָּׁה, בְּמַחִין חֲדָשִׁים וְחַיּוֹת חֲדָשׁ בְּכָל עֵת כַּנִּי"ל, אָף-עַל-פִּי כֵּן הוּא מִן הַנְּמַנְע וּבִלְתֵּי אֶפְשָׁר לְחַיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה חַיִּים אֲרָכִים הַנִּי"ל בְּלֵי הַפֶּסֶק, כִּי בְּהִכָּרַח שְׂיִתְיַגַּע הַמַּח, וְעַל-כֵּן מְכַרְחִים לִישׁוֹן וְהַשְּׁנָה הִיא טוֹבָה גְּדוֹלָה, כִּי עַל-יְדֵי שְׂמִסְלָקִין אֶת מַחֵם לְגַמְרֵי בְּעֵת הַהִכָּרַח וַיִּשְׁנִים מְעַט, עַל-יְדֵי זֶה נוֹתַנִּים נִיחָא לְהַמַּחִין. וְעַל-יְדֵי זֶה חוֹזְרִים וְנִתְחַדְּשִׁים בְּבִקְרָא, וְזוֹכֶה לְקַבֵּל בְּבִקְרָא מַחִין חֲדָשִׁים, לְהִתְחַיֵּל לְחַיּוֹת מְחַדֵּשׁ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין שְׂזִזְכִּין בְּבִקְרָא אַחַר הַשְּׁנָה דִּיקָא, כְּמוֹבָא בְּכּוֹנּוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי הַשְּׁנָה שֶׁל לֵילָה וְעַל-יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה בְּחִצּוֹת לֵילָה שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה, עַל-יְדֵי זֶה יוֹצְאִים בְּבִקְרָא אִוְרוֹת הַתְּפִלִּין. שֶׁהֵם הַרְשִׁימוֹ שֶׁל הַמַּחִין שֶׁל אֶתְמוּל שְׁנַתְחַדְּשׁוּ בְּלֵילָה בְּעֵת הַשְּׁנָה וְעַל-יְדֵי זֶה מְקַבְּלִין אַחַר כֵּךְ בְּעֵת הַתְּפִלָּה מַחִין גְּמוּרִים חֲדָשִׁים לְגַמְרֵי, שֶׁהוּא עֵקֶר הַחַיִּים בְּחִינַת חַיִּים אֲרָכִים, וְעַיִן בְּכּוֹנּוֹת וְהִבֵּן מְאֹד כִּי כָּל כּוֹנּוֹת הַתְּפִלִּין כְּלוּלִים בְּדַבְרֵינוּ בְּדַרְךְ נִפְלָא בְּאִפּוֹן שְׂיִזְכֶּה כָּל

אחד לקבל מהם התעוררות חדשה ותשוקה נפלאה ועצות גדולות אמתיות ויכוננות בכל עת לעבודת הבורא יתברך, לכל אדם ואדם לפי מדרגתו ולפי מקומו ושעתו באפן שאפלו הפחות שבפחותים יוכל להזכיר את עצמו בהשם יתברך בכל עת בכל מקום שהוא יהיה איך שיהיה וכבר הארכנו קצת בזה לעיל, אבל תן לחכם ויחכם עוד, כי אי אפשר לבאר הכל בכתב. והמשפיל החפץ באמת לרחם על עצמו ולבלי להטעות את עצמו יוכל לקבל מדברינו כל טוב אמתי ונצחי ונחזר לדברינו, כי עתה אי אפשר לזכות לחיים ארזים הנ"ל לחדש מחו וחיותו בכל עת כי אם על-ידי השנה, אבל הצדיקים ממעטים בשנה מאד כל אחד כפי ההכרח לבד להתחדשות המחין פנ"ל ועל-כן (ספה כ"ו) דוד לא גם מעולם שיתין נשמי פנ"ל, כי הוא חי חיים ארזים הנ"ל, חיים חדשים בכל עת ושעה ואינו יכול לישן כי אם מעט דמעט המכרח בשביל חיים ארזים פנ"ל ועל-כן נמשלה מלכות דוד ללבנה שהיא מתחדשת בכל עת שמרמז על פנסת ישראל בחינת מלכות דוד שכלול מהם שצריכין להתחדש בעבודתם בכל עת כדי שישבו להתחדש לעתיד ולחיות חיים ארזים הנ"ל כמו שאנו אומרים, "וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטון", שהם עתידים להתחדש כמותה "ולפאר ליוצרים על שם כבוד מלכותו" ואז אומרים, "דוד מלך ישראל חי וקיים" כי זה עקר החיות כשמתחדשים בכל עת פנ"ל ועל-כן ישראל מונין ללבנה שממנה החדשים (חליו ס') רמז שאנו צריכין להתחדש בכל עת לחיות בכל יום ובכל עת חיות חדש בעבודת הבורא יתברך, כי אין אנו נזקנים לעולם ח"ו, אפלו אם נחיה אלף שנים (תהלים צ'), "כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול וכי" כי כל ימינו נמנים לעולם לחדשים נמצא, שכל ימינו נקראים חדש, כי אנו מברכין ומקדשין החדש בכל ראש חדש ונקרא על שם זה ראש חדש על שם החדוש שאנו מחדשין ימינו בכל עת בבחינת חידוש הלבנה פנ"ל, בחינת מחדש חדשים 'מחדש' דיקא פנ"ל וכן כל הימים שבחדש נמנין לחדש, כי זה היום הוא ב' בחדש וזה היום ג' בחדש וכן להלן עד שנשלים החדש, ואחר כך מתחיל חדש שני וכן לעולם. נמצא, שכל ימינו נמנים לחדש דיקא, כי כל ימיהם של ישראל עם קדוש שקבלו את התורה, שהיא בחינת חיים נצחיים, כמו שפיתוב (דברים ל'), "כי הוא חייך וכי" כל ימיהם הוא בבחינת חדש דיקא, בבחינת חיות חדש בכל עת שזה עקר בחינת חיים ארזים ונצחיים פנ"ל:

אות כ

וכל זה זוכין על-ידי התפליון, שהם בבחינת הנ"ל. ועל-כן שם נקשר בבחינת מלכות דוד בקשר של תפליון פנ"ל ועל-כן יורד משם רצועה קדשה עד

הטבור, שהוא בחינת תחלת חיות והולדת האדם כשיוצא לאויר העולם, שהתחלת פרדתו ממעי אמו להתחיל לחיות בעצמו בעולם, הוא בעת פרידת הטבור, שאז נפרד ממעי אמו ומתחיל לחיות חיים חדשים שמתחיל עתה לקבל בעצמו ועקר הארת התפלגין שנמשך עלינו על-ידי הרצועות נמשך על-ידי מח הזקן שזוכר כל זה שממנו מקבלין כח לחדש חיותו בכל עת כאלו היום נולד ונחתך טבורו שאז התחלת חיותו כנ"ל. ומשם נמשך בחינת חיות האדם שכלולים בשבעים שנים, שהם ימי חיי האדם, כמו שכתוב (תהלים צ'), "ימי שנתינו בהם שבעים שנה" שהם בחינת שנתינו של דוד המלך, עליו השלום, שחי שבעים שנים, שהם כנגד שבעים פנים לתורה, כמבאר בהתורה "פתח ר' שמעון" (סימן ס'), עין שם, כי כל השבעים פנים, שהם החיות השבעים שנים נמשך מהזקנים הנ"ל, שהם בחינת ספורי מעשיות של שנים קדמוניות שנמשך הארתם עלינו על-ידי הזקן הקטן שבכלם שממשיך התחדשות החיות על-ידי בחינת המח הגדול מאד שזוכר גם חתיכת הטבור כנ"ל כי מח שאר הזקנים שגבוהים עוד יותר אי אפשר להתגלות בחוץ כנ"ל וזהו, "שררך אגן הסהר", שהיא הלבנה המתחדשת בכל עת, שזהו בעצמו בחינת השבעים סנהדרין שדרשו רבותינו זכרונם לברכה בפסוק זה כנ"ל, כי השבעים סנהדרין הם בחינת השבעים פנים, שבעים שנים שמקבלין על-ידי התפלגין, על-ידי הזקנים הנ"ל, על-ידי הרצועה שיורדת עד הטבור, שעל-ידי זה זוכין לחדש חיותו בכל עת שזהו עקר החיות של כל השבעים שנים כי אם אינו מחדש חיותו בכל עת אינו חי שבעים שנים, כי עקר החיות הוא עבודת הבורא יתברך, כי הוא חידו וכשאינו מוסיף קדשה ודעת בכל יום הוא קצר ימים ומי יודע אם יעלו כל שבעים שנתינו ליום אחד ועל-כן הרשעים גמורים שאינם מקימין את התורה לגמרי נקראים בחייהם מתים, כי בנדאי הם מתים ממש, מאחר שאינם מקימין את התורה שהיא עקר החיים באמת, כמו שכתוב, "כי הוא חידו" ואפלו מי שעובד את ה' קצת אינו נמנה בימי חייו כי אם כפי מעט העבודה ומעשים טובים שזכה לעשו"ת בחייו ועל-כן יכול להיות שכל חיותו לא יעלה כי אם יום אחד כנ"ל, אבל עקר החיים באמת הוא בחינת חיים של דוד המלך, עליו השלום, שהוא זכה לחיות שבעים שנים שלמות באמת, כי זכה לחיים הנ"ל שהם בחינת חיים ארכים הנ"ל, שממשיכין על-ידי התפלגין וכו' כנ"ל, שהוא בחינת חיים חדשים בכל עת וזהו שאומרים בקדוש הלבנה לענין התחדשות החיות שהוא עקר בחינת חדוש הלבנה, שהיא בחינת כנסת ישראל ומלכות דוד כנ"ל, אומרים אז, "וללבנה אמר שנתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטון", שהם עתידים להתחדש כמותה וכו' 'עטרת תפארת' דיקא, זה בחינת תפלגין שנקראים עטרת תפארת כידוע וכמובא לענין ברפת עוטר ישראל בתפארה שמרמז על התפלגין, כי הם בחינת עטרת תפארת, שעל-ידי זה עקר התחדשות החיות כנ"ל שהוא בחינת חדוש הלבנה כנ"ל וזהו בחינת קדשת הבכור, שהוא התחלת פרשה ראשונה שבתפלגין, בחינת קדש לי כל בכור וכו' כנ"ל שצריכין לפדותו מן הכהן בשביל להמשיך על-ידי זה בחינת התחדשות החיות והמחין כנ"ל. וזהו שעקר פדיון בכור הוא מבין חדש, כמו שכתוב (במדבר י"ח), "ופדונו

מִבּוֹן חֲדָשׁ תִּפְדֶּה" יִמְבּוֹן חֲדָשׁ דִּיקָא, כִּי עֵקֶר הַפְּדִיּוֹן הוּא בְּשִׁבִיל הַתְּחַדְּשׁוֹת
הַחַיּוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲדָשׁ, בְּחִינַת מְחַדָּשׁ חֲדָשִׁים כְּנִ"ל:

אות כא

כִּי דָוִד לֹא הָיָה לוֹ חַיּוֹת כָּלֵל, כִּי הָיָה רָאוּי לְהַיּוֹת נֶפֶל, רַק אָדָם הָרֵאשׁוֹן
נָתַן לוֹ מִשְׁנוֹתָיו שְׁבַעִים שָׁנָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה כִּי חַיּוֹת
שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת אֲרִיךְ אַנְפִּין, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲרִיכַת אַפִּים,
בְּחִינַת סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת הַנִּ"ל שֶׁל שָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת וְכוּ' וְכַמוּבָא בְּכַתְּבִים
שְׁחִיּוֹת דְּוֵרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים, הָיָה מִשָּׁם מִבְּחִינַת א"א וְעַל-כֵּן הָיוּ חַיִּים הַרְבֵּה
מְאֹד וְכָל הַמַּעֲשֵׂיֹת שֶׁהַתּוֹרָה מְסַפֶּרֶת מִדְּוֵרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים כָּלֵם הֵם בְּחִינַת
סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל שָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַדְּרַת פָּנִים שֶׁכָּל
הַשְּׁבַעִים פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה מְקַבְּלִין מֵהֵם וְעַל-כֵּן הַתְּחִלָּה הַתּוֹרָה מְאֵלוֹ
הַמַּעֲשֵׂיֹת הַקְּדוּשִׁים קָדָם שֶׁמְבַאֲרֶת מִצּוֹת הַתּוֹרָה, כִּי כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה
שֶׁכְּלוּלִים בְּבְחִינַת שְׁבַעִים פָּנִים לַתּוֹרָה צָרִיכִין לְקַבֵּל מִבְּחִינַת הַדְּרַת פָּנִים,
בְּחִינַת שׁוֹפְרִיָה דְּאָדָם, בְּחִינַת סְפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל שָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת וְעֵקֶר
הַחַיּוֹת דְּקִדְשָׁה שֶׁמִּמְשִׁיכִין מִשָּׁם הוּא לְחֲדָשׁ חַיּוֹתוֹ בְּכָל עֵת, לְהַתְּחִיל בְּכָל
פְּעַם לְחַיּוֹת מְחַדָּשׁ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (תְּהִלִּים ב') אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶּתִיךָ הַנְּאֻמֶּר
בְּדוֹד מְשִׁיחַ, הֵינּוּ שְׁדוּד זָכָה שְׁנֵתֶהֱפֹךְ לוֹ לְטוֹבָה מֵהֶפֶךְ אֶל הֶפֶךְ, כִּי כְּמוֹ
שֶׁמִּתְחַלֶּה לֹא הָיָה לוֹ חַיּוֹת כָּלֵל וְהָיָה רָאוּי לְהַיּוֹת נֶפֶל מִמֶּשׁ, נִתְּהַפֵּךְ הַדְּבָר
וְזָכָה לְחַיּוֹת שְׁבַעִים שָׁנִים מִשְׁנוֹתָיו שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן וְזָכָה לְחַיּוֹת כָּל
הַשְּׁבַעִים שָׁנִים בְּבְחִינַת חַיּוֹת חֲדָשׁ בְּכָל עֵת כְּאֵלוֹ עֲדִין לֹא חֵי כָּלֵל, רַק הַיּוֹם
נוֹלַד וְהוּא בְּכָל עֵת כְּמוֹ נֶפֶל הַנוֹלָד עֲכָשְׁיוֹ שְׁאִין לוֹ שׁוּם חַיּוֹת וְצָרִיךְ לְקַבֵּל
בְּחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חַיּוֹת חֲדָשׁ וְכוּן בְּכָל עֵת וְרַגַע וְכוּן חֵי כָּל שְׁבַעִים שְׁנוֹתָיו
שֶׁזֶה עֵקֶר הַחַיִּים כְּנִ"ל עַד שֶׁזָּכָה עַל-יְדֵי עֲבוּדָתוֹ וּיְגִיעָתוֹ בְּבְחִינַת זוֹ שֶׁטָּרַח
וַיִּגַע כָּל יָמָיו לְבָלִי לִישׁוֹן אֶת יָמָיו רַק לְהוֹסִיף קְדֻשָּׁה וְדַעַת בְּכָל עֵת לְחֲדָשׁ
חַיּוֹתוֹ בְּכָל שְׁעָה, עַד שֶׁזָּכָה עַל-יְדֵי זֶה לְחַיּוֹת חַיִּים אֲרַכִּים וְנִצְחִיִּים לְעוֹלָם
וְעַד בְּבְחִינַת דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֵי וְקַיִם כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין כְּנִ"ל, כִּי
תְּפִלִּין לְשׁוֹן (שְׁמוֹת ל"ג) וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעַמָּךְ הַנְּאֻמֶּר בַּעַת שְׁגִלָּה לוֹ הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ י"ג מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת אֹר הַתְּפִלִּין, שֶׁהוּא בְּחִינַת
וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲוֵרֵי הַנְּאֻמֶּר שֵׁם, שֶׁהוּא קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין (בְּרַכּוֹת ז') שֶׁשֵּׁם
שָׂרֵשׁ נִשְׁמַת דָּוִד מְשִׁיחַ כְּנִ"ל שֶׁהָיָה רָאוּי לְהַיּוֹת נֶפֶל כְּנִ"ל וְעֲכָשְׁיוֹ זָכָה
שְׁנֵתֶהֱפֹךְ הַדְּבָר וְחֵי חַיִּים חֲדָשִׁים בְּכָל עֵת כְּאֵלוֹ הַיּוֹם נוֹלַד, שֶׁזֶה בְּחִינַת
תְּפִלִּין, בְּחִינַת וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעַמָּךְ, כִּי נִתְּהַפֵּךְ הַדְּבָר כְּנִ"ל וְנַעֲשֶׂה מִבְּחִינַת נֶפֶל
בְּחִינַת וְנִפְלִינוּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין, שֶׁהוּא בְּחִינַת חַיִּים אֲרַכִּים הַנִּ"ל שֶׁל
דָּוִד כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן נִקְרָא מְשִׁיחַ בַּר נַפְלִי, כִּי מְשִׁיחַ יִזְכֶּה לְחַיִּים הַנִּ"ל, שֶׁהוּא

אות כב

וזהו (תהלים קמה), "סומך ה' לְכֹל הַנוֹפְלִים וְכוּ" שֶׁהֵם הַנוֹפְלִים מֵעֲבוֹדַת ה' וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ סוֹמְכֶם וּמַעוֹרְרֶם מִשִּׁנְתֶּם עַל -יְדֵי צַדִּיקֵי הַדּוֹר הַנִּי"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת דָּוִד מְשִׁיחַ שְׁזָכָה לְהַפְדָּה מִבְּחִינַת נֶפֶל לְבְּחִינַת חַיִּים אֲרָכִים לְהַתְחִיל לְחַיּוֹת בְּכָל פַּעַם מְחֻדָּשׁ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תַּפְלִין, בְּחִינַת וּנְפִלֵנו כְּנִי"ל. וְעַל-יְדֵי זֶה הֵם מְחִיִּין וּמְקִיִּמִין כָּל הַנוֹפְלִים שֶׁלֹּא יָפְלוּ בַדְּעָתָן וְלֹא יִתְיָאֲשׁוּ מִגְּאֻלַּת נַפְשָׁם כְּנִי"ל עַד שְׁזוֹכִין לְשׁוֹב אֵל ה' וְאֵז הַנְּפִילָה וְהִירִידָה תַּכְלִית הָעֲלִיָּה, כִּי עֵקֶר הַנְּפִילָה הוּא דִּיקָא מְחַמַּת זֶה כְּדִי שְׁיִתְחִילוּ לְחַיּוֹת מְחֻדָּשׁ, כְּמִבְּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר, דְּהֵינּוּ שְׁיִחְזֹר וְיִתְחִיל וְיִחְדַּשׁ חַיּוֹתוֹ וּמְחוּ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תַּפְלִין, בְּחִינַת וּנְפִלֵנו וְכוּ" כְּנִי"ל נִמְצָא, שֶׁסְּמִיכַת הַנוֹפְלִים מֵעֲבוֹדַת ה' לְבַל יִתְיָאֲשׁוּ, רַק יִתְגַּבְּרוּ לְהַתְחִיל בְּכָל פַּעַם מְחֻדָּשׁ, זֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת דָּוִד-מְשִׁיחַ שְׁזָכָה שְׁנִתְהַפְּדָה לוֹ מִבְּחִינַת נֶפֶל לְבְּחִינַת חַיִּים אֲרָכִים שְׁיִזְכָּה לְהַתְחִיל לְחַיּוֹת בְּכָל פַּעַם מְחֻדָּשׁ כְּנִי"ל, כִּי כֵן גַּם אֶצְלֵם הַנְּפִילָה וְהִירִידָה הוּא תַּכְלִית הָעֲלִיָּה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּמָקוֹם אַחֵר בְּלִקוּטֵי א' (סִימָן רס"א) שְׁמָה שֶׁהָאֲדָם נוֹפֵל מֵעֲבוֹדַתוֹ הוּא מִן הַשָּׁמַיִם, כִּי הֵתְרַחַקוֹת תַּחֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת, עַל -כֵּן נֶפֶל כְּדִי שְׁיִתְעוֹרֵר יוֹתֵר לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְעֲצַתוֹ שְׁיִתְחִיל מְחֻדָּשׁ לְכַנֵּס בְּעֲבוֹדַת ה' כְּאִלּוּ לֹא הִתְחִיל עַדִּין כָּלֵל מֵעוֹלָם וְזֶה כָּלֵל גְּדוֹל בְּעֲבוֹדַת ה' שְׁצָרִיכִין מִמֶּשׁ בְּכָל יוֹם לְהַתְחִיל מְחֻדָּשׁ, עַד כֵּאֵן לְשׁוֹנוֹ נִמְצָא, שֶׁדִּיקָא עַל -יְדֵי הַנְּפִילָה הֵם מִתְחִילִים לְחַיּוֹת מְחֻדָּשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּפְלִין כְּנִי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת חַיִּים אֲרָכִים שֶׁל דָּוִד שְׁנִתְהַפְּדָה מִנֶּפֶל לְחַיִּים אֲרָכִים וְכוּ" כְּנִי"ל, כִּי כָּל סְמִיכַת הַנוֹפְלִים הוּא עַל -יְדֵי הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים הַנִּי"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת דָּוִד-מְשִׁיחַ שְׁחַיִּים חַיִּים חֲדָשִׁים בְּכָל עֵת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הֵם מְחִיִּין כָּל הַנוֹפְלִים לְהַתְחִיל מֵעַתָּה מְחֻדָּשׁ וְכְּמִבְּאֵר לְעִיל וְזֶה בְּחִינַת הַגְּאֻלָּה שְׁתִּהְיֶה עַל-יְדֵי דָּוִד מְשִׁיחַ שְׁיִבֵּא בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְאֵז תִּקּוּם כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל מִנְּפִילָתָהּ, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּרָכוֹת ה') עַל פְּסוּקַת זֶה, שֶׁבִּשְׁבִיל זֶה אֵין נוֹן בְּתִהְיֶה לְדָוִד וְכוּ" וְאִפְ"ה חֲזַר דָּוִד וּסְמָכָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר, "סוֹמֵךְ ה' לְכֹל הַנוֹפְלִים וְכוּ" בְּמַעֲרָבָא מִתְרַצִּי לֵה הָכִי נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף לִפְל עוֹד קוּם וְכוּ", כִּי כָּל נְפִילַת כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל הוּא מֵה שְׁיִשְׂרָאֵל נוֹפְלִים מֵעֲבוֹדַתָּם ח"ו, שֶׁבְּזֶה תְלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה, כִּי אֵין הַגְּאֻלָּה תְלוּיָהּ אֶלָּא בְּתִשׁוּבָהּ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (יוֹמָא פ') וְעַל-כֵּן עֵקֶר סְמִיכַת הַנְּפִילָה הוּא עַל-יְדֵי דָּוִד דִּיקָא שְׁחַיִּים חַיִּים אֲרָכִים הַנִּי"ל כְּנִי"ל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הוּא מְחִיָּה וּמְחַזֵּק וְסוֹמֵךְ לְכֹל הַנוֹפְלִים שֶׁלֹּא יִתְיָאֲשׁוּ, כִּי ה' עִמָּם וְקָרוֹב אֶצְלָם, בְּבְחִינַת אֵל תִּשְׁמָחִי אוֹיְבֵתִי לִי כִּי נִפְלַתִי קִמַּתִּי כִּי אֲשִׁב בְּחֻשָּׁךְ ה' אֹר לִי (מִיכָה ז') וְאֵז הַנְּפִילָה

וְהִירִידָהּ הוּא תְּכֵלֶת הָעֲלִיָּה וְכַנִּי"ל וְזֶהוּ שֶׁהַתְּפִלָּל הִכְהִין גְּדוּל בְּבֵית
הַמִּקְדָּשׁ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, וְלֹא תִפִּיל אִשָּׁה פְּרִי בְטָנָהּ וְלֹא יַעֲדִי עֲבִיד שׁוֹלְטֵן
מִדְּבֵית יְהוּדָה כִּי הִכַּל אֶחָד, שֶׁלֹּא יִהְיֶה שׁוֹם נֶפֶל מִמֶּשׁ חַי"ו, אוּ בְּחִינַת
נְפִילָה הַנִּי"ל חַי"ו, וְכָל זֶה זֹכֵין עַל-יְדֵי מַלְכוּת דָּוִד שֶׁיִּתְקַיֵּם לְעוֹלָם, שֶׁהוּא
בְּחִינַת וְלֹא יַעֲדִי עֲבִיד שׁוֹלְטֵן מִדְּבֵית יְהוּדָה כִּי הוּא זָכָה לְהִפָּדֶה מִבְּחִינַת
נֶפֶל לְבְּחִינַת חַיִּים אֲרָכִים דִּיקָא כַּנִּי"ל, וְעַל-כֵּן הִיָּה הִכְהִין גְּדוּל מִתְּפִלָּל בְּיוֹם
הַכַּפּוּרִים תִּפְלָה זֹאת דִּיקָא, כִּי יוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה וְעֶקֶר
הַתְּשׁוּבָה הִיא לְעֹלֹת מִנְּפִילָתוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת נֶפֶל כַּנִּי"ל, לְהַתְּגַבֵּר לְחַדֵּשׁ יָמָיו
בְּבְּחִינַת (אֵיכָה ה') הַשִּׁיבֵנו וְכוּי חֲדָשׁ יָמֵינוּ וְכוּי כַּנִּי"ל, שֶׁזֶּה בְּחִינַת מַלְכוּת
דָּוִד-מְשִׁיחַ כַּנִּי"ל עַל-כֵּן אַחֵר יוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא סְכוּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲקִים
אֵת סִפְת דָּוִד הַנוֹפֶלֶת לְבִטֵּל בְּחִינַת הַפֶּלֶת נְפִלִים חַי"ו, רַק לְהַקִּימָם
וְלִהְיוֹתָם בְּבְּחִינַת סוּמָד ה' לְכָל הַנוֹפֶלִים וְכוּי כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן אַחֵר סְכוּת
הוּא שְׁמִינֵי עֶצְרָת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דָּוִד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל א' ט"ו),
"זֶה יַעֲצוֹר בְּעַמִּי" כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּמָקוֹם אַחֵר (לְקוּטֵי א' סִימָן
מ"ח), שֶׁאֵז הַנוֹקְבָא עוֹצְרָת הַטָּפָה שֶׁלֹּא תִפִּיל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּכּוֹנּוֹת, הִינוּ
כַּנִּי"ל :

אות כג

וְזֶה בְּחִינַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא בְּחִינַת תְּפִלָּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת
הַתְּחַדְּשׁוֹת שֶׁזֹּכֵין בְּכָל יוֹם עַל-יְדֵי הַשָּׁנָה שֶׁאֵז נִתְחַדְּשִׁים הַמַּחֲסִין בְּתוֹךְ
הָאֲמוּנָה וְכוּי, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּהַתּוֹרָה
"אֲשֶׁרִי הָעָם" (בְּסִימָן ל"ה), עֵינֵן שָׁם כִּי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא בְּחִינַת קְדֻשַׁת
אֲרָץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, "תִּמְיֵד עֵינֵי ה' אֶלְקֵינוּ בְּהַ מְרֹאשֵׁית הַשָּׁנָה וְעַד
אַחֲרֵית שָׁנָה" שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלָּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת קְדֻשַׁת אֲרָץ יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת
וְהִיָּה כִּי יִבְיָאֵד הַנְּאֻמָּר בְּפָרְשֵׁי הַתְּפִלָּין כַּנִּי"ל, כִּי עֶקֶר קְדֻשַׁת רֹאשׁ הַשָּׁנָה
הוּא שְׁנִזְכָּה לְתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי הוּא יוֹם רֹאשׁוֹן לְעֶשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה, הִינוּ
שְׁנִזְכָּה לְחַדֵּשׁ יָמֵינוּ שֶׁעָבְרוּ בַּחֲשָׁד וְלִהְיוֹסִיף מַעֲתָה תּוֹסֶפֶת קְדֻשָּׁה וְעִבּוּדָה
מִחֲדָשׁ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת חֲדָשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה שֶׁאֲנוּ מְבַקְשִׁין בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.
יְחַדְּשֵׁי דִיקָא שְׁנִזְכָּה לְשָׁנָה חֲדָשָׁה דִיקָא, כִּי כָּל שָׁנָה הוּא פְּנִים מִיְחַד
מִשְׁבָּעִים פְּנִים שֶׁל תּוֹרָה כַּנִּי"ל, עַל-כֵּן צְרִיכִין בְּכָל שָׁנָה לְזָכוֹת לְפָנִים
חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי, לְחִיּוֹת מַעֲתָה חַיִּים חֲדָשִׁים, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת חַיִּים אֲרָכִים
כַּנִּי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁמְרַבִּין לְבַקֵּשׁ וְלִהְתְּפִלָּל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עַל חַיִּים כְּמָה
וְכְּמָה פְּעַמִּים בְּכָל תִּפְלָה, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים, זְכַרְנוּ לְחַיִּים וְכוּי, וְכָתוּב לְחַיִּים
וְכוּי, זֹכֵר יְצוּרֵינוּ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים וְכוּי וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה כִּי עֶקֶר בְּחִינַת
חַיִּים הוּא בְּחִינַת חַיִּים אֲרָכִים הַנִּי"ל שֶׁל הַזְּקוּן הַעוֹר הַנִּי"ל שֶׁזָּכָה לְתְּכֵלֶת
הַזְּקוּן בְּשִׁלְמוֹת כַּנִּי"ל שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְשָׁד קְדֻשַׁת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת

קִדְשַׁת הַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת וּלְזָכְרוֹן בֵּין עֵינַיִךְ כַּנֵּ"ל וְעַל-כֵּן נִקְרָא רֹאשׁ
הַשָּׁנָה "יוֹם הַזְּכוּר", כִּי עֶקֶר קִדְשָׁתוֹ מִבְּחִינַת הַזְּכוּר הַנֵּ"ל שֶׁל הַזְּכוּן הַנֵּ"ל
וְכָל בְּקִשְׁתָּנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עַל הַחַיִּים כְּנִתְּנוּ עַל חַיִּים אֲמִתִּיִּים וְנֶצְחִיִּים,
הֵינּוּ בְּחִינַת חַיִּים אֲרָכִים הַנֵּ"ל, דְּהֵינּוּ לְחֹדֶשׁ חַיּוּתוֹ בְּכָל עֵת, בְּחִינַת חֹדֶשׁ
עָלִינוּ שָׁנָה טוֹבָה, יְחָדְשׁ דִּיקָא כַּנֵּ"ל:

אות כד

וְזֶהוּ הַחֹסֶד שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ שֶׁקִּבַּע רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁהוּא
חֹסֶד גָּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה "תִּקְעוּ א" (בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא) וְכֵן שֶׁמֵּעֲנֵנוּ
יֹתֵר בְּהַמְעֻשָׂה נוֹרָאָה הַשִּׁיכָה לָזֶה מֵעֲנִין הַפֶּסַח וְכוּי' שֶׁלֹּא נִדְפְּסָה עֲדִין, כִּי
אֲנוּ צְרִיכִין שִׁיחֲדֵשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָלִינוּ אֶת הַשָּׁנָה בְּבְחִינַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ,
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּחִלָּה חַיּוּת בְּכָל עֵת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מַלְכוּת דָּוִד-מְשִׁיחַ
כַּנֵּ"ל שֶׁאֲנוּ מֵרַבִּין לְבִקֵּשׁ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שִׁיִּתְגַּלֶּה מַלְכוּתוֹ, שֶׁהוּא מַלְכוּת
דְּקִדְשָׁה שֶׁאֲנוּ מִבְּקִשְׁיִן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שִׁיִּתְגַּלֶּה וְכְמוֹ שֶׁאֲנוּ אוֹמְרִים בְּרֹאשׁ
הַשָּׁנָה כְּמָה פְּעָמִים, וְתִמְלֹךְ וְכוּי' וּמְלוֹךְ וְכוּי' וְעֲרִיכַת נֵר לְבָן יְשִׁי מְשִׁיחָךְ
וְצִמִּיחַת קָרוֹן לְדָוִד עֲבָדְךָ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ כִּי מַלְכוּת מְשִׁיחַ הוּא בְּחִינַת חַיִּים
אֲרָכִים הַנֵּ"ל שֶׁאֲנוּ מִבְּקִשְׁיִן עָלֵיהֶם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קְדוּשָׁה
הַחֹדֶשׁ כַּנֵּ"ל וְעַל-כֵּן קִבַּע לָנוּ בְּרַחֲמָיו רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ כַּנֵּ"ל וְזֶהוּ
בְּחִינַת מַה שֶׁאֲמַרו רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבָרְכָה לְעֲנִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא בְּרֹאשׁ
חֹדֶשׁ זְכוּרֵנוּ אֶחָד עוֹלָה לְכָאן וּלְכָאן 'זְכוּרֵנוּ דִּיקָא, כִּי קִדְשַׁת רֹאשׁ הַשָּׁנָה,
שֶׁהוּא בְּבְחִינַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ, דְּהֵינּוּ לְחֹדֶשׁ הַשָּׁנָה בְּבְחִינַת חַיּוּת חֹדֶשׁ, שֶׁהוּא
בְּחִינַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ, בְּחִינַת חַיִּים אֲרָכִים הַנֵּ"ל כַּנֵּ"ל, כֹּל זֶה הוּא בְּחִינַת
זְכוּרֵנוּ כַּנֵּ"ל וְכֵן מִבְּאֵר בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן מ") הַמִּתְחִיל
מִי שִׁיּוּדַע מֵאֲרָץ יִשְׂרָאֵל, עֵין שֵׁם, מִבְּאֵר שֵׁם שֶׁתְּפִלִּין וְאֲרָץ יִשְׂרָאֵל וְרֹאשׁ
הַשָּׁנָה הֵם בְּחִינָה אַחַת, עֵין שֵׁם, הֵינּוּ כַּנֵּ"ל:

אות כה

וְהִנֵּה כָּלֵל הַתְּפִלִּין הֵם בְּחִינַת מַחִין חַיִּים, דְּהֵינּוּ לְהַתְחִיל לְחַיּוּת בְּכָל פְּעַם
מִחֹדֶשׁ בֵּין צְדִיק, בֵּין בֵּינוֹנִי, בֵּין רָשָׁע כֹּל זְמַן שֶׁשֵּׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו צְרִיךְ
בְּכָל יוֹם לְהַתְחִיל מִחֹדֶשׁ וְכוּי' וְכַנֵּ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת (דְּבָרִים ד') וְאַתֶּם

הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹקֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם, הַנֹּאמֵר עַל הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים כַּיְדוּעַ 'חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם' דִּיקָא, כִּי צְרִיךְ לַחֲדַשׁ הַחַיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם כְּאֵלוֹ הוּא מִתְחִיל לַחַיּוֹת הַיּוֹם וְזֶהוּ 'חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם' 'הַיּוֹם' דִּיקָא כַּנִּי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד וַתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְאֵינָא בְּפִנּוֹת שֶׁתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ הֵם בְּחִינַת ג' שְׁמוֹת אֱלוֹ, אַקִּי"ק הוּי אַקִּי"ק, שֶׁהֵם בְּגִימַטְרִיא חַיִּים בְּחִינַת מַחִין. וַתְּפִלִּין שֶׁל יָד הֵם בְּחִינַת מַחִי הַמַּלְכוּת וְעַל-כֵּן הֵם ג' שְׁמוֹת אֱלוֹ אַקִּי"ק הוּי אַדְנִי שְׁעוֹלִים יב"ק וכו', עֵינִי שֶׁם וּמְבַאֵר שֶׁם שְׁאוּר הַתְּפִלִּין יוֹצְאִים עַל-יְדֵי הַשְּׁנָה שְׁיִשְׁנִים בְּלִילָה, שְׂאֵז נִתְחַדְּשִׁים הַמַּחִין בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת וְעַל -יְדֵי שְׁקָמִים בְּחִצּוֹת וּמִתְאַבְּלִין עַל חֶרְבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְעוֹסְקִים בְּתוֹרָה, עַל-יְדֵי זֶה מַעֲלִין אֶת בְּחִינַת נִקְדַּת הַמַּלְכוּת אֲמוּנָה שְׁיִרְדָּה בְּכָל הַלֵּילָה לְכָל הַעוֹלָמוֹת הַתְּחַתּוֹנִים לְבָרֵר מִשֶּׁם נִצּוֹצוֹת הַקְּדוּשִׁים, (שֶׁהֵם הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּפְלוּ בְּעוֹנוֹתֵיהֶם לְהַכְנִיס בָּהֶם הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה, לְהַגְבִּיהֶם וּלְהַשִּׁיבֵם לְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ וְכו') וְהַצְּדִיקִים וְהַיְרָאִים עַל-יְדֵי קִימַת חֲצוֹת וְעֶסֶק הַתּוֹרָה בְּלִילָה, הֵם מַעֲלִים נִקְדַּת הַמַּלְכוּת עַד שֶׁהִיא עוֹלָה בְּאוֹר הַיּוֹם וַיּוֹשֶׁבֶת בְּזְרוּעַ שְׁמַאֲלִי, כִּי שֶׁם מְקוּמָהּ וְכו' וְאֵז מְאִיר בָּהּ הַז"א הַרְשִׁימוֹ שֶׁל הַמַּחִין שֶׁלָּהּ שֶׁנִּשְׁאַרוּ בְּלִבּוֹ, כִּי עֵקֶר הַמַּחִין דְּגִדְלוֹת מִמֶּשׁ הֵם רַק בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה וְאַחַר הַתְּפִלָּה נִסְתַּלְקִין הַמַּחִין רַק שֶׁנִּשְׁאַר רְשִׁימוֹ מֵהֶם, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת אוֹר הַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַרְשִׁימוֹ שֶׁל הַמַּחִין שֶׁנִּשְׁאַרִין כָּל הַיּוֹם, רַק הָעֵקֶר הוּא בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה וְכו' וְאַחַר כֵּן בְּלִילָה מִסְתַּלֵּק גַּם הַרְשִׁימוֹ וְעַל-כֵּן אֵין תְּפִלִּין בְּלִילָה וְגַם רְשִׁימוֹ שֶׁל הַמַּחִין שֶׁל הַמַּלְכוּת נִסְתַּלֵּק בְּלִילָה, רַק שֶׁזֶּאת הַרְשִׁימוֹ שֶׁל הַמַּלְכוּת אֵינוֹ מִסְתַּלֵּק לְגַמְרִי, רַק שֶׁנִּשְׁאַרָה בְּלִבּוֹ, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת שִׁימְנֵי כְּחוֹתֶם עַל לִבְךָ כְּחוֹתֶם עַל זְרוּעֶךָ וְכו' וְאַחַר כֵּן בְּבִקְרָה הוּא מְאִיר בָּהּ הַרְשִׁימוֹ בְּזְרוּעַ שְׁמַאֲלִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה שֶׁל יָד. וְאֵזִי כְּשֶׁרֹאָה הַז"א שֶׁכָּבֵר יֵשׁ לָהּ הַתְּפִלִּין רְשִׁימוֹ שֶׁל הַמַּחִין אֵזִי הוּא מִתְקַנָּא בָּהּ, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת קֶשֶׁה כְּשֶׁאֹל קִנְיָה וְאֵז חוֹזֵר וְלוֹקַח לְעַצְמוֹ גַּם כֵּן הַמַּחִין שְׁלוֹ, הֵינּוּ הַרְשִׁימוֹ שֶׁנִּתְחַדְּשָׁה בְּלִילָה וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְכו', עֵינִי שֶׁם בְּפִנּוֹת בְּאַרְיִכוֹת נִמְצָא, כִּי תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ הֵם בְּחִינַת הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחִין שֶׁל הַדְּעַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת ז"א וַתְּפִלִּין שֶׁל יָד הֵם בְּחִינַת הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחִין שֶׁל הַמַּלְכוּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה כַּנִּי"ל וְעֵקֶר הַתְּפִלִּין וְהַמַּחִין וְהַחַיּוֹת נִמְשָׁכִין עַל-יְדֵי צְדִיקֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁהֵם הַמַּחִין וְהַחַיּוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, כִּי כָּל צְדִיק הַדּוֹר הוּא בְּחִינַת מִשְׁהָ מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁבֶת ק"א), מִשְׁהָ שֶׁפִּיר קְאָמְרַת וּמִשְׁהָ הוּא הַדְּעַת, בְּחִינַת תְּפִלִּין מַחִין, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּמְקוֹם אַחַר (לְקוּטֵי א' סִימָן ל"ח) כִּי הַצְּדִיק הָאֲמִתִּי הוּא בְּחִינַת נֶהָר הַיּוֹצֵא מַעְדָן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן וּמִשֶּׁם יִפְרֹד וְהִנֵּה לְאַרְבְּעָה רְאִשִׁים, שֶׁהֵם בְּחִינַת ד' פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁבְּתְּפִלִּין כַּיְדוּעַ, שֶׁהֵם הַמַּחִין שֶׁל הַתְּפִלִּין שֶׁנִּמְשָׁכִין עַל -יְדֵי הַנֶּהָר הַיּוֹצֵא מַעְדָן, שֶׁהוּא הַצְּדִיק הָאֲמִתִּי כַּיְדוּעַ וְזֶהוּ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וַתְּפִלִּין שֶׁל יָד, זֶה בְּחִינַת צְדִיק שֶׁהוּא בְּחִינַת ז"א כַּיְדוּעַ וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת וְכַנִּי"ל הֵינּוּ הַמַּחִין שֶׁל הַצְּדִיק בְּעַצְמוֹ, זֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וּמַחִין שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל שֶׁהַצְּדִיק מְאִיר בָּהֶם וּמְקַרְבֵם לְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, זֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד שֶׁעֵקֶרָם הֵם בְּבְחִינַת אֲמוּנָה, שֶׁהוּא הָעֵקֶר וְהַיְסוּד שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מַכּוֹת כ"ד), בְּאֵ חֲבִקוּק וְהַעֲמִידוֹן עַל אַחַת,

וְצַדִּיק בְּאֵמוּנָתוֹ יַחֲיֶה! הֵינּוּ שֶׁהַצַּדִּיק מְכָרָח לְסַלֵּק אֶת הַמּוֹחִין שְׁלוֹ וְאַפְלוּ
הַרְשִׁימוּ נִסְתַּלְקַת בְּשַׁעַת שְׁנָה וְלֹא נִשְׁאַר אֲצִלוֹ כִּי אִם הַרְשִׁימוּ שֶׁל מַחֵי
הָאֵמוּנָה שֶׁנִּשְׁאַרָה בְּלִבּוֹ, בְּבַחֲיִנַת כְּחוֹתֶם עַל לִבְךָ כְּנִי"ל וְאִזּוּ בְּשַׁעַת הַשְּׁנָה
הָאֵמוּנָה נִתְצַמְצְמָה וְנִתְקַטְנָה בְּסוּד נִקְדָּה וְיִוְרְדַת לְכָל הָעוֹלָמוֹת
הַתַּחְתּוֹנִים לְבָרֵךְ נְצוּצוֹת מִשָּׁם כְּנִי"ל, הֵינּוּ שֶׁהַצַּדִּיק מְכָרָח לְהַפִּיל אֶת
עֲצָמוֹ לְתוֹךְ בְּחִינַת שְׁנָה וְלְסַלֵּק הַמּוֹחִין שְׁלוֹ וְאִזּוּ הוּא מְבָרֵךְ עַל-יַדֵי בְּחִינַת
הָאֵמוּנָה שְׁלוֹ נְצוּצוֹת רַבּוֹת מֵעַמְקֵי הַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵם כְּפָה וְכַמָּה נִשְׁמוֹת שֶׁל
אוֹתָן שֶׁנִּפְלוּ בְּעוֹנוֹתֵיהֶם וְנִתְרַחְקוּ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כֹּל אֶחָד כְּפִי מַה שֶׁנִּתְרַחַק
בְּעוֹנוֹתָיו, רַחֲמֵנָא לְצִלוֹ, שֶׁבְּשִׁבְלֵם מְכָרָח הַצַּדִּיק לְהוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ
אֵלֵיהֶם וְלְסַלֵּק אֶת דַּעְתוֹ כְּדִי לְהַכְנִיֵס בָּהֶם אֵמוּנָה שְׁלֵמָה, כְּדִי לְקַרְבֵם אֶל
הָאֵמוּנָה הַקְּדוּשָׁה לְהַחְזִירָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁכֹּל זֶה הוּא בְּחִינַת שְׁנָה שֶׁל
הַצַּדִּיק, כְּמוֹבֵן בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּמָקוֹם אַחֵר שֶׁמָּה שְׁעוֹסֵק לְדַבֵּר עִם
הָעוֹלָם שִׁיחַת חֲלִין וְסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, כֹּל זֶה הוּא בְּחִינַת שְׁנָה אֲצִלוֹ. וְהַכֹּל
הוּא בְּשִׁבִיל לְהַגְבִּיֵה וּלְהָרִים אֶת הָעוֹלָם לְקַרְבֵם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי מֵעַצְם
הַמַּחֵ שֶׁל הַצַּדִּיק אֵי אֲפֹשֶׁר לְקַבֵּל, עַל-כֵּן הוּא מְכָרָח לְסַלֵּק דַּעְתוֹ וְלְהַקְטִין
אֶת עֲצָמוֹ בְּסוּד נִקְדָּה וּלְבָרֵךְ וּלְהַעֲלוֹתָם עַל-יַדֵי נִקְדַּת הָאֵמוּנָה לְבַד
וְאַחֵר כְּךָ כְּשֶׁנִּתְעוֹרַר מֵהַשְּׁנָה עִם כֹּל הַנְּצוּצוֹת וְהַנְּשְׁמוֹת שֶׁהַגְּבִיָּה וְעוֹרְרָם
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צְרִיכִין לְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַד
שְׁזוֹכִים לְעֵלוֹת לְמָקוֹמָם בְּסוּד תְּפִלָּה שֶׁל יָד, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל
שְׁיוֹשֶׁבֶת בְּזֵרוּעַ שְׂמַאל כְּנִי"ל וְאִזּוּ כֹל הַרְשִׁימוֹ שֶׁל כֹּל הַמּוֹחִין שֶׁל כֹּלל יִשְׂרָאֵל
שֶׁנִּסְתַּלְקוּ מֵהֶם שְׁכָלָם נִשְׁאַרוּ בְּלֵב הַצַּדִּיק בְּחִינַת כְּחוֹתֶם עַל לִבְךָ, הוּא
מְאִיר הַכֹּל בְּאוֹתָהּ נִקְדַּת הָאֵמוּנָה שְׁלוֹ שֶׁעֲלֵתָה עִם כֹּל הַיְּבוּרִים שֶׁהֵם
נִשְׁמוֹת הַבְּעָלִי תְּשׁוּבָה שֶׁהַגְּבִיָּה וְהַחְזִירָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ שֶׁמְאִיר
בָּהֶם דַּעַת וְשֶׁכֹּל כְּדִי לְחַזְקֵם בְּאֵמוּנָה שְׁלֵמָה, כְּדִי שִׁיִּתְחַזְּקוּ בְּעִבּוּדָתָם וְלֹא
יִסְתַּכְּלוּ עַל מְנִיעָה וְהִסְתָּה שֶׁל הַבְּעַל דְּבָר וּשְׁאַר הַמוֹנְעִים, רַק יַעֲבִרוּ עַל
הַכֹּל עַל-יַדֵי חֹזֵק אֵמוּנָתָם שֶׁנִּתְחַזְּקָה בְּיוֹתֵר עַל-יַדֵי הַדַּעַת שֶׁהֲאִיר בָּהֶם
בְּסוּד תְּפִלִּין שֶׁל יָד כְּנִי"ל וְעַל-יַדֵי זֶה נִמְתַּק יָד כְּהָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת כֹּל
הַמְּנִיעוֹת וְהַהִסְתּוֹת וְכוּ' שֶׁנִּמְשָׁכִין הַכֹּל עַל-יַדֵי בְּחִינַת גְּבוּרוֹת וְדִינִים
בְּחִינַת יָד כְּהָה כְּנִי"ל, כִּי עַל-יַדֵי חֹזֵק הָאֵמוּנָה עוֹבְרִים עַל הַכֹּל כְּנִי"ל עַד
שֶׁאֵין יָכוֹל לְהַפִּיל אוֹתָם שׁוּם דְּבָר, כִּי הוּא מְאִיר בָּהֶם הַדַּעַת שֶׁל הָאֵמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה שִׁידְעוּ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מָקוֹם וְאֵין שׁוּם מְנִיעָה בְּעוֹלָם שְׁלֵא
יּוֹכְלוּ לְשַׁבְּרָה וְאֵין שׁוּם יָאוֹשׁ בְּעוֹלָם, כִּי אֵין יְרִידָה בְּעוֹלָם שְׁלֵא יּוֹכְלוּ
לְעֵלוֹת מִשָּׁם וְכוּ' כְּנִי"ל וְעַל-יַדֵי זֶה מְחַזְּקֵם וּמְעוֹרְרֵם בְּאֵמוּנָה עַד שְׁעוֹבְרִים
עַל כֹּל הַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלִבּוּלִים שֶׁבְּעוֹלָם וְנִתְקַרְבִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִתְחִילִין
בְּכָל פַּעַם מְחַדָּשׁ, כִּי הוּא מְכַנִּיֵס בָּהֶם אֵמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲרִיכַת
אֲפִים, לְעַבֵר עַל כֹּל הַמְּעַכְּבִים וְהַמוֹנְעִים וְהַבְּלִבּוּלִים שֶׁבְּעוֹלָם כְּנִי"ל, שֶׁזֶהוּ
בְּחִינַת תְּפִלִּין כְּנִי"ל וְאִזִּי כְּשֶׁהַצַּדִּיק רוֹאֶה שֶׁבְּחִינַת נִקְדַּת הָאֵמוּנָה הַצְּלִיחָה
וְגַם עֲשֶׂה פְרִי שֶׁכָּבֵר קִבְּלָה הַמּוֹחִין וְהַדַּעַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד,
דְּהֵינּוּ שֶׁהוּא רוֹאֶה שֶׁכָּבֵר עֲלֵתָה בְּיָדוֹ וְהוֹעִילָה יְגִיעָתוֹ וְטִרְחָתוֹ, כִּי זָכָה
לְהֲאִיר הַדַּעַת בְּהַנְּפִשׁוֹת שֶׁהָעֵלָם וְקַרְבָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַד שֶׁהֵם חֹזְקִים
בְּאֵמוּנָתָם לְעַמֵד עַל עַמְדָם וְלְעַבֵר עַל כֹּל הַמְּנִיעוֹת שֶׁבְּעוֹלָם וְכוּ' כְּנִי"ל, אִזִּי
הַצַּדִּיק בְּעֲצָמוֹ מִתְקַנָּא בְּתַלְמִידָיו שֶׁרוֹאֶה שֶׁקִּבְּלוּ מַחִין וְדַעַת אֲמַתִּי מִמֶּנּוּ,

אָזי הוּא מִתְקַנָּא בְּהֵם בְּבַחֲיַנְתָּ וּמִתְלַמִּידֵי יוֹתֵר מִכָּלֶם, שְׁעַל-יָדֵי הַתְּלַמִּידִים שֶׁהָאִיר בְּהֵם הַמִּלַּח וְהַדְּעַת שֶׁל הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יַד כְּנִי"ל, עַל-יָדֵי זֶה הוּא מִתְקַנָּא בְּהֵם וְנִזְכָּר בְּעֲצֻמוֹ הֵיכֵן הַמַּחִין שָׁלוֹ, וְאָזי מַחְזִיר לְעֲצֻמוֹ הַרְשִׁימוֹ שֶׁל הַמַּחִין שָׁלוֹ שֶׁנִּסְתַּלְקוּ בְּשַׁעַת הַשְּׁנָה, וְאָזי מִקְבֵּל הַרְשִׁימוֹ זֹאת שֶׁנִּתְחַדְּשָׁה בְּחִדּוּשׁ נִפְלָא, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ כְּנִי"ל וְכֵן מְבַאֵר בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּמָקוֹם אַחֵר שֶׁבְּתַחֲלָה מוֹרִיד הַצְּדִיק אֶת עֲצֻמוֹ כְּדִי לְקָרֵב נִפְשוֹת וְאַחֵר כְּדִי חוֹזֵר לְמַעְלָתוֹ בְּתוֹסַפַּת הָאֲרָה וְכוּ', הֵינּוּ כְּנִי"ל וּמִשְׁנֵי בְּחִינּוֹת אֵלוֹ, שֶׁהֵם, הַמַּחִין שֶׁל הַצְּדִיק בְּעֲצֻמוֹ וְהַמַּחִין שֶׁל הָאֱמוּנָה שֶׁמְכַנִּיס בְּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם הַנִּפְשוֹת שֶׁמְקַרְבֵּן לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מִשֵּׁם נִמְשָׁכִין בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְתְּפִלִּין שֶׁל יַד לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי כָּל בְּחִינָה כְּלוּלָה מִכָּל הַבְּחִינּוֹת כְּיָדוּעַ וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים ע"י) לְמַנְצַח לְדוֹד לְהַזְכִּיר 'לְהַזְכִּיר' אֶת עֲצֻמוֹ, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שֵׁם, מִשָּׁל לְמַלְךְ שֶׁפָּעַס עַל צֹאנָו וְכוּ' אַחֵר זָמַן הַחֲזִיר אֶת הַצֹּאן וְכוּ', עַיֵן שֵׁם, הֵינּוּ כְּנִי"ל שֶׁבְּתַחֲלָה מְזַכֵּיר הַצְּדִיק אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁיַּחְזִירוּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאַחֵר כְּדִי כְּשֶׁרֹאָה שֶׁהוֹעִילָה תְּפִלָּתוֹ וַיְגִיעָתוֹ וְהַחֲזִיר אֶת יִשְׂרָאֵל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אָזי מְזַכֵּיר אֶת עֲצֻמוֹ כְּנִי"ל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, שֶׁהֵם בְּחִינַת זְכָרוֹן כְּנִי"ל:

אות כו

ועל-כֵּן הַמַּחִין שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ הֵם בְּחִינַת אֶהְיָה הוּי אֶהְיָה שְׁעוֹלִים חַיִּים כְּנִי"ל, כִּי אֶהְיָה הוּא בְּחִינַת עֲבוּר, כְּמַבְאֵר בְּכּוֹנוֹת, כִּי מְבַאֵר בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּהַתּוֹרָה "קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" (בְּסִימָן ו') שֶׁאֶהְיָה הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, בְּחִינַת אֲנָא זְמִין לְמִיָּהוּי, כִּי קִדְּם הַתְּשׁוּבָה עֲדִין אֵין לוֹ הוּיָה כָּלֵל, רַק כְּשֶׁמִּתְחִיל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה אָז הוּא בְּבַחֲיַנַת אֶהְיָה, בְּחִינַת אֲנָא זְמִין לְמִיָּהוּי, כִּי אָז הוּא מִתְחִיל לְהַזְמִין וּלְהַכִּין אֶת עֲצֻמוֹ שֶׁיְהִיָּה לוֹ הוּיָה בְּעוֹלָם, עַיֵן שֵׁם וְאִיתָא שֵׁם שֶׁצָּרִיכִין לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה וְכוּ', עַיֵן שֵׁם וְאִפְלוֹ הַצְּדִיק שֶׁכָּבֵר עָשָׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה אָף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה בְּכָל עֵת עַל הַהֲשָׁגָה הָרֹאשׁוֹנָה, כִּי בְּכָל עֵת הוּא בָּא עַל הַהֲשָׁגָה חֲדָשָׁה. וְאָזי הוּא עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶהְיָה עַל הַהֲשָׁגָה שֶׁל אֲתֵמוֹל שֶׁהִתְגַּשֵּׁם אֶת רוּמָמוֹת אֱלֻקוֹתוֹ וְכוּ', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת שַׁבָּת, בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא כָּלוֹ שַׁבָּת כָּלוֹ תְּשׁוּבָה וְכוּ', עַיֵן שֵׁם. נִמְצָא, שֶׁהַצְּדִיק הַאֲמֵת הוּא תְּמִיד בְּבַחֲיַנַת אֶהְיָה, כִּי בְּכָל פַּעַם וּפַעַם הוּא בָּא עַל מַחִין חֲדָשִׁים וּמִתְחִיל לְהַשִּׁיג אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהֲשָׁגָה חֲדָשָׁה וּמַחִין חֲדָשִׁים, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת חַיִּים אֲרַכִּים הַנִּי"ל, בְּחִינַת חַיִּים חֲדָשִׁים שֶׁמִּתְחִיל לַחְיוֹת בְּכָל פַּעַם, שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת אֶהְיָה, כִּי בְּכָל יוֹם הוּא בְּבַחֲיַנַת אֶהְיָה, בְּחִינַת אֲנָא זְמִין לְמִיָּהוּי כְּאֵלוֹ עֲדִין לֹא הִתְחִיל לַחְיוֹת כָּלֵל וְלֹא הָיָה לוֹ עֲדִין שׁוּם

הויה בעולם כָּלֵל רק עֵתָהּ הוּא מִתְחִיל לְחַיּוֹת וּלְהַכִּין אֶת עַצְמוֹ שְׂיִהְיֶה לוֹ הוּיָה בְּעוֹלָם, שְׂזָהוּ בְּחִינַת אֱהִיָּה כְּנִי"ל. וְעַל-כֵּן הִתְפַּלֵּין, שְׁהֵם בְּבַחֲיִנַת חַיִּים אֲרָכִים הַנִּי"ל שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁמִּתְחִיל בְּכָל פְּעַם לְחַיּוֹת מִחֲדָשׁ בְּמַחִין חֲדָשִׁים כְּנִי"ל, עַל-כֵּן הֵם בְּבַחֲיִנַת אֱהִיָּה הוּיָה אֱהִיָּה שְׂעוֹלָה חַיִּים, הַיְנוּ שְׂבָכֵל יוֹם הוּא בְּבַחֲיִנַת אֱהִיָּה, בְּחִינַת עֵבוֹר, בְּחִינַת אֲנָא זְמִין לְמִיָּהוּי שְׂמִתְחִיל לְחַיּוֹת מִחֲדָשׁ בְּמַחִין וְחַיּוֹת חֲדָשׁ כְּאֵלוֹ עֲדִין לֹא הָיָה לוֹ הוּיָה וְחַיּוֹת כָּלֵל כְּנִי"ל וְאַחַר כֵּן נִמְשָׁכִין לוֹ עַל-יְדֵי זֶה מַחִין חֲדָשִׁים גְּמוּרִים, שְׁהֵם בְּחִינַת הוּיָה, שְׁהֵם בְּחִינַת הַמַּחִין, כְּמַבְאָר בְּכַוֵּנוֹת, עֵין שֶׁם וְתַכְף כְּשִׁזְזָה לְקַבֵּל אֵלּוֹ הַמַּחִין הַחֲדָשִׁים שְׁהֵם הַחַיִּים, אַחַר כֵּן הוּא חוֹזֵר וּמְסַלֵּק אֵלּוֹ הַמַּחִין וְלֹא נִשְׁאַר לוֹ רַק הֶרְשִׁימוֹ וְאַזִּי הוּא חוֹזֵר וּמִתְחִיל לְהִתְדַבֵּק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְהִתְגַּעֵגַע אֵלָיו שְׂיִזְכֶּה עוֹד לְמַחִין חֲדָשִׁים גְּדוֹלִים עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר, שְׂזָה בְּחִינַת אַקִּי ב', בְּחִינַת אֲנָא זְמִין לְמִיָּהוּי וְכוּ' כְּנִי"ל וְזֶהוּ אַקִּי הוּיָה אַקִּי, כִּי הוּא נִשְׁאַר תְּמִיד בְּבַחֲיִנַת אַקִּי, בְּחִינַת אֲנָא זְמִין לְמִיָּהוּי, כִּי תַכְף שְׂמִקְבֵּל הַמַּחִין, שְׁהֵם בְּחִינַת הוּיָה, תַכְף הוּא חוֹזֵר וּמִתְחִיל לְהִתְגַּעֵגַע לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲיִנַת אַקִּי אֲנָא זְמִין לְמִיָּהוּי, כְּאֵלוֹ עֲדִין לֹא הָיָה לוֹ הוּיָה כָּלֵל וְכֵן לְעוֹלָם כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן אֵלּוֹ הַגִּי שְׂמוֹת, אַקִּי הוּיָה אַקִּי עוֹלָם חַיִּים, כִּי זֶה עֵקֶר הַחַיִּים בְּחִינַת חַיִּים אֲרָכִים הַנִּי"ל, דְּהֵינּוּ שְׂמִתְחִיל לְחַיּוֹת בְּכָל פְּעַם וְכְנִי"ל בְּאַרְיִכוֹת, אֲבָל הַמַּחִין שֶׁל כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד, הֵם בְּבַחֲיִנַת אַקִּי הוּיָה אַדְנִי, כִּי הֵם צְרִיכִים גַּם כֵּן בְּכָל יוֹם לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ בְּבַחֲיִנַת אַקִּי אֲנָא זְמִין לְמִיָּהוּי כְּנִי"ל. וְאַחַר כֵּן מְקַבְּלִין הַמַּחִין שְׂלָהֵם, שְׁהֵם בְּחִינַת הוּיָה כְּנִי"ל, אֲבָל אַחַר כֵּן כְּשֶׁנִּסְתַּלְקִין הַמַּחִין שְׂלָהֵם, נִשְׁאַרִין בְּבַחֲיִנַת אַדְנִי, שְׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת אֱמוּנָה, שְׂמֵאֲמִינִים בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁהוּא אֲדוֹן כָּל, כִּי זֹאת הַבְּחִינָה שֶׁל אַדְנִי, שְׁהִיא בְּחִינַת הָאֱמוּנָה צְרִיכָה לִישְׂאָר תְּמִיד, כִּי זֹאת הַנְּקֻדָּה אֵינָה נִסְתַּלְקֶת לְעוֹלָם, כִּי בְּהִכָּרַח שְׂיִשְׁאַר בְּחִינַת רְשִׁימוֹ שֶׁל מַחִי הָאֱמוּנָה כְּדֵי שְׂיִוָּכְלוּ לְהִתְחַזֵּק בְּעִבּוּדְתָם כְּנִי"ל, כִּי עֵקֶר הַתְּחַדְּשוֹת הַמַּחִין שֶׁל הַקְּמוֹן עִם הוּא כְּדֵי שְׂיִשְׁאַרוּ בְּאֱמוּנָה חֲזָקָה שְׂזָה עֵקֶר חַיּוֹתָם, כִּי הוּא יְסוּד הַכָּל וְעַל-כֵּן הֶרְשִׁימוֹ שְׂלָהֵם נִשְׁאַרְתָּ בְּבַחֲיִנַת אַדְנִי, שְׁהִיא בְּחִינַת אֱמוּנָה שְׂמֵאֲמִינִים בְּאֲדוֹן כָּל וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְחַדְּשִׁים הַמַּחִין שְׂלָהֵם וְזוֹכִין לְעֵבֵר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת וְכוּ' כְּנִי"ל, אֲבָל הַמַּחִין שֶׁל בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, שְׁהֵם בְּחִינַת הַמַּחִין שֶׁל הַצַּדִּיק, הֵם נִשְׁאַרִים בְּבַחֲיִנַת אַקִּי, כִּי הוּא זוֹכֶה בְּאֲמַת לְחַיִּים אֲרָכִים הַנִּי"ל שְׂמִתְחִיל בְּכָל פְּעַם לְחַיּוֹת מִחֲדָשׁ וְכְנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת אַקִּי אֲשֶׁר אַקִּי, זֶהוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה הַנִּי"ל. שְׂבָכֵל פְּעַם מִתְחִיל לְחַיּוֹת מִחֲדָשׁ בְּבַחֲיִנַת אַקִּי הַנִּי"ל וְזֶהוּ אַקִּי אֲשֶׁר אַקִּי, אַקִּי דָא אֲנָא זְמִין לְמִיָּהוּי שְׂמִתְחִיל לְחַיּוֹת וּלְקַבֵּל מַחִין חֲדָשִׁים בְּחִינַת תְּפִלִּין כְּנִי"ל וְזֶהוּ "אֲשִׁיר", אוֹתִיּוֹת "רֹאשִׁי", שְׁהֵם הַמַּחִין בְּחִינַת הוּיָה כְּנִי"ל וְאַחַר כֵּן הוּא חוֹזֵר לְחַיּוֹת בְּבַחֲיִנַת אַקִּי, כִּי מִתְחִיל לְהִשְׁתַּוָּקֵק לְחֹזֵר וּלְקַבֵּל חַיּוֹת וּמַחִין חֲדָשִׁים עוֹד יוֹתֵר וְזֶהוּ בְּחִינַת אֱהִיָּה ב' הַנִּי"ל כְּנִי"ל נִמְצָא, שְׂאֱהִיָּה אֲשֶׁר אֱהִיָּה הוּא בְּחִינַת אֱהִיָּה הַנִּי"ל, שְׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין, כִּי זֶה הַשֵּׁם אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֱהִיָּה גְּלָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְמִשְׁה בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם שְׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין כְּנִי"ל וְכֵן אֲצֵל כָּל אָדָם בְּעַצְמוֹ צְרִיךְ לְהִמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ ב' בְּחִינּוֹת מַחִין הַנִּי"ל, שְׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד וְתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, כִּי

כְּשֶׁהַמַּחִין נִסְתַּלְקִין מִמֶּנּוּ, אֵזִי עַל-יְדֵי הַרְשִׁימוֹ שֶׁל הָאֱמוּנָה שֶׁנִּשְׁאַרָה בְּלִבּוֹ, עַל-יְדֵי זֶה הוּא חוֹזֵר וּמְמַשֵּׂיךְ דַּעַת וּמַחִין לְעַצְמוֹ לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה יִתְרָה לְחוֹזֵר וּלְהִתְחַלֵּל בְּעִבּוּדַת ה' שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱמוּנָה מְלָכוּת כַּנִּי"ל שֶׁהַשְּׂמוֹת עוֹלָיִם יב"ק, שֶׁהוּא בְּחִינַת בַּק"י, בְּחִינַת מַעֲבַר יב"ק הַנִּי"ל שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת וְכַנִּי"ל וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁזֹּכָה לְבְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד, דְּהֵינּוּ לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה וּלְבָלִי לְהִנִּיחַ לְהַפִּיל אֶת עַצְמוֹ ח"ו, אַחַר כֵּן הוּא מִתְקַנָּא בְּעַצְמוֹ וְחוֹזֵר וּמְמַשֵּׂיךְ לְעַצְמוֹ מַחִין גְּדוּלָּיִם מִמֶּשׁ לְהִתְחַזֵּק לְעֵלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, לְחִיוֹת בְּכָל פַּעַם חִיוֹת חֲדָשׁ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ שֶׁהַשְּׂמוֹת הֵם, אֶהְיָה הוּי אֶהְיָה בְּחִינַת חַיִּים וְכַנִּי"ל וְהָבִי

אות כז

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין דְּרַש"י וְתְּפִלִּין דְּרַבְנּוּ תַּם וּמִבְּאֵר בְּכַוָּנוֹת שֶׁתְּפִלִּין דְּרַבְנּוּ תַּם הֵם מַחִין גְּדוּלָּיִם בְּיוֹתֵר וְשֵׁם הַגְּבוּרוֹת יוֹצֵאִין קִדְּם הַחֲסָדִים, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַצְּרוּף שֶׁל הַתְּפִלִּין דְּרַבְנּוּ תַּם, שֶׁהֵם בְּחִינַת יַקֻּק"ו, בְּחִינַת קִדְּשׁ וְהִיָּה כִּי יִבְיָאָד וְהִיָּה אִם שָׁמַע וְכוּי וְתְּפִלִּין דְּרַש"י הֵם בְּחִינַת הוּי כְּסֻדָּר, בְּחִינַת חֲסָדִים קִדְּם לְגְבוּרוֹת וְכוּי, עַיִן שֵׁם כִּי בְּתַחֲלָה עָלָה בְּמַחְשָׁבָה לְבְּרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת הַדִּין, רָאָה שֶׁאִין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם וְהַקְּדִים מִדַּת הַרְחֻמִּים וְשִׁתְּפוּ לְמִדַּת הַדִּין, הַה"ד (בְּרַאשִׁית ב'), "אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם" וְזֶה יָדוּעַ שֶׁעַקֵּר הַיִּצָּר הָרַע וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא נִמְשָׂךְ מִבְּחִינַת גְּבוּרוֹת וְדִינִים שֶׁנִּמְשָׁכִין מִתְּחִלַּת הַצְּמִצּוּם שֶׁל הַחֲלָל הַפְּנוּי וְשִׁבְיַת הַיִּצָּר הָרַע נִמְשָׂךְ מִבְּחִינַת מִדַּת הַרְחֻמִּים שֶׁשִׁתְּפוּ לְמִדַּת הַדִּין, שְׁעַל-יְדֵי זֶה יֵשׁ כַּח לְשִׁבְרֵי הַיִּצָּר הָרַע וּלְהַפְּכוֹ אֶל הַקְּדֻשָּׁה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁהַצְּדִיקִים מְהַפְּכִים מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרְחֻמִּים וְעַל-כֵּן בְּתַחֲלָה עָלָה בְּמַחְשָׁבָה לְבְּרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת הַדִּין לְבַד, כִּי רָצָה שִׁיתְּגַבֵּר הָאָדָם בְּעִבּוּדָתוֹ כָּל כֵּן עַד שֶׁיְהִיָּה לוֹ כַּח לְשִׁבְרֵי הַיִּצָּר הָרַע בְּעַצְמוֹ שֶׁבָּא מִמִּדַּת הַדִּין בְּלִי סִיוַע דְּלַעֲלֵא, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ רָאָה כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהָעוֹלָם לְהִתְקַיֵּם בְּזֶה, עַל-כֵּן הַקְּדִים מִדַּת הַרְחֻמִּים לְמִדַּת הַדִּין שֶׁמְזָה נִמְשָׂךְ מַה שֶׁהֵם יִתְּבַרַךְ בְּרַחֲמֵי מְרַחֵם עַל הָעוֹלָם בְּכָל עֵת וְשׁוֹלַח לָהֶם הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה וּמְסִיעַ אוֹתָם לְשִׁבְרֵי אֶת הַיִּצָּר הָרַע שֶׁהוּא מִבְּחִינַת מִדַּת הַדִּין, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (קְדוּשִׁין ל'), בְּכָל יוֹם יִצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְּגַבֵּר עָלָיו וְאֵלְמָלָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹזְרוֹ הִיָּה נוֹפֵל בְּיָדוֹ בְּכָל יוֹם יִצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְּגַבֵּר עָלָיו, זֶה נִמְשָׂךְ מִבְּחִינַת בְּתַחֲלָה עָלָה בְּמַחְשָׁבָה לְבְּרָא בְּמִדַּת הַדִּין שֶׁזֶה הַדִּין מִתְּעוֹרֵר בְּכָל יוֹם וְרוֹצֵה ח"ו, לְנַהֵג הָעוֹלָם בְּבְּחִינָה זֹאת וּמְשִׁם מִתְּעוֹרֵר וּמִתְּגַבֵּר הַיִּצָּר הָרַע שֶׁנִּמְשָׂךְ מִשֵּׁם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אָדָם אֵלְמָלָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹזְרוֹ וְכוּי, כִּי הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ מְרַחֵם תִּכְף וּמְקַדִּים

מדת הַרְחָמִים לְמִדַּת הַדִּין, שְׁזָהוּ בְּחִינַת הָעֶזֶר וְהַסִּיּוֹעַ שְׁמָסִיעַ לְהֶאֱדָם
בְּכָל יוֹם לְשִׁבְרֵי אֶת הַיֵּצֶר הָרַע שֶׁהוּא מִמִּדַּת הַדִּין כְּנִי"ל, כִּי הָעֶזֶר וְהַסִּיּוֹעַ
נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת רָאָה שְׁאִין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם עִמָּד וְהַקָּדִים מִדַּת הַרְחָמִים
לְמִדַּת הַדִּין כְּנִי"ל, אָבֵל יֵשׁ צְדִיקִים גְּדוֹלִים כָּל כָּדָּ שְׁאִין צְרִיכִין סִיּוֹעַ
מִלְעֵילָא וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְנַהֵג עִמָּהֶם בְּתַחֲלָה בְּמִדַּת הַדִּין וְהֵם
עוֹמְדִים בְּכָל הַנְּסִיווֹת וְסוּבְלִים כָּל מִינֵי יִסּוּרִים וְצָרוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִמִּדַּת
הַדִּין וְנִשְׁאַרִים עַל עִמָּדָם עַד שְׁזוֹכִין לָמָּה שְׁזוֹכִין, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּאַבְרָהָם
וְהָאֲבוֹת, "הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְכוּ אָבוֹתַי לְפָנָיו" (בְּרֵאשִׁית מ"ח)
'הָאֱלֹהִים' דִּיקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִדַּת הַדִּין שֶׁהִלְךְ מֵעֲצָמוֹ בְּלִי סִיּוֹעַ דְּלַעֲלָא,
כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י בְּפָרָשַׁת נֹחַ וְזָהוּ בְּחִינַת כָּל הַיִּסּוּרִים שֶׁהַצְּדִיקִים סוּבְלִים,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים י"א), "הִי צְדִיק יִבְחֹן" כִּפְשָׁתַנִּי הִזָּה כָּל מָה שִׁיּוֹדֵעַ
שֶׁפְּשָׁתָנוּ יָפָה הוּא מְקִישׁ עֲלֵיהָ בְיוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה
(בְּרֵאשִׁית רַבָּא פָּרָק ל"ב) וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשָׁלִי ג'), "כִּי אֶת אֲשֶׁר יֶאֱהָב הִי
יֹזְכִיחַ וְכוּ" כִּי הֵם מִמִּתִּיקִים הַדִּין בְּשִׁרְשׁוֹ בְּתַחֲלָת הַמַּחְשָׁבָה הַנִּי"ל, כִּי הֵם
מֵאֲמִינִים וְיֹדְעִים שֶׁהַיִּסּוּרִים וְהַדִּינִים בְּעֲצָמָן הֵם טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת וְעַל-יָדֵי
זֶה בְּאֵמֶת הֵם זוֹכִים לְעֵלוֹת וְלִכְלוּל בְּתַחֲלָת הַמַּחְשָׁבָה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת ר'
עֲקִיבָא שֶׁסָּרְקוּ אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמִסְרָקוֹת שֶׁל בְּרָזָל וְשָׂאֵל מִשָּׂה רַבְּנוּ, עֲלוּ
הַשְּׁלוֹם, זֶה תוֹרָה וְזֶה שְׂכָרָהּ! וְהַשִּׁיב לּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתּוֹק! כָּדָּ עֲלָה
בְּמַחְשָׁבָה כִּי יִסּוּרִים שֶׁל צְדִיקִים כְּאֵלוֹ בְּחִינַת ר' עֲקִיבָא וְחִבְרִיו, הֵם
נִמְשָׁכִין מִתַּחֲלָת הַמַּחְשָׁבָה שֶׁרָצָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַרֵּא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת
הַדִּין כְּדִי שְׁיִזְכּוּ לְעִמָּד בְּנִסְיוֹן בְּלִי סִיּוֹעַ דְּלַעֲלָא כְּנִי"ל כְּדִי שְׁיִזְכּוּ הַכֹּל לְכָלוּל
בְּתַחֲלָת הַמַּחְשָׁבָה, אָבֵל רָאָה שְׁאִין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם, עַל-כֵּן הַקָּדִים מִדַּת
הַרְחָמִים וְכוּ' וְאִזּוּ יֵשׁ כַּח לְכָל לְשִׁבְרֵי הַיֵּצֶר הָרַע עַל-יָדֵי סִיּוֹעַ דְּלַעֲלָא, שֶׁהוּא
בְּחִינַת מִדַּת הַרְחָמִים כְּנִי"ל, אָבֵל הַצְּדִיקִים גְּדוֹלִים כְּמוֹ ר' עֲקִיבָא וְחִבְרִיו
כְּנִי"ל, הֵם עוֹבְדִים הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁעֲלָה בְּתַחֲלָת הַמַּחְשָׁבָה, דְּהֵינּוּ בְּמִדַּת
הַדִּין לְבַד, דְּהֵינּוּ שְׁסוּבְלִים כָּל מִינֵי יִסּוּרִים וְעוֹמְדִים בְּכָל הַנְּסִיווֹת
וְהַקְּטוּרוֹגִים דְּשֶׁהַכֹּל נִמְשָׁךְ מִמִּדַּת הַדִּין. וְהֵם מְשַׁבְּרִין הַכֹּל בְּעֲצָמָן כְּנִי"ל
וְעַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין בְּאֵמֶת לְעֵלוֹת וְלִכְלוּל בְּתַחֲלָת הַמַּחְשָׁבָה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת
שְׁתּוֹק, כָּדָּ עֲלָה בְּמַחְשָׁבָה כְּנִי"ל:

אות כח

כִּי עָקַר הַדִּין נִמְשָׁךְ מִתַּחֲלָת הַצְּמָצוּם שֶׁל הַחֲלָל הַפְּנוּי וְכוּ' כִּיּוֹעַ וּמִבְּאֵר
בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּהַתּוֹרָה "בֹּא אֶל פְּרַעֲהָ" (בְּסִימָן ס"ד) שֶׁחֲלָל הַפְּנוּי הֵם
בְּחִינַת הַקְּשִׁיּוֹת שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְתַרְצֵם וְכוּ', עֵינֵי שֵׁם כָּל זֶה הֵיטֵב אָבֵל הַצְּדִיק
הַגְּדוֹל בְּחִינַת מִשָּׂה, יְכוּל לְכַנֵּס גַּם בְּאֵלוֹ הַקְּשִׁיּוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי
וְכוּ', עֵינֵי שֵׁם וְזָהוּ בְּחִינַת הַנִּי"ל שֶׁהַצְּדִיק עוֹלָה בְּתַחֲלָת הַמַּחְשָׁבָה שֶׁהוּא

תחלת הצמצום של חלל הפנוי שממש שרש הדין וזוכה לעמד שם בנסיון ולסבל כל היסורים והדינים ועל-ידי זה הוא זוכה להשיג סוד חלל הפנוי לידע שגם שם נעלם ונסתר השם יתברך בדרך נפלא ונורא שאי אפשר להשיג וכו', כמו שכתוב שם, עין שם בהתורה "בא אל פרעה" הנ"ל וזהו בחינת תפלין דרבנו תם, שהם בחינת מחין גבוהים יותר ששם הגבורות קודמין לחסדים שנמשכין מבחינת הצדיקים הגבוהים הנ"ל שהשם יתברך מתנהג עמהם כמו שעלה בתחלת המחשבה ועל-כן הם זוכים באמת לכלול בתחלת המחשבה ולהמתיק הכל בשרשו וכנ"ל וזהו בחינת שהגבורות קודמין לחסדים, כי הם יכולים לקבל הגבורות בעצמן קדם החסדים, שזהו בחינת ההנהגה שעלה במחשבה ותחלה כנ"ל, כי הם זוכים אפלו על-ידי מדת הדין בעצמו, כי סבלו יסורים גדולים ונבחנו, עד שהם זוכים גם על-פי מדת הדין בעצמן וכנ"ל אבל תפלין דרש"י החסדים קודמין לגבורות, זהו בחינת הקדים מדת הרחמים ושתף למדת הדין, שזהו עקר ההנהגה של כל העולם כנ"ל ועל-כן עקר התפלין הם של רש"י שמניחין אותם רב העולם, כי עקר הנהגת העולם וקיומו הוא על-ידי בחינה זו לבד כנ"ל, רק מי שרוצה לקדש את עצמו בתוספת קדשה הוא צריך להניח גם תפלין דרבנו תם כדי לקבל הארה גם מהצדיקים הגבוהים הנ"ל שזכו לעלות לתחלת המחשבה ולהמתיק כל הדינים בשרשם ממש וכו' כנ"ל, כי מהם אנו יכולין לקבל קדשה יתרה ועל-כן כל מי שרוצה לקרב את עצמו להשם יתברך, להמשיך על עצמו תוספת קדשה, צריך להניח תפלין דרבנו תם, כמו שהזהיר רבנו ז"ל את אנשיו להניח תפלין דרבנו תם, כי כל ההתרחקות מהשם יתברך נמשך מהיצר הרע ששרשו ממדת הדין שנמשך מחלל הפנוי הנ"ל ועל-כן עקר תוספת קדשה נמשך על האדם על-ידי תפלין דרבנו תם, שנמשכין מבחינת הצדיקים הנ"ל העולים לשם לבחינת שרש הדין של בחינת חלל הפנוי וממתיקין הכל בשרשם, שעל-ידי זה נמשך כח על כל הרחוקים לשבר ולבטל היצר הרע שנמשך משם כנ"ל:

אות כט

ועל-כן עכשיו בעקבות משיחא בסוף הגלות צריכים לזהר מאד להניח תפלין דרבנו תם כמו שהזהירו כל הצדיקים אמתיים שהיו בימינו, כי עכשיו התגבר הבעל דבר מאד מאד מחמת שרואה שקרוב לבא קצו, על-כן הוא מתגבר מאד כמו שני בני אדם הנלחמים זה עם זה כשרואה שמתגבר כנגדו וכמעט שיפיל, אזי הוא מתגבר בכל כחו להפיל את שפנגדו וכמו שאמר החכם, אין גבור כמתיאש כי הגלות הוא בחינת עבור וכשיוצאין מן הגלות זהו בחינת לידה כמו גאלת מצרים שנקראת לידה,

כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יְחִזְקֵאל טז), "וּמוֹלַדְתִּיךְ בְּיוֹם הַלְדָת אוֹתָךְ וְכוּ" וְכֵן בְּגֵאֻלָּה אַחֲרוֹנָה כְּתִיב (יִשְׁעִיָּה ס), "כִּי חָלָה גַם יִלְדָה צִיּוֹן אֶת בְּנֵיהָ" וְכְמוֹ שְׁכָתוּב (שָׁם), "הֵאֲנִי אֲשַׁבֵּיר וְלֹא אוֹלִיד" וְעַל-כֵּן בְּסוֹף הַגְּלוּת מִתְגַּבֵּר הַגְּלוּת בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּמִצְרַיִם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת ה'), "וַיִּמְאַז בְּאֹתֵי אֵל פְּרָעָה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הָרַע לְעַם הַזֶּה וְכוּ" וְכְמוֹ שְׁכָתוּב (שָׁם), "תִּכְבֹּד הָעֲבוֹדָה וְכוּ" זֶה בְּחִינַת קִשּׁוּי הוֹלְדָה, בְּחִינַת (שָׁם י"ג) וַיְהִי כִּי הִקְשָׁה פְּרָעָה לְשַׁלְּחֵנוּ וְכֵן כָּל הַיְסוּרִים וְהַצָּרוֹת שֶׁסּוֹבְלִים עֲכָשׂוּ בְּסוֹף הַגְּלוּת הָאַחֲרוֹן הַזֶּה, הֵם בְּחִינַת חֲבִלֵי לֵידָה כְּמוֹ הֵרָה תִּקְרִיב לְלֵדָת תַּחֲלִיל תִּזְעַק בְּחֲבִלֶיהָ וְכוּ' וְעַקֵּר הַתְּגַבְּרוֹת הַגְּלוּת שֶׁמִּתְגַּבֵּר עֲכָשׂוּ ח"ו, הוּא מֵה שֶׁהִבְעֵל דָּבָר מִתְגַּבֵּר מְאֹד עַל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לְרַחֵקֵם מֵהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶהוּ עַקֵּר גְּלוּת וְצָרוֹת הַנֶּפֶשׁ, כִּי חוּץ מִזֶּה הַכֹּל הֵבֵל וְכִמְבֹאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר וְעַקֵּר הַצָּרָה מֵה שֶׁמִּתְגַּבֵּר הִבְעֵל דָּבָר לְהַכְנִיס כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת בְּעוֹלָם ח"ו, וְכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁהוֹלֵךְ אַפִּיקוֹרְסוֹת גְּדוֹל בְּעוֹלָם וְכְמוֹ שֶׁרוֹאִין בְּחוּשׁ שֶׁלֹּא הֵיטֵב כְּזֹאת מִיָּמֵי עוֹלָם אַפִּיקוֹרְסוֹת כְּזֹאת בְּיִשְׂרָאֵל כְּמוֹ עֲכָשׂוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים שֶׁרַבּוּ הַמִּתְפָּרְצִים בְּעַם לְלַמֵּד אֶת נַעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲכָמוֹתֵיהֶם וְלִשְׁוֹנוֹתֵיהֶם וְכוּ' וְכָבֵד דְּבָרֵינוּ מִזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר וְכָל הַתְּגַבְּרוֹת הִבְעֵל דָּבָר שֶׁמִּתְגַּבֵּר עֲכָשׂוּ זֶהוּ בְּחִינַת חֲבִלֵי שֶׁל מְשִׁיחַ, בְּחִינַת חֲבִלֵי לֵידָה כְּנִ"ל וְכָל כָּחוֹ נִמְשָׁךְ מִשְׁרַשׁ הַדִּין שֶׁל בְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן עֲכָשׂוּ אִין כַּח לַעֲמֹד כְּנִגְדּוֹ כִּי אִם בְּכַח הַצְּדִיקִים אֲמֵתִיִּים הַגְּדוֹלִים מְאֹד הַנִּ"ל שֶׁיְכוֹלִים לְכַנֵּס לְשֵׁם לְתוֹךְ בְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי וְלְהַמְתִּיק הַדִּין שֵׁם בְּשִׁרְשׁוֹ, שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִתְבַּטַּל כָּל כַּח הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁל כָּל בְּאֵי עוֹלָם שֶׁנִּמְשָׁךְ מִשָּׁם, עַל-כֵּן צָרִיךְ כָּל אֶחָד לִזְהַר לְהִנִּיחַ תְּפִלִּין דְּרַבְּנּוּ תַּם שֶׁהֵם נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת מַחִין שֶׁל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הַנִּ"ל כְּדִי לְקַבֵּל כַּח מֵהֶם לְשַׁבֵּר אֶת הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁמִּתְגַּבֵּר עֲכָשׂוּ מְאֹד שֶׁנִּמְשָׁךְ מִשָּׁם וְכְנִ"ל:

אות ל

כִּי עַקֵּר קִשּׁוּי הוֹלְדָה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת עֲמָלֵק, כְּמוֹכֵן בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (סִימָן קל"ה) עַל פְּסוּק, "וַיִּשְׁסֹף שְׁמוּאֵל אֶת אֶגְגּוֹ וְכוּ" עַיֵן שָׁם מֵה שְׁכָתוּב שָׁם עַל פְּרוֹשׁ רִש"י, חֲתָכוּ לְאַרְבַּע וְכוּ', עַל-יָדֵי זֶה נִפְתַּח רַחֲמָה שֶׁל הַמַּקְשָׁה לֵילֵד וְכוּ', עַיֵן שָׁם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַכְּפִירוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת הַנִּמְשָׁךְ מִחֲלָל הַפְּנוּי וְעַל-כֵּן נִקְרָא רֵאשִׁית, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּמִדְבָר כ"ד), "רֵאשִׁית גוֹיִם עֲמָלֵק" כִּי חֲלָל הַפְּנוּי קָדַם לְעוֹלָם, כִּי בְּלֹא זֶה לֹא הָיָה מָקוֹם לְבְרִיאַת הָעוֹלָם, כְּמִבְּאֵר הַיֵּטֵב כָּל הָעֵנָן בְּהַתּוֹרָה "בֹּא אֵל פְּרָעָה" (בְּסִימָן ס"ד), עַיֵן שָׁם הַיֵּטֵב וּמִשָּׁם, מִבְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי, נִמְשָׁךְ הַקְּלָפָה הַקּוֹדֶמֶת לְפָרִי וְעַל-כֵּן נִקְרָא עֲמָלֵק רֵאשִׁית, מִחֲמַת שֶׁכָּחוֹ נִמְשָׁךְ מִחֲלָל הַפְּנוּי שֶׁהִיא רֵאשִׁית וְקוֹדֵם לְעוֹלָם שֶׁמִּשָּׁם בְּחִינַת הַקְּלָפָה הַקּוֹדֶמֶת לְפָרִי כְּנִ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת

הבכורה של עשו שהוא עמלק הינו פני"ל כי נמשך מבחינת הקלפות הנמשכין מחלל הפנוי שקדם להעולם ועל-כן השתדל יעקב לקח הבכורה מעשו, כי באמת השם יתברך קדם לכל, כי הוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין והוא יתברך בעצמו ברא את החלל הפנוי, כדי שיהיה מקום לבריאת העולם פני"ל ועל-כן ישראל על-ידי אמונתם בהשם יתברך שקדם לכל, הם עוברים על כל החכמות והכפירות והאפיקורסות הבאים מחלל הפנוי, כי הם מאמינים שגם בהחלל הפנוי בעצמו נעלם השם יתברך, כי הוא יתברך קדם לכל וכמבאר בהתורה הנ"ל, שעל-כן נקראים ישראל עבריים על שעל-ידי אמונתם באלקי העבריים הם עוברים על כל החכמות הבאים מחלל הפנוי ועל-כן באמת ישראל הם בכורים באמת, כמו שכתוב (שמות ד'), "בני בכורי ישראל". כי עוברים על-ידי אמונתם על החלל הפנוי ומאמינים בהשם יתברך בעצמו שהוא ראשון וקודם לכל פני"ל ועל-כן לקח יעקב הבכורה מעשו, כי מתחלה בהכרח היה שתהיה הבכורה אצל עשו, כי הקלפה קדמה לפרי, כי הבכורה שלו נמשך מחלל הפנוי שקדם לעולם, אבל יעקב על-ידי אמונתו זכה לעבר את החלל הפנוי ולהאמין ולכלול בהשם יתברך שקדם לכל ועל-כן אחר כך בטל את הבכורה של עשו, שהוא בחינת ראשית גוים עמלק, וזכה לקח הבכורה לעצמו, עד שזכה שזרעו יהיו נקראים כלם בכורים, כמו שכתוב, "בני בכורי ישראל" וכנ"ל וזהו בחינת מכת בכורות דיקא בשעת יציאת מצרים ואז נתקדשו בכורי ישראל, כי זה עקר יציאת מצרים, כי כל הגליות שכלולים בגלות מצרים נמשכין על-ידי זוהמת עמלק, שהוא עקר זוהמת הנחש, שהוא ראשית גוים עמלק שממנו מקבלים כל הד' מלכיות, שהם כל הגליות כמו שאמר רבנו ז"ל בהתורה "מישראל דסכינא" (בסימן ל') וגם שרו של מצרים הוא אדום, שהוא עשו, כמובא וכל עקר קשיות וכבדות לב של פרעה שלא רצה להניח את ישראל לצאת נמשך מבחינת האפיקורסות והכפירות שנדבק בו הנמשך מחלל הפנוי, שהוא בחינת עמלק ויכמו שכתב שם רבנו ז"ל על פסוק, "בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו" שפרעה הוא בחינת חלל הפנוי שמשם נמשך כבדות לבו, בחינת (שמות י"ג) ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו וכו', בחינת קשוי הולדה פני"ל, על-כן ויהרג ה' כל בכור בארץ מצרים כדי להכניע בכור דסטרוא אחרא הנמשך מבכורה של עשו בבחינת ראשית גוים עמלק, מבחינת הכפירות הנמשכין מחלל הפנוי שקדם לעולם כדי להכניע כל זה ולהגביר בכורי ישראל שהם מקבלין מהבכורה של יעקב שזכה על-ידי אמונתו לעבר על החלל הפנוי לעבר, על כל הקשיות והחקירות הנמשך משם ולדבק את עצמו בהשם יתברך שהוא ראשון וקודם לכל, שמשם הבכורה דקדשה וכנ"ל ועל-ידי זה יצאו ישראל ממצרים, שהוא בחינת לידה, ואז נתקדשו הבכורות לתנם לכהן, שהוא מקבל קדשתו מבחינת זקן דקדשה, בחינת זקן אהרן וכו' פני"ל, שהוא בחינת ת"ד הנמשכין על-ידי העור הנ"ל שנגלל באין סוף שקדם לכל ששם כל העולם אינו עולה כהרף עין וכו' פני"ל. כדי לקדש הבכור, שהוא הולדה ראשונה, להמשיך עליו קדשת הבכורה של ישראל, שהיא בחינת האמונה, שעל-ידי זה עוברין על כל החכמות ומאמינים בהשם יתברך שקדם לכל. וזהו בחינת (שם) והעברת כל פטר

רחם לה' וְהַעֲבַרְתָּ דִּיקָא, כִּי עַל-יְדֵי קִדְשָׁת בְּכוֹר זֹכִיךְ לְהַתְגַּבֵּר עַל בְּחִינַת הַבְּכוֹרָה דְּסִטְרָא אַחְרָא שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי וְכוּ' פְּנִ"ל, כִּי עַל-יְדֵי קִדְשָׁת בְּכוֹר לִכְהֵן מִמְּשִׁיכִין אֲמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁעַל -יְדֵי זֶה עוֹבְרִין עַל כָּל הַחֲכָמוֹת וְכוּ' פְּנִ"ל וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּפִלִּין הֵם מְדַבְּרִים מִיְצִיאת מִצְרַיִם וְקִדְשָׁת בְּכוֹרִים וְאֲמוּנָה, כִּי הַכֹּל אֶחָד, כִּי עַל-יְדֵי אֲמוּנָה עוֹבְרִים עַל כָּל הַחֲכָמוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִחֲלָל הַפְּנוּי, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת יְצִיאת מִצְרַיִם, בְּחִינַת קִדְשָׁת בְּכוֹרִים פְּנִ"ל וּמִשָּׁם עֵקֶר הַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם הַתְּחַדְּשׁוֹת הַמִּחִין וְהַחִיּוֹת, כִּי עֵקֶר הַתְּחַדְּשׁוֹת הַמִּחִין וְהַחִיּוֹת מְקַבְּלִין עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, שֶׁהוּא עֵקֶר הַחַיִּים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ט"ז), "בְּאוֹר פְּנֵי מְלֶךְ חַיִּים" כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וְכַפְּנִ"ל, כִּי עַל -יְדֵי אֲמוּנָה שְׁמַאֲמִינִים בְּחִדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁהֵם יִתְבָּרֵךְ בְּרָא הַכֹּל כְּרָצוֹנוֹ יֵשׁ מֵאִין הַמְּחַלֵּט אַחַר הָעֵדֶר הַגָּמוּר וְכֵמוֹ שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ חֲדָשׁ אֶת הָעוֹלָם יֵשׁ מֵאִין הַמְּחַלֵּט, כְּמוֹ כֵּן הוּא מְחַדֵּשׁ גַּם עִתָּה בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית וְעֵקֶר חֲדוּשׁ מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית בְּכָל יוֹם הוּא עַל-יְדֵי הַחֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ק"ה), "כָּלֶם בְּחֲכָמָה עָשִׂיתָ" שֶׁהֵם הַמִּחִין חֲדָשִׁים הַנִּמְשָׁכִין בְּכָל יוֹם לְהַפִּיר אֲרוֹתוֹ בְּכָל יוֹם מְחַדֵּשׁ בִּידִיעָה וְהַפְּרָה חֲדָשָׁה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְחַדְּשִׁין מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית בְּכָל יוֹם בְּבְחִינַת וּבְטוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ וְכוּ' אִין טוֹב אֵלָּא תוֹרָה, אִין טוֹב אֵלָּא צְדִיק, הֵינּוּ הַצְּדִיק הָאֶמֶת זֹכֶה לְהַשְׁגַּת הַתּוֹרָה וְהַדְּעַת מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְחַדְּשִׁין מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית וּמִשָּׁם עֵקֶר הַתְּפִלִּין פְּנִ"ל :

כִּי בְּאֶמֶת הַכֹּל אֶחָד, כִּי הוֹלֵדֶת נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל וּלְבַטֵּל הַקְּשׁוּי הוֹלֵדָה מִמֶּשׁ, הוּא מִמֶּשׁ בְּחִינַת יְצִיאת מִצְרַיִם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הוֹלֵדָה פְּנִ"ל אַחַר שֶׁבַטֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּחִינַת הַקְּשׁוּי הוֹלֵדָה עַל -יְדֵי הַרִיגַת בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת וַיְהִי כִּי הַקֶּשֶׁה פִּרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהַרְגֵנוּ כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְכוּ' פְּנִ"ל, כִּי בְּשַׁעַת יְצִיאת מִצְרַיִם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הוֹלֵדָה, אִזּוֹ נִתְגַּלָּה הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּחִינַת אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שְׁזֵהוּ הָעֵקֶר שֶׁנִּתְגַּלָּה אִזּוֹ, עַל-יְדֵי כָּל הָאוֹתוֹת וְהַמוֹפְתִים נוֹרָאִים מֵאֵד שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עִמָּנוּ אִזּוֹ וְעַל-כֵּן פִּרְעֹה מְלֶךְ מִצְרַיִם שִׁינִיקְתּוֹ מֵאֲדוֹם-עַמְלֶק, שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת שֶׁל חֲלָל הַפְּנוּי, רָצוּ לְעַכֵּב אֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת קְשׁוּי הוֹלֵדָה, בְּחִינַת וַיְהִי כִּי הַקֶּשֶׁה פִּרְעֹה פְּנִ"ל וְעֵקֶר הַתְּגָרוֹתָם הָיָה עַל גְּדֹל הַתְּגָלוֹת הָאֲמוּנָה שֶׁגִּלָּה מֹשֶׁה אִזּוֹ שֶׁהוּא אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם פְּנִ"ל, עַל-כֵּן הִכָּה ה' כָּל בְּכוֹרֵיהֶם שֶׁנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינַת בְּכוֹר דְּסִטְרָא אַחְרָא, שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִחֲלָל הַפְּנוּי פְּנִ"ל וְכֵן בְּשַׁעַת הוֹלֵדָה מִמֶּשׁ כְּשֶׁצָּרִיכִין לְהוֹלִיד נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל וְכָל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל הוּא הַתְּגָלוֹת חֲדָשׁ וְדַעַת חֲדָשׁ לְהַפִּיר אֶת מִי שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, כִּי זֶה כָּלֶל שְׁאִין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה שְׁתֵּי פְּעֻמִּים דְּבָר אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁאֶפְלוּ נְשָׁמוֹת הַמְּגַלְגָּלִים אִין אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה בְּעֶצְמָהּ בָּאָה בְּפַעַם שְׁנִיָּה כְּמוֹ בְּרָאשׁוֹנָה, כִּי אִין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה שְׁתֵּי פְּעֻמִּים דְּבָר אֶחָד וְאִין מִתְגַּלְגֶּלֶת אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה בְּעֶצְמָהּ כְּמוֹ בְּרָאשׁוֹנָה, רַק נְשָׁמָה זֹאת עִם רוּחַ זֶה אוֹ נֶפֶשׁ זֶה עִם רוּחַ זֶה וְכוּ' וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה. נִמְצָא, שֶׁהוּא עִנְיָן אַחַר וְדָבָר חֲדָשׁ לְגַמְרֵי וְכוּ', כְּמִבְּאֵר בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל נִמְצָא, שֶׁבְּכָל פְּעַם שֶׁנוֹלָד נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל נוֹלָד שְׁכָל חֲדָשׁ, כִּי עֵקֶר הַחִיּוֹת וְהַנְּפֶשׁ הוּא הַשְּׁכָל, שֶׁהוּא הַנְּשָׁמָה וְהַחִיּוֹת, בְּחִינַת נְשָׁמַת שְׁדֵי תְּבִינָם וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (בְּסִימָן ל"ה) הֵינּוּ שְׁנוֹלָד וְנִמְשָׁד נֶפֶשׁ חֲדָשׁ בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא

בְּחִינַת שְׁכַל חֲדָשׁ כַּדִּי לְזָכוֹת לְהַפְּיֹר אוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ בִּיְדֵיעָה וְהַפְּרָה חֲדָשָׁה, כִּי בְּכָל דּוֹר וְדוֹר נִתְגַּלָּה אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ בִּיְדֵיעָה חֲדָשָׁה וְהַפְּרָה חֲדָשָׁה כְּפִי הַבְּרוּרִים שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּתְבַּרְרִים בְּכָל דּוֹר, כִּי בְּשִׁבְלֵי זֶה הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ מְטוֹרֵיחַ אֶת עַצְמוֹ, כְּבִיכּוֹל, בְּכָל דּוֹר וְדוֹר לְקַיֵּם וּלְהַנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ מְדוֹר לְדוֹר כַּדִּי לְבַרֵּר הַנְּשָׁמוֹת בְּיוֹתֵר מְזִוְהָמַת הַנְּחָשׁ, כַּדִּי שְׂיַפְּיֹרוּ אוֹתוֹ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר בְּתוֹסֶפֶת הַפְּרָה וִיְדֵיעָה חֲדָשָׁה כְּפִי תוֹסֶפֶת הַבְּרוּר שֶׁנִּתְבַּרַּר בְּכָל דּוֹר וְדוֹר כְּנִ"ל, שְׁזָהוּ בְּחִינַת (שְׁמוֹת ג') זֶה שְׁמִי לְעֵלְמִס וְזֶה זִכְרִי לְדוֹר דּוֹר, בְּחִינַת לְדוֹר וְדוֹר נִגִּיד גְּדֻלָּתוֹ וְכוּ' וְעַל-כֵּן בְּכָל עֵת שֶׁבָּא נֶפֶשׁ חֲדָשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁכַל חֲדָשׁ וִיְדֵיעָה חֲדָשָׁה לְהַפְּיֹר אוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, לְגַלּוֹת אֲמוּנָתוֹ יִתְבַּרַךְ יוֹתֵר בְּעוֹלָם בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ה) דּוֹר לְדוֹר יִשְׂבַח מִעֲשִׂיָּד וְכוּ', אֲזִי מִתְגַּרֵּה בְּזֶה זוֹהָמַת עֲמֻלָּק, שֶׁהוּא זוֹהָמַת הַנְּחָשׁ. וְרוֹצֵה לְעַכֵּב ח"ו, הַהוֹלְדָה שְׁמָזָה בְּא ח"ו, בְּחִינַת קִשּׁוּי הוֹלְדָה, כִּי עֵקֶר קִשּׁוּי הוֹלְדָה הוּא עַל-יְדֵי זוֹהָמַת הַנְּחָשׁ, שֶׁהוּא חֲטָא אָדָם הָרִאשׁוֹן, שְׂאֵז נִגְזַר, "בְּעֵצָב תֵּלְדִי בְּנִים וְכוּ'" וְזֶה שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל שְׂמִזְמוֹר לְתוֹדָה מְסַגֵּל לְמִקְשָׁה לִילֵד לוֹמֵר אוֹתוֹ בְּשִׁבְלָה, כִּי מִזְמוֹר לְתוֹדָה מְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שֵׁם ק'), "דַּעוּ כִּי ה' הוּא אֱלֻקִּים וְכוּ'" וּמְסִים, "וְעַד דּוֹר וְדוֹר אֲמוּנָתוֹ". כִּי עֵקֶר הָאֲמוּנָה נִתְחַדְּשָׁה וְנִתְחַזְּקָה מְדוֹר לְדוֹר עַל-יְדֵי הַתְּחַדְּשוֹת הַנְּשָׁמוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁכָלִים חֲדָשִׁים בְּהַפְּרַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, עַל-כֵּן עַל-יְדֵי זֶה מְבִטְלִין קִשּׁוּי הוֹלְדָה, כִּי עֵקֶר בְּטוּל קִשּׁוּי הוֹלְדָה הִיא עַל-יְדֵי אֲמוּנָה וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר הוּא תְּפִלָּה כְּמוֹ שְׁנוֹהֲגִין כָּל יִשְׂרָאֵל לְהַרְבּוֹת בְּתַפְּלָה בְּשִׁבְלֵי מִקְשָׁה לִילֵד, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה, שְׁעַל -יְדֵי זֶה נִתְבַּטַּל קִשּׁוּי הוֹלְדָה שֶׁבָּא מִעֲמֻלָּק, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּפִירוֹת שְׂרוּצָה לְמִנוּעַ ח"ו, הוֹלְדַת נֶפֶשׁ חֲדָשָׁה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה יִתְגַּלָּה יוֹתֵר אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְכוּ' וְכְנִ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת קְדֻשַׁת בְּכוֹרִים, כִּי עֵקֶר הוּא הוֹלְדָה רִאשׁוֹנָה שְׂאֵז עֵקֶר הַהִתְחַדְּשוֹת, שְׂאֵז מִתְגַּרֵּה בְּיוֹתֵר, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְקַדֵּשׁ הַבְּכוֹר לְתַנּוּ לְפָהֵן וְכוּ' כְּנִ"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מְכַנְיַעִין בְּכוֹר דְּסִטְרָא אַחְרָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲמֻלָּק כְּנִ"ל וְזֶהוּ (שְׁמוֹת י"ז), "מִלְחָמָה לְה' בְּעֲמֻלָּק מְדוֹר דּוֹר" מְדוֹר דּוֹר דִּיקָא, כִּי הוּא מִתְגַּבֵּר בְּכָל דּוֹר דִּיקָא, כִּי הוּא מְלָךְ זָקֵן וְכִסִּיל וְאִינוּ רוֹצֵה בְּהִתְחַדְּשוֹת הַמַּחֲיִין וְהַחִיּוֹת שְׁנִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַתְּחַדְּשוֹת הַנְּשָׁמוֹת שֶׁמִּתְחַדְּשִׁין מְדוֹר לְדוֹר. כִּי הוּא כּוֹפֵר בְּחֲדוּשׁ הָעוֹלָם שְׁמִשָּׁם כָּל הַהִתְחַדְּשוֹת שֶׁל כָּל הַמַּחֲיִין שֶׁהוּא בְּחִינַת יִבְטוּבוֹ מְחֻדָּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית כְּנִ"ל. וְעַל-כֵּן פְּרָשִׁיּוֹת הַתְּפִלִּין מִתְחִילִין מֵהוֹלְדָה בְּחִינַת קְדֻשׁ לִי כָּל בְּכוֹר כִּי הַהוֹלְדָה הוּא בְּחִינַת הַתְּחַדְּשוֹת הַמַּחֲיִין וְהַחִיּוֹת כְּנִ"ל שְׁזָהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין לְחֲדָשׁ מַחוּ וְחִיּוֹתוֹ בְּכָל יוֹם לְהַתְּחִיל בְּעַבּוּדַת ה' בְּכָל יוֹם מְחֻדָּשׁ וְכוּ' כְּנִ"ל:

ועל-כן עכשיו בסוף הגלות שאז מתגבר הבעל דבר ביותר, שהוא בחינת זיהמת הנחש, בחינת קלפת המן-עמלק, שזהו בחינת חבלי משיח, שהם בחינת חבלי לידה ממש כנ"ל, בחינת קשוי הולדה כנ"ל, כי עכשיו החבלי לידה וקשוי הולדה כבדים הרבה יותר מאד מקשוי הולדה של גאלת מצרים, מחמת שעכשיו תהיה הגאלה אחרונה, שהיא גאלה שלמה שאין אחריה גלות עוד, שאז יתבטל לגמרי זיהמת הנחש ממש וכל ישראל ישבו אל ה' באמת לעולם עד שנזכה לתחית המתים, שאז יהיה חדוש העולם ואז יתקיים (ישעיה כ"ה), "בלע המות לנצח וכו" וְאִז נחיה חיים ארפים, חיים נחיים הנ"ל, שהם בחינת תפלין, בחינת עץ החיים כנ"ל ומחמת שרואה שקרוב לבא קצו וסופו, על-כן מתגבר מאד מאד ביותר כנ"ל ועקר התגברותו הוא שרוצה להפיל את ישראל ח"ו, לידי זקנה ותשות כח ח"ו, כאלו כבר ח"ו, נזקנו בהגלות זה זמן רב כל כך כמה וכמה מאות שנים עד שח"ו, אפס תקוה ח"ו, וכן הוא מפיל את כל אחד בפרטיות לבחינת זקנה כנ"ל כאלו כבר נזקן, ח"ו, במעשיו עד שאי אפשר לו לשוב, שעקר הגאלה תלויה בזה, כמו שכתוב בזהר הקדוש, וצית מלתא דא תליא אלא בתיובתא וכו' ועל זה אנו מתפללים (תהלים ע"א), "אל תשליכנו לעת זקנה ככלות כחנו אל תעזבנו" וכמובא בספרים שאנו מתפללים שלא נפל לידי זקנה דסטרא אחרא הנ"ל ח"ו, כי הבעל דבר, בחינת המן-עמלק, נקרא זקן וכסיל כנ"ל, כי הוא כופר בחדוש העולם שממש מבחינת כפירה זאת, ח"ו, עקר בחינת הזקנה דסטרא אחרא, בחינת זקן וכסיל הנ"ל. כאלו ח"ו, העולם הגשמי הזה הוא ישן וזקן מכבר, רחמנא לצלן, מהאי דעתא שבשתא העוקרת את האדם לגמרי משני עולמות עדי אובד רחמנא לישזבן, כי עמלק הוא זיהמת הנחש שאמר לחוה, "מן העץ אכל וברא את העולם" כמו שפרש רש"י שם (בראשית ג'), שזה בחינת כפירה בחדוש העולם ועל-כן על-ידי זה נגזר מיתה שהן הפך החיים בחינת חיים ארפים הנ"ל כנ"ל ועל-כן אלו הזקנים שאין בהם שלמות, שאין מוסיפין קדשה ודעת בכל יום, הם נותנים כח ח"ו, לאלו הכפירות, שהם בחינת מצח הנחש, כמבאר בהתורה "ויביום הפורים ואת העורבים", עין שם בלקוטי תנינא (סימן ד'). כי הם בחינה אחת, כי מאחר שאין מוסיפין קדשה ונותנים אחיזה לזקנה דסטרא אחרא ח"ו, על-ידי זה ח"ו, מתגברים כפירות הנ"ל של מצח הנחש שפופרים בחדוש העולם, שהוא בחינת זקנה דסטרא אחרא כנ"ל וכל אלו הכפירות הנ"ל שממש עקר כח היצר הרע שמתגבר עכשיו מאד בסוף הגלות וכו' כנ"ל, כל זה נמשך מבחינת חלל הפנוי הנ"ל שממש נמשכין כל הקשיות של המחקרים והפילוסופים שאי אפשר לתרצם שממש כל האפיקורסות והכפירות שלהם וממש נמשך כל בחינת היצרים רעים של כל בני אדם, כי שרש כל היצרים רעים הוא בחינת אל אחר כפירות, כמבאר בדברי רבנו ז"ל, הינו הכפירות של חלל הפנוי שממש עקר אחיזת כל היצר הרע שבעולם שמתגבר עכשיו ביותר, על-כן צריכין לזהר להניח תפלין דרבנו תם, שהם המחין שנמשכין מהצדיקים שיכולין לכנס לשם לתודת תחלת הצמצום של חלל הפנוי ולהמתיק הדין שם ולגלות אלקותו, להודיע לבני האדם גבורותיו שגם החלל הפנוי וכל

הקשיות והכפירות בעצמן נמשכין ממנו יתברך בעצמו, כי הוא מחיה את כלם כידוע, כי אי אפשר לידע ממנו יתברך כי אם על-ידי העדר הידיעה שקדמה לידיעה שהם הקשיות הנ"ל, שהם בחינת חלל הפנוי בחינת הסתלקות הדעת, שהוא בחינת אורו יתברך שסלק משם מבחינת חלל הפנוי כדי שיהיה מקום לבריאת העולם, כדי שיוכל לגלות ידיעת אלקותו בעולם, כמבאר היטב בהתורה "בא אל פרעה הנ"ל", עין שם היטב. ועל-כן צריכין להקדים האמונה לעולם, שהוא העקר, שעל-ידי זה משברין הקלפה הקודמת לפרי, שהוא בחינת חלל הפנוי שקדם לעולם, כי על-ידי האמונה עוברים על הכל כנ"ל וזהו גם כן בחינת מעברתא של תפלין, כי על-ידי התפלין, שהם שהתחדשות המחין שזוכין על-ידי אמונה, על-ידי זה עוברים על הכל כנ"ל וכשהוא חזק באמונתו ימים ושנים הרבה ועובד את ה' באמונה לבד, זוכה אחר כך לדעת ולהשיג אותו יתברך בידיעה נפלאה הבאה על-ידי אמונה, בבחינת מטי ולא מטי שזהו בחינת לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו, שבקש דוד המלך, עליו השלום, כל ימיו, כמו שכתוב (תהלים כ"ז), "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש וגו'" ועל-כן עקר תקונתנו עכשיו לצאת מהגלות המר הזו ולבטל הקשוי הולדה של הגאלה שמתגבר עכשיו מאד בכלליות ישראל ובפרטיות אצל כל אחד ואחד שרוצה לכנס בדרך הקדש, עקר תקונתנו הוא על-ידי כח הצדיקים הנ"ל, שהם בחינת המחין של תפלין דרבנו תם, שהם מחין גדולים ביותר כנ"ל, על-כן צריכין עכשיו לזהר ביותר להניח תפלין דרבנו תם כנ"ל כדי לקרב הגאלה בכלל ובפרט במהרה בימינו שיזכה כל אחד לגאלת נפשו להוציאה מהגלות המר של הבלי עולם הזו שנילכד בהם כל אחד לפי בחינתו שצריכין לסבול חבלי לידה ממש ולסבול קשוי הולדה ממש, ובפרט בהתחלה ולצעק כמה וכמה קלון וצעקות וגניחות של אה ואבוי וכוי וכמה כפילות והטיות וכוי קדם שזוכין להוליד קדשת נפשו לגאל אותה מן גלותה, שהוא בחינת הולדה כנ"ל וכמבאר באר היטב בתחלת התורה "וביום הבפורים ואת העורבים" הנ"ל ועל-ידי זה נזכה לגאלה שלמה בכלליות ויקים במהרה בימינו (ישעיה נ"ד), "רני עקרה לא ילדה וגו'" וכתוב (שם ס"ו), "האני אשביר ולא אוליד וגו" כי חלה גם ילדה ציון את בניה במהרה בימינו, אמן:

אות לג

וזה שנסמך "ובא לציון גואל" למזמור "יענך", כי מבאר בפונות שמזמור יענך אומרים כדי להוליד המחין והשפע להמשכים לזה העולם ועל-כן יש במזמור יענך שבעים תיבין כנגד שבעים קלון שהיולדת צריכה לצעק לפחות קדם הלידה וכוי, הינו כנ"ל, כי הגאלה הוא בחינת הולדה שבאה

אחר החבלי לידה, שהם בחינת חבלי של משיח כנ"ל. ועל-כן חבלי לידה הם שבעים קליון, כי עקר ההולדה הוא הולדת המחין לזכות להתחדש בעבודתו מחדש ולהתעורר מהשנה, שהיא בחינת עבור כידוע ועל-כן הם שבעים קליון כנגד השבעים פנים לתורה, שהם בחינת כלליות המחין שצריכין להוליד ולהמשיך כדי להתעורר משנתו ונפילתו. ולהחזיק לעצמו כל השבעים פנים לתורה שאבד ולחזר ולהתחיל לחיות מחדש, שזה עקר בחינת הגאולה בפרט ובכלל כנ"ל, בחינת (שם נ"ט) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביצקב ולשבי פשע דיקא, שהם בעלי התשובה המחדשים ימיהם שעברו בחשך, שהוא בחינת התחדשות החיות, בחינת (איכה ה) השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם כנ"ל ועל-כן אחר מזמור 'יענך', שהוא בחינת חבלי לידה, אומרים 'ובא לציון גואל' כנ"ל במהרה בימינו, אמן:

אות לד

ועל-כן צריכין לכתב תפלין על גבי עור בהמה טהורה דיקא (שלחן ערוך סימן ל"ב סעיף י"ב) כי העור הוא בחינת המדמה, שהיא חצוניות השכל, בחינת לבוש השכל, כי יש נפש רוח נשמה, שהם בחינת הג' אורות פנימים, שהם בחינת תלת מחין וכנגדן יש ג' כלים, שהם בשר וגידין ועצמות. ועל גביהם יש העור החופה, שהוא בחינת חצוניות דחצוניות, בחינת קטנות דקטנות, (כמבאר בעץ חיים בשער החשמ"ל באריכות בענין העור והחשמ"ל ובחינת נגה בחינת עץ הדעת טוב ורע, כי כלם בחינה אחת ויונקים זה מזה ושם עקר העבודה של הברור, לברר ולזכך העור מבחינת אחיזת הקלפות שיונקים משם, כי עקר הוא בבחינת קלפת נגה, היא בחינת עץ הדעת טוב ורע, שזהו בחינת העור שהוא לבוש כל הגוף, שברורו על-ידי בחינת חשמ"ל לעשות מבחינת כתנות עור, בחינת כתנות אור בא"י וכיו, עין שם והבן) וזה העור, שהוא בחינת כלי החצון של הגוף, הוא כנגד בחינת כח המדמה, שהוא כח החצון של השכל, בחינת לבוש השכל וחצוניותו, כי כח המדמה הוא בחינת כח הבהמיות, בחינת כח החי שבאדם, כמובא, שהוא חצוניות השכל ושם בבחינת המדמה שם עקר הברור, כי המדמה הוא בחינת נגה הנ"ל, בחינת העור, בחינת עץ הדעת טוב ורע ששם עקר הברור כנ"ל וכפי ברור המדמה כן זוכין לאמונה שהוא עקר שלמות תקון המדמה, כמבאר בהתורה "תקעו ג"י" (בלקוטי תנ"ך סימן ח') ומובא לעיל בהלכות ציצית שעקר האמונה הוא בכח המדמה. וזה בחינת דוד ברנל רביעי של המרכבה, שהוא בחינת אות רביעי שבשם, בחינת שין של שלשה ראשים ושין של ד' ראשים, כי ג' אותיות הראשונות הם בחינת תלת אבהו, תלת מחין הנ"ל, בחינת שין של ג' ראשין ודוד הוא

בְּחִינַת אוֹת אַחֲרוֹנָה שְׁבַשֵּׁם, שֶׁהִיא בְּחִינַת מַלְכוּת אֲמוּנָה, שֶׁהוּא כְּנֻד
תִּקּוּן הַמְדָּמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת שִׁין שֶׁל ד' רֵאשִׁין וְעֵקֶר
בְּלִבּוֹל הַמְדָּמָה, שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת וְהַרְהוּרִים רְעִים וְחֻקֵּי
וְקִשְׁיֹת וְכַפִּירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת וְשָׂר מִיְּנֵי מַחְשְׁבוֹת הַמְּבַלְבְּלִין וּמַעֲקָמִין
אֶת הָאָדָם מֵהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ וּמִצְדִּיקֵי אֱמֶת, שֶׁכָּל זֶה נִמְשָׁךְ מֵהַמְדָּמָה שֶׁאִינוּ
מְבָרָר, כָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי שֶׁמִּשָּׁם הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת אַחִיזוֹת כָּל
הַקְּלָפוֹת, שֶׁעֵקֶר אַחִיזוֹתֵם בְּבְחִינַת הַמְדָּמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶץ הַדַּעַת וְכוּ'
כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן עֵקֶר כְּתִיבַת סְפָרֵי תוֹרָה תִּפְלִין וּמְזוּזוֹת הוּא עַל גְּבִי עוֹר
דִּיקָא, כִּי עֵקֶר הוּא לְבָרֵר הַמְדָּמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הָעוֹר, כְּדִי לְזַכּוֹת לְאֲמוּנָה
שְׁלֵמָה שְׁזוֹכִין עַל-יְדֵי בְּרוּר הַמְדָּמָה שֶׁהוּא הָעֵקֶר וְכְנִ"ל כִּי עֵקֶר בְּרוּר
הַמְדָּמָה הוּא עַל-יְדֵי רוּחַ נְבוּאָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַתוֹרָה, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב בְּהַתוֹרָה "תִּקְעוּ" הַנִּ"ל. שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת כְּתִיבַת סַת"ם שֶׁהֵם
פְּרָשִׁיּוֹת הַתוֹרָה, בְּחִינַת רוּחַ נְבוּאָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר בְּרוּר הַמְדָּמָה, שֶׁהוּא
בְּחִינַת עוֹר, עַל-כֵּן צָרִיכִין לְכוֹתֵבָן עַל גְּבִי עוֹר דִּיקָא וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְכוֹתֵבָן
עַל גְּבִי עוֹר בְּהֵמָה טְהוֹרָה דִּיקָא, כִּי הַבְּהֵמָה בְּעֶצְמָהּ הִיא בְּבְחִינַת הַמְדָּמָה
וְעוֹר שֶׁל בְּהֵמָה, שֶׁהִיא תְּכֵלִית חֲצוּנִיּוֹת דְּחֲצוּנִיּוֹת שֶׁל כְּלֵי הַמְדָּמָה, שֶׁהִיא
בְּחִינַת בְּהֵמָה, עַל-כֵּן שֶׁם עֵקֶר הַבְּרוּר שֶׁמִּמְשִׁיכִין עַל-יְדֵי כְּתִיבַת הַתִּפְלִין
אוֹ סְפָרֵי תוֹרָה וְכוּ', כִּי הַתִּפְלִין הֵם מַחִין גְּדוֹלִים כָּל כֹּף שִׁישׁ לָהֶם כַּח לְבָרֵר
וּלְתֵקוֹן תְּכֵלִית חֲצוּנִיּוֹת דְּחֲצוּנִיּוֹת קְטָנוֹת דְּקְטָנוֹת שֶׁל הַמְדָּמָה, שֶׁזֶה עֵקֶר
הַתִּקּוּן, כִּי כָּל מֵה שֶׁהֲצַדִּיק גְּדוֹל בְּיוֹתֵר יֵשׁ לוֹ כַּח לְבָרֵר וּלְתֵקוֹן קְטָנוֹת
וְחֲצוּנִיּוֹת יוֹתֵר וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְתַּקְּנִים כָּל הָעוֹלָמוֹת וְעוֹלִין כָּל הַנְּצוּצוֹת וְכָל
הַנְּשָׁמוֹת הַנְּפִילוֹת, עַל-יְדֵי שֶׁמְבָרְרִים וּמְזַכְּכִין תְּכֵלִית הַקְּטָנוֹת וְהַחֲצוּנִיּוֹת
שֶׁמִּשָּׁם הָיָה עֵקֶר אַחִיזוֹתֵם שֶׁל הַקְּלָפוֹת וְעַכְשָׁיו נִתְבָּרַר וְנִתְבַּטַּל הַכָּל עַל-
יְדֵי הַצְּדִיק מְכַנִּ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת הַצְּדִיקִים הַזְּקֵנִים הַנִּ"ל שֶׁהִקְטָן שֶׁבְּכֵלֶם
זָכַר חֲתִיכַת טְבוּרוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּחֵלַת הַקְּטָנוֹת וְחֲתִיכַת הַטְּבוּר כְּשֶׁזוֹכִין
לְזַכֵּךְ בְּשִׁלְמוֹת עַד שֶׁיִּכּוֹל לְזַכֵּר מֵה שֶׁנַּעֲשָׂה אִזּוֹ וְזֶה בְּחִינַת תִּקּוּן וְזַכּוּד הָעוֹר
שֶׁהוּא הַקֶּשֶׁר שֶׁבֵּין הָאֵם לְהוֹלֵד שֶׁמְקַשֵּׁר בְּהַטְּבוּר שֶׁהוּא רַק עוֹר לְבַד, כִּי
הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת מְעוֹלָם לְעוֹלָם הוּא רַק מֵהַטְּבוּר וּלְמַטָּה, כְּמַבְאֵר
הַיֵּטֵב בְּעֶץ חַיִּים בְּשַׁעַר הַנְּקוּדִים וּבְכַמָּה מְקוֹמוֹת שֶׁהַתְּחֵלַת עוֹלָם הַתְּחֵתוֹן
בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הוּא מִבְּחִינַת טְבוּרָא וּלְמַטָּה שֶׁשָּׁם מִתְחִיל בְּחִינַת נַה"י
בְּחִינַת רְגֵלִין שֶׁל עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, שֶׁמִּשָּׁם עֵקֶר הַחִיּוֹת שֶׁל עוֹלָם הַתְּחֵתוֹן מִמְּנוֹ
וְכֵן מְעוֹלָם לְעוֹלָם וּמִדְּרָגָא לְדְרָגָא וְעַל-כֵּן בְּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוֹלֵד נִקְשֵׁר
גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת בְּטְבוּר אֲמוּף כִּי הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת מְדוּרָא לְדוּרָא, מֵאֵב וְאֵם לְבֵן
וְבַת, הוּא מִתְחִיל מִטְבוּרָא וּלְמַטָּה וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַמְּשַׁכַּת הַמַּחִין שֶׁל
הַזְּקֵנִים הַקְּדוּשִׁים הַנִּ"ל עָלִינוּ הוּא עַל-יְדֵי הַזְּקֵן הַקְּטָן שֶׁבְּכֵלֶם, שֶׁהוּא
הַזְּקֵן הָרֵאשׁוֹן מִמַּטָּה לְמַעְלָה שֶׁסִּפֵּר שֶׁזָּכַר חֲתִיכַת הַטְּבוּר כְּנִ"ל, כִּי מִשָּׁם
עֵקֶר הַתְּגִלּוֹת הַמַּחִין וְהַשְּׁתַלְשְׁלוֹת הָעוֹלָמוֹת מִטְבוּרָא וּלְמַטָּה כְּנִ"ל שֶׁזֶהוּ
בְּחִינַת שֶׁהַמְּשַׁכַּת אֹר הַתִּפְלִין נִמְשָׁכִין עַד הַטְּבוּר שֶׁהֵם בְּחִינַת הַרְצוּעוֹת
שֶׁנִּמְשָׁכִין עַד הַטְּבוּר כְּנִ"ל אֲבָל בְּאֱמֶת אֶף-עַל-פִּי שֶׁאִין אֲנוּ מְקַבְּלִין הָאֹר
אֲלֵא מִבְּחִינַת הַטְּבוּר וּלְמַטָּה עַל-יְדֵי הַזְּקֵן הָאֲחֵרוֹן שֶׁבְּכֵלֶם מִמַּעְלָה לְמַטָּה
שֶׁזָּכַר חֲתִיכַת הַטְּבוּר כְּנִ"ל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כָּל הַחִיּוֹת הַמַּחִין שֶׁמְקַבְּלִין
מִשָּׁם נִמְשָׁכִין רַק בְּכַח הַזְּקֵן הָעֲלִיּוֹן הָרֵאשׁוֹן בְּמַעְלָה שֶׁבְּכֵלֶם, שֶׁהוּא בְּחִינַת

העור הנ"ל, שהוא התינוק הנ"ל, כי אי אפשר לעשות כלים לקבל האור למטה כי אם בכח קדשה עליונה מאד ואור עליון מאד, שכל זה הוא בחינת מה שאמר רבנו ז"ל בהתורה "מישראל דסכינא" (בסימן ל') שהשגת אלקות אי אפשר לקבל כי אם דרך כמה צמצומים מעילה לעלול, משכל עליון לשכל תחתון וכו' וכל מה שהאדם קטן במעלה ביותר והוא חולה בחלי הנפש יותר ויותר, הוא צריך רבי גדול ביותר שיהיה אמן ודאקטור כזה שיוכל לעשות כלים להכניס בו השגות אלקות ולתקן גם אותו וכו', עין שם וכל זה תבין היטב בעץ חיים בשער הנקודים ובכמה מקומות שאור הכלים נמשכות דיקא ממקום גבה מאד וכל מה שהכלים קבלו האור ממקום גבה ועליון ביותר נתמעטה השבירה בהם ביותר, כי כל מה שהאור עליון וגבה יותר הוא יכול לצמצם עצמו ולהסתיר את עצמו להכניס האור בהדרגה ובמדה שלא יהיה רבוי אור ח"ו, ואף-על-פי-כן יכניס בהם השגות אלקות בבחינת מטי ולא מטי, בבחינת רצוא ושוב בדרך נפלא ונורא מאד, שהוא בחינת עולם התקון הנמשך מבחינת עתיק שמשם אחיזת כל הזקנים הנ"ל ועל-כן הזקן הראשון במעלה מכלם היה עור, דהינו שלא היה לו שום הסתכלות בזה העולם כלל, שהוא בחינת תקון העינים כנ"ל ומשם אחיזת כל הזקנים הנ"ל, שהם בחינת החי' פ' שבתפלין עד הזקן האחרון במעלה שזוכר חתיכת הטבור שעל ידו עקר המשכת אורות התפלין עלינו כנ"ל, כי כן מבאר בעץ חיים בשער הנקודים שאור העינים נתגלה מהטבור ולמטה, שהוא בחינת אורות הנקודים שירדו מהעינים וקבלו אורות אחר כך משבולת הזקן וכו' ונתגלה מהטבור ולמטה שמשם עקר התחלת התהוות הכלים, עין שם היטב והבן ועקר התהוות הכלים הוא לעשוות כלים וצמצומים להשיג אלקותו ותברך וכו', הינו כנ"ל והבן ועל-כן על-ידי זה הזקן העליון הנ"ל שלא היה לו שום הסתכלות בזה העולם על-ידי תקון בחינת פגם העינים, הוא בחינת פגם כל החטאים שבתורה שהם בחינת שבירת כלים כידוע, כי כל החטאים הם על-ידי פגם העינים, כמו שכתוב (במדבר טו), "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי ברכות א'), לבא ועינא תרי סרסורי דעבירה. ועל-כן זה הזקן שקדש את עיניו וסתם מחיזו דהאי עלמא לגמרי וכו' כנ"ל, על-כן עקר תקון שבירת כלים שבא על-ידי פגם העינים יהיה על ידו, כי הוא קדש את עיניו ביותר כנ"ל ועל-כן הוא בחינת זקן העליון הנ"ל, כי זקן הוא בחינת עתיק שעל ידו עקר התקון כידוע ועל-כן עקר התפלין הוא על העור, כי העור הוא בחינת חצוניות דחצוניות, בחינת תכלית המחיצה והמסך המבדיל בין נברא לנברא ובין עולם לעולם ודרך שם בוקע האור ויוצא דרך נקבי העור מעולם לעולם ועל-כן אנו כותבין פרשיות הקדושות של התפלין שהם שמות הקדושים והנוראים מ"ב אזכרות וכו' על גבי עור גשמי של בהמה, כי אנו ממשיכין האור מגבה מעל גבה עד תכלית גשמיות הכלים שהם בבחינת חצוניות דחצוניות, הוא בחינת העור כנ"ל ועל-ידי זה דיקא אנו יכולים לקבל אור השגת אלקות בהדרגה ובמדה על-ידי שנתתקון בחינת חצוניות דחצוניות, שהוא בחינת המדמה הגשמי שיוכלו להכניס גם בו אמונה שלמה, שזה עקר בחינת קדשת התפלין שמקבלין

מהזקו העליון הנ"ל שכולל כל הזקנים וכל המחין של התפליו, שהוא מתקן הכל פנ"ל:

אות לה

ועל-כן צריך שיהיה העור של בהמה וחייה טהורה דיקא ממין המתר לפיך ואפלו מנבילות וטרפות שלהם ובלבד שלא יהיה ממין בהמה וחייה טמאה וגם צריך שיהיה העור מעבד לשמה, לשם קדשת התפליו, כי אי אפשר לקבל אור קדשת המחין של התפליו כי אם כשמעבדין את עור הגוף לגמרי שלא יהיה בו שום אחיזה ושום שמץ משום תאוה שבעולם, אפלו ריח בעלמא מהם לא יהיה נשאר בו וזה שדקדק רבנו הנורא ז"ל בלשונו הקדוש בשיחותיו הקדושים ואמר שצריכין לעבד את הגוף כמו עור שמעבדין אותו היטב עד שיהיה יכולין להפכו ולראות לעינים שהוא נקי לגמרי, גם אמר שיש גדולים ששברו את תאוות הגוף, אבל הוא עדין כמו עור המעבד שיש לו עדין איזה ריח רע, רק צריכין לזכך ולעבד את הגוף כל כך עד שלא ישאר לו שום ריח משום תאוה, הינו פנ"ל כי זכוף הגוף הוא בחינת עבוד העור, שהוא בחינת המדמה, בחינת נגה וכוי שממש כל התאוות פנ"ל ועל-ידי זה הם זוכין למוחין שלמים ולאמונה שלמה בתכלית השלמות, אשרי להם והמון עם שאין זוכין לזה לזכוף הגוף כל כך כי אפלו צדיקים גמורים לאו כל אהד זוכה לזכוף כזה פנ"ל, על-כן עקר תקון שלהם הוא על-ידי קרבת הצדיקים אמתיים שזכו על-ידי זכוף גופם בבחינה הנ"ל למחין גדולים אמתיים ולרוח נבואה רוח הקדוש אמתית ועל-ידי זה הם יכולים לברר המדמה של כל העולם גם כן כדי שיזכו כלם לאמונה שלמה בתכלית פנ"ל, אבל צריך שיהיה להם על כל פנים איזה אתערותא דלתתא, פידוע שבלא אתערותא דלתתא אי אפשר להוציאם ממקום שהם בעל כרחם ועקר אתערותא דלתתא שלהם הוא שיפשיטו את דעתם ויסלקו את חכמתם ושכלם לגמרי פאלו אין להם שום שכל כלל, רק יטו אונם ולבבם היטב לקול דברי הצדיק האמת וימסרו לבם ושכלם אליו לגמרי כמו שאמר רבנו ז"ל שכל זמן שנשאר להאדם שום שכל עצמו אינו מקרב כלל, כמבאר על פסוק (דברים ל"ב), "עם נבל ולא חכם" עמא דקבילו אורייתא ולא חכימו (בסימן קכ"ג) שעקר קבלת התורה היה רק על-ידי זה, על-ידי שסלקו את חכמתם לגמרי, כי אם היו מעמידים על חכמתם ושכלם לא היו יכולים לקבל את התורה וכוי, עין שם כי כל השכל של כל העולם, אפלו של היראים והכשרים כל זמן שלא זכו לשבר תאוות לבם לגמרי בגמרי בבחינה הנ"ל כמו עור המעבד ממש בלי שום שמץ ריח בעלמא פנ"ל עדין אין להם שום שכל כלל וכל שכלם הוא רק בבחינת המדמה שהוא פח הגוף פח

הבהמיות. מאחר שלא פשטו את גופם עדין לגמרי מהבהמיות וגם המדמה שלהם אינו מברר עדין לגמרי כנ"ל, על-כן עקר תקונם להתקרב להשם יתברך הוא על-ידי אמונת חכמים, בחינת (שמות י"ד) ויאמינו בה' ובמשה עבדו, דהינו להתקרב לצדיקים אמתיים ולהאמין בהם ולבטל דעתו נגדם לגמרי כאלו אין לו שום שכל כלל וזהו בחינת שמתר לכתב ספרי תורה תפלין ומזוזות אפלו על גבי עור נבלה וטרפה ובלבד שיהיה ממין טהור, להורות שהכל יכולין להתתקן והכל יכולין לקבל אור המוחין של התפלין, ובלבד שיהיה בבחינת עור בהמה טהורה המעבד לשמה לשם קדשת סת"ם, דהינו שמפשיטין ומעבדין את מחם ושכלם ודעתם מכל דעותיהם וסברותיהם ועקמימיות שבלבם שהיה להם עד הנה, רק מכינים דעתם וכחם וכל גופם לקבל קדשת התפלין וכו', שהוא בחינת קדשת המוחין של הצדיקים על כל אשר יאמרו כי הוא זה ולבלי לסור מדבריהם ודעתם ימין ושמאל ואז אף-על-פי שקלקל כל כף עד שהוא בבחינת עור נבלה וטרפה, אף-על-פי-כן הוא יכול להתתקן ולקבל אור קדשת התפלין ובלבד שלא יהיה בבחינת מין טמא, דהינו שלא יבא להצדיק עם חכמות וחקירות לחקרו ולנסותו ולא יהיה טינא בלבו, שכל זה הוא בחינת מין טמא, כי עקר הטמאה הוא בחינת חקירות וכפירות שהם בחינת חיות רעות הדורסים וטורפים, כמבאר במקום אחר אבל כשאינו בבחינת מין טמא רק עושה עצמו כבהמה טהורה ומכין ומעבד עצמו ודעתו לשם קדשת תפלין, דהינו לקבל הארת המוח של הצדיק האמתי על כל אשר יאמר כי הוא זה, אז אף-על-פי שקלקל כל כף עד שהוא בבחינת נבלה וטרפה הוא גם הוא יכול לקבל אור קדשת מוחו, שהוא בחינת קדשת התפלין שנקתבים על גבי עור בהמה טהורה אפלו על נבלות וטרפות שלהן. ובלבד שיהיה ממין המתר לפיכך כנ"ל וכן מבאר בהתורה "פתח ר' שמעון" (בסימן ס') שכתבת תפלין על גבי העור הוא בחינת הארת הרב בלב התלמיד וכו' ומבאר שם שתלמיד הגון הוא בחינת מין המתר לפיכך וכו', עין שם:

אות לו

וזהו (שמות א'), "ויהי כי יראו המילדות את האלקים ויעש להם בתים" זה בחינת הבתים של התפלין, כי המילדות, שהם בחינת אם הבנים, הם ממשיכין אור התפלין, שהם בחינת אמא על ברא, שהם בחינת הולדת המוחין, בחינת (שם י"ג) קדש לי כל בכור פטר כל רחם כנ"ל וזהו, ויהי כי יראו דיקא, כי תפלין הם בחינת יראה, כמו שכתוב, "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך" ודרשו רבותינו זכרונם לברכה, אלו תפלין שבראש, כי המילדות הם אם אהרן ומשה ומרים אחותם

שהיא מילדת שניה שממנה יצא המלכות כמו שפרש רש"י שם, כי משה ואהרן הם עקר התפלין אהרן הכהן הגדול הוא בחינת תמנא ת"ד דכהנא רבא, שהם בחינת השמנה זקנים הנ"ל, בחינת שמנה פרשיות של התפלין של ראש ושל יד פנ"ל משה רבנו הוא בחינת הזקן העליון הנ"ל שהתפאר שהוא זקן מאד ועדין הוא נער ויניק לגמרי וכו' וכל העולם אינו עולה אצלו כהרף עין וכו' וזה בחינת משה רבנו, עליו השלום, שהוא בחינת (שם ב') והנה נער בוכה, שאף-על-פי שהגיע למה שהגיע לבחינת זקנה דקדשה בשלמות, אף-על-פי-כן עדין היה בבחינת נער ויניק לגמרי, בבחינת (תהלים ל"ז) נער הייתי גם זקנתי שאף-על-פי שזקנתי מאד, אף-על-פי-כן עדין אני נער ויניק לגמרי, שזהו בחינת ההתפארות של הזקן הראשון במעלה שהוא העור פנ"ל. ועל-כן זכה משה שכתוב בו (דברים ל"ד), "לא כהתה עינו ולא נס ליחה" אף במותו, כי לא קפצה עליו שום זקנה כלל, אפלו בשעת מיתתו שהיה בן מאה ועשרים שנה, כי זכה בתכלית הזקנה להיות עדין יניק לגמרי כאילו לא התחיל עדין לחיות כלל, כמו שכתוב (שם ג'), "אתה החלות להראות וגו'". שבסוף ימיו אמר להשם יתברך, "אתה החלות להראות וגו'", דהינו שעדין לא השיג כלל, רק השם יתברך התחיל להראות לו את גדלו וכו', שכל זה הוא בחינת הנ"ל שמתחילין בכל עת מחדש פנ"ל, כי משה הוא בחינת מן פידוע, שנאמר בו (שמות ט"ז), "כי לא ידעו מה הוא" שאי אפשר לידע כלל מה הוא שילוד אשה יזכה למה שזכה הוא וזה אותיות משה ש"ן מ"ה. שין תלת אבהו, שהם כלליות המוחין, כלליות התפלין, אבל הכל נמשך מבחינת מה, בחינת כי לא ידעו מה הוא, שזה עקר בחינת משה, שהוא בחינת הזקן הנ"ל שהיה זקן ותינוק וכו' פנ"ל, שהוא שרש הכל ולמעלה מן הכל פנ"ל, כמו שכתוב (במדבר י"ב), "והאיש משה עניו מאד וכו'" שהוא בחינת (תהלים קל"א) כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי שאמר דוד. וזה שכתוב בזהר לענין משה שאצל הסבין הוא סבא ואצל הינוקות הוא ינוקא, הינו פנ"ל שהוא זקן ויניק וכו' פנ"ל. וזהו שאמר (דברים ל"א), "בן מאה ועשרים שנה אנכי היום" היום מלאו ימי ושנותי, כי אינו יכול לילך יותר, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה י"ג), מלמד, שנסתמו ממנו וכו' כי הוא צריך לחיות חיים ארכים הנ"ל לילך בכל פעם יותר ויותר וכשאינו יכול לילך יותר מקרח להסתלק, כמוכין בשיחות הקדושות של רבנו ז"ל ועל-כן (שם ל"ד), "ולא ידע איש את קבורתו כי לא ידעו מה הוא" פנ"ל נמצא, שמשה הוא בחינת הזקן העליון הנ"ל, שהוא שרש התפלין, שהם בחינת קירון עור הפנים שזכה משה, שהם בחינת אור התפלין, כמו שאמר רבנו ז"ל בהתורה "מרכבות פרעה וכו'" (בסמן ל"ח) ואהרן הוא בחינת ח' ת"ד הנ"ל, שהם בחינת הח' פרשיות של תפלין שנמשכין מבחינת משה, מבחינת הזקן הנ"ל. וזהו, "ויעש להם בתיים" בתי כהנה ומלכות (שמ"ר א') בתי כהנה הם בחינת התפלין, שהם בחינת קדשת הכהנה פנ"ל, בחינת קדשת הבכור לתנו לכהן פנ"ל ו'בתי מלכות', זה בחינת מלכות דוד משיח, בחינת אמונה שכל זה הם בחינת תפלין פנ"ל ועקר קדשת התפלין הוא בחינת השגות אלקות שהצדיקים אמתים שהם מבחינת משה ממשיכין עלינו דרך כמה

צמֻצוּמִים, שְׁזָה הַעֲקָר שֶׁהֵם זֹכִים לְהַשְׁגָּה גְבוּהָ וְעֲצוּמָה כְּזוֹ עַד שֶׁהֵם יְכוּלִין לְצַמֻּצֵם וּלְהַלְבִּישׁ הַהַשְׁגָּה בְּכַמָּה צֻמֻצוּמִים וּלְבוֹשִׁים עַד שֶׁגַם אֲנַחְנוּ נוּכַל לְזַכּוֹת לְהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹת כַּנִּי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת בְּתִים שֶׁל הַתְּפִלִּין, כִּי אִי אֶפְשָׁר לָנוּ לְקַבֵּל אֹר הַפְּרָשִׁיּוֹת בְּעֲצֻמָּן כִּי אִם דָּרָךְ בְּתִים וּרְצוּעוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת צֻמֻצוּמִים וְכֵלִים קְדוּשִׁים שֶׁל עוֹלָם הַתְּקוּן לְקַבֵּל הָאֹר בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה, כִּי הֵם יְכוּלִין לְכַנֵּס לְתוֹךְ בְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי וּלְגַלוֹת אֱלֻקוֹתוֹ שֶׁם וּלְעֲשׂוֹת עַל-יְדֵי זֶה כֵּלִים קְדוּשִׁים, כִּי עֲקָר הַתְּהוּוֹת הַכֵּלִים הֵם עַל-יְדֵי תְקוּן חֲלָל הַפְּנוּי שֶׁהוּא תְּחִלַּת הַצֻּמֻצוּם, שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁ כָּל הַכֵּלִים וְהַמְּסַכִּים שְׁנֵתְהוּוּ מִהַתְּעַבּוֹת הָאֹר וְהַתְּרַחֲקוּ מִהַמְּאַצִּיל, כִּי אִם לֹא הָיָה חֲלָל הַפְּנוּי לֹא הָיָה שִׁיךְ שׁוּם הַתְּעַבּוֹת הָאֹר וְהַתְּרַחֲקוֹתָו וְכוּ', כַּמְבָאָר וּמוֹבָן בְּפִתְּבִים נִמְצָא, שֶׁעֲקָר הַתְּהוּוֹת הַכֵּלִים נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי, אֲבָל עַל-יְדֵי חֲטָא אָדָם הָרָאוּ שׁוֹן נִתְאַחַז הָרַע שֶׁל הַחֲלָל הַפְּנוּי שֶׁהֵם בְּחִינַת הַכְּפִירוֹת נֶאֱחָזוּ בְּהַכֵּלִים שֶׁעֲקָרָם הֵם בְּבְחִינַת הָעוֹר, שֶׁהוּא תְּכִלִּית הַכֵּלִים חֲצוּנִיּוֹת דְּחֲצוּנִיּוֹת הַכֵּלִים שֶׁשֶׁם נֶאֱחָזִים בְּיוֹתֵר כַּנִּי"ל, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת מְשַׁכָּא דְּחוּיָא, שֶׁמְשַׁם אֲחִיזַת כָּל הַקְּלָפוֹת ח"ו, וְעַל-כֵּן עֲקָר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי יְנוּקָא וְעִבּוּד הָעוֹר בְּקִדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַמִּדְּמָה, תְּקוּן חֲלָל הַפְּנוּי שֶׁזֹּכִין הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הַנִּי"ל לְתְּקוּן עַד שֶׁעוֹשִׁין מִמֶּנּוּ דִּיקָא בְּחִינַת כֵּלִים קְדוּשִׁים לְקַבֵּל הָאֹר בַּהֲדַרְגָּא וּבְמִדָּה, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת עוֹר בְּהִמָּה טְהוֹרָה, שֶׁעֲקָר כְּתִיבַת כָּל הַתּוֹרָה וְתַפְלִין הוּא עַל הָעוֹר דִּיקָא וְכַנִּי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת הַבְּתִים שֶׁל עוֹר, כִּי צְרִיכִים לְקַבֵּל הָאֹר דָּרָךְ כַּמָּה צֻמֻצוּמִים וְכֵלִים הַנֶּעֱשִׂין עַל-יְדֵי תְּקוּן חֲלָל הַפְּנוּי, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַמִּדְּמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹר כַּנִּי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת (בְּרָאשִׁית ג') וַיַּעַשׂ ה' אֱלֻקִּים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיְלַבִּישֵׁם 'כְּתָנוֹת עוֹר' דִּיקָא, כִּי עֲקָר הַתְּקוּן לְתְּקוּן הָעוֹר וְכוּ' כַּנִּי"ל, כִּי כְּתָנוֹת עוֹר הֵם בְּחִינַת טְלִית וְתַפְלִין שֶׁהֵם יוֹצְאִין מִן הָעוֹר וּמִן הַשְּׁעָרוֹת הַגְּדוֹלִים עַל הָעוֹר, כַּמְבָאָר בְּעֵץ חַיִּים, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת כִּי הוּא כְּסוּתָה לְבִדְדָה-דָּא צִיּוּת, הִיא שְׁמֵלְתוֹ לְעוֹרוֹ-דָּא תְּפִלִּין (תְּקוּנִים ס"ט) שֶׁהֵם פְּנִימִיִּים וּגְבוּהִים יוֹתֵר מְצִיּוּת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֶׁם וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַמִּדְּמָה, שֶׁהוּא תְּקוּן חֲלָל הַפְּנוּי, שֶׁעֲקָר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי אֲמוּנָה כַּנִּי"ל וְזֶהוּ, "וַיְהִי כִּי יֵרָאוּ הַמִּינְלָדוֹת אֶת הָאֱלֻקִּים", 'יֵרָאוּ' דִּיקָא, כִּי יֵרָאָה קְדוּשָׁה הוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַצֻּמֻצוּם וְהַדִּין שֶׁל חֲלָל הַפְּנוּי שֶׁנִּמְתַּק בְּשֶׁרֶשׁוֹ עַל-יְדֵי יֵרָאָה קְדוּשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת דִּינָא קְדִישָׁא כְּפִדּוּעַ, עַל-כֵּן עַל-יְדֵי בְּחִינַת יֵרָאָה, עַל-יְדֵי זֶה נֶעֱשִׂין בְּחִינַת בְּתִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּקוּן הַכֵּלִים וְהַצֻּמֻצוּמִים לְקַבֵּל אֹר הַתְּפִלִּין בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה כַּנִּי"ל וְזֶהוּ, "וַיְהִי כִּי יֵרָאוּ וַיַּעַשׂ" לְהֵם בְּתִים" כַּנִּי"ל :

וגם צריכין לתופרן בגידין דיקא, כי אפלו כשפניחין הפרשיות לתודן
הבתים אי אפשר לקבל האור, עד שתופרין אותן בגידין דיקא כדי
להסתיר האור שלא יצא חוץ מהמדה ח"ו, כי שס"ה גידין הם כנגד שס"ה
לא תעשה, הם בחינת דינים וצמצומים ועל-כן בהשס"ה גידין, בהם
מרוצת הדמים, שהם דיקא החיות של האדם וכל מין חי, כי עקר המשכת
החיות הוא על-ידי הגבלת האור, כמבאר בהתורה "וביום הבפורים -
הסתרה" (סימן נ"ו) שהחיות נמשך תמיד מחי החיים ועקר התקון הוא,
שעל-ידי התורה שהיא שמא דקדשא בריך הוא ממשיכין החיות לתודן
הכלים והמדות, ענין שם וזה בחינת מה שהחיות הוא על-ידי הדמים
דיקא שבשס"ה גידין, שהם בחינת צמצומים, כי עקר החיות על-ידי תקון
הכלים והצמצומים כנ"ל וזהו בחינת שמי עם י"ה שס"ה, כי השם הוא
החיות בחינת נפש חיה הוא שמו וכמו שבהאדם נגבל כל חיותו בשמו וכי
כן, כביכול, אורייתא שמא דקדשא בריך הוא, שעל-ידי התורה קורין את
השם יתברך בשמו וממשיכין החיות ממנו לתודן הכלים, שהם אותיות
התורה, שהם בחינת שמא דקדשא בריך הוא וכי, כמבאר שם בהתורה
"וביום הבפורים" הנ"ל ועל-כן שמי עם י"ה-שס"ה, כי עקר השם שהוא
בבחינת הגבלת החיות מחי החיים, שזהו העקר כנ"ל, כל זה הוא בחינת
שס"ה לא תעשה שבתורה בחינת שס"ה גידין, שהם בחינת הצמצומים
והכלים לקבל האור במדה כנ"ל וזהו בחינת שס"ה ימים בשנה, כי עקר
חיות כל ימות השנה הם על-ידי בחינת שס"ה הנ"ל, שהם בחינת
הצמצומים, שעל-ידי זה עקר הגבלת החיים, שזהו עקר החיים כנ"ל ועל-
כן התפלין, שהם בחינת חיים כנ"ל, בחינת שם ה', כמו שכתוב, "וראו כל
עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך" אלו תפלין, על-כן צריכין לתופרן בגידין
דיקא כדי לצמצם האור, שזהו עקר התקון של המחין שהם החיים כנ"ל
וזהו שמי עם י"ה דיקא שס"ה זכרי עם ו"ה רמ"ח, שאף-על-פי שרמ"ח
מצות עשה הם נמשכין מבחינת ימין, ושס"ה לא תעשה מבחינת שמאל
דקדשה, אף-על-פי-כן מרמז בחינת שס"ה בשתי אותיות הראשונות של
השם שהם גבוהים יותר וזהו בחינת הנ"ל שתקון הכלים צריכין להמשיך
מאור הגבה יותר, כי צריכין מח גדול ביותר כדי לעשות הכלים הם בחינת
שס"ה, שהם בחינת שם ה' כנ"ל כדי להודיע גדלתו לכל באי עולם להגדיל
שמו יתברך בפי כל למען ספר שמו בכל הארץ, שזהו בחינת תקון התפלין
שנמשכין ממח גבה מאד מאד דרך כמה צמצומים עד שגם אנחנו ואפלו
כל באי עולם ידעו משמו וגבורתו, בחינת וראו כל עמי הארץ כי שם ה'
נקרא עליך וראו מאד אלו תפלין כנ"ל:

וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית כ"ג), "וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעַת שָׁנִים
שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה" ד' פְּעָמִים שָׁנָה כְּנֶגֶד ד' פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁבְּתַפְלִין שֶׁהֵם עֵקֶר חַיּוֹת
הַשָּׁנִים שְׁחֵי הָאָדָם כְּנ"ל. וְזֶהוּ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוּם לְבָרְכָה (בְּרֵאשִׁית
רַבָּא נ"ח), בַּת ק' כָּבֵת כ' וּבַת כ' כָּבֵת ז', הֵינּוּ כְּנ"ל כִּי זָהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת
שֶׁיִתְחַיֵּל לְחַיּוֹת בְּכָל פְּעַם שֶׁאֶפְלוּ כְּשֶׁמְגִיעַ לִימֵי הַזְקֵנָה יִהְיֶה בְּעֵינָיו עֲדִין
יֵנִיק לְגַמְרֵי כְּאֵלוֹ לֹא הִתְחַיֵּל לְחַיּוֹת וְלַעֲבֹד ה' כָּלֵל וַיִּתְחַיֵּל לְחַיּוֹת בְּעֲבוּדָתוֹ
יִתְבָּרַךְ בְּכָל פְּעַם מִחֻדָּשׁ כְּנ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת בַּת ק' כָּבֵת כ' בַּת כ' כָּבֵת ז' שְׁנֵי
חַיֵּי שָׂרָה כְּלוֹן שְׁוִין לְטוֹבָה, כִּי כָל מָה שֶׁמְזַקֵּין הַצְּדִיק הוּא עֲדִין יֵנִיק בְּעֵינָיו
כְּאֵלוֹ הוּא תֵינּוֹק עֲדִין וְכוּ' כְּנ"ל וְעַל - יְדֵי זֶה מוֹסִיף בְּעֲבוּדָתוֹ בְּכָל פְּעַם,
וְזוֹכָה לְחַיִּים אַרְכִּים בְּאֵמֶת, שֶׁכָּל יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו הֵם שְׁנוֹת חַיִּים בְּאֵמֶת, כִּי
אֵינוֹ אוֹבֵד שׁוֹם יוֹם מִימֵי חַיּוֹ בְּלִי תוֹסֶפֶת קֹדֶשׁה וְחַיּוֹת וְכְנ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת
שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה כְּלוֹן שְׁוִין לְטוֹבָה, שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת חַיִּים אַרְכִּים הַנ"ל, שֶׁהֵם
בְּחִינַת תַּפְלִין כְּנ"ל, כִּי שָׂרָה הִיא בְּחִינַת מַלְכוּת אֱמוּנָה, בְּחִינַת שְׁשָׂרָה עַל
כָּל הָעוֹלָם, בְּחִינַת (זְכוּרָה י"ד) וְהִיא ה' לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, שֶׁזָּה עֵקֶר
בְּחִינַת הַתַּפְלִין, כִּי עֵקֶר הַמְשַׁכֵּת הַמַּחֲוִין שֶׁל הַתַּפְלִין הֵם עַל-יְדֵי הַרְשִׁימוֹ
שֶׁל הָאֱמוּנָה שֶׁבִּלְבַב כְּנ"ל וְעַל-יְדֵי שֶׁמְמַשְׁיכִין הַמַּחֲוִין שֶׁל הַתַּפְלִין, עַל-יְדֵי
זֶה מֵאִירָה הָאֱמוּנָה אַחַר כֵּךְ בְּאוֹר גְּדוֹל וּבְשִׁלְמוֹת גְּדוֹל בְּיוֹתֵר, כִּי הִיא בְּהֵא
תְלִיא, עַל-יְדֵי אֱמוּנָה מְקַבְּלִין הַמַּחֲוִין וְכַפִּי הַתַּחֲדָשׁוֹת הַמַּחֲוִין שֶׁמְקַבְּלִין
עַל-יְדֵי הָאֱמוּנָה, כִּן נִשְׁלֵם וְנִתְגַּדֵּל וְנִתְחַזַּק הָאֱמוּנָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ' לְעוֹלָם,
כִּי יֵשׁ שְׁלֵמוֹת בְּאֱמוּנָה לְמַעַלָּה מְשִׁלְמוֹת, עַד שֶׁיְכוּלִין לְזַכּוֹת לְאֱמוּנָה
עֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת רֵאשׁ אֱמוּנָה, שֶׁהִיא לְמַעַלָּה מִכָּל הַמַּחֲוִין, שֶׁזָּהוּ
בְּחִינַת תַּפְלִין שֶׁל רֵאשׁ, כִּי תַפְלִין שֶׁל יָד הֵם בְּבְחִינַת וַיְהִי יְדֵיו אֱמוּנָה
וְתַפְלִין שֶׁל רֵאשׁ הֵם בְּבְחִינַת רֵאשׁ אֱמוּנָה שֶׁזּוֹכִין אַחַר כָּל הַשְּׁגַת הַמַּחֲוִין
שֶׁהִיא לְמַעַלָּה מִכָּל הַמַּחֲוִין, כִּי זֶה כָּלֵל בְּכַתְּבִים שֶׁמַּלְכוּת, שֶׁהִיא בְּחִינַת
מְדַרְגָּה אַחֲרוֹנָה שֶׁל עוֹלָם הָעֲלִיוֹן, הִיא לְמַעַלָּה וְהִיא שֶׁרֵשׁ שֶׁל בְּחִינַת
עֵתִיק, שֶׁהִיא מְדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁבְּעוֹלָם הַתַּחֲתוֹן מְמַנּוּ וְכוּ' מְעוֹלָם לְעוֹלָם
וּמַלְכוּת הִיא בְּחִינַת אֱמוּנָה וְעֵתִיק, שֶׁהִיא לְמַעַלָּה וְשֶׁרֵשׁ שֶׁל כָּל הַמַּחֲוִין
שֶׁבְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, הוּא בְּחִינַת דְּבִקּוֹת הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּחִינַת
רַעְוָא דְרַעְוִין, רַצּוֹן שֶׁבְּרַצּוֹנוֹת, הַשְּׁתוֹקְקוֹת שֶׁבְּהַשְּׁתוֹקְקוֹת, שֶׁהִיא בְּחִינַת
עֲרֵבֶת נְעִימַת הַדְּבִקּוֹת הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת (תְּהִלִּים ס"ג)
צְמָאָה לֶךְ נִפְשֵׁי כְּמָה לֶךְ בְּשָׂרֵי וְכוּ', בְּחִינַת (שֵׁם עג) כֹּלָה שֶׁאֵרִי וּלְבָבֵי צוֹר
לְבָבֵי וְחֻלְקֵי אֱלֻקִּים לְעוֹלָם, בְּחִינַת (שֵׁם פ"ד) נִכְסְפָה וְגַם כְּלָתָה נִפְשֵׁי
לְחֻצְרוֹת ה' לְבִי וּבְשָׂרֵי יִרְנְנוּ אֵל אֵל חֵי, שֶׁעַל זֶה הַתַּפְלִיל דָּוִד הַמְּלֶךְ, עָלְיוֹ
הַשְּׁלוֹם, כָּל יָמָיו, בְּחִינַת (שֵׁם כז) אַחַת שֶׁאַלְתֵּי מֵאֵת ה' אוֹתָהּ אֲבִקֵּשׁ
שְׁבַתֵּי בְּבֵית ה' כָּל יָמֵי חַיֵּי לְחַזוֹת בְּנוֹעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ, שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת
הַדְּבִקּוֹת שֶׁל הַתַּפְלִין, בְּחִינַת (דְּבָרִים ד') וְאַתֶּם הַדְּבִקִּים וְכוּ', בְּחִינַת (שִׁיר
הַשִּׁירִים ח') שִׁימְנֵי כַחוֹתֶם עַל לַבַּד כַחוֹתֶם עַל זְרוּעַךְ כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֲהַבָּה
קִשָּׁה כְּשֶׁאוֹל קִנְיָה, רִשְׁפִּיָּה רִשְׁפִּי אֵשׁ שֶׁלְּהַבֵּת י"ק מִיָּם רַבִּים לֹא יִכְלוּ
לְכַבּוֹת וְכוּ', אֲשָׁרֵי הַזּוֹכָה לָזֶה אֲבָל יֵשׁ בְּחִינַת דְּבִקּוֹת שֶׁהִיא לְמַטָּה
מִבְּחִינַת אֱמוּנָה שֶׁל מְדַרְגָּה הַגְּבוּהָ יוֹתֵר, כִּי עֵתִיק דְּעִשִׂיהָ הוּא לְמַטָּה
מִמַּלְכוּת דִּיצִיָּרָה שֶׁהִיא בְּחִינַת אֱמוּנָה, מִכָּל שֶׁכֵּן מִמַּלְכוּת אֱמוּנָה
שֶׁבְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים יוֹתֵר וְכוּ' מְעוֹלָם לְעוֹלָם, עַל-כֵּן עֵקֶר הַתַּחֲלָה הִיא

אמונה והסוף היא אמונה ודבקות, כי באמת הכל אחד, כי בחינת הדבקות של כל עולם ומדרגה שהוא נכסף ומשתוקק ומתגעגע לעלות למעלה, שהוא בחינת עתיק, בחינת רעוא דרעוין, זהו בעצמו בחינת הארת האמונה שהוא מדרגה האחרונה של העולם שלמעלה ממנו, כי מלכות, שהיא בחינת אמונה של עולם העליון, הוא שרש החיות של בחינת עתיק, שהוא בחינת רעוא דרעוין של עולם ומדרגה התחתונה ממנו וכן לעולם כנ"ל והבו הדברים, כי על-פי הדברים האלה והיוצא בהם המבארים בדברינו, תוכל לעשות לך דרך להבין מעט מזעיר בדרךפי הקבלה של הגהר הקדוש והאריז"ל להוציא מהם דרכים ועצות למעשה על-פי הקדמות נוראות ועצות אמתיות של דברי תורתו של רבנו ז"ל, שכל תורה ותורה וכל מעשה ומעשה היא פותחת שערים רבים של השגת אלקות, שעל-ידי זה יכולין להבין גם כל דרכי הקבלה. אם תזכה לשקוד על תורתו הקדושה יום יום בשקידה רבה. נמצא, שעקר המהות והחיות של התפלין הם בחינת הארת האמונה שנסלמת ונגדלת ביותר כנ"ל ועל-כן התפלין הם בחינת חיי שרה, חיי המלכות אמונה, שהיא בחינת שרה ששרה על כל העולם, בחינת התגלות אמונתו ומלכותו לכל באי עולם, בחינת והיה ה' למלך על כל הארץ כנ"ל:

אות לט

וזה בחינת מערת המכפלה שפולח בזוגות, אדם ותנה, אברהם ושרה וכו' (ערובין נ"ג) שעל שם זה נקראת העיר "קרית ארבע", על שם ד' זוגות וכו', ד' זוגות הם בחינת תפלין של ראש ותפלין של יד, כי ד' פרשיות של ראש הם בחינת ד' מחין דדכונרא וד' פרשיות של יד הם בחינת ד' מחין דנוקבא. וזהו בחינת ד' זוגות הנ"ל, כי קרית ארבע הם בחינת ד' שמות של התפלין כידוע ועל-כן נקראת מערת המכפלה על שם חיים ארבים של הצדיקים שקדשתם וחיותם כפולה תמיד, כי בכל פעם מוסיפין קדשה על קדשה תשובה על תשובה, שזה עקר קיום התורה, בחינת (איוב י"א) כי כפלים לתושיה, בחינת (משלי ל"א) כי כל ביתה לבוש שנים, פתוח תפתח, הענק תעניק, נתן נתן וכו', כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, בחינת משנה תורה, בחינת (ישעיה ס"א) לכן בארצם משנה יירשו, שכל זה הוא בחינת חיים ארבים, חיים נצחיים שזוכין הצדיקים על-ידי שמוסיפין וכופלין קדשתם בכל יום ובכל עת כנ"ל:

אות מ

ועל-כן קנה מערת המכפלה מעפרון עפרון הוא בחינת עפר בחינת הרע הנאחז ביסוד העפר, שהוא בחינת (ישעיה ס"ה) ונחש עפר לחמו, בחינת (בראשית ג') ועפר תאכל וכו', שהוא בחינת עצבות ועצלות וכבדות הנמשך מהרע שביסוד העפר שהוא עקר נשיכת הנחש, כמו שאמר רבנו ז"ל על זה הפסוק, "ונחש עפר לחמו" (סימן קפ"ט), עין שם והכנתו על ידי יסוד העפר שבקדשה, שהוא בחינת אמונה, שהוא בחינת (תהלים ל"ז) שכן ארץ ורעה אמונה, בחינת עפר מאנא דכולהי, שעל ידי אמונה, בחינת עפר דקדשה, מקבלין וממשיכין כל החיות וכל הקדושות וזוכין לבחינת פח הגודל וכח הצומח ליגדל וליצמח בעבודתו ולעבר ולדלג על כל המניעות והעכובים ולבלי להסתכל על שום דבר, כי אמונה הוא בחינת פח הגודל וכח הצומח וכו', כמבאר היטב בהתורה הנ"ל של אריכת אפים שאנו עוסקין בה, שהוא בחינת תפלין כנ"ל. ועל-כן קנה אברהם את מערת המכפלה מעפרון דיקא, כי הקלפה קדמה לפרי, ועל-כן מערת המכפלה, שהיא בחינת חיים ארכים הנ"ל, בחינת אמונה, בחינת פח הגודל והצומח וכו' כנ"ל, שכל זה הפך בחינת עפרון, שהוא סטרא דמותא הפך החיים, כי הוא בחינת זיהמת הנחש, עצבות ועצלות וכו' כנ"ל, על כן ביתה בתחלה בגלות אצל עפרון שהוא ממש ההפך מכל הנ"ל כנ"ל כי את זה לעמת זה עשה אלקים. ואברהם שהוא ראש למאמינים זכה להוציא הקדשה הגבה הזאת שהיא מערת המכפלה מעפרון, כי אברהם זכה לזקנה דקדשה, שהיא בחינת חיים ארכים הנ"ל, בחינת (בראשית כ"ד) ואברהם זקן בא בימים וכו' כי אברהם הוא הראשון שהשיג קדשת ארץ ישראל, שהיא בחינת אמונה שעל ידי זה זוכין לכל הנ"ל ועל-כן נחלה ראשונה שזכה בארץ ישראל היתה מערת המכפלה, כי שם זוכין לבחינת חיים ארכים הנ"ל שהם בחינת תפלין שזוכין על-ידי אמונה, שזהו עקר קדשת ארץ ישראל

אות מא

וזה בחינת תיתורא של תפלין שפרושו לשון גשר ומשם יוצא המעברתא וזה העקר מה שמונח על הגוף כי מהתפלין אין נוגעין בעור הראש והיד כי אם התיתורא והמעברתא, כי זה העקר מה שאנו צריכין לקבל מאור התפלין הקדושים להמשיך מהם בחינת תיתורא וגשר לעבר עליהם זה העולם בשלום, לעבר על כל המניעות והבלבולים וכו' וכו' ולהתקרב להשם יתברך באמת, כי תיתורא של תפלין, שהוא בחינת גשר שמשם יוצא המעברתא, זה בחינת מה שנקמר ביעקב (בראשית ל"ב), "ויעבר

את מעבר יב"ק ויעבר את אשר לו" ופרש רש"י, עשה עצמו כגשר וכו' זה
בחינת מעברתא ותיתורא של תפלין, כי מעבר יב"ק, זה בחינת מעברתא
כנ"ל באריכות ויעבר את אשר לו שעשה עצמו כגשר, זה בחינת תיתורא
שהוא גשר, כי יעקב הוא בחינת אמת, כמו שכתוב (מיכה ז'), "תתן אמת
ליעקב" שהוא בחינת תפלין, כמובא בדברי רבנו ז"ל (בסימן מ"ז) כי עקר
התפלין הם על-ידי בחינת אמונה, שהיא בחינת אמת, בבחינת צדק כד
אתחברת באמת אתעבדת אמונה, כמבאר במקום אחר (סימן ז' לקוטי
א') וזהו בחינת מה שהביא רבנו ז"ל בהתורה של אריכות אפים דברי
רבתינו ז"ל שאמרו (סנהדרין קי"א) על פסוק, "ויקד ארצה" מה ראה?
ארץ אפים ראה וחד אמר, אמת ראה ומר אמר חדא ומר אמר חדא ולא
פליגי, כי אמת ואמונה כחדא חשיבי כנ"ל וזה בחינת התיתורא של תפלין
שהוא בחינת גשר, כי עקר הגשר לעבר עליו בזה העולם הוא אמת, כי
איתא בדברי רבנו ז"ל (בסימן נ"א לקוטי תנ"א) שהאדם צריך לעבר
בזה העולם על גשר צר, והעקר שלא יתפחד כלל ולזכות לזה לעבר על
הגשר של זה העולם, הוא על-ידי בחינת גשר של תפלין, שהם בחינת אמת
כמו אומרים העולם שעם אמת יכולין לעבר כל העולם, כי עקר הוא
האמת, כי חותמו של הקדוש ברוך הוא אמת ובו נחתמו שמים וארץ, כמו
שכתוב בראשית ברא אלקים סופי תבות אמת, שעל זה עומד כל העולם
ומלואו וכל הבלבולים והמניעות שיש להאדם מעבודת ה', שהעקר הוא
מניעות המח. העקר העצה לעבר עליהם הוא אמת, שהוא מורה דרך
להאדם לעבר על הכל בבחינת (תהלים מ"ג) שלח אורך ואמתך המה
ינחוני וכו' וכמו שכתוב (שם פ"ו), "אהלך באמתך וכו'" כי האמת הוא
הגשר דקדשה בבחינת מה שנקמר ביעקב, שהוא בחינת אמת שעשה
עצמו כגשר, זה רמז שהאמת הוא הגשר כנ"ל, כי יעקב עשה עצמו כגשר
להציל את כל אשר לו מפחד הלילה ומפחדו של עשו שהלך לקראתו, שכל
זה הוא בחינת כלליות הפחדים והיסורים והמניעות וכו' שיש לאדם מכל
השונאים והמעכבים שמתלבש בהם היצר הרע, שהוא בבחינת עשו כידוע
ועל-כן יעקב סמן לבניו שאי אפשר לעבר על כל הפחדים האלה כי אם
על-ידי אמת, שהוא בחינת יעקב שעשה עצמו כגשר, שהוא בחינת
תיתורא של תפלין שבפח הזה יכולין לעבר בזה העולם כל ימי חייו על
הגשר הצר שצריכין לעבר עליו בלי פחד כנ"ל וזה בחינת קריעת ים סוף
שהפך ים ליבשה עד שקפאו תהומות בלב ים ועשה להם השם יתברך בנס
נפלא בחינת גשר לעבר הים בשלום. והכל היה על-ידי בחינת יעקב, שהוא
בחינת אמת, כמו שכתוב (שם קי"ד), "מה לך הים כי תנוס וכו' מלפני
אלוק יעקב" שהוא בחינת אמת כנ"ל, כי אמת הוא בחינת גשר שעל ידו
יכולין לעבר אפלו באמצע הים, בבחינת (ישעיה מ"ג) כה אמר בוראך
יעקב וכו' אל תירא וכו' כי תעבר במים אתך אני וכו' בוראך יעקב דיקא,
שהוא בחינת אמת, שעל-ידי זה אל תירא כי תעבר במים וכו', כי על-ידי
האמת עוברין על הכל ונצולין בשלום כנ"ל וזה בחינת שביום השלישי
לבריאה אמר השם יתברך, "יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד
ותראה היבשה" כי יום השלישי הוא בחינת יעקב כידוע, שהוא בחינת
אמת, שהוא בחינת גשר שעל ידו עוברים בתוך כל המים השוטפים ונצול

מכלם כנ"ל, שזהו בחינת היבשה שנעשה בשעת הבריאה באמצע המים, שהוא בחינת הגשר בכלליות העולם שנעשה ביום השלישי דיקא, שהוא בחינת יעקב, בחינת אמת, כי עקר הגשר לעבר עליו כל העולם הוא אמת כנ"ל, שזהו בחינת תיתורא של תפלין כנ"ל:

אות מב

וזה בחינת ג' פריכות על אצבע האמצעי, כי הוא בדרגא דיעקב ומשה, שהוא בחינת הבריח התיכון בתוך הקרשים, מבריח מן הקצה אל הקצה, (כמבאר בהינוקא פרשת בלק). ועל-כן שם סיום קשירת התפלין שקושרין שם הרצועה אחר הנחת של ראש כי אז נשלמת האמונה בשלמות על ידי התפלין כנ"ל ועל-כן אומרים אז (הושע ב'), "וארשתיך לי באמונה וידעת את ה'" כי אמונה ודעת תלויים זה בזה כנ"ל ועקר הוא האמונה בחינת וארשתיך לי, באמונה דיקא והדר וידעת את ה' וכנ"ל ועל-כן נקשר באצבע אמצעי דיקא, שהוא בחינת יעקב כנ"ל, שהוא בחינת אמת, כי אמונה תלויה באמת כנ"ל וזהו וארשתיך לי לעולם, בחינת חיים ארכים הנ"ל חיים נצחיים לעולמי עד ולנצח נצחים וארשתיך לי בצדק ובמשפט ובחסד וברחמים, הם בחינת עטרת תפארת של התפלין, שהם ד' פרשיות וד' בתים. כנגד ד' בחינות אלו שהם צדק ומשפט חסד ורחמים, וכמו שפרש רש"י על זה הפסוק בהושע, שהקדוש ברוך הוא עושה עטרה מארבעתן בראש ישראל וכיף הינו בחינת תפלין, שהם עקר העטרה של ישראל וזהו, "וארשתיך לי באמונה וכי", כי עקר תכלית כל השלמות הוא אמונה כנ"ל:

אות מג

וזה בחינת קשר של יוד שאצל השל יד, זה בחינת סמיכת הנופלים שמקבלים מחם וחיותם להחיות עצמן לבל יפלו לגמרי על-ידי בחינת תפלין של יד וכמבאר לעיל וזה בחינת קשר של יוד אצל השל יד, שהוא בחינת הארת צדיק יסוד עולם לבחינת מלכות, שהוא בחינת פנסת ישראל כמובן בפונות, שעל כן צריכין לדקדק מאד שיהיה זה הקשר סמוך מאד להתפלין של יד, כי עקר הארת המחין של ההמון עם

שְׁהִשְׁכִּינָה מְחִיָּה אוֹתָם מִנְפִילָתָם, הוּא עַל-יַדֵּי הַצְּדִיק יִסוּד עוֹלָם שְׁזָכָה לְהַשְׁגָּה גְבוּהָ כְּזוֹ עַד שֶׁיִּכּוֹל לְהַחֲיוֹת וְלִסְמוּךְ כָּל הַנוֹפְלִים וְכוּי' כִּנּוּי לְעֵקֶר הָאֵרֶת הַתְּפִלִּין זֹכֵיךְ לְקַבֵּל בְּיוֹתֵר בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, כִּי אִזּוֹ זֹכֵיךְ לְמַחִין גְּמוּרִים דְּגִדְלוֹת כְּמוֹ שְׁכֶתוֹב בַּפְּנוּנוֹת, כִּי עֵקֶר הַמַּחִין שֶׁל הַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת דְּבִקּוּת, הוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינֵנו לְבֵין קוֹנוֹ, שְׁזָהוּ עֵקֶר הַדְּבִקּוּת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁעֵקֶר הַדְּבִקּוּת הוּא תְּפִלָּה וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָאִין תְּפִלִּין לְשׁוֹן תְּפִלָּה, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל') נִפְתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי וְעַיִן מַה שֶׁפִּרַּשׁ רַש"י שֵׁם עַל זֶה הַפְּסוּק שֶׁהוּא לְשׁוֹן עֵקֶשׁ וּפְתִלְתוֹל נִתְעַקְשְׁתִּי וְהִפְצַרְתִּי פְּצִירוֹת וְנִפְתּוּלִים הִרְבֵּה לְמָקוֹם לְהִיּוֹת שׁוּהָ עִם אַחוֹתִי, גַּם יָכַלְתִּי שֶׁהִסָּכִים עַל יָדִי, עַיִן שֵׁם וּבְבַחֲנִינָה זֹכֵיךְ לְהַרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת מְאֹד מְאֹד כָּל יְמֵי חַיָּיו, שְׁזָה הָעֵקֶר וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת עֵקֶשׁ גָּדוֹל בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, שְׁאָף-עַל-פִּי שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁדִּבְרָיו אֵינָם מוֹעִילִים כָּלֵל, וְהוּא רְחוּק מִדִּבְרָיו מְאֹד כִּי זֶה יָמִים וְשָׁנִים שְׁעוֹסֵק בְּזֶה וְעֵדוֹן לֹא פָּעַל כָּלֵל אָף-עַל-פִּי - כֵּן צָרִיךְ לְהִיּוֹת עֵקֶשׁ גָּדוֹל בְּזֶה כְּמוֹ הָעֵקֶשׁ מִמֶּשׁ שְׁעוֹשֶׂה הַדְּבַר בְּלִי שׁוּם טַעַם, כֵּן צָרִיכִין בְּעֵבוֹדַת ה', כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (בְּסִימָן נ"א בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא) שֶׁצָּרִיכִין לְהִיּוֹת עֵקֶשׁ גָּדוֹל בְּעֵבוֹדַת ה' וּבִאֲמַת צָרִיכִין עֵקֶשׁנוֹת גָּדוֹל מְאֹד בְּכָל עֵבוֹדַת ה', בְּכָל עוֹבְדָא וְעוֹבְדָא וּבְכָל יַעֲזָה וְעֵצָה, אֲבָל עֵקֶר הָעֵקֶשׁנוֹת בְּיוֹתֵר צָרִיכִין בַּתְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים וְהָעֵקֶר בְּשִׂיחוֹת שֶׁל הַתְּבוּדוֹת, כְּמַבְאָר בְּדִבְרֵינוּ כְּמַה פְּעָמִים וְכְמוֹ שֶׁפִּרַּשׁ רַש"י הַנִּי"ל עַל נִפְתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי, לְשׁוֹן עֵקֶשׁ פְּתִלְתוֹל, נִתְעַקְשְׁתִּי וְהִפְצַרְתִּי פְּצִירוֹת וְנִפְתּוּלִים הִרְבֵּה לְמָקוֹם וְכוּי' וְהִבֵּן הַדְּבָרִים הַיֵּטֵב אִם תִּרְצֶה לְחִיּוֹת חַיֵּי עוֹלָם, כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְבַאֵר הַכֵּל בְּכַתֵּב וּתְפַרֵּשׁ לָךְ בְּלִשׁוֹן לֹעֲזִית פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת שֶׁל נִפְתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי עַל-פִּי פְּרוּשׁ רַש"י הַנִּי"ל לְשׁוֹן עֵקֶשׁ וּפְתִלְתוֹל וְכוּי' וְאִזּוֹ תְּבִין עַד הֵיכָן, עַד הֵיכָן צָרִיכִין לְהַתְּחַזֵּק בְּהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחוֹת בֵּינֵנו לְבֵין קוֹנוֹ, אָף-עַל-פִּי שֶׁתִּהְיֶה בְּדֶרֶךְ עֵקֶשׁ וּפְתִלְתוֹל כְּמַה פְּעָמִים בְּלִי טַעַם וְרִיחַ, כִּי לֹא בְּזֶה וְלֹא שִׂיחָ עֲנוֹת עֲנֵי אָף-עַל-פִּי שֶׁרְאוּי לְבַזּוֹתוֹן וּלְשַׁקְצוֹן, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים בְּכָל יְעַת, כִּי יֵשׁ ג' תְּפִלוֹת תְּפִלָּה לְמוֹשֶׁה תְּפִלָּה לְדָוִד וְתְּפִלָּה לְעֵנִי, כְּמַבְאָר בְּזֵהָר (פְּרִשְׁת בְּלֶק ד' קצ"ה) וְאֵלוֹ הַג' תְּפִלוֹת הֵם ג' בְּחִינּוֹת תְּפִלִּין, כִּי תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ הֵם בְּחִינַת תְּפִלָּה לְמוֹשֶׁה שֶׁהוּא הַדְּעַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, בְּחִינַת רֹאשׁ וּמַחִין, כִּי הֵם עֵקֶר הַמַּחִין תְּפִלָּה לְדָוִד זֶה בְּחִינַת קֶשֶׁר שֶׁל רֹאשׁ כְּעַיִן ד' שְׁפָלוּל גַּם כֵּן מִד' פְּרָשִׁיּוֹת, כְּמוֹ שְׁכֶתוֹב בַּפְּנוּנוֹת וְזָהוּ בְּחִינַת תְּפִלָּה לְדָוִד, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוּת מְשִׁיחַ שֶׁקְשׁוֹר בְּקֶשֶׁר שֶׁל ד' שְׁבָטֵי רֹאשׁ כִּנּוּי תְּפִלָּה לְעֵנִי זֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוּת, בְּחִינַת כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרָאת עֲנִיָּה, כְּמוֹבָא, הֵינּוּ כִּנּוּי לְשִׁתְּפִלָּה שֶׁל יָד הוּא בְּבַחֲנִינַת הַמַּחִין וְהַדְּעַת שֶׁמְאִירִין בְּכָלֵל יִשְׂרָאֵל וְהָעֵקֶר לְהַחֲיוֹת אֶת כָּל אֶחָד מִנְפִילָתוֹ שֶׁלֹּא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ לְעוֹלָם וְכוּי' כִּנּוּי לְזָהוּ בְּחִינַת תְּפִלָּה לְעֵנִי שֶׁהִיא יְקָרָה מִכָּלֵם, כְּמוֹ שְׁכֶתוֹב בְּזֵהָר הַנִּי"ל, עַיִן שֵׁם בְּאֲרִיכוֹת שְׁמִפְלִיג מְאֹד בְּמַעַלְת תְּפִלַּת הָעֵנִי שֶׁהוּא מֵאֲנִין תְּבִירִין דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ עֵבִיד תְּדִיר קְטָטָה בְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲצִית וּשְׁמַע מְלוּי. כִּיּוֹן דְּצַלִּי צְלוֹתִיהָ פִּתַּח כָּל כּוּי רְקִיעֵי וְכָל שָׂאֵר צְלוֹתִין דְּסַלְקִין לְעִילָא דְחֵי לֹון הַאִי מִסְכְּנָא תְּבִיר לְבָא, דְּכִתִּיב, "תְּפִלָּה לְעֵנִי כִּי יַעֲטֹף וְכוּי'". וְקִדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא אָמַר יתעטפון כָּל צְלוֹתֵינוּ דְּעֵלְמָא, וְצְלוֹתָא דָא תיעול לגבאי, לא בעינא הכא בי דינא דידונין ביננא קמאי ליהוי תרעומין דיליה ואנא והוא בלחודנא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַתִּיחַד בלחודוי באינון תורעמין בההוא צלותא, דְּכָתִיב, "וְלִפְנֵי ה' יִשְׁפָּךְ שִׁיחוֹ" לִפְנֵי ה' וְדָאֵי כָּל חִילֵי שְׂמִינָא שאלין אלין לאלין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמָאֵי אַתְעַסְק? במאי אשתדל? אמרין, אַתִּיחַדָּא בתאובתא במאנין דיליה כולהי לא ידעי מה אתעביד מההוא צלותא דמסכנא ומכל אנון תורעמין דיליה, דלית תיאובתא למסכנא אָלָא כד שפִּיךְ דמעוי בתורעמא קמי מלכא קדישא ולית תיאובתא לקודשא בְּרִיךְ הוּא אָלָא כד מקבל לון ואושדי קמי ודא איהו צלותא דעביד עטופא לכל צלותין דעלמא וכו', עֵינֵי שָׁם שְׂמִינָרִיךְ עוּד בְּזָה וְכָל זֶה נֶאֱמַר אֶפְלוּ בְּעֵינֵי סֵתָם שְׂמֵתִפְלַל עַל צְרָכֵינוּ, עַל דְּחָקוֹ וְעֵנִיּוֹתוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת, מִכָּל שְׂכֹן וְכָל שְׂכֹן כְּשִׁמְתִּחִיל הָאָדָם לָרַחֵם עַל עֲצָמוֹ וּמְרַגֵּישׁ עֵנִיּוֹתוֹ וְדָחֲקוֹ בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים וְטוֹעֵן עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִתְקוּטָט עֲמוֹ וּמִתְרַעַם עָלָיו יִתְבָּרַךְ עַל שְׂאִינוֹ מְקַרְבוֹ אֵלָיו וְשׁוֹפֵךְ שִׁיחוֹ וְלָבוּ לִפְנֵינוּ עַד שְׁנִתְעוֹרָר בְּבִכְיָה וְכוּ' כְּמָה וְכְמָה יִקְרָה תִּפְלָה זֹו בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהִיא יִקְרָה מִכָּל הַתִּפְלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם, כִּי בְּאַמֶּת זֶה עֲקָר הָעֵנִיּוֹת וְהַדְּחָקוֹת, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (נְדָרִים מֵא), אֵינֵן עֵנֵי אֶלָּא מִן הַדַּעַת. כִּי חוּץ מִזֶּה הַכֹּל הֵבֵל, כִּי יִמִּינוּ כָּצֵל עוֹבֵר וְאֵינֵן צָרָה כְּצָרַת הַנֶּפֶשׁ וְאֵינֵן עֵנִיּוֹת כְּעֵנִיּוֹת מִתּוֹרָה וּמַעֲשֵׂים טוֹבִים, מִכָּל שְׂכֹן וְכָל שְׂכֹן כְּשִׁהוּא בַּעַל חוֹב גְּדוֹל ח"ו, שְׂחִיב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חוֹבוֹת רַבִּים שְׂחִיב כְּנִגְדּוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו וְאֵינֵן לוֹ בְּמָה לְסַלֵּק כָּלָל כִּי אִם בְּתִפְלָה וְתַחֲנוּגִים כְּשִׁזָּה הָאָדָם זֹוֹכֶה לְהִתְעוֹרָר עֲצָמוֹ לְהַרְגִּישׁ עֵנִיּוֹתוֹ וְדָחֲקוֹ וְעוֹמֵד לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּרִשׁ וְאַבְיוֹן, הַשּׁוֹאֵל עַל הַפְּתִיחִים וּמִבְּקֵשׁ מִלְּפָנָיו בְּשִׁבְרוֹן לֵב עַל נִפְשׁוֹ לְהַצִּילָהּ מִנֵּי שַׁחַת, לְבַל יֵאָבֵד שְׁנֵי עוֹלָמוֹת ח"ו, וְכִמוֹ שְׂאֵמַר דָּוִד (תְּהִלִּים ל'), "מָה בָּצַע בְּדַמִּי בְּרַדְתִּי אֶל שַׁחַת וְכוּ' (שֵׁם כ"ב) הַצִּילָהּ מִחֲרֵב נַפְשִׁי מִיַּד כָּלִב יַחֲדַתִּי וְכוּ'" וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה שְׂבֻדָּאֵי תִּפְלָה זֹאת יִקְרָה בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל הַתִּפְלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם וְיִתְדַקְדַּק הֵיטֵב בְּכָל דְּבֹר וְדְבֹר שֶׁל דְּבָרֵי הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ הַנִּיֵּל וְתַבִּין הֵיטֵב כְּמָה יִקְרָה דְּבָרֵי הַתְּבוּדָּוֹת שְׂשׁוֹפְכִין שִׁיחַתוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֶף-עַל-פִּי שִׁזָּה כְּמָה שְׂמֵתִפְלַל וּמִתְבוּדָּד וְנִדְמָה לוֹ שְׂעֵדִין לֹא פֶּעַל כָּלָל, אֶף-עַל-פִּי-כֹן כָּל דְּבֹר וְדְבֹר אֵינוֹ נֶאֱבָד רַק כָּלָם מְנוּיִם וְסִפּוּרִים וְגִנוּזִים בְּאוֹצְרוֹתָיו וְגַם כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהָאָדָם לֵידַע כָּלָל בְּזֶה הַגּוֹף אִם פֶּעַל בְּעִבּוּדַת ה' אִם לֹא, כִּי אֶפְלוּ אִם לֹא פֶּעַל כִּי אִם כְּחוּט הַשְּׁעָרָה אַחַת פֶּעַם אַחַת כָּל יְמֵי חַיָּו גַּם זֶה יִקְרָה מִכָּל חַיֵּי עוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֶפְלוּ כַּשֵּׁנַעַתְקִים אֵיזָה תְּנוּעָה לְהִתְקַרֵּב מְעַט יוֹתֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶפְלוּ פְחוֹת מִחוּט הַשְּׁעָרָה, עַל-יְדֵי זֶה רָצִים וְהוֹלְכִים גַּם כֹּן אֶלְפִים וּרְבָבוֹת פְּרָסָאוֹת בְּעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים, כְּמוֹ שְׂאֵמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּהַמְעָשָׂה שְׂסַפֵּר מִהַצְדִּיק שְׂפַעַם אַחַת נִפְּל עָלָיו עֲצָבוֹת גְּדוֹל וְכוּ', עֵינֵי שָׁם וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק בְּזֶה מְאֹד בְּלֵי שְׁעוֹר וּכְשִׁיחֵיהָ חֲזֵק כָּל כֶּף בְּבַחֲיַנַּת נִפְתּוּלֵי אֱלֻקִּים נִפְתְּלַתִּי הַנִּיֵּל, אֲזִי סוֹף כָּל סוֹף בְּוִדָּאֵי יִזְכֶּה לְפַעוֹל בְּקִשְׁתּוֹ לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת שְׂוָה עִם אֲחָיו הַכְּשָׁרִים וְהַצְדִּיקִים וְכִמוֹ שְׂמַסִּים שָׁם הַפְּסוּק, "גַּם יִכְלַתִּי" הַסְּכִים עַל-יְדֵי שְׁנִתְעַקְשְׁתִּי כָּל כֶּף לְהַפְצִיר הַרְבֵּה לְמִקּוֹם אֶף-עַל-פִּי שְׁנִדְמָה לִי כְּמָה פְּעָמִים שְׂשׁוּב לֹא יוֹעִילוּ דְּבָרֵי ח"ו, וְכוּ',

אף -על-פי-כן נתעקשתי עצמי בעקשנות גדול בלי שעור וסוף כל סוף גם
יכלתי, שהספים על ידי להיות שזה לאחי להתקרב להשם יתברך באמת,
ואמן:

אות מד

וזה בחינת יאר צייט שמתענין אז ביום שמת בו אביו או אמו ואומרים
קדיש ומדליקין נר והכל כדי להעלות נשמת המת, כי צריכין להעלות את
נפש אבותיו ואמו לבחינת חיים ארפים הנ"ל, שהם בחינת חיים נצחיים
שזוכין הצדיקים לעולם הבא וזה עושים בכל שנה ביום שנפטר, כי ביום
שנפטר האדם אז עקר התחלת חיותו באמת, כל אחד ואחד כפי מה שזכה
על-ידי קדשת יהדותו, כי העולם הזה הוא צל עובר וחייו אינם חיים כלל,
כי הוא עובר כהרף עין. ועקר הוא חיים נצחיים שזוכה כל אחד כפי
עבודתו לאחר מותו ועקר בחינת חיים ארפים הוא לחדש חיותו בכל עת.
ובפרט בכל שנה, שזהו בחינת ראש השנה בראש חודש פני"ל. ועל-כן
עוסקין בתקון הנפטר בכל שנה ושנה ביום שנפטר בו שהוא התחלת
חיותו פני"ל, שהוא בחינת ראש השנה שלו, ועקר תקונו על-ידי בניו, כי
הבנים טובים הם רפואה גדולה לאבות כמו שאמר רבנו ז"ל (בהא"ב
אות ב' בנים סימן מ"ב), כי עקר עבודת האדם בעולם הזה הוא לגלות
אלקותו בעולם. וכשמגיע זמנו להסתלק צריך שישאר אחריו ברכה זרע
ישאל כשרים שימלאו מקומו ויודיעו גדולתו בעולם, כי כל נשמה
ונשמה יש לה כח מיוחד לגלות איזה בחינה מהתגלות אמונתו בעולם
וכמבאר לעיל וזהו (תהלים ק'), "ועד דור ודור אמונתו" ויעד דור ודור
דיקא, בחינת (שם קמ"ה) דור לדור ישבח מעשיך, בחינת (שמות ג') זה
זכרי לדור דור וכנ"ל. וכך זה הוא בחינת תפלין, שהם בחינת התחדשות
המחין שנתחדשין על-ידי הולדה, שזהו בחינת התחדשות הדורות, שעל-
ידי זה נתחדש התגלות אלקותו יתברך בכל דור ודור פני"ל, שזהו בחינת
(שם י"ג) קדש לי כל בכור פטר כל רחם וכי פני"ל ועל-כן מדליקין נר
להמשיך אור להנשמה שתזכה לאור באור החיים בחינת חיים נצחיים
וארפים הנ"ל שנקראים אור, כמו שכתוב (תהלים נ"ז), "להתהלך לפני
אלקים באור החיים" וזהו בחינת הקדיש שאומרים אז, כי הקדיש
נתתקן בלשון תרגום, כי הקדיש למעלה מכל הקדושות והוא תבר כל
גזיון דפרזלא, כמו שכתוב בהר הקדוש, שזהו בחינת בריך הוא לעלא
מן כל ברכתא ושירתא וכי ועל-כן נתתקן בלשון תרגום, שהוא בחינת
נגה, בחינת עץ הדעת, בחינת מדמה וכי, כמבאר במקום אחר, כי אי
אפשר לזכר ולברר המדמה וכי, שהוא בחינת תרגום כי אם על-ידי
בחינת הקדשה העליונה על הכל שהוא בחינת קדיש בלשון תרגום, כי כל

מה שהצדיק והקדשה גבה יותר יש לו כח לתקן ולברר הקדשה מעמקי הקלפות ביותר ולהפך בחינת נגה, בחינת תרגום, בחינת מדמה אל הקדשה, שעל-ידי זה עקר עלית הקדשה פדוע ועל-כן הקדיש מתבר כל גזיזין דפרזלא, כי הוא קדשה גבה כל כך שמשבר כל סטרין אחרנין וכו' ומתפך הכל אל הקדשה, שזהו בחינת קדשת התפלין שנכתבין על העור דיקא וכנ"ל ועין בתקונים מה שכתוב בענין תפלין לצדיקים וכו' לרשעים אינון קשורין לכל מקטרגין דלהון וכו', הינו כנ"ל שתפלין הם מחין ודעת גדולים כל כך שמועילין לכל אפלו לכל הנופלים וכו', כי נמשכין ממח גדול כל כך שיכולין לגלות הלל כי ה' עמם וכו' ויש תקוה לאחריהם, אמן ואמן :

אות מה

כלל הדרוש הזה סובב והולך על יסוד ההקדמה הנבנית על-פי המעשה של הבעטליר הראשון מהז' בעטלירש שהוא העור שנתן להזוג מתנה לדרשה חיים ארפים, כמו שבאר רבנו ז"ל בעצמו בפיו הקדוש אחר שספר המעשה של יום השני שמדבר מהחרש אז אמר אחר כך שהראשון נתן להם חיים ארפים וזה וכו', כי עקר בחינת תפלין הוא לזכות לחיים ארפים הנ"ל דהינו להתחיל לחיות בכל פעם מחדש חיים אמתיים בעבודת ה' וכו' וכמבאר למעלה היטב באריכות. ועל-כן אומרים קדם התפלין בהלשם יחוד ומשפע מצות תפלין ותמשך עלי להיות לי חיים ארפים וכו', כי זה עקר בחינת תפלין לזכות לחיים ארפים כנ"ל :

(שיך לעיל) לענין המעשה הנ"ל שכל אחד התפאר בהזכרון שלו וכו' ודבר אז הוא ז"ל שנמצא בדברי רבותינו זכרונם לברכה איזה רמז מעין זה ששמואל זכר וכו' ולא באר לנו היטב וקצת נשכח מזה עתה מצאתי בירושלמי כתובות פרק אעפ"י שמואל אמר, חפים אנא לחייתא דילדין לי. ריב"ל אמר חפים אנא לגזירי דגזרין לי ר' יוחנן אמר חפים אנא לנשיא דצבתין עם אימא ובנדאי אלו ההתפארות של הזכרון של אלו גדולי הצדיקים הנוראים, שהם גדולי גדולי האמוראים, הוא חדושים נפלאים מאד, אבל כל אלו ההתפארות הם לאחר שיצא לאור העולם והוא מעין ההתפארות של הזקן הראשון הקטן שבכלם שהתפאר שזכר חתיכת הטבור, אבל מה שנעשה קדם לזה, כגון בעת שהיה הגר דולק וכו' וכל שכן וכל שכן קדם יותר עדין לא נמצא רמז ומי יודע על מי מהצדיקים הקדמונים אבות העולם הוא מרמז ובאמת אמר בעת שעסק בספור המעשה נוראה הזאת, זאת המעשה מדברת מכמה צדיקים קדמונים וכו' שים לבך לעין היטב בהמעשה הנ"ל ותבין מרחוק גדלת הצדיקים המרמזים שם ודגדולת המספרה ומכל זה יכולין להבין כל חד כפוס מה

דְּמַשְׁעַר בְּלִבָּיהָ גְדֵלַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ שֶׁבָרָא אֶת הָעוֹלָם בְּחִכְמָה עִמָּקָה כְּזֹאת שֶׁיִּזְכָּר הַיְלִיד אֲשֶׁה לְזָכוֹת לְגְדוּלוֹת וְנוֹרָאוֹת כְּאֵלֶּה, כְּגוֹן בְּעֵינֵינוּ הַזְכָּרוֹן הַנִּי"ל וּבְעֵינֵינוּ חַיִּים טוֹבִים וְכוּ'. וּבְעֵינֵינוּ מְעוּט מְחִזִּיק אֶת הַמְרַבֵּה וּבְעֵינֵינוּ הַכַּח שֶׁבְיָדָיו שֶׁיִּזְכָּר לְהוֹצִיא חַחֲצִים אַחַר שֶׁזָּרְקָם וְכוּ' וְכוּ', עֵינֵינוּ שֶׁם הַיֵּטֵב

ו':

תפילין

אות א

על-פי התורה "חיים נצחיים" בלקוטי תנ"א סימן ע"ב, עין שם היטב כל התורה כלה מראשה לסופה:

וְהַכֶּלֶל, שֶׁעַל-יְדֵי הַרְאִיָּה לְבַד שְׂרוּאֵינוּ פְּנֵי הַצַּדִּיק מִתְנוּצֵץ מִחוּ וְעַל-יְדֵי זֶה מְקַבֵּל גְּדֵלָה בְּחֵינַת מַלְכוּת כָּל אֶחָד לְפִי מְדַרְגָּתוֹ בְּבַחֲינַת (שְׁמוֹת יח) שְׂרֵי אֲלָפִים שְׂרֵי מֵאוֹת שְׂרֵי חֲמִשִּׁים שְׂרֵי עֶשְׂרוֹת, כִּי הַגְּדֵלָה וְהַמְלָכוּת תְּלוּיָה בְּהַתְנוּצָצוֹת הַמַּחִין בְּבַחֲינַת מְלָךְ אֲסוּר בְּרִהְטִים, בְּרֵהִיטֵי מַחִין, שֶׁבְּחֵינַת הַמְלָכוּת וְהַגְּדֵלָה אֲסוּר וּמְקַשֵּׁר בְּרֵהִיטֵי מַחִין וְכוּ' וְהַתְנוּצָצוֹת הַמַּחִין זֶה בְּחֵינַת בְּנֵינוּ בֵּית הַמְקֻדָּשׁ, שֶׁהוּא הַדְּעַת, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרִים לְבִרְכָּה (בְּרִכּוֹת לג) וְכוּ' וְזֶה בְּחֵינַת (מְשָׁלִי כב) חֲזִיתַי אִישׁ מִהִיר בְּמִלְאֲכָתוֹ וְכוּ' וְאִזִּי כְּשֶׁמְקַבֵּל כָּל אֶחָד גְּדֵלָה וּמַלְכוּת כְּפִי מְדַרְגָּת מִחוּ וְעַל-יְדֵי הַמְנַהִיג הַאֲמַת בְּחֵינַת מִשָּׁה וְכוּ', עַל-יְדֵי בְּחֵינַת וְאֵתָה תַּחֲזֶה וְכוּ' וְשִׁמְתָה עֲלֵיהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים וְכוּ', אִזִּי יוֹדֵעַ כָּל אֶחָד לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי וּבְאִוְרֵי הַתּוֹרָה כְּפִי מְדַרְגָּתוֹ, עַל-יְדֵי רוּחַ אֱלֹקִים שֶׁמְקַבֵּל מִבְּחֵינַת מִשָּׁה, שֶׁהוּא הַמְנַהִיג הַכּוֹלֵל, שֶׁהוּא חֶכֶם הַכּוֹלֵל רוּחַ הַכּוֹלֵל, כִּי הוּא אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹקִים בּוֹ וְכוּ', שֶׁמֵּאִיר בְּכָל אֶחָד רוּחַ אֱלֹקִים, שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַתְנוּצָצוֹת הַמַּחִין, בְּחֵינַת (שְׁמוֹת לא) וְאֵמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחִכְמָה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה וְכוּ', שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מְחַדָּשֵׁין בְּתוֹרָה בְּבַחֲינַת (בְּרֵאשִׁית א') רוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת וְכוּ', אֲבָל זֶה הַמְנַהִיג צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה פְּרוּשׁ וְקָדוֹשׁ גְּדוֹל בְּקָדְשֵׁת הַבְּרִית וְכוּ' וְלִהְיוֹתֵךְ גַּם עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, בְּחֵינַת קָדְשֵׁת הַבְּרִית וּפְרִישׁוֹת וְכוּ' וְעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ יִרְאָה שֶׁהוּא הַבוֹשָׁה כְּמוֹ בְּשַׁעַת מִתְּנוּ תּוֹרָה וְכוּ', כִּי צָרִיכִין לְהַתְבַּיֵּשׁ אֶפְלוֹ לְעֲשׂוֹת מִצְוָה וְכוּ', וְהַבוֹשָׁה הוּא

בְּחִינַת תְּשׁוּבָה וְעַל-יְדֵי תְּשׁוּבָה זֹכִים לְחַיִּים, בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִיִּים, הֵינּוּ שְׁנֵחָיָה וְקַם בְּתַחִיָּה עֲנֹה וְהַשְׁפָּלוּת שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם, שֶׁמִּלְבָּשׁ אֶצֶל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל אֶבֶר וְאֶבֶר, שָׁזָה עֵקֶר תַּחִּית הַמַּתִּים שֶׁהַשְׁפָּלוּת וְהָעֲנָוָה שֶׁל כָּל אֶחָד יְהִיָּה נַחִיָּה וְיִקּוּם בְּתַחִיָּה וְיַחֲיָה חַיִּים נְצַחִיִּים, שֶׁהֵם כָּל שֶׁעָשׂוּ עוֹלָם הַבָּא, בְּחִינַת עֲנֵג שֶׁבֶת, בְּחִינַת טוֹעֲמִיָּה חַיִּים זָכוּ, בְּחִינַת נַחֲלָה בְּלִי מִצָּרִים, כִּי תַעֲנוּג עוֹלָם הַבָּא הוּא בְּלִתִּי גְבוּל וְאִי אֶפְשָׁר לְקַבְּלוֹ וּלְצִירָו בְּהַגּוּף שֶׁהוּא בְּגִבּוּל רַק כִּשֶׁהוּא אֵין מִמֶּשׁ, דְּהֵינּוּ שְׁזֹכָה לְעֲנֹה אֲמַתִּית שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שָׁזָה בְּחִינַת תַּחִּית הַמַּתִּים, כִּי הַשְׁפָּלוּת וְהָעֲנָוָה שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ מִלְבָּשׁ אֶצֶל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל אֶבֶר וְאֶבֶר, אֲבָל זֹאת הָעֲנָוָה הִיא בְּבְחִינַת מִיתָה אֶצְלוֹ, כִּי אֵינוּ מְרַגֵּשׁ הָעֲנָוָה הַמִּלְבָּשֶׁת אֶצְלוֹ, אֲבָל עַל-יְדֵי הַסְּתַפְּלוּת פְּנֵי הַצַּדִּיק, שֶׁעַל -יְדֵי זֶה מִתְנוּצֵץ מֵחוּ וְזֹכָה לְקַבֵּל גְּדֻלָּה בְּחִינַת מַלְכוּת. וְעַל-יְדֵי זֶה זֹכָה לְחַדֵּשׁ בְּתוֹרָה כְּרֵאוּי לוֹ לְפִי מִדְרָגָתוֹ וְעַל-יְדֵי זֶה נוֹפֵל עָלָיו יִרְאָה זוֹ הַבוּשָׁה כְּמוֹ בְּשַׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה. וְהַבוּשָׁה הִיא תְּשׁוּבָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת חַיִּים, בְּחִינַת (יַחְזַקְאֵל יִיח) וְהַשִּׁיבוּ וְחִיו וְעַל-יְדֵי זֶה נַחִיָּה אֶצְלוֹ וְקַם בְּתַחִיָּה הַשְׁפָּלוּת וְהָעֲנָוָה שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁהִיָּה אֶצְלוֹ בְּבְחִינַת מִיתָה וְעִכְשָׁיו נַחִיָּה וְקַם בְּבְחִינַת תַּחִּית הַמַּתִּים בְּבְחִינַת (יַשְׁעִיָּה כ"ו) הַקִּיצוֹ וְרַנְנוֹ שׁוֹכְנֵי עֶפְרַי וְכוּ' וְכוּ', עֵינֵי שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב:

אות ב

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין, כִּי תְּפִלִּין הֵם הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחִין, כִּיִּדּוּעַ וְכַמְבָּאָר בְּדַבְּרֵינוּ ז"ל בְּמִקּוֹם אַחֵר (סִימָן לח) שֶׁעַל -יְדֵי זֶה זֹכִין לְגְדֻלָּה בְּחִינַת מַלְכוּת בְּבְחִינַת מִלֵּךְ אֶסּוּר בְּרֵהִטִּים-בְּרֵהִיטִי מַחִין, שָׁזָהוּ כָּל בְּחִינַת תְּפִלִּין, כְּמַבְאָר בְּדַבְּרֵינוּ זְכוּרֵינוּ לְבָרְכָה שֶׁמְקַרָּא זֶה נֶאֱמַר עַל תְּפִלִּין שֶׁהֵם בְּחִינַת רֵהִיטִי מַחִין הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחִין, שֶׁבֵּהֵם אֶסּוּר וְקָשׁוּר וְצָרוּר בְּחִינַת הַמַּלְכוּת, שָׁזָהוּ בְּחִינַת וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדוּנִי צָרוּרָה בְּצָרוּר הַחַיִּים, שֶׁנֶּאֱמַר עַל מַלְכוּת דָּוִד שֶׁהִיא קָשׁוּרָה וְצָרוּרָה בְּצָרוּר הַחַיִּים שֶׁהֵם הַתְּפִלִּין, שָׁזָהוּ בְּחִינַת קָשׁוּר שֶׁל תְּפִלִּין, כְּמַבְאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר (סִימָן נד), הֵינּוּ שֶׁהַשֵּׁם יַתְבָּרָךְ בְּרַחֲמָיו צָנוּ לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם שֶׁהֵם הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת אֹרֶךְ הַפְּנִים כִּדִּי לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ עַל-יְדֵי זֶה קִדְשֵׁת אֹרֶךְ פְּנֵי הַצַּדִּיקִים הָאֲמַתִּיִּים, שֶׁעַל-יְדֵי הַסְּתַפְּלוּתָם עֵקֶר הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחִין עַד שְׁזֹכִין לְכָל הַבְּחִינּוֹת הַנִּי"ל עַד שְׁזֹכִין לְחַיִּים נְצַחִיִּים שֶׁהֵם עֲנֹה וְשְׁפָלוּת אֲמַתִּית שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁהֵם בְּחִינַת תַּחִּית הַמַּתִּים וְכַנִּי"ל וְכָל זֶה מְקַבְּלִין עַל -יְדֵי הַסְּתַפְּלוּת פְּנֵי הַצַּדִּיקִים, אֲבָל לֹא כָּל אָדָם זֹכָה לָזֶה, כִּי לֹא כָּל אָדָם זֹכָה לִידַע הֵיכָן מֹשֶׁה שְׂרוּי הֵיכָן אַהֲרֹן שְׂרוּי, הֵינּוּ שֶׁהַרֹּב אֵינָם יוֹדְעִים הֵיכָן הֵם הַצַּדִּיקִים הָאֲמַתִּיִּים הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה הַזֹּאת שֶׁיִּכְוָלוּ עַל-יְדֵי הַסְּתַפְּלוּתָם לְבַד לְזָכוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַבְּחִינּוֹת הַנִּי"ל עַד שְׁיִזְכָּה לְבְּחִינַת

תחנית המתים שהוא חיים נצחיים, שהוא עקר האשר והמקוה, עקר התכלית האמתית, עקר תקוותינו לנצח ואפלו מי שזוכה לזה להתקרב לזה הצדיק ולהסתפל בו ולהתעדר באור פניו הקדושים בודאי גם הוא אי אפשר שישתפל בו בכל יום ובכל עת ובכל שעה, על-כן השם יתברך ברחמיו חמל עלינו ונתן לנו מצוה הקדושה והנוראה הזאת להניח תפלין בכל יום, כי התפלין הם קדושים בקדשה גדולה כל כך, שעל-ידי זה יכול כל אחד מישראל להמשיך על עצמו קדשת התנוצצות המחין הנמשכין מהסתפלות פני הצדיקים, כי תפלין הם אור הפנים פני"ל ועל-כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנחות מד), המניח תפלין זוכה לחיים, כמו שכתוב (ישעיה ל"ח), "ה' עליהם יחיו", הינו בחינת חיים נצחיים הנ"ל, שהם בחינת תחנית המתים, שהוא בחינת ענוה ושפלות אמתית של משה רבנו פני"ל וזה בחינת השמחה של תפלין, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות), דהוי חדי כולה יומא ואמר תפלין קא מנחנא כי חיים הנ"ל הם עקר השמחה הנצחית, כמו שכתוב (תהלים ט"ז), "תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך" שזה זוכין על-ידי תפלין, שהם בחינת אור הפנים פני"ל וזה בחינת קשר של יוד שהזהירו רבותינו זכרונם לברכה מאד שלא יתרחק ח"ו, מן התפלין, כי יוד הוא בחינת עולם הבא, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנחות כ"ט), הינו בחינת חיים נצחיים של עולם הבא, שהוא ענוה ושפלות אמתית, שזהו גם כן בחינת יוד שהוא קטנה שבאותיות, הינו בחינת ענוה אמתית וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שהעולם הבא נברא ביוד על שם שהצדיקים שיהיו אז מעטים ולכאורה תמוה הלא כל ישראל יהיו שם כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (אבות א'), כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, שנאמר (ישעיה ס'), "ועמד כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ וכו'" אך מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שהצדיקים שיהיו שם הם מעטים הוא בבחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על פסוק (דברים ז'), "כי אתם המעט מכל העמים" ופרש רש"י על ענוה ושפלות שאתם ממעטים עצמכם וזה שהצדיקים שיהיו שם בעולם הבא הם מעטים מעטים ודאי, כי לא יהיה שם רק מי שהוא בבחינת כי אתם המעט מכל העמים, דהינו שהוא ממעט ומקטין עצמו, כי חיים נצחיים של עולם הבא אין מי שיוכל לקבל כי אם השפלות והענוה של כל אחד וכו' וכנ"ל:

אות ג

וזה שהפליגו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה י"ז) בענין מי שאינו מניח תפלין וקראו אותו פושעי ישראל בגופו, שהוא קרקפתא דלא מניח תפלין, שהוא נדון במיתה עולמית הינו פני"ל כי אי אפשר לזכות לחיי

עולם, שהם חיי עולם הבא כי אם על-ידי תפלין פני"ל:

אות ד

ועל-כן שבת לאו זמן תפלין, כי שבת הוא בעצמו בחינת חיי עולם הבא, בחינת חיים נצחיים הנ"ל, בבחינת טועמיה חיים זכו, כמו שכתוב בהתורה הנ"ל בתחלתה, על-כן בודאי אין צריכין אז תפלין להכניע סטרא דמותא להמשיך חיים נצחיים, כי קדשת שבת בעצמו הוא בחינת חיים נצחיים פני"ל וכן ביום טוב וחול המועד אסור להניח תפלין, כי הם בעצמם אות כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנחות ל"ו), כי הם כלם מקבלים קדשת שבת קדש שהוא תחלה למקראי קדש, שכל הימים טובים מקראי קדש מקבלים קדושתם משבת, על-כן אין שיך בהם הנחת תפלין פני"ל, כי כל הימים טובים הם זכר ליציאת מצרים ועקר התפלין הם בחינת זכירת יציאת מצרים שהם הפרשיות של תפלין שנוזר בהם הרבה יציאת מצרים, כי עקר התפלין הם לזכות לחיים נצחיים חיי עולם הבא פני"ל, שהם בחינת נחלה בלי מצרים בלי גבול, כמבאר שם בהתורה הנ"ל בתחלתה, עין שם וזה עקר בחינת יציאת מצרים שאז זכינו לקבל את התורה, שעל-ידי זה נזכה לחיי עולם הבא לבחינת נחלה בלי מצרים בלי גבול הפך בחינת מצרים שנקרא על שם זה מצרים לשון מצרים וגבול, כי כל מקום הרחוק מהקדשה ביותר הוא בבחינת גשמיות ביותר ויש שם בחינת מצרים וגבול ביותר ועל-כן כל הגליות מכוונים על שם מצרים, על שם שהם מצרים לישראל כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, כי עקר כל הגליות הוא גלות הנפש מה שמונעים את ישראל מפמה מצות וקדשת ישראל על-ידי מרידת הגלות בגשמיות ורוחניות וכל מה שרחוקים מהקדשה, כן הוא בבחינת גבול ומצר ביותר. ועל-כן נקראים הגליות על שם מצרים לשון מצר וגבול, כי הם מצרים לישראל לכובשם ח"ו, בבחינת מצר וגבול הפך נחלה בלי מצרים הנ"ל וזה בחינת (איכה א') כל רודפיה השיגוה בין המצרים וכנ"ל אבל על-ידי מצות תפלין אנו ממשיכין על עצמנו בחינת קדשת יציאת מצרים, שהוא בחינת קדשת הגאולה העתידה שיגאלנו השם יתברך מכל הגליות, כמו שכתוב (מיכה ז'), "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" כי אנו ממשיכין עלינו על-ידי התפלין קדשת אור פני הצדיקים האמתיים, שעל-ידי זה זוכין לנחלה בלי מצרים, שזהו בחינת יציאת מצרים שנוזר בתפלין וכנ"ל ועל-כן בכל הימים טובים, שהם בעצמם זכר ליציאת מצרים בודאי אין להניח בהם תפלין, כי זוכין לבחינת יציאת מצרים שהוא בחינת נחלה בלי מצרים, שהוא חיים נצחיים של עולם הבא, זוכין לזה על-ידי קדשת הימים טובים בעצמן שהם עצמן אות, כי הם בעצמן בבחינת יציאת מצרים

וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן הוּא אֲסוּר לְהַנִּיחַ בָּהֶם תְּפִלִּין וְעַל-כֵּן אֵימָא בְּזַהַר הַקְּדוּשׁ
 שְׁחִיב מִיְתָה הַמְּנִיחַ בָּהֶם תְּפִלִּין, כִּי עֵקֶר הַתְּפִלִּין הוּא לְהַכְנִיעַ סִטְרָא
 דְּמוֹתָא שְׁשׁוּלְט בִּימֵי הַחוּל, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה אֵין מְרַגִּישִׁין הַשְּׁפָלוּת וְהַעֲנָוָה שֶׁל
 מִשָּׁה רַבְּנָו שְׁבָכַל אֲבָר, שֶׁהוּא בְּבַחֲנִינַת מִיְתָה אֲצִלוּ מַחֲמַת שְׁאֵז יֵשׁ אַחֲזִיזָה
 לְסִטְרָא דְּמוֹתָא שְׁהַמְּשִׁיד אָדָם הָרָאשׁוֹן עַל-יַדֵּי אֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע,
 שְׁעֵקֶר הַפְּגָם הָיָה עַל-יַדֵּי גְדֻלוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ג'), "וְהֵייתֶם
 כְּאֱלֹקִים יוֹצְרֵי עוֹלָמוֹת כְּמוֹתוֹ וְכוּ" כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה
 (בְּרֵאשִׁית רַבָּא פָּרָק י"ט), הֵינּוּ שְׁהַנְּחָשׁ הַכְּנִיס בָּהֶם קִנְיָא וְגְדֻלוֹת
 לְהַתְּקַנְיָא בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְלְהַתְּאוֹת לְהַתְּגַדֵּל כְּמוֹתוֹ לְבִרָא עוֹלָמוֹת כְּמוֹתוֹ וְעַל-
 יַדֵּי זֶה נִתְגַּרֵּשׁ מִגֵּן עֵדֶן וְנִגְזַר עָלָיו מִיְתָה לְדוֹרוֹת כִּי אִם לֹא הָיָה חוּטָא הָיָה
 זוֹכָה בְּגוּפוֹ לְחַיּוֹת חַיִּים נְצַחִים הַנִּי"ל, הֵינּוּ שְׁהָיָה זוֹכָה בְּעוֹדוֹ בְּגוּפוֹ בְּחַיִּים
 חַיּוֹתוֹ הָיָה זוֹכָה לְהַעֲנָוָה שֶׁל מִשָּׁה רַבְּנָו בְּאֵמַת בְּכָל הָאֲבָרִים שֶׁהֵם חַיִּים
 נְצַחִים, וְלֹא הָיָה צָרִיךְ לְמוֹת כָּלָל, אֲבָל מַחֲמַת שְׁפָגָם בְּזֶה כְּנִי"ל, עַל-יַדֵּי
 זֶה נִתְגַּרֵּשׁ מִגֵּן עֵדֶן (שָׁם) וַיִּשְׁכַּן וְכוּ" אֶת הַכְּרוֹבִים וְכוּ" לְשֹׁמֵר אֶת דָּרְךָ עֵץ
 הַחַיִּים, עַל-כֵּן עֲתָה אֵי אֲפָשֶׁר לְהַאֲדָם לְזָכוֹת בְּשִׁלְמוֹת בְּתַכְלִית לְבַחֲנִינַת
 חַיִּים נְצַחִים הַנִּי"ל כִּי אִם עַל-יַדֵּי הַמִּיְתָה שְׁבִהֲכָרַח שְׁיִמּוֹת תְּחַלָּה וַיִּשׁוֹב
 אֶל הָעֵפֶר כְּשֶׁהָיָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שָׁם), "כִּי עֵפֶר אֲתָה וְאֶל עֵפֶר תִּשׁוּב" הֵינּוּ
 שְׂאֵי אֲפָשֶׁר לוֹ לְזָכוֹת לְעֲנָוָה אֲמַתִּיית, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵפֶר כִּי אִם עַל-יַדֵּי
 הַמִּיְתָה שְׁיִשׁוֹב אֶת הָעֵפֶר מִמֶּשׁ וְאֵז יִתְבַּלָּה בְּעֵפֶר לְגַמְרֵי וַיִּתְבַּלָּה זוֹהֲמַת
 הַגּוֹף, שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּשֵׁמִיית וַיִּשׁוֹב לְעֵפֶר וְאֵז דִּיקָא יִזְכָּה אַחֵר כֶּף לְפִי
 מַעֲשָׂיו לְקוּם בְּתַחֲזִית הַמַּתִּים שְׁיִהָיָה נְחִיָה שְׁפָלוּתוֹ הָאֲמַתִּי וַיְחַיָּה חַיִּים
 נְצַחִים וְכַנִּי"ל וְאֲפִלוּ הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים מְאֹד, וְאֲפִלוּ מִשָּׁה רַבְּנָו בְּעֲצָמוֹ
 הַכְּרַח לְמוֹת אֶף-עַל-פִּי שְׁזָכָה בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ לְעֲנָוָה אֲמַתִּיית, אֲבָל הַכְּרַח
 לְמוֹת בְּשִׁבִיל טוֹבַת יִשְׂרָאֵל כְּדֵי שִׁיכוֹל לְהַקִּיץ וְלַעֲוֹרֵר וְלְהַקִּים בְּתַחֲזִיהָ כָּל
 יִשְׂרָאֵל שְׁמַלְבָּשׁ בָּהֶם עֲנוּתְנוּתוֹ, שֶׁהוּא בְּבַחֲנִינַת מִיְתָה אֲצִלָּם שְׁצָרִיכִין
 לְהַחֲיוֹתָם בְּבַחֲנִינַת תַּחֲזִית הַמַּתִּים וְכַנִּי"ל וּבְשִׁבִיל זֶה הַכְּרַח מִשָּׁה לְמוֹת,
 כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (א"ר פ' ל"ו) הַמְּשַׁל לְמִי שְׁאֲבָד וְכוּ"
 וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּפִלִּין הֵם בִּימֵי הַחוּל שְׁשׁוּלְט אֵז ל"ט מְלֹאכוֹת זוֹהֲמַת
 הַנְּחָשׁ שֶׁהוּא סִטְרָא דְּמוֹתָא, עַל-כֵּן אֵי אֲפָשֶׁר לְהַכְנִיעַם כִּי אִם עַל-יַדֵּי
 קְדֻשַׁת הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִים הַפֶּךָ סִטְרָא דְּמוֹתָא,
 אֲבָל בְּשִׁבַת וַיּוֹם טוֹב וְחוּל הַמוֹעֵד, שֶׁהֵם עֲצָמָם אוֹת, כִּי מֵאִיר בְּעֲצָמָם
 מִמִּילָא קְדֻשַׁת שְׁבַת שֶׁהוּא חַיִּי עוֹלָם הֵבֵא חַיִּים נְצַחִים הַנִּי"ל, עַל-כֵּן
 בּוֹדָאֵי אֲסוּר לְהַנִּיחַ בָּהֶם תְּפִלִּין וְחִיב מִיְתָה הַמְּנִיחַ בָּהֶם תְּפִלִּין, כִּי מְרָאָה
 כְּאֵלוּ יֵשׁ בָּהֶם שְׁלִיטָה חַיּוֹ, לְסִטְרָא דְּמוֹתָא עַד שְׁצָרִיךְ לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין וְעַל-
 כֵּן חִיב מִיְתָה, כִּי בְּאֵמַת בְּאֵלוּ הַיָּמִים נִכְנַע סִטְרָא דְּמוֹתָא עַל-יַדֵּי קְדֻשַׁת
 עֲצוּמוֹ שֶׁל יוֹם כְּנִי"ל:

ועל-כן אָבַל אָסוּר לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, כִּי מַחֲמַת הָאֲבָלוֹת שֶׁהַתְּגַבֵּר אֵז סִטְרָא דְמוֹתָא חַיִּו, עַל-כֵּן אֵי אֶפְשָׁר אֵז לְהַכְנִיעָה עַל-יַדֵּי הַנְּחַת תְּפִלִּין וְעַל-כֵּן אָסוּר אֵז לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין וְעַל-כֵּן צָרִיךְ הָאֲבָל לֵישֵׁב עַל הָאָרֶץ לְהַמְתִּיק הַדִּין בְּשֵׁרְשׁוֹ לְהַשְׁפִּיל עֲצָמוֹ עַד לְעַפְר מִמֶּשׁ כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ חַיִּים נְצַחִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲנוּה אֱמִתִּית שְׂמֵשִׁים עֲצָמוֹ כְּעַפְר בְּחִינַת הַקִּיצוֹ וְרַנְנוֹ שׁוֹכְנֵי עֶפֶר, כִּי בְּאֵמֶת מִי שֶׁמְבַטֵּל עֲצָמוֹ בְּתַכְלִית עַד שְׂזוּכָה לְחַיִּים הַנִּי"ל בְּאֵמֶת שֶׁהֵם עֲנוּה אֱמִתִּית, הוּא אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַשְׁפִּיל עֲצָמוֹ לְעַפְר מִמֶּשׁ אֲדָרְבָּא הוּא יָכוֹל לְמַלְךְ וּלְהַשְׁתַּרֵּר וּלְהַתְּפָאֵר עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי הַתְּפָאוֹת וְאָף-עַל-פִּי-כֵן הוּא עָנִיו בְּאֵמֶת, כְּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ בְּגְדוּלֵי הַצְּדִיקִים שֶׁהַתְּפָאוֹת אֵת עֲצָמָם בְּכַמָּה הַתְּפָאוֹת, כְּמוֹ רַבִּי שְׂמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי שֶׁאָמַר בְּאֲדָרָא, אִסְהַדְנָא עָלַי וְכוּ' וְכוּן אָמַר, רְאִיתִי בְנֵי עַלְיָה וְכוּ' אִם שְׂנִים הֵם אֲנִי וְכוּ' (סְפָה מַה) וְכוּן בְּכַמָּה וְכַמָּה גְּדוּלֵי הַתְּנָאִים וְאִמּוֹרָאִים שֶׁהָיוּ מִתְּפָאֲרִים עֲצָמָם בְּכַמָּה הַתְּפָאוֹת, (עֵין סוּף סוּטָה) וְלְכַאוּרָה נִדְמָה שֶׁהוּא נֶגֶד דְּרָכֵי הָעֲנוּה, אֲבָל בְּאֵמֶת, זֶהוּ עֵקֶר תְּכִלִּית שְׁלֵמוֹת הָעֲנוּה הָאֱמִתִּית כְּאֶשֶׁר שְׂמַעְתִּי וְהִבְנִיתִי מִמֶּנּוּ ז"ל, כִּי עֵקֶר הָעֲנוּה שְׂיוֹכֵל לְכַתֵּב עַל עֲצָמוֹ וְהָאִישׁ מִשֶּׁהָ עָנִיו מְאֹד וְכוּ', כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵינוּ בְּמַקּוֹם אַחֵר וְכַמְרָמֵז בְּסוּף הַתּוֹרָה הַנִּי"ל. שְׂאִין שְׁלֵמוֹת הָעֲנוּה לְהִיּוֹת עֲצֵל וְכוּ' (שְׁקוּרִין שְׁלִימֵזְלִינִיק) וְכוּ', עֵין שֵׁם וְזֶה בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א') שְׁחַרְהָ אֲנִי וְנֶאֱמָר שְׂנֶאֱמַר בְּשִׁבַח הַצְּדִיקִים הָעֲנוּיִם בְּאֵמֶת, שֶׁהֵם בְּבְחִינַת יוֹד, שֶׁהוּא עוֹלָם הַבָּא שְׂאִין בְּהַ צִּיּוֹר כָּלֵל, רַק שְׁחָרוּת, כְּמוֹבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ וְזֶהוּ, "שְׁחַרְהָ אֲנִי וְנֶאֱמָר" שְׂאִין שְׁחָרוּת בְּתַכְלִית הַשְׁחָרוּת כְּמוֹ יוֹד הַקְּטַנָּה שְׂבִאוֹתִיּוֹת שְׂאִין בְּהַ רַק שְׁחָרוּת, הֵינּוּ בְּחִינַת עֲנוּה בְּתַכְלִית שְׂמַחְזִיק עֲצָמוֹ בְּתַכְלִית תְּכִלִּית הַשְׁחָרוּת וְאָף-עַל-פִּי-כֵן וְנֶאֱמָר וְאָף-עַל-פִּי-כֵן נֶאֱמָר הוּא מְאֹד, כִּי הוּא זוֹכָה לְבִטּוֹל כָּל הַהַרְגָּשׁוֹת עַד שֶׁיָּכוֹל לְהַתְּפָאֵר בְּנוֹי וְיוֹפֵי שְׁלוֹ, כִּי זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָעֲנוּה כְּנִי"ל, אֲבָל לֹא כָּל אָדָם זוֹכָה לָזֶה בְּשְׁלֵמוֹת, בְּפֶרֶט בְּעַת שֵׁישׁ שְׁלִיטָה חַיִּו, לְסִטְרָא דְמוֹתָא, דְּהֵינּוּ בְּעַת הָאֲבָלוֹת חַיִּו, עַל-כֵּן אֵז עֵקֶר הַהַמְתִּיקָה עַל-יַדֵּי יְשִׁיבָה לְאָרֶץ מִמֶּשׁ וְעַל-יַדֵּי זֶה מִמֶּשֶׁיךְ עַל עֲצָמוֹ חַיִּים נְצַחִים שְׂנִמְשֶׁךְ מִבְּחִינַת עֶפֶר, מִבְּחִינַת עֲנוּה אֱמִתִּית וְעַל-יַדֵּי זֶה מְכַנִּיעַ וּמְבַטֵּל סִטְרָא דְמוֹתָא שֶׁלֹּא תִשְׁלוּט עָלָיו וְזֶהוּ בְּעֲצָמוֹ תִּקּוּן הַקְּבוּרָה בְּעֶפֶר, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (קֹהֶלֶת י"ב), "וְיָשׁוּב הָעֶפֶר עַל הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה" וְאֵז וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹקִים, כִּי מַחֲמַת חֲטָא אָדָם הָרִאשׁוֹן, מַחֲמַת חֲטָאֵי הַדּוֹרוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְחַיִּים נְצַחִים כְּנִי"ל שֶׁהֵם עֲנוּה אֱמִתִּית כִּי אִם עַל-יַדֵּי שֶׁיָּשׁוּב אֶל הָעֶפֶר מִמֶּשׁ וְיִתְּבַלֶּה זוּהֶמְתּוֹ בְּעֶפֶר 'בְּעֶפֶר' דִּיקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנוּה שְׂמֵשִׁים עֲצָמוֹ כְּעַפְר וְאֵז יִזְכָּה לְקוֹם בְּתַחִיָּה לְחַיּוֹת חַיִּים נְצַחִים וְהָעֶקֶר כְּפִי מַה שְׂזָכָה לְהַשִּׁים עֲצָמוֹ כְּעַפְר בְּחִינַת בְּבְחִינַת הַקִּיצוֹ וְרַנְנוֹ שׁוֹכְנֵי עֶפֶר מִי שֶׁנִּעְשָׂה שְׂכּוֹן לְעַפְר בְּחִינַת, וְכַנִּי"ל:

אות ו

ועל-כן עקר אור התפלין יוצאין על-ידי התעוררות השנה בחצות לילה לעסק בתורה, פמובא בכתבי האריז"ל באריכות שמשם יוצאין אור התפלין, עין שם פי שנה אחד מששים במיתה ועל-ידי התעוררות השנה מכניעין סטרא דמותא וממשיכין על עצמו אור הפנים על-ידי שמתאבלין על חרבן בית המקדש, שהם עקר אור פני ה', כמו שכתוב (דברים ט"ז), "שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' וכו'" ועל-ידי שמתאבלין על חורבנות זכין להמשיך על עצמו קדשת בנינו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תענית ל'), כל המתאבל על ירושלים זוכה וכו' ועל-ידי זה ממשיך על עצמו בחינת התנוצצות המחין, שהוא בחינת בגן בית המקדש פנ"ל בהתורה הנ"ל ואחר כך עוסקין בתורה, כי משם נמשך באורי התורה פנ"ל, ועל-ידי זה יוצאין אור התפלין, שהם בחינת חיים נצחיים שכלולין מכל הבחינות הנ"ל פנ"ל:

אות ז

ועל-כן עקר התפלין תלויים בעינים, כמו שכתוב (דברים ו'), "והיו לטוטפות בין עיניך" כי עקר התפלין נמשכין על-ידי הסתכלות העינים על-ידי שזוכין לראות את עצמו עם הצדיקים האמתיים פנ"ל:

אות ח

וזה בחינת שם שדי של תפלין, כי שדי על שם שיש די באלקותו לכל בריה, שזהו הפך הגדלות, כמבאר בהתורה "אני ה' הוא שמי", עין שם ולהמתיק הענין יותר, כי באמת תכלית האדם שיבא לתכלית הטוב באמת עד שיהיה אין ממש, דהינו שיזכה לשבר הגדלות לגמרי עד שיזכה לענוה אמתיית של משה רבנו, עליו השלום, שמלבש בכל אבר ואבר ואז זוכה לחיות חיים נצחיים להיות נכלל בו יתברך להתענג על ה' שהוא

האשר המקוה אשר עין לא ראתה וכו' וזהו בחינת שדי שיש די באלקותו
לכל בריה, הינו שאינד צריך עוד שום דבר אחר, כי אינד צריך שיהיה לה
שום תענוג ואחיזה באיזה גשמיות וישות כאלו צריך לה עוד חיו, איזה
דבר אחר חוץ מאלקותו חיו, חלילה לה מזה, כי באמת יש די באלקותו
לכל בריה ואינד צריך עוד שום דבר אחר כלל, כי מי שיש לו עדין איזה
אחיזה באיזה גשות, שהוא בחינת גשמיות וישות, שהוא רחוק מהשם
יתברך, כי תועבת ה' כל גבה לב נמצא נחשב כאלו בוחר לו איזה דבר אחר
חוץ מאלקותו יתברך ועל-כן באמת אמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה
ד'), כל המתגאה כאלו עובד עבודה זרה ועל-כן ההפך מזה שהוא ענוה
אמתית, הוא בחינת שם שדי שיש די באלקותו לכל בריה, כי כשאינו בו
שום גשות והוא מבטל כל ההרגשות בתכלית הבטול כאלו הוא אין ממש
ואין לו שם תענוג וחיות כי אם חיות השם יתברך בעצמו וזה די לו ואין
צריך יותר, כי יש די באלקותו לכל בריה שיש די ענג ושמחה וחיות אמתית
ונצחי באלקותו לבד יתברך ואין צריכין שום דבר אחר כלל, רק להיות
אין ממש ולהתענג על ה' לבד כנ"ל, אשרי הזוכה לזה וזה בחינת (תהלים
ל"ד) בה' תתהלל נפשי ישמעו ענוים וישמחו, שדוד המלך, עליו השלום,
התפאר בה' תתהלל נפשי שאין לי שום שבח והלול כי אם בה' לבד כנ"ל
וזהו, "ישמעו ענוים וישמחו" כי זה אין זוכין כי אם ענוים באמת, שהם
זוכין לחיים נצחיים, הוא בחינת שבע שמחות, כמו שכתוב (שם ט"ז),
"תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך וכו'" שזהו בחינת תפלין, שהם
אור הפנים כנ"ל, שזהו בחינת שדי של תפלין, שיש די באלקותו לכל בריה
ואין צריכין דבר אחר כלל וכנ"ל וזהו שיש די באלקותו לכל בריה, הינו
שכל בריה שבעולם עקר סוף תכליתה האחרון לבא לזה שלא יהיה לה
שום תאוה ותענוג וחיות אחר כי אם באלקותו לבד, כי יש די באלקותו
לכל בריה, כי כל בריה שבעולם יש לה די וענג לחיות באלקותו יתברך
לבד וכנ"ל וכבר מרמז מענגן זה בסוף התורה אמר ר' עקיבא (בסימן
נ"א) שאף-על-פי שתכלית עולם הבא לכלול בו יתברך שיהיה נכלל אחר
הבריאה בקדם הבריאה, שזהו בחינת עין לא ראתה וכו' שלא יהיה עין
שיראה, כי יוכלל הכל בבחינת קדם הבריאה, אף-על-פי-כן יהיה חלוקים
רבים בין כל אחד ואחד שכל אחד יקבל שכרו כפי עבודתו ולפום צערא
אגרא, אך אי אפשר להבין זאת כלל, כמו שכתוב שם, עין שם וזהו שיש
די באלקותו לכל בריה שאף-על-פי שבודאי יהיה חלוקים גדולים בענגן
זה, שהוא להתענג על ה' לבד כנ"ל, אף-על-פי-כן אפלו הבריאה הפחותה
שבפחותים יש לה די באלקותו לבד, כי ענג וחיות ידיעות וכלליות
באלקותו יתברך שתרג יש הבריאה הפחותה שבפחותים יש בו די והותר
לחיות חיים נצחיים לעולם ועד, כי אף-על-פי שבודאי לא יזכה הקטן
במעלה לידע ולחיות חיים נצחיים כמו הצדיק הגדול ויהיה חלוקים לאין
מספר בין מדרגת כל אחד ואחד, אף-על-פי-כן אפלו החיות והענג שיקבל
הקטן שבקטנים מאלקותו יתברך לבד בלי שום דבר אחר יהיה בו די
והותר לחיות לעולם ועד, כי יש די באלקותו לכל בריה אפלו להקטן
שבקטנים וכנ"ל והעקר מי שחותר ומשתדל לזכות לזה בחיים חיותו ועל
זאת יתפלל כל החפץ בחיים אמתיים שיזכה לבא לזה בחייו שיהיה לו די

בְּאֱלֹקוֹתוֹ לְבַד וְלֹא יִרְצֶה שׁוֹם דְּבַר אַחֵר רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ וּמִצְוֹתָיו שֶׁהֵם אַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרִי הַמְשַׁתְּדֵל עַד שְׁזֹכָה לָזֶה וְזֶה בְּחִינַת (מְלֶאכִי ג') וְהִרְיָקוֹתַי לָכֶם בְּרָכָה עַד בְּלִי דֵי וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנִים לְבִרְכָה (תַּעֲנִית ט'), עַד שְׁיִבְלוּ שְׁפִתוֹתֵיכֶם מְלוֹמֵר דֵי וְקָשָׁה לִי תַמְיֵד מֵה בְּרָכָה הִיא זֹאת שְׂיִצְטָרְכוּ שְׁפִתוֹתֵיכֶם לְבָלוֹת מְלוֹמֵר דֵי אַךְ בְּאֵמֶת קִבְּלַת שְׂכָר הַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים יֵשׁ בּוֹ מְדַרְגוֹת לְמַעְלָה מִמְדַרְגוֹת גְּבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ עַד אֵין חֶקֶר וְעַל-כֵּן אֶף-עַל-פִּי שְׁבִסוּף יִזְכָּה כָּל בְּרִיָּה לָזֶה שְׁיִהְיֶה לוֹ דֵי בְּאֱלֹקוֹתוֹ לְבַד כְּנִ"ל, שְׁזָהוּ בְּחִינַת שֵׁם שְׁדֵי כְּנִ"ל, אֲבָל מַעְלָה יִתְרָה יִזְכּוּ יִשְׂרָאֵל שְׁיִגִיעוּ לְבִטּוֹל כְּזֶה עַד שְׁיִפְסְקוּ מְלוֹמֵר דֵי, כִּי דֵי הוּא בְּחִינַת צְמָצוּם וּמִי שְׁיִשְׁאַר בּוֹ עוֹד אֵיזָה בְּחִינַת צְמָצוּם אֶף-עַל-פִּי שְׁיִזְדַּכֵּךְ בְּתַכְלִית הַזְּכוּךְ יֹאמֵר דֵי, כִּי בּוֹדֵאֵי יִהְיֶה לוֹ דֵי בְּאֱלֹקוֹתוֹ לְבַד וְכְנִ"ל, אֲבָל יִשְׂרָאֵל מִמְשֻׁלוֹתָיו יַעֲלוּ לְמַעְלָה לְמַעְלָה מִזֶּה שֶׁהֵם יִתְבָּרַךְ יִרְיָק לָהֶם בְּרָכָה עַד בְּלִי דֵי עַד שְׁיִבְלוּ שְׁפִתוֹתֵיהֶם מְלוֹמֵר דֵי שְׁיִשְׁפִיעַ לָהֶם כָּל כֶּךָ בְּרָכָה וְטוֹב וְעַנְג שֶׁהַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַד שְׁיִגִיעוּ לְבִטּוֹל עֲלִיוֹן כְּזֶה עַד שְׁשִׁפְתוֹתֵיהֶם שֶׁהֵם כְּלִי הַדְּבוּר יִבְלוּ וְיִתְבַטְּלוּ וְלֹא יֹאמְרוּ עוֹד דֵי, כִּי יַעֲלוּ לְמַעְלָה לְמַעְלָה מִכָּל הַצְּמָצוּמִים הַקְּדוּשִׁים שְׁבַעוֹלָם וְעַל זֶה נֹאמֵר (יִשְׁעִיָה ס"ד), "עֵינִן לֹא רָאִתָּה אֱלֹקִים זוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחְפָּה לוֹ" וְאֵי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר יוֹתֵר בְּזֶה כָּלל, רַק כָּל חֵד כְּפוּם מֵה דַמְשַׁעַר בַּלְבִּי יוֹכֵל לְהַתְנוּצֵץ לוֹ מַעַט מַעֲלַת הַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים הַנְּלוּיִם לָהֶם, אֲשֶׁרִי כָּל חוּסֵי בָּם :

אות ט

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת י"ג) קִדְּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר וְכוּ', שֶׁהִיא פְּרִשָׁה רֵאשׁוֹנָה שֶׁל תְּפִלִּין, וְכוּן פְּרִשַׁת שְׁנֵיָה, "וְהָיָה כִּי יִבְיָאָד", מְדַבֵּר מִקְדוּשַׁת בְּכוֹרִים, כִּי קִדְּשַׁת בְּכוֹרִים הוּא בְּחִינַת קִדְּשַׁת הַבְּרִית עַל-יְדֵי שְׁמִקְדָּשִׁין הַהוֹלְדָה הַרֵאשׁוֹנָה וְנוֹתְנִין אוֹתָהּ לְכַהֵן, כִּי כָּל בְּחִינַת הַנִּ"ל שְׁזֹכִין עַל-יְדֵי רֵאִית הַצְּדִיק לְבְּחִינוֹת תְּחִיַת הַמֵּתִים, שֶׁהוּא עֲנֻה אֲמִתִּיַת, הָעֶקֶר עַל-יְדֵי קִדְּשַׁת הַבְּרִית שֶׁל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא מִמְשִׁיךְ בְּחִינַת קִדְּשַׁתוֹ וּפְרִישַׁתוֹ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ בְּשַׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּהַתּוֹרָה הַנִּ"ל וְעֶקֶר קִדְּשַׁת הַבְּכוֹרִים הוּא לְתַנּוּם לְכַהֵן, כִּי קִדְּשַׁת הַכֹּהֵנִים הַתְּחִילָה מֵאַהֲרֹן שְׁזֹכָה לָזֶה עַל-יְדֵי רֵאִית פְּנֵי הַצְּדִיק מִשֶּׁה אַחִיו בְּאֵמֶת בְּלִי קִנְאָה רַק בְּעֲנֻה אֲמִתִּיַת וְעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא זָכָה לְמַעְלָה גְּדוּלָה וְנוֹרָאָה כְּזֹאת, שֶׁהוּא כְּתוּר הַכֹּהֵנִים שְׁיִהְיֶה הוּא וּבְנָיו כְּהֹנִים לְעֹמֵד לְפָנָיו ה' לְשִׁרְתוֹ וּלְבָרָךְ בְּשֵׁמוֹ, כִּי בְּזֶה שְׁרָאָה וְקִבֵּל פְּנֵי מִשֶּׁה אַחִיו בְּשִׁמְחָה בְּזֶה הָיָה תְּלוּי כָּל יְצִיאַת מִצְרַיִם וְקִבְּלַת הַתּוֹרָה, עַל-כֵּן זָכָה עַל-יְדֵי זֶה לְכַהֵנָה וְכַמְבָּאָר בְּפְרִשָׁה שֶׁל שְׁלִיחוֹת מִשֶּׁה לְהוֹצִיא יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם שְׁמָאֵן מִשֶּׁה בְּשְׁלִיחוֹתוֹ כְּמָה פְּעֻמִּים, כִּי לֹא רָצָה לְטַל גְּדֻלָּה עַל אַחִיו אַהֲרֹן, כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנִים לְבִרְכָה (

תנחומא שמות כ"ז) עד שאמר לו השם יתברך (שמות ד'), "הלא אהרן אחיך הלוי וכו' הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בלבבו" ועל-ידי זה זכה לכהנה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קל"ט) שבזכות זה זכה לחשן המשפט הנתון על הלב נמצא, שעקר הכהנה זכה אהרן על-ידי וראך וכו' וזהו וראך דיקא, שעל-ידי שיראה אותך ויקבל פניך ושמח בלבבו, שזה בחינת חיים נצחיים שהוא ענוה אמתית שזוכין על-ידי ראית פני הצדיקים, שם עקר השמחה כנ"ל, בחינת תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך, בחינת ישמעו ענוים וישמחו על-ידי זה תוציא את ישראל ממצרים, שהוא בחינת בטול המצרים והגבולים, שהם בחינת גאות כנ"ל ועל-כן זכה לכהנה לעבד עבודתו בבית המקדש ששם עקר התנוצצות המחין, שהם מלאכת המשכן והבית המקדש בחינת חזית איש מהיר במלאכתו מהיר דיקא בחינת הכהנים העובדים בבית המקדש שהם מהירים וזריזים בעבודתם בחינת (שבת כ') כהנים זריזים הן ועל-כן פרשיות התפלין מדברים מקדושת הבכור שהוא בחינת קדשת הפהו, כי עקר הכהנה נמשכת מראית פני הצדיק, מבחינת וראך ושמח בלבבו שמשם עקר קדשת התפלין כנ"ל:

אות י

ועל-כן עקר תחית המתים יהיה על-ידי זרע אהרן הפהו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוף סוטה) ותחית המתים בא על-ידי אליהו זכור לטוב אליהו זה פנחס בן אלעזר בן אהרן הפהו, כי תחית המתים, שהוא ענוה אמתית, נמשך על-ידי קדשת אהרן שזכה לכהנה על-ידי ראית פני הצדיק באמת בשמחה, שעל-ידי זה עקר תחית המתים כנ"ל:

אות יא

וזה שמסימת פרשה אחרונה שבתפלין בענין תחית המתים שהם חיים ארפים חיים נצחיים, כמו שכתוב (דברים י"א), "למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיכם לתת להם וכו'" ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין צ') לענין תחית המתים, כמו שכתוב, לכם לא פתיב, אלא להם מפאן לתחית המתים מן התורה, הינו כנ"ל, כי

עקר התפלגון, שהם אור הפנים הוא לזכות לתחית המתים, שהוא ענוה
אמתית בחינת הקיצו ורננו שוכני עפר כנ"ל. ועל-כן מדברים כל
הפרשיות של תפלגון מארץ ישראל, כי עקר תחית המתים יהיה בארץ
ישראל, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פְּתוּבוֹת קי"א), וְזֶהוּ,
"לִמְעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְכוּ" עַל הָאֲדָמָה דִּיקָא, שֶׁהוּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁם עֵקֶר
תְּחִיַת הַמֵּתִים, כִּי תְחִיַת הַמֵּתִים הוּא עֲנוּה אֲמִתִּית שְׁמֵשִׁים עֲצָמוּ כְּעֵפֶר
וְכֹאֲדָמָה בְּחִיַת הַקִּיצוֹ וְרִנְנוֹ שׁוֹכְנֵי עֵפֶר מִי שֶׁנַּעֲשֶׂה שָׁכֵן לְעֵפֶר בְּחִיּוֹ וְזֶה
זוֹכִין דִּיקָא עַל-יְדֵי עֵפֶר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי אֶף-עַל-פִּי שֶׁבְּחִיַת עֵפֶר הוּא מַעֲלָה
גְּדוּלָה, דִּהֵינּוּ לְשׁוּם עֲצָמוּ כְּעֵפֶר לְהִיּוֹת עֲנִיו בְּאֲמַת שֶׁהוּא גְּדוּל מֵהַכֹּל, כִּי
עֲנוּה גְּדוּלָה מִכָּל אֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּבָר מְבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שֶׁאֶף-עַל-פִּי-כֵן
אֲסוּר לְהִיּוֹת עֲצֵל (וְשְׁלִימְזֻלְנִיק) וְכוּ, כִּי הָעֲנוּה הוּא עֵקֶר הַחִיּוֹת וְכוּ, כִּי
יֵשׁ לְהַפְּדוֹ, בְּחִיַת עֵפֶר דִּסְטָרָא אַחְרָא, שֶׁעֵקֶר אַחֲזִיזַת הַסְּטָרָא אַחְרָא
וְנִשְׁכַּח הַנְּחָשׁ הוּא שָׁם, שֶׁהוּא בְּחִיַת וְנִחַשׁ עֵפֶר לְחָמוֹ, שֶׁהוּא בְּחִיַת
עֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמָקוֹם אַחֵר, שֶׁהוּא הַפְּדוֹ מִבְּחִיַת חֲזִית אִישׁ
מֵהִיר בְּמִלְאֲכָתּוֹ וְזֶה בְּחִיַת עֵפֶר שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ, שֶׁהוּא פֶּר טָמֵא, כְּמוֹ
שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ לְבִרְכָה שֶׁבְּזָמַן שֶׁיִּשְׂרָאֵל שְׂרוּיִין עַל אֲדָמָתּוֹ אֲסוּר
לְכַהֵן לְצִאֵת לְחוּץ לְאֶרֶץ מִחֲשֵׁשׁ רַבּוּי הַמֵּתִים הַנִּקְבָּרִים שָׁם כִּי שָׁם נֶאֱחָז
בְּיוֹתֵר סְטָרָא דְמוֹתָא, שֶׁהוּא בְּחִיַת עֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת, שֶׁהוּא בְּחִיַת עֲנוּה
פְּסוּלָה שֶׁבְּאֲמַת הִיא בְּחִיַת גְּדוּלוֹת וְעַל-כֵּן צָרִיד כָּל אֶחָד לְקַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ
בְּבְחִיַת קִדְשֵׁת עֵפֶר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שָׁם עֵקֶר תְּחִיַת הַמֵּתִים שֶׁהוּא עֲנוּה
אֲמִתִּית כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן מְדַבְּרִים הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל תְּפִלִּין מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי שָׁם
עֵקֶר תְּחִיַת הַמֵּתִים, שֶׁהוּא בְּחִיַת תְּפִלִּין כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן נִקְרָאת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
אֶרֶץ הַחַיִּים, כִּי שָׁם עֵקֶר הַתְּחִיָּה בְּחִיַת חַיִּים נֶצְחִיִּים כְּנִי"ל וְזֶהוּ אֶרֶץ
הַחַיִּים, הֵינּוּ שֶׁשָּׁם הָאֶרֶץ וְהָעֵפֶר, דִּהֵינּוּ בְּחִיַת הָעֲנוּה וְהַשְּׁפָלוֹת בְּבְחִיַת
חַיִּים, דִּהֵינּוּ עֲנוּה אֲמִתִּית שֶׁהִיא עֵקֶר הַחַיִּים מֵהַ שְׂאִין כֵּן אֶרֶץ הָעַמִּים
הוּא בְּחִיַת אֶרֶץ וְעֵפֶר טָמֵא שֶׁשָּׁם סְטָרָא דְמוֹתָא, הֵינּוּ בְּחִיַת עֲנוּה פְּסוּלָה
שְׂאִינוֹ חַי חַיִּים אֲמִתִּיִּים עַל-יְדֵי הָעֵפֶר דִּהֵינּוּ הַשְּׁפָלוֹת רַק נוֹפֵל עַל-יְדֵי זֶה
עַד לְעֵפֶר חַיּוֹ, שֶׁזֶהוּ בְּחִיַת עֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת, בְּחִיַת וְנִחַשׁ עֵפֶר לְחָמוֹ וְכְנִי"ל,
כִּי עֵקֶר מַעֲלַת הָעֲנוּה שֶׁתְּהִיָּה בְּבְחִיַת חַיִּים, בְּחִיַת תְּחִיַת הַמֵּתִים שֶׁעֵקֶרוֹ
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא אֶרֶץ הַחַיִּים וְכְנִי"ל, עַל-כֵּן צָרִיכִין בְּאֲמַת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה
הַרְבֵּה מֵהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ שִׁיזְכֶּה לְעֲנוּה אֲמִתִּית, שֶׁהִיא עֵקֶר הַחַיִּים שֶׁל כָּל
אָבֵר, כְּמִבְּאָר שָׁם בְּסוּף הַתּוֹרָה הַנִּי"ל:

אות יב

וְזֶה בְּחִיַת מִצּוֹת אֲכִילַת מִצָּה וְאֲסוּר חֲמֵץ בַּפֶּסַח שֶׁנֶּאֱמַר בַּפְּרָשֵׁת תְּפִלִּין,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת י"ג), "שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת וְכוּ מִצּוֹת יֹאכַל וְכוּ"

ולא יראה לך חמץ וכו' כי צריכין לקדש את אכילתו מאד, כי עקר המיתה נגזרה על-ידי חטא האכילה, דהינו על-ידי שאכל אדם הראשון מעץ הדעת ועקר המיתה הוא בחינת התגברות הישות והגשמיות של החמר עד שנתעלם הענוה בבחינת מיתה כנ"ל, שעקר החיים האמתיים היא הענוה של משה רבנו שבכל אבר ולהפך המיתה היא התעלמות הענוה, שהוא בחינת אין על-ידי התגברות הישות של החמר, שהוא בחינת גאות וכנ"ל וגם בגשמיות עקר המיתה על-ידי התגברות הגוף על הנפש, החמר על הצורה, שהוא בחינת התגברות הישות על האין עד שמכרחת הנפש לצאת ולהתעלם בתכלית ההעלם, וכל זה נמשך על-ידי אכילת עץ הדעת טוב ורע, כי עקר החיות נמשך להאדם על-ידי האכילה כנראה בחוש, על-כן צריכין שתהיה האכילה בקדשה על-פי התורה ואז נמשך על-ידי האכילה החיות מהתורה, שהוא בחינת חיים נצחיים של עולם הבא הוא ענוה אמתיית ועל-כן באמת משה רבנו, עליו השלום, שזכה לענוה בתכלית השלמות בחיים חיותו, על-כן לא היה צריך לאכילה כלל והיה בהר ג' פעמים ארבעים יום לחם לא אכל וכו', כי כל חיותו היה חיים אמתיים שהם חיים נצחיים של לעתיד, שהם ענוה אמתיית וכנ"ל, אבל שאר בני העולם צריכין לאכל, כי להמשיך חיות ועקר החיות הנמשך על-ידי האכילה, נמשך משרש החיים, שהם חיים נצחיים של לעתיד, שהם ענוה אמתיית, שהוא בחינת אין, כי האכילה הוא שמכילה המאכל לגמרי ועל-ידי זה מברר ממנו פנימיות חיותו, שהם הנצוצות הקדושים שבתוכו, שהם רוחניים לגמרי, שהם בבחינת אין, כי באמת אין האדם נזון מגשמיות המאכל כלל, כי הגשמיות נעשה ממנו פסלת גמור ונדחה לחוץ לגמרי, רק עקר חיותו הוא מחיות המאכל, שהוא בחינת אין, בחינת ענוה, שהוא בחינת חיים נצחיים שמשם שרש החיים ומי שאוכל בבחינה זאת בלי שום תערובות פסלת בודאי הוא חי לעולם בבחינת (בראשית ג') ואכל וחי לעולם, שהם הצדיקים האמתיים שהם חיים וקיימים תמיד לעולם ואינם מתים כלל, כשאמרו רז"ל (ברכות יח) הצדיקים במיתתם קרוים חיים וכו' שאמר רבי שמעון בר יוחאי קדם הסתלקותו שאני הני דאקרון חיים כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תענית ה'), יעקב אבינו לא מת וכו' אבל על-ידי חטא אדם הראשון נתערבו כל הדברים ומחמת התערבות שיש בהאכילה, על-כן אי אפשר לזון מהחיות דקדשה שבו שהוא בחינת ענוה ואין כ"א על-פי התורה הקדושה שמבררת כל הדברים, כמו שפתוב, "ותורתך בתוך מעי" ועל-ידי ברכה תחלה וסוף וגם על כל זה אי אפשר לחיות לעולם וצריכין למות, כי אי אפשר לברר בשלמות בחייו כי אם על-ידי שישוב אל העפר וכנ"ל, אבל על כל פנים בודאי יש חלוק גדול בין האכילה, כי האכילה שהיא בקדשה על-פי התורה היא עקר החיים, כי ממשיך החיות משרשו מבחינת ענוה, שהיא בחינת חיים נצחיים וכנ"ל וזה שהזכיר אדמו"ר ז"ל לענוה אכילה דיקא הענוה בושה, עין שם מה שאמר על פסוק, "משם חפר אוכל" (איוב ל"ט), שראוי שיהיה לאדם בושה להושיט המאכל לפיו וכו', עין שם, כי בודאי צריכין להמשיך על עצמו בושה גדולה בשעת האכילה כדי לזכות אז דיקא לחיים נצחיים שהוא ענוה שנמשך על-ידי הבושה, שהוא בחינת

תשובה כמו שכתוב שם כדי להמשיך חיות דקדושה וכנ"ל ועל-כן הזהירה תורה ביותר שלא יבא לידי גסות על-ידי האכילה, כמו שכתוב (דברים ח'), "פן תאכל ושבעת וכו' ורם לבבך וכו'" כי כשאינו אוכל בקדושה על-פי התורה אזי אינו מעורר וממשיך חיים נצחיים הנ"ל, רק חיותו הוא מהפסלת, שהוא בחינת גאות ורם לבב, שהוא חיות דסטרוא אחרא, שהוא באמת מיתה, כי משם עקר המיתה כנ"ל, שזהו בחינת (ברכות יח) רשעים בחייהם קרוים מתים על אכילה כזאת נאמר, "כי ביום אכלך ממנו מות תמות", רחמנא לצלן, ועל-כן צריכין בשעת האכילה לזהר ביותר להמשיך על עצמו בושה הנ"ל, שעל-ידי זה נחיה השפלות, שהוא בחינת חיים נצחיים כנ"ל. כדי להמשיך על-ידי האכילה חיים נצחיים האלה, שהם חיים אמתיים, שהם ענוה ושפלות כנ"ל (ועין מזה בהלכות ערלה הלכה ב') וזה בחינת אכילת מצה ואסור חמץ בעת יציאת מצרים שהוא בטול הגבולים והמצרים, בחינת חיים נצחיים כנ"ל, כי חמץ יש בו אחיזת הגאות ביותר, כי חמץ עולה בנפיחה, שהוא בחינת גאות שמעלה ומרום עצמו על-ידי רוח גבה שבקרב וימחמת שבפסח עדן קדם קבלת התורה אי אפשר להכניע הרוח גבה הזה, כי עקר בטולו על-ידי התורה שנמשכת על-ידי איש אשר רוח בו, שהוא בחינת רוח אלקים, שהם התנוצצות המחין, בחינת (שמות ל"ד) ואמלא אותו רוח אלקים וכו', בחינת ורוח אלקים מרחפת על פני המים ועל-ידי זה מכניעים ומבטלין הגאות, שהוא רוח גבה, רוח רעה, רוח שטות, רוח הטמאה וזוכין לענוה אמתית, כמבאר בהתורה הנ"ל שעל-ידי חדושי תורה, שהם בחינת קבלת התורה נמשך בושה ונחיה השפלות והענוה וכו' כנ"ל, אבל בפסח בשעת יציאת מצרים שאז עדן לא זכינו לקבלת התורה, על-כן צריכין אז לזהר מאד מחמץ שיש בו אחיזת הרוח והאוויר של עולם הזה ביותר, שעל-ידי זה עולה בנפיחה, כי אז נאחו בהחמץ הרוח רעה הנ"ל שהוא רוח גבה, רוח הטמאה, מחמת שעדן לא קבלנו התורה שהיא הכנעתו כנ"ל, על-כן צריכין לאכל מצה שהיא נאפית בחפזון קדם שמתחיל לשלוט ולהתאחו בהעסה הרוח והאוויר של זה העולם, כי מצה נמשכת ממקום גבה מאד מבחינת התנוצצות המחין המאירין אז בליל שמורים בהארה גדולה מאד על-ידי ראית פני הצדיק לבד אף-על-פי שעדן לא קבלנו ממנו התורה, כי עקר יציאת מצרים היה בזכות ראית פני הצדיק בחינת (שמות ד') וראך ושמח בלבבו כנ"ל וכן כל ישראל ראו פני משה והאמינו בו, כמו שכתוב (שם), "ויאמן העם" כי עקר הראיה הוא כשהוא באמת ובאמונה שאז נקרא ראיה, כמו שאמר אדמו"ר ז"ל במקום אחר שהאמונה בחינת ראיה, כי כשרואה פני הצדיק ואינו מאמין אין זה נקרא ראיה כלל, כי באמת אינו רואה את הצדיק כלל מאחר שלפי דעתו אינו צדיק, כי אינו מאמין בו. נמצא, שאינו רואה את הצדיק כלל, אבל ישראל ראו את משה והאמינו בו, שזה עקר ראית פני הצדיק ועל-ידי זה נמשך עליהם התנוצצות המחין ועל-ידי זה נגאלו ממצרים בליל שמורים שהאיר עליהם אז הארה גדולה משם שלא כסדר כידוע בפגנות ומשם נמשך קדשת המצה של פסח שנמשך קדשת המחין קדם קבלת התורה ומחמת זה אסור לאכל חמץ, כי להכניע ולברר רוח שבחמץ אי אפשר כי אם על-

יְדֵי הַתּוֹרָה כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן הִתַּר הַחֲמִץ אַחַר שְׂבִיעֵי שֶׁל פֶּסַח שֶׁהוּא קָרִיעַת יָם סוּף, כִּי בְקָרִיעַת יָם סוּף הִתְחִיל לֵהָיוֹת נִמְשָׁךְ בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה וְעַל-כֵּן תִּכְף נְצֻטּוֹי כַּמָּה מְצוֹת וְדִינִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שֵׁם ט"ו), "שֵׁם לוֹ חֶק וּמִשְׁפָּט וְכוּ" כִּי קָרִיעַת יָם סוּף עָקְרוּ נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי רוּחַ אֱלֹקִים הַנִּי"ל בְּחִינַת וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שֶׁהוּא בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת זְכוּי אִז כָּל אֶחָד לְהַשְׁגוֹת גְּדוּלוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (מַכִּילְתָא בְּשַׁלַּח פָּרָק ג'), רָאִתָּה שֶׁפָּחָה עַל הַיָּם וְכוּ, שֶׁכָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִחֲמַת שְׂאֵז נִבְקְעוּ מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה שֶׁל יָמֵי הַתּוֹרָה מִבְּחִינַת וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שֶׁעַל זֶה הָיָה הַנֶּס שֶׁל קָרִיעַת יָם סוּף גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת שֶׁהָיָה עַל-יְדֵי הָרוּחַ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שֵׁם י"ד), "וַיּוֹלֶךְ ה' אֶת הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים וְכוּ" כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שֵׁם ט"ו), "נִשְׁפַּת בְּרוּחְךָ כִּסְמוּ יָם וְכוּ" כִּי הַכֹּל הָיָה עַל-יְדֵי רוּחַ אֱלֹקִים הַמְרַחֵף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הוֹבִישׁ אֶת הַיָּם לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַחַר כֵּן הִשִּׁיב הַמַּיִם עַל מִצְרַיִם וְעַל-יְדֵי זֶה גָּלָה לְכָל שֶׁהוּא אֲדוֹן יַחִיד מְנַהֵיג וּמְשַׁגֵּיחַ, כִּי הַמַּיִם מִתְנַהֲגִים רַק בְּרוּחוֹ, שֶׁהוּא רוּחַ אֱלֹקִים הַמְרַחֵף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה שֶׁמְנַהֲגֵת וּמְקַיֶּמֶת כָּל הַדְּבָרִים וּבְרַצוֹנוֹ הוּא מְנַהֵיג הָרוּחַ לְבָקֵעַ הַיָּם וּלְיִבְשׁוֹ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַחַר כֵּן לְהַשִּׁיבוֹ עַל מִצְרַיִם נִמְצָא, שֶׁבְקָרִיעַת יָם סוּף הִתְחִיל לֵהָיוֹת נִמְשָׁךְ בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה, עַל-כֵּן אִז הִתַּר הַחֲמִץ, כִּי אִז דִּיקָא יְכוּלִין לְהַכְנִיעַ הָרוּחַ גְּבִהָה וּלְבַרֵּר רוּחַ זֶה הָעוֹלָם הַנִּימְצָא בְּחֲמִץ לְבַרְרוֹ מִרוּחַ גְּבִהָה הַזֶּה וְלִזְכּוֹת שֶׁתְּהִיָּה הָאֲכִילָה בְּבְחִינַת חַיִּים אֲמִתִּיִּים, בְּבְחִינַת עֲנוּהָ שֶׁהוּא עָקֵר הַחַיִּים וְכַנִּי"ל, אֲבָל בְּפֶסַח קֹדֶם קַבְּלַת הַתּוֹרָה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְבַרְרוֹ צְרִיכִין לְאֶכֶל מִצָּה לְבַרֵּחַ מִרוּחַ זֶה הָעוֹלָם לְגַמְרֵי שְׂלֵא יִתְאַחֵז בְּהָאֲכִילָה וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן נִזְכָּר מְצוּה זֹאת שֶׁל מִצָּה בְּתַפְלִין, כִּי תַפְלִין הֵם בְּבְחִינָה זֹאת לְהַכְנִיעַ סִטְרָא דְמוֹתָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲמִץ, כְּמוֹבָא וּלְהַמְשִׁיךְ חַיִּים נְצַחִיִּים, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנוּהָ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מִצָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחִין דְּגְדוּלוֹת, כְּמוֹבָא שֶׁהֵם עָקֵר הַחַיִּים, הֵינּוּ גְדוּלוֹת הַמַּחִין דְּקִדְשָׁה, שֶׁהוּא עָקֵר עֲנוּהָ, בְּחִינַת (מְגִלָּה ל"א) בְּמָקוֹם גְּדוּלוֹתוֹ שֶׁם אֵתָּה מוֹצֵא עֲנוּתְנוֹתוֹ וְעַל-כֵּן נִקְרָאת הַמִּצָּה לַחֵם עֲנֵי דִיקָא, בְּחִינַת הַכְּנָעָה וְעֲנוּהָ, שֶׁהוּא עָקֵר הַחַיִּים, שְׂזָהוּ בְּחִינַת מִצָּה

אות יג

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (שֶׁבֶת מ"ט) תַּפְלִין צְרִיכִין גּוּף נָקִי שְׂלֵא יָפִיחַ בְּהוֹן, כִּי הַנְּפִיחָה הוּא מִפְּסֻלַּת הַמַּאֲכָל, שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּסוּת הָרוּחַ, שֶׁהוּא עֲבוּדָה זָרָה, שֶׁהוּא קִיא צוּאָה וּמִשָּׁם יוֹצֵא הָרוּחַ שֶׁל הַנְּפִיחָה, שֶׁכָּל זֶה הַפֶּךְ קִדְשֵׁת הַתַּפְלִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת רוּחַ חַיִּים אֲמִתִּיִּים, בְּחִינַת רוּחַ אֱלֹקִים שֶׁהוּא בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנוּהָ אֲמִתִּיית כַּנִּי"ל וְזֶה

שְׁהוּכִיחַ הַנְּבִיא אֶת חִירָם מֶלֶךְ צוּר עַל גְּדֹל גְּאוֹתוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בִּיחֻזְקָאֵל כ"ח), "יַעַן גְּבַה לְבַבְךָ וְכוּ" וְאָמַר לוֹ אִזְ בְּתוֹכְחָתוֹ, מְלֹאכֶת תּוֹפִיךָ וְנִקְבִיךָ בְּיוֹם הַבְּרָאָה כּוֹנֵנו וּפְרֵשׁ רַש"י, אֶף-עַל-פִּי שְׁנַתְתִּי לָךְ הַכְּבוֹד הַזֶּה יוֹדֵעַ הֵייתִי שְׁתַּתְנָּאָה וְעָשִׂיתִי בְּךָ מְלֹאכֶת תְּפִים וְנִקְבִים הַמוֹצִיאִין רוּחַ כְּקוֹל זֶמֶר כְּתוּף וּבָם הָיָה לָךְ לְהַתְּבוֹנֵן, עַד כָּאֵן לְשׁוֹן רַש"י ז"ל כִּי עָקַר מְלֹאכֶת תְּפִים וְנִקְבִים שְׁמֵשׁ רוּחַ הַנְּפִיחָה נִמְשָׁךְ מִגְּאוֹת שֶׁהוּא רוּחַ גְּבַהָה קִיא צוּאָה עֲבוּדָה זָרָה כְּנ"ל וְהַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ יִצַר אֶת הָאָדָם בְּחֻכְמָה נִפְלְאָה שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה מֵהַיִּשׁוּת וְהַפְּסֻלֶת סְרַחוּן וְטִנוּף כְּזֶה רִיחַ רַע כְּזֶה כְּדִי שֶׁהָאָדָם יָבִין וְיִרְאֶה שְׁפִלוּתוֹ אִם יֵשׁ לוֹ בְּמָה לְהַתְּנָאוֹת מֵאַחַר שִׁיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ סְרַחוּן כְּזֶה וְכִמוֹ שֶׁפְּרֵשׁ רַש"י שֶׁ עוֹד בְּהַעֲנִן הַנִּי"ל עַל פְּסוּק, "מְלֹאכֶת תּוֹפִיךָ" הַנִּי"ל וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, בְּזֹאת הַשְּׁוִיתִיךָ לוֹ וְלֹא בְּאַחֲרֶת וּבְךָ נִסְתַּפְּלֵתִי וּבְרֵאתִי תְּפִים וְנִקְבִים בְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן נִמְצָא, שֶׁעָקַר עֲנָן זֶה נִמְשָׁךְ מִגְּסוּת הָרוּחַ, עַל-כֵּן תִּפְלִין שֶׁהֵם הַהֶפֶךְ מִזֶּה כְּנ"ל, עַל-כֵּן צָרִיכִין גּוּף נָקִי וְכוּ' וְכַנ"ל. וְזֶה שֶׁבְּסוּף הַנְּבוּאָה הַנִּי"ל עַל צוּר וְצִדוֹן שְׁמוּכִיחַ אוֹתוֹ עַל גְּאוֹה, כְּמִבְּאֵר שֶׁם בְּעֵנֵן מְסִים שֶׁם בִּישׁוּעַת יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ עַל אֲדָמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדֵי לְיַעֲקֹב וּפְרֵשׁ רַש"י, כְּמוֹ שְׁנַתְנָה לְיַעֲקֹב נַחְלָה בְּלִי מְצָרִים, הֵינּוּ כְּנ"ל, כִּי בְּחִינַת נַחְלָה בְּלִי מְצָרִים, הוּא בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִים, בְּחִינַת תְּחִיָּת, הַמְּתִים שֶׁהוּא עֲנוּה וּשְׁפִלוּת הַפֶּה הַגְּאוּה וְעַל-כֵּן נִסְמְכוּ זֶה לָזֶה וְכַנ"ל:

אות יד

וְזֶה בְּחִינַת תִּפְלִין שֶׁל רֵאשׁ וּמֵשֶׁם יוֹצֵא הָאוֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת קֶשֶׁר שֶׁל דָּלִ"ת שֶׁמִּחְבֵּר בְּשֶׁל רֵאשׁ וְאַחַר כֵּן יוֹצֵא מֵשֶׁם אוֹר הַתִּפְלִין שֶׁל יָד וּמֵשֶׁם יוֹצֵא אוֹר הַקֶּשֶׁר שֶׁל יָד, שֶׁהוּא יוֹד, שֶׁצָּרִיךְ לָזֶהר שִׁיְהִיָּה סְמוּךְ לְהַתִּפְלִין וְלֹא יִזַּח מֵשֶׁם, כְּמִבְּאֵר בְּכַוָּנוֹת רַק שֶׁבְּהִנְחָה צָרִיךְ לְהַנִּיחַ תְּחִלָּה הַשֶּׁל יָד וְכוּ' כְּמוֹ שְׁכַתּוּב שֶׁם בְּכַוָּנוֹת, כִּי תִפְלִין שֶׁל רֵאשׁ, שֶׁהֵם בְּמִצַּח כְּנֶגֶד הַפָּנִים, זֶה בְּחִינַת אוֹר הַפָּנִים, הֵינּוּ בְּחִינַת הַתְּנוּצָצוֹת הַמִּחוּן שֶׁמְקַבְּלִין מֵהַסְּתַפְּלוּת פְּנֵי הַצַּדִּיק כְּנ"ל וְעַל-יְדֵי זֶה מְקַבְּלִין גְּדֻלָּה בְּחִינַת מַלְכוּת, כִּי הַמַּלְכוּת מְקַשֵּׁר בְּהַמִּחוּן בְּבְחִינַת מֶלֶךְ אֶסוּר בְּרֵהֻטִים, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב שֶׁם וְזֶה בְּחִינַת הַקֶּשֶׁר שֶׁל ד' שֶׁמְקַשֵּׁר בְּשֶׁל רֵאשׁ, זֶה בְּחִינַת מֶלֶךְ אֶסוּר בְּרֵהֻטִים-בְּרֵהֻטִי מִחוּן, כִּי הַמַּלְכוּת בְּחִינַת ד' כְּדוּעַ, כִּי קֶשֶׁר שֶׁל ד', שֶׁבְּשֶׁל רֵאשׁ זֶה בְּחִינַת מַלְכוּת מְשִׁיחַ כְּדוּעַ, שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל הַגְּדֻלָּה וְהַמַּלְכוּת שֶׁמְקַבֵּל כָּל אֶחָד מֵהַסְּתַפְּלוּת פְּנֵי הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשְׁחָה -מְשִׁיחַ וְעַל-יְדֵי הַמַּלְכוּת וְהַגְּדֻלָּה שֶׁמְקַבֵּל כָּל אֶחָד כְּרֵאוּי לוֹ, עַל-יְדֵי זֶה זֹכִינן לְחֻדוּשֵׁי וּבְאוּרֵי הַתּוֹרָה וְזֶה בְּחִינַת הַתִּפְלִין שֶׁל יָד שֶׁשֶׁם יֵשׁ פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁהֵם מִחוּן גְּמוּרִים, זֶה בְּחִינַת בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה, בְּחִינַת בְּאֵר הַנִּי"ל, דְּהֵינּוּ בְּאֵר חֲפְרוּה שָׁרִים, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב שֶׁם וְעַל-כֵּן תִּפְלִין שֶׁל יָד כְּנֶגֶד הַלֵּב בְּבְחִינַת קֶשֶׁר עַל לְבַב תְּמִיד,

בְּחִינַת וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוּת אֶל לְבַבָּךְ שֶׁהֶעֱקַר לְקֹשֶׁר הַדְּעַת אֶל הַלֵּב וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי בְּאוּרֵי וְחִדּוּשֵׁי הַתּוֹרָה, עַל-יְדֵי שְׂמֻצְמֻצְמִין הַתְּנוּצָצוֹת הַמִּחוּן בְּשֶׁכַל גְּדוּל בְּמִלְאָכָה גְּדוּלָה בְּבְחִינַת בְּחִכְמָה וּבְתַבּוּנָה וּבְדְעַת וּבְכָל מִלְאָכָה עַד שְׂבוּנִין מֵהֶם הַחִדּוּשׁ וְהַבְּאוּר שְׂמֻגְלִין וְעַל -כֵּן שֶׁל יָד בְּבֵית אֶחָד, כִּי כְּשֶׁרוֹצִין לְהַמְשִׁיךְ בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה מֵהַתְּנוּצָצוֹת הַמִּחוּן, עֵקֶר הַחִדּוּשׁ וְהַבְּאוּר הוּא מָה שֶׁמְכַנְיִסִין הַתְּנוּצָצוֹת הַמִּחוּן לְתוֹךְ בֵּית אֶחָד, דְּהֵינּוּ לְתוֹךְ דְּרוּשׁ אֶחָד, כִּי דְבָרֵי תּוֹרָה עֲנִיִים בְּמִקּוֹמָם וְעֲשִׂירִים בְּמִקּוֹם אַחֵר וְהֶעֱקַר הַבְּאוּר וְהַדְּרוּשׁ הוּא מָה שֶׁמְחַבְּרִין חֲכָמוֹת הַתּוֹרָה מִכַּפָּה וְכַפָּה מְקוֹמוֹת רְחוּקִים וּמְחַבְּרִין אוֹתָן יַחַד לְתוֹךְ דְּרוּשׁ וּבְאוּר אֶחָד שֶׁהוּא בֵּית אֶחָד, כִּי בְּתַחֲלָה הַתְּנוּצָצוֹת הַמִּחוּן הֵם בְּהִרְבֵּה בְּתֵיבִים, כִּי כָּל מִח וּמִח נִמְשָׁךְ לְתוֹךְ בֵּית מֵיַחַד שֶׁבְּכֻלָּם הֵם ד' בְּחִינַת ד' בְּתֵיבִים שֶׁל רֹאשׁ, כִּי מְגַדֵּל הַתְּנוּצָצוֹתָם וְהֶאֱרָתָם אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל בְּבֵית אֶחָד כִּי אִם בְּאַרְבַּע בְּתֵיבִים, אֲבָל אַחֵר כִּי כְּשֶׁמְתַצְמֻצְמִים לְבְּחִינַת הַמְּלָכוֹת וְהַגְּדָלָה שֶׁמְקַבֵּל כָּל אֶחָד עַד שְׂזוּכִין עַל-יְדֵי זֶה לְבְּאוּרֵי הַתּוֹרָה אִזּוּ מְצַמְצָמִין אוֹתָן לְתוֹךְ בֵּית אֶחָד, לְתוֹךְ דְּרוּשׁ אֶחָד, כִּי זֶה עֵקֶר עֲנִין הַבְּאוּר וְהַדְּרוּשׁ כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת בְּבֵית אֶחָד יֵאָכֵל, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לֵאָכֵל וְלִזּוֹן מִחֲכָמוֹת הַתּוֹרָה בְּבְחִינַת אֲכָלוּ רַעִים כִּי אִם כְּשֶׁמְכַנְיִסִין הַמִּחוּן לְתוֹךְ בֵּית אֶחָד כְּנִ"ל, שְׂזֵהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּאוּר כְּנִ"ל, שֶׁהוּא בְּבֵית אֶחָד כְּנִ"ל וְעַל-יְדֵי בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה נִמְשָׁךְ בּוֹשֶׁה גְּדוּלָה כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת יָד כְּהָה שֶׁשֵּׁם הַנְּחֻת תְּפִלָּה שֶׁל יָד יָד כְּהָה זֶה בְּחִינַת בּוֹשֶׁה שֶׁנִּכְהָה פְּנִי מִחֲמַת בּוֹשֶׁה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, "וְלֹא כְהָה בְּסִ" שְׂנֵאֲמַר עַל שֶׁלֹּא גָעַר בְּהֵם וְלֹא בִּישָׁם עַל מַעֲשֵׂיהֶם וְזֶה "וּפְשָׁתָה כְּהָה לֹא יִכְבְּנָה" שְׂנֵאֲמַר עַל הַצְּדִיקִים שֶׁנִּקְרְאוּ "פְּשָׁתָה כְּהָה" עַל שֵׁם שֶׁהֵם בִּישָׁנִים וּמִדַּת הַבּוֹשֶׁה עַל פְּנֵיהֶם וְעַל-יְדֵי הַבּוֹשֶׁה זוֹכִין לְחַיִּים נְצַחִים הַנִּ"ל, דְּהֵינּוּ שְׂנֵחִיָּה הַעֲנֹה וְכוּ' כְּנִ"ל. וְזֶה בְּחִינַת קֶשֶׁר שֶׁל יוֹד שֶׁמְקַשֵּׁר בְּשֶׁל יָד, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנֹה, בְּחִינַת חַיֵּי עוֹלָם הַבָּא, כְּמַבְאָר לְעִיל הַיֵּטֵב, עֵין שֵׁם וְעַל -כֵּן קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בְּשֵׁמֶל לְהַכְנִיעַ סִטְרָא דְּמוֹתָא שְׂנֵאֲחִזוּ בְּסִטְרָא דְּשֵׁמֶל לֹא כְּפִדּוּעַ, כִּי זֶה עֵקֶר תְּכֵלִית כְּוִנַּת הַתְּפִלִּין לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל סִטְרָא דְּמוֹתָא וּלְהַעֲלוֹת מִמּוֹת לְחַיִּים, דְּהֵינּוּ לְזָכוֹת לְבְּחִינַת חַיִּים נְצַחִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנֹה

אות טו

וְעַל-כֵּן הַתְּפִלִּין הֵם בְּחִינַת יְרָאָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרִינָם לְבִרְכָה (בְּרָכוֹת ו'), כִּי עַל-יְדֵי הַתְּנוּצָצוֹת הַמִּחוּן, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מְקַבְּלִין גְּדָלָה כָּל אֶחָד כְּרָאוּי, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְבְּאוּרֵי הַתּוֹרָה, עַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ יְרָאָה גְּדוּלָה כְּמוֹ בְּשַׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן הוֹקֵשָׁה כָּל הַתּוֹרָה לְתְּפִלִּין, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת י"ג), "לְמַעַן

תהיה תורת ה' בפיד" (עין קדושין ל"ה) כי התפלין הם בחינת קבלת התורה בכל יום, הינו בחינת באורי התורה שנמשכין מהתנוצצות המחין שנמשכין מהסתכלות פני הצדיק וכו' פנ"ל ועל-כן הצדיקים והפשרים הנלוים אליהם הם בחינת התפלין של כל ישראל, כי הם הפאר של ישראל, כי הצדיק הוא פאר הדור, שזהו בחינת תפלין שנקראין פאר (וכמבאר מזה בשיחתו הקדושה ז"ל מה שאמר על הגאון הצדיק הרב מברדיטשוב זצ"ל שהוא בחינת תפלין, כי הוא פאר הדור, (עין שם) וכך המקרבים להם הנלוים אליהם מקבלין עקר ההתפארות מהם וכן תלמידיהם ותלמידי תלמידיהם וכו' וכו' כלם מקבלין ההתפארות מהם, שהוא בחינת אור התפלין שנמשכין מהסתכלות פני הצדיק וכנ"ל ומהם מקבלין כל ישראל אור קדשת התפלין בכל יום וכנ"ל:

אות טז

וזה בחינת תפלין דרש"י ותפלין דרבנו תם שהם מחמת ספק איך להניח הפרשיות בבתיים ובאמת שניהם אמת וצריכין שניהם, זה בחינת מה שכתוב שם בסוף התורה הנ"ל. שאמר אז אדמו"ר ז"ל אחר התורה הנ"ל שבאמת אין אנו יודעין מהו שפלות, כי בודאי אין הפונה להיות עצל ורוע מזל וכו', דהינו שלימזלניק וכו', עין שם וצריכין לבקש הרבה מהשם יתברך לזכות לענוה אמתית ובענין זה יש הרבה לדבר וכבר מבאר מזה קצת לעיל ובמקום אחר, כי באמת מי שרוצה להיות יהודי באמת צריך להיות גבור חיל ולהיות חזק מאד שיהיה לו עזות דקדושה לעמד כנגד כל מיני מונעים ומסיתים ומעפבים הן מניעות מבחוץ מבני אדם אחרים קרובים ורחוקים, הן מניעות מצד עצמו מה שמחשבותיו מבלבלין אותו הרבה הרבה בכל יום ובכל עת ומחלישים דעתו הרבה ורוצים להפילו בכל עת וצריך להיות חזק הרבה לעמד כנגד כלם על-פי הדרכים והעצות והתחזקות הנאמרים בספריו הקדושים המשיבין את הנפש בשבעה משיבי טעם בכל מיני ירידות שבעולם, רחמנא לצלן, נמצא, שצריכין עזות והתחזקות הרבה לבלי להניח את עצמו לפל בשום אפן שום נפילה בעלמא ואפלו שלא להחליש דעתו רק להיות שמח בכל עת בחסדי ה' וטובו וכו', כמבאר במקום אחר הרבה וזה בחינת ויגבה לבו בדרך ה', שזה צריך כל אדם ואף-על-פי-כן גאות וגסות הוא אסור גדול והוא תועבת ה' וכו', על-כן צריכין רק לבקש מהשם יתברך לזכות לענוה אמתית פנ"ל ששם הענוה והגדלות דקדושה הפל אחד לגמרי, כמו שכתוב, במקום גדלתו שם אתה מוצא ענותנותו וזה בחינת תפלין דרש"י ורבנו תם, שהם מחמת ספק שאין יודעין מהו ענוה פנ"ל, כי תפלין דרש"י הם בחינת שם הוי' כסדר ששם החסדים יוצאין תחלה ותפלין דרבנו תם

הם בחינת שנוי צרוף הראשון של שם הוי"ו ששם הה' קודמת להוי', שהוא בחינת גבורות קודמין לחסדים, כמבאר בפנינות, הינו כי חדים וגבורות הם בחינת שרש הענוה והגדלות, כי ענוה זה בחינת אין, בחינת חסדים וגדלות זה בחינת דינים וגבורות, בחינת ישות, כמבאר במקום אחר. ובאמת בשרשם בקדשה שניהם צריכין, כי שניהם אחד כנ"ל, אבל למטה יש ספק איזה בחינה צריכין להמשיך תחלה על עצמו, כי קשה לעמד על הדבר כנ"ל, על-כן צריכין להניח שניהם, כי באמת צריכין שניהם כנ"ל. וזהו (ערובין צ"ה), מקום יש בראש להניח בו שני תפלין שמרמז על תפלין דרש"י ודרבנו תם, כמובא הינו שבאמת יש מקום בהראש והמח להניח שני תפלין, הינו להמשיך על עצמו שני הבחינות הנ"ל, דהינו להיות עניו באמת ולא יהיה בלבו שום צד גאות וגסות כלל ואף-על-פי-כן יהיה איש חיל וגבור גדול ולא יהיה עצל ונבזה (שקורין שלימז'לניק) כלל וכנ"ל, שזהו בחינת שני התפלין דרש"י ודרבנו תם כנ"ל, על-כן צריכין להניח שניהם דיקא וכנ"ל:

השחר:

ברכת

הלכות

אות יז

וזה בחינת ברכת השחר, כי כשקמים מהשנה צריכין לטל ידיו במים ולברך על נטילת ידים, כי התעוררות השנה זה בחינת תחית המתים הנ"ל כמו שאנו מברכין על זה, "המחזיר נשמות לפגרים מתים" ועקר תחית המתים הוא שנחיה השפלות והענוה וכו' כנ"ל, שזה נמשך מבאורי התורה שנמשכין מהתנוצצות המחין וכו' כנ"ל וזהו בחינת המים של נטילה שצריכין לטל ידיו בשחרית, זה בחינת מימי התורה שנמשכין מבחינת ורוח אלקים מרחפת על פני המים, כמו שכתוב שם ומשם נמשכין אלו המים שבהם נוטלין ומטהרין הידים מסטרא דמותא שנאחו בשעת שנה, כי על-ידי המים, שהם בחינת באורי התורה, זוכין לתחית המתים, דהינו שנחיה השפלות והענוה נמצא, שנתבטל על-ידי זה סטרא דמותא ועל-כן צריכין לטהר בהם ידיו כשקמים מהשנה וכנ"ל:

אות יח

וְזֶה בְּחִינַת בְּרַכַּת אֲשֶׁר יֵצֵר שְׁמֵבְרַכִּין בְּבִקְרָה עַל הַנְּקֻבִים, כִּי גְאוּת דְּסִטְרָא אַחֲרָא הוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה קִיא צוּאָה, כִּי נִמְשָׁךְ מִפְּסֻלַת גְּמוּרָה שֶׁל גְּשָׁמִיּוֹת הַעֲשִׂיָה, שֶׁהוּא מוֹתְרוֹת גְּמוּרָה, שֶׁזֶה בְּחִינַת גְּאוּת הוּא מוֹתְרוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ל"א), "וּמִשְׁלֵם עַל יִתְרֵי עוֹשֵׂה גְּאוּה" וְכַמְבֹאֵר לְעִיל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מְלֹאכֶת תּוֹפִיךְ וְנִקְבִיךְ בְּיוֹם הַבְּרֵאךְ כּוֹנֵנוּ עַל-כֵּן כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרִים מִהַשְּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּחִיַּת הַמֵּתִים, בְּחִינַת עֲנָה, צְרִיכִין לְבַרֵךְ אֲשֶׁר יֵצֵר עַל הַנְּקֻבִים מִהַשְּׁמֵם יִתְבָּרַךְ מִפְּלִיא לַעֲשׂוֹת וְיֵצֵר אֶת הָאָדָם בְּחֻכְמָה שֶׁיְהִי לּוֹ פֶּחַ לְדַחוֹת הַפְּסֻלַת וְהַמוֹתְרוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת גְּאוּה, שֶׁזֶה הַפֶּחַ נִמְשָׁךְ מִהַתְנוּצָצוֹת הַמַּחִין, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מְכַנְיַעִין סִטְרָא דְּמוֹתָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּאוּה וְעַל-כֵּן מִתְחִילִין אֲשֶׁר יֵצֵר אֶת הָאָדָם בְּחֻכְמָה, 'בְּחֻכְמָה' דִּיקָא, כִּי הִיא חֻכְמָה גְּדוּלָה לְבַרֵךְ הַטוֹב מִתּוֹךְ הַפְּסֻלַת שֶׁהוּא חֵי הָאָדָם שֶׁנִּמְשָׁךְ מִחַיִּים הַנִּי"ל וְלְדַחוֹת הַפְּסֻלַת לְגַמְרֵי וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת מְבָרְכִין עַל זֶה וּמְפִלִיא לַעֲשׂוֹת, כִּי הוּא פְּלֵא גְּדוּל מְאֹד הַפְּלֵא וְפְלֵא וְכְמוֹ כֵּן צְרִיךְ הָאָדָם לְהִתְחַכֵּם מְאֹד בְּחֻכְמָה אֲמִתִּיית לְבַרֵךְ הַחַיּוֹת שֶׁהוּא הַעֲנָה הַאֲמִתִּיית מִתּוֹךְ הַגְּאוּת שֶׁהוּא פְּסֻלַת גְּמוּרָה, שֶׁזֶהוּ בְּרוּר הַטוֹב מִתּוֹךְ הַרַע שֶׁלֹּא יְהִי נִכְשָׁל בְּעֲנָה פְּסוּלָה אוֹ בְּגְאוּת גְּמוּרָה חֵי, וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן יִתְרוֹ שְׁאֵמֵר לְמוֹשֶׁה, "וְאֵתָה תַחֲזֶה", שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ בְּחִינַת תְּחִיַּת הַמֵּתִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת (דְּנִיָּאל י"ב) וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמַּת עֶפְרָיִם יִקְיִצוּ סוֹפֵי תִבּוֹת יִתְרוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֶׁם עַל-כֵּן הָיָה נִקְרָא בְּשֵׁם יִתְרוֹ, כִּי זָכָה לְתַקֵּן בְּחִינַת יִתְרֵי, שֶׁהוּא בְּחִינַת מוֹתְרוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת יִתְרֵי עוֹשֵׂי גְּאוּה כְּנִי"ל, כִּי זָכָה לְתַקֵּן זֹאת עַל-יְדֵי שֶׁיִּתְרֵי פָּרְשָׁה אַחַת בְּתוֹרָה שֶׁהוּא וְאֵתָה תַחֲזֶה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עֶקֶר תְּחִיַּת הַמֵּתִים, בְּחִינַת וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמַּת עֶפְרָיִם יִקְיִצוּ סוֹפֵי תִבּוֹת יִתְרוֹ וְכַנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת בְּרַכַּת אֲלֵקִי נִשְׁמָה שְׁמִסִּימִין הַמַּחֲזִיר נִשְׁמוֹת לְפָגְרִים מֵתִים שְׁמֵבְרַכִּין עַל הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּחִיַּת הַמֵּתִים וְכַנִּי"ל:

אות יט

וְזֶה בְּחִינַת בְּרַכַּת הַנוֹתֵן לְשִׁכּוּי בֵּינָה לְהַבְּחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, כִּי לַיְלָה סִטְרָא דְּמוֹתָא שְׁלֵטָא שְׁנִמְשָׁךְ מִחֻטָּא אָדָם הָרֵאשׁוֹן מִפְּגָם הַעֲנָה וְכַנִּי"ל וְאוֹר יוֹם זֶה בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה, בְּחִינַת תְּחִיַּת הַמֵּתִים שְׁנִחְיָה הַעֲנָה וְהַשְּׁפֻלוֹת כְּנִי"ל, אֲבָל צְרִיכִין הַבְּחִינָה גְּדוּלָה שֶׁלֹּא יִטְעָה בֵּין יוֹם לַיְלָה שֶׁלֹּא יִהְיֶה הַאֲמַת, כִּי צְרִיכִין לְשַׁמֵּר אֶת עֲצֻמוֹ מִעֲנָה פְּסוּלָה שֶׁלֹּא יְהִי עֶצֶל וְכוּ' כְּנִי"ל וְכֵן לְהַפְּדוֹ לְפַעֲמִים נִמְצָא אַחַד שְׁמִשְׁתַּרְרָה וּמִתְגַּדֵּל אֶת עֲצֻמוֹ עַל יִשְׂרָאֵל וְאֵמֵר שְׁפֻנְתוֹ לְשָׁמַיִם וּבְאֵמַת הוּא נִלְכַּד בְּגְאוּת, עַל-כֵּן צְרִיכִין הַבְּחִינָה לְהַבְּחִין בֵּין יוֹם לַיְלָה בֵּין אוֹר לַחֹשֶׁךְ בֵּין מוֹת לְחַיִּים לִידַע אֵיךְ לְהִתְנַחֵם בְּזֶה בְּאֵמַת, וְכְמוֹ שְׁאֵמֵר אֲדַמּוּ"ר ז"ל שֶׁצְרִיכִין לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת

אות כ

ועל-כן קרח שפגם בגאות, כי כל מחלקת שלו על משה ואהרן היה רק על-ידי גדל גאותו שהתקנא בגדלת אהרן ובנשיאת אליצפן וכו', על-כן אמר לו משה, "בקר ויודע ה' את אשר לו" (במדבר ט"ז) ופרש רש"י, גבולות חלק הקדוש ברוך הוא בעולמות יכולים אתם להפך ערב לבקר וכו' הינו שאמר לו שרוצה להפך ערב לבקר, כי באמת כל מחלקתו הוא רק גאות, אבל קרח אמר שכונתו לשמים, כי הפך האמת ואמר שמקנא קנאת ה' צבאות, כמבאר בפרשה שאמר, "כי כל העדה כלם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשא על קהל ה'". כאלו הוא מקנא בשביל ישראל עם קדוש ואינו חושש על כבוד עצמו כלל, אדרבא, אמר שמושה ואהרן הם גוונתים ח"ו, וחפצים בכבוד והתנשאות, כמו שכתוב, "ומדוע תתנשא על קהל ה' על-כן אמר לו משה, "בקר ויודע ה' וכו'" הינו שבדברי כזב שלכם שאתם רוצים לרמות את ישראל אתם רוצים להפך ערב לבקר וכנ"ל וזהו שפרש רש"י שם, שכמו שהבדיל ה' בין אור לחשך כך ויבדל אהרן להקדישו, כי קדשת אהרן נמשך מענוה אמתית שהוא בחינת וראד וש"מ בלבד וכנ"ל, שזהו בחינת הבדלה בין אור לחשך, בין מות לחיים, כי ענוה אמתית הוא בחינת חיים, בחינת התעוררות השנה, שהוא בחינת אור

יום

וכנ"ל:

אות כא

כי באמת עקר המיתה נמשך מחמת שפגם אדם הראשון בחטא עץ הדעת טוב ורע שפגם בגאות שמשם המיתה כנ"ל. ועקר סטרא דמותא הוא שנפרדת הנפש מהגוף, שזה נמשך מפגם הנ"ל, דהינו שאין זוכין לענוה אמתית, שהיא עקר החיים של כל האברים, הינו כי עקר הענוה בשלמות הוא שיהיה אין ממש ואף-על-פי-כן יהיה חזק ואמיץ וגבור חיל מאד לעמד כנגד כל המונעים מעבודת ה' בבחינת ויגבה לבו בדרך ה' וכנ"ל, כי באמת בהשרש הכל אחד, כי גאות דקדשה באמת הוא ענוה אמתית בבחינת במקום גדלתו שם אתה מוצא ענותנותו וכנ"ל ואם לא היה חוטא

אָדָם הָרָאוּשׁוֹן הָיָה זֹכֶה לְבַחֲיָנָה זֹאת בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ וְהָיָה חַי לְעוֹלָם, כִּי עֵקֶר הַחַיִּים הוּא חֲבוּר הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף וְשָׂרֵשׁ הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף נִמְשָׁכִים מִבַּחֲיִנַת עֲנֻה וְגֵאוּת שֶׁבְּשָׂרָשׁם הָעֲלִיּוֹן שְׁנִיָּהֶם אֶחָד בַּחֲיִנַת בְּמִקּוֹם גְּדֻלָּתוֹ וְכוּ' כַּנִּי"ל, כִּי הַנֶּפֶשׁ הִיא בַּחֲיִנַת אֵין, בַּחֲיִנַת עֲנֻה, כִּי עֵקֶר הַנֶּפֶשׁ שֶׁהוּא חַיּוּת הָאָדָם, הוּא הַחֲכָמָה, בַּחֲיִנַת (קֹהֶלֶת ז') הַחֲכָמָה תַּחֲיָה, בַּחֲיִנַת (אִיּוֹב ל"ב) וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְּבִינִים, כְּמוֹ שֶׁאָמַר אֲדָמוּ"ר ז"ל כְּמָה פְּעָמִים. וְהַחֲכָמָה הִיא בַּחֲיִנַת אֵין, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, "וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא" וְהַגּוּף שֶׁהוּא יִשׁוּת וְגִשְׁמִיּוּת נִמְשָׁךְ מִבַּחֲיִנַת גֵּאוּת וְגְדֻלוּת שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַיִּשׁוּת שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת הַגְּדֻלָּה וְרִבּוּי, אֲבָל בְּשָׂרָשׁם שְׁנִיָּהֶם אֶחָד, כִּי שָׂרֵשׁ הַגְּדֻלוּת שֶׁמִּשָּׁם הַיִּשׁוּת הוּא הָעֲנֻה בַּבַּחֲיִנַת בְּכָל מְקוֹם שֶׁאֵתָּה מוֹצֵא גְדֻלָּתוֹ שֶׁם אֵתָּה מוֹצֵא עֲנוּתָנוּתוֹ וְכַנִּי"ל רַק שְׁעֵתָּה אַחַר הַחֲטָא אֵי אֲפָשָׁר לָנוּ לְהַשִּׁיג זֹאת בְּדַעֲתָנוּ וְעַל-כֵּן מִכֶּרַח הָאָדָם לְמוּת שֶׁיִּפְרָד הַנֶּפֶשׁ מֵהַגּוּף וְיָשׁוּב הָעֵפֶר עַל הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה וְכוּ' כְּדִי שְׂיִזְדַּכֵּךְ בְּעֵפֶר כַּנִּי"ל עַד שְׂיִזְכֶּה לְתַחֲיִת הַמֵּתִים שְׂאֵז יִזְכֶּה לְבַחֲיָנָה זֹאת בְּשִׁלְמוּת,, דְּהֵינּוּ שְׂיִזְכֶּה לְעֲנֻה אֲמִתִּיּוּת שֶׁהִיא הַחַיִּים שֶׁל כָּל הָאֲבָרִים שֶׁשָּׁם הַגֵּאוּת דִּקְדָּשָׁה וְהָעֲנֻה הַכֹּל אֶחָד כַּנִּי"ל, שְׂזָהוּ עֵקֶר הַחַיִּים בְּאַמֶּת שְׂיִהְיֶה גּוּף צַח וְזָךְ מְאֹד מְאֹד שְׂיִהְיֶה נִכְלָל עִם הַנֶּפֶשׁ בְּתַכְלִית הָאֲחֻדוּת, אֲבָל אָנוּ צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָנוּ בַּחֲיָנָה זֹאת בְּכָל יוֹם, כִּי כָּל עֲבוּדָתָנוּ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ הוּא לְזָכוֹת לְתַחֲיִת הַמֵּתִים שְׂאֵז יִהְיֶה עֵקֶר הַקְּבוּל שְׂכָר, עַל-כֵּן אָנוּ צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ בַּחֲיָנָה זֹאת בְּכָל יוֹם וְזֶה כָּל עֲנִין בְּרַכַּת הַשַּׁחַר שֶׁמְבָרְכִין בְּבִקְרָא עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר בְּפִרְטִיּוּת שֶׁהוּא פּוֹקֵחַ עוֹרִים וּמֵתִיר אֲסוּרִים וְזוֹקֵף כְּפוּפִים וְכוּ' כְּדִי לְעוֹרֵר הַחַיּוּת שֶׁל כָּל אֲבָר וְאֲבָר עַל -יְדֵי הַבְּרָכָה שֶׁעֵקֶר הַחַיּוּת הוּא הָעֲנֻה וְהַשְּׁפָלוּת שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁמִּלְבָּשׁ בְּכָל אֲבָר וְאֲבָר כַּנִּי"ל, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת וְהַהוֹדָאוֹת נִמְשָׁכִין מֵהַצְּדִיק הָאֲמֵת שֶׁעַל יָדוֹ נִמְשָׁכִין חַיִּים נִצְחָיִים הַנִּי"ל, כִּי הוּא מְקוֹר הַבְּרָכָה, כִּי עֵקֶר הַחַיִּים נִצְחָיִים הוּא שְׂאֵז נִזְכֶּה תָּמִיד לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל וּלְבָרֵךְ לְשֵׁמוֹ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, שְׂזָהוּ עֵקֶר תַּכְלִית חַיֵּי עוֹלָם הַבָּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּהַתּוֹרָה, "יְמֵי חַנּוּכָה" (בְּסִימָן ב' בְּלִקּוּטֵי תַנְיִנָא) וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי הַבְּרָכוֹת שְׂאֵנוּ מְבָרְכִין בְּבִקְרָא עַל חַיּוּת שֶׁל כָּל הָאֲבָרִים בְּפִרְטִיּוּת, עַל-יְדֵי זֶה אָנוּ מִמְשִׁיכִין עַל עֲצָמָנוּ בַּחֲיִנַת חַיִּים נִצְחָיִים שֶׁל לְעֵתִיד, שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת עֲנֻה אֲמִתִּיּוּת שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁמִּלְבָּשׁ בְּכָל אֲבָר וְאֲבָר, שֶׁהוּא עֵקֶר הַחַיּוּת הָאֲמִתִּי שֶׁל כָּל אֲבָר וְאֲבָר וְכַנִּי"ל שֶׁעֵקֶר הַחַיּוּת הוּא לְבָרֵךְ וּלְהוֹדוֹת לְשֵׁמוֹ יְתִבְרַךְ תָּמִיד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (חֲבִקוּק ל"ב), "חַי חַי הוּא יוֹדוּךְ" וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קט"ו), "לֹא הַמֵּתִים יִהְלְלוּ י"ה", שֶׁהֵם הַרְשָׁעִים שֶׁקְרוּיִים בְּחַיֵּיהֶם מֵתִים, אֲבָל שְׂאֵנִי הַנִּי דְאֶקְרוּן חַיִּים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּזֶהֱרַק הַקְּדוֹשׁ בְּאֶדְרָ"ז שֶׁעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר, "וַאֲנַחְנוּ נִבְרָךְ י"ה וְכוּ'" וְזֶהוּ שְׂאוּמְרִים בְּבִקְרָא בְּבִרְכַת הַמַּחְזִיר נְשָׁמוֹת וְכוּ' כָּל זָמַן שֶׁהַנֶּשְׁמָה בְּקִרְבֵי מוֹדָה אָנִי לְפָנֶיךָ וְכוּ', כִּי זֶה עֵקֶר חַיּוּת הַנֶּשְׁמָה שֶׁנִּתְּנָה לְאָדָם לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל לְשֵׁמוֹ יְתִבְרַךְ תָּמִיד, כִּי זֶה עֵקֶר הַחַיִּים

וְזֶה בְּחִינַת בְּרֶכֶת מְלָבִישׁ עָרוּמִים, כִּי עֵקֶר תְּחִינַת הַמֵּתִים שָׂאז יַחֲיֶה חַיִּים נֶצְחָיִים יִזְכֶּה כָּל אֶחָד כְּפִי הַלְבוּשִׁים שְׂזָכָה לְתַקֵּן בְּחַיָּיו עַל-יְדֵי תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, שְׂעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת חֲלוּקָא דְרַבָּנָן, שְׂעַל-יְדֵי זֶה יַחֲיֶה עֵקֶר הַקְּבוּל שְׂכָר כַּיְדוּעַ וְזֶה בְּחִינַת (אִיּוֹב ל"ח) תַּתְּהַפֵּךְ כַּחֲמֹר חוֹתָם וַיִּתְּצוּבוּ כְּמוֹ לְבוֹשׁ הַנָּאֵמֵר עַל תְּחִינַת הַמֵּתִים, הֵינּוּ שְׂיִקוּמוּ וַיִּתְּצוּבוּ בְּתַחֲנִית הַמֵּתִים כְּמוֹ לְבוֹשׁ, הֵינּוּ כְּמוֹ שְׂתַקּוּן הַלְבוּשִׁים, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲלוּקֵי דְרַבָּנָן וְכַנ"ל, כִּי קִדְּם הַחֲטָא לֹא הָיוּ צָרִיכִין לְלְבוּשִׁים כָּלֵל, כִּי לֹא הָיָה עֲדִין בּוֹשָׁה כָּלֵל מִחֲמַת שְׂלֹא נִכְשְׁלוּ בְּשׁוּם חֲטָא, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ב'), "וַיְהִי שְׂנִיָּהֶם עָרוּמִים וְכוּ' וְלֹא יִתְבַּשְׂשׁוּ" אֲבָל אַחַר שְׂחֲטָא אֲזִי נֵאֱמָר (שָׁם), "וַאֲיָרָא כִּי עָרוּם אֲנֹכִי" יִרְאֶה זֶה הַבּוֹשָׁה, כִּי אֲזִי נִמְשָׂךְ בּוֹשָׁה מֵאַחַר שְׂכָבֵר חֲטָא וּפָגַם וְאֲזִי הַבּוֹשָׁה הִיא מְדָה טוֹבָה, כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל וְכַמוֹ שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה (בְּרֵכּוֹת י"ב), הָעוֹבֵר עֲבָרָה וּמִתְבַּיֵּשׁ בָּהּ מוֹחֲלִין לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו "וּמֵאַחַר שְׂנִמְשָׂךְ בּוֹשָׁה חָמַל עָלָיו הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ וַעֲשֶׂה לוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר וַיִּלְבִּישֵׁם, כִּי הַלְבוּשִׁים הֵם תַּקּוּן הַבּוֹשָׁה, כִּי ר' יוֹחָנָן קָרִי לְמֵאֲנֵי מְכַבְּדוֹתָא (שֶׁבֶת קי"ג) וְעַל -כֵּן עָתָה אַחַר הַחֲטָא שְׂכָבֵר נִגְזַר מִיָּתָה עֵקֶר הַתַּקּוּן לְזָכוֹת לְתַחֲנִית הַמֵּתִים לְבִטֵּל סְטָרָא דְמוֹתָא הוּא עַל-יְדֵי הַבּוֹשָׁה, שֶׁהוּא עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, שְׂעַל-יְדֵי זֶה יַחֲיֶה עֵקֶר תְּחִינַת הַמֵּתִים, כְּמַבְאָר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל וְאֲזִי יַחֲיֶה כָּל אֶחָד חַיִּי עוֹלָם הַבָּא כְּפִי תַקּוּן הַלְבוּשִׁים שְׂתַקּוּן בְּחַיָּיו שֶׁהֵם מְכַסִּים עַל הַבּוֹשָׁה וְכַנ"ל וְעַל כֵּן בְּבִקּוּר שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּחִינַת הַמֵּתִים כַּנ"ל. מְבָרְכִין מְלָבִישׁ עָרוּמִים, כִּי עֵקֶר תְּחִינַת הַמֵּתִים הוּא כְּפִי בְּחִינַת תַּקּוּן הַלְבוּשִׁים בְּבְחִינַת תַּתְּהַפֵּךְ כַּחֲמֹר חוֹתָם וַיִּתְּצוּבוּ כְּמוֹ לְבוֹשׁ כַּנ"ל, כִּי תַקּוּן הַלְבוּשִׁים הוּא בְּחִינַת תַּקּוּן הַגְּאוֹת, הֵינּוּ לְבִטֵּל הַגְּאוֹת מַעֲצָמוֹ הַתְּלוּיִים בְּלְבוּשִׁים שְׂדָרְךְ הָאֲדָם לְהַתְּגָאוֹת בָּהֶם וּלְהַעֲלוֹת הַגְּאוֹת לְשָׂרְשׁוֹ לְה' בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים צ"ג) ה' מִלְּךְ גְּאוֹת לְבֵשׁ וְכוּ' וְזֶה בְּחִינַת טְלִית וְתַפְלִין, כִּי תַפְלִין הֵם בְּחִינַת הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחֲחִין, שְׂעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׂךְ בּוֹשָׁה וְכוּ', שְׂעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׂכִין חַיִּים נֶצְחָיִים כַּנ"ל עַל-כֵּן מְקַדְּמִין לְלְבַשׁ טְלִית שֶׁל מְצוּהָ שֶׁהוּא מְכַסֶּה עַל הַבּוֹשָׁה, כִּי לֹא הָיָה כַּח לְסַבֵּל הַבּוֹשָׁה וְכַמְבָּאָר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל גִּדְּל הַבּוֹשָׁה שְׂצָרִיךְ הָאֲדָם לְהַתְּבַיֵּשׁ אֲפֵלוֹ לַעֲשׂוֹת מְצוּהָ וְכוּ', עַיֵן שֶׁם עַל -כֵּן בְּחֻמְלָתוֹ יִתְבַּרַךְ צָוָה עֲלֵינוּ לְהַקְדִּים לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּטְלִית שֶׁל מְצוּהָ, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲלוּקָא דְרַבָּנָן, שֶׁהוּא מְכַסֶּה עַל הַבּוֹשָׁה, כִּי הַבְּגָדִים הֵם תַּקּוּן הַבּוֹשָׁה כַּנ"ל וְזֶהוּ (שָׁם ל"ו), "מֵה יָקָר חֲסִדְךָ אֱלֹקִים בְּנִי אֲדָם בְּצַל כְּנָפֶיךָ יַחֲסִינָה" הֵינּוּ מֵה מְאֹד יָקָר חֲסִדוֹ יִתְבַּרַךְ שְׂחָמַל עֲלֵינוּ וְנָתַן לָנוּ כְּנָפֵי הַטְּלִית הַקְּדוֹשׁ לְחַסוֹת וּלְהַתְּחַבֵּא בְּצַל כְּנָפָיו מִגְּדֹל בְּשִׂתְנוֹ וְכַלְמֵתָנוּ

וְזֶה בְּחִינַת פּוּרִים שֶׁהוּא לְהַכְנִיעַ וּלְהַפִּיל אֶת הַמֶּן הַרְשָׁע, יַמַּח שְׁמוֹ, כִּי הַמֶּן בְּחִינַת גְּאוּת, כִּי הָיָה מִתְגַּאֵה מְאֹד וְרָצָה שֶׁהַכֹּל יִכְרְעוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ וּבִשְׁבִיל זֶה הִתְקַנָּא בְּמֶרְדְּכִי וְעַל - כֵּן עָשָׂה עֲצָמוּ עֲבוּדָה זָרָה, כִּי גְאוּת הוּא עֲבוּדָה זָרָה וְעַל-כֵּן בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לְהַרְגוֹ וּלְאַבֵּד וְכוּ', כִּי עֵקֶר סִטְרָא דְמוֹתָא נִמְשָׁד מִגְּאוּת, שֶׁהִיא בְּחִינַת חֲטָא אָדָם הָרָאוּן, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה נִגְזַר מִיָּתָה עַל הָעוֹלָם שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁד קְלַפְתַּת הַמֶּן, יַמַּח שְׁמוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (חֲלִין קל"ט), הַמֶּן מִן הַתּוֹרָה מִנֵּין? שְׁנֵאָמַר, "הַמֶּן הֵעֵץ וְכוּ'" וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּגַבְּרוּתוֹ הָיָה עַל-יַדֵּי שְׁנֵהֵנוּ מִסְּעֵדָה שֶׁל אוֹתוֹ רְשָׁע, (עֵין מְגִלָּה י"ב) כִּי פָּגַם הָאֲכִילָה הוּא פָּגַם הַגְּאוּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מוֹתֵרוֹת וּפְסֻלַּת וְכַנ"ל וְזֶהוּ עַל שֶׁהִשְׁתַּחֲווּ לְצֹלָם, שֶׁהוּא עֲבוּדָה זָרָה, שֶׁהוּא גַם כֵּן בְּחִינַת גְּאוּת כְּנ"ל וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (עֵין מְגִלָּה ט"ו), בְּבִבְל נִכְשְׁלוּ בְּנָשִׁים נְכָרִיּוֹת, דְּהֵינּוּ פָּגַם הַבְּרִית, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְזָכוֹת לְעֵנְוָה אֲמַתִּיּוֹת כִּי אִם עַל-יַדֵּי שְׁמִמְשִׁיכִין עַל עֲצָמוֹ פְּרִישׁוֹת וּקְדָשׁתַּת הַבְּרִית הַנִּמְשָׁד מִפְּרִישׁוֹת וּקְדָשׁתַּת מִשָּׁה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, עֵין שָׁם וְעֵקֶר כַּח הַמֶּן הָיָה שֶׁהָיָה מְזַרְעֵ אַגַּג שֶׁהַחִיָּה שְׂאוֹל כִּי חָמַל עָלָיו, כִּי בְּזֶה פָּגַם שְׂאוֹל בְּעֵנְוָה פְּסוּלָה, שֶׁבִטַּל אֶת עֲצָמוֹ נֶגְדַּ עֲצַת דּוֹאֵג וְלֹא הִתְגַּבֵּר אֶת עֲצָמוֹ כְּגַבּוֹר חֵיל לְקַיִם דְּבָרֵי שְׂמוּאֵל וּבְזֶה פָּגַם בְּעֵנְוָה, דְּהֵינּוּ שֶׁהָיָה לוֹ עֵנְוָה פְּסוּלָה, כִּי פָּגַם עֵנְוָה פְּסוּלָה הוּא בְּחִינַת פָּגַם הַגְּאוּת, כִּי עֵקֶר הָעֵנְוָה לְזָכוֹת לְעֵנְוָה שֶׁל מִשָּׁה, שֶׁהִיא בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִיִּים, בְּחִינַת הַחַיּוֹת שֶׁל כָּל הָאֲבָרִים וְכוּ' וְכַנ"ל כִּי כְּשֵׁי שֶׁ לוֹ עֵנְוָה פְּסוּלָה נוֹתֵן כַּח לְהַגְּאוּת מֵאַחַר שֶׁמְבִטַּל עֲצָמוֹ נֶגְדַּ הַבְּעָלִי גְּאוּת הַרוּצִים לְהַרְחִיקוֹ מִדְּרָכֵי אֱמֶת וּמִצְדִּיקֵי אֱמֶת כְּמוֹ שְׂאוֹל שֶׁבִטַּל עֲצָמוֹ נֶגְדַּ דַּעַת דּוֹאֵג לְעֵבֵר עַל דְּבָרֵי שְׂמוּאֵל הַנְּבִיא וְהַחִיָּה אֶת אַגַּג שְׁמִמְנוּ יָצָא הַמֶּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּאוּת וְזֶה שֶׁאָמַר שְׂמוּאֵל לְשְׂאוֹל כְּשֶׁהוֹכִיחוֹ עַל שֶׁהַחִיָּה אֶת אַגַּג, "הֲלֹא אִם קָטָן אַתָּה בְּעֵינַיִךְ רֹאשׁ שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה" (שְׂמוּאֵל א' ט"ו), הֵינּוּ שֶׁהוֹכִיחוֹ וְאָמַר לוֹ שֶׁעֵקֶר הַפָּגַם שֶׁלוֹ בָּא עַל-יַדֵּי עֵנְוָה פְּסוּלָה שֶׁהַקָּטָן אֶת עֲצָמוֹ בְּמִקּוֹם שֶׁאֵין צְרִיכִין לְהַקָּטִין אֶת עֲצָמוֹ וְכַנ"ל וְכֵן בְּתַחֲלַת מַלְכוּתוֹ פָּגַם בְּזֶה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם א' י'), "וַיִּבְזוּהוּ וְלֹא הִבִּיאוּ לוֹ מִנְחָה וַיְהִי כַמְחַרֵּשׁ" שְׁעַל-יַדֵּי זֶה לֹא נִתְקַיְמָה מַלְכוּתוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (יוֹמָא כ"ב) וְעַל-כֵּן לֹא רָצָה מְרַדְּכִי לְהִשְׁתַּחֲווֹת לְהַמֶּן, כִּי מְרַדְּכִי הָיָה עֵנְוִי בְּשִׁלְמוֹת, כִּי אָף-עַל-פִּי שֶׁהָיָה בְּבְחִינַת אֵין בְּעֵינַי עֲצָמוֹ, אָף-עַל-פִּי-כֵן לֹא רָצָה לְהַכְנִיעַ אֶת עֲצָמוֹ נֶגְדַּ הַבְּעָלִי גְּאוּת שֶׁהֵם בְּחִינַת הַמֶּן וְזֶה שֶׁאָמַר מְרַדְּכִי שֶׁאֵינוֹ רוֹצֵה לְהִשְׁתַּחֲווֹת לְהַמֶּן מִחַמַּת שָׁגַם זְקֵנוּ בְּנִימִין לֹא הִשְׁתַּחֲוִה לַעֲשׂוֹ, כִּי אֵיתָא שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ אָף-עַל-פִּי שֶׁנֵּהַג בְּחֻמְכָּה גְּדוּלָה נֶגְדַּ עֲשׂוֹ, אָף-עַל-פִּי-כֵן שָׁגָה קִצַּת בְּזֶה בְּמָה שֶׁהִשְׁתַּחֲוִה לַעֲשׂוֹ וְעֵקֶר הַפָּגַם הָיָה בְּעֵנְוִי הַנ"ל בְּעֵנְוִי פָּגַם עֵנְוָה פְּסוּלָה, כִּי יֵשׁ בְּעֵנְוִי זֶה מִשְׁקַל גְּדוּל וְדַק מְאֹד שֶׁצְרִיכִין לְהִיּוֹת עֵנְוִי מְאֹד לְהִיּוֹת בְּבְחִינַת מָה וְאֵין מִמֶּשׁ וְאָף-עַל-פִּי-כֵן יְהִיָּה גַבּוֹר חֵיל וְחִזְק מְאֹד נֶגְדַּ כָּל הַרְשָׁעִים וְהַמוֹנְעִים וְעַל-כֵּן דָּוִד זָכָה לְמַלְכוּת אַחַר שְׂאוֹל, כִּי זָכָה לְעֵנְוָה בְּשִׁלְמוֹת, כִּי הָיָה עַדנִי הָעֲצָנִי כְּשֶׁהָיָה עוֹסֵק בְּתוֹרָה הָיָה מִתְקַשֵּׁר כְּתוֹלַעַת וְכְשֵׁי צָא לְמַלְחָמָה הָיָה מִתְקַשֵּׁה כְּעַץ, הֵינּוּ עֲזוּת דְּקָדְשָׁה וְעֵנְוָה, שֶׁזֶה עֵקֶר

השְׁלֵמוֹת וְעַל-כֵּן נִקְרָא פִּוּרִים עַל שֵׁם הַפּוּר שֶׁהוּא הַגּוֹרֵל וְאֵיתָא שְׁפוּרִים
בְּבַחֲיַנַּת יוֹם כְּפוּרִים כִּי הֵמֶן רָצָה לִפְגֹּם בְּהַגּוֹרֵל שֶׁל יוֹם הַכְּפוּרִים שְׂאֵז
נִכְנָס הַכֹּהֵן גְּדוֹל לִפְנֵי וְלִפְנֵים שֶׁשֶׁם עֵקֶר הַבְּטוּל וְעַל-כֵּן הִזְהַר וְכָל אָדָם לֹא
יִהְיֶה בְּאֵהָל מוֹעֵד וְכוּ', כִּי נִכְנָס לְנִקְדַּת הָאֶבֶן שֶׁתִּיהָ שֶׁהוּא בְּחִינַת סִלְע
יִשְׁכֵּן וַיִּתְלוּן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת עֲנוּה
הַנִּי"ל, כְּמַבְאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל עַל פְּסוּק זֶה, עַיִן שֶׁם אֲבָל הַכֹּהֵן גְּדוֹל לֹא הָיָה
יָכוֹל לִכְנָס לְשֵׁם כִּי אִם עַל-יְדֵי הַגּוֹרֵל שֶׁנָּתַן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גּוֹרֵל אֶחָד
לְה' וְגוֹרֵל אֶחָד לְעֶזְרָאֵל, כִּי בַיּוֹם הַכְּפוּרִים צָרִיכִין לְתִשׁוּבָה שְׁעַל-יְדֵי זֶה
זוֹכִין לְחַיִּים נְצַחִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲנוּה כְּנִי"ל וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְכַּפְּרִין כָּל
עֲוֹנוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת גְּאוּת סִטְרָא דְמוֹתָא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם
לְבִרְכָה (רֵאשׁ הַשְּׁנָה י"ז) וְעוֹבֵר עַל פְּשַׁע לְשֹׂאֲרִית, לְמִי שֶׁמְשִׁים עֲצָמוֹ
כְּשִׁירִים וְעַל-כֵּן הָיָה צָרִיךְ הַכֹּהֵן גְּדוֹל לִכְנָס לִפְנֵי וְלִפְנֵים, שֶׁם עֵקֶר הַבְּטוּל
כְּנִי"ל, אֲבָל כְּשֶׁרוֹצִין לְזָכוֹת לְעֲנוּה צָרִיכִין לְזַהֵר מֵעֲנוּה פְּסוּלָה, דְּהֵינּוּ שֶׁלֹּא
יִהְיֶה עֲצֵל וְרוּעַ מִזֵּל וְכוּ', רַק יִהְיֶה לוֹ עֲזוּת דְּקִדְשָׁה בְּמִקּוֹם שֶׁצָּרִיכִין עֲזוּת,
אֲדָּ יֵשׁ בְּזֶה מִשְׁקַל גְּדוֹל כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְהַתְּפִיל הַרְּבִיָּה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרַךְ
שֶׁהוּא בְּרַחֲמָיו יוֹרְהוּ הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ וְכַמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת
הַגּוֹרֵל שֶׁהָיָה צָרִיךְ לְהַטִּיל עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירֵי עֲזִים שֶׁהֵם שְׁנֵי מִינֵי עֲזוּת, עֲזוּת
דְּקִדְשָׁה הַעוֹלָה לְה', בְּחִינַת גּוֹרֵל אֶחָד לְה' וְעֲזוּת דְּסִטְרָא אַחְרָא, שֶׁהוּא
בְּחִינַת גְּאוּת עֲבוּדָה זָרָה שֶׁמְשִׁים כָּל הָעֲוֹנוֹת שֶׁצָּרִיכִין לְטַרְדּוֹ וּלְגִרְשׁוֹ
לְעֶזְרָאֵל, בְּחִינַת גּוֹרֵל אֶחָד לְעֶזְרָאֵל, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְכוֹן נִקְדַּת אֱמֶת בְּזֶה כִּי
אִם עַל -יְדֵי גּוֹרֵל שֶׁהוּא מֵאֵת ה' לְבַד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, "אֲתָה תוֹמִיד גּוֹרְלִי"
כִּי רַק הֵשֵׁם יִתְבַּרַךְ צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּעֶזְרוֹ לְכוֹן בְּזֶה נִקְדַּת הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ
וְכַמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁצָּרִיכִין רַק לְבַקֵּשׁ מֵהֵשֵׁם יִתְבַּרַךְ
לְזָכוֹת לְעֲנוּה אֱמֶתִית וְכוּ', עַיִן שֶׁם. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה ( )
יוֹמָא ס"ב), שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכְּפוּרִים שׁוּיִן בְּקוֹמָתוֹ וְכוּ' הֵינּוּ שְׁשֵׁנֵי מִינֵי
עֲזוּת הַנִּי"ל שְׁנֵיהֶם נִרְאִין כְּשׁוּיִן בְּכָל הַבְּחִינּוֹת, אֲדָּ זֶה לְה' וְזֶה לְעֶזְרָאֵל, כִּי
זֶה כְּוָנָתוֹ בְּעֲזוּתוֹ לְה' וְזֶה לְהַפְּדֵי וְצָרִיכִין לְבַקֵּשׁ הַרְּבִיָּה מֵהֵשֵׁם יִתְבַּרַךְ
שֶׁיִּזְכְּהוּ לְכוֹן הָאֱמֶת בְּזֶה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת גּוֹרֵל שֶׁהוּא מֵאֵת ה' לְבַד "וּבִזְאֵת
יָבֵא אֶהְרִן אֶל הַקִּדְשׁ", כִּי אֵז זָכָה לְבֵא לִפְנֵי וְלִפְנֵים שֶׁשֶׁם עֵקֶר הַבְּטוּל
מֵאַחַר שֶׁזָּכָה לְעֲנוּה בְּשִׁלְמוֹת שֶׁהוּא עֵקֶר הַחַיִּים, כִּי נִצּוֹל מֵעֲנוּה פְּסוּלָה עַל
-יְדֵי הַגּוֹרֵל כְּנִי"ל וְהֵמֶן, יִמַּח שְׁמוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּאוּת רָצָה לִפְגֹּם בְּזֶה
הַגּוֹרֵל וְעַל-כֵּן הַפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרֵל וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא פּוּרִים עַל שֵׁם הַפּוּר,
כִּי זָכוּ לְהַכְּנִיעַ וּלְהַפִּיל אֶת הֵמֶן וּלְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת יוֹם הַכְּפוּרִים שֶׁהִיא גּוֹרֵל
דְּקִדְשָׁה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְעֲנוּה אֱמֶתִית כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁצָּרִיכִין
לְהַתְּעִנּוֹת בַּיּוֹם הַכְּפוּרִים לְהַכְּנִיעַ פָּגֶם הַגְּאוּת שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל -יְדֵי מוֹתְרוֹת
הָאֲכִילָה כְּנִי"ל וּמַחֲמַת שְׁבִיּוֹם הַכְּפוּרִים צָרִיכִין לְכַפֵּר כָּל הָעֲוֹנוֹת שֶׁנִּמְשָׁךְ
מִשֵּׁם כְּנִי"ל, כִּי כָּל־נִמְשָׁכִין מִחֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁהַפָּגֶם שָׁלוּ הָיָה עַל-יְדֵי
אֲכִילָה שֶׁאֲכַל מֵעֵץ הַדַּעַת, עַל-כֵּן צָרִיכִין לְהַתְּעִנּוֹת בַּיּוֹם הַכְּפוּרִים לְתִקּוֹן
זֵאת וְלְזָכוֹת לְתַכְלִית הָעֲנוּה וְהַבְּטוּל עַל-יְדֵי הַכֹּהֵן גְּדוֹל שֶׁנִּכְנָס לִפְנֵי
וְלִפְנֵים לְנִקְדַּת הָאֶבֶן שֶׁתִּיהָ וְכְנִי"ל:

אות כד

וְזֶה בְּחִינַת פְּרִשְׁת שְׁקָלִים שְׁקוֹרִין סָמוּךְ לְפוֹרִים וְעַל-יְדֵי זֶה הָיָה הַכְּנָעַת הַמֶּן עִמְלֵק, יִמַּח שְׁמוֹ, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מְגִלָּה י"ג), רָשָׁע, כְּבָר קָדְמוֹ שְׁקָלֵיהֶם לְשִׁקְלִיךְ וְכוּי' כִּי שְׁקָלִים הֵם בְּחִינַת צְדָקָה שְׁנֻצְטוּ בְּמַחְרַת יוֹם הַכְּפוּרִים לְתוֹן לְצַרְךָ הַמְּשֻׁכָּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּנוּצְצוֹת הַמַּחִין, בְּחִינַת וַאֲמַלֵּא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֻכְמָה וְכוּי' וּבְכָל מְלֹאכָה וְכוּי', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֶׁם בְּהַתּוֹרָה כְּנ"ל. כִּי צְדָקָה נִדְבַת לֵב הוּא בְּחִינַת אֹר הַפְּנִים, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים י"ז) אֲנִי בְּצַדִּיק אַחֲזָה פְּנִיךָ וְעַל-כֵּן בְּשֶׁבֶת פְּרִשְׁת שְׁקָלִים מִבְּקִשְׁיִן הִרְבֵּה עַל אֹר הַפְּנִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב כִּמָּה פְּעָמִים, "אֹר פְּנִיךָ עָלֵינוּ אָדוֹן נִשְׂא וְכוּי" כִּי עֵקֶר הַשְּׁקָלִים שֶׁהֵם בְּחִינַת צְדָקָה לְבַנְיָן הַמְּשֻׁכָּן, הוּא לְהַמְשִׁיךְ אֹר הַפְּנִים, שְׁעַל-יְדֵי זֶה הַתְּנוּצְצוֹת הַמַּחִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּנִין הַמְּשֻׁכָּן וְהַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ וְעַל-כֵּן עֵקֶר אֹר הַפְּנִים הָיָה מֵאִיר בְּבַיִת הַמְּקֻדָּשׁ אֲשֶׁר בְּשִׁבְלֵי זֶה נִצְטוּיֵנוּ לְעֵלוֹת לְשֵׁם לְרַגְלֵי כַּדֵּי לְקַבֵּל אֹר הַפְּנִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ט"ז), "שֶׁלֶּשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָךְ אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה'" נִמְצָא, שְׁעַל-יְדֵי שְׁקָלִים נִמְשָׁךְ בְּחִינַת אֹר הַפְּנִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַסְּתַכְּלוֹת פְּנֵי הַצְּדִיק, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְּנוּצְצִין הַמַּחִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּנִין הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְכָל הַבְּחִינָה הַנִּי"ל עַד שְׁזוֹכִין לְבְּחִינַת תְּחִיַּת הַמֵּתִים שֶׁהוּא עֲנוּה אֲמֵתִיית שֶׁהוּא עֵקֶר הַחַיִּים שֶׁל כָּל הָאֲבָרִים וְכוּי' כְּנ"ל וְעַל-כֵּן נִקְרָאִים שְׁקָלִים, כִּי יֵשׁ בְּזֶה מְשָׁקֵל גָּדוֹל כְּנ"ל, כִּי צְרִיכִין לְהִיּוֹת עֲנוּי בְּתַכְלִית הָעֲנוּה לְהִיּוֹת אֵין מִמֶּשׁ בְּלֵי שׁוּם טְעוֹת וּפְגִימָה כְּלָל וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה חֶזֶק וְאִמִּיץ מְאֹד וְלִבְלִי לְהִנָּח לְהַפִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּשׁוּם דְּבָר וְכוּי' וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת ל') מַחְצִית הַשְּׁקָל תְּרוּמָה לַה', כִּי הוּא בְּבְחִינַת מַחְצִית הַשְּׁקָל, כִּי הוּא מְשָׁקֵל גָּדוֹל כְּמוֹ הַמְּשָׁקֵל שְׁעוֹמֵד בְּמַחְצִיתוֹ וּבְאִמְצָע שְׁאֵין יְכוּלִין לְהַכְרִיעַ לְכָאן וּלְכָאן וְעַל-כֵּן בְּאִמְתַּת נִתְקַשָּׁה מִשָּׁה עַל הַשְּׁקָלִים עַד שְׁאָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זֶה יִתְּנוּ כְּמוֹ שֶׁפִּרֵּשׁ רַש"י כִּי הָיָה קִשָּׁה לוֹ מְאֹד אִיךָ יְכוּלִין לְזַכּוֹת אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל לְבֹא לָזֶה לְהִיּוֹת עֲנוּיִם בְּאִמְתַּת בְּתַכְלִית וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה כָּל אֶחָד חֶזֶק וְאִמִּיץ מְאֹד בְּעִזּוֹת דְּקֻדְשָׁה כְּרָאוּי וְכוּי' לְזֶה בְּחִינַת מַה שְׁנֻצְטוּ בְּשְׁקָלִים (שְׁמוֹת ל'), הָעֲשִׂיר לֹא יִרְבֶּה וְהַדֵּל לֹא יִמְעִיט, דִּהְיֵנוּ בְּחִינַת הַנִּי"ל. שְׁיִזְהַר כָּל אֶחָד שֶׁלֹּא יִבֹּא לִידֵי גְאוּת הוּא רַבּוּי וְגִדְלוֹת בְּחִינַת הָעֲשִׂיר לֹא יִרְבֶּה וְכוּי' לְהַפִּיךְ שֶׁלֹּא יִבֹּא לִידֵי עֲנוּה פְּסוּלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחִין דְּקֻטְנוֹת מִמֶּשׁ, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת וְהַדֵּל לֹא יִמְעִיט, כִּי דָרָךְ הָעֲשִׂיר לְהַתְּגָאוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי י"ח), "עֲשִׂיר יַעֲנֶה עִזּוֹת" וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִרְמִיָּה ט'), "אֵל יִתְּהַלֵּל חֶכֶם גְּבוּר וְעֲשִׂיר וְכוּי" נִמְצָא, שֶׁעֲשִׂירוֹת הוּא מֵהַדְּבָרִים שְׁדָרָךְ לְהַתְּגָדֵל בָּהֶם וְדֵלוֹת וְעִנְיּוֹת הוּא בְּבְחִינַת עֲנוּה, כְּמוֹ שְׁאָמַר דּוֹד (תְּהִלִּים פ"ו), "כִּי עֲנִי וְאֲבִיוֹן אֲנִיכִי" וְזֶה עֵקֶר מְצוֹת צְדָקָה שְׁצָרִיךְ הָעֲשִׂיר לְרַחֵם עַל הָעֲנִי וְלְהַשְׁתַּתֵּף בְּצַעְרוֹ וּלְתוֹן לוֹ דֵי מַחְסְרוֹ אֲשֶׁר

יחסר לו, שזהו בחינת ענוה בשלמות, כי זה העשיר שאינו נותן צדקה, זהו מחמת גסותו שאינו נותן דעתו כלל על דחקות העני ועל רבוי עשירותו ואינו משים אל לבו כלל מדוע מגיע לו כל כך עשירות וכלי כסף ומרגליות וכו' והעני יש לו דחקות כזה ובביתו אין לחם ושמלה, כי אם היה משים לב לזה באמת בודאי היה נותן לו בשפע גדול ובלב טוב, רק מחמת גסותו אינו נותן לב לזה כלל ונדמה לו כאלו מגיע לו כל מה שיש לו וחפץ עוד יותר ויותר ונדמה לו שהעני הוא גזלן ורוצח מה שמבקש ממנו נדבה, על-כן צריך כל אדם שחננו ה' באיזה עשירות בין רב בין מעט, מכל שכן וכל שכן העשירים הגדולים שיש להם אלפים ורבבות ובתיהם מלאים כל טוב בגדים ותכשיטין ואבנים טובות ומרגליות שישומו אל לבם היטב שפלותם באמת ויזכרו את עצמם היטב שיכול להיות שהעני הוא טוב וכשר יותר ממנו וישתתף עצמו בצערו של העני ודחקו. ואז בודאי יתן צדקה בשתי ידיים בהרחבה גדולה כפי ערכו ויותר ועל-כן על-ידי צדקה זוכין לענוה (וכמו שכתוב בספר הא"ב) כי עקר הצדקה הוא בבחינת ענוה כנ"ל, כי על-ידי הצדקה מחיה את העני והאביון שהוא בבחינת ענוה כנ"ל, אבל הענוה של העני אינו בשלמות, כי מחמת גדל עניותו בא לידי ענוה פסולה שהוא נבזה ועצל וכו' ח"ו, במקום שאין צריכין להקטין את עצמו וכנ"ל, אבל על-ידי שהעשיר משפיע לו נדבת לבו ומחיה אותו על-ידי זה מגביה את העני ומרים אותו מבחינת מחין דקטנות שהיא ענוה פסולה וכן העשיר שמגדל עשירותו היה יכול לבא לידי גאות גמור, אבל על-ידי שמחסר ממונו ונותן צדקה לעני, על-ידי זה משפיל את עצמו וממעט גסותו ועל-ידי זה על-ידי גדל המצוה של צדקה שקולה ככל התורה נתתקנין שניהם בחינת הענוה והגדלות שיהיו שניהם נכללים בקדשה, כי בשרשם שניהם אחד בבחינת במקום גדלתו וכו' כנ"ל וכן אמר אדמו"ר ז"ל במקום אחר (סימן ב') שצדקה היא בבחינת זה ישפיל וזה ירים שהנותן משפיל את עצמו ומרים את העני, הינו כנ"ל שמתקן את עצמו ומוציא את עצמו מגאות דסטרוא אחרא על-ידי שמשפיל את עצמו ונותן לבו על צרות העני ודחקותו ונותן לו ממונו וכן מתקן את העני על-ידי שנותן לו שמרים אותו מבחינת מחין דקטנות, הוא בחינת ענוה פסולה כנ"ל ועל-ידי זה נכלל הענוה והגדלות דקדשה יחד כנ"ל, שזה עקר שלמות הענוה בתכלית כנ"ל וזה בחינת מצות שקלים שהוא צדקה כנ"ל, שעקר המצוה לזכות על-ידי זה לבחינת העשיר לא ירבה והדל לא ימעט שהעשיר לא ירבה, הינו שלא יבא לידי גאות, שהוא בחינת רבוי והדל לא ימעט שלא יבא לידי מחין דקטנות וכנ"ל וזה שנאמר בשקלים (שמות ל') "ולא יהיה בהם נגף" על-ידי המנן שהוא בחינת רבוי שמשם אחיזת הגאות שמשם עקר סטרוא דמותא שהוא הפך חיים נצחיים, אבל על-ידי מצות שקלים הוא בחינת ענוה אמתית, על-ידי זה יכולין למנות את ישראל ולא יהיה בהם נגף על-ידי המנן שהוא בחינת רבוי כי אדרבא, על-ידי רבוי המנן זוכין לענוה יתרה יותר ובחינת במקום גדלתו שם אתה מוצא ענותנותו וכמבאר במקום אחר (בהמעשה של המלך על פסוק חזה ציון וכו') שדרך העניו שכל מה שמגדליו אותו יותר בא לענוה יתרה ביותר ועל-כן מצוה גדולה שיתרבו ישראל יותר ויותר, כי כל מה

שְׁנַתְרַבִּין יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר וַיּוֹתֵר אֵינָם בְּאִים לַיָּדִי גְאוֹת עַל -יָדֵי זֶה חַיִּו, רַק, אֲדַרְבָּא, כָּל מָה שְׁנַתְרַבִּין יוֹתֵר עוֹבְדִין אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר וּמְפִירִין אֶת בּוֹרְאִים בְּיוֹתֵר וְעַל-יָדֵי זֶה בְּאִין לַיָּדִי עֲנוּה יִתְרָה כְּנִ"ל, כִּי עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (דְּבָרִים ז'), "כִּי אַתֶּם הַמְעַט וְכוּי", שְׁמַמְעֵטִין עֲצָמוֹן וְכוּי' (חֲלִין פִּי"ט) כְּנִ"ל. וְזֶה בְּחִינַת מְצוֹת שְׁקָלִים, שֶׁהוּא בְּעֵת שְׂרוּצִין לְמִנּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִתְעוֹרֵר עַל-יָדֵי הַמְּנַן בְּחִינַת הַנֶּגֶף, שֶׁהוּא סֹטְרָא דְמוֹתָא שְׁנֶאֱחִז בְּרַבּוּי וְגֵאוֹת, רַק אֲדַרְבָּא, עַל-יָדֵי הַמְּנַן יִזְכּוּ לְנִשְׂיָאֵת רֵאשׁ בְּחִינַת כִּי תִשָּׂא אֶת רֵאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (שְׁמוֹת ל) הֵינּוּ הַתְּנוּצָצוֹת הַמּוֹחִין שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנוּה אֲמִתִּיית, שֶׁהוּא עֶקֶר הַחַיִּים, בְּחִינַת תְּחִיַת הַמֵּתִים, שְׁכָל זֶה זּוֹכִין עַל-יָדֵי הַשְּׁקָלִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת צְדָקָה, שְׁעַל-יָדֵי זֶה זּוֹכִין לְאוֹר הַפָּנִים שֶׁהוּא הַתְּנוּצָצוֹת הַמּוֹחִין, שְׁעַל-יָדֵי זֶה זּוֹכִין לְעֲנוּה אֲמִתִּיית בְּשִׁלְמוֹת שְׁשֵׁם כָּל זֶה שְׁנַתְגַּדְּלוּ וְנִתְרַבִּין יוֹתֵר זּוֹכִין לְעֲנוּה יִתְרָה בְּיוֹתֵר בְּבְחִינַת בְּמִקּוֹם גְּדֻלָּתוֹ שֵׁם אֶתָּה מוֹצֵא עֲנוּתָנוֹתוֹ, שְׁזֶה עֶקֶר הַחַיִּים הָאֲמִתִּיִּים וְהַנְּצַחִיִּים שֶׁל כָּל אָבֵר אָבֵר וְכִנִּ"ל:

אות כה

וְזֶה בְּחִינַת מְרַדְּכֵי יֵצֵא מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ בְּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְחוּר וְכוּי, עַל-יָדֵי זֶה, "לִיְהוּדִים הֵיְתָה אוֹרָה", זוֹ תוֹרָה וְכוּי, כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָּה (מַגִּלָּה ט"ז), "וּמְרַדְּכֵי יֵצֵא וְכוּי בְּלְבוּשׁ מַלְכוּת וְכוּי", זֶה בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הָאֶרֶת פְּנֵי הַצַּדִּיק בְּכֹמָה גּוֹנִין וּלְבוּשִׁין נְהוּרִין, שְׁזֶהוּ עֶקֶר בְּחִינַת הַסְּתַכְּלוֹת פְּנֵי הַצַּדִּיק, כִּי צָרִיכִין לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַסְתַּכֵּל בּוֹ בְּעֵת יָפִיו וְהִדְרוּ בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה ל"ג) מֶלֶךְ בִּיפְיוֹ תַחֲזִינָה עֵינֶיךָ, כְּמַבְאָר בְּמִקּוֹם אַחַר (סִימָן מ' בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא) וְעַל-יָדֵי זֶה לִיְהוּדִים הֵיְתָה אוֹרָה זוֹ תוֹרָה, כִּי עֶקֶר הַתְּגַלּוֹת בְּאוּרֵי הַתוֹרָה הוּא עַל-יָדֵי הָאֶרֶת פְּנֵי הַצַּדִּיק, כְּמַבְאָר בְּהַתוֹרָה הַנִּ"ל וְזֶהוּ, וְשִׁמְחָה זֶה יוֹם טוֹב, כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ שֵׁם בְּמַסְכַּת מַגִּלָּה כָּל הַמְּקָרָא הַזֶּה, עֵינִי שֵׁם כִּי יוֹם טוֹב כְּעֶקֶר קְדֻשָּׁתוֹ מִהַצַּדִּיק וּכְשִׁמְקַבֵּל קְדֻשָּׁת יוֹם טוֹב מְקַבֵּל פְּנֵי הַצַּדִּיק. וְעַל-כֵּן חָיָב אָדָם לְהַקְבִּיל פְּנֵי רַבּוֹ בְּרִגְלֵי (סִפְּהָ כ"ה), כְּמַבְאָר כָּל זֶה בְּהַתוֹרָה "כִּי אֶקַח מוֹעֵד" (בְּסִימָן קל"ה), עֵינִי שֵׁם, הֵינּוּ כִּי אִז נִמְשָׁד עֲלֵיהֶם קְדֻשָּׁת הָאֶרֶת פְּנֵי הַצַּדִּיק, שְׁעַל -יָדֵי זֶה עֶקֶר קִבְּלַת הַתוֹרָה בְּחִינַת לִיְהוּדִים הֵיְתָה אוֹרָה זוֹ תוֹרָה וְשִׁמְחָה, זֶה יוֹם טוֹב שֶׁהוּא בְּחִינַת קִבְּלַת פְּנֵי רַבּוֹ שְׁחִיבִים לְקַבֵּל בְּיוֹם טוֹב וְכִנִּ"ל וְזֶהוּ, "וּשְׁשׂוֹן, זֶה מִיָּלָה, בְּחִינַת שְׁמִירַת הַבְּרִית שְׂזוֹכִין עַל-יָדֵי הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשָּׁה שְׁהִיָּה פְּרוּשׁ בְּקְדֻשָּׁה גְּדוּלָּה וְכִנִּ"ל בְּהַתוֹרָה הַנִּ"ל וְזֶהוּ וִיקָר אֱלוֹ תַפְּלִין, הֵינּוּ כְּנִ"ל, כִּי כָּל בְּחִינַת אֱלוֹ כְּלוּלִין בְּתַפְּלִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִיִּים שְׂזוֹכִין עַל-יָדֵי רְאִית פְּנֵי הַצַּדִּיק כְּנִ"ל:

אות כו

כי הסטרא אחרא שהיא זהמת הנחש, בחינת קלפת המן עמלק שמשם נמשך מדת הגאות שבעולם הם מתגברים ביותר על זה להרחיק מהצדיק האמת שעל ידו זוכין לענוה אמתית שהוא עקר החיים נצחיים, בחינת תחית המתים. והם רוצים תמיד לעשות פרוד בין הדבקים להפריד המלכות שהיא צרורה ודבוקה תמיד בהמחין בבחינת (שיר השירים ז') מלך אסור ברהטים והם רוצים להפריד ח"ו, בין המלכות ובין המחין, שזה עקר בחינת פרוד בין קדשא בריך הוא ושכינתיה שהיא בחינת מלכות כידוע ומובן בכתבים וכל התגברותם על-ידי מדת הגאות שמשם נמשך כל המחלקת על צדיקי אמת ועל-ידי זה הם מרחקים נפשות ישראל מלהתקרב לצדיקי אמת ואז המחין בהעלם והסתת, כי אינם מתנוצצים, כי אם על-ידי ראית פני הצדיק כנ"ל ואז המלכות ח"ו, נפרדה מדודה שהם המחין הקדושים ועל-ידי זה השכינה בגלות, ח"ו, ונטלה המלכות והממשלה מישראל ונתנה להעובדי כוכבים והרשעים שמקבלין המלכות ומושלין עלינו, ח"ו, שכל זה נמשך על-ידי המחלקת על צדיקי אמת, שעל-ידי זה פוגמין בכבודם, שעל-ידי זה עקר הגלות, כמו שכתוב (דברי הימים ב' ט"ז), "ויהיו מלעיבים במלאכי אלהים וכי" וזהו בחינת לקיחת שרה לבית פרעה ולקיחת אסתר לבית אחשוורוש" כי שרה ואסתר הן בחינה אחת, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבא פרשת נח), למה זכתה אסתר לקכ"ז מדינות וכי" כי שרה ואסתר הם בחינת מלכות דקדשה שהסטרא אחרא התגברה ורצו להפריד שרה בחינת מלכות דקדשה מאברהם שהוא בחינת המחין הקדושים וללקחה לבית פרעה הרשע, אבל ה' לא יעזבנה בי"ו, אדרבא, על-ידי זה דיקא הכניעה אותו מאד בבחינת עת אשר שלט האדם באדם לרע לי, כי הוציאה ממנו עשירות גדול לאברהם, שהוא בחינת נצוצות הקדושים והכניעה והפילה את פרעה מאד בבחינת (בראשית י"ב) וינגע ה' את פרעה נגעים גדולים וכי" ועל-ידי זה היה פח למשה ולישראל להפנות את פרעה אחר כך ולהוציא את ישראל מרשותו וכמובא ואסתר מחמת שאז בתקף הגלות התגברה הסטרא אחרא יותר ויותר, בפרט שהתגברה קלפת המן-עמלק שכלול מכל העובדי כוכבים מכל הסטרא אחרא והקלפות, על-כן היה ההכרח שתלקח אסתר לבית המלך לגמרי ולא תחזר מיד, כי כל מה שהקלפה קשה וחזקה ביותר בהכרח שתירד הקדשה הגבה לשם יותר ויותר ותהיה שם בגלות יותר עד שתתגבר בגדל כחה על-ידי זה דיקא ותכניע אותה ותשפילה כמו שהפילה אסתר את המן. הרשע, ימח שמו, וסייעתו דיקא, על-ידי זה שנלקחה לבית אחשוורוש, שכל זה הוא בחינת עת אשר שלט וכי" כנ"ל:

אות כז

וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת הַמַּגֵּלָה שֶׁהִיא מְצֻוָּה גְּדוּלָה וְרַבָּה מְאֹד וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרוֹנָם לְבִרְכָה (מַגֵּלָה ג'), מְבַטְלִין תַּלְמוּד תּוֹרָה לְשִׁמְעַ מְקַרָּא מַגֵּלָה כִּהְנִים בְּעִבּוּדְתָם וּלְוִים בְּדוּכְנָם וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹן הַכֹּל מְבַטְלִין וּבְאִין לְשִׁמְעַ מְקַרָּא מַגֵּלָה כִּי אֵיתָא בְּדַבְרֵיו ז"ל (לְקוּטֵי א' סִימָן קצ"ב) שֶׁדְּבוּר אָמַת שֶׁל צְדִיק הָאָמַת הוּא בְּחִינַת פְּנִיּוֹ וְשִׁכְלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ וְכוּ'. וְאֵיתָא שֶׁם שֶׁבְּכָל סֵפֶר שֶׁל צְדִיק יֵשׁ בּוֹ בְּחִינַת פְּנִיּוֹ וְכוּ', עַיִן שֶׁם וְזֶה בְּחִינַת מְקַרָּא מַגֵּלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֶרֶת פְּנֵי מְרֹדְכִי וְאַסְתֵּר, כִּי הֵם דְּבָרֵי אָמַת שְׁלֵהֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מַגֵּלַת אֶסְתֵּר ט'), "דְּבָרֵי שְׁלוֹם וְאָמַת" כִּי כְּשֶׁקּוֹרִין אֶת הַמַּגֵּלָה וּמְפָרְסְמִין תִּקְוָה הֵינִס שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יַדֵּי מְרֹדְכִי וְאַסְתֵּר עַל-יַדֵּי מַעֲשֵׂיהֶם וְהַנְּהֻגוֹתֵיהֶם שֶׁנְּהָגוּ אִזּוֹ בְּחֻכְמָה נִפְלְאָה וּבְצַדִּיקוֹת נוֹרָא וּבְקִדּוּשָׁה גְּדוּלָה בְּזֶה מְרַאִין וּמְאִירִין אֹרֹךְ פְּנִיָּהֶם הַקְּדוּשִׁים שֶׁהוּא גְּנוּז בְּתוֹךְ הַמַּגֵּלָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא סֵפֶר שְׁלֵהֶם הַקְּדוּשׁ, עַל-כֵּן עַל-יַדֵּי זֶה מְאִיר עֲלֵינוּ הָאֶרֶת פְּנִיָּהֶם הַקְּדוּשִׁים, שֶׁעַל-יַדֵּי זֶה הִיָּה תִּקְוָה הֵינִס, כִּי עֵקֶר הֵינִס בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה וּבְכָל אָדָם וְאָדָם הוּא לְהַכְנִיעַ קִלְפַת הָמָן-עַמְלֵק, שֶׁהוּא מִדַּת הַגְּאוּת לְבַטֵּל סִטְרָא דְּמוֹתָא, בְּחִינַת (שֶׁם ג') לְהַשְׁמִיד לְהַרְגֵּי וְכוּ' שֶׁנִּמְשָׁךְ מִשָּׁם וְלְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת חַיִּים נְצַחִים שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנוּהָ אִמְתִּית כְּנ"ל, שֶׁכָּל זֶה זּוֹכִין עַל-יַדֵּי רְאִית פְּנֵי הַצְּדִיק כְּנ"ל, זֶהוּ בְּחִינַת מְקַרָּא מַגֵּלָה כְּנ"ל וְעַל-כֵּן מְבַטְלִין תַּלְמוּד תּוֹרָה בְּשִׁבִיל זֶה, כִּי כָּל הַתּוֹרָה נִמְשָׁךְ רַק עַל-יַדֵּי רְאִית פְּנֵי הַצְּדִיק כְּנ"ל, עַל-כֵּן בּוֹדְאֵי כְּדָאֵי לְבַטֵּל תַּלְמוּד תּוֹרָה בְּשִׁבִיל זֶה, הֵינּוּ בְּשִׁבִיל לְרְאוּת פְּנֵי הַצְּדִיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקַרָּא מַגֵּלָה כְּנ"ל וְכֵן כִּהְנִים בְּעִבּוּדְתָם וְכוּ', כִּי כָּל בְּחִינּוֹת אֵלוֹ נִמְשָׁכִין מְרַאִית פְּנֵי הַצְּדִיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקַרָּא מַגֵּלָה, כִּי כִּהְנִים בְּעִבּוּדְתָם כָּל קְדֻשָׁתָם נִמְשָׁךְ מֵאַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁזָּכָה לְכַהֲנָה רַק עַל-יַדֵּי רְאִית פְּנֵי הַצְּדִיק בְּחִינַת (שְׁמוֹת ד') וְרֵאָדָּה וְשִׁמְחָה בְּלִבּוֹ וְכְנ"ל וּלְוִים בְּדוּכְנָם הֵם בְּחִינַת יְרָאָה, כִּי לְוֵי בְּחִינַת יְרָאָה כְּפִדּוּעַ, שֶׁזֶּה נִמְשָׁךְ עַל-יַדֵּי בְּחִינַת קִבְלַת הַתּוֹרָה שֶׁזּוֹכִין עַל-יַדֵּי רְאִית פְּנֵי הַצְּדִיק, בְּחִינַת וּלְבַעֲבוּר תַּהֲיֵה יְרָאָתוֹ עַל פְּנִיָּהֶם וְכוּ' כְּנ"ל. וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹן זֶה בְּחִינַת תַּחֲתֵי הַמִּתִּים שֶׁאִז עֵקֶר הַמַּעֲמָד בְּאָמַת, כִּי בְּעוֹלָם הַזֶּה אֵין מַעֲמָד מֵאַחַר שֶׁסּוּפּוֹ לְשִׁכַּב וְלָמוּת, אֲבָל תַּחֲתֵי הַמִּתִּים נִקְרָא בְּשֵׁם עֲמִידָה בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרוֹנָם לְבִרְכָה בְּכָל מְקוֹם וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ל"א), "הִנֵּךְ שׁוֹכֵב עִם אֲבוֹתֶיךָ וְקָם" שֶׁנֶּאֱמַר עַל תַּחֲתֵי הַמִּתִּים, כִּי אִז עֵקֶר הַקִּיּוּם וְהַעֲמִידָה לְנֶצַח מֵאַחַר שֶׁלֹּא יַחְזְרוּ לְשִׁכַּב עַל הָעֶפֶר עוֹד, כִּי צְדִיקִים שֶׁעֲתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲמִיד אֵינָם חוֹזְרִים לְעַפְרָם וְזֶה בְּחִינַת יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹן שֶׁהוּא עוֹסְקִין בְּעַת עֲבוּדַת הַכִּהֲנִים בְּתוֹרָה כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת תַּחֲתֵי הַמִּתִּים שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל-יַדֵּי הַמְשַׁכֵּת הַתּוֹרָה כְּנ"ל וְכֵלָם מְבַטְלִין לְשִׁמְעַ מְקַרָּא מַגֵּלָה שֶׁהוּא בְּחִינַת רְאִית פְּנֵי הַצְּדִיק שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ כָּל זֶה כְּנ"ל:

אות כח

וְזֶה בְּחִינַת שְׂמֻחַת פּוּרִים וְזֶה בְּחִינַת (מְגִלָּה ז') חֲבִיב אֵינֶשׁ לְבִסוּמֵי בְּפוּרֵי אַ
עַד דָּלָא יָדַע בֵּין אַרְוּר הֶמֶן לְבְרוּךְ מְרַדְּכִי, כִּי בְּפוּרִים שְׂמִפִּילִין וּמְבִטְלִין
אֶת הַגָּאוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְלַפַּת הֶמֶן עִמְלֶק וְאִזּוּ נְחִיָּה הַשְּׁפָלוּת שֶׁל מֹשֶׁה
רַבֵּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁבְּכָל אֲבָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְדֻשַׁת מְרַדְּכִי שְׁנִתְגַּלָּה אִזּוּ
בְּהֶאֱרָה גְדוּלָּה וְעֲצוּמָה מְאֹד אֶפְלוּ בְּתַקְוָה הַעֲשִׂיָּה, שְׁעַל-יָדֵי זֶה עֶקֶר תַּקְוָה
הַיֵּס, כִּי אִם לֹא הָיָה כְּלָיָה, ח"ו, כְּמַבְאָר בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, הֵינּוּ בְּחִינַת
הָאֲרֵת קְדֻשַׁת אֹר פְּנֵי הַצַּדִּיק שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִמְשָׁךְ בְּחִינַת עֲנוּה, בְּחִינַת חֲיִים
נְצַחִים שְׂמִבְטָל הַגָּאוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הֶמֶן, שֶׁהוּא בְּחִינַת סֹטְרָא דְמוֹתָא
כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן אִזּוּ הַשְּׂמֻחָה גְדוּלָּה מְאֹד בְּבְחִינַת שֶׁבַע שְׂמֻחוֹת, בְּחִינַת (
תְּהִלִּים ט"ז) תּוֹדִיעֵנִי אֲרַח חֲיִים שֶׁבַע שְׂמֻחוֹת אֶת פְּנִיךָ, כִּי חֲיִים נְצַחִים
הַיֵּי"ל הֵם עֲצָם הַשְּׂמֻחָה נִפְלְאָה וְכְנִ"ל וְעֶקֶר הָעֲנוּה הוּא לְזָכוֹת לְתַכְלִית
הַבְּטוּל בְּאֶמֶת לְבְּחִינַת עֲנוּה שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲיִים שֶׁל כָּל אֲבָר עַד
שְׂיֻכַּל לְהַגְבִּיֵה לְבוּ בְּדַרְכֵי ה' וְאֶף-עַל-פִּי -כֵּן יִהְיֶה עֲנִיו בְּאֶמֶת כְּנִ"ל, כִּי שֵׁם
הַכָּל אֶחָד בְּבְחִינַת בְּמִקּוֹם גְּדֻלָּתוֹ שֵׁם אֶתָּה מוֹצֵא עֲנוּתְנוֹתוֹ וְזֶה בְּחִינַת חֲבִיב
אֵינֶשׁ לְבִסוּמֵי בְּפוּרֵי אַ עַד דָּלָא יָדַע בֵּין אַרְוּר הֶמֶן לְבְרוּךְ מְרַדְּכִי. עַד שְׂיֻגִיעַ
לְבְטוּל כְּזֶה שְׂשֵׁם אֵין חֲלוּק בֵּין עֲנוּה לְגְדוּלוֹת, כִּי שְׂנִיָּהֶם אֶחָד בְּחִינַת
בְּמִקּוֹם גְּדֻלָּתוֹ שֵׁם אֶתָּה מוֹצֵא עֲנוּתְנוֹתוֹ כְּנִ"ל, כִּי אַרְוּר הֶמֶן זֶה בְּחִינַת
בְּטוּל הַגָּאוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הֶמֶן כְּנִ"ל וּבְרוּךְ מְרַדְּכִי זֶה בְּחִינַת לְבָרָךְ
וּלְהָאִיר מִדַּת הָעֲנוּה שֶׁהוּא בְּחִינַת מְרַדְּכִי הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה
וְצָרִיכִין בְּפוּרִים לְהַתְבַּסֵּם כָּל כַּף עַד שְׂיֻגִיעַ לְשְׂמֻחָה כְּזֹאת שֶׁהוּא בְּחִינַת
חֲיִים נְצַחִים הַיֵּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּכְלִית הַבְּטוּל שְׂשֵׁם הַגְּדוּלוֹת וְהָעֲנוּה
שְׂנִיָּהֶם אֶחָד בְּחִינַת בְּמִקּוֹם גְּדֻלָּתוֹ וְכוּ' כְּנִ"ל וְזֶה זֹכִינְ עַל-יָדֵי שְׂתִיתֵי הַיֵּין
בְּפוּרִים שֶׁהוּא בְּחִינַת יֵין הַמְּשֻׁמַּח שֶׁהוּא בְּבְחִינַת תַּחֲתֵי הַמֵּתִים שְׂאִזּוּ נִזְכָּה
לְשִׁתוֹת מֵיֵין הַמְּשֻׁמַּר, כִּי יֵין יֵשׁ בּוֹ שְׂנֵי בְּחִינּוֹת, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה (יוֹמָא ע"ו), הֵינּוּ כְּשֶׂאִין זֹכִינְ לְשִׁתוֹתוֹ בְּקְדֻשָּׁה אִזּוּ נִמְשָׁךְ
סֹטְרָא דְמוֹתָא ח"ו, כְּמוֹ שְׂכְּתוּב (מִשְׁלֵי כג), " אֵל תֵּרָא יֵין כִּי יִתְאַדֵּם וְכוּ' "
אַחֲרֵיתוֹ כְּנַחֵשׁ יִשְׁךְ וְכַצְּפַעוּנֵי יִפְרֵשׁ וּפְרֵשׁ רַש"י, שְׂמִפְרִישׁוֹ מִן הַחֲיִים וְעַל-
כֵּן הַיֵּין מְבִיא שְׂנָה שֶׁהוּא אֶחָד מִשְׂשִׁים בְּמִיתָה, כִּי עֶקֶר פָּגַם עַץ הַדַּעַת הָיָה
עַל-יָדֵי הַיֵּין, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה (בְּרַאשִׁית רַבָּא פָּרָק
י"ט), סַחֲטָא עֲנָבִים וּנְתָנָה לוֹ, שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִמְשָׁךְ זְהֻמַּת הַנְּחֻשׁ וְנִגְזַר מִיתָה
עַל הָעוֹלָם, אֲבָל כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְתַקּוֹן חֲטָא אָדָם הָרָאוּן וּלְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת
תַּחֲתֵי הַמֵּתִים, וְאִזּוּ הַיֵּין בְּקְדֻשָּׁה בְּבְחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׂנָה בְּבְחִינַת (שִׁיר
הַשִּׁירִים ז') וְחַפְּדָּ כֵּינֵן הַטוֹב וְכוּ' דוּבַב שְׂפִתַי יִשְׁנִים בְּבְחִינַת (שְׁבַת ס"ז)
חֲמָרָא וְחֵי לְפוּם רַבָּנָן כִּי נִמְשָׁךְ עַל יָדוֹ בְּחִינַת שְׂמֻחָה שֶׁהוּא עֶקֶר הַחֲיִים
כְּנִ"ל, שְׂזָהוּ בְּחִינַת (תְּהִלִּים ק"ד) וַיֵּין יִשְׂמַח לְבָב וְעַל-כֵּן בְּפוּרִים שְׂאִזּוּ
נִמְשָׁךְ הָאֲרֵת מְרַדְּכִי, שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִמְשָׁךְ בְּחִינַת תַּחֲתֵי הַמֵּתִים אִזּוּ הַיֵּין

בְּקִדְשָׁהּ בְּבַחֲיִינַת יְיָ הַמְשַׁמֵּחַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּחִיַּת הַמֵּתִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּכֵלֶיֶת הָעֲנֻנָה וְהַבְּטוּלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עַד דָּלָא יָדַע כְּנִ"ל:

אות כט

וְזֶה בְּחִינַת שְׁנִסְמַד פְּסוּק, "וַיִּבֹא עִמְלֶק" לְפֶסֶק, "וְעַל נִסוּתָם אֵת ה' לֵאמֹר הֲיֵשׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין" (שְׁמוֹת י"ז) כִּי הֵם פָּגְמוּ בַּגְּאוּת כִּי כָל הַמַּחְלֶקֶת שֶׁחֲלָקוּ עַל מֹשֶׁה הַכֹּל הָיָה עַל-יְדֵי גְאוּת שֶׁל דָּתוֹ וְאַבִּירָם שֶׁהִתְקַנְאוּ בְּמֹשֶׁה וְחֲלָקוּ עָלָיו עַד שֶׁנִּמְשְׁכוּ אַחֲרֵיהֶם עוֹד כַּמָּה אֲנָשִׁים, כִּי זֶה שֶׁיָּדַע שֶׁפְּלוּתוֹ וּבִטּוֹל אֵת עֲצָמוֹ בְּאֵמֶת נֶגֶד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּוַדָּאִי לֹא הָיָה חוֹלֵק עָלָיו בְּכָל מָה שֶׁעָבַר עָלָיו וְעַל-כֵּן בָּרַב הַמַּחְלֶקֶת אָמַר מֹשֶׁה, "וְנַחֲנוּ מָה כִּי תִלִּינוּ עָלֵינוּ" הֵינּוּ שֶׁבִטּוֹל עֲצָמוֹ בְּתֵכֶלֶיֶת הַבְּטוּלָה לְהַכְנִיעַ מִדַּת הַגְּאוּת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הֵם רוֹצִים לְחַלֵּק עָלָיו, כִּי הָא בְּהָא תִלִּי, כִּי עַל-יְדֵי שֵׁישׁ לוֹ גְאוּת אֵינּוּ מִתְקַרְבִּים לְהַצְדִּיק הָאֵמֶת וַיֵּשׁ שְׁמִתְגַּרְהַ בּוֹ הַבַּעַל דְּבַר עַד שֶׁחוֹלֵק עָלָיו וְעַל-יְדֵי שֶׁאֵינּוּ מְקַרְבִּים לְהַצְדִּיק, מִכָּל שֶׁכֵּן כִּשְׁח"ו, חוֹלֵק עָלָיו, עַל-יְדֵי זֶה מִתְגַּבֵּר בּוֹ בְיוֹתֵר מִדַּת הַגְּאוּת, כִּי עַקֵּר בְּטוּל הַגְּאוּת זֹכִיךְ עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוּת לְהַצְדִּיק עַל-יְדֵי רְאִית פְּנֵי הַקְּדוּשִׁים וְכַנ"ל וּמַחְמַת שֶׁהֵם פָּגְמוּ אִזּוֹ בְּזֶה עַל-כֵּן נִסּוּ אֵת ה' וְנִפְלוּ לְסַפְּקוֹת הֲיֵשׁ ה' בְּקִרְבָּם אִם אֵין וְאֵיִתָּא בְּזֵהַר הַקְּדוּשָׁה (פְּרָשַׁת בְּשַׁלַּח ס"ד) שֶׁהֵיוּ מְסַפְּקִים אִם הַבְּחִינָה הַנִּקְרָא יֵשׁ הוּא בְּקִרְבָּם אִם בְּחִינָה הַנִּקְרָא אֵין, עֵינַן שָׁם, הֵינּוּ שֶׁהַפְּגָם שֶׁלָּהֶם הָיָה שֶׁעָשׂוּ פְרוּד בֵּין גְּאוּת דְּקִדְשָׁהּ שֶׁהוּא בְּחִינַת יֵשׁ וּבֵין עֲנֻנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵין, כִּי בְּאֵמֶת שְׁנִיָּהֶם אֶחָד וְזֶה עַקֵּר תְּכֵלֶיֶת שְׁלֵמוֹת הָעֲנֻנָה בְּחִינַת בְּמִקּוֹם גְּדֻלָּתוֹ וְכוּ' כְּנִ"ל וּמַחְמַת שֶׁהֵם חֲלָקוּ עַל מֹשֶׁה וּפָגְמוּ בְּעֲנֻנָה הָיָה עַקֵּר הַפְּגָם שֶׁעָשׂוּ פְרוּד הַנִּ"ל עַד שֶׁנִּסְתַּפְּקוּ אִיזָה בְּחִינָה בְּקִרְבָּם וְעַל-יְדֵי זֶה "וַיִּבֹא עִמְלֶק", כִּי עִמְלֶק הוּא זֵה־מֵת הַנֶּחֱשׁ שֶׁעַקֵּר הַתְּגַבְּרוּתוֹ עַל-יְדֵי פָּגַם עֲנֻנָה וְכַנ"ל וְעַל-כֵּן הָיָה עַקֵּר הַכְּנַעְתּוֹ עַל-יְדֵי יְהוֹשֻׁעַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לַיהוֹשֻׁעַ צֵא הַלָּחֶם בְּעִמְלֶק וְכוּ'" כִּי יְהוֹשֻׁעַ הָיָה תַלְמִיד מֹשֶׁה אֲשֶׁר לֹא יָמוּשׁ מִתּוֹךְ הָאֵהָל, שֶׁהָיָה מְשַׁתְּדֵל כָּל יָמָיו לְרְאוּת פְּנֵי מֹשֶׁה רַבּוֹ בְּכָל עֵת עַד שֶׁזָּכָה עַל-יְדֵי זֶה שֶׁיִּתְנוּצֵץ מִחוּ וּלְקַבֵּל כָּל הַתּוֹרָה עַל-יְדֵי זֶה, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי זֶה זֹכִיךְ לְעֲנֻנָה אֲמִתִּית שֶׁהוּא הַכְּנַעְתּוֹ הַמֶּן עִמְלֶק וְכַנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת סְעֻדַת פּוּרִים וּמְשֻׁלוֹח מְנוֹת בְּפוּרִים, כִּי צָרִיכִין לְזָכוֹת עַל-יְדֵי
בְּחִינַת הַנִּי"ל לְבוֹשָׁה עַד שְׂתִיבֵישׁ לְהוֹשִׁיט הַמֶּאֱכָל לְפִיו בְּחִינַת מִשֶּׁם חֶפֶר
אוֹכֵל וְכוּ', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב שֶׁם, אֲבָל כְּשֶׁזּוֹכִין לְבוֹשָׁה כְּזֹאת בְּאַמְת, שְׁעַל-יְדֵי
זֶה זּוֹכִין לְתִשׁוּבָה, עַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ חַיִּים נִצְחָיִים הַנִּי"ל וְאַזִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
מֵרַחֵם עָלָיו וּמוֹחֵל עֲוֹנוֹתָיו וּמַעְבִּיר חֲרָפְתּוֹ וּבְשִׁתּוֹ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (צַפְנִיָּה ג'),
"בִּיּוֹם הַהוּא לֹא תִבוֹשִׁי מִכָּל עֲלִילוֹתֶיךָ וְכוּ'" וְאַזִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ
מִבְּקֵשׁ אֶת יִשְׂרָאֵל שְׂיֵאֲכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וְלֹא יִתְבַּיִשוּ עוֹד, שְׂזֵהוּ בְּחִינַת הַהִבְטָחָה
(יוֹאֵל ב'), "וַיֹּאכְלֶתֶם אֶכּוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר עָשָׂה
עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא יִבוֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם" וְזֶה זּוֹכִין בְּפוּרִים שְׂאֵז זּוֹכִין
לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת חַיִּים נִצְחָיִים כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ה') בְּאֵתִי
לִגְנִי אֲחוֹתִי כְּלָה אֲרִיתִי מוֹרִי עִם בִּשְׂמִי מוֹרִי עִם בִּשְׂמִי זֶה בְּחִינַת מְרֻדְכִי
וְאַסְתֵּר, 'מוֹרִי' זֶה בְּחִינַת מְרֻדְכִי מֵר דְּרוּר. 'עִם בִּשְׂמִי' זֶה בְּחִינַת אֲסֵתֵר
שְׂנִקְרָאת הַדְּסָה 'אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשִׁי פֶּרֶשׁ רִשִׁי', שְׂקִבֵּל מֵה שְׂאִינוֹ רְאוּי
עִם הָרְאוּי, זֶה בְּחִינַת שְׂמַחַת פּוּרִים שְׂהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְקַבֵּל בְּאַהֲבָה כָּל מֵה
שְׂעוֹשִׂין יִשְׂרָאֵל מִחֲמַת שְׂמַחַת פּוּרִים, אָף-עַל-פִּי שֵׁישׁ בְּהֵם עֲנִינִי צְחוּק
וְדָרְךְ שְׂטוּת שְׂנִרְאָה כְּאִינוֹ רְאוּי, אָף-עַל-פִּי-כֵן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְקַבֵּל הַכֹּל
בְּאַהֲבָה מִחֲמַת שְׂעוֹשִׂין זֹאת מִחֲמַת שְׂמַחַת פּוּרִים הַגְּדוּלָּה מְאֹד וְאַזִּי אוֹמֵר
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (שֶׁם), "אֲכָלוּ רְעִים שְׂתוּ וּשְׂכְרוּ דוּדִים" כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
כְּבִיכּוֹל, בְּעֲצָמוֹ מִבְּקֵשׁ אֶת יִשְׂרָאֵל שְׂיֵאֲכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ בְּשְׂמַחָה וְלֹא יִתְבַּיִשוּ
עוֹד וְכִנִּי"ל. וְזֶה בְּחִינַת מֵה שְׂקֵדֶם פּוּרִים מִתְעַנִּין תְּעַנִּית אֲסֵתֵר, כִּי הַתְּעַנִּית
בְּשִׁבִיל תִּשׁוּבָה, הֵינּוּ שְׂמִמְשִׁיכִין עַל עֲצָמוֹ בּוֹשָׁה הַנִּי"ל עַד שְׂמִתְבַּיִשִּׁין
לְהוֹשִׁיט הַמֶּאֱכָל לְפִיו כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת הַתְּעַנִּית שֶׁל כָּל הַבְּעִלִי תִשׁוּבָה, כִּי
עֶקֶר הַתִּשׁוּבָה הִיא הַבּוֹשָׁה שְׂאֵז מִתְבַּיִשִּׁין לְאֲכָל, עַל-כֵּן מִתְעַנִּין וְזֶה בְּחִינַת
תְּעַנִּית אֲסֵתֵר קֵדֶם פּוּרִים וְעַל-יְדֵי זֶה זּוֹכִין לְתִשׁוּבָה שְׂלָמָה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה
זּוֹכִין לְבְּחִינַת חַיִּים נִצְחָיִים הַנִּי"ל, שֶׂהוּא בְּחִינַת חַיִּי עוֹלָם הַבֵּא שְׂאֵז נֶאֱמַר,
"וַיֹּאכְלֶתֶם אֶכּוֹל וְשָׂבוֹעַ וְכוּ' וְלֹא יִבוֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם" כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת אֲכָלוּ
רְעִים וְכוּ' כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת מְשֻׁלוֹח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ שְׂאֵנוּ מִדְּבָקִין
בְּמִדּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ וּמִמְשִׁיכִין הָאֶרֶץ זֹאת בְּפוּרִים, דְּהֵינּוּ שְׂכָל אֶחָד שׁוֹלַח
לְחֵבְרוֹ מְנוֹת וּמִמְשִׁיכִים לְשִׂמְחוֹ וּלְחִזְקוֹ שְׂיֵאֲכָל וַיִּשְׁתֶּה סְעֻדַת פּוּרִים וְלֹא
יִתְבַּיִשׁ עוֹד, כִּי גַם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִזְהִיר וּמִבְּקֵשׁ אֶת יִשְׂרָאֵל שְׂיֵאֲכְלוּ
וַיִּשְׁתּוּ וְלֹא יִתְבַּיִשוּ וְכִנִּי"ל, כִּי זֶה יְדוּעַ שְׂכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׂאֵנוּ עוֹשִׂין בְּכָל
זְמַן וּזְמַן הִיא כְּפִי הַהֶאֱרָה שְׂצָרִיכִין עֲתָה לְהַמְשִׁיךְ מִלְּמַעְלָה כְּפִי הַזְּמַן, כִּי
בְּאֲתַעְרוֹתָא דְּלִתְתָּא וְכוּ' וְעַל-כֵּן בְּפוּרִים עַל-יְדֵי מִצְוֹת מְשֻׁלוֹח מְנוֹת שְׂאֶחָד
שׁוֹלַח לְחֵבְרוֹ שְׂיֵאֲכָל וַיִּשְׁתֶּה, עַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ הָאֲרֶת פּוּרִים, שֶׂהוּא בְּחִינַת
אֲכָלוּ רְעִים, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִבְּקֵשׁ אֶת יִשְׂרָאֵל שְׂיֵאֲכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וְלֹא יִתְבַּיִשוּ
בְּחִינַת וַיִּשְׁתּוּ וְכוּ' וְלֹא יִבוֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם וְכִנִּי"ל וּמִתְנֹנּוֹת לְאֲבִיוֹנִים,
שֶׂהוּא צְדָקָה, כִּי צְדָקָה בְּחִינַת שְׂלָמוֹת הָעֲנֻוָּה, בְּחִינַת אֹר הַפְּנִים וְכוּ'
וְכַמְבָּאָר הֵיטֵב לְעִיל בְּעֲנִין פְּרִשְׁתׁ שְׂקָלִים שְׂקוּרִין קֵדֶם פּוּרִים:

וְזֶה בְּחִינַת פְּסַח, בְּחִינַת אֲסוּר חֲמֵץ וּמִצּוֹת אֲכִילַת מִצָּה וּכְבֵר מְבָאֵר לְעִיל מִזָּה, עַיִן שָׁם וּלְבָאֵר יוֹתֵר, כִּי מְבָאֵר בְּכּוֹנוֹת פְּסַח וּמוֹבָא בְּדַבְרֵינוּ שֶׁכָּלֵל כְּנִיַת פְּסַח, שֶׁהוּא יְצִיאַת מִצְרַיִם, הוּא שְׂאֵז בְּשַׁעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם הָאִיר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָלֵינוּ בְּחִסְדּוֹ אֹר גָּדוֹל וְנִפְלֵא מְאֹד שֶׁלֹּא בְּהִדְרָגָה שְׁלֵא כְּסֻדָּר וּבְלֹא זֶה לֹא הָיָה אֲפֹשֶׁר לְהִגָּאֵל מִחֲמַת שְׁהִיָּה נֶאֱחָז בָּהֶם זְהֻמַּת מִצְרַיִם מְאֹד וְעַל כֵּן אִם הָיָה הָאֲרֵת הַמַּחִין נְכַנְסִין כְּסֻדָּר כְּדֶרֶךְ תְּמִיד שְׁנִכְנְסִין תַּחֲלָה מַחִין דְּקֻטְנוֹת וְאַחַר כֵּן מַחִין דְּגִדְלוֹת וְכוּ' לֹא הָיָה אֲפֹשֶׁר לְהִגָּאֵל כָּלֵל, כִּי הָיוּ הַקְּלָפוֹת נֶאֱחָזִין בְּמַחִין דְּקֻטְנוֹת שְׁמִשָּׁם אֲחִיזָתָם, כִּי הָיָה זְהֻמַּת מִצְרַיִם נֶאֱחָז בָּהֶם הַרְבֵּה, עַל-כֵּן לֹא הָיָה אֲפֹשֶׁר לְהִגָּאֵל כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׁחֻמֵל עָלֵינוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהָאִיר עָלֵינוּ בְּחִסְדּוֹ הַגָּדוֹל אֹר גָּדוֹל וְעֻצוֹם מְאֹד שֶׁלֹּא בְּהִדְרָגָה וְסֻדָּר וְעַל-יְדֵי גִדְל הָאֹר הַנִּפְלֵא נִגָּאֵלוּ מִיַּד וְכוּ', זֶה כָּלֵל הַכּוֹנוֹת, וְעַיִן שָׁם וְעַל-פִּי הַתּוֹרָה הַנִּי"ל נוֹכַח לְבָאֵר מְעַט בְּחִסְדּוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּבֵר בְּאֲרָנוּ לְעִיל שְׁיִצִּיאַת מִצְרַיִם הוּא בְּחִינַת תַּחֲחִית הַמֵּתִים, הוּא בְּחִינַת עֲנוּה אֲמִתִּיית שֶׁהִיא חַיִּי עוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּלִי גְבוּל, בְּחִינַת עֲנָג שְׁבֵת, שֶׁהוּא בְּחִינַת נְחֻלָּה בְּלִי מִצְרַיִם הַפֶּךָ גְלוּת מִצְרַיִם, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצְרַיִם וּגְבוּל וְכוּ' כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן הָיָה פְרֻעָה בְּעַל גְּאוּה בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יַחְזַקָּאֵל כ"ט), "אֲשֶׁר אָמַר לִי יְאוּרִי וְאֲנִי עֲשִׂיתִינוּ וְכוּ'" וְעַל-כֵּן אָמַר (שְׁמוֹת ה'), "מִי ה' וְכוּ'" כִּי שָׁם בְּמִצְרַיִם אֲחִיזַת הַגְּאוּה בְּיוֹתֵר שֶׁהוּא בְּחִינַת יִשׁוּת, בְּחִינַת מִצְרַיִם שֶׁהֵם מִצְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן לֹא הָיָה אֲפֹשֶׁר לָהֶם לְהִגָּאֵל כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת תַּחֲחִית הַמֵּתִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנוּה אֲמִתִּיית, שֶׁהוּא חַיִּי עוֹלָם הַבָּא שֶׁהִיא הַפֶּךָ הַגְּאוּה וְכַנִּי"ל, כִּי עֵקֶר תַּכְלִית הַגְּאוּלָּה הוּא לְעַבְדֵי אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁזֶה עֵקֶר תַּכְלִית הַגְּאוּלָּה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שָׁם ג'), "בְּהוֹצִיאָךְ אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹהִים וְכוּ'" וּלְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ אִי אֲפֹשֶׁר כִּי אִם עַל -יְדֵי עֲנוּה אֲמִתִּיית שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּלִי גְבוּל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁגוֹת אֲלֻקוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת חַיִּי עוֹלָם, הַבָּא שְׂאֵלוּ הַחַיִּים אֲמִתִּיִּים וְנִצְחִיִּים, שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּלִי גְבוּל כַּנִּי"ל וְזֶה שְׂאִיתָא בְּהִתְרַשׁ הַקְּדוֹשׁ מִסְטָרָא דְיוֹבֵלָא דְהִיא בִּינָה עֲלֵמָא דְאֵתִי נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, כִּי עֵקֶר הַגְּאוּלָּה הָיָה מִבְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא שֶׁהִיא בְּחִינַת בִּינָה וְכוּ', שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּחֲחִית הַמֵּתִים שְׁמִשָּׁם כָּל הַגְּאוּלוֹת, כִּי הַגְּלוּת בְּחִינַת מִיתָה וְהַגְּאוּלָּה בְּחִינַת חַיִּים, בְּחִינַת תַּחֲחִית הַמֵּתִים, כְּמוֹ שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים בְּבִרְכַּת אֲמֵת וְאַמוּנָה שְׁמִדְבַר מְגִאֵלַת מִצְרַיִם, הַשֵּׁם נִפְשָׁנוּ בְּחַיִּים וְכוּ' וְכַמוֹ שְׁפָתוֹב (יַחְזַקָּאֵל ט"ז), "וְאִרְאֶךָ מִתְּבוּסָסַת בְּדַמִּיךָ" וְאִיתָא שֶׁהוּא בְּחִינַת מִתְּבוּסָסַת וְאִמַר לָךְ בְּדַמִּיךָ חַיִּי וְכוּ', הִינּוּ בְּחִינַת תַּחֲחִית הַמֵּתִים נִמְצָא, שְׁעֵקֶר הַגְּאוּלָּה אִי אֲפֹשֶׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת תַּחֲחִית הַמֵּתִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנוּה אֲמִתִּיית שְׁנִמְשַׁכַּת מִבְּחִינַת מַחִין דְּגִדְלוֹת בְּבְחִינַת בְּמִקוֹם גִּדְלוֹתוֹ שָׁם אֵתָה מוֹצֵא עֲנוּתוֹתוֹ, אֲבָל לְעֲנוּה אֲמִתִּיית בְּחִינַת תַּחֲחִית הַמֵּתִים אִי אֲפֹשֶׁר לְזַכּוֹת כִּי אִם עַל-יְדֵי קִבְלַת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל, שְׁדִיקָא עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי וּבְאוּרֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִתְּוֹרָה זֹכִיךְ לְיִרְאָה זֹ הַבּוֹשָׁה עַד שְׁמִתְּבִישִׁין אֲפֵלוּ לְעִשׂוֹת מִצְוָה וְכוּ'. וְאֲפֵלוּ לְהוֹשִׁיט הַמֵּאֲכָל לְפִיו וְעַל-יְדֵי הַבּוֹשָׁה בְּחִינַת

תשובה זוכין לחיים נצחיים של עולם הבא, שהיא בחינת ענוה אמתית וכו' כנ"ל ואז בשעת יציאת מצרים עדין לא זכינו לקבל את התורה, כי במצרים לא היה אפשר לתן את התורה מתקף זהמת מצרים, על-כן היתה הגאולה קשה מאד מחמת שאי אפשר להגאל כי אם על-ידי בחינת תחית המתים ותחית המתים אי אפשר כי אם על-ידי קבלת התורה וקבלת התורה אי אפשר כי אם אחר יציאת מצרים, על-כן באמת היה הדבר קשה וכבד מאד רק שהשם יתברך ברחמיו המל עלינו והאיר הארה נפלאה שלא כסדר שזכו להתנוצצות מחין גדולים מאד רק על-ידי בחינת ראית פני הצדיק שהוא משה רבנו, עליו השלום, כי בשעת יציאת מצרים שעדין לא קבלו את התורה ממושה רק שקבלו הארת הדעת והתנוצצות המחין על-ידי ראית פניו הקדושים לבד ועל-ידי זה לבד דלג, הקדוש ברוך הוא על הקץ וגאלם מיז אף-על-פי שלא זכו עדין לקבל את התורה הנמשכת מראית פני הצדיק, שעל-ידי זה עקר הבושה והתשובה, שעל-ידי זה עקר תחית המתים, שעל-ידי זה עקר הגאולה כנ"ל, אבל אז היה בלתי אפשר להמתין על זה כנ"ל, על-כן האיר עליהם הארה נפלאה שלא כסדר שאף-על-פי שעדין לא קבלו את התורה, אף-על-פי-כן גאל אותם על-ידי גדל ההארה העצומה שנמשך עליהם אז שלא כסדר, שעל-ידי זה המשיך עליהם הארה מבחינת תחית המתים, מבחינת חיי עולם הבא, שעל-ידי זה היתה הגאולה כנ"ל ועל-כן אסור לאכל חמץ והוא בבל יראה ובל ימצא ומחייבים לאכל מצה, כי חמץ הוא בחינת עץ הדעת טוב ורע ואי אפשר לבררו ולתקנו כי אם על-ידי בחינת תקון הברית, שעל-ידי זה עקר קבלת התורה שנמשך מראית פני הצדיק, כמבאר בהתורה הנ"ל, כי חמץ בחינת מחין דקטנות, כמבאר בפונות ועתה בפסח בשעת יציאת מצרים צריכין לשמר עצמנו מאד ממחין דקטנות שבהם אחיזת הסטרא אחרא, כמו שכתוב שם בפונות והענין על-פי דרכנו, כי עקר תקון האכילה הוא על-ידי קבלת התורה בבחינת ותורתך בתוך מעי, כי על-ידי קבלת התורה זוכין לבושה עד שמתבישין אפלו להושיט המאכל לפיו וכו'. ועל-ידי זה זוכין לתחיה וכו' כנ"ל, שזה עקר תקון האכילה, עקר תקון אכילת עץ הדעת טוב ורע שהביא מיתה לעולם, כי על-ידי אכילה כזאת נמשך חיים נצחיים וכו' כנ"ל (וכמבאר לעיל מזה), עין שם ואז נתתקן החמץ, כי חמץ הוא באחור זמן, הינו כשנותנין מים בעסה ושוהה העסה שעור חמוץ עד שנאחז ושולט בו הרוח והאור של העולם על-ידי זה נתחמץ ועל-כן חמץ בפסח אסור ואסורו חמור מאד, כי אז עדין לא נתתקן ונזדבד הרוח והאור מבחינת רוח רעה, רוח גבהה של פרעה ומצרים ועל-כן כשנאחז האור והרוח בהעסה אחר שנתנו עליה מים עד שנתחמץ אסורה באסור חמור, כי נאחז בה הרבה הרוח גסה של זהמת פרעה ומצרים הוא בחינת גסות הרוח, בחינת אל אחר, שהוא סטרא דמותא, שהוא בחינת מחמץ תמן מת וכנ"ל ועל-כן עקר האסור אחר שנתנו מים בעסה, כי הרוח שורה על פני המים ובקדשה שורה הרוח דקדשה בחינת רוחו של משיח על פני המים, בבחינת ורוח אלהים מרחפת על פני המים וכו', דא רוחו של משיח שמרחף על אנפי אורייתא שמשם כל החדושי תורה בחינת קבלת התורה, כמבאר שם בהתורה הנ"ל, אבל

במצרים שעדין לא זכינו לקבלת התורה, על-כן אז בפיסח כשנאחז ח"ו, הרוח שעל פני המים בהעסה עד שנתחמצה כשנאחז בה הרוח רעה השורה על פני המים הרעים המים הזיזונים שהם מיין מסאבין הנמשכין מפגם הברית שהוא הפך קבלת התורה, כי עקר קבלת התורה על-ידי פרישות וקדשת הברית שנמשך עליהם אז על-ידי משה, כמו שכתוב שם ואזי בפיסח שהחמץ פגום מאד כנ"ל אזי מתגברים על ידו ח"ו, בחינת המחין דקטנות שנאחז בהם הסטרא אחרא הרבה, שהוא פגם העונה האמתית שהיא עקר החיים ועל-כן החמץ אסור עד שביעי של פסח שאז נתגלה בחינת קדשת יוסף, שהוא בחינת קדשת הברית ועל-כן אז מתחיל להתמשך על ישראל בחינת קדשת קבלת התורה. ואזי אחר כך התר החמץ, כי על-ידי בחינת קבלת התורה נמשך בושה עד שמתביישין אפלו להושיט המאכל לפיו וכן אפלו לעשות מצוה מתביישין הרבה וכו' כנ"ל שמשם נמשל תקוון החמץ, כי נתתקון רוח העולם על-ידי התורה שהוא בחינת רוח אלקים המרחפת על פני המים דקדשה שמשם היה הנס של קריעת ים סוף ואזי הרוח הנאחז בהמים שעל-ידי העסה מתחמצת הוא מסטרא דקדשה, כי נתברר על-ידי התורה שהוא בחינת רוח אלקים המרחפת על פני המים כנ"ל, כי עקר חמוץ העסה שמטעים העסה ביותר נמשך בשרשו שבקדשה מבחינת הבושה הנ"ל מחמת שעקר תקוון האכילה הוא על-ידי בחינת קבלת התורה, שעל-ידי זה זוכין לבושה עד שמתביישין אפלו להושיט המאכל לפיו וכו' עד שזוכין לבחינת תחית המתים וכו' כנ"ל שמשם נמשך גם בגשמיות בחינת חמוץ העסה שאין אוכלין תכף העסה רק מתינין מלוש בצק עד חומצתו, כי כן הדבר בקדשה שאי אפשר לאכל מיד, רק צריכין להמתין ולהתבייש הרבה קדם שאוכלין ועל-ידי זה נמשך בחינת תחיה, בחינת רוח החיים השורה על פני המים דקדשה ועל-ידי זה נתחמצה העסה בקדשה על-ידי רוח ומים דקדשה שנתבררו על-ידי בחינת קבלת התורה וכנ"ל אבל בשעת יציאת מצרים שלא זכינו עדין לקבלת התורה אזי הרוח ומים הנאחזין בהעסה עד שנתחמצה הם מתקף הסטרא אחרא והקלפות מסטרא דמותא מבחינת גאות שהוא רוח רעה רוח גבהה כנ"ל ואזי אין נמשך חמוץ העסה מבחינת בושה דקדשה הנ"ל רק, אדרבא, נאחז שם בחינת מחין דקטנות שבהם אחיזת סטרא אחרא ואזי נתעקם הלב ביותר מהשם יתברך, כי מחין דקטנות אינם ענוה כלל רק מעקמין הלב מהשם יתברך. ומזה צריכין לזהר מאד מאד בשעת יציאת מצרים וכן כל אדם כשרוצה להתקרב להשם יתברך שהוא בחינת יציאת מצרים, כי באמת עקר הגאולה היא רק בחסדו הגדול כנ"ל ולפעמים מתנכל הבעל דבר והסטרא אחרא ומעקם לבו בבחינת קטנות הנמשך ממחין דקטנות ונדמה לו כאלו הוא ענוה ורוצה לרחקו על-ידי זה מהשם יתברך, דהינו שאומר בלבו וכי ראוי אני שיעשה השם יתברך לי נסים כאלה הלא אני יודע חטאי ופשעי המרבים ומחמת זה אינו מאמין בדברי הצדיק הרוצה לגאול ולהשיבו באמת להשם יתברך וכמו שמצינו כמה וכמה שנתרחקו על-ידי זה מחמת שהם יודעים לכלוכם וטנופם בעונות, רחמנא לצלן, אינם מאמינים בכלח הצדיק שאפשר לגאולם ובפרט כשפא עליהם איזה יסורים ומרירות

ומניעות בגוף ונפש וכו' הם אומרים בנפשם הלא אני רואה שאין השם יתברך רוצה לקרבני, כי בודאי אי אפשר לקרב פגום כמוני נמצא, שבתחלה מתחיל הבעל דבר בדרך הענוה, אבל הוא מהפך דברי אלקים חיים ורוצה להכשילו על-ידי בחינת מחין דקטנות לעקם לבו על-ידי זה יותר מהשם יתברך פני"ל, כי כך דרך הבעל דבר שמתלבש באיזה אמת לפניו ואחר כך מהפך השורה ח"ו, על-כן צריכין להשמר מאד מזה שלא יפל ויתרחק על-ידי ענוה רעה כזאת, כי באמת בודאי צריך האדם לידע חסרונו שאינו ראוי לגאולה ולהתבייש בעצמו הרבה, אבל לא שיתרחק על-ידי זה ח"ו, רק אדרבא, יאמר בלבו בודאי אני רחוק מאד מאד מגאולה וישועה לפי מעשי הרעים, אבל אני בטוח בחסדו הגדול והנפלא ובכח וזכות הצדיקי אמת שהשם יתברך יעזר לי ויעשה עמי חסד תמיד כאשר עד הנה עזרנו הרבה ואני מחיב להאמין בדברי הצדיקים שגלו לנו טובו וחסדו הגדול יתברך שבודאי יגמר עמנו כרצונו ויגאלנו גאולה שלמה כאשר הבטיחנו אף-על-פי שאיני כדאי כלל, אבל בשעת יציאת מצרים שאז לא זכינו עדין לקבלת התורה על-כן אז צריכין שמירה ביותר מאלו הרעיונים, שהם בחינת מחין דקטנות הנאחזין בחמץ שבהם עקר אחיזת הסטרא אחרא המעקמין הלב מהשם יתברך וכנ"ל ועל-כן הסימן של חמץ כל שהכסיפו פניו, כמו שכתוב במשנה (פסחים מ"ה). הכסיפו פניו בחינת בוששה שמשם נמשך החמץ פני"ל ובכל השנה החמץ מתקן על-ידי בוששה דקדשה שנמשך מקבלת התורה פני"ל אבל בשעת יציאת מצרים קדם קבלת התורה נאחז בהבוששה מחין דקטנות הנ"ל המעקמין את הלב מהשם יתברך, על-כן אז החמץ אסור בבל יראה ובל ימצא פני"ל. ובאמת עקר כל הנסיונות שנסו אבותינו את הקדוש ברוך הוא נמשכו מבחינה זאת, כי דור דעה בודאי האמינו בהשם יתברך שיכול להשפיע להם כל דבר, אך הבעל דבר עקם לבם על-ידי בחינת מחין דקטנות עד שאמרו בלבם, וכי אנו ראויים שיתן לנו לחם ומים במדבר בדרך נסים כאלה ובפרט בעת שראו שבאמת יש להם יסורים גדולים וחסרונות, כגון כשהלכו ג' ימים בלי מים שאמרו, הלא אנו רואים בעינינו שאין אנו ראויים לגאולה שלמה ומחמת זה נמצאו קצת שלא האמינו בדברי משה ואמרו, המבלי אין וכו'. ואמרו, מי יתן מותנו בארץ מצרים וכו' מחמת שלגדל חסרונם שידעו בעצמם אמרו שאינם ראויים לנסים כאלה. ובאמת שגו בזה מאד, כי זהו קטנות דסטרא אחרא, כי בודאי צריכין להכיר חסרונו ואף-על-פי-כן יבטח בה' ובצדיקי האמת, כי השם יתברך יעזר לו בחסדו הגדול וכנ"ל וכן מבאר בילקוט ראובני על פסוק (שמות ו'), "ולא שמעו אל משה מקצר רוח" כלומר משום דחזו דלא הוי בהון עובדין דכשרין וטבין וכו', עין שם וכן מבאר עוד במקום אחר הינו פני"ל שעקר פגם האמונה שלהם היה מחמת ענוה פסולה הנ"ל שהוא בחינת מחין דקטנות פני"ל ועל-כן באו לפגם גדול כל כך שלא שמעו אל משה, הינו פני"ל:

(שיך לעיל) וזה שמפטרין בפסח בשבת חול המועד בתחית המתים של יחזקאל, כי עקר הגאולה בבחינת תחית המתים פני"ל:

אות לב

וְזֶה בְּחִינַת סְפִירַת הָעֵמֶר וְשְׁבוּעוֹת שֶׁהוּא מֵתֵן תּוֹרָה, כִּי מִבָּאָר שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שֶׁעַל-יְדֵי בְּחִינַת רוּחַ אֱלֹקִים שֶׁמְקַבְּלִין עַל-יְדֵי שְׂרוּאֵין אֵת עֲצֻמוֹ עִם הַצְּדִיק וְכוּ', עַל -יְדֵי זֶה זֹכִין לְהַמְשִׁיךְ חֲדוּשֵׁי וּבְאוּרֵי הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה וְכוּ', עַיִן שָׁם, אֵךְ כָּל זֶה אֵי אֲפָשֶׁר לְזַכּוֹת כִּי אִם עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הַגָּדוֹל שֶׁהוּא קָדוֹשׁ גָּדוֹל מְאֹד בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית בְּבְחִינַת קִדְשַׁת וּפְרִישוֹת מִשָּׁה וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ מִקִּדְשָׁתוֹ וּפְרִישוֹתוֹ כְּמוֹ בְּשַׁעַת מֵתֵן תּוֹרָה שֶׁהַמְשִׁיךְ עַל כָּלֵם בְּחִינַת פְּרִישוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת י"ט), "הָיוּ נִכּוֹנִים לְשִׁלְשֵׁת יָמִים וְכוּ'" וְאִז דִּיקָא זֹכִין לְהַמְשִׁיךְ כָּל אֶחָד בִּי אֹר הַתּוֹרָה כְּרְאוּי שֶׁהוּא בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה זֹכִין לִירְאָה זֹו הַבּוֹשָׁה בְּחִינַת וּלְבַעֲבוֹר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ וְכוּ' וְהַבּוֹשָׁה הִיא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת חַיִּים נִצְחָיִים, הֵינּוּ שְׂזוֹכִין לְחַיִּים נִצְחָיִים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲנוּה אֱמִתִּית שֶׁנִּחְיֶה בְּחִינַת הַשְּׁפָלוּת וְהַעֲנוּה שֶׁל מִשָּׁה שֶׁנֶּעְלַם אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד וְכוּ', כְּמִבָּאָר שָׁם הַיֵּטֵב, עַיִן שָׁם וְכַבֵּר מִבָּאָר שֶׁעָקֵר גְּאֻלַּת מְצָרִים וְכֵן כָּל הַגְּאֻלוֹת אֵי אֲפָשֶׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת תַּחֲוִית הַמֵּתִים שְׁזֶה אֵי אֲפָשֶׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי קַבְּלַת הַתּוֹרָה כְּנִי"ל וּמַחֲמַת שֶׁבְּמְצָרִים הָיָה בְּלַתִּי אֲפָשֶׁר לְקַבֵּל אֵת הַתּוֹרָה מִרְבוּי זְהֻמָּתָם, עַל-כֵּן הִיְתָה קִשָּׁה הַגְּאֻלָּה מְאֹד רַק שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּחֻמְלָתוֹ וּנְפִלְאוֹתָיו הַגָּדוֹלִים דִּלְג עַל הַקֶּץ וְהַאִיר עֲלֵיהֶם הָאֶרֶץ עֲצוּמָה שְׁלֵא בְּהַדְרָגָה וְשְׁלֵא כְּסֻדֵּר, דִּהֵינּוּ שְׂאָף -עַל-פִּי שְׁלֵא זָכוּ עֲדִין לְתַקּוּן הַבְּרִית כְּרְאוּי וְלֹא נִטְהָרוּ עֲדִין מִזְהֻמַּת מְצָרִים וְלֹא קִבְּלוּ אֵת הַתּוֹרָה, אָף-עַל-פִּי-כֵן הַאִיר עֲלֵיהֶם מַחִין גָּדוֹלִים מְאֹד אָף-עַל-פִּי שְׁלֵא הָיוּ רְאוּיִים לָהֶם שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִגְאָלוּ, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת פֶּסַח שֶׁהוּא לְשׁוֹן דְּלוּג וְקַפִּיצָה, דִּהֵינּוּ שֶׁהָאֶרֶץ הַדְּעַת בָּא לָהֶם בְּהָאֶרֶץ עֲצוּמָה שְׁלֵא בְּהַדְרָגָה וְסֻדֵּר וְעַל-כֵּן אֲסוּר אֵז הַחֲמֵץ וְכְנִי"ל. וְהֵנָּה אַחַר הַפֶּסַח מִתְחִילִין תַּכְּף לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמֵּן הַמַּחִין וְהַדְּעַת בְּהַדְרָגָה וּבְמֻדָּה מִיּוֹם אֶל יוֹם עַל-יְדֵי מִצְוֹת סְפִירַת הָעֵמֶר כְּמִבָּאָר בְּכּוֹנֵנוֹת וְהַעֲקָר כִּי אִז בִּימֵי הַסְּפִירָה אֲנוּ מְטַהְרִין עֲצֻמֵּנוּ מִזְהֻמַּת וְטֻמְאָת מְצָרִים וְכֵמוֹ כֵּן מִמְשִׁיכִין עַל עֲצֻמֵּן הָאֶרֶץ הַדְּעַת וְהַמַּחִין הַקְּדוּשִׁים בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּהַדְרָגָה וּבְמֻדָּה כְּפִי הַסְּפִירָה עַד שְׂזוֹכִין עַל-יְדֵי זֶה לְקַבֵּל אֵת הַתּוֹרָה בְּשְׁבוּעוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ יִרְאָה וְכוּ', הֵינּוּ כִּי עָקֵר זְהֻמַּת מְצָרִים הוּא פָּגַם הַבְּרִית, כִּי הֵם מִבְּנֵי חָם דַּמְחִימִים גּוֹפִי דְּבַר נֶשׁ בַּעֲבָרָה וְעַל-כֵּן הָיוּ שְׁטוּפֵי זְמָה כְּפִידוּעַ. וְזֶה הָיָה עָקֵר גְּלוּת מְצָרִים שֶׁנִּזְדַּכְּכוּ שָׁם כְּמוֹ בְּכוֹר הַבְּרִזָּל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, "וְאוּצִיא אֶתְכֶם מִכּוֹר הַבְּרִזָּל" וְהַכֹּל הָיָה לְתַקּוּן נְצוּצֵי קָרִי שֶׁל אֲדָם הַרְאִשׁוֹן כְּפִידוּעַ, הֵינּוּ שֶׁהַכְּרָחוּ לְבֹא בְּגְלוּת הַמֵּר שֶׁל מְצָרִים וְשִׁיעֵבֵר עֲלֵיהֶם מֵה שֶׁעֵבֵר שְׂרָצוּ הַסְּטָרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת לְבַלַּע אוֹתָם חִי"ו, בְּזִהְמָתָם הַגָּדוֹלָה וְהֵם צְעָקוּ בְּכָל פֶּעַם אֶל ה' עַד שֶׁזָּכוּ לְגְאֻלָּה אָף-עַל-פִּי שְׁלֵא הָיוּ כְּדָאֵי. וְכֵן עוֹבֵר עַל כָּל

אָדָם, שְׁכַל הַהֲרָהוּרִים וְהַבְּלוּלִים הָעֲצוּמִים וְהַגְּדוּלִים שְׁעוֹבְרִים עָלָיו וְרוֹצִים לְבַלְעוֹ לְגַמְרֵי חַיִּי, הַכֹּל לְטוֹבוֹתָו כְּדֵי שְׁעַל-יָדָי זֶה דִּיקָא יִזְדַּכְּדָּ וְיִצְטָרֵף וְיִתְלַבֵּן, כְּמַבְאָר בְּהַתּוֹרָה רְצִיבָא וְכוּ' מֵהִיכָא נִפְיָק רוּחִי בַּהֵיִינוּ דְעָאֵל וְכוּ', עֵינֵי שָׁם (לְקוּטֵי אִי סִימֹן כ"ז) עַל-כֵּן תִּכְף בְּמַחְרָתוֹ שֶׁל פֶּסַח שְׁצָרִיכִין לְהַתְחִיל לְזַכֵּךְ עֲצָמוֹ מִזְהֵמַת מְצָרִים וּלְהַמְשִׁיךְ הַדְּעַת הַקְּדוֹשׁ עַל עֲצָמוֹ לְזָכוֹת לְקַבֵּל הַתּוֹרָה בְּשָׁבוּעוֹת, עַל-כֵּן צָרִיכִין לְהַבִּיא עֹמֵר שְׁעוֹרִים וְלְהַנִּיפוֹ וּלְהַתְחִיל יָמֵי הַסְּפִירָה מֵאוֹתוֹ הַיּוֹם, כִּי עֶקֶר הַטְּהָרָה מִזְהֵמַת מְצָרִים הוּא לְטַהַר עֲצָמֵנוּ מִפְּגָם הַבְּרִית שֶׁהוּא פָּגָם הַדְּעַת וּלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמֵנוּ קְדֻשַׁת וּפְרִישוֹת מִשֶּׁה רַבְּנוּ שֶׁהוּא קְדֻשַׁת הַדְּעַת וְכוּ' כְּנ"ל וְזֶה בְּחִינַת עֹמֵר שְׁעוֹרִים כִּי עֶקֶר הַטְּהָרָה מִפְּגָם הַבְּרִית הוּא עַל-יָדֵי טְהָרַת הַמַּחְשְׁבָה שְׁכַל אָדָם אֲפֹלוֹ אִם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא צָרִיךְ לְשָׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ מֵעַתָּה עַל כָּל פְּנִים לְבַל תִּצָּא מִחֻשְׁבָּתוֹ לְחוּץ כָּלֵל, כִּי צָרִיךְ לְזָכֵר הֵיטֵב הֵיטֵב וְלִידַע שֶׁהַמַּחְשְׁבָה בִּיד הָאָדָם לְהַטוֹתָהּ כְּרָצוֹנוֹ וְאֵל כָּל אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יִטָּה אוֹתָהּ וְאֲפֹלוֹ אִם כָּבֵד הִרְגְּלָהּ מִחֻשְׁבָּתוֹ לְצַאת לְחוּץ הַרְבֵּה, אָף-עַל-פִּי-כֵן בִּידוֹ לְהַטוֹתָהּ בְּכָל פְּעַם לְדַרְךְ הַיִּשָּׁר וְהוּא כְּמוֹ סוּס שֶׁיִּצָּא מֵהַדְּרָךְ שֶׁיְכוּלִין לְתַפְסוֹ בְּאֶפְסוֹר בְּעַל כְּרָחוּ לְהַטוֹתוֹ לְדַרְךְ הַיִּשָּׁר, כִּי אִי אֲפֹשֶׁר שִׁיְהִיו שְׁנֵי מַחְשְׁבוֹת יַחַד בְּשׁוּם אֶפֶן וְעַל-כֵּן אִם יַחֲשֵׁב מִחֻשְׁבָּה אַחֲרַת לְטוֹב בְּהַכְרַח שֶׁתִּדְחָה מִחֻשְׁבָּתוֹ הַחֲצוֹנָה וְכָל הַהֲרָהוּרִין, כִּי אִי אֲפֹשֶׁר שִׁיְהִיו שְׁנֵי מַחְשְׁבוֹת בְּיַחַד בְּשׁוּם אֶפֶן, כְּמַבְאָר כָּל זֶה הֵיטֵב בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (בְּלְקוּטֵי תַנּוּנָא סִימֹן נ') אֲבָל צָרִיכִין לְחַזֵּר זֹאת וּלְזָכֵר זֹאת הֵיטֵב הֵיטֵב בְּכָל פְּעַם בְּכָל יוֹם וּבְכָל יַעַת, כִּי הַרְבֵּה בְּנֵי הַנְּעוּרִים נִלְכְּדוּ בְּזֶה שְׁבָאִים לְמָה שְׁבָאִים, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, מִחֻמַּת שְׁנִדְמָה לָהֶם כְּאֹלוֹ אֵין מִחֻשְׁבָּתָם בִּידָם חַיִּי, וּבְאַמַּת לֹא כֵן הוּא, כִּי הַמַּחְשְׁבָה בִּיד הָאָדָם תְּמִיד כְּנ"ל וְזֶה מְרָמוֹז מְצוֹת סְפִירַת הָעוֹמֵר שֶׁהוּא לְטַהַר הַמַּחְשְׁבָה שֶׁבְּמַח מִפְּגָם הַבְּרִית וּלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ קְדֻשַׁת הַדְּעַת וְכוּ' כְּנ"ל, כִּי צָרִיכִין לְהַבִּיא עֹמֵר שְׁעוֹרִים דִּיקָא שֶׁהוּא מְאָכֵל בְּהֵמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת כַּח הַמְּדַמָּה שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַבְּלוּלִים וְכָל הַהֲרָהוּרִים וְכָל הַדְּמִיוֹנוֹת וְעַל-יָדֵי מְצוֹת עֹמֵר שְׁעוֹרִים מְבַרְרִין הַמְּדַמָּה וְנִמְשָׁךְ עַל הָאָדָם קְדֻשָּׁה שֶׁיְכוּל לְהַתְחַזֵּק עֲצָמוֹ כְּנֶגֶד כָּל הַהֲרָהוּרִים וְהַדְּמִיוֹנוֹת הַבָּאִין מִכַּח הַמְּדַמָּה, כִּי בְּאַמַּת אֲפֹלוֹ תִּכְף בְּלוּל הַמְּדַמָּה אֲפֹלוֹ אִם נִתְבַּלְבֵּל מְאֹד מְאֹד רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, אָף-עַל-פִּי-כֵן יְכוּלִין לְבָרְרוֹ בְּקַל בְּשֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה, דְּהֵינּוּ שִׁישְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ מֵעַתָּה עַל כָּל פְּנִים לְתַפְס מִחֻשְׁבָּתוֹ לְבַל תִּצָּא לְחוּץ אֲפֹלוֹ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה וְאֲפֹלוֹ אִם לְפַעְמִים יוֹצֵאת לְחוּץ, חַיִּי, וְאֲפֹלוֹ אִם יוֹצֵאת כְּמוֹ שִׁיוֹצֵאת יִתְפַּס אוֹתָהּ מִיַּד שִׁיזְכֹּר וְיַחֲזִירָנָה אֶל מְקוֹמָהּ לְמַחְשְׁבָה נִקְיָה וְכִשְׁרָה כִּי הַמַּחְשְׁבָה בִּיד הָאָדָם תְּמִיד כְּנ"ל, כִּי אִי אֲפֹשֶׁר שֶׁיִּכְנַס בְּמַחוֹ שְׁנֵי מַחְשְׁבוֹת בְּשׁוּם אֶפֶן כְּנ"ל וְזֶה בְּחִינַת עֹמֵר שְׁעוֹרִים הֵינּוּ שְׁבָחִינַת שְׁעוֹרִים שֶׁהוּא בְּחִינַת כַּח הַמְּדַמָּה כְּנ"ל שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַנְּסִיווֹנוֹת הַבָּאִים עַל הָאָדָם כְּפִי הַמַּחְשְׁבוֹת שְׁחוֹשֵׁב וְכָל אֵלוֹ הַמַּחְשְׁבוֹת הֵם בְּחִינַת שְׁעָרוֹת מוֹתְרֵי מַחִין כִּיזְדוּעַ וְזֶה בְּחִינַת שְׁעוֹרִים לְשׁוֹן שְׁעָרוֹת וְכָל אֵלוֹ הַשְּׁעָרוֹת הֵם הַמוֹתְרֵי מַחִין שֶׁמֵּהֶם כָּל הַהֲרָהוּרִים וְהַבְּלוּלִים הַבָּאִין מֵהַמְּדַמָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁעוֹרִים כְּלָם הֵם בְּבָחִינַת עֹמֵר וּמְדָה וְזֶהוּ בְּחִינַת עֹמֵר שְׁעוֹרִים שֶׁצָרִיכִין לִידַע שֶׁהַמַּחֲ יֵשׁ לוֹ מְדָה וּגְבוּל וְאֵין יְכוּל לְכַנֵּס בּוֹ יוֹתֵר מִמַּחְשְׁבָה אַחַת בְּשׁוּם אֶפֶן כְּמוֹ כְּלֵי שֶׁמַּחֲזִיקַת מְדָה אַחַת וְיוֹתֵר מִזֶּה

אי אפֿשר לכִּנוּס בֶּה, כְּמוֹ כֵּן הַמִּנְחָה הוּא כְּלִי שְׂאִי אֶפְשָׁר לְכַנֵּס בּוֹ כִּי אִם שְׁעָרָה אַחַת שֶׁהִיא מְחַשְׁבָּה אַחַת וְיוֹתֵר מִזֶּה אִי אֶפְשָׁר לְכַנֵּס בּוֹ בְּבַת אַחַת, כִּי אֵינּוּ יָכוֹל לְקַבֵּל כִּי אִם מְחַשְׁבָּה אַחַת רַק מִחֲמַת רְהִיטַת הַמַּחֲיוֹן, כִּי הַמִּנְחָה רַץ מְאֹד וְאֵינּוּ נָח לְעוֹלָם וְהוּא כְּמוֹ הָאֵינּוּ נָח (שְׁקוֹרִין אוּם רוא שבזייגיר) על-כֵּן הַמְחַשְׁבוֹת רוֹדְפִין מְאֹד מְחַשְׁבָּה אַחַר מְחַשְׁבָּה מִחֲמַת זֶה טוֹעִים הַרְבֵּה כְּאֵלוּ אֵין הַמְחַשְׁבָּה בְּיָדָם, אֲבָל בְּאַמַּת לֹא כֵּן הוּא, כִּי אֵין יָכוֹל לְכַנֵּס בְּהַמְחַשְׁבָּה בִּי מְחַשְׁבוֹת בְּיַחַד וּכְשִׁיחֲשַׁב מְחַשְׁבָּה אַחֶרֶת בְּוַדַּאי תִּדְחָה הַמְחַשְׁבָּה הָרִאשׁוֹנָה בְּלִי מִלְחָמָה רַק בְּשֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה וְזֶה בְּחִינַת עֵמָר שְׁעוֹרִים שֶׁהַמְחַשְׁבוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁעָרוֹת הֵם בְּמִנְחָה בְּבְחִינַת עֵמָר וּמְדָה וְאִי אֶפְשָׁר לְכַנֵּס שְׁתֵּי מְחַשְׁבוֹת בְּפַעַם אַחַת בְּשׂוּם אֶפְסָר כִּי וְזֶה עֵקֶר הַטְּהָרָה מִזֵּה־מַת מְצָרִים שֶׁהוּא לְהַטְהֵר מִפְּגָם הַבְּרִית שְׂבָא עַל-יְדֵי פְּגָם הַמְחַשְׁבָּה, כִּי עֵקֶר הַטְּהָרָה עַל-יְדֵי שְׁשׂוּמְרִין הַמִּנְחָה כְּחוּט הַשְּׁעָרָה לְבַל תִּצְאָ חוּץ לְגִבּוֹל וְאֶפְלוּ אִם כָּבֵר יֵצֵא כְּמוֹ שְׂיֵצֵא בְּקַל יָכוֹלִין לְהַחְזִירוֹ עַל-יְדֵי חוּט הַשְּׁעָרָה, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי שְׁשׂוּמְרִין מַעֲתָה לְהַתְחִיל לְחַשֵּׁב מְחַשְׁבָּה אַחֶרֶת, כִּי תִכְף כְּשִׁיתְחִיל כְּחוּט הַשְּׁעָרָה לְחַשֵּׁב מְחַשְׁבָּה אַחֶרֶת כְּשֶׁרָה, תִּהְיֶה נְדָחָה הַמְחַשְׁבָּה הָרִאשׁוֹנָה מִמִּילָא כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן מִתְחִילִין מִיַּד לְסַפֵּר הַיָּמִים לְעֵמָר, כִּי הַיָּמִים הֵם הַחַיּוֹת שֶׁל הָאָדָם, כִּי כָּל חַיּוֹתוֹ נִכְלָל בְּיָמִים וּבְזָמָן שֶׁהֵם כָּל יָמֵי חַיָּיו וְעֵקֶר הַחַיּוֹת הוּא הַחֲכָמָה שְׂבַמְחָה, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (קֹהֵלֶת ז'), "הַחֲכָמָה תִּתְחִיָּה וְכוּ" וְעַל-כֵּן בְּכָל יוֹם יֵשׁ בּוֹ חֲכָמָה וְשֶׁכָּל שֶׁהוּא חַיּוֹתוֹ וְכַמְבָּאָר כָּל זֶה בְּדַבְּרֵיו ז"ל בְּמִקּוּם אַחֵר, עַל -כֵּן צָרִיכִין לְסַפֵּר הַיָּמִים לְעֵמָר שֶׁתִּכְף כְּשֶׂבָא הַיּוֹם צָרִיכִין לְסוֹפְרוֹ וְלִמְנוֹתוֹ לְעֵמָר לִידַע שֶׁהַיּוֹם, שֶׁהוּא הַחַיּוֹת, שֶׁהוּא הַחֲכָמָה שְׂבַמְחָה שְׂמַשֵּׁם כָּל הַמְחַשְׁבוֹת הֵם בְּבְחִינַת עֵמָר וּמְדָה בְּבְחִינַת עֵמָר שְׁעוֹרִים שְׂאֵין שְׂנִי שְׁעָרוֹת שֶׁהֵם שְׂנִי מְחַשְׁבוֹת יָכוֹלִין לְכַנֵּס בְּפַעַם אַחַת, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (אִיּוֹב ל"ח), "מִי פִלַּג לְשֹׁטֵף תַּעֲלֶה וְכוּ" וְזֶה, "שְׂבַע שַׁבְּתוֹת תְּמַיְמוֹת תִּהְיֶינָה", שְׂצָרִיכִין לְסַפֵּר מִתְחִלַּת הַיּוֹם כְּדֵי שִׁיְהִיו תְּמַיְמוֹת, הֵינּוּ שְׂצָרִיכִין לְזַהֵר מִתְחִלַּת הַיּוֹם שִׁיְהִיָּה תְּמִים כְּלוּ עַל-יְדֵי שְׂסוֹפְרוֹ לְעֵמָר, שְׂעַל-יְדֵי זֶה מִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ קִדְשֵׁת הָעֵמָר וְהַמְדָּה שֶׁל הַמְחַשְׁבָּה, שְׂעַל-יְדֵי זֶה יָכוֹל לְדַחוֹת כָּל הַמְחַשְׁבוֹת רְעוּת כְּנִ"ל, שְׂעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר קִדְשֵׁת הַמַּחֲיוֹן שֶׁהֵם קִדְשֵׁת הַבְּרִית שְׂמִמְשִׁיכִין בְּיָמֵי הַסְּפִירָה וְכַנֵּ"ל וְצָרִיכִין לְזַהֵר בְּזֶה מְאֹד מִתְחִלַּת הַיּוֹם לְבַלִּי לְהַתְחִיל לְהַנִּיחַ לְכַנֵּס בְּמִנְחָה מְחַשְׁבָּה רְעָה ח"ו, וְאִם כָּבֵר נִכְנָסָה ח"ו, יִדְחָה אוֹתָהּ כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת שְׂבַע שַׁבְּתוֹת תְּמַיְמוֹת וְכוּ" כְּנִ"ל:

אות לג

וְזֶה שְׂתִלְתָּה הַתּוֹרָה מְצוֹת הַסְּפִירָה בְּשַׁבָּת, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (וַיִּקְרָא כ"ג), "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת וְכוּ" עַד מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת וְכוּ" שְׂבַע שַׁבְּתוֹת

תמימות וכו" כפי עקר כח קדשת הדעת והמחשבה שהוא בחינת מצות ספירה הוא נמשך משבת, כי ששת ימי המעשה הם ימי מלאכה, כמו שכתוב (שמות כ'), "ששת ימים תעשה מלאכתך ויום השביעי שבת לה" ועקר המלאכה של האדם בזה העולם הוא לברר ברורים ועקר כל הברורים הם על-ידי ברור המחשבה, דהינו על-ידי בחינת הנ"ל, על-ידי ששומרין המחשבה כחוט השערה ממחשבות חוץ והרהורים, שזהו עקר ברור כל הנצוצות הקדושות בבחינת כלהו במחשבה איתברירו וזה בחינת (שם ל"א) ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה שהם בחינת הד' מחין, כמבאר בהתורה הנ"ל נמצא, שקורא המח' הד' כל מלאכה, כי שם עקר המלאכה והאמנות של האדם בזה העולם, כי כלל המחין הם ג' שהם חכמה בינה דעת, אך לפעמים נקראים ד' מחין מחמת הדעת כלול משתים שהם בחינת חסדים וגבורות. ואלו המחין מבארין בפסוק הנ"ל ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה ובתבונה, שהם חכמה ובינה ובדעת ובכל מלאכה, זה בחינת מח' הדעת שכלול משתים, שזהו בחינת ובדעת, שהוא בחינת החסדים שבדעת, שהם בחינת דעת סתם, כי הם עקר הדעת ובכל מלאכה זה בחינת המח' הרביעי שהוא מח' הגבורות שבדעת, שהוא בחינת ובכל מלאכה, כי שם עקר האמנות והמלאכה של כל אדם, כי זה ידוע שעקר אחיזת הסטרא אחרא, הוא בבחינת גבורות ודינים ועל-כן שם בבחינת מח' הגבורות שם נאחזים המחשבות זרות של הסטרא אחרא ששם עקר הברור ששם עקר המלחמה, ועל-כן נקראים ובכל מלאכה, כי שם עקר המלאכה והאמנות של האדם להזהר במחשבתו לנקותה ולטהרה מפסלות כמו הבעל מלאכה שמזכך ומטהר את הכלי וחותך ומנסר סביב הכלי כל המותרות והפסלות כדי להוציא כלי למעשהו, כמו כן צריכין לזכך את המחשבה ולגרש המותרות והפסלות שבמחשבה כדי שיהיה כלי מוכן לקבל נפש רוח ונשמה דקדשה וכו' כמו שמבקשין על זה בכמה תפלות וזה בחינת כל מלאכת מעשה בראשית שהיו בששת ימי המעשה וכן כל המלאכות שהאדם עושה בכל יום מששת ימי המעשה, כי כלם הם בחינת ברורים לברר נצוצות מעמקי הקלפות כידוע ועקר הברור על-ידי קדשת המחשבה, על-ידי ששומר את המחשבה כחוט השערה וזה עקר מלאכתו של האדם בחינת ואמלא אותו וכו' ובכל מלאכה וכו' וזה בחינת מה שכתוב ביוסף הצדיק כשבא לידי נסיון (בראשית ל"ט), "ויבא הביתה לעשות מלאכתו" כי עקר המלאכה והאמנות של האדם בזה העולם הוא לעמד בנסיון והעקר בתאוה הזאת והעקר על-ידי שמירת המחשבה כחוט השערה בכל פעם פנ"ל. ועקר הכח להצליח במלאכתו בגשמיות ורוחניות בכל ששת ימי המעשה צריכין לקבל משבת קדש, כי מינייה מתברכין כל שיתא יומין, הינו כי שבת הוא בחינת שביתה וניחא, בחינת מנוחת המחשבה, בחינת ישוב הדעת, בחינת (תהלים כ"ג) על מי מנוחות ינהלנו, בחינת הצדיק האמת הזקן שבקדשה שדעתו מישבת תמיד ואינו צריך עוד שום מלחמה עם המחשבות בחינת בסבי דעתא שקיט ושכיך ומשם צריך כל אחד להמשיך על עצמו קדשת המחשבה לעמד כנגד כל המחשבות רעות בשוב ואל תעשה, כי מי שמסתכל על הצדיק האמת

ואפלו אם אינו זוכה רק להסתכל בספריו הקדושים בעין האמת הוא יכול להביא התבוננות אמתי בלבו להמשיך על עצמו קדשת המחשבה על-ידי עצותיו הקדושים שיזהר לקיים באמת ובפשיטות עד שיזכה לבחינת קבלת התורה בשבועות שהוא להמשיך באורי התורה, שעל-ידי זה יזכה לבחינת תחית המתים בחייו וכנ"ל וזה (ויקרא כ"ג), "וספרתם לכם ממחרת השבת" שהוא פסח שכל קדשתו נמשך רק מראית פני הצדיק, כי אז לא קבלו עדין את התורה ועל-כן אז בפסח עקר הקדשה עקר התנוצצות המחין הגדולים שקבלו אז, הכל היה רק על-ידי בחינת ראית פני הצדיק וכנ"ל ומשם מתחלת הספירה, שהוא זכוף וטהרת המחין עד ממחרת השבת השביעית שהוא שבועות שהוא קבלת התורה, כי על-ידי זה זוכין לקבלת התורה בשבועות, שהוא בחינת באורי וחדושי התורה שמשכיבין בכח הצדיק וכנ"ל:

אות לד

וזה בחינת מה שהעמר היה מנפה בשלש עשרה נפה, כי צריכין לזכך ולטהר ולנפות את המלח בכמה וכמה ברוכים עד שיזדכך היטב וזכוף המלח בשלמות נקרא בשם נפה, כמו שכתוב במשנה (אבות פרק ה'), ארבע מדות ביושבים לפני חכמים ספוג ומשפך משמרת ונפה נפה שמוציאה את הקמח וקולטת את הסלת ומבאר בפרוש רש"י ושאר מפרשים שבחינת נפה היא המעלה שבארבע מדות הנ"ל, עין שם, כי זה העקר לקלט בהמלח את הטוב והזך שהוא בחינת סלת ולדחות השאר לחוץ ועל-כן היה מנפה בשלש עשרה נפה (מנחות ס"ו) כנגד שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהם, שהם כלל התורה שצריכין לקבל בשבועות על-ידי מצות העמר, כי כל הי"ג מדות שהתורה נדרשת בהן הם בכל אדם ובכל זמן, כי עקר התורה הוא המעשה, כמו שכתוב (אבות פרק א'), לא המדרש הוא העקר אלא המעשה ועל-כן צריכין למעשה, דהינו קיום התורה כל הי"ג מדות, כי צריכין כמה וכמה עצות לעמד כנגד מה שצריכין לעמד וכל העצות האמתיות והתמימות שנמשכין מדברי הצדיקים האמתיים כלם כלולים בשלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, שהם נמשכין מבחינת י"ג מדות של רחמים, שהם בחינת תליסר תקונא דיקנא שגלה רבי שמעון בר יוחאי ז"ל, שהם שערות קדושות דדיקנא ששם כלה רחמים וחסד והם כופין ומכניעין כל הדינים הנאחזין בשארי השערות, הינו שהשם יתברך משפיע עלינו על -ידי הצדיקי אמת, שהם בבחינת דיקנא קדישא, בחינת זקן מלא רחמים הוא משפיע עלינו על ידם עצות קדושות ונפלאות הנמשכין משערות קדושות עליונות מבחינת שערות הזקן שאלו העצות כלולים ביי"ג מדות שהתורה נדרשת בהן שעל ידם זוכין לאכפא דינין שבשערות,

דְּהִינּוּ לְגַרֵּשׁ וּלְבַעַר כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת רְעוֹת הַנֶּאֱחָזִין בְּהַשְׁעָרוֹת לְהַכְנִיעַם וּלְבַטְּלָם וּלְהַכְרִיחַ הַמֶּחַ שֶׁיָּשׁוּב לְמַחֲשָׁבוֹת כְּשָׂרוֹת וּטְהוּרוֹת עַל-יְדֵי כַח הַשְׁעָרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל הַדִּיקְנָא קְדִישָׁא שְׁמִשָּׁם כַּח כָּל הָעֲצוֹת הָאֲמִתִּיּוֹת וְהַתְּמִימוֹת לְעַמֵּד כְּנִגְדָם בְּשֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה וּכְנִ"ל :

אות לה

וְזֶה בְּחִינַת ל"ג בְּעֵמֶר, שֶׁהוּא בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל"א) עַד הַגֵּל הַזֶּה, כְּמוֹבֵא בְּפִנוּת, הֵינּוּ כִי יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְדֻשַׁת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת גִּ"ל וּמִצְבָּה שֶׁיְהִי מַחֲצוֹת מִפְּסִיקוֹת בְּמַחוּ בְּפִנֵי הַמַּחֲשָׁבוֹת רְעוֹת וְהַרְהוּרִים הַבָּאִים מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא מִבְּחִינַת לָבֵן הָאֶרְמִי כִי הַסְטֵרָא אַחֲרָא הִיא בְּחִינַת לָבֵן הָאֶרְמִי, שֶׁבֵּא בְּרַמְאוֹת גְּדוּל וּבִתְחִיבוֹת הַרְבֵּה לְתַפְסוּ בְּמִצְוֹתָם ח"ו, וְהַעֲקֹר בְּעֵנֵן הַמַּחֲשָׁבוֹת שֶׁבַמַּח שֶׁהֵם מְתַנַּכְלִים עַל הָאָדָם בְּכַמָּה וְכַמָּה גְּנוּבוֹת וְרַמְאוֹת וְעַרְמִימוֹת עַד שֶׁפְּתֹאֹם יוֹצֵא מַחוּ חוּץ לְשִׁטְיִן וְחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת חוּץ מֵהַשְׁחֹשֵׁב, רַחֲמָנָא לְצַלוּ, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵעַ הָאָדָם בְּנַפְשׁוֹ, בְּפִרְט מִי שֶׁהוּא בַּעַל מַחֲשָׁבָה, שֶׁהוּא מְדָה רְעָה מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא מֵהַכ"ד דְּבָרִים הַמְּעַכְבִּים אֶת הַתְּשׁוּבָה, כְּמוֹבֵא בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּךְ וְכָל אֱלוֹ הַמַּחֲשָׁבוֹת רְעוֹת נִקְרָאִים בְּחִינַת לָבֵן הָאֶרְמִי שֶׁמְלָבֵן בְּרִשָׁע, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּמִדְרָשׁ שֶׁעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא לָבֵן, הֵינּוּ שֶׁהוּא מְלָבִין הַרְשָׁעוֹת כָּל כֶּף כְּאֱלוֹ כֶּבֶר נִקְבַּע בְּזֶה כְּאֱלוֹ אֵין שׁוֹם דָּרָךְ לְהַמְלִיט מִשָּׁם ח"ו, כְּאֲשֶׁר נִדְּמָה ח"ו, לְבִנֵי הַנְּעוּרִים בְּפִרְט לְהַבְעִיל מַחֲשָׁבוֹת שְׂאֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לְעַמֵּד כְּנִגְדַּת הַמַּחֲשָׁבוֹת רְעוֹת וְהַרְהוּרִים רְעִים, אֲבָל בְּאֲמַת לֹא כֵן הוּא, כִּי הַמַּחֲשָׁבָה בִּיד הָאָדָם תָּמִיד וּבְחוּט הַשְׁעָרָה יָכוֹל לְהַנְצִיל בְּשֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה מִכָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת רְעוֹת וְהַרְהוּרִים עַל-יְדֵי שִׁיטָה דְּעִתּוֹ לְמַחֲשָׁבָה כְּשָׂרָה וּכְנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת יַעֲקֹב שֶׁהוּלֵךְ בְּעַרְמָה עִם לָבֵן הָאֶרְמִי, כִּי אַחֲיו הוּא בְּרַמְאוֹת, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מְגִלָּה י"ג), הֵינּוּ שֶׁבְּחִינַת יַעֲקֹב, שֶׁהוּא קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל, בּוֹרַח מְלָבֵן הָאֶרְמִי, דְּהֵינּוּ מִמַּחֲשָׁבוֹת רְעוֹת רַק בְּשֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה בְּלִי שׁוֹם מְלַחְמָה וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל"א) וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת לָבֵן הָאֶרְמִי עַל בְּלִי הַגִּיד לוֹ כִּי בּוֹרַח הוּא זֶהוּ בְּחִינַת מֵהַ שֶׁאֲמָר רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁכְּשֶׁבּוֹרַחִין מִהַמַּחֲשָׁבוֹת רְעוֹת יֵלֵךְ לְדַרְכּוֹ בְּמֵהַ שֶׁהוּא חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת כְּשָׂרוֹת וְלֹא יִסְתַּכֵּל לְאַחֲזִירָיו כָּלֵל וְכָלֵל וְכוּ', (כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּלִקוּטֵי א' סִימָן ע"ב) וְזֶהוּ בְּחִינַת וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב וְכוּ' עַל בְּלִי הַגִּיד לוֹ וְכוּ', כִּי זֶה שְׁטוּעֵן עִם הַמַּחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וְנִכְנַס עִמָּהֶם בְּטוּעֵן וְנִטְעֵן וְרוּצָה שֶׁיִּנְיָחוּ אוֹתוֹ לְצִאת מֵהֶם, זֶהוּ כְּמוֹ מִי שֶׁמְגִיד לְהַרְוֹדֵף שְׁרוּצָה לְבָרַח מִמֶּנּוּ וְאִזִּי הוּא רוֹדְפוֹ יוֹתֵר, אֲבָל בְּאֲמַת עֵקֶר הָעֲצָה לְבָרַח מֵהֶם וְלִילֵךְ לְדַרְכּוֹ וְלְבָלִי לְהַסְתַּכֵּל לְאַחֲזִירָיו כָּלֵל וְלְבָלִי לְטַעֵן עִמָּהֶם כָּלֵל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת וַיִּבְרַח יַעֲקֹב וְכוּ' וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת לָבֵן הָאֶרְמִי, שֶׁהֵם הַמַּחֲשָׁבוֹת רְעוֹת עַל בְּלִי הַגִּיד לוֹ כִּי בּוֹרַח

הוא שאינו מגיד להם שבֹּרַח מהם רק בֹּרַח לתומו לְדַרְכוֹ ועל-ידי זה דיקא נצול מהם גם ויגנב וכי מרמז שלפִּעֵמִים מתגַּבְּרִים ההרהורים והמחשבות כל כַּף עד שְׁקֵשָׁה לְבַרַח מהם לתוֹךְ תוֹרָה ותפלה ודְבָרִים שְׂבִקְדָשָׁה בשום אִפֹּן וההִכָּרַח לְעַסֵּק בְּמִילֵי דְשִׁטוּתָא בְּעִנְיַי צְחוּק וְכִיּוּצָא כְּדִי לְפַקֵּחַ דְּעִתּוֹ לְפִי שְׁעָה עַד יַעֲבֹר זַעַם הַשֵּׁטֶף שֶׁל הַמַּחְשְׁבוֹת, כִּי אִין הֵיִצְרַר הָרַע מְצוּי אֵלָא לְשַׁעֲתוֹ, וְאַזִּי אִין הַסְטֵרָא אַחְרָא מְבִינָה כָּלֵל, שֶׁהוּא בֹּרַח מֵהֶם מֵאַחַר שְׁעוּסֵק בְּמִילֵי דְשִׁטוּתָא וְזֵהוּ בְּחִינַת וַיִּגְנֹב וְכוּ' עַל בְּלִי הַגִּיד לוֹ וְכוּ', אֲבָל אַחַר כֵּן רוּצָה הַסְטֵרָא אַחְרָא לְהַתְגַּבֵּר עוֹד וְלִרְדֹּף אַחַר בְּחִינַת יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת וַיִּרְדֹּף אַחְרָיו הַנֶּאֱמָר שָׁם וְאַז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹמֵד בְּעִזְרוֹ וּמְזַהֵר אֶת בְּחִינַת לָבֹן, "הַשִּׁמֵּר לָךְ מִדְּבַר עִם יַעֲקֹב מְטוֹב וְכוּ'" (בְּרֵאשִׁית ל"א) כִּי טוֹבְתָן שֶׁל רְשָׁעִים רָעָה הִיא אֶצֶל הַצַּדִּיקִים, הֵינּוּ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵרַחֵם עָלֵינוּ מֵאַחַר שֶׁכָּבֹד סָבַל כָּל כֵּן וְהוּא מְזַהֵר הַסְטֵרָא אַחְרָא שְׂיִסוּרוֹ מִמֶּנּוּ וְלֹא יִדְבְּרוּ עִמוֹ מְטוֹב וְכוּ'. וְזֵה בְּחִינַת עֲשִׂית הַגִּי'ל שֶׁאָמַר יַעֲקֹב לְאַחִיו, "לִקְטוּ אֲבָנִים וְכוּ'" וַיַּעֲשׂוּ גִי'ל, זֶה בְּחִינַת מָה שֶׁשִּׁמְעֵתִי מִפִּי אֲדַמּוּי'ר זִ"ל שֶׁכָּל מָה שֶׁהָאָדָם מְנַתֵּק עֲצָמוֹ מִמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת לְמַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת, וְכָל הַעֲתִיקָה וְהַזָּה וְתַנּוּעָה שֶׁהָאָדָם מְזִיז וּמְנִיעַ וּמַעֲתִיק עֲצָמוֹ מֵרַע לְטוֹב, הַכֹּל מֵתְקַבֵּץ בְּעֵת הַצָּרָה וְהַדַּחֵק וְעוֹזֵר לְהָאָדָם וְכוּ', כַּמְבָאָר בְּדְבָרָיו זִ"ל (לְקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן מ"ח) וְזֵה בְּחִינַת לְקַטוּ אֲבָנִים, בְּחִינַת אֲבָנֵי קֹדֶשׁ, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים הַמִּתְבָּרְרִים עַל-יְדֵי כָּל הַזָּה וְתַנּוּעָה מָה שֶׁמְנַתֵּקִים עֲצָמָן מֵרַע לְטוֹב, כִּי הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁנִּפְּלוּ הֵם בְּבְחִינַת תְּשִׁתְּפִכְנָה אֲבָנֵי קֹדֶשׁ כִּיְדוּעַ וּבְרוּרָם הוּא בְּבְחִינַת לְקַטוּ אֲבָנִים וְעַקֵּר בְּרוּרָם וְעֲלִיתָם הוּא עַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַמַּחְשְׁבָה בְּבְחִינַת הַגִּי'ל עַל-יְדֵי שֶׁמְנַתֵּק מַחְשְׁבָתוֹ בְּכָל פֶּעַם מֵרַע לְטוֹב וְאָף-עַל-פִּי שֵׁישׁ לְהָאָדָם יְסוּרִים גְּדוֹלִים מְזָה וְנִדְמָה לוֹ שֶׁכָּבֹד קָשָׁה לוֹ לַעֲמֹד כְּנֶגְדָם מַחֲמַת שְׁזָה יָמִים רַבִּים שֵׁישׁ לוֹ יְסוּרִים מֵהֶם וְעֵדִין לֹא נִשְׁקֵט מֵהֶם, אֲבָל צָרִיךְ לִידַע כִּי אִין שׁוּם תַּנּוּעָה טוֹבָה נֶאֱבָדַת כְּנִי"ל וְזֵה בְּחִינַת מָה שֶׁאָמַר יַעֲקֹב לְאַחִיו, "לִקְטוּ אֲבָנִים", שֶׁיִּקְבְּצוּ וְיִלְקְטוּ יַחְדָּיו כָּל הָאֲבָנֵי קֹדֶשׁ, שֶׁהֵם הַנְּצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁנִּתְבָּרְרוּ עַל-יְדֵי כָּל מָה שֶׁהָיוּ מְנַתֵּקִים עֲצָמָן בְּכָל פֶּעַם מִמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת לְטוֹבוֹת. וְעַל-יְדֵי כָּל הַהַעֲתִיקוֹת וְהַזָּזוֹת שֶׁנִּתְקוּ עֲצָמָם מֵרַע לְטוֹב, מִמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת לְמַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְבָּרְרוּ נְצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים נַעֲשָׂה מֵהֶם גֵּל וּמַחְצָה לְהַפְסִיק בֵּינוּ לְבֵין לָבֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת כְּנִי"ל, רַק יַעֲמֵד עַל מְקוֹמוֹ לְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וְכוּ', כִּי כָּלֵם מֵתְקַבְּצִים וְעוֹזְרִים לְהָאָדָם בְּעֵת הַדַּחֵק כְּנִי"ל, הֵינּוּ בְּתִקְוָה הַתְגַּבְּרוֹת הַבַּעַל דְּבַר וְהַסְטֵרָא אַחְרָא, ח"ו, וְזֵה בְּחִינַת הַגֵּל שֶׁנַּעֲשָׂה בֵּין יַעֲקֹב לְלָבֹן וְזֵה בְּחִינַת ל"ג בְּעֶמְר, כִּי כָּל יָמֵי הַסְפִּירָה מְבָרְרִין בְּרוּרִים עַל -יְדֵי קֹדֶשֶׁת הַמַּחְשְׁבָה בְּבְחִינַת הַגִּי'ל, שְׁזָה עַקֵּר קֹדֶשֶׁת יָמֵי הַסְפִּירָה שֶׁהוּא הַכְּנָה לְקַבְּלַת הַתוֹרָה לְשִׁמּוֹר מַחְשְׁבָתוֹ אֲזוּ בְּיוֹתֵר מְאֹד מְאֹד, כִּי קֹדֶשֶׁת הַמַּחְשְׁבָה הִיא עַקֵּר הַקֹּדֶשֶׁה וְעַקֵּר הַהַכְּנָה לְקַבְּלַת הַתוֹרָה שֶׁתְּלוּיָהּ בְּתִקּוֹן הַבְּרִית, שֶׁתְּלוּיָהּ בְּמַחְשְׁבָה וְכְנִי"ל וּבְיוֹם ל"ג בְּעֶמְר כָּבֹד זֹכִיךְ כָּלֵל יִשְׂרָאֵל לְבָרֵךְ בְּרוּרִין הַרְבֵּה עַד שֶׁנַּעֲשָׂה בְּחִינַת הַגֵּל הַגִּי'ל בְּחִינַת עַד הַגֵּל הַזֶּה וְכוּ' שֶׁמִּפְסִיק בֵּין קֹדֶשֶׁת יַעֲקֹב לְבֵין טְמֵאת הַמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת שֶׁל בְּחִינַת לָבֹן הָאֲרָמִי וְכְנִי"ל, כִּי עַקֵּר הַבְּרוּר הוּא בְּבְחִינַת הַזִּי מְדוּת שֶׁמֵּהֶם כָּל

המחשבות שבראש, שהם בחינת (שופטים ט"ז) שבע מחלפות ראשו, כי המחשבות חולפין ועוברין על האדם כפי המדות וכמבאר בסוף סימן כ"ט (לקוטי א') אך עקר המדות הם ה' מחסד עד הוד ויסוד ומלכות הם בחינת כלליות וכלליות דכלליות, פמובא בפונות נמצא, שביום ה' משבוע ה' שהוא ל"ג בעמר כבר נגמר הברור של בחינת הוד הן בבחינת השבועות הן בבחינת הימים ועל-כן אז הוא הוד שבהוד ששם חשב כאלו נגמר הברור מאחר שעקר המדות עד הוד כנ"ל ועל-כן אז נעשה בחינת הגל הנ"ל שהוא מפסיק במחשבה בין הקדשה והסטרא אחרא שלא תקרב עוד בערמימותה ורמאותה להכניס מחשבות רעות ח"ו, בהמת וכל זה בכח הצדיקים הגדולים, שהם בחינת התנוצצות משיח, שזהו בחינת הרבי שמעון בר יוחאי זצ"ל שזכה להסתלק אז, כי הוא התחיל להמשיך תקונא דיקנא, שהם תקוני השערות הקדושות שמהם נמשכין עצות קדושות בלב לעמד כנגד המחשבות רעות, שהם בחינת שערות דסטרא אחרא בחינת עשו איש שעיר, כי בחוט השערה נצולין מהם, כנ"ל:

אות לו

וזה בחינת מה שהקדמונים נתנו סימן פ"ג שביום שחל פורים יהיה ל"ג בעמר, כמו שכתוב בשלחן ערוך, זה בחינת (איוב ל"ח) מי פלג לשטף תעלה הנ"ל כי המחשבות הם בחינת שערות ונקראים שטף, כמו שפרש רש"י שם, שכל שערה יש לה גומא בפני עצמה ואלמלי שתי שערות יוצאות מגומא אחת מחשיכין מאור עיניו של אדם וכמו כן הוא במחשבות שבמתח, שאי אפשר שיכנסו שתי מחשבות בפעם אחת בשום אופן כנ"ל, כי אין המתח מחזיק כי אם מחשבה אחת כנ"ל וזה בחינת פורים שנקרא על שם הפור שממשיכין אז בחינת תקון הגורל של הכהן גדול ביום הכפורים, כי פורים בבחינת יום כפורים, כמו שכתוב בתקונים, כי פורים הוא הכנעת המן-עמלק, שהוא בחינת פגם הברית, בחינת (דברים כ"ה) אשר קרד בדרד, שעקר אחיזתו על-ידי פגם המחשבה שבראש ח"ו, בבחינת ראשית גוים עמלק, כמבאר במקום אחר ובפורים מכניעין אותו, כי נמשך אז בחינת תקון הפור שהוא הגורל של יום הכפורים שנתן הכהן גדול על שני השעירים גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל שמרמוז על בחינת הנ"ל שכל הקדשה, שהוא קדשת המחשבה תלויה בחוט השערה, כי השעירים מרמזים על השערות, בחינת הן עשו אחי איש שעיר, אבל ביום הכפורים מבררים אותם על-ידי הגורל שמעלין שעיר אחד לה' ושעיר אחד מגרשין לעזאזל ובה תלוי עקר תקון התשובה שצריכין להמשיך ביום הכפורים, שצריכין לזהר מאד במחשבתו בחוט השערה, כי המחשבות טובות ומחשבות רעות, שהם בחינת שערות, הם בבחינת שני

השעירים שצריכין להעלות גורל אחד לה', שהם המחשבות טובות וגורל אחד לעזאזל, שהם המחשבות רעות לגרשם ממנו לעזאזל ולא יבאו אליו עוד וזהו בחינת ל"ג בעמר שאז הוא בחינת תקון המחשבה שעוסקין בספירה פנ"ל וזה בחינת פלג, בחינת מי פלג לשטף תעלה וכנ"ל ועל-כן נקראים השערות, שהם המחשבות "שטף", כי מחמת רדיפת המחשבה נדמה כאלו הם שוטפים ואי אפשר לעמד נגדם, אבל באמת כל מחשבה ומחשבה יוצאים בזה אחר זה מהמח ואי אפשר לשני מחשבות שיהיו ביחד בשום אופן פנ"ל ועל-כן תכף פשייתחיל כחוט השערה מחשבה אחרת יהיה נצול מהמחשבה רעה, רק שלא יטעו עמה ולא יסתכל לאחריו כלל, רק יעשה עצמו כלא ידע בבחינת (בראשית ל"א) ויגנב יעקב על בלי הגיד לו

אות לז

ועל-ידי זה זוכין לשבועות, שהוא בין יום הבכורים, שאז קורין בודוי בכורים, ארמי אויבד אבי וכו', שהוא לבן הארמי שבקש לעקר את הכל על-ידי מחשבותיו הרעות, כי עקר פגם הברית שהוא יסוד ועקר כל התורה, הוא על-ידי פגם המחשבות ועל-ידי זה מודין ומשבחין להשם יתברך שהכניסנו בגלות מצרים והוציאנו משם על-ידי כח הצדיק בחינת משה רבנו שנותן עצות ומחזק לב ישראל בכל פעם לברח ולהמלט ממנו אף אם כבר עבר מה שעבר נמצא, שבועות שהוא יום הבכורים, שהוא זמן מתן תורתנו, עקר קדשותו על-ידי הכנעת קלפת לבן הארמי והארה זאת מתחיל בל"ג בעמר בבחינת עד הג"ל הזה שנעשה בין יעקב ללבן וכנ"ל:

תפילין ז':

על פי התורה "בראשית-לעיני כל ישראל" (בלקוטי תנינא סימן ס"ז), עין שם כל התורה מרישא לסיפא:

אות א

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין, כִּי עֵינֵינוּ תְּפִלִּין מִבְּאֵר שָׁם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת ל"א), "וַאֲמַלְא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֻכְמָה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה" שֶׁהֵם בְּחִינַת ד' מַחִין שֶׁנִּמְשָׁכִין מֵהֶרָאשׁ בֵּית, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת ד' מַחִין שֶׁמִּמְלָאִין אֶת הַבְּתִים, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת רֹאשׁ בֵּית שֶׁהֶרָאשׁ מֵאִיר לְתוֹךְ הַבַּיִת וְכוּ', עַיִן שָׁם וְכֵן כָּל הַבְּחִינּוֹת הַנֶּאֱמָרִים שָׁם הֵם בְּחִינַת תְּפִלִּין, כִּי מִבְּאֵר שָׁם שֶׁעָקַר הוּא הַצְּדִיק הָאֱמֵת, שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַפֶּאֶר וְהַחֵן וְהִיפִי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם וְכוּ' וְהוּא בְּחִינַת שָׁם ה' כִּי שְׁמוֹ מִשְׁתַּף בְּשִׁמְנוֹ וְכוּ' וּמִשָּׁם נִמְשָׁכִין ד' מַחִין מִד' אוֹתִיּוֹת הַשָּׁם וְהֵם בְּחִינַת תְּלַת גּוּוּנִין דְּעֵינָא וּבֵת עַיִן. וּמִשָּׁם נִמְשָׁכִין הַד' יְסוּדוֹת שֶׁמֵּהֵם כָּל הַמְּדוֹת וְזֶה בְּחִינַת שַׁבַּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁן בֵּת תְּלַת גּוּוּנִין דְּעֵינָא וּבֵת עַיִן, כִּי שַׁבַּת שְׁמָא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְהוּא בְּחִינַת שָׁם הַצְּדִיק בְּחִינַת אֲנֵת שַׁבַּת דְּכֻלְהוּ יוֹמֵי וְהוּא מֵאִיר לְבֵית הַמְּקֻדָּשׁ וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת מֵאוּרֵי אוֹר שֶׁכְּשֶׁהֵם מִתְּגַבְּרִין נִכְנָעִין מֵאוּרֵי אֵשׁ וְאִזּוּ יֵשׁ בְּעַל הַבַּיִת לְהָעוֹלָם בְּחִינַת בְּרֹאשִׁית רֹאשׁ בֵּית שֶׁהֶרָאשׁ מֵאִיר לְבֵית, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין כְּנִ"ל וְכָל מִי שֶׁנִּכְלָל בְּזֶה הָרֹאשׁ בֵּית שֶׁנִּכְלָל בְּשִׁמּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּהַפֶּאֶר וְהַחֵן וְהִיפִי הָאֱמֵת שֶׁלֹּו נִפְתָּחִין עֵינָיו וּמִתְחִיל לְהַסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ אִיךְ הוּא אוֹחֵז בְּכָל הַמְּדוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁנִּתְעַלֵּם זֶה הָאוֹר, שֶׁהוּא אוֹר הַצְּדִיק הַנִּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת שָׁם ה' וְכָל בְּחִינּוֹת הַנִּ"ל אֲזִי מִתְּגַבְּרִין, ח"ו, הַמֵּאוּרֵי אֵשׁ וְכוּ', שֶׁהֵם הַהֶפֶד מִכָּל הַנִּ"ל וּמֵהֵם חֲרַבְנוּ בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ וְכוּ' וְהַעֲבַר עֲבַר, אֵד עֲתָה שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מְצַפֶּה בְּכָל יוֹם לְשׁוּב אֲצִלְנוּ, עָקַר הַתְּקוּן שֶׁנִּשְׁוֵב אֵלָיו עַל-יְדֵי קִימַת חֲצוֹת שֶׁצָּרִיכִין לְהַתְּעוֹרֵר לְפָקֵחַ עַל תְּקוּן נַפְשׁוֹ וְלָקוּם בְּחֲצוֹת לִילָה וּלְהַתְּאַבֵּל מֵאֵד עַל חֲרַבְנוּ בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ וְהַעָקַר לְהַתְּאַבֵּל וּלְבַכּוֹת הַרְּבִיחַ עַל פְּגָם מַעֲשָׂיו שֶׁגָּרְמוּ חֲרַבְנוּ בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ אוֹ עַכּוּב בְּנִינוּ וְכוּ' וְעַל-יְדֵי זֶה זֹכָה שֶׁיִּחְזֹר וְיִתְגַּלֶּה אֲצִלוֹ הַהַעֲלָמָה הַנִּ"ל וְיֵאִיר עָלָיו כָּל הַבְּחִינּוֹת הַנִּ"ל בְּחִינַת לְשׁוּם לְאַבְלֵי צִיּוֹן פֶּאֶר תַּחַת אֶפְרַיִם דִּיקָא, בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַגּוּוּנִין הַנִּ"ל, בְּחִינַת שָׁם ה', בְּחִינַת ד' מַחִין הַנִּ"ל שֶׁהֵם שָׂרֵשׁ וְתְּקוּן הַד' יְסוּדוֹת וְכוּ', כִּי הַכָּל נִתְהַפֵּד לְטוֹבָה בְּבְחִינַת פֶּאֶר תַּחַת אֶפְרַיִם דִּיקָא וְכוּ', עַיִן שָׁם הֵיטֵב כָּל זֶה בְּמִקּוּמוֹ בְּסִימָן הַנִּ"ל וּבְכַמָּה מְקוּמוֹת בְּדַבְּרֵינוּ שֶׁדַּבְּרָנוּ בְּזֶה בְּחֻסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ וְשִׁים לְבָד לְזֶה הֵיטֵב עַד שֶׁתְּבֹאוּ לְיַד מַעֲשֵׂה לָקוּם בְּחֲצוֹת לִילָה לְהַתְּאַבֵּל עַל מַעֲשֵׂיךְ שֶׁמַּעֲכָבִים בְּנִין בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁנִּחְשָׁב כְּאֵלוֹ אֲתָה מַחְרִיבוֹ וּמֵאֲרִיךְ הַגְּלוּת כָּל כַּף עַד שֶׁתְּתַחֵל לְהַסְתַּכֵּל עַל עֲצָמְךָ בְּעַיִן הָאֱמֵת עַד שִׁיֵּאָרוּ עָלֶיךָ כָּל הַתְּקוּנִים הַנִּ"ל וְכוּ' :

וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין, כִּי מוּבָן בְּפִנּוֹת הָאָרֶזׁי ז״ל שְׁאוֹר הַתְּפִלִּין יוֹצֵא
 עַל-יְדֵי הַתְּקוּנִים הַנֶּעֱשִׂין עַל-יְדֵי קִימַת חֲצוֹת, עֵין שֵׁם, הֵינּוּ כְּנ״ל, כִּי עַל-
 יְדֵי הַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים שְׁקָמִים בְּחֲצוֹת לִילָה וּמִתְאַבְּלִין עַל חֶרֶבֶן בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ, עַל-יְדֵי זֶה חוֹזְרִין וְנִתְתַקְּנִין כָּל הַבְּחִינּוֹת הַנ״ל וְחוֹזְרִים
 וּמִתְגַּבְּרִים בְּחִינַת הַמְּאֹרֵי אֹר וּמְאִיר אֹר הָרֵאשׁ בֵּית, שֶׁהוּא בְּחִינַת ד׳
 מַחִין, בְּחִינַת פָּאָר תֵּלֶת גּוּוּנִין דְּעֵינָא וּבֵת עֵין, שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת שֵׁם ה׳,
 שֶׁהוּא ד׳ אוֹתִיּוֹת וְכוּ׳ וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין מַחִין, כִּי תְּפִלִּין הֵם בְּחִינַת
 שֵׁם ה׳, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים כ״ח), ״וַיִּרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה׳ נִקְרָא
 עָלֶיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ״ וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ לְבִרְכָה (בְּרָכוֹת ו׳), אֵלוּ תְּפִלִּין
 שֶׁבְּרֵאשׁ וְכוּ׳ וְהֵם בְּחִינַת פָּאָר כְּלָלוֹת הַגּוּוּנִין דְּעֵינָא, כִּי תְּפִלִּין נִקְרָאִים
 פָּאָר, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יִחְזַקְאֵל כ״ד), ״פִּאָרְךָ חֲבוּשׁ עָלֶיךָ״ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ לְבִרְכָה (מו״ק ט״ו) וְהֵם בְּחִינַת גּוּוּנִין דְּעֵינָא, בְּחִינַת
 וּלְטוֹטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ וְהֵם בְּחִינַת רֵאשׁ בֵּית, בְּחִינַת הַפְּרָשׁוֹת שֶׁהֵם הַמַּחִין
 מִמְּלֵאִין אֶת הַבְּתִים וְכוּ׳ כְּנ״ל וְכָל זֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי קִימַת חֲצוֹת כְּנ״ל
 וְאֵפְלוּ מִי שְׂאִינוּ זוֹכֵה לְקוּם בְּחֲצוֹת אֶף-עַל-פִּי-כֵן כָּל אֹר קִדְשַׁת הַתְּפִלִּין
 מַחִין שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁכִין עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִי אֲמַת, שֶׁהֵם בְּחִינַת רֵאשׁ בֵּית
 וְכוּ׳ הַנ״ל שְׁאוֹרֵם נִמְשָׁךְ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי הַקְּמִים בְּחֲצוֹת וְכַמוּבָן
 בְּכַתְּבֵי הָאָרֶזׁי״ל. וְהוּא עַל-פִּי הַדְּבָרִים הַנ״ל, כִּי עֵקֶר הַפָּאָר וְהַחֵן וְהִיפִי
 שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּכָלֹל וּבַפֶּרֶט הֵם הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים שֶׁמְנִיחַ כָּל אֶחָד בְּכָל יוֹם,
 שֶׁהֵם בְּחִינַת אֹר הַפְּנִים שְׂאֵנוּ מִמְּשִׁיכִין עָלֵינוּ אֹר הַדְּעַת וְהַתְּנוּצָּצוֹת
 הַמַּחִין הָאֲמַתִּים לְהַכִּיר אֶת בּוֹרְאֵנוּ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לְהִיּוֹת נִכְלָל בְּשֵׁם ה׳ וְאָנוּ
 מִתְּפָאֲרִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְהוּא מִתְּפָאֵר בָּנוּ, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתְּפִלִּין שֶׁל הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ שֶׁמִּתְעוֹרְרִין כְּשֶׁאָנוּ מִתְּעַטְרִין בְּעֶטְרַת תְּפָאֲרַת הַתְּפִלִּין שְׁלֵנוּ, שְׂאֵזִי
 גַּם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל מְנִיחַ תְּפִלִּין, שֶׁפְּתוּב בָּהֶם הַתְּפָאֲרוֹתוֹ בָּנוּ, בְּחִינַת
 (דְּבָרִים ד׳) כִּי מִי גּוֹי גָּדוֹל וְכוּ׳ וּמִי גּוֹי גָּדוֹל וְכוּ׳, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 זְכוֹרֵנּוּ לְבִרְכָה בְּמַסַּכַת בְּרָכוֹת (דף ו׳) וְכָל זֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי הַצְּדִיק יִסוּד
 עוֹלָם שֶׁעַל יְדוֹ כָּל הַתְּקַרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכַנ״ל, אֲבָל בְּעוֹנוֹתֵינוּ
 הַרְבִּים הוּא נֶעְלָם מֵאֵד כְּנ״ל, כִּי עֲכָשָׁיו עַל-יְדֵי חֶרֶבֶן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְאֲרִיכַת
 הַגְּלוּת שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט וּמִתְגַּבֵּר הַסְּטָרָא אַחֲרָא מֵאֵד לְהַעֲלִים אֹר הַצְּדִיק, שֶׁזֶהוּ
 בְּחִינַת קֶשֶׁה סְלוּקוֹן שֶׁל צְדִיקִים כְּפִלִּים כְּחֶרֶבֶן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב
 (יִשְׁעִיָה כ״ט), ״לִכֵּן הִנְנִי יוֹסִיף לְהַפְּלִיא אֶת הָעָם הַזֶּה הַפְּלֵא וּפְלֵא וְאֲבַדָּה
 חֲכָמַת חֲכָמָיו וּבִינַת נְבוּנָיו תִּסְתַּתֵּר וְכוּ״״ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ
 לְבִרְכָה (עֵין מְדַרְשׁ אֵיכָה פָּרַק א׳) עַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי קִימַת חֲצוֹת
 כְּנ״ל, כִּי מִי שְׂרוּצָה לְחוּס עַל עֲצָמוֹ כְּשֶׁרוּצָה עַצֵּם מְרִירַת גְּלוּת נִפְשׁוֹ וְכוּ׳
 צָרִיךְ לְבָכוֹת מֵאֵד עַל עַצֵּם הַהַעֲלָמָה הַזֹּאת שֶׁנִּתְעַלֵּם אֹר הַצְּדִיקִי אֲמַת
 בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים וְנִתְרַבָּה הַמַּחֲלָקַת מֵאֵד וְכוּ׳, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת חֲבִלֵי שֶׁל
 מְשִׁיחַ שֶׁהוּא הַקְּטָגוֹרָא שֶׁבֵּין תְּלִמִּיד חֲכָם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ
 לְבִרְכָה (סוֹף פְּתוּבוֹת), שֶׁעַל-יְדֵי זֶה אֲרִיכַת הַגְּלוּת בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים וְזֶה
 עֵקֶר חֶרֶבֶן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְכַנ״ל וְכָל זֶה גּוֹרֵם כָּל אֶחָד עַל-יְדֵי חֲטָאִיו
 וְעוֹנוֹתָיו, כִּי כָּל מֵה שֶׁמְרַבָּה לְפָגַם חִיּוֹ, כֵּן מִתְגַּבֵּר הַהַעֲלָמָה חִיּוֹ, וְלִהְפֹּךְ

כָּל מֵה שְׁמֵשִׁים אֶל לְבוֹ לְבָכוֹת עַל זֶה וְלָשׁוּב לְבַקֵּשׁ מֵהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ שְׂיִתְקַן
כָּל זֶה, עַל-יְדֵי זֶה מִתְגַּלֶּה הַהֶעֱלָמָה וְזוֹכָה שְׂיֵאִיר לוֹ אֹר הַצְּדִיק שֶׁהִיא
בְּחִינַת הָרֵאשׁ בֵּית, בְּחִינַת פֶּאֶר וְכוּ' וְעַל-יְדֵי זֶה יוֹצֵאִין בְּבִקְר אֹר הַתְּפִלִּין
וְכוּ' וְכוּ' :

אות ג

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ וְתְפִלִּין שֶׁל יָד, כִּי מְבַאֵר שֶׁם שְׁכָלֵל כָּל הַתְּקוּנִים
הַנִּי"ל הוּא לְהַגְבִּיר בְּחִינַת מְאֹרֵי אֹר עַל מְאֹרֵי אֵשׁ, כִּי מְאֹרֵי אֹר הֵם
בְּחִינַת שֵׁם ה', שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם הַצְּדִיק וְכוּ' וְלִהְפֹךְ מְאֹרֵי אֵשׁ הֵם הַהֶפְךָ,
כִּי הֵם בְּחִינַת הַהֶעֱלָמָה, בְּחִינַת שֵׁם דְּסִטְרָא אַחְרָא שְׁמִתְגַּבֵּר לְהַעֲלִים שֵׁם
ה' שְׁמִשְׁתַּף בְּשֵׁם הַצְּדִיק וְכוּ', כְּמוֹ שְׁכָתוּב שֵׁם, עֵינִי שֵׁם וְעַל-כֵּן צָרִיכִין
לְרֵאוֹת לְהַגְבִּיר בְּחִינַת הַמְּאֹרֵי אֹר עַל הַמְּאֹרֵי אֵשׁ. וּמְבַאֵר וּמוֹבֵן שֶׁם
שְׁזֶה כָּלֵל כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי כָּלֵל הָאָדָם הוּא ד' יְסוּדוֹת
שְׁמֵהֶם כָּל הַמְּדוֹת טוֹבוֹת וְרָעוֹת וּבְשֵׁרְשֵׁם הֵם כָּלֵם קֹדֶשׁ בְּחִינַת ד' אוֹתִיּוֹת
הַשֵּׁם, אֵד לְמִטָּה הֵם מְעַרְבִים טוֹב וְרָע וְזֶה כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם וּמְלַחְמָתוֹ
בְּזֶה הָעוֹלָם לְשִׁבֵר הַתְּאוּוֹת וְהַמְּדוֹת רָעוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִהָרַע שְׁבַד' יְסוּדוֹת
וְלִהְגַּבִּיר הַטוֹב שְׁבַד' יְסוּדוֹת עַד שְׂיֵהִיו נְכַלְלִין כָּל הַד' יְסוּדוֹת בְּד' אוֹתִיּוֹת
הַשֵּׁם, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְאֹרֵי אֹר, בְּחִינַת מַחִין וְכוּ' כְּנִי"ל וְכָל זֶה זוֹכִין עַל-
יְדֵי שְׁנִכְלָלִין בְּהֵשֵׁם הַטוֹב וּבְהַפְּאֵר שֶׁל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שְׁזֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי
קִימַת חֲצוֹת וְכוּ' ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁכִין עָלָיו הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחִין, שֶׁהֵם
בְּחִינַת מְאֹרֵי אֹר וְכוּ', בְּחִינַת תְּפִלִּין כְּנִי"ל וְאֵזִי כְּשִׁמְתְּגַבְּרִין בְּחִינַת
הַמְּאֹרֵי אֹר עַל הַמְּאֹרֵי אֵשׁ, אֵזִי עֵקֶר הַתְּקוּן הוּא שְׁגָם בְּחִינַת הַמְּאֹרֵי
אֵשׁ יִתְתַּקְּנוּ וְיִתְהַפְּכוּ וְיִכְלָלוּ בְּתוֹךְ בְּחִינַת הַמְּאֹרֵי אֹר, שְׁזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן,
כִּי בְּאֵמֶת גַּם הַמְּאֹרֵי אֵשׁ מְקַבְּלִין מִהַמְּאֹרֵי אֹר. וְעַל-כֵּן יֵשׁ ד' גּוּוּנִין
בְּאֵשׁ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּזֶהֱרֵק הַקְּדוּשָׁה, כִּי שְׁרָשָׁם מִד' גּוּוּנִין הַנִּי"ל, אֵד עֵקֶר
הַפָּגָם הוּא כְּשִׁמְתְּגַבֵּר ח"ו, הָרַע שְׁבַד' יְסוּדוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵשׁ, בְּחִינַת
הָרַע שְׁבַמְּאֹרֵי אֵשׁ הַנִּי"ל שְׁמֵשֵׁם כָּל הַתְּאוּוֹת וּמְדוֹת רָעוֹת, כִּי כָּלֵם בְּחִינַת
אֵשׁ, בְּחִינַת חֲמִימוֹת הַלֵּב הוּא נוֹר דְּלוּק וְצָרִיכִין לְהַתְּגַבֵּר עָלָיו וְלִהְכַנְּיֵעוּ
עַל-יְדֵי הַמְּאֹרֵי אֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם הַצְּדִיק שְׁמֵשֵׁם כֹּחַ הָאֵשׁ דְּקֹדֶשׁה
שְׁשׁוּרְף וּמְבַעֵר הָאֵשׁ הָזֶה בְּבְּחִינַת (יְחִזְקָאֵל ט"ו) מִהָאֵשׁ יִצְאוּ וְהָאֵשׁ
תִּאֲכָלֵם, הֵינּוּ שְׁבַכְח הַצְּדִיק זוֹכִין לְהַתְּגַבֵּר לְהַפְּךָ אֵשׁ חֲמִימוֹת הַלֵּב אֶל
הַקְּדוּשָׁה, שְׁזֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּמִקּוֹם אַחֵר (לְקוּטִי תְּנַנְנָא
סִימָן מ"ט), הֵינּוּ לְהַתְּגַבֵּר עַל הָאֵשׁ הַתְּאוּוֹת וְהַמְּדוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא רַק
לְהַמְּשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֶל הַהֶפְךָ לְעוֹרֵר לְבוֹ שְׂיִתְלַהֵב לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ וְלִתְוֹרְתוֹ
וְלַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבַּרְךָ לְהַתְּפַלֵּל וְלִלְמַד בְּהַתְּלַהֲבוֹת אֵשׁ דְּקֹדֶשׁה בְּבְּחִינַת (וְהֵלִים ל"ט)
חֵם לְבִי בְּקִרְבִי בְּהִגִּי תִבְעֵר אֵשׁ דְּבִרְתִי בְּלִשׁוֹנִי, בְּבְּחִינַת (

שִׁיר הַשִּׁירִים ח') רִשְׁפִּיָּה רִשְׁפִּי אֵשׁ שְׁלֵהֶבֶת יְהוָה עַד שְׁיִזְכֶּה שְׁהַמְּאֹרֵי אֵשׁ
יִתְהַפְּכוּ וַיִּכְלְלוּ בְּשֶׁרֶשׁם הָעֲלִיּוֹן שֶׁבְּקִדְשָׁהּ שֶׁהוּא בְּחִינַת מְאֹרֵי אֹרֶךְ וְזֶה
זוֹכִין עַל-יְדֵי קִימַת חֲצוֹת כְּנִ"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְפָאֵר תַּחַת אֶפְרַיִם כְּנִ"ל,
הֵינּוּ שֶׁבְּחִינַת אֶפְרַיִם בְּחִינַת מְאֹרֵי אֵשׁ יִתְהַפֵּךְ לְבְּחִינַת פָּאֵר, שֶׁהוּא בְּחִינַת
מְאֹרֵי אֹרֶךְ כְּנִ"ל, הֵינּוּ שְׁהַמְּאֹרֵי אֵשׁ בְּעֶצְמוֹן יִתְתַּקְּנוּ וַיִּתְהַפְּכוּ וַיִּכְלְלוּ בְּאֵשׁ
דְּקִדְשָׁהּ שֶׁשָּׂרְשׁוּ מִהַמְּאֹרֵי אֹרֶךְ כְּנִ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד שֶׁמְנִיחִין
תַּחֲלָה וְאַחֵר כֶּךָ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, כִּי תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְתְּפִלִּין שֶׁל יָד בְּדֶרֶךְ
כָּלֵל הֵם בְּחִינַת מְאֹרֵי אֹרֶךְ בְּעֶצְמוֹן, שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְתִקּוּן
הַמְּאֹרֵי אֵשׁ כְּנִ"ל, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת יוֹם וְלֵילָה,
צְדִיק וְכֹנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כִּי תִקּוּן בְּחִינַת הַמְּאֹרֵי אֵשׁ כְּנִ"ל, זֶהוּ בְּחִינַת תִּקּוּן
מִדַּת לֵילָה שֶׁאֵז בְּחִינַת שְׁלִיטַת הַמְּאֹרֵי אֵשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר ט"ו),
"וַיַּעֲרֹב יְהוָה וְכוּ' כְּמִרְאֵה אֵשׁ וְכוּ'" עַד שֶׁזוֹכִין שְׁלֵילָה כִּיּוֹם יְאִיר, שֶׁגַּם
הַמְּאֹרֵי אֵשׁ יִתְתַּקְּנוּ וַיִּכְלְלוּ בְּבְּחִינַת מְאֹרֵי אֹרֶךְ, שֶׁזֶּה זוֹכִין עַל-יְדֵי הַבְּכִיָּה
בְּחֲצוֹת, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת אֵין הַדִּין נִמְתַּק אֲלָא בְּשֶׁרְשׁוֹ, כִּי עַל-יְדֵי הַדְּמָעוֹת
נִפְגָּמִין חִ"ו, בְּחִינַת הַמְּאֹרֵי אֹרֶךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת רַחֵל מִבְּכָה
עַל בְּנֵיהָ, שֶׁזֶּה בְּחִינַת חֲרִבּוֹן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אֲבָל מַחֲמַת זֶה בְּעֶצְמוֹ צָרִיכִין
לְבַכּוֹת מְאֹד עַל חֲרִבּוֹן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְאַזִּי דִּיקָא עַל -יְדֵי הַבְּכִיָּה מִמְּשִׁיכִין
עַל עֶצְמוֹ קִדְשַׁת הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּחִינַת פָּאֵר הַנִּ"ל וְנִתְהַפְּכִין הַמְּאֹרֵי אֵשׁ
שֶׁמִּשָּׁם הַדְּמָעוֹת וְכוּ' נִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְבְּחִינַת מְאֹרֵי אֹרֶךְ, בְּבְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה
ל"ח) רְאִיתִי אֶת דְּמָעוֹתֶיךָ וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה שֶׁל יָד שֶׁהִיא בְּבְּחִינַת
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁתִּקּוּן אֹרֶךְ זֶה יוֹצֵא תַּחֲלָה בְּבִקּוּר עַל -יְדֵי הַתִּקּוּן שֶׁל קִימַת
חֲצוֹת, שְׁעַל-יְדֵי זֶה לֵילָה כִּיּוֹם יְאִיר, שֶׁמִּתְהַפְּכִין בְּחִינַת הַמְּאֹרֵי אֵשׁ
שֶׁשׁוּלְטִין בְּלֵילָה וְנִכְלָלִין בְּאֹרֶךְ יוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְאֹרֵי אֹרֶךְ וְעַל-כֵּן תְּפִלָּה
שֶׁל יָד הוּא כְּנֶגֶד הַלֵּב לְשַׁעֲבֵד בְּזֶה תְּאֻוֹת וּמַחֲשָׁבוֹת לִבְנוֹ לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ
שְׁמוֹ, הֵינּוּ כְּנִ"ל לְהַפִּיךְ כָּל חֲמִימוֹת הָאֵשׁ שֶׁבִּלְב לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ
לְחֲמִימוֹת וְהַתְּלַהֲבוֹת דְּקִדְשָׁהּ כְּנִ"ל, שֶׁזֶּה בְּחִינַת הַתְּפִלִּין שֶׁל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל
שֶׁעוֹסְקִין עֲדִין בְּמִלְחָמָה זֹאת לְשַׁכֵּךְ וּלְבַטֵּל הַמִּדּוֹת וְתְּאֻוֹת רְעוֹת שֶׁהֵם
הָרַע שְׁבִדֵי יִסּוּדוֹת וּלְבַרֵּר הַטוֹב שֶׁיְהִיָּה נִכְלָל בְּהַדִּי מַחִין וְכוּ' בְּבְּחִינַת
מְאֹרֵי אֹרֶךְ וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה שֶׁל יָד, שֶׁהוּא כְּנֶגֶד הַלֵּב וְהוּא בְּחִינַת
יָד כְּהָה, בְּחִינַת רַחֵל (סבא מְשֻׁפְּטִים דָּף צ"ה) עוֹלִימְתָא שְׁפִירְתָּא דְלִית
לָהּ עֵינָיִן כִּי אִם מָה שְׁמְאִירִין לָהּ מִהַמְּאֹרֵי אֹרֶךְ עַל-יְדֵי הַכּוֹבֵשִׁין אֶת
יְצָרָם וּמִמְּשִׁיכִין כַּח הַצְּדִיק בְּחִינַת מְאֹרֵי אֹרֶךְ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁכִין
הַמַּחִין בְּחִינַת אֹרֶךְ הָעֵינָיִם גַּם לְשֵׁם לְבְּחִינַת רַחֵל וְכוּ' כִּיּוֹם כִּיּוֹם וּמוֹבָן כָּל זֶה
וְאַחֵר כֶּךָ מְנִיחִין תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֹרֶךְ הַצְּדִיק בְּעֶצְמוֹ, שֶׁהוּא
בְּחִינַת עֶצֶם הַמְּאֹרֵי אֹרֶךְ, בְּחִינַת עֶצֶם הַפָּאֵר וְהַתְּגִלוֹת הַגּוֹוֹנִין, בְּחִינַת
רֹאשׁ בֵּית וְכוּ' כְּנִ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הֵיְתָה תְּהוֹ וְנָהוּ וְחֻשֵׁד עַל פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת וְכוּ' 'בְּרֵאשִׁית-רֵאשׁ בֵּית, בְּחִינַת שֵׁם ה' וְכוּ', שֶׁהוּא שֶׁרֵשׁ הַתְּפִלִּין מַחִין כְּנִ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְאוּרֵי אֹר וְתַקוּן הַמְאוּרֵי אֵשׁ, שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד וְתְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ כְּנִ"ל. וְזֶהוּ, "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ" שְׁמַיִם וְאָרֶץ הֵם בְּחִינַת צְדִיק וְכֹנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּחִינַת שֶׁרֵשׁ מֵדַת יוֹם וּמֵדַת לַיְלָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְאוּרֵי אֹר וּמְאוּרֵי אֵשׁ דְּקֻדְשָׁה כְּפִדּוּעַ וּמּוּבָן כָּל זֶה, שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד וְתְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ שְׁנַמְשָׁכִין מִבְּחִינַת הָרֵאשׁ בֵּית שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית כְּנִ"ל. וְזֶהוּ, "וְהָאָרֶץ הֵיְתָה תְּהוֹ וְנָהוּ וְחֻשֵׁד עַל פְּנֵי תְהוֹם" 'תְּהוֹ וְנָהוּ וְחֻשֵׁד וְתְהוֹם' הֵם בְּחִינַת הָרַע שְׁבַד' יְסוּדוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת הָרַע שְׁבַמְאוּרֵי אֵשׁ שְׁמֶשׁ כָּל הַצְרוֹת וְחוּרְבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְכָל אֲרִיכַת הַגְּלוּת שֶׁהוּא עַל-יְדֵי שֶׁהִתְגַּבְּרוּ הַד' מַלְכֵיכוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא, שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּהוֹ וְנָהוּ וְכוּ' כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה פְּסוּקָה זֶה עַל הַגְּלוּת שֶׁל הַד' מַלְכֵיכוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמִדְרַשׁ רַבָּא, תְּהוֹ זֶה גְלוּת בְּבָל וְכוּ' וְהִתְקוּן עַל-יְדֵי שְׁמִמְשִׁיכִין מֵהַצְדִּיק הָאֵמֶת קֹדֶשֶׁת הַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם ד' פְּרָשִׁיּוֹת, ד' מַחִין בְּחִינַת מְאוּרֵי אֹר, שְׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְהִתְגַּבֵּר עַל הָרַע שְׁבַד' יְסוּדוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּהוֹ וְנָהוּ וְחֻשֵׁד וְתְהוֹם, שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּל הַתְּאֻוֹת וּמֵדוֹת רְעוּת שֶׁל הָאָדָם שְׁמִמְרָרִין חַיֵּי הָאָדָם, שְׁעַל-יְדֵי זֶה הָאָדָם כְּמוֹ תוֹעָה בְּמִדְבָר מִמֶּשׁ בְּמִקּוֹם תְּהוֹ וְנָהוּ וְחֻשֵׁד עַל פְּנֵי תְהוֹם כְּאֶשֶׁר יְכוּל כָּל אֶחָד לְהַבִּין בְּעַצְמוֹ. וְכָל זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְתַקֵּן כִּי אִם עַל-יְדֵי הַצְדִּיק יְסוּד עוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, כִּי כָּל צְדִיק הוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ-מְשִׁיחַ, כְּמִבְּאֵר כְּמָה פְּעָמִים וְזֶהוּ, "וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (זֶהר וַיְחִי דָף רמ), זֶה רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ שְׁמִרְחֵף עַל פְּנֵי הַמַּיִם עַל אֲנָפֵי אוּרֵיתָא, הֵינּוּ בְּחִינַת הַתּוֹרָה שְׁעוֹסְקִין בָּהּ הַיִּרְאִים וְהַכְּשָׁרִים שְׁבִדוֹר שְׁעֵקֶר הַתְּקוּן הוּא עֵסֶק הַתּוֹרָה בְּלִילָה בְּחֻצוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, הֵינּוּ עַל-יְדֵי קִימַת חֻצוֹת לְבָכוֹת עַל חֲרָבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְאַחַר כֵּן מִתְנַחֲמִין בְּבְּחִינַת פֶּאֶר תַּחַת אֶפֶר וְעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה לְהַקִּים אֶת הַשְּׂכִינָה מַגְלוּתָהּ שְׁשֵׁם רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ מְרַחֵף בְּבְּחִינַת וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם כְּנִ"ל, כִּי מַיִם מְרַמְזִים עַל עַל רַבּוּי הַדְּמָעוֹת שְׁבוּכִין בְּחֻצוֹת וּמִפְרָשִׁין שִׁיחָתָן לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְשׁוֹפְכִין לְבָן כְּמַיִם בְּבְּחִינַת (אֵיכָה ב') שְׁפָכִי כְּמַיִם לְבָד נִכַח פְּנֵי ה', בְּחִינַת (שֵׁם א') עֵינֵי עֵינֵי יוֹרְדָה מַיִם וְכוּ' וְזֶהוּ (שֵׁם), "כִּי רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחֵם" שֶׁהוּא הַצְדִּיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא מְנַחֵם הַכָּל בְּבְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ה') זֶה יְנַחֲמֵנו מִמַּעֲשֵׂינוּ וּמֵעַצְבוֹן דִּינוֹ וְכוּ', הֵינּוּ בְּחִינַת הַהֶעֱלָמָה הַנִּ"ל שְׁנִתְעַלַּם מֵאֵד אֹר הַצְדִּיק עַד שֶׁהוּא רָחוֹק מִמֶּנּוּ מֵאֵד בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים וְזֶהוּ, 'כִּי רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחֵם מְשִׁיב נְפִשִׁי, שֶׁהוּא הַצְדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא מְנַחֵם וּמְשִׁיב נְפִשִׁי בְּשִׁבְעָה מְשִׁיבֵי טַעַם וּבְעוֹנוֹתֵינוּ נִתְעַלַּם אֲתָנוּ וְרָחוֹק מֵאֲתָנוּ מֵאֵד וְעַל-יְדֵי זֶה, "הֵיוּ בְּנֵי שׁוּמְמַיִם כִּי גָבַר אוֹיֵב" 'בְּנֵי זֶה בְּחִינַת הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שְׁנִקְרָאִים בְּנִים, כִּי עֵקֶר תּוֹלְדוֹתֵיהֶן שֶׁל צְדִיקִים הֵם מַעֲשִׂים טוֹבִים כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה וְזֶהוּ הֵיוּ בְּנֵי שׁוּמְמַיִם' שְׁעַל -יְדֵי שְׁרַחֵק

ממני מנחם שהוא אור הצדיק הנ"ל על-ידי זה יהיו בני שוממים, שאפלו מעט המעשים טובים שלנו הם שוממים ומבלבלים מאד, כי גבר אויב, שהתגבר האויב והשונא הגדול, שהוא היצר הרע, שהוא בחינת הרע שבד' יסודות שקשה מאד להתגבר עליהם מחמת תקוף ההעלמה הנ"ל, בחינת כי רחוק ממני מנחם וכו' כנ"ל "ועל אלה אני בוכה עיני עיני יורדה מים וכו'" כנ"ל ועל-ידי זה בעצמו שבוכה במר נפש על כל זה ושופך לבו כמים, על-ידי זה זוכה לפי בחינתו שינחמו השם יתברך וימשיך עליו פאר תחת אפר עד שזוכה לעסק בתורה, שהיא בחינת מימי הדעת ששם רוחו של משיח מרחפת בבחינת ורוח אלקים מרחפת על פני המים וכנ"ל ועל-ידי זה, "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור" בחינת מאורי אור הנ"ל שנמשכין ומאירין על-ידי זה כנ"ל וזהו, "ויקרא אלקים את האור כי טוב" ופרש רש"י ואין נאה לו שישתמש האור והחשך יחד על-כן, "ויבדל אלקים בין האור ובין החשך וכו'" הינו בחינת סוד הבדלה, כי עקר התגברות הרע שבמאורי אש שהם עקר החשך הוא על-ידי תערובות כשיונקים ח"ו, יותר מדאי מהמאורי אור וכו' כידוע, אבל על-ידי רוח אלקים הנ"ל, שעל-ידי זה התגברו מאורי אור בחינת יהי אור וכו', על-ידי זה 'ויבדל', שהבדיל בין האור ובין החשך, בין מאורי אור ובין הרע שבמאורי אש שזהו בחינת הבדלה במוצאי שבת שאז מברכין על האש להבדיל ולהפריש הרע שבמאורי אש עד שיכללו המאורי אש במאורי אור על-ידי הברכה בורא מאורי אש וזהו, "ויקרא אלקים לאור יום וכו', ויהי ערב ויהי בקר יום אחד" כי על-ידי ההבדלה שהבדיל החשך מן האור הרע שבמאורי אש מן הטוב, על-ידי זה נכלל מדת לילה במדת יום ולילה כיום יאיר, שזהו בחינת כלליות והתחברות תפלה של יד בתפלה של ראש שאסור להפריד ביניהם ח"ו, בשום הפסד ושיחה, כי צריכין לכוללם יחד, שזהו בחינת ויהי ערב ויהי בקר יום אחד וכנ"ל:

אות ה

וזה בחינת תפלין מן העור לתקן ולברר בחינת כתנות עור, שהם בחינת צפרניים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבא פרק כ"א), חלקים בצפרן הלבישן וכו' שזהו בחינת מה שמסתכלין על הצפרניים כשמברכין על האש במוצאי שבת בשעת הבדלה, כי שם צריכין עקר ההבדלה והפרור לברר המאורי אש, שהם בחינת צפרניים, בחינת כתנות עור לברר הטוב מהרע עד שיתהפכו כתנות עור לבחינת כתנות אור באלף (שם), שהם בחינת מאורי אור ועל-כן כל תקון התפלין הוא על-ידי העור, כי נכתבין על גבי העור וגם הבתים ורצועות הם מן העור, כי עקר תקון התפלין להגביר בחינת המאורי אור על מאורי אש, שהוא בחינת תקון

פְּתוּנוֹת עוֹר, לְהַפְכֶם לְבַחֲנֵינָה פְּתוּנוֹת אוֹר, בַּחֲנֵינָה מֵאוֹר אוֹרֵי פְּנִיָּל:

אות ו

וְזֶה בַּחֲנֵינָה מֵהַשְׁהִיחַ בְּכָל הַד' פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל תְּפִלִּין לְהַגִּיד וּלְהוֹדִיעַ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה לְבְּנֵינוּ אַחֲרֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּפָרָשַׁת קִדְשׁ (שְׁמוֹת י"ג), "וְהִגַּדְתָּ לְבְּנֶךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר וְכוּ" וְכֵן בְּפָרָשַׁת שְׁנֵיָה (שָׁם), "וְהָיָה כִּי יִשְׁאַלְךָ בְּנֶךָ מָחָר לֵאמֹר מָה זֹאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם" וּבְפָרָשַׁת שְׁמַע וְהָיָה אִם שָׁמַע הַזֹּהֵר בְּיוֹתֵר (דְּבָרִים ו'), "וְשִׁנַּנְתֶּם לְבַבְיָהּ וְכוּ" וּלְמַדְתֶּם אוֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ וְכוּ" כִּי עֵקֶר קִדְשַׁת הַתְּפִלִּין הוּא לְהַגְדִּיל שֵׁם ה' שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָה מֵאוֹרֵי אוֹר וְכוּ" ל. וְעֵקֶר הַגְּדֵלַת שֵׁם ה' הוּא שֶׁבְּכָל דוֹר וְדוֹר יִדְבְּרוּ וְיִשְׁיחוּ בְּנִפְלְאוֹת נוֹרָאוֹת גְּדֵלַת מַעֲשָׂיו וְנִסָּיו וּמוֹפְתָיו שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ מֵעוֹלָם וְאֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל דוֹר וְלִסְפָּר כֹּל זֹאת לְבְּנֵינוּ וּלְבְּנֵי בְּנֵינוּ אַחֲרֵינוּ מִדוֹר לְדוֹר לְעוֹלָם בַּבַּחֲנֵינָה (שְׁמוֹת ג') זֶה שְׁמִי לְעֵלִים וְזֶה זְכוֹרֵי לְדוֹר דוֹר וּכְתִיב (תְּהִלִּים קל"ה), "ה' שָׁמַד לְעוֹלָם ה' זְכוֹרֵךְ לְדוֹר וְדוֹר" וְכֵמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם קמ"ה), "דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרוֹתֶיךָ יִגִּידוּ" וּכְתִיב (שָׁם ק"ו), "הוֹדוּ לוֹ בְּרָכוּ שְׁמוֹ כִּי טוֹב ה' לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ וְעַד דוֹר וְדוֹר אֱמוּנָתוֹ" כִּי בְּכָל דוֹר וְדוֹר חֵיב אָדָם לְרִאוֹת אֶת עֲצֻמוֹ כְּאֵלֵינוּ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם וְכוּ", שֶׁזֶה עֵקֶר בַּחֲנֵינָה נוֹרָאוֹת קִדְשַׁת הַתְּפִלִּין שֶׁאֵנוּ מְחִיבִים לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל הָרֵאשׁ וְהַזְרוּעַ כְּדִי לְזַכֵּר בְּכָל יוֹם הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּמַחוּ וּלְבוֹ, כִּי ה' הוֹצִיא אוֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם בְּנִסִּים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים כְּאֵלֵהּ כְּדִי לְגַלוֹת שְׁמוֹ וּמַלְכוּתוֹ וּמְשַׁלְתּוֹ בְּכָל הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ט'), "וּלְמַעַן סַפֵּר שְׁמִי בְּכָל הָאָרֶץ" כִּי מִכָּל זֶה מְדַבְּרִים ב' פְּרָשִׁיּוֹת הָרֵאוֹנוֹת קִדְשׁ וְהָיָה כִּי יִבְיָאָד מֵעַנְיָן יֵצִיאַת מִצְרַיִם וְאַחַר כֵּן שָׁמַע וְהָיָה אִם שָׁמַע לְקַבֵּל עֲלֵינוּ עוֹל מַלְכוּתוֹ וְאֱמוּנָתוֹ וְעוֹל מִצְוֹת וְכֹל זֶה צְרִיכִים לְקַבֵּל בְּכָל יוֹם מִחֻדָּשׁ מִמֶּשׁ כְּמוֹ שֶׁהִזְהִיר (דְּבָרִים ו'), "וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל לְבָבְךָ" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (סְפָרִי שָׁם), בְּכָל יוֹם וְיוֹם הָיוּ בְּעֵינֶיךָ כְּחֻדָּשִׁים, כִּי מִי שֶׁמְשִׁים לְבוֹ לְהַתְּבוּן עַל דְּרָכֵי ה' וְהִנְהִיגוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל דוֹר חֲסָדִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים עַל-יְדֵי הַצְּדִיקֵי אֱמֶת שֶׁמוֹדִיעִים לָנוּ אֱלֻקוֹתוֹ וְתִבְרָךְ בְּחֻדוֹשֵׁי תוֹרָתָם שֶׁמְחַדָּשִׁים בְּדַרְכֵים נִפְלְאִים בְּכָל דוֹר וּבִרְבוּי הַנְּסִים וְהַטּוֹבוֹת וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁעוֹשֶׂה עִם כָּל אֶחָד בְּפָרְטִיּוֹת כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְיִם ג' פְּעָמִים בְּכָל יוֹם, "וְעַל נִסִּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם וְעַל עֲרֵב וּבִקֵּר וְצַהֲרִים וְכוּ" הוּא יְכוֹל לְקַיֵּם בְּאֱמֶת מֵהַשְׁהִיחַ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה, בְּכָל דוֹר וְדוֹר חֵיב אָדָם לְרִאוֹת אֶת עֲצֻמוֹ כְּאֵלֵהּ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם וְחוֹבֵה עַל כָּל אֶחָד לְשִׁיחַ וְלִסְפָּר בְּזֶה כָּל יְמָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים ק"ה), "שִׁיחוּ

בְּכֹל נִפְלְאוֹתָיו" וְלִסְפָּר וְלַהוֹדִיעַ זֹאת לְבָנֵינוּ וְלִבְנֵי בְּנֵינוּ מִדּוֹר לְדוֹר לְעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ד'), "וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֵיךָ וְלִבְנֵי בְּנֵיךָ" וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים ע"ח), לֹא נִכְחַד מִבְּנֵיהֶם לְדוֹר אַחֲרוֹן מִסִּפְרֵים תְּהִלּוֹת ה' וְעִזּוֹז וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּקַּם עֲדוֹת בְּיַעֲקֹב וְכוּ', אֲשֶׁר צִוָּה אֶת אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעַם לְבָנֵיהֶם לְמַעַן יִדְעוּ דוֹר אַחֲרוֹן בְּנִים יוֹלְדוּ וַיִּקְוֹמוּ וַיִּסְפְּרוּ לְבָנֵיהֶם וְכוּ' וְכֹל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת שֵׁם ה' שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַפָּאָר וְהַחֵן וְהִלְפֵי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם שֶׁאֵנוּ מִמְּשִׁיכִין עֲלֵינוּ הַפָּאָר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם ה' עַל -יְדֵי הַתְּפִלִּין הַקְּדוֹשִׁים כְּנ"ל וְזֶה הַפָּאָר וְהַהֲדוֹר נִמְשָׁךְ מִדּוֹר לְדוֹר בְּבְחִינַת (יִשְׁעֵיהָ מ"א) קוֹרָא הַדּוֹרוֹת מֵרֵאשִׁי, שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת נִמְשָׁכִין מִזֶּה הָרֵאשִׁי בֵּית וְכֵן פִּרְשׁ שֵׁם הַדּוֹרוֹת בְּחִינַת הַדּוֹר הָאֲתָרוּג וְהַשְּׁנֵי הַפְּרוֹשִׁים אַחַד, כִּי הַדּוֹר הָאֲתָרוּג, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבוֹד הַדָּר מְלֻכּוּתוֹ צְרִיכִין לִסְפָּר בְּכֹל דּוֹר וְדוֹר וְלַהוֹדִיעַ זֹאת מִדּוֹר לְדוֹר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֵׁם בְּתִהְיֶה לְדוֹד בְּכֹל הַמְּזֻמּוֹר, "דּוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ וְגִבּוֹרוֹתֶיךָ וְכוּ'". עַד, "לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גִּבּוֹרוֹתָיו וְכָבוֹד הַדָּר מְלֻכּוּתוֹ וְכוּ'":

אות ז

וְעַל-כֵּן אֵי אֲפֹשֶׁר לִידַע וְלַהוֹדִיעַ וְלַהֲגִדִּיל שֵׁם ה' כִּי אִם עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, כִּי הַצַּדִּיק הָאֱמֵת הוּא בְּחִינַת צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם, שֶׁעָקַר גְּדֻלְתּוֹ הוּא עַל-יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית בְּתַכְלִית הַקְּדוּשָׁה שְׁאִין קְדוּשָׁה אַחֲרֶיהָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ, צַדִּיק מֵאֵן דְּנִטִיר בְּרִית וּמִשָּׁם בְּבְחִינַת בְּרִית יוֹצֵאִין כָּל הַדּוֹרוֹת, אֲבָל אֵת זֶה לְעַמַּת זֶה עָשָׂה אֱלֹקִים, כִּי הִסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפָה שֶׁנִּמְשָׁךְ מִזֵּהֶמַת הַנְּחָשׁ מִתְּגַבְּרַת שֵׁם דִּיקָא בְּיוֹתֵר וְעַל-כֵּן זְעִירִין אֲנוּן זֹכִין לְקַדְּשֵׁת הַבְּרִית בְּשִׁלְמוֹת, כִּי אִפְלוּ הַכְּשָׁרִים אֵינָם זֹכִין לְקַדְּשָׁה זֹאת כְּרֵאוּי, אֵד אָף-עַל-פִּי-כֵן אֲשָׁרִי לְמִי שֶׁאֵינוּ פּוֹגֵם עַל כָּל פְּנִים פְּדָמִים גְּמוּרִים ח"ו, אֲבָל בְּעִזּוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים שְׁכִיחַ הַרְבֵּה מֵה שֶׁשְׁכִיחַ שְׁפוֹגְמִים מְאֹד וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי דוֹעַ בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ וּמִשָּׁם כָּל הָעֵרְבוּבֵיָא שֶׁבְּעוֹלָם שְׁאִין יוֹדְעִין הֵיכָן הַצַּדִּיקִי אֱמֵת וְכוּ' וְזֶה בְּחִינַת מְלַחֲמַת עֲמֶלֶק שֶׁבְּכָל דּוֹר, כִּי עֲמֶלֶק הוּא זֵהֶמַת הַנְּחָשׁ שֶׁכָּלוּל מִכָּל הַרְעוֹת שֶׁבְּכָל הַד' יְסוּדוֹת הֵם בְּחִינַת כָּלֵל כָּל הַגְּלִיּוֹת בְּבְחִינַת (בַּמִּדְבָּר כ"ד) רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמֶלֶק וְהוּא מֵעוֹלָם רְצוּעָה מִרְדוֹת לְיִשְׂרָאֵל, כִּי בְּכָל דּוֹר וְדוֹר הוּא אוֹרֵב עַל הַכָּלֵל וְעַל הַפֶּרֶט כָּל יוֹם, כִּי הוּא הַשָּׁטָן הוּא הַמְּסִית וְכוּ' כִּי בְּתַחֲלָה מְסִית אֶת כָּל אַחַד בְּתַאוּתָיו וּמִדּוֹתָיו הַרְעִים לְמָה שֶׁמְסִיתוֹ וּמַחְטִיאֵוּ בְּנִעוּרָיו וּבִגְלֻדוֹתָיו בְּפָגַם הַבְּרִית כְּמוֹ שֶׁמְחַטִּיאֵוּ וְאַחַר כֵּן מְסִיתוֹ לְרַדֵּף אַחַר גְּדֻלוֹת הַיּוֹת לְהוֹט אַחַר הַמְּמוֹן וְכוּ' וְלְרַדֵּף אַחַר הַכְּבוֹד וְכוּ', כִּי כָּל הַקְּנָאָה וְהַתְּנָאָה וְהַכְּבוֹד וְכוּ' וְכָל בַּמְּדוֹת רְעוֹת הַכָּל נִמְשָׁךְ מִקְּלַפַּת עֲמֶלֶק וְלֹא דִי לוֹ בְּכָל

זה, אף גם עושה ערבוביה גדולה עד שנעשה קטגוריא גדולה בין התלמידי חכמים ומרבה ומגדיל השקר בעולם עד שמכניס דעות זרות וכפירות הרבה בעולם ומקים מהם ראשים שאומרים שרוצים בתקנת ישראל וכו', פידוע כל זה ואי אפשר להאריך בזה פאן וכל זה הוא בחינת מלחמת עמלק שבכל דור וכל עקר קנאתו והתגרותו של קלפת עמלק הוא להעלים ולהסתיר אור הצדיקי אמת, שהם בחינת שם ה' ועל-כן נשבע השם יתברך שאין שמו שלם עד שימחה זכר עמלק, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ומובא בפרוש רש"י), כי השם יתברך בעצמו כביכול, צריך ללחם עמו בכל דור ודור, כמו שכתוב (שמות י"ז), "מלחמה לה' בעמלק מדור דור" כי על זה עקר התגברותו שרוצה להעלים אור הצדיק הוא בחינת שם ה' שלא להודיעו ח"ו, מדור לדור ורוצה להתגבר בכל זה על-ידי פגם הברית שממשיך בזהמתו שמשם המשכת הדורות, על-כן סובר שיוכל להעלים השם הקדוש על-ידי זה, אבל איש בער לא ידע שהצדיק האמת קדש את עצמו בקדשת הברית, בקדשה נוראה כל כך עד שקדשתו עולה על הכל, כי על-ידי תקוף קדשתו המשיך דעת עליון ונשגב בזה שאי אפשר להעלימו בשום אפן, שעל-ידי זה הכל יכולין להמשיך הדעת הקדוש האמתי מדור לדור, כי הוא דעת התורה הקדושה שקבלנו על -ידי משה רבנו, עליו השלום, שהבטיח לו השם יתברך (שמות י"ט), "וגם כך יאמינו לעולם" שכל הצדיקים הממשיכין חדושי תורה על-פי הדעת הקדוש הזה לחזק ולקיים בלב כל ישראל עצות עמקות אמתיים לקיים על-ידי זה את כל דברי התורה הזאת אי אפשר להעלים אורם בשום אפן, כי שפת אמת תפון לעד וגם כי כל ישראל הם בכלל שומרי הברית על -ידי מצות מילה הקדושה כמו שמעתי מפיו הקדוש, כי כל זה הוא בחינת מצות מילה שהוא לחתוך ולהעביר הערלה, שהיא בחינת קלפת עמלק וזה בחינת חתוך ופריעה שהם כנגד תרין עננין שמכסיין על עינא, שהם רומי רבתא ורומי זערתא, שמשם חרבון בית המקדש, שמזה התחיל התורה בראשית הנ"ל ותרין עננין אלו הם בחינת קלפת עמלק שחופין על הברית קדש מעבירין אותם על-ידי מצות חתוך ופריעה:

אות ח

וזה בחינת השם שנותנין להתינוק בשעת המילה, כי על -ידי שחותכין ומעבירין הערלה שהיא בחינת קלפת עמלק, שהיא בחינת ההעלמה וההסתרה הנ"ל, שעל ידה היה נעלם ונסתר אור הצדיק יסוד עולם וכו' כנ"ל ועכשיו שהעבירו ובטלו ההעלמה אזי חוזר ונתגלה בחינת שם ה', שהוא בחינת אור הצדיק וכו' כנ"ל ומשם נמשך שם התינוק הנמול שנקרא בשם ישראל בשם שמברכין אותו, כי כל שמות בני ישראל הם

בְּחִינַת שֵׁם ה' שֵׁם הַצַּדִּיק, כִּי שְׁמוֹ מְשֻׁתָּף בְּשִׁמְנוֹ וְעַל-כֵּן אֲבָרְהָם אָבִינוּ שֶׁהוּא רֹאשׁ לְנִמּוּלִים כְּשֶׁצָּוָה אוֹתוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל הַמִּילָה, אִזְ הַגְּדִיל שְׁמוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית י"ז), "אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ וְכוּ' וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֶךָ אֲבָרָם וְהָיָה שְׁמֶךָ אֲבָרְהָם", הֵינּוּ כְּנִ"ל, כִּי מִצּוֹת מִילָה שְׁעַל יְדָה מִבְּטָלִין בְּחִינַת הַהֶעֱלָמָה הַנִּ"ל, עַל-יְדֵי זֶה נִגְדַל שֵׁם הַצַּדִּיק בְּחִינַת וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֶךָ אֲבָרָם כִּי אִם אֲבָרְהָם, הֵינּוּ שֶׁהַגְּדִיל שְׁמוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַגְּדִיל שֵׁם ה' כְּנִ"ל, שֶׁזֶה זֹכֵיךְ עַל-יְדֵי שֶׁבְּטָלוּ הַהֶעֱלָמָה עַל-יְדֵי מִצּוֹת מִילָה כְּנִ"ל וּמִשָּׁם מִמְּשִׁיכֵיךְ שֶׁהִתִּינוּק הַנְּמוּל שִׁיְהִיָּה נִקְרָא בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם ה' שֵׁם הַצַּדִּיק שֶׁנִּגְדַל עִתָּה עַל-יְדֵי מִצּוֹת מִילָה כְּנִ"ל:

אות ט

וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת פּוּרִים וּפְרָשֶׁת זְכוֹר שֶׁקוֹרִין מִלְּפָנָיו הוּא הַכְּנַעַת קִלְפַת עֶמְלֶק שֶׁהוּא עֶקֶר קִלְפַת הָעֶרְלָה הַחוּפָּה עַל בְּרִית קִדְשׁ שֶׁמִּשָּׁם עֶקֶר הַהֶעֱלָמָה שֶׁמִּתְגַּבֵּר תָּמִיד לְהַעֲלִים אוֹר הַצַּדִּיק יְסוּד עוֹלָם עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית, הוּא בְּחִינַת עֶרְלָה כְּנִ"ל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדָרְךָ, שֶׁהוּא בְּחִינַת פָּגַם הַבְּרִית, כְּמוֹבָא וְהוּא מִתְגַּבֵּר עַל חֲלוּשֵׁי כַח לְהַפְרִידָם ח"ו, מִהַצַּדִּיק הָאֵמֶת בְּבְחִינַת (דְּבָרִים כ"ה) וַיִּזְנֶב בְּךָ כָּל הַנְּחֻשָׁלִים אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עֵיף וַיִּגַע וְלֹא יָרָא אֱלֹקִים שֶׁהֵם הַחֲלוּשֵׁי כַח שֶׁבִּישְׂרָאֵל שְׂרוּצָה לְהַתְּגַבֵּר עֲלֵיהֶם בְּיוֹתֵר בְּתִקְוָה הַהֶעֱלָמָה וְלְהַפְרִידָם לְגַמְרֵי ח"ו, מִהַצַּדִּיק הָאֵמֶת שֶׁמִּשָּׁם כָּל חַיּוּתָם וְתִקְוָתָם לְנֹצַח וְזֶה בְּחִינַת הַמֶּן, יִמַח שְׁמוֹ, שֶׁרָצָה לְהַתְּגַבֵּר בְּעַת שֶׁנִּלְקַחָה אֶסְתֵּר לְמִשְׁכַּב הָעֶרְל, כִּי סִבֵּר שֶׁאִשָּׁה יִרְאֵת ה' נִכְבְּשָׁה תַחְתָּם, כִּי כָּל הַמְּאוּרֵי אֵשׁ יִנִּיקְתֶּם מִבְּחִינַת אִשָּׁה וְכוּ' כִּיִּדוּעַ עַל-כֵּן שֵׁם עֶקֶר הַמִּלְחָמָה, אֲבָל בְּתִקְוָה קִדְשָׁתוֹ שֶׁל מְרֹדְכֵי וְגַם אֶסְתֵּר הִיָּתָה צְדָקָת גְּדוּלָה שֶׁמֵּר אוֹתָהּ שֶׁלֹּא תִהְיֶה נִלְכָּדָת בֵּינֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּתִקְוֵי זֶהֱרָה, בַּגִּין דָּאֵח נְטִיר לֵה. אֲדָרְבָּא, הוֹצִיאָה מִבֵּינֵיהֶם כָּל נְצוּצוֹת הַקִּדְשָׁה בְּבְחִינַת (קֹהֶלֶת ח') עַת אֲשֶׁר שֶׁלֹּט הָאָדָם בָּאָדָם לְרַע לוֹ וְכוּ', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מֵה שֶׁכְּתוּב לְעִיל שֶׁבְּשֶׁרֶשׁ הַקִּדְשָׁה נִכְלָלִין הַמְּאוּרֵי אֵשׁ בְּבְחִינַת מְאוּרֵי אוֹר כְּנִ"ל, אֲבָל הַמֶּן סִבֵּר שֶׁעֲכָשׁוּ יִתְגַּבֵּר עַל-יְדֵי זֶה, שְׁעַל-יְדֵי שֶׁנִּלְקַחָה אֶסְתֵּר וְכוּ' יְהִיָּה לוֹ כַּח לְהַגְבִּיר מְאֹד אֶת הַמְּאוּרֵי אֵשׁ עַד שֶׁיִּכְלָה וַיִּשְׁוֹף ח"ו, הַכֹּל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מֵה שֶׁרָצָה לְהַשְׁמִיד לְהַרְג וְלֹאֲבַד וְכוּ' וְהַעֲקֹר עַל-יְדֵי שֶׁנִּכְשְׁלוּ בְּבָבֶל בְּנָשִׁים הַנִּכְרִיּוֹת בְּפָגַם הַבְּרִית כָּל כָּךְ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְגַּבֵּר הַהֶעֱלָמָה וְהַסְתֵּרָה כְּנִ"ל, כִּי מִתְגַּבֵּרִין מְאוּרֵי אֵשׁ כְּנִ"ל וּמִגְדַל הַתְּגַבְּרוּתָם אִזְ רָצָה לְכַלּוֹת לְגַמְרֵי ח"ו, וּבְאֵמֶת הִיָּתָה אִזְ עַת צָרָה גְּדוּלָה וְכוּ', כְּמוֹבָא. אֲבָל הַכְּנַעַתוֹ וּמְפֻלְתוֹ הִיָּה עַל-יְדֵי מְרֹדְכֵי שֶׁיִּצָּא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זְעָקָה גְּדוּלָה וּמְרָה וַיִּלְבֹּשׁ שֶׁק וְאִפְרָר וְכוּ' בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר דָּבַר הַמֶּלֶךְ וְדַתּוֹ מִגִּיעַ אֲבָל

גדול ליהודים וצום ובכי ומספד שק ואפר יוצע לרבים (אסתר ד'), שכל זה הוא בחינת הבכיה וההספד של חצות הנ"ל, שעקר הבכיה וההספד הוא על העלמה הנ"ל, שעל-ידי זה עקר חרבן בית המקדש כנ"ל, כי גם אז עקר התגרות המן וחילותיו היה על שראה שרוצים לחזר ולבנות את הבית המקדש, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ומחמת זה התגרו בהם להגביר ח"ו, המאורי אש על-ידי הפגמים הנ"ל לכלותם לגמרי ח"ו, אבל מרדכי וישראל המשיכו תקון הנ"ל של בחינת חצות הנ"ל על ידי האבלות והבכיה וההספד שפכו והספידו על הצרה הגדולה הזאת שהוא בחינת הספד על העלמת הצדיק וכו'. וזהו בחינת שק ואפר אפר דיקא שפכו והתפלשו באפר על שראו תקף התגברות המאורי אש שהם בחינת אפר כנ"ל, ועל-ידי זה באמת זכו אחר כך שנתהפך מהפך אל הפך בבחינת לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר, 'פאר תחת אפר' דיקא בחינת שנתהפכו המאורי אש, בחינת אפר שיניקתם מבחינת אשה אסתר ונכללו בשרש קדשתם בבחינת פאר ויפי והדור הצדיק, שהוא בחינת מאורי אור, שזהו בחינת (שם ח') ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור וכו', שכל זה הוא בחינת פאר ויפי והדור הצדיק האמת בחינת כלליות הגוונים שהם בחינת תכלת וחור וכו' ותכריז בוץ וארגמן וכו' כי התגברו בחסדו בחינת המאורי אור מאד בבחינת פאר תחת אפר כנ"ל, כי מרדכי הוא בחינת הראש בית הנ"ל, בחינת (שמות ל') ואתה קח לך בשמים ראש מר דרור שהוא בחינת מרדכי מן התורה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגלה י') כי הראש דקדשה בחינת מחין הנ"ל הם בחינת בשמים, בחינת ריח טוב שהוא חיות הנשמה, שהיא בחינת המחין, בחינת (איוב ל"ב) ונשמת שדי תבינם ועל-כן על-ידי הבשמים ראש האלו נמשח המשכן וכל כליו ונתקדשו בקדשתם, כי כל קדשת המשכן והבית המקדש הוא על-ידי הצדיק הראש בית הנ"ל, שהוא בחינת שבת שמאיר לבית המקדש וכמבאר בהתורה

אות י

וזהו, "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר" שהם בחינת פאר כלליות הגוונים, בחינת ד' מחין שמשם כל השמחות בבחינת (תהלים פ"ט) בשמך יגילון כל היום וכו' כי תפארת עזמו אתה וכו' וזהו בחינת מה שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (מגלה ט"ז), אורה זו תורה בחינת קדשת המחין הנ"ל הם בחינת קדשת התורה, כי כל חכמות המחין הוא רק חכמת התורה ולא שום חכמה אחרת ח"ו, כמו שכתוב, "אני חכמה וכו' לי בינה וכו'" וזהו (שם), ושמחה זה יום טוב שאז מאיר אור הפנים שבשביל זה נצטוו לעלות לרגל ביום טוב, כמו שכתוב (שמות כ"ג), "שלוש

פְּעָמַיִם בְּשָׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָדָּךְ אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ" לְקַבֵּל אוֹר הַפְּנִיִּים הַמְּאִיר
בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּאָר הַנִּי"ל, שֶׁהוּא עֵקֶר קְדוּשַׁת הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ
כְּנִי"ל. וְזֶהוּ (שָׁם), וְשִׁשּׁוֹן זֶה מִיֵּלָה, הֵינּוּ הַכְּנָעַת וּבִטּוּל הַהֶעֱלָמָה הַנִּי"ל, עַל-
יְדֵי הַעֲבֵרַת הָעֶרְלָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת קְלַפַּת עֲמֶלֶק שְׁחֹתְכִין וּמַעֲבִירִין אוֹתָהּ
עַל-יְדֵי מַצּוֹת מִיֵּלָה כְּנִי"ל וְזֶהוּ (שָׁם), וַיִּקַּר אֵלָיו תְּפִלִּין, כִּי כָּל זֶה הוּא
בְּחִינַת תְּפִלִּין

אות יא

וְעֵינַי בְּהִלְכוֹת שַׁבַּת הִלְכָה ד' שָׁם מְבֹאֵר גַּם כֵּן עֵינַי פָּרַשְׁתָּ זְכוּר וְכוּי עַל-פִּי
הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲדָה הַתּוֹרָה הִיא אֲרֻכָּה מְאֹד מְדָה וְכוּי וּמָה שֶׁחָסַר זֶה גִּלְגָּל
זֶה וְכוּי וְעַד כֵּן צָרִיכִין לְמוֹדְעֵי כִּי עַד כֵּן יֵשׁ בְּזֶה הַרְבֵּה לְדַבֵּר וּלְבַאֵר בְּבְחִינַת
הַנְּגִלוֹת לָנוּ וּלְבְנֵינוּ וְכוּי מְלַבֵּד הַנְּסֻתָרוֹת לְה' אֱלֹקֵינוּ שֵׁשׁ בְּזֶה שֶׁהוּא
סְתוּם וְנִעְלָם מֵעֵינַי כָּל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵאִיר עֵינָיו בְּתוֹרָתוֹ תָּמִיד, אֲמֵן כֵּן יְהִי
רְצוֹן:

אות יב

וְהִנֵּה עַל-פִּי כָּל הַנִּי"ל מְבֹאֵר שֶׁתְּפִלִּין הֵם בְּחִינַת פְּאָר בְּחִינַת מוֹחִין
הַמְּאִירִין לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת שַׁבַּת כְּנִי"ל וְעַתָּה מִמִּילָא מוּבָן מָה
שֶׁשַּׁבַּת לֹא זָמַן תְּפִלִּין, כִּי בְּשַׁבַּת מְאִירִין הַמוֹחִין בְּחִינַת פְּאָר הַנִּי"ל בְּחִינַת
אוֹר הַצְּדִיק וְכוּי מִמִּילָא עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת עֲצוּמוֹ שֶׁל יוֹם שֶׁהוּא שַׁבַּת שֶׁהוּא
בְּחִינַת אוֹר הַצְּדִיק וְכוּי כְּנִי"ל וְכֵן יוֹם טוֹב גַּם כֵּן מְאִיר בּוֹ אוֹר הַפְּנִיִּים,
שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּאָר כְּנִי"ל עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת יוֹם טוֹב בְּעֲצוּמוֹ וְעַל-כֵּן הוּא גַּם כֵּן
לֹא זָמַן תְּפִלִּין וְכְנִי"ל:

אות יג

וְזֶהוּ שֶׁכָּתַב בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ פְּרִשְׁת חַיִּי שָׂרָה שְׂרָזָא דְתַפְלִין הוּא, כִּי הֵם בְּבַחֲנֵינָת וְעָשׂוּ לִי מְקַדָּשׁ וְכוּי וְכִמּוֹ שֶׁכָּתוּב שֶׁסְּכָוָה שָׁם כְּגוֹנוֹנָא דְמִקְדָּשׁ, דְּכַתְיִב, "וְעָשָׂה כְּרוּב אֶחָד מְקַצָּה מְזָה וְכְרוּב אֶחָד מְקַצָּה מְזָה" וְעַלִּיהוּ דִּיורָא דְמִלְכָא בֵּארְבָּא אֲתָנוּן וְכֵהֵן גְּדוֹל לְבָא וּמוּחָא עֲלִיהוּ מְדוּרִין דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּארְבָּא פִּרְשִׁיין וְכוּי, עֵינן שָׁם כִּי עַל-פִּי כָּל הַנְּי"ל מְבַאֵר שֶׁתַּפְלִין הֵם בְּחִינַת שְׁבֵת, בְּחִינַת אֹר הַצְּדִיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמַּחֲיִן הַמְּאִירִין לְבֵית הַמְּקַדָּשׁ, הֵינּוּ כְּכֹל דְּבָרֵי הַזֵּהר הַנְּי"ל שֶׁתַּפְלִין הֵם בְּבַחֲנֵינָת וְעָשׂוּ לִי מְקַדָּשׁ כְּנִי"ל:

ברכת השחר א' :

כַּד שָׁמַע קוֹל תְּרַנְגוּלָא יְבִרְךְ הַנוֹתָן לְשָׁכוּי בֵּינָה כוּי עַל-פִּי מַה שֶׁכָּתַב רַבְּנּוּ בְּהַתּוֹרָה "וּבְיוֹם הַבְּפוּרִים" הַמְּדַבֵּר מֵהַתְּגִלוֹת הַהִסְתַּרְתָּה וְכוּי (בְּסִימָן נ"ו), עֵינן שָׁם שֶׁעֲקָר תַּקּוּן הַמְּלָכוֹת עַל-יְדֵי שְׁמִמְשִׁיכִין לְתוֹכָהּ אֲרִיכוֹת יָמִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדְּעַת וְאִזּוּ יוֹכֵל לְגַלוֹת הַהִסְתַּרְתָּה שְׁבֵתוֹף הַהִסְתַּרְתָּה וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה מֵהַהִסְתַּרְתָּה דְּעַת וְאִזּוּ אֲוִרִיתָא מְכַרְזַת קַמְיָהוּ עַד מְתֵי פְתִיִים כוּי וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת קוֹל הַתְּרַנְגוּל, כִּי בְּלִילָה מְתַגַּבְרַת הַהִסְתַּרְתָּה, כִּי הִיא בְּחִינַת דִּינִים וְעַל-כֵּן אִזּוּ הַמְּלָכוֹת בְּגַלוֹת וְעַל-כֵּן אִזּוּ הַשְּׁנָה שֶׁהוּא אֶחָד מִשְׁשִׁים בְּמִיתָה הַפְּדָת חַיִּים וְאֲרִיכַת יָמִים, שֶׁהוּא עַל-יְדֵי הַדְּעַת כְּנִי"ל וּבַחֲצוֹת הַלֵּילָה אִזּוּ מִתְחִיל לְהֵאִיר הַדְּעַת בְּהַמְּלָכוֹת וְאִזּוּ מִתְחִיל תַּקּוּן הַמְּלָכוֹת וְעַל-כֵּן נַעֲשֶׂה אִזּוּ מֵהַהִסְתַּרְתָּה שֶׁהִיא בְּחִינַת דִּינִים וְגִבּוּרֹת, נַעֲשֶׂה מֵהֶם דִּיקָא דְּעַת וּמְכַרְזִין וְאֲוִמְרִים, "עַד מְתֵי פְתִיִים תִּתְּאָהְבוּ פְתִיִי" בְּבַחֲנֵינָת אֲוִרִיתָא מְכַרְזַת כְּנִי"ל וְזֶה הוּא בְּחִינַת קְרִיאַת הַתְּרַנְגוּל שֶׁהוּא מְכַרְזִין וּמְעוֹרֵר הָעוֹלָם לְעִבּוּדַת הַבוּרָא, כְּמִבְּאֵר בְּזֵהר וְהוּא בָּא מֵהַשְּׁתַּלְשְׁלוֹת הַגִּבּוּרֹת דִּיקָא, כִּי הַגִּבּוּרֹת, שֶׁהֵם הַהִסְתַּרְתָּה, נִתְּהַפְּכוּ וְנַעֲשׂוּ מֵהֶם דְּעַת וּמְכַרְזִין וּמְעוֹרֵרִין, "עַד מְתֵי פְתִיִים כוּי עוֹרוּ יְשָׁנִים מִתְּרַדְמַתְּכֶם" וְעַל-כֵּן מְבָרְכִין אִזּוּ הַנוֹתָן לְשָׁכוּי בֵּינָה, שֶׁעַל-יְדֵי הָאֲרַת הַבֵּינָה, שֶׁהֵם הַמַּחֲיִן לְתוֹף הַגִּבּוּרֹת, עַל-יְדֵי זֶה הֵם נִתְּהַפְּכוּ וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם דְּעַת כְּנִי"ל וְזֶהוּ, "לְהַבְּחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה", הַפְּדָת הַהִסְתַּרְתָּה שֶׁמְהַפְּכִין אֹר לְחֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ לְאֹר, אֲבָל עַל-יְדֵי הַתְּגִלוֹת הַדְּעַת מְבַחֲיִן בֵּין יוֹם לַלַּיְלָה, בֵּין חֹשֶׁךְ לְאֹר, בֵּין רַע לְטוֹב. וְזֶהוּ, "הַנוֹתָן לְשָׁכוּי בֵּינָה" 'בֵּינָה' דִּיקָא, כִּי עֲקָר הַמְּתַקַּת הַגִּבּוּרֹת שֶׁנִּמְתַּקֵּין וְנִתְּהַפְּכִין לְדְּעַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֶסֶד כְּנִי"ל, הוּא עַל-יְדֵי הַבֵּינָה, כִּי מִשֶּׁם דִּינִין מִתְּעַרְרִין וְעַל יְדֵי נִמְתַּקֵּין וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים פ"ט) מִי גִבֵּר יַחִיה וְכוּי מִי זֶה בְּחִינַת בֵּינָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אִיּוֹב ל"ח), "מִי נָתַן לְשָׁכוּי בֵּינָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ, כִּי ה' צָבָאוֹת יַעֲץ וּמִי יַפֵּר, הֵינּוּ כְּשֶׁמְמַשִּׁיף הָאֲרַת הַבֵּינָה לְתוֹף הַגִּבּוּרֹת, שֶׁזֶה בְּחִינַת חַיִּים וְאֲרִיכוֹת יָמִים כְּנִי"ל וְזֶה, "מִי גִבֵּר יַחִיִּי", עַל-יְדֵי זֶה "יִמְלַט נַפְשׁוֹ מִיַּד שְׂאוֹל סָלָה", כִּי עַל-

יְדֵי זֶה נִתְּהַפְּכָה הַהִסְתַּרְתָּה לְדַעַת וְאוֹרֵיתָא מְכַרְזַת קָמִיהוּ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
וְעַל-יְדֵי זֶה מִמְלִט נִפְשׁוּ מִיַּד שְׂאוֹל עַל-יְדֵי הַתִּשׁוּבָה כְּנִ"ל :

הַלְכוֹת בְּרַפְת הַשַּׁחַר הַלְכָה ב' נִכְלָלַת בְּהַלְכוֹת הַשְּׂפָמַת הַבְּקָר עַל-פִּי
"אֲזַמְרָה לֵאלֹקֵי בְּעוֹדֵי" הַלְכָה א' :

ברכת השחר ג:

אות א

כַּד שָׁמַע קוֹל תְּרַנְגוּלָא מְבַרַךְ הַנוֹתֵן לְשָׁכוּי בִּינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה
וְכוֹי, וְעַנְיָן בְּרַפְת שְׁלֵא עֲשִׂנִי גוֹי וְעָבַד וְאִשָּׁה וְכוֹי וְעַנְיָן בְּרַפְת הַתּוֹרָה וְעַנְיָן
פְּרִשְׁת הַתְּמִיד וּשְׂאָר קַרְבָּנוֹת וְעַנְיָן פְּסוּקֵי דְזַמְרָה :

עַל פִּי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל הַבֶּן מְלֻךְ שֶׁנֶּחֱלַף בְּבֶן הַשְּׂפָחָה וְכוֹי, עֵינֵי שָׁם כָּל הַמַּעֲשֶׂה
כִּלְה מְרֵאשָׁה לְסוּפָה וְהוּא פְּלָא, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל אַחַר שֶׁסָּפַר מַעֲשֶׂה
זֶאת בְּזֶה הַלְשׁוֹן, הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה הוּא כִּלְה הַפְּלָא וְכוֹי וְאִין לְהֶאָרִיךְ כָּאֵן
בְּשִׁבַח גְּדֻלַּת הַמַּעֲשִׂיּוֹת, כִּי גָבְהוּ מִדַּעֲתֵנוּ וְכוֹי, רַק מָה שֶׁאֶפְשָׁר לְמַצָּא בְּהֵם
אִיזָה רְמִז בְּעֵלְמָא אָנוּ מְחַזְּבִים לְחַתֵּר וְלְמַצָּא בְּחִסְדֵי ה', כִּי שֶׁמַּעֲתִי גְלוּי
דַּעֲתוֹ הַקְּדוּשָׁה מִפִּי הַקְּדוּשׁ שֶׁרְצוֹנוֹ שֶׁנֶּחֱתֵר לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ בְּהֵם מָה
שֶׁאֶפְשָׁר לְמַצָּא וְגַם אָמַר שֶׁיִּכְוֹלִין לְמַצָּא הַרְבֵּה מִהָעַנְיָנִים הַמְּבֹאָרִים
בְּהַמַּעֲשִׂיּוֹת מִי שֶׁבָּקִי וּמִבֵּין בְּסַפְרִים קְדוּשִׁים, רַק גּוֹף הַמַּעֲשֶׂה בְּעַצְמוֹ מִי
וּמָה וְאִימַת זֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַבִּין וְכוֹי וְאִין כָּאֵן מְקוֹמוֹ לְהֶאָרִיךְ בְּזֶה :

אות ב

וְהִנֵּה עֲנִין הַמַּעֲשֶׂה נִרְאָה הַנִּיל שֶׁל הַבֶּן מֶלֶךְ שְׁנַחֲלַף. שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִדְמָה לְהַעֲוֹלָם שֶׁהוּא בֶן הַשִּׁפְחָה וְעַל-יָדֵי זֶה הַתְּגַבֵּר עָלָיו הָאֲכֹזֵר הַבֶּן הַשִּׁפְחָה בְּאֵמֶת וְגֵרָשׁוֹ מִמְּקוֹמוֹ. וְעַל-יָדֵי זֶה נִפְלַב בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֵמֶת בְּדַעְתּוֹ עַד שֶׁבָּא לְיַדֵי רַעוּת וְכוּ' וְכוּ' כָּל עֲנִין הַזֶּה מְבַאֵר וּמוֹבֵן הֵיטֵב לְמַבִּין מַעֲט, שֶׁזֶה סוּד כָּל עֲנִין גְּלוּת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם מְגֵרָשִׁים מֵאַרְצָם וּמִמְּקוֹמָם. וְהֵם כְּצֹפֹר נִוְדַדְת מִן קִנְיָה בֶן אִישׁ נִוְדַד מִמְּקוֹמוֹ וּמִפְּזָרִים בֵּין הַגּוֹיִם וְהַמְּלָכוֹת וְהַמְּמַשְׁלָה הִיא אֲצֵלָם וְיִשְׂרָאֵל נְחֻשְׁבִים בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים כְּעַבְדִּים וּשְׁפָחוֹת, שֶׁכָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַחֲלִיפִין הַנִּיל שֶׁל הַבֶּן מֶלֶךְ שְׁנַחֲלַף וְכוּ' שֶׁזֶה סוּד בְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת שֶׁשָׁם נְחַלְפִין לְפַעֲמִים הַנְּשֻׁמוֹת, כְּאִשֶׁר שָׁמַעְנוּ מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּפִרוּשׁ קֹדֶם שֶׁסִּפֵּר הַמַּעֲשֶׂה הַנִּיל שֶׁדָּבַר מִקֹּדֶם מַעֲנִין הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת שָׁם נְחַלְפִין הַנְּשֻׁמוֹת חִיו, וְאַחֵר כִּדְּעַל עֲנִין זֶה סִפֵּר הַמַּעֲשֶׂה הַנִּיל וְאָמַר שֶׁכְּבָר פָּעַם אַחַת הָיָה מַעֲשֶׂה כְּזֹאת וְהַתְּחִיל לְסַפֵּר כָּל הַמַּעֲשֶׂה הַנִּיל עַד שֶׁגִּמְרָה נִמְצָא, שֶׁהַמַּעֲשֶׂה הַנִּיל שֶׁל הַבֶּן מֶלֶךְ שְׁנַחֲלַף, זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת וְכוּ' וְזֶה סוּד כָּל גְּלוּת וְצָרוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל־לַיּוֹת וּבְפִרְטוּת מַה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד וְעַקֵּר הוּא גְלוּת וְצָרוֹת הַנִּפְשׁ מַה שֶׁגִּלְנוּ בֵּין הָעַמִּים וְאָנוּ רְחוּקִים מֵאֲבֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וְכוּ', שֶׁכָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַחֲלִיפִין הַנִּיל שֶׁל הַבֶּן מֶלֶךְ שְׁנַחֲלַף שֶׁהוּא בְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת שֶׁזֶה נִמְשָׁךְ מִחֲטָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן שֶׁאֲכַל מַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׁעַל-יָדֵי זֶה גָּרַם לְהַתְּגַבֵּר חִיו, בְּחִינַת לְהַט הַחֶרֶב הַמַּתְּהַפְּכוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּהַפְּכוֹת מִמַּטָּה לְנַחֵשׁ וּמִנַּחֵשׁ לְמַטָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת נְשֻׁמוֹת הַעֲשׂוּקוֹת בְּטִיקְלָא בְּקַלְפַת נִגְהַת הַמַּתְּגַלְגְּלִין בַּגְּלוּלָא וְכוּ' וּמִשָּׁם נִמְשָׁכִין בְּחִינַת הַחֲלִיפִין וְהַתְּמוּרוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁמִּשָּׁם עֵקֶר אַחִיזַת הַסִּטְרָא אַחְרָא חִיו, וּמִשָּׁם עֵקֶר הַגְּלוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּכָל־וּבְפִרְט, כִּי בְּאֵמֶת עֵקֶר הַמְּלוּכָה שִׁיכָה רַק לְיִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים הֵם, כִּי כָּל הָעוֹלָם וּמְלוֹאוֹ לֹא נִבְרָא אֶלָּא בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, "בְּרָאשִׁית וְכוּ'", בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרָאוּ רֵאשִׁית וְכוּ' וְהַכֹּל שִׁיךְ וּמִשְׁעַבְדֵי לָהֶם וְכְמוֹ שֶׁהָיָה קֶצֶת בִּימֵי דָּוִד וּשְׁלֹמֹה שֶׁהָיָה עֵקֶר הַמְּלוּכָה אֲצֵל יִשְׂרָאֵל וְכְמוֹ שֶׁהָיָה לְעַתִּיד כְּשִׁיבָא מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ שֶׁאֵז תִּשְׁיֵב הַמְּלוּכָה לְיִשְׂרָאֵל וְכֻלָּם יִהְיוּ מְשַׁעְבְּדִים תַּחַת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָה מ"ט), "וְהָיָה מְלָכִים אוֹמְנִיד וּשְׂרוּתֵיהֶם מִנִּיקוֹתֶיךָ אֲפִים אֶרֶץ יִשְׁתַּחֲוּ לְךָ וְכוּ'" אֲבָל עֲכָשָׁיו בְּגְלוּת בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים נְחַלְפִין הַדְּבָר שֶׁהַעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הֵם מְלָכִים וּמוֹשְׁלִים וְיִשְׂרָאֵל הֵם חִיו, כְּעַבְדִּים, שֶׁכָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת שֶׁנִּמְשָׁךְ מִחֲטָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן וְחֲטָאֵי הַדּוֹרוֹת שֶׁאַחֲרָיו שֶׁהוּא בְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ שְׁנַחֲלַף כְּנִיל, שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִתְּגַבְּרָה הַסִּטְרָא אַחְרָא דְּמַחֲשִׁיד אֲנָפִי בְּרִייתָא עַד שֶׁנְּחַלְפָה הַמְּלוּכָה לָהֶם בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים וְנִדְמָה שֶׁהֵם בְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ וְיִשְׂרָאֵל בְּגְלוּת תַּחַת פְּאֵלוֹ הָיָה בֶּן בַּעַבְד חִיו, שֶׁזֶה בְּחִינַת תַּחַת שֶׁלֵּשׁ רְגָזָה אֶרֶץ תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וּשְׁפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבַרְתָּהּ, בְּחִינַת (קֹהֶלֶת י') רְאִיתִי עֲבָדִים עַל סוּסִים וְשָׂרִים הוֹלְכִים כְּעַבְדִּים וְכוּ' וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים הַגְּבֵרָה בֶּן הָאֵמֶה עַל בֶּן הַמֶּלֶךְ עַד שֶׁגֵּרָשׁוֹ מֵאַרְצוֹ, שֶׁזֶה בְּחִינַת גְּלוּת יִשְׂרָאֵל מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא אֶרֶץ אֲבוֹתָם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִחֲמַת שֶׁנִּתְּגַרְשׁוּ מֵאַרְצָם וְנִחְשְׁבוּ כְּעַבְדִּים וְהֵם לְלַעַג וּלְקַלְס וְנִחְשְׁבוּ בַּגּוֹיִם כְּצֹאן לְטִבַח יוֹבֵל וְכוּ', רְחֻמָּנָא לְצֵלוֹ, עַל-יָדֵי זֶה נִפְלוּ בְּדַעְתָּם

ומשם נמשכין כל הגשמיות והעונות והפגמים של ישראל כל אחד ואחד לפי בחינתו שזה עקר גלות וצרת ישראל, כי עקר הגלות והצרה הוא שמחמת תקף הגלות והתגברות הסטרא אחרא עכשיו בעת הגלות, על-ידי זה מתגברת הסטרא אחרא מאד על נפשות ישראל הקדושים ומטמאת אותם בעונות ופשעים ושאר פגמים ח"ו, כמו שכתוב (תהלים ק"ו), "ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם" כי באמת ישראל רחוקים לגמרי מעון ואין עון שיך להם כלל, כמבאר במקום אחר (בלקוטי תניינא סימן ז') ועקר עונות ישראל נמשכין רק מתקף הגלות כנ"ל שנמשך מבחינת החליפין הנ"ל, שהוא בחינת היכלי התמורות כנ"ל:

אות ג

וזה סוד יצחק וישמעאל יעקב ועשו שמחמת בחינת ההיכלי התמורות שנמשך שהכרח אברהם לקח שפחה להוציא תחלה הפסלת שהיה בו מחטא אדם הראשון, שהוא העקר שהתחיל לתקנו שמזה הפסלת שנמשך מזהמת הנחש נולד ישמעאל בן האמה ומחמת החליפין של היכלי התמורות לא נכר בעולם מי בן האמה ומי בן המלכה, שהיא בחינת שרה שנקראת על שם המלכות ששרה על כל העולם ועל-בן התפאר ישמעאל, שהוא העקר זרע אברהם והממשלה בחינת מלכות שיך לו, שזהו בחינת המחלקת היא בין ישמעאל ויצחק, כמו שכתוב (בראשית כ"א), "ותרא שרה את בן הגר וכו' מצחק" וכמו שפרש רש"י מתשובת שרה, כי לא יירש בן האמה עם בני, אתה למד שהיה מריב עם יצחק על הירשה ואומר אני בכור וכו' וזהו גם כן בחינת יעקב ועשו, כי שם היה בחינת אחיזת החליפין של היכלי התמורות בבטן אחת בחינת (שם כ"ה) שני גוים בבטן ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר, כי החליפין של היכלי התמורות משתנים בכל פעם בכמה בחינות שונות בלי שעור וגם אצל כל אדם בפרטיות בפני עצמו נתרבים השנויים והתמורות בלי שעור וערך ומספר, שזהו בחינת כל העליות והירידות העוברים על כל אדם כל ימי חייו מיום היותו עד יום מותו וכל הגלגולים שמתגלגלת נשמתו במקום שמתגלגלת מדור לדור עד הסוף שהכל נמשך מסוד היכלי התמורות שמשם נמשך סוד גלגול הנשמות שמטריח הקדוש ברוך הוא את עצמו לגלגל הנשמות בכמה וכמה גלגולים שונים כדי לבררם מבחינת היכלי התמורות מחטא אדם הראשון שמשם כל החטאים ח"ו, וכנ"ל, כי מבאר בכתבי האריז"ל בענין שרואין שלפעמים צדיק גדול ועובד ה' נופל מעבודתו ולפעמים נופל לעברות גמורות, רחמנא לצלן, עד שיש שנפלו מאד שנעשו רשעים גדולים מאד, רחמנא לצלן, שהחטיאו את הרבים. ומתחלה היו צדיקים גדולים כמו ירבעם בן נבט ואחר. וכיוצא בהם

בשאר הדורות וכל זה נמשך מצד גלגולי הנשמות שלפעמים נתעבר באדם נשמת אדם בליעל וכו' ועל-ידי זה יכול פתאום, ח"ו, להתהפך לאיש אחר, ח"ו, וכן להפך שלפעמים נתעבר ברשע נשמה קדושה, שעל-ידי זה מתעורר בתשובה, שזה סוד בחינת (קהלת ח') יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשי הרשעים ויש רשעים שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים וכמובא מזה בדברי רבנו ז"ל בהתורה של כסופין (סימן ל"א) ובאמת האדם בעל בחירה והכל כפי בחירתו וכפי כסופיו וכפי אמתת התחזקותו ואמונתו בהשם יתברך וכו' וכו' כמו כן השם יתברך מתגלגל עמו ברחמיו, כי צדיק ה' וישר משפטיו ועל-כן צריך האדם להרבות בתפלה תמיד שיזכה להנצל מלהט החרב המתהפכת הזאת, שהוא בחינת היכלי התמורות כנ"ל שלא יתגברו ח"ו, לעשק ולגזל ולהחליף ח"ו, מעט הטוב של נפשו שיש בו עדיו, שעל זה התפלל דוד המלך, עליו השלום (תהלים קי"ט), "ערוב עבדך לטוב אל יעשקני זדים" שלא יעשקוהו הזדים, שהם הסטרא אחרא והקלפות העושקים את הנפשות ח"ו, בתוך הטיקלא, זה בחינת דמעת העשוקים ומיד עושקיהם כח ואין להם מנחם כידוע וזה בחינת (שם) פדני מעשק אדם ואשמרה פקודיך. וכמו שפרש רש"י שם, "פדני מעשק אדם", מיצר הרע העושק את הבריות, שזה בחינת העושק של נשמות העשוקות בטיקלא הנ"ל, שהוא בחינת היכלי התמורות שחשודים להחליף ולקלקל, שזה בחינת בן המלך הנ"ל שנקחף כנ"ל וזה בחינת (שם ק"מ) חלצני ה' מאדם רע מאיש חמסים תנצרני וכו' וזה בחינת (שם כ"ב) יחלקו בגדי להם ועל לבושי יפילו גורל ואתה ה' אל תרחק וכו' הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי וכו'. שכל זה הרבה דוד להתפלל להשם יתברך להנצל מהעשק והגזלה והחמס של הקלפות שהם היצר הרע וחילותיו העושקים ח"ו, את הנפשות בעונותיהם ומפשיטים מהם בגדיהם ולבושיהם הקדושים עד שנסתננו פניהם ואין מכירים את יקר גדלת תפארתם ומחליפין וממירין טוב ברע ורע בטוב ח"ו, שכל זה הוא בחינת היכלי התמורות כנ"ל וזה בחינת (שם ל"א) בידך אפקיד רוחי פדיתה אותי ה' אל אמת, שצריך האדם תמיד להפקיד רוחו ונפשו ונשמתו בידו יתברך כדי שיהיה הוא יתברך בעל הפקדון, כדי שיפדה אותו מן העשק והחליפין ח"ו, וזהו, "פדיתה אותי ה' אל אמת" 'אמת' דיקא הפך התמורות והעשק הנ"ל, שהם בחינת שקר שמשקר בנפשו ומחליפה באחרת ח"ו, וזהו 'פדיתה' דיקא בחינת (דברים י"ג) הפודך מבית עבדים, הינו שהשם יתברך פודה נפשו מבחינת עבדות, שהוא בחינת שקר, כמו שכתוב לקמן וזה בחינת (תהלים כ"ה) אליך ה' נפשי אשא וזה (שם קמ"ג) כי אליך נשאתי נפשי הצילני מאויבי ה' וכו', כי צריך תמיד למסר נפשו עם כל תנועותיו וחיותו להשם יתברך, שעל-ידי זה השם יתברך מצילו מהאויבים והשונאים הרוצים לגזל ולעשק את הנפש ולהחליפה ח"ו, בהיכלי התמורות כנ"ל, כי אי אפשר להנצל מכל זה כי אם על-ידי תפלה ותחנונים הרבה הרבה, כי כמה נפשות שקעו על-ידי זה, רחמנא לצלן, כנ"ל, כי הם אורבים על נפש האדם תמיד וצריך רחמים רבים והתגברות גדול להנצל מהם, כמו שכתוב (שם י'), "יארוב במסתור כאריה בסכה

יארוב לחטף עני יחטף עני במשכו ברשתו ידכה ישוח ונפל בעצומיו חלכאים" וזה בחינת מה שהתפלל דוד (שם ז'), "בד חסיתי הושיעני מכל רודפי והצילני פן יטרוף פאריה נפשי פורק ואין מציל וכוי" וכיוצא בזה הרבה. וזה בחינת (שם קט"ז) שובי נפשי למנוחיכי הפך בחינת העשק של התמורות ששם בחינת הטלטול והגלות ח"ו, וזה בחינת (שם כ"ג) נפשי ישוב וכוי, כי דוד המלך, עליו השלום, בטח ברבוי תפלותיו באמת להשם יתברך שהשם יתברך יציל נפשו מכל התמורות הנ"ל וישוב נפשו למקומה ולמנוחתה:

אות ד

ועל-כן דוד המלך, עליו השלום, דיקא הרבה להתפלל על זה הרבה יותר משאר הצדיקים, כי עקר תקון היכלי התמורות הוא על-ידי דוד שעסק בתקון זה ביותר והוא נגמר זה התקון בשלמות בימי משיח צדקנו, שהוא בחינת דוד שאז נגמר זה התקון בשלמות כידוע, כי שם בבחינת היכלי התמורות נתפסו על-ידי חטא אדם הראשון נפשות קדושות ויקרות מאד מאד, שהם בחינת נפש אברהם שמתחמת זה הכרח לצאת מתרח וכן נפשות כמה צדיקים גבוהים ונוראים וכוי, כמוכא בפתבים וזה בחינת נפש דוד, שהוא בחינת משיח שנתפסה שם גם כן ועליו התגברו ביותר ביותר בלי שעור ועל-כן כמה גלגולין עבד קדשא בריך הוא עד שהוציא נפשו משם בדרך גנבה וערמה, כי עם עקש תתפתל כתיב, כמבאר זה הסוד בכתבי האר"י שמתחמת זה הכרח נפש דוד לצאת תחלה על-ידי בנות לוט על-ידי מעש משנה ודבר זר כזה. וכן ענין יהודה ותמר וכוי וכוי, שכל זה היה להוציא נפשו בדרך גנבה מהסטרא אחרא שעשקה אותה ולא רצתה להניח לצאת כי אם בדרך גנבה, כמבאר בפתבים (עין בלקוטי תורה על איוב ועוד בכמה מקומות) כי דוד היה ראוי להיות נפל ולא היה לו חיים כי אם מה שנתנו לו אדם הראשון והאבות כידוע ועל-כן באמת היה כל ימיו בסכנה גדול מהסטרא אחרא שהתגברה עליו בכל עת, כמו שכתוב (תהלים צ"ד), "לולא ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי" וזהו, סוד כפושע ביני ובין המות, ומזה יכול כל אדם לקח מוסר לעצמו כשרואה שהיצר הרע והתאוות וכוי מתגברים עליו מאד מאד ונדמה לו שקשה לשברם צריך לידע שבודאי אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עמו ובודאי אם לא היה לו פח לשבר לא היה השם יתברך מגרה בו יצר הרע כזה רק, אדרבא, ידע בנפשו כשרואה שיש לו יצר הרע גדול כזה, שבודאי נפשו היא נפש יקרא וקדושה מאד מאד בשרשו ועל-כן מתגברים עליו כל כך, כי כל מה שהנפש יקרה וגבה ביותר מתגבר עליו היצר הרע ביותר וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ספ"ב), כל הגדול מחברו יצרו

גדול ממנו. וכמו שאמרו עוד שהיצר הרע מניח כל העובדי כוכבים ואינו מתגרה אלא בישׂראל ולא עוד אלא שמניח כל ישׂראל ואינו מתגרה אלא בתלמידי חכמים, כמו שכתוב, כי הגדיל לעשות", שפשוט ידו בגדולים דיקא, שזהו בחינת דוד המלך, עליו השלום, שהיה כל ימיו בסכנה גדולה כנ"ל וכמו שכתוב (תהלים קט"ז), "אפפוני חבלי מות ומצרי שאול מצאוני וכי" (שם ס"ט) "טבעתי בין מצולה ואין מעמד וכי הצילני מטיט ואל אטבעה וכי" וכן כל ספר תהלים שנתיסד מהתפלות שהרבה להתפלל להנצל מהיצר הרע וחילותיו לבל יאבד נפשו ח"ו, ובדרך זה צריך כל אדם לילך כי אין שום עצה ותקנה להנצל מכל זה כי אם על-ידי רבוי תפלות ותחנונים בלי שעור כל ימי חייו, כמו דוד המלך, עליו השלום, כנ"ל וכמבאר אצלנו כמה פעמים:

אות ה

כי אין זה דרך הענוה האמתית שיחזיק את עצמו לרשע גמור ח"ו, ולהקטין מעלת נפשו הקדושה רק, אדרבא, צריך לידע ולהאמין שנפשו בשרשה היא גדולה ויקרה וגבה מאד מאד ואלפי אלפים ורבי רבבות עולמות בלי שעור תלויים בה וכמו שאמר רבנו ז"ל שאם היו מהפכין את האדם היו רואין שבכל גיד וגיד מגידי האדם תלויים אלפי אלפים ורבי רבבות עולמות וכמבאר בשאר ספרים מגדל מעלת האדם שהוא בחינת צלם אלקים ואפלו נפש הפחות שבפחותים של ישׂראל גם כן גבה מאד מאד, מכל שכן וכל שכן נפשות של בני תורה ובפרט אותן שיש להם שכל גדול, כי כל מה שהשכל גדול ביותר הנשמה גבה יותר, כמו שאמר רבנו ז"ל, כי הנשמה היא השכל, כמו שכתוב (איוב ל"ב), "ונשמת שדי תבינים" על-כן האדם הבר שכל כשרואה שמתגבר עליו הבעל דבר ביותר צריך לידע שבודאי יש לו נפש גבה מאד מאד וצריך להתגבר לרחם על עצמו לבל יאבד אוצרות וסגלות יקרות וחמודות כאלה התלויים בנפשו אשר עין לא ראתה וכי ויתגבר בכל עוז להציל את נפשו מני שחת להצילה מן העשק והתמורה ח"ו, והעקר על-ידי רבוי תפלות ובקשות וכי כנ"ל וזה בחינת (דברי הימים ב' י"ז) ויגבה לבו בדרך ה' שצריכין להגביה לבו ודעתו בדרך ה' ולומר בנפשו שאין נאה לי לעשות מעשים כאלה מעשה בהמה ח"ו, כי נפשי גבה מאד נפש ישׂראל שכלם בני מלכים וראוי לי להתנהג בנימוסי המלכות דקדשה, כמו שראוי לנפשות ישׂראל שנקראים (דברים י"ד), "בנים אתם לה' אלקיכם" וזה בחינת מה שכתוב בהתורה, "ויהי הם מריקים שקיהם" (בסימן י"ז) על מאמר רבותינו זכרונם לברכה (ב"ב ע"ד), אנא בריה קלה שבים וכי, עין שם מה שהטוב של נפש ישׂראל זוכר מעלתו שהוא נמשך מנפשות ישׂראל שעלו במחשבה תחלה

וּבָהֶם נִמְלָד וְנִתְעַצַּץ בְּבְרִיאוֹת עוֹלָמוֹת וְכוּי וְעֵתָה חִיו, תְּהִיָּה מְשַׁקְעַת
בְּמִקְוֹמוֹת כְּאֵלֶּה, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, וְעַל-יְדֵי זֶה מְרַחֵם עַל עַצְמוֹ וְחוֹזֵר לְמַעְלָתוֹ
וְכוּי, עֵינִי שָׁם:

אות ו

וּבְאֵמֶת עֵנִין זֶה בְּעַצְמוֹ מֵה שָׁרֵב בְּנֵי אָדָם טוֹעִים בְּעַצְמָם וְסוֹבְרִים שְׁנִפְשָׁם
אֵינָה קְדוּשָׁה מְשֻׁרְשָׁה, וְקִשָּׁה לָהֶם לָשׁוּב לֵהו' וְלִהְיוֹת אִישׁ צַדִּיק אוֹ אִישׁ
כָּשֶׁר בְּאֵמֶת כְּמוֹ שְׂאֵר הַצַּדִּיקִים וְהַכָּשָׁרִים, כְּמוֹ שְׁמֵרְגֵלָא בְּפּוֹמָא דְאִינְשֵׁי
לוֹמַר כְּשִׁשׁוּמְעִין שְׁמֵסְפָרִין מֵאֵיזָה צַדִּיק אוֹ אִישׁ כָּשֶׁר וְיֵרָא בְּאֵמֶת
וּמִתְחִיל לְהִתְעוֹרֵר בָּהֶם הִרְהוּר תְּשׁוּבָה לְהִתְחִיל גַּם כֵּן לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם
יְתַבְרַךְ, כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים מִחֻשְׁבוֹת שֶׁל תְּשׁוּבָה וְהִתְקַרְבוֹת לְהֵשֵׁם
יְתַבְרַךְ תָּמִיד, אַךְ אַחֵר כִּדְ תַּכְף אוֹמְרִים, מִי יִכּוֹל לְהִתְדַמּוֹת אֵלָיו לְזֶה
הָאִישׁ הַצַּדִּיק וְכוּי כִּי הִיָּה נִשְׁמָה קְדוּשָׁה מְנַעוּרָיו, כִּי כִּד הִרְגְּלוּ עַצְמָם
לוֹמַר שֶׁצַּדִּיקֵי הַצַּדִּיקִים וְהַכָּשָׁרִים הוּא מְצַד הַנִּשְׁמָה הַקְּדוּשָׁה שֵׁישׁ לָהֶם
מִתּוֹלְדָתָם וּבְאֵמֶת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּפִרוּשׁ שְׂאִינּוּ כֵּן וְזֶה עֵקֶר הַחֲסָרוֹן שֶׁל
הָעוֹלָם שְׂאוֹמְרִים כִּד. וּמִחֲמַת זֶה אֵינָם מִתְעוֹרְרִים וּמִתְגַּבְּרִים לְהִשׁוּוֹת
עַצְמָן לְצַדִּיקִים, אֲבָל בְּאֵמֶת אֵינּוּ כֵּן, כִּי עֵקֶר צַדִּיקֵי הַצַּדִּיקֵי וְהַכָּשָׁרֵי הוּא
רַק עַל-יְדֵי הַתְּגַבְּרוּתוֹ וְהִתְחַזְּקוּתוֹ וְיִגִּיעָתוֹ וְטָרְחוֹ בְּעַבְדוּת ה' שִׁיגַע וְטָרַח
כָּל כִּד יָמִים וְשָׁנִים הִרְבֵּה וְלֹא הִנִּיחַ עַצְמוֹ לִפְלֵ בְּשׁוּם אֶפְסוֹ בְּעוֹלָם וְהִרְבֵּה
בְּתַפְלָה וְתַחֲנוּנִים עַד שֶׁזָּכָה לְמָה שֶׁזָּכָה כִּי אִם כְּפִי עָרְפוֹ אֲשָׁרִי לָהֶם וְכָל
אָדָם יִכּוֹל לִהְיוֹת כְּמוֹתָם, כִּי הִבְחִירָה חֲפְזִיית לְכָל, וְכִתְרָ שֵׁם טוֹב מִנַּח,
וּמִי שְׂרוּצָה זֹכָה בּו, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (יוֹמָא ע"ב),
כְּתָר כְּהֵנָה זָכָה אֶהְרֵן וּנְטָלוּ, כְּתָר מְלָכוֹת זָכָה דָּוִד וּנְטָלוּ, כְּתָר שֵׁם טוֹב
מִנַּח וְכָל הַרוּצָה זֹכָה בּו וּבְאֵמֶת זֶה הָעֵנִין בְּעַצְמוֹ שְׁבִנֵי הָאָדָם טוֹעִים
בְּעַצְמָם וְסוֹבְרִים שְׁנִפְשָׁם אֵינָה יְקָרָה וְקְדוּשָׁה וּמִחֲמַת זֶה אֵינָם מִתְגַּבְּרִים
לְעֲשׂוֹת כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים כְּנִי"ל, כֵּן זֶה נִמְשָׁד מִבְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת
הַנִּי"ל, שְׁמִשָּׁם בְּחִינַת הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַבֵּן מְלָד הַנִּי"ל שְׁנַחֲלָף, שְׁמִשָּׁם בָּאִים
אֵלּוֹ הַמִּחְשְׁבוֹת עַל הָאָדָם כְּמוֹ הַבֵּן מְלָד הַנִּי"ל שְׁנַחֲלָף וְנִתְגַּרֵּשׁ מִמִּקְוֹמוֹ
שְׁמִחֲמַת זֶה נִפְל לְמָקוֹם שְׁנִפְל וְלָקַח אֶת עַצְמוֹ אֶל הַשְּׂכָרוֹת וְכוּי עַד שֶׁהִיָּה
כְּמִסְפָּק בְּעַצְמוֹ אִם הוּא בֵּן הַמְּלָד הָאֵמֶת אוֹ בֵּן הַשְּׂפָחָה חִיו, כְּמִבְּאָר שֵׁם
בְּהַמַּעֲשֵׂה הַנִּי"ל שֶׁבְּכָל עֵת שֶׁבָּא לוֹ הִרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה הִיָּה מֵיִשֵׁב אֶת עַצְמוֹ
מִמָּה נִפְשָׁד אִם אֵנִי בֵּן הַמְּלָד וְכוּי, עֵינִי שָׁם שְׁמִבְּאָר שֵׁם שְׁנִפְל כָּל כִּד עַד
שֶׁהִיָּה מְסִפָּק בְּעַצְמוֹ אִם הוּא בֵּן הַמְּלָד הָאֵמֶת, כְּמוֹ כֵּן הוּא בְּכָל אָדָם
הִרְחוֹק מֵהֵשֵׁם יְתַבְרַךְ, בְּפָרְט בְּתַקְף סוּף הַגְּלוּת הַמֵּר הַזֶּה, שֶׁהוּא חֲבָלִי שֶׁל
מְשִׁיחַ שְׁמִתְגַּבֵּר בְּעֵתִים הִלְלוּ שֶׁהִתְגַּבֵּר הַבַּעַל דְּבָר בְּיוֹתֵר עַל נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל
כִּידוּעַ בְּחוּשׁ, עַד שֶׁכְּמָה בְּנֵי אָדָם מֵאֲשִׁין עַצְמָן כְּאֵלּוֹ נִפְשָׁם אֵינָה מְסַגְּלָת

כָּלֵל לְעִבּוּדֵי ה' וְכָל זֶה הוּא רַק פְּתוּי וּמַחְשָׁבוֹת הַיֵּצֶר הָרַע שֶׁמַּחֲלִישׁ דַּעְתּוֹ וּמְכַנֵּס בְּלִבּוֹ חֲלִישוֹת וְקִטְנוּת דְּסִטְרָא אַחֲרָא, שְׂזָה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת, מִבְּחִינַת הַחֲלוּף שֶׁל הַבֶּן מֶלֶךְ הַנִּי"ל שֶׁנִּפְל כָּל כּוֹף עַד שֶׁלֹּא יָדַע בְּעִצְמוֹ אִם הוּא בֶן הַמֶּלֶךְ הָאֱמֵת, אֲבָל בְּאֵמֶת צָרִיךְ הָאָדָם לֵידַע וּלְהֶאֱמִין שֶׁנִּפְשׁ כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל גְּבִיָּה וַיִּקְרָה מְאֹד מְאֹד וְכָלֵם הֵם בְּחִינַת בְּנֵי מְלָכִים וַיְכֻלִּים לְזַכּוֹת לְמַדְרָגוֹת גְּבוּהוֹת וְקִדּוּשׁוֹת מְאֹד כְּמוֹ כָּל הַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים, כִּי גַם עַל כָּל הַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים עָבְרוּ מִחֲשָׁבוֹת וְחֲלִישוֹת כְּאֵלֶּה וְכֵאלֵּה, אִךְ הָיוּ מְשֻׁכָּלִים לְבָלִי לְהִנִּיחַ לְהִטְעוֹת אוֹתָם וְהִתְגַּבְּרוּ וְהִתְחַזְּקוּ מְאֹד עַד שֶׁזָּכּוּ לָמָּה שֶׁזָּכּוּ וְזֶה שֶׁאָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים פ"ו), "שִׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי חֹסֵד אֲנִי" כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָּה (בְּרַכּוֹת ד') וְכֵן אֵינֶנּוּ בְּהֵרֵק הַקִּדּוּשׁ פְּרִשְׁתׁ בְּלֶק שֶׁדָּוִד קָרָא לְנַפְשׁוֹ חֹסֵד בְּגִין דְּאִיצְטְרִךְ לִי לְבַר נֶשׁ דְּלֹא לְשׁוּאָה גְּרַמִּי רִשְׁע וְכוּ', הִינּוּ כְּנִי"ל, שְׂזָה בְּחִינַת וַיִּגְבֶּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה', כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (בְּסִימָן קכ"ה בְּלִקְוִיטֵי תַנְיִנָא) כִּי צָרִיךְ לֵידַע מַעֲלַת נַפְשׁוֹ בְּשִׁרְשָׁה בְּחִינַת אֲנָא בְּרִי קֵלָה שְׁבִים הַנִּי"ל לֵידַע שֶׁהוּא מְשַׁרֵּשׁ הַנֶּפֶשׁ שֶׁל הַבֶּן מֶלֶךְ הָאֱמֵת כְּדֵי שִׁתְּגַבֵּר לְחַזֵּר לְמַעֲלָתוֹ כְּנִי"ל:

אות ז

וְעַל-כֵּן הִשְׁתַּדַּל דָּוִד עַל זֶה בְּיוֹתֵר, כִּי הוּא הָיָה צָרִיךְ לְזַכּוֹת לְמְלוּכָה דְּקִדְשָׁה עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל-כֵּן הִתְגַּבֵּר עָלָיו הַבַּעַל דְּבַר בְּיוֹתֵר, כִּי הוּא רוֹצֵה תְּמִיד לְהַחֲלִיף בְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ לְבְּחִינַת בֶּן הַשִּׁפְחָה וּבְכַרְט עַל נַפְשׁוֹ בֶּן הַמֶּלֶךְ בְּעִצְמוֹ שֶׁהוּא דָּוִד, שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ הָאֱמֵת עַל יִשְׂרָאֵל, עַל-כֵּן רָצָה לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו ח"ו, בְּיוֹתֵר, אֲבָל הוּא בְּגֹדֵל כָּחוֹ וְרַבּוּי תְּפִלוֹתָיו זָכָה לְבִטֹּל מִנַּפְשׁוֹ כָּל בְּחִינַת הַזְּהֵמָא שֶׁל בְּחִינַת עֲבָדוֹת עַד שֶׁזָּכָה לְמְלוּכָה דְּקִדְשָׁה שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֱמֵת לְהִיּוֹת מֶלֶךְ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם וְעַל-כֵּן אָמַר כְּמָה פְּעָמִים (תְּהִלִּים פ"ו), "הוֹשַׁע עֲבָדֶךָ וְכוּ'", (שֵׁם קט"ז), "אֲנָא ה' כִּי אֲנִי עֲבָדֶךָ אֲנִי עֲבָדֶךָ בֶּן אֱמֵת פְּתַחַת לְמוֹסְרִי" כְּדֵי לְהַכְּנִיעַ וּלְבִטֹּל בְּחִינַת עֲבָדוֹת בְּשִׁרְשׁוֹ, כִּי זֶה כָּלֵל שֶׁאֵין הַדִּין נִמְתַּק אֲלָא בְּשִׁרְשׁוֹ וְעַל-כֵּן עָשָׂה עִצְמוֹ כְּעַבְד לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כְּדֵי לְבִטֹּל הָעֲבָדוֹת דְּסִטְרָא אַחֲרָא, בְּחִינַת אֲנִי עֲבָדֶךָ בֶּן אֱמֵת פְּתַחַת לְמוֹסְרִי פְּתַחַת לְמוֹסְרִי זֶה בְּחִינַת הָעֲבָדוֹת שֶׁל הַסִּטְרָא אַחֲרָא שֶׁבִטֹּל הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מִמֶּנּוּ וְעַל-כֵּן זָכָה לְמְלוּכָה שֶׁהוּא בְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֱמֵת, בְּחִינַת ה' אָמַר אֵלֵי בְּנֵי אֲתָה וְכוּ':

אות ח

ועל-כֵּן הִשְׁתַּדַּל יַעֲקֹב אֲבִינוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, לְקַח הַבְּכוֹרָה מֵעִשׂוֹ, כִּי הַבְּכוֹרָה הִיא בְּחִינַת מַלְכוּת כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ בְּמִקּוֹם אַחֵר (סִימָן נ"ו) בְּחִינַת (שָׁם פ"ט) עַל אֲנִי בְּכוֹר אֲתֵנָּהוּ, כִּי יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֱמֵת וְעִשׂוֹ נִשְׁמָתוֹ הוּא בְּחִינַת בֶּן הַשֹּׁפְחָה, שֶׁרָצָה לְרַמּוֹת אֶת אָבִיו וְרָצָה לְהַמְשִׁיךְ הַבְּרָכָה וְהַמְּשָׁלָה לְעַצְמוֹ, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָזַר לְיַעֲקֹב וְלָקַח מִמֶּנּוּ הַבְּכוֹרָה וְהַבְּרָכָה שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה, כִּי מַעֲשֵׂה הַנִּי"ל שֶׁל בֶּן מֶלֶךְ שֶׁנֶּחְלַף כּוֹלֵלֵת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה וְכָל מָה שֶׁעָבַר מִתְּחִלָּה וְעַד סוּף מִתְּחִלַּת חֻטָּא אָדָם הָרָאוּ שֶׁנִּתְגַּרְשׁ מֵהַגֵּן עַדן מִחֻטָּאוֹ שֶׁמְרַמֵּז בְּהַמְעֵשֶׂה הַנִּי"ל, כְּמִבְּאֵר בְּסוּפוֹ שָׁם, עַד הַגִּמְרָה עַד שֶׁיָּבֵא מְשִׁיחַ צְדִיקֵנוּ וְיִטּוֹל הַמְּלוּכָה וְתִשׁוּב הַמְּלוּכָה לְבֶן הַמֶּלֶךְ הָאֱמֵת, אֵד בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וּבְכָל מְקוֹם וְזִמָּן מִשְׁתַּנָּה עֲנִין הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה בְּכַמָּה מִבְּחִינּוֹת שׁוֹנוֹת, כִּי אֲבָרְהָם אֲבִינוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁהוּא הַתְּחִלַּת הַתְּקוּן הִיָּה לוֹ מִלְחָמָה עִם נְמֻרֹד וְאַנְשֵׁי דוֹרוֹ שֶׁאָמְרוּ עָלָיו שֶׁהוּא מִין וְכוֹפֵר, עַל שֶׁהִיָּה מְקָרֵב בְּנֵי אָדָם לְהֶאֱמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהִיָּה נִרְאָה כְּאֵלוֹ נְמֻרֹד וְאַנְשֵׁיוֹ לָהֶם מַגִּיעַ הַמְּלוּכָה וְלֹא אֲבָרְהָם אֲבִינוּ עָשׂוּ כָּל הַיְסוּרִים וְהַשְּׁלִיכוּהוּ לְכַבֵּשׁן הָאֵשׁ וְכוּ' וְכָל מָה שֶׁעָבַר עָלָיו וַיִּצְחַק הִיָּה לוֹ מִלְחָמָה וּכְפִיחַ עִם אָחִיו בֶּן הַשֹּׁפְחָה וַיַּעֲקֹב נוֹלַד בְּבֶטֶן אֶחָד עִם עִשׂוֹ, שֶׁהִיָּה נִפְשׁוֹ מִבְּחִינַת בֶּן הַשֹּׁפְחָה וְכוּ', כִּי הַחֲלוּף הַנִּי"ל שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת שָׁם יֵשׁ שְׁנוּיִים רַבִּים בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרְךְ :

אות ט

עַד שֶׁנִּמְשָׁכִין הַשְּׁנוּיִים וְהַחֲלוּפִים בֵּין יִשְׂרָאֵל בְּעַצְמוֹ שֶׁהַעוֹלָם מִתְּנַהֵג בְּהַפְּךָ מִן הָאֱמֵת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה ג'), " יִרְהִבוּ הַנְּעַר בְּזֶקֶן וְהַנְּקִלָּה בְּנִכְבֵּד " שֶׁהִירָאִים וְהַכְּשָׁרִים בְּאֱמֵת מְבוּזִים מְאֹד וְהַקְּלִים וְהַפְּחוּתִים מִתְּגַבְּרִים לְמִשָּׁל עֲלֵיהֶם וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה הַפּוֹכִים בְּלִי שְׁעוֹר שֶׁמִּתְּנַהֵג בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא כְּרָאוּי בְּאֱמֵת וְגַם בִּימֵי הַתְּנָאִים וְאַמּוֹרָאִים הִיָּה מִתְּנַהֵג מֵעִין זֶה קֶצֶת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ב"כ י'), " עוֹלָם הַפּוֹדֵךְ רְאִיתִי עֲלִיוֹנִים לְמִטָּה וְתַחְתּוֹנִים לְמַעַלָּה וְכוּ' " מִכָּל שֶׁכֵּן עֲכָשְׁיוֹ שֶׁהַתְּגַבֵּר הַשֶּׁקֶר בְּיוֹתֵר בְּלִי שְׁעוֹר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, " וְתִשְׁלַךְ אֲמַת אֲרָצָה " וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבְּרָכָה (סוּטָה מ"ט), בַּעֲוֹנוֹתָם מְשִׁיחָא חוּצָפָא יִסְגָּא וְהָאֱמֵת תְּהִיָּה נַעֲדָרְתָּ, שֶׁנַּעֲשֵׂה הָאֱמֵת עֲדָרִים עֲדָרִים וְכָל אֶחָד אוֹמֵר שֶׁאֲצִלוֹ הָאֱמֵת וְכוּ' וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַחֲלוּף שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הַנִּי"ל שֶׁלְקַח בֶּן הַשֹּׁפְחָה הַמְּלוּכָה לְעַצְמוֹ וְאֵת בֶּן הַמֶּלֶךְ גּוֹרֵשׁ וְכוּ', שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ בְּחִינַת חֲלוּף הַמְּלוּכָה עֲכָשְׁיוֹ בְּכִלְלִיּוֹת שֶׁהַעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים יֵשׁ לָהֶם כָּל הַמְּלוּכָה וְהַמְּשָׁלָה וְיִשְׂרָאֵל מְבוּזִים וְשׁוֹפְלִים בְּגִלּוֹת וְעַבְדוֹת וּמְגַרְשִׁים מֵאַרְצָם כְּנִי"ל וְגַם בֵּין יִשְׂרָאֵל בְּעַצְמוֹ הַרְשָׁעִים

וְהָאֲפִיקוֹרְסִים יֵשׁ לָהֶם מִמְּשָׁלָה וְעֲשִׂירוֹת גְּדוֹל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַשְּׂרִים עֲנִיִּים וְדָלִים וּמְבוּזִים וּמְכַבְּדִים עֲלֵיהֶם עוֹל הַנְּתִינּוֹת, וְהֵם לְלַעַג וּלְקָלָס וּכְמוֹ שְׂפָתוֹב בְּזֵהָר הַקְּדוֹשׁ, וּבַגְּלוּתָא בַּתְּרָאָה אֲנוּן עֲרַב רַב אֲנוּן רִישָׁא עֵמָא וִירָאִי חֲטָא יִמָּאֶסוּ וְחֲשׁוּבִים כְּכֻלָּבִים בְּעֵינֵיהֶם, עֵינֵי שָׁם בְּר"מ וְכוּ' וְאֶפְלוּ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׂרִים בְּעֲצָמָן יֵשׁ מַחְלָקָת וְעֲרַבּוּבָא גְּדוֹלָה עַד שְׂאִין יוֹדְעִין הֵיכָן הָאֲמָת כְּמוֹ שְׂאֲמַר רַבֵּנוּ ז"ל (בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן ע"ח) שֶׁהַבַּעַל דָּבַר הַנִּיחַ עֲצָמוֹ, עַל זֶה מְאֹד עֲכָשְׁיוּ לְבַלְבֵּל אֶת הָעוֹלָם וְכוּ'. וְהַכְּנִיס מַחְלָקָת בֵּין הַצְּדִיקִים וְהַקִּים בְּעוֹלָם מִפְּרָסְמִים הַרְבֵּה שֶׁל שְׂקָר וְגַם בֵּין הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים הַכְּנִיס מַחְלָקָת גְּדוֹל עַד שְׂאִין אֶחָד יוֹדֵעַ הֵיכָן הָאֲמָת, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְבַקֵּשׁ מְאֹד מֵהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ לְזָכוֹת לְהִתְקַרֵּב לְצְדִיקִים אֲמֵתִיִּים וְכוּ', עֵינֵי שָׁם וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ וְנִשְׁתַּלְשֵׁל מִבְּחִינַת הַחֲלוּף הַנִּיחַל שְׂמֵשׁ כָּל הַחֲלוּפִים וְהַשְּׁנוּיִים שְׂבַעֲוֹלָם שְׂרוּצִים לְהַחֲלִיף הָאֲמָת לְשְׂקָר ח"ו, וְהַשְּׂקָר לְאֲמָת וְעֵינֵי בְּזֵהָר (וַיְחִי ד' רַכ"א) עַל פְּסוּק, "שׁוֹשְׁנֵת הַעֲמָקִים", מַעֲנִין לְהַט הַחֲרֵב הַמֵּתֵהֶפֶקֶת, שְׂמֵשׁ כָּל הַשְּׁנוּיִים שְׂבַעֲוֹלָם וְעוֹי עֵינֵי שָׁם שְׂמֵשׁ נִמְשָׁךְ כָּל הַחֲלוּפִים שְׂבַעֲוֹלָם שְׂמֵהֶפֶקֶן הָאֲמָת לְשְׂקָר וְשְׂקָר לְאֲמָת בְּכָלִיּוֹת וּבְפִרְטִיּוֹת וּבְפִרְטִיּוֹת בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל זְמַן:

אות י

וְזֶה בְּחִינַת בְּרַפְת הַשְּׁחַר, בְּחִינַת בְּרַפְת שְׂלָא עֲשִׂנִי גוֹי וְעַבְד וְאִשָּׁה שְׂמֵבְרַכִּין בְּכָל בְּקָר עַל שְׂלָא נְחַלְפָה נְשָׁמְתוֹ בְּנִשְׁמַת גוֹי וְעַבְד וְאִשָּׁה, כְּמַבְאָר בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל נִמְצָא, שְׂעַקָר אֱלוֹ הַבְּרַכּוֹת הוּא עַל שְׂנִצּוֹל נִפְשׁוֹ מִבְּחִינַת הַחֲלִיפִין הַנִּיחַל שְׂנִמְשָׁכִין מֵהֵיכָלִי הַתְּמוּרוֹת, שְׂהֵם בְּחִינַת הַחֲלִיפִין שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הַנִּיחַל שְׂנִחְלָף

אות יא

וְזֶה בְּחִינַת בְּרַפְת הַנּוֹתָן לְשָׂכוּי בִּינָה לְהַבְּחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, דְּהֵינּוּ לְהַבְּחִין בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבְּחִנָה בֵּין הָאֲמָת וּבֵין הַשְּׂקָר, כִּי אֵיתָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּהַשְׁיָחוֹת שְׂאֲצַל הַמַּעֲשִׂיּוֹת, שְׂיֵשׁ שְׂנִי מִיָּנִי פְּלִטִין בְּאֶחָד דֶּר מְלָךְ וּבְהַשְׂנִי דֶּר עַבְד וּשְׂנִיָּהֶם דּוֹמִים זֶה לָזֶה לְגַמְרֵי וְקִשָּׁה מְאֹד לְהַבְּחִין בִּינֵיהֶם, כִּי יֵשׁ כְּמָה נְפִשׁוֹת שְׂמֵתִקְשְׁרִין וְכוּ' עַד

שְׁנַעֲשֶׂה מֵהֶם בֵּית וּפְלִטִין, שֶׁם דָּר אֲמַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מֶלֶךְ וְכָל מִי שֶׁרוֹצֶה לְמַצֵּא אֲמַת יִמְצֵא בְּבֵית וּפְלִטִין זֶה שֶׁל אֱלוֹ הַנִּפְשׁוֹת וְכוּי וְיֵשׁ כְּנֶגֶד זֶה שְׂמֵתִקְשְׁרִין כְּמָה נִפְשׁוֹת וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם בֵּית שֶׁשֶׁם דִּירַת הַשֶּׁקֶר שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶבֶד וְכוּי, עֵינֵי שֶׁם נִמְצָא, שֶׁאֲמַת וְשֶׁקֶר הֵם בְּחִינַת מֶלֶךְ וְעֶבֶד הַנִּי"ל שְׂמֵחַמַת הַתְּגַבְרוּת הַשֶּׁקֶר נִחְלָף, בֶּן הַמֶּלֶךְ בְּבֶן הָעֶבֶד עַד שֶׁהַתְּגַבֵּר הַשֶּׁקֶר עַד שֶׁסָּבְרוּ שֶׁבֶן הָעֶבֶד הוּא בֶּן הַמֶּלֶךְ בְּאֲמַת. וְעַל בֶּן הַמֶּלֶךְ סָבְרוּ שֶׁהוּא בֶּן הָעֶבֶד ח"ו, שֶׁזֶה הַשֶּׁקֶר הוּא בְּחִינַת חֲשֵׁךְ דַּמְחֻשִׁיד אֲנִפִי בְּרִייתָא עַל-יַדֵי הַשֶּׁקֶר עַד שֶׁטוֹעִין וּמְחַלִּיפִין אֲמַת בְּשֶׁקֶר וְשֶׁקֶר בְּאֲמַת וּמְחַלִּיפִין וּמְמִירִין רַע בְּטוֹב וְטוֹב בְּרַע וְשָׂמִים חֲשֵׁךְ לְאֹר וְאֹר לְחֲשֵׁךְ שְׂמִים מֵתוֹק לְמַר וּמַר לְמֵתוֹק, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָה ה'), "הוּי אֹמְרִים לְרַע טוֹב וּלְטוֹב רַע וְכוּי" שֶׁכָּל אֱלוֹ הַחֲלוּפִים וְהַבְּלוּלִים נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַחֲלִיפִין שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ שֶׁנִּחְלָף הַנִּי"ל שְׂמֵשֶׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַבְּלוּלִים וְהַחֲלוּפִים שֶׁבְּעוֹלָם כְּמוֹ עֲכָשִׁיו בְּדוֹר הַזֶּה שְׁנֵתִקִים, "וְתִשְׁלַךְ אֲמַת אֶרְצָה וְהָאֲמַת נַעֲדַרְתִּי" וְנַעֲשֶׂה עֲדָרִים עֲדָרִים שֶׁל אֲמַת עַד שֶׁקָּשָׁה מְאֹד לְהַבְּחִין בֵּין הָאֲמַת וְהַשֶּׁקֶר כִּי אִם כָּל חַד כְּפוּם מַה דְּמִשְׁעַר בַּלְבִּי יָכוֹל לְהַבְּחִין מֵעַט הָאֲמַת לְאֲמַתוֹ אִם יִרְצָה לְבַלִּי לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ וּלְהַסְתֵּיפֵל עַל הָאֲמַת בְּאֲמַת כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁכָּל מַה שֶׁמִּגְלִין אֵיזָה אֲמַת יֵשׁ כְּנֶגְדּוֹ שֶׁקֶר, כִּי גַם הֶרְחוּקִים מֵאֲמַת אֹמְרִים גַּם כֵּן כֶּד לְשׁוֹנוֹת כְּאֵלוֹ, עַל-כֵּן אִי אֶפְשֶׁר לְבַרֵר הָאֲמַת כִּי אִם כָּל חַד כְּפוּם מַה דְּמִשְׁעַר בַּלְבִּי יָכוֹל לְהַבְּחִין מֵעַט הַחֲלוּק שֶׁבֵּין הָאֲמַת הַבְּרוּר לְזוּלְתוֹ וְזֶהוּ בְּחִינַת הַבְּחִנָה בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, בֵּין אֹר וְחֲשֵׁךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִימָן רַל"ד) שֶׁכְּנֶגֶד כָּל מַעֲשֶׂה שְׂמֵסְפָרִין מִצְדִּיקִים יֵשׁ כְּנֶגְדּוֹ מַעֲשֶׂה מִרְשָׁעִים שְׂמֵסְפָרִין מֵהֶם גַּם כֵּן כֶּד וְכוּי. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁיּוֹדֵעַ לְהַבְּדִיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֲשֵׁךְ, הוּא דִּיקָא יָכוֹל לְסַפֵּר מַעֲשִׂוֹת מִצְדִּיקִים וּלְזַכֵּךְ הַמַּח עַל-יַדֵי זֶה וְכוּי וְזֶהוּ מַה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה בְּמִדְרָשׁ (בְּרַאשִׁית רַבָּא פָּרָק ג'), "וּלְהַבְּדִיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֲשֵׁךְ" אֹר אֱלוֹ מַעֲשִׂיהֶם שֶׁל צְדִיקִים, וְחֲשֵׁךְ אֱלוֹ מַעֲשִׂיהֶם שֶׁל רְשָׁעִים, כִּי מַעֲשִׂוֹת שְׂמֵסְפָרִין מִצְדִּיקִים הֵם בְּחִינַת אֹר וּמַעֲשִׂוֹת שֶׁל רְשָׁעִים הֵם בְּחִינַת חֲשֵׁךְ, עֵינֵי שֶׁם בְּלִקוּטֵי אִי סִימָן הַנִּי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת בְּרַכַּת הַנוֹתֵן לְשָׂכוּי בִּינָה וְכוּי שֶׁמְבָרְכִין בְּבִקֵּר שֶׁעֵקֶר הַבְּרַכָּה עַל הַהַבְּחָנָה שֶׁזֹּכִין לְהַבְּחִין בֵּין אֲמַת וְהַשֶּׁקֶר, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַבְּחִנָה בֵּין אֹר וְחֲשֵׁךְ כְּנִי"ל, בְּחִינַת לְהַבְּחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, דְּהֵינּוּ מַה שֶׁיִּשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים זֹכִין לְהַנְצִיל מִבְּחִינַת הִטְעוֹת וְהַשֶּׁקֶר שֶׁל הַחֲלוּף שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ שֶׁנִּחְלָף הַנִּי"ל, שְׂמֵשֶׁם כָּל הַטְעוֹתִים וְהַבְּלוּלִים כְּנִי"ל וְזֶהוּ, "הַנוֹתֵן לְשָׂכוּי בִּינָה" שֶׁכְּוִי זֶה הַלֵּב שְׂסוּכָה וְכוּי, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, כִּי עֵקֶר הַהַבְּחָנָה בֵּין אֹר וְחֲשֵׁךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבְּחִנָה בֵּין אֲמַת וְשֶׁקֶר, הוּא רַק בְּלֵב לְכָל חַד כְּפוּם מַה דְּמִשְׁעַר בַּלְבִּי, כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְבַרֵר וּלְהוֹכִיחַ הָאֲמַת עַל יַדֵי רְאִיוֹת בְּשׁוּם אִפֹן, כִּי הַכֹּל יְכוֹלִין לְסַתֵּר מַחְמַת נִצְחוֹן וּלְסַפֵּר כְּנֶגֶד זֶה מַעֲשִׂוֹת שֶׁל שֶׁקֶר וְהוֹכָחוֹת שֶׁל שֶׁקֶר לְסַתֵּר וּלְהַעֲלִים הָאֲמַת ח"ו, אֲבָל עֵקֶר הַהַבְּחָנָה הוּא בְּלֵב לְכָל חַד כְּפוּם מַה דְּמִשְׁעַר בַּלְבִּי, הוּא יָכוֹל לְהַבְּחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, בֵּין אֹר וְחֲשֵׁךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבְּחִנָה בֵּין אֲמַת וְשֶׁקֶר, שֶׁהֵם בְּחִינַת מֶלֶךְ וְעֶבֶד לְהַבְּחִין מִי בֶּן הַמֶּלֶךְ וּמִי בֶּן הָעֶבֶד מִי מְסַטְרָא דָּא וּמִי מְסַטְרָא דָּא לְבַרֵר וּלְתַקֵּן בְּחִינַת הַחֲלִיפִין הַנִּי"ל, שֶׁזֶהוּ כָּל עֲבוֹדַתְנוּ לְבַרֵר נְשְׂמוֹתֵינוּ

וכל הנצוצות התלויים בנו לבררם מבחינת היכלי התמורות, שהם בחינת החליפין הנ"ל

אות יב

ועקר ברפת הנותן לשכוי בינה הוא על קריאת התרנגול בחצות לילה, שעל-ידי זה מבחינים בין חצות לילה הראשון, שהוא תקף חשכת הלילה ובין חצות לילה השני שאז מתחיל להתנוצץ ולהתעורר בחינת אור יום כידוע, כי עקר חדוש ההבחנה הוא בלילה בעת החשך שאז עקר הרבותא להבחין, כי ביום אין ההבחנה חדוש כל כך, הינו כי הגאולה שתבא במהרה בימינו על-ידי משיח צדקנו נקראת אור יום, כמו שכתוב (תהלים צ"ב), "להגיד בבקר חסדך" דהינו בעת הגאולה וכו' וכמו שפרש רש"י בכמה מקומות, כי הגלות נמשל ללילה, והגאולה נמשל לאור יום ואז פשיאיר בוקרן של ישראל ונבא משיח צדקנו ויגלה האמת בעולם, אז לא תהיה ההבחנה חדוש, כי הכל ידעו האמת אז ועקר החדוש הוא מי שזוכה עכשיו בתקף חשכת הגלות שדומה ללילה, להבחין בין האמת ובין שאינו אמת, שזהו בחינת להבחין בין יום ולילה שבין אור וחשך כנ"ל, כי בעבודתנו לא עזבנו אלקינו ויט עלינו חסד בתקף הגלות הזה, ששולח לנו בכל דור ודור צדיקים אמתיים לחיותנו כיום הזה, כי אין דור יתום והם מחיין אותנו בתקף חשכת לילה שהוא בחינת חשכת הגלות הפור הזה והם מקימין בנו בחינת (משלי ל"א) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה, דהינו שהצדיקים אמתיים שבכל דור בימי הגלות הם כמו מי שקם קדם אור היום ועסק בתורה עם תלמידים, שזהו יקר מאד בעיני השם ותברך כידוע, שזהו בחינת ותקם בעוד לילה וכו', כמו כן בכלליות העולם הם מתעוררים קדם אור בוקרן של ישראל וקמים בעוד לילה בעוד התגברות חשכת הגלות שדומה ללילה ונותנים טרף לביתם וחק וכו', דהינו שלומדין עם תלמידיהם ומגלים להם אלקותו ותברך ומעוררים אותם לתשובה ומקרבים אותם לאביהם שבשמים ואז קדם אור היום, דהינו קדם ביאת משיח, אז עקר הרבותא מי שזוכה להבחין עתה בין יום ובין לילה, דהינו בין הצדיקים האמתיים, שהם בחינת אור יום, כי כל צדיק אמת הוא בחינת משה משיח, בחינת אור יום, שהוא בחינת אור האמת ובין השקר שהוא בחינת חשכת לילה, בחינת עבד, בחינת שנה, כי י קבין שנה ירדו לעולם, ט' נטלו עבדים (קדושין מ"ט), שהם בחינת ארור כנען, בחינת זהמת הנחש סטרא דמותא, שהוא בחינת שקר. וכמבאר בדבריו ז"ל על הענין שקשה לישן במוצאי שבת (סימן קי"ז), עין שם ועל זה מרמז בחינת הברכה הנ"ל הנותן לשכוי בינה, שעקרה על ההבחנה שבחצות הלילה שאז מתחיל להתנוצץ אור היום,

אבל עדין לא בא אור יום, שְׁזָהוּ מִמֶּשׁ בְּחִינַת הַצְּדִיקִים שְׁבִזְמַן הַגְּלוּת, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתְּנוּצָצוֹת מְשִׁיחַ, כִּי כָּל צְדִיק אֲמַת הוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ, כְּמִבְּאֵר בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה כְּמָה פְּעָמִים אֲבָל עֲדִין לֹא הָאִיר הַיּוֹם מִמֶּשׁ, כִּי עֲדִין לֹא בָּא מְשִׁיחַ מִמֶּשׁ שֶׁהוּא עֶקֶר אֹר יוֹם הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן עֲכָשׂוּ עֶקֶר הַרְבוּתָא שֶׁל הַהִבְחָנָה בֵּין הָאֲמַת וּבֵין הַשֶּׁקֶר, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהִבְחִין כִּי אִם בְּלֵב כָּל חַד כְּפוּם מָה דְמַשְׁעַר בַּלְבִּי, בְּחִינַת הַנוֹתָן לְשִׁכּוּי בִּינָה לְהִבְחִין וְכוּ'. 'לְשִׁכּוּי' דִּיקָא זֶה הַלֵּב שְׁסוּכָה וְצוּפָה כָּל חַד כְּפוּם מָה דְמַשְׁעַר בַּלְבִּי יְכוּל לֵידַע וּלְהִבְחִין אִם יִרְצָה בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, בֵּין אֹר וְחֻשָׁךְ, בֵּין הָאֲמַת וְהַשֶּׁקֶר, כִּי הָאֲמַת עַד לְעֲצָמוֹ וְכַנִּי"ל:

אות יג

וְזֶה בְּחִינַת בְּרַכַּת הַמַּעֲבִיר שְׁנָה מַעֲיָנִי וְכוּ', כִּי בְטוֹל הַשְּׁנָה הוּא בְּחִינַת הַכְּנַעַת בְּחִינַת עֶבֶד, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁנָה, כִּי עֲשָׂרָה קָבִין שְׁנָה וְכוּ' ט' נִטְלוּ עֶבְדִים וְכוּ' כַּנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת בְּרַכַּת מַתִּיר אֲסוּרִים, כִּי בְשַׁעַת שְׁנָה הוּא כְּאֲסוּר בְּשִׁבְיָה וְעִבְדוּת, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַשִׁי שֶׁם עַל בְּרַכָּה זוֹ, הֵינּוּ כַּנִּי"ל כִּי בְשַׁעַת שְׁנָה וְחֻשָׁךְ אִזּוּ הוּא בְּחִינַת אַחֲזוּת הַעֲבָדוּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁנָה וְחֻשָׁךְ כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן בְּהַקִּיצוֹ מִשְׁנָתוֹ מִבְּחִינַת עֲבָדוּת מְבָרְכִין מַתִּיר אֲסוּרִים כַּנִּי"ל, כִּי שְׁנָה אֶחָד מְשַׁשִּׁים בְּמִיתָה. וְהַמִּיתָה נִמְשָׁכֶת מִזְּהֵמַת הַנְּחֻשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבָדוּת, בְּחִינַת אֲרוּר כְּנַעַן, שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת אֲרוּר אֲתָה הַנְּאָמַר בְּנְחֻשׁ הַקְּדָמוֹנִי וְכַמְבֹּאֵר בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן סִימָן ז') וְעַל-כֵּן בְּעַת שְׁנֵתִי קִלְלָה הָאֵדָם בְּמִיתָה אִזּוּ נִתְקַלַּל בְּזַעַת אֶפְסָד וְתֹאכַל לֶחֶם, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבָדוּת, כִּי הַכֹּל בְּחִינָה אַחַת כַּנִּי"ל וּמִשָּׁם בְּחִינַת הַשְּׁנָה, שֶׁהוּא אֶחָד מְשַׁשִּׁים בְּמִיתָה כַּנִּי"ל. וְאִזּוּ הַתְּגַבֵּר בְּחִינַת לְהַט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת לְשִׁמּוֹר אֶת דָּרָךְ עַץ הַחַיִּים, שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַשְּׁנוּיִים וְהַחֲלוּפִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַחֲלוּף שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן בְּהַקִּיצוֹ מִשְׁנָתוֹ צָרִיךְ לְבָרֵךְ כָּל הַבְּרָכוֹת הַנִּי"ל כְּדִי לְבָרֵר נַפְשׁוֹ מִבְּחִינַת הַחֲלוּף הַנִּי"ל, מִבְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת לְהוֹצִיא נַפְשׁוֹ מִבְּחִינַת עֶבֶד, מִבְּחִינַת שְׁנָה וּמִיתָה לְזָכוֹת לְהַתְקַרֵּב וְלְכַלֵּל בְּבְחִינַת הַצְּדִיקִים אֲמַתִּים, שֶׁהֵם בְּחִינַת־בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֲמַת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עֶקֶר תִּקְוֹן נַפְשׁוֹ

אות יד

וְזֶה בְּחִינַת מְלָבִישׁ עֲרוּמִים, זֶה בְּחִינַת הַמְּלָבוּשׁ שֶׁמְקַבֵּלֶת הַלְּבָנָה מֵהַחֲמָה
בְּלִילָה בְּעֵת חֲדָתוֹתַי דְּסִיְהָרָא שֶׁמִּשְׁשׁ נִמְשָׁכִין כָּל הַמְּלָבוּשִׁים, כַּמְבֹאָר
בְּמַעֲשֵׂה הַנִּי"ל מֵעֲנִין הַמְּלָבוּשׁ שֶׁל הַלְּבָנָה, עֵינֵי שָׁם, שֶׁכָּל זֶה שֶׁיֵּד לְתַקּוּן בּוֹ
הַמְּלָךְ כַּמּוּבָן בְּהַמְעָשָׂה הַנִּי"ל וְלָכֵן מְבָרְכִין עַל זֶה בְּכָל בִּקּוּר שֶׁאֵז צְרִיכִין
לְבָרֵר הַנִּפְשׁוֹת מִבְּחִינַת הַחֲלוּף הַנִּי"ל כַּנִּי"ל:

אות טו

וְזֶה בְּחִינַת בְּרַכַּת הַתּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת אֲרוֹן הָעֵדוּת
שֶׁכְּשֶׁהִנְיָחִיחוּ עַל הַפְּרוֹת הַתְּחִילוּ לְשׁוֹרֵר, שֶׁכָּל זֶה שֶׁיֵּד לְתַקּוּן וּבְרוּר נִפְשׁוֹ
מִבְּחִינַת הַחֲלוּף הַנִּי"ל, כַּמּוּבָן בְּהַמְעָשָׂה הַנִּי"ל, כִּי כָּל אֱלוֹ הַדְּבָרִים שֶׁהוֹדִיעוּ
לוֹ אֵז מֵעֲנִין הַמְּלָבוּשׁ שֶׁל הַלְּבָנָה וְכוּ' וּמֵעֲנִין הַכְּלִי נִפְלְאָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
הָאֲרוֹן וְכוּ', כַּמְבֹאָר בְּסוּף הַמְעָשָׂה, כָּל זֶה הִיָּה תַקּוּנוֹ שֶׁל בּוֹ הַמְּלָךְ, כִּי עַל-
יְדֵי כָּל זֶה זָכָה לְחַזֵּר לְמַעֲלָתוֹ, עֵינֵי שָׁם בְּמַעֲשֵׂה הַנִּי"ל וְהָבֹן:

אות טז

וְזֶה בְּחִינַת נֵר חֲנֻכָּה, כִּי נֵר חֲנֻכָּה הוּא לְהַדְּלִיק וּלְהַאִיר אֹר הָאֵמֶת בְּעוֹלָם
שֶׁיִזְכּוּ הַכָּל לִידַע הֵיכָן הָאֵמֶת בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים מ"ג) שֶׁלַח אֹרֶךְ וְאֵמֶתְךָ,
כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל בְּהַתּוֹרָה "יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הוֹדָאָה" (בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא
סִימָן ב') וְכוּ', הֵינּוּ שְׁעַל-יְדֵי מְצוֹת נֵר חֲנֻכָּה מִמְּשִׁיכִין הָאֲרֶת הָאֵמֶת בְּעוֹלָם
שֶׁנִּזְכָּה לִידַע וּלְהַכִּיר וּלְהַבְחִין בֵּין בְּחִינַת בּוֹ הַמְּלָךְ וּבֵין בְּחִינַת בּוֹ הַשְּׁפָחָה
וּלְבָרֵר נְשָׁמוֹתֵינוּ מִבְּחִינַת הַשְּׁקָר שֶׁל הֵיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת שֶׁמִּשְׁשׁ כָּל
הַבְּלָבוּלִים שֶׁל הָאָדָם מֵהַ שְׁמִסְפָּק עַל-פִּי רַב וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ הָאֵמֶת בְּכָל־לִיּוֹת
וּבְפִרְטוּת וְעַל-יְדֵי מְצוֹת נֵר חֲנֻכָּה אָנוּ זוֹכִין לְהַמְשִׁיךְ הָאֲרֶת הָאֵמֶת שֶׁיִזְכָּה
כָּל אֶחָד לְהַבְחִין בֵּין הָאֵמֶת לְהַהֲפֹךְ בְּכָל־וּבְפִרְט וְכֵן מְבֹאָר בְּכֻוֹנוֹת הָאֲר"י
ז"ל שְׁעַל-יְדֵי נֵר חֲנֻכָּה מִמְּשִׁיכִין הָאֲרֶת הָאֵמֶת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת ח' יְמֵי חֲנֻכָּה,
שֶׁהֵם כְּנֻגַד ח' פְּעָמִים אֵמֶת שְׁבָאֵמֶת וְיָצִיב, הֵינּוּ כַּנִּי"ל, כִּי עַקֵּר הַתְּגִלוֹת
הָאֵמֶת הוּא לְבָרֵר הָאֵמֶת בְּבְרוּר גְּמוּר עַד שֶׁנִּזְכָּה לְבָרֵר נְשָׁמוֹתֵינוּ מִבְּחִינַת
עֶבֶד מִבְּחִינַת בּוֹ הַשְּׁפָחָה, עַל-יְדֵי שֶׁנִּזְכָּה לְהַתְּקַרֵּב לְצַדִּיקֵי אֵמֶת, שֶׁהֵם
בְּחִינַת בּוֹ הַמְּלָךְ וְזֶהוּ בְּחִינַת ח' פְּעָמִים אֵמֶת שְׁבָאֵמֶת וְיָצִיב שְׁמַגְלִין אֵמֶת
אֶלְקוּתוֹ וְתוֹרָתוֹ בְּכַמָּה לְשׁוֹנוֹת וְחוֹזְרִין וְשׁוֹנִין וּמְשַׁלְּשִׁין וְכוּ' לְגִלוֹת הָאֵמֶת

פעם אחר פעם עד ח' פעמים כמו שאנו אומרים, אמת ויציב ונכון וקיים וכו' אמת אלקי עולם וכו' אמת ואמונה וכו' ואחר כך בפעם הח' אומרים אמת ממצרים גאלתנו ה' אלקינו ומבית עבדים פדיתנו וכו' הינו שזכינו לצאת מעבדות לחרות, שזכינו לברר נשמותינו מבחינת עבד, מבחינת עבדות של מצרים וזכינו לקבל את התורה, שהיא בחינת מלכות, כמו שכתוב (משלי ח'), "בי מלכים ימלוכו" הינו שתחזור, נשמותינו למעלתה לבחינת בן המלך פנ"ל, כי זה עקר הברור שזוכין על-ידי התגלות האמת שהם בחינת ח' פעמים אמת שבאמת ויציב וכו', כי עקר התגלות האמת בשלמות הוא כשזוכין על-ידי התגלות האמת לצאת מבחינת בן השפחה לבחינת בן המלך, שזהו בחינת אמת ממצרים גאלתנו ומבית עבדים פדיתנו, שיצאנו מבחינת עבד וכו' פנ"ל וזהו בחינת ח' ימי חנכה, שהם כנגד ח' פעמים אמת הנ"ל, כי זה עקר הנס של חנכה שנכנע מלכות הרשעה, שהוא בחינת שקר, בחינת עבד שהוא זהמת הנחש פנ"ל, ונתגבר ונתעלה מלכות דקדשה של ישראל הם בחינת בן המלך, בחינת אמת, כמבאר לעיל שאמת הוא בחינת מלך ושקר הוא בחינת עבד וכו' פנ"ל:

אות יז

וזה בחינת מכירת יוסף, בחינת (תהלים ק"ה) לעבד נמכר יוסף שאנו קורין בפרשיות של מכירת יוסף ונגדלתו אחר כך בימי החנכה שאז קורין על-פי רב פרשת מקץ ולפעמים פרשת וישב שאלו הפרשיות מדברים מענין יוסף, כי כל ענין מכירת יוסף הוא נמשך מסוד המעשה הנ"ל של בן המלך שנחלף וכו' שמשם כל הבלבולים והמחלקת שבעולם מה שהרשעים עומדים כנגד הצדיקים, והעובדי כוכבים כנגד כלל ישראל וכל אלו החולקים על האמת נדמה להם ולהעולם שהם העקר, והאלו להם מגיע ח"ו, המלוכה והממשלה מן השמים ומתגאים ומשתררים על עם דל הכשרים בחנם, ורוצים לגרשם מן העולם ח"ו, וה' לא יעזבנו בידם וכל זה נמשך מבחינת החלופ הנ"ל, שהוא בחינת היכלי התמורות, שעל-ידי זה העולם הפוך עליונים למטה ותחתונים למעלה וכל כך נתבלבל העולם עד שאפלו בין הצדיקים האמתיים והכשרים בעצמן נפל מחלקת ובלבול גדול, כמו שכתוב, דור שבו דוד בא קטגוריא בין תלמידי חכמים שזו בחינת מחלקת שבין יוסף ואחיו, שכלם היו צדיקים גדולים, ואף-על-פי-כן היה ביניהם מחלקת גדול עד שמכרו את יוסף לעבד, כי אמרו שאינו איש אמת ולא האמינו לחלומותיו ולדבריו, כי סברו שהוא שקר ח"ו, ועל כן מכרוהו לעבד, שהוא בחינת שקר פנ"ל והחליפו השיטה כאלו ח"ו, נשמתו הוא מבחינת עבד ח"ו, ועל-ידי זה נתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים והיו שם עבדים לפרעה במצרים, שכל זה היה לברר נשמתם

מבחינת עבדות שְׁנָאָחוּ בָהֶם על-ידי בחינת היכלי התמורות, על-ידי בחינת החלופי הנ"ל שְׁנָאָחוּ בָהֶם על-ידי חטא אדם הראשון שעקר גלות מצרים היתה בשביל זה כַּיְדוּעַ, כי המעשה הנ"ל היא כוללת כל התורה כלה וכל הדורות כלם כל מה שעבר מיום ברא אלקים אדם על הארץ וחטא ואכל מעץ הדעת טוב ורע וגרם התגברות הלהט החרב המתהפכת, בחינת היכלי התמורות כנ"ל שמשם נמשך כל הגליות שמתגבר בכל פעם בן השפחה על בן המלך כנ"ל עד שגם בין ישראל בעצמן, ואפלו בין התלמידי חכמים בעצמן נעשה מחלקת, שזהו בחינת המחלקת שבין יוסף ואחיו ובין שאול ודוד וכיוצא בהם, כי אין יודעין בברור היכן נקדת האמת, כי בכל דור יש כמה צדיקים אמתיים, אבל יש אמת למעלה מאמת, כי בודאי אין מדרגות כל הצדיקים שוין וכל מה שמדרגת הצדיק גדול יותר האמת שלו גדול ומברר יותר, כי עקר הוא האמת עד שיש בכל דור צדיק אמת, שהוא בחינת נקדת האמת שבין הצדיקים, אבל מחמת מרירת הגלות והתגברות הסטרא אחרא שמתגבר בחינת החלופי והשקר של היכלי התמורות הנ"ל, על-ידי זה קשה מאד מאד לידע היכן נקדת האמת עד שעל פי רב הבעל דבר מתגרה בהצדיקים בעצמן ומכניס ביניהם בעצמן מחלקת גדול, כי הוא מכניס בלב שאר הצדיקים כאלו ח"ו, זה הצדיק האמת, שהוא בחינת נקדת האמת כאלו הוא נוטה ח"ו, מדרך האמת עד שמסית אותם שיחלקו עליו לשם שמים, כמו שמצינו בכמה דורות, כמו שאול שרדף את דוד בחנם וכן אחי יוסף שחלקו עליו כל כך עד שהתירו את דמו ובודאי פונתם היה לשם שמים, כי סברו שאינו איש אמת ומוציא דבה וכ"ו וכמו כן היה בדורות שלפנינו ובפרט בדורות הקלו בעוקבא דמשיחא שהתגבר השקר מאד עד שגם בין הצדיקים והכשרים בעצמן נפל מחלקת גדול ואין יודעים היכן נקדת האמת וצריכין להתפלל להשם יתברך שיזכה למצא האמת לאמתו וזה צריכין לכוון בהדלקת נר חנכה שנוזקה על-ידי מצות נר חנכה להמשיך הארת האמת בחינת שלח אורף ואמתך שנוזקה להתקרב לנקדת האמת תמיד:

אות יח

וזה בחינת מה שמזכירין שם האם דיקא כשמתפלל על החולה, כי כל החולאת של האדם נמשך מבחינת החלופי הנ"ל של בן המלך, שמתגבר ח"ו, בן העבד על בן המלך, כי כל החולאת הם בחינת מיתה, שהוא הסתלקות הכחות והחיות. ועקר המיתה נמשכת מבחינת זהמת הנחש, שהוא בחינת זהמת העבד שמתגבר על הבן מלך על-ידי חטא אדם הראשון, כי זהמת הנחש וזהמת העבד הם בחינה אחת, בחינת ארור הנאמר בנחש שהוא בחינת ארור פנעו עבד עבדים, פמובא ומבחינת

זֶה־מָא זֶה־הִיא זֶה־מַת הָעֶבֶד, שֶׁהִיא זֶה־מַת הַנְּחָשׁ מִשָּׁם נִמְשַׁכֶת הַמֵּיתָה, כְּמִבְאָר בְּתוֹרָה כְּשֶׁהֵטִיל נָחֹשׁ זֶה־מָא בְּחִיָּה אִזְ נִגְזַר מֵיָתֵה עַל הָעוֹלָם, כִּי עֶקֶר גְּזֵרַת הַמֵּיתָה הוּא עַל-יַד־בְּחִינַת הַחֲלוּף הַנִּי"ל עַל-יַד־יְשׁוּעָה לְהַתְּגַבֵּר בְּחִינַת בֶּן הָעֶבֶד עַל בְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ, כִּי גּוּף וְנַפֶּשׁ הֵם בְּחִינַת בֶּן הָעֶבֶד וּבֶן הַמֶּלֶךְ כִּי הַנְּשָׁמָה הִיא חֵלֶק אֱלוֹהִים מִמַּעַל, בְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ, בְּחִינַת (שְׁמוֹת ד') בְּנֵי בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת (שֶׁבַת קי"א) כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים הֵם, בְּחִינַת (תְּהִלִּים ב') ה' אָמַר אֵלַי בְּנֵי אֶתֶּה וְכוּ', בְּחִינַת בֶּן הַנְּמֻשָּׁה מִמַּח הָאֵב כִּידוּעַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָה מ"ו), "הַנְּשׂוּאִים מִנֵּי רַחֵם הָעַמּוּסִים מִנֵּי בָטוֹן" כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרָאשִׁית ב'), "וַיִּפַח בְּאַפָּיו נְשָׁמַת חַיִּים" וְאֵיִתָּא בְּהֵרַר הַקְּדוּשׁ מֵאֵן דַּנְּפַח מִתּוֹכוֹ נֶפֶח, כִּי הֵם חֵלֶק אֱלוֹהִים מִמַּשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת בֶּן, וְהַגּוּף הוּא בְּחִינַת עֶבֶד, כִּי הַגּוּף הוּא בְּחִינַת עֲשִׂיָה גְּשָׁמִייתָ, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶבֶד, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲשִׂיָה וְעִבְדוּת וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָא אֶת הָאָדָם כִּדֵּי שְׂיִבְטַל וַיִּכְנִיעַ אֶת הַגּוּף לְגַבֵּי הַנְּשָׁמָה הָעֶבֶד לְגַבֵּי הַבֶּן, כִּי כְּמוֹ שֶׁהָעֶבֶד מְחִיב לְעֶבֶד אֶת רַבּוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ, כְּמוֹ כֵּן הַגּוּף מְחִיב לְעֶבֶד אֶת הַנְּשָׁמָה וּלְבַטַּל עֲצָמוֹ לְגַבֵּי הַנְּשָׁמָה וְלַעֲשׂוֹת רַק רְצוֹן הַנְּשָׁמָה וְאִם לֹא הִיָּה חוֹטָא הָאָדָם הִיָּה מִתְּבַטַּל בְּחִינַת הָעִבְדוּת לְגַמְרֵי, כִּי עֶקֶר הָעִבְדוּת נִמְשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבְרִין עַל דְּבָרֵי תוֹרָה חִי"ו, בְּבְחִינַת (אֲבוֹת פָּרָק ג') כָּל הַפּוֹרֵק מִמֶּנּוּ עוֹל תּוֹרָה נוֹתֵנִין עֲלָיו עוֹל מְלָכוּת וְעוֹל דָּרָךְ אֲרָץ שֶׁהֵם בְּחִינַת עִבְדוּת, אֲבָל הַמְּקַבֵּל עֲלָיו עוֹל תּוֹרָה מְעַבְרִין מִמֶּנּוּ עוֹל מְלָכוּת וְכוּ', כִּי אֵין לָךְ בֶּן חוֹרִין אֲלֵא מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה וְכוּ' (שָׁם פָּרָק ו') וְהַכֹּל, שֶׁעֶקֶר בְּחִינַת עִבְדוּת הוּא מִסְטָרָא דְּגוּפָא וְעֶקֶר בְּחִינַת חֲרוּת וּמְלָכוּת הוּא מִסְטָרָא דְּנִשְׁמָה וְהָאָדָם נִבְרָא כִּדֵּי שְׂיִבְטַל הַגּוּף לְגַבֵּי הַנְּשָׁמָה וְהָעֶבֶד לְגַבֵּי הַבֶּן וְצָרִיךְ לְבַטַּל הַגּוּף כָּל כַּד עַד שְׂיִתְהַפֵּךְ לְטַבַּע הַנְּשָׁמָה מִמַּשׁ שְׂיִתְהַפֵּךְ מִגּוּף לְנַפֶּשׁ מְעַבֵּד לְבֶן, כִּי גַם בְּעִבְדוּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵשׁ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת יֵשׁ מִי שֶׁעוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבְחִינַת עֶבֶד וַיֵּשׁ שֶׁהוּא בְּבְחִינַת בֶּן, כְּמוֹבֵא, הֵינּוּ כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְעֶבֶד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל כַּחוֹ שֶׁהַגּוּף יַעֲשֶׂה רַק רְצוֹן הַנְּשָׁמָה, אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁיֵּשׁ לְהַגּוּף אֵיזָה רֵיחַ מִתְּאֵוֹת הַגּוּף, רַק שֶׁמִּשְׁבֵּר תְּאֵוֹתוֹ בְּשִׁבִּיל רְצוֹן הַנְּשָׁמָה, שֶׁהוּא רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעוֹבֵד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, אָף-עַל-פִּי שְׂזָה טוֹב מֵאֵד אֲשֶׁרִי לוֹ, אָף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין עִבְדוּתוֹ בְּבְחִינַת עֶבֶד דְּקָדְשָׁה, כִּי בְּוֹדָאֵי הוּא בְּבְחִינַת עֶבֶד, כִּי עִבְדוּת ה' נִחְשָׁב לוֹ לְעִבְדוּתָהּ וַיִּגִּיעָה, כִּי רְצוֹן הַגּוּף אֵינּוּ נוֹטָה לָזֶה רַק שֶׁמִּשְׁבֵּר רְצוֹן הַגּוּף בְּשִׁבִּיל רְצוֹן הַבוֹרָא, עַל-כֵּן הוּא עֲדִין בְּבְחִינַת עֶבֶד, אֲבָל מִי שֶׁזוֹכֵה לְשִׁבֵּר הַגּוּף לְגַמְרֵי בְּתַכְלִית הַבְּטוּל עַד שֶׁהַגּוּף נִתְהַפֵּךְ לְנַפֶּשׁ מִמַּשׁ וְהוּא מְקַיֵּם, "וְאֶהְבֶּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וְכוּ'"-בְּשִׁנֵּי יְצָרִיךְ, שֶׁגַם הַגּוּף אוֹהֵב אֶת ה' וְעוֹשֶׂה רְצוֹנוֹ מֵאַהֲבָה, כִּי אֵין לוֹ שׁוּם תְּאֵוָה אַחֲרַת וְאֵינוּ רוֹצֵה שׁוּם רְצוֹן רַק מֵה שֶׁהוּא רְצוֹן הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ, אֲזִי נִקְרָא בְּחִינַת בֶּן, כִּי כָּל עִבְדוּתוֹ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵינוּ נִקְרָא בְּשֵׁם עִבְדוּת כָּלֵל, כִּי אֵין זֶה עִבְדוּת אֲצִלוֹ כָּלֵל, כִּי הוּא עוֹשֶׂה רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאַהֲבָה שְׁלֵמָה בְּרְצוֹן הַגּוּף וְהַנְּפֶשׁ, כִּי הַגּוּף נִתְהַפֵּךְ לְנַפֶּשׁ כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן בְּוֹדָאֵי אֵין שִׁיךְ לְקָרוֹתוֹ בְּשֵׁם עֶבֶד כָּלֵל, כִּי עִבְדוּת אֵינוּ נִקְרָא רַק מֵה שֶׁהוּא כֹּנֵגֵד רְצוֹן הָאָדָם, אֲבָל מֵה שֶׁהוּא רְצוֹן הָאָדָם אֵינוּ נִקְרָא בְּשֵׁם עִבְדוּת כָּלֵל, לְמַשָּׁל אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה וּשְׂאָר תְּאֵוֹת הַגּוּף אֵינוּ נִקְרָא אֲצֵל הָאָדָם עִבְדוּתָהּ וַיִּגִּיעָה כָּלֵל מֵאַחֵר שְׁעוֹשֶׂה זֶאת מִרְצוֹנוֹ, רַק כְּשֶׁצָּרִיךְ לְהַגְבִּיֵה אֵיזָה מִשְׁאוּי כְּבֵד וְכִיּוּצָא נִקְרָא

אָצֵלוּ עֲבוּדָה, וְכֵן עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִחֲמַת שְׁהַגּוּף אֵינּוּ מְרַגֵּל בְּזֶה נִקְרָא
אָצֵלוּ עֲבוּדָה אֲבָל כְּשִׁזְזוּכָה לְהַפְדֵּי הַגּוּף לְנַפֵּשׁ מִמֶּשׁ אֲזִי כָּל עֲבוּדַת ה' אֵינּוּ
נִקְרָא אָצֵלוּ בְּשֵׁם עֲבוּדָה כָּלֵל, אֲדַרְבָּא, זֶהוּ עֵקֶר חֵירוּתוֹ וְתַעֲנוּגָיו וְשִׁעֲשׂוּעָיו
וְאֵין לוֹ שֵׁם תַּעֲנוּג וְשִׁמְחָה אַחֲרַת בְּגוּף וְנַפֵּשׁ כִּי אִם כְּשִׁזְזוּכָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹן
בְּרָאוּ

אות יט

וּבִאֲמַת מַה שְּׂאֲצֵל רַב בְּנֵי הָאָדָם הַדְּבָר בְּהַפְדֵּי שְׂאֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְשִׂאָר
תַּאֲוֹת הַגּוּף אֵינּוּ נִקְרָא אָצֵלוּ עֲבוּדָה וּמִצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים נִקְרָא אָצֵלָם
עֲבוּדָה וְיִגִיעָה, זֶהוּ בְּעֲצָמוֹ בְּחִינַת הַחֲלוּף הַנִּי"ל שֶׁנִּתְהַפֵּד בּוֹ הַמְלֶךְ בְּבוֹן
הַשְּׂפָחָה עַד שְׂסַבְרוּ שְׂבוֹן הַמְלֶךְ הוּא עֶבֶד חִי"ו, וּבֵן הַשְּׂפָחָה הוּא מְלֶךְ חִי"ו,
כְּמוֹ כֵן נִהְפֵד הָאֲמַת אָצֵל הָעוֹלָם שְׂמִצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, שֶׁהֵם רְצוֹן הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ רְצוֹן הַנְּשִׂמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת בּוֹן מְלֶךְ, זֶה נִקְרָא אָצֵלָם עֲבוּדוֹת וּרְצוֹן
הַגּוּף, שֶׁהוּא תַּאֲוֹת הַגּוּף אֵינּוּ נִקְרָא אָצֵלָם עֲבוּדוֹת כָּלֵל, כְּאֵלוֹ הִיָּה הַגּוּף
מְלֶךְ חִי"ו, עַל הַנְּשִׂמָה וּבִאֲמַת הַדְּבָר בְּהַפְדֵּי מִמֶּשׁ, כִּי הַנְּשִׂמָה הִיא הַמְלֶךְ
בִּאֲמַת וְהַגּוּף הוּא עֶבֶד וְכָל מַה שֶׁהוּא רְצוֹן הַנְּשִׂמָה, שֶׁהֵם תּוֹרָה וּמִצּוֹת
וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, זֶה הוּא בְּחִינַת מְלֶךְ, בְּחִינַת (מְשָׁלִי ח') בִּי מְלָכִים יִמְלוּכוֹ,
וְאֵין זֶה נִקְרָא בְּשֵׁם עֲבוּדוֹת כָּלֵל כְּנִי"ל וּמַה שֶׁהוּא רְצוֹן הַגּוּף שֶׁהֵם תַּאֲוֹת
הַגּוּף, זֶהוּ עֵקֶר בְּחִינַת עֲבוּדוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲשִׂיָה גְשְׂמִיית שֶׁשֵּׁם אַחֲזִיזַת
תַּאֲוֹת הַגּוּף שֶׁנִּמְשָׁכִין מִזְהֵמַת הָעֶבֶד, שֶׁהוּא זְהֵמַת הַנְּחָשׁ כִּידוּעַ וְצָרִיכִין
לְבַטֵּל הַגּוּף לְגַבֵּי הַנְּשִׂמָה, לְשַׁבֵּר תַּאֲוֹת הַגּוּף, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲבוּדוֹת וּלְבַטֵּלָם
לְגַמְרֵי עַד שִׁיתְהַפְדֵּי הַגּוּף לְנַפֵּשׁ מִמֶּשׁ, עַד שֶׁהַגּוּף יַעֲשֶׂה רְצוֹן הַנְּשִׂמָה שֶׁהוּא
רְצוֹן הַבְּרָאוּ יִתְבָּרַךְ בְּרְצוֹן טוֹב וְלֹא יִהְיֶה נִחְשָׁב אָצֵלוּ לַעֲבוּדָה כָּלֵל, וְאִז
נִתְבַטֵּל בְּחִינַת הָעֲבוּדוֹת לְגַמְרֵי וְזוּכָה לִהְיוֹת בְּבְחִינַת בּוֹן זֶה עֵקֶר הַשְּׂלֵמוֹת
כִּידוּעַ:

אות כ

וְאִם לֹא הִיָּה חוּטָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן הִיָּה אָדָם זוּכָה לְמַדְרָגָה זֹאת בְּחִינַת
חֵירוּתוֹ שִׁיתְהַפְדֵּי הַגּוּף לְנַפֵּשׁ מִמֶּשׁ, עַד שֶׁלֹּא תִהְיֶה עֲבוּדָתוֹ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּבְחִינַת עֶבֶד כָּלֵל רַק בְּבְחִינַת בּוֹן כְּנִי"ל, אֲבָל מִחֲמַת חֲטָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן,

שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְאַחַז בּוֹ זְהֵמַת הַנְּחֹשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת זְהֵמַת הָעֶבֶד כְּנִ"ל, עַל-
יְדֵי זֶה נִתְגַּשֵּׁם הַגּוּף עַד שְׁצָרִיךְ עֲבוּדָה וְיִגְיַעַה גְּדוּלָה עַד שְׁיִשְׁבֵּר תַּאֲוֹת
הַגּוּף וְאֵז אֶפְלוּ כְּשֶׁעוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲזִי עֲבוּדָתוֹ עֲדִין בְּבְחִינַת עֶבֶד, כִּי
נִחְשָׁב אֲצִלוֹ עֲבוּדָה מֵאַחַר שְׁצָרִיךְ לְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ לְשִׁבְרֵי גּוּפוֹ שֶׁלֹּא נִזְדַּכֵּךְ
עֲדִין לְהִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת הַנֶּפֶשׁ מִמֶּשׁ כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן נִגְזַר מִיָּתֵהּ בְּשִׁבִיל זֶה כְּדֵי
לְזַכֵּךְ וּלְבַטֵּל בְּחִינַת הָעֶבְדוּת, כִּי עֵקֶר גְּזֵרַת הַמִּיתָה הוּא מַחְמַת זְהֵמַת
הַנְּחֹשׁ, שֶׁהוּא זְהֵמַת הָעֶבֶד כְּנִ"ל, הֵינּוּ שְׁעֵכְשִׁיו אַחַר חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן אִי
אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְבְחִינַת בֶּן בְּשִׁלְמוֹת שְׁיִתְהַפֵּךְ הַגּוּף לְנֶפֶשׁ מִמֶּשׁ כִּי אִם אַחַר
הַמִּיתָה שְׁיִתְבַּלֵּה הַגּוּף בְּעֵפֶר וְיִקּוּם בְּתַחִיָּה בְּגוּף זֶךְ וְצַח שְׂאֵז יִהְיֶה בְּבְחִינַת
בֶּן בְּגוּף וְנֶפֶשׁ, כִּי הַגּוּף יִתְהַפֵּךְ לְבְחִינַת הַנֶּפֶשׁ וְיִהְיֶה נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּגוּף
וְנֶפֶשׁ בְּרִצּוֹא וְשׁוֹב כְּפִי מַה שְׁיִזְכֶּה כָּל אֶחָד, כִּי עֵכְשִׁיו בְּגוּף שְׁלֵנוֹ אִי אֶפְשָׁר
לְזַכּוֹת לְבְחִינַת בֶּן בְּשִׁלְמוֹת וּלְבַטֵּל בְּחִינַת הָעֶבְדוּת וְאֶפְלוּ צְדִיקִים גְּדוּלִים
מְאֹד שְׁזָכוּ לְזַכֵּךְ גּוּפָם לְגַמֵּר לְגַמְרֵי, אָף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיכִין לְמוֹת בְּעֵטִיו שֶׁל
נְחֹשׁ בְּשִׁבִיל תַּקּוּן הָעוֹלָם לְתַקּוֹן חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן לְבַטֵּל בְּחִינַת הָעֶבְדוּת
מִן הָעוֹלָם :

אות כא

נִמְצָא, שְׁעֵקֶר בְּחִינַת הַמִּיתָה הוּא עַל-יְדֵי הַתְּגַבְּרוֹת הָעֶבֶד עַל הַבֶּן הַגּוּף עַל
הַנֶּפֶשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שְׁעַל -יְדֵי זֶה נִגְזַר מִיָּתֵהּ עַל
הָעוֹלָם וְכְנִ"ל וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ כָּל הַחֹלְאָת, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִיתָה הַסְּתַלְקוֹת
הַחַיּוֹת וְהַכַּחוֹת כְּנִ"ל שְׁנִמְשָׁךְ מֵהַתְּגַבְּרוֹת הַגּוּף עַל הַנֶּפֶשׁ, כִּי עֵקֶר הַחֹלְאָת
וְהַמִּיתָה הוּא מִמַּחְלֶקֶת שְׁבִין הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף שְׁאֵינָם מִתְנַהֲגִים בְּמִזְגַּ הַשְּׁוּה
עַד שְׁמִתְגַּבְּרִים הַדִּי יִסוּדוֹת חִ"ו, עַד שְׁאֵין הַנֶּפֶשׁ יְכוּל לְדוֹר עִמָּם יַחַד
וּמִתְחִיל לְהַסְתַּלֵּק מֵהֵם וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַמַּחְלֶקֶת שֶׁל הָעֶבֶד עַל הַבֶּן
הַנִּי"ל שְׁנִחְלַפּוּ וְכוּ' כְּנִ"ל, כִּי הַדִּי יִסוּדוֹת הֵם בְּחִינַת עֶבְדִּים, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב
בְּהַתּוֹרָה "אֲנֹכִי" בְּסוּפָה (בְּסִימָן דִּי לְקוּטֵי א', עֵין שָׁם כב) וּבְשִׁבִיל זֶה
כְּשֶׁמִּתְפַּלְלִין עַל הַחֹלָה מְזַכְּרִין שֵׁם אָמוֹ דִּיקָא, כִּי עֵקֶר הַחַיּוֹת שֶׁל הָאָדָם
וְשֶׁל כָּל הַנְּבָרָאִים וְהַנּוֹצְרִים וְהַנֶּעֱשִׂים הוּא עַל-יְדֵי הַשֵּׁם בְּבְחִינַת נֶפֶשׁ חַיָּה
הוּא שְׁמוֹ, כִּי עַל-יְדֵי הַשֵּׁם שֶׁל כָּל דָּבָר נִמְשָׁךְ הַחַיּוֹת לְתוֹכוֹ מִחֵי הַחַיִּים וְגַם
מִחֵי הַחַיִּים אִי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ הַחַיּוֹת כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל,
כְּמַבְאָר בְּהַתּוֹרָה "וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים הַסְּתֵרָה וְכוּ'" (סִימָן נ"ו), שְׁאִי אֶפְשָׁר
לְמַשֵּׁךְ הַחַיּוֹת מִחֵי הַחַיִּים כִּי אִם כְּשֶׁקוֹרִין אוֹתוֹ בְּשְׁמוֹ שֶׁהוּא הַתּוֹרָה, עֵין
שָׁם כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לִית מַחְשָׁבָה תְּפִיסָא בִּי כָּלֵל וְאֵין אֲנוּ יוֹדְעִין מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ כִּי אִם עַל -יְדֵי שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד כְּמוֹ מְלֶךְ גְּדוּל שֶׁהוּא נִסְתֵּר מִבְּנֵי
מְדִינָתוֹ וְאֵין רוֹאִין אוֹתוֹ רַק יוֹדְעִין אוֹתוֹ עַל-יְדֵי הַשֵּׁם לְבַד, כְּמוֹ כֵן לִית
דִּידַע בְּד כָּלֵל, רַק שְׁאֲנוּ יוֹדְעִין אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל -יְדֵי שְׁמוֹ לְבַד, כִּי הַשֵּׁם

וְתִבְרַךְ מִצַּד רַחֲמָיו צְמִצְמִים עֲצָמוּ בְכֹמָה צְמֻצוּמִים עַד שְׁעֵשָׂה לְעֲצָמוּ שֵׁם
בְּבַחֲיִנַת וְתַעֲשׂ לָךְ שֵׁם כְּהִיּוֹם הַזֶּה עַד שְׁיִכּוֹלִין לִידַע מִמֶּנּוּ עַל-יְדֵי שְׁמוֹ לְבַד.
שְׁיִוְדָעִין אוֹתוֹ עַל-יְדֵי שְׁמוֹ שְׁיֵשׂ אֲדוֹן מוֹשֵׁל וּמְנַהֵיג אֶחָד יַחִיד וּמִיַּחַד וְכוּ'
וּמִבַּחֲיִנַת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה נִמְשָׁךְ הַחַיּוּת לְכָל הַבְּרוּאִים שֶׁבְעוֹלָם
עַל-יְדֵי שְׁמֵם דִּיקָא, כִּי כָּל דְּבַר מְקַבֵּל חַיּוּתוֹ עַל-יְדֵי שְׁמוֹ שְׁיֵשׂ לוֹ מִשֵּׁם ה'
הַמַּחֲיָה אֶת כָּלָם כְּנִ"ל:

אות כג

וְהִנֵּה כְּתִיב (שְׁמוֹת ג'), "זֶה שְׁמִי לְעוֹלָם וְזֶה זְכוּרִי לְדוֹר דוֹר" וְדָרְשׁוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (פְּסָחִים נ'), זֶה שְׁמִי לְעוֹלָם, כִּי לֹא כָּשְׂאֲנִי נִכְתָּב
אֲנִי נִקְרָא, כִּי נִכְתָּב בַּהוּי וְנִקְרָא בַּאֲד', אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא יִתְקַיֵּם, "בֵּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד" שְׁיִהְיֶה נִקְרָא בַּהוּי כְּמוֹ שֶׁהוּא נִכְתָּב, אֲבָל
עַכְשָׁיו צְרִיכִין לְהַעֲלִים עֵקֶר עֵצִים הַשֵּׁם שֶׁהוּא שֵׁם הוּי בְּרוּךְ הוּא וְאֵינוֹ
נִקְרָא רַק בַּאֲד' וּמִסוּד שְׁנֵי שְׁמוֹת אֵלוֹ נִשְׁתַּלְשְׁלִין וְנִמְשָׁכִין בַּחֲיִנַת שֵׁם הָאֵב
וְשֵׁם הָאִם שְׁמֵשׁ נִמְשָׁךְ בַּחֲיִנַת נַפֶּשׁ וְגוּף, שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת אִישׁ וְאִשָּׁה, כִּי עֵקֶר
הַתְּהוּוּת הַגּוּף הוּא מְהָאִם. וְעֵקֶר הַנַּפֶּשׁ הוּא מְהָאֵב אֲשֶׁר שָׂרָשׁ הַעֲלִיּוֹן
הֵם בַּחֲיִנַת שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הַנִּ"ל, הֵם בַּחֲיִנַת חֲמָה וְלִבְנָה, יוֹם וְלַיְלָה וְכוּ' כַּיְדוּעַ
וּמוֹבָן בְּסִפְרִים וְאִם לֹא הָיָה חוּטָא אֲדָם הָרֵאשׁוֹן וְהָיָה זוֹכֶה לְהַפְּךָ הַגּוּף
לְנַפֶּשׁ עֶבֶד לְבוֹן, הָיָה זוֹכֶה בַּחֲיִים חַיּוּתוֹ לְהַשִּׁיג שֵׁם הוּי בְּרוּךְ הוּא וְהָיָה
זוֹכֶה לְקָרוֹתוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא נִכְתָּב כְּמוֹ שְׁיִהְיֶה לְעֵתִיד, אֲבָל עַכְשָׁיו אַחַר הַחֻטָּא
שְׁשׂוּלֵט הָעֶבֶד חַיּוּ, בַּחֲיִנַת זְהֻמַּת הַנַּחֲשׁ שְׁנֵאֲחַז בְּגוּף, עַל-כֵּן צְרִיכִין
לְהַעֲלִים שֵׁם הָעֵצִים, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְקַבְּלוֹ בְּזֶה הַגּוּף וְאִי אֶפְשָׁר לְקָרוֹתוֹ
וְלְהַשִּׁיגוֹ עֵתָה כִּי אִם בְּשֵׁם הַכְּנוּי שֶׁהוּא שֵׁם אֲד' שֶׁנִּקְרָא בּוֹ עֵתָה. וּבְשִׁבִיל
זֶה מְכָרַח הָאָדָם לְמוֹת כְּדֵי שְׁיִוְדָכֶךָ הַגּוּף בְּעַפְרָ וְאִזּוּ יָקוּם בְּתַחֲיָה בְּגוּף זָךְ
שְׁיִהְיֶה הַגּוּף בְּבַחֲיִנַת נַפֶּשׁ וְיִתְבַּטֵּל זְהֻמַּת הָעֶבֶד לְגַמְרִי וְאִזּוּ נוֹכַל לְקָרוֹתוֹ
בְּשֵׁם הָעֵצִים יִתְבְּרַךְ. וְעַל-כֵּן בְּאַמְתַּת הַמֵּיתָה טוֹבָה גְּדוּלָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (
בְּרֵאשִׁית רַבָּא פָּרַק ט'), "וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד"-זֶה הַמּוֹת וְכוּ' כְּדֵי שְׁיִזְכֶּה הָאָדָם
עַל-יְדֵי זֶה לְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבְּרַךְ בְּבַחֲיִנַת שֵׁם הָעֵצִים שְׁעֵתָה אִי אֶפְשָׁר
לְקָרוֹתוֹ יִתְבְּרַךְ בְּזֶה הַשֵּׁם כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן קָדָם הַסְּתַלְקוֹת שֶׁל הָאָדָם נִתְּוֹסַף
בּוֹ חַיּוּת הַנַּפֶּשׁ וְעַל-יְדֵי זֶה נִסְתַּלַּק, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים ק"ד), "תוֹסַף
רוּחַם יִגְוְעוּן" כִּי הַשֵּׁם יִתְבְּרַךְ מְרָאָה לְנוּ בְּזֶה שֶׁהַמֵּיתָה טוֹבָה גְּדוּלָה, כִּי
אִזּוּ מִתְחִיל שְׁלֵמוֹת תִּקּוּנוֹ שְׁצָרִיךְ לְזָכוֹת לְעֵתִיד לְהַפִּירוֹ בְּתוֹסַפַּת הַפְּרָה
חֲדָשָׁה בְּבַחֲיִנַת שֵׁם הָעֵצִים יִתְבְּרַךְ וּמִשֵּׁם נִמְשָׁךְ בַּחֲיִנַת תוֹסַף רוּחַם קָדָם
הַהַסְּתַלְקוֹת, וְעַל-יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ נִסְתַּלַּק הָאָדָם, כִּי עַכְשָׁיו בְּגוּף הַזֶּה תִּכְרַף
כְּשֶׁנִּמְשָׁךְ תוֹסַפּוֹת הַחַיּוּת הַנִּמְשָׁךְ מִשֵּׁם הָעֵצִים הוּא צָרִיךְ לְהַסְּתַלַּק, כִּי אִי

אפשר לקבל בחינת החיות הנמשך משם העצם בגוף הזה של עכשיו כנ"ל:

אות כד

ועל-כן כשהאדם הוא חולה, שהוא התחלת המיתה שמתחיל הנפש להסתלק, שזה נמשך מבחינת תוסף רוחם יגועון כדי שיזכה לקבל לעתיד השגת שם העצם וכו' כנ"ל וכשאנו רוצין להתפלל עליו שיחזר לו פחו ויחיה עוד בעולם הזה, כי צריכין לו עוד בזה העולם כדי שיזכה גופו יותר בזה העולם, "כי היום לעשותו" כתיב ועל-כן צריכין רחמים שיאריך האדם שנותיו בזה העולם כדי שישגל מעשים טובים די שיוכל לזכות אחר כך לעתיד למה שיזכה וכו', שהכל כפי מה שטרח בערב שבת בזה העולם, על-כן כשאנו צריכין לבקש על החולה אנו מזכירין רק שם האם לבד ומעלימין שם האב, כי שם האב לגבי שם האם שהוא בבחינת שם העצם לגבי שם הכנוי ועכשיו אנו צריכין להעלים שם האב בבחינת זה שמי לעולם כדי שלא יסתלק ח"ו, על-ידי רבוי האור, על-ידי בחינת תוסף רוחם הנמשך משם העצם שמשם עקר ההסתלקות כנ"ל כי אנו רוצים שיתצמצם האור עוד ויקבל החיות בדרך העלמה וצמצום בהדרגה ובמדה על-ידי שם הכנוי שמשם נמשך ונשתלשל שם האם כדי שיוכל לחיות עוד ולא יסתלק על-ידי בחינת תוסף רוחם וכו' כנ"ל. ועל-כן מזכירין שם האם דיקא כנ"ל:

אות כה

כי כל זמן שאדם בבריאותו ויש שלום בין הנפש והגוף, שהם בחינת שם האב ושם האם אזי העקר הוא שם האב, כי הין נקרא על שם האב דיקא, כי באתר דאית דכר נוקבא לא אדכר תמן, כי עקר החיות משם האב דיקא אבל עתה כשהאדם חולה ח"ו, שהוא בחינת מיתה כנ"ל שנמשך מבחינת תוסף רוחם, שזאת הבחינה של תוסף רוחם שנמשך מבחינת שם העצם נמשכת ונאחזת בשם האב ביותר, כי שם האב בשרשו העליון נמשך ונשתלשל משם כנ"ל, על-כן עתה אין להזכיר שם האב כדי שלא יתעורר בחינת תוסף רוחם ח"ו, שמשם ההסתלקות ח"ו כנ"ל, על-כן עתה צריכין להעלים דיקא שם האב ולבלי להזכיר רק שם האם כדי

שִׁיחִיָּה נִמְשָׁךְ לֹו הַחַיִּיּוֹת לְתוֹךְ הַגּוּף שִׁיחִיָּה עוֹד בְּזָה הָעוֹלָם שֶׁמִּקְבֵּל הַחַיִּיּוֹת מֵהַעֲלָמֹת שֶׁם הָעֵצִים דִּיקָא כִּנ"ל, כִּי בְּאֵמֶת כְּלִיּוֹת הַשְּׂמוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שֶׁהוּא הַחַיִּיּוֹת שֶׁלָּהֶם נִמְשָׁךְ רַק מִבְּחִינַת שֶׁם הַכְּנוּי הַנִּי"ל, כִּי מִשֵּׁם הָעֵצִים אִי אֶפְשָׁר עֲכָשְׂיו לְקַבֵּל הַחַיִּיּוֹת בְּאֵתְגַלְיָא כִּי אִם בְּהַעֲלֵם גְּדוּל וְעַל-כֵּן שֶׁם הָאֵב וְשֵׁם הָאִם שְׁנֵיהֶם יַחַד מְקַבְּלִין חַיִּיּוֹת מִשֵּׁם הַכְּנוּי הַנִּי"ל, רַק שָׁזָה יָדוּעַ שֶׁכָּל בְּחִינָה כְּלוּלָה מִכָּל הַבְּחִינּוֹת, כִּמְבָאָר בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל כִּמְהַ פְּעָמִים שֶׁכָּל שֵׁם וְכָל בְּחִינָה וְכָל סְפִירָה וְכוּ' כְּלוּלָה מִכָּל הַשְּׂמוֹת וּמִכָּל הַבְּחִינּוֹת וְעַל-כֵּן גַּם שֶׁם הַכְּנוּי בְּעֵצְמוֹ כְּלוּל מִבְּחִינַת שֶׁם הָעֵצִים וְשֵׁם הַכְּנוּי וְעַל-כֵּן שֶׁם הָאֵב וְשֵׁם הָאִם הַנִּמְשָׁכִין שְׁנֵיהֶם מִבְּחִינַת שֶׁם הַכְּנוּי הֵם בְּבְחִינַת שֶׁם הָעֵצִים וְשֵׁם הַכְּנוּי, כִּי שֶׁם הָאֵב לְגַבֵּי שֶׁם הָאִם הוּא בְּבְחִינַת שֶׁם הָעֵצִים לְגַבֵּי שֶׁם הַכְּנוּי וְתַמִּיד הָעֵקֶר הוּא שֶׁם הָאֵב שֶׁהוּא עֵקֶר הַחַיִּיּוֹת וְכוּ' כִּנ"ל, אֲבָל בְּעַת הַחוֹלְאָת שֶׁנִּתְעוֹרַר בְּחִינַת תּוֹסֵף רוּחָם שֶׁל לְעַתִּיד, שְׁזֵאת הַבְּחִינָה נִמְשָׁכֶת בְּיוֹתֵר עַל-יַדֵּי בְּחִינַת שֶׁם הָאֵב שֶׁהוּא מְקַבֵּל תַּמִּיד הַחַיִּיּוֹת מִשֵּׁם הָעֵצִים בְּדַרְךְ הָעֲלֵם וְהַסְתָּר גְּדוּל, וְעֲכָשְׂיו נִמְשָׁךְ עָלָיו בְּחִינַת הַתְּגַלּוּת, בְּחִינַת תּוֹסֵף רוּחָם שֶׁל לְעַתִּיד שְׁאֵז יִהְיֶה עֵקֶר הַחַיִּיּוֹת מִשֵּׁם, אֲבָל בְּזָה הָעוֹלָם צָרִיכִין לְהַסְתִּילֵק עַל-יַדֵּי זֶה, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל זֶה הָאוֹר בְּאֵתְגַלְיָא בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּנ"ל, עַל-כֵּן כְּשֶׁרוֹצִין לְהַתְּפַלֵּל עַל הַחוֹלָה צָרִיכִין לְהַעֲלִים שֶׁם הָאֵב לְגַמְרֵי, כִּי אֲנֹו רוֹצִין שִׁיחִיָּה עוֹד בְּזָה הָעוֹלָם וְעַל-כֵּן אֲנֹו צָרִיכִין לְהַעֲלִים שֶׁם הָאֵב שֶׁשָּׁרְשׁוֹ מִבְּחִינַת שֶׁם הָעֵצִים שֶׁמִּשֵּׁם בְּחִינַת תּוֹסֵף רוּחָם, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה הִיָּה מְסַתֵּילֵק חִיּוֹ, וְעַל-כֵּן אִין מְזַכִּירִין רַק שֶׁם הָאִם שֶׁשָּׁרְשׁוֹ מִבְּחִינַת שֶׁם הַכְּנוּי כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו חַיִּיּוֹת בְּהַדְרָגָה וּבְמַדָּה בְּלִי תוֹסֵפֶת רוּחַ כְּדִי שִׁיחִיָּה וּנְאָרִיךְ יָמִים וְשָׁנִים עוֹד בְּזָה הָעוֹלָם כְּדִי לְתַקֵּן עוֹד מֵה שְׁצָרִיךְ לְתַקֵּן, אֲמֹן

אות כו

וְזָה בְּחִינַת מֵה שֶׁמִּצָּאָנוּ בְּכָל סֵפֶר מְלָכִים שֶׁבְּכָל מְלָכֵי בֵּית דָּוִד מְזַכִּיר תַּמִּיד שֶׁם אֲמֹו שֶׁל הַמֶּלֶךְ, כִּי הַמְּלָכוֹת הוּא בְּחִינַת שֶׁם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׂמוּאֵל ב' ח'), "וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם" כִּי עֵקֶר מְלָכוֹת בֵּית דָּוִד, שֶׁמֵּהֶם יֵצֵא מְשִׁיחַ, הוּא לְגַלוּת שֶׁם כְּבוֹד מְלָכוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי מְלָכוֹת דָּוִד מְשִׁיחַ, הוּא מְלָכוֹת דִּקְדוּשָׁה, שֶׁהוּא מְלָכוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי מְלָכוֹת הוּא בְּחִינַת שֶׁם כִּנ"ל וְעַל-כֵּן נִזְכָּר בְּכָל אֵלוֹ הַמְּלָכִים שֶׁם אֲמֹם דִּיקָא, כִּי עֵקֶר הַתְּגַלּוּת שֶׁם כְּבוֹד מְלָכוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּזָה הָעוֹלָם עֲתָה הוּא עַל-יַדֵּי בְּחִינַת שֶׁם הַכְּנוּי דִּיקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁם הָאִם כִּנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת פְּרִשְׁת הַתְּמִיד וְשָׁאֵר קִרְבָּנוֹת שְׂאוּמְרִים בְּבִקָּר, כִּי כָּל הַקִּרְבָּנוֹת בְּשִׁבִיל לְבָרַר רוּחַ הָאָדָם מְרוּחַ הַבְּהֵמָה בְּבְחִינַת (קֶהֱלֵת ג') מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הוּא לְמַעַלָּה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיּוֹרֶדֶת וְכוּי' וְזֶה סוּד מַה שְּׁכָתוֹב בְּמַעֲשֵׂה הַנִּי"ל שֶׁבֶן הַמֶּלֶךְ שֶׁנֶּחֱלַף הָיָה עֲנִשׁוֹ וְתַקּוּנוֹ עַל -יְדֵי שְׁהִלָּךְ אַחֲרֵי הַבְּהֵמוֹת שֶׁנָּתַן לוֹ הָאָדָם הַסּוֹחֵר לְהַנְהִיג וְלַרְעוֹת שֶׁנִּתְעוּ אֶצְלוֹ שְׁנֵי בְּהֵמוֹת וְהִלָּךְ לְבִקְשָׁם עַד שֶׁרָדַף אַחֲרֵיהֶם לְתוֹךְ עֵמֶק עֲבֵי הַיַּעַר וְכוּי', עַד שֶׁהִכְרַח לָלוֹן שָׁם וְכוּי', עַד שֶׁבָּא אֵלָיו אָדָם אֶחָד וְאָמַר לוֹ, חֲדַל לָךְ לָרֹדֵף אַחֲרֵי הָעוֹנוֹת כִּי אֵלּוֹ אֵינִם בְּהֵמוֹת כָּלֵל רַק שֶׁהָעוֹנוֹת שֶׁלָּךְ מוֹלִיכִין אוֹתָךְ כָּךְ וְכוּי', עַיִן שָׁם וְזֶה סוּד כָּל הַקִּרְבָּנוֹת, כִּי כָּל עוֹנוֹת שֶׁל אָדָם הֵם בְּחִינַת בְּהֵמוֹת, בְּחִינַת רוּחַ הַבְּהֵמִיּוֹת שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַתְּאוּוֹת, שֶׁהֵם תְּאוּוֹת הַבְּהֵמִיּוֹת, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב בְּסוּטָה (סוּטָה ט"ו), הִיא עֲשֵׂתָה מַעֲשֵׂה בְּהֵמָה וְכוּי' וּבְשִׁבִיל זֶה צָרִיךְ לְהַבִּיא קִרְבָּן בְּהֵמָה לְכַפֵּר, כִּי עַל-יְדֵי הַחֲטָא שֶׁהָיָה כְּרוּךְ אַחֲרַי מַעֲשֵׂה בְּהֵמָה אַחֲרַי רוּחַ הַבְּהֵמִיּוֹת, תְּאוּוֹת הַבְּהֵמִיּוֹת, עַל-יְדֵי זֶה נִתְעַרְב רוּחַ הָאָדָם בְּרוּחַ הַבְּהֵמָה, שֶׁזֶה עֵקֶר בְּחִינַת עֲרוּב טוֹב בְּרַע, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּגָם חֲטָא עַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שְׁכוּלֵל כָּל הַחֲטָאִים שֶׁבְּעוֹלָם וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְהַבִּיא בְּהֵמָה לְקִרְבָּן וְעַל -יְדֵי הַקִּרְבָּן מְבַרְרִין רוּחַ הָאָדָם מְרוּחַ הַבְּהֵמָה, שֶׁזֶהוּ סוּד כָּל הַקִּרְבָּנוֹת כֻּלָּם כִּיִּדּוּעַ וְעַל-כֵּן אָמַר לְבֶן הַמֶּלֶךְ שֶׁנֶּחֱלַף הַנִּי"ל שֶׁמָּה שֶׁרָדַף אַחֲרַי הַבְּהֵמוֹת, זֶהוּ הָעוֹנוֹת שֶׁלוֹ כְּנִי"ל, כִּי הָעוֹנוֹת שֶׁלוֹ נִתְלַבְּשׁוּ בְּבְהֵמוֹת וְצָעְרוּ אוֹתוֹ כָּל כָּךְ, כִּי הָעוֹנוֹת הֵם בְּחִינַת רוּחַ הַבְּהֵמָה כְּנִי"ל, כִּי בְּאֵמַת חִלוּף בֶּן הַמֶּלֶךְ בֶּן הָעֶבֶד, זֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת תְּעַרְבֵת רוּחַ הָאָדָם בְּרוּחַ הַבְּהֵמָה, כִּי רוּחַ הַבְּהֵמָה, זֶהוּ בְּחִינַת תְּאוּוֹת הַגּוֹף, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶבֶד כְּנִי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּהֵמָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנִים לְבִרְכָּה שֶׁעֲבָדִים נִמְשְׁלוּ לְבְּהֵמָה, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כ"ב), "שָׁבוּ לָכֶם פֶּה עִם הַחֲמוֹר" -עִם הַדּוֹמָה לַחֲמוֹר (קְדוּשִׁין ס"ח) כִּי עַל-יְדֵי הָעוֹנוֹת גּוֹרְמִין ח"ו, שֶׁנִּתְעַרְב וְנֶחֱלַף רוּחַ הָאָדָם בְּרוּחַ הַבְּהֵמָה, בְּחִינַת בֶּן הַמֶּלֶךְ בְּבְחִינַת בֶּן הָעֶבֶד, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת שֶׁמִּתְגַּבְּרִין ח"ו, עַל -יְדֵי עוֹנוֹת הָאָדָם כִּיִּדּוּעַ וְעַל-כֵּן הָיָה עֲנִשׁ בֶּן הַמֶּלֶךְ שֶׁנֶּחֱלַף שֶׁהִלָּךְ אַחֲרַי תְּאוּוֹתָיו, עַל-כֵּן הָיָה עֲנִשׁוֹ לְבִקְשׁ וְלָרֹדֵף אֶת הַבְּהֵמוֹת וְכְנִי"ל וְזֶה סוּד כָּל הַקִּרְבָּנוֹת כֻּלָּם, שֶׁהֵם בְּשִׁבִיל לְבָרַר מֵהַחִילוּף שֶׁל הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת הַנִּי"ל לְבָרַר רוּחַ הָאָדָם מְרוּחַ הַבְּהֵמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּר בֶּן הַמֶּלֶךְ מִבֶּן הָעֶבֶד כְּנִי"ל וְאוּלַי זֶהוּ בְּחִינַת שְׁנֵי כְּבָשִׂים שֶׁמְקַרִּיבִין בְּכָל יוֹם לַתְּמִידִין שֶׁהֵם כְּנִגְד שְׁנֵי הַבְּהֵמוֹת שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הַנִּי"ל שֶׁהִלְכוּ מֵאֶצְלוֹ שֶׁהִכְרַח לָרֹדֵף אַחֲרֵיהֶם, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב שָׁם בְּהַמַּעֲשֵׂה הַנִּי"ל וְכִנְגַד אֵלּוֹ הִב' בְּהֵמוֹת צָרִיכִין לְהַבִּיא בְּכָל יוֹם שְׁנֵי בְּהֵמוֹת לַתְּמִידִין כְּדֵי לְבָרַר וּלְתַקֵּן זֹאת וְזֶהוּ בְּחִינַת מִשְׁנֵת 'אֵיזָהוּ מְקוֹמוֹ, שְׂאוּמְרִים בְּכָל יוֹם, שֶׁעַל-יְדֵי שֶׁמְבַרְרִין מְקוֹמוֹ שֶׁל זְבָחִים עַל-יְדֵי זֶה מְבַרְרִין וּמְגַלִּין רוּחַ הָאָדָם שֶׁנִּפְל וְנִתְעַרְב בֵּין רוּחַ הַבְּהֵמִיּוֹת שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה הִכְרַח בֶּן הַמֶּלֶךְ הַנִּי"ל לְבִקְשָׁם, כִּי כָּל אֶחָד כְּפִי מַה שֶׁמְעַרְב עַל-יְדֵי

עוֹנוֹתָיו רוּחַ הָאֵדָם בְּרוּחַ הַבְּהֵמָה כְּשֵׁאִינוּ זֹכָה לְתִקּוֹן בְּחַיֵּינוּ, אֲזִי הוּא צָרִיךְ לְקַבֵּל עֲנָשׁוֹ לְהִיּוֹת נֶעַ וְנָד בְּתוֹךְ כָּף הַקָּלַע וּלְבַקֵּשׁ הַנְּצוּצוֹת וְרוּחַ הָאֵדָם שֶׁאֵבֵד וְהַפִּיל בְּתוֹךְ רוּחַ הַבְּהֵמָה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת בְּקִשְׁתַּת הַבְּהֵמוֹת הַנִּי"ל עַד שֶׁמְקַבֵּל עֲנָשׁוֹ בְּשִׁלְמוֹת וְאִזּוֹ תִּתְקַן, כִּי הָעֲנֵשׁ הוּא הַתִּקּוֹן כִּיְדוּעַ וּבִשְׂבִיל זֶה אָנוּ אוֹמְרִים פְּרִשְׁתַּת הַקְּרָבָנוֹת בְּכָל יוֹם בְּשִׂבִיל בְּרוּר זֶה כְּנִי"ל וְזָהוּ בְּחִינַת מְשִׁנַּת אֵיזָהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים, שֶׁמְבַרְרִין הַמְּקוֹמוֹת שֶׁל כָּל הַזְּבָחִים שֶׁהֵם הַקְּרָבָנוֹת, שֶׁעַל יָדָם נִתְבָּרַר רוּחַ הָאֵדָם מְרוּחַ הַבְּהֵמָה וּמְבַרְרִין כָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁלָּהֶם וְעַל-יְדֵי שֶׁמְזַכְּרִין הַקְּרָבָנוֹת וְהַמְּקוֹמוֹת שֶׁל הַזְּבָחִים נִחְשָׁב כְּאִלוֹ הַקְּרִיב אֵלוֹ הַקְּרָבָנוֹת בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת וְעַל-יְדֵי זֶה זֹכָה לְבָרַר כָּל בְּחִינַת רוּחַ הָאֵדָם מְרוּחַ הַבְּהֵמָה מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּפְלוּ לָשֵׁם כִּי אִם אֵינוּ זֹכָה לְתִקּוֹן עַל-יְדֵי קְרָבָנוֹת וּתְשׁוּבָה אֲזִי צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מְקוֹמוֹת שֶׁלָּהֶם, שְׁזָהוּ בְּחִינַת הָעֲנֵשׁ שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הַנִּי"ל שֶׁהִיָּה צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ אֶת הַבְּהֵמוֹת שְׁזָה לֹא עֲנֵשׁ עַל שֶׁלֹּא הִשְׁתַּדַּל לְמַצֵּא הַנְּצוּצוֹת וְרוּחַ הָאֵדָם שֶׁאֵבֵד וְהַחֲלוּף בְּרוּחַ הַבְּהֵמָה, שֶׁבִשְׂבִיל זֶה הַכָּרַח לְעֲנֵשׁ זֶה לְבַקֵּשׁ אֶת הַבְּהֵמוֹת, אֲבָל עַל-יְדֵי אֲמִירַת הַקְּרָבָנוֹת שֶׁאוֹמְרִים אוֹתָן בְּשִׂבִיל תְּשׁוּבָה וְכַפָּרָה אֲזִי עַל-יְדֵי שֶׁאוֹמְרִים פְּרִשְׁתַּת הַקְּרָבָנוֹת וּמְבַרְרִין וְאוֹמְרִים, אֵיזָהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים, עַל-יְדֵי זֶה מְבַרְרִין כָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּפְלוּ וְנִתְעַרְבוּ שֵׁם רוּחַ הָאֵדָם וְרוּחַ הַבְּהֵמָה וּמִתְקַנְיָן וּמַעֲלִין אוֹתָם מִשֵּׁם וְכַנִּי"ל:

אות כח

וְזָה בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה שֶׁאוֹמְרִים אַחַר פְּרִשְׁתַּת הַקְּרָבָנוֹת, זֶה סוּד בְּחִינַת אֵדָם הַיַּעַר שֶׁלְקַח אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ וְהוֹלִיכֵהוּ לְבֵיתוֹ וְשֵׁם שֶׁמַּע קוֹל הַנְּגוּן הַנִּפְלֵא שֶׁל כָּל הַחַיּוֹת וְהַבְּהֵמוֹת וְהַעוֹפוֹת וְכוּ', שֶׁעָשׂוּ נְגוּן נִפְלֵא לְכַבּוֹד הַלְּבָנָה וְכוּ' וְאַחַר כֵּן נָתַן לוֹ זֶה הָאֵדָם הַכִּלִּי הַנִּפְלֵא שֶׁכְּשֶׁמְנִיחִין אוֹתָהּ עַל אֵיזָה מִן חַיָּה וּבְהֵמָה שֶׁבְּעוֹלָם, אֲזִי הִיא מִתְחַלֵּת לְנִגּוֹן זֶה הַנְּגוּן הַנִּפְלֵא וְכוּ', עַיֵן שֵׁם וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה שֶׁאוֹמְרִין אַחַר פְּרִשְׁתַּת הַקְּרָבָנוֹת, שְׁזָהוּ בְּחִינַת כְּהֵנִים בְּעִבּוּדְתָם וְלוֹיִים לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם, כִּי עַל-יְדֵי הַקְּרָבָנוֹת מְבַרְרִין רוּחַ הָאֵדָם מְרוּחַ הַבְּהֵמָה וְאַחַר כֵּן צָרִיכִין לוֹמַר שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וּפְסוּקֵי דְזִמְרָה, כִּי עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַבְּרוּר שֶׁל רוּחַ הָאֵדָם מְרוּחַ הַבְּהֵמָה הוּא עַל-יְדֵי נְגוּן וְשִׁיר, כְּמַבְאֵר בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת וְעַיֵן בְּהַתּוֹרָה עַל פְּסוּק, "קָחוּ מִזְמֶרֶת הָאֶרֶץ בְּכִלְיֵיכֶם וְכוּ'" (סִימָן ס"ג בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא) וְעַל-כֵּן עַקֵּר תִּקּוֹן בֶּן הַמֶּלֶךְ אַחַר שֶׁקַּבֵּל עֲנָשׁוֹ עַל-יְדֵי הַבְּהֵמוֹת אַחַר כֵּן כְּשֶׁרָצָה לְתַקְּנוֹ אִזּוֹ לְשִׁמְעַת קוֹל הַנְּגוּן הַנִּי"ל וְגַם נָתַן לוֹ הַכִּלִּי הַנִּי"ל שֶׁמְעוֹרְרֵת נְגוּן מִכָּל הַחַיּוֹת וְהַבְּהֵמוֹת כְּשֶׁמְנִיחִין אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם, כִּי זֹאת הַכִּלִּי יֵשׁ לָהּ זֶה הַכַּחַשׁ שֶׁתִּכְּף כְּשֶׁמְנִיחִים אוֹתָהּ עַל אֵיזָה בְּהֵמָה מִיַּד מִתְחִיל לְהַתְּבָרַר וְלְהַתְּעוֹרֵר רוּחַ הָאֵדָם הַנִּעְלָם וּמַעֲרָב בְּתוֹכָהּ וְעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה

הנגון הנפלא הזה, כי עקר כל הנגונים הם על-ידי ברור רוח האדם מרוח
הבהמה, שזהו בחינת שירות ונגוני הלויים בשעת הקרבנות פנ"ל וזהו
בחינת פסוקי דזמרה אחר פרשת הקרבנות, כי עקר שלמות הברור הוא
על-ידי הנגון, בחינת פסוקי דזמרה פנ"ל:

אות כט

ואחר כך כשקבל זאת הפלי של נגון, שפנגד זה אומרים פסוקי דזמרה,
אחר כך נעשה מבין דבר מתוך דבר, כמבאר בהמעשה הנ"ל, עין שם זה
בחינת קריאת שמע שאומרים אחר כך שאז מקבלין התבוננות המוחין
כידוע בפונות שעקר קבלת המוחין בשעת קריאת שמע, זה בחינת מה
שזכה אחר כך להיות מבין דבר מתוך דבר, הינו בחינת מוחין שמקבלין
בשעת קריאת שמע פנ"ל ואחר כך קבל בן המלך האמת את המלוכה כמו
שכתוב שם, זה בחינת תפלת שמנה עשרה שאז עקר בגן המלכות כידוע,
כי עקר בחינת מלכות זוכין על-ידי תפלה שהיא בחינת מלכות כידוע, כי
על-ידי תפלה מושלין בכל העולמות ומנהיגין כל העולמות כרצונו בבחינת
צדיק מושל יראת אלקים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מ"ק
ט"ז), הקדוש ברוך הוא גוזר גזרה והצדיק מבטל והכל על-ידי תפלה,
שעל-ידי זה עקר המלוכה והממשלה של הצדיק האמת שהוא בחינת בן
המלך האמת:

אות ל

וזה בחינת מה שכל האבות היו רועי בהמות, הכל בשביל לברר החלוף
הנ"ל שהוא בחינת תערובת וחלוף רוח האדם ברוח הבהמה וכו' פנ"ל וזה
בחינת דוד המלך שהיה רועה בהמות וכתיב ביה, "מאחר עלות הביאו
לרעות ביעקב עמו וכו'" כי דוד היה עוסק בזה ביותר לברר רוח האדם
מרוח הבהמה, לברר בחינת בן המלך מפן השפחה וכו' פנ"ל ועל-כן זכה
דוד למלוכה פנ"ל, ועל-כן היה רועה בהמות בקדושה גדולה ועל-ידי זה
זכה לברר רוח האדם מרוח הבהמה הוא בחינת ברור בן המלך מפן
השפחה פנ"ל ועל-כן על-ידי זה דיקא זכה למלוכה בחינת מאחר עלות

אות לא

וְזֶה בְּחִינַת יַעֲקֹב שֶׁהָיָה רוֹעֵה בְּהֵמוֹת בְּשִׁבִיל לְבָרֵךְ נְשִׁמַת זְווגוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (הוֹשַׁע י"ב), "וַעֲבַד יִשְׂרָאֵל בְּאִשָּׁה וְכוּ" כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרַאשִׁית כ"ט), "וַאֲעַבְדֶּךָ שִׁבְעַת שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתֵדָה הַקְּטָנָה". כִּי עֵקֶר אַחִיזַת הָעֲבָדוֹת, שֶׁהוּא זְהֵמַת הַנְּחֹשׁ, נֶאֱחָז בְּהָאִשָּׁה בְּיוֹתֵר, כִּי נֶחֱשׁ הַטִּיל זְהֵמָה בְּחִזָּה דִּיקָא כְּפִדוּעַ וְעַל-כֵּן מְבָרְכִין בְּבִקְרָא 'שְׁלֵא עֲשֵׂנִי אִשָּׁה', כִּי זְהֵמַת הָעֲבָדוֹת סְמוּכָה לְהָאִשָּׁה בְּיוֹתֵר וְשֵׁם צְרִיכִין בְּרוּר יוֹתֵר וְעַל-כֵּן נִגְזַר עַל הָאִשָּׁה, 'וְהוּא יִמְשׁוּל בְּדָ', שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבָדוֹת שֶׁצְרִיכָה לַעֲשׂוֹת לְבַעֲלָהּ כָּל הַמְּלָאכוֹת שֶׁהָעֶבֶד עוֹשֶׂה לְרַבּוֹ וְעַל-כֵּן יַעֲקֹב מִחֲמַת שֶׁהָיָה צְרִיךְ לְהַעֲמִיד י"ב שְׁבִטֵי י"ק מְטָה שְׁלֵמָה, עַל-כֵּן הִכְרַח לְהַפִּיל עֲצָמוֹ לְעֲבָדוֹת וְלִהְיוֹת רוֹעֵה בְּהֵמוֹת אֲצֵל לָבָן, כִּי אִין הַדִּין נִמְתַּק אֲלָא בְּשִׁרְשׁוֹ, עַל-כֵּן אָמַר, "אֲעַבְדֶּךָ שִׁבְעַת שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתֵדָה הַקְּטָנָה" כִּי עַל-יְדֵי הָעֲבָדוֹת שָׁלוֹ בְּקִדּוּשָׁה גְדוּלָה יִזְכֶּה לְבָרֵךְ הַטוֹב מִהָרַע וְלִהְכַנִּיעַ זְהֵמַת הָעֲבָדוֹת וַיְבָרֵךְ רוּחַ הָאָדָם מְרוּחַ הַבְּהֵמָה עַל-יְדֵי שִׁיחֵיהָ רוֹעֵה אֲצֵלוֹ וְכָל זֶה בְּשִׁבִיל לְבָרֵךְ מְלָכָן הָאֲרָמִי נְשִׁמַת זְווגוֹ שֶׁהוּא נְשִׁמַת רַחֵל כְּדִי לְהַעֲמִיד שְׁבִטֵי י"ק וּמִחֲמַת שְׁיַדַע שֶׁלָבָן הוּא רַמְאִי גְדוֹל וְהוּא נֶאֱחָז בְּיוֹתֵר בְּבְחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת הַנִּי"ל שֶׁמִּשָּׁם עֵקֶר הַרְמָאוֹת שֶׁל כָּל הַרְמָאִים שֶׁחֲשׂוּדִין לְהַחֲלִיף, עַל-כֵּן כָּפַל יַעֲקֹב תְּנָאוֹ וְאָמַר, "אֲעַבְדֶּךָ שִׁבְעַת שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתֵדָה הַקְּטָנָה" כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י שֵׁם שֶׁדִּקְדַּק עֲמוֹ כָּל כַּף כְּדִי שְׁלֵא יִחֲלִיף לוֹ לֵאמֹר בְּרַחֵל וְכָל זֶה חֲשַׁשׁ יַעֲקֹב מִחֲמַת שְׁיַדַע שְׁעֵדִין לֹא נִתְתַּקֵּן חֲטָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן שֶׁמִּשָּׁם אַחִיזַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת, שְׁזֵה גוֹרֵם שֶׁנְשִׁמַת הָאֲבוֹת וְהָאֲמָהוֹת יִהְיוּ מְעַרְבִין בֵּין רִשְׁעִים כְּאֵלֶּה שֶׁהֵם לָבָן וְכוּ"ל וְיַדַע שֶׁלָבָן הוּא רַמְאִי בְּיוֹתֵר וְנֶאֱחָז בְּיוֹתֵר בְּבְחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת הַנִּי"ל, עַל-כֵּן הוּא חֲשׂוּד בְּיוֹתֵר עַל הַחֲלוּף, עַל-כֵּן כָּפַל תְּנָאוֹ עֲמוֹ בְּיוֹתֵר וְאָמַר, "אֲעַבְדֶּךָ וְכוּ" בְּרַחֵל בְּתֵדָה הַקְּטָנָה" כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י שֵׁם, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן לְבַסוּף לֹא הוֹעִיל שֶׁהָרִי רַמְאוֹ, כִּי כָּל כַּף הַתְּגַבֵּר הַרְמָאוֹת שֶׁל לָבָן, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת עַד שֶׁרַמָּה אֶת יַעֲקֹב וְהַחֲלִיף לוֹ לֵאמֹר בְּרַחֵל, שֶׁחֲלוּף זֶה גֵרֵם הַמַּחֲלוּקַת שֶׁבֵין הַשְּׁבִטִים וְחִלְקַת מְלָכוֹת בֵּית דָּוִד וּמְכִירַת יוֹסֵף, כִּי אִם הָיָה נוֹשֵׂא אֶת רַחֵל תְּחִלָּה הָיָה יוֹסֵף יוֹצֵא תְּחִלָּה וְהָיָה בְּכוֹר מִמֶּשׁ, לֹא הָיוּ מְקַנְאִין בּוֹ אַחִיו כָּל כַּף, כִּי הָיוּ הַכָּל רוֹאִין גְּדֻלָּתוֹ וְאֲמַתָּתוֹ, רַק מִחֲמַת הַחֲלוּף הַנִּי"ל טָעוּ בּוֹ אַחִיו וְסָבְרוּ שֶׁאִינוּ אִישׁ אֲמַת וְנִתְקַנְאוּ בּוֹ עַל שֶׁאֲבִיו מִחֲבָבוֹ וּמְקַרְבּוֹ בְּיוֹתֵר וְגֵרֵם הַמַּחֲלוּקַת כָּל כַּף עַד שֶׁמְכָרוּהוּ לְעֶבֶד, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלְגַּל הַדְּבָר וְיִרְדּוּ אֲבוֹתֵינוּ לְמַצְרַיִם וְכוּ" וּמִזֶּה נִשְׁתַּלְשַׁל אַחֵר כַּף חִלְקַת מְלָכוֹת בֵּית דָּוִד כְּפִדוּעַ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִחְרַב הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ וְגַלְיָנוּ מֵאֲרָצְנוּ וְכוּ" וְכַמוֹבָא בְּסִפְרֵים מֵה שְׁגֵרֵם לָבָן הָאֲרָמִי

על-ידי החלוף הנ"ל והכלל, שכל הצרות של ישראל נמשכין מבחינת החלוף של היכלי התמורות הנ"ל, שהוא בחינת החלוף של בן המלך הנ"ל שהוא בחינת כל החלופים והשנויים שיש בכל דור ודור עד שיבא משיח צדקנו במהרה בימינו ויברר הכל וכל אחד על מקומו יבא בשלום, אמן:

אות לב

נחזר לענין חנכה, כי כל זה הוא בחינת חנכה, כי מצות חנכה שהוא להמשיך אור האמת בעולם, הכל הוא בשביל להגדיל שמו וכבודו יתברך, כי כל הבריאה כלה מראש ועד סוף הכל היה בשביל שמו יתברך שהוא כבודו, כמו שכתוב (ישעיה מ"ב), "אני ה' הוא שמי וכבודי וכי" וכתוב, "וברוך שם כבודו וכי" וכן הרבה ובשביל זה ברא כל העולם בשביל לגלות שמו וכבודו כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, כל מה שברא הקדוש ברוך הוא לא ברא אלא לכבודו, שנאמר, "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו" והכבוד הוא השם כנ"ל וכמבאר גם בפסוק זה בעצמו שהביאו רבותינו זכרונם לברכה, כל הנקרא בשמי ולכבודי וכי" כי השם יתברך ברא הכל בגין דישתמודעין לי, כמו שכתוב בזה הקדוש, הינו לדעת ולהפיר את שמו יתברך, כי בו יתברך בעצמו, כביכול, לית מחשבה תפיסא ביי כלל ואי אפשר לדעת ממנו יתברך כי אם על-ידי שמו יתברך, כביכול, שצמצם עצמו בכמה צמצומים וברא את כל הבריאה כלה מראש ועד סוף, וחנן אותנו דעה והשכל עד שיש לנו כח לידע ולהאמין בשמו יתברך לידע ולהודיע ולהודע שיש רב ושליט עקרא ושרשא דכל עלמין, יחיד, קדמון, מנהיג ומושל, הוא היוצר, הוא הבורא וכי שכל זה הוא בחינת שמו יתברך שיודעין אותו על שמו לבד ובאמת ה' אחד ושמו אחד, כי שמו הוא אחדותו יתברך, כמו שכתוב, "אני ה' הוא שמי וכי" כי גם באדם התחתון ובכל דבר שבעולם, שם כל דבר אינו דבר נפרד מהדבר רק השם הוא קשור עם כל דבר באחדות גמור כל ימי היותו, מפל שכן למעלה למעלה שמו הגדול יתברך הוא אחדותו יתברך בחינת ה' אחד ושמו אחד, בחינת אני ה' הוא שמי וכי, בחינת כי כשמו כן תהלתו רק החלוק הוא אצל המקבלים, כמו למשל בגשמיות כשאנו קוראין איזה דבר או איזה אדם בשמו, אף-על-פי שלא ראינו אותו, כגון כשמשפטים מאיזה מלך וקיסר וכיוצא שאין אנו רואין אותו רק ששומעין את שמו, זה השם של המלך הוא המלך בעצמו רק שאף-על-פי-כן אין אנו רואין את המלך בעצמו רק כשמשפרין שמו אנו יודעין שיש אדם כזה שהוא יש לו ממשלה זאת או חכמה זאת וכיוצא, ויש חלוק אצלינו בין אם היינו רואין את המלך בעצמו בין כשאנו יודעין אותו על שמו, אבל אף-על-פי-כן כשמשפרין את שם המלך בזה השם כלול כל ענין

המלך, כי השם כולל כל ענין הדבר כפי מה שהוא. נמצא, שמצד הדבר שיש לו זה השם המה בתכלית האחדות, כי אין השם דבר נפרד מהדבר כנ"ל, רק מצד המקבל שמקבל בדעתו ידיעת זה הדבר יש אצלו חלוק בין ראית הדבר בעצמו ובין כשיודע אותו על שמו אף-על-פי שבאמת במקומו ועצמו של אותו הדבר הכל אחד, כי השם הוא הצורה של הדבר, רק שאצל הנבראים אין האחדות בעצם, כי הם מרובים ועל-כן יכולין להשתנות משם לשם כפי ענינם, למשל חתיכת כסף כשעושין ממנו קערה נקרא "קערת כסף". ואז בזמנו שם הקערה עם הקערה בעצמה הם באחדות גמור מצד הרבבותם, אבל כשמשינין ועושין מהקערה כפות כסף נשתנה שםם וכן בכל הדברים שבעולם בכל הדצח"ם ששם הוא אחדותם, אבל אין האחדות בעצם רק מצד הרבבותם ועל-כן יש בהם שנויים רבים בחינת שנוי השם, אבל להבדיל באלף אלפי אלפים ורבי רבבות הבדלות למעלה למעלה אצלו יתברך כתיב, "ה' שמך לעולם" כי שמו הוא אחדותו בעצם לעולם ועד יתברך שמו לעולם, רק אצלנו בזה הגוף העכור יש חלוק בדעתנו שאין אנו יכולין לתפס בדעתנו רק שמו יתברך לבד שיודעין ומאמינין שיש אדון מנהיג ומושל יתברך, אבל עצמות אלקותו יתברך לית מחשבה תפיסא ביי כלל כנ"ל, אבל באמת הכל אחד, כי ה' אחד ושמו אחד

אות לג

והכלל, שעקר הבריאה הוא בשביל לגלות שמו יתברך בעולם וכל העבודות שבעולם שאנו עובדין אותו יתברך הכל הוא בשביל לגלות שמו יתברך בעולם בבחינת בכל מקום מקטר ומגש לשמי' לשמי' דיקא, דהיינו לגלות שמו יתברך בעולם וכל התפללות וכל הברכות וההודאות כלם הם לברך ולקדש ולפרסם שם כבודו בעולם בבחינת יהי שם ה' מברך מעתה ועד עולם וכתוב, "ויברך שם כבודו לעולם ויברכו שם כבודך, הודו לו ברכו שמו, להודות לשם קדשך וכי" וכו' וכיוצא בזה הרבה שמבאר בכל הפסוקים, שעקר העבודה והברכה וההודאה הוא לגדל ולפרסם שמו יתברך בעולם:

אות לד

וּבִאֲמַת בַּעַר אֲנָכִי מֵאִישׁ וְלֹא בִּינַת אָדָם לִי וְאֵינִי זֹכֵה לְהִבִּין מֵה שֶׁרְאִיתִי
כְּתוּב בְּכֹה סִפְרֵי קִבְּלָה לְשׁוֹנוֹת שְׂאִינָם מִתְקַנִּים לִפְנֵי מֵה שֶׁמִּחְלָקִים
וְאוֹמְרִים בְּעֵנֶן שְׁמוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים יִתְבָּרַךְ וּבִפְרֵט לְשׁוֹן הַסְּדוּר שֶׁל
מוֹהַרִ"ק ז"ל הִנְקָרָא קוֹל יַעֲקֹב שֶׁכְּתֹב בְּהַקְדָּמָתוֹ וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, לְכֹךְ אֵין לָנוּ
אֶצֶל בַּעַל הַרְצוֹן יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ בְּפִי כָּל בְּרוּאָיו, אֲלֵא בְּכָל הַבְּרָכוֹת וְהַהוֹדָאוֹת
בְּכָל הַעֲנִינִים וְהַכְּוֹנוֹת מִקְטָר וּמִגֶּשׁ לְשֵׁמוֹ 'לְשֵׁמוֹ' דִּיקָא וְכוּ', עַיִן שֶׁם הָרִי
רָצָה לְתַקֵּן וְלְהוֹרוֹת לָנוּ דְרָךְ הַכְּוֹנָה שֶׁנִּכְוֵן בְּתַפְלִתָּנוּ וְעַבְדוּתֵינוּ וּבִאֲמַת כְּפִי
פְּשׁוּטוֹת הַלְשׁוֹן קִלְקַל הַרְבֵּה וְגַרְם מִכְשׁוֹל לְמַעֲיָנִים הַנוֹגַע בִּיסוּד הָאֱמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא עֵקֶר הַכֹּל, כִּי חֲלִילָה לֹאמַר כֵּן לַעֲשׂוֹת שׁוּם חֲלוּק חִיּוֹ, בֵּינוּ
וּבֵין שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וְאֲדַרְבָּא, בְּכָל עַבְדוּתָנוּ וְתַפְלִתָּנוּ וּבְכָל הַבְּרָכוֹת וְהַהוֹדָאוֹת
וְכוּ' אָנוּ צְרִיכִין לְכַוֵּן שְׂאֵנוּ עוֹבְדִין וּמִתְפַּלְלִין אֵלָיו יִתְבָּרַךְ לְבַד לְבַעַל הַרְצוֹן
לְבַד אֵלָיו דִּיקָא וְלֹא לְמַדּוּתָיו שֶׁהֵם שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ וְכִמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה בְּסִפְרֵי, מִי כֹה אֶלְקֵינוּ בְּכָל קְרָאנוּ אֵלָיו וְלֹא
לְמַדּוּתָיו, כִּי שְׁמוֹ הוּא אֲחַדּוּתוֹ וְעֲצֻמוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל, וְאֵין פְּנוּתָנוּ בְּכָל
הָעַבְדוּת וְהַהוֹדָאוֹת וְכוּ' כִּי אִם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ לְבַד לְמִי שֶׁנַּעֲלָה עַל הַכֹּל,
אֲשֶׁר צִמְצַם אֶת עֲצֻמוֹ וְקָרָא אֶת עֲצֻמוֹ בְּשֵׁמוֹת הָאֵלוֹ וְנָתַן לָנוּ רְשׁוּת
לְקִרוֹתוֹ בְּהֵם אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא מְרָמָם וְנִשְׂא מֵהֵם אֲבָל סוּף כָּל סוּף כְּשֶׁאָנוּ
קוֹרְאִין אוֹתוֹ בְּשֵׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ פְּנוּתָנוּ אֵלָיו לְבַדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲיִנַת וַיְבָרְכוּ
שֵׁם כְּבוֹדָךְ וּמְרָמָם עַל כָּל בְּרָכָה וְתַהֲלָה, הֵינּוּ כְּשֶׁאָנוּ מְבָרְכִין שֵׁם כְּבוֹדוֹ
פְּנוּתָנוּ לְמִי שֶׁהוּא מְרָמָם עַל כָּל בְּרָכָה וְתַהֲלָה, כִּי בּוֹדְאֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּעֲצֻמוֹ, כְּבִיכּוֹל, מְרָמָם וְנִשְׂא מִכָּל הַשְּׁמוֹת וְהַכְּוֹנִיִּים וּמִכָּל הַבְּרָכוֹת
וְהַהוֹדָאוֹת וּמִכָּל הָעַבְדוּת שֶׁבַּעוֹלָם, רַק שֶׁבִּאֲמַת זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג רַק
שֶׁנָּתַן לָנוּ רְשׁוּת לְקִרוֹתוֹ בְּשֵׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁמִּסַּר לָנוּ עַל-יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ,
עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁכְּשֶׁאָנוּ קוֹרִין אוֹתוֹ בְּאֵלוֹ הַשְּׁמוֹת אָנוּ מְגִיעִין עַדּוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּעֲצֻמוֹ, כְּבִיכּוֹל, כְּמוֹ מִמֶּשׁ כְּשֶׁקוֹרִין אֵיזָה אָדָם בְּשֵׁמוֹ וּמַדְבְּרִין מִמֶּנּוּ שְׂאִין
אָנוּ מְדַבְּרִין מֵהַשֵּׁם בְּעֲצֻמוֹ שֶׁל הָאָדָם, רַק פְּנוּתָנוּ בְּדַבּוּרָנוּ לְזֶה הָאָדָם
שֶׁאָנוּ מְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ שֶׁהוּא נִקְרָא בְּזֶה הַשֵּׁם רַק שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר מֵהָאָדָם
וּמִשׁוּם דָּבָר כִּי אִם עַל-יְדֵי הַשֵּׁם שֶׁקוֹרִין אוֹתוֹ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה אָנוּ יוֹדְעִין מִמִּי
אָנוּ מְדַבְּרִים אִם מְרָאוּבּוֹן אִם מִשְׁמַעוֹן אִם מֵאָדָם אִם מִבְּהֵמָה וְחִיָּה וְכוּ'
וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה כִּי בִּאֲמַת הַשְּׁמוֹת שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבַּעוֹלָם הֵם מְפֻלְאֵי
פְּלִאוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תַּהֲלִים מ"ו), "לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת ה' אֲשֶׁר
שֵׁם שְׁמוֹת בְּאֶרֶץ" וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרָכוֹת ז'), אֵל תִּקְרִי
שְׁמוֹת אֵלֵא שְׁמוֹת כִּי הַשֵּׁם שֶׁל כָּל דָּבָר הוּא פְּלֵא פְּלֵא גְדוֹל הַפְּלֵא וְפְּלֵא לְמִי
שֵׁישׁ לוֹ מִחַ בְּקִדְקִדּוֹ לְהִבִּין פְּלִאוֹת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ, כִּי רַק עַל-יְדֵי הַשְּׁמוֹת
דִּיקָא שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים אָנוּ יְכוּלִים לְדַבֵּר מִכָּל הַדְּבָרִים וּלְסַפֵּר אֶחָד לְחֵבְרוֹ
רְצוֹנוֹ וְחִפְצוֹ וְלַעֲשׂוֹת מִשָּׂא וּמִתֵּן לְקִנּוֹת וְלִמְכַר וְכָל צְרָכֵי הָעוֹלָם כִּי אִם
לֹא הָיָה שֵׁם לְכָל דָּבָר הָיָה הַכֹּל כְּאֱלֻמִּים וּכְחַרְשִׁים, וְלֹא הָיָה שׁוּם מִשָּׂא
וּמִתֵּן וְלֹא שׁוּם יַעֲסֵק נִגְמָר בֵּין שְׁנֵי בְּנֵי אָדָם, כִּי כָּל הָעֲסָקִים הַנִּגְמָרִים עַל-
יְדֵי הַדְּבָר שֶׁמְדַבֵּר אֶחָד עִם חֵבְרוֹ בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן וְחִכְמוֹת וְכִיּוֹצֵא, הַכֹּל עַל-
יְדֵי הַשְּׁמוֹת שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים, כִּי כָּל הַדְּבָר כּוֹלוֹ הוּא מֵהַשְּׁמוֹת שֶׁל כָּל
הַדְּבָרִים, כִּי כָּל דָּבָר שֶׁבַּעוֹלָם וְכָל עֵנֶן שֶׁבַּעוֹלָם יֵשׁ לוֹ שֵׁם בְּבַחֲיִנַת שֵׁם דָּבָר
וְעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַדְּבָר וְעַל-יְדֵי זֶה נִגְמָרִין כָּל הַפְּעָלוֹת וְכָל הָעֲסָקִים

שְׁפַעוּלָם כְּנִי"ל, כִּי עֵקֶר הַחַיּוֹת שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים הֵם עַל-יְדֵי הַשֵּׁם כְּנִי"ל, אֲבָל עֵקֶר הַשֵּׁם כְּשֶׁאֲנוּ קוֹרְאִין אֵיזָה דְּבַר בְּשֵׁם אֲנוּ מְכוּנִין לְעַצֵּם הַדְּבַר בְּעֲצָמוֹ שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ כִּי אִם עַל-יְדֵי הַשֵּׁם כְּנִי"ל כְּמוֹ כֵּן לְהַבְדִּיל, כְּשֶׁאֲנוּ קוֹרְיִן אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ בְּשֵׁמוֹ, אֲנוּ מְכוּנִין לְבוֹרָא הַכֹּל לְבַדּוֹ בְּעֲצָמוֹ יִתְבָּרַךְ לֹא זֹולָתוֹ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ רֵאשׁוֹן וְאִין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ יַחִיד קִדְמוֹן בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תְּכֵלִית וְכוּי' וְלוֹ לְבַד 'לוֹי דִּיִּיקָא אֲנוּ עוֹבְדִים וּמִתְפַּלְלִין וְאִף -עַל-פִּי שֶׁהוּא אֵינוֹ צָרִיךְ לְעִבּוּדֵתֵנוּ וְהוּא מְרַמֵּס מִכָּל הַשְּׁמוֹת וּמְכַל הַבְּרָכוֹת וְהַהוֹדָאוֹת זֶה הַדְּבַר בְּאֵמֶת אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין בְּשִׁכְלֵנוּ רַק שְׂאֲנוּ צָרִיכִין לְהֶאֱמִין בְּה' וּבְמִשָּׁה עֲבָדוֹ. אֲשֶׁר בְּמִקּוֹם גְּדֻלָּתוֹ שֵׁם אֲנוּ מוֹצְאִין עֲנוּתְנוֹתוֹ, אֲשֶׁר מֵרַב אֶהְבְּתוֹ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְצָנּוּ לְעֲבָדוֹ בְּאֵלוֹ הַמְּצוֹת לְשִׁרְתוֹ וּלְבָרַךְ בְּשֵׁמוֹ כְּדִי שְׁנִזְכֶּה לְהַכִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ אֲבָל עַל כָּל פְּנִים כָּל פְּנוֹתֵנוּ בְּתַפְלֵתֵנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. אֵלָיו לְבַדּוֹ וְלֹא לְשְׁמוֹתָיו וּמִדּוֹתָיו רַק שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ נִקְרָא בְּאֵלוֹ הַשְּׁמוֹת וְהֵם אַחַדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד וּמִי שֶׁמְפָרִיד בְּמַחְשַׁבְתּוֹ שְׁמוֹ מֵעֲצָמוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא נִרְגָן מִפְּרִיד אֵלוֹף וְכוּפֵר בְּעֵקֶר וְעַל-כֵּן מִשָּׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, מְסַר לָנוּ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּפִשְׁטוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" כִּי ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד כְּנִי"ל:

וְכַל זֶה מְבָאָר וּמְפָרֵשׁ בְּדַבְרֵי אֱלֹהֵינוּ ז"ל לְמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֵינַיִם אֲמִתִּיִּים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם, וְאַנְתָּ לִית לָךְ שֵׁם יַעֲדוֹ דֹאנֵת הוּא מְמַלֵּא כָּל שְׁמַהוּן וְאַנְתָּ הוּא שְׁלִימוֹ דְּכָל' וְכֵד אַנְתָּ תִּסְתַּלַּק מִנִּייהוּ אִשְׁתֹּאֲרִין כּוֹלְהוּ שְׁמַהוּן כְּגוֹפֵא בְּלֹא נִשְׁמַתָּא וְכוּי', הֵינּוּ כְּנִי"ל שֶׁבּוֹדָאֵי מִי שֶׁמְסַלֵּק בְּמַחְשַׁבְתּוֹ חִיו, עֲצָמוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מֵהַשְּׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁמְזַכֵּר, הוּא נִרְגָן מִפְּרִיד אֵלוֹף, שֶׁמְפָרִיד אֵלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם מִשְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ וְהוּא פּוֹרֵשׁ מִן הַחַיִּים, כִּי כְּשֶׁאִין מְכוּן בְּקִרְיַת שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ אֵלָיו בְּעֲצָמוֹ, הוּא בְּחִינַת וְכֵד אַנְתָּ תִּסְתַּלַּק מִנִּייהוּ אִשְׁתֹּאֲרִין כּוֹלְהוּן שְׁמַהוּן בְּלֹא נִשְׁמַתָּא, כִּי עֵקֶר מְלוֹי הַשְּׁמוֹת וּשְׁלֵמוֹתָן וְחַיּוּתָם הוּא הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא בְּעֲצָמוֹ וּבְכַבּוּדוֹ בְּעַל הַרְצוֹן הָעֲלִיוֹן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם, דֹּאנֵת הוּא מְמַלֵּא כָּל שְׁמַהוּן וְאַנְתָּ הוּא שְׁלִימָא דְּכוֹלְהוּ וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הוּא יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ אִין לוֹ שֵׁם יְדוּעַ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְצַד עֲצָמוֹ הוּא מְרַמֵּס עַל כָּל בְּרָכָה וְתַהֲלָה וְאִין לוֹ שֵׁם כָּלֵל, כִּי אַחַר שֶׁמְזַכֵּרִין אוֹתוֹ בְּכָל הַשְּׁמוֹת וְהַשְּׁבָחִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁקִּבְּלָנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אִף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין מֵהוּתוֹ וְעֲצָמוֹתוֹ נֶעְלַם מֵאֲתָנוּ בְּתַכְלִית הַהֶעְלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נֶעְלַם מְצַד עֲצָמוֹ וְנִגְלָה מְצַד פְּעוּלוֹתָיו וּמְצַד עֲצָמוֹ נֶאֱמַר וְאַנְתָּ לִית לָךְ שֵׁם יְדוּעַ וְכוּי', כִּי לִית מַחְשַׁבָּה תְּפִיסָה בְּדַ כָּלֵל, אֲבָל מְצַד פְּעוּלוֹתָיו הוּא נִקְרָא בְּכָל הַשְּׁמוֹת וְהַשְּׁבָחִים וְהַתְּהִלּוֹת, כִּי כָּל הַשְּׁמוֹת מוֹרִים עַל פְּעוּלוֹתָיו שֶׁהוּא מְהוּהָ כָּל הָעוֹלָמוֹת וְשְׁלִיט וּמוֹשֵׁל בְּכָל וְכוּי', אֲבָל בְּאֵמֶת הַכֹּל אֶחָד, כִּי כָּל פְּעוּלוֹתָיו נִמְשָׁכִין מִמֶּנּוּ בְּעֲצָמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא פֶּעַל וְעֵשָׂה הַכֹּל מֵרֵאשִׁית וְעַד סוֹף וּמְחִיָּה וּמְקִיָּים הַכֹּל בְּרָצוֹנוֹ. וְעַל-כֵּן בְּכָל הַשְּׁמוֹת אֲנוּ קוֹרְאִין אוֹתוֹ בְּעֲצָמוֹ, כִּי הוּא בְּעֲצָמוֹ פֶּעַל וְעֵשָׂה הַכֹּל רַק שֶׁעֲצָמוֹת הַפֶּעַל יִתְבָּרַךְ אֵי אֲפֹשֶׁר לְכַנּוֹת וּלְקַרֹּת בְּשֵׁם וְכוּי', אֲבָל הוּא בְּעֲצָמוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא סְתוּם וְנֶעְלַם בְּתַכְלִית הַהֶעְלָם וְלִית שׁוּם מַחְשַׁבָּה תְּפִיסָא בְּעֲצָמוֹתוֹ כָּלֵל, הוּא בְּעֲצָמוֹ פֶּעַל וְעֵשָׂה הַכֹּל וּמְחַמֵּת זֶה כְּשֶׁאֲנוּ מְזַכֵּרִין שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהֵם עַל שֵׁם פְּעוּלוֹתָיו, אֲנוּ קוֹרְאִין אוֹתוֹ

בְּעֲצֻמוֹ עַל יָדָם, כִּי הוּא בְּעֲצֻמוֹ פֶּעַל וְעָשָׂה הַכֹּל כְּנִי"ל, כִּי הוּא מְמַלֵּא כָּל שְׂמֵחוֹ וְכוּי' כְּנִי"ל וְאֶפִּילוּ בְּהֶאֱדָם הַגִּשְׁמִי רוֹאִין זֹאת, כִּי כָּל פְּעֻלוֹת הַגּוֹף הֵם עַל-יְדֵי הַנֶּפֶשׁ, כִּי הַנֶּפֶשׁ מֵרְאָה פְּעֻלוֹתֶיהָ בְּגוֹף וְאֶף-עַל-פִּי-כֹן מֵהוּת הַנֶּפֶשׁ אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין וְאֶף-עַל-פִּי-כֹן אָנוּ יוֹדְעִין שֶׁכָּל הַפְּעֻלוֹת הֵם מֵהַנֶּפֶשׁ וְכִשְׂאָנוּ מְדַבְּרִים מֵהַנֶּפֶשׁ אָנוּ מְכוּנִין עַל הַנֶּפֶשׁ בְּעֲצֻמָּה אֶף-עַל-פִּי שֶׁאִין אָנוּ מְבִינִים מֵהוּתָהּ וְעֲצֻמוֹתָהּ, מִכָּל שֶׁכֵּן לְהַבְדִּיל אִי אֶפְשָׁר קִי"ו, הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצֻמוֹ שֶׁבוֹדָאִי הוּא בְּעֲצֻמוֹ מֵרָמָם וְנִשְׁגָב מְאֹד עַל כָּל הַרוּחָנִיּוֹת וְלִית מַחְשְׁבָה תְּפִיסָא בְּעֲצֻמוֹתוֹ כָּלֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם, אֱלֹהֵינוּ וְלִית דְּיָדַע בְּדָ כָּלֵל בְּחִינַת מַה חֲמִית מַה פִּשְׁפֶּשֶׁת מַה יָדַעַת, כִּי מֵצַד עֲצֻמוֹתוֹ הוּא מֵרָמָם עַל כָּל הַשְּׂמוֹת, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֹן בְּכָל הַשְּׂמוֹת וְהַבְּרָכוֹת וְהַשְּׁבָחִים אָנוּ מְכוּנִין אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצֻמוֹ, כִּי זֶה הַנֶּעֱלָם בְּעֲצֻמוֹ הוּא פּוֹעֵל הַכֹּל בְּרִצּוֹנוֹ כְּנִי"ל עַל כָּל פְּנִים מְבַאֵר בְּדַבְּרֵי אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּכָל הַשְּׂמוֹת צָרִיכִין לְכוּן אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצֻמוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, וְכֵן אֲנִי תִּסְתַּלַּק מִיַּנְיִיחוֹ אֲשֶׁתִּאֲרִין כְּלָהוּ שְׂמֵחוֹ בְּגוֹפָא בְּלֹא נִשְׂמַתָּא וְכְנִי"ל וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל, מִי כְּהִי אֶלְקִינוּ בְּכָל קְרָאֵנוּ אֱלֹו אֱלֹו וְלֹא לְמַדּוֹתָיו, כְּמַבְאֵר כָּל זֶה לְעִיל וְזֶה בְּחִינַת לְבַד בְּדָ נְזִכִיר שְׂמָד וְהַבּוֹ הַיֵּטֵב:

אות לה

וּבְאֵמַת יָדַעְתִּי כִּי גַם הָרַב הַנִּי"ל וְכָל שְׂאָר הַסְּפָרִים שֶׁכְּתוּב בָּהֶם לְשׁוֹנוֹת כְּאֵלָה וְכוּנְתָם כְּמוֹ שֶׁכְּתַבְתִּי, רַק בְּמַחְלָה מִכְּבוֹדָם, לְפִי עֲנִיּוֹת יָדַעְתִּי, קִלְקְלוּ הַלְשׁוֹן שְׂיֻכַּל לְגֵרָם חִי"ו, מְכַשׁוֹל לְקוֹרָא בְּסִפְרֵיהֶם וְהִיָּה טוֹב לָהֶם הַשְּׂתִיקָה מִלְּכַתֵּב לְשׁוֹנוֹת כְּאֵלָה, אִךְ מֵאַחַר שֶׁכָּבַר כְּתַבוּ כְּנִי"ל הַכְּרַחְתִּי לְהַאֲרִיךְ קֶצֶת לְבַרֵּר הָאֵמַת וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת סוּף כָּל סוּף צָרִיכִין רַק לְחַזֵּר לְהַאֲמוּנָה הַפְּשׁוּטָה שֶׁל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּלִי שׁוּם חִקִּירוֹת אֶפְלוּ שֶׁל דַּרְכֵי הַקְּבֵלָה, כִּי דַרְכֵי הַקְּבֵלָה צָרִיכִין לְקַבֵּל רַק בְּדַרְךְ אֱמוּנָה לְהֶאֱמִין שֶׁהַעוֹלָמוֹת נִשְׁתַּלְשְׁלוּ בְּדַרְךְ זֶה וְהַשְּׂמוֹת הַשְּׂיֻכִים לְכָל סִפְיָה וּלְכָל מִדָּה וּלְכָל פְּרָצוּף וְכוּי' וְשְׂאָר כָּל דַּרְכֵי חֲכָמַת הָאֵמַת וְכוּי' כְּפִי אֲשֶׁר מְסֻרוּ לָנוּ רַבֵּי שְׂמַעוֹן בֵּר יוֹחָאִי ז"ל וְהָאֲרִי ז"ל וְהַעֲקָר לְהֶאֱמִין שֶׁאִין אָנוּ מְבִינִים דְּבִרְיָהֶם כִּלְלֵי, כִּי בּוֹדָאִי לְמַעְלָה אִין שׁוּם גִּשְׁמִיּוֹת וְכוּי' כְּאֲשֶׁר הָאֲרִיכוּ בְּזֶה כָּל הַסְּפָרִים, אֲבָל מִי שְׂרוּצָה לְכַנֵּס בְּאִיזָה חִקִּירָה עַל פִּי קְבֵלָה וּלְיִשְׁבַּע אִיזָה קְשִׁיָּא שֶׁל הַמַּחְקָרִים עַל פִּי קְבֵלָה הוּא מְקַלְקֵל מְאֹד כִּי בְּאֵמַת הַקְּשִׁיּוֹת כְּאֵלוֹ אִי אֶפְשָׁר לְיִשְׁבֵם כָּלֵל רַק לְסַמֵּךְ עַל אֱמוּנָה לְבַד, כִּי הַעֲקָר הוּא רַק הָאֱמוּנָה הַפְּשׁוּטָה כְּנִי"ל לְהֶאֱמִין בֵּה' וּבְמִשָּׁה עֲבָדוּ בַפְּשִׁיט' שֶׁה' אֶחָד בְּרָא הַכֹּל יֵשׁ מֵאִין הַמַּחְלָט וְנִתֵּן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ וּמִצְוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים לְמַעַן נִזְכָּה וְנַחֲיָה וְכוּי' וְאֶף-עַל-פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּכָל זֶה כְּמָה חִקִּירוֹת וְקְשִׁיּוֹת אִיךְ שִׁיךְ עֲבוּדָה אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ וְכוּי'. עַל כָּל אֵלוֹ הַקְּשִׁיּוֹת אִין שׁוּם תִּירוּץ בְּעוֹלָם, רַק עֲקָר

התרוץ הוא שבאמת אין אנו יכולים להבין זאת רק שאנו צריכין לסמוך על האמונה לבד, כמבאר בדברי רבנו ז"ל פעמים אין מספר שאסור לחקור בהשכל כלל, רק לסמוך על אמונת אבותינו לבד:

אות לו

ובאמת כל אלו המכשלות הנמצאים להמעיינים בכמה ספרים הוא מחמת שנמצאים כמה ספרים שרוצים לישוב כמה קשיות עמקות בדרך הנהגותיו ותברך ובאמת התרוצים אינם כלום למבין מעט, על-כן יכולים להכשל על-ידי התרוצים יותר, אבל באמת על כל הקשיות כאלו שבדרך הנהגותיו ותברך וכו' אין שום תרוץ בזה העולם רק לעתיד ותגלה כל התרוצים, אבל בזה העולם אסור לחקור כלל, רק לסמוך על אמונה לבד וכמו שהאריך רבנו ז"ל בזה הרבה בכמה מקומות ועל-כן רבנו ז"ל בגדל עמקות חכמתו העולה על הכל אינו מישב שום קשיא, רק בגדל חכמתו גלה לנו תורות נפלאות עמקות ורחבות, גלה לנו בהם והסביר לנו על ידם שקשיות כאלו אי אפשר לישב בשום אופן רק לסמוך על אמונה והכניס בנו דעת להבין שאי אפשר לישב אלו הקשיות, כי הוא בגדל עצם השגתו גלה לנו מאין ומהיכן נמשכין אלו הקשיות שנמשכין ממקום גבה בזה שאי אפשר לישבן בזה העולם בזה הגוף בשום אופן, כמו בהתורה על פרקא רביעאה דספרא דצניעתא (בסימן כ"א) על מאמר רבותינו זכרונם לברכה (ברכות י"ז), לעתיד לבא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם שגלה ובאר לנו שם דרך נפלא והסביר לנו שם שקשיות כאלו שנבוכין בהם נמשכין משכליים המקיפים שאי אפשר להשיגם בזה העולם בשום אופן ואמר שם תורה נפלאה על זה בהתגלות נפלא וכן בהתורה "בא אל פרעה" (סימן ס"ד) שגלה שם שקשיות כאלו נמשכין מסוד הצמצום של החלל הפנוי וכו' שאי אפשר להשיג זאת כי אם לעתיד לבא. וכן בהתורה "כי מרחמם ינהגם" (בלקוטי תנ"א סימן ז') באר שם שיש קשיות שהם נמשכין ממקיפים שהם למעלה מהזמן שאין הזמן מספיק לבאר הקשיות והתרוצים שיש שם וכו', עין שם בכל אלו המקומות ובשאר מקומות כאלה בדברי רבנו ז"ל ואם בעל שכל אמת אתה, תראה ותבין ותשכיל מן מוצא דבר מה מאד עמקו מחשבותיו והשגותיו האמתיות שהוא השיג האמת שאי אפשר לישב אלו הקשיות כלל, רק בחכמתו העמקה והשגתו העצומה גילה לנו בדרך שכל נפלא ונורא מאד שאי אפשר לנו לישב כלל לבל נהרס לעלות אל ה' לרצות לחקור בזה ח"ו, כי אי אפשר לישבם כלל. רק לסמוך על אמונה לבד שהוא יסוד הכל, אבל כל מי שרוצה לישב איזה קשיא מאלו הקשיות של המחקרים אפלו שרוצה לישבם על פי דרכי הקבלה, אינו עולה בידו שום תרוץ כלל. ואזי יכול לגרם מכשלוך יותר ח"ו,

לְהַמְעִין שְׂרָצָה שִׁיתִּישֵׁב אֶצְלוֹ הַדָּבָר וּבִאֲמַת עֲדִין אֵינוֹ מֵיֵשֵׁב כָּלֵל וּבִקְל
יְכוּלִין לְסִתֵּר הַתְּרוּץ וְהַדְּרָא קְשִׁיָּא לְדוּכְתָהּ בִּיתֵר עוֹז, עַל-כֵּן אֵין צְרִיכִין
לְהַתְחִיל לֵישֵׁב קְשִׁיּוֹת כְּאֵלוֹ, כִּי גְבַהּוּ מִדְּעֵתְנוּ כְּנִ"ל. וְכִמוֹ שֶׁפְּתוּב (יִשְׁעִיָּה
נ"ה), "כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכֵי כִי גְבַהּוּ שְׁמַיִם
מֵאָרֶץ כֵּן גְבַהּוּ דַרְכֵי מַדְרְכֵיכֶם וּמַחְשְׁבוֹתַי מִמַּחְשְׁבוֹתֵיכֶם" (וְעַיִן עוֹד
בְּמָקוֹם אַחַר מִזָּה):

אות לו

נְחֹזר לְעַנְיָנֵנוּ שֶׁעָקֵר הוּא הַשֵּׁם וְעָקֵר הַבְּרִיאָה הֵיחָד לְמַעַן שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ
כְּנִ"ל כְּדִי לְגַלוֹת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם כְּנִ"ל וְעָקֵר הַתְּגַלוֹת שְׁמוֹ הוּא עַל-יְדֵי
הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה לָנוּ מֹשֶׁה רַבֵּינוּ, כִּי אִרְיָתָא שְׁמָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאֵין
אָנוּ יְכוּלִין לִידַע מִשְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת כְּשֶׁאָנוּ
מְקִימִין אוֹתָם בְּפְשִׁיטוֹת כְּאֲשֶׁר צִוְּנוּ עַל-יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדּוֹ, כִּי עַל-יְדֵי יְצִיאַת
מִצְרַיִם מִתֵּן תּוֹרָה אֲזַ נִתְּגַלָּה אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם וְנִתְפָּרְסָם שְׁמוֹ לְכָל
בְּאֵי עוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (נְחֻמְיָה ט'), "וַתַּעַשׂ לָךְ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה" וְכִמוֹ
שֶׁפְּתוּב (שְׁמוֹת ט'), "וּלְמַעַן סַפֵּר שְׁמִי בְּכָל הָאָרֶץ" וּמַלְכוּת יְיָ הַרְשָׁעָה
עַמְדָה עַל יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחַם תּוֹרָתוֹ וּלְהַעֲבִירָם עַל חוּקֵי רְצוֹנוֹ לְהַעֲלִים
שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ ח"ו, מִן הָעוֹלָם, כִּי הֵם רְצוּ לְהַתְגַּבֵּר רַק עַל הַשֵּׁם לְבַד דִּיקָא,
שֶׁהוּא הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא שְׁמָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּי הָעָקֵר הוּא הַשֵּׁם כְּנִ"ל,
כִּי אָמְרוּ, "כְּתוּבוֹ לָכֶם עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר שֶׁאֵין לָכֶם חֵלֶק בְּאֱלֻקֵי יִשְׂרָאֵל" כִּי
רְצוּ לְהַתְגַּבֵּר דִּיקָא לְהַעֲבִיר מֵהֶם שֵׁם ה' ח"ו, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה כְּנִ"ל, עַל-כֵּן
הָיָה הַנִּסַּע עַל-יְדֵי שְׁמֹן שֶׁל הַמְּנוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת שֵׁם, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (קֹהֶלֶת
ז'), "טוֹב שֵׁם מִשְׁמֵן טוֹב" וְכִמוֹ שֶׁפְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים א'), "לְרִיחַ שְׁמַנִּיךָ
טוֹבִים שְׁמֹן תּוֹרַת שְׁמֶךָ" כִּי הַשֵּׁם הוּא הַכְּבוֹד כְּנִ"ל וְהַכְּבוֹד הוּא עָקֵר אִוֵּר
הַמַּאִיר כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יַחְזְקָאֵל מ"ג), "וְהָאָרֶץ הַאִירָה מִכְּבוֹדוֹ" וְזֶהוּ בְּחִינַת
אִוֵּר הַנִּסַּע שֶׁל חֲנֻכָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת אִוֵּר הַשֵּׁם וְהַכְּבוֹד שֶׁמִּמְשִׁיכִין וּמַגְלִין עַל-
יְדֵי פְּרִסוּם הַנִּסַּע שֶׁאֲזַ נִתְּגַדֵּל שְׁמוֹ וְכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב, "וּלְךָ עֲשִׂיתָ
שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ" כִּי עָקֵר אִוֵּר הַנֵּר שֶׁל מִצְוָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת נֵר
חֲנֻכָּה, הוּא אִוֵּר הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, כִּי אִוֵּר יִתָּא שְׁמָא
דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּנִ"ל בְּבְחִינַת כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אִוֵּר, כִּי עָקֵר הָאִוֵּר
הוּא הַשֵּׁם שֶׁהוּא הַכְּבוֹד שֶׁלוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמַאִיר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וְכְנִ"ל וְזֶה
שְׁאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה עַל גִּירוֹת הַמְּנוֹרָה שֶׁהוּא עֲדוּת שֶׁהַשְׁכִּינָה
שׁוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל וְכוּ', כִּי אִוֵּר הַנֵּר שֶׁל מִצְוָה הוּא בְּחִינַת אִוֵּר הַתְּגַלוֹת שְׁמוֹ
וְכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְׁרָאָת הַשְׁכִּינָה וְעַל-כֵּן הָיָה הַנִּסַּע שֶׁל חֲנֻכָּה
בְּגִירוֹת הַמְּנוֹרָה דִּיקָא הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַגְּדֵלַת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּנִ"ל, כִּי הַיּוֹנִים
רְצוּ לְהַשְׁכִּיחַ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ ח"ו, עַל-יְדֵי שֶׁגָּזְרוּ לְבַטֵּל אֶת הַתּוֹרָה שֶׁהִיא שְׁמוֹ

יְתַבְרַךְ כַּנִּי"ל עַל-כֵּן הָיָה הַנֵּס עַל-יְדֵי גְרוֹת הַמְּנוּרָה דִּיקָא, שֶׁהֵם בְּחִינַת
הַגְּדֻלַּת שְׁמוֹ וְכַבּוּדוֹ יְתַבְרַךְ כַּנִּי"ל:

אות לח

וְכֵן מְבֹאֵר בְּסוּף הַמַּעֲשֶׂה הַנִּי"ל שֶׁהַשֵּׁם הוּא בְּחִינַת אֹר הַנֵּר, כַּמְבֹאֵר שֶׁ
בְּסוּף שְׁהִלְבְּנָה אוֹחֶזֶת בְּגָדָה נֵר וְהִיא אוֹמְרַת לְהַחֲמֶה, מִפְּנֵי מַה כְּשֶׁאֲתָה
בָּא אֵין לִי שֵׁם? כִּי שְׂרָגָא בְּטִיהָרָא מֵאֵי מַהֲנִי, עֵינִן שֵׁם נִמְצָא, שֶׁהַנֵּר הוּא
בְּחִינַת שֵׁם:

אות לט

כִּי כָל בְּחִינַת הַחֲלוּף הַנִּי"ל שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ שֶׁנֶּחְלַף בְּעַבְד, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁקֶר
כַּנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרוֹת, שֶׁמִּשְׁשׁ נִמְשָׁכִין כָּל הַחֲלוּפִין
וְהַשְּׁקָרִים שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁמִּחְלִיפִין הָאֱמֶת בְּשֶׁקֶר וְאוֹמְרִים לְצַדִּיק רָשָׁע וְלָרָשָׁע
צַדִּיק וְכוּ' כָּל בְּחִינַת הַשְּׁקֶר וְהַחֲלוּף הַזֶּה הוּא רַק בְּבְחִינַת הַשֵּׁם שֶׁמִּשְׁקָרִין
וּמִחְלִיפִין אֶת הַשֵּׁם מִזֶּה לָזֶה כְּמוֹ בְּהַמַּעֲשֶׂה בְּעֶצְמָה הַנִּי"ל שֶׁהַחֲלִיפָה
הַמִּיְלָדוֹת אֶת הַיְלָדוֹת וְהַנִּיחָה אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ אֶצֶל הַשִּׁפְחָה וּבֶן הַשִּׁפְחָה אֶצֶל
הַמֶּלֶךְ וְעַל-יְדֵי זֶה טָעוּ הָעוֹלָם וְסָבְרוּ שֶׁבֶן הַשִּׁפְחָה הוּא בֶּן הַמֶּלֶךְ וּבֶן
הַמֶּלֶךְ הָאֱמֶת הוּא בֶּן הַשִּׁפְחָה הֵנָּה עֶקֶר הַחֲלוּף הָיָה רַק בְּהַשֵּׁם, כִּי בְּיָדָי
גּוּף הַיְלָדוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְהַחֲלִיף, כִּי בֶּן הַמֶּלֶךְ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא הוּא בֶּן
הַמֶּלֶךְ בְּאֱמֶת וְכֵן לְהִיפֹךְ בֶּן הַשִּׁפְחָה בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא הוּא בֶּן הַשִּׁפְחָה, רַק
עֶקֶר הַשְּׁקֶר וְהַחֲלוּף הוּא בְּהַשֵּׁם, שֶׁעַל-יְדֵי הַחֲלוּף גִּרְמָה שֶׁקָּרְאוּ לְבֶן
הַשִּׁפְחָה שֵׁם שֶׁל שֶׁקֶר, כִּי קָרְאוּ אוֹתוֹ בְּשֵׁם בֶּן מֶלֶךְ, וְכֵן לְהַפִּיךְ אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ
קָרְאוּ שֵׁם בֶּן הַשִּׁפְחָה וְכֵן בְּכָל הַחֲלוּפִים וְהַשְּׁקָרִים שֶׁבְּעוֹלָם מַה שֵׁיִשׁ אֶחָד
שֶׁמִּפְּרָסָם בְּשֵׁם צַדִּיק בְּשֶׁקֶר אוֹ לְהַפִּיךְ שְׁחוּלְקִין עַל אֵיזָה צַדִּיק אֱמֶת
וְאוֹמְרִים עָלָיו שֶׁקָּרִים כְּאֵלוֹ הָיָה רָשָׁע, אוֹ שִׁנִּיָּהֶם צַדִּיקִים, אֲבָל אֶחָד גְּדוֹל
מִחֲבָרוֹ אֲלָפִים וְרַבְבוֹת מִדְּרָגוֹת בְּלִי שְׁעוֹר וְאֶצֶל הָעוֹלָם הוּא בְּהַפִּיךְ,
שֶׁהַקָּטָן בְּמַעֲלָה הוּא גְּדוֹל וּמִפְּרָסָם אֲצֵלָם מְאֹד. וְהַגְּדוֹל בְּמַעֲלָה קָטָן
אֲצֵלָם וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה שְׂאָר הַשְּׁנוּיִים וְהַחֲלוּפִים שֵׁיִשׁ בְּעוֹלָם בְּכָלִיּוֹת הָעוֹלָם
וּבִפְרָטִיּוֹת בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל עִיר וְעִיר, כָּל אֵלוֹ הַחֲלוּפִים וְהַשְּׁנוּיִים
הֵם רַק בְּבְחִינַת הַשֵּׁם, כִּי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא הוּא צַדִּיק

אֲמַתִּי וְאוֹתוֹ בְּעֶצְמוֹ בּוֹדָאֵי אֵינָם יְכוּלִים לְהַחֲלִיף חִיוּ, רַק עֵקֶר הַחֲלוּף
הוּא בְּשֵׁם שְׁקוֹרִין לוֹ שֵׁם שֶׁל שְׁקָר, שְׁאוּמְרִים עָלָיו שְׁקָרִים שְׁאִינוּ צָדִיק
וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה וְכוּן כְּשֶׁרָשָׁע אוֹ קֶטָן בְּמַעֲלָה מִפְּרָסָם בְּשֵׁם צָדִיק גְּדוֹל מְאֹד
בְּאֲמַת אֶף-עַל-פִּי -כֵן זֶה הַמִּפְּרָסָם בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא רַק
עֵקֶר הַשְּׁקָר וְהַחֲלוּף הוּא בְּשֵׁם שְׁקוֹרִין לוֹ שֵׁם שֶׁל צָדִיק גְּדוֹל בְּשְׁקָר וְכָל
זֶה מְבֹאֵר וּמוֹבָן הֵיטֵב בְּהַתּוֹרָה עַל בְּרֵאשִׁית לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל (בְּלִקּוּטֵי
תַּנְיִנָא בְּסִימָן ס"ז), מְבֹאֵר שֵׁם שֵׁישׁ מְאוּרִי אוֹר וּמְאוּרִי אֵשׁ, עֵינֵן שֵׁם הֵיטֵב
מְבֹאֵר שֵׁם שְׁשֵׁם הַצְּדִיקִים אֲמַתִּיִּים הֵם בְּחִינַת שֵׁם ה', כִּי שְׁמוֹ מְשֻׁתָּף
בְּשִׁמְנוֹ וְכָל מָה שֶׁהַצְּדִיק הָאֲמַתִּי מִפְּרָסָם יוֹתֵר שֵׁישׁ לוֹ שֵׁם גְּדוֹל בְּעוֹלָם
יוֹתֵר נִגְדָל בְּיוֹתֵר שֵׁם ה' וְכוּ' וּלְהַפְּךָ חִיוּ, כְּשֶׁנֶּעֱלַם שֵׁם הַצְּדִיק הָאֲמַתִּי,
וְנִתְגַּדְּלוּ וְנִתְפָּרְסְמוּ בְּעוֹלָם שֵׁם מִפְּרָסָמִים שֶׁל שְׁקָר אֲזִי נִתְעַלַם חִיוּ, שֵׁם
ה' וּמִתְגַּבֵּר שֵׁם הַטְּמָאָה חִיוּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְאוּרִי אֵשׁ חִיוּ, כִּי שֵׁם הַצְּדִיק,
שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם ה', הוּא בְּבְחִינַת מְאוּרִי אוֹר וּלְהַפְּךָ שֵׁם שֶׁל שְׁקָר שֵׁם
הַטְּמָאָה הוּא בְּחִינַת מְאוּרִי אֵשׁ וְכוּ', עֵינֵן שֵׁם. וּמוֹבָן שֵׁם שְׁעֵקֶר הַחֲלוּף
וְהַטְּעוֹת וְהַשְּׁקָר שֶׁבְּעוֹלָם הוּא בְּבְחִינַת הַשֵּׁם דִּיִּקוּ כְּנִ"ל וְכָל זֶה הוּא
בְּחִינַת הַדְּלָקָת נֵר חֲנֻכָּה שֶׁהוּא לְהַמְשִׁיךְ אוֹר הָאֲמַתִּי בְּעוֹלָם כְּנִ"ל, שֶׁהוּא
בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת שֵׁם ה', שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשׁ בְּכָלִּלְיוֹת, בְּחִינַת
שֵׁם הַצְּדִיקִים הָאֲמַתִּיִּים, שֶׁזֶה עֵקֶר הָאֲמַתִּי בְּחִינַת (תְּהִלִּים קי"ז) וְאֲמַת
ה' לְעוֹלָם וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְאוֹרֵיתָא וְיִשְׂרָאֵל כְּלָא חֵד, כִּי שְׁמוֹ מְשֻׁתָּף
בְּשִׁמְנוֹ כְּנִ"ל, כִּי עֵקֶר הַתְּגִלוֹת הָאֲמַתִּי הוּא בְּבְחִינַת הַשֵּׁם שֶׁלֹּא יַחֲלִיף אֶת
הַשֵּׁם כְּנִ"ל וְכוּן בְּעֵקֶר הָאֲמוּנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֵקֶר הַפְּגָם שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים,
שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּפִירוֹת, הוּא רַק בְּבְחִינַת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (
בְּרֵאשִׁית ד'), "אִז הוּחַל לְקָרוֹא בְּשֵׁם הַי"ו וּפְרַשׁ רַש"י שֶׁהִתְחִילוּ לְקָרוֹת
אֶת שֵׁם הָעֶצָבִים בְּשֵׁם ה', לַעֲשׂוֹת אֱלִילִים וְלְקָרוֹתָם בְּשֵׁם אֱלֹהִים וְזֶהוּ
בְּחִינַת (שְׁמוֹת כ"ג) וְשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרִים לֹא תִזְכְּרוּ וְכוּ' וְכִמוֹ שְׁכַתּוֹב (
יִשְׁעִיָּה כ"ו), "לִבְד בַּד נִזְכִּיר שְׁמֶךָ" וּפְרַשׁ רַש"י שֶׁלֹּא נִזְכִּיר שְׁמֶךָ חִיוּ, עַל
שְׁמוֹת הָאֱלִילִים חִיוּ, רַק בְּךָ לְבַד נִזְכִּיר שְׁמֶךָ וְזֶה בְּחִינַת חֲטָא דוֹר הַפְּלָגָה
שֶׁאָמְרוּ וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם, שֶׁרָצוּ לְהַמְשִׁיךְ שֵׁם ה' עַל עֵינֵי עֲבוּדָה זָרָה שֶׁלָּהֶם
וְעַל כָּל כָּל הָעוֹנוֹת שֶׁנִּמְשָׁכִין מֵהַיָּצָר הָרַע שֶׁשָּׁרְשׁוּ מִבְּחִינַת אֵל אַחַר
כְּפִירוֹת, עַל-כֵּן כָּל הָעוֹנוֹת נִקְרְאוּן פּוֹגֵם בְּשֵׁמוֹ יִתְבָּרַךְ חִיוּ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב
בְּזֵהָר הַקְּדוּשׁ כְּמָה פְּעָמִים דַּמְשַׁקֵּר בְּשִׁמָּא דְּמַלְכָּא וְכִמוֹ שְׁאֲנוּ מִבְּקָשִׁין
בְּתַפְּלָה וְתַמְלָא כָּל הַשְּׁמוֹת שֶׁפָּגַמְתִּי בְּשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְעַל-יְדֵי נֵר חֲנֻכָּה
מִמְשִׁיכִין אוֹר הָאֲמַתִּי בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמַתִּי הַשֵּׁם דְּקָדְשָׁה שֶׁלֹּא
לְהַחֲלִיף שֵׁם ה' חִיוּ, בְּשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרִים, שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת וְהַחֲקִירוֹת שֶׁל
הַפִּילוֹסוֹפִים שֶׁמְחַפִּין עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא כֵן וְעֵקֶר הַכְּפִירוֹת
שֶׁלָּהֶם הוּא בְּשֵׁם ה' דִּיִּיקָא, דְּהֵינּוּ בְּהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא שְׁמָה דְּקָדְשָׁה
בְּרִיךְ הוּא וּבְעֵינֵן הַנְּהַגוּתֵיו יִתְבָּרַךְ וְהַשְּׁגָחַתוֹ הַפְּרָטִיית עַל כָּל דְּבָר שֶׁכָּל זֶה
הוּא בְּחִינַת שֵׁם ה', שְׁעֵקֶר הַנְּהַגוּת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְחִיּוּתָם נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי שֵׁם
ה' הַמְּחִיָּה אֶת כָּלָם כְּנִ"ל. וְהֵם רוֹצִים לְשַׁקֵּר בְּשִׁמָּא דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא
וּבוֹדִים מְלַבֵּם עַל פִּי סְבָרְתָם כְּפִירוֹת גְּדוֹלוֹת בְּדַרְכֵי הַשְּׁגָחַתוֹ וְהַנְּהַגוּתוֹ
וּמוֹפְתֵיו הַנּוֹרְאִים וְכוּפְרִים בְּתוֹרָה וְכוּ', שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת שֵׁם ה' כְּנִ"ל,
שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מַלְכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה, שֶׁהֵם חֲכַמַת יוֹן שְׂאִז הָיָה עֵקֶר חֲכַמַת

חצוניות ואפיקורסות אצלם, על-כן עמדו על ישראל להשפיקם תורתו
 ומצותיו וכו', שהם בחינת שמא דקדשא בריך הוא כנ"ל, כי הם רצו
 להתגבר דיקא על שם ישראל דיקא, שהוא התורה שהוא שמו יתברך
 המשתף בשמנו וכנ"ל ועל-כן עשה השם יתברך הנס דיקא על-ידי גרות
 המנורה, שהם בחינת אור השם הקדוש וכבודו יתברך בחינת אור האמת
 כנ"ל וזהו בחינת הדלקת נר חנכה כנ"ל. שנתן לנו השם יתברך מצוה
 הקדושה הזאת לחיותנו כהיום הזה בעמק הגלות המר הזה שמתגבר
 השקר ביותר, כי אז כשהיה הנס של חנכה כבר היה בחינת גלות, כי אף-
 על-פי שהיה בתחלת בית שני, אף-על-פי-כן גאלה שניה לא היתה גאלה
 שלמה, כי היו משעבדים תחת מלכי פרס ויוון וכמבאר בדברי רז"ל, על-
 כן צפה השם יתברך שהעובדי כוכבים מתגברים על ישראל, וישראל יהיו
 בגלות זמן רב מאד, ומתגבר בן העבד על בן המלך ח"ו, עד שגם בין
 ישראל בעצמן מתגבר השקר על האמת, והאמת תהיה נעדרת ואין יודעין
 היכן האמת, על-כן נתן לנו מצוה הקדושה הזאת של חנכה שעל-ידי זה
 יש לנו כח להמשיך אור האמת בכל שנה ושנה כדי להמשיך ולהגדיל שם
 האמת בעולם לבטל זהמת העבד שהוא השקר ולהגדיל שם בחינת בן
 המלך האמת שהם שם ישראל בכלל ושם הצדיקים האמתיים, שהם
 בחינת שם ה'

אות מ

וזה בחינת נר של שבת, כי שבת הוא מלך בחינת שבת מלכותא וששת ימי
 החול הם בחינת עבדות, כי בהם עושין מלאכה ועבדות בחינת ששת ימים
 תעבד ועשית וכו'. ובשבת יתפרדו כל פועלי און ונתבטל בחינת העבדות,
 שהם בחינת עובדין דחול, בחינת ל"ט מלאכות שבהם נאחזו זהמת הנחש,
 שהוא בחינת עבדות כנ"ל, שכל זה הוא בחינת שקר כנ"ל ועל-כן בשבת
 הוא בחינת אמת, כמו שאמרו רז"ל, אפלו עם הארץ ירא לשקר בשבת כי
 שבת שמא דקדשא בריך הוא, שהוא בחינת אמת ועל-כן הצדיקים
 אמתיים נקראים שבת, כמו שכתוב ברבי שמעון בר יוחאי (זהר במדבר
 דף קמ"ד), אנת הוא שבת דכלהו יומא וכמובא זאת בהתורה "בראשית"
 הנ"ל ועל-כן בכניסת שבת מדליקין נר של שבת שהוא התחלת קבלת
 קדשת שבת, כי נר של מצוה הוא בחינת אור האמת, בחינת הגדלת אור
 השם דקדשה כנ"ל, כי עקר אחיזת השקר, שהוא בחינת העבד הנ"ל,
 שהוא בחינת שם של שקר הוא בבחינת מאורי אש כנ"ל. ובשבת נתבטל
 הקלפות הנאחזין במאורי אש ואז נמשך האש דקדשה בבחינת רשפי
 רשפי אש שלהבת י"ק ומהאש דקדשה הזאת מדליקין נר של שבת וכן
 גרות המנורה ונר חנכה וכל הנרות של מצוה ועל-ידי זה דיקא נכנעין

וּנְתַבְּטְלִין בְּחִינַת הַקְּלָפוֹת שֶׁנֶּאֱחָזִין בְּמֵאוּרֵי אֵשׁ, כִּי אֵין הַדִּין נִמְתָּק אֶלָּא בְּשֶׁרֶשׁוֹ, כִּי מֵהָאֵשׁ יֵצְאוּ וְהָאֵשׁ תִּאֲכַלְס וְזֶהוּ בְּחִינַת נֵר שֶׁל שֶׁבֶת כְּנִ"ל, אֲבָל בְּכָל הַשָּׁנָה אֵין זֹכִין לְהַמְשִׁיךְ הַתְּגָלוֹת הָאֵמֶת בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם בְּשֶׁבֶת שְׁמֵרְמִזוֹ עַל לְעֵתִיד לְבֹא שְׂאֵז יִתְגַּלֶּה הָאֵמֶת בְּשִׁלְמוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (מְשָׁלִי י"ב), "שֶׁפֶת אֵמֶת תִּכּוֹן לְעַד" 'כּוֹנֵנִתִי לֹא כְּתִיב וְכוּ' (זֶה־רַתְּשָׂא דָף קפ"ח). אֲבָל עַל-יַדֵי תִקְוָה הַנֶּסֶס שֶׁל חֲנֻכָּה אָנוּ זֹכִין לְהַמְשִׁיךְ הָאֵרֶת הָאֵמֶת הַגְּדֹלָת שֶׁם ה' יָסֵם דְּקִדְשָׁה אֶפְלוֹ בִימֵי הַחֹל וּמְכַנְיַעִין וּמְבַטְלִין זִהְמַת הָעֶבֶד בְּמִקוֹמוֹ בְּעֶצְמוֹ שֶׁהוּא בְּשִׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל. שְׂאֵז יֵשׁ אַחֲזִיזָה לְעוֹבְדֵי דַחֹל, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶבֶד וְאֶף-עַל-פִּי -כֵן אָנוּ מְמַשִּׁיכִין אֶז בְּחִינַת הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שֶׁבֶת עַל-יַדֵי הַדְּלָקָת נֵר חֲנֻכָּה לְגִלּוֹת אֹרֶחַ הָאֵמֶת בְּעוֹלָם לְבַטֵּל הַחֲלוּף שֶׁל הָעֶבֶד שֶׁנֶּחְלַף בְּבֵן הַמְּלָךְ שֶׁנִּזְכָּה גַם עֵתָה לְבָרֵךְ אֵמֶתֶת הַשֵּׁם. לִידַע מִי רָאוּי לְקָרוֹתוֹ בְּאֵמֶת בְּבְחִינַת שֵׁם בֵּן הָעֶבֶד וּמִי רָאוּי לְקָרוֹתוֹ בְּאֵמֶת בְּשֵׁם בֵּן הַמְּלָךְ וְכְנִ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת (מְשָׁלִי ל"א) וְתִקְס בְּעוֹד לִילָה וְתִתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְכוּ' הַמְּבֹאָר לְעִיל בְּאוֹת י"ב, הֵינּוּ שֶׁגַם בְּחֶשְׁכֵת לִילָה מְגַלִּין אֹרֶחַ הָאֵמֶת, שֶׁזֶה בְּחִינַת נֵר חֲנֻכָּה שֶׁמְמַשִּׁיכִין הָאֹרֶחַ הַקְּדוּשׁ אֹרֶחַ הָאֵמֶת גַּם בִּימֵי הַחֹל וּלְמַטָּה מִי טְפָחִים וּכְעִין הַמְּבֹאָר בְּכּוֹנוֹת, עֵינֵי שֵׁם וְהַבֵּן הַיֵּטֵב:

אות מא

וְזֶה בְּחִינַת הַכֶּסֶף שֶׁסֹּדֵר כְּרָאוּי שְׁעַל-יַדֵי זֶה הָיָה תִקְוָנוֹ שֶׁל בֵּן הַמְּלָךְ הָאֵמֶת שֶׁחֲזַר לְמַלְכוּתוֹ עַל-יַדֵי זֶה, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב שֵׁם, עֵינֵי שֵׁם כִּי כְּתִיב (שְׁמוֹת י"ז), "עַל כֶּסֶף י"ק וְכוּ" אֵין שְׁמוֹ שֵׁלֵם וְאֵין כֶּסֶף אֹשֶׁלֵם עַד שְׁיִמְחָה זָכָר עֲמֶלֶק (פְּסִיקְתָּא הוֹבָא בְּפִרוּשׁ רִש"י) שֶׁהוּא זִהְמַת הַנְּחֹשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶבֶד, כִּי כָל זָמַן שֶׁיֵּשׁ אֵלוֹ הַשְּׁנוּיִים וְהַחֲלוּפִים בְּעוֹלָם, גַּם הַכֶּסֶף, כְּבִיכּוֹל, אֵינּוּ שֵׁלֵם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁלֹּא הָיָה מְסֹדֵר יָפָה הַצִּיּוּרִים שֶׁל הַכֶּסֶף, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׂרָשֵׁי הַנְּשָׁמוֹת שֶׁכֻּלָּם חֲצוּבִים מִתַּחַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד וְכוּ' וְגַם שְׁמוֹ אֵינּוּ שֵׁלֵם, כִּי לֹא כְּשֶׁהוּא נִכְתָּב הוּא נִקְרָא, כִּי זֶה שְׁמִי לְעוֹלָם כְּתִיב, כִּי מַחְמַת הַשְּׁנוּיִים וְהַחֲלוּפִים שֶׁל הַיִּכְלִי הַתְּמוּרוֹת שְׂרוּצִים לְהַתְּגַבֵּר עַל-יַדֵי חֲטָא עַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, עַל-יַדֵי זֶה, כְּבִיכּוֹל, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְשֻׁנָּה שְׁמוֹ בְּכּוֹנֵה וּמִתְלַבֵּשׁ אֶת עֶצְמוֹ כְּבִיכּוֹל בְּכִמָּה לְבוּשִׁים שׁוֹנִים בְּכָל עֵת וּמְסַתְּתֵר אֶת עֶצְמוֹ בָּהֶם, זֶהוּ בְּחִינַת כָּל הַשְּׁמוֹת וְהַכְּנוּיִים שֶׁאָנוּ קוֹרְאִין אוֹתוֹ עֵתָה בָּהֶם, שֶׁהֵם בְּחִינַת לְבוּשָׁיו, אֲבָל שֵׁם הָעֶצֶם נֶעְלָם וְנִסְתָּר עֵתָה, כִּי אֵין שְׁמוֹ שֵׁלֵם וְאֵין כֶּסֶף אֹשֶׁלֵם עַד שְׁיִמְחָה זָכָר עֲמֶלֶק, שֶׁהוּא זִהְמַת הַנְּחֹשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת זִהְמַת הָעֶבֶד שֶׁנֶּחְלַף וְרוּצָה לְהַתְּגַבֵּר בְּשִׁקָּר עַל בֵּן הַמְּלָךְ ח"ו, וּמַחְמַת הַחֲלוּף וְהַשִּׁקָּר הִזָּה גַם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, כְּבִיכּוֹל, מְשֻׁנָּה שְׁמוֹ וְכִסְאוֹ עַד שְׁיִמְחָה זָכָר, כִּי מַחְמַת שֶׁנִּתְאַחַז זִהְמַת הַנְּחֹשׁ בְּהַגּוּף עַל-יַדֵי חֲטָא אָדָם הָרָאשׁוֹן עַל-יַדֵי הַחֲלוּף שֶׁל הַיִּכְלִי

התמורות פני"ל, על-ידי זה עתה היא טובה גדולה מאד מה שהשם יתברך העלים שמו העצם, כי אי אפשר לקבלו עתה מחמת רבוי אור פני"ל ועל-כן עתה אי אפשר לנו לידע ממנו יתברך כי אם על-ידי העלמת שם העצם דייקא נמצא, שאין לנו עתה כח לקבל ידיעת האמונה הקדושה בשמו יתברך, כי אם על-ידי שהעלים שמו יתברך והלביש את עצמו בהשמות והפנייים שנקרא בהם עכשיו, שזה בחינת אין שמו שלם וכו', שעל-ידי זה דייקא יש בנו כח לידע משמו יתברך פני"ל, כי בלא זה לא היה אפשר לקבל עכשיו מחמת רבוי אור פני"ל וכל מה שאנו זוכין לידע משמו יתברך ולהאמין בו יתברך, כמו כן נכנע ונתבטל ונמחה זכר עמלק מן העולם, שהם הכפירות והחקירות הבאים מרבוי אור מה שחוקרים במה שאין להם רשות, שהוא בחינת מה לפניים מה לאחור מה למעלה מה למטה וכו'. שכל הקשיות והכפירות של המחקרים נמשכין משם, שהם בחינת זהמת הנחש, שהם הקלפות והסטרסא אחרא הנמשכין מרבוי אור שגרים מיתה ושבירה ח"ו, כי העלמת האור ומעוטו וצמצומו זה עקר התקון פי' דוע בכתבי האר"י ז"ל נמצא, שדייקא על-ידי שאין שמו שלם, כביכול, על-ידי זה דייקא נכנע ונתבטל הסטרסא אחרא, שהוא בחינת עמלק פני"ל ואז כשימחה זכרו על-ידי התגברות האמונה הקדושה שמתגברין ישראל להאמין בו יתברך באמונה לבד, בבחינת העלמת שם העצם דייקא, כי אינם רוצים לחקר כלל בפנימיות ידיעת רצונו והנהגותיו להבין דרכי ה', רק הם מאמינים בפשיטות שהוא היוצר הוא הבורא מנהיג ומשגיח וכו' ובמה שאין להם רשות לחקר אינם חוקרים כלל, כי יודעים שאי אפשר להשיג עכשיו פני"ל על-ידי שלמות האמונה הזאת נזכה לעתיד שיתגלה לנו שם העצם, כי אז השם יקרא ככתיבתו ואז יתמלא פגימת הלבנה ויהיה אור הלבנה כאור החמה, כי כל בחינה הנ"ל של החלוף הנ"ל זה נמשך מבחינת פגימת הלבנה שאמרה, אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד ופגמה במלכות דקדושה ואז אמר לה השם יתברך, לכי ומעטי את עצמך וזה גרם אחיזת הקלפות פי' דוע, שמשם נמשך כח מלכות דסטרסא אחרא, שהוא בחינת (משלי ל') תחת עבד פי' מלך ושפחה פי' תירש גבירתה וכו' פי' דוע ועל-כן מבאר בהמעשה הנ"ל הרבה מענין חדותותי דסיהרא, שהוא בחינת תקון פגימת הלבנה, כמו שכתוב שם, ששמע בלילה הנגון שעשו לכבוד הלבנה שהחמה עשה לה מלבוש חדש, שהוא בחינת חדותותי דסיהרא, כמבאר שם ברמז בסוף המעשה הנ"ל, עין שם וכן הענין שהלבנה טוענת עם החמה מדוע כשאתה בא אין לי שם וכו' עין שם כי כל ענין החלוף הנ"ל, שהוא בחינת שקר פני"ל, זה בחינת חשכת לילה פני"ל שנמשך מבחינת מעוט הירח. ועל-כן עקר התקון על-ידי בחינת חדותותי דסיהרא, שהוא בחינת מלוי פגימת הלבנה, כי הכל בחינה אחת וקשור זה בזה, כי כפי תקון פגימת הלבנה כמו כן נדחה זהמת הנחש והעבד פני"ל, ונתבטל השקר של החלוף הנ"ל ונתגלה האמת העולם, עד שנוצה שיבא משיח צדקנו, שהוא הבן מלך האמת ויגלה האמת בשלמות בעולם ויסדר הכסא כסדר, כי ידע כל שרשי הנשמות בשלמות היכן מקומה ותקונה של כל נשמה ונשמה ויתקן כל תקוני השכינה, שהם בחינת מטה ושלחן, כסא ומנורה, ויסדר הכל כראוי

וְאִזְּיָהוּ הָיָה הַשֵּׁם שָׁלֵם וְכִסְאוֹ שָׁלֵם וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה וַיִּתְקַיֵּם
מִקְרָא שְׁפָתוֹב, "וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשֹׁפֵט אֶת הָרָע עֲשׂוּ". לְהַכְנִיעַ
וּלְבַטֵּל אֶת מַמְשַׁלַּת בְּחִינַת הָעֶבֶד, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲשׂוֹ עֲמֶלֶק וְתַחזֹר הַמְּלוּכָה
לְמִקְוָמָה בְּבְחִינַת וְהִיָּתָה לְהַיְמִלוּכָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוּת מֹשִׁיחַ, שֶׁהוּא
מְלָכוּת דְּקֻדְשָׁה, שְׁכָל מְלָכוּתוֹ יְהִיָּה רַק לְגִלוּת הָאֱמֶת בְּעוֹלָם לְהוֹדִיעַ לְכָל
בְּאֵי עוֹלָם כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד וְאִזְּיָהוּ יִתְקַיֵּם, "וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל
הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן:

אות מב

שִׁיב לְעִיל וְעַל-כֵּן הֵם ח' יָמֵי חֲנֻכָּה כְּנֶגֶד ח' מְלָכִים דְּקֻדְשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהֵם כְּנֶגֶד ח' מְלָכִים שֶׁל אֲדוּם שְׁמֹלְכוּ לְפָנֵי מְלוּךְ מֶלֶךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ
שֶׁפִּרְשׁ רַש"י בְּמְלָכִים ב' קְפִיטָל ח' עַל פְּסוּק, "כִּי בְיָמָיו פִּשַׁע אֲדוּם מִתַּחַת
יָד יְהוּדָה וַיִּמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ וְכוּ'" שֶׁפִּרְשׁ רַש"י שֶׁם, שְׁמוֹנֶה מְלָכִים מְלָכוּ
בְּאֲדוּם וְכוּ', הַמְּנוּיִים בְּסִפְרַת בְּרָאשִׁית, כְּנֶגֶד מְלָכוּת בְּיִשְׂרָאֵל שְׁמוֹנֶה
מְלָכִים וְכוּ', עַיֵן שֶׁם כִּי חֲנֻכָּה הוּא בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת אוֹר הָאֱמֶת לְדַחוּת
הַשָּׂקֶר, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלוּכַת הָעֶבֶד שְׁבָא עַל-יַדֵי הַחֲלוּף הַנ"ל, שֶׁהוּא
בְּחִינַת הַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינַת שְׁבִירַת כָּלִים מִיַּתַּת הַמְּלָכִים
כְּפִדוּעַ, שֶׁמִּשָּׁם אֲחִיזַת ח' מְלָכִים שְׁמֹלְכוּ בְּאָרֶץ אֲדוּם לְפָנֵי מְלוּךְ מֶלֶךְ
לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל כְּפִדוּעַ וְעַל-יַדֵי קְדוּשַׁת ח' יָמֵי חֲנֻכָּה מִמְּשִׁיכֵין אוֹר הָאֱמֶת
לְהַגְבִּיר ח' מְלָכֵי יִשְׂרָאֵל עַל ח' מְלָכֵי אֲדוּם, לְהַכְנִיעַ הַשָּׂקֶר, שֶׁהוּא הָעֶבֶד,
וּלְהַגְבִּיר הָאֱמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוּת דְּקֻדְשָׁה שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֱמֶת, שֶׁהוּא
בְּחִינַת מְלָכוּת יִשְׂרָאֵל כְּנ"ל:

אות מג

וְזֶה בְּחִינַת הַהֲלֵל שְׁאוּמְרִים בְּח' יָמֵי חֲנֻכָּה, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קי"ג) הַלְלוּ
עַבְדֵי ה' הַלְלוּ אֶת שֵׁם ה', כִּי עַל-יַדֵי עֲבוֹדַת ה' בְּחִינַת עֲבָדֵי ה', עַל-יַדֵי זֶה
נִכְנַע זְהֻמַּת הָעֶבֶד דִּסְטָרָא אַחֲרָא, כִּי אֵין הַדִּין נִמְתָּק אֶלָּא בְּשִׂרְשׁוֹ, עַל-כֵּן
עָתָה צְרִיכִין לְעַבֵּד אֶת ה' בְּעֲבוֹדוֹת דִּיקָא, אָף-עַל-פִּי שְׁבָאֵת אֵין זֶה
עֲבוֹדָה כָּלִל כְּנ"ל וְעַקֵּר הַשְּׁלָמוֹת שִׁיזְכָּה לְהַגִּיעַ לְבְּחִינַת בֶּן שְׁלָא יְהִיָּה נִקְרָא
עֲבוֹדַת ה' בְּשֵׁם עֲבוֹדוֹת כָּלִל כְּנ"ל, אֲבָל אָף-עַל-פִּי-כֵן מִחֲמַת אֲחִיזַת זְהֻמַּת

העבד צריכין עבדות דיקא כדי להכניע הדין בשרשו, לבטל בחינת עבדות דסטרא אחרא על-ידי עבודת ה' ואז כשנכנע בחינת העבדות דסטרא אחרא, אז נגדל שם ה' פני"ל וזהו, "הללו עבדי ה' הללו את שם ה'", כי על-ידי עבדי ה' שעובדין את השם יתברך, על-ידי זה נתבטל עבדות דסטרא אחרא ואז נגדל שם ה' פני"ל:

וזהו (שם) יהי שם ה' מברך מעתה ועד עולם, כי על-ידי בטול העבדות דסטרא אחרא שהוא בחינת השקר, על-ידי זה יתגדל ויתברך שמו יתברך עד עולם, כי נזכה אחר כך שיתגלה לנו שם העצם יתברך שם עקר החיים נצחיים שנוזקה לגדל ולברך שמו לעולם ועד וזהו (שם) ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם ה', כי אחר ביאת השמש אז הוא חשכת לילה, ששם עקר אחיזת העבד, שהוא בחינת חשך שקר וכו' פני"ל שייניקתו מפגם הלבנה פני"ל, אבל כשמכניעין זהמת העבד על-ידי עבודת ה' פני"ל, אז הוא בחינת מלוי פגימת הלבנה ונתבטל החשך והשקר פני"ל, ואז לילה כיום ואיר כחשכה פאורה, כי גם בבחינת חשכת לילה מפירין האמת שהוא בחינת שם ה', ומברכין שמו לעולם בבחינת ברוך ה' ביום ברוך ה' בלילה וזהו, "ממזרח שמש עד מבואו", שהוא מקצה עד קצה מקצה העליון עד קצה התחתון מיום עד לילה מן תכלית האור עד תכלית החשך מהולל שם ה', כי על-ידי עבדי ה' האמתיים, שהם הצדיקים האמתיים, על-ידי זה הם דוחין השקר והזהמא של בחינת העבד, עד שמפירין שם ה' שהוא בחינת האמת בכל מקום, עד שכלם חוזרים בתשובה ושבין אליו יתברך להודות ולהלל שם ה' באמת תמיד וזהו שסים המזמור, "אם הבנים שמחה הללויה" פתח בעבד, "הללו עבדי ה'", וסיים בבו, "אם הבנים שמחה" כי כן הדבר שבתחלה צריכין לעבדו יתברך בבחינת עבדות, כי מחמת גשמיות הגוף נקרא בשם עבדות וכו' פני"ל ועל-ידי זה מכניעין ומבטלין עבדות דסטרא אחרא ואחר כך זוכין לשבר ולבטל הגוף לגמרי עד שנקראין בבחינת בן פני"ל. וזהו בחינת אם הבנים שמחה הללויה, עין לעיל מענין עבד ובו, והבו:

אות מד

ועל-כן ישראל נקראים פעמים בשם עבדים להשם יתברך ופעמים בשם בנים, כמו שכתוב (ויקרא כ"ה), "כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים (שם) לא ימכרו ממכרת עבד" כי בחינת עבד ממש אין אחיזה בהם, בחינת לא ימכרו ממכרת עבד, כי הם עבדים דקדשה עבדי ה' אשר הוציאם מארץ מצרים מבית עבדים מבחינת עבדות שזה היה עקר הגלות על-ידי התגברות עבדות דסטרא אחרא וכו' פני"ל ופעמים נקראים בשם בנים, כמו שכתוב (שמות ד'), "בני בכורי ישראל"

וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים י"ד), "בְּנִים אַתֶּם לֵה' אֱלֹקֵיכֶם לֹא תִתְגַּדְּדוּ וְכוּ'",
כִּי צָרִיכִין שְׁנֵי בְּחִינֹת הַנִּי"ל בְּתַחֲלָה בְּהַכְרַח שְׁתֵּהִיחַ הָעֲבוּדָה בְּבְחִינַת
עֲבֹדוֹת וְכַנִּי"ל וְאַחַר כֵּן זֹכִיין לְבְחִינַת בֶּן כַּנִּי"ל:

אות מה

וְזֶהוּ, "בְּנִים אַתֶּם לֵה' אֱלֹקֵיכֶם לֹא תִתְגַּדְּדוּ וְלֹא תִשְׁמִימוּ קְרָחָה בֵּין עֵינֵיכֶם
עַל מֵת" סִמְךָ אֶצֶל מְצֻחַ זֹאת דִּיקָא לְקִרְוַתְּם בְּשֵׁם בְּנִים, כִּי הָא בְּהָא
תִּלְיָא וְהוּא טַעְמוֹ שֶׁל מְצֻחַ זֹאת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֹמֵר יִשְׂרָאֵל בְּנִים אַתֶּם
וְכוּי וְעַל-בֶּן אֲסוּר לְהִתְגַּדְּדַת וְלַעֲשׂוֹת קְרָחָה עַל מֵת, כִּי צָרִיכִין לְהֶאֱמִין
שֶׁבְּאַמַּת הַמֵּיתָה טוֹבָה גְּדוּלָה מְאֹד כְּדֵי לְזַכּוֹת עַל יְדֵה דִיקָא לְהַגִּיעַ לְבְחִינַת
בֶּן, כְּמַבְאָר לְעִיל, שְׁעָקֵר גְּזֵרַת הַמֵּיתָה הוּא כְּדֵי לְבַטֵּל וּלְבַלּוֹת בְּעַפְרָ זְהֻמַּת
בְּחִינַת הָעֶבֶד, כְּדֵי שֶׁנִּזְכָּה לְעֵתִיד לְקוּם בְּתַחֲיָה בְּגוּף זָךְ וְאִז נִזְכָּה לְהִיּוֹת
בְּבְחִינַת בֶּן כְּמוֹ בֶּן הַמַּחֲפֵשׁ בְּגִנְזֵי אָבִיו, כִּי אִז נִזְכָּה לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבְחִינַת
שֵׁם הָעֵצִים כַּנִּי"ל, וְעַל-בֶּן מְקַשֵּׁר הַיֵּטֵב מִקְרָא הַנִּי"ל בְּקַשֵּׁר נִפְלָא, כִּי דִיקָא
מַחֲמַת שִׁישְׂרָאֵל נִקְרָאִים בְּאַמַּת בְּנִים בְּחִינַת בְּנִים אַתֶּם לֵה' אֱלֹקֵיכֶם, עַל-
בֶּן לֹא תִתְגַּדְּדוּ וְכוּי" כִּי הַמֵּיתָה טוֹבָה גְּדוּלָה כְּדֵי לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ עַל-יְדֵי זֶה
לְבְחִינַת בֶּן בְּשִׁלְמוֹת כַּנִּי"ל:

אות מו

וְעַל-בֶּן נִקְרָא חֲנֻכָּה עַל שֵׁם חֲנֻכַּת הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁנִּתְחַנְּךְ אִז, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רַז"ל, כִּי אִז בְּחֻנְכָה מִמְּשִׁיכִין בְּחִינַת קְדוּשַׁת הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ, שֶׁשֵּׁם הָיָה כָּל
עֲבוּדַת הַקְּרָבָנוֹת שְׂזָה נִקְרָא בְּיוֹתֵר בְּשֵׁם עֲבוּדָה יוֹתֵר מִשְׂאָר כָּל הַמְצֻחֹת
שֶׁבַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, "וְהָשִׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ וְהָשִׁב כְּהַנִּים
לְעֲבוּדַתְּם" וְכֵן הִרְבֵּה כִּי הַקְּרָבָנוֹת הֵם מִבְּהֵמוֹת שְׁעַל-יְדֵי זֶה מְכַנְיַעִין רוּחַ
הַבְּהֵמִיּוֹת הוּא בְּחִינַת זְהֻמַּת הָעֶבֶד כַּנִּי"ל. וְעַל-בֶּן נִקְרָא בְּשֵׁם עֲבוּדָה, כִּי
עַל-יְדֵי עֲבוּדָה דְּקֻדְשָׁה, שֶׁהֵם הַקְּרָבָנוֹת שֶׁל בְּהֵמוֹת שֶׁמְכַנְיַעִין רוּחַ
הַבְּהֵמִיּוֹת עַל-יְדֵי זֶה נִכְנַע הָעֲבֹדוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא כַּנִּי"ל, וְכָל זֶה הוּא
בְּחִינַת חֲנֻכָּה כַּנִּי"ל:

אות מז

ועתה אם תחזור ותענין בדרוש הזה מראשו לסופו תבין ותשכיל היטב איך כל העניינים המבארים כאן מקשרין ומחברין היטב זה בזה אף-על-פי שבתחלה נראה לכאורה שאינם מקשרים זה לזה כל כך, אבל אם תענין היטב תבין קשורם וחבורם היטב איך כל העניינים נעוצים ומקשרים זה בזה בקשר נפלא ומזה תוכל להבין ולהשכיל קצת גדלת רבנו הקדוש והנורא ז"ל, וגדלת המעשיות שלו שספר כי השם יתברך יודע שאני יודע בעצמי שבכל מה שכתבתי וכל מה שנשאר עדין במחי שאי אפשר לבאר בכתב, על כל זה עדין לא נגעתי אפלו חלק מאלף ורובה מטפה מן הים מאפס קצה מסוד אחד מסודות נוראות הרמוזים במעשה נראה הנ"ל, הטה אנכי ושמע פקח עיניך וראה גדלת השם יתברך וגדלת תורתו הקדושה וגדלת הצדיקים האמתיים מה ילוד אשה יכול לזכות בזה העולם אם ירצה השם יתברך יאיר עינינו במאור תורתו ויגלה האמת בעולם במהרה בימינו, אמן:

הלכה ד' נכללת בהלכות תפלין הלכה ו':

ברכת השחר ה:

על-פי מה שמבאר בסימן רטו מענין העשרים וארבעה מיני פדיונות, עין שם מה שכתב שמושה עוסק תמיד לגיר גרים וכו', כי נסתלק בשבת במנחה ברעוא דרעוין שמשם הפדיון הכולל כל העשרים וארבעה מיני פדיונות וכו', כי משה עומד בין שמי"ד לרצון ומעלה משמ"ד לרצון וכו', עין שם התגלות הנפלא הזה כי פלא הוא:

אות א

וְזֶה יָדוּעַ בְּכַתְּבֵים שְׁסוּד רַעוּא דְרַעוּיָן הוּא סוּד כְּמוֹס וְסָתוּם וְנִעְלָם מַעִין כָּל, וְאַפְלוּ מִשֶּׁה רַבְּנוּ לֹא הִשְׁיגוּ כִּי אִם בְּעֵת הַסְּתַלְקוּתוֹ הַקָּדוֹשׁ שְׁנִסְתַּלַּק לְשֵׁם בְּשִׁבְתַּת בְּמִנְחָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּזֵהר הַקָּדוֹשׁ לְעִנְיָן זֶה, זָפְאָה חוּלְקָא דְמִשֶּׁה וְעַל-כֵּן נֶאֱמַר בּוֹ וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבוּרָתוֹ וְכוּ', כִּי שֵׁם הוּא בְּחִינַת תְּכֵלִית הַיְדִיעָה דְלֹא גִדַע וְעַל-כֵּן מִשֵּׁם הוּא הַפְּדִיּוֹן וְהַמְּתַקָּה הַגְּדוּלָּה שְׁמַמְתִּיק כָּל מִינֵי דִינִים שְׁבְכָל הָעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה בְּתֵי דִינִים, כִּי הוּא לְמַעְלָה מִכָּל הַחֲכָמוֹת וּמִכָּל הַיְדִיעוֹת, כִּי כָּל פְּדִיּוֹן וְהַמְּתַקָּה שְׁצָרִיכִין לְהַמְּתִיק אֵיזָה דִין הוּא עַל-יְדֵי חֲכָמָה וְשִׁכָּל שֶׁהוּא שָׂרֵשׁ לְאוֹתוֹ הַדִּין, כִּי כָּלָא בְּמַחְשָׁבָה אֵיתְּבָרִירוּ (וְכַמוֹבָא בְּהַתּוֹרָה חֲדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּסִימָן סֵא עֵין שֵׁם), אֲבָל הַפְּדִיּוֹן וְהַמְּתַקָּה הַנִּי"ל הַנִּמְשָׁד מִבְּחִינַת רַעוּא דְרַעוּיָן הוּא לְמַעְלָה מִכָּל הַשְּׁכֵלִיּוֹת וְהַחֲכָמוֹת וְהוּא שָׂרֵשׁ הָעֲלִיּוֹן שֶׁל כָּל הַחֲכָמוֹת וְהוּא בְּחִינַת תְּכֵלִית הַיְדִיעָה דְלֹא גִדַע בְּחִינַת וְלֹא יָדַע אִישׁ וְכוּ' כְּנִי"ל, עַל-כֵּן הוּא מְמַתִּיק הַכָּל, עַד שְׁמִשְׁתַּמְּשִׁין לְמַעְלָה עִם זֶה הַפְּדִיּוֹן לְהַעֲלוֹת מִשְׁמַד לְרָצוֹן לְבִטֵּל כַּח הַחֲרוֹן אֲף שְׁמִשֵּׁם כַּח הָעֲבוּדָה זָרָה שֶׁהוּא כָּלֵל וְשָׂרֵשׁ כָּל הַיְצָרִין רַעִין שְׁנִמְשָׁכִין מִדִּינִים לְבִטְלָם וּלְשַׁבְּרָם וְלְהַעֲלוֹת מִשֵּׁם לְבְּחִינַת רָצוֹן וְכוּ' וְכַנִּי"ל, וְכַמְבָּאָר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל, עֵין שֵׁם הַיֵּטֵב:

אות ב

וְזֶה בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה, שְׁעַקֵּר הַהַתְּעוֹרְרוֹת הוּא בְּחִצּוֹת לֵילָה שְׁזֵאת הַנִּקְדָּה שֶׁל חִצּוֹת לֵילָה קָשָׁה מְאֹד לְהַשִּׁיג, עַד שְׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָּה (בְּרִכּוֹת ג') שְׁאַפְלוּ מִשֶּׁה לֹא יָדַע חִצּוֹת אֵימַת וְאָמַר (שְׁמוֹת יא) כְּחִצּוֹת הַלֵּילָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם, וְאִזְ דִּיקָא בְּאוֹתוֹ הָרַגַע וְהַנִּקְדָּה שֶׁל חִצּוֹת הֵיטָה הַגְּאֻלָּה עַל-יְדֵי מִשֶּׁה וּמִשֵּׁם סוּד אֲסוּר חֲמֵץ בְּפִסַּח שֶׁהוּא תְלוּי רַק בְּמִשֶּׁהוּ, כִּי אֵין בֵּין חֲמֵץ לְמִצָּה אֵלָא מִשֶּׁהוּ, כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָּה וְאִזְ הַבְּחִין בֵּין טָפָה שֶׁל בְּכוֹר לְטָפָה שְׁאִינוּ שֶׁל בְּכוֹר, וְהַבְּחִין בֵּין בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם וּבֵין בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל, וּפִסַּח עַל בְּתֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהַבְּדִילָם מִן הַמִּצְרַיִם וְעַל-יְדֵי זֶה הֵיטָה הַגְּאֻלָּה שֶׁל פִּסַּח וְכָל זֶה נֶצְטוּיְנוּ בְּפָרְשַׁת 'הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֵם רֹאשׁ חֲדָשִׁים', כִּי כָּל זֶה הוּא גַם כֵּן סוּד קָדוֹשׁ הַחֲדָשׁ שְׁמִשֶּׁה נִתְקַשָּׁה עַל זֶה, כִּי קָשָׁה לְכוֹן סוּד הַנִּקְדָּה שְׁמַתְקַדָּשׁ הַחֲדָשׁ שֶׁהוּא כְּשֶׁהַלְבָּנָה סוּד כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל הִיא בְּתַכְלִית הַמַּעַט, וְאִזְ דִּיקָא מְמַלְאִין אוֹתָהּ מִפְּגִימַתָּה וּמִקְדָּשִׁין אוֹתָהּ, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת הַמְּתַקָּת הַדִּינִים כְּיָדוּעַ, שְׁכָּל הַדִּינִים נֶאֱחָזִין בְּפִגְמֵי דְסִיְהָרָא וְכוּ' וְלַהֲפֹד כַּד אֲתַמְלִיא סִיְהָרָא עַל-יְדֵי קָדוֹשׁ הַחֲדָשׁ נִמְתַּקִּין כָּל הַדִּינִים, וְעַל-כֵּן זֵאת הַנִּקְדָּה שֶׁל קָדוֹשׁ הַחֲדָשׁ הֵיטָה קָשָׁה לְהַשִּׁיג גַּם לְמִשֶּׁה כִּי הוּא סוּד כָּל הַנִּי"ל שְׁקָשָׁה מְאֹד לְהַשִּׁיג:

אות ג

ובזה תלוי כל קדשת איש הישראלי, כי כל ישראל כלולים במשה שהוא בחינת הצדיק האמת שבכל דור שהוא כלול מנשמות ישראל, כי אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא ובכל אחד ואחד מישראל יש בו בחינת נקדה טובה שהיא בחינת משה (וכמו שכתוב בסימן עב לקוטי תניינא) שמשה רבנו מלבש אצל כל אחד ואחד מישראל בכל אבר ואבר וכו' וזאת הנקדה בחינת משה שמלבש אצל כל אחד ואחד היא עומדת בין שמד לרצון שהוא בין הסטרא אחרא והקדשה, ועל-ידי זה כל פחו להתגבר לצאת בכל פעם מרע לטוב שהוא בחינת משמד לרצון ועל-כן באמת כל עקר קדשת איש הישראלי הוא על-ידי התקרבות לצדיקי אמת שהם בחינת משה שהוא כלול מכל ישראל ועומד בין שמד לרצון להעלות הנפשות מרע לטוב משמד לרצון כי בודאי האדם בעצמו אין בו כח לזה, כי זה ידוע שכל אדם הוא בסכנה גדולה בכל עת כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין ל) יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו וכו' ועקר העזר והסיוע דלעלא הוא על-ידי הצדיק האמת שהוא בחינת צדיק מושל ביראת אלקים, פמובן בכמה מקומות כי מובא בספרים שבין הקדשה והסטרא אחרא הוא פחוטא דקיק וכו' ועל-כן האדם בסכנה גדולה בכל עת בבחינת מה שאמר דוד (שמואל א, א) כפשע ביני ובין המות וכתוב (תהלים עג) ואני כמעט נטיו רגלי וכו', וכתוב (שם צד) לולא ה' עזרתה לי כמעט וכו', על-כן באמת בכל דור ודור עקר הצדיקים והיראים שבכל דור הם אותן שנתקרבו ונקראו על שם הצדיק האמת שבדור, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה כב) אפלו קרא ושנה ולא שמש תלמידי חכמים הרי זה עם הארץ וכו', כי עקר הכח להנצל בכל עת ממה שצריך להנצל הוא רק על-ידי הצדיק בחינת משה שעומד בין שמד לרצון וכנ"ל:

אות ד

וזה בחינת התעוררות השנה בפחות שהוא בחינת הגאולה, כי הגלות בחינת חשכת לילה בחינת שנה כמו שכתוב (תהלים קכו) בשוב ה' וכו' היינו פחלמים וכתוב (שם עח) ויקץ פישון ה', ועל-כן צריכין לברך הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה, פד שמע קול דתרגולא שנמשך

מהתעוררות עליון שנעשה בחצות, שהכל נמשך על-ידי הצדיקים בחינת משה שממתיקין כל הדינים בבחינה הנ"ל שהוא סוד נקודת חצות שאז היתה הגאולה על-ידי משה שבכחם נמתקין הדינים כל כך עד שנתהפך הדין לרחמים עד שכח הדין בטיש בגדפוי דתרגולא שיקרא בקול גדול לעורר לעבודת הבורא, כמו שכתוב בפרק שירה שבכל הקולות צועק עורו ישנים וכוי שאו שערים ראשיכם וכוי כי כל כחות היצר הרע שמשם השנה הסתלקות המחין, הכל מכח הדינים שמשם כל היצר הרע כנ"ל, ועכשיו בחצות נמתק הדין כל כך עד שהוא בעצמו מעורר לעבודת הבורא יתברך שהוא בחינת קול כנ"ל. ועל-כן כתב אדוננו, מורנו ורבינו זכרוננו לברכה שחצות מסגל כמו פדיון, כי חצות הוא בחינת פדיון שהוא המתקת הדינים

אות ה

וזה בחינת כל ברכת השחר שצריכין בהתעוררות השנה לברך את השם יתברך על כל חסד וחסד בפרטיות שהוא פוקח עורים ומלביש ערמים וכוי ומתיר אסורים וכוי, כי בשעת השנה היה כמו עיר ואסור בשביה מתקף הדינים, ועכשיו נמתק הכל, שכל ההמתקות על-ידי רצון העליון, על-כן צריכין לברך על כל דבר, כי כל הברכות הם לשמו הגדול יתברך שמו, כמו שכתוב (נחמיה ט) ויברכו שם כבודך וכוי להודות לשם קדשך וכוי ושמו גימטריא רצון, כמובא, כי שמו הוא רצונו על-כן צריכין לברך על כל דבר לשמו יתברך כי משם מבחינת רצון שהוא בחינת שמו כל ההמתקות שעל-ידי זה היה התעוררות השנה, שעל-ידי זה נפקחו עיניו ונתר מאסורו וכוי:

אות ו

וזה בחינת ברפת התורה שהזהירו רבותינו זכרונם לברכה (נדרים פרק א) על זה מאד, וכמו שכתוב גם בשלחן ערוך (ארח חיים מז) ברפת התורה צריך לזהר בה מאד, כי עקר ברפת התורה הוא לברך את השם יתברך אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו וזה בחינת סגלה ומקיף שאי אפשר להשיג (כמו שמבאר בהתורה עתיקא סימן כא לקויטי

א), והוא בבחינת סוד הנ"ל שהוא בחינת הנקדה הקדושה הכלולה מכל הנקדות שבישראל שהוא בחינת משה שעומד בין הסטרא אחרא והקדשה שהוא בין השבעים עממין ובין קדשת ישראל שזהו בחינת בין שמד לרצון, שעל-ידי זה עוסק לגיר גרים להעלותם מבחינת שמד שהוא הרע של השבעים עובדי פוכבים ולהכניסם לקדשת ישראל שהוא בחינת רצון. ושם סוד ההבדלה בין קדש לחל בין ישראל לעמים וכל אחד מישראל צריך להודות על חלקו בכל יום שזכה לצאת משמד לרצון מזהמת העובדי פוכבים לקדשת ישראל, כי על-ידי ההודאה לשמו יתברך מעורר נקדתו הטובה שתהיה נכללת בשמו יתברך שהוא רצונו פנ"ל:

אות ז

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (נדרים פ"ק א) על פסוק (ירמיה ט), על מה אבדה הארץ וכו' דבר זה נשאל לחכמים ולנביאים ולא פרשוהו עד שפרשו הקדוש ברוך הוא בעצמו וכו', ומסקו שעקר החרבן על שלא ברכו בתורה תחלה, כי עקר הקלקול שלהם היה שנפלו בדעתם כל כך עד שנקנסו לחקירות שאי אפשר להשיג עד שלא ידעו להבחין בין קדשת ישראל לזהמת העובדי פוכבים עד שלא ברכו בתורה תחלה שהוא אשר בחר בנו מכל העמים וכו', כי לא האמינו בזה מחמת שיזעו בעצמן לעצם קלקולם, על-כן אמרו נהיה פגוים, וכמו שכתוב, ואשר אמרתם נהיה פגוים וכו' ובאמת זה הפגם גדול מכל הפגמים, כי זה עקר פגם האמונה שרוצה להבין ולהשיג דרכי ה', וכל זה מחמת שהיו מרחקים עצמן מאד מצדיקי אמת, כמו שכתוב (דברי הימים ב, לו) ויהיו מלעיבים במלאכי אלקים ומתעצעים בנביאיו וכו', ולא בטלו דעתן אליהם שהם בחינת משה שהם מעליו משמד לרצון ומבדילין בין קדש לחל בין ישראל לעמים ויודעים למצא הנקדה טובה בכל אחד מישראל אפלו אם נפל כמו שנפל רחמנא לצלן, ועל-ידי זה הפל יכולין לעלות, והעקר על-ידי שמכניסין בכל אחד מישראל שיברך ויודה על חלקו שהוא מזרע ישראל ולא עשני גוי וכו' כמו שמבאר בדבריו זכרוננו לברכה הרבה בזה והם פגמו בזה על-ידי שלא ברכו בתורה תחלה וכנ"ל, ועל-כן על-ידי זה דיקא אבדה הארץ וכו' וכנ"ל, ועל-כן דבר זה נשאל לחכמים ולנביאים ולא פרשוהו, כי זה הסוד אי אפשר להשיג וכנ"ל, כי הוא בחינת תכלית הידיעה דלא נדע, רק השם יתברך בעצמו פרשו להצדיקים ולהנביאים שיזעו הצדיקים מעתה ללמד את ישראל איך יחזקו את עצמן בנקדת קדשת יהדותם שיש להם מצד תולדותם שהם מזרע ישראל, כי זה יקר מהכל, ויודו ויברכו להשם יתברך על זה תמיד, שזהו בחינת ברפת התורה, שעל-ידי זה יצאו משמד

לְרָצוֹן תִּמְיֵד וַיְהִי נִכְלָלִין בְּשֵׁמוֹ וּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ לְעוֹלָם :

אות ח

וְעַל-כֵּן אַחַר קְרִיעַת יַם סוּף הִתֵּר הַחֲמֵץ, כִּי עָקַר אֲסוּר הַחֲמֵץ הוּא שְׂלֵא לְהַחֲמִיץ הַמֶּלֶח בְּחִקְיֹת אֱלוֹ שְׁשָׁרְשָׁם מִסוּד הַנִּקְדָּה הַנִּי"ל בְּחִינַת מִשְׁהוּ שְׁמִשָּׁם מִשְׁתַּלְשָׁלִים כָּל הַחִקְיֹת וְהַקְשִׁיּוֹת, וּבִפְסֹח שֶׁהוּא תַחֲלַת הַתְּקִרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמִים שְׂאֵז נִבְחָרוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַשְּׁבָעִים עַמִּים לְרָצוֹנוֹ וְשֵׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְהַזְהִיר מִחֲמוּץ הַמֶּלֶח בְּזֶה כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂבִדְלִין מִחֲמֵץ בְּמִשְׁהוּ שֶׁהוּא סוּד עַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שְׂצָרִיכִין עֲתָה לְהַשְׁמֵר מִמֶּנּוּ מְאֹד עַל-יְדֵי קְדָשֶׁת אֲכִילַת מִצָּה שֶׁהִיא אֲסוּתָא וְנִזְהָרִין מִחֲמֵץ בְּמִשְׁהוּ, אֲבָל אַחַר קְרִיעַת יַם סוּף שְׂאֵז הָיָה גִמְרָא גְּאֵלַת מְצָרִים וְאֵז הָיָה בְּאֵמַת רַעַשׁ גָּדוֹל לְמַעְלָה עַל-יְדֵי קְשִׁיָּא זֹאת, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה עַל פְּסוּק, וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלֵּילָה, שֶׁהָיָה קִשָּׁה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ קְרִיעַת יַם סוּף מִחֲמַת גְּדֹל הַקְטָרוֹג מֵה נִשְׁתַּנּוּ אֱלוֹ מֵאֱלוֹ הַלְלוּ עוֹבְדֵי אֱלִילִים וְהַלְלוּ עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה וְכוּ', כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו הַמְּתִיק הַדִּין וְהַקְטָרוֹג וְהַאִיר סוּד הַנִּקְדָּה הַנִּי"ל שֶׁהִיא סוּד הַבְּדִלָה שְׂבִין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים שְׂזָה בְּחִינַת מֵה שְׂמִבְּאֵר בְּזֶהֱרַק הַקְדוּשׁ מֵה תַצְעַק אֱלִי בְּעִתִּיקָא תַלְיָא וְכוּ', עֵתִיקָא זֶה בְּחִינַת פְּדִיוֹן וְהַמְתָּקָה הַנִּי"ל בְּחִינַת רַעוּא דְרַעוּיִן פִּיזִיעַ, וְעַל-יְדֵי זֶה נִקְרְעוּ הַמִּים וְנִגְמַר גְּאֵלְתוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן אַחַר כֵּן הִתֵּר הַחֲמֵץ, כִּי כְּבָר נִמְתַּק הַחֲמֵץ עַל-יְדֵי הָאֲרַת הַהַמְתָּקָה הַנִּי"ל, וְאִין לוֹ עוֹד כַּח לְהַחֲמִיץ הַמֶּלֶח מֵאַחַר שְׂכָבֵר בְּטַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ הַקְטָרוֹג הַנִּי"ל, וְרָאוּ כָלֵם אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְכוּ' וַיֵּאֱמִינוּ בֵּהּ וּבְמִשְׁהָ עֲבָדוֹ, כִּי בְּנֹדָאִי צְדִיק ה' וְאֵנוּ בְּנֵי בְּחִירִיו וְכָל הַרוּצָה לְהַתְּקַרֵּב לְקְדָשֶׁתוֹ יִתְבָּרַךְ צָרִיךְ לְבּוֹא אֱלִיוֹ לְמִשְׁהָ וּלְיִשְׂרָאֵל שְׂמַעְלָה הַכֹּל מִשְׁמַד לְרָצוֹן עַד יְקִים כִּי אֵז אֶהֱפִיךְ אֶל כָּל הָעַמִּים שְׂפָה בְּרוּרָה לְקִרָא כָלֵם בְּשֵׁם ה' וּלְעַבְדוֹ שְׂכָם אֶחָד בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ אָמוֹ, כֵּן יְהִי רָצוֹן :

אות ט

וְזֶהוּ יְחֻצוֹת לַיְלָה אֲקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךְ, לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפָּט צְדָקָךְ זֶה בְּחִינַת בְּרִכַּת הַתּוֹרָה שְׂמִיכִין וּמוֹדִים לְשִׁמּוֹ יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ שֶׁהֵם מִשְׁפָּטֵי צְדָקוֹ, וְזֶהוּ בְּחִינַת חֻצוֹת לַיְלָה אֲקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ וְכוּ', כִּי קִיַּמְתָּ חֻצוֹת וּבְרִכַּת הַתּוֹרָה הֵם בְּחִינָה אַחַת, כִּי עַל -יְדֵי זֶה מְעוֹרְרִים הַנִּקְדָּה טוֹבָה שָׁבוּ מִקְדַּשְׁתּוֹ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה שְׁעַל-יְדֵי זֶה הוּא נִבְדָּל מִן הָעַמִּים וּמִן הָרַע שֶׁלָּהֶם וְעוֹלָה וְנִכְלָל בְּקַדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת רָצוֹן וְכוּ' וְכוּנ"ל, וְעַל-כֵּן נִסְמְכוּ זֶה:

אות י

וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת פְּסַח אֲסוּר חֲמֵץ וּמִצּוֹת אֲכִילַת מִצָּה, כְּמִבְאֵר לְעִיל עַל מֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה אֵין בֵּין חֲמֵץ לְמִצָּה אֵלָא מִשְׁהוּ, שֶׁהַמִּשְׁהוּ הוּא בְּחִינַת הַנִּקְדָּה הַקְדוּשָׁה, בְּחִינַת מֹשֶׁה שְׁעוֹמֵד בֵּין שְׂמֵד לְרָצוֹן, כִּי מוּבָא בְּכָל הַסְּפָרִים שְׂחֲמֵץ בְּפִסַּח הוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה אֶל אַחֵר כְּפִירוֹת, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׂמֵד, בְּחִינַת זְהֻמַּת וְטִמְאַת מִצְרַיִם שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּלֵל הַשְּׁבָעִים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְיִשְׂרָאֵל נִבְחָרוּ אִזּוּ מֵהֶם לְעַם סִגְלָה וְנִכְלָלוּ בְּשִׁמּוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא בְּחִינַת רָצוֹן כְּנ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצָּה, וְעַל-כֵּן בְּפִסַּח בְּתַחֲלַת הַתְּקָרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׂמִים אֲסוּר הַחֲמֵץ בְּאֲסוּר חֲמוּר מֵאֵד בְּבֵל יִרְאֶה וּבֵל יִמְצֵא. וְלֹאֲחֵר קָרִיעַת יַם סוּף הַתֵּר הַחֲמֵץ, וּבְשִׁבְעוֹת זְמַן מִתֵּן תּוֹרָתוֹ מְבִיאִין חֲמֵץ דִּיקָא לְקָרְבָן בְּשֵׁתֵי הַלֶּחֶם, כִּי עֵקֶר הַגְּאֻלָּה מִמִּצְרַיִם וּמִכָּל הַגְּלִיּוֹת וְכָל הַתְּקָרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת פְּדִיוֹנוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמִּתְקָת הַדִּינִים שְׁעַל-יְדֵי זֶה פְּדָה אוֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם, כְּמוֹ שְׁכֶתוּב (דְּבָרִים יג) וְהַפּוֹדֵד מִבֵּית עֲבָדִים, וְעַל-יְדֵי זֶה הוּא פּוֹדֵה אוֹתָנוּ גַם עֲתָה מִכָּל הַצָּרוֹת, כְּמוֹ שֶׁאֵנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם, פּוֹדֵנוּ וּמִצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׂמֵד וְכוּ' וְאֵנוּ מְקוּיִם שְׁיִגְאֵל וְיִפְדָּה אוֹתָנוּ מִגְּלוֹת הַמֵּר הַזֶּה גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה לְמַעַן שְׁמוֹ כְּמוֹ שְׁכֶתוּב (תְּהִלִּים קל) וְהוּא יִפְדָּה אֶת יִשְׂרָאֵל וְכוּ' וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ וְכוּ' וְעֵקֶר הוּא הַפְּדִיּוֹן הָעֲלִיּוֹן הַכּוֹלֵל הַנִּי"ל שֶׁהוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַסְּתַלְקוֹת מֹשֶׁה עַל-יְדֵי בְּחִינַת עֵת רָצוֹן בְּחִינַת רְעוּא דְרַעוּיָן שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְבַּטְּלִין וְנִמְתְּקִין כָּל הַדִּינִים וְכוּ' כְּנ"ל, אֲבָל עֵקֶר זֹאת הַהִמְתָּקָה וְזֶה הַפְּדִיּוֹן בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת יִהְיֶה רַק בְּבִיאַת מְשִׁיחַ שֶׁהוּא מֹשֶׁה שְׁנֶאֱמַר בּוֹ וְעַד עֲתִיק יוֹמִין מְטָא לְבוּשָׁה כְּתִלְגַּ חוֹר וְכוּ', שֶׁשֵּׁם הוּא בְּחִינַת רְעוּא דְרַעוּיָן וְכוּ' פִּידוּעַ וּבְשִׁבִיל זֶה מֵאֵן מֹשֶׁה בְּשִׁלְחוֹתוֹ הַרְבֵּה וְאָמַר (שְׁמוֹת ד) שְׁלַח נָא בְּיַד תְּשַׁלַּח כִּי יוֹדַע אֲנִי שְׂאִינִי גּוֹאֵלִם לְעֲתִיד, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י, וְהוּא מִדְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (פְּרָקִי דְרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר פְּרָק מ) כִּי יָדַע שְׂאִין בְּכַחוֹ לְגַמֵּר הַפְּדִיּוֹן הַזֶּה בְּשְׁלֵמוֹת גְּמוּר כִּי אִם לֹאֲחֵר הַסְּתַלְקוֹתוֹ שְׁיִסְתַּלַּק לְשָׁם, וְעַל-יְדֵי זֶה יִהְיוּ כָּל הַגְּלִיּוֹת

והצרות רחמנא לצלן מתקף הדינים על-ידי הכפירות ועבודה זרה וכו', כי לא יצאו עדין לגמרי מבחינת שמד לרצון וכו', אבל השם יתברך הכריחו לילך והבטיחו שאף-על-פי-כן יגאל את ישראל ויזכו לקבל את התורה בשבועות, כמו שכתוב, בהוציא את העם ממצרים תעבדון את האלקים וכו', הינו שהבטיחו שיקבלו את התורה בשבועות ואז יזכו להארת הרצון הנ"ל, כמו שפרש רש"י (מכילתא פרשת בשלח) בשבועות נדמה להם כזקן מלא רחמים שהוא בחינת עת רצון הנ"ל שהוא בחינת י"ג תקוני דיקנא פמובא באידרא רבא ובפניות שבשבועות עולין לשם, כי עקר התקרבות ישראל להשם יתברך היה בשעת מתן תורה שאז נתקרבו כגרים שמתגירין כמו שפרש רש"י שם שנתגירו כגרים על-ידי הוצאה וטבילה וכו' ועקר התקרבות הגרים הוא על-ידי בחינת פדיון הנ"ל, שעל-ידי זה עולים משמיד לרצון על-ידי משה שעל ידו נתגירו וקבלו התורה:

אות יא

אבל בשעת יציאת מצרים קדם קבלת התורה לא היה אפשר לעלות לשם פמובן בפניות, וזהמת מצרים היה נאחז בהם מאד, על-כן היתה קשה הגאלה מאד, אך השם יתברך האיר עליהם מחין רבים וגדולים בהארה נפלאה מאד שלא פסדר ועל-ידי זה נגאלו, אבל אף-על-פי-כן עדין לא עלו עד בחינת הדיקנא קדישא שהוא בחינת עת רצון הנ"ל עד שבועות, רק הגאלה היתה על-ידי הארה עצומה של כל המחין וכו', הינו שהגאלה היתה על-ידי בחינת עשרים וארבעה מיני פדיונות הנ"ל רק שנמשכו כלם בהארה נפלאה, כי כל הפדיונות והגאלות שהם על-ידי המתקת הדינים כלם הם על-ידי הארת המחין פידוע וכנ"ל, וכל מה שמאירין המחין ברבוי יותר ובהארה עצומה יותר נמתקין הדינים יותר ועל-כן בשעת יציאת מצרים אף-על-פי שלא עלו עד בחינת הדיקנא פנ"ל שמשם הפדיון העליון הכולל, והיתה הגאלה על-ידי בחינת עשרים וארבעה מיני פדיונות הנ"ל, אבל היו נמשכין בהארה נפלאה ועצומה על-ידי עצם רבוי המחין וכו' עד שנתבטל זהמת מצרים ונפדו ונגאלו מהם ועל-כן אז אסור החמץ במשהו, כי אז צריכין לבטל ולבער החמץ לגמרי:

אות יב

כי חמץ ומצה הם בחינת טבע והשגחה, כי מצה הוא בחינת השגחה, בחינת מן, בחינת לחם מן השמים, כמו שפרש רש"י (קדושין לח), עגה שהוציאו ישראל ממצרים טעמו בהם טעם מן, כי נאפית בחפזון בלי רבוי ותחבולות להחמיץ ולהטעים העסה כמו שעושים בלחם חמץ, כי מצה בחינת בטחון בהשגחתו יתברך לבד בלי שום עסק ומלאכה, כמו שכתוב (שמות יב) ויאפו את הבצק וכו' עגות מצות כי לא חמץ וכו' וגם צדה לא עשו להם אבל חמץ הוא בחינת טבע, בחינת דינים שנמשכין מבחינת אלקים שהוא בגימטריא טבע, כמובא, שמשם כל תאוות הממון, בחינת (תהלים עא) מכף מעול וחמץ שבאים לידי גזלות על-ידי רבוי תאוות ממון שהוא על-ידי בחינת כפירות שאומרים כחי ועצם ידי עשה לי וכו', ומחמיצין המלח כל ימיהם איך להשיג ממון על-ידי איזה סבה ותחבולה כאלו היה בלחם לזה, מה שבאמת הוא להפך כי לא ממוצא וממערב וכו' כי אלקים שופט וכו', ועקר אחיזת הטבע בחינת חמץ הוא מדינים כידוע, שמשם השתלשלות אחיזת העבודה זרה והכפירות וכו', אבל כשמתקין הדינים בשלמות על-ידי פדיון העליון הכולל הנ"ל, אזי נתהפך מדת הדין לרחמים, ואז נכלל הטבע בהשגחה בבחינת ה' הוא האלקים, כי זוכים לאמונה שלמה שגם הנהגת הטבע הוא רק בהשגחתו יתברך רק שאין אנו מבינים דרכיו יתברך ועל-כן אפלו מי שעוסק במשא ומתן ומרויח ממון שנדמה שהוא על-פי הטבע, אבל באמת הכל הוא בהשגחתו יתברך כאשר אנו רואין שהרבה טורחין ומיגעין עצמן ביגיעות עצומות ומאומה לא ישאו בעמלם, אדרבא הם מפסידין ממונם על-ידי זה כנראה בחוש בכל עת על-כן צריך כל אדם להאמין שכל הפרנסה והממון נמשך להאדם רק בהשגחתו יתברך לבד, ומה שצריכין איזה עסק זה הוא מדרכי נפלאותיו יתברך שאי אפשר להבין, כי בודאי דרכי ה' אי אפשר להשיג, כי השם יתברך שברא את העולם יש מאין המחלט וגם עתה הוא מצמיח חציר לבהמה וכו' ומצמיח אילן גדול כזה מגרעין אחד וכו', הוא יכול לברא ולגדל את האילן בלי נטיעת האדם ולהצמיח התבואה בלי חרישה וזריעה של האדם, אך השם יתברך ברא הכל בשביל האדם ורצה שהאדם דיקא יעשה איזה עסק בשביל גדול התבואה והאילן, וכן שיעשה איזה עסק ומשא ומתן בשביל פרנסה, אבל בודאי הכל ברצונו יתברך ובהשגחתו לבד ובאמת כל עקר יגיעת האדם בהתבואה ובעסקי המשא ומתן וכו' הכל היה מחטא אדם הראשון שנגזר בזעת אפך תאכל לחם בעצבון תאכלנה, כי אדם פגם בהשגחה, בבחינת מצה שהוא אילנא דחיי עץ החיים, ואכל מעץ הדעת טוב ורע שהוא בחינת חמץ כמובא. ועל-ידי זה באמת נגזר עליו בעצבון תאכלנה, שמשם כל היגיעות הנ"ל אבל ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זהמתן ועל-כן כל המקבל עליו על תורה מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך ארץ, כי צריכין לקיים הוי ממעט בעסק ועסק בתורה, כי כל הפרנסה ממנו יתברך לבד וזה זוכין על-ידי בחינת שבועות שהוא קבלת התורה שאז נמשך עת רצון הנ"ל, בחינת פדיון העליון הנ"ל, שעל-ידי זה נמתקו הדינים בשלמות עד שנתהפך הדין לרחמים עד שנכלל הטבע בהשגחה שזהו בחינת שנמתק בחינת החמץ בשלמות, ועל-כן אז מביאין חמץ דיקא לקרבן, כי נמתק

הדין כל כף על-ידי פדיון העליון הנ"ל עד שמאמינים בהאמת שגם הטבע בעצמה שהוא העסק במשא ומתן הוא רק השגחתו יתברך ואז גם העסק שעוסקין במשא ומתן הוא בקדשה גדולה, בבחינת משא ומתן באמונה, בבחינת טוב תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משפחת עון, כי באמת עקר עסק המשא ומתן הוא רק בשביל זה כדי להשפיע העון, כי ידוע לכל אחד ואחד איך המחשבות רודפים אותו בכל יום וכי ואין תקנה לברח מהם כי אם על-ידי התורה שהיא עקר ההצלה והרפואה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין ל), בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין וכמו שכתוב, מזימה תשמר עליך וכי, אבל אי אפשר להאדם לעסק בתורה בכל יום, ובפרט ההמון עם, על-כן סבב השם יתברך בדרךכו הנפלאים שיצטרך האדם לעסק באיזה עסק ומשא ומתן בשביל פרנסה כדי להשפיע העון הנ"ל אבל באמת כל הפרנסה הוא ממנו יתברך לבד בהשגחתו יתברך לבד:

אות יג

ועל-כן בפסח אסור החמץ באסור חמור מאד, כי כל זמן שלא נמשך המתקת הפדיון העליון הנ"ל, אזי נאחזת הסטרא אחרא שהם הכפירות בהחמץ מאד ואי אפשר להפכו אל הקדשה רק על-ידי קדשת רבוי המחין שנמשכין אז בפסח מבטלין ומבערין אותו לגמרי, אבל אחר קריעת ים סוף שאז נגמר הגאולה לגמרי ונתגלה קדשת ישראל כנ"ל ועקר קריעת ים סוף היה על-ידי בחינת יוסף שגם הוא נסתלק בעת רצון הנ"ל בשבת במנחה שעל ידו היתה עקר הגאולה, כמו שכתוב (שמות יג), ויקח משה את עצמות יוסף עמו וכי, וזה בחינת מה שכתוב בזהר הקדוש מה תצעק אלי בעתיקא תליא מלתא, שהוא בחינת רעוא דרעוין הנ"ל, שהרי אז התחיל להאיר ביותר בחינת העת רצון הנ"ל על-ידי בחינת עצמות יוסף כנ"ל, ועל-ידי שכבר התחילו ישראל להכין עצמן ששה ימים של הספירה לקבלת התורה, על-כן אז נמתק הדין ביותר על-כן אז נמתק החמץ על-ידי בחינת עת רצון הנ"ל עד שיוכלים לאכול אחר כף וגם על-ידי שכבר קבלו אסותא שהוא מצה, כמו שכתוב בזהר הקדוש, הינו שעל-ידי אכילת מצה ובעור חמץ זכו לאמונת ההשגחה כל כף עד שאחר כף אפלו כשאוכלים חמץ לא זיק להם, הינו שאפלו כשיעשו איזה עסק ומשא ומתן בשביל פרנסה לא יפלו לכפירות של הטבע חס ושלום לומר כחי ועצם ידי וכי חס ושלום, רק נאמינו בהשם יתברך שכל הסבות מאתו יתברך לבד, והנהגת הטבע בעצמה היא בהשגחתו יתברך לבד ובכל ימי הספירה ממתיקין הדינים עד שביום שבועות הקדוש זמן מתן תורתנו נמשך העת רצון הנ"ל בשלמות יותר עד שנמתק הדין כל כף עד שנתהפך

בְּחִינַת חֲמֵץ טֹבֵעַ וְעוֹלָה לְקָרְבָּן כִּי נִכְלָל הַטֹּבֵעַ בְּשִׁלְמוֹת בַּהֲשָׁגָה
וְכַנִּ"ל:

אות יד

וּבְשִׁבִיל זֶה מְבִיאִין מְעוֹת לְפָדְיוֹן לְהַצְדִּיק, כִּי מְעוֹת בְּחִינַת דִּינִים,
וְכִשְׁהַצְדִּיק לֹקַח הַמְּעוֹת לְפָרְנָסָתוֹ וְאֲכִילָתוֹ, עוֹלָה הַמְּעוֹת לְשֵׁרֵשׁ הַפְּרָנְסָה
שֶׁתְּלוּי בַּמַּזְלָא כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָּהּ, הֵינּוּ בְּבִחִינַת תְּרִין
מַזְלִין דְּדִיקְנָא קְדִישָׁא, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵת רְצוֹן הַנִּי"ל, כְּמוֹבָן בְּפָנּוֹת, וְעַל -
יְדֵי זֶה נִמְתַּקֵּין הַדִּינִים, עַל-יְדֵי בְּחִינַת פְּדִיּוֹן הָעֲלִיּוֹן הַנִּי"ל שֶׁהוּא הָעֶקֶר, כִּי
אִפְלוּ כְּשֶׁעוֹשִׂין פְּדִיּוֹן פְּרֻטֵי צָרִיכִין לְקַבֵּל אֵיזָה הָאָרָה מִשָּׁם, כְּמוֹבָן בְּמָקוֹם
אַחַר וְזֶה בְּחִינַת בִּזְת מְצָרִים וּבִזְת הַיָּם שֶׁהִזְהִירָם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל זֶה מְאֹד
כְּדֵי לְקַיֵּם הַבְּטָחָתוֹ שֶׁהַבְּטִיחַ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ
בְּרִכּוּשׁ גָּדוֹל, כִּי כְּשֶׁיִּשְׂרָאֵל הוֹצִיאוּ הָעֵשְׂרִיּוֹת וְהַרְכוּשׁ מִמְּצָרִים וּבָא לְיָדָם
לְרִשּׁוֹת דְּקִדְשָׁה זֶה בְּחִינַת פְּדִיּוֹן הַנִּי"ל שֶׁהוּא עַל-יְדֵי שֶׁבָּא הַמְּעוֹת לִיד
הַצְדִּיק, כִּי יִשְׂרָאֵל נֶגְדַּת הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְהַמְּצָרִים נִקְרָאִין כָּלָם צְדִיקִים
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, וְעַמּוֹד כָּלָם צְדִיקִים וְכוּ', וְעַל-כֵּן כְּשֶׁבָּא הַרְכוּשׁ לְיָדָם נִמְשָׁךְ
בְּחִינַת הַפְּדִיּוֹן הַנִּי"ל, וְהַכֹּל בְּכַח מִשָּׁה שֶׁלְקַח עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ שֶׁנִּסְתַּלַּק
גַּם כֵּן בְּשִׁבְתָּ בְּמִנְחָה וְכוּ' וְכַנִּ"ל וְעַתָּה מַה יָפוּ וּמַה נֶּעְמָו דְּבִרֵי רַבּוֹתֵינוּ
זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָּהּ שֶׁאָמְרוּ (סוּטָה יג), חֲכָם יָב יִקַּח מִצּוֹת (מִשְׁלֵי י)-זֶה מִשָּׁה
שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל עֹסְקוֹ בְּבִזְתָּ וְהוּא עֹסוֹק בְּעֲצָמוֹת יוֹסֵף, הֵינּוּ כַּנִּ"ל, כִּי דִיקְנָא
עַל -יְדֵי קְדֻשַׁת עֲצָמוֹת יוֹסֵף שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ בְּחִינַת הָרְצוֹן הַנִּי"ל, עַל-יְדֵי
זֶה נֶעֱשֶׂה הַתְּקוּן שֶׁעָשׂוּ יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי לְקִיחַת הַבִּזְתָּ כַּנִּ"ל, וְעַל-כֵּן דִּיקְנָא
אֲזַ כְּשֶׁעֹסְקוֹ בְּבִזְתָּ, אֲזַ דִּיקְנָא עֹסֵק מִשָּׁה בְּעֲצָמוֹת יוֹסֵף, כִּי כָּל זֶה בְּחִינַת
הַפְּדִיּוֹן הַנִּי"ל עַל-יְדֵי הַמָּמוֹן שֶׁבָּא לִיד הַצְדִּיק שֶׁיִּכּוֹל לְהַמְשִׁיךְ עֵת רְצוֹן
כַּנִּ"ל:

אות טו

וְזֶה בְּחִינַת קָרְבָּן תּוֹדָה שֶׁהוּא הַמְּבַחַר מְכַל הַקְּרָבָנוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָּהּ (בַּמִּדְרָשׁ רַבָּה צו פט) כָּל הַקְּרָבָנוֹת בְּטָלִין חוּץ מִקְרָבָן
תּוֹדָה, כִּי בְּתוֹדָה הָיָה חֲמֵץ וּמִצָּה, מַה שָּׂאִין כֵּן בְּכָל הַקְּרָבָנוֹת, כִּי זֶה עֶקֶר

השְׁלֵמוֹת כְּשִׁמְמֵתִיקוֹן הַדִּין כֹּל כֶּדֶד עַד שְׁחִמְץ נִכְלָל בַּמָּצָה, שְׁנִכְלָל הַטָּבַע
בַּהֲשִׁגְחָה וְכוּ' כַּנִּי"ל, שְׁזָה זֹכִינוּ כְּשִׁיּוּצָאִין מִהַצָּרָה שְׁאֵז מְבִיאִין תּוֹדָה, כִּי
כְּשִׁיּוּצָאִין מִהַצָּרָה זֶהוּ רַק עַל-יְדֵי בְּחִינַת פְּדִיוֹן הַנִּי"ל, וְעַל-כֵּן אֵז נִכְלָל חִמְץ
וּמָצָה יַחַד שְׁזָהוּ בְּחִינַת שְׁבוּעוֹת שְׁאֵז מְבִיאִין שְׁתֵּי הַלֶּחֶם מִחִמְץ דִּיקָא
וְכַמוּבָא שְׁשִׁתֵּי הַלֶּחֶם שֶׁל שְׁבוּעוֹת הֵם בְּבְחִינַת קָרְבַּן תּוֹדָה, הֵינּוּ כַּנִּי"ל וְעַל-
כֵּן עַל-פִּי רַב קוֹרִין פְּרָשַׁת צוּ בַּשַּׁבָּת הַגְּדוֹל שֶׁהוּא הַשַּׁבָּת שְׁלִפְנֵי פֶסַח, כִּי
עֵקֶר הַנִּסּ וְהַגְּאֻלָּה שֶׁל פֶּסַח הִיָּה עַל-יְדֵי בְּחִינַת שַׁבָּת שְׁאֵז עֵקֶר הָאֲרַת עֵת
רְצוֹן הַנִּי"ל כַּיְדוּעַ, וְעַל-כֵּן קוֹרִין הַשַּׁבָּת שְׁלִפְנֵי הַפֶּסַח שַׁבָּת הַגְּדוֹל, כִּי עֵקֶר
הַנִּסִּים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁל פֶּסַח שֶׁהֵם נִקְרָאִים גְּדוֹלִים, כְּמוֹ שְׁכַתוּב, סִפְרָה נָא
לִי אֶת הַגְּדוֹלוֹת שֶׁעָשָׂה אֱלֹהִים, הַכֹּל הִיָּה עַל-יְדֵי שַׁבָּת כַּנִּי"ל. וְעַל-כֵּן קוֹרִין
אֵז פְּרָשַׁת צוּ שְׁמַדְבַּר מִפְּרָשַׁת תּוֹדָה, כִּי עֵקֶר תַּכְלִית הַנִּסִּים שֶׁל פֶּסַח הוּא
לְזָכוֹת לְשְׁבוּעוֹת שֶׁהוּא בְּבְחִינַת קָרְבַּן תּוֹדָה, וְכַנִּי"ל:

אות טז

וְעַיִן בְּאִידְרָא רַבָּא פְּרָשַׁת נְשָׂא מְבַאֵר דְּאִית מִצַּח וְאִית מִצַּח וְכוּ', הֵינּוּ כִּי
בְּחִינַת מִצַּח דְּזַעִיר אֲנָפִין עֲשָׂרִין וְאַרְבַּע דִּינָא עֲלָאָה מִשְׁתַּכְּחִין וְכוּ', וְכַד
אֲתַגְלֵא הָאִי מִצַּחָא אֲתַעְרוּ כֹּל מְאָרִיהוֹן דְּדִינָא וְכוּ' עַל חִיבֵי עֲלָמָא, הַדָּא
הוּא דְּכַתִּיב, וּמִצַּח אִשָּׁה זֹנָה הִיָּה לָךְ וְכוּ' וְזֶהוּ בְּחִינַת גְּדֹל הָאֲסוּר שֶׁל חִמְץ
בְּפֶסַח, כִּי תַקַּף הַדִּין שֶׁל בְּחִינַת מִצַּח הִיָּה שְׁמִשֵּׁם אַחֲזוֹת הַסֵּטְרָא אַחְרָא
וְהַקְּלָפוֹת אִי אֲפִשֵׁר לְהַמְתִּיקוֹ כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּגַלוֹת מִצַּח הַרְצוֹן, וְכַמוֹ
שְׁאִיתָא שֵׁם, בֵּר הָהִיא שְׁעָתָא כֹּד סְלִיקוּ צְלוֹתְהוֹן דִּישְׂרָאֵל לְקַמֵּי עֵתִיק
יוֹמִין וּבְעֵי לְרַחֲמָא עַל בְּנוֹי גְּלִי מִצַּחָא דְּרַעוּא דְּרַעוּין וְכוּ' וְעַל-כֵּן בְּפֶסַח
שְׁעֵדִין אִין בְּנוֹ כַּח לְהַמְשִׁיד בְּשְׁלֵמוֹת הַפְּדִיוֹן הַנִּי"ל שֶׁהוּא עַל-יְדֵי הַתְּגַלוֹת
מִצַּח הַרְצוֹן, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְבַעַר הַחִמְץ לְגַמְרֵי וְאֲסוּרוֹ חֲמוּר מְאֹד מְאֹד
בְּבַל יִרְאָה וּבַל יִמָּצָא, כִּי 'חִמְץ' אוֹתִיוֹת 'מִצַּח' בַּהֲפֹךְ אֲתוֹן, כִּי אַחֲזוֹתוֹ
מִהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת תַּקַּף הַדִּינִים שְׁבַמִּצַּח הַנִּי"ל, וְעֵתָה בְּפֶסַח צְרִיכִין לְבַטְלוֹ
וּלְבַעַר לְגַמְרֵי, כִּי אִין בְּנוֹ כַּח לְהַמְתִּיקוֹ וּלְהַפְּכוֹ אֶל הַקְּדוּשָׁה, רַק שְׁעַל-יְדֵי
גְּדֹל עֲצָם הָאֲרַת כֹּל הַמַּחֲסִין שְׁנִכְנְסִין בְּפַעַם אַחַת בְּלִיל שְׁמוֹרִים, עַל-יְדֵי זֶה
יֵשׁ לָנוּ כַּח לְבַטְלוֹ וּלְבַעַר לְגַמְרֵי וְלֹא יִרְאָה וְלֹא יִמָּצָא בְּגִבּוּלְנוּ כֹּלֵל, אֲבָל
לֹא לְהַפְּכוֹ אֶל הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַחִמְץ אֵז הוּא בְּחִינַת מִצַּח אִשָּׁה זֹנָה הַנִּי"ל
שֶׁהוּא תַקַּף זְהֵמַת מְצָרִים עֲרוֹת הָאֲרָץ בְּחִינַת שְׁמַד-אֵל אַחַר-כְּפִירוֹת, כִּי
זְנוּת וְכְפִירוֹת הֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, כְּמוּבָא בְּמִקּוּם אַחַר, אֲבָל עַל-יְדֵי מִצְוֹת
סְפִירַת הָעֹמֶר שְׁסוּפְרִין שֶׁשָּׂה יָמִים עַד שְׁבִיעֵי שֶׁל פֶּסַח שְׁכַבְרֵי הַתְּחִילוֹ
לְהַכִּין עֲצָמוֹ לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה, עַל-כֵּן נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם הָאֲרָה וְהַמְתַּקָּה מִבְּחִינַת
מִצַּח הַרְצוֹן, בְּחִינַת עֵתִיק שְׁמַתְגַּלְהָ אֵז וּמִשֵּׁם הִיָּה קָרִיעַת יַם סוּף בְּבְחִינַת
מִה תִצְעַק אֵלַי בְּעֵתִיקָא תִלְיָא וְכוּ' כַּנִּי"ל עַל-כֵּן אַחַר כֶּדֶד הַתֵּר הַחִמְץ, כִּי

נמתק על-ידי הארת מצח הרצון פני"ל ובשבועות על-ידי קבלת התורה שאז עקר התגלות המצח הרצון פני"ל, על-כן אז מצוה להביא חמץ דיקא לקרבן, כמו שכתוב, 'חמץ תאפנה' וכל החג הקדוש הזה נקרא על שם שתי הלחם שבאים מחמץ, כמו שכתוב, בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבועותיכם, כי אז מתגלה מצח הרצון, ואז החמץ שהוא אותיות 'מצח', יניקתו ממצח הרצון, שעל-ידי זה כל ההמתקות בחינת פדיון העליון הנ"ל, שעל-ידי זה עולין משמד לרצון ומתגירין גרים שכל זה הוא בחינת שבועות פני"ל ועל-כן אז מביאין חמץ דיקא לקרבן וכנ"ל:

אות יז

וזה בחינת (פסחים ב), אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר וזה בחינת הסימן לסדר של פסח, קדש וכו' ומסים נרצה, והכלל הוא כי אף-על-פי שמבאר בהתורה הנ"ל שיש פדיון פרטי שממתיק הדין מאיזה בית דין מהעשרים וארבעה בתי דינים ויש פדיון הכולל שממתיק כל הדינים שבעולם שבכל הכ"ד בתי דינים שהוא על-ידי בחינת עת רצון בחינת מצח הרצון פני"ל, אף-על-פי-כן צריכין לידע שכל הפדיונות והמתקת הדינים שבעולם שזה עקר העבודה של איש הישראלי בכלל ובפרט פידוע ומובן בספרי אמת, כלם עקרים הוא על-ידי בחינת מצח הרצון הנ"ל שהוא בחינת רעוא דרעוין, כי אם לא היה מאיר בחינה זאת בכל פעם לא היה אפשר להתקיים העולם מתקף הדינים שבמצח התחתון, וכמובא באידרא רבא הנ"ל ובשאר מקומות, רק החלוק הוא שתמיד מאיר מצח הרצון במצחא תתאה בהעלים גדול בצמצום גדול מאד, ומי שיודע לעשות פדיון כראוי הוא ממשיך הארה משם למטה בהתגלות יותר עד שמבטל איזה דין שבאיזה בית דין מעשרים וארבעה בתי דינים ואם יש לו כח יותר יוכל לבטל הדין מכמה בתי דינים כפי כח הפדיון שלו כפי ההארה שממשיך ממצח הרצון למטה וכו', על-ידי השמות והיחודים והפונות השייכים לזה, וכפי כחו במעשים טובים שזה העקר וכפי התגברותו בתפלה ותחנונים שזה עולה על הכל וגם יש חלוק בין הזמנים, כי גם בחל על-ידי תפלת ישראל נמשך איזה הארה ממצח הרצון למצח התחתון וכו', והכל כפי כח התפלה, אבל בשבתות וימים טובים והעקר בשבת במנחה אז עתיקא קדישא גלי רצון דילה ואז מתגלה מצח הרצון בהתגלות נפלא, ואז כל העולמות וכל נשמות ישראל עולין לשם וכו', ואז רעוא דרעוין אשתכח דבה אסתלק משה ויוסף ודוד וכל זה אי אפשר לבאר, ומעט מזה יבין המשכיל מעצמו ועל-כן צריך שתדע שכל הגאלות והישועות בכלליות ישראל ובפרטיות לכל אחד כלם הם על-ידי המתקת הדינים על-ידי בחינת פדיונות של הצדיקים שעוסקים וטורחים עבורנו

לְהַמְתִּיק כָּל הַדִּינִים מֵעֲלֵינוּ וּלְפָדוֹת אוֹתָנוּ מִכָּל הַצָּרוֹת וְהִסּוּרִין בְּכָל עֵת
בְּכָל וּבְפָרֵט אֲבָל בְּיָדָי יֵשׁ חֲלוּק גְּדוֹל בֵּין הַמִּתְקַרְבִּין אֵלָיו וּבֵין מִי
שְׂאִינָם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו, מִכָּל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן מִי שְׂחֹלֵק עָלָיו חֵס וְשָׁלוֹם,
שְׂאֵף-עַל-פִּי שֶׁהַצָּדִיק הָאֵמֶת בְּטוֹבוֹ הַגְּדוֹל מִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם גַּם כֵּן וּמִמְתִּיק
דִּינִים מֵעֲלֵיהֶם לְפָדוֹתָם, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, וְאֲנִי
בְּחַלּוֹתָם לְבוֹשֵׁי שֶׁק וְכוּ' וְתִפְלַתִּי עַל חִיקֵי תְּשׁוּבָה, אֲבָל הַחֲלוּק שְׂפִין
הַמִּתְקַרְבִּין לְחֹלְקִים וְכוּ' יָכוֹל כָּל אֶחָד לְהִבִּין מֵאֵלָיו וְעַל זֶה צָעַק
הַנְּבִיא, וְאֲנִי אֶפְדֶּם וְהִמָּה דָּבְרוּ עָלַי כְּזָבִים, שְׂאֲנִי עוֹסֵק בְּכָל עֵת לְפָדוֹתָם
עַל-יְדֵי בְּחִינַת פְּדִיוֹן הַנִּי"ל וְהִמָּה וְכוּ', שְׂעַל-יְדֵי זֶה הֵם מְעַכְּבִין הַגְּאֻלָּה,
שְׂעַקֵר הָעֶכּוֹב עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקֶת וְהַקְּטוּגוּרִיא שְׂפִין הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים וּבְכָל
הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוּם לְבִרְכָה:

אות יח

וְנַחֲזֵר לְעֲנִינָנוּ, שֶׁבְּפִסָּח בְּתַחֲלַת גְּאֻלַּת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם שְׂעַקְרָה עַל-יְדֵי
הָאֲרָה מִבְּחִינַת פְּדִיוֹן הַנִּי"ל מִבְּחִינַת רַעוּא דְרַעוּיִן וְכוּ', אֲבָל זֶה לֹא הָיָה
אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ אִזּוֹ בְּשָׁלְמוֹת עַד שְׁבוּעוֹת כְּנִי"ל, וְזִהְיָתָה מִצְרַיִם הִיָּתָה
נֶאֱחָזֶת בְּהוֹן מְאֹד, עַל-כֵּן הִיָּתָה עֶקֶר הַגְּאֻלָּה עַל-יְדֵי שֶׁהַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם הָאֲרָת
הַמַּחֲוִין בְּיַחַד בְּהָאֲרָה עֲצוּמָה מְאֹד שֶׁלֹּא כְּסֻדֵר וְכוּ', מֵה שְׂאִין כֵּן בְּשׁוּם עֵת
וְזָמַן אֶפְלוּ בְּשַׁבַּת וְשְׁבוּעוֹת. אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּשַׁבַּת וְשְׁבוּעוֹת עוֹלִין
בְּעֲלִיָּה יִתְרָה יוֹתֵר כִּי אִזּוֹ עוֹלִין עַד הַדִּיקָנָא בְּחִינַת רַעוּא דְרַעוּיִן שֶׁמִּשָּׁם
עֶקֶר הַפְּדִיוֹן הָעֲלִיּוֹן הַכּוֹלֵל הַנִּי"ל, וְכִמּוּבָן וּמִבְּאֵר בְּכּוֹנֹת הָאֲרִיז"ל, עֵין שָׁם
הֵיטֵב וּמַחֲמַת שֶׁבְּפִסָּח עֲדִין לֹא נִתְגַּלְּה בְּחִינַת רַעוּא דְרַעוּיִן כְּמוֹ בְּשַׁבַּת
וְשְׁבוּעוֹת, עַל-כֵּן חֲמֵץ אֲסוּר וְכְנִי"ל, כִּי צָרִיכִין לְבַעֵר וּלְבַטְּלוֹ לְגַמְרֵי בְּכַח
הָאֲרָת הַמַּחֲוִין שֶׁמֵאִירִין כָּלֵם בְּהָאֲרָה עֲצוּמָה מְאֹד, אֲבָל כָּל כַּח הַמַּחֲוִין כָּלֵם
נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת רַעוּא דְרַעוּיִן כְּנִי"ל, כִּי כָּל הַהִמְתַּקוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁכָּלֵם עַל-
יְדֵי הַמְשָׁכַת אֵיזָה מַח וְחֲכָמָה כְּפִי בְּחִינַת הָאֲדָם וְהַזָּמַן וְכוּ', הַכֹּל נִמְשָׁךְ
מִבְּחִינַת מִצַּח הָרָצוֹן כְּנִי"ל, וְעַל-כֵּן עֶקֶר הַכַּח לְבַעֵר הַחֲמֵץ וּשְׂאֹר בְּאֲרַבְעָה
עָשָׂר בְּנִיסוֹן הוּא עַל-יְדֵי הַהָאֲרָה שֶׁנִּמְשָׁכַת בְּהַעֲלֵם מִבְּחִינַת מִצַּח הָרָצוֹן
הַנִּי"ל, וְעֶקֶר מִצַּח הָרָצוֹן יִתְגַּלְּה בְּשָׁלְמוֹת נִפְלָא לְעַתִּיד כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ
צְדִיקוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְעַד עַתִּיק יוֹמִין מְטָא וְכוּ' כְּנִי"ל, כִּי מְשִׁיחַ יִהְיֶה כָּלוּל
מִכָּל הַשְּׁלֵשָׁה צְדִיקִים הַנִּי"ל שֶׁנִּסְתַּלְקוּ בְּרַעוּא דְרַעוּיִן שֶׁהֵם יוֹסֵף, מֹשֶׁה,
דָּוִד, וְעַל-כֵּן בְּגֻאֲלַת מִצְרַיִם שֶׁעֲדִין לֹא נִתְגַּלְּה בְּחִינַת דָּוִד כִּי לֹא נוֹלַד עֲדִין,
וְכָל הַגְּאֻלָּה עֶקֶרָה הִיָּתָה עַל-יְדֵי מֹשֶׁה וְיוֹסֵף, בְּבְּחִינַת (שְׁמוֹת יב), וְיִקַּח
מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ, עַל-כֵּן לֹא נִתְגַּלְּה אִזּוֹ הָאֲרָת דָּוִד, וְעַל-כֵּן לֹא
הָיָה מֵאִיר עֲדִין בְּחִינַת מִצַּח הָרָצוֹן כְּרֵאוּי כְּנִי"ל, וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְבַעֵר
הַחֲמֵץ שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת מִצַּח שֶׁלֹּא יִתְגַּבְּרוּ הַדִּינִים שֶׁבְּמִצְחָא דְזַעִיר אֲנַפִּין

וכו' פנ"ל ובשבועות אז מאיר ביותר בחינת דוד, כי דוד מת בעצרת, ועל-
כן קורין אז רות שממנה יצא דוד, והיא היתה גיורת, כי משם עקר פח
הגרים פנ"ל, שעולין משמד לרצון על-ידי מצח הרצון שמאיר ביותר על-
ידי שנכללים כל השלשה הצדיקים האלו משה, יוסף, דוד פנ"ל, שעקר
גמר הגאולה יהיה על-ידי בחינת דוד, בחינת משיח בן דוד וזהו אור
לארבעה עשר בודקין את החמץ, ומובא בכל הספרים הקדושים שארבעה
עשר מרמז על בחינת דוד שעולה י"ד וכו', עין שם שהאריכו בזה, אבל לא
בארו היטב עד היכן הדברים מגיעים ועל-פי דרכנו דעת לנבון נקל, כי
עקר הכח לבער החמץ קדם פסח הוא על-ידי שנמשך בהעלם הארת דוד
משיח שעל ידו נשלם הארת מצח הרצון פנ"ל, ועל-ידי זה אנו ממשיכין
עלינו תקף הארת המחין הרבים העצומים הנמשכין בפסח, שעל-ידי זה
מבערין החמץ בארבעה עשר בניסן כד אתמלא סיהרא שהוא בחינת דוד,
והבן היטב:

אות יט

וזהו שהתחיל הסימן לסדר של פסח 'קדש' ו'סיים' נרצה', 'קדש' זה בחינת
תקף המחין הרבים שנמשכין בפסח שכלם נקראים קדש כידוע, ואחר כך
'ורחץ' 'כרפס' וכו', וכל התקונים הנוראים שעושין על-ידי כל הסדר של
פסח ועקר תכלית הפונה לזכות לשבועות שאז מאיר מצח הרצון בשלמות
וגם עתה נמשך משם הכח לבער החמץ ולקבל כל המחין הקדושים פנ"ל
וזהו שסיים 'נרצה', נרצה דיקא בחינת רצון העליון הנ"ל שמזכה אותנו
משה לעלות לשם ומעלה הכל משמד לרצון שזה עקר גאולת מצרים פנ"ל,
כי כל הגאולה מתחלה ועד סוף הכל מבחינת הרצון הנ"ל עד שנזכה על-
ידי התקונים של פסח וכו' לעלות לשם בשבועות בשלמות שאז מתגלה
מצח הרצון כמו בשבת במנחה נמצא שכלל כל הסדר של פסח הוא בחינת
נרצה, בחינת רצון העליון הנ"ל, ועל-כן 'נרצה' בגימטריא 'משה', כי הכל
על-ידי משה וכו' פנ"ל:

אות כ

וְכֵן מוֹבֵן וּמְבֹאֵר בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה בְּמִדְרָשׁ, שֶׁכֹּל הַגְּאֻלוֹת נִמְשָׁכִין מֵהָאֵרֶת הַגְּאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁתְּהִיָּה עַל-יַדֵי דָּוִד מְשִׁיחַ וַיְכַמוּ שְׂאֵמְרוּ בְּמִדְרָשׁ רַבָּה בְּפֶרֶשׁת 'וַיֵּשְׁבִי עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית לח), וַיְהִי בַעֲת הַהִיא וַיֵּרֶד יְהוּדָה וְכוּ' הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, מֵגִיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרֵית וְכוּ', עַד שֶׁלֹּא הִתְחִיל הַגְּלוֹת הָרֵאשׁוֹן נִבְרָא גּוֹאֵל הָאֲחֵרוֹן וְכוּ', הֵינּוּ פְנִי"ל, כִּי עֵקֶר כָּל הַגְּאֻלוֹת בְּכַח דָּוִד שֶׁהוּא עֵקֶר בְּחִינַת מְשִׁיחַ וְכַנִּי"ל וְכֵן מוֹבֵן וּמְבֹאֵר בְּדַבְרֵי אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה עַל פְּסוּק (יְחִזְקֵאל ז), קֵץ בָּא הַקֵּץ (בְּסִימָן רנ), שְׁעָקֶר כָּל הַגְּאֻלוֹת וְהִישׁוּעוֹת נִמְשָׁכִין עַל-יַדֵי הָאֲרָה הַנִּמְשָׁכֶת מִקֵּץ הָאֲחֵרוֹן עֵינָן שְׁסָם, הֵינּוּ פְנִי"ל :

אות כא

וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶּׁמְבֹאֵר לְעֵיל שְׁעָקֶר גְּאֻלַּת מִצְרַיִם הִיָּה בְּכַח שֶׁבֶת, וְעַל-כֵּן קוֹרִין שֶׁבֶת שְׁלִפְנֵי הַפֶּסַח שֶׁבֶת הַגְּדוֹל פְּנִי"ל בְּאוֹת טו, הֵינּוּ פְנִי"ל, כִּי עֵקֶר הַגְּאֻלָּה עַל-יַדֵי בְּחִינַת מִצַּח הָרְצוֹן שֶׁמֵאִיר בְּשֶׁבֶת וְכַנִּי"ל וְזֶה שֶׁמּוֹבָא בְּסִפְרֵי קִדְשׁ שְׁאוֹתִיּוֹת שְׁנִיּוֹת שֶׁל שְׂאִיר הֵם אוֹתִיּוֹת שֶׁבֶת, וְעַל-יַדֵי זֶה בְּטוֹל הַשָּׂאֵר שֶׁבַעֲסָה, בְּחִינַת וְלֹא יֵרָאֶה לָךְ שְׂאֵר, כִּי עֵקֶר בְּטוֹל חֵמֶץ וּשְׂאֵר הוּא עַל-יַדֵי בְּחִינַת שֶׁבֶת, שְׂאֵז מִתְגַּלֶּה רַעְוָא דְרַעְוִין, וְהַעֲקֹר בְּשֶׁבֶת בְּמִנְחָה שְׂאֵז נִסְתַּלְקוּ מִשָּׁה, יוֹסֵף וְדָוִד שְׁעַל יַדֵיהֶם כָּל הַגְּאֻלוֹת רַק בְּפֶרֶטִיּוֹת הִיָּתָה הַגְּאֻלָּה הָרֵאשׁוֹנָה עֵקֶרָה עַל-יַדֵי בְּחִינַת יוֹסֵף, מוֹשֶׁה פְּנִי"ל, רַק שֶׁבְּחִינַת דָּוִד וּמְשִׁיחַ הָאִיר בְּהַעֲלֵם שְׁעַל-יַדֵי זֶה הִיָּה עֵקֶר הַכַּח לְהַמְתִּיק הַדִּין וְלִפְדוּתָם וְכַנִּי"ל, אָבֵל הַגְּאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה עֲדִין הַקֵּץ סְתוּם וְחֲתוּם עַד שֶׁנִּזְכָּה עַל-יַדֵי מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ שִׁיְהִיָּה בְּחִינַת דָּוִד שֶׁהוּא מְשִׁיחַ בְּעֶצְמוֹ וַיְהִיָּה כָּלוּל מִמְּשָׁה וַיּוֹסֵף וּמְכַל הַשְּׁלֶשָׁה אָבוֹת וּמְכַל הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּים, וְאֵז יְקִים, וְעַד עַתִּיק יוֹמָא מְטָא, וַיִּתְגַּלֶּה הָאֵרֶת מִצַּח הָרְצוֹן בְּהָאֲרָה נִפְלְאָה שֶׁלֹּא הִיָּה עֲדִין מַעוֹלָם, וְעַל-יַדֵי זֶה יִפְדְּנוּ וַיִּגְאֻלְנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה שְׂאִין אַחֲרֵיהָ גְלוֹת בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן :

אות כב

וְזֶה שֶׁכֶּתֵב הַתְּנָא (בְּרִכּוֹת יז) גְלוֹי וַיְדוּעַ לְפָנֶיךָ שְׂרָצוֹנֵי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ וּמִי מַעֲכָב שְׂאֵר שֶׁבַעֲסָה וְכוּ', כִּי הַשָּׂאֵר שֶׁבַעֲסָה הַפֶּדָה הָרְצוֹן הַעֲלִיוֹן, וְאִי אֶפְשָׁר

לְהַמְתִּיקוּ וּלְבַטְלוּ כִּי אִם עַל-יְדֵי הָאֲרֶת מִצַּח הָרָצוֹן כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן בְּאֲמַת
הַזְּהִיר אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה מְאֹד מְאֹד שְׂיִזְהַר הָאֲדָם
לְהַתְגַּבֵּר עֲצָמוֹ מְאֹד שְׂיִהְיֶה לוֹ תְּמִיד רְצוֹנוֹת טוֹבִים וְכַסּוּפִין חֲזָקִים לְהֵשֵׁם
יְתַבְרַךְ, כִּי הָעֵקֶר הוּא הָרָצוֹן וְכוּ', וְכַמְבֹאֵר בְּדִבְרָיו בְּמִקְוֹמוֹת רַבִּים אֵין
מִסְפָּר וְיוֹתֵר מְזֶה הָרַבָּה לְדַבֵּר עִמָּנוּ, כִּי אִם הָאֲדָם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא כָּל זְמַן
שְׂאִינוּ מֵיֵאֵשׁ עֲצָמוֹ וּמִתְגַּבֵּר בְּרְצוֹנוֹת טוֹבִים לְהֵשֵׁם יְתַבְרַךְ וְתוֹרָתוֹ וְכוּ',
עַל-יְדֵי זֶה מוֹסִיף כַּח יוֹתֵר לְהַצְדִּיקֵי הָאֲמַת שְׁעוֹסְקִים תְּמִיד לְהַמְשִׁיךְ
מִצַּח הָרָצוֹן, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מְעַלִּים מִשְׁמַד לְרָצוֹן וְכוּ' וְכַנִּ"ל, וְהֵבִן הֵיטֵב וְזֶה
בְּעֲצָמוֹ מֵה שְׁעֵסֵק הַתְנָא הַנִּ"ל לְדַבֵּר לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ גְּלוּי וְיָדוּעַ שְׂרָצוֹנֵי
וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ שְׁטָעַן זֹאת לְפָנֵי הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ עַל-יְדֵי זֶה הַמְשִׁיךְ
עַל עֲצָמוֹ רְצוֹנוֹת חֲזָקִים לְהֵשֵׁם יְתַבְרַךְ וְעַל-יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ הָאִיר עַל עֲצָמוֹ
הָאֲרֶת הָרָצוֹן הַנִּ"ל, וּלְבַטֵּל הַשְּׂאוֹר שְׁבַעֲסָה הַמְעַכֵּב אוֹתוֹ מִלְעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ
וְכֵל זֶה הוּא עֲנִין הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ שֶׁהַזְּהִיר אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ
זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה אוֹתֵנוּ מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר, כִּי כָּל עֲנִין הַשִּׁיחָה הַזֹּאת הוּא בְּחִינַת
הַתְחַזְקוֹת הָרָצוֹן כְּנִ"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו הָאֲרֶת הַפְּדִיּוֹן הַעֲלִיּוֹן הַנִּ"ל
וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת חֲזָק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר וְעָרָךְ וְאִז סוֹף כָּל סוֹף יִזְכָּה
בְּיָדָיו שְׂיִהְיֶה נִמְתָּק הַכֹּל עַל-יְדֵי כַח הַצְדִּיק שְׁעוֹסֵק בְּפְדִיּוֹן הַכּוֹלֵל הַנִּ"ל,
וְאִז יְתַהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה כִּי שֵׁם נִתְקַן הַכֹּל:

אות כג

וְזֶה שְׂאִיתָא בְּכּוֹנוֹת פְּסַח שְׂאִז נִכְנַס הָאֲרֶת לְאָה בְּרַחֵל, וְזֶה סוּד בְּעוֹר חֲמֵץ
שֶׁהוּא בְּלִיל אַרְבַּעָה עָשָׂר שֶׁהוּא סוּד אֲשֶׁלְמוֹתָא דְסִיְהָרָא וְכוּ', וְהוּא בְּעוֹר
חֲמֵץ וְכוּ' וְלָכֵן כָּל כּוֹנוֹת לֵיל פְּסַח הוּא בְּרַחֵל וְלֹא בְּלֵאָה וְכוּ', כִּי רַחֵל בְּחִינַת
מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף שְׂיִצְא מִמֶּנָּה, וְלֵאָה בְּחִינַת מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד שְׂיִצְא מִיְהוּדָה
שְׁנוֹלָד מִלֵּאָה וְכֵל בְּחִינַת פְּסַח שֶׁהוּא יְצִיאַת מִצְרַיִם גְּאֻלָּה הַרְאֵשׁוֹנָה עֲקָרָה
עַל-יְדֵי בְּחִינַת יוֹסֵף כְּנִ"ל, שֶׁהוּא מְזַרַע רַחֵל, שְׂזָהוּ בְּחִינַת וַיִּקַּח מִשָּׂה אֶת
עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ, אֲבָל בְּחִינַת הָאֲרֶת מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד אִי אֶפְשָׁר לְגַלּוֹת עִתָּה
בְּשִׁלְמוֹת כִּי עֲדִין לֹא בָּא הַקָּץ, אֲדַרְבָּא צְרִיכִין לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים הָאֲרֶת
לְאָה שְׁמִשֵּׁם אַחִיזַת הַדִּינִים, כִּי הַדִּינִים נֶאֱחָזִים בְּבְחִינַת לְאָה בְּיוֹתֵר
כְּמוֹבָא בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית כ"ט), וְעֵינֵי לְאָה רְפוּת וְכוּ', אֲבָל בְּזֶה תְּלוּי כָּל
הַגְּאֻלָּה כְּשֶׁנִּזְכָּה לְהַמְתִּיק תִּקְוַת הַדִּינִים שְׁבִלְאָה שְׂזָה לֹא יְהִי נִשְׁלָם
בְּשִׁלְמוֹת עַד שְׂיָבֵא מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד שְׂיִצְא מִמֶּנָּה, אֲבָל עִתָּה שְׂאִין מִתְגַּלָּה
בְּשִׁלְמוֹת בְּחִינַת דָּוִד בְּחִינַת מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד, עַל-כֵּן הִיָּה תִּקְוַת הַנִּסְ שְׁנַעֲלָם
הָאֲרֶת לְאָה וְנִכְלָל בְּרַחֵל, שֶׁהָאֲרֶת מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד מְאִיר בְּהַעֲלִים בְּבְחִינַת
מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף שְׂיִצְא מִרַחֵל, וְעַל-יְדֵי זֶה הִיָּה עֲקָר הַגְּאֻלָּה שֶׁל פְּסַח עַל-יְדֵי
בְּחִינַת יוֹסֵף שְׂיִצְא מִרַחֵל וְעַל-כֵּן כָּל הַכּוֹנוֹת בְּלִיל פְּסַח הוּא בְּבְחִינַת רַחֵל,

אָבֵל אֶף-עַל-פִּי-כֵן מֵאִיר שָׁם בְּהֶעֱלֵם בְּחִינַת לֵאָה שֶׁהוּא בְּחִינַת דָּוִד, הֵינּוּ
כְּמוֹ שֶׁפְּתַבְּנוּ לְעִיל שְׁעָקֵר כָּל הַגְּאֻלוֹת אֲפֹלוֹ שֶׁל פֶּסַח וְכוּי הַכֹּל נִמְשָׁךְ
מִהָאֵרֶת הַקָּץ הָאֲחֵרוֹן מִבְּחִינַת מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד, רַק שֶׁהוּא בְּהֶעֱלֵם וְעָקֵר
הַהִתְגַּלּוֹת עֲתָה הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת מֹשֶׁה וְיוֹסֵף בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת יג), וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ וְכַנִּ"ל:

אות כד

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁנּוֹלַד יְהוּדָה שְׁמִמְנוּ יָצָא מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד אֲמָרָה לֵאָה יְהִפְעֵם אוֹדָה
אֶת ה"י, עַל-כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה, עַל שֵׁם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה זֶה רָמַז שְׁעָקֵר
קָץ הַגְּאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה הוּא בְּבְחִינַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה שֶׁהוּא סוּד שְׁבוּעוֹת שְׁאֵז
נִתְגַּלָּה בְּחִינַת רַעְוָא דְרַעְוִין בְּשִׁלְמוֹת עַד שֶׁהַחֲמִץ דִּיקָא נִתְהַפֵּךְ לְטוֹב וְעוֹלָה
לְקָרְבָן כִּי יוֹנֵק מִמִּצַּח הַרְצוֹן כַּנִּ"ל שְׁעַל-יְדֵי זֶה עָקֵר הַגְּאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה
כַּנִּ"ל:

הַלְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע:

אות כה

וְזֶה בְּחִינַת מְצוֹת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהִיא עָקֵר הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הַפֶּךְ הָעֲבוּדָה
זָרָה-אֵל אַחֵר-כְּפִירוֹת בְּחִינַת שְׁמֵד וְהָעָקֵר הוּא קוֹצָא דְאוֹת ד', שֶׁהוּא
בְּחִינַת הַצְּדִיק, כְּמוֹבָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדַּת מֹשֶׁה שְׁמַעְלָה מְשִׁמְד לְרַצוֹן,
כִּי עַל-יְדֵי קוֹצָא דְאוֹת ד' עַל יְדֵה מְבַטְלִין וּמְכַנְיַעִין אֵל אַחֵר וְנִכְלָלִין בְּאֶחָד,
שֶׁהַחֲלוּק בִּינֵיהֶם הוּא רַק קוֹצָא דְאוֹת ד' וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְאָרְכָא בִּי כְּמוֹבָא,
הֵינּוּ כַּנִּ"ל כִּי קוֹצָא דְאוֹת ד' הוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה
שְׁמַעְלָה וְכוּי כַּנִּ"ל וְזֶה בְּחִינַת בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵינֶנּוּ
שְׁפָסוּק שְׁמַע יִשְׂרָאֵל שְׁבוּ כ"ה אוֹתִיּוֹת הוּא בְּחִינַת יְחוּדָא עֲלָאָה, וּבְרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד יֵשׁ בּוֹ עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, וְהוּא בְּחִינַת
יְחוּדָא תַּתְּאָה. כ"ד אֲתָנוּ שֶׁל בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד וְכוּי הֵם
בְּחִינַת עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַה בְּתֵי דִינִים הַנִּ"ל שְׁצָרִיכִין לְהַמְתִּיקוֹן עַל-יְדֵי הָאֵרֶת
מִצַּח הַרְצוֹן הַנִּ"ל שְׁזֶה נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַצְּדִיק בְּחִינַת מֹשֶׁה כַּנִּ"ל וְזֶה בְּחִינַת
מֵה שְׁזָפָה אוֹתָנוּ לּוֹמֵר בְּכָל יוֹם פְּעַמִּים 'שְׁמַע' וּבְרוּךְ שֵׁם', לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת
הַהִמְתַּקָּה שֶׁל יְחוּדָא עֲלָאָה שֶׁהוּא כ"ה אֲתָנוּ שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל שְׁעָקֵרם

קוצא דאָות די דאָאָד שׂה נמשך מהאָרת רצון העליון הנ״ל להמשיך
 משם לבחינת עשרים וארבעה בתי דינים הנ״ל שׂה בחינת ברוך שם כבוד
 מלכותו לעולם ועד שיש בו עשרים וארבע אותיות כנ״ל, להאיר מבחינת
 יחודא עלאה לבחינת יחודא תתאה, שיהיו נמתקין גם למטה כל הדינים
 שבעשרים וארבעה בתי דינים הנ״ל, עד שיתבטלו כל הקלפות וכל
 הכפירות שבעולם עד שיעלו כל הניצוצות הקדושים שנפלו למטה למטה
 מאד מאד, עד שיתגירו גרים רבים על-ידי זה שׂה בחינת עבודת הצדיק
 בחינת משה שמעלה משמד לרצון כנ״ל וכל זה הוא בחינת מ״ט ימי
 הספירה מחרת השבת עד מחרת השבת השביעית וכו', כי בהם עוסקין
 להמתיק תקף הדינים על ידי הנפת עמר שעורים ועל-ידי הספירה לעמר
 וכו' כידוע כי מ״ט ימי הספירה הם בחינת מ״ט אותיות שבשתי פרשיות
 של קריאת שמע, שמע וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שיש בהם כ״ה
 אותיות וכ״ד אותיות כנ״ל להמשיך המתקה מבחינת כ״ה אתון דאתמר
 עליהו כה תברכו וכו', לבחינת כ״ד וכו' דאתמר עליה בגלותא אל ישוב
 ד״ך נכלם, שׂהו בחינת פדיון העליון הכולל הנ״ל ועין בספר לקוטי
 האריז״ל בלקוטי ישעיה בדרף ייג ע״ב:

אות כו

ועל-כן מתו עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא בימי הספירה, כי
 רבי עקיבא היה בן גרים, ועלה למקום שעלה עד שזכה שיצתה נשמתו
 באחד, נמצא שעקר בחינת המתקה הנ״ל על ידו, אבל תלמידי אף-על-
 פי שהיו קדושים וצדיקים גדולים אבל פגמו על-ידי שלא היה אהבה
 ביניהם, ועל-כן לא היה בהם כח להמשיך התקון הנ״ל שעסק בו רבי
 עקיבא, להמשיך מקוצא אות די מעשרים וחמשה אתון דיחודא עלאה
 מבחינת רצון העליון מבחינת פדיון הכולל הנ״ל למטה לבחינת כ״ד בתי
 דינים הנ״ל ועל-כן מתו כ״ד אלף דיקא בימי הספירה, כי התגברו עליהם
 תקף הדינים שבכ״ד בתי דין וכו', כי אי אפשר להמשיך המתקה הנ״ל
 מרצון העליון שהוא בחינת התגלות עת רצון שבשבת במנחה כי אם על-
 ידי אהבה ואחדות שבין ישראל, כי אהבה בגימטריא אחד ועל-כן
 אומרים במנחה בשבת 'אתה אחד ושמד אחד ומי כעמד ישראל גוי אחד
 בארץ', כי אז בשבת במנחה צריכין לעלות עד רצון העליון כנ״ל, שלזה
 צריכין שיהיה אהבה ואחדות גדול בין ישראל בחינת מנוחת שלום ושלום
 השקט ונטח וכו', כי פריד ומחלקת חס ושלום הוא בחינת תקף הדינים
 שמשם כל הכפירות פמובא בדבריו זכרוננו לברכה פמה פעמים, כי זה
 ידוע שכל מה שצריכין לעשות יחוד עליון יותר צריכין להעלות לשם
 נפשות הרבה יותר והעקר שיתחברו ויתחדו כלם באהבה ואחדות שאז

הם נכלליו במקור האחדות כי קדשא בריך הוא ואורייתא וישראל כלא חד, בחינת 'אתה אחד ושמו אחד ומי פעמך ישראל גוי אחד וכו' וכנ"ל ועל-כן על-ידי שלא היה אהבה ואחדות בין תלמידי רבי עקיבא, על-כן מתו כ"ד אלף בימי הספירה דיקא כי לא המתיקו הדינים שבכ"ד בתי דינים על-ידי ד' דאחד שעלה לשם רבי עקיבא רבם וכו' וכנ"ל:

אות כז

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים נו) לענין ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שאמרו יעקב קדם הסתלקותו כמו שדרשו על פסוק ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו וכו', שבקש אז לגלות את הקץ ונסתלקה הימנו שכינה ואמר שמא יש פסול במטתי וכו', פתחו ואמרו שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, כשם שאין בלבד אלא אחד כן וכו', פתח יעקב ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ואמרו שם לימרו לא אמרו משה וכו' עד התקינו לומר בחשאי משל לבת מלך שהריחה ציקי קדרה וכו', כי יעקב סבר שכבר יכול לגלות הקץ מחמת שראה מטתו שלמה וכלם חזקים בהאמונה הקדושה בו יתברך, אבל כשראה שנסתלקה הימנו שכינה סבר שמא יש פסול במטתו וכו' פתחו ואמרו שמע ישראל וכו' כשם שאין בלבד אלא אחד וכו', מיד הבין יעקב שאף-על-פי שבניו כלם חזקים בהאמונה הקדושה, אף-על-פי-כן עדין לא הגיע העת לגלות הקץ סתום כי ראה והבין תקף שעקר עכוב הגאולה מחמת שצריכין להעלות כל הקדשות הנפולות עד שיעלו הגרים וכל הרחוקים מהקדושה מאד וכו' שזה אי אפשר כי אם על-ידי שמאירין מהיחוד העליון מבחינת שמע להיחוד התחתון שהוא בחינת כ"ד אתון שבברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד וכו' כנ"ל, שעל-ידי זה דיקא מעלין משמד לרצון כנ"ל, ועל-כן פתח יעקב מיד ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, הינו ששם כבוד מלכותו יתברך ברוך ומברך תמיד לעולם ועד, כי אפלו בכל המדרגות התחתונות מאד מאד מברך שם כבוד מלכותו ובודאי יגמר את שלו ויגלה כבוד מלכותו לעין כל, אבל מחמת זה בעצמו כל עקר עכוב קץ הגאולה, כי הקץ סתום וחתום מאד מאד ואי אפשר לגלותו מחמת שיש בזה סוד גדול מחמת שצריכין להעלות הניצוצות הנפולות מאד מאד שאי אפשר להעלותם כי אם בסוד נפלא וכו', ועל-כן לא אמרו משה בתורה בפרוש אף-על-פי שמשנה בודאי ידע מזה, כי רק הוא גלה לנו ומסר לנו הסוד שיעקב אמר אז בשעת הסתלקותו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד וכו', כי אין אנו יודעים שום דבר שנעשה בימי האבות כי אם על ידו, אבל אף-על-פי-כן לא אמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד בפרוש בתורה, כי הוא סוד כמוס ונעלם ואי אפשר לגלותו בתורה שבכתב בפרוש, ועל-

כִּן הַתְּקִינוּ לומר אותו בַּחֲשָׁאי, מִשָּׁל לְבַת מַלְכָּה שֶׁהֲרִיחָה צִיקֵי קִדְרָה וְכוּ',
שֶׁהִם בְּחִינַת רֵיחַ הַקְּדָשׁוֹת הַנְּפוּלוֹת הַרְחוֹקוֹת מֵאֵד שֶׁהִם מְנַחִים
בְּמִקְוֹמוֹת הַמְּגֻנִים מֵאֵד, תֹּאמֶר, יֵשׁ לָהּ גְּנָאֵי מַחְמַת שְׁמֵנִיחִים בְּמִקְוֹם
שְׁמֵנִיחִים לֹא תֹאמֶר, יֵשׁ לָהּ צֶעַר, כִּי אָף-עַל-פִּי-כֵן כָּל תְּשׁוּקָתָה אֵלֵיהֶם
מַחְמַת שְׁאֵפְלוּ מִמִּקְוֹמָם שֶׁהִם שָׁם רֵיחַם הַטּוֹב עוֹלָה יָפָה וְכוּ', עַל-כֵּן
הִתְחִילוּ עֲבָדָיו לְהִבְיֵא לָהּ בַּחֲשָׁאי וְכוּ', כִּי מִשָּׁה רָאָה שֶׁנִּכְשַׁל עַל-יָדֵי שְׁקֵרָב
הָעֶרֶב רַב קִדְּם הַזְּמַן עַד שֶׁאָמַר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֵאמֹר רַד וְכוּ' עַד שֶׁהִכְרַח
לְהַסְתַּלֵּק עַל-יָדֵי זֶה, וְאֵתְפֹּשְׁטוּתָהּ בְּכָל דָּרָא וְדָרָא לְתַקֵּן זֹאת כְּמוֹבֵן בְּזֵהָר
הַקְּדוֹשׁ וּבִתְקוּנֵים וּבְרַעֲיָא מְהִימְנָא בְּכַמְּהָ מִקְוֹמוֹת:

וְזֵהוּ בְּעֲצֻמוֹ עֲנִין הַנִּי"ל שֶׁכָּל הַדְּרוֹשׁ הַזֶּה סוֹבֵב עָלָיו שֶׁהוּא מֵה שְׁגָלָה
אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה שְׁמִשָּׁה עוֹמֵד בֵּין שְׁמֵד לְרִצּוֹן לְעִשׂוֹת
גְּרִים לְהַעֲלוֹתָם מִשְׁמֵד לְרִצּוֹן, כִּי אָף-עַל-פִּי שֶׁלֹּא גָמַר בְּשִׁלְמוֹת כְּרִצּוֹנוֹ
בַּחֲזִיוֹ וְהִכְרַח לְהַסְתַּלֵּק עַל-יָדֵי זֶה אֲבָל זָכָא חוֹלְקָה שֶׁנִּסְתַּלֵּק בְּרַעֲוָא
דְּרַעֲוִין בְּשִׁבְתָּהּ בְּמִנְחָה, וְעַל-יָדֵי זֶה יִגְמַר וְיִגְמַר לְהַעֲלוֹת כָּל הַגְּרִים וְכוּ'
כְּנִי"ל, וּמַחְמַת זֶה לֹא רָצָה לומר בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וְעַד בְּפִרוּשׁ
בַּתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, כִּי רָאָה וְהִבִּין שֶׁצָּרִיכִין לְהַעֲלִים הַסּוּד הַזֶּה שֶׁל בְּרוּךְ שֵׁם
כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וְעַד שֶׁהוּא לְהַעֲלוֹת הַקְּדָשׁוֹת הַנְּפוּלוֹת וְלַעֲשׂוֹת גְּרִים
וְכוּ' וְכְנִי"ל, כִּי הָעֶרֶב רַב הִם בְּבַחֲיִנַת אֶסוּר חִמְץ, כְּמוֹ שֶׁאֵיִתָּא בְּזֵהָר
הַקְּדוֹשׁ, 'וַיִּרְא הָעַם כִּי בִשַׁשׁ מִשָּׁה' דְּאֶפְרָשָׁא בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה וְכוּ' וְכַמְרָמֵז
בַּתּוֹרָה וַיֵּאָפוּ אֶת הַבֶּצֶק וְגו' עֲגוֹת מִצּוֹת כִּי לֹא חִמְץ כִּי גֵרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְכוּ'
וְגַם עָרַב רַב עָלָה אִתָּם וְכוּ' וְעַל-כֵּן הַתְּקִינוּ לומר בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וְעַד בַּחֲשָׁאי, כִּי הוּא סוּד כְּמוֹס וְנִעְלָם וְאֵי אֶפְשָׁר לְאָמְרוֹ בְּקוֹל רֵם
בְּכָל הַשָּׁנָה כִּי אִם בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְעוֹרְרוּ לְקַטְרֵג חֵס וְשָׁלוֹם,
כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָּה (דְּבָרִים רַבָּה פָּרָק ב אֹת לֹו), אֲבָל
כָּל אֶחָד צָרִיךְ לִידַע בְּנַפְשׁוֹ שֶׁבּוֹדָאֵי יִגְמַר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּים
אֶת שְׁלָהֶם וַיַּעֲלוּ הַכָּל וַיִּגְלוּ וַיִּפְרָסְמוּ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ שֶׁיְהִיָּה מְבָרַךְ
לְעוֹלָם וְעַד וְעַיִן בְּלִקוּטֵי תּוֹרָה לְהַאֲרִיז"ל בְּפִרְשַׁת בֵּא בַּפְּסוּק קִדְּשׁ לִי כָּל
בְּכוֹר, מוֹבֵן שֵׁם שְׁפָגַם הָעֶרֶב רַב הִיָּה בְּד' רַבְתִּי דְּאֶחָד שְׁמִשָּׁם שְׁרָשָׁם
הָעֲלִיּוֹן וְכוּ', וְעַל-כֵּן הִם בְּבַחֲיִנַת פָּגַם הַחִמְץ וְכוּ', וְעַל-יָדֵי הַסְתַּלְקוֹת מִשָּׁה
בְּרַעֲוָא דְּרַעֲוִין וְכוּ' הוּא מְתַקֵּן זֹאת כִּי עוֹסֵק לְהַעֲלוֹת מִשְׁמֵד לְרִצּוֹן וְלַחֲזוֹר
לְעִשׂוֹת גְּרִים וְכוּ', וְהִבֵּן הֵיטֵב לְחַבֵּר כָּל הַנִּי"ל יַחַד וְעַיִן בְּזֵהָר הַקְּדוֹשׁ
וּבִתְקוּנֵים וּבְכַתְבֵי הַאֲרִיז"ל בְּמִקְוֹמוֹת רַבִּים שְׁמֵדָבְרִים מְזָה, וְהַעֲקָר
שֶׁתִּקְבַּל מִכָּלֶם וּמִדְּבָרֵינוּ הַנִּי"ל עֲצוֹת אֲמִתִּיּוֹת לְהַתְחַזֵּק תְּמִיד בְּכַח
הַצְּדִיקֵי אֲמִתָּה שֶׁהִם בְּחִינַת מִשָּׁה וְכוּ' וְכְנִי"ל:

וְזֶה בְּחִינַת בְּרִכּוֹת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהֵם שֶׁבַע בְּרִכּוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת יא), בְּשֹׁמֵר מִבְּרַךְ שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעָרֵב שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וּשְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ וְהִתְחַלַּת בְּרִכּוֹת קְרִיאַת שְׁמַע הֵם בְּרַפְתְּ הַמְּאֹרוֹת. וַיְכַבֵּר תַּמָּהוּ הַפּוֹסְקִים מֵהָ עֲנִין בְּרַפְתְּ הַמְּאֹרוֹת לְקְרִיאַת שְׁמַע וְכַמוֹבֵא בְּדַבְּרֵינוּ מִזֶּה אֵךְ כָּבֵר מִבְּאֵר שֶׁעֵקֶר עֲנִין קְרִיאַת שְׁמַע הוּא אֲמוּנַת הַרְצוֹן שֶׁאֲנוּ מֵיַחֲדִים שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וּמֵאֲמִינִים שֶׁהַכֹּל בְּרַצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (שָׁם יג) שֶׁצָּרִיךְ לְאָרְכָא בְּדִי דְאֶחָד כְּדִי לְהַמְלִיכוֹ לְמַעְלָה וּלְמַטָּה וּבְאֶרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם לְהֶאֱמִין שֶׁבְּרָא הַכֹּל יֵשׁ מֵאֵין הַמְּחַלֵּט וּמִנְהִיג הַכֹּל בְּרַצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן צָרִיכִין אֵךְ לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְמוֹת עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם כִּי צָרִיכִין אֵךְ לְבַטֵּל עֲצָמוֹ בְּתַכְלִית הַבְּטוּל בְּבְחִינַת מִיְתָה מִמֶּשׁ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם כְּמוֹ רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁיִּצְתָה נִשְׁמַתּוֹ בְּאֶחָד (שָׁם סא) כִּי לְכֹלל בְּרַצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ צָרִיכִין בְּטוּל גְּמוּר עַד שֶׁיִּתְקַשֵּׁר וַיְכַלֵּל בְּבְחִינַת הַצְּדִיקִי אֲמַת בְּחִינַת מִשָּׁה שֶׁנִּכְלָל בְּרַעְוֵא דְרַעְוִין וְכוּ' כִּנ"ל אֲבָל לְזָפוֹת לָזֶה שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצַּח הַרְצוֹן, בְּחִינַת עַת רְצוֹן הַנִּי"ל, צָרִיכִין כַּח הַזְּקֵנִים דְּקִדְשָׁה, בְּחִינַת זָקֵן וּנְשׂוּא פָּנִים, שֶׁהֵם מְכַנְיְעִים בְּחִינַת הַזְּקֵנִים דְּסִטְרָא אַחֲרָא שֶׁהֵם הַזְּקֵנִים שֶׁאֵינָם מוֹסִיפִים אֹר קְדֻשָּׁה וְדַעַת, בְּכָל יוֹם וַיּוֹם וְכוּ' כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה וְאֵת הָעוֹרְבִים וְכוּ' (בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן ד) עֵינֵי שֶׁם הַיֵּטִב הַיֵּטִב, וְעֵקֶר הַכְּנַעְתָּם עַל-יַדֵּי הַצְּדִיקָה וְכוּ' עֵינֵי שֶׁם וּבְשִׁבִיל זֶה מִתְחִילִין קֹדֶם קְרִיאַת שְׁמַע לְבָרַךְ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל הַמְּאֹרוֹת אֲשֶׁר בְּרָא בְּרַצוֹנוֹ, דְּהֵינּוּ בְּרַפְתְּ יוֹצֵר אֹר וּבוֹרָא חֲשֵׁךְ לְהַעִיד וּלְגַלוֹת וּלְפָרְסָם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ שֶׁהֵם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ בְּרָא אֵת הָאֹר וְאֵת הַחֲשֵׁךְ אֵת הַיּוֹם וְאֵת הַלַּיְלָה וְכָל הַגְּלִגְלִים וְחִמָּה וּלְבִנָּה וְכוּכָבִים וְכָל צְבָאָם וְאֵין שׁוּם טַבַּע כָּלֵל הַפֶּךָ דַּעַת חֲכָמֵי הַטַּבַּע שֶׁאוֹמְרִים שֶׁיֵּשׁ טַבַּע וְתוֹלִין הַכֹּל בְּטַבַּע וּבְאוֹתוֹת הַשְּׁמַיִם בְּחִינַת (תְּהִלִּים עַד) שְׁמוֹ אוֹתוֹתָם אוֹתוֹת, כִּי שׁוֹא וְשֶׁקֶר וְהֵבֵל וְכָזָב יִדְבְּרוּ, כִּי כָּל הַמְּאֹרוֹת וְכָל הַנְּהַגְתָּם הַכֹּל מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קְדֻשַׁת יוֹם טוֹב שֶׁקוֹרָא וּמְגַלָּה אֵת הַרְצוֹן וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שָׁם, וְזֶה עֵקֶר אֹר יוֹם בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית א) וַיִּקְרָא אֱלֹקִים לְאֹר יוֹם שֶׁצָּרִיכִין שֶׁבְּכָל יוֹם יֵאִיר בְּיוֹתֵר בְּתוֹסַפַּת אֹר, קְדֻשָּׁה וְדַעַת כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שָׁם, כִּי עֵקֶר הוּא הָאֲמוּנָה דְּהֵינּוּ אֲמוּנַת הַרְצוֹן, וְכָל מֵה שֶׁאֲנוּ מַעֲיָדִין וּמְפָרְסָמִין שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ בְּרָא הַכֹּל וּמִנְהִיג הַכֹּל בְּרַצוֹנוֹ, עַל-יַדֵּי זֶה נְתוּסָף אֹר וּקְדֻשָּׁה גְּדוּלָה עַל הָאָדָם וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ וְעַל כָּל הָעוֹלָמוֹת הַתְּלוּיִים בּוֹ, כִּי כָּל מִי שֶׁטוּעָה וְנִתְעָה חֵס וְשְׁלוֹם אַחַר טְעוּת הַטַּבַּע וְאוֹמֵר שֶׁמִּתְנַהֵּג חֵס וְשְׁלוֹם בְּטַבַּע, עָלָיו נֶאֱמַר (יִשְׁעִיָה יג) חֲשֵׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצִאתוֹ וַיִּרַח לֹא יִגִּיעַ אֹרוֹ, כִּי חֲשֵׁךְ עָלֵיהֶם הַיּוֹם, כִּי עָלֵיהֶם נֶאֱמַר (שָׁם ה), "וְאֵת פּוֹעֵל ה' לֹא יִבִּיטוּ וְאֵת מַעֲשֵׂה יָדָיו לֹא רְאוּ", וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (שְׁבַת קִיט) שֶׁלֹּא בְּרַכּוּהוּ יוֹצֵר אֹר שְׁחֲרִית וּמַעֲרִיב עֲרָבִים עֲרָבִית :

כִּי זֶה יָדוּעַ שֶׁעֵקֶר הָאֹר הוּא אֹר הַדַּעַת הָאֲמִתִּי, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לְחֲכָמָה מִן הַסְּכָלוֹת כִּיִּתְרוֹן הָאֹר מִן הַחֲשֵׁךְ, וְעֵקֶר הַחֲכָמָה וְהַדַּעַת הוּא לְדַעַת הָאֲמִתִּי שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵּג בְּרַצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי דַעַת שֶׁל שֶׁקֶר וְכָזָב אֵינּוּ דַעַת כָּלֵל, אֲדַרְבָּא הוּא גְּרוּעַ מִן הַכְּסִיל וְהַפְּתִי וְהַמְּשַׁגֵּעַ מֵאַחַר שֶׁהוּא חֲכָם בְּעֵינָיו וְנִתְעָה בְּחֲכָמָתוֹ לְבֵאֵר שְׁחַת לְכַפֵּר חֵס וְשְׁלוֹם בְּרַצוֹן הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ הַבוֹרָא וּמִנְהִיג הַכֹּל בְּרַצוֹנוֹ וְתוֹלָה בְּטְעוּת הַטַּבַּע וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָה ה)

הוי חכמים בעיניהם, וכתוב (משלי כ) ראית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו, וכתוב (ירמיה ט) אל יתהלל חכם בחכמתו וכו' כי אם בזאת יתהלל המתהלל השפל וידוע אותי, וכתוב (שם ח) הנה בדבר ה' מאסו וחכמת מה להם, וכמו שכל המחקרים בעצמן כותבים כמה פעמים בלי שעור שעקר החכמה הוא אמת, ומאחר שאנו רואים שהם פורקין על תורה ומצות בפרהסיא ובהצנע עד שבסוף רבם ממירים דתם בפרט בעתים הללו כאשר אנו רואין בעינינו כמעט בכל יום, אוי לעינים שפך ראות, איך יפצה פיהם שהם חפצים בהאמת כאשר הם מדפיסים בקרחיהם הרעים בכל פעם :

הכלל, שעקר האור יום הוא אור דעת האמת שהיא בחינת ברכת יוצר אור שחרית ומערב ערבים ערבית שאנו מאמינים ומפרסמין בפה ובלב שלם שהיא יתברך יוצר אור ובורא חשך וכו', ובזה מאיר כל יום ויום בתוספת אור יותר כמו שאומרים בכל יום ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, שזה העקר שצריך להאמין שאין הקדוש ברוך הוא עושה דבר אחד שתי פעמים, מכל שכן פעמים אין מספר, שמיום בריאת שמים וארץ הוא מעביר יום ומביא לילה וכו' גולל אור וכו' וגולל חשך מפני אור וכו' בכל יום ויום בחכמה נפלאה כזאת ומי בער ולא ידע וכסיל ולא יבין את זאת, איך שיש שחכם כזה יעשה חכמה נפלאה כזאת פעמים אין מספר בלי התחדשות נפלא בכל פעם ובשביל תכלית נצחי וקיים לטובת כל הברואים לנצח אך באמת אנו מאמינים שהיא יתברך עושה חדשות בכל עת ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית מחדש ממש, שבכל יום נעשים חדשות נפלאות ממש שלא נעשו מעולם, וכמובא בדברינו בשם העץ חיים מהשנויים שנעשים בכל עת ורגע, וכמו שכתוב בהתורה ויהי מקץ וכו' (סימן נד), וכל עקר פונתו יתברך לרמז ולעורר כל בני אדם לרצונו יתברך ואנו צריכין לעורר עצמנו בכל יום ויום לברך אותו יתברך על זה ולברך ברכת קריאת שמע וקריאת שמע בפה מלא ובלב שלם ולשום לבנו היטב למה שאנו מוציין בפנינו, בבחינת (ברכות יג) השמע לאזנך מה שאתה מוציא מפיה, שאנו אומרים בכל יום יוצר אור ובורא חשך וכו' ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, מחדש ממש כנ"ל, ובזה שאנו משימין לב לזה ומאמינים בזה בלב שלם, כמו שמבאר בדברינו על פסוק (איכה ג), חדשים לבקרים רבה אמונתך וכו', עין שם, בזה דיקא מאיר כל יום ויום בתוספת אור יותר וכנ"ל וזה בחינת קדשה שאומרים בברכת יוצר אור, כי זה עקר קדשותו יתברך כשמפרסמין שהכל ברצונו יתברך בחינת רצון, כי זה עקר קדשותו הנ"ל שמבאר שם שקדש בחינת רצון, כי זה עקר קדשותו כנ"ל ועל-ידי הקדשה שמזכירין אז, על-ידי זה האדם ממשיד על עצמו בכל יום תוספות קדשה נמצא, שעל-ידי ברכת המאורות אנו נכללין בהזקנים דקדשה שמוסיפין אור, קדשה ודעת בכל יום, כי על-ידי ברכה זאת כפי מה שזוכין לאמרה בכונה ובלב שלם נתוסף אור וקדשה על האדם בכל יום וכנ"ל וכן בסיום הברכה ב'לאל ברוך נעימותי חוזרים ומזכירים עושה חדשות ומסימין 'המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית', כי זה עקר שבח הברכה להאמין שהיא יתברך מחדש בכל יום ממש מעשה בראשית בחכמה

נפלאה באפן שיגלה שהכל ברצונו לכל מי שחפץ להכלל ברצונו יתברך, כי הבחירה חפשית והשם יתברך עושה חדשות נפלאות בכל יום ובכל עת ובכל שעה באפן שיתעורר האדם להסתפל על האמת לאמתו. ואף-על-פי-כן אינו מגלה הכל לגמרי, רק באפן שיהיה נשאר להאדם בחירה, אף בחכמתו וטובו הנפלא מחדש בכל יום מעשה בראשית באפן שתהיה מדה טובה מרבה שיתגלה הארת רצונו בכל פעם יותר עד שבכל יום ויום נתעוררין כמה וכמה לשוב לרצונו יתברך עד שסוף כל סוף ישובו הכל אליו ויתגלה הרצון לעין כל שעל זה מבקשין בכל יום אחר המחדש בטובו בכל יום מעשה בראשית וכו' אור חדש על ציון תאיר וכו', כי אז יתגלה אמתת הרצון לעין כל, כמו שפכתוב, כי כלם ידעו אותי וכו', הינו כאומר מאחר שאתה מחדש בטובך בכל יום מעשה בראשית בחדושים נפלאים חדשים בכל פעם, וכל פונתך בשביל התכלית הטוב הנצחי להאיר בלבבות בני אדם הארת הרצון וכנ"ל, על-כן אנו מבקשים אותך שתמהר לגמר זאת להאיר באור חדש על ציון שהוא אור אמונת הרצון שיאיר אז שזה העקר וכלנו נזכה לאורו כי זה עקר תכליתנו ותקונתנו לנצח:

נמצא, שעל-ידי ברכה זאת אנו ממשיכין עלינו תוספות אור, קדשה ודעת, שעל-ידי זה אנו נכללים בהזקנים דקדשה וכו', שעל-ידי זה התגלות הרצון כנ"ל, ואחר כך אומרים ברפת אהבת עולם, שהוא בחינת קבלת התורה בכל יום מחדש, כמו שאנו מבקשים שם, ותן בלבנו בינה וכו' ללמד וללמד לשמר ולעשות ולקיים וכו', כי עתה אנו צריכין לקשר כל הרצונות לשרש הרצון, כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל וזה נעשה על-ידי התורה שקבלנו על-ידי משה רבנו שעוסק בזה לקשר כל הרצונות לשרש הרצון, למצח הרצון וכו', כמו שמבאר שם ובחמלתו חמל עלינו ונתן לנו את תורתו הקדושה, שעל-ידי זה יהיה לנו כח לכל אחד ואחד לעסק בזה לקשר כל הרצונות לשרש הרצון, כי כל התורה והמצוות הם כלם רצונו יתברך כמו שאמרו, נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני ועל-כן, על-ידי שמקימין מצוות התורה מקשרין כל הרצונות לשרש הרצון שהוא רצונו יתברך בבחינת (אבות ב) בטל רצונך מפני רצונו וכו', כי זה כלל כל מצוות התורה שישראל מקימין בכל יום כמו למשל שרצונו של אדם לאכל מיד בבקר והוא מבטל רצונו מפני רצון השם יתברך וממתין עד אחר התפלה, והרבה מוסיפים להרעיב עצמן על דברי תורה ולומדין ואומרים תהלים וכו' אחר התפלה, וכן אחר התפלה אינו אוכל מה שאסרה תורה וממתין באכילתו עד שיטל ידיו וכו', וכיוצא בזה בכל מצוות התורה והיראים מוסיפים לקדש עצמן גם במתן להן וכו' נמצא, שכלל התורה הוא לקשר כל הרצונות שבעולם אל שרש הרצון כנ"ל. וזהו בחינת, ברפת אהבת עולם שאז מבקשים על קיום התורה לעשות רצונך בלבב שלם וכו', הינו כנ"ל, ואחר כך אומרים קריאת שמע שהוא תכלית הבטול והכלליות ברצון העליון וכנ"ל, כי אז נכללים לגמרי בשרש הרצון, בבחינת הסתלקות משה שנסתלק ברעוא דרעוין וכנ"ל ואחר כך אומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שיש בו כ"ד אתון להמתיק הפ"ד בתי דין וכו', ולהמשיך הארת הרצון בכל הנופלים והיורדים ובכל הרחוקים מאד שאנפלו על-ידי תקוף הדינים על-ידי שלא התגברו לכבש את יצרם

שְׁנַמְשָׁךְ מְדִינִים, שְׁכָל תִּקְנָתָם עַל-יְדֵי הָאֶרֶת הָרְצוֹן שְׁנַמְשָׁךְ לָהֶם מְלַעְלָא וּלְעֵלָא עַד לְתַתָּא לְתַתָּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת מֹשֶׁה שְׁעוֹמֵד בֵּין שְׁמַד לְרְצוֹן וְכוּ' וְכַנִּי"ל שְׁמַאִיר בְּחִמְלָתוֹ גַּם בָּהֶם בְּהָאֶרֶת הָרְצוֹן שִׁיחִיָּה רְצוֹנָם חֶזֶק בְּכָל פְּעַם לְהַפְלִיל בְּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלַכּוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בְּחִינַת צִיְקִי קִדְרָה וְכוּ' כַּנִּי"ל:

אות כט

וְאַחַר קְרִיאַת שְׁמַע אוֹמְרִים בְּרַפְתְּ הַגָּאֲלָה שֶׁהִיא בְּרַפְתְּ אֲמַת וְיִצְיִב שְׁמִזְפִּירִין שֵׁם גְּאֻלַּת מִצְרַיִם וּמִבְקָשִׁין עַל הַגָּאֲלָה הָעֲתִידָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב, וּפְדָה כְּנֶאֱמָר וְיִשְׂרָאֵל גּוֹאֲלָנוּ ה' צְבָאוֹת שְׁמוֹ וְכוּ' וּמְסִימִין גְּאֻלַּת יִשְׂרָאֵל, כָּל זֶה הוּא בְּחִינַת פְּדִיּוֹן הָעֲלִיּוֹן הַנִּי"ל, כִּי עַל-יְדֵי הָאֶרֶת הָרְצוֹן הַנִּי"ל בְּרַפְתְּ קְרִיאַת שְׁמַע וּקְרִיאַת שְׁמַע בְּעֶצְמָה עַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ פְּדִיּוֹן הַנִּי"ל שְׁמַמְתִּיק כָּל הַדִּינִים, שְׁעַל-יְדֵי זֶה עִיר הַגָּאֲלָה שֶׁהִיא יִתְבָּרַךְ פּוֹדֶה וְגוֹאֵל אוֹתָנוּ בְּכָל עֵת, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב שֵׁם, פּוֹדְנוּ וּמְצִילָנוּ מֵעוֹלָם שְׁמָךְ וְכוּ' וְעַל-יְדֵי זֶה אָנוּ בְּטוּחִים שִׁיפְדֵנוּ וְיִגְאֲלָנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, כִּי עֵקֶר גִּמְרַת שְׁלֵמוֹת הַגָּאֲלָה הוּא מְשֵׁם, מִבְּחִינַת רְצוֹן הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת עַד עֲתִיק יוֹמִין מְטָא וְכוּ' כַּנִּי"ל:

אות ל

וְעַל-כֵּן בְּעֶרְבֵית מְבָרְכִין שְׁתֵּי בְּרָכוֹת לְאַחַר קְרִיאַת שְׁמַע וּמוֹסִיפִין בְּרַפְתְּ הַשְּׁכִיבָה וְהַקִּימָה שֶׁהוּא הַשְּׁכִיבָנוּ וְכוּ' וְהַעֲמִידָנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וּמְסִימִין שׁוֹמֵר עִמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד, כִּי עֵקֶר הַתְּחִזְקוֹת הָאֲמוּנָה צְרִיכִין בְּבְחִינַת לִילָה וְחֻשָׁךְ שֶׁהִיא בְּחִינַת הַגְּלוּת שְׁדוּמָה לְלִילָה, כִּי שְׂרֵשׁ יוֹם וְלִילָה נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת דַּעַת הַקְּדוּשָׁה וְאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה כְּפִדּוּעַ, וּמִי שְׁזוּכָה לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה אֲזִי לְפִי בְּחִינַת לִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר כְּחֻשְׁכָּה כְּאוֹרָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים קַלֵּט) גַּם חֻשָׁךְ לֹא יִחְשִׁיךְ מִמֶּךָ וְכוּ', וּכְתִיב (מִיכָה ז') כִּי אֲשֻׁב בְּחֻשָׁךְ ה' אֹר לִי וְכוּ' וְזֶה בְּחִינַת שְׁצָרִיכִין לְכַלֵּל מִדַּת לִילָה בִּיּוֹם וּמִדַּת יוֹם בְּלִילָה, כִּי הַכֵּל אֶחָד, כִּי אֲמוּנָה וְדַעַת דְּקָדְשָׁה כְּלֹא חָד, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (הוֹשֵׁעַ ב') וְאַרְשִׁתֶּיךָ לִי בְּאֲמוּנָה וְיַדְעֵת אֶת ה', וְכַמוּבָא בְּדַבְרֵינוּ הַרְבֵּה בְּזֶה וְעַל-כֵּן בְּלִילָה אֵין מִזְפִּירִין סִדֵּר קְדָשָׁה בְּבְרַפְתְּ מְעָרִיב עֲרָבִים,

כי קדש בחינת מחין ודעת, פיזוע, שזה מאיר רק ביום, אבל בלילה מחזקין עצמן רק באמונה לבד, בבחינת (תהלים צב) ואמונתך בלילות ואחר כך מקשרין כל הרצונות לשרש הרצון, על-ידי ברפת אהבת עולם וכו', וכנ"ל, ואחר כך אומרים קריאת שמע וכו' פנ"ל, ואחר כך ברפת אמת ואמונה, כי בבקר אומרים אמת ויציב ונכון וקיים וכו', כי אז הוא בחינת התגלות אור האמת שיתגלה בעת הגאולה שהוא בחינת יום, אבל בלילה בחינת חשכת הגלות, אז עקר ההתחזקות הוא על-ידי האמונה לבד שזו בחינת ברפת אמת ואמונה ערבית שהוא גם כן ברפת הגאולה בחינת פדיון הנ"ל כמו שמסימין כי פדה ה' את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו וכו' ומסימין גאל ישראל, ואחר כך מוסיפין ברפת השפינו, זה בחינת מה שמבאר בהתורה הנ"ל, שאפלו כשנתגלה הרצון וכו', על-ידי הצדקה אזי הוא חוזר ומתגבר מצח הנחש להטיל ספק ברצון וכו', ואזי צריכין להתחזק לחזר ולתן צדקה וכו', עין שם ובזה תלוי כל עקר המלחמה של איש הישראלי בכל העתים העוברים עליו כל ימי חייו ובפרט המתחילים לגשת אל הקדש להתקרב להשם יתברך לצדיקי אמת שיש הרבה שכבר זכו לבחינת גאולה שהוא בחינת הארת הרצון שכבר רצונם וגעגועם וכסופם להשם יתברך ומתקרבים אליו יתברך וכו', אבל אחר כך נופלים מזה:

וזה כלל שכל ההתרחקות והנפילות בשרשם נמשך מפגם אמונת הרצון שמשם כל התאוות וכו', והעקר נמשך מבחינה הנ"ל, מחמת שאין הרצון חזק עדן והסטרא אחרא בחינת מצח הנחש שיונק מזקן דסטרא אחרא חותר ומתגבר להטיל ספק ברצון, כי בודאי אי אפשר לו לכפר בהרצון לגמרי, כי כבר לחמו עמו הצדיקי אמת, משה רבנו והבאים אחריו ונאחו אותו, וגלו הרצון בעולם על-ידי כל האותות והמופתים וכו' אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ועל-ידי התורה הקדושה הנעימה שנתן לנו בכתב ובעל פה, ועל-ידי כל הנביאים והזקנים והצדיקים הקדושים שבאו אחריו שגלו חדושי תורה נפלאים ונוראים ונשגבים כאלה וכו' אך עקר כחו עדן לחם עם חלושי כח שבישראל הוא רק על-ידי בחינה הנ"ל, שהוא מטיל ספק ברצון, ויש בזה הרבה לדבר:

וזה בחינת פגם הערב רב שעשו את העגל על-ידי זה שאמרו "כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו", 'לא ידענו' דיקא שהטילו ספק ברצון שהוא בחינת קדשת משה שעסק לגלות הרצון על-ידי יציאת מצרים ומתן תורה באותות נוראות כאלה עד שגם הערב רב לא יכלו לכפר לגמרי בשום אופן רק התנכלו להטיל ספק ברצון, בבחינת (שמות לב), כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו וכנ"ל, וכל זה על-ידי שאחר קצת לבוא, בחינת (שם) וירא העם כי ביש משה וכו', כי מי שרוצה להמשיך על עצמו אמונת הרצון ולהנצל מכל הצרות על-ידי זה ולמלא את כל חסרונותיו רק על-ידי זה, הוא צריך להמתין ולהמתין בבחינת (איכה ג) טוב ויחיל ודומם לתשועת ה', וכמבאר לעיל מזה והם עשו בהפך ממש, שעל-ידי שזכרו כי ביש משה התגברו להטיל ספק ברצון, עד שעשו עבודה זרה שהוא הפך אמונת הרצון, שעל-ידי זה סבלנו מה שסבלנו בכל הדורות שעברו עד

היום שהגלות מתארך מאד שהכל מחמת חטא העגל, כמו שכתוב (שמות לב) וביום פקדי ופקדתי וכו', כי עקר הגלות על-ידי חסרון אמונה, כמו בא כמה פעמים בדברינו ועקר חסרון אמונה הוא בבחינה הנ"ל שכל מה שבאין הצדיקי אמת ועושין מה שעושין בהתגלות תורתם הנפלא וכו' הוא מתנכל בכל עת בכלל ובפרט על כל אחד ואחד להטיל ספק ברצון, כי גם מה שהרבה נופלים בדעתם אחר שהתחילו קצת בעבודת ה' ואינם מתחזקים עוד ברצון חזק להשם יתברך נמשך גם כן מזה מבחינת ספקות הנ"ל, כי הכל אחד והא בהא תליא כמבאר בדברינו בהלכות ערב על-פי התורה הזאת, ענין שם כי כל מה שחזקים יותר באמונת הרצון שהכל ברצונו יתברך בודאי מתחזק יותר רצון האדם לעשות רצונו כי סוף כל סוף מה יהיה התכלית ממנו וכו' אך על-ידי התגברות הבעל דבר מטיל ספק בלבד פאלו אין לו עוד תקנה לשוב אליו יתברך וכאלו אינו פועל ברצון הטוב כלום חס ושלום מה שבאמת הוא להפך כי עקר היהדות הוא הרצון כמו שהאריך אדונינו, מורנו ורבינו זכרוננו לברכה בכמה שיחות בלי שעור ומחמת זה מתרשל גם ברצון הטוב וכל זה נמשך מהטלת ספק הנ"ל, ומשם אריכת הגלות כנ"ל ועל זה מתפללין ברפת השפיבנו אחר שפבר סימנו גאל ישראל שהוא בחינת פדיון הנ"ל שהוא על-ידי הארת הרצון כנ"ל, אחר כך חוזרין ומתפללין על אריכת הגלות שדומה לליקה ושנה, כמו שמבאר במקום אחר שעקרו מחמת שמטיל ספק כנ"ל ומשם עקר השנה, כי מרבוי הבלבולים של בחינת לילה שהוא חשכת הגלות צריכין לשכב ולישן ולבטל דעתו לגמרי, כי עקר השנה בשביל לחדש נשמתו שהוא שכלו בתוך האמונה בבחינת חדשים לבקרים וכו' כידוע, ועל זה אנו מתפללין אחר ברפת גאל ישראל השפיבנו לשלום וכו' והעמידנו לשלום והסר ממנו אויב וכו', שכלם נמשכין מהכפירות ברצון שהם בחינת חיות רעות הדורסים וטורפים שברחמיו יצילנו מהם ונזכה לשכב ולישן בשלום ולעמד בשלום, כי שלום בחינת אמונה, כמו שמבאר במקום אחר, הינו שבכל אריכת הגלות בכלל ובפרט שהוא בחינת חשך ושנה, נזכה לשכב ולעמד בשלום שתתחזק אמונתנו בכל פעם יותר ונהיה נצלים מספקות וישמר צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם, ומסיים שומר עמו ישראל לעד, כי אין לנו על מי להשען כי אם על אבינו שבשמים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה בסוף מסכת סוטה לענין אריכת הגלות ועוקבא דמשיחא, כי שמור בחינת אמונה כידוע, כי משם עקר השמירה, ובשבת מברכין הפורס ספת שלום, כי עקר התקון על-ידי שבת שאז עקר הארת הרצון כנ"ל, ועל-כן אין צריכין אז לבקש על שמירה כמו שפסקו הפוסקים, כי אז נפרס ספת שלום, כי אז התגלות רעוא

דרעיון

כנ"ל:

אות לא

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרוֹנָם לְבִרְכָה (בְּרָכוֹת ד) לְעֵנֵנוּ בְּרַפְתְּ הַשְּׁפִיבֵנוּ כִּיּוֹן דְּתַקִּינוּ לָהּ רַבֵּן כְּגֵאֲלָה אֲרִיכְתָא דְמִיָּא, גֵּאֲלָה אֲרִיכְתָא דִּיקָא, כִּי עֲכָשׂוּ אַרְזָא עֲלֵינוּ הַגְלוֹת מְאֹד מְאֹד בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים וְהַכֵּל מִחֲמַת הַסְּפָקוֹת הַנִּי"ל, וּמִחֲמַת אֲרִיכְתְּ הַגְלוֹת מְאֹד, אָנוּ צְרִיכִין גֵּאֲלָה אֲרִיכְתָא מְאֹד דְּהֵינּוּ שְׁנִתְחַזַּק מְאֹד בְּכָל פֶּעַם בְּהִתְחַזְּקוֹת הַרְצוֹן שְׁעַל-יָדֵי זֶה מְקַרְבִּין הַגֵּאֲלָה הַשְּׁלֵמָה בְּכָל פֶּעַם וְנִזְכָּה לְגֵאֲלָה אֲרַכָּה שְׂאִין אַחֲרֶיהָ הַפֶּסֶק וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת בְּרָכָה רַבִּיעִית שֶׁבְקָרִיאַת שְׁמַע שֶׁל עֲרַבִית שֶׁהוּא בְּרַפְתְּ הַשְּׁפִיבֵנוּ שֶׁהוּא בְּשִׁבִיל הִתְחַזְּקוֹת הַרְצוֹן, וְעַל-כֵּן מֵה יָפָה וְנָעִים דְּבַרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרוֹנָם לְבִרְכָה שְׂרַמְזוּ בְּדַבְרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּרַפְתְּ הַשְּׁפִיבֵנוּ כְּגֵאֲלָה אֲרִיכְתָא דְמִיָּא וְכַנִּי"ל וּבְשִׁבִיל זֶה צְרִיכִין לִתֵּן צְדָקָה קֹדֶם הַתְּפִלָּה (שְׁלַחן עֲרוּךְ אַרְח חַיִּים סִימָן צב סְעִיף י). וּבַפֶּרֶט אֲצַל יוֹאֲתָה מוֹשֵׁל בְּכָלִי שֶׁהוּא סְמוּךְ לְבְּרַפְתְּ קָרִיאַת שְׁמַע, כִּי עָקֵר תַּקּוּן הַזְּקֵנִים וְכוּ' הוּא עַל-יָדֵי הַצְּדָקָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל הֵיטֵב וְתַבִּין :

אות לב

וְעַל-כֵּן בְּדוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים כְּשֶׁרָאוּ שֶׁמִּתְאַרְזָה הַגְלוֹת מְאֹד הוֹסִיפוּ בְּרַפְתְּ, בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן וְכוּ' שֶׁמִּדְּבַר כָּלוּ מִהִתְחַזְּקוֹת הָאֲמוּנָה וְשֶׁהִשֵּׁם יִתְבַרְךָ גּוֹמֵר וַיְגַמֵּר לְגֵאֲלֵנוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, יְהִי כְבוֹד ה' לְעוֹלָם וְכוּ', וְכַמוֹבֵן לְמִשְׁפִּיל בְּכָל הַפְּסוּקִים הַקְּדוּשִׁים הַנְּעִימִים שֶׁבְּבִרְכָה זֹאת וְזֶה בְּחִינַת (מְלָכִים-א יח) וַיֵּרָא כָּל הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ ה' הוּא הָאֱלֹהִים ה' הוּא הָאֱלֹהִים, שֶׁמִּזְכִּירִין בְּבִרְכָה זֹאת, כִּי אֵלֵיהוּ פָּעַל אִזּוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו הַנּוֹרָאִים שֶׁכָּפְלוּ וַאֲמָרוּ שְׁתֵּי פְעָמִים 'ה' הוּא הָאֱלֹהִים, 'ה' הוּא הָאֱלֹהִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרוֹנָם לְבִרְכָה, שֶׁבְּזֶה גְדוּל מֵה שְׁנִתְגַּלְהָ בְּהַר הַפְּרָמֵל מִמֶּה שְׁנִתְגַּלְהָ בְּהַר סִינִי וְכוּ', כִּי עָקֵר כָּל הָעֲבוֹדָה זָרָה וְהַכְּפִירוֹת שֶׁהָיָה אַחַר מִתֵּן תּוֹרָה נִמְשָׁךְ מִהַסְּפָקוֹת הַנִּי"ל, שֶׁמִּשָּׁם חָטָא הָעָגֵל שֶׁמִּשָּׁם כָּל הָעֲבוֹדָה זָרָה וְכָל הַכְּפִירוֹת שֶׁל הַמְּחַקְרִים שֶׁל עֲכָשׂוּ וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן אָמַר לָהֶם (שָׁם) "עַד מָתֵי אַתֶּם פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסְּעִיפִים אִם ה' וְכוּ'", 'פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסְּעִיפִים' דִּיקָא, בְּחִינַת סֶפֶק הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן בִּקֵּשׁ עֲנִי ה' עֲנִי שְׁתֵּי פְעָמִים, עֲנִי שְׁנִתְגַּלְהָ אֲמוּנַת הַרְצוֹן, וְזֶה בְּחִינַת עֲנִי אֶחָד, וְאַחַר כֵּךְ חָזַר וּבִקֵּשׁ עֲנִי שְׁנֵי עַל הִתְחַזְּקוֹת הַרְצוֹן שֶׁלֹּא יִטִּילוּ סֶפֶק בְּרַצוֹן חַס וְשְׁלוֹם, שְׁעַל-יָדֵי זֶה חוֹזֵר וּמִתְגַּבֵּר מִצַּח הַנְּחַשׁ חַס וְשְׁלוֹם כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שָׁם וְהִשֵּׁם יִתְבַרְךָ מִלֵּא בִקְשָׁתוֹ וּפְעַל שֶׁפָּתְחוּ כָּלֶם וַאֲמָרוּ בְּנִפְלִית אִפְסֵם וּבְבִטּוּל גְּמוּר ה' הוּא הָאֱלֹהִים ה' וְכוּ' שְׁתֵּי פְעָמִים, לְהוֹדוֹת עַל אֲמוּנַת הַרְצוֹן וְעַל הִתְחַזְּקוֹת הַרְצוֹן לְנֶצַח, שֶׁזֶה עָקֵר שֶׁצְרִיכִין עֲתָה כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן אוֹמְרִים כָּל

זֶה בְּלִילָה קֹדֶם הַשָּׁנָה, כִּי עֶקֶר תִּקְוֹן אֲרִיכַת הַגְּלוּת שְׂדוּמָה לְלִילָה הוּא
עַל-יָדֵי זֶה, וְכַנִּ"ל:

אות לג

וְזֶה אֱלֹמֵי שְׁמֵרוֹ יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת מִיַּד הָיוּ נִגְאָלוֹן, שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת דִּיקָא,
לְזָפוֹת לְשְׁתֵּי בְּחִינּוֹת הַנִּ"ל, לְהֶאֱרַת הַרְצוֹן וְהַתְּחִיָּקוֹת הַרְצוֹן וְכַנִּ"ל, כִּי
עֶקֶר הַתְּגָלוֹת הַרְצוֹן הוּא עַל -יָדֵי שְׁמִירַת שַׁבָּת וְכַנִּ"ל:

אות לד

וְזֶהוּ יְתוֹן תִּתְּנוּ אֶפְלוֹי מֵאָה פְּעָמִים הַנְּאָמַר בְּצִדְקָה וְכֵן פְּתַח תִּפְתַּח, כִּי עֶקֶר
הֶאֱרַת הַרְצוֹן הוּא עַל-יָדֵי הַצִּדְקָה, וְכֵן הַתְּחִיָּקוֹת הַרְצוֹן הוּא עַל-יָדֵי
צִדְקָה, כְּמוֹ שְׁמִבְּאֵר שָׁם, וְעַל -כֵּן צָרִיכִין לִתֵּן צִדְקָה הַרְבֵּה, לִתְּנוּ וְלַחְזֹר
וְלִתְּנוּ אֶפְלוֹי מֵאָה פְּעָמִים כְּדֵי לְחַזֵּק הַרְצוֹן בְּכָל פֶּעַם, כִּי הַתְּגָבְרוּתוֹ בְּעֵינֵינוּ
הַטְּלַת הַסֶּפֶק הַנִּ"ל הוּא כְּמַעַט בְּלִי שְׁעוֹר וְצָרִיכִין לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ כְּנִגְדוֹ
בְּכָל פֶּעַם, וְעֶקֶר הַתְּחִיָּקוֹת עַל-יָדֵי צִדְקָה כְּנִ"ל:

אות לה

וְעֶקֶר הַצִּדְקָה לִתְּנוּ לְעֵנִיִּים הַגּוֹנִים וְכוּי הַנִּכְלָלִים בְּהַזְקָנִים דְּקִדְשָׁה
הַמּוֹסִיפִים קִדְשָׁה וְכוּי וּמִתְחַדְּשִׁים עֲצָמוֹן בְּכָל פֶּעַם, וְזֶה מְעַלַּת הַמְּסִיעַ
בְּצִדְקָתוֹ לְהַדְפִּיס חֲדוּשֵׁי תוֹרָה הַגּוֹנִים עַל יְסוּדוֹת הַצִּדְיָקִים הָאֲמִתִּיִּים
הַנִּ"ל, כִּי עַל-יָדֵי זֶה זוֹכֶה בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר לְתִקּוֹן הַנַּעֲשָׂה עַל-יָדֵי הַצִּדְקָה שֶׁהוּא
לְהַעֲלוֹת הַדְּעַת שְׁנַפֵּל מֵהַזְקָנִים שְׂאִינָם כְּרָאוּי וְכוּי, כְּמוֹ שְׁמִבְּאֵר שָׁם, כִּי
עַל-יָדֵי צִדְקָתוֹ שְׁנוֹתוֹ בְּשִׁבִּיל חֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה הַנִּ"ל שְׂאִירוֹ בְּעוֹלָם, עַל-יָדֵי

אות לו

גם על-ידי רבוי הספרים הקדושים שמחדשים בתורה על-ידי זה מבטלין הספקות שרוצה בחינת מצח הנחש להטיל ברצון, כי עקר הספרים הקדושים שבתורה הם לבטל הספקות שבתורה כי בכל דור ודור נחלש הדעת עד שאין יודעין הפרוש שבספרי אמת, על-כן באים חכמים אמתיים שבכל דור ודור ומבאין לנו באורים ופרושים וחדושים בכל דברי התורה הקדושה ומחברין מזה ספרים קדושים כדי לבטל הספקות שיש בדברי התורה שנכתבו מכבר וזה הן בנגלה והן בנסתר, שכל הספרים באים לבאר הספקות, וכל הספקות שבתורה כלם הם בחינת ספקות ברצון שאין יודעין רצונו יתברך שבתורה בשלמות, כי כל מצות התורה הם רצונות שלו שרצה שזאת המצוה נקיים כן, וזאת המצוה כן, כגון תפלין בארבע פרשיות ועל העור וכו', וכמו שמבאר בדבריו זכרונו לברכה (בסימן לג) וכשיש ספק באיזה דין בתפלין הוא בחינת ספק ברצונו יתברך איך היה רצונו יתברך במצוה זאת, כגון הספק שנפל על-ידי המחלקת בין רש"י ורמב"ם הם בענין סדר הפרשיות וכיוצא, וכן כל הספקות שבדיני אסור והתר וכו' שכל המחברים הכשרים באים לבאר הספקות שבתורה ומחברים מזה כמה ספרים, הכל לבאר הספקות וכל מה שמבארים הספקות ביותר מבטלים הספקות שמטיל מצח הנחש ברצון בבחינת המתקת הדין בשרשו, כי מאחר שמתנגעים החכמים אמתיים לבאר הספקות שבתורה שהם הספקות של רצונו יתברך, בזה הם מחזקים את אמונת הרצון מאד מאד, כי בזה מפרסמין שהעקר הוא לעשות רצונו יתברך רק שנפל לנו ספק איך הוא רצונו במצוה זאת, ועל זה הם מתנגעים לבאר לנו איך לכוון רצונו יתברך וכל מה שמתחזקים לכוון רצונו יתברך בזה נתחזק אמונת הרצון, כי הא בהא תליא וכנ"ל, כי בודאי כל מה שחזקים יותר שהכל מתנהג ברצונו יתברך בודאי מתחזק הרצון של האדם לעשות רצונו וכן כל מה שרוצים יותר לעשות רצונו יתברך מתחזק האמונה יותר שהכל ברצונו, כי כל מצותיך אמונה וכנ"ל, וכמבאר מזה בהלכות ערב:

נמצא, שהספרים הקדושים שמתחדשים בכל דור הם בחינת חזוק הרצון לבטל הספק של מצח הנחש כנ"ל, כי על-ידי שהספרים מבארים כל הספקות שבתורה שהם בחינת ספקות איך הוא רצונו יתברך בפרטיות בכל דיני המצות, על-ידי זה מבטלין הספקות הרעים הנפולים שהם הספקות שמטיל מצח הנחש ברצון וכו' וכנ"ל ועל-כן כשנותנין צדקה בשביל רבוי ספרים קדושים בזה מבטלין ביותר מצח הנחש בתכלית

הבטול, כי כבר מבאר שעקר התגברותו הוא ביותר על -ידי הספקות פנ"ל, ובטולו על-ידי הצדקה, בבחינת הדר אתא תנינא ותליא לה ואחיה וקא בעי בלע לספינתא הדר אתי צפרא פושקנצא, בחינת עורב, בחינת צדקה, וקא פסקא לרישה (פמבאר בהתורה הנ"ל) ועל-כן על-ידי הצדקה שנותנין בשביל הספרים הנ"ל שמבטלים הספקות בשרשם נעשה תקון הצדקה בשלמות נפלא, כי עוקרים כל מצח הנחש לגמרי שלא יוכל עוד להטיל ספקות כלל פנ"ל. וזה 'צדקתה צדק לעולם', שיהיה קיום להצדקה לעולם, זה זוכין על-ידי 'ותורתה אמת', על-ידי שנותנין צדקה לחבר ספרים ולהאירם בעולם לבאר דברי התורה שידעו הכל אמתת התורה בחינת ותורתה אמת, על-ידי זה בודאי צדקתה צדק לעולם, כי זאת הצדקה קימת לעולם, כי עקר תקון הצדקה נמשך על-ידי זה ביותר פנ"ל:

אות לז

ועקר הוא הספרים הקדושים המביאים לידי מעשה לידי קיום התורה, שלזה צריכין ספרים רבים מאד עד אין קץ שיוכל כל אדם איך שהוא בכל דרגא ודרגא ובכל מה שעובר עליו כל ימי חיי הבלו בנערותו ובזקנותו וכו' בטיבו ובעקו חס ושלום שיוכל להחיות את עצמו ולהשיב את נפשו ולקבל ולשאב מהם יצוות אמתיות איך להתנהג באפן שישאר קיים על עמדו ואם יפל לא יטל וכו' ועקר התקון על-ידי התחזקות הרצון פנ"ל, כי בכל מה שעובר עליו איך שהוא אם מתחזק עצמו ברצון בודאי ירחם עליו השם יתברך ויורהו הדרך האמת, לכוון רצונו יתברך עד שיהיו נעשים מזה ספרים קדושים לבאר דרכים ועצות לבטל הספקות שיש לשארי בני אדם בבחינת (תהלים מ) אז אמרתי הנה באתי במגלת ספר כתוב עלי, שזכיתי שנתרבו על ידי ספרים רבים וזה על-ידי (שם) לעשות רצונה אלקי חפצתי, שעל-ידי הרצון החזק שחפצתי תמיד לעשות רצונה ותורתה בתוך מעי היו תמיד, שאפלו כשלא זכיתי להוציא מפח אל הפעל לעשות רצונה הנה תמיד תורתה נעלם בתוך מעי שהיו הומים ומיחלים תמיד לעשות רצונה בבחינת מעי מעי אוחילה וכו', על-ידי זה זכיתי לספרים רבים בחינת 'במגלת ספר כתוב עלי':

וְזֶה גַם כֵּן מֵה שֶׁמִּבְּאֵר (בְּסִימָן סֵא בְּהִתּוֹרָה יְחָדִי רַבִּי שְׁמַעוֹן) שֶׁעַל-יָדֵי הַמַּחְלָקֶת נַעֲשֶׂה סֵפֶר בְּחִינַת (אִיּוֹב לֹא) וְסֵפֶר כְּתָב אִישׁ רִיבִי, כִּי כָּל הַמַּחְלָקֶת הֵם בְּחִינַת סִפְּקוֹת, שְׁמֵרְבוּי הַשְּׂכָחָה נִתְרַבֶּה הַמַּחְלָקֶת, וְעַל-יָדֵי זֶה צְרִיכִין לְסַפְּרִים רַבִּים לְבָרֵר הַסִּפְּקוֹת וּלְבָרֵר הַהֲכָרָעָה וּפְסִק הַהֲלָכָה שְׁבִין הַחֹלְקִים, וְעַל-יָדֵי שְׁמֵתִקְנִים אֵלּוּ הַסִּפְּקוֹת בְּשֶׁרֶשׁ שְׁבִקְדָּשָׁה עַל-יָדֵי זֶה מִתְבַּטֵּל הַסִּפְּקוֹת שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת שֶׁל מִצַּח הַנְּחָשׁ שֶׁעָקְרוּ עַל-יָדֵי הַסִּפְּקוֹת שֶׁמִּטִּיל בְּרָצוֹן וְכוּ' פִּנְי"ל. וְזֶה (קֹהֶלֶת יב), "דְּבָרֵי חֲכָמִים כְּדַרְבְּנוֹת וְכַמְסַמְרוֹת נְטוּעִים בְּעַלֵּי אֲסוּפוֹת כְּלָם נִתְּנוּ מֵרֹעֵה אֶחָד" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (חֲגִיגָה ג), שֶׁאֶף-עַל-פִּי שֶׁאֵלּוּ מִטְמָאִין וְאֵלּוּ מִטְהַרִּין וְכוּ' אֵלּוּ וְאֵלּוּ דְבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים כִּי כְּלָם נִתְּנוּ מֵרֹעֵה אֶחָד וְכוּ', וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ לְזֶה יוֹתֵר מֵהֵמָּה בְּנֵי הַזֶּהָר עֲשׂוֹת סִפְּרִים הַרְבֵּה אִין קֹץ, כִּי בְּשִׁבִיל זֶה צְרִיכִין סִפְּרִים הַרְבֵּה אִין קֹץ לְבָאֵר בְּכָל פְּעַם בְּכָל דּוֹר וְדוֹר הַסִּפְּקוֹת וְחִלּוּקוֹת הָעֲצוֹת שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד שֶׁאֵינּוּ יוֹדְעַי אִיךָ לְמַלְט נַפְשׁוֹ מִמָּה שֶׁצָּרִיךְ לְהַמְלִיט כַּאֲשֶׁר יוֹדְעַי בְּנַפְשׁוֹ וְעָקֵר הַתִּקּוּן הוּא הַרְצוֹן הַחֲזֵק בְּלֵי שְׁעוֹר פִּנְי"ל, אֲבָל גַּם עַל זֶה צְרִיכִין סִפְּרִים קְדוּשִׁים אֲמִתִּיִּים הַרְבֵּה לְחַזֵּק רְצוֹנוֹ מִחֲדָשׁ בְּכָל פְּעַם בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ, וְעָקֵר הַתִּקּוּן עַל-יָדֵי הַצְּדָקָה, וְעַל-כֵּן הַצְּדָקָה שְׁנוֹתֵנִין בְּשִׁבִיל סִפְּרִים אֵלּוּ יָקֵר מְכַל, כִּי זֶה עָקֵר תִּקּוּן הַצְּדָקָה הַפִּנְי"ל וְכִמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (קֹהֶלֶת ה) אוֹהֵב כֶּסֶף לֹא יִשְׁבַּע כֶּסֶף וּמִי אוֹהֵב בְּהֶמוֹן לֹא תִבּוֹאֶה, שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, וּמוֹבָא בְּפִרוּשׁ רַש"י שֶׁאֲפֵלוּ מִי שֶׁאוֹהֵב מְצוֹת לֹא יִשְׁבַּע וְכוּ', כִּי אִם כְּשֵׁיִשׁ בְּהֵם מְצוּהָ שֶׁתִּתְקַיֵּם לְעַד כְּגוֹן כְּתִיבַת סֵפֶר תּוֹרָה וּבִנְיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְכוּ' מְכַל שֶׁכֵּן כְּשֶׁפּוֹעֵל בְּצַדִּיקוֹתוֹ לְזַכּוֹת אֶת הַרַבִּים בְּסִפְּרִים חֲדָשִׁים קְדוּשִׁים שֶׁהֵם בְּחִינַת קִיּוּם הַתּוֹרָה לְכָל אֶחָד לְבַטֵּל הַסִּפְּקוֹת וְכוּ' פִּנְי"ל, בּוֹדָאִי אִין קֹץ לְשַׁכְּרוֹ וְצַדִּיקוֹתוֹ עוֹמְדַת לְעַד, כִּי בְּכָל פְּעַם בְּכָל דּוֹרוֹת הַבָּאִים מְזַכֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁתִּתְקַיֵּם הַתּוֹרָה עַל יְדוֹ אֲשֶׁרִי לוֹ וְזֶה (תְּהִלִּים קו), אֲשֶׁרִי שׁוֹמְרֵי מִשְׁפָּט שֶׁהוּא הַתּוֹרָה שֶׁשׁוֹמְרָהּ שְׁלֹא תִשְׁתַּכַּח עַל יָדֵי שְׁמוֹזֶכֶה אֶת הַרַבִּים בְּסִפְּרִים קְדוּשִׁים פִּנְי"ל וְזֶהוּ (שֵׁם) עוֹשֵׂי צְדָקָה בְּכָל עֵת כִּי בְּכָל יַעַת עוֹשֶׂה צְדָקָה, כִּי לּוֹמְדִים בְּסִפְּרִים שְׁמִכְנִיסִין קִיּוּם הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם וְכוּ', כִּי עָקֵר מֵה שֶׁהִתִּירוּ לְכַתֵּב תּוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה הָיָה מִחֲמַת רַבּוּי הַשְּׂכָחָה, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, וְהַשְּׂכָחָה נִמְשָׁךְ מִחֲטָא הָעֵגֶל כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה אֲלֵמָּלֹא נִשְׁתַּבְּרוּ לּוֹחוֹת וְכוּ', וְחֲטָא הָעֵגֶל הָיָה בְּחִינַת סִפְּקוֹת פִּנְי"ל בְּאוֹת ל', עַל-כֵּן הִתִּירוּ לְכַתֵּב תּוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה מִשׁוּם עֵת לַעֲשׂוֹת לֵה' כְּדֵי לְבַטֵּל הַסִּפְּקוֹת וְכוּ' פִּנְי"ל וְזֶה, אֲזוֹ נִדְּבָרוּ יִרְאֵי ה' אִישׁ אֶל רֵיעָהוּ וַיִּקְשֹׁב ה' וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתֹּב בְּסֵפֶר זְכוֹרֵן לְפָנָיו יִרְאֵי ה' וּלְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה עַל הַתְּחִיָּקוֹת הַרְצוֹן, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ שֵׁם (בְּרַכּוֹת ו) מֵאִי וּלְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ? אֲפֵלוּ חֲשֵׁב לַעֲשׂוֹת מְצוּהָ וְלֹא עֲשָׂאָהּ וְכוּ', דְּהֵינּוּ שֶׁיְהִיָּה לוֹ רַק רְצוֹן טוֹב לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ נִחְשָׁב כְּאֵלּוּ עֲשָׂאָהּ, וְעַל-יָדֵי זֶה נִכְתָּב סֵפֶר, בְּחִינַת וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכוֹרֵן לְפָנָיו וְכִנְי"ל וְכָל מֵה שֶׁנִּכְתָּב וְנִתְחַבֵּר סֵפֶר יוֹתֵר, נִתְחַזַּק הַרְצוֹן יוֹתֵר, וְכֵן כָּל מֵה שֶׁמִּתְחַזַּק הַרְצוֹן יוֹתֵר נַעֲשִׂים סִפְּרִים הַרְבֵּה יוֹתֵר, בְּבְחִינַת עֲשׂוֹת סִפְּרִים

הַרְבֵּה אֵין קֶחַ, כִּי כֹן חוֹזֵר חֲלִילָה וְזֶהוּ אֲזוּ נִדְבָרוּ יִרְאֵי ה' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ
וְכוּי, שְׁמַדְבָּרִים מֵהַתְחַזְּקוֹת הַרְצוֹן שְׁמַדְבָּרִים יִרְאֵי ה' זֶה עִם זֶה בִּירְאֵת
שְׁמִים וּמִשְׁתַּוְּקָקִים לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ הַפֶּה הַכּוֹפְרִים בְּרָצוֹן שֶׁנִּזְכְּרוּ שֶׁם תְּחַלֵּה
בְּפִרְשָׁה זֹאת (מְלֶאכִי ג) שְׁמַדְבָּר שֶׁם מֵהַמְטִילִים סִפֵּק בְּרָצוֹן כְּמוֹ שְׁכַתּוּב
שֶׁם אֲמַרְתֶּם שׁוּא עֶבֶד אֱלֹקִים וְכוּי, גַּם נִתְּנוּ עוֹשֵׂי רִשְׁעָה וְכוּי, וּמַסִּים שֶׁם,
אֲזוּ נִדְבָרוּ יִרְאֵי ה' וְכוּי, וּפְרַשׁ רַשׁ"י שְׁמַדְבָּרִים הִירְאִים וְהַפְּשָׁרִים זֶה עִם
זֶה שֶׁלֹּא לְהַטּוֹת אַחֵר דְּבָרֵיהֶם חֵס וְשְׁלוֹם, הֵינּוּ כְּנִ"ל שֶׁלֹּא יִכְפְּרוּ וְלֹא יִטִּילוּ
שׁוּם סִפֵּק בְּרָצוֹן וְכוּי, וְעַל-יְדֵי זֶה וַיִּקְשֹׁב ה' וַיִּשְׁמָע וַיִּכְתֹּב סִפְרֵי וְכוּי עַד
וַיִּלְחָשְׁבֵי שְׁמוֹי וְכוּי, כִּי עַל-יְדֵי זֶה נִתְרַבְּיִם סִפְרֵים קְדוּשִׁים וְנִתְחַזַּק הַרְצוֹן
בְּכָל פֶּעַם יוֹתֵר וְכְנִ"ל:

אות לט

וְזֶה שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (תַּנְחוּמָא וַיִּלְךְ א) וּמוּבָא בְּפִרוּשׁ רַשׁ"י
וְכַמְשֻׁמְרוֹת נְטוּעִים שְׁמַרְמֹזוּ עַל עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַה סִפְרֵי הַתּוֹרָה וְעַל עֲשָׂרִים
וְאַרְבַּע מִשְׁמְרוֹת כְּהֵנָה וְלוֹיָה כִּי רַבּוּי הַסִּפְרֵים קְדוּשִׁים שֶׁל תּוֹרָה שְׁבַעַל
פֶּה שְׁמַבְאָרִים הַסִּפְקוֹת שֶׁבַתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב שְׁכָלוּלִים בְּכ"ד סִפְרֵים שֶׁהֵם
בְּחִינַת הַתְחַזְּקוֹת הַרְצוֹן לְדוֹרוֹת לְנֶצַח וְכוּי כְּנִ"ל, כֹּל זֶה הוּא בְּחִינַת תַּקּוּן
הַפְּדִיּוֹן הָעֲלִיּוֹן הַכּוֹלֵל הַנִּ"ל שְׁמַמְתִּיק הַדִּין שֶׁל הַכ"ד בְּתֵי דִין שֶׁהֵם בְּחִינַת
כ"ד סִפְרֵי אוֹרִיתָא שְׁכַשְׁפוּגְמִין בְּזֶה עַל-יְדֵי רְצוֹנוֹת דְּסִטְרָא אַחֲרָא שְׁמַהֵם
כֹּל הַפְּגָמִים, עַד שֶׁיֵּשׁ שְׁמַהֲפִכִין דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים וּמַגְלִין פְּנִים בַּתּוֹרָה
שֶׁלֹּא כְּהִלְכָה וּמְפָרְשִׁים כֹּל פְּסוּקֵי תּוֹרָה-נְבִיאִים-כְּתוּבִים, עַל-פִּי דְרַכָּם
הָרַע וְהַמֵּר שֶׁל חַכְמֵי הַטְּבַע שֶׁהֵם בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחֹשׁ כִּידוּעַ וּמְפָרְסִם
דְּרַכֵּיהֶם הָרַעִים שֶׁל הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַחוּקְרִים וְהַפִּילוֹסוֹפִים בְּחַכְמַת
הַטְּבַע בְּפִרְט בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ וְכוּי, הִשָּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם, אֲבָל עַל-יְדֵי דְבָרֵי
חַכְמֵים כְּדַרְבְּנוֹת וְכַמְשֻׁמְרוֹת נְטוּעִים בְּעַלֵי אֲסוּפוֹת נִתְּנוּ מְרוּעָה אַחַד,
שֶׁהֵם עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע מִשְׁמְרוֹת כְּהֵנָה וְלוֹיָה שְׁעוֹסְקִים לְשֹׁמֵר מִשְׁמֶרֶת
הַקֹּדֶשׁ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ וּמֵהֶם תֵּצֵא תּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (דְּבָרִים ל ג) יוֹרוּ
מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרַתְךָ לְיִשְׂרָאֵל וְכוּי, שֶׁהֵם מְבַאָּרִים עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַה
סִפְרֵים דְּאוֹרִיתָא עַל-פִּי פְּרוּשֵׁי הָאֱמֶת שְׁקִבְלוּ אִישׁ מִפִּי אִישׁ עַד מוֹשֶׁה רַבֵּנוּ
עָלִיו הַשְּׁלוֹם וּמְבַאָּרִים רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁבַכְל מְצוּה בְּסִפְרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים עַל-
פִּי שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶם שֶׁהֵם בְּחִינַת י"ג תַּקּוּנֵי דִיקְנָא
וְכוּי שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת הָאֲרֵת הַרְצוֹן הָעֲלִיּוֹן הַנִּ"ל -עַל-יְדֵי זֶה מְבַטְלִין
מִצַּח הַנְּחֹשׁ שֶׁהֵם חַכְמֵי הַטְּבַע וְכְנִ"ל, וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ לָזֶה וְיוֹתֵר מֵהֵמָּה בְּנֵי
הַזֵּהָר עֲשׂוֹת סִפְרֵים הַרְבֵּה אֵין קֶחַ, כִּי צְרִיכִין לָזֶה סִפְרֵים הַרְבֵּה אֵין קֶחַ,
וְלַעֲקֹר וּלְשַׁרֵּשׁ דַּעְתָּם הָרַעָה מִן הָעוֹלָם וּלְחַזֵּק אֱמוּנַת הַרְצוֹן וּלְהַכְנִיס בְּלֵב
כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַתְחַזְּקוֹת הַרְצוֹן וְכוּי וְכְנִ"ל כִּי כָּבֵר מְבַאָּר לְעִיל שְׁעַקֵּר

אחיזת הכופרים ומטילים ספק ברצון הוא על-ידי תקף הדינים הנאחזים מהשתלשלות הדינים של העשרים וארבעה בתי דינים פשאים זוכין להמתיק אותם וכנ"ל, ועל-כן על-ידי דברי חכמים פדרבנות וכמשמרות נטועים הנ"ל שהם כ"ד משמרות פהנה ולויה שמבארים כ"ד ספרי אורייתא שהם כל בחינת כ"ד הנ"ל בשרשם שבקדשה, שמבארים הכל על-פי פרושי האמת שקבלנו ממושה רבנו עליו השלום שכלם התחזקות הרצון-על-ידי זה נמתק הכל ועוקרין ומשרשין ומבטלין דעותיהם הרעות מן העולם ונתחברין ספריים הרבה דקדשה שממשיכין ומאירין התחזקות אמונת הרצון בעולם לידע ולהודיע שכל הטבע מתנהגת רק ברצונו הטוב ובידו לשנות הטבע בכל עת על-ידי תפלת ישראל כאשר כבר ראינו בעינינו על-ידי משה רבנו עליו השלום ועל-ידי כל הצדיקים שבאו אחריו עד היום הזה :

אות מ

וזהו (ברכות ב) מאימתי קורין את שמע בערבית משעה שהכהנים נכנסים לאכל בתרומתן שקבעו זמן קריאת שמע באכילת הכהנים את התרומה כי כבר מבאר שעקר קריאת שמע הוא בחינת בטול אל הרצון העליון וכו' פנ"ל, שעל-ידי זה זוכין לבחינת כהן איש חסד, בחינת (ישעיה סא), ואתם כהני ה' תקראו וכנ"ל וזה בחינת תרומה שאוכלין הכהנים, כי תרומה בחינת צדקה נדבת לב שצריכין ישראל להפריש מראשית תבואתם לתן פרנסה לכהני ה' בחינת מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי (וכמוכן בהתורה חבלים נפלו וכו' שתרומה בחינת צדקה) ועל-ידי הצדקה מרימים הדעת של הזקנים וכו' ונכללין בזקנים דקדשה המוסיפין קדשה ודעת בכל יום ויום, שעל-ידי זה זוכין לרצון וכו' שעל-ידי זה נמתקין כל הדינים שבכל הכ"ד בתי דינים וכו' פנ"ל שזהו בחינת מ"ט אותיות שבשמע וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד וכו' פנ"ל ועל-כן שיעור תרומה תרי ממאה שהוא אחד מחמשים, כי הרצון העליון הוא בחינת שער החמשים שמשם נמשכין כל הארבעים ותשעה שערים שהם בחינת מ"ט אותיות שבקריאת שמע שעקרם הוא קוצא דאות ד' שהוא בחינת סוד הנקדה הנ"ל בחינת שער החמשים שסתום ונעלם ומרמז רק בסוד נקדה של הצדיק האמת בחינת קוצא דאות ד' דאחד שהוא בחינת י', שכל החמשה תבות שהם "שמע ישראל ה' אלקינו ה'" נכללין שם, כמוכן בתקוני זהר שהם בחינת ה' אבנין דקירטא, בחינת (שמואל-א יז) חמשה חלוקי אבנים שלקח דוד בעת שלחם עם גלית שכפר ברצון והתיצב ארבעים יום לבטלם מקריאת שמע, כמו שפרש רש"י שם, ודוד הכניעו על-ידי חמשה חלוקי אבנים שהם בחינת חמש תבות של שמע וכו' :

כַּנִּי וְכֹלֵלִים בְּאֶחָד שֶׁהֶעֱקַר הוּא קוֹצֵא דְאֹת ד' שֶׁהוּא י', כִּי חֲמֵשׁ פְּעָמִים י' הוּא חֲמֵשׁ, שֶׁהוּא תְּכֵלֶת הַרְצוֹן הָעֲלִיוֹן, וּמִשָּׁם עָקַר הַמְּשַׁכֵּת הַרְצוֹן לְבַחֲיַנֵּת מִיִּט שְׁעָרִים שֶׁהֵם כִּי אֶתְּנוֹן שֶׁל שְׁמַע לְהַמְתִּיק כִּי ד בְּתֵי דִינִים עַל-יְדֵי בְּרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד וְכוּ' כַּנִּי, כִּי אֲבָנִים בַּחֲיַנֵּת רְצוֹן כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי לְבַחֲיַנֵּת אָבִן שֶׁלֹּמָה רְצוֹנוֹ וְכוּ' עֵינֵי שֶׁם וְזֶה בַּחֲיַנֵּת תְּרוּמָה שֶׁהוּא אֶחָד מִחֲמֵשׁ, כִּי תְּרוּמָה בַּחֲיַנֵּת צְדָקָה, וְעַל-יְדֵי זֶה עָקַר הַמְּשַׁכֵּת הַרְצוֹן וְכוּ' בַּחֲיַנֵּת פְּדִיוֹן הָעֲלִיוֹן כַּנִּי וְעַל-כֵּן הַתְּרוּמָה שֶׁיִּכָּה לְכַהֲנִים דִּיקָא, כִּי עָקַר הַתְּקוּן לְזִכּוֹת לְבַחֲיַנֵּת כִּהֵן בַּחֲיַנֵּת וְאַתֶּם כִּהֲנִי ה' תִּקְרְאוּ וְכוּ' כַּנִּי, וְעַל-כֵּן תָּלוּ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע בְּאֲכִילַת תְּרוּמָה שֶׁל הַכֹּהֲנִים כִּי הֵם בַּחֲיַנֵּת אַחַת לְהַכִּיל בְּרְצוֹן הָעֲלִיוֹן וּלְהַמְשִׁיךְ מִשָּׁם הַמְּתַקֵּת הַדִּינִים וְכוּ' עַד שֶׁיַּעֲלוּ הַכֹּל לְשֵׁם שֶׁיְהִיָּה רְצוֹנָם חֲזָק לְהֵשִׁים יְתַבָּרַךְ תְּמִיד וְכוּ' וְכַנִּי, כִּי אֲכִילָה דְקִדְשָׁה שֶׁהוּא בַּחֲיַנֵּת אֲכִילַת הַכֹּהֲנִים אֶת הַתְּרוּמָה הוּא בַּחֲיַנֵּת הָאֶרֶץ הַרְצוֹן שֶׁמֵאִיר בְּיוֹתֵר בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה כִּי מִרְחֻמִּים וְכוּ' סִימָן ז לְקוּטֵי תַנְיִנָא:

אות מא

וְעָקַר קְבִיעַת הַזְּמַן שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע הַנִּי הַמִּבְּאֵר בְּמִשְׁנֵה הַנִּי, הוּא מְשַׁעַה שֶׁהַכֹּהֲנִים שֶׁהָיוּ טְמֵאִים וְטָבְלוּ שְׂאִינִים רְשָׁאִים לְאֹכַל בְּתְרוּמָה עַד שֶׁיַּעֲרִיב שְׁמֶשֶׁן שֶׁהוּא בְּעֵת תְּחֵלֶת הַלֵּילָה שֶׁלְאַחֲרָיו כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (וַיִּקְרָא כב) וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהַר וְאַחַר יֹאכַל מִן הַקִּדְשִׁים, כְּמוֹ שֶׁמִּפְּרָשׁ שֶׁם בְּגִמְרָא וּבְפָרוּשׁ רַש"י, בְּזֶה הוֹרִי לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה וְרַמְזוּ לָנוּ שֶׁעָקַר מִצְוֹת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא אֲמוּנַת הַרְצוֹן שֶׁהַכֹּל מִתְּנַהֵג בְּרְצוֹן הַבוֹרָא הַיְחִיד קְדָמוֹן יְתַבָּרַךְ שְׁמוֹ לְנֶצַח, הוּא לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת בְּכָל יוֹם וְיוֹם מְחֻדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁמְזַהֵר עַל זֶה בְּפָרֶשֶׁת קְרִיאַת שְׁמַע בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים יא), אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם, וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (סַפְרֵי שָׁם) שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם יְהִי בְּעֵינֶיךָ כְּחֻדְשִׁים וְהֵאָרִיכוּ בְּזֶה וְאָמְרוּ שֶׁלֹּא תִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ כְּדִיוֹטְגָמָא יְשָׁנָה שְׂאִין אָדָם סוּפְנָה אֶלָּא כְּחֻדְשָׁה שֶׁהַכֹּל רָצִים לְשַׁמֵּעַ נִפְלְאוֹת חֻדְשׁוֹת וְכוּ', וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (אֵיכָה ג), "חֻדְשִׁים לְבִקְרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ" וְכוּ', וּבְשִׁבִיל זֶה קָבְעוּ בְּרַכַּת הַמְּאֹרוֹת קֶדֶם קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא וּבְטוֹבוֹ מְחֻדָּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית וְכוּ', וְכִמִּבְּאֵר לְעִיל מְזָה, וְכֹל זֶה הוּא בַּחֲיַנֵּת קְדֻשַׁת הַזְּקֵנִים דְקִדְשָׁה שְׁמוֹסִיפִין אֹר קְדֻשָׁה וְדַעַת בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְכוּ', וְהֵם מְמַשִּׁיכִין הָאֶרֶץ הַרְצוֹן לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת לְכָל הַנוֹפְלִים שֶׁבְּעוֹלָם וּמַעֲלִים אוֹתָם מִשְׁמַד לְרְצוֹן עַל-יְדֵי שְׁמִכְנִיסִים בָּהֶם הָאֶרֶץ הַרְצוֹן וְכוּ' וְכַנִּי אֶבֶל בּוֹדָאי אָף-עַל-פִּי שֶׁהַצְּדִיקִים הַזְּקֵנִים הַקְּדוּשִׁים עוֹשִׂים מֵה שְׁעוֹשִׂים לְהֵאִיר הַרְצוֹן וּלְהַעֲלוֹתָם וְכוּ' כַּנִּי, אָף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין יֵשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בַּחֲיַרָּה

שְׁשָׁמַיִר בּוֹ הָרָצוֹן הֵבֵא מִלְמַעְלָה יַחְזֵק אֶת עֲצָמוֹ לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הָרָצוֹן וְלִקְשֹׁר כָּל מַחְשְׁבוֹתָיו וּמַחוּ וְלִבּוֹ וְדַעְתּוֹ לְרָצוֹן הַזֶּה שֶׁיְהִי תָמִיד
כָּל תְּשׁוּקָתוֹ וְכִסּוּפָיו וְרָצוֹנוֹ חֲזֵק רַק לְהִתְכַלִּית הָאֲמִתִּי הַנִּצְחִי וְלִהְיוֹסִיף
בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ לְהִתְחַזֵּק בְּהָרָצוֹן דְּקִדְשָׁה בְּכָל פֶּעַם וּבְכָל יוֹם יוֹתֵר
וְיוֹתֵר וְאַף אִם עוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, אָף-עַל-פִּי-כֵן אֵל יִרְפָּה אֶת הָרָצוֹן
בְּשׁוּם אִפֹּן בְּעוֹלָם (וְכַמְבָּאָר מִזֶּה לְעֵיל וּבְהִלְכוֹת עָרֵב וּבְמִקּוֹם אַחֵר)
וְהַעֲקֹר שְׁצָרִיךְ לְהֶאֱמִין שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם נַעֲשִׂים חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי-עַל-כֵּן צָרִיכִין
לְהִמָּתִין וְלְהִמָּתִין עַד יִגִּיעַ יוֹם יְשׁוּעָתוֹ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצַמִּיחַ יְשׁוּעוֹת
בְּכָל יוֹם כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים בְּבִרְכַּת קְרִיאַת שְׁמַע בְּכָל יוֹם, עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת וְכוּ'
מְצַמִּיחַ יְשׁוּעוֹת וְכוּ', רַק אָף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיכִין לְהִמָּתִין הַרְבֵּה עַד שֶׁתִּצְמַח
וְתִתְגַּלֶּה יְשׁוּעָתוֹ בְּשִׁלְמוֹת :

וְכָל זֶה רְמִזָּה לָנוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּדִינֵי טְהָרַת הַטְּמָאִים שֶׁרַב טְהָרְתָן
תְּלוּי בְּיָמִים וּבְזָמַן כְּפִי עֶרְךְ טְמֵאָתוֹ, כְּגוֹן הַטְּמָאִים בְּיוֹתֵר כְּמוֹ טְמֵא מַת
וְזָב וּמְצוֹרֵעַ צָרִיכִין לְהִמָּתִין שְׁבַע יָמִים וְכוּ', וּבַעַל קָרִי וְכִיּוֹצֵא צָרִיכִין
לְהִמָּתִין יוֹם אֶחָד עַד שֶׁיַּעֲרִיב שְׁמֶשׁוֹן וְיִתְחַיֵּל יוֹם שְׁלֹאֲחֵרְיוֹ, וְכָל זֶה הוּא
בְּחִינַת הַנִּי"ל שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם נַעֲשִׂים חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי, וְעַל-כֵּן זֶה שֶׁנִּטְמָא
וְרוֹצֵה לְהִטְהַר צָרִיךְ טְבִילָה בְּמִקְוֵה כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו קְדוּשָׁה וְטְהָרָה
מִמִּקְוֵה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהוּא הַמִּקְוֵה שֶׁל שְׁבֻעוֹת שֶׁהוּא הַמִּקְוֵה שֶׁל שְׁעַר
הַחַמּוּשִׁים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּכִנּוּת הָאֲרִיז"ל וּמּוּבָא בְּהַתּוֹרָה וּבִיּוֹם הַבְּכוּרִים-
הַסְּתֵרָה (סִימָן נו) עֵינֵי שָׁם, כִּי מִשָּׁם נִמְשָׁךְ הַטְּהָרָה לְכָל הַטּוֹבֵלִים בְּמִקְוֵה
לְהִטְהַר מִטְּמֵאָתוֹ. וְאַחֵר שֶׁהִתְחַיֵּל לְהִטְהַר עַל-יְדֵי הַמִּקְוֵה הַקְּדוּשָׁה עֲדִין
לֹא נִגְמַר טְהָרְתָן בְּשִׁלְמוֹת וְצָרִיכִין לְהִמָּתִין עַד שֶׁיַּעֲרִיב שְׁמֶשׁוֹן שֶׁל זֶה הַיּוֹם
וְיִתְחַיֵּל יוֹם שְׁלֹאֲחֵרְיוֹ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, "וּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְטְהַר וְאַחֵר יֹאכַל מִן
הַקְּדוּשִׁים", לְהוֹרוֹת שֶׁהַמְּשַׁכֵּת הַטְּהָרָה וְהַקְּדוּשָׁה תְּלוּיָה בְּיָמִים, שֶׁכָּל מֵה
שֶׁבֵּא וְנִתְחַדֵּשׁ יוֹם אַחֵר נִתּוּסָף וְנִתְחַדֵּשׁ קְדוּשָׁה יִתְרָה מִלְמַעְלָה, כִּי רַק
בְּשִׁבִיל זֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְקַיֵּם עוֹלָמוֹת מִשְׁשֵׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית עַד הַסּוּף,
וּבְכָל עֵת הוּא בּוֹרֵא יוֹם וְלִילָה וְכוּ', כִּי כָּל יוֹם וְיוֹם שֶׁל כָּל יָמֵי הָעוֹלָם הוּא
בְּרִיאָה חֲדָשָׁה מִמֶּשׁ, כִּי יוֹם הַזֶּה עֲדִין לֹא הָיָה מֵעוֹלָם. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד
לְשׁוּם יָב לָזֶה וְלִהְיוֹדוֹת לְשֵׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יָב עַל זֶה בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְלוֹמַר
וּבְטוֹבוֹ מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית בְּלֵב שְׁלֵם בְּכָל יוֹם וְכוּ'
וְכַמְבָּאָר לְעֵיל מִזֶּה וְעַקֵּר הַתְּחַדָּשׁוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם הוּא רַק בְּשִׁבִיל לְהַמְשִׁיךְ
וְלְהַאִיר מִקְדָּשְׁתוֹ הָעֲלִיּוֹנָה עֲלֵינוּ מִחֲדָשׁ לְעוֹרֵר אוֹתָנוּ לְהִתְחַדָּשׁ בְּכָל יוֹם
וְיוֹם בְּרָצוֹנוֹת חֲדָשִׁים וְחֲזָקִים וְכוּ' לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ :

וְעַל-כֵּן הַטְּמָא שֶׁטָּבַל וְהִתְחַיֵּל לְהִטְהַר אֵינּוּ רְשָׁאֵי לֶאֱכַל בְּתֵרוּמָה עַד
שֶׁיַּעֲרִיב שְׁמֶשׁוֹ וְיֵבֵא הַיּוֹם שְׁלֹאֲחֵרְיוֹ, כִּי כְּפִי טְמֵאָתוֹ, אָף-עַל-פִּי שֶׁהִתְחַיֵּל
לְהִטְהַר וְטָבַל בְּמִקְוֵה, אָף-עַל-פִּי-כֵן אֵינּוּ יוֹצֵא מִיְדֵי טְמֵאָתוֹ בְּשִׁלְמוֹת עַד
שֶׁיִּמָּתִין עַל הַתְּחַלַּת הַיּוֹם שְׁלֹאֲחֵרְיוֹ שֶׁיְהִי נִמְשָׁךְ יוֹם חֲדָשׁ קְדוּשָׁה חֲדָשָׁה
רְצוֹנוֹת קְדוּשִׁים חֲדָשִׁים וְאִזְ דִּיקָא יְטַהַר לֶאֱכַל מִן הַקְּדוּשִׁים, וְזֶה סוּד
הַסְּפִירָה שֶׁצָּרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְסַפֵּר שְׁבַע שְׁבָתוֹת כְּמוֹ סְפִירַת יָמֵי הַנִּנְדָּה
לְהִטְהַר מִטְּמֵאָתוֹ, כְּמַבְּאָר בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ וּבִכְתָּבֵי הָאֲרִיז"ל, כִּי אֵי אֶפְשָׁר
לְהִטְהַר בְּשִׁלְמוֹת עַד שֶׁיִּזְכּוּ לְקַבֵּלַת הַתּוֹרָה, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׁמִמְתֵּינִים

וְסוֹפְרִים שֶׁבַע שָׁבָתוֹת וְהַעֲקָר לְהִתְחַזֵּק בְּכָל אֱלוֹ הַיָּמִים שְׂאִינוּ זֹכָה עֲדִין
לְשִׁלְמוֹת טְהָרְתוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת קְבֵלַת הַתּוֹרָה, לְהִתְחַזֵּק בָּהֶם בְּכָל יוֹם וְיוֹם
בְּרָצוֹנוֹת חֲזָקִים חֲדָשִׁים וְכַנ"ל, וַיְהִי חֲזָק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד בְּכָל מָה שֶׁיַּעֲבֹר
עָלָיו עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְיוֹם יִשׁוּעָתוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת טְהָרְתוֹ לְגַמְרֵי שְׂיֹכֵל לְאָכַל מִן
הַקְּדָשִׁים, וְהָבֹן הַיָּטֵב וְעַל-כֵּן תָּלוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע
מִשְׁעָה שֶׁהַכֹּהֲנִים שֶׁנִּטְמְאוּ רִשְׁאֵין לְאָכַל תְּרוּמָתָן אַחַר הָעֶרֶב שֶׁמֶשׁ
שָׁמְרָמוֹ עַל כָּל זֶה שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֱמוּנַת הָרָצוֹן
מִחֲדָשׁ לְגַמְרֵי, כִּי בְּכָל יוֹם וְיוֹם נַעֲשִׂין חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי, וּבְזֶה תָּלוּי כָּל טְהָרְתוֹ
וּקְדָשׁוֹ כַּנ"ל, שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת קְרִיאַת שְׁמַע, בְּחִינַת 'אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
הַיּוֹם-בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעִינַיֶךָ בְּחֲדָשִׁים וְכַנ"ל:

אות מב

וְגַם דָּעַת לְנִבּוֹן נֶקֶל שֶׁזֶה הַפְּסוּק וּבֵא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהַר וְאַחַר יֹאכַל מִן
הַקְּדָשִׁים, מְרָמוֹ עַל בִּיאַת שְׁמֵשׁוֹ בְּיוֹמוֹ הָאַחֲרוֹן בְּעַת פְּטִירְתוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת
בִּיאַת הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁל כָּל יְמֵי חַיָּיו שֶׁיֵּשׁ שְׁעָקָר גָּמַר טְהָרְתוֹ יִזְכֶּה רַק אַחַר בִּיאַת
שְׁמֵשׁוֹ לְגַמְרֵי, וְכַעֲיִן שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (יוֹמָא פְּרָק ו) שֶׁיֵּשׁ
כְּמָה וְכְמָה שְׂאֵף -על-פִּי שֶׁעָשׂוּ תְּשׁוּבָה וְהָיָה לָהֶם יְסוּרִים עֲדִין תְּשׁוּבָה
וְיוֹם כְּפוּר וְיִסּוּרִין תּוֹלִין עַד יוֹם הַמִּיתָה שֶׁמְכַפֵּר וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁהוּא
בְּבְחִינָה זֹאת אִם יִפֹּל חֵס וְשָׁלוֹם בְּדַעְתּוֹ מִחֲמַת זֶה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, לֹא יִזְכֶּה
גַּם אַחַר יוֹם הַמִּיתָה, שֶׁהוּא אַחַר בִּיאַת שְׁמֵשׁוֹ, לְאָכַל מִן הַקְּדָשִׁים, כִּי
בְּיָדָי הַטָּמֵא לְגַמְרֵי וְלֹא טָבַל עֲדִין אֵין מוֹעִיל לוֹ הָעֶרֶב שְׁמֵשׁ, רַק זֶה
שֶׁהִתְיַגֵּעַ כָּל יָמָיו בְּכָל מָה שֶׁעָבַר עָלָיו וְהִתְחַזֵּק בְּרָצוֹן הַנ"ל וְטָבַל בְּמִקּוֹה
וְהִתְחַיֵּל בְּכָל יוֹם לְהַטְהָר עֲצָמוֹ וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי שֶׁלֹּא עֲלָתָה בִּידוֹ לְהַטְהָר
בְּשִׁלְמוֹת, אֶף-עַל-פִּי-כֵן לִית רְעוּתָא טָבָא דְאַתְאַבִּיד, מְכַל שְׁכֹן דְּבוּר טוֹב
וּמַעֲשֵׂה טוֹב, עַד שֶׁיִּזְכֶּה שֶׁיִּשְׁלַם טְהָרְתוֹ אַחַר בִּיאַת שְׁמֵשׁוֹ בְּיוֹמוֹ הָאַחֲרוֹן,
בְּבְחִינַת וּבֵא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהַר וְאַחַר יֹאכַל מִן הַקְּדָשִׁים שֶׁהוּא חֲלָקוֹ הַטוֹב
לְעוֹלָם הַבָּא שֶׁיִּזְכֶּה אֵלָיו תִּכְרָף אַחַר בִּיאַת שְׁמֵשׁוֹ וְלֹא יִצְטָרֵף לְהִתְגַּלְגַּל
וְלִסְבֹּל מִהַ שְׁצָרִיף לְסַבֵּל מִי שֶׁלֹּא הָכִין אֶת עֲצָמוֹ כָּלל בְּיָמֵי חַיָּיו, כִּי אִז
בְּיוֹם הָאַחֲרוֹן מִתְקַבְּצִים כָּל מָה שֶׁחָטָף טוֹב בְּזֶה הָעוֹלָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְכָל
רָצוֹן וְרָצוֹן טוֹב שֶׁהָיָה לוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְרַק זֶה הוּא תִּקְוַתוֹ
וְהַשְׁאֲרָתוֹ לְנֶצַח וְאִז יִדַּע וַיִּבִּין כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַחֲלוּק שֶׁבֵּין מִי שֶׁהִשְׁתַּדַּל
וְרָדַף אַחַר הַתְּכָלִית בְּרָצוֹנוֹת חֲזָקִים בְּכָל יוֹם אֶף-עַל-פִּי שֶׁלֹּא זָכָה אֵלָיו
בְּשִׁלְמוֹת וּבִין מִי שֶׁלֹּא הִשְׁתַּדַּל כָּלל וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְלָאכִי ג) וְשִׁבְתָּם
וְרֵאִיתָם בֵּין צְדִיק לְרָשָׁע וְכוּ', שֶׁיְהִי חֲלוּק אֶפְלוּ בֵּין מִי שֶׁשָּׁנָה פָּרְקוּ מֵאָה
פְּעָמִים לְמִי שֶׁשָּׁנָה פָּרְקוּ מֵאָה פְּעָמִים וְאֶחָד (חֲגִיגָה ט) מְכַל שְׁכֹן וְכָל שְׁכֹן
בֵּין הַמְּשִׁתַּדֵּל לְאִינוֹ מְשִׁתַּדֵּל וְהַעֲקָר כְּפִי הַתְּקַרְבוֹתוֹ לְצְדִיקֵי אֱמֶת

הנכּללים בּזקנים דקדשה העוסקים להעלות כל הנופלים והרחוקים מאד מאד ממקומם שהם לרצון עליון וכנ"ל, אשרי שיאחז בהם:

אות מג

וזה בחינת שלש פרשיות שבקריאת שמע שהם 'שמע' ו'היה אם שמע' ו'יאמר', שהיא פרשת ציצית שקבעו בקריאת שמע, כי שלש פרשיות אלו הם כנגד שלש רגלים מקראי קדש שבהם מתגלה הרצון כמבאר שם בהתורה ואת העורבים הנ"ל:

ויש לבאר בפרטיות, כי פרשת שמע הוא כנגד בחינת פסח שהוא בחינת התגלות הרצון בכלל, כי בפסח היה עקר יציאת מצרים באותות נוראות מאד שעל-ידי זה נתגלה לעין כל שהכל מתנהג ברצונו יתברך לבד וזהו בחינת פרשת שמע שהוא בחינת קבלת על מלכות שמים בכלל, הינו שבפרשת שמע אנו מגלין שה' אחד והכל ברצונו יתברך לבד וראוי לנו לקבל עלינו על מלכותו, כי הוא לבדו מלך יחיד ואין זולתו שזהו בחינת פסח שנתגלה שהכל ברצונו יתברך והוא לבדו מולך בעולם, אבל עדיו לא נתגלה בפרטיות רצונות של השם יתברך במה נזכה לעבד אותו ולעשות רצונו עד חג השבועות הקדוש, שאז קבלנו תורתו הקדושה כל העשרת הדברות שכלול בהם כל התרי"ג מצוות שבהם גלה לנו רצונות בפרטיות שרצונו לעבד אותו באלו המצוות לשמר את השבת ושאר המצוות שכלם הם רצונות שלו וזהו בחינת ו'היה אם שמע' שהוא בחינת קבלת על מצוות וזה בחינת מה שכתוב שם שצריכין לקשר כל הרצונות לרצון השם יתברך שהוא בחינת רצון שברצונות וכו', כי כל זה נעשה על-ידי התורה שקבלנו בשבועות על-ידי משה רבנו עליו השלום, כי על-ידי התורה והמצוות מקשרים כל הרצונות לרצון השם יתברך (וכמו שמבאר לעיל על ענין ברפת 'אהבת עולם', עין שם). וכל זה זוכין על-ידי צדקה, כמו שכתוב (דברים טז) ושמתת לפני ה' אלקיך וכו' אתה ובנדך וכו' והגר והיתום וכו', אם אתה משמח שלי אני משמח את שלך וכו' (כמו שפרש רש"י) וכן מחיבים להרבות בקרבנות, כמו שכתוב שם ולא יראה את פני ה' ריקם איש כמתנת ידו וכו', כי קרבנות הם בחינת נדבת לב בחינת צדקה כמו שנכללו בפסוק אחד, כמו שכתוב (דברים כג) מוצא שפתיך תשמר שנקאמר על הקרבנות, עד 'בפיך' זו צדקה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה ו), כי ברגלים שאנו צריכין ביותר לקרא את הרצון ולגלותו, על-כן צריכין אז להרבות בצדקה ביותר כנ"ל, אבל אף-על-פי שקבלו התורה בשבועות חזרו וקלקלו על-ידי הערב רב בחטא העגל שהוא עבודה זרה - כפירות שנמשך ממצח הנחש והעקר על-ידי הספקות הנ"ל שחזרו

והתגברו להטיל ספק ברצון, בבחינת כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו וכנ"ל (באות ל) ועקר התקון היה באול ותשרי בארבעים ימים האחרונים מאול עד יום פפור שהם ימי רצון עד שבסכות והושענא רבא ושמיני עצרת נגמר התקון בכל שנה פיזוע וסכות הוא רגל השלישי, גמר השלש רגלים, והוא בבחינת פרשת ויאמר שבקריאת שמע שהוא פרשת ציצית, שהם תקון הלבושין שהוא בחינת סכות ענני כבוד בחינת (איוב לח) בשומי ענן לבוש, והוא בחינת גמר התקון הנעשה על ידי רבוי הצדקה ועל-כן בסכות מחיבים להרבות בקרבנות שהם בחינת צדקה ביותר, כי אז עוברים בבל תאחר, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה ד), כי סכות בחינת רבוי הצדקה בחינת קרבנות, כי צריכין להרבות בצדקה מאד לעניים הגונים כדי לחזק הרצון בכל פעם שלא יטילו עוד ספק וכנ"ל וכל זה הוא בחינת ציצית שהם תקון הלבושים, בחינת צדקה, בחינת (איוב כט) צדק לבשתי וילבישני, ועל-כן על פי רב כשפזחיר הפסוק על צדקה מזכיר דחקות העני בלבשו וכסותו, כמו שכתוב (שמות כב) כי הוא כסותה לבדו היא שמלתו לעורו וכו', (דברים כד) ושכב בשלמתו וברכך וכו', וכן (ישעיה לח) כי תראה ערום וכסיתו וכו' וכן (איוב לא) אם אראה אויב מבלי לבוש, וכן הרבה וזה בחינת (תהלים קב) תפלה לעני כי יעטף וכו' שמכנה דחקות העניות בשם עטיפה, הינו שאין לו במה להעטף, רק הוא מתעטף בצרתו בדחקו ועניו, כמו שפרש אדונינו, מורנו ורבונו זכרוננו לברכה על פסוק נפשם בהם תתעטף, שמתעטף מינה ובה, וגם דחקות העני במזונות מכנה בשם עטיפה, כמו שכתוב (איכה ב) העטופים ברעב וכו', כי צדקה מעלה ומתקן פגם נפילת הדעת של הימים שנפלו על-ידי הזקנים שאין להם שלמות וכו', כמו שמבאר שם שמשם היה יונק מצח הנחש חכמת הטבע וכו', עין שם, כי עקר פגם כל החכמות הרעות של חכמי הטבע נמשך מפגם הלבושים על-ידי שפגמו במצוות התורה שכלם הם בחינת לבושים וצמצומים וכלים לקבל על ידם השגת רצונו יתברך, כי באמת רצונו יתברך לבד מושל בעולם, אך בשביל הבחירה ובשביל קיום העולם העלים והסתיר והלביש רצונו בכמה וכמה הסתרות, וצריכין לעשות כמה וכמה לבושים קדושים על-ידי מצוות התורה כדי להשיג על ידם הארת הרצון העליון:

כי בחינת הרצון בעצמו אי אפשר לקבל מרבו או שגורם שבירת כלים, כי רבוי השמן גורם כבוי הנר, משם כל הטעותים והכפירות של חכמי הטבע שבאים מזחמת הנחש הקדמוני ממצח הנחש שרוצים להשיג מיד אלקותו יתברך בלי כלים ולבושים דקדשה ועל-כן תחלת התקון של עץ הדעת טוב ורע היה על-ידי לבושין כמו שכתוב (בראשית ג) ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו ולאשתו כתנות עור וילבישם, כי בתחלה היו שניהם ערמים ולא יתבשו, כי לא היו צריכין לבושים גשמיים רק דקים ורוחניים מאד בחינת כתנות אור, ועל-כן באמת נצטוו ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכלו ממנו, שמשם כל החקירות הרעות של חכמי הטבע, כמו בא בספרים קדושים, אבל אחר שהנחש התגרה בהם והסיתם לאכל משם עד שבאו לכפירות כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין לה) על-ידי שנכנסו בחקירות של עץ הדעת טוב ורע בלי לבושים, על-כן אחר כך

כְּשֶׁעָסַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַקוּנֵים עֲשֵׂה לָהֶם לְבוּשִׁים בְּחִינַת כְּתוּנֹת עוֹר, כִּי עָתָה עָקַר הַתַּקּוּן עַל-יְדֵי תַקּוּן הַלְבוּשִׁים שֶׁהֵם בְּחִינַת צִיצִית וּתְפִלִּין, שֶׁהֵם לְבוּשִׁים דְּשִׁכְיִנְתָּא דְּהִיא עֲנִיָּא בְּגָלוּתָא, בְּבְחִינַת כִּי הִיא כְּסוּתָה לְבִדּוּהָ וְכוּ', דָּא צִיצִית וְכוּ' (תַקּוּנִים סט) וְעַל-כֵּן צִיצִית הוּא בְּבְחִינַת צְדָקָה בְּחִינַת תַקּוּן הַלְבוּשִׁים שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הַכְּנַעַת מִצַּח הַנְּחָשׁ וּמִתְגַבֵּר הַתְּגָלוּת הַרְצוֹן וְכַנִּי"ל, וְזֶה בְּחִינַת סְכוּת שֶׁהוּא גִמְרַת תַקּוּן הַרְגָלִים בְּחִינַת בְּשׁוּמוֹ עֲנֵן לְבוּשׁוֹ כַּנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת פְּרָשָׁה שְׁלִישִׁית שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא פְּרָשַׁת צִיצִית שֶׁקָּבְעוּ בְּקְרִיאַת שְׁמַע שָׁבוּ נִזְכָּר יְצִיאַת מִצְרַיִם שָׁאז הָיָה עָקַר הַתְּגָלוּת הַרְצוֹן וְכָל הַשְּׁלֵשׁ רְגָלִים וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן נִזְכָּר שְׁלֵשׁ פְּעָמִים צִיצִית בְּפְרָשַׁת צִיצִית כְּנֻגַד שְׁלֵשׁ רְגָלִים וְכַנִּי"ל וְעַיִן בְּהַלְכוֹת עֶרֶב הַלְכָה ג הַנִּי"ל שֶׁסּ מְבַאֵר גַּם כֵּן עֲנֵן הַשְּׁלֵשׁ רְגָלִים וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַנִּי"ל שֶׁכָּלֵם הֵם בְּחִינַת תַקּוּנֵים הַנִּי"ל לְגָלוּת הָאֶרֶת הַרְצוֹן בְּעוֹלָם וְכוּ', אַדְּ שֶׁסּ הוּא בְּסַגְנוֹן אַחֵר קִצָּת כִּי שְׁבַעִים אֲנָפִין לְאוֹרֵיתָא וְהַכֹּל עוֹלָה אֶל מְקוֹם אֶחָד וְעַל-כֵּן קִיּוּם כָּל הַתּוֹרָה הוּא עַל-יְדֵי צִיצִית כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר טו) וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם זֹו מִיּוֹת וְכוּ' (בְּרִכּוֹת יד), לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעַשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים לְאַלְקֵיכֶם וְכוּ' כִּי עָקַר קִיּוּם הַתּוֹרָה הוּא עַל-יְדֵי צִיצִית שֶׁהוּא בְּחִינַת תַקּוּן הַלְבוּשִׁים בְּחִינַת צְדָקָה שֶׁמְכַנִּיעַ מִצַּח הַנְּחָשׁ שְׂרוּצָה לְבִטּוֹל אֶת כָּל הַתּוֹרָה חֵס וְשָׁלוֹם עַל-יְדֵי דְעוּתֵיהֶם הַרְעוֹת שֶׁל חֲכָמֵי הַטְּבַע שְׂיוֹנְקִים מִשֶּׁסּ וְכֵן מְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה 'מִשְׁפָּטִים' בְּסִימָן ז שֶׁצִיצִית בְּחִינַת אֱמוּנָה וְכוּ', וּמְבַטֵּל סְבֻרוֹת וְעִצּוֹת הַנְּחָשׁ וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שֶׁסּ עַל מֵאֵמֶר רַבָּה בַר בַּר חֲנָא תָּא וְאַחֲוֵי לָךְ טוֹרָא דְּסִינֵי דְּהַדְרָא לֵה עֲקָרְבָא שֶׁהֵם עִצַּת הַנְּחָשׁ וְכוּ' וְקִיּוּמוֹ כִּי חֲמַרֵי חוֹרְתָא שֶׁהֵם בְּחִינַת צִיצִית שֶׁמְכַנִּיעִים אוֹתָם וְכוּ' וּמְקִימִין אֶת הַתּוֹרָה, עַיִן שֶׁסּ:

אות מד

וְזֶה בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר ח) בְּהַעֲלוֹתָךְ אֶת הַנְּרוֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, כִּי הַנְּשִׁמָּה קְרוּיָה נֵר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי כ), נֵר הִ' נִשְׁמַת אָדָם חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי בָטָן וְעָקַר שְׂרָשׁ הַנְּשִׁמָּה הוּא בְּחִינַת רְצוֹן (כְּמוֹבָא בְּהַלְכוֹת עֶרֶב) וְעַל-כֵּן נִקְרָאת נִפְשׁ, לְשׁוֹן רְצוֹן וְעַל-כֵּן נִקְרָאת נֵר, כִּי תַקְרָף הַרְצוֹן הוּא כְּמוֹ נֵר דּוֹלֵק, בְּבְחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ח), כִּי עֲזָה כְּפִמּוֹת אֶהְבֶּה וְכוּ', שֶׁהוּא תַקְרָף הַרְצוֹן וְהָאֶהְבָּה וְהַשְׁתּוֹקְקוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמְבַאֵר שֶׁסּ רְשָׁפִיהָ רְשָׁפֵי אֵשׁ שְׁלֵהֲבַתָּיהָ, מִיּוֹם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֶהְבָּה וְכוּ', כִּי תַקְרָף הָאֶהְבָּה וְהַרְצוֹן לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בּוֹעֵר כְּמוֹ רְשָׁפֵי אֵשׁ שְׁלֵהֲבַת יָהּ שֶׁמִּמֶּנּוּ נִדְלָקִין כָּל הַנְּרוֹת הַקְּדוֹשִׁים בְּבְחִינַת לְאַנְהָרָא בּוֹצִינִין לְאַדְלָקָא שְׂרָגִין, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אוֹר הַנְּשִׁמָּה שֶׁקְרוּיָה נֵר הִ' שֶׁנִּדְלָקַת וּמֵאִירָה עַל-יְדֵי תַקְרָף הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה הַבּוֹעֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרְשָׁפֵי אֵשׁ שְׁלֵהֲבַת יָהּ וְעָקַר

אור וְגַר הַנְּשֻׁמָּה הוּא שְׁצָרִיכִין לְהָאִיר בְּכָל מֵינֵי תַקְוָה הַחֲשֵׁךְ וְצַלְמוֹת, כִּי רַק בְּשִׁבִיל זֶה יֵרְדֶה הַנְּשֻׁמָּה לְזֶה הָעוֹלָם לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּגוּף גְּשָׁמִי וְעֵכוּר כְּזֶה, כִּי גְשָׁמִיּוֹת הַגּוּף וְהָעוֹלָם הֵזֶה נִקְרָא חֲשֵׁךְ וּמַעֲצָם הַחֲשֵׁךְ לֹא הָיָה אֲפָשָׁר לְהַתְּקִים וְעַל-כֵּן הַמְּלֹאכִים כְּשִׁירְדוּ לְזֶה הָעוֹלָם נִכְשְׁלוּ מְאֹד מְאֹד כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּהּ, רַק הַנְּשֻׁמָּה נִמְשַׁכֶּת מִמְּקוֹם גְּבַהּ מְאֹד מֵרָצוֹן הָעֲלִיוֹן, עַל-כֵּן יֵשׁ לָהּ כַח אִם תִּרְצֶה לַעֲמֹד בְּמַלְחָמָה זֹאת, כִּי אִם תִּתְגַּבֵּר לְאַחֵז בְּשִׁרְשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת רָצוֹן, דְּהֵינּוּ שְׁלֵעוֹלָם לֹא תִנְיַח אֶת הָרָצוֹן הַטּוֹב בְּכָל מָה שְׁיַעֲבֹר עָלָיו, עַל-יְדֵי זֶה תִּוָּכַל לְהַתְּגַבֵּר לְעוֹלָם נֶגֶד חֲשֵׁכַת הַגּוּף וְהָעוֹלָם הֵזֶה, כִּי תַקְוָה הָרָצוֹן הוּא בְּחִינַת אֹר וְגַר שְׁמֵאִיר לְהֶאֱדָם בְּכָל מֵינֵי חֲשֵׁךְ וְצַלְמוֹת בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים יח) כִּי אַתָּה תֵּאִיר נְרִי ה' אֱלֹקֵי יִגִּיהַ חֲשָׁכִי, וְעַל-יְדֵי זֶה (שֵׁם) כִּי בִדְ אַרְוֵץ גְּדוּד וּבִאֱלֹקֵי אֲדַלֵּג שׁוּר שְׁאוּכַל לְהַתְּגַבֵּר נֶגֶד כָּל הַגְּדוּדִים וְהַחֲזִילוֹת נֶגֶד בְּרִזָּל הַרוּצִים לְהַפְסִיק חֵס וְשָׁלוֹם בֵּינִי וּבֵין אָבִי שְׁבַשְׁמִים, כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא לְבִי בּוֹעֵר עֲדִין בְּרִשְׁפֵי אִשׁ שְׁלֵהֶבֶת יֵה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר מִים רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹתָהּ וְכוּ' וְזֶה (שֵׁם קַלֵּט), גַּם חֲשֵׁךְ לֹא יִחְשִׂיד מִמֶּךָ וְלִלְיָהּ פִּיּוֹם יֵאִיר וְכוּ', וּכְתִיב (מִיכָה ז), אֵל תִּשְׁמָחִי אֵיבְתִי לִי כִי נִפְלִיתִי קִמְתִּי כִּי אֲשַׁב בַּחֲשֵׁךְ ה' אֹר לִי וְהִכַּל עַל-יְדֵי תַקְוָה הָרָצוֹן שֶׁהוּא עֶקֶר קִדְשַׁת הַנְּשֻׁמָּה בְּשִׁרְשָׁה שְׁנִקְרָאת בְּשִׁבִיל זֶה נֵר, כִּי הִיא מְאִירָה כְּמוֹ נֵר מִמֶּשׁ שְׁמֵאִיר בְּכָל מֵינֵי חֲשֵׁךְ וְזֶה בְּחִינַת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, כִּי הַנְּשֻׁמָּה כְּלוּלָה מִכָּל הַשְּׁבַע מִדּוֹת כִּידוּעַ וְיֵשׁ שְׁבַעַת מִדּוֹת בְּקִדְשָׁהּ, שֶׁהֵם כָּלֵל הַכֵּל, וְאֵת זֶה לַעֲמֵת זֶה יֵשׁ שְׁבַע מִדּוֹת רְעוֹת שְׁזָה בְּחִינַת שְׁבַעַת פְּרוֹת הַטּוֹבוֹת וְשְׁבַע פְּרוֹת הַרְעוֹת וְכוּ', בְּחִינַת שְׁבַעַת יְמֵי טוֹב וְשְׁבַעַת יְמֵי רָע, וְהֶאֱדָם בָּא לְזֶה הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל לְהַתְּנַסּוֹת בְּזֶה שְׁיַעֲבֹר עָלָיו כְּמָה מֵינֵי חֲשֵׁךְ הַכְּלוּלִים שְׁבַעַת שְׁזָה בְּחִינַת שְׁבַע מְדוּרֵי גִיהֵנָם שֶׁהֶאֱדָם נֶעֱנַשׁ בָּהֶם חֵס וְשָׁלוֹם כְּשֶׁלֹּא עָמַד בְּנִסְיוֹן וְנִכְשַׁל בָּהֶם, שְׁזָה בְּחִינַת וְשְׁבַעַת עֲדִינּוּ יִחְלַפּוּן עֲלוּהִי, וּבִפְרֹט מִי שְׁרוּצָה לְהַתְּחִיל לְכַנֵּס בְּעַבּוּדַת ה' וְלְהַתְּקַרֵּב בְּאִיזָה הַתְּקַרְבוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁכָּל מִי שְׁחוֹתֵר וְעוֹסֵק לְנִתְקַ עֲצָמוֹ מִהֲרַע וְלְהַתְּקַרֵּב אֶל הַטּוֹב, כְּמוֹ כֵּן מְתַגַּרִּים וּמְתַגַּבְרִים בּוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּכְמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּהּ (סֵפֶה נב) כָּל הַגְּדוּל מִחֲבֵרוֹ יֵצֵרוֹ גְּדוּל מִמֶּנּוּ, וּכְמוֹ שְׁכֻתוֹב (תְּהִלִּים קמב) בְּאַרְחֵ זֹ אֶהְלֵךְ טְמֵנוּ פַח לִי וְעַל זֶה צֶעֶק דָּוִד (שֵׁם סט) טְבַעְתִּי בִּינוֹן מְצוּלָה וְאִין מְעַמְד וְכוּ' וּכְתִיב (שֵׁם פח) שְׁתַּנִּי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת בְּמַחְשָׁפִים בְּמַצוּלוֹת וְכוּ', וְכֵן הִרְבֵּה. וְעַל כָּל זֶה עֶקֶר הָעֲצָה וְהַתְּחַבּוּלָה הוּא הַתְּגַבְרוּת הָרָצוֹן דְּקִדְשָׁה, שְׁכֻשְׁהֶאֱדָם מִתְחַזֵּק אֵיךְ שֶׁהוּא בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֶת הָרָצוֹן דְּקִדְשָׁה וְלְהַתְּחִיל בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ בְּרָצוֹנוֹת חֲזָקִים חֲדָשִׁים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְכוּ', אֲזִי הָרָצוֹן דְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא עֶקֶר קִדְשַׁת הַנְּשֻׁמָּה כְּנִי"ל מְאִיר לוֹ כְּמוֹ נֵר מִמֶּשׁ שְׁמֵאִיר בְּכָל מֵינֵי חֲשֵׁךְ שְׁבַעוֹלָם, וְעַל-כֵּן הֵם בְּחִינַת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, כִּי צָרִיכִין לְהָאִיר בְּכָל מֵינֵי חֲשֵׁךְ שְׁכְּלוּלִים בְּשְׁבַעַת שְׁמֵשׁ כָּל הַנְּפִילוֹת שְׁבַעוֹלָם חֵס וְשָׁלוֹם בְּבְחִינַת כִּי שְׁבַע יַפֵּל צְדִיק וְקָם (מִשְׁלִי כד) כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל נִקְרָא צְדִיק כְּמוֹ שְׁכֻתוֹב, וְעָמַד כָּלֵם צְדִיקִים וּבִפְרֹט מִי שְׁרוּצָה לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּבְהִכָּרַח שְׁיַעֲבֹר עָלָיו כְּמָה וְכְמָה מֵינֵי חֲשֵׁךְ כְּמַעַט בְּלִי שְׁעוֹר, וְכָל קִיוְמוֹ בְּכָל מֵינֵי נְפִילוֹת חֵס וְשָׁלוֹם הוּא עַל -יְדֵי הָרָצוֹן שְׁנִקְרָא נֵר ה' שְׁכְּלוּל מִבְּחִינַת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת שְׁמֵאִיר בְּכָל הַמִּדּוֹת הַכְּלוּלִים

בשבעה לעלות מכל הנפילות מחשך לאור גדול בבחינת כי שבע יפל צדיק וקם שיזכה לעסק בתורה שהיא בחינת (משלי ט) חצבה עמודיה שבעה, ובתפלה שהיא בחינת (תהלים קיט) שבע ביום הללתיך אבל אי אפשר לזכות לזה כי אם על-ידי שמקשרים עצמו לצדיקי אמת שהם כלולים בבחינת משה שנסתלק ברעוא דרעוין ברצון שברצונות שהוא עומד בין שמד לרצון ועושה גרים ובעלי תשובה בעולם, כי מעלה אותם משמד לרצון, כי רק הוא מאיר ומכניס תקף הרצון דקדשה בכל אחד ואחד אפלו אם נפל חס ושלוס למקום שנפל הוא מכניס בו גם כן שיתגבר בתקף הרצון הטוב ועל-ידי זה הוא מעלהו משמד לרצון וכנ"ל וזהו בהעלותו את הנרות-כשתרצה להדליק ולהעלות את הנרות הקדושות שהם בחינת נפשות ישראל שיבערו להשם יתברך ונגרם יהיה הולך ומאיר בכל מיני חשך כנ"ל, אל מול פני המנוחה ואירו שבעת הנרות-פני המנוחה זה בחינת הצדיק שהוא בחינת משה שהוא בחינת פני המנוחה שכל המנוחה הטהורה שהם כלל נשמות ישראל מאירים ממנו, כי הוא שרש כלם, ועל-כן נקרא פני המנוחה, כי פנים לשון רצון, כמו שמבאר שם בהתורה ואת העורבים הנ"ל ועל-כן הזהיר את הכהנים שהם בחינת הזקנים דקדשה העוסקים להעלות נפשות ישראל לבחינת (ישעיה סא) ואתם כהני ה' תקראו וכנ"ל, שיכונו תמיד להעלות ולקשר את שבעת הנרות שהם כלל הנשמות הכלולים בשבעה כתות וכל נשמה ונשמה כלולה משבע מדות וכנ"ל, שיעלה ויקשר כלם אל מול פני המנוחה שהוא הצדיק בחינת משה שמכניס תקף הרצון דקדשה בלב כל אחד לבל יניח את הרצון הטוב לעולם ועל-ידי זה יעלו וידליקו ויאירו ושום חשך לא יוכל להחשיך להם, כי נרם לא תכבה, כי מקשרים בהצדיק בחינת משה שהוא בחינת משיח שנאמר עליו כי בשם קדשך נשבעת לו שלא תכבה נרו לעולם ועד:

אות מה

ועל-כן נסמך פרשת הדלקת נרות המנוחה לחנכת המשכן בפרשה זאת וכן בפרשת תצוה שנסמכה מיד אחר כל מעשה המשכן וכליו הנאמר בפרשת תרומה, ואחר כך מתחיל תקף במצות הדלקת נרות המנוחה, ואינו מדבר עדין משום קרבנות רק מנרות המנוחה, וכמבאר במדרשים ענין זה לענין גדלת מעשה המנוחה ונרותיה, כי עקר כלל המשכן היה לתקן חטא העגל שהוא עבודה זרה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה וכלל המשכן הוא בחינת צדקה, בחינת (שמות כה), מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתו, כי צדקה מתקן פגם הזקנים הפגומים וכו' ומגביר הרצון דקדשה הנמשך על-ידי הזקנים שבקדשה כנ"ל בהתורה הנ"ל, כי משה ראה גדל התגרות השטן שיש לו כח כל כך להתגרות בהאדם בזה העולם

עד אשר אחר שהוציאם ממצרים באותות נוראות פאלה וקרע להם את היס וכו' ונתן להם את התורה בקולות וברקים וכו' ובהתגלות אלקות נורא ומרעיד כזה וכו' וכו', ואף-על-פי-כן אחר כל אלה הכשילם על-ידי הערב רב בפגם עבודה זרה של העגל שהוא בחינת שמד, על-כן פשנתרצה להם השם יתברך במ"ס ימי רצון האחרונים מאלול עד יום פפור צנה להם לעשות משכן, וכלל המשכן הוא בחינת נדבת לב צדקה כדי לחזק את הרצון דקדשה, כי בהמשכן ובית המקדש היו כל הקרבנות שבאו לרצון, כמו שכתוב (ויקרא יט), לרצונכם תזבחוהו ועל-כן מזכיר בתחלה תקף ומיד פרשת המנוחה בפרשת תצוה ובפרשת בהעלותך כנ"ל, כי זה העקר שצריכין להגביר הרצון בתקף גדול כל כך עד שיאיר לעולם ולא יפסק בכל מיני חשך שעוברים על כל אדם כפי מה שהוא, שזהו בחינת מעשה המנוחה כנ"ל, בחינת להעלות נר תמיד וכנ"ל, וזה נעשה בכל אדם ובכל זמן בכל דור ודור, שבכל מה שעובר על האדם עקר תקונו על-ידי תקף הרצון כנ"ל, שעל-ידי זה מעלים הכל משמד לרצון כנ"ל, כי עקר בחינת עבודה זרה ושמד הוא בחינת תאוות ממון וטרדת ומרירת הפרנסה מה שהשטן והבעל דבר מפיל את כל אחד בדעתו לטבעיות ורוצה להרחיקו מאמונת ההשגחה והרצון העליון ומחמת זה דואג תמיד על ממון ופרנסה, מחמת שרואה שעתה נתמעטה פרנסתו, ויש שיש לו ממון הרבה אבל מתאוה יותר ויותר וכו', וכל זה נמשך מבחינת כפירות ברצון והשגחה שהם בחינת שמד ועבודה זרה, כי כל העבודה זרה ותחובים בממון כמו שכתוב בהתורה צוית צדק וכו' (סימן כג) והתקון לזה בחינת מעשה המשכן, בחינת צדקה לעניים הגונים וכשרים באמת, כי ל"ט מלאכות ממשכן גמרינו, וכל עסקי המשא ומתן והמלאכות כלולים בל"ט מלאכות, וצריך כל אחד להרבות בצדקה ולכונן להמשיך על עצמו קדשת המשכן שעשה משה שעשאו בתקונים פאלה לתקן לדורות חטא העגל שהוא עבודה זרה בחינת תאוות ממון, כי בהמשכן כלול כל הגונון עלאין המלבשין בכסף וזהב ונחשת ותכלת וארגמן וכו' שבשרשם הם גבוהים מאד, כי הם עקר גדלת הבורא יתברך שמו, כמו שאיתא במקום אחר (סימן כה), אך למטה נפלו מאד עד שרב התרחקות בני האדם מהשם יתברך הוא על-ידי טרדת הממון והחפצים, שכלם כלולים בכסף וזהב ונחשת ותכלת וכו' ומי שמקשר עצמו לצדיקי הדור האמתיים בחינת משה ומרבים בצדקה דקדשה לשמים ולא להתפאר, על-ידי זה זוכים שמאיר בהם הארת הרצון, מבחינת משה, עד שיאיר להם בכל מיני חשך לעלות משם כנ"ל, כי המשכן נעשה בקדשה כזאת שאפלו בחרבנו יגן על ישראל בבחינת (שמות לח) אלה פקודי המשכן -משכן, משכן בבנינו ומשכן בחרבניה, בבחינת (במדבר כד), מה טבו אהלך יעקב משפנותיך ישראל, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה אפלו פשהם חרבים מגנים על ישראל. ובשביל זה הקימו את המשכן בכל פעם ופרקוהו בעצמן ונסעו עמו ממקום למקום במדבר חשך ואפלה מקום נחש שרף ועקרב וכו', ואחר כך חזרו והקימוהו וכו', להורות לדורות שאפלו כשהמשכן יהיה נפרק וחרוב יגן עליהם, ואם יקשרו רצונם תמיד בקדשת המשכן ובית המקדש וכליו, והכל בכח הצדיקי אמת העוסקים בבנין המשכן בכל דור

ודור כמו שמבאר בהתורה אומר וכו' (סימן רפב) על-ידי זה יוכלו לעבר בשלום בכל המדבריות בכל מיני חשד וצלמות אפלו כשעוברים חס ושלום במקום נחש ושרף ועקרב וצמאון וכו', שבכל מקומות אלו בהכרח שיעבר בהם הרוצה לגשת אל הקדש, בפרט מי שנכשל כבר במה שנכשל ורוצה לשוב שבהכרח שיעבר באלו המקומות, בבחינת מה שאמר רבנו זכרנו לברכה על מאמר רבותינו זכרונם לברכה בהינו דעאל וכו' (עין בהתורה רציצא בסימן כז). ומכלם יצילנו ה' על-ידי תקף הרצון דקדשה שיזכה על-ידי התקשרות לצדיקי אמת וכנ"ל ועל-פן הזכיר בתחלה מעשה המנורה אחר מעשה המשכן כנ"ל, כי מעשה המנורה ונרותיה הם עקר אור הרצון שהיה מאיר במשכן ובית המקדש כנ"ל, שעל-ידי זה עולים מכל מיני חשד שבעולם, בבחינת (תהלים יח) כי אתה תאיר גרי וכו'.

אות מו

ובשביל זה נתקשה משה מאד על מעשה המנורה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, וביותר מבאר במדרש רבה פרשת בהעלותך פרק טז, מובא בילקוט הראובני פרשת תרומה שנתקשה בה מאד, ואפלו כשהשם יתברך גלה לו חזר ושכח מעשיה כשיירד, וחזר ועלה ושאל ופרש לו וחזר ושכח וכן כמה פעמים, עד שאמר לו הקדוש ברוך הוא לך אצל בצלאל והוא יעשה אותה מיד וכו' ומיד עשה אותה בצלאל התחיל תמה ואמר, אני כמה פעמים הראה לי הקדוש ברוך הוא ונתקשתי לעשותה ואתה שלא ראית עשית מדעתך - בצלאל בצל אל היית עומד כשהראה לי הקדוש ברוך הוא עשית, עד כאן לשונו וכל רואה ישתומם על המראה הזאת, איך יתכן שמושה לא ידע ונתקשה כמה פעמים על עשיתו ובצלאל עשה אותה מיד ואם מחמת שהיה עומד בצל אל כשהראה הקדוש ברוך הוא למשה עשית, הלא משה בעצמו בודאי עמד שמה והשם יתברך בעצמו למד עמו וגלה לו עשיתו פעם אחר פעם, ואף-על-פי-כן נתקשה כל כך. ובצלאל שעמד רק מצדו בצל אל השיג לעשותה מיד, אם רבי לא שנה חיא מנליה אך מה שאפשר להבין בזה מרחוק אנו מחיבים לחתור ולפרש דברי רבותינו זכרונם לברכה הקדושים העמקים מאד מאד, כי בודאי משה נתקשה מאד מאד כמה פעמים במעשה המנורה שהוא בחינת לעשות כלי קדושה ונוראה כזאת שיוכל להאיר על ידה הארת הרצון דקדשה בכל ישראל, בכל אחד ואחד משראלי בכל מה שיעבר עליו כל ימי חייו, שבכל מיני חשד ובכל מיני ירידות ונפילות שיעברו עליו בכלם יתברך בתקף הרצון שיאיר לו לעלות מכלם כנ"ל, כי בודאי קשה מאד להשיג השגת עשית כלי נפלאה כזאת, בפרט שכבר ראה משה בעיניו מה

שְׁנַעֲשֶׂה בְּזֶה הָעוֹלָם שְׂאֲחֲרֵי כָּל הָאוֹתוֹת נוֹרָאוֹת שֶׁעָשָׂה עִם יִשְׂרָאֵל
בִּיצִיאַת מִצְרַיִם וּקְרִיעַת יַם סוּף וּמִתּוֹ תוֹרָה וְכוּ', אַחַר כֵּן עָשׂוּ מַה שֶׁעָשׂוּ
וְכַנִּי"ל, וְהִבִּין וְרָאָה כִּמָּה וְכִמָּה קִשָּׁה לַעֲזוֹר לְבַעַל בְּחִירָה, עַל-כֵּן לֹא הָיָה
יָכוֹל לְהַשִּׁיג וּלְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ עֲשִׂית הַמְּנוּרָה שֶׁהִיא בְּחִינַת הָאֶרֶת הָרְצוֹן
בְּתַקוּנִים נִפְלְאִים כְּאֵלֶּה הַמְרַמְזִים בְּשַׁבְּעָה קִנֵּי הַמְּנוּרָה וּשְׁמוֹנֶה עָשָׂר
פְּרָחִים וְתִשְׁעָה כְּפִתּוּרִים וְעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם גְּבִיעִים שְׁכָלָם עוֹלִים מ"ט, כְּנֻד
מ"ט יְמֵי הַסְּפִירָה שֶׁעָבְרוּ עַל יִשְׂרָאֵל וְאַחַר כֵּן קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה בַּיּוֹם
הַחֲמִשִּׁים כְּמִבְּאֵר כָּל זֶה בְּכּוֹנֶנֶת הָאֲרִיז"ל, וּמוֹבָא שֶׁהוּא שֶׁרַשׁ הַתּוֹרָה
בְּחִינַת שַׁעַר הַחֲמִשִּׁים שֶׁהוּא שֶׁרַשׁ הַתּוֹרָה שֶׁלֹּא הִשִּׁיגוּ מִנְּשָׂה בְּחִיּוֹ רַק בְּעַת
הַסְּתַלְקוֹתָיו נִסְתַּלַּק לְשָׁם, כִּי שָׁם הוּא בְּחִינַת רְצוֹן הָעֲלִיּוֹן, בְּחִינַת רְצוֹן
שֶׁבְּרַצוֹנוֹת שֶׁמְכַנִּיס תִּקְוַת הָרְצוֹן דִּקְדוּשָׁה בְּלֵב כָּל יִשְׂרָאֵל שֶׁיֵּאִיר לָהֶם בְּכָל
מִינֵי חֲשָׁד וְכוּ' כַּנִּי"ל, וְעַל-כֵּן נִתְקַשָּׂה עַל זֶה מְאֹד, אֲבָל בְּצִלְאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַתְּלִמִּיד הַהֶגוֹן, הִבִּין וְרָאָה בְּצִלְאֵל, שֶׁמָּה שֶׁנִּתְקַשָּׂה מִנְּשָׂה כָּל כֵּן הוּא
מַחֲמַת עֵצָם עֲנוּתָנוֹתוֹ הַגְּדוֹלָה שֶׁהִיָּה עֲנֵו מְאֹד וְלֹא רָצָה לְהַחֲזִיק טוֹבָה
לְנַפְשׁוֹ, וְכַמְבֹּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא פְּרָשַׁת בְּהַעֲלוֹתָךְ וְעַל-כֵּן
נִתְקַשָּׂה כָּל כֵּן וְלֹא הִבִּין אֵיךְ יַעֲשֶׂה מְנוּרָה בְּתַקוּנִים כְּאֵלוֹ שֶׁיֵּאִיר הָרְצוֹן
לְנֶצַח וְכוּ' כַּנִּי"ל, מַחֲמַת שֶׁהִבִּין שֶׁהַדָּבָר תְּלוּי בּוֹ שֶׁצָּרִיךְ שֶׁיְהִיָּה נִכְלָל כָּל כֵּן
בְּרַצוֹן הָעֲלִיּוֹן עַד שֶׁיּוּכַל לְהַכְנִיס הָרְצוֹן לְנֶצַח בְּכָל יִשְׂרָאֵל וְהוּא בְּעֲנוּתָנוֹתָיו
לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַשִּׁיג שֶׁיְהִיָּה לוֹ כַּח כְּזֶה, עַל כֵּן נִתְקַשָּׂה מְאֹד מְאֹד עַל זֶה,
אֲבָל בְּצִלְאֵל תְּלַמִּידוֹ הִבִּין מִרְחוֹק גְּדֻלַּת רַבּוֹ מִנְּשָׂה שֶׁאֲדַרְבָּא מַחֲמַת
עֲנוּתָנוֹתוֹ הַגְּדוֹלָה כָּל כֵּן הוּא נִכְלָל בְּתַכְלִית הַבְּטוּל בְּרַצוֹן הָעֲלִיּוֹן, כִּי שָׁם
אֵי אֶפְשָׁר לְהַכְלִיל בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם עַל-יְדֵי תַכְלִית הָעֲנָוָה וְהַבְּטוּל כְּמוֹ מִנְּשָׂה
עַל-כֵּן בְּצִלְאֵל בְּחִינַת הַתְּלַמִּיד הַשִּׁיג מִיָּד עֲשִׂיתָה כִּי הוּא אָמַר אֲנִי בְּטוּחַ
בְּכַחוֹ שֶׁל זָקֵן שֶׁהוּא מִנְּשָׂה רַבֵּנוּ שֶׁבּוֹדָאֵי אַעֲשֶׂה אוֹתָהּ וְאֶגְמַר אוֹתָהּ כְּרַאוּי,
כִּי אֲנִי מֵאֲמִין בְּכַחוֹ שֶׁל רַבִּי שֶׁבּוֹדָאֵי יִגְמַר וְיִגְמַר וְיִכְנִיס הָאֶרֶת הָרְצוֹן בְּזֶה
הָעוֹלָם עַד שֶׁיֵּאִיר לָהֶם בְּכָל מִינֵי חֲשָׁד, כִּי הַצְּדִיק הָאֲמֵת אֵינּוּ יָכוֹל לִידַע
מִגְּדֻלַּת עֵצָמוֹ כָּל כֵּן מִגְּדֻלַּת הַבְּטוּל וְהָעֲנָוָה שֶׁלוֹ כְּמוֹ שֶׁיּוּכַל לְהַשִּׁיג מִרְחוֹק
בְּחִינַת הַתְּלַמִּיד, כִּי הִבִּין שֶׁמַּחֲמַת זֶה בְּעֵצָמוֹ שֶׁנִּתְקַשָּׂה כָּל כֵּן עַל עֲשִׂיתָה
שֶׁזֶה מַחֲמַת עֲנוּתָנוֹתוֹ עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא יִגְמַר הַתְּקוּן שֶׁל הַמְּנוּרָה הַנִּי"ל
שֶׁהוּא הָאֶרֶת הָרְצוֹן וְכוּ' כַּנִּי"ל, וְעַל-כֵּן בְּצִלְאֵל דִּיקָא עָשָׂה אוֹתָהּ כְּרַאוּי
וְהַכֵּל בְּכַחוֹ שֶׁל מִנְּשָׂה רַבּוֹ וְכַנִּי"ל:

אות מז

וְזֶהוּ בְּחִינַת מְרָאָה הַמְּנוּרָה שֶׁל זְכַרְיָה שֶׁמִּפְטִירִין בְּפְרָשַׁת בְּהַעֲלוֹתָךְ
וּבְשִׁבְתַּת חֲנֻכָּה שֶׁרָאָה אֶת הַמְּנוּרָה וְכוּ' (זְכַרְיָה ד) וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד
מִיְמִין וְאֶחָד מִשְּׂמָאל וְאָמַר מָה אֵלֶּה אֲדוּנֵי, וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלֹא יָדַעְתָּ מַה אֵלֶּה,

וַיֹּאמֶר לֹא יִדְעֵתִי, הֵינּוּ שְׁגִם זְכָרֶיהָ נִתְקַשָּׁה עַל עֵסֶק תִּקּוּן הַמְּנוּרָה מֵאֵד מִחֲמַת שְׂרָאָה שְׁשָׁנִים זֵיתִים עָלֶיהָ שֶׁהֵם שְׁנֵי אֵילָנוֹת אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְּׂמָאל שֶׁהֵם בְּחִינַת אֵילָנָא דְחַיִּי וְאֵילָנָא דְמוֹתָא, שֶׁהֵם בְּחִינַת סֹטְרָא דְקִדְשָׁה וְסֹטְרָא אַחְרָא שְׁכַנְגְדָּה, שְׁמִתְגַּבֵּר בְּכָל פְּעַם רַע לְעַמַּת טוֹב וְכוּ', עַל-כֵּן שָׁאֵל מַה אֱלֹה שְׁתֵּי פְעָמִים, כִּי לֹא הָיָה יָכֹל לְהַשִּׁיג אֵיךְ יִכּוֹלִין לְכַבֵּשׁ הַר כְּזֶה, מֵאַחַר שֶׁהַסֹּטְרָא אַחְרָא מִתְגַּבֵּרֶת כְּנֶגֶד כָּל אָדָם כָּל כֶּךָ כָּל כֶּךָ בְּכָל פְּעַם וְהַשִּׁיב לוֹ הַמְּלֶאֶךָ (שָׁם) לֹא בְּחִיל וְלֹא בְּכַח כִּי אִם בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת, בְּחִינַת רְצוֹן שְׁנִקְרָא רִיחַ ה' כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יַחְזִקְאֵל כ) הַעוֹלָה עַל רוּחְכֶם, הֵינּוּ עַל-יַדֵּי תִקְוָה הַרְצוֹן דְקִדְשָׁה הַנִּמְשָׁךְ מֵרוּחַ ה' עַל-יַדֵּי הַצַּדִּיקִי אֲמַת בְּחִינַת מִשָּׁה עַל-יַדֵּי זֶה יִתְגַּבֵּר כָּל אֶחָד לֹא בְּחִיל וְלֹא בְּכַח כִּי אִם עַל-יַדֵּי תִקְוָה הַרְצוֹן וְכוּ' וְכַנִּ"ל וְזֶהוּ (זְכָרֶיהָ ד) מִי אֲתָה הַר הַגְּדוֹל לְפָנַי זְרַבְבֵּל לְמִישׁוֹר שְׁאֵפְלוֹ הַהָר הַגְּדוֹל שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשׁוֹנְאִים וְהַמוֹנְעִים הַגְּדוֹלִים (וְכַעֲיִן שְׁפָרֵשׁ רַשִׁי"י שָׁם) לְפָנַי זְרַבְבֵּל לְמִישׁוֹר כִּי כָלִם יִתְבַּטְּלוּ לְפָנַי הַצַּדִּיק הָאֲמַת בְּחִינַת זְרַבְבֵּל שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ עַל-יַדֵּי תִקְוָה הַרְצוֹן שְׁיֵאִיר בְּיִשְׂרָאֵל וְכַנִּ"ל וְזֶה שְׁכַתְבֵּן אֲדוֹנֵינוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָה בְּסִפְרָה א"ב, שְׁעַל-יַדֵּי הַדְּלָקָת גֵּר תְּמִיד נִצְלִין מְגֻזְרֵת שְׁמֵד, כִּי גֵר תְּמִיד הוּא בְּחִינַת הַרְצוֹן שְׁעַל-יַדֵּי זֶה נִתְבַּטְּל בְּחִינַת שְׁמֵד כִּי עוֹלִים מְשָׁמֵד לְרְצוֹן וְכַנִּ"ל:

אות מח

וְזֶהוּ בְּחִינַת גְּדֻלַּת קִדְשָׁת חֲנֻכָּה שְׁמִמְשִׁיכִין אֵז כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּבֵיתוֹ קִדְשָׁת גֵּרוֹת הַמְּנוּרָה, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה מְכַנְיָעִין בְּכָל שָׁנָה מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שְׁרָצוּ לְהַשְׁפִּיחַ תּוֹרָתוֹ וְגִזְרוֹ אֵז כְּמָה שְׁמֵדוֹת עַל יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה (וַיִּקְרָא רַבָּה פְּרָק יג), כִּי כָל זֶה מְבַטְּלִין עַל-יַדֵּי קִדְשָׁת גֵּר חֲנֻכָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת קִדְשָׁת גֵּרוֹת הַמְּנוּרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֲרֵת הַרְצוֹן וְכַנִּ"ל וְזֶה שְׁמוּבָא בְּסִפְרֵי קִדְשׁ מְגֻדֵל נוֹרָאוֹת קִדְשָׁת חֲנֻכָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדְּלָקָת גֵּרוֹת הַמְּנוּרָה, עַד שְׁגִם בִּימֵי נַח תִּכְרָף אַחַר הַמְּבוּל בְּאֵה הַיּוֹנָה וְהִנֵּה עָלָה זֵית טָרֵף בְּפִיהָ, שְׁמֵרְמֵז עַל שְׁמֵן הַמְּנוּרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲנֻכָּה שְׁמֵרְמֵז לְמִשְׁטָף מֵיִם רַבִּים, מְבַחֲנֵת מִימֵי הַמְּבוּל הַמְּתַגַּבְרִים בְּכָל דוֹר בְּכָל פְּעַם לְהַחְרִיב אֶת הַעוֹלָם חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אֵךְ עֵקֶר הַתִּקּוּן עַל-יַדֵּי עָלָה זֵית בְּחִינַת שְׁמֵן גֵּר חֲנֻכָּה בְּחִינַת שְׁמֵן הַמְּנוּרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֲרֵת הַרְצוֹן שְׁמֵרְמֵז בְּכָל מִינֵי חֲשָׁךְ אֲפְלוֹ בְּחֻשְׁכַּת מִי הַמְּבוּל חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כִּי הַכֹּל מִתְבַּטֵּל עַל-יַדֵּי הָאֲרֵת הַרְצוֹן שְׁמֵרְמֵז בְּעָלָה זֵית שֶׁהִבִּיאָה הַיּוֹנָה לְעֵת עֶרֶב שְׁמֵרְמֵז עַל עֵקֶבוֹת מְשִׁיחָא בְּחִינַת (זְכָרֶיהָ יד) וְהִנֵּה לְעֵת עֶרֶב יְהִיֵּה אוֹר. וְעַל-כֵּן בְּאֲמַת מְבֹאֵר בְּמִדְרָשׁ הַנְּעֵלָם עַל פְּסוּק וְהִנֵּה עָלָה זֵית הַנִּ"ל שְׁלוּלָה גֵּרוֹת הַמְּנוּרָה, בְּחִינַת גֵּר חֲנֻכָּה כְּבָר אֲבָדָה פְּלִטָּה יְהוּדָה מִן הַעוֹלָם, כִּי עֵקֶר קִיּוּמָנוּ עֲתָה הוּא עַל-יַדֵּי הָאֲרֵת הַרְצוֹן הַנִּ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת גֵּרוֹת הַמְּנוּרָה וְכַנִּ"ל:

רַאשֵׁי פְּרָקִים לְהַלְכוֹת פֶּסַח מִחֲבַר לְהַלְכוֹת בְּרֶכֶת הַשַּׁחַר עַל -פִּי הַתּוֹרָה
שְׁמֹשֶׁה עוֹמֵד בֵּין שְׁמַד לְרִצּוֹן:

אות מט

וְזֶה בְּחִינַת פֶּסַח וְשְׁבוּעוֹת, כִּי בְּפֶסַח הַתְּחִלַּת הַתְּקַרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם
שְׁבַשְׁמִים שָׂאזוּ יֵצְאוּ מִטְּמֵאת הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁהֵם
בְּחִינַת שְׁמַד לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ לְכָלֵּל בְּרִצּוֹן הָעֲלִיּוֹן שֶׁזֶה בְּחִינַת פְּדִיּוֹן
הָעֲלִיּוֹן הַכּוֹלֵל הַנִּי"ל, כִּי גֵאֶלֶת מִצְרַיִם בְּחִינַת פְּדִיּוֹן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים
יד), וְהַפּוֹדֵד מִבֵּית עֲבָדִים וְכוּ' אֲבָל זֶה הַפְּדִיּוֹן הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת רַעְוָא
דְּרַעְוִין שֶׁהוּא בְּחִינַת י"ג תְּקוּנֵי דִיקְנָא שֶׁזֶה זֹכֵיךְ רַק בְּשְׁבוּעוֹת שֶׁהוּא
קִבְּלַת הַתּוֹרָה שָׂאזוּ נִתְגַּיְרִין יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י שֶׁנִּכְנָסוּ בְּהִזָּאָה
וּטְבִילָה כְּגַר וְכוּ' וְעַל -כֵּן אִזּוּ בְּשְׁבוּעוֹת בְּאֶמֶת נִגְלָה כְּזֶקֶן מְלֵא רַחֲמִים
שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּנֵי דִיקְנָא שֶׁהִמְשִׁיךְ מֹשֶׁה אִזּוּ שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּדִיּוֹן הַנִּי"ל,
אֲבָל בְּשַׁעַת יִצְיָאת מִצְרַיִם הָיָה קֶשֶׁה לְהִמְשִׁיךְ בְּחִינַת פְּדִיּוֹן הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה,
עַל-כֵּן הָיָה קֶשֶׁה מְאֹד יִצְיָאת מִצְרַיִם אֲשֶׁר מִחֲמַת זֶה מֵאֵן בְּתַחֲלָה מֹשֶׁה
בְּשִׁלְיָחוֹתוֹ וְאָמַר שֶׁלַח נָא בְּיַד תִּשְׁלַח (שְׁמוֹת ד) כִּי יָדַע שֶׁאֵין בְּכַחוֹ
לְהִמְשִׁיךְ בְּחִינַת הַנִּי"ל בְּשִׁלְמוֹת, וְעַל-כֵּן בּוֹדֵאֵי יִקְלְקְלוּ אַחֵר כֶּדֶ וַיְהִיָּה מֶה
שִׁיְהִיָּה וְעַקֵּר הַגְּאֻלָּה תִּהְיֶה עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ שֶׁהוּא מֹשֶׁה בְּעֶצְמוֹ שֶׁדִּיקָא אַחֵר
הַסְּתַלְקוּתוֹ נִסְתַּלַּק לְשֵׁם וְכוּ', וּמִתְפַּשֵּׁט בְּכָל דוֹר וְדוֹר בְּכָל הַצְּדִיקֵי אֶמֶת
שֶׁהֵם בְּחִינַת מְשִׁיחַ עַד שֶׁיִּגְמַר הַגְּאֻלָּה עַל-יְדֵי בְּחִינַת פְּדִיּוֹן הָעֲלִיּוֹן הַנִּי"ל,
אֲדָה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ הַכְּרִיחוֹ לִילֵד לְגֵאֶלֶם וְהַבְּטִיחוֹ שִׁיְהִיָּה עִמּוֹ שְׁיִוְכַל גַּם עֲתָה
לְהִמְשִׁיךְ הָאֲרָה וְהַמְּתַקָּה הַנִּי"ל וְכוּ', אֲבָל גַּם זֶה הָיָה הָעַקֵּר בְּשַׁעַת מִתֵּן
תּוֹרָה כְּנִי"ל, אֲבָל עֲתָה בְּשַׁעַת יִצְיָאת מִצְרַיִם שֶׁהוּא קֶדֶם מִתֵּן תּוֹרָה הָיָה
קֶשֶׁה מְאֹד לְהִמְשִׁיךְ בְּחִינַת פְּדִיּוֹן הַנִּי"ל, אֲדָה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ חָמַל עָלֵינוּ וְהָאִיר
עָלֵינוּ הָאֲרָה לְמַעַלָּה מִהַמְּדַרְגָּה שֶׁלֹּא כְּסֹדֵר שֶׁהוּא בְּחִינַת פֶּסַח שֶׁפֶּסַח עַל
סֹדֵר הַמְּדַרְגּוֹת וְכוּ', כְּמַבְאָר בְּפִנּוֹנוֹת וּמַבְאָר בְּדְבָרֵינוּ כְּמָה פְּעָמִים, הֵינּוּ
שָׂאף עַל-פִּי שֶׁלֹּא זָכוּ עֲדִין עַל-יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא לְבְּחִינַת פְּדִיּוֹן הַנִּי"ל,
אָף-עַל-פִּי-כֵן הָאִיר עָלֵיהֶם מְלַמְעָלָה הָאֲרָה נִפְלְאָה שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִגְאָלוּ וְכוּ'
וְעַל-כֵּן אָנוּ מְחִיבִין לְאָכֵל מִצָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת מִן בְּחִינַת לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם
בְּלִי שׁוּם עֲשִׂיָּה וְטִרְדָּא כְּלָל, בְּחִינַת וְגַם צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם שֶׁנֶּאֱמַר בְּפִרְשֵׁה
(שְׁמוֹת יד) וַיֹּאפּוּ אֶת הַבֶּצֶק וְכוּ' עֲגוֹת מִצּוֹת וְכוּ':

כי חמץ זה בחינת עבודות וטרחות שמנגיעין עצמן להמשיך הפרנסה כאלו יש איזה דרך הטבע אשר באמת הוא שקר וכזב כי אין שום טבע כלל, כי אפלו מי שמתנגע במשא ומתן או מלאכה להרויח פרנסה אין הפרנסה על-פי הטבע כלל כמו שכתוב (דברים ח) וזכרת את ה' אלהיך כי הוא הנותן לך כח וכו', ארי יהיב לך עצה למקני נכסין, כי לא ממוצא וממערב וכו' כי אין עניות מן האמנות ולא עשירות מן האמנות וכאשר רואין בחוש וכו', אך עקר טרחת הפרנסה נמשך מחטא אדם הראשון שאז נגזר בזעת אפך תאכל לחם וכו', שמשם נמשך הל"ט מלאכות וכו' והתקון על-ידי שבת, כמו שכתוב (שמות לה), ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי וכו' שבת וכו', ושבת הוא בחינת בטול בחינת פדיון הנ"ל, על-ידי בחינת עת רצון וכו' המאיר בשבת, ומשם נמשך הקדשה לששת ימי החל שאפלו כשעושין משא ומתן ומלאכה יהיו קדושים בקדשת שבת לבלי להיות טרוד בהם מלהנצל מבחינת שטו העם ולקטו-בשטותא וכו' ועל-כן מביאין ממון להצדיק בשביל פדיון שהוא המתקת הדינים, כי עקר הדינים הם בהממון שהוא בחינת ל"ט מלאכות בחינת אכילת ופרנסת האדם שנתקלקל על-ידי אכילת עץ הדעת וכו', שעל-כן צריכין להביא ממון דיקא, ואז כשהצדיק אוכל ומתפרנס מזה הממון ואכילתו בבחינת (ישעיה נח) והשביע בצחצחות נפשך וכו' שמשם שרש בחינת הפדיון הנ"ל, על-ידי זה נמתק כל הדינים וכו' על-ידי בחינת פדיון הנ"ל, וזה בחינת מצות אכילת שלש סעדות, כי דיקא על-ידי אכילת שבת ובפרט על-ידי אכילת סעדה שלישית נמשך בחינת פדיון הנ"ל, כי אז עת רצון וכו' וזה בחינת אכילת מצה שהוא בחינת ענג שבת כמובא בחינת (שם סו) למען תמצו והתענגתם וכו' בחינת מן וכו', והוא בחינת בטחון לבד בלי שום עבדא כלל, אבל לאחר קריעת ים סוף שנתעורר בחינת יוסף שנסתלק גם כן בשבת במנחה וכו', ובשביל זה ויקח משה את עצמות יוסף (שמות יג) וזה היה כשישראל עסקו בבזה שהיה תקון גדול כי קימו בזה מצוה רבה שהזהירם השם יתברך (שם יא) דבר נא וישאלו וכו', כדי לקיים ואחרי כן יצאו ברכוש גדול (בראשית יט) כי הרכוש והעשירות בעצמו שהוציאו ישראל ממצרים, זה בחינת פדיון שהוא ממון שנותן האיש ההמוני להצדיק, שעל-ידי זה דיקא נמתק הדין וכו', ובכלליות ישראל כלם צדיקים וכשהוציאו הממון והעשירות מזהמת מצרים לקדשת ישראל שהם בחינת צדיקים זה בחינת פדיון וכו' אבל כל זה בכח הצדיק הגדול האמתי שעולה עד רעוא דרעוין. ועל-כן אף-על-פי שהיה מצוה רבה אף-על-פי-כן חכם לב יקח מצות שהוא משה שלקח אז עצמות יוסף שנסתלק לשם, כי דיקא בכח זה יכולין להמתיק דינים בבחינת פדיון העליון הנ"ל על-ידי הבזה והרכוש שלקחו אז וכו', אך עקר התגלות קדשת יוסף הצדיק היה בשעת קריעת ים סוף כמו שכתוב (תהלים קיד) הים ראה וינס וכו' גם כבר ספרו ששה ימים לעמר ועמר שעורים זה בחינת המתקת הדינים כידוע שנאחזים בהפרנסה ביותר וצריכין לספר שבע שבתות ממחרת השבת וכו' להמשיך קדשת שבת וכו', והעקר שאפלו

כְּשֶׁעוֹסְקִין בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ שֶׁהוּא עֹשִׂית מִשָּׂא וּמִתָּן וּמִלֵּאכֹת יִהְיֶה בְּבַחֲיִנַת
קִדְשֵׁת שֶׁבֶת וְכוּ', וְאִזִּי אַחַר כֵּן הֵתֵר הַחֲמִץ מֵאַחַר שֶׁכָּבַר קִבְּלָנוּ אֶסְוֹתָא
וְכוּ' :

אות נא

וְזֶה בְּחִינַת קֶרֶבן תּוֹדָה שֶׁהוּא יָקָר וְחָשׁוּב מִכָּל הַקֶּרְבָּנוֹת שֶׁכֻּלָּם בְּטָלִים
חוּץ מִקֶּרֶבן תּוֹדָה שֶׁהִיא בּוֹ חֲמִץ וּמִצָּה וְכוּ', כִּי תּוֹדָה הוּא כְּשִׁיּוּצָאִין
מִהֲצָרָה וְהַדִּינִים שֶׁהוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת פְּדִיּוֹן הַנֶּפֶל, וְאִז מְבִיאִין חֲמִץ וּמִצָּה
בְּתַחֲלָה שְׁלֵשָׁה מִיָּנִי מִצָּה וְאַחַר כֵּן עַל חֲלוֹת לֶחֶם חֲמִץ, כִּי הָעֵקֶר הַהִתְחַלָּה
בְּכָלֹל וּבִפְרֹט הוּא בְּחִינַת מִצָּה שֶׁאִין צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת כָּלֹל בְּחִינַת (שְׁמוֹת יב)
וְגַם צִדָּה לֹא עָשׂוּ לָהֶם וְכוּ', וְאַחַר כֵּן עוֹשִׂין אֵיזָה עֵסֶק וְכוּ' שֶׁזֶּה בְּחִינַת
טוֹב תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ, אֲבָל הָעֵקֶר הוּא הַתּוֹרָה בְּחִינַת (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח
יז) לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה אֶלָּא לְאוֹכְלֵי הַמָּן שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצָּה, וְגַם בְּהַתּוֹרָה
וּמִצְוֹת בְּעֶצְמָן צְרִיכִין שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת הַנֶּפֶל, כִּי אִין צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת כָּלֹל כִּי
מֵה אָנוּ וְכוּ' וּכְמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה (אָבוֹת פָּרָק ב) לֹא עָלִיד
הַמִּלֵּאכָה לְגִמְרָה, כִּי הָעֵקֶר הוּא רְצוֹן וְכוּ' אֵד אַחַר כֵּן עוֹשִׂין. וְסוּד זֶה
בְּשַׁלְמוֹת יִתְגַּלֶּה רַק לַעֲתִיד לְבֹא שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תּוֹדָה שֶׁיִּשְׁאַר לַעֲתִיד וְכוּ', כִּי
הַכֹּל יִתְבַּטֵּל וְלֹא יִשְׁאַר כִּי אִם תּוֹדָה הוֹדָאָה לְהוֹדוֹת לְשִׁמוֹ יִתְבַּרֵךְ תְּמִיד
שֶׁלֹּא עֲשֵׂנִי גוֹי וְהַבְּדִילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וּבְחַר אוֹתָנוּ עִם מִן הָעַמִּים לְעַם סִגְלָה
וְכוּ' :

אות נב

וְעַל-כֵּן בְּשַׁבּוּעוֹת מְבִיאִין שְׁתֵּי הַלֶּחֶם מִחֲמַץ דִּיקָא וְזֶה בְּחִינַת תּוֹדָה, כִּי
פְּסַח וְשַׁבּוּעוֹת קְשׁוּרִים זֶה בְּזֶה מִמְחֶרֶת הַשַּׁבֶּת עַד מְחֶרֶת הַשַּׁבֶּת, וְנִכְלָל
הַמִּצָּה שֶׁל פְּסַח וְחֲמִץ שֶׁל שַׁבּוּעוֹת שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תּוֹדָה וְכוּ', וְאִז קוֹרִין רוֹת
שֶׁהִיא גִּיּוֹרֶת שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנָּה דָּוִד מְשִׁיחַ שֶׁנִּסְתַּלַּק גַּם כֵּן בְּעֵת רְצוֹן הַנֶּפֶל, וְעַל
יְדוֹ יִהְיֶה נִגְמָר בְּשַׁלְמוֹת בְּחִינַת פְּדִיּוֹן הַנֶּפֶל, וְעַל-יְדֵי זֶה יִפְדָּה אוֹתָנוּ מִן
הַגְּלוּת בְּגִיאָה שְׁלֵמָה וְכוּ', וּכְמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּנִיָּאל ז) וְעַד עַתִּיק יוֹמִיא מְטָא
וְכוּ', וְעַל-כֵּן נְעוֹרִין בְּלֵיל שַׁבּוּעוֹת כִּי אִז נִשְׁלַם בְּחִינַת פְּדִיּוֹן הַנֶּפֶל שֶׁהוּא
בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה כְּנִי"ל וְעַתָּה כָּל חֵינְתָנוּ עַל-יְדֵי מִשָּׁה שֶׁעוֹמֵד בֵּין

שְׁמַד לְרַצוֹן שְׁמַעְלָה אֶת כָּל אֶחָד בְּכָל יוֹם מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו וּבִיּוֹתֵר
בְּעֵינָיו הַמָּמוֹן וְהַפְּרָנְסָה שֶׁכְּפֹאֲגָמִין בּוֹ הוּא בְּחִינַת שְׁמַד וְכוּ', וּמִשָּׁם מַעֲלָה
בְּכָל פְּעַם בְּבַחֲינָה הַנִּיל:

אות נג

וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לֶאֱכֹל מְרוֹר בְּפֶסַח זְכַר לְוַיִּמְרֹרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדוּת קִשָּׁה
שֶׁהוּא מְרִירוֹת טְרָחוֹת וְטְרֻדַת הַפְּרָנְסָה וְהַמָּמוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת מְרִירוֹתָא
דְּעֵלְמָא שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַמְתִּיקוֹ כִּי אִם עַל-יְדֵי מֶלֶח שֶׁהוּא בְּחִינַת טְבוּל וְעֵתָה
מְטַבֵּילִין בְּחֶרְסֶת-”חַס רוּת” דְּחַס רַחֲמָנָא עָלָן בְּכַח הַצַּדִּיק בְּחִינַת מְשִׁיחַ
שְׂיָצָא מְרוֹת הַגִּיּוֹרֵת וְכוּ':

אות נד

כִּי עֶקֶר הַהִמְתַּקָּה הַנִּיל נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁנִּדְרָשֶׁת בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת
שֶׁהֵם בְּחִינַת י״ג תְּקוּנֵי דִיקְנָא מִשָּׁם הַפְּדִיּוֹן הַנִּיל, וְכֵן הַתְּפִלָּה שֶׁהוּא עֶקֶר
הַהִמְתַּקָּה הוּא בְּבַחֲינַת י״ג הַנִּיל. כִּי אוֹמְרִים י״ג מִדּוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת
בָּהּ, וְכֵן י״ג שְׁבָחִים שֶׁבִּישְׁתַּבַּח, וְכֵן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים וְכוּ',
וְכַמוֹכָא. וְעֶקֶר כָּל סֵדֶר הַתְּפִלָּה וְכָל סֵדֶר הַיּוֹם הוּא בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת בְּחִינַת
תּוֹדָה הַנִּיל, כִּי מְבָרְכִין עַל כָּל דְּבָר שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת בְּרַפְתְּ הַשַּׁחַר וְכָל שְׂאֵר
בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת בְּחִינַת תּוֹדָה הַנִּיל, כִּי מְבָרְכִין עַל כָּל דְּבָר שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת
בְּרַפְתְּ הַשַּׁחַר וְכָל שְׂאֵר בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה וְשֶׁל כָּל בְּרַפְתְּ הָאֲכִילָה
וְכוּ', כִּי הָעֶקֶר הוּא תּוֹדָה הוֹדָאָה וְכַנִּיל:

אות נה

וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים לד) וַיִּקְבֹּר אוֹתוֹ בְּגִי מוֹל בֵּית פְּעוֹר , שְׁכַל זְמַן שְׁפָעוֹר רוֹצֵה לְהַתְעוֹרֵר חֵס וְשְׁלוֹם עוֹמֵד מִשֶּׁה כְּנִגְדּוֹ לְהַשְׁפִּילוֹ כְּמוֹבָא בְּתוֹסְפוֹת סוּטָה (דָּף יד) בְּשֵׁם הַמְדָרֵשׁ , הֵינּוּ כְּנִי"ל , כִּי מִשֶּׁה נִקְבֵּר בְּבְחִינַת רַעוּא דְרַעוּיִן וְכוּ' , שְׁמִשָּׁם הַפְדִּיּוֹן הַנִּי"ל , שְׁעַל-יָדֵי זֶה מַעֲלָה מִשְׁמַד מִבְּחִינַת פְּעוֹר לְבְחִינַת רְצוֹן וְכוּ' , וּמִשֶּׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹקִים "וּמִשֶּׁה" אוֹתִיּוֹת "מִשֶּׁהוּ" , בְּחִינַת נִקְדַּת הַמִּשְׁהוּ שְׁבִין חֲמֵץ לְמִצָּה שְׁזֶה בְּחִינַת קוֹצָא דְאֹת ד' דְּאֶחָד שְׁעַל-יָדֵי זֶה מַעֲלָה מִשְׁמַד לְרְצוֹן וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא מִשֶּׁה כִּי מִן הַמִּים מְשִׁיתִיהוּ וְעֵינָן לְקַמֵּן וְזֶה בְּחִינַת מִצּוֹת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהִיא עֶקֶר הָאֱמוּנָה הַפְּדָה הָעֲבוּדָה זָרָה אֶל אַחַר בְּחִינַת שְׁמַד , כִּי עֶקֶר הָאֶחָדוּת הוּא בְּחִינַת קוֹצָא דְאֹת ד' שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדַּת מִשֶּׁה שְׁמַעֲלָה וְכוּ' וְזֶהוּ ה' אֱלֹקֵינוּ ה' אֶחָד בְּחִינַת ה' הוּא הָאֱלֹקִים , שֶׁהַשְּׁגָחָה וְהַעֲסָק וְכוּ' הַכֹּל אֶחָד , כִּי הֵטְבַע בְּחִינַת אֱלֹקִים נִכְלָל בְּהַשְּׁגָחָה וְזֶהוּ בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד , בְּחִינַת יַחְוּדָא תַּתְּאָה , גַּם בְּזֶה הָעוֹלָם שְׁיֵשׁ בּוֹ טְעוֹת הֵטְבַע אָבֵל אָנוּ יוֹדְעִין הָאֱמֶת שְׁגַם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת הַתַּתְּוֹנִים וּבְכָל הַמְדָרְגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת וְכוּ' בְּרוּךְ וּמְבָרֵךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

אות נו

בְּאִידָרָא רְבָה אֵית מִצַּח וְאֵית מִצַּח , 'מִצַּח' בְּהַפְּדָה אֲתָנוּ 'חֲמֵץ' , שֶׁהוּא בְּחִינַת (יִרְמְיָה ג) וּמִצַּח אִשָּׁה זוֹנָה הָיָה לָךְ מֵאֲנַתְּ הַכָּלִם הַמוֹבָא שֵׁם בְּאִידָרָא רְבָה הַנִּי"ל , וְצָרִיכִין לְבַעֵרוֹ לְגַמְרֵי בְּפִסַּח וְכוּ' , אָבֵל בְּשְׁבוּעוֹת שְׁעוֹלִים עַד הַדִּיקְנָא שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצַּח הַרְצוֹן שְׁמִשָּׁם הַהִמְתָּקָה שֶׁל הַפְּדִיּוֹן הַכּוֹלָל , אִזְ עֶקֶר הַהִמְתָּקָה עַל-יָדֵי חֲמֵץ שְׁבִשְׁתִּי הַלֶּחֶם :

אות נז

שְׁמַע וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד הֵם מִי"ט אוֹתִיּוֹת כִּי"ה וְכוּ"ד , בְּחִינַת מִי"ט יְמֵי הַסְּפִירָה וְהַעֲקָר לְהַמְשִׁיךְ כִּי"ה אֲתָנוּ דְּיַחְוּדָא עֲלָאָה שֶׁהוּא שְׁמַע וְכוּ' , לְבְּחִינַת כִּי"ד אֲתָנוּ שֶׁל בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד דְּאֲתָמַר עֲלִיהוּ בְּגִלוּתָא אֶל יָשׁוּב דָּךְ נִכְלָם , שְׁזֶהוּ בְּחִינַת פְּדִיּוֹן הָעֲלִיּוֹן שְׁעָקְרוּ עַל-יָדֵי הַנִּקְדָּה הַנִּי"ל , בְּחִינַת קוֹצָא דְאֹת ד' שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת כָּל הַכִּי"ה אֲתָנוּ דְּיַחְוּדָא לְהַמְתִּיק כָּל הַכִּי"ד בְּתֵי דִין לְבִטֵּל הָעֲנִיּוֹת וְהַגְּלוּת

בְּחִינַת ד"ךְ הַנִּיל וְזֶה בְּחִינַת עֶמֶר שְׁעוּרִים בְּחִינַת דִּינִים שְׁמַמְשִׁיכִין עֲלֵיהֶם
הַמִּתְקָה מִשֵּׁם עַל-יַדֵּי הַהֲנַפָּה לְשֵׁשׁ קְצוּוֹת כְּמוֹ בַד' דְּאֶחָד שְׁמַכּוּנִין לְזֶה
וְכוּי, וְאִזְ סוּפְרִין הַמִּי"ט יָמִים הַנִּיל וְכַנִּיל, וְעַל-כֵּן מֵתוּ כ"ד אֶלֶף תַּלְמִידֵי
רַבִּי עֲקִיבָא בְיַמֵּי הָעֶמֶר (יְבָמוֹת סב) כ"ד דִּיקָא כִּי לֹא הִמְתִּיקוּ הַכ"ד בְּתֵי
דִּינִים וְהָעֶקֶר מִחֲמַת שְׁלֹא הָיָה בָּהֶם אֲהָבָה שֶׁהוּא בְּגִימְטְרִיאָא אֶחָד, כִּי אִי
אֶפְשָׁר לְהַכִּיל שֵׁם כִּי אִם עַל-יַדֵּי אֲהָבָה וְאַחֲדוֹת שְׁבִישְׂרָאֵל, כִּי אֶחָדוֹת
שְׁבִישְׂרָאֵל הוּא אֶחָדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת אֲתָה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד וּמִי כְּעִמְךָ
יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאַרְץ וְכוּי שְׁאוּמְרִים בְּשִׁבְתָּ בְּמִנְחָה שְׁאִז הַתְּגָלוֹת מִצַּח
הַרְצוֹן, וְעַל-כֵּן אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא דִּיקָא וְאַהֲבַת לְרַעְךָ כְּמוֹךָ זֶה כָּלֵל גְּדוּל
בְּתוֹרָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָק כד) גַּם רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה בֶּן גָּרִים וְכוּי כְּמוֹ
שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָּה (בְּרֵכּוֹת כז עֵין בְּפֵרוּשׁ רַבֵּנוּ נְסִים גָּאוֹן) :

אות נח

וְזֶה שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָּה (פְּסָחִים נו) לְעַנְּנוּ בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, לִימְרֵי וְכוּי עַד מִשָּׁל לְבַת מַלְכָּה שֶׁהֲרִיחָה צִיָּקִי קִדְרָה,
כִּי יַעֲקֹב רָצָה לְגַלוֹת הַקֶּץ וְכוּי עַד פְּתַח וְאָמַר בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד, שְׁעֵתָה אֲנִי רוֹאֶה שְׁאֵף עַל-פִּי שְׁאַתֶּם חֲזָקִים בִּיחּוּדוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּאִמּוּנָה שְׁלֵמָה אִי אֶפְשָׁר עֲדִין לְגַלוֹת הַקֶּץ סְתוּם, מִחֲמַת שְׁצָרִיכִין
לְהַמְשִׁיךְ הַיַּחּוּד הָעֲלִיּוֹן בְּחִינַת שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכוּי לְהַמְשִׁיךְ הָאֹר וְהַמִּתְקָה
נִפְלְאָה לְבְּחִינַת יַחּוּדָא תַּתְּאָה, שְׁשֵׁם כָּל הַכ"ד בְּתֵי דִינִין שְׁהֶם בְּחִינַת כ"ד
אֲתוֹן שְׁבִיבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה מְעַלִּין מִשְׁמַד
לְרָצוֹן עַל-יַדֵּי שְׁמַמְשִׁיכִין הַמִּתְקָה נִפְלְאָה לְמַטָּה לְמַטָּה עַד שְׁמַתְבָּרִין
הַדִּינִים וְנוֹפְלִים כָּל הַסִּיגִים הַגְּמוּרִים לְמַטָּה וְכוּי, וְהַטּוֹב שְׁאֶפְשָׁר לְבָרֵךְ
נִתְבָּרַר וְעוֹלָה מִשְׁמַד לְרָצוֹן שְׁהֶם בְּחִינַת הַגָּרִים הַנִּיל שְׁמַעֲלִין עַל-יַדֵּי זֶה,
שְׁזֶה בְּחִינַת סוּד הַבְּדִלָּה שְׁמַבְדִּילִין סְמוּךְ אַחַר מִנְחָה שֶׁל שִׁבְתָּ וְכוּי וְעַל-כֵּן
לֹא אָמְרִיהַ מִשֵּׁה אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא יָדַע מְזָה וּמְסַר לָנוּ בְּעַל פֶּה לְאָמְרוּ
בְּקִרְיָאָת שְׁמַע, אֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא אָמְרִיהַ בְּפֵרוּשׁ בְּתוֹרָה, כִּי הוּא סוּד כְּמוֹס
וְנַעֲלָם בְּחִינַת סוּד צִיָּקִי קִדְרָה שֶׁהוּא לְהַעֲלוֹת קְדוּשׁוֹת הַנְּפֻלוֹת מְאֹד מְאֹד
שְׁזֶהוּ גָרִים הַנִּיל שְׁמַעֲלִים מִמְּקוֹמוֹ הַמְּגֻנִים כְּאֵלֶּה מִבְּחִינַת שְׁמַד לְרָצוֹן,
וְזֶה עַל-יַדֵּי שְׁהָאִיר עֲלֵיהֶם תַּחֲלָה הָאֶרֶה נִפְלְאָה מִפְּדִיּוֹן הַנִּיל מִבְּחִינַת
הָעֲלִיּוֹן : רָצוֹן

אות נט

עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה מִיְּנֵי פְדִיּוֹנוֹת לְהַמְתִּיק כ"ד בְּתֵי דִין וְכוּ' זֶה בְּחִינַת כ"ד מִתְּנוֹת כְּהֵנָּה, כִּי הִכְהֵן בְּחִינַת הָרֵב וְהַצְדִּיק וְצָרִיכִין לְתֵן לוֹ מִכָּל דָּבָר עַל פְּדִיּוֹן וְהֵם כ"ד וְכוּ' וְזֶה בְּחִינַת כ"ד סְפָרִין דְּאוֹרֵיָא בְּחִינַת כ"ד קְשׁוּטֵי כָּלָה וְכוּ' בְּחִינַת וְכֻדָּה עַל שְׂכָמָה הַנְּאָמַר בְּהֵרֵק הַקְדוּשָׁה, וְזֶה בְּחִינַת כ"ד פְּרָקִים שֶׁל מִסְכַּת שֶׁבֶת, וּמִתְקַף הַדִּינִים שֶׁבַּכ"ד הַנִּי"ל נִשְׁתַּלְשֵׁל אַחֲזֵת הַכ"ד מִיְּנֵי עוֹפוֹת טִמְאִים שְׂצוּנוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַבְדִּיל מֵהֵם, וּבְפָרְשָׁה זֹאת עוֹסְקִין בְּפִסְחָא כִּי אַז הוּא הַסֹּדֵר שְׁמִינִי. וְזֶה בְּחִינַת וְשִׁמְתִי פְּדָכָד שְׁמִשׁוֹתֵיךְ הַמּוֹבָא בְּהֵרֵק הַקְדוּשָׁה לְעֵנִין בְּחִינַת כ"ד הַנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת כ"ד מִשְׁמְרוֹת כְּהֵנָּה וְלוֹיָהּ וְזֶה בְּחִינַת כ"ד שְׁעוֹת הַיּוֹם שֶׁהֵם בְּחִינַת כ"ד צְרוּפֵי אֲדֻנִיִּי שְׁנִמְתְּקִין עַל-יְדֵי י"ב צְרוּפֵי הַיּוֹם שֶׁל הַיּוֹם וְשֶׁל הַלַּיְלָה וְכוּ', וְעֵינִן בְּלִקְוֵי תוֹרָה לְהַאֲרִיִּי זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה עַל יִשְׁעֶיהָ בְּדָף יג ע"ב וְזֶה בְּחִינַת מ"ט יְמֵי הַסְּפִירָה

אות ס

וְעַקֵּר הַסְּפִירָה לְהִתְחִיל עַל-יְדֵי הַנֶּפֶת הַעֹמֵר וְסְפִירָה לְהַמְשִׁיךְ הַמּוֹחִין כְּסֹדֵר מְדֻרְגָּא לְדֻרְגָּא כְּדֵי לְזַכּוֹת לְעֵלוֹת עַד הַדִּיקְנָא קְדִישָׁא בְּחִינַת רַעְוָא דְרַעְוִין בְּשָׁבוּעוֹת וְכוּ' וּבְכָל יוֹם וְיוֹם מִמְשִׁיכִין אֵיזָה הָאָרָה וְהַמְתַּקָּה מִשָּׁם, כִּי כֵן הַדְרָךְ שֶׁלְכָל דְרָגָא שְׁמִכְיָנִין עֲצָמֵן לְעֵלוֹת לְשָׁם נִמְשָׁךְ תִּכְרָף הָאָרָה מִתְּכֵלִית הַמְדֻרְגּוֹת הַעֲלִיּוֹנָה הַהִיא וְכוּ' שְׁזָה בְּחִינַת (יִשְׁעִיהָ מו) מְגִיד מִרְאשֵׁית אַחֲרֵית וְכוּ' וְעַל-כֵּן הֵם שְׁבַע שְׁבֻתוֹת שְׁבַע פְּעָמִים שְׁבַע לְהַעֲלוֹת כָּל הַנוֹפְלִים וְכוּ' מִשְׁמַד לְרַצּוֹן שְׁזָה צְרִיכִין הַגָּרִים וְהַרְחוּקִים מְאֹד וְכוּ' כָּל אֶחָד לְפִי מְדֻרְגָתוֹ וְעֲלִיּוֹתוֹ וְיִרִידוֹתוֹ וְכוּ' צְרִיךְ זֹאת בְּכָל פֶּעַם וְכַנִּי"ל וְכִמוֹ שְׁמִבְאָר עַל פְּסוּק וְסִרְתָּם וְעַבְדְתָם וְכוּ' בְּשֵׁם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה עַל-כֵּן צְרִיכִין לְעַסֵּק לְהַעֲלוֹת מִבְּחִינַת (מִשְׁלֵי כד) שְׁבַע יְפַל צְדִיק וְקָם שְׁבָהֶם כְּלוּלִים כָּל הַנֶּפִילוֹת וְהִירִידוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד שְׁצָרִיכִין לְהַחֲזִיקֵם עַל-יְדֵי שְׁבַע מְשִׁיבֵי טַעַם לְקַשְׂרָם אֶל הַתּוֹרָה, בְּחִינַת (שָׁם ט) חֲצָבָה עֲמוּדָיָה שְׁבַע שְׁכָלוֹל מִכָּל הַשְּׁבַע מִדוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁבַע יְמֵי הַבְּנִין שְׁבַע יְמֵי בְּרָאשֵׁית, וְהַכֹּל בְּכַח הַצְדִּיקֵי אֲמַת שְׁכָלוּלִים מִהַשְּׁבַע רוּעִים שֶׁהָאֲחֵרוֹן שְׁבָהֶם דָּוִד שֶׁהוּא מְשִׁיחַ שְׁיֵהִיָּה כְּלוּל מִכָּלֶם, וְעַל יְדוֹ עַקֵּר הַתְּקוּהָ וְגַם כָּל הַתְּחִיָּקוֹת הוּא עֵתָה מִשָּׁם, כִּי לוֹא וְכוּ' וְעַל-כֵּן דָּוִד בְּגִימְטְרִיא י"ד שְׁתֵּי פְּעָמִים שְׁבַע, בְּחִינַת שְׁבַע יְפַל הַנִּי"ל, בְּחִינַת (שָׁם כו) שְׁבַע תוֹעֵבֵת בְּלָבוֹ, בְּחִינַת שְׁבַע מְדוּרֵי גִיהֵנִם בְּחִינַת שְׁבַע אַרְצוֹת וְכוּ', שְׁכָל זֶה בְּחִינַת שְׁבַע שֶׁל הִירִידָה וְכוּ' וְצָרִיכִין לְהַעֲלוֹתָהּ מִשָּׁם לְהַתּוֹרָה, בְּחִינַת (שָׁם ט) חֲצָבָה עֲמוּדָיָה שְׁבַע וְכוּ' וּבְחִינַת (תְּהֵלִים קיט) שְׁבַע בַּיּוֹם

הַלְלִיתִיךָ שְׁנֵאמַר עַל בְּרַפְתְּ קָרִיאת שְׁמֵעַ וְלִהְפֹּךְ הִרְיָדָה לְעֲלִיָּה בְּבַחֲיִנַת (שֵׁם יב) אֲמֵרוֹת הִי אֲמֵרוֹת טְהוֹרוֹת מְזַקֵּק שְׁבַעֲתֵימִים וְעַל-כֵּן אָמַר דָּוִד (שְׁמוּאֵל א כ) כִּפְשָׁע בֵּינִי וְכוּי וְזֶה בְּחִינַת שְׁתֵּי פְעֻמִּים כ"ד, בְּחִינַת כ"ד כ"ד הַנִּי"ל שְׁעוֹלָה מִי"ח בְּחִינַת מִי"ח דְּבָרִים שֶׁהַתּוֹרָה נִקְנִית בָּהֶם שְׁמִכְנִיעִין בְּחִינַת ח"ס וְכוּי בְּחִינַת מִצְרִים וְאֵז נִקְנִית הַתּוֹרָה שְׁכָלוּלָה בְּמִי"ט פְּנִים וְכוּי וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין בְּיוֹם הַחֲמֻשִׁים שְׁכָלוֹל מְכַלֵּם לְעֵלוֹת לְבַחֲיִנַת רַעְוָא דְרַעְוִין תְּלִיסָר תְּקוּנֵי דִיקְנָא שְׁעוֹסְקִין בָּהֶם בְּשָׁבוּעוֹת בְּאִידְרָא רַבָּה שְׁמֻשׁ הַפְּדִיּוֹן הַנִּי"ל, שְׁמֻשׁ שְׁעַר הַחֲמֻשִׁים שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבוּעוֹת. וְעַתָּה זוֹכִין וְכוּי וְעַקֵּר הַגִּמְרָה יִהְיֶה עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ וְכָל זֶה תְּקוּנָה הָעֶרֶב רַב שְׁפָגְמוֹ בְּדַעַת עֲלִיּוֹן, בְּדִ' רַבְּתֵי דְאַחַד, כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי תּוֹרָה דְהָאֲרִיז"ל פְּרָשַׁת בֵּא עַל פְּרָשָׁה קִדְשׁ וְכוּי, שְׁאֲסוּר חֲמֵץ בְּפֶסַח הוּא בְּחִינַת פָּגַם הָעֶרֶב רַב וְכוּי הָאוּמָר לְעוֹלָמוֹ דִּי יֵאמֹר לְצָרוּתֵינוּ דִּי, בְּחִינַת (אִיּוֹב כח) קֶץ שֵׁם לַחֲשָׁד וְכוּי אֲשֶׁר שְׁמַתִּי חוֹל גְּבוּל לַיָּם וְכוּי, שְׁכָל זֶה עַל-יְדֵי בְּחִינַת דָּוִד שְׁבַגִּימְטָרִיא ד"י, כִּי הוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ שְׁיֵאמֹר דִּי לְצָרוּתֵינוּ וְיִגְאָלְנוּ וְכוּי הוּא נָמִי עַתָּה בְּכָל אֶחָד שְׁיִהְיֶה גְבוּל לְצָרוֹת נַפְשׁוֹ לְפָדוֹתוֹ וְלִגְאָלוֹ בְּכַח הַפְּדִיּוֹן הַנִּי"ל כִּי עַם ה' הַחֲסֵד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְּדוּת וְהוּא יִפְדֶּה וְכוּי, פּוֹדֶה וּמַצִּיל הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מַלְכִים וְכוּי, כִּי פְדָה ה' אֶת יַעֲקֹב וְיִגְאָלוּ וְכוּי, שְׁאוּמָרִים בְּכָל יוֹם וְכוּי, בְּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּרוּךְ שְׁמוֹ, בְּגִימְטָרִיא רַצוֹן כְּנִי"ל:

אות סא

וְהַכֵּל, כִּי הַצְּדִיק בְּחִינַת מִשָּׁה שְׁעוֹסֵק לְהַעֲלוֹת מִשְׁמַד לְרַצוֹן, שְׁזֶה צְרִיךְ גַּם כָּל אֶחָד לְפִי מִדְּרַגְתּוֹ, כִּי אֶפְלוּ הַכְּשָׁרִים כְּשִׁסְרִים לְפַעֲמִים מֵאַחֲרֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִחְשָׁב לְעִבּוּדָה זָרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמַד רַחֲמָנָא לְצִלָּן כְּמוֹ שְׁאִיתָא בְּשֵׁם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה עַל פְּסוּק וְסַרְתָּם וְעַבְדְּתָם אֱלֹהִים אַחֲרֵים כְּמוֹבָא בְּדְבָרֵינוּ כְּמָה פְעֻמִּים וְכוּי וְאַפְלוּ מִי שְׁנַפְל וְנִתְרַחַק מֵאֵד מֵאֵד אִידָּךְ שֶׁהוּא, עַל כָּלֵם מְגִיעִים רַחֲמֵי הַצְּדִיק הַנִּי"ל לְעוֹרְרוֹ וְלְהַעֲלוֹתוֹ מִשְׁמַד לְרַצוֹן, וְעַקֵּר עַל-יְדֵי כַח הַפְּדִיּוֹן הַנִּי"ל שֶׁהוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת מִצַּח הָרַצוֹן וְכוּי, וְהַעֲקֵר הוּא שֶׁהַצְּדִיק בְּגֵדֵל כַּחוֹ מִמְּשִׁיךְ חֲסֵד וְרַחֲמִים וְרַצוֹן נִפְלָא מִשָּׁם עַד שְׁמַאִיר הָרַצוֹן לְמַטָּה לְמַטָּה עַד שְׁאַפְלוּ בְּכָל הַמְּדַרְגּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת מֵאֵד אֶפְלוּ בְּעֶשֶׂר כְּתָרִין דְּמִסְאַבוּתָא מְגִיעַ הָרַצוֹן הַקְּדוֹשׁ לְכָל הַנְּפִשׁוֹת שְׁנַפְלוּ לְשָׁם עַד שְׁגַם שֵׁם הֵם מִתְעוֹרְרִים בְּכָל פַּעַם בְּרַצוֹן חֲזֵק וְכִסּוּפִין טוֹבִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵלוּ הַנוֹפְלִים מֵאֵד אִי אֶפְשָׁר לְהַחֲיוֹתָם וְלְהַשִּׁיבָם כִּי אִם עַל-יְדֵי רַצוֹן לְהַאִיר בָּהֶם מְלַמְעֵלָה לְמַעֲלָה מִרַצוֹן הָעֲלִיּוֹן הַנִּי"ל מִמִּצַּח הָרַצוֹן, עַד לְמַטָּה לְמַטָּה עַד שְׁגַם אוֹתָן שְׁנַפְלוּ עַל-יְדֵי תְקוּף הַדִּינִים לְבַחֲיִנַת מִצַּח אִשָּׁה זוֹנָה וְכוּי, גַּם הֵם יִתְעוֹרְרוּ וְיִשְׁתַּוְּקוּ בְּרַצוֹן טוֹב וְחֲזֵק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַד שְׁיַעֲלֶה אוֹתָם מִשְׁמַד לְרַצוֹן, כִּי זֶה יְדוּעַ שְׁכָל

מה שגפּל בַּיּוֹתֵר לְמַדְרָגָה פְּחוּתָה וּשְׁפֵלָה בַּיּוֹתֵר צְרִיכִין לְעוֹרֵר עָלָיו רַחֲמִים מִמָּקוֹם עָלְיוֹן וְגִבוּהַ בַּיּוֹתֵר וַיּוֹתֵר שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַנִּי"ל, שְׁעַקֵּר הַתְּקוּהָ לְכָל אֱלוֹהֵי הַנִּי"ל הוּא רַק עַל-יַדֵּי הַפְּדִיּוֹן הָעָלְיוֹן הַנִּי"ל וְכַנִּי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת סְפִירַת הָעֵמֶר שְׁמַנִּיפִין עֵמֶר שְׁעוֹרִים שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּהֵמִיּוֹת שֶׁהוּא מְנַחֵת קְנָאוֹת לְהַסוּטָה שֶׁהוּא פָּגַם זְנוּת שְׂבָא עַל-יַדֵּי רוּחַ שְׁטוּת עַל-יַדֵּי מִצַּח אִשָּׁה זֹנָה וְכוּ', וְעַכְשָׁיו מִתְחִילִין לְהַמְשִׁיךְ הָאָרֶה מִסוּף הָעֲלִיָּה שְׁנֹזְכָה לְעֵלוֹת לְשֵׁם בְּשָׂבוּעוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצַּח הָרָצוֹן וְכוּ', עַד שֶׁבִּכַח זֶה מְנִיפִין הָעֵמֶר שְׁעוֹרִים לְהַמְתִּיק הַדִּינִים וּלְבַטֵּל הַרוּחַ שְׁטוּת מַעֲשֵׂה בְּהֵמִיּוֹת בְּחִינַת שְׁעוֹרִים שֶׁהוּא חִיוֹת הַבְּהֵמָה, וּלְהַעֲלוֹת הַכָּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יַדֵּי הַכֹּהֵן שְׁמַנִּיפוֹ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל הַשָּׁשָׁה קְצוּוֹת לְהוֹדִיעַ שֶׁהַכָּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת ד' דְּאֶחָד שְׁשֵׁם מִמְּלִיכִין אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל הַשָּׁשָׁה קְצוּוֹת, כִּי בְּמַדְרָגוֹת הַתְּחִתּוֹנוֹת הָאֱלוֹהִים אֵי אֶפְשָׁר לְהַתְּעוֹרֵר כִּי אִם עַל-יַדֵּי רָצוֹן וְכַנִּי"ל וְאִזּוֹ מִתְחִילִין לְסַפֵּר שֶׁבַע שְׁבָתוֹת לְטַהֵר אֶת עַצְמוֹ מִזְהָמַת מְצָרִים וּלְזַכּוֹת לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו בְּכָל יוֹם מִחַ וְדַעַת בְּחִינַת קְדֻשַׁת קְבֵלַת הַתּוֹרָה וְכָל זֶה מוּבָן בְּהַתּוֹרָה וְאֶת הָעוֹרְבִים צוּיִתִּי (בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן ד) שְׁנֵאמְרָה בְּשָׂבוּעוֹת שְׁמַבְאָר שֵׁם מַעֲנִין מִצַּח הַנְּחֹשׁ שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ חֲכָמַת הַטֵּבַע שְׁצָרִיכִין לְהַכְנִיעוֹ עַל-יַדֵּי צְדָקָה, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה מִתְקַנֵּין פָּגַם הַזְּקֵנִים מְאָרִיכֵי יָמִים שְׁבַדוֹר שְׁאִין לָהֶם שְׁלֵמוֹת, וְעַל-יַדֵּי זֶה מְגַבִּירִין מִצַּח הָרָצוֹן וְכוּ', כִּי הָאֵדָם צָרִיךְ כָּל יָמֵי חַיָּו לְהוֹסִיף בְּכָל יוֹם קְדֻשָּׁה וְדַעַת וְכוּ', וְזֶה עֵקֶר אֲרִיכַת יָמִים וְכוּ', עַיִן שֵׁם הַיֵּטֵב וְכָל זֶה בְּחִינַת סְפִירָה שְׁסוּפְרִין הַיָּמִים לְעֵמֶר שְׁעַל-יַדֵּי זֶה מִמְּשִׁיכִין בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחַ וְשֶׁכָּל קְדוּשׁ מִיחָד כְּמַבְאָר הַיֵּטֵב בְּכּוֹנֵנוֹת הָאֲרִיז"ל אֲבָל כָּל כַּח הַזֶּה נִמְשָׁךְ מִהַצְדִּיק בְּחִינַת מוֹשֶׁה הַנִּי"ל שְׁעוֹמֵד בֵּין שְׁמַד לְרָצוֹן שְׁמַעֲלָה מִזְהָמַת מְצָרִים שֶׁהוּא מְלֵאִים כְּפִירוֹת וְזְנוּת וְכוּ' שְׁכָּל זֶה בְּחִינַת שְׁמַד לְהַעֲלוֹת מִשֵּׁם לְבַחֲבִינַת רָצוֹן וְכוּ'

כַּנִּי"ל:

אות סב

וְעַקֵּר הַתְּקוּן עַל-יַדֵּי כָּל הַשְּׁלֵשָׁה צְדִיקִים הַנִּי"ל שְׁנִסְתַּלְקוּ בְּשָׂבָת בְּמִנְחָה בְּרַעְוָא דְרַעְוִין רָצוֹן שְׁבַרְצוֹנוֹת שֶׁהֵם יוֹסֵף מוֹשֶׁה דָּוִד שְׁבַשְׁבִּיל זֶה אוֹמְרִים שְׁלֹשׁ פְּעָמִים צְדָקְתָּךְ אִזּוֹ וּמְשִׁיחַ יְהִיָּה כָּלוּל מִכָּלֶם וְעַל יָדוֹ יְהִיָּה עֵקֶר הַתְּקוּן, כִּי תְקוּן הַכָּל תְּלוּי רַק בְּהַצְדִּיקֵי אֲמַת שֶׁהֵם בְּחִינַת מְשִׁיחַ בְּחִינַת שְׁלֵשָׁה צְדִיקִים הַנִּי"ל וְעַקֵּר הַתְּקוּן עַל-יַדֵּי הָאֲרֵת הָרָצוֹן כַּנִּי"ל וַיְכַמוֹ שֶׁהַרְבֵּה אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה לְדַבֵּר בְּזֶה שְׁעַקֵּר הוּא הָרָצוֹן, כְּמַבְאָר בְּדַבְרֵינוּ הַרְבֵּה בְּזֶה, כִּי יֵשׁ בְּנֵי הַנְּעוֹרִים שְׁעֵדִין הֵם כְּשָׂרִים וְלֹא קִלְקְלוּ וְגַם אוֹתָם צְרִיכִין לְעוֹרֵר שְׁיִזְכוּ לְאֲרִיכַת יָמִים דְּקְדֻשָּׁה לְהוֹסִיף בְּכָל יוֹם קְדֻשָּׁה וְדַעַת כַּנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת יוֹסֵף שֶׁהוּא בְּחִינַת תּוֹסַפֵּת קְדֻשָּׁה, כִּי יוֹסֵף כָּבֵשׁ אֶת

יָצְרוּ וְעָמַד בְּנִסְיוֹן, וּבִכְחוֹ מְקַבְּלִין כָּל מִי שֶׁחָפֵץ בְּאִמְתּוֹ שְׂיֵהְיֶה גַם כֵּן כּוֹבֵשׁ
 אֶת יָצְרוּ וְכוּ', וַיִּתְחַזַּק תְּמִיד בְּרָצוֹן חִזְק לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַד שְׂיוֹסִיף קִדְשָׁה
 וְדַעַת בְּכָל יוֹם וְכוּ' אֲבָל יֵשׁ הַרְבֵּה שֶׁכִּבֵּר קִלְקְלוֹ הַרְבֵּה וַיֵּשׁ שֶׁקִּלְקְלוּ מְאֹד
 מְאֹד וְנִעְשָׂה עִמָּהֶם מִה שֶׁנִּעְשָׂה, וְזֶה שְׂכִיחַ בְּיוֹתֵר מְאֹד בְּפָרֵט עֵתָה רַחֲמָנָא
 לְצַלּוֹ, וַיִּצְרִיכִין לְהַעֲלוֹתָם. וְזֶה עֵקֶר עֲבוּדַת מֹשֶׁה רַבְּנוּ שֶׁעוֹסֵק תְּמִיד
 לְהַעֲלוֹת מִשְׁמַד לְרָצוֹן כְּנִ"ל, כִּי מֹשֶׁה נִקְרָא עַל שֵׁם כִּי מִן הַמִּים מְשִׁיתִיהוּ
 שְׁמֵרְמִזוּ עַל שֵׁם הָעֵתִיד כְּמוֹבָא הֵינּוּ שֶׁמֹּשֶׁה מוֹרִיד אֶת עַצְמוֹ לְתוֹךְ עֵמְקֵי
 מִימֵי מִצְרַיִם מִים הַזְּדוּנִים וּמַעֲלָה מִשֵּׁם הַנִּפְשׁוֹת הַנִּפְּלוֹת שֶׁנִּפְּלוּ לְתוֹךְ מִי
 הַמְּבוּל מִמֶּשׁ רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, כִּי מֹשֶׁה הוּא תִּקְוֹן מִי הַמְּבוּל כְּמוֹבָן בְּפִתְּבִים
 עַל פְּסוּק בְּשֵׁם הוּא בְּשֵׁר, בְּשֵׁגִ"ם דָּא מֹשֶׁה וְכוּ', כִּי גְלוֹת מִצְרַיִם הָיָה
 לְתִקְוֹן חֲטָא דְזוּר הַמְּבוּל שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה הִשְׁלִיכוּ הַבְּנִים לִיאֹר וְהִכְרַח גַּם מֹשֶׁה
 לִירֵד לְשֵׁם וּמִשֵּׁם יֵצֵא עַל-יְדֵי בֵּת פְּרַעֲה דִּיקָא שֶׁנִּתְגַּיְרָה אַז, וְעַל שֵׁם זֶה
 נִקְרָא מֹשֶׁה כְּנִ"ל לְרַמֵּז שֶׁבְּגִדְל כָּחוּ שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁעֵתִיד לְהַעֲלוֹת מִשְׁמַד לְרָצוֹן,
 עַל-יְדֵי זֶה כְּשֶׁנּוֹלַד וַיְרֵד לִיאֹר מִצְרַיִם לֹא דִי שֶׁהִיאֹר לֹא יְכוֹל לְבַלַּע אוֹתוֹ
 אִף גַּם בְּגִדְל כָּחוּ הַכְּנִיס הַרְהוּר תְּשׁוּבָה בְּבֵת פְּרַעֲה עַד שֶׁנִּתְגַּיְרָה שְׂזָהוּ
 בְּחִינַת שְׁהַעֲלָה מִשְׁמַד לְרָצוֹן עַד שֶׁהִיא דִּיקָא הוֹצִיאָה אוֹתוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת
 מִהִיאֹר וְכוּ' וְנִקְרָא עַל שֵׁם זֶה מֹשֶׁה כִּי מִן הַמִּים וְכוּ' וְעַל-כֵּן גַּם עֵתָה כָּל
 זֶה עֲסָקוּ תְּמִיד לְהוֹצִיא כָּל הַנוֹפְלִים מִמִּים הַזְּדוּנִים מִמִּי הַמְּבוּל וְכוּ'
 וְהַעֲקֵר בְּכַח הַהִמְתָּקָה שֶׁמִּמְשִׁיךְ מִרָצוֹן הַעֲלִיּוֹן הַנִּ"ל שֶׁנִּסְתַּלַּק לְשֵׁם כְּנִ"ל
 וְאַז כְּשֶׁמַּעֲלִין אֵלָיו הַנִּפְשׁוֹת הֵן מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁבִין בְּתִשׁוּבָה הֵן הַגְּרִים
 שֶׁמִּתְגַּיְרִין הוּא מַעֲלָה אוֹתָם לְמִצַּח הַרָצוֹן, וּמְחַזְּקִים תְּמִיד שֶׁלֹּא יִטְעוּ חֵס
 וְשְׁלוֹם אַחַר חֲכָמַת הַטָּבַע שֶׁנִּמְשָׁךְ מִמִּצַּח הַנִּחַשׁ שֶׁמִּשֵּׁם כָּל תְּאוֹת מָמוֹן
 שָׁבוּ כָּל הָעֲבוּדָה זָרָה בְּחִינַת שְׁמֹד :

וְזֶה כָּלל שֶׁכָּל הַמַּדּוֹת הֵן טוֹבוֹת הֵן רְעוֹת כָּלֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה כְּמוֹבָא
 בְּמָקוֹם אַחֵר, כִּי מִצְוָה גּוֹרֶרֶת מִצְוָה וְעִבְרָה גּוֹרֶרֶת עִבְרָה, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ עַל-
 כֵּן כְּשֶׁנוֹפְלִים לְטַבַּע חֵס וְשְׁלוֹם וּמִתְגַּבֵּר תְּאוֹת מָמוֹן וְרוֹדְפִים אַחֵר הַהֶבֶל
 בִּיגִיעוֹת עֲצוּמוֹת לְהַרְוִיחַ מָמוֹן, וְעַל-פִּי רַב אֵינוֹ עוֹלָה בְּיָדָם, וְאִם לְפַעְמִים
 מְרוֹיחִין אֵינוֹ מִסְפִּיק לָהֶם וְכוּ' בְּפָרֵט עֲכָשִׁיו וְכוּ', וְאַזִּי חוֹזֵר וּמִתְגַּבֵּר כָּל
 הַתְּאוֹת קִנְיָה וְתִאָוָה וְכָבוֹד, וּבְפָרֵט הַתְּאוָה הַכְּלָלִית שֶׁהִיא עֵקֶר דִּיִּצְרָא
 בִּישָׂא וְכוּ', כִּי פְּגָם הַבְּרִית וּפְגָם תְּאוֹת מָמוֹן תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה כְּמוֹבָא
 בְּהַתּוֹרָה צְוִית צֶדֶק עֲדוּתָהּ, וְכַמְבָּאָר בְּדִבְרֵינוּ הַרְבֵּה בְּזֶה, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמַּעֲלִין
 הַנִּפְשׁוֹת הַנִּ"ל וּמֵאִיר עֲלֵיהֶם הָאֵרֶת מִצַּח הַרָצוֹן כְּנִ"ל אַזִּי עֲדִין הַבַּעַל דְּבַר
 אוֹרֵב עֲלֵיהֶם תְּמִיד כִּי הוּא מִתְחַדֵּשׁ עַל כָּל אָדָם בְּכָל יוֹם כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (קְדוּשִׁין ל) בְּפָרֵט עַל אוֹתוֹ שֶׁכִּבֵּר נִכְשְׁלוּ וְכוּ' עַל-
 כֵּן הוּא מִתְנַפֵּל עֲלֵיהֶם לְחֹזֵר וּלְהַפִּילָם חֵס וְשְׁלוֹם וְהַעֲקֵר עַל-יְדֵי שְׁעֲדִין
 אִין הָאֵרֶת מִצַּח הַרָצוֹן חִזְק אֲצֵלָם כְּרָאוּי, וְכַמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה וְאֵת
 הַעוֹרְבִים הַנִּ"ל וְאַזִּי צְרִיכִים לְחֹזֵר וּלְהַתְחַזֵּק לְתוֹן צֶדֶקָה הַרְבֵּה לְחִזְק אֶת
 הַרָצוֹן וְכוּ', עֵינֵי שֵׁם וְזֶה בְּחִינַת דָּוִד שֶׁהוּא עֵקֶר בְּחִינַת מְשִׁיחַ שְׂיֵהְיֶה בּוֹ דָּוִד
 שֶׁהָיָה לוֹ מְלַחְמָה גְּדוֹלָה עִם מִצַּח הַנִּחַשׁ בְּחִינַת גְּלִית כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שֵׁם
 שְׁעֵתָה עֵקֶר הַתְּקוּהָ עַל יְדוֹ שֶׁהוּא לוֹחֵם עִם מִצַּח הַנִּחַשׁ שֶׁלֹּא יִרְפֶּה אֶת
 אֲמוּנַת הַרָצוֹן שֶׁמִּשֵּׁם כָּל הַנִּפְּלוֹת חֵס וְשְׁלוֹם רַק לְחִזְק אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 אִידָּךְ שֶׁהוּא בְּכָל יוֹם וַיּוֹם שְׂיִתְחַזַּק מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם בְּרָצוֹנוֹת חִזְקִים לְהֵשֵׁם

יתברך אפלו אם עבר עליו מה שעבר והכל בלח הצדקה ומי שאין בידו לתן צדקה פראוי, כבר גלה כשמקנאין קנאת ה' צבאות נחשב כצדקה, ובה ממתיקין החרון אף, בבחינת פנחס וכו' השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם וכו', והוא עוסק בה לחזק את הרצון בכל פעם בתקונים נפלאים עד שמאיר הרצון הקדוש בכל אחד איך שהוא עד שמעלהו בכל פעם מספקות וכו', שגם זה הוא בחינת שמעלה משמד לרצון כנ"ל, והוא גמר ויגמר, ועל-כן דוד בגימטריא די, בחינת שדי, בחינת (בראשית מג) ואל שדי יתן לכם רחמים ושלח את אחיכם אחר וכו' שמרמז על קץ הגאולה הזאת שעליו נאמר מה שנתחנן יעקב אבינו עלינו האומר לעולמו די לאמר לצרותינו די וזה בכלל ובפרט, בכלליות ישראל שיאמר די לצרותינו, כי כבר משד עלינו השעבוד וארץ עלינו הגלות מאד מאד ובנדאי סוף כל סוף יאמר די לצרותינו וימהר לגאלנו גאלת עולם, כמו שכתוב (איכה ד) לא יוסיף להגלותך וכו', וכן בפרטיות אצל כל אחד, ובפרט אותן שהתחילו קצת וכבר העלה אותם הצדיק האמת ממקום שהעלה אותם פאשר יודע כל אחד בנפשו ואף-על-פי-כן עובר עליהם בכל פעם ובכל יום וכו' מה שעובר עליהם, וצריכים לבטח בכחם של זקנים דקדשה הנ"ל שעוסקים לחזק את הרצון וממשיכים עלינו בחינת דוד משיח שיאמר די לצרות הנפש וכו' של כל אחד בפרטיות, כי קץ שם לחשד וכו', ובנדאי לא לנצח יריב וכו' והעקר לחזק עצמו בלח של הצדיקים הנ"ל, כי כלם כלולים מכל התקונים הנ"ל רק שכל אחד בפרטיות הוא עוסק בתקון זה וכו' וכמבאר מזה במקום אחר, נמצא ששלשת הצדיקים האלו שהם בחינת יוסף משה דוד שנסתלקו ברעוא דרעוין בבחינת עת רצון וכו' כנ"ל, הם עושים בחינת שלשה תקונים, אחד להעלות ולחזק את הכשרים עדן שלא יפלו יסורו חס ושלום בבחינת וסרתם ועבדתם וכו', רק יתחזקו תמיד ברצון חזק להשם יתברך וכו', וזה בחינת יוסף וכנ"ל שני הוא בחינת משה שמוסיף עוד להעלות אותן שכבר נפלו למקום שנפלו להעלותם ממש וכו' שלישי הוא בחינת דוד שהוא עקר בחינת משיח ביותר בחינת משיח בן דוד שהעקר הוא לגמר הגאולה בכלל ובפרט, דהינו שגם אותן שכבר העלה משמד לרצון וכו' שצריכין לחזקם שלא יפלו עוד בכל מה שעובר עליהם וכו', שעל-ידי זה יגמר הגאולה ויאמר די לצרותינו וכו' במהרה בימינו אמן וזה בחינת מה שכתוב בספרים שעקר המתקת הדינים להפוך מצרה לרצה, הינו כנ"ל, כי עקר התקון וכו' הוא על-ידי בחינת רצה בחינת רצון העליון וכו' כנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׂאוּמְרִים בְּכָל יוֹם אַחַר בְּרַכַּת הַתּוֹרָה מְשַׁנֵּת אֵלָיו דְּבָרִים שְׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר הַפֶּאֶה וְהַבְּפוּרִים וְהַרְאִיוֹן וְגַמְלִיּוֹת חֲסָדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה, כִּי כָּבֵד מְבֹאֵר שְׁעָקֹר הוּא הַרְצוֹן וְכוּ', שְׁעַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְתוֹרָה וְכוּ' וְכָל טוֹב וְעֵין בְּדַבְרֵינוּ בְּהַלְכוֹת עֶרֶב מֵה שְׂדַבְרֵנוּ בְּזֶה וַיְכַבֵּר הַשִּׁיחָה הַקְּדוּשָׁה נִדְפְּסַת בְּסַפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מַעֲנִין מַעֲלַת הַרְצוֹן שֶׁהוּא הָעֵקֶר, וְזֶה בְּחִינַת אֵלָיו הַדְּבָרִים שְׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר, כִּי כָּל־הֵם בְּחִינַת מְצוּוֹת שְׂזוֹכִין עַל יָדָם לְהֶאֱרַת הַרְצוֹן, וְעַל-כֵּן אֵין לָהֶם שְׁעוֹר, כִּי הַרְצוֹן דִּקְדָּשָׁה אֵין לוֹ שְׁעוֹר, כִּי הוּא מוֹעִיל בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא בְּכָל אָדָם שְׁבַעוּלָם, כִּי אֶפְלוּ מִי שֶׁהוּא בְּמַדְרָגָה פְּחוּתָה מְאֹד מְאֹד מוֹעִיל לוֹ גַּם כֵּן הַרְצוֹן הַטוֹב, כִּי עַל-יָדֵי הַרְצוֹן הַטוֹב הַכֹּל יְכוּלִין לְהַעֲלוֹת וְכוּ' וְכוּ' לְהַפְּךְ, אֶפְלוּ מִי שֶׁהוּא בְּמַדְרָגָה עֲלִיּוֹנָה מְאֹד הוּא צְרִיף גַּם כֵּן לְרָצוֹן, לְהַתְחַזֵּק בְּרָצוֹן חֲדָשׁ יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כִּי לְגַדְלָתוֹ אֵין חֶקֶר. וְעַל-כֵּן הַרְצוֹן הוּא בְּבְחִינַת אֵין שְׁעוֹר וְכוּ' וְצְרִיכִין תָּמִיד בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְהַתְגַּבֵּר בְּרָצוֹנוֹת חֲזָקִים חֲדָשִׁים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְכִמוֹ שֶׁפְּתַבְּנוּ מִזֶּה הַרְבֵּה שֶׁם בְּהַלְכוֹת עֶרֶב הַנִּי"ל וּבְמִקּוּם אַחֵר. וְזֶה בְּחִינַת הַדְּבָרִים הַנִּי"ל שְׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר שֶׁהֵם הַפֶּאֶה וְהַבְּפוּרִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת צְדָקָה שְׁנוֹתֵנִין מֵהַתְּבוּאָה וְשִׁבְעַת מִיָּנִים לְהַכְהִין וְלַעֲנִיִּים שְׁעַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְרָצוֹן לְהַכְנִיעַ מִצַּח הַנְּחָשׁ וּלְהַגְבִּיר הָאֲרֶת מִצַּח הַרְצוֹן וְכוּ' כְּנִי"ל, כִּי פֶאֶה וּבְפוּרִים צְרִיכִין לִתֵּן תִּכְף בְּהַתְחַלָּה שֶׁל הַתְּבוּאָה, כִּי פֶאֶה נוֹתֵנִין בְּעַת הַקְּצִיר תִּכְף, וְכוּ' בְּפוּרִים נוֹתֵנִין תִּכְף כְּשֶׁמִּתְחִיל הַפְּרִי לְהַתְּבַכֵּר, וְזֶה בְּחִינַת הַתְּחַלַּת הַצְּדָקָה שְׂיִקְרָה מְאֹד, שְׁעַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְרָצוֹן כְּמִבְּאֵר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה וְאֵת הָעוֹרְבִים הַנִּי"ל, כִּי הַתְּבוּאָה וְהַפְּרוֹת צְרִיכִין לְתַקְּנָם בְּיוֹתֵר מִחֲטָא אָדָם הָרָאוּן שְׁנֵאֲחֹזוּ בְּיוֹתֵר בְּעִבּוּדַת הָאֲדָמָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ג'), אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרָהּ בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה וְכוּ' שֶׁמִּשֵּׁם בָּאִים כָּל יְגִיעַת הַלֵּ"ט מְלֹאכּוֹת שְׂצְרִיכִין לְהַתְיַגֵּעַ וּלְטַרַח בָּהֶם קֹדֶם שֶׁמְבַרְרִין הַתְּבוּאָה וְהַפְּרוֹת שְׁעָקֹרִים הֵם בְּעִבּוּדַת הָאֲדָמָה שֶׁהֵם מוֹנְעִים גְּדוּלִים מְעִבּוּדַת ה' כְּמִבְּאֵר בְּתַחֲלַת הַתּוֹרָה הַנִּי"ל, שְׁעָקֹר הַתְּקוּן הוּא עַל-יָדֵי צְדָקָה שֶׁמְכַנִּיעַ מִצַּח הַנְּחָשׁ בְּחִינַת זְהֻמַּת הַנְּחָשׁ וּמִגְבִּיר בְּחִינַת הַרְצוֹן וְכוּ', שְׁעַל-יָדֵי זֶה יוֹצֵאִין לְחֵרוֹת מִשְׁעֵבוּד הַלֵּ"ט מְלֹאכּוֹת שְׁנֵאֲחֹזִין בְּיוֹתֵר בְּעִבּוּדַת הָאֲדָמָה וְכוּ' וְעַל-כֵּן צוּתָה הַתּוֹרָה שֶׁתִּכְף כְּשֶׁקּוֹצְרִין הַתְּבוּאָה יִתְנוּ פֶאֶה לַעֲנִיִּים כְּדִי לְטַהֵר הַתְּבוּאָה הַיוֹצֵאת מִן הָאֲדָמָה מִזְהֻמַּת הַנְּחָשׁ הַנִּי"ל וּלְהַמְשִׁיךְ עֲלָיו בְּחִינַת הָאֲרֶת הַרְצוֹן שְׁעָקֹרוּ נִמְשָׁךְ עַל-יָדֵי צְדָקָה וְכוּ' בְּפוּרִים צְרִיכִין לִתֵּן תִּכְף כְּשֶׁמִּתְחִיל הַפְּרִי לְהַתְּבַכֵּר גַּם כֵּן מִטַּעַם הַנִּי"ל וּבְפוּרִים הֵם יְקָרִים עוֹד יוֹתֵר כִּי מְבִיאִים אוֹתָם לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁשֵּׁם עָקֹר הָאֲרֶת פְּנֵי ה' בְּחִינַת רָצוֹן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּנִים, כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר שֶׁם וְעָקֹרִים מְבִיאִין אוֹתָם בְּשָׁבוּעוֹת שֶׁהוּא יוֹם הַבְּפוּרִים, כִּי בְּשָׁבוּעוֹת הוּא קִבְּלַת הַתּוֹרָה שְׁעָקֹרָה עַל-יָדֵי הַרְצוֹן כְּנִי"ל, וְעַל-כֵּן בְּשָׁבוּעוֹת נִדְּמָה לָהֶם כְּזָקוֹ, בְּחִינַת זָקוֹ נְשׂוּא פְּנִים, בְּחִינַת רָצוֹן וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר שֶׁם :

נִמְצָא שֶׁפֶּאֶה וּבְפוּרִים הֵם בְּחִינַת צְדָקָה שְׁנוֹתֵנִין בְּהַתְּחַלַּת תְּקוּן הַתְּבוּאוֹת כְּדִי לְזַכּוֹת לְרָצוֹן וְכוּ' כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן אֵין לָהֶם שְׁעוֹר, כִּי הַרְצוֹן אֵין לוֹ שְׁעוֹר כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת וְהַרְאִיוֹן שֶׁהוּא מְצוּוֹת (דְּבָרִים טז) שֶׁלֹּשׁ פְּעֻמִּים בְּשָׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה אֵת פְּנֵי ה' אֶלְקִיָּהּ וְכוּ', דְּהֵינּוּ בְּשִׁלֹּשׁ רְגָלִים שֶׁהֵם בְּחִינַת מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ שְׁקוּרָאִים וּמְגִלִּים אֵת הַרְצוֹן וְכוּ' כְּמִבְּאֵר הַיֵּטֵב בְּהַתּוֹרָה

הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן צָרִיכִין אֲזוּ לַעֲלוֹת וְלִרְאוֹת בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ אֶת פְּנֵי ה' לְקַבֵּל שֵׁם הָאֶרֶץ הָרְצוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּנֵי ה' הַמְּאִיר בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּיוֹתֵר, וְעַל-כֵּן גַּם הָרֵאיוֹן אֵין לוֹ שְׁעוֹר, כִּי הָרְצוֹן אֵין לוֹ שְׁעוֹר כִּנּוּי וְזֶהוּ וּגְמִילוֹת חֲסָדִים שֶׁהוּא כָּלֵל כָּל הַצְּדָקוֹת שֶׁכְּלוּלִים בְּגְמִילוֹת חֲסָדִים שֶׁעֲקָרָהּ בְּשִׁבִיל הָרְצוֹן, וְעַל-כֵּן אֵין לוֹ שְׁעוֹר כִּנּוּי וְכֵן זֶה הוּא בְּשִׁבִיל לְזָכוֹת לְקַבֵּל הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם וְזֶהוּ וְתִלְמוּד תּוֹרָה שֶׁאֵין לוֹ גַּם כֵּן שְׁעוֹר, כִּי עֲקָרָהּ קַבְּלַת הַתּוֹרָה עַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הָרְצוֹן כִּנּוּי שֶׁאֵין לוֹ שְׁעוֹר כִּנּוּי וְעַל-כֵּן אוֹמְרִים מְשֻׁנָּה זֹאת בְּכָל יוֹם אַחֵר בְּרֶפֶת הַתּוֹרָה, כִּי בְּכָל יוֹם צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת יט), בְּיוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְּבַר סִינִי, וַיִּפְרֹשׁ רַשִׁי שֶׁבְּכָל יוֹם יְהִיָּה דוּמָה בְּעֵינֵיךָ כְּאִלּוּ הַיּוֹם אֲתָה עוֹמֵד עַל הַר סִינִי וְכוּ' וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ו) אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצֹנֵךְ הַיּוֹם-בְּכָל יוֹם יְהִיָּה דוּמָה בְּעֵינֵיךָ כְּחֲדָשִׁים, וְכֵן הִרְבֵּה וְעַל-כֵּן מְבָרְכִין בְּכָל יוֹם בְּרֶפֶת הַתּוֹרָה וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ אַתָּה ה' נוֹתֵן הַתּוֹרָה, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ נוֹתֵן לָנוּ הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, וְעֲקָרוֹ עַל-יְדֵי הַתְּחַדְּשׁוֹת הָרְצוֹן שֶׁצָּרִיכִין לְחַדְּשׁוֹ בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ כְּמוֹ שֶׁאָמַר שֵׁם אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוֹרָנוּ לְבָרְכָהּ בְּשִׂיחָה הַנִּי"ל שֶׁאֵין אָדָם דוּמָה לְחַבְּרוֹ וְאֵין יוֹם דוּמָה לְחַבְּרוֹ בְּעֵינֵי הַתְּחַדְּשׁוֹת הָרְצוֹן נִמְצָא שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם, בְּפֶרֶט בְּבִקּוּר שְׁמֵתִיחַדְּשֵׁת הַנְּשֻׁמָּה, בְּבְחִינַת חֲדָשִׁים לְבִקְרִים וְכוּ', צָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק בְּרְצוֹן חֲדָשׁ דְּקִדְשָׁה שֶׁזֶהוּ עֲקָרָהּ בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם שֶׁעַל זֶה מְבָרְכִין בְּרֶפֶת הַתּוֹרָה כִּנּוּי, וְעַל-כֵּן אוֹמְרִים אֲזוּ מְשֻׁנָּה זֹאת שֶׁהִיא יְאֵלוֹ דְּבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שְׁעוֹר שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֶרֶץ הָרְצוֹן שֶׁאֵין לוֹ שְׁעוֹר כִּנּוּי, כִּי זֶה עֲקָרָהּ בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ כִּנּוּי:

אות סז

וְזֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת בְּרֶפֶת כְּהֵנִים שְׁאוֹמְרִים תִּכְף אַחֵר בְּרֶפֶת הַתּוֹרָה, כִּי עֲקָרָהּ הַתְּכַלִּית הוּא שֶׁעַל-יְדֵי הָרְצוֹן זוֹכִין לְבְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה סא) וְעֲמָדוֹ זָרִים וְרַעוּ צֹאנְכֶם וּבְגֵי נֶכֶר אֶפְרַיִם וְכַרְמֵיכֶם וְאַתֶּם כְּהֵנִי ה' תִּקְרְאוּ שְׁלֵא תִצְטָרְכוּ לַעֲשׂוֹת שׁוּם יַעֲסֵק מִלִּי טְמֵאָה וְכוּ' וְזֶהוּ בְּחִינַת בְּרֶפֶת כְּהֵנִים, יְבָרְכֵךָ ה'-בְּמִמּוֹן וְכוּ' וְעַיִן הַיֵּטֵב בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל, מְבֹאָר שֶׁשֶׁעַל-יְדֵי הָרְצוֹן זוֹכִין לִירְאָה שֶׁהוּא כָּלִי לְקַבֵּל הַחֲסֵד שֶׁעַל-יְדֵי זֶה אֵין צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת שׁוּם יַעֲסֵק כָּלֵל וְכוּ' וְכֵן זֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי הָרְצוֹן וְכוּ', עַיִן שֶׁם וְזֶהוּ יְבָרְכֵךָ ה' בְּמִמּוֹן, בְּחִינַת פְּרִנְסָה וְעֲשִׂירוֹת דְּקִדְשָׁה שְׁלֵא נִצְטָרְךָ לַעֲשׂוֹת שׁוּם יַעֲסֵק וְכוּ' רַק הַמִּמּוֹן וְהַפְּרִנְסָה יְהִיָּה נִמְשָׁךְ לָנוּ בְּחֲסִדוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד בְּבְחִינַת (מְשָׁלִי י) בְּרֶפֶת ה' הִיא תִעֲשִׂיר וְכוּ' וְזֶהוּ וְיִשְׁמְרֵךָ מִן הַמְּזִיקִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת יְרָאוֹת הַנְּפִילוֹת שֶׁיְהִיָּה נִשְׁמָר מֵהֶם רַק יִזְכֶּה לִירְאָה קְדוּשָׁה שֶׁהוּא מִדַּת שְׁמוֹר, כִּי עַל-יְדֵי הִירְאָה זוֹכִין לְחֲסֵד הַנִּי"ל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְפְרִנְסָה

בלי יגיעה וכו', כמו שמבאר שם וזהו יאר ה' פניו אליך ויחנך, בחינת הארת פנים, בחינת הארת הרצון פני"ל וזהו ישא ה' פניו אליך, בחינת צדקה, שעל-ידי זה עקר נשיאת פנים, בחינת (תהלים יז) אני בצדק אחזה פניך וכו' וזהו וישם לך שלום, בחינת מרבה צדקה מרבה שלום, כי עקר התקון על-ידי הצדקה שעל-ידי זה זוכין לרצון שעל-ידי זה זוכין ליראה שהוא כלי לקבל החסד שעל -ידי זה זוכין לברכת ה' בחסדו ואין צריך לעשות שום עסק שכל זה כלול בברכת פהנים, כי פהנים דיקא צריכין לברך ברכה זאת, כי הם בחינת חסד בחינת (שם פט) עולם חסד יבנה, בחינת (ישעיה סא) ואתם כהני ה' תקראו, וכמו שמבאר בהתורה הנ"ל ועל-כן עוסקין בכל זה תכף אחר ברכת התורה כי עקר קבלת התורה בכל יום מחדש הוא על -ידי הרצון וכו' שזהו בחינת ברכת פהנים ומשנת אלו דברים שאין להם שעור, וכנזכר לעיל :

שך לעיל לענן הפדיון הפולל העליון הנ"ל :

אות סה

ועל-כן הצדיק הגדול האמתי כשעושה פדיון ועדין לא היה לו ישועה חלילה להרהר אחריו, כי בודאי הוא לטובה נפלאה, כי השתמשו עם זה הפדיון לתועלת גבוה יותר הרבה, שהוא לעשות גרים וכו' פני"ל, ובודאי יהיה גם להמביא הפדיון טובה גדולה מזה, ובהמשך הזמן תצמח גם ישועתו שהיה צריך, רק שצריך להתמהמה קצת, כי באמת כל אדם צריך זה הפדיון העליון הנ"ל, ועל-ידי זה אנו חיים ומתקיימים בפרט בגלות הארץ המר הזה שעקר קיומנו הוא על-ידי הצדיקים האמתיים האלו שיכולים בכל עת להמשיך עת רצון הנ"ל וכו' פני"ל, כי באמת עקר הישועה והרחמים הוא לשוב להשם ותברך ולהנצל מעונות שזה עקר הרחמנות וכו', כמו שמבאר במקום אחר (לקוטי תנינא סימן ז), וזה צריך כל אדם, כי כל אדם לפי בחינתו צריך ישועה גדולה בכל עת הנמשך מפדיון הנ"ל שיעלה מבחינת שמד לרצון וכו' וכנ"ל, וכשהצדיק עושה פדיון העליון הנ"ל ומשתמשים בו למעלה לתועלת גבוה יותר לעשות גרים ובעלי תשובה וכו' שנעשין על-ידי המתקת החרון אף על-ידי המשכת רצון העליון, בודאי שם כלולים כל הישועות שבעולם בגשמיות ורוחניות, כי כל הצרות חס ושלום הם מהסתרת פני ה', בבחינת (דברים לא), הלא על פי אין אלקי בקרבי וכו' שהוא בחינת חרון אף וכו' הנ"ל ועל-ידי הפדיון הנ"ל נמתק הכל ונמשכין כל הישועות וכו', רק שצריכין להתמהמה קצת וצריך כל אחד להמתין, כי המאמין לא יחיש וזה בחינת (משלי יז), באור פני מלך חיים ורצונו כעב מלקוש, שזה נאמר על המשכת רצון הנ"ל (כמובן בפנות שהם בחינת תקוני דיקנא) ולכאורה אינו מובן

ענין ההבטחה הזאת ורצונו כְּעַב מְלָקוֹשׁ, כִּי הֲלֹא עָב וְעָנָן הֵם קָשִׁים לְהֶאָדָם, וְכִמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה קֶשֶׁה יוֹמָא דְעֵיבָא וְכוּי, וּמָה זֶה שְׁדָמָה אֶת הַטּוֹב הַנִּפְלֵא שֶׁל רְצוֹנוֹ כְּעַב מְלָקוֹשׁ וְאֵד הוּא עַל-פִּי הַנַּיִל, כִּי הָעַב קֶשֶׁה לְהֶאָדָם בְּתַחֲלָה, אָבֵל אַחַר כֵּן כְּשִׁיּוֹרֵד הַגֶּשֶׁם עַל יָדוֹ בּוֹדָאֵי הוּא מְחִיָּה אוֹתוֹ, כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת וְכָל הַהִשְׁפָּעוֹת נִמְשָׁכִין עַל-יְדֵי הַגֶּשֶׁם וְהַמָּטֵר, וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב, יִפְתַּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב לְתַת מָטֵר אֲרָצְךָ בְּעֵתוֹ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ וְכוּי וְזֶהוּ כְּעַב מְלָקוֹשׁ, כִּי הַמְּלָקוֹשׁ בָּא בְּאַחוּר זָמַן, עַל-כֵּן דָּמָה רְצוֹנוֹ הַטּוֹב לְעַב מְלָקוֹשׁ, כִּי הִישִׁיעָה הַבָּאָה מִשָּׁם הוּא יִשְׁוֵעָה שְׁלֵמָה לְנִצַּחַת, אֵד בָּאָה בְּאַחוּר זָמַן קֶצֶת עַל-כֵּן דָּמָה רְצוֹנוֹ כְּעַב מְלָקוֹשׁ וְהֵבִן :

וְזֶה (תְּהִלִּים קל), יַחַל יִשְׂרָאֵל אֶל ה' כִּי עִם ה' הַחֲסָד, שְׁבוֹדָאֵי יַעֲשֶׂה חֲסָד, אֵד, וְהִרְבָּה עִמּוֹ פְדוּת, שְׁיֵשׁ לוֹ הִרְבָּה פְדוּת וְיִשְׁוֵעוֹת שְׁצָרִיךְ לְהוֹשִׁיעַ אֶת הָאָדָם וּלְפָדוֹתוֹ מִכַּמָּה וְכַמָּה מִיְנֵי צָרוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחַנִיּוֹת, עַל-כֵּן אֵי אֲפֹשֶׁר שְׁיִמְלֵא חֲסָרוֹנוֹ מִיָּד וְצָרִיךְ רַק לִיַּחַל לֵה', כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מִרְבָּה לְפָדוֹת אֶת הָאָדָם וְצָרִיךְ לְהַמְתִּין עַד שְׁיִפְדֶּה אוֹתוֹ מִהַצָּרָה הַיּוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּאת, וְאַחַר כֵּן יִשָּׁע גַּם בְּזֶה, כִּי אֵין בְּעַל הַנֶּס מְכִיר בְּנִסּוֹ. וְהַעֲקֹר הוּא מָה שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ פּוֹדֶה אֶת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי הַפְּדִיּוֹן הָעֲלִיּוֹן הַנַּיִל שֶׁל הַצְּדִיקִים מִכָּל עֲוֹנוֹתָם, שְׁזֶה בְּחִינַת עֲשִׂית גְּרִים הַנַּיִל וְזֶהוּ (שָׁם) וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו עַל-יְדֵי הַפְּדִיּוֹן הַנַּיִל וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְהַמְתִּין בְּחִינַת יַחַל יִשְׂרָאֵל אֶל ה' וְכוּי, וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב תַּחֲלָה, נִפְשִׁי לֵה' מִשׁוֹמְרִים לְבַקֵּר שׁוֹמְרִים לְבַקֵּר קוּיִתִּי ה' קוּיִתָּה נִפְשִׁי-קוּיִ אַחַר קוּיִ וְכוּי וְכַנַּיִל וְזֶהוּ (אֵיכָה ג) חֲסָדֵי ה' כִּי לֹא תִמְנּוּ כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו וְכוּי טוֹב וְיַחֲלִיל וְדוּמָם לְתִשׁוּעַת ה', חֲסָדֵי ה' כִּי לֹא תִמְנּוּ הֵם בְּחִינַת הַחֲסָדִים הַרְבִּים הַנִּמְשָׁכִין מִרְצוֹן הָעֲלִיּוֹן עַל-יְדֵי פְדִיּוֹן הָעֲלִיּוֹן הַנַּיִל שְׁשָׁם בְּחִינַת חֲסָדִים וְרַחֲמִים רְבִים כְּפִדּוּעַ אֵד צָרִיכִין לְהַמְתִּין בְּבְחִינַת טוֹב וְיַחֲלִיל וְדוּמָם וְכוּי וְכָל מָה שְׁיִתְחַזֵּק יוֹתֵר לְקוּוֹת לֵה' וְלְבַלִּי לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה תִתְקַרֵּב יִשְׁוֵעָתוֹ יוֹתֵר, כִּי עַל-יְדֵי הַקּוּיִ וְהַבְּטָחוֹן בְּעֲצָמוֹ תִצְמַח יִשְׁוֵעָתוֹ בְּקָרוֹב :

שְׁמַע :

לְקִרְיַאת

שִׁיב

אות סו

וְעַל-כֵּן יֵשׁ כִּי תַבּוֹת בְּשִׁתֵּי פְעָמִים קְרִיַאת שְׁמַע שְׁאוּמְרִים בְּכָל יוֹם עָרֵב וּבִקֵּר לְהַמְתִּיק כָּל הַכִּיִּד בְּתֵי דִינִים הַנַּיִל, עַל -יְדֵי קוּצָא דְאֹת ד' וְכוּי, וְכַנַּיִל כִּי קְרִיַאת שְׁמַע בְּחִינַת דְּבִקּוֹת וּבִטּוֹל אֶל רְצוֹן אֵין סוּף בְּחִינַת שְׁמַע יִשְׂרָאֵל-שְׁמִיעָה בְּלָבָא תַלְיָא, כִּי בְּכָל יוֹם יֵשׁ כִּיִּד שְׁעוֹת-שְׁתֵּים עָשָׂרָה שְׁעוֹת הַיּוֹם וּשְׁתֵּים עָשָׂרָה שְׁעוֹת הַלַּיְלָה וְהַצְּדִיקִים וְהִירְאִים מְכַוְנִים שְׁנִים עָשָׂר

צְרוּפֵי הַיּוֹהָ בַשָּׁתַיִם עֲשֶׂרָה שְׁעוֹת הַיּוֹם, וְכֵן בַּשָּׁתַיִם עֲשֶׂרָה שְׁעוֹת הַלַּיְלָה וְעַל-יְדֵי זֶה מִמְתִּיקִים כִּי"ד צְרוּפֵי אֲדֻנָּי שֶׁהֵם בְּחִינַת כִּי"ד בְּתֵי דִינִים הַנִּי"ל לְהַמְתִּיק הַדִּינִים הַנֶּאֱחָזִים בָּהֶם. וְעַקֵּר הַהִמְתָּקָה נִמְשָׁךְ מִשַּׁבָּת, שָׂאז עַקֵּר הָאֶרֶת יַעַת רְצוֹן הַנִּי"ל, כִּי שְׁלֹשָׁה יָמִים הֵם בְּתֵר שַׁבְּתָא וְשְׁלֹשָׁה יָמִים קָמִי שַׁבְּתָא, שְׁבַשְׁלֹשָׁה יָמִים שְׂאֲחֵר שַׁבָּת מֵאִיר הָרְשִׁימוּ שֶׁל שַׁבָּת הָעֶבֶר, וּבַשְּׁלֹשָׁה יָמִים שְׁקָדָם שַׁבָּת נִמְשָׁךְ הָאֶרֶה מִשַּׁבָּת הַבָּא כְּמוּבָא. כִּי כָל חַיּוֹת שַׁשֵּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה הוּא מִשַּׁבָּת, שָׂאז מֵאִיר הָאֶרֶת רְצוֹן הַנִּי"ל שְׁמִמְתִּיק וּמְחִיָּה הַכֹּל, כִּי בַשְּׁלֹשָׁה יָמִים יֵשׁ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים כִּי"ד שְׁעוֹת וְשְׁלֹשׁ פְּעָמִים כִּי"ד גִּימְטְרִיָּא ע"ב בְּחִינַת חֶסֶד, וְכְמוּבָא מִזֶּה הַרְבֵּה בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל בְּעֵינָן שְׁלֹשׁ פְּעָמִים כִּי"ד, עֵינָן שֶׁם הֵינּוּ שְׁבַשְׁלֹשָׁה יָמִים שְׂאֲחֵר שַׁבָּת מִמְתִּיקוֹן הַשְּׁלֹשׁ פְּעָמִים כִּי"ד הַנִּי"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת כִּי"ד בְּתֵי דִינִין עַל-יְדֵי רְשִׁימוּ שֶׁל הָעֵת רְצוֹן מִשַּׁבָּת הָעֶבֶר וְכֵן בַּשְּׁלֹשָׁה יָמִים שְׁקָדָם שַׁבָּת מִהָאֶרֶת יַעַת רְצוֹן שְׁבַשְׁבָּת הַבָּא וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת סְפִירַת הָעֵמֶר, בְּחִינַת 'תְּמִימוֹת תְּהִינָה', כִּי בָּהֶם מִמְתִּיקוֹן הַדִּינִים עַל-יְדֵי שְׁמִמְשִׁיכִין עַל עֲצָמוֹן הָאֶרֶה מִשְׁבוּעוֹת הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה שְׁבוּ מֵאִיר הָעֵת רְצוֹן וְכַנִּי"ל, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים שִׁיְהִיו תְּמִימוֹת לְהַמְתִּיק כָּל הַכִּי"ד שְׁעוֹת שֶׁל כָּל יוֹם וְיוֹם עַל-יְדֵי הַסְפִירָה וְכַנִּי"ל:

אות סז

כִּי בּוֹדָאֵי כְּשִׂזוּכִין עַל-יְדֵי הַפְּדִיּוֹן הַנִּי"ל לְעֵלוֹת מִשְׁמַד לְרְצוֹן וְכוּ' וְלַהֲמַשִּׁיךְ הָאֶרֶת הָרְצוֹן בְּעוֹלָם שְׁעַל-יְדֵי זֶה עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה בְּחִינַת עֲשִׂית גָּרִים וְכוּ', בּוֹדָאֵי אֲזוּ מִמִּילָא נִתְתַּקֵּן הַכֹּל גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת, כְּמוֹ שְׂאִיתָא עַל וְשַׁקְלִיָּה לְסַלְתָּאֵי וְאַנְחִיָּה בְּכוּתָא דְרַקִּיעַ וְכוּ', שְׁכַשְׁנַתְתַּקֵּן בְּרוּחַנִיּוֹת וְכוּ' (בְּסִימָן יד לְקוּטִי א) וְכֵן בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, כְּמוֹ בְּהַתּוֹרָה פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁעַל-יְדֵי שְׁמַעוֹרְרִין בְּנֵי אָדָם מִהַשְׁנָה וְכוּ' עַד שְׁנַמְשָׁךְ יִרְאֶה שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ עֲשִׂירוֹת מִפְּלֶג וְכוּ', וְכֵן בְּזֵאת הַתּוֹרָה וְאֵת הָעוֹרְבִים שְׁעַל-יְדֵי הָרְצוֹן וְכוּ' עַד וְעַמְדוֹ זָרִים וְרַעוּ צֹאנֶכֶם וְכוּ', רַק שְׁצְרִיכִין לְהַמְתִּיק כַּנִּי"ל, כִּי הַכֹּל בְּיַדֵי שְׁמַיִם חוּץ מִיִּרְאֵת שְׁמַיִם וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹזֵר בְּכָל יוֹם, כִּי אֲלֻמָּלָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹזֵרוֹ וְכוּ', כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנִם לְבָרְכָה (קְדוּשָׁין ל), אֲךָ עַקֵּר הָעֵזֶר מִלְמַעְלָה הוּא הַתְּחִיָּקוֹת הָרְצוֹן, וְכַשֶּׁהָאָדָם מִקְבֵּל הָאֶרֶת הָרְצוֹן כְּרֵאוֹי וּמְכוּן וּמְכִין לְבוֹ תְּמִיד לְקִשֵּׁר רְצוֹנוֹ לְרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבְחִינַת (אֲבוֹת פָּרַק ב) בְּטַל רְצוֹנָךְ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ וְכוּ', וְאֵינוֹ מְנִיחַ אֶת הָרְצוֹן הַטוֹב יְהִיָּה אִיךְ שִׁיְהִיָּה, עַל-יְדֵי זֶה בּוֹדָאֵי יִתְתַּקֵּן הַכֹּל כְּמוֹ שְׁהָאֲרִיךְ בְּזֶה הַרְבֵּה בְּכַמָּה שִׁיחוֹת קְדוּשׁוֹת וּרְמִזִּים בְּלִי שְׁעוֹר וְעַל-כֵּן בְּהַכְרַח שִׁיְתַמְהֵמָה עַד שִׁיְפַעֵל הָרְצוֹן לְפַעֲלָתוֹ וְכוּ' וְעַל-כֵּן צְרִיךְ כָּל אֶחָד לְכוּן רְצוֹנוֹ לְקִשֵּׁר עֲצָמוֹ לְבְחִינַת מוֹשֶׁה וְכוּ' הַנִּי"ל וּבְפָרֵט לְהַרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד אֲפִלוּ מִי שְׁמִזּוֹנוֹתָיו מְצַמְצָמִין כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנִם לְבָרְכָה

(גטין ז) או לקנאת קנאת ה' צבאות שגם כן נחשב צדקה וכו' והעקר לכון שתגיע הצדקה שלו לבחינת משה שעוסק בפדיון הנ"ל באפן שיהיה נמשך הארת הרצון העליון בעולם עד שיהיו נעשין מזה גרים ולכון רצונו שגם אליו יגיע הרצון הנ"ל ובודאי יגיע עליו ביותר מאחר שהוא המביא הצדקה והפדיון כי אין הקדוש ברוך הוא מקפח שכר כל בריה, ואז ממילא יתתקן הכל כנ"ל וגם מה שצריך להמתיק קצת הוא טובה גדולה, כי אחר כך תהיה הישועה בשלמות:

וזהו (שמות טו) אם שמוע תשמע וכו' כל המחלה וכו' לא אשים עליך כי אני ה' רופאך, כי יש רופא שמרפא החולאת לפי שעה או לשנה וכו' ואחר כך חוזרת המחלה, אבל השם יתברך רופא נאמן על-ידי הארת הרצון הנ"ל, שעל-ידי זה יתקרב להשם יתברך, ואז כשיתרפא לא ישוב עוד למחלה, בחינת כל המחלה וכו' לא אשים עליך כי אני ה' רופאך. וזהו בחינת (ישעיה נד) בצדקה תכונני רחמי מעשק וכו', ונסמך לזה מענן גרים, כמו שכתוב שם, הן גור יגור וכו' מי גר אתך עליך יפל בצדקה תכונני-לשון קיום והעמדה לעולם, כמו שכתוב (משלי יב) שפת אמת תכון לעד, וכמו שכתוב (תהלים קיט), כוננת ארץ ותעמד וכו' וכן הרבה וכנ"ל. רחמי מעשק בחינת תאוות ממון וכו' שהוא בחינת שמד וכו', כי לא תראי שיתבטלו היראות הנפולות, כי תזכה על-ידי הרצון הנמשך על-ידי הצדקה ליראה קדושה כנ"ל וזהו הן גור יגור אפס מאותי, שהגרים שנתגירו בלעדיך רק מחמת גדלה וכבוד אפס מאותי, כי לא יתקומו מי גר אתך בענייתך ובבזיוןך וכו', ואף-על-פי-כן לא הניחו את הרצון עליך יפל, כי הם יתקומו לנצח, כי מתחלה מדבר שם מגאלה האחרונה השלמה שאין אחריה גלות כמו שכתוב שם, בשצף קצף הסתרתני פני רגע ממוך ובחסד עולם רחמתיך וכו' וברחמים גדולים אקבצך, שכל אלו הרחמים גדולים רחמים רבים חסד עולם לנצח הכל נמשך מרצון העליון על-ידי פדיון של בחינת משה הנ"ל כמובא בכתבים ועל-כן נסמך אחר כך בצדקה תכונני וכו', כי עקר המשכת הרצון נמשך על-ידי צדקה שנותניו כנ"ל שתגיע להצדיק הנ"ל. ובשביל זה מביאין ממון, הינו צדקה, להצדיק על פדיון וכו' וכנ"ל וזהו (בבא בתרא י) צדקה תרומם גוי וחסד לאמים חטאת, עין שם בגמרא, ומסקו שם החלוק בין ישראל לעובדי כוכבים שישאל אינם מהרהרים אחר השם יתברך והצדיק כשאינו נתמלא מבקשם תכף ועל-ידי זה הצדקה תרומם אותם וכנ"ל אבל חסד לאמים חטאת, דכל חסד לגרמינו עבדיו וכו', כי אינם מכוונים רצונם להאמת וכו' אבל ישראל הפשרים מכוונים בצדקתם לרצון השם יתברך וכנ"ל ועל-כן צדקה תרומם גוי וחסד נמי כמו שמסקו שם בגמרא כי על-ידי הצדקה שממשיך על-ידי הארת הרצון על-ידי זה נמשך חסד וכו', כמו שמבאר שם. אבל ולאמים חטאת מאחר שהם רוצים דוקא שיתמלא מבקשם תמיד, ואפלו אם נתמלא הוא לפי שעה כי הם תחלתם שלוח וכו', אבל צדיקים וכל ישראל הנלוים אליהם תחלתם יסורים קצת וסופן שלוח כי אחרית לאיש שלום וכנ"ל ועל-כן נסמך פסוק בצדקה תכונני לפסוק וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך, כי כל זה זוכין על-ידי צדקה כנ"ל ועין בישעיה קפיטל נד ששם כתובים פסוקים הנ"ל בשצף קצף הסתרתני פני

רָגַע מִמֶּדָּה וּבְחֶסֶד עוֹלָם רַחֲמֵיךָ וְכוּי' עַד בְּצַדִּיקָה תִּכְוֶנְנִי וְכוּי' הַנִּי"ל וְשֵׁם
נֶאֱמַר פְּסוּק וְשִׁמְתִי כְּדָד שְׁמֹשׁוֹתֶיךָ שְׁמֵרְמוֹז עַל תִּקּוּן הַנִּפְלָא הַנִּמְשָׁךְ עַל -
יְדֵי פְדִיּוֹן הַנִּי"ל וְשֵׁם נֶאֱמַר פְּסוּק וְשִׁמְתִי כְּדָד שְׁמֹשׁוֹתֶיךָ שְׁמֵרְמוֹז עַל תִּקּוּן
הַנִּפְלָא הַנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי פְדִיּוֹן הַנִּי"ל שְׁמֵמְתִיק כָּל הַכִּי"ד בְּתֵי דִינִים וְכוּי'
וְכַמּוּבָא בְּשֵׁם כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל , וְהָבֵן הַיֵּטֵב לְקֶשֶׁר הָעֲנָן :

מאות מט עד כאן אינו מסדר היטב, ויש דברים שנכפלו, כי לא נכתב
פסדר רק ראשי פרקים:

אות סח

וְזֶה בְּחִינַת מַחְלֶקֶת קָרַח כִּי קָרַח כָּפַר בְּרָצוֹן כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם
לְבִרְכָה (יְרוּשְׁלָמִי רִישׁ פְּרָק י דְּסִנְהֶדְרִין) קָרַח מִיִּן הָיָה כִּי הוּא וְעֵדוֹתוֹ הָיוּ
תַּחֲלָה צְדִיקִים גְּדוֹלִים מְאֹד כִּי הוּא הָיָה מְנוּשָׁאֵי הָאָרוֹן וְעֵדוֹתוֹ הָיוּ קְרוּאֵי
הַעֲדָה וְכוּי' אִךְ הָיוּ בְּבַחֲינַת הַזְּקֵנִים שְׁאִין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת וְכוּי' וְלֹא דִי לָהֶם
בְּזֶה כִּי אִם הַתְּגַבֵּר עֲלֵיהֶם הַיֵּצֵר הָרַע וְהִסִּיתָם לְחַלֵּק עַל מִשָּׁה שְׁנִכְלָל
תְּמִיד בְּרָצוֹן הָעֲלִיּוֹן וְכוּי' וְכֵן הוּא בְּכָל דּוֹר שְׁנִמְצָאִים זְקֵנִים וְחֲשׂוּבִים
שְׁחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיק הַגְּדוֹל מֵהֶם שֶׁהוּא חֲדוּשׁ נִפְלָא וְהַכֹּל מְבַחֲינָה הַנִּי"ל
מַחֲמַת שֶׁהֵם בְּבַחֲינַת זְקֵנִים הַפְּגוּמִים הַנִּי"ל שְׁאֵף-עַל-פִּי שֶׁהֵם כְּשָׂרִים
וְצְדִיקִים אֲבָל עַל-יְדֵי שֶׁלֹּא הוֹסִיפוּ קְדוּשָׁה בְּכָל יוֹם וְכוּי' כְּנִי"ל עַל -יְדֵי זֶה
מְנַפִּילֵת יְמֵיהֶם יוֹנֵק מִצַּח הַנְּחֹשׁ עַד שֶׁהִמְצִיחַ הַנְּחֹשׁ בְּעֲצָמוֹ מִתְגַּרְהַ בָּהֶם
וּמְפִילֵם יוֹתֵר כִּי כֵן דָּרָךְ הַבַּעַל דְּבַר -הוּא הַמְּסִית הוּא וְכוּי' עַד שֶׁמְּסִיתָם
לְחַלֵּק עַל הַצְּדִיק הַמְּחַדֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וּמוֹסִיף אוֹר קְדוּשָׁה בְּכָל יוֹם וּבְכָל
עַתָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת זְקֵן שֶׁבְּקְדוּשָׁה בְּחִינַת זְקֵן-זֶה קָנָה חֲכָמָה וְכוּי' :

וְזֶה בְּחִינַת חֲטָא הַמְּרַגְלִים וְכוּי' וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ לְזֶה פְּרִשְׁתַּת חֲלָה בְּחִינַת
צְדִיקָה, וְחֲלָה בְּחִינַת צְדִיקָה עַל צְדִיקָה כִּי נִתְּנָה בְּאַחְרוֹנָה אַחַר תְּרוּמָה
וּמַעֲשֵׂר כְּדִי לְחַזֵּק הַרְצוֹן לְבִטֵּל הַסְּפִקוֹת וְכוּי' וְעַל-כֵּן חֲלָה לְשׁוֹן תְּפִלָּה, כִּי
עִקַּר הַתְּפִלָּה עַל-יְדֵי רָצוֹן בְּחִינַת (תְּהִלִּים סט) וְאַנִּי תִּפְלְתִי לָךְ ה' עַתָּה רָצוֹן.
(יִשְׁעִיָּה מַט) בְּעַתָּה רָצוֹן עֲנִיתִיךָ וְכוּי' וְעַל-כֵּן טְעָה קָרַח וְסָמָךְ עֲצָמוֹ עַל כִּי"ד
מִשְׁמֵרוֹת לְוִיָּה שְׁרָאָה מִרְחוֹק שְׁיִצְאוּ מִמֶּנּוּ. אֲבָל טְעָה מְאֹד כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּמִדְרַשׁ רַבָּה פְּרָק יח) כִּי כִי"ד מִשְׁמֵרוֹת הַנִּי"ל הֵם
כְּנֶגֶד כִּי"ד בְּתֵי דִינִים הַנִּי"ל (וְכָל בְּחִינּוֹת כִּי"ד הַנִּי"ל) שֶׁשֵּׁם צְרִיכִין הַמְּתַקָּה
גְּדוֹלָה עַל -יְדֵי בְּחִינַת פְּדִיּוֹן הַנִּי"ל שְׁנִמְשָׁךְ רַק עַל-יְדֵי בְּחִינַת מִשָּׁה שְׁנִכְלָל
בְּרָצוֹן הָעֲלִיּוֹן וְכוּי' כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן כִּי"ד מִשְׁמֵרוֹת לְוִיָּה כָּל הַמְּתַקָּתָם
וְתִקּוּנָם הוּא עַל-יְדֵי כִי"ד מִשְׁמֵרוֹת כְּהֵנָּה. כִּי זֶה יְדוּעַ שְׁלוֹי בְּחִינַת דִּינִים
וְכֵהֵן בְּחִינַת חֶסֶד וְאַפְלוֹ כָּל הַכִּי"ד מִשְׁמֵרוֹת כְּהֵנָּה צְרִיכִין לְקַבֵּל עִקַּר
הַמְּתַקָּה מְבַחֲינַת מִשָּׁה בְּחִינַת רָצוֹן הַנִּי"ל כִּי רַק מִשָּׁה הַמְּשִׁיךְ בְּעוֹלָם

קדשת הכהנה והלויה וכו' כי יקרה היא מפנינים-מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים, הינו שהצדיק האמת בחינת משה יקר אפלו מהכהן גדול כל ממנו כי קדשתם וכל ההמתקות וכו' וכנ"ל וקרח פגם בכל זה וחלק על משה וסמך עצמו על כ"ד משמרות לוי בעצמם ועל-ידי זה התגרו בו על-ידי זה דיקא תקף הדינים כי כשאינו ממתיקין הדינים הנאחזים מסטרא דלוי אזי אדרבא משם כל אחיזת הסטרא אחרא חס ושלום שאחיזתו מהשתלשלות הכ"ד בתי דין וזהו ויקח קרח-ואתפלג קרח, שרצה לחלק הכ"ד בתי דינין בחינת כ"ד משמרות לוי ממשה שהוא רצון העליון ומאחרון הפהו וכו' וזהו (במדבר טז) ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ולא נזכר בן יעקב כי יעקב בקש על זה וכו' (בראשית רבה פרק צח) כי קרח פגם מאד מאד והטיל פגם ברצון עד שפגם בקדשת אבותיו שהיו צדיקים גדולים והמשיכו הארת הרצון מדור לדור, והוא פגם בכלם ורצה לסתור כל דעותיהם הטובות והאמתיות עד שהגיע הפגם גם ללוי אבל הבעל דבר רצה להתגרות שיפגם חס ושלום גם בקדשת יעקב שהוא כלול מכל השנים עשר שבטים ומכל השבעים נפשות וכל השלשה צדיקים הנכללים ברצון ביותר שהם יוסף משה דוד שכלם יצאו ממנו כי מצח הנחש שנאחז בקרח רצונו להטיל פגם גם בשרש הרצון וכו' כמו שמבאר שם אבל יעקב בקש רחמים על זה שלא יזכר שמו על מחלקתם שלא יהיה להם כח להטיל פגם שם חס ושלום ועל-כן צרף שמעון ולוי יחד והתפלל (בראשית מט) בסודם אל תבא נפשי במעשה זמרי שהיה משבט שמעון (בראשית רבה שם) ובקהלם אל תחד כבודי כי גם שמעון התגרו בו תקף הדינים של כ"ד בתי דין הנ"ל, ועל-כן מתו על-ידי מעשה זמרי כ"ד אלה, כ"ד דיקא וכנ"ל ועל-כן אמר (שם) אחלקם בייעקב ואפיצם בישראל-שיהיו בני שמעון עניים מקבלי צדקה וכו' בני לוי יקבלו כל הצדקות שהם תרומות ומעשרות וכו' ובזה רמז התקון על כל הנ"ל שהוא על-ידי צדקה :

תפלה :

אות סט

וזה בחינת תפלה כי עקר בחינת תפלה הוא התגלות הרצון בחינת ואני תפילתי לה' עת רצון בחינת בעת רצון עניתיד וכו' בחינת (תהלים יט)

יהיו לרצון אמרי פי וכו'. וזה בחינת סמיכות גאולה לתפלה שנלמד מפסוק זה- יהיו לרצון אמרי פי וכו' ה' צורי וגואלי ונסמך לזה (שם כ) יענך ה' ביום צרה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה כל זה הוא בחינת פדיון הנ"ל כי כן דרך הצדיקים האמתיים היו דעים לעשות פדיון שמתחלה עושים פדיון על פי פונותיהם הקדושות שעל-ידי זה ממתיקים כל הדינים שבכל הכ"ד בתי דין וממשיכים בחינת הארת הרצון שעל-ידי זה עקר הפדיון כנ"ל ואחר כך הם מתפללים תפלתם שצריכים על זה החולה וכיוצא במבאר בכל הפדיונות המובאים בספרים קדושים וכן הוא בכלליות סדר התפלה שבתחלה על-ידי קריאת שמע וברכותיה עולים עד רצון העליון וממשיכין הארת הרצון וכנ"ל ועל-ידי זה נעשה בחינת פדיון בחינת המתקת הדינים שזה עקר תקון כל סדר התפלה בקרבנות ופסוקי דזמרה וקריאת שמע וברכותיה שהכל הוא להמתיק כל הדינים ולהאיר הרצון עד שמגיעין לברכת אמת ויציב שהוא בחינת ברפת הגאולה כמו שמסימין גאל ישראל הינו בחינת פדיון הנ"ל בחינת פדות וגאולה ועל-כן באמת מבאר בפונות שבברכת אמת ויציב עולים עד להיכל הרצון כי שם עקר הגאולה והפדיון הנ"ל ותכף ומיד צריכים לסמך גאולה לתפלה כי תכף אחר בחינת הפדיון שהמתיקו כל הדינים ועלו בהיכל הרצון צריכין תכף להתפלל כי כן דרך הפדיון וכנ"ל ואז על-ידי התפלה אז דיקא עקר התגלות הרצון בשלמות נפלא כי כל רצונו יתברך בבריאת עולמו ובהנהגת וקיום העולם שמנהיג ומקים העולם ברצונו הכל הוא בשביל זה בשביל נוראות קדשת תפלות ישראל כי השם יתברך ברא את כל העולם ומלואו רק בשביל ישראל כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה פעמים אין מספר והעקר בשביל שיהיו ישראל צדיקים שיהיו מושליו בעולמו וינהיגו את כל העולם כרצונם והעקר על-ידי התפלה שיהיה להם כח על-ידי התפלה לשנות כל מערכת השמים ולשנות כל סדר הטבע שהשם יתברך מנהיג ברצונו הכל יכולים לשנות כרצונם על-ידי תפלתם כי אף-על-פי שגם סדר הטבע בעצמה השם יתברך מנהיג ברצונו אבל אף-על-פי-כן אין מתגלה ונכר לעין כל התגלות הרצון אבל כשישראל מתפללין ומשנין הטבע כרצונם בזה רואין הכל שאין שום טבע רק הכל מתנהג ברצונו יתברך, ומסר הכל לישראל ולצדיקיו שינהיגו העולם כרצונם על-ידי תפלתם שעל-ידי זה משנין הטבע כמו שראינו על-ידי משה רבנו עליו השלום שקרע את היס והוריד את המן וכן בהצדיקים שאחריו שהעמיד יהושע את החמה ואלהו ואלישע ודניאל וחנוניה מישאל ועזריה וכו' וכו' וכן בכל הצדיקים שאחריהם שעשו מופתים נוראים ועצומים מאד ושנו את הטבע על-ידי תפלתם ועל-כן על-ידי התפלה עקר התגלות הרצון לכל באי עולם וזה בחינת תנאי התנה הקדוש ברוך הוא עם הים שיבקע לישראל וכו' שנדחקו מאד המפרשים על-פי שכל בפרוש אגדות אלו. אבל באמת הדבר כפשוטו שהשם יתברך ברא את העולם שיתנהג ברצונו בטבע הזאת כי באמת הטבע בעצמו הוא רצונו אבל הזהיר את הנהגת הטבע וכל המלאכים הממנים על הנהגת העולם בטבע הזאת שתכף כשיתפללו ישראל וירצו לשנות הטבע הם מכרחים לעשות כרצונם להפך מים ליבשה ולהעמיד החמה ושלא יהיה כח לאש

לְשׂרֵף וּלְאָרִיזוֹת לְדָרֶס וְכוּי וּמַחֲמַת שְׂאֵלוֹ הַנְּסִים נִפְלְאִים כְּבָר נַעֲשׂוּ הַזְּכִירוּ
אֱלוֹ הַנְּסִים וּבְיָמָת כֵּן הוּא בְּכָל דּוֹר שֵׁישׁ כַּח לְכָל הַצְּדִיקִים אֲמַתִּיִּם בְּכָל
דּוֹר וְדוֹר לְשָׁנוֹת הַטְּבַע בְּתַפְלָתָם כְּרָצוֹנָם כִּי כֵן הִתְנָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עַם הַמְּלֵאכִים מְנַהִיגֵי הַטְּבַע וְכַנְיִל :

אות ע

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׂאִיתָא בְּכַוְנָת שְׁבַתְחַלַּת הַתְּפִלָּה נִכְנָסִין בְּהִיכַל קְדָשִׁי
קְדָשִׁים כִּי הִרְצוֹן הוּא בְּחִינַת קְדָשׁ כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב עַל פְּסוּק מִקְרָא קְדָשׁ וְכוּי
עַיִן שָׁם הֵינּוּ כְּשִׁמְגָלִין שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק בְּרָצוֹנוֹ וְאִין שׁוּם טְבַע כָּלֵל כִּי גַם
הַטְּבַע מִתְנַהֵג בְּרָצוֹנוֹ זֶה בְּחִינַת קְדָשׁ כִּי זֶה עֵקֶר קְדָשְׁתּוֹ יִתְבַּרְךָ כְּשִׁמְגָלִין
הָאֵמוּנָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהַכֹּל בְּרָצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ לְבַד אֲבָל כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל עוֹמְדִין
לְהַתְּפִיל וּמִבְּטָלִין הַטְּבַע שְׂאֵז נִתְגַּלָּה בְּיוֹתֵר שֶׁהַכֹּל בְּרָצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ שְׁבַרָא
וּמְקִיִּם וּמְנַהִיגֵי הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל שֵׁישׁ לָהֶם כַּח בְּתַפְלָתָם לַעֲשׂוֹת רָצוֹנוֹ
כְּרָצוֹנָם אֵז נִתְגַּלָּה קְדָשְׁתּוֹ בְּיוֹתֵר בְּבְחִינַת קְדָשׁ קְדָשִׁים בְּחִינַת תּוֹסַפֵּת
קְדָשָׁה עַל קְדָשָׁה, כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּגַלּוּת קְדָשְׁתּוֹ יִתְבַּרְךָ כְּשִׁרְוֹאִין הַכֹּל כַּח
תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם כְּתֵר הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה
וְכַמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים כב) וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁעֵקֶר קְדָשְׁתּוֹ
יִתְבַּרְךָ הֵם תְּפִלוֹת וְתְהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל וְעַל-כֵּן נִקְרָא זֶה הַהִיכָל שֶׁל הַתְּחִלַּת
הַתְּפִלָּה קְדָשִׁי

אות עא

וְעַל-כֵּן עֵקֶר סֵדֵר קְדָשָׁה אוֹמְרִים בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה דְּהֵינּוּ כְּשַׁחוּזָרִין הַתְּפִלָּה
בְּעֲשָׂרָה וְהִיא חֲשׂוּבָה מִקְדָּשָׁה שְׁבִיּוּצָר שְׁגַם הִיחִיד אוֹמְרָה וְנִקְרָאת קְדָשָׁה
דְּמִישָׁב כִּי קְדָשָׁה שְׁבִיּוּצָר הִיא בְּחִינַת שְׁמִסְפָּרִין סֵדֵר הַקְּדָשָׁה שֶׁל
הַמְּלֵאכִים שְׁמִקְדִּישִׁין שְׁמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאִימָה וּבִירְאָה וּמְגָלִין שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ
מְנַהִיג עוֹלָמוֹת בְּרָצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ וְכוּי וְתַרְגוּמוֹ
קְדִישׁ בְּשָׁמִי מְרוֹמָא וְכוּי קְדִישׁ עַל אֲרַעָא וְכוּי הֵינּוּ שְׁקְדָשְׁתּוֹ לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה כִּי הוּא יִתְבַּרְךָ מְנַהִיג הַכֹּל בְּרָצוֹנוֹ שְׁזֶה עֵקֶר הַקְּדָשָׁה בְּחִינַת מִקְרָא
קְדָשׁ הַנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת שְׁלֵשׁ פְּעָמִים קְדוֹשׁ כְּנֻגַד שְׁלֵשׁ רְגָלִים מִקְרָאֵי קְדָשׁ
וְכַנְיִל אֲבָל קְדָשָׁה שֶׁהַתְּפִלָּה גְבוּהָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְאִין אוֹמְרִים אוֹתָהּ אֵלָא

בעשרה. כי קדשה שבתפלה זה בחינת התגלות קדשתו שמתגלה על-ידי תפלות ישראל שיש להם כח לשנות הטבע המתנהגת ברצונו ולעשות רצונו ברצונם שזה עקר קדשתו בחינת ואתה קדוש יושב תהלות ישראל וכנ"ל ועל-כן זאת הקדשה שבתפלה גבוה יותר וכנ"ל ועל-כן בקדשה שביוצר אין אומרים ימלך ה' לעולם אלקיך ציון לדור ודור וכו' רק בקדשה שבתפלה אומרים ימלך ה' לעולם אלקיך ציון לדור ודור וכו' כי עקר התגלות מלכותו יתברך לעולם לדור ודור לנצח היא על-ידי תפלת ישראל והעקר יתגלה כשישרה שכינתו בציון בחינת אלקיך ציון כי אז יראו הכל גדלת ישראל, שהם מנהיגים העולם בתפלתם ברצונם כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים סח) עתידין צדיקים שיחיו מתים וכו' ועל-כן אין מזכירין פסוק זה ימלך בקדשת יוצר שהוא בחינת קדשת המלאכים רק בקדשה שאומרים בתפלה, כי עקר התגלות מלכותו יתברך לעולם לדור ודור לנצח היא על-ידי תפלת ישראל שהוא עקר שלמות הקדשה בחינת קדשי קדשים וכנ"ל וזה בחינת מה שמזכירין השלשה אבות בתפלה אברהם יצחק ויעקב כי הם בחינת הזקנים שבקדשה שמקשרין כל הרצונות לשרש הרצון כי כל האבות נקראים זקנים כמו שכתוב (בראשית כד) ואברהם זקן בא וכו' וכן ביצחק ויעקב כמבאר במדרש (וביומא כח) ועל-כן הם שלשה אבות שלשה זקנים קדושים שכוללים מכל הזקנים דקדשה כנגד שלש רגלים שמגליו הרצון בבחינת מקרא קדש כנ"ל כי הרגלים הם בחינת שלשה אבות כמובא ועין בהלכות קריאת התורה הלכה ג על-פי התורה הנ"ל:

אות עב

וזה בחינת מעשה בלק ובלעם כי בלק ובלעם הם בחינת חיות רעות הנ"ל ומצח הנחש הנ"ל שרוצים להתגבר בכל פעם כנגד ישראל עם קדוש על שהם חזקים באמונת הרצון ויניקתם הוא מזקני הדור שאין בהם שלמות שעל-ידי אלו הזקנים שאין בהם שלמות באו כל הקלקולים וכל הפגמים שפגמו ישראל בשמו יתברך על-ידי העשר נסיונות שנסו אותו במדבר וכמובא לעיל קצת מזה:

כי בלק הוא בחינת החיות רעות הדורסים וטורפים וכו' שהם חכמי הטבע, ובלעם הוא בחינת שרש חכמת הטבע בחינת מצח הנחש בעצמו כי מבאר שם בסוף התורה הנ"ל שמצח הנחש הוא בחינת רשע ירא וכו' (ואמר אז בלשון אשכנז בזה הלשון, אזוי ווי א פרומיר רשע) ומי שמסתכל על ההולכים בדרך המחקרים בזמנים הללו שרבים ככלם הם פורקי על התורה והמצוות כמפרסם אבל גם בהם יש למראה עינים כמו שני מינים כי יש הרבה אפיקורסים שהולכים בדרך זה והכל רואים שהם פורקי על

והולכים עם הזנות ונשים נכריות לטייל וכו' ובבתי תרטיאות וקרקסיות שלהם ומחללים שבת ויום טוב וכו' ואף-על-פי-כן כל דבריהם הם רק שאומרים שרוצים להדריך את ישראל בדרך האמת ודבור אמת אינו זו מפיהם והאמת שלהם רב מאד מאד שאומרים בכל פעם שחפצים רק באמת פידוע לכל המביט קצת בספריהם ובקריהם הרעים שהם מפיצים עתה בישראל שומר עמו ישראל לעד ישמרנו ואת זרענו מהם. אבל אם לא היה אלא אלו לבד היה אפשר אף על פי כן לשבר שניהם להראות לכל שקריותיהם ופחזותם אבל גם נמצאים מעט ביניהם שהם בבחינת מצח הנחש שרש חכמת הטבע שהם פקחים להרע יותר שמראים עצמם ככשרים וכאלו אינם חפצים בתועבות הרעות של תלמידיהם אף-על-פי שבאמת הכל בא על-ידי למודיהם הרעים והם מכניסים חקירות וסברות רעות של חכמת הטבע הפך דרכי התורה האמתיים. ומראים עצמם כמדברים בתמימות וביראה בשביל האמת. וכל דבריהם בוטים כמדקרות חרב כי מגלים פנים בתורה שלא כהלכה ומתחכמים דברי אלקים חיים לסברות בדיות ומזיפות שלהם וכו' פידוע כל זה לבקיאים בהם קצת, ואלו הכופרים הם בחינת מצח הנחש וכנ"ל ובאמת הם גם הם כבר טמאו את עצמן בכל התועבות רעות בזנות וכו' כי רבם היו בחורים עד שלשים וארבעים שנה ועשו מה שעשו רק שהם צבועים והסתירו תועבות שלהם :

וזה בחינת בלק ובלעם, כי בלק דרשו רבותינו זכרונם לברכה שבא לקק דמן של ישראל זה בחינת חיות רעות הדורסים וטורפים שבאים לדורס ולטרף ולשפד דם שזהו בחינת המסיתים והמדיחים הנ"ל שהולכים בדרך תועבותיהם בנאוף וכל התאוות רעות, ואף-על-פי-כן אומרים דבריהם וחכמותיהם הרעים ומוכיחים לילך בדרךיהם וכו' וזה ידוע שכל התאוות בפרט תאוה הכללית בא על -ידי עכירת הדמים ועל-כן הם בבחינת בלק שבא לקק דמן של ישראל להשחית דמיהם חס ושלום על-ידי רבוי תועבותיהם ומלבישין עצמן בחכמות של הבל ללמד בדרךיהם וכו' וכאשר הוכיח סופם על תחלתם שהפקיר בנותיו לזנות בשביל להטעות את ישראל הינו כנ"ל כי בלק היה מלך, וכל המלכים דסטרא אחרא הם בחינת חיות רעות כמבאר בדניאל וזכריה וכו' נמצא שבלק הוא בחינת החיות רעות שהם חכמי הטבע הדורסים וטורפים רבים מבני עמנו אבל כל כח בלק הוא מבלעם הרשע שהוא בחינת שרש חכמת הטבע בחינת מצח הנחש הנ"ל שהוא בחינת רשע גרא (א פרומיר רשע הנ"ל) שהראה את עצמו כצדיק וכפרוש ולא רדף אחר הזנות, ובאמת היה מאוס תועבותיו יותר מכלם, כי בצנעה עשה מעשה אישות אם אתונו כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין קה) על פסוק ההספן הספנתאי (במדבר כב) וכן נמצאים גם עתה רשעים כאלה בראשי הכתות שלהם, וברבם נודע אחר כך לכל דרכיהם ומעשיהם הרעים וכנפר מתוך ספריהם ודעותיהם הרעות שהם חותרים לסתר חס ושלום כל דרכי התורה והאמונה הקדושה וכו' וכל זה הוא בחינת בלעם שהוא בחינת מצח הנחש שרש חכמת הטבע שאינו מראה ומגלה רשעותיו לחוץ, רק הוא מסית ומפתה ומדיח בסברותיו הרעים כאלו כונתו אל האמת והוא קלפה חזקה

כָּל כֶּדֶד עַד שֶׁקִּשָּׁה מְאֹד מְאֹד לְסִתֵּר דַּעוֹתָיו וְסִבְרוֹתָיו הַמְזִיפּוֹת כִּי כָּל מֶה שֶׁמְגַלִּין נִפְלְאוֹת וְנוֹרָאוֹת בְּתוֹרָה בְּחֻמּוֹת אֱמִתּוֹת וּבִשְׂכָלִיּוֹת דְּקִים וְנִפְלְאִים בְּחִרִיפוֹת וּבִקְיָאוֹת וְהַתְּגַלּוֹת נִסְתָּרוֹת נִשְׁגָּבוֹת שְׂאִי אֶפְשֶׁר בְּשׁוֹם שֶׁכָּל אֲנוּשֵׁי לְהַשִּׁיגֵם כִּי אִם עַל-יְדֵי שֶׁפַּע אֱלֹקֵי וְכוּ' עַל כָּל־כֵּן הוּא חוֹתֵר לְסִתֵּר וּלְכַפֵּר בְּכָל בְּדַרְכֵי סִבְרוֹתָיו הַמְזִיפּוֹת וְכוּ' וְעַל-כֵּן נִקְרָא בַלְעָם שְׂרוּצָה לְבַלַּע וּלְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר הַכֹּל וְזֶה שְׂאִיתָא בְּדַבְרֵיו זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה, שֶׁבַלְעָם הוּא בְּקִלְפָה כְּנֶגֶד כָּל הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה עַל -יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ כִּי הִבִּי כְּנֶגֶד הִבִּי דְבִרְאשִׁית שֶׁהוּא הַתְּחִלַּת הַתּוֹרָה וְהִלִּי כְּנֶגֶד סוּף הַתּוֹרָה שֶׁמְסִימַת בְּלִי וְהִעִי כְּנֶגֶד עֵי פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה וְהִמְיִים כְּנֶגֶד מִיִּים יוֹם שֶׁנִּתְּנָה בְּהֵם הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה בְּקִרְוֹב עָלֵי מְרַעִים (בְּסִימָן לוֹ חֵלֶק א) וְכוּ' הֵינּוּ שֶׁהִיא קִלְפָה טְמֵאָה כָּל כֶּדֶד שְׂרוּצָה לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים נִפְלְאוֹת נוֹרָאוֹת וְנִשְׁגָּבוֹת כְּאֵלֶּה שֶׁמְבַאֵרִים בְּאַתְגְּלִיא וּבְאַתְפְּסִיא בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה מִן בִּי דְבִרְאשִׁית עַד לִי שֶׁל לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר כָּל רוֹאֵה יִשְׁתוּמֵם וְיַעֲמֹד מְרַעֵד כִּי הַכֹּל רוֹאִים וּמְבִינִים כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ מוֹחַ בְּקִדְקֵדוֹ שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְגַלוֹת תּוֹרָה קְדוּשָׁה וְנוֹרָאָה כְּזֹאת כִּי אִם מִן הַשָּׁמַיִם עַל-יְדֵי נְבוֹאָת פָּנִים בְּפָנִים שֶׁהוּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וּבְפִרְט כָּל הַסּוּדוֹת הָעֲצוּמוֹת וְהַנִּשְׁגָּבוֹת שֶׁכָּבֵר הַתְּחִילוֹ לְגַלוֹת הַתְּנָאִים וְהַצְּדִיקִים הַקְּדוּמוֹנִים אֲשֶׁר תִּסְמַר שְׁעֵרוֹת הָאָדָם וְרוֹאִים עֵין בְּעֵין כִּי רוּחַ ה' דָּבַר בָּם כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְגַלוֹת כְּזֹאת בְּשֶׁכָּל אֲנוּשֵׁי בְּשׁוֹם אֲפֹן. וְכָל הַשְּׁבָעִים פָּנִים שֶׁהַתְּחִילוֹ לְגַלוֹת מְעַט דְּמַעַט מֵהֵם, וְכָל מֶה שֶׁיִּגַּע מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בְּמִיִּים יָמִים שְׁלֹשׁ פְּעֻמִּים לֶחֶם לֹא אָכַל וַיְמִים לֹא שָׁתָה שֶׁלֹּא נִשְׁמַע מְעוֹלָם שֶׁיְהִיָּה נִמְצָא אִישׁ כְּזֶה בְּקִדְשָׁה כְּזֹאת שֶׁלֹּא יֵאָכֵל וְלֹא יִשְׁתָּה אַרְבָּעִים יָמִים רְצוּפִים וְכָל הַנוֹרָאוֹת הָעֲצוּמוֹת אֵלֶּה וְהַאוֹתוֹת וְהַמוֹפְתִים וְכָל הַמוֹרָא הַגְּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה וְכוּ' הַכֹּל כְּאֲשֶׁר לְכָל הֵם רוֹצִים לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים וְלוֹמַר שֶׁהַכֹּל מְרַמֵּז עַל דְּבָרֵי חֻמּוֹת הַיּוֹנִים אֲרִיסְטוֹ וְחִבֵּירֵיו יִמַּח שָׁמַם וְכוּ' וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת בַּלְעָם שֶׁהוּא כְּנֶגֶד הַתּוֹרָה בְּכָל בְּחִינּוֹתֶיהָ כְּנִ"ל כִּי הוּא בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחֹשׁ שֶׁרֵשׁ חֻמְתָּה הַטְּבַע וְכוּ' וְכַנִּ"ל:

[עַד שֶׁזֶה סְמוּךְ גְּלוֹ נְבִלוֹתָם לְעֵין כָּל וּמְדַפְּסִים בְּקִרְחִיהֶם הָרַעִים שְׂכּוֹפְרִים לְגַמְרֵי בְּכָל דְּבָרֵי הַזְּהֵר הַקְּדוּשׁ וּבְכָל דְּרָכֵי הַקְּבֵלָה וּמְחַצִּיפִים פְּנִיָּהֶם וְאוֹמְרִים שֶׁכָּל סֵפֶר הַזְּהֵר הַקְּדוּשׁ וְהַתְּקוּנִים לֹא יֵצֵא מִפִּי רַבִּי שֶׁמְעוֹן בֵּר יוֹחָאֵי וְחִבֵּירֵיו וְהַדְּפִיסוֹ אֵיזָה קָרַח עַל זֶה וְכוּ' אֲשֶׁר כָּל בֵּר דַּעַת מִבֵּין שְׂדֵבְרֵי הַזְּהֵר הַקְּדוּשׁ וְהַתְּקוּנִים אִי אֶפְשֶׁר לְהַתְּגַלּוֹת כִּי אִם עַל -פִּי רוּחַ הַקְּדוּשׁ גְּבוּהָ וְנוֹרָא מְאֹד שֶׁהוֹפִיעַ עַל צְדִיק קְדוּשׁ כְּמוֹתוֹ שֶׁהוּא רַבִּי שֶׁמְעוֹן בֵּר יוֹחָאֵי וּבְנוֹ שֶׁיִּשְׁבּוּ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים בְּמַעְרָה וְכוּ' וְכֵן כְּתָבִי הָאֲרִיזִ"ל כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּהַקְּדָמַת הַיַּעֲצֵ חַיִּים שֶׁכָּל מִי שֶׁיִּסְתַּכֵּל בּוֹ בְּאַמְתָּ יַעֲדֵד שְׂאִי אֶפְשֶׁר בְּשֶׁכָּל אֲנוּשֵׁי לְגַלוֹת חֲדוּשִׁים וְהַתְּגַלּוֹת כְּאֵלֶּה וְכוּ' וְהֵם רוֹצִים לְעַקֵּר וּלְסִתֵּר חֵס וְשְׁלוֹם בְּנִינִים נִשְׁגָּבִים כְּאֵלֶּה, לֹא תִּהְיֶה כְּזֹאת בְּיִשְׂרָאֵל]:

אות עג

ועל-כן כְּשֶׁרָאָה בָּלֶק שֶׁיִּשְׂרָאֵל מִתְגַּבְּרִים שְׁלֵא כְּדָרְךָ הִטְבַּע עַד שְׁלֵא הָיָה לוֹ כַּח בְּעֲצָמוֹ לְנִצְחָם, עַל-כֵּן שָׁלַח אַחֲרָי בִּלְעָם שֶׁהוּא מִצַּח הַנְּחֹשׁ שֶׁרִשׁ חֲכָמַת הִטְבַּע אוֹלֵי בְּכַחוּ יוֹכֵל לְנִצְחָם חֵס וְשָׁלוֹם וְזֶה שֶׁכְּתוּב בְּסִפְרֵי קִדְשׁ שֶׁעוֹבְדָא דְבָלֶק הָיָה בְּעוֹבְדָא עַל-יְדֵי אֵיזָה גּוֹף טָמֵא וְכוּי' וּמַעֲשֵׂה בִּלְעָם הָיָה רַק בְּפִיו כִּי בָּלֶק הוּא בְּחִינַת חַיּוֹת רְעוּת שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עַל-יְדֵי תַּאֲוֹת הַגּוֹף כְּנִי"ל וְעַל-יְדֵי זֶה מְכַנְּיָסִים דְּרָכֵי כְּפִירוֹתֵיהֶם בְּעוֹלָם כְּדִי שְׁיִוְכְּלוּ לַהֲמִשָּׁךְ אַחֲרֵי תַּאֲוֹתֵיהֶם הִרְעוּת וּכְעֵין שֶׁאֲמָרוּ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה לֹא עָבְדוּ יִשְׂרָאֵל עֲבוּדָה זָרָה אֲלָא לְהַתִּיר לָהֶם עֲרִיּוֹת בְּפִרְהוּסָא. וּבִלְעָם הָיָה טָמֵא יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְהַתְּחַכֵּם יוֹתֵר וְהַחֲבִיא וְהַסְתִּיר רִשְׁעוֹתָו וְכִנִּי"ל וְכֹל כַּחוּ הָיָה בְּפִיו שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ כְּשִׁפְיָם וּשְׁמוֹת הַטְּמָאָה הַרְבֵּה וְכוּי', וְכֹל הַחֲכָמוֹת שֶׁל חֲכָמֵי הִטְבַּע שֶׁל כָּל הַמְּחַקְרִים שֶׁל עַכְשָׁיו הַכְּלוּלִים בָּהֶם, שֶׁבְּכֹל זֶה הָיָה מִתְגַּבֵּר לְסִתּוֹר וְלַהֲעֲלִים חֵס וְשָׁלוֹם כָּל דְּרָכֵי הַתּוֹרָה מֵרֵאשׁ וְעַד סוֹף מִב' דְּבִרָאשִׁית עַד ל' שֶׁל לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל וְכֹל זֶה הוּא בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחֹשׁ כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת הַיְתָה אֲזַ עַת צָרָה גְּדוּלָה לִיעֲקֹב מְאֹד כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִיכָה ו') עֲמִי זָכַר נָא מָה יַעֲץ בָּלֶק מִלְּךָ מוֹאָב וּמָה עָנָה אוֹתוֹ בִּלְעָם בְּוֹ בְּעוֹר וְכוּי' :

אות עד

וְזֶה בְּחִינַת (בְּמִדְבָּר כב) וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל זִקְנֵי מִדְּבָר. וּפְרָשׁ רִשִׁי וְהִלֵּא מְעוֹלָם הָיוּ שׁוֹנְאִים זֶה לָזֶה וְכוּי', וּמָה רָאָה מוֹאָב לְטַל עֲצָה מִמִּדְּבָר בִּיּוֹן שָׂרָאוּ יִשְׂרָאֵל נוֹצְחִים שְׁלֵא כְּמִנְהַג הָעוֹלָם אֲמָרוּ מִנְהִיגִם שֶׁל אֱלוֹ וְכוּי', אֲמָרוּ לָהֶם אֵין כַּחוּ אֲלָא בְּפִיו אֲמָרוּ אִף אָנוּ נְבוֹא עֲלֵיהֶם בְּאֲדָם שֶׁכַּחוּ בְּפִיו :

כִּי זֶה כָּלֵל גְּדוּל שֶׁכָּל הָעוֹלָם לֹא נִבְרָא כִּי אִם בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה. וְעַל-כֵּן הַבְּחִירָה יֵשׁ לָהּ כַּח גְּדוּל מְאֹד מְאֹד וְכַמְבָּאָר מְזָה בְּכָל הַסִּפְרִים וּבְדְבָרֵינוּ כְּמָה פְּעָמִים וְעַקֵּר כַּח הַבְּחִירָה הוּא עַל-יְדֵי שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ הָעֲלִים וְהַסְתִּיר רְצוֹנוֹ בְּהַסְתְּרוֹת וְהַעֲלָמוֹת גְּדוּלוֹת רַק נִתְּן כַּח וְדַעַת בְּאֲדָם שֶׁיִּבִּין מִדַּעַתוֹ שֶׁצָּרִיךְ לְבָלוֹת כָּל יָמָיו לְבִקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׁ אַחֲרֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. וּלְבַטֵּל כָּל רְצוֹנוֹתָיו נֶגֶד רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי זֶה יְדוּעַ וּמוֹבֵן לְכָל שֶׁהָעוֹלָם הָיָה אֵינוֹ כְּלוּם הֵבֵל הֵבֵלִים אֵין בּוֹ מִמֶּשׁ וּכְמוֹ שֶׁהַתְּחִיל קִהְלַת סִפְרוֹ הֵבֵל הֵבֵלִים וְכוּי' וְחִזַּר וְאָמַר הֵבֵל הֵבֵלִים הֵבֵל וְכוּי' דָּוִד אָמַר (תְּהִלִּים קמד) אָדָם לַהֲבֵל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר וּכְמוֹ שֶׁפָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (בְּרָאשִׁית רַבָּה פָּרָק

צו) לא כָּצֵלוּ שֶׁל דָּקֵל וְכוּי אֶלָּא כָּצֵל שֶׁל עוֹף הַפּוֹרְחַ. וְכֵן בָּאוּ כָּל חֲכָמֵי אֲמַת
 וְצוּעִיקִים עֲנִין זֶה בְּכַמָּה וְכַמָּה לְשׁוֹנוֹת אֵין מִסְפֵּר וְאֶפְלוּ כָּל חֲכָמֵי אֲמוֹת
 הָעוֹלָם מוֹדִים עַל כָּל זֶה כִּי הֵלֵא רֹאִים בְּעֵין שְׂיִמִּי חֵיִינוּ הֶבֶל וְהָאָדָם מֵת
 בְּכָל יוֹם כִּי הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה שְׂחִי לֹא יִהְיוּ עוֹזֵד וְעַל-כֵּן מִתְחִיל יוֹם הַמּוֹת מִיּוֹם
 הַיּוֹלָדוֹ וְכוּי וְכַמְבָּאָר מְזָה בְּסִפְרֵים הַרְבֵּה אֵדָּ אָף -עַל-פִּי-כֵן עֲדִין עֲדִין
 צְרִיכִין לְדַבֵּר בְּזֶה הַרְבֵּה הַרְבֵּה וְלַחְזֹר עִם עֲצָמוֹ וְעִם חֲבִירָיו הַמְקַשְׁיָבִים
 לְקוֹלוֹ, כָּל זֶה וְיוֹתֵר מְזָה כִּי גַם אֶת הָעֵלֶם נָתַן בְּלִבָּם (קַהֲלַת ג) וְדַרְשׁוּ
 רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָּה (יִלְקוּט שְׂמַעוֹנֵי סִימֹן תַּרְטוֹ) וּמוֹבָא בְּפִרוּשׁ רַשִׁי
 לְשׁוֹן הָעֵלְמָה וְשִׁכְחָה שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּחֲכָמָתוֹ הָעֲמֻקָּה הַכְּנִיס הָעֵלְמָה בְּלֵב
 הָאָדָם בְּשִׁבִיל כַּח הַבְּחִירָה שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה יֵשׁ כַּח לְהַשְׁטֵן לְהָעֵלִים וְלְהַסְתִּיר
 וְלְהַשְׁפִּיחַ כָּל זֶה אֲבָל כַּח הָאֲמַת בּוֹדָאֵי גְדוֹל בְּיוֹתֵר שֶׁכָּל מִי שֶׁרוֹצֵה
 לְהַסְתִּיף עַל תְּכֵלִיתוֹ הַנִּצְחִי בְּאֲמַת לְאֲמַתוֹ, בּוֹדָאֵי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַכְחִישׁ
 וְלְהָעֵלִים כָּל הַנִּי"ל שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה הֶבֶל הַבְּלִים וְלֹא יִשָּׂאֵר כָּלוּם מִמֶּנּוּ
 וּמִתְאַוּוֹתָיו וּמִכְסָּפוֹ וְזִהְבוּ וְכוּי, כִּי אִם מֵה שֶׁהִתְנַגַּע וְטָרַח בְּשִׁבִיל הַתְּכֵלִית
 הַנִּצְחִי שֶׁהוּא לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וְעַל-כֵּן כָּל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁהִלְכוּ
 בְּדֶרֶךְ זֶה וְהִסְתַּכְּלוּ כָּל יְמֵיהֶם עַל תְּכֵלִיתָם הַנִּצְחִי הַשִּׁיגוּ וְהִבִּינוּ תִּכְף
 שֶׁרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ לְהִתְרַחֵק מִכָּל הַתְּאַוּוֹת לֹא מִלְּבַד מִן הַמוֹתְרוֹת אֶלָּא אֶפְלוּ
 מֵה שֶׁנִּרְאָה לְהַכְרִחִיּוֹת צְרִיכִין לְמַעַט בְּכָל מֵה דְאֶפְשֶׁר וְלִקְדָּשׁ וְלִטְהַר עֲצָמוֹ
 בְּכָל פַּעַם עַד שֶׁגַם הַהַכְרִחִיּוֹת דְּהַכְרִחִיּוֹת יַעֲשֶׂה בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה בְּשִׁבִיל
 קִיּוּם הָעוֹלָם שֶׁזֶה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וְלֹא בְּשִׁבִיל תְּאַוּוֹת עֲצָמוֹ כָּלֵל וּמִחֲמַת
 שֶׁהִסְתַּכְּלוּ עַל אֲמַת לְאֲמַתוֹ וְהִבִּינוּ כָּל זֹאת, וְכֵן קִיְמוּ וְעָשׂוּ וּפְרָשׁוּ וְקִדְשׁוּ
 עֲצָמָן בְּכָל יוֹם וּבְכָל פַּעַם בְּקִדְשָׁה יִתְרָה עַד שֶׁעָלוּ מִדְּרָגָא לְדְרָגָא וּמִמַּעַלָּה
 לְמַעַלָּה עַד שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ רַחֵם עֲלֵיהֶם וְגַלְהָ לְהֵם רְצוֹנוֹ כִּי הֵם הָיוּ
 מִחֲפָשִׁים תָּמִיד אַחַר רְצוֹנוֹ בִּיגִיעוֹת וְטָרְחוֹת עֲצוּמוֹת עַל-כֵּן הָאִיר עֲלֵיהֶם
 הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְגַלְהָ לְהֵם רְצוֹנוֹ בְּכָל פַּעַם כְּפִי יְגִיעַתְם וְטָרְחַתְם וּמִסִּירַת
 נַפְשָׁם וְזֶה הָרֵאשׁוֹן הִיָּה אֲבָרְהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם שֶׁהִלֵּךְ בְּתוֹמוֹ בְּדֶרֶךְ
 הַזֶּה בְּשִׁלְמוֹת עַד שֶׁהוּא הָרֵאשׁוֹן שֶׁהִשִּׁיג רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה
 הַמְּסוּרָה לָנוּ שֶׁיִּסּוֹד הַתְּחִלְתָּהּ הִיָּה מֵאַבְרָהָם כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם
 לְבִרְכָּה (קְדוּשִׁין פָּרָק ב) מְצִינוּ שֶׁקִּיָּם אֲבָרְהָם אָבִינוּ אֶת כָּל הַתּוֹרָה וְכוּי
 כִּי אָף-עַל-פִּי שֶׁגַם מִקֵּדָם הָיוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים כְּמוֹ נֹחַ וּמִתּוֹשִׁלַח וְחֲנוּךְ
 וְכוּי, אָף-עַל-פִּי-כֵן לֹא זָכוּ לְגַלוֹת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ וּרְצוֹנוֹ כְּמוֹ אֲבָרְהָם כְּמוֹ
 שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָּה :

אות עה

וּמִמֶּנּוּ הַתְּחִילָה יְרוּשָׁתֵנוּ הַטּוֹבָה שֶׁאֲנוּ מִתְפָּאָרִים בָּהּ בְּכָל יוֹם וְאוֹמְרִים
 'אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חִלְקֵנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ וּמֵה יָפָה יְרוּשָׁתֵנוּ אֲשֶׁרִינוּ שֶׁאֲנוּ

משפטים וכי ובדרך הקדוש הלכו בניו יצחק ויעקב וכל השבטים הקדושים, עד שבא משה רבנו עליו השלום ונתן לנו על יסוד זה את התורה הקדושה בכתב ובעל פה ומיום שזכינו לקבלת התורה ממשה ליהושע ומיהושע לזקנים וכי עד היום הזה אנו צריכים ללכת בעקבותם, לדרוש ולחפש ולבקש אחר רצונו יתברך כמו שכתוב (תהלים קה) דרשו ה' ועזו בקשו פניו תמיד, וכתוב (שם) ישמח לב מבקשי ה' וכי, וכן הרבה כי גם עתה אף-על-פי שכתב נתנה תורה ואנו יודעין רצונו בברור שהוא לקיים התורה והמצוות לסור מרע ולעשות טוב, אף-על-פי-כן עדין אין אנו יודעין במה נזכה לזה כי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום וכי ועל-כן גם דוד המלך עליו השלום בקש במה בקשות ותחנות שיזכה לכוון רצונו יתברך כמו שכתוב (שם קמג) למדני לעשות רצונך וכי וצעק (שם יג) עד אנה אשית עצות בנפשי וכי, וכן (שם קיט) אחלי יפנו דרכי לשמר חקיך, וכן הרבה שעל זה נתיסד כל ספר תהלים אבל כל עקר יסוד כל התורה כלה הוא שאנו צריכין לילך ולאחז בדרכי אבותינו אברהם יצחק ויעקב ומשה רבנו עליו השלום וכל הצדיקים שבאו אחריהם ההולכים בדרכיהם ואזי אף-על-פי שאין אנו זוכים ומתגברים להיות כמותם ממש לשבר כל התאוות כמותם אף-על-פי-כן אנו זוכים לתכלית הנצחי על-ידי התקרבותנו אליהם ולדרכיהם הקדושים. וכמו שהפליגו רבותינו זכרונם לברכה (כתבות קיא) במעלות הדבקים לתלמידי חכמים ולצדיקים אמתיים וברבות הימים שאנו חותרים ומתגעגעים לזכות לילך בדרכיהם בשלמות, נוכל לזכות להיות כרצונו יתברך כראוי כי הבחירה חפשיית תמיד ואלו הצדיקים השלמים הנ"ל זכו על-ידי גדל קדשתם עד שיש להם כח בתפלתם לבטל הטבע ולגלות שהכל ברצונו יתברך, ושיש להם כח לפעל שיעשה רצונו כרצונם, בבחינת (אבות פרק ב) עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך ועל-ידי זה הם מגלים ומאירין הרצון בהתגלות נפלא שהכל רואין שהשם יתברך מנהיג עולמו ברצונו כרצונם וכמו שמבאר לעיל שעקר התגלות הרצון הוא על-ידי תפלה וכנ"ל:

אות עו

אבל את זה לעמת זה עשה אלהים ונתן כח גם בהסטרא אחרא שתוכל להתעקם כקוף בפני אדם עד שיש כח גם להחרטמים והמכשפים שיעשו כמעשה הצדיקים לפעל פעלות על-ידי שמות הטמאה כמפרש בתורה לענין המופתים הנוראים שעשה משה רבנו, ויעשו גם החרטמים בלהטיהם כן אבל בודאי אמתת הקדשה ידה על העליונה ולעולם גברה יד משה עליהם כמו שכתוב (שמות ז) ויבלע מטה אהרן את מטותם עד שבכמה אותות לא יכלו החרטמים להוציא עד שהכרחו להודות ולומר

יאצבע אלהים הוא' ואם אף-על-פי -כן החזיק לב פרעה, אבל בסוף הכרח להודות ולומר ה' הצדיק ולשלחם בעצמו ואחר כך נתחרט ורדף אחריהם עד הים ושם הראה ה' את ידו הגדולה ובקע את הים לפני בני ישראל ופרעה סבר שגם הוא יעבר הים ורדף אחריהם לתוך הים וישב ה' עליהם את מי הים וכוי והנה מכל המעשיות הנראות האלו וכאלו ומכל מה שמבאר בספרי קדש מזה אנו רואין גדל כח הבחירה שנתן השם לתברך להאדם בזה העולם המעשה ועקר הבחירה על-ידי שהעלים רצונו כנ"ל, ואינו מגלה סודו כי אם לעבדיו הנביאים והצדיקים אמתיים מגלים רצונו על-ידי תפלתם הקדושה, שעל-ידי זה הם עושים מופתים ואותות נוראות בעולם והעקר הוא משה רבנו שהוא רבן של כל הנביאים שעשה אותות ומופתים נוראים בעולם אשר לא נשמעו ולא נראו בכל הארץ כמו שכתוב (דברים ד) הנהיה כדבר הגדול הזה וכוי, וכל מה שעשה הכל היה על-ידי תפלה כמו שכתוב (שמות טו) ויצעק אל ה'. וכן באלישע אמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה כז) ואלישע כל מה שעביד בתפלה הוא דעביד אבל אם כן כבר היה מתבטל הבחירה והיה מתבטל כל העולם שנברא רק בשביל הבחירה ועל-כן כל ימי קיום העולם בהכרח שיהיה בחירה על-כן בדרך נפלאותיו ותברך נתן כח גם להסטרא אחרא שיהיה להם כח לעשות איזה מופתים לפי שעה על-ידי כשפים ושמות הטמאה והגדול שבהם היה בלעם הרשע שהיה לו כח בפיו כנגד משה בקדשה ומשם נמשכין כל הכפירות רחמנא לצלן וכל טעותם של כל הכופרים העובדי עבודה זרה שבדורות הראשונים נמשך מזה. כי בנדאי לא היו טפשים גמורים כמו שסוברים ההמון, ובפרט ראשיהם כמו בלק ובלעם וחרטמי מצרים וחכמי בני קדם, רק כל טעותם היה שאמרו שיכולין להמשיך רצונו כמו שרוצה כל אחד, כי זה מבאר בספרים שהיו אומרים שמעצם גדלתו של הנמצא המחייב הוא מרמם ומנשא לגמרי מלהנהיג בעצמו כל הנבראים ועל-ידי זה באו לידי כסילות דעתם ואולת חכמתם המטעת שאמרו שצריכין לעבד את האמצעי וכוי, ושברך זה יוכלו להמשיך רצונו כמו שהם רוצים, ובדרך שהאדם רוצה לילך מוליכין אותו על-כן גדול העצה התעה אותם והטעם ונתן בהם כח שיוכלו לעשות פעלות בעובדא ובמלולא והעקר מלולא כי הדבור יש לו כח גדול עד שהיה כח לבלעם שהלך בדרך בני קדם כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה וכמו שכתוב מן ארם ינחני בלק מהררי קדם, וכמבאר בזהר הקדוש, עד שהיה לו כח לברך ולקלל את העמים בפיו וכן יתקיים ועל-ידי זה טעו ואמרו שאין לו יתברך רצון כלל חס ושלום רק כל אחד יכול להמשיך ולעשות פעלות בפיו כרצונו ועל-ידי זה לא רצו להודות שהשם יתברך בוחר בישראל ורוצה ה' בעמו ורוצה ה' את יראיו וכוי אף-על-פי שראו מופתים נוראים כאלה על-ידי משה כי אמרו הלא גם הם עושים מופתים בפיהם כנגדו, ועל-כן אמרו שכל אחד יכול להמשיך הרצון כרצונו כנ"ל. וזה שאמרו 'אף אנו באים עליהם באדם שכחו בפיו כמו משה שהיה כחו בפיו אבל באמת כל מעשיהם תהו, כי כל הגוים כאין נגדו, ואין שיעור לההבדל שבין מופתי משה והצדיקים שאחריו, ובין מעשה בלעם והחרטמים כי אתה מרום

לְעוֹלָם ה', וְלְעוֹלָם יָדָד עַל הָעֲלִיזוֹנָה, וְכִמּוֹ שְׁמוּבָא בְּדַבְרֵי זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה (בְּסִימָן רַלד לְקוּי א) שְׁכַנְגָד כָּל מַעֲשֵׂה שֶׁל הַצְּדִיקִים יֵשׁ כְּנִגְדוֹ מַעֲשֵׂי שֶׁל רְשָׁעִים כִּי פִינְחָס פָּרַח בְּאִוִיר וְגַם בְּלַעַם פָּרַח בְּאִוִיר וְכוּ' אָבֵל סוֹף כָּל סוֹף נִצַּח פִּינְחָס אֶת בְּלַעַם וְהִפִּילוֹ עַל הַחֶרֶב וְהִרְגוֹ וְכוּ' :

אות עז

וְהִנֵּה בְּיָמֵים הָרִאשׁוֹנִים בְּדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ וְהַנְּבִיאִים שְׁלֹאֲחֵרֵי הָיָה הַתְּגָלוֹת אֶלְקוּתוֹ מְאֹד עַל-יַדֵּי הַנְּבוּאָה וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְהַמוֹפְתִים הַנּוֹרָאִים שֶׁלָּהֶם עַל-כֵּן אֶת זֶה לַעֲמַת זֶה עָשָׂה אֱלֹקִים, שְׁגַם הַכְּרוּכִים אַחַר תְּאוֹת עוֹלָם הָיָה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מוֹפְתִים קִטְנִים עַל-יַדֵּי כְּשׁוֹף וְשִׁמּוֹת הַטְּמָאָה כְּדִי שִׁיְהִיָּה בְּחִירָה כְּנִ"ל אָבֵל אַחַר חֶרֶבֶן בֵּית שְׁנֵי וְהַנְּבוּאָה כְּבָר פְּסָקָה מִיִּשְׂרָאֵל וְאוֹתוֹתֵינוּ לֹא רָאִינוּ וְאִין עוֹד נָבִיא, עַל-כֵּן נָתַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כַּח לְאֲנָשֵׁי כְּנִסֵּת הַגְּדוּלָה לְהִרְגוֹ וּלְבַטֵּל אֶת כַּח הַיִּצָר הָרַע שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה וְכוּ', כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (יוֹמָא סט) וְאִזּוּ נִתְבַטֵּל רַבּוּ כְּכֹל שֶׁל כָּל יְדִיעוֹת הַכְּשׁוֹף וְשִׁדִּים וְשִׁמּוֹת הַטְּמָאָה, וְכֵן מִיִּשְׂרָאֵל נִתְמַעֵטָה מְאֹד יְדִיעַת הַשִּׁמּוֹת הַקְּדוּשִׁים וְעֲשִׂית מוֹפְתִים נּוֹרָאִים לְשִׁדְד הַטְּבַע בְּאַתְגְּלִיא כְּמוֹ בְּדוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים רַק לִיְחִידֵי סִגְלָה גְדוּלֵי הַדוֹרוֹת נִמְסְרוּ סוּדוֹת הַקְּבֵלָה פְּנִים אֶל פְּנִים וְקִצַּת נִכְתְּבוּ בְּמַגְלַת סְתָרִים אָבֵל אִזּוּ הַתְּחִלָּה לְצַמּוּחַ נִגַּע הַמַּסְפַּחַת שֶׁל חֲכָמַת יוֹן וְרוֹמִיִים שֶׁהוּא חֲכָמַת הַטְּבַע שֶׁהִחְרִיבוּ אֶת הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ עַל-יַדֵּי זֶה. וּבְאַמַּת גַּם כָּל חֲכָמַת הַטְּבַע שֶׁלָּהֶם הִכַּל יָרְשׁוּ וְקִבְּלוּ מִחֲכָמֵי בְּנֵי קֶדֶם כְּמַבְאָר בְּכַמָּה סְפָרִים, כִּי בְּלַעַם וְחֲכָמֵי בְּנֵי קֶדֶם יָדְעוּ הַכַּל כִּי הָיוּ בְּקִיאִים בְּשִׁמּוֹת הַטְּמָאָה וְכוּ' וְהָיוּ יוֹדְעִים כָּל סוּדוֹת חֲכָמֵי הַטְּבַע, וְעַכְשָׁיו שְׁכַבְרַת נִשְׁכַּח יְדִיעַת הַכְּשׁוֹף וְהַשִּׁדִּים וְכוּ' וְהַתְּגַבְרוּ חֲכָמֵי הַטְּבַע הֵם רוֹצִים לְכַפֵּר בְּשִׁדִּים וּבְכְשׁוֹף לְגַמְרֵי, עַד שֶׁעַל-יַדֵּי זֶה הֵם מַחְצִיפִים פְּנִיָּהֶם וְכוֹפְרִים בְּכָל סוּדוֹת הַקְּבֵלָה וּבְכָל שִׁמּוֹת הַקְּדוּשִׁים וְכוּ' מֵה שֶׁכַּל הַתּוֹרָה וְהַגְּמָרָא וּמְכַלְתָּוֹת וּמְדַרְשֵׁים קְדוּשִׁים מְלָאִים מְזָה :

אות עח

וְכָל זֶה מִחֲמַת גְּדֹל הַבְּחִירָה, וְעֵקֶר כָּל כַּח הַבְּחִירָה רוֹאִין בְּפִרְשָׁה זֹאת שֶׁל בְּלָעַם בְּעֵינָיו הַלּוֹכֵה לְקַלֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל חֵס וְשָׁלוֹם וְאִיךָ הִתְנַהֵג הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ כִּי הָיָה רְצוֹנוֹ חֲזַק מְאֹד לְקַלֵּלם וְאָמַר לָהֶם לִינוּ פֹה הַלְיָלָה כִּי אָף-עַל-פִּי שֶׁגָּלָה שֶׁהַכֹּל בְּיַד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲבָל הִלָּךְ בְּדַרְכּוֹ שְׂיִוִּכַל לְהַמְשִׁיךְ רְצוֹנוֹ כְּרְצוֹנוֹ אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חָמַל עַל יִשְׂרָאֵל וְאָמַר לוֹ בְּפִרוּשׁ לֹא תִלָּךְ עִמָּהֶם וְכוּ' וְאָף-עַל-פִּי-כֵן לֹא שָׁב מִרְשָׁעוֹ לְגַמְרֵי וְאָמַר כִּי מֵאֵן ה' לְתַתִּי לְהִלָּךְ עִמָּכֶם, וַיִּפְרַשׁ רַשׁ"י שֶׁרְמִזָּה לָהֶם שְׂיִשְׁלַח שָׂרִים רַבִּים וּגְדוֹלִים מֵהֶם כִּי סָבַר אוֹלֵי יוֹכַל לְהִתְגַּבֵּר בְּרְצוֹן חֲזַק כָּל כֶּךָ עַד שְׂיִמְשִׁיךְ רְצוֹן הַעֲלִיּוֹן כְּרְצוֹנוֹ חֵס וְשָׁלוֹם לְקַלֵּל חֵס וְשָׁלוֹם אֶת יִשְׂרָאֵל וְאִזּוֹ כְּשֶׁבָאוּ שְׁנֵית וּרְאָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֵצֶם רְצוֹנוֹ הַטָּמֵא לִילָךְ, אָמַר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ קוּם לָךְ עִם הָאֲנָשִׁים וְאֶפְסָ אֶת הַדָּבָר וְכוּ', וְאָף-עַל-פִּי-כֵן וַיִּלָּךְ בְּלָעַם וְכוּ' אָמַר שְׂמָא אֶפְתָּנוּ וַיִּתְרַצָּה, וַיִּכְמוּ שְׂפִרְשׁ רַשׁ"י שֶׁם וְאַחַר כֶּךָ כְּשֶׁהִלָּךְ עָמַד אֶתוֹנוֹ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּלְחָצוּ עַל-יְדֵי הַמַּלְאָךְ שְׂיִצָּא לְקִרְאָתוֹ לְעַכְבּוֹ וְהוּא לֹא שָׁת לְבוֹ גַם לְזֹאת וְהִלָּךְ לְדַרְכּוֹ הָרַע עַד שֶׁגַם אַחַר כֶּךָ כְּשֶׁפָּתַח ה' אֶת פִּי הָאֲתוֹן וַדְּבַר עִמּוֹ וְהוֹכִיחוֹ וְאַחַר כֶּךָ גָּלָה ה' עֵינָיו וּרְאָה אֶת הַמַּלְאָךְ נֹצֵב לְקִרְאָתוֹ וְחָרְבוֹ שְׁלוֹפָה בְּיָדוֹ וְאָמַר לוֹ בְּפִרוּשׁ כִּי יָרַט הַדָּרָךְ לְנִגְדֵי וְכוּ', אָף-עַל-פִּי-כֵן לֹא רָצָה לְבַטֵּל רְצוֹנוֹ וְאָמַר וְאִם רַע בְּעֵינֶיךָ אֲשׁוּבָה, כְּמִתְרִיס לְפָנָי הַמְּקוּם כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרִנְס לְבִרְכָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִשִּׁיבוֹ כְּרְצוֹנוֹ לָךְ עִמָּהֶם, וְהַכֹּל מִחֲמַת הַבְּחִירָה כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרִנְס לְבִרְכָה בְּפִרְשָׁה זֹאת בְּדָרָךְ שְׂאֲדָם רוֹצָה לִילָךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ, וּמִי שְׂרוֹצָה לְתַת לֵב בְּפִרְשָׁה זֹאת יְכוֹל לְהַבִּין הֵיטֵב עַד הֵיכֵן כַּח הַבְּחִירָה, וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַבִּין מַזְה עֵתָה גַם עֵתָה כִּי מִמְשַׁלְתָּךְ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר כִּי גַם עֵתָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֻכְמָה עִמָּקָה בְּדָרָךְ זֶה כִּי מְאֹד עִמָּקוֹ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ, וְהוּא בְּכָל וּבְפִרְט :

וְזֶהוּ כָּל עֵנָן הַחַיּוֹת רְעוֹת וּמִצַּח הַנְּחֹשׁ שֶׁהֵם חֲכָמֵי הַטְּבַע וְשָׂרֵשׁ חֲכַמַת הַטְּבַע שְׂמִתְגַּבְּרִים עִכְשָׁיו בְּכָל פְּעַם וְכָל הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵיהֶם נִתְעָה וְנִשְׁמָן לְבָם עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם בְּכָל פְּעַם עַל-פִּי דַרְכֵיהֶם שֶׁהוּא כְּדַעְתָּם הָרַעָה, עַד שֶׁמִּהֲפָכִים הַשְּׂקָרִים וְהַכְּזָבִים הִידוּעִים לְאֻמַּת וְאוֹמְרִים שְׂכַדְבְּרֵיהֶם הוּא הָאֻמַּת וְכוּנְתָם רַק אֵל הָאֻמַּת וְאוֹמְרִים שֶׁזֶהוּ דָרָךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה לְפִרְשָׁה בְּדַרְכֵיהֶם הָרַעִים מִה שֶׁהַכֹּל רוֹאִים עֵין בְּעֵין אִיךָ הֵם פּוֹרְקֵי עוֹל לְגַמְרֵי, וְכָל כּוֹנְתָם לְבַטֵּל וּלְהַשְׁפִּיחַ אֶת הַתּוֹרָה לְגַמְרֵי חֵס וְשָׁלוֹם, וְכָל הַנִּמְשָׁךְ אַחֲרֵיהֶם קֶשֶׁה לְהַשִּׁיבוֹ, כִּי כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְכָל זֶה מִחֲמַת גְּדֹל כַּח הַבְּחִירָה כְּנִ"ל, וְהַעֲקָר כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּרְצוֹן הָאָדָם, כִּי הָאָרֶץ נָתַן לְבָנֵי אָדָם, הֵינּוּ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְסַר הַבְּחִירָה לְאָדָם, וַיִּכְמוּ שְׂיִשׁ כַּח בְּאָדָם לִילָךְ אַחַר תְּאֻוֹתָיו חֵס וְשָׁלוֹם אוֹ לְהַפְּךָ לְשִׁבְרָה וּלְבִרְחַת מִהַתְּאֻוֹת וּלְסוּר מִרַע וּלְעֲשׂוֹת טוֹב, כֵּן יֵשׁ לוֹ כַּח לְהִתְגַּבֵּר בְּרְצוֹנוֹ עַד שֶׁכַּבְּיָכוֹל יְכָרִיחַ רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ לְמַלְאוֹת תְּאֻוֹתוֹ וּרְצוֹנוֹ הָרַע וַיִּכְמוּ שְׂרוֹאִין בְּזֶה נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים לְמִי שְׂמִשִּׁים לֵב עַל זֶה וַיִּכְמוּ שְׂאֲמַר אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וּרְבִנוּ זְכוֹרִנוּ לְבִרְכָה (לְקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן נג) שֶׁהַמְחַשְּׁבָה יֵשׁ לָהּ כַּח גְּדוֹל וְאָמַר שְׂיִשׁ בְּזֶה נִסְתְּרוֹת הַרְבֵּה וְאֶפְלוּ מִה שְׂשִׁמְעֵתִי וְהַבְּנֵתִי בְּזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְבָאֵר מְכַל שְׂכֵן מִה שֶׁלֹּא גָלָה רַק בְּרְמִזָּה מְעֻט, וְכֵן רוֹאִין בְּחוּשׁ וַיֵּשׁ לְבָאֵר קֶצֶת לְמִשְׁלַל כְּשֶׁאֲחַד רוֹצָה לְסַע לְדַבֵּר שְׂבִקְדָשָׁה כְּגוֹן לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל אוֹ לְצַדִּיק אֲמַתִּי כְּדִי שְׂיִלְמַדְהוּ דָרָךְ ה' וְתוֹרָתוֹ וַיִּקְרְבוּ לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי יֵשׁ לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת וְעֲצוּמוֹת

מאד כל אחד כפי עניינו וכל מה שמתגבר יותר לשברם כמו כן מתגברים ומשתטחים כנגדו לעכבו ולמנעו חס ושלוש וכן כל מה שהנחשק גדול ביותר המניעה מתפשטת ביותר עד שנדמה שקשה ואי אפשר לשברם וכמו שמבאר בהתורה ויהי נא פי שנים (בסימן סו) ובפרט עבדה גדולה כגון לנסע לארץ ישראל שרואה שאין לו מעות על הוצאות וסכנות דרכים ובפרט בעת מלחמות חס ושלוש וכיו' ורבים נמנעו מחמת זה אבל מי שמשים לבו היטב על תכליתו ומתחזק ברצון חזק ואמיץ ואינו מניח את הרצון ומתגעגע בכל פעם ברצונות חזקים לבוא לשם ומוציא הרצונות והכסופים בפיו וכיו', על-ידי זה השם יתברך עושה נפלאות עמו ומסבב עמו בדרכים נפלאים עד שזוכה לבוא לשם בדרך השגחה נפלאה שלא כדרך הטבע כלל, כי אף-על-פי שלא נעשה לו נס גמור באתגליא כמו לאלישע ולאליהו ולרבי פינחס בן יאיר שבקעו את המים בבגדיהם, אף-על-פי-כן מי שמשים לבו לנפלאות הסבות שהשם יתברך סבב עמו בהשגחתו הנפלאה עד שבא לשם הוא רואה נסים ונפלאות כמעט שהם גדולים מבקיעת הים בנס פי זה לא היה רק לפי שעה ואלו ההשגחות הסבות הנפלאות היו כמעט בכל יום ובכל שבוע וכיו' וכן בענין פרנסת האדם שהמאמין רואה נפלאות ה' בכל עת איך פרנסתו בהשגחה נפלאה לבד, כי אף-על-פי שעושה איזה עסק ומלאכה אף-על-פי-כן רואה שכמה פעמים אינו מצליח כלל בעסק זה וכשהשם יתברך רוצה מסבב בהשגחתו פרנסתו בדרך נפלא ומזמין לו רוח בדרך נס המלבש בתוך הטבע כי פתאם בא לו רוח שלא עלה על דעתו כלל, ואי אפשר להאריך לבאר כל זה, כי יכלו המון יריעות אבל המאמין וחפץ בהאמת יבין כל זה היטב:

אבל את זה לעמת זה עשה אלקים שגם ההולך לדבר עבירה חס ושלוש או שרוצה לאבד את עולמו לילך למרחקים ללמד מה שאסרו חכמינו זכרונם לברכה שהם חכמות חיצוניות ולילך בדרך שרירות לבו הרע וגם בהם נמצאים הרבה שאין להם על הוצאות למרחקים כזה וגם שארי מניעות עצומות מאד מה שנדמה שאין בדרך הטבע לבא לשם אך הם מתגברים ברצון חזק עד שהשם יתברך מסבב להם סבות עד שבאים לשם למה שרצו לעקר אותם משני עולמות, כי בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו והרצון יש לו תקף גדול וכיו' וכנ"ל וכל זה מחמת גדל הבחירה וכנ"ל וכן הוא בכל הדברים שבעולם ואי אפשר לבאר הכל, אך החלוק וההפרש יכולין הכל להבין, כי זה האיש הכשר כל יסוד פונתו ורצונו הוא בשביל התכלית האחרון שמרגיל עצמו מנעוריו להסתפק על קצו וסופו האחרון ומה יעשה ליום פקדה וכמו שכתוב וזכור את בוראך בימי בחורתיך, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קהלת רבה פרק יב) בוראך בארץ בורך וכיו', וכמו שכתוב (קהלת ב') החכם עיניו בראשו שבראשית עולמו רואה מה יהיה בסופו וכיו', וכל תשוקתו ורצונו להפיר את השם יתברך באמת ולפרש את עצמו מכל התאוות רעות ולזכות לחטף טוב כל ימיו בשביל תכליתו הנצחי וזה ההפך משים כל מגמתו ורצונו לתאוות עולם הזה ושרירות לבו הרע ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו כנ"ל, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יומא לח) הבא לטהר מסייעין לו הבא לטמא פותחין לו ואזי השם יתברך מזמין לכל אחד סבות וסברות

וְחֻמּוֹת בְּדַעְתּוֹ שְׂיוּכָל לַעֲשׂוֹת כְּרָצוֹנוֹ עַד שֶׁיֵּשׁ לוֹ כַּח לְהַחְלֹק וְהַכּוֹפֵר וְכוּ'
לוֹמֵר סְבִרוֹת וְחֻמּוֹת שֶׁל הַבָּל לְהִטְעוֹת עֲצֻמוֹ וְאֵת אַחֲרִים מִן הָאֲמֵת
וְלוֹמֵר שֶׁהָאֲמֵת אֵתוֹ, אֲבָל הָאֲמֵת עַד לַעֲצֻמוֹ וְהַחֲפֵץ בְּאֲמֵת רוֹאֶה הֵיכָן
הָאֲמֵת:
לְאֲמֵתוֹ:

אות עט

וְזֶה בְּחִינַת (אָבוֹת פָּרָק ה) מֵה בֵּין תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ לְתַלְמִידָיו
שֶׁל בְּלָעַם הָרָשָׁע וְכוּ' שֶׁהַכֹּל תִּמְהִין עַל מֵאֵמֶר זֶה כְּמַבְאָר בְּמִפְרָשִׁים, אִךְ
עַל-פִּי הַנִּי"ל מוֹבֵן דְּבָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים קֶצֶת כִּי בִּתְחִלָּה בְּאֵר הַחֲלוּק שֶׁבֵּין
תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם שֶׁמִּדַּתְם עֵין טוֹבָה וְרוּחַ נְמוּכָה
וְנִפְשׁ שְׁפָלָה שְׂאִינָם כְּרוּכִים אַחַר הַקְּנָאָה וְהַתְּאֹנָה וְהַכְּבוֹד שֶׁהֵם כְּלוּלִים
בְּדְבָרֵיהֶם אֵלּוּ כִּי עֵין טוֹבָה הַפֶּה הַקְּנָאָה שְׂאִין עֵינוֹ רָעָה לְקַנֵּא אֵת חֲבֵרוֹ
וְנִפְשׁ שְׁפָלָה הַפֶּה הַתְּאֹנָה הוּא בְּחִינַת נִפְשׁ רַחְבָּה שֶׁל בְּלָעַם כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רְבוּתֵינוּ וְזָכוֹנָם לְבָרְכָה (בְּמִדְרַשׁ רַבָּה פָּרָק ב) שֶׁהִיא נִפְשׁוֹ רַחְבָּה לְהַתְּאֹנָת
מִמּוֹן הַרְבֵּה מְלֵא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְכוּ' וְרוּחַ נְמוּכָה הַפֶּה רְדִיפַת הַכְּבוֹד
שֶׁהוּא גְאוּת וְרוּחַ גְּבוּהָ וְכָל הַמִּדּוֹת טוֹבוֹת הָאֵלֶּה שֶׁהֵם כְּלוּלִים מִכָּל טוֹב
הֵם בְּתַלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם וְלִהְיוֹת תַּלְמִידָיו שֶׁל בְּלָעַם
הָרָשָׁע הֵם עֵין רָעָה וְנִפְשׁ רַחְבָּה וְכוּ' שְׂרוּדְפִים אַחַר הַקְּנָאָה וְהַתְּאֹנָה
וְהַכְּבוֹד וְכוּ'. וְשָׂאֵל הַתְּנָא אַחַר כֵּן מֵה בֵּין תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם לְתַלְמִידָיו
שֶׁל בְּלָעַם, כְּלוֹמֵר אִיךְ אֶפְשֶׁר לִידַע מֵה בֵּינֵיהֶם וְאֵיזָה הַדָּרָךְ הַיָּשָׁר שֶׁיָּבֵר
לוֹ הָאֵדָם כִּי הֲלֵא אָנוּ רוֹאִין שֶׁכְּמִקְרָה אֵלּוּ הַטּוֹבִים שֶׁהֵם תַּלְמִידָיו שֶׁל
אַבְרָהָם אָבִינוּ כֵּן יִקְרָה לְאֵלּוּ הָרָעִים שֶׁהֵם תַּלְמִידָיו שֶׁל בְּלָעַם הָרָשָׁע כִּי
אֵלּוּ גּוֹמֵר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּהֶם מֵה שֶׁהֵם רוֹצִים, וְגַם עִם הַמְּהַפְּכִים אַרְחוֹת
יָשָׁר גּוֹמֵר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְמִלְאֵת רְצוֹנָם וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים י) כִּי אֲתָה
עָמַל וְכַעַס תְּבִיט לְתַת בְּיָדְךָ, וְכְמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַשִׁ"י שֶׁם וְאִם כֵּן נִפְלַ פְּתָא בְּבִירָא
שְׂאִין יוֹדְעִין בְּאֵיזָה דָּרָךְ לִילָךְ, עַל זֶה סִיִּים הַתְּנָא כִּי בּוֹדָאֵי קֶשֶׁה לְבַרְר
הָאֲמֵת, כִּי הַנְּצַחוֹן אֵינוֹ סוֹבֵל אֵת הָאֲמֵת, וְכָל מֵה שְׂאִי אֲמְרוּ לָהֶם אֲמֵת בְּרוּר
וְהַפְּכוֹ הַכֹּל אֵל הָאֲמֵת הַמְּזִיף שֶׁלָּהֶם, אִךְ הַחֲלוּק הוּא בְּסוּף, כִּי תַּלְמִידָיו
שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ נוֹחֲלִין בְּעוֹלָם הַזֶּה וְיִוְרְשִׁין הָעוֹלָם הַבָּא וְתַלְמִידָיו שֶׁל
בְּלָעַם הָרָשָׁע יוֹרְדִין לְבָאָר שַׁחַת, כִּי גַם בְּעוֹלָם הַזֶּה הַכֹּל רוֹאִין כִּי רַק מִי
שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֲמוּנָה חַיִּיו חַיִּים אֲמֵתִיִּים. אֲבָל מִי שְׂאִין לוֹ אֲמוּנָה וְהוּא בְּבְחִינַת
תַּלְמִידָיו שֶׁל בְּלָעַם הָרָשָׁע אֵין חַיִּיו חַיִּים כְּלָל גַּם בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
בְּסִפְרֵי הַסְּפָרִי מְעֻשִׁיּוֹת וְכֹאשֶׁר שֶׁמַּעֲנוּ מִפִּיהֶם בְּפִרוּשׁ שֶׁהֵם בְּעֲצָמָן מוֹדִים
עַל זֶה שֶׁעָקַר הַחַיִּים אֲמֵתִיִּים הוּא אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן
בְּעוֹלָם הַבָּא שְׂאֵז בּוֹדָאֵי הַכֹּל יִרְאוּ הַחֲלוּק וְהַהֲבִדֵל שֶׁבֵּינֵיהֶם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב

(מלאכי ג) וּשְׁבַתְתֶם וּרְאִיתֶם בֵּין צַדִּיק לְרָשָׁע בֵּין עוֹבֵד אֱלֹהִים לְאִשֶׁר לֹא עֲבָדוּ וְכוּ' :

וְזֶהוּ גַם כֵּן מֵה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָק ג) אִיזְרָאֵל מְעַשִּׂיהֶם שֶׁל צַדִּיקִים חֲשָׁד אֵלָיו מְעַשִּׂיהֶם שֶׁל רָשָׁעִים וְעַד כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ בְּאִיזָה מֵהֶם הוּא חֲפָץ תְּלַמּוּד לֹאמֹר וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב וְכוּ', הֵינּוּ שֶׁהֲרָשָׁעִים מֵהַפְּכִים חֲשָׁד לְאֹר וְאֹר לְחֲשָׁד שֶׁקָּר לְאֵמֶת וְאֵמֶת לְשֶׁקֶר עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לִידַע בְּאִיזָה מֵהֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חֲפָץ, לְכֹן נֶאֱמַר וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (שָׁם) שֶׁרָאָה שֶׁאֵין הָעוֹלָם כְּדָאֵי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ וְעַמֵּד וּגְנִזוּ לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבֹא הֵינּוּ שְׂמִי שֶׁחֲפָץ לִידַע הַדְּרָךְ בְּאִיזָה מְעַשִּׂים הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חֲפָץ יִתְקַרֵּב לְצַדִּיקֵי אֵמֶת, כִּי אֶצְלָם נִגְזַר הָאֹר הַטוֹב וַיִּלָּךְ בְּדַרְכֵיהֶם לְהַסְתַּכֵּל מֵעוֹדוֹ עַד סוּפוֹ מִבְּחֵרוֹתָיו עַד זְקֻנוֹתָיו עַל תְּכֵלִיתוֹ הַנִּצְחִי וְכַנִּ"ל וְאִזּוֹ יֵדַע הָאֵמֶת בְּאִיזָה מֵהֶם חֲפָץ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכַנִּ"ל, וְעַיִן בְּסִנְהֵדְרֵין פָּרָק אַרְבַּע מֵיתוֹת (דָּף סה) מֵאָמַר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה תִּנְיָא וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמַּתִּים זֶה הַמְרַעִיב עֲצָמוֹ וְכוּ' וְכִשְׁהִיא רַבִּי עֲקִיבָא מְגִיעַ לְמִקְרָא זֶה הָיָה בּוֹכָה וּמָה הַמְרַעִיב עֲצָמוֹ כְּדִי שֶׁתִּשְׁרָה עָלָיו רוּחַ טְמֵאָה שׁוֹרָה עָלָיו רוּחַ טְמֵאָה, הַמְרַעִיב עֲצָמוֹ שֶׁתִּשְׁרָה עָלָיו רוּחַ טְהוֹרָה עַל אַחַת כְּמָה וְכַמָּה, אֲבָל מָה אֶעֱשֶׂה שֶׁעוֹנוֹתֵינוּ גִרְמוּ לָנוּ שֶׁנֶּאֱמַר (יִשְׁעִיָה נט) עוֹנוֹתֵיכֶם הִיוּ מִבְּדִילִין בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם אָמַר רַבָּא אֵי בְעוּ צַדִּיקֵי בְרוּ עֲלֵמָא שֶׁנֶּאֱמַר עוֹנוֹתֵיכֶם הִיוּ מִבְּדִילִין אֲבָא בְּרָא גְבָרָא, רַבִּי חֲנִינָא וְרַבִּי הוֹשַׁעְיָא הָיוּ יִתְבִּי וְכוּ' וּפְרַשׁ רַשִׁ"י אֵי בְעוּ צַדִּיקֵי לְהִיּוֹת נְקִיִּים מִכָּל עוֹן הוּוּ בְרוּ עֲלֵמָא שֶׁנֶּאֱמַר וְכוּ' הָא אִם לֹא הָיוּ בָהֶם עוֹנוֹת אֵין כָּאֵן הַבְּדִלָה כָּל זֶה שֶׁיֵּדָ לְעַנְיָן מְעַשֶׂה בְּלֶק וּבִלְעָם שֶׁכְּתַבְנוּ שֶׁם מְגַדֵּל כַּח הַבְּחִירָה וְכוּ', עַיִן שֶׁם הֵיטֵב וּפְרָק הַנְּחִנְקִין אֵיתָא רַבִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי אֹמֵר הַגִּיעָה תוֹרָה לְסוּף דְעֵתָם שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים, לְפִיכָךְ נִתְּנָה הַתוֹרָה מִמְשַׁלָּה בָּהּ, שֶׁאֶפְלוּ מֵעַמִּיד לָךְ חֲמָה בְּאֶמְצַע הַרְקִיעַ אֶל תִּשְׁמַע לוֹ, וּפְרַשׁ רַשִׁ"י נִתְּנָה הַתוֹרָה מִמְשַׁלָּה בָּהּ, כְּלוּמַר אֶפְלוּ תִרְאָה אוֹתוֹ נְבִיא מוֹשֵׁל וְעוֹשֶׂה כְּרָצוֹנוֹ, דְּכָתִיב וְנָתַן לָךְ אוֹת אוֹ מוֹפֵת, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ כָּל זֶה שֶׁיֵּדָ לְעַנְיָן הַנִּ"ל, עַד כְּמָה וְכַמָּה כַּח הַבְּחִירָה מְגִיעַ, וְהָבֵן מֵאֵד וְעַיִן בְּמִסְכַּת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים (דָּף נד) מָה שֶׁכְּתוּב שֶׁם לְעַנְיָן מָה שֶׁשָּׂאֵל וְכוּ' וְהַשִּׁיב לוֹ וְכוּ' יֵאָבֵד עוֹלָמוֹ מִפְּנֵי הַשּׁוֹטִים, פ) וְזֶה שֶׁכְּתוּב, כִּי הַכִּיתָנִי זֶה שֶׁלֵּשׁ רְגָלִים, וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּמִדְרַשׁ רַבָּה פָּרָק כ) אַתָּה מִבְּקֵשׁ לְעַקֵּר אֵמָה הַחוּגְגַת שֶׁלֵּשׁ רְגָלִים בְּשָׁנָה, וְהַזְכִּיר זְכוֹת וְכַח הַשִּׁלֵּשׁ רְגָלִים דִּיקָא, כִּי הֵם מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קִדְשׁ שֶׁקוֹרְאִים וּמְגַלִּים אֶת הַרְצוֹן, וְהוּא רָצָה לְבַטֵּל זֹאת וְלְהַכְחִישׁ בְּרָצוֹן חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי הָיָה בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחָשׁ וְכַנִּ"ל :

וְזֶה בְּחִינַת פְּתִיחַת פִּי הָאֲתוֹן שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ פֶּתַח פִּי הָאֲתוֹן וְהִיא בְּעֲצֻמָּה הוֹכִיחָה אוֹתוֹ שֶׁנַּעֲשֶׂה נִס שְׁלֹא הָיָה מֵעוֹלָם, כִּי בְּזֶה הִרְאָה לּוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ מֵאִין נִמְשָׁךְ כְּחוֹ הַטְּמֵא לְפַעַל פְּעֻלוֹת רְעוֹת כִּי הַמְּשִׁיךְ הַזֶּה מֵאֵל עֲצֻמוֹ, כָּל כֶּךָ, עַל-יְדֵי תַאֲנוֹת נְאוּף בְּזִהְמָא כְּזֹאת עִם בְּהֵמָה, עַד שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הָיָה לּוֹ כֹּחַ דְּסִטְרָא אַחֲרָא בְּפִי הַטְּמֵא כִּי כֵן מְנַהֵג הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ עוֹלָמוֹ שְׁמִי שְׂרוּצָה לְפַעַל פְּעֻלוֹת בְּקִדְשָׁה צְרִיךְ שִׁיְהִי פְרוּשׁ וְקָדוֹשׁ גְּדוֹל מֵאֵד כְּמוֹ מִשָּׁה רַבְּנוֹ עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם וְאִם הָיָה שׁוֹגֵה חֵס וְשְׁלוֹם מְעַט בְּקִדְשָׁתוֹ לֹא הָיָה יָכוֹל לְפַעַל כְּרֵאוּי וְלַהֲפֹךְ בְּטִמְאַה הָיָה כֹּחַ בְּלַעַם דִּיקָא עַל-יְדֵי שֶׁטְמֵא עֲצֻמוֹ כָּל כֶּךָ וְעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא הָיָה לּוֹ כֹּחַ בְּפִי הַטְּמֵא וְכַמוֹבֵא בְּזֶה הַקְּדוֹשׁ וּבִסְפָרִים פְּעֻלוֹתָיו עַל-יְדֵי טְמֵאוֹת עֲצוּמוֹת שֶׁטְמֵא עֲצֻמוֹ בְּשִׁכְבַת זֶרַע אֶצֶל הָרִי חֲשָׁךְ וְכוּ', רַחֲמֵנָא לְצַלּוֹ, עַל-כֵּן הִרְאָה לּוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ כְּחוֹ מֵאִין נִמְשָׁךְ, וְיִמָּה שֶׁפָּעַל בְּכַחוֹ הַטְּמֵא שֶׁהַמְּשִׁיךְ כֹּחַ הַדְּבוּר פֶּה אֵל הַטְּמֵאָה וְהַסִּטְרָא אַחֲרָא כָּל כֶּךָ עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂה אִישׁוֹת שֶׁעָשָׂה עִם אֲתוֹנוֹ עַד שֶׁנִּמְשָׁךְ כֹּחַ הַדְּבוּר לְהָאֲתוֹן בְּעֲצֻמוֹ עַד שֶׁהָאֲתוֹן פֶּתַח פִּי וְהוֹכִיחָה אוֹתוֹ בְּעֲצֻמוֹ וְהוֹדִיעָה לּוֹ לְעִינֵי כָּל הַשָּׂרִים שֶׁהִלְכוּ מֵהִיכָן בָּא כְּחוֹ, כִּי אִמְרָה לּוֹ 'הַהִסְכֵּן הַסְכַּנְתִּי שְׁמֵרְמוֹז עַל מַעֲשֵׂה אִישׁוֹת, כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (סִנְהֶדְרִין ק"ה) וּבְזֶה הִרְאָה לּוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ שֶׁאִין כְּחוֹ הַטְּמֵא חֵס וְשְׁלוֹם מִמֶּנּוּ וּמֵעֲצֻמוֹ, רַק הַכֹּל בְּרִצּוֹן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ שֶׁבְּרָא הָעוֹלָם בְּרִצּוֹנוֹ בְּחֹק כְּזֶה שִׁיְהִי כֹחַ לְהֵאָדָם לְהַמְּשִׁיךְ בְּבַחֲרֵתוֹ כְּחוֹת הָעֲלִיוֹנִים כְּרִצּוֹנוֹ אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַכֹּל בְּיַד ה' כַּחֲמֵר בְּיַד הַיּוֹצֵר, כִּי אִין מְלַבְדּוֹ, כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (חֲלִין ז') לְעֵנֵן כְּשִׁפִּים רַק שְׁנוֹתָן לָהֶם כֹּחַ לְפִי שֶׁעָה בְּשִׁבִיל הַבַּחֲרָה אֲבָל אַחַר כֶּךָ גְּבִי דִילִיָּה וְהַמְּחַלֵּל שֵׁם שְׁמִים בְּסִתְרָא נִפְרָעִין מִמֶּנּוּ בְּגִלּוּי וּמִיִּנְיָה וּבִיָּה אֲבָא נִיזֵל בִּיָּה נִרְגָא. שֶׁהָאֲתוֹן בְּעֲצֻמָּה, שֶׁטְמֵא אֵת עֲצֻמוֹ עִמָּה, שֶׁמֶשֶׁם הָיָה כְּחוֹ הַטְּמֵא, הִיא בְּעֲצֻמָּה הַמְּשִׁיךְ לָהּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ הַדְּבוּר וּפְתַח אֵת פִּיהָ וְהוֹכִיחָה אוֹתוֹ וְהוֹדִיעַ לּוֹ לְעֵין כָּל מַה שֶׁעָשָׂה עִמָּה, כִּי כֵן מְגִיעַ לּוֹ מֵאַחַר שֶׁמֶשֶׁם הַמְּשִׁיךְ כֹּחַ דְּבוּרוֹ הִרְעַע עַל-כֵּן הִרְאָה לּוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ שֶׁבְּזֶה בְּעֲצֻמוֹ הַמְּשִׁיךְ הַדְּבוּר לְהָאֲתוֹן בְּעֲצֻמוֹ לְבִישׁוֹ וְלִנְקָם בּוֹ בְּבַחֲרֵת (תְּהֵלִים ל"ד) תְּמוֹתֵת רְשָׁע רָעָה וְכַתִּיב (יִרְמְיָה ב') תִּיִסְרֹךְ רָעִיתְךָ וּמְשֻׁבוֹתֶיךָ תִּוְכַחֵךְ (וְעֵין עוֹד בְּמִקּוֹם אַחַר בְּדַבְּרֵינוּ מִזֶּה שֶׁדִּיקָא עַל-יְדֵי זִהְמָתוֹ הַגְּדוֹלָה הַנִּי"ל הַמְּשִׁיךְ הַדְּבוּר לְשֵׁם וְכוּ'):

אות פב

וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן עֲמַד בְּרִשְׁעוֹ וְלֹא שָׁב מִדְּרָכּוֹ עַד שֶׁיַּעֲזֹ לְבָלֵק לְהַכְּשִׁילָם בְּזִנּוֹת וְעַל-יְדֵי זֶה יִפֹּל מֵהֶם, כִּי אִמְרָ לּוֹ אֲלֵהִיָּהֶם שֶׁל אֱלוֹ שׁוֹנָא זְמָה הוּא וְכוּ' (סִנְהֶדְרִין ק"ו) וְהַדְּבָר תְּמוּנָה מֵאֵד, אִם כֵּן, אִם הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ שׁוֹנָא זְמָה, וְעַל-יְדֵי זֶה יִפְלוּ מִיִּשְׂרָאֵל חֵס וְשְׁלוֹם, אִם כֵּן בָּלֵק וּבְנוֹתָיו וְהוּא בְּעֲצֻמוֹ בּוֹדֵאֵי

יָפְלוּ עַל-יַדֵּי זֶה מִפְּלֵה שְׂאִין לָהּ תִּקְוָמָה, מֵאַחֲרֵי שֶׁהֵם גָּרְמוּ כָּל זֹאת וְטִמְאוּ
אֶת עֲצָמָן וְאֶת יִשְׂרָאֵל בְּזָה? וְגַם מֵהוּ הִלְשׁוּן אֱלֹהֵיהֶם שֶׁל אֱלוֹ, וְכִי הָיָה
טִפְשׁ וְאָמַר שֵׁישׁ לְיִשְׂרָאֵל אֱלוֹהֵ מִיחַד וְלָהֶם אַחֵר? אֵךְ הַכֹּל עַל-פִּי הַנַּיִל, כִּי
טָעָה וְאָמַר שְׂאִיךְ שֶׁהָאָדָם רוֹצֵה לְהַמְשִׁיךְ רִצּוֹן אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ כֵּן יָכוֹל
לְהַמְשִׁיךְ, עַל-כֵּן אָמַר שֵׁישְׂרָאֵל שֶׁמִּקְרָבִין עֲצָמָן לְרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל-פִּי דַעַת
מִשֶּׁה רַבְּנֵי שֶׁהָיָה קְדוֹשׁ וּפְרוֹשׁ מְאֹד, וְהִזְהִיר לְכָל יִשְׂרָאֵל עַל הַזְּנוּת מְאֹד,
עַל-כֵּן כְּשֶׁהֵם פּוֹגְמִים בַּזְּנוּת חֵס וְשָׁלוֹם בְּוַדָּאִי תִּכְרֵף יָפְלוּ אֲבָל הוּא וְסִיעֵתוֹ
שִׁטְמָאוּ אֶת עֲצָמָם כָּל כָּךְ, הֵם מִמְּשִׁיכִין רִצּוֹנוֹ עַל-יַדֵּי טִמְאָה זֹאת דִּיקָא
וְכִמוּ שְׂרָאוּ כִּמָּה פְּעָמִים שֶׁפָּעְלוּ פְּעֻלוֹת עַל-יַדֵּי זֶה מָא זֹאת כְּנַיִל, עַל-כֵּן
אָמְרוּ שְׁלֵהֶם לֹא יִזְיַק הַזְּנוּת רַק לְיִשְׂרָאֵל שֶׁמִּמְשִׁיכִין הַרְצוֹן דְּרַךְ הַקְּדוּשָׁה
דִּיקָא, וְעַל-כֵּן אָמַר אֶלְקֵיהֶם שֶׁל אֱלוֹ שׁוֹנָא זִמָּה, שֶׁל אֱלוֹ דִּיקָא, שֶׁהֵם
יִשְׂרָאֵל שֶׁהַמְשִׁיכוּ אֶלְקוּתוֹ עֲלֵיהֶם בְּדְרַךְ זֶה שֶׁל קְדוּשַׁת מִשֶּׁה, הוּא שׁוֹנָא
זִמָּה שֶׁשׁוֹנָא אוֹתָם מִחֲמַת חֲטָא נִיאוּף אֲבָל הַשְּׁנָאָה הַזֹּאת הוּא רַק לְאֱלוֹ,
וְלֹא לְטִמְאִים כְּמוֹתוֹ, כִּי בְּזָה טָעָה בְּכַפִּירוּתוֹ שֶׁסָּבַר מֵה שְׂרוּאִין בְּכָל פְּעַם
שֶׁבְּדְרַךְ שְׂאָדָם רוֹצֵה לִילֵךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ וּמְצַלִּיחִין בְּיָדוֹ מִלְּמַעְלָה שֶׁגָּמַר
הַפְּצוֹ הוּן לְטוֹבָה הוּן לְרָעָה, סָבַר שֶׁחֵס וְשָׁלוֹם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּטַל רִצּוֹנוֹ לְגַמְרֵי
וּמִסַּר בְּיַד הָאָדָם הַכֹּל וְכַרְצוֹנוֹ יוֹכֵל לְהַמְשִׁיךְ הַכֹּל, רַק שְׂמִי שֶׁמִּמְשִׁיךְ דְּרַךְ
הַקְּדוּשָׁה, אֱלִיוֹ דִּיקָא יִזְיַק הַזִּמָּה אֲבָל אֱלִיוֹ וְסִיעֵתוֹ שֶׁהַמְשִׁיכוּ כִּמָּה פְּעָמִים
הַכַּחוֹת מִלְּמַעְלָה דְּרַךְ הַסְּטָרָא אַחֲרָא עַל -יַדֵּי זֶה מַת הַזִּמָּה דִּיקָא כְּנַיִל,
אֲלֵיהֶם לֹא יִזְיַק הַזִּמָּה כָּלֵל, אֲדַרְבָּא, כָּל כַּחַס עַל-יַדֵּי זֶה חֵס וְשָׁלוֹם וְכַנַּיִל
וְאֲבָל אִישׁ בְּעַר לֹא יִדַע וְכִסִּיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת בְּפִרְחֵי רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׁב
וְכוֹי לְהַשְׁמָדָם עַדִּי עַד וְכוֹי, כִּי מֵה שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ נוֹתֵן לָהֶם כַּח כְּזָה הוּא
רַק לְפִי שְׁעָה בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה, וּבְוַדָּאִי הֵם מְחַיְבִים לְהַסְתַּכֵּל עַל הָאֲמַת
לְאֲמַתוֹ, וְאִזְ הִיוּ מְבִינִים שֶׁבְּוַדָּאִי אִין זֶה רִצּוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְהַרְבּוֹת זִמָּה
חֵס וְשָׁלוֹם. וְכִמוּ שְׂרָאוּ כְּבָר מְדוֹר הַמְּבוּל וְכוֹי מֵה שֶׁנִּקְסַם בְּהֵם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
בְּשִׁבִיל זֶה, רַק שֶׁהוּא רָצָה לִילֵךְ אַחֵר תְּאֻוּתוֹ וְשִׁרְיוֹת לְבוֹ, עַל -כֵּן נָתַן
לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כַּח כְּזָה שִׁיּוֹכֵל לְהַמְשִׁיךְ הַכַּחוֹת כְּרִצּוֹנוֹ לְפִי שְׁעָה בְּשִׁבִיל
הַבְּחִירָה, אֲבָל לְסוּף גְּבִי דִילִיָּה כִּי פְּרִיחַתָּם הוּא רַק כְּמוֹ עֵשֶׁב לְהַשְׁמָדָם
אַחֵר כְּךָ עַל-יַדֵּי זֶה עַדִּי עַד כְּמוֹ שְׂרָאִינוּ שְׂאָחַר כְּךָ נִפְלוּ כְּלָם בְּלֶק וּבְנוֹת
מְדִין וּבְלָעַם בְּעֲצָמָן מִפְּלֵה שְׂאִין לָהּ תִּקְוָמָה, כִּי נִהְרְגוּ כְּלָם בְּחָרְבַת עַל -יַדֵּי
פְּנִחַס וְיִשְׂרָאֵל, כִּי אַתָּה מָרוֹם לְעוֹלָם הִי:

אות פג

וְזָה וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל זְקַנֵּי מְדִין וְכוֹי וּבְלֶק בְּוַדָּאִי לְמוֹאָב וְכוֹי ( )
בְּמִדְבָּר כַּב) בְּלֶק מְלֵךְ מוֹאָב זֶה בְּחִינַת חִיוֹת רְעוּת הַדּוֹרְסִים וְטוֹרְפִים
כְּנַיִל, וְעַל-כֵּן הוּא בְּחִינַת מְלֵךְ מוֹאָב כִּי עֶקֶר הַתְּגַבְרוּתָם הוּא עַל-יַדֵּי תְּאֻוֹת

נאוף שְׁהוּא בְּחִינַת מוֹאָב שֶׁהֵם נִמְשָׁכִים מִבְּחִינַת מִצַּח אֲשֶׁה זֹנָה שֶׁהוּא
הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל בְּנוֹת לוֹט וְעַל-כֵּן גַּם עֵתָה רָצוּ לְהַכְשִׁיל אֶת יִשְׂרָאֵל עַל-יַדִּי
בְּנוֹת מוֹאָב כִּי עָקַר טְעוֹת הַמַּחְקָרִים שֶׁל חֲכָמֵי הַטְּבַע הוּא עַל-יַדִּי שֶׁהֵם
כְּרוֹכִים מְאֹד אַחַר תַּאֲוָה זֹאת וְכַנִּ"ל, וְכַמוֹבֵא בְּהַתּוֹרָה אֲבָא שְׂאוּל (בְּסִימָן
נָה לְקוּטֵי א) וְעַל-כֵּן לְקַחוּ יַעֲזָה מִזְקֵנֵי מִדֵּין, זְקֵנֵי מִדֵּין זֶה בְּחִינַת זְקֵנֵי
הַדּוֹר שְׂאִין בָּהֶם שְׁלָמוֹת וְכוּי שְׁעַל יָדָם מִתְגַּבֵּר הַדֵּין וְהַרְגֵז הַפֶּה הַרְצוֹן
בְּבְחִינַת קֶצֶר יָמִים שְׁבַע רוֹגְזוּ כְּמוֹ שְׁמִבְּאָר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן
נִקְרָאִים זְקֵנֵי מִדֵּין לְשׁוֹן דֵּין וְרוֹגְזוּ כִּי זְקֵנִים דִּקְדָּשָׁה בְּחִינַת זְקוּ-זֶה קִנְיָה
חֲכָמָה הֵם מִתְחַדְּשִׁים בְּכָל יוֹם בְּבְחִינַת תִּתְחַדֵּשׁ כְּנֶשֶׁר וְכוּי כִּי הֵם
מִתְגַּבְּרִים לְהוֹסִיף בְּכָל יוֹם קְדָשָׁה וְדַעַת וּלְהַתְחִיל לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ שְׁזֶה עָקַר שְׁלָמוֹת עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת בְּכָל יוֹם יֵהוּ
בְּעֵינֶיךָ כְּחֲדָשִׁים וְכַנִּ"ל וְעַל-יַדִּי זֶה הֵם מִמְשִׁיכִין רְצוֹנוֹת טוֹבוֹת וְחֲסָדִים
חֲדָשִׁים בְּכָל יוֹם בְּבְחִינַת (אֵיכָה ג) חֲסָדֵי ה' כִּי לֹא תִמְנֹו וְכוּי חֲדָשִׁים
לְבַקְרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ וַיִּרְשׁ רַשִׁי שֶׁהַחֲסָדִים מִתְחַדְּשִׁים בְּכָל בֶּקֶר כִּי עָקַר
כַּח הַיָּצָר הָרַע הוּא מְדִינִים וְרוֹגְזוּ, וּבְכָל יוֹם יִצְרוּ שֶׁל אָדָם מִתְגַּבֵּר עָלָיו וְיָמֵי
שְׂאִינוּ מִתְגַּבֵּר כְּנִגְדוֹ כְּרָאוּי נִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ אִפְס תִּקְוָה חֵס וְשְׁלוֹם לַעֲמֹד
כְּנִגְדוֹ כִּי כָּבֵד נִזְקוֹן בְּמַעֲשָׂיו וּבִרְגִילוֹתָיו וְכוּי כִּי הַיָּצָר הָרַע נִקְרָא מִלְךָ זְקוֹן
וְכַסִּיל וְעַל-כֵּן הַזְּהִיר רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה מְאֹד מְאֹד וְצַעֲק בְּקוֹל גְּדוֹל לְבָלֵי
לְהִיּוֹת זְקוֹן חֵס וְשְׁלוֹם וְכוּי כְּמִבְּאָר שִׁיחָה קְדָשָׁה זֹאת בְּסִפְרֵי סְפוּרֵי
מַעֲשִׂוֹת, וְהִיא שִׁיחָה לְתוֹרָה זֹאת וְאֵת הַעוֹרְבִים שְׂאֵנוּ עוֹסְקִין בָּהּ אֲבָל
הַמְקַרְבִּים לְהַצְדִּיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת זְקוֹן דִּקְדָּשָׁה, הֵם נִזְהָרִים לְבָלֵי
לִפְל חֵס וְשְׁלוֹם לְיַדִּי זְקֵנָה לְעוֹלָם וְאֵיךְ שֶׁהוּא אֵיךְ שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בְּכָל
יוֹם, הֵם מְאֲמִינִים שְׁכָל יוֹם יוֹם שְׂבָא לְעוֹלָם, הוּא עֵנָן חֲדָשׁ לְגִמְרֵי כִּי
הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מְחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֶׂה בְּרָאשִׁית, וְכַמְבָּאָר לְעִיל
מְזָה. וּבִנְדָאֵי לִית יוֹם דְּלִית בֵּיה טוֹב, רַק שְׂיֵשׁ לוֹ גְּדֵר מְלַבֵּר, כְּמִבְּאָר בְּזִהֵר
הַקְּדוֹשׁ וּמוֹבֵא בְּדְבָרֵינוּ בְּמִקּוֹם אַחַר וּמְאֲמִינִים בְּחֲסָדוֹ הַגְּדוֹל שְׂאִינוּ
נִפְסָק לְעוֹלָם בְּחִינַת חֲסָדֵי ה' כִּי לֹא תִמְנֹו, עַד שְׁמִמְשִׁיכִין חֲסָדִים חֲדָשִׁים
בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ בְּבְחִינַת חֲדָשִׁים לְבַקְרִים וְכוּי כַנִּ"ל, וְעַל-יַדִּי זֶה מִתְגַּבְּרִים
בְּסִיוַע דְּלַעֲלֵא לְהוֹסִיף בְּכָל יוֹם אֹר קְדָשָׁה וְדַעַת שְׁעַל-יַדִּי זֶה מְאִיר
הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן בְּכָל יוֹם יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֲבָל לְהַפֶּה זְקֵנֵי הַדּוֹר שְׂאִין בָּהֶם
שְׁלָמוֹת, הֵם בְּחִינַת זְקֵנֵי מִדֵּין, בְּחִינַת יִתְקַן הַדֵּין וְהַרְגֵז וְכַנִּ"ל וּמֵהֶם נִטַּל
יַעֲזָה בְּלֶק וּמוֹאָב שֶׁהֵם בְּחִינַת חִיּוֹת רְעוֹת בְּחִינַת חֲכָמֵי הַטְּבַע כַנִּ"ל וְזֶה
שְׂאֵמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה (בְּמִדְרַשׁ רַבָּא פָּרָק כ) וְהִלָּא מְעוֹלָם הֵם
שׁוֹנְאִים זֶה אֵת זֶה כִּי אֵלוֹ הַזְּקֵנִים שְׂאִין בָּהֶם שְׁלָמוֹת בְּחִינַת זְקֵנֵי מִדֵּין,
אָף-עַל-פִּי שְׂאִין בָּהֶם שְׁלָמוֹת כְּרָאוּי לְהוֹסִיף קְדָשָׁה בְּכָל יוֹם, אָף-עַל-פִּי-
כּוֹ עֵדִין הֵם בְּבְחִינַת אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים וְאֵינָם חֲפָצִים בְּחֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁל
הַחִיּוֹת רְעוֹת הַנִּי"ל, וְחוֹלְקִים עֲלֵיהֶם וְהֵם תְּמִיד שׁוֹנְאִים זֶה אֵת זֶה אֲבָל
אָף-עַל-פִּי-כּוֹ הֵם עוֹשִׂים שְׁלוֹם זֶה עִם זֶה לְהַתִּיעֵץ עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׂרִים
הַדְּבָקִים בְּהַזְקוֹן דִּקְדָּשָׁה :

אות פד

וְזֶהוּ (בַּמִּדְבָּר כב) עֲתָה יִלְחֲכוּ הַקְּהֵל אֶת כָּל סְבִיבוֹתֵינוּ כְּלַחֵף הַשּׁוֹר אֶת יָרֵק הַשְּׂדֵה שֶׁהֵם מִתְיָרְאִים שֶׁהַקְּהֵל הַקְּדוֹשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים הַמְּאִירִים הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם שֶׁהֵם יִלְחֲכוּ וַיַּעֲקְרוּ אֶת כָּל הַסְּבוּבִים הַרְעִים שֶׁלָּהֶם שֶׁל הַחַיּוֹת רְעוֹת שֶׁהֵם חֲכָמֵי הַטְּבַע שֶׁמְסַבְּבִים אֶת דַּרְכֵי הַתּוֹרָה אֲמִתִּית בְּסְבוּבֵים רְעִים שֶׁלָּהֶם בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים יב) סְבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּ וְעֲתָה זֶה הַקְּהֵל הַקְּדוֹשׁ רוֹצִים לְלַחֵם וּלְעַקֵּר לְגַמְרֵי וְזֶהוּ כְּלַחֵף הַשּׁוֹר אֶת יָרֵק הַשְּׂדֵה הַיָּנוּ שֶׁאֲמָרוּ שֶׁהַקְּהֵל דִּקְדָּשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל רוֹצִים לְלַחֵם וּלְעַקֵּר מִשְׁרָשָׁם כְּמוֹ מִמַּשׁ שֶׁהֵם עוֹסְקִים לְלַחֵף אֶת סִטְרָא דִּקְדָּשָׁה שֶׁזֶהוּ בַּחֲיִנַת כְּלַחֵף הַשּׁוֹר וְכוּי' שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת שּׁוֹר הַמְּזִיק-שּׁוֹר הַמוֹעֵד שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת חֲטָא הַעֲגָל שֶׁעָשׂוּ עֲבוּדָה זָרָה הַפֶּךְ הַרְצוֹן בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים קו) וַיִּמְירוּ אֶת כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שּׁוֹר אוֹכֵל עֵשֶׂב כִּי שּׁוֹר הוּא בַּחֲיִנַת קִלְפָה חֲזָקָה מְאֹד בַּחֲיִנַת תּוֹלַע שְׂרוּצָה לְהַתְגַּבֵּר בְּכָל יוֹם חֵס וְשָׁלוֹם וְכוּי', כְּמוֹבָא בְּכֹנֶנֶת פְּרֻשַׁת הַתְּמִיד, עֵינֵי שֶׁם וְזֶהוּ כְּלַחֵף הַשּׁוֹר אֶת יָרֵק הַשְּׂדֵה כִּי זֶה הַשּׁוֹר הַמְּזִיק בַּחֲיִנַת הַחַיּוֹת רְעוֹת שֶׁהֵם חֲכָמֵי הַטְּבַע עֹקֵר הַתְּגַבְרוּתָם הוּא עַל יְלָדֵי וְנַעֲרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְחַנְכֵם חֵס וְשָׁלוֹם מִנְעוּרֵיהֶם כְּאֲשֶׁר כָּבֵר דָּרְסוּ וְטָרְפוּ וְעֹקְרוּ כְּמָה וְכְמָה מֵהֶם שֶׁיִּצְאוּ מִן הַדָּת לְגַמְרֵי כָּל מִי שֶׁיִּצְאָ מִבֵּיתִי כְּנִסְיוֹת שֶׁלָּהֶם הַרְעָה כְּמִפְרָסָם לְעֵינֵי כָּל וְזֶה בַּחֲיִנַת יָרֵק הַשְּׂדֵה, כִּי נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל נִקְרְאוּ צְמָחִים, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יחֲזַקְאֵל טז) רַבְבָּה כְּצִמַח הַשְּׂדֵה נִתְתִּיף וְאֵלוּ הַיְלָדִים וְהַנְּעָרִים הֵם בַּחֲיִנַת יָרֵק הַשְּׂדֵה הַעֲלִיזוֹנָה כִּי יָרֵק מְרִמֵז בַּחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית יד) וַיִּרְק אֶת חֲנִיכּוֹ שֶׁהוּרִיקוֹן בְּתִשׁוּבָה, הַמוֹבָא בְּמִקּוֹם אַחַר בְּהַתּוֹרָה אֲנִי ה' וְכוּי' (בְּסִימָן יא) וְאִם הָיוּ מִתְגַּדְּלִים בְּדַרְכֵי יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים לְלַמֵּד חֲמֵשׁ עִם פְּרוּשׁ רַש"י וּגְמָרָא וּפּוֹסְקִים וְסַפְרֵי מוֹסֵר הַקְּדוֹשִׁים, הָיוּ מִתְגַּדְּלִים מֵהֶם פְּרוֹת נִפְלְאוּ בַּחֲיִנַת (תְּהִלִּים קז) וַיִּזְרְעוּ שְׂדוֹת וַיִּטְעוּ כְּרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְרֵי תְבוּאָה וְכוּי' וְאֵלוּ הַחַיּוֹת רְעוֹת בַּחֲיִנַת שּׁוֹר הֵם עוֹסְקִים לְלַחֵם וּלְעַקֵּר מִנְעוּרֵיהֶם חֵס וְשָׁלוֹם וְזֶהוּ בַּחֲיִנַת כְּלַחֵף הַשּׁוֹר אֶת יָרֵק הַשְּׂדֵה וְכוּי', הַיָּנוּ כְּמוֹ שֶׁהַשּׁוֹר הַמְּזִיק פָּגַם הַרְצוֹן עוֹסֵק לְלַחֵף בַּחֲיִנַת יָרֵק הַשְּׂדֵה הַיָּנוּ, כְּמוֹ כֵן עֲתָה יִלְחֲכוּ הַקְּהֵל דִּקְדָּשָׁה הַיָּנוּ אֶת כָּל סְבִיבוֹתֵינוּ דְהֵינּוּ מֵה שֶׁאֲנוּ עוֹסְקִים לְסַבֵּב אֶת הַקְּדָשָׁה וְכוּי' :

אות פה

וְעַל-כֵּן הִיְתָה עֲצַתְּם לְקַרְא אֶת בְּלַעַם שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחֹשׁ שֶׁרָשׁ
חֲכַמַּת הַטֶּבַע, כְּדֵי שֶׁהַחַיּוֹת רְעוֹת הַנִּי"ל יִקְבְּלוּ חֵס וְשָׁלוֹם כִּחַ מִשְׁרָשָׁם,
וְעַל-כֵּן הִתְיַעֲצוּ עִם זִקְנֵי מִדְּבָר שֶׁהֵם בְּחִינַת זִקְנֵי הַדּוֹר שֶׁאֵין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת,
כִּי מִשָּׁם יִנִּיקַת מִצַּח הַנְּחֹשׁ וְכַנִּי"ל וּבִאֲמַת הִיְתָה אִזְ עַת צָרָה וְסַכָּנָה גְּדוֹלָה
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֵהָר הַקְּדוֹשׁ, אֵךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִפְרָ עֲצַתְּם וְקִלְקַל מַחֲשַׁבְתְּם
עַל-יְדֵי גְדֹל כַּחוֹ שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁנִּכְלַל בְּרָצוֹן הָעֲלִיּוֹן כֹּל כָּךְ עַד שֶׁפָּעַל שֶׁהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו לֹא כָּעַס כֹּל אוֹתָן הַיָּמִים כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם
לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת ז) כִּי כֹל כַּחוֹ שֶׁל בְּלַעַם הָיָה שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ מַתִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא פּוֹעֵס כִּי כֹל כַּחוֹ הָיָה מִכָּעַס וְזַעַם וְרָגַז הַפָּךְ הַרְצוֹן אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּרַחֲמָיו לֹא כָּעַס וְזַעַם כֹּל אוֹתָן הַיָּמִים, עַד שֶׁבְּרַחֲמָיו הִעֲצוּמִים עָקַם אֶת
פִּיו וְהִפָּךְ אֶת הַקְּלָה לְבִרְכָה :

אות פו

וְזֶה (בְּמִדְבָר כג) מָה אֶקֶב לֹא קֶבֶה אֵל וּמָה אֲזַעַם לֹא זַעַם ה' כִּי כֹל אוֹתָן
הַיָּמִים לֹא זַעַם כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה וְזֶה (שָׁם) כִּי מֵרֹאשׁ
צָרִים אֲרָאנוּ וּמִגְבְּעוֹת אֲשׁוּרָנוּ. שֶׁיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם יְרֵשָׁה טוֹבָה מֵאֲבוֹתֵיהֶם
הַקְּדוֹשִׁים אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וּמֵהָאֲמָהוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁהָיוּ חֲזָקִים
בְּהַרְצוֹן מְאֹד. כִּי כֹל עֲבוֹדַת אֲבָרְהָם וְכֹל הָאֲבוֹת וְהָאֲמָהוֹת הָיָה רַק רְצוֹן
טוֹב. כִּי אִזְ הָיָה קֹדֶם קִבְּלַת הַתּוֹרָה וְהָיָה כֹּל הַתְּקַרְבוּתָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
רַק עַל-יְדֵי רְצוֹן וּנְדִיבַת לֵב כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמִקּוּם אַחֵר. כִּי הֵם הִמְשִׁיכוּ
הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בְּעוֹלָם שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג בְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וְעָקְרוּ וּבִטְלוּ
הָעֲבוֹדָה זָרָה וְחֲכַמַּת הַטֶּבַע מִן הָעוֹלָם, וְזֶהוּ כִּי מֵרֹאשׁ צָרִים אֲרָאנוּ בְּחִינַת
(תְּהִלִּים עג) צוּר לְבָבִי וְחֲלָקֵי אֱלֹקִים לְעוֹלָם, שֶׁזֶה בְּחִינַת רְצוֹן טוֹב לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ. וְזֶהוּ וּמִגְבְּעוֹת אֲשׁוּרָנוּ בְּחִינַת גְּבַעַת הַלְּבוּנָה בְּחִינַת קִדְשַׁת הַבַּיִת
הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁשָּׁם עָקַר הָאֲהָבָה וְהַרְצוֹן בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שֶׁבְּשָׁמַיִם בְּחִינַת
תּוֹכוֹ רְצוֹף אֲהָבָה כּוֹי כִּי שָׁם כֹּל הַקְּרִבְנוֹת שֶׁהָיוּ עוֹלִים לְרָצוֹן :

אות פז

וְזֶהוּ הוּן עִם לְבָדָד יִשְׁכֹּן, שֶׁהֵם עִם קְדוֹשׁ כְּזֶה שֶׁשׁוֹכְנִים לְבָדָד, שֶׁהֵם
מִקְיָמִים לָךְ עֲמִי בֹא בַחֲדָרֶיךָ וְסִגְר דְּלַתֶיךָ בַּעֲדָךְ חֲבִי כְּמַעַט רָגַע עַד יַעֲבֹר

זַעַם (יִשְׁעִיָּה כו) שֶׁהֵם מִתְבּוֹדְדִים בֵּינָם לְבֵין קוֹנָם וְשׁוֹפְכִים שִׁיחָתָם לִפְנֵי
בְּכָל פְּעַם וְחוֹשְׁבִים בְּכָל יוֹם עַל אַחֲרֵיתָם וְסוֹפָם הָאֲחֵרוֹן וְעַל-יַדִּי זֶה הֵם
בְּטוֹחִים מִכָּל צָר וְאוֹיֵב וּמִסֻּטִּין כִּי הֵם מִסְתִּירִים עֲצָמָם בְּצֶל כְּנָפָיו יִתְבַּרַךְ
תְּמִיד בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים לב) אֲתָה סֹתֵר לִי וְכוּ', שְׁזָהוּ בַּחֲיִנַת וַיִּשְׁכַּן יִשְׂרָאֵל
בְּטַח בְּדָד עֵין יַעֲקֹב וְכוּ' (דְּבָרִים לג) בַּחֲיִנַת כִּי אֲתָה ה' לְבָדָד לְבֹטַח
תּוֹשִׁיבֵנִי (תְּהִלִּים ד) שְׁעַל-יַדִּי בַּחֲיִנַת בְּדָד, בַּחֲיִנַת הַתְּבוֹדְדוּת, עַל-יַדִּי זֶה
שׁוֹכֵן יִשְׂרָאֵל בְּטַח תְּמִיד כִּי מִי זֶה עָרַב אֶת לְבוֹ לְגִשְׁתֵּךְ אֵל הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ
שֶׁהֵם מִסְתִּירִים עֲצָמָן אֲצֻלוֹ יִתְבַּרַךְ, בְּבַחֲיִנַת (שָׁם צא) לֹא תִירָא מִפְּחַד
לִילָה מִחַץ יַעֲוֹף יוֹמָם וְכוּ' וְכוּ' רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְיֵט וְשִׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה כִּי
אֲתָה ה' מַחֲסִי עָלְיוֹן שְׁמֹת מְעוֹנָךְ כִּי הֵם שָׁמַיִם מְעוֹנָם וְדִירְתָם וּמִבְּטָחָם
אֲצֻלוֹ יִתְבַּרַךְ עַל-יַדִּי הַתְּבוֹדְדוּתָם שְׁעוֹסְקִים לְסַלֵּק מִחֲשַׁבְתָּם מִכָּל
הַהֲבִלִים שֶׁל זֶה הָעוֹלָם וּלְבִטֹל רְצוֹנָם אֲלָיו יִתְבַּרַךְ וְזָהוּ (בַּמִּדְבָּר כג)
וּבְגוֹיִם לֹא יִתְחַשֵּׁב, וְתִרְגוּם יוֹנָתָן וִירוּשָׁלַיִם וּבְנִימוּס עִמְמִיָּא לֹא מִתְעַרְבִין,
שְׂאִינָם רוֹדְפִין אַחַר נִימוּסֵי הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וְאַחַר רַבּוּי כְּלֵי בַיִת וְכֵלֵי כֶּסֶף
וְתַכְשִׁיטִין וְכוּ' וְשִׁאֲרֵי דְבָרִים הַמְרַבִּים הַבֵּל שְׁלָהֶם רַק מִסְלָקִים כָּל
מִחֲשַׁבוֹתָם מִכָּל זֶה וּמִתְבּוֹדְדִין וְשׁוֹפְכִים שִׁיחָם בְּרְצוֹנוֹת טוֹבִים וְכִסּוּפִין
חֲזָקִים וְגַעְגּוּעִים נִמְרָצִים אֲלָיו יִתְבַּרַךְ וְזָה (שָׁם) מִי מָנָה עִפְרָ יַעֲקֹב, מִי
יֻכַל לְמַנּוֹת וּלְשַׁעַר יְקֵרֵת קִדְשֵׁךְ כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שְׁדוֹרְכִים עַל הָעִפְרָ
כְּשֶׁהוֹלְכִים לְדְבָרִים שֶׁבְקִדְשָׁה כְּגוֹן לְבַיִת כְּנֶסֶת וּלְבַיִת מִדְרָשׁ וּלְקַבֵּל פְּנֵי
רַבִּם בְּקִדְשָׁה וּלְשַׁפֵּךְ שִׁיחָם בְּהַתְּבוֹדְדוּת לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, שְׁמִכָּל פְּסִיעָה
וּפְסִיעָה שְׁדוֹרְסִים עַל הָעִפְרָ נַעֲשִׂים תְּקוּנִים וְשַׁעֲשׁוּעִים גְּדוּלִים לְמַעַלָּה
שְׂאֵי אֲפִשֵׁר לְמַנּוֹתָם וּלְשַׁעַרָם וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל (שָׁם) וּפְרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה, וְכֵן תִּרְגוּם אוּנְקֵלוֹס וַיּוֹנָתָן שֶׁנֶּאֱמַר עַל הָאֲרַבְעָה דְגָלִים
וְאֵלוֹ הָאֲרַבְעָה דְגָלִים הֵם בַּחֲיִנַת אֲרַבְעָה מַחֲנוֹת הַשְּׂכִינָה וְכוּ' שְׁנַמְשָׁכִין
מִד' דְּאֶחָד שְׁשָׁם עֵקֶר הַבְּטוּל אֶל רְצוֹן הָאִין סוּף וְכֵל זֶה הוּא בַּחֲיִנַת תְּפִלָּה
וְשִׁיחָה וְהַתְּבוֹדְדוּת הַנִּי"ל שְׁעַקֵר הַשִּׁיחָה וְהַתְּבוֹדְדוּת צָרִיךְ לְהִיּוֹת עַד
שְׁיִבְטֵל אֶת עֲצָמוֹ, שְׁיִבְטֵל כָּל רְצוֹנוֹתָיו לְרְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ וְזָהוּ בַּחֲיִנַת
מִשְׁפָּט שְׁנִזְכָּר בְּדְבָרָיו זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת שְׁצָרִיךְ הָאָדָם לְשַׁפֵּט
אֶת עֲצָמוֹ עַל כָּל דְּבָר, אִם כֵּךְ רָאוּי לוֹ לְבַלּוֹת יָמָיו וְכוּ' וּמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה
הֵיכַל הַקִּדְשׁ בְּסִימָן נֹט בְּחֶלֶק אֶ שְׁבַחֲיִנַת מִשְׁפָּט זֶה הוּא בַּחֲיִנַת רְבוּעַ,
בַּחֲיִנַת חֲשׁוֹן הַמִּשְׁפָּט שְׁנֶאֱמַר בּוֹ רְבוּעַ יְהִיָּה כְּפוּל, נִמְצָא שֶׁהַמִּשְׁפָּט שֶׁהָאָדָם
צָרִיךְ לְחַשֵּׁב עִם עֲצָמוֹ וּלְשַׁפֵּט אֶת עֲצָמוֹ שְׁזָהוּ בַּחֲיִנַת הַתְּבוֹדְדוּת וְשִׁיחָה
בֵּינוּ בֵּין קוֹנוֹ הַנִּי"ל הוּא בַּחֲיִנַת רְבוּעַ, וְעַל שֵׁם זֶה בְּעֲצָמוֹ נִקְרָא רְבוּעַ, כִּי
עֵקֶר הַתְּבוֹדְדוּת וְהַשִּׁיחָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּהַתְּחַזְּקוֹת רְצוֹנוֹת טוֹבוֹת לְהַשֵּׁם
יִתְבַּרַךְ עַד שְׁיִכָּלֵל בְּאֶחָדוֹתָיו יִתְבַּרַךְ בְּבַחֲיִנַת ד' דְּאֶחָד מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא
בְּבַחֲיִנַת (יַחֲזִקָאֵל לז) מְאַרְבַּע הַרוּחוֹת בּוֹאֵי הַרוּחַ, שְׁמִכָּל אֲרַבַּע רוּחוֹת
הָעוֹלָם שְׁנִתְפָּזֵר דַּעְתּוֹ לְשֵׁם, יִשׁוּב מִכָּלֵם לַד' דְּאֶחָד לְהַכָּלֵל בְּרוּחַ ה' שֶׁהוּא
רְצוֹנוֹ יִתְבַּרַךְ כִּי רוּחַ לְשׁוֹן רְצוֹן :

כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּבוֹדְדוּת שְׁצָרִיךְ לְהַתְּבוֹדֵד וּלְחַשֵּׁב עִם עֲצָמוֹ הֵיכֵן הוּא
בְּעוֹלָם? וְלְהֵיכֵן נִתְפָּזֵר דַּעְתּוֹ וּמִחֲשַׁבְתּוֹ וּרְצוֹנוֹ? וְלְהֵיכֵן נִשְׁלָךְ וְנִתְעָה עַל-
יַדִּי מַעֲשָׂיו וּמִחֲשַׁבוֹתָיו? עַד שְׁעַל-פִּי רַב רוּאָה בְּעֲצָמוֹ שְׂאִין לוֹ מְקוֹם וְרוּחַ
מְאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם לְבָרַח לְשֵׁם וּלְהַתְּחַבֵּא שֵׁם מִפְּגַעֵי הָעוֹלָם בְּגִשְׁמִיּוֹת

ורוחניות בגוף ונפש וממון ופרנסה בבחינת אנה אלך מרוחך וכו' ובבחינת
אשא עיני אל ההרים מאין יבוא עזרי, וכמו שכתוב היטב ימין וראה ואין
לי מכיר אבד מנוס ממני, וכמו שאומרים בסליחות, פנינו לימין ואין
עוזר, לשמאל ואין סומך וכו', וכן הרבה עד שרואה שאין לו מנוס כי אם
אליו יתברך לבד, בבחינת ממה נסתי ושבתי אליך, וכמו שכתוב ומנוס
ביום צר לי ובשביל זה בחינת המשפט הנ"ל שהוא בחינת התבודדות
נקרא רבוע בחינת רבע ישראל כי זה העוסק בזה באמת הוא מתהפך
בדבריו לכל צד מארבע רוחות העולם שבהם כלולים כל מה שנעשה
בעולם עד שרואה דחקו ועמלו ומרירותו וכו' שאין לו מקום לנוס רק
לנוס להשם יתברך להכליל בד' דאחד כי השם יתברך נמצא בכל עת לכל
קוראיו אפלו אם נתעו כמו שנתעו כי רחמיו אינם כלים לעולם וזה
ומספר את רבע ישראל שאין מי שיוכל למנות ולספר מה שנעשה מבחינת
רבע ישראל שהוא משפט והתבודדות הנ"ל, איך הם שבים מפל מקומות
שנתעו לשם להשם יתברך, להכליל באחדותו יתברך בד' דאחד על-ידי
התחזקות הרצון באמת כי בודאי אי אפשר לשער מה שנעשה בזה וכל מי
שזוכה להתחזק בזה להיות רצונו חזק תמיד אל האמת ולא ירפה את
הרצון הטוב אפלו אם יעבר עליו מה, בודאי סוף כל סוף יהיה אחריתו
טוב שעל זה אמר תמות נפשי מות ישרים הללו, ותהי אחריתי כמהו כי
אמר על עצמו שינדע קלקולו וזהמתו העצומה שאין דגמתו פני"ל, אף-על-
פי-כן אמר הלואי והייתי זוכה אפלו אנכי לילך בדרך זה להתחזק מעתה
ברצונות טובים ולפרש שיחתי בכל יום לפניו יתברך ולשפט את עצמי בכל
עת בבחינה הנ"ל אז הייתי זוכה גם כן לאחרית טוב בבחינת ותהי
אחריתי כמהו וכל זה אמר מחמת ההכרח שעקם השם יתברך את פיו
לברך את ישראל ולחזקם ברצונות טובים והתבודדות שיהיו חזקים בזה
לעולם ומזה אנו מבינים מה היה בדעתו להפך לחלק על כל זה ולרחקם
חס ושלום מפל זה על-ידי דבוריו וליצנות שלו וכו' הרעים, אף השם
יתברך ברחמיו הפך הקללה לברכה עד שהכרח לברכם ולחזקם באמת
פני"ל וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (במדרש רבה פרק כ)
מברכותיו של אותו רשע אנו למדים מה היה בלבו וכו' ובודאי היה לו גם
אחר כך בחירה, לאחז על כל פנים מאז באהבת קדשת ישראל, אבל היה
קשה ערף ועמד ברשעו גם אחר כך, עד שיעץ את בלק להכשילם בזנות
על-ידי התגרות כזה כי היה יודע גדל כח היצר הרע שיהיה קשה להם
לעמד בזה, ועל-כן נפלו מישראל על ידו עשרים וארבעה אלף עשרים
וארבעה דיקא, כי כל התגברותו היה על-ידי השתלשלות סיגי הדינים
מעשרים וארבעה בתי דינים הנ"ל :

וְאִזּוֹ זָכָה פִּנְחָס וְנִטַּל אֶת שְׁלוֹ, שֶׁקָּנָא קִנְיָת ה' צְבָאוֹת כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בַּמִּדְבָּר
כַּה) פִּנְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הַשֵּׁיב אֶת חַמְתִּי וְכוּי שֶׁבִטַּל הַחֲמָה
וְהִרְגֹז שֶׁהוּא הַפֶּדָה הַרְצוֹן עַל - יְדֵי שֶׁקָּנָא קִנְיָת ה' צְבָאוֹת בְּחִינַת בְּקִנְאוֹ אֶת
קִנְיָתִי וְכוּי. כִּי מִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שֶׁעֵקֶר הַתִּקּוֹן שֶׁל כָּל הַנִּי"ל הוּא עַל -
יְדֵי צְדָקָה וּמִבְּאֵר בְּסִימָן סָה לְקוּיִי תִנְיָנָא שֶׁכְּשֶׁמְקִנְיָן קִנְיָת ה' צְבָאוֹת
נִחְשָׁב כְּצְדָקָה וְכֵן מִבְּאֵר בְּתַהֲלִים לְעִנְיָן פִּנְחָס כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תַּהֲלִים קו)
וַיַּעֲמֵד פִּנְחָס וַיַּפְלִל וְכוּי, שֶׁקָּנָא קִנְיָת ה' צְבָאוֹת וַתִּחְשָׁב לוֹ לְצְדָקָה וְכוּי
הָרִי מִבְּאֵר דְּבָרֵי אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וּרְבֵנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה שֶׁקִּנְיָת ה' צְבָאוֹת
נִחְשָׁב לְצְדָקָה וְעַל-יְדֵי צְדָקָה נִכְנַע מִצַּח הַנְּחָשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּלַעַם וְנִתְתַקֵּן
כָּל הַנִּי"ל:

אות פט

וְעַל-כֵּן קוֹרִין פְּרָשָׁה זֹאת בֵּין הַמְצָרִים כִּי כָּל הַחֲרָבֹן הָיָה עַל-יְדֵי חֲטָא
הַעֲגָל שֶׁהוּא פָּגַם הַרְצוֹן שֶׁהָיָה בְּשִׁבְעָה עֶשֶׂר בְּתַמּוּז וְכוּי וְעַל-כֵּן קוֹרִין אִזּוֹ
פְּרָשָׁה זֹאת שֶׁהוּא הַכְּנַעַת בְּלַעַם הַרְשָׁע עַל-יְדֵי פִּנְחָס שֶׁקָּנָא קִנְיָת ה'
צְבָאוֹת וְכוּי. וְעַל-כֵּן מִבְּאֵר בְּפְרָשָׁה זֹאת כָּל הַקְּרִבּוֹת תַּמִּידִין וּמוֹסָפִין שֶׁל
כָּל הַיָּמִים טוֹבִים כִּי כָּל הַיָּמִים טוֹבִים הֵם מִקְרָאֵי קִדְשׁ שֶׁקוֹרְאִים וּמְגַלִּים
אֶת הַרְצוֹן שֶׁכָּל זֶה נִשְׁמַע עַל-יְדֵי בְּחִינַת פִּנְחָס שֶׁהַכְּנִיעַ וְעֵקֶר אֶת בְּלַעַם
הַרְשָׁע שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחָשׁ, שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת תִּקּוֹן חֲרָבֹן בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ שֶׁשָּׁם עוֹלִין לְרַגְלִים שֶׁשָּׁם עֵקֶר הָאֶרֶץ הַרְצוֹן וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן קוֹרִין
זֹאת בֵּין הַמְצָרִים כִּי כָּל זֶה הוּא תִקּוֹן הַחֲרָבֹן שֶׁל בֵּין הַמְצָרִים כִּי עַל-יְדֵי
בְּחִינַת פִּנְחָס נִזְכָּה שֶׁיְהִיָּה נִשְׁמַע קוֹל הַקְּרִיָּאָה שֶׁל יוֹם טוֹב שֶׁקוֹרָא אֶת
הַרְצוֹן שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יִתְתַקֵּן הַכָּל וְנִזְכָּה לְשׁוֹב לְאַרְצֵנוּ וּלְבָנוֹת אֶת בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן:

אות צ

וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ פְּרָשַׁת מַטּוֹת לְפְרָשַׁת פִּנְחָס כִּי פְרָשַׁת מַטּוֹת מְדַבֵּר מֵעִנְיָן
נְדָרִים שֶׁעַל-יְדֵי מִצְוָה זֹאת שֶׁל נְדָרִים רוֹאִים וּמְבִינִים גְּדוּל עֵצִים כַּח הַדְּבוּר,
שֶׁתִּכְף כְּשֶׁמְבִטָא בְּשִׁפְתָיו צְרִיד לְקִיָּם כְּכֹל הַיּוֹצֵא מִפִּיו כִּי בְּאֵמַת עִנְיָן
נְדָרִים הוּא פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה בְּבְחִינַת (בַּמִּדְבָּר ל) אִישׁ כִּי יִפְלִיא לְנֹדֵד נְדָר

נזיר וכו' כי הם בחינת פליאות חכמה (כמובא בהתורה שאלו את רבי יוסי בן קיסמא בסימן נו) כי בזה רואין גדלת האדם הבעל בחירה שיש לו פח בפיו לעשות לעצמו מצוות חדשים שלא נצטוו בהם כגון כשאוסר עליו דבר המתיר בפיו אזי תכף נאסר עליו הדבר המתיר באסור תורה (וכמבאר בדברינו מזה בהלכות נדרים) והוא פלאי הלא באמת זה הדבר אין בו שום אסור בשרשו, ואף-על-פי-כן תכף כשאומר בפיו שיאסר עליו הדבר אפלו בלא הזכרת השם נאסר עליו תכף באסור חמור מן התורה אך בזה רואין גדל פח האדם הבעל בחירה והעקר הפח הוא בפיו ולבו. ששלבבו חושק לקדש את עצמו באיזה קדשה ופרישות וכיוצא ומוציא חשקו ורצונו בפיו אזי נעשה מזה תורה כי אז נאסר עליו הדבר באסור תורה כי באמת נפש ישראל בשרשו הוא חלק אלקי ממעל והוא בעצמו בחינת התורה כי קדשא בריך הוא ואורייתא וישראל כלא חד, כמו שכתוב בזהר הקדוש ועל-כן יש לו פח בפיו לנדר נדר ולעשות לעצמו מצוות כנפשו ועקר הנדרים הוא כדי לקדש את עצמו ולפרש את עצמו מתאוות בבחינת (אבות פרק ג) נדרים סג לפרישות שאלו הנדרים הם מצוה לנדר בהם וכן אמרו (נדרים ח) שרי ליה לאינש למנדר לזרוזי נפשיה ועקר הנדר כשמוציאו בפיו ובזה רואין גדל פח הדבור ומבטא שפתים של האדם שעל-ידי הדבור הוא יכול להתגבר ביותר לפרש את עצמו אפלו מן ההתר, כמו שכתוב, נדרים סג לפרישות, וכמו שרואין בחוש מכל מי שרוצה להרגיל את עצמו באיזה קדשה ופרישות שנמצאים הרבה שעושים נדר או שבועה על זה כגון להתענות איזה יום או שלא לאכל דבר מן החי איזה זמן או לתן צדקה יותר מכחו וכיוצא בזה ולכאורה הדבר תמוה, ממה נפשך, אם יש בכחו להתגבר על יצרו יוכל להתגבר בלי נדר ושבועה ואם מתירא שיתגבר יצרו עליו מה יועיל הנדר אך בזה רואין גדל פח הנדר בשרשו והעקר כשמוציאו בפיו שאז על-ידי הנדר עולה לבחינת פליאות חכמה ששם שרש הבחירה ומשם מקבל פח על-ידי שמוציא הנדר בפיו שיוכל להתגבר על מה שצריך להתגבר ובנדאי גם אחר כך כשעשה נדר עדין יש פח להבחירה להטותו חס ושלום חס ושלום כי הבחירה יש לה פח גדול מאד ועל-כן הזהירה התורה מאד שישמר לקיים את נדרו וככל היוצא מפיו יעשה אבל העקר הוא שעל-ידי הנדר יש לו פח הרבה יותר להתגבר על יצרו וכמו שמצינו בבעז שאמר (רות ג) חי ה' שכבי עד הבקר, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (רות רבה פרק ה) ליצרו נשבע, נמצא שבלא השבועה היה סברא שהיצר הרע יתגבר עליו, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (נדרים ח) בזה ועל-ידי השבועה עמד בנסיון וכבש את יצרו וכן מצינו בכמה פשרים וצדיקים, וכמו ששמעתי מפיו הקדוש שאמר שהיה רגיל בנדרים מאד בשביל קדשה ופרישות:

ועל-כן מתחילין ביום הכפורים כל נדרי וכו' כי נדרים גבוהים מאד כנ"ל והם בבחינת שרשי התורה בחינת תשובה שהוא למעלה מהתורה, ומשם נמשך כל סליחת עוונות, והעקר על-ידי צדיקי האמת בחינת משה שממנו מקבלים כח כל ראשי המטות שהם בחינת יחיד ממחה שיכול להתיר הנדר כי התרת נדרים הוא חדוש ופלא יותר שאפלו כשעלה למקום הנדר ואסר על עצמו איזה דבר שאזי נאסר עליו באסור תורה אף-על-פי-כן עדן יש לו כח שיתחרט על נדרו ויבוא לפני החכם ויתיר לו נדרו כי כל נפשות ישראל כלולים במשה שהוא בחינת צדיק הדור, וממנו מקבלים כח כל הממחים שיכולין להתיר ביחיד או שלשה הדיוטות כי כל התרת נדרים הוא בכח משה רבנו שהוא הראשון שנתן לנו את התורה ואליו גלה השם יתברך סוד נדרים והתרתן על -ידי החרטת לפני החכם וכו' שזה סוד התשובה שעקרה היא החרטת ועל-כן איתא במדרש על פסוק (שמות ב) וירא בסבלותם שמשה רבנו נתן לב על סבלות בני ישראל בגלות ואז אמר לו השם יתברך שעל-ידי זה יזכה לפרשת נדרים וכו' והדבר פליאה ותמוה מאד, מה שיכות יש דיקא לפרשת נדרים לענין מרידת הגלות אף משה ראה מרידת הגלות ונתן לב לזה, וראה שעקר הגלות על-ידי עוונות ישראל ועקר התקון על-ידי תשובה ועקר העכוב של התשובה הוא המחלקת של החולקים עליו שמתגברים כנגדו מאד כמו שכתוב אכן נודע הדבר, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (שמות רבה פרק א) שנודע לו סוד הגלות שהוא בשביל החולקין והדלטורין הינו שהבין שהיה לו כח להשיב ישראל בתשובה כי רב המון בני ישראל היו שומעים אליו, אף עקר העכוב הוא על-ידי בחינת דתן ואבירם שעומדים כנגדו בכל פעם כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם) כל מקום שנאמר נצים נצבים, אינם אלא דתן ואבירם וכן הוא בכל דור ודור על-כן כשראה השם יתברך שמשה נותן לב לזה להצטער בצרתם ורואה היטב בסבלותם ואיך שקשה מאד לתקן ולגאלם, על-כן גלה לו השם יתברך סוד פרשת נדרים שבוזה הראה לו הפח של הצדיקים והכשרים שבישראל שבכל דור ודור שהם בחינת מקנאי קנאת ה' צבאות בחינת פנחס כי נדרים הם בבחינת מקנאי קנאת ה' צבאות שהוא בחינת צדקה דהינו כמו הנודר איזה נדר בשביל פרישות שהוא מחמת שרואה שיצרו רוצה להתגבר עליו, על-כן הוא קופץ ונשבע או נודר ואוסר עליו גם את המתר בשביל פרישות ועל-ידי זה יש לו כח יותר להתגבר כנ"ל. כמו כן הוא המקנא קנאת ה' צבאות כמו פנחס שראה גדל הקלקול אז, ולא היה מי לעמד נגד עשרים וארבעה אלף וכו' והעקר נגד הראש והנשיא שלהם שהוא זמרי כמו שכתוב (במדבר כה) והמה בוכים פתח אהל מועד ואז חגר מתניו מעצמו ועשה מה שלא נצטוה על זה בפרוש ועמד והתפלל ולקח רמח וכו' וקנא קנאת ה' צבאות והציל את כל ישראל ונחשב לו לצדקה, כמו שכתוב (תהלים קו) ויתחשב לו לצדקה כי זהו גם כן בחינת צדקה שהעקר הוא מחמת שהמון כבר ביד העשיר ובידו לעשות עמו מה שירצה בבחירתו, והוא מתגבר ונותן מכיסו צדקה ומשבר אכזריות שבלבו ומהפכו לרצון, בזה עושה נחת רוח גדול

לְהֵשִׁים יִתְבַּרְךָ, וְנִחְשָׁב כְּאִלוֹ הַלְלוּהָ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מְשָׁלִי יט) מְלוּוֹה ה' חוֹנֵן דָּל וְכוּי וּבְכָל זֶה רוֹאִין גְּדֹל כַּח הַבְּחִירָה כִּי הֲלֵא בּוֹדָאי בְּיַד הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְפָרְנִס הָעֲנִיִּים וּלְתַן לָהֶם הָעֲשִׁירוֹת, וְכַמוֹבֵא בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (בָּבָא בִּתְרָא דְף י) קִשְׁיָא זֵאת מִהַחֹלְקִים שֶׁהִקְשׁוּ אִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵב עֲנִיִּים לְמָה אֵינוֹ מְפָרְנֶסן וְכוּי אֵד הָעֵקֶר הוּא רַק בְּשִׁבִיל שְׁהֵבֵן אֲדָם הַבֶּעַל בְּחִירָה יִמְשִׁיךְ הַחֶסֶד לְעוֹלָם עַל-יַדִּי צְדָקָתוֹ שְׁנַתֵּן בְּבַחֲרֵתוֹ שְׁלֹאֲחַר שְׁבָא הַמְּעוֹת לְכִיסוֹ וְהוּא מְאַמֵּין שֶׁהַכֹּל מֵרָצוֹן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וּמְקִיִּם רָצוֹן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וּמְשַׁבֵּר אַכְזָרִיוֹתוֹ וְנוֹתֵן צְדָקָה לְרַעֲבִים בְּבַחֲרֵתוֹ זֶה יָקָר מְאֹד אֲצֵל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וְכַמוֹ שְׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה שֵׁם (עֲרוּבִין פֶּרֶק ו) עַל פֶּסוּק (תְּהִלִּים סא) חֶסֶד וְאַמֶּת מִן יִנְצְרָהוּ כִּי דִיקָא עַל-יַדִּי זֶה מְמַשִּׁיךְ חֶסְדִּים. וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ פְּרִשְׁת נְדָרִים לְפָרֶשֶׁת פִּנְחָס, כִּי נְדָרִים הֵם בְּבַחֲרֵת צְדָקָה בְּחִינַת (דְּבָרִים כג) מוֹצֵא שְׁפָתֶיךָ תִּשְׁמֹר וְעֲשִׂיתָ כְּאֲשֶׁר נְדַרְתָּ וְכוּי עַד בְּפִיךָ זֹ צְדָקָה (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו) וְהוּא בְּחִינַת קִנְיָת ה' צְבָאוֹת בְּחִינַת פִּינְחָס כְּנִיִּל וְעַל-כֵּן נִסְמְכוֹ זֶה לְזֶה כִּי הַכֹּל בְּחִינָה אַחַת:

אות צב

וְהַכֹּל כִּי בְּאַמֶּת בְּפִנְיָמִיּוֹת הַלֵּב שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יוֹדֵעַ הֵיטֵב שְׁאִין שׁוֹם תְּכַלִּית מְזָה הָעוֹלָם וְתִאֲוֹתָיו וְהַבְּלִיּוֹ כִּיִּדוּעַ לְכָל וְכַמְבֹּאֵר לְעִיל מְזָה וּבְפֶרֶט יָב שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁהוּא מְזַרַע אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שֶׁהֵיוּ עֵקֶר נְדִיבֵי יָב וְכוּי כְּנִיִּל וְנִפְשׁוֹתֵינוּ מִשְׁרָשֶׁת מָהֶם, עַל-כֵּן יָב שֶׁל כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי בְּפִנְיָמִיּוֹתוֹ בּוֹדָאי הוּא בּוֹעֵר תְּמִיד לְהֵשִׁים יִתְבַּרְךָ וּלְתוֹרָתוֹ הַקְדוּשָׁה בְּאַמֶּת אֵד אָף-עַל-פִּי-כֵן מְגִדֵּל כַּח הַבְּחִירָה כִּי אֵת זֶה לְעַמֶּת זֶה עֲשֵׂה אֱלֹקִים, עַל-יַדִּי זֶה מִתְגַּבֵּר בְּכָל פֶּעַם הַשֵּׁטֶן וְהַיִּצָּר הָרַע וְהַמְּחַשְׁבוֹת רְעוֹת נֶגֶד הַטוֹב שֶׁבְּאַדָּם וְרוֹצֵה לְהַטְרִידוֹ חֵס וְשְׁלוֹם מְשַׁנֵּי עוֹלָמוֹת עַל-יַדִּי תִאֲוֹתָיו וְהַבְּלִיּוֹ וְכוּי וְכָל מָה שֶׁחֹתֵר וּמִתְגַּבֵּר כְּנִגְדוֹ הוּא מִתְגַּבֵּר יוֹתֵר עַל-כֵּן הֵיא מְלַחֲמָה גְדוֹלָה וְאַרְכָּה מְאֹד אֲבָל אָף-עַל-פִּי-כֵן בּוֹדָאי הֵיָה הָאֲדָם מִתְגַּבֵּר עַל הָרַע אֵד הַמְּנִיעָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר הֵם בְּנֵי אֲדָם הַחֹלְקִים עַל הָאֲמֶת וְכַמוֹ שְׁאַמְרֵי אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוּרֹנֵנוּ לְבִרְכָה שֶׁבְּנֵי אֲדָם הֵם מוֹנְעִים גְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר מִהַיִּצָּר הָרַע וְכוּי כְּמַבְאֵר מְזָה בְּסִפְרֵי סְפוּרֵי מְעֲשִׂיּוֹת עֵין שֵׁם וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת בְּלַעַם וּבְלַק שֶׁהֵם בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחָשׁ וְחִיּוֹת רְעוֹת שִׁינְקִים מְזַקְנֵי הַדוֹר שְׁאִין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת כִּי בְּלַעַם הוּא עֵקֶר הַחֹלֶק הָרֵאשׁוֹן שֶׁעַמֵּד כְּנִגְדֵי קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל כִּי גַם בְּגִלוֹת מְצָרִים הֵיָה הוּא מִיּוֹעֲצֵי פְרַעַה שֶׁיַּעֲצוּ לְמָרֵר חִיֵּיהֶם בְּגִלוֹת וְכוּי כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (יִלְקוּט שְׁמַעוֹנֵי קַמַח) כִּי בְּלַעַם בְּחִינַת עֲמָלֶק וּבְחִינַת לָבֵן הָאֲרַמִּי, שֶׁכָּלֶם הֵם מְחַכְמֵי בְּנֵי קֶדֶם שְׁנַתְעוּ עַל-יַדִּי תִאֲוֹתֵיהֶם הָרַעוֹת לְדַעוֹת זְרוֹת מְאֹד וְהַתְּגַבְּרוּ בְּרָצוֹנִם

הטמא מאד עד שקבלו על-ידי זהמתם ותועבותם הרעות כמה השפעות וכשפים שמהם נמשכו כל דרכי העבודות זרות של דורות הקודמים, וקבלו כל יסודות חכמי הטבע שאז היו כלולים יחד [ויכמו שגם עתה נמצאים חכמים להרע שרוצים לחבר ולכלל האמונות כזביות עם דעות וכפירות של חכמי הטבע אף-על-פי שבאמת הם סותרים זה לזה מאד כמובן לכל בר דעת וכמו שהם יודעין בעצמן אף מחמת אימת ההמון וכי הם רוצים לכללם יחד וכמובן למסתכל בדבריהם הרעים ואין להאריך בזה פאן ודעת לנבון נקל ויבכלם לא היה טמא וחכם להרע ויודע נסתרות כמו בלעם הרשע אבל כל ידיעתו בנפלאות ונסתרות הכל הפך בדעתו להרע מחמת רבוי זהמת תאוותיו הרעות והעקר בתאות נאוף כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין קו) שהוא רע הכולל. ועל-ידי זה היה לו גם רוח גבוה ועין רעה וכי שהם בחינת קנאה ותאוה וכבוד וכי ולא די לו בכל זה שנתעה כל כך וטמא את עצמו כל כך עוד הסית והדיח אותו יצרו הרע והטמא עד שעמד תמיד נגד ישראל הקדושים והתקנא בהם מאד, וממנו משתלשלים כל צרות וגלות ישראל מאז עד עתה שאנו בדור הזה בגלות הארץ והמר הזה:

כי עקר אריכת הגלות שהוא מחמת עכוב התשובה כמו שכתוב בזהר הקדוש ולית מלתא דא תליא, אלא בתויבתא וכי, עקר העכוב הוא על-ידי החולקים על נקדת האמת בכמה וכמה בחינות שכלולים בדברי התורה הנ"ל שהם בחינת זקני הדור שאין בהם שלמות שהם בחינת אנשים פשרים קצת, ומהם כמה מנהיגים וראשים וכי אבל אין בהם שלמות ואינם מסתכלים על עצמם כל אחד ואחד בעין האמת היכן הוא עומד ואינו דורש ואינו מחפש תקון לנפשו מה שיודע בעצמו מה שפגם וקלקל אף גם הוא רוצה להתחכם ולומר חכמות וספרות שקר בדרכי עבודת ה', וחולק על נקדת האמת על דרכי התמימים והישרים החולקים בתורת ה' בתמימות כפי מה שקבלו מצדיקי הדור האמתיים ומאלו זקני הדור שאין בהם שלמות יונק בחינת מצח הנחש וחיות רעות שהם חכמי הטבע וכי וכי, ועל-ידי כל אלו הדעות רעות הוא עקר העכוב מן התשובה וכנ"ל, וכמבאר מזה הרבה בדברינו במקום אחר ודבר זה נוהג בכל דור ודור השם יתברך ישמר מעתה ומהם היו כל החרבנות והגליות והצרות מיום מתן תורה עד היום הזה עד יסקיף ה' וירחם ויתקן כל זאת כי תקף אחר מתן תורה עשו את העגל שמשם כל הצרות רחמנא לצלן כמו שכתוב (שמות לב) וביום פקדי וכי וכל מעשה העגל על-ידי חכמי הערב רב שבראשם היו יונס ויומברוס בני בלעם הרשע כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (זהר תשא) ומשם נמשכו כל הדעות זרות ורעות של כל החולקים על משה שהם פת המרגלים ועדת קרח וכל הנסיונות והמתאוננים וכי, הכל היה על-ידי דעות ועצות רעות של חכמי הערב רב שהלכו בדרכי חכמי בני קדם שעקרום היה בלעם שהוא בחינת עמלק וכי עד שבסוף כשהיו סמוכים לכנס לארץ ישראל וכבר הרגו והכניעו קלפות קשות וחזקות מאד מאד שהם סיחון ועוג שהיו מבני הנפילים שמחזאל ועזאל שמהם קבל בלעם וכי כל דרכי דעותיו הרעות כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ומשה רבנו בעצם כחו הרגם והכניעם ועדין לא רצו לבטל

דעתם הרעה ולהכניע ולבטל את עצמן נגד דעת משה רבנו עד שהביאו את בלעם הרשע בעצמו ורצה בפיו הטמא לעשות מה שהיו בדעתו עד שחס ושלום היה מבערם מן העולם כמו שכתוב (במדבר כ"ב) וגרשתיו וכו' וכמו שפרש רש"י זכרוננו לברכה עד שבאמת היתה עת צרה גדולה ליעקב וכו' כנ"ל לילא ה' שהיה לנו שעקם את פיו והפך הקללה לברכה אבל עדין לא הניח את רשעתו ולא בטל את דעתו הרעה והלך והסיתן להכשילם בזנות בהתגרות כזה עד שהכשילם בעון עבודה זרה מאוסה ומטנפת כזאת שהוא עון פעור כי תאונה זאת אי אפשר לבטל מן העולם שלא יחרב העולם וכמו שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה (יומא סט) ומובא לעיל מזה ואז היתה צרה גדולה ביותר מאד עד שכמעט אפס תקוה אך גדול אדונינו ורב כח שהקים אז למושיע את פינחס שקנא קנאת ה' צבאות וכו' ואף-על-פי-כן עדין לא הטהרנו מפגמים הנ"ל, וכמו שכתוב (יהושע כב) המעט לנו את עון פעור אשר לא הטהרנו ממנו וכו' וכן בכל דור ודור מתעורר בחינת זהמת בלעם ורוצה להמשיך חס ושלום קלפת עון פעור שהוא תכלית הזהמא עקר זהמת העבודה זרה שנקראת קיא צואה בלי מקום שמהם יניקתם של כל חיות רעות ומצח הנחש שהם חכמי הטבע ודעות רעות שבדורות הללו שאחר החרבן שנתפשטו ביותר על-ידי הרומיים שהחריבו את הבית המקדש על-ידי זה, ועל-כן הצדיקים אמתיים לוחמים עדין בכל יום בתפלתם עם בלעם הרשע, לבער ולעקר רשם השארת זהמתו הרעה ודעותיו הרעים מן העולם כי הכל תלוי זה בזה, שעל-ידי מצח אשה זונה שהוא תאונה הנ"ל על-ידי זה כל הקלקולים של הרוצים לילך בדרך הקדש שעקר עומד כנגדם תאונה זאת ששם עקר הנסיון והבחירה וכמו שמבאר בדבריו זכרוננו לברכה אבל אף-על-פי-כן בכח קדשת נפש איש הישראלי היו מתגברים כנגדו, וסוף כל סוף היו חוזרים בתשובה אפלו אלו שנכשלו בזה מאד מנעוריהם כי אף-על-פי-כן היה הטוב מתגבר סוף כל סוף עד שהיו חוזרים בתשובה אבל הקלקול על-ידי בני אדם החולקים הנ"ל שיש בהם כמה וכמה פתות ובחינות וכלם יונקים זה מזה וכו' כי זה כלל גדול, שבין בקדשה בין בסטרא אחרת הכל תלוי זה בזה בחינת (אבות פרק ד) מצוה גוררת מצוה ועברה גוררת עברה וכו' וכן בענין הפתות הנ"ל שזקני הדור שאין בהם שלמות כשאחד מקלקל כמו שמקלקל כמו כן יונק ממנו מצח הנחש וחיות רעות הנ"ל כנ"ל ואזי חוזר ומתגבר בחינת מצח הנחש בעצמו בזה הזקן המקלקל הנ"ל ומחטיאו יותר והעקר שמסיתו ביותר לחלק על הזקנים דקדשה ואז חוזר ויונק ממנו מצח הנחש ביותר וכן חוזר חלילה וכו' ועל-ידי זה מתארך הגלות ביותר וכנ"ל :

אָבֵל אָף-עַל-פִּי-כֵן אֶתְּה מְרוֹם לְעוֹלָם הִי וַיִּדָּד עַל הָעֲלִיֹּנָה תָמִיד כְּמוֹ שְׁפִרְשׁ רִשְׁיִי שָׁם כִּי כָּבֵד הָיוּ מִשָּׁה רַבְּנוּ וּפִינְחָס בְּעוֹלָם שְׁמֵהֶם יִנְקוּ כָּל הַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבְּכָל דּוֹר עַד אֲשֶׁר גַּם עִתָּה בְּעַבְדוּתֵנוּ לֹא עֲזָבוּנוּ אֱלֹקֵינוּ וְאִין דּוֹר יְתוֹם וּבְכָל דּוֹר וְדוֹר נִמְצְאִים בְּחִינַת מְקַנְאֵי קִנְאָת הִי צְבָאוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת פִּינְחָס שְׁעֵמֶד וַיִּפְלַל וְכוּ' כִּי גַם עִתָּה הַבְּחִירָה חֲפְשִׁית כִּי עֶקֶר הַבְּחִירָה הוּא עִתָּה אֲצִלְנוּ בְּנֵי אָדָם הַחַיִּים עִתָּה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה כִּי כָּל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְלַעֲמֻתָּה הַצָּרָה שֶׁכָּנְגְדָה וְכָל הַמַּעֲשִׂוֹת הַנִּעֲשׂוֹת בְּעוֹלָם בֵּין סִטְרָא דְקַדְדָּשָׁה וּבֵין סִטְרָא אַחֲרָא הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לִכְל אֵינּוּ נִעֲשֶׂה עִתָּה עִם שׁוּם דּוֹר וְדוֹר כִּי אִם עֲמֵנוּ אֵלֶּה פֶּה הַיּוֹם כְּלָנוּ חַיִּים כִּי בְּמִתִּים חֲפְשִׁי כְּתִיב וְלֹא הִמְתִּים יְהַלְלוּ יְהוָה, רַק עָלֵינוּ נִפְּל חוֹבַת הַיּוֹם לְלַחֵם מִלְחָמָת הִי כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ כִּי אִין שׁוּם בֶּן אָדָם חִי חֲפְשִׁי מִמְּלַחְמָה זֹאת, כִּי רַק בְּשִׁבִיל זֶה בָּא לְעוֹלָם. לְרֵאוֹת עֲמַל וְיִגוֹן וְכַעַס וּמְכַאֲבוֹת וְכוּ' וְלִילֵד לְמָקוֹם עֶפֶר רָמָה וְתוֹלְעָה וְכוּ' הַכֹּל הָיָה בְּשִׁבִיל מִלְחָמָה זֹאת כִּי כָּל אָדָם יֵשׁ לוֹ בְּחִירָה וְכוּ' אָבֵל בְּוֹדָאֵי לָאוּ כָּל אָדָם זֹכֶה לְהַתְּגַבֵּר כְּרָאוּי וְכוּ' וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֻכּוֹת יז) רְצוּנֵי לַעֲשׂוֹת רְצוּנְךָ אֵד שְׂאוֹר שֶׁבַעסָה מַעֲכָב אוֹתִי וְכוּ' וְעֶקֶר הַתְּקוּן עַל-יַדֵּי צְדִיקֵי אֲמִת שֶׁהֵם בְּחִינַת זְקֵנִים שֶׁבְּקַדְדָּשָׁה אָבֵל יֵשׁ כְּנֻגְדָם זְקֵנִים שְׂאִין בְּהֵם שְׁלֵמוֹת הַנִּיִּל שְׁמֵהֶם יוֹנֵק מִצַּח הַנְּחֻשׁ וְכוּ' כְּנִיִּל וּמִתְּגַבְּרִים כְּמוֹ שֶׁמִּתְּגַבְּרִים בְּכָל מִינֵי תַּחֲבוּלוֹת וְכְנִיִּל אָבֵל יֵשׁ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר אֲנָשֵׁי אֲמִת הַחֲסִים עַל נַפְשָׁם בְּאֲמִת וְאִינֶם רוֹצִים לְהַטְעוֹת אֶת עַצְמָן וּמְסִתְּפִלִּין עַל אַחֲרֵיתָם בְּכָל יוֹם בְּעֵין הָאֲמִת עַד שֶׁהֵם בְּבְחִינַת מְקַנְאֵי קִנְאָת הִי צְבָאוֹת שֶׁמִּתְּעוֹרְרִים מַעֲצָמָם לַעֲשׂוֹת עֲבָדוֹת קְדוּשׁוֹת בְּשִׁבִיל הָאֲמִת מֵה שֶׁלֹּא נִצְטוּוּ בְּהֵם וְכַעֲיִן שְׂאֵמְרוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה עַל פִּינְחָס וְעַל כָּל הַקְּנֵאִין שְׂאֵם בָּא לְשָׂאֵל אִין מוֹרִין לָהֶם (סִנְהֶדְרִין פָּרָק הַנִּשְׁרָפִים ד' פב) שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת נְדָרִים בְּחִינַת צְדָקָה וְכְנִיִּל וְעַל-יַדֵּי זֶה הֵם מְכַנִּיעִין אוֹתָם וְכַמְבָּאָר לְעִיל מְזָה. וְעַדִּין צְרִיכִין לְבַאָר בְּזֶה הַרְּבָה אֵד אִי אֲפֹשֶׁר לְבַאָר הַכֹּל מִחֲמַת זֶה בְּעַצְמוֹ שֶׁמְבַאָר בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ וְזְכוּרָנֶם לְבִרְכָה הַנִּיִּל שְׂאִין מוֹרִין לָהֶם וְכוּ' וְהָבוּ הַיֵּטֵב:

אות צד

וְעַל-כֵּן מִתְּחִילִין בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים כָּל נְדָרֵי כִּי עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה נִמְשָׁד מִשָּׁם מִבְּחִינַת נְדָרִים וְהַתְּרָתוֹ וְהַעֲקָר בְּכַח הַצְּדִיקֵי הָאֲמִת בְּחִינַת מִשָּׁה כִּי עֶקֶר פָּגַם כָּל הַחֲטָאִים הוּא שֶׁפָּגַם בְּבְחִינַת נְדָר וּשְׁבוּעָה כִּי כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה קִבְּלָנוּ בְּבְרִית וּשְׁבוּעָה כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה (סוּטָה לז). כִּי בְּשָׁעָה שְׂבָאוּ יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל הַתּוֹרָה בְּוֹדָאֵי הָיָה לָהֶם בְּחִירָה לְקַבֵּל אוֹ שֶׁלֹּא לְקַבֵּל וְעַל-כֵּן בְּאֲמִת אֲמוֹת הָעוֹלָם לֹא רְצוּ לְקַבֵּל כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה (בָּבָא קַמָּא לח) עַל פְּסוּק וְזָרַח מִשְׁעִיר לְמוֹ וְכוּ')

דברים לג) מלמד שהחזיר הקדוש ברוך הוא את התורה וכו' ועקר קבלת התורה בתחלתם זה בחינת נדר שקבלוה מעצמם בלי הכרח שזהו בחינת נדר שרוצה לנהג עצמו בפרישות קדם שנצטוו אבל תכף שקבלוה באו בנדר ובשבועה עם השם יתברך שמחייבים לקיימה וכשפוגמין חס ושלום ועוברים על איזה מצוה עקר הפגם בבחינת נדר ושבועה שהוא שרש התורה וכנ"ל כי עקר שרש הבחירה נמשך מבחינת משה הוסיף יום אחד מדעתו המבאר על פסוק ויענו כל העם יחדיו בסימן קצ עין שם היטב והבין היטב דהינו שצריך להבין מדעתו מה שרוצה השם יתברך קדם שנצטוו ואפלו עכשיו שכבר נתנה תורה וגש לכל אחד בחירה כפשוטו אף-על-פי-כן בענייני עצות אידך לזכות לקיים את דברי התורה ובאיזה דרך צריך לילך אם בדרך המחקרים וכו', אם בדרך המקבלים וכו' וכן למי להתקרב וכו' בכל זה צריך האדם להבין מעצמו. ואם יסתכל על תכליתו הנצחי בעין האמת לאמתו בודאי יזכה להבין באיזה דרך ילך ולמי להתקרב בבחינת (תהלים לב) אשכילך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך עיני וכו' וכמו שכתוב בהתורה כי מרחמם וכו' שיש רמזים שהם בחינת ידים שיש בים החכמה, שמה שאין יכולים לגמר בדבור גומרין בידיים ברמזים בחינת נטיתי ידי וכו' עין שם וכל זה הוא בחינת נדר שנודר מעצמו מדעתו בשביל פרישות שזהו בחינת פינחס בן אלעזר בחינת כל המקנאין קנאת ה' צבאות שמבאר בדברי רבותינו זכרונם לברכה הנ"ל שאין מורין להם בפרוש רק אמרו בדרך כלל הבועל ארמית קנאין פוגעין בו ואין מצוין ומורין בפרוש רק מי שרוצה לקנאת קנאת ה' צבאות יבא ויזכה וכו' וזה בחינת צדקה של בעלי צדקה האמתיים שאינם נותנים בשביל כבוד ותפארת או מחמת טבעם רק נותנים בשביל השם יתברך. והעקר להחזיק עוסקים בתורה כשרים אנשי אמת וצריכים לתן צדקה יותר מכחם באפן שיבנו איזה בנין דקדשה שיהיה לו קיום לעולם וכמו שפרש רש"י על פסוק (קהלת ה) אוהב כסף לא ישבע כסף וכו' ומי אוהב בהמון לא תבואה גם זה הבל, ופרש רש"י שאפלו אם עושה מצות אם אינו עושה מצוה שיהיה לה קיום כגון בנין בית הכנסת או ספר תורה וכו'. וכמו שמצינו כמה פעמים בכמה עירות שהיה חסר להם צרכי רבים כגון בית המדרש או מקוה והיה קשה לקבץ מההמון וקפץ אחר ועשה משלו צדקתו עומדת לעד או אפלו שאינו עושה משלו רק שהוא מתעורר מעצמו לעסק בזה לנגש כל אחד ולסבל הרבה בזיונות ושפיכות דמים מכל אחד וטורח העסק והבנין וכו' והוא מקבל על עצמו כל זה בשביל המצוה הקיימת לעד שזהו גדול מאד כי גדול המעשה יותר מן העושה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בבא בתרא ט) ובלבד שיהיה פונתו לשם שמים לא להתיהר ולקנטר חס ושלום. מכל שכן כשאדם עוסק בזכות הרבים הגדול מאד שעוסק במצוה שאין לה תובעין שהוא זכות הרבים מאד ויש לו הרבה יסורים ומניעות וזיונות וכו' בשביל זה אבל פונתו לשמים בשביל האמת לאמתו שכל זה הוא בחינת קנאת ה' צבאות בחינת נדרים, על-ידי זה עקר התקון המבאר בתורה הנ"ל שהוא להכניע מצח הנחש על-ידי כח הצדקה וכו' פנ"ל. ועל-ידי זה זוכין לתשובה עד שמבטליו דעותיהם הרעות הנ"ל מן העולם ומגבירים כח הרצון וכו'

וְכַנִּי"ל וְכָל זֶה מְקַבְּלִין כַּח מְזֻקְנֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים בְּחִינַת מֹשֶׁה שֶׁהוּא זוֹכֵה לְבְחִינַת הַתְּרַת נְדָרִים כִּי הַתְּרַת נְדָרִים הוּא פְּלֵא גְדוֹל בְּיוֹתֵר שֶׁאֶפְלוּ הַנְּדָר בְּעֲצָמוֹ יְכוּל הֶחֱכֵם לְהַתִּירוֹ כִּי כָל כַּח הַנּוֹדְרִין נִמְשָׁךְ מִהֶחֱכֵם בְּחִינַת מֹשֶׁה כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן בְּיוֹם הַכְּפוּרִים שֶׁצָּרִיכִין לְזָכוֹת לְתִשׁוּבָה וְלִמְחִילַת עֲוֹנוֹת מִתְחִילִין כָּל נְדָרֵי מַעֲנֵן נְדָרִים וְהַתְּרָתוֹן כִּי מִשָּׁם שָׂרַשׁ הַתִּשׁוּבָה כַּנִּי"ל וְהַכֹּל בְּכַח הַצְּדִיקֵי אֱמֶת הַכְּלוּלִים בְּבְחִינַת מֹשֶׁה וְעַל-כֵּן אוֹמְרִים אִז קִדְּם כָּל נְדָרֵי בִישׁוּבָה שֶׁל מַעֲלָה וּבִישׁוּבָה שֶׁל מִטָּה אֲנִי מִתִּירִין לְהַתְּפַלֵּל עִם הָעֲבָרָנִים כִּי צָרִיכִין לְהַעֲלוֹת כָּל הָעֲבָרָנִים אֶל הַקִּדְּשָׁה וְלְהַחֲזִיקָם בְּתִשׁוּבָה, עַל-כֵּן מְקַשְּׂרִין עֲצָמוֹן לְהִישׁוּבָה שֶׁל מַעֲלָה וְשֶׁל מִטָּה שֶׁהֵם כָּלֵל הַצְּדִיקִים שְׂבַחֵי חַיּוּתָם וְכָל הַצְּדִיקִים שׁוֹכְנֵי עֵפָר שֶׁהֵם בְּחִינַת יְשׁוּבָה שֶׁל מַעֲלָה וּבְכַחֵם אֲנִי מִתְּפַלְּלִין בְּיוֹם הַכְּפוּרִים וְאוֹמְרִים כָּל נְדָרֵי וְכוּ' וּמַגְבִּיהִין כָּל הָעֲבָרָנִים לְהַחֲזִירָם בְּתִשׁוּבָה וְכַנִּי"ל:

אות צה

וְעַתָּה מִמִּילָא מוּבָן שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה כְּשֶׁנִּתֵּן מֹשֶׁה לֵב לְרְאוֹת בְּסִבְלוֹתָם וְכוּ' גָּלָה לּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ סוּד פְּרִשְׁת נְדָרִים דִּיקָא. כִּי עֵקֶר צִעְרוּ הִיָּה שֶׁרְאָה אֲרִיכַת הַגְּלוּת מִהִיכָן נִמְשָׁךְ וְאִיךְ קָשָׁה לְתַקְּנוֹ וְעֵקֶר הַקְּשׁוּי וְהַכְּבִדּוֹת הוּא מַחֲמַת דָּתוֹ וְאֲבִירָם שֶׁהֵם בְּחִינַת הַחוֹלְקִים עַל הָאֱמֶת וְכוּ' כַּנִּי"ל, עַל-כֵּן גָּלָה לּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ סוּד פְּרִשְׁת נְדָרִים שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקַנְאֵי קִנְאָת ה' צְבָאוֹת בְּחִינַת צְדָקָה הַגּוֹנָה וְכוּ' כַּנִּי"ל, שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְכַנְיַעִין כָּל הַחוֹלְקִים וְכוּ' וּמַגְלִין הָאֲרַת הָרָצוֹן בְּעוֹלָם, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַפְּדוּת וְהַגְּאֻלָּה וְכַנִּי"ל:

אות צו

וְזֶה בְּחִינַת סְמִיכוֹת הַמִּשְׁנָה (אָבוֹת פָּרָק ג) מְסַרְת סִיג לְתוֹרָה מַעֲשָׂרוֹת סִיג לְעִשָׂר נְדָרִים סִיג לְפָרִישׁוֹת סִיג לְחֻכְמָה שְׁתִּיקָה מְסַרְת סִיג לְתוֹרָה, זֶה בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה שֶׁנִּמְסָרָה לָנוּ בְּעַל פֶּה שֶׁהוּא סִיג לְתוֹרָה שֶׁבְּכֶתֶב, כִּי מִתּוֹרָה שֶׁבְּכֶתֶב בְּלִבָּד אֵין יוֹדְעִין דָּבָר וְלֹא שׁוּם מְצוּה אִיךְ לְקִיָּמָה כְּמִבְּאֵר כְּמָה פְּעָמִים בְּכָל הַסְּפָרִים וּבְדַבְּרֵינוּ, רַק עֵקֶר הַסִּיג לְקִיָּם תּוֹרָה שֶׁבְּכֶתֶב הוּא עַל-יְדֵי הַמְּסַרְת שֶׁהִיא תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, וְעַל-כֵּן מִבְּאֵר בְּדַבְּרֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה (לְקוּטֵי תַנְיָנָא סִימָן כח) בְּשֵׁם הַמְּדַרְשׁ שֶׁעֵקֶר הַהִבְדֵּל שֶׁבֵּין יִשְׂרָאֵל

לְעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הוּא רַק בְּתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה וְכוּ', וְעַל-כֵּן כָּל הַמַּחְקָרִים
וְהַחֹלְקִים בְּדַרְכֵיהֶם עוֹסְקִים רַק בְּתוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְרוֹצִים לְפָרְשָׁה עַל-פִּי
דַרְכֵיהֶם וְלִגְלוֹת פְּנִים בְּתוֹרָה שְׁלֹא כַּהֲלָכָה הַמְּסוּרָה בְּיַדְנוּ בְּעַל פֶּה כַּיְדוּעַ
וּמְפָרְסָם כָּל זֶה כִּי כ"ד סְפָרִים שְׁבַתוֹרָה שְׁבַכְתָּב הֵם כְּנֶגֶד הַכ"ד בְּתֵי דִינִים
הַנִּי"ל שְׁעָקָר הַמִּתְקַתֵּן עַל-יְדֵי רְצוֹן הָעֲלִיוֹן שְׁנִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים שְׁבַכְל
דוֹר שֶׁהֵם בְּחִינַת מֹשֶׁה שֶׁהֵם בְּחִינַת תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה כִּי תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה
נִמְסָרָה מְדוֹר לְדוֹר לְצְדִיקֵי אֲמֶת, וּמִי שְׁפּוּגִם בָּזָה וּמְפָרִיד חֵס וְשְׁלוֹם
תּוֹרָה שְׁכַתָּב מִתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה הוּא נֶרְגָן מְפָרִיד אֱלוֹף, וְאֲזִי מִשְׁתַּלְּשֵׁל
מִהַדִּינִים שֶׁל הַכ"ד בְּתֵי דִינִים אֲחִיזוֹת הַסְטָרָא אַחְרָא שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵל
אַחַר-כְּפִירוֹת שְׁזָהוּ בְּחִינַת כ"ד מִינֵי עוֹפוֹת טְמָאִים שֶׁהֵם בְּחִינָה אַחַת עִם
הַחִיּוֹת רְעוֹת הַנִּי"ל, שְׁמִשָּׁם כָּל יִנְיֻקַת חֲכָמֵי הַטְּבַע, וְעַל-כֵּן עָקָר סִיג וְקִיּוּם
הַתּוֹרָה הוּא עַל-יְדֵי מְסָרְת שֶׁהוּא בְּחִינַת תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה כִּי הַדְּבוּר פֶּה יֵשׁ
לוֹ כַח גְּדוֹל לְגִלוֹת הָאֲמֶת וְהָאֱמוּנָה בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים פָּרָק ט) אוֹדִיעַ
אֱמוּנָתְךָ בְּפִי אֲבָל אֵת זֶה לְעַמֶּת זֶה כִּי אֵף הֵם בְּאִים בְּאָדָם שְׁכָחוּ בְּפִיו, כִּי
פִיהֶם דָּבַר שְׁוֹא וְכוּ' וְכִמוֹ שְׁכַתוֹב (שֵׁם יב) יִכְרַת ה' כָּל שִׁפְתֵי חֲלָקוֹת לְשׁוֹן
מִדְּבַר גְּדוֹלוֹת אֲשֶׁר אָמְרוּ לְלִשׁוֹנָם נִגְבִּיר שְׁפַתֵינוּ אֲתָנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ שְׁכָל
זֶה הוּא מֵה שְׁבַאֲרָנוּ לְעִיל בְּעִנְיָן בִּלְעָם שֶׁהוּא בְּקִלְפָה כְּנֶגֶד מֹשֶׁה בְּקִדְשָׁה
כִּי הִבְחִירָה יֵשׁ לָהּ כַח גְּדוֹל כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן הֵם אוֹמְרִים שְׁפַתֵינוּ אֲתָנוּ וְכוּ' כִּי
גַם הֵם מִתְגַּבְּרִים בְּלִשׁוֹנָם וּבְפִיהֶם לְהַסְתִּיר הָאֲמֶת וּמְפָרְשִׁים הַתּוֹרָה
בְּפִיהֶם כְּדַרְכָּם הָרַע, שְׁכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִמִּצַּח הַנְּחֹשׁ וְכוּ' כְּנִי"ל. אֲבָל הַכְּנַעְתּוֹ
עַל-יְדֵי צְדָקָה אֲמִתִּית שֶׁהוּא בְּחִינַת נְדָרִים וְכוּ' וְזֶה שְׁסִמָּךְ הַתְּנָא מִיַּד
מַעֲשָׂרוֹת סִיג לְעֶשֶׂר נְדָרִים סִיג לְפָרִישׁוֹת כִּי עַל-יְדֵי בְּחִינַת מַעֲשָׂרוֹת שֶׁהוּא
צְדָקָה שֶׁהוּא סִיג לְעֶשֶׂר שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ הָעֲשִׁירוֹת אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְכֵן עַל
-יְדֵי נְדָרִים שֶׁהֵם סִיג לְפָרִישׁוֹת עַל-יְדֵי זֶה מִתְגַּבְּרִים עַל הַחֹלְקִים עַל
הַמְּסָרְת שֶׁהוּא תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה כִּי כָּל הַתְּגַבְּרוּתָם הוּא עַל-יְדֵי הַמָּמוֹן
וְהָעֲשִׁירוֹת שֶׁהוּא עֵתָה בְּגִלוֹת אֲצֵלָם וְעַל -יְדֵי רְבוּי תְּאֻנוֹת נְאוּף שֶׁהֵם
מְשַׁקְעִים בָּזָה מְאֹד שְׁכָל זֶה בְּחִינַת בִּלְעָם שֶׁהִיָּה לוֹ נֶפֶשׁ רַחְבָּה לְמָמוֹן וְכָבוֹד
וְלִזְנוּת וְכוּ' שְׁמִשָּׁם כָּל קִנְאָתָם בְּעַם ה' הַכְּשָׁרִים הַדְּבָקִים בְּצְדִיקֵי אֲמֶת
עַל-כֵּן עַל-יְדֵי צְדָקָה שֶׁהוּא בְּחִינַת מַעֲשָׂרוֹת שְׁעַל-יְדֵי זֶה זֹכֵין לְעֲשִׁירוֹת
דְּקִדְשָׁה וְעַל-יְדֵי בְּחִינַת נְדָרִים סִיג לְפָרִישׁוֹת עַל -יְדֵי זֶה מִתְגַּבְּרִים עֲלֵיהֶם
וְכִנִּי"ל וְהָעָקָר שְׁעַל-יְדֵי הַצְּדָקָה בְּחִינַת נְדָרִים מִתְגַּבֵּר הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן
בְּעוֹלָם שֶׁהֵכֵל מִתְנַהֵג בְּרְצוֹנוֹ לְבַד וְאִין שׁוּם טְבַע כָּלָל כִּי גַם הַטְּבַע בְּעֶצְמוֹ
מִתְנַהֵג בְּרְצוֹנוֹ תְּמִיד וּבִיד יִשְׂרָאֵל לְבַטֵּל הַטְּבַע בְּרְצוֹנָם עַל -יְדֵי תְּפִלָּתָם
וְכִנִּי"ל וְעַל-יְדֵי זֶה מִתְגַּבֵּר כָּל אֶחָד בְּרְצוֹנוֹת חֲזָקִים וְתִקְיָפִים תְּמִיד לְהִשָּׂם
יִתְבָּרֵךְ שְׁזָה הָעָקָר וְכִנִּי"ל וּמִי שְׁחָזַק בָּזָה תְּמִיד וּמְכַנִּים דָּרָךְ זֶה בְּעוֹלָם
וְדָאֵי יִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם וְיִכְנִיעַ עָקָר הַמִּינִים וְהַחֹלְקִים וְיִבְטֵל דְּעוֹתֵיהֶם
הָרְעוֹת מִן הָעוֹלָם וְזָהוּ סִיג לְחֲכָמָה שְׁתִּיקָה כִּי אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַתְּנַכַּח עִמָּהֶם
עַד קֶצֶה הָאֲחֵרוֹן רַק צָרִיכִין לְדַבֵּר בְּחֲכָמָה אֲמִתִּית מֵה שְׁצָרִיכִין לְדַבֵּר וְכָל
מֵה שְׁמִדְבָרִים בְּחֲכָמָה נִגְדָם הֵם חוֹתְרִים בְּיוֹתֵר לְהַתְּגַבֵּר כְּנֶגֶד הָאֲמֶת יוֹתֵר
וְיוֹתֵר וְעַל-כֵּן סִיג לְחֲכָמָה שְׁתִּיקָה שְׁצָרִיכִין לְדַם וְלִשְׁתַּק עַד יִשְׁקִיף וְיִרָא
ה' מִשְׁמַיִם בְּחִינַת (תְּהִלִּים לז) דוֹם לַה' וְהַתְּחַלֵּל לוֹ בְּחִינַת (שֵׁם סב) אֵךְ
לְאַלְקִים דּוּמֵי נִפְשֵׁי בְּחִינַת (אֵיכָה ג) טוֹב וְיַחֲיֵל וְדוּמָם לְתַשׁוּעַת ה' כִּי

העקר הוא להיות חזק בעצמו בהאמת ולהתחזק ברצון חזק תמיד להשם
יתברך ולאמתת תורתו, ואם אפשר לדבר עם אחד ולהשיבו אל האמת
מה טוב ואם לאו צריכין לשתק בבחינת סיג לחכמה שתיקה ועל-כן פתיב
(משלי כו) ענה כסיל כאולתו וכתוב (שם) אל תען כסיל כאולתו כי עת
לחשות ועת לדבר אך סוף כל סוף כל ימי הגלות הם מתגברים בדבוריהם
וצריכין החכמים אמתיים לעשות סיג לדבריהם על-ידי השתיקה שהוא
בחינת רצון בחינת דום לה' והתחולל לו וכו' וכנ"ל:

אות צז

עין מאמר רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין פרק נגמר הדין) על פסוק
היערד שועד לא בצר (איוב לו) כמה וכמה צריכין להתחזק ולהתאמץ
בתפלה ובבקשת רחמים ותחנונים כמו שאמרו שם לעולם יקדים אדם
תפלה לצרה וכו' ריש לקיש אמר כל המאמץ את עצמו בתפלה מלמטה
אין לו צרים מלמעלה ר' יוחנן אמר לעולם יבקש אדם רחמים שיהיו הכל
מאמצים את כחו ואל יהיו לו צרים מלמעלה. וזה לשון רש"י זכרוננו
לברכה, לעולם יבקש אדם רחמים שיהיו הכל מאמצים את כחו
שיסיעוהו מלאכי השרת לבקש רחמים וכו' והעקר לענינינו הוא פרוש
רש"י הנ"ל, שעל זה בעצמו צריכין לבקש רחמים לעולם הינו שלעולם
צריך האדם לבקש רחמים שיוכל לבקש רחמים כמו שמבאר ברש"י הנ"ל
שפרש שצריך האדם לבקש רחמים שיהיו הכל מאמצים את כחו
שיסיעוהו מלאכי השרת לבקש רחמים וכו' והבן היטב היטב עד כמה עד
כמה צריכין להתחזק בבקשת רחמים כי אף-על-פי שהוא בא לפרש
שיחתו בינו לבין קונו ואינו יכול לפתח פיו כלל אף-על-פי-כן הוא צריך
להתחזק לבקש רחמים על זה בעצמו שיסיעוהו מלאכי השרת לבקש
רחמים וכו' וכן לעולם והבן היטב:

כפ"ס:

נשיאת

הלכות

אות צח

וזה בחינת ברכת כהנים כי כבר מבאר שכל סדר קריאת שמע וברכותיה
ותפלה הכל הוא בחינת אמונת הרצון שאז עוסקין בכמה תקונים הנ"ל

להמשיך עלינו הארת הרצון וכו' וכנ"ל על-כן בגמר התפלה עולים
הכהנים לברך את עמו ישראל באהבה כי מבאר בהתורה וביום הבפורים
הנ"ל שעל-ידי הצדקה שעל-ידי זה זוכין לרצון וכו' על-ידי זה אין צריכין
לעשות שום עסק ועובדא כלל בשביל פרנסה כי נתקיים ועמדו זרים ורעו
צאנכם וכו' ואתם כהני ה' תקראו כהני ה' דיקא בחינת חסד וכו' נמצא
שעקר התכלית לזכות לבחינת כהן על-כן בגמר התפלה שזכינו להמשיך
התגלות הרצון על-כן אז הכהנים עולין לברך ברכת כהנים להמשיך
קדשת כהן על כל ישראל שיזכו כל ישראל לבחינת ואתם כהני ה' תקראו
שהוא בחינת חסד. שלא יצטרכו לעשות שום עסק בשביל פרנסה רק כל
הממון והעשירות והפרנסה יהיה נמשך להם בחסדו וכו' שזהו בחינת כהן
כנ"ל וזהו יברכה ה' בממון (במדרש רבה פרק יא) שכל הממון יגיע להם
על-ידי ברכת ה' לבד בלי שום עובדא ועסקי משא ומתן ומלאכה כנ"ל
בבחינת (משלי י) ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסף עצב עמה שלא יצטרך
לשום יגיעה של עסק ומלאכה שנמשך מבחינת בעצבון תאכלנה בזעת
אפה תאכל לחם רק כל העשירות והפרנסה יהיה נמשך על-ידי ברכת ה'
וזהו וישמרך מן המזיקין (שם) שהם בחינת החיות רעות שמבארין שם
בהתורה הנ"ל שהם מזיקי עלמא שהם רוצים לפגם ברצון ועל-כן על ידם
נמשך ביותר ויותר יגיעות וטרדת המלאכות והעסקים בחינת בעצבון
תאכלנה שנמשך על-ידי חטא אדם הראשון שפגם באמונת הרצון ועל-כן
זה דרכם כסל למו של החיות רעות הנ"ל של חכמי הטבע שצוועקים מאד
להרבות בעסקים מלאכות ולבטל חס ושלום התורה ועבודה כי הם בהפך
מאמונת הרצון ועל-כן דעתם הרעה בהפך להרבות דיקא במלאכות
ועסקים ומאומה לא ישא בעמלו וכו' על-כן מברכין אותנו הכהנים יברכה
ה' בממון שהממון והעשירות יגיע על-ידי ברכת ה' לבד בלי עסק ומלאכה
כנ"ל וישמרך מן המזיקין שהם החיות רעות חכמי הטבע וכו' כנ"ל וזהו
יאר ה' פניו אליך, זהו בחינת קדשת יום טוב שעל ידם נתגלה הרצון כמו
שמבאר שם בהתורה הנ"ל כי בכל הימים טובים שהם השלש רגלים
צריכין לעלות לבית המקדש להמשיך משם הארת הרצון (וכמבאר מזה
במקום אחר) ועל-כן עקר קדשת יום טוב תלוי בצדיקים (כמו שכתוב
במקום אחר) כי עקר קול הקריאה של יום טוב שקורא ומגלה את הרצון
אי אפשר לשמע כי אם על-ידי החכמים והצדיקים האמתיים שמקשרים
כל הרצונות לשרש הרצון לבחינת רעוא דרעוין ששם נסתלק משה וכו'
כמבאר שם בהתורה הנ"ל וזהו בחינת יאר ה' פניו אליך בחינת הארת פני
ה' שנמשך ביום טוב בחינת (דברים טז) שלש פעמים בשנה יראה כל
זכורך את פני ה' אלקיך וכו' שעקרו נמשך על-ידי צדיקי אמת שעל ידם
מאיר פני ה' כי צדיקיא אנון אנפי שכנינתא כמו שכתוב בזהר הקדוש כמה
פעמים וזהו ויחנך יתן לך חן (במדרש רבה פרק יא) שזה בחינת
שמקשרים רצונות של כל ישראל לבחינת משה רבנו שנסתלק ברצון
שברצונות כי כל החן דקדשה של ישראל נמשך ממשה שעליו נאמר (שמואל
שמות לג) כי מצאת חן בעיני ועל-ידי מציאת חן המשיך שלש עשרה מדות
של רחמים כמו שכתוב (שם) ועתה אם נא מצאתי חן בעיניך וכו' הודיעני
נא את דרכיך וכו' ואז הודיעו על-ידי שלש עשרה מדות של רחמים שהם

בְּחִינַת תְּלִיסָר תְּקוּנֵי דִיקְנָא בְּחִינַת קְדֻשַׁת הַזְּקֵנִים דְּקִדְשָׁה שְׁהוּא בְּחִינַת
הַתְּגֻלוֹת הַרְצוֹן בְּשֶׁבֶת בְּמִנְחָה שְׁנַמְשָׁד מִשָּׁם (כַּמּוּבָן בַּפְּנוּנוֹת) וְזֶה מְבָרְכִין
אוֹתָנוּ הַכֹּהֲנִים וַיְחַנְּדוּ וְכַנִּ"ל :

וְזֶהוּ יִשָּׂא ה' פָּנָיו אֵלַיךְ וַיִּשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם זֶה בְּחִינַת צְדָקָה וְכַמְבָּאָר לְעִיל מְזָה
בְּחִינַת (תְּהִלִּים יז) אֲנִי בְּצִדְקָא אֲחֻזָּה פְּנִיךָ, בְּחִינַת מְרֻבָּה צְדָקָה מְרֻבָּה
שְׁלוֹם כִּי עָקֵר הַתְּקוּן עַל -יְדֵי רַבּוּי צְדָקָה כַּנִּ"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה זֹכִין לְהֶאֱרַת
הַרְצוֹן שְׁהוּא בְּחִינַת נְשִׂיאת פְּנִים בְּחִינַת זְקוֹן נְשׂוּא פְּנִים כְּמוֹ שְׁמִבְּאָר שָׁם
שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְּבַטֵּל כַּח הַחִיּוֹת רְעוֹת הַנִּ"ל שְׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׁלוֹם כִּי כָּל זְמַן
שְׁנִשְׁמַע קוֹלוֹת הַרְעִים שֶׁל חִיּוֹת רְעוֹת שְׁהֵם חֲכָמֵי הַטֶּבַע הַנִּ"ל יֵשׁ רְגֵז וְכַעַס
וּמְחִלְקַת הַפֶּה הַרְצוֹן וְהַשְׁלוֹם כִּי הֵם מְזִיקֵי עֲלָמָא אֲבָל כְּשִׁישְׂרָאֵל עִם
קְדוּשָׁה מִתְּגַבְּרִין בְּאִמוּנַת הַרְצוֹן עַד שֶׁמִּתְּבַטֵּל כַּחַס אֲזִי יִשׁוּבוּ הַמָּה אֵלֵינוּ
וַיִּתְקִים וְגַר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ וְנִמְרַע עִם גְּדִי וְכוּ' (יִשְׁעִיָּה יא) כִּי יִתְּבַטְלוּ
הַהִזְקוֹת וְהַרְגֵז וַיִּתְּרַבֶּה הַשְׁלוֹם שְׁהוּא בְּחִינַת רְצוֹן שֶׁהַכֹּל מְרַצִּים זֶה עִם
זֶה בְּאַהֲבָה וְשְׁלוֹם מְגִדֵּל אִמוּנַת הַרְצוֹן שֶׁהַכֹּל מִתְּנַהֵג בְּרְצוֹן הַבּוֹרָא יִתְּבַרְךָ
לְבַד, גַּם אֲזִי יִתְקִים וְעַמְדוֹ זָרִים וְרַעוּ צִאֲנֻכְסֵם וְכוּ' שְׁזֶהוּ בְּחִינַת רַבּוּי הַשְׁלוֹם
שֶׁכָּל הַזְּרִים וּבְנֵי נֶכֶר יִפְּירוּ גְּדֵלַת הַבּוֹרָא יִתְּבַרְךָ וְגִדְלַת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּחַר
בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וַיַּעֲסִקוּ בָּלָם בְּמִלְאכְתָּנוּ כִּי יָבִינוּ זֶה כָּל תְּכִלְתָּם וְעַל-כֵּן
מְסִימִין בְּבִרְכַת כֹּהֲנִים וַיִּשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם כִּי זֶה עָקֵר הַתְּכִלְתִּית בְּחִינַת רְצוֹן
וְאַהֲבָה וְשְׁלוֹם וְכַנִּ"ל וְעַל-כֵּן מִתְּחִילִין הַבְּרָכָה לְבָרְךָ וְכוּ' בְּאַהֲבָה כִּי זֶה
הָעָקֵר בְּחִינַת אֲהָבָה וְשְׁלוֹם שְׁהוּא בְּחִינַת הֶאֱרַת הַרְצוֹן כַּנִּ"ל :

אות צט

וְעַל-כֵּן הַכֹּהֲנִים עוֹלִים לְבָרְךָ אֲצֵל בְּרַכַּת מוֹדִים כִּי שָׁם בְּבִרְכַת מוֹדִים
מְגִלִים הֶאֱרַת הַרְצוֹן בְּיֹתֵר שְׁהוּא בְּחִינַת קְדֻשַׁת יוֹם טוֹב בְּחִינַת מְקַרָּא
קְדֻשׁ עַל-יְדֵי רַבּוּי הַנְּסִים שְׁעֵשָׂה אֲזִי עֲמָנוּ כַּנִּ"ל כִּי שָׁם בְּבִרְכָה זוֹ אָנוּ מוֹדִים
עַל כָּל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שְׁעֵשָׂה הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ עֲמָנוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וְאֲשֶׁר
הוּא יִתְּבַרְךָ עוֹשֶׂה עֲתָה עֲמָנוּ בְּכָל יוֹם וְכוּ' כְּמוֹ שֶׁמִּתְּפַלְּלִין שָׁם מְגִן יִשְׁעָנוּ
לְדוֹר וְדוֹר נוֹדָה לְךָ וְכוּ' וְעַל נְסִיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עֲמָנוּ וְעַל נְפִלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ
שֶׁבְּכָל עֵת עָרַב וּבִקֵּר וְצִהָרִים, כִּי עַל -יְדֵי אִמוּנַת הַרְצוֹן מְבִינִים שְׁהַשֵּׁם
יִתְּבַרְךָ עוֹשֶׂה עֲמָנוּ נְסִים וְנְפִלְאוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וְכוּ' כִּי הַרְבֵּה הַרְבֵּה
אָנוּ רוֹאִים בְּעֵינֵינוּ בְּכָל יוֹם מֵאַחַר שֶׁאָנוּ מֵאֲמִינִים שְׁאִין שׁוֹם טֶבַע רַק כָּל
הַנְּהַגַת הַטֶּבַע הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחַתוֹ יִתְּבַרְךָ לְבַד וְאֲזִי רוֹאִים נְפִלְאוֹת חֲדָשׁוֹת בְּכָל
יוֹם וּמִלְבַּד זֶה אָנוּ מֵאֲמִינִים שְׁהַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ עוֹשֶׂה עֲמָנוּ נְסִים וְנְפִלְאוֹת בְּכָל
יוֹם וּבְכָל עֵת שְׁאִין אָנוּ יוֹדְעִים מֵהֵם בְּלִתִּי הוּא יִתְּבַרְךָ לְבַדוֹ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (
תְּהִלִּים קלו) לְעֵשָׂה נְפִלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבַדוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ, וְכְמוֹ שֶׁאֲמָרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (נְדָה לא) אִין בְּעַל הַנֶּסֶם מְכִיר בְּנִסּוֹ וְכוּ' וְעַל-כֵּן

סמוך תכף לברכה זאת שמגלה ביותר אמונת הרצון עולים הכהנים לברך בשם ה' שישכים השם יתברך עמנו להמשיך עלינו מלמעלה בכל עת הארת הרצון שעל-ידי זה יהיו נמשכין כל שפע העשירות וכו' מאתו לבד וכו' ומסימין בשלום שזה העקר כנ"ל ואחר כך אומרין תכף שים שלום מסימין המברך את עמו ישראל בשלום, כי גמר התקון הוא שלום כנ"ל ועל-כן לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום (סוף עקציון) וכנ"ל :

אות ק

ועל-כן אין מברכין אלא בנשיאת כפיים כי נשיאת כפיים מורה על גדל עצם הרצון וההשתוקקות בכל לב להשם יתברך בבחינת (איכה ג) נשא לבבנו אל כפיים אל אל בשמים, בחינת (דברים לב) כי אשא אל שמים ידי, בחינת (תהלים קלד) שאו ידיכם קדש וברכו את ה' וכמו שרואין בחוש שמי שמשתוקק מאד להשם יתברך אזי מגביה ידיו ופורש כפיו בבחינת (שם פרק ח') שטחתי אליך כפי, בחינת (שם קמג) פרשתי ידי אליך ועל-כן ברפת כהנים שהוא בחינת המשכת הארת הרצון בהארה נפלאה על-כן הוא בנשיאת כפיים דיקא גם מרמו שאנו מסלקין ידינו מלעסק בשום עסק ומלאכה שנעשין על-ידי הנדזים רק להרים ידינו אל השם יתברך תמיד זהו בחינת תקוף הרצון כנ"ל :

דין השליח צבור :

על-פי התורה ויאמר בעז אל רות (בסימן סה) עין שם :

כי עקר תקון התפלה הוא על-ידי השליח צבור כי הוא המבחר שבעדה כי צריך להיות הגון וראוי והוא בחינת בעל השדה שהוא ראש של המתפללין ועל-כן הוא נקרא עובר לפני התבה כי הוא כבר הגיע אל התכלית ועושה אחד מכל התפלה ועל-כן יכול לעבר לפני התבה ולילך לתבה שלאחריה כמבאר שם כי אפלו כשהוא בתבה שלאחריה ואפלו כשהוא בסוף התפלה הוא תמיד עובר לפני התבה הראשונה דהינו שאינו נוסע מן התבה הראשונה רק עובר תמיד לפניו ומחמת זה בעצמו יכול לעבר אל התבה השניה כנ"ל ועל-כן השליח צבור חוזר התפלה להורות שהוא אוהז בהתכלית שכלו אחד ואף שכבר גמר התפלה עדין הוא בתחלת התפלה בתבת ברוך להורות שכלו אחד ונעוץ סופו בתחלתו ותחלתו בסופו ועל-כן נקרא השליח צבור חזן מלשון ראיה והסתכלות בחינת (במדבר כד) מחזה שדי יחזה, הינו שהוא חוזה ורואה את התכלית שעל-ידי זה יכול להתפלל כנ"ל וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה לד) למה

שְׁלִיחַ צְבוּר עוֹבֵר לִפְנֵי הַתְּבָה כְּדֵי לְהוֹצִיא אֶת מִי שְׁאִינוּ בְּקִי כִּי מִי שֶׁהוּא סָמוּךְ אֶל הַתְּכָלִית וְעוֹשֶׂה אֶחָד מִכָּל הַתְּפִלָּה וְאֶפְלוּ כְּשֶׁהוּא סוֹף הַתְּפִלָּה עֲדִין הוּא בְּתַחֲלַת הַתְּפִלָּה כִּי אִינוּ שׁוֹכְחִים תַּחֲלַת הַתְּבָה שֶׁל תַּחֲלַת הַתְּפִלָּה, נִמְצָא הוּא בְּחִינַת בְּקִי כְּמוֹ מִי שֶׁהוּא בְּקִי בְּאִיזָה דָּבָר שֶׁיִּכּוֹל לְכַלֵּל אֶת הַדָּבָר בְּדַבּוּר אֶחָד וְאֶפְלוּ כְּשֶׁהוּא בְּסוֹף הַדָּבָר אִינוּ שׁוֹכְחִים תַּחֲלַת לְגַדֵּל בְּקִיאוּתוֹ, אֲבָל זֶה שְׁאִינוּ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת אֶחָד מִכָּל הַתְּפִלָּה זֶה הוּא נִקְרָא אִינוּ בְּקִי וְכִשְׁהוּא בְּתְבָה שְׁנֵי שׁוֹכְחִים הָרֵאשׁוֹנָה וְאִינוּ יָכוֹל לְהִיּוֹת מְהִיר בְּתַפְלָתוֹ לְכוֹלְלָהּ בְּאֶחָד מִחֲסָרוֹן בְּקִיאוּת וְהַשְּׁלִיחַ צְבוּר שֶׁהוּא אוֹתוֹ הַמְּבַחֵר שֶׁכָּבֵר הִגִּיעַ אֶל הַתְּכָלִית וְיָכוֹל לְהַתְּפִלֵּל כַּנִּי"ל הוּא מוֹצִיא אוֹתוֹ וּמַתְקֵן תַּפְלָתוֹ עַל-יְדֵי שְׁכוּלְלָהּ בְּאֶחָד :

וְעַל-כֵּן כָּל דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה כְּגוֹן קְדֻשָּׁה וּבְרָכוּ וְקִדְשׁ הֵם נֶאֱמָרִין רַק עַל-יְדֵי הַשְּׁלִיחַ צְבוּר כִּי עֵקֶר הַקְּדֻשָּׁה בָּא עַל יְדוֹ עַל-יְדֵי שֶׁהוּא סָמוּךְ אֶל הַתְּכָלִית הוּא כְּלוּ אֶחָד כְּלוּ טוֹב כְּלוּ קְדוּשָׁה וְעַל-כֵּן כָּל דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה אֵין נֶאֱמָרִין בְּפָחוֹת מֵעֲשָׂרָה כִּי הַדַּבּוּר הוּא מְדַרְגָּה אַחְרוֹנָה דְּקְדֻשָּׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת שֶׁהוּא הַמְּדַרְגָּה הָעֲשִׂירִית וְעֵקֶר תַּקּוּנוֹ עַל-יְדֵי שְׁמַעְלִין אוֹתוֹ וְכוֹלְלִין אוֹתוֹ בְּאֶחָד שֶׁהוּא כְּלוּ טוֹב כְּלוּ קְדוּשָׁה כַּנִּי"ל, שֶׁהוּא רֹאשׁ לְכָל הַמְּדַרְגוֹת נִמְצָא שְׁצָרִיכִין מְדַרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה עַד הַמְּדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת עֶשֶׂר מְדַרְגוֹת (כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ בְּסִימָן י"א שֶׁדַּבּוּר נִקְרָא צִפְרָתָא דְּקָאִי בֵּין שְׁמֵיּא לְאַרְעָא) וְעַל-כֵּן עֵקֶר תַּקּוּן הַתְּפִלָּה בְּעֲשָׂרָה שְׁאֵז יָכוֹלִין לְתַקֵּן הַדַּבּוּר לְהַעֲלוֹתוֹ מִמַּטָּה לְמַעְלָה לְכוֹלְלוֹ בְּאֶחָד וְאֵז יָכוֹלִין לוֹמַר דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה עַל-יְדֵי שְׁסָמוּכִין אֶל הַתְּכָלִית שֶׁהוּא כְּלוּ קְדוּשָׁה כַּנִּי"ל וְהוּא נֶאֱמָר דִּיקָא עַל-יְדֵי הַשְּׁלִיחַ צְבוּר כַּנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת י"ב"ק יַחּוּד בְּרָכָה קוֹדֵשׁה שֶׁקְדֻשָּׁה וּבְרָכָה הֵם עַל-יְדֵי הַיַּחּוּד עַל-יְדֵי בְּחִינַת כְּלוּ אֶחָד כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן הוּא בְּגִימְטְרִיא הַנִּי"ה אֱלֹהִים לְהוֹרוֹת שְׁעַל-יְדֵי הַבְּטוּל אֶל הַתְּכָלִית נִתְבַּטְּלִין כָּל הַיַּסוּרִין וְכָל הַדִּינִים שֶׁהֵם בְּחִינַת אֱלֹקִים וְזֶה בְּחִינַת הַנִּי"ה אֱלֹקִים שֶׁהַנִּי"ה מְמַתִּיק אֱלֹקִים כִּי כְּלוּ טוֹב כְּלוּ אֶחָד כְּלוּ קְדוּשָׁה כַּנִּי"ל וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי שְׁמִכּוּנִין הָרְאוּת לְהַסְתַּפֵּל עַל הַתְּכָלִית וְזֶה יב"ק בְּחִינַת תְּלַת גּוֹנִין דְּעֵינָא שְׁצָרִיד לְכוּנָם אֶת הַתְּכָלִית, כְּמוֹבָא בְּהַר הַקְּדוּשָׁה שֶׁיַּחּוּד בְּרָכָה קְדֻשָּׁה הֵם יָמִין וּשְׂמָאל וְאֶמְצַע שֶׁהֵם תְּלַת גּוֹנִין דְּעֵינָא וְזֶה בְּחִינַת בְּקִי הַנִּי"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת י"ב"ק שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּכָלִית כַּנִּי"ל כִּי יַחּוּד הַנִּי"ה אֱלֹקִים הוּא בְּחִינַת הַתְּכָלִית בְּחִינַת בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ בְּמָקוֹם אַחֵר (סִימָן ד') :

ענין ברכות התורה א

ענין ברכות התורה :

הלכה א :

על-פי המאמר בקרוב עלי מרעים וכו' (בסימן לו) עין שם :

והכלל שכל אחד מישראל צריך להתנסות ולהצטרף בגלות של שבעים
אמין דהינו בתאוותיהן קדם שיש לו התגלות בתורה ועקר היא תאוות
ניאוף שהיא בחינת רע הכולל של הכל השבעים אמין וצריכין להתנסות
ולהצטרף מקדם בתאוה הזאת וכשזוכה לעמד בנסיון ולשבר תאוה זו
זוכה להתגלות התורה ואז נמשך על-ידי זה נשמות חדשות וכו' וכל אחד
מקבל את התורה כפי הכלי שלו כפי תפיסת המוחין שלו, שהוא כפי מה
שזוכה לבחינת שמירת הברית כי מפי עליון לא תצא כי אם אור פשוט
רק כל אחד מציר האור לפי בחינתו וזה בחינת (יומא עב) ושמתם זכה
נעשה לו סם חיים לא זכה וכו'. וזה בחינת הנה ברוך לקחתי וברוך ולא
אשיבנה וכו' עין שם היטב כל זה וכבר מובא זה המאמר בברוך אחר
בהלכות פסח עין שם היטב :

וזה בחינת ברפת התורה שצריכין לברוך בכל יום על התורה כדי לזכות
להמשיך אור התורה בבחינת ברכה בבחינת זכה נעשה לו סם חיים וכו'
כי בהתורה יש שני פחות זכה נעשה לו סם חיים לא זכה וכו' ועל-כן
צריכין דיקא לברוך על התורה כדי להמשיך אור התורה שהוא בבחינת
אור פשוט הנ"ל לצירו בבחינת ברכה בבחינת זכה נעשה לו סם חיים
כנ"ל. וזה שמברכין אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו כי אנו
מזכירין בברכה זו אשר בחר בנו מכל העמים. דהינו שבחר בנו מהם
והוציא אותנו מהם דהינו ממדויותיהן ומתאוותיהן הרעות ועל-ידי זה
דיקא שבחר בנו מכל העמים כי עמד ישראל כלם צדיקים וכלם בכלל
שומרי הברית כמובא במקום אחר (בלקוטי א סימן כג) ועל-ידי זה אנו
מבחרים מכל העמים, דהינו מכל השבעים אמין מתאוותיהן הרעות
והעקר מתאוה הכללית שכוללת כל השבעין אמין כנ"ל ועל-ידי זה דיקא
ונתן לנו את תורתו כי עקר קבלת התורה הוא על-ידי זה דיקא על-ידי
שאנו בבחינת מבחרים מכל העמים דהינו בבחינת קדשת הברית
ומכניעין ומשבירין התאוה הכללית שהיא בחינת כלליות השבעים עמים
על-ידי זה דיקא נתן לנו את תורתו כי על-ידי זה דיקא יכולים לקבל את
התורה בבחינת ברכה בבחינת סם חיים כנ"ל וזה בחינת הערב נא ה'
אלקינו את דברי תורתך בפינו וכו' שאנו מבקשים שתהיה התורה
מתוקה וערבה בפינו דהינו שנוזפה לקבל את התורה בבחינת אור מלא
בבחינת ברכה בבחינת סם חיים שזה בחינת מיין מתוקין בבחינת שמירת
הברית כי להפוך חס ושלום לא זכה וכו' אז הוא בבחינת מיין מרורין
בחינת (שמות טו) ולא יכלו לשותות מים ממרה פי מרים הם וכו' ועל-כן
בכל יום קדם שמתחילין ללמד ולקרות בתורה אנו צריכין לברוך דיקא
ברפת התורה כדי לזכות להמשיך אור התורה בבחינת ברכה בבחינת סם
חיים שזה בחינת מיין מתוקין בבחינת הערב נא וכו' וכנ"ל ועל-כן נוהגין
לומר תקף אחר ברפת התורה פרשת ברפת כהנים כי ברפת כהנים זה
בחינת שהכהנים מצירין האור שהוא קמיץ וסתים בבחינת (ויקרא ה')

וְקִמַּץ הַפֶּהּ וְכוּי' הֵם מְצִירִין אוֹתוֹ לְבָרְכָה עַל -יְדֵי בְרַכְתֶּם כִּי הִפְתָּנִים הֵם בְּבַחֲנֵינָת שְׁמִירַת הַבְּרִית וְכוּי' כַּמְבֹאֵר כֹּל זֶה הֵיטֵב בְּהִלְכוֹת פְּסַח הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן סִמְךָ פְּרִשְׁת בְּרַכַּת כְּהֲנִים אַחַר בְּרַכַּת הַתּוֹרָה כִּי עֵקֶר בְּרַכַּת הַתּוֹרָה כְּדֵי לְצִיר הָאוֹר לְבָרְכָה שְׁזֶה בַּחֲנִינָת בְּרַכַּת כְּהֲנִים כַּנִּי"ל וְזֶה שֶׁהַחֲמִירוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (נִדְרִים פָּרָק א) מֵאֵד בְּבָרַכַת הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ עַל פְּסוּק (יִרְמְיָה ט') עַל מֵה אֲבָדָה הָאָרֶץ דָּבָר זֶה נִשְׁאַל לְחַכְמִים וְלִנְבִיאִים וְכוּי' וְלֹא פְּרִשְׁוֹהָ עַד שֶׁפְּרָשָׁה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֶצְמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עַל עֲזָבְסֵם אֶת תּוֹרַתִי וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי וְלֹא הִלְכוּ בָּהּ הֵינּוּ וְלֹא הִלְכוּ בָּהּ, אִמֵּר רַב שֶׁלֹּא בְּרַכּוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה כִּי זֶה עֵקֶר הַפְּגָם מֵה שֶׁלֹּא בְּרַכּוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה כִּי תַחֲלָה צָרִיךְ לְבָרֵךְ עַל הַתּוֹרָה כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹר מִתַּחֲלַת הַמַּחֲשָׁבָה שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת קִמִּיץ וְסִתִּים בְּבַחֲנֵינָת בְּרַכָּה וְכוּי' כַּנִּי"ל וּמִחֲמַת שֶׁפְּגָמוֹ בָּזֶה וְלֹא הַמְשִׁיכוֹ הָאוֹר בַּחֲנִינָת בְּרַכָּה עַל-יְדֵי זֶה אֲבָדָה הָאָרֶץ. כִּי זֶה עֵקֶר הַפְּגָם כְּשֶׁאֵין זֹכִין לְהַמְשִׁיךְ אוֹר הַתּוֹרָה בְּבַחֲנֵינָת בְּרַכָּה בְּבַחֲנֵינָת סָם חַיִּים וְכוּי' כַּנִּי"ל וְאִז לֹא יִכְלָה הַתּוֹרָה לְהִגֹּן עֲלֵיהֶם מֵאַחַר שֶׁלֹּא בְּרַכּוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה וְלֹא הַמְשִׁיכוֹ הָאוֹר בְּבַחֲנֵינָת בְּרַכָּה וְכַנִּי"ל, וְעַל-כֵּן אֲבָדָה הָאָרֶץ כִּי אָרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא בַּחֲנִינָת מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה כִּידוּעַ שְׁעוּמָדַת עַל שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּקָר כְּנָגַד שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטֵי יִה כַּמְבֹאֵר בַּמֶּאֱמָר הַנִּי"ל :

כִּי אָרֶץ יִשְׂרָאֵל נִתְחַלְקָה לְשְׁנַיִם עֶשֶׂר גְּבוּלוֹן לְשְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטִים, שְׁזֶה בַּחֲנִינָת שְׁמִירַת הַבְּרִית כַּמְבֹאֵר שָׁם בַּמֶּאֱמָר הַנִּי"ל. וְעַל-יְדֵי שֶׁלֹּא בְּרַכּוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה וְלֹא הַמְשִׁיכוֹ הָאוֹר בְּבַחֲנֵינָת בְּרַכָּה שְׁזֶה בַּחֲנִינָת פְּגָם הַבְּרִית, כִּי עֵקֶר הַמְשַׁכַּת הָאוֹר בְּבַחֲנֵינָת בְּרַכָּה הוּא עַל-יְדֵי תִקּוֹן הַבְּרִית כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שֶׁפְּגָמוֹ בָּזֶה עַל-יְדֵי זֶה אֲבָדָה הָאָרֶץ שֶׁעֵקֶר קִיּוּמָהּ דִּיקָא עַל-יְדֵי בַּחֲנִינָת שְׁמִירַת הַבְּרִית כַּמְבֹאֵר וְכַנִּי"ל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים לז) צְדִיקִים יִרְשׁוּ אָרֶץ וְצְדִיק הוּא מֵאֵן דְּנִטִיר בְּרִית וְהֵם דִּיקָא יוֹרְשִׁים אָרֶץ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשָׁה שֶׁנִּתְחַלְקָה לְשְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטֵי יִי"ק וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְבָרֵךְ עַל הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם כִּי בְּכָל יוֹם מְקַבְּלוֹן אֶת הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ו) אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצֹנֵךְ הַיּוֹם בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כַּחֲדָשִׁים (סִפְרֵי שָׁם) וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְבָרֵךְ תַּחֲלָה כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ אוֹר הַתּוֹרָה בְּבַחֲנֵינָת בְּרַכָּה כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן עֵקֶר בְּרַכַּת הַתּוֹרָה הוּא אַחַר הַשְּׁנָה בְּלִילָה כַּמְבֹאֵר בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּךְ כִּי תֵאָוֶה הַכְּלָלִיּוֹת הַנִּי"ל שֶׁהִיא תֵאָוֶה נֶאֱוָף הִיא בַּחֲנִינָת שְׁנָה בַּחֲנִינָת חֲשָׁד שֶׁל לִילָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים יז) בְּחִנְתִּי לִילָה וְכוּי' כִּי עֵקֶר שְׁרָשָׁה מִבַּחֲנִינָת שְׁנָה וְתִרְדָּמָה, בַּחֲנִינָת (בְּרֵאשִׁית ב) וַיִּפֹּל ה' אֱלֹקִים תִּרְדָּמָה עַל הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצְלָעוֹתָיו וְכוּי' כִּי הַשְּׁנָה הִיא שְׁנִסְתָּם אוֹר הַעֵינַיִן כְּמוֹ שֶׁמְבָרְכִין הַמַּפִּיל חֲבִלֵי שְׁנָה עַל עֵינַי, וּמִשָּׁם אַחֲזוֹת הַתֵּאָוֶה הַנִּי"ל שֶׁהִיא בַּחֲנִינָת פְּגָם הַעֵינַיִן בַּחֲנִינָת תֵּאָוֶה הַכְּלָלִית שֶׁל שְׁבָעִים אֲמִין וְכוּי' כַּמְבֹאֵר בַּמֶּאֱמָר הַנִּי"ל. וְעַל-כֵּן אַחַר הַשְּׁנָה בְּלִילָה צָרִיךְ לְקַבֵּל בְּכָל יוֹם הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ דֵּהֵינוּ לְהַמְשִׁיךְ אוֹר הַתּוֹרָה בְּבַחֲנֵינָת בְּרַכָּה לְהַכְנִיעַ תֵּאָוֶה הַכְּלָלִיּוֹת שֶׁל הַשְּׁבָעִים אֲמִין כִּי אֲנוּ מְזַכְרִין אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְעַל-יְדֵי זֶה אֲנוּ מְמַשְׁיכִין עֲלֵינוּ קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם מְבַחְרִים מִכָּל הָעַמִּים כִּי הֵם קְדוֹשִׁים וְטְהוֹרִים וּמְקַדְּשִׁין עֲצָמוֹן מִתֵּאָוֶה זֹו כַּנִּי"ל וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כָּלֵם צְדִיקִים וְעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ וְכוּי' כַּנִּי"ל וְזֶה בַּחֲנִינָת קִבְּלַת הַתּוֹרָה בְּשָׁבוּעוֹת עַל-יְדֵי שֶׁמְקַדְּשִׁין עֲצָמוֹן מִקִּדְּם

ומפרישין עצמן מתאנה זאת כמו שכתוב (שמות יט) היו נכונים לשלשת ימים וכו' ועל-ידי זה דיקא זוכין לקבל התורה בשבועות על-ידי משה רבנו עליו השלום שהיה קדוש ופרוש לגמרי כמבאר במאמר הנ"ל כי כל אחד מישראל זוכה לקבל התורה על-ידי משה רבנו, על-ידי שנתקדשו כלם בפרישות תאנה זו בשלשת ימים הנ"ל, ואזי מקבלין כלם האור בבחינת ברכה פנ"ל :

וזה בחינת (שם כ) דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלקים פן נמות כי ישראל היו חפצים יותר לשמע מפי משה מלשמע מפיו יתברך בעצמו כי כששומעין מפי השם יתברך עצמו והאור היוצא מפי עליון הוא אור פשוט מאד בתכלית הפשיטות בחינת קמיץ וסתים, ואז היו צריכים להיות קדושים וטהורים מאד כדי לציר האור בבחינת ברכה. ועל-כן ישראל חששו שמא אין להם עדין זה הכח להמשיך האור הבא מהשם יתברך בעצמו בבחינת ברכה. אבל כשהיה נמשך על-ידי משה שהיה קדוש ופרוש גדול מאד, ועל-כן בודאי נמשך האור מפי עליון בבחינת ברכה ומאחר שכבר נצטיר האור קצת מאחר שכבר נשתלשל קצת ונמשך מפי השם יתברך לפה משה אזי כבר הם יכולים יותר לקבל האור בבחינת ברכה אף-על-פי שאין קדשתם גבוה כל כך כי אף-על-פי שגם כששומעין מפי הצדיק האמת אי אפשר גם כן לקבל דבריו בבחינת ברכה בחינת סם חיים כי אם על-ידי שמירת הברית כמבאר במאמר הנ"ל כי גם דברי הצדיק בערך ההמון עם הם בבחינת אור פשוט, אף-על-פי-כן כבר הוא בנקל יותר לקבל האור בבחינת ברכה על-ידי קצת קדשה מאחר שאף על-פי כן כבר נצטיר האור קצת בפי הצדיק הקדוש שקבל האור מפי עליון וצירו לטובה ולברכה על-ידי קדשתו הגבוה ועל-כן אמרו ישראל דבר אתה וכו' ואל ידבר וכו' פן נמות כי אולי לא נזכה לקבל האור בבחינת ברכה ואזי לא זכה נעשה לו סם מות חס ושלום כי לא היו מחזיקים עצמן בקדושים כל כך שיוכלו לקבל מהשם יתברך בעצמו האור ולצירו לברכה אבל על-ידי הצדיק בחינת משה בנקל יותר לציר האור לברכה על-ידי קדשה קצת מחמת שכבר נצטיר בפה הצדיק פנ"ל ועל-כן צריכין לנסע לצדיק האמת ולשמע מפיו דיקא כי אז יכול לקבל האור בבחינת ברכה מאחר שכבר נצטיר קצת בפי הצדיק פנ"ל וזה בחינת (אבות פרק א) עשה לך רב והסתלק מן הספק, כי כל זמן שלא נצטיר האור העליון הוא בבחינת ספק, כי עדין אין יודעין בו כלל ואין בו שום תפיסה ועל-ידי הרב האמת נצטיר האור בבחינת ברכה פנ"ל וזהו עשה לך רב והסתלק מן הספק פנ"ל וזהו (שם) ואל תרבה לעשר אומדות, כי מעשר ללוי זה בחינת ציור האור לברכה כמובא בהלכות פסח הנ"ל, כי תרומה אין לה שעור ונתנת לכהן, זה בחינת אור העליון שהוא קמיץ וסתים בחינת וקמץ הכהן ועל-כן אין לה שעור כי עדין אין שם בחינת ציור שהוא בחינת שעור וצמצום ומעשר ללוי הוא בחינת צירי ועל-כן יש לה שעור, כי שם נצטיר האור ועל-כן צריכין לתן המעשר במדידה דיקא ולא מאמד כדי לציר האור לברכה על-ידי המדידה שהיא בחינת ציור אבל מאמד הוא רחוק יותר ועליון מבחינת ציור על-ידי מדידה ועל-כן צריכין לעשר במדידה

דִּיקָא כְּדֵי לְצִיר הָאֹר לְבָרְכָה וְזֵהוּ שְׁנִסְמַד וְאֵל תְּרַבָּה לְעֶשֶׂר אַמְדוֹת
לִ"עֲשֶׂה לְךָ רַב וְהִסְתַּלַּק מִן הַסִּפְקִי כִּי הִכַּל אֶחָד כְּנִ"ל :

כִּי עֵקֶר בְּחִינַת שְׁבוּעוֹת הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַנִּ"ל עַל-יְדֵי שְׁיֹצְאִין מַגְלוֹת
מִצָּרִים שֶׁהִיא עֲרוֹת הָאָרֶץ תִּאָּנֶה הַכְּלִלִית הַנִּ"ל כִּי מִקְדָּשֵׁין עֲצָמֹן בְּמִ"ט
יָמֵי הַסְּפִירָה, וְעַל-יְדֵי זֶה נִכְלָלִין בְּמִ"ט אוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּשֵׁמוֹת הַשְּׁבָטִים
שֶׁזֶה בְּחִינַת קִדְשֵׁת הַבְּרִית כְּמִבְּאֵר בְּמִבְּאֵר הַנִּ"ל וְכִמְבֹאֵר כֹּל זֶה בְּהִלְכוֹת
פְּסַח הַנִּ"ל וְזֵה בְּחִינַת מַה שְׁמַנְדָּדִים שָׁנָה מְעִינִים בְּלִיל שְׁבוּעוֹת כְּדֵי לְשַׁבֵּר
וּלְהַכְנִיעַ בְּחִינַת שְׁבָעִים אֲמִין שֶׁהֵם נֶאֱחָזִים בְּבְחִינַת שָׁנָה עַל הָעִינִים כְּנִ"ל
וְאִזִּי זֹכִין לְקַבֵּל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבָעִים פְּנִים לַתּוֹרָה וְכְנִ"ל וְזֵה
בְּחִינַת מֵאֲכָלֵי חֶלֶב בְּשְׁבוּעוֹת בְּבְחִינַת דָּם נֶעֱכָר וְנִעְשָׂה חֶלֶב כְּמוֹבָא שֶׁזֶה
בְּחִינַת קִדְשֵׁת הַבְּרִית כְּמוֹבָא וְזֵה בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ה') עֵינָיו פְּיוֹנִים עַל
אֲפִיקֵי מַיִם רוֹחֲצוֹת בְּחֶלֶב וְכוּ' עֵינָיו פְּיוֹנִים וְכוּ' זֶה בְּחִינַת שְׁבָעִים פְּנִים
לַתּוֹרָה וְזֵה עַל אֲפִיקֵי מַיִם הֵינּוּ מִימֵי הַתּוֹרָה וְזֵה זֹכִין דִּיקָא עַל-יְדֵי
קִדְשֵׁת הַבְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת דָּם נֶעֱכָר וְנִעְשָׂה חֶלֶב כְּנִ"ל וְזֵהוּ רוֹחֲצוֹת בְּחֶלֶב
כְּנִ"ל וְזֵהוּ (שָׁם) יוֹשְׁבֵת עַל מְלֵאָת, זֶה בְּחִינַת אֹר מְלֵאָ, כִּי אִז מְקַבְּלִין אֶת
הַתּוֹרָה בְּבְחִינַת אֹר מְלֵאָ בְּבְחִינַת בְּרָכָה כְּנִ"ל. וְזֵהוּ (שָׁם) לְחִיּוֹ כְּעֲרוּגַת
הַבֶּשֶׂם וְכוּ' וּפְרֹשׁ רַש"י פְּנִים מְסַבִּירוֹת לְהִלְכָה הֵינּוּ בְּחִינַת אֲנָפִין נְהִירִין
בְּחִינַת שְׁבָעִים פְּנִים לַתּוֹרָה הַנִּ"ל שְׁזֹכִין לְקַבֵּל עַל-יְדֵי קִדְשֵׁת הַבְּרִית
כְּנִ"ל :

שִׁיב לְעִיל :

וְזֵהוּ וְלֹא הִלְכוּ בָּהּ וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה עַל זֶה שֶׁלֹּא בְּרָכוּ בַּתּוֹרָה
תְּחִלָּה דֵּהֵינּוּ שֶׁלֹּא הִמְשִׁיכוּ הָאֹר בְּבְחִינַת בְּרָכָה עַל-יְדֵי בְּרַכַּת הַתּוֹרָה כְּנִ"ל
וְזֵהוּ מְרָמֹז בְּפִסּוּק וְלֹא הִלְכוּ בָּהּ הַנִּ"ל כִּי כְּשִׁזְכִּין לְקַבֵּל אֹר הַתּוֹרָה
בְּבְחִינַת בְּרָכָה בְּחִינַת סָם חַיִּים זֶה בְּחִינַת הַלִּיכָה שֶׁהוֹלְכִין עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה
בְּדָרְכֵי ה' בְּחִינַת צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם, יִלְכוּ דִּיקָא שֶׁזֵּהוּ בְּחִינַת סָם חַיִּים כְּנִ"ל
וְעַל-כֵּן וְלֹא הִלְכוּ בָּהּ מְרָמֹז שֶׁלֹּא בְּרָכוּ בַּתּוֹרָה תְּחִלָּה וְלֹא הִמְשִׁיכוּ הָאֹר
בְּבְחִינַת בְּרָכָה סָם חַיִּים שֶׁזֵּהוּ בְּחִינַת הַלִּיכָה בְּחִינַת צְדִיקִים יִלְכוּ וְכוּ'
כְּנִ"ל :

וּשְׁאָר הִלְכוֹת עַל בְּרַכַּת הַתּוֹרָה נִכְלָלֶת כֹּל אַחַת בְּהִלְכוֹת בְּרַכַּת הַשַּׁחַר :

עֵינֵי קְדִישׁ א:

עֵינֵי קְדִישׁ :

על-פי המאמר 'וביום הבכורים-ואת העורבים צויתי לכלכלך' בלקויטי
תנינא סימן ד, עין שם כל המאמר והובא קצת בכרך אחר בהלכות תפלת
המנחה וקצת הקדמות היוצא משם בקצור:

אות א

כי על-ידי צדקה זוכין שאין צריכין לעשות שום עסק ושום מלאכה כי
אף-על-פי שכל העסקים והמשא ומתן הם בחינת אתערותא דלתתא, כי
נמשכין מלי"ט מלאכות המשכן שהם כנגד עובדא דבראשית וכו' אף-על-
פי-כן אם היה שופע חסדו יתברך לא היינו צריכין לשום עסק, כי היה
מתקיים העולם בחסדו ואפלו ההכרחיות היו נעשין על-ידי אחרים,
בבחינת (ישעיה סא) ועמדו זרים ורעו צאנכם ובני נכר אפריכם וכרמיכם
ואתם כהני ה' תקראו בחינת חסד שהוא בחינת כהן וכו' ולקבל החסד
צריכין כלי וצנור ועל-כן צריכין יראה, סטרא דלוי שהוא בחינת כלי
לקבל שפע החסד ויראה נעשה על-ידי רצון על-ידי שנתגלה שכל מתנהג
על-ידי רצונו יתברך לבד ואין שום חיוב הטבע כלל וזה נתגלה על-ידי
השליש רגלים שהם בחינת מקרא קדש כי קדשת יום טוב קורא ומגלה
הרצון שכל רק על-ידי רצונו לבד כי בכל הימים טובים עשה השם
יתברך אותות נוראות שעל-ידי זה נתגלה הרצון, אך יש קול שאגת החיות
רעות שהם חכמי הטבע שהם רוצים להתגבר על קול הקריאה של יום
טוב שמגלה את הרצון והכנעתם הוא על-ידי חכם שבקדשה שיודע לקשר
כל הרצונות לשרש הרצון שהוא בחינת מצח הרצון בחינת רעוא דרעוין
אך יש מצח הנחש שרש חכמת הטבע ויניקתו מזקני הדור שאין בהם
שלמות שאין מוסיפין קדשה ודעת בכל יום וכו' עין שם. ועל-ידי צדקה
מעלין אלו הימים הנפולים ועל-ידי זה נכנע מצח הנחש ומתגבר ומתגלה
מצח הרצון ועל-ידי זה נשמע קול הקריאה של יום טוב שמגלה הרצון
ועל-ידי זה נעשה יראה ועל-ידי היראה נשפע החסד ואזי אין צריכין
לשום עסק, כי נתקיים ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו' עין שם כל זה היטב:

אות ב

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה שֶׁהִיא הַתְּגָלוֹת הַרְצוֹן כִּי הַתְּפִלָּה מְגַלֶּה הַרְצוֹן וּמְכַנְיֵעַ וּמְבַטֵּל חֻכְמַת הַטֵּבַע כִּי הַטֵּבַע מְחַיֵּב כָּךְ וְהַתְּפִלָּה מְשַׁנֶּה הַטֵּבַע וְכַמְבָּאָר בְּדַבְרֵי רַבְּנוֹ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה כַּמָּה פְּעָמִים וְעַל-כֵּן הֵם שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת בַּיּוֹם כְּנֹדָה שְׁלֹשָׁה אַבוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה רְגָלִים כְּמוֹבֵא כִּי שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת הֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ רְגָלִים שְׁמֹגְלִין הַרְצוֹן כְּנִי"ל וְכַמְבָּאָר כֹּל זֶה הֵיטֵב בְּהַלְכוֹת תְּפִלַּת הַמְּנַחָה עַל-פִּי מְאָמֵר הַנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת סֹדֵר הַתְּפִלָּה בְּשַׁחְרִית, שְׁבִתְחִלָּה מְסֻדָּרִין וְאוֹמְרִים סֹדֵר הַקְּרִבְנוֹת לְתַקֵּן וּלְבַרֵּר עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה כְּפִדּוּעַ, זֶה בְּחִינַת מְלֹאכֶת מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית שֶׁהֵם בְּחִינַת מַעֲשֵׂה הַמְּשָׁכָן שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁכִין כֹּל הַמְּלֹאכֹת, וְכֹל הָעֲשִׂיּוֹת וְכֹל הַמְּשָׂא וּמִתָּן וְהַעֲסָקִים שֶׁהֵם כְּלוּלִים בְּלִי"ט מְלֹאכֹת שֶׁזֶה בְּחִינַת עֲשִׂיָּה. בְּחִינַת מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וְכוּ' שֶׁבְּרַכָּם מִשֶּׁה בְּגִמְרַת מְלֹאכֶת הַמְּשָׁכָן יְהִי רְצוֹן שֶׁתִּשְׁרַח שְׂכִינָה בְּמַעֲשֵׂה יָדֵיכֶם. וְזֶה בְּחִינַת הַקְּרִבְנוֹת שְׁמֻסְדָּרִין כִּי כֹל הַקְּרִבְנוֹת הֵיוּ בְּמְשָׁכָן שֶׁעַל יָדָם מְבָרְרִין בְּחִינַת עֲשִׂיָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת כֹּל הָעֲשִׂיּוֹת וְכֹל הַמְּשָׂא וּמִתָּן וְהַמְּלֹאכֹת שֶׁהֵם כְּלוּלִים בְּמְלֹאכֶת הַמְּשָׁכָן כְּנִי"ל וְהֵם נִתְבָּרְרִים עַל-יְדֵי סֹדֵר הַקְּרִבְנוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת מַעֲשֵׂה הַמְּשָׁכָן שֶׁשֶּׁם קְרִבִּין כֹּל הַקְּרִבְנוֹת וְזֶה עֵקֶר מַעֲשֵׂה הַמְּשָׁכָן לְהַקְרִיב שֶׁם קְרִבְנוֹת:

אות ג

וְאַחַר כֵּן אוֹמְרִים פְּסוּקֵי דְזִמְרָה שֶׁהֵם בְּחִינַת יְרָאָה סֵטְרָא דְלוּי כִּי כֹל הַזְּמִירוֹת וְהַנְּגוּנִים הֵם מְסֻטְרָא דְלוּי כְּפִדּוּעַ. כִּי אָנוּ מַעֲלִין כֹּל הָעוֹלָמוֹת עַל-יְדֵי סֹדֵר הַתְּפִלָּה מִתְּתָא לְעֵלָא כְּפִדּוּעַ וְעַל-כֵּן אָנוּ מַעֲלִין כֹּל הָעֲשִׂיּוֹת וְהַעֲסָקִים עַל יְדֵי סֹדֵר הַקְּרִבְנוֹת לְבַחֲרֵינָה יְרָאָה שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁךְ הַחַיּוֹת לָהֶם עַל-יְדֵי הַחֲסֵד הַנִּשְׁפָּע עַל-יְדֵי הַיְרָאָה שְׁמַחֲיָה וּמְקִיָּם כֹּל הָעוֹלָם כְּנִי"ל וְהַיְרָאָה נַעֲשֵׂה עַל-יְדֵי הַרְצוֹן וְעַל-כֵּן אַחַר פְּסוּקֵי דְזִמְרָה שֶׁהֵם בְּחִינַת יְרָאָה סֵטְרָא דְלוּי, אַחַר כֵּן אוֹמְרִים בְּרַכַּת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתְּגָלוֹת הַרְצוֹן כִּי בְּקְרִיאַת שְׁמַע אָנוּ מַעֲיִדִין עַל יְחִוּדוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ לְבַדּוֹ יְחִיד בְּעוֹלָמוֹ וְהוּא לְבַדּוֹ מְנַהֵיג הָעוֹלָם בְּרִצּוֹנוֹ לְבַדּוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (בְּרַכּוֹת יג) שֶׁצָּרִיךְ לְהֶאָרִיךְ בְּדִ' דְאַחַד כְּדֵי שִׁימְלִיכְהוּ לְמַעַלְהוּ וּלְמַטָּה וּבְאַרְבַּע רוּחוֹת, דְּהֵינּוּ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ לְבַדּוֹ מוֹשֵׁל בְּעוֹלָמוֹ כִּי הוּא לְבַדּוֹ יִתְבָּרַךְ מְנַהֵיג הָעוֹלָם בְּרִצּוֹנוֹ לְבַדּוֹ וְזֶה בְּחִינַת בְּרַכַּת קְרִיאַת שְׁמַע שְׁאוֹמְרִים יוֹצֵר אֹר וְבוֹרֵא חֹשֶׁךְ וְכוּ' יוֹצֵר הַמְּאֹרוֹת וּבְזֶה אָנוּ מְגַלִּין וּמְפָרְסְמִין שְׂאִין שׁוּם מְעַרְכַת הַשָּׁמַיִם כֹּלֵל, וּמְכַנְיֵעִין וּמְבַטְלִין חֻכְמַת הַטֵּבַע שֶׁהִיא חֻכְמַת הַכּוֹכָבִים וּמְזֵלוֹת כִּי אָנוּ מוֹדִים וּמַעֲיִדִין שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָא אֶת הַמְּאֹרוֹת שֶׁבַשְׁמַיִם וְהוּא מְנַהֵיג וּמְחַיֶּה אוֹתָם-אֶת כֹּל הַמְּאֹרוֹת וּמְחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכֹל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית וְאִין שׁוּם טֵבַע כֹּלֵל רַק הַכֹּל בְּרִצּוֹנוֹ וְזֶה בְּחִינַת יוֹם טוֹב שֶׁמְגַלֶּה אֶת הַרְצוֹן

בְּחִינַת וַיִּרְא אֱלֹקִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב וַיִּקְרָא אֱלֹקִים לְאֹר יוֹם כִּי כְּשִׂיּוֹדְעִין שְׁהֵשׁם יִתְבָּרַךְ מִנְהִיג הַכֹּל בְּרָצוֹנוֹ לְבַד וְהוּא לְבַדוֹ יֵצֵר הַמְּאֹרוֹת שְׁבַשְׁמִים זֶה עֶקֶר אֹר יוֹם כִּי לְהַפְּדָה חֲכָמַת הַטֵּבַע הוּא בְּחִינַת חֲשֵׁךְ בְּחִינַת חֲשֵׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצֵאתוֹ וַיִּרְחַח לֹא יִגִּיהַ אֹרוֹ וְכַמּוֹבָא לְעִיל מְזַה בְּהִלְכוֹת נְטִילַת יָדַיִם שְׁחֵרִית כִּי עֶקֶר הָאֹר הוּא הֵשׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד וְכַשְׁמַגְלִין שֶׁהַכֹּל עַל-יְדֵי רָצוֹנוֹ לְבַדוֹ זֶה בְּחִינַת יוֹם טוֹב בְּחִינַת אֹר יוֹם שֶׁהוּא בְּחִינַת טוֹב בְּחִינַת וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ וְכוּ' בְּחִינַת וַיִּרְא אֱלֹקִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב וַיִּקְרָא אֱלֹקִים לְאֹר יוֹם וְכוּ' פְּנִי"ל וְעַל-יְדֵי שְׁבִיּוֹם טוֹב נִתְגַּלְהַ הָרָצוֹן פְּנִי"ל עַל-כֵּן נִקְרָא יוֹם טוֹב, כִּי אִזּוֹ דִּיקָא מְאִיר אֹר יוֹם שֶׁהוּא בְּחִינַת טוֹב פְּנִי"ל. וְכֵן בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אָנוּ מִמְּשִׁיכִין קִדְשֵׁת יוֹם טוֹב שֶׁהוּא הַתְּגַלּוּת הָרָצוֹן שְׁמַגְלִין בְּבִרְכַּת הַמְּאֹרוֹת שֶׁהוּא בְּרַכַּת קְרִיאַת שְׁמַע שְׁאִז מְעִידִין שְׁהֵשׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָא כָּל הַמְּאֹרוֹת שְׁבַשְׁמִים וְכָל הַפּוֹכְבִּים וּמְזֻלוֹת כָּלָם הוּא לְבַדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּרָאָם וְאִין שׁוּם טֵבַע כָּלָל וְזֶה עֶקֶר אֹר יוֹם וְכוּ' בְּחִינַת יוֹם טוֹב וְכוּ' פְּנִי"ל :

וְזֶה בְּחִינַת סֹדֵר קִדְשָׁה שְׁאוּמְרִים בְּבִרְכַּת יוֹצֵר הַמְּאֹרוֹת זֶה בְּחִינַת מְקָרָא קִדְשׁ שֶׁהַקִּדְשׁ קוֹרָא וּמְגַלְהַ אֶת הָרָצוֹן כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁיֵּשׁ קִדְשָׁה נִתְגַּלְהַ הָרָצוֹן בְּבְּחִינַת מְקָרָא קִדְשׁ פְּנִי"ל כִּי קִדְשׁ הִיא בְּחִינַת חֲכָמָה פִּידוּעַ, הִינוּ בְּחִינַת הַחֲכָמִים שֶׁבְּקִדְשָׁה שֶׁהֵם בְּחִינַת קִדְשׁ שֶׁהֵם מְגַלִּין אֶת הָרָצוֹן וְעַל-כֵּן עֶקֶר קִדְשֵׁת יוֹם טוֹב תְּלוּי בְּחֲכָמֵי הַדּוֹר שֶׁהֵם קוֹבְעִים אֶת הַשְּׁנִים וְהַחֲדָשִׁים וְכָל הַיָּמִים טוֹבִים תְּלוּיִים בָּהֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (וַיִּקְרָא כג) אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מְקָרְאֵי קִדְשׁ כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרִנְם לְבִרְכָה (ראש השנה כד) כִּי עֶקֶר בְּחִינַת מְקָרְאֵי קִדְשׁ דְּהִינוּ לְקָרוֹת וּלְגַלּוֹת אֶת הָרָצוֹן הוּא עַל-יְדֵי חֲכָמֵי הַדּוֹר שֶׁעַל יָדָם נִשְׁמַע קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם טוֹב עַל-יְדֵי שֶׁהֵם מְקַשְּׂרִים כָּל הָרָצוֹנוֹת לְשֶׁרֶשׁ הָרָצוֹן פְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת סֹדֵר קִדְשָׁה שֶׁבְּבִרְכַּת הַמְּאֹרוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הָרָצוֹן כִּי עַל-יְדֵי בְּחִינַת קִדְשָׁה נִתְגַּלְהַ הָרָצוֹן בְּבְּחִינַת מְקָרָא קִדְשׁ פְּנִי"ל נִמְצָא שֶׁעַל-יְדֵי קְרִיאַת שְׁמַע וּבְרַכּוֹתֶיהָ נִתְגַּלְהַ הָרָצוֹן וְאַחַר כֵּן מִתְפַּלְלִין הַתְּפִלָּה בְּלַחֵשׁ וְאִז עוֹלִין לְמְקוֹם שְׁעוֹלִין וְאִז מִתְקַשְּׂרִין לְבְּחִינַת רָצוֹן שֶׁבְּרָצוֹנוֹת רַעְוָא דְרַעְוִין שְׁזֶה עֶקֶר בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבְּחִינַת וְאִנִּי תְּפִלְתִּי לָךְ ה' עַת רָצוֹן :

אות ד

וְזֶה בְּחִינַת קִדְשׁ שְׁאוּמְרִין בֵּין עוֹלָם לְעוֹלָם וְהוּא בְּחִינַת הַעֲמוּד שְׁבִין עוֹלָם לְעוֹלָם שֶׁדָּרְךְ שֶׁם עוֹלִין מְעוֹלָם לְעוֹלָם כְּמַבְאָר בְּפִנוּנוֹת כִּי מַעֲלַת הַקִּדְשׁ גְּבוּהָ מְאֹד מְאֹד כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרִנְם לְבִרְכָה וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֶהֱרַקְדוֹשׁ כִּי הוּא מִתְבָּר כָּל שֶׁלְשָׁלְאִין דְּפִרְזָלָא כִּי הַקִּדְשׁ הוּא בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הָרָצוֹן בְּבְּחִינַת בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתִיהָ וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתִיהָ וּמַעֲלִין וּמְקַשְּׂרִין הָרָצוֹן לְשֶׁרֶשׁ הָרָצוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת רַעְוָא דְרַעְוִין בְּבְּחִינַת מַה

שְׂאוֹמְרֵי בְּקִדְיֵשׁ יִתְבָּרֵךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וְכוּ' לְעֵילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְכוּ' דְאִמְרֵן בְּעֵלְמָא וְכוּ' כִּי כָּל הַשִּׁירוֹת וְהַתְּשַׁבְּחוֹת שְׂאוֹמְרֵי
כָּלֶם הֵם בְּחִינַת הַתְּגִלוֹת הָרָצוֹן שְׂמוּדִים וּמְשַׁבְּחֵי לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׂבָרָא
הַכֹּל בְּרָצוֹנוֹ וּבְקִדְיֵשׁ אוֹמְרִים לְעֵילָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא וְכוּ' זֶה בְּחִינָה
לְמַעַל מִבְּחִינַת הַתְּגִלוֹת הָרָצוֹן שְׂבָזָה הָעוֹלָם הֵינּוּ בְּחִינַת רָצוֹן שְׂבָרָצוֹנוֹת
בְּחִינַת רְעוּא דְרַעוּיָן שְׁשֵׁם מִתְקַשְׂרִין כָּל הָרָצוֹנוֹת בְּחִינַת שְׂרֵשׁ הָרָצוֹן כִּי
בְּקִדְיֵשׁ עוֹלָיִם וּמִתְקַשְׂרִים לְבְּחִינַת שְׂרֵשׁ הָרָצוֹן הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן הַקִּדְיֵשׁ הוּא
גְּבוּהָ מִכָּל הַקִּדְשׁוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתְּגִלוֹת הָרָצוֹן כְּנִי"ל כִּי הַקִּדְיֵשׁ הוּא
בְּחִינַת שְׂרֵשׁ הָרָצוֹן כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן נִתְתַּקֵּן בְּלִשׁוֹן תְּרַגּוּם כִּי לִשׁוֹן תְּרַגּוּם מִשֵּׁם
עֶקֶר יְנִיקַת חַכְמֵי הַטְּבַע כִּי הַתְּרַגּוּם הוּא בְּחִינַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, כְּמוֹ
שְׂאֵמֶר רַבְּנוֹ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה בְּמָקוֹם אַחֵר. וְזֶה בְּחִינַת הַטְּבַע שְׁשֵׁם מְעַרְב
טוֹב וְרַע וְשֵׁם עֶקֶר בְּחִינַת הַבְּחִירָה כִּי כְּשֶׁמֶאֱמִינִים שֶׁהַטְּבַע בְּעֵצְמָה
מִתְנַהֵגֶת בְּרָצוֹנוֹ לְבַד זֶה בְּחִינַת הַטְּבַע וְאִז הַטְּבַע נִכְלָל בְּהַשְׁגָּחָה
וְרָצוֹן וְלַהֲפֹךְ כְּשֶׁמִּתְגַּבְּרִים חֵס וְשְׁלוֹם חַכְמֵי הַטְּבַע שְׂמִפְרִידִין הַטְּבַע
מִהַשְׁגָּחָה זֶה בְּחִינַת הָרַע שְׂבִטְבַע נִמְצָא שֶׁהַטְּבַע הוּא בְּבְחִינַת עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע שֶׁהִיא בְּחִינַת לִשׁוֹן תְּרַגּוּם וְעַל-כֵּן הַקִּדְיֵשׁ שֶׁהוּא עֶקֶר הַתְּגִלוֹת
הָרָצוֹן עַל-יְדֵי שְׁעוּלֵי וּמִתְקַשְׂרִין לְשְׂרֵשׁ הָרָצוֹן כְּנִי"ל עַל-כֵּן נִתְתַּקֵּן בְּלִשׁוֹן
תְּרַגּוּם כִּי זֶה עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּגִלוֹת הָרָצוֹן כְּשֶׁמֶהֲפֹכִין חֲכָמַת הַטְּבַע לְרָצוֹן
כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבְּנוֹ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, כִּי מֵינִיָּה וּבִיָּה אֲבָא לִיזִיל בִּיָּה נִרְגָא כִּי
הַתְּרַגּוּם הוּא בְּחִינַת הַטְּבַע בְּחִינַת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שְׂעֶקֶר יְנִיקַת חַכְמֵי
הַטְּבַע הוּא מִשֵּׁם מִבְּחִינַת תְּרַגּוּם כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים כו) אֲרָמֵי אֲבָד
אֲבִי וַיִּרְדַּ מִצְרַיִמָה כִּי לָבָן הָאֲרָמִי הוּא בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחֹשׁ שְׂרֵשׁ חֲכָמַת
הַטְּבַע שְׂמִתְגַּבֵּר אֲפָלוֹ כְּנִגְדַּ בְּחִינַת שְׂרֵשׁ הָרָצוֹן בְּחִינַת מִצַּח הָרָצוֹן וְעַל-כֵּן
נִקְרָא לָבָן לִשׁוֹן לְבָנוּנִית כִּי מִצַּח הָרָצוֹן שְׂמִתְגַּלָּה עַל-יְדֵי זְקֵנֵי הַדּוֹר
שְׂבִקְדֻשָּׁה שֵׁישׁ בְּהֵם שְׁלֵמוֹת כְּמִבְּאֵר בְּמִאֲמֶר הַנִּי"ל זֶה בְּחִינַת לָבָן הָעֲלִיּוֹן
כְּיָדוּעַ שֶׁהוּא בְּחִינַת זְקֵנָה וְשִׁיבָה שְׂבִקְדֻשָּׁה שֶׁהוּא תְּכֵלִית הַרְחֵמִים בְּחִינַת
לְבָנוּנִית הַזְּקֵן שְׂבִזְקָנִים וְעַל-כֵּן לָבָן הָאֲרָמִי שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצַּח הַנְּחֹשׁ
נִקְרָא לָבָן בְּחִינַת לָבָן שְׂבִקְלָפָה, כִּי אֵת זֶה לְעֵמֶת זֶה וְכוּ'. וְעַל-כֵּן לָבָן בְּקֵשׁ
לְעֶקֶר אֵת הַכֹּל כִּי רָצָה לְהַטִּיל פָּגָם חֵס וְשְׁלוֹם בְּשְׂרֵשׁ הָרָצוֹן שְׁשֵׁם עֶקֶר
אֲחִיזַת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּבְחִינַת רָצוֹן כִּי יִשְׂרָאֵל הֵם לְמַעַל מִהַטְּבַע לְגַמְרֵי
כִּי יַעֲקֹב אֲבִינוֹ הוּא בְּחִינַת זְקֵן שְׂבִקְדֻשָּׁה בְּחִינַת זְקֵן נִשׂוּא פְּנִים בְּחִינַת
מִבְּקֵשֵׁי פְּנִידָה יַעֲקֹב סָלָה וְעַל-כֵּן כְּשֶׁבָרַח יַעֲקֹב מִפְּנֵי עֵשׂוֹ בָּרַח אֲצֵל לָבָן כִּי
עֵשׂוֹ הוּא בְּחִינַת חֲזִיר הַיַּעַר כְּמוֹ שְׂאֵמֶרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית
רַבָּה פָּרָק סה). בְּחִינַת חֵיוֹת רְעוֹת הַדּוֹרְסִים וְטוֹרְפִים בְּחִינַת חַכְמֵי הַטְּבַע
שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲמוֹת הָעוֹלָם שְׂכָלֶם כְּלוּלִים בְּעֵשׂוֹ שֶׁהוּא עֶקֶר מְלָכוּת הַרְשָׁעָה
בְּבְחִינַת רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמִלֵק שֶׁהוּא מִזְרַעוֹ שֶׁל עֵשׂוֹ וְכָל הַחֵיוֹת רְעוֹת שֶׁהֵם
אֲמוֹת הָעוֹלָם חַכְמֵי הַטְּבַע שְׂכָלֶם כְּלוּלִים בְּעֵשׂוֹ עֲמִלֵק, מְקַבְּלִין כַּח
מִבְּחִינַת מִצַּח הַנְּחֹשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת לָבָן הָאֲרָמִי וְעַל-כֵּן יַעֲקֹב כְּשֶׁרָאָה שֶׁעֵשׂוֹ
מִתְגַּבֵּר כְּנִגְדּוֹ שְׂזָה בְּחִינָה שְׂחֲכָמַת הַטְּבַע מִתְגַּבֵּר כְּנִגְדַּ הַתְּגִלוֹת הָרָצוֹן כְּנִי"ל
עַל-כֵּן בָּרַח אֲצֵל לָבָן דִּיקָא כִּי רָאָה שְׂאֵי אֲפִשֵׁר לְהַכְנִיעַ אֵת עֵשׂוֹ כִּי אִם
עַל-יְדֵי שְׂיִכְנִיעַ תַּחֲלָה אֵת שְׂרֵשׁוֹ שֶׁהוּא לָבָן הָאֲרָמִי שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצַּח
הַנְּחֹשׁ שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ חֲכָמַת הַטְּבַע כִּי כְּשִׁיתְּגַבֵּר כְּנִגְדַּ לָבָן שֶׁהוּא בְּחִינַת מִצַּח

הנחש, כִּשְׁל עוֹזֵר וְנֹפֵל עֹזֵר כִּי מִמִּילָא יִתְבַטֵּל כַּח שֶׁל עֵשׂוּ הֵינּוּ בַחֲיִנֵּת חֲכָמַת הַטְּבַע עַל-יְדֵי שְׂיִבְטַל חֲכָמַת הַטְּבַע בְּשֶׁרְשׁוֹ עַל-יְדֵי שְׂיִכְנִיעַ וְיִתְגַּבֵּר עַל לִבּוֹ וְכוּ' כִּנּוּי לְעַל-כֵּן כִּשְׂיִצָּא מִבֵּית לִבּוֹ וְזָכָה לְהִכְנִיעַ וּלְבַטֵּלוֹ וּלְצִאת מִמֶּנּוּ, עַל-כֵּן שָׁלַח אֶל עֵשׂוֹ עִם לִבּוֹ גִּרְתֵּי וְכוּ' הֵינּוּ שֶׁהוֹדִיעוּ שֶׁכָּבֵר זָכָה לְעֵמֶד כִּנְגֵד לִבּוֹ שֶׁהוּא שֶׁרֵשׁ חֲכָמַת הַטְּבַע, וְעַל-כֵּן מִמִּילָא אֵין כַּח לְעֵשׂוֹ בַחֲיִנֵּת חֲכָמַת הַטְּבַע כִּי כָּבֵר הִכְנִיעוּ בְּשֶׁרְשׁוֹ כִּנּוּי לְוִתְרָגוּם הוּא לְשׁוֹן הָאֲרָמִי, כִּי מִשָּׁם עָקַר יְנִיקַת חֲכָמַת הַטְּבַע בַּחֲיִנֵּת מִצַּח הַנְּחֹשׁ לִבּוֹ הָאֲרָמִי וְכִנּוּי ל:

אות ה

וְזֶה בַחֲיִנֵּת (בַּמְדַּבֵּר כַּג) מִן אֲרָם יִנְחִי בִלְק וְכוּ' כִּי בִלְק וּבִלְעָם רָצוּ לְהִתְגַּבֵּר עַל יִשְׂרָאֵל וּלְקַלְלֵם חֵס וְשְׁלוֹם עַל-יְדֵי בַחֲיִנֵּת אֲרָמִי, דְּהֵינּוּ לְשׁוֹן אֲרָמִי לְשׁוֹן תְּרָגוּם שְׂמִשָּׁם יְנִיקַת חֲכָמַת הַטְּבַע, שְׁעַל-יְדֵי זֶה אֵין יְכוּלִין לְקַבֵּל הַחֶסֶד כִּנּוּי לְכַשְׁנִשְׁפֵּעַ הַחֶסֶד שֶׁהוּא בַחֲיִנֵּת כִּהוֹן בַּחֲיִנֵּת וְאַתֶּם כִּהֵנִי ה' תִּקְרְאוּ זֶה בַחֲיִנֵּת בְּרָכָה בַחֲיִנֵּת בְּרַכַּת כִּהֵנִים כִּי עָקַר כָּל הַבְּרָכוֹת הֵם בַּבַּחֲיִנֵּת כִּהוֹן אִישׁ הַחֶסֶד וְעַל-כֵּן עֵשׂוֹ בַחֲיִנֵּת חֲכָמַת הַטְּבַע הִיָּה מִתְקַנָּא בְּיַעֲקֹב עַל שֶׁקַּבֵּל הַבְּרָכוֹת מִיִּצְחָק שֶׁהֵם בַּבַּחֲיִנֵּת (יִשְׁעִיָּה סֵא) וְעֵמֶדוֹ זָרִים וְרַעוּ צִאֲנָכֶם וְכוּ' בַחֲיִנֵּת (בְּרֵאשִׁית כֵּז) וְיִתֵּן לָךְ הָאֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וְכוּ' יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים וְכוּ' כִּי עֵשׂוֹ חֲכָמַת הַטְּבַע הוּא הַפֶּךְ הַבְּרָכוֹת הַבָּאִים עַל-יְדֵי בַחֲיִנֵּת חֶסֶד כִּנּוּי ל, כִּי עָקַר הַחֶסֶד נִמְשָׁךְ רַק עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַרְצוֹן וְכוּ' כִּנּוּי לְיִכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּעֵשׂוֹ (תְּהִלִּים קט) וַיִּאָּהֵב קָלְהָ וַתְּבוֹאֶהוּ וְלֹא חָפֵץ בַּבְּרָכָה כִּי עֵשׂוֹ חֲכָמַת הַטְּבַע הוּא הַהֶפֶךְ מִבְּרָכָה שֶׁהוּא בַחֲיִנֵּת חֶסֶד כִּנּוּי ל. וְעַל-כֵּן הִיָּה מִתְקַנָּא בְּיַעֲקֹב עַל הַבְּרָכוֹת כִּי עֵשׂוֹ בַחֲיִנֵּת חֲכָמַת הַטְּבַע מִתְגַּבֵּר תָּמִיד לְהַעֲלִים בַּחֲיִנֵּת הַרְצוֹן וּלְבַטֵּל הַבְּרָכוֹת חֵס וְשְׁלוֹם עַד שֶׁהִלָּךְ יַעֲקֹב לְבֵית לִבּוֹ וְהִכְנִיעַ חֲכָמַת הַטְּבַע בְּשֶׁרְשׁוֹ כִּנּוּי לְוִאֲז נִתְבַטֵּל מִמִּילָא כַּח עֵשׂוֹ כַּח חֲכָמַת הַטְּבַע כִּנּוּי לְוִאֲז הוֹדָה לוֹ עַל הַבְּרָכוֹת כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרִים לְבְּרָכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָק עח) עַל פְּסוּק יְהִי לָךְ אֲשֶׁר לָךְ כָּאֵן הוֹדָה לוֹ עַל הַבְּרָכוֹת וְכִנּוּי לְעַל-כֵּן בִּלְעָם וּבִלְק שֶׁרָצוּ לְקַלֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל נֶאֱמַר שָׁם מִן אֲרָם יִנְחִי בִלְק וְכוּ' כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי בַחֲיִנֵּת אֲרָם הֵינּוּ לְשׁוֹן אֲרָמִי לְשׁוֹן תְּרָגוּם עַל-יְדֵי זֶה רָצָה לְהִתְגַּבֵּר עַל-יְדֵי חֲכָמַת הַטְּבַע שְׂיִנְיִקְתָּה מִבַּחֲיִנֵּת לְשׁוֹן אֲרָמִי כִּנּוּי לְעַל-יְדֵי זֶה אֵין יְכוּלִין לְקַבֵּל בְּרָכָה חֵס וְשְׁלוֹם כִּשְׂמִתְגַּבֵּר חֲכָמַת הַטְּבַע כִּנּוּי לְאֶבֶל לֹא הִיָּה לָהֶם כַּח לְגִמּוֹר מִחֲשַׁבְתָּם הִרְעָה חֵס וְשְׁלוֹם כִּי בְּאֶמֶת יִשְׂרָאֵל הִיָּה לָהֶם אֲמוּנָה גְדוּלָה בְּה' וּבְמִשָּׁה וְאוֹתוֹ הַדּוֹר גָּלָה הַרְצוֹן בְּעוֹלָם שֶׁהִכַּל בְּרָצוֹנוֹ יִתְבַרֵךְ לְבַד כִּי עֵינֵיהֶם הִרְאוּ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה ה' הַגְּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת כָּל הָאוֹתוֹת וְהַמוֹפְתִים אֲשֶׁר עָשָׂה מִשָּׁה לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל כִּי מִשָּׁה הוּא בַחֲיִנֵּת רַעוּא דְרַעוּיוֹן כִּי שָׁם נִסְתַּלַּק מִשָּׁה

ועל-כן הִיָּה לוֹ כַּח לְקַשֵּׁר כָּל הַרְצוֹנוֹת לְבַחֲנֵית שְׂרֵשׁ הַרְצוֹן וְלֹא הִיָּה כַּח לְבַלְעֵם לְקַלֵּל חַס וְשְׁלוֹם רַק אֲדַרְבֵּה נִתְהַפֵּד הַקְּלָלָה לְבִרְכָּה עַל-יְדֵי גְדֹל הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן שֶׁהִיָּה אֲזִי בְּדוֹרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה בְּנִיִּל:

אות ו

נִמְצָא שֶׁתְּרַגּוּם הוּא בַּחֲנֵית עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁמִּשָּׁם עָקַר יְנִיקַת מִצַּח הַנֶּחֱשׁ שְׂרֵשׁ חֲכָמַת הַטְּבַע וְעַל-כֵּן אֵין מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת נִזְקָקִין לְלִשׁוֹן אֲרַמִּי (סוּטָה לג) מִחֲמַת שֶׁשָּׁם עָקַר בַּחֲנֵית הַבְּחִירָה וְהֵם אֵין לָהֶם בַּחֲרִירָה כִּי נִקְרָאִים עוֹמְדִים וְעַל-כֵּן הַתְּרַגּוּם שֶׁהוּא בַּחֲנֵית עֵץ הַדַּעַת שֶׁשָּׁם עָקַר בַּחֲנֵית הַבְּחִירָה אֵין מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת נִזְקָקִין כִּי הֵם אֵין לָהֶם בַּחֲרִירָה וְאֵינָם רוֹצִים לְהַזְדַּקֵּק כָּלֵל לְבַחֲנֵית הַבְּחִירָה שֶׁהִיא בַּחֲנֵית תְּרַגּוּם בְּנִיִּל. כִּי עָקַר הַתְּגִלוֹת הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן הוּא רַק עַל-יְדֵי לִשׁוֹן הַקְּדוּשׁ כִּי לִשׁוֹן הַקְּדוּשׁ הוּא קוֹרָא וּמְגַלָּה אֶת הַרְצוֹן בְּבַחֲנֵית מִקְרָא קְדוּשׁ שֶׁבַּחֲנֵית קְדוּשׁ קוֹרָא וּמְגַלָּה אֶת הַרְצוֹן וְזֶה בַּחֲנֵית לִשׁוֹן קְדוּשׁ כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁיֵּשׁ קְדוּשָׁה הוּא קוֹרָא וּמְגַלָּה אֶת הַרְצוֹן בַּחֲנֵית מִקְרָא קְדוּשׁ בְּנִיִּל כִּי עָקַר הַקְּרִיאָה דְּהֵינּוּ לְקָרוֹת וּלְגִלוֹת אֶת הַרְצוֹן הוּא עַל-יְדֵי הַדְּבּוֹר כִּי הַדְּבּוֹר שֶׁל קְדוּשָׁה קוֹרָא וּמְגַלָּה אֶת הַרְצוֹן וְעָקַר שְׁלֵמוֹת הַדְּבּוֹר שֶׁבַּקְּדוּשָׁה הוּא בַּחֲנֵית לִשׁוֹן הַקְּדוּשׁ וְעַל-כֵּן כָּל הַבְּרָכוֹת וְהַקְּדוּשׁוֹת וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת כָּלָם נִתְקַנּוּ בְּלִשׁוֹן הַקְּדוּשׁ כִּי כָּל הַבְּרָכוֹת וְהַקְּדוּשׁוֹת כָּלָם הֵם בַּחֲנֵית הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן וְעַל-כֵּן נִתְקַנּוּ בְּלִשׁוֹן הַקְּדוּשׁ כִּי עָקַר הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן הוּא עַל-יְדֵי לִשׁוֹן הַקְּדוּשׁ שֶׁהוּא עָקַר הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁקוֹרָא וּמְגַלָּה אֶת הַרְצוֹן בְּנִיִּל כִּי לִשׁוֹן הַקְּדוּשׁ שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַדְּבּוֹר הוּא בְּבַחֲנֵית זָקֵן שֶׁבַּקְּדוּשָׁה דְּהֵינּוּ שְׁמוּסִיפִין חֲכָמָה וְדַעַת בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְעַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת נִשְׁלָם הַדְּבּוֹר כִּי הַדְּבּוֹר הוּא הַתְּגִלוֹת הַדַּעַת וְכָל מֵה שֶׁנִּשְׁלָם הַדַּעַת יוֹתֵר עַל -יְדֵי הַזְּקֵנִים שֶׁבַּקְּדוּשָׁה שְׁמוּסִיפִין קְדוּשָׁה וְדַעַת בְּכָל יוֹם נִשְׁלָם הַדְּבּוֹר בְּיוֹתֵר כִּי הַדְּבּוֹר הוּא הַתְּגִלוֹת הַדַּעַת כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ב) מִפִּי דַּעַת וְתִבּוּנָה וְשְׁלֵמוֹת הַדְּבּוֹר הוּא לִשׁוֹן הַקְּדוּשׁ כִּי כָּל לְשׁוֹנוֹת הָעַמִּים הֵם חֲסָרִים וְנִקְרָאִים לִשׁוֹן עֲלֻגִים וְאֵין שְׁלֵמוֹת כִּי אִם לְלִשׁוֹן הַקְּדוּשׁ נִמְצָא שֶׁלִּשׁוֹן הַקְּדוּשׁ שֶׁהוּא עָקַר שְׁלֵמוֹת הַדְּבּוֹר יְנִיקָתוֹ מִזְּקֵנֵי הַדּוֹר שֶׁבַּקְּדוּשָׁה בְּנִיִּל:

אות ז

כי אין זקנה ושיבה פחותה משבעים ושבעים שנה הם בחינת שבעים פנים לתורה כמו שאמר רבנו זכרוננו לברכה במקום אחר (בסיומן ס) וכנגד שבעים פנים לתורה שהם שבעים אנפין נהירין יש שבעים אנפין חשוכים שהם שבעים אמות שבעים לשונות שהם חכמי הטבע ועל-כן עקר יניקתן מפגם זקני הדור כשאין בהם שלמות ואין זוכין כל זמן שמזקינים לבחינת שבעים פנים לתורה שזה עקר בחינת הזקנה אזי על-ידי זה מתגבר בחינת שבעים לשונות שהם כנגד שבעים פנים הנ"ל ולשון הקדש שהוא ההפך משבעים לשונות העמים הוא בבחינת שבעים פנים לתורה כי התורה נתנה בלשון הקדש וכל השבעים פנים שבעים אנפין נהירין כלולין בלשון הקדש נמצא שלשון הקדש הוא בבחינת זקני הדור שיש בהם שלמות שמוסיפין דעת בכל יום שהם בבחינת שבעים פנים לתורה, שזה בחינת לשון הקדש שהוא בחינת שלמות הדבור שלמות הדעת כנ"ל וזה בחינת (איוב לב) ימים ידברו ורוב שנים יודיעו חכמה, כי כל מה שמוסיפין ימים נשלים הדבור יותר שהוא בחינת לשון הקדש על-ידי שמוסיפין חכמה בכל יום ויום שמזקינים יותר וזהו ימים ידברו ורוב שנים יודיעו חכמה, כשזוכין ברוב שנים לידיעת חכמה אזי הימים ידברו כי על-ידי החכמה נשלים הדבור ביותר כנ"ל שהוא בחינת לשון הקדש כנ"ל נמצא שלשון הקדש יניקתו מזקני הדור שבקדשה שעל-ידי זה עקר התגלות הרצון ועל-כן כל הקדשות והברכות וכו' שכלם הם בחינת התגלות הרצון כלם הם בלשון הקדש כי עקר התגלות הרצון הוא על-ידי לשון הקדש כנ"ל אבל הקדיש שהוא קדשה גבוה מאד למעלה מכל הקדשות כמו שכתוב בזהר הקדוש והוא מתברר כל שלשלאין דפרזלא, דהינו שעולים לשרש הרצון ומקשרין כל הרצונות לשם עד שמתגבר התגלות הרצון מאד עד שנתהפך חכמת הטבע להתגלות הרצון וזה בחינת קדיש בלשון תרגום, כי עכשיו קוראין ומגלין את הרצון על-ידי תרגום דיקא כי אנו מהפכין על-ידי קדשה זו הרגז לרצון דהינו חכמת הטבע שיניקתה מלשון תרגום מתהפך וקורא ומגלה את הרצון, ומנייה וביה אבא ליזיל ביה נרגא שזה עקר שלמות התגלות הרצון כמובן במאמר הנ"ל דהינו שלשון תרגום דיקא שדרך שם יניקתם של חכמי הטבע על דו דיקא תגלה הרצון ואז נכנע חכמת הטבע לגמרי. ועל-כן הקדיש בלשון תרגום מתברר כל שלשלאין דפרזלא כי כלם מתבטלין לגמרי על-ידי שהתרגום בעצמו מגלה את הרצון וכו' כנ"ל:

אות ח

ועל-כן הקדיש הוא בחינת העמוד שבין עולם לעולם, שדרך בו עולים מעולם לעולם כי עקר עלית העולמות מעולם לעולם הוא רק על-ידי

בְּחִינַת רְצוֹן שְׁבָרְצוֹנוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְדָּרְגָה הָעֲלִיּוֹנָה תְּכֵלֶיֶת הַמַּעֲלָה שֶׁבְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם שֶׁנִּמְשָׁךְ מֵעוֹלָם הַגְּבוּהָ יוֹתֵר וְעָקֵר הָעֲלִיָּה מִדְּרָגָא לְדְרָגָא וּמֵעוֹלָם לְעוֹלָם הָעָקֵר הוּא עַל-יְדֵי שְׁלֵמוֹת הָרְצוֹן כְּשֶׁזּוֹכִין לְבִטּוֹל הַכֹּל עַד שֶׁבָּאִים לְשְׁלֵמוֹת הָרְצוֹן בְּחִינַת רְצוֹן שְׁבָרְצוֹנוֹת אִז עוֹלָם לְעוֹלָם גְּבוּהָ יוֹתֵר, כִּי מִשָּׁם נִמְשָׁךְ בְּחִינָה זוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמוֹבֵן בְּפָנִינֹת. וְעַל-כֵּן הַקַּדִּישׁ שֶׁמִּתְקַשְׂרִים עַל יָדוֹ לְבְּחִינַת שְׂרֵשׁ הָרְצוֹן רְצוֹן שְׁבָרְצוֹנוֹת עַד שְׁנִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְרְצוֹן וְאֶפְלוּ חֲכָמַת הַטְּבַע שֶׁיִּנְיֻקְתָּה מִבְּחִינַת לְשׁוֹן תַּרְגוּם נִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְבְּחִינַת רְצוֹן. עַל-כֵּן עַל-יְדֵי זֶה עוֹלָם מֵעוֹלָם לְעוֹלָם כִּי עָקֵר הָעֲלִיָּה עַל -

יְדֵי   בְּחִינַת   שְׂרֵשׁ   הָרְצוֹן   כְּנִ"ל:

אות ט

וְזֶה בְּחִינַת בְּרָכוֹ שְׂאוּמְרִים בֵּין יִשְׁתַּבַּח לְיֹצֵר כִּי בְּרָכָה מְסֻטְרָא דְכַהֲנֵי בְּחִינַת פֶּה תְּבָרְכוּ וְעַל-יְדֵי פְסוּקֵי דְזִמְרָה שְׁעַל-יְדֵי זֶה מַעֲלִין אֶת הַיְרָאָה וְאִזִּי נִמְשָׁךְ חֲסֵד בְּבְחִינַת (בְּמִדְבָּר יוֹ) וְהֵנָּה פָּרַח מִטָּה אֲהָרֹן לְבֵית לְוִי כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבְּרָכָה שֶׁם בְּמִאֲמַר הַנִּ"ל וְעַל-כֵּן עַל -יְדֵי זֶה זּוֹכִין לְבְּחִינַת בְּרָכָה שֶׁהוּא בְּחִינַת פֶּהוּ כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת בְּרָכוֹ בְּחִינַת בְּרָכָה בְּחִינַת   וְאַתֶּם   כַּהֲנֵי   ה'   תִּקְרְאוּ   כְּנִ"ל:

אות י

וְזֶה בְּחִינַת 'אֶקְדָּמוֹת' שְׂאוּמְרִים בְּשְׁבוּעוֹת שֶׁהוּא שְׁבַח גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד וְנִתְתַקֵּן בְּלִשׁוֹן תַּרְגוּם דִּיקָא כִּי שְׁבוּעוֹת הוּא בְּחִינַת זְקוֹן שֶׁבְּקִדְשָׁה בְּחִינַת שְׂרֵשׁ הָרְצוֹן הַנִּ"ל כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבְּרָכָה בְּמִאֲמַר הַנִּ"ל שֶׁנֶּאֱמַר בְּשְׁבוּעוֹת כִּי בְּשְׁבוּעוֹת נִתְגַּלָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּזִקוֹן מְלֵא רַחֲמִים וְעַל-כֵּן אִז יֵשׁ לָנוּ פֶּה לְשֶׁבֶר חֲכָמַת הַטְּבַע וּלְהַפְכָּה לְרְצוֹן עַל-יְדֵי הַתְּגַבְרוֹת הַתְּגַלּוֹת הָרְצוֹן שֶׁמִּתְגַּלָּה אִז וְכוּי כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן אִז אֻמְרִים שְׁבַח גְּדוֹל וְנוֹרָא שֶׁהוּא אֶקְדָּמוֹת בְּלִשׁוֹן תַּרְגוּם דִּיקָא. שְׁזֶה עָקֵר שְׁלֵמוֹת הַתְּגַלּוֹת הָרְצוֹן כְּשֶׁלְשׁוֹן תַּרְגוּם נְכֹלֵל בְּקִדְשָׁה. וְלִשׁוֹן תַּרְגוּם דִּיקָא שֶׁמִּשָּׁם יִנְיֻקְתֶּם, מְגַלָּה וּמִפְרָסֵם אֶת הָרְצוֹן כְּנִ"ל וּמִיִּנְיָה וּבִיָּה אֲבָא לִיזִיל בִּיָּה נִרְגָּא וְזֶה עָקֵר שְׁלֵמוֹת הַתְּגַלּוֹת הָרְצוֹן שֶׁמִּתְגַּלָּה בְּשְׁבוּעוֹת שֶׁאִז נִתְגַּלָּה שְׂרֵשׁ הָרְצוֹן כְּנִ"ל בְּרוּךְ ה'.

אות יא

ועל-כן צָרִיכִין לַתּוֹן צְדָקָה קִדְּם הַתְּפִלָּה, כְּדִי לְזַכּוֹת לְבַחֲיַנְתָּ עֵת רְצוֹן בְּשַׁעַת
הַתְּפִלָּה כִּי עֵקֶר הַתְּגִלוֹת מִצַּח הַרְצוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵת רְצוֹן הוּא עַל-יְדֵי
הַצְדָקָה כְּמִבְאֵר בַּמְאֵמֶר הַנִּי"ל וְכִבֵּר מוֹבָא זֶה בְּהַלְכוֹת תְּפִלַּת הַמְּנַחֶה :

קריאת שמע א

הַלְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע :

הַלְכָה א :

על-פי הַתּוֹרָה וַיֹּאמֶר בְּעַז אֵל רוּת וְכוּי בְּסִימָן סָה, עֵינִי שָׁם כָּל הַתּוֹרָה :

כִּי קְרִיאַת שְׁמַע הוּא בְּחִינַת הַבְּטוּל אֵל הַתְּכָלִית כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב ה' אֱלֹהֵינוּ ה'
אֶחָד שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּיוֹם הַהוּא וְכוּי כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י וְהוּא בְּחִינַת כָּלוּ טוֹב
בְּחִינַת ה' הוּא הָאֱלֹקִים כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים נו) בְּה' אֶהְיֶה כוּי בְּאֱלֹקִים
אֶהְיֶה כוּי וְזֶה ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד שֶׁכָּלוּ אֶחָד כָּלוּ טוֹב וְזֶה פְּרוּשׁ שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל הֵינוּ הַשְּׁמַע לְאֲזַנֶּיךָ כוּי כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ לְבָרְכָה (
בְּרָכוֹת טו) וְאִם כֵּן יִצְטָרֵךְ לְשַׁאֵר בָּאוֹת רֵאשׁוּנָה עַל כֵּן הַתְּקוּן לְזֶה
לְהַסְתַּכֵּל עַל הַתְּכָלִית וְזֶה ה' אֱלֹהֵינוּ כוּי כְּנִי"ל וְזֶה שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ
לְבָרְכָה (שְׁם יג) גַּם כֵּן מִפְּסוּק זֶה שֶׁקְרִיאַת שְׁמַע נֶאֱמַרְתָּ בְּכָל לְשׁוֹן כִּי שְׁמַע
בְּכָל לְשׁוֹן שֶׁאֵתָּה שׁוֹמֵעַ כִּי מֵאַחַר שֶׁצָּרִיךְ לְהַתְּבַטֵּל אֵל הַתְּכָלִית וְשֵׁם כָּלוּ
אֶחָד כָּלוּ טוֹב וְאִין שְׁם שׁוֹמֵעַ רַע כָּלֵל עַל-כֵּן הָרַע שֶׁל הַלְּשׁוֹנוֹת נוֹפֵל וְנִתְּבַטֵּל
וְנִשְׁאָר רַק הַטּוֹב הַמְּלַבֵּשׁ בָּאוֹתוֹ הַלְּשׁוֹן כִּי בְּנִדְאֵי בְּכָל הַלְּשׁוֹנוֹת יֵשׁ שְׁם
טוֹב הַנִּסְתָּר שְׁם רַק שֶׁהָרַע מְכַסֶּה עָלָיו וְעַל-כֵּן מִהָרְאוּי שֶׁלֹּא לומר דָּבָר
שֶׁבְקִדְשָׁה בְּשַׁאֵר לְשׁוֹנוֹת אֲבָל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהִיא בְּחִינַת בְּטוּל שֶׁהוּא כָּלוּ
טוֹב וְכוּי כְּנִי"ל, וְעַל-כֵּן מִתָּר לְקִרוֹתָהּ בְּכָל לְשׁוֹן כִּי הָרַע נוֹפֵל וְנִתְּבַטֵּל וְנִשְׁאָר
רַק הַטּוֹב כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן מִרְמֵז בְּקְרִיאַת שְׁמַע דִּיקָא שְׁיֵשׁ טוֹב בְּכָל הַלְּשׁוֹנוֹת
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וְהָיוּ לְטַטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ לְבָרְכָה (מְנַחוֹת

לד) טט בכתפי שתים פת באפריקי שתים שזה בחינת הטוב של לשון הקדש שמלבש בלשונות העמים כמו שאמר רבנו (סימן לג) להורות שעל-ידי קריאת שמע שהוא בחינת הבטול כנ"ל על-ידי זה נתגלה הטוב הינו האותיות של לשון הקדש המלבש בשאר לשונות העמים כנ"ל ובזה נתישב הדין שהקשו הפוסקים מה ראו רבותינו זכרונם לברכה לדרש ובשכבד ובקומד שקריאת שמע של לילה זמנה כל הלילה כל זמן שכיבה וקריאת שמע של יום הוא רק בזמן קימה דהינו בתחלת היום אבל לא כל היום כי עקר קריאת שמע שהיא בחינת בטול הוא רק בלילה כי היא בחינת סתימו דעיניו כי אז בני אדם נחים ואינם רודפים כל כד אחר העולם הזה וכמו שאמר רבנו במקום אחר (בסימן נב) שעקר הבטול הוא בלילה גם לילה הוא דינים שהם בחינת יסורים שעל-ידי זה באים לבחינת בטול כמו שאמר רבנו שם וזה בחינת (מיכה ז) כי אשב בחשך ה' אור לי כי אשב בחשך דיקא אז ה' אור לי, בחינת (קהלת ב) כיתרון האור מן החשך מן החשך דיקא כי דיקא בעת שמתגבר חס ושלום החשך והדינים והיסורין חס ושלום הן בעבודת ה' הן בגשמיות אז דיקא עקר העצה לסתם עיניו ולבטל עצמו אל התכלית שהוא כלו טוב שעל-ידי זה נתבטליו כל היסורין כנ"ל וזה בחינת השנה שהיא בלילה דיקא כי השנה הוא בחינת בטול בחינת בידד אפקיד רוחי כמובא והיא בסתימו דעיניו כנ"ל כי עקר הבטול הוא בסתימו דעיניו ועל-כן עקר השנה בלילה כי מחמת הדינים כנ"ל סותמין עיניהם ומבטליו עצמן אל התכלית שזה בחינת שנה כנ"ל ועל-כן קורין מקדם קריאת שמע שעל המטה כי קריאת שמע היא בחינת בטול כנ"ל ועל-כן עקר קריאת שמע בלילה. ועל-כן זמנה כל הלילה כי אז הוא בחינת הבטול כנ"ל אבל ביום אין זמן קריאת שמע כי אם עד זמן קימה דהינו קדם שנתפשט העולם לרדף אחר העולם הזה שזה בחינת סתימו דעיניו אבל אחר כד אין זמן קריאת שמע כנ"ל ועל-כן נתנו חז"ל (ברכות ט) הזמן כל זמן שיש עדין בני אדם בעולם שישנים עדין דהינו עד שעה שבני מלכים עומדים ממטותיהם ועל-כן עדין לא נתעורר כל העולם והעולם נח עדין מרדיפת העולם הזה אבל אחר שלש שעות שכבר קמו כלם אין זמן קריאת שמע כנ"ל:

ועל-כן צריך להפריד בין הדבקים כי אף שעקר הוא הבטול אל התכלית שהוא כלו אחד ושיהיו כל הדבורים נכלליו באחד עם כל זה עקר השלמות לשוב מבחינת בטול ולצמצם האור לתקן המדות והכלים כי זה עקר השלמות כמו שכתוב ואבית תהלה מגושי עפר כמו שאמר רבנו וזה בחינת חדושי תורה שנעשה אחר הבטול כי התורה היא בחינת מדות וכלים כמו שאמר רבנו ועל-כן צריך להמשיך האור בהדרגה ובצמצום כדי שיוכלו הכלים לקבלו שלא יהיה רבוי אור גורם שבירת כלים ועל-כן צריך להפריד בין הדבקים כדי לתת גבול ומדה וצמצום לכל כלי כדי שיוכל להמשיך האור לכל אחד לפי מדתו ושעורו ולא להוציאם מהצמצום ולדבקים יחד ולחבר ולעשות אחד מהם כי זה בחינת רבוי אור גורם שבירת כלים, וכן כתוב בכתבים שתחלת שבירת הכלים היה מחמת שהיו מחברין ומערבין עדין ולא נתחלקו כראוי בבחינת קוין עין שם וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות טו) כל המפריד בין הדבקים

מִצְנָנִין לוֹ גִּיהָזִם כִּי הִרְשָׁעִים שְׁהוֹלְכִין אַחַר תְּאֻוֹת לְבָן וְהוֹלְכִים אַחַר
הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא שְׁנִתְהוּהָ מִרְבּוּי אֹר וְעַל-כֵּן הִם נְכוּיִן בְּגִיהָזִם שְׁנִתְהוּהָ
מִזְעָתָן שֶׁל חַיּוֹת כִּי הַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב כִּי הִם מְגַבִּיִּהִים עֲצָמָם לְהִסְתַּכֵּל
לְמַעַלָּה מִן הַרְקִיעַ שְׁעַל רֵאשׁוֹן וּמַחֲמַת אֵימָה שְׁבִים כְּמוֹ שֶׁפִּרֵּשׁ רַשִׁיי שֵׁם
וְעַל-כֵּן הִיא יוֹרֶדֶת עַל רֵאשׁוֹן שְׁעִים וְהִם נְכוּיִם בְּאוֹתָהּ הַזְּעָה כִּי הִם הָיוּ
הַפֶּדָּה מְזָה כִּי לֹא שָׁבוּ מִתְאַוֶּתֶם וְרָדְפוּ וּמְלֹאוּ תְּאֻוֹתֶיהֶן שְׁזָה בְּחִינַת רְבּוּי
אוֹר שְׁמִזָּה הַתְּגַבְּרוֹת הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא כִּי כָּל הַתְּאֻוֹת מְלַבֵּשׁ בָּהֶם טוֹב
שְׁנִשְׁתַּלְשֵׁל מִהַטּוֹב הָעֲלִיּוֹן רַק מִחֲמַת רְבּוּי אוֹר שְׁגָרָם שְׁבִירַת כְּלִים שְׁמִזָּה
נִתְהוּוּ הַקְּלָפוֹת וְעַל-כֵּן הוּא מְלַבֵּשׁ בְּתוֹךְ הַקְּלָפוֹת וְעַל-כֵּן מִי שֶׁמִּפְרִיד בֵּין
הַדְּבָקִים שְׁזָה בְּחִינַת צְמֻצוֹם הָאוֹר כְּרֵאוּי בְּתוֹךְ הַמְּדוּת כְּנִ"ל מִצְנָנִין לוֹ
גִּיהָזִם כִּי אֵינּוּ נְכוּהָ מִהִגִּיהָזִם שֶׁהוּא זְעַת הַחַיּוֹת כִּי הוּא גַם כֵּן בְּבְחִינַת
רְצוּא וְשׁוֹב כְּנִ"ל כִּי מְצַמְצֵם הָאוֹר כְּרֵאוּי וְאֵינּוּ הוֹרֵס לְעֵלוֹת אֶל ה' לְפָנָיו
מִמְחַצְתּוֹ כְּמוֹ הַחַיּוֹת שֶׁרְצִים וְשְׁבִים מִחֲמַת פֶּחַד שְׁמִתְיָרְאוּ לְעֵלוֹת לְפָנָיו
מִמְחַצְתֶּם וְכְנִ"ל:

קריאת שמע ב:

על-פי מה שאמר רבנו, גרו יאיר (בלקוטי תנ"א סימן כג) על פסוק (ישעיה לה) ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה:

והכלל ששלמות השמחה הוא להשיג ולתפס את היגון ואנחה דיקא שגם היגון ואנחה יהיה שמח ולהפך אותם לשמחה. כדי שיהיה נעשה מהם מרכבה לקדשה עין שם עוד כתב שהשמחה הוא רפואה לכל החולאות כי כל החולאות באין מקלקול השמחה כי עשרה מיני נגינה באין בתוך עשרה מיני דפיקין ועל-כן בשנתקלקלה השמחה שהיא בחינת עשרה מיני נגינה על-ידי זה נתקלקל יו"ד מיני דפיקין ובאין חולאות חס ושלום וכו' עין שם:

ועל-פי זה יש טעם למה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברותות ו) כל תפלה שאין בה צרוף פושעי ישראל וכו' כי צריך דיקא לצרף פושעי ישראל בתפלתנו כדי להכניס את בחינת היגון ואנחה בתוך השמחה כי התפלה היא בחינת שמחה כי צריך להתפלל בשמחה כמובא כמו שכתוב (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה ותפלה היא עבודה שבלב ושם השמחה, כמו שכתוב (שם ד) נתת שמחה בלבבי וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לא) אין עומדין להתפלל אלא מתוך שמחה של מצוה נמצא שהתפלה שבלב היא בחינת שמחה, ועל-כן צריך דיקא לצרף את הפושעי ישראל שהוא בחינת יגון ואנחה כדי להכניס את היגון ואנחה בתוך

השמחה שזהו שלמות מעלת השמחה פני"ל ועל-כן עקר התפלה בעשרה, כי אזי מתעוררין כל עשרה מיני נגינה שהם השמחה ועל-כן כל יחיד מחיב להשתדל להתפלל בצבור, כי אזי בקל ינצל מבחינת יגון ואנחה כי הצבור על-ידי רבוי השמחה מרבוץ עם ובפרט מנין עשרה שהם כנגד עשרה מיני זמרה פני"ל, על-ידי זה יש להם פח להפך יגון ואנחה לשמחה פני"ל על-כן אפלו אם יש בו אחיזת היגון ואנחה חס ושלום יתהפך לשמחה על-ידי הצבור פני"ל ועל-כן התפלה היא רפואה לכל כי כל הרפואות על-ידי השמחה פני"ל וזה שסומכין קריאת שמע עם ברכת גאל ישראל לתפלה כי קריאת שמע היא אמונה ואמונה היא עקר השמחה כי זהו תכלית השמחה בחינת (תהלים קד) אנכי אשמח בה', וכמו שאמר רבנו, גרו יאיר שאמונה היא בחינת אנפין נהורין דהינו שמחה כי אמונה היא כשנתחבר בה אמת עין שם וקריאת שמע דהינו ה' אחד הוא בחינת התחברות אמת ואמונה שזהו תכלית היחוד ועל-ידי זה מתעורר שמחה פני"ל וזהו בחינת רמ"ח תבין שבקריאת שמע כנגד רמ"ח איברים שהם בחינת רמ"ח מצוות עשה כי איתא בדברי רבנו, גרו יאיר, שכשאדם שמח צריך לשמח ולילך כל קומת השמחה כי השמחה היא קומה שלמה עין שם בפסוק ששון ושמחה ימצא בה תודה וכו' ועל-כן אחר פסוק ראשון שהוא אמונה בחינת שמחה אנו אומרים רמ"ח תבין כנגד רמ"ח איברים וכו' כדי להמשיך השמחה בכל הקומה כדי שישלם כל קומת השמחה ברמ"ח איברים שהם בחינת רמ"ח מצוות עשה ואחר כך אומרים תכף גאלה ועקר הגאלה על-ידי שמחה כמו שכתוב כי בשמחה תצאו וכו' וכמו שאמר רבנו, גרו יאיר ואזי כשנתעורר השמחה אזי מתפללין תכף כי עקר התפלה בשמחה פני"ל וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ט) כל הסומך גאלה לתפלה אינו נזק כל היום וכו' כי על-ידי סמיכות גאלה לתפלה אזי התפלה מתווד שמחה וכמו שפרש רש"י בגמרא שם שבשביל זה אנו עומדין להתפלל סמוך לגאלה כדי לעמד בתפלה מתווד שמחה. ועל-כן שוב אינו נזק וכו' כי כל ההזקות על-ידי קלקול השמחה וכשהתפלה מתווד שמחה היא רפואה לכל וישועה לכל. ועל-כן הסומך גאלה לתפלה אינו נזק כי סמיכות גאלה לתפלה היא תקון השמחה פני"ל וזהו גם כן בחינת קטרת. שהיה שם חלבנה, שמשם למדו רבותינו זכרונם לברכה צרוף פושעי ישראל בתפלה כי קטרת ישמח לב והיו מצרפין חלבנה דיקא כדי להכניס את בחינת היגון ואנחה שעל זה מרמז חלבנה שריחה רע, בתווד הקטרת שהם בחינת שמחה פני"ל כי היו עשרה סמני קטרת מלבד חלבנה כנגד עשרה מיני נגינה פני"ל והחלבנה מצטרפת גם כן זהו בחינת היגון ואנחה שנכנס גם כן בתווד השמחה פני"ל ועל-כן כל סדר התפלה כדי לעורר ולתקן השמחה בכל עולם ועולם. כי בעולם העשיה אומרים קטרת שהם בחינת שמחה פני"ל. ואחר כך פסוקי דזמרה עשרה הללויה בחינת יו"ד מיני נגינה ואחר כך קריאת שמע שהיא אמונה שמחה פני"ל וכו' גאלה פני"ל ואזי כשנתעורר השמחה אז עומדין להתפלל ואזי היא תכלית השמחה דהינו דבקות בהשם יתברך שזהו תכלית השמחה לשמח בו יתברך כי התפלה היא בחינת דבקות פי"דוע וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ערכין טז) קטרת מכפר על לשון הרע כי עקר

פגם לשון הרע שמוציא מוס בישראל ומקטרג עליו ועל-ידי זה יכול להרחיקו מן הקדשה ועל-כן החטא גדול מאד רחמנא לצלן כי השם יתברך חפץ חסד ורופה לקרב אפלו פושעי ישראל ולא לרחק כי אדרבא אנו צריכין דיקא להכניס בחינת העצבות בתוך השמחה פני"ל שזה בחינת לקרב דוקא הפושעי ישראל בתוך הקדשה פני"ל ועל-כן קטרת מכפר כי קטרת עם חלבנה מרמוז על צרוף וקרבת פושעי ישראל פני"ל ועל-כן הוא מכפר על לשון הרע פני"ל:

ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

קריאת שמע ג:

ענין קריאת שמע בפה דיקא שצריכין להוציא בפה דיקא שלש פעמים בכל יום אמונת היחוד דהינו שמע וברוך שם, ואין די במחשבה שבלב לבד כי אף-על-פי שמאמין באמת בו יתברך כראוי אף-על-פי-כן אין יוצא בזה ידי קריאת שמע כלל עד שיוציא בשפתיו שמע וברוך שם וכו' וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות טו) השמע לאזנד מה שאתה מוציא

אות א

על-פי מה שאמר רבנו זכרוננו לברכה במאמר "ויהי מקח-כי מרחמם ינהגם" בלקוטי תנינא סימן ז, והובא כבר כמה פעמים שעקר הרחמנות הוא להוציא ישראל עם קדוש מעוונות כי זה עקר הרחמנות דהינו להאיר בהם הדעת לדעת כי ה' הוא האלקים כי על-ידי הדעת הזה נצולין מעוונות כי אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות וכו' עין שם וכל אדם צריך לעסק בזה להאיר זה הדעת בעולם ואפלו כשמסתלק למעלה למעלה אין זה שלמות שיהיה למעלה לבד רק עקר השלמות הוא כשהוא למעלה למעלה שיוכל להאיר גם למטה בעולם הגשמי השפל כי זה עקר שעשויעו יתברך כשעולה למעלה העבודה של עולם הזה השפל, כמו שפתוב ואבית תהלה מגושי עפר מקרוצי חמר וכו' ועל-כן צריכין להניח בן ותלמיד כדי שישאר דעתו בעולם וכו' ועל-ידי זה זוכין למקיפים

שָׁהִם לְמַעַלָּה מֵהַזְמַן וְשֵׁם עֶקֶר סֵדֶר הַזְמַנִּים הוּא בְּבַחֲיִנַת מְקִיפִים שְׂיֵשׁ מְקִיפִים שָׁהִם בְּחִינַת יָמִים, וְיֵשׁ מְקִיפִים שָׁהִם בְּחִינַת שָׁנִים, בְּחִינַת תְּקוּפוֹת הַיָּמִים תְּקוּפוֹת הַשָּׁנִים וְזֶה בְּחִינַת שְׁפַע הַכֶּתֶר וְכוּ' וְצָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לוֹ בְּחִינַת 'כָּל' שְׂיֻכַּל לְהֵאִיר בְּדָרֵי מַעַלָּה וּבְדָרֵי מִטָּה בְּבַחֲיִנַת (דְּבָרֵי הַיָּמִים א כט) כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי-דְאָחִיד בְּשָׂמִיא וְאַרְעָא וְכוּ' לְהֵרָאוֹת לְדָרֵי מַעַלָּה שְׂאִין יוֹדְעִין כָּלֵל בְּהַשְׁגָּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת מָה חֲמִית וְכוּ' וּלְהַפְּדֵי לְדָרֵי מִטָּה הַמְּנַחִים לְמִטָּה מְאֹד לְהֵרָאוֹת לָהֶם שְׁהִי עֵמָס וְאַצְלָם וְכוּ' כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְכוּ' בְּחִינַת (יִשְׁעִיהָ כו) הַקִּיצוֹ וְרִנְנוֹ שׁוֹכְנֵי עֶפְרָא וְכוּ' וְזֶה בְּחִינַת הַשְּׁגָת בֵּן וְתַלְמִיד, בְּחִינַת אֶסְפָּקְלָרִיא הַמְּאִירָה וְאַסְפָּקְלָרִיא שְׂאִינָה מְאִירָה וְצָרִיךְ לְכַלֵּל הָעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹן בְּתַחֲתוֹן וְתַחֲתוֹן בְּעֲלִיוֹן כְּדֵי שְׂיִהְיֶה לָהֶם יִרְאָה וְכוּ' וְעַל-יַדֵּי כְּלָלִיוֹת בֵּן וְתַלְמִיד עַל-יַדֵּי זֶה זֹכֶה לְהֵאֲרֹת הַרְצוֹן בְּשַׁעַת אֲכִילָה בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר כג) כְּעַת יֹאמֵר לִיעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מָה פָּעַל אֵל וְכוּ' וְכוּ' כִּי הַמְּלָכוֹת מְקַבְּלוֹת הַפְּרִנָּסָה מֵהַיָּדִים שְׂיֵשׁ בָּיִם הַחֲכָמָה וְכוּ' עִין שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב הֵיטֵב:

אות ב

וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת שְׁמַע בְּפָה דְיִקְא שְׂצָרִיכִין לְפָרְסָם אֲמוּנָתָנוּ הַקְּדוּשָׁה בְּפָה דְיִקְא עַל-יַדֵּי אֲמִירַת קְרִיאַת שְׁמַע פְּעַמִּים בְּכָל יוֹם, זֶה בְּחִינַת וְאָבִיתָ תְהִלָּה מְגִישֵׁי עֶפְרָא מְקֻרְצֵי חֲמֹר וְכוּ' שְׁעֶקֶר תַּעֲנוּגְיוֹ וְשַׁעֲשׂוּעֵיוֹ יִתְבָּרַךְ כְּשִׂיּוֹדְעִין מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם הַשְּׁפָל וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לוֹמַר קְרִיאַת שְׁמַע בְּפָה דְיִקְא כְּדֵי לְפָרְסָם אֱלֻקוֹתוֹ בְּעוֹלָם הַשְּׁפָל כִּי עַל-יַדֵּי הַדְּבוּר קוֹרְאִין וּמְפָרְסְמִין אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ אֲפֹלוּ בְּפִנֵּי דָרֵי מִטָּה שְׂיִדְעוּ כָּלָם כִּי הִי הוּא הָאֱלֻקִּים כִּי הַדְּבוּר הוּא בְּבַחֲיִנַת כָּל הַנִּי"ל דְאָחִיד בְּשָׂמִיא וְאַרְעָא כְּמוֹ שְׂאֵמַר רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה בְּמִקּוֹם אַחַר (בְּסִימָן יא) שְׁהַדְּבוּר נִקְרָא צְפָרְתָא דְקָאֵי בֵּין שְׂמִיא לְאַרְעָא, זֶה בְּחִינַת כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי דְאָחִיד בְּשָׂמִיא וְאַרְעָא כִּי כָל הַנִּי"ל זֶה בְּחִינַת צְדִיק כְּיָדוּעַ וְכַמְבָּאָר בַּמֶּאֱמָר הַנִּי"ל וְאִיתָא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ וּמוּבָא בְּדָבָרֵי רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה (בְּסִימָן יב) פָּה אֲתִקְרִיאַת מְסֻטָּרָא דְצְדִיק נִמְצָא שְׁהַדְּבוּר הוּא בְּבַחֲיִנַת צְדִיק שְׁהוּא בְּחִינַת כָּל הַנִּי"ל דְאָחִיד בְּשָׂמִיא וְאַרְעָא, שְׂמֵאִיר בְּדָרֵי מַעַלָּה וְדָרֵי מִטָּה כְּנִי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת קְרִיאַת שְׁמַע בְּפָה כְּדֵי לְהֵאִיר הַדְּעַת הַזֶּה שֶׁל הַתְּגֻלוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּדָרֵי מַעַלָּה וְדָרֵי מִטָּה כְּנִי"ל וְהַעֲקֹר לְהֵאִיר בְּדָרֵי מִטָּה שְׂזֵה עֶקֶר שְׁעֲשׂוּעֵיוֹ כְּנִי"ל כִּי עַל-יַדֵּי הַדְּבוּר מְפָרְסְמִין וּמְגַלִּין אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם הַשְּׁפָל גַּם כֵּן שְׂזֵה עֶקֶר תַּעֲנוּגְיוֹ יִתְבָּרַךְ כְּנִי"ל כִּי הַדְּבוּר זֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים עא) יִמְלֵא פִי תְהִלָּתְךָ, בְּחִינַת (בְּרָאשִׁית א) וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ, בְּחִינַת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ דְּהִינוּ שְׂמִינִין אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם

הִזָּה שְׁאֵז הָעוֹלָם מִמֶּלֶא מִבְּנֵי אָדָם כְּמוֹ שְׂמִבְּאָר בַּמַּאֲמָר הַנִּיל:

אות ג

וְזֶה בְּחִינַת שְׁמֵעַ וּבְרוּךְ שֵׁם שְׁהֵם יְחִוּדָא עֲלָאָה וְיְחִוּדָא תַּתְּאָה כְּמוּבָא
בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה (בְּסִימָן יא) זֶה בְּחִינַת הַשְּׂגַת דְּרֵי מַעְלָה שֶׁהוּא
בְּחִינַת יְחִוּדָא עֲלָאָה שֶׁהוּא שְׁמֵעַ יִשְׂרָאֵל וְכוּי' ה' אֶחָד כִּי אֲחֻדּוּתוֹ יִתְבָּרַךְ
נֶעְלָם מֵעֵין כָּל דְּלִית מַחְשְׁבָה תְּפִיסָא בֵּיהַ כְּלָל וְזֶה בְּחִינַת הַשְּׂגַת דְּרֵי מַעְלָה
בְּחִינַת אֵיהַ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, בְּחִינַת מָה חֲמִית וְכוּי' וּבְרוּךְ שֵׁם זֶה בְּחִינַת
יְחִוּדָא תַּתְּאָה בְּחִינַת דְּרֵי מְטָה בְּחִינַת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ שְׁזֶה בְּחִינַת
מְלָכוּת כְּפִדּוּעַ בְּחִינַת בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ. כִּי מִצַּד הַנְּהַגַת מְלָכוּתוֹ אָנוּ
מְשִׁיגִין אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְיִוֹדְעִין מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כִּי יוֹדְעִין שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְלֵךְ
מְנַהֵיג וּמוֹשֵׁל. וְזֶה בְּחִינַת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ בְּחִינַת הַשְּׂגַת דְּרֵי מְטָה
שְׁזֶה בְּחִינַת בְּרוּךְ שֵׁם וְכוּי' כַּנִּיל וְצָרִיךְ לְכַלֵּל הָעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹן בְּתַחְתּוֹן
וְתַחְתּוֹן בְּעֲלִיוֹן וְזֶה בְּחִינַת שְׂצָרִיךְ לְאַרְכָּא בְּדִי דְאֶחָד כְּדִי שְׂיִמְלִיכְהוּ
לְמַעְלָה וּלְמַטָּה וּבְאַרְבַּע רוּחוֹת זֶה בְּחִינַת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ הֵינּוּ בְּחִינַת
כְּלָלִיּוֹת תַּחְתּוֹן בְּעֲלִיוֹן, תַּלְמִיד בְּבֵן שְׂיִהְיֶה נְכֹלֵל הַשְּׂגַת דְּרֵי מַעְלָה יְחִוּדָא
עֲלָאָה מִבְּחִינַת הַשְּׂגַת דְּרֵי מְטָה בְּחִינַת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּכְלָלִיּוֹת
עֲלִיוֹן בְּתַחְתּוֹן דְּהֵינּוּ שְׂיִהְיֶה נְכֹלֵל הַשְּׂגַת דְּרֵי מְטָה בְּחִינַת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ שְׁזֶה בְּחִינַת בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד מִבְּחִינַת דְּרֵי מַעְלָה
מִבְּחִינַת מָה וְכוּי' זֶה בְּחִינַת מָה שְׂאוּמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם
וָעֶד בְּלַחֲשׁ. זֶה בְּחִינַת שְׂתִיקָה בְּחִינַת הַשְּׂגַת דְּרֵי מַעְלָה בְּחִינַת מָה שֶׁהוּא
בְּחִינַת שְׂתִיקָה בְּחִינַת שְׂתוּקָה עָלֶה בְּמַחְשְׁבָה בְּחִינַת 'דִּיחְזִי לָן סְתֵרִיהַ
דְּאֶתְאֲמַר בְּלַחֲשׂא', הֵינּוּ בְּחִינַת הַשְּׂגָה עֲלִיוֹנָה בְּחִינַת מָה שְׂזֵאת הַהַשְּׂגָה
נִסְתָּרַת וְנֶעְלָמַת וְהִיא בְּבְחִינַת שְׂתִיקָה שְׁזֶה בְּחִינַת בְּלַחֲשׁ שְׂסָמוּךְ לְשְׂתִיקָה
בְּבְחִינַת דְּאֶתְאֲמַר בְּלַחֲשׂא וְכוּי' ל:

אות ד

וְזֶה בְּחִינַת רַמ"ח תְּבִין שְׂבִקְרִיאַת שְׁמֵעַ כִּי זֶה עֶקֶר הַרְחַמְנוּת לְזָכוֹת לְדַעַת
מְאֻלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְזֶה בְּחִינַת רַמ"ח מְצוּוֹת עֲשֵׂה שְׂבִתּוֹרָה כְּדִי לְהַשִּׁיג
וּלְדַעַת עַל יְדָם אֶת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ וְעַל-כֵּן רַח"ס אוֹתִיוֹת רַמ"ח כִּי

רמ"ח מצוות עשה זה עקר הרחמנות כנ"ל ואז כשמימיך את רמ"ח מצוות התורה אז נקראין אדם, כמו שכתוב (במדבר יט) זאת התורה אדם כי אם לאו חס ושלום הוא רק חיה בדמות אדם וזה עקר הרחמנות להשתדל שיהיה העולם מישוב מבני אדם כמבאר במאמר הנ"ל ועל-כן קריאת שמע שהיא התגלות אלקותו שזה עקר רחמנות כנ"ל על-כן יש בה רמ"ח תבין כנגד רמ"ח מצוות שהם בחינת רמ"ח איברים, כי זה עקר הרחמנות כנ"ל ועל-כן אנו מבקשין קדם קריאת שמע אבינו אב הרחמן המרחם רחם עלינו וכו' כי זה עקר הרחמנות לדעת ממנו יתברך ולקיים מצוותיו כנ"ל וזה שאומרים רחם עלינו ותן בלבנו בינה להבין ולהשפיל לשמע ללמד וללמד לשמר וכו' הינו בחינת הארת בן ותלמיד דהינו ללמד וללמד לגלות הדעת בעולם שזה עקר הרחמנות וזה בחינת קריאת שמע כנ"ל :

אות ה

ועל-כן צריכין לומר קריאת שמע בכל יום כי על-ידי קריאת שמע שהיא התגלות אלקותו יתברך שזה בחינת הארת בן ותלמיד כנ"ל על-ידי זה נמשכין המקיפין שהם למעלה מהזמן בחינת תקופות הימים תקופות השנים וזה עקר עבודתנו לקשר בחינת הזמן דהינו הימים והשנים לבחינת למעלה מהזמן על-כן צריכין לומר קריאת שמע בכל יום כדי שימשך בכל יום בחינת תקופות הימים הנ"ל כדי להעלות ולקשר היום לבחינת למעלה מהזמן לבחינת תקופות הימים כנ"ל וזה בחינת מה שאומרים קריאת שמע ביום הכפורים לעת ערב אחר נעילה כי יום הכפורים אז מוחלין העונות שזה עקר הרחמנות הנ"ל כשמשליכין המשאוי של עוונות מישאל ואז מאיר הדעת הנ"ל, בחינת הארת בן ותלמיד כמובן במאמר הנ"ל בענין חנכה עין שם ואז זוכין למקיפין שהם בחינת שפע הכתר כנ"ל וזה בחינת יום הכפורים בחינת כתר כידוע ועל-כן אז אומרים קריאת שמע מלבד הקריאת שמע של כל יום זה בחינת תקופות השנים שמקבלין ביום הכפורים המקיפין כנ"ל נמצא שאנו אומרים קריאת שמע בכל יום ובכל שנה דהינו ביום הכפורים כדי לקבל על-ידי זה בחינת תקופות הימים תקופות השנים כנ"ל. כי קריאת שמע היא בחינת הארת הדעת בחינת הארת בן ותלמיד כנ"ל וזה בחינת ושנתם לבניד וכו' ולמדתם אתם וכו' הנאמר בקריאת שמע בחינת הארת בן ותלמיד. כי גם התלמידים קרויים בנים כמו שפרש רש"י שם :

אות ו

ועל-ידי קריאת שמע שהיא בחינת הארת בן ותלמיד על -ידי זה מאיר הרצון על-ידי הפרנסה וזה בחינת אמת ויצוב שאומרים אחר קריאת שמע שאז מאיר הרצון בחינת היכל הרצון הוא בחינת אמת ויצוב וכו' כמובא בפונות כי על -ידי קריאת שמע שהיא בחינת הארת בן ותלמיד משם מקבל המלכות הפרנסה וזה בחינת ונתתי עשב וכו' ואכלת ושבעת הנאמר בקריאת שמע כי משם נמשך הפרנסה כמו שמבאר במאמר הנ"ל ועל-ידי הפרנסה מאיר הרצון וזה בחינת היכל הרצון שהוא בחינת ברפת אמת ויצוב שאומרים אחר קריאת שמע כנ"ל וזה בחינת קריעת ים סוף שמזכירין בברפת אמת ויצוב שהוא בחינת רצון כנ"ל בבחינת קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף כי הפרנסה נמשך מים החכמה שמשם מקבלת המלכות הפרנסה כנ"ל במאמר הנ"ל ועל-כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים קיח) קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף כי התגלות ים החכמה זה בחינת קריעת ים סוף שאז נבקעו כל מעינות החכמה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מכלתא בשלח) ראתה שפחה על הים וכו' עוללים ויונקים אמרו זה אלי וכו' (סוטה ל) כי אז נתגלה אלקותו מאד מאד וכל המים הזדונים נתגרשו ולא יכלו לשלט על ישראל הינו כל החטאים ועוונות שהם בחינת מים הזדונים נכנעו ונתבטלו אז ולא היה להם שום שליטה על ישראל וזה בחינת רחמנות הנ"ל להציל ישראל מעוונות ולהאיר בהם הדעת של השגת אלקותו יתברך כנ"ל וזה ממש בחינת קריעת ים סוף שנתגרשו המים הזדונים שהם כל החטאים כנ"ל ונבקע ים החכמה ונתגלה הדעת כי ה' הוא האלהים בחינת זה אלי וכו' כנ"ל וזה בחינת ים החכמה שנוזר במאמר הנ"ל בחינת זה הים גדול ורחב ידים שמשם מקבלת המלכות את הפרנסה וזה בחינת קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף כי משם מקבלת המלכות הפרנסה כנ"ל ועל-כן אחר קריאת שמע אומרים אמת ויצוב שהוא בחינת רצון כנ"ל ואז מזכירין קריעת ים סוף כמו שמתפללין וים סוף להם בקעת וכו' לך ענו שירה וכו' זה בחינת הארת הרצון שמאיר על-ידי הפרנסה שנמשך מבחינת הארת בן ותלמיד שהוא בחינת קריאת שמע כנ"ל:

אות ז

וְזֶה שֶׁנִּתְּנָה הַתְּנָא סִימָן (בְּרִכּוֹת ב) מֵאִימְתֵי קוֹרִין אֶת שְׁמַע בְּעֶרְבֵית מִשְׁעָה שֶׁהַכֹּהֲנִים נִכְנָסִים לֶאֱכֹל בְּתֵרוּמָתוֹ וְנִתְּנָה הַסִּימָן לְזִמּוֹן קְרִיאַת שְׁמַע מִשְׁעַת אֲכִילָה כִּי קְרִיעַת שְׁמַע הוּא בְּחִינַת הָאֶרֶת בֵּן וְתַלְמִיד שְׁעַל-יָדַי זֶה מֵאִיר הָרָצוֹן בְּשַׁעַת אֲכִילָה כַּנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת לֶאֱכֹל בְּתֵרוּמָתוֹ דִּיקָא כִּי אֲכִילַת תְּרוּמָה זֶה בְּחִינַת הָאֶרֶת הָרָצוֹן בְּשַׁעַת אֲכִילָה שֶׁהוּא בְּחִינַת מַה כַּנִּי"ל שֶׁזֶה בְּחִינַת תְּרוּמָה שְׁאִין לָהּ שְׁעוֹר בְּחִינַת מִי"ה בְּחִינַת תְּרוּמָה וּמַחֲמַת שְׁאֲנוּ צְרִיכִין שְׂיִהְיֶה אֲכִילַתְנוּ בְּבַחֲינָה זוֹ שְׁמֵאִיר בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה הָאֶרֶת הָרָצוֹן עַל-כֵּן אֲנוּ צְרִיכִין לְפָרֵשׁ קֹדֶם הָאֲכִילָה תְּרוּמָה וְחֻלָּה לְכַהֵן שֶׁהֵם בְּחִינַת מִי"ה כִּי אֵין לָהֶם שְׁעוֹר כְּדֵי שְׂיִאִיר בְּהָאֲכִילָה הָאֶרֶת הָרָצוֹן כַּנִּי"ל. וְעַל-כֵּן נִתְּנָה הַתְּנָא סִימָן לְקְרִיאַת שְׁמַע מִשְׁעַת אֲכִילַת תְּרוּמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת הָרָצוֹן שְׁמַתְגַּלְהָ בְּשַׁעַת אֲכִילָה וְכוּ' כַּנִּי"ל וְכֵן בְּבְרִיתָא שְׁאָר הַתְּנָאִים רַבִּם נִתְּנוּ סִימָן מִשְׁעַת אֲכִילָה מִשְׁעָה שְׁהֶעֱנִי אוֹכֵל פֶּתוֹ וְכוּ' (שָׁם) כִּי קְרִיאַת שְׁמַע הוּא בְּחִינַת הָאֶרֶת בֵּן וְתַלְמִיד שְׁעַל-יָדַי זֶה מֵאִיר הָרָצוֹן בְּשַׁעַת אֲכִילָה כַּנִּי"ל :

אות ח

וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְקִרְוֹת קְרִיאַת שְׁמַע בְּלִילָה וּבִיּוֹם כָּמוֹ שֶׁכְּתוּב וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ כִּי יוֹם וְלִילָה זֶה בְּחִינַת אֶסְפִּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה וְאֶסְפִּקְלָרְיָא שְׁאִינְהָ מְאִירָה שֶׁהֵם בְּחִינַת הַשְּׁגָת בֵּן וְתַלְמִיד שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קְרִיאַת שְׁמַע כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן זִמּוֹן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל לִילָה זְמַנָּה כָּל הַלִּילָה אֲבָל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל יוֹם אֵין זְמַנָּה רַק בְּשַׁעַת מִיחֻדָּת עַד רְבִיעַ הַיּוֹם, כִּי הַלִּילָה שֶׁהִיא בְּחִינַת אֶסְפִּקְלָרְיָא שְׁאִינְהָ מְאִירָה בְּחִינַת הַשְּׁגָת דְּרִי מְטָה הִיא בְּחִינַת הַהֲשָׁגָה שֶׁל מְלֹא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעַל-כֵּן זְמַנָּה כָּל הַלִּילָה, אֲבָל הַיּוֹם שֶׁהוּא גְבוּהָ יוֹתֵר בְּחִינַת אֶסְפִּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה בְּחִינַת הַשְּׁגָת דְּרִי מְעַלָּה בְּחִינַת אֵינָה מְקוּם כְּבוֹדוֹ בְּחִינַת מִי"ה וְעַל-כֵּן שָׁם דִּיקָא אֵין נִתְגַּלְהָ אֱלֻקוֹתוֹ וְתַבְרָךְ כָּל כֹּף וְעַל-כֵּן אֵין זְמַנָּה כָּל הַיּוֹם כָּמוֹ בְּלִילָה רַק בְּשַׁעַת מִיחֻדָּת כִּי אֵז הוּא בְּבַחֲינַת אֵינָה וְאֵין נִתְגַּלְהָ אֱלֻקוֹתוֹ כָּל כֹּף בְּבַחֲינַת מְלֹא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ רַק בְּבַחֲינַת אֵינָה שֶׁהוּא הַשְּׁגָת דְּרִי מְעַלָּה וְעַל-כֵּן אֵין זְמַנָּה כִּי אִם מְעַט אֲבָל בְּלִילָה בְּחִינַת דְּרִי מְטָה הוּא בְּחִינַת מְלֹא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ וְעַל-כֵּן בְּכָל הַלִּילָה כְּלָה הִיא זִמּוֹן קְרִיאַת שְׁמַע כִּי דִּיקָא בְּבַחֲינַת דְּרִי מְטָה מְגִלִין אֱלֻקוֹתוֹ וְתַבְרָךְ בְּחִינַת מְלֹא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ כַּנִּי"ל :

אות ט

כי עקר קריאת שמע הוא בשביל בחינת דרי מטה פני"ל. כדי לעורר מהשנה שוכני עפר בבחינת הקיצו ורננו שוכני עפר פני"ל במאמר הנ"ל ועל-כן נתנה התורה הסימן של זמן קריאת שמע בשכבד ובקומד כי זה עקר בחינת קריאת שמע להתעורר מהשנה פני"ל ועל-כן עקר זמן קריאת שמע של לילה ושל יום זמן שניהם הוא מתחלת השכיבה עד הסוף. דהינו עד זמן קימה ביום שהוא בסוף שלש שעות ביום שכן דרך בני מלכים לעמד בשלש שעות ביום (שם ט) נמצא שכל זמן קריאת שמע של לילה ויום הוא רק מתחלת השכיבה עד הסוף. כי זה עקר בחינת קריאת שמע כדי לעורר דרי מטה מבחינת שנה לגלות להם כי ה' עמם בבחינת הקיצו ורננו שוכני עפר כי מלא כל הארץ כבודו וזה בחינת קריאת שמע בפה דוקא פני"ל:

אות י

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ולמדו שני למודים מתבת שמע כי דרשו שמע השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיה (ברכות טו) וגם דרשו שמע בכל לשון שאתה שומע (שם יג) שמתר לומר קריאת שמע בכל שבעים לשונות כי שניהם אחד כי קריאת שמע בפה בחינת השמע לאזניך הוא כדי לפרסם אלקותו בפני כל דרי מטה פני"ל וזהו בעצמו בחינת שמע בכל לשון וכי דהינו שיכולין לגלות אלקותו ותברך אפלו בכל לשונות הגוים כי מלא כל הארץ כבודו, וזהו בעצמו בחינת הנ"ל בחינת השגת דרי מטה בחינת הקיצו ורננו שוכני עפר שלא יהיו מיאשין עצמן כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל כי אפלו כשנופל למקום שנופל חס ושלום שזה בחינת לשונות הגוים שהם בחינת כל התאוות רעות וכי ואף-על-פי-כן יכולין לגלות אלקותו גם שם בבחינת הקיצו ורננו שוכני עפר על-ידי בחינת כל שהוא בחינת קריאת שמע בפה פני"ל בחינת השמע לאזניך וכי. וזהו בעצמו בחינת שמע בכל לשון, כי מלא כל הארץ כבודו ולית אתר פנוי מיניה וכי פני"ל:

ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

קריאת שמע ד:

ענין קריאת שמע בזמנה דוקא וזמן קריאת שמע של לילה הוא כל הלילה
וזמן קריאת שמע של שחרית הוא רק עד שלש שעות וענין מה שקבעו
ברכת המאורות בקריאת שמע:

אות א

על-פי התורה 'בקרוב עלי מרעים' וכו' בלקוטי הראשון בסימן לו עין שם
כל התורה מרישא לסיפא והובאה לעיל בהלכות ברכות התורה והלכות
פסח:

והנה בהתורה הנ"ל מבאר ששני הפסוקים של קריאת שמע וברוך שם
מסגלים לבטל על ידם הרהורי נאוף עין שם. ועל-ידי התורה נמשכין
נשמות חדשות לכל אחד מהשומעין וכו' אך כל אחד מקבל את התורה
כפי הכלי שלו כפי תפיסת המחין שלו שהוא כפי תקון הברית דזה הוא
כלל גדול. שאי אפשר לשום אדם להשיג ולתפס בדבורו של הצדיק אם
לא שתקן תחלה אות ברית קדש כראוי וכו' ואזי המחין שלו בשלמות,
ויכול להבין דבורו של הצדיק וכו' כי מפי עליון לא תצא כי אם אור פשוט
אך לפי בחינת הכלי המקבל את האור כך נצטיר האור בתוכו אם הכלי
הוא בשלמות אזי נצטיר האור לברכה ומקבל האור בבחינת מאורות
מלא וכו'. ולהפך להפך חס ושלוש וכו' כי האור הפשוט הבא מלעיל הוא
בחינת קמיץ וסתים אך לפי בחינת כלי המקבלים הוא בחינת צירי
שנצטיר האור לפי בחינת הכלי ועל-כן פתיב בבלעם (במדבר כג) הנה ברך
לקחתי בקמץ וברך ולא אשיבנה בצירי כי אפלו הלקיחה שהוא אז
בבחינת קמיץ וסתים הוא בבחינת ברך ראיה לזה כי הוא היה רוצה
להצטיר לפי בחינת הכלי שלו שהוא בחינת קללה, ולא היה יכול להשיב
ולצרף ולהצטיר כלל לפי בחינתו וזה וברך ולא אשיבנה ומפני שהיה
בשעת לקיחה בבחינת ברך ומפני מה לפי שהעיד עליהם הכתוב שבטי יה
בחינת שמירת הברית וכו' עין שם כל זה היטב:

אות ב

וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת שְׁמַע בְּעוֹנְתָהּ שֶׁהִיא יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. כִּי עֵקֶר יְסוּד
כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה הִיא הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא מְצוֹת קְרִיאַת שְׁמַע כְּמוֹ
שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קִיט) כָּל מְצוֹתֶיךָ אֱמוּנָה וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ (מִכּוֹת כּד) בָּא
חִבְקוּק וְהַעֲמִידֵן עַל אַחַת וְצַדִּיק בְּאֱמוּנָתוֹ יַחֲיֶה כִּי מִבְּאֵר לְעֵיל בְּהַתּוֹרָה
הַנִּי"ל, שֶׁאֵין לָנוּ שׁוּם תְּפִיסָה בְּהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כִּי אִם כְּפִי תִקּוּן הַבְּרִית,
שֶׁהוּא תִקּוּן כְּלֵי הַמַּחֲיוֹן שֶׁאֵז מְקַבֵּל הָאוֹר בְּבְחִינַת בְּרָכָה, בְּבְחִינַת סֵם
חַיִּים בְּבְחִינַת צַדִּיקִים יִלְכוּ בָּם אֲבָל לְהַפְּדָה כְּשֶׁלֹּא תִקּוּן הַבְּרִית עֲדִין אֵז חֵס
וְשְׁלוֹם אֵינּוּ יָכוֹל לְקַבֵּל הָאוֹר בְּבְחִינַת בְּרָכָה, וְנִצְטִיר הָאוֹר לְהַפְּדָה חֵס
וְשְׁלוֹם וְלִכְאוּרָה לֹא שֶׁבִקְתָּ חַיִּי לְכָל בְּרִיָּה כִּי אִם כֵּן מֵה יַעֲשׂוּ הַמּוֹן עִם
שְׂרָבִים אֵינֶם בְּכָלֵל תִּקּוּן הַבְּרִית בְּשִׁלְמוֹת כִּי זְעִירִין אֲנוּן בְּכָל דּוֹר שֶׁזּוֹכִין
לְתִקּוּן הַבְּרִית בְּשִׁלְמוֹת וְאִם כֵּן זָכָה שֶׁלֹּא זֶה עֲדִין לְתִקּוּן הַבְּרִית. אִם כֵּן
חֵס וְשְׁלוֹם אֶפֶס תִּקְוָה כִּי אֵינּוּ יָכוֹל לְקַבֵּל שׁוּם עֲצָה מִהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
מֵאַחַר שֶׁהַמַּחֲיוֹן שֶׁלּוֹ אֵינֶם מְתַקְנִים עַל-יְדֵי פְגָם הַבְּרִית שֶׁפָּגַם וְאֲדַרְבָּא לֹא
זָכָה נַעֲשֶׂה לוֹ סֵם מְוֹת חֵס וְשְׁלוֹם כִּי נִצְטִיר אֶצְלוֹ הָאוֹר בְּהַפְּדָה לְפִי פְגָם
הַכְּלִים שֶׁל הַמַּחֲיוֹן שֶׁלּוֹ וְאִם כֵּן מֵה יַפְעֵל בְּעֵסֶק הַתּוֹרָה וְכֵן אֶפְלוּ כְּשֶׁיָּבֹאוּ
לְהַצְדִּיק וְהַצְדִּיק יִגְלֶה לוֹ תּוֹרָה וּמוֹסֵר מֵה יוֹעִיל לוֹ. אֲדַרְבָּא יוֹכֵל לְקַלְקֵל
לוֹ יוֹתֵר חֵס וְשְׁלוֹם מִחֲמַת שֶׁתְּפִיסַת הַמַּחֲיוֹן שֶׁלּוֹ הֵם פְּגוּמִים עַל-יְדֵי פְגָם
הַבְּרִית וְאֵזִי אֵינּוּ יָכוֹל לְתַפֵּס דְּבוּרוֹ שֶׁל הַצְדִּיק, רַק אֲדַרְבָּא נִצְטִיר אֶצְלוֹ
לְהַפְּדָה, בְּחִינַת לֹא זָכָה וְכוּ' כְּמִבְּאֵר שֶׁם הֵיטֵב בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְאִם כֵּן נִפְל
פְּתָא בְּבִירָא וּמֵה הוֹעִילוּ חֲכָמִים בְּתִקְנָתָן שְׁעוֹסִקִין כָּל יְמֵיהֶם לְתִקּוּן
נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת תּוֹרָתָם הַקְּדוּשָׁה וְעֵקֶר תִּקּוּן נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל
הוּא לְהוֹצִיאֵם מִפְּגָם הַבְּרִית, שֶׁזֶּוּ יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה כִּיִּדּוּעַ וְאִידָּ אֶפְשֵׁר
לְתִקּוּן עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה אֶת אוֹתָן שֶׁפָּגְמוּ בְּבִרִית קְדֻשָׁה, מֵאַחַר שֶׁאֵין לָהֶם
יְכָלֵת לְתַפֵּס דְּבוּרוֹ שֶׁל הַצְדִּיק וְכוּ' אֲדַרְבָּא נִצְטִיר אֶצְלָם אוֹר הַתּוֹרָה שֶׁל
הַצְדִּיק לְהַפְּדָה חֵס וְשְׁלוֹם בְּבְחִינַת לֹא זָכָה וְכוּ' כְּנִי"ל:

אות ג

אִדָּ בְּאֵמַת יֵשׁ בְּעֵנִין זֶה דְּבָרִים גְּנוּזִים הַרְבֵּה וְכֹאֲשֶׁר הִבְנֵנוּ מִפִּי הַקְּדוֹשׁ
כְּמִבְּאֵר בְּדְבָרָיו שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה צְרִיךְ הַצְדִּיק לְפַעֲמִים לְהַלְבִּישׁ תּוֹרָתוֹ בְּכִמָּה
בְּחִינּוֹת לְפַעֲמִים מְלַבִּישׁ תּוֹרָתוֹ בְּסַפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת וְשִׁיחוֹת חֲלִין וְלְפַעֲמִים
מְלַבִּישׁ זֹאת הַתּוֹרָה בְּתוֹרָה אַחֲרָת וְכוּ' הַכֹּל בְּאֶפֶן כְּדִי שִׁיּוּכְלוּ גַם הַפְּגוּמִים
לְקַבֵּל בְּדֶרֶךְ נִפְלָא הַתְּגַלּוֹת הַעֲצוֹת אִידָּ לְזָכוֹת לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו וְתִבְרָךְ
מִמְּקוֹם שֶׁהֵם

אות ד

ועקר העצה לכל זה עקר הוא האמונה הקדושה שהוא בחינת שמע ישראל וברוך שם כי על-ידי אמירת שמע ישראל וברוך שם זוכין להנצל מהרהורי נאוף פני"ל נמצא ששמע ישראל וכו' הוא בחינת תקון הברית שהוא תקון המחין שהם הפלים לציר האור לברכה וכו' פני"ל (וכמבאר בפניות שעקר המחין נמשכין על-ידי קריאת שמע הינו פני"ל כי קריאת שמע הוא תקון המחין) ועל-כן על-ידי האמונה הקדושה שהיא קריאת שמע על-ידי זה יכולים לציר האור לברכה ואז יכולים לעסק בתורה ולקבל עצות מתורתו של הצדיק האמת כי נצטיר האור לטובה ולברכה על-ידי האמונה הקדושה שהוא שמע וברוך שם, שהם בחינת תקון הברית פני"ל:

אות ה

כי עקר הוא האמונה פני"ל הן בכלליות התורה והן בפרטיות בכל דור ודור שצריכין להתקרב להצדיק האמת שבכל דור ודור, העקר הוא האמונה שצריך לבטל דעתו לגמרי כאלו אין לו שום דעת עצמו כלל ויסתכל רק על האמת לאמתו וימשך עצמו רק אל האמת שהוא בחינת אמונה ולא יטעה את עצמו ואז בודאי יזכה לקבל עצות קדושות ותקון גדול מהצדיק ותורתו אף-על-פי שלא תקן בריתו עדין ואין המוח שלו בשלמות והעקר שיכיר את מקומו וידע זאת בעצמו איך המוח שלו אינו מתקן כראוי מחמת פגם הברית שלו כפי מה שיודע בנפשו ועל-כן הוא צריך לבטל דעת עצמו לגמרי וכשבא אל הצדיק יטה דעתו רק על האמת לאמתו וכן כשעוסק בתורה יבטל בכל פעם הערמימיות שנכנס בתוכו ויבקש מהשם יתברך שיגלה לו נקודת האמת בכל פעם שידע תמיד בכל עת איך להתנהג באמת לאמתו ואם יבוא על דעתו איזה קשיא על הצדיק או על התורה או על השם יתברך יבטל דעתו ויאמר בלבו מי אני ומה דעתי וחכמתי שיהיה קשה לי איזה קשיא על השלם בדעת, כי הלא אני יודע בעצמי שדעתי עכורה ופגומה מאד על-ידי פגם הברית שלא זכיתי עדין לתקן. ויבטל דעתו לגמרי ויסמוך עצמו רק על אמונה וימסר לבו להשם יתברך ולצדיקי אמת ולתורתם הקדושה שיוליכו אותו בדרך האמת כרצונם ואז יזכה שיאיר לו האמת בכל עת. ויזכה לציר ולקבל אור תורתם בבחינת ברכה אף על-פי שלא זכה עדין לתקון הברית כי אמונה עולה על הכל כי על-ידי האמונה הוא נכלל בהשם יתברך ובהצדיקים שמאמין בהם

וּבִתְוֹרַתָּם וְאִזּוּ הֵם בְּעֶצְמָם מְצִיִּים לוֹ הָאֹר לְבָרְכָה. וּמְשִׁיכִין לוֹ אֹר
מִתְקֵן וּמְצִיר בְּבַחֲיַת בְּרָכָה מְלַמְעֵלָה קֹדֶם שְׂיִוְרַד אֱלֹיו וְאִזּוּ אֵין הַפְּלִים
פְּגוּמִים שְׁלוֹ יְכוּלִים לְקַלְקֵל הָאֹר חֵס וְשְׁלוֹם לְצִירוֹ בְּהַפֵּךְ כִּי כָּבֵר נְצֻטִיר
הָאֹר לְמַעֲלָה בְּבַחֲיַת בְּרָכָה :

אות ו

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׁמַבְאָר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל עַל פְּסוּק הִנֵּה בְּרַךְ לְקַחְתִּי וּבְרַךְ
וְלֹא אֲשִׁיבְנָה שְׁבַלְעִים הִיָּה רוּצָה לְצִיר הָאֹר לְפִי בְּחִינַתוֹ לְקַלְקֵל חֵס וְשְׁלוֹם
(דְּבָרִים כג) וְלֹא אָבָה ה' אֱלֹקֵיךָ לְשַׁמֵּעַ אֶל בְּלַעַם וַיִּהְיֶה ה' אֱלֹקֵיךָ לְךָ אֵת
הַקְּלָלָה לְבָרְכָה כִּי נְצֻטִיר הָאֹר מְלַמְעֵלָה בְּשַׁעַת הַלְקִיחָה בְּבַחֲיַת בְּרָכָה
כְּמַבְאָר שֶׁם וְכַל זֶה זֹכִין עַל-יְדֵי אֱמוּנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת קְרִיאת שְׁמַע כִּי עַל-
יְדֵי קְרִיאת שְׁמַע אֱמוּנָה שְׁמַאֲמִינִים בּוֹ יִתְבַּרַךְ וְאוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה'
אֱלֹקֵינוּ ה' אֶחָד וְכוּ' וְעַל-יְדֵי זֶה נִכְלָלִים בְּאַחֲדוּתוֹ וְיִתְבַּרַךְ וּכְשֶׁנִּכְלָל לְמַעֲלָה
בּוֹ יִתְבַּרַךְ אִזּוּ זֹכָה לְצִיר הָאֹר לְמַעֲלָה בְּבַחֲיַת בְּרָכָה קֹדֶם שְׂיִרַד לְמַטָּה
שְׁזָהוּ בְּחִינַת בְּרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וְעַד שְׁאוּמְרִים תִּכְף אַחַר
קְרִיאת שְׁמַע כְּדִי לְצִיר הָאֹר בְּבַחֲיַת בְּרוּךְ תִּכְף וּמִיָּד אַחַר שְׁנִכְלָלִים
בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְבַּרַךְ כִּי אִזּוּ זֹכִין לְצִיר הָאֹר לְמַעֲלָה תִּכְף וּמִיָּד כְּשֶׁנִּמְשָׁךְ
מִהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ בְּעֶצְמוֹ קֹדֶם שְׂיִתְחִיל לִירַד לְכָל הָעוֹלָמוֹת, לְצִירוֹ שֶׁם
בְּבַחֲיַת בְּרוּךְ וְאִזּוּ כְּשֶׁנְּצֻטִיר לְמַעֲלָה בְּבַחֲיַת בְּרוּךְ אִזּוּ אֵין כְּלֵי הַמַּחֲסִין
שְׁלַמְטָה אֶף עַל-פִּי שֶׁהֵם פְּגוּמִין אֵין יְכוּלִים לְקַלְקֵל הָאֹר לְצִירוֹ לְהַפֵּךְ חֵס
וְשְׁלוֹם כִּי כָּבֵר נְצֻטִיר לְמַעֲלָה בְּחִינַת בְּרָכָה כְּנִי"ל שְׁזָהוּ בְּחִינַת מַה שְּׁבַלְעִים
לֹא הִיָּה יְכוּל לְשַׁנּוֹת לְצִיר הָאֹר לְקַלְקֵל חֵס וְשְׁלוֹם אֶף עַל-פִּי שְׁכָלִיו הָיוּ
פְּגוּמִים מְאֹד מְאֹד כִּי הִיָּה מְשַׁקֵּעַ בְּתַאֲוֹת נְאוּף מְאֹד מְאֹד. אֶף עַל-פִּי-כֵן
לֹא הִיָּה יְכוּל לְשַׁנּוֹת לְצִיר הָאֹר לְהַפֵּךְ חֵס וְשְׁלוֹם מַחֲמַת שְׁהַלְקִיחָה
בְּעֶצְמָה הִיָּה בְּבַחֲיַת בְּרַךְ כְּנִי"ל. שְׁזָהוּ בְּחִינַת הִנֵּה בְּרַךְ לְקַחְתִּי וּבְרַךְ וְלֹא
אֲשִׁיבְנָה כִּי נְצֻטִיר הָאֹר לְמַעֲלָה בְּמִקּוֹם הַלְקִיחָה בְּבַחֲיַת בְּרַךְ כְּנִי"ל. וְזֶה
הִיָּה תִּכְף הַנֵּס שְׁעָשָׂה הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ אִזּוּ בִּימֵי בְּלַעַם הַרְשָׁע שְׁהָיוּ אִזּוּ יִשְׂרָאֵל
בְּסַכְּנָה גְּדוֹלָה מְאֹד כִּיִּדוּעַ וּכְמוֹ כֵּן בְּכָל אֲדָם כְּשִׂיּוּדַע בְּעֶצְמוֹ שְׁמַחוּ אֵינוּ
בְּשְׁלָמוֹת כִּי לֹא זָכָה לְתַקּוּן הַבְּרִית עֲדִין וְכַל מַה שְּׁיִרְצָה לִילָךְ עַל-פִּי
חֲכָמָתוֹ יוּכַל לְקַלְקֵל יוֹתֵר חֵס וְשְׁלוֹם כְּנִי"ל עַל-כֵּן עֵקֶר הָעֵצָה הִיא הָאֱמוּנָה
שְׁעַל-יְדֵי הָאֱמוּנָה עוֹבְרִים עַל כָּל הַחֲכָמוֹת וְנִכְלָלִים בְּהָאֲמֹת בְּעֶצְם דְּהֵיִנוּ
בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ וּבְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים שְׁמַאֲמִין בָּהֶם וּבִתְוֹרַתָּם הָאֲמִתִּית וְאִזּוּ
עַל-יְדֵי תִּכְף הָאֱמוּנָה שְׁלוֹ שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִכְלָל בָּהֶם עַל-יְדֵי זֶה נְצֻטִיר אֲצִלוֹ
הָאֹר לְבָרְכָה לְמַעֲלָה עַד שְׁאֵינוּ יְכוּל לְהַתְקַלְקֵל לְמַטָּה חֵס וְשְׁלוֹם עַל-יְדֵי
פְּגָם כְּלֵי הַמַּחֲסִין שְׁלוֹ עַל-יְדֵי פְּגָם הַבְּרִית כְּנִי"ל אֲלֵא אֲדַרְבָּא עַל-יְדֵי
שְׁמַמְשִׁיךְ הָאֹר מְצִיר מְלַמְעֵלָה בְּבַחֲיַת בְּרָכָה כְּנִי"ל אִזּוּ זֶה הָאֹר הַמְצִיר

מלמעלה בבחינת ברכה מברר ומתקן ומזכך הכלים שלו דהינו המחין וזוהי על-ידי זה לתקון הברית וזה בעצמו בחינת מה שאמר רבנו זכרוננו לברכה בהתורה הנ"ל שאמירת שמע וברוך שם הם מסגלים לתקון הברית הינו פנ"ל כי שמע וברוך שם שהוא עקר באמונה הקדושה על-ידי זה נכללים בו יתברך. ומצירים האור למעלה בבחינת ברוך וכו' פנ"ל ואז על-ידי זה נתברך הכלי המחין שלו ונזדככים וזוכים לקבל עצות קדושות אמתיות ונתתקנים על-ידי זה שזהו בחינת תקון הברית שהוא תקון המחין פנ"ל:

אות ז

וזהו בחינת זמן קריאת שמע שצריכין לקרות קריאת שמע בעונתה דיקא וזמן קריאת שמע של לילה הוא כל הלילה וזמן קריאת שמע של יום הוא רק עד שלש שעות כי כתיב (ישעיה מה) יוצר אור ובורא חשך עושה שלום וכו' ואינא בפונות שיצירה נקרא אור ובריאה שהוא למעלה יותר הוא בחינת חשך מחמת עמק המשג מחמת שבריאה גבוה יותר ואין לנו השגה שם על-כן נקרא בריאה חשך אצלנו. בחינת ובורא חשך אבל יצירה מושג לנו יותר על-כן נקרא אור בחינת יוצר אור וכשאין יכולין להשיג האור דהינו בבחינת בריאה שהוא בחינת חשך עדין האור בבחינת קמץ בחינת קמיץ וסתים כי אין לנו בו שום תפיסה ואחר כך כשיורד האור ונצטיר למטה בבחינת צירי זה בחינת עקר האור בחינת יוצר אור פנ"ל כי ענין הנ"ל של בחינת קמץ וצירי דהינו מה שהאור שלמעלה הוא בבחינת קמיץ וסתים. ולמטה נצטיר האור פנ"ל זאת הבחינה הוא בכל העולמות ובכל המדרגות כי אור העולם והמדרגה שלמעלה היא בבחינת קמיץ וסתים לגבי העולם והמדרגה שלמטה ממנו. וכשרוצין להמשיך האור מאותו העולם והמדרגה שלמעלה, לעולם ומדרגה שתחתיו צריכין לצירו לפי העולם שתחתיו כי האור שבעולם הגבוה ממנו הוא בבחינת קמיץ וסתים נגדו אף על-פי ששם במקומו בעולם שלמעלה הוא מציר בבחינת ציור ועל-כן בריאה נגד יצירה הוא בבחינת חשך מחמת שאין משיגין אותו האור שיש שם, שזהו בחינת קמיץ וסתים נגד יצירה ועקר חשכת לילה ממש נמשך מבחינת החשך הזה מבחינת האור שאין יכולין להשיגו שהוא בחינת קמיץ וסתים כי על חשכת לילה אנו מברכין ובורא חשך כי משם נמשך החשך הינו כי הלילה קדמה ליום בסדר בריאה כמו שכתוב (בראשית א) ויהי ערב ויהי בקר על-כן בכניסת הלילה אז כשמתחיל האור והשפע הששך לאותו היום לירד ממקום שיורד, אז האור עדין בלי ציור שצריך להצטיר בזה העולם ומחמת זה אין יכולין לקבלו ולראותו ומזה נמשך חשכת לילה אבל ביום אז הוא עקר כניסת המחין, ואז נצטיר האור

בבחינת הציור של האור השייך לזה העולם, ומזה מאיר היום נמצא שחשכת לילה הוא עדין בבחינת קדם הציור של האור שזה הוא בחינת קמיץ וסתים, ועל-כן זמן קריאת שמע של לילה כל הלילה כי עקר קריאת שמע הוא לתקן כלי המחין לציור האור לברכה וזה נמשך כל הלילה כי כל הלילה צריכין לציור האור למעלה בבחינת ברכה כי בלילה האור עדין בלי ציור השייך למטה כנ"ל אבל ביום אין זמן קריאת שמע רק בתחלת היום בעת שמתחיל להאיר היום. דהינו עד הג' החמה לרבי יהושע ולחכמים יותר קצת (ברכות ט) הינו שאין זמן קריאת שמע של יום כי אם בכניסתו שאז נכנס אור יום ומתחיל להצטיר למטה אז צריכין לקרות קריאת שמע כדי לציור האור למעלה בבחינת ברכה קדם שיירד למטה כנ"ל אבל אחר כך פשכבר נשלם אור יום לירד למטה דהינו אחר שלש שעות פשכבר האיר היום בשלמות אז אין זמן קריאת שמע כלל כי כבר נצטיר האור למטה ומאי דהנה הנה ועל-כן כבר עבר זמן קריאת שמע כי עקר קריאת שמע הוא לציור האור קדם שנגמר לירד ולהצטיר למטה שזהו כל הלילה שאז הוא בחינת חשך שנמשך מבחינת קמיץ מקדם הציור כנ"ל וכן בכניסת היום שאז מתחיל להאיר היום ועדין לא נגמר אור היום בשלמות כנראה בחוש שאור יום הולך ואור עד איזה שעות על היום כמו שכתוב (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור וכו' וכל אלו השעות דהינו שלש שעות שהם זמן קריאת שמע אז עדין האור של יום יורד ומצטיר על-כן אז הוא זמן קריאת שמע עדין לציור האור למעלה בבחינת ברכה קדם שנצטיר לגמרי למטה אבל אחר כך פשכבר נגמר להצטיר למטה כבר עבר זמן קריאת שמע כי מאי דהנה הנה כנ"ל:

אות ח

וזהו הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם הקורא בתורה הינו אף-על-פי שאין לו שכר קריאת שמע בעונתה, על כל פנים שכר עסק התורה אינו מפסיד כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם) הינו אף על-פי שהתקון של קריאת שמע כבר עבר, דהינו לציור האור למעלה קדם שיירד למטה כדי שיהיה מבטח שהאור יציר בבחינת ברכה כנ"ל שזה נעשה על-ידי קריאת שמע כנ"ל אבל על כל פנים בקורא בתורה לא הפסיד הינו שאחר זמן קריאת שמע שאז כבר נצטיר האור אז פשקורא את שמע הוא רק כמו קורא בתורה ממש. הינו כמו מי שקורא ועוסק בתורה שיש בזה שני פחות זכה נעשה סם חיים לא זכה וכו' כפי מה שזוכה לציור האור לפי בחינת הכלים שלו כמו כן נעשה עכשיו על-ידי קריאת שמע שלא בעונתה שהוא רק בקורא בתורה שצריך זכירה שיצטיר האור לברכה אבל הקורא קריאת שמע בעונתה מרויח הרבה מאד שזוכה לציור אור למעלה קדם

שְׂרֵד לְמִטָּה שְׁעַל-יָדַי זֶה נְצִטִיר הָאוֹר מְלַמְעָלָה בְּבַחֲיִנַת בְּרָכָה עַד שְׂאִין הַכְּלִים פְּגוּמִים שֶׁל זֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְקַלְקְלוֹ כְּנִ"ל שְׁזָהוּ יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה כִּי עַל-יָדַי זֶה זוֹכָה לְקַבֵּל תְּמִיד אוֹר הַתּוֹרָה בְּבַחֲיִנַת בְּרָכָה עַל-יָדַי שְׁכָבַר תִּקּוֹן כְּלֵי הַמַּחֲיִין עַל-יָדַי הַקְּרִיאַת שְׁמַע עַל-יָדַי שְׂרֵד הָאוֹר מְלַמְעָלָה בְּבַחֲיִנַת בְּרָכָה כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן קָבְעוּ בְּרַבְת יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת בְּקְרִיאַת שְׁמַע כִּי עֵקֶר קְרִיאַת שְׁמַע הוּא בְּחִינַת צִיּוֹר הָאוֹר שְׁמַשֵּׁם כָּל הַמְּאוֹרוֹת כְּנִ"ל:

אות ט

וְעַל-כֵּן זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׁחֲרִית נִמְשָׁךְ עַד שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת. כְּנִגְדַת תְּלַת מַחֲיִין שֶׁהֵם בְּחִינַת הַכְּלִים שְׁבֵהֵם נְצִטִיר הָאוֹר כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן כְּשֶׁנִּמְשָׁךְ אוֹר יוֹם לְהַצְטִיר לְמִטָּה נִמְשָׁךְ הַצִּיּוֹר שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת כְּנִגְדַת שְׁלֹשָׁה מַחֲיִין שְׁעַל יָדָם הַצִּיּוֹר כְּנִ"ל. וְעַל-כֵּן כָּל אוֹתָן שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת אִזּוּ הוּא זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׁחֲרִית כְּדֵי לְזַכּוֹת עַל-יָדַי הַקְּרִיאַת שְׁמַע לְצִיר הָאוֹר לְמַעְלָה בְּבַחֲיִנַת בְּרָכָה כְּדֵי לְתַקּוֹן עַל-יָדַי זֶה כְּלֵי הַמַּחֲיִין עַד שִׁיְהִיָּה הָאוֹר נִמְשָׁךְ וְנְצִטִיר תְּמִיד בְּבַחֲיִנַת בְּרָכָה כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת קְדוּשָׁה מְשַׁלֶּשֶׁת שְׁאוּמְרִים בְּבְרַכַת יוֹצֵר אוֹר קְדוּשָׁה מְשַׁלֶּשֶׁת הִיא כְּנִגְדַת תְּלַת מַחֲיִין, חֲכָמָה בִּינָה דַעַת, כִּידוּעַ כִּי הַמַּחֲ נִקְרָא קְדוּשׁ וְעַל-יָדַי קְדוּשָׁה מְשַׁלֶּשֶׁת מְקַדְּשִׁין הַתְּלַת מַחֲיִין שִׁיְהִיָּה בְּבַחֲיִנַת תִּקּוֹן הַבְּרִית שְׁנִקְרָא קְדוּשָׁה כִּי כָּל מְקוֹם שֶׁאֲתָה מוֹצֵא גְדֵר עֲרוּהָ אֲתָה מוֹצֵא קְדוּשָׁה (וַיִּקְרָא רַבָּה פֶּרֶק כה) וְעַל-יָדַי זֶה זוֹכִין לְצִיר הָאוֹר לְבְרָכָה שְׁזָהוּ בְּחִינַת קְרִיאַת שְׁמַע כְּנִ"ל וְזָהוּ בְּחִינַת 'לְעַמְתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוּמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ מְקוֹמוֹ דָּא כְּתֵר כִּידוּעַ וְכַמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ זְכָרוֹנוֹ לְבְרָכָה בְּהַתּוֹרָה אֲמַצְעִיתָא דְעֵלְמָא וְכוּ' (בְּסִימָן כד) כִּי אֲנוּ מִמְּשִׁיכִין הָאוֹר מְשַׁרְשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן מִמְּקוֹם שֶׁהוּא קָמִיץ וְסִתִּים וְלְצִירוֹ שֶׁם מִיָּד בְּבַחֲיִנַת בְּרָכָה בְּשֹׁלֵשׁ בְּחִינּוֹת הַצִּיּוֹר שְׁצָרִיכִין לְצִירוֹ עַל -יָדַי הַשְּׁלֹשָׁה מַחֲיִין שְׁזָהוּ בְּחִינַת שְׁלֹשׁ קְדוּשׁוֹת כְּנִ"ל כִּי עֵקֶר הַצִּיּוֹר בְּשֹׁלֵשָׁה הָעוֹלָמוֹת שֶׁהֵם בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה כִּי אֲצִילוֹת שֶׁם עֵקֶר בְּחִינַת קָמִיץ וְסִתִּים וְשֶׁם נֶאֱמַר לֹא יִגוּרָךְ רַע כִּי אִין לְהַקְּלִפוֹת אֲחִיזָה שֶׁם כָּלֵל כִּי שֶׁם כָּלוּ אֶלְקוֹת גָּמוֹר כִּי תִמָּן אִיהוּ וְגֵרְמוֹי חַד בְּהוֹן וְכוּ' כִּידוּעַ, וְעַל-כֵּן אִין שִׁיָּךְ שֶׁם צִיּוֹר הָאוֹר לְפִי הַכְּלֵי כָּלֵל רַק כְּשֶׁמִּתְחִיל הָאוֹר לִירֵד לְבְרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, שֶׁם מְצִטִיר הָאוֹר כִּי עֵקֶר הַתְּחִלַת הַצִּיּוֹר הוּא מְבְרִיאָה שֶׁהִיא בְּחִינַת בִּינָה דְמְקַנְנָא בְּכַרְסִיאָ שֶׁהִיא בְּרִיאָה כִּידוּעַ וּבִינָה הִיא בְּחִינַת נִקְדַת צִירֵי כִידוּעַ אֲבָל אָף -עַל-פִּי שְׁהָאוֹר הוּא בְּבַחֲיִנַת צִיּוֹר בְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה אָף-עַל-פִּי -כֵּן כְּנִגְדַת עוֹלָם הַיְצִירָה הוּא בְּבַחֲיִנַת קָמִיץ וְסִתִּים בְּחִינַת חֲשָׁךְ שְׂאִין בּוֹ שׁוֹם תְּפִיסָה שְׁזָהוּ בְּחִינַת וּבוֹרָא חֲשָׁךְ כְּנִ"ל. וְכִשְׂיִירֵד לְיְצִירָה שֶׁם מְצִטִיר יוֹתֵר בְּבַחֲיִנַת אוֹר עַד שְׂיִירֵד וּבָא לְמִטָּה בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה שְׁשֶׁם גָּמַר הַצִּיּוֹר נִמְצָא שְׁעֵקֶר הַצִּיּוֹר הוּא בְּשֹׁלֵשָׁה עוֹלָמוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה כִּי הַצִּיּוֹר הוּא בְּשֹׁלֵשָׁה בְּחִינּוֹת

בְּחִינַת אֹר, מִים, רְקִיעַ, פִּידוּעַ וּכְנֻגָּד כָּל זֶה הֵם בְּחִינַת הַשְּׁלֵשׁ שְׁעוֹת
רֵאשׁוֹנוֹת שֶׁל הַיּוֹם שֶׁהֵם זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע כִּי בְּהֵם נִצְטִיר הָאֹר כִּי הֵם
שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת כְּנֻגָּד כָּל הַשְּׁלֵשׁ בְּחִינּוֹת הַנִּי"ל וְגַם לְמַטָּה צָרִיכִין שִׁיִּצְטִיר הָאֹר
בְּשִׁלְשָׁה בְּחִינּוֹת שֶׁהֵם מְקוֹם וְצִיּוֹר זְמַן כְּמַבְאָר בְּדַבְרֵי רַבְּנוֹ זְכוֹרָנוּ לְבִרְכָה
בְּמְקוֹם אַחֵר (סִימָן סו) וְעַל-כֵּן הֵם שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת כְּנִי"ל וְזֶהוּ שְׁאֲנוּ מִבְּקָשׁוֹן
הוֹשַׁעְנוֹת הוֹשַׁעְנָא שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת דִּיקָא כִּי בְּהֵם צָרִיכִין יְשׁוּעָה
גְּדוּלָה כְּדִי לְצִיר הָאֹר לְבִרְכָה כְּנִי"ל :

אות י

וְזֶה בְּחִינַת עֶסֶק הַתּוֹרָה שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא עוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּשִׁלְשׁ שְׁעוֹת
הָרֵאשׁוֹנוֹת שֶׁל הַיּוֹם כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבִרְכָה (בַּעֲבוּדָה זָרָה
ד' ד' ד') וְלִכְאוּרָה תְּמוּהָ הָעֵנָן מֵאֵד אֵיךְ שִׁיךְ אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ עֶסֶק הַתּוֹרָה הֲלֵא
כָּל הַתּוֹרָה מֵאֵתוֹ תֵּצֵא. וְהוּא יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ כָּל הַתּוֹרָה בִּידְעָה אַחַת בְּרֻגַע
אַחַת אֵךְ כָּל זֶה הוּא בְּחִינָה הַנִּי"ל כִּי מֵצַד רַחֲמֵי הַמְּרַבִּים עַל יִשְׂרָאֵל עַל -
כֵּן הוּא יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ אֹר הַתּוֹרָה
בְּבְחִינַת צִיּוֹר לְטוֹבָה וְלְבִרְכָה מִלְּמַעְלָה קִדְּם שִׁירַד לְמַטָּה וְזֶהוּ בְּחִינַת עֶסֶק
הַתּוֹרָה שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁלְּמַטָּה צָרִיכִים לְעֶסֶק בַּתּוֹרָה כְּדִי לְבָרַר
הַדִּין וְהַהֲלָכָה כִּי מִקִּדְּם הַבְּרוּר עֲדִין הָאֹר הַתּוֹרָה קָמִיץ וְסִתִּים מִמֶּנּוּ וְכִפִּי
מֵה שְׁזוּכָה לְבָרַר הַדִּין כֵּן מְצִיר הָאֹר לְפִי בְּחִינַתוֹ כְּמוֹ כֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
בְּעֶצְמוֹ כְּבִיכּוֹל עוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְטוֹבָת יִשְׂרָאֵל לְבָרַר וּלְצִיר אֹר הָעֵלְיוֹן מֵאֵד
שֶׁהוּא בְּחִינַת קָמִיץ וְסִתִּים מִכָּל הָעוֹלָמוֹת וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק
בַּתּוֹרָה שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת וּמְצִיר הָאֹר לְבִרְכָה. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ מִשְׁדָּךְ זְמַן דִּיקָא כִּי
הַצִּיּוֹר הוּא בְּזְמַן דִּיקָא. כִּי לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן אֵין מְשִׁיגִין הַצִּיּוֹר וְעַל-כֵּן נִמְשָׁךְ
הַזְּמַן שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת רֵאשׁוֹנוֹת דִּיקָא כִּי אֵלוֹ הַשְּׁלֵשׁ שְׁעוֹת רֵאשׁוֹנוֹת שֶׁל הַיּוֹם
הֵם זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שְׁבָהֵם מְצִירֵינוּ יִשְׂרָאֵל הָאֹר לְבִרְכָה לְמַעְלָה קִדְּם
שִׁירַד לְמַטָּה עַל-יְדֵי מְצוֹת קְרִיאַת שְׁמַע בְּעוֹנֵתָה כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן גַּם הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב אֵז וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה כְּדִי לְצִיר הָאֹר לְבִרְכָה וְלְטוֹבָה קִדְּם
שִׁירַד לְמַטָּה כְּדִי שִׁיְהִיָּה בְּנֻקַל לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל לְצִיר הָאֹר לְבִרְכָה גַּם כְּשִׁירַד
לְמַטָּה :

וְזֶה בְּחִינַת אֲשָׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הִלָּךְ בְּעֶצְת רְשָׁעִים וְכוּ' כִּי אִם בַּתּוֹרָת הִ'
חֲפָצוֹ וּבַתּוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה הֵינוּ, אֲשָׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הִלָּךְ בְּעֶצְת
רְשָׁעִים שֶׁהֵם מְצִירֵינוּ הָאֹר שֶׁלְּמַעְלָה לְהַפְּדָ שְׁמִשְׁם נִמְשָׁכִין עֲצוֹת רְעוֹת שֶׁל
רְשָׁעִים וְהַדְּרָךְ שֶׁל הַחֲטָאִים וְכוּ' כִּי זֶהוּ בְּחִינַת לֹא זָכָה נַעֲשִׂית לוֹ סָם מוֹת
בְּחִינַת (הוֹשַׁע יד) יִשְׂרָאֵל דְּרָכֵי הִ' וְצִדִּיקִים יִלְכוּ בָּם וּפּוֹשְׁעִים יִכְשְׁלוּ בָּם
וְצָרִיכִין לְשָׁמֵר מְזָה מֵאֵד לְבָלִי לִילָדָ בְּדָרָךְ עֲצָתָם שְׁמַהֲפָכִין הָאֲמֵת וּפּוֹגְמִין
בְּאֹר הַתּוֹרָה עַל-יְדֵי כְּלִיָּהֶם הָרָעִים וְהַפְּגוּמִים שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְהַפְּדָ לָהֶם

אור התורה לעצות רעות בחינת עצת רשעים כי לא זכה וכו' כנ"ל וזהו כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו וכו' שצריך האדם שיהיה כל חפצו ומגמת נפשו לזכות לתורת ה', שיצטיר האור לטובה ולברכה כפי האמת כרצונו יתברך באמת שזהו בחינת תורת ה' מה שהשם יתברך בעצמו עוסק בתורה ומציר האור לטובה ולברכה וזהו ובתורתו יגהה, בתחלה היא תורת ה' ואחר כך נעשית תורתו כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין לב) דהינו שיהיה נעשה תורתו מתורת ה' דהינו שאפלו כשנעשית תורתו, דהינו כשהוא מציר האור למטה, יהיה תורתו נעשית מתורת ה' שיהיה הציור של תורתו כמו הציור של תורת ה' שהוא בחינת עסק התורה של הקדוש ברוך הוא בעצמו שהוא יתברך בעצמו מציר האור בודאי לטובה ולברכה כנ"ל וזהו שסיים והיה כעץ שתול וכו' וכל אשר יעשה יצליח כי יזכה שיצטיר האור תמיד לברכה. ועל-כן כל אשר יעשה יצליח בודאי לא כן הרשעים וכו'. כי הם מצירין האור להפך וכו' כנ"ל וזהו כי יודע ה' דרך צדיקים ודרך רשעים תאבד דרך דיקא בחינת ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם שזהו בחינת ושמיתם זכה נעשית לו סם חיים וכו' שזהו בחינה הנ"ל כפי מה שמציר האור כפי מה שזוכה לתקן כלי המחין שלו על -ידי אמונה ותקון הברית כנ"ל וזה שאנו מבקשין קדם קריאת שמע והאר עינינו בתורתך שנוזכה שיאיר עינינו בתורתו שנוזכה לכוון האמת תמיד להוציא מכל למודי התורה הקדושה עצות ודרכים ישרים לעבודתו יתברך, ולא יצטיר אור התורה אצלנו להפך חס ושלום בבחינת לא זכה וכו'. וזהו והאר עינינו, עינינו דיקא כי העקר תלוי בתקון העינים שהם בחינת שבעים פנים לתורה שזוכין כפי מה שמשבירן תאות ניאוף התלוי בעינים שהיא תאוה רעה שכולל הרע של כל השבעים אמין כמבאר בהתורה הנ"ל ועל-כן עקר הבקשה שנוזכה לתקון העינים לשבר תאוה הנ"ל ולזכות לשבעים פנים של תורה בחינת והאר עינינו בתורתך כנ"ל וזה שאומרים קדם קריאת שמע של ערבית ונשמח בדברי תורתך וכו' כי הם חיינו וכו' חיינו דיקא בחינת כי היא חייך וכו' הינו שאנו רוצים לקבל התורה בבחינת חיים, בבחינת זכה נעשית לו סם חיים ולא להפך חס ושלום כי אנו עוסקים עכשיו לומר קריאת שמע וליחד שמך ולכלל באחדותך, שעל-ידי זה נזכה שיצטיר האור למעלה בבחינת ברכה וחיים וכו' כנ"ל עד שנוזכה לקבלו גם למטה בבחינת ברכה, בבחינת זכה נעשית לו סם חיים כנ"ל:

אות יא

וזה בחינת ותן טל ומטר לברכה שזה זוכין על-ידי אמונה על-ידי קריאת שמע כמו שפתיב בקריאת שמע השמרו לכם וכו' וסרתם ועבדתם אלהים

אחרים וכו' ועצר את השמים ולא יהיה מטר וכו' הינו כשפוגמין באמונה אין מצירין האור לברכה, ומשם נמשכין כל הקללות חס ושלום שנתקלה האדמה בעבור האדם שפגמה באמונה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ואז נעצר המטר כי אין הגשמים יורדין אלא בזכות האמונה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תענית ח) שעל-ידי זה נצטיר האור לברכה, בחינת גשמי ברכה, בחינת ותן טל ומטר לברכה וזה בחינת הזכרת גשמים ושאלת גשמים ובין ההזכרה והשאלה נמשך המשך זמן כי מתחילין לזכר הגשמים בשמיני עצרת והשאלה היא ששים יום אחר התקופה כי בתחלה מזכירין הגשמים לבד ואין מבקשין עליהם ואז ממשיכין אור השפע של בחינת הגשמים בבחינת קמיץ וסתים שזהו בחינת הזכרה שמזכירין רק גבורותיו שהוא יתברך יכול להוריד גשמים אבל אין מצירין עדין האור שיוכל לירד למטה כי אין מבקשין עדין עליהם שירדו ויצטירו עד השאלה שאז מבקשין שירדו הגשמים, דהינו שיצטיר האור למטה בבחינת גשמי ברכה, בחינת ותן טל ומטר לברכה ועל-כן נמשך זמן בין ההזכרה והשאלה כי ציור האור צריך המשך זמן כנ"ל וזה בחינת ששים יום אחר התקופה שאז השאלה כנגד ששים אותיות שבברכת כהנים שעל-ידי זה נצטיר האור לברכה כדלקמן:

אות יב

וזהו בחינת עשרה בטבת בחינת השלש צרות שארעו בטבת שחושב שם בהסליחות שמת עזרא הסופר ונכתבה התורה יונית בימי תלמי המלך והתחיל חרבן בית המקדש כי כלם הם בחינה אחת, בחינת פגם הנ"ל הינו שקשה לציר האור לברכה מחמת השלש צרות הנ"ל כי מת עזרא הסופר שהיה כותב ספר תורה והוא לגדל קדשתו היה כותב הספר תורה בקדושה גדולה והיה מציר האור לברכה בנדאי. ועכשיו מי יקום בעדנו ואיך מוצאין סופר כזה שיכתב ויציר לנו אותיות התורה הקדושה בבחינת ברכה עד שכל העוסקים בספר תורה כזאת יאיר עיניהם בהתורה ובנקל יצירו האור לברכה כי כבר נצטיר לטובה על-ידי הסופר ההגון ולא די שאבדנו סופר כזה שהוא עזרא הסופר שהיה מציר בכתבתו האותיות של התורה לברכה, אף גם בעוונותינו הרבים נכתבה התורה יונית שהוא ההפך ממש מכתבת ספר תורה של עזרא הסופר מהפך אל הפך כי הם בודאי מצירים אור התורה להפך על-ידי כתיבתם והעתקתם שמזה נמשיך כל האפיקורסות והכפירות של המחקרים והפילוסופים שמהפכים דברי אלהים חיים ומהפכים דברי התורה הקדושה לאפיקורסות וכפירות שלהם רחמנא לצלן ועל-כן הם רוצים לחנף את הבנים בלמוד מקרא לבד בלי פרוש רבותינו זכרונם לברכה שבגמרא ומדרשים ואגדות כי הם

רוצים לצייר חס ושלום אור התורה כפי כליהם הרעות כפי מחיהם הפגומים והמקלקלים מאד מאד על-ידי רבוי תאוות נאוף שהם משקעים בה מאד במפרסם וכאשר הם יודעים בעצמם ועל-פן אינם רוצים שיעסקו בניהם בגמרא ומדרשים של רבותינו זכרונם לברכה שכבר התחילו לצייר אור התורה קצת ולפרשה לטובה וזה בחינת חרבן בית המקדש כי בבית המקדש היו כהנים עוסקים בעבודתם ועל-ידי זה היו ממשיכין כל ההשפעות והברכות כי היו מצירים האור לברכה כי הכהנים הם מבחינת קמץ בחינת וקמץ הפהו ויש להם פח על-ידי עבודתם להמשיך האור מבחינת קמץ לצייר לצירו בבחינת ברכה, שזהו בחינת ברפת כהנים שמסרה התורה להם לברך את ישראל כי הם יכולים להמשיך האור מקמץ לצייר לצירו לברכה כנ"ל. וכמבאר מזה לעיל בהלכות ברפת התורה ובהלכות פסח עין שם:

אות יג

וזה בחינת קרבנות שאומרים קדם התפלה ואז אומרים קריאת שמע וזה בחינת מה שצריכין לראות ולהשתדל להתקרב לצדיק הגדול ביותר מאד וכל מה שהוא חולה בנפשו ופגום יותר ויותר הוא צריך צדיק גדול יותר שיוכל לתקן גם נפשו הפגומה מאד כמבאר מזה בהתורה מישרא דספינא (בסימן ל) הינו על-פי המבאר למעלה כי הצדיק צריך אמנות גדולה וחכמה יתרה לתקן נפשות הפגומים כי אי אפשר לומר להם תורה בפשיטות כפי מה שהם צריכים מחמת שפליהם פגומים מאד וכל מה שיאמר להם יהיה נפגם ונתקלקל אצלם על-ידי כליהם הפגומים על-ידי פגם הברית שלהם כי אין יכולין לתפס דבוריו של הצדיק כי אם כפי תקון הברית שהוא תקון המחין שהם הכלים לתפס ולקבל אור התורה והאמת של הצדיק ומאחר שפליהם פגומים מאד אם כן מאין יבא עזרם על-פן צריך הצדיק לתחבולות רבות מאד להמשיך אור התורה והעצות הקדושות בדרך נפלא ונורא מאד עד שיגיע לאזנם עד שיבינו פשיטות העצה באמת לאמתו איך לצאת מאפלה לאורה וכל זה הוא בחינה הנ"ל הינו שהצדיק בגדל קדשתו ותקוף מעלתו הרמה למעלה למעלה במקום שאין יד שכל אנושי מגיע לשם זה הצדיק יכול לצייר האור גם למעלה במקום שאין יד הקלפות והסטרא אחרא שולטין שם ואזי יכול להמשיך האור מתקן ומציר לטובה למטה עד שלא יוכלו פגם כליהם לקלקל האור ולצירו להפך אדרבה זה האור המתקן והמציר לטובה יתקן ויזכר כליהם כי יזכו על-ידי האור הזה לתקון הברית שהוא בחינת תקון הכלים של האור שהם בחינת המחין כנ"ל והעקר אם יזכו להאמין בו

בְּאִמּוּנָה שְׁלֵמָה שְׁעַל-יְדֵי זֶה הֵם נִכְלָלִין בּוֹ וּמְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ הָאוֹר כְּפִי מַה שְּׁצִירוֹ הוּא מְלַמֵּעַלָּה עַד לְמִטָּה לְמִטָּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה :

כִּי כְּבָר מְבֹאָר לְעִיל קִצַּת שְׁמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת קְמִיץ וְסִתִּים לְמִטָּה, לְמַעַלָּה בְּמִדְרָגָה הַגְּבוּהָ יוֹתֵר הוּא בְּבַחֲינַת צִירֵי בְּבַחֲינַת צִיּוֹר וְכוּי כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן הַצְּדִיק שֶׁהוּא גְבוּהָ מְאֹד בְּמִדְרָגָה גְבוּהָ מְאֹד הוּא יָכוֹל לְצִיר כָּל הָאוֹרוֹת שְׁלַמְעָלָה בְּמִקוּמוֹתֵיהֶם הָעֲלִיוֹנִים שֶׁנֶּחְשָׁבִים אֲצִלְנוּ לְבַחֲינַת קְמִיץ וְסִתִּים כִּי מִדְרָגָתוֹ גְבוּהָ מְאֹד וְעַל-כֵּן כָּל מַה שֶׁהוּא פּוֹגֵם יוֹתֵר הוּא צָרִיף צְדִיק גְדוֹל בְּיוֹתֵר שֶׁיַּעֲסֹק בְּתַקוּן נַפְשׁוֹ הֵינּוּ שְׁצִירֵף צְדִיק גְדוֹל בְּיוֹתֵר שֶׁיּוֹכֵל לְצִיר הָאוֹר לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה יוֹתֵר וְלַהֲמַשִּׁיכוֹ בְּבַחֲינַת צִיּוֹר וְתַקוּן לְטוֹבָה לְמִטָּה לְמִטָּה יוֹתֵר, וְלֹא יוֹכְלוּ לִגַּע בּוֹ יְדֵי זָרִים כִּי הָאָדָם עַל-יְדֵי חֲטָאוֹ הוּא יוֹרֵד לְמִטָּה, וּפּוֹגֵם לְמַעַלָּה שְׁמַסְלֵק הָאוֹר מִהָעוֹלָמוֹת הַשְּׂיִכִּים לְשָׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ וְהַכֵּל כְּפִי הַפֶּגֶם כֵּן יוֹרֵד לְמִטָּה לְמִטָּה וְכֵן פּוֹגֵם לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה לְמַשָּׁל כְּשֶׁחָס וְשָׁלוֹם פּוֹגֵם בְּעִבְרָה אַחַת, אֲזִי כְּפִי הַפֶּגֶם כֵּן מְסַלֵּק הָאוֹר מֵאִיזָה עוֹלָם. כְּגוֹן שֶׁיֵּשׁ שְׂאִינוֹ פּוֹגֵם בְּחֲטָאוֹ כִּי אִם בְּעוֹלָם הַיְצִירָה וְאִזּוֹ גַם יְרִידָתוֹ לְמִטָּה אֵינּוּ יְרִידָה גְדוֹלָה כָּל כֵּף וְכֶשֶׁחָס וְשָׁלוֹם פּוֹגֵם יוֹתֵר אֲזִי מְגִיעַ הַפֶּגֶם חָס וְשָׁלוֹם בְּעוֹלָם גְבוּהָ יוֹתֵר וְגוֹרֵם אַחֲזִיזַת הַקְּלָפוֹת וְסִטְרָא אַחְרָא גַם שֶׁם וְאֲזִי יְרִידָתוֹ גַם כֵּן עֲמִקָּה יוֹתֵר חָס וְשָׁלוֹם וְכֵן לְהֵלֵן חָס וְשָׁלוֹם נִמְצָא זֶה שְׁפָגֵם בְּעוֹלָם הַיְצִירָה וְגַרְם אַחֲזִיזַת הַסִּטְרָא אַחְרָא שֶׁם אֲזִי אִם יִהְיֶה נִמְשָׁף הָאוֹר שְׁקִמִּיץ וְסִתִּים מְבַרִיָּא לַיְצִירָה כִּי שֶׁיִּצְטִיר בַּיְצִירָה כְּנֶהֱוֹג תְּמִיד, לֹא הִיָּה אֶפְשָׁר לוֹ לְקַבֵּל שׁוֹם עֲצָה וְלִשׁוֹב אֶל ה' כִּי כְּשֶׁיִּצְטָרֵף לְצִיר הָאוֹר בַּיְצִירָה יִצְטִיר לְהַפְּךָ חָס וְשָׁלוֹם עַל-יְדֵי הַסִּטְרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפוֹת שְׁגַרְם לְהַתְאַחֵז שֶׁם עַל-כֵּן בְּהִכָּרַח שֶׁיִּתְקַרֵּב לְצְדִיק גְדוֹל כִּזֶּה שֶׁיֵּשׁ לוֹ כַּח לְעֵלוֹת לְעוֹלָם הַבְּרִיָּאָה שְׁגְבוּהָ יוֹתֵר וְלְצִיר שֶׁם הָאוֹר לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה וְלַהֲמַשִּׁיף זֶה הָאוֹר בְּבַחֲינַת צִיּוֹר לְבְרָכָה עַד מְקוּמוֹ שֶׁנֶּפֶל לְשֶׁם עַל-יְדֵי חֲטָאוֹ בְּאִפְן שֶׁלֹּא יִגְעוּ בּוֹ יְדֵי זָרִים שֶׁהֵם הַקְּלָפוֹת וְהַסִּטְרָא אַחְרָא הַנֶּאֱחָזִין בּוֹ כִּי שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְהַפְּךָ דַּעְתוֹ מִן הָאֱמֶת שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְצִיר הָאוֹר לְהַפְּךָ חָס וְשָׁלוֹם וְכֵן כְּשֶׁפּוֹגֵם יוֹתֵר וּפּוֹגֵם בְּעוֹלָם גְבוּהָ יוֹתֵר. הוּא צָרִיף צְדִיק גְדוֹל וְגְבוּהָ יוֹתֵר שֶׁיּוֹכֵל לְעֵלוֹת לְעוֹלָם גְבוּהָ עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְצִיר שֶׁם הָאוֹר לְבְרָכָה וְלַהֲוֹרִידוֹ לְמִטָּה לְמִטָּה יוֹתֵר לְמָקוֹם שֶׁנֶּפֶל לְשֶׁם חָס וְשָׁלוֹם וְכֵן לְהֵלֵן חָס וְשָׁלוֹם עַד שֶׁיֵּשׁ שֶׁנֶּפֶלוּ כָּל כֵּף וּפְגָמוֹ כָּל כֵּף עַד שֶׁפְּגָמוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת שְׁלַמְעָלָה עַד לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה עַד אֹר הָעֲלִיוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת קְמִיץ וְסִתִּים מִמֶּשׁ שֶׁשֶׁם עֶקֶר בְּחִינַת קְמִיץ כִּי הוּא קְמִיץ וְסִתִּים מְכָל הָעוֹלָמוֹת שְׁלַמְעָלָה וְכֶשֶׁפְּגָמוֹ כָּל כֵּף גַם יְרִידָתָם עֲמִקָּה מְאֹד מְאֹד עַד שֶׁיֵּשׁ שֶׁנֶּפֶלוּ לְשָׂאוֹל תַּחְתִּיּוֹת וּמִתְחַתִּיּוֹ רַחֲמֵנָא לְצֵלָן וְאִזּוֹ אִי אֶפְשָׁר לְתַקְּנָם כִּי אִם עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הַגְּדוֹל בְּמַעַלָּה מְאֹד מְאֹד שֶׁיּוֹכֵל לְעֵלוֹת לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה עַד אֵין סוּף וְלִירֵד עַד אֵין תַּכְלִית וְהוּא יָכוֹל לְצִיר הָאוֹר גַם לְמַעַלָּה מְעָלָה כִּי הוּא מְמַשִּׁיף הָאוֹר מִבְּחִינַת הַקְּמִץ הָעֲלִיוֹן שֶׁאֵין לְמַעַלָּה מִמֶּנּוּ שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתָר עֲלִיוֹן, שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מְכָל הָעוֹלָמוֹת וְהַסְּפִירוֹת, וּמִשָּׁם הוּא מְמַשִּׁיף הָאוֹר וּמְצִירוֹ שֶׁם בְּבַחֲינַת בְּרָכָה כִּי בְּגֵדֵל כַּחוֹ וְחֲכָמָתוֹ יֵשׁ לוֹ כַּח לְצִיר הָאוֹר גַם שֶׁם וְהוּא מְמַשִּׁיף הָאוֹר בְּגֵדֵל כַּחוֹ דְרָף כָּל הָעוֹלָמוֹת. וּמְצִירוֹ בְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה עַד שֶׁמְמַשִּׁיף עֲצוֹת טוֹבוֹת בְּחִינַת אֹר מְצִיר לְבְרָכָה לְמִטָּה לְמִטָּה עַד שֶׁמְגִיעַ הָאָרָה וְתַקוּן אֶפְלוֹ לְאֵלוֹ הַנֶּפְשׁוֹת שֶׁנֶּפֶלוּ

למטה למטה מאד למקום שהם שם כי כל מה שהצדיק עולה למעלה יותר ומציר האור למעלה יותר הוא יכול להמשיכו למטה למטה יותר. כמובן כל זה בדברי רבנו זכרוננו לברכה ועל-כן כל מה שהוא חולה בנפשו יותר ויותר הוא צריך רבי גדול שהוא צדיק גדול ביותר כנ"ל:

וזה בחינת קרבנות וקטרת כי איתא שסלוקא דקרבנין עד אין סוף ואף-על-פי-כן אנו אומרים קרבנות לתקן עולם העשייה שהוא עולם התחתון ביותר כידוע הינו כנ"ל כי קרבנות יש להם זה הכח לעלות למעלה למעלה ולתקן ולציר האור שם במקום שאין יד הקלפות יכולה להגיע לשם על-ידי שום פגם שבעולם יהיה איך שיהיה כי הקרבנות עולין עד אין סוף שהוא למעלה מן הכל והם ממשיכין האור משם ומצירין האור שם למעלה למעלה ומשברין פח הקלפות עד שמורידין האור למטה למטה ומבטלין ומשברין כל הקלפות והסטרך אחר האחר הנאחזין אפלו בעולם העשייה ששם אחיזתם ביותר גם אותן מבטלין הקרבנות על-ידי גדל כחם על-ידי עצם האור שהמשיכו מלמעלה מעלה בבחינת ציור לברכה כנ"ל וזה בחינת קטרת שהוא המבחר מכל הקרבנות כי קטרת עולה למעלה מכל הקרבנות עד שמציר האור לטובה למעלה למעלה עד שמכניע בו ומבטל עמקי עמקי הקלפות ומוציא כל הנפשות וכל ניצוצות הקדושה משם שזהו סוד אחד עשר סמני הקטרת הינו כנ"ל שכל מה שעולין מעלה יותר יכולין לתקן הקדושה שנפלה לעמקי הקלפות ביותר שבשביל זה צריכין להתקרב להצדיק הגדול ביותר כנ"ל וזהו בחינת יום הכפורים שאז נכנס הכהן גדול לפני ולפנים עם קטרת לכפר על בני ישראל הינו כנ"ל שכל מה שצריכין להמשיך כפרה ותקון להניצוצות שבעמקי הקלפות יותר צריכין לעלות למעלה יותר ועל-כן ביום הכפורים שהיה צריך הכהן גדול לכפר על כל בני ישראל על כל החטאים והעונות והפשעים שגרמו לירד לעמקי הקלפות חס ושלום על-כן היה צריך לעלות למעלה למעלה יותר שזהו בחינת מה שנכנס לפני ולפנים שאז נכנס למקום שנכנס לקדושה עליונה וגבוה מאד מאד למעלה מכל העולמות כמו שכתוב (ויקרא טז) וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו לכפר בקדש וכו' ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי ברכות פרק א) וכל אדם העליון וכו' והבו היטב להיכן נכנס הכהן גדול וכל זה כדי לכפר על כל החטאים כדי לתקן אותם שנפלו לעמקי הקלפות כנ"ל והצדיק האמת הוא גדול יותר אפלו מן הכהן גדול שנכנס לפני ולפנים כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה ד) יקרה היא מפנינים-מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים כי יש עברות שגם הכהן גדול אינו יכול לכפר עליהם ביום הכפורים כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יומא פרק ו) שיש עברות שיום הכפורים תולה ומיתה מכפרת אבל התלמיד חכם האמת יכול לכנס עוד לפני יותר ויותר, ולהמשיך כפרה ותקון גם להם וכנ"ל וזה (משלי טז) חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה הינו שיש עוונות שגורמים חמת מלך חס ושלום עד שאין מועיל להם אפלו הכפרה של הכהן גדול ביום הכפורים כי אם מלאכי מות. שאין נגמר כפרתו עד המיתה בבחינת יום הכפורים תולה ומיתה מכפרת אבל ואיש חכם יכפרנה כי החכם האמת שהוא בחינת הצדיקים אמתיים יכולים לתקן הכל אם יזכה

אות יד

ועל-כן אומרים קריאת שמע קדם פרשת הקרבנות כי עקר התקון של הקרבנות וקטרת שיש להם כח לעלות למעלה למעלה ולציר שם האור לברכה וכו' כל זה זוכין על-ידי קריאת שמע שהיא אמונה שזהו העקר שעל-ידי זה נכללין בו יתברך ובצדיקיו האמתיים ובתורתם הקדושה וזוכין להמשיך האור בבחינת ציור מלמעלה לטובה ולברכה שעל-ידי זה זוכין אחר כך שיתתקן הכל כי זוכין אחר כך לקבל עצות נכונות, עד שיזכה לתשובה שלמה שזהו בחינת קרבנות שמכפרין שאומרים אחר הקריאת שמע כי הקרבנות הם בחינת תשובה כמו שכתוב (ויקרא טז) והתודה עליו וכו' כי עקר בחינת תקון הקרבנות שהוא בחינת פפרת עוונות שזהו בחינת תקון התשובה זה זוכין רק על-ידי אמונה שהיא בחינת קריאת שמע

אות טו

והנה מבאר בהתורה הנ"ל שקריאת שמע עם דמעות מכניעין תאות נאוף לגמרי ועל-כן זה שרגיל בהרהורים חס ושלום צריך לבכות בשעת קריאת שמע וכו' עין שם וזה סוד (בראשית מו) ויבך על צואריו עוד, הנאמר ביוסף כשבא ליעקב ואמרו רבותינו זכרונם לברכה שיעקב היה אז קורא את שמע זה בחינת סוד הנ"ל בחינת בכיה בשעת קריאת שמע כדי לבטל תאות נאוף שהוא רע הפולל מפלל ישראל שהיו תלויים בהם כי יעקב ויוסף פחדא חשיבי. ועל-כן הבכיה של יוסף וקריאת שמע של יעקב נחשב לאחד וכל זה היה בשעת כניסת יעקב עם השבעים נפשות לגלות מצרים שעקר הגלות היה בחינת הנ"ל מה שצריכים הנפשות של בית יעקב להצטרף ולהתנסות בגלות של שבעים אמות ובתאוותיהן שהעקר הוא תאוה הכללית שהוא רע הפולל כנ"ל שזהו בחינת גלות מצרים (וכמבאר בהלכות פסח). ועל-כן אז בעת כניסתו לשם קרא יעקב את שמע כי על-ידי קריאת שמע מכניעין זאת התאוה ויוסף הוסיף לבכות על צואריו אז כדי להשלים התקון הנעשה על-ידי הבכיה בשעת קריאת שמע כי יוסף

יָדַע שֶׁהַזְהָמָא שֶׁל מִצְרַיִם גְּדוּלָה כָּל כָּךְ עַד שָׁאִין דִּי לְבַטֵּל זְהֵמַת מִצְרַיִם
 שֶׁהוּא רַע הַפּוֹלֵל הַנִּי"ל עַל-יַדֵּי קְרִיאַת שְׁמַע לְבַד רַק צְרִיכִין גַּם לְבַפּוֹת
 בְּשַׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע, וְכַנִּי"ל כִּי עֵקֶר הַבְּכִיָּה שֶׁהוּא לְגֵרֵשׁ הַמָּרָה שְׁחוֹרָה
 שְׁפָחָה בִּישָׂא וְכוּ', שְׁמִשָּׁם תֵּאֲוֹת נֶאֱוֹף זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יַדֵּי יוֹסֵף דִּיקָא כִּי הוּא
 הָיָה לוֹ הַנְּסִיּוֹן עִם הַשְּׁפָחָה בִּישָׂא נִשְׁגִּיז [נָדָה, שְׁפָחָה, גּוֹיָה, זּוֹנָה] וְכַבֵּשׁ
 יָצְרוּ נִמְצָא שְׁעֵקֶר הַמְּלַחְמָה עִם הַשְּׁפָחָה בִּישָׂא הוּא עַל-יַדֵּי יוֹסֵף הַצַּדִּיק
 וְעַל-כֵּן הוּא דִּיקָא בְּכָה לְגֵרֵשׁ בְּחִינַת הַשְּׁפָחָה בִּישָׂא אִמָּא דְעָרַב רַב שֶׁהוּא
 טְחוּל מָרָה שְׁחוֹרָה לְגֵרֵשָׁה עַל-יַדֵּי הַדְּמָעוֹת וַיַּעֲקֹב קִבֵּל אֲזַי עַל מַלְכוּת
 שְׁמַיִם בְּקְרִיאַת שְׁמַע שְׁפָכַח הָזֶה מְגֵרֵשׁ יוֹסֵף הַצַּדִּיק הַשְּׁפָחָה בִּישָׂא עַל-
 יַדֵּי הַדְּמָעוֹת כִּי עֵקֶר בְּחִינַת קְרִיאַת שְׁמַע נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת יַעֲקֹב יִשְׂרָאֵל
 בְּבְחִינַת שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל סָבָא שֶׁהוּא נִכְלָל בְּאַחַדוֹתָיו יִתְבַּרְךְ בְּבְחִינַת
 ה' אֱלֹקֵינוּ ה' אֶחָד וּבְכַחוֹ יֵשׁ לָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּח לְקַבֵּל עָלֵינוּ עַל מַלְכוּת
 שְׁמַיִם וְלִיחַד שְׁמוֹ יִתְבַּרְךְ בְּקְרִיאַת שְׁמַע בְּכָל יוֹם כִּי יַעֲקֹב וַיּוֹסֵף כְּחֵדָא
 חֲשִׁיבֵי וְעֵקֶר תַּקּוּן נַפְשוֹת יִשְׂרָאֵל לְזַכּוֹת לַעֲמֵד בְּנִסְיוֹן בְּגִלוֹת מִצְרַיִם שֶׁהוּא
 בְּחִינַת הַצְּרוּף שֶׁל הַתְּאֻהָ הַנִּי"ל, הוּא עַל-יַדֵּי שְׁנֵיהֶם דִּיקָא כִּי לְמַחְיָה שְׁלַחוּ
 אֱלֹקִים לְפָנֵיהֶם כִּי עַל-יַדֵּי שְׁעֵמֵד בְּנִסְיוֹן עַל-יַדֵּי זֶה הַכְּנִיעַ זְהֵמַת מִצְרַיִם
 וְעַל-יַדֵּי זֶה יֵשׁ כַּח לְיִשְׂרָאֵל לַעֲמֵד בְּנִסְיוֹן שֶׁל תְּאֻהָ זֹאת וְעֵקֶר כַּחוֹ לַעֲמֵד
 בְּנִסְיוֹן הָיָה עַל-יַדֵּי יַעֲקֹב כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (סוּטָה לו')
 דְּמוֹת דִּיוֹקְנוֹ שֶׁל יַעֲקֹב נִזְדַּמְנָה לוֹ כִּי שְׁנֵיהֶם יַעֲקֹב וַיּוֹסֵף כְּחֵדָא חֲשִׁיבֵי אֲזַי
 עֵקֶר בְּחִינַת הַמְּלַחְמָה הוּא בְּבְחִינַת יוֹסֵף כַּנִּי"ל וְעֵקֶר קִבֵּל עַל מַלְכוּת
 שְׁמַיִם שְׁעַל-יַדֵּי זֶה יֵשׁ לוֹ כַּח לְהִלָּחֵם הוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב וְעַל-כֵּן שְׁנֵיהֶם
 נִכְלָלוּ יַחַד בְּשַׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע וַיּוֹסֵף בְּכָה אֲזַי שְׁעַל-יַדֵּי זֶה גֵרֵשׁ הַשְּׁפָחָה
 בִּישָׂא רַע הַפּוֹלֵל הַנִּי"ל בְּכַח הַקְּרִיאַת שְׁמַע שֶׁל יַעֲקֹב שְׁקָרָא אֲזַי שְׁזָהוּ בְּחִינַת
 בְּכִיָּה בְּשַׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע הַנִּי"ל שְׁעַל-יַדֵּי זֶה מְבַטְלִין לְגַמְרֵי תְּאֻהָ הַנִּי"ל
 וְכֹל זֶה הָיָה בְּשִׁבִיל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל כְּדֵי שְׁיֻכְלוּ לַעֲמֵד בְּנִסְיוֹן בְּתְּאֻהָ זֹאת
 וְלְזַכּוֹת לְשִׁבְעֵים פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת קִבֵּל הַתּוֹרָה אַחַר יְצִיאַת
 מִצְרַיִם וְכַמְבָּאָר מִזֶּה בְּהַלְכוֹת פְּסָח :

אות טז

וְזֶה שְׁמִבְּאָר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שְׁשָׁנִים עֶשֶׂר תִּבּוֹת שְׁבַשְׁמַע וּבְרוּךְ שֶׁם הֵם
 כְּנֶגֶד שָׁנִים עֶשֶׂר שְׁבַטֵי יִי"ה כִּי עֵקֶר קְרִיאַת שְׁמַע נִתְגַּלָּה עַל-יַדֵּי שָׁנִים עֶשֶׂר
 שְׁבַטֵי יִי"ה עִם יַעֲקֹב אָבִיהֶם שְׁכָלוּל מִכָּלֵם כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם
 לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָק צח) עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מט) וַיִּקְרָא יַעֲקֹב
 לְבָנָיו וְכוּ' שְׁבַקֵּשׁ לְגִלוֹת אֶת הַקֶּץ וְכוּ' אָמַר שְׁמָא יֵשׁ בְּכֶם וְכוּ' פְּתַחוּ וְאָמְרוּ
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹקֵינוּ ה' אֶחָד כְּשֵׁם שָׁאִין בְּלַבָּד אֵלָא אֶחָד כְּךָ אֵין בְּלַבְנוּ
 אֵלָא אֶחָד פְּתַח יַעֲקֹב וְאָמַר בְּרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד נִמְצָא

שְׁעַקֵר קְרִיאַת שְׁמַע נִתְגַּלָּה עַל -יְדֵי יַעֲקֹב וּבְנָיו שְׁכָלוּל מֵהֶם שְׁנַיִם
עָשָׂר שְׁבַטֵי יִשְׂרָאֵל. הֵינּוּ כִּי שְׁנַיִם עָשָׂר תְּבוּת שְׁבַקְרִיאַת שְׁמַע הֵם כְּנֻד
שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבַטֵי יִשְׂרָאֵל כִּי עָקֹר הַקְרִיאַת שְׁמַע נִתְגַּלָּה עַל יָדָם כִּי עַל-יְדֵי
זֶה הִכְנִיעוּ זְהֻמַּת מִצְרַיִם עַד שֶׁזָּכוּ יִשְׂרָאֵל לְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן בְּצִרוּף בְּהַתְאָוָה
הַזֹּאת וְלִצְאֵת מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם וְלִקְבֹּל אֶת הַתּוֹרָה בְּשָׁבוּעוֹת בְּחִינַת שְׁבַעִים
פְּנִים לַתּוֹרָה וְכִנּוּי:

קְרִיאַת שְׁמַע ה:

אות א

עֲנֵן קְרִיאַת שְׁמַע בְּכָל יוֹם עֶרֶב וּבֹקֵר:

עַל-פִּי מַה שֶׁשְּׁמַעְתִּי מִפִּי אֲדוֹנָי, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה וְנִדְפַס מִזֶּה
בְּלִקְוֹטִים שְׁאֵצֶל הַמַּעֲשִׂיּוֹת, שְׁאֵמֵר שְׁגִדְלַת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמַאִיר לְאָדָם
הַשָּׁלֵם בְּלִבּוֹ אִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר לְחֻבְרוֹ וְעַל-כֵּן אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם,
"כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל ה' וְכוּ" ("אֵיךְ וּוִיִּס", וְדַחַק
מֵאֵד תִּבַּת "אֵיךְ") כִּי אִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר לְחֻבְרוֹ כָּלֵל וְאֶפְלוּ הָאָדָם לְעַצְמוֹ אֵינּוּ
יָכוֹל לְסַפֵּר מִיּוֹם לְחֻבְרוֹ, דִּהְיִינוּ הַהִתְנוּצָצוֹת וְהַהֲאָרָה שְׁמַאִיר בְּדַעְתּוֹ
בְּאֵיזָה יוֹם אִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר לְעַצְמוֹ מִיּוֹם לְחֻבְרוֹ וְכוּ' וְעֲנֵן זֶה אִי אֶפְשָׁר
לְבָאֵר בְּפֶה וּמְכַל שְׁכֹן בְּכַתָּב, כִּי הוּא לְכָל חַד כְּפּוֹם מַה דְּמִשְׁעַר בְּלִבֵּיהֶם, כְּמוֹ
שְׁפָתוֹב, "נוֹדַע בְּשַׁעְרֵים בְּעֵלָה וְכוּ" :

אות ב

וְזֶה עָקֹר בְּחִינַת קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהוּא כָּלֵל וְיִסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה שְׁתָּלוּי
בְּאֵמוּנָה, שְׁאֵנוּ צָרִיכִין לְקַבֵּל עָלֵינוּ אֲמוּנָתוֹ הַקְדוּשָׁה בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְעָקֹר

המצוה בכל יום הוא להכין עצמו ולהשתדל בכל כחו וכונתו שיקבל על עצמו האמונה הקדושה מחדש, בבחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך וכמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה, "אשר אנכי מצוה היום" - בכל יום יהיו בעיניך פחדשים, שלא יהיו בעיניך פדיוטגמא ישנה אלא פחדשה ועקר מקרא זה נאמר לענן קריאת שמע, כי צריך לפשפש עצמו באמונה ולראות ולקבל על עצמו האמונה בכל יום מחדש וזה בחינת שמע ישראל שמתחילין באלו השתי תבות אמונת היחוד ולכאורה היה די בקבלת אמונת היחוד לומר רק 'ה' אלהינו ה' אחד', שזה העקר ולמה אומרים מקדם אלו השתי תבות 'שמע ישראל' אף באמת זה עקר שלמות האמונה, כי כפשוטו להודיע דבר חדש ונפלא אומרים, שמע נא מה שאדבר ואספר לך חדשות גדולות נוראות ונפלאות וזה בחינת אלו השתי תבות 'שמע ישראל' שאומרים קדם עקר היחוד שבזה מעוררים את לבבו ולבב כל ישראל שיטו אונם וישמעו היטב מה שמספרין להם חדשות גדולות ונפלאות בבחינת מה שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות טו) על תבת שמע, השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיה, הינו הט אזנך ולבך ושמע היטב מה שאתה מוציא מפיה שהוא ה' אלקינו ה' אחד! כי אף-על-פי שאנו חזקים באמונה מכבר משנים קדמוניות, כי ירשה היא לנו מאבותינו הקדושים, אף-על-פי-כן אין זה הדבר ישן חס ושלום, כי באמת הוא בכל יום ויום חדש לגמרי, כי אין יום דומה לחברו ואי אפשר לספר אפלו לעצמו מיום לחברו כנ"ל, כי לגדלתו אין חקר, וכל חד כפוס מה דמשער בלביה צריך להטות אזנו בכל יום למה שאומר כדי שלא יהיה בעיניו פדיוטגמא ישנה וכי כנ"ל וזה בחינת (תהלים קמה) להודיע לבני האדם גבורותיו, שצריכין להודיע בודאי בכל יום ובכל עת גבורותיו וכבוד הדר מלכותו, כמו שכתוב (ישעיה לח), "אב לבנים יודיע אל אמתך" יודיע דיקא, כי נפלאות האמונה מתחדשת בכל יום כנ"ל:

אות ג

וזה בחינת מה שקבעו ברפת המאורות בקריאת שמע, כי השם יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. שבבקר החמה זורחת ובערב שוקעת וגולל אור מפני חשך וחשך מפני אור, והכל בשביל התגלות האמונה מחדש בכל יום כפי אותו היום וכנ"ל, ועל-כן צריכין לומר קריאת שמע בכל יום ויום ערב ובקר כדי לקבל עליו האמונה מחדש בכל יום כפי אותו היום, כי עקר חדוש מעשה בראשית בכל יום הוא רק בשביל זה כדי לגלות אלקותו בכל יום מחדש עד יפירו אותו כל יושבי תבל

וכו':

אות ד

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׁיֵשׁ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה תְּבוּת בְּפִרְשֵׁי שְׁמֵעַ וּבְרוּךְ שֵׁם וְכוּ' כְּנֶגֶד שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה שְׁבָטִים, כְּמוֹבֵא בְּסִימָן לֹא וְכֵן הֵם כְּנֶגֶד שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה חֲדָשִׁים וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שְׁעוֹת הַיּוֹם כְּנֶגֶד שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה צְרוּפֵי הוּיָה, כִּי כָּל הַשְּׁנַיִם עֶשְׂרֵה חֲדָשִׁים וְכָל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שְׁעוֹת הַיּוֹם, שֶׁהֵם כָּלֵל הַזְּמַן, וְכֵן כָּל הַשְּׁנַיִם עֶשְׂרֵה שְׁבָטִים, שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כָּלֵם כָּלּוּלִים בְּקִרְיַת שְׁמַע, דְּהֵינּוּ שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ שָׂרֵשׁ מִיָּחָד בְּשְׁנַיִם עֶשְׂרֵה שְׁבָטִים, בְּאַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה אוֹתִיּוֹת שְׁלֵהֶם, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה אוֹתִיּוֹת שְׁבָשְׁנֵי פְּסוּקִים אֱלוֹ, כְּמוֹבֵא בְּסִימָן הַנִּי"ל וְכַפִּי אֲחִיזָתוֹ בְּקִדְשָׁה הָעֲלִיוֹנָה בְּשְׁנַיִם עֶשְׂרֵה שְׁבָטֵי י"ה, כֵּן מִתְנַצֵּץ לוֹ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִבּוֹ וְכֵן כָּל הַיָּמִים וְהַשְּׁעוֹת שְׁכָלּוּלִים בְּשְׁנַיִם עֶשְׂרֵה חֲדָשִׁים וּבְשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שְׁעוֹת הַיּוֹם כָּלֵם כָּלּוּלִים בְּאֵלּוֹ הַשְּׁנַיִם פְּסוּקִים שְׁמַע וּבְרוּךְ שֵׁם וְכוּ' וְכָל אֶחָד כָּפִי אֲחִיזָתוֹ בְּשְׁנַיִם עֶשְׂרֵה שְׁבָטֵי י"ה וְכַפִּי אוֹתוֹ הַיּוֹם צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלָיו אֲמוּנָתוֹ וְיַחְוִדוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ כִּי אֵין אָדָם דוֹמָה לַחֲבֵרוֹ וְאֵין יוֹם דוֹמָה לַחֲבֵרוֹ כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן אָנוּ מְזַהְרִים, בְּכָל יוֹם יִהְיֶה בְּעִינַיִךְ כְּחֲדָשִׁים, וְכַנִּי"ל:

אות ה

וְכָל אָדָם צָרִיךְ לִילָךְ בְּזֶה וּלְקַיֵּם זֹאת, לְהַשְׁתַּדֵּל וּלְהַכִּיֵּן עֲצֻמוֹ לְהַכְנִיס בְּלִבּוֹ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, כִּי זֶהוּ עֵקֶר וְיִסוּד וְכָלֵל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה וְכִמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה בְּתַחֲלַת הַתּוֹרָה "תִּקְעוּ" (לְקוּטֵי תַנְיִנָּא סִימָן ה), שְׁצָרִיכִין לְפַשְׁטֵשׁ אֶת עֲצֻמוֹ וּלְחַפֵּשׂ אֶת עֲצֻמוֹ בְּאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַיִן שֵׁם כִּי כָּל אָדָם בְּאִיזָה מְדַרְגָּה שֶׁהוּא, אֶפְלוּ בְּדִיּוּטָא הַתַּחֲתוֹנָה, יְכוּל לְהַרְגִישׁ בְּלִבּוֹ אֱלֻקוֹתוֹ מִחֲדָשׁ אִם יֵטָה אֲזַנּוֹ וּלְבָבוֹ הֵיטֵב לְמָה שֶׁהוּא מוֹצִיא מִפִּיו וְזֶהוּ בְּחִינַת (בְּרָכוֹת יג) שְׁמַע-בְּכָל לְשׁוֹן שְׁאֵתָה שׁוֹמֵעַ, שֶׁהֵם כָּלֵל הַשְּׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת שְׁבָהֶם נְאֻחִים כָּל הַתְּאֻוֹת וְהַמְדוֹת רְעוֹת כִּידוּעַ, הֵינּוּ בְּכָל לְשׁוֹן מְלִשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִם שְׁאֵתָה שׁוֹמֵעַ, כִּי כָּל עֲנִינֵי חוֹל וּמַחֲשָׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְתַאֲוֹת וְהַרְהוּרִים שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם כָּלֵם הֵם בְּחִינַת לְשׁוֹנוֹת הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים, כִּי מִשֵּׁם הֵם נִמְשָׁכִין. וְהַזְּהִירוּנוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה שְׁבָכָל לְשׁוֹן שְׁאֵתָה שׁוֹמֵעַ, שְׁתִּשְׁמַע מִשֵּׁם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְזֶה בְּחִינַת שְׁמַע-בְּכָל לְשׁוֹן שְׁאֵתָה שׁוֹמֵעַ, שְׁבָכָל לְשׁוֹן מְלִשׁוֹנוֹת הָעַמִּים שְׁאֵתָה שׁוֹמֵעַ שֶׁהֵם כָּלֵל הַתְּאֻוֹת וְעַסְקֵי חוֹל וְכוּ', תִּשְׁמַע מִשֵּׁם אֲמוּנָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא ה'

אֲלֵהֵינוּ ה' אֶחָד וְהִבֵּן הַיֵּטֵב נִמְצָא, שְׁשֵׁנֵי הַפְּרוּשִׁים שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה עַל תְּבַת שְׁמַע שְׁנֵיהֶם עוֹלִים בְּקִנְיָה אֶחָד, כִּי דָרְשׁוּ לְעִנְיָן שֶׁצָּרִיכִין לְהַשְׁמִיעַ לְאִזְנוֹ וְכוּ' שְׁמַע-הַשְׁמַע לְאִזְנֶיךָ מֵהַ שְׁאֵתָה מוֹצִיא מִפִּיךָ וְגַם דָּרְשׁוּ לְעִנְיָן שֶׁמִּתֵּר לֹדֵם קְרִיאַת שְׁמַע בְּכָל לְשׁוֹן שְׁמַע-בְּכָל לְשׁוֹן שְׁאֵתָה שׁוֹמֵעַ וְשִׁנִּיהֶם עוֹלִים בְּקִנְיָה אֶחָד, הֵינּוּ שְׁמַע-הַשְׁמַע לְאִזְנֶיךָ מֵהַ שְׁאֵתָה מוֹצִיא מִפִּיךָ, שֶׁתִּטָּה אִזְנֶיךָ וְלִבְךָ הַיֵּטֵב בְּכָל יוֹם לְמַה שְׁאֵתָה מוֹצִיא מִפִּיךָ וַיְהִיָּה בְּעִינֶיךָ פְּחָדֵשׁ כְּנִ"ל וְאִזְ תּוֹכַל לְשַׁמַּע אֲמוּנָתוֹ וְאַלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ מְכַל לְשׁוֹנוֹת הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים בְּבַחֲיִנַת שְׁמַע בְּכָל לְשׁוֹן שְׁאֵתָה שׁוֹמֵעַ וְכְנִ"ל. כִּי ה' עַר הֵנָּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן, וְאֶף-עַל-פִּי שְׁעוֹבֵר עַל הָאֲדָם מֵהַ שְׁעוֹבֵר כְּאֲשֶׁר יוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ בְּחִסְדּוֹ הַגְּדוֹל וְהַנִּפְלֵא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קלו), "לְעוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חִסְדּוֹ". וְהוּא מְחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית וּמֵאִיר לְעוֹלָם כֵּלּוֹ בְּכַבּוֹדוֹ בְּכָל יוֹם מְחַדֵּשׁ הַתְּגִלוֹת אֱלֹקוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן בְּכָל מַה שְׁעוֹבֵר עַל הָאֲדָם צָרִיךְ לְזַכֵּר אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל עֵת בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְלִהְיוֹת אֶת עֲצָמוֹ שֶׁהוּא אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי וּמֵאֲמִין בְּאֱלֹקִים חַיִּים וּמְלַךְ עוֹלָם וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (יוֹנָה ב), "בְּהִתְעַטֵּף עָלַי נִפְשִׁי אֶת ה' זְכַרְתִּי" וְאִזְ יוֹכַל לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ מְכַל מְקוֹם שֶׁהוּא, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָה שֶׁבְּכָל מְקוֹם יְכוֹלִין לְהִיוֹת סְמוּכִין אֵלָיו יִתְבָּרַךְ אֶפְלוֹ בְּשֵׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת חֵס וְשְׁלוֹם, וְכַמְבָּאָר מִזֶּה בְּדַבְּרֵינוּ זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָה בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת וְצָרִיכִין לְזַהַר לִילֵךְ בְּזֶה כָּל אֲדָם שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הוּא יְסוּד הַכֹּל:

אות ו

וְעַל-כֵּן זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׁחֵרִית עַד רְבִיעַ הַיּוֹם, שֶׁהוּא שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת, כִּי כָּבֵר אֲמַרְנוּ שֶׁשְׁתֵּים עָשָׂר תְּבוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע הֵם כְּנֶגֶד שְׁנַיִם עָשָׂר חֲדָשִׁים, שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת שְׁתֵּים עָשָׂר שְׁעוֹת הַיּוֹם, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שְׁנַיִם עָשָׂר צְרוּפֵי הוּיָה כְּמוֹבָא וְהֵם בַּחֲיִנַת שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבֻטֵי יִיָּה וְשְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבֻטֵים הֵם בַּחֲיִנַת אַרְבַּעַת דְּגָלִים וּכְנֶגֶד הֵם אַרְבַּע תְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה וְכָל זֶה כְּנֶגֶד שְׁנַיִם עָשָׂר צְרוּפֵי הוּיָה הַנִּ"ל שֶׁהֵם כְּלוּלִים בְּאַרְבַּע אוֹתִיוֹת הַשֵּׁם וְעַל-כֵּן נִחְלַק הַיּוֹם לְאַרְבַּעַת חֻלְקִים וְעַקֵּר קְרִיאַת שְׁמַע עַד רְבִיעַ הַיּוֹם שֶׁהוּא שְׁלֹשָׁה שְׁעוֹת, כְּנֶגֶד דְּגָל מַחֲנֵה יְהוּדָה שֶׁכְּלוּל מִשְׁלֹשָׁה שְׁבֻטֵים שֶׁהֵיָה חוֹנָה סְמוּךְ לְמִשְׁכַּן שְׁשֵׁם עַקֵּר הַתְּגִלוֹת אֱלֹקוֹתוֹ וְעַל-כֵּן הֵיָה חוֹנָה קְדָמָה מִזְרָחָה, כִּי הוּא נֶגֶד שְׁלֹשׁ שְׁעוֹת הַרְּאִשׁוֹנוֹת שֶׁאִזְ מִתְחִיל זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ מִמִּזְרָח וְעַל-כֵּן כָּל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים יְהוּדִים עַל שֵׁם יְהוּדָה, וּכְמוֹ שֶׁאָמַרְנוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (מְגִלָּה יג) שֶׁעַקֵּר אֲמוּנָתֵנוּ נִקְרָא עַל שֵׁם יְהוּדָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַרְנוּ עַל פְּסוּק, "אִישׁ יְהוּדִי", כָּל הַכּוֹפֵר בְּעַבּוּדָה זָרָה נִקְרָא יְהוּדִי, כִּי עַקֵּר הַתְּגִלוֹת הָאֲמוּנָה הוּא בְּמִשְׁכַּן שְׁשֵׁם הֵיָה חוֹנָה בְּסְמוּךְ לּוֹ דְּגָל מַחֲנֵה

יהודה וזהו גם כן בחינת תקופה הראשונה שהוא תקופת ניסן שכלול משלשה חדשים, שהם, ניסן, אייר, סיון, שבהם עקר זריחת והתגלות האמונה שהתחיל השם יתברך לגלות ולהאיר בנו בהארה גדולה בניסן על-ידי האותות והמופתים וההתגלות נפלא בפסח ביציאת מצרים, ואחר כך סופרים מ"ט ימי הספירה שהם הכנה לקבלת התורה, שהם כנגד מ"ט אותיות שבקריאת שמע, שהם כנגד מ"ט אותיות השבטים. ואחר כך זוכין בסיון, בחדש השלישי, לקבל התורה בשבועות שהיא עקר התגלות האמונה, כמו שכתוב (שמות כ), "אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים וכו'" נמצא, שעקר התגלות האמונה הוא בבחינת דגל מחנה יהודה ובשלשה חדשים הראשונים, שבהם יציאת מצרים וקבלת התורה, ומשם מאיר האמונה לכל ישראל ולכל השנה כלה וכנגד זה עקר המשכת האמונה בכל יום בקריאת שמע הוא ברביע יום הראשון דיקא שהוא שלש שעות הראשונות, שהם כנגד דגל הראשון, שהוא מחנה יהודה וכנגד שלשה חדשים הראשונים, שהם ניסן, אייר, סיון, וכנ"ל:

ראשי פרקים שיך להלכות קריאת שמע:

אות ז

וזה בחינת קריאת שמע של שחרית וקריאת שמע של ערבית וקריאת שמע של ערבית זמנה כל הלילה, כל זמן שכובה וקריאת שמע של שחרית אין זמנה כי אם בבקר עד שלש שעות שהוא זמן קימה, כי התגלות והתנוצצות אלקות שמתנוצץ ומאיר בלב האדם זה בחינת זריחת האור בבקר כי עקר אור השמש הוא אור השם יתברך שממנו מאירין כל האורות, כמו שכתוב (תהלים כז), "ה' אורי וכו'" וכמו שבגשמיות רואין שבשחרית בוקע אור השמש ממזרח ומאיר על פני תבל, כמו שאומרים הפותח בכל יום דלתות שערי מזרח ובוקע חלוני רקיע" וכמו שכתוב (ישעיה נח), "אז יבקע כשחר אורך", כמו כן ממש כשהשם יתברך עוזר לפעמים שמאיר ומתנוצץ בלב התנוצצות אלקות, הוא בחינת בקיעת האור ממש שפתאם נבקע הדעת ומאיר אורו יתברך מה שאי אפשר לספר לחברו כלל כנ"ל, כי עקר אור וחשך נמשך משם, כי השם יתברך ברא העולם שיהיה אור וחשך, דהינו שהתגלות אורו לבני אדם לא יהיה קבוע בתמידיות בשנה, כי תענוג תמידי אינו תענוג, וגם כי היו מתבטלין במציאות, על-כן בחכמתו ברא שיהיה אור וחשך והחשך קדם לאור, כי חשך נמשך מבחינת הצמצום וההסתרה שהשם יתברך מצמצם ומסתיר אורו בבחינת (ישעיה מה) אכן אתה אל מסתתר, כדי לתקן בחינת כלי שנוכל לקבל האור בהדרגה ובמדה וכן הוא בכל פעם, בכל דרגא ודרגא לכל אחד כפי מדרגתו ומשם נמשך גם החשך והאור של היום מה שהשם

יִתְבַּרְךָ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית וְגוֹלָל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר וְהַכֹּל בְּשִׁבְלֵי שְׁיִתְחַדֵּשׁ הָאוֹר בְּכָל יוֹם, כִּי עַל-יְדֵי הַחֹשֶׁךְ שֶׁמִּסְתִּיר הָאוֹר בְּכָל פְּעַם, עַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין אַחַר כֵּן לְקַבֵּל הָאוֹר בְּהִתְחַדְּשוֹת יוֹתֵר, שְׁזֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁיְהִיוּ בְּכָל יוֹם כְּחֻדָּשִׁים בְּבַחֲיִנַת (אִיכָּה ג) חֻדָּשִׁים לְבַקָּרִים וְכוּ' כַּנִּ"ל. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין קְרִיאַת שְׁמַע בְּבִקְרָב, כִּי בְּבִקְרָב עֵקֶר הַתְּגָלוֹת הָאוֹר וּבְעֶרְב צְרִיכִין קְרִיאַת שְׁמַע לְתַקּוֹן עַל-יְדֵי זֶה בְּחִינַת הַצְּמִצּוּם וְהַכְּלִי שֶׁבִּלְא זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל הָאוֹר וְעֵקֶר הַתְּנוּצָצוֹת הָאוֹר הוּא בְּבִקְרָב כַּנִּ"ל, אֲבָל גַּם בְּלִילָה צְרִיכִין שְׁיֵאִיר לָנוּ אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ בְּבַחֲיִנַת כִּי אֲשֶׁב בַּחֹשֶׁךְ הִ' אוֹר לִי, כִּדִּי שְׁעַל-יְדֵי זֶה נוֹכַח לְרוֹץ אַחֲרָיו וְלַהֲשִׁיב לְתַקּוֹן הַכְּלִי וְהַצְּמִצּוּם, אֲךָ בְּלִילָה עֵדִין לֹא נִשְׁלַם תַּקּוּן הַהִתְעוֹרְרוֹת מִלְּמַטָּה עַד הַבִּקְרָב, וְעַל-כֵּן אִזּוּ מֵאִיר לְעוֹלָם כִּלּוֹ בְּכַבּוּדוֹ מַעֲצָמוֹ בְּבַחֲיִנַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיָלָא קֳדָם אֲתַעְרוּתָא דְלַתַּתָּא. וְעֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת כְּשֶׁזּוֹכִין לְקַבֵּל הָאוֹר עַל-יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלַתַּתָּא, שְׁזֶה זוֹכִין בְּבִקְרָב כְּשֶׁעוֹלָה אֵילַת הַשֶּׁחַר עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּקָה וְעַבּוּדַת הַצְּדִיקִים בְּכָל הַלֵּילָה, בְּפֶרֶט עַל-יְדֵי קִימַת חֲצוֹת כְּיָדוּעַ, אֲבָל בְּלִילָה שְׁעֵדִין לֹא נִשְׁלַם הָאֲתַעְרוּתָא דְלַתַּתָּא, אִזּוּ הָאֲרֵת הָאוֹר בְּמַח הוּא רַק בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיָלָא קֳדָם אֲתַעְרוּתָא דְלַתַּתָּא שְׁעַל-יְדֵי זֶה, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, דִּינִים מִתְּגַבְּרִים שְׁמִשָּׁם חֲשֻׁכַת לֵילָה, כְּמוֹבֵן בְּזֶהֱרַק הַקְּדוּשׁ שֶׁכְּשֵׁאִין נִשְׁלַם הָאֲתַעְרוּתָא דְלַתַּתָּא אִזּוּ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, דִּינִים וְחֹשֶׁךְ וְעֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַחֶסֶד כְּשֶׁנִּשְׁלַם הָאֲתַעְרוּתָא דְלַתַּתָּא :

וְזֶה בְּחִינַת פְּסָח וְשַׁבּוּעוֹת, כִּי פְּסָח בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיָלָא כְּיָדוּעַ, כִּי לֹא הָיוּ רְאוּיִין לְהַגָּאֵל וְאַחַר כֵּן מִנִּיפִין הָעוֹמֵר וְסוֹפְרִין מִ"ט יָמֵי הַסְּפִירָה כְּנֶגֶד מִ"ט אוֹתִיּוֹת שֶׁבְּקְרִיאַת שְׁמַע מִ"ט אוֹתִיּוֹת הַשְּׁבִטִים, וְעַל-יְדֵי זֶה מְכִינִים עֲצָמוֹן לְקַבֵּל הַתּוֹרָה בְּבַחֲיִנַת אֲתַעְרוּתָא דְלַתַּתָּא, וְעַל-יְדֵי זֶה מְקַבְּלִין הָאוֹר בְּשַׁבּוּעוֹת וְאִזּוּ עֵקֶר הָאוֹר וְהַחֶסֶד בְּשְׁלֵמוֹת, בְּבַחֲיִנַת אֲתַעְרוּתָא דְלַתַּתָּא, וְעַל-כֵּן הִיְתָה גְּאֻלַּת מִצְרַיִם בְּלִילָה שְׁאִזּוּ הוּא בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיָלָא, כִּי הַגְּלוּת דּוֹמָה לְלִילָה וְהַגְּאֻלָּה הִיְתָה לְפָנֵי הַקָּץ וְלֹא הָיוּ רְאוּיִים לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם רַק בְּבַחֲיִנַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיָלָא, עַל-כֵּן הִיְתָה בְּלִילָה :

אות ח

כִּי הַתְּגָלוֹת הָאוֹר הוּא בְּחִינַת נְבוּאָה, בְּחִינַת וְאֶרְאָה אֶת ה' בְּחִינַת 'בְּשֵׁם ה' אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר' רְאֵשִׁי תְבוֹת נְבִיאִי הַמּוֹבָא בְּהַא"ב, וְעֵקֶר הַנְּבוּאָה בַּיּוֹם, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּה עַל פְּסוּק בַּיּוֹם צִוּוֹתוֹ וְכוּ' וְעַל-כֵּן לְנִבְיָאֵי אַמּוֹת הָעוֹלָם אֵינּוּ נִגְלָה אֶלָּא בְּלִילָה, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּה (בְּמִדְרַשׁ רַבָּה פָּרָק כ) כִּי אֶצְלָם מִגִּיעַ הַנְּבוּאָה בְּנֻדָּאֵי רַק בְּבַחֲיִנַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיָלָא, כִּי הֵם אֵינָם רְאוּיִים בְּנֻדָּאֵי, עַל-כֵּן בָּאָה עֲלֵיהֶם

הנבואה בלילה דיקא גם אפלו בנביאי ישראל הצדיקים נמצא שלפעמים שנגלה עליהם בלילה וזה כשקבלו הנבואה בעת שעדין לא היו כדאי וראוים להתגלות הזאת, כי בענין אתערותא דלעילא ואתערותא דלתתא יש כמה בחינות, כי אפלו כשמקבל האור על-ידי אתערותא דלתתא, אבל אין ההתעוררות ראוי לאותו ההתגלות נחשב בחינת אתערותא דלעילא וזה היה שלמות משה שזכה לנבואת פנים בפנים יותר מכל הנביאים מחמת שהיה קדוש ופרוש כל כך ויגע כל כך בשביל השם ותברך עד שזכה לקבל התגלות הנבואה, רק בבחינת אתערותא דלתתא שזה עקר שלמות האור כנ"ל וזה שהוכיח אותם השם ותברך (במדבר יב), "אם יהיה נביאכם הי", 'נביאכם' דיקא שהשם ותברך הוא נביא שלהם דהינו שממשיך עליהם הנבואה מלמעלה בבחינת אתערותא דלעילא ועל-כן "בחלום אדבר בו" כנ"ל "לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא וכי ותמונת ה' גביט" 'גביט' דיקא, שהוא בעצמו מביט בתמונת ה' בבחינת אתערותא דלתתא בשלמות שזוכה על-ידי קדשתו ופרישותו כי הם אף-על-פי שהיו צדיקים נוראים ובודאי קבלו הנבואה בקדשה על-ידי הכנתם בחינת אתערותא דלתתא, אבל כנגד קדשת משה נחשב קבלת נבואתם בבחינת אתערותא דלעילא, בבחינת אם יהיה נביאכם ה' וכנ"ל ועל-כן פרש שם רש"י והם צועקים מים מים, דהינו שלא היתה הכנתם בשלמות וכנ"ל:

אות ט

נמצא, שעקר התנוצצות האור בבקר, שאז הוא בחינת אתערותא דלתתא שנגשם על-ידי התשוקה של כל הלילה, אבל בלילה, שהוא בחינת תחלת הבריאה, תחלת היום, אז לא נשלם אתערותא דלתתא ואז האור מגיע רק בבחינת אתערותא דלעילא בבחינת (שיר השירים ה) אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק וכי, בבחינת (שם) דודי שלח ידו מן החור ומעי המו עליו, כי השם ותברך מאיר להאדם שהוא במדרגה התחתונה בבחינת חשכת לילה, בבחינת גלות, ומאיר עליו התנוצצות גדול בלבו ודעתו והכל כדי שיהיה נמשך אחריו בבחינת (שם א) משכני אחריו נרוצה ועל-כן אחר כך מיד נעלם ועובר ממנו ההתנוצצות וההארה הזאת, כי ההתנוצצות היה רק לרמוז לו נעימות האור כדי שירדף אחריו וזה עקר בחינת הפרוז שקורין להאדם בכל פעם שישוב אליו ותברך. וזה בחינת פסח שאז מגיע ההארה שלא בהדרגה קדם הקץ אף-על-פי שאינו כדאי ואחר כך מיד ביום שני נסתלק, כי ההארה לא היתה כי אם לרמוז שירדף אחריו וכנ"ל, וכמובא מזה בספרים בשם הבעל שם טוב זכרוננו לברכה ובדברינו במקום אחר ועל-כן צריכין אחר כך לספר מ"ט ימי הספירה

כְּדֵי לְטַהֲרֵנוּ וְכוּ', כִּי אַחֲרַיִךְ צְרִיכִין לְהִתְחִיל לְהַכִּין עֲצֵמֵנוּ בְּבַחֲיִנַת אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא כְּדֵי שְׁנַזְכֶּה לְקַבֵּל הַתּוֹרָה בְּשָׁבוּעוֹת, שֶׁהוּא כָּלֵל הַנְּבוּאָה, שָׂאזְזֵכוּ כָּלֵם לְהִתְגַּלּוֹת אֱלֻקוֹת בְּאֹר גְּדוֹל בְּבַחֲיִנַת אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא, וְעַל-כֵּן בְּלִילָהּ, כָּל הַלִּילָהּ רְאוּי לְקַרְיַאת שְׁמַע, מִחֲמַת שָׂאזְזֵהוּ הוּא רַק בְּבַחֲיִנַת אֲתַעְרוּתָא דְלִעִילָא בְּרַחֲמֵי שְׁלָא עַל-יַדֵי הַכְּנַתְנוּ בְּשִׁלְמוֹת, עַל-כֵּן כָּל הַלִּילָהּ כְּשֶׁרָה לָזֶה, מֵאַחֲרַיִךְ שְׁעַקֵר הָאֶרֶת הַדְּעַת שְׁלָא עַל יַדֵינוּ, אֲבָל בְּבִקֹר שְׁנַעֲשֶׂה עַל יַדֵינוּ בְּבַחֲיִנַת אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא, עַל-כֵּן אִזְ צְרִיכִין זְמַן קְבוּעַ, דְהֵינּוּ בְּבִקֹר בְּעֵת בְּקִיעַת הָאֹר דִּיקָא שְׁנַמְשָׁךְ עַד רְבִיעַ הַיּוֹם שְׁנַחֲשָׁב הָאֶרֶת הָאֹר כְּבוֹקַע וּמְאִיר מִחֲדָשׁ וְאִזְ עַקֵר זְמַן קְרִיַאת שְׁמַע עַל יַדֵינוּ בְּבַחֲיִנַת אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא, כִּי מַה שְׁנַעֲשֶׂה עַל יַדֵינוּ צְרִיכֵךְ שְׁיִהְיֶה בְּזְמַן קְבוּעַ, כִּי אֲנַחְנוּ בְּזְמַן וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ לְמַעַלָּה מִהַזְמַן, אִךְ זֶה עַקֵר הַשְּׁלֵמוֹת שְׁיַעֲלֶה הַהִתְעוֹרְרוֹת מְלֻמְטָה עַל-יַדֵי מַעֲשֶׂה הַתְּחַתּוּנִים, שֶׁהֵם בְּזְמַן כְּיָדוּעַ:

אות י

וְזֶה עַקֵר הַתְּשׁוּבָה שְׁנַזְכֶּה אֲנַחְנוּ לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרַךְ עַל-יַדֵי הַהִתְעוֹרְרוֹת שְׁלָנוּ, כִּי זֶה הוֹכִיחַ בֵּין הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ וּבֵין יִשְׂרָאֵל שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ צוֹעֵק אֵלֵינוּ (מְלֻאכֵי ג), "שׁוּבוּ אֵלַי וְאֲשׁוּבָה אֵלֵיכֶם", שְׁאֲנַחְנוּ נְשׁוּב תַּחֲלָה וְיִשְׂרָאֵל אֹמְרִים (אֵיכָה ה), "הֲשִׁיבֵנו ה' אֱלֹהֵיךָ וְנִשׁוּבָה וְכוּ'", שֶׁהוּא יִשְׁיבֵנו אֵלָיו וְכַמוּבָא בְּסַפְרִים וְעַל-יַדֵי תַּהֲלִים שְׁכּוֹלֵל כָּל מ"ט שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת מ"ט אוֹתִיּוֹת הַשְּׁבָטִים, מ"ט יְמֵי הַסְּפִירָה, מ"ט אוֹתִיּוֹת שְׁבַשְׁמַע וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, עַל-יַדֵי זֶה נִתְתַּקַּן הַכֹּל כִּי תַּהֲלִים נֶאֱמַר עַל-יַדֵי דָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ שְׁיִזְכֶּה לְהַשִּׁיג שְׁעַר הַחֲמֻשִׁים שְׁכּוֹלֵל הַכֹּל, שֶׁהוּא שְׁכָל נִפְלָא שְׁזֹכִין עַל-יַדֵי זֶה לְהַכְנִיס בְּלֵב יִשְׂרָאֵל שְׁיַצְעֵקוּ תְּמִיד לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ שְׁיִשְׁיבֵנו אֵלָיו וְעַל-יַדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ יְהִיָּה נַחֲשָׁב לְהִתְעוֹרְרוֹת שְׁלָנוּ כְּאֵלוֹ אֲנוּ שְׁבִים אֵלָיו מַעֲצֵמֵנוּ, כִּי בְּאֶמֶת כָּל צַעֲקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ שְׁצוֹעֵק אֵלֵינוּ שׁוּבוּ אֵלַי וְכוּ', כְּנִתְּנוּ זֶה בְּעַצְמוֹ שְׁאֲנַחְנוּ נֶצְעַק אֵלָיו תְּמִיד, "הֲשִׁיבֵנו ה' אֱלֹהֵיךָ וְכוּ" נִמְצָא, שְׁבְּאֶמֶת לְאֶמֶתוֹ אֵין מַחֲלַקַת וְחֲלוּק כָּלֵל בֵּין כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל וּבֵין הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, רַק שְׁאֵין כָּל אֶחָד מִבֵּין כְּנִתְּנוּ הַקְּדוּשָׁה וְכָל זֶה מִחֲמַת שְׁלָא נִתְּגַלָּה עֲדִין שְׁעַר הַחֲמֻשִׁים, אֲבָל עַל-יַדֵי הַתְּהֲלִים נִמְשָׁךְ הָאֶרֶת שְׁעַר הַחֲמֻשִׁים שְׁכּוֹלֵל הַכֹּל מִתְתָּא לְעִילָא וּמַעֲלָא לְתַתָּא, עַד שְׁנַזְכֶּה לְצַעֵק אֵלָיו תְּמִיד אִיךְ שְׁיִהְיֶה וְעַל-יַדֵי זֶה יִתְתַּקַּן הַכֹּל

אות יא

וְזֶה בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה שְׁבָהֶם נֶאֱמַר סֵפֶר תְּהִלִּים, כִּי אֵיתָא בְּדַבְרֵי אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה בְּסִימָן רְלוּ, שְׁעָקֹר הַהֲתַחֲבְרוּת עַל-יְדֵי נְגִינָה בְּבַחֲינַת (בְּרֵאשִׁית כֹּט) הַפֵּעַם יִלְוֶה אִישֵׁי אֵלֵי, הַנֶּאֱמַר כְּשֶׁנּוֹלַד לְוִי שְׁעוֹסְקִין בְּשִׁיר עַל הַדִּיּוֹכָן וְכוּ', עַיִן שָׁם הֵינּוּ, כִּי שִׁיר וְנִגּוּן בְּחִינַת תְּהִלִּים עַל-יְדֵי זֶה עָקֹר הַהֲתַחֲבְרוּת שֶׁל כְּנֻסֵת יִשְׂרָאֵל עִם דּוּדָה, כִּי עָקֹר הָרַחֲוֹק חֵס וְשָׁלוֹם, הוּא מַחְמַת הַיּוֹפֹחַ הַנִּי"ל שֶׁיִּשְׂרָאֵל רוֹצִים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲוֹרְרֵם תַּחֲלָה וַיִּשְׁיִבֵם אֵלָיו וְהוּא יִתְבָּרַךְ רוֹצֶה שֶׁכְּנֻסֵת יִשְׂרָאֵל תִּתְעוֹרֵר תַּחֲלָה, אָבֵל עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים, שְׁכּוֹלֵל כָּל הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה מְעִילָא לְתַתָּא וּמַתַּתָּא לְעִילָא, בְּבַחֲינַת 'מִזְמוֹר לְדוּד' 'לְדוּד מִזְמוֹר' וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה שְׁלַפְעָמִים אוֹמֵר שִׁירָה וְאַחַר כֵּן שוֹרָה עֲלָיו רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְלַפְעָמִים לְהַפִּיךְ שְׁשׂוֹרָה עֲלָיו רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְאַחַר כֵּן אוֹמֵר שִׁירָה, הֵינּוּ כְּנִי"ל, שְׁמִזְמוֹרֵי תְהִלִּים כָּלוּל מִשְׁנֵי הַבְּחִינּוֹת, מֵאֲתַעְרוּתָא דְלַתַּתָּא קִדְּם וּמֵאֲתַעְרוּתָא דְלְעִילָא קִדְּם כְּנִי"ל עַל-כֵּן עַל-יְדֵי תְהִלִּים עָקֹר הַהֲתַחֲבְרוּת וְהַהֲתַקְרְבוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים, מֵאַחַר שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִכְלָלִין יַחַד שְׁנֵי הַהֲתַעוֹרְרוֹת כִּי תְהִלִּים מְעוֹרֵר לֵב יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁתַּוְּקֶק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְזֶה נִחְשָׁב לְהַתְעוֹרְרוֹת שְׁלָנוּ אָף-עַל-פִּי שְׁבַאֲמַת הַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ וְכַנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת 'תִּכְיִן לְבָב' תִּקְשִׁיב אֲזִנֶּיךָ', שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ מִכִּין לְבַבְנוּ לְהַתְפַּלֵּל אֵלָיו וְאַחַר כֵּן הוּא מִקְשִׁיב אֲזִנֵּינוּ לְשִׁמְעַ דְּבוֹרֵינוּ כְּאֵלוֹ הֵם יוֹצֵאִים מֵאֲתָנוּ בְּעַצְמָנוּ, רַק שְׁאֲנוּ מַחֲיָבִים עַל כָּל פְּנִים לְהַתְעוֹרֵר לְזֶה בְּעַצְמוֹ לְהַשְׁתַּוְּקֶק וּלְהַתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל זֶה שְׁיִכְיִן לְבַבְנוּ אֵלָיו, שְׁזָהוּ בְּעַצְמוֹ בְּחִינַת הַתְפִּלָּה-תִּכְיִן לְבָב' תִּקְשִׁיב אֲזִנֶּיךָ וְכֵן מֵתְפַלֵּל דּוּד בְּסֵפֶר תְּהִלִּים הַרְבֵּה עַל זֶה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים נֹא), " אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וְכוּ' " כִּי תְהִלִּים הוּא בְּחִינַת הַתְּבוּדָדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבִין קוֹנוֹ, וְעַל-יְדֵי זֶה יִכּוֹלִין לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ עַל הַכֹּל וּלְבַקֵּשׁ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל זֶה בְּעַצְמוֹ שְׁנוּכַל לְבַקֵּשׁוֹ, " הַשִּׁיבֵנו ה' אֱלֹהֵינוּ וְכוּ' " בְּאֲמַת נִמְצָא, שֶׁהַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאָף-עַל-פִּי-כֵן נִחְשָׁב לְהַתְעוֹרְרוֹת שְׁלָנוּ, מֵאַחַר שְׁאֲנוּ מֵתְעוֹרְרִים עַל כָּל פְּנִים לְבַקֵּשׁ עַל זֶה וְכַנִּי"ל וְהֵבֵן הַיֵּטֵב כִּי בּוֹדָאֵי בְּלֵי שׁוּם הַתְעוֹרְרוֹת כָּלֵל אֵי אֶפְשֵׁר לְהַתְקַרֵּב :

אות יב

וְזֶה מְרָמָז שָׁם בְּפִסּוּקִים (בְּשִׁמוּאֵל ב סִימָן כג) שֶׁהֵבִיא מִשָּׁם אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן עג לְעַנְיָן מְעַלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים, שְׁהֵם, " וַיִּנְאוּם הַגִּבֹּר הַיּוֹקֵם עָלָיו " שֶׁהַיּוֹקֵם עָלָיו שֶׁל תְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה (מוֹעֵד קָטָן טז), עַל-יְדֵי שֶׁהוּא מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְנִעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא סֵפֶר תְּהִלִּים שְׁיִסַּד שְׁנִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת מְשִׁיחַ

שְׁמַשִּׁיג שְׁעַר הַחַמְשִׁים שְׁכֹלֵל שְׁנֵי הַהֲתַעֲרָרוֹת יַחַד, שְׁעַל -יָדֵי זֶה עֵקֶר הַהֲתַקְרָבוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים מִכָּל מְקוֹם שֶׁהֵם וְזֶהוּ (שָׁם), "לִי דְבַר צוֹר יִשְׂרָאֵל מוֹשֵׁל בְּאֲדָם צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹקִים" מוֹשֵׁל בְּאֲדָם' זֶה בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיָלָא, בְּחִינַת וְהוּא יִמְשַׁל בְּךָ, וַיִּכְמוּ שְׁפָרַשׁ רִשְׁיִי שָׁם, 'צְדִיק מוֹשֵׁל' זֶה אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא, הֵינּוּ כְּלָלוֹת שְׁנֵי הַהֲתַעֲרָרוֹת יַחַד וְזֶה זֹכִיךְ עַל-יָדֵי בְּחִינַת יִרְאֵת אֱלֹקִים, הֵינּוּ בְּחִינַת תַּהֲלִים, בְּחִינַת (מְשָׁלִי לֹא) יִרְאֵת הִ' הִיא תַתְּהַלֵּל:

אות יג

וְעַל-כֵּן אֵין אוֹמְרִים עֵקֶר קְרִיאַת שְׁמַע וּבְרִכּוֹתֶיהָ בְּשַׁחְרִית עַד שְׁאוּמְרִים תַּחֲלָה מִזְמוּרֵי תַהֲלִים, שֶׁהֵם פְּסוּקֵי דְזִמְרָה שְׁתַּקְנוּ לָנוּ לּוֹמַר קֹדֶם קְרִיאַת שְׁמַע וּבְרִכּוֹתֶיהָ, כִּי עֵקֶר קְבַלַת הַיַּחּוּד שְׁעַל-יָדֵי זֶה כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל מִתַּחֲבָרִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִי אֶפְשֶׁר כִּי אִם עַל-יָדֵי פְּסוּקֵי דְזִמְרָה, שֶׁהֵם מִזְמוּרֵי תַהֲלִים שְׁכֹלֵלִים מְשֻׁנֵּי הַהֲתַעֲרָרוֹת, שְׁעַל-יָדֵי זֶה עֵקֶר הַיַּחּוּד וְכַנְי"ל וְעַל-כֵּן אוֹמְרִים הַמְּזוּמְרִים הָאֲחֵרוֹנִים שְׁבַסּוֹף תַּהֲלִים שֶׁהֵם הַעֲשָׂרָה הַלְלוֹיֹת שְׁאֵמַר בְּסוֹף תַּהֲלִים שְׁכֹלֵלִים מִכָּל סֵפֶר תַּהֲלִים שְׁנֵאֲמַר בְּעֲשָׂרָה מֵינֵי נְגִינָה שְׁכַנְגָדָם הֵם הַעֲשָׂרָה הַלְלוֹיֹת שְׁבַסּוֹף תַּהֲלִים וּמִזְמוֹר הָאֲחֵרוֹן הוּא כְּלָלוֹת דְּכְלָלוֹת שְׁכֹלֵל בְּזֶה הַמְּזוּמֹר בְּעֲצָמוֹ כֹּל הַיּוֹד הַלּוֹלִים וְסִיָּם, "כֹּל הַנְּשַׁמָּה תַהֲלֵל י"ק הַלְלוּיָהּ" כִּי אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה (פְּסָחִים קִיז), בְּעֲשָׂרָה לְשׁוֹנוֹת נֶאֱמַר סֵפֶר תַּהֲלִים וְגָדוֹל מִכָּל הַלְלוּיָהּ, שְׁכֹלֵל שֵׁם וְשִׁבַח בְּבֵת אַחַת, הֵינּוּ בְּחִינַת הַנְּי"ל, כִּי הַלְלוּיָהּ הוּא עֵקֶר בְּחִינַת כְּלָלוֹת סֵפֶר תַּהֲלִים שְׁכֹלֵל שֵׁם וְשִׁבַח בְּבֵת אַחַת, הֵינּוּ בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיָלָא וְאֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא כּוֹלֵל יַחַד, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת הַלְלוּיָהּ. שְׁהַלֵּל שְׁאֵנוּ אוֹמְרִים וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ הֵם שְׁנֵיהֶם אֶחָד בְּבְחִינַת (דְּבָרִים י) הוּא תַהֲלֵתָדָ וְהוּא אֱלֹקֵיךָ, שְׁזֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתַּפְּלָה וְהַתַּהֲלָה, כְּמוֹבָא (בְּמָקוֹם אַחַר סִימָן יט בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא) וְזֶהוּ הַלְלוּיָהּ בְּרֵאשׁ, הַלְלוּיָהּ בְּסוֹף וְכֵן תַּקְנוּ לְשִׁלְשׁוּלֵי הַלְלוּיָהּ בְּתַר הַלְלוּיָהּ, כִּי נְעוּץ רֵאשׁוֹ בְּסוֹפוֹ וְסוֹפוֹ בְּרֵאשׁוֹ וְכֵן נְעוּצִים וּמַחְבָּרִים הַמְּזוּמְרִים זֶה בְּזֶה, כִּי הַכֹּל אֶחָד-הָרֵאשׁ וְהַסּוֹף, הַתַּעֲרָרוֹת עֲלִיוֹן וְהַתַּעֲרָרוֹת תַּחְתּוֹן וְזֶהוּ בְּחִינַת כֹּל הַנְּשַׁמָּה תַהֲלֵל י"ק הַלְלוּיָהּ, שֶׁהוּא סִיּוֹם סֵפֶר תַּהֲלִים שֶׁהוּא כּוֹלֵל כֹּל תַּהֲלִים, הֵינּוּ כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָּה (מְדָרְשׁ רַבָּה דְּבָרִים פָּרָק ב), עַל כֹּל נְשִׁימָה וּנְשִׁימָה תַהֲלֵל י"ק וְזֶה הָעֵקֶר לִידַע שְׁכֹלֵל נְשִׁימָה וּנְשִׁימָה מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ וְלַהֲלֵל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל כֹּל נְשִׁימָה וּנְשִׁימָה וְאַחַר כֵּן צְרִיכִין מִיָּד לְהַלְלוֹ עַל זֶה בְּעֲצָמוֹ שְׁאֵנוּ זֹכִיךְ לְהַלֵּל שְׁמוֹ, שְׁזֶהוּ בְּעֲצָמוֹ הַנְּשִׁימָה, כִּי עֵקֶר הַנְּשִׁימָה, שֶׁהוּא הַנְּשַׁמָּה, הוּא לְהַלֵּל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּזֶה הַפְּסוּק בְּעֲצָמוֹ כְּפִשׁוּטוֹ, "כֹּל הַנְּשַׁמָּה תַהֲלֵל י"ק וְכוּ" נִמְצָא, שְׁלַעוֹלָם צְרִיכִין לְהַלֵּל שְׁמוֹ

יְתַבְרַךְ בְּבַחֲיִנַת יוֹאֲנָחָנוּ נְבִרָךְ י"ק מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ, כִּי כָּל מֵה שְׁמֵהֶלֶלִים שָׁמוּ יְתַבְרַךְ צְרִיכִין לְהַלְלוֹ עַל זֶה בְּעֶצְמוֹ שְׁאֲנוּ זֹכִים לְהַלְלוֹ שָׁמוּ, כִּי בְּאֵמַת הַכֹּל מֵאֲתוֹ יְתַבְרַךְ בְּבַחֲיִנַת הוּא תְהַלְתֵּךְ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ וְכוּ' וְזֶהוּ בְּחִינַת כְּפִילַת הַפְּסוּק, כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל י"ק, כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל י"ק, שְׁכּוֹפְלִין בְּסוּף הַהֲלִלוּיּוֹת, לְהוֹרוֹת עַל בְּחִינַת הַנִּי"ל שְׁאַחַר כֵּךְ צְרִיכִין לֹמַר כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל י"ק, לְהַלְלוֹ עַל זֶה בְּעֶצְמוֹ שְׁאֲנוּ אוֹמְרִים כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל י"ק וְכוּ' לְעוֹלָם, כִּי הַהֲלוּל שְׁנֵרָאָה כְּאֵלוֹ הוּא מֵאֲתָנוּ וְשָׁמוּ יְתַבְרַךְ שְׁנֵיהֶם אֶחָד כְּנִי"ל, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת הַלְלוּיָהּ שְׁסִים בְּסוּף סֵפֶר תְהַלִּים שְׁכוּלֵל שֵׁם וְשִׁבַח בְּיַחַד, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּלָיוּת אֲתֵעְרוּתָא דְלַעִילָא וְאֲתֵעְרוּתָא דְלַתְתָּא יַחַד, שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֶקֶר הַתְּחַבְּרוּת יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמִים, שְׁזֶהוּ עֶקֶר בְּחִינַת הַיְחוּד שְׁזֶהוּ בְּחִינַת קְרִיאַת שְׁמַע, בְּחִינַת יְהִי אֱלֹהֵינוּ הִי אֶחָד, הֵינוּ יְהִי אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַחִיוּת אֱלֹקוֹת שְׁלָנוּ הַמְּלַבֵּשׁ בְּנוֹ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, וְהִי בְּעֶצְמוֹ, כְּבִיכּוֹל, אֶחָד, כִּי הַכֹּל אֶחָד בְּתַכְלִית הָאֲחָדוּת, שְׁזֶה עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה לְחַבֵּר וּלְיַחַד חֻלְקֵי הַנְּפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה שְׁלוֹ, שֶׁהֵם חֻלְקֵי אֱלֹקֵי מִמְעַל, לְחַבְּרֵם וּלְיַחַדֵּם עִמּוֹ יְתַבְרַךְ בְּבַחֲיִנַת (תְהַלִּים ק) הוּא עֲשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ כִּי הַכֹּל אֶחָד בְּתַכְלִית הָאֲחָדוּת, רַק שֶׁהֵם יְתַבְרַךְ, כְּבִיכּוֹל, מִסְתִּיר עֲצָמוֹ מֵאֲתָנוּ כְּדִי שְׁנִתְעוֹרֵר מֵעֲצָמָנוּ אֱלִיו, כְּדִי שְׁיִהְיֶה אֲתֵעְרוּתָא דְלַתְתָּא, שְׁעֶקֶר הַבְּרִיאָה הִיְתָה רַק בְּשִׁבִיל זֶה כְּדִי שְׁיִהְיֶה אֲתֵעְרוּתָא דְלַתְתָּא, כְּדִי שְׁלֹא תֵאֱכַל הַנְּשָׁמָה נְהֵמָא דְכְּסוּפָא כְּדִיעַ אֲבָל מֵעַצֵּם גְּשָׁמִיּוֹת הָעוֹלָם קִשָּׁה לָנוּ מֵאֵד לְהַתְעוֹרֵר מֵעֲצָמָנוּ כְּרִאוּי, כִּי בְּכָל יוֹם יֵצְרוּ שֵׁל אֲדָם מִתְגַּבֵּר עָלָיו וְכוּ' (קְדוּשִׁין ל) וּמִחֲמַת זֶה הָוָה מֵה דְהָוָה, שְׁנִתְרַחֲקָנוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ כְּמָה שְׁנִתְרַחֲקָנוּ וְנִחְרַב בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי וְעַדֵּן מְרַקֵּד בֵּינָנוּ וְעַל-יְדֵי זֶה מִתְאַרְךָ הַגְּלוּת בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים וְעַל-כֵּן עֶקֶר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְהַלִּים בְּכּוֹנֵה שְׁכוּלֵל שְׁנִי הַהֲתַעוֹרְרוֹת יַחַד וְכְנִי"ל שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֶקֶר קְבֻלַּת אֲמוּנַת הַיְחוּד שְׁאֲנוּ מְקַבְּלִין עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְהַתְקַרֵּב אֱלִיו יְתַבְרַךְ וּלְהַתְחַבֵּר וּלְהַכְלִיל בּוֹ יְתַבְרַךְ תְּמִיד מְכַל הַמְּקוֹמוֹת שְׁבַעֲוֹלָם עַד שְׁנִזְכָּה לְגַאֲלָה שְׁלָמָה עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ שְׁיִזְכָּה לְהַשִּׁיג וּלְגַלוֹת הַשַּׁעַר הַחֲמֻשִׁים, שְׁעַל-יְדֵי זֶה הַכֹּל יִלְכוּ בְּדֶרֶךְ זֶה לְעֶסֶק בְּאֲמִירַת תְהַלִּים וְהַתְּבוּדוֹת הַרְבֵּה הַרְבֵּה עַד שְׁנִזְכָּה לְתַקֵּן הַכֹּל בְּחִסְדוֹ הַגְּדוֹל

אות יד

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'תְהַלֵּה לְדוּד' שְׁאוֹמְרִים מְקַדֵּם וְאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבָרְכָה (בְּרַכּוֹת ד), כֹּל הָאוֹמֵר תְהַלֵּה לְדוּד שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם, מְבַטֵּחַ לוֹ שֶׁהוּא בֶן עוֹלָם הֵבֵא מֵאֵי טַעְמָא אִי לִימָא מְשׁוּם דְאִית בֵּיה א"ב לִימָא תְּמַנְיָא אִפִּי? אֲלֵא מְשׁוּם דְאִית בֵּיה פְּרַנְסָה, לִימָא הֵלֵל הַגְּדוֹל! אֲלֵא מְשׁוּם דְאִית

ביה תרתי והדברים תמוהים לכאורה, מה קול הרעש הזה שבשביל שיש בו א"ב, על-ידי זה מבטח לו שהוא בן עולם הבא?! וגם הטעם השני תמוה ביותר, שבשביל שנוזר בו פרנסה יהיה מבטח כל כך?! וגם התרוץ קשה לכאורה, שמשני [שמותר] משום דאית ביה תרתי?! אם כן יתקנו לומר תמנא אפי והלל הגדול וצריכין לומר שפונת התרצן הוא שמעלה גדולה מה שכלולים שניהם במזמור א' א"ב-ופרנסה ואם כן יתפלא האדם מה קשר יש לפרנסה עם הא"ב? שבשביל זה תהלה לדוד יקר כל כך משום דאית ביה תרתי יחד? עד שכל האומרו מבטח לו שהוא בן עולם הבא?, אך הענין, כי על-ידי שני הבחינות האלו יחד, שהם השבח הגדול של זה המזמור תהלה לדוד שנאמר באלפא ביתא ויש בו הזכרת הפרנסה, שהוא מאתו יתברך, על-ידי אלו השני בחינות נוזר לשוב אליו יתברך בנדאי ועל-כן מבטח לו שהוא בן עולם הבא, מאחר שעל-ידי זה יזכה בנדאי לתשובה, כי עקר התשובה על -ידי הדבור, כמו שכתוב (הושע יד), "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'", כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יומא פרק ו), איני מבקש מכם אלא דברים והוא בחינה הנ"ל, שעקר התשובה זוכין על-ידי אמירת תהלים, שהוא כולו דבורים קדושים של צעקות ותחנונות ובקשות ושירות ותשבחות אליו יתברך, שעל -ידי זה זוכין לתשובה כנ"ל וזה בחינת מעלת האלפא ביתא שנאמר בו תהלה לדוד, כי הא"ב הם כלל כל העשרים ושנים אותיות שבהם כלולים כל הדבורים שבעולם, שכלם הם צרופי אותיות מהאלפא ביתא ועקר כל הפגמים של כל החטאים שבעולם הם בבחינת הכ"ב אתון שממשיך חס ושלום, האותיות שיש באותו הדבר שעובר עליו למקום שממשיך חס ושלום, להסטרא אחרא וכו', רחמנא לצלן, כי עקר החיות של כל הדברים הם האותיות שיש באותו דבר שבו נברא, כמו שכתוב (תהלים לג), "בדבר ה' שמים נעשו וכו'" ועל-ידי העברה חס ושלום, ממשיך אלו האותיות למקום שממשיך, רחמנא לצלן, ועל-כן עקר התקון על-ידי הדבור, שעל-ידי זה חוזר ומצרף אותיות הדבור לטוב, שעל-ידי זה נתקן פגם העון שהיה עקר הפגם בהדבור וכמוכן כל זה בדברי אדונינו, מורנו ורבינו זכרוננו לברכה בכמה מקומות ועל-כן על-ידי תהלה לדוד שיש בו א"ב, שהם כלל כל הדבורים שבעולם שכלם הם צרופים של הא"ב על-ידי זה יכולין לתקן הכל כי על-ידי זה ימשיך על עצמו קדשה שיקדש הדבור מאד שיאמר תמיד שירות ותשבחות הרבה עם הדבור שכלול מהא"ב מכ"ב אתון וימשיך על עצמו רחמנותו וטובו יתברך כנוזר בזה המזמור הקדוש גדלת הבורא יתברך עד אין חקר, רחמיו על כל מעשיו, וטובו הרב וחסדו הגדול וכו' ושהוא קרוב לכל קוראיו וכו' וסוים, "תהלת ה' ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד", שכל בשר יברך שם קדשו לעולם ועד, שעל -ידי זה בנדאי יתקון הכל, על-ידי שיהפך כל הצרופים, שהם כלל הדבורים שבעולם יהפך אותם ויכלל אותם בתוך הא"ב הקדוש, שהם דברי התבודדות ושירות ותשבחות להשם יתברך וכנ"ל:

ובנדאי היא עצה גדולה וקלה שהכל יכולין לקימה, כי יכולין לזפות לתשובה ולחיי עולם הבא על-ידי הדבור לבד, אך יש על זה מניעה גדולה ועצומה והיא מניעת הפרנסה שכל אדם טרוד בפרנסתו מאד, ועל-כן אינו

עוסק בשלמות אפלו בעצה קלה הזאת לשוב להשם יתברך על-ידי הדבור הקדוש של הכ"ב אותיות שבאלפא ביתא, אבל באמת גם זה אינו מניעה כלל, כי צריכין להזכיר את עצמו האמת שאי אפשר בשום אופן להמשיך לעצמו פרנסתו על-ידי יגיעתו וטרחתו, כי הוא כפירה, חס ושלו, לומר כחי ועצם ידי עשה לי וכי חס ושלו, רחמנא לצלן, רק צריכין להאמין בהשם יתברך, כי כל הפרנסה הוא מאתו יתברך לבד, כמו שכתוב (דברים ח), "וְזָכַרְתָּ אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הֵנִיחָךָ לָךְ כַּח לַעֲשׂוֹת חֵילִי" וכמו שכתוב במזמור זה, "עֵינַי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ פּוֹתֵחַ וְכוּי' וּמִשְׁבִּיעַ וְכוּי'" וזהו מעלת זה המזמור דאית ביה תרתי נחד, שנאמר בא"ב ונזכר בו פרנסה שהיא מאתו יתברך ועל-כן על-ידי זה 'מבטח לו' שהוא בן עולם הבא, כי מי שילך בדרך זה בודאי יזכה לעולם הבא, כי על-ידי זה עקר התשובה וההתקרבות אליו יתברך מכל מקום שהוא, דהינו אף-על-פי שאינו זוכה להתנגע ולטרח בעבודתו יתברך כמו הצדיקים והכשרים והחסידים שלפנינו שאפלו הקטנים שבהם יגעו וטרחו מאד מאד בתעניתים רבים ובסגופים קשים ועצומים רבים מאד, ואם אינו זוכה לזה אף-על-פי שיודע בנפשו שהיה צריך לזה לפי עוונותיו ופגמיו המרבים ואפלו אם יודע בעצמו שגם עתה עובר עליו מה שעובר בכל ית וכי, אף-על-פי-כן אם לא יניח את עצמו לפל לעולם ויחזק את עצמו לדבר דבורים, על כל פנים תמיד לפני השם יתברך בצעקות ותחנונות ובקשות הרבה להשם יתברך, בודאי סוף כל סוף ישוב להשם יתברך וכנ"ל אך שלא ימנעו מזה הפרנסה רק יבטח בה' שהוא יתברך יפרנסו ברחמיו כמו שכתוב במזמור זה כנ"ל ואפלו אם הוא בעל משא ומתן או מלאכה, אף-על-פי-כן ידע האמת, כי לא בכח יגבר איש ואם יעשה מה שיעשה אינו יכול לקבל פרנסתו על-ידי יגיעתו וטרחתו לבד כי אם בישועת ה' וחסדו, כאשר יודע כל אחד בעצמו שעקר הפרנסה כשהשם יתברך מזמין לו איזה רוח וכיוצא ומכל שכן הטרדות והדאגות שאינם מועילים כלל, אדרבא, מזיקים הרבה לפרנסה, על-כן אפלו הבעל משא ומתן ומלאכה יכול למצא לנפשו כמה שעות ביום שיעסק בהם באמירת תהלים והתבודדות וכי לקדש הדבור של הא"ב ועל-ידי זה ישוב בודאי להשם יתברך. נמצא, שעל-ידי האלו תרתי שכלול המזמור מהם, שהם הא"ב, שהוא כלל הדבור הקדוש והזכרת שבח פרנסה שהוא מאתו יתברך, על-ידי זה בודאי נשוב להשם יתברך ועל-כן זוכין על-ידי מזמור זה לחיי עולם הבא, מאחר שעל ידו שבין להשם יתברך וכנ"ל:

וְכַל זֶה זֹכֵין עַל-יְדֵי הַשְּׂכָל הַקְּדוֹשׁ הַנִּמְשָׁךְ מִשְׁעַר הַחֲמֻשִׁים, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבוּעוֹת, בְּחִינַת הַמְּקוֹה שֶׁל שְׁבוּעוֹת, שֶׁהוּא מְקוֹה שֶׁל שְׁעַר הַחֲמֻשִׁים שְׁמֻטָּהר מִכָּל הַטְּמָאוֹת וְהַגְּלוּלִים שֶׁבְּעוֹלָם וּמוֹשִׁיעַ מִכָּל הַצָּרוֹת שֶׁאֵז מִמְּשִׁיכֵיךְ עַל עֲצָמוֹ קְדֻשָּׁה זֹאת לְזָכוֹת לִילָךְ בְּזֶה בְּאַמֶּת וְלֹא יִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ וְלֹא יֵאָבֵד אֶת עוֹלָמוֹ לְנֶצַח בַּחֲנֻם חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי עֲכָשׁוּ כָּל תִּקְוֹתֵינוּ הוּא רַק עַל-יְדֵי אֲמִתִּיּוֹת הַעֲצוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הַתְּמִימוֹת הַנִּמְשָׁכֵיךְ מִהַהֲתַנּוּצָוֹת מְשִׁיחַ שֶׁהִתְחִיל לְהַתְּנוּצֵץ מִיְמֵי הָאָרִיז"ל וְכָל מֵה שְׁמֵתִקְרָבִין יוֹתֵר לְבִיאת מְשִׁיחַ, אָף-עַל-פִּי שֶׁהַצָּרוֹת הַנֶּפֶשׁ מִתְּגַבְּרִין יוֹתֵר, אֲבָל בְּרַחֲמֵינוּ גַם הַתְּנוּצָוֹת מְשִׁיחַ מִתְּנוּצֵץ בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר וּכְמוֹ שְׁמֻסְפָּרִים עֲנִין זֶה בְּשֵׁם הָרַב הַקְּדוֹשׁ מִבְּרֻדֵיטָשׁוֹב זָכַר צַדִּיק וְקְדוֹשׁ לְבָרְכָה וְעַקֵּר אֱלוֹ הַעֲצוֹת הָאֲמִתִּיּוֹת נִמְשָׁכֵיךְ מִבְּחִינַת שְׁעַר הַחֲמֻשִׁים שֶׁיִּגְלֶה מְשִׁיחַ צְדֻקָּנוּ וְכָל הַעֲצוֹת כְּלוּלִים בְּסִפְרֵי תְהִלִּים שֶׁהֵם חֲסִדֵי דָוִד הַנְּאֻמָּנִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת נו"ה, בְּחִינַת עֲצוֹת קְדוֹשׁוֹת וְנִפְלְאוֹת מְאֹד (כִּי דוּעַ שְׁחֲסִדֵי דָוִד הֵם בְּחִינַת נו"ה בְּחִינַת עֲצוֹת), הֵינּוּ לְצַעֲקַת תְּמִיד לְהַשִּׁיב יְתִבְרַךְ יְהִיֵּה אִיךְ שֶׁיְהִיֵּה וְכַנ"ל כִּי הַגְּלוּת שֶׁל עֲכָשׁוּ נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת שְׁעַר הַחֲמֻשִׁים שֶׁל הַטְּמָאָה, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, שְׁמֻשֵׁם אִי אֶפְשָׁר לְצַאֵת כִּי אִם בִּישׁוּעַת ה' וְחֲסִדוֹ הַנִּפְלָא וְעַל-כֵּן זֶה הַגְּלוּת הָאֲחֵרוֹן הַכְּבִיד מְאֹד מְאֹד וּמִתְאַרְךְ מְאֹד בְּעוֹנֵינוּ הָרַבִּים וְעָלֵינוּ נְאֻמֵּר (אִיכָּה א), "וְתִבְרַךְ פְּלָאִים אֵין מִנְחָם לָהּ" וְכַתִּיב (דְּנִיָּאֵל יב), "עַד מָתִי קָץ הַפְּלָאוֹת" וְעַקֵּר הוּא גְלוּת הַנֶּפֶשׁ מֵהַ שְׁאֵנוּ רַחֲוֹקִים כָּל כָּד כָּל כָּד מְאֻבֵּינוּ שֶׁבְּשִׁמְמִים וְאֵין לָנוּ שׁוֹם עֲצָה וְתִקְוָה כִּי אִם עַל-יְדֵי הַדְּבָר לְדַבֵּר וְלְצַעֲקַת הָרַבִּה לְהַשִּׁיב יְתִבְרַךְ וְלוֹמֵר תְּחַנּוּת וּבִקְשׁוֹת וְכוּ' הָרַבִּה לְהַשִּׁיב יְתִבְרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְלִלְמַד תּוֹרָה הָרַבִּה, אִךְ הַמְּנִיעָה הַגְּדוּלָּה עַל זֶה הִיא הַפְּרִנְסָה וְהוּא חֲסֵרוֹן אֲמוּנָה שֶׁאֵינוּ מִתְחַזֵּק לְהֶאֱמִין שֶׁהַפְּרִנְסָה רַק מֵאֲתוֹ יְתִבְרַךְ, וְעַל זֶה הַנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ הַבְּעַל דְּבָר עֲתָה מְאֹד עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהַטְרִידוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו בְּטִרְדַּת הַפְּרִנְסָה עַד שֶׁאֵינוּ מְנִיחוֹ אֶפְלוֹ לְצַעֲקַת לְהַשִּׁיב יְתִבְרַךְ כְּרָאוּי וְזֶה נִמְשָׁךְ מִשְׁעַר הַחֲמֻשִׁים שֶׁל הַטְּמָאָה שֶׁמְשִׁיחַ הַגְּלוּת הַזֶּה שְׁמֻשֵׁם קָשָׁה מְאֹד מְאֹד לְצַאֵת וְהוּא בְּחִינַת מֵה שְׁאֵמֵר אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ, זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָה, בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל הַבְּעַל תְּפִלָּה, שְׁמִכָּל הַתְּאוּוֹת וּמִדּוֹת רְעוֹת יְכוּלִין לְצַאֵת, אֲבָל מִתְּאוּוֹת מְמוֹן אִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא כִּי אִם עַל-יְדֵי הַדְּבָר

אות טז

וְזֶה שְׁאֵמֵרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (בְּרֻכּוֹת ד), מִפְּנֵי מֵה לֹא נְאֻמֵּר נוֹן בְּאַשְׁרֵי? מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מִפְּלִתוֹ שֶׁל שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁנֵאֻמֵּר נִפְלָה וְכוּ' וְאֶפְלוֹ הַכִּי חֲזַר דָּוִד וְסִמְכָה בְרוּחַ הַקְּדוֹשׁ שְׁנֵאֻמֵּר, "סוֹמֵךְ ה' לְכָל הַנוֹפְלִים וְכוּ'" וְהֵינּוּ כִּי לֹא רָצָה לְהַזְכִּיר הַנּוֹן בְּפִרוּשׁ שְׁמֵרְמִזוֹ עַל שְׁעַר הַחֲמֻשִׁים שֶׁל

הקדשה, שעל-ידי זה עקר התקנה, מפני שיש בה מפלה לכנסת ישראל, כי גם עקר הנפילה של כנסת ישראל הוא על-ידי שער החמשים של הטמאה, ועל-כן אי אפשר להזכיר הנון דקדשה בפרוש, כי יתגבר המתנגד מאד, רק ברמז רמזה בפסוק שאחריו, שהוא, "סומך ה' לכל הנופלים וכו'" וזה על-ידי שישליך יהבו על ה' ויבטח שהשם יתברך יפרנסו בודאי אפלו אם יעסק כמה שעות ביום בהדבור הקדוש של תפלה ותורה ושירות וכו' כי כל הפרנסה אפלו של הבעל משא ומתן ומלאכה, מאתו יתברך, כמו שכתוב שם תכף אחר סומך ה' לכל הנופלים וכו', "עיני כל אליך ישברו וכו'" פותח ומשביע וכו' ומה שאנו רואים שיש לזה הרבה עשירות מאד ולזה עניות ודחקות גדול וכיוצא שאר השנויים רבים שבפרנסה הכל מאתו יתברך והוא יודע מה שעושה לפי ענין הבחירה של כל אחד שהבחירה של זה הוא דיקא על-ידי עשירות, ושל זה דיקא על-ידי עניות וכיוצא בזה שאר השנויים הרבים, "כי צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו", שכל מה שעושה עם האדם הכל חסד גדול מאתו יתברך, כי אפלו מי שאין לו כי אם לחם צר ומים לחץ הכל הוא חסד גדול מאתו יתברך ועקר התקנה של האדם הוא לזכות לחיים נצחיים של עולם הבא, כי כל העולם זה הבל וריק כצל עובר, כאשר אנו רואים בעינינו, אך על-ידי מה זוכים לחיים נצחיים, זה על-ידי "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראהו באמת", 'לכל אשר יקראהו דיקא יהיה מי שיהיה נמצא, שמדבר המזמור הקדוש הזה שצריכין לצעק ולדבר דבורים קדושים תמיד להשם יתברך ושהפרנסה לא תבלבלו מזה, כי יבטח שהוא יתברך נותן לכל אחד את אכלו בעתו וכו', ועל-כן על-ידי זה מבטח שהוא בן עולם הבא, כי על-ידי זה יזכה בודאי לשוב ולהתקרב להשם יתברך וכנ"ל (וקצת מזה מבאר בדברינו בהלכות שלוחין הלכה ד אות ה):

אות יז

וזה שאומרים רות בשבועות, כי עקר קדשת שבועות, שהוא יום החמשים, זוכין על-ידי מ"ט ימי הספירה, שהם בחינת מ"ט אותיות השבטים, בחינת מ"ט שערי תשובה, בחינת מ"ט אותיות שבקריאת שמע וכו' שכל זה כולל ספר תהלים, כמבאר בהתורה הנ"ל בסימן עג וכנ"ל ועל-כן אומרים רות שמדבר משלשלת היוחסין מתחלת הלדת דוד המלך, שהוא משיח, שחבר ספר תהלים שכולל כל הנון שערים, שהוא בחינת קדשת שבועות כנ"ל אשר על שם זה נקראת בשם רות, על שם שניצא ממנה דוד שחבר ספר תהלים שרונה להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ז), כי עקר קדשת שבועות, שהוא יום החמשים, שהוא בחינת קבלת התורה מחדש בכל

שָׁנָה וְשָׁנָה, הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת דָּוָד, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת סֹפֶר
תְּהִלִּים, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְשׁוּב לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה,
שֶׁזֶהוּ עֵקֶר קְבֻלַּת הַתּוֹרָה בְּכָל שָׁנָה, כִּי לֹא הַמְדָּרֵשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלָא
הַמַּעֲשֵׂה, שֶׁהוּא קִיּוּם הַתּוֹרָה שְׂזוֹכִין עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים וְכַנִּי"ל:

אות יח

כָּלל הַדְּבָרִים, שֶׁעֵקֶר הַהִתְרַחֲקוּת מִהַתְּשׁוּבָה הוּא מַחֲמַת שְׂצָרִיכִין שְׁאֲנוּ
נִתְעוֹרָר לְשׁוּב אֱלֹיו, וְהַהִתְעוֹרְרוּת כְּרָאוּי קִשָּׁה מְאֹד, וּבִפְרָט לְמִי שֶׁכָּבַר
נִתְרַחַק וְעָשָׂה מַה שֶׁעָשָׂה, וְאָף -עַל-פִּי-כֵן הַכֹּל חֲפָצִים לִירְאָה שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ,
אִךְ קִשָּׁה וְכַבֵּד לָהֶם לְהִתְעוֹרָר וְכָלֵם רוּצִים שֶׁהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ יַעוֹרָר אוֹתָם
וְיַחֲזִירָם לְמוֹטָב, אֲבָל כְּשִׁיּוֹדְעִים וּמֵאֲמִינִים בְּהֶאֱמַת שֶׁהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ בּוֹחֵר
בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ שִׁיְהִי רְצוֹנָנוּ וְחֲפָצָנוּ תַּמִּיד לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וְשָׂאִין אֲנוּ צָרִיכִין
רַק לִיקַח דְּבָרִים וְלְשׁוּב אֱלֹיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (הוֹשֵׁעַ יד), "קַחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים
וְשׁוּבוּ אֶל ה'". וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה, אֵינִי מִבְּקֵשׁ מִכֶּם אֲלָא
דְּבָרִים וּבִאֲמַת גַּם הַדְּבָרִים בְּעֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, רַק שְׁאֲנוּ צָרִיכִין
לְהַשְׁתַּדֵּל לִיקַח אוֹתָם עִמָּנוּ וּלְדַבֵּר בָּהֶם לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ וְזֶהוּ, "קַחוּ עִמָּכֶם
דְּבָרִים" יְקַחוּ דִּיקָא, הֵינּוּ שֶׁהַדְּבָרִים כְּבָר מוֹכֵנִים מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ וְהִשָּׁם
יִתְבָּרַךְ מִבְּקֵשׁ שֶׁנִּקַּח אוֹתָם עִמָּנוּ לְשׁוּב אֱלֹיו עַל-יְדֵי זֶה וּכְמוֹ שֶׁמְפָרֵשׁ
וּמְלַמֵּד אוֹתָנוּ שֶׁם אֵיךְ נֹאמֵר לְפָנָיו כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֶׁם, אֲמָרוּ אֱלֹיו כָּל תִּשְׁאָ
עוֹן וְכוּ' וּמִי שֶׁיִּדַּע כָּל זֹאת בְּאֲמַת בּוֹדָאֵי בְּקַל יִשׁוּב לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל
מְקוֹם שֶׁהוּא אֲפִלוּ אִם יַעֲבֹר עָלָיו מָה, כִּי תַמִּיד יוֹכֵל לִיקַח דְּבָרִים מֵאֲתוֹ
יִתְבָּרַךְ אִם יִרְצֶה עַד אֲשֶׁר סוּף כָּל סוּף יִשׁוּב אֱלֹיו וְיִרְחַמְנוּ וְזֶהוּ בְּחִינַת גְּדֹל
מַעֲלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים שֶׁגִּלָּה הוּא זְכוֹרֹנוּ לְבָרְכָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה בּוֹדָאֵי נִזְכָּה
לְתִשׁוּבָה, וְעַל-יְדֵי זֶה תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה שְׁלֵמָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ כָּל זְמַן שֶׁנִּעֲסַק
בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים בְּכוֹנָה לְהַשְׁמִיעַ אֲזָנוֹ וּלְבוֹ לְמָה שֶׁאֹמֵר, בּוֹדָאֵי יִשׁוּב
לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּאֲמַת הַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאִין הִשָּׁם יִתְבָּרַךְ חֲפָץ רַק
הֶרְצוֹן וְהַהִתְעוֹרְרוּת וְהַהִשְׁתַּדְּלוּת אַחַר הָאֲמַת, כִּי בְּלִי שׁוּם הַתְּעוֹרְרוּת
כָּלל אֵי אֲפָשֶׁר, אֲבָל בְּאֲמַת הַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ:

אות יט

וְזֶה בְּחִינַת מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי ו, "כִּי נֵר מִצְּנֶה וְתוֹרָה אֹר" וְכַמוּבָא וְזֶה בְּחִינַת נֵר הַמַּעֲרָבִי, שֶׁהוּא עֵדוּת לְכָל יִשְׂרָאֵל, כִּי מִמֶּנּוּ הָיָה מִתְחִיל וְבוֹ הָיָה מְסִיִּם (מְנַחוֹת פָּרָק ו), כִּי כָּל בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁלָּנוּ הוּא רַק כְּמִדְּלִיק נֵר שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה כְּלוּם, רַק שְׁלוֹקֵחַ נֵר וּמִדְּלִיק בּוֹ גֵרוֹת אַחֲרִים לְאַלְפִים וּרְבֻבוֹת כְּמוֹ שֶׁיִּרְצֶה וּבְאַמֶּת אִם לֹא הָיָה לוֹ אֵלּוּ הַגֵּרוֹת אוֹ הַדְּבָרִים שֶׁמִּדְּלִיקוֹן, בּוֹדְאֵי לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְהַדְּלִיק אֲבָנִים וְעָפָר וְכוּן אִם לֹא הָיָה לוֹ נֵר לְהַדְּלִיק מִמֶּנּוּ, אוֹ אֵיזָה דְּבָר לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֵשׁ, בּוֹדְאֵי גַם כֵּן לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְהַדְּלִיק נִמְצָא, שֶׁהַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ הָאֵשׁ וְהַנֵּר וְהַשֶּׁמֶן וְהַפְּתִילָה, הַמִּדְּלִיק וְהַנְּדָלֵק, הַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאֵף -עַל-פִּי-כֵן אִם לֹא יַעֲשֶׂה הָאָדָם הַמַּעֲשֵׂה כָּל שֶׁהוּא לִיקַח הַנֵּר וּלְהַדְּלִיק בּוֹ אַחֲרִים, בּוֹדְאֵי לֹא יִהְיוּ נִדְלָקִים מֵעֲצָמָם, כִּי כָּךְ בָּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַבְּרִיאָה שֶׁהַכֵּין הַכֹּל כְּאֶשֶׁר לְכָל בְּחִינָתוֹ וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן רוֹצֶה דֹּקָא שֶׁאֲנַחְנוּ נַעֲשֶׂה וְנִגְמַר עַל-יַדֵּי הַתְּעוֹרְרוֹתֵנוּ מִלְּמַטָּה, אֵף-עַל-פִּי שֶׁבְּאַמֶּת הַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּנִ"ל, כִּי כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא בְּבְחִינַת הַדְּלָקָה וְהָאֶרֶת אֹר הַנְּשָׁמָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּזֶהר הַקְּדוֹשׁ, אֶעֱבֹר דְּלֹא סָלִיק בֵּיהּ נוֹרָא מִבְּטָשִׁין לִיהּ גּוֹפָא דְּלֹא סָלִיק נְהוֹרָא דְּנִשְׁמָתָא וְכוּ' וְזֶה בְּחִינַת נֵר הַמַּעֲרָבִי שֶׁהוּא עֵדוּת שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי מִמֶּנּוּ הָיָה מִתְחִיל וְבוֹ הָיָה מְסִיִּם, הֵינּוּ שֶׁהַתְּחִלָּה וְהַסִּיּוּם הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לְבַד, כִּי נֵר הַמַּעֲרָבִי הָיָה דוֹלֵק בְּנֶס, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה (יוֹמָא לט) וְעַל-כֵּן בּוֹדְאֵי הָיָה יָכוֹל הוּא יִתְבָּרַךְ לְהַדְּלִיק בְּעֲצָמוֹ אֶת כָּל גֵּרוֹת הַמְּנוּרָה וְכַמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה (מְנַחוֹת פָּרָק ו), וְכִי לְאוֹרָה הוּא צָרִיךְ וְכוּ'!! אֵךְ צָנָה לָנוּ וְהַזְהִיר מְאֹד עַל הַדְּלָקָה גֵּרוֹת הַמְּנוּרָה לְהוֹרוֹת שֶׁאֵף-עַל-פִּי שֶׁהַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ כְּנִ"ל, אֵף-עַל-פִּי-כֵן אֲנוּ מַחֲבִיבִים עַל כָּל פְּנִים לְהַדְּלִיק אֶת גֵּרוֹת הַמְּנוּרָה וְזֶה יִהְיֶה נֶחֱשֵׁב לְהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁלָּנוּ אֵף-עַל-פִּי שֶׁבְּאַמֶּת הַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי מִמֶּנּוּ הוּא מִתְחִיל וְבוֹ הָיָה מְסִיִּם וְזֶהוּ בְּחִינַת מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה שֶׁהָיָה כְּלָה מִקְּשָׁה עַד יִרְכָה עַד פְּרָחָה מִקְּשָׁה הִיא, דְּהֵינּוּ שֶׁכְּלָה נַעֲשִׂית מַעֲשֵׂת אַחַת מִרְאֵשָׁה עַד סוּפָה עִם כָּל הַכְּפִתּוֹרִים וְהַפְּרָחִים וְכוּ', הַכֹּל נַעֲשֶׂה מִחֲתִיכָה אַחַת עַד שֶׁנִּתְקַשָּׁה מִשָּׁה הַרְבֵּה אֵיךְ לַעֲשׂוֹתָהּ וְאָמַר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַטֵּל אֶת הָעֵשֶׂת לְתוֹךְ הָאֵשׁ וְתִצֵּא הַמְּנוּרָה, הֵינּוּ שֶׁכָּל הַמְּנוּרָה, שֶׁהִיא כְּלָל הָאֶרֶת הַתּוֹרָה, הוּא רַק מִחֲתִיכָה אַחַת מִנִּיה וּבִיה שֶׁבְּאַמֶּת נַעֲשִׂית מֵאֲלֵיהָ, כִּי הָיָה בְּלִתֵּי אֶפְשָׁר לְאָדָם לַעֲשׂוֹתָהּ, כִּי קֶשֶׁה וְכַבֵּד לְהָאָדָם שִׁיתְעוֹרֵר וְיֵאִיר מֵעֲצָמוֹ, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת הַמְּנוּרָה לְמַטָּה דִּיקָא וְעַל-כֵּן בְּאַמֶּת נִתְקַשָּׁה מִשָּׁה הַרְבֵּה עַל זֶה, כִּי סוּד זֶה נוֹגַע בְּשַׁעַר הַחַמְּשִׁים כְּנִ"ל, שֶׁבְּאַמֶּת הַכֹּל כְּאֶשֶׁר לְכָל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיכִין רַק הַתְּעוֹרְרוֹת וְרָצוֹן וְתִשׁוּקָה אֶל הָאֶמֶת וְזֶה נֶחֱשֵׁב לְהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁלָּנוּ כְּנִ"ל :

וְעַל-כֵּן כָּל הַקְּרִבַּת הַקְּטָרֶת הָיָה בְּשַׁעַת הַדְּלָקָה הַמְּנוּרָה וְהַטְּבָתָהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ל"ג), "בְּהִיטִיבוֹ אֶת הַנְּרוֹת יִקְטִירָנָה וּבְהַעֲלוֹת אֶהְרֹן אֶת הַנְּרוֹת וְכוּ' כִּי קְטָרֶת, שֶׁהִיא עֵקֶר בְּחִינַת תְּשׁוּבָה כְּיָדוּעַ, כִּי י"א סְמָנֵי הַקְּטָרֶת מְכַנְיָעִין סְטָרָא דְּמוֹתָא כָּל הַסְטָרִין אוֹחַרְנִין וּמַעֲלִין הַקְּדָשָׁה מֵעַמְּקֵי עַמְּקֵי הַקְּלִיפּוֹת כְּיָדוּעַ, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר בְּחִינַת תְּשׁוּבָה וְכַמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּכַתְּבֵי הָאֶרֶץ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה שִׁיזְהַר לוֹמַר קְטָרֶת בְּכֹנָה גְדוֹלָה וְיִזְעִיל לוֹ

לחזר בתשובה נמצא, שקטרת בבחינת תשובה, אבל עקר התשובה זוכין בבחינת המנורה, שהוא בחינת אמירת תהלים שכולל יחד אתערוותא דלתתא ואתערוותא דלעילא בקשר נפלא מה שאי אפשר להבין ולהשיג כלל וכנ"ל וזהו בחינת מה שראה זכריה סוד הגאולה שלמה על -ידי המנורה שראה, כמבאר שם בהפטרות בהעלותך ושבת חנכה שהוא (זכריה ד), "ראיתי מנורת זהב בלה וגולה על ראשה וכי" וכלל הענין, שהשמן היה נמשך מאליו כמו ממעין, כמו שכתוב, "וגולה על ראשה" וכמו שפרש רש"י שם וסיים שם, "לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי וכי", הינו כל ענין הנ"ל שעקר התשובה, שהיא עקר הגאולה, הוא לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי וכי, כי הכל מאתו יתברך והעקר תלוי בבחינת הנ"ל שנוכה שיהיה נמשך בחינת הארת שער החמשים כנ"ל ששם כלולים יחד בקשר אחד אתערוותא דלעילא ואתערוותא דלתתא, שזה זוכין על-ידי אמירת תהלים והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו יתברך תמיד יהיה איך שיהיה ואז אף-על-פי שידע בעצמו שבודאי אינו יוצא ידי חובתו כלל, אף-על-פי-כן באמת זהו סוד נפלא שאי אפשר להשיג, כי נמשך משער החמשים שנמשך על שבעה קני המנורה, שהם כלולים כל אחד משבעה, בחינת שבעה ושבעה מוצקות וכי, שכל זה סוד שבע שבתות תמימות שסופרין קדם יום החמשים, שהוא שבועות, שכל זה כלול באמירת תהלים שכולל כל החמשים שערי תשובה, שהם תשובתנו אליו ותשובתו אלינו, כולל כלם יחד, כי הכל אחד כנ"ל ועל -ידי זה תהיה הגאולה על-ידי משיח צדקנו שהוא דוד וכנ"ל ועל-כן רמז הגאולה במעשה המנורה וכנ"ל:

הלכות קריאת שמע הלכה ו נכללת בהלכות ברכות השמר הלכה ה:

תפלה א

הלכות תפלה:

הלכה א:

בקיץ אומרים מוריד הטל ובחרף מוריד הגשם, ואם לא אמר גשם, מחזירין אותו. ובטל אין מחזירין אותו.

כי טל וגשם נעשין על-ידי למווד התורה, בבחינת יערף כמטר לקחי תזיל כטל אמרתי (דברים לב). והעקר תלוי בהתפלה, כי כל למווד התורה תלוי בהתפלה, כמו שאמר רבנו (סימן ח) בבחינת ומעין מבית ה' יצא (יואל ד),

עין שם. וזה יערף כמטר וכוי, כי שם ה' אקרא, הינו בחינת תפלה, שעל-
ידי זה זוכין לשכל ללמד תורה, שעל-ידי זה נעשה טל ומטר פני"ל.

כי איתא בדברי רבנו (בסימן קנט) שעל-ידי למוד התורה אזי כשזוכה
שתורתו עולה להשכינה נעשה מזה שפע רוחניות ושפע גשמיות וזה ימין
ושמאל שיש בהתורה, עין שם. אבל מי שאין תורתו עולה להשכינה
ומטבע התורה להתעלות ובתוך כך נעשה לילה ומפין עליו הגרדיני
נימוסין ונעשה מזה ט"ל תורה או להפך, עין שם. וזה בחינת ימין ושמאל
וכוי, עין שם היטב.

וזה בחינת טל וגשם, כי שפע גשמיות הוא בחינת גשם, כי כל ההשפעות
מכנין בשם גשם, כי כשהלמוד עולה להשכינה והשכינה היא בחינת
אמונה, על-כן נעשה מזה בחינת גשמים, שהם בחינת אמונה, כמו שאמר
רבנו במקום אחר (סימן ז). ועל-כן בחרף, שעקר למוד התורה בלילה, כי
אז נאמר (ערובין סה.): לא איברי ליליא אלא לגירסא. והלילה הוא
בחינת אמונה, כמו שכתוב ואמונתך בלילות. ועל-כן הלמוד שלומדין אז
היא עולה להשכינה, שהיא בחינת אמונה, כי הלמוד שלומדין בלילה הוא
קרוב יותר לעלות אל השכינה הן מצד האדם, הן מצד השכינה, כביכול,
כי האדם יכול לבטל עצמו ולדבק עצמו בו יתברך יותר בלילה מביום
מחמת שאז נחים העולם מרדיפת העולם הזה, כמו שאמר רבנו (סימן
נב). וגם השכינה היא סמוכה להאדם הלומד בלילה ומקשבת לקולו, כמו
שכתוב (איכה ב): קומי רני בלילה לראש אשמורות שפכי פנים לבך נוכח
פני ה'. 'נוכח פני ה' דיקא, כי השכינה קרובה אליו והוא נוכח פני ה'
ממש, כי בלילה השכינה היא בעולמות התחתונים. ואז כביכול ולא
מצאה היונה מנוח וכוי. ועקר מנוחתה אצל האדם הלומד אז בבחינת גם
צפור מצאה בית, כמו שכתוב בתקונים. ועל-כן בחרף שהלמוד בלילה
והיא עולה להשכינה, שהיא בחינת אמונה פני"ל, על-כן נעשה מזה בחינת
גשמים פני"ל, ועל-כן אומרים אז בתפלה מוריד הגשם, אבל בקיץ שעקר
הלמוד ביום, כי אז נאמר לא איברי ליליא אלא לשנתא. וביום לאו כל
אדם זוכה שיהיה למודו עולה להשכינה, כי אז אין האדם יכול לבטל
עצמו כל-כך מחמת טרדת העולם, וגם השכינה אז בעולמות העליונים,
על-כן רב הלמוד של הימים נעשה מהם בחינת טל פני"ל, שזה נעשה
מהלמוד של יום דיקא, על-ידי שמפין עליו אותן הידועים היוצאין בלילה
פני"ל. ועל-כן אומרים בקיץ מוריד הטל פני"ל, ועל-כן אם לא אמר טל,
אין מחזירין אותו, כי טל אינו נעצר, כי זה נעשה על כל פנים, כי מכל
הלמודים נעשה על כל פנים טל פני"ל, אבל אם לא אמר גשם, מחזירין
אותו, כי הגשמים יכולין להיות נעצרים חס ושלום, כשאין הלמוד בהגון
ואינו בבחינת אמונה שיעלה להשכינה פני"ל. ועל-כן מחמת שהוא נעצר
לפעמים ואינו נעשה על כל פנים, על-כן צריך להזכירו כדי לעוררו, כמו
שפרשו רבותינו ז"ל. ועל-כן אומרים טל וגשם בברכה שניה, כי אז נעשה
הימין והשמאל של השכינה, כמובא, ואז יכולין להמשיך טל וגשם
שנעשה מהלמוד התורה שיש בהם גם-כן ימין ושמאל פני"ל.

ועל-כן מתחילין לומר גשם בשמיני עצרת, כי אז מתועדין יחד עם השכינה, כמו שאמרו (מ"ר שה"ש ז) בבקשה מכם עבבו עמי עוד יום אחד, קשה עלי פרידתכם, וכמובא בספרים (רש"י ויקרא כב, ובמדבר כט). ובמוסף של יום טוב הראשון של פסח מתחילין לומר טל, כי בליל הראשון של פסח הוא מחין דגדלות ואחר כך חוזרין לקטנות המחין בחינת ספירה שמתחילין למנות ולטהר, כי מתחלה הרימן שלא כסדר ואחר-כך חזרו לילך כסדר, כמובא בספרים. ועל-כן במנחה של יום טוב הראשון, שאז מתחיל להתעורר בחינת הלילה השני של פסח, שאז הוא בחינת התרחקות ועל-כן מתחילין אז טל פנ"ל, כי כן נפסק הדין בשלחן-ערוך ואין פוסקין גשם עד המנחה רק שבמוסף מודיע השליח צבור בתפלתו שבקול רם שלא לומר גשם עוד כי אם טל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל: לא איברי ליליא אלא לשניתא. וזה קאי על הקיץ, ואז עקר למוד התורה ביום, על-כן צריך בלילה דיקא לישון, כדי לקבל ולשאב מהאוויר, לקבל התורות שנתפזרו לשם:

הלכות תפלה הלכה ב נכלל בהלכות קריאת שמע הלכה ב:

תפלה ג:

ענין תפלה:

על-פי מה שאמר רבנו זכרוננו לברכה (בסימן עח) על פסוק, "ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר" עין שם הענין פלו היטב:

והכלל, כי עקר החיות הוא התורה, כי הם חיינו וארץ ימינו וכו', עין שם אך בודאי אי אפשר להיות עוסק בתורה לבד תמיד בלי הפסק רגע וכו', כי בהכרח לבטל לפעמים קצת בשביל פרנסה וצרכי הגוף וכו' ואם כן במה מחיין עצמן בשעת הבטול מאחר שבאמת אין שום חיות כי אם התורה לבד, אך בשעת הבטול של תורה מחמת הכרח אז מחיין עצמן על ידי הצדיק הגדול האמת שהוא גם כן לפעמים איש פשוט בעת שבטל מדברי תורה והוא מחיה עצמו מהדרך של ארץ ישראל וכו', כי בעת שבטלין מדברי תורה אז הצדיק מחיה עצמו מבחינת ההנהגה שהיה קדם מתן תורה שאז היה העולם מתקיים בחסדו לבד, בחינת עולם חסד יבנה וזה בחינת אוצר מתנת חנם ואז היה התורה נעלמת בכל דבר שבעולם, בבחינת דרך ארץ שקדם לתורה, כי כל דבר נברא בעשרה מאמרות ועשרת הדברות נעלמין בעשרה מאמרות שהם נעלמין ומלבשין בכל דבר שבעולם וקדם מתן תורה שלא היה עדין התורה בעולם אז היה העולם

מתקיים רק על-ידי חסד חנם, בחינת מתנת חנם, שזה בחינת התורה הנעלמת שהיתה נעלמת אז בכל דבר שבעולם שנברא בעשרה מאמרות שבהם נעלמין עשרת הדברות וכו' וזה בחינת הדרוך לארץ ישראל, כי עקר קדשת ארץ ישראל על-ידי העשרה מאמרות בחינת "כח מעשיו הגיד לעמו וכו'", כמו שפרש רש"י על פסוק, "בראשית ברא", לא היה צריך להתחיל את התורה וכו', על-כן בקש משה לפניו לארץ ישראל על-ידי בחינת מתנת חנם, שהוא בחינת עשרה מאמרות שבהם נעלם התורה, שעל-ידי זה היה מתקיים העולם קדם מתן תורה וכו' וזהו "ואתחנן" וכו' וכו', עין שם כל זה היטב היטב:

אות ב

וזה בחינת תפלה, כי עקר התפלה הוא רק מתנת חנם, כמו שאמרו (אבות פרק ב), אל תעש תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים וכו' וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, צדיקים אף-על-פי שיש בידם תורה ומעשים טובים אין מבקשין אלא מתנת חנם, כי עקר התפלה הוא רק מתנת חנם. ועל-כן עקר התפלה היא רק בארץ ישראל, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, כמו שכתוב (מלכים א ח), "והתפללו אליך דרוך ארצם וכו'" ודרוך ארצם דיקא כי עקר התפלה היא רק מתנת חנם, שזהו בחינת דרוך ארץ, בחינת הדרוך לארץ ישראל פנ"ל במאמר הנ"ל, כי התפלה נקראת "חיי שעה" כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת י), רבא חזיא לרב המנונא דקא מאריך בצלותא אמר, מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה והוא סבר זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד ולכאורה קשה מאחר שהתפלה נקראת חיי שעה לדברי רבא, מה תרצה הגמרא והוא סבר זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד, מהיכן יקבל זמן תפלה הלא על עסק התורה אין שום זמן קבוע כלל רק כל היום כלו וכל הלילה אנו מחיבים לעסק בתורה תמיד, כי הם חיינו וארץ ימינו וכו' פנ"ל ומהיכן יקבל זמן לחיי שעה? אף באמת מאחר שהתפלה היא רק מתנת חנם פנ"ל, שזה בחינת הדרוך לארץ ישראל ששם עקר התפלה פנ"ל נמצא, שבשעת התפלה הוא דבוק בהתורה הגנוזה והנעלמת, שהיא בחינת חסד חנם, מתנת חנם, שהיה מקיים העולם קדם מתן תורה. ועל-כן גם בשעת התפלה הוא דבוק בהתורה ממש, דהינו בהתורה הנעלמת, ועל-כן מתרץ היטב קשית רבא, מניחין חיי עולם ועוסקים בחיי שעה, כי זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד, כי בזמן תפלה מקבלין חיות על-ידי התורה הנעלמת שהיא בחינת מתנת חנם בחינת ארץ ישראל. נמצא שדבקים גם בשעת התפלה בהתורה, הינו בתורה הנעלמת פנ"ל וזה שאמר רבנו זכרוננו לברכה במקום אחר (בסימן טו) שעל-ידי התפלה זוכין לסתרי תורה, כי

על -ידי התפלה שהיא בחינת מתנת חנם על-ידי זה דבקים בבחינת התורה הנעלמת שהיא בחינת סתרי תורה, ועל-כן נקראת התפלה עבודה שבלב, שזה בחינת העלמה בחינת התורה הנעלמת שהיא בחינת מחשבה שבלב, כי בהלב נעלמין כל הדברים בחינת תעלומות לב, ועל-כן התפלה היא בחינה גבוה מאד מאד וצריכין דיקא להתפלל בכל יום ולהרבות בתפלה ותחנונים, כי על-ידי התפלה, על-ידי בחינת מתנת חנם בחינת התורה הנעלמת, בחינת חסד חנם שהיה מקים העולם קדם מתן תורה, על-ידי זה יכולין להחיות כל הזמנים והעתים שהאדם בטל מדברי תורה מחמת הכרת צרכי פרנסה וכיוצא, כי כל העתים שאדם בטל מתורה מחמת ההכרח מקבלין חיות מבחינת חסד חנם הנ"ל על-ידי התפלה שהיא בחינת חיי שעה שהיא בחינת מתנת חנם כנ"ל, שעל-ידי זה מקבלין חיות משם ומחיון כל הזמנים והעתים שבטלן מדברי תורה, בבחינת הנאמר במאמר הנ"ל שהצדיק על-ידי שדבוק בשעת בטולו מדברי תורה בהתורה הנעלמת, על-ידי זה מחיה כל האנשים הפשוטים וכו', עין שם, כי התפלה היא ממש בחינה זו כנ"ל, כי לעקר התפלה זוכין רק הצדיקים ועל-כן כל אדם צריך להתפלל רק בהתקשרות לצדיקי הדור, כמובא בדברי רבנו, זכרוננו לברכה, בסימן ב, כי עקר התפלה היא בבחינת ארץ ישראל, בבחינת מתנת חנם כנ"ל, וכתוב (תהלים לו), צדיקים ירשו ארץ כי לארץ ישראל זוכין הצדיקים וכמו שכתוב (ישעיה ס), "ועמדו ישראל כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ וכו', כי כל אחד לפי בחינת קדשתו בקדשת הברית, שזה עקר בחינת צדיק פי'דוע, וכפי מה שזוכה להתקשר ולהכלל בצדיק הדור האמתי, כמו כן זוכה לירשת ארץ ישראל, בבחינת לעולם ירשו ארץ וכו', וכמו כן זוכה לתפלה, כי עקר התפלה היא בבחינת ארץ ישראל כנ"ל, וכמובא בדברי רבנו, זכרוננו לברכה, כמה פעמים, שבמקום שמתפללין נעשה האויר בבחינת ארץ ישראל, כי התפלה היא בחינת מתנת חנם, שעל-ידי זה נעשה עקר קדשת ארץ ישראל כנ"ל, כמבאר במאמר הנ"ל, שבכל מקום שאנשים כשרים באים לשם יכולין לעשות בחינת ארץ ישראל על-ידי בחינה זו, עין שם היטב וזה שרמזו רבנו זכרוננו לברכה בהראשי פרקים ממאמר הנ"ל שנמצאו בכתיבת ידו על פסוק ואתחנן, ורמז שם ענין שמירת הברית, עין שם, כי כל ענין המאמר הנ"ל שהוא בחינת הדרך לארץ ישראל, דהינו לכבש ארץ ישראל, זה תלוי רק בקדשת הברית, בבחינת צדיקים ירשו ארץ וכו' כנ"ל גם עקר התפלה תלוי בקדשת הברית, כמובא במקום אחר:

נמצא, שעל-ידי התפלה מחיין עצמו מהתורה הנעלמת בחינת מתנת חנם, ועל-ידי זה יכולין לקבל חיות תמיד בשעת הבטול מדברי תורה וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת יא), חברים העוסקים בתורה תמיד כמו רבי שמעון בר יוחאי וחבריו שהיתה תורתן אמנותן מפסיקין לקריאת שמע ואין מפסיקין לתפלה, אבל אנו מפסיקים גם לתפלה, כי גם בלאו הכי אנו מבטלין הרבה מדברי תורה, כמובא בפוסקים, הינו כנ"ל, כי מאחר שאנו מבטלין גם בלאו הכי מדברי תורה, בודאי ההכרח להתפלל, כדי לדבק בהתורה הנעלמת, בבחינת מתנת חנם, כדי שיוכל להחיות כל שעת הבטולים כנ"ל, כי על-ידי התפלה גם הם מקבלין חיות מהתורה הנעלמת בכל דבר כנ"ל, אבל רבי שמעון בר יוחאי וחבריו שתורתן אמנותן שאין להם שום אמנות כי אם התורה לבד ואין צריכין להחיות עצמן בהתורה הנעלמת בכל משא ומתן ומיני אמנות שבעולם, כי אין להם שום משא ומתן ואמנות בעולם כלל, רק תורתן אמנותן, ועל-כן היו מגלין סתרי תורה ולהם נתן רשות לגלות רזין דאורייתא, כי אצלם לא היתה התורה בהעלים, כי התורה הנעלמת נתגלה להם, מאחר שלא היו עוסקין בשום אמנות ששם התורה נעלמת, רק בהתורה לבד, ועל-כן לא היו צריכין לתפלה כנ"ל, כי לא היו צריכין להחיות עצמן על-ידי בחינת ההעלמה, מאחר שלא היו בטלים מן התורה כלל כנ"ל:

אות ד

וזה בחינת (ברכות לב), חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת וכו', וכי מאחר שהיו שוהין תשע שעות ביום תורתן מתי נעשית ומלאכתן וכו', אלא מתוך שחסידים היו תורתן משתמרת ומלאכתן מתברכת כי הם נקראו חסידים, שהיו יכולין להמשיך ולקבל בתפלתן חסד חנם, בחינת אוצר מתנת חנם, שהיא התורה הנעלמת וכו' כנ"ל, ועל-כן היו יכולין להאריך בתפלה מאד, כי תורתן משתמרת, כי גם בשעת התפלה היו דבקים בהתורה הנעלמת כנ"ל, שהיא בחינת חסד חנם, בחינת תורת חסד כנ"ל וזהו ומלאכתן מתברכת, כי מאחר שזכו לבחינת חסד חנם על-ידי התפלה שזה עקר קיום העולם בעת שעוסקין במלאכה ומשא ומתן כנ"ל, דהינו שמחיין עצמן בבחינת התורה הנעלמת בכל דבר ובכל משא ומתן ואמנות שבעולם, שזהו בחינת חסד חנם וכו' כנ"ל, על-כן בודאי היתה מלאכתן מתברכת, כי משם עקר הברכה, כי עקר הברכה על-ידי שמגלין החיות אלקות, דהינו התורה שנעלם בכל דבר, הפך הקללה, חס ושלוש, שהיא מחמת שנעלם ונסתר אור ה' שמלבש שם, בבחינת (דברים לא), "הלא על כי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה", כמובא בספרים כי עקר הברכה והשפע היא רק מאתו יתברך, וכשדבוק בהשם

יְתַבְרַךְ תָּמִיד וַיִּוֹדַע שְׂאֵפְלוֹ בְּכָל הַדְּבָרִים וּמִשָּׂא וּמִתֵּן וּמִלְּאֲכוֹת שְׂבַע עוֹלָם
מִלְּבַשׁ בָּהֶם אֱלֹקוֹתָיו יְתַבְרַךְ, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה שְׂמֵלֶבֶשׁ בְּכָל דְּבַר שְׂבַע עוֹלָם, אֲזִי
בְּיָדָיו נִמְשָׁךְ בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂי יָדָיו עַל-יְדֵי שְׂמֵדֶבֶק עֲצָמוֹ לְאוֹר ה' שֶׁנֶּעְלַם שָׁם,
שְׂמֵשׁ עֵקֶר הַבְּרָכָה :

וְזֶה בְּחִינַת בְּרִפְת כְּהַנִּים, כִּי הִכְהֵן אִישׁ חֹסֵד הָיָה יָכוֹל לְגַלּוֹת בְּחִינַת הַחֹסֵד
חֲנֻם שֶׁהָיָה מְקִיָּם הָעוֹלָם קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה עַל-יְדֵי בְּחִינַת הָעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת
שֶׁהֵם נְעֻלְמִין בְּכָל דְּבַר, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתּוֹרָה שְׂמֵלֶבֶשׁ וְנֶעְלַם בְּכָל דְּבַר כְּנִ"ל,
כִּי הַמְאֻמְרוֹת הֵם בְּחִינַת חֹסֵד, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים פֶּט), "כִּי אֶמְרָתִי עוֹלָם
חֹסֵד יִבְנֶה" וְעַל-כֵּן הָיָה לָהֶם כַּח לְהַמְשִׁיךְ בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל, כִּי עֵקֶר הַבְּרָכָה
מִשָּׁם עַל-יְדֵי שְׂמֵגְלִין הָעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם, שֶׁהֵם בְּחִינַת
חֹסֵד חֲנֻם, שֶׁהֵם מְלַבְּשִׁין בְּכָל דְּבַר וְכְנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר ו), "כֹּה
תִּבְרַכּוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם", 'אָמֹר לָהֶם' דִּיקָא, הֵינּוּ לְבְּחִינַת
הָעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת הַנִּ"ל שְׂמֵלֶבֶשׁ בְּכָל דְּבַר שְׂמֵשׁ עֵקֶר הַבְּרָכָה כְּנִ"ל וְזֶהוּ
"יְבָרְכֶךָ ה'" וְכוּ', כִּי הַבְּרָכָה הִיא רַק מֵהַשָּׁם יְתַבְרַךְ לְבַד וְעַל-יְדֵי שְׂמֵדֶבֶק
כָּל דְּבַר לְשֵׁרֵשׁוֹ, לְבְּחִינַת עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא כָּל דְּבַר שְׂבַע עוֹלָם,
שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַחִיּוֹת אֱלֹקוֹת שְׂמֵלֶבֶשׁ בְּכָל דְּבַר שְׂבַע עוֹלָם, עַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ
בְּרָכָה מֵה' וְכְנִ"ל וְעַל-כֵּן צָרִיךְ הִכְהֵן לְבָרֵךְ בְּנִשְׂיָאת כְּפִים, כִּי הַיָּדִים הֵם
כ"ח פְּרָקִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת כַּח מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, בְּחִינַת עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת
הַנִּ"ל, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ בְּמִקּוֹם אַחֵר וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי הַיָּדִים, שְׂעַל-יְדֵי זֶה
מְגַלִּין כַּח מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, בְּחִינַת עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שֶׁהֵם מְלַבְּשִׁין בְּכָל דְּבַר,
עַל-כֵּן עַל-יְדֵי זֶה יָכוֹל הִכְהֵן אִישׁ חֹסֵד לְהַמְשִׁיךְ בְּרָכָה, כִּי עֵקֶר הַבְּרָכָה
מִשָּׁם מִבְּחִינַת הָאֱלֹקוֹת הַמְּלַבְּשׁ בְּכָל דְּבַר כְּנִ"ל, וְעַל-כֵּן עֵקֶר נִשְׂיָאת כְּפִים
הוּא בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא גַם כֵּן בְּבְחִינַת זוֹ כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן גַם
הַתְּפִלָּה מְסַגֶּלֶת יוֹתֵר בְּפָרִישַׁת כְּפִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פֶּח), "שִׁטְחֹתַי
אֵלֶיךָ כְּפִי" וְכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבְּרָכָה, בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה טוֹב לְפָרֵשׁ כְּפִיו
וְכוּ', וְכְמוֹבֵא בְּמִקּוֹם אַחֵר (סִימָן מֵד) עֲנִין מִחֻמַּת כְּפִים בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה,
כִּי הַיָּדִים הֵם כ"ח פְּרָקִין, בְּחִינַת כַּח מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, שְׂעַל-יְדֵי זֶה יָכוֹלִין
לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶה עֵקֶר בְּחִינַת הַתְּפִלָּה, בְּחִינַת מִתְּנַת חֲנֻם וְכוּ' כְּנִ"ל :

אות ה

וְעַל-כֵּן מְזַכְּרִין הָאֲבוֹת בַּתְּפִלָּה, אֵלֶיךָ אֲבָרְהָם אֵלֶיךָ יִצְחָק וְכוּ' וְגַם עֵקֶר
הַתְּפִלָּה תִּקְנֵנוּ הֵם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבְּרָכָה (בְּרָכוֹת כו),
אֲבָרְהָם תִּקְנוּ שְׁחֵרִית וְכוּ' כִּי הָאֲבוֹת הָיוּ קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה, שָׂאז הָיָה
מִתְּקִיָּם הָעוֹלָם בְּחֹסְדוֹ בְּבְחִינַת הַתּוֹרָה הַנֶּעְלָמָת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלָּה
כְּנִ"ל :

ועל-כן היתה עקר עבודתם רק תפלה, כי תפלה היא חסד חנם שהיה מקיים העולם קדם מתן תורה וכו' פנ"ל ועל-כן עקר התפלה התחיל מאברהם שהוא התחיל לגלות אלקותו בעולם והוא עקר קיום העולם, כמו שכתוב (בראשית ב), "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם"- באברהם (בראשית רבה פרק יב) ועל-כן עקר חתימת הברכה באברהם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים קיז), יכול יהיו חותמין בכלם? תלמוד לומר, "והיה ברכה"- ביד חותמין וכו' כי עקר הוא אברהם, שהוא בחינת חסד חנם, שהוא עקר קיום העולם קדם מתן תורה, שזה עקר בחינת תפלה וכו' פנ"ל ועל-כן נמסרו הברכות לאברהם, וממנו ליצחק ויעקב, כי משם עקר הברכה על-ידי שמגליו אלקותו יתברך שמלבש בכל דבר וכו', פנ"ל:

אות ו

ועל-כן אסור לאכול קדם התפלה משום לא תאכלו על הדם, כי עקר האכילה והפרנסה היא רק בבחינת מתנת חנם, כמו שאומרים, "הזן את העולם פלו בטובו בחן ובחסד וברחמים הוא נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו וכו'" כי עקר האכילה והפרנסה היא רק מארץ ישראל פיזוע ועל-כן צריכין להזכיר ארץ ישראל בברכת המזון, כמו שכתוב, "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטבה וכו'" כי עקר הפרנסה מארץ ישראל ועקר קדשת ארץ ישראל היא מבחינת עשרה מאמרות, בחינת חסד חנם הנ"ל ועל-כן צריכין להמשיך האכילה והפרנסה רק בבחינת מתנת חנם, בבחינת ארץ ישראל פנ"ל ועל-כן צריכין לאכל עם דרוך ארץ כי רב הלכות דרוך ארץ הם רק בענין סעודה, כי האכילה היא רק בבחינת דרוך ארץ הנ"ל שקדם לתורה עשרים וששה דורות שהיה מתקיים העולם בחסדו כמובא במאמר הנ"ל עין שם שזהו בחינת דרוך לארץ ישראל, עין שם, שמשם עקר האכילה פנ"ל ועל-כן צריכין לתן מלחמו לדל פדי להמשיך בחינת מתנת חנם בשעת האכילה על-ידי שחונן את העני מסעדתו וזה בחינת נטילת ידים קדם האכילה בחינת (תהלים קלד) שאו ידיכם קדש וברכו וכו' פדי לגלות הארת הידים שהם פ"ח פרקין בחינת כח מעשה בראשית שזה בחינת עשרה מאמרות הנ"ל שהם בחינת חסד חנם פנ"ל, בחינת הדרוך לארץ ישראל שמשם עקר המזון והאכילה וכנ"ל ועל-כן אסור לאכול קדם התפלה, כי דיקא על-ידי התפלה ממשיכין בחינת החסד חנם פנ"ל שמשם עקר המזון דקדשה שנמשך מארץ ישראל מבחינת חסד חנם וכו' וכנ"ל וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות י) שהאוכל קדם התפלה עובר משום לא תאכלו על הדם, שהוא בחינת גבורות כי אז נמשך חס ושלום האכילה בבחינת תקף הגבורות

שְׁהִים בְּחִינַת דָּם, וְאֹכִילָה כְּזוֹ אֲסוּרָה לָנוּ, כִּי אָנוּ צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ הַמְּזוּן
רַק מִבְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֶסֶד חֲנָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה
הַנְּעֻלְמָת בְּכָל דְּבַר נִמְצָא שֶׁהַחַיּוֹת שֶׁמְקַבְּלִין עַל-יַדֵי הַמַּאֲכָל שֶׁמַּחֲיֶיהָ
וּמְקַיִם הַגּוּף מְקַבְּלִין מִהַתּוֹרָה מִמֶּשֶׁשׁ בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים מ) וְתוֹרַתָּךְ בְּתוֹךְ
מַעֲי מֵאֲחֵר שֶׁהַמַּאֲכָל נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת חֶסֶד חֲנָם בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ'
כְּנִ"ל אֲבָל כְּשֶׁאֹכֵל חֶסֶד וְשִׁלּוּם קִדְּם הַתְּפִלָּה קִדְּם שְׁזָכָה לְגִלוֹת בְּחִינַת
הַחֶסֶד חֲנָם, וְאִזִּי אֵינוֹ מִמְשִׁיךְ הַמַּאֲכָל מִבְּחִינַת חֶסֶד חֲנָם, וְאִזִּי אֵין מְקַבֵּל
הַחַיּוֹת מִבְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנְּעֻלְמָת שֶׁם שֶׁמֶשֶׁם עֶקֶר הַחַיּוֹת, כִּי הִם חֲיִינוּ
כְּנִ"ל וְעַל חַיּוֹת שֶׁמְקַבְּלִין מֵאֹכִילָה כְּזוֹ נֹאמֵר רְשָׁעִים בְּחַיֵּיהֶם קְרוִיִים
מֵתִים (בְּרָכוֹת יח) כִּי אֵין זֶה חַיּוֹת כָּלָל כִּי עֶקֶר הַחַיּוֹת הוּא רַק מִהַתּוֹרָה
כְּנִ"ל וְעַל אֹכִילָה כְּזוֹ נֹאמֵר (דְּבָרִים ח) פֶּן תֹּאכַל וְשִׁבַּעְתָּ וְרָם לְבַבְךָ ..
וְשִׁכַחְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי שׁוֹכַח אֶת ה' חֶסֶד וְשִׁלּוּם מֵאֲחֵר שֶׁאֵינוֹ מִמְשִׁיךְ
בְּשַׁעַת אֹכִילָה מִתְּנַת חֲנָם שֶׁהוּא בְּחִינַת הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת, דְּהֵינּוּ הַתּוֹרָה
הַנְּעֻלְמָת שֶׁמְלַבֵּשׁ בְּהַמַּאֲכָל כְּנִ"ל וְזֶהוּ (שָׁם), וְזָכַרְתָּ אֶת ה' כּוּ' כִּי הוּא הַנִּתֵּן
לְךָ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חֵיל 'כֹּחַ' דִּיקָא בְּחִינַת כֹּחַ מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית שֶׁהוּא בְּחִינַת
חֶסֶד חֲנָם שֶׁזֶה צָרִיכִין לִזְכֹּר בְּשַׁעַת הָאֹכִילָה כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ הַחַיּוֹת שֶׁמְקַבְּלִין
מִהַמַּאֲכָל מִהַתּוֹרָה הַנְּעֻלְמָת שֶׁם שֶׁהוּא בְּחִינַת כֹּחַ מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, בְּחִינַת
חֶסֶד חֲנָם כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן אֲסוּר לֶאֱכֹל עַד אַחֵר הַתְּפִלָּה, שֶׁאִז מִמְשִׁיכִין חֶסֶד
חֲנָם

וְכוּ'

כְּנִ"ל :

תפלה ד :

עַל-פִּי הַמַּעֲשֵׂה נוֹרָאָה שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה עֵין שָׁם כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּאת מִתְחַלֶּטָה
וְעַד

סוּפָה :

אות א

וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּצַבּוּר, דְּהֵינּוּ בַעֲשָׂרָה כִּי מְבָאָר שָׁם שֶׁהַמְּלִיךְ עִם אֲנָשׁוּ
הָיוּ עֲשָׂרָה, שֶׁהִם הַמְּלִיךְ וְהַמְּלִכָּה, הַבֵּת מְלָכָה וְהַתִּינוּק, הַמְּלִיץ וְהָאוּהַב
נֹאמֵן, הַמְּמַנֶּה וְכוּ' וְהִם בְּחִינַת עוֹלָם הַתְּקוּן וְהֵנָּה מִי שֵׁישׁ לוֹ עֵינַיִם לְרֹאוֹת
יָכוֹל לְהִבִּין מַעַט שֶׁסוּד מַעֲשֵׂה זֹאת נוֹגַע בְּעֵינָן מִיַּתַּת הַמְּלָכִים וְשִׁבִּירַת
כְּלָים וְתִקּוּן וְכִבְרַת אֲמִרְנוּ כִּמְהָ פְעָמִים שֶׁכָּל מֵה שֶׁאָנוּ מוֹצְאִין בְּהַמַּעֲשִׂוֹת

הוא רק רמז בעלמא, פחות מטפה מן הים ואפלו במקום שהשם יתברך
בעזרנו לכון האמת, הינו שזה אמת שגם ענין זה נרמז בסוד המעשיות
אבל סוד גוף המעשה בעצם רחוק ונשגב מאד מדעתנו כי גאו המים נחל
נובע אשר לא נוכל לעבר בו :

אות ב

אבל על כל פנים זה מובן בבאור שם שמרמז בענין המעשה הזאת מענין
שבירת כלים ותקונו והם עשרה בחינות כנגד עשר ספירות אשר בהם היה
השבירה והפגם והבטול, כמבאר בעץ חיים שאף על-פי שהשבירה לא
היתה כי אם בבחינת שבעה מלכים, אבל אף-על-פי כן גם בשלש ראשונות
היה בחינת פגם ובטול, עין שם כי על-ידי שבירת כלים משם נמשכין כל
התאוות והמדות רעות וכל הטעויות והמבוכות של כל באי עולם
הרחוקים מהשם יתברך. שכל אחד נתעה למקום שנתעה על-ידי תאוותיו
שהתעו אותו לדעות זרות כזביות שזהו בחינת כל עניני השטות והטעויות
של כל הכתות המבארים שם שכלם נתעו ונבוכו מאד מאד על-ידי
תאוותיהם הרעות כי זאת הפת נתעו מדעה לדעה ומסברא לסברא עד
שאמרו שעקר התכלית הוא כבוד והיה להם סברות גדולות והוכחות על
זה שעקר התכלית הוא כבוד. וכת אחרת נתעו ואמרו שעקר התכלית הוא
רציחה וכיו והיה לה גם כן סברות רבות על זה וכיוצא בזה בשאר הכתות
וכל אחת היה להם סברות רבות על טעותם עד שאפשר באמת לטעות
בהם כמו שאמר רבנו זכרוננו לברכה שאינו רוצה לגלות כל הסברות שיש
לכל פת וכת, כי יש להם כל כך סברות שאפשר לטעות בהם באמת וכל
זה נמשך מבחינת שבירת כלים הנ"ל, שהם בחינת המדות העליונות
הקדושות שלא יכלו הכלים לקבל אורם ועל-ידי זה נשברו ונפלו הכלים
למטה למדור הקלפות עד שנתהפך אצלם כל המדות טובות מהפך אל
הפך והפכו דברי אלקים חיים עד נעשה אצלם סברות להפך מן האמת
והכל מחמת הניצוצות קדושות של המדות העליונות שנפלו בהם שעל-
ידי זה נתאחזו בהם הקלפות ומקבלים מהם כח להפך את האמת לשקר
גמור מעין אותו האמת בבחינת כל שקר שאין בו אמת בתחלתו אינו
מתקיים בסופו כי כל פת וכת מהכתות הרעות הנ"ל שהיו להם סברות
בדויות וכזביות להפך מן האמת, כל זה נמשך בשרשו מאיזה צד אמת
בשרשו ובמקומו אבל אצלם נתקלקל זה האמת ונתעו על-ידי זה לדעות
זרות מאד כל אחד מעין אותה המדה שנפל אצלם על-ידי בחינת
השבירה :

אות ג

לְמַשֵּׁל הַכֶּת שְׁאֲמָרוּ שְׁעָקַר הַתְּכָלִית הוּא כְּבוֹד וְהָיָה לָהֶם הוֹכָחוֹת וּסְבָרוֹת רַבּוֹת עַל זֶה, זֶה הִטְעוֹת נִמְשָׁךְ מִנְפִּילַת הַכְּבוֹד דְּקִדְשָׁה, כִּי יֵשׁ כְּבוֹד דְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכְבוֹד תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה וְצִדִּיקוֹ הָאֱמִתִּיִּים שְׁכָל הָעוֹלָמוֹת נִבְרָאוּ בְּשִׁבִיל זֶה הַכְּבוֹד כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (יוֹמָא לַח), כֹּל מָה שְׁבָרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ לֹא בְּרָאוּ אֱלָא לְכְבוֹדוֹ. שְׁנֵאמַר, כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלְכְבוֹדִי בְּרָאֲתִיו וְצִרְתִּיו אִף עֲשִׂיתִיו וְכִמְבַאֵר בְּכַמָּה תּוֹרוֹת בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ זְכוֹרָנוּ לְבִרְכָה שְׁכָבוֹד דְּקִדְשָׁה הוּא שְׂרֵשׁ כֹּל הַבְּרִיאָה שְׂרֵשׁ כֹּל הַנִּפְשׁוֹת בְּחִינַת (בְּרָאשִׁית מַט) בְּסֻדָּם אֵל תְּבֹא נַפְשֵׁי בְּקִהְלָם אֵל תִּחַד כְּבֹדִי וְכוּי עֵינָן שֵׁם בְּהַתּוֹרָה עַל פְּסוּק וְאִיָּה הִשָּׂה לְעֵלָה (בְּסִימָן יב), וּבְהַתּוֹרָה חִבְלִים נִפְלוּ לִי בְּנַעֲמִים (בְּסִימָן עֵא) בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא וּבְשָׂאֵר מְקוֹמוֹת וּמְחִמַּת שְׁכָבוֹד דְּקִדְשָׁה הוּא שְׂרֵשׁ כֹּל הַבְּרִיאָה שְׁנֵבְרָא בְּשִׁבִיל הַכְּבוֹד, עַל-כֵּן מֵעַת שֶׁהָיָה שְׁבִירַת כְּלִים וּמִיתַת הַמְּלָכִים שְׂאֵז נִפְלוּ כֹּל הַמַּדּוֹת הַקְּדוּשׁוֹת לְמַטָּה, וְאֵז נִתְבַּלְּבוּ כֹּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם כִּידוּעַ שְׂאֵז הוּ בְּחִינַת מָה שְׁכַתֵּב בְּהַמַּעֲשֶׂה הַנִּי"ל שְׁפַעַם אַחַת הָיָה רוּחַ סַעְרָה שְׁבַלְבַל וְהַפִּיף אֶת כֹּל הָעוֹלָם כְּלוֹ וְכוּי שְׁכָל זֶה הוּא סוּד בְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלִים וְכוּי שְׂאֵז נִתְבַּלְּבוּ כֹּל הָעוֹלָמוֹת וְנִתְהַפְּכוּ מִסִּדְרָן הָאֱמֶת כִּידוּעַ וְעַל-כֵּן אֵז אַחַר הָרוּחַ סַעְרָה הַנִּי"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלִים, אֵז נִתְהוּוּ כֹּל הַכְּתוּבֹת רְעוֹת הַמְּבַאֲרִין שָׁם, שְׁנִתְעוּ וְנִבּוּכוּ בְּדַעוֹת זְרוֹת שְׁלָהֶם שְׁכָל זֶה נִמְשָׁךְ מִנְפִּילַת הַנִּיצוּצוֹת מִמַּדּוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שְׁנִפְלוּ אֲלֵיהֶם עַל-יַדֵּי שְׁבִירַת כְּלִים שְׁעַל-יַדֵּי זֶה טַעוּ וְהִפְּכוּ הָאֱמֶת מִהַפֵּךְ אֵל הַפֵּךְ וְאֲמָרוּ שְׁעָקַר הַתְּכָלִית הוּא כְּבוֹד מָה שְׁבָאֲמַת, אֲדַרְבָּא, הַדְּבַר הוּא בְּהַפֵּךְ מִמֶּשׁ, כִּי עָקַר הַתְּכָלִית שֶׁל הַבְּרִיאָה הוּא רַק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ וְצִדִּיקוֹ הָאֱמִתִּיִּים שְׂאִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לָזֶה כִּי אִם כְּשֶׁמִּמַּעֲטִין בְּכְבוֹד עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי וּבּוֹרְחִים מִן הַכְּבוֹד לְגַמְרֵי בְּאֱמֶת וְיודְעִין פְּחִיתוּתוֹ וְשִׁפְלוּתוֹ וְהוּא נִבְּזָה בְּעֵינָיו נִמְאָס וְאֵת יִרְאֵי ה' יְכַבֵּד, אֵז דִּיקָא יִזְכָּה לְהַגִּיעַ אֵל הַתְּכָלִית הָאֱמִתִּי לְעֵתִיד לְהַכְּלִל בְּכְבוֹד ה' בְּאֱמֶת בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיהָ נַח) כְּבוֹד ה' יִאֲסִפֶּךָ, בְּחִינַת (שְׁמוּאֵל א ב) כִּי מְכַבְּדֵי אֲכַבֵּד וְכוּי. שְׂאִין אָדָם זוֹכָה לָזֶה כִּי אִם כְּפִי מָה שְׁמִבְטַל כְּבוֹדוֹ בְּאֱמֶת לְגַמְרֵי וּמִשְׁתַּדֵּל וּמִתְיַגַּע כֹּל יִמְיוֹ לְהַרְבּוֹת כְּבוֹד הַמְּקוֹם שֶׁהוּא כְּבוֹד הַתּוֹרָה וְהַצִּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים וְאִינוּ חוֹשֵׁשׁ עַל כְּבוֹד עֲצָמוֹ כְּלָל וְכוּי כְּמִבְאֵר בְּמְקוֹם אַחַר וְהִם הִפְּכוּ הָאֱמֶת מִהַפֵּךְ אֵל הַפֵּךְ וְאֲמָרוּ שְׁעָקַר הַתְּכָלִית הוּא כְּבוֹד לְרֹדֵף אַחַר הַכְּבוֹד חַס וְשְׁלוֹם רַחֲמָנָא לְצַלְן מִהַאי דַּעְתָּא:

אות ד

וכן פת האחרת שטעו בסברותיהם הרעות ואמרו שעקר התכלית הוא רציחה והיה להם סברות והוכחות רבות על זה. ובאמת אף-על-פי שלכאורה רחוק להאמין שימצאו אנשים כאלה שיהיה להם סברות שרציחה היא מצוה, אבל באמת יש טעותים כאלה בעולם עד שיכולין לטעות גם בזה, כי יש סברות רעות כאלה שיוכלו לטעות על ידם לומר שרציחה היא מצוה. כאשר כבר שמעתי מפי רבנו זכרוננו לברכה קדם שספר מעשה זאת שאמר שיש שהיה אצלם סברות והוכחות שרציחה היא מצוה וכפי הנראה מדבריו היה שראה כתוב באיזה ספר שנמצאו והיו אנשים כאלה שאמרו שרציחה היא מצוה. והיה להם סברות רבות על זה וגם זה הטעות נמשך מנפילת ניצוצות מגבורה דקדשה, כי בקדשה יש כעס ונקמה שהיא מצוה גדולה, כמו שכתוב, אל קנוא ונקם הי שזהו בחינת ארבע מיתות בית דין ושלשים ותשע מלקות שמצוה על הבית דין לדון בם את מי שנתחייב בהם והוא תקון העולמות מאד, כי על-ידי מצות ארבע מיתות בית דין מיחדין ארבע אותיות שם הויה ברוך הוא וארבע אותיות שם אדני וכוי ושאר יחודים גדולים ותקונים עליונים נוראים שנעשו על ידם ואצלם נפלה זאת המדה עד שבאו לידי כעס ורציחה ממש והפכו דברי אלקים חיים על-ידי תאוותיהם הרעות ונטו מסברא לסברא עד שנשתגעו ואמרו שרציחה מצוה היא והיא התכלית:

אות ה

וכן הפת שאמרו שנאוף הוא התכלית זה הטעות מבאר לכל מהיכן הוא נמשך כידוע שמצות פריה ורביה היא מצוה ראשונה שבתורה כי לא תהו בראה לשבת יצרה (ישעיה מה). והשם יתברך חפץ בקיום העולם על-כן מצוה לפרות ולרבות, אבל אין צריכין לעסק בזה כי אם בשביל קיום המצוה לבד בקדשה ובטהרה גדולה, כמבאר בכל הספרים הקדושים והם מגדל תאונתם הטו את דעתם מן האמת עד שאמרו שזה עקר התכלית רחמנא לצלן מהאי דעתא ומכל דעותיהם הרעות, רחמנא לשזבן:

אות ו

וכן הכפת שאמרו שזה שאוכל מעט ואינו נזון ממאכלים של שאר בני אדם הוא ראוי להיות מלך ובחרו להם לפי שעה עשיר למלך זה הענין יכולין להבין קצת ענין הטעות הזה מהיכן נמשך, כי יש צדיקים אמתיים שהם קדושים באמת ושברו תאות אכילה באמת לגמרי עד שאינם יכולים לאכל כי אם מעט דמעט וגם זה המעט שאוכלין הוא בקדשה נוראה עד שכל מאכלם ומזונם אינו מאכל ומזון שהעולם נזונו ממנו, כי מאכלם הוא בבחינת מן שהוא בחינת (תהלים עח) לחם אבירים אכל איש שהוא מזון שהמלאכי השרת נזונו ממנו והוא בחינת מאכל הצדיקים האמתיים בבחינת (מכילתא בשלח), לא נתנה תורה אלא לאוכלי הפן וכמבאר בספר הא"ב (אות א אכילה סימן ה) מי שלמודו במחין זכים עד שהוא נזון ממאכל שהמלאכים נזונו ממנו וכו' וכן מבאר בדבריו זכרוננו לברכה שיכולין לזכות על-ידי רבוי התבודדות וכסופין להשם יתברך שעל-ידי זה עושה נפשות וכו' ועל-ידי זה זוכין שיהיה כל מאכלו בבחינת לחם הפנים כמבאר בהתורה אית לן בירא בדברא (בסימן לא). וכן מבאר בהתורה תפלה לחבקוק (בסימן יט) שעל-ידי שלמות לשון הקדש שעל-ידי זה זוכין לשמירת הברית על-ידי זה זוכין שכל מאכליו ותענוגיו אינו כי אם מההתנוצצות האותיות הקדושים שבאותו הדבר שהוא אוכל ושותה וכו' נמצא שזה הצדיק שזוכה לזה אינו אוכל ושותה מאכל ומשקה של שאר בני אדם כלל רק הוא אוכל ושותה אותיות קדושות שהם בחינת נפשות קדושות שהוא בחינת פנימיות חיות המאכל שמשם עקר החיות הפנימי וכו' וכבר מבאר אצלנו מעשה נוראה מענין הצדיק שזכה לזה שראה בשעת אכילתו שכל הלחם שהיה מנח לפניו היה פלו אותיות וכו'. נמצא שיש צדיקים אמתיים גדולים פאלו שמאכלם אינו כלל מאכל של זה העולם ומזה נמשך הטעות של הכת הנ"ל שאצלם נפל האמת פני"ל עד שחברו בצבועים ושקרנים המתדמין עצמן כקוף בפני אדם, ומרגילין עצמן לאכל מעט מחמת גדלות וגסות הרוח כדי להתפבד ולהתיקר על-ידי זה מחמת שרואין שזה הדבר חשוב עכשיו ובשביל זה מקבלין אותו לרבי ומנהיג פשרואין שאוכל מעט בדקות בחן של שקר אשר באמת עדין לא התחילו לילך בדרךי ה' ועדין לא נגעו בהקדשה ובתורה הקדושה כלל ועדין לא התחילו לשבר שום תאוה ומדה כלל וגם אפלו תאות אכילה עדין לא התחילו לשבר כלל רק ממעטים באכילה בשביל פבוד. וכל זה ויותר מזה מרמז בדברי רבנו זכרוננו לברכה בהפעשה הנ"ל בהכת שטעו בו ובחרו להם שראוי לקבל מלך מי שיש לו שפע מזונות הרבה ואינו נזון ממזונות של שאר בני אדם, רק ממזונות דקים וכו' והבן:

וכן הכת ש'אמרו ש'מליצה ודבור הוא התכלית, דהינו ש'ידע כמה לשונות ויהיה מליץ נאה וכי זה הטעות מבאר גם כן קצת, כי ידוע את כל המעשה הרע הנעשה תחת השמש עכשיו על-ידי המליצים הפושעים, כמו ש'אמר רבנו זכרוננו לברכה בדרך צחות כששבח את המליצה מאד ואמר אחר כך, אבל יש מליצים שהם פושעי ישראל, כמו שכתוב (ישעיה מג) ומליציך פשעו בי, כי כל המחקרים והפלוסופים והאפיקורסים רבם ככלם הם מליצים גדולים ובחרו בדרך המליצה מאד ללמד לשונות רבות ולדבר צחות ולהיות בעל לשון ומליץ נאה פי' ידוע ומפרסם כל זה ובאמת בש'רשו שבקדשה המליצה טובה מאד וכאשר שבח רבנו זכרוננו לברכה בעצמו את המליצה מאד ואמר שהמליצה יש לה כח גדול לעורר את האדם וגם למעלה יכולין לפעל לעורר רחמים וישועה גדולה על-ידי המליצה, כי אמר שגם המלמד זכות למעלה נקרא על שם זה מליץ על שם המליצה דיקא, כי זה הזכות בעצמו שהוא מלמד על איזה אדם אם היה אומר כן בלי דרכי המליצה לא היה פועל כלום לעורר רחמים עליו, כי הלא גם בלעדו יודעין מזה הזכות, אך עקר כחו של המלמד זכות לפעל ישועה ורחמים הוא על-ידי המליצה על -ידי שאומר אותו הזכות וכיוצא ש'מלמד בדרך מליצה, דהינו ש'מציע הדבר יפה בטענות נאות ויכונות ובדבורים יפים ובמליצה נאה על-ידי זה יש לו כח לעורר למעלה רחמים וישועה וכן למטה רואים בחוש כח המליצה כי אם היו אומרים לאדם סתם שפלוני מת לא יתעורר כל כך לבכות הרבה, אבל אם יעוררו עליו בדרך המליצה להציע הדבר ולהרחיבו כמה נאה היה אדם זה וכמה נאים מעשיו וכי וכיוצא בזה בדרך המליצים אז יש כח על-ידי המליצה לעורר ולשבר לב האדם מאד כל זה ש'מענו מפי רבנו זכרוננו לברכה ואחר כך סים אבל יש מליץ שהוא פושעי ישראל בחינת ומליציך פשעו בי כ'ל והנה ענין זה של מעלת המליצה הוא נצרך מאד לכל אדם החפץ חיים אמתיים ונצחיים הרוצה לגשת אל הקדש לילך בדרך הי' לשוב אליו יתברך אשר העצה הכללית שהוא יסוד כל העצות הוא ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו, כמבאר אצלנו כמה פעמים, דהינו ש'ירגיל עצמו בכל יום לילך למקום מיוחד להתבודד שם ולפרש שיחתו לפניו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו ולהרבות בטענות והפצרות ובקשות ופיוסים בלשון ש'מדברים בו, (דהינו במדינתנו בלשון אשכנז שאנו מדברים בו) ש'יעזרהו השם יתברך ויזכהו לשוב ממעשיו הרעים ולהתקרב אליו יתברך וכי ולענין זה הוא דבר גדול ענין המליצה, דהינו ש'ירגיל עצמו להרחיב שיחתו ולהרבות בטענות ולבקש למצא לעצמו בכל פעם דברי תחנונים ופיוסים חדשים וטענות נאות ודברי התעוררות של רחמים הרבה בדרך המפצירים, בדרך הבאים לפני מלכים ושופטים להתחנן על נפשם כש'יודעים בעצמם שהם חייבים והם באים לפייסם שאז מגדל מרירות נפשם יוצא מלבם ממילא דברי תחנונים ופיוסים הרבה עד ש'לפעמים מעוררים לב המלך או השופט עד ש'מתחיל לבכות עמהם גם כן מגדל הרחמנות וכיוצא בדבורים אלה הרבה :

כי לענין שיחה בינו לבין קונו שהוא עקר התכלית האמת ש'צריכין לזכות על-ידי זה לחיים נצחיים לעולמי עד ולנצח נצחים ולהנצל מבאר שחת

ומטיט הינון וכו' וכו'. לענין זה צריכין כל מיני דבורים שבעולם תחנות
ובקשות ורצויים ופיוסים והפצרות ורחמנות ורחמינה וטענות וכיוצא בזה
הרבה וכל עניני דבורים אלה וכאלה הם כלם כלולים בבחינת מליצה, כי
כל זה נמשך בשרשו מבחינת מליצה העליונה שמשם יסד דוד המלך עליו
השלוש, ספר תהלים ברוח קדשו שזכה על-ידי רוח קדשו למליצה
דקדשה באמת עד שזכה שספרו הקדוש ספר תהלים כלול מכל לשונות
המליצה הקדושה, ועל-כן באמת יש לו כח גדול לעורר לב האדם ולעורר
רחמים העליונים פשאומרים אותו בכונת הלב ולקרוב את האדם להשם
יתברך והנה מחמת שבקדשה המליצה יקרה מאד מזה נמשך שאצל הכת
הנ"ל נפלה המליצה עד שהפכו דברי אלקים חיים ובחרו במליצה לרעתם
לבלות כל ימיהם על דרכי מליצה כדי להמשיך לב ישראל חס ושלום
לדרכי המחקרים והפלוסופים אשר כל באיה לא ישובו ולא ישיגו
ארחות חיים אשר על-ידי זה עוקרין את עצמן ואת בנייהם ותלמידיהם
ההולכים בעקבותם משגי עולמות פידוע ומפרסם דרכיהם הרעים למה
שבאים על -ידי מליציהם הפושעים עד שמחללים שבת בפרהסיא.
ומדברים סרה על ה' ועל תורתו הקדושה על תנאים ואמוראים.
ומתלווצים מאגדת רבותינו זכרונם לברכה שבגמרא ומדרשים והולכים
בדרכי העובדי כוכבים ובמנהגיהם ומכריחים את עצמם ומרגילים את
עצמם בכל עת ללכת בדרכיהם ובמנהגיהם דיקא הן בעניני הדירות
וכלים ובמלבושיהם ובכל תנועותיהם כמפרסם אשר התורה הקדושה
הזהירנו על זה (ויקרא יח) ובחקתייהם לא תלכו שאסור להתדמות להם
בשום דבר, כמבאר בשלחן ערוך (יורה דעה סימן קעח) ולבלות ימים על
מליצה כזו שאינה מקרבת להשם יתברך ולעבודתו אדרבא מרחקת
ועוקרת את האדם מלגמרי רחמנא לצלן בודאי אין שגעון יותר מזה והוא
ממש ענין הכת הנ"ל, שבחרו באיש צרפתי משגע למלך בשביל שהיה
מליץ נפלא והיה יודע כמה לשונות והיה מדבר תמיד אפלו לעצמו ואף-
על-פי שהם רוצים לכסות השקר והאפיקורסות שלהם באמת, דהינו
שבתחלה מטעים את בני ישראל ואומרים שרוצים ללמדם מקרא היטב
בכל דקדוק הלשון, אבל באמת כל פונתם להרע וזה עקר האפיקורסות
שלהם שכופרים בתורה שבעל פה לגמרי כמו הקראים ממש וכשכופרים
בתורה שבעל פה אזי ממילא הם כופרים בתורה שבכתב, כי אין יודעים
שום דבר מתורה שבכתב בלי דברי רבותינו זכרונם לברכה בגמרא
ומדרשים שהוא תורה שבעל פה ותפח רוחם ונשמתם שמכריחים עצמם
תמיד לפרש המקרא על-פי דרך הפשוט דיקא בלי שום דרשה מדרשות
רבותינו זכרונם לברכה ופנימיות פונתם הרעה נפר לעין כל למי שבקי
בהם קצת ובדרכיהם הרעים שכל פונתם לפרש המקרא על-פי דרכי
המליצה לבד כאלו אין בה שום פנימיות חס ושלום והם משבחים את
משה רבנו עליו השלום מאד ואומרים עליו שהיה מליץ ובעל לשון גדול
מאד. וקצת נביאים אין נראה להם דברי מליצתם אוי להם אוי לנפשם
ואם ידלגו על ההרים ואם יקפצו על הגבעות לא יוכלו לפרש את התורה
הקדושה שתהיה מתישבת על-פי דרכי המליצה, כי יש הרבה מקראות
בתורה בלי שעור שאין סובלים פרוש על-פי פשוט כלל, ובפרט שהם

סוֹתְרִים הַדִּין כְּפִי הַמְקַבֵּל בְּיַדְנוּ מִפִּי מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ, כְּגוֹן (דְּבָרִים טו) שֶׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת וְכוּי וְכוּ (שָׁם) וּבִשְׁלֵת וְאֶכְלֵת בְּפֶסַח שְׂבָאֵמֶת אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי וְכוּ (שָׁם כה) אֲרַבְעִים יִכְנֹו וְכוּי וְכוּי צָא בְּזֶה הַרְבֵּה וּבִפְרָט כָּל הַסְּפוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת שֶׁבְּתוֹרָה שְׁכַל אוֹת וְאוֹת וּבְכָל נִקְדָּה וּנְקָדָה שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה יֵשׁ רִזִּין עֲלָאִין רִזִּין גְּנִיזִין רִזִּין וְרִזִּין דְּרִזִּין לְעֵלָּא וּלְעֵלָּא עַד אֵין סוּף וְאֵין תְּכֵלִית וְכִבֵּר מְבֹאֵר בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ שְׁמִקְלָל הַרְבֵּה אֵת הַכּוֹפְרִים שְׂאוּמְרִים שְׂאִין בְּהַתּוֹרָה כִּי אִם הַפְּשׁוּטוֹ וְעַל-כֵּן בְּאֵמֶת אֵין צְרִיכִין לְלַמֵּד מִקְרָא כִּי אִם עִם פְּרוּשׁ רִשׁׁי לְבַד, שְׁרִשׁׁי הַקְּדוּשׁ מְכַרִּיחַ עֶצְמוֹ מֵאֵד לְפָרֵשׁ הַמְקַרָּא עַל-פִּי פְּשׁוּטוֹ אֲבָל בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת שְׂאִי אֶפְשָׁר לְפָרְשׁוֹ עַל-פִּי פְּשׁוּטוֹ מִחֲמַת קִבְּלַת רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה הוּא מְפָרְשׁוֹ עַל-פִּי דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה. וְגַם בְּהַמְּקוֹמוֹת שְׁמִפְרָשׁ הַמְקַרָּא עַל פִּי פְּשׁוּט מְבִיא עַל-פִּי רַב דְּבָרֵי זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה בְּמִדְרָשִׁים וּגְמָרָא לִידַע וּלְהוֹדִיעַ שְׂיֵשׁ עוֹד כְּמָה דְּרִשׁוֹת בְּזֶה הַמְקַרָּא וְהַפּוֹרֵשׁ עֶצְמוֹ מְפָרֵשׁ רִשׁׁי לְלַמֵּד בְּאוּר שְׁלֵהֶם הָרַע וְכוּי צָא בְּאֵלוֹ הַפְּרוּשִׁים הוּא פּוֹרֵשׁ מִן הַחַיִּים. וְעוֹקֵר אֵת עֶצְמוֹ מִחֵי הַחַיִּים וּמִתּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה וְאִי אֶפְשָׁר לְהֶאֱרִיךְ בְּזֶה כָּאוֹ, כִּי יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת לְסַפֵּר בְּגִדְל מְרִירוֹת הַצָּרָה הַזֹּאת שֶׁנִּתְּהוּהָ עִכְשָׁיו בְּדוֹרֵתֵינוּ שֶׁנִּתְּפַשְׁטָה הַנֶּגַע הַזֹּאת גַּם בְּמִדְיָנֵתָנוּ :

וְעַקֵּר מַעֲלַת הַמְּלִיצָה הוּא בְּשִׁבִיל הַתְּכֵלִית הָאֵמֶתִי לְזִכּוֹת לְהַתְּקַרֵּב עַל יְדֵה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לְמְלִיצָה כְּזֹאת וּמְבַלָּה יָמָיו לְהַמְּלִיץ דְּבָרָיו לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה וְתַחֲנוּנִים וְכוּי, אוֹ לְהַמְּלִיץ דְּבָרָיו לְיִשְׂרָאֵל לְעוֹרְרִים לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת בּוֹדָאֵי אֲשֶׁרִי לוֹ אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ וּמִי שְׂאֵינוֹ זוֹכֶה לְזֶה בְּשִׁלְמוֹת אֵינוֹ מַעֲכָב לְעַבּוֹדָתוֹ, כִּי אֵין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּא בְּטְרוּנֵיָא עִם בְּרִיּוֹתָיו וְאֵינוֹ חִפֵּץ מִהָאֵדָם שְׂיַעֲשֶׂה מֵה שְׂאִין בִּיכְלָתוֹ וְיִכּוֹל לְהַתְּקַרֵּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי שְׂיַחַתּוֹ אֵיךְ שֶׁהוּא וְאֵיךְ שֶׁדָּבַר יִהְיֶה נְחֻשָׁב בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְמְלִיצָה יָפָה וְנֹאָה, כִּי אֶצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הָעַקֵּר הוּא הָאֵמֶת שֶׁיְהִי פּוֹנֵת לְבוֹ בְּאֵמֶת, כִּי אַחַר פּוֹנֵת הַלֵּב הוּן הוּן הַדְּבָרִים כְּמוֹ שְׁפָתוֹב, קְרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאוּהוּ בְּאֵמֶת, וּמִי שֶׁמְכּוֹן לְבוֹ בְּאֵמֶת, אֲזִי אֶף-עַל-פִּי שְׂאֵינוֹ מְלִיץ וְלֹא לְמַד דְּרָכֵי הַמְּלִיצָה מְעוֹלָם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן מִמִּילָא נִפְתַּח פִּיו וְלָבוֹ, וְיִוֹכַל לְדַבֵּר דְּבוּרִים נְאִים וּטְעָנוֹת נְכוֹנוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ וְכוּי, שֶׁהֵם נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת מְלִיצָה דְּקְדוּשָׁה. וְעַל כָּל פְּנִיִם לֹא יִקְלָקֵל בְּדְבָרָיו, אֲבָל אֵלוֹ הַנִּי"ל הַמְּרַגְּלִים בְּנִיחָם לְלַמֵּד מִקְרָא עַל-פִּי דְּרָכֵי הַמְּלִיצָה שְׁלֵהֶם שְׂבָאִים עַל-יְדֵי זֶה לְכַפִּירוֹת גְּדוּלוֹת וְרִשְׁעוֹת מְפָרְסָם כְּנִי"ל עַל זֶה נֶאֱמַר, וּמְלִיצֵיךְ פִּשְׁעוֹ בִּי כְּנִי"ל וְעַל זֶה נֶאֱמַר (עֲרֵכִין טו) וּמֵה יִתְרוֹן לְבַעַל הַלְּשׁוֹן וּכְמוֹ שְׁפָתוֹב (עֲמוֹס ה) הִסֵּר מֵעֲלֵי הַמּוֹן שְׂרִיף וְכוּי וְכַתִּיב (יְחִזְקָאֵל לה), וְהַעֲתִרְתֶּם עָלַי דְּבָרֵיכֶם. וְכַתִּיב (תְּהִלִּים עה), אֵל תְּרִימוּ לְמָרוֹם קִרְנֵיכֶם תִּדְבְּרוּ בְּצוּרָא עֲתֵק וְכַתִּיב (שָׁם לא), תִּאֲלַמְּנָה שְׁפָתַי שְׁקֵר הַדְּבָרוֹת עַל צְדִיק עֲתֵק בְּגִאָוָה וְבוֹז וּכְמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, 'תִּאֲלַמְּנָה', יִתְפָּרְכוּן יִתְרַחֲשׁוּן יִשְׁתַּתְּקוּן, הַדְּבָרוֹת עַל צְדִיקוֹ שֶׁל עוֹלָם וְכוּי הַכָּלֵל שְׁעַל-יְדֵי שְׂיֵשׁ מְלִיצָה דְּקְדוּשָׁה שֶׁהִיא דְּבַר יִקְרָ מֵאֵד עַל-יְדֵי זֶה נִתְּעוּ עַל-יְדֵי תִּאֲוֹתָם הָרְעוֹת עַד שְׂאֵמְרוּ שְׁעַקֵּר הַתְּכֵלִית הוּא דְּבָרָן וּבַעַל מְלִיצָה וּבְחָרוּ לָהֶם אִישׁ צְרַפְתִּי מִשְׁגַּע שֶׁהִיָּה יוֹדַע כְּמָה

לשונות, למלך, ובדאי הוליד אותם בדרך הישר, אוי להם:

אות ח

וכן הכת ש'אמרו ש'עקר התכלית ש'מחה וש'כרות מ'באר גם כן קצת, כי ש'מחה דקדושה הוא ב'ודאי ד'בר גדול מ'אד, ד'הינו לש'מח ב'ה' וב'תורתו הקדושה ש'זה עקר ש'למות ה'עבודה, כ'מו ש'כתוב (ד'ברים כח), תחת א'שר לא ע'בדת את ה' א'להיך ב'ש'מחה וכו' כי ש'מחה דקדושה הוא הנקד'ה הקדושה של כל המצות, כ'מו ש'כתוב (ת'הלים יט), פ'קודי ה' י'שרים מ'שמחי לב כי ה'עקר הוא ל'זכות לש'מח ב'ה' ב'בחינת (ש'ם קד) א'נכי א'שמח ב'ה' וכו' ש'כתוב (ש'ם לג), כי בו י'שמח ל'בנו וכו' וכת'ב (ש'ם מג) ו'אבואה וכו' אל אל ש'מחת ג'ילי וכת'ב (ש'ם לב) ש'מחו ב'ה' וג'ילו צ'דיקים וכת'ב (ש'ם צז), ה' מ'לך ת'גל ה'ארץ וכו' י'שמחו ה'שמים ות'גל ה'ארץ וכו' ועל זה אמר ש'למה ה'מלך עליו הש'לום (ק'הלת ח), ו'שבחתי א'ני את הש'מחה א'שר אין טוב ל'אדם וכו' כי אם ל'אכל ול'שתות ול'שמח, ש'דרשו רבותינו ז'כרוננו ל'ברכה, ל'אכל ול'שתות ול'שמח ב'שבתות וי'מים טובים, כי ב'אמת מי ש'הוא ב'כלל ה'אמונה הקדושה ה'אמתית יש לו לש'מח כל י'מיו ב'כל עת וב'כל רגע, כ'ש'זכר את ע'צמו הטובה וה'חסד הנפלא ש'עשה ה'שם ית'ברך ע'מנו על-ידי מ'שה ר'בנו עליו הש'לום א'שר פ'תח את ע'ינינו וה'משיך ע'לינו את ה'אמונה הקדושה לה'אמין ב'ה' וב'משה ע'בדו, ל'קים תורתו ומצותיו הקדושים ב'כל יום, א'שר א'פלו פושעי י'שראל מ'לאים מצות כ'רמון וכו' לנו מ'אמינים ב'אלקים חיים ומ'לך עולם, חי לעד וק'ים ל'נצח א'דון כל לע'לא מן כ'לא ול'ית לע'לא מ'נה. ית'ברך ש'מו ב'פי כל חי ל'נצח ואי א'פ'שר ל'באר ב'כתב וב'על פ'ה ע'צם הש'מחה הזאת כי ל'גדלתו אין ח'קר כי הש'מחה הזאת הוא ל'כל ח'ד כ'פום מה ד'משער ב'לבה ב'בחינת נודע ב'ש'ערים בע'לה וכו', כ'מבאר מ'זה ב'מקום א'חר ומהש'מחה הקדושה הזאת כ'ש'נפ'גמת חס ו'ש'לום, מ'זה נ'שתלשל הטעות של הכת הנ"ל ש'ב'חרו ב'הש'מחה של הוללות וש'כרות ש'על זה נ'אמר (ק'הלת ב), ול'שמחה מה זה ע'שה וכו' ש'אמרו רבותינו ז'כרוננו ל'ברכה ב'פרק ב'מה מ'דליקין (דף ל), 'ויל'שמחה מה זה ע'שה, זו ש'מחה ש'אינה של מצוה י'שבחתי א'ני את הש'מחה, זו ש'מחה של מצוה, ל'למ'דך ש'אין הש'כינה שורה מ'תוך ע'צבות וכו' א'לא מ'תוך ש'מחה של מצוה:

וְכִן בְּעֵינֵי הַחֲכָמָה, שֶׁהִיָּתָה כַּת אַחַת שֶׁחֲקָרוּ וְאָמְרוּ שֶׁעָקַר הַתְּכַלִּית הוּא
 חֲכָמָה, זֶה הַטְּעוֹת מִבְּאֵר מְאֹד מֵהֵיכָן נִמְשָׁךְ, כִּי בְּוַדַּאי הוּא אֵמֶת שֶׁחֲכָמָה
 דִּקְדָּשָׁה יִקְרָה מְאֹד, כִּי כָּל הַבְּרִיאָה הִיָּתָה עַל-יְדֵי הַחֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (
 תְּהִלִּים קד), כֹּל בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ וְהַחֲכָמָה הִיא חַיּוֹת הַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (
 קֹהֶלֶת ז), הַחֲכָמָה תִּחְיֶה אֲבָל עָקַר הַחֲכָמָה הִיא לִירְאָה אֶת ה' וְלַעֲבֹד אוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קיא), רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה' וְכוּי כִּי עָקַר
 אֲמִתִּית הַחֲכָמָה הוּא לְדַעַת שֶׁרְחוֹק מִמֶּנּוּ הַחֲכָמָה, בְּבַחֲיִנַת (קֹהֶלֶת ז),
 אֲמִרְתִּי אֲחַכְמָה וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנִּי וְכוּי, כְּמִבְּאֵר בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ זְכָרוֹנוֹ
 לְבָרְכָה שֶׁעָקַר הַחֲכָמָה שִׁישְׁפִּיל שֶׁרְחוֹק מִמֶּנּוּ הַחֲכָמָה, כִּי בְּאֵמֶת אֵין
 חֲכָמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֲצָה לִנְגַד ה' וְעָקַר הַחֲכָמָה הָאֲמִתִּית הוּא מִי
 שֶׁזֹּכֶה לְשִׁכַּל הָאֵמֶת לְהַבִּין וְלִהְשִׁיב עַל הָאֵמֶת שֶׁהָעָקַר הוּא לַעֲבֹד אוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּר וְעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא יִזְכֶּה לְעָקַר הַחֲכָמָה
 הָאֲמִתִּית, דְּהֵינּוּ לְדַעַת אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֵמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת, שְׁזֶה עָקַר
 הַחֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִרְמְיָה ט), אֵל יִתְהַלֵּל חֲכָם בְּחֲכָמָתוֹ וְכוּי כִּי אִם
 בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשִּׁכַּל וְיִדַּע אוֹתִי וְכִתִּיב (מְשָׁלִי א), יִרְאֵת ה'
 רֵאשִׁית דַּעַת אֲבָל מִי שֶׁחֲכָמָתוֹ מְרַבָּה מִמַּעֲשָׂיו, מְכַל שֶׁכֵּן הַכּוֹפְרִים לְגַמְרֵי
 בְּמַצּוֹת מַעֲשִׂוֹת רַחֲמָנָא לְצַלְן עֲלֵיהֶם נֹאמֵר (יִרְמְיָה ח), הִנֵּה בְּדַבַּר ה'
 מְאִסּוֹ וְחֲכָמַת מָה לָּהֶם, כִּי אֵין שְׁטוּת וְשִׁגְעוֹן יוֹתֵר מִזֶּה, כְּשֶׁאָדָם יִלּוּד
 אֲשֶׁה קְרוֹץ מִחֲמַר רוּצָה לְחַקֵּר וְלִהְשִׁיג בְּשִׁכְלוֹ דְרַכִּי ה' וְרוּצָה לְהִתְחַכֵּם
 עַל ה' לִידַע טַעֲמֵי מִצּוֹתָיו עַל-פִּי שִׁכְלוֹ אוֹ לִידַע דְרַכִּי הַנְּהַגוֹתָיו יִתְבָּרַךְ וְעַל
 זֶה נֹאמֵר (מְשָׁלִי כו), רֵאִיתָ אִישׁ חֲכָם בְּעֵינָיו תִּקְוָה לְכַסִּיל מִמֶּנּוּ וְכִתִּיב (
 יִשְׁעִיָּה ה), הוּי חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנִגַּד פְּנִיָּהֶם נְבִנִים וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה
 וְשִׁלְמָה הַמְּלִךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם לְרַב חֲכָמָתוֹ אָמַר (מְשָׁלִי ל), כִּי בַּעַר אֲנֹכִי
 מֵאִישׁ וְלֹא-בִּינַת אָדָם לִי וְאֶפְלוֹ עַל קִצַּת הַטְּעוֹת שֶׁטְּעָה וְרָצָה לְהִתְחַכֵּם
 מְעַט כְּנִגַּד תּוֹרַת מֹשֶׁה, הַתְּחַרַּט אַחַר כֵּךְ מְאֹד וְאָמַר, לֹאִיתִיָּאֵל וְאֲכַל וְכוּי
 כִּי בַּעַר אֲנֹכִי וְכוּי מִי עָלָה שְׁמַיִם וְכוּי, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה,
 מְכַל שֶׁכֵּן וְקַל וְחֲמַר שְׁאָר אֲנָשִׁים הַכֹּלֵל, שֶׁעָקַר הַחֲכָמָה שִׁיקְרָה מְאֹד הִיא
 בְּחִינַת יִרְאֵת ה', בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה' שֶׁכַּל טוֹב
 לְכָל עֲשִׂיהֶם 'לְלוֹמְדֵיהֶם' לֹא נֹאמֵר אֶלָּא 'לְעֹשִׂיהֶם' (בְּרַכּוֹת יז) וְעַל-יְדֵי זֶה
 דִּיקָא זֹכֶה לְחֲכָמָה הָאֲמִתִּית, דְּהֵינּוּ לְדַעַת וְלִהְשִׁיג אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת (
 דְּבָרִים ד) וְיִדַּעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים וְכוּי שְׁזֶה
 הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג כִּי אִם עַל-יְדֵי תּוֹרָה וּמַצּוֹת וּמַעֲשִׂים
 טוֹבִים בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת שְׁזֶהוּ בְּחִינַת חֲכָמַת תּוֹרַתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה שֶׁהוּא
 עָקַר הַחֲכָמָה הָאֲמִתִּית, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי ח), אֲנִי חֲכָמָה וְכוּי אֲנִי בִּינָה
 וְכוּי וְאֶצְלָם נִפְּלַת הַחֲכָמָה הַזֹּאת דִּקְדָּשָׁה עַד שֶׁאָמְרוּ שֶׁהַחֲכָמוֹת שְׁלָהֶם שֶׁהֶם
 חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת הֵם עָקַר הַתְּכַלִּית אֲשֶׁר עַל-יְדֵי חֲכָמוֹת כְּאֵלוֹ הֵם עוֹקְרִים
 עֲצָמוֹן וְאֵת הַנִּמְשָׁכִין אַחֲרֵיהֶם מַעוֹלָם הִזָּה וְעוֹלָם הַבָּא וְאֵין לָהֶם שׁוּם
 חַיּוֹת לֹא בְּעוֹלָם הִזָּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא, כְּמִבְּאֵר בְּדַבְרֵינוּ בְּמִקּוֹם אַחַר שְׁמִי
 שֶׁאֵין לוֹ אֵמוּנָה אֵין לוֹ שׁוּם חַיִּים כֹּלֵל וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (אִיּוֹב ה), לְכַד חֲכָמִים
 בְּעַרְמָם שֶׁהַחֲכָמִים נִלְכְּדִים בְּחֲכָמָתָם שֶׁל עֲצָמָם וְכְמִבְּאֵר בְּדַבְרֵינוּ בְּכַמָּה

מקומות נמצא שגם אלו שבחרו בחכמה לתכלית צריכין גם כן תקון גדול להשיבם מחכמות שלהם אל החכמה האמתית, שהוא תורה ומצוות ומעשים טובים

אות י

וכן הכת שבררו להם למלך מי שאוכל הרבה גם זה נמשך מחמת שבקדשה ודאי מצוה שיאכל האדם כפי ההכרח כדי שיהיה לו כח לעבד את ה' וגם יש אכילה של מצוה ממש, כגון אכילת שבת ויום טוב ואכילת מצה וקדשים ומזה נמשך ונפל להם הטעות שאמרו שהתכלית היא האכילה ושאריכין לאכל הרבה ונשתגעו בשגעון שלהם שזהו עקר התכלית וכבר מובא בספרים שהיה מלך אחד שהיה בטעות של הכת הזאת שאמר שהתכלית היא האכילה והיה מתפלל ואומר, אלקי תן לי בטן שאוכל לאכל הרבה כאשר שמעתי ספור זה מפי רבנו זכרוננו לברכה בפעם אחר קדם שספר מעשה זאת:

אות יא

וביותר נתעו ונבוכו אותה המדינה של עשירות שנפלו לתאות ממון כל כך, עד שכל החשיבות והגדלה והכבוד שלהם הכל היה כפי רבוי הממון שיש לו וכוי ומי שיש לו ממון מעט היה נחשב אצלם לחיה או לעוף וכוי והיה להם פוכבים ומזלות ומלאכים עד שבאו לידי עבודה זרה ממש. שעשו לעצמן את הבעלי ממון הרבה לאלהים אחרים והקריבו להם קרבנות וכוי ככל המבאר שם במעשה הנ"ל. ומבאר שם שמכל התאות יכולין להוציא אבל לא מתאות ממון כי אם על-ידי הדרך שיש להגבור וכוי, כי זה הטעות והמבוכה של הכת והמדינה שבחרו בתאות ממון זה הטעות גדול יותר מכל מיני טעיות של כל הכתות הרעות הנ"ל, כי מחמת שהממון המכרח הוא הכרח גדול להאדם, על-כן שם מתגבר הטעות והמבוכה ביותר, עד שנדמה להם שהממון עקר התכלית חס ושלום, ושאריכין לבלות כל ימיו על זה כאשר מצוי ברוב העולם רחמנא לצלן אשר באמת הוא בהפך ממש, כי באמת עקר הפרנסה הוא רק מהשם יתברך לבד, כמו שכתוב (תהלים עה), כי לא ממוצא וממערב ולא ממדבר הרים

כִּי אֲלֵקִים שֹׁפֵט וְכוּי וְצָרִיכִין לְמַעַט בְּעֵסֶק וְלַעֲסֹק בְּתוֹרָה וְלִבְטַח בְּהַ'
שִׁינְצִיחוֹ בְּמַעַט הָעֵסֶק שְׁעוֹסֵק וְיִזְמִין לוֹ פְּרֻנְסָתוֹ בְּסִבָּה קִלְיָה, וְיִהְיֶה לוֹ
אֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לְבַד:

אות יב

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה כִּי עֹקֵר הַתְּקוּן שֶׁל כָּל הַמְדוּת הַנְּפוּלִין. שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּל
הַכְּתוּבֹת רְעוּת הַנִּי"ל הוּא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה כְּנִי"ל. כְּמִבְּאֵר בְּכַתְּבִים שֶׁעֹקֵר תְּקוּן
וְיָרִיר כָּל הַמְדוּת הוּא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה דִּיקָא וְזֶה בְּחִינַת 'תְּפִלָּה בְּעֵשְׂרָה' כְּדִי
לְבַרֵּר וּלְתַקֵּן כָּל הַכְּתוּבֹת הַנִּי"ל עַל-יְדֵי הַבְּעַל תְּפִלָּה עִם שְׂאֵר אַנְשֵׁי הַמְּלֶךְ
הַנִּי"ל שֶׁכֵּלֶם יַחַד הֵם מְסַפְּרִים עֵשְׂרָה כְּנִי"ל כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִין מִנֵּן
עֵשְׂרָה לְהַתְּפַלֵּל נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם הָאָרְה מְעֵשְׂרָה בְּחִינּוֹת הַנִּי"ל שֶׁל אַנְשֵׁי הַמְּלֶךְ
הַנִּי"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת עוֹלָם הַתְּקוּן שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְקַנְיִם כָּל הַכְּתוּבֹת רְעוּת
הַנִּי"ל שֶׁזֶהוּ עֹקֵר בְּחִינַת תְּקוּן וְעֲלִית הַעוֹלָמוֹת וְהַמְדוּת כִּי כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי
הַמְּלֶךְ הַנִּי"ל יֵשׁ לוֹ כַּח מִיחָד לְתַקֵּן מְדָה מִיחָד כְּגוֹן הַמְּלִיץ שֶׁל הַמְּלֶךְ צָרִיךְ
לְתַקֵּן בְּחִינַת הַמְּלִיץ הַנְּפוּלָה שֶׁהֵם הַכַּת הַרְעָה שֶׁבְּחֵרוֹ מְלִיצָה וְדַבּוּר
לְתַכְלִית שֶׁבְּחֵרוֹ לָהֶם תְּחִלָּה אֵיזָה מְלִיץ רַע לְמֶלֶךְ וְאַחַר כֵּן מְצִאוּ אֶת
הַמְּלִיץ שֶׁל הַמְּלֶךְ הַנִּי"ל וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ וְעַל-יְדֵי זֶה הַמְּלִיץ נִתְּתַקְּנוּ אַחַר
כֵּן וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה בְּשְׂאֵר הַכְּתוּבֹת שֶׁכָּל אַחַת זֹכְתָה אַחַר כֵּן לְקַבֵּל לְמֶלֶךְ אֶחָד
מֵאַנְשֵׁי הַמְּלֶךְ הַשֵּׁיךְ לָהֶם לְפִי מְדַתָּם שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְּתַקְּנוּ אַחַר כֵּן אֵךְ עֹקֵר
הַתְּקוּן הִיָּה עַל-יְדֵי הַבְּעַל תְּפִלָּה שֶׁעַל יָדוֹ נִתְּקַבְּצוּ וְנִתְּאַסְּפוּ וְחִזְרוּ וְנִתְּחַבְּרוּ
יַחַד הַמְּלֶךְ עִם כָּל בֵּיתוֹ וְאַנְשָׁיו כְּמִבְּאֵר שֶׁם בְּהַמְּעֵשֶׂה הַנִּי"ל וְגַם אַחַר כֵּן
שֶׁלְּחוּ אֶת הַבְּעַל תְּפִלָּה בְּכַחַם לְכָל הַכְּתוּבֹת הַנִּי"ל לְתַקְּנָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם,
כִּי עֹקֵר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי תְּפִלָּה כְּנִי"ל. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמִּתְקַבְּצִין עֵשְׂרָה לְהַתְּפַלֵּל
הֵם בְּחִינַת עֵשְׂרָה אַנְשֵׁים הַנִּי"ל, שֶׁהֵם הַמְּלֶךְ וְאַנְשָׁיו כְּנִי"ל וְעַל-יְדֵי זֶה
מִתְקַנְיִם בְּחִינַת פָּגַם הַמְדוּת שֶׁל כָּל הַכְּתוּבֹת רְעוּת הַנִּי"ל, שֶׁעֹקֵר הַתְּקוּן עַל-
יְדֵי הַתְּפִלָּה כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן הָעֹקֵר הוּא הַבְּעַל תְּפִלָּה שֶׁהוּא הַשְּׁלִיחַ צְבוּר
וְהַחֲזוֹן הָעוֹבֵר לְפָנֵי הַתְּבָה הוּא נִקְרָא 'בְּעַל תְּפִלָּה' שֶׁמוֹצֵיא אֶת הָרַבִּים יְדֵי
חוֹבְתוֹ, כִּי עֹקֵר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי הַבְּעַל תְּפִלָּה כְּנִי"ל:

אות יג

כי כל הכתות רעות הנ"ל הם בחינת מדות הנפולין פנ"ל. והם בכל אדם ובכל זמן כנראה בחוש את כל המעשה הרע הנעשה תחת השמש על-ידי פגם המדות רעות הנ"ל שהוא בחינת פגם וטעיות ומבוכה של כל הכתות הנ"ל, כי יש בני אדם שלהוטים ביותר אחר הכבוד ורודפים אחר הכבוד מאד, ואובדים עולמם הנצחי וגם העולם הזה בשביל כבוד מעט שרוצים להשיגו זה רוצה להתכבד על-ידי עשירותו שיהיה לו שם וכבוד בין נגידים וקצינים וחורי ארץ וכו' וזה רוצה להתכבד ולהתיקור על-ידי תורתו ועבודתו וחותר כל ימיו שיהיה נתקבל לרב ומנהיג בעיר גדולה וכו' ויש שמתגבר בהם ביותר מדת הרציחה, כגון רוצחים ממש, או שאינם רוצחים ממש רק שיש להם בחינת רציחה, שהם בעלי מחלקת ושנאה וקנאה, ורודפים את האדם עד לחייו וכו'. שזהו גם כן בחינת רציחה, שזאת הרציחה שכיחא מאד בעולם רחמנא לצלן וכן בשאר הכתות, כמובן למעין מאליו. ואפלו באדם אחד נמצאים בחינות מכל הכתות הנ"ל, כי האדם בטבעו יש לו כל המדות רעות קנאה ותאוה וכבוד ושארי תאוות ומדות הרעות שכלם נמשכין מבחינת הכתות הרעות הנ"ל, רק שאצל זה האדם מתגבר זאת המדה רעה ביותר ועל-כן נקרא על שם פת זאת ואצל אדם אחר מתגברת מדה רעה אחרת, על כן נקרא על שם אותה הפת האחרות וכן כלם ומי שרוצה לבלי להטעות את עצמו ולחשב על התכלית האמתית תכלית הנצחי, אי אפשר לזכות לזה כי אם כשיזכה להיות מהפכת הקדושה של הבעל תפלה הקדוש, שרק הם בחרו בתכלית האמתית והנצחי, שהוא תפלה ושירות ותשבחות להשם יתברך וכו' ועל-ידי התפלה זוכין לשבר כל המדות רעות שיש בכל אדם שנמשכין מכל הכתות הנ"ל, שכלם מתבטלים ונתתקנים על-ידי התפלה דיקא פנ"ל וזהו בחינת תפלה בעשרה פנ"ל:

אות יד

ועקר התפלה הוא לתקן את הפת שנפלו לתאות ממון ביותר שעליהם נתנגע הבעל תפלה ביותר ויותר לתקנם, כמובן ומבאר שם במעשה הנ"ל, כי רב המעשה מדברת שם מענין תאות ממון שזה טעות והמבוכה של תאוה זאת גרועה מכל הטעיות של כל הכתות, כי תאות ממון הוא עבודה זרה ממש, כמו שכתוב שם שעשו עצמן אלהות וכו' כי בזה הטעות של תאות ממון טועים העולם ביותר עד שרבים ככלם מבלים ימיהם ושנותיהם בשביל תאות ממון ומאומה לא ישאו בעמלם, כי אין אדם מת וחצי תאותו בידו, ואין מלוין לו לאדם בשעת פטירתו לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומעשים טובים בלבד ועקר התפלה הוא בשביל לתקן תאות ממון, שהוא עבודה זרה ממש, כי התפלה

הוא בחינת אמונה, כמו שכתוב (שְׁמוֹת יז), ויהי יָדְיוֹ אֲמוּנָה. ותרגומו, וְהוּוּ יְדוּהֵי פְרִישׁוֹן בְּצֵלוֹ, כְּמִבְאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר. ואמונה הוא הַפֶּדָה הַעֲבוּדָה זָרָה וְהַכְפִּירוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּאֻנֹת מָמוֹן, שֶׁהוּא עֲבוּדָה זָרָה וְכַפִּירוֹת כְּנִ"ל וְכְמִבְאֵר בְּהַתּוֹרָה צוֹיֵת צֶדֶק (בְּסִימָן כג) שֶׁכָּל הַעֲבוּדוֹת זָרוֹת תְּחוּבִים בְּמָמוֹן, עַיִן שָׁם וּבִשְׁבִיל זֶה צְרִיכִים לִתֵּן צֶדֶקָה קֹדֶם הַתְּפִלָּה, כִּי עֵקֶר שְׁבִירַת תְּאֻנֹת מָמוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה כְּנִ"ל הוּא עַל-יְדֵי צֶדֶקָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּהַתּוֹרָה אֲשֶׁרֵי הָעַם-הַשְּׂגָחָה (בְּסִימָן יג), עַיִן שָׁם:

אות טו

ועל-כֵּן בְּתַחֲלַת הַתְּפִלָּה אוֹמְרִים פְּרַשְׁת הַקְּרִבָּנוֹת שֶׁנֶּחֱשֵׁב כְּאִלוֹ הַקְּרִבָּנוֹ וְעַל-יְדֵי קְרִבָּנוֹת כִּי עֵקֶר שְׁבִירַת וּבִטּוֹל תְּאֻנֹת מָמוֹן הוּא עַל-יְדֵי קְרִבָּנוֹת, כִּי הַקְּרִבָּנוֹת שֶׁמְקַרְיבִין הֵם נִקְרְאוּ בְּחִינַת מְאֻכְלִין דְּמִלְכָּא, כְּמִבְאֵר בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ וְזֶה בְּחִינַת הַמְּאֻכְלִים הַמְּבֹאֲרִים בְּהַמְעֵשָׂה הַנִּ"ל שֶׁעַל יָדָם עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל הַכֶּתֶף נִפְלוּ לְתֵאֵנוֹת מָמוֹן, כְּמִבְאֵר שָׁם שֶׁמִּכָּל הַתְּאֻנוֹת אֲפֻשֶׁר לְהוֹצִיא, אֲבָל מִתְּאֻנוֹת מָמוֹן אֵי אֲפֻשֶׁר לְהוֹצִיא כִּי אִם עַל-יְדֵי אֱלוֹ הַמְּאֻכְלִים הַמְּבֹאֲרִים שָׁם שֶׁהוֹלִיךְ אוֹתָם עַד שֶׁהִגִּיעַ לָהֶם הַרִיחַ שֶׁל אֱלוֹ הַמְּאֻכְלִים וְנִתְּאוּ לָהֶם מְאֹד וְכוּ' וְאַחֵר כִּדְּ כְּשֶׁנִּתֵּן לָהֶם מְאֵל הַמְּאֻכְלִים אֲזַי רָאוּ מְאֹס סְרַחוֹן תְּאֻנוֹת מָמוֹן עַד שֶׁמְאִסּוּ בְּחִינָתָם, וּבְרַחוּ וְקִבְּרוּ אֶת עַצְמָן בְּחַפְּירוֹת וְקִבְּרִים מַחֲמַת בּוֹשָׁה וְכוּ', עַיִן שָׁם וְאֵלּוֹ הַמְּאֻכְלִים הֵם בְּחִינַת קְרִבָּנוֹת שֶׁעֵקֶר בְּחִינַת הַרִיחַ, בְּחִינַת (בְּמִדְבָּר כח), אֲשֶׁה רִיחַ נִיחַח לְה' וְהֵם נִקְרְאוּ מְאֻכְלִים דְּמִלְכָּא כְּנִ"ל, כִּי מִבְּאֵר בְּפִנּוֹנוֹת פְּרַשְׁת הַתְּמִיד שֶׁעַל-יְדֵי הַקְּרִבָּנוֹת נִכְנַע הַעֲבוּדָה זָרָה וְזֵהוּ בְּחִינַת צוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין צוֹ אֱלֹא עֲבוּדָה זָרָה וְכוּ', עַיִן שָׁם, הֵינּוּ שֶׁהַקְּרִבָּנוֹת מְכַנְּיָעִין וּמְבִטְלִין הַעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל תְּאֻנוֹת מָמוֹן שֶׁהוּא עֵקֶר הַעֲבוּדָה זָרָה, כִּי כָּל הַעֲבוּדָה זָרָה הֵם בְּמָמוֹן כְּנִ"ל וְזֵה שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (תוֹרַת כְּהֻנִּים) עַל פְּסוּק צוֹ אֶת אֲהָרֹן וְכוּ' הַנֶּאֱמָר בְּפְרַשְׁת הַעוֹלָה, אֵין צוֹ אֱלֹא זְרוּז מִיָּד וּלְדוֹרוֹת, 'בְּיוֹתֵר צְרִיךְ לְזְרוּז בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ חֶסֶד כִּיס', הֵינּוּ כְּנִ"ל, כִּי הַקְּרִבָּנוֹת הֵם חֶסֶד כִּיס, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׁבִירַת תְּאֻנוֹת מָמוֹן עַל-יְדֵי שֶׁמְחַסְרִים מָמוֹנָם בְּשִׁבְלֵי הַשָּׁם יִתְבַּרְךְ שְׁקוֹנֵים קְרִבָּנוֹת מְמֹנָם, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר שְׁבִירַת תְּאֻנוֹת מָמוֹן כְּשֶׁמוֹצִיאֵין הַמָּמוֹן עַל דְּבַר שֶׁבִקְדָּשָׁה, כְּמִבְאֵר בְּהַתּוֹרָה צוֹיֵת צֶדֶק הַנִּ"ל וְזֵה צוֹ וְכוּ' 'בְּיוֹתֵר צְרִיךְ לְזְרוּז בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ חֶסֶד כִּיס' שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבִירַת תְּאֻנוֹת מָמוֹן שֶׁזוֹכִין עַל-יְדֵי הַקְּרִבָּנוֹת, שֶׁהֵם נִדְבַת לֵב, בְּחִינַת צֶדֶקָה, כִּי עַל שְׁבִירַת תְּאֻנוֹת מָמוֹן בְּחִינַת חֶסֶד כִּיס בְּשִׁבְלֵי דְבַר שֶׁבִקְדָּשָׁה צְרִיכִין לְזְרוּז עַל זֶה בְּיוֹתֵר מְאֹד מְאֹד, כִּי לְהוֹצִיא מִתְּאֻנוֹת מָמוֹן קֶשֶׁה בְּיוֹתֵר מִכָּל הַתְּאֻנוֹת כְּנִ"ל נִמְצָא שֶׁצוֹ הַנֶּאֱמָר בְּקְרִבָּנוֹת מְרַמֵּז עַל שְׁבִירַת תְּאֻנוֹת מָמוֹן שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֵין צוֹ אֱלֹא זְרוּז בְּיוֹתֵר צְרִיךְ

לָזָרָה בְּמִקוֹם שֵׁשׁ חֶסֶד כִּי כִּי לָזָרָה בְּעֵצְמוֹ בְּחִינַת אֵין צוֹ אֵלָא עֲבוּדָה
זָרָה, כִּי שְׂבִירַת תְּאֻנּוֹת מִמּוֹן הוּא בְּטֵל הָעֲבוּדָה זָרָה, כִּי כָּל הָעֲבוּדָה זָרָה
הֵם בְּתֻאֲנוֹת מִמּוֹן בְּנִי ל:

אות טז

וְזֶהוּ בְּחִינַת קְטָרֶת, כִּי קְטָרֶת יִשְׁמַח לֵב (מִשְׁלֵי כז) הַפֶּךְ תְּאֻנּוֹת מִמּוֹן, שֶׁהוּא
בְּחִינַת עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ג) בְּעֵצְבוֹן תֵּאֲכֹלָנָה וְכֵן
מִבְּאֵר בְּהִתּוֹרָה אֲשֶׁרִי הָעֵם (סִימָן יג) שְׂשִׁבִירַת תְּאֻנּוֹת מִמּוֹן הוּא בְּחִינַת
קְטָרֶת יִשְׁמַח לֵב וְעַקֵּר הַקְטָרֶת הֵם בְּחִינַת הָרִיחַ הַקָּדוֹשׁ, זֶה בְּחִינַת הָרִיחַ
שֶׁל הַמַּאֲכָלִים הַנִּי ל שֶׁעַקֵּר שְׂבִירַת תְּאֻנּוֹת מִמּוֹן הוּא עַל-יְדֵי זֶה. וְזֶה בְּחִינַת
קְטָרֶת מְעֻשָּׂרַת (יוֹמָא כו), הֵינּוּ בְּחִינַת תְּקוּן הָעֲשִׁירוֹת דְּקָדְשָׁה שֶׁהוּא
בְּחִינַת שְׂבִירַת תְּאֻנּוֹת מִמּוֹן, כִּי זֶה הַנוֹפֵל לְתֻאֲנוֹת מִמּוֹן אֵין לוֹ שׁוּם עֲשִׁירוֹת
לְעוֹלָם, כִּי הוּא בְּעַל חוֹב תְּמִיד לְתֻאֲנוֹתוֹ וְכָל מָה שֵׁשׁ לוֹ חֶסֶד לוֹ בְּיוֹתֵר
וְיוֹתֵר בְּחִינַת (אָבוֹת פֶּרֶק ב) מְרַבָּה נְכָסִים מְרַבָּה דְּאָגָה וְכוּי וְאֵין אָדָם
זוֹכֵה לְעֲשִׁירוֹת בְּאֵמֶת כִּי אִם כְּשֶׁמְשַׁבֵּר תְּאֻנּוֹת מִמּוֹן וּמִמְאֲמִין בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ
שֵׁיזְמִין לוֹ פְּרִנְסָתוֹ בְּסִבָּה קֵלָה וְהוּא שְׂמַח בְּחֶלְקוֹ. שֶׁזֶהוּ עַקֵּר הָעֲשִׁירוֹת
כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (שֵׁם פֶּרֶק ד), אֵיזָהוּ עֲשִׁיר הַשְּׂמִיחַ
בְּחֶלְקוֹ, כְּמִבְּאֵר כָּל זֶה בְּהִתּוֹרָה צוּיֶת צֶדֶק הַנִּי ל וְהָעֲשִׁירוֹת דְּקָדְשָׁה כְּזֹאת
שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂבִירַת תְּאֻנּוֹת מִמּוֹן זוֹכִין עַל-יְדֵי קְטָרֶת בְּחִינַת קְטָרֶת יִשְׁמַח
לֵב, בְּחִינַת קְטָרֶת מְעֻשָּׂרַת בְּנִי ל:

אות יז

וְזֶה בְּחִינַת הַקְרָבָן פֶּסַח שְׂאִינוֹ נֶאֱכָל אֵלָא צְלִי שֶׁהוּא סִיּוּם פְּרָשִׁיּוֹת
וּמִשְׁנִיּוֹת הַקְרָבָנוֹת שְׂאוּמְרִים בְּבִקְרָה בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, כִּי צְלִי רִיחוֹ נוֹדֵף, כְּדִי
לְהַכְנִיעַ בְּיוֹתֵר עֲבוּדָה זָרָה שֶׁל הַמִּמּוֹן שֶׁהַכְנַעְתָּה עַל-יְדֵי הָרִיחַ שֶׁל
הַמַּאֲכָלִים הַנִּי ל שֶׁהֵם בְּחִינַת מַאֲכָלִין דְּקָרְבָנִין בְּנִי ל וְגַם צְלִי שׁוֹלֵט בּוֹ
הָאֵשׁ בְּיוֹתֵר, כִּי עַקֵּר הַכְנַעַת הָעֲבוּדָה זָרָה שֶׁהוּא תְּאֻנּוֹת מִמּוֹן, הוּא עַל-יְדֵי
הָאֵשׁ הַמִּבְּאֵר בְּהַמְעֻשָּׂה הַנִּי ל וְכְּמִבְּאֵר בְּפִנּוֹת שֶׁהָעֲבוּדָה זָרָה הֵם קְלָפוֹת
קְשׁוֹת מְאֹד שְׂאִי אֲפֹשֶׁר לְבַעֵרָם כִּי אִם עַל-יְדֵי הָאֵשׁ וְעַל-כֵּן הַקְרָבָן פֶּסַח
הוּא צְלִי אֵשׁ דִּיקָא כִּי הַקְרָבָן פֶּסַח הוּא עַקֵּר שְׂבִירַת תְּאֻנּוֹת מִמּוֹן שֶׁהוּא

העבודה זרה, כי קרבן פסח נצטוו ישראל ביציאתן ממצרים ועקר יציאת
מצרים הוא בחינת שבירת תאוות ממון ולזכות לתקון העשירות דקדושה,
בחינת (בראשית טו) ואחרי כן יצאו ברכש גדול, כי מצרים מלאה גלולים
ועבודה זרה, שזהו בחינת תאוות ממון ששם כל העבודות זרות כנ"ל וכן
מבאר בסוף המעשה הנ"ל, שמצרים הוא המדינה שסברו בעלי תאוות
ממון שהם כלם אלהות מרובי הממון שלהם עד שאמרו שהם כלם
אלהות ונוסעים עם מלאכים שהסוסים שלהם הם מלאכים מחמת
שמצפין בעשירות גדול, עין שם מה שכתוב שכל המעשה נוראה מרמזת
בישעיה קפיטל לא, הוי הירדים מצרים לעזרה ועל סוסים ישענו וכו', עין
שם נמצא שמצרים הוא עקר בחינת העבודה זרה של תאוות ממון וזה
עקר בחינת יציאת מצרים, בחינת שבירת תאוות ממון וכן מבאר בהתורה
תקעו א בלקויטי תנגנא שפסח הוא תקון תאוות ממון וזהו בחינת הקרבן
פסח שהוא צלי אש וכנ"ל, כי הקרבן פסח היה מן הצאן שזה היה העבודה
זרה של מצרים שבשביל זה נצטוינו להביא הקרבן פסח מן הצאן כדי
להכניע ולשבר העבודה זרה שלהם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה
(שמות רבה פרק יא) כי המצרים שהיו שקועים בעבודה זרה שהוא תאוות
ממון היו עובדים לצאן שהוא בחינת העשירות, כמו שכתוב, ועשתרות
צאנד, שמעשרות את בעליהן (חליו פד) על-כן נמשכו בטעיות שלהם עד
שעשו הצאן שהוא בחינת עשירות לעבודה זרה ממש ועל-כן נצטוינו
להביא הקרבן פסח מן הצאן כדי להכניע העבודה זרה זאת של ממון
ועשירות וזהו בחינת שני כבשים של התמידים בכל יום שהם מן הצאן,
כדי לשבר ולבטל בכל יום ויום תקף הקלפה והעבודה זרה של ממון
והעשירות שצריכין להקריב שני תמידין מן הצאן בכל יום ערב ובקר כדי
לשבר עבודה זרה זאת של ממון שקשה מאד לשברה כי אם על-ידי
המאכלים הנ"ל שהם בחינת קרבנות כנ"ל ובשביל זה היו יעקב אבינו
והאבות רועי צאן כדי לברר העשירות מן הקלפה כדי להכניע תאוות ממון
שהוא בחינת העבודה זרה של מצרים שהיו צאן כנ"ל ועל-כן זכה יעקב
על-ידי זה לעשירות דקדושה, כי זכה להכניע העבודה זרה זאת של ממון
שעל -ידי זה דיקא זוכין לעשירות אמתית דקדושה כנ"ל וזה שמבאר
בפרשה של כניסתן למצרים שאמר להם יוסף שיאמרו שהם רועי צאן כי
תועבת מצרים כל רועי צאן (בראשית מו), כי כל עקר כניסתן למצרים
היה להכניע ולשבר תאוות הממון והעשירות שהוא בחינת צאן שמעשרות
את בעליהן

ובשביל זה אומרים קריאת שמע אצל הקרבנות, כי קריאת שמע היא אמונת היחוד שזה עקר בחינת הקרבנות שמכניעין העבודה זרה והפירות שהוא בחינת תאות ממון ששם כל העבודה זרה כנ"ל ולזכות לאמונה הקדושה בהשם יתברך שזהו עקר בחינת קריאת שמע:

אות יט

ואחר הקרבנות אומרים פסוקי דזמרה, כי אחר שמכניעין ומשברין העבודה זרה והקלפה הקשה של תאות ממון אחר כך מעלין כל ניצוצות הקדושה של העשירות על-ידי פסוקי דזמרה שהם מבררין הטוב מן הרע, כמבאר בדברי רבנו זכרוננו לברכה (סימן נד) שעקר הברור הוא על-ידי בחינת גוון וזמרה וכו', כי פסוקי דזמרה אחר פרשת הקרבנות הם בבחינת מה שאמר רבנו זכרוננו לברכה בהתורה אשרי העם-השגחה (סימן יג) על מאמר הזהר הקדוש רוחא נחית לשכך חמימא דלבא ולבא מקבל לה בחדוה דנגונא דליואי וכו', עין שם מבאר שם שרוחא הוא בחינת רוח נדיבה-צדקה שמשבר חמימות הלב של תאות ממון ואז זוכה להיות שמח בחלקו וזה בחינת לבא מקבל לה בחדוה דנגונא דליואי זה בחינת משא ומתן באמונה, בחינת שאו זמרה ותנו תף, בחינת שמח בחלקו וכו', עין שם וזהו בחינת קרבנות ופסוקי דזמרה אחר כך, כי קרבנות הם בחינת רוחא הנ"ל, שהוא בחינת רוח נדיבה-צדקה, שזהו בחינת קרבנות שהם בחינת נדבת לב, כמו שכתוב (שמות כה), איש אשר ידבנו לבו וכו' ועל-ידי ההוא רוחא בחינת קרבנות משככין חמימות הלב של תאות ממון אחר כך אומרים פסוקי דזמרה, זה בחינת לבא מקבל לה בחדוה דנגונא דליואי, כי פסוקי דזמרה הם בחינת חדוה דנגונא דליואי, שהם היו עוסקים בשיר על הדוכן, שהם פסוקי דזמרה, כי כל נגינה וזמרה הוא מסטרא דליואי, כידוע. ועל-כן מתחילין הודו שהם הפסוקים בעצמן היו אומרים הלויים לפני הארון כמובא ועל-כן אומרים פסוקי דזמרה אחר הקרבנות, כי אחר שזוכין לשבר תאות ממון על-ידי הקרבנות שזהו בחינת רוחא נחית וכו' כנ"ל אחר כך זוכין לבחינת חדוה דנגונא דליואי שהוא בחינת משא ומתן באמונה וכו' כנ"ל, שזהו בחינת פסוקי דזמרה שהם בחינת חדוה דנגונא דליואי כנ"ל:

ועקר פסוקי דזמרה שהם בחינת עשרה מיני נגינה נמשכין מבחינת פנור של דוד שהיתה רוח צפונית מנשבת בו שמשם נמשכין כל פסוקי דזמרה שיסד דוד המלך עליו השלום וכל זה הוא בחינת היד הנ"ל המבאר בהמעשה הנ"ל, עין שם ענין הנפלא והנורא הזה מה שמבאר שם שהיה אצל המלך "יד" שהיתה מפת כל העולמות, הינו (לאנד - קארט) של כל העולמות, שהיה כתוב שם כל הדרכים וכל הנתיבות ממקום למקום ומעיר לעיר וממדינה למדינה וכל בני אדם וכו' עם כל המאורעות שיארע להם וכו', וכל הדרכים מעולם לעולם וכו' וכל הדרכים שיש מן הארץ לעלות לשמים, הן הדרך שעלה בו חנוך, הן הדרך שעלה בו משה ואליהו וכו', הכל באשר לכל היה כתוב על היד הנ"ל, דהינו בשרטוטי היד היה מציר ומבאר כל זה וכו' שים לבד היטב שם לדברים האלה ותעמד מרעיד ומשתומם ותתבונן נפלאות אל, הנשמע כזאת וכו' והנה מבאר שם שעקר תקון של המדינה הנ"ל שנפלו לתאות ממון עם תקון כל שאר הכתות הנ"ל הכל היה על-ידי היד הנ"ל ששם היה כתוב הדרך שיש להגבור לקבל גבורתו שעל-ידי הדרך הזה דיקא יכולין להוציא מתאות ממון, וכן היו כתובים שם כל הדרכים של כל אנשי המלך הנ"ל, מהיכן יקבל כל אחד ענינו ומדתו מה שהוא צריך, כגון המליץ הראה לו המלך הדרך מהיכן יקבל מליצה דקדשה, וכן החכם וכן פלם. וכל אלו הדרכים היו כתובים על היד הנ"ל ועל-ידי זה תקנו אחר כך את כל הכתות שנתעו פנ"ל, כי כל אחד תקון הכת שלו על-ידי מדתו בקדשה שקבל על-ידי דרכו שהשיג וקבל מן המלך על-ידי היד הנ"ל ששם היו כתובים הדרכים פנ"ל נמצא שעקר התקון של כל הכתות הנ"ל, ובפרט תקון תאות ממון שהוא העקר, הכל היה על-ידי היד הנ"ל וזה בחינת פסוקי דזמרה שהם בחינת היד הנ"ל שכתובים שם כל הדרכים וכל העולמות וכל אשר בהם וכו', כי פסוקי דזמרה הם נמשכין מבחינת פנור של דוד פנ"ל שעקרו נמשך מבחינת היד בבחינת ונגן בידו וטוב לך, וכמבאר זה בהתורה "ויחי מקח" (בסימן נד) שנגוין וזמרה הם בחינת יד, בחינת (שמואל א יט) ונגן בידו וכו', כי בהפסוקי דזמרה אנו מהללים ומשבחים אותו ותברך על כל ברואי מעלה ומטה על כל אשר פעל ועשה ויצר וברא והאציל את כל הנאצלים והנבראים והנוצרים והנעשים כמו שנוזכר כמה פעמים פלאות הבריאה בלה בפסוקי דזמרה, כמו שאומרים עושה שמים וארץ את היס ואת כל אשר בס וכו', ובפרט במזמור, הללו את ה' מן השמים, ששם חושב הכל, כמו שכתוב, הללו את ה' מן השמים הללוהו במרומים וכו' הללוהו שמי השמים וכו' כי הוא צוה ונבראו וכו' הללו את ה' מן הארץ וכו' ועל-ידי שאנו מזמרים להשם ותברך ומשבחים ומפארים אותו ותברך על כל הבריאה ומגליו ומפרסמין ומודיעין לכל כי הוא יתברך ברא הכל, כמו שכתוב, כי הוא צוה ונבראו וכו' על-ידי זה מגליו ומאירין הדרכים והנתיבות של כל העולמות כלם, שזהו בחינת היד הנ"ל שהוא (הלאנד קארט) של כל העולמות, כי כל הדרכים והנתיבות שיש ממקום למקום מעיר לעיר ומכפר לכפר וממדינה למדינה ביבשה ובים וכן מעולם לעולם,

מִן הָאָרֶץ לְשָׁמַיִם וּמִשָּׁמַיִם לְשָׁמַיִם וְכוּ', הַכֹּל הוּא בְּחִינַת חֲבוּרָה וְהִתְאַחְדוּת בְּפִרְטֵי הַבְּרִיאָה שְׁנֵתְאֲחִדִּין וְנִתְחַבְּרִין יַחַד זֶה בְּזֶה וְזֶה בְּזֶה כְּדֵי שְׂיֻכְלוּ לְעֵלוֹת לְמַעְלָה מֵעֵלָה בְּדֶרֶךְ הָעוֹלָה בֵּית אֵל בְּדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ מֵעוֹלָם לְעוֹלָם, כְּדֵי שְׂיֻחַזְרוּ וַיִּכְלְלוּ בְּשֵׁרֵשׁ הָאֲחֻדוֹת שֶׁהוּא הַבּוֹרָא הַיְחִיד יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ שֶׁזֶה עֶקֶר תַּכְלִית הַכֹּל, כִּי עַל-יְדֵי הַדְּרָכִים שֵׁישׁ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, עַל-יְדֵי זֶה נִתְחַבְּרִין וְנִתְאַחְדִּין אֵלּוּ שְׁנֵי הַמְּקוֹמוֹת יַחַד, כִּי הַדְּרָךְ מִחֲבֵרֵן יַחַד וְכוּלְלֵם יַחַד, כִּי עַל-יְדֵי הַדְּרָךְ שְׁמִמָּקוֹם לְמָקוֹם עַל-יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְהִבְיֵא הַשִּׁפְעַ שֶׁבְּזֶה הַמָּקוֹם לְמָקוֹם אַחֵר וְכֵן לְהַפְּךָ, כְּגוֹן בְּמָקוֹם זֶה שִׁפְעַ הַתְּבוּאָה הַרְבֵּה וּבְמָקוֹם אַחֵר שִׁפְעַ הַמְּלַבּוּשִׁים הַרְבֵּה וּמוֹלִיכִין סְחוֹרוֹת הַתְּבוּאָה לְשֵׁם, וּמִשָּׁם מוֹלִיכִין לְכָאן סְחוֹרוֹת הַמְּלַבּוּשִׁים וְכוּיֹצֵא בְּזֶה בְּכֹל הַמְּקוֹמוֹת וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְחַבְּרִין זֶה בְּזֶה וְנִתְאַחְדִּין יַחַד וְחִיִּים וְנִשְׁפָּעִים זֶה מִזֶּה נִמְצָא שְׁכָל הַדְּרָכִים הֵם בְּחִינַת חֲבוּרָה וְאֲחֻדוֹת הַמְּקוֹמוֹת יַחַד וְעֶקֶר הַפְּנוּנָה בְּשִׁבִיל הַתַּכְלִית כְּדֵי שְׂיֻכְלוּ יַחַד זֶה בְּזֶה, כְּדֵי שְׂיֻכְלוּ לְחַזֵּר לְשֵׁרֵשׁן לְהַכְלִיל בְּאֶחָד כְּנִ"ל וְרַק זֶה נִקְרָא בְּשֵׁם דְּרָךְ, כִּי מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּאִיזָה דְּרָךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת אוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת שֶׁלֹּא בְּשִׁבִיל כְּוָנָה זוֹ חֵס וְשָׁלוֹם, אֶף-עַל-פִּי שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיֵּשֶׁר לְאוֹתוֹ הַמָּקוֹם וְאִינוֹ תוֹעָה בְּדֶרֶךְ אֶף-עַל-פִּי כֵן בְּאֲמַת אֵין תוֹעָה בְּדֶרֶךְ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ בְּבַחֲינַת (מִשְׁלֵי יד) יֵשׁ דְּרָךְ יֵשֶׁר לְפָנַי אִישׁ וְאַחֲרֵיתָהּ דְּרָכֵי מוֹת כִּי בּוֹדְאֵי הַהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיֵּשֶׁר וּמְכוֹן לְמָקוֹם גְּדוּדֵי חַיּוֹת וְלִסְטִים אֶף-עַל-פִּי שֶׁזֶה הַדְּרָךְ כְּבוֹשָׁה וְסִלּוּלָה בּוֹדְאֵי אֵין מִשְׁגָּע וּפְתִי וְתוֹעָה בְּדֶרֶךְ עֶקוּמָה יוֹתֵר מִמֶּנּוּ מְכַל שְׁכּוֹן וְכָל שְׁכּוֹן כְּשֶׁאֲדָם תוֹעָה מִדְּרָךְ הַשֶּׁכֶל וְהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ חֲטָאִים וְהוֹלֵךְ לְמַרְחָקִים לְסְחוּרָה וְאִינוֹ מְכוֹן בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֶף-עַל-פִּי שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיֵּשֶׁר לְבָרְעֵסְלָא אוֹ לְלִיפְסִיק, אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּאֲמַת בּוֹדְאֵי אֵין דְּרָךְ עֶקוּמָה מִזֶּה מֵאַחַר שֶׁמֵּאֲבֵד אֶת עוֹלָמוֹ הַנִּצְחִי עַל-יְדֵי זֶה וְטוֹב יוֹתֵר הִיָּה לוֹ לְהִיֹּת תוֹעָה בִּיעָרִים וּמִדְּבָרִיּוֹת וְלִבְלִי לַעֲבֹר עַל מִצְוֹת ה', מִלִּילָךְ בְּדֶרֶךְ הַזֶּה הַמְּטָרִידוֹ מִשְׁנֵי עוֹלְמוֹת חֵס וְשָׁלוֹם :

הַכֹּל, כִּי עֶקֶר הַדְּרָךְ שֶׁנִּקְרָא בְּשֵׁם דְּרָךְ הוּא הַדְּרָךְ שֶׁל צְדִיקִים וּכְשָׁרִים כִּי 'דְּרָךְ רְשָׁעִים תֵּאבֵד', שְׁדָרְכָם אֲבוּדָה, כִּי אִינוֹ נִקְרָא בְּשֵׁם דְּרָךְ כֹּלֵל אֶף-עַל-פִּי שֶׁנִּדְמָה לָהֶם שֶׁהוּא דְּרָךְ הַיֵּשֶׁר לְפָנֵיהֶם מֵאַחַר שֶׁאַחֲרֵיתָהּ דְּרָכֵי מוֹת רַחֲמָנָא לְצִלוֹ כְּנִ"ל, וְעַל-כֵּן בְּפִסּוּקֵי דְזִמְרָה שֶׁאֲנוּ מְגַלִּין וּמוֹדִיעִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בָּרָא הַכֹּל מֵרֵאשִׁית וְעַד סוֹף, וּפּוֹרְטִין רַב פִּרְטֵי הַבְּרִיאָה, בְּזֶה אֲנוּ מְגַלִּין כָּל הַדְּרָכִים שֶׁל כָּל הַבְּרִיאָה, כִּי עֶקֶר כָּל הַדְּרָכִים בְּשֵׁרֵשׁן נִמְשָׁכִין מִשֵּׁרֵשׁ הָאֲחֻדוֹת שֶׁשֵּׁם הַכֹּל אֶחָד בְּתַכְלִית הָאֲחֻדוֹת וּמִשָּׁם יִפְרֹד כָּל הַבְּרִיאָה לְמִינֵיהֶם לְמָקוֹמוֹתָם בְּמוֹשְׁבוֹתָם וּכְפִי הַצְּנוּר וְהַנְּתִיב שֶׁדְּרָךְ שֵׁם מְקַבֵּל זֶה הַמָּקוֹם חַיּוֹת מִשֵּׁרֵשׁ אֲחֻדוֹת, כְּמוֹ כֵן הוֹלְכִין מִזֶּה הַמָּקוֹם צְנוּרוֹת וְנִתְיָבוֹת וְדְרָכִים לְמָקוֹם אַחֵר הַסָּמוּךְ אֵלָיו בְּשֵׁרֵשׁוֹ וְכֵן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְעַל-יְדֵי אֵלּוּ הַדְּרָכִים הֵם מִתְחַבְּרִין יַחַד כְּדֵי שְׂיֻכְלוּ לְחַזֵּר וְלִהְתְּאַחַד וְלַעֲלוֹת לְשֵׁרֵשׁם לְתַכְלִית הָאֲחֻדוֹת כְּנִ"ל. נִמְצָא שְׁכָל הַדְּרָכִים נִמְשָׁכִין מִשֵּׁרֵשׁ הָאֲחֻדוֹת וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאֲנוּ פּוֹרְטִין אֶת הַבְּרִיאָה בְּפִסּוּקֵי דְזִמְרָה וּמְגַלִּין כִּי הוּא צְנוּה וְנִבְרָאוּ וְכוּ' עַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלִּין כָּל הַדְּרָכִים וְהַנְּתִיבוֹת שְׁכָלֵם נִמְשָׁכִין מִשֵּׁרֵשׁ הָאֲחֻדוֹת שֶׁהוּא הַבּוֹרָא הַיְחִיד יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי פִּסּוּקֵי דְזִמְרָה נִתְגַּלָּה וּמֵאִיר בְּחִינַת י"ד ה' שֶׁהוּא בְּחִינַת

הַיָּד הַנִּי"ל שֶׁשָּׁם כְּתוּבִים כָּל הָעוֹלָמוֹת עִם כָּל הַדְּרָכִים שֶׁלָּהֶם וְכַנִּי"ל וְכֵן מִבְּאֵר עַל-פִּי כְּוִנּוֹת שֶׁפְּסוּקֵי דְזִמְרָה הֵם בְּחִינַת חֶסֶד, גְּבוּרָה, תַּפְאֲרָת, שֶׁהֵם בְּחִינַת יָדִים, הֵינּוּ בְּחִינַת הַיָּד הַנִּי"ל כַּנִּי"ל וְעַל-יָדֵי הַיָּד הַזֹּאת שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה, עַל-יָדֵי זֶה נִתְגַּלֵּין כָּל דְּרָכֵי הַקְּדוּשָׁה וְעַל-יָדֵי זֶה נִתְתַּקְנִין כָּל הַפְּתוֹת הַנִּי"ל עַל-יָדֵי הַמֶּלֶךְ וְאֲנָשָׁיו שֶׁהֵם עֲשָׂרָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת עֲשָׂרָה הַלְלוּיָהּ שְׁאוּמְרִים בְּחִינַת עֲשָׂרָה הַלְלוּיִים שֶׁבְּמִזְמוֹר הַלְלוּ אֵל בְּקִדְשׁוֹ. וְעַקֵּר לְהַכְנִיעַ תַּאֲוֹת מָמוֹן כַּנִּי"ל, כִּי עַקֵּר בְּרוּר וְתַקּוּן הָעֲשִׂירוֹת הוּא עַל-יָדֵי בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּנוֹר שֶׁל דָּוִד כַּנִּי"ל, שֶׁהִיטָה רוּחַ צְפוּנִית מִנְשֻׁבַת בּוֹ וְרוּחַ צְפוּנִית הַזֶּה הַמְנַשֵּׁב בְּכְנוֹר שֶׁל דָּוִד וּמִנְגֵן שֶׁזֶה בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה עַל-יָדֵי זֶה נִתְבָּרַר וְנִתְתַּקַּן הָעֲשִׂירוֹת שֶׁנִּמְשָׁךְ מִצָּפוֹן, כִּי מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֶה וְעַל כֵּי עַקֵּר תַּקּוּן הָעֲשִׂירוֹת הוּא עַל-יָדֵי פְּסוּקֵי דְזִמְרָה, שֶׁהוּא חֲדָוּה דְנִגּוּנָא דְלִיּוּאֵי כַּנִּי"ל. וְזֶהוּ, וְהַעֲשֵׂר וְהַכְּבוֹד מְלַפְנֵיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל וּבְיָדְךָ כַּח וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ וְכוּ', כִּי עַקֵּר תַּקּוּן הָעֲשִׂירוֹת דְקִדְשָׁה הוּא עַל-יָדֵי בְּחִינַת יָד, הֵינּוּ בְּחִינַת הַיָּד הַנִּי"ל:

אות כא

וְזֶה בְּחִינַת שִׁירַת הַיָּם שְׁאוּמְרִים אַחַר כָּךְ, כִּי אֵז בְּשַׁעַת קְרִיעַת יַם סוּף זָכוּ לְעֲשִׂירוֹת גְּדוֹל דְקִדְשָׁה שֶׁהוּצִיאוּ מִן הַסֵּטְרָא אַחֲרָא מִמְצָרִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (מְכִילֵתָא בְּשַׁלַּח), שֶׁגְּדוֹלָה הִיטָה בְּזֵת הַיָּם מִבְּזֵת מִצְרַיִם וְכוּ', כִּי אֵז נִתְבָּרַר וְנִתְתַּקַּן הָעֲשִׂירוֹת בְּקִדְשָׁה, כִּי אֵז נִתְגַּלָּה יָד ה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת יד), וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה וְכוּ' וְעַל-כֵּן זָכוּ אֵז לְשִׁירָה שֶׁהוּא נִגּוּן וְזִמְרָה בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה הַנִּמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַיָּד כַּנִּי"ל, בְּחִינַת (שְׁמוּאֵל א טו) וְנִגֵּן בְּיָדוֹ וְטוֹב לָךְ כַּנִּי"ל:

אות כב

וְעַל-כֵּן כָּל הַקְּרִבָּנוֹת הָיוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ שָׁם מֵאִיר בְּחִינַת הַיָּד הַנִּי"ל, בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת טו) מִקְדָּשׁ ה' כּוֹנֵנוּ יָדִיךָ וְעַל-כֵּן כָּל הַדְּרָכִים וְהַשְּׁבִילִים וְהַנְּתִיבוֹת כָּלֵם יוֹצְאִים מִשָּׁם וְשָׁם נִכְלָלִים יַחַד, כִּי הָאָבִן שֶׁתִּיָּהּ הִיא הַנִּקְדָּה שֶׁמִּמֶּנָּה הַשְּׁתֵּת הָעוֹלָם שֶׁמִּשָּׁם מִתְחִילִין לְהַתְּפַשֵּׁט וּלְהַתְּפַרֵּד כָּל הַדְּרָכִים שֶׁבְּעוֹלָם, אֲשֶׁר שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם הָיָה מְפִיר בָּהֶם

וְהָיָה נוֹטֵעַ בָּהֶם עֵץ כָּל פְּרִי, כִּי הָיָה יוֹדֵעַ הַדָּרָךְ הַהוֹלֵךְ לְכוּשׁ וְנוֹטֵעַ בּוֹ פִלְפִלִין וְכוּי', כִּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י שֶׁסָּם וְגַם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הוּא שְׁעַר הַשָּׁמַיִם שְׂדֵרָךְ שֶׁסָּם עוֹלִין מֵאֶרֶץ לַשָּׁמַיִם וְכֵן מְעוֹלָם לְעוֹלָם עַד אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא וְעַל-כֵּן שֶׁסָּם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הָיוּ יְכוֹלִים לִידַע כָּל הַעֲצוֹת וְהַדָּרָכִים שֶׁהָיוּ מְסַפְּקִים וְנִבְּוֹכִים בָּהֶם, כִּי שֶׁסָּם הָיָה הָאוּרִים וְתַמִּים שֶׁהוּא חֲשׂוֹן הַמְשַׁפֵּט שֶׁנִּשְׂאָ אֶהָרֹן עַל לְבוֹ שֶׁשֶׁסָּם נוֹדֵעַ וְנִתְבָּרַר כָּל הַעֲצוֹת וְהַדָּרָכִים, כִּי חֲשׂוֹן הַמְשַׁפֵּט שֶׁנִּשְׂאָ הִכְהֵן עַל לְבוֹ וְעַל כְּתָפָיו בֵּין שְׁנֵי יָדָיו זֶה בְּחִינַת הָאֶרֶת הַיָּד הַנִּי"ל שֶׁהוּא (הַלְּאֵנֶד קֶאֶרְט) שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְעַל-כֵּן שֶׁסָּם בְּחֲשׂוֹן הַמְשַׁפֵּט הָיָה אוֹתִיּוֹת בּוֹלְטוֹת וּמִצְטָרְפוֹת שְׁעַל-יָדָיו זֶה נוֹדֵעַ לְכָל כָּל הַדָּרָכִים אִיךָ לְהִתְנַהֵג, כִּי עֵקֶר הָאֶרֶת הַיָּד שֶׁשֶׁסָּם מְאִירִין וּמִתְגַּלִּין בְּשִׁרְטוּטֵי הַיָּד כָּל הַדָּרָכִים וְהַנְּתִיבוֹת וְכוּי' שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת עֵקֶר בְּחִינָה זֹאת נִמְשָׁךְ מֵרוּחָא דְלִבָּא שֶׁהוּא רוּחַ הַדְּפָק שֶׁבִּלְבָב שֶׁנִּמְשָׁךְ בְּיוֹתֵר בְּיָדָים וְעַל כֵּי עֵקֶר הַדְּפָק בְּיָד, וְשֶׁסָּם בְּדִפְקָא יְכוֹל לִידַע הַיּוֹדֵעַ וּמִבֵּין אֶת כָּל דָּרָכֵי הָאָדָם וּמְאוּרְעוֹתָיו וְעֵנְיָנוּ מַעֲשֵׂה אִישׁ וּפְקֻדָּתוֹ וְעֲלִילוֹת מִצְעָדֵי גִבּוֹר וְזֶה הַדְּפָק נִמְשָׁךְ לְתוֹךְ הַיָּד, וְשֶׁסָּם מִתְעַלֵּם וּמִתְגַּלֶּה כָּל זֶה בְּשִׁרְטוּטֵי הַיָּד, שְׁמוּרִין עַל כָּל דָּרָכֵי הָאָדָם שֶׁכְּלוּל מִכָּל הָעוֹלָמוֹת מֵרֵאשׁ וְעַד סוֹף וְעֵינֵן בְּהִתְוֹרָה וּבִיּוֹם הַבְּפוּרִים -הַסְּתֵרָה (בְּסִימָן נו) מִבְּאֵר עֵינֵן רוּחַ בְּהַדְּפָק שֶׁבִּלְבָב שֶׁנִּמְשָׁךְ לְתוֹךְ הַיָּדָים בְּיוֹתֵר, עֵינֵן שֶׁסָּם וְעֵקֶר כַּח וְחִיּוֹת שֶׁל זֶה רוּחַ הַדְּפָק שֶׁבִּלְבָב שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט בְּהַיָּדָים בְּיוֹתֵר, נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת רוּחָא דְנִשְׁבִּיב בְּכַנְפֵי רֵאָה שֶׁמִּשְׁסָם עֵקֶר חִיּוֹת הַלֵּב וְהָאָדָם כִּי אֲלֵמְלָא כְּנַפֵּי רֵאָה דְנִשְׁבִּיב עַל לְבָא הוּי לְבָא אוֹקִיד כָּל גּוּפָא. וְרוּחַ שֶׁבְּכַנְפֵי רֵאָה הוּא בְּחִינַת רוּחָא הַנִּי"ל, בְּחִינַת רוּחָא נְחִית לְשַׁבָּךְ חֲמִימָא דְלִבָּא וְכוּי' שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבִירַת תְּאֻנּוֹת מָמוֹן. וְזֶה בְּחִינַת חֲשׂוֹן הַמְשַׁפֵּט עַל לֵב הִכְהֵן שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֶרֶת הַיָּד הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁשֶׁסָּם כְּתוּבִים כָּל הַדָּרָכִים וְכָל הַמְּאוּרְעוֹת וְכוּי'. וְעַל-כֵּן שֶׁסָּם הָיָה מִתְבָּאָר וּמִצְטָרֵף וּבּוֹלֵט כָּל הַדָּרָכִים וְהַעֲצוֹת שֶׁהָיָה הָאָדָם מְסַפֵּק בָּהֶם כִּי הִכָּל נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַיָּד הַנִּי"ל שֶׁסָּם הָיָה כְּתוּב הַכָּל כְּנִי"ל, כִּי הַיָּד הוּא בְּחִינַת רוּחַ הַדְּפָק שֶׁבִּלְבָב כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן נִקְרָא חֲשׂוֹן הַמְשַׁפֵּט, כִּי מְשַׁפֵּט הוּא בְּחִינַת תְּקוּן תְּאֻנּוֹת מָמוֹן, כִּי דִינֵי מָמוֹנוֹת נִקְרָא מְשַׁפֵּט וְכָל דִּינֵי מָמוֹנוֹת הֵם בְּחִינַת תְּקוּן תְּאֻנּוֹת מָמוֹן, כִּי הֵם מְבַרְרִין הָאֱמֶת וּמִצִּילִין עֲשׂוּק מִיַּד עוֹשֵׁקוֹ וּמְכַנְיַעִין הַגְּזֵלָנִים וְהַשְּׁקֵרָנִים הַמְּכַחֲשִׁים מָמוֹן חֲבָרִיהֶם שֶׁזֶהוּ עֵקֶר בְּחִינַת הַכְּנַעַת תְּאֻנּוֹת מָמוֹן וְעַל שֶׁסָּם זֶה נִקְרָאִים הָאוּרִים וְתַמִּים חֲשׂוֹן הַמְשַׁפֵּט, כִּי הֵם בְּחִינַת הָאֶרֶת הַיָּד הַנִּי"ל שֶׁעֵקֶר הַכְּנַעַת תְּאֻנּוֹת מָמוֹן עַל יָדָהּ שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מְשַׁפֵּט שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן תְּאֻנּוֹת מָמוֹן כְּנִי"ל:

כי עקר בטול תאנות ממון הוא על-ידי היד הנ"ל ששם היה פתוב הדך של הגבור וכו' שעל-ידי זה מבטלין תאנות ממון, ושם היה פתוב שאם ילכו להמדינה שכלם אלהות לדעתם וכו' יפלו שניהם וכו', שזה מרמז בפסוק וחי יטה ידו וכשל עוזר ונפל עזר וכו', עין שם, כי עקר תאנות ממון הוא בבחינת פגם הידים, בבחינת פחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה, שזה עקר תאנות ממון שהוא בחינת עבודה זרה וכפירות שפופר בהשגחתו יתברך שהכל מאתו יתברך לבד. ועל-כן עקר הכנעתו ותקונו של תאנות ממון הוא על-ידי אמונה בהשם יתברך והשגחתו, שזהו בחינת יד, בחינת ויהי ידיו אמונה ועל-כן כל הקרבנות, שהם בחינת בטול תאנות ממון, כלם היו בבית המקדש, כי הבית המקדש הוא בחינת יד כנ"ל, על-ידי זה עקר הכנעתם כנ"ל ועל-כן בשעת העבודה של הקרבנות היו הלויים מנצחים בשיר וכו', זה בחינת הנ"ל, בחינת רוחא נחית לשפך חמימא דלבא וכו' שהם בחינת הקרבנות בחינת שבירת תאנות ממון כנ"ל, ואז פד נחית ההוא רוחא לבא מקבל לה בחזרה דנגונא דלינאי. שהוא שיר של הלויים בשעת הקרבן שזה בחינת פסוקי דזמרה אחר פרשת הקרבנות, הינו כנ"ל:

אות כד

וזה בחינת נשיאת פפים בשעת התפלה שהוא ברפת כהנים, כי בשעת התפלה נתגלה הארת היד הנ"ל שעקר תקונו כל התאנות והמדות, ובפרט תאנות ממון הוא על-ידי זה ועל-כן צגנו השם יתברך שהכהנים ישאו ידיהם ויברכו ברפת כהנים בשעת התפלה, כי על-ידי נשיאת פפיהם הם ממשיכין בחינת התגלות הארת היד הנ"ל שעל-ידי זה עקר התקונו כנ"ל שזהו בחינת ברפת כהנים, כי הברכה היא בחינת התקונו הפך הקללה שנמשכת מחרבן העולמות מבחינת שבירת הפלים והמדות שהם בחינת פגם כל הכתות הנ"ל והברכה היא ההפך מזה בחינת תקונו כל המדות בחינת עולם התקונו שמשם כל הברכות ועל-כן עקר הברכות מקבלים מידיים, כמו שכתוב (ויקרא ט), וישא אהרן את ידיו ויברכם, כמו שאמר רבנו זכרנו לברכה במקום אחר (סימן כד), כי עקר הברכה שהוא בחינת התקונו הוא על-ידי בחינת היד הנ"ל וזהו בחינת ברפת כהנים בנשיאת פפים דיקא בשעת התפלה, כי הברכה שהוא בחינת התקונו הוא על-ידי התגלות הארת היד שזהו בחינת נשיאת פפים וזה זוכין בשעת התפלה דיקא, כי עקר התקונו על-ידי התפלה. שזהו בחינת הפעל תפלה שעקר התקונו היה על ידו והוא זכה למצא את החכם היה אצלו היד הנ"ל וכו', ועד שבאו אל המלך וכו' ונתתקן הכל כמבאר שם בהמעשה הנ"ל, וזהו 'יברכה ה' בממון, כי עקר ברפת כהנים ונשיאת פפים הוא לתקן תאנות

מִמּוֹן שֶׁהוּא קִשָּׁה מִכֶּלֶם כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַבְּרָכָה מִתְחַלֵּט, 'יְבָרְכֶךָ ה',
בְּמִמּוֹן 'וַיִּשְׁמְרֶךָ', מִן הַמַּזְיָקִין, דְּהִינּוּ שְׂיִזְכָּה לְמִמּוֹן וְעֲשִׂירוֹת דְּקִדְשָׁה
שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרָכָה שֶׁיְהִי נִשְׁמֵר הַמִּמּוֹן וְהַעֲשִׂירוֹת מִמַּזְיָקִי עֲלֵמָא שֶׁהֵם
הַקְּלָפוֹת הַמְּכַנִּיִּסִין תְּאֵוֹת מִמּוֹן בְּלֵב הָאָדָם רַק שְׂיִזְכָּה לַעֲשִׂירוֹת דְּקִדְשָׁה
שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרָכָה, בְּחִינַת בְּרַכְתָּהּ ה' הִיא תַעֲשִׂיר וְלֹא יוֹסֵף עֲצָב עִמָּה שֶׁלֹּא
יְהִי בְּמִמּוֹנוֹ שׁוֹם אַחֲזֵת הַעֲצָבוֹת וְהַדְּאָגָה וְהַמְּרָה שְׁחוּרָה שֶׁל תְּאֵוֹת
מִמּוֹן בְּחִינַת בְּעֲצָבוֹן תֵּאֱכַלְנָה וְרַק יִזְכָּה לְשִׂמְחַת בְּחֵלְקוֹ תְּמִיד, וְלִבְטַח
בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהַכֹּל מֵאֵתוֹ לְבַד, שֶׁזֶה בְּחִינַת שְׁבִירַת תְּאֵוֹת מִמּוֹן שֶׁזוֹ עֵקֶר
הַעֲשִׂירוֹת דְּקִדְשָׁה כְּנִי"ל:

אות כה

זֶה בְּחִינַת נְפִילַת אַפִּים אַחַר הַתְּפִלָּה, וְאַחַר כֵּן אוֹמְרִים אֲשֶׁרִי וּבֹא לְצִיּוֹן
וְכוֹי, שְׂאֵז הוּא יְרִידַת הַשֹּׁפֵעַ כִּידוּעַ, כִּי אַחַר שְׁנִתְגַּלְגַּל בְּחִינַת הַיָּד הַנִּי"ל עַל-
יְדֵי נְשִׂיאוֹת אַפִּים שֶׁל הַכֹּהֲנִים, עַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלְגַּל כָּל הַדְּרָכִים שֶׁל כָּל
הַעוֹלָמוֹת כֶּלֶם וְאֵזִי הוּא בְּחִינַת נְפִילַת אַפִּים שְׂאֵז הִיא בְּחִינַת עֲלִית נְשָׁמָה,
בְּחִינַת אֱלִיָּה ה' נִפְשֵׁי אֲשָׁא כִידוּעַ, כִּי כָּל אָדָם יֵשׁ לוֹ אַחֲזֵה וְשָׂרֵשׁ בְּאִיזָה
מְדָה שֶׁל עֲשָׂרָה בְּחִינּוֹת הַנִּי"ל, שֶׁהֵם הַמְּלָךְ וְאֲנָשׁוֹ וְכָל אֶחָד כְּפִי מִדְּתוֹ כֵּן
צָרִיךְ לְהַעֲלוֹת נַפְשׁוֹ בְּכָל עֵת לְחַדֵּשׁ כְּחוֹ וּמִדְּתוֹ, אֲבָל אִין אָדָם יוֹדֵעַ הַדְּרָךְ
שֶׁל עֲלִית נַפְשׁוֹ כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת בְּחִינַת הַיָּד הַנִּי"ל, שֶׁשֵּׁם כְּתוּבִים כָּל
הַדְּרָכִים וְכוֹי כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן אַחַר נְשִׂיאוֹת כְּפִים שְׂאֵז הִיא בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת
הַיָּד הַנִּי"ל כְּנִי"ל, אֵז הַזְּמַן לְהַעֲלוֹת נַפְשׁוֹ לְחַדֵּשׁ כְּחוֹ שְׂזָהוּ בְּחִינַת נְפִילַת
אַפִּים אַחַר שִׁים שְׁלוֹם אַחַר נְשִׂיאוֹת כְּפִים שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲלִית הַנַּפֵּשׁ, בְּחִינַת
אֱלִיָּה ה' נִפְשֵׁי אֲשָׁא כִידוּעַ, כִּי אֵז עוֹלָה נַפֵּשׁ כָּל אֶחָד לְחַדֵּשׁ כְּחוֹ וּמִדְּתוֹ
דְּקִדְשָׁה עַל-יְדֵי שְׁנִמְשָׁךְ עַל נַפְשׁוֹ הָאֶרֶת הַיָּד שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלְגַּל לְהַנְפִּישׁ
הַדְּרָךְ אִיךְ לְעֲלוֹת לְחַדֵּשׁ נַפְשׁוֹ וְכְחוֹ וּמִדְּתוֹ כְּנִי"ל וְאַחַר כֵּן חוֹזְרִים כָּל
הַנַּפְשׁוֹת וְכָל אֶחָד מוֹרִיד שֹׁפֵעַ וְחִיּוֹת כְּפִי הַתְּחַדְּשׁוֹת נַפְשׁוֹ וְכְחוֹ זֶהוּ בְּחִינַת
יְרִידַת הַשֹּׁפֵעַ שְׁנִמְשָׁךְ אַחַר כֵּן בְּאֲשֶׁרִי וּבֹא לְצִיּוֹן וְכוֹי, הִינּוּ כְּנִי"ל:

אות א

על-פי התורה בלקוטי תניינא סימן פד :

וזה לשונו, דע שעקר התחברות ודבקות להשם יתברך הוא על-ידי התפלה וכו' ובשביל זה על-פי רב פשאדס מתפלל נופל לו מחשבות של גדלות, כי התפלה, הינו בחינת מלכות, בחינת אני, היא בגלות בתוך מלכות הרשעה וכו' וכשהיא רוצה לצאת אזי מתאחזת בה מלכות הרשעה, הינו גדלות וכו' ועל-ידי שמתפללים בכם, על-ידי זה נותן כח בתפלה להתחזק כנגד מלכות הרשעה וכו' נמצא שהתקון לפניות של גדלות העולים בשעת התפלה הוא להתפלל בכם ובזה יתגבר עליהם ויבטלם וכו' ועל-ידי זה מתקן אשת חיל בחינת מלכות ומוציא אותה מגלותה, מלבושין אוכמין, לבושין דקלפה שהיא מכסה בהם בגלותה ונעשית קן להקדוש ברוך הוא וכו', ועקר כוננת יתיה שיתקן השכינה כדי לזווגה עם בעלה וכו' כי מתחלה צריך אתערוותא דלתתא וכו' ואזי השכינה מתלבשת בלבושין נהורין חור סומק ירק בחינת אבות והיא בחינת שבועה, בחינת שבעה, ונעשה כאלו עכשיו נשבע לאבות ביום הזה, נמצא על-ידי תפלה בכם נתחדש השבועה לאבות, עד כאן, עין שם :

אות ב

וזהו בחינת תפלות אבות תקנום, כי עקר התפלה בבחינת אבות כנ"ל, כי על-ידי התפלה בכם נתחדש השבועה לאבות כנ"ל, כי השלשה אבות הם בעצמן בבחינת תקוני מעלות התפלה המבארים בתורה הזאת, כי אברהם איש החסד הוא עקר ההתחברות ודבקות להשם יתברך שזוכין על-ידי התפלה, כי אברהם בחינת חסד שהוא אהבה והשתוקקות והתחברות ודבקות להשם יתברך שכל זה בחינת חסד ואהבה, בחינת אברהם, כי אברהם הוא הראשון שהתחיל לעסק בתפלה בשלמות ולהמשיך דרך התפלה בעולם, כי הוא התחיל להמשיך האמונה בעולם שהיא בחינת תפלה וכמבאר בכמה מקומות דבריו זכרוננו לברכה יצחק הוא בחינת גבורות, בחינת כח וגבורה, שמתפללין בכם גדול ובגבורה גדולה כדי להכניע ולשבר מלכות הרשעה, הינו גדלות שעולה על הלב בשעת התפלה, כי באברהם ויצחק היה עדין אחיזת מלכות הרשעה שהם עשו וישמעאל שיצאו מהם ועל-כן צריכין להמשיך בחינת גבורות יצחק

הַקְדוּשִׁים שֶׁהֵם בְּחִינַת מַה שְׁמִתְפַּלְלִין בְּכַח וּגְבוּרָה כְּדִי לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁהוּא מַלְכוּת עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְאֵל שֶׁלֹּא יִבְטְלוּ הַתְּפִלָּה עַל-יְדֵי מַחְשְׁבוֹת שֶׁל גְּדֻלוֹת וְכַנְיָ"ל וְעַל-כֵּן הָיָה עֵקֶר קִיּוּם הָעוֹלָם עַל-יְדֵי עֲקֻדַת יִצְחָק, כִּי עֲקֻדַת יִצְחָק זֶה בְּחִינַת מְסִירַת נַפֶּשׁ שְׁמֶסֶר נַפְשׁוֹ לְמוֹת בְּשָׂבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּכַח שְׂצָרִיכִין לְהַנִּיחַ כָּל כַּחוֹ וְחִיּוּתוֹ בְּתוֹךְ דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה שֶׁזֶה בְּחִינַת מְסִירַת נַפֶּשׁ בְּחִינַת עֲקֻדַת יִצְחָק שְׁמֶסֶר כָּל חִיּוּתוֹ בְּשָׂבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַכֹּל בְּשָׂבִיל לְבַטֵּל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁהֵם תִּקְוֶה הַגְּבוּרוֹת דְּסִטְרָא אַחֲרָא שֶׁהֵיוּ נֶאֱחָזִין בּוֹ שֶׁהֵם בְּחִינַת מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁל עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְאֵל וְעַל-יְדֵי הָעֲקֻדָּה שֶׁהִיא מְסִירוֹת נַפֶּשׁ בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּכַח, עַל-יְדֵי זֶה הַכְּנִיעַ וּבַטֵּל אוֹתָם וְכַנְיָ"ל עַל-כֵּן בְּכָל פַּעַם שְׂרוּצִים לְהַזְכִּיר לְפָנָי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַשְּׂבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּע לְהַאֲבוֹת מִזְכִּירִין אוֹתָהּ עַל-יְדֵי הַזְכָּרַת זְכוֹת עֲקֻדַת יִצְחָק, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכֵן בְּכָל יוֹם, וְזָכַר לָנוּ הִ' אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֹסֵד וְאֶת הַשְּׂבוּעָה וְכוּ' וְאֶת הָעֲקֻדָּה וְכוּ', כִּי עֵקֶר הַזְכָּרַת הַשְּׂבוּעָה לְאֲבוֹת הוּא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה בְּכַח, הוּא בְּחִינַת עֲקֻדַת יִצְחָק כַּנְיָ"ל יַעֲקֹב הָיָה מִטְּתוֹ שְׁלֵמָה בְּלִי שׁוּם פְּסוּל, וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי יַעֲקֹב, כִּי יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת תְּקוּן הַתְּפִלָּה שֶׁהוּא לְיַחַד הַשְּׂכִינָה עִם דְּוִדָּה כַּנְיָ"ל וְזֶה זְכָה יַעֲקֹב בְּשְׁלֵמוֹת, כִּי זְכָה מְטָה שְׁלֵמָה בְּלִי שׁוּם פְּסוּל שְׁעַל-יְדֵי זֶה גָּרַם יַחֲוֹד וְזוּיג עֲלִיּוֹן בְּחִינַת וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמְּטָה, שֶׁהִיְתָה מְטָה שְׁלֵמָה וְהִיְתָה הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עַל מִטְּתוֹ תָּמִיד, כִּי גָרַם יַחֲוֹד וְזוּיג עֲלִיּוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת מְטָה שְׁלֵמָה וְעַל-כֵּן יוֹצֵא מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים הֵם כְּנֻגַד שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּרָכוֹת אֲמֻצְעִיּוֹת שֶׁבְּתְּפִלָּה בָּהֶם כְּלוּלִים כָּל הַתְּחִנוּת וּבִקְשׁוֹת שֶׁהֵם עֵקֶר הַתְּפִלָּה כִּי שְׁלֹשׁ רֵאשׁוֹנוֹת וְשְׁלֹשׁ אַחֲרוֹנוֹת הֵם בְּחִינַת לְפָנֵי הַתְּפִלָּה וּלְאַחֲרֶיהָ, כְּמוֹ שְׂאֻמְרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָּהּ (בְּרָכוֹת ל"ד) אֲבָל עֵקֶר הַתְּפִלָּה הֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲמֻצְעִיּוֹת כְּנֻגַד שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַמְּטָה שְׁלֵמָה, בְּחִינַת הַזּוּיג הַנֶּעֱשֶׂה עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה. וְאֵלוּ הַשְּׁנַיִם עֶשֶׂר אֲמֻצְעִיּוֹת הֵם חוּץ בְּרִכַּת הַמִּינִים, כִּי כָּל הַשְּׁנַיִם עֶשֶׂר אֲמֻצְעִיּוֹת שֶׁהֵם כָּלֵל הַתְּפִלָּה הִיא לְהַכְנִיעַ הַמִּינִים וְהַמְּלָכוֹת הַרְשָׁעָה שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה וּמִינּוֹת נִמְצָא עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה, שֶׁהוּא הַיַּחֲוֹד עֲלִיּוֹן, הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב וְעַל-כֵּן תְּפִלוֹת אֲבוֹת תִּקְנוּם, כִּי כָּל הַתְּפִלָּה צָרִיכָה לְהִיּוֹת כְּלוּל מִשְׁלֵשָׁה אֲבוֹת, דְּהֵינּוּ לְהַתְחַבֵּר וּלְהַתְדַבֵּק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכוּ' שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת אֲבָרְהָם וּלְהַתְפַּלֵּל בְּכַח שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת יִצְחָק וְהָעֵקֶר לְיַחַד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּהּ בְּשְׁלֵמוֹת, שֶׁזֶה בְּחִינַת יַעֲקֹב שֶׁזְכָה לְמְטָה שְׁלֵמָה

וְהָיָה בְּאָרְנוּ שְׁשָׁנִים עֶשֶׂר אֲמֻצְעִיּוֹת הֵם כְּנֶגֶד שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבֻטֵי בְּנֵי יַעֲקֹב, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִטָּה שְׁלֵמָה, שֶׁהֵם עֶקֶר הַתְּפִלָּה וְעֵתָהּ נִבְאָר בְּחֻסְדֵי ה' בְּפִרְטוּיּוֹת שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּרָכוֹת אֲמֻצְעִיּוֹת אֵינָן הֵם כְּנֶגֶד שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּנֵי יַעֲקֹב בְּרָכָה אַחַת מֵהַשְּׁנַיִם עֶשֶׂר אֲמֻצְעִיּוֹת הוּא 'אֶתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת', הִיא כְּנֶגֶד רְאוּבֵן, כִּי רְאוּבֵן עַל שֵׁם הָרְאִיָּה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית כ"ט) כִּי רָאָה ה' בְּעֵינָי, וְכִמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה (בְּרָכוֹת ז'), רְאוּ בֶן וְכוּ' וְרֵאִיָּה הוּא בְּחִינַת הַדַּעַת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (קֹהֶלֶת א'), וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חֲכָמָה וְדַעַת, וְכִמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית ג'), וַתִּפְקַחְנָה עֵינַי שְׁנֵיהֶם, וַיִּרְשֵׁ רִשְׁ"י לַעֲנֵן הַדַּעַת, כִּי עֵינַיִם עַל שֵׁם הַחֲכָמָה נֶאֱמָר :

'הַשִּׁיבָנוּ' כְּנֶגֶד שְׁמֵעוֹן שְׁנִקְרָא עַל שֵׁם (שֵׁם כ"ט), כִּי שָׁמַע ה' כִּי שָׁנוּאָה אֲנֹכִי, זֶה בְּחִינַת הַבַּעַל תְּשׁוּבָה שְׁנִלְכַד תַּחֲלָה בְּחֻטָּאִים, וְעַל-כֵּן הוּא שָׁנוּא בְּעֵינַי ה' וּבְעֵינַי עֲצָמוֹ וְכִשְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹזְרוֹ מִתְעוֹרָר בְּתְשׁוּבָה אֲזִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִרְחַם עָלָיו עַל בְּזִיוּנוֹ שֶׁהוּא שָׁנוּא כָּל כֶּף בְּבְחִינַת כִּי שָׁמַע ה' כִּי שָׁנוּאָה אֲנֹכִי, בְּחִינַת (תְּהִלִּים ל"ח) כִּי כִסְלֵי מְלֹאוֹ נִקְלָה וְכוּ', שֶׁהוּא מְבֻזָּה וְנִקְלָה בְּעֵינַי עֲצָמוֹ, בְּחִינַת (מְשָׁלֵי י"ד) גַּם לָרַעְהוּ יִשְׁנָא רֵשׁ, שֶׁהוּא הָרֵשׁ מִתּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים וְעַל זֶה מִבְּקָשִׁים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם וְיִשְׁמַע כִּי שָׁנוּאָה אֲנֹכִי עַל-יַדֵּי מַעֲשֵׂי הָרָעִים וְיִחַזְרֵנִי בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנָיו וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים ל"ג) שָׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה וְאֵל עַמּוֹ תְּבִיאֵנוּ, שְׁנֶאֱמָר לַעֲנֵן תְּשׁוּבָה שָׁל יְהוּדָה שֶׁהִתְוֹדָה וְשָׁב בְּתְשׁוּבָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה (סוּטָה ז'), מִי גָרַם לְרְאוּבֵן שִׁיּוּדָה יְהוּדָה וְכוּ' וְרְאוּבֵן הוּא הָרְאִישׁוֹן שֶׁהִתְחִיל בְּתְשׁוּבָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָק פ"ד) אֶתָּה פִּתְחַת בְּתְשׁוּבָה תַּחֲלָה וְכוּ' נִמְצָא שֶׁפְּסוּק שָׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה מִדְּבַר בְּתְשׁוּבָה שִׁשְׁמַע קוֹל יִשְׂרָאֵל הַמְּכֻנָּיִם עַל שֵׁם יְהוּדָה וְיִחַזְרִים בְּתְשׁוּבָה וּבְאֵלוֹ הַתְּבוֹת 'שָׁמַע ה'' רִמְזוּ בְּרָכָה לְשִׁמְעוֹן, כְּמוֹ שֶׁפָּרֵשׁ רִשְׁ"י שֵׁם נִמְצָא שִׁשְׁמַע ה'' בְּחִינַת שְׁמֵעוֹן הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן 'בְּרַכַּת הַשִּׁיבָנוּ' כְּנֶגֶד שְׁמֵעוֹן :

'סֶלַח לָנוּ' כְּנֶגֶד לֹוי שֶׁהֵם הַלְוִיִּים וְהַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֹוי הַעוֹסְקִים בְּעַבֹדַת בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ תְּמִיד לְכַפֵּר וְלִסְלַח עוֹן יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל עֲבוֹדַת בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ וְקִרְבָּנוֹת הַכֹּל לְכַפֵּר וְלִסְלַח עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל :

'רָאָה נָא בְּעֵינַי' שֶׁהוּא בְּרַכַּת גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד יְהוּדָה שֶׁמִּמֶּנּוּ יֵצֵא מְשִׁיחַ שֶׁהוּא גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל גּוֹאֵל צָדֵק :

'רַפְּאֵנוּ' כְּנֶגֶד יִשְׁשַׁכָּר שֶׁהָיוּ עוֹסְקִים בְּתּוֹרָה הַרְבֵּה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה (יוֹמָא כו') וְהִתּוֹרָה הִיא רְפוּאָה לְכֹל, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (מְשָׁלֵי ג'), רַפְּאוֹת תְּהִי לְשַׁרְף :

'פָּרַךְ עֵלֵינוּ' שֶׁהוּא בְּרַכַּת הַפְּרִנְסָה כְּנֶגֶד זְבוּלוֹן שֶׁהָיוּ עוֹסְקִים בְּפָרֶקֶט מְטִיָּא לְהַסְפִּיק פְּרִנְסָה לְיִשְׁשַׁכָּר הַעוֹסְקִים בְּתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָק צ"ט), וְעַל-כֵּן הֵם צְרִיכִים בְּרַכַּת הַפְּרִנְסָה :

יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, שֶׁהוּא קְבוּץ נְדָחִים, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב מְקַבֵּץ נְדָחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, כְּנֶגֶד שִׁבְט דָּן, (עֵינֵי בְּסִימָן נֹחַלֵק אֵל שֶׁהִיא מְאֻסָּף לְכָל הַמַּחֲנוֹת דִּקְדוּשָׁה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קְבוּץ נְדָחִים, כִּי עֲמֶלֶק הָיָה רוֹדֵף תְּמִיד אַחֲרֵי מַחֲנֵה דָן, כִּי עֲמֶלֶק הוּא בְּחִינַת פָּגֶם הַבְּרִית בְּחִינַת מְקָרָה לִילָה רַחֲמָנָא לְצִלוֹ, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב, אֲשֶׁר קָרָד בְּדֶרֶךְ, שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַנְּדָחִים כְּיָדוּעַ וְעַל זֶה עִקַּר הַתְּפִלָּה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלֵינוּ וְיִקְבֹּץ נְדָחֵינוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחַנִיּוֹת, דְּהֵינּוּ שִׁיְקַבֵּץ וְיִאֲסֹף לְתוֹךְ מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַנְּדָחִים עַל-יְדֵי פָּגֶם הַבְּרִית שֶׁכָּל הַתְּקוּן הַזֶּה הוּא בְּבִחִינַת מַחֲנֵה דָן שֶׁהוּא מְקַבֵּץ וּמְאֻסָּף לְכָל הַמַּחֲנוֹת לְהַכְנִיֵס כָּל הַנִּחְשָׁלִים וְהַנְּדָחִים לְתוֹךְ מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשָׁה נִמְצָא שֶׁמְקַבֵּץ נְדָחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל הוּא כְּנֶגֶד דָּן :

יְהִיבָה שׁוֹפְטֵינוּ וְיִוְעָצֵינוּ וְכוּ' כְּנֶגֶד נִפְתְּלֵי בְּבִחִינַת (בְּרֵאשִׁית מַט) נִפְתְּלֵי אֵילָה שֶׁלָּחָה הִנְתֵּן אֲמָרֵי שֹׁפָר, שֶׁהֵם אֲמָרִים נְאִים לְבָרֵר הַמִּשְׁפָּט וְהַעֲצָה עַל מְכוּנָה וְכַמְבָּאָר בַּמִּדְרָשׁ רַבָּה סֵדֶר וַיְחִי (פְּרָשָׁה צַח) הִנְתֵּן אֲמָרֵי שֹׁפָר, אֲמָרֵי שׁוֹפָר שֶׁהֵם מְשֻׁפְּרִין אֲמָרִים שֶׁנִּתְּנוּ בְּשׁוֹפָר וּבִתְרוּעָה אֶת מוֹצֵא בְּשִׁעָה שֶׁעָלוּ לְקַבֵּר אֶת יַעֲקֹב אָבִינוּ בָּאוּ בְּנֵי חַת לְהַתְעוֹרֵר עִמָּהֶן עַל הַקְּבוּרָה וְרָץ נִפְתְּלֵי כְּאֵילָה וְהִבִּיא אֶת הַסֵּפֶר מִמִּצְרַיִם וְשֹׁפָר עַל יָדוֹ וּפְרָשׁ הַמַּתְנוֹת כְּהֵנָּה, וְשֹׁפָר, הַשִּׁקִּיט הַמְרִיבָה שְׂבִינִיָּהֶם, וְעֵינֵי שֵׁם בְּהַמַּתְנוֹת כְּהֵנָּה וְזֶה בְּחִינַת בְּרוּר הַמִּשְׁפָּט שֶׁמִּשְׁקִיט הַמְרִיבָה שֶׁנַּעֲשָׂה עַל-יְדֵי נִפְתְּלֵי שְׁנוֹתֵן אֲמָרֵי שֹׁפָר, שֶׁהֵם דְּבָרֵי תוֹרָה שֶׁנִּתְּנוּ בְּשׁוֹפָר וּבִתְרוּעָה, וְכִמוֹ שֶׁפִּרְשׁ הַמַּתְנוֹת כְּהֵנָּה שֵׁם וְעַל-כֵּן זָכַר שׁוֹפָר וּתְרוּעָה שֶׁהוּא בְּחִינַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם שׁוֹפָר וּתְרוּעָה שֶׁאֵז הוּא יוֹם הַמִּשְׁפָּט וְזֶה בְּחִינַת וּמִנִּפְתְּלֵי שָׂרִים אֶלֶף, כְּמוֹבָא זֶה הַפְּסוּק בַּמִּדְרָשׁ שֵׁם, כִּי הֵם שָׂרִים שֶׁמוֹצִיאִין וּמְבָרְרִין הַמִּשְׁפָּט לְכָל, כִּי הֵם נוֹתְנִים אֲמָרֵי שֹׁפָר לְבָרֵר הַמִּשְׁפָּט וְהַעֲצָה לְהַשְׁקִיט הַמְרִיבָה וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּנֶגֶד נִפְתְּלֵי. וְאֵז מִתְחִיל עַלִּית הַמַּלְכוּת, כִּי עִקַּר הַמַּלְכוּת הוּא הַמִּשְׁפָּט שֶׁיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (מְשָׁלֵי כַט) מְלֻךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד וְכוּ', וְעַל-כֵּן מְזַכְרִין בְּבִרְכָה זֹאת דִּיקָא שֵׁם מַלְכוּת, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב, מְלֻךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט כִּי עִקַּר תְּקוּן שְׁלָמוֹת הַמַּלְכוּת עַל -יְדֵי מִשְׁפָּט וְעַל-כֵּן מִתְפַּלְּלִין אֵז תִּכְף בְּרַכַּת הַמִּינִים שֶׁיַּעֲקֹר הַמִּינִים וּמַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁלֹּא יִתְגַּבְּרוּ כְּנֶגֶד מַלְכוּת דִּקְדוּשָׁה, הֵינּוּ שֶׁלֹּא יִתְגַּבֵּר חַס וְשָׁלוֹם הַגְּדֹלוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת מִינּוֹת וְעִבּוּדָה זָרָה, בְּחִינַת מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁלֹּא יִתְגַּבֵּר עַל מַלְכוּת דִּקְדוּשָׁה שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה וְכַנִּי"ל :

עַל הַצְּדִיקִים' כְּנֶגֶד יוֹסֵף שֶׁנִּקְרָא צְדִיק :

יְוִלְרוּשָׁלַיִם' כְּנֶגֶד בְּנֵימִין, כִּי יְרוּשָׁלַיִם הָיָה בְּחֶלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין :

אֶת צֶמַח דָּוִד' וְכוּ' כְּנֶגֶד גֵּד שֶׁמִּמֶּנּוּ יֵצֵא אֵלֵיהוּ שֶׁהוּא יִקְרַב הַגְּאֻלָּה וְכָל צְמִיחַת קָרֶן יִשׁוּעָה עַל יָדוֹ וְכִמוֹ שִׁפְתוֹב בַּמִּדְרָשׁ פָּרָק צַט סֵדֶר הַנִּי"ל לְעֵינֵינוּ דָּן, כִּינּוֹן שֶׁרָאָה אוֹתוֹ יַעֲקֹב אָמַר לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי ה', אֵינִי זֶה מִבִּיא אֶת הַגְּאֻלָּה אֶלָּא מִגֵּד, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית מַט), גֵּד גְּדוּד יִגּוּדְנוּ וְהוּא גֵּד עִקַּב לְאוֹתוֹ שֶׁהוּא בָּא בְּעִקַּב, הֵנָּה אֲנֹכִי שׁוֹלַח לְכֶם אֶת אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא שֶׁהוּא מִשְׁבֵּט גֵּד זֶה שֶׁאֲנוּ מִתְפַּלְּלִין בְּבִרְכַּת אֶת צֶמַח כִּי לִישׁוּעָתָךְ קוּיָנוּ כָּל הַיּוֹם,

הִינּוּ בְּחִינַת לִישׁוּעָתָךְ קוֹיִתִּי הִ' הַנִּי"ל שֶׁאָמַר יַעֲקֹב שֶׁנִּסְמָךְ לְבִרְכַּת גֹּד גְּדוּד יְגוּדְנוּ הִינּוּ שְׁעֵתָה אָנּוּ מְקוּיִם רַק לִישׁוּעָתָךְ עַל-יְדֵי זָרַע גֹּד שֶׁהוּא אֱלֹהֵינוּ שֵׁיבָא בְּקִרְוֹב וַיְבַשְׂרֵנוּ הַגְּאֻלָּה וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן אֶת צִמַח כְּנָגֵד גֹּד :

'שָׁמַע קוֹלְנוּ' כְּנָגֵד אֲשֶׁר שֶׁנִּקְרָא עַל שֵׁם (בְּרֵאשִׁית ל) בְּאֲשֶׁרֵי כִּי אֲשֶׁרֵינוּ בְּנוֹת כִּי כְּשֶׁהָשִׁים יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל אֲזִי הַכֹּל רוֹאִין מַעֲלַת יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּל מֵאֲשֶׁרֵינוּ אוֹתָם בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ד) אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁכָּכָה לוֹ אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁהִ' אֱלֹקָיו, שֶׁשׁוֹמֵעַ תְּפִלָּתָם בְּכֹל קְרָאִים אֵלָיו, בְּחִינַת (דְּבָרִים ל"ג) אֲשֶׁרֵיךְ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךְ עִם נוֹשֵׁעַ בְּהִ', שֶׁשׁוֹמֵעַ תְּפִלָּתָם וּמוֹשִׁיעֵם תָּמִיד. וְעַל-כֵּן בְּרַכַּת שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה כְּנָגֵד אֲשֶׁר :

הַלְכוֹת תְּפִלָּה הַלְכָה ו נִכְלָלַת בְּהַלְכוֹת בְּרַכַּת הַשַּׁחַר הַלְכָה ה, רֵאשִׁי פְּרָקִים שֵׁיכִים לְהַלְכוֹת תְּפִלָּה הַלְכָה ו שֶׁנִּכְלָלַת בְּהַלְכוֹת בְּרַכַּת הַשַּׁחַר הַלְכָה ה עַל-פִּי "וְאֵת הָעֲרָבִים" סִימָן ד לְקוּטֵי תַנְיָנָא :

'הוֹשִׁיעָה הִ' וְכוּ' כִּי פִסּוּ אֲמוּנִים וְכוּ' אֲשֶׁר אָמְרוּ לְלִשְׁנֵנוּ נִגְבִּיר שְׁפִתֵינוּ אֲתָנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ כִּי הַדְּבִיר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוּל, כְּמוֹ שֶׁמּוּבָא שָׁם עַל מֵאֲמַר רַבּוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה (בְּמִדְרַשׁ רַבָּה פָּרָק כ) אִף אָנּוּ בָּאִין עָלֵינוּ בְּאָדָם שֶׁפָּחוּ בְּפִיו וְכוּ' :

'וַיַּעֲמֵד פְּנִיחָס וַיִּפְלַל וְכוּ' וַתַּחֲשֹׁבָהּ לוֹ לְצַדִּיקָה', כִּי פְּנִיחָס קָנָא אֲזִי קָנָאת הִ' צְבָאוֹת שֶׁנִּחְשָׁב לְצַדִּיקָה וְכוּ' :

וְאַבְרָהָם זָקוּן בָּא בְּיָמִים דְּסִיב וְעַל בְּיוֹמֵינוּ שֶׁהִיָּה מִתְחַדָּשׁ בְּכֹל יוֹם וְכוּ' :

תְּלַמִּידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ עִין טוֹבָה וְכוּ' הַהֲפָךְ תְּלַמִּידָיו שֶׁל בְּלָעַם הַרְשָׁע עִין רָעָה וְכוּ', כִּי אַבְרָהָם זָכָה לְמָה שֶׁזָּכָה רַק עַל-יְדֵי רְצוֹן הַטוֹב שֶׁהִיָּה מוֹצִיאֵנוּ בְּפִיו וְכוּ' וְזֶה בְּלָעַם לְעֵמֶת זֶה הַתְּנַבֵּר בְּרְצוֹנוֹת רְעִים וְהוֹצִיאָם בְּפִיו וּמָה בֵּין תְּלַמִּידָיו וְכוּ', כִּי הֵלֵא שְׁנֵיהֶם פּוֹעֲלִים פְּעֻלוֹת כְּרְצוֹנָם בְּזֶה הָעוֹלָם אֲבָל אַחֲרֵית לְאִישׁ שְׁלוֹם וְאַחֲרֵית רְשָׁעִים נִכְרָתָה, כִּי תְּלַמִּידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְׁלוֹם נוֹחֲלִין הָעוֹלָם הַזֶּה וְכוּ' וְתְּלַמִּידָיו שֶׁל בְּלָעַם הַרְשָׁע יוֹרְדִים לְבָאֵר שַׁחַת וְכוּ'. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה בְּמִדְרַשׁ רַבָּה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָק ג) אֹרֵךְ אֵלּוּ מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל צַדִּיקִים חֲשֹׁךְ אֵלּוּ מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל רְשָׁעִים וְעַדִּין אֵינִי יוֹדֵעַ בְּאִיזָה מַהֵם חֲפָץ, תְּלַמּוּד לּוֹמֵר וַיִּרְא אֱלֹקִים אֶת הָאֹרֵךְ כִּי טוֹב כִּי מִקְרָה אֶחָד לְצַדִּיק וְלְרְשָׁע וְכוּ', אֵד מִי יוֹדֵעַ רוּחַ הָאָדָם הָעֹלָה וְכוּ', וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיִּרְדָּת וְכוּ' וְאֵיךְ יָמוּת הַחֲכָם עִם הַכְּסִיל :

מָה אָקֵב לֹא קִבְּה אֵל וּמָה אֶזְעַם לֹא זָעַם הִ' כִּי בְּאוֹתָן יָמִים לֹא כָּעַס (בְּרַכּוֹת ז), כִּי מִשֶּׁהַ בְּכַחוֹ הַמְּשִׁיךְ אֲזִי דִיּוּקָא עֵת שֶׁיְהִיָּה רַק רְצוֹן הַפֶּךְ הַזָּעַם וְכוּ' כִּי מֵרֵאשׁ צָרִים אֲרָאֵנוּ מְגַבְּעוֹת אֲשׁוּרֵנוּ שֶׁהֵם הָאֲבוֹת וְהָאֲמָהוֹת שֶׁכָּל עֲבוֹדָתָם הָיָה רַק רְצוֹן טוֹב וְזֶה בְּחִינַת צוּרִים, בְּחִינַת צוּר לְבָבֵי וְחֲלָקֵי אֱלֹקִים לְעוֹלָם וְזֶה בְּחִינַת גְּבָעוֹת, בְּחִינַת הַר הַמֵּר וּגְבָעוֹת הַלְּבוֹנָה מְקוּם

הבית המקדש ששם עלה הכל לרצון, כי שם אור הפנים וכו' שעולין לשם בשלשה רגלים וצור וגבעה הם חזקת חזקים מאד וגבוהים ורמים מאד, כי הרצון עולה על הכל, ואצל הסטרא אחרא להפך שהעמידו פסיליהם על גבעה גבוה וכו' ולבם חזק מצור להשפיל אל האמת, אבל זרע אברהם וכו' הם חזקים בצור ברצונם הטוב, ועולים למעלה מכל ההרים והגבעות שהם בחינת הידיעות, שהם גבוהים מהשכל בחינת מקיפים שהם גבוהים ורמים שעל-ידי זה נתפקרו הרבה רחמנא לצלן, אבל ישראל בני האבות עולים על כלם כי הם נקראים עבריים והעקר על-ידי הרצון וכו' :

יהו עם לבדד ישכון, שהם מתבודדו בינם לבין עצמן ומישבין עצמן היטב היטב מה יהיה בסופם ותכליתם שזה כל ענין ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו ויבגוים לא יתחשב' שאינם חושבים בדעתם מעשה הגוים שרודפים אחר הממון שהוא בחינת שמד ועבודה זרה מי מנה עפר יעקב', מה שנעשה מכל פסיעה ופסיעה מזה וכו' ומספר את רבע ישראל בחינת ארבעה דגלים בחינת ד' דאחד וכו' תמות נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמהו', כי עקם את פיו והכרח להודות שבעת המיתה והאחרית ובסוף אז יבינו החלוק שבין ההולך בדרך ובין ההולך בדרך אבותינו המחזקים את הרצון וכו' :

נשיאת כפים א

הלכות נשיאת כפים הלכה א :

אין מברכין אלא בלשון הקדש ובעמידה ובנשיאת כפים ובקול רם :

כי הברכות מסורות לכהנים, כי הם בחינת שומרי הברית, כמו שפיתוב (דברים לג) : יורו משפטך ליעקב וכו' ובריתך ינצרו. ובני לוי לא טעו בעגל, שהיה בחינת פגם הברית, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה : לא עבדו ישראל עבודה זרה אלא כדי להתיר להם עריות בפרהסיא. כי כל התאות, ובפרט תאות נאוף, שהוא הרע הכולל של כל התאות הם באים משבירת כלי החסד פיזוע שמנה נתנה התאות שבאים מאהבות הנפולות. והכהן הוא בחינת איש חסד שהוא בחינת שלמות האהבות העליונות, כמו שאמר רבנו כל זה על פסוק חרפה שברה לבי (בסימן לד), עין שם. ומחמת שהם בבחינת תקון הברית על-ידי זה הם יכולין להמשיך הברכות, כי כליהם שלם הפך בלעם הרשע שרצה להמשיך קללה על-ידי קלקול הכלי מחמת שהיה משקע מאד בתאוה זו, כמו שאמר רבנו על פסוק : בקרב עלי מרעים (בסימן לו לקוטי חלק א). ועל-כן נהרג בלעם

על-ידי פינחס דוקא, כי פינחס היה בחינת תקון הברית ועל-ידי זה זכה לכהונה על-ידי שקנא קנאת ה' צבאות על פגם הברית, על-כן מעל ידו דיקא נהרג בלעם שהיה הפכו ממש כנ"ל.

ועל-כן סמכו רבותינו זכרונם לברכה ברפת כהנים לתפלה, כי הוא גם כן בחינת תקון הברית, בחינת ח"י ברקאיו, כמו שאמר רבנו כמה פעמים.

ועל-כן צריך לברך בלשון הקדש דוקא, כי שמירת הברית תלוי בשלמות לשון הקדש שעל-ידי לשון הקדש מכניעין תאות נאוף שהוא הרע הכולל של כל השבעים לשונות כמו שאמר רבנו על פסוק תפלה לחבקוק הנביא (סימן יט לקוטי חלק א), עין שם. ועל-כן מברכין בקול רם שהוא בחינת תקון הדעת, שהוא תקון הברית כמו שאמר רבנו (לקו"מ סימן כ) שמתחמת זה אומרים את ההגדה בקול רם, כי ההגדה הוא תקון הברית, עין שם. ועל-כן הוא בעמידה שהוא בחינת סטרא דדכורא, הפך בלעם הרשע שהיה נופל מחמת שהיה ערל, כמו שפרש רש"י זכרוננו לברכה.

וזה פרוש 'פה תברכו' ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה לח) מזה שצריך לברך בלשון הקדש, כי פה הוא בחינת השכינה שהיא בחינת מלכות שהיא בחינת שלמות לשון הקדש. ועקר ברפת כהנים לתקון הפלי של ישראל על-ידי בחינת תקון הברית כדי שיהיו ראויים לקבל ברכות. וזה שכתוב (במדבר ו): "ושמו את שמי על בני ישראל". כי השם הוא הנפש והוא הפלי של החיות, כמובא בדברי רבנו (סימן נו). והכהנים על-ידי ברכתם הם משלימין הפלי של ישראל שהוא השם והנפש בחינת "ושמו את שמי וכו'" כנ"ל ועל-ידי זה (שם) "ואני אברכם", כי ממילא תחול הברכה עליהם על-ידי שיהיו פלים ראויים לקבל כנ"ל.

וזה פרוש הברכה: "יברכה ה'" – במקומו, "וישמרד" – מן המזיקין (במדבר רבה פרק יא). כי המקומו הוא שמירת הנפש, כמו שאמר רבנו (בסימן נט בלקוטי חלק א, עין שם). וזהו 'יברכה ה'', במקומו, על-ידי זה 'וישמרד' מן המזיקין. וכל זה תלוי בשמירת הברית שעל-ידי שמירת הברית זוכין לעשירות ועל-ידי זה נשמר הנפש.

וזהו 'יאר ה' פניו אליך', הינו בחינת אנפין נהורין שבא על-ידי תקון הברית, כמו שאמר רבנו (סימן כג). וזהו: "יאר ה' פניו אליך", 'פניו אליך' דיקא. הינו שתזכה שיזדכך פניך עד שיהיה פניך יאר בך, הינו שיתראה פניו בפניך בבחינת פנים בפנים, כמו שאמר רבנו (סימן יט).

וזהו, "ישא ה' פניו אליך", זה בחינת תקון תאות אכילה שעל-ידי זה זוכין לנשיאת פנים בבחינת (ברכות כ) וכי לא אשא פנים לישראל שהם מדקדקין על עצמן מפזית ועד כפיצה, כמו שאמר רבנו (סימן מז). כי על-ידי שמירת הברית שבא על-ידי שלמות לשון הקדש זוכין שיהיה כל אכילתו מהתנוצצות האור של כח מעשה בראשית, כמו שאמר רבנו (סימן יט) שזהו תקון האכילה. וזהו: "וישם לך שלום", כי על-ידי כל זה זוכין

לְשָׁלוֹם, כִּי עַל-יַדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית זֹכִיךְ לְשָׁלוֹם בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר כה) הַנְּנִי
נָתַן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. הַפֶּךְ הַחֲרָפוֹת וּבִזְיוֹנוֹת שֶׁמְחַרְפִּין אֶת הָאָדָם עַל-
יַדֵי פָגֶם הַבְּרִית בְּחִינַת חֲרָפָה שֶׁבָרָה לְפִי הַנְּיִל. וְכֵן עַל-יַדֵי תַקּוּן תַּאֲוֹת
אֲכִילָה זֹכִיךְ לְשָׁלוֹם כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ (בְּסִימָן לט):

וְזֶהוּ שֶׁאֲנִי נוֹהֲגִין בַּחוּץ לְאָרֶץ שֶׁלֹּא לְבָרָךְ בְּרַפְתָּ כְּהַנִּים כִּי אִם בְּיוֹם טוֹב,
כִּי בַחוּץ לְאָרֶץ נִתְּוֲנִים תַּחַת שְׂרֵי הַשְּׁבָעִים אַמּוֹת, עַל-כֵּן אֵין בְּהֵם כַּח
לְהַכְנִיעַ אוֹתָם עַל-יַדֵי בְּרַפְתָּ כְּהַנִּים שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כִּי
אִם בְּיוֹם טוֹב שֶׁאִזּוֹ מִתְקַנֵּין הַמַּלְכוּת דְּקֹדֶשׁהּ וּמְכַנְיַעִין מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שֶׁל
הָאֻמּוֹת כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ עַל פְּסוּק וַיִּשְׁסַף שְׁמוּאֵל אֶת אֲגַג (בְּסִימָן קלה
לְקוּטֵי חֶלֶק א). עַל-כֵּן אִזּוֹ הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דְּקֹדֶשׁהּ הַנְּיִל
יֵשׁ לָהּ כַּח לְהַכְנִיעַ אֶת הָרַע שֶׁל הַשְּׁבָעִים אַמּוֹת, עַל-כֵּן מְבָרְכִין אִזּוֹ דְּוָקָא
בְּרַפְתָּ הַכְּהַנִּים כְּנִיִל. וְזֶה שֶׁאֲנִי אוֹמְרִים בְּקִדּוּשׁ שֶׁל יוֹם טוֹב: אֲשֶׁר בָּחַר
בָּנוּ מִכָּל עַם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן כְּנִיִל, כִּי אִזּוֹ אֲנִי מְרוֹמְמִים מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת,
כִּי נִתְעַלָּה הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דְּקֹדֶשׁהּ, וְנִכְנָעִין וְנוֹפְלִין
הַשְּׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת שֶׁהוּא מַלְכוּת הַרְשָׁעָה.

וְעַל-כֵּן בְּשַׁבַּת אֵין נוֹשְׂאִין כְּפִיָּהֶם אִף שֶׁשַׁבַּת קֹדֶשׁתּוֹ מְעַלָּה, כִּי אֲדַרְבָּא,
מִחֲמַת זֶה אֵין מְבָרְכִין אִזּוֹ. כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עַל-יַדֵי לְשׁוֹן תַּרְגוּם
עַל-יַדֵי שֶׁמְעַלִּין הַטוֹב שֶׁבְּתַרְגוּם. וְעַל-כֵּן בְּיוֹם טוֹב שֶׁעֲדִין יֵשׁ אַחִיזָה
וּשְׁלִיטָה לְהָאֻמּוֹת רַק שֶׁמְכַנְיַעִין אוֹתָם עַל-יַדֵי קֹדֶשׁתּוֹ יוֹם טוֹב, עַל-כֵּן שִׁיךְ
אִזּוֹ שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְעַל-כֵּן יֵשׁ אִזּוֹ נְשִׂיאַת כְּפִיָּים. אֲבָל בְּשַׁבַּת שֶׁהוּא
בְּטוֹל הָרַע וּשְׁבִיתָתוֹ לְגַמְרֵי, כִּי הַטוֹב שֶׁבְּתַרְגוּם נִתְעַלָּה לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְהָרַע
נִתְבַּטַּל, וְזֶה נַעֲשֶׂה כְּבָר בְּעָרֵב שַׁבַּת עַל-יַדֵי רְחִיצַת חַמִּין, אֲבָל בְּשַׁבַּת אִיךְ
שִׁיךְ כָּל זֶה, כִּי שַׁבַּת כָּלוּ קֹדֶשׁ וְאֵין שִׁיךְ לְהַזְכִּיר שֵׁם שֶׁל הָרַע שֶׁל הַשְּׁבָעִים
אַמּוֹת כָּלֵל. וְעַל-כֵּן אֵין אֲנִי נוֹשְׂאִין כְּפִיָּים בְּשַׁבַּת, כִּי אֵין שִׁיךְ אִזּוֹ לְהַכְנִיעַ
הָרַע שֶׁל הָאֻמּוֹת, כִּי כְּבָר נִתְבַּטַּל בְּעָרֵב שַׁבַּת כְּנִיִל וּשַׁבַּת הוּא שְׁבִיתָה לְגַמְרֵי
כְּנִיִל. וְזֶה שֶׁאֲנִי אֲנִי זֹכְרִין כָּלֵל בְּקִדּוּשׁ שֶׁל שַׁבַּת וְלֹא בְּתַפְלָה שֶׁל שַׁבַּת
אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ וְכוּי וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן כְּמוֹ שֶׁאוֹמְרִים בְּיוֹם טוֹב, כִּי שַׁבַּת
לְמַעַל מִזֶּה כְּנִיִל.

וְעַל-כֵּן קֹדֶשׁתּוֹ יוֹם טוֹב תְּלוּי בְּיִשְׂרָאֵל עַל-יַדֵי שֶׁמְקַדְּשִׁין הַחֹדֶשׁ, כִּי מִחֲמַת
שִׁישׁ בּוֹ עֲדִין קִצַּת אַחִיזָה לְהַשְּׁבָעִים אַמּוֹת שֶׁהוּא הַסְטֵרָא אַחֲרָא, עַל-כֵּן
צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת עֲשִׂיָּה לְזֶה לְקֹדֶשׁוֹ. וְהַעֲקָר תְּלוּי בְּהַדְּבֹר שֶׁצָּרִיךְ לֹמַר
מְקַדְּשׁ מְקַדְּשׁ, כִּי הַדְּבֹר הוּא בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁעַל-יָדוֹ מְמַשְׁיכִין
קֹדֶשׁהּ לְהַיּוֹם טוֹב וּמְכַנְיַעִין הָרַע שֶׁל הָאֻמּוֹת, אֲבָל שַׁבַּת אֵין צָרִיךְ לְכָל זֶה,
כִּי שַׁבַּת קְבִיעָא וְקִמָּא וְאִזּוֹ הוּא בְּטוֹל הָרַע וּשְׁבִיתָתוֹ לְגַמְרֵי וְאֵין צָרִיךְ כָּלֵל
לְקֹדֶשׁוֹ כִּי הוּא קֹדֶשׁ מֵאֵלָיו כְּנִיִל:

וְעַל-כֵּן מְבַקְּשִׁין עַל הַחֲלוּם בְּשַׁעַת נְשִׂיאַת כְּפִיָּים, כִּי פְתָרוֹן הַחֲלוּם תְּלוּי
בְּשְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁעַל-יַדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּשְׁלֵמוֹת יְכוּלִין לְפָשֵׁר חֲלָמִין,
כְּמוֹ שֶׁכְּתַב רַבֵּנוּ שֵׁם (סִימָן יט). וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַת נְשִׂיאַת כְּפִיָּים שֶׁהוּא בְּחִינַת

שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כַּנִּי"ל מִבְּקָשֵׁינוּ אֲזַעַל הַחֲלוּם כִּדִּי לְהַפְכוּ לְטוֹב עַל-יָדֵי
הַכְּהֻנִּים, כִּי בָּהֶם תִּלְוִי הַפְּתוּרֹן כַּנִּי"ל:

שִׁדְךָ לְעֵיל:

וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְבָרֵךְ בְּנִשְׂיָאת כַּפִּים, כִּי בְּרַכַּת כְּהֻנִּים הוּא כִּדִּי לְהַכְנִיעַ הָרַע
שֶׁל הָאֱמוּנוֹת שֶׁהֵם כָּל הַתַּאֲוֹת כַּנִּי"ל שֶׁזֶה בְּחִינַת כַּח הַמְדָמָה שֶׁבִּלְבָב שְׁמֵתֵאֱוֶה
לְכָל הַתַּאֲוֹת, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ (סִימָן נד). וְעַל-יָדֵי זֶה מְכַנְיַעֵין הָעֲצָבוֹת
רוּחַ שְׂבָא עַל-יָדֵי הַתַּאֲוֹת שֶׁל הָאֱמוּנוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲנָפִין חֲשׂוּכִין שֶׁהוּא
עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה. וְזֶה שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבָרְכָה (שְׁבַת קלט):
עַל-יָדֵי וְרָאָה וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ, זָכָה לְכַהֲנָה, כִּי עַל-יָדֵי שְׂמֵחַת הַלֵּב שֶׁעַל-יָדֵי זֶה
מְכַנְיַעֵין כַּח הַמְדָמָה שֶׁבִּלְבָב שֶׁהֵם אֲהָבוֹת הַנְּפוּלוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲצָבוֹת
רוּחַ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ שֶׁם (סִימָן נד) שֶׁעַל-יָדֵי בְּחִינַת וּשְׂמֵחָתָם בְּכָל מְשַׁלַּח
יָדְכֶם מְכַנְיַעֵין כַּח הַמְדָמָה, עֵינֵי שֶׁם. עַל-יָדֵי זֶה זָכָה לְכַהֲנָה, הֵינּוּ בְּחִינַת
כְּהֵן אִישׁ חֶסֶד שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת הָאֲהָבוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת כַּנִּי"ל. וְעַקֵּר
הַפְּסוּקָה הַזֶּה נֶאֱמַר שֶׁם עַל שֶׁלֹּא יִתְקַנָּא אַהֲרֹן בְּגִדְלָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ד): הִנֵּה הוּא יֵצֵא לְקַרְאֲתְךָ וְרָאָה וְכוּ', כִּי זֶה שִׁדְךָ לְזֶה,
כְּלוּמַר לֹא דִי שֶׁלֹּא יִתְקַנָּא בְּגִדְלָתְךָ, שֶׁזֶה בְּחִינַת רַע עֵינֵי, כִּי אִם אֶפְלוּ מִכַּח
הַמְדָמָה יִהְיֶה נִשְׁמָר אַהֲרֹן. אֲדַרְבָּא וְרָאָה וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ שֶׁזֶה הַפֶּךָ כַּח
הַמְדָמָה כַּנִּי"ל, עֵינֵי שֶׁם כָּל זֶה הֵיטֵב בְּמֵאֲמָר הַמִּתְחִיל וַיְהִי מִקֶּץ (בְּסִימָן
נד). וְעַל-כֵּן עַל-יָדֵי בְּרַכַּת הַכְּהֻנִּים שֶׁמְכַנְיַעֵין הַמְדָמָה שֶׁבִּלְבָב שֶׁהוּא בְּחִינַת
עֲצָבוֹת רוּחַ עַל-יָדֵי זֶה נְחַלְלִין הָאֲבָרִים וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת נִשְׂאָ לְבַבְנוּ אֶל כַּפִּים
אֶל אֶל בְּשָׂמִים, בְּחִינַת כִּי אֲשָׂא אֶל שְׂמֵימֵי יָדֵי. וְזֶה בְּחִינַת נִשְׂיָאת כַּפִּים,
(עֵינֵי בְּמֵאֲמָר הַמִּתְחִיל וּבִיּוֹם הַבְּפוּרִים בְּסִימָן נו):

נְשִׂיָאת כַּפִּים ב:

עַל-פִּי הַמֵּאֲמָר שֶׁל חֲנֻכָּה בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן ב:

עֵינֵי שֶׁם כָּל הַמֵּאֲמָר הֵיטֵב שֶׁעַל-יָדֵי הַהֲלָכוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה,
בְּחִינַת שְׁעִשְׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא עַל-יָדֵי זֶה נִתְגַּלָּה אֹר הָאֲמַת שֶׁהוּא מֵאִיר עַל-
יָדֵי שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת לְהַדְבּוּר וְנִשְׁלָם הַדְבּוּר וּשְׁלֵמוֹת הַדְבּוּר הוּא לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ,
שֶׁהוּא מִקְשֶׁר לְשִׁבְת בְּבְחִינַת (סוֹטָה לח) כֹּה תְבָרְכוּ בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וְכוּ', עֵינֵי
שֶׁם וְעַל-יָדֵי זֶה נִמְשָׁךְ הַשְׂמֵחָה שֶׁל שְׁבַת לְשִׁשְׁת יָמֵי הַחֹל, וְאֲזִי נִתְגַּלָּה
בְּחִינַת אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט וַיּוֹדְעֵין שֶׁכָּל הַפְּעֻלוֹת מִשְׁתַּנּוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁשֵׁת
יָמֵי הַחֹל כְּלָם נִמְשָׁכִין מֵאֶחָד הַפְּשׁוּט יִתְבָּרֵךְ וְכוּ', עֵינֵי שֶׁם הֵיטֵב:

אות א

וְזֶה בְּחִינַת בְּרַפְת כְּהֲנִים בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁקִּבְּעוּ בֵּין הוֹדָאָה לְשָׁלוֹם, כִּי הִכְהֵן הוּא אִישׁ הַחֹסֵד בְּחִינַת חֲסָדִים וְעַל-כֵּן זֹכָה לְהִלְכוֹת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים לג) יוֹרוּ מִשְׁפָּטִיךָ לִיעֲקֹב וּכְמוֹ שֶׁפְּתוּב, וּבֵא אֶל הַכֹּהֵן אוֹ אֶל הַשּׁוֹפֵט, לְשֶׁאֵל מֵהֶם הַהִלְכָה, כִּי לְכֹהֲנִים נִמְסְרוּ הַהִלְכוֹת, כִּי הֵם בְּחִינַת חֲסָדִים, כִּי הַהִלְכוֹת הֵם בְּחִינַת חֲסָדִים, כְּמִבְּאֵר שֵׁם וְעַל-יָדֵי זֶה זֹכִים לְאַמֶּת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שֵׁם), תִּמְיֵךְ וְאוֹרִיךְ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ, דְּהִינּוּ הִכְהֵן שְׂזֹכָה לְאַמֶּת עַל-יָדֵי הַהִלְכוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲסָדִים וְעַל-כֵּן הִכְהֵן זֹכָה לְשִׁלְמוֹת הַדְּבֹר בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת ד), וְהוּא יְהִי לָךְ לְפָה הַנְּאֻמָּר בְּאַהֲרֹן הִכְהֵן וְעַל-כֵּן נִמְסָר לְכֹהֲנִים הַבְּרָכָה בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, דְּהִינּוּ בְּרַפְת כְּהֲנִים בְּחִינַת כֹּהֵן תִּבְרָכוּ בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כִּי הֵם זֹכִים לְשִׁלְמוֹת הַדְּבֹר שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּחִינַת כֹּהֵן תִּבְרָכוּ וְכוּ' כְּנִ"ל עַל-יָדֵי הַהִלְכוֹת כְּנִ"ל, כִּי עַל-יָדֵי הִלְכוֹת זֹכִים לְזֶה כְּנִ"ל וְכְמוֹבֵא שֵׁם, עֵינן שֵׁם וְעַל-כֵּן קִבְּעוּ בְּרַפְת כְּהֲנִים אַחַר הוֹדָאָה, כִּי עַל-יָדֵי הַהוֹדָאָה בְּחִינַת הִלְכוֹת זֹכִים לְבְרַפְת כְּהֲנִים בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כְּנִ"ל. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְבָרֵךְ בְּשִׁמְחָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּךְ כִּי בְרַפְת כְּהֲנִים שֶׁהוּא בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ הוּא מְקַשֵּׁר לְשֶׁבֶת שְׁעַל-יָדֵי זֶה מִמְשִׁיכִין הַשִּׁמְחָה שֶׁל שֶׁבֶת לְשֶׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל כְּנִ"ל. וְעַל-כֵּן תִּכְף אַחַר בְּרַפְת כְּהֲנִים אוֹמְרִים שֵׁם שְׁלוֹם בְּחִינַת שְׁלוֹם וְאַחֲדוּת שְׂזֹכִין עַל-יָדֵי בְרַפְת כְּהֲנִים הִינּוּ בְּחִינַת הַתְּגִלוֹת אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל-יָדֵי בְּחִינַת שֶׁבֶת כְּנִ"ל. וְעַל-כֵּן הִכְהֵן עוֹקֵר רִגְלָיו בְּעִבּוּדָה, כִּי עֹקֵר בְּרַפְת כְּהֲנִים הוּא בְּשִׁבִיל הָעִבּוּדָה, דְּהִינּוּ לְתַקּוֹן בְּחִינַת עִבּוּדָה, דְּהִינּוּ בְּחִינַת עֶבֶד מַט"ט, כִּי עַל-יָדֵי בְרַפְת כְּהֲנִים שֶׁהוּא בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ נִמְשָׁךְ הַשִּׁמְחָה שֶׁל שֶׁבֶת לְשֶׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֶׁהֵם בְּחִינַת עֶבֶד מַט"ט וְזֶה שֶׁקִּבְּעוּ בְּרַפְת כְּהֲנִים בְּתַפְלָה, כִּי הַתְּפִלָּה נִקְרָאת עִבּוּדָה, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרִים לְבְרָכָה (בְּרַכּוֹת לד), שֶׁלֹּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת כְּעֶבֶד הַמְּסֻדָּר שֶׁבָּחוּ שֶׁל רַבּוֹ אֲמֻצָּעִיּוֹת כְּעֶבֶד הַשּׁוֹאֵל פָּרֶס מֵרַבּוֹ וְכוּ' נִמְצָא שֶׁבְּתַפְלָה הָאָדָם כְּעֶבֶד בְּחִינַת מַט"ט דְּכִלּוֹל ח"י בְּרַכָּאִין דְּצִלוֹתָא וְצָרִיךְ לְהִמְשִׁיךְ מֵהַשִּׁמְחָה שֶׁל שֶׁבֶת לְבְּחִינַת עֶבֶד מַט"ט, בְּחִינַת (תְּהִלִּים ק) עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׁמְחָה, כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שֵׁם וְזֶה נִעֲשֶׂה עַל-יָדֵי בְּרַפְת כְּהֲנִים כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן בְּעִבּוּדָה עוֹקֵר רִגְלָיו לְרַמּוֹז שֶׁעוֹקֵר רִגְלָיו לְבְּרַפְת כְּהֲנִים שְׁעַל-יָדֵי זֶה יִתְתַקֵּן הָעִבּוּדָה בְּשִׁמְחָה שֶׁל שֶׁבֶת כְּנִ"ל, כִּי גַם עֹקֵרֵת רִגְלָיו לְהִלִּיכָה לְבְּרַפְת כְּהֲנִים הוּא מַעֲיֵן הַבְּרָכָה, כִּי הַהִלִּיכָה הוּא בְּחִינַת הִלְכוֹת, כִּי עַל שֵׁם זֶה נִקְרָאִין הִלְכוֹת עַל שֵׁם הַהִלִּיכָה, כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שֵׁם וְעַל-כֵּן הַכְּהֲנִים מִבְּקָשִׁין בְּשִׁעֵת הִלִּיכָה עַל הַבְּרָכָה וְאוֹמְרִים יְהִי רָצוֹן שֶׁתְּהֵא הַבְּרָכָה וְכוּ', כִּי הַהִלִּיכָה שֶׁהוּא מְרַמֵּז עַל בְּחִינַת הִלְכוֹת הִיא סִגְלוֹת הַבְּרָכָה, כִּי עֹקֵר הַבְּרָכָה עַל-יָדֵי הִלְכוֹת כְּנִ"ל נִמְצָא שֶׁעֹקֵרֵת רִגְלָיו לְהִלִּיכָה לְבְּרַפְת כְּהֲנִים בְּעִבּוּדָה הוּא רַמּוֹז עַל תַּקּוּן הָעִבּוּדָה, דְּהִינּוּ בְּחִינַת עֶבֶד מַט"ט עַל-יָדֵי שִׁמְחָה שֶׁל שֶׁבֶת שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל-יָדֵי בְּרַפְת כְּהֲנִים שֶׁהוּא בְּחִינַת

כֹּה תִּבְרְכוּ בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כַּנִּי"ל וְכַמְבֹאֵר שֵׁם, עֵינַי שָׁם בְּמֵאמֶר הַנִּי"ל, וְזֶה בְּחִינַת שְׁלֹשׁ בְּרָכוֹת שֶׁל בְּרַפְת כֹּהֲנִים שֵׁישׁ בָּהֶם שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת שֶׁהֵם מְרַמְזִים עַל שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת שֶׁל אֱמֶת, כִּי גַם אֱלוֹ הַשְּׁלֹשׁ שְׁמוֹת הֵם בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה קוּיִן שֶׁל אֱמֶת כְּמוֹבָא וְעַקֵּר בְּרַפְת כֹּהֲנִים הוּא שְׁלוֹם, דְּהֵינּוּ בְּחִינַת שְׁלוֹם וְאַחֲדוּת הַפְּשׁוּט שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל-יַדִּי בְּרַפְת כֹּהֲנִים בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא מְקַשֵּׁר לְשֶׁבֶת כַּנִּי"ל, וְכַמְבֹאֵר שֵׁם עֵינַי שָׁם:

אות ב

וְזֶה בְּחִינַת נְפִילַת אַפִּים אַחַר הַתְּנַפְּלָה שְׁאֵז הוּא תַּכְלִית הַיְחִוּד בְּחִינַת אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט שֶׁנִּתְגַּלָּה כַּנִּי"ל וְעֵנִינְךָ הַנְּפִילָה שְׁצָרִיכִין לִפְלַע עַל פְּנֵיהֶם, וְאִיתָא בְּפִתְּבִים שֶׁהוּא נְפִילָה מִמֶּשׁ שְׁמִפְּלִין עֶצְמָן אֵז לְמַדְרָגוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת כְּמוֹבָא, עֵינַי שָׁם, הוּא כִּי בַחַל שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹלָם הַזֶּה אִי אֶפְשָׁר לָנוּ לְהַכְּלִל בְּקִדְשֵׁת הַיְחִוּד בְּבְּחִינַת אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט כִּי אִם עַל-יַדִּי נְפִילָה וִירִידָה שֶׁהוּא תַּכְלִית הָעֲלִיָּה וְכַמְבֹאֵר בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ גֵרֹו יֵאִיר (בְּלִקוּטֵי תַּנְיִנָא סִימָן יב) עֵנִין תַּכְלִית הָעֲלִיָּה בְּאֵר הַיֵּטֵב, עֵינַי שָׁם הַיֵּטֵב וְהַכְּלִל שְׁכֻשְׁנוּפְלִין חֶסֶד וְשְׁלוֹם לְמִקּוּמוֹת הַנְּמוּכִים מְאֹד וְאֵז מְבַקְשִׁין וּמְחַפְּשִׁין אֵיִה מְקוּם כְּבוֹדוֹ וְזֶהוּ בְּחִינַת תַּכְלִית הָעֲלִיָּה, כִּי אֵיִיִּה הוּא קִדְשָׁה הָעֲלִיוֹנָה, עֵינַי שָׁם הַיֵּטֵב וְזֶה בְּחִינַת נְפִילַת אַפִּים שְׁבִשְׁעַת הַנְּפִילָה וְהִירִידָה אֵזִי דִיקָא הוּא תַּכְלִית הַיְחִוּד בְּחִינַת תַּכְלִית הָעֲלִיָּה, כִּי בְּחִינַת אֵיִה שֶׁהִיא הַקִּדְשָׁה הָעֲלִיוֹנָה הוּא בְּחִינַת אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט דְלִית מְחַשְׁבָּה תַּפְּיֶסָא בֵּה כְּלָל שְׁזֶה בְּחִינַת אֵיִיִּה וְכוּי וְלְבְּחִינַת קִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה זֹו צָרִיךְ לְהִיֹוֹת בְּחִינַת יְרִידָה שֶׁהִיא תַּכְלִית הָעֲלִיָּה. וְזֶה שְׁאוּמְרִים וְדוּי קִדְם נְפִילַת אַפִּים, כִּי נְפִילָה וִירִידָה זֹו שֶׁהוּא תַּכְלִית הָעֲלִיָּה הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה כְּמַבְאֵר שָׁם, כִּי זֶה עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה כְּשֶׁמְבַקְשִׁין וּמְחַפְּשִׁין אֵיִה מְקוּם כְּבוֹדוֹ, כְּמוֹ שְׁמַבְאֵר שָׁם וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שְׁאוּמְרִים אֵז שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵה תַּקוּנֵי דִיקָנָא הַנְּמַשְׁכִּין מְאָרִיךְ אֲנַפִּין שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתֵר בְּחִינַת אֵיִה כְּפִדוּעַ וְעַל-כֵּן אֵין נְפִילַת אַפִּים כִּי אִם בַּחַל, אֲבָל בְּשֶׁבֶת וַיּוֹם טוֹב אֵין נוֹפְלִין עַל פְּנֵיהֶם, כִּי בְּשֶׁבֶת וַיּוֹם טוֹב אֵזִי הוּא עֶצֶם הַהִתְגַּלּוּת אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט וְעַל-כֵּן אֵין צָרִיכִין אֵז יְרִידָה בְּשֶׁבִיל הָעֲלִיָּה, רַק בִּימֵי הַחַל שֶׁהֵם בְּחִינַת עוֹלָם הַזֶּה בְּחִינַת פְּעֻלוֹת מְשִׁתְּנוֹת וְאַפְלוֹ הַתְּנַפְּלָה שֶׁל חַל הִיא גַם כֵּן בְּבְּחִינַת פְּעֻלוֹת מְשִׁתְּנוֹת, כִּי מִתְּפַלְּלִין שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת אֲמַצְעִיוֹת שֶׁהֵם מְשִׁנִּים זֶה מְזֶה וְעַל-כֵּן כְּשֶׁרוֹצִים לְהַכְּלִל בְּבְּחִינַת אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט אִי אֶפְשָׁר לְבֹא לְעֲלִיָּה זֹו כִּי אִם עַל -יַדִּי בְּחִינַת יְרִידָה שֶׁהִיא תַּכְלִית הָעֲלִיָּה כַּנִּי"ל, וְאֵז נְכַלְלִין כָּל הַפְּעֻלוֹת מְשִׁתְּנוֹת בְּבְּחִינַת אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט שְׁזֶה בְּחִינַת נְפִילַת אַפִּים כַּנִּי"ל, אֲבָל בְּשֶׁבֶת וַיּוֹם טוֹב שֶׁהֵם בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא שְׁבָהֶם עֶצֶם הַהִתְגַּלּוּת אַחֲדוּת הַפְּשׁוּט, בְּחִינַת (זְכָרִיָּה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְכוּי וְעַל-כֵּן

אז נכללין כל ברכות האמצעיות בברכה אחת שאין מתפללין רק ברכה אחת באמצע, ועל-כן אין צריכין לנפילה וירידה, דהינו נפילת אפים, כי הנפילה והירידה הוא רק כדי לעלות לעליה, דהינו לבחינת קדשת שבת שהוא בחינת אחדות הפשוט, ועל-כן בשבת ויום טוב בעצמו אין צריכין לזה כנ"ל וכן בכל יום שיש בו איזה תוספת קדשה, וכל תוספת קדשה נמשך משבת שהוא כלליות הקדשה ומאחר שיש בו בחינת התגלות קדשת שבת על-כן אין צריכין לנפילה וירידה ועל-כן אין בו נפילת אפים, וזהו בחינת הימים שאין נופלין בהם על פניהם, כמבאר בשלחן ערוך:

אות ג

וזה בחינת קדשה דסידרא שנתקנה בלשון תרגום, הינו שהתרגום נכלל בקדשה, כי פעלות משתנות שנכללין באחדות הפשוט על-ידי תקוני התפלה כנ"ל זה בחינת לשון תרגום שעולה ונכלל בלשון הקדש, כי תרגום הוא בחינת עץ הדעת טוב ורע, כמו שכתב רבנו נרו יאיר (בסימן יט חלק א) וזה בחינת מט"ט כמובא, שהוא בחינת ששת ימי החל כנ"ל. וזה בחינת פעלות משתנות, כי כל הפעלות משתנות הם בחינת עץ הדעת טוב ורע, כי הקדשה בעצמה היא בחינת פלו טוב פלו אחד ואין שם פעלה משנה חס ושלום רק פלו אחד פלו טוב. ותכף שנמצא פעלה משנה יש שם אחיזת הרע שזה בחינת עץ הדעת טוב ורע וכמוכין זאת במאמר אמר רבי עקיבא כשתגיע לאבני שיש טהור וכו' (בסימן נא חלק א), עין שם. נמצא שתרגום שהוא בחינת עץ הדעת הוא בחינת מט"ט בחינת פעלות משתנות בחינת ששת ימי החל ועתה הוא נכלל בקדשה בתוך לשון הקדש שהוא מקשר לשבת, דהינו שאומרים הקדשה בלשון הקדש ובלשון תרגום ונכלל התרגום בקדשה וזה בחינת פעלות משתנות שנכללין באחדות הפשוט שהוא עצם הקדשה וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה עלמא אמאי קאי אקדשה דסידרא, כי עקר קיום העולם הוא בשביל התכלית שיחזור ויכלל בשרשו, כי בשביל זה נברא העולם ועל זה קים העולם וזהו שאמרו שהעולם קים אקדשה דסידרא שנתקנה בלשון תרגום שהוא בחינת פעלות משתנות שנכללין באחדות הפשוט שזהו קיום העולם כנ"ל, כי קיום העולם הוא דבר נפלא שפעלות משתנות, דהינו העולם ומלואו יקבלו חיות ויהיו נמשכין מאחדות הפשוט ועל-כן אין קיום להעולם כי אם על-ידי קדשה דסידרא שעל-ידי זה נכללין כל הפעלות משתנות באחדות הפשוט כנ"ל וזהו קיום העולם כנ"ל:

אות ד

וְזֶהוּ בְּחִינַת שִׁיר שֶׁל יוֹם שְׁאוּמְרִים אַחַר קִדְשָׁה דְּסִידְרָא שְׁאַנּוּ מִזְכִּירִין בְּכָל יוֹם שַׁבָּת, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִין הַיּוֹם יוֹם רֵאשׁוֹן בְּשַׁבָּת וְכוּי' וְכַמּוּבָא בְּסִפְרֵי שְׁזָה בְּשִׁבִיל לְזָכַר בְּכָל יוֹם אֶת הַשַּׁבָּת, הֵינּוּ כְּנִ"ל כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂמֻחָה שֶׁל שַׁבָּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל כְּנִ"ל שְׁזָהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת הַשִּׁיר שֶׁל יוֹם שְׁאוּמְרִים, כִּי עֵקֶר כָּל הַשִּׁירוֹת הֵם רַק בְּשַׁבָּת שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא שְׁאֵז יִתְעַר הַשִּׁיר שֶׁל לְעֵתִיד וְכָל הַשִּׁירוֹת שֶׁל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל בְּחִינַת עוֹלָם הַזֶּה, הֵם רַק מֵה שְׁנַמְשָׁךְ מִשַּׁבָּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שִׁיר וְשְׂמֻחָה כְּנִ"ל. וְעַל-כֵּן אוּמְרִים מִתְחַלֶּה הַיּוֹם יוֹם אֶחָד בְּשַׁבָּת וְכוּי' וְאַחַר כֵּן אוּמְרִים הַשִּׁיר, כִּי הַשִּׁיר נִמְשָׁךְ מִשְׂמַחַת שַׁבָּת שְׁנַמְשָׁךְ לִימֵי הַחֹל כְּנִ"ל וְזָהוּ גַם כֵּן בְּחִינַת קְטָרֶת שֶׁל אַחַר הַתְּפִלָּה בְּחִינַת שְׂמֻחָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב קְטָרֶת יִשְׂמַח לֵב, כִּי עֲכָשׂוּ זוֹכִין לְשְׂמֻחָה עַל-יְדֵי שְׁנַמְשָׁךְ הַשְּׂמֻחָה שֶׁל שַׁבָּת לִימֵי הַחֹל כְּנִ"ל וְחוּזְרִין וּמְסִימִין בְּהַלְכוֹת וְשְׁלוֹם, דְּהֵינּוּ כָּל הַשּׁוֹנָה הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם וְכוּי', כִּי זֶה כָּלֵל כָּל הַבְּחִינּוֹת הַנִּ"ל, כִּי כָּל זֶה נַעֲשֶׂה עַל -יְדֵי הַלְכוֹת שְׁעַל יָדָם זוֹכִים לְשְׁלוֹם בְּחִינַת אַחַדוֹת הַפְּשוּט שְׁנִתְגַּלָּה כְּנִ"ל:

בְּרוּךְ הַשֵּׁם לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן :

וְזֶהוּ בְּחִינַת קִדְשָׁה דְּסִידְרָא שְׁאוּמְרִים בְּמוּצָאֵי שַׁבָּת, הֵינּוּ כְּנִ"ל שְׁתַּכְּף אַחַר יְצִיאַת הַשַּׁבָּת וּמִתְחִילִין שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל עַל-כֵּן אוּמְרִים אֵז קִדְשָׁה דְּסִידְרָא שְׁנִתְקַנָּה בְּלִשׁוֹן הַקִּדְשׁ וּבְלִשׁוֹן תְּרַגּוּם, כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ קִדְשָׁה שֶׁל שַׁבָּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל עַל-יְדֵי שְׂמֻקְשָׁרִין וְכוּלְלִין לְשׁוֹן תְּרַגּוּם בְּלִשׁוֹן הַקִּדְשׁ שֶׁהוּא מְקַשֵּׁר לְשַׁבָּת וְאוּמְרִים סֹדֵר הַקִּדְשָׁה בְּהֵם כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן נוֹהֲגִין בְּשַׁבָּת וַיּוֹם טוֹב שְׁאִין אוּמְרִים בְּהֵם קִדְשָׁה דְּסִידְרָא בְּשַׁחְרִית כִּי אִם בְּמִנְחָה, כִּי אֵז אִין צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם הַקִּדְשָׁה כְּנִ"ל, כִּי הֵם עֲצָמָם קִדְשׁ וְגַם יוֹם טוֹב מִתְגַּלָּה בּוֹ קִדְשׁ שַׁבָּת, כְּמוּבָא רַק בְּמִנְחָה אוּמְרִים הַקִּדְשָׁה דְּסִידְרָא, כִּי מִנְחָה הוּא סְמוּךְ לִימֵי הַחֹל, כִּי תְּפִלַּת הַמִּנְחָה כְּרוּךְ לַיּוֹם שְׁלֵאֲחֲרֵיו לְעַנְּן תְּחַנּוּן עַל-כֵּן אוּמְרִים אֵז קִדְשָׁה דְּסִידְרָא כְּנִ"ל:

ג:

כפּים

נשיאת

אות א

על-פי המאמר המתחיל 'אית לן בירא בדברא' וכו' בסימן לא לקוטי חלק א עין שם היטב כל המאמר פלו :

ובקצור, כי צדקה הוא בחינת הגלגלים וכו' ואין שלמות לצדקה כי אם על-ידי אמונה שהיא מקור הברכות ועל-כן חסר מברכות הנאמרות אצל צדקה שהיו ראויים שהיו תשע עשרה ברכות כנגד שבעה פוכבי לכת ושנים עשר גלגלים, ורבותינו זכרונם לברכה אמרו, הנותן צדקה מתברך בשש ברכות והמפייסו באחד עשר (בבא בתרא דף ט ע"ב) נמצא שחסר מהם, זה מורה שאין שלמות להצדקה כי אם על-ידי אמונה וכו' כנ"ל ואמונה היא תלוי בברית, ושמירת הברית הוא בשתי בחינות שהם בחינת מלאך ה'- צבאות ומי שזוכה לשמירת הברית אזי חסד מתגלה, הינו אהבה והשתוקקות וכסופין להשם יתברך ועל-ידי זה נעשין נפשות ונעשין נקדות להאותיות, הינו שנצטטרין האותיות לקבל טוב ולא די בהשתוקקות וכסופין לבד אלא צריך גם להוציא בשפתיו הפסופין שלו כדי שתצא הנפש מפח אל הפעל וזה בחינת גלגולי הנפשות וכו', עין שם וזה בחינת זיוגי הנפשות, כי אתערוותא דלתתא שפוסף אל הדבר שבקדשה עביד נפש נוקבא ואזי חוזר הדבר ונכסף אליו וזה בחינת אתערוותא דכורא עביד נפש דכורא וכו' ואזי כשהוא בעל נפש אזי כל אכילותיו וסעדותיו בבחינת לחם הפנים וכו' ואזי כל העובדי פוכבים וכו' כלם טורחים בשביל פרנסתו ואזי נתגלה בחינת פנים, בחינת אור החמה, בחינת (ישעיה ל) ולא יפגף עוד מוריד, כי נתגלה פני ה' כי סר צלם וכו', עין שם, כי הם דברים עליונים מאד :

אות ב

וזה בחינת ברפת פהנים, כי הפהן איש החסד כידוע. והוא בחינת חסד דמתגלה וכו' הנ"ל שהוא חסד השורה אצל הברית שלום בבחינת (במדבר כה) הנני נתן לו את בריתי שלום והיתה לו וכו' ברית כהנת עולם, כי הפהנה שהיא בחינת חסד מתגלה על-ידי בחינת שמירת הברית כנ"ל, כי הפהנים הם בבחינת שמירת הברית, כמו שכתוב (דברים לג), כי שמרו אמרתיך ובריתך ינצורו ועל-כן הפהן הוא בבחינת רצון וכסופין, כי כל מעשה הקרבנות הם על-ידי הפהן ובכל הקרבנות נאמר רצון, כמו שכתוב (ויקרא יט), לרצונכם תזבחהו וכיוצא בזה בכל מעשה הקרבנות על-ידי

הכּהן נאמר לרצון, כי הכּהן דיקא יכול להקריב את הקרבנות לרצון, כי הכּהן הוא בבחינת רצון, כי הוא בחינת חסד ואהבה שהוא בחינת השתוקקות ורצון פני"ל, ועל-כן הרב שהוא דומה למלאך ה' צבאות, דהינו שהוא בבחינת שמירת הברית שאזי מתגלה החסד על ידו, דהינו אהבה והשתוקקות וכסופין וכו', כמבאר היטב במאמר הנ"ל, זה הרב נקרא כהן, כמפרש שם בפסוק זה (מלאכי ב) כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא. ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (מועד קטן יז) על זה, אם הרב דומה למלאך ה' צבאות תורה יבקשו מפיהו ובאר רבנו זכרוננו לברכה במאמר הנ"ל ענין זה, כי כשהרב דומה למלאך ה' צבאות, דהינו בבחינת שמירת הברית בשתי בחינות, כמו שכתוב שם, ואזי חסד מתגלה, דהינו כסופין והשתוקקות. וצריך להוציא הכסופין מפיו, ועל-ידי זה נעשין נקודות להאותיות התורה ונצטיירין אותיות התורה לטוב לעשות פעולות טובות וזהו, תורה יבקשו מפיהו, שאותיות התורה מבקשין להצטייר על-ידי זה הרב שדומה למלאך ה' צבאות, כמבאר כל זה היטב במאמר הנ"ל, עין שם היטב וזה הרב הנ"ל נקרא כהן פני"ל, כי הכּהן הוא בבחינת הרב הנ"ל, כי הכּהן הוא בבחינת שמירת הברית פני"ל ועל-כן נצטוה הכּהן בקדשה יתרה בקדשת הברית יותר מישראל, כמו שכתוב, קדשים יהיו וכו' אשה זנה וחללה וכו' וגרושה לא יקחו וכו' ועל-כן הכּהן הוא בבחינת חסד כמובא, כי על-ידי ברית חסד מתגלה פני"ל ועל-כן הוא בבחינת רצון וכסופין פני"ל ועל-כן הכּהן הוא בבחינת הרב הנ"ל וזה שכתוב בכהנים, תמיך ואוריך לאיש חסידך וכו' כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל, כי הכּהן שהוא איש חסידך שזוכה לזה על-ידי שמירת הברית בחינת כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו. על-כן על-ידי זה יורו משפטיך ליעקב ותורתך וכו', כי הוא בודאי ראוי להורות משפט ותורה לישראל, כי תורה יבקשו מפיהו, כי אותיות התורה מבקשין שיצטיירו על-ידי בחינת כהן איש חסד שהוא בחינת הרב הנ"ל ועל-ידי שהכּהן שהוא בחינת הרב הנ"ל מורה תורה לישראל על-ידי זה מציר אותיות התורה לטוב, כי הוא יכול לצירם לטוב מחמת שהוא בבחינת חסד על-ידי בחינת ברית ועל-כן בודאי הכּהן הוא ראוי להורות תורה ומשפט לישראל פני"ל:

נמצא שהכּהן הוא בבחינת ברית בבחינת חסד הנ"ל ועל-כן כל הברכות על-ידי הכּהן, כי על ידו נשלמין כל הברכות, כי כל הברכות חסרים ואין להם שלמות כי אם על-ידי אמונה ואמונה תלויה בשמירת הברית ועל-ידי ברית חסד מתגלה וכו' פני"ל, דהינו רצון וכסופין להשם יתברך פני"ל ואזי נצטיירין אותיות התורה לטוב ועל-ידי זה דיקא נשלמין הברכות, כי כל הברכות באין על-ידי זה, על-ידי הכסופין דקדשה שעל-ידי זה מצירין אותיות התורה שהם פועלים ועושים כל דבר בעולם, מצירין אותם לטוב ולברכה ומשם עקר הברכה, כי כל הברכות הכל מהתורה שמשם חיות כל הדברים שבעולם, אך אותיות התורה אין להם שום פעולה רק כפי מה שמצירין אותם על-ידי הכסופין לטוב או להפך חס ושלום, כמבאר במאמר הנ"ל, עין שם אחר המימרא דסבי דבי אתונא המתחיל "זווגן

והצטרפותן של האותיות" נמצא שעל-ידי כסופין דקדשה משם כל הברכות פני"ל ועל-כן דיקא על-ידי החסד שמתגלה על-ידי שמירת הברית שהוא בחינת רצון וכסופין דקדשה על-ידי זה נשלמין כל הברכות ששלמותן על-ידי אמונה שתלויה בשמירת הברית שעל-ידי זה מתגלה חסד הנ"ל ובה מקשר היטב במאמר הנ"ל ענן החסד שהוא הכסופין דקדשה לענן שלמות הברכות הנ"ל והבן :

וזה בחינת ברכת כהנים, כי הכהן איש החסד על-ידי שהוא בבחינת ברית הוא דיקא יכול להמשיך ברכות לישראל, כי שלמות כל הברכות הם על ידו פני"ל וזה בחינת יברכה ה' בממון וכו', כי מבאר שם בסוף המאמר הנ"ל שמי שהוא בעל נפש, דהינו על-ידי החסד והרצון בחינת כסופין דקדשה הנ"ל על-ידי זה אכילתו ופרנסתו בבחינת לחם הפנים. ואזי כל העובדי כוכבים טורחים בשביל פרנסתו ואזי סר צלם, דהינו העובדי כוכבים שהם בחינת הצל שמכסה על אור החמה ונתגלה ומאיר אור החמה ונתקיים והיו עיניך ראות את מוריד וכו', עין שם היטב וזהו, 'יברכה ה' בממון (במדרש רבה פרק יא) כי על-ידי הכהן שהוא בחינת חסד הנ"ל שהוא יכול להמשיך ברכות לישראל פני"ל על ידו נמשך ממון ופרנסה גדולה בחינת לחם הפנים הנ"ל שאזי הכל טורחים בשביל פרנסתו פני"ל וזהו, 'וישמרך מן המזיקין (שם), הינו בחינת סר צלם הנ"ל, כי עובדי כוכבים דעלמא שהם הצל שמכסה על אור החמה פני"ל במאמר הנ"ל הן מוזיקי עלמא ועל-כן עכשיו שהם מכסין על החמה נאמר, יומם השמש לא יכפה וירח בלילה וכו' ה' ישמרך וכו', כי עכשיו צריכין שמירה מן החמה ולבנה שלא יגיע הזק על ידם מחמת שעובדי כוכבים דעלמא שהן מוזיקי עלמא נאחזין בהם פני"ל ועל-כן הכהן איש החסד שהוא ממשיך הפרנסה בבחינת לחם הפנים ואזי נתגלה מראה חמה, כי סר צלם וכו', כמבאר שם ונכנעים ונתבטלים עובדי כוכבים דעלמא הנאחזין בהחמה ומכסין אור החמה על -ידי צלם פני"ל, על-כן נשמרין על-ידי זה מן המזיקין, הינו מעובדי כוכבים דעלמא שהן המזיקין פני"ל וזהו שמברך כהן איש החסד 'יברכה ה' בממון, 'וישמרך מן המזיקין פני"ל וזהו, 'יאר ה' פניו אליך, שיתגלה בחינת פנים שתהיה הפרנסה בבחינת לחם הפנים על-ידי שמתגלה פני ה' שזהו בחינת ולא יפגף עוד מוריד הנאמר שם במאמר הנ"ל, עין שם :

אות ג

ועקר ברכת כהנים הוא בשעת התפלה, כי התפלה שהיא חיי ברכאין דצלותא הוא בבחינה הנ"ל, כי התפלה היא בבחינת ברית בחינת חיי ברכאין דצלותא שהוא בחינת צדיק חי עלמין כידוע ועל-כן עקר התפלה

זוכין הצדיקים, כי עקר התפלה להמשיך רב טוב ושפע וברכה לישראל ושלמות הברכות הם על-ידי אמונה פני"ל וזהו בחינת תפלה שהוא בחינת אמונה, כמו שפתוב, ויהי ידיו אמונה ותרגומו, פרישן בצלו, כמו שמובא זאת בדברי רבנו זכרוננו לברכה כמה פעמים ואמונה תלויה בברית שזהו בחינת חיי ברקאין דצלותא שהוא בחינת צדיק פני"ל וזה בחינת חיי ברקאין חוץ ברפת המינים, כי עקר בחינת אמונה הוא בחינת ברפת המינים שמתפללין שיעקר את המינים והכופרים כדי שתתגלה האמונה בעולם ועל-כן עקר התפלה תלויה בברפת המינים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות כט), בכל הברכות אם טעה השליח צבור אין מעבירין אותו חוץ מברפת המינים וזהו בחינת חיי ברקאין חוץ ברפת המינים, הינו על-ידי חיי ברקאין שהם בחינת שמירת הברית בחינת צדיק פני"ל, על-ידי זה נתגלה ונתחזק האמונה, כי עקר האמונה על-ידי שמירת הברית פני"ל, ואזי נכנעין כל המינים והכופרים שזהו בחינת ברפת המינים פני"ל:

ועל ידי חיי ברקאין וברפת המינים שהם בחינת ברית ושלמות אמונה התלויה בברית פני"ל, על-ידי זה נשלמין כל הברכות פני"ל ועל-כן חיי ברקאין וברפת המינים הם תשע עשרה ברכות, זהו בחינת שלמות הברכות שהם כנגד שלשה עשר גלגלים ושבעה כוכבי לכת ששניהם יחד הם תשע עשרה שזהו בחינת שלמות הברכות כשהם בחינת תשע עשרה ברכות כנגד כל הגלגלים ושבעה כוכבי לכת, כמובן במאמר הנ"ל בתחלתו שכתב שם, "וימה שחסר מהברכות שאינם אלא שבע עשרה והיה ראוי שיהיה שבעה ושתיים עשרה וכו', הינו תשע עשרה ברכות וכו' זה מורה שאין שלמות לצדקה כי אם על-ידי אמונה וכו'", עין שם ועל-כן על-ידי התפלה שהיא בחינת אמונה שנתגלה על-ידי בחינת ברית פני"ל, על-כן על ידה נשלמין כל הברכות ואזי הם תשע עשרה ברכות פני"ל ועל-כן התפלה בכלל היא תשע עשרה ברכות פני"ל:

אות ד

ואזי חסד מתגלה, הינו אהבה ורצון וכסופין דקדשה להשם יתברך וצריכין להוציא הכסופין בפה וזה עקר בחינת התפלה שהוא עבודה שבלב בחינת דבקות והשתוקקות וכסופין וצריכין להוציא התפלה בפה כדי להוציא הכסופין בפיו כדי שתצא הנפש מכח אל הפעל שעל-ידי זה נסדר סדר התפלות, כמו שכתב רבנו זכרוננו לברכה שם ואיתא שם באמצע התורה שעל-ידי השתוקקות והכסופין הנ"ל נעשה בחינת זיוגין וכו', כי מה שהוא נכסף להדבר שבקדשה זה בחינת אתערוותא דלתתא ועבד נפש נוקבא ואזי חוזר הדבר שבקדשה ונכסף אליו וזה בחינת

אתערוּתָא דדְכוּרָא עֲבִיד נֶפֶשׁ דְכוּרָא, עֵין שָׁם וְזֶה בְּחִינַת בְּרַכַּת כְּהֻנִּים
בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה וְאִין הַכְּהֻנִּים רְשָׁאִים לַעֲלוֹת לְדוּכָן עַד שְׂיִקְרָא אוֹתָם
הַשְּׁלִיחַ צְבוּר וְאַסְמִכוּהּ אֶקְרָא, 'אֲמַר לְהֵם', שְׂצָרִיכִין דְּוִקָא לּוֹמַר לְהֵם
וְלִקְרָא אוֹתָם כְּהֻנִּים וְאִזּוּ יַעֲלוּ לְבִרְדָּא אֶת יִשְׂרָאֵל. וְכֹן צָרִיכִין לְהַקְרוֹת לְהֵם
בְּרַכַּת כְּהֻנִּים מְלָה בְּמִלָּה וְנִסְמָךְ גַּם כֹּן עַל מִקְרָא הַנִּי"ל אֲמַר לְהֵם, כְּמִבְּאָר
בְּשַׁלְחֹן עֲרוּדָּא (אֲרַח חַיִּים קַכַּח סְעִיף יג), הֵינּוּ כִי הַתְּפִלָּה שְׂהִיא בְּחִינַת
דְּבִקוּת וְהַשְׁתַּוְּקוּת וְכַסּוּפִין דְּקַדְשָׁה וְכוּ' כְּנִי"ל הוּא בְּבְחִינַת אֲתַעְרוּתָא
דְּלִתְתָּא, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא בְּחִינַת מַלְכוּת כִּידוּעַ שְׂהוּא בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא
דְּלִתְתָּא אֲתַעְרוּתָא דְּנוֹקְבָא כְּנִי"ל וְאֲתַעְרוּתָא דְּלִתְתָּא צָרִיךְ לְהִיּוֹת קֹדֶם
אֲתַעְרוּתָא דְּלַעֲלָא, כִּי עַל-יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְּלִתְתָּא אֲתַעַר לַעֲלָא וְהִכְהֵן כְּנִי"ל
כֹּלל יִשְׂרָאֵל הוּא בְּבְחִינַת דְּכוּרָא, בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְּלַעֲלָא, כִּי הִכְהֵן הוּא
בְּחִינַת הָרֵב וְהַצְּדִיק שְׂבִדוֹר כְּנִי"ל וְהַצְּדִיק וְכֹל יִשְׂרָאֵל הֵם בְּבְחִינַת דְּכַר
וְנוֹקְבָא כִּידוּעַ וְעַל-כֵּן הַחֲסֵד שֶׁל הַכְּהֵן שְׂמִשָּׁם כֹּל הַבְּרָכוֹת כְּנִי"ל אִין
מִתְעוֹרֵר לְהַמְשִׁיךְ בְּרַכָּה כִּי אִם בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה עַל-יְדֵי שְׂקוּרָאִין אוֹתוֹ
דְּוִקָא, כִּי צָרִיכִין אֲתַעְרוּתָא דְּלִתְתָּא תְּחִלָּה כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה
שְׂהוּא בְּחִינַת כְּסוּפִין דְּקַדְשָׁה וְכוּ' כְּנִי"ל אִזּוּ עַל-יְדֵי הַכְּסוּפִין שֶׁל הַתְּפִלָּה
שְׂהוּא בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְּנוֹקְבָא כְּנִי"ל עַל-יְדֵי זֶה מִתְעוֹרֵר הַכְּהֵן אִישׁ
הַחֲסֵד שְׂהוּא בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְּדְכוּרָא אֲתַעְרוּתָא דְּלַעֲלָא וְצָרִיכִין
לְקָרוֹתוֹ בְּפָה דִּיקָא, כְּמוֹ שְׂכַתוּב, אֲמַר לְהֵם כִּי עֲקַר יִצִּיאַת הַנֶּפֶשׁ מִכַּח אֵל
הַפֶּעַל הוּא עַל-יְדֵי הַפָּה בְּבְחִינַת נֶפֶשׁ יִצְאָה בְּדַבְרוֹ כְּנִי"ל בְּמִאֲמַר הַנִּי"ל וְאִזּוּ
כְּשְׂקוּרָאִין הַכְּהֵן בְּפָה בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה אִזּוּ נִתְעוֹרֵר גַּם הַחֲסֵד הָעֲלִיּוֹן
בְּבְחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְּלַעֲלָא שְׂהוּא בְּחִינַת כְּהֵן אִישׁ הַחֲסֵד וְאִזּוּ הַכְּהֵן עוֹלָה
וּמְבַרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל, כִּי עַל-יְדֵי זֶה נִשְׁלָמִין כֹּל הַבְּרָכוֹת כְּנִי"ל וְזֶהוּ גַם כֹּן מַה
שְׂמִקְרִין אֶת הַכְּהֵן מְלָה בְּמִלָּה כֹּל בְּרַכַּת כְּהֻנִּים, כִּי הַכְּהֵן הוּא בְּחִינַת
אֲתַעְרוּתָא דְּלַעֲלָא שְׂמִתְעוֹרֵר דִּיקָא עַל-יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְּלִתְתָּא כְּנִי"ל. וְעַל-
כֵּן צָרִיךְ הַמִּתְפַּלֵּל לְהַקְרוֹת תְּחִלָּה אֶת הַכְּהֵן כֹּל בְּרַכַּת כְּהֻנִּים מְלָה בְּמִלָּה
וְאִזּוּ מִתְעוֹרֵר הַכְּהֵן בְּחִינַת חֲסֵד הָעֲלִיּוֹן בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְּלַעֲלָא וּמְבַרֵךְ
אֶת יִשְׂרָאֵל כְּנִי"ל :

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׂנוֹהֲגִין לְבַרְדָּא בְּבְרַכַּת כְּהֻנִּים אֶת הַיּוֹצֵא לְדָרְדָּא, כִּי עַל-יְדֵי
בְּרַכַּת כְּהֻנִּים נִתְתַּקֵּן הַדָּרְדָּא מִכֹּל הַיִּסּוּרִין וְצַעַר שְׂיִישׁ לְאָדָם בְּדָרְכִים, כִּי כֹל
הַיִּסּוּרִים שְׂיִישׁ לְאָדָם בְּדָרְדָּא הוּא בְּסִבַּת גְּלַגְלֵי הָרְקִיעַ וְהַכֹּל תְּלוּי בְּבְרִית,
כְּמִבְּאָר הַיֵּטֵב כֹּל זֶה בְּמִאֲמַר הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי בְּרַכַּת כְּהֻנִּים שְׂהוּא
בְּחִינַת חֲסֵד שְׂמִתְגַּלָּה עַל-יְדֵי בְּחִינַת בְּרִית כְּנִי"ל שְׂעַל-יְדֵי זֶה נִשְׁלָמִין כֹּל
הַבְּרָכוֹת שְׂהֵם כְּנִי"ל הַגְּלַגְלִים עַל-יְדֵי אֲמוּנָה שְׂקִיּוּמָה עַל-יְדֵי בְּרִית כְּנִי"ל,
עַל-כֵּן עַל-יְדֵי זֶה נִצַּל מִכֹּל צַעַר וְיִסּוּרִין בְּדָרְדָּא, כִּי הַדָּרְכִים נִתְתַּקְּנִים עַל-
יְדֵי בְּחִינַת בְּרִית שְׂהוּא בְּחִינַת בְּרַכַּת כְּהֻנִּים כְּנִי"ל :

נשיאת כפים ד:

הלכות נשיאת כפים הלכה ד:

על-פי התורה 'חותם בתוך חותם' סימן כב לקוטי חלק א, עין שם כל התורה מראשה לסופה וכבר דברנו בתורה הזאת כמה פעמים:

אות א

וזה בחינת נשיאת כפים, כי הכהנים על-ידי נשיאת כפיהם בברכת כהנים הם ממשיכין בחינת חותם הידין שהוא בחינת אמונה בבחינת (ויקרא ט) וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם כי מבאר שם בהתורה הנ"ל שלזכות לבחינת חותם הידין צריכין למלאת הידיים משבעה רועים וכו' בבחינת (שמות כט) שבעת ימים תמלא ידם וכו', עין שם. וזה זוכין הכהנים דיקא, כי על חנוך הכהנה נאמר מקרא זה שבעת ימים תמלא ידם, כמבאר שם בפירוש וכל זה היה אז לתקן חטא העגל וזהו עבודה זרה שהוא פגם הגרית שעקר כחם היה על-ידי הידיים דיקא על-ידי שקבל מידם, כמו שכתוב: ויקח מידם ויצר אותו בחרט וכו', כמבאר שם בהתורה הנ"ל, עין שם ואחר כך כשנתרצה השם יתברך ורצה למחל ולתקן זה החטא של העבודה זרה של העגל וצוה לעשות המשכן, אז בשעת החנוך של המשכן והכהנים נאמר שם, שבעת ימים תמלא ידם שהוא בחינת תקון חותם הידין, שהוא בחינת האמונה שמקבלין מהרועים שכל זה זוכין הכהנים שעליהם נאמר מקרא זה שבעת ימים תמלא ידם כנ"ל. נמצא שהכהנים זוכין לבחינת חותם הידין שהוא בחינת אמונה, בחינת ירושלים קריה נאמנה, ועל-כן כל עבודתם של הכהנים הוא בירושלים דוקא, כי עקר שלמות ובנין של ירושלים שהוא בחינת אמונה הוא על-ידי הכהנים שזוכין לחותם הידין שהוא בחינת אמונה כנ"ל:

אות ב

וזהו בחינת ברכת כהנים בגמר התפלה אצל שים שלום. כי מבאר בהתורה הנ"ל, שאי אפשר לזכות להתקרב לבחינת שבעה רועים הנ"ל

וְשֶׁהֵם מִמְּשִׁיכֵינוּ וּמִמְּלָאִים אֶת חוֹתֵם הַיָּדִין, כִּי עֵקֶר הָאֱמוּנָה נִמְשָׁךְ עַל יָדָם וְאִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם כִּי אִם עַל-יְדֵי עֲזוּת דְּקִדְשָׁה, וְלַעֲזוּת דְּקִדְשָׁה אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה וְחִדּוּה וְכוּ', וְעֵקֶר הַשְּׂמֻחָה זֹכֵין עַל-יְדֵי בְּחִינַת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי תוֹרָה וְתַפְלָה שֶׁהוּא בְּחִינַת נִגְלָה וְנִסְתָּר, כִּי תַפְלָה הוּא בְּחִינַת נִסְתָּר בְּחִינַת נִשְׁמַע, בְּחִינַת דְּבִקּוּת וּבִטּוּל לְאִין סוּף, וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לַעֲלוֹת בְּכָל פְּעַם מִדְּרָגָה לְדְרָגָה לַעֲשׂוֹת מִהַנְּשַׁמַּע נַעֲשֶׂה, מִנִּסְתָּר נִגְלָה, מִתַּפְלָה תוֹרָה וְכוּ' וְאִזּוּ יִהְיֶה לוֹ נִשְׁמַע אַחֵר גְּבוּהָ מִמֶּנּוּ וְכוּ' וְכֵן לַעוֹלָם וְכוּ', עַיִן שָׁם, כַּמְבָאָר כָּל זֶה שָׁם בְּאֵר הַיֵּטֵב וּמְבָאָר שָׁם שֶׁהַנְּשַׁמַּע שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּפְלָה הוּא בְּחִינַת בְּרָאשִׁית שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרָאָה, בְּחִינַת מְאֹמֵר הַשְּׁלֵם וְכוּ' וְעַל -יְדֵי זֶה זֹכֵין לְשְׂמֻחָה, כִּי עֵקֶר שְׂלֵמוֹת הַשְּׂמֻחָה עַל-יְדֵי הַתַּפְלָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרָאָה שְׁלֵם וְכוּ' וְעַל-יְדֵי הַשְּׂמֻחָה זֹכֵין לַעֲזוּת דְּקִדְשָׁה שְׁעַל-יְדֵי זֶה מְשַׁבְּרִין עֲזוּת הַגּוּף וְזֹכֵין לְהִתְקַרֵּב לְהַנְּשַׁמָּה וְלְהַצְדִּיק הַדּוֹר וְשִׁיקְבַל הַגּוּף מִהַנְּשַׁמָּה. וְכֵן כָּלֵלִיּוֹת הָעוֹלָם מִהַצְדִּיק יִקְבְּלוּ כָּל הַהֲאָרוֹת וְהַשְּׂגוֹת שֶׁהַנְּשַׁמָּה וְהַצְדִּיק הַדּוֹר רוֹאִין וּמְשִׁיגִין תְּמִיד וְכוּ', וְאִזּוּ נִשְׁלֵם הָאֱמוּנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם קְרִיָה נְאֻמָּה וְעַל שָׁם זֶה נִקְרָאת הָאֱמוּנָה יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהִיא יְרָאָה שְׁלֵם, כִּי עֵקֶר בְּנִינָה עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַנְּשַׁמַּע שֶׁהוּא בְּרָאשִׁית יָרָא בִּשְׂת מְאֹמֵר הַשְּׁלֵם, הֵינּוּ יְרָאָה שְׁלֵם וְכוּ', עַיִן שָׁם כָּל זֶה הַיֵּטֵב:

אות ג

וְעַל-כֵּן בְּגִמְרַת הַתַּפְלָה וְהַתַּפְלָה הוּא בְּחִינַת נִשְׁמַע בְּחִינַת נִסְתָּר וְכוּ' כַּנִּי"ל וּבְגִמְרַת הַתַּפְלָה כְּשֶׁמִּגִּיעֵין לְבִרְכַּת רְצָה וּמוֹדִים וְכוּ' שֶׁהֵם גִּמְרַת הַתַּפְלָה כְּעֵבֶד שֶׁקִּבַּל פָּרֶס מִרְבוּ וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת ל"ד) וְאִזּוּ צְרִיכִים לְזַכּוֹת לְהַשִּׁיג הַנְּשַׁמַּע, לַעֲשׂוֹת מִהַנְּשַׁמַּע נַעֲשֶׂה, דְּהֵינּוּ לְזַכּוֹת לְבְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם יְרָאָה שְׁלֵם וְזֶהוּ בְּחִינַת בְּרִכַּת רְצָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרָאָה כְּמוֹ שֶׁאֲנוּ אֹמְרִים שָׁם בְּעַת שֶׁהַכֹּהֲנִים רוֹצִין לִשְׂאֵל כְּפִיָּהֶם שֶׁאִזּוּ אֹמְרִים שָׁם וְשָׁם נִעְבְּדֶךָ בְּיְרָאָה וְכוּ' וְסִיּוּם הַבְּרָכָה שֶׁאוֹתָךְ לְבַדְּךָ בְּיְרָאָה נִעְבְּדָה, וְעַל-כֵּן אִזּוּ הַכֹּהֲנִים עוֹקְרִין רַגְלֵיהֶם בְּשִׁבְלֵי נְשִׂאֵת כְּפִיָּם. וְאַחֵר כֶּךָ מְבָרְכִין אֶת יִשְׂרָאֵל אֲצֵל שִׁים שְׁלֹם וְעֵקֶר הַבְּרָכָה הוּא שְׁלֹם שֶׁהוּא סִיּוּם גִּמְרַת בְּרִכַּתָּם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: וַיֵּשֶׁם לָךְ שְׁלֹם, כִּי עֵקֶר נְשִׂאֵת כְּפִיָּם שֶׁל הַכֹּהֲנִים הוּא לְהִמְשִׁיךְ בְּחִינַת חוֹתֵם הַיָּדִין שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם קְרִיָה נְאֻמָּה שֶׁזֹּכֵין עַל-יְדֵי הַתַּפְלָה שֶׁהוּא בְּחִינַת נִשְׁמַע כַּנִּי"ל. וְעַל-כֵּן נוֹשְׂאִין כְּפִיָּהֶם בְּשַׁעַת תַּפְלָה דִּיקָא, וְהַעֲקֹר הוּא אֲצֵל בְּרִכַּת שִׁים שְׁלֹם. וְזֶה עֵקֶר בְּרִכַּתָּם בְּחִינַת וַיֵּשֶׁם לָךְ שְׁלֹם כַּנִּי"ל, הֵינּוּ בְּחִינַת מְאֹמֵר הַשְּׁלֵם הַנִּי"ל, כִּי עוֹקְרִין רַגְלֵיהֶם בְּעִבּוּדָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרָאָה כַּנִּי"ל וְאַחֵר כֶּךָ מְבָרְכִין בְּשְׁלֹם, הֵינּוּ בְּחִינַת יְרָאָה שְׁלֵם שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם קְרִיָה נְאֻמָּה שֶׁזֶה עֵקֶר בְּחִינַת

חותם הידיו שפמשיכין הכהנים דיקא על-ידי נשיאת ידיהם כנ"ל:

אות ד

כי באמת הכל אחד וזה תלוי בזה, כי מבאר בהתורה הנ"ל שצריכין לקבל שלמות האמונה מהצדיק הדור שהיא כלליות שבעה רועים וכו', וכן צריך כל אחד לקבל מהנשמה שלו כל ההארות וההשגות שהנשמה משגת שהגוף גם כן ידע מזה. וכל זה אי אפשר לזכות כי אם על-ידי עזות דקדשה וכו', כמבאר שם. ולעזות זוכין על-ידי השמחה שהוא בחינת נעשה ונשמע ועקר שלמות השמחה הוא בחינת הנשמע, כמו שמבאר שם וצריכין בכל פעם לילך מדרגא לדרגא לעשות מהנשמע נעשה ושיהיה לו נשמע גבוה ממנו וכו' וכן לעולם, עד שיהיה נכלל באין סוף וכו' ואז זוכה לשמחה שעל-ידי זה זוכין לעזות, ועל-ידי זה זוכין לקבל ההארות וההשגות שהנשמה משגת, וכל כלליות העולם יכולין לקבל מצדיק הדור וכו' ואז זוכין לאמונה שלמה ונשלם חותם הידיו וכו' כל זה מבאר שם בהתורה הנ"ל.

ולכאורה לפום ריהטא נראה שאי אפשר לזכות להתקרב להנשמה שלו וכו' וכן לצדיק הדור וכו' כי אם על-ידי נעשה ונשמע העליון, דהינו שנכלל באין סוף וכו' ואם כן לפי זה הדבר תמוה מאד, כי בודאי כשכבר זכה לנעשה ונשמע גבוה כזה, דהינו שהשיג הנסתרות אם כן כבר קבל הארות והשגות הרבה מהנשמה, כי השגת הנשמע בעצמו, דהינו השגת הנסתרת, זהו בעצמו בודאי הארת והשגת הנשמה, ואיך שיש לומר שעל-ידי השגת הנשמע הזה יזכה לעזות לשבר עזות הגוף ולזכות להתקרב להנשמה ולהצדיק, כי בודאי כשכבר השיג נעשה ונשמע כזה, בודאי כבר שבר עזות הגוף כי אם לאו איך היה זוכה להשגת הנשמע כזה, אך באמת הדברים קשורים זה בזה, כי בודאי השגת הנשמע זהו בעצמו ההארות וההשגות שצריכין לקבל הגוף מהנשמה, כלליות העולם מהצדיק כנ"ל, כי כל מה שמקבלין הגוף וכלליות העולם מהנשמה והצדיק הוא בחינת נשמע ונסתר שבתחלה היה נסתר מהם, אך המשך הדברים וקשורים הוא כך, כי באמת נשמע נקרא בעת שההשגה עדין נסתר ממנו, כי אחר כך כשזוכה להשיג הנשמע שוב אינו נקרא בשם נשמע כי אם בשם נעשה, כי כשפשיג הנשמע אזי נעשה מהנשמע נעשה ויש לו נשמע גבוה ממנו וכן לעולם ועקר שם נעשה ונשמע בכל דרגא ודרגא הוא בחינת נגלה ונסתר בחינת תורה ותפלה ועל-ידי זה זוכין לבחינת שמחה שהוא בחינת עזות דקדשה שעל-ידי זה זוכין לקבל כל ההארות וההשגות מהנשמה ומהצדיק שזהו בעצמו בחינת השגת הנשמע בעצמו.

דְּהִינּוּ לְמַשָּׁל אָדָם פְּשׁוּט הַעוֹמֵד בְּמִדְרַגָּה הַתְּחִתּוֹנָה וְהַנְּעֻשָׂה שְׁלוֹ הוּא בְּחִינַת תּוֹרָה בְּפְשִׁיטוּת, וְהַנְּשָׁמֵעַ שְׁלוֹ שֶׁהוּא הַנְּסֻתָר הוּא גַם כֵּן אֵיזָה מִדְרַגָּה קְטַנָּה הַגְּבוּהָ מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ עֲדֵינן שׁוּם דְרָךְ וְעֵצָה בְּעִבּוּדַת ה' וְכָל הַדְרָכִים וְהַעֲצוֹת הֵם בְּחִינַת נִשְׁמָע, בְּחִינַת נְסֻתָר אֲצִלוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה דְּבִקּוּת, הֵינּוּ שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ וּלְבַטֵּל עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּלְהִרְבּוֹת בְּהִתְבּוֹדְדוּת וְשִׁיחוֹת בֵּינּוּ לְבֵין קוֹנוֹ וּבְתַחֲנוּת וּתְפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת וְכוּ' וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת נִשְׁמָע שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה, דְּהֵינּוּ מֵה שֶׁמִּתְפַּלֵּל לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ שְׁיֹרְהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ דְרָךְ וְעֵצָה יִשְׂרָה לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁעֲתָה הַדְרָךְ וְהַעֲצָה הַזֹּאת הִיא נְסֻתָר מִמֶּנּוּ בְּבְחִינַת נִשְׁמָע כְּנ"ל. וְאֵזִי עַל-יְדֵי זֶה הַדְּבִקּוֹת וְהִתְפִּלָּה בְּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת נִשְׁמָע עַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְבֹא לְשִׁמְחָה, בְּחִינַת וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשׁוֹ שֶׁנִּעְשָׂה מִנְּעֻשָׂה וְנִשְׁמָע כְּנ"ל, הֵינּוּ מִתּוֹרָה וּתְפִלָּה, כִּי עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַפְּשׁוּטָה שְׁלוֹמֵד לְפִי מִדְרַגָּתוֹ וְעַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת שְׁלוֹ שְׁפֹרֵשׁ כְּפִיו וּמִשְׁתַּטַּח עֲצָמוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁיֹרְהוּ דְרָךְ וְעֵצָה לְעִבּוּדָתוֹ הַנְּסֻתָר מִמֶּנּוּ עַל-יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ זוֹכֵה לְשִׁמְחָה וְעַל-יְדֵי הַשִּׁמְחָה הַזֹּאת זוֹכֵה לְעִזּוֹת דְּקִדְשָׁה כְּנ"ל וְאֵזִי נִשְׁבֵּר עִזּוֹת גּוּפוֹ וְזוֹכֵה לְקַבֵּל הָאֲרוֹת וְהַשְּׂגוֹת מִהַנְּשָׁמָה שְׁלוֹ, וְכֵן מִהַצְדִּיק הַדּוֹר, הֵינּוּ שֶׁמְקַבֵּל מֵהֵם הַשְּׂגָת הַנְּשָׁמֵעַ שֶׁהוּא הַשְּׂגָת הַנְּסֻתָר, הֵינּוּ שֶׁמִּשְׁיֵג עֲתָה הַדְרָךְ וְהַעֲצָה שֶׁהִיא נְסֻתָר מִמֶּנּוּ וְאֵזִי לְפִי הַשְּׂגָתוֹ כֵּן נִשְׁלֵם הָאֱמוּנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת חוֹתֵם הַיְדִין שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם קְרִיָּה נְאֻמָּנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרָאָה שְׁלֵם שְׁזוֹכִין עַל-יְדֵי הַנְּשָׁמֵעַ שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרָאָה מֵאֱמֵר הַשֵּׁלֵם כְּנ"ל, כִּי הַשְּׂגָת הַנְּשָׁמֵעַ בְּעֲצָמוֹ זֶהוּ בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם קְרִיָּה נְאֻמָּנָה, הֵינּוּ בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה שֶׁמְקַבְּלִין מִהַצְדִּיק וּמִהַנְּשָׁמָה כְּנ"ל:

אות ה

וְהַכֹּלל שֶׁבְּכָל דְרָגָא וְדְרָגָא כְּשִׁזְכִּין לְצֵאת מִנְּעֻשָׂה וְנִשְׁמָע זֶה לְנִעְשָׂה וְנִשְׁמָע גְּבוּהָ יוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, זֶהוּ בְּעֲצָמוֹ בְּחִינַת הַהֲשָׁגוֹת וְהַהֲאָרוֹת שֶׁמְקַבְּלִין מִהַנְּשָׁמָה וּמִהַצְדִּיק וְזוֹכִין לָזֶה עַל-יְדֵי נִעְשָׂה וְנִשְׁמָע בְּעֲצָמוֹ, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי נִגְלָה וְנְסֻתָר תּוֹרָה וּתְפִלָּה, הֵינּוּ עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה וְהַדְּבִקּוֹת שֶׁמִּתְפַּלְּלִין וּמִדְּבִקִּין עֲצָמוֹ לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֵת שֶׁהַדְּבָר נְסֻתָר מִמֶּנּוּ עַל-יְדֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ זוֹכִין לְשִׁמְחָה שְׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְעִזּוֹת דְּקִדְשָׁה וּלְשִׁבְר עִזּוֹת הַגּוּף וּלְקַבֵּל הָאֲרוֹת וְהַשְּׂגוֹת מִהַנְּשָׁמָה וְהַצְדִּיק, שְׁזֶהוּ בְּעֲצָמוֹ בְּחִינַת הַשְּׂגָת הַנְּשָׁמֵעַ וְהַנְּסֻתָר וְאֵזִי נִשְׁלֵם הָאֱמוּנָה בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם קְרִיָּה נְאֻמָּנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת חוֹתֵם הַיְדִין וְכוּ' כְּנ"ל, וְאֵזִי נִעְשָׂה מִהַנְּשָׁמֵעַ נִעְשָׂה וְאֵזִי שׁוֹב אֵין הַנְּשָׁמֵעַ וְהַנְּסֻתָר הַזֶּה נִקְרָא בְּשֵׁם נִשְׁמָע וְנְסֻתָר כִּי אִם בְּשֵׁם נִעְשָׂה וְנִגְלָה, וְאֵזִי יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת נִשְׁמָע וְנְסֻתָר גְּבוּהָ מֵזֶה, וְאֵזִי חוֹזֵר וּמִתְפַּלֵּל וּמִשְׁתַּטַּח עֲצָמוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִרְבֵּה בְּשִׁיחָה וְהִתְבּוֹדְדוּת שְׁיֹרְהוּ

השם יתברך הנסתר והנשמע הזה ואז זאת התפלה וההתבודדות והדבקות נקרא בשם נשמע, ואז על-ידי הנשמע הזה שהוא התפלה הנ"ל חוזר ומשבר ביותר העזות דסטרא אחרא, וחוזר ומקבל הארה יותר גדולה מהנשמה ומהצדיק וזאת ההארה וההשגה הוא בעצמו השגת הנשמע הנ"ל הגבוה יותר ואז נשלים ונבנה ביותר ירושלים קריה נאמנה וכו' מדרגא לדרגא וכו' לעולם:

אות ו

כי קדם שצריך לצאת מהנעשה ונשמע זה לנעשה ונשמע גבוה יותר צריך שיהיה לו ירידה קדם העליה והירידה היא תכלית העליה, והירידה שקדם העליה זהו בעצמו בחינת עזות הגוף שמתגבר בכל פעם כשרוצה לצאת מדרגא לדרגא ועקר שבירת עזות הגוף עזות דסטרא אחרא הוא על-ידי השמחה, כי אי אפשר להתגבר עליו כי אם על-ידי שמחה וחדוה דיקא, ולשמחה זוכין על-ידי נעשה ונשמע, הינו תורה ותפלה, הינו על-ידי התורה שלומד, ועל-ידי התפלה וההתבודדות שמתפלל להשם יתברך שיזכה לצאת מדרגה זאת ולעלות לדרגה גבוה יותר. ועקר על-ידי התפלה וההתבודדות שהוא בחינת נשמע שהוא עקר שלמות השמחה כנ"ל, כי עקר השמחה זוכין על-ידי התפלה וההתבודדות וכו' שעל-ידי זה זוכין לעזות דקדשה לשבר עזות הגוף שמתגבר בכל פעם שהוא בחינת הירידה שקדם העליה, כי זוכין על-ידי התפלה וההתבודדות להתחזק בשמחה ולהתגבר בעזות ועקשנות גדול דקדשה, עד שמשבירן עזות הגוף דסטרא אחרא ומהפכין הירידה לעליה, וזוכין להשיג הנשמע והנסתר שהתפלל עליו. שזהו בעצמו בחינת ההשגה וההארה שהנשמה והצדיק מאירין בו שעל-ידי זה נשלים ירושלים קריה נאמנה כנ"ל:

אות ז

ועל-פי הדברים האלה מבארים היטב ענין נשיאת כפים בגמר התפלה בשלש אחרונות, כי התפלה הוא בחינת נשמע, דהינו שמתפללין להשם יתברך להשיג הנשמע והנסתר, כי עקר תפלתנו הוא בשביל זה שנזכה לרפואת הנפש ולפרנסתה, כמבאר בדברי רבנו זכרוננו לברכה (בסימן יד

חלק א) ואז בגמר התפלה בגמר ברכות האמצעיות שאנו בטוחים השם יתברך שומע תפלת כל פה וימלא משאלתנו כמו שאנו מסימין ברוך אתה וכו' שומע תפלה ואז מתחילין לסדר שלש אחרונות כעבד שקבל פרס מרבו וכו' ועל-כן אז מזכירין יראה, כמו שאומרים שאותך לבדך ביראה נעבד, כי היראה הוא בחינת מאמר השלם כנ"ל שזוכין להשיג על-ידי התפלה שאז מתחיל להיות נשלם בגן ירושלים שהוא בחינת חותם הידין כנ"ל. ועל-כן אז הכהנים עוקרין רגליהם לנשיאת כפים וכנ"ל.

ואחר כך אומרים מודים וכו' וכורעין במודים, ומודים להשם יתברך על כל הנסים והנפלאות שעושה עמנו בכל יום ובכל עת וכו' כמו שאנו אומרים, מודים אנחנו וכו' ועל נסיד שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וכו' ועקר ההודאה הוא על ישועת הנפש, על הנסים והנפלאות והטובות שהשם יתברך עושה עם כל אחד ואחד מישראל בכל יום ובכל עת ושעה שמסבב טובות לטובתו בכל עת באפן שסוף כל סוף יהיה לו תקון לנצח על כל פנים, ואם ירצה יוכל לזכות על-ידי זה למעלות גדולות ונפלאות בכל עת שירצה להתעורר לשוב להשם יתברך.

כי השם יתברך טוב לכל תמיד ורחמיו על כל מעשיו, וזה ידוע שעקר הרחמנות והטובות אמתיות הוא טובה הנצחית לזכות להתקרב לעבודתו יתברך באמת וחוץ מזה הכל הבל, ובודאי אין עקר רחמי השם יתברך לתת להאדם פרנסה ובריאות וכיוצא בזה, כי מה יתרון לו בכל זה אם לא יזכה חס ושלום על-ידי זה להתקרב אליו יתברך, כי בודאי אין זה נקרא טובה ורחמנות אם יתנו לאדם אלף אדומים או יותר במתנה ואחר כך יכו וייסרו אותו בענויים קשים ומרים כמה מאות שנים, ובפרט השם יתברך שהוא יודע כל העתידות ומי יודע כמותו שכל העולם הזה הבל וריק כצל עובר ואין שום טובה של העולם הזה נקראת בשם טובה כלל. ואין שום טובה ורחמנות נקראין בשם טובה כי אם כשיצמח מזה איזה טובה וישועה לעבודת השם יתברך וכל הטובות והנסים והנפלאות שהשם יתברך עושה עמנו בכל יום ובכל עת הכל הוא רק מה שהוא יתברך חושב מחשבות לבל ידח ממנו נדח לעולם והוא מסבות מתהפך לפעלם, באפן שיזכה האדם למה שיזכה אם ירצה ואם לאו על כל פנים לא יהיה נאבד לגמרי, כי השם יתברך נתן הבחירה לאדם, אך אף-על-פי-כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין ל), בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו היה נופל בידו וכו' ומי שנכנס איזה זמן בעבודת ה' יכול לראות מרחוק פלאי פלאות, נסים ונפלאות שהשם יתברך עושה עם כל אחד ואחד באפן שישאר קים בקדשת ישראל וכו' :

והכלל שעקר הנסים והנפלאות שאנו משבחין להשם יתברך שזהו בחינת מודים כנ"ל, עקר ההודאה הוא על ישועות הנפלאות של הנפש שעושה עמנו נסים ונפלאות גדולות ונוראות בכל יום ובכל עת ובכל שעה באפן שנזכה לבלי להתרחק ממנו חס ושלום ולא די שאין מרחק אותנו בעונותינו הרבים אף גם בעצם רחמיו המרבים הוא מהפך הירידה לעליה, העונות לזכיות ועושה עמנו נסים ונפלאות נוראות בכל עת באפן

שְׁנֵזְכָה בְּכֹל פֶּעַם לְצֵאת מֵאֶפְלָה לְאוֹרָה, מִחֲשֵׁךְ לְאוֹר גְּדוֹל שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַיָּסוּד שֶׁל חֲנֻכָּה וּפּוּרִים שֶׁמְזַכְּרִין בְּבִרְכַּת נְסִים שֶׁהוּא מֵהַיָּסוּד שֶׁזֶהוּ כָּלל יִשְׂרָאֵל לְהַכְנִיעַ מַלְכוּת יוֹן וְכֹן הֶמֶן הֶרְשַׁע יִמַח שְׁמוֹ שֶׁכֵּלֵם נִתְקַנְאוּ בְּיִשְׂרָאֵל וְרָצוּ לְבַטְּלֵם מֵעֲבוֹדָתָם, וְהֶמֶן הֶרְשַׁע מִחֲמַת קִנְאָה זֹאת רָצָה לְכַלּוֹתָם לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים הַפֶּךָ מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה, שֶׁהַפֶּךָ הַדָּבָר בְּהַפֶּךָ מִמֶּשׁ שֶׁלֹּא דֵי שֶׁלֹּא נִתְקַיְמָה מִחֲשַׁבְתָּם הֶרְעָה חַס וְשָׁלוֹם, אִי גַם זָכִינוּ שֶׁנִּתְּוֹסַף לָנוּ עַל-יְדֵי זֶה שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים קְדוּשִׁים שֶׁהֵם חֲנֻכָּה וּפּוּרִים שֶׁאֵנוּ זֹכִינְךָ לְקַבֵּל בָּהֶם הָאֲרוֹת גְּדוּלוֹת וְנִפְלְאוֹת וְלִקְיָם בָּהֶם מִצּוֹת חֲדָשׁוֹת שֶׁנִּתְּחַדְּשׁוּ עַל-יְדֵי הַנְּסִים אֵלּוּ שֶׁהֵם הַדְּלָקָת נֵר חֲנֻכָּה וְכוּי וּמִקְרָא מְגֻלָּה וְכוּי. נִמְצָא שֶׁנִּתְּהַפֶּךָ הִירִידָה שֶׁהָיָה יִשְׂרָאֵל מְרוּדִים אִז מְאֹד מְאֹד וְהִשְׁחָרוּ פְּנֵיהֶם כְּשׁוּלֵי קְדָרָה וְכוּי עֲתָה נִתְּהַפֶּךָ בְּהַפֶּךָ מִמֶּשׁ. וְנִתְּהַפֶּךָ מִיִּרְדָּה לְעֲלִיָּה גְדוּלָּה שֶׁזָּכִינוּ לְאוֹר גְּדוֹל כְּזֶה לְמִצּוֹת קְדוּשׁוֹת וְיָמִים קְדוּשִׁים כְּאֵלּוּ וְכֹן הוּא בְּכֹל אָדָם וּבְכֹל זְמַן שֶׁבְּכֹל יוֹם וּבְכֹל עֵת עָרַב וּבִקְרֹב וְצָהָרִים הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה עִמָּנוּ נְסִים וְנִפְלְאוֹת אֱמִתִּיּוֹת בְּאֶפְסוֹ שְׁנֵזְכָּה לְבָלֵי לֶפֶל לְגַמְרֵי חַס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁרוּצָה הַבַּעַל דְּבָר בְּכֹל יוֹם חַס וְשָׁלוֹם, אֲדַרְבָּא, בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים הוּא מְהַפֶּךָ לָנוּ בְּכֹל עֵת הִירִידָה לְעֲלִיָּה גְדוּלָּה וְכוּי״ל:

אות ח

וְזֶהוּ עֵקֶר בְּרַכַּת מוֹדִים. וְזֶהוּ בְּחִינַת הַכְּרִיעָה שֶׁל מוֹדִים, כִּי הַכְּרִיעָה וְהַשְׁתַּחֲוּיָה שֶׁמוֹדִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּשֶׁנִּצְלוּ מִהַצָּרָה שֶׁל הַנֶּפֶשׁ שֶׁזֶה עֵקֶר הַצָּרָה חַס וְשָׁלוֹם כְּנ״ל זֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת הִירִידָה שֶׁנִּתְּהַפֶּכָה לְעֲלִיָּה, כִּי הִירִידָה הוּא בְּחִינַת נְפִילָה בְּחִינַת (תְּהִלִּים עג) כְּמַעַט נְטִיּוֹ רַגְלֵי וְהוּא בְּחִינַת (שֵׁם מד) כִּי שָׁחָה לְעַפְרָה נִפְשָׁנוּ דְּבִקְרָה לְאַרְץ בְּטַנְנוּ. וְאִז צָרִיכִין לְהִשְׁתַּטַּח לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכְרִיעָה וּבַהֲשַׁתַּחֲוּיָה בְּתַחֲנֻה תְּפִלָּה בְּקִשָּׁה בְּבְחִינַת (אֵיכָה ג) יִתֵּן בְּעַפְרָה פִּיהוּ אוֹלֵי יֵשׁ תִּקְוָה וְאִז כְּשֶׁהוּא חֹזֵק בְּזֶה כְּמִבְּאֵר אֲצִלְנוּ בְּמִקוֹמוֹת אַחֲרִים בְּאַרְיִכוֹת אִז זֹכָה שֶׁיִּתְּהַפֶּךָ הִירִידָה לְעֲלִיָּה גְדוּלָּה שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַכְּרִיעָה שֶׁל מוֹדִים שֶׁאִז כּוֹרְעִין בְּהוֹדָאָה שֶׁמְרַמֵּז שֶׁהַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁזָּכִינוּ לְהַנְצִיל מִמָּה שֶׁנִּצְלָנוּ וּלְשַׁבֵּר עֲזוֹת הַגּוּף עַד שֶׁאֵנוּ זֹכִינְךָ לְהִמְשִׁיךְ עֲתָה הָאֲרֵת וְהַשְּׁגַת הַנְּשִׁמָּע שֶׁהוּא בְּחִינַת יְרָאָה שֶׁלֵם כְּנ״ל כֹּל זֶה זָכִינוּ עַל-יְדֵי הִירִידָה שֶׁהוּא תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה שֶׁזֶה בְּחִינַת הַכְּרִיעָה, כִּי הִירִידָה נִתְּהַפֶּכָה לְבְּחִינַת כְּרִיעָה וְהַשְׁתַּחֲוּיָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁאִז מְקַבְּלִין אוֹר גְּדוֹל כְּפִדּוּעַ מְגֻדֵל עֲצָם הָאוֹרוֹת וְהַנּוֹרָאוֹת הַנִּמְשָׁכִין עַל-יְדֵי הַכְּרִיעוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה וּבְפֶרֶט עַל-יְדֵי כְרִיעַת מוֹדִים.

נִמְצָא שֶׁבְּרַכַּת מוֹדִים וְהַכְּרִיעָה הוּא בְּחִינַת יְרִידָה תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה הַנִּי״ל וְאִז נִשְׁלַם בְּחִינַת הַשְּׁגַת הַנְּשִׁמָּע הַנִּי״ל שֶׁהוּא בְּחִינַת מְאֻמָּר הַשְּׁלֵם בְּחִינַת

שְׁלוֹם. וְעַל-כֵּן אִזְ אַחַר בְּרַכַּת מוֹדִים אִזְ עוֹלִין הַכֹּהֲנִים וְנוֹשְׂאִין יְדֵיהֶם
וּמְבַרְכִין אֶת יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם, כִּי אִזְ זוֹכִין לְקַבֵּל בְּשָׁלוֹם בְּחִינַת הַשְּׂגַת
הַנִּשְׁמָע שֶׁהוּא בְּחִינַת מֵאֲמַר הַשָּׁלֵם בְּחִינַת שְׁלוֹם שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת חוֹתֵם הַיְדִין
בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם קְרִיָה נְאֻמָּנָה כְּנִ"ל. וְזֶהוּ בְּחִינַת נְשִׂיאת כַּפַּיִם, הֵינּוּ בְּחִינַת
חוֹתֵם הַיְדִין שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֲמוּנָה שֶׁזוֹכִין יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל עַל-יְדֵי יְדֵים אֱלוֹ
שֶׁזֶהוּ עֵקֶר הַבְּרָכָה בְּחִינַת (מִשְׁלֵי כח) אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב
רַבֵּנוּ זְכוֹרוֹנוֹ לְבְרָכָה בְּמָקוֹם אַחֵר (סִימָן כד). וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת מֵאֲמַר
הַשָּׁלֵם שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם קְרִיָה נְאֻמָּנָה יִרְאֶה שָׁלֵם וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַבְּרָכָה
הוּא שְׁלוֹם וְכְנִ"ל. וְזֶהוּ (שֵׁם כט), ה' עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם,
הֵינּוּ עַל-יְדֵי עֲזוֹת דְּקִדְשָׁה זוֹכִין לְשָׁלוֹם בְּחִינַת יִרְאֶה שְׁלוֹם שֶׁהוּא בְּחִינַת
יְרוּשָׁלַיִם קְרִיָה נְאֻמָּנָה שֶׁזוֹכִין לָזֶה עַל-יְדֵי עֲזוֹת דְּקִדְשָׁה שֶׁזֶהוּ עֵקֶר הַבְּרָכָה
בְּחִינַת בְּרַכַּת כֹּהֲנִים כְּנִ"ל שֶׁעֵקֶר בְּרַכַּתָּם שְׁלוֹם, בְּחִינַת ה' יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ
בְּשָׁלוֹם, אָמֵן

ה:

כפיים

נשיאת

אות א

עַל-פִּי הַתּוֹרָה וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת כֹּהֲנִים, וְכוּי' בְּסִימָן לד לְקוּיֵי חֶלֶק
א עֵין שֵׁם כָּל הַתּוֹרָה:

מִבְּאֵר שֵׁם עֲנִין הַתְּפִלָּה שֶׁהוּא לְקִשֵׁר הַנִּקְדָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדִיק מוֹשֵׁל אֶל
הַלֵּב שֶׁזֶהוּ עֲנִין מֵה שֶׁצְּרִיכִין לְדַבֵּר בֵּינּוּ לְבִין קוֹנוֹ לְפָרֵשׁ שִׁיחַתּוֹ לְפָנָיו
יְתַבָּרֵךְ לְעוֹרֵר לְבוֹ לְעִבּוֹדָתוֹ יְתַבָּרֵךְ. וְכֵן צְרִיכִין לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאֵת
שְׂמִים וְכוּי' וְכֵן צְרִיכִין לְדַבֵּר עִם הַצְּדִיק בְּעֶצְמוֹ הַכֹּל כְּדֵי לְקַבֵּל אֹר הַנִּקְדָּה
הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת 'צְדִיק מוֹשֵׁל' לְקִשֵׁרוֹ אֶל הַלֵּב לְהַאִיר בְּחִינַת 'פִּי
יְדַבֵּר חֲכָמוֹת' לְתוֹךְ בְּחִינַת וְהַגִּיט לְבִי תְבוּנוֹת כְּדֵי לְבַטֵּל חֲרַפַּת לֵב עֲרַלְת
לֵב שֶׁהֵם כָּל הָאֲהָבוֹת רְעוֹת אֲהָבַת הַנְּפוּלִין, כִּי שֵׁם אֶצֶל הַנִּקְדָּה שׁוֹרָה
אֲהָבָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֹר הַחֶסֶד שֶׁנִּשְׁאָר שֵׁם, עֵין שֵׁם וְעַל-יְדֵי הָאֲהָבָה
הַקְּדוּשָׁה נִתְבַּטְּלוּ כָּל הַחֲרַפּוֹת לֵב, כִּי עַל כָּל הַפְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֲהָבָה וְכוּי',
עֵין שֵׁם כָּל זֶה הֵיטֵב וּמִבְּאֵר שֵׁם בְּתַחֲלוֹתוֹ שֶׁזֶהוּ עֲנִין הַתְּפִלָּה, עֵין שֵׁם בְּאוֹת
ג מֵה שֶׁכָּתוּב שֵׁם מְעַנֵּן הַתְּפִלָּה שֶׁהוּא כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ הַשֶּׁפַע עַל-יְדֵי כָּלִי

הדבור, כמו שפתיב (דברים א), ויברך אתכם כאשר דבר לכם וכי והדברים של הצדיק הם בודאי בשלמות ובמלאה לכן יכול להמשיך השפע לישראל ועל-ידי זה נקרא בחינת מלאפוס להורות שהפה שלו במלאה ובשלמות וכל אחד ואחד מישראל יש בו בחינת צדיק מושל שהוא בחינת מלאפוס וכי ומלאפוס הוא בחינת נקדה עם ואו וכי ובחינת מלאפוס יש בכלליות ובפרטיות, כי עשרת הדברות עם הלוחות וכי, עין שם כל זה היטב נמצא שעקר התפלה הוא מחמת שבכל אחד מישראל יש נקדה טובה שהוא בחינת צדיק מושל, בחינת (ישעיה ס) ועמד כלם צדיקים וכפי הנקדה טובה שלו כן יכול להמשיך שפע על-ידי הדבור דיקא בחינת הרחב פיה ואמלאהו ועקר הממשלה בחינת צדיק מושל הוא להאיר ולהתעורר הלב להשם יתברך וכי, כמו שמבאר שם וזה נעשה על-ידי הדבור של התפלה והתבודדות שהוא שיחה בינו לבין קונו שעל-ידי זה מאיר הנקדה בחינת פי ידבר חכמות לתוך הלב לבחינת והגות לפי תבונות שעל-ידי זה נתבטלין כל החרפות לב שהם כל התאוות שהם אהבות הנפולין, כי שם אצל הנקדה טובה שורה אור האהבה הקדושה וכי, עין שם כל זה היטב:

אות ב

וזה בחינת ברפת כהנים בסוף התפלה אצל שים שלום, כי הנקדה טובה הנ"ל הוא בחינת ברית שלום, כמו שמבאר שם. ושם שורה אהבה הקדושה שהוא בחינת כהן, בחינת אברהם, בחינת אהה כהן לעולם, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, עין שם ובשביל זה עקר התפלה להאיר ולקשר הנקדה הזאת אל הלב כדי לבטל חרפת לב על-ידי אור האהבה הקדושה ששורה אצל הנקדה הזאת כנ"ל ובשביל זה צריכין להתפלל בכל לבו, כי התפלה הוא עבודה שבלב, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תענית ב), "איזהו עבודה שבלב זו תפלה, כי זהו עקר עבודת התפלה לטהר ולזכך הלב מכל החרפות לב ערלת לב על-ידי הדבור של התפלה שהוא בחינת צדיק מושל שהוא בחינת הנקדה הקדושה ששם שורה אהבה הקדושה וכי כנ"ל ועל-כן בשעת התפלה מתגברין ביותר כל הבלבולים וכל מחשבות רעות שבלב, כי עקר התפלה באה בשביל זה כדי לבטלם, כי כל המחשבות זרות וכל הבלבולים כלם הם בחינת חרפת לב, ערלת לב, שבירת לב, כי הם מחרפין ומבזין ושוברין לבו של אדם ומחמת שעל-ידי הדבור של התפלה רוצה לבטלם כנ"ל על-כן הם מתגברין אז ביותר כדרך כל הנלחמים זה עם זה שכשפא צד אחד לבטל את חברו, אז מתעורר חברו ומתגבר יותר ויותר בכל כחותיו וחילותיו מחמת שרואה שרוצים להעבירו ולבטלו לגמרי, על-כן בשעת התפלה הוא מלחמה גדולה וכנ"ל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת וְחִנּוּהַ מְדַבֵּרַת עַל לְבָהּ (שְׂמוּאֵל א, א), שְׁעַקֵּר הַתְּפִלָּה לְקִשְׁר
הַדְּבוּר אֶל הַלֵּב כְּדִי לְבַטֵּל חֲרַפְת לֵב, שְׂבִירַת לֵב עַל-יַדֵי הַדְּבוּר שֶׁהוּא
בְּחִינַת הַנְּקֻדָּה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדִיק מוֹשֵׁל שְׁשֵׁם שׁוֹרָה אֲהָבָה
הַקְּדוּשָׁה שְׁעַל-יַדֵי זֶה נִתְּבַטְּלִין כָּל הַחֲרַפּוֹת לֵב כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן בְּסוּף הַתְּפִלָּה
אֶצֶל שֵׁם שְׁלוֹם אִז עוֹלִין הַכְּהֻנִים לְדוּכּוֹן לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל, כִּי זֶה עֵקֶר
תְּקוּן הַתְּפִלָּה וְזֶה מָה שְׁפָעֵלְנוּ בְּכָל הַתְּפִלָּה שְׂזוּכִין שְׁעֵתָהּ בְּגִמְרַת הַתְּפִלָּה
עוֹלִין הַכְּהֻנִים לְבָרֵךְ בְּרַכַּת כְּהֻנִים, כִּי הַכְּהֻנִים הֵם בְּחִינַת אֲהָבָה דְּקֻדְשָׁה
הַנִּי"ל שׁוֹרָה אֶצֶל הַנְּקֻדָּה שֶׁהוּא הַדְּבוּר שֶׁל הַתְּפִלָּה שְׁעַל-יַדֵי זֶה עֵקֶר תְּקוּן
הַתְּפִלָּה כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן בְּגִמְרַת הַתְּפִלָּה אִז צְרִיכִין הַכְּהֻנִים לְעֲלוֹת לְדוּכּוֹן, כִּי
אִז נִתְּגַלָּה הָאֲהָבָה הַקְּדוּשָׁה בְּחִינַת כְּהוֹן שְׁעַל-יַדֵי זֶה עֵקֶר תְּקוּן הַתְּפִלָּה
כְּנִי"ל, וְעַל-כֵּן עוֹלִין אֶצֶל שֵׁם שְׁלוֹם, וְסִיּוּם בְּרַכּוֹתֶיהֶן הוּא שְׁלוֹם, כִּי
הָאֲהָבָה בְּחִינַת כְּהוֹן שׁוֹרָה אֶצֶל הַנְּקֻדָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרִית שְׁלוֹם, כְּמוֹ
שְׁפָתוֹב בְּכֻהֵנָה שֶׁל פִּינְחָס, הַנְּנִי נִתַּן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, כְּמוֹ שְׂמִבְּאֵר שֵׁם,
עֵין

אות ג

וְעַל כָּל אֵין מְבָרְכִין אֶלָּא בְּנִשְׂיַאת כְּפִים, כִּי נִשְׂיַאת כְּפִים הוּא בְּחִינַת
נִשְׂיַאת הַלֵּב, כִּי הַיָּדִים סְמוּכִין לְלֵב. וְעַל-יַדֵי נִשְׂיַאת כְּפִים נִתְּנָשָׂא הַלֵּב
בְּבְחִינַת (אֵיכָה ג) נִשָּׂא לְבַבְנוּ אֶל כְּפִים אֶל אֵל בְּשָׂמִים, הֵינּוּ שְׁעַל-יַדֵי
נִשְׂיַאת כְּפִיהֶם שֶׁל הַכְּהֻנִים לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל הֵם מְנַשְׂאִין הַלֵּב אֶל הַדְּבוּר
פֶּה שְׁשֵׁם אֲהָבָה הַקְּדוּשָׁה שׁוֹרָה כְּדִי שְׁיִקְבַּל הַלֵּב הָאֶרֶץ וְתִקּוּן מְשֵׁם כְּנִי"ל,
כִּי זֶה עֵקֶר תְּקוּן הַתְּפִלָּה שְׁנִגְמַר הַתְּקוּן בְּשִׁלְמוֹת עַל-יַדֵי הַכְּהֻנִים שֶׁהֵם
בְּחִינַת הָאֲהָבָה הַשׁוֹרָה אֶצֶל הַבְּרִית שְׁלוֹם שֶׁהוּא הַנְּקֻדָּה וְכוּי כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן
מְבָרְכִין לְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאֲהָבָה, 'בְּאֲהָבָה' דִּיקָא, כִּי עֵקֶר הַתְּקוּן
עַל-יַדֵי הַתְּגַלּוֹת הָאֲהָבָה הַקְּדוּשָׁה בְּחִינַת כְּהוֹן בְּחִינַת עַל כָּל פְּשָׁעִים תְּכֻסָּה
אֲהָבָה כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן הַכְּהוֹן מְכַפֵּר עַל כָּל הָעוֹנוֹת זֶה בְּחִינַת עַל כָּל פְּשָׁעִים
תְּכֻסָּה אֲהָבָה

אות ד

וְזֶה בְּחִינַת שְׁלֹשׁ בְּרָכוֹת שֶׁל הַכְּהֻנִּים שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת בְּחִינַת יְבָרְכֶךָ ה', יָאֵר ה', יִשָּׂא ה' כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה נִקְדוֹת הַנִּי"ל, שֶׁהֵם נִקְדַּת הַצַּדִּיק בְּעֶצְמוֹ, וְנִקְדַּת כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֵׁישׁ בּוֹ מֵה שְׂאִין בְּחִבְרוֹ וְנִקְדַּת כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּעֶצְמוֹ, כְּמִבְּאֵר שָׁם, עֵינֵי שָׁם שְׁעַל-יָדַי שְׁלֹשָׁה נִקְדוֹת אֵלּוּ עֵקֶר הַתְּקוּן, כִּי הַנִּקְדָּה הוּא בְּחִינַת צַדִּיק, בְּחִינַת כָּלוּ טוֹב, בְּחִינַת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא צַדִּיקוֹ שֶׁל עוֹלָם, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ה) צַדִּיק ה' בְּכָל דַּרְכָיו, כִּי הַנִּקְדָּה טוֹבָה הוּא בְּחִינַת הַחֲלֵק אֱלוֹהִים מִמַּעַל שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְעַל-כֵּן מִרְמְזִין הַשְּׁלֹשׁ נִקְדוֹת בְּהַשְּׁלֵשָׁה שְׁמוֹת שֶׁל בְּרַכַּת כְּהֻנִּים וְכַנִּי"ל וַיֵּשׁ לְרַמּוֹז בְּפִרְטוּיֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ הַנִּקְדוֹת הַנִּי"ל בְּהַשְּׁלֵשׁ בְּרָכוֹת שֶׁל הַכְּהֻנִּים, כִּי בְּרַכָּה רִאשׁוֹנָה יְבָרְכֶךָ ה' וְכוּ' כְּנֶגֶד נִקְדַּת הַצַּדִּיק בְּעֶצְמוֹ שֶׁהוּא מְקוֹר הַבְּרָכָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (מִשְׁלִי י) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק, וְכַמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים כ"ד), יִשָּׂא בְּרַכָּה מֵאֵת ה' שֶׁתַּחֲלֶה צְרִיכִין לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא נִקְדָּה הַכְּלָלִית שֶׁהוּא מְקוֹר הַבְּרָכָה וְזֶהוּ "וַיִּשְׁמְרֶךָ" מִן הַמַּזִּיקִין שֶׁהֵם מַזִּיקֵי עֲלָמָא שֶׁהֵם הַקְּלָפוֹת שֶׁכֻּלָּם נִתְּהוּ מִן שְׁבִירַת כָּלִים כְּפִדּוּעַ וְעַל-יָדַי הַבְּרַכָּה הַנִּמְשָׁכֶת מִמְּקוֹר הַבְּרַכָּה מִבְּחִינַת נִקְדַּת הַצַּדִּיק יְסוּד עוֹלָם, עַל-יָדַי זֶה נִתְּתַקֵּן וְנִתְּבַטֵּל בְּחִינַת הַשְּׁבִירָה, וְעַל-יָדַי זֶה נִשְׁמְרִין מִן הַמַּזִּיקִין 'יָאֵר ה' פָּנָיו וְכוּ' זֶה בְּחִינַת נִקְדָּה הַשְּׁנִיָּה שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מֵה שְׂאִין בְּחִבְרוֹ, וְכָל אֶחָד צְרִיךְ לְקַבֵּל מִחִבְרוֹ זֹאת הַנִּקְדָּה וְכוּ' וְזֶהוּ בְּחִינַת יָאֵר ה' פָּנָיו בְּחִינַת הָאֵרֶת פָּנִים, כִּי הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּבְחִינַת צַדִּיק הֵם בְּחִינַת פָּנֵי ה', כִּי צַדִּיקִיא אֲנִפֵי שְׁכִינְתָא וְכָל מֵה שְׁמֵאִירִין יוֹתֵר מֵאֶחָד לְחִבְרוֹ מֵאִיר יוֹתֵר הָאֵרֶת פָּנֵי ה' וְזֶה עֵקֶר עֲבוּדַת הָאָדָם לְהַמְשִׁיךְ וּלְהֵאִיר בְּעוֹלָם הָאֵרֶת פָּנָיו יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים ק"ה), דַּרְשׁוּ ה' וְעִזּוּ בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְיֵד וְכַתִּיב (שָׁם כ"ד), זֶה דוֹר דַּרְשׁוֹ מִבְּקִשֵי פָּנָיו יַעֲקֹב סָלָה וְעַקֵּר בְּקִשְׁת פָּנָיו יִתְבָּרַךְ הוּא עַל-יָדַי בְּחִינַת הַנִּי"ל עַל-יָדַי שֶׁכָּל אֶחָד מִדְּבַר עִם חֵבְרוֹ בִּירְאֵת שְׁמַיִם בְּכָל פֶּעַם וּמִבְּקִשׁ וּמִשְׁתַּדֵּל שִׁיקְבְּלוּ הָאֵרֶת זֶה מְזַה מֵהַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת שֶׁבְּלִבָּם שֶׁהֵם בְּחִינַת פָּנֵי ה' שְׁעַל-יָדַי זֶה זוֹכִין שֶׁהֵם יִתְבָּרַךְ יִמְלֵא מִשְׁאֲלוֹת לִבָּם וַיָּאֵר בָּהֶם פָּנָיו בְּאַהֲבָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב, אִם תִּדְרָשׁוּנוּ יִמְצֵא לָךְ (דְּבָרֵי הַיָּמִים א כ"ח) וְזֶה בְּחִינַת בְּרַב עִם הַדְּרַת מְלָךְ, שְׁעַל-יָדַי רַב עִם שְׁמִיבְקִשֵׁין לְדַבֵּר בִּירְאֵת שְׁמַיִם לְגִלוֹת וּלְהֵאִיר הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת מְזַה לְזֶה כְּנִי"ל עַל-יָדַי זֶה הַדְּרַת מְלָךְ, כִּי עַל-יָדַי זֶה מֵאִיר פָּנֵי ה', שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדְּרַת מְלָךְ, בְּחִינַת הוֹד וְהִדָּר לְפָנָיו וְכוּ' וְכֵן מִבְּאֵר שָׁם בְּמִזְמוֹר הוֹדוּ הַנִּי"ל שֶׁבְּקִשְׁת פָּנָיו יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְיֵד הוּא עַל-יָדַי הַשִּׁיחָה שֶׁמִּדְּבַר אֶחָד עִם חֵבְרוֹ לְעוֹרְרוֹ לְהַשִּׁים יִתְבָּרַךְ, כְּמִבְּאֵר שָׁם מִקֶּדֶם שְׁמִזְהִיר, שִׁיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו, דְּהִינּוּ בְּחִינַת הַנִּי"ל שֶׁצְרִיכִין לְשׁוּחַ וּלְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶחָד עִם חֵבְרוֹ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו יִתְבָּרַךְ כְּדֵי לְעוֹרְרוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּדֵי שֶׁתֵּאִיר הַנִּקְדָּה מְזַה לְזֶה וְכַנִּי"ל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת דַּרְשׁוֹ ה' וְכוּ' בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְיֵד שְׁמִזְהִיר אַחַר כֵּן וְכַנִּי"ל וְעַל -כֵּן בְּרַכַּת יָאֵר ה' פָּנָיו הוּא בְּחִינַת הַנִּקְדָּה הַשְּׁנִיָּה הַנִּי"ל שֶׁצְרִיכִין לְהֵאִיר מֵאֶחָד לְחִבְרוֹ וְכַנִּי"ל וְזֶהוּ, 'וַיִּחַנְדָּךְ', שִׁיתֵן לָךְ חוֹ, כִּי עֵקֶר הַחוֹ וְהַיָּפִי וְהַהֲדוּר הוּא בְּחִינַת כְּלָלִיוֹת הַגּוֹנֵין, כִּי כְּשֶׁנִּכְלָלִין הַגּוֹנֵין רַבִּים זֶה בְּזֶה זֶה עֵקֶר הַחוֹ וְהַיָּפִי, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּהַתּוֹרָה אַחֲוֵי לָן מִנָּא עַל -פְּסוּק חוֹ בְּעֵינֵי ה' (סִימָן כ"ה לְקוּטֵי חֲלָק א), עֵינֵי שָׁם וְזֶה בְּחִינַת נִקְדָּה הַשְּׁנִיָּה הַנִּי"ל שֶׁצְרִיכִין לְדַבֵּר עִם חֵבְרוֹ בִּירְאֵת שְׁמַיִם לְהֵאִיר

הַנְּקֻדּוֹת מְזֵה לְזֶה שֶׁהֵם בְּחִינַת הָאֵרֶת פְּנִים. וְעַל-יְדֵי שְׁנִכְלָלִין הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת מִכַּמָּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְזֵה לְזֶה שֶׁהֵם עֶקֶר הַתְּפָאֲרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּחִינַת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּדָה אֶת־פָּאֶר עַל-יְדֵי זֶה נִתְרַבֶּה וְנִתְגַּדֵּל הַחֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי רַבּוּי הַגְּוֹנִין וְהַתְּפָאֲרוֹת שְׁמַאִירִין וְנִתְגַּלִּין מְזֵה לְזֶה, כִּי הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁבְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הֵן הֵן וְהַתְּפָאֲרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכָל מֵה שְׁמַרְבִּין לְדַבֵּר אֶחָד עִם חֵבְרוֹ בִּירְאֵת שְׁמַיִם שְׁעַל-יְדֵי זֶה הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת מְאִירִין יוֹתֵר עַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלִּין הַתְּפָאֲרוֹת וְהַחֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּיוֹתֵר. וְזֶהוּ, "יֵאָר ה' פָּנָיו אֱלֹהִים וַיִּחַנְדֵּךְ" שֶׁהוּא בְּחִינַת נְקֻדַּת הַשְּׂנִיָּה וְכַנִּ"ל "יֵשָׂא ה' פָּנָיו אֱלֹהִים זֶה בְּחִינַת נְקֻדַּת הַשְּׁלִישִׁית הַנִּ"ל, שְׁצָרִיכִין לְהַאִיר הַנְּקֻדַּת טוֹבָה מִיָּנֵה וּבֵה כְּדֵי לְקַשֵּׁר פִּי יְדַבֵּר חֲכָמוֹת אֶל הַלֵּב וְכוּ' וְזֶהוּ, יֵשָׂא ה' פָּנָיו אֱלֹהִים, שְׁיֵשָׂא הַנְּקֻדַּת טוֹבָה שֶׁהוּא בְּחִינַת פָּנָיו יִתְבָּרַךְ כַּנִּ"ל 'אֱלֹהִים', הֵינּוּ שְׁבַרְחָמִיו יְקַשֵּׁר הַנְּקֻדַּת אֶל הַלֵּב שֶׁתֵּאִיר הַנְּקֻדַּת אֶל הַלֵּב כְּדֵי לְבַטֵּל חֲרַפַּת לֵב וְכוּ' וְאַחֲרַי כֶּךָ מְסִימִין וְיֵשֶׁם לָךְ שְׁלוֹם זֶהוּ תַּכְלִית שְׁלָמוֹת כָּל הַשְּׁלֵשׁ בְּרָכוֹת שֶׁהֵם לְהַמְשִׁיךְ הָאֱהָבָה הַקְּדוּשָׁה הַשׁוֹרָה אֶצֶל הַבְּרִית שְׁלוֹם שֶׁהוּא כָּלֵל כָּל הַשְּׁלֵשׁ נְקֻדּוֹת הַנִּ"ל אֶל הַלֵּב זֶהוּ בְּחִינַת שְׁלוֹם, כִּי כְּשֶׁהַנְּקֻדּוֹת רְחוּקִין מִהַלֵּב חֵס וְשְׁלוֹם, אֲזִי אֵין שְׁלוֹם, בְּחִינַת (תְּהִלִּים לח) אֵין שְׁלוֹם בְּעֶצְמֵי וְכוּ', בְּחִינַת (הוֹשֵׁעַ י) חֶלֶק לִבִּים, שֶׁהַלֵּב חֶלֶק מִהַנְּקֻדָּה, אֲבָל כְּשֶׁמְקַשְׂרִין הַנְּקֻדָּה אֶל הַלֵּב שְׁזֵה עֶקֶר הַשְּׁלוֹם בְּחִינַת וְיֵשֶׁם לָךְ שְׁלוֹם שְׁמִסִּימִין בְּרַפְתּוֹ כַּהֲנִים

אות ה

וְהֵנָּה מְבַאֵר עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת שֶׁעֶקֶר הַתְּפִלָּה כְּדֵי לְהַאִיר וּלְקַשֵּׁר הַנְּקֻדָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת פִּי יְדַבֵּר חֲכָמוֹת אֶל הַלֵּב שֶׁהוּא בְּחִינַת וְהַגּוֹת לְבִי תְבוּנוֹת, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת מְלֶאכֶס בְּחִינַת צְדִיק מוֹשֵׁל, כִּי יִשְׂרָאֵל מוֹשֵׁלִין בְּתַפְלָתוֹן לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת רְפוּאוֹת וּפְרֻסָּה בְּנֵי, חַיִּים וּמְזוּנֵי וְכוּ', וְאַפְלוּ לְשִׁנוֹת הַטְּבַע וְעַל-כֵּן הֵם חַיִּים בְּרַכָּאִין דְּצִלוֹתָא כְּנֻגַד בְּחִינַת צְדִיק חַי עֲלָמִין כְּיָדוּעַ וּמְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּ"ל בָּאוֹת ו' וְזֶה לְשׁוֹנוֹ וּבְחִינַת מְלֶאכֶס יֵשׁ בְּכָלֵלִיּוֹת וּבְפְרָטִיּוֹת, כִּי עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת עִם הַלּוּחוֹת הוּא בְּחִינַת מְלֶאכֶס שֶׁהוּא יוֹד, וְהַלּוּחוֹת הֵם וְאִ"ו, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בָּבָא בְּתָרָא יד) וְכוּ' וְהַתּוֹרָה עִם הָעוֹלָם גַּם כֵּן יוֹד וְאִ"ו, כִּי הַתּוֹרָה הִיא יוֹד שְׁנִקְרְאֵת רֵאשִׁית חֲכָמָה וְהָעוֹלָם הוּא וְאִו שְׁנִבְרָא בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה וְצְדִיק עִם יִשְׂרָאֵל הֵם גַּם כֵּן יוֹד וְאִו וְכוּ' וְאַצֵּל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפָנָיו עֲצֻמוֹ יֵשׁ גַּם כֵּן בְּחִינַת יוֹד וְאִו יוֹד עַל-שֵׁם הַפֶּה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, פִּי יְדַבֵּר חֲכָמוֹת ו' עַל שֵׁם וְהַגּוֹת לְבִי תְבוּנוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת לּוּחוֹת שֶׁהֵם וְאִ"ו כַּנִּ"ל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ג), קִשְׁרָם וְכוּ' כְּתוּבָם עַל לּוּחַ לְבָדָה וְכוּ', עֵינֵי שֵׁם וְעַל-פִּי זֶה נוֹכַח לְבָאֵר שְׁזֵהוּ בְּחִינַת אֲרֻבָּעָה חֲלָקֵי הַתְּפִלָּה שֶׁהֵם קַרְבָּנוֹת וּקְטָרֶת שְׁזֵהוּ בְּחִינַת

עשיה ופסוקי דזמרה וקריאת שמע וברכותיה, ושמונה עשרה שהם כנגד ארבעה עולמות כידוע, הינו כי בהתורה הנ"ל הוא חושב בענין המלאפום ד' בחינות הנ"ל וכנגד זה הם ארבעה חלקי התפלה כנ"ל, כי התפלה עקרה להמשיך ולהאיר ולקשר הנקדה שהוא בחינת מלאפום כנ"ל:

כי בתחלה אומרים קרבנות וקטרת שהם לטהר עולם העשיה כידוע שעקר תקוין וברור עולם העשיה הוא על-ידי הקרבנות וקטרת ועל-ידי זה נעשה בחינת המלאפום של התקשרות העולם אל התורה כנ"ל, כי קדם שמטהרין עולם העשיה בנדאי אין לו פח להתקשר אל התורה הקדושה, אבל על-ידי שאומרים קרבנות וקטרת שבזה מטהרין ומבררין עולם העשיה מהקלפות על-ידי זה אנו מקשרין עולם העשיה שנברא בששת ימי המעשה שהוא בחינת וא"ו אל התורה שהיא בחינת יוד ובשביל זה היו אנשי המעמד עוסקים בתורה בשעת הקרבנות, כי עקר הקרבנות לטהר העולם ולקשרו אל התורה ובשביל זה היו עוסקין בפרשת בראשית שמדבר מתחלת הבריאה שברא את העולם בששת ימי המעשה שעל-ידי זה ממשיכין ומאירין בחינת הו"ו הנ"ל שיתקשר אל התורה שהוא בחינת יוד, בחינת בראשית, כי בראשית הוא בחינת נקדה, כמו שכתוב (בתקונים תקוין ה), בראשית נקדה בהיכלה, בחינת ראשית חכמה, כי כשמעידין שהשם יתברך ברא העולם בששת ימי המעשה על-ידי זה עקר הארת הנקדה שהיא חכמה בחינת התורה, כי בה ברא העולם, כי באוריתא ברא קודשא בריך הוא עלמא שהוא בחינת חכמה, כמו שכתוב (תהלים קד), כלם בחכמה עשית וזה בחינת פרק איזהו מקומן של זבחים שאומרים כדי לברר ולהאיר כל הנקדות טובות שיש בכל המקומות של הבית המקדש שיאירו בכל העולם. שעל-ידי זה יש פח להעולם להתקשר אל התורה, כי עקר הארת עצם הנקדה הקדושה הוא בבחינת המקדש עקר יסודו על נקדת האבן שתיה, שהוא בחינת הנקדה הקדשה של העולם ששם היה עומד הארון עם עשרת הדברות ושם עקר התקשרות וכלליות העולם אל התורה ומשם נמשך הקדשה לכל מקומות הבית המקדש ומשם לירושלים ולכל ארץ ישראל שנתקדשה בעשר קדשות זו למעלה מזו כנגד אור הנקדה שעקרה בחינת יוד, בחינת עשרת הדברות וכל מה שהמקום סמוך יותר לנקדת האבן שתיה הוא מקדש ביותר וכל קרבן לפי כפירתו כן היה לו מקום בבית המקדש לשחיטתו ולזריקתו וכו', כי עקר כפירת כל העונות הם על-ידי אור הנקדה ששם אור האהבה הקדושה שורה בבחינת על כל פשעים תכסה אהבה ועל-כן היו כל הקרבנות על-ידי הכהן, כי הכהן הוא בחינת חסד, בחינת אהבה הקדושה כנ"ל ועל-כן כפי שהיה הקרבן צריך לכפר כן היה לו מקום בבית המקדש, כי כל מה שהיה הקרבן צריך לכפר ביותר היה לו מקום מיוחד וקבוע ביותר, כגון קדשי קדשים שצריכין צפון דיקא וכן יש קרבנות שהיו צריכין להכניס דמן להיכל. הכל כפי מה שהיו צריכין בזה הקרבן להמשיך הכפרה ביותר מנקדת האבן שתיה ששם עקר האהבה הקדושה ששורה אצל הנקדה כנ"ל ועל-כן ביום הכפורים שאז אנו צריכין לכפר על כל ישראל כלם על כל העונות והחטאים והפשעים של כל השנה בלה, על-כן אז היה צריך הכהן גדול לכנס לפני ולפנים לנקדת האבן שתיה בעצמה

למקום הארון והלוחות להמשיך הכפרה והסליחה מעצם הנקדה ששם
עקר האהבה הקדושה שעל-ידי זה עקר הכפרה בחינת על כל פשעים
תכסה אהבה

אות ו

ואחר כך אומרים פסוקי דזמרה לקשר העשרת הדברות עם הלוחות, כי
התקשרות והתחברות אותיות התורה של העשרת הדברות אל הלוחות
הוא נפלאות תמים דעים, כי התורה היא אחדותו יתברך, והשם יתברך
מרום ומנשא מכל הרוחניות. ועל-כן הוא דבר פלא מאד שתוכל התורה
להתלבש באותיות עד שיצטירו ויכתבו על הספר או על הלוחות רק השם
יתברך מאהבת ישראל צמצם את אור התורה בכמה וכמה צמצומים עד
שנתצמצמה התורה באותיות עד שנכתבו על הלוחות וזה בחינת (שמות
לב) והלוחות מעשה אלקים המה והמכתב מכתב אלקים הוא וכו', הינו
שהלוחות שהיה להם כח להצטיר בהם אותיות התורה זה מעשה ה', כי
הם מעשיו ונפלאותיו בחינת מעשה אלקים המה וזהו, והמכתב, שנכתבו
אותיות התורה על הלוחות מכתב אלקים הוא, כי הם מעשה ה'
ונפלאותיו העצומים שיוכלו אותיות התורה להצטיר ולהכתב על
הלוחות, כי אותיות התורה בשרשם הם אורות נשגבים ועצומים מאד
שאין כל העולמות יכולים לסבל אורם, מכל שכן עולם הזה הגשמי, אך
בנפלאותיו העצומים נתצמצמו כל כך עד שנכתבו על הלוחות וכנ"ל וכל
זה כדי שיוכלו ישראל לקבל את אור התורה כדי שידעו לעשות רצונו
ולהתדבק בו יתברך ועל-כן פשטאוי ישראל בעגל נשתברו הלוחות
ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (תנחומא עקב יא) שפרחו האותיות ונעשו
הלוחות כבדים ביד משה ועל-ידי זה נשתברו, כי בודאי כשאין ישראל
עושין רצונו יתברך אין הלוחות יכולים לקבל אור הגדול של אותיות
התורה ועל-כן פרחו האותיות מהלוחות ועל-ידי זה נשתברו, כי אי אפשר
להלוחות שיקבלו ויסבלו את אור אותיות התורה הקדושה כי אם
כשישראל עושין רצונו של מקום ומכניין את לבם אל התורה ומשתדלים
שיהיו דברי התורה נחקקים ונכתבים על לבם בבחינת (משלי ג) כתבם
על לוח לבך ואז השם יתברך עושה למען אהבתם ומצמצם אותיות
התורה בדרכים נפלאים ומזכך את זה העולם עד שיהיה לו כח לקבל אור
התורה ואז יכולים אותיות התורה להצטיר ולהכתב ולהתקיים על
הלוחות שזהו בחינת כתיבת ספר תורה על הקלף ועל-כן עתה בעוונותינו
הרבים אחר שנשברו הלוחות אף-על-פי שאנו כותבים ספרי התורה על
הקלף והנייר, אף-על-פי-כן לאו כל אחד זוכה לאור התורה, כי לאו כל
אדם זוכה שיהיה אצלו אותיות התורה כתובים וקשורים היטב על

הספר, כי יש בחינת אותיות פורחות שהוא בחינת שברי לוחות שמשם נמשך השכחה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ערובין נד) שמשם נמשך שאף-על-פי שאותיות התורה כתובים על הספר, אף-על-פי-כן אינו רואה אורם כלל שזהו בחינת שכחת התורה שנמשך משברי לוחות שהוא בחינת שהאותיות פרחו מהלוחות שעל-ידי זה נשברו פני"ל עד שיש לפעמים שרואה בהתורה להפך חס ושלום אם אינו מכון את לבו את האמת, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יומא עב), זכה-נעשה לו סם חיים, לא זכה-נעשה לו סם מות וכל זה נמשך מבחינה הנ"ל:

ועקר התקשרות והתחברות אור אותיות התורה אל הספר שזהו בחינת תקון שברי לוחות פני"ל, הוא על-ידי גגון וזמרה להשם יתברך שהם בחינת כל השירות והתשבחות שאומרים להשם יתברך שזהו בחינת כל ספר תהלים שיסד דוד המלך עליו השלום שכלול מכל העשרה מיני נגינה, כי עקר התחברות שני דברים הרחוקים זה מזה מאד שהם כמו שני הפכים, עקר התחברותם על-ידי גגון, כמו שכתב אדונינו, מורנו ורבונו זכרוננו לברכה (בסימן רלז) שזהו בחינת הפעם ילוח אישי אלי שאמרה לאה כשנולד לוי שהוא בחינת סטרא דנגונא, כי עקר הדבקות והתחברות להשם יתברך מזה העולם השפל והגשמי והנמוך מאד הוא על-ידי גגון וזמרה וכמו שרואין בחוש שאפלו האדם הרחוק מאד מהשם יתברך ומנח בדיוטא התחתונה על-פי רב על-ידי גגון נתעורר להשם יתברך ומזכיר את עצמו היכן הוא בעולם רק כששומעין הגגון ממנגנים רשעים או קלים המצויים עכשיו ביותר אזי יוכל להזיק לו ביותר כמו שכתוב במקום אחר (בסימן ג לקוטי א), אבל כששומעים נגונים וזמירות מאנשים פשרים באמת המכוונים את לבם להשם יתברך או כשמנגן בעצמו איזה גגון וכונתו לשמים יכולים להתעורר על-ידי זה מאד להשם יתברך וכמו ששמעתי מאדונינו, מורנו ורבונו זכרוננו לברכה, כי עקר החבור והדבקות מעולם הזה הגשמי להשם יתברך שהוא מרום ונשגב מאד, בפרט מי שחטא ונתרחק מאד מאביו שבשמים הוא על-ידי גגון וזמרה שהוא בחינת כל השירות והתשבחות שאומרים להשם יתברך ועל-כן יסד דוד המלך עליו השלום כל ספר תהלים שכלול מכל העשרה מיני נגינה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה כי דוד הוא בחינת משיח שהוא עוסק לתקן פגם שברי לוחות שבא על-ידי חטא העגל שהיה על-ידי פגם הברית, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, לא עבדו ישראל עבודה זרה וכי שעל-ידי זה היה כל החרבנות פיזוע, ודוד שהוא משיח שעוסק לתקן זאת שהוא תקון כל העולמות, על-כן יסד ספר תהלים שהוא בחינת עשרה מיני נגינה, כי על-ידי עשרה מיני נגינה מתקנים שברי לוחות, כי על-ידי גגון מדבקים ומחברים הלב להשם יתברך מכל מקום שהוא עד שיוכל לקבל אור אותיות התורה בבחינת כתבם על לוח לבך וכמו כן כפי מה שהלב נמשך אחר השם יתברך, כמו כן יש כח להלוחות לסבל אור אותיות התורה שזהו בחינת תקון שברי לוחות שהם בחינת שבירת הלב פני"ל וזהו בחינת (משלי ג) קשרם על גרגרותיך כתבם על לוח לבך שנסמכו זה לזה, כי הגרגרת שהוא הגרון הוא מוציא קול הנגינה, כי משם יוצאין כל הקולות שעל-ידי זה נתתקן בחינת שברי לוחות וזהו כשהנגינה שלו

לשמים, שִׁמְנֵנוּ וּמִזְמַר לַיהוָה יִתְבָּרַךְ כְּדֵי לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ לַיהוָה יִתְבָּרַךְ
וְלַהַתּוֹרָה וְכַנִּי"ל וְזֶהוּ קִשְׁרָם עַל גְּרוּתֵיךְ שִׁירָאָה לְקִשְׁרֵי דְבָרֵי הַתּוֹרָה אֶל
הַגְּרָגֶרֶת שֶׁשָּׁם קוֹל הַנְּגִינָה, הֵינּוּ שֶׁכָּל קוֹלוֹת הַנְּגִינָה שֶׁלוֹ יִהְיוּ לְשָׁמַיִם
לְקִשְׁרֵי דְבָרֵי הַתּוֹרָה בְּלִבּוֹ, וְעַל-יְדֵי זֶה כְּתִבְּם עַל לִוְחַ לְבָבְךָ, כִּי עַל-יְדֵי זֶה
יִזְכֶּה שֶׁיִּהְיוּ נִכְתָּבִין וְנִחְקָקִין אוֹתֵינָה הַתּוֹרָה בְּלִבּוֹ שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יֵשׁ כַּח
לְהַלּוּחוֹת וְהַסְּפָרִים לְקַבֵּל אוֹר אוֹתֵינָה הַתּוֹרָה וְשִׁתְּקִימוּ בָּהֶם שֶׁזֶהוּ
בְּחִינַת תְּקוּן שְׁבָרֵי לִוְחוֹת וְכַנִּי"ל:

אות ז

וְזֶהוּ בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה שְׁאוּמְרִים קִדְּם קְרִיאַת שְׁמַע וְתַפְלָה, כִּי אִי
אֶפְשָׁר לָנוּ לְדַבֵּק עַצְמָנוּ לַיהוָה יִתְבָּרַךְ לְכָלֵל בְּאַחַדוֹתָיו יִתְבָּרַךְ וְלְדַבֵּק אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ בְּקְרִיאַת שְׁמַע וְתַפְלָה כִּי אִם עַל-יְדֵי שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת
עֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה שֶׁהֵם בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה שְׁאוּמְרִים מִקִּדְּם וְעַל-כֵּן
פְּסוּקֵי דְזִמְרָה הֵם בְּבְחִינַת חֲבוּר הַעֲשָׂרֵת הַדְּבָרוֹת אֶל הַלּוּחוֹת שֶׁהֵם
בְּחִינַת מְלֶאכֶסֶת, כִּי עֵקֶר הַחֲבוּר שֶׁל אוֹתֵינָה הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַעֲשָׂרֵת
הַדְּבָרוֹת אֶל הַלּוּחוֹת הוּא עַל-יְדֵי נְגוּן וְזִמְרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּסוּקֵי דְזִמְרָה,
וְעַל-כֵּן הֵם עֲשָׂרָה הַלּוּחוֹת כְּנֶגֶד עֲשָׂרֵת הַדְּבָרוֹת שֶׁהֵם כְּנֶגֶד עֲשָׂרָה מִיְּנֵי
נְגִינָה

אות ח

וְזֶהוּ בְּחִינַת שִׁירַת הַיָּם שְׁאוּמְרִים בְּכָל יוֹם קִדְּם קְרִיאַת שְׁמַע וְתַפְלָה, כִּי
קְרִיעַת יָם סוּף הוּא בְּבְחִינַת כְּתִיבַת סְפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא
דָּבָר נִפְלָא מְאֹד שֶׁיִּהְיוּ יְכוּלִים לְהַצְטִיר אוֹר אוֹתֵינָה הַתּוֹרָה עַל הַסֵּפֶר
וְכַנִּי"ל, אֵךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵאַהֲבָתוֹ אֶת יִשְׂרָאֵל מְצַמְצֵם אוֹתָם בְּצִמְצוּמֵי
נִפְלְאִים עַד שֶׁיּוּכְלוּ לְהַצְטִיר עַל הַסֵּפֶר וְכַנִּי"ל, וְזֶהוּ בְּחִינַת קְרִיעַת יָם סוּף
שֶׁהוּא בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית א) יְקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד
וְתִרְאֶה הַיַּבְשָׁה, שֶׁמִּשָּׁם הֵנֵס שֶׁל קְרִיעַת יָם סוּף כְּמוֹבָא, כִּי קְרִיעַת יָם סוּף
מוֹרָה עַל חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁכְּמוֹ שֶׁבִּשְׁעַת הַבְּרִיאָה קִבֵּץ וְכִנְס כָּל הַמַּיִם לְמְקוֹם
אֶחָד כְּמוֹ כֵּן בְּכַחוֹ צָוָה גַּם עֲתָה שֶׁיְקוּוּ הַמַּיִם וְיִבְקְעוּ כְּדֵי שֶׁיַּעֲבְרוּ יִשְׂרָאֵל
בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבְשָׁה וְזֶהוּ בְּחִינַת צִמְצוּם אוֹר הַתּוֹרָה שֶׁיּוּכַל זֶה הָעוֹלָם לְסַבֵּל

אותו כי אור התורה בְּשֵׁרְשׁוֹ הוא בְּחִינַת ים גָּדוֹל וְרַחֵב יָדַיִם, בְּחִינַת ים
הַחֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, וּמִלֵּאָה הָאֲרֶץ דַּעַה אֶת ה' כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים
וּמַחְמַת גֹּדֶל הַיָּם שֶׁל הַחֲכָמָה אֵי אֶפְשָׁר לְכַנֵּס לְתוֹכוֹ וּלְקַבֵּל מִמֶּנּוּ כִּי אִם
כְּשִׁמְכִינּוּן לְבוֹ הַיָּטֵב לְהֵשִׁים יִתְבָּרַךְ שְׂאֵז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חוֹמֵל עָלָיו וּבִדְרָכָיו
הַנִּפְלְאִים הוּא מְצַמֵּץ מִימֵי הַדַּעַת וְנוֹתֵן בֵּינָם דָּרֶךְ וּבְמִים עֲזִים נִתְיַבֵּה
כְּדֵי שְׂיֻכְלוּ הַתַּחְתּוֹנִים לְקַבֵּל מִימֵי הַדַּעַת בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה. וְזֶהוּ בְּחִינַת
צְמֻצוּם אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי כָּל אוֹת וְאוֹת נִמְשָׁךְ מִמַּעַן הַנוֹבֵעַ
מִמַּעַן הַיּוֹצֵא מִבֵּית ה' וּמֵאֲהַבֵּת יִשְׂרָאֵל הַמְּכַיֵּנִים לְבָם לְהֵשִׁים יִתְבָּרַךְ הוּא
נִתֵּן כַּח בָּאוֹת שְׂיֻכְל לְצְמֻצָם ים הַחֲכָמָה כְּדֵי שְׂנוֹכֵל לְעֵבֵר בּוֹ לִינֵק מֵאוֹר
הַתּוֹרָה. וְעַל-כֵּן זָכוּ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁגוֹת נוֹרָאוֹת בְּשַׁעַת קְרִיעַת ים סוּף, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (מְכַלְתָּא בְּשַׁלַּח) שֶׁאֶפְלוּ שֶׁפָּחָה רָאֲתָה עַל
הַיָּם וְכוּ', כִּי קְרִיעַת ים סוּף הוּא בְּחִינַת בְּקִיעַת מִימֵי הַדַּעַת עַל-יְדֵי
צְמֻצוּמִים נִפְלְאִים שֶׁל אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה כְּדֵי שְׂנוֹכֵל לְעֵבֵר דָּרֶךְ שֶׁם וְלִשְׂאֵב
מִשֵּׁם בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיהָ יב) וּשְׂאֲבָתָם מִיָּם בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה וְתַרְגּוּמוֹ
וּתְקַבְּלוּן אוֹלְפָן חֲדַת וְכוּ' וְזֶה שֶׁכָּתוּב בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ, וּבְגִלוֹתָא קְדָמָא
בְּמִטָּה דִּילֵךְ בְּזַע יָמָא וּבְגִלוֹתָא בְּתַרְאָה בְּקִנְהָ דְאִיהוּ קְלָמָסָא בְּזַע יָמָא
דְּאוּרִיתָא, כִּי הַקּוֹלְמוֹס שְׂכּוֹתֵב דְּבָרֵי תּוֹרָה עַל הַסֵּפֶר הוּא בְּבְחִינַת קְרִיעַת
ים סוּף וְכַנִּ"ל. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ שִׁירָה עַל הַיָּם, כִּי עֵקֶר הַדְּבָקוֹת וְהַחֲבוּר שֶׁל
אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה עַל הַסֵּפֶר שְׂזָהוּ בְּחִינַת קְרִיעַת ים סוּף הוּא עַל-יְדֵי שִׁירָה
וּנְגִינָה

אות ט

וְזֶה בְּחִינַת תְּבַת נַח וְתַבַּת מִשָּׁה שֶׁהִלְכוּ עַל פְּנֵי הַמַּיִם, כִּי הַתְּבוֹת שֶׁל נַח
וּמִשָּׁה נִמְשָׁכוּ מִתְּבוֹת וְאוֹתִיּוֹת הַדְּבּוּרִים שֶׁל הַתּוֹרָה, כִּי עֵקֶר מִימֵי הַמַּבּוּל
נִמְשָׁכוּ מִחֲמַת שֶׁחֲטָאוּ נֶגְדַּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּפְגָמוּ בְּבְרִית עַד שֶׁלֹּא יָכְלוּ
אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה לְהַתְּצַמֵּץ בְּזֵה הָעוֹלָם וּלְקַיֵּם הָעוֹלָם, כִּי גַם בֵּימֵי נַח
קָדָם מִתֵּן תּוֹרָה הָיָה עֵקֶר קִיּוּם הָעוֹלָם עַל-יְדֵי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁקְדָמָה
לְעוֹלָם וְבָהּ בְּרָא הָעוֹלָם כְּפִדּוּעַ וְגַם כְּבָר נִצְטוּיָנוּ בְּשִׁבְעַ מִצְוֹת וּבָהֶם הָיָה
תְּלוּי קִיּוּם הָעוֹלָם אֲזִי וְהֵם עָבְרוּ עֲלֵיהֶם וְעַל-יְדֵי זֶה לֹא הָיוּ אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה
יְכוֹלִים לְצְמֻצָם מִימֵי הַיָּם וְהַתְּהוּם וּמִשֵּׁם נִמְשָׁךְ שֶׁנִּפְתְּחוּ כָּל מַעֲיָנוֹת
תְּהוּם רַבָּה עַד שֶׁבָּא הַמַּבּוּל וְנַח שֶׁהָיָה צָדִיק נִצַּל עַל-יְדֵי הַתְּבָה שֶׁנִּמְשָׁכָה
מִתְּבוֹת וְדְבּוּרִים מִמֶּשׁ, הִינּוּ עַל-יְדֵי אוֹתִיּוֹת וְתַבַּת הַתּוֹרָה שֶׁזָּכָה לְקַיֵּם, עַל
-יְדֵי זֶה זָכָה לְכַנֵּס בְּתַבָּה וְעַל-יְדֵי זֶה הָיָה כַּח בְּהַתְּבָה לִילֵךְ עַל פְּנֵי הַמַּיִם
וְעַל-יְדֵי זֶה נִצַּל הוּא וְזָרְעוֹ וְכוּ' וְנִתְקַיֵּם הָעוֹלָם וְזֶהוּ גַם כֵּן בְּחִינַת תְּבַת
מִשָּׁה שֶׁנִּצַּל בְּתַבָּה עַל פְּנֵי הַמַּיִם מִחֲמַת הָיָה עֲתִיד לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה שֶׁהֵם
מְצַמֵּצְמִין אֶת מִימֵי הַיָּם הַגָּדוֹל כַּנִּ"ל רַק נַח לֹא זָכָה עַל-יְדֵי הַתְּבָה שֶׁהֵם

בְּחִינַת אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה כִּי אִם לְהַצִּיל אֶת עַצְמוֹ וְזָרְעוֹ לְקִיּוֹם הָעוֹלָם, אָבֵל מִשֶּׁהָ הִצִּיל אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל וּמָסַר אוֹתִיּוֹת וְתַבּוֹת הַתּוֹרָה לְכָל יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹת עוֹלָם נִמְצָא שְׁפָסוּקֵי דְזִמְרָה וְשִׁירַת הַיָּם הֵם כְּנֶגֶד חֲבוּר עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת עִם הַלּוּחֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת מְלֶאפּוֹם וְכַנִּי"ל:

אות י

וְאַחַר כֵּן אוֹמְרִים קְרִיאַת שְׁמַע וּבְרִכּוֹתֶיהָ שֶׁהֵם בְּרַכַּת הַמְּאוֹרוֹת וְהַתּוֹרָה וְגַאֵל יִשְׂרָאֵל זֶה בְּחִינַת נִקְדַּת הַמְּלֶאפּוֹם שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק עִם יִשְׂרָאֵל, כִּי עַקֵּר הַנִּקְדָּה הוּא הַצַּדִּיק שֶׁהוּא נִקְדָּה הַכְּלָלִית שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קְרִיאַת שְׁמַע וּבְרִכּוֹתֶיהָ, כִּי קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהִיא קְבֻלַּת אַחַדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ זֶה עַקֵּר אֹר הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה, כִּי עַקֵּר הַנִּקְדָּה טוֹבָה הוּא לְכָלֵל בְּאַחַדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמֵשׁ נִמְשָׁכָה הַנִּקְדָּה הַטוֹבָה, כִּי הַנִּקְדָּה בְּחִינַת צַדִּיק הוּא אַחַדוּת פְּשוּט עִמוֹ יִתְבָּרַךְ וְזֶה בְּחִינַת בְּרַכַּת הַמְּאוֹרוֹת, כִּי הָאֹר שֶׁל כָּל הַמְּאוֹרוֹת נִמְשָׁכִין מִנִּקְדַּת הַצַּדִּיק שֶׁנִּקְרָא אֹר כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (תְּהִלִּים צו), אֹר זָרַע לְצַדִּיק וּמִמֶּנּוּ נִמְשָׁךְ כָּל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּרַכַּת אֶהְבֵּת עוֹלָם וְזֶהוּ בְּחִינַת בְּרַכַּת גָּאֵל יִשְׂרָאֵל שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת סְמִיכַת גָּאֵל לַתַּפְּלָה, כִּי גָאֵל זֶה בְּחִינַת הַצַּדִּיק כִּיִּדְוֵעַ שֶׁנִּקְרָא גּוֹאֵל, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב אִם יִגְאֵלְךָ טוֹב וְכוּ' (רוֹת ג) וְכְמוֹ שְׁכֵתוֹב אֲדוֹנָי, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָה בְּמָקוֹם אַחַר שֶׁגָאֵל וְתַפְּלָה הֵם בְּבְחִינַת בְּעִז וְרוֹת, כִּי בְעִז שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הוּא בְּחִינַת גָּאֵל וְכוּ', (עֵין בְּסִימָן קב חֲלֵק שְׁנֵי):

אות יא

וְאַחַר כֵּן מִתְפַּלְלִין עַקֵּר הַתַּפְּלָה שֶׁהוּא תַּפְּלַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה הוּא עֲבוּדָה שְׁבִלֵב שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת נִקְדַּת הַמְּלֶאפּוֹם שֶׁנַּעֲשֶׂה אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפָנָי עַצְמוֹ עַל-יְדֵי שְׁמַחְבֵּר בְּחִינַת פִּי יְדַבֵּר חֲכָמוֹת לְבַחֲבִינַת וְהַגּוֹת לְבִי תְבוּנוֹת, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי שְׁמַדְבֵּר דְּבוּרֵי הַתַּפְּלָה בְּכּוֹנֶה גְדוּלָה וּמְכוֹן לְבוֹ הַיֵּטֵב לְמָה שֶׁאוֹמֵר עַד שְׁמַקְשֵׁר דְּבוּר פִּי אֶל הַלֵּב שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מְאִירָה הַנִּקְדָּה אֶל הַלֵּב שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְתַּקֵּן הַכָּל שֶׁזֶהוּ כָּל עֲבוּדַת הַתַּפְּלָה כַּנִּי"ל:

אות יב

וְזֶה בְּחִינַת כָּל פְּרִשְׁת פִּינְחָס, כִּי פִינְחָס זָכָה לְכַהֵן עַל - יְדֵי שְׁקֵנָא עַל מַעֲשֵׂה זְמָרִי שְׁפָגַם בְּבָרִית, וּפִינְחָס קִנָּא עַל זֶה וְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת תְּקוּן הַבְּרִית, וְעַל- יְדֵי זֶה זָכָה לְכַהֵן שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲהָבָה הַקְּדוּשָׁה הַשׁוֹרָה אֶצֶל הַנְּקֻדָּה שֶׁהוּא בְּרִית שְׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (בַּמְדָּבָר כה), הַנְּנִי נִתַּן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם וְכוּ' וְכַמְבָּאָר עֲנִין זֶה שֶׁל כְּהֵנֶת פִּינְחָס בְּהַתּוֹרָה הַנִּיִּל, עֵינֵי שָׁם וְכָל מַעֲשֵׂה פִינְחָס הָיָה תְּקוּן לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל קְלַפַּת בְּלָעַם מִן הָעוֹלָם שֶׁהוּא פָּגַם הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (שָׁם לֹא) הֵן הֵנָּה הָיָה בְּדָבָר בְּלָעַם כִּי בְּלָעַם הָיָה פָּגוּם וּמִשְׁקָץ וּמִתְעַב בְּתַאֲוָה הַזֹּאת מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (סִנְהֶדְרִין קו) וְנִמְשָׁךְ כָּל יָמָיו אַחַר תַּאֲוָה הַזֹּאת וְלֹא רָצָה לְהַשְׁתַּדֵּל לְבַטֵּל תַּאֲוֹת לְבוֹ עַל-יְדֵי דְבוּרִים קְדוּשִׁים שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ הַנְּקֻדּוֹת הַנִּיִּל שְׁצָרִיכִים לְדַבֵּר דְבוּרִים קְדוּשִׁים בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ וּלְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאֵת שְׁמִים וּלְדַבֵּר עִם הַצְּדִיק וְכוּ' כַּנִּיִּל, וְאִזּוֹ יָכוֹל אֶפְלוֹ הַגְּרוּעַ שֶׁבִּגְרוּעִים לְצִאת מַעֲמָקוֹת נְפִילָתוֹ וְלַעֲלוֹת וּלְהִתְקַרֵּב לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ וּבְלָעַם הַרְשָׁע וְתַלְמִידָיו אֵינָם חַפְצִים בְּזֶה וְלֹא דֵי שֶׁנִּמְשָׁכִין אַחַר תַּאֲוֹת הַמְשָׁגֵל כָּל כָּף, אֵף גַּם אֵינָם מִשְׁתַּדְּלִים לְדַבֵּר דְבוּרִים קְדוּשִׁים בְּשִׁלְשׁ בְּחִינּוֹת הַנִּיִּל וְלֹא דֵי לָהֶם בְּזֶה, אֵף גַּם הֵם עוֹשִׂים מִהַפֵּךְ אֶל הַפֵּךְ שֶׁמִּטְמָאִים דְבוּר פִּיהֶם מְאֹד עַל-יְדֵי דְבוּרִים רָעִים שֶׁל לִיצְנוּת וּרְכִילוּת וְלִשׁוֹן הָרַע וּדְבָרִים בְּטָלִים וְנִבּוּל פֶּה, וּבִפְרָט עַל -יְדֵי לִיצְנוּת וְלִשׁוֹן הָרַע שֶׁמְדַבְּרִים עַל הַצְּדִיקֵי הָאֱמֶת וְאֲנָשֵׁיהֶם הַכְּשָׁרִים וְעַל-יְדֵי זֶה בּוֹדְאֵי הֵם מִתְרַחֲקִים מִשְׁלֹשׁ נְקֻדּוֹת הַנִּיִּל, וְעַל-כֵּן בְּאֱמֶת הֵם מְשַׁקְעִים בְּכָל פֶּעַם יוֹתֵר בְּתַאֲוֹתֵם הָרַעוֹת וְלֹא דֵי מֵה שְׁמִזְזִיקִים לָהֶם בְּעֶצְמָם אֵף גַּם עַל -יְדֵי דְבוּר פִּיהֶם הָרַע חֵס וְשְׁלוֹם הֵם רוֹצִים לְהִזִּיק לְכָל יִשְׂרָאֵל, כִּי כְּמוֹ שֶׁהַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים מְאִירִים הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת בְּיִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי דְבוּרִים הַכְּשָׁרִים וְהַטּוֹבִים כְּמוֹ כֵּן לְהַפֵּךְ עַל-יְדֵי דְבוּרִים רָעִים שֶׁל בְּחִינַת בְּלָעַם וְסִיעֵתוֹ מִרְחִיקִים מְאֹד מִהַנְּקֻדָּה, וְזֶה הָיָה עֲצַת קְלַפַּת בָּלַק לְהַבִּיא אֶת קְלַפַּת בְּלָעַם עַל יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ לְהִזִּיק לְיִשְׂרָאֵל חֵס וְשְׁלוֹם עַל-יְדֵי דְבוּרִים רָעִים שֶׁל הַמְשַׁקְעִים מְאֹד בְּתַאֲוֹת נְאוּף הַחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיק בְּחִינַת מִשָּׁה שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּלָעַם וְסִיעֵתוֹ כַּנִּיִּל וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (בַּמְדָּרֶשׁ רַבָּה פָּרָק כ) שֶׁאֵלוֹ לְמַדִּין עַל מִשָּׁה וְאָמְרוּ לוֹ, אֵינִן כָּחוּ אֶלָּא בְּפֶה אָמְרוּ, אֵף אָנוּ נִבְּא עֲלֵיהֶם בְּאֶדָם שֶׁכָּחוּ בְּפִיו, הֵינּוּ שֶׁאָמְרוּ שֶׁכָּחוּ שֶׁל הַצְּדִיק בְּחִינַת מִשָּׁה הוּא רַק עַל-יְדֵי פִיו עַל-יְדֵי שְׁמִאִיר וּמִמְשִׁיךְ הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת עַל-יְדֵי דְבוּר פִּיו כַּנִּיִּל, עַל-כֵּן אֵף אָנוּ נִבְּא עֲלֵיהֶם בְּאֶדָם שֶׁכָּחוּ בְּפִיו שֶׁהוּא בְּלָעַם הַרְשָׁע שֶׁמְדַבֵּר בְּפִיו דְבוּרִים לְהַפֵּךְ מִמֶּשׁ מִדְבוּרִים שֶׁל הַצְּדִיק בְּחִינַת מִשָּׁה, וְעַל-כֵּן הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּאֱמֶת בְּסִכְנָה גְּדוּלָה אִזּוֹ כְּשֶׁשָּׁלַח בָּלַק אַחַר בְּלָעַם, כִּי הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד בֵּין בְּקֻדְשָׁה בֵּין לְהַפֵּךְ חֵס וְשְׁלוֹם וְכְמוֹ שְׁכַתּוֹב (מִיכָה ו), עַמִּי זָכַר נָא מֵה יַעֲץ עֲלִיד בָּלַק מְלֻךְ מוֹאָב וּמָה עָנָה אֹתוֹ בְּלָעַם בֶּן בְּעוֹר וְכוּ' שֶׁנִּרְאָה מְדַבְּרֵי

הפסוק שהיתה עצה עמקה מאד של הסטרא אחרא להביא את בלעם, אף השם יתברך ברחמיו עמד בעזרתם והפך הקללה לברכה ועל-כן עמד המלאך בשלש מקומות ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם) כי סימני אבות הראהו, פמובא בפרוש רש"י, כי שלשה אבות הם כנגד שלש נקודות הנ"ל פמובא במקום אחר הינו שהראהו שהשלש נקודות שהם בחינת שלשה אבות שממשיכין הצדיקים ואנשיהם בדבור פיהם הקדוש כחם עולה יותר על דבור פיו הטמא ובודאי יכניעו אותו וזהו גם כן בחינת מה שאמרה האתון, כי הכיתני זה שלש רגלים ופרש רש"י אפה מבקש לעקר אמה החוגגת שלש רגלים, כי גם שלש רגלים הם כנגד שלש נקודות הנ"ל, כי השלש רגלים הם כנגד השלשה אבות, פמובא, הינו כנ"ל שאמרה לו שבודאי השלש נקודות של ישראל שממשיכין בדבור פיהם הקדוש יתגברו כנגד דבור פיו הטמא כנ"ל ועל-כן כשנתהפך הקללה לברכה ברכם שלש פעמים, כמו שכתוב (במדבר כד), והנה ברכת ברוך זה שלש פעמים כנגד שלש נקודות הנ"ל שהתגברו בכחם על דבור פה של בלעם עד שנתהפך הקללה לברכה:

אות יג

וזה בחינת הסמיכות של כל הפרשיות שבסדר פינחס, כי פינחס הכניע קלפת בלעם ועל-ידי זה זכה לכהנה שהוא בחינת אור האהבה הקדושה ששורה אצל הנקדה שהוא בחינת ברית שלום וכנ"ל ואז נפלו ונתבטלו כל הקלפות והסטריין אחרנין שמהם אהבות הנפולין ועל-כן על-ידי זה היה להם פח לכלות ולבער כל המדינים, כמו שמבאר שם תכף אחר נתינת הכהנה לפינחס, צרור את המדינים והכיתם אותם, כי בודאי עתה אחר שזכה פינחס לכהנה שהוא אהבה הקדושה על-ידי זה נתבטלו הקלפות שהם אהבות הנפולין ובודאי עתה יכולין להכות ולבער את המדינים שהחטיאו את ישראל בכח בלעם הרשע שהם בחינת הקלפות הבאים משברי כלים שהם אהבות נפולין, כי עתה הם מתבטלין על-ידי פינחס שזכה לאהבה הקדושה וכנ"ל ועל-כן הלך פינחס בעצמו אל המלחמה הזאת והוא בעצמו הרג את בלעם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (במדבר רבה פרק כב), כי עקר הכניעתם היה על-ידי פינחס שזכה לאהבה הקדושה שהוא בחינת הכהנה כנ"ל:

אות יד

וְזֶה שֶׁנִּצְטוּי תִּכְּפֹף אַחֲרַי כִּדְּ לְמִנּוּת אֶת יִשְׂרָאֵל, כִּדְּ לְעוֹרֵר כֹּחַ כָּל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִשְׁשִׁים רַבּוֹא נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל כִּדְּ לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת הַנְּקֻדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בְּכָל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל כִּדְּ לְטַהֵר אוֹתָם מִטְּמֵאֹת קִלְפַת בְּלָעַם שֶׁהוּא בְּחִינַת פָּגַם הַבְּרִית, כִּי בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ בּוֹ נְקֻדָּה טוֹבָה מֵהַ שְׂאִין בְּחִבּוֹ, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן הֶצְרַכְנוּ לְמִנּוּת כָּל יִשְׂרָאֵל כָּל יוֹצְאֵי צָבָא כָּל הַיּוֹצֵא לְלַחֵם מִלְחָמוֹת ה' בְּזֶה הָעוֹלָם כִּדְּ לְעוֹרֵר כֹּחַ הַנְּקֻדָּה טוֹבָה שֶׁל כָּל אֶחָד כְּנִי"ל וְזֶה שֶׁפִּרֵּשׁ רַש"י שֵׁם, הַחֲנוּכִי, שֶׁמִּי מַעֲיֵד עֲלֵיהֶם עַל תְּקוּן הַבְּרִית, כִּי הִיא בְּרֵאשׁ, יוֹד בְּסוּף, הִינּוּ שְׁעַל-יְדֵי הַזְּכָרֹת שְׁמוֹתָם הַקְּדוּשִׁים נִתְעוֹרְרָה הַנְּקֻדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בָּהֶם בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַנְּקֻדָּה טוֹבָה הוּא בְּחִינַת הַחֲלֵק אֶלְקִי מִמַּעַל שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וְעַל-כֵּן בְּכָל עֵת שֶׁיִּצְאוּ מִחַל לְקֹדֶשׁ מְנַאֲוִים, כִּי כְּשֶׁיִּצְאוּ מִטְּמֵאֹת מְצָרִים מְנַאֲוִים וְכֶשֶׁחֲטָאוּ בְּעֵגֶל וְנִפְלוּ מְנַאֲוִים אַחֲרַי כִּדְּ כְּשֶׁהָיוּ צָרִיכִים לְהַטְהֵר מֵעוֹן זֶה עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן וְכֵן כְּשֶׁנִּפְלוּ עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂה בְּלָעַם וּמִדְּוָן מְנַאֲוִים אַחֲרַי כִּדְּ כְּשֶׁנִּצְלוּ, כִּי הַמִּנְיָן הוּא לְעוֹרֵר הַנְּקֻדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִטְהַרְיָן מִכָּל הַטְּמֵאוֹת וְכְנִי"ל:

אות טו

וְזֶה שֶׁנִּסְמָךְ מִיַּד אַחֲרַי כִּדְּ יִרְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר כו), לֹאֲלֹה תַחֲלֵק הָאֶרֶץ בְּנַחֲלָה בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת וְכוּ'. כִּי אִוֵּר הַנְּקֻדָּה הַקְּדוּשָׁה נִמְשַׁכֶּת בְּכַמָּה בְּחִינּוֹת כְּפִי הָאֲדָם וְהַמְּקוֹם וְהַזְּמַן וּבְכֻלְיֵי הַנְּקֻדָּה הַקְּדוּשָׁה עֵקֶר הַנְּקֻדָּה הֵם כָּלל יִשְׂרָאֵל וּבִין כָּללִיּוֹת יִשְׂרָאֵל עֵקֶר הַנְּקֻדָּה הוּא הַצַּדִּיק הָאֲמֵת וְכֵן בְּמְקוֹם, כִּי גַם בְּבְחִינַת מְקוֹם יֵשׁ נְקֻדָּה טוֹבָה שֶׁהוּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא הַנְּקֻדָּה טוֹבָה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם וּבְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּעֶצְמָהּ בּוֹ עֵשֶׂר קְדוּשׁוֹת וְעֵקֶר הַנְּקֻדָּה הוּא מְנַקְדֵת אֲבוֹן שְׁתִּיָּה שֶׁהִיא הַנְּקֻדָּה שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא נְקֻדַת כָּל הָעוֹלָם וְכֵן בְּזְמַן, כִּי בְּכָל יוֹם וְיוֹם יֵשׁ בּוֹ נְקֻדָּה טוֹבָה, כִּי לִית יוֹם דְּלִית בּוֹ טוֹב (זֶהוּ פְּרִשְׁתִּי נִשְׂא) אֲדָה הַנְּקֻדָּה שֶׁל כָּלל הַזְּמַן כָּלל שְׁבַעַת יְמֵי בְּרֵאשִׁית הוּא שְׁבַת שֶׁהִיא הַנְּקֻדָּה שֶׁמֵאִיר בְּכָל שְׁשַׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה שְׁבָהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם וְהַנְּקֻדָּה שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה וְהַחֲדָשִׁים הֵם רֵאשִׁי חֲדָשִׁים וְיְמֵים טוֹבִים וְעֵקֶר הַנְּקֻדָּה שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה וְשֶׁל כָּל הַיָּמִים טוֹבִים הוּא יוֹם כְּפוּר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קל"ט), יָמִים יִצְרוּ וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם, זֶה יוֹם כְּפוּר שֶׁבּוֹ נִכְנַס הַכֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁהוּא בְּחִינַת צַדִּיק הַדוֹר, בְּחִינַת נְקֻדָּה הַכָּלִילִית לְמְקוֹם הָאֲבוֹן שְׁתִּיָּה שֶׁהִיא נְקֻדַת הָעוֹלָם נִמְצָא שְׂאֵז נִכְלָלוּ כָּל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת הַכָּלִילִיּוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק וְהַמְּקוֹם וְהַזְּמַן וְעַל-כֵּן אֵז הוּא

מחילת וכפרת כל העונות מחמת שאז מאירה עצם הנקדה ביותר ויותר על-ידי כל הבחינות הנ"ל של אדם ומקום וזמן ועל-ידי זה מאירה ביותר האהבה הקדושה ששורה אצל הנקדה שעל-ידי זה מחילת כל העונות בחינת על כל פשעים תכסה אהבה וכנ"ל ועל-כן נסמכה ירשת ארץ ישראל בפרשת פינחס אחר מננו בני ישראל, כי ארץ ישראל הוא בחינת נקדת המקום, כי שם בארץ ישראל זוכין בני ישראל שיקבל כל אחד ואחד אור הנקדה שלו כפי חלקו בארץ ישראל ועל-כן נסמכו זה לזה:

אות טז

ואחר כך נסמכה הפרשה של הסתלקות משה, כי משה הוא צדיק הדור בחינת נקדה הכללית והוא נתן התורה לישראל שהוא בחינת הנקדה כנ"ל והוא היה צריך להכניס את ישראל לארץ ישראל ששם נקדת העולם ושם עקר מקום הקדשה שהוא אור התורה, כי עקר קבלת אור התורה בשלמות הוא בארץ ישראל כידוע ואז היה מתתקן הכל, אבל על-ידי פגם בני ישראל גרמו שגם משה נכשל בהקאת הצור במי מריבה שעל-ידי זה נגזר שלא יכנס לארץ ועקר פגם הקאת הצור היה בחינת פגם הדבור, כמו שכתוב בפרשה זאת, באשר מריתם פי במי מריבה וכו', כי עקר הפגם היה על שלא דברו אל הסלע כמו שצום השם יתברך, ודברתם אל הסלע, שבזה היו מראים גדל כח הדבור שלהם שיש לו כח להוציא המים בגשמיות ורוחניות, כי כמו שהיו מוציאים מים בגשמיות כך היו מוציאים מימי דעת התורה ברוחניות ועל-ידי זה היה נתקדש שם שמים, כי היו הכל רואים גדל כח הדבור, והיו הכל משתדלים להמשיך הקדשה על עצמם על-ידי הדבור שעל-ידי זה ממשיכין אור הנקדה שעל-ידי זה עקר ההתקרבות להשם יתברך כנ"ל וכל זה גרם המריבה והמחלוקת בחינת מי מריבה שעל-ידי זה בלבול גם דעת משה, כמו שכתוב (קהלת ז), כי העשק יהולל חכם וכו', כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שמות רבה פרק ו) כי הנקדה הקדושה הוא בחינת שלום, בחינת ברית שלום, כי עקרה תלויה בשלום, כי מי שאין משתדל להתבודד ולדבר בינו לבין קונו לעורר לבו להשם יתברך זה בחינת מחלוקת, בחינת (הושע י) חלק לבם, כי לבו חלק מפיו מבחינת הנקדה הקדושה וכן כשחס ושלום אין שלום בין ישראל בין אדם לחברו בודאי אין יכולין לדבר זה עם זה ביראת שמים מחמת המחלוקת שביניהם ואפלו כשאין מחלוקת אלא שאין האהבה בשלמות בין ישראל שמצויים לאהב אחד את חברו כנפשו, כמו שכתוב (ויקרא יט), ואהבת לרעך כמוך. ובפרט החברים העוסקים בתורה שצריכים לזהר ביותר ויותר שיהיה ביניהם אהבה רבה כמובא גדל האזהרה שהזהיר האריז"ל על אהבת החברים בלי שעור וכשאין

הַאֲהָבָה בְּשִׁלְמוֹת אֵינָם יְכוֹלִים לְדַבֵּר זֶה עִם זֶה כְּרְאוּי וְאֵינָם מְאִירִים זֶה בְּזֶה אֹר הַנִּקְדָּה הַקְדוּשָׁה וּמְכַל שְׁכֵן וְכָל שְׁכֵן כְּשִׁחֻלְקִין חֵס וְשָׁלוֹם עַל הַצְדִּיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא עֶקֶר הַנִּקְדָּה הַכְּלָלִית שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל וְכְשִׁחֻלְקִים עָלָיו חֵס וְשָׁלוֹם אֵין יְכוֹלִין לְקַבֵּל אֹר הַנִּקְדָּה שְׁלוֹ נִמְצָא שְׁעָר קִבְלַת אֹר הַנִּקְדָּה הַנִּי"ל הוּא עַל -יְדֵי שָׁלוֹם וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקָת וְהַמְרִיבָה בְּחִינַת מִי מְרִיבָה גְרָמוֹ שְׁגָם מִשֶּׁה טְעָה וְהִכָּה אֶת הַצּוֹר וְלֹא דָבַר בְּפִיו. וְעַל-יְדֵי זֶה נִגְזַר שֶׁלֹּא יִכְנַס לְאֶרֶץ שְׁשָׁם הַמְּקוֹם לְקַבֵּל אֹר הַנִּקְדָּה בְּשִׁלְמוֹת וְאִם הָיָה מִשֶּׁה נִכְנַס עִמָּהֶם לְאֶרֶץ הָיוּ מְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ שֶׁם אֹר הַנִּקְדָּה בְּשִׁלְמוֹת וְהָיָה נִתְתַקֵּן הַכֹּל. וּבְעֻנּוֹתֵינוּ עַל-יְדֵי הַמַּחְלּוֹקוֹת גְּרָמוֹ שֶׁלֹּא נִכְנַס מִשֶּׁה עִמָּהֶם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁעַל-יְדֵי זֶה גָּלִינוּ מֵאֶרְצֵנוּ וְכוּי' וְכֵן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר בָּאִים צְדִיקֵי אֵמֶת שֶׁהֵם בְּחִינַת מִשֶּׁה, בְּחִינַת נִקְדָּה הַכְּלָלִית שְׁעַל-יְדֵי זֶה מְתַקְנִים נַפְשוֹת רַבּוֹת וּמַחְזִירִים אוֹתָם בְּתִשׁוּבָה וּבְכַחַס הַגְּדוֹל הָיוּ יְכוֹלִים לְתַקֵּן הַכֹּל, אִךְ עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקָת גּוֹרְמִים מֵה שְׁגוֹרְמִים רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, הַמְּקוֹם יִרְחַם וְיִסְלַח לָהֶם וְיִסְבֵּב סְבוּת לְטוֹבָה שִׁיתְתַקֵּן הַכֹּל וְעַל-כֵּן בְּקֶשׁ מִשֶּׁה (בְּמִדְבָר כֵּז), יִפְקֹד ה' אֱלֹקֵי הַרוּחַת אִישׁ עַל הָעֵדָה וְכוּי' וּפִרְשׁ רַש"י שִׁיּוּדֵעַ לְהֵלֵךְ נִגְד רוחו שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הֵינּוּ שְׂיֹכֵל לְהַאִיר הַנִּקְדָּה בְּלֵב כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כִּי הַנִּקְדָּה הִיא בְּחִינַת רוּחַ אֱלֹקִים, בְּחִינַת יוֹסֵף הַצְדִּיק שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בְּרֵאשִׁית מֵא), אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹקִים בּוֹ וְאִזּוֹ זָכָה לְבְחִינַת יוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדִיק מוֹשֵׁל, בְּחִינַת נִקְדָּה הַכְּלָלִית שֶׁמֵאִיר בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּחִינַת שִׁיּוּדֵעַ לְהֵלֵךְ כְּנִגְד רוחו שֶׁל כָּל אֶחָד

אות יז

וְאַחַר כֵּן נִסְמָךְ פְּרִשְׁת הַקְרִבָנוֹת שֶׁל כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה שֶׁהֵם הַתְּמִידִין שֶׁבְּכָל יוֹם וּמוֹסָפִין שֶׁל שַׁבַּת יוֹם טוֹב וְרֵאשׁ חֹדֶשׁ זֶה בְּחִינַת לְהַמְשִׁיךְ הַנִּקְדָּה שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם וְכֵן נִקְדָּה הַכְּלָלִית שֶׁל שַׁבַּת וְיוֹם טוֹב שֶׁבְּשִׁבְלִיל זֶה בָּאוּ קְרִבָנוֹת הַתְּמִידִין וְקְרִבָנוֹת הַמוֹסָפִין שֶׁל שַׁבַּת וְיוֹם טוֹב הַכֹּל כְּפִי הַנִּקְדָּה שֶׁצָּרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ בָּאוֹתוֹ הַיּוֹם, כִּי עַל-יְדֵי הַקְרִבָנוֹת שֶׁהַקְרִיבוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ עַל-יְדֵי הַכֹּהֵן, עַל-יְדֵי זֶה הַמְשִׁיכוּ וְהַאִירוּ אֹר הַנִּקְדָּה הַקְדוּשָׁה שְׁעָקְרָה בְּמְקוֹם הַבַּיִת-הַמִּקְדָּשׁ שֶׁנִּמְשַׁכֵּת עַל-יְדֵי הַכֹּהֵן כְּפִי הַיּוֹם וְכַנִּי"ל שְׁעַל-יְדֵי זֶה מַחִילַת כָּל הָעוֹנוֹת בְּבְחִינַת עַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֲהָבָה כַּנִּי"ל נִמְצָא שֶׁכָּל פְּרָשִׁיּוֹת אֵלוֹ שֶׁל סֵדֵר פִּינְחָס סְמוּכִים בְּסִמּוֹ נִפְלָא זֶה לָזָה, כִּי כָּלִם מְדַבְּרִים לְהַמְשִׁיךְ אֹר הַנִּקְדָּה הַקְדוּשָׁה בְּכָלִיוֹת וּבִפְרָטִיוֹת כְּפִי הָאֵדָם וְהַמְּקוֹם וְהַזְּמַן, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מְכַנִּיעִין כָּל הַקְלָפוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא שֶׁהֵם אֲהָבַת הַנְּפִילִין שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת כָּל הַקְרִבָנוֹת לְהַכְנִיעַ רוּחַ הַבְּהֻמִּיוֹת, שֶׁהֵם תְּאוֹת הַבְּהֻמִּיוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲהָבַת הַנְּפִילִין לְהַכְנִיעַם עַל-יְדֵי הַכֹּהֵן

שְׁהוּא בְּחִינַת אֱהָבָה הַקְדוּשָׁה הַשׁוֹרָה אֶצֶל הַנְּקֻדָּה הַקְדוּשָׁה שְׁמֵאִירָה
בְּבֵית הַמְּקֻדָּשׁ בְּיוֹתֵר וְכַנ"ל שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִתְתַקֵּן בְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלִים
בְּחִינַת שְׁבָרִי לוֹחֹת שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִתְתַקֵּן הַכֹּל וְעַל-יָדֵי זֶה תֵּבֵא הַגְּאֻלָּה
שְׁלָמָה בְּמַהְרָה בְּיָמֵנו, אָמֵן :

אָפִים :

נְפִילַת

הַלְכוֹת

אות יח

וְזֶה בְּחִינַת הַיּוֹדֵי וְנְפִילַת אָפִים שְׁאוּמְרִים תַּכְף אַחַר הַתְּפִלָּה, כִּי אַחַר
הַתְּפִלָּה אִז הַזְּמַן לְהַתְּוֹדוֹת עַל כָּל הַחֲטָאִים וּלְבַקֵּשׁ עֲלֵיהֶם מַחִילָה וְכַפָּרָה
כְּמוֹ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, כִּי עַל -יָדֵי הַתְּפִלָּה מְקַשְׁרִין הַלֵּב אֶל הַנְּקֻדָּה שְׁעַל-יָדֵי
זֶה נִתְבַטְּלִין כָּל הַחֲרָפוֹת לֵב שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּל הַחֲטָאִים וְהַפְּשָׁעִים בְּבְחִינַת
עַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֱהָבָה כַּנ"ל וְעַל-כֵּן עֵתָה הוּא הַזְּמַן לְהַתְּוֹדוֹת עַל כָּל
הַחֲטָאִים וְהַפְּשָׁעִים וּלְבַקֵּשׁ עֲלֵיהֶם מַחִילָה, מֵאַחַר שֶׁעֵתָה נִתְעוֹרְרָה
הָאֱהָבָה שְׁאֶצֶל הַנְּקֻדָּה שְׁמִכְסָּה עַל כָּל הַפְּשָׁעִים שֶׁהֵם חֲרָפוֹת לֵב נִמְצָא
שֶׁעֵתָה הוּא זְמַן סְלִיחַת עֲוֹנוֹת עַל-כֵּן בְּוֹדָאֵי עֵתָה צְרִיכִין לְהַתְּוֹדוֹת עֲלֵיהֶם
וּלְבַקֵּשׁ מַחִילָה עֲלֵיהֶם כְּמוֹ בְּיוֹם הַכְּפוּרִים שֶׁהוּא זְמַן סְלִיחַת עֲוֹנוֹת מַחֲמַת
שְׁאִז עָקֵר הָאֵרֶת הַנְּקֻדָּה, כִּי אִז נִכְנַס הַכֹּהֵן גָּדוֹל לִפְנֵי וּלְפָנִים לְנֻקְדַת אָבוֹן
שֶׁתִּיָּה וְכוּי כַּנ"ל וְאִזִּי בְּיוֹם הַכְּפוּרִים צְרִיכִין לְהַתְּוֹדוֹת וּלְבַקֵּשׁ מַחִילָה עַל
כָּל הַחֲטָאִים, כְּמוֹ כֵּן עֵתָה אַחַר הַתְּפִלָּה שְׁאִז מֵאִירָה הַנְּקֻדָּה עַל -יָדֵי
עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה כַּנ"ל שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִמְחָלִין כָּל הָעֲוֹנוֹת כַּנ"ל, עַל-כֵּן בְּוֹדָאֵי
צְרִיכִין אִז לְהַתְּוֹדוֹת וּלְבַקֵּשׁ מַחִילָה, כִּי בְּזְמַן הַסְּלִיחָה וְהַמַּחִילָה צְרִיכִין
לְהַתְּוֹדוֹת וּלְבַקֵּשׁ מַחִילָה כְּמוֹ שֶׁעוֹשִׂין בְּיוֹם הַכְּפוּרִים וְכַנ"ל וְזֶה בְּחִינַת
נְפִילַת אָפִים, זֶה בְּחִינַת גְּדֹל הַבּוֹשָׁה וְהַחֲרָפָה שְׁאֵנוּ מִתְבַּיֵּשִׁין בְּעַצְמֵנוּ לִפְנֵי
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל עֵצָם פְּשָׁעֵינוּ שֶׁהַרְבִּינוּ לִפְשָׁע לִפְנֵינוּ, וְהוּא בְּרַחֲמָיו מְעוֹרֵר
אֶהְבָּתוֹ וְסוֹלַח לָנוּ וּמְכַסֶּה עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ בְּאֶהְבָּתוֹ הַגְּדוֹלָה וְעַל זֶה אָנוּ
מִתְבַּיֵּשִׁין בְּעַצְמֵנוּ מְאֹד לִפְנֵינוּ וְזֶהוּ בְּחִינַת נְפִילַת אָפִים שְׁאֵנוּ מְפִילִין עַצְמֵנוּ
לְאַרְצָה וּמְכַסִּין פְּנֵינוּ מִגְּדֹל הַחֲרָפָה וְהַבּוֹשָׁה לִפְנֵינוּ עַל עֵצָם חֲסִדוֹ אֲשֶׁר עוֹשֶׂה
עִמָּנוּ וּמְכַסֶּה פְּשָׁעֵינוּ בְּאֶהְבָּה וּמְעַבִּיר חֲרָפָתֵנוּ, כִּי כֵּן צְרִיכִים שְׁדִיקָא בְּעַת
שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹסֵק לְמַחֵל פְּשָׁעֵינוּ וְלַהֲעַבִּיר חֲרָפָתֵנוּ וּבְשִׁתְּנוּ, אִז דִּיקָא
אָנוּ צְרִיכִין לְהַתְּוֹדוֹת וְלַהֲתַבַּיֵּשׁ בְּעַצְמֵנוּ מְאֹד מְאֹד עַל עֵצָם פְּשָׁעֵינוּ וְעַל גְּדֹל
חֲסִדוֹ שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּאֶהְבָּתוֹ וְכֵן מְבָאֵר בְּכַמָּה פְּסוּקִים שֶׁבְּעַת שִׁמְחַל הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ עוֹנוֹתֵינוּ לְמַעַן אֶהְבָּתוֹ אִז נִתְבַּיֵּשׁ לִפְנֵינוּ מְאֹד כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב ( )
בִּיחֻזְקָאֵל טו) לְמַעַן תִּזְכְּרִי וּבְשִׁתְּךָ וְלֹא יִהְיֶה לְךָ עוֹד פִּתְחוֹן פֶּה מִפְּנֵי
כְּלִימַתְךָ בְּכַפְרֵי לְךָ לְכָל אֲשֶׁר עָשִׂית וְכֵן בְּקַפִּיטָל לוֹ שְׁמִדְבָר שֶׁם מִגְּדֹל
הַחֲסִד שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וַיִּטְהַרְנוּ מִכָּל טְמֵאָתֵנוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב,
וְזָרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מֵיִם טְהוֹרִים וַיִּטְהַרְתֶּם. וְכַמְּסַפֵּר שֶׁם רַבּוּי הַטּוֹבוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה

עָמְנוּ לְמַעַן חֲסְדּוֹ וְאַהֲבָתוֹ לְבַד, מְסִיִּים שָׁם, וּזְכָרְתֶם אֶת דַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא טוֹבִים וּנְקֻטָּתֶם בְּפָנֵיכֶם וְכוּי' בּוֹשׁוּ וְהִכְלֵמוּ מִדַּרְכֵיכֶם וְכוּי' וְכֵן בְּכֹמָה מְקוֹמוֹת וְזֶהוּ בְּחִינַת נְפִילַת אַפִּים אַחַר הַתְּפִלָּה, כִּי כָל עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה לְקִשְׁרֵי הַלֵּב אֶל הַנְּקֻדָּה כְּדִי לְעוֹרֵר הָאַהֲבָה שְׁשׂוּרָה שָׁם שְׁעַל-יָדַי זֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְכַפֵּר עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ כַּנִּ"ל, עַל-כֵּן עֲתָה הָעֵת לְהַתְּנוּדוֹת עַל חֲטָאֵתֵינוּ וּלְבַקֵּשׁ עֲלֵיהֶם מַחִילָה וּלְהַתְּבַיֵּשׁ בְּעֲצָמֵנוּ הַרְבֵּה עַל מַעֲשֵׂינֵנוּ הָרָעִים שְׁעֵשִׂינוּ נִגְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל עֲצָם אַהֲבָתוֹ וְחֲסְדּוֹ שְׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ שְׁזֶהוּ בְּחִינַת נְפִילַת אַפִּים שְׁמִפִּילִין עֲצָמוֹן לְאַרְצָה וּמְכַסִּין פָּנֵינוּ מִחַמַּת הַבוֹשָׁה כַּנִּ"ל, וְעַל-יָדַי זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַבֵּה לְסַלַח עֲוֹנוֹתֵינוּ, כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הִיא הַבוֹשָׁה, כַּמּוּבָא בְּמָקוֹם אַחֵר וְכָל מָה שְׁאַנוּ מִתְּבַיֵּשׁוּן עֲצָמֵנוּ בְּיוֹתֵר כְּמוֹ כֵּן הוּא יִתְבָּרַךְ מְרַבֵּה לְסַלַח וּלְמַחֵל חֲטָאֵתֵינוּ בְּיוֹתֵר, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רוֹצֵה שְׁעַל כָּל פְּנִים נִדְעֵ עֲוֹנוֹתֵינוּ שְׁפָשְׁעֵנוּ נִגְדּוֹ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִרְמְיָה ג), אֵךְ דְּעֵי עֲוֹנְךָ כִּי בַה' אֱלֹהֶיךָ פָּשַׁעְתָּ וְכוּי' גַּם עַל-יָדַי שְׁאַנוּ מִפִּילִין עֲצָמֵנוּ לְאַרְצָה עַל-יָדַי זֶה אָנוּ מִמְּשִׁיכִין אֹרֶךְ הַנְּקֻדָּה שְׁבִפָּה בְּחִינַת פִּי יִדְבֵר חֲכָמוֹת, לְכָל הָעוֹלָמוֹת הַתְּחַתּוֹנִים וּלְכָל הַמְּדַרְגּוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת עַד דְּיוּטָא הַתְּחַתּוֹנָה מְאֹד כְּדִי לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוֹשִׁים שְׁנִפְּלוּ לְשָׁם עַל-יָדַי עֲוֹנוֹתֵינוּ כִּי מֵאַחַר שְׁכָבְרֵנוּ הַלֵּב אֶל הַנְּקֻדָּה כַּנִּ"ל שְׁעַל-יָדַי זֶה נִתְבַּטַּל בְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלָיִם שְׁלָנוּ אֶל הַבְּרִיאָה בְּחִינַת בִּינָה לְבָא עֲתָה צְרִיכִין לְהַמְּשִׁיךְ הָאֵרֶת הַנְּקֻדָּה אֶל שְׁאֵר הָעוֹלָמוֹת וְאֶל כָּל הַמְּדַרְגּוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת מְאֹד כִּי שָׁם עֵקֶר אַחִיזַת הַקְּלָפוֹת שְׁנִתְּהוּ מִשְׁבִּירַת כְּלָיִם, כִּי בְּבִרְיָאָה בְּעֲצָמָה אֵין לָהֶם אַחִיזָה כָּל כָּךְ, וְעֵקֶר הַתְּפִשְׁטוּתָם הוּא בְּשְׁאֵר הָעוֹלָמוֹת, קִצַּת בְּיִצְרָה וּבְיוֹתֵר בְּעֵשִׂיָה, מִכָּל שְׁכֹן לְמִטָּה יוֹתֵר רַחֲמָנָא לְצַלּוֹן וּכְשִׁזְכוּיִן לְקִשְׁרֵי הַלֵּב אֶל הַנְּקֻדָּה עַל-יָדַי שִׁיחָה בֵּינוּ לְבִין קוֹנוֹ וְכוּי' כַּנִּ"ל, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה שְׁעַל-יָדַי זֶה נִתְקַן הַשְּׁבִירָה אֲזִי יְכוּלִין לְהַמְּשִׁיךְ הָאֵרֶת הַנְּקֻדָּה גַּם לְכָל שְׁאֵר הָעוֹלָמוֹת וּלְכָל הַמְּדַרְגּוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת לְהוֹדִיעַ וּלְהַאִיר בְּכֻלָּם אֲמַתַּת אֱלֹקוֹתוֹ וּקְדוּשַׁת תּוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה. וּלְהַעֲלוֹת כָּל הַנִּיצוּצוֹת שְׁנִפְּלוּ לְשָׁם עַל-יָדַי עֲוֹנוֹתֵינוּ שְׁגוֹרְמִים בְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלָיִם בְּיוֹתֵר רַחֲמָנָא לְצַלּוֹן, כִּי עֲתָה נִתְתַּקַּן בְּחִינַת הַשְּׁבִירָה עַל-יָדַי אֹרֶךְ הַנְּקֻדָּה שְׁנִתְקַשְׂרָה אֶל הַלֵּב עַל-יָדַי תְּפִלוֹתֵיהֶם וְכַנִּ"ל:

אות יט

וְכָל זֶה בִּימֵי הַחַל שְׁאוּמְרִים בָּהֶם תַּחֲנוּן, אֲבָל בְּשַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב וּשְׁאֵר הַיָּמִים שָׁיֵשׁ בָּהֶם אֵיזָה תּוֹסֶפֶת קְדוּשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת קְדוּשַׁת שַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב אֵין אוֹמְרִים בָּהֶם תַּחֲנוּן כָּלֵל, כִּי אִזּוֹ נִתְעוֹרֵר אַהֲבָה גְּדוּלָה כָּל כָּךְ עַד שְׁאֵין צְרִיכִין לְהַתְּנוּדוֹת וּלְהַתְּבַיֵּשׁ כָּלֵל וְגַם אֵין צְרִיכִין אִזּוֹ לִירֹד לְעוֹלָמוֹת הַתְּחַתּוֹנִים לְהַעֲלוֹת הַנִּיצוּצוֹת מִשָּׁם, כִּי הַכֹּל נִתְתַּקַּן מִמִּילָא עַל-יָדַי רַבּוּי

החסד והאהבה שנמשך אז ביותר ויותר מחמת שיש אז תוספת קדשה שהוא בחינת קדשת שבת שאז עקר הארת הנקדה שמאיר בששת ימי החל פני"ל, כי אף-על-פי שאמרנו למעלה שבעת שהשם יתברך מעביר חרפתנו אז אנו צריכין להתבייש ביותר כמבאר בכמה פסוקים פני"ל, אבל זה לא יהיה לעולם חס ושלום, כי בודאי בגמר התקון לגמרי ביום שכלו שבת בודאי אז לא נתבייש כלל, כמו שכתוב (צפניה ג), ביום ההוא לא תבושי מפל עלילותיך וכו' וכתוב, ולא יבושו עמי לעולם (יואל ב) ועל זה מרמזין הימים שאין אומרים בהם תחנון, כי נמשך בהם קדשת שבת ביותר שמרמז על סוף גמר התקון שאז תתבטל הבושה לגמרי פני"ל, ועל-כן אין בהם נפילת אפים כלל וכנ"ל:

אות כ

וזה בחינת המשכת השפע שאנו ממשיכין באשרי ובא לציון וכו' שאז הוא ירידת השפע כמובא בפגנות, כי על -ידי הנקדה בחינת מלאפוס על-ידי זה נמשכין כל ההשפעות בבחינת הרחב פיה ואמלאהו כמבאר בתחלת התורה הנ"ל ועל-כן אומרים שלש פעמים קדוש ב"י ובא לציון" כנגד שלש נקודות הנ"ל שמשם נמשכה השפע פני"ל, כי הנקדה בחינת קדש וכו', כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, עין שם ועל-כן בתחלה אומרים קדשה דיוצר, כי ברפת המאורות וקריאת שמע הם בבחינת עולם הבריאה כמו שאיתא בפגנות ששם צריכין לקשר הנקדה, כי בריאה בחינת לבא פני"ל. ועל-כן שם צריכין לומר קדשה, דהינו שלש פעמים קדוש, כדי להמשיך הארת שלש הנקדות הנ"ל שהם בחינת קדוש וא"ו פני"ל וכמו שמבאר שם, עין שם ואחר כך בתפלת שמונה עשרה שם עקר הקדשה בצבור, כי אז עקר הארת הנקדה שמאיר באצילות שהוא בחינת תפלת שמונה עשרה, שהוא בחינת פי ידבר חכמות ועל-כן אומרים אז עקר הקדשה, ואחר כך כשחוזרין וממשיכין השפע מאצילות לבריאה באשרי ובא לציון צריכין לומר שם גם כן קדשה, כי עקר בחינת הקדשה צריכין לומר בבריאה ואצילות שהם בחינת הלב והפה כדי לקשר הלב אל הפה שזה בחינת קדוש, קדוש וא"ו פני"ל ועל -כן בברכת יוצר שהוא בחינת בריאה שצריכין לקשר בחינת בריאה, דהינו הלב, לאצילות, דהינו אל הפה, על-כן אומרים שם שלש פעמים קדוש כדי להמשיך הקדשה מהנקדה, דהינו משלש נקדות הנ"ל ואחר כך בתפלת שמונה עשרה בבחינת אצילות בודאי שם צריכין לומר קדשה, כי שם עקר הקדשה, כי שם עצם הנקדה שהם בחינת קדוש ומשם ממשיכין הקדשה אל הלב שהוא בחינת בריאה ואחר כך כשחוזרין וממשיכין השפע מאצילות לבריאה שהוא באשרי ובא לציון צריכין לחזר ולומר קדשה כדי שנוכל לקבל השפע הנמשכת

משלש נקודות הנ"ל, כי עקר הקדשה בחינת בריאה ואצילות שהם בחינת לב ופה שהם בחינת קדוש, קדוש וא"ו וכנ"ל:

אות כא

וזה בחינת השיר של יום שאומרים אחר כך, כי התקשרות והארת הנקדה לכל העולמות הוא על-ידי שיר ונגון בחינת עשרה מיני נגינה כנ"ל שזהו מה שהיו צריכין הלויים לעסק בשירה בשעת עבודת הקרבנות, כי כל הקרבנות היו לקשר כל העולמות אל הנקדה המאירה בבית המקדש וכנ"ל. ועל-כן היו צריכין לזה להרבות בשירות וזמירות שהוא עבודת הלויים בשעת הקרבן, כי עקר ההתקשרות על-ידי שיר וזמרה ונגון כנ"ל וזהו בחינת שיר של יום, כי כל יום ויום יש לו שיר מיוחד כפי הארת הנקדה שמאירה בו משבת שהיא עצם הנקדה ועל-כן מזכירין שבת בשיר של יום דיקא שאומרים בכל יום 'היום יום ראשון בשבת' וכן בשני וכו', כי על-ידי השיר עקר התקשרות והארת הנקדה אל כל העולמות ועקר הנקדה היא בחינת שבת כנ"ל, על-כן מזכירין שבת בשיר של יום ותכף אחר כך אומרים קטרת שחביבה מכל הקרבנות שמטהרת כל העולמות, בפרט עולם העשיה מכל הקלפות על-ידי קדשת אור הנקדה שנמשכת ומאירה עתה כדי שכלם יקבלו השפע ורב טוב שנמשך על-ידי התפלה כנ"ל:

אות כב

ועל-כן אומרים בשבת השיר שהיו הלויים אומרים בבית המקדש בכל יום ויום, כי עקר השיר שהיו אומרים בבית המקדש בכל יום ויום נמשך משבת שהוא עקר הנקדה שמאירה בו בכל ששת ימי המעשה שבהם נבראו כל העולמות ועל-כן אומרים שיר מיוחד בכל יום ויום, כי כל יום ויום יש בו הארת נקדה מיחדת מה שאין בשאר הימים ועל-כן דקדק אדונינו, מורנו ורבונו זכרונו לברכה בתחלת התורה הנ"ל שצריכין לקשר הלב אל הנקדה המאירה בעת הזאת דיקא וכמבאר מזה במקום אחר:

התורה:

קריאת

הלכות

אות כג

וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּצַבּוּר בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא לְקִשָּׁר הַנְּקֻדָּה אֶל הַלֵּב כַּנִּי"ל וְעַקֵּר הַנְּקֻדָּה הִיא הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁכֻלָּה בַּעֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת, כְּמוֹ שְׁמִבְּאֵר שָׁם, כִּי עַקֵּר צְדָקַת הַצַּדִּיק שְׂזוּכָה לַהֲנַקְדָּה הוּא עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שְׁמֻקִּים, כִּי הַתּוֹרָה נִקְרְאָת בְּרִית, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים כח), אֱלֹהֵי דְבָרֵי הַבְּרִית וְכוּ' וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְקַרְוֹת בַּתּוֹרָה בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ הַנְּקֻדָּה מִהַתּוֹרָה שֶׁהִיא עַקֵּר הַנְּקֻדָּה כַּנִּי"ל:

אות כד

וְאִין קוֹרִין בַּתּוֹרָה כִּי אִם בְּצַבּוּר, דְּהֵינּוּ בְיּוּד כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּשִׁלְחוֹן עָרוֹף (אֲרַח חַיִּים קַמַּג סִימָן א) אִין קוֹרִין בַּתּוֹרָה בְּפָחוֹת מִיּוּד וְכוּ', כִּי עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה הוּא בְּצַבּוּר, דְּהֵינּוּ כְּשֵׁישׁ מִנֵּן יו"ד, כִּי יו"ד בְּחִינַת הַנְּקֻדָּה, כְּמוֹ שְׁמִבְּאֵר שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְאִז כְּשֵׁישׁ מִנֵּן עֲשָׂרָה מְאִירִין כָּל הַשְּׁלֵשָׁה נְקֻדּוֹת הַנִּי"ל, כִּי מִתְּפִלְלוּ בְיַחַד וְעַל-יְדֵי זֶה מְקַבֵּל הָאָרֶה כָּל אֶחָד מִחֲבָרוֹ בְּבְחִינַת וּמְקַבְּלוֹן דִּין מִן דִּין וְכָל אֶחָד מְקַבֵּל מֵינָה וּבָהּ, וְגַם מְאִירָה בְּהֵם נְקֻדָּה הַכְּלָלִית שֶׁל הַצַּדִּיק, כִּי אֶפֶל בֵּי עֲשָׂרָה שְׁכִינְתָא שְׂרִיאָ שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאָרֶת אֹר הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׁכִינָה, כִּי הַשְּׂרָאָת שְׁכִינְתוֹ הוּא עַל הַצַּדִּיקִים, כִּי הַצַּדִּיקִים הֵם מְרַכְבְּתוֹ שֶׁל מְקוֹם, כִּי כְּשֵׁישׁ צַבּוּר אֲזִי יוֹרֵד שְׁלִיחַ צַבּוּר לְפָנֵי הַתְּבָה וְהַשְּׁלִיחַ צַבּוּר צָרִיף לְהִיּוֹת הַמְּבַחֵר שְׁבַעֲדָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה וְהוּא בְּבְחִינַת הַצַּדִּיק, בְּבְחִינַת הַנְּקֻדָּה הַכְּלָלִית נֶגֶד כָּל הַמִּתְּפַלְּלוֹן, כִּי הוּא מוֹצִיא אֶת כָּלָם וְעַל-כֵּן כְּשֵׁישׁ מִנֵּן עֲשָׂרָה מְאִירִין כָּל הַשְּׁלֵשׁ נְקֻדּוֹת הַנִּי"ל וְאִז קוֹרִין בַּתּוֹרָה לְהַמְשִׁיךְ עֵצָם הַנְּקֻדָּה מִהַתּוֹרָה וְצָרִיכִין לְבָרְךְ עַל הַתּוֹרָה בְּצַבּוּר אֶף עַל פִּי שְׁכָבֵר בְּרָךְ בְּבַקֵּר בְּרַכַּת הַתּוֹרָה וּבְרַכַּת הַתּוֹרָה הוּא נוֹתֵן הַתּוֹרָה, כִּי עַקֵּר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּבְרַכּוֹתֶיהָ בְּצַבּוּר הוּא לְהַמְשִׁיךְ מִחֲדָשׁ בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה, כִּי צָרִיכִין לַעֲמֹד בְּאִימָה וְיִרְאָה וְרַתֵּת וְזִיעַ בְּשַׁעַת הַקְּרִיאָה כְּאֵלוֹ מְקַבְּלָה עֲתָה, כִּי בְּשִׁבִיל זֶה עַקֵּר הַקְּרִיאָה בְּצַבּוּר כְּדֵי לְתַקּוֹן בְּחִינַת שְׁבִירַת הַלּוּחוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבִירַת הַכְּלִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת אוֹתִיוֹת פּוֹרְחוֹת לְמַעְלָה עַל-יְדֵי מַה שְׁחָטְאוּ אִז כַּנִּי"ל, דְּהֵינּוּ שְׁנִסְתַּלְקָה בְּחִינַת הַנְּקֻדָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַעֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת מִהַלּוּחוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת וְא"ו וְעַל-יְדֵי זֶה נִשְׁתַּבְּרוּ כַּנִּי"ל, כִּי עֲתָה אֲנוּ עוֹסְקִין לְהַמְשִׁיךְ וּלְקִשָּׁר הַנְּקֻדָּה אֶל הַלֵּב שֶׁהוּא בְּחִינַת לוּחוֹת

על-ידי עבודת התפלה שזהו בחינת תקון שבְּרִי לוחות כְּנִ"ל ועל-כֵּן צָרִיכִין לקרות בתורה בְּפֶה מִלֵּא דִיקָא כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ אור הַנְּקֻדָּה שֶׁל הַתּוֹרָה עַל-יְדֵי הַדְּבֹר פֶּה בְּבַחֲנֵינָה פִי יְדַבֵּר חֲכָמוֹת וְכִנְי"ל וְזֶהוּ (מְשָׁלִי ד), כִּי חַיִּים הֵם לְמִצְאֵיהֶם וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (עִירוּבִין נד) לְמוֹצֵיאֵיהֶם בְּפֶה דִיקָא, כִּי אִזּוּ דִיקָא הֵם חַיִּים, כִּי בְּזֶה מִתְקַנְיִם בְּחִינַת שְׁבִירַת לוחות שֶׁהֵיוּ הָאוֹתִיּוֹת פּוֹרְחוֹת מֵהַלּוּחוֹת, כִּי עַל-יְדֵי הַדְּבֹר מְקַשְּׂרִים הָאוֹתִיּוֹת אֶל הַלּוּחוֹת וְאִזּוּ הֵם חַיִּים בְּחִינַת (יוֹמָא עב) זָכָה נַעֲשֶׂה לוֹ סֵם חַיִּים הַפָּךְ שְׁבִירַת הַלּוּחוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלִים שְׁמֶשֶׁם נִמְשָׁךְ סִטְרָא דְמוֹתָא, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים פב) אַכֵּן כְּאֵדָם תְּמוֹתוֹן, שְׁנֵאֲמַר עַל מַעֲשֵׂה הָעֶגְלָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (שְׁמוֹת רַבָּה פָּרָק לב) וּמֶשֶׁם נִמְשָׁךְ בְּחִינַת לֹא זָכָה נַעֲשִׂית לוֹ סֵם מוֹת כִּי מִי שְׁאִינוּ זֹכָה אִזִּי אִינוּ רוֹאֶה אֹרֹת אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהִיא בְּחִינַת הָאֲרֵת הַנְּקֻדָּה, כִּי אֹרֹת הָאוֹתִיּוֹת פּוֹרְחִין מִמֶּנּוּ וְאִזּוּ לְמוֹדוֹ בְּבַחֲנֵינָה שְׁבִרֵי לוחות שְׁמֶשֶׁם הַשְּׂכָחָה שְׁמֶשֶׁם סִטְרָא דְמוֹתָא כְּנִ"ל וְכַמְבָּאָר לְעִיל מְזָה, עֵינֵי שָׁם וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְקַרְוֹת בַּתּוֹרָה בְּצִבּוֹר בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה בְּפֶה מִלֵּא בְּסִפְרֵי תּוֹרָה כְּשֶׁר שֶׁנִּכְתָּב כְּדִינוּ עַל הַקֶּלֶף וְכוּ' וְלִקְרוֹתוֹ בְּטַעֲמִים וּנְקֻדּוֹת וּלְבָרְךְ תַּחֲלָה וְסוֹף נוֹתֵן הַתּוֹרָה וְעַל-יְדֵי כָּל זֶה מִמְשִׁיכִין עֲלֵינוּ בְּחִינַת נְתִינַת הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ וּמִתְקַנְיִם בְּחִינַת שְׁבִירַת הַלּוּחוֹת וְכַנְזָכָר

אות כה

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (נְדָרִים פָּרָק א) שְׁעָקֵר הַחֲרָבֵן הָיָה עַל שֶׁלֹּא בָּרְכוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יִרְמִיָּה ט), עַל מַה אֲבָדָה הָאָרֶץ וְכוּ' דָּבָר זֶה שְׁאֵלוֹ וְכוּ', מֵאִי וְלֹא הִלְכוּ בָּהּ? שֶׁלֹּא בָּרְכוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה כִּי כְּשֵׁאִין מְבָרְכִין בַּתּוֹרָה אֶף-עַל-פִּי שְׁעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה בְּזֶה מֵרֵאִין שְׁאִין הַתּוֹרָה חֲשׂוּבָה בְּעֵינֵיהֶם וְאִין מַחֲיִין עֲצָמֵן בָּהּ בְּכָל עֵת וְרָגַע רַק הִיא אֲצֵלָם כְּמוֹ נִימוּס וְדַת חֵס וְשָׁלוֹם כְּמוֹ שְׁאֲרֵי נִימוּסִים וְדַתִּי הַעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת חֲטָא הָעֶגְלָה שְׁאֲמָרוּ, קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ, שְׁבַקְשׁוּ עֲבוֹדָה זָרָה כְּדִי שְׂיִהְיוּ לָהֶם מִי שְׂיִלְךְ לְפָנֵיהֶם, כִּי זֶה הָיָה עָקֵר חֲפָצָם שְׂיִהְיֶה לָהֶם מִי שְׂיִלְךְ לְפָנֵיהֶם וְיִוְלִיכֶם בְּאִיזָה נִימוּס וְדַת כְּדִי שֶׁלֹּא יִהְיוּ בּוֹלְעִים אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, אֲבָל לֹא הִסְתַּכְּלוּ עַל הַתְּכַלִּית הָאֲחֵרוֹן הַנִּצְחִי כָּלֵל, וְעַל-יְדֵי זֶה נִכְשְׁלוּ בְּעֲבוֹדָה זָרָה, כִּי אִזּוּ הָיָה הַיִּצָּר הָרַע שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה בְּעוֹלָם. וְכִמוֹ כֵּן עֲכָשׁוּ אֶף-עַל-פִּי שְׁאִין עוֹבְדִים עֲבוֹדָה זָרָה, כִּי הָרָגוּ הַיִּצָּר הָרַע שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה (יוֹמָא ד) אֲבָל אֶף-עַל-פִּי -כֵּן עֲדִין יֵשׁ כְּמָה כּוֹפְרִים בְּעוֹלָם שֶׁהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הָאֲפִיקוֹרְסִים שְׂרוּצִים לְהַשְׁוֹת חֵס וְשָׁלוֹם תּוֹרַת מֹשֶׁה כְּשֶׁאֵר נִימוּסֵי הַדְּתוֹת רַחֲמָנָא לְצֵלָן וְאוֹמְרִים מַה שְׂאוֹמְרִים טַעֲמִים שֶׁל הֶבֶל וְשִׁטוֹת עַל מִצּוֹת תּוֹרַתֵנוּ הַקְּדוּשָׁה כְּאֵלוֹ כְּלָם

על-פי שְׁכַל אָנוּשֵׁי חֵס וְשְׁלוֹם בְּשִׁבִיל לְקַיֵּם נִימוּס הַמְּדִינָה כִּידוּעַ דְּבָרֵיהֶם
הַרְעִים וְהַמְרִים וְזֶהוּ בְּחִינַת פָּגַם הָעֵגֶל כִּנּוּ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁלֵא בָּרְכוּ בַּתּוֹרָה
תְּחִלָּה, כִּי אֵלוּ הַכְּתוּבֹת בְּוַדָּאֵי אֵינָם מְבָרְכִים עַל הַתּוֹרָה מֵאַחַר שְׁאֲצֵלָם
הַתּוֹרָה שָׁוָה לְשָׂאֵר הַדְּתוֹת וְהַנִּימוּסִים חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי עֵקֶר בְּרַפְת הַתּוֹרָה
הוּא אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ שְׁמָה שְׁנָתַן לָנוּ אֶת
הַתּוֹרָה, בְּזֶה בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְהַבְּדִילָנוּ מֵהֶם לְגַמְרֵי, כִּי נִימוּסֵיהֶם
וְדִתֵיהֶם הוּא רַק עַל-פִּי שְׁכַל אָנוּשֵׁי בְּשִׁבִיל חֵי שְׁעָה שֶׁל זֶה הָעוֹלָם. וְגַם זֶה
אֵינוֹ בְּשִׁלְמוֹת וְאֵין לוֹ קִיּוּם כָּלֵל, כִּי עַל-פִּי דִּתֵיהֶם וְדַרְכֵיהֶם אֵינָם
מִפְרִישִׁין אֶת הָאָדָם אֶפְלוּ מִדְּבָרִים שְׁבִין אָדָם לְחִבְרוֹ מֵאַחַר שְׁאֵינָם
מִסְתַּכְּלִין עַל הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן וְאֵינָם מְתִירָאִין מֵעֲנָשִׁים שֶׁל אַחַר מִיתָה
רַק מְתִירָאִין מֵאֵימַת מַלְכוּת, עַל-כֵּן אִם יוֹכֵל לַעֲשׂוֹת גְּזֻלוֹת וְרַמְאוֹת שְׁלֵא
יִוָּדַע לְמַלְךְ וְשׁוֹפְטֵיהֶם עוֹשִׂים כָּל מָה שְׁיִכּוֹלִין לַעֲשׂוֹת כַּנְּרָאָה בְּחוּשׁ, אֲבָל
אוֹתָנוּ בָּחַר ה' יִתְבָּרַךְ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ אֲשֶׁר הִיא חֵינּוּ
וְאַרְךְ יָמֵינוּ לְעוֹלָמִי עַד וּלְנֶצַח נֶצְחִים, כִּי עֵקֶר כָּל מִצְוֹת תּוֹרָתָנוּ הַקְּדוּשָׁה
הוּא בְּשִׁבִיל הַתְּכֵלִית אֲחֵרוֹן. וְאֶפְלוּ הַמִּצְוֹת שְׁבִין אָדָם לְחִבְרוֹ יֵשׁ בָּהֶם
סוּדוֹת עֲמָקִים וְרִזִין גְּדוֹלִים מְאֹד עַד אֵין סוּף וְאֵין תְּכֵלִית, וְכֵלָם בְּשִׁבִיל
הַתְּכֵלִית הָאֲחֵרוֹן לְמַעַן יֵיטִיב לָנוּ לְעוֹלָם שְׁכָלוֹ אַרְךְ וְטוֹב וְעַל זֶה מוֹרָה
בְּרַפְת הַתּוֹרָה שְׁאֵנוּ מְבָרְכִין אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ
וְכַנּוּ"ל וְאֵנוּ מְסִימִין, נוֹתֵן הַתּוֹרָה, דְּהֵינּוּ שְׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ נוֹתֵן הַתּוֹרָה בְּכָל
יוֹם מִחֻדָּשׁ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (דְּבָרִים ו), אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֹה הַיּוֹם וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (סִפְרֵי שָׁם), בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֵיהֶם כְּחֻדָּשִׁים, כִּי הַתּוֹרָה
עֲמָקָה וְרַחְבָּה מִנִּי יָם וְכוּ' וּבְכָל יוֹם נִמְשָׁכֶת עָלֵינוּ בְּהַתְּחַדָּשׁוֹת נִפְלָא וְגַם
בְּזֶה נִבְדְּלַת תּוֹרָתָנוּ הַקְּדוּשָׁה מִדְּתֵי שְׂאֵר הָאֲמוֹת לְהַבְּדִיל, כִּי אֲצֵל דִּתֵיהֶם
שֶׁהֵם חֵק הַמַּלְכוּת לְתַקּוֹן הַמְּדִינָה אֵין שִׁיךְ הַתְּחַדָּשׁוֹת בְּכָל יוֹם, כִּי כָּבֵר
נָתַן הַדָּת מֵאִיזָה טַעַם שֶׁהוּא עַל-פִּי שְׁכָלָם, לֹא כֵן תּוֹרָתָנוּ הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא
אֲחֻדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר אֵין חֵקֶר לְתַבּוּנָתוֹ וְדַבְּרֵיו חֵיִים וְקִימִים, נֶאֱמָנִים
וְנִחְמָדִים לְעַד וְכוּ', כִּי הֵם בְּאֵר מֵיִם חֵיִים נוֹבְעִים בְּכָל עֵת וְרָגַע מֵאַחַר
שְׁכָלוֹלִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְהֵם מְחִיִּין וּמְקִימִין כָּל הָעוֹלָמוֹת עִם כָּל אֲשֶׁר בָּהֶם
בְּכָל עֵת וְרָגַע, וְהֵם מְתַחַדָּשִׁים בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה וְעַל-כֵּן אָנוּ
מְבָרְכִין נוֹתֵן הַתּוֹרָה, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ נוֹתֵן הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם מִחֻדָּשׁ, כִּי בְּכָל
יוֹם וְעַת מְסַבֵּב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ סְבוֹת בְּתַחֲבוּלוֹתָיו לְהַכְנִיס קִיּוּם הַתּוֹרָה
בְּעוֹלָם וְשׁוֹלַח לָנוּ צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים שְׁמִחֻדָּשִׁין בְּכָל פְּעַם חֻדוּשִׁין דְּאוֹרֵיתָא
אֲמִתִּיִּים וְאֶפְלוּ מִי שְׁאֵינוֹ בֵּר הַכִּי לְחֻדָּשׁ חֻדוּשִׁין אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּכָל פְּעַם
שְׁנַתְעוֹרֵר מִחֻדָּשׁ לְקַיֵּם הַתּוֹרָה זֶהוּ גַם כֵּן בְּחִינַת קְבֵלַת הַתּוֹרָה מִחֻדָּשׁ, כִּי
עֵקֶר הוּא קִיּוּם הַתּוֹרָה, כִּי לֹא הַמְּדַרְשׁ עֵקֶר אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי
בְּרַפְת הַתּוֹרָה אָנוּ מְמַשִּׁיכִין עָלֵינוּ קְבֵלַת הַתּוֹרָה מִחֻדָּשׁ וְזֶהוּ תַקּוֹן שְׁבִירַת
הַלוּחוֹת שְׁפָגְמוֹ בְּנִתְיַנַּת הַתּוֹרָה וְכַנּוּ"ל וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי שְׁלֵא בָּרְכוּ בַּתּוֹרָה
תְּחִלָּה עַל-יְדֵי זֶה נִחְרַב הַבַּיִת הַמְּקַדָּשׁ שְׁשֵׁם עֵקֶר הַנִּקְדָּה הַקְּדוּשָׁה כִּנּוּ"ל,
שְׁעֵקֶר חֲרַבְנוּ הִיָּה עַל-יְדֵי חֵטָא הָעֵגֶל שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִשְׁתַּבְּרוּ הַלוּחוֹת שְׁמֵאֵז
נִגְזְרָה הַגְּזָרָה הַזֹּאת, כִּי הַלוּחוֹת נִשְׁבְּרוּ בְּשַׁבְעָה עֶשֶׂר בְּתַמוּז שְׁאֵז נִגְזַר
הַחֲרָבֵן שֶׁהִתְחִיל בְּשַׁבְעָה עֶשֶׂר בְּתַמוּז, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי בְּרַפְת הַתּוֹרָה
שְׁמַמְשִׁיכִין עַל עֲצָמוֹ קְבֵלַת הַתּוֹרָה מִחֻדָּשׁ מִתְקַנִּים זֹאת כִּנּוּ"ל וְעַל-כֵּן עַל-

יְדֵי שְׁלֹא בָּרְכוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה וּפְגָמוּ בָּזֶה עַל-כֵּן נִחְרַב הַבַּיִת וְכַנְיִל וְעַל-כֵּן
צָרִיכִין לְבָרֵךְ עַל הַתּוֹרָה בְּצַבּוֹר אֶף -עַל-פִּי שְׂכָבָר בְּרָךְ בַּבֶּקֶר, כִּי עֶקֶר
בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ לְתַקּוֹן שְׂבִירַת הַלּוּחוֹת הוּא עַל-יְדֵי קְרִיאַת
הַתּוֹרָה בְּצַבּוֹר וְכַנְזָכָר לְעִיל:

אות כו

וּבְשִׁבִיל זֶה אוֹמְרִים בְּרַפְת כֹּהֲנִים אַחַר בְּרַפְת הַתּוֹרָה בַּבֶּקֶר, כִּי עֶקֶר בְּרַפְת
הַתּוֹרָה הוּא לְתַקּוֹן בְּחִינַת שְׂבִירַת הַלּוּחוֹת לְזַכּוֹת לְהַמְשִׁיךְ אוֹר נְקֻדַּת
הַתּוֹרָה שֶׁשֶׁם אֲהַבָּה הַקְּדוּשָׁה שׁוֹרָה שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְתַּקֵּן שְׂבִירַת כָּלִים
שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂבִירַת הַלּוּחוֹת, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת בְּרַפְת כֹּהֲנִים וְכַמְבָּאָר לְעִיל
בְּאַרְיִכוֹת:

אות כז

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׁקוֹרְאִין הַסִּידְרָא בְּכָל שָׁבוּעַ מִבְּרֵאשִׁית עַד לְעֵינֵי כָּל
יִשְׂרָאֵל עַד שְׁגוֹמְרִין אֶת הַתּוֹרָה בְּכָל שָׁנָה, כִּי מְבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּיּוֹל שְׂצָרִיךְ
כָּל אֶחָד לְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ לְהַנְקֻדָּה הַשְּׂיָךְ לְלִבּוֹ בְּעַת הַזֹּאת וְכוּ', כִּי הַנְּקֻדָּה
מְאִירָה כְּפִי הָעֵת וְהַיּוֹם וְכַנְיִל וְעֶקֶר הַנְּקֻדָּה הוּא הַתּוֹרָה כַּנְיִל וְעַל-כֵּן
צָרִיכִין לְקִרּוֹת וְלִגְמֹר הַסִּידְרָא בְּכָל שָׁבוּעַ עַד שְׁיִגְמְרוּ כָּל הַתּוֹרָה בְּכָל הַשָּׁנָה
וְכֵן לְעוֹלָם, כִּי הַסִּידְרָא שְׂבָכָל שָׁבוּעַ מְנַהֶגֶת כָּל הַשָּׁבוּעַ, כִּי כָּל יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ
מְקַבְּלִין חִיּוֹת מִהַנְּקֻדָּה שְׂמְאִירָה בָּהֶם עַל-יְדֵי קְרִיאַת אוֹתוֹ הַסִּידְרָא, כִּי
כְּפִי הַנְּקֻדָּה שְׂצָרִיכִין לְקַבֵּל בְּאוֹתוֹ הַשָּׁבוּעַ כֵּן הִיא הַסִּידְרָא שֶׁהוֹלֶכֶת בְּאוֹתוֹ
הַשָּׁבוּעַ וְכֵן מְתַנַּהֵג כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה וְכֵן לְעוֹלָם נִמְצָא שְׂכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה
מְקַבְּלִין חִיּוֹת מִהַתּוֹרָה שֶׁהִיא כָּלִל הַנְּקֻדָּה וְכָל שָׁבוּעַ וְשָׁבוּעַ מְקַבְּלַת מִסְדֵּר
מִיַּחַד וְכֵן כָּל יוֹם וְיוֹם מְפָרְשָׁה מִיַּחַדָּת, כִּי שְׁבַעַה פְּרָשִׁיּוֹת שְׂבָכָל סֵדֶר הֵם
כְּנֻגָּד שְׂבַעַת יְמֵי הַשָּׁבוּעַ שְׂבָכָל יוֹם וְיוֹם צָרִיכִין לְקַבֵּל הַנְּקֻדָּה מִפְּרָשָׁה
מִיַּחַדָּת וְכֵן בְּכָל שָׁבוּעַ מִסְדֵּר מִיַּחַד וְכֵן בְּכָל שָׁנָה מְכַלֵּל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא כָּלִל
הַנְּקֻדָּה כָּלִל הַשָּׁנָה וְעֶקֶר קְרִיאַת כָּל הַסִּידְרָא הוּא בְּשַׁבָּת, כִּי עֶקֶר הַנְּקֻדָּה
הוּא שַׁבָּת שְׂקַבְּיַעָא וְקִימָא שְׂמְאִירָה בְּכָל שַׁשְׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה כַּנְיִל וְעַל-כֵּן
קוֹרִין שְׂבַעַה קְרוּאִים בְּשַׁבָּת כְּנֻגָּד שְׂבַעַת יְמֵי הַשָּׁבוּעַ כְּדִי לְהַאִיר הַנְּקֻדָּה

אות כח

וְעַל-כֵּן אֵין קוֹרֵין בְּתוֹרָה בְּפָחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה וְאֵין קוֹרֵין לְכֹל אֶחָד פְּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה פְּסוּקִים כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ הַנְּקֻדּוֹת הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן כָּל הַתּוֹרָה מְשֻׁלֶּשֶׁת כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּהּ בְּרִידָה רַחֲמָנָא דְיַהִיב לָן אוֹרָן תְּלִיתָאָה בְּיוֹם תְּלִיתָאָה עַל-יְדֵי תְּלִיתָאָה וְכוּ' (שַׁבָּת פָּרָק ח) הַכֹּל כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ נְקֻדּוֹת הַנִּי"ל שְׁהַתּוֹרָה כְּלוּלָה מֵהֶם כְּנִי"ל:

אות כט

וְעַל-כֵּן בְּכָל יוֹם שֵׁישׁ בּוֹ תוֹסֶפֶת קִדְשָׁה קוֹרְאִין קְרוּאִים בְּיוֹתֵר, דְּהֵינּוּ בְּרֵאשׁ חֲדָשׁ שֵׁישׁ בּוֹ מוֹסָף-אַרְבָּעָה וּבְיוֹם טוֹב שֵׁישׁ בּוֹ בְּטוּל מְלָאכָה-חֲמִשָּׁה וְכוּ', כִּי כָּל מָה שֶׁנִּתְּוֹסַפֵּין הַקְּרוּאִים יְכוּלִין לְקַבֵּל אוֹר הַנְּקֻדָּה בְּיוֹתֵר, כִּי אֵלוֹ הַקְּרוּאִים בְּתוֹרָה מְאִירִין הַנְּקֻדָּה בְּכָל הַשּׁוֹמְעִים וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְהַטּוֹת אָזְנוֹ וְלִבּוֹ הַיָּטִב לְשִׁמְעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה וְשֵׁלָא לְהַסִּיחַ דַּעְתּוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, מִכָּל שָׂכָן וְכָל שָׂכָן שֵׁלָא לְשִׁיחַ אֲזוּ כִּי גְדוֹל עֲוֹנוֹ מִנְּשׂוּא רַחֲמָנָא לְצַלּוֹן רַחֲמָנָא לְשִׁיזְבוּ, כִּי עַל-יְדֵי שְׁשׁוֹמְעִין קְרִיאַת הַתּוֹרָה מִמְּשִׁיכִין עַל עַצְמוֹ הָאֵרֶת הַנְּקֻדָּה מִהַתּוֹרָה שְׂבֻזָּה תְּלוּיִים כָּל תְּקוּנֵי הָעוֹנוֹת וְהַתְּאֻזּוֹת שְׂבָאִים מִשְׁבִּירַת כְּלָיִם שְׁמַתְקָנִים עַל-יְדֵי אוֹר הַנְּקֻדָּה כְּנִי"ל שֶׁהוּא תְּקוּן כָּל הָעוֹלָמוֹת, כִּי דוּעַ שְׁתְּקוּן כָּל הָעוֹלָמוֹת הוּא עַל-יְדֵי תְּקוּן שְׁבִירַת כְּלָיִם וְכָל מָה שֶׁנִּתְּרַבֵּין הַקְּרוּאִים לְתוֹרָה מְאִירָה הַנְּקֻדָּה יוֹתֵר, כִּי בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ בּוֹ נְקֻדָּה טוֹבָה מִיַּחַדָּת וְעַל-כֵּן כָּל מָה שֶׁמִּתְּרַבֵּין הַקְּרוּאִים יְכוּלִים לְהֵאִיר הַנְּקֻדָּה בְּיִשְׂרָאֵל מִשְׁרָשָׁה שְׁבִיתוֹרָה כְּפִי תוֹסֶפֶת הַנְּקֻדָּה שְׂבִכָּל אֶחָד מִהַקְּרוּאִים שֶׁנִּתְּרַבָּה וְעַל-כֵּן בְּרֵאשׁ חֲדָשׁ קוֹרֵין אַרְבָּעָה מַחֲמַת שֵׁישׁ בּוֹ קֶרֶב מוֹסָף, כִּי הַקְּרִבָּנוֹת שֶׁהֵיוּ מִקְרִיבִין בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ עַל-יְדֵי הַכֹּהֵן, הָיָה לְהַכְּנִיעַ וְלִבְטֹל תְּאֻוֹת הַבְּהֵמִיּוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲהַבַת הַנְּפִילִין עַל-יְדֵי הַנְּקֻדָּה שֶׁהֵאִיר בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן בְּיוֹם שֵׁישׁ בּוֹ מוֹסָף כְּגוֹן רֵאשׁ חֲדָשׁ וְחַל הַמוֹעֵד מְאִירָה הַנְּקֻדָּה בְּיוֹתֵר, עַל-כֵּן מוֹסִיפִין בְּהֵם הַקְּרוּאִים כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ עַל יָדָם הָאֵרֶת הַנְּקֻדָּה בְּיוֹתֵר כְּנִי"ל וּבְיוֹם טוֹב שֵׁישׁ בּוֹ בְּטוּל מְלָאכָה קוֹרֵין עוֹד יוֹתֵר, דְּהֵינּוּ חֲמִשָּׁה, כִּי בְּטוּל מְלָאכָה זָה

בחינה שמאירה בהם ביותר קדשת שבת שאז בטלים כל המלאכות שהם מזהמת הנחש שכחו מהקלפות משבירת כלים שעל-ידי זה נגזר בעצבון תאכלנה בזעת אפד וכו' שממשם כל היגיעות של כל הל"ט מלאכות, כי מחמת שעל-ידי חטא אדם הראשון גרם ביותר שבירת כלים כידוע, על-כן צריכים כל הל"ט מלאכות, כי כל המלאכות הם בחינת תקון שבירת כלים שצריך האדם להתנגע בל"ט מלאכות לתקן ולגמר כל הדברים שהוא בחינת תקון כלים, הינו לתקן בחינת שבירת כלים שגרם אדם הראשון בחטאו ועל-כן עקר התקון על-ידי מלאכת המשכן שהיה בו כח הל"ט מלאכות, כי המשכן הוא בחינת הבית המקדש ששם עומד הארון עם הלוחות ששם עקר הארת הנקדה שעל-ידי זה עקר תקון שבירת כלים כנ"ל ועל-כן צריך האדם לזהר כשעוסק במלאכה או במשא ומתן שהכל כלול בל"ט מלאכות שיעשה המלאכה ועסק המשא ומתן בקדשה גדולה על-פי התורה כדי שיוכל להמשיך הארת הנקדה בתוך המלאכה והמשא ומתן שעל-ידי זה עקר תקון הכלים כנ"ל. ואז כל מלאכתו ומשא ומתן שלו בבחינת מלאכת המשכן (כמבאר במקום אחר שהמשא ומתן והמלאכות צריכים לקדשם שיהיו בבחינת מלאכת המשכן, עין שם בסיומן יא לקוטי חלק א) אבל בשבת בטלים כל הל"ט מלאכות ואפלו מלאכת המשכן אינו דוחה שבת, כי שבת היא עצם הנקדה שעל-ידי זה עקר תקון של כל הכלים ועל-כן אז הוא שביתה וניחא, כי הנקדה קביעה וקיימא ועקר תקון הכלים שבכל ששת ימי החל שכלם מקבלים חיותם משבת כידוע, הינו מהנקדה שעקר הארתה בעצם הוא בשבת וכנ"ל וכל הימים טובים שיש בהם בטול מלאכה הם סמוכים וכלולים ביותר בשבת. ועל-כן יום טוב נמי אקרי שבת, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ועל-כן קורין בהם גברי ביותר להאיר בהם הנקדה ביותר על-ידי רבוי הקרואים, כי ביום טוב מאירה הנקדה ביותר, כי הוא כלול ביותר בבחינת שבת שעל-כן יש בו בטול מלאכה כנ"ל:

אות ל

ועל-כן ביום הכפורים קורין ביותר דהינו ששה, כי קדשת יום כפור סמוך ביותר לקדשת שבת יותר מכל הימים טובים והוא סמוך וקרוב לקדשת שבת בתכלית הסמיכה בבחינת (מגלה ז) אין בין יום הכפורים לשבת וכו' נמצא שאין ביניהם אלא חלוק מעט כי ביום הכפורים מאירה הנקדה ביותר ויותר, כי הוא נקדת כל השנה, כמו שכתוב, ולא אחד בהם כנ"ל ועל-כן אז נכנס הכהן גדול לפני ולפנים לנקדת האבן שתיה ששם הארון והלוחות לכפר כל העונות וכנ"ל ועל-כן אז קוראים קרואים ביותר, דהינו ששה וששה הוא בחינת וי של המלאכים שנשלם אז בתכלית השלמות

וְאִזּוּ מִקְבֵּל עֵצֶם הַנִּקְדָּה מְשַׁבֵּת שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת וְהַחֲכָמָה
בְּחִינַת יו"ד שֶׁהוּא עֵצֶם הַנִּקְדָּה, כִּי זֶה כָּלֵל בְּכֹל מְקוֹם שֶׁכָּל הַבְּחִינּוֹת
וְהַמְדוּת וְכָל הַתְּקוּנִים הֵם בְּכֻלְיֵיהֶם וּבִפְרָטֵיהֶם וְכָל בְּחִינָה וּמְדָה וְתַקּוּן
כְּלוּלָה מִכָּלֶם וּכְמִבְּאֵר בְּדַבְרֵיו זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה בְּעֵנֶן זֶה שֶׁל הַמְּלֶאכֶּיִם
שֶׁהוּא בְּכֻלְיֵיהֶם וּבִפְרָטֵיהֶם וְעַל-כֵּן אָף-עַל-פִּי שֶׁבְּכֹל יוֹם וְיוֹם מֵאִיר בּוֹ
הַנִּקְדָּה וְכֵן בְּכֹל אָדָם וְאָדָם, אָף-עַל-פִּי-כֵן הָאָדָם הַפְּשוּט כְּנֶגֶד הָרַב
וְהַצַּדִּיק שֶׁמֵאִיר בּוֹ הוּא בְּבְחִינַת ו' בְּחִינַת לֵב, וְהַצַּדִּיק בְּבְחִינַת יו"ד בְּחִינַת
הַנִּקְדָּה וְכֵן כָּל יוֹם נֶגֶד יוֹם הַגְּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּמַעֲלָה הוּא בְּחִינַת ו' נֶגֶדוֹ, כִּי יוֹם
הַגְּדוֹל בְּקִדְשָׁה הוּא בְּחִינַת נִקְדָּה נֶגֶדוֹ וּמֵאִיר בּוֹ, אֲבָל כָּל הַיָּמִים אֲפִלּוּ כָּל
הַיָּמִים טוֹבִים אֵינָם בְּתַכְלִית שְׁלֵמוֹת הַתְּקוּן אֲפִלּוּ בְּבְחִינַת ו' שֶׁל
הַמְּלֶאכֶּיִם עַד שֶׁנִּכְלָלִין בְּיוֹם הַכְּפוּרִים שֶׁהוּא יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה שֶׁכְּלוּל מִכָּל
הַשָּׁנָה שֶׁאִזּוּ נִמְחָלִין כָּל הָעוֹנוֹת, כִּי הוּא בְּבְחִינַת נִקְדָּה נֶגֶדֶם מִחֲמַת
שֶׁקִּדְשָׁתוּ סְמוּכָה לְשַׁבַּת מָאֵד שֶׁהוּא עֵצֶם הַנִּקְדָּה, אֲבָל כָּל קִדְשַׁת יוֹם
הַכְּפוּרִים כְּנֶגֶד קִדְשַׁת שַׁבַּת הוּא בְּבְחִינַת ו' שֶׁל הַמְּלֶאכֶּיִם שֶׁנִּשְׁלָם אִזּוּ
בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת עַד שֶׁמֵאִירָה בּוֹ בְּשְׁלֵמוֹת גְּדוֹל עֵצֶם אִזּוּ הַנִּקְדָּה שֶׁל שַׁבַּת
קִדְשׁ שֶׁקִּדְשָׁתָה קִבִּיעָא וּקִימָא, כִּי יוֹם הַכְּפוּרִים אָף-עַל-פִּי שֶׁקִּדְשׁ מָאֵד
מָאֵד וְנִקְרָא שַׁבַּת שַׁבְתּוֹן אָף-עַל-פִּי-כֵן אִין קִדְשָׁתָה קִבִּיעָא וּקִימָא כְּמוֹ
שַׁבַּת, כִּי קִדְשַׁת יוֹם הַכְּפוּרִים תְּלוּי בְּיִשְׂרָאֵל, דְּהֵינּוּ בְּבֵית דִּין שֶׁמִּקְדָּשִׁין
הַחֲדָשׁ וְעַל-כֵּן גַּם בְּיוֹם הַכְּפוּרִים מְבָרְכִין מְקִדְשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכְּפוּרִים
כְּמוֹ בְּשָׂר יָמִים טוֹבִים, כִּי יִשְׂרָאֵל מְקִדְשֵׁי לְהוּ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה (רֵאשׁ הַשָּׁנָה כַּד), אֲבָל שַׁבַּת קִבִּיעָא וּקִימָא, כִּי שַׁבַּת עֵצֶם
הַנִּקְדָּה שֶׁנִּמְשַׁכֵּת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּעֵצְמוֹ, כִּי שַׁבַּת שְׁמָא דְקִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא
וְעַל-כֵּן יוֹם הַכְּפוּרִים נֶגֶד שַׁבַּת הוּא בְּבְחִינַת ו' שֶׁל הַמְּלֶאכֶּיִם וְשַׁבַּת בְּחִינַת
הַנִּקְדָּה כְּנִי"ל רַק שֶׁבְּיוֹם הַכְּפוּרִים נִשְׁלָמַת בְּחִינַת הוּא"ו בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת
יִוְתֵר מִכָּל הַיָּמִים טוֹבִים שֶׁבַּשָּׁנָה וְעַל-כֵּן סְמוּכָה אֶל הַנִּקְדָּה בְּיוֹתֵר, כִּי
כְּשֶׁהוּא"ו שֶׁהוּא בְּחִינַת הַלֵּב, בְּחִינַת הַלּוּחוֹת נִשְׁלָמִין בְּשְׁלֵמוֹת בּוֹדָאֵי בְּקַל
מִקְבָּלִין אִזּוּ הַנִּקְדָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת יו"ד, בְּחִינַת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת, בְּחִינַת
קִדְשַׁת שַׁבַּת וְעַל-כֵּן בְּיוֹם הַכְּפוּרִים נִתְּנוּ הַלּוּחוֹת שְׁנִיּוֹת שֶׁהֵם תְּקוּן שֶׁל
שְׁבִירַת לּוּחוֹת שֶׁנִּשְׁתַּבְּרוּ בְּרֵאשׁוֹנָה, הֵינּוּ כְּנִי"ל, כִּי עַקֵּר בְּחִינַת יוֹם
הַכְּפוּרִים לְתַקּוּן שְׁבִירַת לּוּחוֹת שֶׁמֵהֵם כָּל הַחֲטָאִים, כִּי בְּיוֹם הַכְּפוּרִים
מֵאִירָה הוּא"ו בְּשְׁלֵמוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת לּוּחוֹת בְּשְׁלֵמוֹת הַפֶּךָ שְׁבִירַת לּוּחוֹת
שֶׁעַל-יָדֵי זֶה מִקְבָּלִין אִזּוּ הַנִּקְדָּה בְּחִינַת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת שֶׁנִּחְקָקִין עֲלֵיהֶם
שִׁיתְּקִימוּ לְעוֹלָם וְלֹא יִהְיוּ הָאוֹתִיּוֹת פּוֹרְחוֹת עוֹד וְעַל-כֵּן אִזּוּ נִמְחָלִין כָּל
הָעוֹנוֹת, כִּי נִתְּבַטְּלִין אִזּוּ כָּל הַחֲרָפוֹת לֵב וְכוּ' עַל-יָדֵי אִזּוּ הַנִּקְדָּה שֶׁהוּא
תְּקוּן

הַכֹּל

כְּנִי"ל:

ועל-כן קורין בתורה בשני וחמשי שהם הימים שעלה וירד בהם משה רבנו לקבל את הלוחות שניתנו ביום הכפורים, כי הלוחות שניתן הם תקון שבירת כלים כנ"ל ועל כן קורין בתורה באלו הימים שעלה וירד בהם, כי עקר קריאת התורה הוא בשביל זה התקון של שבירת הלוחות וכנ"ל:

אות לב

ועל-כן נוהגין בשמחת תורה שהוא שמיני עצרת לקרות כל ישראל לעלות לתורה, כי אז גומרין התורה שהוא כלל הנקדה שכלולה מכל הנקדות שיש בכל אחד ואחד מישראל. כי נקדת כל אחד מישראל הוא כפי האות שיש לו בתורה שמשם שרש נפשו כידוע ועל-כן קורין כל אחד ואחד כדי שיאיר בו הנקדה מהתורה שגומרין אז וזה נעשה בשמיני עצרת שהוא שמחת תורה, כי שמיני עצרת הוא גמר וסוף כל הימים טובים, וכל התקון של ראש השנה ויום הכפורים נגמר בשמיני עצרת כידוע בכתבים ועל-כן נקרא עצרת לשון אספה שאוסף ומקבץ כל התקונים שנעשו בכל השנה, בפרט בימים טובים וראש השנה ויום הכפורים הכל נאסף ונתקבץ בשמיני עצרת שאז נגמר כל התקונים כי הוא הגמר של חג הסוכות שהוא רל האחרון שנקרא חג האסוף תקופת השנה שבו מקיף וסובב כל השנה, כי תקון כל ימות השנה נכלל ונגמר בו על-כן גומרין אז כל התורה וקורין כל ישראל לתורה, כי עקר התקון על-ידי הנקדה שהוא כלל התורה שנגמרת אז שאז כל אחד ואחד מישראל מקבל נקדתו מהתורה ומאירה בכל ישראל וכל כל אחד בחברו שעל-ידי זה נשלם ונגמר התקון של כל השנה, כי עקר כלל כל התקונים על-ידי הנקדה כנ"ל ועל-כן אז השמחה גדולה מאד מאד מחמת שמאירין אז כל הנקדות של כל ישראל וכלן מאירין זה בזה ונתוסף האור ביותר ויותר על-ידי כלליות הארות הנקדות זה בזה ועל-ידי זה נתרבה השמחה מאד מאד, כי כל הנקדות הם בחינת צדיק כנ"ל ובבחינת צדיק שם עקר השמחה, כמו שכתוב (משלי יג) אור צדיקים ישמח וכתוב (תהלים צז) שמחו צדיקים בה' וכתוב (שם סח) וצדיקים ישמחו יעלצו וכו' וכתוב (שם צז) אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה, אמן

אות לג

וְזֶה שְׁאֵמְרוּ זְכוֹרוֹנָם לְבִרְכָה (בְּמַגְלָה פָּרַק הַקּוֹרָא עוֹמֵד) לְעֲנֹן קְרִיאַת הַתּוֹרָה הַנִּי שְׁלֹשָׁה, חֲמִשָּׁה, שִׁבְעָה, כְּנֶגֶד בְּרַכַּת כְּהֻנִּים, כִּי עֵקֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּצִבּוֹר הוּא לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַאִיר הַנְּקֻדָּה הַקְּדוּשָׁה שֶׁשָׁם שׁוֹרָה אֲהָבָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעַל-יָדַי זֶה נִתְּתֶקֶן בְּחִינַת שְׁבָרִי לַיּוֹחֹת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת בְּרַכַּת כְּהֻנִּים כְּנִ"ל וּבְשִׁבִיל זֶה אוֹמְרִים בְּרַכַּת כְּהֻנִּים אַחַר בְּרַכַּת הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם כְּנִ"ל, כִּי עֵקֶר הַתְּקוּן הוּא בְּבְחִינַת בְּרַכַּת כְּהֻנִּים שֶׁהוּא לְעוֹרֵר הָאֲהָבָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁשׁוֹרָה אֶצֶל הַנְּקֻדָּה הַקְּדוּשָׁה שֶׁמְמַשְׁיכִין עַל-יָדַי קְרִיאַת הַתּוֹרָה שְׁעַל-יָדַי זֶה נִתְּתֶקֶן הַכֹּל כְּנִ"ל:

הַלְכוֹת נְשִׂיאת כַּפִּים הַלְכָה ו נְכַלְתָּ בְּהַלְכוֹת בְּרַכַּת הַשְּׁחַר הַלְכָה ה:

נפילת אפים א

הַלְכוֹת נְפִילַת אֲפִים וּקְדוּשָׁה דְּסִידְרָא:

א:

הַלְכָה

אות א

לְאַחַר הַתְּפִלָּה נוֹפְלִין עַל פְּנֵיהֶם שֶׁהוּא בְּחִינַת הַעֲלָאת מִיַּיִן נוֹקְבִין שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יָדַי הַשְּׁתוֹקְקוֹת וְכַסּוּפִין דְּקְדוּשָׁה בְּמַסִּירַת נֶפֶשׁ שֶׁזֶה בְּחִינַת נְפִילַת אֲפִים כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב רַבְּנוּ בְּפֵרוּשׁ בְּמַאֲמַר הַמֵּתַחִיל זְוִיגֵן שֶׁל אוֹתִיּוֹת וְכוּ' (בְּסִימָן לֹא לְקוּיֵי חֶלֶק א) וְעַל-יָדַי זֶה אָנוּ מְצִירִין הָאוֹתִיּוֹת וְנַעֲשִׂין כְּלֵי לְקַבֵּל טוֹב וּבְזֶה אָנוּ גּוֹמְרִין לְתַקּוֹן הַהַשְׁפָּעָה שֶׁנִּמְשָׁכֶת בְּתַפְלָה שֶׁתְּהִיָּה שֶׁפַּע טוֹבָה וּבְרַכָּה עַל-יָדַי כְּסוּפִין שֶׁל נְפִילַת אֲפִים, כִּי הָעֵקֶר תְּלוּי בְּכַסּוּפִין אִם הֵם דְּקְדוּשָׁה מְצִירִין הָאוֹתִיּוֹת וְעוֹשִׂין אוֹתוֹ כְּלֵי לְקַבֵּל טוֹב כְּמַבְאָר שֶׁם וְעַל-כֵּן אֵין אוֹמְרִים תַּחֲנוּן וְאֵין נוֹפְלִין עַל פְּנֵיהֶם בְּכָל יוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אֵיזָה תּוֹסֶפֶת קְדוּשָׁה, כִּי כְּשֵׁיִשׁ בּוֹ תּוֹסֶפֶת קְדוּשָׁה יֵשׁ בְּחִינַת תּוֹסֶפֶת נֶפֶשׁ יִתְּרָה כְּמוֹ בְּשֶׁבֶת, רַק שֶׁבְּשֶׁבֶת שֶׁקְדוּשָׁתוֹ גְּדוּלָּה יֵשׁ בּוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה מִפֶּשׁ וּבְשֶׁאֵר הַיָּמִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם קֶצֶת תּוֹסֶפֶת קְדוּשָׁה יֵשׁ בָּהֶם בְּחִינַת וְנִיצוּצוֹת נֶפֶשׁ יִתְּרָה

וּכְשֵׁיט בְּחִינַת נֶפֶשׁ יִתְּרָה אֵין צְרִיךְ לִפְלַע עַל פְּנִיָהּם שְׁעַל-יָדַי זֶה מְחַדָּשִׁין הַנֶּפֶשׁ, וּבְזֶה מְצִירִין הַשְּׁפַע, כַּמְבָאָר שֶׁם, כִּי כָּבֵר נִתְחַדָּשׁ נֶפְשׁוֹ וְנִתְוַסֵּף קְדֻשָּׁה בְּנֶפְשׁוֹ בְּכַנִּיסַת הַיּוֹם שְׁזָכָה לְבַחֲיַנַת נֶפֶשׁ יִתְּרָה עַל-יָדַי הַכְּסוּפִין דְּקְדֻשָּׁה שֶׁהִם בְּחִינַת כֵּיּוֹן שְׁשֶׁבֶת וַי אֲבָדָה נֶפֶשׁ שְׁזָה בְּחִינַת כְּסוּפִין דְּקְדֻשָּׁה שְׁעַל-יָדַי זֶה בְּעֶצְמוֹ נַעֲשֶׂה הַנֶּפֶשׁ וְעַל-כֵּן אֵין צְרִיךְ עוֹד לִפְלַע עַל פְּנִיָהּ שֶׁהוּא גַם כֹּן בְּחִינַת כְּסוּפִין כַּנִּי"ל, עֵינן שֶׁם בְּמֵאמַר הַנִּי"ל הַיֵּטֵב:

וְעַל-כֵּן אוֹמְרִים אַחַר כֵּן קְדֻשָּׁה דְּסִידְרָא כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ קְדֻשָּׁה עַל עֲצָמֵנוּ כְּדִי שְׁנַהֲיָה כְּלִים רְאוּיִים לְקַבֵּל טוֹב וְעַל-כֵּן אוֹמְרִים הַקְדְּשָׁה בְּלִשׁוֹן הַקְדֵּשׁ וּבְלִשׁוֹן תְּרַגּוּם כְּדִי לְהַשְׁלִים הַלִּשׁוֹן הַקְדֵּשׁ עַל-יָדַי לִשׁוֹן תְּרַגּוּם שְׁזָה בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לִשׁוֹן הַקְדֵּשׁ שְׁעַקֵר הַקְדֻשָּׁה, עַל-יָדַי שְׁלֵמוֹת לִשׁוֹן הַקְדֵּשׁ שְׁעַל יָדוֹ זֹכִינן לְשִׁמִּירַת הַבְּרִית שֶׁהוּא עֵקֶר הַקְדֻשָּׁה כִּי כָּל מְקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא גִדְרַת עֲרוּהָ אַתָּה מוֹצֵא קְדֻשָּׁה, כְּמוֹ שֶׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (וַיִּקְרָא רַבָּה כַד) וְעַל-יָדַי קְדֻשָּׁה זֹה שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת לִשׁוֹן הַקְדֵּשׁ בְּחִינַת שְׁמִירַת הַבְּרִית עַל-יָדַי זֶה עוֹשִׂין כְּלִים קְדוּשִׁים לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁפַע לְמַטָּה, כִּי עֵקֶר תְּקוּן הַכְּלִים שְׁיִקְבְּלוּ טוֹב הוּא עַל-יָדַי שְׁמִירַת הַבְּרִית כַּנִּי"ל:

וְכֹן שְׁאָר הַכְּסוּקִים שֶׁל 'וּבָא לְצִיּוֹן' כְּלָם הֵם הַשְּׁתוֹקְקוֹת וְכְסוּפִין אַחַר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַכֹּל כְּדִי לְתַקֵּן וּלְצִיר הַכְּלִים לְטוֹב לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁפַע טוֹבָה וּבִרְכָה, כִּי אַז הוּא הַמְשַׁכֵּת הַשְּׁפַע לְמַטָּה כַּמּוּבָא:

וְעַל-כֵּן בְּשֶׁבֶת וַיּוֹם טוֹב אֵין אוֹמְרִים קְדֻשָּׁה דְּסִידְרָא בְּשַׁחְרִית כִּי אִם בְּמִנְחָה, כִּי בַחַל אֵין נִמְשָׁךְ הַשְּׁפַע כִּי אִם בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה וְאַחַר כֵּן נִסְגָר הַשַּׁעַר, אֲבָל בְּשֶׁבֶת וַיּוֹם טוֹב כָּל הַיּוֹם קְדֵשׁ, כִּי הֵם עֲצָמָם אוֹת וְנִמְשָׁךְ הַשְּׁפַע כָּל הַיּוֹם וְעַל-כֵּן אֵין אוֹמְרִים קְדֻשָּׁה דְּסִידְרָא כִּי אִם בְּגִמְרַת הַיּוֹם שֶׁהוּא תְּפִלַּת מִנְחָה. וְכֹן בַּיּוֹם הַכְּפוּרִים שְׁיֵשׁ עוֹד תְּפִלָּה יִתְּרָה אֵין אוֹמְרִים כִּי אִם בְּתְּפִלָּה הָאַחֲרוֹנָה שֶׁהִיא תְּפִלַּת נְעִילָה שֶׁהוּא בְּגִמְרַת הַיּוֹם, כִּי בְּגִמְרַת הַיּוֹם אוֹמְרִים הַקְדְּשָׁה הַנִּי"ל כְּדִי לְתַקֵּן וּלְצִיר הַשְּׁפַע שְׁנִמְשָׁכָה כָּל הַיּוֹם שְׁתַּהֲיָה שְׁפַע קְדֻשָּׁה טוֹבָה וּבִרְכָה כַּנִּי"ל:

הַלְכוֹת נְפִילַת אַפִּים הַלְכָה ב נְכַלְלַת בְּהַלְכוֹת נְשִׂאֵת כַּפִּים הַלְכָה ב:

וְהַלְכוֹת נְפִילַת אַפִּים הַלְכָה ג לֹא מְצָאנוּ בְּאַמְתַּחַת כְּתָבֵינוּ הַקְדוּשִׁים וְלֹא נוֹדַע לָנוּ אִם בְּאַרְהַ בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית גַּם כֵּן אֵין נֶאֱבָדָה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים כְּמוֹ שֶׁכַּמָּה וְכַמָּה הַלְכוֹת נֶאֱבָדוּ אוֹ לֹא בְּאַרְהַ אֵין:

נפילת אפים ד:

ובו יתבאר ענין פורים ופסח וארבע פרשיות :

על-פי התורה 'אמצעותא דעלמא היכא' וכו' בסימן כד בלקוטי חלק א
עין שם כל התורה מראשה לסופה :

והכלל שעל-ידי עשיית המצוה בשמחה זוכין להעלות השכינה מהגלות
ולעלות מדרגא לדרגא ומעולם לעולם עד שזוכין לעלות למעלה למעלה
עד שזוכין להשיג אור האין סוף בחינת מטי ולא מטי שהוא למעלה מנפש
רוח נשמה למעלה מהספירות וכו', עין שם כל זה היטב מה שכתב שם
שמפנימיות הברקאן שהם דקות הברקאן נתברך המסדר והמישב את
המחין שהוא בחינת הכתר שהוא הבחינה המעכב והמסדר את המחין
לבלי יחרסו לעלות אל ה' וכו' שעל-ידי בחינת הרדיפה והמעכב על-ידי זה
נעשין בחינת התשעה היכלין שעל ידם משיגין אור האין סוף בבחינת מטי
ולא מטי וכו', עין שם כל זה היטב :

אות א

וזה בחינת נפילת אפים שאז הוא תכלית היחוד והזיווג העליון, כמובא
בכונות התפלה, כי כל הבחינות הנ"ל המבארין בהתורה הנ"ל, דהינו
שמלכות עולה מן הקלפות ומלכות מלביש ועולה לבחינת נה"י [נצח הוד
יסוד], ונה"י לחג"ת [חכמה גבורה תפארת], וחג"ת לחב"ד [חכמה בינה
דעת] וכו' כל זה הוא פונת סדר התפלה שאומרים מתחלה קרבנות
וקטרת, ואחר כך פסוקי דזמרה, ואחר כך ברכת קריאת שמע, ואחר כך
התפלה שמונה עשרה וכו' שעל-ידי כל זה עולין העולמות בבחינות
המבארין בתורה הנ"ל שמלכות עולה מן הקלפות ומלכות מלביש נה"י
וכו' וכו', כמבאר היטב בפונות. ורבינו זכרנו לברכה גלה וביאר שכל סוד
עלית העולמות בבחינה הנ"ל נעשין על-ידי עשיית המצוה בשמחה כנ"ל.
נמצא שעשיית המצוה בשמחה ובחינת סדר התפלה הם בחינה אחת שעל
ידם עולין העולמות בבחינה הנ"ל המבארין בתורה הנ"ל שהם סוד פונות
סדר התפלה כנ"ל עד שזוכין על-ידי זה לעלות עד הכתר לברך ולתקן
בחינת המסדר והמישב את המחין שעל-ידי זה זוכין להשיג אור האין
סוף בבחינת מטי ולא מטי שעל-ידי זה נעשין בחינת התשעה היכלין הנ"ל
כנ"ל וזהו בחינת נפילת אפים אחר גמר התפלה, כי אחר גמר התפלה אז
כבר נגמרו עלית כל העולמות למעלה עד אצילות למעלה למעלה כמובא
בפונות. ואז צריכין להכליל באור האין סוף שזהו עקר סוד היחוד והזיווג

שְׁנַעֲשֶׂה בְּגִמְרֵי הַתְּפִלָּה, כִּי עֵקֶר בְּחִינַת הַיְחֻד וְהַזְּוּג הוּא הַתְּחַבְּרוּת עֲלֵמָא
תְּתַאֲהוּ בְּעֵלְמָא, כְּמוּבָן בְּזֵהר בְּכִמְה מְקוֹמוֹת וּבְפֶרֶט בְּפֶרֶשֶׁת וַיְגֵשׁ עַל-פְּסוּק
כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם הֵינּוּ כְּשֶׁהִנָּפֵשׁ מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁהִיא בְּחִינַת
עֲלֵמָא תְּתַאֲהוּ נֶגֶד אֹרֶן אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁזֹּכֶה לְהִיּוֹת נִכְלָל בְּאֹרֶן הָאֵין
סוּף בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי, זֶהוּ בְּחִינַת תְּכֵלֶת הַיְחֻד וְהַזְּוּג שֶׁל עוֹלָמוֹת
עֲלִיּוֹנִים וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל-יַדֵּי תְּקוּן הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיָשֵׁב אֶת הַמְּחִין
שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתָר כְּנִ"ל שְׁעַל-יַדֵּי בְּחִינָה זֹו נִמְשָׁךְ בְּחִינַת מְעַכֵּב אֶל הַמְּחִין
לְבַל יִהְרָסוּ הַגְּבוּל וְעַל-יַדֵּי שְׁנֵי בְּחִינַת אֱלוֹ דִּיקָא, דְּהֵינּוּ הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב
עַל-יַדֵּי זֶה דִּיקָא נֶעֱשִׂין הַהִיכָלִין הַנִּ"ל שְׁעַל יָדָם מְשִׁיגִין אֹרֶן הָאֵין סוּף
בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי שֶׁזֶהוּ עֵקֶר בְּחִינַת הַיְחֻד כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת נְפִילַת
אֲפִים שְׂאָז הוּא עֵקֶר בְּחִינַת הַיְחֻד וְהַזְּוּג כְּמַבְאָר בְּכּוֹנֹת כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן
צָרִיכִין אֲז לְפַל עַל פְּנֵיו, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת וַיִּסְתַּר מִשֶּׁה פְּנֵיו כִּי יֵרָא מִהַבֵּיט אֶל
הָאֱלֹקִים שֶׁבְּחִינָה זֹאת נִמְשָׁכֶת מִבְּחִינַת הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיָשֵׁב שְׁנֵתְּבָרָךְ
מִפְּנִימִיּוֹת הַבְּרָכָאֵין וְכוּ' כְּנִ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת הַכְּתָר כְּנִ"ל וּמִבְּחִינָה זֹאת יֵשׁ
כַּח בְּהַמְּחִין לְעַכֵּב אֶת הַמְּחִין מִרְדִּיפָתוֹ וְכוּ' כְּנִ"ל שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת נְפִילַת אֲפִים
בְּחִינַת וַיִּסְתַּר מִשֶּׁה פְּנֵיו בְּחִינַת הַכַּח הַמְעַכֵּב הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיָשֵׁב אֶת הַמְּחִין
כְּנִ"ל שְׁעַל-יַדֵּי זֶה דִּיקָא מְשִׁיגִין אֹרֶן הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא כְּנִ"ל:

אות ב

וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לוֹמַר וְדוּי עַל חֲטָאֵיו קִדְּם נְפִילַת אֲפִים. זֶה סוּד מַה שְׁכַתֵּב
רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּ"ל עַל מַה שֶׁשָּׂאֱלוּ סָבִי דְּבִי אֶתוֹנָא מִי
יֵימַר וּפִרְשׁ שָׁם, מִי יָכוֹל לְכַנֵּס לְהִיכָלֵי הַתְּמוּרוֹת לְהַעֲלוֹת הַקְּדֻשָּׁה
וְהַשְּׂמֻחָה מִשָּׁם כְּדֵי שְׁעַל -יַדֵּי זֶה תְּעֵלָה הַשְּׂכִינָה מִהַגְּלוּת וְתֵעֵלָה בְּכָל
עֲלִיּוֹת הַנִּ"ל עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְהַשִּׁיג אֶמְצָעוֹתָא דְּעֲלֵמָא שֶׁהוּא בְּחִינַת אֹרֶן אֵין
סוּף, עֵינֵי שָׁם וְזֶה בְּחִינַת וְדוּי עַל הַחֲטָאִים שְׂאוּמָרִים קִדְּם נְשִׂיאַת אֲפִים
שְׂאָז הוּא תְּכֵלֶת הַיְחֻד שֶׁנִּכְלָלִין בְּאֵין סוּף בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי וְכוּ'
כְּנִ"ל, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג זֶה הָאֹרֶן בְּחִינַת אֹרֶן אֵין סוּף כִּי אִם עַל-יַדֵּי
שְׂמַעֲלִין כָּל נִיצוּצוֹת הַקְּדֻשָּׁה מִעֲמֻקֵּי הַקְּלָפוֹת שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת עֲלִיַת הַשְּׂכִינָה
מִהַגְּלוּת כְּנִ"ל וְלָזֶה צָרִיכִין וְדוּי דְּבָרִים, כִּי עַל-יַדֵּי כָּל הַחֲטָאִים נוֹפְלִין
נִיצוּצֵי הַקְּדֻשָּׁה בֵּין הַקְּלָפוֹת שֶׁזֶהוּ עֵקֶר פְּגָם שֶׁל כָּל הַחֲטָאִים שְׂבַעוּלָם
כְּפִדּוּעַ וְעֵקֶר הַפְּגָם הוּא מַה שְׂמִתְּגַבֵּר חֵס וְשְׁלוֹם הַעֲצָבוֹת עַל-יַדֵּי הַחֲטָאִים
בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים לַח) אֲדָאָג מִחֲטָאֵתִי, בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית ו) וַיִּתְּעַצֵּב אֶל
לְבוֹ, כִּי הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא כְּלָלִיּוֹת הַקְּדֻשָּׁה הִיא שְׂמִתְּוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְהַקְּלָפוֹת
שְׂכַנְגָד הַקְּדֻשָּׁה הֵם בְּחִינַת עֲצָבוֹת תּוֹקְפָא דְּדִינָא, כְּמַבְאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּ"ל
וְעַל-יַדֵּי הַחֲטָאִים גּוֹרְמִים חֵס וְשְׁלוֹם, שְׂנִיצוּצֵי הַקְּדֻשָּׁה בְּחִינַת נִיצוּצֵי
הַשְּׂמֻחָה לְשִׂמְחָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחַת אַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרָךְ אֱלוֹ

ניצוצות השמחה הם בחינת ניצוצי הקדשה שנופלים בין הקלפות שהם בחינת עצבות, כי השמחה היא הקדשה פני"ל ואזי העצבות והמרה שחורה מתגבר חס ושלום ואינם מניחים לישראל לשמח. וזה עקר גלות השכינה עקר פגם כל החטאים שבעולם. ועל-כן אחר התפלה שצריכין לכלל באור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי פני"ל, שזה אי אפשר כי אם על-ידי שמחה פני"ל ומחמת שעכשיו בגלות, השכינה שהוא בחינת השמחה בגלות, על-כן אי אפשר לזכות לשמחה כדי להשיג אור האין סוף פני"ל כי אם על-ידי שיורדין לעמקי הקלפות להעלות ניצוצי השמחה שהם ניצוצי הקדשה להעלותם מעמקי הקלפות שעל-ידי השמחה הזאת עולין מעולם לעולם וכו' עד שמשיגין אור האין סוף בבחינת הנ"ל ועל-כן צריכין ודוי דברים אז, כי על-ידי הודוי שמתודין על החטאים על-ידי זה מתכפרין החטאים, כמו שכתוב (משלי כח), ומודה ועזב ירחם, כי על-ידי הודוי מעלין כל הניצוצות שנפלו על-ידי החטאים ואז כשעולין ניצוצות הקדשה על-ידי מחילת עונות שזוכין על-ידי הודוי אזי עולה השמחה מהגלות שהוא עקר הקדשה פני"ל ועל-ידי שמחה זאת זוכין להכלל באור האין סוף להשיגו בבחינת מטי ולא מטי כל אחד לפי בחינתו וזהו בעצמו בחינת נפילת אפים שמבאר בפונות שאז מפילין את עצמם למטה למטה לסטרא דמותא כדי להעלות הקדשה משם ואז נעשה תכלית היחוד, עין שם, הינו פני"ל, כי הא בהא תליא, כי אי אפשר להשיג ולהגיע לבחינת תכלית היחוד שהוא בחינת השגת אור האין סוף בבחינה הנ"ל כי אם על-ידי שמחה שזוכין על-ידי שיורדין לעמקי הקלפות להעלות הקדשה שהוא השמחה משם פני"ל שזהו בחינת מי יימר הנאמר בהתורה הנ"ל:

ואף-על-פי שכבר העלינו ובררנו את הקדשה מעמקי הקלפות על-ידי אמירת קטרת וקרבנות בבחינת (משלי כז) קטרת ישמח לב, כי על-ידי קטרת עולה הקדשה שהיא השמחה מהקלפות, כמבאר בהתורה הנ"ל אף-על-פי-כן עתה אחר גמר התפלה קדם שזוכין לתכלית היחוד להשיג אור האין סוף בבחינה הנ"ל צריכין לחזר ולירד להעלות הקדשה מעמקי הקלפות שזהו בחינת ודוי דברים בחינת נפילת אפים פני"ל, כי מתחלה בררנו הקדשה והשמחה בשביל עלית העולמות כדי שנוכל לעלות מעולם לעולם כדי שנוזכה להשיג המחין הקדושים כדי שנוזכה לרדף להשיג אור האין סוף שכל זה אנו עוסקין לעשות על-ידי עבודתנו מתחלת סדר התפלה עד סוף שעל-ידי שעולין מעשיה ליצירה ומיצירה לבריאה וכו' ומלכות מלביש נה"י ונה"י מלביש חג"ת וכו' אכל עכשיו שכבר זכינו להמחין, אבל העקר מה שצריכין עכשיו הוא לתקן בתכלית השלמות את המסדר והמישב את המחין, דהינו בחינת המעבב הנ"ל ובשביל זה צריכין שמחה יתרה וצריכין לחזר ולירד לעמקי הקלפות לברר הקדשה מעמקי הקלפות על-ידי ודוי דברים ונפילת אפים שמפילין עצמן למטה כדי שנוזכה להעלות השמחה מעמקי עמקי הקלפות כדי שיתברך וישלם בתכלית השלמות המסדר והמישב כדי שנוזכה להשיג אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי, כי עקר שלמות ההשגה הוא על-ידי כח המסדר והמישב הנ"ל שהוא בחינת פתר שגבוה מן הכל שעל-ידי זה דיקא משיגין

אור האין סוף על-ידי הרדיפה והמעבד דיקא פני"ל, כי עקר תקון המסדר והמישב הוא על-ידי השמחה, כי המסדר והמישב הוא בחינת פתח ששם מקור השמחה בחינת (ישעיה לה) ושמחת עולם על ראשם, על ראשם דיקא זה בחינת פתח שהוא למעלה מהראש שהוא בחינת המחין כי השמחה מרחבת המחין ואז יש להם פתח לסבל מה שמשיגין מאור האין סוף ולבלי להרס את הגבול, אבל העצבות חס ושלוש מצמצם את הדעת עד שהוא קטן מהכיל את האור ואז אינו יכול לסבל אפלו מעט ניצוצי האור שמאירין לו ויכול להרס את הגבול חס ושלוש ועל-כן עקר ההשגה על-ידי השמחה בבחינת (שבת ל) אין השכינה שורה מתוך עצבות אלא מתוך שמחה:

אות ג

ועל-כן בשבת ויום טוב ושאר ימים שאין אומרים בהם תחנון אין בהם נפילת אפים, כי שבת הוא מעין עולם הבא שאז תגדל השמחה מאד בחינת (ישעיה נה) כי בשמחה תצאו בחינת (שם כה) ואמר ביום ההוא וכי זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו וכי וכן ביום טוב וכל הימים שאין אומרים בהם תחנון כלם הם בחינת ימים טובים שמאיר בהם הארת שבת ועל-כן אין אומרים אז ודוי ואין נופלים אז על פניהם, כי אז אין שליטה להקלפות שהם בחינת עצבות ועל-כן אז השמחה בשלמות ואין צריכין אז לירד לעמקי הקלפות להעלות השמחה משם כי אז אין להקלפות שהם העצבות שליטה כלל ואז נתעורר בחינת שלמות השמחה שלעתיד פני"ל ועל-כן אז ממילא זוכין להשיג אור אין סוף בבחינה הנ"ל שעקר השגתו על-ידי השמחה, כי אז הם ימי שמחה ואין צריכין אז לירד להעלות ולברר השמחה מהקלפות, כי אז אין להקלפות, שהם העצבות, שום שליטה כלל ואז מאיר השמחה ממילא מעצם תוספת קדשה שבאותו היום שזאת התוספת קדשה של אלו הימים שאין אומרים בהם תחנון הוא בחינת שבת שהוא מעין עולם הבא שאז הוא עקר השמחה ועל-ידי זה נכללין באור האין סוף בבחינה הנ"ל, ואין צריכין אז ודוי דברים ולא נפילת אפים כלל מחמת גדל השמחה שמאיר אז פני"ל:

אות ד

וְזֶה בְּחִינַת פּוּרִים שְׁעָקַר מְצוֹת פּוּרִים הוּא לְשִׁמּוֹחַ בְּכָל עֵת, לְשִׁמּוֹחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מִינֵי שְׂמֻחָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (אֶסְתֵּר ט) לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מְשֻׁתָּה וְשְׂמֻחָה וְכְמוֹ שְׂנוֹהֲגִים כָּל יִשְׂרָאֵל לְשִׁמּוֹחַ בְּכָל מִינֵי שְׂמֻחוֹת בְּפוּרִים שְׂזָהוּ עָקַר מְצוֹת פּוּרִים, כִּי עָקַר הַכְּנַעַת הַסְטֵרָא אַחֲרָא שְׂהוּא זְהֵמַת הַנְּחֻשׁ הוּא בְּפוּרִים, כִּי אַז מְכַנְיַעִין קַלְפַת הָמֶן עֲמַלְק שְׂהוּא עָקַר זְהֵמַת הַנְּחֻשׁ שְׂנִמְשָׁד עַל-יְדֵי חֲטָא עַץ הַדְּעַת שְׂמִשְׁם אַחִיזַת הָמֶן הַרְשַׁע יַמַּח שְׂמוֹ, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוּתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (חֲלוּן קִלְט), הָמֶן מִן הַתּוֹרָה מִנִּין, שְׂנִאֲמַר (בְּרֵאשִׁית ג), הָמֶן הָעֵץ וְכוּי נִמְצָא שְׂהָמֶן הַרְשַׁע יַמַּח שְׂמוֹ הוּא בְּחִינַת פָּגֶם עַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע שְׂעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁד זְהֵמַת הַנְּחֻשׁ וְעָקַר זְהֵמַת הָמֶן זְהֵמַת הַנְּחֻשׁ, הוּא בְּחִינַת עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׂחוּרָה שְׂמִתְגַּבְּרִים בְּכָל עֵת עַל יִשְׂרָאֵל וְאֵינָם מְנִיחִים אוֹתָם לְשִׁמּוֹחַ, כִּי עָקַר הַסְטֵרָא אַחֲרָא הוּא עֲצָבוֹת כְּנִ"ל שְׂזָה נִמְשָׁד מִפָּגֶם עַץ הַדְּעַת בְּחִינַת (שָׁם) בְּעֲצָבוֹן תֵּאכְלֶנָה שְׂנִגְזָר אַז בְּחִינַת (שָׁם ו) וַיִּתְעַצֵּב אֶל לְבוֹ הַנְּאֲמָר בְּדוֹר הַמְּבוּל שְׂכָל זֶה נִמְשָׁד עַל-יְדֵי פָּגֶם עַץ הַדְּעַת כְּיָדוּעַ, כִּי עָקַר הַקְּדוּשָׁה הוּא שְׂמֻחָה, דְּהֵינּוּ לְשִׁמּוֹחַ בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, כִּי מִי שְׂיֵישׁ לוֹ אֲמוּנָה שְׂלֵמָה בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ בּוֹדָאי רָאוּי לוֹ לְשִׁמּוֹחַ תְּמִיד בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ וְזֶה הַדְּבָר אֵי אֲפֹשֶׁר לְבָאֵר בְּכַתְּבִי, כִּי הוּא לְכָל חַד כְּפוּם מֵה דְּמִשְׁעָר בְּלִפְנֵי וְכִבֵּר מְבֹאֵר בְּדְבָרֵינוּ מְזָה כְּמָה פְּעָמִים וְהָמֶן וְעֲמַלְק שְׂהֵם בְּחִינַת הַמְּחַקְרִים וְהַכּוֹפְרִים מֵהֶם נִמְשָׁד עָקַר הָעֲצָבוֹת וְהַמְּרָה שְׂחוּרָה, כִּי עָקַר הַשְׂמֻחָה הוּא שְׂמֻחַת הַמְּצוֹת בְּחִינַת (תְּהִלִּים יט) פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרָיִם מְשֻׁמְחֵי לֵב וּמִי שְׂמִאֲמִין בְּהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ וּבְתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת כְּמוֹ שְׂכָל יִשְׂרָאֵל מֵאֲמִינִים, בּוֹדָאי אֵין שְׂמֻחָה בְּעוֹלָם כְּמוֹ שְׂמֻחַת עֲשִׂית הַמְּצוֹת שְׂאֲנוּ זֹכִין לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וּבוֹרְאֵנוּ יִתְבַּרְךָ וְאֲנוּ קוֹנִים לְנוּ חֵיי עוֹלָם לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנֶצַח נֶצְחִים עַל-יְדֵי חוּטֵי הַצִּיצִית שְׂקוֹנִים אוֹתוֹ בְּעַד גְּדוּל אַחַד וְאֲנוּ נְכַלְלִים עַל-יְדֵי זֶה בְּאוֹר הָאֵין סוּף, הֵישׁ שְׂמֻחָה גְּדוּלָה מְזוֹ כִּי זֶה כָּל אֲדָם יְכוֹל לְהִבִּין שְׂבְּעוֹלָם הַזֶּה אֵין שׁוּם שְׂמֻחָה בְּעוֹלָם, כִּי מֵה יִתְרוֹן לְאֲדָם בְּכָל עֲמָלוֹ שְׂיַעֲמַל תַּחַת הַשְּׂמֶשׁ וְאִם יִצְבֵּר כְּעֶפֶר כֶּסֶף וְזָהָב סוּף כָּל סוּף מֵה יִתְרוֹן לוֹ בְּכָל זֶה כִּי לֹא בְּמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל וְהַכֹּל יוֹדְעִין שְׂסוּף אֲדָם לְמוֹת וְיִמֵּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וּמִי שְׂיֵישׁ לוֹ רַק אֵיזָה רְשִׁימָה בְּעֵלְמָא שְׂל שְׂכָל אֲמַתֵּי אֲפֵלוּ נְכָרֵי יְכוֹל לְהִבִּין שְׂאֵין שׁוּם שְׂמֻחָה בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלָל, כִּי אַחֲרִית שְׂמֻחָה תּוֹגָה, וְעַל זֶה נִאֲמַר וּלְשְׂמֻחָה מֵה-זֶה עוֹשָׂה (קִהְלַת ב) :

וְעַל-כֵּן אֵלוּ הַמְּחַקְרִים וְהַכּוֹפְרִים אֵין לָהֶם שׁוּם שְׂמֻחָה אֲמַתִּית כְּלָל וְהַכְּרַת פְּנִיָהֶם עֲנֵתָה בָּם שְׂעַל-פִּי רַב הֵם מְלֵאִים עֲצָבוֹת יְגוֹן וְאֲנַחָה כִּי מֵהִיכֵן יִקְבְּלוּ חֵיּוֹת וְשְׂמֻחָה אֲמַתִּית מֵאַחַר שְׂכּוֹפְרִים בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה וּבְעֲשִׂית מְצוֹתָיו יִתְבַּרְךָ וּבּוֹדִים מְלַבֵּם טְעָמִים שְׂל הַבֵּל וּשְׂטוֹת עַל עֲשִׂית הַמְּצוֹת הַקְּדוּשִׁים. וַיִּחְפְּאוּ עַל ה' וְעַל תּוֹרַת מֹשֶׁה דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא כֵן אֲשֶׁר בְּדוּ מְלַבֵּם, כְּאֵלוּ חֵס וְשְׁלוֹם כָּל טְעָמֵי הַמְּצוֹת הַקְּדוּשִׁים הֵם נִימוּסִיּוֹת חֵס וְשְׁלוֹם בְּשִׁבִיל תְּקוּן הָעוֹלָם, תְּקוּן הַמְּדִינָה חֵס וְשְׁלוֹם, אוּי לָהֶם וְאוּי לְנַפְשָׁם, תְּפַח רוּחָם וּנְשַׁמְתָּם כִּי אֵין כְּפִירָה גְּדוּלָה מְזוֹ וּלְדְבָרֵיהֶם הָרְעִים וְהַזָּרִים וְהַמְּרִים וְהַמְּטַנְפִים בּוֹדָאי אֵין לְשִׁמּוֹחַ בְּשׁוּם מְצוּהָ חֵס וְשְׁלוֹם מֵאַחַר שְׂתַּקְלִית הַמְּצוּהָ הוּא בְּשִׁבִיל תְּקוּן זֶה הָעוֹלָם וְאִם בְּגוּף הָעֲשִׂירוֹת וְהַמְּמוֹן וְשְׂאָר חִפְצֵי הָעוֹלָם אֵין שׁוּם שְׂמֻחָה אֲמַתִּית, כִּי אַחֲרִיתוֹ מְרָה כְּלַעֲנָה כְּנִ"ל, מְכָל שְׂכֵן אֵיךְ יִשְׂמַח בְּהַמְּצוּהָ שְׂהִיא רַק בְּשִׁבִיל קִיוּם נִימוּס

הַמְדִינָה חֵס וְשָׁלוֹם לְפִי דַעְתָּם הִרְעָה וְהַמְשַׁבֵּשֶׁת וְאִיךָ יִשְׁמַח בְּמַצּוֹת סִפְּהָ
מֵאַחַר שֶׁאֹמֵר עָלָיו טַעַם שֶׁל שְׁטוּת כְּזֶה שֶׁאֵז טוֹב לֵישֵׁב בְּאוֹר כְּזֶה וְהוּא
בְּעַצְמוֹ יוֹדֵעַ שֶׁזֶה שְׁטוּת, כִּי עַל-פִּי פְּשׁוּטוֹ בּוֹדָאֵי אֵז טוֹב יוֹתֵר לְשִׁבְתָּ בְּבִיתוֹ
מִלֵּישֵׁב בְּסִפְּהָ וְאִם יִרְצֶה לֵישֵׁב בְּצֵל יַעֲשֶׂה לוֹ אֵהֵל שֶׁל פְּשִׁתָּן כְּדָרְךָ הַשָּׂרִים
וְלֹא סִפְּהָ הַעֲשׂוּיָה כְּדִינוֹ שֶׁסִּכְכָּה מִפְּסֻלַּת גֶּרֶן וַיִּקָּב דִּיקָא וְכֵן בְּשֶׁאֵר
הַמַּצּוֹת, וְאִין צְרִיכִין לְחֹזֵר לְסִתֵּר שְׁטוּתִים וְשִׁקְרִים וְדִבְרִים בְּדוּיִים כְּאֵלֶּה
שֶׁהֵם הֵם עֵקֶר הָאֶפִיקוֹרְסוּת וְהַכְּפִירוּת שְׁכוּפְרִים בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְגַמְרֵי
וּמְחַפִּין הַשֶּׁקֶר שֶׁלֹּהֶם בְּשְׁטוּתִים כְּאֵלֶּה כְּאֵלֹו הֵם מְתַרְצִים אֶת דִּבְרֵי מֹשֶׁה
רַבְּנֵנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם וְנוֹתְנִים טַעַם לְדִבְרֵי טַעְמִים מְרִים וְסִרוּחִים שֶׁכְּאֵלֶּה
אִם יֵשׁ טַעַם בְּרִיר חִלְמוֹת וְשְׁטוּתִים כְּאֵלֶּה, בְּפֶרֶט עֵתָה שֶׁכָּבֵר זְכִינוּ לְסַפְּרֵי
הַזֶּהֱרַק הַקְּדוֹשׁ וְכֹתְבֵי הָאָרִיז״ל שֶׁמְבַאֵר בְּהֵם שֶׁכָּל מַצּוּהָ וּמַצּוּהָ מְרַמֵּז
לְדִבְרִים גְּבוּהִים וְעֵלְיוֹנִים מְאֹד מְאֹד עַד אִין סוּף וְאִין תְּכֻלִּית, כִּי הֵם חִיֵּינוּ
וְאִרְךָ יָמֵינוּ בְּזֶה וּבְבֹא לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנֶצַח נֶצַחִים וְאִנּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵשֵׁם
יִתְבָּרַךְ הַבְּדִילָנוּ בְּרַחֲמָיו מִן הַתּוֹעִים וְהַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה שֶׁהֵם בּוֹדָאֵי מִן
הַעֲרֵב רַב מֵה טוֹב חֲלָקֵנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ וְכוּ'. כְּמָה וְכְמָה יֵשׁ לָנוּ לְשִׁמְחָה
בְּכָל עֵת וּבְפֶרֶט כְּשֶׁאִנּוּ מְגִיעִים לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מַצּוּהָ, אֲשֶׁר אִנּוּ זֹכִים בְּרַגַע
קֵלָה שֶׁל עֲשִׂית הַמַּצּוּהָ לְהִיֹּת נִכְלָלִים בְּהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּאוֹר הָאִין סוּף בְּרוּךְ
הוּא. וְאִנּוּ קוֹנִים לָנוּ חֵי עוֹלָם לְעַד וּלְנֶצַח עַל-יְדֵי כָּל מַצּוּהָ וּמַצּוּהָ שֶׁרַבְּסָם
כְּכֻלָּם קָלִים לַעֲשׂוֹתָם וּנְעִימִים מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי ג), דְּרַכִּיָּה דְרַכִּי
נַעַם וְכוּ' וְאִין לְהָאָרִיז״ל בְּזֶה לְאַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְאֻמִּינִים בְּנֵי מְאֻמִּינִים, כִּי
הַחֲכָם יָבִין מִדַּעְתּוֹ כְּמָה יֵשׁ לוֹ לְשִׁמְחָה בְּשַׁעַת עֲשִׂית כָּל מַצּוּהָ וּמַצּוּהָ וְדִיקָא
עַל-יְדֵי שִׁמְחַת הַמַּצּוּהָ עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא עֵקֶר עֲלִית הַשְּׂכִינָה מֵהַגְּלוּת עַד
שִׁזְזוּכִין לְהַעֲלוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַד שֶׁמְשִׁיגִין אֹר הָאִין סוּף
בְּבַחֲנֵה הַנִּי״ל כְּנִי״ל :

וְזֶה עֵקֶר בַּחֲנִינַת פּוֹרִים שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת עֲשִׂית הַמַּצּוּהָ בְּשִׁמְחָה, כִּי אֵז שְׁמַחִים
כָּל יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד עַד אִין סוּף וְאִין תְּכֻלִּית, כִּי הֵמֶן זֶהֱמַת
הַנְּחָשׁ הוּא בַּחֲנִינַת עֲצָבוֹת כְּנִי״ל, כִּי הֵמֶן בְּגִימְטְרִיא צ״ו עִם הַכּוֹלֵל שֶׁהוּא
בַּחֲנִינַת תִּקְוָה הַקְּלָפוֹת שֶׁבַעֲשִׂיָּה, כְּמְבַאֵר בְּכַוְנוֹת, כִּי אִין צ״ו אֵלָּא עֲבוּדָה
זָרָה, כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (סְנֵהֲדָרִין נו) הֵינּוּ שֶׁעֵקֶר בַּחֲנִינַת
צ״ו, שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת כְּלָלִיּוֹת צוּי הַמַּצּוֹת, הָעֵקֶר הוּא בְּשִׁבִיל לְהַכְנִיעַ
הָעֲבוּדָה זָרָה שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת שֶׁהֵם בַּחֲנִינַת הֵמֶן שֶׁעוֹלָה צ״ו עִם הַכּוֹלֵל
שֶׁהוּא כּוֹפֵר בַּעֲשִׂית הַמַּצּוֹת וּבּוּדָה עֲלֵיהֶם טַעְמִים שֶׁל שֶׁקֶר וְעַל-כֵּן עֵקֶר
קְטָרוֹגוֹ וְהַתְּגָרוֹתוֹ הוּא בְּהַשְׁמָחָה שֶׁל הַמַּצּוֹת, כִּי אִינוּ מְנִיחַ לְשִׁמְחָה בְּשׁוּם
מַצּוּהָ מַחֲמַת שִׁמְכָנִיס כְּפִירוֹת שֶׁהֵם טַעְמִים שֶׁל שְׁטוּת בְּשִׁבִיל עֵסְקֵי עוֹלָם
הַזֶּה חֵס וְשָׁלוֹם שֶׁעַל-יְדֵי זֶה בּוֹדָאֵי אִין לְשִׁמְחָה חֵס וְשָׁלוֹם בְּשׁוּם מַצּוּהָ, כִּי
בְּעוֹלָם הַזֶּה אִין שׁוּם שִׁמְחָה כְּנִי״ל וּמַחֲמַת קִנְאָתוֹ שֶׁל הֵמֶן בְּמֶרְדְּכִי וְיִשְׂרָאֵל
שֶׁרָאָה שֶׁהֵם חֲזָקִים כָּל כָּךְ בַּעֲשִׂית מַצּוֹתֵיהֶם וְעוֹשִׂין אוֹתָם בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה
וּבְמִסְרִית נֶפֶשׁ עַל-יְדֵי זֶה נִתְקַנָּא בְּהֵם מְאֹד עַד שֶׁרְצָה לְהַעֲבִירָם מִן הָעוֹלָם
חֵס וְשָׁלוֹם וּמַחֲמַת שֶׁעֵקֶר קִנְאָתָם הוּא בְּהַשְׁמָחָה שֶׁל הַמַּצּוּהָ, כִּי עַל גּוּף
הַמַּצּוּהָ הֵם יְכוֹלִים לֹמֵר חֵס וְשָׁלוֹם שֶׁהוּא נִימוּס חֵס וְשָׁלוֹם כְּמוֹ שֶׁאֵר
נִימוּסֵי הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים חֵס וְשָׁלוֹם, אֲבָל מֵאַחַר שֶׁרָוּאִים שִׁישְׂרָאֵל מוֹסְרִים
נֶפֶשׁ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה בְּשִׁבִיל עֲשִׂית הַמַּצּוֹת כְּמוֹ שֶׁרָאִינוּ

שָׂרְבִי עֲקִיבָא הָוָה גָּחִין וְחַיִּיד בְּשַׁעָה שְׁדָנו אוֹתוֹ לִפְנֵי טוֹרְנוֹסְרוֹפוּס הַרְשָׁע
יִמַח שְׁמוֹ, כְּמוֹבָא בְּמִדְרַשׁ שׁוֹחֵר טוֹב מְשָׁלִי, וְכִיּוֹצָא בְּזָה בְּשָׂאָר קְדוּשִׁים
וְכָל יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים שְׂמַחִים בְּמַצּוֹתֵם וּבְזָה מִתְקַנָּא הָמוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַכּוֹפְרִים בְּיוֹתֵר וְעַל-כֵּן בְּפוּרִים שְׂאָז נִכְנַע הָמוֹן -עַמְלֵק שֶׁהֵם בְּחִינַת
הַכּוֹפְרִים הַנִּלְאָז עֵקֶר הַמַּצָּנָה הוּא שְׂמַחָה, כִּי זֶה עֵקֶר הַכְּנַעְתּוֹ כְּנִלְ:

אות ה

וְזֶה בְּחִינַת גְּדֹל הַפְּלִגַת הַשְּׂמַחָה מְאֹד מְאֹד שְׁנוֹהֲגִים כָּל יִשְׂרָאֵל בְּפוּרִים
לְהַרְבוֹת אֶז בְּשְׂמַחָה גְּדוֹלָה מְאֹד וְעוֹשִׁים אֶז כָּל מִינֵי צְחוּק וְשְׂחוּק בְּשִׁבִיל
לְהַרְבוֹת הַשְּׂמַחָה, כִּי עֵקֶר מַצּוֹת פּוּרִים הוּא הַשְּׂמַחָה כְּנִלְ וְעַל-כֵּן עוֹשִׁים
כָּל מִינֵי שְׂחוּק וּמִיִּלֵּי דְשְׂטוּתָא וְעוֹשִׁים אֶז מַעֲשֵׂה שְׂכָרוֹת וּשְׂטוֹת בְּשִׁבִיל
הַשְּׂמַחָה, כִּי אֵיתָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת כְּמָה
אֲזַהְרוֹת גְּדוֹלוֹת שְׂצָרִיד הָאָדָם לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְהִיּוֹת בְּשְׂמַחָה תָּמִיד.
וְאֵיתָא בְּדַבְרֵי הַקְּדוּשִׁים שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת בְּשְׂמַחָה כִּי אִם עַל -יְדֵי מִיִּלֵּי
דְשְׂטוּתָא דִּיקָא, שְׂעוֹשִׁין עַצְמוֹן כְּשׁוֹטָה וּמְשַׂמְחִין אֶת עַצְמוֹן בְּמִיִּלֵּי
דְשְׂטוּתָא, כִּי מַחְמַת שְׂטָבַע הָאָדָם נִמְשָׁד אַחַר הָעַצְבוֹת מְאֹד, כִּי כָּל אָדָם
מְלֵא יְסוּרִים וְיִגּוֹנוֹת כְּיָדוּעַ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד עַל-כֵּן צְרִיכִין לְהַכְרִיחַ אֶת
עַצְמוֹ בְּכָל הַכּוֹחוֹת לְהִיּוֹת בְּשְׂמַחָה וְעֵקֶר הַשְּׂמַחָה אִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת כִּי אִם
עַל -יְדֵי מִיִּלֵּי דְשְׂטוּתָא, כְּמוֹ שְׂשִׂמְעֵתִי מִפִּי זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה שְׂאָמַר בְּזָה
הַלְשׁוֹן "סַע הָאֵט אֶ פְּנִים אֶז מַע קַעַן מְעַר נִיט פְּרִיִלִיד זִיין נָאָר מִיט נָאָרִישׁ
מֵאֲכִין זִיד" וְכֵן דְּבַר עוֹד מְזָה כְּמָה פְּעָמִים. וְזֶהוּ הָעֲנָן מֵה שְׁהִיוּ נוֹהֲגִין כָּל
הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הַמְּפָרְסְמִים שְׁהִיוּ בְּיָמֵינוּ שְׂעַל-פִּי רַב הִיָּה לְהֵם אֲנָשִׁים
שְׁהִיוּ כְּמוֹ בְּדַחְנִים, וְהִיוּ עוֹשִׁים לְפָנִים כָּל מִינֵי צְחוּק וּשְׂטוֹת כְּמִפְרָסָם
וְהַכָּל בְּשִׁבִיל שְׂמַחָה, כִּי אִין דְּבַר מְזִיק לְעַבּוֹדַת ה' כְּמוֹ הָעַצְבוֹת, כְּמוֹבָא
בְּכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וּמִגְדֹּל מְרִירַת וְצָרוֹת הַגְּלוּת הַפֶּר הִיָּה בְּגוּף וּנְפֶשׁ
וּמִמוֹן אִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת בְּשְׂמַחָה כִּי אִם עַל-יְדֵי מִיִּלֵּי דְשְׂטוּתָא דִּיקָא כְּנִלְ
וְזֶה בְּחִינַת מִיִּלֵּי דְבְּדִיחוּתָא שְׁהִיוּ נוֹהֲגִים הַתְּנַאִים וְאִמּוֹרָאִים הַקְּדוּשִׁים
קָדָם הַלְמוּד כְּדִי לְבֵא לְשְׂמַחָה עַל-יְדֵי מִיִּלֵּי דְבְּדִיחוּתָא שֶׁהֵם מִיִּלֵּי
דְשְׂטוּתָא דִּיקָא וְזֶהוּ בְּחִינַת מֵה שְׂכַתּוֹב בְּזָהַר הַקְּדוּשׁ (וְיִקְרָא דָף מוּ),
שְׂרַב הַמְּנוּנָא סָבָא הָוָה מְסַדֵּר קָמִי חַבְרִיא פְּרָקָא דְמִיִּלֵּי דְשְׂטוּתָא, הִיָּנוּ
כְּנִלְ כִּי עֵקֶר גְּלוּת יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא גְּלוּת הַשְּׂכִינָה, עֵקֶר הַגְּלוּת הוּא מֵה
שְׂהַעֲצָבוֹת, שֶׁהֵם הַסְּטָרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפוֹת, מִתְּגַבְרִין עַל יִשְׂרָאֵל וְאִינָם
מְנִיחִים אוֹתָם לְשִׂמְחָה בְּהִי וּבְתוֹרַתוֹ הַקְּדוּשָׁה, כְּמַבְאָר בְּהַתּוֹרָה אִמְצָעוּתָא
דְעַלְמָא הַנִּלְ שְׂזָהוּ עֵקֶר גְּלוּת הַשְּׂכִינָה שֶׁהוּא שְׂמַחְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׂעֵקֶר
גְּלוּתָהּ כְּשֶׁהַעֲצָבוֹת מִתְּגַבְרִין עֲלֶיהָ, דְּהִיָּנוּ עַל יִשְׂרָאֵל חַס וְשְׁלוֹם, עֵין שָׁם :

נמצא שעקר גלות השכינה וכנסת ישראל הוא מה שהשמחה היא בגלות ועל-כן עכשיו בגלות שעקר הגלות הוא שהשמחה נפלה למטה בגלות ומשם נמשך כל השמחה של העובדי כוכבים והרשעים ההולכים בשרירות לבם אשר באמת הם רחוקים משמחה אמיתית, כמו שכתוב (משלי יז), ילד כסיל לתוגה לו כי כל ימיו פעס ומכאובות וכו', כי הסטרא אחרא נקראת יגון ואנחה כידוע, אך כל השמחה שיש אצלם נמשך רק מבחינת גלות השכינה שהיא שמחתן של ישראל שהוא עכשיו בגלות ומשם נמשך ניצוצי השמחה שנפל אצלם בגלות ומשם כל שמחתם לפי שעה ועליהם נאמר, ולשמחה מה-זה עשה, כמו שכתוב (קהלת ב) לשחוק אמרתי מהולל ולשמחה מה-זה עשה לשחוק אמרתי מהולל, לשון מערבב, הינו שכל השמחה שאינה לשמים היא נמשכת רק מתערובות ניצוצי השמחה שנפלה על-ידי גלות השכינה ונתערבה ביניהם והם מהפכים וממירים רע בטוב ולוקחים השמחה שבאה ממקום עליון מאד ושמים עמה בדברי תאות רעות שלהם אשר באמת הם יגון ואנחה ומרים ממות ועל-כן בודאי ולשמחה כזאת מה זה עשה כי אחריתה יגון ואנחה, כמו שכתוב (משלי יד) ואחרית שמחה תוגה ועל-כן מחמת שעכשיו השמחה בגלות היא מלבשת במלין דעלמא שהם מלין דשטותא על-כן מי שרוצה לבוא לשמחה לשמח בקדשת יהדותו במה שזכה להיות מזרע ישראל ולא עשני גוי אי אפשר לבא לשמחה כי אם על-ידי מילי דשטותא דיקא, כי לשם נפלה השמחה מחמת גלות השכינה שהוא שמחתן של ישראל כנ"ל ועל-כן איש הישראלי כשמשמח את עצמו על-ידי מילי דשטותא אזי נעשה מזה תקון גדול בחינת עלית ניצוצי השכינה מגלותה כי מעלה ניצוצי השמחה מן הגלות מאחר שהוא בא לשמחה על-ידי מילי דשטותא אלו, כי תכף כשאיש ישראל הוא בשמחה, תכף חזרה ועלתה השמחה למקומה ושרשה שהיא אצל ישראל ששם שרש השמחה האמתית, כי ישראל יש להם לשמח כל ימיהם בכל מיני שמחה בלי קץ וסוף מאחר שזכינו להאמין בה' ובמשה עבדו ובתורתו הקדושה וכו', כי מקור נשמת ישראל הוא בבחינת שמחה שהיא השכינה שהיא שמחתן של ישראל ששם שרש נשמתנו, כמו שכתוב (ישעיה מו), העמסים מני בטן הנשאים מני רחם שישאל הם חלק מהשכינה שהיא השמחה כנ"ל:

אות ו

וזה בחינת (תהלים לד) לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך כי דוד המלך הוא בחינת מלכות דקדשה שהוא בחינת השכינה שהוא בחינת מלכות דוד משיח כידוע שהוא בחינת שמחה כנ"ל ועקר המלחמה של דוד עם הסטרא אחרא והקלפות היה רק לשבר העצבות

ולזכות לשמחה שזהו בחינת עשרה מיני נגינה שהמשיך דוד בעולם על-ידי ספר תהלים שכלול מכל העשרה מיני נגינה שהם בחינת שמחה, כמו שכתוב (שם ב), עלי עשור ועלי נבל וכו' כי שמחתני ה' בפעלך וכו' כמו שכתב רבנו זכרנו לברכה במקום אחר וכן מבאר בזהר הקדוש שדוד המלך עליו השלום הוא בדחא דמלכא שאפלו בעת שהתנדד על חטאו בשבירת לב לא עזב את דרכי בדיחתו, כמבאר שם, בזהר עין שם כי דוד הוא בחינת מלכות דקדשה שהיא בחינת השכינה שהיא שמחתן של ישראל כנ"ל ועל-כן בעת שבא דוד ביד הפלשתים בגלות ותפסו אותו והביאוהו לפני אבימלך ורצו לנקם בו וראה דוד שאי אפשר להתגבר עליהם ולצאת מהם כי אם על-ידי שמחה שעל-ידי זה עקר ההתגברות על הקלפות והסטרך אחרא שהם בחינת עצבות כנ"ל, אבל בעת תקף הגלות שמתגברין במרירת השעבוד ואינם מניחים לשמח ואם כן מאין יבא עזרנו כי אי אפשר להמלט מהסטרך אחרא כי אם על-ידי שמחה, ולשמחה אי אפשר לזכות מחמת תקף התגברותם בגלות כנ"ל, על-כן דוד המלך שהיה שמחתן של ישראל כשנפל בגלות ביד הסטרך אחרא שהם הפלשתים חנן ה' אותו בעצה הזאת שעשה עצמו כשוטה ממש ועשה מעשה שטות ושגעון ממש והוריד רירו על זקנו ויתו על דלתות השער וכו' (שמואל-א כא) ועל-ידי זה נמלט מידם, כי על-ידי מילי דשטותא דיקא באים לתוף שמחה שעל-ידי זה נצולין מהם, כי עקר ההתגברות עליהם הוא על-ידי שמחה, ואי אפשר בגלות לשמח כי אם על-ידי מילי דשטותא דיקא כנ"ל וזהו בחינת שמחת פורים שעושין אז כל מיני שחוק ומילי דשטותא בשביל שמחה, כי עקר השמחה הוא על-ידי מילי דשטותא דיקא

אות ז

וזהו בחינת (מגלה ז) חייב אגש לבסומי בפורי'א עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, כי בפורים אז עקר הכנעת זהמת הנחש שהוא העצבות בחינת בעצבון תאכלנה כנ"ל. וצריכין אז להעלות השמחה מעמקי הקלפות בבחינת מי יימר הנ"ל עד שנוזפה על-ידי השמחה להשיג בחינת התשעה היכלין הנ"ל שעל ידם משיגין אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי שזהו בחינת תכלית הידיעה אשר לא ידע כנ"ל ועל-כן חייב אגש לבסומי, דהינו להשתפר בפורים בשביל שמחה, כמו שכתוב (תהלים קד), ויין ישמח לבב אנוש. וצריכין להגדיל השמחה עד שינוזפה על-ידי השכרות והשמחה של פורים לבא לבחינת תכלית הידיעה אשר לא ידע שזהו בחינת עד דלא ידע וכו', כי עקר אחיזת הטוב והרע שזהו בחינת ברוך מרדכי וארור המן, עקר אחיזתו הוא מעץ הדעת טוב ורע שעקרו

נמשך מבחינת (משלי טז) נרנן מפריד אלופ, דהינו שמפריד בחינת הכתר
שהוא בחינת אלה, בחינת פלא שהוא המסדר והמישב את המחין שהוא
המעבב את המחין מרדיפתו, שעקר השגת הידיעה הוא על-ידי זה דיקא
בבחינת תכלית הידיעה אשר לא נדע שבחינת לא נדע הוא עקר תכלית
הידיעה ומי שזוכה לזה אז נכלל הידיעה והעדר הידיעה יחד שהם בחינת
הרדיפה והמעבב שבאמת שניהם אחד בשרשם ועל-ידי זה עקר תכלית
הידיעה ואז נתבטל הרע לגמרי, כי עקר אחיזת הרע הוא העדר הידיעה
והסתרתו שנמשך מחמת רבוי אור שגורם שבירת כלים שזהו מחמת
שאינם כוללים הידיעה והעדר הידיעה יחד (וכאשר יבאר עוד מזה לקמן
בעזרת השם יתברך) ועל-כן בפורים אז צריכין להשתפר עד שיבואו לידי
שמחה כזאת עד שיזכה לבחינת תכלית הידיעה הנ"ל ששם נכלל הרדיפה
והמעבב יחד, שהם הידיעה והעדר הידיעה שניהם נכללין יחד בבחינת
תכלית הידיעה אשר לא נדע, ושם נתבטל כל הרע לגמרי כנ"ל וזהו בחינת
עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, כי שם אין שיש לומר טוב ורע,
כי שם כלו אחד כלו טוב וכנזכר לעיל:

אות ח

וזה בחינת ארבע פרשיות, פרשת שקלים ופרשת זכור ופרשת פרה ופרשת
החדש, שקורין באדר סמוך לפורים מלפניו ומלאחריו שכל זה הוא הכנה
לגאלת וישועת ישראל שניזכה בניסן שבו נגאלו ובו עתידין להגאל, כמו
שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה יא) כי עקר גאלת ישראל מן
הגלות הוא על-ידי השמחה, כמו שכתוב (ישעיה נה), כי בשמחה תצאו,
כמו שמבאר לעיל בהתורה הנ"ל, הינו על-ידי עשיית המצוה בשמחה שעל-
ידי זה עולה השכינה מהגלות וכו' כנ"ל, עד שזוכין להשיג אור האין סוף
וכו' כנ"ל וזהו בחינת פרשת שקלים, כי מצות שקלים היא בשביל
הקרבנות וקטרת שעל-ידי זה עקר עלית ניצוצות הקדושים מן הקלפות
ועל-כן נאמר בקרבנות וקטרת שמחה כמו שכתוב בקרבנות (דברים יב),
ושמחתם בכל משלח ידכם ושמחת בכל הטוב אתה וביתך וכיוצא בזה
בפסוקים הרבה וכן בקטרת נאמר קטרת ישמח לב וכמו שמבאר
בהתורה הנ"ל ועל-כן היו הלויים מנצחים בשיר על הדוכן בשעת
הקרבנות, כי שיר וזמרה הוא בחינת שמחה, כי על-ידי הקרבנות וקטרת
עולין כל ניצוצות הקדשה מן הקלפות והעקר על-ידי השמחה שנמשכת
על-ידי הקרבנות וקטרת, כי עקר עלית הקדשה מן הקלפות הוא על-ידי
השמחה כנ"ל וזהו בחינת שקלים שמחייבים לתן בכל שנה בשביל קרבנות
צבור וקטרת שהם בחינת שמחה כנ"ל, כדי להעלות על-ידי זה כל ניצוצי
הקדשה מגלות הקלפות. ועל-ידי זה עולין למעלה עד שזוכין לברכת

השכל עד שמתקנין המסדר והמישב את המחין שהוא בחינת הכתר, שעל-ידי זה דיקא זוכין על-ידי הרדיפה והמעכב של המסדר והמישב הנ"ל להשיג אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי ואז נעשין התשעה היכלין דלאו אנון נהורין וכו', כמבאר היטב בהתורה הנ"ל, עין שם היטב וכל זה זוכין על-ידי עשיית המצות בשמחה דיקא שהוא בחינת קרבנות וקטרת כנ"ל, שזהו בחינת שקלים שמהם נעשו קרבנות וקטרת כנ"ל וזה בחינת (שמות לח) בקע לגלגלת. לגלגלת דיקא, כי גלגלתא דא כתר, כי עקר התקון הוא לזכות לתקן המסדר והמישב את המחין שהוא בחינת כתר גלגלתא שעל ידי זה עקר השגת בחינת התשעה היכלין הנ"ל כמובן בהתורה הנ"ל:

אות ט

וזהו (שם ל), כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו וכו' ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם זה יתנו וכו' מחצית השקל בשקל הקדש וכו' מחצית השקל תרומה לה' ומבאר בפרוש רש"י ובדברי רבותינו זכרונם לברכה (ברכות סב) שהמגפה תוכל לשלט חס ושלום על-ידי המנין על-כן צוה התורה שיתן כל אחד מחצית השקל כדי שלא יהיה בהם נגף, כמבאר בפסוק גופה, כי עקר אחיזת סטרא דמותא חס ושלום נמשכת מבחינת מנין שהוא בחינת (קהלת ז) בקשו חשבנות רבים שנמשך על-ידי פגם עץ הדעת טוב ורע שאז נגזר מיתה על העולם, כי עקר פגם עץ הדעת טוב ורע הוא בחינת בקשו חשבנות רבים שהוא בחינת פגם כל החוקרים הנכנסין בחקירות וקשיות למעלה משכלם עד שבאים על-ידי זה לכפירות גדולות ולאפיקורסות גמורה. כי באמת אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה' וכמו שכתוב (ירמיה ח), הנה בדבר ה' מאסו וחכמת מה להם כי השם יתברך לית מחשבה תפיסא בה כלל ואי אפשר לידע מאלקותו יתברך כי אם על-ידי מעשים טובים, הינו על-ידי עשיית המצוה בשמחה שעל-ידי זה דיקא זוכה לעלות למעלה מעלה עד שזוכה להשיג אור אין סוף בבחינת מטי ולא מטי בבחינת התשעה היכלין הנ"ל, שזה עקר השגת אלקות, אשרי הזוכה לזה ועקר תכלית שלמות התקון שזוכין על-ידי עשיית המצוה בשמחה הוא מה שזוכין על-ידי זה לתקן את בחינת המסדר והמישב את המחין שהוא בחינת כתר שהוא גבוה מן הכל ואף-על-פי שזאת הבחינה הוא כמו מונע ומעכב את המחין מרדיפתו להשיג אור האין סוף, אף-על-פי-כן באמת, אדרבא, זהו עקר תכלית שלמות תקון המחין ואי אפשר להשיג שום השגה אמיתית כי אם על-ידי זה דיקא, דהינו על-ידי תקון המסדר והמישב שהוא בחינת כתר שהוא כמו מעכב את המחין מרדיפתם וכמבאר בהתורה הנ"ל וזה הכתר שהוא

בְּחִינַת הַמַּעֲכָב הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב אֶת הַמַּחִין כְּנִי"ל, זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג כִּי אִם עַל -יְדֵי עֲשִׂיַת מִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת דִּיקָא, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי עֲשִׂיַת הַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה כְּנִי"ל, כִּי עֵקֶר תְּכִלִּית שְׁלֵמוֹת הַשְּׂמֵחָה הוּא שֶׁם בְּבַחֲיִנַת כְּתָר בְּבַחֲיִנַת (יִשְׁעִיָּה לַה) וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים. יַעַל רֵאשִׁים דִּיקָא זֶה בְּחִינַת כְּתָר גְּלַגְלֵתָא שֶׁהוּא בְּחִינַת עַל רֵאשִׁים כְּנִי"ל, כִּי הַכְּתָר הוּא עַל הָרֵאשׁ, כִּי הוּא לְמַעְלָה מִהָרֵאשׁ וְהַמַּחִין, כִּי הוּא הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב אֶת הַמַּחִין וְשֶׁם עֵקֶר הַשְּׂמֵחָה בְּחִינַת וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים, יַעַל רֵאשִׁים דִּיקָא כְּנִי"ל וְהָעֵקֶר כְּשִׂאֵת הַשְּׂמֵחָה עוֹלָה מֵעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה דִּיקָא, דְּהֵינּוּ כְּשִׂאֵת לְעֲשׂוֹת מִצְוֹת בְּשִׂמְחָה שְׂאֵז דִּיקָא זֹכִין לְבַחֲיִנַת כְּתָר הַנִּי"ל שֶׁהוּא הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב שְׁעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא נַעֲשִׂין תַּשְׁעָה הִיכְלִין הַנִּי"ל שְׁעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא מְשִׁיגִין אֹר הָאִין סוּף בְּבַחֲיִנַת מְטִי וְלֹא מְטִי וְכוּ' כְּנִי"ל, כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת זְכוּת הַצְּדִיק שְׂאֵזכָה עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים הוּא כְּשִׂאֵת לְבַחֲיִנַת כְּתָר שֶׁהוּא גְבוּהָ מִן הַכֹּל שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב הַנִּי"ל שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַשְּׂגַת אֶלְקוּת, דְּהֵינּוּ הַשְּׂגַת אֹר אִין סוּף וְכוּ' כְּנִי"ל וְזֶהוּ הַחֲלוּק שְׁבִין אָדָם לְמַלְאָךְ שֶׁהָאָדָם הַצְּדִיק הוּא גְבוּהָ הַרְבֵּה מִן הַמַּלְאָךְ כַּמּוּבָא וְעֵקֶר הַחֲלוּק הוּא בְּבַחֲיִנַת הַשְּׂגַת הַכְּתָר הַנִּי"ל, כִּי לְבַחֲיִנַת הַשְּׂגַת הַכְּתָר הַנִּי"ל אִין זֹכִין כִּי אִם עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂה הַתַּחֲתוֹנִים דִּיקָא בְּעִבְדוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים דִּיקָא וּבְשִׁבִיל זֶה נִבְרָא הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הַשְּׁפָל לְעִבְדָּה וּלְשִׁמְרָה בְּפִקּוּדֵין דַּעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה כְּדִי לְזְכוּת לְבַחֲיִנַת הַכְּתָר הַנִּי"ל שֶׁהוּא תְּכִלִּית שְׁלֵמוֹת הָאָדָם, כִּי עַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַשְּׂגַת אֶלְקוּת כְּנִי"ל, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרוּךְ הוּא מְרוֹמָם וּמְנֻשָּׂא לְמַעְלָה מִכֹּל הַמַּחֲשָׁבוֹת מְאֹד מְאֹד, כִּי לִית מַחֲשָׁבָה תַּפְיִסָּה בֵּה כָּלל וְאִין שׁוּם נוֹצֵר וְנִבְרָא וְנַעֲשֵׂה וְנִאֲצַל לְמַטָּה וּלְמַעְלָה לְמַעְלָה שְׁיֻיכְלוּ לְהַשִּׁיגוֹ, כִּי הִ' עֲלִיוֹן נוֹרָא מְאֹד, נַעֲלָה עַל כָּל הַהַשְּׂגוֹת שֶׁל כָּל דָּרֵי מַעְלָה וּמַטָּה וְכֹל בְּרוּאֵי מַעְלָה וּמַטָּה כָּלָם יִרְעֵדוּן וַיִּפְחָדוּן מֵאִימַת שְׁמוֹ הַגְּדוֹל וּמִלְאָכִים יַחֲפְזוּן וְחִיל וַיִּרְעֵדָה יֵאֲחִזוּן בְּזַכָּרָם אִימַת שְׁמוֹ וְזָכְרוּ הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא יִתְבָּרַךְ וַיִּתְעַלָּה לְנַצַּח וּכְמוֹ שְׁאֵנוּ אוֹמְרִים בְּבִרְכַת קְרִיאַת שְׁמַע וְכָלָם עוֹשִׂים בְּאִימָה וּבִירְאָה רְצוֹן קוֹנֵם וְכוּ' וְהַאוֹפְנִים וְחִיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גְּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעַמַּת שְׂרָפִים וְכוּ' וְכַמּוּבָא בְּפִסְוִקִים רַבִּים וּבְדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה וְכֹל בְּרוּאֵי מַעְלָה וּמַטָּה הַכֹּל רוֹעֲשִׂין וּבוֹעֲרִים וּמִתְלַהֲבִים וְרוֹדְפִים מַחֲשָׁבָתָם לְהַשִּׁיג הַשְּׂגַת אֶלְקוּתוֹ תְּבָרַךְ אֲבָל אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג הַשְּׂגַת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי אִם בְּבַחֲיִנַת מְטִי וְלֹא מְטִי כְּנִי"ל. וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג בְּתְכִלִּית הַשְּׁלֵמוֹת כִּי אִם עַל-יְדֵי הָעִבּוּדָה שֶׁל מַעֲשֵׂה הַתַּחֲתוֹנִים דִּיקָא, כִּי עֵקֶר מְנִיעַת הַהַשְּׂגָה הוּא מַחֲמַת רַבּוּי אֹר שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל כְּפִדּוּעַ:

וְעֵקֶר הַכֹּלִים וְהַהִיכְלוֹת לְקַבֵּל הָאֹר בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה בְּבַחֲיִנַת מְטִי וְלֹא מְטִי הֵם נַעֲשִׂין עַל-יְדֵי תַקּוּן הַכְּתָר דִּיקָא שֶׁהוּא הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב אֶת הַמַּחִין שֶׁהוּא כְּמוֹ מַעֲכָב וּמוֹנֵעַ אֶת הַמַּחִין מִרְדִּיפְתָם שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַהַשְּׂגָה כְּנִי"ל וְזֶה אִין זֹכִין כִּי אִם עַל-יְדֵי מִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת דִּיקָא וּכְמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (שֶׁבַת פָּרָק ח), בְּשַׁעָה שְׂאֵמְרוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע יְרָדוּ שְׂשִׁים רַבּוּא מְלָאכִים וְנִתְּנוּ שְׁנֵי כְּתָרִים עַל רֵאשִׁים וְכוּ', שְׂנַאֲמַר, וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים נִמְצָא שְׁעַל-יְדֵי קַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּחִינַת נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע זְכוּ לְבַחֲיִנַת כְּתָר שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַהַשְּׂגָה, כִּי זֶה הָעוֹלָם

הַעֲשֵׂיָהּ הוּא תְּכִלִּית הַגְּשָׁמִיּוֹת וְהוּא עֶקֶר מִסֵּךְ הַמְּבַדִּיל בְּפָנֵי הַשָּׁגַת
אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, אֲבָל כְּשִׁזְכוּן לַעֲבֹד אֶת ה' בְּזֶה הָעוֹלָם הַעֲשֵׂיָהּ וְלַעֲשׂוֹת
מִצְוֹת מַעֲשֵׂיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲזִי זֶה עֶקֶר הַתְּקוּן, כִּי זֹכָה עַל-יָדֵי הַמִּצְוֹת
מַעֲשֵׂיּוֹת בְּשִׂמְחָה, שֶׁמְבַרֵּר וּמְתַקֵּן וּמַעֲלֶה אֶת בְּחִינַת הַעֲשֵׂיָהּ מִבְּחִינַת מִסֵּךְ
הַמְּבַדִּיל נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ בְּחִינַת כְּתָר שֶׁהוּא גַם כֵּן בְּחִינַת הַמְּבַדִּיל בְּרוּחַנִיּוֹת
עֲלִיוֹן, כִּי הַכְּתָר פְּרוּס בֵּין הַנְּאֻצָּלִים לְבֵין הַמְּאֻצִּיל כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה
הַנִּי"ל, כִּי הַכְּתָר הוּא כְּמוֹ מוֹנֵעַ וּמַעֲכֵב אֶת הַמַּחִין מִרְדִּיפָתָם לְהַשִּׁיג אֹר
הָאֵין סוּף, אֲבָל זֶה הַמְּנִיעָה וְהַמַּעֲכֵב הוּא עֶקֶר הַתְּכִלִּית שְׁלֵמוֹת הַתְּקוּן
כְּנִי"ל, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג הַשָּׁגַת אֹר הָאֵין סוּף כִּי אִם עַל-יָדֵי זֶה דִּיקָא
נִמְצָא שֶׁמִּבְּחִינַת עֲשֵׂיָהּ גְּשָׁמִיּוֹת שֶׁהוּא עֶקֶר הַמְּנִיעָה וְהַמַּעֲכֵב וְהַמִּסֵּךְ
הַמְּבַדִּיל וְהַמוֹנֵעַ מִהַשָּׁגַת אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ כְּשִׁזְכוּהָ לְטַהֵר וּלְקַדֵּשׁ אֶת
הַעֲשֵׂיָהּ עַל-יָדֵי עֲשֵׂיַת הַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה אֲזִי מִזֶּה דִּיקָא עֶקֶר הַתְּקוּן, כִּי עוֹלָה
עַל-יָדֵי זֶה לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יָדֵי זֶה דִּיקָא בְּחִינַת כְּתָר שֶׁהוּא
גַם כֵּן בְּחִינַת מוֹנֵעַ וּמַעֲכֵב שֶׁזֶה הַמוֹנֵעַ וְהַמַּעֲכֵב הוּא עֶקֶר תְּכִלִּית שְׁלֵמוֹת
הַתְּקוּן כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת סוּף מַעֲשֶׂה בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה, כִּי סוּף מַעֲשֶׂה שֶׁהוּא
תְּכִלִּית גְּשָׁמִיּוֹת הַעֲשֵׂיָהּ הוּא בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתָר שֶׁהוּא
בְּחִינַת תַּחֲלַת הַמַּחְשָׁבָה, כִּי הַכְּתָר הוּא שֶׁרֵשׁ כָּל הַמַּחִין שֶׁהֵם הַמַּחְשָׁבוֹת
כִּיְדוּעַ וְזֶה עֶקֶר הַתְּכִלִּית וְהַתְּקוּן כְּשִׁזְכוּת לְהַשְׁלִים כְּנִינַת הַבְּרִיאָה לְהַעֲלוֹת
סוּף הַמַּעֲשֶׂה לְתַחֲלַת הַמַּחְשָׁבָה, הֵינּוּ שֶׁמִּגְּשָׁמִיּוֹת הַעֲשֵׂיָהּ שֶׁהוּא בְּחִינַת
סוּף מַעֲשֶׂה מִזֶּה דִּיקָא יִזְכּוּ לְהַשִּׁיג תַּחֲלַת הַמַּחְשָׁבָה שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתָר
שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל-יָדֵי תְּקוּן הַעֲשֵׂיָהּ דִּיקָא, דְּהֵינּוּ עַל-יָדֵי עֲשֵׂיַת הַמִּצְוֹת מַעֲשֵׂיּוֹת
דִּיקָא כְּנִי"ל, שְׁעַל-יָדֵי זֶה עֶקֶר הַשָּׁגַת אֱלֹקוֹת כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה (שֶׁבַת פָּרָק ב בִּירוּשַׁלַּיִם), עֲתִידִין צְדִיקִים שִׁיְהִיָּה מַחְצָתָן
לְפָנִים מִמְּלֶאכֵי הַשָּׁרֵת, שֶׁנֶּאֱמָר (בַּמִּדְבָּר כ"ג), כָּעַת יֵאמָר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל
מִה פֶּעַל אֵל, מַחְצָתָם דִּיקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתָר שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחְצָה, כִּי
הוּא פְּרוּס בֵּין הַנְּאֻצָּלִים לְבֵין הַמְּאֻצִּיל כְּנִי"ל וּיִשְׂרָאֵל יִשְׁיִגוּ הַשָּׁגוֹת אֱלֹקוֹתָיו
יִתְבָּרַךְ עַל-יָדֵי זֶה דִּיקָא וּבְזֶה יִהְיוּ גְבוּהִים מִן הַמְּלֶאכִים, כִּי הַמְּלֶאכִים
הֵם עוֹמְדִים, וְלֹא עֹמְדוֹ בְּנִסְיוֹן שֶׁל זֶה הָעוֹלָם הַמְּגֻשָּׁם עַל-כֵּן אֵין זֹכִין
לְבְּחִינַת כְּתָר כְּנִי"ל, וְעַל-כֵּן אֵי אֶפְשֶׁר לָהֶם לְהַשִּׁיג אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ
הַצְּדִיקִים, כִּי לֹא יוּכְלוּ לְקַבֵּל רַבּוּי הָאֹר מַחְמַת שְׁאִין לָהֶם פְּלִים וּמַחְצוֹת
בְּדַעְתָּם לַעֲכָב הַהִשָּׁגָה אֲצֵלָם וְעַל-כֵּן נִקְרְאוּ שְׂרָפִים, כִּי הֵם נִשְׂרָפִים
וְנִתְלַהְבִים מֵאֹר הַשָּׁגַתָּם הַעֲצוּמָה מַחְמַת שְׁאִין לָהֶם מַחְצוֹת לַעֲכָב מַחְמַת
שְׁאִין לָהֶם מִצְוֹת מַעֲשֵׂיּוֹת וְכוּי כְּנִי"ל (וְעֵין בְּהַתּוֹרָה וַיְהִי מִקֶּץ כִּי מִרְחֻמִּים
יִנְהַגִּם וְכוּי בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן ז שֶׁם מְבַאֵר גַּם כֵּן זֶה הַמְּאֻמָּר עֲתִידִין
צְדִיקִים שִׁיְהִיו מַחְצָתָן וְכוּי שֶׁמַּחְצָה הוּא בְּחִינַת כְּתָר וְעֵין עוֹד בְּמִקּוֹם
אַחַר וְהִבּוּ

הֵיטָב):

וְזֶהוּ הַחֲלוּק שֶׁבִּין פֶּסַח לְשָׁבוּעוֹת וּבִשְׁבִיל זֶה בְּפֶסַח אֲסוּר הַחֲמֵץ בְּבֵל יִרְאֶה וּבֵל יִמָּצֵא בְּאֲסוּר חֲמוּר מְאֹד בְּאֲסוּר כֶּרֶת. וּבִשְׁבוּעוֹת צָרִיכִין לְהִבְיֵא שְׁתֵּי הַלֶּחֶם מִחֲמֵץ דִּיקָא, כִּי אֵיתָא בְּפָרִי עֵץ חַיִּים בְּכַוְנָת שֶׁל פֶּסַח, שֶׁבְּפֶסַח יוֹרְדֵת הָאָרֶה גְדוּלָה מִן הַשָּׁמַיִם הָאֶרֶת מַחִין גְּדוּלִים מְאֹד מְאֹד שְׁיֹרְדִים בְּלִיל פֶּסַח בְּפֶעַם אַחַת שְׁלֵא בְּהַדְרָגָה וְשְׁלֵא כְּסֹדֵר, כִּי יוֹרְדִין כָּל הַמַּחִין בְּפֶעַם אַחַת וְכוּי' מַה שְּׂאִין נִמְצָא כֵּן בְּכָל הַשָּׁנָה וְאֶפְלוּ בְּשַׁבַּת וּשְׁבוּעוֹת, כִּי תַמִּיד צָרִיכִין לְקַבֵּל הָאֶרֶת הַמַּחִין וְכִסְדֹר מִדְרָגָא לְדְרָגָא בְּהַמְשָׁךְ הַזְּמַן אֲבָל בְּלִיל פֶּסַח יוֹרְדִין כָּל הַמַּחִין בְּרֻגַע אַחַת וְעַל-יָדֵי זֶה הִיָּה תִקּוּף הַנֶּסֶךְ וְהַגְּאָלָה הַנִּפְלְאָה שֶׁל יְצִיאַת מִצְרַיִם, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּבַחֲינָה הָאֶחָרָת הַהָאָרֶה שֶׁל שְׁבוּעוֹת גְּדוּלָה יוֹתֵר מִפֶּסַח כִּי בְּשָׁבוּעוֹת מְקַבְּלִין גַּם אֹרֶךְ הַכֶּתֶר בְּאֹרֶךְ הַבִּקּוּר עַל-יָדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה בְּלִילָה שְׁנַעוּרִין כָּל הַלֵּילָה שְׁעַל-יָדֵי זֶה מְקַבְּלִין הַמַּחִין כְּסֹדֵר בְּהַדְרָגָה עַד שְׁזוֹכִין בְּאֹרֶךְ הַבִּקּוּר לְבַחֲינַת כְּתֵר שֶׁהוּא בַּחֲיַנַּת הַהָאָרֶה שֶׁל שַׁבַּת בְּעַצְמוֹ, אֲבָל בְּלִיל פֶּסַח אֶף-עַל-פִּי שֶׁמְקַבְּלִין כָּל הַמַּחִין בְּבַת אַחַת שְׁזֵאת הַבַּחֲינָה אֵין נִמְצָא אֶפְלוּ בְּשַׁבַּת וּשְׁבוּעוֹת, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵין זוֹכִין לְבַחֲינַת כְּתֵר כָּל זֶה מִבְּאֵר בְּכַוְנָת שֶׁל פֶּסַח, הֵינּוּ כִּי בְּפֶסַח הוּא בַּחֲיַנַּת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא קֳדָם אֲתַעְרוּתָא דְלַתַּתָּא, כִּי אַז הוּא עֲדִין קֳדָם קְבֻלַּת הַתּוֹרָה וְעַל-כֵּן בְּאַמַּת עֲדִין לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל רְאוּיִין לְהַגְּאֵל אֶלָּא שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דִּלְגַּל עַל הַקֶּץ כַּמּוּבָא שֶׁבִשְׁבִיל זֶה נִקְרָא פֶּסַח לְשׁוֹן דְלוּג וּקְפִיצָה שֶׁפֶסַח וְדִלְגַּל עַל הַקֶּץ, כִּי עֲדִין לֹא זָכוּ לְמַעֲשִׂים טוֹבִים שְׁיִהְיוּ רְאוּיִים לְגְאָלָה, כִּי עֲדִין לֹא קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֵהר, וּבְגְלוּתָא קְדַמָּא דְנִפְקוּ בְּלֹא אוּרִיתָא כְּעַבְדָּא דְבָרַח מִרְבוּנָה וְכוּי' וְעַל-כֵּן מַחֲמַת שֶׁהַגְּאָלָה הִיָּתָה בְּלִי מַעֲשֵׂה הַתַּחַתוּנִים רַק עַל-יָדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא אֶף-עַל-פִּי שֶׁהָאִיר הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ עֲלֵיהֶם הָאָרֶה גְדוּלָה מְאֹד מְאֹד בְּחֻסְדֵי הַגְּדוּלִים שְׁעַל-יָדֵי זֶה הִיָּתָה הַגְּאָלָה כַּמּוּבָא בְּכַוְנָת, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵי אֶפְשָׁר לְתַקּוּן אֶת בַּחֲיַנַּת הַכְּתֵר שֶׁהוּא הַמְּסֹדֵר וְהַמִּיֻּשֵׁב אֶת הַמַּחִין שֶׁהוּא בַּחֲיַנַּת הַמַּעֲכָב אֶת הַמַּחִין מִרְדִּיפְתָם וְכוּי' שְׁזֵה אֵי אֶפְשָׁר לְתַקּוּן כִּי אִם עַל-יָדֵי מַעֲשֵׂה הַתַּחַתוּנִים דִּיקָא עַל-יָדֵי עֲשִׂית הַמְצוֹת בְּשִׁמְחָה כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן אֲסוּר הַחֲמֵץ אַז בְּאֲסוּר חֲמוּר מְאֹד, כִּי חֲמֵץ הוּא עַל-יָדֵי אַחֲוֵר הַזְּמַן כַּנִּרְאֶה בַּחוּשׁ שֶׁעַקֵר הַחֲמוּץ הַעֲסָה עַל-יָדֵי הַשְּׁהִיָה שֶׁכְּשִׁמְשֵׁהִין אֶת הַעֲסָה אֵיזָה זְמַן הִיא בְּאֶה לִיָּדֵי חֲמוּץ. וְשֶׁרֶשׁ הַחֲמֵץ הוּא מִבַּחֲיַנַּת חֲמוּץ הַמַּח, כִּי הַלֶּחֶם שֶׁל חֲמִשֶׁת מִיָּנִים שֶׁהוּא עֶקֶר אֲכִילַת הָאֲדָם וּמְזוּנוֹ הוּא בַּחֲיַנַּת דַּעַת, כִּי עַל-יָדֵי הָאֲכִילָה נִמְשָׁכִין הַמַּחִין כַּיָּדוּעַ וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה), אֲכָלוּ רַעִים, שְׁהֵם תָּרִין רַעִין דְלֹא מִתְּפָרְשִׁין שְׁהֵם חֲכָמָה וּבִינָה שְׁהֵם הַמַּחִין שְׁנִמְשָׁכִין כַּפִּי הָאֲכִילָה שֶׁהוּא חֵיוֹת הָאֲדָם, כִּי עֶקֶר הַחֵיוֹת הוּא הַדַּעַת וְהַמַּחִין, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (קֹהֶלֶת ז), הַחֲכָמָה תַּחֲיָה וּכְמַבְאֵר בְּדַבְרֵי רַבְּנֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת שֶׁהַמַּח וְהַדַּעַת כַּפִּי הָאֲכִילָה וְעַקֵר הָאֲכִילָה הוּא הַלֶּחֶם שֶׁהוּא סוּעַד לְבַב אֲנוּשׁ שְׁזֵה חֲמִשֶׁת מִיָּנֵי דָגוּן שֶׁמְבָרְכִין עֲלֵיהֶם הַמוּצִיא וּבְרַכַּת הַמְזוּן שְׁהֵם עֶקֶר הַמְזוּן וְחֵיוֹת הָאֲדָם, דְּהֵינּוּ בַּחֲיַנַּת מַחִין וְדַעַת שְׁזֵהוּ עֶקֶר הַחֵיוֹת כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן הֵם חֲמִשֶׁת מִיָּנֵי דָגוּן בַּחֲיַנַּת ה' הַדַּעַת

וּכְמִבְּאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר (סִימָן נג חֶלֶק א) וְאֵלּוּ הֵי מֵינֵי דָגוֹן שֶׁהֵם בְּחִינַת דַּעַת הֵם בָּאִים לְיַדֵּי חֲמוּץ עַל-יַדֵּי שְׁהִיָּה וְהַמְתָּנָה וְאִז עֵקֶר תִּקּוֹן אֲכִילַתָּם כְּנִרְאָה בַּחוּשׁ וְשֶׁרֶשׁ הַחֲמִץ בְּקִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה הוּא מְשַׁתְּלָשֵׁל מִבְּחִינַת הַכֹּחַ הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב אֶת הַמַּחִין שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתָר שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְתָּנָה, בְּחִינַת כְּתָר לִי זַעִיר וְכוּי' (אִיּוֹב לו) כִּי כְּשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֶת חֲבֵרוֹ אֵיזָה דְבָר הוּא אוֹמֵר לוֹ הַמְתֵּן עַד שֶׁאֲתִישֵׁב שְׁזָהוּ בְּחִינַת כְּתָר שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַמְתָּנָה כְּנִי"ל כְּמִבְּאֵר כָּל זֶה בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְעֵקֶר תִּקּוֹן הַדַּעַת וְהַמַּחִין הִיא עַל-יַדֵּי בְּחִינָה זֹאת שֶׁהוּא הַכֹּחַ הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב בְּחִינַת כְּתָר כְּנִי"ל וּמִשָּׁם שֶׁרֶשׁ הַחֲמִץ בְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא עַל-יַדֵּי הַמְתָּנָה וְשְׁהִיָּה שְׁזָהוּ בְּחִינַת הַכֹּחַ הַמְּסֻדָּר הַנִּי"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְתָּנָה, בְּחִינַת כְּתָר, דְּהֵינּוּ בְּחִינַת הַמְתֵּן עַד שֶׁאֲתִישֵׁב וְכְנִי"ל וְכִשְׁזוֹכִין לְתִקּוֹן אֶת הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב בְּקִדְשָׁה כְּרֵאוּי עַל-יַדֵּי שֶׁמְקַבְּלִין הָאֶרֶת הַכְּתָר אִזִּי עֵקֶר תִּקּוֹן הַמַּחִין עַל-יַדֵּי זֶה עַד שֶׁיִּכּוֹלִין לְזַכּוֹת עַל-יַדֵּי זֶה לְבְּחִינַת תְּשַׁעָּה הַיְכָלִין הַנִּי"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת אִוְרוֹת הַצַּחְצָחוֹת שֶׁעַל יָדָם מְשִׁיגִין אוֹתוֹ וְתִבְרָךְ, כִּי עַל-יַדֵּי זֶה מְשִׁיגִין אִוֵּר הָאֵין סוּף בְּבְּחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי כְּנִי"ל אֲבָל זֶה הַכְּתָר אִי אֶפְשָׁר לְתִקּוֹן כִּי אִם עַל-יַדֵּי מַעֲשֵׂה הַתְּחַתּוֹנִים דִּיקָא וְכְנִי"ל וְכָל זָמַן שֶׁאֵין הָאָדָם זוֹכֶה לְמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּשִׂמְחָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת כְּרֵאוּי, דְּהֵינּוּ לְשַׁבֵּר אֶת הַיֶּצֶר הָרַע וּלְבַטֵּל כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים מִעֲבוּדַת הַשֵּׁם וְתִבְרָךְ עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְעֲבוּדָה תְּמַה כְּרֵאוּי כָּל זָמַן שֶׁאֵין זוֹכֶה לָזֶה, עֲדִין לֹא זָכָה לְתִקּוֹן אֶת בְּחִינַת הַכְּתָר שֶׁהוּא הַכֹּחַ הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב הַנִּי"ל וְכָל זָמַן שֶׁאֵינוֹ מֵתִקֵּן אֶת כֹּחַ הַמְּסֻדָּר הַזֶּה, אֵינוֹ רִשְׁאֵי לְכַנֵּס לְשׁוֹם הַשְּׂגָה וְלֹא לְשׁוֹם חֲקִירָה בִּידְעֵתוֹ וְתִבְרָךְ, כִּי עָלִיו נֶאֱמַר, וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל קִדְשׁ רַק צָרִיךְ לְסַמֵּךְ עַל אֲמוּנָה לְבַד לִילָךְ בְּעֵקֶבּוֹת הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים בְּעֵקֶבּוֹת אֲבוֹתֵינוֹ הַקְּדוֹשִׁים הֵם זְכוּ לָזֶה עַל-יַדֵּי מַעֲשִׂים טוֹבִים וְאֵנוּ מְחִיבִים לִילָךְ בְּדַרְכֵיהֶם בְּאֲמוּנָה לְבַד בְּלִי שׁוֹם חֲקִירָה כָּלֵל וּמִי שֶׁמְקַדֵּים חֵס וְשְׁלוֹם חֲכָמָתוֹ לִירְאָת חֲטָאוֹ וְחֲכָמָתוֹ מְרַבֶּה מִמַּעֲשָׂיו, מְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁאֵין לוֹ מַעֲשִׂים טוֹבִים וִירְאָת חֲטָא כָּלֵל חֵס וְשְׁלוֹם וְרוּצָה לְהַתְּחַכֵּם בְּחֲכָמַת יְדִיעַת אֱלֹקוֹתוֹ וְתִבְרָךְ וְדַרְכֵיו הַנִּפְלְאִים הוּא מְקַלְקֵל וּפּוֹגֵם הַרְבֵּה, וְרֵאוּי לוֹ שֶׁלֹּא בָּא לְעוֹלָם, כִּי בּוֹדָאֵי יִפֹּל בְּאֵין סוּמָךְ בְּכִפּוּרֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת גְּדוֹל וְיַעֲקֹר עֲצָמוֹ מְשַׁנֵּי עוֹלָמוֹת וְעָלִיו נֶאֱמַר (יִשְׁעִיָּה מו), חֲכָמָתְךָ וְדַעְתְּךָ הִיא שׁוֹבְבָתְךָ כִּי מֵאַחַר שֶׁלֹּא זָכָה לְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְלֹא תִקּוֹן עֲדִין הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב, עַל-כֵּן אֵין לוֹ שׁוֹם כָּלִי לְקַבֵּל אֶת הַדַּעַת דְּקִדְשָׁה וּבּוֹדָאֵי יְקַלְקֵל הַרְבֵּה עַל-יַדֵּי דַעְתוֹ וְחֲכָמָתוֹ, כִּי יִכְנַס בְּמַפְלָא מְמַנּוֹ, כִּי הַכֹּל מַפְלָא וְרַחוּק מְמַנּוֹ וְכָל הַהֲשָׁגוֹת הֵם כְּנִגְדּוֹ בְּחִינַת מַה לְמַעְלָה מַה לְמַטָּה וְכוּי' מֵאַחַר שֶׁלֹּא תִקּוֹן עֲדִין כָּלִי הַמַּחִין, שֶׁעֵקֶר תִּקּוֹנָם נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַכְּתָר שֶׁהוּא בְּחִינַת הַכֹּחַ הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב הַנִּי"ל שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ תִּקּוֹן כָּל הַמַּחִין, כִּי הַכְּתָר הוּא שֶׁרֶשׁ תִּקּוֹן כָּל הַמַּחִין וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁאֵיתָא בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ לְעֲנִין תִּקּוֹן בְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלָים וּמִיתַת הַמְּלָכִים (אֲדָרָא רַבָּא קִלְחָה), כָּל רִישָׁא דְעַמָּא דְלֹא אֲתִתְקַן בְּקִדְמִיתָא לִית עַמָּא מִתְתִּקְנָא וְכוּי', עֵין שָׁם שֶׁעֵקֶר הַתִּקּוֹן הוּא עַל-יַדֵּי תִקּוֹן הַכְּתָר שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲתִיק שֶׁהוּא רֹאשׁ כָּל הַמַּחִין וְהַמְּדוּת וְכוּי'. וְזֶה הַכְּתָר אֵין זוֹכִין לְתִקּוֹן כִּי אִם עַל-יַדֵּי מַעֲשֵׂה הַתְּחַתּוֹנִים דִּיקָא כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת חֲטָא אָדָם הָרֵאוּשׁוֹן שֶׁאֲכַל מַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שֶׁעַל-יַדֵּי זֶה נִגְזַר עָלָיו מִיתָה לְדוֹרוֹת

וּנְמָשָׁךְ הָעֲצָבוֹת חֵס וְשָׁלוֹם שֶׁהוּא סֵטְרָא דְמוֹתָא בְּחִינַת בְּעֲצָבוֹן תֵּאכְלָנָה, כִּי אָדָם הָרָאוּן הִיָּתָה הַשְּׁגָתוֹ עֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבּוּתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה עַד שֶׁכָּל הַמְּלָאכִים הָיוּ מְקַנְאִין אוֹתוֹ וְכוּי' כַּמּוּבָא, אֲבָל כָּל הַשְּׁגָתוֹ הִיָּתָה עַדִּין בְּבַחֲינַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא לְבַד בְּלִי אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא כָּלֵל, כִּי לֹא זָכָה לְהַשְּׁגָתוֹ עַל-יְדֵי תַפְלָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁהַקָּדִים מְקַדְּם רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָאוּ בְּעֲצָמוֹ בְּהַשְּׁגָה עֲצוּמָה הַזֹּאת וְכָל עֵקֶר בְּרִיאָתוֹ וְהַשְּׁגָתוֹ הַכֹּל הָיָה עַל-יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא לְבַד, כִּי בִשְׁעַת בְּרִיאַת הָעוֹלָם וְהָאָדָם לֹא הָיָה עַדִּין מִי שִׁיעוֹרֵר אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא, כַּמּוּבָא בְּסַפְרִים וְעַל-כֵּן מַחֲמַת שֶׁהַשְּׁגָת אָדָם הָרָאוּן הָיָה בְּבַחֲינַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא לְבַד בְּלִי אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא כָּלֵל, עַל-כֵּן עַדִּין הָיָה צָרִיךְ תַקּוּן הָאָדָם עִם כָּל הָעוֹלָמוֹת הַתְּלוּיִים בּוֹ וְכַמּוּבָא בְּסַפְרִים שֶׁכָּל הָעוֹלָמוֹת הָיוּ תְּלוּיִים וְעוֹמְדִים אַז עַד שִׁיתְּפַלֵּל תַּפְלָתוֹ וְיִמְתִּין בְּזוּגוֹ עַד שֶׁבֵּת וְלֹא יַעֲבֹר עַל חֻטָּא עַץ הַדַּעַת, שֶׁלֹּא הָיָה זוֹכֵה לְתַקּוּן כָּל הָעוֹלָמוֹת וְהָיָה הַכֹּל מְתַקֵּן אַז כְּמוֹ שִׁיְהִיָּה לְעַתִּיד :

וְלְכַאוּרָה הַדְּבָר תַּמּוּהָ אֵיזָה תַקּוּן הָיוּ צָרִיכִין הָעוֹלָמוֹת מֵאַחַר שֶׁעַדִּין לֹא הָיָה שׁוּם חֻטָּא וּפְגָם כָּלֵל וְגַם מָה עֲנָן עַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע! אֵךְ כָּל עֵקֶר הַתַּקּוּן שֶׁהָיוּ צָרִיכִין לְהָאָדָם וְהָעוֹלָמוֹת אַז, הַכֹּל הָיָה בְּסוּד שְׁבִירַת פְּלִים וּמִיתַת הַמְּלָכִים כַּיְדוּעַ בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, וְכָל עֵקֶר הַתַּקּוּן שֶׁהָיוּ צָרִיכִין, הַכֹּל הָיָה מַחֲמַת שֶׁכָּל הָעוֹלָמוֹת נִבְרְאוּ בְּלִי אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא, וְעַל-יְדֵי זֶה נִגַע אֵיזָה פְּגָם דִּק מִן הַדִּק בְּבַחֲינַת כְּתָר וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ וְנִשְׁתַּלְשַׁל בְּחִינַת שְׁבִירַת פְּלִים וְכוּי' כַּמּוּבָא בְּפַתְּבִים שֶׁהַכְּתָר אֶף-עַל-פִּי שֶׁלֹּא הָיָה בּוֹ שְׁבִירָה נִגַע בּוֹ אֵיזָה בְּחִינַת פְּגָם בְּחִינַת בְּטוּל וְעֵקֶר הַפְּגָם הָיָה מַחֲמַת שֶׁלֹּא הָיָה עַדִּין אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא, כִּי הַכְּתָר שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּסֻדָר וְהַמִּשְׁבֵּב וְכוּי' אֵינוֹ נִתְתַקֵּן בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם כְּשֶׁמִּשְׁבְּרִין אֶת הַיֵּצֶר הָרַע וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁאֵז מִהַפְּכִין הַיֵּצֶר הָרַע וְהַמְּנִיעוֹת לְבַחֲינַת טוֹב נִפְלָא, כִּי נַעֲשִׂין מִהַמְּנִיעוֹת בְּחִינַת כַּח הַמְּסֻדָר שֶׁהִיא מְעַכֵּב וּמוֹנֵעַ אֶת הַמּוֹחִין מִלְּצַאת חוּץ לְגִבּוּל שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת כְּתָר שֶׁהוּא עֵקֶר הַתַּקּוּן כַּנִּי"ל וּמַחֲמַת שֶׁאָדָם הָרָאוּן נִבְרָא בְּלִי אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא וְכֵן הִיָּתָה כָּל הַשְּׁגָתוֹ כַּנִּי"ל, עַל-כֵּן עַדִּין לֹא הָיָה לוֹ שְׁלֵמוֹת וְעֵקֶר שְׁלֵמוֹתוֹ הָיָה נִגְמָר אִם הָיָה עוֹמֵד בְּנִסְיוֹן שֶׁל אֲכִילַת עַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע וְעֵקֶר אֲסוּר עַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע הוּא בְּחִינָה זֹאת שֶׁאֲסֹר עָלָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁלֹּא יֵאָכֵל אֲכִילָה כְּזֹאת שֶׁעַל יְדָה יִכְנַס מִחוּ לְדַעַת וְלַחֲקוֹר בְּחִינַת טוֹב וְרַע, מִהִיכָן נִמְשָׁךְ הַטוֹב וְהָרַע, הֵינּוּ בְּחִינַת חֲקִירוֹת וַיְדִיעוֹת בְּדַרְכֵי הַנְּהַגְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֲסֹר עָלָיו לְכַנֵּס בְּזֶה מֵאַחַר שֶׁלֹּא זָכָה עַדִּין לְתַקּוּן בְּחִינַת הַכְּתָר עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים וְאִם הָיָה זוֹכֵה לְעֵמֵד בְּנִסְיוֹן זֶה וְהָיָה מִתְּפַלֵּל תַּפְלָתוֹ הָיָה זוֹכֵה עַל-יְדֵי זֶה לְתַקּוּן אֶת בְּחִינַת הַכְּתָר וְהָיָה מְשִׁיג בְּחִינַת הַתְּשׁוּעָה הַיְכָלִין הַנִּי"ל בְּשִׁלְמוֹת עַל-יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא. וְאֵז הָיָה מְתַבְּטֵל אַחֲזִיזוֹת עַץ הַדַּעַת לְגַמְרֵי, כִּי עֵקֶר אַחֲזִיזוֹתוֹ אַז לֹא הִיָּתָה כִּי אִם מִבְּחִינַת הַשְּׁבִירָה שֶׁהִיָּתָה מַחֲמַת שֶׁנִּבְרְאוּ הָעוֹלָמוֹת בְּלִי אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא כַּנִּי"ל :

אות יא

וְזֶהוּ בְּחִינַת אֲסוּר חֲמֵץ בְּפֶסַח שֶׁהוּא חֲמוּר מְאֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲטָא עַץ הַדְּעֵת, שֶׁהוּא סֵטְרָא דְמוֹתָא, כְּמוּבָא מִחֲמַצַּת תַּמּוֹן חֲמֵץ תַּמּוֹן מִת כִּי חֲמֵץ הוּא בְּחִינַת חֲמוּץ הַמַּחַ כְּנִי"ל שֶׁבֶא עַל-יַדִּי הַמְּתַנְּה וְשֶׁהִיָּה כְּנִי"ל וְכָל זְמַן שְׂאִין זֹכִין לְתַקּוֹן הַמַּחִין עַל-יַדִּי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא עַל-יַדִּי תַפְלָה וּמְצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֲזִי עֲדִין אֵינוֹ זֹכֶה לְבְּחִינַת הַכֶּתֶר כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן אֲסוּר לֹא לְהַחְמִיץ אֶת מַחוֹ בְּשׁוּם יַדִּיעָה וְהַשְּׂגָה כְּנִי"ל וְיִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם שֶׁהָיוּ בְּגִלוּת גְּדוֹל מְאֹד וְהָיוּ מְשַׁקְעִים בְּמִי"ט שְׁעָרֵי טְמֵאָה שֶׁנִּפְלוּ לְשָׁם עַל-יַדִּי חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן כְּמוּבָא וְלֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לְגַאֲלָם כִּי אִם עַל-יַדִּי שְׂאִיר עֲלִיהֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אִוֹר גְּדוֹל מְאֹד לְהַשִּׁיג אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהֶאֱרָה גְּדוֹלָה מְאֹד, כְּמוּבָא בְּפִנּוֹת וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת חֲמַל עֲלֵיהֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהָאִיר עֲלֵיהֶם הֶאֱרָה נִפְלְאָה אֲזִי כְּנִי"ל, אֲבָל מִחֲמַת שְׁכַל הֶאֱרָתָם הָיָה עֲדִין בְּלִי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא, כִּי הָיָה קָדָם קְבֵלַת הַתּוֹרָה עַל-כֵּן עֲדִין לֹא זָכוּ לְבְּחִינַת כֶּתֶר כְּנִי"ל, עַל-כֵּן אֲסוּר אֲזִי חֲמֵץ בְּאֲסוּר חֲמוּר מְאֹד, כִּי הַשְּׂגָתָם וְהֶאֱרָתָם אֲזִי הָיָה רַק לְפִי שְׁעָה כְּמוּבָא, בְּבְחִינַת חֲפִזוֹן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, כִּי בְּחֲפִזוֹן יֵצֵאת וְכוּ' וְלֹא יֵרָאֶה לָךְ חֲמֵץ כִּי אֲסוּרִים לְהַחְמִיץ מִחֵם וְדַעְתָּם כָּלֵל בְּהַשְּׂגָתָם הַעֲצוּמָה מֵאַחַר שֶׁעֲדִין לֹא תִקְנוּ אֶת כַּח הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב שֶׁהוּא בְּחִינַת כֶּתֶר כְּנִי"ל, עַל-כֵּן עֲדִין לֹא נִתְתַקֵּן חֲמֵץ בְּקִדְשָׁה וְעַל-כֵּן אֲזִי בְּפֶסַח אֲזִי חֲמֵץ הוּא סֵטְרָא דְמוֹתָא מִמֶּשׁ, כִּי הוּא בְּחִינַת עַץ הַדְּעֵת טוֹב וְרַע מִמֶּשׁ מֵאַחַר שֶׁעֲדִין לֹא תִקְנוּ אֶת הַכֶּתֶר, עַל-כֵּן אֲסוּר עֲלֵיהֶם הַהַמְּתַנְּה וְהַשְּׂהִיָּה בְּדַעְתָּם, כִּי אֵין זֹכִין עֲדִין לְבְּחִינַת הַכֶּתֶר שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּתַנְּה כְּנִי"ל, עַל-כֵּן כָּל אֲכִילְתָם צָרִיף לְהִיּוֹת מִצָּה לְבַד, כִּי כָּל הֶאֱרָתָם וְהַשְּׂגָתָם אֲזִי הוּא בְּחִינַת מַחִין גְּדוֹלִים מְאֹד שֶׁהֵם לְמַעַל מִמְּדַרְגָּתָם שֶׁבָּאוּ רַק לְפִי שְׁעָה לְצַרְף הַגְּאֵלָה כְּנִי"ל שְׁכַל זֶה הוּא בְּחִינַת מִצָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחִין גְּדוֹלִים מְאֹד שֶׁמְקַבְּלִין בְּחֲפִזוֹן שֶׁלֹּא בְּהַדְרָגָה וְשֶׁלֹּא כְּסֻדָּר מִחֲמַת שֶׁעֲדִין לֹא תִקְנוּ אֶת הַכַּח הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב אֶת הַמַּחִין שֶׁאֲזִי יוֹרְדִין הַמַּחִין בְּהַדְרָגָה כְּסֻדָּר וּמִחֲמַת זֶה אֲסוּר חֲמֵץ עֲתָה בְּאֲסוּר חֲמוּר מְאֹד, כִּי אִם יִרְצֶה לְהַמְתִּין וְלְהַחְמִיץ מַחוֹ בְּאִוֹר הַשְּׂגָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת יָכוֹל לְתַעוֹת מְאֹד, כִּי תִתְגַּבֵּר הַסֵּטְרָא אַחֲרָא מְאֹד שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת וּבְלִבּוֹל הַמַּחִין וְכָל זֶה מִחֲמַת שֶׁעֲדִין לֹא תִקְנוּ אֶת הַכַּח הַמְּסֻדָּר הַנִּי"ל וְהַמַּחִין יוֹרְדִין בְּחֲפִזוֹן שֶׁלֹּא כְּסֻדָּר וְזֶה הוּא תִקְוָה הַנֶּסֶךְ שֶׁל הַגְּאֵלָה שֶׁל פֶּסַח שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עָשָׂה עִמָּנוּ חֲסֵד נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד שֶׁאֵנוֹ זֹכִין לְהֶאֱרָה גְּדוֹלָה כְּזֹאת שְׂאִין אֵנוֹ רְאוּיִים לָזֶה עַל-יַדִּי אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא, כִּי בְּלֹא זֶה לֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לְהַגְּאֵל בְּשׁוּם אֲפֹן כִּי אִי אֲפָשֶׁר לְקַבֵּל אֲזִי הַמַּחִין כְּסֻדָּר עַל-יַדִּי כַּח הַמְּסֻדָּר הַנִּי"ל מִחֲמַת שֶׁבְּמִצְרַיִם נֶאֱחָזוּ בָּהֶם הַקְּלָפוֹת מְאֹד. וְכִבְרָ מְבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שְׂאִי אֲפָשֶׁר לְזָכוֹת לְתַקּוֹן אֶת הַכַּח הַמְּסֻדָּר הַנִּי"ל שֶׁעַל יָדוֹ מְשִׁיגִין אֲמִצְעוּתָא דְעֵלְמָא שֶׁהוּא אִוֹר הָאֵין סוּף כִּי אִם כְּשִׁיּוֹרְדִין תַּחֲלָה לְעַמְקֵי הַקְּלָפוֹת לְהַעֲלוֹת נִיצוּצֵי הַשְּׂמֻחָה שֶׁהֵם נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה לְבָרְרָם מִשֶּׁם שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מִי יִימַר הַנְּאֻמֵּר

שם בהתורה הנ"ל, עין שם היטב, אבל עכשיו בשעת גאלה הראשונה בשעת יציאת מצרים אז אי אפשר להתחיל פסדר לברר תחלת ניצוץ הקדשה מעמקי הקלפות על-ידי עשית המצות בשמחה, ולעלות אחר כך בבחינות הנאמרים בהתורה הנ"ל עד שיזכו לתקן המסדר והמישב עד שיזכו על-ידי זה להשיג אמתת השגת אלקותו יתברך, כי אז במצרים נאחזו בהם הקלפות מאד ולא היה להם כח להעלות השכינה מגלותה בהדרגה פסדר, על-כן הפליא השם יתברך חסדו עמנו והאיר עליהם התגלות אלקותו בהארה נפלאה שלא בהדרגה ושלא פסדר ועל-ידי זה נתבטלו הקלפות ויצאו השכינה וכנסת ישראל משם וההארה העליונה הבאה מלמעלה בפסח שאז עדין אין זוכין להמשיך הכח המסדר והמישב מבחינת כתר פנ"ל זאת ההארה היא בחינת מצה שהוא בחינת מחין גדולים מאד, כי בבחינת חמץ, שהוא בחינת חמוץ הפוח שם נאחזו אז הסטרא אחרא מאד מחמת שעדין לא זכו להמשיך בחינת כח המסדר והמישב את המחין מבחינת כתר ופנ"ל:

אות יב

אבל אחר כך אחר יום ראשון של פסח נסתלק הארה הגדולה הזאת ולא נשאר רק הרשימו ואז מתחילין לקבל המחין בהדרגה פסדר על-ידי ספירת העמר פידוע עד שזוכין בשבועות על-ידי קבלת התורה לתקן גם המסדר והמישב את המחין, כי נמשך עליהם הארה מכתר עליון פנ"ל שאין זוכין לזה כי אם על-ידי מצות ומעשים טובים בשמחה שזהו בחינת קבלת התורה וכנ"ל ועל-כן אז צריכין להביא שתי הלחם מחמץ דיקא, כמו שכתוב (ויקרא כג), חמץ תאפינה, כי אז מעליו בחינת החמץ לשרשו העליון בקדשה העליונה שהוא בחינת כח המסדר, שהוא בחינת המתן, בחינת כתר, שזהו בחינת חמץ שנעשה על-ידי המתנה ושהיה וכו' פנ"ל:

אות יג

וזהו החלוק שבין ישראל לעובדי כוכבים כי בישראל נאמר (דברים ז), כי אתם המעט מכל העמים, שאתם ממעיטין עצמכם כשאני משפיע לכם טובה (כמובא בפרוש רש"י) שכשהשם יתברך מאיר עליהם הארת

הַתְּנוּצָוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ אֵינָם רוֹדְפִים לַחֲקֹר אַחַר חֲקִירוֹת וַיִּדְעוּת
וְחֲכָמוֹת, רַק הֵם מִתְחַזְּקִים בְּאַמוּנָה וְרוֹדְפִים אַחֲרָיו מִיָּד בְּבַחֲיִנַת (שִׁיר
הַשִּׁירִים א) מְשַׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה, שֶׁתִּכְף כְּשֶׁהִשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ מִתְחִיל לְמִשְׁכֵּם
אֱלוֹ, אֲזִי תִכְף הֵם רָצִים אַחֲרָיו וַיִּכְמוּ שֶׁפָּרַשׁ רַשׁׁי שֶׁם אֲנִי שְׁמַעְתִּי
מִשְׁלוּחֶיךָ שֶׁאַתָּה רוּצָה לְמִשְׁכְּנֵי אֱלֹהֶיךָ וְאֲנִי תִכְף רָצִיתִי אַחֲרֶיךָ וְכוּ' וְתִכְף
כְּשִׁישְׂרָאֵל מִתְחִילִין לְרַדֵּף אַחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ אֲזִי הִשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עוֹשֶׂה עֲצָמוֹ כְּמוֹ
מִי שֶׁבוֹרַח וּמִסְתִּיר וּמַעֲלִים עֲצָמוֹ בְּבַחֲיִנַת (שֶׁם ח) בָּרַח דְּוִדִי וְכוּ' בְּבַחֲיִנַת
(שֶׁם ה) פְּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עֵבֶר וְכוּ' וְאַחַר כֵּן צְרִיכִין לְהִתְחִיל
בְּהַדְרָגָה כְּסֹדֵר לְרַדֵּף אַחֲרָיו וּלְבַקְשׁוֹ לְעַבְדוֹ בְּעַבּוּדוֹת וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים
בְּשִׂמְחָה עַד שֶׁנִּזְכָּה לְמַצְאוֹ בְּהַתְגַּלּוֹת נִפְלָא יוֹתֵר וְיוֹתֵר, שֶׁכֵּל זֶה הוּא
בַּחֲיִנַת פֶּסַח וְשָׁבוּעוֹת כְּנִ"ל, כִּי עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּשִׂמְחָה זוֹכִין
לְתֵקוֹן הַמְּסֻדָּר וְהַמֵּיֻשָּׁב, וְאֲזִי זוֹכִין לְמָה שְׁזוֹכִין, הֵינּוּ בַּחֲיִנַת הַשְּׂגָת
הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין וְכוּ' הַנִּ"ל וְזֶהוּ בַּחֲיִנַת (שְׁמוֹת כד) כֹּל אֲשֶׁר דָּבַר ה' נַעֲשֶׂה
וְנִשְׁמָע שֶׁהַקְּדִימוֹ נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמָע וְלְכַאוֹרָה אִי אֶפְשָׁר לְהַבִּין הַדָּבָר כֹּלֵל אִיךָ
אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת קֹדֶם שִׁישְׁמָעוּ הָאֲמֵת שֶׁהַתּוֹרָה שֶׁבָּחָה אוֹתָם עַל זֶה שֶׁמְגַדֵּל
תְּשׁוּקָתָם לְהִשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ הַקְּדִימוֹ נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמָע כְּמִבְּאֵר בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ
זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (שֶׁבַת פָּרָק ח) גֹּדֵל שֶׁבַח יִשְׂרָאֵל בְּזֶה אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן
קָשָׁה הַדָּבָר מֵאֵד אִיךָ יֵצֵר עֲנָן זֶה וְאִיךָ עוֹלָה עַל הַדְּעַת לַעֲשׂוֹת קֹדֶם
שֶׁנִּשְׁמָע, אֵד בְּאֲמֵת בְּהַתּוֹרָה גּוֹפֶה מִבְּאֵר הָעֲנָן הַיָּטֵב, כִּי מִבְּאֵר בְּפִסּוּק
שֶׁתְּשׁוּבְתָם הִיתָה כֵּן, כֹּל אֲשֶׁר דָּבַר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע נִמְצָא שְׁאֲמָרוֹ מֵה
שִׁידְבָּר ה' יַעֲשׂוּ וְכוּ' נִמְצָא שֶׁבְּאֲמֵת הֵם עוֹשִׂין אַחַר שִׁישְׁמָעוּ דַּבְרֵי ה',
כְּמִבְּאֵר בְּפִסּוּק כֹּל אֲשֶׁר דָּבַר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע אֵד לְפִי זֶה קָשָׁה אִם כֵּן מֵה
מַעֲלָתָם שֶׁהַקְּדִימוֹ נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמָע הֲלֹא כֵּן הַקְּדִימוֹ לומר שִׁישְׁמָעוּ מֵה
שִׁידְבָּר ה' כְּנִ"ל אֵד בְּאֲמֵת הָעֲנָן מִבְּאֵר הַיָּטֵב עַל פִּי הַנִּ"ל, דִּהֵינוּ שִׁישְׂרָאֵל
אֲמָרוּ שֶׁהֵם אֵינָם רוֹצִים לַחֲקֹר שׁוּם חֲקִירָה בְּטַעֲמֵי הַמִּצְוֹת וּבִדְרָכֵי הַשְּׂגָתוֹ
וְהַנְּהוּגוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ, רַק כֹּל אֲשֶׁר יִדְבָּר ה' נַעֲשֶׂה מִיָּד תִּכְף בְּלִי שׁוּם שְׂאֵלָה
וְחֲקִירָה כֹּלֵל וְאַחַר כֵּן וְנִשְׁמָע, כִּי נִשְׁמָע לְשׁוֹן הַבְּנָה בִּלְבָב, כְּמִבְּאֵר בְּפִרוּשׁ
רַשׁׁי וּבְדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, הֵינּוּ שִׁישְׂרָאֵל אֲמָרוּ
שֶׁכֵּל אֲשֶׁר יִדְבָּר ה' יַעֲשׂוּ מִיָּד כִּפִּי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי מִשֶּׁה רַבְּנוּ בְּלִי שׁוּם חֲקִירָה
וְשְׂאֵלָה אַחַר שׁוּם טַעַם כֹּלֵל וְאַחַר כֵּן עַל-יְדֵי זֶה וְנִשְׁמָע, כִּי עַל-יְדֵי עֲשִׂית
הַמִּצְוֹת בְּאֲמֵת בְּתַמִּימוּת בְּשִׂמְחָה זוֹכִין אַחַר כֵּן לְהַשִּׁיג מֵה שֶׁמְשִׁיגִין עַל-
יְדֵי שְׁזוֹכִין לְתֵקוֹן בַּחֲיִנַת הַכֶּחַ הַמְּסֻדָּר שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת כְּתוּר וְכוּ' כְּנִ"ל שֶׁשֵּׁם
מְקוֹר הַשִּׂמְחָה כִּידוּעַ וְזֶה גֹּדֵל מַעֲלַת יִשְׂרָאֵל וְעַל-כֵּן בְּאֲמֵת זָכוּ עַל-יְדֵי זֶה
לְשָׁנֵי כְּתוּרִים שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת שִׂמְחָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (שֶׁם
שֶׁם) שֶׁבְּשֻׁעָה שְׁאֲמָרוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע יְרַדוּ מִלְּאֲכִים וְנִתְּנוּ שָׁנֵי כְּתוּרִים
בְּרֵאשׁ כֹּל אֶחָד וְכוּ', שֶׁנֶּאֱמַר, וְשִׂמַּחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים כִּי אֱלוֹ הַהֲשָׁגוֹת
וְהַעֲדִים שְׁזָכוּ עַל-יְדֵי נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע הֵם בַּחֲיִנַת כְּתוּרִים בַּחֲיִנַת שִׂמְחָה בַּחֲיִנַת
וְשִׂמַּחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים, כִּי זָכוּ לְבַחֲיִנַת כְּתוּר שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת הַמְּסֻדָּר
וְהַמֵּיֻשָּׁב

כְּנִ"ל:

אות יד

אבל העובדי כוכבים האפיקורסים הם מזהמת הנחש מפגם עץ הדעת טוב ורע שאינם בני אמונה, וקדם שעושים שום עבדא טובה והם משקעים עדן בתאותיהן הרעות הם רוצים תכף להשיג בשכלם המגשם בתאות להשיג חקירות בידיעת אלקותו ותברך והם רוצים להקדים הנשמע לנעשה שבתחלה יגלה להם השם ותברך כל סודותיו ויגלה להם כל דרכי הנהגותיו וטעמי כל המצות ואז אפשר היו מרצים לעשות איזה מצוה, כי בודאי אם היו רואים אור המצוה בשרשה שהיא מאירה בכל העולמות והיא תכלית כל התענוגים שבעולם ולמעלה מכל התענוגים למעלה מכל הטובות וההצלחות וכו' וכו' בודאי מי פתי יסיר הנה שלא ירצה לקבל טוב נפלא ונצחי כזה, בפרט שיכולין לקנותו בדמים קלים לזכות בעד גדול אחד לקנות ציצית לטליתו אשר כל העולם אינו יכול לקבל אור הציצית, כי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, כי אור כל מצוה ומצוה נעלה ונשגב מאד מאד, אשרי הזוכה לעשותם בשמחה כראוי לנו לשמח אשר זכה אותנו משה רבנו עליו השלום להצלחה אמתית ונצחית כזאת וראוי לנו לומר אשרנו מה טוב חלקנו וכו', אשרנו וכו' בכל יום ויום בשמחה רבה נפלאה עד אין קץ ותכלית, כי אנו זוכין להאמין בו ותברך ובמשה עבדו ובתורתו ובמצותיו הקדושים ולשמח בהם על-ידי האמונה לבד ועל-ידי זה נזכה אחר כך למה שנזכה כל אחד לפי מדרגתו, אבל העובדי כוכבים הרשעים החוקרים ההולכים בדרכיהם אינם רוצים להאמין בסודות פגנות המצות ואומרים דברים בדויים על משה רבנו עליו השלום ומפרשים טעמים של שטות והבל על מצותיו ותברך הקדושים והנוראים, כי הם רוצים להשיג ולהבין קדם המעשה שזהו עקר פגם חטא עץ הדעת טוב ורע שהסיתו הנחש הקדמוני ואמר לו שהשם ותברך מטעה אותנו חס ושלום כמו שכתוב (בראשית ג), כי ידע אלקים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם וכו', וזה עקר הנסיון של ישראל שזכו על-ידי זה לקבלת התורה על-ידי שהקדימו עשייה לשמיעה, דהינו לעשות ככל אשר ידבר ה' בלי שום שאלה וחקירה כלל, ואחר כך יזכו להבין כפי מה שיזכו על-ידי עבודתם כנ"ל ועל-כן על-ידי זה זכו לפתרים הנ"ל בבחינת שמחת עולם, כי על-ידי זה זוכין לבחינת פתור שהוא מקור השמחה כנ"ל:

אות טו

הַכֶּלֶל, שְׁעָקָר תִּקְוֹן כָּל הָעוֹלָמוֹת הוּא עַל-יַדֵי שְׁמִקְדִּימִין עֲשִׂיָה לְשִׁמְיָעָה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת אֲמוּנָה, דְּהִינּוּ שְׁמִקְדִּימִין לַעֲשׂוֹת כָּל הַמְצוֹת בְּשִׁמְחָה גְדוֹלָה עַל-יַדֵי הָאֲמוּנָה לְבַד, אָף-עַל-פִּי שְׁאִין מְבִינִין בְּהֵם שׁוּם טַעַם וְאִז עַל-יַדֵי זֶה, עַל-יַדֵי עֲשִׂיַת הַמְצוֹת בְּשִׁמְחָה זֹכָה לַעֲלוֹת מַעְלָה מַעְלָה עַד שְׁזֹכָה לְהַמְשִׁיךְ בְּרַפְתּוֹ הַשֶּׁכֶל וּלְתַקֵּן הַמְסַדֵּר וְהַמְיֻשָּׁב, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתָר וְאִז זֹכָה עַל-יַדֵי הֶרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב לְהַשִּׁיג הַשְּׂגָת הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנִּיִּל שְׁעַל-יַדֵי זֶה מְשִׁיגִין אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ שֶׁהוּא אֹר הָאִין סוּף כְּנִיִּל, כִּי אִי אִפְשָׁר לְהַשִּׁיג שׁוּם הַשְּׂגָה אֲמִתִּית בְּהַשְּׂגַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ כִּי אִם כְּשִׁזְכָּה לְקַבֵּל וּלְהַמְשִׁיךְ כַּח הַמְסַדֵּר וְהַמְיֻשָּׁב שְׁנִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת כְּתָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמוֹנֵעַ וְהַמְעַכֵּב אֶת הַמַּחִין, שְׁעַל-יַדֵי זֶה עָקָר הַשְּׂגָת אֹר הָאִין סוּף, בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי, שְׁעַל-יַדֵי זֶה נַעֲשִׂין הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנִּיִּל כְּנִיִּל וְזֶה הַכַּח שֶׁל הַמְסַדֵּר וְהַמְיֻשָּׁב אִין זֹכִין כִּי אִם עַל-יַדֵי עֲשִׂיָה וְעוֹבְדָא דִּיקָא, דְּהִינּוּ עַל-יַדֵי עֲשִׂיַת הַמְצוֹת בְּשִׁמְחָה כְּנִיִּל וְאִז דִּיקָא זֹכָה לְהַשִּׁיג אֹר הָאִין סוּף עַל-יַדֵי הֶרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב דִּיקָא בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי כְּנִיִּל, שְׁזָהוּ בְּחִינַת תְּכֻלִּית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא גִדַע וְזֶה הַתְּכֻלִּית אִין מִי שְׁזֹכָה כִּי אִם הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים בְּמַעְלָה מְאֹד, כִּי אָף-עַל-פִּי שֶׁהַכֶּל אֹמְרִים שֶׁתְּכֻלִּית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא גִדַע אֲבָל אִין מִי שִׁיִּדַע פְּרוּשׁ דְּבָר זֶה בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם מִי שֶׁאוֹחֵז בְּזֶה, דְּהִינּוּ שְׁזֹכָה לָזֶה עַל-יַדֵי מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים כְּאֲשֶׁר הִבְנִיתִי מִפִּי רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, כְּמַבְאָר בְּשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים וְאִז כְּשִׁזְכָּה לָזֶה אִז הַיְדִיעָה וְהַעֲדָר הַיְדִיעָה הַכֶּל אֶחָד כִּי עַל-יַדֵי שְׁנִיָּהֶם דִּיקָא נִגְמַר הַיְדִיעָה וְהַשְּׂגָה, כִּי שְׁנִיָּהֶם אֶחָד בְּבְחִינַת תְּכֻלִּית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא גִדַע, שֶׁהֲלֹא גִדַע בְּעַצְמוֹ, שֶׁהוּא הַעֲדָר הַיְדִיעָה, הוּא בְּעַצְמוֹ הַיְדִיעָה וּבְאַמְתּוֹ אִין מִי שְׁיָבִין עֲנִין זֶה בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם הַזֹּכִין לָזֶה, אֲשֶׁרִי לָהֶם, כִּי הַיְדִיעָה וְהַעֲדָר הַיְדִיעָה הֵם בְּחִינַת הֶרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב שְׁבְאַמְתּוֹ שְׁנִיָּהֶם אֶחָד כִּי עַל-יַדֵי שְׁנִיָּהֶם דִּיקָא נִמְשָׁךְ הַשְּׂגָה בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי, וְעַל-כֵּן בְּאַמְתּוֹ הַשְּׂגָה הַזֹּאת הוּא בְּחִינַת הַשְּׂגָת הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנִּיִּל דְּלִית מָאן דְּקִיָּמָא בְּהוּ וְלֹא מִתְדַבְּקִין וְלֹא יִדְעוּן וְכוּ', שְׁזָהוּ בְּחִינַת תְּכֻלִּית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא גִדַע כְּנִיִּל וּמִי שְׁזֹכָה לְהַשְּׂגָה זֹאת הוּא מִתְקֵן חֲטָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן וּמַבְטֵל סְטְרָא דְמוֹתָא, שֶׁהוּא הַסְטְרָא אֲחֵרָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַכְּפִירוֹת, שֶׁהֵם בְּקִשׁוֹ חֲשִׁבְנוֹת רַבִּים שְׁנִמְשָׁכִין מִפְּגָם עַץ הַדַּעַת שְׁעָקָר הַפְּגָם הָיָה בְּבְחִינַת בְּקִשׁוֹ חֲשִׁבְנוֹת רַבִּים, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַשִׁי עַל פְּסוּק (קֹהֶלֶת ז), עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם יִשָּׂר וְהִמָּה בְּקִשׁוֹ חֲשִׁבְנוֹת רַבִּים, שְׁזֶה נִאָּמַר עַל חֲטָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן, עֲנִין שָׁם כִּי עָקָר חֲטָא אָדָם הָרָאוּשׁוֹן הָיָה שֶׁהִסְתַּכַּל בְּמָה דְלֹא הוּוּ לָהּ רְשׁוֹ, כְּמוֹבָא בְּזִהָר הַקְּדוּשׁ, הִינּוּ כְּנִיִּל, כִּי הוּא לֹא זָכָה עֲדִין לְתַקֵּן הַכַּח הַמְסַדֵּר וְהַמְיֻשָּׁב וְכוּ' כְּנִיִּל, עַל כֵּן הָיָה צְרִיךְ לְבַלֵּי לְהַחְמִיץ מֵחוּ בְּהַשְּׂגָתוֹ וְלְבַלֵּי לְרַדֵּף כֶּלֶל לְהַשִּׁיג וְלַחְקֹר בְּמָה שְׁאִין לוֹ רְשׁוֹת רַק לְהֶאֱמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ לְקַיֵּם הַמְצוּה שְׁמִצּוּה עָלָיו לְבַלֵּי לְאָכֵל מַעַץ הַדַּעַת וְהוּא עֹבֵר עַל זֶה וְהִרְהָר אַחַר הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ וְאַחַר מְצוֹתָיו וְאָכֵל מַעַץ הַדַּעַת וְהִסְתַּכַּל בְּמָה דְלִית לָהּ רְשׁוֹ לְאַסְתַּכְּלָא וְעַל-יַדֵי זֶה נִגְזַר עָלָיו מִיתָה לְדוֹרוֹת, כִּי עַל-יַדֵי שְׁאָכֵל מַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע וְרַצָּה לִידַע שְׂרָשׁ הַטּוֹב וְהִרַע קָדָם שֶׁתַּקֵּן אֶת הַכַּח הַמְסַדֵּר וְכוּ' עַל-יַדֵי זֶה נִפְלַל לְכְפִירוֹת, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה, כִּי הָיָה בְּחִינַת נִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף שֶׁהַפְּרִיד אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתָר

שְׁנֵקְרָא פִּלְא, בְּחִינַת אֶלֶף כַּיְדוּעַ, דְּהֵינּוּ שְׁעָשָׂה פְּרוּד בֵּין בְּחִינַת הַדְּעַת וּבֵין בְּחִינַת הַכְּתָר שֶׁהַפְּרִיד הִרְדִּיפָה מִהַמְעַכֵּב וְעַל-יָדֵי זֶה נִפְלַל לְגַמְרֵי וְנִשְׁבַּר וְנִתְבַּטַּל הַדְּעַת וְהַשְּׂגָה לְגַמְרֵי עַד שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין שׁוּם הַשְּׂגָה שְׁלֵמָה בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי הַנִּי"ל כִּי אִם מִמְעַט דְּמְעַט הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים שְׂזָכוּ לְזַכּוֹת עֲצָמָן מִזְהַמַּת הַנְּחָשׁ לְגַמְרֵי שֶׁהֵם מִתְקַנְיִן חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, כִּי זֹכִין לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת בְּשִׂמְחָה בְּאֶמוּנָה לְבַד כַּנִּי"ל עַד שְׂזָכִין עַל-יָדֵי זֶה לְהַשִּׁיג הַשְּׂגַת הַכְּתָר לְתַקֵּן בְּחִינַת הַמְּסַדֵּר וְהַמְּיַשֵּׁב הַנִּי"ל, שְׁעַל-יָדֵי זֶה נַעֲשִׂין הַתְּשָׁעָה הַיְכָלִין הַנִּי"ל, שְׁעַל-יָדֵי זֶה מְשִׁיגִין אֹרֶךְ הָאֵין סוּף, בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי וְכוּ' כַּנִּי"ל:

אות טז

וְזֶהוּ (שְׁמוֹת ל), כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַפְּקֻדֵיהֶם וְכוּ', הֵינּוּ כְּשֶׁתִּרְצֶה לְמִנּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל וְאִזְ צְרִיכִין שְׁמִירָה וְתַקּוּן שֶׁלֹּא יִשְׁלַט סִטְרָא דְּמוֹתָא חַס וְשְׁלוֹם, עַל-יָדֵי הַמְּנַן, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שָׁם), וְאֵל יִהְיֶה בְּהֵם נִגְף בְּפִקֹּד אֲתָם כִּי הַמַּגֵּפָה בְּחִינַת מִיתָה שׁוֹלֵטָת חַס וְשְׁלוֹם, עַל-יָדֵי הַמְּנַן, כִּי עֵקֶר אַחִיזַת הַסִּטְרָא אַחֲרָא, שֶׁהוּא סִטְרָא דְּמוֹתָא, הוּא מִבְּחִינַת מְנַן, כִּי הַסִּטְרָא אַחֲרָא הוּא בְּחִינַת בְּקִשׁוֹ חֲשֵׁבֵנוֹת רַבִּים כַּנִּי"ל, כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ הוּא לְמַעַלָּה מִהַמְּנַן וְהַמְּסַפֵּר בְּבְחִינַת לְפָנֵי אֶחָד מֵה אֲתָה סוּפֵר וְכַל עֵקֶר הַמְּנַן וְהַמְּסַפֵּר שֶׁהוּא בְּחִינַת רַבּוּי מִתְחִיל אַחֲרַיָּא, כִּי אַחֲרַיָּא הַרְבֵּי יֵשׁ כְּמָה גּוֹנִין וּפְרָטִים וְשֵׁם שֵׁיךְ מְנַן שֶׁהוּא רַק בְּמִקּוֹם הַרְבּוּי וְזֶה הַדְּבָר אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג בְּשׁוּם דְּעַת אֲנוּשֵׁי אֵיךְ נִמְשָׁךְ הַרְבּוּי, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְנַן וּמְסַפֵּר מִמְקוֹר הָאֲחַדוּת, דְּהֵינּוּ בְּחִינַת פְּעֻלוֹת מְשַׁתְּנוֹת שְׁנִמְשָׁכִין מֵאֶחָד הַפְּשׁוּט יִתְבַּרֵּךְ, כִּי זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג עֲכָשֵׁיו בְּהַדְּעַת כִּי אִם בְּאֶמוּנָה לְבַד שְׁמִמְשִׁיכִין לָנוּ הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הַנִּי"ל, שְׂזָכִין לְהַשְּׂגַת הַתְּשָׁעָה הַיְכָלִין הַנִּי"ל, כִּי אֵלּוּ הַצְּדִיקִים הַזּוֹכִין לְהַשְּׂגָה זֹאת, הֵם כּוֹלְלִין וּמְיַחֲדִין כְּלָלִיּוֹת הַרְבֵּי, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְסַפֵּר וּמְנַן, שֶׁהוּא בְּבְחִינַת אַחֲרַיָּא הַרְבֵּי, הֵם כּוֹלְלִין הַכֹּל בְּקִדְּם הַרְבֵּי, בְּשֵׁרֶשׁ הָאֲחַדוּת, כִּי הֵם מְשִׁיגִין הַשְּׂגַת אֶלְקוּתוֹ וְאֲחַדוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ וַיִּתְעַלֶּה בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי, בְּבְחִינַת רְדִיפַת וּמְעַכֵּב עַד שְׁנַעֲשִׂין אֶצְלוֹ תְּשָׁעָה הַיְכָלִין הַנִּי"ל וְאֵלּוּ הַתְּשָׁעָה הַיְכָלִין בְּשֵׁרֶשׁ לְמַעַלָּה הֵם גְּבוּהִים וְנִעְלָמִים מְאֹד מְאֹד בְּתַכְלִית הַהַעֲלָם, כִּי הֵם בְּחִינַת אֹרוֹת הַצְּחָצְחוֹת שֶׁהֵם לְמַעַלָּה מִהַסְּפִירוֹת, כִּי לִית מָאן דְּקִימָא בְּהוּ וְלֹא מִתְדַבְּקִין וְלֹא יְדִיעֵן וְכוּ' כַּנִּי"ל, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן מִחֲמַת הִרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב הַנִּי"ל, עַל-יָדֵי זֶה מִכָּה הִרְדִּיפָה בְּהַמְעַכֵּב עַד שְׁנַעֲשִׂין, כְּבִיכּוֹל, בְּחִינַת הַיְכָלוֹת בְּהַשְּׂגָה בְּבְחִינַת מְסַפֵּר וּמְנַן, כִּי הֵם תְּשָׁעָה הַיְכָלִין וְאֵלּוּ הַתְּשָׁעָה הַיְכָלִין שְׁרֵשׁ כָּל הַסְּפִירוֹת הֵם שְׁרֵשׁ הַמְּסַפֵּר וְהַמְּנַן, כִּי אֵלּוּ הַתְּשָׁעָה הַיְכָלִין הֵם אֹרוֹת הַצְּחָצְחוֹת, שֶׁהֵם שְׁרֵשׁ הַסְּפִירוֹת כַּיְדוּעַ,

שְׁמֵשׁ נִמְשָׁכִין כָּל הַמְסַפְּרִים שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁהֵם בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת הַבְּרִיאָה כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן הֵם בְּמִסְפַּר תְּשׁוּעָה הַיְכָלִין, תְּשׁוּעָה דִּיקָא, כִּי מִסְפַּר תְּשׁוּעָה הוּא שְׂרֵשׁ כָּל הַמְסַפְּרִים שֶׁבְּעוֹלָם כִּידוּעַ בְּחוּשׁ שֶׁהַמְסַפֵּר כֹּלָה אֶצֶל תְּשׁוּעָה, כִּי אַחַר תְּשׁוּעָה חוּזֵר הַמְסַפֵּר לְמִקּוֹר הָאֲחָדוֹת שֶׁהוּא עֹשֶׂרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶחָד, כִּי עֹשֶׂרָה הוּא עֲשִׂירִית אֶחָד וְכֵן הוֹלֵךְ הַמְסַפֵּר עַד תְּשׁוּעָה עֲשִׂירִיּוֹת וְאַחַר כֵּן חוּזֵר וְנִכְלָל בְּאֶחָד שֶׁהוּא מֵאָה אַחַת וְכֵן לְעוֹלָם כִּידוּעַ נִמְצָא, שֶׁעֲקָר שְׂרֵשׁ הַמְסַפֵּר הוּא תְּשׁוּעָה וְאַחַר כֵּן חוּזֵר הַכֹּל וְנִכְלָל בְּאֲחָדוֹת, כִּי כֵן הִדְבַּר בְּאֵמֶת שֶׁהַמְסַפֵּר וְהַמְנַן חוּזֵר וְנִכְלָל תָּמִיד בְּאֲחָדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁזֶה עֲקָר תִּקּוּן כָּל הָעוֹלָמוֹת, כִּי בְּאֵמֶת שְׂרֵשׁ הַמְסַפֵּר נִמְשָׁךְ מֵאֲחָדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ עַל -יְדֵי בְּחִינַת תְּשׁוּעָה הַיְכָלִין הַנִּי"ל שֶׁנֶּעֱשִׂין עַל-יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב הַנִּי"ל, שֶׁהֵם בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי, רְצוּא וְשׂוּב, רְצוּא וְשׂוּב, שֶׁהֵם שְׁבִים וְרָצִים תָּמִיד וְנִכְלָלִין בְּאֲחָדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְאֵינָם נִפְרָדִים לְעוֹלָם מִמִּקּוֹר הָאֲחָדוֹת יִתְבַּרֵּךְ וְעַל-כֵּן הֵם רַק תְּשׁוּעָה הַיְכָלִין כִּי אַחַר שֶׁמִּגִּיעִין לְבְּחִינַת תְּשׁוּעָה הַיְכָלִין הַנִּי"ל, אֲזִי אֶל מְקוֹם שֶׁהֵם הוֹלְכִים שָׁם הֵם שְׁבִים לְלֶכֶת בְּרְצוּא וְשׂוּב, בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי, וְחוּזְרִים וְנִכְלָלִים בְּאֲחָדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ נִמְצָא, שֶׁאֵלּוּ הַתְּשׁוּעָה הַיְכָלִין, שֶׁהֵם שְׂרֵשׁ כָּל הַמְסַפְּרִים שֶׁבְּעוֹלָם הֵם מְקַשְּׂרִים וּמֵיִחָדִים בְּאֲחָדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְיָמִי שְׂזוּכָה לְהַשְׁגָּה זֹאת אֲזִי נִתְבַּטְּלִין כָּל הַכְּפִירוֹת וְנִתְבַּטְּלֵי סְטֵרָא דְמוֹתָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּקָשׁוֹ חֲשֵׁבֵנוֹת רַבִּים שֶׁהֵם הַחֲקִירוֹת וְהַכְּפִירוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִהַרְבּוּי, כִּי זֶה הַצְּדִיק שֶׁזוּכָה לְהַשְׁגָּה זֹאת זוּכָה לְכַלֵּל כָּל הַמְסַפְּרִים וְהַמְנַן שֶׁהֵם בָּאִים אַחַר הַבְּרִיאָה, לְכַלֵּל הַכֹּל בְּמִקּוֹר הָאֲחָדוֹת עַל-יְדֵי הַשְּׂגַת הַתְּשׁוּעָה הַיְכָלִין הַנִּי"ל כַּנִּי"ל:

וְזֶהוּ בְּחִינַת מִצּוֹת שְׁקָלִים לְצַרְךָ קַרְבָּנוֹת צְבוּר וּקְטָרֶת וּמְלֹאכֶת הַמִּשְׁכָּן, כִּי עַל-יְדֵי מִצּוֹת שְׁקָלִים שֶׁמִּבִּיאִין מֵהֵם קַרְבָּנוֹת וּקְטָרֶת, עַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ שְׂמִיחָה, בְּחִינַת קְטָרֶת יִשְׂמַח לֵב כַּנִּי"ל, וְכֵן בְּקַרְבָּנוֹת כְּתִיב שְׂמִיחָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (דְּבָרִים יב), וְשְׂמִיחָתְּם בְּכָל מִשְׁלַח יְדְכֶם וְכֵן בְּפִסּוּקִים הַרְבֵּה שֶׁעַל-יְדֵי הַשְּׂמִיחָה הַזֹּאת שֶׁל קַרְבָּנוֹת וּקְטָרֶת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת עֲשִׂית הַמִּצְוָה בְּשְׂמִיחָה עַל-יְדֵי זֶה מְעַלִּין הַקְּדוּשָׁה מִהַקְּלָפוֹת עַד שְׂזוּכִין לְהַשְׂגַת תְּשׁוּעָה הַיְכָלִין הַנִּי"ל כַּנִּי"ל, וְאַזִּי כְּשֶׁזוּכִין לְהַשְׁגָּה זֹאת נִתְבַּטְּלֵי סְטֵרָא דְמוֹתָא וְהַכְּפִירוֹת הַנִּנְאָחֲזִין בְּהַמְנָן וְהַמְסַפֵּר, כִּי נִכְלָל הַמְסַפֵּר וְהַמְנַן בְּאֲחָדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ כַּנִּי"ל:

וְעַל-כֵּן צוּתָה הַתּוֹרָה לְתוֹן שְׁקָלִים לְצַרְךָ קַרְבָּנוֹת וּקְטָרֶת בְּעַת הַמְנָן כִּדִּי שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּהֶם נֶגֶף בְּפִקֹּד אֲתֶם, כִּי נִתְבַּטְּלֵי סְטֵרָא דְמוֹתָא, שֶׁהוּא הַסְטֵרָא אַחֲרָא הַנִּנְאָחֲזִין בְּהַמְנָן, הוּא נִתְבַּטְּלֵי עַל-יְדֵי הַשְּׁקָלִים, שֶׁהֵם לְצַרְךָ הַקַּרְבָּנוֹת וּקְטָרֶת, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲשִׂית הַמִּצְוָה בְּשְׂמִיחָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִכְלָל הַמְנָן בְּאֲחָדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ עַל-יְדֵי הַשְּׂגַת הַתְּשׁוּעָה הַיְכָלִין הַנִּי"ל כַּנִּי"ל:

אות יז

וְזֶה בְּחִינַת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל, 'מַחְצִית הַשֶּׁקֶל' דִּיקָא, בְּחִינַת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לְה', כִּי הַשְּׂגָה הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת, שֶׁהִם הַשְּׂגָת הַתְּשׁוּעָה הַיְכָלִין הַנִּי"ל שְׂזוּכִין עַל-יְדֵי הַשֶּׁקֶלִים, שֶׁהִם בְּחִינַת עֲשִׂית הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה זֹאת הַהֲשָׂגָה הִיא בְּבְחִינַת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי בְּבְחִינַת רְדִיפָה וּמַעֲבָב שְׂצָרִיךְ לַעֲמֹד עַל הַמִּשְׁקָל תַּמִּיד כִּי אִם יִרְדֹּף לְהַשִּׁיג יוֹתֵר מִהָרְאוּי לְפִי בְּחִינַתוֹ תִּתְבַּטֵּל הַהֲשָׂגָה לְגַמְרִי, כִּי רַבּוּי הַשְּׂמֹן גּוֹרֵם כַּבּוּי הַנֵּר וְאִם יַעֲבֹב וְיִמְנַע הַהֲשָׂגָה לְגַמְרִי גַם כֵּן לֹא יִשָּׁיג כָּלֵל, עַל כֵּן זֹאת הַהֲשָׂגָה הִיא בְּבְחִינַת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל וְצָרִיךְ תַּמִּיד לְהַכְרִיעַ הַמִּשְׁקָל לְמַעַלָּה לְכָלֵל בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ תַּמִּיד בְּרִצּוֹא וְשׁוֹב בְּבְחִינַת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לְה', אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לָזֶה וְעַל-כֵּן נִצְטוּוּ לִתְּנוּ שְׁקָלִים בְּעֵת הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן, כִּי כָּל חֲדָרֵי הַמִּשְׁכָּן וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ וּכְלֵיהֶם, כָּלֵם הִם בְּחִינַת כָּלִים וְהִיכָלוֹת דְּקָדְשָׁה שְׁנִמְשָׁכִין מֵהִיכָלִין הָעֲלִיוֹנִים שֶׁשָּׂרַשׁ כָּלֵם הִם בְּחִינַת הַתְּשׁוּעָה הַיְכָלִין הַנִּי"ל שֶׁעַל יָדָם עָקַר הַשְּׂגָת אֱלֻקוֹתוֹ שְׂזוּכִין לָהֶם עַל-יְדֵי עֲשִׂית הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מִצְוֹת שְׁקָלִים כַּנִּי"ל עַל -כֵּן נִצְטוּוּ לִתְּנוּ שְׁקָלִים בְּשִׂבִיל בְּנִין הַמִּשְׁכָּן, כִּי הַמִּשְׁכָּן שֶׁהוּא בְּחִינַת הַיְכָלִין הַנִּי"ל נִבְנָה וְנַעֲשָׂה עַל-יְדֵי עֲשִׂית הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁקָלִים כַּנִּי"ל וְכֵן מְבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל עַל פְּסוּק 'מִקְדָּשׁ ה' כּוֹנֵנוּ יְדִיד', שֶׁמִּקְדָּשׁ הוּא בְּחִינַת בְּרַכַּת הַשֶּׁקֶל, כַּמְבֹאֵר שָׁם, עֵינִן שָׁם כִּי עָקַר הַשְּׂגָת אֱלֻקוֹת הִיָּה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְהַמִּשְׁכָּן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כה), וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שָׁם וְכוּ':

אות יח

וְעַל-כֵּן אַחַר פְּרִשְׁת שְׁקָלִים קוֹרִין פְּרִשְׁת זְכוֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחְצִית עֲמָלֵק וְהָמֵן יִמַּח שְׁמוֹ, שֶׁהִם בְּחִינַת הַכְּפִירוֹת שֶׁל הַמַּחֲקָרִים, שֶׁהִם עָקַר זְהֻמַּת הַנְּחָשׁ, בְּחִינַת סִטְרָא דְּמוֹתָא וְעַל -כֵּן רָצָה הָמֵן בְּתַקְוָה אַחִיזְתוֹ שָׁם בְּהַכְּפִירוֹת אֵלּוּ שֶׁהִם סִטְרָא דְּמוֹתָא, עַל כֵּן רָצָה חֵס וְשָׁלוֹם, לְהַתְּגַבֵּר לְהַמִּית וּלְהַשְׁמִיד חֵס וְשָׁלוֹם, אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּעֲצֻמוֹ הַפֶּר עֲצָתוֹ וְקִלְקַל מַחְשַׁבְתּוֹ וּמַחָה אוֹתוֹ מִן הָעוֹלָם עַל-יְדֵי כַח הַשֶּׁקֶלִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִם בְּחִינַת עֲשִׂית הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְבַּטְּלוּ כָּל הַקְּלָפוֹת כַּנִּי"ל וְכֵמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָּה (מְגִלָּה יג), רָשַׁע, כָּבֵר קָדְמוֹ שְׁקִלְיָהֶם לְשִׁקְלִיךְ, הֵינּוּ כַּנִּי"ל:

ואחר-כך קורין פְּרֶשֶׁת פָּרָה שֶׁהיא מְטַהֶרֶת מִטְּמֵאת מֵת, כִּי פְּרֶשֶׁת פָּרָה אֲדָמָה מְגַלָּה לָנוּ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין שׁוּם טַעַם בְּמִצּוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ וְאֶסוּר לְהַרְהֵר בָּזֶה כָּלֵל, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בַּמִּדְבָּר יט), 'זאת חקת התורה', וכמו שפרש רש"י שם, לפי שהשטן ואמות העולם מונין את ישראל מה מצוה הזאת ומה טעם יש בה, לְכַךְ כָּתוּב 'חֻקָּה', לומר, חֻקָּה חֻקֵּי, גְּזֵרָה גְּזֵרָתִי, אין לך רשות להרהר אחריה וזאת המצוה של פרה אדמה לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כִּלּוֹ יֵצָא, לְגַלוֹת וּלְהוֹרוֹת עַל כָּל מִצּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁאֶסוּר לְהַרְהֵר אַחֵר טַעֲמִים כָּלֵל וְעַל-כֵּן גַּם שָׂאֵר הַמִּצּוֹת נִקְרָאִים חֻקִּים, כְּמוֹ שְׁכָתוּב, 'וְהַחֻקִּים וְהַתּוֹרוֹת', וּפְרָשׁ רש"י גַּם שָׁם, כְּגוֹן אֲכִילַת חֵזִיר וּלְבִישַׁת שַׁעֲטָנִי וְכוּ' שְׂאֵמֹת הָעוֹלָם מוֹנִין אֶת יִשְׂרָאֵל כִּי אֵין בָּהֶם שׁוּם טַעַם וְכוּ', כִּי בְּאֵמֶת טַעֲמֵי הַמִּצּוֹת נִעְלָמִים וְנִסְתָּרִים וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגָם בְּדַעַת אָנוּשֵׁי כָּלֵל, רַק צְרִיכִין לְקַיֵּם בְּאֵמוּנָה בְּלִבָּד, לְהֶאֱמִין בְּה' וּבַמַּשֶּׁה עֲבָדוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל מֵאֲמִינִים בְּפִשְׁיטוֹת בְּלִי דַרְכֵי הַחֻכְמוֹת וְהַשְּׁטוֹת שֶׁלֵּהֶם שְׂרוּצִים לְחַקֵּר וּלְהַבִּין אִיךְ דִּבֶּר הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עִם מֹשֶׁה שֶׁאֶסוּר לְהַעֲלוֹת עַל הַכְּתָב, מִכָּל שֶׁכֵּן עַל הַפָּה דְּבַרְיָהֶם וְדַעוֹתֵיהֶם הַזְּרוֹת וְהַסְּרוּחוֹת וְהַמְּטַנְפוֹת הַמְּלֵאִים קִיא צוּאָה יוֹתֵר מִבֵּית הַכֶּסֶף וְאֵין סְרַחוֹן וְרִיחַ רַע גְּרוּעַ מֵהֶם בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן מִצּוֹת פָּרָה אֲדָמָה מְטַהֶרֶת מִטְּמֵאת מֵת, כִּי פְּרֶשֶׁת פָּרָה הוּא בְּחִינַת אֲמֵרָתִי אֲחֻכְמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי (קֵהֶלֶת ז), כִּי הִיא מְטַהֶרֶת טְמֵאִים וּמְטַמֵּאת טְהוֹרִים, שְׂזָה בּוֹדָאֵי אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין בְּשׁוּם דַּעַת אָנוּשֵׁי כָּלֵל וְהִיא דִּיקָא מְטַהֶרֶת מִטְּמֵאת מֵת שֶׁעָקַר הַטְּמֵאָה הִיא בְּחִינַת חֻקִּירַת הַמַּחְקָרִים וְהַכּוֹפְרִים שֶׁהֵם סְטָרָא דְּמוֹתָא, כִּי הֵם עָקַר זְהֻמַּת הַנְּחֻשׁ כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי מִצּוֹת פָּרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת חֻקִּת הַתּוֹרָה שֶׁמְגַלִּית לָנוּ שֶׁהַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת חֻקָּה, בְּחִינַת אֲמֵרָתִי אֲחֻכְמָה וְהִיא רְחוּקָה, בְּחִינַת חֻקָּה חֻקֵּי, גְּזֵרָה גְּזֵרָתִי, אין לך רשות להרהר אחריה, עַל-יְדֵי זֶה נִטְהָרִין מִטְּמֵאת מֵת כִּי עַל -יְדֵי זֶה נִתְבַּטַּל סְטָרָא דְּמוֹתָא, עַל-יְדֵי שְׂמֵאֲמִינִים בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וּבְמִצּוֹתָיו וְאֵין חוֹקְרִין אַחֵר שׁוּם טַעַם כָּלֵל, רַק מְקַיְּמִין אוֹתָם בְּדַרְךְ חֻקָּה לְבַד שְׂזָה עָקַר הָאֵמוּנָה, וְעַל -יְדֵי זֶה דִּיקָא זֻכִּין לְשִׂמְחָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מְשִׁיגִין הַתְּשֻׁעָה הַיְכָלִין הַנִּ"ל בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי שְׂשֵׁם נְכָלֵל הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב יַחַד בְּאַחַדוֹת גְּדוֹל וְשֵׁם נְכָלֵלִין וְנִתְיַחֲדִין כָּל הַהֶפְכִים יַחַד, וְכֵלֵם נְכָלֵלִין בְּאַחַדוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ שְׂשֵׁם שְׂרֵשׁ סוּד פָּרָה אֲדָמָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׁנֵי הֶפְכִים בְּנוֹשָׂא אַחַד, כִּי מְטַהֶרֶת טְמֵאִים וּמְטַמֵּאת טְהוֹרִים, שְׂזָה נִמְשָׁךְ מִסוּד בְּחִינַת הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב הַנִּ"ל, שֶׁעַל-יְדֵי שְׂפָגִם בּוֹ אָדָם הִרְאֵשׁוֹן וְהַפְּרִיד הַרְדִּיפָה מִן הַמְעַכֵּב עַל-יְדֵי אֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת וְכוּ', עַל-יְדֵי זֶה הַמְשִׁיךְ הַמִּיתָה וְהַטְּמֵאָה בְּעוֹלָם וּמְשֵׁם כָּל הַהֶפְכִים שֶׁבְּעוֹלָם, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגָם כִּי כָּל הַקְּשִׁיּוֹת הֵם בְּחִינַת הֶפְכִיִּים, כְּגוֹן קְשִׁיּוֹת הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה וְכוּ' יֵצָא בָּזֶה, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין אֵלּוּ הַקְּשִׁיּוֹת מִחֻמַּת שֶׁלְּפִי דַּעַת אָנוּשֵׁי שֶׁל

עכשיו נראים כשני הפכים בנושא אחד, אבל אנו מאמינים שבאמת הכל נכון וצדק ובאמת אינם שני הפכים כלל, רק שמחמת חטא אדם הראשון ומחמת גשמיותנו וחטאתנו של עצמנו על-ידי זה אי אפשר להבין בשכלנו איך נכללים אלו ההפכים יחד וכל זה נמשך מפגם הפרוד שגרם אדם הראשון בהשגתו בין הרדיפה והמעכב, ועין בתקונים בענין חטא אדם הראשון ותבין עתה קצת ועל-כן על-ידי מצות פרה דיקא שאנו מקימין מצותיו אף על-פי שיש בה שני הפכים, שהיא מטהרת טמאים ומטמאת טהורים, שזה אי אפשר להבין בודאי, ואף על-פי-כן אנו מקימין אותה באמונה לבד, על-ידי זה אנו ממשיכין עלינו אמונה לקיים כל מצותיו וחקותיו בלי שום טעם כלל ועל-ידי זה נטהרין מטמאת מת שהוא בחינת החקירות והכפירות הנ"ל, כי על-ידי שמקימין המצות באמונה לבד, שזה עקר השמחה פנ"ל, על-ידי זה נכללין בבחינת התשעה היכלין הנ"ל ששם נכללין כל ההפכים יחד שלעתיד תתגלה השגה זאת ויראו שונאינו ויבושו ואנחנו נגיל ונשיש בה', כמו שכתוב (ישעיה מא), ואתה תגיל בה' בקדוש ישראל

תתהלל:

אות כ

ואחר-כך קורין פרשת החדש, כי כל זה הוא סוד קדוש החדש, שהוא בחינת תקון הלבנה מפגימתה, כי חמה ולבנה שוים נבראו, כמו שכתוב (בראשית א), את שני המארת הגדלים וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (חל"ן ס), אך על-ידי קטרוג הירח שאמרה, אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, על-ידי זה נתמעטה ועל-ידי מצות קדוש החדש, על-ידי זה אנו עוסקין בתקונה למלאת פגימת הלבנה וכ"כ על זה נמשך מבחינה הנ"ל, דהינו זה שזוכה להשיג השגות הנ"ל על-ידי הרדיפה והמעכב, בבחינת מטי ולא מטי, שזהו בחינת תכלית הידיעה אשר לא ידע פנ"ל, זה זוכה למלאת פגימת הלבנה, שהוא בחינת קדוש החדש פנ"ל, כי חמה ולבנה אורם נמשך מבחינת האין סוף, שהוא למעלה מנפש רוח נשמה וכ"כ פנ"ל בהתורה הנ"ל, כי משם עקר האור של כל המאורות שבכל העולמות, ומחמת שזה האור אי אפשר להשיג כי אם על-ידי שני בחינות הנ"ל שהם הרדיפה והמעכב פנ"ל, על-כן משני בחינות אלו נמשך ונשתלשל בחינת שני המארת הגדלים, שהם חמה ולבנה, שהם נמשכין משני בחינות אלו, שהם בחינת הרדיפה והמעכב ששניהם נכללין יחד, ועל-ידי שניהם דיקא משיגין אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי וכ"כ פנ"ל, כי חמה הוא בחינת ידיעה, שהוא בחינת רדיפה הנ"ל, הינו רדיפת המחין פנ"ל ולבנה הוא בחינת העדר הידיעה, שהוא בחינת המעכב הנ"ל, כי שמש ידע מבואו, אבל לבנה לא ידע מבואו, כמו שאמרו רבותינו

זכרונם לברכה (ראש השנה כה). נמצא, כי חמה הוא בחינת ידיעה, בחינת שמש ידע מבואו, אבל לבנה לא ידע מבואו, זה בחינת העדר הידיעה שהוא בחינת המעבב הנ"ל ובאמת שניהם שוין בבחינת שני המארות הגדלים, כי בשרשם הכל אחד, כי נכללים ביחד הרדיפה והמעבב שהם בחינת ידיעה והעדר הידיעה, כי דיקא על-ידי שניהם יחד משיגין אור האין סוף כנ"ל, ועל-כן החמה ולבנה הנמשכין משני בחינות אלו כנ"ל נבראו שניהם שוין והיו שניהם גדולים, כי באמת שניהם שוין מאחר שעל-ידי שניהם יחד דוקא משיגין אור האין סוף כנ"ל, אך על-ידי קטרוג הירח שאמרה, אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, כי נתקנאה בחמה ופגמה הפגם שפגם אדם הראשון, שלא רצה להמתין שעה אחת עד שיהיה ראוי להשיג מה שישגי ורצה לידע ולהסתכל תכף במה שאין לו רשות ועל-ידי זה נתמעטה השגתו לגמרי. וזהו בעצמו בחינת פגם הירח שנתקנאה בהחמה שנמשכת אורה מבחינת הידיעה ואורה של הלבנה נמשכת מבחינת המעבב הנ"ל, על-כן לא רצתה להמתין ולהאמין שיהיו שניהם שוין ואמרה, אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, כי לא רצתה להאמין שהרדיפה והמעבב נכללין שניהם יחד ועל-ידי שניהם יחד דיקא משיגין השגת אלקותו יתברך, ועל-ידי זה נתמעטה ועל-כן עקר תקון הלבנה למלאת אותה מפגימתה הוא על-ידי בחינה הנ"ל, דהינו על-ידי השמחה של מצוה, שעל-ידי זה זוכין להשיג אור האין סוף על-ידי הרדיפה והמעבב, על-ידי שניהם יחד דיקא כנ"ל ואז נכללין החמה ולבנה ביחד ונמשך עליהם אורם בשוה בבחינת את שני המארות הגדלים וכנ"ל וזהו בחינת סוד העבור שלא נמסר כי אם לגדולי גדולי ישראל, כי זה הסוד נמשך מסוד השגת התשעה היכלין הנ"ל על-ידי הרדיפה והמעבב כנ"ל, שאין מי שיזכה לזה כי אם גדולי גדולי הדור ועל כן נוהגין לשמח מאד בשעת קדוש הלבנה, כמו שכתוב בשלחן ערוך שנוהגין לעשות רקודין ומחולות וכו', כי עקר תקון פגימת הלבנה הוא על-ידי שמחת המצוה וכו' כנ"ל וזה שאנו אומרים ששים ושמחים לעשות רצון קונם וכן אומרים בברכת המאורות בשבת, שמחים בצאתם וששים בבואם, כי עקר המאורות הוא על-ידי השמחה, שעל-ידי זה דיקא זוכין להשיג אלקותו יתברך על-ידי הרדיפה והמעבב כנ"ל, שעל-ידי זה נתתקן פגימת הירח וכנ"ל ועל-כן מצות קדוש החדש היא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, כי עקר מצות קדוש החדש, שהוא תקון הירח, תלוי בשמחה כנ"ל, שזהו שרש כל המצות שבתורה, בבחינת פקודי ה' ישרים משמחי לב ועל-כן נצטוו במצוה הזאת בשעת יציאת מצרים, כמבאר שם בפרשה, כי עקר יציאת מצרים הוא על-ידי השמחה שעל-ידי זה יוצאין מן הגלות, כמו שכתוב, כי בשמחה תצאו כנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת חֲצוֹת לַיְלָה, שְׁאֵז הָיָה עֶקֶר גְּאֻלַּת מִצְרַיִם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת יא), כְּחֲצַת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם. כִּי יוֹם וַלַּיְלָה הֵם בְּחִינַת חֲמָה וּלְבָנָה שְׁשָׁרְשָׁם נִמְשָׁךְ מִשְׁנֵי הַבְּחִינּוֹת הַנִּי"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכָּב הַנִּי"ל שְׁעַל-יָדַי שְׁנִיחָם יַחַד דִּיקָא מְשִׁיגִין הַשְּׂגָת אֱלֻקוֹתוֹ בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי בְּבְחִינַת תְּכֻלִּית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא גִדַע כְּנִי"ל. וְעַל-כֵּן שָׁם נִכְלָלִין יוֹם וַלַּיְלָה יַחַד, שְׁזָהוּ בְּחִינַת (זְכָרְיָה יד) וְהָיָה יוֹם אֶחָד הוּא יוֹדַע לְה' לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה וְהָיָה לַעֲת עָרַב יְהִיָּה אֹר, כִּי לַעֲתִיד נִזְכָּה לְהַשְׁגָּה זֹאת שְׁנִמְשָׁכַת עַל-יָדַי כְּלָיוֹת הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכָּב בְּיַחַד כְּנִי"ל, שְׁשָׁם נִכְלָלִין לַיְלָה וְיוֹם יַחַד כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן יְהִיָּה אֵז יוֹם אֶחָד אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה, כִּי שָׁם הוּא לְמַעַלָּה מֵהַזְּמַן וְשָׁם נִכְלָל יוֹם וַלַּיְלָה יַחַד כְּנִי"ל וְזָהוּ, וְהָיָה לַעֲת עָרַב יְהִיָּה אֹר כִּי עֶקֶר הַשְּׂגָת הָאֹר, שֶׁהוּא אֹר הָאֵין סוֹף, הוּא עַל-יָדַי הַמְסֻדָּר וְהַמְיֻשָּׁב, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְעַכָּב הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲשָׁךְ, בְּחִינַת (תְּהֵלִים יח) יִשֵּׁת חֲשָׁךְ סִתְרוּ שְׁזָה חֲשָׁךְ הוּא לְמַעַלָּה מִכָּל הָאוֹרוֹת, כִּי עַל יָדַי זֶה מְשִׁיגִין אֹר הָאֵין סוֹף כְּנִי"ל, וְזָהוּ, וְהָיָה לַעֲת עָרַב יְהִיָּה אֹר כִּי עֶקֶר הַשְּׂגָת הָאֹר אֵין סוֹף הוּא עַל-יָדַי הַמְעַכָּב, שֶׁהוּא הַמְסֻדָּר וְהַמְיֻשָּׁב, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲשָׁךְ הַעֲלִיוֹן כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן גַּם בְּסֻדָּר הַבְּרִיאָה קִדְם חֲשָׁךְ לָאֹר, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב, וְיְהִי עָרַב וְיְהִי בְּקֶר וְכוּ'-בְּרִישָׁא חֲשׂוּכָא וְהַדְר נְהוֹרָא (שְׁפָת עז), כִּי אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיג הָאֹר כִּי אִם עַל-יָדַי חֲשָׁךְ, בְּבְחִינַת (קֵהֶלֶת ב), כִּי תִתְרוֹן הָאֹר מִן חֲשָׁךְ, כִּי כָּל הָאוֹרוֹת נִמְשָׁכִין מֵאֹר הָאֵין סוֹף שְׁאֵי אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיגוּ אֶלָּא עַל-יָדַי בְּחִינַת חֲשָׁךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְעַכָּב, בְּחִינַת הַעֲדָר הַיְדִיעָה, דְּהֵינּוּ כְּשֵׁישׁ לוֹ זֶה הַכַּח בְּמַחוֹ שְׂיודַע בְּעַצְמוֹ שְׁאֵינּוּ יוֹדַע כָּלֵל, כִּי אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיג זֶה הָאֹר כִּי אִם כְּשֵׁישׁ לוֹ כַּח הַמְסֻדָּר שֶׁהוּא כַּח הַמְעַכָּב כְּדֵי שְׁיַעֲכָב מַחוֹ בְּשַׁעַת רְדִיפָה שְׁלֹא יִכָּנַס בְּמָה שְׁאֵין לוֹ רְשׁוֹת, אֵז דִּיקָא יָכוֹל לְהַשִּׁיג מֵהַ שְׁיַשִּׁיג בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי וְכוּ' כְּנִי"ל:

וְזֶה בְּחִינַת חֲצוֹת שֶׁהִנְקָדָה הָאֲמִתִּית שֶׁל חֲצוֹת לַיְלָה קִשָּׁה לְהַשִּׁיג עַד שְׁאֲמָרוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת ג) שְׁאֲפִלוּ מִשָּׁה לֹא גִדַע חֲצוֹת אֵימַת וְכוּ' כִּי בְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה אֵז מִתְחִיל לְהַתְנוּצֵץ אֹר הַיּוֹם, הֵינּוּ שְׁאֵז נִמְשָׁךְ הַתְגַּלּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֹר הָאֵין סוֹף, שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ שֶׁל כָּל הַמְּאֹרוֹת שֶׁנִּתְגַּלָּה בְּחֲצוֹת דִּיקָא כִּי אֵז נִכְלָלִין לַיְלָה וְיוֹם יַחַד שֶׁהֵם בְּחִינַת הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכָּב שְׁשִׁנִּיחָן נִכְלָלִין יַחַד שְׁעַל-יָדַי זֶה דִּיקָא מְשִׁיגִין אֹרוֹ וְיִתְבָּרַךְ וְעַל-כֵּן אֵז הוּא זְמַן יְצִיאַת מִצְרַיִם, שְׁאֵז נִתְגַּלָּה אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבְחִינַת כְּחֲצוֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם, דְּהֵינּוּ שְׁאֵז בְּחֲצוֹת, כְּבִיכּוֹל, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ יוֹצֵא וּמְגַלָּה עַצְמוֹ שְׁעַל-יָדַי זֶה יוֹצֵאִין מִמִּצְרַיִם שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל הַגְּלִיוֹת, כִּי הַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת, שֶׁהֵם עֶקֶר הַגְּלוּת נִתְבַּטְּלוּ וְנִכְנָעִין עַל-יָדַי הַתְּגַלּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ שֶׁנִּתְגַּלָּה בְּחֲצוֹת דִּיקָא שְׁאֵז בְּעַת הַנְּקָדָה שֶׁל חֲצוֹת לַיְלָה אֵז נִכְלָלִין חֲשָׁךְ וְהָאֹר יוֹם וַלַּיְלָה יַחַד שֶׁהֵם בְּחִינַת הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכָּב שֶׁנִּכְלָלִין יַחַד, שְׁעַל-יָדַי זֶה נִתְגַּלָּה הַשְּׂגָת אֱלֻקוֹתוֹ כְּנִי"ל וְזֹאת הַנְּקָדָה אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיג וְעַל-כֵּן אֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (שָׁם) שְׁגַם מִשָּׁה לֹא יִדַע חֲצוֹת אֵימַת, כִּי זֶהוּ בְּחִינַת תְּכֻלִּית

הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדְעַ שְׁזָה אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אִידָּ נִכְלָלִין הַיְדִיעָה וְהַעֲדָר
הַיְדִיעָה יַחַד וְאִי אֶפְשָׁר לְכַוֵּן הַרְגַע וְהַנְקָדָה שֶׁם נִכְלָלִין שְׁנֵיהֶם יַחַד, שְׁזָהוּ
בְּחִינַת חֲצוֹת כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן נִסְמָךְ פְּרִשְׁת פְּחֻצַּת הַלֵּילָה וְכוּ' לְפָרֶשֶׁת קִדּוּשׁ
הַחֲדָשׁ, כִּי שְׁנֵיהֶם בְּחִינָה אַחַת, כִּי זֶהוּ גַם כֵּן סוּד הָעֵבוֹר, שֶׁהוּא סוּד קִדּוּשׁ
הַחֲדָשׁ לְמִלְאֵת פְּגִימַת הַלְבָנָה, עַל-יְדֵי זֶה הַסוּד שֶׁשֵּׁם נִכְלָלִין חֲמָה וּלְבָנָה
יַחַד וְכוּ' כְּנִ"ל:

אות כב

וְזֶהוּ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (שָׁם), מְכַדִּי מִשָּׁה לֹא יִדְעַ חֲצוֹת
אֵימַת וְדוּד יִדְעַ? אֵלֶּא כִּנּוֹר הִיָּה תְלוּי לְמַעְלָה מִמְטָתוֹ שֶׁל דּוּד וְכוּ', כִּי מִשָּׁה
הוּא בְּחִינַת חֲמָה, בְּחִינַת פְּגִי מִשָּׁה כְּפָנֵי חֲמָה (בְּבֵא בְּתָרָא עֵה) וְדוּד הוּא
בְּחִינַת לְבָנָה, כִּי מַלְכוּת דּוּד נִמְשָׁל לְלְבָנָה כִּיִּדְעַ, וּמֵאַחַר שְׁמִשָּׁה לֹא הַשִּׁיג
בְּחִינַת הַנְקָדָה שֶׁל חֲצוֹת אִידָּ אֶפְשָׁר לְדוּד לְהַשִּׁיג, וּמִסִּיק אֵלֶּא כִּנּוֹר הִיָּה
תְלוּי לְמַעְלָה מִמְטָתוֹ שֶׁל דּוּד וְכִיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ חֲצוֹת לֵילָה הִיָּה מְנַגֵּן מֵאֵלָיו,
וְעַל-יְדֵי זֶה הִיָּה יוֹדְעַ חֲצוֹת אֵימַת, כִּי כִּנּוֹר הוּא בְּחִינַת שְׁמִחָה שְׁנִמְשָׁכַת
עַל-יְדֵי עֲשָׂרָה מֵינֵי נְגִינָה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה בְּפִסּוּק עָלֵי עֲשׂוֹר
וְעָלֵי נָבֵל עָלֵי הַגִּיּוֹן בְּכִנּוֹר כִּי שְׁמִחַתְנִי ה' בְּפִעֲלָהּ, הֵינּוּ בְּחִינַת שְׁמִחָה שֶׁל
מִצְוָה שְׁנִמְשָׁכַת מִכִּנּוֹר שֶׁל דּוּד שְׁעַל-יְדֵי זֶה זֹכִיךְ לְהַשִּׁיג אֹר הָאֵין סוּף
בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי עַל -יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב שְׁעַל-יְדֵי זֶה הִיָּה יוֹדְעַ
חֲצוֹת אֵימַת, כִּי זֶה הוּא סוּד חֲצוֹת לֵילָה סוּד קִדּוּשׁ הַחֲדָשׁ כְּנִ"ל:

אות כג

וְעַל-כֵּן דּוּד דִּיקָא זְכָה לְזָה, כִּי דּוּד הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת מְשִׁיחַ, וְהוּא בְּחִינַת
אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים נז), עוֹרָה כְּבוֹדֵי עוֹרָה הַנְבֵּל וְכִנּוֹר
אֲעִירָה שְׁחַר וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת ד), אֲנִי מְעוֹרֵר הַשְּׁחַר
וְאִין הַשְּׁחַר מְעוֹרֵר אוֹתִי, דְּהֵינּוּ שְׁזָכָה לְאֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָא קִדָּם
אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָא, (וּכְמוֹ שֶׁפִּרֵּשׁ ה"טוֹרִי זְהַב" בְּתַחֲלַת אֲרַח חֲיִים, עֵין
שָׁם), כִּי מִשָּׁה רַבֵּנוּ הוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, שֶׁהִיא גְּאֻלָּה הָרֵאשׁוֹנָה,
שְׂאֵז הִיָּה קִדָּם קַבְּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁהִתְכַרַח הִיָּה לְגֵאֻלָּם עַל-יְדֵי אֲתַעְרוּתָא
דְלַעֲלָא לְבַד כְּנִ"ל, וּמִחֲמַת זֶה אֵז נֶאֱסַר הַחֲמִץ, וּמִחֲמַת זֶה אָמַר כְּחֻצַּת, כִּי

אי אפשר להשיג נקודת חצות, שהוא נקודת תכלית העליה הנ"ל מחמת שהיה קדם קבלת התורה שלא זכו ישראל עדין לבחינת אתערותא דלתתא בשלמות כנ"ל וזהו (שמות יב), "ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וכו' וכל זה היה בעת נקודת חצות לילה, שאז היה עקר הגאולה, ובאותה הנקודה היה תלוי גאלתם, שאם היה מתמהמה עוד רגע אחת היו נשקעים שם, חס ושלום, כמובא בספרים, ומשם נמשך אסור חמץ בפסח שאסור במשהו, שהוא סוד משהו הנ"ל שלא יכלו להתמהמה עוד אפלו משהו, שמחמת זה נאסר החמץ, כמבאר שם בפסוק גופה, וזהו סוד אסור חמץ, כמו שכתוב, "ויאפו את הבצק וכו' עגת מצות כי לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה, וכל זה היה בעת חצות לילה, שאז היה עקר הגאולה כנ"ל, כי עקר התגלות אלקותו יתברך הוא בבחינת חצות לילה, שאז נכלל לילה ויום יחד, שהם בחינת הרדיפה והמעבב כנ"ל, ומחמת שאז לא זכו עדין לבחינת פתח ולא זכו עדין לתקן בחינת המעבב מחמת שלא היה להם אתערותא דלתתא בשלמות, על-כן הצרכו לצאת בחפזון ונאסר החמץ אז באסור חמור מאד, כי כשהארה וההשגה נמשכת מלמעלה בלי אתערותא דלתתא צריך לרוץ אחריו יתברך בחפזון גדול ולבלי להחמיץ מחו ולישב דעתו כלל, כי אם ירצה אז לישב דעתו יהיה נכשל ויפל מאד מאד כמו אדם הראשון שחטא בזה שרצה תכף לחקור וכו', כנ"ל, מאחר שההשגה גדולה ונשגבה מאד מאד מכלי המחין שלו, מאחר שיורדת מלמעלה בלי אתערותא ועל-כן צריכין לאכל אז מצה דיקא, שהוא בחינת חפזון, בחינת הארה העליונה הגבה מאד, והמצה בעצמה היא אסותא, כמו שאיתא בזהר הקדוש, כי על-ידי זה בעצמו שאנו אוכלין מצה שבעת ימים ונזהרין מחמץ במשהו, על-ידי זה אנו שומרין את מחנו לבלי להרהר אחרי מדותינו ולבלי להסתכל במה שאין לנו רשות, ועל-ידי זה בעצמו נעשה בחינת אתערותא דלתתא עד שאנו זוכין לקבל אחר כך המחין בהדרגה כסדר ועל-כן אחר פסח התר החמץ, כי כשהמחין יורדין כסדר על-ידי אתערותא דלתתא, אז כל אחד לפי בחינתו זוכה לבחינת כח המסדר והמישב את שכלו, ואז אין צריכין חפזון, כי נמשך עלינו הארה מבחינת תכלית הידיעה אשר לא נדע, ואז התר ונתתקן החמץ בקדשה על-ידי כח המסדר והמישב שנמשך עלינו, שהוא הארת הארת הפתח כנ"ל:

אות כד

כי אין בין חמץ למצה אלא משהו, שזה המשהו אי אפשר להשיג, שהוא סוד נקודת חצות לילה, סוד קדוש החדש, סוד תכלית הידיעה אשר לא

גִּדְעַ שְׁזָהוּ הַסּוּד לֹא יִתְגַלֶּה עַד שְׂיָבֵא מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, שְׂאֵז תִּהְיֶה הַגָּאֻלָּה עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה, עַל-יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא, וְאֵז יֵאִיר עָלֵינוּ הָאָרֶת הַכֶּתֶר שְׂיִשְׁיג מְשִׁיחַ, בְּבַחֲיַנְתָּ וְעַד עֲתִיק יוֹמִין מְטָא וְכוּ' (דְּנִיָּאל ז') וְעַל-כֵּן אֵז נֶאֱמַר, "כִּי לֹא בְּחַפְזוֹן תִּצְאוּ וּבְמִנוּסָה לֹא תֵלְכוּן וְכוּ'" (יִשְׁעִיָּה נב) וְאֵז יִהְיוּ נִכְלָלִים מִשֶּׁה וְדוּד בְּיַחַד, כִּי מְשִׁיחַ יִהְיֶה כְּלוּל מְשִׁנֵּיהֶם, שְׁהֵם בְּחִינַת חֲמָה וּלְבָנָה, רְדִיפָה וּמַעֲכָב, שְׁהֵם בְּחִינַת דַּעַת וְאֶמוּנָה, כִּי הַמַּעֲכָב הוּא בְּחִינַת אֶמוּנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַלְכוּת דָּוִד, דְּהֵינּוּ שְׂמַעֲכָב הַמַּחֲוִן מִרְדִּיפָתָם רַק לְסַמֵּךְ עַל אֶמוּנָה, וְכַשְׂזוֹכִין שְׂיִהְיוּ נִכְלָלִין שְׁנֵיהֶם יַחַד אֵז עֵקֶר הַשְּׁגָחַת אֶלְקוּתוֹ וְתַבְרָךְ, שְׂאֵז יִהְיֶה בִּימֵי הַמְּשִׁיחַ, שְׂיִהְיֶה כְּלוּל מְשִׁנֵּיהֶם, מִמִּשֶּׁה וְדוּד כְּנִ"ל, וְאֵז יִתְתַּקֵּן חֲטָא אָדָם הָרָאשׁוֹן בְּשִׁלְמוֹת וְכָל זֶה נִזְכָּה עַל-יְדֵי עֲשִׂיַת הַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה, שְׂעַל-יְדֵי זֶה תִּהְיֶה עֵקֶר הַגָּאֻלָּה, בְּחִינַת כִּי בְּשִׂמְחָה תִּצְאוּ וְעַל-יְדֵי זֶה נִזְכָּה לַהֲשִׁגָה הַנִּ"ל כְּנִ"ל בְּהַתּוֹרָה הַנִּ"ל, אֲשֶׁרִי מִי שְׂיִזְכָּה לָזֶה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן:

אות כה

וְנַחֲזֹר לְעֲנִין רֵאשׁוֹן, שְׂכָל זֶה הוּא בְּחִינַת סוּד נְפִילַת אַפִּים, שְׂאֵז הוּא תְּכִלִּית הַזְּוִוג וְהַיְחוּד שְׂלְמַעֲלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׁגָחַת אֹרֶךְ הָאֵין סוּף עַל-יְדֵי כְּלָלוּת הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב וְכְנִ"ל, וְעַל-כֵּן אַחַר נְפִילַת אַפִּים אוֹמְרִים קְדֻשָּׁה דְּסִידְרָא, וְאֵז יוֹרְדַת וְנִמְשָׁכַת הַשְּׂפַע לְמִטָּה כְּפִדּוּעַ בְּפִגְנוֹת, כִּי עֵקֶר הַמְּשָׁכַת הַשְּׂפַע לְמִטָּה עַל-יְדֵי כַח הַמְּסַדֵּר אֶת הַמַּחֲוִן, שֶׁהוּא כַח הַמַּעֲכָב אֶת הַמַּחֲוִן מִרְדִּיפָתוֹ, כִּי לְפִי רְהִיטַת וְרְדִיפַת הַמַּחֲוִן לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה לְהַשִּׁיג אֹרֶךְ הָאֵין סוּף אִם לֹא הִיָּה כַח הַמַּעֲכָב הַנִּ"ל, הִיוּ הַמַּחֲוִין עוֹלִים לְמַעֲלָה וְהִיוּ יוֹצְאִים מְכֻלֵּיהֶם וְהִיוּ מִתְּבַטְּלִים לְגַמְרִי, וְאֵז בּוֹדָאֵי לֹא הִיָּה שׁוּם שְׂפַע יוֹרְדַת לְמִטָּה מֵאַחַר שֶׁהִיוּ הַמַּחֲוִין עוֹלִים וְלֹא חוֹזְרִים כְּלָל, וְהִיָּה בְּאַמַּת חַס וְשְׁלוֹם, נִחְרַב הָעוֹלָם, כִּי זֶהוּ בְּחִינַת מִיתַת הַמְּלָכִים, מַחֲמַת שְׂלֵא הִיוּ הַכְּלִים יְכוֹלִים לְקַבֵּל הָאֹרֶךְ וְחִזְרוּ הָאֹרֶת, שְׁהֵם הַמַּחֲוִין, לְמַעֲלָה לְשָׂרְשָׁם, אָבֵל עַל-יְדֵי כַח הַמְּסַדֵּר שְׂנִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַכֶּתֶר, שְׂעַל יָדוֹ עֵקֶר תִּקּוּן כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּנִ"ל, עַל-יְדֵי זֶה כְּשֶׁהַמַּחֲוִין רוֹדְפִין לְמַעֲלָה, אֵזִי זֶה הַכַּח הַמְּסַדֵּר, שֶׁהוּא כַח הַמַּעֲכָב, הוּא מַעֲכָב אוֹתָם מִרְדִּיפָתָם וְאֵז מַחֲמַת מְהִירַת רְדִיפַת הַמַּחֲוִין וְהַמַּעֲכָב מַעֲכָב אוֹתָם, אֵזִי מַכָּה הַרְדִּיפָה בְּהַמַּעֲכָב עַד שְׂנַעֲשִׂין עַל-יְדֵי זֶה תִּשְׁעָה הַיְכָלִין דְּלָאוּ אֲנוּן נְהוֹרִין וְכוּ', שְׂעַל יְדֵיהֶם מְשִׁיגִין אֹרֶךְ הָאֵין סוּף בְּרָצוּא וְשׁוּב בְּבַחֲיַנַת מְטִי וְלֹא מְטִי כְּנִ"ל. וְעַל-כֵּן, עַל-יְדֵי זֶה מְמַשְׁכִּין וּמוֹרִידִין הַשְּׂפַע לְמִטָּה, כִּי עַל-יְדֵי הַרְדִּיפָה נִכְלָלִין הַמַּחֲוִין לְמַעֲלָה בְּבַחֲיַנַת רָצוּא, וְעַל-יְדֵי הַמַּעֲכָב הֵם חוֹזְרִין בְּבַחֲיַנַת שׁוּב וּבְחִזְרָתָם נִמְשָׁךְ כָּל הַהֲשַׁפְּעוֹת וְהַבְּרָכוֹת לְמִטָּה, כִּי עֵקֶר כָּל הַבְּרָכוֹת נִמְשָׁכִין מִשָּׁם מֵאֹרֶךְ הָאֵין סוּף יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ, שֶׁהוּא מְחִיָּה אֶת כָּלָם וְהוּא שָׂרֵשׁ כָּל הַבְּרָכוֹת וְהַהֲשַׁפְּעוֹת

שְׁבַעוּלָם וְאִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל הַשְּׁפַע כִּי אִם עַל-יַדֵּי הַכֹּלִים שֶׁנַּעֲשִׂין עַל-יַדֵּי
בְּחִינַת הַתְּשָׁעָה הַיְכָלִין שֶׁנַּעֲשִׂין עַל-יַדֵּי הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן
אוֹמְרִים אֲזִי קִדְשָׁה אַחַר נְפִילַת אַפִּים שֶׁהוּא קִדְשַׁת וּבָא לְצִיּוֹן, כִּי קִדְשׁ
הוּא בְּחִינַת הַמַּחִין כַּיְדוּעַ, וְהֵם שְׁלֹשׁ קִדְשוֹת כְּנֶגֶד תְּלַת מַחִין שֶׁנִּכְלָלִין יַחַד
בְּשַׁעַת רְדִיפָה, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה נַעֲשִׂין תְּשָׁעָה הַיְכָלִין עַל-יַדֵּי הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב,
כַּמְבָּאָר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן נִקְרָאת זֹאת הַקִּדְשָׁה קִדְשָׁה דְּסִידְרָא,
דְּסִידְרָא דִּיקָא עַל שֵׁם הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיֻשָּׁב אֶת הַמַּחִין, שֶׁעָקַר הַשְּׁפַע יוֹרְדַת
לְמַטָּה עַל-יַדֵּי זֶה דִּיקָא, כִּי עַל-יַדֵּי זֶה חוֹזְרִין הַמַּחִין לְתוֹךְ כְּלִיהֶם
וּמְמַשִּׁיכִין שְׁפַע וְרַב טוֹב לְבֵית יִשְׂרָאֵל כַּנִּי"ל, אָמֵן וְאָמֵן :

הַלְכוֹת נְפִילַת אַפִּים הַלְכָה הַ נִכְלָלַת בְּהַלְכוֹת נְשִׂיאת כַּפִּים הַלְכָה הַ :

נפילת אפים ו:

אות א

עַל-פִּי הַתּוֹרָה "וְאֵיךְ הִשָּׂה לְעֹלָה", בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן יב, עֵינֵן שֶׁם הַיֵּטֵב
הַיֵּטֵב, כִּי הוּא עֵינֵן עֵמֶק מְאֹד וְדָרָךְ עֲצָה טוֹבָה לְכָל וְכוּ' :

וְהַכֹּל, שֶׁאֶפְלוּ כְּשֶׁאָדָם נִתְרַחַק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד עַל -יַדֵּי מַעֲשִׂין
הַרְעִים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּשֶׁהוּא מְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ עַדִּין וְדוֹרֵשׁ וְשׂוֹאֵל וּמְחַפֵּשׁ
וּמְבַקֵּשׁ עֲצָה וְתַחֲבוּלָה וְכוּ' לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲזִי זֹכֶה שֶׁתִּהְיֶה הִירִידָה
תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה, כִּי יֵשׁ שֶׁנִּפְלוּ לְבְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, שֶׁשֵּׁם
נֶאֱמָר (יִשְׁעִיה מַב), "וּכְבוֹדֵי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן וְכוּ'" אֲבָל בְּאֵמֶת בּוֹדָאֵי גַם
אֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת מְקַבְּלִים חֵיוֹת מְמַנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲדָּהֵם מְקַבְּלִין חֵיוֹת מְמַאֲמָר
סְתוּם, שֶׁהוּא בְּרֵאשִׁית וְכוּ', שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵי"ה וְכוּ' כִּי מִגְדֵּל הַהֶעְלָמָה שֶׁל
זֶה הַמַּאֲמָר הֵם מְקַבְּלִין חֵיוֹת מְבַחֲנִית הַהֶעְלָמָה וְהַהִסְתָּרָה דִּיקָא וְעַל-כֵּן
מִי שֶׁנוֹפֵל לְשֵׁם חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כְּשֶׁאֵינּוּ מֵיֵאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי וְעַדִּין הוּא
מְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ אֵי"ה וְכוּ', עַל-יַדֵּי זֶה עוֹלָה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, כִּי עוֹלָה
לְבְּחִינַת אֵי"ה, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית מַאֲמָר סְתוּם הַנִּי"ל, עֵינֵן שֶׁם הַיֵּטֵב :

אות ב

וְזֶה בְּחִינַת נְפִילַת אַפִּים, כִּי מִבְּאֵר בְּכּוֹנֵנוֹת הָאָרֶ"י זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה בְּסוּד נְפִילַת אַפִּים שָׁאז מִפִּילִין עֲצָמֵן לְבְּחִינַת סִטְרָא דְּמוֹתָא כְּדִי לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּפְּלוּ מְאֹד שְׂאֵי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת גְּמַר הַיְחוּד שֶׁל הַתְּפִלָּה כִּי אִם עַל-יַדֵי עֲלִית אֱלוֹ הַנִּיצוּצוֹת וְכוּ', עַיִן שָׁם וְכָל זֶה הוּא סוּד הַתּוֹרָה הַנִּי"ל, בְּחִינַת יְרִידָה תְּכֵלֶיֶת הָעֲלִיָּה, כִּי בְּעַנְיֵן יְרִידָה תְּכֵלֶיֶת הָעֲלִיָּה יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה בְּחִינּוֹת, כִּי יֵשׁ שֶׁנִּפְּלוּ וְיָרְדוּ מִמֶּשׁ, שְׂיָרְדוּ עַל-יַדֵי מַעֲשֵׂיהֶם וְתֵאוּתֵיהֶם לְמָקוֹם שְׂיָרְדוּ וְנִפְּלוּ לְשָׁם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אֲבָל גַּם הֵם יְכוּלִין לַעֲלוֹת כְּשַׁחוֹתְרִין לָשׁוּב לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ בְּאֵמֶת וּמְקַרְבִּין עֲצָמֵן לְצַדִּיקֵי אֲמֶת שְׂמִלְמָדִים וּמְחַזְקִים אוֹתָם שֶׁלֹּא יִתְנַאֲשׁוּ עֲצָמֵן מִן הַצָּעֲקָה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ וּמִהַחְפוּשׁ וּבִקְשָׁה וְכוּ' כַּנִּי"ל, שָׁאז עַל-יַדֵי הַבִּקְשָׁה וְהַחְפוּשׁ אֵי"ה וְכוּ', עַל-יַדֵי זֶה עוֹלִין לְתְּכֵלֶיֶת הָעֲלִיָּה לְבְּחִינַת בְּרֵאשִׁית אֵיָה מֵאֲמַר סְתוּם וְכוּ' כַּנִּי"ל, אֲבָל גַּם כְּשֵׁרִים וְצַדִּיקִים גְּדוֹלִים וְנוֹרְאִים בְּהִכָּרַח שְׂיַעֲבֹר עֲלֵיהֶם כָּל הַנִּי"ל וְכַמָּה פְּעָמִים הֵם מוֹרִידִים אֶת עֲצָמֵן בְּכּוֹנֵה לְבְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַנִּי"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים כְּדִי לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם נִיצוּצוֹת וּנְשֻׁמוֹת קְדוּשׁוֹת שֶׁנִּפְּלוּ לְשָׁם בְּבְּחִינַת יְרִידָה תְּכֵלֶיֶת הָעֲלִיָּה כַּנִּי"ל, וְכַמּוֹבֵן שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל בְּסוּפּוֹ שֶׁכְּתֹב שָׁם, שְׂזֶה בְּחִינַת הַלִּיכָה בְּדַרְכֵים וְכוּ', כִּי קָדָם כָּל חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה צָרִיכִין לַעֲבֹר תַּחֲלָה בְּאֱלוֹ הַמְּקוֹמוֹת שֶׁמֵּהֶם כָּל הַבְּלָבוּלִים וְכוּ', עַיִן שָׁם וּבְאֵמֶת הַכֹּל אֶחָד וְזֶה תְּלוּי בְּזֶה, כִּי גְדוּלֵי הַצַּדִּיקִים מוֹרִידִין עֲצָמֵן לְמְקוֹמוֹת הַנִּי"ל בְּשִׁבִיל לְהַעֲלוֹת נְשֻׁמוֹת שֶׁנִּפְּלוּ לְשָׁם וּבְעַנְיֵן עֲלִית הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁנִּפְּלוּ יֵשׁ כַּמָּה בְּחִינּוֹת, כִּי יֵשׁ נְשֻׁמוֹת הַמְּתִים שֶׁנִּפְּלוּ לְשָׁם כַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים שְׂאִין לָהֶם תִּקּוּן כִּי אִם עַל-יַדֵי צַדִּיקִים כְּאֱלוֹ וְכוּ', כַּמּוֹבֵן בְּמָקוֹם אַחֵר וְכַמּוֹבֵן מִהַמַּעֲשִׂיּוֹת שֶׁמְסַפְּרִין מִהַבַּעַל שֶׁם טוֹב זְכוֹר צַדִּיק וְקְדוּשׁ לְבָרְכָה, וּבִפְרָט מֵהַשְּׂמֵעָנוּ מִפִּיו הַקְּדוּשׁ הַרְבֵּה בְּעַנְיֵן זֶה, אֲבָל הֵם עוֹסְקִים הָעֵקֶר לְבָרֵר וּלְהַעֲלוֹת נְפֻשׁוֹת הַחַיִּים עֲדִין בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהָעֵקֶר עַל-יַדֵי בְּחִינַת הַנִּי"ל שֶׁעַל-יַדֵי יְרִידָתָם לְשָׁם הֵם מְכַנְּיָסִים הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה גַּם לְהִיּוֹרְדִים וְהַנּוֹפְלִים מְאֹד, אֲבָל מִחֲמַת שֶׁאֱלוֹ הַנּוֹפְלִים הֵם בְּחַיִּים עֲדִין וַיֵּשׁ לָהֶם עֲדִין כַּח הַבְּחִירָה, עַל-כֵּן קִשָּׁה וְכַבֵּד מְאֹד מְאֹד לַעֲזֹר לָהֶם, כִּי לְבַעַל בְּחִירָה קִשָּׁה מְאֹד לַעֲזֹר, כְּמוֹ שֶׁמְבַּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ הַרְבֵּה שְׂזוֹכִים עַל-יַדֵי כַּח הַצַּדִּיקִים הַנִּי"ל לְהַתְּעוֹרֵר בְּאֵיזָה הַתְּעוֹרְרוֹת עַד שֶׁמִּתְחִילִין לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם, וְאַזִּי הַצַּדִּיקִים מְאִירִין בְּהַרְחוּקִים הַנִּי"ל, שְׂאִיךְ שֶׁהֵם עֲדִין יַחְפְּשׁוּ וַיִּבְקְשׁוּ אֶת הֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ וְכוּ' כַּנִּי"ל, וְעַל-יַדֵי זֶה הֵם מַעֲלִין גַּם אֶת הַיְרִוּדִים מִמֶּשׁ הַנִּי"ל שֶׁגַּם הֵם יַעֲלוּ בְּבְּחִינַת יְרִידָה תְּכֵלֶיֶת הָעֲלִיָּה, וְהַכֹּל בְּכַחַם וּבְכַחַם תּוֹרָתָם וְעֲצוּתֵיהֶם וְרַמְזֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים הָעֲמֻקִּים וְנִשְׁגָּבִים מְאֹד מְאֹד עַד אִין סוּף וְתְּכֵלֶיֶת, אֲשֶׁרִי שְׂיֵאָחַז בָּהֶם :

אות ג

וְכָל זֶה הוּא סוּד נְפִילַת אַפִּים שְׁאֵז מִפִּילִין אֶת עֲצָמוֹן בְּכֹנֶה לְמִקּוֹמוֹת הַנִּיל
כְּדִי לְהַעֲלוֹת הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים
בְּבְחִינַת יְרִידָה תְּכֵלֶיֶת הָעֲלִיָּה בְּבְחִינַת הַנִּיל וְעַל-כֵּן נוֹפְלִין אֶז עַל פְּנֵיהֶם,
זֶה בְּחִינַת הַסְּתַלְקוֹת וְהַעֲלָמַת וְכִסּוּי בְּחִינַת הַפְּנִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמָה,
בְּחִינַת (קַהֲלֵת ח) חֲכָמַת אֲדָם תְּאִיר פְּנָיו, שֶׁהוּא עֵקֶר הַחַיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(שֵׁם ז), הַחֲכָמָה תִּנְחִיָּה וְכוּ', כִּי בְּכָל הַמְּאָמְרוֹת יֵשׁ חֲכָמָה בְּכָל מְאָמֵר
וּמְאָמֵר שֶׁבֵּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם, כִּי כָּלֵם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ וְעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר
הַתְּגָלוֹת הַכְּבוֹד שֶׁבִּשְׂבִיל זֶה נִתְּהוּהָ הַמְּאָמֵר, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שֵׁם בְּבְחִינַת
כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ (מִשְׁלֵי ג) וְכִמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר, שֶׁכְּבוֹד הוּא
בְּחִינַת חֲכָמָה, אֲבָל בְּהַמְּאָמֵר סְתוּם, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵי"ה, בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית,
שֵׁם הַחֲכָמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַפְּנִים בְּהַעֲלֵם וְהַסְּתֵר גְּדוֹל, כִּי שֵׁם הוּא בְּחִינַת
תְּכֵלֶיֶת הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא יִדַּע וְזֶהוּ בְּחִינַת סוּד נְפִילַת אַפִּים, בְּחִינַת (
בְּמִדְבָּר כ) וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם, שֶׁהַצְּדִיקִים מִפִּילִין עֲצָמוֹן וּמְכַסִּין וּמַעֲלִימִין
וּמִסְלָקִין פְּנֵיהֶם שֶׁהוּא חֲכָמָתוֹן וּמוֹרִידִין עֲצָמוֹן לְבְּחִינַת סִטְרָא דְמוֹתָא,
שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים הַנִּיל שֶׁשֵּׁם אֵין רוֹאִין כְּבוֹדוֹ, שֶׁהוּא
בְּחִינַת חֲכָמָה, בְּחִינַת פְּנִים, אֲבָל הֵם גַּם שֵׁם מְבַקְשִׁין וּמְחַפְּשִׁין בְּבְחִינַת
אֵי"ה וְכוּ' כְּנִיל וְעַל-יְדֵי זֶה עוֹלִין בְּתְכֵלֶיֶת הָעֲלִיָּה וּמַעֲלִין הַנִּיצוּצוֹת
וְהַנְּפִשׁוֹת מֵעַמְּקֵי עַמְּקֵי הַקְּלָפוֹת בְּבְחִינַת יְרִידָה עוֹלִים תְּכֵלֶיֶת הָעֲלִיָּה, כִּי
עוֹלֵם לְבְּחִינַת אֵי"ה בְּרֵאשִׁית, שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁ הַקְּדֻשָּׁה, שֶׁרֶשׁ כָּל הָעֲשָׂרָה
מְאָמְרוֹת, שֶׁרֶשׁ כָּל הַתּוֹרָה שֶׁכְּלוּלָה בְּעֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת וְכוּ', שֶׁעַל -יְדֵי זֶה
עֵקֶר גָּמַר הַיְחוּד שֶׁל כָּל הַתְּפִלָּה כְּנִיל:

אות ד

וְעַל-כֵּן אוֹמְרִים וְדוּי מְקַדֵּם וַי"ג מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים וְאִתָּא, שֶׁסוּד הַנּוֹדוּי
הוּא בְּסוּד וְנִשָּׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עוֹנוֹתָיו וְכוּ', כִּי שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם כְּפוֹר
הָיוּ שְׁוִים בְּקוֹמָתָם וְכוּ' (יוֹמָא סב). וְהַכֹּהֵן גְּדוֹל הָיָה צָרִיךְ לִתֵּן גּוֹרְלוֹת עַל
שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים, גּוֹרֵל אֶחָד לְה' וְגּוֹרֵל אֶחָד לְעִזָּאֵל וְהוּא בְּחִינַת סוּד עֵמֶק
הַנִּיל שֶׁאַחֲזִיזַת הַסִּטְרָא אַחֲרָא שֶׁמִּשֵּׁם כָּל הָעוֹנוֹת שֶׁהוּא עִזָּאֵל, הוּא דִּיקָא
מִסוּד הַקְּדֻשָּׁה הָעֲלִיּוֹנָה מְאֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְדָשִׁי קְדָשִׁים, שֶׁהוּא הַקְּדֻשָּׁה
הָעֲלִיּוֹנָה מִכָּל הָעֲשָׂרָה קְדָשׁוֹת שֶׁנִּתְּקַדְּשָׁה בָּהֶם אֲרָץ יִשְׂרָאֵל וְעַל-כֵּן שְׁנֵי

השעירים שוין בקומתן ומראיהם ממש ואף-על-פי-כן אחד עולה לה' לבית קדש קדשים ואחד יורד לעזאזל, ואי אפשר לשום אדם לידע לכוון איזה לה' ואיזה לעזאזל, כי הוא סוד כמוס ונסתר מאד, בחינת מאמר סתום מאד, על-כן צוּתה התורה שיטיל הפהו גדול גורל ורק הגורל היוצא מהשם יתברך בעצמו יברר איזה לה' ואיזה לעזאזל ועל-ידי זה עקר התקון וסליחת עונות של יום כפור שאז הוא יום עשירי מעשרת ימי תשובה ואז עולין לבחינת איה, בחינת כתר פיזוע. והעליה הוא דיקא על-ידי שמזכירין כל עונות ישראל, שהוא רבוי הודוים שאומרים ביום כפור, שזהו בחינת הודוי שעל שער המשתלח, שהוא עקר הודוי של הפהו גדול בעד כל ישראל, כי הודוי שמזכירין העונות, שהם בחינת מקומות המטנפים, זהו עקר בחינת הנ"ל, בחינת ירידה תכלית העליה על-ידי בקשת אי"ה הנ"ל, כי כל הבריאה היתה על-ידי אותיות ודבורים שהם העשרה מאמרות וכמו שכתוב (תהלים לג), בדבר ה' שמים נעשו וכו', אבל בראשית, שהוא מאמר סתום, שם אותיות הדבור בהעלם נפלא, בבחינת כבוד פה הנאמר במשה ומגדל ההעלמה, מזה דיקא יונקים מקומות המטנפים עד שנעשים אצלם אותיות ודבורים של שקר שמסיתין ומפתין ומדיחין את מי שנסת אחריהם, רחמנא לצלן, שהם בחינת דבורי הנחש הקדמוני שהסית בדבוריו, את אדם וחוה וכו', שזהו בחינת תאלמנה שפתי שקר הדברות על צדיקו של עולם 'עתקי' תאלמנה' ודאי, כי באמת אין להם שום דבור ואחיזתם רק מהעלמת הדבור, מבחינת 'יונת אלם' ועל-כן נקראים אלילים אלמים, בחינת פה להם ולא ידברו, אבל מגדל ההעלמה של המאמר סתום הנ"ל, שהוא בחינת (שם לט), נאלמתי דומיה החשיתי מטוב, בחינת (שם), "נאלמתי לא אפתח פיי", משם דיקא הם יונקים וממשיכים לעצמן דבורים של שקר שמשם כל מיני הסתות של הסטרא אחרא מקומות המטנפים הנ"ל, בחינת אשר אמרו ללשננו נגביר שפתינו אתנו מי אדון לנו וכו' ומאלו האותיות והדבורים רעים נהוו כל העונות והפשעים, רחמנא לצלן, שאי אפשר למצא בהם את כבודו יתברך כי אם על-ידי הבקשה והחפוש איה וכו' כנ"ל, כי מאחר שמחפשים ומבקשים את כבודו, נמצא שמודים על כל פנים באלקתו יתברך ובתורתו שיודעים שהשם יתברך מושל בעולמות ואסר עלינו בתורתו לבלי לעשות אלו החטאים, רק שמתקף תאותם עבר על רצונו יתברך, ועתה מבקש ומחפש סליחה וכפרה ולשוב אליו יתברך, אף-על-פי שאינו יודע באיזה דרך, כי נתעה מאד מאד, בחינת תעיתי כשה אבד, אף-על-פי-כן עדין אינו מיאש את עצמו ומבקש עצה ותחבולה איה וכו', על-ידי זה הוא עולה בתכלית העליה לבחינת איה-מאמר סתום וכו' כנ"ל וזהו בחינת הודוי שצריכין להזכיר החטאים והעונות הגמורים בפה מלא ולהזכיר בפרוש דברים מגנים כאלה, אבל זהו כל תקונו, כי מאחר שמתודה ואומר חטאתי הרי הוא מודה שיש בורא יחיד קדמון נמצא, המחייב יתברך שמו, ומודה בתורת משה אמת שהבורא היחיד קדמון הזהירנו על-ידי משה לבלי לעשות אלו החטאים, רק שיצרו התגבר עליו וכו' ומודה שחטא וענת בזה, כי בודאי היה לו כח להתגבר נגדו וכו', אף-על-פי-כן מאחר שמתודה על החטאים ומבקש תשובה ומחילה הרי

הוא מחפש ומבקש עדין איה וכו' פניל, ועל -ידי זה עקר עליתו פניל:

אות ה

וזהו שאומרים בהודוי, תבא לפניך תפלתנו ואל תתעלם מתחנונו שאין אנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו, אבל אנחנו ואבותינו חטאנו וכו' ולכאורה הענין פלא, מה זה שמזכירין לשון שלילה שאין אנו עזי פנים וכו' לומר לפניך וכו' צדיקים אנחנו ולא חטאנו וכו', מה טענה היא זאת, ולמה לנו להזכיר כל זה, הנה לנו להתחיל תכף, אנא ה' חטאתי וכו'! וגם קשה, איך נוכל לומר צדיקים אנחנו ולא חטאנו, מאחר שאנו יודעים בעצמנו שחטאנו, ומה זה זכות שאינו עזות פנים כל כך לאמר לא חטאתי, הלא אי אפשר להכחיש החוש מאחר שיודע שחטא! אף עקר הטענה הוא על -פי הנ"ל שמבקש מהשם יתברך שלא יתעלם מתחנונו ותבא לפניך תפלתנו, ואזי הוא יכול תכף לפל בדעתו איך אבקש שלא יתעלם מתחנונו, מאחר שאני יודע בעצמי שגרמתי בעונותי העלמה והסתרה כזאת? כי על-ידי כל חטא ועון ופשע מעלימים ומסתירים כבודו יתברך בבחינת (ישעיה נט) כי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלקיכם על-כן תכף מחזק את עצמו ומתנצל את עצמו לפניו יתברך ואומר, שאין אנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך צדיקים אנחנו ולא חטאנו, הינו שזה עקר הזכות שלי מה שעדין אני יודע ומאמין שחטאתי לפניך ואני מבקש ומחפש עדין תשובה ומחילה, כי היה אפשר, חס ושלום, לפל כל כך עד שיכחיש לגמרי, חס ושלום, כמו שנמצאים בעונותינו הרבים אפיקורסים וכופרים גמורים שנפלו לכפירות גמורות, רחמנא לצלן, עד שמכחישין בהחטאים לגמרי, כי אומרים שאין זה חטא ועון כלל, שעליהם נאמר (ירמיה ב), "הנני נשפט אותך על אמרך לא חטאתי" כי האפיקורסים, אפלו אותם שמודים במציאותו יתברך, אבל רבם כופרים בפגם החטאים וכופרים בתורת משה או שמגלים פנים בתורה שלא כהלכה, כמו ירבעם בן נבט וחבריו, ואומרים מה שאומרים, עד שלדעתם אין שיש מצוה ועברה חס ושלום, רק בשביל נימוסי המדינה וכו', רחמנא לצלן רחמנא לשזבן מכפירות כאלה, על-כן אנו מתנצלים מאחר שאנו מאמינים בהאמת ואין אנו עזי פנים וכו' לומר צדיקים אנחנו ולא חטאנו, כמו הכופרים הנ"ל שעושים כל העברות ואומרים שהם צדיקים ולא חטאו כלל, כי מכחישים בכל מצות התורה פניל, אבל מאחר שאין אנו עזי פנים לומר כך, חס ושלום, ואנו אומרים בפה מלא, חטאנו, עוינו ופשענו, על-כן בודאי ראוי לך שלא תתעלם מתחנונו, כי עקר ההעלמה הוא מחמת שעל-ידי העון נעשה מסך המבדיל ויכול להכניס בדעתו איזה כפירה, חס ושלום, כמו שכתוב בספר

הַמִּדּוֹת עַל-פִּי א"ב, הַפֶּשַׁע מִכְּנִיס כְּפִירָה בְּאָדָם, כִּי עֵקֶר שָׁרֵשׁ הַיֵּצֵר הָרָע הוּא בְּחִינַת אֵל אַחֵר -כְּפִירוֹת, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר שֶׁשָּׂרְשׁוֹ מִהַהֶעֱלָמָה הַנִּי"ל, אֲבָל כֹּחַ נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל גְּדוֹל מְאֹד, וּבִפְרָט גְּדוֹל הַכֹּחַ שֶׁל הַצְּדִיקִים הָעוֹסְקִים בְּתַקּוּנָם, עַל-כֵּן אֶפְלוּ אַחֵר כָּל הַחֲטָאִים וְהָעוֹנוֹת הַגְּמוּרִים, חֵס וְשָׁלוֹם, עֲדִין הַנִּשְׁמָה מִזְכָּרְתָּ עֲצָמָה בְּהֶאֱמַת וּמְרַגְשֶׁת כְּאִבָּה הָעֲצוּם שֶׁל עוֹנוֹתֶיהָ, עַד שֶׁמִּבְקֵשׁ עֲדִין תְּשׁוּבָה וּמְחִילָה, וְכָל זְמַן שֶׁמִּבְקֵשׁ עֲדִין יֵשׁ לוֹ תַקְוָה יִהְיֶה אִידָּ שִׁיחֶיהָ וְכַנִּי"ל וְזֶהוּ שֶׁמִּבְקָשִׁים מֵאַחֵר שֶׁאֵין אָנוּ עֲזִי פָּנִים הַנִּי"ל לְהַכְחִישׁ וְלוֹמַר לֹא חֲטָאתִי וְכוּ', כַּנִּי"ל, רַק עֲדִין אָנִי מִבְקֵשׁ וּמְחַפֵּשׁ תַקּוּן וְכוּ', עַל-כֵּן תַּכְף נִתְבַטֵּל הַהֶעֱלָמָה וְהַהִסְתָּרָה שֶׁהֵם יוֹנְקִים מִשָּׁם, וְכַמְבַאֵר הַיֵּטֵב בְּסוּף הַתּוֹרָה הַנִּי"ל, כִּי עֵקֶר יְנִיקָתָם הִיָּה מִהַהֶעֱלָמָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם הַיֵּטֵב. וְעַל-כֵּן בּוֹדָאֵי רָאוּי לָךְ שֶׁלֹּא תִתְעַלֵּם מִתְחַנְּתָנוּ, כִּי רָאוּי שֶׁתִּתְבַטֵּל הַהֶעֱלָמָה עַל-יְדֵי מָה שֶׁאָנוּ מִבְקָשִׁים וּמְחַפְּשִׁים עֲדִין תַקּוּן וְצוּעֵקִים וּמְתוֹדִין חֲטָאֵינוּ וְאֵין אָנוּ עֲזִי פָּנִים הַנִּי"ל לְפַל לְהַסְתָּרָה וְהַהֶעֱלָמָה גְמוּרָה לֵאמֹר צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאֵנוּ וְכַנִּי"ל, עַל-כֵּן בּוֹדָאֵי רָאוּי לָךְ שֶׁלֹּא תִתְעַלֵּם מִתְחַנְּתָנוּ וְכַנִּי"ל :

וְזֶה שֶׁאֹמְרִים בְּשַׁעַת הַיּוֹדֵי, מָה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ וְכוּ' וּמָה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ וְכוּ' הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגִלוֹת אֶתְּהָ יוֹדֵעַ וְאֶתְּהָ יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי וְכוּ', אֵין דְּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגְדְּ עֵינֶיךָ וְכוּ' כִּי זֶה עֵקֶר הַיּוֹדֵי וְהַתְּשׁוּבָה שֶׁאָנוּ מוֹדִים וּמְתוֹדִים שֶׁאֵין אָנוּ יוֹדְעִים כָּלֵל הַיֵּכוֹן אֲנַחְנוּ בְּעוֹלָם כִּי הִרְבֵּנוּ לְפֶשַׁע נִגְדָּד כְּמוֹ שֶׁמְתוֹדִים עַל-פִּי א"ב אֲשֶׁמְנוּ, בְּגִדְנוּ וְכוּ', שֶׁהוּא שֶׁפָּגַמְנוּ בְּכָל הַכִּי"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וְכַמּוּבָא, עַד שֶׁמְסִימִין, תַעֲבָנוּ, תַעֲיִנוּ תַעֲתַעְנוּ שֶׁאָנוּ הוֹלְכִים כְּתוּעָה וּמְתַעָה וְאֵין אָנוּ יוֹדְעִים מָה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ וְכוּ', מָה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ וְכוּ', רַק אָנוּ מֵאֲמִינִים שֶׁכָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגִלוֹת אֶתְּהָ יוֹדֵעַ, כִּי רַק אֶתְּהָ יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי וְכוּ', הַיְנוּ שֶׁכָּל הַרְזִין וְהַנִּסְתָּרוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִהַמְאָמֵר סְתוּם וְנִסְתָּר מְאֹד שֶׁמִּשָּׁם כָּל יְנִיקַת הַסִּטְרָא אַחֲרָא שֶׁמֵּהֵם הָעוֹנוֹת כַּנִּי"ל אֶתְּהָ יוֹדֵעַ כָּלֵם, כִּי בְּאֶמֶת יֵשׁ בְּהַהִסְתָּרָה וְהַהֶעֱלָמָה עֲצָמָה דַעַת עֵמֶק וְנִסְתָּר וְנֶעְלָם מְאֹד רַק שֶׁמֵּעֵצֶם הֶעֱלְמוּ אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגוֹ וּמִשָּׁם נִמְשָׁד יְנִיקַת הַסִּטְרָא אַחֲרָא כַּנִּי"ל, אֲבָל אָנוּ מֵאֲמִינִים שֶׁאֶתְּהָ יוֹדֵעַ כָּל תַעֲלוּמוֹת וְנִסְתָּרוֹת, וְעַל-יְדֵי זֶה כָּל תַקּוּנָנוּ, מֵאַחֵר שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים שְׁגָם שָׁם אֶתְּהָ נֶעְלָם מְאֹד בְּבְחִינַת (יְרוּשְׁלָמִי תַעֲנִית פָּרַק א), אִם יֹאמֵר לָךְ אָדָם הַיֵּכוֹן אֶלְקִידָה, תֹאמֵר לוֹ, בְּכַרְךָ גְדוֹל שֶׁל רוּמִי, כַּמּוּבָא שָׁם בְּסוּף הַתּוֹרָה הַנִּי"ל עַל-כֵּן, עַל-יְדֵי זֶה אָנוּ מִצְפִּים וּמִבְקָשִׁים וּמְחַפְּשִׁים עֲדִין לְשׁוּבָה אֶלֶיךָ וְשִׁיתַתְקוּן הַכֹּל בְּבְחִינַת יְרִידָה תַכְלִית הֶעֱלִיָּה וְכוּ' כַּנִּי"ל :

וְזֶה בְּחִינַת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שֶׁנִּמְשָׁכִין מִשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה תְּקוּנֵי דִיקְנָא שֶׁמְזַכְרִין אַחַר הַיּוֹדֵי, כִּי מִשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה תְּקוּנֵי דִיקְנָא נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת עֵתִיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְאֹמֵר סְתוּם הַנִּי"ל, כְּמוֹבֵן בְּפָנּוֹת וְעַל-כֵּן אַחַר הַיּוֹדֵי מְזַכְרִין שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת, כִּי עֶקֶר תְּקוּן הַחֲטָאִים שֶׁהַתּוֹדוֹ עֲלֵיהֶם הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת בְּרָאשִׁית מְאֹמֵר סְתוּם, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּתָר, בְּחִינַת עֵתִיק שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכִין הַשְּׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים כְּנִי"ל כִּי מִשֶּׁה רַבְּנוּ הַמְּשִׁיךְ הַשְּׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים אַחַר חֲטָא הַעֲגָל שְׁכוּלָל כָּל הַחֲטָאִים עַד שֶׁהִשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אָמַר לוֹ, "וְאִמְחָה אֶת שְׁמִם וְכוּ", וְנִדְמָה שֶׁכָּבֵר אֶפְסֵי תְּקוּהָ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲבָל מִשֶּׁה לֹא הֵנִיחַ אֶת מְקוֹמוֹ וְהִרְבֵּה לְהַתְּפַלֵּל וּלְצַעֵק מְאֹד לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּמִּדְרָשׁ (דְּבָרִים רַבָּה פָּרָק ג') שֶׁלֹא הֵנִיחַ זְוִית בְּרִקִיעַ שֶׁלֹא נִשְׁתַּטַּח וְנִתְחַבֵּט עָלָיו וְכוּ' וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת הַנִּי"ל, כִּי מִשֶּׁה זָכָה שֶׁהִתְחַזַּק עֲצוּמוֹ מְאֹד בְּזֶה שֶׁיִּדְעֵה שְׂאִין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם וְאִין עוֹן וְלֹא רַבּוּי עוֹנוֹת בְּעוֹלָם שֶׁיַּעֲלִימוּ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאֶת רַחֲמָיו בְּשׁוּם אֶפְסֵי, עַל-כֵּן חֲפֵשׁ וּבִקֵּשׁ וּמְצָא עַד שֶׁנִּתְרַצָּה לוֹ הִשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִז דִּיקָא גָּלָה לוֹ הִשָּׁם יִתְבָּרַךְ סוּד שֶׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת הַנִּי"ל, בְּחִינַת יְרִידָה תְּכֵלִית הָעֲלִיָּה עַל-יְדֵי בְּקִשְׁתּוֹ וְחֲפוּשׁ אִי"ה הַנִּי"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶּׁאָמַר (שְׁמוֹת ל"ב), "וְאִם אִין מְחִנֵי נָא" כִּי שֵׁם יִשְׂרָאֵל, בְּפִרְט שֵׁם הַצְּדִיק, נִמְשָׁךְ מִשְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי שְׁמוֹ מִשְׁתַּף בְּשִׁמְנוֹ וְהוּא עֶקֶר הַחַיּוֹת בְּבְחִינַת נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ וְהוּא בְּחִינַת כַּח הַדְּבִיר שֶׁבְּאֲדָם, בְּבְחִינַת (בְּרָאשִׁית ב') וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה וְתִרְגוּמוֹ, לְרוּחַ מְמַלְאָא וְכָל הַשְּׁמוֹת כָּלֵם מִתְּגַלִּים רַק עַל-יְדֵי הַמְּאֹמְרוֹת הַמְּתַגַּלִּים, אֲבָל בְּהַמְּאֹמֵר סְתוּם שֵׁם הַכֹּל בְּהַעֲלֵם גְּדוּל, כִּי הוּא לְמַעְלָה מִכָּל הַשְּׁמוֹת וְעַל-כֵּן טַעַן מִשֶּׁה, "וְאִם אִין", שְׂאִי אֶפְשֵׁר לִשְׂא חֲטָאתֶם וּלְמַחֵל לָהֶם מִתְּקוּף הַדִּין עַל-יְדֵי עֲצֵם חֲטָאִים שֶׁנִּגְרְמוּ לְהַעֲלִים הַרַחֲמִים כָּל כָּךְ, כִּי עֶקֶר הַדִּין מִבְּחִינַת הַהַעֲלָמָה וְהַהֲסַתְרָה הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּף הַצְּמִצּוּם שֶׁמִּשָּׁם עֶקֶר הַדִּין כְּיָדוּעַ, עַל-כֵּן טַעַן מִשֶּׁה וְאִם אִין, כִּי גִבְרָה הַהַעֲלָמָה וְהַהֲסַתְרָה כָּל כָּךְ, עַל-כֵּן "מְחִנֵי נָא מִסְּפָרְךָ וְכוּ", כִּי אֲנִי מְבַטֵּל עֲצָמֵי לְתוֹךְ שְׂרֵשׁ הַהַעֲלָמָה וְהַהֲסַתְרָה שֶׁשֵּׁם לְמַעְלָה מִכָּל הַשְּׁמוֹת כְּנִי"ל, וְעֶקֶר הַתְּקוּן תְּמִיד הוּא לְגִלוֹת הַהֲסַתְרָה, לְהַמְּשִׁיךְ מִבְּחִינַת אִי"ה בְּרָאשִׁית-מְאֹמֵר סְתוּם הַנִּי"ל אֶת כָּל הַמְּאֹמְרוֹת הַמְּתַגַּלִּים, לְהוֹצִיאֵם מִהַהַעֲלֵם אֶל הַגְּלוּי, לְגִלוֹת שְׁמוֹ וּכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים ע"ב), "עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּ" זֶה בְּחִינַת כְּתָר בְּרָאשִׁית מְאֹמֵר סְתוּם וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם (שֵׁם), שֶׁצָּרִיכִין לְהַמְּשִׁיךְ מִשָּׁם הַתְּגַלוֹת שֵׁם כְּבוֹדוֹ עַל-יְדֵי הַמְּאֹמְרוֹת הַמְּתַגַּלִּים הַנִּמְשָׁכִין מִשָּׁם, שֶׁעַל יָדָם מְאִירִין כָּל הַשְּׁמוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ עַד שִׁיתְּקִים (שֵׁם), "וְיִמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ וְכוּ" וְזֶה כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם עַל-יְדֵי תוֹרָה וּמִצְוֹת, אֲבָל עֵתָה שֶׁחֲטָאוּ כָּל כָּךְ עַד שְׂאִין אֶתְּה רּוֹצָה לְמַחֵל לָהֶם מִתְּקוּף הַתְּגַבְּרוֹת הַהַעֲלָמָה, עַל-כֵּן מְחִנֵי נָא מִסְּפָרְךָ וְכוּ', שְׂאִינִי רּוֹצָה שׁוּם חַיּוֹת הַנִּמְשָׁךְ מִהַמְּאֹמְרוֹת הַמְּתַגַּלִּים שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַשְּׁמוֹת, שֶׁהֵם הַחַיּוֹת כְּנִי"ל, רַק אֲנִי מְרַצָּה לְהִיּוֹת נְכֻלָּל תְּמִיד בְּבְחִינַת אִי"ה הַנִּי"ל, בְּבְחִינַת הַמְּאֹמֵר סְתוּם הַנִּי"ל, כִּי אֲנִי מְרַצָּה לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ שֵׁם רַחֲמָנוּתְךָ לְעוֹלָם עַד שֶׁתִּשָּׂא חֲטָאתֶם וְאִם אִין, אֶהְיֶה נִשְׁאָר שֵׁם בְּבְחִינַת הַבְּקִשָּׁה וְהַחֲפוּשׁ שֶׁל הַמְּאֹמֵר סְתוּם וְלֹא אֲצַא מִשָּׁם לְעוֹלָם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מְחִנֵי נָא, כִּי שֵׁם

בְּהִמָּאֵר סְתוּם אֵין שִׁיךְ שׁוּם שֵׁם כָּלל כְּנִ"ל, הֵינּוּ כִּי הָיָה חֶזֶק בְּדַעְתּוֹ שֶׁבּוֹדָאֵי יֵשׁ רַחֲמִים אֲצֻלוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁעַל יָדָם יִהְיֶה מוֹחֵל לָהֶם גַּם חֶטָּא הֶעָגֵל, רַק שְׂאֵי אֲפֻשֶׁר לְמַצָּאֵם מְגַדֵּל הַהֶעֱלָמָה הַנִּ"ל, שֶׁמִּשָּׁם עָקַר הַדִּין כְּנִ"ל, עַל-כֵּן אָמַר שֶׁהוּא מְרַצָּה לִירֵד לְתוֹךְ תִּקְוָה הַהֶעֱלָמָה וּלְבַקֵּשׁ שָׁם רַחֲמֵי תְּמִיד, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתְּגִלוֹת שֵׁם כְּבוֹדוֹ, כִּי הַדִּין הוּא בְּחִינַת הֶעֱלַמַת שְׁמוֹ וְכְבוֹדוֹ כְּפִדוּעַ וְהוּא מְרַצָּה לִהְיוֹת נִשְׁאָר שָׁם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מְחִינַת הַשֵּׁם, בְּחִינַת מְחִינַת נָא, הֵינּוּ שֶׁיִּהְיֶה נִשְׁאָר שָׁם וּיְבַקֵּשׁ וַיִּחַפֵּשׂ בְּבְחִינַת אֵי"ה הַנִּ"ל תְּמִיד, וְעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא נִתְרַצָּה לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְגִלָּהּ לוֹ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שְׁזָכָה לְהוֹצִיא מִהֶעֱלָם אֶל הַגְּלוּי רַחֲמִים רַבִּים כְּאֵלֶּה שְׂאֵינִם כָּלִים לְעוֹלָם וְהַכֵּל עַל-יְדֵי תִקְוָה הַבְּקֻשָּׁה וְהַחֲפוּשׁ בְּבְחִינַת אֵי"ה הַנִּ"ל שֶׁנִּתְרַצָּה לִהְיוֹת מְחַפֵּשׂ וּמְבַקֵּשׁ לְעוֹלָם וְכְנִ"ל:

אות ז

וְזֶה בְּחִינַת שְׁבִירַת הַלּוּחוֹת, כִּי עֲשֶׂרַת הַדְּבָרוֹת שֶׁבְּלוּחוֹת, שֶׁהֵם כָּלל הַתּוֹרָה כָּלִם, הֵם בְּחִינַת הַמְּאֲמָרוֹת הַמְּתַגַּלִּים, אֲבָל שָׁם בְּבִרְאשִׁית-מֵאֲמָר סְתוּם, הַכֵּל בְּהֶעֱלָם וּבְהִסְתֵּר, רַק שֶׁבְּאַמְתַּת מִשָּׁם דִּיקָא נִמְשָׁךְ כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁהֵם כָּל הָעֲשֶׂרַת הַדְּבָרוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲשֶׂרֶה מֵאֲמָרוֹת וְכוּי וְעַל-כֵּן כְּשֶׁחֶטְאוּ יִשְׂרָאֵל וְהִבִּין שֶׁכָּל תִּקְוָנָם לְבַקֵּשׁוּ יִתְבָּרַךְ בְּבְחִינַת אֵי"ה הַנִּ"ל עַד שֶׁיִּזְכּוּ לְעֵלוֹת לְבְחִינַת מֵאֲמָר הַסְּתוּם כְּנִ"ל, עַל-כֵּן שָׁבַר אֶת הַלּוּחוֹת, הֵם הָעֲשֶׂרַת הַדְּבָרוֹת כָּלל הַתּוֹרָה, כִּי בִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִכֵּל וְכֵל וְסִלַּק מִמֶּנּוּ כָּל הַחֲכָמוֹת הַכְּלוּלִים בְּשִׁבְעִים פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה וְהִפִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְמִקּוֹם יְרִידַת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתֵיהֶם, שֶׁזֶהוּ סוּד נְפִילַת אֲפִים, הֶעֱלַמַת הַפָּנִים וְכוּי כְּנִ"ל וְעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא הָיָה כָּל הַתִּקְוָה וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁבַח אוֹתוֹ עַל זֶה וְאָמַר לוֹ, יִישֶׁר כַּחַד שֶׁשְׁבִירַת (בְּבִירְאֵת יֵד), יִישֶׁר כַּחַד דִּיקָא, כִּי בּוֹדָאֵי הוּא כַּח גְּדוּל וְעֲצוּם לְבִטָּח בְּכַחוֹ עַד שֶׁיִּפִּיל אֶת עֲצָמוֹ כָּל כָּךְ לְסִלַּק מִמֶּנּוּ כָּל הַפָּנִים שֶׁל תּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבִירַת לּוּחוֹת, כִּי מִשָּׁה הוּא בְּעֲצָמוֹ הַתּוֹרָה וְכִשְׁהַשְּׁלִיךְ אֶת הַלּוּחוֹת מִיָּדוֹ וּשְׁבָרָם הָרִי הוּא כְּאֵלוֹ הִפִּיל וְהַשְּׁלִיךְ אֶת עֲצָמוֹ מִשְׁמִים לְאַרְצָה, וְהַכֵּל בְּשִׁבִיל טוֹבוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי הָיָה חֶזֶק בְּכַחוֹ, שֶׁדִּיקָא עַל-יְדֵי זֶה, עַל-יְדֵי הִירִידָה הַגְּדוּלָה שֶׁהִפִּיל וְהוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ עַל-יְדֵי שְׁבִירַת הַלּוּחוֹת, עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא יַעֲלֶה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, כִּי יִחַפֵּשׂ וּיְבַקֵּשׁ כָּל כָּךְ אֵי"ה וְכוּי כְּנִ"ל, עַד שֶׁיַּעֲלֶה לְשֵׁם בְּבְחִינַת יְרִידָה תַכְלִית הָעֲלִיָּה וְכְנִ"ל וּבְעֲצָם כְּחוֹ זָכָה לָזֶה וְחֹזֵר וְקִבֵּל אֶת הַלּוּחוֹת שְׁנִיּוֹת וְהַמְשִׁיךְ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הוֹרָה דְּרָךְ תְּשׁוּבָה לְנֶצַח, שֶׁבְּכָל עֵת שֶׁיִּפְלוּ לְעוֹנוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, יִהְיוּ חֶזְקִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל מְקוֹם שֶׁהֵם בְּבְחִינַת אֵי"ה הַנִּ"ל, וְעַל-יְדֵי זֶה יִתְהַפֵּךְ לָהֶם הִירִידָה לְעֲלִיָּה גְדוּלָה רַק שֶׁיִּהְיוּ חֶזְקִים בְּזֶה לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ תְּמִיד, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, אֲפִלוּ

אם יעבר עליו ימים ושנים בזה, בפרט באריכת מרידת הגלות הזה שהתגברה ההסתרה וההעלמה מאד מאד, בבחינת ואנכי הסתר אסתיר את פני וכו', על-כן עקר התקנה והתקנה הוא רק על-ידי דרך הנ"ל לחפש ולבקש תמיד בבחינת איה וכו' וכנ"ל:

אות ח

וזה בחינת (בראשית יב) לך מארץ וכו' אל הארץ אשר אראך ופרש רש"י, ולא גלה לו הארץ מיד, כדי לחבבה בעיניו ולתן לו שכר וכו' וכו', על אחד הקרים אשר אמר אליך וכו', וקרא עליה את הקריאה וכו' כל זה הוא בחינת מה שכתוב בסוף התורה הנ"ל, שגם על גדולי הצדיקים עובר בחינה זאת שקדם כל תורה מכרח לעבר דרך אלו הבלבולים וספקות, שהם בחינת לבי סחרחר וכו' וכו', כמו שמבאר שם. וזהו בחינת הנ"ל מה שהשם יתברך לא גלה לאברהם את הארץ מיד כדי שיצטרך לחפש ולבקש אחר רצונו היטב. וזה עקר הנסיון שלו וכו' של כל הצדיקים וכמו ששמעתי מפיו הקדוש שבשעת הנסיון של כל האדם, אין האדם בדעתו בשלמות בענין הנסיון, כי אם היה דעתו שלם בזה, לא היה לו נסיון כלל וכל זה הוא ענין הנ"ל שהשם יתברך נסה את אברהם ולא גלה לו את הארץ מיד כדי שיהיה נבון ומספק, ואף-על-פי-כן יחפש ויבקש אחר רצונו, ועל-ידי זה דיקא יזכה שהשם יתברך יגלה לו רצונו וירבה שכרו על-ידי זה, כי על-ידי הבקשה והחפוש יזכה לעליה גדולה וכנ"ל וכו' העקדה נאמר בו (שם כב), על אחד הקרים וכו' וכו' יונה שנאמר בו (יונה ג), וקרא עליה את הקריאה. כי יונה לפי דעתו לא הוטב בעיניו שליחות זה לנינוה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מובא בפרוש רש"י יונה א), כי לא הבין עצם רחמי השם יתברך עד היכן הם מגיעים, על-כן התעה אותו השם יתברך, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה לענין זה, הקדוש ברוך הוא מתעה את הצדיקים וכו'. ולא גלה לו מיד כדי שיחפש ויבקש הרבה, ועל-ידי זה ישיג רצונו ומדת רחמיו המרבים, שהוא יתברך מרבה להיטיב ורוצה בתשובה אפלו של אמות העולם, מכל שכן של ישראל ועל-כן באמת כשהיה יונה במעי הדגה הודה להשם יתברך על רבוי רחמיו כמו שכתוב שם, "מבטן שאול שועתי שמעת קולי וכו' ואני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך וכו' כל משברייך וגלית עלי עברו וכו' אך אוסרף להביט אל היכל קדשך" שכל זה הוא ענין הבקשה והחפוש הנ"ל, שגם מבטן שאול ממש צריכין לצעק אל ה', כמו ששמעתי מפיו הקדוש שאמר בזה הלשון, שעקר הוא מבטן שאול שועתי, הינו כנ"ל:

אות ט

וְזֶה בְּחִינַת לְקִיחַת שְׂרָה לְבֵית פְּרַעֲהַ שְׁנִסְמָךְ לְזֶה, שֶׁהַכֹּל בְּבַחֲינָה הַנִּי"ל שֶׁהַצְּדָקָה הַכֶּרְחָה לִירֵד לְמָקוֹם טָמֵא וּמְטַנֵּף כְּזֶה כְּדִי שֶׁבְּעֵצָם כְּחָה תִּבְקֶשׁ וּתְחַפֵּשׂ גַּם שָׁם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעַל-יָדֵי זֶה תִּעֲלֶה עִם אַבְרָהָם בְּעֲלִיָּה גְדוֹלָה בְּבַחֲינַת, וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם וְעַל-יָדֵי זֶה הִכִּינָה הַצֵּלָה וַיִּשׁוּעָה גְדוֹלָה לְיִשְׂרָאֵל בְּגָלוּת מִצְרַיִם שְׁעַל-יָדֵי זֶה לֹא יִכְלָה טָמְאָת מִצְרַיִם לְשַׁלֵּט בָּהֶם וַיִּצְאוּ מִשָּׁם עַל-יָדֵי עֶשֶׂר מַכּוֹת שֶׁהִכָּה אֶת פְּרַעֲהַ וּמִצְרַיִם, שֶׁכָּל זֶה הָיָה עַל-יָדֵי "וַיִּנְגַע ה' אֶת פְּרַעֲהַ וְאֶת בֵּיתוֹ" כְּשֶׁלְּקַח אֶת שְׂרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּהּ, כִּי עַל-יָדֵי זֶה הִמְשִׁיכָה דָרֶךְ הַנִּי"ל לְיִשְׂרָאֵל שֶׁבְּכָל מָקוֹם שֶׁהָיוּ בְּגָלוּת אֶפְלוּ בְּמָקוֹמוֹת הַמְטַנְפִים מְאֹד גַּם שָׁם יִבְקֶשׁוּ וַיִּחַפְּשׁוּ בְּבַחֲינַת אֵי"ה וְכוּ' כְּנִי"ל וְעַל -יָדֵי זֶה יַעֲלוּ מִשָּׁם כְּנִי"ל וְזֶהוּ גַם כֵּן בְּחִינַת לְקִיחַת אֶסְתֵּר לְבֵית אַחַשְׁוֵרוּשׁ שֶׁאִזְ צָעָקָה, "אֵלֵי אֵלֵי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּהּ (מְגִלָּה טו) וְעַל-יָדֵי זֶה הָיָה מִפְּלֵת הַמֶּן-עַמְלֵק, שֶׁהוּא תִקְוָה זְהֻמַּת הַסֵּטֶרָא אַחֲרָא, הַכֹּל בְּבַחֲינָה הַנִּי"ל כְּדִי לְהוֹרוֹת לְיִשְׂרָאֵל שֶׁגַּם בְּמָקוֹמוֹת הַמְטַנְפִים יִצְעֻקוּ אֵל ה' וַיִּחַפְּשׁוּ וַיִּבְקֶשׁוּ אוֹתוֹ וְכִמוֹ שֶׁעָשׂוּ אִזְ מְרַדְּכֵי וְאַסְתֵּר שֶׁכִּנְסוּ אֶת כָּל הַיְהוּדִים לְזַעַק הַרְבֵּה לַה'. וְכֵן צָרִיכִין בְּכָל דּוֹר וְדוֹר בְּכָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל וּבִפְרָטִיּוֹת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְבַקֵּשׁ תְּמִיד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא וְלְזַעַק בְּכָל עֵת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲינַת "מִבֶּטֶן שְׂאוֹל שׁוֹעֲתִי" וְאֵל יִתְיַאֵשׁ מִן הַצָּעָקָה וְהַבְּקָשָׁה לְעוֹלָם עַד יִשְׁקִיף וַיֵּרָא ה' מִשָּׁמַיִם :

ענין קדושה דסידרא א

ענין קדושה דסידרא :

א :

הלקה

אות א

ענין קדשה דסידרא, שהיא קדשת ובה לציון שאומרים בלשון הקדש ובלשון תרגום ואז ממשיכין השפע למטה, כמובא בפונות :

על-פי מה שכתב רבנו זכרוננו לברכה במאמר "כי תצא למלחמה" בלקוטי תנינא (סימן פב), עין שם היטב כל המאמר כי יש בחינת פסדר ושלא פסדר, בחינת א"ב ותשר"ק, בחינת אהור וקדם וכו' וזה אדם וחנה, פסדר ושלא פסדר הנה במלוי אלפין גימטריא מ"ה-אדם. וחנה בחינת מלכות פה ותורה שבעל פה וכו' וחנה לשון דבור וכו' והכלל, כשהולך לו לאדם שלא פסדר מחמת שהוא מחלק בחינת מלכות לעצמו, הינו שיש לו גדלות, בחינת אנה אמלך, ואזי הולך לו שלא פסדר, כי הוא בתוך בחינת שלא פסדר, הינו מלכות-חנה-תשר"ק וכשזאת הבחינת חנה, היא מקשרת להקדוש ברוך הוא, הינו לבחינת אד"ס, אזי הולך לו פסדר, כי באתר דאית דכר וכו' ובחינת פסדר נקרא יו"ד וכו' וכשמחלק הארבע בחינות מלכות לעצמו אזי נעשה שלא פסדר, דני וכו' בחינת (ישעיה א) וכל לבב דני, כי כשהולך לו לאדם שלא פסדר זה לו מחלת לב, כמו שכתוב "תוחלת ממשכה וכו'" וכשזאת אדם שהוא לו שלא פסדר ידע שיש לו גדלות וכו', נעשה תשובה וישפיל את עצמו ויהיה לו בבחינת מ"ה וכו' ואז נחזר חנה לבחינת אדם, לבחינת מ"ה ונעשה פסדר וכו' כי עקר חיות המלכות היא בחינת מ"ה, שהוא בחינת חכמה פ"ח מ"ה, שהוא החיות של כל הדברים, בחינת מה פחנו מה חיינו וכו' כמו שכתוב (קהלת ז), "החכמה תחיה" וזהו (תהלים כד), "לה' הארץ ומלואה". כשהארץ בחינת חנה-מלכות, מקשרת לה', אזי היא במלואה ובשלמות וכו', עין שם כל זה היטב ועקר התשובה בחדש אלול, כי אז פתח משה דרך כבושה לילך בה, כי משה קשר עצמו אפלו להפחות שבפחותים ומסר נפשו עליהם וכו' גם בכל עליה ועליה מצא שם הקדוש ברוך הוא וכו', בחינת אם אסק שמים שם אתה וכו' וזה סוד פונות אלול וכו', עין שם כל זה היטב :

אות ב

וזה בחינת קדשה דסידרא שאומרים אחר התפלה, כי זה ידוע שהתפלה היא בחינת מלכות פה, בחינת אדני שפתי תפתח וכו' ועקר שלמות התפלה שמקשרין ומיחדין התפלה להשם יתברך באחדות גמור, כי מי שזוכה לתפלה כראוי בשלמות אזי התפלה היא אחדות פשוט עם השם יתברך, בבחינת הוא תהלתך והוא אלהיך, כמובא בדברי רבנו זכרוננו

לברכה במקום אחר ותפלה כזו נתקבלת בנדאי בבחינת והיה טרם יקראו
 ואני אענה וכו', ונתמלא בקשתו מיד בנדאי, כי כשהתפלה נכללת בו
 יתברך, זה בחינת אשה שלא פסדר, בחינת חנה מלכות, בחינת תפלה
 נכלל בבחינת פסדר, שהוא בחינת אדם, דהינו בהקדוש ברוך הוא ואזי
 נעשה הכל פסדר כנ"ל במאמר הנ"ל, ואזי הולך להאדם פסדר, דהינו
 שנתמלא בקשתו הפך בחינת שלא פסדר חס ושלוס, שהיא בחינת תוחלת
 ממשכה מחלה לב, שאין נתמלא רצונו ובקשתו חס ושלוס, שזה הוא
 בחינת שלא פסדר אבל כשנכללת התפלה בו יתברך ונכלל בחינת תפלה-
 מלכות, שהוא בחינת שלא פסדר, בבחינת פסדר כנ"ל, אזי נעשה הכל
 פסדר ונתבטל בחינת שלא פסדר, בחינת מחלה לב רק נתמלא כל
 משאלות לבו לטובה, שזהו בחינת פסדר שהולך לו פסדר כרצונו ונתמלא
 כל משאלותיו בחינת (שם כ) ימלא ה' כל משאלותיך וכו' אבל מי שאין
 זוכה שתהיה התפלה נכללת בו יתברך, וזה מחמת המחשבות זרות
 שבתפלה, דהינו פניות וגדלות שיש לו בתפלתו, חס ושלוס, שזה בחינת
 אנא אמלך שאז מחלק חס ושלוס, בחינת מלכות שלא פסדר, לעצמו,
 ואזי הוא בבחינת שלא פסדר ואזי אין נתקבל תפלתו ולא נתמלא
 משאלתו, כי נעשה לו שלא פסדר חס ושלוס, שהוא בחינת תוחלת
 ממשכה וכו' כנ"ל, דהינו שאין נתמלא תפלתו ותוחלתו מחמת שהוא
 בתוך בחינת שלא פסדר על-ידי שחלק בחינת מלכות לעצמו, על-ידי
 הפניות והגדלות שהיה לו בתפלתו, שהוא בחינת אנא אמלך כנ"ל על-כן
 צריך לעשות תשובה וישפיל את עצמו ואזי חוזר לבחינת מ"ה, ואזי חוזר
 שלא פסדר ונכלל בפסדר, ואזי נתמלא בקשתו והולך לו פסדר כנ"ל וזהו
 בחינת קדשה דסידרא שאומרים אחר התפלה, להמשיך השפע, כי
 כשרוצים להמשיך השפע שבאה על-ידי התפלה, דהינו שיתמלא בקשתו
 וחפצו שהתפלל עליו, אזי צריכים שיתבטל בחינת שלא פסדר, דהינו
 שבחינת שלא פסדר יהיה נחזר ונכלל בבחינת פסדר כנ"ל, שעל-ידי זה
 נתמלאין כל הבקשות וכו' כנ"ל על-כן אומרים אז קדשה דסידרא, ואזי
 נכלל שלא פסדר בבחינת פסדר, כי קדוש הוא בחינת חכמה, כמובא
 וחכמה הוא בחינת מה כנ"ל וזה בחינת (ירמיה ב) קדש ישראל לה'
 ראשית וכו' וכתוב (תהלים קיא), "ראשית חכמה" נמצא, שקדש הוא
 בחינת חכמה, שהוא בחינת מה-אדם, בחינת אתם קרויין אדם, הינו
 ישראל-עם קדוש קרויים אדם, שהוא בחינת מה, בחינת חכמה כנ"ל,
 בחינת ישראל עלה במחשבה תחלה, שהוא בחינת חכמה כי המחשבה
 הוא בחינת חכמה, כמובא נמצא, שקדשה הוא בחינת חכמה, מה-אדם,
 שזה בחינת פסדר וזה בחינת יוד מיני קדשה, כמו שאמרו רבותינו
 זכרונם לברכה:

וזה בחינת אין קדשה בפחות מעשרה, כי קדשה זה בחינת פסדר, שהוא
 בחינת יוד כנ"ל במאמר הנ"ל ואנו אומרים הקדשה אז בלשון הקדש
 ובלשון תרגום לשון תרגום הוא בחינת שלא פסדר, בחינת חנה שעקר
 בנינה על-ידי תרדמה, כמו שכתוב (בראשית כ), "ויפל ה' אלהים תרדמה
 וכו'". תרדמה הוא במספר תרגום, כמובא כי לשון הקדש ולשון תרגום
 שממנו יונקים השבועים לשונות הם בחינת פסדר ושלא פסדר, כי עקר

סדור הלשון הוא לשון הקדש שבו נברא העולם וזהו הצרוף האמתי מסדר כראוי בחינת פסדר, אבל הצרופים של שאר לשונות הם בבחינת שלא פסדר, כי הם נקראים לשון עלגים ואין להם שלמות והם בבחינת שלא פסדר, כי צרופיהם אינם מסדרים פסדר הראוי מששת ימי בראשית בעת בריאת העולם, כי סדר הבריאה היה רק על-ידי לשון הקדש ועל-כן אנו אומרים קדשה דסידרא בלשון הקדש ובלשון תרגום, כדי שיהיה נכלל בחינת תרגום, בחינת שלא פסדר בתוך בחינת פסדר, שהוא בחינת הקדשה בלשון הקדש, שהוא בחינת פסדר, בחינת חכמה וכו', בחינת קדוש ובשביל זה נקרא לשון הקדש על שזה הלשון נכלל בבחינת פסדר, שהוא בחינת קדוש כנ"ל ועכשו אנו כוללים גם לשון תרגום שמשם יניקת השבעים לשונות, שהוא עקר בחינת שלא פסדר, בחינת תרדמה כנ"ל ונכלל הכל בבחינת קדש בלשון הקדש על-ידי הקדשה שאומרים בלשון הקדש ובלשון תרגום כנ"ל ועל-כן אז נמשך השפע ונתמלא כל משאלות לבנו לטובה על-ידי שנכלל שלא פסדר בתוך בחינת פסדר כנ"ל ועל שם זה נקרא 'קדושא דסידרא', דסידרא דיקא, כי עקר קדשה זו כדי שיהיה נעשה הכל פסדר כנ"ל, כדי שיתמלא אזי משאלות לבנו, שזהו בחינת ירידת השפע בעת שאומרים קדשה דסידרא כנ"ל:

אות ג

וזה בחינת שלש קדשות כנגד בחינת שלשה אלפין שיש בשם מ"ה, שהוא בחינת אדם וזה בחינת קדיש בשמי מרומא עלאה בית שכינתה, קדיש על ארעא וכו' זה בחינת התשובה הנ"ל במאמר הנ"ל, שהוא בבחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנדב כנ"ל במאמר הנ"ל, שזהו בעצמו בחינת קדיש בשמי מרומא עלאה קדיש על ארעא וכו' וזה מלא כל הארץ כבודו, בחינת לה' הארץ ומלואה שממשיכין הקדשה עלינו על בחינת מלכות שהוא בחינת ארץ ועל-ידי זה הוא במלואה ובשלמות כנ"ל, כי מלכות בחינת ארץ, נכלל בבחינת פסדר, בחינת אדם, בחינת קדוש כנ"ל:

אות ד

וְזֶה בְּחִינַת אֲשֶׁרֵי שְׂאוּמָרִים מִקֹּדֶם, דְּהֵינּוּ תַהֲלָה לְדוֹד שְׁנַתִּיסַד עַל-פִּי א"ב
שְׁכֻלִים בּוֹ הַכ"ב אֲתָנוּ, כִּי תַהֲלָה לְדוֹד זֶה בְּחִינַת מַלְכוּת פֶּה כְּדִי שְׁתַּהֲיָה
נְכַלְלַת בְּבְחִינַת א"ב פְּסָדֵר עַל-יְדֵי קִדְשָׁה דְסִידְרָא כְּנ"ל:

אות ה

וְזֶה בְּחִינַת וּבֵא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבִי פֶשַׁע וְכוּי' כִּי בְצִיּוֹן שֶׁשֶׁם הַבַּיִת הַמְקֻדָּשׁ
וְקֻדְשׁ קֻדְשִׁים, שֶׁם כְּלוּלִים כָּל הַיּוֹד מִיְּנֵי קִדְשׁוֹת שֵׁשׁ בְּאַרְצָה יִשְׂרָאֵל וְעַל-
כֵּן שֶׁשֶׁם שְׁעַר הַשָּׁמַיִם, שְׁדָרְךָ שֶׁם עוֹלִין כָּל הַתְּפִלוֹת, כִּי הָעוֹלָם בְּכֻלּוֹ נִגְדָה
הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא בְּבְחִינַת שְׁלֵא פְסָדֵר, בְּחִינַת תִּשְׁר"ק בְּבְחִינַת בְּתִשְׁרִי
נִבְרָא הָעוֹלָם תִּשְׁרִי הוּא בְּחִינַת תִּשְׁר"ק, כְּמוֹבֵא כִּי פְסָדֵר זֶה בְּחִינַת מ"ה
וְהָעוֹלָם הוּא בְּחִינַת יֵשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵא פְסָדֵר, כִּי הִנְהַגַת הָעוֹלָם עַל-
יְדֵי בְּחִינַת מַלְכוּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵא פְסָדֵר וְעַקֵּר חַיּוֹת וְקִיּוּם הָעוֹלָם עַל-
יְדֵי שֶׁהָעוֹלָם נְכַלְל בְּקִדְשָׁתוֹ יִתְבָּרַךְ, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי יִשְׂרָאֵל קִדְוִשִׁים
שְׁמֻקְדָּשִׁין עֲצָמוֹן וּמְקֻדָּשִׁין אֶת הָעוֹלָם וְאֵז נְכַלְל הָעוֹלָם בְּקִדְשָׁתוֹ יִתְבָּרַךְ
וְאֵז נְכַלְל הָעוֹלָם בְּבְחִינַת פְּסָדֵר, שֶׁהוּא בְּחִינַת קִדְשׁ, וְזֶה עַקֵּר הַחַיּוֹת כְּנ"ל
כִּי עַקֵּר הַחַיּוֹת הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת פְּסָדֵר כְּנ"ל בְּמֵאֵמֶר הַנ"ל, וְעַקֵּר קִיּוּם
וְחַיּוֹת הָעוֹלָם עַל-יְדֵי אֲרָץ יִשְׂרָאֵל שֶׁשֶׁם כָּל הַיּוֹד מִיְּנֵי קִדְשׁוֹת, כִּי יֵשׁ קִדְשָׁה
לְמַעַל מְקֻדָּשָׁה, כְּמוֹ שְׂאוּמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, הַהִיכָל מְקֻדָּשׁ מְמֻנּוֹ
וְכוּי' עַד לַפְּנֵי וּלְפָנִים שֶׁהוּא קֻדְשׁ קֻדְשִׁים, הוּא הָאֶבֶן שְׁתִּיָּה, שֶׁהוּא הַקֻּדְשָׁה
הַעֲשִׂירִית הָעֲלִיּוֹנָה מִכָּלֶם, וְשֶׁם כְּלוּלִים כָּל הַיּוֹד מִיְּנֵי קִדְשׁוֹת וְהָאֶבֶן שְׁתִּיָּה
הִיא הַנִּקְדָּה שְׁמֻמָּנָה הַשְּׁתֵת הָעוֹלָם וְהַנִּקְדָּה אִין בְּהַ תְּפִיסָה וְהִיא בְּבְחִינַת
מ"ה, כִּי זֹאת הַנִּקְדָּה, שְׁכֻלִים מַעֲשָׂרָה מִיְּנֵי קִדְשׁוֹת, נְכַלְלַת בְּבְחִינַת מָה,
שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכָמָה-קֻדְשׁ וְעַל-כֵּן עַקֵּר עֲלִית הַתְּפִלוֹת הֵם דְרָךְ הָאֶבֶן
שְׁתִּיָּה, כִּי דְרָךְ שֶׁם נְכַלְלִין הַתְּפִלוֹת בְּחִינַת שְׁלֵא פְסָדֵר, בְּבְחִינַת מָה-כְּפִסָּדֵר
כְּנ"ל וְזֶה שְׁמֻזְכִּירִין בְּקֻדְשָׁה דְסִידְרָא קֻדְשָׁת צִיּוֹן, בְּחִינַת וּבֵא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל,
כִּי עַקֵּר כְּלָלִיּוֹת שְׁלֵא פְסָדֵר בְּבְחִינַת פְּסָדֵר, שְׁזָהוּ בְּחִינַת קֻדְשָׁה דְסִידְרָא,
הוּא דְרָךְ צִיּוֹן שֶׁשֶׁם הָאֶבֶן שְׁתִּיָּה שְׁדָרְךָ שֶׁם עוֹלִין כָּל הַתְּפִלוֹת עַל-יְדֵי
הַנִּקְדָּה שֶׁל הָאֶבֶן שְׁתִּיָּה שְׁנְכַלְלַת בְּבְחִינַת מ"ה, בְּבְחִינַת קְדוּשָׁה, כִּי שֶׁם
כְּלוּלִין כָּל הַיּוֹד מִיְּנֵי קִדְשׁוֹת כְּנ"ל וְזָהוּ "וּבֵא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל" כִּי עַקֵּר בְּחִינַת
פְּסָדֵר יִהְיֶה בְּעַת בִּיאַת הַגּוֹאֵל צָדֵק בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, כִּי עַכְשָׁו מִתְנַהֵג הַכֹּל
שְׁלֵא פְסָדֵר, כִּי יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה בְּשִׁפְלוֹת וְהָאֱמוּנוֹת הֵם בְּגִדְלָה, שְׁלֵא פְסָדֵר
הָרְאוּי, אֲבָל כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ יִהְיֶה הַכֹּל פְּסָדֵר, שִׁישְׂרָאֵל יִהְיוּ לְמַעַלָּה וְכֵן
בֵּין יִשְׂרָאֵל בְּעֲצָמוֹן כָּל מִי שֶׁמְקָרֵב יוֹתֵר אֶל הַשֶּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֱמַת יִהְיֶה
לְמַעַלָּה בְּגִדְלָה וְטוֹבָה לֹא כְּמוֹ שֶׁמִּתְנַהֵג עַכְשָׁו שְׁלֵא פְסָדֵר נִמְצָא, שְׁעַקֵּר
בְּחִינַת פְּסָדֵר יִהְיֶה בְּעַת שְׁיִבּוֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל כְּנ"ל וְעַל-כֵּן מְזַכִּירִין וּבֵא לְצִיּוֹן

גואל בקדשה דסידרא, כדי לעורר התנוצצות משיח, כדי להמשיך גם
עכשו בחינת פסדר, הינו שפע ברכה וטובה פני"ל:

ושארי הלכות המדברים מעניני קדשה דסידרא, נכלל כל אחת ואחת
בהלכות נפילת אפים:

קריאת התורה א:

אין קורין בתורה בפחות מעשרה פסוקים וידבר עולה וכו'. ואי סליק
ענינא וכו', כגון פרשת עמלק שאין בה אלא ט' פסוקים שפיר דמי:

על-פי מה שכתב רבנו גרו זאיר, שצריך להמשיך אריכת ימים לתוך
המלכות וזה נעשה על-ידי עסק התורה שהיא שמא דקדשא בריה הוא
שעל-ידי קורין את החיים וממשיכין לתוך המדות והכלים וכו', עין שם
כל המאמר המתחיל, "ויביום הבכורים" בסימן נו לקוטי חלק א:

וזה בחינת קריאת התורה, כי אף שעל-ידי עסק התורה בכל מקום
ממשיכין אריכת ימים, עם כל זה ביותר מסגל לזה קריאת התורה, כי
התורה בעצמה כמו שהיא כתובה לפנינו, היא בחינת שמא דקדשא בריה
הוא שם העצם ממש וכן הפסוק, "והייתה עמו וקרא בו וכו'" נאמר גם כן
על ספר התורה שצריך המלך לכתב לו ועל-כן נקרא בלשון קריאת
התורה, הינו בחינת קריאה ממש, בחינת וקרא בו כל ימי חינו, שעל-ידי
זה קורין את חי החיים, כמו שמבאר שם וזה שאמרו רבותינו זכרונם
לברכה, כל המניח ספר תורה כשהיא פתוחה ויוצא, נתקצרין ימיו, הפך
אריכת ימים הנ"ל ועל-כן תקנו קריאת התורה בשבת ויום טוב ובמנוחה
בשבת ובשני ובחמישי, כי כלם הם ימי רצון ואז נמשך שפע, על-כן צריך
לקרות בהתורה כדי לקרות את החיים, שהוא השפע, לתוך המדות וכלים
כדי שלא יהיה רבוי אור וכו', כמו שמבאר שם ועל-כן תקנו קריאת ספר
תורה בשעת התפלה, כי התפלה היא בחינת מלכות ועל-ידי התפלה
מעוררין השפע וצריך להמשיך אריכת ימים לתוך המלכות, הינו שצריך
להמשיך את החיים לתוך המדות פני"ל ובכל יום נעשה זאת על-ידי קדשה
דסידרא, שהיא גם כן קריאת פסוקים ועל ידם קורין את השפע לתוך
המדות פני"ל ועל-כן אסור לצאת מבית הכנסת קדם קדשה דסידרא, כמו
שאסור לצאת באמצע קריאת התורה אבל בשני וחמישי ושאר ימים
קדושים, שהם ימי רצון ומחמת שאז עת רצון ונתעורר חיים ושפע גדול,
על-כן אין מספיק קדשה דסידרא הנ"ל וצריך גם כן לקרות בתורה כשרה
שעל ידי עקר קריאת החיים פני"ל כדי לקרות הרצון והחיים והשפע

לתוך המדות כנ"ל, כדי להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות כנ"ל ועל-כן אין קורין פחות מעשרה פסוקים כדי לתקן המלכות שהבחינה הקטנה שבה היא בחינת עשרה, בחינת שרי עשרות, כי יש שרי אלפים ושרי מאות וכו', כי היא כלולה מעשר ועשר מעשר ועשר וכו' והמעוט שבכללות הוא כלליות מעשר, ועל-כן אין קורין פחות מעשרה פסוקים, חוץ מפרשת עמלק, שאף על-פי שאין בה אלא תשעה פסוקים וכו' (כי מה שכתבו בשלחן ערוך, כגון פרשת עמלק הוא לאו דוקא, כי באמת לא נמצא שום קריאה בתורה של תשעה פסוקים, רק פרשת עמלק שקורין בפורים לבד) כי כנגד מלכות דקדשה הוא מלכות הרשעה, שהוא מלכות המן, שהוא יונק מעשירות, עין שם היטב. והנה מלכות עמלק הוא בחינת הנחש שפרוץ אחר הקדשה ויונק מרגלי הקדשה ועל-כן מתגבר בעשירות, שהוא הבחינה האחרונה, בחינת רגליו, כמו שמבאר במקום אחר. ועל-כן אין בפרשת עמלק אלא תשעה פסוקים, כי אז לא נמחה זכרו לגמרי, כמו שכתוב (שמות יז), "כי יד על כ"ס וכו'" ועדן יש לו קצת יניקה מרגלי הקדשה, שהיא בחינת העשירות, ועל-כן אין בה כי אם תשעה פסוקים. ובאמת כל יניקתו והתגברותו שמתגבר על הקדשה הוא בחינת (קהלת ח) עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, כמבאר בכמה מקומות וכמו שמבאר שם, שיש כח במלכות דקדשה, שהוא בחינת מרדכי, להוציא בלעו מפיו, בבחינת חיל בלע ויקיאנו, ועושה מזה תורה, שהיא בחינת אשת חיל, עין שם. כי מוסרין לו בכונה מלכות וממשלה, והמלכות בגלות שם כדי שתוציא משם כל ניצוצי הקדשה שיש שם וזה בחינת כי יד על כס י"ה מלחמה לה' בעמלק, הינו מה שהכסא חסר וכן השם חלוק וכל זה מחמת התגברותו ויש לו יניקה גדולה מהקדשה, זה בעצמו מלחמה לה' בעמלק מדר דר, כי בזה בעצמו נלחם ה' בעמלק מדר דר, כי בזה בעצמו נלחם ה' עמו עד שימחה זכרו לגמרי בחינת עת אשר שלט וכו' כנ"ל ועל-כן נשבע ה' שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד וכו', כי כל זמן שאין נמחה זכרו לגמרי, כביכול, אין השם והכסא שלם על-ידי יניקתו והתגברותו משם כדי להוציא כל עצם חיותו וכל ניצוצות הקדשה ממנו כדי שימחה זכרו לגמרי על-ידי זה דוקא כנ"ל:

אות ב

וזה ראינו בימי מרדכי, כי לכאורה תמונה, כי לפי גדל הרשעות של ושתיה הרשעה, מאין בא שהמן יהיה קטיגור הגדול עליה לגדל הרשעות של המן הרשע והיה ראוי שיהיה סניגור גדול עליה, כי היא דגמתו ברשעות אף הנראה שמחשבת הסטרא אחרא היה על הסוף כדי שתלקח אסתר אל בית המלך כדי שיכבשו המלכות דקדשה אצלם. ובאמת בסוף זה דיקא

היה אצלם מפלתו וכל מה שהתגברו כדי להביא המלכות יותר בהסתרה אצלם, שזה בחינת אסתר שנלקחה לבית המלכות, על-ידי זה דיקא היתה מפלתם העצומה באשר נתגלגל בסוף ולהפך מלכות דקדשה עלתה עליה גדולה מאד, ואז הוציאה עמה כל ניצוצות הקדשה שבלעו ועשו מזה תורה חדשה, הינו המגלה שדמויה רבותינו זכרונם לברכה (מגלה טז) להתורה בכל דיניה הן בכתיבה ושרטוטה וקריאתה, כי אחר כך כשנתהפך והוציאו בלעו מפיו, בחינת חיל בלע ויקיאנו, כמו שכתוב (אסתר ח), "ותשם אסתר את מרדכי על בית המן" אז נעשה מכל זה תורה, הינו המגלה שנעשית מהמעשה הזאת ועל-כן בפורים קורין אז פרשת עמלק אף שאין בה אלא תשעה פסוקים, כי אדרבא, על-ידי זה היתה מפלתו פני"ל וזה החסרון אנו משלימין בקריאת המגלה שקורין אחר כך שהיא נעשית מבחינה זו פני"ל ועל-כן לא נמצא בשום פעם שנקרא תשעה פסוקים אלא בפורים שקורין פרשת עמלק, כי אז היתה מפלתו והמפלה היתה דיקא על-ידי בחינה זו פני"ל. ואז באמת נשלם החסרון בתוספת מרבה מאד, כי על-ידי זה נעשה מגלה שלמה, וזהו בחינת המגלה שקורין אחר כך שהוא גם כן בחינת קריאת התורה בכל דיני הכתיבה והקריאה פני"ל, כי לא נמצא שום קריאה בצבור כי אם קריאת התורה וקריאת המגלה, כי הוא בחינת קריאת התורה ממש פני"ל וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח), קימו מה שקבלו כבר, כי אז נשלם קבלת התורה, כי על ידה נשלם התורה שהיתה חסרה פני"ל:

אות ג

וזה שצריך לקרות שלשה פסוקים לכל אחד, וכן אין קורין בתורה בפרשות משלשה אנשים העולים לתורה, כי שלמות המלכות על-ידי שמשכיבין לתוכה חיים ואריכות ימים, שהיא בחינת דעת, שהיא בחינת שלום ובחינת מחלקת לשם שמים, והשלום הוא בחינת השלישי המכריע, כי אין שלום אלא כשיש שני הפכים והשלישי מכריע ביניהם, בחינת ימין ושמאל ואמצעי המכריע ועל-כן צריכין גם כן שלשה עולים כדי להשלים המלכות על-ידי השלום, שהיא בחינת דעת, בחינת אריכות ימים פני"ל ועל-כן תקנו גם כן בשני וחמישי שיהיו בית דין יושבין כדי לפסק המשפט, שהוא השלום, כי הפסק דין הוא ההכרעה והשלום, וכמו שכתוב (זכריה ח), "ומשפט שלום שפטו בשעריכם":

אחר כתבי זאת ראיתי שהביא הט"ז מה שכתב הבית יוסף בשם ארחות חיים זכרונם לברכה, כגון פרשת עמלק "בית יוסף" הביא בשם ארחות חיים, לא הוסיפו בה מלמעלה או מלמטה מפני שאמר הקדוש ברוך הוא עמלק גרם להיות שמי וכסאי חסרים כך פרשתו חסרה ובירושלמי אמר,

הוא עֲשֶׂה מַעֲשֵׂה קְטוּעָה, לְפִיכֹךְ פָּרַשְׁתוּ קְטוּעָה, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ וְאוּרוֹ עֵינָי, כִּי תוֹדָה לֹאֵל רְאִיתִי שֶׁהִנַּחֲנִי ה' בְּדֶרֶךְ אֱמֶת, כְּמוֹ שֶׁכְּתַבְתִּי לְמַעַלְהָ שְׁמָה שְׁאִין בְּפִרְשֵׁת עֲמִלֵק כִּי אִם תִּשְׁעָה פְּסוּקִים הוּא בְּבַחֲיַנֵּת כִּי יָד עַל פֶּס יָה כַּנִּיל:

גַּם מִצָּאתִי אַחֵר כֶּךָ שֶׁכְּתַב הַבֵּית יוֹסֵף בְּשֵׁם הַפּוֹסְקִים שְׁמָה שְׁנַתְקוּ וְיָבֵא לְצִיּוֹן כְּדִי שְׂיִקְיָמוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְמוֹד הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם, עֵינֵי שָׁם, מְכוּן כְּמוֹ שֶׁכְּתַבְנוּ לְמַעַלְהָ שְׂיִבֵּא לְצִיּוֹן הוּא בְּמִקּוֹם עֶסֶק הַתּוֹרָה, כִּי צָרִיכִין דּוֹקָא לְלַמֵּד אַחֵר הַתּוֹרָה כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ חַיִּים וְאַרְיֵכֶת יָמִים וְכוּ' כַּנִּיל וְכֵן מִבְּאֵר גַּם כֵּן בְּשִׁלְחוֹן עֲרוֹדָה (אֲרַח חַיִּים סִימָן קִנָּה סְעִיף א) שְׁצָרִיךְ לְצִאת מִבֵּית הַכְּנֶסֶת לְבֵית הַמִּדְרָשׁ כְּדִי לְלַמֵּד כַּנִּיל:

עַל-פִּי טַעַם זֶה נִכּוֹן גַּם כֵּן מֵה שְׁאִין אוֹמְרִים וְיָבֵא לְצִיּוֹן בְּשִׁבְתָּ כִּי אִם בְּמִנְחָה, כִּי אִזּוֹ קוֹרִין בְּתוֹרָה וּבִנְבִיאָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתַב הַבֵּית יוֹסֵף שֶׁם טַעַם זֶה וְאִף שְׁבִשְׁנֵי וְחֲמִישֵׁי קוֹרִין גַּם כֵּן, אֶף-עַל -פִּי-כֵן מִחֲמַת שְׁקוֹרִין מְעַט וְאִין מִפְּטִירֵי בִּנְבִיאָה, עַל-כֵּן צָרִיכִין גַּם כֵּן וְיָבֵא לְצִיּוֹן וְהַכֵּל נִכּוֹן עַל-פִּי מֵה שְׁנַתְבָּאָר לְמַעַלְהָ:

הַלְכָה ב לֹא נוֹדַע אֵיךָ, וְלֹא נוֹדַע לָנוּ אִם לֹא נִתְבָּאָרָה, אוֹ נִתְבָּאָרָה וְנִאֲבָדָה, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים:

ענין קריאת התורה ג:

ענין קריאת התורה בשעת התפלה בשני וחמישי וכו' :

עַל-פִּי מֵה שֶׁכְּתַב רַבֵּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָה בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא (סִימָן פֵּז) שֶׁכְּפִנּוֹת אֶלּוּל הֵם תְּקוּן הַבְּרִית, כִּי כְּפִנּוֹת אֶלּוּל הֵם בְּחִינַת הַנּוֹתָן בֵּינֵם דְּרָךְ, שְׁצָרִיךְ לְהַאִיר הַדְּרָךְ בֵּינֵם וְכוּ' וְעַל -יְדֵי זֶה הוּא מוֹצֵא זְוִיגוֹ וְהִיא אֵינָה כְּנִגְדּוֹ וְכוּ' וְסוּד זֶה מְסַר אֲבָרָהֶם לְאֶלְיָעָזָר בְּעַת שֶׁשָּׁלַח אוֹתוֹ לְמִצְרָא הַזְּוִיג שֶׁל יִצְחָק בְּנוֹ וְזֶה שֶׁאָמַר לוֹ, וְיֵאֵם לִיא תֵּאבְּהָ הָאִשָּׁה לְיִלְכֶת אִיחְרִיד", רֵאשִׁי תִּבּוֹת אֶלּוּל וּבְאֲמָצַע הֵם תִּבּוֹת 'תֵּאבְּהָ הָאִשָּׁה', כִּי עַל-יְדֵי כְּפִנּוֹת אֶלּוּל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה תְּקוּן הַבְּרִית, עַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּהַ רְצוֹן אֱלֹהֵי, וְאִזִּי תֵּאבְּהָ הָאִשָּׁה, כִּי עַל-יְדֵי פָּגַם הַבְּרִית הִיא נוֹטָה מִרְצוֹנוֹ וְכוּ' וְעַל-יְדֵי תְּקוּן הַבְּרִית, עַל - יְדֵי כְּפִנּוֹת אֶלּוּל, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַנּוֹתָן בֵּינֵם דְּרָךְ, עַל-יְדֵי זֶה תֵּאבְּהָ הָאִשָּׁה וְכוּ', עֵינֵי שֶׁם עֵנָן זֶה הֵיטֵב, כִּי הוּא סוּד עֲמֵק וְנִסְתָּר מְאֹד מְאֹד:

אות א

וְזֶה בְּחִינַת 'וְאִם לֹא תֵאבְּהָהּ אִשָּׁה לְלֶכֶת אַחֲרַי', 'לְלַכְתִּי דִּיקָא', כִּי עַל-יְדֵי
כּוֹנֵן אֱלֹהִים הַמְרַמֵּז בְּרָאשֵׁי תְבוּת, מִתְקַן בְּחִינַת הַדְרָךְ, בְּחִינַת הַנּוֹתֵן בְּיָם
דְּרָךְ וְאִזִּי תֵאבְּהָהּ אִשָּׁה לְלֶכֶת אַחֲרַי, 'לְלַכְתִּי דִּיקָא', כִּי הִיא מְרַצָּה לִילָךְ
בְּדְרָךְ אַחֲרָיו מֵאַחַר שֶׁכָּבֵר תִּקְוֶה וְהָאִיר בָּהּ בְּחִינַת הַדְרָךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת
כּוֹנֵן אֱלֹהִים הַמְרַמֵּז בְּרָאשֵׁי תְבוּת שֶׁל זֶה הַפְּסוּק, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַנּוֹתֵן בְּיָם
דְּרָךְ כַּנִּ"ל וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי זֶה תֵאבְּהָהּ אִשָּׁה לְלֶכֶת וְכוּ', 'לְלַכְתִּי דִּיקָא', שֶׁהוּא
בְּחִינַת דְּרָךְ כַּנִּ"ל:

אות ב

וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה, כִּי תִקְוֶה הַתְּפִלָּה הוּא בְּחִינַת זְוִיג דְּקִדְשָׁה כַּיְדוּעַ, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה בְּמָקוֹם אַחַר שֶׁאֲצַל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים אֵין
הַפְּרֵשׁ בֵּין תְּפִלָּה לְזְוִיג, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה עַל מֵאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, שֶׁתֵּהֵא תְּפִלְתִּי סְמוּכָה לְמִטְתִּי וְכוּ', עַיִן שֶׁם כִּי הַתְּפִלָּה
הִיא בְּחִינַת אִשָּׁה יְרֵאת ה', וְעַקֵּר תִּקְוֶה הַתְּפִלָּה הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת כּוֹנֵן
אֱלֹהִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנּוֹתֵן בְּיָם דְּרָךְ, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה תֵאבְּהָהּ אִשָּׁה לְלֶכֶת וְכוּ'
וְזֶהוּ בְּחִינַת תִּקְוֶה הַתְּפִלָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אִשָּׁה יְרֵאת ה', כִּי עַקֵּר תִּקְוֶה
הַתְּפִלָּה הוּא בְּבְחִינַת אִם שְׁגוּרָה תְּפִלְתִּי בְּפִי יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְקַבֵּל, שֶׁהוּא
בְּחִינַת (בְּרָאשִׁית כ"ד) וַיְהִי הוּא טָרָם כֹּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבָּקָה יוֹצֵאת וְכוּ'
הַהוּא דְּכַתִּיב (תְּהִלִּים פ"ה), "צִדְקָה לְפָנָיו יְהִלָּךְ וַיִּשֶׁם לְדְרָךְ פְּעַמְיוֹ" כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב בְּתִקְוֶנִים (תִּקְוֶה תְּמִנִי סָרִי, עַיִן שֶׁם) וַיְהִי הוּא טָרָם כֹּלָה לְדַבֵּר
וְהִנֵּה רַבָּקָה יוֹצֵאת, שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּקְוֶה הַתְּפִלָּה, בְּחִינַת שְׁגוּרָה תְּפִלְתִּי בְּפִי
כַּנִּ"ל, הוּא בְּחִינַת תֵּאבְּהָהּ אִשָּׁה לְלֶכֶת אַחֲרַי שֶׁהִיא יְרֵאת ה', שֶׁהִיא
רַבָּקָה אִשָּׁת יִצְחָק, נִמְשָׁךְ בָּהּ רָצוֹן עַל-יְדֵי כּוֹנֵן אֱלֹהִים, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה "וַיְהִי
הוּא טָרָם כֹּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבָּקָה יוֹצֵאת". וְזֶה בְּעֶצְמוֹ תִקְוֶה הַתְּפִלָּה בְּחִינַת
שְׁגוּרָה תְּפִלְתִּי בְּפִי, כְּמִבְּאֵר בְּתִקְוֶנִים כַּנִּ"ל שֶׁהִיא יְרֵאת ה', שֶׁהִיא
בְּחִינַת הַתְּפִלָּה, הוֹלְכֵת וְנִמְשָׁכֵת אַחַר הָאָדָם בְּחִינַת אִם שְׁגוּרָה תְּפִלְתִּי בְּפִי
יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְקַבֵּל וְכֹל זֶה עַל-יְדֵי כּוֹנֵן אֱלֹהִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנּוֹתֵן בְּיָם
דְּרָךְ וְכְמוֹ שֶׁסִּיִּם שֶׁם בְּתִקְוֶנִים, הַהוּא דְּכַתִּיב, "צִדְקָה לְפָנָיו יְהִלָּךְ וַיִּשֶׁם
לְדְרָךְ פְּעַמְיוֹ" כִּי צְרִיךְ לְהָאִיר בְּבְחִינַת הַתְּפִלָּה, בְּחִינַת הַדְרָךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת
כּוֹנֵן אֱלֹהִים כַּיְדוּעַ שֶׁתֵּהֵא הַתְּפִלָּה כְּרָאוּי בְּבְחִינַת שְׁגוּרָה תְּפִלְתִּי בְּפִי וְכוּ'

בבחינת ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת וכו' כנ"ל ועל-כן עקר תקוון התפלה הוא בחדש אלול שאז מרבים ישראל בתפלות ותחנונים, כי עקר התקוון התפלה על-ידי פגנות אלול, שהם בחינת הנותן ביום דרד, שעל-ידי זה תאבה האשה ללכת אחריו, שזה בחינת ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת, שזה בחינת תקוון התפלה כנ"ל:

אות ג

כי צריך להאיר בחינת הדרד בהתפלה כדי שתוכל התפלה ללכת בדרד הישר מחוץ לארץ לארץ ישראל, ומשם לירושלים ולבית המקדש ולקדשי קדשים בבחינת (מלכים - א ח) והתפללו אליה דרד ארצם 'דרד' דיקא, כי התפלה צריכה לילך לארץ ישראל וכו' ולקדש קדשים, ומשם לשמים, ואחר כך מרקיע לרקיע ומעולם לעולם עד שתילך ותעלה למקומה ועל-כן צריכין להאיר בה בחינת הדרד, על-ידי פגנות אלול, שהוא בחינת הנותן ביום דרד כנ"ל:

אות ד

וזה בחינת קריאת התורה בשעת התפלה, כי עקר הדרד מאיר על-ידי התורה, כי התורה מאירה את הדרד, כי על שם זה נקראת תורה, על שם שהיא מורה לנו את הדרד, כמו שכתוב (שמות יח), "להורות להם את הדרד אשר ילכו וכו'" וכמו שכתוב (תהלים קיט), "דרד מצותיך ארוץ וכו' דרד פקודיך בחרתי וכו'" וכתוב (משלי ג), "דרדך דרכי נעם" ועל-כן על-ידי התורה שקורין בשעת התפלה, על-ידי זה מאירין את הדרד ביום, דהינו בבחינת התפלה, ואזי התפלה מקבלת בבחינת אם שגורה תפלתו בפי יודע אני שהוא מקבל, שזה בחינת ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת, שהוא בחינת ויהי טרם יקראו ואני אענה וכו' כי התורה מאירה בחינת דרד, שהוא בחינת פגנות אלול בבחינת התפלה ועל-כן נתקן קריאת התורה בשעת התפלה בשני ובחמישי שהם הימים שעלה וירד משה בארבעים ימים האחרונים, שהם ימי אלול לקבל לוחות אחרונות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תוספות בבא קמא דף פב בשם המדרש) כי באלו הימים שקבל לוחות אחרונות, שהם ימי אלול,

עֲשֵׂה מִשֶׁה דָּרָךְ כְּבוֹשָׁה, שֶׁהוּא פְּנוֹת אֱלוֹל, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה
בְּמָקוֹם אַחֵר (לְקוּיֵי תַנְיָנָא סִימָן פב) וְעַל-כֵּן קוֹרִין בְּאֵלוּ הַיָּמִים שֶׁעָלָה
מִשֶׁה וְנָרַד, כִּי עֵקֶר קָרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה הוּא כְּדִי לְהַאִיר הַדָּרָךְ
בַּיָּמִים כְּנִי"ל :

אות ה

וְעַל-כֵּן עֵקֶר קָרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשָׁנֵי וַחֲמִישֵׁי נִתְתַקֵּן בְּעַת שֶׁהֲלָכוּ יִשְׂרָאֵל
בְּדָרָךְ בְּלֹא תּוֹרָה שְׁלֹשָׁה יָמִים וְנִתְיַגְעוּ וְכוּ', עֲמָדוּ נְבִיאִים שֶׁבִינֵיהֶם וְתַקְנוּ
שֶׁיְהִיוּ קוֹרִין בַּתּוֹרָה בְּשָׁנֵי וַחֲמִישֵׁי, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה (
בְּבֹא קָמָא פב). כִּי עֵקֶר תַּקּוּן קָרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשָׁנֵי וַחֲמִישֵׁי הוּא בְּשָׁבִיל
תַּקּוּן בְּחִינַת דָּרָךְ כְּנִי"ל כִּי עֵקֶר תַּקּוּן הַדָּרָךְ הוּא עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהִיא
מוֹרָה דָּרָךְ כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת (מְשָׁלִי ו) בְּהִתְהַלְכָךְ תִּנְחָה אֶתְךָ וְכוּ' וְעַל-כֵּן
כְּשֶׁהֲלָכוּ יִשְׂרָאֵל בְּדָרָךְ בְּלֹא תּוֹרָה נִתְיַגְעוּ וְעַל-כֵּן תַּקְנוּ אֶז דִּיקָא קָרִיאַת
הַתּוֹרָה, כִּי עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה מִתְקַנִּים בְּחִינַת דָּרָךְ כְּנִי"ל, וְעַל-כֵּן תַּקְנוּ קָרִיאַת
הַתּוֹרָה בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה בַּיָּמִים שֶׁעָלָה מִשֶׁה בַּיָּמִי אֱלוֹל לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה
וְעֲשֵׂה דָרָךְ כְּבוֹשָׁה כְּנִי"ל, כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת פְּנוֹת אֱלוֹל לְהַאִיר הַדָּרָךְ
בַּיָּמִים, כְּדִי שֶׁתְּהִיָּה הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת אֵם שְׂגוּרָה הַתְּפִלָּה בְּפִי יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁהוּא
מְקַבֵּל, שֶׁהוּא בְּחִינַת וַיְהִי הוּא טָרָם כֶּלָּה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבָּקָה יוֹצֵאת בְּחִינַת
טָרָם יְקָרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תֵּאבָה הָאִשָּׁה, שֶׁהִיא רַבָּקָה, לְלַכֵּת
וְכוּ', שֶׁזֶה נֶעֱשֶׂה עַל-יְדֵי פְּנוֹת אֱלוֹל שְׁנִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי קָרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשָׁנֵי
וַחֲמִישֵׁי וְכוּ' כְּנִי"ל :

אות ו

כִּי שָׁנֵי וַחֲמִישֵׁי הֵם בְּבְחִינַת פְּנוֹת אֱלוֹל, בְּחִינַת הַנּוֹתָן בַּיָּמִים דָּרָךְ הַנִּי"ל כִּי
בְּשָׁנֵי נֶאֱמַר, "יְהִי רַקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם", בֵּין מַיִם
עֲלִיוֹנִים לְמַיִם תַּחְתּוֹנִים וְזֶה בְּחִינַת סוּד פְּנוֹת אֱלוֹל, בְּחִינַת דָּרָךְ הַנִּי"ל
שֶׁנֶּעֱשֶׂה עַל-יְדֵי בְּחִינַת אֵם אֶסְק שְׁמִים שֶׁם אֶתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדֶךְ יֵאָם
אֶסְק שְׁמִים וְאַצִּיעָה שְׂאוֹלִי הֵם בְּחִינַת יוֹ"ד עֲלִיוֹנָה שֶׁעַל הָאֶלֶף וַיּוֹ"ד
תַּחְתּוֹנָה שֶׁתַּחַת הָאֶלֶף, שֶׁהֵם בְּחִינַת סְגוּל דַּקְסִ"א וְחִירִיק דַּסִּ"ג, שֶׁמֵּהֶם
נֶעֱשֶׂה בְּחִינַת הַדָּרָךְ, כְּמַבְאָר בְּפְּנוֹת וְכַמְבָּאָר בְּמַאֲמַר "וַיֹּאמֶר ה' אֵל מִשֶׁה

קרא את יהושע" (בסימן ו לקוטי חלק א) ובמאמר "כי תצא" (לקוטי תנינא סימן פב), עין שם היטב וזה בחינת יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, שזה בחינת סוד תמונת אלף, כמובא בתקונים, כי מים עליונים הם בחינת יו"ד עליונה שעל גג האלף, ומים תחתונים הם בחינת יו"ד תחתונה שתחת גג האלף, ורקיע המבדיל בין מים למים הוא בחינת הו"ו שבתוך האלף פידוע, וזה בחינת הנותן בים דרך שהוא בבחינת הבדלה בין מים למים, שעל-ידי זה נעשה דרך בים, שזה עקר בריאת העולם, כי על-ידי זה נעשו שמים וארץ, כי בחינת הדרך הנ"ל, שהוא בחינת דרך התשובה, בחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנד, זה עקר בריאת העולם וקיומו כי תשובה קדם לעולם, ובלא זה אין העולם מתקיים, כי עקר בריאת העולם בגין דישתמודעין לה, דהינו להפיר אותו ותברך בכל מקום, בבחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנד נמצא, שיום שני הוא בבחינת הנותן בים דרך, שהוא בחינת פונות אלול, בחינת אלף פנ"ל, שהוא בחינת יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל וכו' :

אות ז

וזה בחינת יום חמישי, כי בחמישי נאמרה ברכה לדגים, ודגים הם בבחינת זרעו של יוסף שנתברכו ויזדגו לרב' וכו' כי עקר הדרך המאיר בים הנ"ל הוא בבחינת יוסף שהוא בחינת שמירת הברית שעל-ידי זה מאיר הדרך בים פנ"ל ועל-כן עקר קריעת ים סוף שעליו נאמר 'הנותן בים דרך', ה"ה על-ידי יוסף, כמו שכתוב (תהלים קיד), "הים ראה וינס"- ויצא החוצה, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה. כי יוסף הוא בחינת שמירת הברית, שעל-ידי זה הוא בחינת הנותן בים דרך פנ"ל, שזה הוא בחינת קריעת ים סוף שנעשה דרך בים, בחינת (תהלים עז) בים דרך, על-ידי גאלת בזרוע עמד בני יעקב ויוסף סלה (שם) כי הדרך נעשה על-ידי בחינת יעקב ויוסף שהם בחינת שמירת הברית פנ"ל, ועל-כן נתברכו זרעו של יוסף בברכת דגים, כי הדגים יש להם דרך בים יותר מכל מין חי, כי עקר חיותם במים וכל מין חי אין לו דרך בים, כי יהיה נטבע שם, והדגים עקר חיותם שם נמצא, שיש להם דרך בים שחיים והולכים שם, ועל-כן הם בבחינת זרעא דיוסף, שהם בבחינת הנותן בים דרך פנ"ל, ועל-כן בחמישי שנאמרה בו ברכה לדגים תקנו חכמינו זכרונם לברכה בו נשואין, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה בכתבות (דף ה) כי הנשואין דקדשה, דהינו נשואין של ישראל הם בבחינת הנותן בים דרך, כמובן בדברי רבנו הנ"ל, על-כן תקנו נשואין בחמישי הואיל ונאמרה בו ברכה

לְדָגִים, כִּי בִרְכַת דָּגִים הֵם בְּבַחֲיַנַת זֶרְעָא דִּי־וֹסְפִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנּוֹתָן בִּיָּסוּד
דְּרָדָּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַבְּרִית, בְּחִינַת נְשׂוּאֵי דְקַדְשָׁה כְּנִ"ל:

נִמְצָא, שֶׁשְׁנֵי וַחֲמִישֵׁי הֵם בְּבַחֲיַנַת הַנּוֹתָן בִּיָּסוּד דְּרָדָּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּוִנּוֹת
אֱלוֹהִים, וְעַל-כֵּן בָּהֶם עָלָה מִשֶּׁה וַיִּרְדּוּ בְּמִ"ם יָמִים הָאֲחֵרוֹנִים, שֶׁהֵם יָמֵי
אֱלוֹהִים, לְקַבֵּל לִוְחֹת הָאֲחֵרוֹנוֹת, שֶׁאֵז עָשָׂה מִשֶּׁה בְּשַׁעַת קַבְּלַת הַלִּוְחֹת דְּרָדָּ
כְּבוֹשָׁה הַנִּ"ל, כְּמִבְּאֵר בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, וְעַל-כֵּן בְּיָמֵים אֵלֹהִים,
דְּהֵינּוּ בְּשְׁנֵי וַחֲמִישֵׁי קוּרִין בְּתוֹרָה בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ כְּוִנּוֹת אֱלוֹהִים,
כְּדִי לְהַאֲוִיר הַדְּרָדָּ בִּיָּסוּד, שֶׁזֶה עֶקֶר תְּקוּן הַתְּפִלָּה כְּנִ"ל:

אות ח

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה (בְּבֵא קָמָא פב), כְּשֶׁהֲלָכוּ
יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּלֹא תוֹרָה הָיוּ יֹגְעִים וּבְשִׁבִיל זֶה תְּקִינוּ קְרִיאַת
הַתּוֹרָה בְּשְׁנֵי וַחֲמִישֵׁי כְּמוֹבָא לְעִיל וְעֶקֶר הַקְּפִידָא שֶׁלֹּא יִלְכוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים
בְּלֹא תוֹרָה, כִּי עֶקֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה הוּא בְּשִׁבִיל בְּחִינַת תְּקוּן הַדְּרָדָּ, כִּי עַל
-יָדֵי הַתּוֹרָה מְאִיר הַדְּרָדָּ כְּנִ"ל, וְעֶקֶר תְּקוּן בְּחִינַת הַדְּרָדָּ הוּא בְּבַחֲיַנַת
מְשַׁלֵּשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה יָמִים, כִּי שְׁלֹשָׁה יָמִים הֵם בְּחִינַת יָמִין וּשְׂמֹאל
וְאִמְצָע, וְעֶקֶר תְּקוּן הַדְּרָדָּ הוּא בְּבַחֲיַנַת הַמְּכַרְיַע, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְמַצֵּעַ בֵּין
יָמִין וּשְׂמֹאל, בְּבַחֲיַנַת בְּכָל הַדְּרָדָּ אֲשֶׁר צְוִיתִי אֲתָכֶם תִּלְכוּ לֹא תִסּוּרוּ יָמִין
וּשְׂמֹאל , כִּי זֶה עֶקֶר תְּקוּן הַדְּרָדָּ שֶׁלֹּא לְנִטּוֹת לְיָמִין וּשְׂמֹאל וְזֶה בְּחִינַת
אֶלְפִי הַנִּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת אִם אֶסֶק שְׁמַיִם שֶׁם אֲתָה וְאֲצִיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדֶךְ
וְהוּא י"ו שְׁבַתוֹד הָאֶלְפִי הוּא בְּחִינַת הַדְּרָדָּ שְׁמַכְרִיעַ בֵּין יוֹד עֲלִיוֹנָה לְיוֹד
תַּחְתּוֹנָה וְכָלוּל מְשַׁנְיָהֶם וְזֶה עֶקֶר בְּחִינַת הַדְּרָדָּ שֶׁעָשָׂה מִשֶּׁה בְּחִדּוֹשׁ אֱלוֹהִים
שֶׁנוֹכַח לְמִצּוֹא אֵת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ תְּנַמִּיד הוּן בְּבַחֲיַנַת אִם אֶסֶק שְׁמַיִם שֶׁם
אֲתָה הוּן בְּבַחֲיַנַת וְאֲצִיעָה שְׂאוֹל חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כִּי יֵשׁ מִי שֶׁנוֹטֵה מִהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ
חֶסֶד וְשְׁלוֹם, עַל-יָדֵי עֲלִיתוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶסֶק שְׁמַיִם וְשֶׁם דִּיקָא הוּא תוֹעָה
מִן הַדְּרָדָּ וְשׁוֹכַח בְּהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ וַיֵּשׁ לְהַפְּדוֹ, שֶׁעַל -יָדֵי נְפִילְתוֹ הוּא תוֹעָה
וְשׁוֹכַח בְּהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ וּמִשֶּׁה רַבֵּנוּ, עָלֵינוּ הַשְׁלוֹם, עָשָׂה דְרָדָּ כְּבוֹשָׁה לְבָלִי
לְנִטּוֹת יָמִין וּשְׂמֹאל רַק לְהַשִּׁיב הַכֹּל אֶל הַדְּרָדָּ הַיָּשָׁר, אֶל הַדְּרָדָּ הַמְּמַצֵּעַ,
כִּי מִשֶּׁה רַבֵּנוּ מְאִיר לְשַׁנְיָהֶם וּמוֹרָה אוֹתָם דְרָדָּ יִשְׁרָה לְבַל יִתְעוּ מִן הַדְּרָדָּ,
הוּן הַעוֹלָיִם לְמַעַלָּה בְּחִינַת אִם אֶסֶק שְׁמַיִם, לְבַל יִתְעוּ מִן הַדְּרָדָּ חֶסֶד וְשְׁלוֹם,
עַל-יָדֵי עֲלִיתָם, רַק בְּכָל עֲלִיָּה וְעֲלִיָּה יִמְצְאוּ אֵת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ בְּבַחֲיַנַת אִם
אֶסֶק שְׁמַיִם שֶׁם אֲתָה וְכֵן מִשֶּׁה רַבֵּנוּ מְאִיר גַּם לְהִיּוֹרְדִים חֶסֶד וְשְׁלוֹם, אֶפְלוּ
לְאוֹתָן שֶׁנִּפְלוּ מְאֹד מְקַדְשָׁתָם וְהֵם בְּשִׁאוֹל תַּחְתּוֹנוֹת חֶסֶד וְשְׁלוֹם, גַּם לָהֶם
מְאִיר מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, עָלֵינוּ הַשְׁלוֹם, וּמוֹרָה לָהֶם אֵת הַדְּרָדָּ לְבַל יִשְׁכַּחוּ בְּהַשֵּׁם
יְתַבְרַךְ, כִּי גַם שֶׁם נִמְצָא הוּא יְתַבְרַךְ בְּבַחֲיַנַת וְאֲצִיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדֶךְ וְכְמִבְּאֵר
בְּמִאֲמָר "כִּי תִצְאָה הַנִּ"ל וְזֶה עֶקֶר בְּחִינַת הַדְּרָדָּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְכַרְיַע בֵּין

ימין לשמאל, בין עליונים ותחתונים ומשלים לשניהם להשיבם כלם להדרך הישר. ועל-כן בחינת הדרך כלול משלשה, שהוא בחינת אלה שכלול מתלת, נקדה עליונה ונקדה התחתונה ונאו שבאמצע וכנ"ל ועל-כן התורה שהוא בחינת דרך כנ"ל, כל בחינותיה הוא שלש שלש כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח), בריך רחמנא דיהיב לן אוריגון תליתאה ביום תליתאה על-ידי תליתאה וכוי ועל-כן דיקא כשהלכו ישראל שלשה ימים בלא תורה נתגעו, כי שלשה ימים אי אפשר לילך בלא תורה, כי שלשה ימים הם בחינת ימין ושמאל ואמצע, שהוא בחינת כלליות הדרך ועקר הוא בחינת יום השלישי, הוא בחינת ממצע, שזה עקר בחינת דרך הישר שלא לנטות לימין ולשמאל כנ"ל ועל-כן אי אפשר להיות שלשה ימים בלא תורה, שהוא בחינת הדרך שעקרו בבחינת שלשה ימים וכוי כנ"ל ועל-כן תקנו קריאת התורה וכנ"ל:

ועל-כן אין קורין בתורה בפחות משלשה אנשים שהם, כהן, לוי, ישראל וכן כל אחד אינו קורא פחות משלשה פסוקים, כי עקר קריאת התורה הוא בשביל להאיר בחינת הדרך, שהוא כלול משלשה, שהוא בחינת אלה, שהוא בחינת כהן, לוי, ישראל, כמובא וכנ"ל:

ענין קריאת התורה ד:

על-פי התורה "ואת העורבים צויתי לכלכלך" וכוי בלקוטי תנינא סימן ד, עין שם כל התורה:

אות א

וזה בחינת קריאת התורה אחר התפלה, כי התפלה היא בחינת מקרא קדש שקוראת ומגלה את הרצון שהכל מתנהג רק ברצונו ותברך ואין שום חיוב הטבע כלל, כי בזה שאנו מתפללין להשם ותברך על כל דבר, כגון על מטר ופרנסה ורפואה, בני חיי ומזוני וכיוצא בזה, בזה אנו מראין שהכל מתנהג רק ברצונו ותברך לבד ואין שום חיוב הטבע כלל, כי התפלה משנה הטבע וכמבאר במקום אחר (סימן ז) נמצא, שהתפלה הוא בבחינת מקרא קדש, בחינת יום טוב שקורא ומגלה שהכל ברצונו ותברך לבד ואין

שום טבע כלל, כי גם כל האותות הנוראות והמופתיים הגדולים וכל היד החזקה והמורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל שכל הימים טובים מקראי קדש הם זכר להם, הכל היה רק על -ידי תפלה, כי כל המופתיים האמתיים של משה רבנו, עליו השלום, ושל כל נביאי האמת וצדיקים האמתיים הבאים אחריהם עד היום הזה, כלם הם על-ידי תפלה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגלה כז), ואלישע מה דעבד על -ידי תפלה הוא דעבד, וכמובא בדברי רבנו זכרוננו לברכה סימן סו (לקוטי חלק א) נמצא, שתפלה הוא עקר בחינת קדשת יום טוב מקראי קדש, שהם זכר ליציאת מצרים, זכר להאותות הנוראות שעשה השם יתברך בכל יום טוב ויום טוב, כמבאר בהתורה הנ"ל שעל-ידי זה הם קוראים ומגלין שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך לבד פנ"ל, כי כל עקר קדשה זאת שהוא התגלות הרצון על-ידי האותות והמופתיים הנוראים, כל זה נעשה על-ידי תפלה פנ"ל ועל-כן הם שלש תפלות ביום כנגד תלת אבהו, שהם בחינת שלש רגלים, פידוע ומובא בספרים, שהשלש רגלים הם כנגד שלשה אבות, שזהו בחינת שלש תפלות ביום, שהם גם כן כנגד שלשה אבות שתקנו שלש תפלות אלו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות כו). כי התפלה היא בחינת יום טוב בחינת מקרא קדש שקורא ומגלה את הרצון שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך לבד ואין שום חיוב הטבע כלל פנ"ל, אבל מבאר שם בהתורה הנ"ל שכנגד קול הקריאה של יום טוב שקורא ומגלה את הרצון שהכל מתנהג ברצונו יתברך לבד, כנגד זה יש קול שאגת החיות רעות הדורסים וטורפים וכו', שהם שואגים בקולם על-פי חכמתם הרעה המוטעת שהכל על-פי הטבע חס ושלום וכו', עין שם ולזה צריכין חכם גדול דקדשה שיוכל לקשר כל הרצונות לשרש הרצון, שהוא בחינת מצח הרצון, שהוא בחינת רעוא דרעוין, בחינת הסתלקות משה שנסתלק שם בתוך רצון שברצונות וכו', עין שם כל זה היטב:

אות ב

וזה בחינת קריאת התורה אחר התפלה, כי התפלה קוראה ומגלה את הרצון פנ"ל, אך כנגד שלש התפלות, שהם בחינת שלש רגלים מקראי קדש שמגלים את הרצון, כנגד זה יש חיות רעות הנ"ל, שהם בחינת השלש חיות רעות, המובא בתקונים, שהם קטרויגא דשלש תפלות, שהם כלב, חמור, נץ, שמשם נמשכין כל המחשבות זרות שבתפלה וידוע ומובן בדברי רבנו זכרוננו לברכה שעקר כל המחשבות זרות שבתפלה נמשכין מכפירות ואפיקורסות ופגם אמונה של כל אחד ואחד:

כי אפלו אנשים הפשרים קצת והמון עם שאינם הולכים בדרך החקירות של הפילוסופים והאפיקורסים, אף-על-פי -כן רבם יש להם בלבולי אמונה ונזרק בהם קצת אפיקורסות בלבם שנמשך להם על-ידי חטאת נעורים וכו' וצריכין התגברות גדול וישועה ורחמים גדולים לגרש ולבער הכפירות ובלבולי אמונה מלבם, וכמבאר בשיחותיו הקדושים של רבנו זכרנו לברכה, וכל זה נמשך מבחינת השלש חיות רעות הנ"ל, שהם קטרוגא דשלשה תפלות כנ"ל, כי הם בחינת קול החיות רעות הנ"ל שהם בחינת כפירות של חכמי הטבע, שהם שואגים בקולם כנגד קול הקריאה של יום טוב, שהוא בחינת קול התפלה וכו"ל ובשביל זה קוראים בתורה אחר התפלה כדי להכניע ולשבר קול שאגת הצוררים שהם קול החיות רעות הנ"ל שהם חכמי הטבע, כי התורה היא בחינת חכמה דקדשה שיש לה כח לקשר כל הרצונות לשרש הרצון בחינת רעוא דרעיון ששם שרש התורה, כי משם יוצאת ונמשכת התורה שנתנה בשבועות על-ידי משה רבנו, עליו השלום, ששרש נשמתו הוא משם מבחינת רעוא דרעיון, ועל-כן נסתלק נשמתו לשם, כי משה רבנו הוא כלליות התורה ששרשה מבחינת רעוא דרעיון, ועל-כן נתנה התורה בשבועות ואז נדמה להם כזקן, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מכילתא בשלח). כי זקן הוא בחינת מצח הרצון, בחינת רעוא דרעיון שמתגלה על-ידי בחינת הזקן דקדשה, כמבאר בהתורה הנ"ל:

נמצא, שהתורה שרשה מבחינת רצון שברצונות ועל-כן קוראין בתורה אחר התפלה, כי זהו בחינת מה שמבאר בהתורה הנ"ל שלהכניע קול החיות רעות הוא על-ידי חכם דקדשה שמקשר כל הרצונות לשרש רצון לרצון שברצונות. וזהו בחינת קריאת התורה אחר התפלה, כי התורה היא בחינת חכם דקדשה שמקשר כל הרצונות לבחינת רצון שברצונות שמשם שרש התורה כנ"ל, שעל-ידי זה נכנעין ונופלין ונתבטלין קול החיות רעות שהם חכמי הטבע ונשמע קול הקריאה של התפלה שהוא בחינת יום טוב שקוראה ומגלה את הרצון כנ"ל נמצא, שקריאת התורה הוא תקון התפלה, על-כן קוראין בתורה בשעת התפלה, ועל-כן אין קורין בתורה בפחות משלשה פסוקים ותלתא גברא כנגד שלש תפלות שהם בחינת שלש רגלים שמגלים את הרצון שתקונם על-ידי התורה שמקשרת כל הרצונות לשרש הרצון כנ"ל:

אות ג

ועל-כן קוראין בתורה בשני וחמישי שהם ימי רצון, ימי רצון דיקא, כי עקר קריאת התורה הוא בשביל לגלות הארת הרצון שנתגלה על-ידי התפלה וכו"ל, כי עקר הארת הרצון שמאיר בשני וחמישי הוא מחמת

שָׁבוּ עֲלֵהּ מִשָּׁה לְקַבֵּל לוחות האחרונות, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה (תּוֹסֵפוֹת בְּבֹא קָמָא דְף פב בְּשֵׁם הַמְדָרָשׁ) וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַה הַנִּי"ל הַמְבֹאֵר בְּתוֹרַה הַנִּי"ל, דְּהֵינּוּ לְהַכְנִיעַ הַכְּפִירוֹת שֶׁל חַכְמֵי הַטְּבַע וּלְהַגְבִּיר הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן, דְּהֵינּוּ חִזּוּק הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה לְגִלוֹת הָאֱמֶת שֶׁהִכֵּל מִתְנַהֵג רַק בְּרָצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד, כִּי אֲרַבְעִים יָמִים הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁקִּבַּל בָּהֶם מִשָּׁה הַלוחות האחרונות הִיָּה בְּרָצוֹן, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה (מוֹבֵא בְּפִרוּשׁ רַש"י שְׁמוֹת פָּרָק לג), "וְאֶתְנַפֵּל וְכוּ", כִּימִים הָרֵאשׁוֹנִים, מֵהָרֵאשׁוֹנִים בְּרָצוֹן, אֵף הָאֲחֵרוֹנִים בְּרָצוֹן אָמַר מֵעַתָּה, אֲמַצְעִיִּים הִיָּה בְּכַעַס כְּעַס הוּא הַפֶּד הַרְצוֹן וְכָל זֶה הִיָּה מִחֲמַת חֲטָא הַעֲגָל שֶׁעָבְדוּ עֲבוּדָה זָרָה וְכִפְרוּ בְּרָצוֹן שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ שֶׁהִכֵּל מִתְנַהֵג רַק בְּרָצוֹנוֹ הַפְּשוּט יִתְבָּרַךְ לְבַד וְטָעוּ בְּעֲבוּדָה זָרָה וְרָצוּ לְהַמְשִׁיךְ כַּחוֹת מִמְּקוֹם שֶׁרָצוּ לְהַמְשִׁיךְ, שֶׁזֶה הִיָּה עֲנִין הַעֲבוּדוֹת זָרוֹת שֶׁלָּהֶם נִמְצָא, שֶׁחֲטָא הַעֲגָל הוּא פָּגַם הַרְצוֹן בְּחִינַת כְּפִירוֹת שֶׁל חַכְמֵי הַטְּבַע, כִּי בְּדוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים הָיוּ כָּל הַכְּפִירוֹת עַל-פִּי דַרְכֵי הַעֲבוּדָה זָרָה שֶׁלָּהֶם, וְעַכְשָׁו בְּדוֹרוֹת אֱלוּ מֵעַתָּה שֶׁנִּתְבַּטַּל הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה הַתְּגַבֵּר הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁל פִּילוֹסוֹפִיָּא, שֶׁהֵם כְּפִירוֹת שֶׁל חַכְמֵי הַטְּבַע שֶׁמְכַנְיִסִין כְּפִירוֹת עַל-פִּי חֲכָמָתָם הָרַעָה וּבִאֲמַת הַכָּל אֶחָד, כִּי שֶׁרֵשׁ חֲכָמָתָם שֶׁל חַכְמֵי הַטְּבַע נִמְשָׁךְ מִחֲרַטְמֵי מִצְרַיִם שֶׁהָיוּ מְכַשְׁפִּים גְּדוֹלִים וּבְעֵלֵי שְׁמוֹת הַטְּמָאָה, וְעַל-יְדֵי זֶה יָדְעוּ גַם חֲכָמוֹת גְּדוֹלוֹת בְּחֲכָמַת הַטְּבַע וְעַל-כֵּן יִסוּד וְשֶׁרֵשׁ וְעֵקֶר שֶׁל כָּל הַחֲכָמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם נִמְשָׁךְ מֵהֶם, כְּמוֹבֵא בְּסִפְרֵי הַמַּחֲקָרִים, שֶׁתַּחֲלַת חֲכָמָה זֹאת הִיָּה אֶצֶל בְּנֵי קֶדֶם וְאֶצֶל חֲרַטְמֵי מִצְרַיִם. וְאַחַר כֵּן הִלְכָה מֵאֵמָה לְאֵמָה עַד שֶׁבָּאָה לְיוֹנִיִּים וְכֵן מֵאֵמָה לְאֵמָה עַד שֶׁבְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים הִתְחִילוּ גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת נִלְכָּדִים בְּרִשְׁתַּת חֲכָמָתָם הָרַעָה הַעוֹקְרַת אֶת הָאֱדָם מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת :

וּבְרַב הַיָּמִים נִשְׁפַּח חֲכָמַת הַכְּשׁוּף לְגַמְרֵי, עַד שֶׁהֵם מִתְלוֹצְצִים מֵעֲנִינֵי כְּשׁוּף וְשִׁדִּים, וְכוּפְרִים בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה שֶׁאָמְרוּ מִפְּרֵשׁ בְּגַמְרָא וּמִדְרָשִׁים הַרְבֵּה מַעֲשִׂיּוֹת לְאִין מִסְפָּר מֵעֲנִינֵי כְּשׁוּף וְשִׁדִּים, אֲשֶׁר בִּאֲמַת גַּם כָּל חֲכָמָתָם הָרַעָה בְּעֲצָמָה נִמְשָׁךְ מֵהֶם כְּנִי"ל :

הַכָּל, שֶׁכָּל עֲנִינֵי עֲבוּדָה זָרָה שֶׁל הַדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים וְחֲטָא הַעֲגָל, הַכָּל הוּא בְּחִינַת פָּגַם הַרְצוֹן שֶׁל חַכְמֵי הַטְּבַע שֶׁכוּפְרִים בְּרָצוֹן וְאוֹמְרִים, שְׁחַס וְשָׁלוֹם, הַכָּל עַל-פִּי מַעֲרַקַת הַמְזָלוֹת שֶׁהוּא חַיִּיב הַטְּבַע חַס וְשָׁלוֹם, וְעַל-יְדֵי זֶה הָיוּ הָאֲרַבְעִים יָמִים הָאֲמַצְעִים בְּכַעַס שֶׁהוּא הַפֶּד הַרְצוֹן, אֲבָל אַחַר כֵּן בְּיָמֵי הָאֲחֵרוֹנִים הִמְתִּיק מִשָּׁה הַכְּעַס וְנִתְרַצָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְיִשְׂרָאֵל וְעַל-כֵּן הֵם יָמֵי רָצוֹן, כִּי בָּהֶם חָזַר מִשָּׁה וְהַמְשִׁיךְ הָאֲרַת הַרְצוֹן וְהַכְנִיעוּ כְּפִירוֹת שֶׁל חַכְמֵי הַטְּבַע, שֶׁהוּא בְּחִינַת פָּגַם חֲטָא הַעֲגָל כְּנִי"ל שֶׁתִּקַּן בְּיָמֵים אֱלוּ וְהַמְשִׁיךְ הָאֲרַת הַרְצוֹן, וְעַל-כֵּן הֵם יָמֵי רָצוֹן וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁנֵי וְחֲמִישֵׁי, שֶׁהֵם יָמֵי רָצוֹן מִחֲמַת שֶׁבָּהֶם עָלָה מִשָּׁה לְקַבֵּל לוחות אחרונות, שֶׁהֵם הַתִּקּוֹן שֶׁל חֲטָא הַעֲגָל, שֶׁהוּא פָּגַם הַרְצוֹן כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן קוֹרְאִין בָּהֶם בְּתוֹרָה, כִּי עֵקֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה הוּא בְּשִׁבִיל לְהַגְבִּיר הַתְּגִלוֹת הַרְצוֹן שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה

אות ד

וְזֶה בְּחִינַת הַגְּבֵהַת הַתּוֹרָה שְׂאֵחַר הַקְּרִיאָה מְגַבִּיהִין אֶת הַתּוֹרָה וְכוּי וְנוֹהֲגִין לְקַנּוּתוֹ בְּדַמִּים יְקָרִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ (סִימָן קמז סעיף א) כִּי מִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שֶׁאֶפְלוּ כְּשֶׁמְקַשְׂרִין כָּל הַרְצוּנוֹת לְשֶׁרֶשׁ הַרְצוֹן, לְפַעֲמִים מִתְגַּבֵּר, חֵס וְשְׁלוֹם, מִצַּח הַרְצוֹן, שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁ הַרְצוֹן וְאִזִּי חוֹזְרִים וּמִתְגַּבְּרִים קוֹל הַחַיּוֹת רְעוֹת, שֶׁהֵם הַדְּעוֹת זְרוֹת שֶׁל חֲכָמֵי הַטְּבַע וְכוּי וְלִזֶּה צְרִיכִין צְדָקָה, כִּי עַל-יְדֵי מִצְוֹת צְדָקָה מוֹצִיאִין הַחַיּוֹת שֶׁל מִצַּח הַנְּחָשׁ שְׂיוֹנֵק חַיּוֹתוֹ מִזְקַנֵי הַדּוֹר שֶׁאֵין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת וְעַל-יְדֵי מִצְוֹת צְדָקָה מוֹצִיאִין הַחַיּוֹת מִמְּנוֹ וְחוֹזֵר וּמִתְגַּבֵּר הַתְּגַלּוֹת מִצַּח הַרְצוֹן וְאִזִּי נִשְׁמַע קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם טוֹב שֶׁמְגַלֶּה אֶת הַרְצוֹן וְכוּי, עַיִן שֶׁם כָּל זֶה הֵיטֵב וְזֶהוּ בְּחִינַת מִצְוֹת הַגְּבֵהָה אַחַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה שֶׁקוֹנִין אוֹתוֹ בְּדַמִּים יְקָרִים, כִּי אַחַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה שְׂאֵנוּ מְקַשְׂרִין עַל-יְדֵי זֶה אֶת כָּל הַרְצוּנוֹת לְשֶׁרֶשׁ הַרְצוֹן, עֲדִין צְרִיכִין תְּקוּן שֶׁלֹּא יִתְגַּבֵּר חֵס וְשְׁלוֹם, מִצַּח הַנְּחָשׁ וְכוּי כְּנִי"ל וּבְשִׁבִיל זֶה מְגַבִּיהִין אֶת הַתּוֹרָה, לְהוֹרוֹת שְׂאֵנוּ מְגַבִּיהִין אֶת הַתּוֹרָה שֶׁכְּלוּלָה מְכַל הַמַּדּוֹת וּמְכַל הַיָּמִים וּמְכַל הַחֲכָמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, הַכֹּל אֲנוּ מְגַבִּיהִין לְמַעַלָּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אֲנוּ מֵרָאִין הַכְּתָב לְעַם וְהַכֹּל קוֹרְאִין וּמַעֲיִדִין כִּי זֹאת תּוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה "וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מִשֶּׁה" וְכוּי לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ שֶׁשֶׁרֶשׁ הַרְצוֹן, שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁ הַתּוֹרָה, הוּא מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ לְהַכְנִיעַ וּלְעַקֵּר וּלְבַטֵּל מִצַּח הַנְּחָשׁ שֶׁמְטִיל פָּגָם וּכְפִירָה בְּשֶׁרֶשׁ הַרְצוֹן בְּעֲצָמוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי הַהַגְּבָהָה הוּא בִּידָים וְהוּא תְּקוּן לְפָגָם חֲטָא הָעֵגֶל, שֶׁהוּא פָּגָם הַרְצוֹן כְּנִי"ל, שֶׁעַל זֶה נֶאֱמַר, "וַיִּשְׁלַךְ מִשֶּׁה מִיָּדוֹ אֶת הַלַּחַת" כִּי הָיוּ כְּבִדִּים עָלָיו מִחֲמַת שֶׁכָּפְרוּ בְּרָצוֹן, וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (תְּנַחֲוּמָא עֵקֶב פֶּרֶק יא). וְעַכְשָׁו אֲנוּ מְתַקְּנִים זֹאת וּמְגַבִּיהִים הַתּוֹרָה בִּידָים וְקוֹרְאִין וּמוֹדִיעִין שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה מֵאֵת הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ נְמַצָּא, שְׂאֵנוּ מַעֲיִדִין עַל שֶׁרֶשׁ הַרְצוֹן, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי זֶה מִמִּילָא אֲנוּ מְקַשְׂרִין כָּל הַרְצוּנוֹת לְשֶׁרֶשׁ הַרְצוֹן, כִּי עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה מְקַשְׂרִים כָּל הַרְצוּנוֹת לְשֶׁרֶשׁ הַתּוֹרָה כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן הַגּוֹלֵל סֵפֶר תּוֹרָה, שֶׁהוּא הַמְּגַבִּיהָ, הוּא כְּנִגַּד כָּלָם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מְגַלָּה לב). כִּי זֶה הָעַקֵּר הַתְּקוּן שֶׁל כָּל קְרִיאַת הַתּוֹרָה, כִּי עַל-יְדֵי הַהַגְּבָהָה מְכַנְיַעִין מִצַּח הַנְּחָשׁ וּמְגַלִּין מִצַּח הַרְצוֹן כְּנִי"ל. וְזֶה שֶׁכְּתֹב בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ שֶׁנוֹהֲגִין לְקַנּוּת מִצְוָה זֹאת שֶׁל הַגְּבֵהָה בְּדַמִּים יְקָרִים, כִּי עַקֵּר הַכְּנַעַת מִצַּח הַנְּחָשׁ הוּא עַל-יְדֵי צְדָקָה כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן נוֹתְנִין מְמוֹן הַרְבֵּה בְּעַד מִצְוָה זֹאת, כִּי הַמְּמוֹן שֶׁנוֹתְנִין הוּא בְּחִינַת צְדָקָה, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה מְכַנְיַעִין מִצַּח הַנְּחָשׁ, שֶׁזֶּהוּ עַקֵּר הַגְּבֵהַת הַתּוֹרָה כְּנִי"ל:

אות ה

ועתה מבאר ומוכן מה שנוהגין לגזר תענית בשני וחמישי לאחר יום טוב ואיתא שהטעם שמא מחמת שמחת יום טוב באו לידי איזה חטא, חס ושלום, ולכאורה אין שיך לגזר ולחשש חששא כזאת, הלא שמחת יום טוב היא מצוה גדולה מן התורה, וישראל קדושים שמחים אז בהשם יתברך ובתורתו הקדושה שעשה עמנו נסים ונפלאות והוציאנו ממצרים ונתן לנו את התורה וקרבתנו לשמו הגדול, כמו שאנו אומרים בימים טובים, אתה בחרתנו מכל העמים וכוי ואיך שיך לחשש חששא זאת שמא באו לידי חטא על-ידי זה חס ושלום? אך על-פי הנ"ל מבאר היטב, כי עקר שמחת יום טוב נמשך על-ידי התגלות הרצון, בחינת ישמח צדיק כי חזה נקם פעמיו ירחץ וכוי, כמבאר בהתורה הנ"ל אבל יש קול החיות רעות הנ"ל, שהם קול חכמי הטבע, שהם רוצים להתגבר כנגד קול הקריאה של יום טוב חס ושלום, וכשהם מתגברים חס ושלום, על-ידי זה נשבת שמחת יום טוב, כמו שמבאר שם, עין שם, על-כן אחר יום טוב אנו חוששין שלא יתגברו, חס ושלום, קול החיות רעות הנ"ל, כי זה כלל, כי את זה לעמת זה עשה אלקים ותכף שמתגבר סטרא דקדשה מתגבר כנגדה הסטרא אחרא וכל זמן שהיתה הקדשה נחה ולא נתגברה לגלות הרצון, היו גם הם נחים, אבל תכף כשמתחילין להתגבר לגלות הרצון, אזי מתחילין גם הם להתגבר ומתחילין לשאג בקולם כנ"ל, כי הענין הוא כמו שני בני אדם הנלחמים, שכשאחד מתחיל להתגבר אזי מתחזק השני כנגדו ביותר, כמבאר במקום אחר ועל-כן אנו מתיראין אחר יום טוב שמא מתוך שמחת יום טוב בא איזה פגם, הינו שמא מתוך שמחת יום טוב שבא על-ידי קול הקריאה של יום טוב שמגלה את הרצון, שמא על-ידי זה דיקא בא איזה פגם, חס ושלום, כי מחמת התגברות התגלות הרצון, שזהו עקר שמחת יום טוב כנ"ל, יכול להיות שמחמת זה התגבר כנגדו קול החיות רעות עד שנכנס איזה מחשבה רעה חס ושלום, שנמשכת מדעות חכמי הטבע, כי מחמת שהתגבר קול דקדשה של יום טוב, התגברו הם כנגדם כנ"ל, ועל-כן אנו גוזרין תענית "שני וחמישי" אחר יום טוב שני וחמישי דיקא, כי הם ימי רצון שבהם קבל משה לוחות האחרונות ותקן חטא העגל, שהוא פגם הרצון כנ"ל ועל-כן על-ידי תענית של שני וחמישי מתגבר הארת הרצון ונתתקן שמחת יום טוב שנמשך על-ידי התגלות הרצון כנ"ל כי עקר מצח הנחש יניקתו מנחש הקדמוני שהתגבר על-ידי חטא ופגם אכילה, שהוא אכילת עץ הדעת טוב ורע, שהוא בחינת התגברות חכמת הטבע, כי אדם הראשון כפר בעקר, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ועל-כן על-ידי התענית שני וחמישי מתקנים פגם האכילה ואז מתגבר הארת הרצון, כי בהם קבל משה הלוחות האחרונות, שהם בחינת תקון חטא העגל, שהוא פגם הרצון וכנ"ל ועל-כן קורין בהם "ויחל", שהוא תפלת משה שהתפלל להמתיק הפעס והחרון אף של חטא

העגל, שעל-ידי זה בטל הפעס והפכו לרצון והמשיך הארת הרצון בעולם, שזהו בחינת שלש עשרה מדות של רחמים שנתגלה לו אז שקורין אותו ביום התענית, כי שלש עשרה מדות של רחמים הם בחינת רצון ועל-כן הם שלש עשרה מדות כנגד תליסר תקוני דיקנא כידוע, שזהו בחינת זקן דקדשה שעל ידו מתגבר מצח הרצון כנ"ל גם התענית הוא בחינת צדקה, בחינת אגרא דתעניתא צדקתא וכמו שמבאר בהתורה "דרשו" (סימן לז) בלקוטי חלק א, עין שם. ועל-ידי הצדקה עקר הכנעת מצח הנפש, על-כן מתענין אחר יום טוב וכנ"ל:

הלכות קריאת התורה הלכה ה נכללת בהלכות נשיאת פנים הלכה ה:

ענין קריאת התורה ו:

על-פי התורה "תקעו-תזכרה" בלקוטי תנינא סימן ח:

אות א

וזה בחינת קריאת התורה בצבור בספר תורה כשרה בנגון ובטעמים ועקר הקריאה הוא בשבת ויום טוב שאז תקון משה לקרות בתורה, אז כשהלכו ישראל בלא מים שלשה ימים, עמדו הנביאים שביניהם ותקנו הקריאה בשני וחמישי כדי שלא יעברו שלשה ימים בלא תורה ועזרא תקן בשבת במנחה, כמבאר בדברי רבותינו זכרונם לברכה בגמרא ופוסקים:

כי עקר הקריאה בתורה הוא בשבת שאז נתנה תורה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה כי מבאר בהתורה "תקעו" הנ"ל, שעקר ברור האמונה הקדושה, שהוא אמונת חדוש העולם, הוא על-ידי רוח נבואה שמברר המדמה שבזה תלויה האמונה הקדושה וזה בחינת מתן תורה שאז זכו כלם על-ידי משה, לרוח נבואה, ואז נתבסס ונתקיים העולם וכו', דהינו שנתגלה אז אמונת חדוש העולם וכו', דהינו שנתגלה אז אמונת חדוש העולם וכו' וכן בכל דור ודור בהכרח שיהיו צדיקים שיש להם בחינת רוח נבואה, בחינת רוח הבא מן הקדש וכו', שעל-ידי זה עקר המשכת אמונת חדוש העולם וכו', עין שם ומבאר שם שעל-ידי אמונת

חדוש העולם זוכין לחדוש העולם של לעתיד וכו' ועל-ידי זה נתעורר שיר של נפלאות, שהוא שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע שיתער לעתיד שיתנגן על שבעים ושנים נימין וכו' שעל-ידי קול השיר הזה דיקא יכולין להוכיח בבחינת נרדי נתן ריחו וכו', עין שם כל זה היטב ועל-כן עקר קריאת התורה בשבת, כי שבת מורה על חדוש העולם, כי זה עקר מצות קדשת שבת להודיע כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וכו', כמו שכתוב, "ברית עולם ביני ובין בני ישראל וכו' כי ששת ימים עשה ה' וכו'" וכן חדוש העולם של לעתיד הוא גם כן בחינת שבת, כי אז יהיה יום שכלו שבת וכו' וזה בחינת כל השירות והזמירות והנגונים שמתעוררין בשבת שאז נוהגין כל ישראל להרבות בנגונים ובזמירות ושירות שהכל נמשך מקול השיר והנגון הנ"ל שיתער לעתיד בעת חדוש העולם, שהוא יום שכלו שבת ועל-כן עקר קריאת התורה בשבת, כי כל הנ"ל הוא בחינת קריאת התורה, כי על-ידי התורה זוכין לכל זה לברר אמונת חדוש העולם של תחלת הבריאה ולזכות לחדוש העולם של לעתיד וכו' וכנ"ל, שכל זה הוא בחינת שבת כנ"ל:

אות ב

אבל כשהלכו ישראל שלשה ימים בלא תורה, עמדו הנביאים שביניהם ותקנו שיהיו קורין בשני וחמישי. הנביאים דיקא כי מבאר בהתורה הנ"ל שכשהסטרא אחרא יונקת מהרחמנות וכו', אזי צריכין בעל כח גדול שיתפלל תפלה בבחינת דין וכו' שעל-ידי זה נעשין כל התקונים המבארין שם עד שזוכין לבחינת רוח נבואה שעל-ידי זה עקר ברור האמונה, שהוא אמונת חדוש העולם וכו', עין שם כל זה היטב וזהו בחינת כל הנביאים ובעלי רוח הקדש שעמדו לישראל בכל דור ודור אחר מתן תורה על-ידי משה רבנו, שהוא רבן של כל הנביאים, כי עקר ברור האמונה הוא על-ידי משה שנתן לנו את התורה, שהיא עקר הנבואה שהיא קימת לדורות לנצח ועליה אין להוסיף ולא לגרע, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגלה ב) שאין נביא רשאי לחדש דבר מעתה אף כל הנביאים והצדיקים בעלי רוח הקדש שעמדו אחר משה עד היום הזה, כלם לא באו רק להוכיח את ישראל על עונותיהם בבחינת קולו של משה שנמשך על-ידי רוח נבואה וכו', כמו שמבאר שם, עין שם שזהו בחינת כשופר הרים קולך הנאמר לענין נבואה וכל זה הוא מחמת בחינת הנ"ל המבאר בתורה הנ"ל, שהוא מה שלפעמים הסטרא אחרא יונקת מהרחמנות, ואז נתמעט הרחמנות אצלנו וכו', עד שבאין כל הקלוקלים המבארין שם והתקון הוא על-ידי הבעל כח שמתפלל תפלה בבחינת דין, שעל-ידי זה נתתקן הכל, עד שזוכין לרוח נבואה, שהוא בחינת קבלת התורה וכו' וכל זה נעשה בכל

דור ובכל עת בכמה בחינות, כי אף-על-פי שכבר קבלנו את התורה על-ידי משה רבנו הוא עקר התקון לכל הנ"ל, אף-על-פי-כן הסטרא אחרא וחילותיה הם אורבים וחותרים בכל עת לקלקל, חס ושלום, כל התקונים הנמשכין על-ידי התורה, שכל זה הוא בחינת מה שמבאר שם בתחלת התורה (באות ב) שלפעמים הסטרא אחרא יונקת מהרחמנות, שעל-ידי זה כל הקלקולים חס ושלום, כי נתמעט הרחמנות אצלנו ונעשה אכזריות וכו', עד שנקטן הדעת ונתקלקליו המחין, שהם מחצות פרוסות בפני תאות נאוף, כי השלשה מחין הם מחצות פרוסות בפני זאת התאוה וכו', הינו כי עקר הדעת, שהוא עקר הרחמנות, היא התורה הקדושה שנתן לנו באהבתו ובחמלתו עלינו בבחינת חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו, הנאמר לענין התורה וזהו בחינת (משלי לא) ותורת חסד על לשונה והוא עקר הדעת והמחין, שהם מחצות פרוסות בפני זאת התאוה בבחינת אוריתא מגנה ומצלי, וכמו שכתוב, "מזמה תשמר עליך" וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין ל), בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין אך כשהסטרא אחרא יונקת מהרחמנות הנה, אז נתקלקל הרחמנות וכו', הינו שבכל פגם מתגברת הסטרא אחרא וחילותיה לינק מהרחמנות והדעת שהיא התורה הקדושה, שהוא עקר הדעת והמת, כי אין חכמה כחכמת התורה וכל החכמות חיצוניות אף-על-פי שראים כחכמות, באמת הם כסילות כנגד חכמת התורה, כמו שמבאר בהתורה "דרשו ה' וכו'" (סימן לו חלק א) וכמו שכתוב (ירמיה ט), "אל יתהלל חכם בחכמתו וכו'":

אבל הסטרא אחרא מתגברת לינק מהרחמנות האמת, שהיא התורה, ורוצים להמשיך לעצמם הרחמנות, שזהו מה שאנו רואים שהם חותרים להכניס עבודה זרה בבית ה', להכניס חכמות חיצוניות בתוך התורה הקדושה ולפרש התורה על-פי דרכיהם הרעים שמגלים פנים בתורה שלא כהלכה ומהפכים דברי אלהים חיים לדרכיהם ומחציפים פניהם ואומרים שכל פונתם לטובת ישראל, שיש להם רחמנות גדול על ישראל על שהם נבוכים כל כך לפי דעתם הרעה, דהינו מה שמדקדקים רק במצות וכל למודם הוא רק גמרא ופוסקים וספרי מוסר וכו', והם שוקדים לתקנת ישראל ברחמנות המר והמרור שלהם, ורוצים לפתות ולהסית ולהכריח את ישראל שילכו חס ושלום, בדרכיהם אשר כבר ראינו מה שנמשך על-ידי הרחמנות שלהם שכל מי שנמשך אחריהם פורק על לגמרי, כמבאר בכל הספרים הקדושים שצועקים על זה בקול מר ונמחר, וכמבאר בדברינו כמה פעמים וכל זה כלול בדבור הקדוש הנה שכתב אדונינו מורנו זכרוננו לברכה שלפעמים הם יונקים מהרחמנות, כי כך מרגל בלשונם הטמא ומובא בספריהם הרעים שהם רוצים רק באמת, כי יש להם רחמנות על נערי בני ישראל ורוצים להדריכם בדרך ישרה על-פי פרושי התורה שלהם לשאול ולאבדון וכו', רחמנא לצלן, וזה הקלקול מצוי בכל דור בכמה בחינות שונות, כי תכף אחר מתן תורה קדם שיירד משה מן החר נתקבצו על אהרן לעשות להם את העגל שאמרו גם כן שהוא מצד הרחמנות שלהם, כמובן בפרשה שם שאמרו, "קום עשה לנו אלהים כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו" שדבריהם אלו בוטים כמדקרות

חרב, שמתקבצים בקבוץ גדול לפקח על תקנת ההמון ומרחמים עליהם ומבקשים להם מי שילך לפנייהם להדריכם בדרך שהם רוצים, כמו שפתוב שם, "אשר ילכו לפנינו" וכן הוא בכל דור ודור, בפרט בדור הזה, פמובן למי שבקי קצת דבריהם ודרכיהם הרעים שאומרים בפיהם וממלאים בידיהם להדפיס ספרים על זה, וכל זה הוא בחינת הנ"ל מה שפתוב לעיל שלפעמים הם יונקים מהרחמנות וכו' ועל-ידי זה בא תאות נאוף ונתקלקל התפלה, חס ושלום, והתקון הוא על-ידי הבעל כח הנ"ל וכו' שמתפלל תפלה בבחינת דין וכו' עד שנמשך רוח נבואה וכו' וזהו בחינת כל הנביאים שעמדו אחר משה שבאים רק להוכיח את ישראל לקיים את התורה באמת, כי עקר התקון על ידם, כי כל נבואתם נמשך מהבעל כח הנ"ל שעל ידו עקר התקון וכן בכל דור ודור כל הצדיקי אמת יש להם בחינת רוח נבואה גם עתה וכו', כמבאר שם היטב וכל שכן הנביאים כשראו שהלכו ישראל במדבר שלשה ימים בלא מים, שהיא מחמת שנתמעטו מימי הדעת, שהם בחינת פמים לים מכסים, שהיא בחינת התורה, שזה נמשך רק מהרחמנות דסטרך אחר הנ"ל על-כן עמדו ותקנו שיהיו ישראל קורין גם בשני וחמישי, כדי שלא יעברו שלשה ימים בלא תורה ועל-כן תקנו בשני וחמישי דיקא, כי בשני וחמישי אז הוא בחינת דינים, פמובן בפניות שיום שני הוא בחינת גבורה, ויום חמישי הוא בחינת הוד, שהוא גם כן ענף הגבורה פיזוע ועל כן בהם בתי דינין יושבין ועל-כן צריכין אז ביותר להמשיך על עצמו כח התפלה בבחינת דין של הבעל כח כדי שלא תינק הסטרך אחר מהדינים וכו', כמו שמבאר שם ועל-כן נוהגים להרבות בתחנונים ותפלות הרבה בשני וחמישי כדי להמשיך עלינו כח של הבעל כח הנ"ל שיכול בלחו הגדול להתפלל תפלה בבחינת דין וכו', כי אז צריכים תפלות ותחנונים הרבה מאד שלא תתגבר הסטרך אחר לינק מהתפלה על-ידי הדינים, רק נזכה על-ידי רבוי התפלות והתחנות לעורר רחמיו עלינו שימשיך עלינו כח הבעל כח הנ"ל שיודע להתפלל תפלה בבחינת דין שעל ידו נתתקן כל התקונים הנ"ל עד שזוכין לבחינת רוח נבואה, שהוא קיום התורה, שעל ידי זה נתתקן הכל, על-כן עמדו הנביאים דיקא ותקנו לישראל שיהיו קורין בתורה בשני וחמישי דיקא שהם ימי דין וכו' כדי שכל ישראל ימשיכו עליהם על-ידי קריאת התורה בצבור כח הבעל כח הנ"ל שממש נמשך הרוח נבואה, שהוא בחינת התורה כדי לזכות גם בימי החל להמשיך קדשת שבת, לזכות לברך אמונת חדוש העולם עד שיהיה נמשך בחינת חדוש העולם שלעתיד, עד שיהיה נמשך בחינת הקול המשקה את הגן, שהוא בחינת קול הנגון שיתער לעתיד, שהוא שיר פשוט כפול וכו' שעולה ע"ב וכו' שעל-ידי זה יכולין להוכיח את ישראל ונתתקן הכל, כמו שמבאר שם ובשביל זה צריכין לקרות בתורה בנגון ובטעמים כדי להמשיך על עצמו קול הנגון הנ"ל שנמשך על-ידי התורה פנ"ל שהוא גבוה מן הכל, כי יש בהתורה טנת"א [טעמים, נקודות, תבות, אותיות], והטעמים, שהם בחינת נגון, גבוהים מן הכל, כמובא, כי הטעמים, שהם בחינת נגון הנ"ל, הם בבחינת שם ע"ב, כמובא, שזהו בחינת השיר והנגון

הַנִּיל שְׁעוֹלָה עִיב כְּמִנֵּן חֶסֶד, כְּמוֹ שְׁמִבְאָר שָׁם:

אות ג

וּבְשִׁבִיל זֶה קוֹרִין בְּשָׁנֵי וַחֲמִישֵׁי שְׁלֹשָׁה, כֹּהֵן, לְוִי, יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲכָמָה, בִּינָה, דַּעַת, לְתַקֵּן בְּחִינַת הַשְּׁלֹשָׁה מֵחִין הַנִּיל שְׁיֵהִיו מְחֻצוֹת פְּרוֹסוֹת וְכוּ', שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה מִיְּנֵי רַחֲמָנוּת, בְּחִינַת שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת בְּיוֹם, כְּמוֹ שְׁמִבְאָר שָׁם:

אות ד

וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשַׁבַּת בְּמִנְחָה, כִּי אִזּוֹ בְּמִנְחָה הוּא סְמוּךְ לְאַפּוּקֵי שַׁבְּתָא סְמוּךְ לַיְמֵי הַחֹל, עַל-כֵּן קוֹרִין אִזּוֹ בַּתּוֹרָה לְהַמְשִׁיךְ קְדֻשַׁת שַׁבַּת שָׁאִז עֵקֶר קִבְּלַת הַתּוֹרָה, עֵקֶר בְּרוּר אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְכוּ', לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַקְּדוּשׁוֹת הָאֵלוֹ לַיְמֵי הַחֹל שְׁיֵהִיָּה לָנוּ כַּח גַּם בַּיְמֵי הַחֹל לְבָרֵךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁעַל -יְדֵי זֶה כָּל הַתְּקוּנִים הַנִּיל, כִּי בְּמִנְחָה בַּחֹל דִּינָא תְּקִיפָה שְׁלֵטָא, אֲבָל בְּכַח מִנְחָה שֶׁל שַׁבַּת, שֶׁהוּא עֵת רְצוֹן, עַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין שְׁיִתְּהֵפֵךְ הַדִּין לְרַחֲמִים גְּדוֹלִים, וְהַכֹּל בְּכַח הַבַּעַל כַּח הַנִּיל, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה צְדִיקִים שְׁנִסְתַּלְקוּ אִזּוֹ בְּשַׁבַּת בְּמִנְחָה שְׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִים לְתַקֵּן הַכֹּל כְּנִיל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה כְּנִיל וְעַל-כֵּן נוֹהֲגִים כָּל הַצְּדִיקִים וְהַיְרָאִים לִזְמַר תּוֹרָה וּמוֹסֵר בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית שֶׁל שַׁבַּת בְּיֹתֵר, כִּי אִזּוֹ נִתְעוֹרֵר קוֹל הַגּוֹן הַנִּיל שְׁעַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא יְכוּלִין לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּבְחִינַת קוֹלוֹ שֶׁל מִשָּׁה שְׁנִסְתַּלַּק אִזּוֹ דִּיקָא וְכְנִיל:

אות ה

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה לְעֲנִין מִנֵּן גְּבֵרֵי הָעוֹלָם
לְתוֹרָה בְּשָׁנֵי וַחֲמִישֵׁי וְכוּי שְׁלֹשָׁה בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ וְכוּי אַרְבָּעָה, בְּיוֹם טוֹב
חֲמִשָּׁה, בְּיוֹם כְּפוֹר שְׁשָׁה, בְּשַׁבַּת שְׁבַעַה וְהַקְשׁוּ (בְּגִמְרָא מְגַלָּה פֶּרֶק הַקּוֹרָא
דָּף כג) הֲנִי שְׁלֹשָׁה, חֲמִשָּׁה, שְׁבַעַה, כְּנֶגֶד מִי? חֵד אָמַר, כְּנֶגֶד בְּרַכַּת כְּהֻנִּים,
וְחֵד אָמַר, כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה שׁוּמְרֵי הַסֵּף וְחֲמִשָּׁה רוֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ, וְשְׁבַעַה רוֹאֵי
פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְאַחַר כֵּן הַקְשׁוּ עַל שְׁשָׁה שֶׁל יוֹם כְּפוֹר כְּנֶגֶד מִי וְכוּי? וְהוּא תִּכְף
בְּתַחֲלַת הָעִיוֹן מִפְּנֵי מַה לֹּא הַקְשׁוּ עַל ד' שֶׁל רֵאשׁ חֹדֶשׁ וְחַל הַמוֹעֵד וְכֵן
הַקְשׁוּ הַתּוֹסְפוֹת שֶׁם וַיֵּשְׁבוּ בְּדַחֲקָא, שְׁבַרֵאשׁ חֹדֶשׁ הַסְּבָרָא נוֹתְנַת לְהוֹסִיף
אַחַד, עֵין שֶׁם, וְאַף אֲנוּ נֹאמַר עַל-פִּי הַנִּי"ל, שְׁבֻדָּאֵי עַל-פִּי טַעַם הַנִּי"ל עַל
קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּצַבוֹר אֵין צְרִיכִין לְשָׂאֵל עַל מִנֵּן אַרְבַּע שֶׁל רֵאשׁ חֹדֶשׁ וְכוּי,
כִּי עֵקֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה הוּא לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ קִדְשַׁת מִתְּן תּוֹרָה שְׁצְרִיכִין
לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ בְּכָל דּוֹר בְּכָל עֵת, וְהַעֲקֹר בְּיָמִים קְדוֹשִׁים שְׁעַקְרָם הוּא
שַׁבַּת קְדוֹשׁ שְׁבוּ נִתְּנָה תּוֹרָה וְכֵן יוֹם טוֹב וְחַל הַמוֹעֵד שְׁמִקְבָּלִים כָּל קִדְשֵׁי
מְשַׁבַּת שֶׁהוּא תַּחֲלָה לְמַקְרָאֵי קְדוֹשׁ וְכוּי וְכֵן רֵאשׁ חֹדֶשׁ, שֶׁהוּא גַם כָּל בְּחִינַת
קִדְשַׁת יוֹם טוֹב, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים קד) עֲשֵׂה יָרַח לְמוֹעֲדִים כִּי מֵרֵאשׁ חֹדֶשׁ
מוֹנִין הַמוֹעֲדִים וּבְהֵם עֵקֶר תִּקּוֹן קְרִיאַת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה שֶׁם, מִשָּׁה תִּקּוֹן לְהֵם לְיִשְׂרָאֵל שִׁיְהִיו קוֹרִים בְּשַׁבַּת
וּבְמוֹעֲדִים וְכוּי וְעֵקֶר קִדְשַׁת מִתְּן תּוֹרָה שְׁאֲנוּ מִמְּשִׁיכִין עֲלֵינוּ עַל-יְדֵי
קְרִיאַת הַתּוֹרָה הוּא בְּשִׁבִיל לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ בְּרוֹר הַמִּדְּמָה וְכוּי, שְׁעַל-יְדֵי זֶה
נִתְּבַרֵר אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שְׁכָל הָעוֹלָם תְּלוּי וְאֵינוּ מִתְּקִים בְּכָל דּוֹר וּבְכָל
עֵת כִּי אִם עַל-יְדֵי אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שִׁיְשָׂרָאֵל מִמְּשִׁיכִין עֲלֵיהֶם עַל-יְדֵי
קְרִיאַת הַתּוֹרָה כְּנִי"ל וְעַל-יְדֵי זֶה זֹכִין לְחֲדוּשׁ הָעוֹלָם שְׁלַעֲתִיד שְׂאֵז יִתְעַר
הַשִּׁיר חֹדֶשׁ, שֶׁהוּא שִׁיר פְּשוֹט, כְּפוּל, מְשֻׁלֵּשׁ, מְרַבַּע וְכוּי וְעַל-כֵּן צְרִיכִין
לְקָרוֹת בְּתוֹרָה בְּטַעֲמִים וּבְנִגּוֹן וְכְנִי"ל וְעַל-כֵּן לֹא הַקְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּ
לְבִרְכָה עַל מִנֵּן אַרְבָּעָה גְּבֵרֵי שֶׁל רֵאשׁ חֹדֶשׁ וְכוּי, כִּי בְּוֹדָאֵי עֵקֶר הַקְרִיאָה
שֶׁל כָּל הַיָּמִים הַקְדוֹשִׁים רְאוּי לְהִיוֹת מִנֵּן אַרְבָּעָה, כִּי עֵקֶר הַקְרִיאָה
בְּשִׁבִיל לְעוֹרֵר הַשִּׁיר חֹדֶשׁ הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּבְחִינַת אַרְבָּעָה, כִּי הוּא שִׁיר פְּשוֹט,
כְּפוּל, מְשֻׁלֵּשׁ, מְרַבַּע שְׁנַמְשָׁךְ מֵאַרְבַּע אוֹתִיוֹת הַשֵּׁם, שְׁעַקֵר שְׁלֵמוֹת הַשִּׁיר
הוּא כְּשֶׁהוּא מְרַבַּע וְעַל-כֵּן בְּוֹדָאֵי הִיָּה רְאוּי לְקָרוֹת תְּמִיד בְּכָל הַיָּמִים
הַקְדוֹשִׁים מִנֵּן אַרְבָּעָה, כִּי עֵקֶר הַקְרִיאָה בְּשִׁבִיל רְבוּעַ הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן לֹא
הַקְשׁוּ כָּלָל עַל מִנֵּן אַרְבָּעָה שֶׁל רֵאשׁ חֹדֶשׁ וְכוּי, כִּי עֵקֶר הַקְרִיאָה צְרִיכָה
לְהִיוֹת מִנֵּן אַרְבָּעָה. וְעַל-כֵּן בְּאַמַּת בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ, שֶׁהוּא תִּקּוֹן הַמוֹעֲדוֹת אֵז
מִזְכִּירִין בְּתַפְּלַת מוֹסֵף וּמִתְּפַלְּלִין לְזִכּוֹת לְשִׁירֵי דָּוִד, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים,
"וּבְשִׁירֵי דָּוִד עֲבָדְךָ וְכוּי" כִּי עֵקֶר הַשִּׁיר הַנִּי"ל נִזְכָּה עַל-יְדֵי בְּחִינַת דָּוִד מְלֶכֶךְ
יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא, בְּחִינַת מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשִּׁיר הַנִּי"ל, כִּי עֵסֶק כָּל יָמָיו
בְּזִמְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְכוּי, כִּי הוּא נָעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא
בְּבְחִינַת שְׁלֵמוֹת הַמְּרַבָּה שְׁשִׁלְמוֹתָהּ עַל-יְדֵי רְבוּעַ דִּיִּיקָא, דְּהֵינּוּ אַרְבָּעָה
רְגְלֵי הַכֶּסֶא וְכוּי, כִּי דָּוִד בְּרָגַל רְבִיעִי, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה
וְכָל עֵקֶר קִדְשַׁת רֵאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁהוּא בְּשִׁבִיל הַמוֹעֲדִים, הוּא בְּבְחִינַת דָּוִד,
כְּמִבְּאֵר בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, וְעַל-כֵּן אוּמְרִים בְּשַׁעַת קְדוּשׁ
לְבָנָה, "דָּוִד מְלֶכֶךְ יִשְׂרָאֵל חֵי וְקַיָּם" כִּי בְּיוֹמֵי דָּוִד וּשְׁלֵמוֹה קִיָּמָא סִיְהָרָא
בְּאַשְׁלְמוֹתָא, כִּי עֵקֶר הַשִּׁיר הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל

תחלת הבריאה, שעל-ידי זה נזכה לחדוש העולם שלעתידי, עקרו נזכה על-ידי דוד, שהוא משיח, שיהא תקון העולם בימיו, והוא עתיד לבא ולתקן העולם עד שיזכה לשיר הזה בשלמות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, לי נאה לברך וכו', שזה יהיה כל הקבול שכן של הצדיקים והשרים וכו' ודוד הוא בבחינת ראש חדש שהוא תקון המועדות כנ"ל שאז הוא בחינת, חדתותי דסיהרא, שאז בעת חדתותי דסיהרא כל נושאי הכסא מתקנים שיר חדש כשמביאים הארון לבית שמש, שהוא שיר ששרו פרות הבשן אז כשנשארו הארון לבית שמש הוא מזמור שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה וכו' (שכל זה מבאר ברמזים נפלאים בסוף המעשה של שני הבנים שנחלפו, עין שם היטב והבן) וזה השיר הוא בעצמו השיר הקדוש והנורא הנ"ל, שהוא שיר פשוט, כפול ומשולש ומרבע שבשביל זה קורין בתורה כנ"ל, וכמו שמבאר שם בסוף התורה "תקעו תוכחה", ששיר הנ"ל הוא בחינת שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה וכו', עין שם כי ראש חדש, שהוא חדתותי דסיהרא, הוא בחינת חדוש העולם, כמו שאומרים (בברכת קדוש הלבנה), וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן, שהם עתידים להתחדש כמותה וכו', ועל-כן מצות קדוש הלבנה יקר מאד מאד, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, אלמלא לא זכו ישראל להקביל פני אביהם שבשמים אלא פעם אחת בחדש, דים וכו' :

אות ו

ועל-כן עקר קדוש הלבנה הוא כשאין עננים מכסין אותה מלראותה, כי עקר תקון השיר הנ"ל הוא על-ידי התפלה בבחינת דין של הבעל כח הנ"ל שעל-ידי זה העננים כלים, בבחינת (ישעיה י) מחיתי כעב פשעיה וכו', כמו שמבאר שם, עין שם ובשביל זה הרבה מדקדקים יותר מדאי שלא לקדשה עד שיעברו העננים לגמרי, אבל הם טועים בזה, פאשר שמענו מכמה צדיקים ומאדוננו מורנו ורבונו זכרוננו לברכה, ובפרט בעת שהזמן דחוק שסמוך לסוף חצי החדש, בפרט בחרף שבנדאי הוא שטות גדול לדחות מצוה נוראה כזאת בשביל דקדוק קל שלא נזכר בגמרא כלל, כי לא אמרו רק, הרואה לבנה בחדושה מברך וכו', שמוכן שתכף כשרואין אותה צריכין לברך, רק שבפוסקים מבאר שפשהיא מכסה בעננים לא יברכו, והוא דבר אמת ומוכן בנדאי, אבל תכף כשרואין אותה אפלו כשהעננים סביבה והיא נראית מתוך ענן קלוש, בנדאי מחיבים לקדשה וכמבאר בפרוש שם (בסימן תכו), אם יש עליה ענן קלוש וכו' ואיך נוכל להחמיר, בפרט כשהזמן דחוק, לדחות מצוה כזאת בשביל דקדוק קל ובאמת זה הטעות נמשך מחמת גדל חביבת המצוה שיקרה מאד אצל

יִשְׂרָאֵל וַיִּכְמוּ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה וְהִיא מְרַמֶּזֶת עַל חֲדוּשׁ
 הָעוֹלָם שֶׁיִּשְׂרָאֵל עֲתִידִין לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ, עַל-כֵּן הִכָּל חַפְצִים שֶׁתְּהֵא זָכָה
 לְגַמְרִי, אֲבָל לֹא כּוֹנֵן יָפָה בְּזָה, כִּי הֵם שׁוֹכְחִים שְׁאֲנוּ עֲתָה בְּזָה הָעוֹלָם
 הַשָּׁפֵל וְהַחֲשָׁד, בַּפֶּרֶט עֲתָה בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים הָאֵלֶּה שֶׁהַגְּלוּת,
 בַּפֶּרֶט גְּלוּת הַנֶּפֶשׁ מִתְגַּבֵּר וּמִתְפַּשֵּׁט מְאֹד מְאֹד בְּכָלל וּבַפֶּרֶט עַל כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד עַל-כֵּן עֲתָה כָּל הַמְּאֹרוֹת אֵינָם מְאִירִין כְּרֵאוּי, כִּי מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ חָשְׁכוּ הַמְּאֹרוֹת, כִּי אַז נֶאֱמַר (שׁם יג), "חֲשָׁד הַשָּׁמַשׁ בְּצִאתוֹ וַיִּרַח
 לֹא יִגִּיהַ אֹרוֹר" וְאֲנוּ מְחִיין עֲצִמְנוּ בְּמַעַט דְּמַעַט אֹר הַמְּאִיר עֲלֵינוּ מִתּוֹךְ
 עֵמֶק הַחֲשָׁד אֲפֵלָה הַזֹּאת וְעַל-כֵּן בְּכָל הַמְּצוֹת וּבְכָל הַקְּדוּשׁוֹת אִם נִרְצָה חֵס
 וְשָׁלוֹם, לְהַמְתִּין עַד שְׁנוּכַל לְקַיֵּם הַמְּצוּהָ בְּבִהִירוֹת וּבְזָכוֹת וּבְצַחוֹת גְּדוֹל
 כְּרֵאוּי כָּבֵד בְּטֵלָה כָּל הַתּוֹרָה וְהַמְּצוֹת חֵס וְשָׁלוֹם חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי בְּיָדַי אֵין
 בְּיָדֵינוּ לְקַיֵּם שׁוּם מְצוּהָ בְּשִׁלְמוֹת עֲתָה בְּכָל הַדְּקִדּוּקִים וְהַפֶּרֶטִים, וּבַפֶּרֶט
 בְּזָכוֹת וּצַחוֹת הַמַּחֲשָׁבָה, שֶׁהוּא הָעֵקֶר, אֲבָל אֶף-עַל-פִּי -כֵּן אֲנוּ צְרִיכִין
 לְקַיֵּם כָּל הַמְּצוֹת כְּפִי מַה שְׁנוּכַל, וְרַק בְּזָה אֲנוּ מְחִיין עֲצִמְנוּ וּמְשִׁיבִין נִפְשָׁנוּ
 בְּגְלוּת הַמֶּר הַזֶּה, בַּפֶּרֶט כְּפִי מַה שְׁיֻדַּע כָּל אֶחָד מְרִירַת נִפְשׁוֹ וְנִגְעֵי לְבָבוֹ
 וְכוּ', עַל-כֵּן בְּיָדַי חֲלִילָה לָנוּ לְמַנַּע מִמְּצוֹת בְּרַכַּת הַלְּבָנָה בְּשִׁבִיל דְּקִדּוּקִים
 הַנִּ"ל, רַק לְקַיֵּם כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה בְּגַמְרָא וּפּוֹסְקִים
 שֶׁמְבַאֵר שְׁחִיבִים לְקַדְּשָׁה אֲפֵלוּ כְּשֶׁרוֹאִין אוֹתָהּ מִתּוֹךְ עֵנָן קְלוּשׁ וְכַנִּ"ל וְעֵין
 הַיֵּטֵב בְּדַבְּרֵי אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָה בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת וּבְכַמָּה
 שְׁעֲזָרְנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַאֵר וּלְחַדֵּשׁ בָּהֶם, מְבַאֵר וּמוֹבֵן הַיֵּטֵב שֶׁעֲתָה כָּל
 קִיּוּמֵנוּ וְחִיּוּתֵינוּ הוּא רַק עַל-יְדֵי הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׁאֲנוּ חוֹטְפִין מִתּוֹךְ הָעֵנָן
 וְהַחֲשָׁד וְכוּ', וְהֵבֵן הַיֵּטֵב הָאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ כִּי יֵשׁ בְּזָה הַרְּבֵה לְדַבֵּר הַנוֹגֵעַ לְכָלל
 קְדוּשַׁת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, וּבַפֶּרֶט לְהַקְטִינִים בְּמַעֲלָה, לְהַחְלוּשֵׁי כַּח שְׁבִיִּשְׂרָאֵל,
 וּבַפֶּרֶט כְּמוֹ שְׁיֻדַּע כָּל אֶחָד בְּנִפְשׁוֹ אִם יִרְצוּ עוֹד לְדַקְדֵּק וּלְהַחֲמִיר בְּחֻמְרוֹת
 יְתָרוֹת, יְכוּלִים לְהַכְּשֵׁל וּלְפַל עַל -יְדֵי זֶה יוֹתֵר חֵס וְשָׁלוֹם חֵס וְשָׁלוֹם,
 וְכַמְבַאֵר בְּדַבְּרֵינוּ הַרְּבֵה

אות ז

וְנַחֲזֹר לְעַנְיָנוּ, שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה לֹא הִקְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה עַל מִסְפַּר
 אַרְבַּעַת קְרוֹאִים שֶׁבְּרֵאשׁ חֲדָשׁ וְחַל הַמּוֹעֵד, כִּי, אֲדַרְבָּא, עֵקֶר תִּקּוּן
 הַקְּרִיאָה הוּא רַק בְּחִינַת אַרְבַּע, שֶׁהוּא בְּחִינַת שִׁיר הַנִּי"ל כַּנִּ"ל, וְעַל-כֵּן
 הִקְשׁוּ רַק עַל שְׁאֵר הַמִּסְפָּרִים כְּנֻגַד מִי הֵם, וְהַשִּׁיבוּ, שְׁבִיּוֹם טוֹב הוּא כְּנֻגַד
 חֲמִשָּׁה רוֹאֵי פְּנֵי הַמְּלָךְ וּבְשִׁבְתָּ כְּנֻגַד שְׁבַע רוֹאֵי פְּנֵי הַמְּלָךְ כִּי עֵקֶר הַשִּׁיר
 הַנִּי"ל שֶׁיִּזְכָּה הַמְּלָךְ הָאֵמֶתִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא מְלָךְ הַמְּשִׁיחַ שְׁיָבוֹא בְּמַהֲרָה
 בְּיָמֵינוּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת דָּוִד הַמְּלָךְ, וְכָל סְמוּכִים אֵלָיו בְּיוֹתֵר, שֶׁהֵם רוֹאֵי פְּנֵי
 הַמְּלָךְ, הֵם יִזְכּוּ בְּיוֹתֵר לְנַפְלָאוֹת נְעִימַת הַשִּׁיר הַזֶּה וּיְמַהֵם יִקְבְּלוּ כָּל יִשְׂרָאֵל

כָּל אֶחָד כָּפִי קָרוּבוֹ לְרוֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְעַל-כֵּן תִּקְנֶנוּ קְרִיאַת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּשִׁבִיל הַשִּׁירָה כַּנִּי"ל כִּנְגַד רוֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ, שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעָה וְכַנִּי"ל:

אות ח

וְעַל-כֵּן אָמְרוּ שְׁשֻׁלְשָׁה שְׁבַחַל הֵם כִּנְגַד שְׁלֹשָׁה שׁוּמְרֵי הַסֵּף, כִּי בַחֲל בּוֹדָאֵי רְחוּקִים מִשִּׁיר הַזֶּה שֶׁהוּא מִתְעוֹרָר רַק בְּשַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב וְרֹאשׁ חֹדֶשׁ הוּא גַם כֵּן יוֹם טוֹב, שֶׁהֵם בְּבַחֲיִנַת יוֹם שְׁפָלוֹ שַׁבַּת, יוֹם שְׁפָלוֹ טוֹב שְׁפָלוֹ עֲנֵג שְׁבִיתָתוֹ וְטוֹבוֹ יְהִיָּה הַשִּׁיר הַזֶּה, אֲבָל בַּחֲל רְחוּקִים מִזֶּה, רַק צְרִיכִים לְהַתְיַגֵּעַ בַּחֲל לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת שַׁבַּת כְּדֵי לְזַכּוֹת עַל-יָדֵי זֶה לְקִדְשַׁת שַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב בְּבַחֲיִנַת מִי שֶׁטָּרַח בְּעֶרְב שַׁבַּת וְכוּ' וְאִז כָּל עֶקֶר תִּקּוּן הַקְּרִיאָה הוּא בְּכַח הַבְּעַל כַּח גְּדוּל הַנִּי"ל שֶׁיִּכּוֹל לְתַקֵּן הַשְּׁלֵשׁ מַחֲיִן עַל-יָדֵי תְּפִלָּתוֹ בְּבַחֲיִנַת דִּין וְכוּ' עַל-כֵּן עֶקֶר הַקְּרִיאָה אִז, הוּא רַק בְּבַחֲיִנַת שְׁמִירַת הַשְּׁלֹשָׁה מַחֲיִן הַנִּי"ל שֶׁנִּזְכָּה בְּכַח הַתּוֹרָה שֶׁיְהִיּוּ שְׁלֹשָׁה מַחְצוֹת פְּרוּסוֹת כִּנְגַד הַתְּאַוָּה הַנִּי"ל וְכַנִּי"ל, עַל-כֵּן תִּקְנֶנוּ בָּהֶם שְׁלֹשָׁה קְרוֹאִים כִּנְגַד שְׁלֹשָׁה שׁוּמְרֵי הַסֵּף, שֶׁהֵם שׁוּמְרֵי הַסֵּף וְהַפְּתַח שֶׁל הַמֶּלֶךְ שֶׁלֹּא יִכְנַס בָּהֶם זָר, הֵינּוּ בַחֲיִנַת שְׁמִירַת הַשְּׁלֹשָׁה מַחֲיִן שֶׁיְהִיּוּ מַחְצוֹת פְּרוּסוֹת בְּפְנֵי הַרְהוּרֵי הַתְּאַוָּה הַנִּי"ל, שֶׁלֹּא יִכְנַס זָר בְּבֵית ה', שֶׁהֵם הַמַּחֲיִן, שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת קִדְשַׁת הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ, בְּבַחֲיִנַת (בְּרִכּוֹת ל"ג) כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דְעָה כָּאֵלוֹ נִבְנָה בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ בְּיָמָיו:

אות ט

וְזֶה בַּחֲיִנַת בְּרַכַּת הַתּוֹרָה שֶׁתִּקְנֶנוּ לְקֹרֵא בְּצַבּוּר, בְּרַכָּה לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ אֲפָלוֹ אִם כָּבֵר בְּרַךְ בְּרַכַּת הַתּוֹרָה בְּפִקּוּר, כִּי עֶקֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּצַבּוּר הוּא לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת מִתֵּן תּוֹרָה שְׁאִז נִמְשָׁךְ רוּחַ נְבוּאָה עַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַל-יָדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוֹ וְכוּ'. שְׁעַל-יָדֵי זֶה מִתְבָּרַר הַמְדָּמָה, שְׁעַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה וּבְרוּרָה שֶׁהַעֶקֶר הוּא אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְכוּ' כַּנִּי"ל וְכֵן הוּא בְּכָל דּוֹר וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שָׁם וּמְבַאֵר שָׁם שֶׁכִּנְגַד זֶה יֵשׁ בַּחֲיִנַת נְבִיאֵי שְׁקָר שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת זְהֻמַּת הַנְּחָשׁ, בַּחֲיִנַת מְנַחְשִׁים וּמְעוֹנְנִים וְכוּ' שְׁעַל יָדָם מִתְבַּלְבֵּל הַמְדָּמָה יוֹתֵר וּבָאִים לְכַפִּירוֹת חֵס וְשָׁלוֹם, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְבָרֵךְ תַּחֲלָה וְסוּף כְּשֶׁקוֹרִין בַּתּוֹרָה, שֶׁמְבָרְכִין, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְכוּ', הֵינּוּ שְׁמוֹדִיעִין וּמְפָרְסְמִין שֶׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁלָנוּ לֹא נִמְשָׁכָה חֵס וְשָׁלוֹם,

משכל אנושי, אפלו משכל אנושי של גדולי גדולי המחקרים והפילוסופים, או של המנחשים והמעוננים וכו', רק שתורתנו היא תורת אמת שנמשכה רק מרוח הקדש ונבואה ברורה של משה רבנו עליו השלום, שעל-ידי זה בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, הינו שמודיעים שבנו בחר מכל העמים שמקבלים נימוסיהם ותורתיהם מהחכמים והמנחשים הנ"ל, אבל כל תורתנו הקדושה נתן לנו רק על-ידי שבחר בנו מכל העמים, כי אנו מבחרים ומבדלים מהם ומדעותיהם, כי כל תורתנו היא תורת משה אמת שנתנה רק על-ידי רוח נבואה אמתית שמברר המדמה וכו' וזהו שמברכין לאחריה, אשר נתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו, שעקר תורתנו הקדושה, תורת אמת, שנתן לנו, הוא לזכות לחיי עולם, שהוא קבול השכר של לעתיד שעקרו הוא השיר הקדוש הנ"ל, שהוא שיר פשוט, כפול, משלש ומרבע שנזכה בעת חדוש העולם של לעתיד על-ידי שזכינו להאמין בחדוש העולם של תחלת הבריאה שכל זה אי אפשר לזכות כי אם על-ידי תורת אמת שקבלנו, שהוא בחינת רוח נבואה אמתית וכו' כנ"ל:

אות י

ועל-כן באמת אמרו רבותינו זכרונם לברכה שבשעת קריאת התורה צריכין לעמד באימה ויראה ורתת וזיע כאלו נתנה עכשיו ממש, כמבאר בכל הספרים הקדושים כי עקר קריאת התורה בצבור הוא להמשיך בחינת נתינת התורה ממש וכו' כנ"ל:

אות יא

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בבא קמא פב) שקריאת התורה בשני וחמישי תקנו מחמת שהלכו שלשה ימים וכו' כדי שלא יעברו שלשה ימים בלא תורה שלשה ימים דיקא, כי העקר הוא לתקן השלשה מחין שיהיו שלש מחצות פרוסות בפני זאת התאנה של משגל וכו', כמובן שם בהתורה הנ"ל והעקר הוא על-ידי הדעת, שהוא המוח השלישי מהשלשה מחין חכמה בינה דעת שצריכין לזהר ביותר לבלי לפגם בו כלל כי כל הפגמים הם על-ידי פגם הדעת בבחינת פגם עצ הדעת טוב ורע שפגם אדם

הראשון, שעקר הפגם היה בהדעת, כמובא ומשם, הינו מהדעת, הוא עקר התקון, כי עקר תקון המחשבה הוא על-ידי הדעת שיודע בברור האמת שאין צריכין להרהר חס ושלום, ולחשב מחשבות חוץ ועל-כן אין צריך להתחיל לפגס בטוען ונטען כולו (וכמובא בספר האי"ב, אל תפגס עם פתויד בטוען ונטען וכו') וכמו שכתוב במקום אחר בספריו הקדושים, שהעקר לבלי להתחיל לחשב כולו וכלל, כי אף-על-פי שפאמת בודאי החכמה והתבונה מחיבין לבטל התאוה וכו', אבל מרבוי פגם המחין, על-כן אי אפשר עם חכמה ותבונה לבטלם כי אם על-ידי הדעת שיודע סוף הדבר אחר כל החקירות והתבונות שפך הוא האמת, ועל-כן אין צריכין עוד לחשב בזה כולו וכנ"ל וגם בעקר האמונה הקדושה העקר הוא הדעת שיודע האמת בלבבו כי ה' הוא האלקים וכו' בלי שום חקירות כולל רק כפי מה שקבלנו מאבותינו הקדושים שבררו לנו האמונה הקדושה שעקרה היא אמונת חדוש העולם על-ידי התורה הקדושה, שהוא רוח נבואה וכו', כמו שמבאר שם ועל-ידי זה אנו יודעים בידיעה ברורה כי ה' הוא האלקים, וכמו שמבאר במקום אחר, שעקר הידיעה הברורה האמתית הוא על-ידי אמונה, וכמו שכתוב (הושע ב), "וארשתיך לי באמונה וידעת את ה'" ועל זה נאמר (דברים ד), "וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים" וכתוב (דברי הימים א ח), "דע את אלקי אביך", שפרשו הוא הידיעה הברורה, שהיא על-ידי אמונה שקבלנו מאבותינו, כמובא בספרי קדש, בפרט בדברינו, עין שם. וזה שאמר להם משה רבנו (דברים ד), "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים" לדעת דיקא, כי זה הפסוק נאמר שם אחר שהאריך להזכיר את כל המופתים נוראים והתגלות אלקות שהכניס בהם ביציאת מצרים וכו' ובמתן תורה וכו' ואמר להם, שעתה, אחר כל מה שראיתם ראוי לכם לדעת בידיעה ברורה בלי שום חקירה עוד כולל כי ה' הוא האלקים וכנ"ל כי מח השלישי, שהוא הדעת, עולה למעלה למעלה מאד ויורד עד למטה מטה מאד, כמובן למשכיל בספרי קבלה הקדושה, כי הדעת בבחינת כתר, כמובא:

אות יב

נמצא, שעקר הוא שמירת הדעת שיודע אמתת סוף הדבר שעל-ידי זה יכולין להציל את עצמו מכל תקף מצולות ים השוטפים על האדם חס ושלום, שהעקר להציל את עצמו הוא על-ידי פנימיות הדעת שיודע האמת כי ה' הוא האלקים ואסר לנו בתורתו להרהר וכו' ועל-ידי זה יודע לבלי להתחיל לחשב כולו וכו' ומה שנעשה עמו ממילא שרודפין אחריו המחשבות רעות בעצמן, אל יסתכל על זה כולל ויעשה עצמו פאינו יודע

ואל יסתכל לאחוריו כלל, וכמובא מזה הרבה בדבריו הקדושים ואי אפשר לבאר כל זה, רק שצריך להבין בעצמו איך לברח על-ידי הדעת מכל המחשבות רעות והכל בכח הצדיק האמת הפעל כח הנ"ל ועל-פי דרכי עצותיו והתחזקותו שמישיב כל נפש בשבעה משיבי טעם מאין סוף עד אין תכלית:

אות יג

ועקר שמירת הדעת הוא על-ידי התורה הקדושה שנתנה על-ידי משה רבינו, שהוא בחינת דעת, כמובא, כי הוא הודיע לנו תכלית סוף הדעת האמתית שהוא לקיים התורה והמצוות ולבלות ימינו על זה, שעל-ידי זה נצולין מכל רע וזוכין למה שזוכין עין לא ראתה וכו' ועל-כן תקנו קריאת התורה בצבור בשני וחמישי שלא יעברו שלשה ימים בלא תורה כדי שיהיו נשמרין השלשה מחיו, שהעקר הוא מח השלישי, שהוא הדעת וכנ"ל:

אות יד

וכבר מבאר, שעקר קריאת התורה בצבור בנגון ובטעמים, הוא לעורר ולהמשיך בחינת נתינת התורה, כי צריך בשעת קריאת התורה לעמוד באימה וביראה וכו' כאלו היום נתנה בסיני וכנזכר לעיל (באות יו"ד וכו') ועקר הדבר כדי שנתעורר בכל יום ובכל עת ועת שיהיו דברי תורה חדשים אצלנו בכל יום כאלו היום נתנו, שבשביל זה נתנה התורה מתחלה בסיני, כמו שפרש רש"י על פסוק (שמות ט), "ביום הזה באו מדבר סיני" שנאמר "הזה" וכו', שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאלו "היום" נתנו וכן מבאר בדברי רבותינו זכרונם לברכה במקומות הרבה מאד, כמו שפרש רש"י על פסוק, "אשר אנכי מצוה היום" בכל יום יהיו בעיניך כחדשים וכן הרבה כי אוריתא שמא דקדשא בריך הוא, כי עקר כלל העבודה הוא לשמו יתברך, להגדיל ולקדש שמו יתברך בבחינת (מלאכי א) בכל מקום מקטר ומגש לשמי וכו' וכמו שכתוב (שמות ט), "וילמען ספר שמי בכל הארץ" וכן בפסוקים הרבה וכמובא הרבה מזה בדברי רש"י ובשביל זה נתנה תורה, שהיא שמא דקדשא בריך הוא, כדי שעל-

יְדֵי הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת נִזְכָּה לְהַכִּיר שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְגַדֵּל וּלְקַדְּשׁ שְׁמוֹ בְּרַבִּים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים כח), "לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְכוּ' לִירְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה וְכוּ'". וְעַל-כֵּן בְּתַחֲלַת שְׁלִיחוֹת מֹשֶׁה לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם כְּדֵי שְׁיִקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה שָׂאֵל מֹשֶׁה תַּכְפֹּף (שְׁמוֹת ג), "וְאָמְרוּ לִי מָה שְׁמוֹ מָה אָמַר אֲלֵיהֶם" וְהוֹדִיעוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב שָׁם, "זֶה שְׁמִי לְעַלְמֵי וְכוּ'":

אות טו

וְזֶהוּ (נְחֻמָּה ט) "וַיִּתְרָא אֶת עֲנֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם וְאֶת זַעֲקוֹתָם שְׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף וַתִּתֵּן אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּפָרְעֹה וְכוּ' כִּי יִדְעָתָּ כִּי הִזִּידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ לָךְ שֵׁם כְּהִיּוֹם הַזֶּה", שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל, עָשָׂה לְעַצְמוֹ שֵׁם עַל-יְדֵי הָאוֹתוֹת וְהַמוֹפְתִים הַנּוֹרָאִים שֶׁעָשָׂה בִּיצִיאַת מִצְרַיִם וּמִתַּן תּוֹרָה שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם מִדּוֹר לְדוֹר עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְזֶהוּ, "וַתַּעַשׂ לָךְ שֵׁם כְּהִיּוֹם הַזֶּה", 'כְּהִיּוֹם הַזֶּה' דִּיקָא, כִּי צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַמְשִׁיךְ הַגְּדֻלַּת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֻדָּשׁ, שְׂזָה עֵקֶר קַבְּלַת הַתּוֹרָה שְׁצָרִיכִין לְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם מִחֻדָּשׁ כַּנִּי"ל וְזֶהוּ "וַתַּעַשׂ לָךְ שֵׁם כְּהִיּוֹם הַזֶּה", 'כְּהִיּוֹם הַזֶּה' דִּיקָא, שֶׁעֲשִׂיתָ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּכָל יוֹם מִחֻדָּשׁ, שְׂזָה בְּחִינַת 'כְּהִיּוֹם הַזֶּה' שְׁנֶאֱמַר עַל כָּל יוֹם וְיוֹם שֶׁל כָּל אָדָם שְׁעוֹמֵד בּוֹ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר:

אות טז

וְכָל זֶה זוֹכִין רַק עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הַגָּדוֹל הַבֶּעַל כַּח שְׁיִכּוֹל לְהַתְפַּלֵּל תְּפִלָּה בְּבַחֲחִינַת דִּין, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה כָּל הַתְּקוּנִים הַנֶּאֱמָרִים שָׁם עַד שְׁזוֹכִין לְבַחֲחִינַת רִיחַ נְבוֹאָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִתַּן תּוֹרָה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה אֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְכוּ', שְׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְחֲדוּשׁ הָעוֹלָם שְׁלַעֲתִיד וְכוּ', שְׁעַל - יְדֵי זֶה זוֹכִין לְנִגּוֹן הַנִּי"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְהוֹכִיחַ אֶת כָּל אֶחָד בְּבַחֲחִינַת הַתּוֹכָחָה שֶׁל מֹשֶׁה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה הַפֶּה עוֹנֹת לְזִכְיוֹת וְהוֹסִיף בָּהֶם רִיחַ טוֹב בְּבַחֲחִינַת נְרָדִי נִתָּן רִיחוֹ וְכוּ', שְׁבִשְׁבִיל זֶה צָרִיכִין לְחַפֵּשׂ הַרְבֵּה וּלְבַקֵּשׁ מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַרְבֵּה שְׁיִזְכָּה לְמַצֵּא אֶת הַצְּדִיק הַבֶּעַל כַּח הַזֶּה וְכוּ', כְּמוֹ שְׁמִבְאָר שָׁם, וְאִזִּי כָּל אֶחָד כְּפִי מֵה שְׁזוֹכָה לְקַבֵּל כַּח דְּקַדְּשָׁה מִהַצְּדִיק הַזֶּה, כְּמוֹ כֵּן מִמְּשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ קְדֻשַׁת אֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְכוּ', שְׁעַל-יְדֵי

זֶה זֹכָה שֶׁתְּהִיָּה הַתּוֹרָה וְהַעֲבוּדָה אֲצִלוּ בְּכָל יוֹם מִחֻדָּשׁ (כַּמְבֹאָר מִזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר) וְזֶהוּ, "וְאֵת זַעֲקֹתֶם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף וַתִּתֵּן אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּפִרְעָה וְכוּ'". כִּי כָּל קָרִיעַת יַם סוּף וְהַאוֹתוֹת וְהַמוֹפְתִים שֶׁנָּתַן בְּפִרְעָה וְכוּ' הַכֹּל הָיָה עַל-יַדֵּי הַמַּטֵּה עֹז, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבַחֲיַנַת דִּין, שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנִּי"ל, כְּמוֹ שֶׁמְבֹאָר שָׁם עַל פְּסוּק, "וַיִּפְּלֵל", שֶׁהוּא רֵאשִׁי תְבוּת, וְהַשְּׁלֵךְ לִפְנֵי פִרְעָה יִהְיֶה לִיתְנִין וְכוּ'. וְעַל-יַדֵּי זֶה זָכוּ לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, עַל-יַדֵּי כָּל הַתְּקוּנִים הַנִּי"ל, שֶׁעַל יַדֵּי זֶה זֹכִין לְבַחֲיַנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְכוּ', שֶׁעַל-יַדֵּי זֶה זֹכִין שֶׁיִּהְיוּ דְבָרֵי תּוֹרָה אֲצִלוּ בְּכָל יוֹם כַּחֲדָשִׁים וְכַנִּי"ל וְזֶהוּ שֶׁנִּסְמָךְ לָזֶה, "וַתַּעַשׂ לָךְ שֵׁם יְכֹהִיֹם הַזֶּה", כִּי עַל-יַדֵּי זֶה אָנוּ זֹכִין לְהַגְדִּיל שְׁמוֹ וַתִּבְרָךְ בְּכָל יוֹם מִחֻדָּשׁ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת כְּהִיּוֹם הַזֶּה, שֶׁהוּא כָּל יוֹם וְיוֹם שֶׁהָאֲדָם עוֹמֵד בּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו וְכַנִּי"ל, שֶׁכָּל זֶה זֹכִין עַל-יַדֵּי הַתְּפִלָּה בְּבַחֲיַנַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח, שֶׁעַל-יַדֵּי זֶה עָשָׂה כָּל הַאוֹתוֹת וְהַמוֹפְתִים וְכוּ' וְעַל-כֵּן נִסְמָכוּ זֶה לָזֶה וְכַנִּי"ל:

אות יז

הַכֹּל, שֶׁכָּל מִי שֶׁרוּצָה לְחוּס עַל עֲצָמוֹ וְלַחֲשֹׁב עַל תְּכֵלִיתוֹ הַנֶּחֱחִי, כָּל תְּקִנָּתוֹ שֶׁאֵיךְ שֶׁהוּא אֵיךְ שֶׁהוּא יִהְיֶה בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם כְּבָרִיָּה חֲדָשָׁה מִמָּשׁ וְכֵמוֹ שֶׁמְבֹאָר בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּךְ וּבְפּוֹסְקִים לְעַנְנֵי כָּל בְּרֻכּוֹת הַשָּׁחַר שֶׁמְבָרְכִין בְּכָל יוֹם, שֶׁכֻּלָּם הֵם בְּשִׁבִיל שֶׁנַּעֲשֶׂה כְּבָרִיָּה חֲדָשָׁה, כְּמוֹ שֶׁמְבָרְכִין, הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לַפְּגָרִים מֵתִים וְכוּ' וְכֵן שֶׁלֹּא עֲשֵׂנִי גוֹי וְכוּ' וְכֵן, הַנּוֹתֵן לַיַּעַף כַּח, שֶׁנֶּאֱמַר עַל הַתְּחַדָּשׁוֹת הַנְּשָׁמָה, שֶׁהוּא הַשֶּׁכֶל וְכוּ' וְעַל-כֵּן אֵיךְ שֶׁהוּא צָרִיךְ שֶׁתְּהִיָּה הַעֲבוּדָה שְׁעוֹסֵק בְּכָל יוֹם חֲדָשָׁה אֲצִלוּ לְגַמְרִי, כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֵיךְ שֶׁהוּא כָּל זָמַן שֶׁשָּׁם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא עָלָיו, הוּא עוֹשֶׂה כְּמֵה מַצּוֹת בְּכָל יוֹם, כִּי מְנִיחַ צִיצִית וַתְּפִלִּין וְאוֹמֵר בְּרַפְתְּ הַשָּׁחַר וּקְרִיאַת שְׁמַע וַתְּפִלָּה, וְהַרְבֵּה אוֹמְרִים תְּהִלִּים וְלוֹמְדִים תּוֹרָה מְעַט אוֹ הַרְבֵּה, אֵךְ הַעֲקָר שֶׁיִּרְאֶה לִישֵׁב דַּעְתּוֹ בְּכָל יוֹם שֶׁזֶה הַיּוֹם שֶׁעוֹמֵד בּוֹ עֲדִין לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, וְכֵן לֹא יִהְיֶה עוֹד יוֹם הַזֶּה בְּעוֹלָם. וְהַעֲבוּדָה לְהַשִּׁים יַתְּבָרֵךְ שֶׁצָּרִיכִין בְּזֶה הַיּוֹם הִיא חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, וְרַק הָאֲדָם שֶׁעוֹמֵד בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם בְּאוֹתוֹ הַדּוֹר צָרִיךְ לַעֲסֹק בְּזֶה (וְכֵמוֹ שֶׁאוֹמְרִים בְּ"שַׁעֲרֵי צִיּוֹן" הַשֶּׁיךְ לְיוֹם ו), כִּי עָלֶיךָ נִפְל חוֹבַת הַיּוֹם וְאֶפְלוּ אִם יוֹדַע בְּעֲצָמוֹ שֶׁמַּעֲשִׂיו מְקַלְקְלִין הַרְבֵּה וְכוּ', וְכֵן נִכְשֵׁל בְּמַעֲשָׂיו פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן זֶה הַיּוֹם הוּא חֲדָשׁ לְגַמְרִי וְיָכוֹל גַּם מִמָּקוֹמוֹ שֶׁהוּא שָׁם לְהַגְדִּיל וּלְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ יַתְּבָרֵךְ, כִּי בְּכָל מָקוֹם מְקַטֵּר וּמַגִּישׁ לַשָּׁמַי (מְלֶאכִי א), בְּכָל מָקוֹם דִּיקָא, אֶפְלוּ בְּמָקוֹמוֹת הַטְּמָאִים לְגַמְרִי שֶׁל הָעוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, כְּמוֹ שֶׁאֱמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מְנַחוֹת ק"י) עַל פְּסוּק זֶה, מִכָּל שְׂכֵן אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, אֶפְלוּ הַגְּרוּעַ שֶׁבְּגְרוּעִים, מֵאַחַר שֶׁעָתָה כּוֹנֵנֵנוּ לַשָּׁמַיִם וְרוּצָה עָתָה לְהַנִּיחַ טְלִית וַתְּפִלִּין

וְלִהְיֶה תְּפִלָּה וְכוּ' שֶׁבִּוְדָאֵי הוּא מְגַדֵּל וּמְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ יִתְבַּרַךְ מִחֲדָשׁ כְּפִי אוֹתוֹ הַיּוֹם, שְׂזֵאת הָעֲבוּדָה אֵינּוּ יָכוֹל לְהַשְׁלִים שׁוּם מְלָאָךְ וְשָׂרָף וְכוּ' וְאַפְלוּ נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁבָּגוּ עֵדוֹן הָעֲלִיּוֹן אֵינָם יָכוֹלִים לְהַשְׁלִים הָעֲבוּדָה הַזֹּאת, כִּי לֹא הִמְתִּים יְהַלְלוּ יְהוָה וְכוּ', "כִּי בַמֵּתִים חֲפָשִׁי" כְּתִיב, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר חִזְקִיָּהוּ (יִשְׁעִיָּה לַח), "חֵי חֵי הוּא יוֹדוּךָ כְּמוֹנֵי הַיּוֹם אֲב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל אֲמִתְּךָ", "כְּמוֹנֵי הַיּוֹם" דִּיקָא, הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁאֲנִי הַיּוֹם בְּאִיזָה מְדֻרְגָה פְּחוּתָה מֵאַחַר שֶׁאֲנִי חֵי, אֲנִי דִיקָא צָרִיךְ לְהוֹדוֹת לְךָ אֲדַרְבָּא, כֹּל מֵה שֶׁיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁהוּא גְרוּעַ וּמְקַלְקֵל בְּיוֹתֵר, עַל יְדוֹ דִיקָא יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּבַחֲיַנְתָּ כִּד אֲתִי יִתְרוּ וְכוּ' כְּדִין אֲסִתְּלַק וְאֲתִיקֵר שְׁמָא דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵילָא וְתִתָּא כְּמוֹ שֶׁאָמַר אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה (בְּסִימָן יוֹד חֶלֶק א) שֶׁעֲקָר גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ כְּשֶׁהֲרַחֲקִים מִתְקַרְבִּים וְכוּ'. וּמֵבִיא שֵׁם מֵאֲמַר זֶה שֶׁל הַזֶּהֱרַק הַקְּדוֹשׁ וְכוּ' בְּמִקְוֹמוֹת הַרְבֵּה. וְזֶהוּ (נְחֻמִּיָּה ט), "כִּי יִדְעָתָּ כִּי הִזִּידוּ עֲלֵיהֶם וְתַעֲשֶׂה לָּךְ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה", שֶׁדִּיקָא עַל-יְדֵי מֵה שֶׁהִזִּידוּ עֲלֵיהֶם וְכִבְּשׁוּ אוֹתָם בְּגִלוֹת מֵר כְּזֶה בְּגוֹף וְנַפְשׁ וְכוּ', עַל-יְדֵי זֶה דִיקָא יִתְעַשֶׂה לָּךְ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה' כִּי כֹל מֵה שֶׁהִבְעֵל דָּבָר מִתְגַּבֵּר עַל הָאָדָם בְּיוֹתֵר, כְּשֶׁהָאָדָם חִזַּק בְּדַעְתּוֹ מִחִזַּק עֲצָמוֹ בְּכַחוֹ שֶׁל הַבְּעֵלִי כַח הַנִּי"ל, אֲזִי, אֲדַרְבָּא, נִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה בְּבַחֲיַנְתָּ נִרְדִּי נִתָּן רִיחוֹ הַנִּי"ל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּדֵּל וְנִתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ יִתְבַּרַךְ בְּיוֹתֵר עַל יְדוֹ דִיקָא וְכַנִּי"ל:

אות יח

וּבְשִׁבִיל זֶה תִּקְנֵנוּ לָנוּ מִשָּׁה רַבְּנוּ וְהַנְּבִיאִים לְקָרוֹת בְּתוֹרָה בְּצַבּוֹר כְּדִי לְהַזְכִּיר אוֹתֵנוּ בְּכָל פְּעַם מִתֵּן תּוֹרָה, כְּדִי שֶׁנִּזְכֶּה לְקַבֵּל עֲלֵינוּ קְבֻלַּת הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן עֲקָר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשַׁבָּת וַיּוֹם טוֹב שֶׁבוּ נִתְּנָה תּוֹרָה וְכוּ' וְכַנִּי"ל, אֲבָל אַחַר כֵּךְ כְּשֶׁהִלְכוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים וְכוּ', תִּקְנֵנוּ לְקָרוֹת בְּצַבּוֹר גַּם בְּשִׁנֵּי וְחֲמִישִׁי, כִּי רָאוּ שֶׁאֵין מִסְפִּיק לְהַזְכִּיר בְּשַׁבָּת לְבַד עַל כֹּל יָמוֹת הַשַּׁבָּת, עַל-כֵּן תִּקְנֵנוּ לְקָרוֹת גַּם בְּשִׁנֵּי וְחֲמִישִׁי, לְהַזְכִּיר בְּתוֹךְ כֹּל שְׁלֹשָׁה יָמִים מִתֵּן תּוֹרָה בְּסִינֵי שֶׁנִּתְּנָה לְשֹׁלֶשֶׁה יָמִים, כִּי הֵן כֹּל אֵלֶּה יִפְעַל אֵל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר (אִיּוֹב לֵג), כִּי בְּהִכָּרַח שֶׁיַּעֲבֹרוּ עַל כֹּל אָדָם עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת הַרְבֵּה מְאֹד וְהַכֹּל בְּשִׁבִיל הַתְּחַדְּשׁוֹת הַנִּי"ל, שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָא יוֹם וְלִילָה אֹר וְחֹשֶׁךְ, וְהוּא יִתְבַּרַךְ מֵאֲפִיל וּמֵאִיר בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת בְּכֹלל וּבְפֶרֶט בְּכָל אָדָם וּבְכָל זְמוֹ, וְכִמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַשִׁי"י עַל פֶּסוּק (דְּבָרִים כט), "אֲתֶם נֹצְבִים הַיּוֹם וְכוּ'", שֶׁנֶּאֱמַר אַחַר הַתּוֹכְחוֹת, כִּיּוֹם הַזֶּה שֶׁהוּא מֵאֲפִיל וּמֵאִיר, כֵּךְ עֵתִיד לְהֵאֲפִיל וְלְהֵאִיר לְכֶם וְכֹל הַתּוֹכְחוֹת וְכוּ', הֵן הֵן הַמְּצִיבִין אֶתְכֶם וְכוּ' כִּי לְעוֹלָם יְדוּ עַל הָעֲלִיּוֹנָה וְגוֹמֵר בְּרַחֲמָיו תְּמִיד כְּרָצוֹנוֹ וְעַל-כֵּן יְחִינּוּ מִיּוֹמִים בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יְקִימֵנוּ וְנַחֲיָה לְפָנֵינוּ וְכִמוֹ

שָׁאֲמָרוּ בְּמִדְרָשׁ רַבָּה (פָּרָק צא) עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מַב), "וַיֹּאמֶר לָהֶם
יוֹסֵף בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְכוּ'", שְׁלֵעוֹלָם אֵין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשֻׁהָה הַצְדִּיקִים
בְּצָרָה שְׁלֵשָׁה יָמִים וְכוּ'. וְכֵן לְדוֹד וּלְיוֹנָה וְכוּ', כִּי הוּא יִכְאִיב וַיִּחַבֵּשׁ יִמְחָץ
וַיִּדְּיו תַרְפָּאָנָה וְכֹתִיב (שְׁמוּאֵל א ב), "הִ' מִמִּית וּמְחִיָּה מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׂיר
מִשְׁפִּיל אֶף מְרוֹמִם מוֹרִיד שְׂאוֹל וַיַּעֲלֵ" (וַעֲזֵן לְקַמֵּן בְּסוּף הַלְכָה זֹאת)
וּבְשִׁבִיל כָּל זֶה קוֹרִין בְּתוֹרָה בְּצַבּוֹר בְּנִגּוּן וּבְטַעֲמִים בְּכָל שְׁלֵשָׁה יָמִים, כְּדִי
לְהַזְכִּיר אוֹתָנוּ בְּתוֹךְ כָּל שְׁלֵשָׁה יָמִים יוֹם מִתֵּן תּוֹרָה בְּסִינַי לְשִׁלְשֵׁת יָמִים
וְכוּ', כְּדִי שְׁעַל-יָדֵי זֶה נִזְכָּר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם שְׁתַּהֲיֶה הַתּוֹרָה וְהַעֲבוּדָה אֲצִלְנוּ
מִחֲדָשׁ, שְׁזָה הַעֲקָר וְכַנ"ל :

אות יט

וְזֶה מָה שֶׁכְּתוּב בְּשִׁלְחן עֲרוּךְ, מְקוֹם שְׁמִפְסִיקוּן בְּשַׁבַּת בְּשַׁחֲרִית מִשָּׁם
מִתְחִילִין בְּשַׁבַּת בְּמִנְחָה וּבְשַׁנִּי וּבְחֲמִישִׁי וּבְשַׁבַּת הַבָּאָה וְדִין זֶה הוּא
מִהַמְשֻׁנָּה (מְגִלָּה פָּרָק ג') שְׁשָׁנוּ שָׁם, בְּשַׁבַּת בְּמִנְחָה וּבְשַׁנִּי וּבְחֲמִישִׁי קוֹרִין
כְּסֻדְרוֹן וְאֵין עוֹלִים לָהֶם מִן הַחֲשֻׁבוֹן וְהוּא פְּלוּגְתָּא בְּגַמְרָא בֵּין רַבִּי מֵאִיר
וְרַבִּי יְהוּדָה, וְהַלְכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה, שְׁצָרִיכִין לְהַתְחִיל בְּכָל פַּעַם מִתְחַלְתִּין
הַסֻּדָר בְּשַׁבַּת בְּמִנְחָה וּבְשַׁנִּי וּבְחֲמִישִׁי וּבְשַׁבַּת הַבָּאָה :

וּבְזֶה מְרַמְזִין לָנוּ כָּל הַנִּ"ל, וְזֶה בְּחִינַת מָה שֶׁשָּׂאל מֹשֶׁה (שְׁמוֹת ג), "הֲנִה
אֲנֹכִי בָּא אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֱלֹקֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם
וְאָמְרוּ לִי מָה שְּׁמוֹ מָה אוֹמֵר אֵלֵיהֶם וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים אֵל מֹשֶׁה אֶהְיֶה אֲשֶׁר
אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם וַיֹּאמֶר עוֹד
וְכוּ". וְלִכְאוּרָה אֵינוֹ מְדַקְדָּק הַלְשׁוֹן שֶׁשָּׂאל וְאָמְרוּ לִי מָה שְּׁמוֹ מָה אוֹמֵר
אֵלֵיהֶם? הֲיֵה לוֹ לְשָׂאל כְּפִשׁוּטוֹ שְׁיִוְדִיעוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ כְּדִי שְׁיִוְדִיעוֹ
לְיִשְׂרָאֵל, וּמָהוּ הַלְשׁוֹן 'מָה אוֹמֵר אֵלֵיהֶם', שְׁנִרְאָה בְּזֶה אֲמִירָה וְשִׁיחָה
וּפְלִפּוּל נָאָה, שְׁיִדַּע אֵיךְ לְהַשִּׁיב לָהֶם תְּשׁוּבָה מְקַבֶּלֶת עַל שְׁאֵלְתֶם הַגְּדוּלָּה?
וְגַם קֶשֶׁה עַל גּוֹף הַשְּׂאֵלָה, 'וְאָמְרוּ לִי מָה שְּׁמוֹ', הֲלֹא כָּבֵר הוֹדִיעַם מִשְּׁמוֹ,
כְּמוֹבָא בְּזֶה הַפְּסוּק בְּעֲצָמוֹ, שְׁהַזְכִּיר, "וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם!
שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם", וְכִי אֵינוֹ מְסַפֵּיק זֶה הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ שֶׁהוּא אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם!
גַּם הַתְּשׁוּבָה שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵינוֹ מוּבָן הֵיטֵב שֶׁהַשִּׁיב לוֹ, "אֶהְיֶה אֲשֶׁר
אֶהְיֶה", וְאַחַר כֵּן אָמַר לוֹ עוֹד הַפַּעַם אֶהְיֶה, מָהוּ עֲנִין שְׁלֵשׁ פַּעֲמִים אֶהְיֶה!
וְגַם הֲלֹא הַשֵּׁם אֶהְיֶה הַקְדוּשׁ אֵינוֹ עָקָר הַשֵּׁם שֶׁצְּנוּה עֲלֵינוּ לְהַזְכִּירוֹ לְעוֹלָם,
כִּי עָקָר שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁאֵנוּ מִזְכִּירִין תְּמִיד הוּא שֵׁם הַזֶּה בְּכַנּוּי אֲדֻנִּי, וְכַמוֹ
שְׁסִיִּים שָׁם בְּעֲצָמוֹ, "וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹקִים אֵל מֹשֶׁה וְכוּ' הִ' אֱלֹקֵי אֲבוֹתֵיכֶם
שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם וְכוּ" עַד, "זֶה שְּׁמִי לְעוֹלָם וְזֶה זְכָרִי לְדוֹר דָּר", הַרִי צְנוּה
בְּפָרוּשׁ שְׁעָקָר שְׁמוֹ לְעוֹלָם הוּא שֵׁם הַזֶּה בְּרוּךְ הוּא, וּמָה זֶה שֶׁלֹּא אָמַר לוֹ
תְּכַף זֶה הַשֵּׁם, רַק אָמַר לוֹ תְּחַלָּה שְׁלֵשׁ פַּעֲמִים אֶהְיֶה! אֵךְ חֲדָא קְשִׁיָּא

מתרצת בחברתה, שזהו בעצמו שאלת משה שדקדק בלשונו והאריך בשאלתו, הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרתי להם אלקי אבותיכם שלחני אליכם, ואף-על-פי-כן ואמרו לי מה שמו, ולא יספיק להם מה שאמרתי להם אלקי אבותיכם, על-כן אני שואלך מה אמר אליהם? כי בודאי יש להם פונה עמקה בשאלתם, מה שמו, אף-על-פי שכבר אמרתי להם 'אלקי אבותיכם' ועתה השיבני נא, מה אמר ואשיב להם על שאלתם הגדולה הזאת? והשיב לו השם יתברך תחלה, אהיה אשר אהיה וכו', ואחר כך הודיע עקר שמו, שהוא שם הויה ברוך הוא, שהוא שמו לעולם וכו' :

והענין על-פי מה שכתבנו לעיל, שעקר העצה לקיום התורה הוא להתחיל בכל יום מחדש ובשביל זה הזהירם בתחלת נתינתה שיהיו דברי תורה בעיניו בכל יום כאלו היום נתנה, כמו שדרשו על פסוק, "ביום הזה וכו'" וכנ"ל כי עקר קבלת התורה הוא שנוזפה לקימה, כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה ולהכניס קיום התורה בעולם זה קשה וכבד מן הכל, כי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין ל) וצריכין לזה עצות עמקות מאד מאד בכל דור ודור ובכל יום ויום וזה עקר הוכוח והפלפול האריך שהיה בין משה ובין השם יתברך כל שבעת הימים שמאן משה בשליחותו, כי כל עקר קטב טענותיו היה שאינו רוצה לילך בשליחותו מחמת רבוי החולקים שמערבבין העולם, שהם בחינת דתן ואבירם, ויצר לב האדם של כל אחד ואחד רע מנעוריו, ועל-כן אני יודע שיקלקלו בכל פעם, וכמו שרמז לו השם יתברך בפסוק (שמות ג), "ראה ראיתי וכו'" רואה אני שסופן לחטא, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שמות רבה פרק ג) ועל-כן לא רצה להתחיל לילך וכמו שכתוב (שם), "שלח נא ביד תשלח", ופרש רש"י, יודע אני שאיני מכניסם לארץ ואיני גואלם לעתיד וכו' וכל זה מחמת רבוי הקלקולים שלהם אז ואחר כך בכל דור, כי אז במדבר נסו אותו יתברך עשר נסיונות וכן בכל דור, שעל-ידי זה כל אריכת הגלות ועל-כן שאל, "ואמרו לי מה שמו וכו'? הינו מאחר שכבר אמרתי להם אלקי אבותיכם שלחני אליכם, ואף-על-פי-כן ישאלו מה שמו, שמובן פונתם שאין מספיק להם ידיעת השם הזה לבד שהוא אלקי אבותיכם, רק הם שואלים עדין מה שמו, שנראה פונתם במה יתקיים שמו יתברך אצלם לעולם שיזכרו אותו תמיד ולא ישכחוהו ועל-כן אני מבקש מה אמר להם? השיב לו השם יתברך, אהיה אשר אהיה וכו' :

והענין, כי מבאר בהתורה "קרא את יהושע" בסימן ו, שכשהאדם רוצה לעשות תשובה הוא בבחינת אהיה, שהוא בחינת אנא זמין למיהוי שמתחיל שיהיה לו הויה בעולם וכו', עין שם היטב ומבאר שם שצריכין לעשות תשובה על תשובה, כי אפלו בשעה שאומר חטאתי, אינו זך בלי פניה וכו'. ואפלו מי שכבר עשה תשובה שלמה צריך גם כן לעשות תשובה על השגתו הראשונה וכו', עין שם כל זה היטב נמצא, שאהיה מרמז שצריכין להתחיל בכל פעם מחדש בבחינת אנא זמין למיהוי כאלו לא היה לו עדין שום הויה בעולם וכנ"ל וזהו עקר העצה לקיום התורה שהוא

שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן הִשִּׁיב לוֹ, אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה, שְׁמֵרְמוֹ שְׁצָרִיכִין לְהִתְחִיל לְהַזְמִין עֲצֻמוֹ בְּכָל פֶּעַם שְׁיִהְיֶה לוֹ הַנִּזְיוֹן בְּעוֹלָם שְׁיִכְפִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְכִנּוּ"ל וְזֶהוּ אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה שְׁתֵּי פְעָמִים, כִּי צָרִיכִין לְהִתְחִיל הַתְּחִלָּה אַחֵר הַתְּחִלָּה וְכִמוֹ שְׁמִבְאֵר לְעִיל שְׁצָרִיכִין לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה:

אות כ

וְזֶה בְּחִינַת אֶהְיֶה הַשְּׁלִישִׁי שְׁאָמַר לוֹ עוֹד, "כֹּה תֹאמַר וְכוּ" אֶהְיֶה שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם" כִּי אִם תִּדְקַדֵּק בְּדַבְרֵי הַתּוֹרָה קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ הַנַּיִל, תִּרְאֶה שְׁמִדְבַר שָׁם בְּכָל מְשָׁלשׁ מִיַּי תְּשׁוּבוֹת, כִּי בַּתְּחִלָּה מְבַאֵר שָׁם שֶׁהַתְּשׁוּבָה הוּא בְּחִינַת אֶהְיֶה אֲנִי זְמַיִן לְמִיָּהוּי וְכוּ" וְאַחֵר כֶּךָ כָּתַב שָׁם שְׁצָרִיכִין לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה, כִּי אֶפְלוּ בְּשַׁעַת שְׁאָדָם אוֹמֵר חֲטָאתִי וְכוּ", גַּם זֶה אִי אֶפְשָׁר לוֹמַר בְּלִי פְנִיָּה וְכוּ" נִמְצָא, שְׁצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה וְאַחֵר כֶּךָ כָּתַב וְאֶפְלוּ מִי שְׁעַשְׂהָ תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אָף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה, דְּהֵינּוּ שְׁצָרִיךְ בְּכָל פֶּעַם לָשׁוּב עַל הַשְּׁגָתוֹ הַרְאֵשׁוֹנָה וְכוּ", שְׁזָהוּ בְּחִינַת שְׁבֵת, בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא וְכוּ", עַיִן שָׁם הֵיטֵב נִמְצָא, שְׁבִדְרֶךְ כָּל מִזְכִּיר כָּאֵן שְׁלֹשׁ תְּשׁוּבוֹת, דְּהֵינּוּ תְּשׁוּבָה הַרְאֵשׁוֹנָה, וְאַחֵר כֶּךָ מֵהַ שְׁצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה, מִחֲמַת שֶׁהַתְּשׁוּבָה הַרְאֵשׁוֹנָה לֹא הִיְתָה עֲדִין בְּשִׁלְמוֹת כְּרֵאוּי כִנּוּ"ל, וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שְׁנִיָּה. וְאָף-עַל-פִּי שְׁיִשׁ בְּזֶה אֲלָפִים וְרַבְבוֹת מִדְּרָגוֹת וּבְחִינּוֹת שְׁצָרִיךְ בְּכָל פֶּעַם לְהִתְחִיל וּלָשׁוּב עַל תְּשׁוּבָה הַרְאֵשׁוֹנָה שְׁלֹא הִיְתָה כְּרֵאוּי, אֲבָל כָּל זֶה נִכְלָל בְּשְׁתֵּי תְּשׁוּבוֹת, שֶׁהוּא תְּשׁוּבָה הַרְאֵשׁוֹנָה שֶׁהִתְחִיל לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וְאַחֵר כֶּךָ מֵהַ שְׁמַחֲזֵק אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל פֶּעַם וְאֵינּוּ מְנִיחַ אֶת עֲצֻמוֹ לְפַל וּמִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ, שְׁזָהוּ בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת בְּקִי בְּרֵצוּא בְּקִי בְּשׁוֹב, שְׁמִבְאֵר שָׁם אַחֵר כֶּךָ (וְעַיִן בְּדַבְרֵינוּ בְּזֶה בְּמִקּוֹם אַחֵר כָּל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שְׁנִיָּה, אֲבָל אַחֵר כֶּךָ כְּשִׁזְזָה לְתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאֵמַת כְּרֵאוּי בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בְּלִי שׁוּם פְּנִיָּה, וְאָף-עַל-פִּי-כֵן הוּא עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה, דְּהֵינּוּ עַל הַשְּׁגָתוֹ הַרְאֵשׁוֹנָה וְכוּ", כִּמוֹ שְׁמִבְאֵר שָׁם, זֶהוּ עַנְיָן אַחֵר לְגַמְרֵי וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שְׁלִישִׁית וְכָל תְּשׁוּבָה וְתְּשׁוּבָה הַנִּכְלָלִין בְּשִׁלְשׁ תְּשׁוּבוֹת כִנּוּ"ל הִיא בְּחִינַת אֶהְיֶה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲנִי זְמַיִן לְמִהוּי, שְׁצָרִיךְ לְהִתְחִיל לְהַכִּין אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ כִנּוּ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁלֹשׁ פְּעָמִים אֶהְיֶה שְׁגִלָּה הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ לְמוֹשֶׁה אֲז, שְׁגִלָּה לוֹ שְׁיֹלֵיךְ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּדֶרֶךְ זֶה שְׁיִתְחִילוּ בְּכָל פֶּעַם מִחֲדָשׁ וְאֶפְלוּ אִם אֵין יְכוּלִין לַעֲשׂוֹת כְּלוּם מְגֻדֵל הַתְּגַבְרוֹת הַגְּלוּת בְּגוּף וְנַפֶּשׁ וּפְרִנְסָה, אָף-עַל-פִּי-כֵן יִתְחִילוּ בְּכָל פֶּעַם לְהַכִּין וּלְהַזְמִין אֶת עֲצֻמָּם בְּבְחִינַת אֶהְיֶה אֲנִי זְמַיִן לְמִהוּי וְכוּ" וְעַל-יְדֵי דֶרֶךְ זֶה בּוֹדָאֵי יוֹצִיא אוֹתָם מִזְּהַמְתָּם וְטִמְאָתָם, שְׁזָה עֵקֶר הַגְּלוּת וְיִקְרַב אוֹתָם לְשְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ:

ועל-כן תכף אחר כך גלה לו מיד עקר השם הקדוש, שהוא שם הויה ברוך הוא, כמו שכתוב שם, "ויאמר לו אלקים עוד זה תאמר וכי ה' אלקי אבותיכם שלחני אליכם וכי" כי זה ידוע שכל התורה והמצוות שבהם תלויים כל העולמות כלם כלולים בשם הויה ברוך הוא, שהוא עקר ושרש כל השמות כלם ועל-כן בכל הברכות וההודאות ובכל התפלות ובכל המצוות אנו מכוונים העקר לשם זה וכל התקונים שנעשים בכל העולמות על-ידי כל תורה ומצוה, וכן להפך חס ושלום, כל הפגמים שפוגמים על-ידי כל עברה או בטול מצוה, כל הפגמים והתקונים עקרים בשם זה, כמו בכל הספרים הקדושים. נמצא, שעקר ההתקרות להשם יתברך בתורה ומצוות ותפלה וכי הוא על-ידי שם זה, אבל אי אפשר שיתקיים זה השם אצלו לעולם כי אם על-ידי בחינת אהיה, שהוא בחינת אנה זמין למהוי, שהוא להתחיל בכל פעם מחדש כנ"ל ועל-כן אחר שגלה לו שלש פעמים אהיה, שהוא עקר כלל כל העצות והדרכים והנתיבות להתקרב לשמו הגדול יתברך, שהוא על-ידי שיקבלו על עצמן להתחיל להזמין ולהכין עצמן בכל פעם מחדש, אז דיקא גלה לו מיד עקר שם העצם, שהוא שם הויה ברוך הוא, שבו תלוי הכל כל התקונים וכי ואמר לו, "זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר" כי עתה בודאי יתקיים שמו וזכרו לעולם לדור ודור, מאחר שכבר הקדים לגלות העצה הנ"ל, שהוא בחינת שהקדים הרפואה קדם למכה כדרכו יתברך, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגלה יג) שהוא מה שגלה לו סוד שלש פעמים אהיה, שהוא להכניס בלב ישראל להתחיל בכל פעם מחדש, שעל-ידי זה ישארו קימים בקדשת ישראל תמיד יהיה איד שיהיה בכל מה שיעבר עליהם בכל הגליות בגוף ונפש ופרנסה בכלל ובפרט וכי ועל-כן על-ידי זה נתקרב לשמו הגדול, שהוא שם הויה ברוך הוא ויתקיים אצלם לנצח בבחינת זה שמי לעלם וזה זכרי לדר

אות כא

ועתה נוכל לומר שבשביל זה תקנו רבותינו זכרונם לברכה להתחיל כל סדר וסדר שלש פעמים בכל שבוע, דהינו בשבת במנחה ובשני וחמישי, שבכל אלו השלש פעמים חוזרים לאחוריהם ומתחילין הסדר מתחלתו ואחר כך בשבת הבאה חוזרים ומתחילין הסדר מתחלתו וגומרים אותו. וכן בכל שבת ושבת, כי כבר מבאר שקריאת התורה בצבור הוא להזכיר ולעורר את האדם שיתחיל בכל פעם מחדש, שזה עקר קבלת התורה כנ"ל, על-כן מתחילין כל סדר שלש פעמים בכל שבוע כנגד שלש פעמים אהיה הנ"ל שגלה השם יתברך למשה בתחלת הגאולה שעקרה היה מתן תורה, שהם מרמזים שצריכין להתחיל בכל פעם מחדש כנ"ל, וזה מרמז

מה שמתחילין הסדר שלש פעמים ובכל פעם חוזרים ומתחילין אותו
מחדש כנגד שלש פעמים אהיה הנ"ל וכנ"ל. ואחר כך חוזרים ומתחילין
בשבת הבאה וגומרים הסדר בשלמות, כי על-ידי כל אלו ההתחלות
הכלולים בשלש כנ"ל, על-ידי זה זוכין אחר כך להתחיל ולגמר בשלמות,
כי לית רעותא טבא דאיתאביד, מכל שכן עובדא ועשיה טובה שעושין
בכל פעם שמתחילין בעבודת ה' וכלם מתקרבין ומתקבצין לעזרתו עד
שזוכה להתחיל ולגמר עבודתו כראוי, שזהו בחינת מה שאחר אלו השלש
פעמים שמתחילין הסדר מתחלתו בכל פעם ואין גומרין אותו אחר כך
מתחילין אותו בשבת וגומרין אותו, כי כן הדבר בעבודת ה', שהוא בחינת
קבלת התורה וכנ"ל:

אות כב

וכל זה הוא בחינת שיר פשוט, כפול ומשולש ומרבע, שהוא הנגון הקדוש
שזוכין על-ידי בחינת קבלת התורה, שהוא בחינת נבואה שנמשך על-ידי
כל התקונים המבארים שם, כי שיר פשוט, כפול ומשולש ומרבע הוא
בחינת שם הויה ברוך הוא באחורים שכותבים תחלה היו"ד, ואחר כך
י"ק, ואחר כך יק"ו וכו' נמצא, שחוזרים בכל פעם לאחוריו לתחלת השם
וזהו בחינת מה שחוזרים בכל פעם ומתחילין מחדש (וכן מבאר בהתורה
"ויסב אלקים" בסימן סב חלק א, שהתחלה בכל פעם זה בחינת השם
שכותבין באחורים וכו', עין שם) וכן הוא שלש פעמים, שהוא בחינת שיר
פשוט, כפול משולש, שהוא י"ק יק"ו, שבכל אלו השלש פעמים חוזרים
לאחורים לתחלתו ואין גומרים השם, ואחר כך מתחילין אותו וגומרים,
שהוא בחינת מרבע, שהוא שם הויה בשלמות, זה בחינת הנ"ל שאחר כך
בפעם הרביעי, שהוא בשבת הבאה, מתחילין הסדר וגומרים וזוכין
לבחינת קבלת התורה בשלמות, שהוא שמא דקדשא בריך הוא, שעל-ידי
זה נשלם השיר והנגון הנ"ל, שהוא שיר פשוט, כפול משולש ומרבע, כי
פשוט, כפול, משולש, נמשך בשלש פעמים שקראו קדם שבת ומרבע נמשך
בשבת, שהוא ההתחלה והגמר וכנ"ל, ואז נתקיים, "זה שמי לעלם וכו"
וכנ"ל. וכל זה הוא בסדר של שבוע זאת, ואחר כך תכף בשבת במנחה
חוזרים ומתחילים הסדר השני ומתנהגים בו כנ"ל וכן בכל שבת ושבת עד
שגומרים בכל שנה כל התורה כלה מבראשית עד לעיני כל ישראל, שהכל
להמשיך אמונת חדוש העולם בכל העולם כלו וכנ"ל, ואחר כך תכף
שגומרים אותה בשמיני עזרת ושמת תורה, חוזרים ומתחילים אותו
מיד בראשית, כי כן הדבר שצריכין בכל דור ודור ובכל שנה ובכל
שבוע ושבוע ובכל יום ויום להתחיל התורה, וכמה וכמה פעמים צריכין
להתחיל ואין גומרים וכל זה כלול בשלש פעמים אהיה וכנ"ל ואחר כך

בְּשִׁגְמוֹמְרִים כְּפִי הַגָּמֵר, כִּן זֹכִין לְיַחַד שֵׁם הַנְּזִיחָה בְּרוּךְ הוּא שֶׁשֵׁם עַקֵּר הַתְּקוּן
וְכַנִּי"ל:

אות כג

גַּם מְבַאֵר בְּכַתְבֵי הָאֲרִי"י ז"ל שֶׁשֵׁם אֶהְיָה הוּא בְּחִינַת שֵׁם יק"ו, שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ
אוֹתִיּוֹת רֵאשׁוֹנוֹת שֶׁל שֵׁם הַנְּזִיחָה בְּרוּךְ הוּא שְׁעוּלִים כָּל אֶחָד כְּמוֹ מְסַפֵּר
אֶהְיָה נִמְצָא, שֶׁשִׁיר פְּשׁוּט, כְּפוּל, מְשֻׁלָּשׁ, שֶׁהוּא רַק עַד אוֹת שְׁלִישִׁי מִשֵּׁם
הַנְּזִיחָה בְּרוּךְ הוּא, הוּא בְּבַחֲיַנַת אֶהְיָה, שֶׁזֶה זֹכִין עַל-יְדֵי הַשְּׁלֹשׁ פְּעָמִים
שְׁקוּרִין קֹדֶם שֶׁבַת הַבְּאָה. וְאַחַר כֵּן בְּשֶׁבַת הַבְּאָה קוֹרִין כָּל הַסֵּדֶר
מִתְחַלְתּוֹ וְעַד סוּפוֹ, וְאֵז נִשְׁלֵם שֵׁם הַנְּזִיחָה בְּבַחֲיַנַת שִׁיר פְּשׁוּט, כְּפוּל, מְשֻׁלָּשׁ,
מְרַבֵּעַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנְּגוּן הַנִּי"ל שֶׁזֹּכִין עַל-יְדֵי קַבְּלַת הַתְּוֹרָה וְכוּ' וְכַנִּי"ל:

אות כד

וְעַל-כֵּן בְּשִׁמְחַת תְּוֹרָה כְּשֶׁמְסַיְמִין הַתְּוֹרָה עוֹסְקִים אֵז בְּשִׁיר וְנְגוּן בְּשִׁמְחָה
גְּדוּלָה, כִּי כָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִשִּׁמְחַת הַנְּגוּן הַקְּדוֹשׁ הַנִּי"ל שֶׁזֹּכִין עַל-יְדֵי קַבְּלַת
הַתְּוֹרָה וְכוּ' וְכַנִּי"ל:

אות כה

וְעַתָּה מְדַקְדֵק הַיֵּטֵב לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַמְּשַׁנָּה הַנִּי"ל, בְּשִׁנֵי וּבְחֻמֵי שִׁי
וּבְשֶׁבַת בְּמִנְחָה קוֹרִין כְּסִדְרָן וְאִין עוֹלִין לָהֶם מִן הַחֲשֻׁבּוֹן, שֶׁמְרַמֵּז שְׁקִיּוֹם
הַתְּוֹרָה צְרִיכִין לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם וְכַנִּי"ל וְזֶהוּ, וְאִין עוֹלִין לָהֶם מִן הַחֲשֻׁבּוֹן,
שֶׁפְּרוּשׁוֹ בְּפִשְׁטוֹת, שֶׁהַקְּרִיאָה שֶׁקְּרָאוּ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשִׁנֵי וּחְמִישִׁי וּבְשֶׁבַת
בְּמִנְחָה, אִינוֹ עוֹלֵה לָהֶם מִן הַחֲשֻׁבּוֹן כָּלֵל כְּאֵלוֹ לֹא הִתְחִילוּ לְקִרְוֹת הַסֵּדֶר
כָּלֵל, רַק צְרִיכִין לְהִתְחִיל בְּשֶׁבַת הַבְּאָה מִתְחַלַּת הַסֵּדֶר וְכוּ' הוּא מִמֶּשׁ לְעִנְיָן

העצה הנוראה לקיום התורה הנ"ל, שהוא בחינת אהיה, להתחיל להכין את עצמם בכל פעם מחדש וכו' פנ"ל, שזהו בחינת ההתחלות שמתחילין בכל פעם מתחלת הסדר ואחר כך מתחילין וגומרין אותו פנ"ל וזהו, ואין עולין להם מן החשבון, שצריך האדם לסלק מדעתו בכל יום ובכל פעם כל מה שעבר עליו עד אותו היום ואותו השעה, ולא יעלה אצלו בחשבון כלל כאלו לא התחיל עדין מעולם כלל כי אם תשכיל ותבין בענין הירידות והנפילות שעוברין על כל אחד, עקר נפילתו בדעתו של כל אחד הוא מחמת שנדמה לו בדעתו שכבר נסה את עצמו והתחיל קצת בעבודת ה' ונפל מזה ואחר כך התחיל עוד ונפל עוד הפעם וכן היה כמה פעמים, על-כן מסיתו הבעל דבר ליאש את עצמו, חס ושלום, לגמרי ואומר לו בלב, הלא אתה רואה כי אפס תקוה וכו', פי' דוע כל זה למי שעוסק בלמוד הקדוש הזה של התקרבות בני הנעורים לעבודת השם יתברך, אבל מי שזוכה להתחבר לחברים פורים ואמתיים תמיד עד שיזכה לקבל ולקבע בלב עצה הקדושה הנ"ל לשפח בכל פעם כל מה שעבר עליו, אף-על-פי שכבר התחיל אלפים ורבות פעמים בלי מספר, רק עתה יתחיל מחדש להכין ולהזמין את עצמו בכל מה שיוכל הן לצעק אל ה' מעמק הלב, כמו שצריך עתה באותה שעה, הן להתחיל ללמד ולהתפלל ולעסוק במצות, הן לשפח את נפשו במה שלא עשני גוי וכו' והבדילנו מן התועים וכו', ולהפך היגון ואנחה לשמחה וכו' וכו', על-ידי כל זה ישאר קים בקיום התורה תמיד, שזהו בחינת ואין עולין להם מן החשבון, שכל ההתחלות בתורה ועבודה שהתחיל עד עתה לא יעלה לו מן החשבון כאלו לא התחיל עדין מעולם :

כי זה ידוע לכל שאפלו אם חטא כל ימיו ושבו באחרונה מוחלין לו הכל, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין מ), וכמבאר בכל ספרי מוסר וכן כבר נמצאו כמה בעלי תשובות בעולם שלא שבו בתשובה עד סוף ימיהם, כי בודאי מי ששב בימי נעוריו אין למעלה הימנו, אבל אם כבר נתרשל, חס ושלום, ולא שב עד סוף ימיו, גם כן אשרי לו מה ששב בסוף ימיו על כל פנים, אבל עקר הנפילה בדעתו של הרבה בני אדם שכבר התחילו כמה פעמים ונפלו וכו', עקר נפילתם הוא מחמת שראו שכבר התחילו כמה פעמים ונפלו, על-כן רוצה הבעל דבר להסיתם ליאש את עצמו חס ושלום, על-כן צריכין לילך בדרך הנ"ל להתחיל מחדש באיזה בחינה שהוא וישפח מדעתו לגמרי כל מה שעבר עליו בבחינת "ואין עולין להם מן החשבון", שכל ההתחלות שהתחיל עד הנה שכלולים בשלש פעמים שמתחילין הסדר בכל שבוע פנ"ל, כל זה לא יעלה לו מן החשבון, כי עתה צריך להתחיל מחדש לגמרי וכן לעולם עד שיזכה לבחינת תשובה של שבת, (עין בהתורה "בטח בה" סימן עט חלק א), שאז יתחיל ויגמר בשלמות כראוי וכו' פנ"ל, כי בכלל ישראל מרמזין על זה שלש פעמים בכל סדר שמתחילין שלש פעמים בכל שבוע כנגד שלש פעמים אהיה הנ"ל ובשבת מתחילין וגומרין פנ"ל ודעת לנבון נקל שאצל כל אדם בפרטיות מרמזין לו על-ידי זה שיתחיל בכל פעם מחדש כמה וכמה פעמים בכל שבוע ובכל יום ויום וכו' וכמו שאמר אדוננו, מורנו ורבונו זכרוננו לברכה שהיה לו כמה וכמה התחלות ביום אחד, כמובא בשבחי הקדושים ועל-

יְדֵי זֶה דִּיקָא זָכָה אַחַר כֶּךָ לְמָה שְׂזָכָה וְכַנִּי"ל וְהָבֵן הַיֵּטֵב:

אות כו

וְזֶה בְּחִינַת קְרִיאַת מַפְטִיר שֶׁתְּקַנּוּ לְקִרְוֹת בְּנִבְיָא אַחַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשַׁבַּת וַיּוֹם טוֹב שְׂאֵז עֵקֶר הַקְּרִיאָה וְהַטַּעַם מוּבָא בְּפוֹסְקִים, כִּי פַעַם אַחַת גָּזְרוּ שֶׁלֹּא לְקִרְוֹת בַּתּוֹרָה וְהָיוּ קוֹרְיִן בְּנִבְיָאִים וְכוּ', וְאַחַר כֶּךָ נִתְבַּטְּלָה הַגְּזֵרָה וְנִשְׁאַרָה הַתְּקֵנָה בְּמִקּוּמָהּ, שְׁגַם כְּשֶׁקוֹרְיִן בַּתּוֹרָה יִקְרְאוּ אַחַר כֶּךָ בְּנִבְיָא מַעִיֵן הַפְּרָשָׁה שֶׁהוּא קְרִיאַת הַמַּפְטִיר, הֵינּוּ עַל-פִּי הַמְּבַאֵר בַּתּוֹרָה "תִּקְעוּ" הַנִּי"ל, שֶׁבְּכָל דּוֹר יֵשׁ צְדִיקִים שְׂיֵשׁ לָהֶם אֵיזָה בְּחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ נְבוּאָה וְכוּ', שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר בְּרוּר הַמְּדַמָּה, שֶׁהוּא בְּרוּר הָאֱמוּנָה וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד הַרוֹצֵה לְחוּס עַל תְּכַלִּיתוֹ הַנִּצְחִי לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד אַחֲרֵי צְדִיקִים כְּאֵלֶּה, כִּי כָּל הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁעֵקֶרָה הִיא אֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, תְּלוּי בְּזֶה וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שֵׁם וַיְכַבֵּר בְּאַרְנוֹ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּצַבּוּר, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת קַבְּלַת הַתּוֹרָה וְכוּ' כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן אַחַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה קוֹרְיִן בְּנִבְיָא לְמַפְטִיר, לְהוֹדִיעַ וּלְהוֹרֹת שֶׁעֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת קַדְשֵׁת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה, עֵקֶרָה נִמְשָׁךְ בְּכָל דּוֹר עַל-יְדֵי הַנִּבְיָאִי אֲמַת, שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּעֲלֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁבְּכָל דּוֹר, שְׁעַל יְדֵיהֶם לֹא תִשְׁתַּכַּח הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל וְעַל-כֵּן הַמַּפְטִיר קוֹרָא בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה שְׁלֶשֶׁה פְּסוּקִים מְשׁוּם כְּבוֹד הַתּוֹרָה וְאַחַר כֶּךָ מְבַרָךְ עַל הַהִפְטָרָה וְקוֹרָא בְּנִבְיָא, לְהוֹרֹת שֶׁעֵקֶר הוּא הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה עַל-יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שֶׁהוּא רַבֵּן שֶׁל כָּל הַנִּבְיָאִים וְאִין נְבִיא רִשְׁאִי לְחַדֵּשׁ דְּבַר מַעֲתָהּ, אֵךְ כָּל הַנִּבְיָאִים שֶׁאַחֲרָיו לֹא בָּאוּ רַק לְחַזֵּק דְּבָרֵי תּוֹרָה וּלְהַמְשִׁיךְ בְּרוּר הָאֱמוּנָה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר עַל-יְדֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁלָּהֶם, שֶׁזֶה אֵינוֹ נִפְסֵק לְעוֹלָם כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן אֶפְלוּ בָּעַת שֶׁמַּלְכוּת הַרְשָׁעָה הִתְגַּבְּרוּ וַיִּגְזְרוּ שֶׁלֹּא לְקִרְוֹת בַּתּוֹרָה, כִּי רָצוּ לְהַשְׁכִּיחַ חֵס וְשְׁלוֹם הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל, נִתְּנָעְצוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשִׁים וְעָשׂוּ תְּקֵנָה נִפְלְאָה לְקִרְוֹת בְּנִבְיָאִים, כִּי עַל-יְדֵי הַמְּשַׁכֵּת הַנִּבְיָאִים לֹא תִשְׁתַּכַּח הַתּוֹרָה, כִּי הַנִּבְיָאִים הֵם מְבַרְרִים הָאֱמוּנָה, שֶׁזֶה עֵקֶר קַבְּלַת הַתּוֹרָה כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן גַּם עֲתָה שֶׁנִּתְבַּטְּלָה הַגְּזֵרָה נִשְׁאַרָה הַתְּקֵנָה בְּמִקּוּמָהּ לְקִרְוֹת בְּנִבְיָאִים לְמַפְטִיר, לְהוֹרֹת שְׁגַם עֲכָשִׁיו כָּל תְּקוּנָתוֹ שֶׁתִּתְקַיֵּם הַתּוֹרָה וְלֹא תִשְׁתַּכַּח עוֹד הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַנִּבְיָאִים שֶׁהָיוּ בְּכָל דּוֹר שֶׁהִמְשִׁיכוּ בְּרוּחַ קְדוּשָׁה בְּרוּר הַמְּדַמָּה, שֶׁהוּא בְּרוּר הָאֱמוּנָה וְכֵן עֲתָה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, כָּל קְיוּמָנוּ הוּא עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים בְּעֲלֵי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁהֵם מְבַרְרִים הָאֱמוּנָה כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן אוֹמְרִים בְּבִרְכַת הַהִפְטָרָה וּמְסַפְּרִין בְּשִׁבְחַ נוֹרְאוֹת גְּדֻלָּתוֹ יִתְבַּרָךְ שְׁבוּדָאֵי יְגַמֵּר הַכֹּל כְּרָצוֹנוֹ עַד שְׁיָבוֹא מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שְׁאוֹמְרִים בְּבִרְכַת שְׁלֹאֲחֵרִיָּה, צוּר כָּל הָעוֹלָמִים צְדִיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת, הָאֵל הַנִּצְמָן הָאוֹמֵר וְהַעוֹשֶׂה הַמְּדַבֵּר וְהַמְּקַיֵּם שֶׁכָּל דְּבָרָיו אֲמַת וְצָדֵק וְכוּ' וְדַבֵּר

אחד מדבריו אחר לא ישוב ריקם וכו', וכן, על פסאז לא ישב זר וכו' כי בשם קדש נשבעת לו שלא יכבה נרו לעולם ועד וכו' כי כל זה נזכה על-ידי פח הצדיקים בעלי רוח הקדש שבכל דור ודור, שעל-ידי זה זוכין לאמונת חדוש העולם עד שזוכין לבחינת חדוש העולם של לעתיד וכו', שעל -ידי זה זוכין לקול השיר הנ"ל, שעל-ידי זה גדליון כל הריחות והיראות שהם בחינת התנוצצות משיח וכו', כמו שמבאר שם וזהו בחינת 'צדיק בכל הדורות', כי השם יתברך מגלה אלקותו וצדקתו בכל הדורות על-ידי צדיקי אמת בעלי רוח הקדש שבכל דור שעל ידם עקר ברור האמונה, שעל -ידי זה עקר התגלות אלקותו יתברך בכל דור ודור:

אות כז

וזהו לשון הפטרה ומפטיר, שהוא לשון גמר, כי עקר הגמר והפטור מכל השעבודים והחובות והצרות שעקרו צרות הנפש, הוא על-ידי בחינת הנביאים שמכניסים קיום התורה בעולם, שהם הצדיקי אמת שבכל דור בעלי רוח הקדש שעל ידם לא תשתכח התורה והאמונה מישראל וכנ"ל ועל-כן נקרא הפטרה, כי על ידם ותתקרב הגאולה שלמה לגאלנו ולפטורנו מכל הצרות בגוף ונפש במהרה בגמינו אמן סלה:

גם הפטרה הוא לשון התחלה, כמו שפרש רש"י על פסוק, "פטור רחם", שהוא לשון פתח והתחלה, כמו פוטר מים וכו' ושניהם אמת, כי קריאת הפטרה מרמז על ההתחלה ועל הגמר, כי עקר קריאת הפטרה שקורין בנביא אחר קריאת התורה הוא בשביל להמשיך קדשת קבלת התורה בכל דור, שעקרה הוא שנזכה להתעורר להתחדש בכל יום ויום להתחיל בכל יום מחדש וכנ"ל, וזהו לשון הפטרה, שהוא לשון התחלה כנ"ל. ועל-ידי זה בעצמו נזכה לגמר הגאולה לפטר כל הצרות וכל השעבודים, כי על-ידי כל אלו היראים שילכו בדרך זה לבלי להניח להפיל את עצמו בשום אופן בעולם, רק להתחיל בכל יום מחדש, על-ידי זה נזכה לביאת משיח שנמשך על-ידי כל הבחינות הנ"ל, כמו שמבאר שם על פסוק, "וירא מנוחה כי טוב וכו'", עד "ויהי למס עובד וכו'", עין שם נמצא, שעל-ידי שמתגברין להתחיל בכל יום מחדש נזכה לגמר טוב, שהוא גמר הגאולה שלמה וכל זה זוכין על-ידי בחינת הנביאים, שהם בחינת צדיקי אמת שבכל דור כנ"ל ועל-כן קורין בנביא אחר קריאת התורה כנ"ל, ועל-כן נקרא הפטרה לשון התחלה ולשון גמר וכנ"ל:

ועל-כן בשבועות, שהוא קבלת התורה, שהעקר לקבל התורה מחדש באופן שנזכה לקימה, על-כן נוהגין שמתחילין ההתחלה מכל ספר ומסימין הגמר, הינו בחינת הנ"ל, שעל -ידי שמתחילין בכל פעם מחדש, על-ידי זה

זוכין לגמור כנ"ל, כי בכל שנה ושנה בשבועות, שהוא זמן מתן תורתנו, צריכין להמשיך עלינו מחדש הארת קדשת כל הצדיקים שהתחילו תקונים נוראים וגמרו שהם בחינת ספריהם הקדושים שגלו בעולם והעקר הוא ספרי תנ"ך וש"ס משניות, שהם כלל כל התורה שבכתב ובעל פה, על-כן אומרים ההתחלה והסוף מכל ספרים הנ"ל כדי להמשיך עלינו מחדש התחלת תקונם, שעל-ידי זה זוכין לגמור בכי טוב וכנ"ל:

אות כח

זוה בחינת (ברכות ח) לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום, ואפלו עטרות ודיבון וכו'. תרגום בחינת ברור המדמה, שהוא בבחינת שינה ותרדמה, שהוא בחינת תרגום, כי תרגום בגימטריא תרדמה, כמו שמבאר בהתורה "תפלה לחבקוק" (סימן יט חלק א עין שם) כי כבר מבאר שקריאת התורה בצבור הוא להמשיך על כל אדם המטה אָזְנוֹ היטב לשמע קריאת התורה הקדושה, להמשיך עליו בחינת נתינת התורה ממש מחדש וכנ"ל ועל-כן אין קורין בתורה בפחות מי"ד, כי צריכין לקרות בצבור דיקא, כי עקר קבלת התורה, שהוא בחינת כלליות רוח הנבואה, נמשך רק מצבור, שהם קבוץ נפשות ישראל רבים יחד ולפחות עשרה, כי אכל בי עשרה שכינתא שריא וכמבאר שם בהתורה הנ"ל, שהנבואה נמשכת מנפשות ישראל וכמו שמבאר שם על הפסוק, "בשבועים נפש ירדו אבותיך מצרימה וכו'" (וגם זה בחינת מה שמבאר שם מענין המעלה המפלגת מתוספת שכנים וכו', שזה בחינת התקון הנעשה על-ידי התפלה בבחינת דין וכו', כי כל מה שנתרבה נפש יותר אל הקבוץ הקדוש וכו', יש פת יותר להמשיך רוח נבואה, שהוא בחינת קבלת התורה שנמשך מקבוץ הרבה נפשות ישראל יחד ועין מזה במקום אחר) אבל אף-על-פי שעקר קריאת התורה הוא בצבור, אף-על-פי-כן בודאי צריך גם כל יחיד ויחיד ללמוד ולהגות בתורה בכל יום בפני עצמו כמו שכתוב (יהושע א), "והגית בו יומם ולילה וכו'" וכן אפלו מי שזוכה ללמוד אצל קבוץ ישיבה קדושה אמתית שהוא מעלה גדולה, כי תלמוד תורה דרבים יקר מאד מאד, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגלה ג), אף-על-פי-כן בודאי אי אפשר לפטר עצמו בזה לבד, כי צריך גם להרבות בתורה בפני עצמו, כי למוד תורה דרבים אי אפשר שיהיה בקביעות כל היום רק איזה שעות ביום פנהוג, כי אי אפשר שיהיו מקבצים כל היום, מכל שכן גם בלילה, אבל בפני עצמו הוא מחיב ללמוד תמיד כנ"ל, על-כן צריך לאחז בזה ללמוד ברבים, וגם מזה אל תנח ידך להגות בתורה בפני עצמו, כי באמת צריכים שניהם דיקא, כי בודאי עקר קבלת התורה הוא על-ידי קבוץ נפשות רבים מישראל כנ"ל, שזהו בחינת

קריאת התורה בצבור כנ"ל, אבל צריכין לזה זכיה גדולה שיזכה להתחבר ולכלל נפשו בתוך נפשות ישראל של בני צבור הגונים אשר על ידם נמשך בחינת רוח נבואה אמתית, שהוא בחינת נתינת התורה כנ"ל:

וזהו בחינת מה שמבאר שם בתורה הנ"ל (באות ח), שצריכין לחפש ולבקש מאד מאד את הצדיק האמת שיכול להמשיך בחינת רוח נבואה על-ידי קבוצ נפשות ישראל וכו', עין שם כי בשעה שעומדים לשמע קריאת התורה צריכים לעמוד באימה ויראה, ברתת וזיע ולהטות אזנו היטב לכל דבור ודבור של התורה הקדושה כאלו הוא עומד תחת הר סיני (כמובא בספרי קדש וכמבאר לעיל מזה) ולכוון להמשיך על עצמו קדשת קבלת התורה שנתנה בסיני על-ידי משה רבנו, עליו השלום, על-ידי קבוצ נפשות ישראל יחד, כמו שכתוב (שמות יט), "ויחן שם ישראל נגד ההר" ופרש רש"י, כלם יחד כאיש אחד וכו' כי אז היתה גם נפשו שם, כמו שכתוב (דברים כט), "את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה וכו'" וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תנחומא פקודי ג) שכל נפשות ישראל של כל הדורות העתידין לבא, כלם עמדו על הר סיני וכן בכל דור ודור שנמשכה התורה אלינו על ידם, כמו שאמרו (אבות פרק א), משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים וכו' עד היום הזה, בכלם היה עקר המשכת התורה על-ידי קבוצ הישיבות הקדושות אצל רבם האמתי, שעל-ידי זה נכללו נפשותם יחד, שעל-ידי זה נמשך בחינת קבלת התורה בכל דור ודור. ועל-כן בכל עת שבאים לשמע קריאת התורה בצבור צריכין לכוון שתהיה נפשו נכללת בכל נפשות ישראל שהצדיקים אמתיים שבכל דור ודור עוסקים לקבצם ולכוללם יחד, שממש נמשך בחינת קבלת התורה בכל דור ודור כנ"ל, שזה עקר בחינת קדשת הצבור כשהם מקבצים ומחברים וכוללים נפשותם יחד על-ידי הצדיק הרבי האמתי שבכל דור ודור, שהוא נקרא "רועה ישראל", בחינת (ישעיה מ) כרועה עדרו ירעה בזרועו יקבץ טלאים ובהיקו ישא עלות ונהל. ומהצדיקים הרועים האמתיים האלו שבכל דור מקבילים כל צבור וצבור בכל מקום שהם מתקבצים לקרות בתורה ולעסק בה, אבל כל יחיד ויחיד צריך להכין את עצמו הרבה לזה שיזכה שתהיה נפשו נכללת בתוך הצבור הקדוש הזה שנכללים יחד על-ידי הרבי האמת שבכל דור וכנ"ל:

וזה בחינת לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שכל יחיד ויחיד אף-על-פי ששומע בכל שבת קריאת התורה בצבור, אף-על-פי-כן אינו יוצא בזה לבד וצריך לקרות בעצמו הפרשה תחלה, כמבאר לשון זה בשלחן ערוך ארח חיים (סימן רפה סעיף א) כי צריך להכין את עצמו קדם שבת לקרות הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום כדי שיזכה להכלל יחד בתוך נפשות הצבור הקדוש בעת קריאת התורה כנ"ל עד שימשיך על עצמו בחינת קבלת התורה מחדש ממש כנתינתה מסיני על-ידי זה, על-ידי קבוצ הנפשות יחדו וכנ"ל ועתה מדקדק היטב הלשון, לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור ולא אמרו, לעולם יקרא אדם הפרשה תחלה, אף דקדקו ואמרו, לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור כי כל פונת קריאת הפרשה תחלה הוא כדי שישלים פרשיותיו עם הצבור, שיהיה

נשלים ונכלל חלקו בתורה כפי שרש נפשו, שזהו בחינת פרשיותיו, שהם פרשיות התורה שלו-של נפשו כנ"ל, שיהיו נשלמים עם הצבור, שיהיה נשלים ונכלל עמהם יחד על-ידי שהכין את עצמו לזה מקדם כנ"ל וכמו שכתוב במתן תורה (שמות יט), "והיו נכונים ליום השלישי וכו'" וכתוב (שם), "היו נכונים לשלשת ימים". כי צריכים הכנה רבה לקבלת התורה שיזכה להכלל עם הנפשות יחד וכנ"ל, שזהו בחינת הכנה רבה דשבת, בחינת (שם טז) והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו והיה משנה, שמרמז גם על קריאת הפרשה שנים מקרא וכו', כמובא כי עקר קריאת התורה בשבת שאז נתנה תורה, ועל-כן צריכין הכנה רבה, שזהו בחינת לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור וכנ"ל:

אות כט

וזהו בחינת שנים מקרא ואחד תרגום, כי עקר המשכת רוח נבואה, שהוא בחינת קבלת התורה מחדש בכל דור ובכל יום, הוא על-ידי הצדיק הבעל כח שעוסק לתקון השלשה מחין על-ידי כל התקונים המבארים שם וזהו בחינת שנים מקרא ואחד תרגום, שהם בחינת תקון השלשה מחין, שהם חכמה בינה דעת, כי שנים מקרא הם בחינת חכמה ובינה, שהם תרין רעין דלא מתפרשין, ואחד תרגום, בחינת מח השלישי, שהוא הדעת, ששם צריכין עקר התקון לברר הדעת מאחיזת עץ הדעת טוב ורע שחטא בו אדם הראשון ביום הששי, שעל-ידי זה נתבלבל המדמה, על-ידי זהמת הנפש, שעל-ידי זה כל הקלקולים והעקר הוא בלבול אמונת חדוש העולם שצריכין הצדיקים לברר ולתקן בכל דור ודור וכמבאר לעיל (באות יא יב), שעקר התקון צריכין בבחינת המוח השלישי, שהוא הדעת וזהו בחינת "ואחד תרגום", כי תרגום בגימטריא תרדמה, בחינת תקון המדמה, שהוא בחינת שינה ותדמה שתקונו על-ידי בחינת תרגום שנאמר ברוח הקדש על-ידי אוינקלוס הגר כי על-ידי הגרים נתתקן ביותר כל הנ"ל עד שנמשך בחינת קבלת התורה שנכתבה בפרשת וישמע יתרו, כי יתרו שמע ונתגיר על-ידי ששמע קריעת ים סוף ומלחמת עמלק שנמשך מהתפלה בבחינת דין של הבעל כח וכו', כמבאר שם היטב, שעל-ידי זה נתרבה כבודו יתברך וכו' עד שזכו לקבלת התורה, כמו שכתוב שם, עין שם שעל-ידי זה נתברר המדמה, שהוא בחינת תרגום ועל-כן נאמר התרגום על-ידי אוינקלוס הגר דיקא וכנ"ל:

ועקר בחינת קבלת התורה הוא לברר המדמה כדי שניזכה לאמונה שלמה שעקרה הוא אמונת חדוש העולם, שעל-ידי זה זוכין לחדוש העולם שלעתיד, שעל-ידי זה נמשך השיר הנ"ל, וזה זוכין על-ידי תקון המחין פנ"ל כי השני מחין חכמה ובינה הם בחינת י"ק פידוע ועל ידם נברא העולם הזה והעולם הבא, כמו שכתוב (ישעיה כו), "כי ביה ה' צור עולמים" כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנחות כט), שזהו בחינת חדוש העולם של תחלת הבריאה, שהוא בחינת בריאת העולם הזה, וחדוש העולם של לעתיד, שהוא בחינת בריאת העולם הבא, כי כל העולם הבא יזכה כל אחד בעת חדוש העולם לעתיד ועל-כן על-ידי תקון המחין זוכין לשני עולמות, שהם בחינת אמונת חדוש העולם הזה וחדוש העולם שלעתיד אבל אי אפשר לזכות לזה כי אם על-ידי ברור עץ הדעת טוב ורע, כי האדם נברא ביום הששי כדי שעל ידו יהיה נכלל כל הבריאה בשבת והעקר היה תלוי על-ידי שיהיה נזהר מפגם אכילת עץ הדעת טוב ורע, כי כל הבריאה שנבראה בששת ימי המעשה מיום ראשון עד יום הששי, כל זה הוא חדוש העולם הזה שנבראה באלו הימים. ושבת הוא בחינת עולם הבא, בחינת חדוש העולם של לעתיד. ועקר התקון שיהיה נכלל העולם הזה בהעולם הבא, שששת ימי המעשה בשבת, כי אי אפשר לזכות ליום שכלו שבת, שהוא חדוש העולם של לעתיד כי אם מי שטרם בערב שבת, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עבודה זרה ג) ועקר הטרחה בערב שבת, שהוא כלל העולם הזה, הוא לעמד בנסיון בזה העולם שכל הנסיונות נמשכין מבחינת עץ הדעת טוב ורע ועל-כן צריכין ביום הששי דיקא לקרות שנים מקרא ואחד תרגום, פמובא בכתבי האר"י, כי אז ביום הששי נברא האדם, ואז צריכין לכלל העולם הזה בהעולם הבא על-ידי תקון השני מחין י"ק שבהם נבראו, שעקר התקון על-ידי שמבררין המח השלישי, שהוא הדעת שמחברם יחד פידוע, ששם עקר כל הנסיונות, כי שם אחיזת עץ הדעת טוב ורע שהיה צריך האדם לבררו אז אם היה נזהר שלא לאכל ממנו ועתה עוסקים כל הצדיקים והיראים הנלויים אליהם לעסק בתקון זה בכל דור ודור, וכפי התקון בן זוכין לחבר ולכלל העולם הזה והעולם הבא יחד, שהם בחינת שני המחין הנ"ל, כי על-ידי אמונת חדוש העולם הזה זוכין לחדוש העולם של לעתיד, שזה נמשך על-ידי תקון המחין פנ"ל נמצא, שעל-ידי תקון המחין נכלליו יחד, כי בן הדבר, כי שרשם משני המחין הנ"ל ועקר התקון על-ידי ברור המח השלישי, שהוא הדעת ששם כל הנסיונות וכו', שעל-ידי זה נכלליו יחד כפי מה שאזכין לברר על-ידי כל הבחינות הנ"ל ועל-כן כל העולם היה תלוי עד ו' בסיון שנתמז בה' דהששי דיקא (שבת פח), כי עקר התקון על-ידי בחינת יום הששי דיקא, שאז הוא בחינת לחם משנה, כי אז צריכין לכלל שני העולמות יחד העולם הזה והעולם הבא על-ידי שממשיכין אמונת חדוש העולם של עכשיו, שהוא בחינת העולם הזה שעל-ידי זה זוכין לאמונת חדוש העולם של לעתיד, שכל זה תלוי בקבלת התורה,

אות לא

וְעַל-יְדֵי הַיְשָׁשִׁי נְשָׁלֵם הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ יְהוָה בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא בְּרָאשִׁי תְבוֹת, יוֹם הַיְשָׁשִׁי וַיִּכְלֹ הַיְשָׁמִים, שֶׁמֶשֶׁם מִתְחִילִין הַקְּדוֹשׁ בְּשַׁבָּת, שְׁאֵז נִכְלָלִין שְׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה בְּשַׁבָּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד, שְׁעַל-יְדֵי זֶה זֹכִין לְשִׁיר פְּשׁוּט, כְּפוּל, מְשֻׁלָּשׁ, מְרַבֵּעַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הַיְוָה וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת ע"ב תְבוֹת שֶׁל קְדוּשָׁה, כִּי שִׁיר פְּשׁוּט וְכוּי עוֹלָה ע"ב כַּנִּי"ל, כִּי הַקְּדוֹשׁ עַל הַיִּינן הוּא בְּבַחֲינַת שִׁיר הַנִּי"ל, בְּבַחֲינַת (בְּרָכוֹת לַה) אֵין אוֹמְרִים שִׁיר אֶלָּא עַל הַיִּינן, הַיִּינוּ שִׁיר פְּשׁוּט וְכוּי שְׁעוֹלָה ע"ב בְּחִינַת ע"ב תְבוֹת דְּקְדוּשָׁה עִם הַשְּׁתֵי תְבוֹת יוֹם הַשְּׁשִׁי, כְּמוֹבָא שֶׁהַכֹּל כְּלוּל בְּשֵׁם הַיְוָה שֶׁמֶרְמָזוּ בְּרָאשִׁי תְבוֹת יוֹם הַשְּׁשִׁי וַיִּכְלֹ הַשְּׁמַיִם וְכַנִּי"ל, גַּם תְבוֹת וַיִּכְלֹ עוֹלָה ע"ב, כְּמוֹבָא כִּי וַיִּכְלֹ לְשׁוֹן תְּכֵלֶת, שֶׁבְּסוּף יוֹם הַשְּׁשִׁי כְּלָתָה מְלֶאכֶתוֹ שֶׁל יוֹצֵר בְּרָאשִׁית שְׁעֵקֶרָה בְּשִׁבִיל הַתְּכֵלֶת, שֶׁהוּא שַׁבָּת, שֶׁהוּא תְּכֵלֶת שְׁמַיִם וָאָרֶץ, שְׁעֵקֶר הַתְּכֵלֶת הוּא הַשִּׁיר וְהַנְּגוֹן הַנִּי"ל שְׁעוֹלָה ע"ב שִׁיתְעַר אֵז וְכוּי וְכַנִּי"ל:

לְעִיל:

שִׁיךְ

אות לב

וְזֶהוּ (אָבוֹת פָּרָק א), אִם אֵין אָנִי לִי מִי לִי וְכִשְׁאָנִי לְעֶצְמִי מָה אָנִי וְאִם לֹא עֲכָשׁוּ אֵימַתִּי, הַיִּנוּ עֲנָן הַנִּי"ל שֶׁצָּרִיכִין שְׁנִיחָם דְּוָקָא לְקָרוֹת בְּצַבוּר וְלִהְיוֹת פְּרָשִׁיּוֹתֵינוּ בְּפָנֵינוּ עֶצְמוֹ כְּדֵי שְׁעַל-יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְהַכְלִיל בְּתוֹךְ נַפְשׁוֹת הַצַּבוּר הַקְּדוֹשׁ, שְׁזֶה עֵקֶר בְּחִינַת קְבֵלַת הַתּוֹרָה כַּנִּי"ל וְזֶהוּ, אִם אֵין אָנִי לִי מִי לִי, שְׁאִם לֹא אֲשַׁתְּדֵל בְּעֶצְמִי לְלַמֵּד וְלִהְיוֹת בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה, מִי לִי, כִּי חוֹבַת הָאָדָם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד אֵין מִי שֶׁיִּפְטֹר אוֹתוֹ מִזֶּה וְכִשְׁאָנִי לְעֶצְמִי מָה אָנִי, כִּי בּוֹדָאֵי תּוֹרָתִי וְעִבּוּדָתִי בְּעֶצְמָה אֵינָה נַחֲשָׁבַת, כִּי עֵקֶר בְּחִינַת קְבֵלַת הַתּוֹרָה שֶׁמַּחֲיֵב כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי לְקַבֵּל בְּכָל דּוֹר, הוּא רַק עַל -יְדֵי שְׁיִתְחַבֵּר וַיִּכְלֹל בְּתוֹךְ הַצַּבוּר הַקְּדוֹשׁ כַּנִּי"ל וְאִם אוֹמֵר שֶׁלֹּא לְלַמֵּד וְלִהְיוֹת פְּלִל כִּי אִם כְּשֶׁאֲזָכָה לְבֹא וְלִהְתְּחַבֵּר לְצַבוּר הַגּוֹן הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה, עַל זֶה מְשִׁיב לְעֶצְמוֹ וְאִם לֹא עֲכָשׁוּ אֵימַתִּי, כִּי חַס וְשָׁלוֹם, יְכַלֶּה זְמַן יָמֵי חַיָּיו

ולא יזכה לזה, כי למוֹד ועבודה של הצבור אינו קבוע בתמידות כנ"ל, ובתוך כך יאבד הרבה מימי חייו בלא תורה ועבודה. וגם כי לא בנקל זוכין למצא צבור הגון שיזכה להשלים עבודתו על ידם וכל פונת התנא להורות לאדם הרוצה לפקח על ימי חייו שלא יאבד ימיו חס ושלוֹם, שצריך להשתדל לבקש ולחפש מאד ולהתפלל להשם יתברך שיזכה למצא רבי אמתִי עם צבור הגון, שהם תלמידיו הנלוים אליו ויאחז בזה, וגם מזה אל תנח ידך להתחבר בכל עבודתו בתורה ותפלה עם הצבור ההגון כנ"ל וגם בפני עצמו יעסק בתורה ותפלה בעת שאינו יכול להתועד עם הצבור, וגם אז יהיה מקשר עמהם בפנימיות לבבו שכל פונתו בעסקו בתורה ותפלה יהיה שיזכה להכלל תמיד עם הצבור הקדוש הנכללים בהרבי האמתִי שיש לו בחינת רוח הקדש וכו', שעקר התקון על ידו וכנ"ל:

אות לג

וזהו מה שהזכירו אצל האזקה להשלים פרשיותיו עם הצבור שנים ואחד תרגום ואפלו עטרות ודיבון ולמה תפסו עטרות ודיבון דיקא, הלא יש עוד פסוקים שאין להם תרגום, כגון ראובן ושמעון וכו'! אד בזה רמזו לנו ענין נפלא המרמז בדבריהם על-פי מה שכתוב בתורה "תקעו" הנ"ל בסופה, שכל מה שנאמר שם, הכל הוא בחינת מלחמת עוג מלך הבשן, עין שם היטב כי עוג הוא בחינת הקלפה שרוצה לינק מהרחמנות והדעת וכו', והכניעתו על-ידי הבעל כח הנ"ל וכו' וכו', שהוא בחינת משה שקבל התורה והרג אותו על-ידי זה וכו', כמו שמבאר שם ועל-כן תפסו עטרות ודיבון וכו', שהם העירות של עבר הירדן שהיה של סיחון ועוג כי עקר התקון של קריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום שהוא בשביל לזכות לבחינת קבלת התורה, שהוא בחינת קריאת התורה בצבור כנ"ל, העקר הוא לזכות לשיר הנ"ל שיתער בעת שיהיה חדוש העולם, שעל-ידי זה מכניעין עקב עשו, שהוא בחינת קלפת עוג, בבחינת ומחיה בקרסוליה וקטלה, כמו שמבאר שם ומבאר שם שחדוש העולם הוא בבחינת ארץ ישראל וכו', ועירות של סיחון ועוג היו סמוכין לארץ ישראל והיו יונקים מקדשת ארץ ישראל הרבה, ועל-כן היה קשה מאד להכניעם, כי הם עמדו על גבול הקדשה, שהוא ארץ ישראל, ולא רצו להניח את ישראל לכנס לתוכה והיה בלתי אפשר להכניעם כי אם על-ידי משה רבנו שהיה בעל כח גדול וכו' וכנ"ל ועל-כן הזכירו עטרות ודיבון, שהם עירות של עבר הירדן שהיו של סיחון ועוג שהיו סמוכים לארץ ישראל, שצריכים בשעת קריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום לקרות גם שמות אלו העירות כדי להכניע ולבטל מהם קלפות סיחון ועוג כדי לכבשם בקדשת ישראל:

אות לד

ועל-כן אחר שִׁכְבַּשׁ מִשֶׁה אֶרֶץ סִיחֹון וְעוֹג שֶׁהוּא עֶבֶר הַיַּרְדֵּן, אִז הַתְּפִלָּה הַרְבֵּה לְכַנֵּס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ג), "וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעַת הַהוּא לֵאמֹר אֶתְּה הַחִילוֹת לְהִרְאוֹת וְכוּ" וּפְרַשׁ רַש"י שֶׁסָּבַר מֵאַחַר שֶׁכְּבַשׁ סִיחֹון וְעוֹג כָּבַר נִתְבַּטְּלָה הַגְּזֵרָה וְיִיכַל לְכַנֵּס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ' הִינּוּ עַל-פִּי הַנִּי"ל, כִּי סָבַר מֵאַחַר שֶׁכְּבַר כְּבַשׁ סִיחֹון וְעוֹג, שֶׁהֵם הַקְּלָפוֹת שֶׁסְּמוּכִים לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְהַכְנִיעֵם כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח וְכוּ' עַד שֶׁזִּזְכִּין לְבַחֲנִית חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד שֶׁהוּא בְּבַחֲנִית אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ' עַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁהוּא כָּבַר זָכָה לְזֶה לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ וּלְהַכְנִיעֵם, עַל-כֵּן עֲתָה בּוֹדָאִי יִיכַל לְכַנֵּס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי הֲלֹא כָּבַר זָכָה לְבַחֲנִית קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד שֶׁעַל-יְדֵי זֶה הַכְּנִיעֵם כְּנִי"ל, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַשֵּׁיב לוֹ (שָׁם), "רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף דְּבַר אֵלֵי עוֹד בְּדַבֵּר הַזֶּה" וְעַקֵּר הָעֶכּוּב הִזָּה מִחֲמַת שְׁבִנֵי הַצְּבוּר לֹא הָיוּ בְּאַחֲדוֹת עֲמוֹ בְּשָׁלְמוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, "וַיִּתְעַבֵּר ה' בִּי לְמַעַנְכֶם וְכוּ" וְהַעֲקָר הִזָּה עַל-יְדֵי מִי מְרִיבָה אֲשֶׁר רָבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ', כִּי עַקֵּר הָעֶכּוּב מֵה שְׂאִין הַצְּדִיקִים אֲמֵתִיִּים יְכוּלִים לְהַכְנִיס אֶת יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא מִחֲמַת קְלִקוּל הַצְּבוּר וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי הַמַּחְלֶקֶת וְעַל-כֵּן אָמַר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, "אֵל תּוֹסֵף דְּבַר אֵלֵי עוֹד בְּדַבֵּר הַזֶּה" כִּי לְבִיָּה לְפִוְמִיָּה לֹא גָלִי, כִּי צְרִיכִים עוֹד בְּעֵלֵי כַח הַרְבֵּה שְׁיַעֲסִקוּ בְּתַקּוּנֵי הַנִּי"ל, עַד שְׁיִכְנִיסוּ נְקֻדַּת הָאֱמֶת בְּלֵב יִשְׂרָאֵל, עַד שְׁיַחֲפֹשׂוּ בְּאֱמֶת אַחֲרֵי הַצְּדִיקֵי אֱמֶת עַד שְׁיִמְצְאוּ אוֹתָם, עַד שְׁיִבְרְרוּ הַמְּדַמָּה וְיַחֲזִקוּ אֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם בְּלֵב כָּל יִשְׂרָאֵל, עַד שְׁיִזְכּוּ לְכָל הַנִּי"ל, עַד שְׁיִכְנִיסוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל:

אות לה

וְזֶהוּ (תְּהִלִּים מו), "אֵלֶּקִי עָלַי נִפְשִׁי תִשְׁתַּוַּחַח עַל-כֵּן אֶזְכְּרֶךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים מִהַר מְצַעֵר" שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, צוּעֵק בְּקוֹל מֵר עֶבּוֹר אֲרִיכַת הַגְּלוּת שֶׁל עֲכָשִׁיו וְאוֹמֵר, "עָלַי נִפְשִׁי תִשְׁתַּוַּחַח" שֶׁנִּפְשִׁי תִשְׁתַּוַּחַח עָלַי מִגְּדֹל הַכְּלִיּוֹן עֵינַיִם שְׂאֵנוּ מְצַפִּים עַל הַגְּאֻלָּה וְעֵדִין הַקֶּץ סְתוּם מֵאַתְּנוּ וְעַקֵּר דְּאֵגוּתֵינוּ הוּא 'עַל כֵּן אֶזְכְּרֶךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים מִהַר מְצַעֵר', שֶׁהוּא הַר סִינַי שֶׁשָּׁם קִבְּלָנוּ הַתּוֹרָה, הִינּוּ שֶׁנִּפְשָׁנוּ עָלֵינוּ תִשְׁתַּוַּחַח וְאֵנוּ דוֹאֲגִים וּמִתְאוֹנְנִים מְתִי נִזְכָּה לְגֻאֻלָּה שְׁלָמָה, מֵאַחַר שְׂאֵנוּ זוֹכְרִים אוֹתָךְ

מֵאֲרֶץ יִרְדּוּ וְחֶרְמוֹנִים שְׁעֵשִׂית לָנוּ נְסִים וְנִפְלְאוֹת וְנוֹרָאוֹת כְּאֵלֶּה לְכַבֵּשׁ כָּל
אֶרֶץ עֵבֶר הַיַּרְדֵּן שְׁשָׁם הָרַחֲמוֹן שְׁשָׁם הָיוּ קְלָפוֹת הַזְּקוֹת וְקִשּׁוֹת מְאֹד
שֶׁהֵם סִיחוּן וְעוֹג, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּבָשָׁם מִשָּׂה בְּכַחוֹ הַגְּדוֹל וְכָל זֶה הָיָה מֵהָר
מִצְעָר שֶׁהוּא הָר סִינַי, שְׁשָׁם קִבְּלָנוּ הַתּוֹרָה, שְׁעַל-יָדַי זֶה זָכָה מִשָּׂה
לְהַכְנִיעַם כְּנִי"ל. וְאַחֲרֵי שֶׁהָיָה לָנוּ כָּבֶר בְּעַל כַּח כְּזֶה שֶׁהַכְּנִיעַ קְלָפוֹת סִיחוּן
וְעוֹג, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין לֹא נִכְנָסְנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁגָּרַם הַחֲטָא שֶׁנִּחְרַב
הַבַּיִת שְׁנֵי פְעָמִים וְאָנוּ בְּגָלוֹת הָאָרֶץ הַזֶּה זֶה כְּמָה, עַל-כֵּן עָלִי נִפְשִׁי
תִּשְׁתַּוַּחַח מִתִּי מְתִי נוֹכַל לְזָכוֹת לְגֵאֲלָה שְׁלָמָה, כִּי הֲלֹא אַחֲרַי כָּל הַנְּסִים
וְהַיְשׁוּעוֹת הָאֵלֶּה שְׁעֵשִׂית לָנוּ בְּאֶרֶץ יִרְדּוּ וְחֶרְמוֹנִים וְכוּ' כְּנִי"ל, אַחֲרַי כָּל
אֵלֶּה עָבְרוּ עָלֵינוּ צָרוֹת וְתִלְאוֹת בְּלִי שְׁעוֹר מְאֹז וְעַד הַנָּה, כִּי (שָׁם) "תִּהְיוּ
אֶל תִּהְיוּ קוֹרָא", שְׁצָרָה קוֹרָא לְחִבְרָתָהּ, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רִשְׁי"י "וְכָל מִשְׁבָּרָךְ
וְגִלְיָד עָלִי עָבְרוּ", שְׁכָּל מִינֵי צָרוֹת עָבְרוּ עָלֵינוּ, וְעַתָּה מִתִּי נִזְכָּה לְמִצַּא הַבַּעַל
כַּח הַזֶּה שְׁיֻכַּל לְגַמֵּר הַתְּקוּנִים הַנִּי"ל וְלְהַכְנִיסְנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַל-כֵּן
נִסְמָךְ לָזֶה, "יִוָּמַם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ וּבִלְיִלָה שִׁירָה עִמִּי וְכוּ'", "יִוָּמַם יִצְוֶה
חֲסִדוֹ, זֶה בְּחִינַת לְהַגִּיד בְּבִקְרָ חֲסִדָּךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל
לְעִתִּיד, כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל "וּבִלְיִלָה שִׁירָה עִמִּי", בְּלִילָה זֶה
בְּחִינַת הַזְּמַן שֶׁל עֲכָשׁוּ שְׁגָם עֲתָה שִׁירָה עִמִּי, כִּי בְּכַח שְׁאָנוּ מְאֻמִּינִים
בְּחֲדוּשׁ הָעוֹלָם עַל-יָדַי זֶה נִמְשָׁךְ עָלֵינוּ הָאֲרֶת קִדְשֵׁת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל
לְעִתִּיד, שְׁאֵז יִתְעַר שִׁיר חֲדָשׁ שְׁמִשָּׁם אָנוּ מְקַבְּלִים כָּל הַשִּׁירוֹת וְהַתְּשַׁבְּחוֹת
שְׁאָנוּ עוֹסְקִים בָּהֶם עֲכָשׁוּ לְשִׁיר וְלִשְׁבַח אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחוֹת,
אֲשֶׁר רַק הֵם חִיֵּינוּ וּמִשִּׁיב נִפְשֵׁנוּ לְהַתְּקִים בְּמִרְיַת הַגְּלוֹת הַזֶּה וְזֶהוּ,
"תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי", כִּי עַל-יָדַי זֶה יֵשׁ לָנוּ כַּח לְהַתְּפַלֵּל לְהַשִּׁים יִתְבָּרַךְ וְלִצְעַק
לְפָנָיו עַל אֲרִיכַת הַגְּלוֹת. וְזֶהוּ, "אוֹמְרָה לְאֵל סִלְעִי לְמָה שְׁכַחְתָּנִי וְכוּ' וְכוּ'"
וְעַל-כֵּן סִים, "מָה תִּשְׁתַּוַּחַחִי נִפְשִׁי וְתִהְיֶמֶי עָלִי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי עוֹד
אוֹדְנוּ וְכוּ'", כִּי עֲדִין יֵשׁ לִי תִקְוָה לְחִלוֹת לֵה', כִּי הַשִּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו
שׁוֹלַח לָנוּ צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים בְּעָלִי כַּח גְּדוֹלִים בְּכָל דוֹר וְדוֹר שְׁעַל-יָדַי זֶה
יְגַמֵּר הַתְּקוּן שֶׁהַתְּחִיל מִשָּׂה עַד שְׁיַעֲקְרוּ וּיְבַטְלוּ קְלַפְתָּ עוֹג לְגַמְרִי, שֶׁהוּא
בְּחִינַת זְהֻמַּת הַנְּחָשׁ, בְּחִינַת עֶקֶב עֲשׂוּ עַד שְׁיִגְמְרוּ הַגֵּאֲלָה שְׁלָמָה וְיִכְנָסוּ
כָּל יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן:

אות לו

וְזֶהוּ שֶׁהַזְּכִיר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשֵׁם פְּרָשִׁיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁהַזְּכִירוֹ שָׁם בְּמֵאֲמָר
הַנִּי"ל, לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוֹר, כִּי כָּל עֲנָן וְעֲנָן שְׁנִזְכָּר
בְּתוֹרָתָנוּ הַקְּדוּשָׁה נִקְרָא בְּשֵׁם פְּרָשָׁה, עַל שֵׁם שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ וּמוֹצִיא לְאוֹר
מִהַעֲלָם אֶל הַגְּלוּי אֲמוּנָתוֹ הַקְּדוּשָׁה שְׁעַקְרָה הוּא אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם,
שְׂאִי אֲפֹשֶׁר לְהַשִּׁיג בְּשׁוּם שְׁכָּל כִּי אִם עַל-יָדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה

מעידה על השם יתברך שעל-כן נקראת "עדות" (וכמבאר מזה בהלכות עדות, עין שם) כי חדוש העולם אי אפשר להבין איך נמשך היש מאין כי אם על-ידי אמונה הקדושה שמתחזקת על-ידי התורה הקדושה שנקראת פרשיות על שם שפרשה והוציאה מהעלם גמור אל הגלוי, שבזה אנו רואין עין בעין יציאת יש מאין, כי מי שרוצה להסתכל על האמת יכול להבין שאי אפשר לגלות תורה קדושה כזאת עם כל החדושים נוראים ונפלאים שגלו חכמינו זכרונם לברכה עד היום הזה כי אם על-ידי הבורא היחיד הקדמון יתברך שמו ויתעלה, שהופיע רוח קדשו על הצדיקים אמתיים והוציא חכמות התורה מאין ליש ממש ועל-ידי התגלות התורה מאין ליש אנו יכולין להבין ולהתחזק באמונת חדוש העולם, שהמציא כל הבריאה מאין ליש, כמו שאנו רואין שנתן לנו התורה הקדושה עם כל חדושיה וכו' מאין ליש ממש כנ"ל :

כי כל החכמות החיצוניות אף-על-פי שיש מהם כמה חכמות גדולות, אבל כלם הם יש מיש, כי כלם מיסדים על מושפלות הראשונות, ועל הראות החושים ומהם המציאו חכמתם ובאמת אנו מאמינים שגם חכמתם נמשך רק מהשם יתברך המלמד לאדם לדעת, רק שנתן להם כח בחכמתם להטות דעתם כמו שירצו עד שיכולים להתפקר חס ושלום, והכל בשביל הבחירה, כי הבחירה יש לה כח גדול, כי הכל נברא בשביל הבחירה, כמו שמבאר במקום אחר, אבל חכמות התורה עולה על הכל וכל החכמות חיצוניות הם פסילות וחשך נגד אור חכמות התורה שנמשכת רק מאין ליש ממש וזה שאמר איוב לענין הטענות שטען עם חבריו שהוא חזק באמונתו יתברך וענה ואמר, "כי יש לכסף מוצא ומקום לזהב יזוקו ברזל מעפר יקח וכו'", עד שמסים, "והחכמה מאין תמצא ואיזה מקום בינה וכו' ונעלמה מעין כל חי" הינו שאמר שמעלת החכמים שהמציאו עשית כסף וזהב מעפר הארץ וכו' אינו כלום נגד חכמות התורה שעליה סים, "והחכמה מאין תמצא" וכמו שפרשו רבותינו זכרונם לברכה, הינו אף-על-פי שהיא חכמה גדולה למצא עשית כסף וזהב וכו', אבל הכל הוא יש מיש, כי יש לכסף מוצא ומקום לזהב יזוקו וכו', רק שהם בחכמתם חקרו עד שמצאו הזהב והכסף שהיה נעלם בעפר הארץ וכן שאר כל מיני חכמות, אבל החכמה מאין תמצא ואיזה מקום בינה, כי חכמות ותבונות התורה היא נמשכת מאין גמור כנ"ל, ועל-כן על ידה זוכין לאמונת חדוש העולם וכנ"ל :

וכל זה מרמז בסוד המעשה של היום שלישי מהמעשה של השבעה בעטלירש שהתפאר הכבד פה שחכמתו עולה על כל החכמים שהתפארו בחכמתם, שזה המציא עשית מין מתכות פלוני וזה מין מתכות פלוני וזה המציא מין כסף וזה זהב וכו' וכו', אבל הוא יודע מהיכן נתנה הזמן, מהיכן נמשך היום שבא בשירים ושבחים שבהם כלולים כל החכמות וכו' וכו', עין שם היטב והבן :

ועוד לאלקי מליו, בענין דברי רבותינו זכרונם לברכה הנ"ל, לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור וכו' שכל דבריהם עמקים מאד ובכל דבור ודבור יש בהם רזין עמקין. והענין, לעולם ישלים אדם וכו', 'לעולם דיקא, שבכל דרגא שהוא צריך לעולם להשלים פרשיותיו עם הצבור, כי אם אפלו הגיע כבר למעלה גדולה מאד שלמודו בעצמו גבוה ויקר אצל השם יתברך מאד, אף-על-פי-כן צריך לקשר עצמו עם הצבור כדי להעלות הצבור לקשרם אליו, כדי שיוכל להמשיך בחינת קבלת התורה מחדש בכל פעם, כי אפלו משה רבנו בעצמו שקדשתו ומעלתו היתה גבוה מאד, אף-על-פי-כן לא היה יכול לעלות לה' ולהמשיך תורה כי אם על ידי קבוץ נפשות ישראל אליו, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לב) על פסוק, "לך רד", כלום נתתי לך גדלה, אלא בשביל ישראל וכל הפגם שלו בענין הפאת הצור שעל-ידי זה לא זכה לכנוס לארץ ישראל היה בענין זה שסלק אז תפלתו ולא קשרה כראוי עם כלל נפשות ישראל (כמבאר בהתורה ט' תקונין וכו', עין שם) מכל שכן וכל שכן אנשים פשוטים, מכל שכן הנמוכים והגורעים ביותר שכל תקונם שיבקשו מהשם יתברך תמיד ויכוננו בכל עבודתם שיזכו להתקשר עם הצבור הקדוש וכו' כנ"ל וזה שאמרו במדרש רבה (דברים ב) "בתוכחות על עון יסרת איש", זה משה, דכתיב ביה, "והאיש משה", שבשביל עון אחד קל של הפאת הצור יסרת אותו "ותמס כעש חמודו", שהמסת ובטלת חמדתו שחמד מאד לכנס לארץ ישראל, "אך כל הבל כל אדם נצב סלה", ששאר בני אדם הם בודאי "כל הבל", הבל הבלים וכו', הינו כנ"ל שפונת המדרש להזכיר ולהזהיר את האדם שיפקח על דרכיו ויחוס על עצמו לבקש תחבולה לנפשו להנצל ממה שצריך להנצל בעלמא דין ובעלמא דאתי וזה שהזהירו שילמד קל וחמר ממה רבנו, שבשביל עון קל לא נכנס לארץ ישראל, וכל פגמו היה שלא קשר את עצמו עם הצבור כנ"ל, מכל שכן וכל שכן כל אדם שמלא עונות הוא בודאי הבל ועל-כן בודאי כל תקנתו שישתדל כל ימיו לבקש על נפשו להיות נכלל בתוך הצבור בתוך נפשות ישראל המקשרים להצדיק האמת העוסק תמיד לקבץם ולקשרם אליו יחד, כי רק על-ידי זה יש לו גם כן תקנה גדולה, כי הן אל כביר לא ימאס, ובתוך הכלל יעלה הצדיק גם נפשו אף אם היא פגומה בעונות מאד, וכמבאר בדבריו זכרונם לברכה הרבה בזה (וכמו שכתוב בהתורה "אשרי העם-השגחה" סימן יג על פסוק, "ארייתי מורי עם בשמי וכו'", עין שם) וכמו ששמעתי מפיו הקדוש בזה:

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁפְּתוּב בְּשִׁלְחוֹן עָרוּד (אַרְחַת חַיִּים סִימָן קֶלַח סְעִיף א) שְׁאֲסוּר לְהִתְחִיל לְהַקְוֶא שְׁנֵי פְּסוּקִים סְמוּד לְפָרְשָׁה שְׁלֹפְנִיָּה, וְכֵן אֲסוּר לְסַיֵּם שְׁנֵי פְּסוּקִים סְמוּד לְפָרְשָׁה שְׁלֹא חֲרִיָּה וְהִטְעַם אָמְרוּ בְּגִמְרָא (מְגִלָּה כב), מְשׁוּם הַנִּכְנָסִים וְהַיּוֹצֵאִין שֶׁלֹּא יִטְעוּ הַנִּכְנָסִין שֶׁקָּרְאוּ לָזֶה שְׁלֹפְנִיּוּ רַק שְׁנֵי פְּסוּקִים וְכֵן שֶׁלֹּא יִטְעוּ הַיּוֹצֵאִין שֶׁיִּקְרְאוּ לְשִׁלְחָנוֹ רַק שְׁנֵי פְּעָמִים וְהִנֵּה נִרְאֶה מִדְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה שֶׁהָאֲסוּר לְקָרוֹת רַק שְׁנֵי פְּסוּקִים חֲמוּר מְאֹד, עַד שֶׁמִּחְמַת זֶה גָּזְרוּ גִזְרָה שֶׁלֹּא לְהִתְחִיל וּלְסַיֵּם שְׁנֵי פְּסוּקִים סְמוּד לְפָרְשָׁה, וְהַעֲנִן עַל-פִּי הַנִּי"ל שֶׁצָּרִיכִין לְשָׁמֵר מְאֹד אֶת הַשְּׁלֵשָׁה מַחִין שֶׁיְהִיָּה מְחִיצוֹת פְּרוּסוֹת בְּפָנֵי זֶאת הַתְּאֻוָּה וְהַעֲקָר הוּא מַחַ הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁהוּא הַדְּעָת, שֶׁשָּׁם אֲחִיזָת עַץ הַדְּעָת טוֹב וְרַע, שֶׁעַל -יָדֵי זֶה עֲקָר הַנִּסְיוֹן וְהַבְּרוּר, וְעַל יָדוֹ עֲקָר הַתְּקוּן וְכַנִּי"ל (בְּאוֹת יא יב), שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קְרִיאַת הַפָּרְשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְשִׁיר הַנִּי"ל שֶׁיְהִיָּה בְּעַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם לְעֵתִיד, שֶׁהוּא תְּכַלִּית שֶׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הֵבֵא כִּי אִם עַל-יָדֵי בְּרוּר הַדְּעָת מֵאֲחִיזָת עַץ הַדְּעָת טוֹב וְרַע, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּרַגּוּם שְׁזוּכָה לָזֶה כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּפִי מַה שֶּׁעֲמַד בְּנִסְיוֹן וְצָרוּף בְּתְאֻוָּה הַנִּי"ל וְכַפִּי מַה שְׁזוּכָה לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת הַבֶּעַל כַּח הַנִּי"ל שֶׁעַל יָדוֹ עֲקָר בְּרוּר הַמְּדַמָּה וְכוּ' וְכַנִּי"ל. וְכַנִּי"ל זֶה הֵם בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים שֶׁבְּתוֹרָה שֶׁמִּחְיָב כָּל אֶחָד מִהַקְּוֶאִים לְקָרוֹת לְפָחוֹת וְזֶה כָּל בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה וּשְׁלֹשָׁה שֶׁל הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה (שֶׁבַת פח) בְּרִיָּד רַחֲמָנָא דִּיחֵיב לָן אוּרְיִין תְּלִיתָאֵי בְּיוֹם תְּלִיתָאֵי בִּירְחָא תְּלִיתָאֵי וְכוּ' כִּי הַכֹּל כְּנִגַּד בְּחִינַת הַשְּׁלֵשָׁה מַחִין הַנִּי"ל, שֶׁעֲקָר הוּא הַמַּחַ הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁהוּא הַדְּעָת, שֶׁשָּׁם עֲקָר הַבְּרוּר, שֶׁהוּא בְּבְחִינַת תְּרַגּוּם וְכוּ' וְכַנִּי"ל וְעַל-כֵּן צָרִיָּד לִידַע כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שְׂרוּצָה לְחוּס עַל נַפְשׁוֹ וּלְצַאת מִזְהָמָתוֹ וּלְהִתְקַרֵּב לְצְדִיקֵי אֵמֶת וְכוֹנְנָתוֹ בְּאֵמֶת לְשׁוּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, צָרִיָּד לִידַע שֶׁבְּהִכְרַח שִׁיעֲבָרוּ עָלָיו כְּמָה וְכְמָה מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים וּבְחִינּוֹת וְנִסְיוֹנוֹת וְצָרוּפִים וְאִם לֹא יִהְיֶה שׁוֹטָה וּפְתִי וְכַסִּיל וְלֹא יִנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ בְּכָל מַה שִׁיעֲבַר עָלָיו, בּוֹדָאֵי יִזְכָּה לְאַחֲרִית טוֹב לְנֶצַח וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶּׁפְּתוּב בְּסִימָן ו' שְׁמִי שְׂרוּצָה לְשׁוּב בְּתְשׁוּבָה צָרִיָּד שֶׁיְהִיָּה בְּקִי בְּהִלְכָה, בְּקִי בְּרְצוּא, בְּקִי בְּשׁוּב בְּבְחִינַת זְכָאָה מֵאֵן דְּעִיִּל וְנִפְיָק וְכוּ', עֵינֵן שָׁם הֵיטֵב וְכָל זֶה הַכַּח מְקַבְּלִין רַק מֵהַצְּדִיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשָּׁה, שֶׁהוּא מוֹסֵר נַפְשׁוֹ תְּמִיד בְּשִׁבִיל חֲלוּשֵׁי כַּח שְׁבִיִּשְׂרָאֵל, וְעוֹשֶׂה כְּמָה תְּחַבּוּלוֹת בְּחִכְמָה נִפְלְאָה כְּדִי לְהַחִיּוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל הַנִּפְשׁוֹת הַחַפְצִים לְהִתְקַרֵּב, כְּמִבְּאָר בְּדְבָרֵי אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָה הַרְּבִיחַ בְּזֶה :

וְזֶהוּ בְּחִינַת הַהִפְסָקוֹת שֶׁבְּתוֹרָה שֶׁבִּין פָּרְשָׁה לְפָרְשָׁה שֶׁהֵם הַפְּתוּחוֹת וְהַסְּתוּמוֹת, כִּי מִבְּאָר בְּדְבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה וּמוּבָא בְּפְרוּשׁ רִשִׁי בְּפָרְשַׁת וַיִּקְרָא, וּמָה הֵיוּ הַפְּסָקוֹת מְשֻׁמְשׁוֹת לְתוֹן רֹחַ לְמִשָּׁה לְהִתְבּוֹנֵן בֵּין פָּרְשָׁה לְפָרְשָׁה וּבֵין עֲנִין לְעֲנִין, קַל וְחֹמֶר לְהַדְּיוּט הַלְּמַד מִן הַדְּיוּט, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ. וְהַעֲקָר מַה שֶּׁהִיָּה צָרִיָּד מִשָּׁה רֹחַ לְהִתְבּוֹנֵן בֵּין פָּרְשָׁה לְפָרְשָׁה הוּא מַחְמַת עֲכִירַת הַמַּעֲשִׂים שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁמִּחְמַת זֶה קֶשֶׁה מְאֹד לְהַצְּדִיק,

שְׁהוּא בְּחִינַת מִשָּׁה, לְהַמְשִׁיךְ תּוֹרָה לְהַעוֹלָם מֵהַהֶעָלָם אֶל הַגּוֹלָיִ, שֶׁזֶהוּ
בְּחִינַת פְּרִשָּׁה פְּנִי"ל, כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה קְטְרוּגִים עַל זֶה, כַּמְבֹאָר בְּדַבְרֵי
רְבוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (שָׁם) כַּמָּה קְטְרוּגוֹ הַמְּלֹאכִים עַל קַבְּלַת הַתּוֹרָה
וְכֵן הוּא בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר וּבְכָל עֲנָן וְעֲנָן שֶׁהִיא צְרִיךְ מִשָּׁה לְקַבֵּל. וּמִחֲמַת
זֶה נִתְיַגַע מִחוּ בַעַת שֶׁקַּבֵּל הַדְּבוּר עַד שֶׁהִיא צְרִיךְ לִתֵּן לוֹ רוּחַ לְהַתְּבוּנָה בֵּין
פְּרִשָּׁה לְפְרִשָּׁה וְכוּ' וּבְזֶה הַרוּחַ שֶׁהִיא מְפַסֵּיק וּמְתַבּוֹנֵן וְכוּ', עַל-יְדֵי זֶה עֲשֵׂה
טוֹבָה נוֹרְאָה לְהַעוֹלָם הַצְּרִיכִים לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, כִּי זֶה הַהֶפְסֵק הוּא בְּבְחִינַת
בְּטוּלָה שֶׁל תּוֹרָה זֶהוּ קִיּוּמָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁכָּתַב אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה עַל מֵאֵמֶר רְבוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה, וְדַמְיָא עֵינָיו כְּתָרֵי
סִיְהָרָא וְכוּ', עֵינֵי שָׁם (בְּסִימָן טז) וְכֵן בְּמִקּוֹמוֹת אַחֵרִים וּמְבֹאָר מֵהֶם,
שְׁעַל-יְדֵי הַבְּטוּלָה שֶׁל הַצְּדִיק שֶׁמְבַטֵּל עֲצָמוֹ מֵהַשְּׂגָתוֹ בֵּין עֲנָן לְעֲנָן, עַל-יְדֵי
זֶה הוּא מְחִיָּה וּמְקִים אֶת כָּל הָעוֹלָם אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים הַפְּשׁוּטִים הֵן אֲנָשִׁים
פְּשׁוּטִים מִמֶּשׁ, הֵן הַלּוֹמְדִים וְהִירָאִים שֶׁמְבַטְלִים לְפַעְמִים וְכוּ' (כַּמְבֹאָר
בְּסִימָן עח לְקוּטֵי תַנְיָנָא וּבְמִקּוֹם אַחֵר). נִמְצָא, שְׁעַל-יְדֵי הַהֶפְסֵקוֹת שֶׁבֵּין
הַפְּרִשָּׁיוֹת, שֶׁהֵם סִימְנֵי הַפְּרִשָּׁיוֹת, עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא יְכוּלִים לְהַתְּקִים כָּל
הַרְחוּקִים הַבָּאִים לְהַתְּקַרֵּב שְׁצְרִיכִים לְקַבֵּל בְּחִינַת בְּקִיאוֹת הַנִּי"ל בְּחִינַת
בְּקִי בְּרִצּוּא, בְּקִי בְּשׁוּב, בְּקִי בְּעֵייל, בְּקִי בְּנִפְיָק וְכוּ', שֶׁמְקַבְּלִים כָּל זֶה
מֵהַבְּטוּלָה שֶׁל הַצְּדִיק, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַהֶפְסֵקוֹת שֶׁבֵּין פְּרִשָּׁה לְפְרִשָּׁה וְכוּ'ל,
כִּי עַל-יְדֵי שֶׁהַצְּדִיק מְבַטֵּל עֲצָמוֹ מֵהַתּוֹרָה בֵּין עֲנָן לְעֲנָן, עַל-יְדֵי זֶה מְתַבּוֹנֵן
אִיךְ לְהַכְנִיס הַפְּרִשָּׁה וְהַעֲנָן הַזֶּה לְתוֹךְ הָעוֹלָם בְּאִפְּן שִׁיתְּקִים אֶצְלָם
וְיִתְחַזְּקוּ עַל עַמְדָם בְּכָל מַה שֶׁיַּעֲבֹר עֲלֵיהֶם, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי הַבְּטוּלָה
וְהַהֶפְסֵקָה מְכַנִּיס בְּהֶם הַתְּחַזְּקוֹת הַזֶּה פְּנִי"ל, וְכַמּוּבָן בְּדַבְרֵינוּ זְכוֹרֵנוּ
לְבִרְכָה בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת וְכָל אֵלוֹ הַמְּקַרְבִּין הַזּוֹכִין לְהַתְּחַזֵּק פְּנִי"ל, עַל-יְדֵי
זֶה עֵקֶר הַבְּרוּר שֶׁלָּהֶם, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּר עַץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, שֶׁהוּא בְּחִינַת
מַח הַשְּׁלִישִׁי שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה צְרִיכִין לְקָרוֹת שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים דִּיקָא פְּנִי"ל:

אות לט

וְעַתָּה תִּרְאֶה, שֶׁזֶהוּ מְרָמֵז בְּדַבְרֵי רְבוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה שֶׁאִמְרוּ שְׁאִסוּר
לְהַתְּחִיל וּלְסַיֵּם פְּחוֹת מְשַׁלְּשָׁה פְּסוּקִים סְמוּךְ לְפְרִשָּׁה מְשׁוּם הַנְּכַנְסִין
וְהִיוּצְאִין, רְמִזוּ בְּזֶה שֶׁכָּל מִי שֶׁרוּצֵה לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ בְּחִינַת קַבְּלַת הַתּוֹרָה,
שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קְרִיאת הַתּוֹרָה פְּנִי"ל, שֶׁהַהֶכְרַח שִׁיקְרָא דִּיקָא לְפְחוֹת שְׁלֹשָׁה
פְּסוּקִים, שֶׁהַעֵקֶר לְתַקּוֹן מַח הַשְּׁלִישִׁי פְּנִי"ל שֶׁשָּׁם כָּל הַנְּסוּיֹן וְהַבְּרוּר פְּנִי"ל,
עַל-כֵּן אִסוּר לְהַתְּחִיל וּלְסַיֵּם פְּחוֹת מְשַׁלְּשָׁה פְּסוּקִים סְמוּךְ לְפְרִשָּׁה מְשׁוּם
הַנְּכַנְסִין וְהִיוּצְאִין שֶׁלֹּא יִטְעוּ וְכוּ' פְּנִי"ל, הֵינּוּ שֶׁלֹּא יִטְעוּ הַנְּכַנְסִי לְהַתְּקַרֵּב
לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁיְכוּלִין לְכַנֵּס בַּתּוֹרָה וּלְהַתְּקַרֵּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-יְדֵי
בְּחִינַת שְׁנֵי פְּסוּקִים לְבַד בְּלִי בְּרוּר מַח הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁבוֹ אַחֲרֵית עַץ הַדְּעַת, כִּי

אז חס ושלום אם יטעה בזה לא יתקרב לעולם כנ"ל, כי תכף כשיעבר מה שבהכרח לעבר עליו יוכל יפל לגמרי, חס ושלום, וכן היוצא צריך לזהר ביותר שלא יטעה שיקראו לאחריו רק שני פסוקים, הינו שבהכרח שימצאו גם יוצאים, כי אי אפשר להיות בפנים תמיד, ובהכרח לצאת לחוץ קצת, אבל אז צריך לזהר ביותר שלא יפל לגמרי, חס ושלום, שזהו בחינת אזהרת הבקיאות הנ"ל בחינת בקי בעייל בקי בנפיק, בחינת זכאה מאן דעייל ונפיק ועל - כן צריכים לזהר שלא לסיים שני פסוקים סמוך לפרשה שלא יטעה היוצא שאפשר להתקרב אל התורה והעבודה על-ידי בחינת שני פסוקים בלבד בלי ברור הדעת, שהוא בחינת שלשה פסוקים דיקא כי אם יטעה בזה חס ושלום, יוכל לצאת לגמרי וכנ"ל, ועל-כן רמזו כל זה בהדין של ההפסקות שבין פרשה לפרשה שלא להתחיל ולסיים שני פסוקים סמוך להם, כי כל עקר ההפסקות שבין הפרשיות היה בשביל זה, בשביל להחזיק ולקיים את הנכנסין והיוצאין שישארו על עמדם בבחינת זכאה מאן דעייל ונפיק וכנ"ל:

אות מ

וזה בחינת (איוב לג), "הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר" וזה בחינת יחינו מיומים ביום השלישי יקימנו ונחיה לפננו (הושע ו), שבשביל זה מתאריך עתה הגלות השלישי כל כך, בשביל לברר המח השלישי, לברר בחינת עץ הדעת וכו', שזה נעשה עקרו על-ידי בחינת יעקב שהוא שלישי לאבות שהבית השלישי שאנו מקוים יהיה נבנה על ידו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, שזהו בחינת (קהלת ד) והחוט המשלש לא במהרה ינתק וכמו שהוא בכלליות כן הוא בפרטיות אצל כל אדם, שהעקר לברר המח השלישי כנ"ל, שזהו בחינת קריאה בתורה שלש פעמים דיקא, שזה אי אפשר לברר כי אם על-ידי כמה עליות וירידות, שהם בחינת עייל ונפיק ועל-כן גזרו שלא להתחיל ולסיים פחות משלש פעמים סמוך לפרשה בשביל הנכנסין והיוצאין וכנ"ל:

אות מא

וְזֶהוּ שְׂרָמְזוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנִּיל שְׂאֲמָרוּ לְעֲנִין
הַהֶפְסְקוֹת שֶׁהָיָה לָתֵן רוּחַ לְמִשָּׁה וְכוּי וְסִימוּ שָׁם, קַל וְחֹמֶר לְהַדְיוּט הַלְמִיד
מִן הַהַדְיוּט, הֵינּוּ שֶׁהַהֶפְסְקוֹת שֶׁל מִשָּׁה שֶׁהָיָה לְהַתְבוּנָן וְכוּי, עֶקֶרָם הָיָה
בְּשִׁבִיל שְׂיַלְמָדוֹ קַל וְחֹמֶר הַהַדְיוּטוֹת שֶׁיִּשְׁיִמוּ רוּחַ בֵּין עֲנִין לְעֲנִין לְהַתְבוּנָן
וְכוּי וּמֵאלוֹ הַבְּחִינּוֹת שֶׁל רוּחַ שְׂצָרִיכִין לָתֵן בְּשִׁבִיל הַהַתְבוּנּוֹת מִשָּׁם
נִשְׁתַּלְשֵׁל וְנִמְשָׁךְ כָּל בְּחִינַת עֵייל וְנִפְיָק הַנִּיל, שְׂצָרִיכִין לְהַפְסִיק וּלְבַטֵּל מִן
הַלְמוּד כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ וְכִמוֹ שֶׁהוּא בְּעֲנִין הַלְמוּד, כְּמוֹ כֵּן הוּא בְּדַרְכֵי
עֲבוֹדַת ה' שֶׁהוּא הָעֶקֶר, שֶׁבְּהַכְרַח שֶׁיַּעֲבֹרוּ עָלָיו עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת הַרְבֵּה, שֶׁהֵם
בְּחִינַת עֵייל וְנִפְיָק, שְׂעֶקֶר הַכַּח לְהַתְחַזֵּק בָּהֶם הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת
הַהֶפְסְקוֹת הַנִּיל וְכוּי כְּנִיל:

אות מב

וְזֶה בְּחִינַת יְשִׁנֵי כְּתוּבִים הַמְּכַחֲשִׁים זֶה אֶת זֶה עַד שְׂיָבוֹא הַכְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי
וְיִכְרִיעַ בִּינֵיהֶם, שֶׁהָעֶקֶר הוּא הַכְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁהוּא הַמְּכַרִּיעַ שֶׁהוּא
בְּחִינַת הַמַּח הַשְּׁלִישִׁי הַנִּיל שֶׁשָּׁם עֶקֶר הַצְּרוּף וְהַבְּרוּר וְכוּי כְּנִיל כִּי עֶקֶר
הַהַכְּשָׁה שֶׁבֵּין יְשִׁנֵי הַכְּתוּבִים הוּא מִצְדָּנוּ, מִחֲמַת חֶסֶד וְדַעַתְנוּ, כִּי בּוֹדָאֵי
מִשְׁפָּטֵי ה' יִשְׁרִים צָדְקוֹ יַחֲדוּ, וּבְאַמַּת בּוֹדָאֵי אֵין בָּהֶם שׁוּם הַכְּשָׁה חֶסֶד
וְשָׁלוֹם, רַק מִחֲמַת חֶסֶד וְדַעַתְנוּ נִרְאִין שְׁנֵי הַכְּתוּבִים כְּמְכַחֲשִׁין זֶה אֶת
זֶה וְכָל זֶה מִחֲמַת שֶׁלֹּא נִתְבָּרַר עֲדִין מִחַ הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁהוּא הַדַּעַת, שֶׁשָּׁם עֶקֶר
הַבְּרוּר הַנִּיל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַכְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי כְּנִיל וְעַל-כֵּן הַהַכְּרָעָה וְהַתְּקוּן
הוּא עַל-יְדֵי הַכְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי, הַמְּכַרִּיעַ בֵּין יְשִׁנֵי כְּתוּבִים הַמְּכַחֲשִׁין זֶה אֶת
זֶה, כִּי עֶקֶר שְׁלֵמוֹת יְדִיעַת הַתּוֹרָה הוּא עַל -יְדֵי הַדַּעַת שֶׁשָּׁם עֶקֶר הַבְּרוּר,
שֶׁהוּא הַמַּח הַשְּׁלִישִׁי, בְּחִינַת הַכְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְכְנִיל (וְעִין לְעִיל בְּאוֹת יח
בְּסוּפוֹ):

בית הכנסת א

הַלְכוֹת בֵּית הַכְּנֶסֶת

הַלְכָה א

על-פי סימן קפ"א 'כְּשֶׁמִתְקַשְּׂרִים בְּקֶשֶׁר וְכוּ', וְעַל-פִּי סִימָן י' וְאֵלֶּה הַמְשַׁפְּטִים':

כִּי בֵּית הַתְּפִלָּה נִקְרָא 'בֵּית הַכְּנֻסֶת' עַל שֵׁשׁ מִתְכַּנְּסִין כָּל הַנְּפֹשׁוֹת עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה שְׁמֵת־פְּלִין שָׁם. כִּי הַתְּפִלָּה הוּא בְּחִינַת נֶפֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ (בְּסִימָן מו). וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּפִלָּה בְּבֵית הַכְּנֻסֶת וּבְצַבּוּר, כִּי עֵקֶר עֲלִית הַנְּפֹשׁ וּשְׁלֵמוֹתָהּ הוּא כְּשֶׁנִּכְלָלִין כָּל הַנְּפֹשׁוֹת וְנִעְשִׂין אֶחָד, כִּי אִזְ עוֹלִין אֶל הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַקְּדוּשָׁה הוּא אֶחָד, וְכֵמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י (שְׁמוֹת א) עַל שְׁבַעִים נְפֹשׁוֹת בֵּית יַעֲקֹב שֶׁכָּלֵן נִקְרָאִין נֶפֶשׁ אֶחָד. וְעַל-כֵּן הַתְּפִלָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנְּפֹשׁ, עֵקֶרָה תְּלוּי כְּשֶׁנִּתְאַחַדִּין הַנְּפֹשׁוֹת. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלָיו קֶדֶם הַתְּפִלָּה מִצּוֹת עֲשֵׂה 'וְאֶהְבֶּת לְרַעַךְ כְּמוֹד' (וַיִּקְרָא יט), וְכֵמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ (סִימָן רל"ט), שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה כִּי אִם עַל-יְדֵי הַשְּׁלוֹם שְׁנִתְחַבֵּר עִם כָּל נְפֹשׁוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּפִלָּה בְּצַבּוּר וְלֹא בְּיַחֲד, שֶׁלֹּא יִהְיֶה כָּל אֶחָד חָלוּק בְּפָנָיו עֲצֵמוֹ שֶׁזֶה הַפֶּךָ הַקְּדוּשָׁה, רַק צָרִיכִין לְחַבֵּר יַחַד הָעֵדָה הַקְּדוּשָׁה וְנִעְשִׂין בְּחִינַת אֶחָד, וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה בְּצַבּוּר וּבְבֵית הַכְּנֻסֶת דּוֹקָא שֵׁשׁ נִתְכַּנְּסִין וְנִתְאַחַדִּין הַנְּפֹשׁוֹת, וְזֶה הוּא שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה כְּנ"ל:

וְעַל-כֵּן נִקְרָאִין הַבְּתֵי כְּנֻסִיּוֹת עַל שֵׁם יַעֲקֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּמִדְבָר כד): מֶה טוֹבוֹ אֶהְיֶיךָ יַעֲקֹב. כִּי יַעֲקֹב הוּא כְּלִיּוֹת כָּל הַנְּפֹשׁוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, בְּבְחִינַת כָּל הַנְּפֹשׁ הַבָּאָה לְבֵית יַעֲקֹב (בְּרֵאשִׁית מו), כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ נֵרוֹ יֵאִיר (בְּסִימָן קפ"א), וּבְבְחִינַת יַעֲקֹב כָּל הַנְּפֹשׁוֹת הֵם בְּאַחַדוֹת כְּפִרוּשׁ רַש"י הַנ"ל עַל שְׁבַעִים נֶפֶשׁ הַנ"ל. אֲבָל בְּבְחִינַת אַבְרָהָם וַיִּצְחָק שֶׁיִּצְאֻ מֵהֶם יִשְׁמַעֲאֵל וְעֵשׂוֹ, שֶׁהֵם בְּבְחִינַת פְּרוּד, נִקְרָאִים נְפֹשׁוֹת בְּלִשׁוֹן רַבִּים, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם. וְעַל-כֵּן אַבְרָהָם קָרָא 'הֵר' וַיִּצְחָק קָרָא 'שְׂדֵה', שֶׁאִינוֹ מְקוֹם שֶׁמְקוֹף מַחִיצוֹת וְאִין שָׁם כְּנִיסָה וְהַתְּנַעֲדוֹת וְהַתְּחַבְּרוּת יַחַד, אֲבָל יַעֲקֹב שֵׁשׁ בְּחִינַת הָאַחַדוֹת עַל-כֵּן קָרָא בֵּית, בְּחִינַת הַתְּנַעֲדוֹת וְהַתְּחַבְּרוּת שֶׁכָּל הַנְּפֹשׁוֹת מִתְכַּנְּסִין וּמִתְחַבְּרִין לְמְקוֹם אֶחָד. וְזֶה בְּחִינַת בֵּית הַכְּנֻסֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בֵּית יַעֲקֹב', בְּחִינַת 'בֵּית תְּפִלָּה', שֶׁהוּא רַק עַל-יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב כְּנ"ל, כִּי הַבְּתֵי כְּנֻסִיּוֹת הֵם בְּחִינַת בֵּית הַמְּקוּדָשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְחִזְקֵאל יא): וְאֵהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעֻט. וְעַיִן הַיֵּטֵב עֲנִין זֶה בְּתַחֲלַת הַמַּאֲמָר הַמְּתַחִיל וְאֵלֶּה הַמְשַׁפְּטִים בְּסִימָן יו"ד הַמְּדַבֵּר מֵעֲנִין הַר וְשְׂדֵה וּבֵית. וְעַל-כֵּן צָרִיךְ דּוֹקָא לְהַתְּפַלֵּל בְּבֵית הַכְּנֻסֶת, כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה, כְּשֶׁהוּא בְּבְחִינַת בֵּית כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם:

וְעַל-כֵּן יְכוֹל אֶחָד לְכוּף אֶת חֲבֵרוֹ לְבָנוֹת בֵּית הַכְּנֻסֶת, כִּי מֵאַחַר שֶׁהוּא בְּחִינַת אַחַדוֹת, עַל-כֵּן יְכוֹל כָּל אֶחָד לְכוּף אֶת חֲבֵרוֹ כְּמוֹ שֶׁבְּאַדָּם אֶחָד יְכוֹל לְכוּף אֶבֶר אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ כְּשִׁיּוֹדֵעַ תּוֹעֲלָתוֹ, אִף שֶׁהָאֶבֶר הַשְּׂנִי אִינוֹ מְרַגֵּישׁ כְּלָל מֶה שֶׁצָּרִיךְ, עִם כָּל זֶה הָאֶבֶר הַשְּׂנִי מְרַגֵּישׁ כְּאֵב חֲבֵרוֹ וּמִשְׁתַּדֵּל בְּהַצָּלָתוֹ, כֵּן כְּשֶׁזֶה רוֹצֵה לְבָנוֹת בֵּית הַכְּנֻסֶת, נִמְצָא שֶׁהוּא בְּבְחִינַת אַחַדוֹת עִם חֲבֵרוֹ כְּנ"ל, עַל-כֵּן יְכוֹל לְכוּפֵם וּלְהַכְרִיחֵם כְּנ"ל:

ועל-כן בתי כנסיות נוהגין בהם כבוד, כי עקר הנפש תלוי בכבוד, כמו שכתב רבנו שם, בבחינת בסודם אל תבוא נפשי ובקהלם אל תתחד כבודי (בראשית מט). וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות מז): אין מכבדין אלא בפתח שיש בו מזוזה, ומכבדין בפתח בית הכנסת אף-על-פי שאין בו מזוזה, כי מזוזה היא בחינת מלכות, כמובא, והיא בחינת הכבוד, בחינת מלך הכבוד והוא בחינת הנפש כנ"ל. וזה שכתב רבנו גרו ואיר בסימן כג שמזוזה היא בחינת עשירות דקדושה, כי עשירות הוא שרש הנפשות, כמו שכתב רבנו גרו ואיר בסימן סח. ועל-כן רבי מכבד עשירים, 'מכבד' דיקא, כי העשירות, שהוא שרש הנפשות, הוא בחינת כבוד כנ"ל. וזה בחינת 'עשר וכבוד' (משלי ח). ועל-כן אין ראוי לכבד כי אם בפתח שיש בו מזוזה, כי שם הוא מקום הכבוד. ועל-כן צריך לכבד שם כל אחד את חברו כדי להאיר בהנפש משרשה, שהוא הכבוד, כמו שכתב רבנו במקומו במאמר 'דרשו ה' ועזו' (בסימן לו), אבל בבית הכנסת אף שאין בו מזוזה, מכבדין שם, כי שם מקום הכבוד, כי הוא בחינת בית יעקב שהכבוד והנפש נקראין על שמו, כמו שכתוב "בסודם וכו' נפשי ובקהלם וכו' כבודי". כמו שכתב רבנו, עין שם. ועל-כן צריך לנהג כבוד גדול בבית הכנסת כדי להאיר בכלליות הנפשות משרשם, שהוא בחינת כבוד כנ"ל:

בית הכנסת ב:

הלכות בית הכנסת הלכה ב

מכרו תבה יקנו מטפחת, עין שם. אבל להפך לא. מעלין בקדש ולא מורידין. תשמשי קדשה נגנזין, תשמשי מצוה נזרקין:

כי הירידה היא תכלית העליה, כמובא וכמבאר היטב בדברי רבנו גרו ואיר (בסימן יב בלקוטי תניינא) על פסוק, "ואיה השעה לעולה". שפשיורד ונופל חס ושלוס, למדרגות התחתונים מאד, רחמנא לצלן, לבחינת מקומות המטנפים ומתחיל לבקש אותו ותברך איה מקום כבודו, מחמת ששם נסתר ונעלם מאד הוא ותברך ובזה בעצמו הוא חוזר ומדבק עצמו אליו ותברך, כי מקומות אלו מקבלין חיות מבחינת איה, שהוא הכבוד העליון, עין שם היטב היטב, כי הוא ענין דק ועמק:

והנה הירידה לצרף העליה הוא רק בעולם הזה שהוא עולם העשייה, שהוא מלא קלפות שאי אפשר לעלות כי אם על-ידי ירידות, כי בלא זה יהיה עליו קטרוגים רבים ומניעות רבות, על-כן צריך דיקא לירד למדור הקלפות, להכניעם במקומם ולמצא שם דיקא אותו ותברך בבחינת

יְרִידָה תְּכַלִּית הָעֲלִיָּה פְּנִ"ל וְאִז עוֹלָה לְבִטָּח בְּלִי מוֹנֵעַ, אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא שְׂיִהְיֶה כְּלוּ קֹדֶשׁ וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה יַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ וַיִּתְּבַטְּלוּ כָּל הַקְּלָפוֹת, אִז יַעֲלוּ מִדְּרָגָא לְדְרָגָא מַחִיל אֶל חֵיל בְּלִי יְרִידָה וְכַמוֹכּוֹ בְּמֵאֲמָר רַבִּי יוֹחָנָן מִשְׁתַּעֵי, חֲזִינָא כּוֹרָא דְאַפִּיק רִישֵׁיהּ מִמְּיָא וְדַמְיָא עֵינָיו כְּתָרֵי סִיְהָרִי וְכוּ', עֵינֵי שָׁם הֵיטְבַּב (בְּסִימָן טז) וְהַכָּל הַיּוֹצֵא מִשָּׁם, שְׁמָה שְׁצָרִיף הַצְּדִיק לְבִטָּל מִדְּבִקוֹתוֹ הוּא רַק בְּעוֹלָם הַזֶּה, מַחֲמַת עֲנָנִין דְּמַכְסִּינִין עַל עֵינָיו כְּדִי שְׁלֹא יִתְגַּבְּרוּ חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וַיִּתְּבַטְּלוּ מִכָּל וְכָל. אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא שְׂיִתְּבַטְּלוּ הָעֲנָנִין וְכוּ', אִז לֹא יִצְטָרֵף לְבִטָּל מִדְּבִקוֹתוֹ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְכָל זֶה הוּא בְּעֲצֻמוֹ עֲנָנִין יְרִידָה לְצָרֵף הָעֲלִיָּה, כִּי כְּשֶׁהַצְּדִיק מְבַטֵּל מִדְּבִקוֹתוֹ וְאִזִּי הוּא בְּבַחֲיִנַת סִיְהָרָא, כְּמַבְאָר שָׁם, זֶהוּ יְרִידָה אֲצֻלוֹ, אֲבָל הוּא לְצָרֵף הָעֲלִיָּה, כִּי אַחֵר כֶּף נִתְחַדֵּשׁ שְׁכָלוֹ וּמִשִּׁיג יוֹתֵר מִבְּתַחֲלָה וְכָל זֶה אֵינוֹ נוֹהֵג רַק בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא יִתְּבַטְּלוּ הָעֲנָנִין וְלֹא יִצְטָרֵף לִירִידָה פְּנִ"ל. וְזֶה בְּחִינַת 'מַעֲלִין בְּקֹדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין'. כִּי תִשְׁמִישי קֹדֶשׁהּ הֵם רָמְזוּ עַל בְּחִינַת עֲלֵמָא דְאֵתִי שְׂיִהְיֶה כְּלוּ קוֹדֶשׁ כְּלוּ טוֹב. וְעַל-כֵּן נֶאֱמַר בְּהֵם, מַעֲלִין בְּקֹדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין, כִּי שָׁם הוּא הָעֲלִיּוֹת בְּלִי יְרִידוֹת פְּנִ"ל. וְזֶהוּ בְּחִינַת תִּשְׁמִישי מִצְוָה נְזָרְקִין, תִּשְׁמִישי קֹדֶשׁהּ נִגְנְזִין. כִּי תִשְׁמִישי מִצְוָה הֵם בְּחִינַת מְלָכוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "כָּל מִצְוֹתֶיךָ צִדְקָה", וְצִדְקָה מְלָכוֹתָא קִדְיָשָׁא. וּבְבַחֲיִנָּה זֹאת יֵשׁ עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת, כִּי לְפַעְמִים נִקְטָן וְנִתְצַמְצַם בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת וַיּוֹרֵד לְמִדְּרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנִים וְאֶפְלוּ בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת, בְּסוּד 'וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה', וְזֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת אֵיָה שְׁמַחֲיָה מִקוֹמוֹת אֵלוּ בְּסוּד אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן, כִּי מְלָכוֹת בְּרֵאשׁ וּמְלָכוֹת בְּסוּף, הֵינּוּ שְׁבַחֲיִנַת מְלָכוֹת שְׁרָשָׁה בְּכַתֵּר, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵיָה, כִּי סוּף מַעֲשֵׂה בְּמַחְשְׁבָה תַּחֲלָה, וּכְשֶׁהַמְּלָכוֹת בְּהַסְתָּרָה וְקִטְנוּת גְּמוּרָה עַד שְׁמִלְבָּשׁ בְּמִקוֹמוֹת כְּאֵלוּ לְהַחֲיוֹתָם, אִזִּי דִּיקָא הוּא בְּבַחֲיִנַת אֵיָה, כִּי אִזִּי נִסְתַּלְקִין הַמַּחֲיוֹן שְׁבָאִין אֵלָיו בְּתוֹסַפֵּת וְאִין לָהּ רַק עֲצָם חִיּוּתָהּ שְׂיֵשׁ לָהּ בְּסוּד נִקְדָּה. וְשֵׁרֵשׁ חִיּוּת הַנִּקְדָּה הוּא מִבְּחִינַת אֵיָה, כִּי שָׁם שְׁרָשָׁה, כִּי סוּף מַעֲשֵׂה בְּמַחְשְׁבָה תַּחֲלָה וְכוּ' פְּנִ"ל:

נִמְצָא, שְׁמָה שְׁכַתּוֹב שָׁם בְּדַבְּרֵי רַבְּנּוּ גְּרוּ יְאִיר, בְּמֵאֲמָר "רַבִּי יוֹחָנָן" הַנִּי"ל, שְׁכַשְׁהַצְּדִיק מְבַטֵּל מִדְּבִקוֹתוֹ הוּא בְּבַחֲיִנַת סִיְהָרָא זֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת הִירִידָה צָרֵף הָעֲלִיָּה הַנִּי"ל. כִּי סִיְהָרָא הוּא בְּחִינַת מְלָכוֹת. וְכָל הָעֲלִיּוֹת וִירִידוֹת הֵם בְּבַחֲיִנַת מְלָכוֹת, כִּי בְּחִינַת מְלָכוֹת עוֹלָה וַיּוֹרֵד לְמִדְּרָגוֹת הַנִּי"ל לְהַכְנִיעַם וְאַחֵר כֶּף עוֹלָה מִשָּׁם כְּפִדּוּעַ. וְזֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת אֵיָה שְׁמַחֲיָה מִקוֹמוֹת הָאֵלוּ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁרָשׁ נִקְדוֹת הַמְּלָכוֹת כְּפִדּוּעַ, שְׁעַל-יְדֵי זֶה הִירִידָה תְּכַלִּית הָעֲלִיָּה פְּנִ"ל. וְעַל-כֵּן תִּשְׁמִישי מִצְוָה כְּשֶׁנִּסְתַּלְקִין מִמִּצְוֹתָן נְזָרְקִין, כִּי שָׁם יֵשׁ בְּחִינַת הַסְתַּלְקוֹת הַקֹּדֶשׁהּ לְפַעְמִים בְּעֵת הִירִידָה פְּנִ"ל, אֲבָל תִּשְׁמִישי קֹדֶשׁהּ נִגְנְזִין, כִּי הֵם בְּבַחֲיִנַת עֲלֵמָא דְאֵתִי כְּלוּ קֹדֶשׁ וְאִז לֹא יִהְיֶה יְרִידָה כְּלָל וְעַל-כֵּן אֲסוּר לְזָרְקוֹ, כִּי אִין בְּהֵם יְרִידָה רַק נִגְנְזִין וְהַגְּנִיזָה הִיא בְּחִינַת קְבוּרָה וְהַעֲלָמָה. וְכֵן הִדִּין בְּאֲמַת לְקַבְּרָם וְזֶהוּ גְּנִיזָתָן, הֵינּוּ שְׁצָרִיף לְגִנְזוֹן בְּאוֹר הַגְּנוּז, שֶׁהוּא אוֹר אִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׁשָׁם הוּא סוּד קְבוּרָתָהּ תְּלַמִּידי חֲכָמִים וְשָׁם הוּא גְּנִיזָתָן, כִּי הַקֹּדֶשׁהּ נִכְלָלָת בְּקֹדֶשׁהּ הָעֲלִיּוֹנָה עַד לְמַעְלָה מַעְלָה וְכוּ'. וְזֶהוּ בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת מַעֲלִין בְּקֹדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין, כִּי הָעֲלִיּוֹת אֵלוּ הֵם בְּלִי יְרִידָה, כִּי לְעֵתִיד לֹא יִהְיֶה שׁוּם יְרִידָה

בית הכנסת ג:

עֲנֵנוּ קֹדֶשׁת בַּיִת הַכְּנֻסֶת וּשְׂאֵר תַּשְׁמִישֵׁי קֹדֶשׁה שְׁכַל אֵלֹהֵי הַדְּבָרִים שֶׁבְּקֹדֶשׁה תְּלוּיִים בְּדַעַת הָאָדָם כְּשֶׁמְזַמֵּין הַדְּבָר לְתַשְׁמִישׁ קֹדֶשׁה וּמִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ לְדַבֵּר שֶׁבְּקֹדֶשׁה אֲזִי נִתְקַדֵּשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּד, אֲזִמְנִיה וְלֹא צָר בִּיהַ צָר בִּיהַ וְלֹא אֲזִמְנִיה לֹא חִיִּילָא קֹדֶשׁה, רַק אֲזִמְנִיה וְצָר בִּיהַ אֲזִ חִיִּילָא קֹדֶשׁה וְאִסוּר לְהוֹצִיאוֹ לְחִלִּין נִמְצָא, שֶׁתַּשְׁמִישֵׁי קֹדֶשׁה קֹדֶשְׁתֶּם חִיִּילָא עַל-יְדֵי הָאָדָם וְכֵן קֹדֶשׁת בַּיִת הַכְּנֻסֶת הַכֹּל תְּלוּי בְּשִׁבְעָה טוּבֵי הָעִיר וְכוּ', כְּמִבְאֵר בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּד:

כִּי אֵיתָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ זְכוֹרוֹנוּ לְבִרְכָה (בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָא סִימָן עַח), שֶׁעֲקָר קֹדֶשׁת אֲרָץ יִשְׂרָאֵל הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת כַּח מַעֲשֵׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ וְכוּ' בְּרַצוֹנוֹ נִתְּנָה לָהֶם וּבְרַצוֹנוֹ נִטְלָה מֵהֶם וּנְתַנָּה לָנוּ וְכוּ', עֵינֵן שָׁם וּמִבְאֵר שָׁם בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ זְכוֹרוֹנוּ לְבִרְכָה עַל פְּסוּק "וְאֶתְחַנֵּן וְכוּ'", שֶׁזֶה בְּחִינַת כָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁבְּקֹדֶשׁה שֶׁיִּשְׂרָאֵל כּוֹבְשִׁים לְפַעְמִים אֵיזָה מְקוֹם וּמְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ בְּקֹדֶשׁת יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ יְכוֹלִים לומר לְסֻטִים אֶתֶם וְכוּ', אֵד עַל-יְדֵי כַח מַעֲשֵׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ וְכוּ', עַל-יְדֵי זֶה יֵשׁ לָנוּ כַח לְכַבֵּשׁ כָּל הָעוֹלָם וּלְקַדְּשׁוֹ בְּקֹדֶשׁת יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּרַצוֹנוֹ נִתְּנָה לָהֶם וּבְרַצוֹנוֹ וְכוּ':

וְזֶה בְּחִינַת קֹדֶשׁת בַּיִת הַכְּנֻסֶת, כִּי עֲקָר קֹדֶשׁת הַבַּיִת הַכְּנֻסֶת הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת כַּח מַעֲשֵׂיו וְכוּ' הַנִּי"ל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה יֵשׁ לָנוּ כַח לְקַדֵּשׁ כָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָא הַכֹּל וּבְרַצוֹנוֹ נִתְּנָה לָנוּ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קֹדֶשׁת אֲרָץ יִשְׂרָאֵל, כִּי גַם קֹדֶשׁת הַבַּיִת הַכְּנֻסֶת הוּא בְּחִינַת קֹדֶשׁת אֲרָץ יִשְׂרָאֵל וְהַבַּיִת הַמְּקַדֵּשׁ בְּבְחִינַת (יְחִזְקֵאל יֵא) מְקַדֵּשׁ מַעֲט אֵלֹהֵי בְּתֵי כְּנֻסִיּוֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרוֹנָם לְבִרְכָה (מְגִלָּה כֻט) וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת טו) מְקַדֵּשׁ ה' כּוֹנְנֵנוּ יְדִיד, שֶׁעֲקָר קֹדֶשׁת הַמְּקַדֵּשׁ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת בַּיִת הַכְּנֻסֶת וּבַיִת הַמְּדַרְשׁ כְּנִי"ל, הוּא עַל -יְדֵי בְּחִינַת יְדִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם כ"ח פְּרָקִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת כַּח מַעֲשֵׂיו, כְּמִבְאֵר בְּדַבְרֵי רַבְּנֵנוּ זְכוֹרוֹנוּ לְבִרְכָה בְּמְקוֹם אַחַר (סִימָן מֵה חֲלֻקָּא), שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עֲקָר קֹדֶשׁת הַבַּיִת הַכְּנֻסֶת כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן בְּכָל תַּשְׁמִישֵׁי קֹדֶשׁה לֹא חָל הַקֹּדֶשׁה עַד שֶׁיִּשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, דְּהֵינּוּ אֲזִמְנִיה וְצָר בִּיהַ כְּנִי"ל, כִּי עֲקָר הַקֹּדֶשׁה הוּא בְּבְחִינַת יְדִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם כ"ח פְּרָקִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת כַּח מַעֲשֵׂיו, שֶׁמִּשָּׁם עֲקָר הַקֹּדֶשׁה בְּחִינַת קֹדֶשׁת אֲרָץ יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּמְשָׁכֶת מִבְּחִינַת כ"ח פְּרָקִין כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן בְּעֵינֵן שֶׁנִּשְׁתַּמֵּשׁ דִּיקָא בְּקֹדֶשׁה, כִּי הַשְּׁמוּשׁ זֶה בְּחִינַת עֲשִׂיהַ, בְּחִינַת יְדִים וְאֵז דִּיקָא חִיִּילָא הַקֹּדֶשׁה, כִּי עֲקָר מֵה שֶׁנִּמְשָׁד קֹדֶשׁה עַל הַדְּבָר הוּא מִבְּחִינַת כַּח מַעֲשֵׂיו שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁד:

קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כַּנִּי"ל שְׁזָה בְּחִינַת יָדַיִם, בְּחִינַת כִּי"ח פְּרָקִין כַּנִּי"ל. וְעַל-
כֵּן בְּעֵינֵינוּ אֲזַמְנִיחַ וְצָר בֵּיהּ, דְּהֵינּוּ מַחְשְׁבָהּ וּמַעֲשֶׂהּ, כִּי שָׂרַשׁ הַקִּדְשָׁה הוּא
בְּמַחְשְׁבָהּ, כִּי מַחְשְׁבָהּ הוּא בְּחִינַת חֲכָמָה, בְּחִינַת קִדְשׁ, כַּמּוּבָא אֲבָל עֵקֶר
שְׁלֵמוֹת הַקִּדְשָׁה הוּא כְּשֶׁהַקִּדְשָׁה נִמְשָׁכֶת בַּיָּדַיִם בְּבְחִינַת עוֹבְדָא, זֶה עֵקֶר
מַעֲלַת וּשְׁלֵמוֹת הַקִּדְשָׁה כְּשֶׁמְקַשְׂרִין הָעוֹבְדָא וְהַעֲשִׂיהָ אֶל הַקִּדְשָׁה בְּבְחִינַת
(תְּהִלִּים קלד) שְׂאוּ יָדַיִכֶם קִדְשׁ, שְׂעִקֶר שְׁלֵמוֹת הַקִּדְשָׁה הוּא בַּיָּדַיִם, שְׂשֵׁם
עֵקֶר הַקִּדְשָׁה כְּשֶׁמְנַשְׂאִין וּמַעֲלִין הַיָּדַיִם, שְׂהֵם בְּחִינַת עֲשִׂיהָ אֶל הַקִּדְשָׁה,
זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַקִּדְשָׁה, כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַקִּדְשָׁה כְּשֶׁנִּמְשָׁךְ הַקִּדְשָׁה גַם
בַּמְדֻרְגָה הַתַּחְתּוֹנָה בְּבְחִינַת עֲשִׂיהָ וְזֶה בְּחִינַת שְׂכַל הַתְּשֻׁמִּישׁי קִדְשָׁה
חַיִּילָא קִדְשָׁתָם דִּיקָא עַל-יְדֵי מַחְשְׁבָהּ וְעוֹבְדָא, דְּהֵינּוּ אֲזַמְנִיחַ וְצָר בֵּיהּ
וְכַנִּי"ל אֲבָל הַזְּמָנָה לְבַד לָאו מְלַתָּא הוּא, כִּי עֵקֶר מַעֲלַת וּשְׁלֵמוֹת הַקִּדְשָׁה
הוּא כְּשֶׁנִּמְשָׁכֶת בְּעוֹבְדָא דִּיקָא בְּבְחִינַת עֲשִׂיהָ, כִּי עֵקֶר הַקִּדְשָׁה הוּא בְּחִינַת
קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעֵקֶר קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא בְּבְחִינַת כַּח מַעֲשִׂיו וְכוּ',
דְּהֵינּוּ בְּחִינַת אֲמוּנָה שְׂיֻדְעִין שְׂהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ בְּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּרִצּוֹנוֹ
וּבְרִצּוֹנוֹ נִטְלָה מֵהֶם וְכוּ' וְזֶה עֵקֶר הַקִּדְשָׁה כְּשֶׁיֻּדְעִין שְׂהֵכַל מְאִתּוֹ יִתְבַּרְךָ,
כִּי הֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא "קִדּוּשׁ". וְתַכְף כְּשֶׁיֻּדְעִין שְׂהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ
בְּרָא הַדְּבָר נִמְשָׁךְ לְשֵׁם קִדְשָׁה וְעֵקֶר מַעֲלַת הַיָּדִיעָה הוּא כְּשֶׁיֻּדְעִין בְּעוֹלָם
הָעֲשִׂיהָ הַגְּשָׁמִי מִקִּדְשָׁתוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי מִחֲמַת שְׂצֻמְצֻם קִדְשָׁתוֹ עַד שְׂבָרָא
עוֹלָם הַגְּשָׁמִי הַזֶּה, עַל-כֵּן נִתְעַלֵּם קִדְשָׁתוֹ עַד שְׂיֵשׁ כַּח לְבַחַר בְּקִדְשָׁה אוֹ
לְהַפְּךָ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן עֵקֶר מַעֲלַת הַקִּדְשָׁה כְּשֶׁמְקַדְּשִׁין עוֹלָם הָעֲשִׂיהָ
שְׁזָה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת יָדַיִם, בְּחִינַת כַּח מַעֲשִׂיו, בְּחִינַת כִּי"ח פְּרָקִין שְׁזָה
בְּחִינַת קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכוּ' וְכַנִּי"ל:

וְזֶה בְּחִינַת שְׂבָעָה טוֹבֵי הָעִיר, שְׂהֵם רָאשֵׁי עָם, בְּחִינַת מַחִין שְׂמִשְׁם שָׂרַשׁ
הַקִּדְשָׁה כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן נִקְרָאִין טוֹבֵי הָעִיר לְשׁוֹן טוֹב, כִּי הַדְּעַת וְהַמַּחֵם הוּא
בְּחִינַת טוֹב, כַּמּוּ שְׂכֶתוֹב (מִשְׁלֵי יט), "גַּם בְּלֹא דְעַת נֶפֶשׁ לֹא טוֹב" כַּמּוּבָא
בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה (סִימָן כַּט חֲלָק א) וְזֶה בְּחִינַת קִדְשֵׁת אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת הָהָר הַטוֹב הַזֶּה וְהַלְבָּנוֹן וְכוּ' כִּי שְׂבָעָה טוֹבֵי הָעִיר בְּהֵם
תְּלוּיָהּ קִדְשֵׁת הַבַּיִת הַכְּנֻסֶת וְכָל תְּשֻׁמִּישֵׁי קִדְשָׁה, שְׂהֵם בְּחִינַת קִדְשֵׁת אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, גַּם הֵם מִתְקַנְיִם תְּקֻנוֹת יִשְׂרָאֵל וּמְדַרְיָכִין אֶת הָעָם בְּדֶרֶךְ הַטוֹב
וְהַיֵּשֶׁר בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ, כִּי הֵם מְנַהֲיִגִים אֶת הָעוֹלָם שְׂלֹא יֵצֵא אֶחָד חוּץ לְשׁוּרָה
וְלֹא יַעֲשֶׂה אֶחָד עוֹלָה לְחֻבְרוֹ רַק יִתְנַהֲגוּ כְּרֵאוּי בְּדֶרֶךְ הַיֵּשֶׁר וְכוּ', שְׂכַל זֶה
הוּא בְּחִינַת קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת דֶּרֶךְ אֶרֶץ, כַּמּוּבָא בְּמִאמְרֵי
"וְאֶתְחַנּוּ" הַנִּי"ל וְעַל-כֵּן נִקְרָאִים שְׂבָעָה טוֹבֵי הָעִיר לְשׁוֹן טוֹב, שְׂהוּא בְּחִינַת
מַחִין כַּנִּי"ל, בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׂנִקְרָאת הָהָר הַטוֹב וְכוּ' וְעַל-כֵּן הֵם שְׂבָעָה
טוֹבֵי הָעִיר, כִּי הֵם מִמְשִׁיכִין קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדְּבָרִים שְׂבִקְדְשָׁה
וּבְתֵי הַכְּנֻסִיּוֹת וּבְתֵי הַמְדֻרְשׁוֹת וּמוֹצִיאִין אוֹתָם מִבְּחִינַת שְׂבָעָה עֲמֻמִּין
שְׂהִיתָה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּתַחֲלָה בַּיָּדַיִם, כִּי כָל הַדְּבָרִים וְכָל הַמְקוֹמוֹת צְרִיכִין
לְקִדְשׁ בְּקִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהוֹצִיאֵם מִבְּחִינַת שְׂבָעָה
עֲמֻמִּין וְעַל-כֵּן הֵם שְׂבָעָה טוֹבֵי הָעִיר לְהַכְּנִיעַ שְׂבָעָה עֲמֻמִּין וּלְקִדְשׁ כָּל
הַדְּבָרִים, שְׂהֵם תְּשֻׁמִּישֵׁי קִדְשָׁה וְכוּ' בְּתֵי כְּנֻסִיּוֹת וּבְתֵי מְדֻרְשׁוֹת בְּקִדְשֵׁת
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת הָהָר הַטוֹב וְכוּ' כַּנִּי"ל:

כִּי בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם נֶעְלַם בָּהֶם קִדְשָׁהּ, דְּהִינּוּ חַיּוֹת אֱלֻקוֹת וְזֶה בְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנִּעְלָמָה שֶׁהִיא מְקִיָּם אֶת הָעוֹלָם קִדְּם מִתּוֹרָה בְּחִינַת דָּרָךְ אֶרֶץ שֶׁקִּדְּם לַתּוֹרָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַדָּרָךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמִבְּאֵר כָּל זֶה הֵיטֵב בְּמֵאֵמֶר הַנִּי"ל. וְעַל-יְדֵי בְּחִינָה זוֹ דִּיקָא יְכוּלִים לְקַדֵּשׁ כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם וְלַעֲשׂוֹת מַחֵל קִדְשׁ, כְּגוֹן כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּקִדְשָׁהּ אוֹ בְּתֵי כְּנָסִיּוֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת שֶׁבְּתַחֲלָה הָיָה חַל גָּמוֹר, וְאַחֵר כְּדֵ עוֹשִׂין מֵהֶם קִדְשׁ הַכֹּל עַל-יְדֵי בְּחִינָה זוֹ, עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנִּעְלָמָה הַנִּי"ל, בְּחִינַת דָּרָךְ אֶרֶץ הַנִּי"ל, שֶׁזֶה בְּחִינַת כַּח מַעֲשֵׂיו וְעַל-כֵּן נִקְרָא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל טוֹב בְּחִינַת הָהָר הַטוֹב וְכוּי כְּנִי"ל כִּי עֵקֶר קִדְשׁוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי בְּחִינַת כַּח מַעֲשֵׂיו, עַל-יְדֵי שְׁמַגְלִין שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרָךְ בְּרָא הַכֹּל וְתַכְף כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרָךְ הוּא בְּחִינַת טוֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, "טוֹב ה' לְכֹל וְכוּי":

בְּרוּךְ הַשֵּׁם לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן:

בית הכנסת ד:

אות א

עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַמִּתְחַלֶּת, "יִבְרַכְנוּ אֱלֹהִים וַיֵּרְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אֶרֶץ" (בְּסִימָן עַה לְקוּטֵי חֶלֶק א), עַיִן שֶׁם כָּל הַתּוֹרָה:

וְהַכֹּל, שֶׁדְּבוּרֵי תּוֹרָה וְתַפְלָה הֵם בְּחִינַת הַעֲלָאת מִיַּיִן נוֹקֵבִין שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נֶעֱשֶׂה שְׁלוֹם, דְּהִינּוּ שְׁמַעְלִין כָּל הַנִּיצוּצוֹת שֶׁנִּפְלוּ וּמִחֲבָרִין אוֹתָם יַחַד, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׁלוֹם וּבּוֹרְאִין מֵהֶם עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים וְקִדְּם שְׁמַעְלִין הַנִּיצוּצוֹת אֲזִי הַנִּיצוּצוֹת הֵם בְּחִינַת דְּמִים, אֲזִי הֵם בְּבְחִינַת צוֹלַע עַל יִרְכוּ, בְּחִינַת פָּגֶם הַרְגָלִים שֶׁשֵּׁם עֵקֶר אַחִיזַת הַקְּלָפוֹת שֶׁנֶּאֱחָזִין בְּהַנִּיצוּצוֹת שֶׁנִּפְלוּ, עַל-כֵּן צָרִיכִין לְהַעֲלוֹת הַנִּיצוּצוֹת לְהַכְנִיסָם בְּתוֹךְ הַדְּבוּר, שֶׁיְהִיָּה נֶעֱשֶׂה מֵהַדְּמִים דְּבוּר הַקִּדְשָׁה שֶׁל תּוֹרָה וְתַפְלָה וְאֵז מַעְלִין בְּחִינַת הַעֲלָאת מִיַּיִן נוֹקֵבִין שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עוֹלִין וּמִתְחַבְּרִין הַנִּיצוּצוֹת וְנֶעֱשֶׂה שְׁלוֹם וְחֲבוּר בֵּינֵיהֶם וְאֵז נִתְתַקֵּן פָּגֶם הַרְגָלִין בְּבְחִינַת (בְּרָאשִׁית ב) וַיִּבֶן אֶת הַצֹּלַע וְכוּי. וְצָרִיכִין לְדַבֵּר בְּתוֹרָה וְתַפְלָה שֶׁיִּבְטַל הַגּוֹף לְגַמְרֵי שֶׁיְהִיָּה הַגּוֹף בְּטֵל וְאֶפְס וְאֵז נִתְבַטְּלִין כָּל הָאֲרָצִיּוֹת וְזוֹכִין לְשְׁלוֹם. כִּי עֵקֶר הַמִּחְלָקָת וְהַנְּצַחוֹן הוּא

מהדמים שעדין לא עבד בהם את השם יתברך, כי צריך האדם לעסק כל
כך בעבודתו אותו יתברך עד שיזכה שיעבד את השם יתברך בכל טפי
דמים שיש בו ולא יהיה נשאר בו טפת דם שלא עבד בה את השם יתברך,
הינו בחינה הנ"ל שצריך לדבר בתורה ותפלה כל כך עד שיתבטל הגוף
לגמרי, כי חיות הגוף הם הדמים. וצריך להכניס כל החיות של כל
הדמים לתוך דבורי התורה ותפלה עד שיהיו נכללין כל הדמים עם החיות
שבהם בתוך תורה ותפלה עד שיתבטל הגוף לגמרי כנ"ל ואז זוכה לשלום
כנ"ל, ולבטל הגוף לגמרי זוכין על-ידי היראה וכו', וזהו בחינת ויראו אותו
כל אפסי ארץ, שעל-ידי היראה נתבטלין כל הארציות כאין וכאפס ואז
זוכה לשלום, בחינת יברכנו אלהים, כי לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי
מחזיק ברכה אלא השלום, עין שם כי כל הנ"ל מבאר שם מתוך התורה
הנ"ל אף-על-פי שיש דברים שכתבתי כאן שאינם מבארים שם כך בפרוש,
אבל באמת כל דברי נכללין שם:

אות ב

וזה בחינת קדשת בית הכנסת, כי בבית הכנסת מגדלין תורה ותפלה ועל-
ידי דבורים הקדושים שעוסקין שם תמיד בתפלה וקריאת התורה וכו',
על-ידי זה מעלין בחינת העלאת מיון נוקבין ועל-ידי זה נתבטלין כל
הארציות ומעלין כל הניצוצות ועושין שלום כנ"ל ומשם עקר קדשת
הבית הכנסת, כי עקר הקדשה הוא כשמבטלין הארציות והגשמיות
ומעלין ומבשרין הניצוצות ומחברין אותם ובונים מהם עולמות קדושים
שאז נתקדש זה המקום, כי נתבטל משם אחיזת הקלפות שהיו נאחזין
באלו הניצוצות שהם עקר הטמאה כי על-ידי דבורי התורה ותפלה
מבטלין הקלפות ומקדשין המקום, כי נתגלה בו התגלות אלקות, שהם
בחינת הניצוצות שעולין משם תמיד ועל-כן צריך לנהג מורא גדול בבית
הכנסת ובבית המדרש, שזהו בחינת מורא מקדש, כי בית הכנסת ובית
המדרש הם בחינת מקדש מעט, כי עקר הקדשה על-ידי היראה, כי על-
ידי היראה נתבטל הארציות כנ"ל ועל-כן צריך לנהג מורא גדול בבית
הכנסת ובבית המדרש כדי לזכות לבטל כל הארציות, שזהו עקר בחינת
קדשת בית הכנסת שהמקום ההוא קדש מחמת ששם נתבטל הארציות
על-ידי דבורי תורה ותפלה שמדברים שם הרבה תמיד עד שנתהפך
המקום למקום קדוש, כי נכלל בקדשותו יתברך, כי הארציות והגשמיות,
ששם אחיזת בחינת החל והטמאה, שהוא הפך הקדשה נתבטל שם על-
ידי רבוי דבורי תורה ותפלה שמדברים שם תמיד, אבל עקר הבטול הוא
על-ידי היראה כנ"ל, על-כן צריך לנהג שם מורא גדול כנ"ל וזהו בחינת
האזרה על מורא מקדש, כמו שכתוב (ויקרא יט), "ומקדשי תיראו וכו'".

וּכְמוֹ שֶׁפָּתוּב (בְּרֵאשִׁית כח), "מֵה נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה וְכוּ" וּבְכָלֵל זֶה מוֹרָא
בֵּית הַכְּנֶסֶת וּבֵית הַמִּדְרָשׁ שֶׁהֵם מְקַדָּשׁ מְעַט כַּנִּ"ל, כִּי עֵקֶר בְּטוּל הָאֲרָצִיּוֹת
לְהַפְכוֹ לְקִדְשָׁה גְמוּרָה הוּא עַל-יְדֵי הִירָאָה כַּנִּ"ל, כִּי כְּשֶׁזּוֹכִין לִירָאָה אִז
דִּיקָא יְכוּלִין לְבַטֵּל הַגּוּף וְכָל בְּחִינַת הָאֲרָצִיּוֹת עַל-יְדֵי דְבוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה
כַּנִּ"ל וְעַל-כֵּן אָסוּר לְדַבֵּר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וּבֵית הַמִּדְרָשׁ שׁוּם שִׂיחָה בְּטִלָּה, כִּי
צָרִיכִין לְדַבֵּר שֶׁם רַק דְבוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה שְׁעַל-יְדֵי זֶה מְעַלִּין מִיּוֹן נוֹקְבִין
וְעוֹשִׂין שְׁלוֹם וּמְתַקְנִין כָּל הָעוֹלָמוֹת וּמְמַשִּׁיכִין לְשֵׁם קִדְשַׁת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
אָבֵל עַל-יְדֵי שִׂיחָה בְּטִלָּה בְּמָקוֹם קִדְשָׁה כְּזֶה חֶסֶד וְשְׁלוֹם, פּוֹגְמִין שֶׁם מְאֹד
כְּאֵלוֹ רוּצָה לְהַחְזִיר הַקְּלָקוּל לְמָקוֹמוֹ חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כְּאֵלוֹ מְחַזֵּר הָעוֹלָם
לְתֵהוּ וְבָהוּ חֶסֶד וְשְׁלוֹם, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלָיִם, כִּי חוּזֵר וּמְגַבִּיר חֶסֶד
וְשְׁלוֹם, בְּחִינַת שְׁבִירַת כְּלָיִם עַל-יְדֵי שִׂיחָה בְּטִלָּה בְּמָקוֹם קִדְשׁ כְּזֶה
שְׁעוֹסְקִין שֶׁם תְּמִיד בְּדְבוּרֵי קְדוּשִׁים שֶׁל תוֹרָה וּתְפִלָּה וְיִרְאָת שָׁמַיִם,
שְׁעַל-יְדֵי זֶה מְעַלִּין כָּל הַנִּיצוּצוֹת מְשֻׁבְּרֵת כְּלָיִם וְהוּא עַל-יְדֵי דְבָרִים
בְּטִלָּים שֶׁלוֹ מְקַלְקֵל חֶסֶד וְשְׁלוֹם, תִּקּוּן כְּזֶה, כִּי צָרִיכִין לְדַבֵּר שֶׁם רַק
דְבוּרֵי קְדוּשִׁים תְּמִיד, עַד שֶׁיִּתְהַפֵּךְ הַמָּקוֹם לְקִדְשָׁה גְמוּרָה, דְּהֵינּוּ
שִׁיתְבַּטֵּל כָּל הָאֲרָצִיּוֹת וְכַנִּ"ל וְתִכְף כְּשֶׁמְדַבֵּר שִׂיחָה בְּטִלָּה חֶסֶד וְשְׁלוֹם, הוּא
פּוֹגֵם בְּזֶה, וְחוּזֵר וּמְגַבִּיר הָאֲרָצִיּוֹת וְהַקְּלָפוֹת הַנֶּאֱחָזִין בָּהֶם חֶסֶד וְשְׁלוֹם,
וְעַל-כֵּן פָּגַם שִׂיחָה בְּטִלָּה בְּבִתֵּי כְּנִסְיוֹת וּבִתֵּי מִדְרָשׁוֹת גְּדוֹל מְאֹד, כְּמַבְאֵר
בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ וּבְכָל הַסְּפָרִים (וּבְפָרֵט בְּהַקּוֹנְטְרַס מוֹרָא מְקַדָּשׁ מִהֶרֶב
הַחֲסִיד הַמְּפּוֹרָסִם מוֹרְנוּ הֶרֶב יוֹסֵף זְצוּק"ל מְגִיד מִישְׁרֵי מְאוֹסְטְרָא בְּעַל
הַמַּחְבֵּר סֵפֶר רַב יִיב"י, עֵין שֵׁם):

אות ג

וּבְשִׁבִיל זֶה נִקְרָא בֵּית הַכְּנֶסֶת, כִּי שֵׁם כּוֹנְסִין וּמְחַבְּרִין יַחַד כָּל הַנִּיצוּצוֹת
הַקְּדוּשִׁים וְעוֹשִׂין שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם עַל-יְדֵי הַעֲלָאת מִיּוֹן נוֹקְבִין שְׁעוֹלָה שֶׁם
תְּמִיד עַל-יְדֵי דְבוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה כַּנִּ"ל וְזֶה בְּחִינַת בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם ה' נִדְחֵי
יִשְׂרָאֵל יִכְנָס יְרוּשָׁלַיִם הוּא בְּחִינַת קִדְשַׁת הַבַּיִת כְּנֶסֶת, כִּי כָּל הַבִּתֵּי כְּנִסְיוֹת
מְקַבְּלִין קִדְשַׁתֶּם מִירוּשָׁלַיִם שְׁשֵׁם מָקוֹם הַבַּיִת הַמְּקַדָּשׁ שְׁמִשָּׁם עֵקֶר
קִדְשַׁת הַבַּיִת הַכְּנֶסֶת שֶׁנִּקְרָא מְקַדָּשׁ מְעַט, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנִם
לְבָרְכָה (מְגִלָּה כט) וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא יְרוּשָׁלַיִם, עַל שֵׁם יִרְאָה-שְׁלוֹם, כְּמוֹ
שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנִם לְבָרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָק נו) כִּי זֶה עֵקֶר
הַקִּדְשָׁה שֶׁל הַבַּיִת הַמְּקַדָּשׁ וּבֵית הַכְּנֶסֶת, כִּי עַל-יְדֵי הִירָאָה נִתְבַּטְּלִין
הָאֲרָצִיּוֹת וְעוֹלִין כָּל הַנִּיצוּצוֹת וְעוֹשִׂין שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם וְחוּזְרִים לְקִדְשַׁתֶּם
נְמָצָא, שֶׁעֵקֶר הַקִּדְשָׁה הוּא בְּבִחִינַת יִרְאָה-שְׁלוֹם כַּנִּ"ל, וְעַל-כֵּן מָקוֹם
שֶׁהַבַּיִת הַמְּקַדָּשׁ עוֹמֵד שֶׁם, שֶׁהוּא תְּכֵלֶת הַקִּדְשָׁה שֶׁל כָּל הַקִּדְשׁוֹת נִקְרָא
עַל שֵׁם זֶה יְרוּשָׁלַיִם, עַל שֵׁם יִרְאָה-שְׁלוֹם, שְׁמִשָּׁם עֵקֶר הַקִּדְשָׁה כַּנִּ"ל, כִּי

עקר קדשת כל הדברים הוא כפי עלית וברור הניצוצות שמבררין שם, דהינו שמבטליו שם כל הקלפות, שהם בחינת ארציות ומגליו הקדשה שיש שם שהם הניצוצות שהיו מפזרין שם על-ידי הקלפות הנאחזין בהם ועכשיו כשנתבטליו הקלפה והארציות הם מתחברין יחד בבחינת שלום ומתגלה קדשתם, כי הניצוצות הם קדש, כי ממקום קדשה יהלכו. נמצא, שעקר קדשת כל הדברים הוא בבחינת ירושלים, בחינת יראה-שלום, כי על-ידי היראה עקר בטול הארציות שעל-ידי זה נעשה שלום בין הניצוצות, שזה עקר הקדשה של הבית המקדש ובית הכנסת ושל כל הדברים שבקדשה וכנ"ל וזהו בחינת בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס 'יכנס' זה בחינת בית הכנסת, שהוא בחינת בית המקדש כנ"ל, שם מתכנסין כל הניצוצות, שהם בחינת נדחי ישראל פידוע ומתחברים יחד בבחינת שלום, שזהו בחינת ירושלים, שזהו עקר קדשת הבית הכנסת וכו' כנ"ל. וזה שכתוב (ביחזקאל יא), "כי הרחקתים בגוים וכי הפצותים בארצות ואהי להם למקדש מעט" ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (מגלה כט), אלו בתי כנסיות וכו' ועתה מחבר הפסוק היטב היטב סופו לראשו, הינו כי הרחקתים בגוים וכי הפצותים בארצות, שזהו בחינת פזור הניצוצות שנתפזרו לשם פידוע ועל-כן סיים הפסוק, "ואהי להם למקדש מעט" -אלו בתי כנסיות וכו', כי על-ידי בתי כנסיות ובתי מדרשות שעוסקין שם בתורה ותפלה, על-ידי זה מתכנסין ומתחברין שם הניצוצות כנ"ל בבחינת נדחי ישראל יכנס כנ"ל נמצא, שהמקדש מעט, דהינו בית הכנסת וכו', הוא התקון והרפואה של הפזור של ישראל שהפיצם בגוים וכו' ובזה מקשר ומחבר יפה הפסוק, "כי הפצותים" כנ"ל מראשו לסופו כנ"ל:

אות ד

ועל-כן חששו רבותינו זכרונם לברכה ביותר על השלום בבית הכנסת, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (גטין נט) שתקנו בבית הכנסת כהן קורא ראשון וכו' מפני דרכי שלום, כי היכי דלא לית לי לאינצויי, כי עקר קדשת הבית הכנסת הוא בבחינת שלום, שזהו עקר בחינת עלית הניצוצות שעולין משם על-ידי דבורי תפלה ותורה, שעקר תקונם כשמתחברים יחד בבחינת שלום, כמבאר היטב בהתורה הנ"ל, עין שם שעקר הוא השלום, ומחמת שבבית הכנסת עוסקין ביותר להעלות הניצוצות על-ידי שדוברים שם תמיד דבורים קדושים, על-כן צריכין לזהר שם ביותר ויותר ממחלקות, חס ושלום, כי המחלקות בבית הכנסת ובבית המדרש פוגם מאד מאד, כי באמת בכל מקום שנאוי המחלקות מאד כאשר הפליגו רבותינו זכרונם לברכה בגדל אסור המחלקות, רחמנא לצלן, אבל ביותר

ויותר צריכין לזהר ממחלקת חס ושלום, בבית הפנסת ששם עוסקין תמיד לתקן הניצוצות שעקר תקונם פשיש שלום, שאז יכולין הניצוצות להתחבר בבחינת שלום, שזהו עקר תקונם פני"ל, אבל כשמעוררין מחלקת שם חס ושלום, מקלקלין מאד מאד, כי יכולין לקלקל חס ושלום, כל התקונים והקדשות הנעשין בבית הפנסת ובבית המדרש, כי עקר תקונם בבחינת שלום דיקא פני"ל:

אות ה

וזה בחינת ספירה ול"ג בעומר שאז פסקו למות תלמידי רבי עקיבא, כי הם מתו על-ידי פגם השלום, על-ידי שלא נהגו כבוד זה בזה ועל-כן מתו בימי הספירה שאז עוסקין על-ידי מצות ספירה לתקן הדמים, לטהר עצמנו מטמאת מצרים כאשה המטהרת לבעלה, כי עקר טמאת מצרים הוא בחינת פגם הדמים פיזוע, בבחינת (יחזקאל טז) ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמך וכו' וכמבאר בפרי עץ חיים, שכל פונת הספירה לזכך ולטהר בחינת הדמים פיזוע ועל-כן צריכין לספר הימים בפה מלא דוקא, כי הימים הם המדות, שהם פלליות העולמות שקדם התקון הם בבחינת פגם הדמים, שהם בחינת החיות של העולמות, כי הדם הוא הנפש והחיות ועל-כן צריכין לספר הימים בפה כדי להכניס הדמים לתוך הדבור הקדוש שיהיה נעשה מהם בחינת הדבור של הספירה שעל-ידי זה עולה מין נוקבין וזכין לחבר הניצוצות בבחינת שלום פני"ל נמצא, שעקר התקון שאנו עוסקין בימי הספירה הוא לעשות שלום, שזהו עקר בחינת עלית הניצוצות, בחינת תקון כל העולמות שאנו עוסקים לתקנם ולקדשם שיהיו כלם מוכנים לקבלת התורה בשבעות, כי עקר קבלת התורה הוא על-ידי השלום, כמו שכתוב, "ויסעו מרפידים וכו' ויחן שם נגד ישראל נגד החר" ודרשו שם רבותינו זכרונם לברכה ומובא בפרוש רש"י שם, כלם כאחד בלב אחד מה שאין כן שארי החניות שהיו במחלקת וכו'. נמצא, שעקר קבלת התורה היה על-ידי השלום וזה אנו עוסקין בימי הספירה, שזהו בחינת תקון הדמים פני"ל. ועל-כן תלמידי רבי עקיבא שפגמו בשלום ולא נהגו כבוד זה בזה, על-כן היה ענשם בימי הספירה דיקא, כי נאחז בהם הדין של ימי הספירה שעקר הדין הוא מפגם הדמים של מצרים שהם בחינת דינים שאנו עוסקים לתקנם ולהמתיקם על-ידי הספירה, שעל-ידי זה עושין שלום פני"ל, ומחמת שהם פגמו בשלום והיו ביניהם מחלקת על-כן לא היו יכולים להמתיק הדין של ספירה, על-כן נאחז בהם הדין אז דיקא ונענשו אז דיקא פני"ל ורבי שמעון וחבריו היו התקון שלהם על-כן אמר, אנו בחביבותא תליא, שהוא שלום. וכמבאר בדברי רבנו זכרנו לברכה בהתורה "חדי רבי שמעון" בסימן סא:

וְזֶהוּ בְּחִינַת ל"ג בְּעוֹמֵר שָׂאז פְּסָקוֹ לְמוֹת תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא וְאִז הוּא הַלּוּלָא רַבָּא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי שֶׁהוּא הַתְּקוּן שְׁלֵהֶם, כִּי עֵקֶר הַתְּקוּן הַדְּמִים וְהַנִּיצוּצוֹת הוּא כְּשֶׁנִּתְתַּקְּנִין בְּחִינַת הַרְגְּלִין, שְׁזֶה הַתְּקוּן יִהְיֶה נֶגְמָר בְּשְׁלֵמוֹת כְּשִׁיבוֹא מְשִׁיחַ, שָׂאז יִתְקַיֵּם (זְכַרְיָה יד), "וְעַמְדוֹ רַגְלָיו בַּיּוֹם הַהוּא עַל הַר הַזֵּיתִים" שְׁזֶהוּ בְּחִינַת עַד דְּמָטוֹ רַגְלִין בְּרַגְלֵי הַנְּאָמֵר בְּזֶהר הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹבָא בְּכַתְבִּים, וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַהִמְתַּקָּה שֶׁל יָמֵי הַסְּפִירָה הוּא בְּל"ג בְּעוֹמֵר, כִּי אִז כָּבֵר הַגִּיעַ הַתְּקוּן עַד בְּחִינַת הוֹד שְׁבַהוֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת רַגְלֵי דְרַגְלִין, כִּי נֶצַח וְהוֹד הֵם בְּחִינַת רַגְלֵי כְּפִידוּעַ וְעֵקֶר אַחִיזַת הַקְּלָפוֹת הוּא בְּבְחִינַת הוֹד, בְּבְחִינַת (אֵיכָה א) כֹּל הַיּוֹם דָּוָה כְּמוֹבָא, וְשֵׁם עֵקֶר הַתְּקוּן כְּשֶׁזּוֹכִין לְתַקֵּן בְּחִינַת הוֹד, זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּקוּן, וְעַל-כֵּן תִּכְף כְּשֶׁמִּגִּיעַ יוֹם ל"ג בְּעוֹמֵר שָׂאז זּוֹכִין לְתַקֵּן בְּחִינַת הוֹד שְׁבַהוֹד, שֶׁהוּא עֵקֶר הַתְּקוּן בְּחִינַת רַגְלֵי שְׁבַרְגְּלִין, עַל-כֵּן אִז נִתְתַּקֵּן בְּחִינַת צוֹלַע עַל יָרְכוֹ, וְאִז עֵקֶר הַהִמְתַּקָּה עֵקֶר עֲלִית הַנִּיצוּצוֹת וְנַעֲשֶׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם וְעַל-כֵּן אִז נִתְתַּקֵּן פָּגַם תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁפָּגְמוּ בְּשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן אִז הוּא הַלּוּלָא רַבָּא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלוֹם, כִּי הוּא הִיָּה הַתְּקוּן שְׁלֵהֶם, כִּי עֵקֶר בְּחִינַת הַשְׁלוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַנִּיצוּצוֹת, הוּא כְּשֶׁנִּתְתַּקְּנִין בְּחִינַת הַרְגְּלִין, שְׁזֶה זּוֹכִין בְּל"ג בְּעוֹמֵר כְּנ"ל וְעֵקֶר הַהַלּוּלָא הוּא שָׂאז נִסְתַּלַּק רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי, כִּי בְּשַׁעַת הַסְּתַלְקוֹת נִשְׁמַת הַצַּדִּיק אִז הוּא מַעֲלָה מִיַּין נוֹקְבִין בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי אִז עֵקֶר הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁהַשְּׂכִינָה מִתְפָּאֶרֶת חֲזִי בְּמָה בְּרָא קְאֵתִינָא לְגַבְדָּה, שְׁזֶה עֵקֶר בְּחִינַת הַעֲלָאת מִיַּין נוֹקְבִין וְעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר עֲלִיוֹת הַנִּיצוּצוֹת, עֵקֶר תְּקוּן הַשְׁלוֹם כְּנ"ל וְעַל-כֵּן בְּל"ג בְּעוֹמֵר שָׂאז צְרִיכִין לְתַקֵּן הַרְגְּלֵי שְׁלֵזָה צְרִיכִין הַעֲלָאת מִיַּין נוֹקְבִין מִנְשִׁמָּה גְדוּלָה מְאֹד, בְּפִרְט שֶׁהֵיוּ צְרִיכִין לְתַקֵּן הַפָּגַם שֶׁל תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁפָּגְמוּ בְּשְׁלוֹם כְּנ"ל, עַל-כֵּן זָכָה הַתַּנָּא הָאֱלָקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי לְתַקֵּן תְּקוּן זֶה, כִּי נִסְתַּלַּק בְּשְׁלוֹם בַּיּוֹם ל"ג בְּעוֹמֵר וְזָכָה לְהַעֲלוֹת נִשְׁמַתוֹ בְּסוֹד הַעֲלָאת מִיַּין נוֹקְבִין בְּשַׁעַת הַסְּתַלְקוֹתוֹ לְמַעְלָה לְמַעְלָה, כְּמוֹבָן בְּאֲדָרָא זוּטָא הַקְּדוּשָׁה עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים קלג), "כִּי שֵׁם צְוָה ה' אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים וְכוּ'", עַיִן שֵׁם, שָׂאז נִסְתַּלַּק נִשְׁמַתוֹ הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי זֶה זָכָה לְהַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם וּלְתַקֵּן הַפָּגַם שֶׁל תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת הַמְתַּקָּה הַדִּין שֶׁל יָמֵי הַסְּפִירָה, שֶׁעֵקֶר הַהִמְתַּקָּה עַל-יְדֵי הַשְׁלוֹם כְּנ"ל, כִּי בְּשַׁעַת הַסְּתַלְקוֹת הַצַּדִּיק נִתְרַבֶּה הַשְׁלוֹם מְאֹד בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה נז) יָבֵא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ וְכוּ', הַנְּאָמֵר עַל סְלוּק הַצַּדִּיק, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה וְכוּן מְבָאָר בְּאֲדָרָא זוּטָא שֵׁם בְּפִרוּשׁ עַל הַסְּתַלְקוֹת רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי שֶׁשְׁמַעוֹ קוֹל, שָׂאמֵר, "יָבֵא שְׁלוֹם", הֵינּוּ כְּנ"ל, אֲשֶׁרִי לוֹ:

ובשביל זה התחיל שלמה המלך עליו השלום, לבנות יסוד בית המקדש
בחדש איר שכל החדש הזה הוא כלו בימי הספירה, ועל-ידי הספירה
מתקנין הדמים וזוכין לשלום, ועל-כן אז התחיל בננו בית המקדש,
שמשם קדשת הבית הכנסת ובית המדרש, שכל קדשתם הוא בבחינת
שלום כנ"ל. ובשביל זה נקרא הבית המקדש סבת שלום, כי עקר קדשתו
בבחינת שלום

אות ז

ועל-כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (עין מגלה כט), "עתידין כל בתי
כנסיות שיעלו לירושלים כי על-ידי קדשת הבית הכנסת והיראה שנוהגין
בו, על-ידי זה נתבטל כל הארציות משם לגמרי ועל-כן מאחר ששם
נתבטל הארציות, בודאי יוכל לעלות ממקומו לירושלים, כי עקר ההפסק
והרחוק שבין מקום למקום, הוא מחמת הארציות, כי הארציות נותן
גבול והפסק והבדל בין מקום למקום, אבל כשנתבטל הארציות ועושין
שלום אזי הכל אחד, כי אין הפסק וגבול בין ירושלים להבית הכנסת
מאחר שנתבטל כל הארציות ועל-כן בודאי יעלו כל המקומות הקדושים,
שהם בית הכנסת לירושלים, כי רוחניות אינו תופס מקום, אבל זה יהיה
לעמיד כשישלים הברור בשלמות, כי אין הקדשה נשלם בשלמות עד
לעמיד לבוא כשיתקיים, "ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים", ואז
יהיה נשלם קדשת הבית הכנסת בשלמות עד שיעלו כלם לירושלים כי
הארציות יתבטל מהם לגמרי אז וכנ"ל וכן מבאר שם בפסוק זה גופיה,
ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים ונבקע חצי ההר וכו'. נמצא,
שמבאר שם שיהיו אז נסים גדולים בענין בקיעת ההר שיגיעו ההרים זה
לזה, כמו שכתוב שם, כי יגיע גי ההרים אל אצל, עין שם בפרוש רש"י וכל
זה יהיה מחמת גדל שלמות הקדשה שיהיה אז כשישלים ברור הרגליו,
שזהו בחינת ועמדו רגליו וכו' כנ"ל, שמחמת זה בעצמו יתבטל הארציות
עד שיוכלו ההרים להתקרב זה לזה. ועל-כן אז יעלו כל הבתי כנסיות
לירושלים, כי כשנתבטלים הארציות יכולין כל המקומות הרחוקים
להתקרב ולהתחבר יחד כנ"ל וזהו בחינת גדל השלום שיהיה אז, כי שלום
הוא בחינת אחדות והתחברות, כי יתבטל הארציות, שהוא מסך המבדיל,
ויעלו ויתחברו כל הקדשות יחד בבחינת שלום וכנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת (מְגֵלָה ט) מַעְלִין בְּקֹדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין וְעָקֵר תְּכַלִּית הַקֹּדֶשׁה הוּא קֹדֶשׁת סֵפֶר תּוֹרָה, כְּמִבְאֵר בְּמִשְׁנָה (מְגֵלָה כה) וּבְשִׁלְחוֹן עֲרוֹף, בְּגִי הָעִיר שְׂמֵכְרוּ וְכוּ', מְכָרוּ בֵּית הַכֶּנֶסֶת, לּוֹקְחִין וְכוּ' עַד מְכָרוּ סִפְרִים, יִקְנוּ סֵפֶר תּוֹרָה, שְׂמַעְלִין בְּקֹדֶשׁ וְכוּ' כִּי עָקֵר הַקֹּדֶשׁה הוּא כְּשֶׁנִּתְּבַטְּלִין הָאֲרָצִיּוֹת לְגַמְרִי, שְׁזָהוּ בְּחִינַת קֹדֶשׁת סֵפֶר תּוֹרָה שְׁעוֹר הַקֶּלֶף מְחַבֵּר לְאוֹתִיּוֹת הַכְּתָב בְּחִבּוֹר חֲזָק לְעוֹלָם וְעַל-יְדֵי זֶה נִתְּהַפֵּךְ הַקֶּלֶף לְקֹדֶשׁה גְּמוּרָה שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּסֵפֶר תּוֹרָה, כִּי עָקֵר עֲלִית הַקֹּדֶשׁה הוּא עַל-יְדֵי הַדְּבֹר כְּנִ"ל, שְׁזָהוּ בְּחִינַת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּסֵפֶר תּוֹרָה, שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת הַדְּבֹר וּמֵאַחֵר שֶׁהַקֶּלֶף דְּבוּק בְּאֵלוֹ הָאוֹתִיּוֹת בְּקֶשֶׁר חֲזָק וּבְאַחֲדוֹת גְּדוּל כָּל כָּף, עַל-כֵּן נִתְּבַטְּלִין הַקֶּלֶף לְגַמְרִי לְגַבֵּי אוֹתִיּוֹת הַכְּתָב וְקוֹנִים קֹדֶשׁה גְּמוּרָה וְעַל-כֵּן הַסֵּפֶר תּוֹרָה וְסִפְרִים הֵם מִצּוֹת שֵׁישׁ בְּגוֹפֵן קֹדֶשׁה, כִּי גוֹפֵן קְדוּשִׁים מְחַמֵּת שְׂמַקְשְׁרִין לְהָאוֹתִיּוֹת, עַל-כֵּן הַגְּשָׁמִיּוֹת שֶׁלָּהֶם נִתְּבַטְּלִין לְגַמְרִי לְגַבֵּי הַקֹּדֶשׁה עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְשַׁנּוֹת הַקֹּדֶשׁה עוֹד לְעוֹלָם כְּמִבְאֵר בְּפוֹסְקִים, שֶׁדָּבָר שֵׁישׁ בְּגוֹפוֹ קֹדֶשׁה אֵינּוּ מְשַׁתַּנֵּה מִקֹּדֶשְׁתּוֹ לְעוֹלָם, כִּי תִשְׁמִישֵׁי קֹדֶשׁה שֶׁבְּלוּ צָרִיכִין גְּנִיזָה, אֲבָל הַבֵּית הַכֶּנֶסֶת, אֶף-עַל-פִּי שְׂמִדְבָרִים בּוֹ דְּבוּרִים קְדוּשִׁים שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה, עֲדִין הוּא נִקְרָא תִשְׁמִישֵׁי מִצּוּה, כְּמוֹבָא בְּפוֹסְקִים וַיְכוּלִין לְשַׁנּוֹת קֹדֶשְׁתּוֹ שְׁבַע טוֹבֵי הָעִיר בְּמַעֲמַד אֲנָשֵׁי הָעִיר, כְּמִבְאֵר בְּשִׁלְחוֹן עֲרוֹף כִּי אֵין הַבֵּית הַכֶּנֶסֶת מְקֻשָּׁר כָּל כָּף לְהַדְּבֹר הַקְּדוּשׁ כְּמוֹ הַקֶּלֶף בְּהָאוֹתִיּוֹת וְעַל-כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם שֶׁיִּקְדֹּשׁ עֲצָמוֹ כָּל כָּף בְּדְבוּרֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה עַד שֶׁיִּתְּבַטְּלִין לְגַבֵּי הַדְּבֹר לְגַמְרִי כְּנִ"ל, דְּהֵינּוּ שְׁיִהְיֶה גוֹפוֹ מְחַבֵּר וְכָלוּל בְּהַדְּבֹר כְּמוֹ הַקֶּלֶף הַמְּחַבֵּר בְּהָאוֹתִיּוֹת עַד שֶׁהַקֶּלֶף עִם הָאוֹתִיּוֹת הֵם דָּבָר אֶחָד מִמֶּשׁ, כִּי שְׁנֵיהֶם יַחַד הֵם סֵפֶר תּוֹרָה, כְּמוֹ כֵּן מִמֶּשׁ יְהִיֶה הַגּוֹף מְחַבֵּר וְנִכְלָל בְּהַדְּבֹר עַד שְׁיִהְיֶה כְּתוּב וְנִחְקֵק בּוֹ הֵיטֵב וְלֹא יְהִיֶה נִכְתָּב וְנִחְקֵק בְּגוֹפוֹ שׁוּם אוֹת אַחֵר רַק אוֹתִיּוֹת וְדְבוּרֵי הַתּוֹרָה כְּמוֹ קֶלֶף שֶׁל הַסֵּפֶר תּוֹרָה שֶׁאֵין נִכְתָּב בּוֹ שׁוּם דָּבָר רַק אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְאֲזִי זֶה הָאָדָם הוּא קְדוּשׁ בְּקֹדֶשׁת הַסֵּפֶר תּוֹרָה וְיֹתֵר וְעַלֵּיו נֶאֱמַר, "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם" דְּהֵינּוּ שֶׁהָאָדָם הִזֶּה בְּעֲצָמוֹ הוּא הַתּוֹרָה, כְּמוֹבָא זֶה בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה וְעַל תְּלִמִיד חֶכֶם כְּזֶה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה (מִכּוֹת כב), כְּמָה טַפְּשָׁאֵי שְׂאָר אֲנָשֵׁי דְקֵיִימוּ מִקָּמֵי סֵפֶר תּוֹרָה וְלֹא קֵיִימוּ מִקָּמֵי צוּרְבָא מִרְבָּנָן וְכוּ' וְזֶה בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ג) כְּתַבְּסָם עַל לֹיחַ לְבָד, הֵינּוּ שְׁיִהְיוּ דְבוּרֵי הַתּוֹרָה כְּתוּבִים בּוֹ מִמֶּשׁ כְּמוֹ הָאוֹתִיּוֹת הַנִּכְתָּבִים בְּסֵפֶר תּוֹרָה מִמֶּשׁ כְּנִ"ל וְזֶה שְׁנִסְמָךְ מִצּוֹת לַמּוֹד וְהַדְּבֹר בְּדְבָרֵי תּוֹרָה לְמִצּוֹת כְּתִיבַת תְּפִלִּין (שֶׁהוּא בְּחִינָה אַחַת עִם כְּתִיבַת סֵפֶר תּוֹרָה, כִּי דֵינֵיהֶם אֶחָד), כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּפָרָשַׁת קְרִיאַת שְׁמַע, "וְדַבַּרְתָּ בָּסָם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךָ וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְכוּ' וּכְתַבְתָּם וְכוּ'" הֵינּוּ שֶׁהַתּוֹרָה מְזַהֵר אֶת הָאָדָם שֶׁיִּדְבֹּר דְּבָרֵי תּוֹרָה תְּמִיד וְלֹא יִדְבֹּר דְּבָרִים בְּטָלִים, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה (יוֹמָא יט) עַל פְּסוּק זֶה, "וְדַבַּרְתָּ בָּסָם" וְלֹא בְּדְבָרִים בְּטָלִים, הֵינּוּ שֶׁיִּדְבֹּר כָּל כָּף דְּבָרֵי תּוֹרָה בְּשִׁבְתּוֹ בְּבֵיתוֹ וּבְלִכְתּוֹ בְּדַרְךָ וּבְשִׁכְבוֹ וּבְקוּמוֹ עַד שֶׁיִּתְּבַטְּלִין הַגּוֹף לְגַבֵּי הַדְּבֹר לְגַמְרִי, עַד שְׁיִהְיֶה הַגּוֹף מְקֻשָּׁר וְנִכְלָל בְּהַדְּבֹר כְּמוֹ הַקֶּלֶף שֶׁל סֵפֶר

תורה ותפלין ומזוזות וזהו 'ודברת בם וכו' וקשרתם וכתבתם וכו', הינו
שתדבר כל כך בתורה עד שיתבטל הגוף לגמרי לגבי הדבור, עד שיהיה
בבחינת תפלין ומזוזות הנכתבים על הקלף שהאותיות והקלף שניהם
אחד ממש, כן יהיה הגוף מקשר ונכלל בהדבורים הקדושים של התורה
עד שיתבטל אצלם לגמרי כנ"ל ובשביל זה מעליו בקדש ולא מורידו, כי
צריכין להעלות הניצוצות אל הקדשה מעלה מעלה, כי צריכין ברור אחר
ברור עד שיעלו לתכלית הקדשה, שהוא קדשת ספר תורה ששם הקלף
מקשר ובטל לגבי אותיות התורה, שזהו עקר שלמות עלית הקדשה,
בחינת שלום ואחדות וכנ"ל:

בית הכנסת ה:

על-פי התורה המתחלת בענין הנהגת הפשיטות בלקוטי תניינא סימן עח,
עין שם כל הענין היטב:

והכלל לענייננו, שעקר הדרך לארץ ישראל הוא על-ידי האוצר מתנת חנם,
שהוא בחינת חסד חנם שהיה מקיים העולם קדם מתן תורה, שעל-ידי זה
מחיה את עצמו הצדיק הגדול בעת פשיטותו ובזה הוא מחיה כל
הפשוטים שבעולם ואפלו המנחים במקום שמנחים אפלו אותן שהם
בדיוטא התחתונה מאד אפלו בשאל תחתיות ממש, כי אין שום יאוש
בעולם וכו' עין שם כל זה היטב:

אות א

וזה בחינת קדשת בית הכנסת, כי עקר קדשת בית הכנסת נמשך מבחינת
קדשת ארץ ישראל ששם עקר עלית התפלה, כמו שכתוב (מלכים-א ח),
”והתפללו אליך דרך ארצם וכו” הינו כי עקר קדשת בית הכנסת הוא
מבחינת הדרך שהולכין לארץ ישראל, שעקר הפח לילך ולכבש ארץ
ישראל הוא על-ידי פח מעשיו וכו', שהוא בחינת העשרה מאמרות שבהם
נברא העולם, שהם האוצר מתנת חנם בחינת החסד חנם שהיה מקיים
העולם קדם מתן תורה ומבאר שם בהתורה הנ"ל וזה לשונו, וגם כאן
בחוץ לארץ נמצא בחינה זו, כי ישראל באים לפעמים במקומות שהיו

רחוקים מאד מאד מקדשת ישראל וכו' והם רוצים לקדש המקום בקדשת ישראל וכו' והיו יכולים לומר גזלנים אתם שכבשתם זה המקום שאינו שלכם אף על-ידי כח מעשיו, בחינת עשרה מאמרות, על-ידי זה יש לנו רשות לכבש כל העולם ולקדשו בקדשת ישראל, כי הוא יתברך בראה וברצונו נתנה לנו וכו', עין שם, ומשם נמשך קדשת הבית הכנסת שיש כח לישראל לקדש כל המקומות בקדשה גדולה, דהינו בקדשת בית הכנסת, כי אנו מאמינים שהשם יתברך ברא את העולם בעשרה מאמרות וברצונו נתנה לנו, כי כל העולם לא נברא כי אם בשבילנו ישראל כדי שנקדש כל המקומות על-ידי תפלה ותורה ובכל מקום שאנו רוצים לבנות מקום קדוש, דהינו בית הכנסת או בית המדרש לעסק בו בעבודתו יתברך תכף אנו קונים המקום, כי הכל של השם יתברך והוא ברא הכל רק בשביל זה פנ"ל רק מה שהיה עד הנה ברשות מי שהוא רחוק מקדשתו יתברך היה הכל ברצונו, כי כך רצה הוא שיהיה עד עתה ברשות מי שהוא עד שיבואו ישראל ויטלו המקום מהם ויקדשו בקדשת ישראל, כי יש להם זה הכח, כי הוא יתברך בראה רק בשביל זה, רק ברצונו נתנה להם עד הנה וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו נמצא, שעקר קדשת הבית הכנסת הוא רק מבחינה הנ"ל מבחינת הדרך לארץ ישראל, הינו מבחינת כח מעשיו, שהוא בחינת החסד חנם הנ"ל:

אות ב

וזה בחינת מה שהיו ישראל מהלכין במדבר עם המשכן ובכל מקום שהיו מקימין המשכן היה המקום קדוש בקדשת הבית המקדש, כי ישראל היו הולכין לכבש ארץ ישראל שלזה צריכין להמשיך בחינת כח מעשיו לגלות לכל באי עולם שהכל שלנו, כי השם יתברך ברא העולם בשבילנו וברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו שעל-ידי זה כובשין ארץ ישראל ועל-ידי זה יכולין לקדש כל המקומות בקדשת ישראל פנ"ל על-פן צוה אותם השם יתברך להוליך המשכן במדבר ולהקים אותו בכמה מקומות שחננו שם, כי בזה המשיכו בחינת כח מעשיו, בחינת חסד חנם הנ"ל, שעל-ידי זה יכולין לילך ולכבש ארץ ישראל פנ"ל כי על-ידי שהקימו את המשכן בכל מקום שחננו וקדשו תכף את המקום בקדשה גדולה בקדשת הבית המקדש, בזה הראו שיש לנו כח לקדש כל המקומות שבעולם אפלו במדבר שממה מקום נחש שרף ועקרב וצמאון, שהם בחינת מקום הקלפות וישראל יכולים לקדש אפלו אלו המקומות בקדשה גדולה כל כך שהוא קדשת המשכן והכל על-ידי בחינת כח מעשיו, כי ברצונו נתנה להם וברצונו וכו' ובזה יכולין לילך ולכבש ארץ ישראל פנ"ל, על-פן מחמת שאותו הדור היו הראשונים שהלכו לכבש ארץ ישראל מיד שבעה

עֲמִמִּין הַכְּרָחוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁכָּן וְלִהְיִימוּ בְּכָל פֶּעַם, כִּי בָּזָה הַכַּח בְּעַצְמוֹ הִלְכוּ
לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּנְיָל:

אות ג

וְזָהוּ גִדְל הַמַּעֲלָה וְהַזְכוּת הַמְּפֹלָג שֶׁל הַזֹּכִים לַעֲסֹק בְּבִנְיָן בְּתֵי כְּנִסְיֹת
וּבְתֵי מִדְרָשׁוֹת לְשֵׁם שָׁמַיִם, כִּי אָנוּ צְרִיכִין גַּם עֵתָה לְהַמְשִׁיד הַדֶּרֶךְ לְאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, כִּי עַל זֶה אָנוּ מְצַפִּים וּמַחְפִּים בְּכָל יוֹם שְׁנוֹזָה לְשׁוֹב לְאֶרְצֵנוּ
בְּקִרְוֹב וְעַל-כֵּן אָנוּ צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל מְאֹד לַעֲשׂוֹת דֶּרֶךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְעַל-
יְדֵי זֶה שְׂבוּנִין בֵּית הַכְּנֶסֶת אוֹ בֵּית הַמִּדְרָשׁ וּמִקְדָּשֵׁין מְקוֹם חַל בְּקִדְשֵׁת
בֵּית הַכְּנֶסֶת, עַל-יְדֵי זֶה מְמַשִּׁיכִין בְּחִינַת הַדֶּרֶךְ לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּנְיָל,
כִּי כְּשֶׁמִּקְדָּשֵׁין מְקוֹם חַל וְעוֹשִׂין מִמֶּנּוּ בֵּית הַכְּנֶסֶת בָּזָה מְמַשִּׁיכִין בְּחִינַת
כַּח מַעֲשֵׂיו הַנִּי"ל שֶׁמֵּרְאִין שֶׁהַכֹּל שָׁלָנוּ וּבְרָצוֹנוּ וְכוּ', שְׁעַל-יְדֵי זֶה אָנוּ יְכוּלִין
לְקַדֵּשׁ הַמְּקוֹם בְּקִדְשֵׁת בֵּית הַכְּנֶסֶת וְזָהוּ בְּעַצְמוֹ הַדֶּרֶךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּנְיָל
וְעֵתָה מַה נִּמְלָצוּ לְחִיד דְּבָרֵי הַפְּסוּק (יְחִזְקֵאל י"א), "כִּי הִרְחַקְתִּים בְּגוֹיִם
וְכִי הִפְצוֹתִים בְּאֶרְצוֹת וְאֶהֱי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעֻט" וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם
לְבָרְכָה (מְגִלָּה כ"ט), אֱלוֹי בְּתֵי כְּנִסְיֹת וּבְתֵי מִדְרָשׁוֹת, הֵינּוּ כִנְיָל, כִּי הַבְּתֵי
כְּנִסְיֹת, שֶׁהֵם מִקְדָּשׁ מְעֻט, הֵם הֵם עֵקֶר הַתִּקּוּן וְהַנְּחֻמָּה עַל צָרוֹת הַגְּלוּת
אֲשֶׁר גָּלִינוּ מֵאֶרְצֵנוּ אֲשֶׁר הִפִּיץ אוֹתָנוּ בְּגוֹיִם וּבְאֶרְצוֹת, כִּי עַל-יְדֵי הַמִּקְדָּשׁ
מְעֻט, שֶׁהֵם הַבְּתֵי כְּנִסְיֹת עַל-יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְשׁוֹב לְאֶרְצֵנוּ, כִּי עַל-יְדֵי זֶה
עוֹשִׂין דֶּרֶךְ לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּנְיָל וְזָהוּ, "כִּי הִרְחַקְתִּים בְּגוֹיִם וְכִי
הִפְצוֹתִים בְּאֶרְצוֹת וְאֶהֱי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעֻט", שֶׁהֵם הַבְּתֵי כְּנִסְיֹת, שֶׁהֵם
הַתִּקּוּן וְהַנְּחֻמָּה עַל אֲשֶׁר הִפְצוֹתִים וְכוּ', כִּי עַל-יְדֵי הַמִּקְדָּשׁ מְעֻט, שֶׁהֵם
הַבְּתֵי כְּנִסְיֹת, נָשׁוּב לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּנְיָל:

אות ד

וְזָהוּ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבָרְכָה (בְּבֵא בְּתָרָא ג) שְׁאֲסוּר לְסַתֵּר בֵּית
הַכְּנֶסֶת קִדְּשׁ שְׂבוּנִין הַחֲדָשָׁה, כְּמִבְּאֵר בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּד, כִּי חִיִּישִׁינָן לְפִשְׁעֵי עוֹתָא
וְכוּ', כִּי מַחְמַת שְׂבָכָל פֶּעַם שְׁרוּצִין לְקַדֵּשׁ אֵיזָה מְקוֹם, שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת קִדְשֵׁת
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּנְיָל, כִּי כָּל הַקְּדָשׁוֹת נִמְשָׁכִין מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׂכָלוּלָה מְעַשֵּׂר
קְדָשׁוֹת שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל הַקְּדָשׁוֹת שֶׁבְּעוֹלָם וּמַחְמַת זֶה נִתְעוֹרֵר בְּכָל פֶּעַם

קטרוגים ומניעות רבות שכלם נמשכין מבחינת אמות העולם, שהם בחינת הקלפות וסטרא אחרא שמקטרגים על שכבשו ארץ ישראל ואומרים, לסטים אתם וכו' וכן הם מקטרגים ומזמינים מניעות רבות בכל פעם שרוצים לקדש איזה מקום בקדשת ארץ ישראל, כגון לבנות בית הכנסת ובית המדרש ועל-כן אסרו רבותינו זכרונם לברכה שלא לסתור בית הכנסת וכו', כי חששו למניעות רבות שיכולים להזדמן, כגון הטעמים שאמרו רבותינו זכרונם לברכה משום פשיעותא או דלמא מתרמי פדיון שבויים וכו' וכל החששות הם מחמת שיש קטרוגים ומניעות רבות על בנין בית הכנסת ובית המדרש, שהם בחינת קדשת ארץ ישראל, כי הסטרא אחרא וכו', מקטרגים תמיד על בחינת קדשת ארץ ישראל ואומרים, לסטים אתם שכבשתם וקדשתם מקום שאינו שלכם עד שבשביל זה התחיל השם יתברך התורה מבראשית כדי לגלות להם שהכל שלו ובשבילנו ברא הכל וברצונו נתנה להם וברצונו וכו' אבל על כל פנים היא מלחמה גדולה, על-כן אסרו חז"ל לסתור וכו' פן יזדמנו מניעות שכלם נמשכין מבחינה הנ"ל פנ"ל:

אות ה

ועל-כן הזהירו רבותינו זכרונם לברכה להתפלל בבית הכנסת ואפלו כשאין שם מנין, כמבאר בספרים כי עקר שלמות התפלה הוא בבית הכנסת, כי כבר מבאר שעקר קדשת הבית הכנסת נמשך מבחינת החסד חנם שהיה מקיים העולם קדם מתן תורה, שעל-ידי זה כובשין ארץ ישראל פנ"ל. ועל-כן עקר התפלה בבית הכנסת, כי עקר התפלה צריכה להיות בבחינה זאת לבקש מהשם יתברך רק מתנת חנם, כי כל אחד יודע שלפי מעשיו אינו ראוי שימלא השם יתברך בקשתו, רק צריכין לבקש מתנת חנם ועל-כן צריכין להתפלל בבית הכנסת או בבית המדרש, כי שם יכולין להמשיך החסד חנם מחמת שכל קדשתם נמשך מבחינת אוצר מתנת חנם, שהוא בחינת החסד חנם שהיה מקיים העולם קדם מתן תורה ועל שם זה נקרא בית הכנסת על שם שכוונס ומאסף לשם הכל, אפלו כל האנשים הפשוטים (שקורין פראסטאקיס). ואפלו המגשמים מאד אפלו אותן שחטאו ופגמו כמו שפגמו, כי על-ידי בחינת החסד חנם הנ"ל, הכל יכולים להתתקן ולשוב להשם יתברך, כמובן בהתורה הנ"ל, שעל-ידי החסד חנם הזה שהוא בחינת הדרך לארץ ישראל, על-ידי זה מחיה ומקיים כל הפשוטים שבעולם ואפלו המנחים במקום שמנחים, כי אין שום יאוש בעולם כלל והכל בכל החסד חנם הנ"ל, כמובן שם (וכמבאר בדברינו מזה במקומות אחרים). ומאחר שכל קדשת הבית הכנסת נמשך משם מבחינת החסד חנם הזה פנ"ל, על-כן נקראת בית הכנסת, שהוא

כונס ומאסף כל הנדחים בעונותיהם וכל הפשוטים שבעולם אפלו אם הם כמו שהם, כי על-ידי החסד חנם שממשיך הצדיק הגדול הכל יכולים להתתקן ועל-כן כל מי שהוא עדין בכלל ישיבת בתי פנסיות ובתי מדרשות הוא בכלל ישראל ויש לו תקווה עדין, כי קדשת הבית הפנסית שנמשך מבחינת החסד חנם הנ"ל מתקן הכל כנ"ל, כי אין לנו עתה שום סמיכה כי אם על חסד חנם שממשיכין הצדיקי אמת, שהם בחינת הדרך לארץ ישראל וכנ"ל וזה בחינת ואני ברב חסדך אבוא ביתך שאומרים כשנכנסין לבית הפנסית, כי עקר קדשת הבית הפנסית הוא רק על-ידי רב חסדו ותברך, בחינת החסד חנם הנ"ל:

אות ו

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ח), כל מי שיש לו בית הפנסית בעירו ואינו נכנס בו להתפלל נקרא שכן רע, שנאמר (ירמיה יב), "הוי על כל שכני הרעים הנוגעים בנחלה אשר הנחלתי את עמי ישראל וכו'" כי שכנים הרעים הנוגעים בנחלה הנזכרים בפסוק זה, הם האמות העולם שהם הקלפות והסטרא אחרא המקטרגים על הנחלה, שהוא ארץ ישראל שכבשו ישראל ואומרים תמיד לסטים אתם. ובאמת כל החרבנות שהחריבו העובדי כוכבים את ארץ ישראל הכל נמשך מקטרוגים הנ"ל, כי השם יתברך נטל מהם ארץ ישראל ונתנה לנו כדי שנעשה רצונו שם, כמו שכתוב, "וינתן להם ארצות גוים וכו' בעבור ישמרו חקיו ותורותיו וכו'" אבל כשישראל חוטאים חס ושלום, אזי הם חוזרים ומעוררים על כבישת ארץ ישראל ואומרים לסטים אתם ועל-ידי זה באמת החריבו ארץ ישראל וגלו אותנו מארצנו, כי אין מתגלה בחינת כח מעשיו יתברך, שעל-ידי זה כובשין ארץ ישראל כי אם כשעושין רצונו יתברך, כי בשביל זה ברא את העולם ובשביל זה נתן לנו ארץ ישראל, כמו שאמרו, "בראשית ברא וכו'", בשביל ישראל שנקראו ראשית ובשביל התורה שנקראת ראשית, הינו כדי שישאל יקימו את התורה בשביל זה ברא את העולם, שהם כח מעשיו ואזי מאירין ונתגליון כח מעשיו, שהם העשרה מאמרות שבהם נברא העולם ואזי הכל יודעין שהכל נברא בשבילנו וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו וכנ"ל, אבל כשחס ושלום אין מקימין את התורה נתעלמין בחינת העשרה מאמרות ואין מתגלה בחינת כח מעשיו ואזי הם חוזרים ומקטרגים על כבישת ארץ ישראל וזה גרם כל הגליות מארץ ישראל ועל-כן עקר תקונתנו לשוב לארץ ישראל הוא רק בכח הצדיקי אמת שמשתדליו לעשות הדרך לארץ ישראל על-ידי שחוזרים וממשיכין החסד חנם שהיה מקיים העולם קדם מתן תורה, שעל-ידי זה מקימין הכל ומרימין נפשות רבות על-ידי זה ומשיבין אותם

לה' יתברך, הכל על-ידי החסד חנם הזה, כמובן שם בהתורה הנ"ל נמצא, שכל השכנים רעים הנוגעים בנחלת ארץ ישראל הם בבחינת המקטרגים על קדשתה ואומרים לסטים אתם פנ"ל ועל-כן זה שאינו נכנס להתפלל בבית הכנסת נקרא גם כן שכן רע, כי מראה בעצמו שאינו מאמין בקדשת בית הכנסת, שהוא בחינת קדשת ארץ ישראל שנמשך מכח מעשיו שעל-ידי זה נתבטל הקטרוגים של השכנים רעים פנ"ל ומאחר שהוא אינו נכנס לבית הכנסת להתפלל הרי הוא ככל השכנים הרעים המקטרגים על קדשת ארץ ישראל שהוא בחינת קדשת הבית הכנסת וכנ"ל:

אות ז

וזה בחינת מה שכתוב בהפטרות שבת נחמו, "קול קורא במדבר פנו דרך ה' ישרו בערבה מסלה יאלקינו" כי זה עקר הנחמה והתקוה על-ידי כח הצדיקים אמתיים שעושים דרך פבושה להתקרב להשם יתברך גם במדבר ובערבה, דהינו שמקדשים כל המקומות הרחוקים מאד מאד מהשם יתברך, שהם בבחינת מדבריות שממות וערבות וחרבות, כלם הם מקדשים אותם בקדשת ישראל, שהוא בחינת ארץ ישראל והכל בכח החסד חנם שממשיכין שהוא בחינת הדרך לארץ ישראל ועל-ידי זה יש לנו תקוה לשוב לארצנו בקרוב, כי עקר תקוננו הוא על-ידי החסד חנם הנ"ל, שהוא הדרך לארץ ישראל נשוב לארצנו בקרוב וכל זה נמשך על-ידי שמקדשין מקומות הרחוקים בקדשת ישראל בבחינת ארץ ישראל, שזהו בחינת קול קורא במדבר פנו דרך ה' ישרו בערבה מסלה יאלקינו שצריכין לפנות דרך ה' במדבריות שממות ולישר מסלה יאלקינו בערבה, דהינו בכל מקומות הרחוקים מהשם יתברך והכל בכח החסד חנם הנ"ל שעל-ידי זה נשוב לארצנו ועל-כן קורין זאת בשבת נחמו וכנ"ל:

[ועין בהלכה ג נתבאר גם כן על-פי התורה הנ"ל, אך הוא בסגנון אחר קצת, עין שם ודברי תורה הם כפטיש יפוצץ סלע מאמר אחד מתחלק לכמה טעמים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה]:

אות ח

וְזֶה בְּחִינַת מִשָּׂא וּמִתֵּן וְזֶה לְשׁוֹן הַשְּׁלַחַן עָרוּךְ בְּסוּף הַלְכוֹת בֵּית הַכְּנֶסֶת
בְּסִימָן קֶנוּ, אַחַר כֵּן יֵלֵךְ לַעֲסֹקוֹ דְּכָל תּוֹרָה שְׂאִין עִמָּה מְלֹאכָה סוּפָה
בְּטֵלָה וְגוֹרְרֵת עֲוֹן וְכוּ' וּמְכַל מְקוֹם לֹא יַעֲשֶׂה מְלֹאכְתּוֹ עֵקֶר אֶלָּא עָרָא
וְתוֹרָתוֹ קִבֵּעַ וְזֶה וְזֶה יִתְקַיֵּם בְּיָדוֹ וַיִּשָּׂא וַיִּתֵּן בְּאַמוּנָה וְכוּ' וַיִּזְהַר
מְלַהֲשֵׁתָתּוֹ עִם עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וְכוּ', עַיֵן שֶׁם כִּי כָל תְּקוּן הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן הוּא
עַל-פִּי הַתּוֹרָה כְּנִ"ל, כִּי בִשְׁעַת הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן אֵינוֹ עוֹסֵק בְּתוֹרָה וְהוּא אִזּוֹ
אִישׁ פְּשׁוּט, (דְּהֵינּוּ פְּרָאסְטִיק) וְכָל חַיּוּתוֹ וְקִיּוּמוֹ הוּא עַל-יַדֵּי הַצְּדִיק
הַגָּדוֹל שֶׁהוּא לְפַעֲמִים אִישׁ פְּשׁוּט וְכוּ', שְׁעַל-יַדֵּי זֶה מִמְּשִׁיךְ חַיּוּת מִבְּחִינַת
קִיּוּם הָעוֹלָם קֹדֶם מִתֵּן תּוֹרָה, שֶׁהוּא עַל -יַדֵּי הַחֶסֶד חֲנָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַתּוֹרָה הַנֶּעֱלָמָת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הָעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שֶׁבָּהוּ נִבְרָא הָעוֹלָם שְׁעַל
יַדֵּיהֶם נַעֲשִׂין כָּל עֲנִינֵי דֶרֶךְ אֶרֶץ, שֶׁהֵם כָּל הַמְּלֹאכּוֹת וְהַמִּשָּׂא וּמִתֵּן, שֶׁזֶּהוּ
בְּחִינַת הַדֶּרֶךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּנִ"ל וְזֶה בְּחִינַת טוֹב תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ
שְׂיִגִיעַת שְׂנִיָּהֶם מִשְׁפַּחַת עֲוֹן וְכוּ' כִּי בְּיָדָיו צְרִיכִים שְׂנִיָּהֶם תּוֹרָה וְדֶרֶךְ
אֶרֶץ, שֶׁהוּא מִשָּׂא וּמִתֵּן אוֹ מְלֹאכָה כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ הַחַיּוּת מִהַחֶסֶד חֲנָם
כְּנִ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדֶּרֶךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה מִבְּטָלִין וְסוֹתְמִין
פִּיהֶם שֶׁל כָּל הַמְּקַטְרָגִים עַל כְּבִישַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא כָּלֵל הַקְּדוּשָׁה
שְׂאוּמְרִים לְסֻטִּים אֲתֵם וְכוּ' כְּנִ"ל וְזֶהוּ, שְׂיִגִיעַת שְׂנִיָּהֶם מִשְׁפַּחַת עֲוֹן,
שֶׁהוּא הַסְּטָרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲוֹן שְׂמַקְטְרָגִים וּמִתְגָּרִים
בְּהָאֲדָם הַרוּצָה לְגִשַׁת לְאִיזָה קְדוּשָׁה, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת כְּבִישַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי
כָּלֵל הַקְּדוּשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכָל מֶה שֶׁהָאֲדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר
עֲצָמוֹ עַל-יַדֵּי אִיזָה מִצְוָה אוֹ דָּבָר שֶׁבְּקְדוּשָׁה כֵּן הוּא כּוֹבֵשׁ אִיזָה חֶלֶק מֵאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל וְעוֹסֵק בְּתַקּוּן הַדֶּרֶךְ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי זֶה עֵקֶר עֲבוּדְתָנוּ בְּקִיּוּם
הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה כְּדֵי שְׂנוּזָפָה לְבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׁשֵׁם עֵקֶר הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ
שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים ו), "שְׁמֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת מִצְוֹת ה' וְכוּ' וְעַדוּתְיוֹ וְחֻקְיוֹ וְכוּ'
וְעֲשִׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי ה' לְמַעַן יִיטֵב לְךָ וּבֵאתָ וּיְרַשֶׁתְּ אֶת הָאֶרֶץ
הַטּוֹבָה וְכוּ'" וּכְתִיב, "כָּל הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת
לְמַעַן תַּחֲיוּן וְכוּ' וּיְרַשְׁתֶּם אֶת הָאֶרֶץ וְכוּ' וְזָכַרְתָּ אֶת כָּל הַדֶּרֶךְ וְכוּ'" וְכֵן
מִבְּאֵר עוֹד בְּפִסְוִקִים רַבִּים שֶׁהוֹכִיחֶם וְהַזְהִירָם מִשֶּׁה לְקִיּוּם הַתּוֹרָה
וְהַמִּצְוֹת כְּדֵי לְבוֹא וּלְכַבֵּשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִמְצָא, שֶׁכָּל מֶה שֶׁהָאֲדָם עוֹסֵק
לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר עֲצָמוֹ עַל-יַדֵּי תּוֹרָה וְעֲבוּדָה הוּא הוֹלֵךְ וְכוֹבֵשׁ בְּזֶה אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל וְעַל-כֵּן הַסְּטָרָא אַחְרָא מִתְגָּרָה בּוֹ תְּמִיד בְּכָל יוֹם, כִּי הֵם מְקַטְרָגִים
בְּכָל פֶּעַם וְאוּמְרִים לְסֻטִּים אֲתֵם וְאִיךָ אֲתֵם בְּאִים בְּגִבּוּלָנוּ, אֲבָל עַל-יַדֵּי
שְׂמַמְשִׁיכִין הַחֶסֶד חֲנָם כְּנִ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת הָעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא
הָעוֹלָם וְכוּ', עַל -יַדֵּי זֶה סוֹתְמִין פִּיהֶם וּמִבְּטָלִין קְטְרוּגִים, כִּי בְּרָצוֹנוֹ וְכוּ'
וּבְרָצוֹנוֹ וְכוּ' וּנְתַנָּה לָנוּ כְּנִ"ל וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לַעֲסֹק בְּשְׂנִיָּהֶם בְּתוֹרָה וְדֶרֶךְ
אֶרֶץ שְׂיִגִיעַת שְׂנִיָּהֶם מִשְׁפַּחַת עֲוֹן, שֶׁהוּא הַסְּטָרָא אַחְרָא שֶׁלֹּא יִקְטָרַג עוֹד,
כִּי מִשָּׂא וּמִתֵּן לְבַד בְּיָדוֹ אֵינוֹ כְּלוּם, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ הַחֶסֶד חֲנָם
כְּנִ"ל בִּשְׁעַת הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן לְבִטֵּל קְטְרוּגִים כִּי אִם כְּשַׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה בְּאַמְתָּה,
כְּמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה כְּנִ"ל שְׂרַשְׁעִים אֵינָם יְכוּלִים לְקַבֵּל מִהַחֶסֶד חֲנָם הַזֶּה כִּי
אִם עַל-יַדֵּי הַצְּדִיק הַגָּדוֹל שֶׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה בְּאַמְתָּה, שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִהַחֶסֶד
חֲנָם בְּעַת פְּשִׁיטוּתוֹ וְכוּ' כְּנִ"ל וּבְזֶה הוּא מְחִיָּה הַכָּל, אֲבָל בְּיָדָיו כָּל מִי
שֶׁהוּא קָרוֹב אֶל הַתּוֹרָה יוֹתֵר נִמְשָׁךְ עָלָיו הַחֶסֶד חֲנָם יוֹתֵר שְׁעַל-יַדֵּי זֶה

מגליון שהכל שלנו, כי ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו, כי רק בשביל זה נטלה מהם ונתנה לנו כדי שנשמר את התורה והמצוות שבשביל זה נברא הכל וכנ"ל וכן אפלו תורה לבד גם כן אינו שלמות, כי בהכרח צריכין לבטל את עצמו לפעמים אפלו מי שדבוק בהתורה מאד וכנ"ל, כדי להמשיך החסד חנם הנ"ל, שהוא הדרך לארץ ישראל כדי להחיות כל באי עולם כל הפשוטים שבעולם ואפלו אמות העולם, שעל-ידי זה מבטל קטרוגם ועושה דרך לארץ ישראל כנ"ל:

כי על-ידי עסק התורה לבד אף-על-פי שהוא עקר החיות וקיום העולם, כמו שכתוב, "כי הוא חייד וכו'", אף-על-פי-כן אי אפשר להמשיך חיות לכל באי עולם כי אם על-ידי בחינת פשיטות הנ"ל שהוא מה שמבטליו עצמו בעת ההכרח, שזהו בחינת עסקי משא ומתן ומלאכה כנ"ל כי גם מגשמים, שהם רחוקים מהתורה מאד, מכל שכן וכל שכן אמות העולם שאי אפשר להם לקבל חיות מהתורה מחמת שהם רחוקים ממנה מאד, כל חיותם הוא רק על-ידי בחינת הפשיטות הנ"ל של הצדיק הגדול שאז ממשיך החסד חנם הנ"ל ועל-כן צריכין שניהם דיקא תורה ומשא ומתן וזהו, "שיגיעת שניהם משפחת עון", כי גם כשעוסק בתורה לבד ואינו מבטל עצמו לכל אפלו מה שמכרח על-ידי זה נתעורר העון, שהוא הסטרא אחרא גם כן לקטרג מחמת שאין נמשך להם שום חיות על-ידי זה האיש שאינו מבטל את עצמו כלל, כי מהתורה בעצמה אי אפשר להם לקבל חיות כנ"ל, ועל-כן הם מקטרגים הרבה כי זהו בחינת מה שכתוב בזהר שצריכים בכל דבר שבקדשה לתן להסטרא אחרא גם כן איזה חלק כדי שלא יקטרגו, שזהו בחינת פגם איוב שהעלה עולות לבד וכו', עין שם, על-כן צריך אפלו הצדיק הגדול לבטל את עצמו לפעמים כדי להחיות הכל על-ידי פשיטותו דיקא ואפלו אמות העולם ועל-ידי זה דיקא מבטל קטרוגם ומראה להם שברצונו נטלה מהם ונתנה לנו, כי כשנותנים להם די חיותם בצמצום בזה מכניעין אותם וסותמין פיהם שלא יקטרגו וזהו 'שיגיעת שניהם' דיקא 'משפחת עון וכו' וזהו, וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וגוררת עון, מגדל קטרוגם והתגרותם וכנ"ל. ועל-פי זה מישב מה שקשה לכאורה שהתנא מזהיר מאד לעסק בדרך ארץ ומלאכה והלא אנו רואין כמה צדיקים ותלמידי חכמים שאינם עושים שום מלאכה ומשא ומתן כלל, אך על-פי התורה הנ"ל מישב הכל היטב, כי כל הצדיקים והתלמידי חכמים אפלו אותן שאינם עושים מלאכה ומשא ומתן, אף-על-פי-כן בהכרח שייבטלו את עצמם לפעמים בעת ההכרח ואז הם בבחינת עוסקים במלאכה ומשא ומתן, שהם בבחינת דרך ארץ, כי על-ידי בטולם שאז הם אנשים פשוטים לגמרי, אז הם מחיין את עצמם מהדרך של ארץ ישראל, שהוא בחינת החסד חנם הנ"ל שבזה הם מחיין ומקימין כל האנשים פשוטים העוסקים במלאכות ובמשא ומתן וכו' נמצא, שכל המלאכות והמשא ומתן שבעולם הכל נעשה ונתקיים רק על ידם, כי אין חיות וקיום לשום עסק ומלאכה כי אם על-ידי החסד חנם הנ"ל שהם ממשיכין בעת פשיטותם כנ"ל ועל-כן בודאי גם הצדיקים והתלמידי חכמים מקימים טוב תורה עם דרך ארץ וכו', כי כל הדרך ארץ, שהם המשא ומתן והמלאכות של כל העולם, הכל מתקיים רק על

ידם על-ידי בטולם בעת ההכרח שאז הם אנשים פשוטים וכו' וכנ"ל:

אות ט

אבל בודאי אף-על-פי שצריך לבטל את עצמו ולעסק באיזה משא ומתן או מלאכה, אבל העקר הוא התורה, כמו שהזכירו רבותינו זכרונם לברכה, עשה תורתך קבע ומלאכתך עראי כי החיות של בחינת הבטול, שהוא החסד חנם שהיה מקים העולם קדם מתן תורה הוא רק בבחינת עראי, בחינת דירת עראי ועקר הקיום בדרך קבע הוא רק על-ידי התורה שהוא עקר קיום העולם בקביעות ועל-כן קדם שקבלו ישראל את התורה, נאמר, "נמוגים ארץ וכל יושביה", שהיה העולם מתמוטט, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, כמו דירת עראי, שהוא מתמוטט ועקר הקיום בקביעות הוא על-ידי התורה בחינת אנכי תכנתי עמודיה סלה, שנאמר על קבלת התורה שאז נתבסס העולם, כי עקר קיום העולם בקביעות הוא על-ידי התורה שבשבילה נברא הכל:

אות י

וזה בחינת ספה דירת עראי בעיני, כי ספה בחינת חסד חנם הנ"ל, כי ספה בחינת חסדים רבים וגדולים מאד שנמשכין אז פידוע וכמובא בדברי זכרוננו לברכה הינו כי אז אנו ממשיכין בחינת הדרך לארץ ישראל, בחינת החסד חנם הנ"ל שמקיים העולם בעת שבטלים מהתורה. ועל-כן מקריבין בספות שבועים פרים כנגד השבועים אמות כדי לתן להם איזה חיות מה שמכרח לתן להם בצמצום שזה החיות נמשך על-ידי חסד חנם הנ"ל, שהוא בחינת ספה. ועל-כן הספה היא דירת עראי, כי זה החיות הוא בבחינת עראי כנ"ל, כי אז בספות עוסקין לגמור את התורה ולחזור ולהתחילה בשמיני עצרת ואין רוצין להפסיק כלל בין הגמר וההתחלה להראות שצריך תמיד לעסק בתורה כמו שכתוב והגית בו יומם ולילה, אבל אם כן מהיכן יקבלו חיות כל הרחוקים מהתורה, מכל שכן אמות העולם שרחוקים בתכלית וגם כי אי אפשר לבלי להתבטל כלל כנ"ל, על-כן חמל עלינו השם יתברך ונתן לנו מצות ספה הקדושה כדי להמשיך בחינת החסד חנם הנ"ל כדי להמשיך משם חיות בעת פשיטותו, שעל-ידי

זֶה מְחִיין כָּל הַרְחוּקִים מֵהַתּוֹרָה וְאֶפְלוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם, שְׁעַל-יָדַי זֶה בְּעֶצְמוֹ
בְּחִינַת הַשְּׁבָעִים פָּרִים שֶׁהָיוּ מִקְרִיבִין בְּשָׁבִיל הַשְּׁבָעִים אֲמוֹת וְכַנ"ל:

אות יא

וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים לג) שְׁמַח זְבוּלוֹן בְּצִאֲתָךְ וַיִּשְׁשָׁךְ בְּאֶהְלֶךְ כִּי דִיקָא
כְּשִׁישְׁשָׁךְ בְּאֶהְלֶךְ, שֶׁהַצְּדִיק עוֹסֵק בְּתוֹרָה וְאֵתָה מִחֲזִיק אוֹתוֹ, אִזּוּ יֵשׁ לְךָ
לְשִׁמְחָה בְּצִאֲתָךְ לְסַחֲוֹרָה וּמִשָּׂא וּמִתָּן, כִּי הַצְּדִיק יַחֲיֶה וַיִּקְיָם אוֹתָךְ כַּנ"ל
וְזֶהוּ "עַמִּים הֵר יִקְרָאוּ שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי צֶדֶק וְכוּ" וּפִרְשׁ רַש"י, "שֶׁיִּבְאוּ
הָעַמִּים וַיִּתְגַּיְרוּ, כִּי עַל-יָדַי בְּחִינַת צִאֲתָךְ וְאֶהְלֶךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת תּוֹרָה וְדָרְךְ
אֶרֶץ, עַל-יָדַי זֶה מְחִיין הַכֹּל אֶפְלוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם כַּנ"ל וְאִזּוּ כְּשִׁנּוֹתָנִים
לְאֲמוֹת הָעוֹלָם חִיּוֹתָם בְּצִמְצוּם אִזּוּ מִתְבַּטֵּל קְטְרוּגָם כַּנ"ל, וְאִזּוּ, אֲדַרְבָּא,
לֹא דֵי שְׂאִינָם מְקַטְרְגִים עַל יִרְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אִף גַּם הֵם בְּעֶצְמָם בָּאִים
וּמִתְגַּיְרִים בְּחִינַת עַמִּים הֵר יִקְרָאוּ שָׁם יִזְבְּחוּ וְכוּ כַּנ"ל. וְזֶהוּ, "כִּי שִׁפְעַ
יָמִים יִנְקוּ", שְׁנֹתָנִים לָהֶם יִנְיָקָה בְּצִמְצוּם מְשִׁפְעַ יָמִים שֶׁל הַתּוֹרָה
הַנְּעֻלָּמַת, שֶׁהוּא הַדְּעַת הַנְּפֻלָּא, שֶׁהוּא נֶעְלָם עֵתָה שֶׁיִּתְגַּלֶּה לְעֵתִיד בְּבְחִינַת
וּמְלֵאָה הָאֶרֶץ דְּעָה אֵת ה' כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים וְזֶהוּ (שָׁם), "וַיִּשְׁפּוּנִי טְמוּנֵי
חוּלִי" שֶׁזֶּאת הַתּוֹרָה הַנְּעֻלָּמַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַחֶסֶד חֲנֻם הַנִּי"ל, הוּא סְפוּן
וְטְמוּן בְּכָל עֶסְקֵי חַל, שֶׁהֵם כָּל מְלֵאכּוֹת וּמִשָּׂא וּמִתָּן שֶׁכֻּלָּם מְקַבְּלִים חִיּוֹת
מִהַחֶסֶד חֲנֻם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנְּעֻלָּמַת כַּנ"ל:

אות יב

וְזֶהוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים א), "לָרִיחַ שְׁמָנֶיךָ טוֹבִים שְׁמֹן תּוֹרַק שְׁמֶךָ עַל-כֵּן
עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ" שְׁמֹן תּוֹרַק' זֶה בְּחִינַת בְּטוּלָה שֶׁל תּוֹרָה הַנִּי"ל, כִּי בְּעַת
עֶסֶק הַתּוֹרָה זֶה בְּחִינַת הַמְשַׁכֵּת הַמַּחִין שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁמֹן מְשַׁחַת קֹדֶשׁ,
בְּחִינַת (תְּהִלִּים כג) דְּשִׁנְתָּ בְּשִׁמּוֹן רֵאשִׁי, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת לָרִיחַ שְׁמָנֶיךָ טוֹבִים,
אֲבָל כְּשֶׁהַצְּדִיק מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ מֵהַתּוֹרָה כַּנ"ל, זֶה בְּחִינַת שְׁמֹן תּוֹרַק,
בְּחִינַת הַסְּתַלְקוֹת הַמַּחִין לְפִי שְׁעָה, אֲבָל אִזּוּ דִיקָא מְחִיָּה אֵת עֲצָמוֹ
מֵהַתּוֹרָה הַנְּעֻלָּמַת שְׁעַל-יָדַי זֶה מְחִיָּה הַכֹּל וְאֶפְלוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם, שְׁעַל-יָדַי
זֶה בָּאִים וּמִתְגַּיְרִים כַּנ"ל וְזֶהוּ שְׁמֹן תּוֹרַק שְׁמֶךָ עַל-כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ,
שֶׁהֵם בְּחִינַת גָּרִים, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י בָּא יִתְרוֹ וְנִתְגַּיֵר וְכוּ, כִּי דִיקָא עַל-יָדַי

בְּחִינַת שְׁמֹן תּוֹרָה, בְּחִינַת בְּטוּלָה שֶׁל תּוֹרָה זֶהוּ קִיּוּמָהּ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת
עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא נַעֲשִׂין גְּרִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲלָמוֹת אֶהְבוּד כְּנִ"ל:

אות יג

וְעַל-כֵּן אֶסוּר לְהַשְׁתַּתֵּף עִם הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים שֶׁלֹּא יַעֲבֹר חֵס וְשְׁלוֹם, עַל יוֹשֵׁם
אֱלֹהִים אַחֲרֵים לֹא תִזְכְּרוּ, כִּי אֶף-עַל-פִּי שְׁצַרְיָכִין לַעֲסֹק בְּמִשָּׂא וּמִתָּן
כְּנִ"ל, אֲבָל הִיא סִפְנָה גְּדוּלָה, כִּי אִזּוּ הוּא מְלַחֲמָה גְּדוּלָה מַחֲמַת שְׂבִיזָה
שְׁעוֹסְקִין בְּמִשָּׂא וּמִתָּן עוֹשִׂין דְּרָדָּ לְאַרְצָּ יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי הַחֲסָד חֲנָם
שְׁמִמְשִׁיכִין אִזּוּ שֶׁהוּא חִיּוֹת וְקִיּוּם הַמִּשָּׂא וּמִתָּן וְכְנִ"ל וְעַל-כֵּן צַרְיָכִין לְזַהֵר
מֵאֵד לַעֲשׂוֹת הַמִּשָּׂא וּמִתָּן בְּאֶמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ, "נִשְׂאֵת וְנִתְתָּ בְּאֶמוּנָה"
כִּי עֶקֶר הוּא הָאֶמוּנָה בְּהַמִּשָּׂא וּמִתָּן כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ הָאֶמוּנָה הַקְּדוּשָׁה עַל
עֲצָמוֹ לְהֶאֱמִין שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ בְּרָא הַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, "בְּרֵאשִׁית בְּרָא
אֱלֹהִים וְכוּ'", וּבְרֵצוֹנוֹ וְכוּ', וּבְרֵצוֹנוֹ וְכְנִ"ל וְעַל-כֵּן צַרְיָכִין לְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ
לְצַדִּיקֵי אֵמֶת שֶׁהֵם מַחֲיִין וּמְקִיְמִין כָּל הַבְּעֵלֵי מִשָּׂא וּמִתָּן וּמְלַאכֵה כְּנִ"ל,
כִּי הֵם מְמַשְׁיכִין הַחֲסָד חֲנָם הַכְּנִ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶמוּנָה לְהֶאֱמִין בְּהַעֲשֵׂרָה
מֵאֲמֵרוֹת שְׂבָהֵם בְּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הָעוֹלָם וְעַל-כֵּן צַרְיָכִין לְרַחֵק אֶת
עֲצָמוֹ מֵאֵד מְלַעֲשׂוֹת שְׁתַּפּוּת עִם עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים, שֶׁלֹּא יִתְגַּבְּרוּ חֵס וְשְׁלוֹם,
וַיֹּאמְרוּ שֶׁהַכֹּל שְׂלָהֵם מַחֲמַת שֶׁהֵם מִתְגַּרְמִים וּמְקַטְרְגִים תְּמִיד עַל שְׂרוּצִים
לְקַדֵּשׁ מְקוֹמוֹת הַחִיצוֹנִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבִישֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא
בְּחִינַת עֲסָקֵי מִשָּׂא וּמִתָּן וְכְנִ"ל עַל-כֵּן כְּשִׁיעֲשֵׂה שְׁתַּפּוּת וְהַתְּחַבְּרוּת עִמָּהֶם
יִוָּכְלוּ חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַתְּגַבֵּר עָלָיו עַד שִׁיעֲבֹר חֵס וְשְׁלוֹם, עַל יוֹשֵׁם אֱלֹהִים
אַחֲרֵים לֹא תִזְכְּרוּ, שְׁיִתָּן יְנִיקָה חֵס וְשְׁלוֹם, לְאֶמוּנוֹת פּוֹזְבִיּוֹת שְׂלָהֵם,
שֶׁהֵם מִתְגַּרְמִים כְּנִגְדַּת הָאֶמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-כֵּן אֶסוּר לְהַשְׁתַּתֵּף עִמָּהֶם, כִּי
בְּשַׁעַת הַמִּשָּׂא וּמִתָּן צַרְיָכִין לְהַתְּחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֶמוּנָה יִתְרָה לְהֶאֱמִין
שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָא הַכֹּל בְּעֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנָה אֲתָנוּ דְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁהֵם
בְּחִינַת הַעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁהִזְהִירָה הַתּוֹרָה שֶׁלֹּא לִזְמֹר
חֵס וְשְׁלוֹם, כִּחֵי וְעַצֵּם יְדֵי עֲשֵׂה לִי וְכוּ' (דְּבָרִים ח) וְזָכַרְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי
הוּא הַנּוֹתֵן לָךְ 'כַּח' לַעֲשׂוֹת חַיִּל, דְּהֵינּוּ מִשָּׂא וּמִתָּן, כְּמוֹ שֶׁתְּרַגֵּם אוֹנְקְלוֹס
לְמִיקְנֵי נְכֶסֶין כ"ח דִּיקָא, בְּחִינַת כ"ח אֲתָנוּ דְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, שֶׁהֵם
בְּחִינַת הַעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת שְׂבָהֵם בְּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הָעוֹלָם בְּחֲסָדוֹ,
שְׁעַל-יְדֵי אֶמוּנָה זֹאת עֶקֶר קִיּוּם הַמִּשָּׂא וּמִתָּן וְתִקּוּנוֹ כְּנִ"ל:

אות יד

וְזֶה בְּחִינַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה נִבְרָא הָעוֹלָם, עַל-כֵּן אַז אָנוּ עוֹסְקִין לַעֲשׂוֹת דְּרָךְ כְּבוֹשָׁה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שְׁכַל תְּקוּנָתָנוּ לְשׁוּב לְשֵׁם בְּקָרוֹב, כִּי עֵקֶר הַתְּגִלּוֹת קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (שָׁם יא), "תְּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְהִיךָ בְּהַ מְרֹאשֵׁי הַשָּׁנָה וְכוּ'" כִּי עֵקֶר הַדְּרָךְ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל הוּא עַל-יְדֵי שְׁמִמְשִׁיכִין הַחֹסֵד חֲנָם שָׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם כְּנִ"ל. וְזֶה נַעֲשֶׂה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי זֶה הַיּוֹם תְּחַלֵּת מַעֲשֵׂיךָ, כִּי אַז נִבְרָא הָעוֹלָם בְּחֹסֶדוֹ בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת, וְעַל-כֵּן אַז אָנוּ מְגַלִּין מַלְכוּתוֹ עֲלֵינוּ, כִּי הוּא הַבּוֹרָא הַכֹּל בְּשִׁבְלֵנוּ הוּא הַמְּנַהֵג הוּא הַשְּׁלִיט וּמוֹשֵׁל וּבְרָצוֹנוֹ נִתְּנָה לָהֶם וּבְרָצוֹנוֹ נִטְלָה מֵהֶם וּנְתָנָה לָנוּ וְעַל-כֵּן אָנוּ מִתְּפַלְלִין אַז הַרְּבֵה עַל צְמִיחַת קֶרֶן מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים, "שְׂמַחָה לְאַרְצֶךָ וְשִׁשׁוֹן לְעִירֶךָ וְצְמִיחַת קֶרֶן לְדוֹד עֲבָדֶךָ" כִּי עֵקֶר הַתְּקוּנָה לְשׁוּב לְאַרְצָנוּ עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדִיקָנוּ הוּא עַל-יְדֵי קִדְשֵׁי רֹאשׁ הַשָּׁנָה שָׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם בְּחֹסֶדוֹ חֲנָם, וּבוּ נִתְּגַלָּה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה עַל-יְדֵי יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ בְּרָאָה וּמֵאַחַר שְׁאָנוּ מְגַלִּין זֹאת בְּיָדֵינוּ הַכֹּל שֵׁיךָ לָנוּ, רַק בְּרָצוֹנוֹ נִתְּנָה לָהֶם מְטַעֵם הַכְּמוּס עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְרָצוֹנוֹ נִטְלָה מֵהֶם וּנְתָנָה לָנוּ, כִּי בְּכָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא נוֹטְלָה מֵהֶם וּנְתָנָה לָנוּ, כִּי בְּכָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה נִכְנַע וְנוֹפֵל הַקְּלָפוֹת וּמְמַשְׁלֵת הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּנְתָנָה וְנִמְשָׁךְ קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לָנוּ עַד שֶׁנִּזְכָּה שְׂיִכְמָרוּ רַחֲמֵינוּ וְיִכְנִיעַ וַיִּבְטַל אוֹתָם לְגַמְרֵי וְיָשׁוּב וְיִתֵּן הָאֶרֶץ לָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ:

אות טו

וְעַל-כֵּן רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יוֹם רֵאשׁוֹן לַעֲשֵׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה, כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא עַל-יְדֵי הַחֹסֵד חֲנָם שָׁבוּ נִבְרָא וְנִתְקַיֵּם הָעוֹלָם קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה, כְּמוֹכֵן בְּהַתּוֹרָה הַנִּ"ל וְכִמְבַאֵר קִצָּת מְזָה לְמַעֲלָה בְּדַבְּרֵינוּ, כִּי אוֹתָן שְׁכָבָר עָבְרוּ עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, אִין לָהֶם קִיּוּם עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה מֵאַחַר שֶׁעָבְרוּ עָלֶיהָ וְלֹא הָיוּ יְכוֹלִים לְשׁוּב, כִּי עַל-פִּי דִין תּוֹרָה בְּאִתְּגַלְיָה שְׁנִמְסָר לְבֵית דִּין שְׁלֵמֻטָה אִין מוֹעִיל תְּשׁוּבָה, כִּי מִי שֶׁעָבַר חֵס וְשָׁלוֹם, עַל אֵיזָה לָאוּ שְׁחִיב בּוּ מַלְקוֹת אוּ אַחַד מֵאַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין כְּשֶׁמְבִיאִין אוֹתוֹ לְבֵית דִּין אֶפְלוּ אִם יִרְצָה לְשׁוּב בְּכָל מִינֵי תְּשׁוּבוֹת בְּעוֹלָם לֹא מוֹעִיל לוֹ לְפִטְרָה מִדִּין מַלְקוֹת אוּ מִיתָה וְעֵקֶר הַתְּשׁוּבָה שְׁמוֹעִיל הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַחֹסֵד חֲנָם שֶׁהִיא מְקַיֵּם אֶת הָעוֹלָם קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה, כִּי כְּמוֹ שְׁקִיּוּם אֶת הָעוֹלָם בְּחֹסֶד הַזֶּה עֲשָׂרִים וְשֵׁשׁ דּוֹרוֹת קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה עַד שֶׁיִּקְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ כֵּן הוּא מְקַיֵּם אֶת הַרְּשָׁעִים אֶף-עַל-פִּי שֶׁעוֹבְרִים עַל הַתּוֹרָה עַד שֶׁיִּשׁוּבוּ וַיִּקְיָמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְעַל-כֵּן מִחֲמַת שְׁבְרֹאשׁ הַשָּׁנָה שָׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם נִמְשָׁךְ הַחֹסֵד הַזֶּה,

שְׁהוּא הַדְרֹךְ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל כְּנִי"ל, עַל-כֵּן אִזּוּ הוּא עֵקֶר הַתְּחִלַּת הַתְּשׁוּבָה
וְעַל-כֵּן אִזּוּ מִתְחִילוֹן עֲשֻׁרַת יָמֵי תְּשׁוּבָה, כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא עַל-יְדֵי
הַחֶסֶד חֲנֻם הַזֶּה חֲנֻם:

אות טז

וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְנִסְעַ לְצַדִּיקֵי אֲמֶת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי זֶה הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁהִיא
מְקַיֵּם הָעוֹלָם קֹדֶם מִתְּנֵן תּוֹרָה, שֶׁהוּא הַדְרֹךְ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אִין מִי שֶׁיּוֹכֵל
לְהַמְשִׁיכּוֹ בְּעוֹלָם כִּי אִם הַצַּדִּיקִים הָאֲמֵתִיִּים הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה שֶׁהֵם
מִמְּשִׁיכִים זֶה הַחֶסֶד בְּעַת פְּשִׁיטוּתָם, כְּמִבְּאֵר הַיֵּטֵב בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל, עֵין
שָׁם. וּבְזֶה הֵם מְחִיִּין כָּל הַפְּשׁוּטִים שֶׁבְּעוֹלָם הֵן אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים מִמֶּשׁ, הֵן
הַלּוֹמְדִים וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁבְּטָלִים לְפַעֲמִים מִן הַתּוֹרָה וְאֶפְלוּ הֶרְחוּקִים
מִהַתּוֹרָה מְאֹד וְכֹי וְזֶה אֲנִי צְרִיכִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה כִּי הַכֹּל צְרִיכִין לְשׁוּב
בְּתְּשׁוּבָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אֶפְלוּ לּוֹמְדִים וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים אֲמֵתִיִּים
שֶׁעוֹסְקִים בְּתּוֹרָה וְעִבּוּדָה בְּאֲמֶת בְּכֹל הַשָּׁנָה צְרִיכִין לְשׁוּב בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה,
כִּי אִין צַדִּיק בְּאַרְץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יַחֲטָא, מִכָּל שָׁכֵן שֶׁעַל-פִּי רוֹב,
בְּפֶרֶט בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ אִין מְצוּי תַלְמִיד חֶכֶם וְלַמֶּדֶן שֶׁיְהִיָּה בֶן חוֹרִין
מִחֲטָאִים וּפְגָמִים הַרְבֵּה, מִכָּל שָׁכֵן שְׂאֵר הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּקְרְאִים לּוֹמְדִים
וְחֲסִידִים וְאִינֵם נְקִיִּים כָּלֵל כְּאֲשֶׁר הֵם יוֹדְעִים בְּעַצְמָם נִגְעֵי לְבָבָם
וּמְכֹאֲבָם, מִכָּל שָׁכֵן שְׂאֵר אֲנָשִׁים הַפְּשׁוּטִים הַמְּגֻשָּׁמִים וְכֹי וְעַל-כֵּן בּוֹדָאֵי
הַכֹּל צְרִיכִין לְשׁוּב. וְעֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא בְּכַח הַפְּשִׁיטוּת הָאֲמֵתִי שֶׁל
הַצַּדִּיקִים הַנִּי"ל, שֶׁבְּעַת פְּשִׁיטוּתָם הֵם מְחִיִּין כָּל הַפְּשׁוּטִים שֶׁבְּעוֹלָם וְכָל
הֶרְחוּקִים מִהַתּוֹרָה עַל-יְדֵי הַחֶסֶד חֲנֻם הַנִּי"ל שֶׁמִּמְּשִׁיכִין בְּעַת פְּשִׁיטוּתָם
דִּיקָא, כִּי בְּעַת שֶׁעוֹסְקִים בְּתּוֹרָה וְעִבּוּדָה אֲנִי רְחוּקִים מֵהֵם מְאֹד מְאֹד וְאִי
אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אִזּוּ אוֹרָם הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר רַק בְּעַת פְּשִׁיטוּתָם הֵם מוֹרִידִים
עַצְמָם אֵלֵינוּ בְּכַמָּה וְכַמָּה תַחֲבֹלוֹת כְּדִי לְחַיּוֹתֵנוּ לְנִצָּח לְמַעַן יוֹכֵלוּ לְשׁוּב
כָּל הַפְּשׁוּטִים וְהֶרְחוּקִים שֶׁבְּעוֹלָם, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְנִסְעַ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי
עֵקֶר הַתְּגִלוֹת הַחֶסֶד חֲנֻם הַנִּי"ל שֶׁבוּ מְחִיִּין וּמְקַיְמִין הַכֹּל הוּא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה
דִּיקָא, כִּי בּוּ נִבְרָא הָעוֹלָם וְכְנִי"ל:

אות יז

ועל-כן עקר העבודה של כל ישראל בראש השנה ויום הכפורים וכל עשרת ימי תשובה הוא בפשיטות ובתמימות גמור בלי שום חכמות כלל, כי אז הכל שבין אל האמת ומתפלליו וצועקין להשם יתברך מעמק הלב בפשיטות ובתמימות בלי חכמות כלל ומבקשים רק מתנת חנם, כמו שאומרים, לא בחסד ולא במעשים באנו לפניך כדלים וכרשים דפקנו דלתיך וכו' וכן על רחמיך הרבים אנו בטוחים ועל חסדיך אנו נשענים וכו' וכן הרבה וכן (תהלים קל), "כי עם ה' החסד והרבה עמו פדות", שאומרים בעשרת ימי תשובה במוזמור 'ממעמקים' וכו' וכיוצא בזה הרבה, כי זה עקר דרך התשובה שמקבלין מהצדיק הגדול האמתי בעת פשיטותו שאז ממשיך בחינת האוצר מתנת חנם, ואז מאיר בישראל דרכיו האמתיים להתנהג רק בתמימות ופשיטות באמת ובאמונה שלמה בלי שום חכמות כלל ולבקש תמיד מהשם יתברך רק מתנת חנם וגם מתנת חנם אין אנו ראויים לקבל רק הכל בלח וזכות הצדיקים האמתיים שממשיכים האוצר מתנת חנם בעולם בעת פשיטותם, שהוא הדרך לארץ ישראל שבו מחיין ומקיימין הכל וכו', וכמבאר היטב בהתורה הנ"ל ועין שם בסוף התורה בשיחתו הקדושה שהשית אחר שגלה התורה הנ"ל שמדבר שם הרבה ממעלת האמונה ותמימות ופשיטות, עין שם היטב כי זה עקר דרך התשובה של כל מי שרוצה לחוס על חייו הנצחיים ולשוב אליו יתברך באמת וזה צריכין בראש השנה שהוא ראשון לעשרת ימי תשובה, על-כן צריכין לנסע לצדיקים אמתיים על ראש השנה:

אות יח

וזה בחינת השינה והדורמיטא המובא בכתבים ובזוהר הקדוש שנעשה בראש השנה דאפיל דורמיטא וכו', כי שינה הוא בחינת הסתלקות המחין, הינו שאז צריכין להתחיל לשוב בתשובה שהוא על-ידי החסד חנם שבו נברא העולם ונתקיים קדם מתן תורה שממשיך הצדיק על-ידי פשיטותו דיקא. וזהו בחינת שינה הסתלקות המחין בחינת קיום העולם קדם מתן תורה, כי עקר המחין הם חכמות התורה, אבל אז צריכין לשוב על כל מה שעברנו על התורה וזה על-ידי שהצדיק מסלק מוחו בכונה ומתנהג בפשיטות כדי להמשיך החסד הנ"ל שמקיים העולם הרחוקים מהתורה וכו' כנ"ל ואחר כך על-ידי השופר הוא התעוררות השינה ואז חוזרין ונמשכין המחין, שהם בחינת קבלת התורה, שהוא המחין שחוזרין ונמשכין על-ידי השופר שבו נתנה התורה ואז נמתקין ונתבטלין כל הדינים לגמרי, ואז עקר תקון התשובה בשלמות, כי עקר קיום העולם הוא על-ידי התורה רק שהצדיק מבטל עצמו איזה שעה ומתנהג בפשיטות, ואז ממשיך החסד חנם הנ"ל שהיה מקיים העולם קדם מתן

תורה ועל-ידי זה מחיה כל הרחוקים ומכניס בהם הרהורי תשובה על-ידי המשכת הפשיטות ותמימות בעולם, אבל זה החיות והקיום הוא רק לפי שעה ועקר החיות והקיום של כל העולם הוא רק על-ידי התורה שחוזר הצדיק וממשיך אחר שהיה בטל איזה שעה בבחינת בטולה של תורה זה קיומה ואז עקר קיום העולם בשלמות וזהו בחינת השינה והתעוררות השינה על-ידי השופר שנעשה בראש השנה, שהוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה וכנ"ל:

וזה בחינת יום תרועה יהיה לכם וכל תרועה פשוטה לפניך ופשוטה לאחריה תרועה בחינת התורה שנתנה בקול שופר, כי תרועה אותיות תורה ע', בחינת שבועים פנים לתורה, כמובא וכל תרועה פשוטה לפניך ופשוטה לאחריה זה מרמז על בחינה הנ"ל, שעקר קבלת התורה הוא על-ידי התמימות והפשיטות כנ"ל בבחינת בטולה של תורה זהו קיומה, בחינת אין התורה מתקיימת אלא במי שמשים עצמו כאינו יודע' באשר ראינו זאת בעינינו מאדוננו, מורנו ורבונו זכרוננו לברכה כמה פעמים, שבכל פעם היה אומר שעתה אינו יודע כלל, וכמה פעמים נשבע על זה שעתה אינו יודע כלל, ואחר כך תוך כדי דבור פתח פיו הקדוש וגלה מה שגלה וכן היה המעשה בזאת התורה בעצמה שאנו עוסקין בה עתה (כמבאר בהשיחות שלאחר הספורי מעשיות) ואחר שגלה מה שגלה ונדע לו מה שנודע לו, חזר ואמר שאינו יודע כלל וכן היה פעמים אין מספר, וזה בחינת פשוטה לפניך ופשוטה לאחריה של התרועה שהוא עקר קול שופר, כמו שכתוב (במדבר כט), "יום תרועה וכו'" כי תרועה בחינת התורה, בחינת השבועים פנים לתורה שאי אפשר לגלותם בעולם כי אם על-ידי בחינת הפשיטות הנ"ל לפניך ולאחריה כנ"ל וכן עושין כמה פעמים בראש השנה, כי בכל פעם שצריכין לתקע תרועה שהיא המשכת איזה פנים מהשבועים פנים לתורה צריכין לתקע פשוטה לפניך ולאחריה להמשיך החסד חנם הנ"ל, שהוא בחינת התורה הנעלמת ומשם ממשיכין התורה מהעלם אל הגלוי וכנ"ל:

אות כ

ולבאר הענין יותר הוא, כי תקיעת שופר, שהוא בחינת התעוררות השינה, בחינת המשכת המחין, שהוא בחינת קבלת התורה שנתנה על-ידי קול שופר, זה בחינת שבאין לארץ ישראל, הינו כי מבאר בהתורה הזאת שכתב שם בשיחתו הקדושה שאחר התורה הזאת וזה לשונו, כי למעלה דברנו מבחינת דרך ארץ, הינו הדרך לארץ ישראל אמנם ארץ ישראל בעצמה יש בה גם כן בחינת עשר קדשות וכו' וכל מאמר יש לו יראה בחינת (תהלים קיט), "הקם לעבדך אמרתך אשר ליראתך", כי יש יראה

למעלה מיראה וכו' עד כאן לשונו, עין שם הינו כי יש בחינת עבודה, שהוא בחינת הדרך לארץ ישראל, ויש בחינת עבודה שהוא בחינה שבאין לארץ ישראל ממש וזה בחינת ראש השנה שאז עוסקין להמשיך קדשת ארץ ישראל שנעשה אז בחינת שינה והתעוררות השינה על-ידי השופר, שזהו בחינת הדרך לארץ ישראל, שהוא בחינת שינה, בחינת הנהגת הפשיטות הנ"ל שעל ידו ממשיכין החסד חנם הנ"ל, שעל-ידי זה הולכין לכבש ארץ ישראל, שזהו בחינת הדרך לארץ ישראל ואחר כך זוכין להתעוררות השינה על-ידי השופר, שזהו בחינת שבאין לארץ ישראל ממש, כי המשכת המחין, שהוא התעוררות השינה על-ידי השופר, זהו בחינת ארץ ישראל ממש, כי עקר המחין בארץ ישראל, כי אין חכמה כחכמת ארץ ישראל (כמו שכתוב במדרש פרשת שמייני וכמובא בלקוטי תניינא סימן עא) וזה בחינת קבלת התורה שנתנה בקול שופר, כמו שכתוב (שמות יט), "ויהי ביום השלישי וכו' ויהי קולות וברקים וכו' וקול שופר וכו'" כי עקר המשכת התורה הוא בארץ ישראל, כי אין תורה כתורת ארץ ישראל, כמו שאמרו במדרש שם וכמו שכתוב, "כי מציון תצא תורה" וזה בחינת גדל עצם היראה שנמשכת על-ידי השופר, כמו שכתוב (עמוס ג), "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו וכו'" כי כשנמשכין המחין שהוא בחינת התורה נמשך יראה גדולה כי אם אין חכמה אין יראה וכו' וכמו שכתוב בקבלת התורה ולבעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו וכו' וזה בחינת היראה הנזכרת בסוף התורה שכל מאמר יש לו יראה, בחינת הקם לעבדך אמרתך אשר ליראתך, שזה זוכין כשבאין לארץ ישראל שיש שם עשר קדשות שהם בחינת עשרה מאמרות וכו', עין שם ועל-כן עקר כבישת ארץ ישראל היה על-ידי קול שופר, כי כשנכנסו ליריחו, שהוא תחלת כניסתם לארץ ישראל תקעו בשופר, כמו שכתוב ביהושע, כי תקיעת שופר, שהוא בחינת התעוררות השינה המשכת המחין, שהוא המשכת התורה, זהו בחינת שבאין לארץ ישראל ששם עקר המחין והתורה כנ"ל:

וזהו בחינת (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה וכו', אשרי העם זה בחינת תמימות ופשיטות, בחינת, באשרי אחזה רגלי דרכו שמרתי ולא אט (איוב כג), שלא הטא זמין ושמאל מדרךיו יתברך רק בדרך ובאשורו אחזה רגליו, שזהו בחינת תמימות ופשיטות שאינו נוטה מהדרך על-ידי איזה חכמות כמו שנמצאו כמה וכמה שנטו מהדרך האמת והתמים על-ידי חכמות וזהו עקר אשוריו ותהלותיו של איש כשהולך בתמימות, כמו שכתוב (שם קיט), "אשרי תמימי דרך הולכים בתורת ה'" וזהו, "אשרי העם", בחינת תמימות, על-ידי זה זוכין אחר כך להמשכת המחין, שזהו בחינת יודעי תרועה, בחינת תקיעת שופר, שהוא בחינת התעוררות השינה | המשכת המחין כנ"ל וזהו (שם פט), "ה' באור פניו יהלכון" בחינת המחין שהם אור הפנים, בחינת חכמת אדם תאיר פניו וכו'. וזהו (שם), "בשמך גילון כל היום" כי על-ידי זה זוכין לשמחה, כמו שמבאר שם בסוף התורה הנ"ל שיכולין לבוא לשמחה גדולה על-ידי התמימות והפשיטות וכו', עין שם. כי עקר הוא תמימות ופשיטות ואמונה, ואז דיקא זוכין למחין שלמים, שהם חכמה אמיתית, שעקר החכמה להמשיך

דרכי התמימות יותר ויותר וכן בכל פעם ופעם, שזהו בחינת כל תרועה פשוטה לפניך ופשוטה לאחריה וכנ"ל:

וזה ענין כל המזמור פט שנאמר שם פסוק, "אשרי העם" הנ"ל, כי מתחלה מדבר מחסד חנם שבו נברא העולם וכו' כנ"ל וזהו, "חסדי ה' עולם אשירה וכו' כי אמרתי עולם חסד יבנה וכו'" ותיכף מתחיל לדבר ממלכות דוד משיח, כמו שכתוב שם "כרתי ברית לבחירי נשבעתי לדוד עבדי וכו'". וכן כל המזמור מדבר מזה מנפלאות בריאת העולם וממלכות דוד, שהוא משיח, כמו שכתוב שם, "לך שמים וכו' צפון וימין אתה בראתם" וכו' ומדבר מהכנעת האויבים והשונאים, כמו שכתוב שם, "אתה דכאת כחלל רהב בזרוע עוזף פזרת אויביך" וכו', כי הכל בחינה אחת, כי על-ידי החסד חנם שבו נברא העולם, על-ידי זה עושין דרך לארץ ישראל שהוא הכנעת האויבים והשונאים למונע מלבוא לארץ ישראל האומרים לסטים אתם וכו' שכל זה הוא בחינת מלכות דוד משיח שלחם מלחמת ה' לכבש ארץ ישראל וכן אנו מצפים בכל יום על ביאת משיח שישיבנו לארץ ישראל. והכל בכח החסד חנם הנ"ל שבו נברא העולם, שהוא הדרך לארץ ישראל וכל זה הוא בחינת ראש השנה, יום תרועה, שנה והתעוררות השנה, על-ידי השופר, שהוא בחינת הדרך לארץ ישראל וארץ ישראל ממש כנ"ל, שזהו בחינת אשרי העם יודעי תרועה וכו' כנ"ל ועל-כן נסמכו זה לזה במזמור הנ"ל:

אות כא

וזה בחינת מלכיות וזכרונות ושופרות מלכיות זה בחינת שמגלין מלכותו, דהינו שהוא יתברך מלך העולם, כי הוא ברא הכל ומנהיג ומושל בכל כמו שמתחילין מלכיות, עלינו לשבח לאדון הכל לתת גדלה ליוצר בראשית וכו' שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ וכו' ועל-ידי זה אנו ממשיכין החסד חנם שבו נברא העולם שעל-ידי זה נתגלה מלכותו יתברך, כי עקר בריאת העולם בחסדו הוא כדי לגלות מלכותו כידוע. נמצא, שמלכיות הוא בחינת התגלות החסד שבו נברא העולם כנ"ל, ועל-ידי החסד חנם הזה עושין דרך לארץ ישראל כנ"ל וזה בחינת זכרונות, כי עקר בחינת זכרונות, הוא שאנו מבקשין מהשם יתברך שיזכר ברית אבותינו וישיבנו לארץ ישראל שהוא בית חיינו וכו', כמו שכתוב (ויקרא כו), "וזכרתי את בריתי יעקב וכו' והארץ אזכור" וכמו שמסימין הברכה, "זוכר הברית", דהינו שהוא זוכר הברית שפירש את אבותינו להשיבנו לארץ ישראל ועל כן זכרונות הוא בחינת שממשיכין הדרך לארץ ישראל על-ידי החסד הנ"ל ואחר כך אומרים שופרות שמדבר ממתן תורה, כמו שכתוב, "אתה נגלית וכו'", הינו בחינת המשכת המחיו, שהוא התורה, שזהו בחינת תקיעת

שׁוֹפֵר הַתְּעוֹרְרוֹת הַשִּׁינָה כַּנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂבָאִין לְאַרְצָא יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ
כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן מִתְחִילִין בְּרֶפֶת שׁוֹפְרוֹת מִמֶּתַן תּוֹרָה, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים, "אֲתָה
נִגְלִית וְכוּ" וּמְסִימִין בְּקִבּוּץ נְדָחִים לְאַרְצָא יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי קוֹל שׁוֹפֵר, כְּמוֹ
שְׂמֵת־פְּלִלִין, "תִּקַּע בְּשׁוֹפֵר גְּדוֹל לְחִירוֹתֵנוּ וְשָׂא נֶס לְקִבְּץ גְּלִיתֵינוּ וְכוּ" וְכוּ,
דְּהֵינּוּ קִבּוּץ כָּל הַנְּדָחִים לְאַרְצָא יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ כַּנִּי"ל כִּי קִבְּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא
בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הַמַּחִין וְלָבוֹא לְאַרְצָא יִשְׂרָאֵל, הֵם בְּחִינָה אַחַת, שְׁכַל זֶה הוּא
בְּחִינַת קוֹל שׁוֹפֵר וְכוּ"ל:

אות כב

וְעַל-כֵּן הֵם עֲשֵׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה כַּנִּגְד הַעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת שְׁבָהֵם נִבְרָא הָעוֹלָם,
שֶׁהֵם בְּחִינַת חֹסֵד חֲנֻם הַנִּי"ל, שֶׁעֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא עַל-יְדֵי זֶה כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן
בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁהוּא סוּף הַעֲשֵׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה אֲזַי נִתְּנוּ הַלּוּחוֹת
הָאֲחֵרוֹנוֹת, שֶׁהֵם עֲשֵׂרֵת הַדְּבָרוֹת, כִּי עֲשֵׂרֵת הַדְּבָרוֹת הֵם כַּנִּגְד הַעֲשָׂרָה
מֵאֲמֵרוֹת כַּנִּי"ל. וְעֵקֶר קִבְּלַת הַתּוֹרָה הוּא שְׂמוּצִיאִין הַתּוֹרָה מִהָעֵלֶם אֶל
הַגְּלוּי, דְּהֵינּוּ מֵה שֶׁבִּתְחִלָּה הָיוּ הַעֲשֵׂרֵת הַדְּבָרוֹת, שֶׁהֵם כָּלֵל הַתּוֹרָה,
נִעְלָמִין וְנִסְתָּרִין בְּהַעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת דְּרָדָא אֲרָץ כַּנִּי"ל, וְעַל-יְדֵי
הַתְּשׁוּבָה שְׂעוֹשִׂין בְּעֲשֵׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה זוֹכִין וּמְמַשְׁיכִין הַעֲשֵׂרֵת הַדְּבָרוֹת,
שֶׁהֵם כָּלֵל הַתּוֹרָה מִהָעֵלֶם אֶל הַגְּלוּי, שְׂזָהוּ בְּחִינַת שְׂבָאִין לְכָל הָעֵשֶׂר
קְדָשׁוֹת שֶׁל אֲרָץ יִשְׂרָאֵל, כִּי הָעֵשֶׂר קְדָשׁוֹת שְׂבָאֲרָץ יִשְׂרָאֵל הֵם גַּם כֵּן
בְּחִינַת הַעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַעֲשֵׂרֵת הַדְּבָרוֹת כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן אֲזַי
בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים נִכְנַס הַכֹּהֵן גְּדוֹל לְפָנָי וּלְפָנָיִם לְמִקּוֹם הָאָרוֹן וְהַלּוּחוֹת
שְׂעוֹמֵד עַל הָאָבֶן שֶׁתִּיָּה שְׂמֵשׁ הַשֵּׁתֶת הָעוֹלָם בְּחֹסֵדוֹ שְׂשֵׁם תְּכִלִּית
הַקְּדָשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל כָּל הָעֵשֶׂר קְדָשׁוֹת שְׂבָאֲרָץ יִשְׂרָאֵל, כִּי הַכֹּל בְּחִינָה
אַחַת כַּנִּי"ל, הֵינּוּ עֲשֵׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה וְהַעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת, וְעֲשֵׂרֵת הַדְּבָרוֹת,
וְעֵשֶׂר קְדָשׁוֹת שְׂבָאֲרָץ יִשְׂרָאֵל, הַכֹּל בְּחִינָה אַחַת וְכָל קְדָשׁוֹת אֵלוֹ נִגְמְרִין
בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים וְזוֹכִין לְקִבְּלָם עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה שְׂעוֹשִׂין בְּכַח הַצְּדִיקֵי אֲמֵת
שְׂמַמְשִׁיכִין הַחֹסֵד חֲנֻם הַנִּי"ל וּמְכַנִּיסִין דְּרָכֵי הַפְּשִׁיטוֹת וְהַתְּמִימוֹת בְּעוֹלָם,
שְׂעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הַהִתְקַרְבוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מְכַל מְקוֹם
שֶׁהוּא וְכוּ"ל:

אות כג

נמצא, שעקר קדשת ראש השנה הוא להמשיך קדשת ארץ ישראל כפי
וזהו בחינת גדל ברור וקדשת המחשבה שצריכין בראש השנה כמו שכתב
אדוננו, מורנו ורבונו זכרונו לברכה במקום אחר שבשביל זה צריכין לנסע
לצדיקים על ראש השנה כדי לברר ולקדש המחשבה, עין שם (בסימן ריא
בלקוטי חלק א), כי ברור וקדשת המחשבה זהו בחינת התגלות קדשת
ארץ ישראל, כי כל בלבולי המחשבות הם בחינת מבול, כמו שכתב
אדוננו, מורנו ורבונו זכרונו לברכה בהתורה "אתם נצבים" (בסימן מד
לקוטי הנ"ל), כי מבול לשון בלבול ובארץ ישראל לא היה המבול, אבל
איתא שמימי המבול התיזו לשם (בנשמע שיחה זאת מפיו הקדוש) כי
עקר בלבולי המחשבות רעות הם בתאות נאוף, רחמנא לצלו, והם עקר
בחינת מימי המבול, כי המבול בא על פגם הברית, על השחתת זרע,
רחמנא לצלו, שבא על-ידי בלבולי המחשבות והרהורים רעים, רחמנא
לצלו, כמו שכתוב (בראשית ו), "כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ"
ואפלו שאר מיני בלבולי מחשבות זרות ורעות, הכל נמשך משם מפגם
הברית שעל-ידי זה נשחת ונפגם הדעת עד שבאין לכל הבלבולים וערבובי
המחשבות שמבלבלים רב בני אדם מאד מאד ומהם באים כל החטאים
והפגמים שבעולם, רחמנא לצלו, וכשבלבולי המחשבות מתגברים על
האדם, בפרט בלבולים והרהורי נאוף בעצמם, רחמנא לצלו, זהו בחינת
מבול ממש שרוצים לשטף את האדם ממש ולהאבדו משני עולמות,
רחמנא לצלו, כאשר יודע כל אחד את נגעי לבבו ומכאוביו שעובר עליו
בענין זה והכל על-ידי פגם המחשבה ועל זה הזהיר דוד המלך, עליו
השלוש (תהלים לב), "על זאת יתפלל וכו' רק לשטף מים רבים אליו לא
נגיעו" ועל זה צעק (שם סט), "טבעתי ביון מצולה ואין מעמד באתי
במעמקי מים וכו' וכו'" וכתוב (שם), "אל תשטפני שבולת מים ואל
תבלעני מצולה וכו'" וכתוב (שם), "הצילני מטיט ואל אטבעה אנצלה
משונאי וממעמקי מים", שכל זה נאמר על בלבולי המחשבות הנ"ל
וכמבאר בכתבי האר"י זכרונו לברכה שהתגברות הרהורים ובלבולי
המחשבות נקראים מצולות ים, עין שם :

וזה עקר עסקנו וצעקתנו בראש השנה לברר ולקדש המחשבה שבזה תלוי
כל הקדשות והמתקת כל הדינים שבעולם שבשביל זה נוסעים לצדיקים
על ראש השנה כפי"ל. וכל אחד כפי מה שזוכה לקדש מחשבתו כמו כן
נתגלה קדשת ארץ ישראל, כי בעת שהמחשבות רעות שוטפים על האדם,
חס ושלוש, שהם בחינת מימי המבול אזי נתעלם קדשת ארץ ישראל
כפי"ל, וכל אחד כפי מה שמתגבר לדחות מעצמו בלבולי המחשבות ומברר
ומקדש מחשבתו כמו כן נתגלה בחינת קדשת ארץ ישראל, כי עקר קדשת
ארץ ישראל הוא בחינת תקון הברית שתלוי בקדשת המחשבה בחינת
צדיקים ירשו ארץ, כמו שמבאר במקום אחר וכל זה עוסקים בראש
השנה כפי"ל ועל-כן מתחילין בברכת זכרונות בפסוקי זכרון של נח שזכר
השם יתברך אותו בעת המבול שלכאורה הוא תמוה מה ענין זה לראש
השנה, אך על-פי הנ"ל מבאר היטב כי זה עקר קדשת ראש השנה שנוצה
לדחות מימי המבול שהם בלבולי המחשבות על-ידי שיזכר לנו השם
יתברך זכות וכן הצדיקים בחינת זכרון נח הצדיק שזכרו השם יתברך

בְּאַהֲבָה וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ח), "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח וְכוּ'", שְׁעַל-
יְדֵי זֶה מִתְחִיל לְהִתְגַּלּוֹת קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כַּנִּל וְעַל-כֵּן נִסְמְכָה פְּרִשְׁת
לֶךְ לֶךְ לְפָרֶשֶׁת נַח, כִּי לֶךְ לֶךְ מְדַבֵּר מֵהִתְחַלֵּת קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתְגַּלָּה
לְאַבְרָהָם אָבִינוּ, שֶׁהוּא הָרֵאשׁוֹן שֶׁזָּכָה שְׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ גְּלָה לֹו קִדְשֵׁת אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל וְאָמַר לוֹ, "לֶךְ לֶךְ מֵאַרְצֶךָ וְכוּ' אֶל הָאָרֶץ וְכוּ'", וְעַל-כֵּן נִסְמְכָה
לְפָרֶשֶׁת נַח, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁנִּדְחִין מִיְמֵי הַמַּבּוּל וְנִזְכָּר צְדָקַת נַח, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת
פְּרִשְׁת נַח, עַל-יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת פְּרִשְׁת לֶךְ
לֶךְ כַּנִּל וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁאָר פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה שֶׁמְזַכְּרִין בְּבִרְכַּת זְכוֹנוֹת
שֶׁמְדַבְּרִים מִיְצִיאַת מִצְרַיִם וְקִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי שֶׁזָּכָר זְכוֹת
אָבוֹתֵינוּ הַצְּדִיקִים, כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים, "וְנֹאמַר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקַתְם
וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ וְכוּ'", שֶׁזֶהוּ נֹאמַר לְעַנְיָן יְצִיאַת מִצְרַיִם, שֶׁעַקֵּר
הַגְּאֻלָּה הִיְתָה לְבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשֵּׁם לְהַבִּיא
אוֹתָנוּ אֶל הָאָרֶץ וְכוּ', וְזֶהוּ שֶׁנִּסְמַךְ וְנֹאמַר, "וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְכוּ'
וְהָאָרֶץ אֲזַכּוֹר" כִּי כָּל בְּרִכַּת זְכוֹנוֹת הוּא שֶׁיִּזְכֹּר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרִית
אָבוֹתֵינוּ הַצְּדִיקִים וַיְגַלָּה לָנוּ קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶהוּ עַקֵּר קִדְשֵׁתֵנוּ, כִּי
שֵׁם כָּל הָעֵשֶׂר קִדְשׁוֹת, שֶׁזֶהוּ עַקֵּר קִדְשֵׁת רֵאשׁ הַשָּׁנָה כַּנִּל:

אות כד

וְכָל זֶה זֹכֵין עַל-יְדֵי הַצְּדִיק הָאֲמַת שֶׁמְמַשִּׁיךְ דְּרָכֵי הַפְּשִׁיטוֹת וְהַתְּמִימוֹת
בְּעוֹלָם כַּנִּל, כִּי כָּל בְּלָבוּלֵי הַמְּחַשְׁבוֹת רְעוֹת הֵם בְּחִינַת עַקְמִימִיּוֹת
וְעַמְקוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא, רְחֻמְנָא לְצִלוֹ, כִּי זֶה כָּלֵל גְּדוֹל בְּיַדֵּנוּ וְצָרִיכִין
לְזָכָר זֹאת בְּכָל עֵת וְרָגַע שֶׁהַמְּחַשְׁבָּה בְּיַד הָאָדָם לְהַטּוֹתָהּ כַּרְצוֹנוֹ בְּכָל עֵת,
כִּי אֵי אֶפְשָׁר שֶׁיְהִיוּ שְׁנֵי מְחַשְׁבוֹת בְּיַחַד בְּשׁוּם אִפְן וְאֶפְלוּ אִם מְחַמַּת
הַהֲרֵגֵל מִכְּבָר רְגִיל אֶצְלוֹ שֶׁתִּלְךְ וְתִתַּע מְחַשְׁבָּתוֹ בְּרַעֲיוֹנוֹת רְעִים, רְחֻמְנָא
לְצִלוֹ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַבְּחִירָה בְּיָדוֹ בְּכָל עֵת לְתַפְסָּה בְּעַל כְּרַחֵה וְלְהַטּוֹתָהּ
לְדָרֶךְ הַיָּשָׁר (וְכַמְבָּאָר מְזָה בְּמָקוֹם אַחֵר) עַל-כֵּן עַקֵּר הָעֲצָה הוּא פְּשִׁיטוֹת
וְתְמִימוֹת שֶׁיִּרְגִיל עֲצָמוֹ לְבָלֵי לִילְךְ עִם חֻכְמוֹת וְלְבָלֵי לְחַשְׁב שׁוּם מְחַשְׁבוֹת
יְתָרוֹת רַק יִפְשִׁיט מְחַשְׁבָּתוֹ בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוֹת וְהַתְּמִימוֹת, וְאֵל יִרְבֵּה
לְחַשְׁב בְּשׁוּם דְּבָר, בְּפִרְט בְּעַנְיָן תַּאֲוָה הַרְעָה הַזֹּאת שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם
חֻקִּירוֹת וְעִיוֹנִים וְרַעֲיוֹנִים רְעִים מְאֹד בְּעַנְיָן הַמְּאוּס הַזֶּה כִּי נִדְבַק רוּחַ
שְׁטוֹת וְשִׁגְעוֹן מִמֶּשׁ בְּמְחַשְׁבָּתָם עַד שֶׁחוֹשְׁבִים מֵה שֶׁחוֹשְׁבִים כְּאֶשֶׁר הֵם
יּוֹדְעִים בְּעַצְמָם רְחֻמְנָא לְצִלוֹ וּבָאִים עַל-יְדֵי זֶה לְמָה שְׂבָאִים, רְחֻמְנָא
לְצִלוֹ, וְלִהְנַצִּיל מְזָה הוּא רַק עַל-יְדֵי דְרָכֵי הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת שֶׁל הַצְּדִיק
הָאֲמַת, כִּי רְבוּי הַמְּחַשְׁבוֹת אֶפְלוּ לְבְּחִינַת הַשׁוֹלֵל, דְּהֵינּוּ כְּדִי לְבִטֵּל
הַתַּאֲוָה, הַזֹּאת הוּא גַם כֵּן גוֹרֵם הַתְּגַבְּרוֹת הַתַּאֲוָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּסִפְר
הָא"ב, אֵל תִּכְנַס עִם פְּתוּיָךְ בְּטוֹעַן וְנִטְעָן וְכוּ', וְאֵי אֶפְשָׁר לְבָאָר כָּל זֶה

בכתב אדָּ העקר העצה הוא בחינת תמימות ופשיטות גדול ולצעק הרבה להשם יתברך, כי בודאי מי שכבר נתפס בזה כל אחד כפי בחינתו צריך שלא לניאש את עצמו כלל רק לצעק בכל פעם להשם יתברך מפל מקום שהוא ולתפס מחשבתו בכל עת להשיבה מהעמקות דסטרָא אחרָא אל מקום הישר לבחינת תמימות ופשיטות של הצדיק האמת וזה עקר התשובה בחינת שובו לאשר העמיקו סרה בני ישראל (ישעיה לא) וכתוב, "ושחטה שטים העמיקו וכו'" (הושע ה) וכתוב, "העמיקו שחתו" (שם ט) וכתוב, "באתי במעמקי מים (תהלים סט) וכו'" ומי שאינו שב בתשובה חס ושלום, עליו נאמר (שם פד), "עוברי בעמק הבכא וכו'" על-כן צריכין להשתדל למלט נפשו מני שחת ולברח לצדיקי אמת ולהתמימים והישרים הנלויים אליהם כדי שיוכלו להתגבר לצאת ולברח מהעמקות דסטרָא אחרָא להמשיך עצמו לדרכי התמימות והפשיטות כנ"ל שעל-ידי זה זוכין לקדש מחשבתו, שזהו עקר קדשת ראש השנה כנ"ל וזה כל צעקתנו בראש השנה כדי לזכות לקדש המחשבה כנ"ל :

וזהו שצועקין בראש השנה, "ממעמקים קראתיך ה'", 'ממעמקים' דיקא, כי מפל מיני עמקים צריכין רק לצעק ולקרא לה' כדי לזכות לדרכי הפשיטות והתמימות, שעל-ידי זה עקר קדשת המחשבה כנ"ל, כי יש עשרה עמקים עמק טוב ועמק רע וכו' (כמובא בספר יצירה) ואפלו מעמק טוב צריכין לצעק לה', כי אפלו מחשבות טובות אסור להעמיק בהם יותר מדאי כידוע שלא יצא חוץ מן הגבול חס ושלום, ואפלו מי שזוכה למחשבות טובות ולהעמיק בהם פראוי, אף על פי-כן צריך בכל פעם לקרא מהם אל ה' שיוציא אותו השם יתברך מהם ויעלהו למעלה ומדרגה גבוה יותר וזה אי אפשר כי אם על-ידי תמימות ופשיטות שמסלק דעתו בכל עת כאילו אינו יודע כלל כלל לא, שעל-ידי זה זוכה בכל פעם למדרגה יותר גבוה על-ידי שצועק בכל פעם להשם יתברך בפשיטות ובתמימות כאילו לא ידע מעולם כלל, כמבאר ומובן כל זה בשיחותיו הקדושות של אדוננו, מורנו ורבונו זכרונו לברכה, מפל שפן וכל שפן מי שאין ידיעתו בתכלית השלמות, מפל שפן וכל שפן מי שמתגבר עליו עמק רע, חס ושלום, כנ"ל, כמה וכמה הוא צריך לצעק ממעמקים, בחינת 'ממעמקים קראתיך ה' כדי שיזכה לבטל העמקות הרע דסטרָא אחרָא שגפול לתוכו, בחינת ושחטה שטים העמיקו וכו' כנ"ל, שזהו בחינת (יונה ב), "מבטן שאול שועתי" הנאמר שם בסוף התורה הנ"ל, שזהו בחינת (איכה ג), "צפו מים על ראשי אמרתי נגזרתי קראתי שמך ה' מבור תחתיות" ועל-ידי זה זוכה להמשיך על עצמו דרכי התמימות והפשיטות של הצדיק האמת, שעל-ידי זה עקר התקון לזכות לכל טוב אמן :

וְזֶה בְּחִינַת סְכוּת שְׁאֵז נִמְשָׁכִין כָּל הַחֲסָדִים כַּיְדוּעַ בְּכּוֹנוֹת, דְּהִינּוּ בְּחִינַת חֲסֵד חָנֵם הַנִּי"ל שֶׁהִתְחַלְנוּ לְהַמְשִׁיכוֹ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁאֵז נִבְרָא הָעוֹלָם כַּנִּי"ל וְעַתָּה בְּסְכוּת נִמְשָׁכִין וְנִתְגַּלֵּין כָּל הַחֲסָדִים עַל-יְדֵי זֶה, כִּי בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עֲדִין הֵיוּ הַחֲסָדִים בְּהַעֲלֵם גְּדוּל שְׁעָדִין לֹא נִתְגַּלָּה מַלְכוּתוֹ וְכָל עֲבוּדַת הַצְּדִיקִים וְיִשְׂרָאֵל אֲזֵי הוּא לְגִלוּת מַלְכוּתוֹ, לְהוֹדִיעַ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם כִּי הוּא יִתְבַּרְךָ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם בְּחֲסֵדוֹ וְעוֹסְקִין בְּזֶה מְרֵאשׁ הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם כְּפוּר וְכָל מֵה שְׁמֻגְלִין יוֹתֵר בְּחִינָה זֹאת, כְּמוֹ כֵן נִתְגַּלָּה בְּיוֹתֵר קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי עֵקֶר הַתְּגִלוֹת קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא כְּפִי מֵה שְׁמֻגְלִין יוֹתֵר לְכָל בְּאֵי עוֹלָם שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם וְכוּ' כַּנִּי"ל וְכֵמוֹ כֵן נִתְגַּלֵּין הַחֲסָדִים בְּיוֹתֵר, כִּי כָל מֵה שֶׁנִּתְגַּלָּה יוֹתֵר שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם וְהוּא מְלֻךְ וּמוֹשֵׁל וְשֹׁלֵט בְּעוֹלָם, כְּמוֹ כֵן נִתְגַּלָּה בְּיוֹתֵר הַחֲסֵד שֶׁבּוּ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם וּבִיוֹם הַכְּפוּרִים כְּבָר נִשְׁלַם וְנִגְמַר בְּחִינָה זֹאת וְעַל-כֵּן אֲזֵי נִגְמְרוּ הַתְּגִלוֹת כָּל הָעֵשֶׂר קִדְשוֹת שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַל-כֵּן נִכְנַס אֲזֵי הַכֹּהֵן גְּדוּל לְפָנָי וּלְפָנִים, שֶׁהוּא תְּכֵלִית הַקִּדְשָׁה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁל הָעֵשֶׂר קִדְשוֹת שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ בְּמִשְׁנָה, עֵשֶׂר קִדְשוֹת וְכוּ' לְפָנָי וּלְפָנִים מְקֻדָּשׁ מִמֶּנּוּ וְכוּ' וְעַל-כֵּן אֲזֵי נִתְגַּלָּה וְנִמְשָׁךְ הַחֲסֵד חָנֵם הַנִּי"ל בְּהַתְּגִלוֹת גְּדוּל, וְאֲזֵי מִתְחִילִין כָּל הַחֲסָדִים לְהִתְמַשֵּׁךְ בְּהַתְּגִלוֹת גְּדוּל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת סְכוּת, כְּמוֹבֵא בְּכּוֹנוֹת, כִּי סְכָה הוּא בְּחִינַת קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וִירוּשָׁלַיִם שֶׁנִּקְרָא סוּכַת שְׁלֵם וְעַל-כֵּן הַסְּכָה נַעֲשִׂית מִפְּסוּלַת גֹּרֶן וַיִּקְבַּ דִּיקָא, כִּי הַפְּסוּלַת הוּא בְּחִינַת הַנְּהַגַת הַפְּשִׁיטוֹת שֶׁל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּסוּלַת גֹּרֶן וַיִּקְבַּ שֶׁמֶמְנוּ דִּיקָא נַעֲשֶׂה סְכָךְ וְתִפְלָה, כְּמוֹבֵן בְּמָקוֹם אַחֵר, כִּי עֵקֶר הַסְּכָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּגִלוֹת הַחֲסֵד הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּגִלוֹת קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הוּא עַל-יְדֵי הַנְּהַגַת הַפְּשִׁיטוֹת שֶׁלוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּסוּלַת גֹּרֶן וַיִּקְבַּ שֶׁמֶמְנוּ דִּיקָא נַעֲשֶׂה סְכָךְ הַסְּכָה וְכַנִּי"ל כִּי בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם כְּפוּר וְכָל עֲשֶׂרֶת יָמֵי תְּשׁוּבָה הִמְשַׁכְנוּ קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵשֶׂר קִדְשוֹת כַּנִּי"ל עֲשֶׂרֶת יָמֵי תְּשׁוּבָה, וְעַכְשָׁיו בְּסְכוּת אֲנוּ מְגַלִּין גְּדוּל כֹּחַ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא דֵי שְׁאֲנוּ יְכוּלִין לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם כְּפוּר כַּנִּי"ל, אִף גַּם אֲנוּ יְכוּלִין לְקַדֵּשׁ כָּל הַמְּקוֹמוֹת בְּחוּץ לְאֶרֶץ בְּקִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי שְׁאֲנוּ מְגַלִּין שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם, כְּמִבְּאֵר לְעֵיל וְזֶה בְּחִינַת סְכוּת שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ זָכָה אוֹתָנוּ שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשֵׁב בְּסְכָה שֶׁהוּא צְלָא קְדִישָׁא, צְלָא דְמַהִימְנוּתָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כַּנִּי"ל, הִינּוּ שְׁאֲנוּ יְכוּלִין לְהַמְשִׁיךְ קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֶפְלוּ בְּחוּץ לְאֶרֶץ וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יְכוּל לְקַדֵּשׁ מְקוֹמוֹת הַחִיצוֹנִים בְּקִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת סוּכַת שְׁלֵם, עַל-יְדֵי אֲמוּנָתוֹ הַשְּׁלֵמָה שֶׁזָּכָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכְּפוּרִים לִידַע וּלְהוֹדִיעַ שֶׁהוּא הַיּוֹצֵר, הוּא הַבוֹרֵא, שְׁעַל-יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְהַמְשִׁיךְ קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֶפְלוּ בְּחוּץ לְאֶרֶץ כַּנִּי"ל:

אות כו

וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי שְׂזוּכִין לְקִשֵּׁר עֲצָמוֹ עִם הַצְּדִיק הָאֲמֵת שֶׁהוּא לַפְּעָמִים אִישׁ פְּשׁוּט וְכוּי וְזֶהוּ בְּחִינַת אֲגוּדַת הַלּוּלָב, כִּי לּוּלָב הוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק הָאֲמֵת, בְּחִינַת (תְּהִלִּים צב), " צְדִיק כְּתָמָר יִפְרָח " וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צָנִינוּ לְקַח רַק הָעֵלִין שֶׁל הַתְּמָרִין, דְּהֵינּוּ כִּפְתַּת תְּמָרִים, שֶׁהוּא הַלּוּלָב, לְהוֹרוֹת שְׂאִין לָנוּ כֹּחַ לְקִשֵּׁר עֲצָמֵנוּ עִם הַצְּדִיק הָאֲמֵת לְעֵצָם קִדְשָׁתוֹ כִּי אִם עַל -יְדֵי בְּחִינַת הַנְּהֻגַת פְּשִׁיטוּתוֹ כַּנִּ"ל שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת עֵלִין וְלּוּלָבִין, בְּחִינַת (שֵׁם א), "וְעָלְהוּ לֹא יִבְלִי", שֶׁדָּרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה עַל שִׂיחַת חֵלִין שֶׁל הַצְּדִיק הֵינּוּ בְּחִינַת הַנְּהֻגַת פְּשִׁיטוּתוֹ וְכַנִּ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת לּוּלָב, שֶׁהוּא פְּשׁוּט וְבוֹ נִקְשֵׁר וְנֶאֱגָד הַהֲדָס וְהָעֵרְבוֹת שֶׁמֶרְמָז עַל כָּל הַכְּתוּבֹת שֶׁבִּישְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁדָּרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה (וַיִּקְרָא רַבָּה ל) כִּי כָּל־סָרְסָרִין לְקַבֵּל מִהַצְּדִיק הַנִּ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת אִישׁ פְּשׁוּט הַגְּדוֹל, בְּחִינַת הַלּוּלָב, שֶׁהוּא פְּשׁוּט וְגְדוֹל מְכַל הַמִּינִים, כִּי כָּל הַכְּתוּבֹת שֶׁבִּישְׂרָאֵל הֵן בְּעֵלֵי מִצְוֹת הֵן בְּעֵלֵי תּוֹרָה, הֵן הַרִיקִים לְגַמְרֵי מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲרֵבֵי נַחַל, כָּל־סָרְסָרִין לְקַבֵּל מִהָאִישׁ פְּשׁוּט הַגְּדוֹל וְכוּי כַּנִּ"ל וְכָל הָאֲרַבְּעָה מִינִים, שֶׁהֵם כָּל־כָּל הַכְּתוּבֹת שֶׁבִּישְׂרָאֵל, כָּל־סָרְסָרִין מֵאִירִים וּמִמְשִׁיכִים הַדּוֹר וַיְפִי הָאֲתָרוּג, שֶׁהוּא בְּחִינַת קִדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא קִדְשַׁת הַתְּגִלוֹת מְלָכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּחִינַת כְּבוֹד הַדָּר מְלָכוּתוֹ, כִּי כָּל הַהַדּוֹר וְהַיְפִי הוּא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, " מִצִּיּוֹן מְכַלֵּל יוֹפֵי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ " וְזֶה (תְּהִלִּים קג), " וַחֲסֹד הִ' מְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יִרְאִיו " וְצִדְקָתוֹ " לְבַנֵּי " בָּנִים " לְשׁוֹמְרֵי בְּרִיתוֹ וְכוּי " רֵאשֵׁי תִבּוֹת לּוּלָב כִּי עַל-יְדֵי הַלּוּלָב, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק הַנִּ"ל, עַל יְדוֹ נִמְשָׁכִין וְנִתְגַּלִּין הַחֲסָדִים הַנִּ"ל שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם, בְּחִינַת וַחֲסֹד הִ' מְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם

אות כז

וְזֶה בְּחִינַת שְׂמִינֵי עֲצָרַת וְשִׁמְחַת תּוֹרָה שְׂאֵז מְסִימִין הַתּוֹרָה וְחוֹזְרִין וּמִתְחִילִין אוֹתָהּ, כִּי אֵז הוּא גִמְרַת הַתְּקוּן שֶׁהַתְּחִיל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה כִּיְדוּעַ בְּכַוֵּנוֹת, הֵינּוּ כִּי עִקַּר הַתְּקוּן הוּא לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁשֵּׁם עִקַּר הַתְּגִלוֹת מְלָכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁבְּזֶה אָנוּ עוֹסְקִין מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַד שְׂמִינֵי עֲצָרַת וְהַכֹּל בְּכַח הַצְּדִיק הָאֲמֵת שֶׁהוּא אִישׁ פְּשׁוּט לְגַמְרֵי שִׁמְשִׁיךְ הַחֲסָד חָנָם שְׁבוּ נִבְרָא וְנִתְקַיֵּם הָעוֹלָם קִדְם מִתּוֹ תּוֹרָה שֶׁבְּזֶה מְחִיָּה כָּל הַפְּשׁוּטִים שֶׁבְּעוֹלָם וְכוּי כַּנִּ"ל וְזֶהוּ בְּחִינַת מֵה שְׂמִימִין הַתּוֹרָה וְחוֹזְרִין וּמִתְחִילִין

אותה ביום האחרון של חג שהוא שמיני עצרת ושמחת תורה, כי בזה ממשיכין פח הצדיק הנ"ל שהולך בדרך זה תמיד שבכל פעם שבא להשגה שלמה גבוהה מאד אינו מסתפק בזה כלל, רק הוא מתחיל מיד לחזר ולחפש ולבקש אחר השגה הגבוהה יותר ויותר, ואזי עושה עצמו כאינו יודע כלל ומסלק דעתו לגמרי ונעשה איש פשוט גמור (שקורין פראסטיק) כאלו לא התחיל מעולם להשיג כלל עד שאינו יכול להחיות את עצמו בשום דבר כי אם בחסד חנם שהיה מקיים העולם קדם מתן תורה, שהוא הדרך לארץ ישראל וכנ"ל וזהו בחינת סיום התורה בשמחת תורה וחזרין ומתחילין אותה מיד, כי סיום התורה זה בחינת שלמות הדעת וההשגה שמשגי הצדיק, כי כל הדעת וההשגות כלולים בהתורה וכשמסימין התורה זהו בחינת שלמות ההשגה, שהוא בחינת כלל התורה, וכמו שמסימין התורה בעצם שלמות השגת משה רבינו, שהוא בחינת הצדיק האמת, כי מסימין בעצם השגתו, כמו שכתוב (דברים לד), "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים לכל האותות והמופתים וכו' ולכל היד החזקה וכו'" שקבל את הלוחות בגדיו כמו שפרש רש"י שם ואחר שמסימין חזרין ומתחילין "בראשית ברא אלקים וכו'" וזה בחינת הדרך הקדש של צדיקי אמת שהם בחינת משה, שאף-על-פי שבא להשגה שלמה גבוהה מאד, שהוא בחינת סיום התורה, בחינת כלל התורה אף-על-פי-כן אינו מסתפק בזה ותכף ומיד הוא מתחיל מחדש כאלו לא התחיל לקבל את התורה כלל רק הוא מחיה את עצמו בבחינת קיום העולם קדם מתן תורה, שהוא בחינת החסד חנם שבו נברא העולם שהוא הדרך לארץ ישראל כנ"ל, שזהו בחינת התחלת התורה, שהוא בראשית ברא וכו', שמדבר מתחלת בריאת העולם קדם מתן תורה שנברא בחסדו לבד, שזהו בחינת הדרך לארץ ישראל, כמו שפרש רש"י על פסוק בראשית, שלא היה צריך להתחיל את התורה מבראשית, אלא משום שלא יאמרו לסטים אתם שכבשתם ארץ ישראל וכו' וכנ"ל:

אות כח

וזהו בחינת הסמיכות לעיני כל ישראל | בראשית, כי רש"י פרש על "לעיני כל ישראל" שהוא מה שנשארו לבו לשבר את הלוחות לעיני כל ישראל והשם יתברך הודה לדבריו וכו', עין שם ובאמת שבירת הלוחות הוא פליאה גדולה ואם ישראל חטאו מה שחטאו, מה ענין לשבר לוחות קדושות כאלה? ומה ענין התקון בזה עד שהשם יתברך שבחו כל כף ואמר לו, יישר כחך ששברת (בבא בתרא יד) והתורה מסימת שבח משה בזה שהוא בחינת שכחה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ערובין נד), אלמלא לא נשתברו הלוחות לא הייתה השכחה בעולם וכמו ששמענו מפי

אָדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה שִׁיחָה נִפְלְאָה בְּעֵנֵינוּ זֶה שְׁמַצֵּד זֶה
הַשְׂכָּחָה הוּא מַעֲלָה גְדוֹלָה אֲצִלוּ וְכוּ', עֵינֵינוּ שֶׁם וְעַל-כֵּן עָשָׂה מִשָּׁה תִּקּוֹן גְּדוֹל
עַל-יְדֵי שְׁבִירַת הַלּוּחֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַסְּתַלְקוֹת הַדְּעוּת בְּבַחֲיַנַת שְׂכָחָה,
דְּהֵינּוּ שְׁסִילַק הַשְּׁגָתוֹ כְּאִלוּ לֹא קִבֵּל אֶת הַתּוֹרָה כֹּלָל רַק הוּא אִישׁ פְּשׁוּט
לְגַמְרֵי וּמְקַבֵּל חַיּוֹת רַק מִקְיּוֹם הָעוֹלָם קִדְּם מִתּוֹן תּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲסֵד
חֲנֻם, וּבְזֶה הָיָה מְחִיָּה וּמְקִיָּים כֹּל יִשְׂרָאֵל אֶף-עַל-פִּי שְׁחָטְאוּ וְעָשׂוּ מַה
שְׁעָשׂוּ, כִּי עַל -יְדֵי הַחֲסֵד חֲנֻם שְׁמַמְשִׁיךְ הַצְּדִיק עַל-יְדֵי פְּשִׁיטוֹתוֹ דִּיקָא,
עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא מְחִיָּה אֶת כָּל הַפְּשׁוּטִים וְכָל הַחוּטָאִים וְכָל הַנוֹפְלִים
שְׁבַעוֹלָם וְכַמוֹבֵן וּמְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְעַל-פִּי זֶה מְחַבֵּר וּמְקַשֵּׁר הַיֵּטֵב
סִיּוּם הַתּוֹרָה בְּהַתְחַלְתָּהּ שֶׁהוּא לְעֵינֵינוּ כֹּל יִשְׂרָאֵל | בְּרֵאשִׁית וְכוּ', כִּי לְעֵינֵינוּ
כֹּל יִשְׂרָאֵל זֶהוּ בְּחִינַת שְׁבִירַת לּוּחֹת, שֶׁהוּא הַסְּתַלְקוֹת הַמַּחֲוִין שְׁמַסְלֵק
הַצְּדִיק מֵעֲצֻמוֹ הַמַּחֲוִין בְּכָל פְּעַם וְנַעֲשֶׂה אִישׁ פְּשׁוּט שְׁאֵז מְחִיָּה אֶת עֲצֻמוֹ
בְּהַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם וְכוּ' כַּנִּי"ל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹקִים וְכוּ', כִּי בְּרִיאַת הָעוֹלָם הָיָה בְּחֲסֵד חֲנֻם, שֶׁזֶהוּ הַדְּרִךְ לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל,
כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י שֶׁם וְכַנִּי"ל:

אות כט

וְזֶהוּ דְרִיךְ וְעֵצָה טוֹבָה לְכָל אָדָם שְׁבַעוֹלָם הַרוּצָה לְכַנֵּס בְּעַבּוּדַת ה'י
שְׁבַהֲכֶרַח שְׁיַעֲבֹר עָלָיו מַה שְׁיַעֲבֹר שְׂאֵי אֲפִשֵּׁר לְבַאֵר וּלְפָרֵשׁ כֹּלָל לֹא בִּכְתָב
וְלֹא בְּעַל פֶּה וְכַמָּה וְכַמָּה עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת וּנְפִילוֹת וְהַשְּׁלָכוֹת וְכוּ' צְרִיכִין
לְעַבֵּר עָלָיו. וְהַרְבֵּה נִפְלוּ עַל-יְדֵי זֶה וְאִבְדּוּ אֶת עוֹלָמָם, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ,
רַחֲמָנָא לְצַלּוּ וְעַקֵּר הַחַיּוֹת וְהַקְיּוֹם שֶׁל אוֹתוֹן שְׁנִשְׁאָרִין עַל עֲמֻדוֹן הוּא רַק
בְּכַח הַפְּשִׁיטוֹת שֶׁל הַצְּדִיק שְׁמַמְשִׁיךְ אֶז הַחֲסֵד חֲנֻם וְכוּ' כַּנִּי"ל וְכֵן צְרִיךְ כֹּל
אֶחָד לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ בְּחִינַת הַפְּשִׁיטוֹת שֶׁל הַצְּדִיק וְיִסְלַק בְּכָל פְּעַם דְּעִתּוֹ
וְשָׁכְלוּ וַיַּעֲשֶׂה עֲצֻמוֹ כְּאִינוּ יוֹדַע כֹּלָל וְהַעֲקֹר, שְׁיִתְחִיל בְּכָל פְּעַם מִחֲדָשׁ
וְכַמְבַּאֵר בְּדַבְּרֵינוּ לְבִרְכָה כַּמָּה פְּעָמִים, כִּי עַקֵּר נִפְּלִיתוֹ הוּא מִחֲמַת
שְׁכָבֵר הַתְּחִיל כַּמָּה פְּעָמִים וְנִפְּל, אֲבָל אִם יַעֲשֶׂה אֶת עֲצֻמוֹ כְּאִלוּ לֹא הִתְחִיל
מֵעוֹלָם רַק הוּא מְחִיָּה אֶת עֲצֻמוֹ בְּחֲסֵד חֲנֻם עַל-יְדֵי כַח פְּשִׁיטוֹת הַצְּדִיק
כַּנִּי"ל, בְּזֶה יָכוֹל לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמוֹ לְעוֹלָם, כִּי חֲסִידֵי ה' לֹא תִמְנְנוּ וְלֹא כָלוּ
רַחֲמֵינוּ לְעוֹלָם:

הַלְכוֹת   נְטִילַת   יְדִים   לְסַעֲדָה:

אות ל

וְזֶה בְּחִינַת נְטִילַת יָדַיִם קֹדֶם הָאֲכִילָה, כִּי עֵקֶר קִדְשֵׁי אֲכִילַת יִשְׂרָאֵל הוּא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁשֵׁם כָּל הַקִּדְשׁוֹת וְעֵקֶר קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא בְּעֵינֵי הָאֲכִילָה, כִּי כָּל הַמְצוֹת הַתְּלוּיֹת בְּאֶרֶץ הוּא בְּעֵינֵי הָאֲכִילָה, כְּגוֹן, תְּרוּמוֹת וּמַעֲשְׂרוֹת וְחֻלָּה וּבְכוּרִים וְקִרְבָּנוֹת וְכוּ' וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַבְּרָכָה שֶׁמְבָרְכִין עַל כָּל הַמְּאֻכְלִים הוּא לְבָרֵךְ לְהֵשֵׁם יְתִבְרַךְ עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּתַן לָנוּ כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (דְּבָרִים ח), "וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאֶרֶץ הַטוֹבָה וְכוּ'" וּמִשָּׁם אָנוּ לְמַדִּין גַּם כָּל הַבְּרָכוֹת שֶׁלִּפְנֵיהֶּ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנִם לְבְרָכָה (בְּרָכוֹת ל), הַשְּׂתֵא לְאַחֲרָיו מְבָרֵךְ לִפְנֵינוּ מִבְּעֵינֵי נִמְצָא, שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת הוּא לְהַמְשִׁיךְ קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל הָאֲכִילָה, כִּי מִשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל הַקִּדְשׁוֹת כַּנִּי"ל וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי רוֹצֵה לֶאֱכֹל לֶחֶם, שֶׁהוּא עֵקֶר הָאֲכִילָה, עֵקֶר חֵיוֹת הָאָדָם צָרִיךְ לְרַאוֹת לְקִדְשׁ אֶת עַצְמוֹ עַד שֶׁיְהִיָּה נִמְשָׁךְ קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל מֵה שֶׁאוֹכֵל, כִּי מִשָּׁם עֵקֶר קִדְשֵׁי הָאֲכִילָה כַּנִּי"ל וְעַל כֵּן תִּקְנֵנוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנִם לְבְרָכָה לְנְטִילַת יָדַיִם שֶׁצָּרִיךְ כָּל אֶחָד לְקִדֹּשׁ אֶת יָדָיו בְּמֵי קֹדֶם אֲכִילָתוֹ, כִּי הַיָּדַיִם הֵם כִּי"ח פְּרָקִין, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד כִּי"ח אֲתָנוֹן דְּעוֹבְדֵי דְבְּרָא שְׂמִית, שֶׁהֵם בְּחִינַת כַּח מַעֲשָׂיו (כְּמוֹבָא בְּמִקּוּם אַחֵר) וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְטַהֵר הַיָּדַיִם בְּמֵי שֶׁהוּא מְצוּת נְטִילַת יָדַיִם כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ מֵימֵי הַחֹסֶד, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַחֹסֶד חֲנֻם הַנִּי"ל שֶׁבּוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם עַל -יָדֵי כִי"ח אֲתָנוֹן וְאִז נִתְגַּלָּה שֶׁהֵשֵׁם יְתִבְרַךְ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם וְנִתְגַּלִּין כַּח מַעֲשָׂיו שֶׁהֵם בְּחִינַת כִּי"ח פְּרָקִין דִּינִדְיָם שֶׁהֵם בְּבְחִינַת כִּי"ח אֲתָנוֹן, וְעַל יָדֵי זֶה נִתְגַּלָּה וְנִמְשָׁךְ קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹמֵד שָׁם, כִּי עֵקֶר קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא עַל-יָדֵי כַח מַעֲשָׂיו שֶׁנִּתְגַּלִּין וּמֵאִירִין עַל -יָדֵי שֶׁמְמַשְׁכִּין וּמֵאִירִין הַחֹסֶד שֶׁבּוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם, שֶׁעַל-יָדֵי זֶה נִתְגַּלָּה שֶׁהַכֹּל שֶׁל הֵשֵׁם יְתִבְרַךְ וּבְרָצוֹנוֹ נִתְּנָה לָהֶם וּבְרָצוֹנוֹ נִטְלָה מֵהֶם וְנִתְּנָה לָנוּ

אות לא

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנִם לְבְרָכָה שֶׁשְׁלֵמָה הַמְּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, תִּקּוֹן נְטִילַת יָדַיִם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנִם לְבְרָכָה (שִׁבְתָּ יד), בְּשַׁעַת שֶׁתִּקּוֹן שְׁלֵמָה עֲרוּבִין וְנְטִילַת יָדַיִם יִצְתָּה בֵּת קוֹל וְכוּ', כִּי דִיְקָא שְׁלֵמָה תִּקּוֹן זֶה הַתִּקּוּן שֶׁל נְטִילַת יָדַיִם שֶׁהוּא לְהַמְשִׁיךְ קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל תְּמִיד בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא כַּנִּי"ל כִּי עֵקֶר כְּבִישֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלֵמוֹת לֹא נִכְבָּשׁ עַד יְמֵי שְׁלֵמָה, כִּי עַד שְׁלֵמָה הָיוּ הָאוֹיְבִים עֲדִין מְקַטְרְגִים עַל כְּבִישֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ, לְסַטִּים אַתֶּם וְרָצוּ לְלַחֵם בְּכָל פְּעַם עִם יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בְּכָל יְמֵי הַשּׁוֹפְטִים, עַד שֶׁבָּא דָּוִד וְלָחֵם עִמָּהֶם וְהַכְּנִיעָם תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלָיו אֲבָל

מחמת שבִּימיו הִיָּה עֲדִין מְלַחֲמוֹת, עַל-כֵּן עֲדִין לֹא נָתַן לוֹ רְשׁוֹת לְבָנוֹת הַבַּיִת עַד שֶׁבָּא שְׁלֹמֹה, שָׁאֵז נִתְבַּטְּלוּ כָּל הָאוֹיְבִים לְגַמְרֵי וְהָיָה לוֹ שְׁלוֹם מִכָּל עֲבָרָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, כִּי שְׁלֹמֹה יִהְיֶה שְׁמוֹ וְשְׁלוֹם אֲתָן לוֹ מִכָּל עֲבָרָיו וְכוּ', עַל-כֵּן אֵז דִּיקָא נִבְנָה הַבַּיִת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, "וְהָיָה בְּהֵנִיחַ לָךְ ה' אֱלֹקֶיךָ מִכָּל אוֹיְבֶיךָ" וּפִרְשׁ רַש"י, וְאִין זֶה אֱלֹא בִימֵי שְׁלֹמֹה, אֵז "וְהָיָה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' וְכוּ'" וְאֵז דִּיקָא נִתְגַּלְגַּל קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִחֲמַת שְׁכָבֵר נִכְנְעוּ הָאוֹיְבִים לְגַמְרֵי וְלֹא קִטְרְגוּ כִּי יָדְעוּ כֻּלָּם כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לָנוּ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּרִצּוֹנוֹ וְאֵז נִבְנָה הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּגִלּוֹת הַתְּגִלּוֹת קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל זְמַן שֶׁלֹּא נִבְנָה הַבַּיִת אִין קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלְמוֹת, מִחֲמַת שֶׁעֲדִין לֹא נִשְׁלְמוּ כָּל הָעֲשָׂר קִדְשׁוֹת שֶׁעֵקֶר הַקִּדְשׁוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת הֵם בַּבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ, כְּמִבְּאֵר בְּהַמְּשָׁנָה שֶׁל הָעֲשָׂר קִדְשׁוֹת (כָּלִים פָּרָק א) נִמְצָא, שֶׁעֵקֶר הַתְּגִלּוֹת קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלְמוֹת הִיָּה רַק בִּימֵי שְׁלֹמֹה שָׁאֵז נִכְנְעוּ הָאוֹיְבִים לְגַמְרֵי וְנִבְנָה הַבַּיִת, עַל כֵּן הוּא דִּיקָא תִּקּוֹן נְטִילַת יָדַיִם שֶׁהוּא לְהַמְּשִׁיךְ קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּכָל מָקוֹם כְּנִי"ל, כִּי מִגִּדְל הַתְּגִלּוֹת קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיָּה בִּימֵי דִּיקָא כְּנִי"ל, עַל-כֵּן הִיָּה לוֹ דִּיקָא זֶה הַכֹּחַ לְהַמְּשִׁיךְ זֶה הַתְּקוּן שֶׁל נְטִילַת יָדַיִם שֶׁהוּא לְהַמְּשִׁיךְ קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּכָל מָקוֹם מֵאַחַר שֶׁבִּימֵי הִיָּה עֵקֶר הַתְּגִלּוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלְמוֹת כְּנִי"ל:

אות לב

וְזֶהוּ גַם כֵּן בְּחִינַת עֲרוּבֵין שֶׁתִּקּוֹן כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיוּ נִכְשָׁלִין לְהוֹצִיא מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת בְּשִׁבְתָּ, כִּי כָּל אֲסוּר הַל"ט מְלֹאכוֹת בְּשִׁבְתָּ הוּא מִחֲמַת שֶׁבְּשִׁבְתָּ אֲסוּר לְבָרֵךְ בְּרוּרִים, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה בְּהַתּוֹרָה "הַיִּכַּל הַקִּדְשִׁי" (בְּסִימָן נט חֶלֶק א) כִּי עַל-יָדַי כָּל הַמְּלֹאכוֹת שֶׁעוֹשִׂין בְּחַל מְבָרְרִין בְּרוּרִים וּבְשִׁבְתָּ הַשְּׂכִינָה שׁוֹבְתָת, עַל-כֵּן אֲסוּר לַעֲשׂוֹת שׁוּם מְלֹאכָה בְּשִׁבְתָּ, וְעַל-כֵּן הַתְּחִיל הַתְּנָא מְסַכֵּת שִׁבְתָּ בְּאֲסוּר הוֹצָאָה מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת, כִּי כָּל אֲסוּר שֶׁל כָּל הַל"ט מְלֹאכוֹת הֵם בְּבְחִינַת הוֹצָאָה מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת דְּהִינּוּ מֵה שֶׁמְבָרְרִין וְנוֹשְׂאִין הַנִּיצוּצוֹת מִרְשׁוֹת הַסְּטָרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת לְרְשׁוֹת הַקִּדְשָׁה שֶׁזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יָדַי כָּל הַמְּלֹאכוֹת שֶׁבְּשִׁבְלֵי זֶה אֲסוּרִים כָּל הַמְּלֹאכוֹת בְּשִׁבְתָּ כְּנִי"ל עַל-כֵּן כָּל הַמְּלֹאכוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּרוּרִים מֵהַסְּטָרָא אַחֲרָא הֵם בְּבְחִינַת הוֹצָאָה מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת, עַל-כֵּן הַקִּדְשִׁים הַתְּנָא הוֹצָאָה בְּרִישָׁא קִדְשִׁים כָּל הַמְּלֹאכוֹת, כִּי כָּלִים בְּבְחִינַת הוֹצָאָה מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת כְּנִי"ל וְעֵקֶר הַבְּרוּר עַל-יָדַי אֲמוּנָה וּבְשִׁבְלֵי זֶה צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת מִשָּׂא וּמִתָּן בְּאֲמוּנָה וְכֵן כָּל הַבְּעֲלֵי מְלֹאכוֹת הָעוֹסְקִין בְּדַרְךָ אֶרֶץ צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת מְלֹאכוֹתֵיהֶם וְעוֹסְקֵיהֶם בְּאֲמוּנָה, כִּי הָאֲמוּנָה מְבָרְרַת כָּל הַבְּרוּרִים, כִּי כָּל הַתְּגִלּוֹת וְאַחֲזוֹת הַחִיצוֹנִים וְהַקְּלָפוֹת בְּהַנִּיצוּצוֹת

הקדושים הכל הוא בבחינת התגרות השונאים על כבישת ארץ ישראל שאומרים לסטים אתם וכו', כי כל הקדשות שבעולם וכל הניצוצות הקדושים כל קדשתם הוא בבחינת קדשת ארץ ישראל ששם עקר הקדשה, כי שם כל העשר קדשות, וכשרוצים להוציאם מהניצונים, שהם בחינת שרי השבעים עבודת כוכבים שאחיזתם בבחינת חוץ לארץ פיזוע, לבררם משם ולהעלותם ולקדשם בקדשת ארץ ישראל אזי החיצונים מתגרים בהם ואומרים לסטים אתם וכו' :

על-כן עקר הכח להכניע החיצונים ולברר הניצוצות מהם על-ידי כל הל"ט מלאכות הוא על-ידי אמונה, על-ידי שמאמינים שהשם יתברך ברא את העולם בחינת בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, כי על-ידי זה נתגליו כח מעשיו בחינת (תהלים קיא), "כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים", שעל-ידי זה יכולים לברר ולהוציא מהם כל הניצוצות, שזהו בחינת כבישת ארץ ישראל כי ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו ובשביל זה תקן שלמה ערובין לשבת, דהינו שיהיה אסור להוציא אפלו מבית לבית מרשות היחיד לרשות היחיד של חברו בלי ערוב ושתוף, כי עקר אחיזת החיצונים הוא מבחינת שנוי רשות, בחינת מחלקת, כי הסטרא אחרא הוא בחינת כפירות, שהיא בחינת מחלקת, בחינת חלק לבס, כמבאר במקום אחר (בסימן סב חלק א). ועקר אחיזת המחלקת הוא בששת ימי החל שבהם אחיזת העץ הדעת טוב ורע, שהיא בחינת מחלקת שמשם בחינת אסור ומתיר פשר ופסול וכו', שצריכין לבררם על-ידי פסקי הלכות של ששה סדרי משנה פיזוע שבשביל זה צריכין יגיעה גדולה כל מי שאינו עוסק בתורה שצריך ליגע עצמו בל"ט מלאכות לברר הברורים על-ידי הל"ט מלאכות אם יתנהג בהם כראוי ואפלו פשוטין לברר הניצוצות בימי החל על-ידי הל"ט מלאכות עדין אינם שבים ועולים למקום מנוחתם בשלום עד שבא שבת, שהיא בחינת שלום, בחינת שבת שלום שאז הוא בחינת נייחא לעלאין ותתאין, ואז דיקא יתפרדו כל פועלי און שכל השונאים והאויבים המתגרים על כבישת ארץ ישראל בכל ימי החל כלם בטלים אז, כי אז כל שולטני רוגזין ומארי דדינין פלהו ערקין וכו', ואז הוא נייחא לכל הניצוצות, כי אז בשבת הוא בחינת והיה בהניח לה' אלקיך מכל אויביך, שזה הוא בימי שלמה, שהוא מלך שהשלום שלו, שהיא בחינת שבת, (כמובא בדבריו זכרונו לברכה בהמעשה של בן המלך שנתחלף, עין שם) על-כן שבת מאיר להבית המקדש שנבנה על-ידי שלמה דיקא, כמו שכתוב (ויקרא יט), "את שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו" (כמו שכתוב במקום אחר בסימן סז לקוטי תנ"א) כי שבת היא בבחינת שלמה, בחינת שיר השירים אשר לשלמה שנתעורר בשבת פיזוע ועל-כן שלמה המלך, שהיא בבחינת שבת שלום, שאז הוא עקר כבישת ארץ ישראל, בחינת והיה בהניח ה' וכו' מכל אויביך וכו' כנ"ל, על-כן הוא דיקא תקן ערובין לשבת שלא להוציא בשבת משום רשות לרשות חברו בלי ערוב ושתוף כדי שלא לעורר בשבת שום שנוי רשויות שפשוטין מאחד לחברו אף-על-פי ששניהם רשות היחיד, הוא כעין ברור שאסור בשבת שלא לעורר אז שום מחלקת, חס ושלום, כי אז הכל שלום כנ"ל על-כן תקן שלא להוציא מרשותו לרשות חברו כי

אם על-ידי ערוב ושתוף שיתערבו וישתתפו הרשויות יחד על-ידי הפת שנותנין כדי שיחשבו כלם כאחד ולא יהיה ביניהם שום שנוי רק שלום ואחדות, שזהו עקר ענין ערוב, כמבאר בדברי רבותינו זכרונם לברכה בגמרא ועל-כן צריכין שלא יקפיד אחד על חברו, וכן תקנו כמה דברים בערוב ושתוף מפני דרכי שלום, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (גטין נט) כי עקר הערוב הוא בשביל בטול המחלקת שמשם אחיזת החיצונים המתגרים על כבישת ארץ ישראל וכו' פנ"ל ועל-כן היה התקון על-ידי שלמה דיקא שבנה הבית שאז נכבשה ארץ ישראל בשלמות, כי הוא בחינת מלך שהשלום שלו, בחינת שבת שלום וכנ"ל:

אות לג

ועל-כן אין נוטלין לידיים אלא מן הכלי וצריך שיהיה הכלי שלם דוקא, כי אי אפשר להמשיך מימי החסד הנ"ל שעל-ידי זה נמשך קדשת ארץ ישראל, שזהו בחינת נטילת ידיים פנ"ל אי אפשר להמשיכם כי אם על-ידי כלי שלמה, כי החסד חנם נמשך תמיד רק אי אפשר לקבלו כי אם על-ידי כלי ועל-כן אין מי שיוכל לקבל מהאוצר מתנת חנם שהוא החסד חנם כי אם הצדיק האמת בעת פשיטותו, כי הצדיק אפלו בעת פשיטותו שאינו עוסק בתורה אף-על-פי-כן הכלי שלו הוא תמיד בשלמות גדול ועל-כן הוא דיקא יכול לקבל החסד חנם ולהחיות ולקיים בו את כל הפשוטים שבעולם וכל אחד ואחד כפי מה שמתקרב יותר לדרך הפשיטות והתמימות של הצדיק, דהינו שמתנהג בתמימות ובפשיטות בדרך אמונה בלי חכמות של העולם, כמו כן הוא יכול לינק ולקבל יותר מהחסד חנם שממשיך הצדיק, כי עקר הוא אמונה ותמימות שהוא בחינת כלי שלם ותמים לקבל על ידו כל טוב. ועל כן הכלי של נטילת ידיים צריך שיהיה שלם ותמים בחינת תמימות שהוא עקר השלמות, כי חכמות אין בהם שלמות, כי אי אפשר להשיג שום דבר על-פי חכמה בשלמות פיזי, כמו שכתוב (קהלת ז), "אמרת אחרת אחרת ויהי רחוקה ממני". וכמו שכתוב (שם א), "כל הדברים יגעים" וכו' וכתוב (שם ח), "וגם אם יאמר החכם לדעת לא יוכל למצא" וכו' וכמו שכתוב (שם ג), "גם את העלם נתן בלבם מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלקים" וכו' ופרש רש"י, העלם חסר וכו' עין שם ועל-כן אין שלמות כי אם מי שזוכה לאמונה ותמימות ועל-כן נקרא בשם תמים, כמו שכתוב (דברים יח), "תמים תהיה עם ה' אלקיך" כי כשמו כן הוא, כי תמים פרושו שלם, כי מי שזוכה לתמימות באמת זה עקר השלמות וכנ"ל. וזה בחינת כלי שלם של נטילת ידיים שעל ידו נמשכין מימי החסד חנם הנ"ל שעל-ידי זה נמשך קדשת ארץ ישראל, שזהו עקר תקון האכילה וכנ"ל (וכן מבאר בהתורה

”אית לן בירא בדברא” בסימן לא חלק א שעקר שלמות כל הדברים הוא
על-ידי אמונה, עין עין (שם):

אות לד

ועל-כן צריך שיהיה מים שלא נעשה בהם מלאכה כדי שלא יהיה בהם
אחיזת הל”ט מלאכות שנמשכין מזהמת הנחש על-ידי חטא אדם
הראשון שפגם באכילת עץ הדעת טוב ורע, שעל-ידי זה פגם באמונה
ותמימות ופשיטות הנ”ל ונמשך אחר החכמות והדעת של זה העולם
שהוא בחינת עץ הדעת טוב ורע, כי אדם הראשון, שהוא עקר הבריאה,
כי בשבילו נברא הכל בחסד חנם, היה הוא צריך אז להשתדל להמשיך
זה החסד חנם, כי אז לא היה עדין שום תורה רק הכל נברא בחסד חנם
והכל בשביל האדם וכשבא אדם היה צריך רק לשמר את עצמו לבלי
לקלקל הכלי שלו, דהינו על-ידי אמונה ותמימות ולא ילך אחר עצת
הנחש שנדמה לו פאלו הוא חכמה, כמו שכתוב, ”ונחמד העץ להשכיל”
וכו’ ואז היה ממשיך החסד חנם פראוי והיה יכול לחיות ולהתקיים בגופו
לעולם, אבל על-ידי שקלקל ונמשך אחר חכמות ועצת הנחש היה ראוי
שיחרב לגמרי, כי סלק מעצמו החסד על-ידי שקלקל הכלי על-ידי חכמות
פגומים של עצת הנחש, רק השם יתברך בחסדו הנפלא סבב סבות
ברחמיו ודבר עמו והאיר בו הרהורי תשובה עד שאף-על-פי-כן נמשך עליו
הארת החסד חנם ועשה מיזמו אסף שנים כדי שיתקיים העולם שעל זה
נאמר (תהלים כה), ”זכור רחמיך ה’ וחסדיך כי מעולם המה” כמו
שדרשו רבותינו זכרונם לברכה ומובא בפרוש רש”י, שזה נאמר לענין
אדם הראשון שעשה מיזמו אסף שנים שזה היה על-ידי חסדיו הגדולים,
הינו בחינת חסד חנם הנ”ל, אבל על-ידי הקלקול לא היה אפשר עוד
שיחיה לעולם על-ידי החסד חנם מאחר שקלקל הכלי כל כך, ועל-כן
נתגרש מגן עדן, שהוא קדשת הבית המקדש, שהוא קדשת ארץ ישראל,
כי ציורא דמשפנא ודמקדשא כציורא דגן עדן כי על-ידי שפגם בתמימות
ופגם בהחסד חנם הנ”ל על-ידי זה פגם בקדשת ארץ ישראל שהוא בחינת
קדשת הבית המקדש, שהוא בחינת הגן עדן, כי עקר קדשת ארץ ישראל
הוא על-ידי החסד חנם הנ”ל ועל-כן נתגרש מגן עדן ונתרחק מהנהר
היוצא מעדן להשקות את הגן וכו’, שהוא בחינת מימי החסדים
הנמשכים מעדן העליון, שהוא בחינת התורה הנעלמת, שהוא בחינת
רחמים פשוטים וחסדים גדולים ואז נגזר עליו ”בעצבון תאכלנה”, בחינת
הל”ט מלאכות, על-כן המים של נטילת ידים צריכין שיהיו מים שלא
נעשו בהם מלאכה כדי שלא יהיה בהם אחיזת הל”ט מלאכות שנמשכין
מפגם החסד הנ”ל, רק יהיו מים טהורים בחינת מימי החסד הנמשכין

מהנהר היוצא מעדן, שהוא בחינת התורה הנעלמת, שהוא בחינת הדרך
לארץ ישראל שממשיך הצדיק בעת פשיטותו שעל-ידי זה מטהרין מכל
הטמאות וזוכין להמשיך קדשת ארץ ישראל, שעל-ידי זה עקר תקון
האכילה
כנ"ל:

אות לה

ועל-כן הדורות הראשונים אף-על-פי שהיו מתקיימים על-ידי החסד חנם
כנ"ל, אף-על-פי-כן מרב קלקולם בא עליהם המבול וסדום נהפכה ובדור
אנוש הציף הים וכו' כי אף-על-פי שהחסד חנם מקיים העולם בלי התורה,
אבל על כל פנים צריכין שלא לקלקל הכלי כדי שיוכל לקבל החסד חנם
והם על-ידי מעשיהם הרעים מאד שקלקלו עליהם כל כך ולא רצו
להתקרב להצדיקים שהיו אז, כמו שכתוב, "לא יפנה דרך כרמים" ( )
איוב, עין ברש"י), על-כן הביא עליהם את מי המבול, רק נח נצול על-ידי
החסד חנם, כי לא קלקל הכלי שלו והיה לו פח לקבל החסד חנם וזה
שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבה פרק כט), "ונח מצא חן",
לא שהיה כדאי, אלא שמצא חן, הינו שעקר מה שנצול היה על-ידי
מציאת חן, שהוא בחינת מתנת חנם חסד חנם כי הוא לא קלקל הכלי
והיה יכול לקבל החסד חנם כנ"ל, אבל נח לא הציל את דורו עד שבא
אברהם אבינו, שממנו עקר התחלת קיום העולם, כמו שכתוב (בראשית
ב), "בהבראם" בבראם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ועל-כן
היה אברהם איש החסד ועסק תמיד בחסדים, כי ראה שעדין לא נתנה
תורה ואין העולם מתקיים אלא בחסדו, על-כן השתדל ועסק כל ימיו
להמשיך החסד חנם ולקיים כל העולם על-ידי זה, כי הצדיק הגדול כפי
גדל מעלתו יכול להמשיך החסד חנם הזה על כל העולם אפלו על
הרחוקים מאד מאד, כמובן בהתורה הנ"ל ועל-כן העקר הוא התקרבות
לצדיקים וכשרים אמתים, כי הצדיק האמת יכול להמשיך החסד חנם
על כל העולם, אפלו אם נפלו כמו שנפלו, רחמנא לצלן, כמו ששכיח עתה
בעונותינו הרבים ובלבד שיתנהגו וימשיכו עצמן לדרך התמימות
והפשיטות באמת ובאמונה וכנ"ל ועל-כן אברהם היה הראשון שזכה
להשיג קדשת ארץ ישראל, כמו שכתוב בזהר הקדוש והשם יתברך צוה
לו, "לך לך מארצה וכו' אל הארץ" וכו' כי על-ידי החסד שעסק בו כל
ימיו, שעל-ידי זה המשיך בשלמות החסד חנם הנ"ל, על-ידי זה זכה
להמשיך הדרך לארץ ישראל, כי עקר הדרך לארץ ישראל הוא על-ידי
החסד חנם כנ"ל, ועל-כן הוא היה הראשון שעסק בתקון חפירת הבארות
כדי להמשיך מימי החסדים הנמשכין מהנהר היוצא מעדן, שהוא עקר
תקון חטא אדם הראשון, כי אברהם היה הראשון שהתחיל לתקן חטא

אדם הראשון, כמובא, ועל-כן נקרא אברהם "תמים", כמו שפיתוב (בראשית יז), "התהלך לפני ה' ונהיה תמים", כי עקר המשכת החסד חנם הנ"ל הוא על ידי-תמימות וכנ"ל:

אות לו

ועל-כן צריך שיבואו המים על-ידי פח גברא (שלחן ערוך ארח חיים סימן קנט סעיף ז), כדי להמשיך בחינת פח מעשיו הנ"ל, שעל-ידי זה נמשך קדשת ארץ ישראל, שזה עקר התקון של נטילת ידיים כנ"ל:

אות לז

ועל-כן המאכיל לחברו, אין צריך נטילת ידיים. והאוכל צריך נטילת ידיים (שם סימן קסג סעיף ב) כי עקר נטילת ידיים הוא להמשיך קדשת ארץ ישראל, שזה צריך האוכל דוקא שצריך שתהיה אכילתו בקדשת ארץ ישראל, שזה נעשה על-ידי מצות נטילת ידיים וזה אין שיה במאכיל, על-כן תקנו מצות נטילת ידיים על האכל דיקא כדי שתהיה אכילתו קדש כאלו אוכל בארץ ישראל וכנ"ל:

בית הכנסת ו:

על-פי התורה "תקעו תזכרה" בסימן ח, עין שם מה שפיתוב (באות ו) בענין נפלאות נוראות עצם רבוי הפתים שבונה הצדיק על-ידי שנתוסף שכן להקבוצ הקדוש של ישראל, כי נתרבין הצרופים עד שאין חקר וכי, עין שם היטב, ובמה שמובא בדברינו בזה, בפרט בהלכות ציצית הלכה ז ובהלכות פריה ורביה הלכה ה וכי:

אות א

וְזֶה בְּחִינַת מְצוֹת בְּנֵן בֵּית הַכְּנֶסֶת וּבֵית הַמִּדְרָשׁ שֶׁהִיא מְצוּה רַבָּה מְאֹד הַקְּיָמַת לְדוֹרוֹת אִם כּוֹנְנִים לְשֵׁם שָׁמַיִם, כִּי בְּבֵית הַכְּנֶסֶת מִתְּפַנְּסִים כָּל הַנְּפִשׁוֹת שֶׁל קְבוּץ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַתְּפַלֵּל וְלִזְמֹר קְדֻשָּׁה וּבְרָכוּ וְכוּ', וְלְשֵׁם מִתְּפַנְּסִים כָּל הַשְּׂכָנִים הַנוֹסְפִים בְּכָל פֶּעַם אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ וְכִנְרָאָה בְּחוּשׁ שֶׁבְּמִקּוֹם שֶׁאֵין בּוֹ בֵּית הַכְּנֶסֶת וּבֵית הַמִּדְרָשׁ קָשָׁה לְקַבֵּץ מִנֵּן וְאֶפְלוּ כְּשֵׁשׁ לְפַעֲמִים מִנֵּן מִתְּפַלֵּלִין זֶה בְּכַה וְזֶה בְּכַה וְהַרְבֵּה מִתְּפַלֵּלִין בִּיחִידוֹת וְאֵינֶם בָּאִים לְהַתְּוַסֵּף לְהִיּוֹת שְׂכָנִים אֶל קְבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁעוֹסְקִים בְּדַבָּרִים שֶׁבְּקְדֻשָּׁה לִזְמֹר קְדֻשָּׁה וּבְרָכוּ וְכוּ', וְעַל-כֵּן הוּא בּוֹדֵאֵי מְצוּה רַבָּה עַד אֵין חֶקֶר לְהַשְׁתַּדֵּל בְּבֵנֵן בֵּית הַכְּנֶסֶת וּבֵית הַמִּדְרָשׁ לְשֵׁם שָׁמַיִם וּכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (קֹהֶלֶת ה'), "וַיִּמֵּי אֹהֶב בְּהֵמוֹן לֹא תָבוֹאָה גַם זֶה הַבָּל", שֶׁאֶפְלוּ כְּשֶׁעוֹשֶׂה מְצוֹת רַבּוֹת וְאֵין בָּהֶם מְצוּה הַקְּיָמַת לְדוֹרוֹת, כְּגוֹן בְּנֵן בֵּית הַכְּנֶסֶת וְסִפָּר תּוֹרָה וְכוּ', עֵינֵן שָׁם :

אות ב

וּבְשִׁבִיל זֶה כּוֹפִין בְּנֵי הָעִיר זֶה אֶת זֶה לְבָנוֹת בֵּית הַכְּנֶסֶת וּבֵית הַמִּדְרָשׁ, כִּי בּוֹדֵאֵי יְכוּלִין לְכַפּוֹת זֶה אֶת זֶה, מֵאַחַר שֶׁמְכַל הַנְּפִשׁוֹת שֶׁמִּתְּפַנְּסִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת נִעְשִׂים צְרוּפִים נְפִלְאִים, וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מִצְטָרֵף עִם חֲבֵרוֹ וְנִצְטָרֵפִים וְנִעְשִׂים מֵהֶם בָּתִּים וּבְנִינִים נְפִלְאִים, עַל-כֵּן בּוֹדֵאֵי יְכוּלִין לְכַפּוֹת זֶה אֶת זֶה, כִּי כָּלֶם חֲשׁוּבִים כְּנִפְשׁ אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנִם לְבִרְכָה (מוֹבָא בְּפִרוּשׁ רַש"י בְּרֵאשִׁית מו) עַל שְׂבָעִים נִפְשׁ שֶׁל בֵּית יַעֲקֹב שֶׁנִּקְרָאִים נִפְשׁ בְּלִשׁוֹן יְחִיד, כִּי זֶהוּ הַמַּעֲלָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֶעֱשֶׂה קְדוּשָׁה, שֶׁכָּל מֵה שֶׁנִּתְרַבֵּין יוֹתֵר נִכְלָלִין בְּתַכְלִית הָאֶחָדוֹת יוֹתֵר עַל-יַדֵּי הַצְּרוּפִים הַנִּי"ל, וְכִמְבָאָר מִזֶּה בְּמִקּוֹם אַחֵר וּמֵאַחַר שֶׁכָּלֶם חֲשׁוּבִים כְּאֶחָד וְנִצְטָרֵפִין יַחַד, בּוֹדֵאֵי יְכוּלִין כָּל אֶחָד לְכוּף אֶת חֲבֵרוֹ כְּמוֹ שֶׁבְּאֶדָם אֶחָד יְכוּלִין אֲבָר אֶחָד לְכוּף שְׂאָר הַגּוּף בְּשִׁבִיל טוֹבָתוֹ שֶׁל כָּלֶם הָאָדָם גַּם מְבָאָר וּמוֹבָן שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל שֶׁהַתְּפִלָּה הַנוֹרָאָה הַנְּבִינִית עַל-פִּי תוֹסֵפֶת שְׂכָנִים אֶל הַקְּדֻשָּׁה הוּא בְּבִחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבִחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח גְּדוּל הַמְּבָאָר שֶׁם (וְכִמְבָאָר לְקַמֵּן בְּאוֹת יב) וְעַל-כֵּן בּוֹדֵאֵי כּוֹפִין זֶה אֶת זֶה לְבָנוֹת בֵּית הַכְּנֶסֶת וּבֵית הַמִּדְרָשׁ, כִּי יֵשׁ לָהֶם כַּח לְכַפּוֹת עַל -יַדֵּי הַכַּח שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנִּי"ל, שֶׁמִּתְּפַלֵּל תְּפִלָּה בְּבִחִינַת דִּין, שֶׁזֶהוּ בְּבִחִינַת כְּפִיָּה, שֶׁהוּא בְּבִחִינַת דִּינִים

וגבורות שיש להם כח לכפות לבנות בית הכנסת כדי שיתוספו שכנים
רבים אל בית התפלה שיעלו מהם שעשועים נפלאים לפניו יתברך, שזה
נמשך מהכח של הבעל כח הנ"ל כנ"ל:

אות ג

ועל-כן צריכין לנהג כבוד גדול מאד בבתי כנסיות ובתי מדרשות, כי עקר
תכלית בנין הבית הכנסת ובית המדרש הוא בשביל לגלות אמונת חדוש
העולם שנתגלה על-ידי בחינת רוח נבואה של צדיקי אמת שבכל דור,
שהוא בחינת קבלת התורה, שזה נמשך על-ידי הכבוד שנתרבה על-ידי
הגרים ובעלי תשובה שנעשו על-ידי התפלה בבחינת דין הנ"ל, כמו
שכתוב שם ועל-כן צריכין לנהג כבוד גדול שם בבית הכנסת ובית המדרש
שהוא כבוד המקום השוכן שם, כי על-ידי הכבוד נמשך בחינת קבלת
התורה בבחינת רוח נבואה, שעל-ידי זה מתברר אמונת חדוש העולם שזה
העקר

אות ד

ועל-כן קדשת בית המדרש חמורה יותר מקדשת בית הכנסת, כי שם
בבית המדרש עוסקים בתורה, שזהו בחינת קבלת התורה, שעל-ידי זה
עקר ברור האמונה כנ"ל וגם בבית הכנסת עוסקים בתורה, כי אומרים
שם קריאת שמע ופרשת הקרבנות וקדשת ובא לציון שכל זה בחינת עסק
התורה שמקומין כל הפשוטים שבשראל בכל יום, כמו שאמרו רבותינו
זכרונם לברכה אבל בית המדרש קדוש ביותר, כי שם עוסקים בתורה
הרבה בכל יום ועל-כן קדשתו חמורה יותר, כי עקר תקון התפלה הנ"ל
הוא לזכות לגלות אמונת חדוש העולם שזה נעשה על-ידי עסק התורה
לשמה, שהוא בחינת קבלת התורה שזוכין על-ידי צדיקי אמת שמהם
נמשך עקר קדשת הבית הכנסת ובית המדרש, כי הצדיקים עוסקים
תמיד בבנין המשכן והבית המקדש, כמו שכתב אדונינו, מורנו ורבונו
זכרונם לברכה במקום אחר, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות
לג), כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו, שמשם כל קדשת
הבית כנסת ובית מדרש, בבחינת (יחזקאל יא), כי הרחוקים בגוים וכי

הפיצוטים בארצות ואהי להם למקדש מעט ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (מגלה כט), אלו בתי כנסיות וברי מדרשות, כי הם מקדש מעט שנמשך קדשתם מהמשכן ובית המקדש שעוסקים הצדיקים בבנינו בכל דור ודור כנ"ל, כי הם ממשיכין בחינת רוח נבואה, שהוא בחינת קבלת התורה, שעל-ידי זה מתברר האמונה, שזה עקר קדשת הבתי כנסיות וברי מדרשות, כי עקר כלל הקדשה היא האמונה הקדושה בבחינת (תהלים פט), "אף אמונתך בקהל קדושים" וכתוב (הושע יב), "ועם קדושים נאמן" (וכמו שכתוב בהתורה חותם בתוך חותם בסימן כב) כי עקר בחינת קבלת התורה הוא במשכן ששם דבר ה' עם משה, כמו שפרש רש"י, שמיום שהוקם המשכן לא נדבר עמו אלא באהל מועד וכן בבית המקדש שם נתבררו כל הלכות התורה, כמו שכתוב (ישעיה ב), "כי מציון תצא תורה". וזה בחינת קדשת הבית הכנסת ובית המדרש שהם מקדש מעט ועל-כן בית המדרש קדשתו חמורה יותר, כי שם עקר עסק התורה וכנ"ל:

אות ה

ועל-כן נקרא 'בית המדרש', בחינת 'דרשו ה' ועזו', כי צריכין לבקש ולדרש ה' מאד, דהינו לחפש ולבקש את האמונה הקדושה בבחינת, "אם יש עשה משפט מבקש אמונה ואסלח לה" (ירמיה ה) וכמו שכתוב בהתורה ותקעו אמונה בסימן ה, שצריכין לחפש ולבקש את עצמו מאד איך אוחזין באמונה וכו', עין שם והעקר על-ידי שמחפשין ודורשין ומבקשין באמת למצא את הצדיקי אמת שיש להם בחינת רוח הקדש רוח נבואה שעל ידם עקר המשכת התורה בכל דור, שעל -ידי זה עקר ברור אמונת חדוש העולם, שהוא העקר כנ"ל ועל-כן נקרא 'בית המדרש', לשון דורש ומבקש וכנ"ל וגם על-פי פשוטו שנקרא בית המדרש על שם הדרשות שדורשים שם בתורה, הכל הוא בחינה אחת עם הנ"ל, שהוא מה שצריכין לדרש ולבקש את הצדיקי אמת שממשיכין אמונת חדוש העולם, כי כל הדרשות שמחדשים בתורה בדרך האמת הכל הוא בשביל זה כדי להמשיך מחדש בחינת קבלת התורה בכל עת כדי לגלות אמונת חדוש העולם ועל-כן הוא מעלה גדולה ונוראה מאד כשזוכין לחדש בתורה חדושים אמתיים, כי נחשב כאלו ברא את העולם מחדש, כמו שכתוב בזהר הקדוש שנעשין מהם שמים חדשים וארץ חדשה, כי חדושי תורה אמתיים הם בחינת עדות על מציאותו ואחדותו וחדוש העולם על-ידי שרואים שנמשכין חדושים נפלאים כאלו בדרך האמונה הקדושה שאי אפשר לגלותם כי אם ברוח הקדש וכמובא בהקדמת ספר הקדוש עץ חיים להאריז"ל שמי שיעין בעין האמת בדבריו הקדושים יבין ויעיד

שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְגַלוֹת דְּבָרִים כְּאֵלוֹ כִּי אִם בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְכוּ', עַיִן שֶׁסּ וְכֵן רְאִינוּ אַחַר כֵּן מֵהַצְדִּיקִים הַגְּדוֹלִים שֶׁבָּאוּ אַחֲרָיו וְכַמוּבָא מִזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר (וְלַעֲלֵל בְּהַלְכוֹת קְרִיאַת הַתּוֹרָה אוֹת לוֹ) שֶׁבְּשִׁבְלֵי זֶה נִקְרְאָת הַתּוֹרָה "עֵדוּת", עַיִן שֶׁסּ וְעַל-כֵּן קִדְשֵׁת בֵּית הַמִּדְרָשׁ חֲמוּרָה בְּיוֹתֵר, כִּי עֵקֶר הַתְּגָלוֹת אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם הוּא עַל-יַדֵּי בְּחִינַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ עַל-יַדֵּי שְׂשׂוּאֲלִין וְדוֹרְשֵׁין לְמִצְאָ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה שֶׁל הַצְדִּיקֵי אֲמַת שְׂיֵשׁ לָהֶם בְּחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שְׁעַל-יַדֵּי זֶה עֵקֶר בְּרוּר הָאֲמוּנָה, שְׁזֶה עֵקֶר הַקֹּדֶשׁה כְּנִ"ל:

אות ו

וְעַל-כֵּן רַב אֲמִי וְרַב אֲסִי אָף עַל גַּב דְּהוּי לְהוּ תְּלִיסֵר בֵּי כְּנִישְׁתָּא לָא הוּוּ מְצַלִּי אֶלָּא הֵיכִי דְּהוּוּ גְרָסִי (בְּרִכּוֹת ח), כִּי "מְסִיר אֲזִנּוּ מִשְׁמוּעַ תּוֹרָה גַּם תְּפִלְתּוֹ תּוֹעֵבָה" מִשְׁמוּעַ דִּיקָא, כִּי שְׁמִיעָה בְּלִבָּא תְּלִיא בְּחִינַת, "הֵט אֲזִנְךָ וּשְׁמַע דְּבָרֵי חֲכָמִים", שְׁזֶהוּ בְּחִינַת אֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי צְרִיכִין לְהִטּוֹת אֲזִנּוּ הַיָּטִב הַיָּטִב לְשְׁמוּעַ דְּבָרֵי חֲכָמִים לְהַבְחִין בֵּין הָאֲמַת הַבְּרוּר וּבֵין הָאֲמַת שְׂאִינוּ בְּרוּר מְכַל שְׁכֵן בֵּין הַשְּׁקֵר, עַד שְׁיִזְכֶּה לְמִצְאָ נִקְדַּת הָאֲמַת לְאֲמַתּוֹ שְׁעַל-יַדֵּי זֶה מִתְבָּרַר הָאֲמוּנָה כְּנִ"ל, כִּי עֵקֶר עֵסֶק הַתּוֹרָה צְרִיךְ שְׁיִהְיֶה לְלַמֵּד וְלִלְמַד, לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת וְלִקְיָם, וּמִי שֶׁמְסִיר אֲזִנּוּ מִשְׁמוּעַ תּוֹרָה בְּבְחִינָה זֹאת גַּם תְּפִלְתּוֹ תּוֹעֵבָה, כִּי בּוֹדָאֵי לֹא תִקּוֹן הַשְּׁלֶשֶׁה מַחִין, שְׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ מַחְצוֹת פְּרוּסוֹת בְּפִנֵּי תַאֲוָה זֹאת שֶׁנִּקְרְאָת תּוֹעֵבָה. וְעַל-יַדֵּי זֶה אֲמוּנַתוֹ פְּגוּמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה, (כְּמוֹ שֶׁמְבָאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר שְׁפָגַם אֲמוּנָה הוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה) שֶׁנִּקְרְאָת "תּוֹעֵבָה" וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְדַרֵּשׁ מְאֹד לְמִצְאָ אֶת הַרְבֵּי הָאֲמַת שְׁיִשְׁמַע מִמֶּנּוּ תּוֹרָה שְׁנֶאֱמָרָה בְּבְחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שְׁעַל-יַדֵּי זֶה מִתְבָּרַר הָאֲמוּנָה, שְׁזֶה עֵקֶר קִדְשֵׁת הַבֵּית הַמִּדְרָשׁ וְעַל-יַדֵּי זֶה עֵקֶר תִּקּוֹן הַתְּפִלָּה עַל -יַדֵּי הַשִּׁיר שְׁיִתְעוֹרֵר עַל-יַדֵּי תִקּוֹן הָאֲמוּנָה שְׁמִשְׁם כָּל הַתְּפִלוֹת וְהַשִּׁירוֹת וְהַתְּשַׁבְּחוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב

אות ז

וְזֶה שְׁכַתּוּב בְּשִׁלְחוֹן עֲרוּךְ (אֲרַח חַיִּים סִימֹן קַנ"א) שְׁגַם כּוֹפִין זֶה אֶת זֶה לְקַנּוֹת תּוֹרָה וּנְבִיאִים וְכַתּוּבִים וְהָאֲחֵרוֹנִים כְּתָבוּ שֶׁהָאֲדָנָא כּוֹפִין לְקַנּוֹת

גמרות ושאר ספרים קדושים, כי בודאי כופין לקנות תורה נביאים וכתובים וללמד בהם להמשיך בחינת רוח נבואה שעל-ידי זה עקר ברור האמונה פני"ל. ועל-כן כתבו האחרונים שעכשיו צריכין לקנות גם שאר ספרים קדושים, כי בודאי אין דור יתום וכל הספרים הקדושים יש בהם בחינת רוח הקדש שעל-ידי זה מתברר האמונה וכנ"ל, שבשביל זה עקר בגין הבית הכנסת ובית המדרש, ועל-כן בודאי כופין על זה וכנ"ל:

אות ח

וזה בחינת (שם סעיף ב) אין בונין בית הכנסת אלא בגבהה של עיר ואסור להגביה ביתו מבית הכנסת כי כבר מבאר שעקר קדשת הבית הכנסת הוא שיתוספו ויתקבצו ויתכנסו לשם תוספת שכנים הרבה בכל פעם עד שנוזקה על-ידי זה לבגין ירושלים ובית המקדש, בבחינת (תהלים קמ), "בונה ירושלים וכו' נדחי ישראל יכנס" נדחי ישראל יכנס', זה בחינת תוספת השכנים אל קבוץ ישראל הקדוש בבתי כנסיות ובתי מדרשות, שעל-ידי זה נתכנסין כל הנדחים שבעולם, אפלו אותן המנחים בחוץ, בבחינת (איכה ד), "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", וכמבאר כל זה במקום אחר, על-ידי זה 'בונה ירושלים ה' כי עקר בגין ירושלים עיר הקדש שנבנית מבתים רבים של הקדשה, כל בנינה נמשך מבחינת רבוי הבתים הנ"ל של תוספת שכנים ועל-כן הפסוק משבח ומפליג מאד מאד בשבח הבתים והארמונות של ירושלים, כמו שכתוב (תהלים מח), "שיתו לבכם לחילה פסגו ארמנותיה" וכתוב (שם), "יפה נוף משוש כל הארץ קרית מלך רב אלקים בארמנותיה נודע למשגב". בארמנותיה דיקא, כי הבתים והארמונות של ירושלים נבנים בשרשן מבחינת הצרופים הנפלאים והנוראים הנ"ל שעל-ידי זה יתגלה אלקותו ואחדותו וממשלתו לעין כל, בבחינת 'אלקים בארמנותיה נודע למשגב', כי על-ידי רבוי הצרופים הנ"ל שנעשין על-ידי התפלה השלמה בתוספת שכנים שזה נמשך מהפח של הבעל כח גדול הנ"ל, שעל-ידי זה עושה בעלי תשובה וגרים, על-ידי זה מתרבה כבודו יתברך מאד, כמו שמבאר שם, ועל-ידי זה זוכין לבחינת קבלת התורה, שהוא בחינת רוח נבואה וכו', שעל-ידי זה זוכין לאמונת חדוש העולם וכו' פני"ל שזה עקר ידיעת אלקותו יתברך, כמו שזכרנו לכל וכמבאר בכל הספרים הקדושים שאמונת חדוש העולם הוא עקר היסוד של כל ידיעות נשגבות אלקותו יתברך, ועל-כן דיקא על-ידי הבתים והארמונות של ירושלים שנבנים מצרופים הנ"ל, שעל-ידי זה מתברר ונתחזק אמונת חדוש העולם פני"ל, על-ידי זה דיקא 'אלהים נודע למשגב', ועל-כן 'אלהים בארמנותיה נודע למשגב' וכנ"ל, וכל זה זוכין על-ידי הבית הכנסת ובית מדרש, שהם בחינת מקדש מעט שלשם מתכנסין

כָּל הַשְּׂכָנִים, שֶׁהֵם הַנְּפֹשׁוֹת הַנוֹסְפִין אֶל הַקְּבוֹץ הַקְּדוֹשׁ וְכוּ' וְכַנ"ל:

אות ט

נִמְצָא, שֶׁעַקֵּר בְּנֵי הַבַּיִת הַכְּנֻסָּת וְהַבַּיִת הַמְּדֻרָשׁ הוּא בְּשִׁבִיל רַבּוּי כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי רַבּוּי הַנְּפֹשׁוֹת וְכוּ', עַל-כֵּן צְרִיכִין לָהֵר מְאֹד מְאֹד בְּבַיִת כְּנֻסָּת וּבַיִת מְדֻרָשׁ לְבַטֵּל כְּבוֹד עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, רַק לְהַרְבּוֹת כְּבוֹד הַמְּקוֹם כַּנ"ל וְכָל הָעוֹסְקִים בְּבִנְיַן הַבַּיִת הַכְּנֻסָּת וּבַיִת מְדֻרָשׁ וּבְקִיּוּמוֹ לְהַסְפִּיק הַצְּטָרְכוֹת הַבַּיִת הַכְּנֻסָּת וְהַבַּיִת הַמְּדֻרָשׁ וְכֵן כָּל הַנְּכַנְסִין לְבַיִת הַכְּנֻסָּת וּלְבַיִת הַמְּדֻרָשׁ, שֶׁהֵם עֹקֵר קִדְשֵׁי הַבַּיִת הַכְּנֻסָּת וּבַיִת הַמְּדֻרָשׁ, שֶׁכֻּלָּם לֹא יִהְיֶה כְּוָנָתָם חֵס וְשְׁלוֹם, בְּשִׁבִיל כְּבוֹד עֲצָמוֹ רַק בְּשִׁבִיל כְּבוֹד הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, כִּי עֹקֵר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי הַכְּבוֹד, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי כְּבוֹד שָׁמַיִם שְׁנֵיתְרַבָּה עַל-יְדֵי קְבוּצַת הַנְּפֹשׁוֹת כַּנ"ל, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְבַחֲנִית רוּחַ נְבוּאָה וְכוּ' וְכָל הַתְּקוּנִים הַנ"ל וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּבִנְיַן הַבַּיִת הַמְּדֻרָשׁ וְתַקְוָנוֹ וְקִיּוּמוֹ, אוֹ כָּל אֵלוֹ הַנְּכַנְסִין לְבַיִת הַמְּדֻרָשׁ וְכוֹנְתוֹ בְּשִׁבִיל עֲצָמוֹ בְּשִׁבִיל כְּבוֹדוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, הוּא פּוֹגֵם מְאֹד כַּנ"ל, בְּפָרֵט כְּשֶׁבָּאִים חֵס וְשְׁלוֹם, לְכָל מַחְלָקַת עַל-יְדֵי רְדִיפַת הַכְּבוֹד שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁכָּל אֶחָד רוֹצֵה שֶׁהוּא יִהְיֶה מְרֵאשֵׁי הַקְּרוֹאִים לְסַפֵּר תּוֹרָה וְיַעֲלֶה לְשָׁשִׁי וְכוּ' וְכוּ', כְּמַצּוֹי הַרְבֵּה כָּל זֶה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁחוֹלְקִים עַל יְרֵאֵי ה' הָאֱמִתִּיִּים הַנִּמְצָאִים בְּכָל בַּיִת הַמְּדֻרָשׁ הַחוֹתְרִים וּמַתְּיָגִיעִים לְהַתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֵה עַד שֶׁמְכַרְחִים לְהַגְבִּיחַ קוֹלָם לְעוֹרֵר הַכּוֹנֵה, וְשֶׁאֵר הָעָם לֹא דִי שְׁאִינָם מִיָּגִיעִים עֲצָמָם בְּזֶה לְהַתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֵה וְהֵם טְרוֹדִים בְּמַחְשַׁבְתָּם בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה בְּכָל מִיָּנִי שְׁטוּתִים וּבְלִבּוּלִים שֶׁלָּהֶם בְּמַשָּׂא וּמַתָּן וְכוּ', כְּאֲשֶׁר הֵם יוֹדְעִים בְּנַפְשָׁם, אִף גַּם הֵם חוֹרְקִים שֵׁנִים וְגוֹעְרִים עַל הַמַּתְּיָגִיעִים לְהַתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֵה וּמְבַלְבְּלִים אוֹתָם מִן הַכּוֹנֵה, וְהֵם עוֹסְקִים בְּדַבָּרִים בְּטָלִים וְשִׁחוּת חֲלִין בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה וּבְשַׁעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה וְכוּ' וּמְבַלְבְּלִים הַתְּפִלָּה. וְעוֹד הֵם מַחְצִיפִים פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים שֶׁאֵלוֹ הַיְּרֵאִים הַמְּגַבִּיחִים קוֹלָם בְּתְפִלָּה הֵם מְבַלְבְּלִים אוֹתָם מְבַלְבּוֹל מַחְשָׁבוֹת רְעוּת שֶׁלָּהֶם. וְכָל אֵלוֹ וְכִיּוֹצֵא בָּהֶם הֵם בְּכָל מַחְרִיבֵי הַבַּיִת הַכְּנֻסָּת וּבַיִת הַמְּדֻרָשׁ, וְעַל כֵּן לֹא כָּל הַבְּתֵי כְּנֻסִיּוֹת וּבְתֵי מְדֻרָשׁוֹת שְׁוִין וְלֹא כָּל הָעוֹסְקִים בְּבִנְיָנָם וְתַקְוָנָם וְקִיּוּמָם וּבְכַנְיֻסָּתָם לְשֵׁם שְׁוִין כִּי יֵשׁ שֶׁהֵם בְּכָל מַחְרִיבֵי הַבַּיִת הַכְּנֻסָּת וּבַיִת הַמְּדֻרָשׁ, כִּי עֹקֵר חֲרִבּוֹן בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ הִיָּה עַל-יְדֵי שְׁנֵאת חָנָם שְׁנֵיתְרַבָּה עַל-יְדֵי רְדִיפַת הַכְּבוֹד שֶׁל כָּל אֶחָד וְכוּ' וְעַל-יְדֵי זֶה כָּל אֲרִיכַת הַגְּלוּת (כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמְקוֹם אַחַר בְּהַתּוֹרָה "אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי" בְּסִימָן יא) אֲבָל סִתָּם יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים רַבִּים כְּוָנָתָם לְטוֹבָה, אִךְ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים יֵשׁ בְּתֵי כְּנֻסִיּוֹת לְרַעָה מִמֶּשׁ וְהֵם אֵלוֹ שְׁנֵיתְחַדְּשׁוּ עֲכָשׁוֹ וְכוּ', הַמְּקוֹם יְרַחֵם בְּפָרֵט אוֹתָן הַנְּשַׁמְעִים מִרְחוֹק רִיחָם הָרַע שֶׁפָּרְקוּ עַל לְגַמְרֵי וְכוּ', אֲשֶׁר הֵם בְּעֲצָמוֹ מְעִידִין שֶׁעֲדִין לֹא הִיָּתָה כְּזֹאת

רק זה כמו עשרים שנה שנתחדשו (שנקראים קירחע) אשר גם רב מלכיהם געלו ומאסו בהם, כאשר כבר נדפס גדל הרעש שנעשה שם עד שרב הרבנים הפשרים פעלו אצל השרים לעקרו ולבטלם, אוי לאזנים שפך שומעות, אוי לדור שעלתה בימיו כף! ועל כל אלו הבתי כנסיות לרעה נאמר מה שכתוב בזהר הקדוש (בראשית דף כה ע"ב) שהם בכלל בוני המגדל, כי כל בוני המגדל היו כופרים באמונת חדוש העולם שממש היו כל טעותיהם (אשר גם עתה כל הכופרים הגדולים נקראים על שמם פ"מ בידיע) ועל-כן אמרו (בראשית יא), "הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים", כי הם ההפך מכל התקונים הנ"ל שעל-ידי זה זוכין לאמונת חדוש העולם, כי הם אומרים, הבה נבנה לנו עיר, כי את זה לעמת זה שרוצים להתקבץ ולבנות עיר מבתים רעים שלהם מבניי דעות רעות שלהם עד שרוצים לעשות מגדל וראשו בשמים לבנות בנן גבוה מדעות רעות שלהם עד שיגיע ראשו בשמים למרד נגד המקום להפך הקערה על פיה חס ושלום, ולכפר בעקר, כמו שכתוב שם, "ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים" ופרש רש"י, ודברים חדים אמרו וכו', שכל זה הוא בחינת כפירות בחדוש העולם, כמוכן למשכיל כי בודאי לא היו משגעים וטפשים גמורים שאמרו שיעשו מלחמה עם הבורא יתברך, רק כל פונתם היה שיעשו מלחמה בדעותיהם הרעות שיבנו שם נגד הדעות האמתיות של אמונת חדוש העולם שהם מכניסים וקובעים בלב כל אחד ידיעת אלקותו יתברך והם רצו לסלק שכנתו מן התחתונים שלא יזכר חס ושלום שם ה' עוד, שזה כל פנימיות פונתם הרעה של בוני המגדל שהיה אז ושל כל הכופרים של עכשיו שהם גם כן בבחינת בוני המגדל וכמו שכתוב, "החושבים להשפיע את שמי וכו'" ועל-כן אמרו, ונעשה לנו שם, כי רוצים להמשיך השם והכבוד לעצמו, כי הם פוגמים בשם ה', שהוא בחינת כבודו יתברך, כמו שכתוב (תהלים עב), "וברוך שם כבודו לעולם וכו'":

אות י

וכל זה מרמז בדברי רבותינו זכרונם לברכה (שבת יא) שאמרו שאסור להגביה ביתו מבית הכנסת, כי הבית של כל אחד זה בחינת כבוד, כי עקר הכבוד הוא בחינת ביתו של אדם, כמו שכתוב (תהלים מט), "כי ירבה כבוד ביתו" וכמו שכתוב (ישעיה מד), "כתפארת אדם לשבת בית" הינו שאסור להגביה ביתו, שהוא בחינת כבודו, להגביהו יותר מהבית הכנסת, שירצה חס ושלום להגביה כבודו על כבוד הבית הכנסת עד שכל פונתו בעסקו בבנין הבית הכנסת ובקיומו הוא בשביל כבוד עצמו כנ"ל, כי אז הוא בבחינת בוני המגדל וכו' כנ"ל, כי צריך להגביה רק את הבית הכנסת

שְׂיִהְיֶה גְבוּהַ מִכָּל הַבְּתִימִים שְׂבָעִיר, לְמַסֵּר כָּל הַכְּבוֹד לְהַבִּית הַכְּנֻסֶת וּלְבַטֵּל
כָּל כְּבוֹדוֹ נֶגֶד הַבֵּית הַכְּנֻסֶת וּבֵית הַמִּדְרָשׁ, כִּי עֵקֶר תִּקּוּן הַבֵּית הַכְּנֻסֶת וּבֵית
הַמִּדְרָשׁ הוּא עַל-יְדֵי רַבּוּי כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁנִיתְרַבָּה עַל-יְדֵי קְבוּץ כָּל
הַנְּפֹשֹׁת וְכוּ', שְׂעַל-יְדֵי זֶה זֹכִין לְאַמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וּלְבַטֵּל וְלַעֲקֹר דַּעוֹת
בוֹנֵי הַמַּגְדָּל, שְׂזָה עֵקֶר קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל וְכַנִּ"ל:

אות יא

וְעַל-כֵּן נֶאֱמַר בְּשִׁבְחֵי יְרוּשָׁלַיִם (תְּהִלִּים מו), "סִפְרוּ מַגְדָּלִיָּה" מַגְדָּלִיָּה'
דִּיקָא, כִּי הִם הֵהָפְדוּ מִבוֹנֵי הַמַּגְדָּל וְכַנִּ"ל וְזָהוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים ז), "צִוְּאֵרְךָ
כְּמַגְדָּל הַשָּׁן" וְכוּ', שְׁנֶאֱמַר עַל הַבֵּית הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּתִי כְּנֻסִיּוֹת
וּבְתִי מִדְרָשׁוֹת, כִּי הִם מְבַטְלִין הַמַּגְדָּל דְּסִטְרָא אַחְרָא שְׂעִסְקוּ בוֹ בוֹנֵי
הַמַּגְדָּל שְׂכַפְרוּ בְּחֲדוּשׁ הָעוֹלָם, כִּי עַל יְדֵי הַבֵּית כְּנֻסֶת וּבֵית מִדְרָשׁ, שֶׁהִם
בְּחִינַת בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ עַל-יְדֵי זֶה מְמַשִּׁיכִין אַמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם כַּנִּ"ל עַל-
יְדֵי בְּחִינַת קְבֻלַּת הַתּוֹרָה שְׁנִמְשָׁךְ לְשֵׁם עַל-יְדֵי הַכְּבוֹד דְּקִדְשָׁה וְכַנִּ"ל וְזָהוּ
שְׂכַתוּב שָׁם, "בְּנוֵי לְתַלְפִּיּוֹת אֶלֶף הַמְּגוֹן תְּלוּי עָלְיוֹ" וְכוּ', שְׁנֶאֱמַר עַל קְבֻלַּת
הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׂפִרְשׁ רַש"י שָׁם, כִּי לְשֵׁם נִמְשָׁךְ בְּחִינַת קְבֻלַּת הַתּוֹרָה כַּנִּ"ל
וְזָהוּ כָּל שְׁלֹטֵי הַגְּבוּרִים, כִּי עֵקֶר כָּל הַתִּקּוּן נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַגְּבוּרִים בְּעֵלֵי
כַּח שְׂיִכּוּלִים לְהַתְּפִּיל תְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין וְכוּ' וְכַנִּ"ל:

אות יב

וְזָה בְּחִינַת מְלֶאכֶת הַמְּשָׁכָן, כִּי הַמְּשָׁכָן הוּא בְּחִינַת הַבֵּית הַמְּקֻדָּשׁ, כְּמוֹ
שְׂכַתוּב (שְׁמוֹת כה), "וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ" וְכוּ' שֶׁהוּא בֵּית הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׂכַתוּב
(יִשְׁעִיָּה נו), "וַיְהִיאוֹתִים וְכוּ' כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים",
שְׁנִבְנָה עַל-יְדֵי קְבוּץ נְפֹשֹׁת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי תוֹסְפוֹת הַשְּׂכָנִים, כְּמוֹבֵן
בְּהַתּוֹרָה הַנִּ"ל, שְׂמַבִּיא זֶה הַפְּסוּק, "וּשְׂמַחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלוֹתֵיהֶם
וְזָבְחֵיהֶם", שֶׁהַתְּפִלָּה בְּתוֹסְפוֹת שְׂכָנִים הַנִּ"ל הִיא בְּחִינַת קְרִבְנוּת
שְׂמִיכְרִין וְכוּ', עֵינן שָׁם וַיְכַבֵּר מִבְּאֵר שֶׁהַתְּפִלָּה בְּתוֹסְפוֹת שְׂכָנִים וְכוּ' הוּא
בְּבְחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח, כִּי הַכָּל אֶחָד וְתְלוּי זֶה בְּזָה, כִּי
עַל-יְדֵי עֲצָם כָּחוֹ שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנִּ"ל שְׂמַתְּפִלָּל תְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין, שֶׁהִיא
בְּחִינַת מִטָּה עוֹ שְׂעוּמָדַת לְהַסְטֵרָא אַחְרָא בְּבֵית הַבְּלִיעָה שְׂלָה עַד שְׂמִכְרַחַת

לְהַקִּיא וּלְהוֹצִיא כָּל חַיּוֹתָהּ כָּל הַדַּעַת וְכוּי' עַד שֶׁנַּעֲשִׂין גַּם גְּרִים וְכוּי', עַל-
יְדֵי זֶה בַּעֲצָמוֹ נִתְרַבֵּין הַשְּׁכָנִים אֶל בֵּית הַתְּפִלָּה הַרְבֵּה מְאֹד שֶׁהֵם אֱלוֹ
הַרְחוֹקִים מְאֹד שֶׁהֵיוּ נִבְלָעִים בְּתוֹךְ הַסְטֵרָא אַחֲרָא וְעַכְשֵׁיו עַל-יְדֵי עֲצָם
כְּחוֹ שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנִּי"ל הוֹצִיאָם מִשָּׁם וְנַעֲשׂוּ בְעַלֵּי תְשׁוּבָה וְגָרִים, וְאִזֵּי הֵם
בָּאִים וּמִתְקַרְבִּים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהֶעֱקָר עַל-יְדֵי תְפִלָּה וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי זֶה
נִתְוַסְפִּים שְׁכָנִים רַבִּים אֶל בֵּית הַתְּפִלָּה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְרַבֵּין הַבְּתִים עַד
אִין חֶקֶר וְכוּי', כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת מַעֲשֵׂה הַמְּשָׁכָן, שֶׁנִּבְנָה
אַחֲרֵי הַמַּעֲשֵׂה הָרַע מְאֹד שֶׁעָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל אַחֲרֵי מִתֵּן תּוֹרָה בְּעֵת שֶׁהָיָה מִשָּׁה
בְּמָרוֹם לְקַבֵּל כָּל הַתּוֹרָה שֶׁכָּל זֶה הָיָה עַל-יְדֵי הָעֶרֶב רַב שֶׁנִּתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם
כָּל אוֹתָם שֶׁהָיָה טִינָא בְּלִבָּם עַל מִשָּׁה שֶׁכָּל אֱלוֹ הֵם בְּחִינַת נְבִיאֵי הַשִּׁקָּר
בְּחִינַת מְנַחֲשִׁים וְקוֹסְמִים, כִּי יָדוּעַ שֶׁעָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל עַל-יְדֵי נְחוּשִׁים
וּכְשָׁפִים רַבִּים, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה, שֶׁאֱלוֹ הַמְּנַחֲשִׁים
וְכוּי' הֵם כְּנֶגֶד בְּחִינַת מִשָּׁה שֶׁמִּמְשִׁיךְ הַתּוֹרָה כְּדֵי לְהַאִיר וּלְגַלּוֹת אֲמוּנַת
חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְכוּי', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם כִּי הֵם הַהֶפֶךְ מִזֶּה, אֲשֶׁר עַל-כֵּן צָרִיכִין
לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת הַצַּדִּיק הָאֲמֵת בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשָּׁה
וְכוּי', כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם, כִּי עֶקֶר קַבְּלַת הַתּוֹרָה הַמְּשִׁיךְ מִשָּׁה רַבָּנוּ עַל-יְדֵי
בְּחִינַת הַנִּי"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה הָיָה יִצְיָאֵת מִצְרַיִם וְקָרִיעַת יַם סוּף שֶׁהוּא עַל-
יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִטָּה עוֹז, שְׁעַל-יְדֵי זֶה עָשָׂה כָּל
הַמוֹפְתִים בְּחִינַת, "וַיִּפְּלֵי לִי וַיְהִי שִׁלְךָ לִפְנֵי פִרְעֹה יִהְיֶה לִיתְנִי" וְכוּי' וְעַל-
יְדֵי זֶה הָיָה קָרִיעַת יַם סוּף, בְּחִינַת (תְּהִלִּים ע"ד), "אֲתָהּ פּוֹרַתָּ בְּעֶזֶךָ יַם"
וְכוּי', כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם, וְעַל-יְדֵי זֶה שֶׁמַּע יִתְרוֹ וְנִתְגַּיֵר וְכוּי' כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם,
וְעַל-יְדֵי זֶה הָיָה קַבְּלַת הַתּוֹרָה עַל-יְדֵי רַבּוֹי הַכְּבוֹד שֶׁנִּתְרַבֵּה עַל-יְדֵי יִתְרוֹ
שֶׁנִּתְגַּיֵר, כִּי כַּדִּין אֶסְתַּלֵּיק וְאֲתִיקָר שֶׁמָּא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵילָא וְתַתָּא
וְכוּי' (זֶהֱרַ שְׁמוֹת דָּף ס"ט) וְעַל-כֵּן כָּל פְּרָשִׁיּוֹת מִתֵּן תּוֹרָה כְּתוּבִים בְּסֻדָּר
יִתְרוֹ, כִּי עַל יָדוֹ הָיָה עֶקֶר קַבְּלַת הַתּוֹרָה הַנִּי"ל וְעֶקֶר קַבְּלַת הַתּוֹרָה הָיָה
לְגַלוֹת אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם. אֲבָל זֶה יָדוּעַ, כִּי אֵת זֶה
לְעַמַּת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹקִים וְהַכֹּל בְּשִׁבְלֵי הַבְּחִירָה שִׁישׁ לָהּ כַּח גְּדוֹל מְאֹד, עַל-
כֵּן תִּכְרַף הַתְּגַבֵּר בָּהֶם הַנְּחָשׁ הַקְּדָמוֹנִי וְנִתְלַבֵּשׁ בְּהָעֶרֶב רַב וּבְהַחֲלוֹקִים עַל
מִשָּׁה וְהִסִּית וְהִדִּיחַ אוֹתָם בְּעֵת שֶׁהָיָה מִשָּׁה בְּמָרוֹם לְקַבֵּל שְׁאָר כָּל הַתּוֹרָה
עַד שֶׁהִבִּיאָם לְמַעֲשֵׂה הָעֵגֶל שֶׁהוּא עֲבוּדָה זָרָה וּכְפִירוֹת, שֶׁהֵם הִפְּדוּ אֲמוּנַת
חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, כִּי עֶקֶר כָּל הָעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל דּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים וְהַכְּפִירוֹת
וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת שֶׁל דּוֹרוֹת אֱלוֹ הֵם עַל-יְדֵי פְּגָם אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, כְּמוֹבָן
לְמִשְׁכִּיל, שְׁעַל-יְדֵי פְּגָם זֶה בָּאִים לְכָל מִינֵי טְעוּתִים וּמַחֲמַת שְׁאֲמוּנַת
הַחֲדוּשׁ אִי אֲפָשָׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּרוּר הַמְּדַמָּה שֶׁמִּתְבָּרַר עַל-יְדֵי רוּחַ נְבוּאָה
דִּיקָא שֶׁעֶקְרוֹ הוּא קַבְּלַת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שָׁם עַל-כֵּן אִזֵּי דִיקָא הַתְּגַרָּה
הַבַּעַל דְּבַר לְמַרְדֵּי בְּמִשָּׁה וְלִמְשִׁיךְ אַחֲרֵי נְבִיאֵי הַשִּׁקָּר, שֶׁהֵם בְּחִינַת הָעֶרֶב רַב
וְכוּי' כְּנִי"ל עַד שֶׁעָשׂוּ מַעֲשֵׂה הַנִּי"ל וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קו), "וַיִּמְירוּ אֶת
כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אוֹכֵל עֵשֶׂב", הִינּוּ שָׂרְצוּ לְהַגְבִּיר בְּחִינַת מְזוֹנָא דְּגוּפָא
שֶׁהוּא בְּחִינַת שׁוֹר אוֹכֵל עֵשֶׂב, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (מוֹבָא
בְּפָרוּשׁ רַש"י שָׁם), אִין לָךְ מְשַׁקָּץ כְּמוֹ שׁוֹר אוֹכֵל עֵשֶׂב, כִּי כְּמוֹ שְׁעַל-יְדֵי
קַבְּלַת הַתּוֹרָה, שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְבָּרַר הַמְּדַמָּה עַד שֶׁזּוֹכִין לְאֲמוּנַת חֲדוּשׁ
הָעוֹלָם וְכוּי' וְכוּי' עַל-יְדֵי זֶה נִכְנַע מְזוֹנָא דְּגוּפָא וּמִתְגַּבֵּר מְזוֹנָא דְּנַשְׁמַתָּא

בְּחִינַת רִיחַ, כְּמוֹ שְׂמֵבֶאֱר שָׁם, כְּמוֹ כֵן לְהִפָּךְ עַל-יְדֵי בְּחִינַת הָעֶרֶב רַב שֶׁעָשׂוּ
עֲבוּדָה זָרָה הִפָּךְ הָאֲמוּנָה, עַל-יְדֵי זֶה מִתְגַּבֵּר מְזוּנָא דְגוּפָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת
'תְּבִינַת שׁוֹר אוֹכֵל עֹשֵׂב וְכִנּוּי':

אות יג

אָבֵל מִשֶּׁה רַבְּנוּ הִיָּה בְּעַל כַּח גְּדוֹל מְאֹד וְלֹא הִנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ אָף-עַל-פִּי
שָׂרָאָה אֶת הַמַּעֲשֵׂה הָרַע הַזֶּה וְהִתְגַּבֵּר בְּעַצֵּם כָּחוֹ וְחִזְרָה וְהִתְפַּלֵּל תְּפִלוֹת
הַרְבֵּה בְּבְחִינַת דִּין, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (שְׁמוֹת לֵב), "וַיִּחַל מִשֶּׁה וְכוּ' וַיֹּאמֶר לָמָּה
ה' יַחַרָה אַפָּי" וְכוּ' שֶׁטָּעַן וְעָשָׂה פְּלִילוֹת הַרְבֵּה עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמִבְּאֵר
בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה רַבּוּי הַטְּעָנוֹת וְהוֹפְכוֹתִים שֶׁטָּעַן עִם הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּמְחַל לָהֶם שְׂכָל זֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה, בְּבְחִינַת דִּין עַד שֶׁחִזְרָה וּפָעַל
לְהוֹצִיא מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא כָּל חֵיּוֹתָהּ וְכוּ' וְעַסְק לְתַקֵּן הַכֹּל וְאִז נִצְטָוָה עַל
מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן שֶׁהוּא תִקּוּן הָעֵגֶל, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, כִּי
כָּל מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן הֵם בְּחִינַת הַתְּקוּנִים הַמְּבֹאֲרִין בַּתּוֹרָה הַנִּי"ל שְׂכָלֵם
נִמְשָׁכִין עַל-יְדֵי הַבְּעַל כַּח הַנִּי"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשֶּׁה:

אות יד

כִּי הַמִּשְׁכָּן הוּא בְּחִינַת בֵּית הַתְּפִלָּה שֶׁנִּבְנָה עַל-יְדֵי רַבּוּי הַשְּׂכָנִים וְעַל-כֵּן
נִקְרָא מִשְׁכָּן, לְשׁוֹן שְׂכָן, וְכְמוֹ שְׂכָתוֹב בְּמִקּוֹם אַחֵר וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי
הַכַּח שֶׁל הַבְּעַל כַּח הַנִּי"ל שֶׁמִּתְפַּלֵּל תְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִעֲשִׂין
בְּעֵלֵי תְּשׁוּבָה וְגָרִים, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְרַבֵּה כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁשֵּׁם כָּל נַפְשׁוֹת
יִשְׂרָאֵל שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ הַנְּבוּאָה, בְּחִינַת (שְׁבַת צֵב) אִין הַנְּבוּאָה שׁוֹרָה אֶלָּא
עַל חֲכָם גְּבוּרָה וְעִשִּׂיר וְכוּ' כִּי כָּלֵם הֵם בְּחִינַת כְּבוֹד וְכוּ', כְּמוֹ שְׂכָתוֹב שָׁם,
עֵינֵי שָׁם וְכָל זֶה מְרַמֵּז בְּהִי"ג דְּבָרִים שֶׁל הַמִּשְׁכָּן וְכִלְיוֹ, כִּי עֵקֶר עֵצִים הַמִּשְׁכָּן
נִבְנָה מִהַקָּרְשִׁים שֶׁהֵיוּ עֲצֵי שִׁטִּים עוֹמְדִים זֶה בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין,
שֶׁהוּא בְּחִינַת מִטָּה עוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵץ חַיִּים כְּאֲרִז וְזֶהוּ בְּחִינַת עֲצֵי שִׁטִּים
עוֹמְדִים שֶׁעוֹמְדִים בְּחִינַת בְּחִינַת בְּחִינַת בְּחִינַת בְּחִינַת בְּחִינַת בְּחִינַת בְּחִינַת
עַד שֶׁמִּקְיָאָה הַקְּאֹת בְּכָל פְּעַם כְּנִי"ל וְעַל-כֵּן הִיָּה עֵשֶׂר אֲמוֹת אֲרָךְ הַקָּשֶׁר
כְּנִגְדֵי כָּל בְּחִינַת עֵשֶׂר הַמְּבֹאֲרָה שֶׁם בְּסוּף הַתּוֹרָה הַנִּי"ל לְעַנּוֹן מִלְחָמַת עוֹג
וְכוּ', כְּמוֹ שְׂכָתוֹב שָׁם מִשֶּׁה כְּמָה הָיָה עֵשֶׂר אֲמִין וְכוּ', כִּי הַמִּשְׁכָּל לֹא יָכֹל

שום אדם להקימו כי אם משה, והעקר מחמת כבוד הקרשים שהיו עֶשֶׂר אמות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ומשם אנו למדים עצם גבורתו וכחו של משה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, הינו כנ"ל, כי הקרשים החזקים והגבהים הם בחינת תפלה החזקה הנ"ל של הבעל כח שאין מי שיכול לעסק בה ולהקימה כראוי כי אם משה וכנ"ל וזהו בחינת עצי שטים, לרמוז שהם מתקנים בחינת הרוח שטות, שהוא בחינת תאוה הנ"ל שנמשך על-ידי פגם מחצות פרוסות של המחין, אבל התפלה של הבעל כח הנ"ל עומדת בבית הבליעה של הסטרא אחרא בתוך הרוח שטות עד שמקיאים משם דיקא כל הקדשות וכו' וזהו בחינת עצי שטים כלליות שני העצים, שהם בחינת עץ החיים אשר בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע, שעקר התגברות הנחש הוא על-ידי שהסית את האדם לאכל מעץ הדעת שעל-ידי זה נפגם הדעת עד שבאים לרוח שטות הנ"ל ונתגרשין מעץ החיים אשר בתוך הגן, שהוא בחינת מזונא דנשמתא שמשם כל החיים, אבל על-ידי הבעל כח הנ"ל שמתפלל תפלה בחינת דין, על-ידי זה מכרח הנחש והסטרא אחרא להקיא כל הקדשות וכו' ואזי נכלל עץ הדעת בתוך עץ החיים ומשניהם דיקא נבנה בחינת המשכן וזהו בחינת עצי שטים עומדים

אות טו

והיריעות של המשכן שהיו של מיני בגדים תכלת וארגמן, זה בחינת הכבוד שנתרבה על-ידי התפלה הנ"ל, שהוא בחינת לבושים, כי רבי יוחנן קרא למאניה מכבדוּתָא (שבת קיג), כי היריעות היו חופין על המשכן כענן בחינת (איוב לח) בשומי ענן לבוש, שהוא בחינת ענני כבוד, בחינת (שמות טז) כבוד ה' הראה בענן וכו', כמו שכתוב שם. וזה בחינת יריעות עזים שהיו על יריעות המשכן שהיה של תכלת וכו', כי יריעות עזים גסים יותר, כי הם מרמזים על בחינת הגרים, שהם בחינת הקדשות העולות מעמקי הקליפות מעצם חיותם ועל-כן הם עשתי עֶשֶׂר יריעות, כי הסטרא אחרא היא בבחינת אחד עֶשֶׂר פמוּבָא, כי עקר יריעות המשכן שהיו של מיני בגדים דקים יקרים שהם תכלת וארגמן זה בחינת בעלי תשובה של ישראל שהם בחינת לבושין דמלכא, בחינת ישראל אשר בך אתפאר (ישעיה מט) בחינת בגדי פאר וכבוד, אבל הגרים שהיו תחלה בבחינת עשו איש שעיר, כשחוזרין אל הקדשה נעשה מהם בחינת יריעות עזים לאהל על המשכן, כי הם מחפין ומגנים על ישראל ועובדים ומשמשים לישראל כמו שיהיה לעתיד וזה בחינת (שמות כו) מכסה וכו' עורות אילים מאדמים ומכסה עורות תחשים מלמעלה, זה בחינת הגרים הגסים עוד יותר, שנעשה מהם בחינת עורות, שהם מגשמים עוד יותר בבחינת כתנות

עור, אבל גם הם נעשים מרפבה אל הקדשה וחופין על המשכן וכנ"ל:

אות טז

וזה בחינת כלי המשכן, מנורה ושלחן ומזבח מקטר קטרת זה בחינת חכמה וגבורה ועשירות, כי מנורה בדרום זה בחינת חכמה, בחינת הרוצה להחכים ידרים ושלחן בצפון בחינת עשירות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בבא בתרא כה), הרוצה להעשיר | יצפין, וסמנך שלחן בצפון ומנורה בדרום ומזבח מקטר קטרת זה בחינת גבורה, כי שם עקר הגבורה והלח של הצדיקים, כי עקר גבורתם להכניע הסטרא אחרא שהוא היצר הרע, שזהו בחינת קטרת שעל -ידי זה מוציאין מהסטרא אחרא כל ניצוצות הקדשה בסוד אחד עשר סמני הקטרת ומכניעין סטרא דמותא כמו אהרן שהתגבר כנגד המלאך הפות ועבבו, כמו שכתוב (במדבר יז), "ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה". ועל-ידי אלו השלשה, חכמה, גבורה ועשירות, שהם בחינת כבוד, על-ידי זה נמשך בחינת קבלת התורה, שזהו בחינת הארון עם הלוחות, שהם כלל התורה שהיו עומדים בבית קדש קדשים ומשם נמשך כל הנבואה, כמו שכתוב, "ודברתי אתך מעל הכפרת וכוי" ועל-ידי זה מתברר המדמה וזוכין לאמונת חדוש העולם וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שציורא דמשכנא היה כציורא דעובדא דבראשית, כמבאר בזהר הקדוש (תקוני זהר דף יב בהקדמות) ועל-כן על-ידי כל המשכן וכליו שעקרו היה הארון עם התורה שהיה מציר שם כל בריאת מעשה בראשית, על-ידי זה נמשך האמונה הקדושה של חדוש העולם שיזעו הכל כי השם יתברך ברא הכל השמים והארץ וכל צבאם, כמו שהוא מציר במשכן בקרסיו וקרשיו וכוי, ועל-ידי זה זוכין לחדוש העולם של לעתיד שאז יתנהג העולם בחינת נפלאות שלא כדרך הטבע וזהו בחינת (אבות פרק ה) עשרה נסים שהיו בבית המקדש, הינו ששם היה מתנהג רק בדרך נסים ונפלאות שלא כדרך הטבע כלל ועל-ידי זה מתעורר השיר חדש וכוי וזהו בחינת כל השירים של הלויים שהיו בבית המקדש ובכל יום ויום היו אומרים שיר מיוחד כפי הבריאה של אותו היום שמושך התגלות הבריאה, שהוא אמונת חדוש העולם על-ידי עבודת הבית המקדש, וכמו כן אמרו שיר שהוא בחינת השיר של לעתיד הנמשך על-ידי זה שמשם כל השירים וזה בחינת הקרבנות של הבהמות שהיו בבית המקדש ובמשכן שבשביל זה היה בנין המשכן והבית המקדש, כי כל הקרבנות של הבהמות הם בחינת ברור המדמה, שהוא בחינת בהמיות, כמו שכתוב במקום אחר, כי כל עקר כלל המשכן והבית המקדש היה בשביל ברור המדמה כדי לגלות אמונת חדוש העולם

אות יז

וְזֶה בְּחִינַת כְּהֻנִּים בְּעִבּוּדְתֶם וּלְוִיִּם בְּדוּכְנֹן לְשִׁירָן וּלְזִמְרֹן וַיִּשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ, כִּי יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ הָיוּ עוֹסְקִין בְּתוֹרָה, שְׂזָהוּ בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת רִיחַ נְבוֹאָה שְׁעַל-יָדַי זֶה מִתְבָּרַר הַמְדַמָּה וְכוּ' וְזֶהוּ בְּחִינַת כְּהֻנִּים בְּעִבּוּדְתָן, שֶׁהֵם עֲבוּדַת הַקְּרָבָנוֹת, שֶׁהוּא בְּרוּר הַמְדַמָּה כַּנִּיל וְזֶהוּ וּלְוִיִּם בְּדוּכְנָם לְשִׁירָן, בְּחִינַת שִׁיר הַנִּיל שְׁזוֹכִין עַל-יָדַי כָּל הַנִּיל כַּנִּיל וְעַל-כֵּן הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם עוֹסְקִים בְּפָרֶשֶׁת בְּרֵאשִׁית וּבְפָרֶשֶׁת הָאֲזִינוּ, כִּי פָרֶשֶׁת בְּרֵאשִׁית הוּא בְּחִינַת הַתְּגָלוֹת אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁמִּתְגַּלֶּה עַל-יָדַי עֵסֶק הַתּוֹרָה כַּנִּיל, כִּי בְּפָרֶשֶׁת בְּרֵאשִׁית מְבֹאָר כָּל חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּרֵאשִׁית הַכֹּל יֵשׁ מֵאִין, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, "בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית אֱלֹקִים וְכוּ' וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אוֹר וְכוּ' וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ וְכוּ'" וּבְפָרֶשֶׁת הָאֲזִינוּ חוֹזֵר וּמְזַכֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל פְּעֻלוֹת ה' וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה הַכֹּל בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּשִׁבְלֵם בְּרֵאשִׁית הָעוֹלָם וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֵׁם (דְּבָרִים ל"ב), "הָאֲזִינוּ הַשְּׁמַיִם וְכוּ' הַצּוֹר תִּמְיָם פָּעֲלוּ וְכוּ' זְכוֹר יְמוֹת עוֹלָם וְכוּ'" עַד שֶׁמְסִיִּם בְּחֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁלְעֵתִיד, שֶׁהוּא בְּעֵת תְּחִילַת הַמַּתִּים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֵׁם, "רְאוּ עֵתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹקִים עִמָּדִי אֲנִי אֲמִית וְאֲחִיָּה וְכוּ'", שֶׁהוּא תְּחִילַת הַמַּתִּים, בְּחִינַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד וְכַנִּיל :

אות יח

וְעַל-כֵּן כָּל הַמְּשַׁכֵּן וְכִלְיוֹ נִמְשַׁח בְּשֵׁמוֹ הַמְּשַׁחָה שֶׁהוּא רִיחַ טוֹב מְאֹד, כִּי כָּל קִדְשֵׁת הַמְּשַׁכֵּן וְכִלְיוֹ נִמְשָׁךְ רַק עַל -יָדַי הַצַּדִּיק בְּחִינַת מִשְׁחָה שֶׁעוֹסֵק בְּכַחוֹ הַגָּדוֹל בְּכָל הַתְּקוּנִים הַנִּיל עַד שֶׁמִּמְשִׁיךְ בְּחִינַת רִיחַ טוֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת יִרְאָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֵׁם וּמִשְׁחָה כָּל קִדְשֵׁת הַמְּשַׁכֵּן וְכִלְיוֹ וְעַל-כֵּן נִמְשַׁח בְּרִיחַ הַקִּדְוֹשׁ הַנִּפְלֵא שֶׁל שֵׁמוֹ הַמְּשַׁחָה, וְעַל-כֵּן שֵׁם מְקוֹם הַיִּרְאָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית כ"ח), "מֵה נֹרָא הַמְּקוֹם הַזֶּה" כִּי עֵקֶר הַרִיחַ הַטוֹב הוּא הַיִּרְאָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֵׁם וְעַל-יָדַי כָּל זֶה זְכוֹ שֶׁנִּתְכַּפֵּר לָהֶם מַעֲשֵׂה הָעֵגֶל וְנִתְהַפָּךְ לְזִכְרֵיֹת בְּבְחִינַת נִרְדֵי נִתְּן רִיחוֹ הַנְּאֻמֵּר עַל זֶה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (שַׁבָּת פ"ח), הִינּוּ כַּנִּיל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֵׁם בְּתַחֲלַת הַתּוֹרָה שְׁעַל-יָדַי

זֶה זֹכֵן לְהֹכִיחַ בְּקוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה בְּבַחֲיַנַת נְרָדִי נִתַּן רִיחוֹ וְכוּ', עֵינַי שָׁם הֵיטֵב הֵיטֵב:

אות יט

וְעַקֵּר תִּקּוּן הַמִּשְׁכָּן הָיָה בְּשִׁבִיל שְׂיֵלֶךְ עִמָּם בְּמִדְבָּר שֶׁפָּרְקוּהוּ וְהֶעֱמִידוּהוּ בְּכָל פְּעַם וְהוּא מְרַמֵּז עַל הַחֲרָבָן וְהַגְּלוּת שֶׁכָּל קִיּוּמָנוּ הוּא עַל-יְדֵי בַחֲיִנַת תִּקּוּנֵי הַמִּשְׁכָּן הַנִּי"ל, בְּבַחֲיַנַת (שְׁמוֹת לַח) אֱלֹה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכָּן מִשְׁכָּן בְּבִנְיָנוּ מִשְׁכָּן בְּחֲרָבָנוּ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בְּהַקְדָּמַת הַתִּקּוּנִים וּבַתִּקּוּן מַח) וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (שְׁמוֹת רַבָּה פָּרָק נ"א), לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ מִשְׁכָּן? שְׁמַתְמַשְׁכָּן בְּעֹנֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ שְׁמֵשָׁה רַבֵּנוּ כְּשֶׁרָאָה עֵצָם הַתְּגַבְּרוּת וְהַתְּגָרוּת הַסְטֵרָא אַחֲרָא כָּל כָּד, עַל-כֵּן עָשָׂה תִקּוּן כָּזֶה שֶׁאֵיךְ שִׁיחָהּ יִגְמַר תְּמִיד אֶת שְׁלוֹ, עַד שֶׁתְּבוֹא הַגְּאֻלָּה שְׁלָמָה שֶׁתִּהְיֶה עַל יָדוֹ בְּבַחֲיַנַת מַה שֶׁהָיָה הוּא שִׁיחָהּ, הֵינּוּ שְׂיֹכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְעוֹרֵר בְּכָל פְּעַם בַּחֲיִנַת הַתְּפִלָּה הַנִּי"ל עַד שֶׁיִּמְשִׁיכוּ בְּכֹחוֹ בְּכָל פְּעַם כָּל הַתִּקּוּנִים הַנִּי"ל, עַד שֶׁיַּעוֹרְרוּ הָרִיחַ טוֹב וְכוּ', שֶׁהוּא בַחֲיִנַת מְשִׁיחַ שְׂיִבָּא עַל-יְדֵי זֶה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם עַל פְּסוּק, "וַיִּרְא מְנוּחָה כִּי טוֹב וְכוּ' עַד וַיְהִי לְמַס עוֹבֵד וְכוּ'", עֵינַי שָׁם:

אות כ

וְעַל-כֵּן עָמַד הַמִּשְׁכָּן עַל מֵאָה אֲדָנִים, שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת מֵאָה בְּרָכוֹת, בַּחֲיִנַת כְּלָלִיּוֹת הַתְּפִלָּה, כִּי הַמִּשְׁכָּן בַּחֲיִנַת בֵּית תְּפִלָּה כַּנִּי"ל:

רְאֵשִׁי פְּרָקִים:

אות כא

וְזֶה בְּחִינַת בְּגָדֵי כְהֵנָה אֶפֶד וְחֹשֶׁן שֶׁהָיוּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר אַבְנִים שֶׁחֶקק עֲלֵיהֶם שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינַת אַבְנֵי קֹדֶשׁ הַנִּי"ל שֶׁל בַּיִת הַתְּפִלָּה, שֶׁהֵם בְּחִינַת קְבוּץ נְפֻשׁוֹת יִשְׂרָאֵל. וְזֶה (תְּהִלִּים מֵה), "מִן הַיְכָלִי שֶׁן מִנִּי שְׁמֹחוּף וְכוּ" וְזֶה בְּחִינַת בְּגָדוֹתֶיךָ בְּחִינַת רֵיחַ טוֹב וְכוּ' מִן הַיְכָלִי שֶׁן מִנִּי שְׁמֹחוּף וְכוּ" וְזֶה בְּחִינַת מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה שֶׁהָאִיר הַכְּבוֹד גַּם בְּחֹשֶׁכְת לַיְלָה, כִּי עֶקֶר הַכְּבוֹד בְּבְחִינַת יוֹם, בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה ס) וְכְבוֹד ה' עָלֶיךָ זָרַח הַמּוֹבָא שֶׁם וְכוּ' וְזֶה (שְׁמוֹת כז), "וְאֵתָה תִּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", לְשׁוֹן צוֹתָא וְהַתְּחַבְּרוֹת וְכוּ' וַיִּקְחוּ אֶלְיָךְ שְׁמוֹן זֵיתִיךָ וְכוּ' לְהָאִיר הַכְּבוֹד עַל-יְדֵי זֶה, כִּי בְּלִילָה יוֹרֶדֶת הַשְּׂכִינָה לְקַבֵּץ נְדָחִים וְכוּ' (וְכָל זֶה צָרִיךְ בְּאוֹר הַרְבֵּה) :

אות כב

וְזֶה בְּחִינַת (בְּמִדְבָּר כד) מֵה טְבוּ אֶהְלִיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל, שְׁנֵאמַר עַל הַמִּשְׁכָּן וּבַיִת הַמִּקְדָּשׁ וּבַיִת כְּנֶסֶת וּבַיִת מִדְרָשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִקְדָּשׁ מְעֻט, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה (מְגִלָּה כט) וְזֶהוּ (שָׁם), "כְּנֻחִים נָטְיוּ כְּגִנּוֹת עָלַי נָהָר כְּאֶהְלִים נָטַע ה' כְּאֶרְזִים עָלַי מִיָּם כְּנֻחִים נָטְיוּ" זֶה בְּחִינַת נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה שֶׁמִּשָּׁם עֶקֶר הַכַּחַם וְהַגְּבוּרָה שֶׁל כָּל הַבְּעָלִי כַח הַנִּי"ל בְּבְחִינַת (קֹהֶלֶת ז) וְהַחֲכָמָה תִּעֲוֹז לְחַכְמָה מַעֲשֵׂרָה שְׁלִיטִים, כִּי עֶקֶר הַכַּחַם וְהַתְּגַבְּרוֹת הוּא עַל-יְדֵי הַחֲכָמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת כַּח מֵה, כְּמוֹבָא כִּי הַחֲכָמָה תִּחְיֶה וּמִשָּׁם כָּל הַכַּחַם וְהַחִיּוֹת שֶׁל כָּל הַבְּרוּאִים וְעַל-כֵּן כְּנֻחִים נָטְיוּ מְרִמּוֹ עַל כַּח הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבְּעָל כַּח שְׁנֵמֶשֶׁךְ מִבְּחִינַת נַחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, שֶׁחֲכָמָתוֹ הוּא כְּנֶהֱרַר שְׁאִינוֹ פּוֹסֵק וְכִמְעֵין הַמִּתְגַּבֵּר, כִּי הוּא נוֹבֵעַ תְּמִיד מִקּוֹר חֲכָמָה וּמִתְגַּבֵּר בְּכָל פַּעַם בְּעֵצָם כַּחוֹ נֶגֶד הַסְטֵרָא אַחֲרָא עַד שֶׁמִּמְשִׁיךְ כָּל הַתְּקוּנִים הַנִּי"ל, שְׁעַל-יְדֵי זֶה גְּדֻלִּים כָּל הַרִיחּוֹת עַל-יְדֵי הַנֶּהֱרַר הַיּוֹצֵא מַעֲדוֹן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. וְזֶה "כְּגִנּוֹת עָלַי נָהָר" בְּחִינַת נָהָר הַמִּשְׁקָה אֶת הַגֶּן כְּנִי"ל שֶׁמִּשָּׁם גְּדֻלִּים כָּל הַרִיחּוֹת וְזֶה, "כְּאֶהְלִים נָטַע הַנִּי", שֶׁהֵם מִיְנֵי בְּשָׂמִים וְרֵיחַ טוֹב וְנִפְלָא שְׁנֵמֶשֶׁךְ עַל-יְדֵי הַנֶּהֱרַר הַמִּשְׁקָה אֶת הַגֶּן כְּנִי"ל, וְזֶה כְּאֶרְזִים עָלַי מִיָּם בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין, שֶׁהוּא מִטָּה עַז הַנִּי"ל, שֶׁהִיא קֶשֶׁה כְּאֶרְזִי כְּנִי"ל וְזֶהוּ עָלַי מִיָּם, כִּי עַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁכִין מִיְמֵי הַדַּעַת בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה יא) וּמְלָאָה הָאֶרֶץ דַּעַה אֶת ה' כְּפִיָּם לַיָּם מְכַסִּים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֶׁם שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִמְשָׁכִין כָּל הַתְּקוּנִים הַנִּי"ל כְּנִי"ל :

אות כג

ועין בזהר הקדוש ברעיא מהימנא בפרשת בשלח על פסוק, "תביאמו ותטעמו בהר נחלתך" מה שמפליג שם בשבח קדשת בית הכנסת, שהוא בחינת המשכן ובית המקדש, כמו שכתוב שם, דהא בי כנישתא דלתתא קיימא לקבל בי כנישתא דלעלא בית המקדש דלתתא איהו כגונא דבית המקדש דלעלא וכו', עין שם כל זה היטב עד דהא כגונא דא קלא דשופר וכו', עין שם כי עקר הקבוץ של בית כנסת ובית מדרש העקר הוא בראש השנה שאזי תוקעין בשופר שמקבץ נדחים ואובדים, שזה עקר קדשת הבית הכנסת ובית המדרש כדי שיתכנסו ויתקבצו לשם כל הרחוקים ויתוספו שכנים רבים אל הקבוץ הקדוש כדי שיתרבה ויתגדל מאד מאד בית התפלה וכו' וכנ"ל, :

ומתן :

משא

הלכות

אות כד

וזה לשון השלחן ערוך אורח חיים סימן קנו, אחר כך ילך לעסקיו וכו', ואל ישתתף עם העובדי כוכבים וכו' וגם כל זה יתבאר על-פי התורה הנ"ל :

כי משא ומתן באמונה גדול מאד, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת לא) ששואלין את האדם נשאת ונתת באמונה וכו', וכמבאר בדברי אדונינו, מורנו ורבנו, זכרוננו לברכה כמה פעמים ומבאר שם שכל המשא ומתן וכל העסקים ומלאכות כלולים בל"ט מלאכות, ול"ט מלאכות ממשכן גמרינו, על-כן צריכין לעסק במשא ומתן ומלאכות באמונה שלמה עד שיהיו כל המשא ומתן והמלאכות בבחינת מלאכת המשכן (כמו שכתוב בהתורה "אני ה' הוא שמי וכו'" בסימן יא ובלקוטי תניינא בהתורה "ואת העורבים" בסימן ד ובשארי מקומות) ולבאר קצת איך זוכין שיהיה כל עסקי המשא ומתן והמלאכות בבחינת מלאכת המשכן שאפלו אנשים פשוטים שאינם יודעים נסתרות יכולים לזכות לזה הוא שיעשה המשא ומתן באמונה שיהיה ההון והלאו לאו וכן בכל עשיה ועשיה ובכל הלוך ודבור שעושה והולך ומדבר בשעת המשא ומתן שפונתו שירויח כדי שיעשה מזה צדקה (וכמו שכתוב בהתורה "האי מאן דאזיל למנסיב" סימן כט) וזה ידוע שעקר הצדקה הוא כשזוכה לתן לעניים הגונים באמת העוסקים בתורה ותפלה באמת והעקר שיזכה לתן לצדיקי אמת והנלוים אליהם שהם כלולים מכמה נפשות ישראל שאז הוא זוכה

להתחבר ולהתקשר להקבוצה הקדושה של הרבה נפשות ישראל שהם עקר קיום המשכן ובית המקדש, שהם בחינת בית כנסת ובית מדרש שמתקיימין על-ידי אלו הנפשות שמתקבצין ועוסקין שם בתורה ותפלה, כי כבר מבאר לעיל ובהלכות קריאת התורה שעקר שלמות האדם הוא כשזוכה להיות שכן טוב להקבוצה הקדושה וכו', שזה עקר בחינת בנין המשכן, שהם בחינת בית כנסת ובית מדרש ועקר ההתקשרות והחבור אליהם הוא על-ידי ממון וצדקה כשזוכה לתן להם להיות בכלל תומכי אריותא וכמו שרואין שמשתדליו ביותר להחזיק בעלי הישיבות שהם הרבנים והתלמידים והחברים ההגונים הלומדים בישיבה, כי על-ידי הממון של הצדקה שמחזיק אותם הוא נכלל בהם וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ילקוט שמעוני קכט) על פסוק, "שמח זבולון בצאתך ויששכר באהליך" וגם בהמשא ומתן בעצמו צריך לכוון שעל-ידי המשא ומתן שנושא ונותן ועוסק עם חברו על-ידי זה יתחבר עמהם יחד שימשיכו זה את זה להיות שכנים טובים אל הקבוצה הקדושה שעוסקים בתורה ותפלה באמת, כי חוץ מזה הכל הבל ומה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש (קהלת א) ופרש רש"י, חוץ התורה שנקרא שמש אין יתרון לאדם בכל עמלו וכו', פידוע לכל מי שמשים לב להסתפל על אחריתו, כי כל העסקים והמלאכות והמשא ומתן שכלולים בל"ט מלאכות כלם בשביל לברר ניצוצות הקדושים פידוע ועקר הברור על-ידי שזוכה את השם יתברך בשעת המשא ומתן, כמו שכתוב (דברים ח), "וזכרת את ה' אלקיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל" ועל-כן צריכין לעסק במשא ומתן עם ישראל דיקא, כמו שכתוב (ויקרא כה), "כי תמכרו ממכר לעמיתך מכר או קנה מיד עמיתך תקנה", כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה ומובא בפרוש רש"י ועל-כן ראוי להשתדל בכל מה דאפשר כשהולך בדרכי או עוסק במשא ומתן בביתו שיתחבר עם כשרים והגונים ויהיה רגיל בכל פעם לדבר עמהם בדברי תורה ויראת שמים באפן שיזכיר את חברו או חברו זכיר אותו בכל יום מהתכלית האחרון וכמו שכתוב בזהר הקדוש שאסור לילך בדרכי כי אם כשיש עמו אחד שיעסק עמו בדברי תורה. ואפלו אם אינו מוצא חברים כאלו בשעת המשא ומתן, על כל פנים צריך לזהר במחשבתו שלא ישכח בהשם יתברך בשעת המשא ומתן ויהיה משתוקק תמיד ברצון חזק להמשיך את עצמו ואת חבריו העוסקים עמו להשם יתברך ותורתו, כי זה כל פונת השם יתברך שמסבב עסקי המשא ומתן והמלאכות בעולם שהכל בשביל ברורים כנ"ל ועקר שעל-ידי המשא ומתן ועסקים מתחברים בני אדם זה עם זה עד שסוף כל סוף יתגבר האמת שבלב כל אחד מישראל וימשיך אחד את חברו עד שישובו כלם להשם יתברך ותורתו והעקר שיתחברו יחד אל הקבוצה הקדושה שיתרבה בשכנים רבים עד אין חקר כנ"ל, שזהו בחינת בנין המשכן כנ"ל נמצא, מי שעוסק במשא ומתן בכונה זאת בודאי הוא עוסק אז במלאכת המשכן, כי כל זה הוא בחינת מעשה המשכן וקיומו וכנ"ל:

אות כה

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת לַה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צָוָה ה' לַעֲשׂוֹת אוֹתָם וְאִז צִוָּה עַל מְלֹאכֶת הַמִּשְׁכָּן וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָהּ (שַׁבַּת ע) מִפְּסוּק זֶה ל"ט מְלֹאכֹת וְעַל-כֵּן הַקָּדִים לומר וַיִּקְהַל מֹשֶׁה, כִּי עָקַר בְּנִין הַמִּשְׁכָּן הָיָה בְּשִׁבִיל הַקְּהֵלָה וְהַקְּבוּץ וְהַפְּנִיָּסָה כְּדִי שִׁיקְהֵלוּ וַיִּתְקַבְּצוּ כָּל יִשְׂרָאֵל שָׁם כְּדִי שִׁיתַּרְבֶּה בֵּית הַתְּפִלָּה בְּרַבּוּי עֲצוּם וְכוּ' כַּנ"ל וְעַל-כֵּן אִז רָמַז לָהֶם ל"ט מְלֹאכֹת בְּפִסּוּק, "אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים", שֶׁכְּלוּלִים בַּמִּשְׁכָּן לְהוֹרֹת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁיַּעֲשׂוּ כָּל הַל"ט מְלֹאכֹת, שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל הָעֲסָקִים וְהַמִּשְׁאָ וּמִתֵּן בְּבַחֲיִנַת מְלֹאכֶת הַמִּשְׁכָּן, כִּי עָקַר הַתְּקוּן שִׁיְהִיָּה הַמִּשְׁאָ וּמִתֵּן וְהָעֲסָקִים בְּבַחֲיִנַת מְלֹאכֶת הַמִּשְׁכָּן הוּא עַל-יָדֵי בְּחִינַת וַיִּקְהַל מֹשֶׁה, שֶׁהוּא מֵה שֶׁהַצַּדִּיק הָאֵמֶת, בְּחִינַת מֹשֶׁה, עוֹסֵק לְהַקְהִיל וּלְקַבֵּץ כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶה עָקַר בְּנִין הַמִּשְׁכָּן כַּנ"ל שֶׁצָּרִיךְ כָּל אֶחָד לְכוּן דַּעְתּוֹ בְּשַׁעַת הַמִּשְׁאָ וּמִתֵּן וְהָעֲסָקִים שִׁיזְכֶּה עַל-יָדֵי זֶה לְהַתְקַבֵּץ וּלְהַתְחַבֵּר עִמָּהֶם עַל-יָדֵי הַצַּדִּיקָה שִׁיתֵּן לָהֶם וְכוּ' :

אות כו

וְעַל-כֵּן אָסוּר לְהַשְׁתַּתֵּף עִם הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְקַשֵּׁר וַיִּתְחַבֵּר עִם הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים שֶׁכָּפִי הַהִתְקַשְּׁרוֹת וְהַהִתְחַבְּרוֹת עִמוֹ, כְּמוֹ כֵּן הוּא מִתְרַחֵק מִהַקְּשֵׁר וְהַקְּבוּץ שֶׁל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל כִּי הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הֵם בְּהַפָּךְ מִקְדָּשֵׁת קְבוּץ יִשְׂרָאֵל, כִּי עָקַר קְבוּץ נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁעַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְאֵמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שֶׁכָּל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יָדֵי צַדִּיקֵי אֵמֶת כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שָׁם, שֶׁעַל-יָדֵי זֶה זוֹכִין לְאֵמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שֶׁכָּל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יָדֵי צַדִּיקֵי אֵמֶת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב שָׁם אֲבָל הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים בָּהֶם נֶאֱחָז בִּיּוֹתֵר זְהִמַּת הַנְּחֻשׁ, שֶׁהֵם הַמְּנַחֲשִׁים וְהַקּוֹסְמִים בְּחִינַת נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר וְעַל-כֵּן הֵם רְחוּקִים מִקְּבֵלַת הַתּוֹרָה, וְעַל-כֵּן אֵין הָאֵמוּנָה בְּרוּרָה אֲצֵלָם וַיֵּשׁ לָהֶם אֵמוּנוֹת כְּזָבוּיוֹת, עַל-כֵּן צָרִיךְ אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי לְהִתְרַחֵק מֵהֶם וּלְבַלִּי לְהַשְׁתַּתֵּף עִמָּהֶם כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְקַשֵּׁר עִמָּהֶם שֶׁלֹּא יִתְרַחֵק מִהַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ וְכוּ' :

אות כז

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה וּמוֹבָא בְּשִׁלְחֹן עֲרוּךְ שֶׁאָסוּר לְהַשְׁתַּתֵּף עִם הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים מְשׁוּם וְשֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרֵים לֹא תִזְכְּרוּ לֹא יִשְׁמַע עַל פִּיךָ שְׂמָא יִתְחַיֵּב לּוֹ שְׁבוּעָה וְכוּ' כִּי עֵקֶר הַתְּגִלוֹת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם הוּא עַל-יַדֵי הַדְּבוּר פֶּה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פֶּט), "אֹדִיעַ אֶמוּנָתְךָ בְּפִי", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ, זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָה, הָאֱמוּנָה תוֹלָה בְּפֶה שֶׁל אָדָם וְכוּ' וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁכְּתוּב שֵׁם בְּתוֹרָה הַנִּי"ל עַל פֶּסוּק בַּפָּסָא לְיוֹם חֲגִנּוּ, שֶׁכָּל הַתְּאָרִים וְהַשְּׁבָחִים שֶׁאֵנוּ מֵתְאָרִין וּמִשְׁבַּחִין אוֹתוֹ הֵם כְּפִי בְּרוּר הַמְּדַמָּה, שֶׁעַל-יַדֵי זֶה מֵתְבַרֵר הָאֱמוּנָה וְכוּ', כִּי עֵקֶר הַתְּגִלוֹת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הוּא עַל-יַדֵי הַתְּאָרִים וְהַשְּׁבָחִים שֶׁיִּשְׂרָאֵל עוֹסְקִים בְּכָל יוֹם לְשַׁבַּח וּלְהַלֵּל אוֹתוֹ יִתְבַרֵךְ בְּפִיהֶם, אֲבָל אֵת זֶה לְעַמַּת זֶה, כִּי יֵשׁ פֶּה דוֹבֵר תְּהַפּוּכּוֹת שֶׁהֵם דְּבָרֵי פִיהֶם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים בְּאֱמוּנוֹת כְּזָבוֹת אֲשֶׁר פִּיהֶם דָּבָר שׁוֹא וְיִמִּינָם יָמִין שֶׁקֶר וְצָרִיךְ אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁלֹּא לִתֵּן לָהֶם יִנְיָקָה, כִּי כָּל כַּחַם כְּשִׁחוּתֵרִים לִינֵק מִקְדָּשֵׁת יִשְׂרָאֵל כִּיְדוּעַ וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי גוֹרֵם חֶסֶד וְשָׁלוֹם, שֶׁנִּשְׁמַע שֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרֵים אֶפְלוּ מֵעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים עַל יָדוֹ הוּא פָּגַם גְּדוֹל מְאֹד וְעַל-כֵּן אָסוּר לְהַשְׁתַּתֵּף עִם עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים שֶׁלֹּא יַעֲבֵר עַל לֹא יִשְׁמַע עַל פִּיךָ כַּנִּי"ל, כִּי אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ לְהַשְׁתַּדֵּל תְּמִיד לְהַגְדִּיל שֵׁם ה' בְּכָל מַה שֶׁיִּכּוֹל, שֶׁזֶּה כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה בָּא לְעוֹלָם כְּדֵי לְהַגְדִּיל שְׁמוֹ יִתְבַרֵךְ כִּיְדוּעַ וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְהַתְחַבֵּר וּלְהַתְקַשֵּׁר לְהַקְבּוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁעוֹסְקִים תְּמִיד לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשֵׁמוֹ הַגְּדוֹל וְכָל מַה שֶׁמִּתְרַבֵּים יוֹתֵר נִתְגַּדֵּל וְנִתְקַדָּשׁ שְׁמוֹ יִתְבַרֵךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּבַחֲיַנַּת (מִשְׁלֵי יד) בְּרַב עִם הַדְּרַת מְלֶךְ, כִּי שְׁמוֹ יִתְבַרֵךְ מִשְׁתַּף בְּשִׁמְנוֹ וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מִשְׁרָשֵׁת נִפְשׁוֹ בְּשִׁמּוֹ הַגְּדוֹל יִתְבַרֵךְ, עַל-כֵּן כָּל מַה שֶׁמִּתְרַבֵּים נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר שֶׁמִּתְקַבְּצִים וּמִגְדָּלִים שְׁמוֹ יִתְבַרֵךְ נִתְגַּדֵּל וְנִתְקַדָּשׁ שְׁמוֹ יִתְבַרֵךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֲבָל לְהַפִּיךְ כְּשֶׁמִּשְׁתַּתֵּף וּמִתְחַבֵּר עִם הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אֲשֶׁר פִּיהֶם דָּבָר שׁוֹא, כִּי מִזְכִּירִים שֵׁם אֱלֹהִים אַחֲרֵים וְאֱמוּנוֹת כְּזָבוֹת הוּא גוֹרֵם חֶסֶד וְשָׁלוֹם, לְהַתְרַחֵק מִהַקְבּוּץ הַקְּדוּשׁ כְּפִי הַתְּחַבְּרוֹתוֹ עִמָּהֶם, עַל-כֵּן אָסוּר לְהַשְׁתַּתֵּף עִמָּהֶם וְכַנִּי"ל:

אות כח

וְעַל-כֵּן הַקְּדִים לְהַזְהִיר עַל שְׁמִירַת שַׁבַּת קָדָם מְלֶאכֶת הַמְּשָׁכָן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּפָרָשַׁת וַיִּקְהַל הַנִּי"ל וּבְשָׂאֲרֵי מְקוֹמוֹת, כִּי שַׁבַּת שְׂמָא דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּי עֵקֶר מַעֲשֵׂה הַמְּשָׁכָן שֶׁהוּא לְהַגְדִּיל הַקְבּוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁל נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא בְּשִׁבִיל לְהַגְדִּיל שֵׁם ה', שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבַּת שֶׁהוּא שְׂמָא דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּי עֵקֶר הָאֱמוּנָה הוּא אֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם שֶׁזָּהוּ

בְּחִינַת שַׁבַּת שְׁמוֹרָה עַל חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁבָרָא אֶת הָעוֹלָם בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי
הַמַּעֲשֶׂה וְשַׁבַּת בְּשַׁבַּת, וְעַל-כֵּן עָקַר קִדְשָׁתָּהּ כָּל הַלַּיְלָה מִלְּאֲכוֹת שֶׁל יָמֵי הַחֹל,
שֶׁהֵם כָּל הָעֶסָקִים וְהַמַּשָּׂא וּמִתֵּן עָקַר קִדְשָׁתָם עַל-יַדֵי שַׁבַּת, עַל-יַדֵי
שְׁמַמְשִׁיכִין קִדְשָׁתָּהּ שַׁבַּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, הִינּוּ עַל-יַדֵי אֲמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם
שֶׁזֹּכִין עַל-יַדֵי שַׁבַּת כַּנִּי"ל, שֶׁעַל-יַדֵי זֶה עָקַר הַבְּרוּר וְהַתְּקוּן שֶׁל כָּל הַלַּיְלָה
מִלְּאֲכוֹת שֶׁל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שְׁמַמְשִׁיכִים שֶׁכָּל הַמְּלָאֲכוֹת שְׁעוֹשִׂין בְּכָל
הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם כָּלָם בָּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵשׁ מֵאִין הַמְּחַלֵּט בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי
הַמַּעֲשֶׂה שֶׁבָּהֶם עָשָׂה ה' כָּל מְלַאכְתּוֹ וְשַׁבַּת בְּשַׁבַּת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית
ב), "וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיְכַוֵּן" וְעַל-יַדֵי זֶה עָקַר
תְּקוּן שֶׁל כָּל הַמְּלָאֲכוֹת וְהָעֶסָקִים וְהַמַּשָּׂא וּמִתֵּן שְׁעוֹשִׂין בַּיָּמִים חַל שִׁיחָהּ
בְּבְחִינַת מְלַאכְתּוֹ הַמְּשֻׁכָּן וְכַנְזָכָר לְעִיל, עַל-כֵּן הַקָּדִים שַׁבַּת לְמְלַאכְתּוֹ
הַמְּשֻׁכָּן